

- [Nguồn:](#)
- [Xin đọc thêm các bài viết khác tại đây:](#)

- [Thư Ngỏ Của Vũ Linh Kinh Thưa Quý Độc Giả](#)

- [TT Trump Di Á Châu](#)
- [Thế Giới Áo: TT Hillary Clinton](#)
- [Ai Thông Đồng Với Ai?](#)
- [Xem TTDC Đánh Trump](#)
- [Di Sản Obama](#)
- [Lai Chuyên Hillary – Trump](#)
- [Vấn Chuyên Bắn Giết Loan Đả](#)
- [Quốc Kỳ: Chào Hay Không Chào?](#)
- [CHXHCN Cali Và "The Vietnam War"](#)
- [TT Trump "Kết Bé" Với Dân Chủ](#)
- [Câu Chuyện Trẻ Con Di Dân Lâu](#)
- [Đảng Nào Đang Gặp Nan?](#)
- [Bà Hillary: "Chuyên Gi Đã Xẩy Ra?"](#)
- [Nước Mỹ Kỳ Thị](#)
- [Mối Nguy Bắc Hàn](#)
- [Bach Cung Bát Nháo](#)
- [Ông Công Tố Đặc Biệt Rất... Đặc Biệt](#)
- [Cải Tố Y Tế Trong Hòa Mù](#)
- ["Con Ma Nga" Hồi Sinh](#)
- [Cuộc Đại Chiến Trump – Truyền Thông](#)
- [TT Trump Đốt Địa Cầu?](#)
- [Đảng Dân Chủ: Tang Gia Bối Rối?](#)
- [Bạo Lực Trong Chính Trị](#)
- [Điều Trần FBI: Bách Hòa TT Trump?](#)
- [Bàn Tay Lồng Lá Của Putin](#)
- [Cuộc Chiến Sinh Tử](#)
- [Động Đất Tại Tòa Bạch Ốc?](#)
- [FBI Trong Bất Quá Trán Đồ](#)
- [30-4 Nhìn Lại: Trách Nhiệm Về Ai?](#)
- [100 Ngày Đầu: Khối Cấp Tiến Đã Làm Gì?](#)
- [100 Ngày: Thất Bại – Thành Công?](#)
- [Filibuster: Mát Trái Chính Trị Mỹ](#)
- [Ai Theo Dõi Ai?](#)
- [Sự Thật Không Đẹp Sau Câu Chuyện Di Dân](#)
- [Obamacare Thoát Nan](#)
- [UPDATED: Những Cái Ấm Mới Của Chính Trị Mỹ](#)
- [Tai Sao Giới Trẻ Việt Ủng Hộ Đảng Dân Chủ?](#)
- [Chuyên Khi Trong Cuộc Bầu Năm Khi](#)
- [Tai Sao Chống Trump Dù Vậy?](#)
- [Nước Mỹ: Cộng Hòa Chuối Chiến?](#)
- [Những Cái Vô Lý Trong Câu Chuyện Di Dân](#)
- [TT Trump Làm Việc](#)
- [Tiêu Thủ Kháng Chiến Chống Trump](#)
- [Trong Lai Đảng Dân Chủ](#)
- [Những Ngày Tối: Trống Dõi Gi?](#)
- [Thành Quả Của TT Obama Phần 4 - Đối Ngoại Và Khủng Bố](#)
- [Thành Quả Của TT Obama: Phần 3 – Obamacare](#)
- [Nhân Quyền VN 2017](#)
- [Thành Quả Của TT Obama: Phần 2 – Kinh Tế](#)
- [TT Obama: Thành Công Và Thất Bại: Phần 1 – Chính Trị Và Xã Hội](#)
- [Trump, Xia, Và Putin](#)
- [Trump Ra Tay](#)
- [Đêm Phiếu Lai: Bà Hillary Đang Làm Gì?](#)
- [Sóng Thần Trump: Nhìn Xa](#)
- [Sóng Thần Trump: Rồi Sao Nữa?](#)
- [Sóng Thần Trump](#)
- [Bầu Hay Không Bầu Cho Hillary?](#)
- [Bầu Hay Không Bầu Cho Trump?](#)
- [Ông Trump Bị Đánh Vá Tư Đánh](#)
- [TTDC Ngủ Chung Giường Nào?](#)
- [Bà Hillary Bị Oan?](#)
- [Cuộc Tranh Luân Đầu Tiên](#)
- [Tranh Luận: Chuyện Xưa](#)
- [Sức Khoẻ Bà Hillary](#)
- [Đảng Phái Phe Nhón](#)
- [Câu Chuyện Di Dân Lâu](#)
- [Bà Hillary: Vẫn Rắc Rối?](#)
- [Báo Thủ - Cấp Tiến: Bầu Bên Nào?](#)
- [Nhìn Lại Hai Đại Hội Đảng](#)
- [Trump – Khan – Putin: Sự Thật](#)
- [Lai Xi-Cảng-Đan](#)
- [Hai Ông Phó](#)
- [Nước Mỹ Sa Sút?](#)
- [FBI: Cứu Hillary Hay Hại Hillary?](#)
- [Brexit: Cứu Trump Và Hại Hillary?](#)
- ["Sóng Gió Loan Giang Hồ"](#)
- [Khủng Bố Đánh Nửa](#)
- [Cơn Sốt Obamania Và Dân Tỵ Nan](#)

- [Kịch Bản La: Ứng Viên Mới](#)
- [Bà Hillary Báo Động Đài](#)
- [Một Lura Chon Đầu Đầu](#)
- [Câu Chuyện Phòng Vệ Sinh](#)
- [Bà Hillary Đối Đầu Với Ông Trump](#)
- [41 Năm Sau: "Xin Nhận Nơi Này Làm Quê Hương"](#)
- [Đảng CH Dang Tư Chiếu Bị](#)
- [Tổng Thống Hillary R. Clinton – Phần 2](#)
- [Tổng Thống Hillary R. Clinton?](#)
- [Cộng Đồng Việt và Chính Trị Mỹ](#)
- [Lại Chuyện Khủng Bố](#)
- [Miền Điện Trên Đường Vào Dân Chủ](#)
- [Tổng Thống Donald J. Trump? – Phần 2](#)
- [Tổng Thống Donald J. Trump?](#)
- [Chạy Đầu Thực Sự Bắt Đầu](#)
- [Một Đại Họa Cho Khối Bảo Thủ](#)
- [Kinh Tế Vá Bầu Cứu](#)
- [Chiến Thắng Của Cực Đoan](#)
- [Tìm Hiểu: Tố Chức Bầu Cử Tổng Thống Mỹ](#)
- [Dân Chủ Có Thể Thua?](#)
- [Công Hoà Thành Được Không?](#)
- [Marco Rubio: Một Obama Của Cộng Hòa?](#)
- [Nhìn Lại Một Năm Obama](#)
- [Nước Mỹ Bị Dồn Nén](#)
- [Ngôi Sao Mới: Ted Cruz](#)
- [Đối Mới: Chuyện "Phái Đạo Chính Trị"](#)
- [Cộng Đồng Hồi Vá Khủng Bố](#)
- [Truyền Thông: Từ Bầu Cử Đến... Little Saigon](#)
- [Khủng Bố: Làm Gi?](#)
- [Thứ Sáu 13 Đẫm Máu](#)
- [Syria: TT Obama Đang Làm Gi?](#)
- [Cuộc Điều Trần... Huề Vốn](#)
- [Thần Tượng Cộng Hòa Trump: Đầu \(!\) Lớn](#)
- [Cuộc Tranh Luân Dân Chủ](#)
- [Thần Tượng Dân Chủ Hillary: Đầu Hói \(?\) Lớn](#)
- [Lò Lửa Trung Đông](#)
- [Thỏa Ước Iran: Một "Quái Ước"!](#)
- [Thế Sư Đào Diện](#)
- [Thảm Tragedi Dân Âu Châu](#)
- [Trắng Đen Giết Nhau](#)
- [Mặt Trời Hillary Bị... Nguyệt Thực](#)
- [Cấp Tiền – Bảo Thủ](#)
- [So Sánh Obama – Hillary](#)
- [Đại Nhạc Hội Cộng Hòa](#)
- [Dân Chủ: Đảng Của Dân Nghèo?](#)
- [Hiện Tượng Trump](#)
- [Đồng Tiền Trong Chính Trị Mỹ](#)
- [Khi Bác Tắt Mở Ngán Hàng](#)
- [Nhân Ngày 4/7: Nói Chuyện Cờ](#)
- [Một Tuần Lẽ Ví Đại Cho TT Obama](#)
- [Bà Hillary Lột Xác](#)
- [Đọc Báo Mỹ](#)
- [Bà Hillary Gặp Nan](#)
- [Tàu – Mỹ Lên Gân Trên Biển Đông](#)
- [Bin Laden: Chuyện Dân Dung?](#)
- [Độc Diễn Kiểu Mỹ](#)
- [135. Miền Điện Sẽ Qua Mát VN?](#)
- [Trắng Đen Tiếp Tục Xung Đột](#)
- [Tháng Tư Buồn: Bà Thua Một Tháng](#)
- [Một Tia Hy Vọng Cho Cộng Hòa?](#)
- [Đồng Minh Với Mỹ Không An Toàn Lắm](#)
- [Câu Chuyện Từ Đạo Tin Ngưỡng](#)
- [Kỳ Thị Trắng Đen Ở Mỹ](#)
- [Giá Trị Đồng Tiền Ở Mỹ](#)
- [TT Clinton Đè Nhị?](#)
- [Tổng Thống Bush Đè Tam?](#)
- [Chiến Lược Chống Khủng Bố "La"?](#)
- [Cộng Hòa, Dân Chủ và Việt Nam](#)
- [Khi Nhà Bảo Nối Lào](#)
- [Tường Hát Bắt Đầu](#)
- [Câu Chuyện Thuế Vá Trợ Cấp](#)
- [Báo Cáo Liên Bang: "Cần Nói Vá Quên Nói"](#)
- [Cuộc Chiến Chống Khủng Bố Di Võ Đầu?](#)
- [Câu Chuyện Khủng Bố Đánh Pháp](#)
- [Thành Quả Của TT Obama](#)
- [Tôi Ác Của Xia](#)
- [Obamacare: Thưa Chuyện Cùng Độc Giả](#)
- [Obamacare: Đe Doa Mới!](#)
- [Bao Động Trắng Đen](#)
- [Trái Bom Di Trú – Hè Quá Lâu Dài](#)
- [Trái Bom Di Trú](#)
- [Miền Điện "Thoát Trung"](#)
- [Dân Mỹ Lên Tiếng](#)
- [Cuộc Bầu Cử Giữa Mùa 2014](#)
- [Ván Đè Kỳ Thị Đen Trắng](#)
- [Câu Chuyện Ông Phó Biden](#)

- [Ebola Tới Mỹ!](#)
- [Chống Khủng Bố Hay Tránh Khủng Bố?](#)
- [Cuộc Chiến Tranh Mới Của Mỹ](#)
- [Chuyên Đánh Vợ](#)
- [Khủng Hoảng Lãnh Đạo](#)
- [Thần Trong? Nhật Gan? Rối Trí?](#)
- [Truyền Thông Tinh Mộng?](#)
- [Saint Louis: Thùng Thủ Quốc Súng Bùng Nổ](#)
- [Mỹ Đang Lầm Giại Tại Iraq?](#)
- [TT Obama Đánh Phé Lớn](#)
- [TT Obama Và Luật Pháp](#)
- [Ngòp Thở Trong Khủng Hoảng](#)
- [Chủ Thuyết Obama Trong Thế Giới Đảo Điện](#)
- [Bà Hillary Xuất Quân](#)
- [VN: 60 Năm Nhìn Lại](#)
- [Hoàng Đế Obama Rót Long Bào](#)
- [Iraq Bất Nháo](#)
- [Dì Dân Bất Hợp Pháp: Lai Khủng Hoảng?](#)
- [Câu Chuyện Trao Đổi Tù](#)
- [Obama Bỏ Tay Vì Xi-Căng-Đan Hạy Bất Tài?](#)
- [TT Obama Đang Ở Đầu?](#)
- [Nếu Không Có Bà Hillary?](#)
- [Bóng Rổ, Kỳ Thi Và Tự Do](#)
- [Nói Chuyện Thuế](#)
- [Tranh Cử Tổng Thống: Clinton Và Bush?](#)
- [Phu Nữ Kỳ Cộng Hòa?](#)
- [Câu Chuyện Đồng Tinh Và Tự Do](#)
- [Obamacare: Những Vấn Đề Mới](#)
- [Thế Giới Ngày Càng Bất Ổn?](#)
- [Ukraine: Gao Nấu Thành Cơm](#)
- [Obamacare Và Cuộc Bầu Tại Florida](#)
- [Câu Chuyện Ukraine](#)
- [Kinh Tế Obamacare](#)
- [Bà Hillary Và Phu Nữ](#)
- [Tổng Thống Bay Bướm Của Pháp](#)
- [FOX Phóng Vấn TT Obama](#)
- [Phúc Trình Liên Bang](#)
- [Công Hoà Tự Đào Huyệt](#)
- [Chuyên Hồi Ký Gates](#)
- [TT Obama: Tinh Số Cuối Năm](#)
- [Ngân Sách Và Xài Hoang](#)
- [Cách Biệt Giàu Nghèo](#)
- [Hiện Tượng Obama](#)
- [Obamacare: Nhìn Đuòng Xa](#)
- [Bước Qua Năm Mới](#)
- [Huyền Thoại Kennedy – Phần II](#)
- [Huyền Thoại Kennedy](#)
- [Từ Khủng Hoảng Y Tế đến Chính Trị](#)
- [Obamacare: Rối Loạn Lớn](#)
- [Chuyên Dài Obamacare: Nói Cho Rõ](#)
- [Công Hòa U Đầu](#)
- [Thực Tế Obamacare](#)
- [Khủng Hoảng Nợ – Hồi Thủ ... 1001](#)
- [Nhà Nước Đồng Của Tiềm](#)
- [Bà Tổng Thống Hillary?](#)
- [Nước Mỹ Thay Đổi Hay Thoái Hào – Phần II](#)
- [Syria: Ông KGB Và Ông Machiavelli](#)
- [Syria: Thành Hoa Ngoại Giao](#)
- [Syria: Chính Sách "Chim Phai Ná"](#)
- [Nước Mỹ Thay Đổi Hay Thoái Hào?](#)
- [Tổng Thống Đì Nghi Hè](#)
- [Khủng Bố Đe Dọa: Thật Hay Giả?](#)
- [Xã Hội Mỹ Khá Hỗn Dụng TT Obama?](#)
- [Câu Chuyện Detroit Phá Sản](#)
- [Vu Án Kỳ Thị Màu Da](#)
- [Obamacare Lại Gấp Trở Ngại Lớn](#)
- [Đồng Minh Với Mỹ?](#)
- [Chính Sách Đối Ngoại Rơi Rung](#)
- [TT Obama Thua TT Bush?](#)
- [Theo Dõi Khủng Bố Hay Theo Dõi Dân?](#)
- [Ché Đô Dân Chủ Mỹ Biển Thái?](#)
- [Hư Thực Về Đảng Cộng Hòa – Phần II](#)
- [Thực Hư Về Đảng Cộng Hòa – Phần I](#)
- [TT Obama: Tân Nixon Hay Tân Carter?](#)
- [TT Obama Gấp Rắc Rối](#)
- [Obamacare: Ai Lợi – Ai Thiệt?](#)
- [Khủng Bố Tại Boston](#)
- [Giác Mông Obamacare](#)
- [Cắt Giảm Ngân Sách: Thảm Họa?](#)
- [Ông Kim Chi Đang Tinh Chuyên Chi?](#)
- [Những Ngôi Sao Mới Của Cộng Hòa](#)
- [Đảng Dân Chủ "Trên Mây"?](#)
- [Công Hòa: Chuyên Giả Đang Xá Ra?](#)
- [Canh Bạc "Sequester"](#)
- ["Ngủ Chung Giường"](#)
- [Phúc Trình Tinh Trạng Liên Bang](#)

- [Nội Các Obama: Nhân Vật Mới](#)
- [Nước Mỹ Chuyển Hướng?](#)
- [CHÍNH TRỊ CỎ HOA NHIN LUI, NHIN TỚI](#)
- [Một Tổng Thống Mới?](#)
- [TT Obama: Bốn Năm Trước – Bốn Năm Tới](#)
- [Al Gore Tiếp Tay Al Jazeera?](#)
- [Tặng Thuê Hay Cắt Trợ Cấp?](#)
- [Benghazi Và Tương Lai Bà Hillary](#)
- [Bệnh Tâm Thần Và Sung](#)
- [Obamacare Bắt Đầu Có Hậu Quả](#)
- [Vực Thẳm Tài Chính](#)
- [Đảng Cộng Hòa Đì Về Đâu?](#)
- [Tử Benghazi Đến Petraeus](#)
- [TT Obama Tái Đắc Cử: Vài Nhận Định](#)
- [Dân Mỹ Bầu Cho Ông "Vũ Nhị Cán"](#)
- [Bầu Tổng Thống: Ý Nghĩa Và Hậu Quả](#)
- [Những Tiểu Bang Quyết Định](#)
- [Tranh Luận II: Chuyên Đảng Nội](#)
- [Tranh Luận Thất Bai: Tai sao?](#)
- [Tranh Luận Hiệp 1: Đại Hoa Cho TT Obama](#)
- [TT Obama Có Ưu Thế?](#)
- [Hư Thực Về "Thành Quả" Của TT Obama](#)
- [Sách Lược Hồi Giáo Thất Bai?](#)
- [Đại Hội Dân Chủ: Chuyên Bên Lề](#)
- [Đại Hội Công Hòa: Chuyên Bên Lề](#)
- [Văn Nhúng Tin Không Vui](#)
- [Ứng Viên Phó Của Cộng Hòa](#)
- [Điểm Mát Ứng Viên PTT Cộng Hòa](#)
- [Cải Tố Y Tế: Những Dữ Kiện Mới](#)
- [TT Obama: Ông Là Ai?](#)
- [Những Lời Hứa Trong Chính Trị](#)
- [Obamacare: Lát Léo Của Thủ Chế Dân Chủ](#)
- [Luật Cải Tố Y Tế: Hợp Hiến](#)
- [Nhìn Họ Lắp Coi Lại Mỹ](#)
- [Tháng Sáu Mưa Ngâu với TT Obama?](#)
- [Wisconsin Bầu Lai Thủ Thống Đốc](#)
- [Obama – Hillary, Một Liên Danh Lý Tưởng?](#)
- [Hy Vọng Của TD Romney](#)
- [Quan Điểm Về TT Obama](#)
- [Khâu Hiệu Tranh Cử](#)
- [Hai Tháng U Ám Của TT Obama](#)
- [Chiến Lược Tranh Cử Của TT Obama](#)
- [Romneycare và Obamacare](#)
- [Luật Cải Tố Y Tế Và Tối Cao Pháp Viện](#)
- [Luật Cải Tố Y Tế Lâm Nguy](#)
- [TT Obama Và Vấn Đề Tôn Giáo](#)
- [Bầu Sở Bó: Tới Đầu Rồi?](#)
- [Chính Sách Hồi Giáo: Phần Hai](#)
- ['Chính Sách Hồi Giáo' Thất Bai?](#)
- [Những Mối Lo Của TT Obama](#)
- [Hiện Tượng Santorum](#)
- [Quyền Biến Trong Mùa Bầu Cử](#)
- [Cuộc Chiến Bên Công Hòa](#)
- [Báo Cáo Liên Bang: Sai Nhiều Hơn Đúng](#)
- ['Hành Trang' Của Các Ứng Viên Cộng Hòa](#)
- [New Hampshire: Ánh Sáng Ngoài Bìa Rừng?](#)
- [Bầu Cử Sở Bó: Màn Mít, Iowa](#)
- [Tim Hiểu: Tổ Chức Bầu Cử Tổng Thống Mỹ](#)
- [Cộng Hòa: Con Thuyền Không Bến?](#)
- [Bài Toán Của TT Obama](#)
- [Cộng Hòa hay Dân Chủ: Lựa Chọn Nào?](#)
- [Tương Lai Không Sáng Sủa](#)
- [Siêu Ủy Ban Vối Siêu Thất Bai](#)
- [Cộng Hòa Vẫn Lùng Cứng](#)
- [Chuyên Đàn Bà Hay Chuyên Trẻ Con"](#)
- [Ông Hòa: Ông Cain Và Thuế 9-9-9](#)
- [Thế Cờ Mới Tại Trung Đông](#)
- [Chuyên Dài Đầu Tranh Giai Cấp](#)
- [Solyndra và Kịch Cầu Kinh Tế](#)
- [Đầu Tranh Giai Cấp Mới Ở Mỹ"](#)
- [Nước Mỹ Rời Như Tơ Võ"](#)
- [Văn Lã Tặng Thuê](#)
- [Bầu Cử Nhỏ Vối Ánh Hướng Lớn](#)
- [Kế Hoạch Công Việc Làm Mới](#)
- [Câu Chuyện Tiền Già và Thuê](#)
- [Chiến Thắng Tại Libya"](#)
- [Cộng Hòa và Những Ngôi Sao Mới](#)
- [Nước Mỹ Di Về Đâu"](#)
- [Tranh Cãi Công Nợ: Ai Thắng, Ai Thua"](#)
- [Thua Chuyên Kinh Tế Cùng Độc Giả](#)
- [Ngân Sách, Công Nợ, Vá Thuê](#)
- [Tặng Thuê Hay Không Tặng Thuê"](#)
- [Lùng Cứng Kinh Tế: Tai Ai"](#)
- [Lỗi Tai... Thiên Hả](#)
- [Những Huyền Thoại Về Đảng Dân Chủ](#)
- [Nỗi Ám Ánh Sarah Palin](#)

- [Chuyện Dài Đại Gia Và Kiều Nữ](#)
- [Thầy Giáo Luật Diễn Giải Luật](#)
- [Công Hòa Lâm Nguy"](#)
- [Câu Chuyện Các Ông Đại Gia Và Kiều Nữ](#)
- [Đầu là Sư Thủ Trong Vũ Bìn Laden Chết"](#)
- [Obama Giết Osama](#)
- [Điểm Danh Đổi Lập](#)
- [Trò Chơi Ngắn Sách](#)
- [TT Obama: Tiếp Tục Hy Sinh](#)
- [Võ Chiêu Thắng Hữu Chiêu"](#)
- [Libya: Một Ngàn Lẻ Một Câu Hỏi](#)
- [Mỹ Đánh Lybia: Dì Đến Đầu"](#)
- [Xài Hay Không Xài Cuộc Chiến Tiếp Diễn...](#)
- [Những Khúc "Gân Gà" Của TT Obama](#)
- [Biểu Tình Trung Đông Lan Vào... Trung Mỹ"](#)
- [Bạc Tỷ Tiếp Tục Bay](#)
- [Hồ Cẩm Đào, Người Xông Đất Nước Mỹ](#)
- [Nan Thất Nghiệp Tới Đầu Rồi"](#)
- [Ai Cập Và Dân Chủ: TT Bush Có Viễn Kiến"](#)
- [Tình Trạng Liên Bang: Dì Về Đầu"](#)
- [Đường Hướng Mới - Nhân Sư Mới "](#)
- [Bao Lực Trong Chính Trường](#)
- [Nhìn Về 2012](#)
- [Nhún Nhường Đến Mức Nào?](#)
- [Phong Trào Tea Party: Câu Hỏi Lớn](#)
- [Câu Chuyện Thất Nghiệp](#)
- [Dân Mỹ Lai Lên Tiếng Bác Bố Tt Obama](#)
- [Cải Tổ Y Tế: Dì Cứu Sau?](#)
- [Một Năm Của "hy Vong" Và Hứa Hẹn?](#)
- [Cải Tổ Y Tế, Phần 5:huyền Thoại Của Tt Obama](#)
- [Tháng Tám Mưa Lũ](#)
- [Cải Tổ Y Tế, Phần 3: Tại Sao Đang Gặp Khó Khăn?](#)
- [Chương Trình Đổi Xe](#)
- [Thảm Lai Guantanamo](#)
- [Obama: Kiếm Điểm Thành Quả 30 Ngày Đầu](#)
- [Tán Nối Các Obama](#)
- [Đại Hội Đảng Và Diễn Văn](#)
- [Câu Chuyện "Vịt Què" Ở Mỹ](#)
- [Bầu Cử Mỹ: Điểm Vô Diện](#)
- [Đảng Dân Chủ Đang Tháng Hay Thua?](#)
- [Máy Bay Obama Bắt Đầu Hạ Cảnh?](#)
- [Câu Chuyện Hải Tặc Somalia](#)
- [Câu Chuyện Hàng Xe Gm](#)
- [Điều Tra Tổng Thống Bush?](#)
- [Madoff: Một Bài Học Cho Dân Ty Nan](#)
- [Nhìn Lại Kết Quả Bầu Cử](#)
- [McCain - Obama: Hiệp Cuối](#)
- [Dân Ty Nan Và Bầu Cử Tổng Thống Mỹ](#)
- [Chinh Trị Và Sư Thủ](#)
- [Obama Hay Hillary?](#)
- [Câu Chuyện Bà Hillary Clinton](#)
- [Những Cái Ám Của Chính Trị Mỹ](#)
- [Nhân Định Bài Viết Luật Sư Nguyễn Quốc Lân Về Nghị Viên Janet Nguyễn](#)
- [Lai Một Chuyến Công Du](#)
- [Bầu Cử Giữa Mùa: Nghĩ Gi?](#)
- [Tổng Thống "hậu Kỳ Thị"](#)
- [Cải Tổ Tài Chính: Nghĩ Gi?](#)
- [Vấn Đề Dân Bất Hợp Pháp](#)
- [Cải Tổ Tài Chính: Chuyên Bán Lề](#)
- [Cải Tổ Y Tế: Huyền Thoại Vô Tiểu Thuật](#)
- [Khai Phá Sản: Một Giải Pháp?](#)
- [Một Thái Độ Trich Thương?](#)
- [Tình Trạng Liên Bang](#)
- [Afghanistan: Chiến Lược Mới](#)
- [Giải Nobel Hòa Bình Và Tt Obama](#)
- [Những Giải Pháp Mới](#)
- [Tt Obama Cắt Ngân Sách](#)
- [McCain Hay Obama?](#)
- [Tin Nghĩa Trong Chính Trị Mỹ](#)
- [Lộ Trình Chóng Gai # 3: TNS McCain](#)
- [Câu Chuyện Truyền Thông Mỹ](#)
- [Chinh Trường Mỹ Rối Loay](#)
- [Kinh Tế Lùng Cửng](#)
- [Câu Chuyện Vị Tướng Tư Lệnh](#)
- [Viết Lại Lịch Sử](#)
- [Bán Thảo Và Sai Áp Nhà: Điều Cần Biết](#)
- [Câu Chuyện Truyền Thông Mỹ](#)
- [Câu Chuyện 'cánh Sát Ngu Xuân'](#)
- [Cuộc Chiến Chống Khủng Bố](#)
- [Ông Blago: Chính Trường Như Hý Trường](#)
- [Huyền Thoại Obama](#)
- [Hậu Bầu Cử: Cộng Hòa Dì Về Đầu ?](#)
- [McCain-Obama: Hiệp Molt](#)
- [Cộng Hòa: Tang Gia Bối Rối](#)
- [Cuộc Chiến Hillary-Obama](#)
- [Cộng Hòa Tuột Dù?](#)

- [Đại Cường Cờ Hoa Và Đồng Minh](#)
- [Truyền Thông Mỹ Và Cuộc Tranh Cử](#)
- [Câu Chuyện Xăng Nhớt](#)
- [Mỹ Và Vấn Đề Kỳ Thị](#)
- [Bà Hillary Dì Vé Đầu?](#)
- [McCain Hồi Sinh](#)
- [Khám Xét Chống Khủng Bố](#)
- [Tim Một Giải Thích](#)
- [Lãnh Đạo Đầu Rồi?](#)
- [Gia Hạn Giảm Thuế](#)
- [Một Tổng Thống "mới"?](#)
- [Bật Mí Bí Mật](#)
- [Đệ Nhất Phu Nhân Nghi Hè](#)
- [Đảng Nhà Nghèo](#)
- [Tổ Obama Và Chính Trị Kiểu Chicago](#)
- [Tử Hy Lạp Đến... Cali](#)
- [Tổ Obama Và Nan Ký Thị Mùa Da](#)
- [Cộng Hòa Bé Bối?](#)
- [Cải Tố Y Tế Được Thông Qua](#)
- [Hy Vọng Của Đảng Cộng Hòa](#)
- [Phải Dao Chính Trị?](#)
- [Thông Điệp Nobel Hòa Bình](#)
- [Cải Tố Y Tế: Tới Đầu Rồi?](#)
- [Cuộc Bầu Cử Mới Nhất](#)
- [Cuộc Chiến Mới Của Tt Obama](#)
- [Cập Nhật Tình Trạng Khủng Hoảng Gia Cú](#)
- [Chinh Khách Và Mỹ Nhân](#)
- [Các Ứng Viên Phó Tổng Thống](#)
- [Tự Do Ngôn Luận?](#)
- [Câu Chuyện Khủng Hoảng Nhà Cửa](#)
- [Cuộc Chạy Đua Vào Bạch Ốc: Cập Nhật](#)
- [Hoa Thịnh Đốn Bắt Đầu Làm Việc?](#)
- [Ngân Sách Mới](#)
- [Thương Viên Và Cải Tố Y Tế](#)
- [Afghanistan: Phòng Phá Mùi Nước Mắm?](#)
- [Cải Tố Y Tế - Phần 2: "hội Đồng Tử Hình"](#)
- [Lai Điều Tra Cia?](#)
- [Một Trăm Ngày Tập Nghề](#)
- [Câu Chuyện Dân Biểu Joseph Cao](#)
- [Cuộc Khủng Hoảng Tài Chính](#)
- [McCain - Obama: Hiệp Hai](#)
- [Lộ Trình Chóng Gai #2: TNS Obama](#)
- [Lộ Trình Chóng Gai #1: Bà Hillary Clinton](#)
- [Hiện Tượng Obama](#)
- [Những Oái Âm Của Chính Trị Mỹ – Hồi II](#)
- [Chiến Tranh Iraq: Thắng Hay Thua?](#)
- [Nếu Cộng Hòa Chiến Thắng...](#)
- [Thành Quá Kinh Tế](#)
- [Bí Ẩn Obama](#)
- [Ai Đang Lãm Tống Thống?](#)
- [Khủng Hoảng Hy Lạp: Tại Sao Ta Phải Sợ?](#)
- [Khủng Bố Thất Bai: Mừng Hay Lo?](#)
- [Cải Tố Y Tế: Một Vài Điểm Cần Sáng Tò](#)
- [Khủng Bố Ra Tòa](#)
- [Nói Láo Và Ký Thị...](#)
- [Nước Mỹ Lên Cơn Điên?](#)
- [Thế Giới Và Chương Trình Kinh Tế Obama](#)
- [Câu Chuyện Tiền Thưởng Aig](#)
- [Di Sản Của Tổng Thống Bush](#)
- [Dân Tỵ Nan Và Cuộc Bầu Cử Tổng Thống Mỹ. Bài # 4: Câu Chuyện An Sinh – Y Tế](#)
- [McCain-obama: Hiệp Ba](#)
- [Dân Tỵ Nan Và Cuộc Bầu Cử TT Mỹ: Bài Một: Dân Chủ Và Cộng Hòa](#)
- [Ý Nghĩa Cuộc Chiến Thắng Của TNS Obama](#)
- [TNS Obama: Chao Đao Hay Trí Trả?](#)
- [Nghị Sĩ Obama Và Thế Giới](#)
- [Truyền Thông Dối Ý?](#)
- [Vu Dầu Loang](#)
- [Chinh Quyen Dân Chủ Thanh Liêm Hơn?](#)
- [Sai Lầm Chiến Lược](#)
- [Khủng Bố Văn Mạnh](#)
- [Bà Hillary Và Mô Thức Obama](#)
- [Cải Tố Y Tế - Phần 4: Cải Tố Và Cộng Đồng Việt](#)
- [Cải Tố Y Tế](#)
- [Lai Điều Tra Cia?](#)
- [Iran Và Tt Obama](#)
- [Các Con Buồn Ng](#)
- [Đài Truyền Hình Al Jazeera](#)
- [Câu Chuyện Trai Tù Guantanamo](#)
- [Chinh Trị Muốn Mắt](#)
- [Tt Obama: Trông Chờ Gì?](#)
- [Trở Lại Câu Chuyện Đầu Xăng](#)
- [Iraq Tới Đầu Rồi?](#)
- [Bầu Cử TT Mỹ: Tim Hiểu Về Thế Thức](#)
- [Câu Chuyện An Sinh Xã Hồi Mỹ](#)
- [Câu Chuyện Giáo Dục Tại Mỹ](#)
- [Kế Hoạch Kích Động Kinh Tế](#)

- [Phép Lá Toán Học Trong Quốc Hội Mỹ](#)
- [Vốn Liéng Chính Trị](#)
- [Cộng Hòa Xã Hội Chủ Nghĩa Hoa Kỳ?](#)
- [Thế Giới Và Tt Obama](#)
- [Giá Xăng Sao Rồi?](#)
- [Dân Tỵ Nan Và Bầu Cử Tổng Thống Mỹ](#)
- [Thất Bại Của Bà Clinton](#)
- [Dân Chủ: Đến Hết Kết Cuối?](#)
- [Tranh Cử Tổng Thống Mỹ: Bắt Đầu Hấp Dẫn?](#)
- [Dân Chủ Kiểu Mỹ: Tốt Hay Xấu?](#)
- [Iraq, Một Cuộc Tranh Tài... Thể Thao?](#)

Nguồn:

Viet Bao: <https://vietbao.com/a99245/iraq-mot-cuoc-tranh-tai-the-thao>

Xin đọc thêm các bài viết khác tại đây:

DainamaxForum: <https://www.facebook.com/Nghia72/>

Viet (classical) liberal-Tập hợp người Việt tự do. : <https://www.facebook.com/groups/431354977235094/about/>

Thư Ngỏ Của Vũ Linh Kính Thưa Quý Độc Giả

28/11/2017

Tôi xin phép thông báo cùng quý vị kể từ tuần này, tôi sẽ chính thức không còn hợp tác viết bài cho Việt Báo nữa.

Đối với những độc giả đã ủng hộ và kiên trì đọc bài của tôi trong suốt cả chục năm qua, tôi cũng không biết làm gì hơn là xin đa tạ và chân thành nhận lỗi đã dào nhiệm, với hy vọng sẽ có dịp phục vụ lại khi có điều kiện thuận tiện.

Tôi cũng xin cảm ơn Việt Báo đã cho tôi cơ hội mang đến cộng đồng một tiếng nói khác, một cái nhìn khác với cái nhìn chung của truyền thông dòng chính Mỹ, cho dù đó là cái nhìn tạo nhiều tranh cãi, gây khó khăn cho Việt Báo.

Trân trọng

Vũ Linh

TT Trump Đì Á Châu

21/11/2017

Vũ Linh

...Phe đối lập DC có vẻ không có gì để chỉ trích...

TT Trump đi du lịch 5 nước Á Châu. Đây là chuyến công du lâu nhất của tổng thống Mỹ trong lịch sử cận đại, kéo dài tới 12 ngày. Không thiếu gì lý do.

Lý do nghiêm chỉnh và quan trọng nhất là thông điệp của TT Trump, đặt nặng vai trò của Châu Á trong chính sách đối ngoại của tổng thống mới của Mỹ.

Ở đây phải thấy rõ sự khác biệt quan trọng giữa TT Obama và TT Trump. TT Obama 'chuyển trục', nhưng chú tâm vào quan hệ kinh doanh, đi rao mòn hàng TPP, trong khi TT Trump chú ý đi Á Châu để tìm hậu thuẫn cho chính sách cứng rắn của ông đối với Bắc Hàn cũng như để giải thích chính sách mậu dịch mới của Mỹ, chủ trương thương thảo song phương dựa trên trao đổi song phẳng. Vô dường như TT Trump đã phải trả một giá khá cao.

Tại Nhật và Hàn Quốc, khác với những tuyên bố khi tranh cử, TT Trump đã xác nhận Mỹ sẽ tiếp tục bảo vệ hai xứ này, vẫn giữ căn cứ quân sự và lính tại đây mà không đòi hỏi hai xứ này chia sẻ chi phí.

Tại TC, TT Trump đã không đề cập một tiếng nào về vấn đề nhân quyền cũng như về sự gian trá của TC trên thương trường quốc tế, hay triển vọng đánh thuế trừng phạt trên hàng nhập của TC.

Tại VN, ông cũng không nói gì về nhân quyền. Rồi sau đó, đề nghị làm trung gian hòa giải các nước Đông Nam Á về vụ tranh chấp Biển Đông.

Không ai nghĩ CSVN sẽ nhờ Mỹ làm trung gian điều định gì, mà có nữa thì cũng chẳng ai nghĩ TC sẽ chấp nhận. Cái thâm ý của TT Trump là khêu châm TC, đánh tiếng cho VC và cả TC biết Mỹ không nhận được quyền lưỡng bờ của TC, mà coi toàn bộ vấn đề là tranh chấp quyền lợi, các quốc gia Đông Nam Á trong đó có CSVN, đều có quyền bắc bờ cái lưỡi bờ đó, và tất cả cần phải thương lượng. Quan điểm này chỉ khiến cho chủ nhà VC mất mặt rát, dù TC không vui.

Các nước Á Châu hiểu được sự nhân nhượng của TT Trump cũng như muốn xác nhận họ tôn trọng lập trường của Mỹ nên đáp lễ bằng những cuộc đón rước long trọng chứ không phải cho ông đi tàu bay giấy như TTDC cố tình bắc bối một cách ngây ngô và rẻ tiền. Ở cấp lãnh đạo đại cương, khi quyền lợi cả nước được đặt lên bàn cân, họ không lý luận và xử thế trẻ con như vậy.

TT Trump thành công, huy động được hậu thuẫn chống Bắc Hàn không? Chẳng ai biết rõ. Chỉ thấy vài triệu chứng:

- Trong suốt thời gian công du, Cậu Ấm Ún đã im re, không nói gì, cũng chẳng bắn hoa tiễn gì như TTDC tiên đoán. Nếu không phải là nể mặt Trump, thì cũng là hiểu rõ thông điệp của bác Tập khi ông này đón rước TT Trump quá trọng: "Thượng khách của tôi và tôi muốn có giao hảo tốt đẹp với ông ấy đây chứ!". Cậu Ấm chưa khùng cũng chẳng ngu đâu.
- Cả Nhật lẫn Hàn Quốc tuyên bố ủng hộ lập trường cứng rắn của TT Trump đối với Bắc Hàn.
- Ngày sau chuyến đi của TT Trump, chủ tịch Tập đã gửi một đặc phái viên đi Bình Nhưỡng gặp Cậu Ấm, không ai biết để cảnh cáo hay trấn an cậu, chỉ biết là giữa TT Trump và CT Tập đã có 'nói chuyện' về Bắc Hàn.

Phe đối lập DC có vẻ mắc nghẹn, không có gì để chỉ trích. Bèn chơi trò đánh trống lảng: là hé tăm ī về vụ ứng viên CH trong cuộc tranh cử Thượng Viện tới tại Alabama, ông Roy Moore, bị mấy bà xòn xòn tố cáo cách đây ba bốn chục năm gì đó, bị ông này sàm sỡ, rờ mó hay hôn ấu.

CNN phản ngay "TT Trump khiến tôi nhảm chán với những hình ảnh du lịch của ông". Miễn bàn thêm.

Ngày đầu đến Nhật, chưa vào chương trình chính thức, thủ tướng Nhật đã TT Trump ăn sáng hâm-bo-ghơ Mỹ. Washington Post đậm ngay Trump ngu dốt về nghi lễ ngoại giao, không tôn trọng văn hóa Nhật, không ăn đồ ăn Nhật khi đến Nhật. Câu hỏi cho WaPo: thế TT Obama đến VN có ăn hột vịt lộn không nhỉ?

TT Trump cùng thủ tướng Nhật đi thăm công viên, đến hồ cá vàng, cho cá ăn. CNN (chứ còn ai nữa?) chiếu đoạn phim TT Trump đổ nguyên bát đồ ăn xuống hồ, bôi bát Trump lõi mảng, vô học. Chỉ một ngày sau là các trang mạng tràn ngập hình ảnh thủ tướng Nhật hất nguyên bát đồ ăn trước rồi TT Trump bắt chước làm theo, nhưng cái đoạn về thủ tướng Nhật bị CNN 'điếc bồ'. CNN bầm cả hai mắt.

Trong các chuyến công du ngoại quốc của TT Trump, ông đều được tiếp đón cực kỳ long trọng, từ Ba Lan đến Pháp trước đây, đến bây giờ là chuyến đi TC, được chủ tịch Tập Cận Bình đích thân làm hướng dẫn viên đưa đi giới thiệu Tử Cấm Thành, rồi dại dại yển trong đó, một chuyện chưa bao giờ xảy ra cho bất cứ vị quốc trưởng ngoại quốc nào trong lịch sử TC từ ngày chiếm quyền năm 1949.

Phản ứng của TTDC? Đó là cách các quốc gia khác vượt ve cái tôi vĩ đại của TT Trump, như đã viết sơ qua. Chắc tại TT Obama không có cái tôi lớn lầm nên TC cho ông ra cửa sau của máy bay, chẳng thèm đón, chẳng vòng hoa, chẳng cờ quạt, chẳng đại bác? Thú thật, kẻ này vẫn muốn thấy tổng thống đại cương Cờ Hoa được đón rước long trọng hơn đón một anh thư ký tòa đại sứ.

Sự thật là TC chẳng coi TT Obama ra gì, nhưng muốn vượt TT Trump vì sợ ông này đánh mạnh trên mặt trận mâu dịch, như tăng thuế hàng nhập từ TC. Sự đón tiếp long trọng cũng như 250 tỷ hàng TC mua là cái giá TC trả trong cuộc chiến này. Mỗi năm, TC xuất cảng qua Mỹ hơn 450 tỷ đồ. Ông Trump hăm dọa đánh thuế nhập tới 35%, nếu làm thật thi TC sẽ mất hơn 150 tỷ một năm. Rất có thể TC sẽ đi xa hơn nữa và sẽ áp lực hay kèm chế Cậu Ấm Ún, coi như thêm một món quà nữa cho TT Trump.

TTDC đã kích TT Trump khi ông chủ trương mậu dịch song phương trong sòng phẳng, chống lại toàn cầu hóa. Chủ Tịch Tập Cận Bình đọc diễn văn, chủ trương ngược lại, hậu thuẫn toàn cầu hóa, dĩ nhiên để chính danh hóa việc TC đang vươn nanh vuốt qua Phi Châu, Nam Mỹ, và mỏ bauxite VN. Vài cụ ty nạn chống Trump với bất cứ giá nào với nhau ra chửi Trump, hoan hô toàn cầu hóa theo Tập ngày. Lạ thật, có khuynh hướng mới trong cộng đồng ty nạn: ủng hộ Tập sao? Ý đồ của họ Tập hiển nhiên không phải là toàn cầu hóa hay tự do mậu dịch gì ráo, mà chỉ là bảo hộ mậu dịch tối đa cho quyền lợi của các Chủ Ba trong giác mộng toàn Hán hóa, kể cả VN, chẳng lẽ các cụ không nhìn thấy sao? Hay lại vẫn là chuyện hận Trump quá mất khôn như CNN?

VC vi phạm nhân quyền một cách thô bạo từ ngày đầu chiếm miền Nam (không kể dưới chế độ CSVB) chứ không phải là chuyện mới xảy ra với TT Trump. Câu hỏi là trong suốt mấy đời tổng thống từ Carter cho đến Obama, những hổ hào nhân quyền của họ đã gặt hái được thành quả nào ngoài việc VC trực xuất nứa tá người gọi là 'nhà tranh đấu' qua Mỹ biến vào biển người, ngày hai buổi đi cây, giúp cho VC bứng được vài ba cái gai trước mắt? VC có mờ cửa cho tự do báo chí chưa? Có tôn trọng nhân quyền tối thiểu gì chưa? Có bầu cử tự do gì chưa? Dân Việt hưởng được bao nhiêu tự do dân chủ? Câu trả lời: zero!

Đó là chưa nói đến việc đây là chuyện nhân quyền đối lấy bom nguyên tử Bắc Hán chứ không phải đổi lấy bạc các đầu, cụ ơi!

Đất nước của chúng ta, đồng bào của chúng ta, trách nhiệm tranh đấu cho nhân quyền VN là trách nhiệm của dân Việt chúng ta trước tiên, trong nước cũng như ngoài nước, chứ không phải trách nhiệm của tổng thống một nước ngoài, cho dù nước ngoài đó là Mỹ. Trước khi chỉ trích người ta không chịu minh, hãy tự vấn lương tâm chính mình đã làm những gì? Có kết quả gì?

Các TT Carter và Clinton nói nhiều về nhân quyền, những cũng chính mấy ông này đã nhìn nhận chế độ CSVN, trao đổi ngoại giao với chế độ, cho gia nhập dù thử hiệp hội, tổ chức quốc tế, từ Liên Hiệp Quốc đến WHO, WTO, UNESCO, IMF, SEATO, APEC, ... Cho hưởng quy chế mậu dịch ưu đãi,... TT Obama, trong bài diễn văn 32 phút đọc tại VN, đã bỏ ra chưa tới 30 giây nói về nhân quyền. Hợp đồng TT Trump thật, nhưng ngay sau đó tăng cho các 'lãnh đạo đại tài' quyết định hủy bỏ cấm vận vũ khí, công an ta hò mua súng. Đó là cách TT Obama vận động cho nhân quyền tại VN sao?

Tiếng Mỹ có cụm từ 'lip service', có thể dịch nôm na là 'dịch vụ môi mép' hay 'dịch vụ miệng lưỡi'. Nói cho死刑 mà không làm gì.

Không ai chối cãi nước Mỹ có vị thế cường quốc đặc biệt, cũng như vị sự can thiệp vào chiến tranh VN trước đây, nên có một trách nhiệm đặc biệt giúp bảo vệ hay phát huy nhân quyền tại VN. Nhưng vấn đề là nhìn vào thực tế, vài lời tuyên bố của các TT Clinton, Bush và Obama đã có kết quả gì hay chỉ là 'lip service' cho có, tiêu biểu của chính trị gia?

Nếu muốn trách thi phải trách tất cả các tổng thống Mỹ, từ Carter đến Trump (cho đến nay) đã hoàn toàn bất lực, không làm được gì hay không muốn làm gì cụ thể để giúp phong trào tranh đấu cho nhân quyền tại VN ngoài dăm ba câu nói tượng trưng sau khi du ngoạn VN và cung ly với các 'lãnh đạo đại tài'.

Công bằng mà nói, TT Trump không nói gì là một sai lầm chính trị vì nhiều người thích nghe nhưng không được nghe nên bức minh, chứ chẳng có hậu quả gì khác. Ông có nói gì thi cũng như các TT Clinton, Bush và Obama, là 'lip service' thôi. Nói mà chỉ là 'lip service' thi thà đừng nói, đừng làm cho dân ta mơ tưởng và hy vọng Bác Sam sẽ làm gì đó để giúp họ trong khi Bác Sam thực tế đã chẳng khác một ngón tay nào trong hơn bốn thập niên qua bắt kể dưới triều đại CH hay DC.

Chuyến viếng thăm Á Châu của TT Trump tuy là lâu dài nhất, nhưng có vẻ nghiêm chỉnh nhất, không rườm rà với những tiêu xảo chính trị vớ vẩn.

Không có chuyện phịa, nói hứa giờ chót chạy đi ăn phở chợ Bến Thành như TT Clinton, hay như TT Obama, tat vào ăn bún chả Hà Nội giữa đám 'nghệ sĩ nhân dân' đóng tường cực dở. Cũng không có màn lăng nhăng di hát rap với một em ca sĩ nhí Sài Gòn. Hay di gặp đám 'sinh viên' hỏi những câu hỏi lót đường đám dở đã được công an soạn thảo từ ba tháng trước.

Dù vậy, có một thắc dò của PEW cho thấy dân Việt khá mê TT Trump. Chẳng hiểu họ làm thế nào để thắc dò dư luận dân Việt, nhưng trong 10 người thì có 6 người (58%) thích ông. Một anh mau mắn mở ngay tiệm cà-phê lấy tên "Coffee Trump" ở Đà Nẵng, đắt hàng như tôm tươi, bắt cái tên sao vẫn phạm chẳng có nghĩa gì. Ông Trump có ba đặc điểm dân ta thích.

Đầu tiên, ông là tỷ phú, tức là giỏi, thành công, có rất nhiều tiền. Dân Việt ta, từ ngày VC thi hành chính sách 'đối mới', đâm ra mê tiền lạ lùng. Từ đại quan đến tiểu quan, đến cán bộ và bộ đội và dân thường, ai cũng mê làm giàu, hợp pháp cũng như bất hợp pháp. Vào tiệm sách nào ở VN cũng thấy cả trăm cuốn sách dạy cách làm giàu theo đường tắt. Trong đó có ít ra là 5 cuốn sách của ông Trump đã được dịch ra tiếng Việt, cũng đắt hàng như 'Coffee Trump'. Ai cũng muốn bắt chước theo ông Trump làm giàu.

Điểm thứ hai là ông Trump có tánh ngang tàng, nói thẳng chẳng sợ chảm nể ai, bắt cần 'phải đạo chính trị'. Dân ta có vẻ thích, nhất là dân Nam cờ ruột ngựa.

Điểm thứ ba quan trọng hơn cả, là ông có vẻ nói cứng chống TC, là điều dân Việt ta, trong hay ngoài nước, đều khoái, cho dù chưa thấy ông làm được chuyện gì cụ thể chống Tàu.

Thiên hạ cũng thấy hình như có hai ông Trump: trong nước thì hung hăng như... Trương Phi, ra ngoài nước thì có vẻ nghiêm trang như... Quan Công.

TT Trump đi ra nước ngoài, đường đường chính chính là một nhà lãnh đạo một đại cường, giữ đúng phép nghi lễ ngoại giao, đồng thời cũng có vẻ thân thiện, vỗ vai người này, đỡ lưng người kia, nhưng không khum núm cúi rập người trước bất cứ ai. Nhớ lại TT Obama đường như lúc nào cũng không thoải mái, có vẻ ngại ngùng, rụt rè như một người mang mặc cảm tội lỗi với cả thế giới, đi đâu cũng cúi gập người, xin lỗi những chuyện không có lỗi.

Ngay tại VN mà TT Trump cũng tổ chức lễ Cựu Chiến Bin -Veterans Day- công khai tiếp đón và ca tụng đại diện các cựu chiến binh Mỹ đã chiến đấu chống CSVN! Đó TT Obama dám làm!

Cũng tại Đà Nẵng, 11 quốc gia trong vùng đã họp và ra thông cáo xác tín hiệp ước Liên Thái Bình Dương TPP. Nhưng ai cũng thấy TPP mà thiếu bóng hai ông không lò Mỹ và TC thi đĩ nhiên nếu không chết yểu vì bất đồng ý kiến giữa các nước, cũng chỉ là một loại hiệp thương nhở mang tính cục bộ địa phương mà ảnh hưởng không gì con mèo giây.

Nhìn vào các thông cáo và diễn văn của TT Trump, thấy có một danh từ mới, "Indo-Pacific". Có người diễn giải đó là ý định của TT Trump muốn phủ nhận sự hiện diện của TC qua việc bô "China" để thay bằng "Pacific". Thật ra, TT Trump không phải là phủ nhận sự hiện hữu của "China", mà là muốn đặt TC vào trong một thực thế lớn hơn, bao gồm cả chục nước khác, coi TC cũng chỉ là một thành viên bình thường thôi. Cái mới lạ là thêm danh từ "Indo", đường như để nhấn mạnh sự bành trướng qua Ấn Độ luôn, một diễn biến có lẽ không được Bắc Kinh hoan nghênh lắm. Ấn Độ với dân số gần cả tỷ, nhưng có dân chủ và kinh tế thị trường, sẽ có tiếng nói lớn trong tất cả các tổ chức mà Ấn tham gia, không thua gì tiếng nói của TC.

Chiến lược của TT Trump đường như vừa giảm tầm quan trọng của TC, vừa tìm cách bao vây TC, từ Mỹ qua Nhật, Nam Hàn, Đông Nam Á, Úc, bây giờ kéo thêm Ấn Độ vào. Có lẽ trong sách lược đó bao gồm cả Nga luôn, nhưng con chốt cuối cùng này bị kẹt bởi vụ điều tra về Nga can thiệp vào bầu cử tổng thống.

Có nhiều người đặt câu hỏi TT Trump đi Á Châu thành công hay thất bại? Dĩ nhiên cử tri của ông thi khen rối rít, cử tri bà Hillary thi chê mệt nghỉ. Thật ra, cả hai phe đều sai hết. Ngay từ căn bản, đặt vấn đề tổng thống công du thành công hay thất bại là chuyện vớ vẩn, bắt kể tổng thống nào.

Nếu lượng giá thành công hay thất bại qua các cuộc đón rước tiệc tùng, hay diễn văn này nọ, hay dân chúng đứng hai bên đường phát cờ quạt thi chỉ là nhận xét hời hợt. Không có quốc trưởng nào đi công du mà không có diễn văn nổ như pháo và đòn rước đón đám mèo mè (ngoại trừ TT Obama ra cửa sau của phi cơ).

Ngay cả việc lượng giá chuyến đi qua việc TT Trump ký hợp đồng thương mại 300 tỷ cũng là chuyện không chính xác lắm. Những hợp đồng này đều đã được thảo luận cả mấy tháng trước giữa các công ty rồi. Nhân dịp tổng thống thăm viếng, mang hợp đồng ra khoe cho xóm trọ thôi. Tổng thống nào cũng đều như vậy hết. Trong vấn đề này, điểm thành công hay thất bại là TT Trump đã làm gì, đưa ra chính sách kinh tế tài chính như thế nào để các công ty ngoại quốc có thể tin tưởng vào tương lai kinh tế Mỹ, bỏ tiền ra đầu tư nhiều như vậy.

Phù nhent các hợp đồng này, coi như chỉ là chuyện 'hiểu ý' khơi khơi vì chỉ là 'memorandums of understanding' cũng sai. Ba trăm tỷ đồ không phải là chuyện nói chơi cho vui, mà đòi hỏi điều đình gay gắt với những hợp đồng dày cả mấy trăm trang, chưa có đồng ý 90% thì chưa có 'understanding'. Không phải là chuyện đì mua một cái xe cũ.

Thực tế, những cuộc công du này là những dịp các vị quốc trưởng xác nhận lại quan hệ thân hữu cho cả thế giới thấy, và quan trọng hơn, là những cuộc nói chuyện thảo luận kín giữa các quốc trưởng và các chuyên gia cấp dưới. Họ nói chuyện gì, đồng ý với nhau chuyện gì, đó mới là chi tiết sự thật sự là chi tiết của thành công hay thất bại. Ngặt một nỗi điều là chuyện kín, chúng ta chẳng biết được gì. (19-11-17)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Thế Giới Ảo: TT Hillary Clinton

14/11/2017

Vũ Linh

...sát nhập Medicaid và Medicare vào hệ thống Hillarycare...

Đầu tháng 11 này đánh dấu đúng một năm bà Hillary Clinton trở thành phu nữ đầu tiên được bầu làm tổng thống Mỹ

Đóng 9 giờ tối ngày 8 tháng 11 năm 2016, vừa khi các đài TV đồng loạt xác nhận bà Hillary đã đắc cử tổng thống thứ 45, cả bầu trời New York đã rực sáng trong ba tiếng đồng hồ liền với trận mưa pháo bông vĩ đại nhất lịch sử bắn pháo bông của nhân loại. Dĩ nhiên, một phụ nữ lần đầu tiên đắc cử tổng thống Mỹ là đại cường lón nhất của nhân loại, không ăn mừng lớn nhất sao được?

Dù vậy, so với cuộc ăn mừng ngày 20 tháng Giêng năm 2017, thi văn chẳng thấm thảm vào đâu. Người ta ước lượng đã có hơn hai triệu người đổ xô về thủ đô Hoa Thịnh Đốn ăn mừng lễ đăng quang của bà tân tổng thống. Trong đó có khoảng một triệu dân da đen và nửa triệu dân gốc La-Tinh. Lần lộn trong đám đông là một triệu phụ nữ đội mũ tai mèo màu hồng, biểu tượng của phụ nữ tiến bộ Mỹ muốn vinh danh cái quý nhất của nữ giới, gần nửa triệu dân đồng tính và chuyển giới (do CNN ước lượng dựa trên số người có râu quai nón nhưng mặc váy). Con số các ông già da trắng tham dự lễ đăng quang được báo chí ước tính lên đến khoảng... hai ba trăm người tối đa, hầu hết là giáo sư đại học và phóng viên già của New York Times, Washington Post và đài CNN.

Trong bài diễn văn nhãm chử, bà tân tổng thống đã vinh danh chiến thắng của bà như chiến thắng của phụ nữ đã thành công phá vỡ được cái trần nhà bằng kính –glass ceiling- cản đường công danh của phụ nữ, đồng thời cũng là chiến thắng của người dân da màu thấp cổ bé họng chống tài phiệt da trắng ký thị, cho dù bà TT Hillary chẳng phải da màu cũng chẳng thấp cổ bé họng, mà là đại phú da trắng to mồm nhất.

Trên khán đài danh dự, TV cho thấy một dãy ghế thương khách ngay sau lồng bà TT Hillary, gồm hai chục bà da đen, da nâu, da vàng, hai chị đồng tính da trắng âu yếm nắm tay nhau, và ba anh chuyển giới liếc tinh nhau. Phiá sau là gần 1.000 quan khách, hầu hết là các cụ da trắng, đại quan của hai chính quyền Obama và Hillary, và hơn 300 tài phiệt da trắng Wall Street, là những người đã đóng góp gần một tỷ đô cho bà Hillary tranh cử với lời hứa sẽ đánh thuế họ đến chết.

Một ngày sau khi tuyên thệ nhậm chức, bà TT Hillary đã bay ngay qua Los Angeles long trọng ký sắc lệnh án xá toàn diện tất cả mọi "công dân không có giấy tờ". Sắc lệnh chỉ thị cho các cơ quan Nhà Nước khẩn cấp làm thủ tục cấp quốc tịch Mỹ ngay cho khoảng 12 triệu người này, kể cả những người phạm tội hình sự đang lánh án, một khát chu bí mờ cửa biên giới nhận tất cả dì dán mới đến biên giới xin vào Mỹ, mau chóng cấp mọi trợ cấp cần thiết cho tất cả, từ bảo hiểm MediCal, Medicare, đến trợ cấp thất nghiệp, tiền già, học bổng, nhà miễn phí, trợ cấp đồng công, cả phiếu thực phẩm đặc biệt để bắt đầu cuộc sống mới dưới tên Corona.

Bà TT Hillary tuyên bố nếu cách đây hơn 200 năm, nước Mỹ có thể mờ toang cửa đón nhận dân da trắng đến khai quốc, sau đó đón nhận hàng vạn dân Phi Châu qua lâm nô lệ, rồi hàng vạn dân Tàu qua mờ tiệm mì gói và tiệm giặt ủi, thi bây giờ không có lý do gì nói Mỹ không thể mờ cửa đón nhận vạn chục triều di dân Nam Mỹ qua lâm vườn cát có huy vui em cho các đại gia Hollywood. Đây là cách bà Hillary trả ơn khi tham dò cho thấy bà Hillary đã nhận được tới 97% phiếu của dân Hollywood, kể cả phiếu của mấy ông đại diện và tài tử khi đó chưa từ vị tài sản sô với các tài tu mòn mòn, nam cung như nữ.

Hôm nay đây, một năm sau khi Hillary đắc cử, dân số Cali đã tăng ngay lên thêm hai triệu. Các chính phủ Trung Mỹ ước tính cả hai ba chục triệu người khác đang lo thu xếp nhà cửa, gom góp đồng đùi họ hàng bà con ba thế hệ để di cư qua Mỹ. Tuyệt đại đa số là dân nghèo, thất nghiệp và già cả bệnh hoạn, hy vọng qua Mỹ để được bá đại phú gia Sam chăm nuôi đầy đủ miễn phí.

Các dân biểu và nghị sĩ đảng DC đang lo sợ rằng pháp luật cho phép tất cả các thành viên của Quốc hội tham gia bầu cử dù cấp ngay lập tức, để họ có dịp bày tỏ lòng trung thành với đảng DC. Tỷ phú Donald Trump, người thất cử trong cuộc bầu cử vừa qua, với tư cách người lãnh đạo chính thức của đảng CH, đã tự ý cho biết Ủy Ban Quốc Gia của đảng CH đang chuẩn bị đại hội toàn quốc để giải tán đảng.

Một ngày sau khi tới Los Angeles, bà TT Hillary đã bay lên Minneapolis, nơi có đồng di dân Somalia nhất nước, để công bố sắc lệnh thứ hai, bãi bỏ mọi thủ tục kiểm tra làm khó dễ di dân Hồi giáo Trung Đông. Với sự dễ dãi này, bà hy vọng dân Hồi Giáo sẽ cảm kích nước Mỹ, vui mừng nhận nơi này làm quê hương mới và mọi hoạt động khủng bố chống nước Mỹ sẽ chấm dứt ngay.

Cũng như tại Trung và Nam Mỹ, hàng vạn người đã xuống đường bên Trung Đông để tung hô bà Hillary. Theo Gallup, tỷ lệ hậu thuẫn bà Hillary lên tới hơn 95% tại Trung Đông và Châu Mỹ La-Tinh. Có tin vài xú Trung Mỹ và Trung Đông đang vận động xâm lược tiểu bang mới của Đại Cường Cờ Hoa.

Dĩ nhiên, ưu tư hàng đầu của bà TT Hillary vẫn là nước Mỹ và công dân Mỹ.

phòng' cho cựu TT Bill Clinton, thanh lọc mọi phụ nữ tới gần ông Clinton hơn ba thước, kỹ hòn FBI thanh lọc khùng bố Hồi giáo. Vì lý do an ninh quốc gia, ông Clinton cũng được 'yêu cầu' chỉ xử dụng hệ thống điện thoại và emails do bà TT Hillary gần niêng cho ông trong phòng ngủ của bà.

Để trả lại công lý cho dân da đen, bà đã yêu cầu quốc hội duyệt xét lại Hiến Pháp và viết lại toàn bộ lịch sử Mỹ, ghi rõ công trạng lập quốc và dựng nước là từ mồ hôi nước mắt của dân nô lệ da đen chứ không phải của mấy 'bố già' lập quốc kỵ thi chỉ biết ngồi chỉ tay ném ngón sai nô lệ da đen.

Jefferson vẫn được chấp nhận vì ông này từng ngủ với mấy bà nô lệ da đen và là bố của cả nửa tá con lai đen, chứng tỏ ông rất thương dân da đen.

Theo yêu cầu của nhóm mác-xít Antifa, bà TT Hillary đã thành lập ủy ban nghiên cứu việc hoàn toàn vô thần hóa nước Mỹ, danh từ 'God' được xóa hết bất cứ chỗ nào, kể cả trên tiền đồ, triệt hạ tất cả các tượng tôn giáo từ Thiên Chúa giáo đến Phật giáo, kể cả các tượng Tàu thờ Quan Công, Khổng Tử, ông bà Tào và Tôn Ngộ Không.

Bà Hillary cũng đã ra lệnh cấm xe tại các ngày 10, đặc biệt hủy bỏ lễ Giáng sinh và Lễ Tạ ơn, nhằm tránh tốn kém cho Hamadhan, mặc dù 95% dân Mỹ không biết Hamadhan là ai. McDonald's và một số công ty khác cũng đã đóng cửa trong 7 ngày, để từ lành kín đáo ăn trong 7 ngày, không ai biết nếu máy dứa nhỏ không điện thoại báo cho New York Times.

Bà Hillary đã ký luật y tế mới, sáp nhập Medicaid và Medicare vào hệ thống Hillarycare cung cấp dịch vụ y tế miễn phí cho tất cả, kể cả phụ thai, cắt mổ chuyển giới, sửa sẹc đerek kiểu Hàn Quốc, lấy da tráng kiểu Mai-Cô Jackson,... Nhà Nước quốc hữu hóa hệ thống y tế, với tất cả nhà thương, hàng thuốc đều do Nhà Nước sở hữu. Các công ty bảo hiểm y tế đóng cửa tiêm hết. Tất cả bác sĩ đều lãnh tiền qua hệ thống y tế Nhà Nước, với phí tối đa ánh định ở mức 15 đô một giờ, cho mọi dịch vụ chẩn bệnh và

Đối với dân lao động, bà kêu gọi quốc hội mau chóng biểu quyết luật lương tối thiểu 15 đô một giờ ngang với bác sĩ cho tất cả, bắt kể làm nghề gì. Các chủ tiệm phở khu Bolsa sợ xanh mặt vì máy anh Mễ lậu chạy bận bây giờ hết làm lậu, đòi lương tối thiểu hết, cộng thêm tiền 'boa' tối thiểu 20%.

Để có tiền chi trả những chi tiêu nhân bản trên, quốc hội soạn thảo luật thuế mới. Theo đó, khói 60% lợi tức thấp nhất sẽ không phải đóng một xu thuế nào hết, trong khi dù loại trộn cấp được giá tăng. Khói 30% trung lưu sẽ chịu thuế cao hơn, từ 20% tăng lên tới 50% lợi tức hàng năm. Khói 10% giàu nhất sẽ bị tăng thuế suất từ 30% lên đến 90% lợi tức. Bà TT Hillary giải thích các đại gia lãnh 20 triệu lợi tức một năm có phải đóng thuế 90% thì cũng còn gần 200.000 đô một tháng để xài, không có lý do gì khiếu nại.

Khiếu nại là không yêu nước, là phản động, là kỳ thị chủng tộc.

Theo bà TT Hillary, đây là quyết định phản ánh một chính sách thuế công bằng và nhân bản, giúp cơ hội cho những người quá nhiều tiền xài không hết được đóng góp hữu ích cho đất nước, đặc biệt là để nuôi những phụ nữ chẳng may có nhiều con quá vì quá ham vui quên uống thuốc ngừa thai mặc dù thuốc ngừa thai được phát miễn phí cho tất cả phụ nữ, hay những ông ăn thịt nướng BBQ, uống bia nhiều quá, không đủ tinh tảo đi làm.

Văn Phòng Ngân Sách Quốc Hội ước tính sau hai năm dười chế độ thuế mới, lợi tức trung bình của dân Mỹ sẽ tuột từ hạng 9 trên thế giới với 57.000 đô một năm xuống hạng 92 với 22.000 đô một năm, ngang với dân quần đảo Polynesia, thuộc địa của Pháp. Một diễn biến được bà bộ trưởng Ngoại Giao Oprah Winfrey quảng bá sẽ giúp giảm thiểu các phong trào chống Mỹ trên thế giới vì ganh tỵ.

Quyết định tăng thuế không được giới trung lưu hoan nghênh. Hàng trăm ngàn người đã xuống đường biểu tình trên khắp 50 tiểu bang, liên tục cả năm nay, với các khẩu hiệu "She's Not My President", "Recount", "Lock Her Up".... Bà TT Hillary đã gạt qua các chống đối này, cho rằng "vẫn chỉ là cái đám anh hãi hết thuốc chữa –irredeemable deplorables- của Trump bị thua đau nên ám ức tim dù cách phả thế chế dân chủ tiến bộ của nước ta".

Dù thuế tăng mạnh, bà TT Hillary vẫn trán an là bà không muốn dân bị đóng thuế quá nhiều, nên một phần bội chi ngân sách sẽ được trang trải bằng công nợ. Bà hành diện thông báo nước bạn Trung Quốc vĩ đại đã đồng ý cho Mỹ vay 20.000 tỷ đô với lãi suất tượng trưng, đổi lấy việc Mỹ bồi bù việc kiểm tra thực phẩm và nội tạng nhập cảng từ Trung Quốc.

Bà TT Hillary cũng loan tin Quỹ Clinton Foundation sẽ mở văn phòng tại một tá quốc gia nghèo nhất Phi Châu và Nam Mỹ để làm phuộc thiện tại đây, đồng thời cũng cho các vị lãnh đạo mấy xứ này có chỗ đầu tư an toàn và lâu dài cho những gia tài kinh xù của họ, giúp thắt chặt 'quan hệ hữu nghị' giữa Mỹ và các xứ chum tiến.

Quyết định về Quỹ Clinton Foundation đã gây công phẫn lớn tại Thượng Viện và khối CH đã kêu gọi bổ nhiệm công tố độc lập điều tra cho dân biết tiền từ đâu vào và được chi đi đâu. Có phải là hình thức mua bán ánh hưởng chính trị của gia đình ông bà Clinton không. Bà TT Hillary đã tố giác đây chỉ là âm mưu săn lùng phù thủy của tui cuồng diễn CH cay cùi vú thua đau.

Ông Trump cũng đã tuýt nhiều lần, ca tụng giám đốc FBI James Comey và yêu cầu điều tra việc bà Hillary cách chức ông này đúng một tuần sau khi bà tuyên thệ, đồng thời cũng điều tra về việc FBI nghe lén điện thoại của ông Trump và ban vận động tranh cử của ông, giúp bà Hillary đắc cử như thế nào. Ông này cũng yêu cầu FBI mở lại cuộc điều tra về hệ thống email cá nhân của bà Hillary, nhất là truy tìm lại hơn 30.000 emails bà đã xóa, đồng thời điều tra vụ bà cựu bộ trưởng Tư Pháp Loretta Lynch tìm cách cản FBI điều tra vụ email của bà Hillary, vụ bà Hillary trả tiền cho giàn diệp Nga dì lùng tin xấu về ông Trump, và về vụ bà bán uranium cho Nga đổi lấy cả trăm triệu hối lộ cho Quỹ Clinton Foundation. Một tiểu ban khác lo điều tra xem tại sao TT Obama đã không làm gì để ngăn chặn Putin thâm nhập phà bầu cử khiến ứng viên Trump bị thua oan ức.

Cho đến nay, đã có ít nhất 18 ủy ban điều tra của quốc hội, khiến quốc hội hoàn toàn tê liệt vì hết điều tra đến điều tra, không thông qua được bất cứ luật nào.

Thượng Viện cũng đã yêu cầu ông con rể của bà tổng thống, Marc Mevzinsky, và ông xui già Edward Mevzinsky, ra điều trần về việc ông xui bị án tù 15 năm vì tội lừa đảo, sao lại được bà Ngoại Trưởng Hillary Clinton vận động cho ra tù sau ít năm, để làm xui giia, sau khi ông đã ứng hộ 2 triệu đô vào Thư Viện Bill Clinton.

Suốt một năm qua, TTDC đã liên tục chỉ trích tý phú Trump và đảng CH ngoan cố, không chấp nhận kết quả bầu cử, không tôn trọng ý dân, liên tục tìm cách phả hoại bà tân TT Hillary, cản trở mọi việc làm của bà. TTDC viết hàng loạt bài giảng giải về ý nghĩa của lá phiếu và thế chế bầu cử tổng thống của Mỹ với hy vọng ông Trump và bọn Mỹ ruộng phả đám sẽ ý thức được trách nhiệm của họ, hiểu rõ thế nào là dân chủ, là ý dân, là yêu nước, chấm dứt những đánh phá và gop sức với bà tổng thống, làm cho nước Mỹ vĩ đại trở lại.

Trong chủ trương san bằng mọi chia rẽ, phân biệt, kỳ thị bất công nam nữ, chính sách cầu tiêu chung của TT Obama được nới rộng ra nhiều phạm vi khác như phòng tắm chung, phòng ngủ chung, luôn cả giường ngủ chung trong các trường có nội trú cho tiện việc 'giáo lúu văn hóa' giữa các sinh viên. Tất cả bệ tiêu đứng dành cho các ông trên cả nước đã được lệnh phả bỏ hết để dân chuyển giới không bị mặc cảm hay dị ứng khi vào nhà cầu công cộng, nhất là sau khi một nhóm chuyển giới phản đối việc họ phải đứng kéo ván lén để đi tiểu.

Để thể hiện tinh thần khai phóng của quân lực, một sư đoàn quân chuyển giới dưới quyền bà thiếu tướng đồng hoà Caitlyn Jenner, cựu lực sĩ điền kinh chuyển giới thành đàn bà, sẽ được thành lập và gửi đi khắp thế giới cổ vũ cho phong trào chuyển giới trong quân đội. Bà TT Hillary quảng bá đây là cách... vỗ hiệu hoà quân đội cả thế giới trong mục đích lâu dài là chấm dứt chiến tranh, mang lại hoà bình vĩnh cửu cho thế giới.

Bà TT Hillary đã mở đầu công du ngoài nước bằng việc di Âu Châu tham dự Hội Nghị Thượng Đỉnh G-20. Tại đây, bà đã có dịp họp mặt với TT Putin, để chia buồn ông Putin đã thất bại ở chè, không giúp ông Trump thắng cử được. Bà cũng không quên nhắc lại việc khi còn làm ngoại trưởng, bà đã giúp Nga mua được quyền khai thác một số lượng uranium lớn của Mỹ, bây giờ là lúc Nga nên chứng tỏ thiện chí làm chuyện phuộc thiện với Quỹ Clinton Foundation nhiều hơn nữa, và thính thoảng cũng nên mời Đệ Nhát Phu Quân Bill qua Nga đọc diễn văn, già cả có thể thương lượng sau, tương xứng với vai trò Đệ Nhát Phu Quân kỳ quan trọng của ông Bill hiện nay. Bà Hillary cũng nhắc lại cho TT Putin cả bà con gái Chelsea cũng có khả năng đọc diễn văn rất hay, già cả cũng rất phái chăng, mua một bài được tặng một bài miễn phí.

Bà TT Hillary cũng đã gặp Chủ Tịch Tập Cận Bình, và hứa sẽ "cứu xét việc nhìn nhận bản đồ Trung Quốc Nam Hải" nếu Trung Quốc làm trung gian, áp lực Bắc Hàn nung phát triển vũ khí nguyên tử. Đúng một tuần sau, bà TT Hillary đã họp báo quảng bá thành tích nhờ bà điều định giới nên Cậu Ấm Ún đã ra lệnh ngưng mọi kế hoạch phát triển bom nguyên tử và hòa tiễn liên lục địa, đổi lại viện trợ kinh tế 10 tỷ đô một năm trong 4 năm của bà Hillary, có thể gia hạn thêm 4 năm nữa, tới 2024, tùy kết quả bầu tổng thống năm 2020.

Cũng tại hội nghị này, bà TT Hillary đã hứa đóng góp ngay 30 tỷ đô cho Quỹ Chống Hâm Nóng Địa Cầu, sau đó sẽ nghiên cứu việc Mỹ gánh hết 100 tỷ cần thiết. Cả thế giới hoan nghênh và ngưỡng mộ vai trò lãnh đạo anh minh của người chỉ cả thế giới.

Với tân TT Hillary, nước Mỹ đã nhảy vọt một bước không lồ tiến tới đại cường xã hội chủ nghĩa tiến bộ nhất, ông già Noel giàu có và rộng lượng của cả thế giới.

xxx

Reng, reng, reng... Chuông đồng hồ báo hại làm giật mình, phải dậy đi cày!

Qua cơn mê! Đúng là hú hồn!!! (12-11-17)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Ai Thông Đồng VỚI Ai?

07/11/2017

Vũ Linh

...hỏi bác công tố Mueller, bác có điều tra mấy vụ liên quan đến bà Hillary không...

Câu chuyện đâm mà cả thiên hạ đang la làng là công tố viên Robert Mueller đang điều tra về việc Nga can dự vào cuộc bầu cử tổng thống, đã vừa cho FBI bắt ông Paul Manafort, cựu giám đốc vận động tranh cử của TT Trump.

TTDC khua chieng trống rầm rộ dĩ nhiên, nhưng đã không đủ lương thiện để nói hết sự thật về toàn bộ câu chuyện.

Năm 2007, ông Trump ra tranh cử một mình một ngựa, chẳng có bạn tham mưu hay cố vấn hay tinh nguyện viên địa phương gì hết. Nghiã là chẳng có quan cung chẳng có linh luân. Thời gian đầu, ông dùng ông Corey Lewandowski làm giám đốc ban vận động. Nhưng ông này chỉ là một nhà bình luận chính trị, không biết gì về tổ chức tranh cử tổng thống. Qua sự giới thiệu của một cố vấn, ông Trump gặp ông Manafort. Ông này có kinh nghiệm tổ chức vận động tranh cử cho các ứng viên tổng thống CH từ Gerald Ford đến Bob Dole trước đây. Ông Trump bổ nhiệm ông Manafort làm giám đốc ngay vì không biết ai khác.

Nhưng chẳng bao lâu sau, ông Trump nhìn rõ quá trình với nhiều vết đèn đáng ngờ của ông Manafort, giải nhiệm ông này để bổ nhiệm bà Kellyanne Conway (trước đó là người của ông Ted Cruz) làm tân giám đốc, trước khi bổ nhiệm ông Steve Bannon làm tổng giám đốc.

Tóm lại quan hệ giữa ông Trump và ông Manafort kéo dài chưa tới 2 tháng, từ tháng Sáu tới tháng Tám, 2016, không như CNN gọi ông Manafort là "phụ tá cao cấp lâu năm" của TT Trump.

Ông Manafort bị truy tố 12 tội, như trốn thuế, kinh doanh bất hợp pháp, rửa tiền bất chính,... qua những giao thương với Ukraine từ cá chục năm trước cho tới 2015, chẳng sơ mói gì đến bầu cử năm 2016 hay ông Trump hay Nga luôn.

Như cột báo này đã viết cách đây khá lâu, cho dù không tìm được dấu vết thông đồng nào thì ông công tố Mueller cũng phải cố vồ cho được vài con vịt đẹt, bắt kể tội gì, it ra cũng để biện minh cho thiên hạ thấy cái đám luật sư của ông dù sao cũng đã làm được gì đó cho xứng đáng với đồng lương trên trời của họ. Kết quả y như rằng, ê-kíp Mueller tung lưới lùng hùm béo, bắt được ba con ruồi.

Câu hỏi quan trọng nhất: ông Mueller đang làm gì vậy? Ông được trao trách nhiệm điều tra về việc Nga can dự vào bầu cử tổng thống Mỹ năm 2016, tại sao lại nhảy qua bắt người về tội gian trá kinh doanh cách đây cá chục năm với Ukraine? Ông có đọc lệnh sự vụ lệnh không vậy?

Sự thật là ông Mueller biết rõ hơn ai hết truy tố ông Manafort chẳng ăn nhậu gì đến vụ bầu tổng thống. Nhưng ông thôp cố ông Manafort để chơi trò áp lực: "tôi đang chuẩn bị tặng ông 500 năm tù, nhưng nếu ông chịu tố giác Trump hay vài tay tố nào đó, thì tôi sẽ xin cho ông ba ngày tù treo thôi, ông lựa đi". Ông Manafort thừa hiểu chuyện này, nhưng bù lại, ông cũng nhìn thấy tổng thống có quyền ân xá bất cứ ai vì bất cứ tội gì.

Ông Mueller cũng tố thêm hai ông nữa là Rick Gates và George Papadopoulos về vài tội khác. Thế là hai ông này được TTDC dồn ngay lên hàng 'phụ tá cao cấp' của ông Trump cho dù cả thế giới trước đây chẳng ai biết hai ông này là ma nào?

Ông Gates là trợ tớ kinh doanh lâu năm của ông Manafort, không dính dáng gì nhiều đến chính trị. Ông Papadopoulos, khi đó 28 tuổi, là tinh nguyên viên không lương trong ban vận động tranh cử nhưng được TTDC phong làm 'cố vấn chính sách đối ngoại' của Trump. TT Trump gọi anh này là 'coffee boy', chỉ có trách nhiệm đĩ pha cà phê cho các ông lớn, nhưng chuyên bốc phét, tự quan trọng hóa mình, đĩ đâu cũng khoe có quan hệ với Putin và các quan lớn Nga. Tội của anh Papadopoulos? Khi không đúng ngày anh gặp một viên chức Nga! Gọi là khai man, kinh khủng chưa? Hai anh Gates và Papadopoulos cũng chỉ là loại tép ông Mueller dùng để câu tôm hùm nào đó thôi.

Chi chứng tò ít nhất cho đến nay, vẫn chưa tìm ra được sự thông đồng nào giữa ông Trump với Nga.

Mấy ngày gần đây, hệ thống truyền thông tự nặn lên cơn sốt nhảy tung tung, emails được gửi tràn lan, thông báo tin thâm dò của Washington Post (chứ còn ai nữa?) cho thấy "gần 50% dân Mỹ tin TT Trump có tội". Ủa, sao lạ vậy nhỉ? Bà Hillary được 52% phiếu, đúng ra thì phải có 52% dân Mỹ tin là Trump có tội, chứ sao lại chỉ có "gần 50%"? Hay là một số cử tri của bà Hillary không tin là Trump có tội?

Thật ra, các con số trên coi như thuốc bổ cho TTDC uống láy súc để bôi bác Trump chứ chẳng nghĩa lý gì hết. TT Trump có tội hay không có tội chỉ ăn thua có đúng một người, là ông Mueller thôi. Tin kém vui cho ông Mueller là xứ Mỹ là xứ pháp trị, không phải ông múa gươm kiểu gì cũng được. Bên ông Trump không thiếu gi luật sư lão làng.

Một điều lạ là cuộc điều tra về Nga can dự vào chính trường Mỹ chỉ xoay vào phía ông Trump mà hình như chẳng đà động gì đến quan hệ giữa Putin và bà Hillary. Điều tra một chiêu về ông Trump vì cái tội đã... thắng? Tại nước 'định cao' của ta, bên thua cuộc là bên có tội, đĩ 'cái tạo' một gông, tại xứ ván minh Cờ Hoa này, bên thắng cuộc mới là bên có tội.

Những tin mới nhất được xì ra cho thấy vụ Nga can dự to lớn và rắc rối hơn xa mọi tưởng tượng. Về phía ông Trump thì TTDC đã khui quá nhiều chuyện với đầy đủ mắm muối tương cà, khôi bằn thêm. Về phía bà Hillary thì mọi sự có vẻ kín đáo hơn, cho đến cách đây vài tuần thì nó đúng là như trái bom CBU chính trị mới. Đúng ra là tới hai trái bom CBU chứ không phải một.

Cả đời bà Hillary luôn dính dáng vào xi-căng-dan. Bây giờ, hết thời rồi mà vẫn bị xi-căng-dan mới bám theo. Ta xét lại xem cho vui.

CBU SỐ MỘT: FUSION GPS

Trái bom này thật ra đã được tung ra từ những ngày còn vận động tranh cử, nhưng khi đó bom bị xi, bây giờ bắt ngòi nổ lại.

Câu chuyện nghe qua rất bẩn thỉu và dấm dở. Đại khái, theo tin từ đài phát thanh 'bia miệng', thi Putin cho người theo dõi Trump khi ông này qua Nga năm 2013, ngay sau khi TT Obama chính thức thăm viếng Nga. Gián điệp của Putin theo dõi và bắt quả tang Trump đã thuê căn phòng khách sạn mà TT Obama đã ở trước đó, rồi thuê một số chỉ em ta đến, nhảy lên giường TT Obama đã ngủ, té lên giường cho bộ ghét. Nội vụ được gián giệp của Putin báo cáo đầy đủ, gọi là Hồ Sơ Nga (Russia Dossier), ba năm sau lọt vào tay một anh trước đây là gián điệp Anh, Christopher Steele, được anh ta trao lại cho một công ty tên là Fusion GPS, chuyên mua bán những tin xe cán chó kiểu này.

Sau đó, hồ sơ lọt vào tay TNS John McCain. Ông này mau mắn trao cho FBI để điều tra. Đồng thời, hồ sơ cũng được gửi cho cả chục cơ quan truyền thông Mỹ. Không báo nào đăng hết vì không kiểm chứng được gì, chẳng có hình ảnh hay phim video hay bằng chứng cụ thể gì. Đã vậy, chẳng ai giải thích được tại sao năm 2013, Putin lại cho gián điệp theo dõi ông Trump, khi đó chỉ là một doanh gia qua Nga lo tổ chức thi hoa hậu, là một hình thức quảng bá cho Nga, chứ không phải chống báng Nga đến độ Putin phải theo dõi. Nhưng có một báo lá cải phô biến Hồ Sơ bá láp này, đó là báo mạng BuzzFeed. Và CNN với vảng chạy theo. Tin bôi bác Trump quá sot đeo, sao nhín nổi.

Ứng viên Trump dĩ nhiên chối bỏ toàn bộ câu chuyện, cho rằng chỉ là chuyện phi báng dựng đứng. Ông lên tiếng thắc mắc không hiểu ai đứng sau lưng vụ này, ai cung cấp tài liệu phiạ, ai tài trợ cho việc ngụy tạo tin bôi bác?

Rồi câu chuyện xì hơi vì tính cách tào lao.

Báo phe ta Washington Post, có thể vì muốn tìm chứng cứ đánh Trump đến cùng, cho điều tra xâu hơn. Để rồi khám phá ra họ đã chui vào một bãi rác của... bà Hillary.

Theo WaPo, có một văn phòng luật, tên là Perkins Coie của luật sư Marc Elias, làm việc cho ban vận động của bà Hillary và Ủy Ban Quốc Gia (UBQG) của đảng DC, lanh hồn 9 triệu đô. Văn phòng này thuê công ty Fusion GPS rồi Fusion thuê anh gián điệp Anh và anh này mua được Hồ Sơ Nga không biết từ đâu, đưa lại cho Fusion. Chưa hết. Báo The Federalist cũng vừa khui ra tổ chức Obama for America (bây giờ đổi tên là Organization for Action) khi đó cũng đã chi cho văn phòng Perkins Coie gần một triệu đô.

Sau đó, hồ sơ được chuyển tới TTDC và ông McCain. Cái ngô nghênh là một trong những người sáng lập ra Fusion là ông Michael Goldfarb, chủ bút của The Weekly Standard, một tạp chí bảo thủ chống Trump mạnh, cũng là cựu giám đốc thông tin của TNS McCain. Bây giờ thì ta hiểu sao Hồ Sơ Nga đến tay ông McCain.

Tóm lại là gì? Là ban vận động của bà Hillary, UBQG của đảng DC và TT Obama đã trả 10 triệu đô để lùng tin xấu bôi bác ứng viên Trump. Cuối cùng mua được một tin lếu láo, có thể do Putin nguy tạo và cung cấp, mau mắn chuyển cho TTDC để phổ biến và cho ông McCain để ông này đưa cho FBI điều tra ông Trump. Không có vẻ gì là Putin đang thông đồng với ông Trump hại bà Hillary như ta vẫn nghe từ cá năm nay.

Quý độc giả còn nhớ TTDC từng làm rùm beng chuyện con trai và con rể của ông Trump đĩ gặp một bà luật sư Nga để hy vọng có tin xấu về bà Hillary. Câu chuyện chẳng có gì cụ thể và cuối cùng chẳng đi đến đâu, không có một tin xấu nào được trao đổi, không có một đồng nào được trả. Nhưng TTDC làm như đây là chuyện thông đồng vô đạo với ngoại thù. Cựu ứng viên phó của bà Hillary, ông Tim Kaine, là àm i đây là chuyện phản quốc, cần phải dàn hặc, bỏ tù hết.

Điểm quái lạ nữa, vẫn theo WaPo, là khi FBI nhận được tin về vụ Hồ Sơ Nga thì thay vì bắt điều tra anh gián điệp Steele thi FBI, khi đó dưới quyền GĐ Comey, trực thuộc chính quyền Obama, lại trả tiền cho anh tiếp tục đi lùng tin xấu về Trump cho FBI. Không may là anh này chưa tìm thấy gì thi TT Trump bắt ngòi đắc cử, FBI đánh xép hồ sơ lại.

Hai ông xép của Fusion ra điều trần trước quốc hội dâị viện dân Tu Chính Án số 5 (Fifth Amendment), không khai những gì có thể có hậu quả bất lợi cho mình, tức là gián tiếp nhận đã nhận tiền. Ông John Podesta, chủ tịch Ban Vận Động của bà Hillary, bà Wasserman Schultz, khi đó là chủ tịch UBQG của đảng DC, bà Hillary, rồi cả TT Obama, tất cả đều nói không hay biết gì về chuyện Hồ Sơ Nga ngoài những tin đăng trên báo.

Không ai biết gì hết, thế thi ai quyết định trả 10 triệu đô cho Fusion? Chắc anh gác dan trú sở đảng DC?

Chưa nghe ông Kaine tố ai là phản quốc.

CBU SỐ HAI: MUA URANIUM VÀ QUÝ CLINTON FOUNDATION

Câu chuyện này rắc rối hơn nhiều, vì liên quan luôn cả đến TT Obama. Đại khái là trong thời gian bà Hillary làm ngoại trưởng, chính quyền Obama phê chuẩn cho Nga - qua trung gian một công ty Kazakhstan (một xứ độc tài Đông Âu, chư hầu của Nga) và một công ty Gia Nã Đại- mua một công ty đang khai thác mỏ uranium tại Wyoming và Utah, sản xuất khoảng 20% tổng số lượng uranium của Mỹ.

Uranium là tài nguyên chiến lược vì là nguyên liệu cần thiết để chế bom nguyên tử, nhưng cũng có nhiều công dụng khoa học khác. Mỹ có mỏ uranium rất nhỏ, chưa đáp ứng 1/10 nhu cầu, mỗi năm phải nhập cảng cả trăm triệu tấn uranium, khiến nhiều người thắc mắc sao TT Obama lại bán cho Nga quyền khai thác 20% uranium của Mỹ (lý do sẽ được bàn ở dưới).

Mặt khác, ngay trước khi chính quyền Obama chấp nhận bán mỏ uranium cho Nga, các chính quyền Nga và Kazakhstan, qua trung gian của 9 công ty và doanh gia, đã 'ứng hộ' cho Quý Clinton Foundation tổng cộng 145 triệu đô không biết để làm chuyện phuộc thiện gì, trong khi cựu TT Clinton được mời qua Nga đọc một bài diễn văn một tiếng đồng hồ, lãnh 500.000 đô (kỷ lục thế giới) do một ngân hàng có quan hệ mật thiết với Putin trả, sau đó đi gặp riêng Putin không ai biết để nói chuyện gì, nhưng có nhiều triển vọng không phải để bàn về bệnh AIDS bên Uganda.

Câu hỏi dĩ nhiên là tại sao Kazakhstan lại đóng góp quá nhiều tiền như vậy, sao chính quyền xứ này không dùng số tiền này để lo cho dân mà lại phải tặng cho ông bà Clinton làm chuyện phuộc thiện không biết ở đâu?

Không ai chối cãi một phần số tiền Quý Clinton Foundation thu được đã được chi dùng vào nhiều mục tiêu phuộc thiện thật, nhưng cũng không ai mờ mắt đến độ không nhìn thấy phần lớn những số tiền yểm trợ thật ra là tiền mua ánh hưởng chính trị. Nếu bà Hillary không phải là ngoại trưởng và không có hy vọng làm tổng thống thì Kazakhstan có yểm trợ như vậy không? Quý độc giả tự trả lời. Còn tiền diễn văn của TT Clinton thì mang tính cách đám mây lố liêu, khôi càn bẩn thỉu. Sau ngày bà Hillary thất cử, cả hai ông bà Clinton đều không còn được ai mời đọc diễn văn nữa, và Quý Clinton Foundation bị khùng hoảng vì cạn nguồn yểm trợ, phải sa thải nhân viên hàng loạt.

Báo Newsweek bào chữa cho bà Hillary, cho biết quyết định bán uranium không phải do bà Hillary lấy, mà là do một ủy ban nội các gồm 9 bộ, trong đó bộ Ngoại Giao của bà Hillary chỉ là một.

Trong nội các Mỹ, ngoại trưởng là người đứng đầu, chỉ sau tổng thống vì không có thủ tướng. Sau đó, vụ này liên quan đến bang giao Mỹ-Nga-Kazakhstan-Canada, do đó tiếng nói của bà ngoại trưởng dĩ nhiên nặng ký hơn xa tiếng nói của bộ trưởng Thương Mại hay Giao Thông chẳng hạn. Cuối cùng, ai cũng biết uy tín và ảnh hưởng của bà Hillary trong chính quyền Obama chỉ thua có TT Obama, và bà cũng là người tất cả mọi người đều nghĩ sẽ là tổng thống kế nhiệm TT Obama. Do đó, khi bà Hillary nói OK thì đó ai dám trái lời? Cho bà Hillary chỉ là 1 trong 9 người, ngang hàng với 8 người khác là nguy biện của Newsweek chẳng thuyết phục được ai.

Đại ý theo Newsweek thì đây là quyết định chung của cả chính quyền Obama chứ không phải của riêng bà Hillary. Thế thì vấn đề lại càng rắc rối hơn nữa. Tại sao TT Obama lại chấp nhận bán uranium cho Nga trong khi Mỹ vẫn phải nhập cảng uranium?

Câu trả lời không khó lắm. Khi đó cũng là lúc TT Obama đang thương lượng với Iran về thỏa ước chống khai thác vũ khí nguyên tử. Nga khi đó là đồng minh mạnh và có ảnh hưởng lớn trên chính quyền Iran và TT Obama muốn nhờ Putin làm trung gian điều định với các giáo chủ Iran. Thỏa thuận Nga trong vụ bán mỏ uranium dĩ nhiên là cách hợp pháp và hợp tình nhất để lấy hậu thuẫn của Putin. Công ty Nga Rosatom là công ty mua mỏ uranium của Mỹ, đồng thời cũng là công ty giúp Iran phát triển năng lực nguyên tử. Ngẫu nhiên không? Câu hỏi đó ai trả lời được: TT Obama có phải đã chấp nhận giàn tiếp cung cấp uranium cho Iran qua trung gian của Rosatom không?

Cái rắc rối lớn là toàn bộ câu chuyện bán mỏ uranium và tiền yểm trợ Quý Clinton Foundation đã được FBI điều tra từ ngay khi đó, bởi ông Mueller, giám đốc FBI khi đó, hiện nay đang điều tra quan hệ Nga-Trump. Nhưng rồi ông Mueller không làm gì hết. Tại sao? Cùng thông đồng với chính quyền Obama và bà Hillary?

Nhìn vào câu chuyện, dường như đây là trường hợp quyền lợi cá nhân của bà Hillary trùng hợp với ý muốn của TT Obama (tình cờ?!) nên cuộc kinh doanh trôi chảy thật dễ dàng, vì ông Mueller lạnh lùng, không dám dáo xâu vào chuyện hối lộ Quý Clinton Foundation nữa.

Nhưng cũng chính vì quan hệ đặc biệt này mà phe CH đang đòi ông Mueller từ chức, không thể tiếp tục điều tra việc Nga can thiệp vào chính trị Mỹ được. Chẳng lẽ ông lại phanh phui ra chuyện ông trước đây tiếp tay em nhem vụ bà Hillary nhận hối lộ bán mỏ uranium cho Nga?

Những chuyện mờ ám trên không khôi đưa đến một câu hỏi khác: trong hơn 30.000 emails mà bà Hillary tự ý xoá, có cái nào bàn về những cuộc thương thảo này không? Một câu hỏi không bao giờ có câu trả lời vì emails đã bị xoá sạch hết rồi.

Thôi thì ta chấp nhận ông Mueller, nhưng xin hỏi bác công tố Mueller, bác có điều tra mấy vụ liên quan đến bà Hillary không hả bác? Cái xâu chuỗi Hillary-UBQGDC-Elias-Fusion-Hồ Sơ Nga-McCain-Comey-CNN, và cái vòng xích Nga-Uranium-Quý Clinton-Hillary-Obama-Iran, tất cả rối hơn mờ tóc của anh football Kaepernick, xin bác Mueller gỡ rối ra được không? Hay là bác thông qua để chỉ xoi mói chuyện ông Trump thôi?

Trong khi những vụ lộn xộn Fusion-Uranium nằm chình inh trước mắt thì TTDC vẫn không nhìn, không nghe, không nói gì hết, mà chỉ lo là hoảng về những thông đồng giữa TT Trump với Nga thôi, cho dù chẳng có bằng chứng cụ thể nào hết.

Hệ thống truyền thông ty nạn của vài cu ty nạn chuyên đóng vai thông tin viên Việt ngữ không lương của CNN-WaPo-NYT, cũng áp dụng sách lược diện bích tịnh khẩu, không đả động đến những xi-công-đan mới của bà Mai Siêu Phong Hillary, chỉ lo chuyển tin vụn vặt bởi bác Trump, mà phần lớn đều là fake news, để ... tư sướng.

Tin kém vui cho bà Hillary là quốc hội cũng đang có hai bộ tiêu ban đang điều tra về những vụ lộn xộn trên.

Dù sao thì mấy cái chuyện Nga thâm nhập phá bầu cử cũng chỉ thu hút được sự chú ý và khai thác của TTDC và một ít người cùi lòng của cả hai phái, chứ đại đa số dân Mỹ không nhìn vào những chuyện này khi đi bỏ phiếu. Đây không phải là kết luận của kẻ hèn ngú ngú này, mà là nhận định của chủ tịch đảng DC tại Ohio, khán khoản kêu gọi đảng DC nên nhìn vào thực tế để chuẩn bị kế hoạch chiếm lại quốc hội vào cuộc bầu giữa mùa năm tới. Theo ông, cứ châm hầm nhìn vào mấy chuyện Nga thông đồng với vấn sẽ không đáp ứng được nguyện vọng của cử tri, không đáp ứng được nhu cầu công ăn việc làm, bảo hiểm y tế quá đắt... của khối dân thợ thuyền vùng Đại Hồ, và DC sẽ gặp thảm họa tiếp theo. Chẳng những thảm họa cho cuộc bầu quốc hội năm tới, mà còn đại họa cho cuộc bầu tổng thống năm 2020 luôn. (05-11-17)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Đính chính: TT Trump bắt đầu ra tranh cử năm 2015, chứ không phải 2007 như ghi trong bài. Tác giả xin cáo lỗi vì sơ xuất này.

Xem TTDC Đánh Trump

31/10/2017

Vũ Linh

...cấp tiến được tö vě như những người nhân ái, cởi mở, văn minh, trí thức có ăn học...

Câu chuyện TTDC đánh Trump đã được bàn quá nhiều, nhưng coi vậy, vẫn chưa đủ. Cuộc chiến ngày càng leo thang, tăng cường độ, nhưng lại xuống thang dưới một khía cạnh khác, từ chuyện lớn chinh đánh xuống đến những chuyện vụn vặt vớ vẩn trê con nhát.

Trước hết, kè này xin mở ngoặc để minh định lại cho rõ việc xử dụng danh từ.

Nói chung, khuynh hướng chính trị Mỹ không kể những khối cực đoan phát xít hay cộng sản, có thể chia làm 4 khối, hiểu theo nghĩa giản dị nhất, không khoa học gì cho lắm là:

- 'Conservative' là khối bảo thủ, tôn trọng những giá trị gia đình và tôn giáo; khuynh hướng chính của CH.
- 'Libertarian' là khối tự do, chủ trương tự do cá nhân tối đa, giám vai trò của Nhà Nước càng nhiều càng tốt; thiên hữu cực đoan nhưng chỉ là một nhóm nhỏ, không có ảnh hưởng chính trị nhiều.
- 'Liberal' là khối cấp tiến, chủ trương phóng khoáng, giải thoát con người ra khỏi những gò bó của quan điểm bảo thủ cổ lỗ sĩ về tôn giáo, gia đình; khuynh hướng chính của DC.
- 'Progressive' là khối tiến bộ, thiên ta nặng, gần với xã hội chủ nghĩa nhất; một nhóm rất nhỏ, lỗi thời.

Cuộc tranh chấp ý thức hệ bảo thủ - cấp tiến trong chính trường Mỹ chẳng có gì mới lạ vì đã có từ ngày lập quốc. Nhưng nhẹ nhàng thôi.

Đến thời các TT Johnson và Nixon, vi nhiều biến động quan trọng như cuộc chiến tại VN, cuộc đấu tranh phá xích nô lệ của dân da đen, cuộc cách mạng văn hóa của giới trẻ, phân hóa chính trị bắt đầu tăng cường độ và lan rộng vào quần chúng. Đến thời TT Obama thì ông này được báo Washington Post tặng giải tổng thống tạo phân hóa nhất lịch sử hiện đại Mỹ. Cho đến khi TT Trump dành chức này cho mình.

TTDC tương đối trung lập cho đến gần đây. Dưới thời Kennedy-Johnson, ngày ông Diệm về nước và trong những năm đầu của cuộc chiến, TTDC ủng hộ VNCH hết mình. Sau biến cố Tết Mậu Thân, TTDC bắt đầu ngả qua phái tả. Đến thời Nixon thì công khai vạch chiến tuyến, chống CH, chống cuộc chiến và chống VNCH mạnh. Đến thời Obama thì TTDC biến thành cơ quan ngôn luận của phe cấp tiến và đảng DC. Hiện nay, TTDC trở thành kẻ thù không đội trời chung với TT Trump. Vai trò thông tin trung thực không đáng phái được đào huyết chôn sáu.

Trên cẩn bản, những người bảo thủ là những người coi nặng giá trị gia đình cổ điển, có mức tin ngưỡng tôn giáo cao, coi nặng giá trị của tự do cá nhân nhưng không tuyệt đối, có vỗ cho tự lực cánh sinh không trông đợi vào trợ cấp này nọ.

Những người cấp tiến là những người có tinh thần phóng khoáng chấp nhận tiến hóa và có lòng nhân ái hơn, sẵn sàng giúp đỡ những người thiểu may mắn hơn mình, chấp nhận Nhà Nước có vai trò trọng tài cũng như có trách nhiệm lo cho những người thiểu may mắn này.

Nhưng cái hình ảnh mà TTDC hiện đang phổ biến là khối bảo thủ là những tên Mỹ ruộng, cao bồi u mê, vô học, kỳ thị, quá khích, loại khùng long còn sống sót lại từ thời con người còn ăn lồng ở lỗ, không chạy theo kịp bánh xe tiến hóa của nhân loại. Trong khi những thành phần cấp tiến thì lại được tô vẽ như những người nhân ái, cởi mở, văn minh, trí thức có ăn học, hiểu biết hơn người,...

Trong chính trường Mỹ hiện nay, có một danh từ thời thượng là 'fake news', nghĩa là 'tin phịa'. TT Trump luôn tố TTDC là chuyên phịa tin. Thực ra, các cơ quan lớn của TTDC như New York Times hay Washington Post thông thường không phịa tin. Nếu chẳng may họ vi gáp rút, muốn dành làm 'người đầu tiên khui thùng rác', lờ đăng tin sau đó bị chứng minh là phịa thì họ cũng mau mắn rút tin lại, hay cải chính sớm, không phải vì lương thiện gì, mà chỉ vì muốn tránh bị một đối thủ thương trường tố là loan tin phịa thôi. Nhưng fake news tràn lan trên các báo và trang mạng lá cải hay các emails các cá nhân hay diễn đàn riêng chuyền cho nhau.

TTDC không phịa tin thật, nhưng cái mà họ làm còn nặng tội hơn nhiều. Đó là dựa trên tin có thật để bóp méo và xuyên tạc, khai thác khía cạnh xấu tối đa. Ta xem qua vài câu chuyện.

Tạp chí Newsweek mới đây chạy tít lớn "Nhiều cùi tri của Trump không chắc dân Puerto Rico đáng nhận trợ giúp của chính phủ liên bang Mỹ". Tiếp theo là một bài viết trong đó Newsweek phỏng vấn vài ông Texas, họ thắc mắc tại sao Mỹ phải giúp Puerto Rico vì không biết Puerto Rico là đất Mỹ, mà tưởng là một xứ độc lập nào đó.

Câu chuyện không phải là phịa, Newsweek thật sự có phỏng vấn và vài người có nói như vậy thật. Nhưng vấn đề là cái gian manh của Newsweek muốn bôi bác cùi tri của Trump chỉ là những tên ngu dốt nhất.

Thứ nhất, có rất nhiều người không biết Puerto Rico là đất Mỹ. Theo một thăm dò cách đây ít lâu, trong 5 sinh viên đại học Mỹ, thì có 1 anh (20%) nhìn bản đồ thế giới không biết Mỹ ở đâu. Sinh viên đại học còn như vậy, đi vào một vùng quê hẻo lánh ở Texas sẽ không khó để tìm ra được một anh chán bò không biết Puerto Rico là cái xứ nào, ở đâu.

Thứ hai, không phải bắt cùi anh Texas nào cũng bêu cho Trump để có thể nói bắt cùi anh Texas nào cũng là 'cùi tri của Trump'. Gần 4 triệu dân Texas, hay 43% dân cả tiểu bang, đã bầu cho bà Hillary.

Hồi hai ba anh chán bò nhà quà rời phòng đợi ra thành 'cùi tri ngu dốt của Trump', đó chính là cái mánh bôi bác của Newsweek.

⇒ Báo Washington Post chạy tít lớn "Sau khi Weinstein rót dài, nhiều người thắc mắc sao chưa tới phiên Trump?"

Cái ý của WaPo rất rõ: nhà sản xuất phim Harvey Weinstein bị hơn 40 nữ tài tử tố xách nhiễu tình dục nên bị tẩy chay, sa thải khỏi cả chục tổ chức, tại sao Trump từng bị tố xách nhiễu tình dục mấy bà mà vẫn chưa mất job?

Trên cẩn bản, WaPo không phịa tin gì hết. Nhưng tại sao lại nêu vấn đề này với TT Trump? Có phải ý muốn bôi bác TT Trump không?

⇒ Thế còn TT Clinton thì sao? Ông Trump chỉ bốc phét một câu, rồi sau đó có đâu một tá bà vồ danh nào đó xúm lên tố cáo, Trump thách thưa kiện, chẳng bà nào thua hết, có thể vì chỉ là tố cáo chẳng đủ bằng chứng ra tòa, chỉ có muốn thấy tên mình trên báo, hay được ai đó trả tiền để tố hoàng chơi? Trong khi đó Clinton không phải là bốc phét mà... hành sự, có đầy đủ bằng chứng, kể cả áo đầm dinh tinh khí, và bà Paula Jones được Clinton bồi thường 850.000 đô. Giữa một người bốc phét, không bị ai thua kiện gì, và một người hành sự, bị thua phải bồi thường gần cả triệu, lại còn bị dân hặc xém mất job, rồi bị rút bằng luật sư, ai đáng mất job hơn ai?

WaPo đúng ra phải chạy tít "Sau khi Weinstein rót dài, nhiều người thắc mắc sao Clinton hồi đó không mất job?"

⇒ Gần đây, TTDC cho nổ tung vụ TT Trump điện thoại chia buồn với một quân nhân da đen bị chết trận tại Niger. Đại khai, TT Trump điện thoại chia buồn, bị tố là đã nói "cho dù anh này biết rõ sẽ gặp chuyện gì trước khi gia nhập quân đội, nhưng cũng vẫn là một mối đau" (although he knew what he signed up for, it still hurts). Một câu nói nghe qua, không có gì khủng khiếp vì là sự thật, tuy không tế nhị.

Ngay sau đó, một bà dân biểu da đen là làng với TTDC là TT Trump với câu nói trên đã nhục mạ một quân nhân hy sinh vì đất nước. TT Trump cãi chính, nói là ông đã nói chuyện rất đàng hoàng, lễ phép, như với các goá phu khác mà ông vẫn điện thoại mỗi lần có tin xấu. Tướng Kelly, chính văn phòng TT Trump lên tiếng cho biết TT Trump điện thoại có mặt ông với tư cách chính văn phòng, xác nhận TT Trump nói chuyện rất lễ độ, và ông đã kích bà dân biểu đã vô phép, nghe lén điện thoại riêng tư với tổng thống rồi khai thác câu chuyện một cách vô liêm sỉ vì nhu cầu chính trị. Tướng Kelly cũng cho biết khi con ông chết trận tại Afghanistan, tướng Tổng Tham Mưu Trưởng Liên Quân Dunford, cũng đã có những lời lẽ tương tự (con ông biết rõ sẽ gặp chuyện gì khi đằng linh) để an ủi ông, và ông chẳng cảm thấy có gì là bất kính hét.

Bà goá phu bèn chuyển hướng, tố TT Trump nói chuyện điện thoại với giọng xác xược, thiếu kính trọng -disrespectful- với bà, nhưng không nói rõ thế nào là 'giọng xác xược'. Tổng thống mà dám "thiếu kính trọng" vợ anh binh nha, cho dù tổng thống phải bô thời giờ gọi điện thoại, tội ác đần hặc! Bà vợ anh binh nha tố tổng thống nói lão thì lại không phải là 'thiếu kính trọng' với tổng thống?

Bà dân biểu chuyển hướng còn mạnh hơn nữa, bất ngờ hô hoán "kỳ thị da đen, tất cả những người trong Tòa Bạch Ốc đều là đám thượng tôn da trắng, white supremacists!". Dân da đen bây giờ là thần thánh bất khả xâm phạm hết, đúng vào chết toi ngay. Là bà da đen chưa khi nào bị khai thác thô bạo như hiện nay, nhất là khi bị đe dọa cái. Vũ khí mới của phe ta bây giờ là đánh vào những điểm nhạy cảm, dễ xúc động, chứ không còn là lý giải phải trái gì nữa.

Có một chuyện khá lùm mà TTDC im re. Tổng thống không phải như quý độc giả hay kệ này, muốn điện thoại cho ai là cứ bốc điện thoại, bấm số rồi nói chuyện. Mà thật ra, nhân viên Tòa Bạch Ốc phải gọi trước, chuẩn bị kỹ lưỡng, giải thích tổng thống muốn nói chuyện gì, hẹn ngày giờ trước cả mấy ngày tùy theo lịch trình làm việc của tổng thống. Có thể vì vậy nên bà goá phu mới biết trước, mời bà dân biểu và mẹ đến đợi nghe điện thoại vì chẳng mấy khi có cuộc gọi của tổng thống. Nhưng theo tin TTDC thì mấy bà này 'tinh cờ' đang trên xe đi đâu đó (shopping?), bất ngờ có tổng thống gọi nên gắn điện thoại vào radio của xe để mọi người trong xe cùng nghe. 'Tinh cờ' nhận được điện thoại khi đang đi xe, 'tinh cờ' có sự hiện diện của bà dân biểu nói tiếng to móm chống Trump cùng nghe? Ai muốn tin những 'tinh cờ' này, xin tùy tiện.

⇒ Hai tuần trước khi TT Trump cho giải mật hồ sơ liên quan đến vụ TT Kennedy bị ám sát, WaPo loan tin "TT Trump nhất quyết giải mật hồ sơ vụ ám sát TT Kennedy, bất chấp phản kháng của các cơ quan an ninh". WaPo có ý chỉ trích TT Trump lấy quyết định bất chấp an nguy quốc gia, cho dù WaPo biết quá rõ việc giải mật là luật bắt buộc TT Trump phải tôn trọng trừ phi có yếu tố chính đáng đe dọa an ninh quốc gia.

Câu chuyện ám sát Kennedy có quá nhiều uẩn khúc và quá nhiều kịch bản rò rỉ, gây tranh cãi loạn xà ngầu trong những năm sau khi vụ án xảy ra. Để chấm dứt cảnh bát nháo này, năm 1992, quốc hội ra luật toàn bộ hồ sơ phải giữ mật cho đến 25 năm sau, vào ngày 26/10/2017 sẽ được giải mật, ngoại trừ trường hợp tổng thống quyết định tiếp tục cầm phô biến vi lý do an ninh quốc gia hay nhạy cảm trên phương diện ngoại giao. Gần kề hạn kỳ, TT Trump cho biết ông sẽ tôn trọng luật do quốc hội biểu quyết, đưa đến bài báo đe kích của WaPo.

Thứ năm tuần rồi, TT Trump giải mật hơn 2800 hồ sơ, cho thời hạn 6 tháng để cứu xét lại khoảng 300 hồ sơ còn lại.

Vẫn bị chửi, nhưng chửi kiểu khác. Bây giờ thi TTDC và các chuyên gia DC, tố TT Trump vẫn cố tình ém nhẹm, dấu diếm cả trăm tài liệu. Sự ém nhẹm này chỉ đưa đến hậu quả là dân tiếp tục nghi ngờ, mất niềm tin nơi chính phủ. Nói cách khác, đằng nào thì

cũng có cách để chỉ trích Trump.

Thật ra, gần kề hạn kỷ của quốc hội, TT Trump nhận được yêu cầu của hầu hết các cơ quan an ninh, xin giới hạn việc phổ biến hồ sơ mật vì những hồ sơ này đều liên quan đến họ, nhân viên của họ, và cách làm việc của họ, nên cơ quan nào cũng muốn dấu hết. TT Trump không thể nào có thời giờ xem lại hết, nên đã giữ lại một số tài liệu quan trọng hay nhạy cảm nhất để ban tham mưu của ông xét lại lần nữa trong sáu tháng tới.

Newsweek cảnh giác TT Trump có thể sẽ đơn phương đánh Bắc Hàn mà không 'xin phép' quốc hội vì cái tính cao bồi hiếu chiến bất chấp luật lệ của ông, coi luật Presidential War Act (PWA) như pha. Bằng chứng Newsweek đưa ra: TT Trump sau khi biết tin Syria dùng bom hoá học, đã ra lệnh thả bom lớn nhất chống Syria –Mother of All Bombs- mà không xin phép quốc hội.

Trước hết, Newsweek nêu luật PWA ra mà không cần biết luật đó nói gì, chỉ cốt có cớ đánh TT Trump. Luật PWA ghi rõ tổng thống phải 'thông báo' cho quốc hội trong vòng 48 tiếng, là chuyện TT Trump đã làm khi ông thông báo cho cả nước biết ngay khi đó. Sau đó luật ghi nếu cuộc chiến kéo dài quá 60 ngày thì phải xin phép quốc hội. Ở đây, chỉ là chuyện thả đúng một trái bom.

Sau đó, việc Mỹ đánh bom Syria đã bắt đầu từ thời TT Obama rồi. Ông này có xin phép không? Nếu có thì sao TT Trump lại phải xin phép nữa? Nếu không thì Newsweek phải đi hỏi Obama, sao lại hỏi Trump?

Cuối cùng, cài tin Trump đánh Bắc Hàn chỉ là tin giả tưởng do Newsweek nghĩ ra, chẳng có triệu chứng gì hết. Chép một tin giả tưởng rồi dựa trên đó để đả kích? Chẳng khác gì bây giờ kẻ này chép ra tin bà Hillary 'có thể sẽ' thông đồng với ISIS chiếm Hoa Thịnh Đốn, đảo chính TT Trump vậy, rồi viết bài sỉ và bả Hillary. Có gì khác?

☐ Từ chuyện lớn đến chuyện lát nhất dám dở nhất. Đệ Nhất Phu Nhân Melania đi thăm một trường tiểu học sơ cấp, khuyên mấy em nhỏ nên từ tể với nhau, mỗi ngày tìm thêm một bạn mới,... Nghe có vẻ tốt, không có chuyện gì đáng chê trách, đúng không? Không đúng! Truyền thông phe ta b López trán, để ra được chuyện để công kích. Báo Teen Vogue chỉ trích sao bà mặc bộ áo tốn tới 3.000 đô đi thăm đám học trò? Khoé của? Trong mấy trăm đứa con nít 6-7 tuổi, quý đọc giả đoán xem bao nhiêu đứa thắc mắc cái áo của bà Melania đất cõi nào?

TTDC cũng đang cố khai thác triệt để 'cuộc chiến' giữa TT Trump và vài 'đồng chí' CH. Bất cứ ông bà CH nào chống TT Trump bấy giờ đương nhiên trở thành... vĩ nhân ngay. Kể cả TNS John McCain và TT Bush con, cho dù trước đây, họ đã là nạn nhân bị TTDC đánh lôi tả.

☐ Nổi bật nhất hiện nay là TNS Bob Corker của Tennessee. Ông này trước đây trung lập trong cuộc tranh cử tổng thống trong nội bộ đảng CH. Sau khi ông Trump thắng tại Đại Hội đảng CH thì ông Corker công khai cổ vũ cho Trump, với hy vọng sẽ được lựa làm phó như bão chí đoàn mò. Sau khi ông Trump lừa ông Mike Pence làm phó, ông Corker vẫn ủng hộ ông Trump với hy vọng được bổ nhiệm làm ngoại trưởng vì ông là chủ tịch Ủy Ban Đối Ngoại của Thượng Viện. Sau khi ông Trump đắc cử tổng thống, ông được TT Trump phong ván nhưng... thi rót nữa. Rót hai lần, lý do ủng hộ, ông quay qua hục hặc với TT Trump. Bí cự tri bảo thủ cực đoan chống đối mạnh tại tiểu bang nhà, ông dành về hưu non, không ra tranh cử, rồi bắt đầu công khai đánh TT Trump để trả thù, tố tổng thống nói lão, bát tài, có thể khơi mào đại chiến thứ ba, hạ thấp uy tín của Mỹ,... Nếu như ông tổ những chuyện này trước khi thi rót chức phó hay ngoại trưởng thì lời tố có lẽ có giá trị hơn nhiều.

☐ Một nghị sĩ CH khác là Jeff Flake của Arizona. Ông này không thời cơ như ông Corker mà công khai chống Trump ngay từ đầu. Ngày lễ tân phong ông Trump làm ứng viên CH tại đại hội đảng, ông Flake không tham dự, tuyên bố với báo chí ông mắc bệnh... cắt cỏ ngoài vườn. Bây giờ ra tranh cử lại, khám phá ra hanh thuẫn của mình rót thâm ngay trong khối cự tri CH, đang ở mức 18%, bảo đảm thua ngay trong vòng sơ bộ trong nội bộ CH, đành loan tin ông rút lui, không ra tranh cử nữa, lấy lý do 'chán ngấy với chính trị dở bẩn'! Chứ không phải cự tri chán ngấy ông sao? Ông này còn cao giọng hò hét các đồng nghiệp phải biết 'hy sinh sự nghiệp, không ra tranh cử để có thể 'thoái mái' chống Trump, phục vụ đất nước'! Nếu có giải Nobel về già dối, bảo đảm ông này xứng đáng nhất.

Hai ông Corker và Flake là những chính khách tiêu biểu của Mỹ: ăn không được thì phả cho hôi, bất kể quyền lợi đất nước hay kỷ luật đảng. Hai ông càng đả kích TT Trump thì càng tự hại uy tín của chính mình. Trả lời một câu hỏi của nhà báo, chủ tịch Hạ Viện Paul Ryan nói ông không nghĩ dân Mỹ để ý đến những đả kích của hai ông này.

☐ TTDC đang cố vận vẹo khai thác mâu thuẫn giữa TT Trump và lãnh đạo khối CH tại Thượng Viện Mitch McConnell, mô tả như cuộc chiến sống còn giữa hai người vậy. TTDC lờ đi việc bà vợ ông McConnell chính là bà Elaine Chao, bộ trưởng Giao Thông, người đang thảo kế hoạch trùng tu hạ tầng cơ sở cá nhân Mỹ cho TT Trump. Đây cũng là đòn chính trị khá 'siêu' của TT Trump. Bà vợ soạn thảo kế hoạch, ông chồng không lẽ không vận động các đồng nghiệp tại Thượng Viện ủng hộ?

xxx

TTDC đánh TT Trump đến độ vô lối, không còn một chút công tâm. Bất kể kiểu nào, cách nào, làm sao cũng vén ra được chuyện để chỉ trích hay bôi bẩn. Có thể nói TTDC đang đóng vai lãnh đạo cuộc tiêu thổ kháng chiến chống TT Trump chứ không còn là những cơ quan thông tin không đảng phái. Ngay cả cựu TT Carter, chưa bao giờ là người ủng hộ Trump, cũng đã lên tiếng nhìn nhận chưa có một tổng thống nào đã bị truyền thông đối xử tệ hại quá đáng như TT Trump.

Tất cả là từ sự ám ức dồn nén tột độ sau khi bà Hillary thất cử. Dồn nén đến độ những cự tri của bà dự định sẽ tổ chức một buổi lễ "Gào Khóc Thấu Trời" (Scream Helplessly At The Sky) vào ngày kỷ niệm đúng một năm bà Hillary rớt dài, 8/11 này tại Boston. Quy đọc giả muốn đọc phỏng sự về biến cố tiêu lâm vô tiền khoáng hậu này, xin gửi cho kẻ này mua vé máy bay đi Boston! Tiền đóng góp sẽ không được hoàn trả nếu buổi lễ gào khóc bị hủy bỏ vì quá vô duyên. (29-10-17)

Vũ Linh

Quy đọc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Di Sản Obama

24/10/2017

Lại Chuyện Hillary – Trump

17/10/2017

Văn Chuyện Bắn Giết Loạn Đả

10/10/2017

Quốc Kỳ: Chào Hay Không Chào?

03/10/2017

CHXHCN Cali Và "The Vietnam War"

26/09/2017

TT Trump “Kết Bè” VỚI DÂN CHỦ

19/09/2017

Câu Chuyện Trẻ Con Dân Lậu

12/09/2017

Đảng Nào Đang Gặp Nạn?

05/09/2017

Bà Hillary: “Chuyện Gì Đã Xẩy Ra?”

29/08/2017

...thất bại của bà Hillary là bà đã đi quá xa về phía tâ...

Bà Hillary Clinton có sách mới, được tung ra thị trường tháng Chín này, "Chuyện Gi Đã Xẩy Ra?" (What Happened?). Trong lịch sử Mỹ, đã có hơn 60 cuộc bầu tổng thống, có nghĩa là đã có ngần đó ứng viên thất cử. Bà Hillary là người duy nhất viết sách thanh khắc, giảng giải, rằng thi là m...

Không ai hiểu bà ra sao để làm gì vì tất cả thiên hạ, thích hay ghét bà, đều đã có quan điểm rõ rệt về chuyện bà thất cử rồi. Chắc chắn tất cả đều đều óc có sạn hết rồi, chẳng ai thay đổi ý kiến sau khi đọc sách phản Trần của bà. Hay là bà viết sách để tự phản Trần với chính mình?

Hay là vi... tiền? Vẫn là tiền! Bào đàm trong hơn 60 triệu người đã bỏ phiếu cho bà, ít ra cũng có 1-2 triệu mua sách về đọc, tìm an ủi, cho đỡ tức, đỡ buồn. Giúp bà gom góp thêm vài triệu. Vớt vát lại việc sau khi thất cử, thiên hạ bất thình linh thấy bà được diễn văn quá đở, không ai trả bạc trăm ngàn đô mồi bà nữa.

Theo vài nhà bình luận đã đọc bản thảo, ngoài việc xi ra một ván tin hậu trường lật vật, cuốn sách lập lại tất cả những lý có mà ai cũng biết, đặc biệt xoay vào hai chuyện mà đưa trê lên ba cũng đã nghe nói: sự can dự của Nga và FBI như là lý do chính khiến bà thất cử. Bà Hillary khâm tốn, mò đầu bằng cách nhìn nhận cá nhân bà đã phạm nhiều sai lầm, nhưng chỉ là sai lầm về kỹ thuật tranh cử. Điều bà không bàn là một phần cũng tại trong một cuộc tranh luận với ông Trump, tự nhiên có một con ruồi to tung đòn ngay trên Trần bà, khiến bà bị mang tiếng là "chính khách nô bù", mất uy tín phản nào.

Nghĩa là bà vẫn không chịu nhận những lý do cơ bản khiến bà thất cử.

Cách đây vài tuần, hai cựu tổng thống Bush con và Clinton cùng xuất hiện trên TV bàn chuyện làm tổng thống. TT Clinton nói một nguyên lý thật chính xác: việc đầu tiên là phải biết mình tại sao muốn ra làm tổng thống, để thực hiện chuyện gì? Nhiều chuyện già đã nhận định đó chính là sai lầm cơ bản đầu tiên của bà Hillary. Lý do tại sao bà Hillary ra tranh cử sẽ là để tài các sứ giả tranh cãi dài dài. Không ai biết thực sự tại sao bà ra tranh cử? Bà muốn làm gì cho đất nước? Hay chỉ muốn thỏa mãn tham vọng cá nhân? Đối lại, ai cũng biết tại sao ông Trump ra tranh cử bắt kè ủng hộ hay chống ông: chống di dân lậu, chống khủng bố thảm nhập, giảm thuế, tái tạo công ăn việc làm, thay thế Obamacare, và... "làm nước Mỹ vĩ đại trở lại".

Khó khăn lớn nhất của bà Hillary: tiếp tục con đường Obama hay thay đổi?

Trên cẩn bản, bà có khuynh hướng cáp tiến nên muốn tiếp tục chính sách của ông này. Nhưng cái phiền là chính sách Obama đã đưa đến những "tượng đài thất bại" thật khó triệt hạ.

Thứ nhất, Obamacare đã thất bại nặng khi hầu hết bệnh nhân đều phải đổi hãng bảo hiểm, bác sĩ, nhà thương, thuốc, cách chữa trị, trái với lời hứa của TT Obama, trong khi bảo phi leo thang vùn vút mà không có triệu chứng nào là sẽ ngưng. Hiện nay có 6,5 triệu người chịu đóng phạt chứ không mua bảo hiểm khiến hàng loạt các công ty bảo hiểm phải khai phá sản hay rút ra khỏi hệ thống exchanges.

Thứ nhì, chính sách kinh tế cũng thất bại khi 8 năm của TT Obama là 8 năm tăng trưởng èo uột lâu dài nhất lịch sử Mỹ, chưa bao giờ đạt tới 3%, khi các tiểu bang kỹ nghệ vùng Đại Hồ vẫn ngup lăn trong tri kinh tế, với hàng triệu công nhân mất việc hoặc có việc với lương thấp hơn, quyền lợi bớt đi, mà chẳng liên hệ gì đến cuộc khủng hoảng già cù của TT Bush tại Cali, Nevada, Florida,...

Ai cũng thấy thất bại của Obamacare và khó khăn kinh tế, nhưng không ai thấy giải pháp của bà Hillary, vi hình như bà cũng... mù tịt.

Trong suốt cuộc tranh cử, bà Hillary chỉ biết hứa hẹn tiếp tục Obamacare, tiếp tục chính sách kinh tế Obama, làm như thế đây là những thành công tuyệt đối của TT Obama không có gì phải thay đổi, một chuyện không thể nào thuyết phục hay thu hút phiếu của cả triệu nạn nhân trong giới trung lưu và thượng.

Bà không dám trực diện hai thất bại trên, tranh cử với bài "thay đổi" với những giải pháp mới, chỉ vì như vậy là công khai tố chính sách của TT Obama thất bại, phải thay đổi, trong khi dân da đen, khối cử tri rường cột của DC, vẫn còn tôn thờ Đảng Tiên Tri. Đúng vào TT Obama là mất khối cử tri da đen, tức là có quyền ngồi nhà trông cháu ngoại. Bà chấp nhận sách lược "Obama Nhiệm Kỳ 3" vì không thể không có khối da đen ủng hộ, nhưng như vậy là lợi là ưu tư của khối thợ thuyền da trắng vùng Đại Hồ.

Lời là đam mê thuyền da trắng chính là sai lầm chiến lược không lồ đã nhận chìm cuộc chạy đua của bà, bắt kể mọi phản bội nào khác. Phải nói ngay, đây không phải là kết luận của kẻ viết ngu ngơ này đâu, mà đó là kết luận của chính khách DC lão luyện nhất chính trường Mỹ hiện nay: cựu TT Clinton.

Trong thời gian vận động tranh cử, bà Hillary rất ít khi di vận động tại các tiểu bang vùng Đại Hồ, hay có đi, thì cũng chỉ đến những thành phố lớn, ra mắt trong các cuộc mít-ting vĩ đại, bắt mắt trên TV với hàng chục ngàn sinh viên trí thức và dân da đen, da nâu trong rừng cờ quạt xanh đỏ. TT Clinton trong khi đó than phiền không ngừng vì ông cho rằng khối cử tri cần gặp là khối thợ thuyền, là khối cử tri truyền kiếp của đảng DC, mà có một thời đã bô đáng, chạy theo TT Reagan, và TT Clinton đã hết sức vất vả mang về khối DC lại. Một mình ông, ông đi vào những tỉnh kỹ nghệ nhỏ, nói chuyện với nhân công các hảng xưởng nhỏ, hay những hảng xưởng bị khó khăn kinh tế, để vận động, giải thích sách lược thất bại của TT Obama, hứa thay đổi.

Bà Hillary cho rằng đây là làm chuyện lát nhất, mất thời giờ, phí phạm tiền bạc, và nhất là đì nguyệt lại thông điệp ủng hộ TT Obama của bà. Bà tin là khối lao động đương nhiên sẽ bầu cho bà, do đó mọi nỗ lực phải tập trung vào 1) khối sinh viên để không cho họ chạy theo cựu xã nghĩa Sanders, và 2) khối da đen để không cho họ nản chí không đi bầu vì không còn Obama nữa.

Điều lật lùng là những dữ kiện trong vài năm gần đây đã phơi bày ra sự bất mãn của khối dân lao động trong các tiểu bang vùng Đại Hồ cho tất cả thiên hạ thấy, mà bà Hillary lại không thấy. Chuông báo động reo ầm ĩ cả mấy năm trước mà bà Hillary vẫn không nghe thấy gi.

Trong vùng Đại Hồ, có 7 tiểu bang kỹ nghệ: Wisconsin, Michigan, Illinois, Indiana, Ohio, Iowa, và Pennsylvania. Ngoại trừ Pennsylvania, còn tất cả đều đã bầu cho một ông CH làm thống đốc trong hai lần bầu gần nhất, 2012-2014. Ai đã bầu cho họ nếu không phải là khối dân thợ thuyền? Tại sao bà Hillary không lưu ý hay tìm hiểu hiện tượng 6 tiểu bang kỹ nghệ chuyển hướng qua CH?

Lúc sau này, TTDC than phiền là ông Trump chỉ thắng nhờ hơn bà Hillary khoảng 70.000 phiếu trong 4 tiểu bang Wisconsin, Pennsylvania, Michigan, và Ohio. Họ lý luận nếu 40.000 cử tri, tức là hơn một nửa, chuyển phiếu cho bà Hillary thì bà đã thắng cử rồi. Cái này gọi là dùng thống kê để lừa người thiếu hiểu biết.

Nhìn vào tổng số phiếu của TT Obama năm 2008, so với tổng số phiếu của bà Hillary năm 2016 tại bốn tiểu bang trên, ta thấy ông Obama được nhiều hơn bà Hillary tới gần hai triệu phiếu. Nói cách khác, chỉ riêng tại bốn tiểu bang này, đã có gần hai triệu người trước đây bầu cho Obama, bây giờ bỏ đảng DC, không bầu cho bà Hillary nữa. Bà thua vì mất hậu thuẫn của gần 2 triệu dân lao động chứ không phải vì 40.000 phiếu.

Trên toàn quốc, bà Hillary ít hơn ông Obama tới 4 triệu phiếu, nghĩa là trên toàn quốc, tổng cộng có 4 triệu người đã bỏ đảng DC, không bầu cho bà. Một phần bầu cho ông Trump, một phần nán chí ngồi nhà không đi bầu.

Đó mới là những con số nói lên sự thật "chuyện gì đã xảy ra" khiến bà Hillary thua. Bốn triệu người bỏ đảng DC và không bầu cho bà Hillary vì bất mãn chính sách cấp tiến của TT Obama và không tin tưởng vào bà Hillary, chứ chẳng phải vì nghe lời Putin hay Comey gì hết. Tuyệt đại đa số những người "bỏ đảng" này là dân lao động hay dân tình nhỏ, hay cài đám mà TTDC miệt thị là "ít học", chẳng bao giờ rảnh để coi CNN hay đọc New York Times, và dĩ nhiên chẳng biết Putin hay Comey là ai hết.

Nói đến hậu thuẫn của bà Hillary, không thể không nói đến giới ca sĩ, tài tử Hồ Ly Vọng, và danh hài trên TV. Khi thấy được sự ủng hộ của khán giả này, bà Hillary vui mừng hớn hở. Bà sai làm lớn. Điều mà bà không thấy là đối với đại đa số dân Mỹ, nhất là dân lao động, cài đám tài tử, ca sĩ nổi tiếng vẫn chỉ là khói tình hoa, triệu phú, ăn trên ngai trước, sống trong nhung lụa, rượu chè, trác tang, trong thế giới ảo của phim ảnh và ca nhạc, chẳng một chút hiểu biết hay cảm thông gì cho những người phải vật lộn với những khó khăn của cuộc sống hàng ngày.

Bà Hillary được sự ủng hộ của những người nổi tiếng này, cuối cùng không phải là cái lợi cho bà vì bị giới quý tộc thay đổi khói tình hoa luôn, trong khi lật lùng thay, họ lại coi ông đại ty phú Trump như người thông cảm hoàn cảnh của họ. TTDC xúm lại chửi ông Trump ăn nói hò hô, thô tục, nhưng càng chửi thì giới quý tộc thay đổi khói tình hoa càng thấy ông Trump gần gũi với họ, để rồi cuối cùng dồn phiếu cho ông. Nhất là sau khi bà Hillary nhục mạ khói này là đám bất hào vô phương cứu chữa.

Lý do cá nhân không kém quan trọng, là chính bà Hillary đã tự hại mình với tham vọng cá nhân quá lớn, ai cũng nhìn thấy bà nghiên rãng nghiên lợi bằng mọi cách thực hiện bằng được giấc mộng làm tổng thống, cho dù khả năng yếu kém.

Nhiều độc giả đọc câu này sẽ khiếu nại ngay: sao dám nói bà Hillary khéo yểu kém? Xin lỗi những vị nào ủng hộ bà Hillary, nhưng sự thật phũ phàng là đúng vậy, khéo yểu chính trị của bà rất tệ. Bằng chứng? Tất cả TTDC và dân phe ta hiện đang xúm lại chửi TT Trump u mê, ngu dốt, khùng điên, sai lầm vấp váp dù chuyện. Nếu tệ dở như vậy mà vẫn hạ được bà Hillary thì bà Hillary thông minh, giỏi đáng chô nào?

Ta thử nhìn vào thành quả tranh cử của bà. Bà ra tranh cử tổng thống hai lần, cả hai lần đều nắm chắc 99% hy vọng thắng, coi như nắm trong túi. Cả hai lần đều thua. Mà cả hai lần đều thua ứng viên tầm thường, ít hy vọng nhất. Lần đầu, thua một anh tổ chức cộng đồng da đen, với hai năm kinh nghiệm nghị sĩ. Lần sau, thua một ty phú ngông, chẳng một ngày kinh nghiệm chính trị, chưa bao giờ tranh cử dù là chức cảnh sát trưởng. Mà ông này chỉ tiền chưa bằng một nửa bà Hillary. Một lần thì hên xui may rủi, hai lần quá là quá dở, không thể biện giải được.

Một mẫu chuyện nhỏ trong sách. Bà Hillary kể trong mấy cuộc tranh luận trên TV, mỗi lần ông Trump bước lại gần bà là bà rùng mình sờn da gà, nghĩ đến chuyện ông này "chộp bướm bắt chim". Má ơi, làm như thể ông lão cố lai hy Trump có thể trước cả chục triệu khán giả bất thình linh nhảy lại "chộp" bà lão thất tuần Hillary!!! Ngay cả mấy tờ báo là cái phát chúa tại chợ Bolsa cũng không nghĩ tới những chuyện "xe cán chô" kiểu này. Đó là khéo yểu suy luận của một tổng thống sao?

Sau khi đại bại dưới tay Trump, bà Hillary vẫn cãi "tôi được hơn ba triệu phiếu mà". Chỉ chứng tỏ hai lần giúp chồng và hai lần chính mình tranh cử mà vẫn chậm tiêu, không hiểu luật chơi, đi tìm phiếu không đúng chỗ.

Ngoài ra thì bà có thành tích nào?

- "Công tác" chính trị đầu tiên của bà được TT Clinton trao phó là tháo luật cải tổ y tế năm 1992. Kết quả, luật chết trong trứng nước, bị ngay cá phe DC chống kịch liệt, không mang ra quốc hội thảo luận được. Sau đó, suốt hai nhiệm kỳ Clinton, bà không làm gì khác ngoài việc nuốt cục hòn, đóng vai vợ hiền, chịu khổ với ông chồng bê bối để còn cơ hội ra làm tổng thống.

- Bà làm thương nghị sĩ 8 năm, tuyệt đối không có một luật nào được thông qua dưới cái tên "luật Hillary Clinton".

- Bà làm Ngoại Trưởng 4 năm, đạt kỷ lục bay hơn một triệu dặm bằng máy bay riêng của Nhà Nước với tiền thuế của dân. Thời gian đó, cũng là lúc Mỹ mất Ai Cập, là đồng minh Á Rập lớn nhất; Mỹ can thiệp biến Libya thành một nước đại loạn vô chính phủ từ đó đến nay, chủ trì việc đại sứ Mỹ bị khung bối giết chết tại Benghazi; và Syria đâm vào nội chiến triền miên khiến hơn nửa triệu dân chết.

Bà Hillary cũng chứng tỏ là người muôn mặt. Chống hòn nhân đồng tính, sau đó lại ủng hộ nhiệt liệt để lấy phiếu của dân đồng tính. Vận động cho hiệp ước liên Thái Bình Dương TPP, sau đó chống để vớt vát phiếu của dân lao động bị mất job vì hiệp ước thương mại NAFTA trước đó. Đè đốc diễn văn ca tụng tài phiệt Wall Street, lánh cá chục triệu, nhưng khi đập quần chúng thì lại hò hét si và tài phiệt.

Nhìn chung, lý do quan trọng và cơ bản nhất giải thích thất bại của bà Hillary là bà đã đi quá xa về phía tả.

Trên cẩn bản, đại đa số dân Mỹ có khuynh hướng trung dung, ôn hòa, nhưng hơi thiên về bên hữu. Nhưng sau những thất bại của TT Bush con (Iraq, khủng hoảng giá cung ròi kinh tế,...), dân Mỹ chấp nhận thử nghiệm chính sách thiên tả của TT Obama. Rồi ném mùi thất bại nữa.

Khi không bầu cho bà Hillary, người dân Mỹ đã xác nhận một quan điểm mà họ đã nói lên ngay sau hai năm đầu của TT Obama: chúng tôi không chấp nhận chủ trương quá cấp tiến thiên tả của ông.

Từ cuộc bầu cử giữa mùa năm 2010 đến cuộc bầu 2016, đảng DC mất Hạ Viện, rồi Thượng Viện, Tòa Bạch Ốc, Tối Cao Pháp Viện, 32 ghế thống đốc, cùng cả trăm dân biểu và nghị sĩ tiểu bang. Tổng cộng khoảng 1.000 viên chức DC bị mất job trong 3 lần bầu cử liên tục. Không có bất cứ can thiệp nào của Putin hay Comey.

Điều lạ lùng đáng nói là thất bại chính trị lớn nhất lịch sử Mỹ này lại xảy ra trong khi đảng DC được hậu thuẫn tuyệt đối phe đảng của hơn 80% các cơ quan truyền thông như TV, radio, báo chí Mỹ. Một bằng chứng trình độ dân trí của dân Mỹ khá cao, mấy bài báo xuyên tạc của TTDC năm này qua tháng nọ chỉ lừa được đám đệ tử phe đảng, không lừa được đại đa số dân Mỹ.

Không phải là bà Hillary không ý thức được tiếp tục con đường Obama khó hắp dẫn thiên hạ. Bà cũng rất muốn chuyển về phía hữu lại phần nào. Nhưng cái đại nạn của bà là cự xã nghị Sanders.

Cụ này bất thình linh từ trong cơn mê, tinh ngủ, ra lay động giới trí thức sinh viên thiên tả, và bất ngờ được hậu thuẫn mạnh. Đe dọa bà Hillary một cách cực kỳ nguy hiểm.

Để chống đỡ, bà Hillary không có lựa chọn nào khác, đành phải chạy qua phía tả trở lại, ủng hộ nhiều chương trình cực tả hoàn toàn viễn vông, không tương ứng của ông Sanders, như tăng lương tối thiểu lên 15 đô một giờ, xoá cả trăm triệu nợ cho sinh viên, tất cả hệ thống giáo dục miễn phí, an xá hết di dân lậu, hướng về hệ thống y tế Nhà Nước,... Trong khi phải bám chặt hơn nữa vào khối dân thiểu số, mà không chịu tâm hồn vào khối lao động được. Dura den hau qua bay gio phai ngoi viet sach phan bua va than tho.

Chú đề căn bản của cuốn sách mới là việc đổ thừa Nga và ông Comey phả.

Bà Hillary tố Nga thâm nhập hệ thống emails của Ủy Ban Quốc Gia của đảng DC, hại bà. Chuyện này xảy ra tháng 7, 2016, khoảng nửa năm trước bầu cử, khi đó bà Hillary còn đang tranh cử với cụ Sanders, không dính dáng gì đến ông Trump hết. Kết quả vẫn hạ được cụ Sanders chứ có thiệt hại gì đâu?

Công bằng mà nói, it ra cũng phải chờ kết quả điều tra của công tố đặc biệt Mueller. Khi đó, ta sẽ bàn thêm sau.

Bà Hillary nói "cho đến một ngày trước ngày ông Comey tung tin mờ ám cuộc điều tra về email của bà, vào ngày 28 tháng 10, thì bà coi như chắc ăn, sau khi ông Comey tung tin ra, bà bị mất hậu thuẫn luôn cho đến ngày bầu cử". Fake news! Một diễn đàn tổng hợp tin các báo lớn nhất, Real Clear Politics, cho biết tỷ lệ hậu thuẫn trung bình của bà Hillary lên tới cao điểm 49% ngày 18 tháng 10. Sau đó rớt đều đặn mỗi ngày tới ngày bầu cử, ba tuần sau. Có nghĩa là hậu thuẫn của bà đã bắt đầu rớt từ 10 ngày trước, chứ không phải sau khi ông Comey mờ ám cuộc điều tra.

Một điều bà Hillary né không nói tới là tại sao lại có vụ điều tra? Nếu bà không có gian ý đặt hệ thống email riêng tại nhà, thì đâu có ai điều tra gì, và ông Comey làm sao hại bà được?

Cuộc điều tra là hậu quả của việc làm gian trá của bà Hillary. Bà Hillary khôn quá ngoan. Đặt hệ thống email riêng tại nhà để không ai biết mình làm gì, che dấu những chuyện bất lợi để bảo đảm thắng lợi. Rốt cuộc chính cái che dấu này đã hại bà. Không ai biết bà đã thực sự trao đổi những gì với ai vì bà đã xoá biến hơn 30.000 emails, nhưng chính vì không ai biết gì nên không ai tin bà nữa.

Nhắc lại chuyện xưa, TT Nixon bị ép từ chức vì xoá 18 phút thâu thanh cuộc thảo luận về Watergate với các phụ tá. Cái tội của ông chính là vì ông xoá vết tích tội lỗi, không ai biết ông đã nói gì. Dân không tin tưởng, mất job. Bà Hillary bước vào vết xe đổ, mạnh tay hơn, xoá tới 30.000 emails, không ai biết bà trao đổi gì với ai. Dân không tin, không bầu.

Lãnh tụ khói thiêu số DC tại Thượng Viện, Chuck Schumer, kết luận rõ ràng nhất: "khi minh thua một người với tỷ lệ hậu thuẫn chưa tới 40% thì không thể đổ thừa bất cứ chuyện gì, dù là Nga hay Comey. Đó là lỗi của chính mình".

Nếu có một bài học có thể rút ra được thì đó là bà Hillary đã thua không phải vì ông Trump giỏi hay được hậu thuẫn mạnh, mà chỉ vì chính bà đã quá tệ. Trong hai người tệ, bà Hillary đoạt giải... tệ hơn. (27-08-17)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Nước Mỹ Kỳ Thị

22/08/2017

Mối Nguy Bắc Hàn

15/08/2017

...nguyên từ để tự bảo vệ chế độ lâu dài, sau đó, tình chuyện xâm chiếm Nam Hàn kiểu CSVN...

Nguy cơ chiến tranh nguyên tử Mỹ - Bắc Hàn (BH) là đề tài thời sự mới và nóng bỏng nhất. Dĩ nhiên, TTDC đã nhảy bồ vào và rung chuông báo động ầm ĩ, như thế tuần tới là Cậu Ấm Ún sẽ tặng cho đại cường Cờ Hoa vài trái bom nguyên tử, san bằng vài thành phố lớn nhất Mỹ. Dĩ nhiên, theo TTDC, cũng vẫn là lỗi của tay tổng thống điện khùng Trump đã dám khiêu khích chọc giận Cậu Ấm.

Trước hết, ta nhìn qua lịch sử cận đại để xem diễn biến của mối nguy cơ BH.

Đây không phải là mối nguy mới từ trên trời rớt xuống, do TT Trump mang năng đe đau sánh ra. Tham vọng có khả năng chế tạo được vũ khí nguyên tử là giấc mộng của triều đại nhà Kim từ đời ông nội Cậu Ấm cách đây hơn nửa thế kỷ, từ ngày Cậu Ấm chưa ra đời. Họ Kim ôm mộng thống trị BH rồi cả Nam Hàn như một triều đại vĩnh cửu, và cách duy nhất để thực hiện giấc mộng tự do là vũ khí nguyên tử.

Giác mộng đó lớn đến độ nhà Kim chấp nhận cho dân cả nước chết đói, nhưng không thể chắt chiu tiền bạc trong việc phát triển khả năng này. Nghiên cứu và chế tạo bom nguyên tử và hóa tiền để chuyên chở đầu đạn nguyên tử đòi hỏi kinh phí cực kỳ lớn lao, không phải xứ chậm tiến nào cũng có tiền trang trải.

Cả thế giới đều biết tham vọng của BH từ lâu rồi vì BH chẳng thèm dấu diếm gì hết. Nhưng cả thế giới bất lực không ngăn cản được. Hay chính xác hơn, không đủ thống nhất quyết tâm ngăn cản.

Tại sao không thể chấp nhận BH có vũ khí nguyên tử được? Vì nếu có, BH sẽ đánh chiếm, thống nhất Nam Hàn ngay lập tức. Chưa kể đe dọa, đối chọi với Nhật.

Cho đến khi chế độ cộng sản xụp đổ trên thế giới, thi việc BH nghiên cứu phát triển vũ khí nguyên tử được các dân anh Liên Xô và Trung Cộng hậu thuẫn một cách gián tiếp, kể từ giữa thập niên 60, trong cao điểm chiến tranh VN. Cả Liên Xô lẫn Trung Cộng từ chối không chịu giúp BH chế tạo bom nguyên tử, nhưng lại nhận huấn luyện kỹ sư nguyên tử lực và giúp thành lập các trung tâm nghiên cứu tối tân nhất. Từ đó, các kỹ sư BH tự điều nghiên việc chuyển qua vũ khí nguyên tử. Không ít những kỹ sư đó cũng là dân Nam Hàn, tốt nghiệp đại học Mỹ, nhưng giống như loại trí thức mờ ngù Trần Đức Thảo của ta, dì vè BH để giúp BH phát triển khả năng nguyên tử.

Chương trình phát triển vũ khí nguyên tử bắt đầu mạnh từ thập niên 90. TT Clinton ký hiệp ước viện trợ cá ty tiền đầu và thực phẩm, đổi lại việc ngưng phát triển vũ khí nguyên tử. BH ký xong, nhận viện trợ, vẫn tiếp tục chế bom. Họ Kim, không khác gì CSVN, luôn coi các hiệp ước là cam kết một chiều: địch phải tuân thủ, ta có quyền phán lùi. TT Bush năm 2002, chấm dứt viện trợ. Năm 2006, BH thử trái bom đầu tiên, nhỏ bằng 1/10 bom Hiroshima. Năm sau, TT Bush huy động hậu thuẫn quốc tế, ký Hiệp Ước Đa Phương 6 nước (BH, Nam Hàn, Nga, TC, Nhật và Mỹ) tương tự như hiệp ước của TT Clinton, nhưng có chữ ký của Nga, TC, và Nhật.

Đầu 2009, khi TT Obama vừa tuyên thệ xong, Hiệp Ước Đa Phương bị BH xé khi thử nghiệm hỏa tiễn tầm xa lần đầu. Trong 8 năm Obama, ông cố tình lờ đi chuyện BH.

Đầu 2017, BH lần đầu tiên thử hỏa tiễn tầm xa có khả năng bắn tới Cale. Nhưng theo các chuyên gia, hỏa tiễn này đã rót cách xa mục tiêu, chứng tỏ BH chưa có khả năng điều khiển hữu hiệu hỏa tiễn tối tân nhất này. Các chuyên gia dự đoán khả năng BH đánh bom nguyên tử vài thành phố Mỹ có thể trở thành sự thật vào cuối 2018.

Nhìn vào quá trình phát triển vũ khí nguyên tử của BH, trách nhiệm để BH thành công là do thế giới, nhất là Mỹ, đã bất lực không ngăn chặn được. Đây là trách nhiệm chung của ba đời tổng thống Clinton, Bush con, và Obama. Cả ba ông đều nhìn rõ nguy cơ nhưng không tích cực làm gì hết vì chẳng nghĩ ra cách hữu hiệu nào, và nhất là vì họ đều biết rõ BH chưa có khả năng làm gì ghê gớm khi các vị đó còn tại vị. Cả ba đều bán cái cho vị tổng thống kế nhiệm nào... trúng số. TT Trump là người có cái "may mắn trúng số", tức là đến đúng lúc BH đã thành công, có khả năng mang bom nguyên tử đánh Mỹ thật. Ngay cả cựu PTT Al Gore, không phải là "đệ tử" của Trump, cũng xác nhận khung hoàng BH không phải là lỗi của TT Trump, mà là gia tài thất bại của ba tổng thống đế lại.

Nhìn cho kỹ, trách nhiệm của TT Obama nặng nhất khi BH đi đến giai đoạn then chốt cuối, thử nghiệm bom nguyên tử bốn lần, rồi chuyển qua thử hỏa tiễn dù tầm mà ông không nhìn, không nghe, không nói, không nhúc nhích, nấp dưới cái sách lược mũ ni "kiên nhẫn chiến lược" (strategic patience).

Ở đây, nén nhín vào khả năng chính trị của Cậu Ấm so với ông tổng thống Nobel Hòa Bình. Biết TT Obama mê bóng rổ, Cậu Ấm đánh tiếng cũng mê bóng rổ nhất, bắt kể chuyện Cậu vừa mập vừa lùn, mời anh Denis Rodman, một cầu thủ bóng rổ da đen nổi tiếng qua kết bạn. Anh này qua mấy lần, được tiếp như hoàng đế. Đích thân Cậu Ấm đón rước, tiểu yến, đại yến, mỗi tối có hai em chân ngắn ngủi chung vỉ Bắc Hán rát lạnh. TTDC mắc hố, tung hình ảnh một lãnh tụ trẻ, rất tân thời và dễ mến, vợ đẹp, hâm mộ bóng rổ Mỹ như TT Obama. Cậu Ấm lảng lâng thử nghiệm bom và hỏa tiễn, TT Obama ngồi im, có lẽ bận "lên kế hoạch" mời Cậu qua Mỹ cùng xem bóng rổ cho vui.

Qua năm 2017, bom và hỏa tiễn đã chế xong. Anh Rodman quen mùi, khán gói qua Bình Nhưỡng hưởng thụ nữa. Lần này, được một thư ký bộ Ngoại Giao đón, ở ba ngày, không gặp Cậu Ấm, không yến tiệc, không có em chân ngắn nào ôm áp, lạnh quâ, khán gói tui ngủi ra vè. Trái chanh Rodman vắt hết nước rồi thi vứt thối.

Ai dám nói Cậu Ấm khùng điên?

BH có thể đánh bao nhiêu trái bom? BH không có máy bay phản lực lớn kiểu B-52 chở bom qua tới Mỹ, phải dùng hỏa tiễn tầm xa gắn đầu đạn nguyên tử thôi. Dĩ nhiên, đây là bí mật quân sự tối mật, chẳng ai biết chính xác kỹ thuật làm và gắn đầu đạn nguyên tử tới đâu. Theo những đoán mò của chuyên gia, BH có thể có từ 10 đến 30 đầu đạn nguyên tử, có thể xoá nát miền Tây Hoa Kỳ, từ Alaska xuống tới San Diego.

Dân Mỹ có bao nhiêu thời gian để chạy loạn? Khoảng từ 10 đến 30 phút kể từ khi hỏa tiễn được bắn ra. Thực tế là chẳng chạy đi đâu được vì chẳng đâu có hầm trú bom nguyên tử.

Mỹ có thể bắn hỏa tiễn chống hỏa tiễn của BH không? Theo các chuyên gia, Mỹ có khả năng này, nhưng không hoàn chỉnh, tức là không có xác xuất thành công 100%. Đại khái có thể bắn rớt da số, nhưng vẫn có vài ba hỏa tiễn lọt lưới tới được mục tiêu, trong đó có hai cái rớt trúng trung tâm San Jose và trung tâm Bolsa, và dân số cộng đồng tỵ nạn Việt trên nước Mỹ sẽ giảm ngay một nửa.

Tại sao khả năng tự vệ chống hỏa tiễn của Mỹ quá vậy? Ở đây, trách nhiệm rõ ràng là từ hai tổng thống DC, Clinton và Obama. TT Reagan đề xướng kế hoạch lập dàn hỏa tiễn chống hỏa tiễn, mà TTDC thời đó chế rieu là thuộc loại phim khoa học giả tưởng Star War, tốn gần 200 tỷ trong 10 năm, một "âm mưu của liên minh hắc ám quân phiệt-kỹ nghệ", military-industrial complex! TT Clinton hủy bỏ chương trình quá tốn kém này, không làm gì hết. TT Bush con tái lập chương trình, nhưng qua thời TT Obama thì chương trình bị cắt giảm ngay khoảng 20%. Kế hoạch đặt dàn hỏa tiễn chống hỏa tiễn Nga tại Ba Lan và Tiệp bị TT Obama hủy bỏ hoàn toàn. Con số dân hỏa tiễn chống hỏa tiễn trên đất Mỹ cũng bị TT Obama cắt giảm 25%. TT Obama cũng chấm dứt ít nhất ba chương trình nghiên cứu hỏa tiễn chống hỏa tiễn khác. Thời đó, kẻ thù chính là Nga, mà theo TT Obama, "chiến tranh lạnh" đã chấm dứt từ đầu thập niên 90 rồi, các kế hoạch chạy đua vũ trang Nga-Mỹ đã hết thời lâu rồi. Nguy cơ hòa tiễn BH nếu có, là chuyện xa vời của máy ông tổng thống kế nhiệm lo.

Sự thật có đáng lo ngại không? Có trời biết. Tất cả túy thuộc Cậu Ấm có khùng thật hay không.

Nếu Cậu Ấm khùng thật, có thể sẽ bắn hỏa tiễn thật, nhưng ít người nghĩ BH có khả năng bắn hai ba chục hỏa tiễn với đầu đạn nguyên tử ào ào qua Mỹ, ít nhất là trong một hai năm tới. Chưa ai biết việc biến bom thành đầu đạn nguyên tử đã xong chưa. Cho dù tới khi đó mới bắn thi kết quả may ra có thể đạt được 20% mục tiêu là cao.

Việc Cậu Ấm Ún dọa bắn nát Guam là chuyện vớ vẩn vì không có lý do gì Cậu lại đổi cái hòn đảo Guam bé bằng hạt tiêu lấy đại bại cho toàn thế chế độ từ ông nội đế lại. Trừ phi Cậu... khùng thật.

Ở đây, ta mở ngoặc nói chuyện tại sao Guam? Vì hai lý do:

1. thực tế là hỏa tiễn của BH chỉ bắn tương đối chính xác tới khoảng 5.000 km, mà Guam cách BH 3.500 km. Hawaii và Alaska xa hơn nhiều, hiện nay BH chưa đủ khả năng bắn trúng.

2. Guam cũng là căn cứ xuất phát phi cơ có thể xóa BH khỏi bản đồ.

Kịch bản thực tế hơn là Cậu Ấm Ún chưa đến nỗi khùng như vậy. Việc Cậu Ấm lừa Obama, thanh toán hết cả đám cận thần của bố đế lại, trong đó có cậu ruột và anh ruột, để thay thế bằng người của mình chứng tỏ ý đồ muốn trùm tòn, chứ không muốn

tự sờm bằng cách đánh bom Guam hay Alaska. Chi là muốn xây dựng một lực lượng nguyên tử để tự bảo vệ chế độ lâu dài, sau đó, tình chuyện xâm chiếm Nam Hàn theo mô thức CSVN, và nhân tiện, dùng bom nguyên tử làm lá bài đổi chác lấy sự thừa nhận của thế giới và viện trợ kinh tế cứu chế độ.

Người ta có thể đặt câu hỏi Mỹ có khả năng xóa BH khỏi bản đồ thế giới không? Đúng là Mỹ có dư thừa khả năng này. Toàn thể BH có thể bị san bằng trong vòng một tuần lễ, với hàng chục ngàn phi vụ B-1, B-52,... mà không cần tới bom nguyên tử gì hết, cũng chẳng cần đổ tới một anh lính nào hết vì chuyện đánh nhau dưới đất đã có quân lực Nam Hàn lo. Cái gương của Taliban và Saddam Hussein vẫn còn đó. Cả chế độ sẽ bị tiêu diệt không còn manh giáp. Nam và Bắc Hàn sẽ được thống nhất dưới chế độ Hán Thành.

Nhưng trong khi đó, BH cũng chỉ cần ba ngày là có thể san bằng thủ đô Hán Thành với cả chục ngàn khẩu đại bác lớn bên kia vĩ tuyến 38 nã đạn 24/24, khiến cho cả chục triệu dân Hán Thành chết ngay. Đây chính là lá bùa hộ mệnh của Cậu Ám Ún. Mỹ và Nam Hàn bị trời tai biến ánh cả chục triệu dân Hán Thành bị chết trong vài ngày đầu của cuộc chiến, do đó cho đến bây giờ vẫn không dám nhích.

Nếu BH bắn hỏa tiễn nguyên tử vào Mỹ thì lá bài này của BH tiêu tan thành mây khói ngay, và Mỹ có lý do san bằng BH ngay bất chấp chuyện gì xảy ra cho Hán Thành. Đừng ai nghĩ TT Trump không dám.

TTDC đang kêu chiêng trống rầm beng về câu đe dọa của TT Trump sẽ đốt tan BH trong cơn bão lửa (fire and fury). Nào là khiêu khích quá đáng, nào là tự vỗ lòn ranh đố cho mình giống như TT Obama đã từng làm tại Syria để rồi phải xoá lòn ranh vất chán lèn cổ thảo chạy, nào là trống đánh xuôi kèn thổi ngược với chính ông ngoại trưởng của mình đang trán an dân chúng có thể "ngủ yên",...

Vấn đề phức tạp hơn nhiều.

Trước hết, hung hăng miệng lưỡi thực sự đã trở thành mô thức hành động có tính toán của TT Trump. Trong tất cả mọi vấn đề, dường như ông đã nhận trách nhiệm đóng vai hung thần, rồi cho nội các và phụ tá đóng vai ôn hoà để trấn an hay điều đình. Giống như ngày xưa TT Nixon chuyên đóng vai diễn ("mad man" theo chính ngôn từ của TT Nixon) để cho Kissinger đóng vai viễn triết đi thương thảo. Sách lược cagy và cù cà-rốt, đưa trê lên ba cung biêt.

TT Trump cũng muốn gửi một thông điệp thật rõ cho BH là ông không phải là Clinton hay Bush hay Obama, không có chuyện vuốt ve, xoa dịu như cũ. Clinton bận chống đỡ đàn hặc vì vụ gài gú, Bush thì kẹt cứng trong hai cuộc chiến tại Trung Đông, còn Obama thì thấy một khâu súng lục cũng run. Trump sẽ khác.

Sau đó, dường như thông điệp hung hăng của TT Trump thật ra là để gửi đến cho TC: "Bác Tập ơi, bác không kèm hâm thăng con côn đồ của bác thi sẽ có chiến tranh lớn ngay nách bác đấy, rồi sau đó, hàng xóm bên kia sông Yalu của bác là Nam Hàn bay giờ đấy. Sẽ không còn BH làm trái đệm nữa đâu, bác ơi! Chưa kể chiến tranh BH xảy ra, bác sẽ lãnh ngay vài triệu dân BH tỵ nạn đấy".

Thực tế là trên thế giới ngày nay, chỉ có TC là có khả năng kèm hâm BH, vì BH lệ thuộc hoàn toàn vào TC trên phương diện kinh tế, đặc biệt là cung cấp dầu, dù loại nguyên liệu và thực phẩm, hàng tiêu thụ nhập cảng từ TC.

Việc TC biểu quyết trừng phạt BH tại Hội Đồng Bảo An đã là một thông điệp rất rõ cho Cậu Ám Ún là không nên dì quá xa. TC cũng mới xác nhận sẽ không can dự nếu BH đánh Mỹ trước.

Ngay sau lời tuyên bố của TT Trump thì Cậu Ám đã đe dọa nghiên cứu kế hoạch bắn hỏa tiễn không có đầu đạn nguyên tử về hướng Guam, cho rót ngoài khơi, cách Guam khoảng 30 km, trong lãnh hải quốc tế để chứng minh khả năng của BH. Chưa ai biết Cậu Ám có làm chuyện này hay không, và nếu làm thì TT Trump sẽ phản ứng ra sao. Rồi sau đó, phản ứng dây chuyền sẽ đến đâu. Rất có thể Cậu Ám sẽ bắn thật, để thám dò khâu khí của TT Trump, và nhất là thử hỏa tiễn của mình cũng như thử hỏa tiễn chống hỏa tiễn của Mỹ xem hư thực ra sao.

Việc cả thế giới đứng chung chiến tuyến với TT Trump, với Hội Đồng Bảo An Liên Hiệp Quốc biểu quyết 100%, có cả Nga và TC, trừng phạt kinh tế, cấm vận BH, dù là thành công ngoại giao hy hữu của Mỹ, TTDC vẫn chỉ loan tin phớt qua trong khi bối xaux vẫn còn hung hăng, hiếu chiến của TT Trump.

Cái tài của TTDC ngày nay là bắt cứ việc gì, tinh huống nào, cũng là dịp để đà kích TT Trump. Nếu mai này, Cậu Ám Ún nổi cơn điên bắn hỏa tiễn qua Guam hay bắt cứ nơi nào khác, thi dĩ nhiên TTDC sẽ nhất tè đổ trách nhiệm lên đầu Trump ngay.

Theo TTDC, thái độ đúng là cần phải vuốt ve, xoa dịu anh khùng Ún, và kiên nhẫn, cho dù sách lược này đã được áp dụng dưới ba đời tổng thống với kết quả Cậu Ám có cả bom lõi hỏa tiễn.

Ta phải nhớ lại lịch sử. Năm xưa, thủ tướng Anh Chamberlain đích thân đi Bã Linh vuốt ve Hitler, mong "cứu vãn hòa bình cho Âu Châu". Chamberlain đi về huênh hoang tuyên bố "yêu chí, Hitler là người yêu chuộng hòa bình nhất". Trong khi đó, Hitler hiểu ngay là có đánh Ba Lan và Tiệp Khắc thì Anh sẽ không nhúc nhích. Rồi quyết định đánh thật. Báo chí Anh khi đó nói tê bệnh vực Chamberlain, đó lối cho Ba Lan và Tiệp Khắc đã khiêu khích Hitler. Chi đến sau khi thế chiến chấm dứt thì các sứ giả mới đồng ý là chính cái nhục nhược, vuốt ve Hitler của Chamberlain đã là nguyên nhân lớn nhất khuyến khích Hitler ra tay, gây nên đại chiến thế giới lần thứ hai.

Lịch sử tái diễn. Tại Mỹ ngày nay, có hai khuynh hướng: vuốt ve Cậu Ám Ún là thái độ của TTDC và phe DC; và hùng hổ ăn to nói lớn kiểu Trump để cảnh giác Cậu Ám làm bậy sẽ có hậu quả kết liễu chế độ. Hai phương thức, cái nào đúng? Đó là ý kiến của mỗi người.

Câu hỏi là vuốt ve thì đi đến đâu? Thoả mãn mọi yêu sách leo thang của Cậu Ám Ún? Để yên cho Cậu tiếp tục phát triển vũ khí nguyên tử đến lúc có thể thắng thùng tung quân chiếm trọn bán đảo Triều Tiên, thống nhất Nam-Bắc Hàn dưới chế độ của Cậu? Hình như đây chính là giải pháp lý tưởng của phe cấp tiến "yêu chuộng hòa bình bằng mọi giá". Rồi sau đó thì sao? Ai biết được tham vọng của Cậu tới đâu?

Chuyện gì sẽ xảy ra trong tương lai? Chẳng ai biết. Tin mới nhất bị xi ra là Mỹ và BH đã nói chuyện kín với nhau từ nhiều tháng nay trong hậu trường trụ sở Liên Hiệp Quốc tại New York, từ ngày Mỹ điều đình việc trả về nước anh sinh viên Otto Warmbier bị BH kết án 15 năm tù. Rất có thể việc nổ bùng xung khắc hiện nay chỉ là cách hai bên ngoài mặt "hét giã" với nhau, ai biết được?

Thực tế mà nói, giải pháp hòa bình có hay không tùy thuộc phần lớn vào TC. TC đang có quyền lợi kinh tế cực lớn với Mỹ, Nhật và Nam Hàn. Nếu cả ba xứ cùng áp lực TC, TC sẽ phải tìm cách kèm hâm BH. Có thể đổi lại việc BH ngưng phát triển đầu đạn nguyên tử và hỏa tiễn tầm xa de dọa Mỹ, có kiểm soát quốc tế và bão dâm của TC, Mỹ sẽ đồng ý thả lỏng cấm vận, cho phép viện trợ "nhân đạo" gì đó, chấp nhận nhưng đóng băng kho vũ khí hiện hữu của BH, Mỹ và Nam Hàn nhìn nhận và cam kết không đánh BH. Mỹ cũng sẽ giúp Nam Hàn phát triển hệ thống hỏa tiễn phòng không để tự bảo vệ. Nếu Mỹ bí mật nhượng bộ TC chuyện gì đó ở Biển Đông thì đừng lấy làm lạ.

Dĩ nhiên không phải là giải pháp trường cữu, mà chỉ là giải pháp bán cữu cho tương lai, cũng đã được thử nhiều lần và đều thất bại, nhưng ít nhất trong ngắn hạn, chẳng có bom nguyên tử nào nổ, chẳng ai chết. Rồi mọi bên tiếp tục trả giá. Hy vọng là vậy. (13-08-17)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Bạch Cung Bát Nháo

08/08/2017

Ông Công Tố Đặc Biệt Rất... Đặc Biệt

01/08/2017

...Ưu tư dân Mỹ là cái tổ y tế, giảm thuế, tạo công ăn việc làm,...

Trên nguyên tắc, nhân vật quyền thế nhất nước Mỹ phải là tổng thống, tức là ông Trump. Trên thực tế, người quyền thế nhất hiện nay là thẩm phán Robert Mueller, công tố đặc biệt điều tra vụ Nga can dự vào bầu cử tổng thống vừa qua.

Thật vậy, nếu ông Mueller ngày mai họp báo tuyên bố TT Trump thông đồng với Putin để đạt thắng lợi trong cuộc bầu cử vừa qua, cũng như đã bãi chức giám đốc James Comey bất hợp pháp để ngăn chặn cuộc điều tra của FBI, hay TT Trump bắt ngờ ra lệnh bãi nhiệm ông Mueller, thi bão dâm cái ghế tổng thống lắc lư mạnh. Dù không mất job thì uy tín TT Trump cũng bị sứt mẻ khó hàn gắn.

Những kịch bản trên có thể thành sự thật không? Không ai biết hết. Chi vì chẳng ai rõ quan hệ giữa TT Trump và các phu tá của ông với Nga như thế nào, ai đã liên lạc với ai, trao đổi những gì? Bởi vậy mới có cuộc điều tra của ông Mueller. Câu chuyện Nga can dự vào cuộc bầu tổng thống nổ bùng cách đây khoảng một năm khi Ủy Ban Quốc Gia của Đảng DC tố Nga thâm nhập hệ thống emails của họ. Chẳng có bằng chứng cụ thể nào, xì hơi, đi vào quên lãng. Chẳng ai nói đến điều tra điều trần gì ráo. Cà bà Hillary lẫn TT Obama đều cố đิ để tin chắc bà Hillary sẽ đắc cử, không muốn làm khó TT Putin, bất lợi cho bà tổng thống Hillary. Nhưng sau khi bà Hillary thất cử, câu chuyện được hồi sinh lại vì là lý do duy nhất có thể giải thích sự thất cử quá bất ngờ của bà Hillary. Ít ra thì cũng là lý do đánh phả TT Trump cho đố tức.

Việc bổ nhiệm ông công tố mang ý nghĩa và có thể có hậu quả nào?

Nhìn lại câu chuyện, ta thấy TT Trump làm việc rất lùng cung. Ông sa thải ông Comey, giải thích là làm theo đề nghị của thứ trưởng Tư Pháp, Rod Rosenstein, là người đã viết một phúc trình nặng nề chỉ trích giám đốc Comey tắc trách, vi phạm rất nhiều nguyên tắc và thủ tục công vụ trong việc điều tra emails của bà Hillary, cần phải bồi nhiệm. Sau đó, lại có tin TT Trump đã quyết định bồi nhiệm trước khi hỏi ý ông Rosenstein. Tức là TT Trump quyết định trước, rồi vận vào phúc trình của ông này để bồi nhiệm. Ông Rosenstein bức mình, coi như bị lợi dụng. Mật khác bối rối DC và TTDC tố là tay sai của Trump. Ông muốn chứng tỏ mình công tâm và độc lập, bồi nhiệm một công tố đặc biệt để điều tra toàn bộ câu chuyện Nga can thiệp. Ông có quyền này vì bối trước Sessions đã tự ý rút ra khỏi cuộc điều tra để tránh xung khắc quyền lợi vì ngã chính ông cũng có thể sẽ bị điều tra.

Một lý do nữa cần điều tra là cuộc nói chuyện riêng giữa TT Trump và ông Comey bị ông này xỉ ra làm bằng chứng FBI đã bị TT Trump áp lực châm dứt điều tra tướng Flynn, tức là canh trộm công lý. Chính ông Comey xác nhận ông có ý xi cuộc nói chuyện này ra cho báo chí để tạo áp lực bắt buộc phải bồi nhiệm công tố đặc biệt.

Như vậy, ngay từ đầu, việc bồi nhiệm công tố đặc biệt đã bị ty vết vì là kết quả của hai hành động mang tính đòn thù của hai ông Rosenstein và Comey.

Đã vậy, việc ông Rosenstein lừa ông Mueller lại còn mờ ám hơn nữa.

Để chống đỡ những chi trich ông đã đánh ông Comey quá mạnh với bản phúc trình nặng nề chỉ trich ông Comey, ông Rosenstein lừa ngay... ông bạn chí thân của ông Comey làm công tố.

Hai ông Mueller và Comey có quan hệ mật thiết với nhau từ hơn 15 năm nay, tự coi nhau như "brothers in arms", đại khái như "huynh đệ chinh".

Tháng Ba năm 2004, Ông Comey là thứ trưởng Tư Pháp, dưới quyền bộ trưởng John Ashcroft, do TT Bush bổ nhiệm. Ông Mueller làm giám đốc FBI, cũng do TT Bush bổ nhiệm. Khi đó, một luật liên quan đến việc theo dõi điện thoại các người bị nghi ngờ là khủng bố Hồi giáo mahn hạn, cần phải được gia hạn. Phe điều hành của PTT Cheney muốn gia hạn vì chủ trương mạnh tay với khủng bố. Bộ trưởng Tư Pháp Ashcroft và thứ trưởng Comey không đồng ý vì cho rằng luật này đi quá xa, có thể vi phạm nhân quyền. Hai bên giằng co cãi nhau. Bất thình lình, bộ trưởng Ashcroft bị đột quỵ, vào nhà thương, thứ trưởng Comey xử lý. Gần ngày hết hạn, luật được sửa đổi chút, PTT Cheney ok-ké, ra lệnh mang qua cho ông Comey ký. Ông này từ chối không chịu ký.

Câu chuyện lén đến TT Bush con. Ông ra lệnh mọi người đến gặp ông. Ông Comey gấp trước, nói thẳng nhất định không ký, nếu bị ép sẽ từ chức ngay. Rồi ông dọa thêm, nếu ông từ chức, giám đốc FBI Mueller cũng từ chức luôn. TT Bush hỏi ông Mueller, ông này xác nhận sẽ từ chức cùng ông Comey.

Hai ông Comey và Mueller sát cánh bên nhau áp lực TT Bush con. Cuối cùng TT Bush chịu thua, không gia hạn luật, bắt sửa lại luật cho nhẹ hơn.

Sau thắng lợi của liên minh Comey-Mueller, hai ông gắn bó với nhau từ ngày đó đến nay. Qua thời TT Obama, ông Mueller đã làm cho một văn phòng luật chuyên lùng bắt tham nhũng trong các đại công ty, dĩ nhiên hợp tác chặt chẽ với ông Comey khi đó đã được TT Obama bổ nhiệm giám đốc FBI, vi thành tích chống TT Bush con.

Trở lại tình trạng ngày nay.

Việc bồi nhiệm ông Mueller làm công tố điều tra việc Nga can dự vào bầu cử tổng thống chẳng có gì đáng thắc mắc. Nhưng rồi cuộc điều tra dường như đã ra ngoài đề, bắt đầu bằng việc cùu xét xem TT Trump có canh trộm công lý khi áp lực rồi bồi nhiệm ông Comey hay không.

Nếu có chuyện này thật thì tất nhiên có vấn đề lớn. Nếu cuộc điều tra bấy giờ nhầm vào việc ông Comey bị sa thải, thì làm sao thiên hạ có thể tin là ông Mueller sẽ dù công tâm, không tìm cách bảo vệ hay giúp đỡ ông "huynh đệ chinh" từ mười mấy năm qua của ông?

Giáo sư luật Glenn Reynolds của đại học Tennessee viết bài trên USA Today, nhận định đây là chuyện xung khắc quyền lợi lớn nhất và rõ ràng nhất. Ông Mueller không thể nào được phép điều tra về việc ông Comey bị bồi nhiệm. Luật lệ Mỹ rất rõ ràng ghi nhận xung khắc quyền lợi, kể cả quyền lợi cá nhân –personal conflict of interest–.

Đã vậy câu chuyện lại trở thành rắc rối hơn khi ông Mueller bắt đầu thuê luật sư vào ê-kíp của ông. Cho đến nay, ông đã kiếm được một chút.

TTDC dĩ nhiên đã tung hô mấy ông bà luật sư mới này lên đến chín tám mươi. Theo TTDC, đây là một ê-kíp chuyên gia có một không hai, vô địch về thành tích, khả năng, và công tâm. Toàn là siêu nhân.

Tất cả đều là chuyên gia về luật hình sự –criminal law–, không có một ai là chuyên gia về luật công quyền, luật bầu cử, hay Hiến Pháp. Một cách cụ thể, mấy ông bà luật sư này là chuyên gia đi bắt tham nhũng, gian lận sổ sách. Đưa đến câu hỏi ông Mueller hình như muốn chui vào số sách xem ông Trump và già đình làm gì, kinh doanh như thế nào, chẳng dinh dáng gì đến chuyện Nga can dự bầu cử.

Đã vậy, do sao những luật sư ông Mueller mới thuê vào đều là phe DC, đã đóng vào ván ngân đến ván chung年底 yểm trợ cho ông Obama, bà Hillary, và các chính khách DC như Al Gore, John Kerry,... Không có một người nào góp tiền yểm trợ TT Trump hết. Trong đám, có một bà luật sư gốc Hàn Quốc, Jeannie Rhee, từng là luật sư riêng của bà Hillary, biện hộ cho Quỹ Clinton Foundation trong một vụ thư kiện lớn. Bà này có dù công tâm không hay sao tìm cách trả thù dùm bà Hillary?

Một luật sư khác trước đây dính dáng vào một vụ thư kiện chống con rể TT Trump, và hai ông này trở thành kình địch. Vài ngày sau khi ông luật sư này gia nhập nhóm điều tra, văn phòng ông Mueller loan báo họ sẽ điều tra luôn tất cả những giao dịch kinh doanh của ông con rể. Những giao dịch kinh doanh của ông này có liên quan gì tới vụ Nga can thiệp bầu cử?

Binh tâm mà nhận xét, bấy giờ còn quẩn số để khen hay chê. Rất có thể ê-kíp của ông Mueller là những chuyên gia rất công tâm, làm việc rất nghiêm chỉnh, nhưng dù muốn hay không, với những yếu tố vừa nêu trên mà sau đó họ ra kết luận bất lợi, đưa đến việc truy tố hay dán hặc TT Trump thì thật sự mà nói, họ sẽ khó giải thích cho hơn 60 triệu cử tri đã bầu cho TT Trump. Khối cử tri này đang coi toàn bộ câu chuyện Nga can dự như là một đòn bê hối đồng của phe cấp tiến, của cái trục Cấp Tiến-Dân Chủ TTDC nhằm vào tổng thống của họ. Một kết luận bất lợi cho TT Trump sẽ bị coi như là một bước nữa trong cuộc "đảo chánh", lật đổ một tổng thống đã được bầu và đặc cử hoàn toàn hợp pháp, hợp Hiến, và chính danh.

Thực tế, lịch sử cho thấy những cuộc điều tra này thường kéo dài lê thê lướt thuét, dày dura chuyện này qua chuyện khác, cho đến khi tóm được vài con nhạn làm vật tế thần để biện giải cho chi phí bạc triệu cho các luật sư rất cao giá này.

Bằng chứng: cuộc điều tra về mua bán đất tại Whitewater của TT Clinton rốt cuộc đưa đến xì-căng-dan Monica Lewinsky, rồi dàn hặc TT Clinton. Ai biết được cuộc điều tra của ông Mueller rồi sẽ dàu dà qua chuyện gì?

Tin mới nhất cho biết ông Mueller đang điều tra luôn những giao dịch kinh doanh của TT Trump với Nga từ cách năm trước. Chẳng hạn như đang điều tra về việc ông Trump tổ chức thi hoa hậu tại Nga năm 2013, hay bán một căn nhà tại Florida cho một doanh gia Nga năm 2008.

Quy đắc giá nào giải thích được những chuyện thi hoa hậu hay bán nhà cửa cách đây cả chục năm liên hệ như thế nào đến việc Putin can thiệp vào bầu cử tổng thống năm 2016, xin chỉ giải. Hay chỉ là chuyện ông Mueller hợp tác với phe DC để cố tim ra lý có "đảo chánh" TT Trump, xoá bỏ kết quả bầu cử 2016?

TT Trump đã công khai cảnh cáo nếu ông Mueller dà qua, TT sẽ dành quyền sa thải ông, là điều TT có thể ra lệnh thứ trưởng Tư Pháp làm. Đừng ai nghĩ TT Trump không dám làm. Có người nghi ngờ những tranh cãi giữa TT Trump với ông bộ trưởng Sessions hiện nay chỉ là dàn cảnh để có cơ thay ông bộ trưởng để bồi nhiệm một người khác sẵn sàng cách chức công tố Mueller.

Chính vì bộ trưởng Sessions tự ý rút lui quá nhanh mà TT Trump nỗi dà, cho rằng ông này đã không chịu toàn trách nhiệm bảo vệ tổng thống mà chỉ lo thân mình, cho ông Rosenstein cơ hội bồi nhiệm ông Mueller làm công tố đặc biệt, gây khó dà cho TT Trump.

Hầu hết các chính khách cá nhân đều chỉ trich hay e ngại thái độ của TT Trump đối với ông Sessions hiện nay. Đây không phải là lần đầu ông Trump làm chuyện quái lạ.

Câu chuyện cãi và giữa TT Trump và ông Sessions cũng để lộ ra sự già dối thô bạo của "phe ta". Thượng Viện biểu quyết ông Sessions làm bộ trưởng Tư Pháp không có MỘT phiếu của các đồng nghiệp DC của ông. Tất cả phe cấp tiến và TTDC si và ông Sessions không thương tiếc, cũng chẳng nể tình "đồng nghiệp thương nghị si" gi hết. Thế nhưng bấy giờ có xung đột với TT Trump thì lại quay qua bên ông Sessions. Một cụ nhà báo ty nạn bê cong ngòi bút "trong suốt 20 năm ở Thượng Viện, ông Sessions được kinh nể bởi các đồng nghiệp..." . Viết vậy có thẹn với lương tâm không? Cố có thường đọc giải già không?

Có thể TT Trump đang tìm cách giải nhiệm công tố Mueller bằng cách kín mít cớ thay thế ông Sessions trước. Dĩ nhiên ông hiểu rõ mức nguy hiểm đặc biệt của quyết định nêu xá ra. Nhưng có thể ông sẵn sàng chấp nhận hậu quả vì cuộc điều tra của ông Mueller nếu xen vào việc kinh doanh của ông từ cá chục năm trước thì chẳng những dà quá xa, bằng chứng rõ ràng rõ rót cuộc chi là âm mưu bứng ông bằng mọi cách, mà còn gây thiệt hại tài chánh rất lớn cho ông.

Ta đừng quên ông Trump đã có quan hệ kinh doanh với cá vạn doanh gia và doanh nghiệp. Chính ông đã phải từ nhiệm khỏi mọi chức vụ trong gần 500 công ty trước khi vào Tòa Bạch Ốc. Thượng trường đầu dà còn kinh khủng hơn chính trường, có cả vạn thoá ước, trao đổi không thể để các đối thủ cạnh tranh biết được. Khi như giao dịch với ai, về việc gì, mua bán gì, giá cả và điều kiện ra sao....

Nếu những giao dịch kinh doanh của TT Trump trước khi làm tổng thống bị ông Mueller xá và vùi ráo sang do chung dinh dâng gi đến việc Nga can thiệp vào bầu cử, tất nhiên các đối thủ kinh doanh của mấy trăm công ty của ông sẽ khai thác tối đa, đưa đến thiệt hại tài chánh khó tưởng tượng được cho ông Trump, già dinh ông, cá vạn nhân viên làm việc cho các công ty này, và không biết bao nhiêu đối tác kinh doanh của ông.

Vì tính nguy hiểm đó, rất có thể TT Trump sẽ chấp nhận mọi hậu quả chính trị để giải nhiệm ông Mueller, bảo vệ quyền lợi của ông, già dinh, cá trăm công ty của ông, và các đối tác. Cùng lâm, ông mất job tổng thống, nhưng không mất bạc tỷ, không phải là thải cá vạn nhân viên của ông.

Thực tế, chuyện sa thải ông Mueller khô khát xảy ra vì nếu xảy ra, quốc hội sẽ bị áp lực chính trị phái bồi nhiệm một công tố độc lập mà TT Trump sẽ không sa thải được. Ông này dĩ nhiên sẽ hung hán gấp bởi ông Mueller. TT Trump đương nhiên dà cản nhắc chuyện này rồi.

Hậu quả như thế nào khô khát, mà TT Trump có thể cũng không cần biết luôn. Hình như chưa có tổng thống nào bắt cần cái job tổng thống như ông Trump hết. Cùng lâm bị dàn hặc mất job thi về làm chủ khách sạn và sòng bạc kiếm bạc tỷ dà hơn và dà như dà hơn, PTT Pence lén thay thế.

Tới đây, dàng DC sẽ phai suy nghĩ lại ít nhất năm phút. Còn TT Trump, TTDC và phe DC còn đánh ánh onto, tê liệt hoàn toàn bộ máy chính quyền, phe CH không làm được chuyện gì hết. Cố lợi lớn cho DC trong những kỳ bầu cử tới. Loại ông Trump, dà ông phó Mike Pence lén thay. TTDC sẽ cùt hứng, hết người đánh, phe CH sẽ đoàn kết lại sau lưng TT Pence, các kế hoạch của phe bảo thủ CH có triển vọng được xúc tiến dà dàng hơn, như cải tổ y tế, sửa luật thuế, phát triển kinh tế, tạo công ăn việc làm mạnh cho dân. Trong trường hợp dà, phe DC sẽ gặp khó khăn vùn trong các kỳ bầu quốc hội năm 2018 và bầu tổng thống năm 2020. Sẽ là đại họa không phái cho CH mà là cho DC. Như vậy, thật sự có nên bứng ông thần Trump đi không? Đó là câu hỏi vùi đại nhiều ông DC đang bôp trán tính toán.

Nhiều ông bảo thủ CH sự cùt dàng giải pháp này rồi. Họ không cần báo vệ cá nhân ông Trump, mà chỉ muốn thực hiện các kế hoạch bảo thủ. Nếu ông Trump là trù ngại lớn, và nếu cần bứng ông Trump dà để có thể thực hiện được các chương trình bảo thủ, thì họ sẽ không ngần ngại bái bai ông Trump đâu.

Dĩ nhiên với những người không nhìn xa vào chính sách gi hé, mà chỉ thù ghét cá nhân ông Trump, thi đây là chuyện thường ghét cá nhân nồng cạn, không đáng bàn.

TTDC rầm rộ loan tin TT Trump đang nghiên cứu việc ân xá cho các cộng sự và ngay cả cho chính mình luon. Đây là loại fake news tiêu biếu của TTDC hiện nay. Tung ra cho có dà tài dà kích mà chẳng cần một ly bằng chứng hay nhân chứng.

Tất cả đều mù mờ, chỉ có một chuyện rõ ràng: ông Mueller đã nhận một trách nhiệm cực kỳ lớn, mà kết quả dù thế nào cũng sẽ gây rối loạn lớn trong chính trường. Bạch hóa ông Trump thi cá phe cấp tiến và TTDC sẽ lén côn dien ngay. Kết tội ông Trump thi ông thần này sẽ không yên, và cá khối 60 triệu cử tri của ông sẽ nỗi loạn gay.

Không ai nghĩ Nga có tinh can thiệp vào bầu cử Mỹ, chuyện chính trị bình thường. Điều tra là việc làm cần thiết để có biện pháp ngăn chặn mọi can thiệp trong tương lai. Nhưng không ai có thể lẩn lộ, xập xi xập ngầu kiểu TTDC mờ ám chi TT Trump dà câu kết với Nga, hay ông Mueller tìm cách tra cứu kinh doanh cách đây cả chục năm của ông Trump. Khác nhau xa.

Nếu thực sự công bằng, ông Mueller cần phải điều tra luôn việc Nga có thông đồng với bà Hillary hay không. Chính quyền Putin đã trực tiếp hay gián tiếp đóng bao nhiêu tiền cho bà Hillary? Ta đừng quên khi bà còn làm ngoại trưởng, một công ty Nga mua được bản quyền khai thác 20% dự trữ uranium của Mỹ. Cũng công ty đó đóng góp 100 triệu đô cho Quỹ Clinton Foundation. Chưa kể ban vận động của bà đã dà giáp đại sứ Ukraine để tim tin quan hệ của Ukraine với ông Manafort, giám đốc ban vận động của ứng viên Trump khi đó. Việc phe ta bà Hillary dà giáp đại sứ Ukraine khác việc phụ ta của ông Trump dà giáp đại sứ Nga ở điểm nào? Cần điều tra những chuyện đó không?

Chưa hết, sẽ còn phải điều tra luôn vai trò của TT Obama. Tại sao ông biết Nga can thiệp vào bầu cử mà không tìm cách ngăn cản hay điều tra gi hé?

Chưa ai biết cuộc điều tra của ông Mueller sẽ kéo dài bao lâu và lôi chuyện gi ra ánh sáng. Chỉ biết cuộc điều tra về ma Nga chỉ là một trò dàu dà chính trị do phe chống TT Trump quay mà dân Mỹ chẳng để ý mấy. Theo một thăm dò mới của Bloomberg, chỉ có 6% dân Mỹ thắc mắc về chuyện này.

Ưu tư của dân Mỹ là cải tổ y tế, giảm thuế, tạo công ăn việc làm,... TT Trump giải quyết được những chuyện này thi toàn thể câu chuyện "thông đồng" với Nga chỉ là loại tin rác rến vùi vấn do TTDC thôp phòng. TT Trump không thực hiện những chuyện lớn thi ông sẽ là tổng thống một nhiệm kỳ, bất kể Nga có can thiệp hay không, mà cũng bắt kể những lùng cung, dàu dà nội bộ trong ê-kíp Trump mà TTDC đang làm rùm beng. (30-07-17)

Cải Tổ Y Tế Trong Hỏa Mù

25/07/2017

“Con Ma Nga” Hồi Sinh

18/07/2017

Cuộc Đại Chiến Trump – Truyền Thông

11/07/2017

...thông qua hơn 36 luật lớn nhỏ, từng bước xóa bỏ gia tài cấp tiến của Obama...

Chính trường Mỹ đang trải qua một thời kỳ lục lùng, chưa từng thấy trong lịch sử cái xứ này. TT Trump đang thực sự đánh đòn vật với truyền thông dòng chính (TTDC).

Binh thường thì truyền thông đóng vai trò đệ tử quyền, sau Hành Pháp, Lập Pháp và Tư Pháp. Họ nhận nhiều trách nhiệm như chuyển đạt tin tức cho cả dân chúng lẫn nhà cầm quyền, làm cầu nối giữa hai khía cạnh này, cho giới cầm quyền biết ý dân và ngược lại thông báo và diễn giải cho dân biết chính quyền đang làm gì. Rồi cũng đóng vai trò canh chừng cả ba khía hành pháp, lập pháp và tư pháp để tránh lạm quyền, và vạch sai lầm. Tất cả trong tinh thần xây dựng và tương kính, không nhiều thi vị.

Về chính trị, truyền thông không dám xanh hay đỏ gì hết, không thiên tả cũng chẳng thiên hữu, trung lập giữa hai chính đảng.

Đó là nói chuyện bình thường. Nhưng tình trạng hiện nay đã trở thành bất bình thường đến độ... cuồng dại luôn.

Nhìn vào lịch sử cận đại, TTDC bắt đầu công khai đánh CH từ thời TT Nixon. Vụ án trộm vặt Watergate mà TT Nixon không hay biết gì, bị khai thác, đào bới dưới ánh khía cạnh rộng rãi hai năm trời, cho đến khi TT Nixon phải từ chức.

Từ đó về sau, các tổng thống CH đều được TTDC dâng ngô, tặng cho những cái mũ đẹp nhất, từ anh “kép phim cao bồi hạng bét” Reagan, tới ông “cà đụt không thể vừa đi vừa nhai kẹo cao xú” Ford, đến ông “công chức già” Bush cha, rồi “thằng đụt của làng” Bush con.

Nhưng tất cả những đấm đá đó so với cuộc chiến của TTDC đang tặng cho TT Trump, chỉ là chuyện... muỗi dốt.

Thật ra, thái độ của TTDC đối với TT Trump thay đổi nhiều chứ không phải chốt ngay từ ngày đầu.

Những ngày đầu, TTDC nhìn ông này như một nhân vật tiếng tăm –celebrity- mà thiên hạ tò mò muốn biết những chuyện riêng tư. TTDC bắt đầu đăng những tin vớ vẩn kiểu “tin từ thành đến tinh” liên quan đến ông Trump và gia đình. Bất ngờ, họ khám phá thấy cái chiều này ăn khách. Mỗi lần có tin về ông Trump và gia đình là y như rằng báo bán nhiều hơn, TV nhiều người coi hơn. Nhất là khi có hình bà Melania ăn mặc mát mẻ. TTDC trúng mồi, khai thác tối đa.

Thế rồi TTDC khám phá ra là ông Trump này được đám cao bồi ruộng da trắng ủng hộ mạnh, có thể họ được những ông CH nặng ký như Jeb Bush, Kasich, Rubio, Cruz,... Rồi họ tính toán. Tay Trump này thắng thì sẽ là miếng mồi ngon nhất cho bà già nhà của mình.

Tất cả xúm lại công kênh ông Trump. Ngày nào báo và TV cũng tìm ra được chuyện để đưa ông Trump lên hàng đầu tin tức. Nhất cử lưỡng tiện, vừa có tiền vào, vừa giúp bà già nhà. Sau này, các chuyên gia ước tính TTDC đã tặng cho ông Trump quảng cáo miễn phí đáng giá 2 tỷ đô.

Kết quả chiến dịch của TTDC thành công. Ông Trump hạ được tất cả đối thủ CH. Trở thành miếng mồi ngon cho bà Hillary đúng như phe ta mong mỏi. Quá vui!

Chi tiếc là mưu sự tại truyền thông, thành sự tại cù tri. Vào chung kết, ông Trump đại thắng. Cả thế giới chung hứng! TTDC vỗ đầu bùi tai. Làm gì bây giờ?

Bí hổ to, TTDC “nhất tri” trả thù. Sau khi thất bại không lật ngược kết quả bầu cử được thì đổi qua chiêu tố TT Trump không có khả năng, không có tư cách,... Quyết hạ gục tay Trump này cho bằng được, cũng để chứng minh cho đám cù tri đã bầu cho ông là họ sai lầm hoàn toàn. TTDC công khai ôm vai bả cố gắng Dân Chủ, quyết chí không đội trời chung với TT Trump.

Cái tý tết? TTDC xúm lại chỉ trích cái mà họ gọi là Trumpcare cho dù... chưa có Trumpcare. Một mặt, TTDC chê Trump vô tài, mấy tháng vẫn chưa dẹt ra được luật mới, mà quên mất hơn một năm sau khi nhậm chức Đặng Tiên Trí mới ký được Obamacare.

Mặt khác, họ đánh phủ đầu trước. Bàn chưa xong chuyện già tướng 22 triệu người “bị lấy mất bảo hiểm”, nhảy qua tố Trumpcare chỉ là cách “tài phỉ tri, mang tài sản những người nghèo nhất hiến cho những người giàu nhất”. Chứng minh rất khoa học là hiện nay có 20 triệu người nghèo mạt, mỗi người có được 5.000 đô Medicaid của TT Obama tặng, tổng cộng đâu 100 tỷ. Bây giờ CH lấy hết, chia lại cho mấy ông ty phú giàu nhất Mỹ.

Nếu có vị độc giả nào đọc cái “fake news” này mà không lán ra cười thì kẻ này báu phúc sát đất.

Nếu các ông Trump và dân biểu, nghị sĩ CH, tìm cách lấy tiền của 10% dân nghèo nhất tặng lại cho 1% giàu nhất, thì bảo đảm họ sẽ bị đuổi về nhà chán ghét hết vào kỷ bầu tối. Ta có thể đà kích, si và họ rất nhiều chuyện, nhưng nếu họ ngu như vậy thì ngay từ đầu đã không thể nào được bầu làm dân biểu, nghị sĩ hay tổng thống được.

Thật ra, kè này viết về chuyện bầu cử cho vui chứ nếu 20 triệu người này mất hết Medicaid thì chỉ trong một hai năm, họ ốm đau bệnh hoạn chết sạch hết rồi, chỉ còn các ty phú bạn của Trump còn sống thôi. Medicaid của mấy anh khổ rách áo ôm này sẽ được TT Trump chuyển qua cho các ty phú, bảo đảm mấy ông ty phú sẽ không còn phải sợ ốm đau bị bỏ chết ngoài đường.

Loại tin áu trĩ này chỉ xác nhận thái độ cố hữu của các “trí thức” thiên tả mục hạ vô nhân, coi thiên hạ là ngù xuẩn hết, đúng như một tát giá của Obamacare, GS Gruber, đã thu nhận. Vậy chứ vẫn không thiếu gì người tin, phổ biến tin này ào ào trên mạng, kèm theo dùi kiếm bắn Mao Tôn Cương.

Trong con mắt của phe cấp tiến, chỉ có họ là thông minh tuyệt thế, nhân ái, yêu nước thương dân; mọi nước Mỹ còn lại là đảng của một đám chính khách cướp của hại dân. Điều họ quên mất là trong 8 năm qua, dân Mỹ đã mài hơn 1.000 chính khách “nhân ái” về quê nhà cá để trao cả tòa Bạch Ốc lẫn hai viện Quốc hội và 30 tiểu bang cho cái đảng bóc lột dân.

Còn chuyện gì khác để đánh? TTDC tố TT Trump “kỳ thị dân Hồi giáo” thì lại bị Tổ Cao Pháp Viện xối nguyên thùng nước lạnh lên đầu khi tất cả 9 vị thẩm phán, kể cả 2 vị cấp tiến nhất do TT Obama bổ nhiệm, biểu quyết phục hồi lại lệnh của TT Trump nhất thời hoán nhận dân tỵ nạn từ Trung Đông. 9-0! Mấy vị thông thái chửi TT Trump dốt luật, bảy giờ đâu hết rồi nhỉ? Chắc đang bận viết bài chê TCPV cũng không biết luật?

Chuyện thông đồng với Nga càng ngày càng nguội lạnh và nhạt hơn corm nguội. Ngay cả anh cựu đảng viên Đảng CS Mỹ, Van Jones, nhà bình luận cột trù của CNN hiện nay, cũng phải nhìn nhận tất cả chỉ là “a nothingburger”, một cái hăm-bo-gho rỗng têch không có thịt.

Chuyện TT Trump đang mất hậu thuẫn mạnh thì bị hụt giò sau khi CH thắng cử 4 keo liền trong dịp bầu dân biểu bổ túc.

Chuyện kinh tế thì cái chi số chứng khoán cứ leo thang không ngừng, tăng 20% trong 8 tháng từ ngày ông Trump đắc cử (so với 2% trong 10 tháng của Obama, trước bầu cử), phản ánh giới kinh doanh có vẻ tin vào chính sách kinh tế của tổng thống. Giá xăng thi đàng ở mức thấp nhất từ 12 năm qua.

Thế thi đánh chuyện gì bây giờ? Mà không lỗi ông Trump ra đánh thi vừa không tiền vào, vừa tức chết. Ông Trump này, dù sao cũng là gà cõi chảng những tóc vàng mà còn đẻ trứng vàng “rating” cho TTDC từ cả năm nay mà. Thời thi lỗi cả nhân ra đánh.

Chuyện bê xé ra to. Chuyện ruồi bu biến thành chuyện quốc sự.

Sôi nổi nhất mởi đây là cuộc chiến "máu me đầm dia" giữa TT Trump và vợ chồng Scarborough-Brzezinski.

Cặp này trù tri chương trình Morning Joe trên đài MSNBC, phát hình mỗi sáng từ 6 đến 9 giờ. Điểm đặc biệt là chương trình này từ nứa năm nay, không có gì khác ngoài việc mỗi sáng lôi TT Trump ra si vả, nhục mạ, bằng đủ loại danh từ "văn hoa" nhất nhú

ngu dàn, bệnh tâm thần, gian manh, du côn, dâm tặc,... Coi như bữa ăn sáng "bồi dưỡng" của dân cấp tiến, để lấy sức chịu đựng Trump thêm một ngày nữa. Trong suốt thời gian đó, TT Trump không trả lời.

Gần đây, nước tràn ly, TT Trump chịu hết nổi, phản pháo. Ông "tweet" vài câu, gọi ông chồng là khùng, bà vợ là ngu. Lại còn thông theo chuyện bà này ba lần xin gặp ông tại Miami, khi mặt mày máu me vi mồi cảng da mặt, bị ông không tiếp.

Nghe thoáng qua thấy mắc cười, đúng là... ông thần Trump! Ấy vậy mà TTDC hô hoán còn hơn là tsunami nhân chìm cá tiêu bang Cali. Tất cả ban hợp ca àm àm tố Trump phía chuyện, chẳng có máu me gì, cũng chẳng có cảng da mặt, mà chỉ là... kéo da cẳng chút thôi. Đố quý độc giả biết cảng da mặt khác "kéo da cẳng" ở điểm nào?

Tất cả hô hoán tổng thống thiếu tư cách, mất uy tín đại cường Cờ Hoa. Thật ra cũng không sai lầm. Tổng thống mà ăn nói nham nhở hơn cả kẻ viết này thì thiếu tư cách thật, không oan đâu bác Trump ơi! Nhưng mà kẻ này không biết TTDC lo lắng cho tư cách và uy tín của tổng thống từ hồi nào nỗi? Có phải từ hồi ông Clinton ôm điện thoại bàn chuyện quốc sự trong Phòng Bầu Dục trong khi cô Monica ngồi dưới gầm bàn không?

Câu chuyện đang hồi hắp dồn thi ông thần Trump lại ra chiêu mới. Ông tung ra trên tweet một khúc phim diễu ông đang đánh đố vật với một người mà mặt bị che bởi cái bảng hiệu CNN, cái dài TV mà một ông bạn bên Tây gọi là "Canard News Network", vi máy ông Tây gọi vitled canard!

Đúng là tiểu lâm kiểu Mỹ? Không, đó cũng chỉ là cách suy nghĩ của kẻ viết nồng cạn này thôi. TTDC nghĩ xâu xa hơn nhiều. Khu chiêng trống rầm beng "TT Trump đang xúi dục thiêu hạ dùng bạo lực đánh CNN". Một bà nhà báo là àm là bà đang run lẩy bẩy, sợ có người bị Trump xúi, sắp sửa đến giết bà! Nghe toát mồ hôi, khiến kèn này mau mau tìm đọc lại những bài viết cũ xem có đúng chạm ông Trump gi không.

Cái đoạn phim này thật sự đã được ông Trump tung ra từ 10 năm trước rồi. Để chọc cho một ông bạn là ông bầu đồ vật. Ông bầu này chính là chồng của bà Linda McMahon mới được TT Trump bổ nhiệm làm Giám đốc Cơ Quan Quản Trị Tiểu Thương – Small Business Administration-. Bây giờ mặt ông bầu đó bị thay thế bởi cái bảng CNN. Chỉ là kiểu chọc quê CNN. Thế nhưng TTDC bóp méo thành một loại "hiệu triệu của tổng thống, kêu gọi dân chúng dùng bạo lực thanh toán CNN nói riêng, truyền thông nói chung".

Khúc phim như vậy thì bị hô hoán là xúi dục việc dùng bạo lực, nhưng khi cá ngán người xuống đường dốt xe, phá nhà, cướp của chồng tổng thống thi ô-kê, hay khi một ông DC vác súng bắn một ông dân biểu CH thật thi là chuyện chính đáng, đáng đời. Thế vụ bà nhà báo CNN chụp hình với cái thù cắp máu me của Trump, hay vụ New York diễn tường giết Caesar Trump, với khán giả đứng lên hoan hô, la hét "Yeah, kill him!" thì có phải là xúi dục bạo lực không nỗi? Hay khi bà cựu bộ trưởng Tư Pháp Loretta Lynch hô hào dân da đen đổ máu để tranh đấu chống Trump thì đó là gì?

Khúc phim này được TT Trump tung ra trên tweet của ông, nhưng không phải do ông lấy phim cũ, cạo sửa rồi tung ra lại, mà do ai đó đã làm. CNN điều tra, khám phá ra tác giả, ép tác giả công khai xin lỗi dưới một bì danh và "hứa không tái phạm". CNN công khai đe dọa nếu xúc phạm CNN nữa, CNN sẽ công bố tên tuổi tác giả ra ngay để cả triệu người xùm vào chửi cho bô ghét. CNN bị bắt quả tang đang chơi trò bắt chẹt, tìm cách bịt miệng anh này. Câu chuyện đang là một bối rối cho TT Trump, bất ngờ thành cãi họa cho CNN!

CNN bảo chưa, cho rằng không ai có quyền án danh để tung ra những luận điệu chống phá, kỳ thị. Nghe có vẻ có lý đấy. Thế thi sao mấy chục anh công chức "năm vũng" xì tin mật ra để phá TT Trump cà mấy tháng qua lại được TTDC bảo vệ dẫu tên dùm?

Cuộc công du Âu Châu của TT Trump có vui nhiều (cả trăm ngàn dân Ba Lan đón chào nồng nhiệt), vui ít (Âu Châu không đồng ý quan điểm của TT Trump về hâm nóng địa cầu). Nhưng TTDC chỉ nhìn thấy thất bại và đáng chửi, như bài diễn văn tại Warsaw bị tố là sặc mùi kỳ thị, có vòi thiên chúa giáo của dân da trắng, bài bác Hồi giáo của dân Ả Rập (ISIS cũng cung quan điểm với TTDC), ba TT Ba Lan không thêm bát tay Trump (TT Ba Lan gọi là "fake news"), TT Trump tinh chen vào giữa để chụp hình nhưng bị xô ra ngoài bìa (TTDC biết cả TT Trump "tinh" lâm gi!), chính quyền Ba Lan bắt dân bô lén xe tài ("trucked") để di hoan hô Trump (cả trăm ngàn dân Bá Linh đi đón TT Obama trước đây thì được chờ bằng Mec-xe-đi chắc?), TT Trump cho con gái họp với lãnh đạo thế giới (TT Trump có họp khác, xin phép cáo từ sớm vài phút, cho con gái ngồi ghế minh để bế mạc cuộc họp).

Kẻ này có cảm tưởng TTDC bây giờ toàn dùng nhà báo loại cấp tiến cực đoan nhưng trẻ măng, chưa đủ trưởng thành để bàn chuyện một cách nghiêm chỉnh.

Tinh hình mỗi ngày mỗi xuống cấp. Đánh cá nhân tổng thống chưa đủ, TTDC quay qua đánh cá gia đình ông luôn. Ngay cả cậu con mới 11 tuổi cũng bị lôi ra bôi bác. Trong 8 năm qua, có anh nào dám dung đến ngón chân hai "công chúa" của Obama không? Truyền thông ở cái xứ này chưa khi nào hèn kém hạ cấp như bây giờ.

Có người đặt câu hỏi tại sao TTDC lại thích đánh Trump như vậy?

Có một anh nhà báo lén thu thanh một cuộc nói chuyện nội bộ của một giám đốc chương trình của CNN. Ông này thẳng thừng nói với nhân viên "Câu chuyện Trump thông đồng với Nga chỉ là bô lão –danh từ ông ta dùng là... bullsh*t-, nhưng vẫn phải khai thác vì thu hút được khán giả". Đúng như đã viết ở đoạn trên, tất cả mọi chương trình đều tùy thuộc sự thu hút khán giả, gọi là "rating", tức là chấm điểm theo số lượng khán giả.

Thế thi tại sao một số lớn khán giả, độc giả lại hoan hô TTDC đánh TT Trump? Tại vì TTDC phục vụ cho thị trường các thành phố lớn như New York, San Francisco, Los Angeles, Chicago, Washington DC,..., gồm trí thức cấp tiến và dân da màu, là khối cử tri DC, của bà Hillary, thù ghét ông Trump. Trong khi cử tri của CH và của ông Trump là dân các tỉnh nhỏ, các tiểu bang miền nam và miền núi tây bắc, hay dân tính lớn nhưng thuộc loại trung lưu hay lao động, dì làm cật lực, không bao giờ đọc NYT hay WaPo, cũng không coi CNN hay MSNBC.

Muốn thu hút khán giả và khán giả thành phố lớn, bắt buộc TTDC phải ôm quan điểm cấp tiến, đánh Trump tới bến. Một số lớn khán giả và độc giả sung sướng và hăng say theo dõi tin chống Trump vì những tin này giúp họ bớt ấm ức, đỡ cay cú vì thua quâ đau.

Càng đánh Trump, càng nhiều khách hàng, càng ăn tiền. Bằng chứng cụ thể, số lượng khán giả của các đài TV chuyên chửi Trump như CNN, MSNBC đã tăng vọt từ mấy tháng nay, tiền vào đếm không xuể.

Công bằng mà nói, tuy TTDC chưa khi nào mạnh tay đánh tổng thống như bây giờ thật, nhưng ngược lại, cũng chưa có một tổng thống nào trả đòn nặng tay như TT Trump này. TTDC dường như bị sốc, không ngờ có người dám trả đòn mình như vậy. Từ trước đến giờ, các chính trị gia đều sợ truyền thông hơ sợ cợp. TT Trump là người đầu tiên muốn bê rảng cợp.

Một thăm dò của The Drudge Report cho thấy trong 10 độc giả đã có 8 hoan nghênh việc TT Trump dùng tweet đánh TTDC. Cho thấy khối cử tri nồng cốt của ông Trump càng ngày càng ủng hộ ông trong cuộc chiến chống TTDC mà họ cho là quá thiên vị, quá đáng. Nói cách khác, tweet là cách TT Trump cung cống hậu thuẫn trong khối cử tri của ông.

Để thấy rằng TT Trump có thể cố tình dùng ngôn từ quá khích, bắt cần phải đạo chính trị, bắt kể lể nghị phép tắc, khai rõ TTDC, để khích động khối cử tri của ông, cũng như để triệt hạ uy tín của TTDC, in sâu vào đầu thiên hạ hình ảnh một truyền thông càng ngày càng quá khích, phe đảng, chống đối tổng thống một cách cuồng điên. Đây chính là chiến thuật triệt hạ TTDC của TT Trump, mà kết quả lâu dài khó đoán.

Cho đến nay, ai thắng, ai thua? Theo một thăm dò mới nhất của đại học Marist, 37% dân Mỹ tin TT Trump, một tỷ lệ không đáng hân diện lắm, nhưng vẫn hơn xa 30% tin tưởng vào truyền thông.

Một điều ít người để ý. Trong khi ông Trump và TTDC ôn ào chửi bới nhau, thi TT Trump và quốc hội CH lảng lảng thông qua hơn 36 luật lớn nhỏ, từng bước xóa bỏ gia tài cấp tiến của Obama. Ai biết được là TT Trump có đang cố tình diệu hổ lợn hay không, lôi cả khối cấp tiến, từ đảng DC đến TTDC vào tròng, xùm lại đánh chuyện bá lợp trong khi ông kín đáo làm chuyện đổi đời?

Đừng ai coi thường ông này. Chính vì các đồng chí đảng CH, rồi đối thủ đảng DC, bà Hillary và TTDC coi thường ông mà bây giờ ông ta đang ngồi trong Tòa Bạch Ốc đấy.

Có người trích dẫn câu của TT Roosevelt: "Nói rằng không ai được chỉ trích tổng thống, hoặc là chúng ta phải sát cánh với tổng thống, bắt kể ông ta làm sai hay đúng, thi không những chỉ là người không yêu nước và luôn cùi, mà còn là kẻ phản bội dân tộc luôn." (09-07-17)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

TT Trump Đốt Địa Cầu?

04/07/2017

Đảng Dân Chủ: Tang Gia Bối Rối?

27/06/2017

Bạo Lực Trong Chính Trị

20/06/2017

Điều Trần FBI: Bạch Hóa TT Trump?

13/06/2017

Bàn Tay Lông Lá Của Putin

06/06/2017

Cuộc Chiến Sinh Tử

30/05/2017

Động Đất Tại Tòa Bạch Ốc?

23/05/2017

FBI Trong Bát Quái Trận Đồ

16/05/2017

30-4 Nhìn Lại: Trách Nhiệm Về Ai?

09/05/2017

100 Ngày Đầu: Khối Cấp Tiến Đã Làm Gì?

02/05/2017

...dường như đảng DC hoàn toàn mất liên hệ với thực tế, chân không chạm đất...

Hầu hết thiên hạ đang rùng beng phê phán 100 ngày đầu của tân TT Trump. Cột báo này cũng đã làm vậy. Nhưng có điều ít ai để ý là trong những ngày đầu đó thì khối đối lập đã làm những gì? Đã có "thành quả" nào?

Bình thường thì "đối lập" có nghĩa là một hay nhiều đảng đối lập với đảng cầm quyền. Nhưng trong khung cảnh chính trị Mỹ hiện nay, danh từ đối lập hầu như bao gồm luôn cả những định chế lớn như truyền thông đồng chính (TTDC), ngành tư pháp, và chắc cả nửa dân Mỹ luôn. Các khối này hợp tác chặt chẽ với đảng đối lập Dân Chủ, không phải để giúp tân chính quyền gì mà để... chu di cà cha lẫn con tổng thống mới, mặc dù ngay sau khi ứng viên Cộng Hoà Donald Trump đắc cử, TT Obama và cả bà ứng viên đối nghịch Hillary Clinton đã long trọng hứa và kêu gọi đại đoàn kết sau cuộc tranh cử "gió tanh mưa máu".

Thực tế, cuộc chiến mưa máu đó chẳng những không chấm dứt ngày 9 tháng 11 năm 2016, tức là một ngày sau khi dân Mỹ đã lấy quyết định chọn lãnh đạo tối cao, mà trái lại, càng trở nên dãm máu hơn.

Đảng CH gọi 100 ngày này là "100 days of obstruction", nôm na là 100 ngày đắp mò! Ta xem lại diễn biến.

Trước hết là khối ủng hộ đảng DC và bà Hillary. Như mọi người đều biết, ngay một ngày sau là họ đã ào ào xuống đường, tìm đủ cách phủ nhận kết quả của cuộc bầu cử, và khẳng định tân tổng thống không phải tổng thống của họ. Cũng chẳng là chuyện lạ khi nhìn hình các cuộc biểu tình tại Seattle: đại số có vẻ như di dân Nam Mỹ chưa có quyền đi bầu, hay dù có quyền thì chắc chắn cũng đã không bầu cho ông Trump rồi.

Đây có lẽ là lần đầu tiên trong lịch sử của cái xứ thành đồng dân chủ pháp trị này mà kết quả bầu cử công khai bị bác bỏ bởi hàng vạn người. Thế thì họ muốn gì? Không chấp nhận người nào không phải "phe ta" sao? Thế thì bầu bán làm gì?

Mà cái điều oái ăm là cái khối người này bác bỏ ông tân tổng thống vì họ cho rằng ông này là kỳ thi, độc tài, không cởi mở, không đủ đa dạng để chấp nhận cái lều lớn trong đó có đủ sắc dân, đủ khuynh hướng chính trị, đủ tôn giáo,... Nếu đây không phải là cái mâu thuẫn vĩ đại nhất thì cũng là cái già dối tráo nhất.

Cái oái ăm thứ nhì là thành phần bất chấp luật lệ và truyền thống dân chủ mạnh nhất lại chính là giới trí thức khoa bảng, sinh viên và giáo sư các đại học lớn và nổi tiếng nhất, mục hạ vô nhân, luôn coi tất cả những người khác ý là ngu dốt hay gian ác, trong khi vẫn hô hào dân chủ, bình quyền, nhân quyền, cởi mở, đa dạng,... Tiêu biểu nhất là sinh viên đại học Berkeley đã biến thành một thứ "thanh niên xung phong" của độc tài cấp tiến, sẵn sàng dùng đủ mọi phương tiện để bịt miệng những người khác ý, kể cả dùng bạo lực pha nhả dốt xe. Không chứng minh anh công an bịt miệng cha Lý sẽ được mời qua diễn thuyết tại Berkeley. Các quan chức, giáo sư và sinh viên Berkeley mà nắm quyền chính trị ở cái xứ Mỹ này thì bảo đảm là ta sẽ sống trong "thiên đường đỉnh cao" Cộng Hoà Xã Hội Chủ Nghĩa Cờ Hoa ngay.

Chưa hết. Cái oái ăm nữa là những hành động phi pháp trên lại được công khai hay ngầm ngầm hỗ trợ bởi cả một chính đảng và cả hệ thống TTDC, là cái khối luôn đầm ngực quảng cáo là tranh đấu cho dân chủ, tự do,... Trong những ngày vận động tranh cử, ứng viên Trump tuyên bố ông sẽ xét lại kết quả bầu cử trước khi chấp nhận. Thế là cả TT Obama lẫn bà Hillary và toàn bộ hệ thống đảng DC và TTDC phùng mang trọn mắt tố giác tay Trump này là một thứ Hitler tái sinh, dám cắn gan khinh miệt thế chế dân chủ văn minh nhất lịch sử nhân loại, dám xét lại kết quả bầu cử! Sau khi bà Hillary tan giấc hòng lâu mộng thì chính bà và TT Obama, cùng với khối cự tri DC và TTDC lại là cái khối bác bỏ kết quả bầu cử. Chính trị Mỹ là loại các kè đồi màu theo chiều

Bây giờ ta nhìn qua TTDC.

Như cột báo này đã viết tuần rồi, tuần trăng mật giữa tân tổng thống với TTDC chưa bắt đầu đã chấm dứt. Ứng viên Trump lúc đầu là "con cưng" của TTDC, được họ mang lên trang nhất của các báo và đưa tin mỗi ngày trên TV. Ông Trump nổi hơn cồn, đánh bại tất cả 16 ứng viên CH. Nhiều chuyên gia ước lượng việc TTDC đưa ông Trump lên đáng giá bạc trăm triệu tiền quảng cáo. Không phải TTDC thương yêu ông Trump gì đâu mà chỉ vì họ tính toán ông Trump sẽ là con mồi ngon nhất cho bà Hillary nuốt chửng. Giúp ông Trump lên thành ứng viên chính thức của CH là phương cách hữu hiệu nhất để bảo đảm bà Hoàng phe ta đại thắng.

Như chúng ta đều biết, TTDC chưa bao giờ sai lầm hơn. Bây giờ ăn năn hối hận vô ích, quay qua đánh tội cho ta. Để chứng minh cả một nửa dân Mỹ đều sai lầm khi họ bầu cho "tay độc tài vô tài bất tuổng" Trump này.

Chiến dịch đánh TT Trump đã không hề ngừng nghỉ một giây phút nào kể từ khi ông đắc cử đại diện cho CH ra tranh cử chống bà Hillary. Kể cả cho đến ngày hôm nay, hơn ba tháng sau khi ông tuyên thệ. Cột báo này đã nhiều lần thách đố quý độc giả tìm được một bài báo nào hay nhẹ được một tin nào thân thiện với TT Trump trên TTDC. Cho đến nay, chưa có một độc giả nào làm được việc này hết.

TTDC mòi giờ lái TT Trump như thế nào? Đây là hai ví dụ cụ thể nhất:

- Báo Washington Post chạy tit khổng lồ: "Có tới 7% cử tri đã đổi ý, sẽ bầu cho một ứng viên không phải ông Trump vào năm 2020". Ghê gớm quá! Nếu kẻ này biết điểm tới 100 thì sẽ tinh nhầm ra là như vậy có tới 93% cử tri vẫn ủng hộ TT Trump, có phải vậy không, thưa quý độc giả? Nhưng WaPo cho rằng con số 7% hấp dẫn hơn 93%! Nếu chạy cái tit "TT Trump vẫn còn được 93% cử tri ủng hộ" thì sợ WaPo sẽ bị hiểu lầm là... Fox News mất.

- CNN và WaPo là lảng "kinh tế tăng trưởng ảo uột có 0,7% trong ba tháng đầu của TT Trump, do dân Mỹ không chi tiêu nữa". Mập mờ ám chỉ dân Mỹ mất tin tưởng vào chính sách kinh tế dở ẹc của TT Trump. Ở đây có ba câu hỏi: 1) Trong 8 năm Obama, tăng trưởng chi tiêu tăng ở mức 1%-2% mỗi năm; như vậy thì tăng trưởng 0,7% một tam cá nguyệt, dự phóng ra là 2,8% một năm, là khả hay tồi tệ? 2) Ba tháng đầu của TT Trump cũng là ba tháng đầu năm; trên cẩn bản, ba tháng này luôn luôn là những tháng tăng trưởng kinh tế yếu nhất trong năm vì đó là sau những lễ lớn Giáng Sinh và Tân Niên, thiên hạ hết tiền tiêu xài và mua sắm trong khi các công ty vẫn còn đầy ắp hàng tồn kho; đây là chuyên chu kỳ kinh tế, có gì lạ? 3) TT Trump tuyên thệ đã hơn 3 tháng thật, nhưng nội các của ông cho đến nay vẫn chưa được phê chuẩn hết vi khỏi DC trong Thượng Viện cố tình trì hoãn, đặc biệt các bộ trưởng có quan hệ đến kinh tế tài chính. Tính đến cuối tháng 3 (đệ nhất tam cá nguyệt) thì bộ trưởng Ngân Khố đã làm việc được 7 tuần, bộ trưởng Thương Mại 5 tuần, các bộ trưởng Canh Nông và Lao Động. Đại Diện Thương Mại –Trade Representative- và hàng trăm quan chức khác vẫn chưa được bổ nhiệm hay phê chuẩn. Như vậy nói 3 tháng làm việc của TT Trump có lương thiện không?

TTDC kêu chiêng trống TT Trump có tỷ lệ hậu thuẫn thấp nhất trong các tổng thống cận đại, trung bình tổng hợp của cả chục thăm dò là 43%. Cũng tệ thật, nhưng vẫn hơn xa tỷ lệ quên chúng tin tưởng TTDC: 29%.

Ta xem qua Tư Pháp.

Theo truyền thống sinh hoạt chính trị Mỹ, ngành Tư Pháp là một ngành độc lập, tuyệt đối tuân thủ luật lệ mà không bao giờ khoác áo chính trị bao giờ. Đó là chuyện xưa. Chuyện ngày nay, sau 8 năm của Obama, các quan tòa cũng đã thay đổi, không mặc áo đen nữa mà mặc áo xanh hay đỏ tùy khuynh hướng chính trị.

TT Trump ra hàng loạt sắc lệnh, trong đó có ba sắc lệnh liên quan đến chính sách di trú và tỵ nạn. Cả ba sắc lệnh đều bị vài tiểu bang thưa ra tòa để chống lại. Và cả ba sắc lệnh đều bị tòa dời và tòa phán án lại.

Trên cẩn bản pháp lý, cả ba sắc lệnh đều thuộc thẩm quyền của Hành Pháp và đều hợp lệ và hợp Hiến. Đó là quan điểm của các quan tòa bảo thủ. Nhưng ba sắc lệnh trên bị thưa tại những tiểu bang cấp tiến nhất, dưới những quan tòa cấp tiến nhất, và đều bị cản vi các quan tòa này đã diễn giải các sắc lệnh đó không phải qua văn bản mà qua cái mà họ gọi là "ý đồ" của chính quyền Trump, một cách diễn giải mới lạ, sặc mùi chính trị phe đảng chủ quan.

Sắc lệnh mới nhất của TT Trump cắt tài trợ liên bang cho các thành phố "an toàn cho di dân lậu" –sanctuary cities- cũng bị thẩm phán liên bang William Orrick III bác bỏ. Vị quan tòa của thành phố cấp tiến nhất nước, San Francisco, do TT Obama bổ nhiệm, cũng là người đã gây quỹ hơn 200.000 đô cho TT Obama.

Nói cách khác, ngành Tư Pháp trong ba tháng đầu của TT Trump cũng đã tham chiến, tìm mọi cách ngăn cản tân tổng thống. Và họ đã thành công. Tuy nhiên trong tương lai, cuộc tranh cãi này sẽ còn kéo dài mà chưa ai biết chắc bên nào sẽ thắng thế.

Cuối cùng, ta nhìn qua đảng DC.

Sau thất bại mang tính "tsunami" của ngày bầu cử, đảng DC đi vào khủng hoảng lớn. Thất bại của bà Hillary không phải chỉ là thất bại cá nhân của một ứng viên vừa dở vừa yếu vừa đầy hành trang, mà còn là một đại bại của cả đảng DC và cả khối cấp tiến.

Đảng CH chiếm Toà Bạch Ốc, Thượng Viện, Hạ Viện, 34 thống đốc tiểu bang, chiếm thêm 193 dân biểu và 46 nghị sĩ cấp tiểu bang, và trong tương lai, sẽ kiểm soát luôn cả Tối Cao Pháp Viện. Từ ngày TT Obama vào Toà Bạch Ốc, đảng DC đã mất xấp xỉ 1.000 chức vụ dân cử ở mọi cấp liên bang, tiểu bang, và địa phương. Trong lịch sử cận đại, chưa khi nào một chính đảng thất bại nặng như vậy.

Đảng DC trong ba tháng qua đã bô trán mệt nghỉ để tìm hiểu nguyên do tại sao bà Hillary và cả đảng đã thất bại quá nặng trong kỳ bầu cử vừa qua. Bất kể giải thích, phân tích, biện giải cách nào thì thông điệp của dân Mỹ vẫn không thể nào rõ ràng hơn: họ bác bỏ chính sách cấp tiến thất bại của chính quyền Obama.

Nhìn vào đảng DC trong những ngày sau thất bại bầu cử, ta thấy không khác gì một đội banh túc cầu sau khi thua một trận đấu. Phản ứng đầu tiên là đổ thừa: trời nắng, trời mưa, trọng tài bất công, cầu thủ đánh chói xấu,... Chán rồi thì quay qua xâu xé nội bộ, tìm để tè thèn.

Đảng DC như ta biết, tìm đủ cách đổ thừa. Nhưng những chuyện như Putin giúp, hay thế thức bầu cử sai lầm, bà Hillary nhiều phiếu hơn,... tất cả chẳng thể giải thích được chiến thắng toàn diện của CH tại cả hai viện quốc hội cũng như hàng ngàn cuộc bầu cử ở mức tiểu bang và địa phương.

Rồi trong nội bộ, quay qua cẩu xé nhau. Mất cả gần nửa năm mới bầu lại được chủ tịch Ủy Ban Quốc Gia để lãnh đạo đảng. Đúng theo chủ trương "đa dạng", sau khi một "bà" chủ tịch bị áp lực từ chức vì phe đảng với bà Hillary, tìm cách phả ứng viên đồng chí là cự xã nghĩa Bernie Sanders, thi phe ta quay qua hai ông ứng viên, ông Tom Perez gốc Mẽ, bộ trưởng Lao Động của TT Obama, và ông Keith Ellison, dân biểu Hồi giáo duy nhất trong Hạ Viện. Trong đảng DC "tiến bộ" ngày nay, các ông Mỹ trắng theo Tin Lành hay Công giáo dĩ nhiên chỉ đảng đứng quanh lầm chậu kiếng.

Việc hai ông trên đứng đầu cuộc chạy đua lãnh đạo đảng DC cũng nói lên rõ ràng hướng di chính trị của đảng này khi cả hai ông đều thuộc khuynh hướng thiên tả nặng, nếu không muốn nói là theo xã hội chủ nghĩa. Cự xã nghĩa Sanders tuy thất bại không hạ được bà Hillary nhưng cũng đã thành công bành trướng được tiếng nói cực tả trong đảng DC qua sự năng động hăng say của khối cử tri trẻ thiên tả nặng của ông. Cự Sanders, oái ăm thay, là chính khách độc lập không phải là đảng viên đảng DC, chỉ mượn ác DC để tranh cử tổng thống, sau đó đã trả áo lại rồi.

Điều lạ lùng là dường như đảng DC hoàn toàn mất liên hệ với thực tế, chán không chạm đất, bay lơ lửng trên mây xã nghĩa. Trong khi cả nước chuyển qua phái hữu, bất mãn với chính sách thiên tả thất bại của TT Obama, lo lắng về hai đại họa khủng bố Hồi giáo quá khích và di dân lậu thì đảng DC bấy giờ quèo mạnh qua phái tả, xa rời quần chúng hơn nữa, đưa ra hai lanh tụ thiên tả cực đoan, trong đó một là dân gốc Mẽ, một là Hồi giáo cực đoan, cựu đảng viên của Nation of Islam, một tổ chức Hồi giáo quá khích chủ trương Hồi giáo hóa cả nước Mỹ. Đảng DC bấy giờ dĩ lỗi thất bại cho bà Hillary vì bà quá... ôn hòa, chưa dù cực đoan để kích thích cử tri cấp tiến.

Nếu đảng DC dự tính xây dựng lại đảng dựa trên các khối di dân Nam Mỹ và Hồi giáo và cánh cực tả, chỉ trồng cây vào khối dân Nữu Ước và Cali, thì đó sẽ là cảnh bắc 9 phần thua 1 phần thắng. Thắng đó mới nhất cho thấy hơn 2/3 (67%) dân Mỹ cho là đảng DC đã hoàn toàn mất liên hệ với thực tế -disconnected with reality.

Ở đây, nhiều chuyên gia chính trị lo ngại đảng DC sẽ đai con đường của năm 1968-1972. Sau khi ông Nixon –đáng ghét không thua gì ông Trump- bắt ngờ hạ được PTT Hubert Humphrey trong kỳ bầu cử tổng thống năm 68, đảng DC bị xào xáo già cỗi nặng nề, rồi từ đó bị phe thiên tả cưỡng chiếm, đưa ra ứng viên phản chiến cực đoan George McGovern ra tranh cử tổng thống năm 72, chỉ giúp TT Nixon đại thắng với tỷ lệ thắng cử cao nhất lịch sử Mỹ, thắng 49 tiểu bang so với ông McGovern thắng đúng 1 tiểu bang nhỏ. Nếu đảng DC di theo vết xe đổ này thì tương lai đen hơn đêm 30.

Trong suốt 100 ngày đầu của TT Trump, đảng DC hung hăng đánh phá ông bằng mọi cách. Nhưng các chuyên gia cũng ghi nhận họ đang lập lại những sai lầm của bà Hillary:

- Quá chú tâm vào việc đánh cá nhân ông Trump mà lơ là các vấn đề chính sách và thành quả cụ thể, là những yếu tố mang tính quyết định đối với đa số cử tri, nhất là khối cử tri độc lập, không thuộc đảng nào;

- Chỉ lo đánh mà không đưa ra được cái giá tích cực, xây dựng hơn, như làm sao đổi mới với sự bất mãn của lực lượng thợ thuyền đã "bỏ đảng" bầu cho ông Trump;

Tai hại nhất là khi nhầm mắt chống đối TT Trump đến cùng trong mọi việc bằng mọi cách, vô hình chung, đảng DC đã tặng cho TT Trump nói riêng và khối bảo thủ CH nói chung một món quà vô giá cực kỳ lớn vì có giá trị rất lâu dài: đó là việc có thể dễ dàng bổ nhiệm thêm thẩm phán bảo thủ vào Tối Cao Pháp Viện với 50 phiếu là đủ [nếu số phiếu là 50-50 thì phò tổng thống sẽ có lá phiếu quyết định] thay vì cần 60 phiếu, và cần cản tại đây sẽ nghiêm hàn về phía bảo thủ ít ra là trong hai ba chục năm nữa.

Điều này là khi nhầm mắt chống đối TT Trump đến cùng trong mọi việc bằng mọi cách, vô hình chung, đảng DC đã tặng cho TT Trump nói riêng và khối bảo thủ CH nói chung một món quà vô giá cực kỳ lớn vì có giá trị rất lâu dài: đó là việc có thể dễ dàng bổ nhiệm thêm thẩm phán bảo thủ vào Tối Cao Pháp Viện với 50 phiếu là đủ [nếu số phiếu là 50-50 thì phò tổng thống sẽ có lá phiếu quyết định] thay vì cần 60 phiếu, và cần cản tại đây sẽ nghiêm hàn về phía bảo thủ ít ra là trong hai ba chục năm nữa.

tuyên bố trước đây TT Obama dù nhận rất nhiều tiền của Wall Street cũng vẫn ra được những luật kiểm soát Wall Street rất kỹ. Làm như thế các tài phiệt Wall Street đều là đám ngu hết, sẵn sàng chi bạc triệu cho TT Obama để ông giết họ vậy. Ai tin thì cứ việc!

Dù sao thì trước làn sóng công phản, có thể TT Obama sẽ phải "giảm giá" cho công ty Cantor hay tặng ít tiền lại cho một hội từ thiện nào đó. Ít ra thì cũng sẽ dễ giải thích hơn nếu sau này bà Michelle ra ứng cử chức vụ gì đó. Bài học của bà Hillary, các chính khách đều khác cốt ghi tâm.

Bà Hillary thi vẫn giữ im lặng vì vẫn còn mắc nghẹn cái cục bướu bầu cử chưa trôi qua cổ. Một anh hài trên TV Mỹ, khi bị hỏi về con số người tham dự lễ đăng quang của TT Trump, đã hỏi lại "vậy chứ bao nhiêu người tham dự lễ đăng quang của bà TT Hillary? Trả lời: zero, vì bà thất cử!"

Công bằng mà nói thi 100 ngày chống phá nghe thật tiêu cực, nhưng nhở vậy, cũng khiến tân tổng thống không có kinh nghiệm này thấy rõ làm tổng thống khó hơn bán nhà cửa, và cho dù ông muốn làm Hitler cũng không dễ. Thể chế dân chủ ma-dzé in USA vẫn còn mạnh lắm. (30-04-17)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

100 Ngày: Thất bại – Thành Công?

25/04/2017

xxx

Nói chung, cho đến nay, những thất bại của TT Trump có vẻ nặng ký hơn những thành công, ít nhất là trong ngắn hạn. Từ đó, cộng với sự khai thác tối đa của TTDC đánh TT Trump không ngừng nghỉ, hậu thuẫn của TT Trump khó tránh được hậu quả bất lợi. Tỷ lệ hậu thuẫn của TT Trump cho đến nay đã xuống mức thấp nhất trong tất cả các tổng thống trong lịch sử cận đại, tuy đang bò lên lại trong mấy ngày gần đây.

TTDC đã thổi phồng hai cuộc bầu đặc biệt, tìm dân biểu thay thế ông Tom Price, tân bộ trưởng Y Tế, và ông Mike Pompeo, tân giám đốc FBI, cho rằng sẽ là cơ hội cho DC hạ CH vì TT Trump cho đến nay đã quá tệ. Kết quả khối DC thất bại mặc dù đã bơm cả chục triệu đô vào hai cuộc bầu dân biểu tầm thường. Ghế của ông Pompeo vẫn bị CH giữ, trong khi ghế của ông Price không ai dám 50%, nên sẽ bầu lại tháng 6 tới.

Đã nhiên như TT Obama đã từng nói, cái mốc 100 ngày quá ngắn, chẳng nghĩa lý gì, mà phải nhìn vào cái mốc 1.000 ngày. (23-04-17)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Đính Chính:

Trong bài này, có sơ xuất ghi DB Mike Pompeo là "tân giám đốc FBI". Thật ra ông là tân giám đốc CIA.

Xin định chính và cảm ơn độc giả.

Đa Tạ.

Vũ Linh và Việt Báo

Filibuster: Mặt Trái Chính Trị Mỹ

18/04/2017

Ai Theo Dõi Ai?

11/04/2017

Sự Thật Không Đẹp Sau Câu Chuyện Di Dân

04/04/2017

Obamacare Thoát Nạn

28/03/2017

UPDATED: Những Oái ăm Mới Của Chính Trị Mỹ

21/03/2017

Nhà văn Vũ Linh viết:

"Chỉ trong cái 4-5 dòng ngắn ngủi này, cái cự chuyên gia này đã sai lầm tới ba lần. Lần thứ nhất, chưa có bất cứ một văn kiện hay thoả ước nào giữa tướng Flynn và Nga hết, chưa ai đưa ra bất cứ bằng chứng cụ thể nào hết, chưa có điều tra và ra toà, kết án gì hết. Sai lầm thứ hai, tướng Flynn chỉ mới được TT Trump đề cử, chưa được Quốc hội phê chuẩn thì làm gì đã có chức gì đâu mà từ? Ông chỉ là rút tên ra khỏi danh sách TT Trump để nghỉ thôi. Sai lầm thứ ba là nếu tướng Flynn thật sự phạm luật Logan điều đình chuyện gì đó thì có "từ chức" cũng không thoát tội, vẫn có thể đi tù thật bất kể xách dép chạy đi đâu, chứ không phải từ chức là trốn được tội."

Độc giả từ Ohio viết bằng tiếng Anh, tòa soạn dịch một phần lý luận như sau:

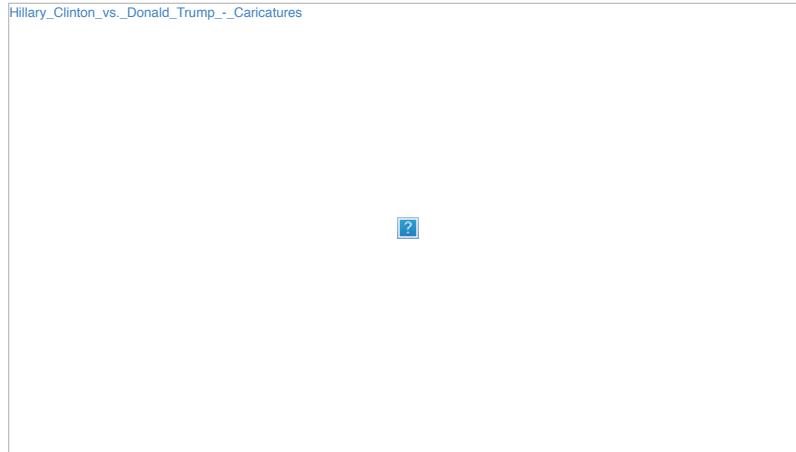
"FBI trước đó đã xem xét các cú điện thoại của Tướng Flynn trong khi Tướng Flynn bị ngòi vực về các tương tác với các viên chức Nga và việc Tướng Flynn sắp xếp Hội Đồng An Ninh Quốc Gia (National Security Council). Bộ Tư Pháp nhìn thấy cơ nguy bị bắt bì (blackmail) có thể xảy ra cho Tướng Flynn khi Tướng này muốn che giấu các liên hệ với Nga."

Tới đây, một câu hỏi khác: Tướng Flynn có cần Quốc hội phê chuẩn hay không?

Trả lời: Không cần.

Tướng Flynn đã tuyên thệ nhậm chức chưa? Trả lời rằng **Tướng Flynn đã tuyên thệ ngay ngày 20/1/2017**, ngày Tổng Thống Trump đăng quang. Cùng với Tướng Flynn, có gần 30 viên chức khác trong chính phủ Trump tuyên thệ nhậm chức. (**Requiring no Senate confirmation, Flynn was sworn in on Jan. 20** — the day Trump took over the presidency. Also sworn in at that time were nearly 30 other members of Trump's staff, including Bannon, Reince Priebus, Kellyanne Conway, Jared Kushner, Omarosa Manigault, Sean Spicer, Hope Hicks, Stephen Miller, and Katie Walsh. Xem: <https://www.romper.com/p/does-the-national-security-adviser-require-senate-confirmation-not-at-all-34488>)

Tại Sao Giới Trẻ Việt Ủng Hộ Đảng Dân Chủ? 14/03/2017 ## Chuyện Khi Trong Cuộc Bầu Năm Khi 09/03/2017

Có một tác giả truyện đao kiếm của Tầu mà ai cũng biết là Kim Dung. Trong truyện của ông, có cái thế gọi là "vô chiêu thắng hữu chiêu", tức là đánh loạn xà ngầu khiến đối phương không biết đường nào mà đỡ vì chỉ thuộc nằm lòng những thế võ cổ điển, múa gươm đúng bài bản.

Kim Dung viết chơi mà thành thiệt!

Cuộc bầu cử tổng thống Mỹ vừa qua, có một ứng viên nhảy ra biểu diễn thế "vô chiêu" này và đại thắng thật. Đúng ra, phải nói ông này biểu diễn thế... "quái chiêu" chứ không phải vô chiêu. Tất cả các bí quyết do các sư tổ chán truyền mấy đời để lại cho các địch thủ của ông đều vô bổ. Độc Cô Trump chưa bao giờ học võ, cũng bị ứng sách vở, chưa bao giờ đọc một bí quyết chân truyền nào dù chỉ xem hình vẽ, nhảy ra múa gươm loạn xà ngầu và hạ hết đối thủ thuộc 16 môn phái, để rồi lên đỉnh Hoa Sơn hạ luôn đại sư mẫu Hy Lạc bà bà.

Cuộc tranh cử tổng thống năm kia không hổ là cuộc tranh cử thật khi, đầy chuyện... khi, vô tiền mà chắc cũng khoáng hậu luôn. Một lựa chọn xem nên bầu cho người nào tệ ít hơn, đáng ghét ít hơn. Kết quả người tệ nhiều hơn, đáng ghét nhiều hơn đã... thắng.

Ta coi lại cuộc tranh cử cho... vui ba ngày Xuân.

Con đường vào Nhà Trắng thật ra tràn ai nhất thế giới, không xì nào mà vận động bầu cử kéo dài lê thê lướt thượt tới gần hai năm trời. Mà không phải là hai năm sóng lặng biển êm, trôi lại, đầy giống tó phong ba, đầy bất ngờ, với các ứng viên trải qua bao cảnh lén voi xuống chó. Một cuộc chạy đua khởi đi với cả trăm ứng viên của cả chục đảng, để cuối cùng chỉ còn hai vị đáng để ý, trên nguyên tắc phải là có tướng... để vương nhất, nhưng trên thực tế, không nhất thiết.

Đây là đại khái vải nét trong cuộc sống hàng ngày của một ứng viên của một trong hai chính đảng trong mùa tranh cử, mỗi ngày, ngày nào cũng như ngày nào, trong hơn một năm trời, không sai quy luật từ ít ra là nửa thế kỷ nay.

- Trong cả năm trời, mỗi tối may ra ngủ được 4-5 tiếng, khi thức thi lo họp hành, tranh cãi với đám phụ tá, đọc và nhớ kỹ báo cáo về địa phương và dân sấp gấp; đi tiểu bang nông nghiệp Iowa mà nói chuyện hàng xe Ford thi hổ to; cũng nhớ đừng nhầm kiếu đến Florida mà hét "dân Illinois thật tuyệt vời".

-Đi gấp cứ tri, ít nhất qua 3-4 cuộc mít-ting một ngày, đọc đi đọc lại một bài diễn văn cả mấy tháng trời, mà cái khó là phải làm sao lúc nào cũng giống như đây là lần đầu tiên đọc bài diễn văn này; chỉ cần nhớ thay đổi địa danh và tên các quan chức chủ nhà cho đúng.

-Trong diễn văn, luôn phải kể ra vài chuyện diễu, là chuyện đã kể mười ngàn lần, nhưng vẫn phải biểu diễn cười lớn như thế đây là lần đầu kể.

-Sẵn sàng nếm thử thức ăn địa phương, bất kể thích hay ghét, rồi trợn mắt, trèm trồ chát lưỡi, như thế vừa ăn được món ngon nhất trong đời, cho dù bị tiểu đường hay cao mõi trong máu, phải kiêng cữ đủ thứ; không may cho họ là không tranh cử ở Hàn Quốc hay Việt Nam ta nên không được nhâm nhì thử món... cờ Tây.

- Phải tập cho quen mỗi lần thấy một đứa bé nào trong đám quần chúng là có phản ứng tự động mừng hích hích, ôm chầm lấy hồn hít, bắt kể đứa bé đang sợ hết hồn, khóc thét.

- Mỗi lần lên sân khấu, nhìn xuống hàng trăm, hàng ngàn người ở dưới, dù bị hàng chục đèn pha chiếu vào mắt, chẳng nhìn thấy ai, nhưng vẫn phải thinh thoảng trợn mắt hay nháy mắt, chỉ tay đại vào một người nào đó, như thể vừa nhận ra người bạn nổi khổ bị mất liên lạc 30 năm qua.

Còn nhiều, viết cả ba trang nữa vẫn chưa hết.

Cuộc chạy đua tốn sơ sơ khoảng hai tỷ đô, mỗi bên đại cương một tỷ. Để chiếm cho được cái job trả 400.000 đô một năm, rồi toàn lãnh chuyện đau đầu và nghe chửi, nhục mạ, bôi bác, bắt kể làm gì hay không làm gì. Riêng trường hợp ông Trump, bồ tiền túi vài trăm triệu để được cái job lãnh... MỘT đô một năm và một tỷ lời chửi.

Tốn tiền nhiều thật, nhưng cả hai chục người thuộc hai chính đảng nhảy vô, không kể cả trăm ứng viên hạng lồng khép. Bộ diễn hết sao? Không, dĩ nhiên! Vì chẳng ai tổn xù nào hết, toàn là tiền thiên hạ bị dụ đóng góp cho họ thôi (trừ trường hợp ông già khùng Trump bỏ tiền túi ra). Tranh cử tổng thống thật ra chỉ là biểu diễn nghệ thuật dù đỗ thiên hạ: bằng lời ngon ngọt dù dỗ moi tiền trước, rồi lấy phiếu sau. Họ đắc cử rồi thì dĩ nhiên sẽ làm chuyện họ muốn làm, thát húa thi đũa cột bợn thay đổi và bao chí phê minh tìm cách diễn giải dùm: Ô... ô... hoàn cảnh thay đổi mà, xin quý vị thông cảm!

Chi cà ty đế được cái job trả chưa tới nửa triệu? Cả hai ứng viên đều mỉm cười, không sai. Trừ phi họ làm theo kiểu các quan "đại tài" của ta, sau khi nắm quyền thi kiếm gấp mười lần qua "thủ tục đầu tiên" để gõ vốn, bôi trơn cả trên đầu lăn dưới chân, và kiếm chút ít lời cho bà xã và bầy trẻ vui. Ở Mỹ, chuyện này coi bộ không dễ ăn như ở xứ dinh cao. Nhưng cũng chưa chắc! Hồi TT Clinton thi biết! Từ ngày ông mãn nhiệm đã kiếm được bao nhiêu trăm triệu cho riêng ông và bao nhiêu tỷ cho cái quỹ gì đó của hai vợ chồng và con gái?

Cuộc chạy đua vào Nhà Trắng năm nay không giống bất cứ cuộc chạy đua nào khác trong lịch sử của xứ hai trăm năm văn hiến này.

Trước hết, bắt kể ai thắng, cuộc bầu cử sẽ đi vào lịch sử không phải như là cuộc bầu cho ai làm tổng thống, mà chỉ là cuộc bầu để... ngăn cản không cho ai làm tổng thống. Những người đi bầu cho bà Hillary, chú ý là để đóng cửa Nhà Trắng không cho ông Trump vào, và ngược lại, những người bầu cho ông Trump, chú ý là cho bà Hillary về bể cháo ngoại cho bồ ghét.

Có người nhìn đây như là một sự lựa chọn rất nghiêm trang, chín chắn giữa... khùng hay gian! Dùng hai danh từ "khùng" và "gian" nghe thật hồn đối với một vị nguyên thủ đại cương, nhưng thực tế đáng buồn là tất cả thiên hạ đều nhận dạng hai ứng viên chính như vậy, biết nói gì hơn? Quý đọc giả nào không tin, xin thử trả lời câu hỏi này: "Trong hai ứng viên, ý muốn nói ai là khùng, ai là gian?" Bảo đảm 100% quý đọc giả sẽ đoán trúng phóc, có nghĩa là hai cái danh từ khiêm nhã này đã mô tả không sai chút nào.

Hệ quả tất yếu là bắt kể ai dắc cử, bà Hillary hay ông Trump cũng vậy, chỉ một ngày sau khi đắc cử đã thành tổng thống tân cử bị ghét nhất lịch sử, rồi sau khi tuyên thệ nhậm chức là bảo đảm sẽ lãnh mề may mắn... tổng thống bị ghét nhất lịch sử Mỹ ngay lập tức. Chắc chắn cái kỷ lục tạo phản hoà lớn nhất của TT Obama sẽ bị tàn tống thống chiếm rất mau lẹ. Bốn năm sau đó sẽ là bốn năm gió tanh mưa máu giữa hai đám dân ăn phải bùa bệnh hay bùa chống tổng thống, bắt kể TT Trump hay TT Hillary.

Cuộc bầu cử năm nay cũng đặc biệt ở điểm là một cuộc bầu "cho hay chống" cá nhân, chứ không phải "cho hay chống" ý thức hệ nào, hay đảng nào. Biên giới ý thức hệ và đảng phái bị lùm kull toàn khiết rất nhiều cử tri bị rối trí, đì lộn đường cá đâm. Cá triệu dân lao động thợ thuyền bo phiếu "nhầm" cho ông Trump, trong khi cá trâm vị lãnh đạo CH lại ủng hộ lòn bà Hillary.

Chưa kể việc cá hai người, bắt kể ai làm tổng thống, cũng đều có nhiều triển vọng bì... điêu tra dù chuyện, nếu may mắn chưa bị đâm hặc!

Cá hai ứng viên chính đều có một điểm giống nhau: đang bị điều tra! Bà Hillary thi bị FBI điều tra về quỹ Clinton Foundation, Ha Viện điều tra về emails và Benghazi. Ông Trump thi nghe nói đều đang bị thưa kiện cỡ 75 vụ, có người nhiều trí tưởng tượng tung tin có tới đâu 4.095 vụ cơ! Cá hai, bắt kể ai dắc cử, cũng đều có "hy vọng" ra toà, bị đâm hặc, mất job, có khi ủ tờ luon! Nghĩa là cá trâm triều cử tri đã làm một chuyện hết sức phiêu lưu: bầu cho một người có thể là tù nhân tương lai làm tổng thống. Chắc là bầu cho người nào có hy vọng tù ít năm hơn? Hai người mừng nhất chính là hai ông được mời làm phó. Bây giờ còn lại một, ông Mike Pence, ngày ngày vẫn... hy vọng có ngày bắt ngô chuồng điện thoại nửa đêm réo, bảo ông sẽ đăng quang sáng sớm hôm sau.

Đi vào diễn tiến tranh cử, cuộc vận động năm nay không thiếu gi chuyện đặc biệt, hay khó hiểu, hay quái lạ, hay khôi hài. Dưới đây là vài chuyện kể cho vui, không theo thứ tự đặc biệt nào.

-Ông Trump đưa chuyện di dân đe dọa Mỹ làm đề tài chính khi mới xuất hiện. Vào đẽ, xí và ngay di dân gốc Mẽ toàn là bất hảo, đầu trộm đuôi cướp, buôn xi ke ma túy, chi giải hâm hiếp phụ nữ. Nói như cồn ngay. Bắt buộc các ứng viên CH khác phải hùa theo, chống di dân mạnh. Làn sóng chống di dân nổ bùng khắp nước. Chẳng ai để ý chính ông Trump có ba đời vợ trong đó hai bà là di dân, khi mới qua Mỹ đều làm việc lậu tuy không phạm tội gì nặng hơn.

Chắc ông Trump chủ ý chống di dân da nâu tóc đen xúi thôi, còn di dân da trắng tóc vàng đẹp đẽ thì không kể, sẽ được mời vào làm... đệ nhất phu nhân ngay. Và vui lị hơn nữa, hai ông ứng viên chống di dân hung hăng thứ hai và ba, chính là hai thượng nghị sĩ Ted Cruz và Marco Rubio, hai người mà chỉ nghe tên không thôi, sẽ tưởng là hai di dân lậu gốc Mẽ luôn. Nhưng không, hai ông này đều là di dân gốc Cuba. Ở đây, phải hiểu cho rõ khác biệt giữa dân Cuba và dân Mẽ. Dù cùng gốc và nói cùng tiếng, nhưng dân Cuba thường dân Mẽ như dân Giao Chỉ thường dân Đại Hán vậy. Nên khi ông Trump đòi trực xuất di dân Mẽ là hai ông di dân Cuba cảm thấy mờ cờ trong bụng. Và tất cả dân gốc Cuba ở Florida mau mắn tặng tiễn bang này cho ông Trump ngay.

-Cụ Xã Nghĩa Bernie Sanders lân lộn trong quốc hội hon một phần tư thế kỷ. Không ai biết, không ai nghe. Ngủ gật quanh năm, lâu lâu có biểu quyết thi cũng chỉ 'Yes' khi có dự luật thiên tá, và 'No' khi có dự luật thiên hưu. Vừa ngủ vừa mơ giấc mộng đại đồng vò sán sê hồi sinh. Ấy vậy mà tự nhiên bị xét đánh trúng đầu, cháy một mảng tóc, tinh ngứ, hò hét mạnh, trả nén cop dù hung hăng, đòi vò bà Hillary còn mạnh hơn ông Trump. Mà lạ lùng hơn cả, giới trẻ, cột trụ của thế kỷ 21 lại ủng hộ triệt để cu khùng long của thế kỷ 19, khiến bà Hillary lạng quạng, chống đỡ tối tăm mặt mũi. Nghe tin cụ thất cử, ông hàng xóm, người hùng Fidel Castro buồn quá, sinh bệnh, qua đời sau đó ít tuần.

-Trong những ngày đầu mùa tranh cử, bà Carly Fiorina bên Cộng Hoà bất ngờ nỗi bật sau một buổi tối tranh luận. Ông Trump đánh ngay, đánh sớm trừ hậu hoạn. Đánh bằng cách gì? Chê bà này xấu quá, không thể làm tổng thống được: "Bà này mà làm tổng thống? Trời, nhìn mặt bà ta xem kia!" Thật ra bà này... cũng không thể nào sánh với Tây Thi được, nhưng nếu xấu đẹp là tiêu chuẩn thi phải nói chị Angelina Jolie mới xứng đáng làm tổng thống nhất, cùng với anh Brad Pitt làm phó, biết đâu đứng cùng liên danh sẽ giúp họ đổi ý không ly dị nhau nữa.

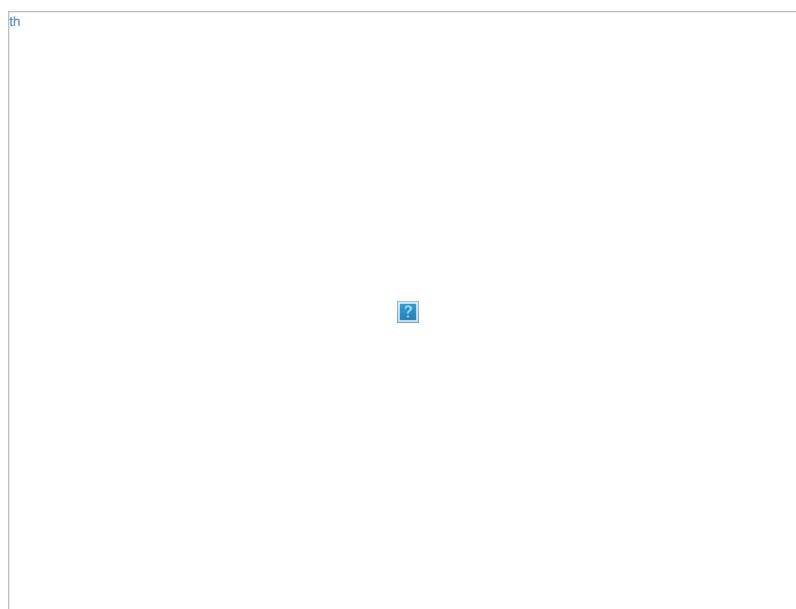
-Cũng trong những ngày đầu mùa tranh cử, bất ngờ ông bác sĩ da den Ben Carson nổi như cồn! Ông này nhìn qua nhìn lại thấy chỉ đâm trúng hinh như đó là cách mấy ông đó chứng minh ta đây không kỳ thi vậy. Ngay quá, thế thi làm sao kiểm phiếu đồng bào da đen? Ông bèn thêm chút mắm muối vào tiểu sử. Ghi lại cách đây hơn 60 năm, khi ông năm bẩy tuổi gi dò, đã từng đấm một anh bạn trong trường, rất cao to nên chỉ đấm trúng... giấy lụa quấn anh ta. Cốt ý để chứng minh mình cũng từng là "tay anh chị", không khác gì mấy chú da đen bình thường, cũng từng trái, du côn nhí, ném mũi bụi đời chứ không phải cá đời sống trong nhung lụa tri thức đâu. Báo hại mấy tờ báo, cũng như đài Clinton News Network –được thiên hạ biết qua là đài CNN- cho mấy anh nhà báo đi về khu phố anh bé con Carson sống cách đây hơn nửa thế kỷ hôi xem có ai biết và nhớ chuyện anh bé con này đấm bạn không. Dĩ nhiên, chẳng ai biết, hay có biết cũng chẳng nhớ. Thế là CNN mừng hờn trúng số: đấy nhé, bắt quả tang anh CH này nói lú như tất cả đám CH khác! Dân da đen bình thường rất lương thiện, đáng tin như tonton Obama đó, nhưng nhập bọn với tự Cộng Hòa trắng là đâm ra nói lú như cuội vi lập tức lây bệnh của chúng.

-Chuyện tiền bạc cũng là đẽ tài lòn, nhưng có diều chéo cảng ngổng mà kè này gai đầu bức gân hết cọng tóc còn lại mà vẫn không hiểu. Bà Hillary trong cuộc tranh luận lần thứ nhì, lớn tiếng tố chính trị Mỹ thối nát khi Tối Cao Pháp Viện cho phép các ứng viên tha hồ đi gây quỹ, tức là dùng tiền mua lá phiếu. Bà cao giọng hứa sửa đổi, để bảo đảm chính trị Mỹ không bị đồng tiền hôi tinh của mấy tài phiệt lâm nhô nhớp. Nghe cũng hợp lý, cho đến khi sực nhớ lại hình như bà Hillary là người đã chia tay ra nhận mấy trăm triệu từ các tài phiệt Wall Street!

-Bà Hillary giải thích việc hai vợ chồng "chặt chém" tiền diễn văn với lý do rất chính đáng là vì khi rời Tòa Bạch Ốc năm 2001, hai vợ chồng gần phá sản, đến độ phải mượn tạm cá ít bàn ghế, đĩa chén, khăn giấy, xà bông giặt... từ Dinh Tổng Thống đem về nhà. Nhưng chỉ vòn vẹn hơn một chục năm sau, cá hai đã có gia tài trên trăm triệu có khai với sở thuế, và vài chục triệu tiền lè "quên" chưa khai. Trong lịch sử nhân loại, liệu có chính khách nào đạt nghệ thuật bẩn ánh hường chính trị với giá cực cao mà lại nhanh chóng như hai vị này. Phần lớn vì các tài phiệt không biết tại sao đều mê nghe hai ông bà Clinton đọc diễn văn còn hơn mê nghe Mai Cà Jackson hát, trả cá mấy trăm ngàn đô cho mỗi bài chung chưa tới một tiếng.

-Tin buồn là sau khi ông Trump đắc cử, các tài phiệt đổi "gu". Nhiều vị tổng thống Phi Châu cũng bất ngờ khám phá ra một mạnh thường quân mới: TT Trump coi vậy mà nhân đạo, sẽ lo cho dân ốm đau bệnh tật Phi Châu nhiều hơn, gửi tiền cho ông này sẽ có hiệu quả nhiều hơn là gửi tiền cho quỹ Clinton Foundation. Vài tháng nữa quỹ này sẽ khai phá sản vì cạn tiền ứng hộ. Thông báo cho tất cả những quý vị đã gửi bạc triệu cho quỹ Clinton: quý vị đầu tư lòn chổ, mất tiền ráng chịu, xin lỗi không có... refund!

-Chưa bao giờ chuyện sex lại thành đẽ tài tranh cử hào hùng và quan trọng như năm nay. Lần đầu tiên trong lịch sử thế giới, có lẽ từ thời còn mấy ông Ceasar La Mã, thiên hạ thấy một ông chính khách ứng cử tổng thống chê một ông đối thủ "hồng wa-li-phai vì bàn tay nhò và ngón tay nhò".

Trong văn hoá Mỹ, ngón tay có quan hệ trực tiếp đến một bộ phận khác trong người da ông, một bộ phận đặc biệt mà... nếu nhò thi phiền lắm. Bị chê nhò, ông ứng viên kia không ngại công khai khẳng định thước tác của ông rất ô-kê trên TV với cá chục triệu người theo dõi. Ké này nghe tin trên TV, muốn bốc điện thoại gọi ngay cho ông, nói "chúng tôi không tin, yêu cầu ông chứng minh ngay trên TV cho cả nước thấy", chỉ tiếc là không biết số điện thoại của ông để gọi.

-Chưa hết, cũng cái ông khoe kích thước này lại chẳng ngại bôi bác một bà nhà báo khi bị hỏi móc khó trả lời trong cuộc tranh luận. Theo ông thì cái bà này chẳng qua đang trong chu kỳ "khó ở hàng tháng" nên mới hung hăng như vậy. Lại một chuyện vô tiền mà chắc cũng mẫu hậu. Cũng là một bài học cho mấy ông chồng biết ngày nào trong tháng không nên chọc giận vợ.

-Vẫn chưa hết chuyện sex! Đài NBC lôi một câu nói trong hậu trường của ông Trump cách đây hơn một chục năm, oang oang khoe ông có tài... chộp bướm bất chinh! Cả TTDC quay tung như thế ông Trump là một thứ quý dâm dục kinh hồn nhát lịch sử nhân loại. Bất ngờ không biết từ đâu ra, cả chục bà xôn xòn nhảy ra tố bị ông Trump trước đây cả chục năm đã rờ mò, hôn ầu... Không ai tố bị ông Trump hâm cá, có lẽ vì sợ bị hỏi về kích thước các ngón tay của ông này, sẽ không biết đường mà trả lời.

-Trong Đại Hội đảng DC, bất ngờ có một cặp vợ chồng gốc Pakistan được phe ta đưa ra xì và ông Trump là kỳ thi, là ngu dốt, không biết Hiến Pháp Mỹ... Một ông di dân Pakistan tổ một ứng viên tổng thống Mỹ là không biết Hiến Pháp Mỹ? Thật ra cũng đúng. Anh di dân Pakistan không học Hiến Pháp thì sao vào dân Mỹ được! Còn ông Trump thi đã là dân Mỹ từ trong bụng mẹ, đâu phải thi cử lấy quốc tịch gì nữa đâu, học Hiến Pháp chỉ nữa? Vì độc già nào không tin có thể hỏi mấy ông bà Mỹ làm cùng xem cả đời họ đã có đọc Hiến Pháp lần nào chưa?

-Bị nhục mạ công khai trên TV, ông Trump bức mình hỏi nhô "Úa sao bà vợ đứng im re vậy?" Ý muốn nhắc nhở đạo Hồi coi thường, bịt miệng phụ nữ. Thế là trúng kế phe ta. Bị đánh tai bời lá thư vì dám cả gan để đến mẹ một anh lính Hồi giáo đã hy sinh cho nước Cờ Hoa tại Iraq và là một quân nhân "Sao Vàng" (không phải bộ đội Sư Đoàn Sao Vàng VC đâu, mà là quân nhân được truy tặng huy chương Gold Star của Mỹ). Bài học: gia đình Hồi giáo nào có bà con bị chết trận đương nhiên là bắt khà xâm phạm, cấm đứng tới. Nhất là khi ông bố làm nghề bán thè xanh cho dân Hồi. Đã vậy, tự nhiên ông Trump đòi cầm dân Hồi vô Mỹ, phá nồi cơm nên ông chửi ông Trump thì bà con cũng nên cảm thông.

-Khoảng một tuần trước ngày bầu cử, tự nhiên có một trang mạng loan tin TT Putin của Nga đi vận động tranh cử với ông Trump tại Tampa gi đó. Thế là cứ tri "phe ta" của bà Hillary như là đang chết đuối vở được phao, tung tin loạn lén. Có bao nhiêu bạn bè, bà con xa gần, các diễn đàn kiểu như Hội Ái Hữu Đồng Hương Cầu Ông Lãnh,... với vàng phổ biến tràn ngập trên mạng và trên emails. Tay Trump đúng là tay sai của đồ té Putin nên mới được đích thân Putin từ Nga âm thầm di tầu ngầm đến bãi biển Tampa, trôi lén di cỏ vô cho Trump, rồi mau mắn lặn về Nga lại. Có tin cả Tập Cận Bình cũng trả hình làm con buôn Ma Cao qua cỏ vô cho ông Trump chống TPP trong Phố Tàu ở Nuru Uớc nữa mà không thấy báo nào đăng.

Nói chung, cả thế giới tin như đinh đóng cột là bà Hillary sẽ thắng.

Niềm tin này được ngay cả các chiêm tinh gia ưu việt nhất thế giới xác nhận trong một đại hội quốc tế tổ chức tại Costa Mesa, ngoại ô của thủ phủ ty nạn Bolsa. Họ "nhất trí" khẳng định tất cả các sao, các hành tinh thuận lợi đều đã xếp hàng sau lưng bà Hillary trong khi các sao Kế Đô, Kỷ Đà gi đó thì đều chặn ngang mũi ông Trump. Báo đàm không có cách gì bà Hillary thua được.

Rồi người ta cũng kể chuyện bà Baba Vanga. Bà này là một tiên tri mù người Bulgarie, qua đời năm 1996 khi 85 tuổi. Khi sinh thời, bà tiên đoán cuộc tấn công 9/11 xảy ra năm năm sau khi bà qua đời, và nhiều chuyện khác. Về nước Mỹ, bà tiên đoán tổng thống thứ 44 của Mỹ sẽ là người da đen gốc Phi Châu. Hơn một chục năm sau khi bà qua đời, ông Obama xác cử tổng thống thứ 44 thật! Chưa hết, bà còn cho biết ông tổng thống này sẽ là tổng thống cuối cùng của Mỹ. Ông để lại một nước Mỹ với nền kinh tế tan hoang, mà vị tổng thống kế tiếp không giải quyết được, nước Mỹ sẽ đại loạn, và có thể có nội chiến Nam-Bắc. Bà không nói rõ tại sao tổng thống thứ 44 là tổng thống "cuối cùng", nhưng nếu thông minh một chút, ta có thể hiểu đó có nghĩa là nước Mỹ sẽ tan vỡ làm hai ba nước và không còn Hiệp Chúng Quốc Cờ Hoa nữa.

Chuyện này thì nghe hơi khó tin. Thực tế hơn, theo kết quả bầu cử vừa qua, chắc TT Obama sẽ là tổng thống cuối cùng thật, nhưng là cuối cùng của... đảng Dân Chủ, chứ không phải của Đại Cường Cờ Hoa. Hy vọng bà tiên đoán đúng ở điểm này luôn!

Ngoài ra, cũng có tin thế giới ngày nay hiện đang hoàn toàn "một châm phàn châm" nằm trong tay vài nhúm tài phiệt Do Thái qua mấy cái tổ chức illuminati hay Bilderberg cực kỳ bí ẩn gi gi đó. Họ bí mật gửi thư thông báo cho một vài anh ty nạn biết họ đã quyết định xong xuôi hết từ lâu lắm rồi và bà Hillary đã được chỉ định ra làm tổng thống Mỹ rồi, đừng phi công tranh cãi hay bêu bán gì nữa. Nhìn vào kết quả bầu cử, hình như mấy cái tổ chức kinh thiên động địa đó khi gửi thư tối mật cho mấy anh ty nạn đó đã... dánh máy nhầm tên người họ đã chọn.

Đó là những chuyện nếu không phải là mê tín dị đoan, thì cũng là loại tin vịt cõi, tào lao. Đáng tin hơn là các phương thức thông kê, nghiên cứu kịch bản do máy điện toán "hiện đại" nhất chạy ra.

Một thiên tài chiêm tinh già bằng công thức điện toán, con ngang hông của Trời, tên là Sam Wang, được truyền hình mời lên thông báo cho thiên hạ biết bà Hillary không có cách nào thua được, và theo các con số của computer dời mới nhất do anh mới mua ở tiệm "99 Cents", nếu ông Trump được hơn 240 phiếu cử tri đoàn, thi anh sẽ lên TV lại, không phải để phân trần hay đổ thừa theo mô thức Obama, mà là để... ăn vải con bọ xít vì tội bậy! Anh dám liều mạng như vậy vì anh bảo đàm đã tính toán rất chính xác.

Kết quả, nghe nói anh đã lên TV ăn bọ xít thật, nhưng không nghe tin sau đó anh có lén vào nhà cầu mót họng cho ói ra lại hay hay có bị vô nhà thương rửa ruột hay không.

Tin giờ chót chưa kiểm chứng: bà Hillary đếm lại phiếu, thấy mình thắng tới hơn bốn triệu phiếu tại Cali, hầu hết nhờ phiếu dân gốc Mẽ, dân hợp pháp một phần mà bất hợp pháp như nhiều hơn. Tính lại kế hoạch, nghe nói bà đang tìm mua nhà tại Mexico, vài năm nữa sẽ ra tranh cử tổng thống tại Mexico. Hy vọng sẽ là tổng thống phụ nữ đầu tiên của Mẽ. Giải an úi.

Cũng trong cuộc tranh luận lần thứ nhì, một chuyện hy hữu thật sự vô tiền khoáng hậu đã xảy ra: tự nhiên ở đâu có một con ruồi xanh to tướng (ruồi Mỹ mà), hình như cũng thuộc loại bất hợp pháp, gọi là "undocumented fly", bay lảng vảng trước mặt bà Hillary trong khi bà đang thao bát tuyệt xi và ông Trump. Rồi con ruồi phản động lại ác độc "hạ quyết tâm" đậu ngay trên mắt bà trong khi ống kính TV đang nhắm ngay mặt bà cho mấy chục triệu người coi. Báo Mỹ phổ biến hình con ruồi đậu trên mặt bà Hillary, khiến vài ông ty nạn xaux miệng mau mắn phán ngay "đúng là... chính khách ruồi bu"! Miễn bàn thêm.

Toàn là những chuyện khi của năm con khỉ. Hy vọng qua năm tới sẽ hết chuyện khỉ, mà toàn chuyện gà, nhưng là gà đẻ trứng vàng chứ không phải là... gà nuốt giày thung.

Vũ Linh

Tại Sao Chống Trump Dữ Vậy?

07/03/2017

Nước Mỹ: Cộng Hòa Chuối Chiến?

28/02/2017

Những Cái Vô Lý Trong Câu Chuyện Di Dân

21/02/2017

TT Trump Làm Việc

14/02/2017

Tiêu Thổ Kháng Chiến Chống Trump

07/02/2017

Tương Lai Đảng Dân Chủ

31/01/2017

...thất bại của bà Hillary năm nay chỉ là một hiện tượng nhỏ trong một tiến trình lớn...

Cách đây không lâu, chỉ cuối tháng Mười năm ngoái, vài ngày trước bầu cử, cả nước -hay đúng hơn, cả thế giới- đều nghĩ đảng Dân Chủ sẽ thống trị chính trị Mỹ ít nhất vài thập niên, nếu không muốn nói là vĩnh viễn chốn vùi đảng Cộng Hòa luôn, cho đến khi đảng này lột xác, thay đổi quan điểm chính trị cũng như nhân sự một cách toàn diện, nơi theo gương DC, trở nên cởi mở, hợp với dân hoà nhân loại cấp tiến hơn.

Ôai ăm thay, chỉ một ngày sau ngày bầu cử, tư tưởng trên bị lật ngược hoàn toàn. Bây giờ thì thiên hạ lại kết luận tương lai DC đến hơn đêm 30, và chính đảng này mới là đảng phải thay đổi trọng vận từ nhân sự đến chủ trương nếu không muốn bị phế thai, "liệng vào thùng rác của lịch sử" -in the trash bin of history- giống như TT Reagan đã phế phản các chế độ cộng sản.

Nhiều người, nhất là đảng viên và chính khách DC cay cú, hậm hực, thấy bà tham lam thua đau, tim cách đó thừa bốn phương tam hường, không tha bất cứ lý cớ nào. Tất cả mọi lý do nghiêm chỉnh hay vớ vẩn, đều được viện dẫn như gian lận phiếu ném đòn, dìm phiếu lại, thế thay cử tri đoàn hết thời cản thay đổi, rồi Putin quấy phá giúp ông Trump, bà Hillary thắng tới ba triệu phiếu. Tiểu lâm hơn nữa là ngay cả đến ngày quốc hội họp để xác nhận kết quả bầu cử của cử tri đoàn, hai bà dân biểu da đen vẫn gán cõi cuộc bầu cử của cử tri đoàn không hợp lệ. Cũng may ông PTT Biden vẫn còn tinh tảo, cắt ngang hai bà và nói "Xong hết rồi" (Its over!).

Rồi một ông dân biểu da đen già có thành tích tranh đấu cho dân da đen, đánh nhau với cảnh sát cách đây hơn nửa thế kỷ, vẫn nghĩ mình là đại anh hùng dân tộc, bất khả xâm phạm, nghe ngang tuyên bố Trump là "tổng thống không chính danh" và "lần đầu tiên trong đời, tôi thấy chay không tham gia lễ nhậm chức của một tân tổng thống". Việc ông hơi bất ngờ là bị ngay TT Trump chẳng nể nang gì, phang lại "thứ chính khách chỉ làm nhảm nói và nói, chẳng làm gì", rồi bảo chí khui ông này cũng có lời nói và hành động tẩy chay y chang với TT Bush con, chứ không phải là "lần đầu tiên trong đời". Chứng tỏ TT Trump nói sai: ông dân biểu này không phải chỉ là "nói và nói" mà là "nói láo và nói láo" theo đúng truyền thống của các chính khách.

Trước ngày bầu, trong không khí say men chiến thắng già tướng, TTDC tiên đoán chẳng những bà Hillary đại thắng, mà DC sẽ còn chiếm lại đa số tại Thượng Viện và hò hởi hơn nữa, rất có thể dành lại đa số tại Hạ Viện luôn. Bà Hillary tin tưởng cãi lạc quan tếu đó, không thèm di vận động một lần nào tại tiểu bang Wisconsin mà bà tin là đã nằm trong bóp bà rồi, mặc dù đây là tiểu bang đã bầu ông thống đốc CH Scott Walker và ông dân biểu CH Paul Ryan, chủ tịch Hạ Viện. Trong đêm bầu cử, Wisconsin là tiểu bang vùng Đại Hồ đầu tiên lọt vào tay ông Trump trước sự ngỡ ngàng của cả nước. Cũng là lần đầu tiên tiểu bang này bỏ phiếu cho ứng viên tổng thống CH từ ngày bầu cho ông Reagan cách đây ba thập niên. Bao sao TTDC chỉ được có 15% dân Mỹ tin tưởng. Bà Hillary tin TTDC đã phải trả giá cực đắt.

Lạ lùng hơn nữa, bà tự tin đến độ tim cách già tảng tối đa số phiếu cử tri phổ thông của mình tại ngay cả những tiểu bang DC, coi như thêm một cái tát vào mặt ông Trump cho bõ ghét. Bì di vận động tại Cali, Nevada và Colorado,... là những nơi bà chắc ăn 100%, nhưng muốn có càng nhiều phiếu càng... sướng. Trong khi ông Trump lảng lặng đi vào các tỉnh nhỏ, vùng quê các tiểu bang xôi đ(Dense Michigan, Pennsylvania, và Ohio. Sau cuộc bầu, cử tri của bà hoán bà Hillary chiếm được nhiều phiếu hơn. Không sai, nhưng càng là hét, càng chứng minh bà Hillary chỉ là một chính trị gia hạng bét, không biết đi kiểm phiếu đúng chỗ để đắc cử, mặc dù đã trải qua kinh nghiệm hai lần tranh cử của ông chồng và một lần của chính mình.

Khiến kẻ này thắc mắc: tại sao DC lại lừa một người quá yếu như vậy ra tranh cử? Năm 2008, bà Hillary coi như 99,9% chắc ăn, thì thua một anh tố chức cộng đồng vô danh. Cái sai lầm lớn của bà Hillary khi đó là đã lờ là tiểu bang Iowa, là tiểu bang cực kỳ quan yếu vì bỏ phiếu sơ bộ đầu tiên. Tiểu bang chỉ khoảng 1% dân da đen và bà tin chắc ông da đen Obama tuyệt đối vô vọng. Chiến thắng bất ngờ của Obama tại đây đã như hỏa tiễn bắn lên không gian, không ai kéo xuống được nữa. Chứng tỏ bà Hillary đã quá dở. Lần này thì bà Hillary lờ là cả khối thợ thuyền, cũng vì tin chắc ông ty phu vô phương được dân lao động hậu thuẫn. Đé rồi lại thảm bại.

Thật ra, sự thất bại của bà Hillary năm nay chỉ là một hiện tượng nhỏ trong một tiến trình lớn: sự đại bại của toàn thể đảng DC trong tất cả các cuộc bầu bán trên cả nước, từ Thượng Viện đến Hạ Viện, từ thống đốc đến các quốc hội tiểu bang.

Phe DC là hét bà Hillary thắng ông Trump tới ba triệu phiếu cử tri, nhưng ninh thinh không dà động tới việc đảng CH nói chung thắng tới gần bốn triệu phiếu trong cuộc bầu quốc hội trên toàn quốc, kể cả Cali và New York.

Dĩ nhiên, không ít người cho TT Obama là người chịu trách nhiệm về sự suy thoái của đảng DC, được minh chứng rõ ràng bằng việc hơn 1.000 viên chức DC mất job qua bốn lần bầu cử những năm 2010-12-14-16. Và dĩ nhiên không kém, theo đúng mô thức sở trường, TT Obama chối bay biến, bác bỏ mọi trách nhiệm bằng đủ cách đùa. Lần đầu thi đỗ thừa lén... đầu TT Bush. Ông cho rằng ông thừa kế một gia sản quá tệ hại, nên bất cứ chính quyền nào nắm quyền cũng sẽ gặp khó khăn. Lời bào chữa không ai tin được vì thật vô lý. Năm 2008, cả nước tin ông và đảng DC, trao cả Nhà Trắng lẫn hai viên quốc hội cho khối này. Hai năm sau, họ gạt DC ra khỏi Hạ viện, sau lối thừa lén cho TT Bush con dược?

Nghĩ lại thấy quả vô lý thật nên TT Obama đổi giọng, quay qua giảng giải "chuyện thất bại đó là chuyện của đảng DC, tôi có quá nhiều trách nhiệm, đâu có thể nào vừa làm tổng thống vừa điều hành đảng được". Câu này TT Obama nói với anh phóng viên TV phỏa ta George Stephanopoulos, khiến anh này chỉ biết công khai trợn mắt nhìn TT Obama trong cuộc phỏng vấn trên TV.

Nói trắng ra, DC đại bại toàn diện trên mọi cấp, chứ chẳng phải chỉ có một mình bà Hillary thua. Có nghĩa là DC đang gặp vấn đề lớn liên quan đến toàn thể lập trường, quan điểm, chính sách, và nhân sự trước cử tri Mỹ. Muốn sống lại, phải xét lại toàn diện tất cả các khía cạnh trên.

Điều đầu tiên phải nói là ôm lấy thái độ the party of no, hay tệ hơn nữa the party of destruction sẽ không phải là giải pháp. TNS Schumer, lãnh đạo khối DC tại Thượng Viện chưa gì đã tuyên bố những câu này lừa. Nào là "tôi sẽ chống tất cả những người TT Trump muốn bổ nhiệm vào Tối Cao Pháp Viện, bất kể ai", rồi đến "chỉ có một cách duy nhất tôi ủng hộ TT Trump là ông ta theo đảng DC, hoàn toàn bô đảng CH".

Sách lược của DC khá rõ nét: dùng việc chống TT Trump của khối thiểu số da màu, phụ nữ và trí thức trẻ làm điểm tập hợp mới để đoàn kết và gây dựng lại đảng DC, do đó sẽ chống TT Trump tuyệt đối về bất cứ chuyện gì. Nói cách khác, tìm cách gây dựng lại đang dựa trên chống đòn TT Trump chứ không dựa trên ý kiến sáng tạo xây dựng nào. Tương lai nước Mỹ sẽ càng ngày càng phán hoà nặng. Đó sẽ là già tài lão nhất TT Obama da để lại.

Văn trên vẫn đề nhân sự, nhìn gần, đảng DC hoàn toàn không có ai lãnh đạo hết. Chức vụ tương đương với chủ tịch đảng, là chủ tịch Ủy Ban Quốc Gia -National Committee- vẫn bỏ trống vì nội bộ còn đang tranh dành đá lanh nhau [dĩ nhiên TTDC im lặng dấu nhẹm dùm]. Còn những nhân vật gọi là sáng giá hiện nay của đảng, có nhiều triển vọng ra tranh cử tổng thống năm 2020, không ai có thể nghĩ rằng đó là... tương lai thực sự của đảng DC. Vẫn cụ bà Hillary, cụ bà Elizabeth Warrens, và các cụ ông Biden và Sanders,... toàn là các ngô sáo loại khùng long của thời tiền sử sống sót đến giờ [Không long là danh từ Lý Tống gần cho các lãnh đạo CS Cuba, bây giờ hoàn toàn thích hợp cho lãnh đạo đảng DC Mỹ!]. Các cụ này nên nghĩ đến chuyện về hư, chịu khó bồi đắp, xây dựng một thế hệ lãnh đạo mới, mang nguồn sinh khí mới và những tư tưởng mới vào đảng. Các cụ còn 4 năm để làm chuyện này. Hay chính xác hơn, 2 năm thôi, để còn 2 năm vận động tranh cử cho bầu cử 2020.

Về chính sách, hướng đi cấp tiến chắc chắn cần phải xét lại.

Điều quan trọng đầu tiên là chính sách phải đạo chính trị tuy không phải là sai, nhưng đi quá trớn, đến độ gây sốc cho quá nhiều người, kể cả những người có tư tưởng phóng khoáng, cởi mở. Những chuyện vớ vẩn như lo xây cầu tiêu cho một nhúm dân ba anh chị chuyển giới lập dị, cần phải đặt để lại cho đúng mức.

Chính sách kinh tế phải thực tế hơn nhiều. Những lý thuyết keynesian của thời Đệ Nhị Thế Chiến, dựa vào Nhà Nước nợ như Chúa Chồm để tạo công ăn việc làm mà TT Obama áp dụng đã quá lỗi thời. Thời đó, cả thế giới bị tàn phá, không còn công ty tư nhân nặng ký nào, hay còn quá ít, trong khi việc xây dựng lại cả thế giới đòi hỏi những cố gắng cực lớn, khiến vai trò tích cực của Nhà Nước hoàn toàn cần thiết và chính đáng. Ngày nay, khu vực tư của Mỹ cực lớn và đã chứng minh khả năng thành công vượt bực, đã trở thành đầu máy kéo theo cả nền kinh tế. Nhà Nước chỉ còn cần thiết trong vai trò kiểm soát và giới hạn những lạm dụng thái quá, chứ không thể là đầu máy được nữa. Nói về khả năng sáng tạo và sự nhiệt tình cần cho kinh tế, đám công chức ăn lương béo bợ của Nhà Nước không thể nào so sánh được với cả triệu doanh gia.

Chính sách thuế khóa phải thực tế hơn, đáp ứng nhu cầu của giới doanh gia để họ tin tưởng và mang hàng xướng về Mỹ lại, tạo công ăn việc làm cho thợ thuyền Mỹ.

TT Trump đã công bố sách lược kinh tế bao thủ của ông rất rõ ràng, giảm thuế kinh doanh, tăng thuế nhập cảng, trừng phạt các công ty mang công ăn việc làm ra ngoài nước Mỹ. Chính sách này hiệu quả như thế nào, chưa biết, chỉ biết là đã mang lại chiến thắng cho ông Trump và hình như đã mang lại lợi quan cho giới kinh doanh qua việc chi số chứng khoán tăng như điêu gấp bao, cũng như qua quyết định đầu tư vào Mỹ lại của nhiều đại công ty. Đảng DC phải tìm ra kế hoạch chống lại hữu hiệu hơn là gán cho đòn thuế kinh doanh Mỹ và mờ toang cửa biên giới kinh tế như bà Hillary chủ trương.

Vấn nạn di dân là có thực. Nhưng mờ toang cửa rồi cầm trực xuất những người đã lọt vào là cách bảo đảm CH sẽ thắng trong tất cả các cuộc bầu cử trong mấy chục năm nữa.

Phe ta phản đối chuyện xây tường dọc biên giới vì hoàn toàn vô hiệu mà lại quá tốn kém khi chính phủ Mẽ sẽ không chịu trả chi phí. Thật ra họ đã không hiểu ý nghĩa thực sự của bức tường của TT Trump. Đó là một tuyên cáo chính trị cho hai khối: a) cho khối di dân: chúng tôi sẽ không chấp nhận quý vị ào ào lọt qua đây nữa và sẽ tìm mọi cách ngăn cản quý vị; và b) cho chính quyền Mẽ: quý vị cũng phải chia sẻ trách nhiệm bảo vệ biên giới chung nếu không quý vị sẽ phải trả một giá khá đắt. Việc bức tường thực hiện được hay không, tốn bao nhiêu tiền, hiệu quả như thế nào, chỉ là những chi tiết phụ, không phải ý chính của TT Trump.

Lịch sử tái diễn một cách rất té nhạt, không có gì gọi là sáng tạo hết.

Cuối thập niên 70, TT Jimmy Carter của DC chủ trì một nước Mỹ trong đó kinh tế bết bát gần bằng thời đại khủng hoảng dầu thế kỷ, khí lạm phát, thất nghiệp, lãi suất vay ngân hàng leo lên đến những mức kỷ lục.

Ứng viên CH Ronald Reagan mà cả phe DC thời đó coi thường y như coi thường ông Trump năm ngoái, bất ngờ hất cẳng TT Carter, khiến ông này thành tổng thống một nhiệm kỳ. Ông tài từ phim cao bồi rẽ tiền Reagan thành công nhờ thu phục được khối

thợ thuyền lao động của đảng DC. Người ta gọi khối cử tri đó là Reagans Democrats, những đảng viên DC của Reagan.

Đảng DC mất khối này cho mãi đến năm 1992, khi những khó khăn kinh tế thời đó kéo họ về lại với ứng viên DC Bill Clinton, giữ họ lại cho đến thời Obama, để rồi bảy giờ mất họ lần nữa, họ thành khối Trumps Democrats. Sách lược tồn vong của DC không thể giàn dí hơn: tìm cách kéo họ về, ra khỏi tay TT Trump, bằng cách để xướng ra một chính sách kinh tế, lao động hợp lý hơn.

Về lâu dài, chưa ai biết đảng DC sẽ thay đổi như thế nào, nhưng trong những ngày vừa qua sau cuộc bầu, đảng DC đã thật sự lột xác, biến thành một đảng của những người thua đau quá hoá điên. Từ TT Obama đến bà Hillary đến dân biểu, nghị sĩ, dân thường và nhất là khố phụ nữ và tài tử, ca sĩ.

Cuộc biểu tình vĩ đại của hơn nửa triệu người tại thủ đô một ngày sau lễ tuyên thệ, đại đa số là phụ nữ, là một tuyên ngôn mà TT Trump không thể phớt lờ được. Nhưng đảng tiếc thay hành động đây ý nghĩa đó đã bị các vị nữ lưu cấp tiến biến thành một cuộc biểu dương lực lượng của phụ nữ bị dồn nén hay ám ảnh vì sex. Hầu hết các bà có đội mũ len màu hồng với hai cái tai mèo, mà con mèo màu hồng -pink pussy- cũng là biểu tượng cho bộ phận sinh đẻ của phụ nữ trong văn hoá Mỹ.

Ở đây, cũng phải nói về một tài khác của TT Obama. Sau tám năm khai phóng phụ nữ theo phái đạo chính trị, phụ nữ do chính sách của Obama đe ra là những người thô tục và vô văn hoá nhất. Trong cuộc biểu tình của phụ nữ đó, những danh từ được nghe và thấy nhiều nhất trên các biểu ngữ đều là... những danh từ mà chắc chắn ban biên tập Việt Báo sẽ không cho phép kèn này viết lại vì báo có nhiều độc giả vì thành niên và đứng đắn. Phe ta hùng hổ Trump thô bỉ, không chịu thua, tìm mọi cách chứng minh ta còn... thô bỉ hơn. Hiển nhiên là họ đã thành công lớn.

Dĩ nhiên đám phụ nữ này sẽ đổ thừa tại Trump xâm sờ với phụ nữ khiến họ nổi giận. Cũng có lý thôi! Nhưng câu hỏi là khi TT Clinton ôm điện thoại nói chuyện quốc sự trong khi một em chân ngắn ngồi dưới gầm bàn thì những phụ nữ nổi giận này ở đâu? Dám phụ nữ tiến bộ này chẳng những thô bỉ mà còn già dối nữa.

Tất cả đều là những chống chế tuyệt vọng, chỉ phản ánh một thái độ cố đám ăn xôi, thiếu quân tử, thiếu tự trọng, thiếu dân chủ của một đảng mà mai thay mang tên là... đảng Dân Chủ.

Kẻ viết này nghĩ phương cách chống đối này sẽ chỉ làm cho đại đa số dân Mỹ ngày càng sợ và lánh xa khỏi cấp tiến hơn nữa và khỏi cử tri của TT Trump đoàn kết hơn nữa trong kỳ bầu bốn năm nữa.

Mà mai lớn nhất mà đảng DC đang phải đối diện là mặc dù luôn vô ngục là đảng của cởi mở, đa dạng, nhưng trên thực tế, đảng này chỉ là một kết hợp tạp nhợp của các khối thiểu số như da đen, da nâu và vàng, dân cần trợ cấp, phụ nữ ham vui nhưng không thích trách nhiệm gia đình, đồng tính muốn tự do lấy nhau, trí thức khoa bảng kiêu căng tự mãn, truyền thông tự phong cho mình một loại thiên mệnh, tài tử ca sĩ say men ái mộ tìm cách nuôi dưỡng tên tuổi của mình, và chính khách my dân vẫn bận lùng phiếu. Một cái lều lớn—the big tent- khoan dung nhưng lại chủ trương loại bỏ khối đại đa số dân da trắng, dân trung lưu và dân lao động.

Con đường này chính là con đường đưa DC đến thảm bại trong 4 mùa bầu cử qua vi sự thật rõ ràng nhất là khối da trắng đó, dù muốn hay không cũng vẫn là khối chiếm hai phần ba dân số Mỹ. Ngày nào DC còn xua đuổi khối này thì ngày đó DC sẽ còn thất bại. Nhất là khi các khối thiểu số cử tri của DC ngày càng đỗ dồn, tập trung vào vài ba tiểu bang ven biển. Càng tập trung sẽ càng thất bại nặng khi nước Mỹ vẫn còn là một liên bang. Theo đà này, trong tương lai, ứng viên tổng thống của DC sẽ luôn luôn chiếm đa số phiếu cử tri, nhưng ứng viên CH sẽ luôn luôn là người tuyên thệ nhậm chức. (29-01-17)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Những Ngày Tới: Trông Đợi Gì?

24/01/2017

Thành Quả Của TT Obama Phần 4 - Đối Ngoại Và Khủng Bố

17/01/2017

Thành Quả Của TT Obama: Phần 3 – Obamacare

10/01/2017

Nhân Quyền VN 2017

03/01/2017

Nhân quyền VN sẽ bị nhà nước CSVN siết chặt hơn? Đạo luật nhân quyền Magnitsky Toàn Cầu mới thông qua ở Hoa Kỳ sẽ ảnh hưởng thế nào tới VN? Câu chuyện tự chuyển biến và tự chuyển hóa của các quan chức Hà Nội có thể dẫn tới đâu? Tổng thống tân cử Donald Trump sẽ tới thăm VN trong năm 2017 để ban phép lành cho Đảng CSVN? Viễn ảnh nhân quyền VN năm 2017 có vẻ đầy phức tạp.

Trước tiên là chuyện Nhật hoàng sẽ viếng thăm Việt Nam đầu tháng 3... Bản tin RFI ghi rằng theo hãng tin Kyodo ngày 02/01/2017, Nhật hoàng Akihito và Hoàng hậu Michiko dự kiến sẽ lần đầu tiên viếng thăm Việt Nam vào khoảng đầu tháng 3 năm nay. Nguồn tin từ Hoàng gia Nhật cho biết là khi đến thăm Nhật, các nhà lãnh đạo Hà Nội đã nhiều lần mời Nhật hoàng viếng thăm Việt Nam.

Theo dự kiến, Nhật hoàng, năm nay 83 tuổi, và Hoàng hậu, 82 tuổi, sẽ tham dự nhiều sự kiện ở Hà Nội, trong chuyến viếng thăm có thể kéo dài 5 ngày. Họ cũng dự trù sẽ đến thăm cố đô Huế.

Chuyến đi Việt Nam sẽ là chuyến công du nước ngoài đầu tiên kể từ tháng 01/2016, khi Nhật hoàng và Hoàng hậu đến thăm Philippines tưởng niệm các nạn nhân trong Thế Chiến Thứ II.

Có thể hiểu rằng chính phủ Nhật Bản muốn ổn định ở Việt Nam, và nghĩ rằng cần cùng cố chế độ CSVN cho bền vững để cùng kinh nhau với Trung Quốc? Cũng khó đoán như thế. Nhưng thực dụng là điều dễ lựa chọn.

Trong khi đó, bản tin RFA cho biết công an liên tục kèm kẹp kỹ hơn đối với giới hoạt động dân chủ ở VN.

Bản tin RFA nêu câu hỏi: Giới hoạt động dân chủ bị tấn công ra sao?

RFA ghi rằng tự do ngôn luận, tự do báo chí, tiếp cận thông tin, hội họp, lập hội biểu tình là quyền công dân được qui định tại điều 25, Hiến Pháp năm 2013 của nước Việt Nam hiện nay. Thế nhưng một khi những người dân có ý thức lên tiếng và bày tỏ quan điểm của họ qua hành động biểu tình thì họ bị cơ quan chức năng trấn áp mạnh tay.

RFA kể về trường hợp xã hội dân sự bị đàn áp:

“...Mới hôm 20 tháng 12 vừa qua, khi các thành viên của nhóm xã hội dân sự độc lập có tên Hội Anh Em Dân Chủ tiến hành hội nghị thì tư gia của nhiều thành viên tại khắc ba miền đều bị canh giữ, bao vây, cắt Internet.

Cựu tù nhân chính trị Phạm Văn Trội, một thành viên của hội này, trình bày lại sự việc xảy ra đối với gia đình ông hôm 20 tháng 12:

“Đêm hôm đó tầm khoảng 8 giờ 30, tôi thấy một đoàn người bao vây xung quanh nhà tôi. Đồng thời lúc đó điện nhà tôi đã bị mất và internet không thu hay phát sóng được, hệ thống điện thoại cũng bị tê liệt không dùng được. Cũng thời điểm đó thì nhà tôi thấy hàng loạt những tiếng kêu xung quanh nhà. Sau đó tôi ra mới phát hiện rằng họ ném đá vào cửa kính và mái nhà nhà tôi.”

Hành xử của lực lượng chức năng mặc sức phục công như thường phục đối với những nhà bất đồng chính kiến và hoạt động như vừa nêu theo ông Phạm Văn Trội là cách hành xử theo luật rừng dù rằng ở Việt Nam có không biết cơ man nào là luật..."(ngưng trích)

Trong khi đó, nhà bình luận Nguyễn Quốc Khải trong bài phân tích có tựa đề "Một Công Cụ Mới Để Bảo Vệ Nhân Quyền: "Đạo Luật Magnitsky Toàn Cầu"..." trên VOA và Việt Báo Daily Online ghi nhận:

"Tổng Thống Hoa Kỳ Barack Obama vừa mới ban hành Bộ Luật Nhân Quyền Magnitsky Toàn Cầu (Global Magnitsky Human Rights Accountability Act) vào ngày 9-12-2016 vừa qua. Đây là một quà Giáng Sinh rất có ý nghĩa cho tất cả những người tranh đấu cho nhân quyền và chống tham nhũng và những nạn nhân liên hệ trên toàn thế giới...

...Bộ Luật Magnitsky Toàn Cầu cho phép tổng thống Hoa Kỳ trừng phạt bằng cách cấm nhập cảnh hay đóng băng tài sản trên đất Mỹ của bất cứ cá nhân hay thực thể pháp lý nào ở nước ngoài vi phạm nhân quyền và tham nhũng nghiêm trọng như sau:

* Giết hoặc tra tấn ngoài vòng pháp luật hoặc vi phạm trầm trọng những quyền con người đã được quốc tế công nhận chống lại nhân cá nhân ở bất cứ một nước nào chỉ vi những cá nhân này tố cáo những hành vi bất chính của những viên chức chính quyền hay thực thi hoặc khuyến khích những quyền con người và những quyền tự do.

* Thi hành những vi phạm nhân quyền kể trên theo lệnh của một người khác.

* Là một viên chức chính quyền, hay là một người phụ tá cao cấp của viên chức này, chịu trách nhiệm hay a tòng trong việc ra lệnh hay trực tiếp có những hành động tham nhũng đáng kể, kể cả việc tịch thu tài sản tư nhân hay công cộng để làm lợi cho cá nhân, tham nhũng liên quan đến những hợp đồng của chính phủ hay khai thác tài nguyên thiên nhiên, hối lộ, hoặc giúp đỡ hay chuyển giao tiền hối lộ cho một giới tham quyền nước ngoài.

* Trợ giúp đáng kể hay cung cấp tài chính, vật liệu, hoặc yểm trợ kỹ thuật, hiện vật hay dịch vụ cho những hành động kể trên...."(ngưng trích)

Câu hỏi rằng: CSVN có sợ gì chăng? Hay có cần phải siết chặt Ba Đình hệt như siết chặt các lãnh đạo Cuba và Bắc Triều Tiên?

Trong khi đó, chúng ta có lóe ra một tia hy vọng về chế độ tự chuyển biến nào chăng?

Trang Bauxite VN/AnhBaSam có bài viết của nhà bình luận Nguyễn Đình Cống tựa đề "Bản về tự diễn biến và tự chuyển hóa" trong đó cho thấy thực tế mầm lự chuyển hóa đã có sẵn trong nhiều viên chức Đảng CSVN...

Bài viết ghi nhận:

"...Tự diễn biến bắt đầu với ai và khi nào? Điều này phải nghiên cứu kỹ theo dòng lịch sử mới rõ được. Theo chỗ tôi biết thì có thể kể từ Trần Huy Liệu, Nguyễn Hữu Đang, Kim Ngọc, Trần Đỏ, Trần Xuân Bách, Lê Trọng Nghĩa, Nguyễn Minh Càn, Lê Hồng Hà, Nguyễn Kiến Giang, Ung Văn Khiêm, Nguyễn Cơ Thạch, Trần Lâm, Nguyễn Trọng Vĩnh, Nguyễn Mạnh Can, kể cả Võ Nguyên Giáp, Võ Văn Kiệt, càng ngày càng đông, không sao kể hết. Thứ nghiên cứu kỹ xem họ là những người như thế nào, nguyên nhân nào, động cơ nào làm họ diễn biến. Phải chăng nhờ có lòng yêu nước thương dân, nhờ có trí tuệ, biết độc lập suy nghĩ, không sợ cường quyền, không cam tâm chịu ngu tối mà họ chấp nhận dân thân, hay họ là tay sai của bọn thù địch ngoại bang, nhận tiền của bọn phản động, hay họ vi vuồn vinh thân phì giả mà áp bức nhân dân, tham nhũng, mua quan bán tước, họ có tạo nên hay tham gia vào các nhóm lợi ích hay không."(ngưng trích)

Như thế, tự chuyển hóa là hiện tượng xảy ra từ lâu... và bao giờ tự chuyển hóa có thể trở thành sức mạnh lật đổ CSVN? Có thể trong năm 2017 chăng?

Thành Quả Của TT Obama: Phần 2 – Kinh Tế

03/01/2017

Kinh tế là đề tài tạo nhiều hiểu lầm và tranh cãi nhất, chỉ vì chính quyền Obama với sự đồng lõa của TTDC cố tình tung hỏa mù che dấu sự thật trong một vấn đề hết sức phức tạp mà người dân bình thường khó hiểu rõ giữa một rừng thông kê.

TT Obama lãnh một gia tài khủng khiếp: khủng hoảng tài chính và kinh tế có thể nói lớn nhất thế kỷ. Bài ca của TT Obama: đây là đại họa do TT Bush gây ra, may nhờ có phép lạ Obama chứ không thi nước Mỹ đã thành... bãi tha ma rồi.

Sự thật, phải lập lại một lần nữa: cuộc khủng hoảng chỉ là hậu quả tích lũy mấy chục năm của 2 quyết định my dân sai lầm vĩ đại của 2 tổng thống DC, Jimmy Carter và Bill Clinton. Năm 2008, nước tràn khỏi ly, cho dù tổng thống nào nắm quyền cũng lãnh đạn. Chẳng qua TT Bush có "số án mày", làm tổng thống không đúng lúc. Nhưng ông cũng là tổng thống đã lấy những biện pháp cứu chữa cần thiết ngay trước khi TT Obama nhậm chức. Cá trăm cuốn sách đã bàn về đề tài này, nên tìm đọc để có thể nhận định trong sự hiểu biết thay vì nhầm lẫn phê phán theo phe phái. ()

Năm 1978, TT Carter ra luật Community Reinvestment Act, Luật Tái Đầu Tư Vào Cộng Đồng, bắt các ngân hàng giúp phát triển cộng đồng, thực tế là ép ngân hàng cho dân da đen mượn tiền mua nhà nhiều hơn. Nhưng khối dân này phần lớn không đủ tiêu chuẩn vay mượn. Các ngân hàng bị ép phải để dài hạn, đưa đến sự ra đời của nợ dưới tiêu chuẩn –subprime loans. TT Carter chính là cha đẻ của nợ dưới tiêu chuẩn.

Chính sách này bị đóng băng 12 năm dưới thời TT Reagan và TT Bush cha. Với TT Clinton từ 1993, bộc phát mạnh lại, nhất là sau khi ông thu hồi luật kiểm soát ngân hàng Glass-Steagall Act đã có từ đầu thế kỷ, tháo lỏng cho các ngân hàng sáp nhập vào nhau thành những đại tập đoàn theo tông thị trường tài chính cả thế giới, chế ra đủ loại nợ và công cụ tài chính hắc ám mà chẳng ai kiểm soát được.

Nhưng quan trọng nhất là việc chính quyền Clinton áp lực hai tổ chức tài chính bán công Fannie Mae và Freddie Mac mua lại tối đa những nợ mua nhà của ngân hàng để các ngân hàng có tiền cấp thêm nợ nữa. Các ngân hàng không còn sợ bị nợ xấu vì có thể bán hết các nợ lại cho hai tổ chức này, nên càng hạ thấp tiêu chuẩn cho vay. Bao nhiêu nợ xấu, hai tổ chức này hốt hết. Vòng xoay đi vào khủng hoảng.

TT Bush con nhậm chức đầu 2001, chưa kịp làm gì thì xảy ra vụ 9/11 đánh lột moi chương trình. Dù vậy, đầu 2003, bộ trưởng Tài Chính, John Snow, cũng ra trước quốc hội, cảnh giác mối nguy hại của nợ mua nhà quá nhiều, quá dễ, yêu cầu quốc hội xiết chặt việc kiểm soát ngân hàng. Phe DC, cầm đầu bởi nghị sĩ Chuck Schumer (New York) và dân biểu Barney Frank (Massachusetts), là hoảng "Tình trạng rất tốt đẹp, Bush kiểm soát không cho dân nghèo mua nhà!" Từ 2003 đến 2007, TT Bush yêu cầu quốc hội kiểm soát ngân hàng chặt lại tổng cộng 17 lần. Khối đa số DC biếu quyết chống không trừ một người. Cho đến ngày khủng hoảng nổ bùng tháng 10/2008 (1).

Khủng hoảng xảy ra dưới thời Bush, nhưng thực sự, ông không phải là tác giả của chính sách my dân cho vay ảo ảo, cũng chẳng siết chặt tín dụng lại được vì bị quốc hội DC khóa tay khi họ chỉ nhìn thấy số dân nghèo mua nhà tăng vọt, bảo đảm cái ghế dân cử của họ.

Đó lỗi Bush tạo ra đại khủng hoảng hay lỗi tổng thống CH như Reagan, Bush cha và con đã không làm gì để kiểm soát bong bóng giá cư là không hiểu gì về câu chuyện, hay cố tình viết lại lịch sử.

Phe ta khoe công của TT Obama đã chặn đứng khủng hoảng và khôi phục kinh tế qua các biện pháp cứu hộ hệ thống tài chính, cứu các hàng xe, kích động kinh tế, v.v...

Sự thật, triệu chứng khủng hoảng hiện rõ nét từ giữa 2008, khi Fannie Mae và Freddie Mac ôm khoảng 5.000 tỷ nợ; lỗ 15 tỷ trong năm. Tháng 9/2008, TT Bush bơm 200 tỷ mua cổ phiếu và cấp tín dụng, đặt cả hai tổ chức dưới sự giám sát –conservatorship– của chính phủ để cứu cả hai.

TT Bush tháng 10/2008 ký luật TARP [Troubled Assets Recovery Program], ứng ra 700 tỷ tiền mặt ra cứu hệ thống ngân hàng. Cá trăm ngân hàng nhận được tiền mặt để có đủ thanh khoản giữ niềm tin của quần chúng trong khi các biện pháp cải tổ được áp dụng để giải quyết khỏi nợ xấu.

Sau đó, cũng TT Bush khẩn cấp trích ra 17,5 tỷ trong TARP cho hai hãng xe GM và Chrysler có tiền trả nợ và trả lương nhân viên, khởi khai phà sản tháng 12/2008. Sau khi TT Obama nhậm chức thi ông tiếp tục cứu hai hãng xe này thật, nhưng cách TT Obama "cứu" kỹ nghệ xe hơi là để tài tranh cãi bất tận vì cái giá kinh hoàng phải trả dưới áp lực của các nghiệp đoàn muôn TT Obama phải cứu hai hãng xe này bằng mọi giá để giữ việc làm cho họ. Ông "cứu" bằng cách bắt cả hai công ty khai phá sản, xử hàng tỷ tiền nợ [nợ ngân hàng, nợ các nhà cung cấp phụ tùng, nợ các đại lý khiến 2.500 đại lý bán xe phả sản], xóa hàng tỷ bạc trái phiếu và cổ phiếu khiến hàng triệu người mất tiền đầu tư, tiền để dành qua các quỹ hưu. Khác với biện pháp TARP, lần này Nhà Nước mất đứt 23 tỷ, và phải bán tháo Chrysler cho Fiat, chỉ cứu được GM. (2).

TT Obama khoe đã cải tổ luật kiểm soát ngân hàng, sẽ không còn khủng hoảng kiểu 2008 nữa. Chuyện này sẽ chẳng ai kiểm chứng được cho đến khi khủng hoảng lần tới nổ bùng ra.

Riêng về kinh cầu thì luật kinh cầu đầu tiên được TT Bush ban hành từ tháng 2/2008 [Economic Stimulus Act of 2008], một năm trước khi TT Obama nhậm chức.

Biện pháp kinh cầu này chưa đủ, TT Obama đưa ra luật kinh cầu mới (American Recovery and Reinvestment Act of 2009), tổng cộng 800 tỷ. Ông rao bán luật mới: thất nghiệp khi đó đang ở mức nguy hiểm 6%, chấp nhận kế hoạch kinh cầu của ông thi thất

nghiệp sẽ giảm ngay xuống mức bình thường 4%-5%, không phê chuẩn thi thất nghiệp sẽ tăng lên mức nguy hiểm 8% ngay. Lưỡng viện quốc hội do DC kiểm soát, mau mắn tuân lệnh, không có một phiếu nào của CH hết.

Khác với luật kích cầu của TT Bush dựa trên giảm thuế để dân có tiền mua sắm để kích động kinh tế, luật của TT Obama theo đúng sách vở cấp tiến neo-keynesian, tung tiền thuế của dân cho hàng ngàn dự án chi tiêu đủ loại của Nhà Nước, lát vật, phần nhiều chẳng có tác động gì quan trọng, kiểu như... trồng hoa trong nhà tù (!) và một số lớn đĩa foodstamps, trợ cấp an sinh, medicaid, và triển hạn trợ cấp thất nghiệp. Chẳng bao nhiêu tiền được tung vào khu vực sản xuất, khiến không giảm thất nghiệp được mà lại để ra phong trào Tea Party chống việc lấy tiền thuế nuôi dân suốt ngày nằm nhả nướng hâm-bo-ghơ, uống bia, coi football, hay... để con.

Luật được thông qua, nhưng trái với lời rao hàng của TT Obama, chưa đầy nửa năm sau, thất nghiệp vọt lên... 10%. TT Obama bên lèn thu nhận "no shovel-ready big projects", tức là không có dự án lớn nào sẵn sàng để thực hiện. Dù vậy, 800 tỷ cũng mau chóng được tiêu sạch.

Tỷ lệ thất nghiệp mãi cho đến cuối 2014 mới bắt đầu giảm xuống rất chậm cho tới 4,6% tháng 11/2016 (với gần 8 triệu người thất nghiệp), vẫn cao hơn mức thất nghiệp của TT Bush trước khủng hoảng là 4,4% tháng 7/2007 (3). Tức là sau 8 năm, vẫn chưa phục hồi hoàn toàn.

Hai tỷ lệ thất nghiệp nêu trên của TT Obama và TT Bush có vẻ bằng nhau, nhưng thật ra không so sánh với nhau được. Khi TT Obama nhậm chức, có 80 T (triệu) người nằm ngoài thị trường lao động, tức là không tìm trong tỷ lệ thất nghiệp. Tháng 11/2016, có tới 95 T, tức là có thêm 15 T người đã bị loại khỏi thị trường lao động (4). Trong 95 T đó, đại khái có 40 T về hưu, 15 T sinh viên, 5 T linh tinh (quân nhân, tù nhân, người bệnh...), còn lại 35 T thất nghiệp quá lâu. Nếu kể cả số người thất nghiệp quá lâu này thì tỷ lệ thất nghiệp thực thụ là 9,3% chứ không còn là 4,6% nữa, theo bài truyền hình CNBC [phe ta đáy](#).

Ở đây, cũng phải nói thêm là số người bị loại ra khỏi thống kê lao động còn được tăng cường bởi số người về hưu non và sinh viên tiếp tục đi học không gia nhập thị trường lao động được vì không tìm được việc làm. Theo Newsweek [cũng phe ta đáy], nếu kể tất cả thì tỷ lệ thất nghiệp thực thụ là 12,1% cuối 2016, một kỷ lục khác rất xa với cái 4,6% mà TT Obama khoe (6). Tỷ lệ dân số có việc làm là 62%, thấp nhất kể từ thời TT Carter cách đây hơn 40 năm.

TT Obama khoe là ông đã tạo được 14 T việc làm. Đâu là sự thật? Đây là những con số chính thức:

- Tháng 2/2009 (TT Obama nhậm chức): 134 T người có việc.
- Tháng 12/2009 (thất nghiệp cao nhất): 130 T người có việc, tức là mới có thêm 4 T người mất việc từ ngày TT Obama nhậm chức.
- Tháng 9/2016 (thống kê mới nhất): 144 T người có việc.
- Kết số thuần từ thất nghiệp thấp nhất đến thất nghiệp cao nhất: $144 - 130 = 14$ T việc được "tạo" ra (đây là cách tính của TT Obama).
- Kết số thuần tính theo nhiệm kỳ: $144 - 134 = 10$ T việc được "tạo" ra từ ngày TT Obama nhậm chức.
- Số việc bị mất trong khủng hoảng, sau đó có lại: 9 T (7)
- Số việc làm "mới" thực sự "tạo" ra dưới 2 nhiệm kỳ Obama: $10 - 9 = 1$ T.

Tính theo cách tương tự thì TT Bush tạo ra hơn 8 T việc nhưng mất 7 T (3 T trong khủng hoảng dot.com năm 2001 do TT Clinton để lại, và 4 T trong khủng hoảng gia cur), tức là thực sự cũng đã tạo ra có 1 T việc làm mới.

Tức là TT Bush và TT Obama, mỗi người thực sự chỉ tạo được 1 T việc làm mới. TT Clinton may mắn không gặp khủng hoảng, tạo được gần 23 T việc trong 2 nhiệm kỳ của ông. (8)

Nhưng cuộc phục hồi của TT Obama với 10 T người có việc lại, theo New York Times (vẫn phe ta), lại được đánh dấu bằng kỷ lục số người tìm được việc làm với mức lương thấp hơn (9), và kỷ lục số người làm việc bán thời không có quyền lợi nghỉ hưu hay bảo hiểm y tế. Tỷ lệ thất nghiệp U-6, tức là tỷ lệ cả những người chiếm được việc bán thời đã giảm từ cao điểm khủng hoảng 17% năm 2009 xuống 9,5% tháng 10/2016, nhưng vẫn cao hơn mức trước khủng hoảng của TT Bush là 7,9%. (10)

Một đặc điểm nữa: số việc làm trong khu vực chế xuất [manufacturing sector] đóng vai trò quan trọng nhất của kinh tế, khi TT Obama nhậm chức là 12,4 T, đến tháng 11/2016 là 12,3 T. Giảm 100.000 trong 8 năm (11). Tức là 10 T việc TT Obama "tạo" ra hay phục hồi lại, phần lớn nằm trong khu vực công chức [public sector - không chế toa gi] và dịch vụ [service sector - kiểu nhà hàng McDonald, cũng chẳng sản xuất gì, mà lại trả lương tối thiểu].

Khô ai có thể chối cãi, kinh tế Mỹ đang chuyển hướng mạnh vì những tiến bộ khoa học, khiến máy móc và computer càng ngày càng thay thế con người, cũng như khuynh hướng toàn cầu hoá đã chuyển jobs qua những xứ chật chội, đưa đến tình trạng thất nghiệp cao ở Mỹ. Hiểu vậy, nhưng vấn đề đặt ra là chính quyền Obama đã làm gì để đối phó với tình trạng này? Nhiều kinh tế gia đã kêu gọi Nhà Nước giúp thiên hạ chuyển ngành, học nghề mới,... hay giảm thuế giúp tạo cơ sở kinh doanh mới tại Mỹ, hay ngăn cản các công ty di chuyển ra ngoài nước.

Chính quyền Obama đã làm gì? Mắc tranh cãi những chuyện phải đao chính trị như xây cầu tiêu cho dân chuyển giới.

TT Obama quá tệ? Không hẳn. Sự thật là phục hồi hay tăng trưởng kinh tế, thất nghiệp, chưa bao giờ là ưu tư của TT Obama bắt kể ông tuyên bố chuyện gì. Nói như Mỹ, ông không... care!

TT Obama quan niệm khủng hoảng kinh tế hay thất nghiệp cao chỉ là những hiện tượng chu kỳ, đến rồi đi. Do đó, ưu tiên của ông trong hai năm đầu là làm sao thông qua được thành quả để đổi là Obamacare, vì ông sợ đến bầu cử năm 2010, CH có thể chiếm lại đa số tại quốc hội và ông sẽ mất cơ hội ngàn năm một thuở để thông qua Obamacare. Ở đây, TT Obama tính toán rất chính xác. Năm 2010, CH chiếm đa số tại Hạ Viện đúng như ông lo sợ.

Khi ông chú tâm vào kinh tế, thì ưu tiên của ông không phải là phục hồi và tăng trưởng kinh tế lại, mà là tái phân phối lợi tức, vay tiền từ tung để ban phát lại với chủ đích giảm cách biệt lợi tức, nâng đỡ các thành phần lợi tức thấp. Kết quả khá rõ nét với 4 kỷ lục:

1. kỷ lục công nợ trong 7 năm: tăng từ 10.000 tỷ lên gần gấp đôi, 19.000 tỷ;
2. kỷ lục thâm thủng ngân sách: tổng cộng 7.100 tỷ trong 7 năm đầu của TT Obama, so với 1.700 tỷ thâm thủng trong 7 năm đầu của TT Bush. (12)
3. kỷ lục số người sống nhờ trợ cấp dưới hình thức này hay khác, 153 T, một nửa dân Mỹ; (13)
4. kỷ lục số người lãnh phiếu thực phẩm foodstamp, 51 T, cứ 6 người dân thì 1 người sống nhờ foodstamps. (13)

Nếu định nghĩa kinh tế thành công là kinh tế trói dân nghèo vào trợ cấp để được tái đắc cử thì TT Obama là một thiên tài. Nếu định nghĩa kinh tế thành công là làm cho dân giàu, tự lực cánh sinh, thì TT Obama là một đại họa.

Các chuyên gia kinh tế ghi nhận khủng hoảng kinh tế chấm dứt tháng 6/2009. Từ đó đến nay, kinh tế đã từ từ phục hồi lại. Nhưng TT Obama đã là tổng thống duy nhất trong lịch sử cận đại chủ trì một nền kinh tế chưa bao giờ biết tăng trưởng 3% là gì. Không ai có thể nói kinh tế chưa phục hồi, nhưng phục hồi kinh tế của TT Obama, theo CNN [vẫn phe ta đáy] là cuộc phục hồi tốn kém, chậm và yếu nhất lịch sử Mỹ. (14)

Phe ta thường khua chiêng trống về sự tăng vọt của các chỉ số chứng khoán như một thành công của chính sách kinh tế Obama. Chỉ số Dow Jones ở khoảng 8.000 điểm khi TT Obama nhậm chức, hiện nay đã xấp xỉ 20.000. Quá tốt? Ta thử nhìn kỹ hơn.

Áp dụng châm ngôn của cựu Chánh Văn Phòng của TT Obama, Rahm Emanuel, "không nên để mất cơ hội do khủng hoảng tạo ra", các công ty Mỹ lợi dụng khủng hoảng kinh tế năm 2008-09, sa thải hàng triệu nhân công, tinh giản hóa, cơ giới hóa và diệt toàn hoá tối đa, rồi thuê lại một phần nhân viên nhưng bán thời hay với mức lương thấp hơn. Kết quả là tiết kiệm được tiền lương, tức là mục chi tiêu lớn nhất, và lời to. Thế là trị giá cổ phiếu tăng vọt.

Chứng khoán tăng như vậy ai hưởng lợi? Lợi cho tài phiệt hay dân lao động cái dời chưa biết được cái cổ phiếu hình thù như thế nào? Nhà đầu tư tỷ phú Warren Buffett trong năm 2016 thấy giá tài sản tăng thêm 12 tỷ, hay mỗi tháng một tỷ. Quý độc giả thấy lương minh tăng mỗi tháng bao nhiêu khi Dow Jones tăng ào ào mấy năm qua? Vài ngàn ông tài phiệt làm giàu to trên lưng cả triệu công nhân bị mất job: chính sách kinh tế đó tốt hay xấu? Hãy hỏi đám thợ thuyền đã bầu cho Trump tại sao họ không mừng khi thấy Dow Jones nhảy vọt?

Nhiều người cho rằng chứng khoán tăng, công ty có thêm vốn, sẽ đầu tư mở hàng xưởng, tạo công ăn việc làm. Nền tảng của kinh tế tư bản? Quá tốt? Không hẳn. Ông Buffett mua bao nhiêu hàng, mướn thêm bao nhiêu nhân viên? Zero! Một ví dụ khác: Apple. Giá cổ phiếu Apple là khoảng 25 đô năm 2008. Giá mới nhất hơn 100 đô, tăng gấp 4 lần. Apple mua bao nhiêu hàng xưởng, mướn thêm bao nhiêu người? Cũng zero! Apple tích luỹ hơn 250 tỷ tiền mặt, để hết ở ngoài nước, lập hàng lắp iPhone tại Trung Cộng, chi giúp cho kinh tế TC chứ không phải kinh tế Mỹ. Tại sao? Vì TT Obama suốt ngày đe dọa tăng thuế các đại công ty.

Ở đây có điểm đáng nói nữa. Chỉ số cổ phiếu tăng vọt làm giàu cho các đại gia Wall Street. Đối chiếu với những kỷ lục dân sống nhờ trợ cấp, ta thấy hai khối dân tăng vọt: khối giàu nhất và khối nghèo nhất: tức là khoảng cách giàu nghèo ngày càng lớn rộng

thêm dưới chính sách kinh tế của TT Obama.

Các quan thái giám CNN mới đây tung hô Hoàng Đế Obama đã để lại một gia tài tuyệt vời cho TT Trump khi kinh tế đã tăng trưởng tới 3,2% trong quý 3 năm nay. Hơn 9.000 tỷ công nợ, 7.000 tỷ bội chi ngân sách, và 2.000 tỷ tiền bơm vào kinh tế qua chính sách dãi tiền (Quantitative Easing – QE), mà chỉ để ra được 3% tăng trưởng sau 8 năm? Vắc xin mổ trâu đập được con nhặng rồi đầm ngực khoe công?

Thật ra, cái giá tài huy hoàng mà TT Obama để lại cho TT Trump chính là 19.000 tỷ công nợ và 7.000 tỷ thâm thủng ngân sách mà TT Trump sẽ không giải quyết được cho dù làm 5 nhiệm kỳ. Chưa kể một nửa dân Mỹ lệ thuộc trợ cấp. (01/01/17)

(1) Muốn biết rõ câu chuyện khủng hoảng già cũ, đọc Reckless Endangerment – Gretchen Morgenson (Chuyên gia tài chính của New York Times)

(1) <https://www.youtube.com/watch?v=cMnSp4qEXNM>

(2) <http://www.politifact.com/truth-o-meter/article/2012/sep/06/did-obama-save-us-automobile-industry/> (Politifact)

(3) <http://data.bls.gov/timeseries/LNS14000000>

(4) <http://data.bls.gov/timeseries/LNS15000000>

(5) <https://www.yahoo.com/finance/news/many-them-doing-95-million-175823008.html>

(6) <http://www.newsweek.com/big-lie-rosy-unemployment-rate-489897>

<http://www.forbes.com/sites/louisefron/2014/08/20/tackling-the-real-unemployment-rate-12-6/#2509875b1e12>

(7) <https://www.google.com.vn/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&espv=2&ie=UTF8#q=how+many+jobs+were+lost+in+the+great+recession>

(8) https://en.wikipedia.org/wiki/Jobs_created_during_U.S._presidential_terms

(9) <http://www.nytimes.com/2014/04/28/business/economy/recovery-has-created-far-more-low-wage-jobs-than-better-paid-ones.html>

(10) <http://www.macrotrends.net/1377/u6-unemployment-rate>

(11) <http://data.bls.gov/timeseries/CES3000000001>

(12) <http://federal-budget.insidegov.com>

(13) <http://www.cnsnews.com/commentary/terence-p-jeffrey/354-percent-109631000-welfare> (thống kê năm 2012, từ đó đến nay chỉ tăng chứ không giảm)

(14) <http://money.cnn.com/2016/10/05/news/economy/us-recovery-slowest-since-wwii/index.html?id=EL>

Vũ Linh

(Tác giả chân thành xin lỗi vì bài viết có nhiều số quá và cũng dài, khó đọc, nhưng cần thiết để đọc giả tham khảo hay kiểm chứng một đề tài quan trọng)

Quý đọc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

TT Obama: Thành Công Và Thất Bại: Phần 1 – Chính Trị Và Xã Hội

27/12/2016

Trump, Xià, Và Putin

20/12/2016

Trump Ra Tay

13/12/2016

Đêm Phiếu Lại: Bà Hillary Đang Làm Gì?

06/12/2016

Sóng Thần Trump: Nhìn Xa

29/11/2016

Sóng Thần Trump: Rồi Sao Nữa?

22/11/2016

Sóng Thần Trump

15/11/2016

Bầu Hay Không Bầu Cho Hillary?

08/11/2016

Bầu Hay Không Bầu Cho Trump?

01/11/2016

Ông Trump Bị Đánh Và Tự Đánh

25/10/2016

TTDC Ngủ Chung Giường Nào?

18/10/2016

Bà Hillary Bị Oan?

11/10/2016

Cuộc Tranh Luận Đầu Tiên

04/10/2016

Tranh Luận: Chuyện Xưa

27/09/2016

Sức Khoẻ Bà Hillary

20/09/2016

Đảng Phái Phe Nhóm

13/09/2016

Câu Chuyện Di Dân Lậu

06/09/2016

Bà Hillary: Vẫn Rắc Rối?

30/08/2016

Bảo Thủ - Cấp Tiến: Bầu Bên Nào?

23/08/2016

Nhìn Lại Hai Đại Hội Đảng

16/08/2016

Trump – Khan – Putin: Sự Thật

09/08/2016

Lại Xì-Căng-Đan

02/08/2016

Hai Ông Phó

26/07/2016

Nước Mỹ Sa Sút?

19/07/2016

FBI: Cứu Hillary Hay Hại Hillary?

12/07/2016

Brexit: Cứu Trump Và Hại Hillary?

05/07/2016

"Sóng Gió Loạn Giang Hồ"

28/06/2016

Khủng Bố Đánh Nữa

21/06/2016

Cơn Sốt Obamania Và Dân Ty Nạn

14/06/2016

Kịch Bản Lạ: Ứng Viên Mới

07/06/2016

Bà Hillary Báo Động Đỏ!

31/05/2016

Một Lựa Chọn Đau Đầu

24/05/2016

Câu Chuyện Phòng Vệ Sinh

17/05/2016

Bà Hillary Đối Đầu Với Ông Trump

10/05/2016

41 Năm Sau: "Xin Nhận Nơi Này Làm Quê Hương"!

03/05/2016

Đảng CH Đang Tự Chiếu Bí

26/04/2016

Tổng Thống Hillary R. Clinton – Phần 2

19/04/2016

Tổng Thống Hillary R. Clinton?

12/04/2016

Cộng Đồng Việt và Chính Trị Mỹ

05/04/2016

Lại Chuyện Khủng Bố

29/03/2016

Miến Điện Trên Đường Vào Dân Chủ

22/03/2016

Tổng Thống Donald J. Trump? – Phần 2

15/03/2016

Tổng Thống Donald J. Trump?

08/03/2016

Chạy Đua Thực Sự Bắt Đầu

01/03/2016

Một Đại Họa Cho Khối Bảo Thủ

23/02/2016

Kinh Tế Và Bầu Cử

16/02/2016

Chiến Thắng Của Cực Đoan

09/02/2016

...Goldman Sachs trả bà Hillary 675.000 đô đốc ba bài diễn văn, một loại "phong bì"...

Cho tới hôm nay, nước Mỹ chỉ mới đi một hai bước đầu trong hành trình bầu vị lãnh đạo tối cao cuối năm nay. Con đường còn rất dài, chưa ai tiên đoán được cuối cùng ta sẽ thấy gì? Ai sẽ là tổng thống năm tới? Dù vậy, có một hình ảnh nổi bật rất rõ: nước Mỹ càng ngày càng phân hoá khi khối cử tri càng ngày càng đi về hai thái cực tả hữu.

Bên DC, cự Bernie Sanders, thiên tả nhất từ sau Thế Chiến, đang gây khó dễ nặng cho bà Hillary, dù bà là một người cũng thuộc loại cấp tiến khá nặng, tuy chưa đến nỗi cực đoan quá mức. Tại Iowa, với gần 1.400 phiếu, bà Hillary thắng với đúng 4 phiếu. Tuy thua, nhưng thực tế, ông thiên tả cực đoan được coi như đại thắng. 84% giới trẻ dưới 40 tuổi bầu cho ông. Trong khi bên CH, hai người có nhiều hậu thuẫn nhất là ông ty phú Trump và TNS Cruz, là những ông thiên hữu cực đoan đang hùng hổ xách động khối cử tri cực hữu.

Chuyện gì đang xảy ra? Nước Mỹ hoá khùng rồi sao?

Bên DC, ông Sanders là một thượng nghị sĩ cấp tiến cực đoan nhất, thiên tả nặng. Ông chủ trương tăng thuế đồng loạt cho tất cả thiên hạ kể cả giới trung lưu, nhưng "kê thù" cần phải triệt của ông là khối đại tài phiệt Wall Street. Ông chủ trương xé chặt các đại ngân hàng thành nhiều mảng nhỏ. Ông mạnh mẽ đã kích cả hai ông bà Clinton: ông chồng vi tội khi làm tổng thống đã thi hồi luật Glass-Steagall kèm chế các đại ngân hàng để họ trở thành những con khủng long quá lớn và quá mạnh không ai chống đỡ nổi những hành động ăn cướp của họ nữa; trong khi bà vợ thì là đồng minh vừa là bảo vệ các tài phiệt vừa chi tay lấy bạc triệu của họ. Chẳng hạn đại ngân hàng Goldman Sachs trả bà Hillary 675.000 đô đốc ba bài diễn văn, một loại "phong bì" kiểu Mỹ. Theo CNN, trong 14 năm qua, hai ông bà Clinton đã lánh 153 triệu tiền độc diễn văn, chưa kể gần hai tỷ tiền yểm trợ Quỹ Clinton Foundation. Thông điệp chống tài phiệt đã được giới cực tả hoan nghênh hết mình từ ngày tổ chức Occupy Wall Street ra đời, bây giờ được ông Sanders nồng lên thành đòn tài tranh cử tổng thống.

Ở đây, cũng cần nhắc lại năm 2008-09, cả hai chính quyền Bush và Obama đã phải đỗ hơn 800 tỷ tiền thuế của dân để cứu các đại ngân hàng, trong khi các thủ phạm khùng hoảng, tức là các tay chủ tịch, tổng giám đốc các đại ngân hàng chẳng những chẳng ai bị trừng phạt gì, mà lại còn tiếp tục được nhận hàng triệu "tiền thưởng". Cá nồng tức giận, nhưng bộ trưởng Tài Chính Tim Geithner của TT Obama giải thích "cần phải tôn trọng hợp đồng các vị này đã ký để lưu giữ họ, là những người có khả năng cao về kỹ thuật quản trị tài chính". Ông Geithner có vẻ như muốn bảo vệ tiền thưởng cho mấy ông tài phiệt, biết đâu chừng sau khi hết làm bộ trưởng sẽ cẩn nhớ mấy ông bạn vàng này cho job thơm với tiền thưởng cao? Trước ông Geithner là bộ trưởng Tài Chính Henry Paulson của TT Bush. Ông này còn tệ hơn nữa, xuất thân là Chủ Tịch Tổng Giám Đốc đại ngân hàng Goldman Sachs, một trong những ngân hàng mang cả kho nợ xấu và các "công cụ tài chính" bí hiểm đã gây diêu đứng cho thị trường tài chính Mỹ.

Tất cả chỉ là một đám mà dân ta gọi là "cá mè mệt lúa" thôi. Thông điệp đã kích đám này của ông Sanders đã thu hút được rất nhiều cảm tình của người dân thường, là những người đi làm cả năm chưa lãnh được lương một ngày của các đại tài phiệt. Khối dân này cũng tức giận khi thấy TT Obama đã chẳng dám đứng đến đám tài phiệt cá tra này, trong khi ông bà Clinton thì rõ ràng cũng vẫn chỉ là... cá mè mệt lúa thôi.

Ông Sanders chủ trương mang chế độ xã nghĩa vào nước Mỹ. Ông được sự cổ vũ nhiệt liệt của giới trí thức thiên tả trẻ vì họ cho là bà Hillary hoặc là chưa đủ cấp tiến, hoặc là già dối, mạo danh cấp tiến. Ông đòi tăng thuế nhà giàu tối đa để tăng trợ cấp cho bất cứ những ai có nhu cầu, hủy bỏ bảo hiểm y tế tư nhân để Nhà Nước cấp bảo hiểm y tế miễn phí cho cả nước, miễn học phí toàn diện từ tiểu học đến đại học. Một "Ông Già Noel" rồng lượng nhất. Đừng ai hỏi ông lấy tiền đâu ra. Chính trị gia, nhất là khi tranh cử, đều có bùa phép khiến tiền trên trời rơi xuống như Khổng Minh có phép cầu mưa bão vậy. Trong chính sách đối ngoại, ông tố bà Hillary vẫn còn quá điệu hậu, đã biểu quyết cho TT Bush đánh Iraq, sau đó, khi làm Ngoại Trưởng thì đòi đánh Libya, Syria, v.v...

Bên CH, ông ty phú Trump lại là người tự đấm ngực là bảo thủ nhất cho dù trong quá khứ, tất cả mọi người đều biết ông là cấp tiến. Ông Trump đã từng chủ trương tập trung bảo hiểm y tế vào tay một Nhà Nước, di xa hơn cả Obamacare, hô hào tự do pha thai, cố vỗ kiềm soát súng ống, tăng thuế đồng loạt,... Toàn là những quan điểm nền tảng của khối cấp tiến. Cũng từng là bạn thân giao với ông bà Clinton, đóng góp tiền mạnh cho Quỹ Clinton Foundation. Nhưng bây giờ thì người thấy mùi bát mản chống khối cấp tiến, ông thay quần áo, mặc bộ đồ bảo thủ cực đoan nhất. Chỉ trích Obamacare, chống phá thai, chống kiềm soát súng, đòi trực xuất tất cả hơn một chục triệu di dân lậu (trong khi hàng trăm di dân lậu làm việc trong các công ty xây cất và khách sạn của ông)... Nếu nói chính khách thời cơ thì ít người tráng trọng hơn ông Trump. Nói vắn hoa thì gọi ông Trump là theo chính sách "dân túy", nói nôm na thì ông là vua my dân, đồng thời cũng là người biết khai thác đúng mức và đúng lúc nỗi ấm ức và sợ hãi của dân da trắng. Vài tổ chức kỵ thị thương ton da trắng –white supremacist- đã hô hào ủng hộ ông Trump.

Ông Trump đang được khôi báo thủ cựu doan tôn thờ như người hùng. Chỉ vì ông đã triệt để khai thác được những đòi hỏi "sinh tử" của khôi báo thủ:

- 1) chống Obama và các chương trình cấp tiến lo tăng thuế để tăng trợ cấp: đây là điểm thu hút đại đa số giới trung lưu, nhưng cũng lôi cuốn khôi lao động da trắng đang hâm he bỏ đảng DC;
- 2) chống khôi di dân gốc Nam Mỹ cũng như từ Trung Đông: điểm này có hơi hám kỹ thị, thu hút được khôi da trắng kỹ thị dĩ nhiên;
- 3) chống sách lược chống khủng bố cũng như chính sách đối ngoại yếu đuối của chính quyền Obama, khiến sự an toàn của dân Mỹ và an ninh của nước Mỹ bị đe dọa nặng;
- 4) chống những quái chiêu phái đạo chính trị do khôi cấp tiến, nhất là truyền thông dòng chính, đang áp đặt lên thiên hạ: điểm này khá đặc biệt khi thăm dò cho thấy có tới 60% cử tri DC và cả khôi da đen và da nâu cũng bức minh về phái đạo chính trị.

Đã nhiên là ông Trump chưa làm tổng thống nên chẳng ai biết ông sẽ làm những gì, chỉ cần biết ông đang lớn tiếng là hép những chuyện mà rất nhiều người không dám nói, hay nói quá nhỏ không ai nghe được. Và đó chính là lá bùa thu hút hậu thuẫn của ông Trump. Nếu quý độc giả tin ý thi thấy có bốn điểm thu hút của ông Trump đều bắt đầu bằng chữ "chống", không có gì là tách cúc, cũng không nói rõ sẽ chống bằng cách nào. Không cần biết, cứ chống cho ta, chuyện gì khác rồi tính sau.

TNS Ted Cruz còn đặc biệt hơn nữa. Báo thủ cựu doan thứ thiệt chử không mập mờ thời cơ như ông Trump. Đã từng chống đối cấp lãnh đạo đảng CH trong quốc hội ngay từ khi vừa mới đắc cử thượng nghị sĩ. Với một chương trình còn... toát mồ hôi hơn ông Trump, như đóng cửa Bộ Giáo Dục, hủy bỏ sở thuế IRS, thi hành một mức thuế lợi tức 10% duy nhất không có điều kiện đặc miễn gì để không ai trốn thuế được nữa, tăng thuế doanh thu –sales tax- lên tới 19%, thu hồi Obamacare, cấm hôn nhân đồng tính, cấm di dân Hồi giáo,...

So với ba ông này thì các ông bà ôn hòa khác đều... chỉ là bà con với ông Vũ Như Cán, nhạt hơn nước canh rau muống.

Điều đáng nói là cả ba ông Sanders, Trump và Cruz đều bị giới lãnh đạo và chính khánh của cả hai đảng chống đối kịch liệt vì cả hai đều đùa quá xa, đến mức hoang tưởng luôn. TT Obama nói bông gió ông Sanders không có hy vọng gì nên tha hồ hứa trăng hoa biển (TT Obama dường như không nhìn thấy hình ảnh của chính mình, vua hứa cuội của năm 2008!). Thống đốc Iowa suốt ngày lên tiếng kêu gọi dân Iowa đừng bỏ phiếu cho ông Cruz. Ông Trump tệ nhất, bị tạp chí National Review, cơ quan ngôn luận quan trọng nhất của giới báo thủ, với những chính khách, chuyên gia và nhà báo báo thù nhất Mỹ, cho ra một số đặc biệt để đá kích ông Trump, tố ông không phải là báo thủ mà chỉ là loại chính khách Mỹ dâm hoạt đầu theo thời cơ chủ nghĩa, và ông Trump đang để lại tiếng xấu cho đảng CH và cả khôi báo thủ. Ta chỉ có thể thắc mắc nếu mấy ông này đắc cử tổng thống, làm sao làm việc với đảng phe ta, khanh nói tới đảng đối lập?

Nhìn vào bức tranh trên, những người được ủng hộ mạnh nhất lại là hai thái cực tuyệt đối. Làm sao giải thích cái tình trạng quái lạ, tréo cẳng ngỗng này?

Chính trị bây giờ chỉ có đòn đậm và xanh đậm. Nước Mỹ bây giờ phần hóa, đi vào lưỡng cực tả hữu nặng hơn bao giờ hết. Đảng DC ngày càng ngả về tả, trong khi đảng CH ngày càng rẽ về hữu.

Thái độ này phản ánh một sự bất mãn, thậm chí nỗi giận cung tận của dân Mỹ. Tại sao lại có hiện tượng này? Có phải sự nỗi giận đó phản ánh một sự bất mãn tột cùng đối với chính sách của TT Obama không? Có phải đây là già tài lớn nhất TT Obama để lại cho hậu thế không? Nếu đúng vậy, thì quả là một miếng mai trứa lớn nhất lịch sử Mỹ khi ta nhớ lại TT Obama đã tranh cử và đắc cử dựa trên chiêu bài đại đoàn kết toàn dân, không còn một nước Mỹ trắng Mỹ đen, không còn một nước Mỹ xanh Mỹ đỏ,... mà chỉ còn một Hiệp Chủng Quốc Hoa Kỳ.

Đã nhiên có nhiều cách diễn giải.

Khi bàn về sự nỗi giận của dân Mỹ, một độc giả ủng hộ DC đã giải thích cho kẻ viết này: cử tri CH nỗi giận vì họ mang nặng tinh phe đảng, nhầm mắt chống TT Obama, còn cử tri DC nỗi giận vì thấy quốc hội do CH kiểm soát chỉ giờ phả dám, là phe cánh với tài phiệt. Tất cả chỉ vì những sai lầm của CH, không phải lỗi TT Obama.

Điểm thứ nhất, "cử tri CH nỗi giận vì tinh phe đảng" sao? Làm như thế chỉ có cử tri CH là mang tinh phe đảng, còn cử tri DC thi không phe đảng vậy. Thật ra, cử tri CH đang nỗi giận chẳng những chống TT Obama, mà cũng chống luôn cả giai cấp thống trị đảng CH, mà tiêu biểu là những thống đốc Jeb Bush, Chris Christie, John Kasich. Tại Iowa, số phiếu của cả ba ông này cộng lại chỉ hơn 5%, trong khi tổng số phiếu của hai ông Trump và Cruz là hơn 52%. Nói cử tri CH nỗi giận vì tinh phe đảng là chẳng nhìn thấy hay không hiểu gì về thực trạng chính trị Mỹ mà chỉ là nguy biện mù quáng. TT Obama cũng không phải là tổng thống DC đầu tiên của Mỹ, nhưng đây là lần đầu tiên cử tri CH nỗi khùng chống một tổng thống DC. Sao cử tri CH không nỗi khùng dưới thời TT Clinton hay Kennedy?

Điểm thứ nhì, "cử tri DC nỗi giận vì thấy quốc hội do CH nắm da số chỉ biết phả dám và phe cánh với giới tài phiệt. Cũng vậy, đây không phải là lần đầu CH kiểm soát quốc hội, tại sao bây giờ mới gọi là "phả dám"? Mà nghĩ cho cùng, tại sao CH kiểm soát được cả hai viện quốc hội? Có phải các dân biểu và nghị sĩ CH đều là do dân bầu không? Cử tri bất mãn vi CH phả dám? Hay cử tri bất mãn nên bầu cho CH để khóa tay phe cấp tiến? Đầu là con gà, đầu là quả trứng? Đảng CH đang nắm da số tại cả hai viện quốc hội, sao có thể gọi đảng da số là "phả dám"? "Phả dám" là danh từ chỉ có thể áp dụng cho một nhóm thiểu số thôi. Nói về phe cánh với tài phiệt, nhìn vào bực ty ông bà Clinton nhận được thi biết ai phe cánh với tài phiệt. Tin mới nhất, ty phú George Soros mới ứng hộ bà Hillary thêm 6 triệu đô qua các quỹ "Super PACs" yểm trợ bà.

Bất kể lý do gì, trách nhiệm của TT Obama vẫn không thể chối cãi được. Những lập luận một chiêu bạch hoá cho TT Obama quên mất tổng thống là người được dân bầu để giải quyết những khó khăn, để tạo đoàn kết toàn dân, chứ không phải là người tạo phản hoá, hay bất lực ngồi nhìn phản hóa rồi lo đỗ thừa, giảng giải, chạy tội, trong khi mau mắn nháy ra đầm ngục khoe công khi có tin tốt.

Có một câu chuyện mang thật nhiều ý nghĩa mà ta không nên quên.

Cuối năm 2008, sau khi TNS Obama đắc cử tổng thống, khôi dân biểu và nghị sĩ CH đệ nạp lên tân tổng thống đắc cử một tờ trình trong đó ghi cả chục điểm quan tâm lớn nhất của khôi báo thủ CH. Một tuần sau khi tuyên thệ, TT Obama họp mặt với khôi dân cử này và trình bày chương trình an bang tinh tế của ông. Lãnh đạo khôi CH, dân biểu Eric Cantor đọc xong, lên tiếng hỏi tân tổng thống sao không thấy có một câu nào về quan điểm và ý kiến của CH? Tân TT Obama trả lời ngắn gọn "Chúng tôi thắng!" We Won! Mở màn cho cuộc "đấu giao hữu" bằng một cái tát tai như vậy, làm sao mong chờ có sự hợp tác hay "hòa hợp hòa giải" giữa hai chính đảng?

Ở đây, thay vì TT Obama nhảy lên ghế quốc trưởng, đứng trên hai đảng như TT Clinton đã làm qua sách lược "tam đầu chế" (triangulation: DC, CH, và tổng thống), của ông, thì TT Obama lại công khai đứng trong hàng ngũ DC, chống lại đảng CH. Nếu tổng thống không phải là quốc trưởng mà chỉ là chủ tịch đảng DC thì đảng CH chống ông là chuyện bắt buộc thôi.

Việc TT Obama lách quốc hội với Obamacare, hay qua mặt quốc hội như đánh Libya, cầm trực xuất di dân lậu, thỏa thuận với Iran và phê duyệt hiệp ước Liên Thái Bình Dương TPP, tất cả đều không giúp "hòa giải" gi với đối lập đang kiểm soát quốc hội. Với một thái độ khinh thường quốc hội như vậy, sao có thể trách CH không hợp tác. Mỹ có câu "Cần hai người mới nháy tango được" (Take two to tango).

Báo chí New York Times (30/1/2016) cho rằng "cá nước Mỹ thất vọng và bất mãn vì sự thoái hóa –decadence– của nước Mỹ". Quả vậy, hiện nay, cá nước bớt tin vào tương lai, đại đa số cho rằng nước Mỹ đang đi trật hướng, vẫn hoài bối khùng hoảng khi các tôn giáo hiện hữu ngày một mất ảnh hưởng, chính trị phân hoá, tăng trưởng kinh tế ảm đạm, thất nghiệp có giảm nhưng chậm hơn rùa, đối ngoại thi bất lực nhìn Nga, Trung Cộng và ISIS bành trướng thế lực. Cá nước bức minh vi tinh trạng ển ẩn xùi xìu, chẳng nạc cũng chẳng mờ hiện hữu và muốn tìm giải pháp mới, không với ông cực tả Sanders thi với những ông cực hữu Trump hay Cruz.

Báo Wall Street Journal (31/1/2016) phân tích về những xáo trộn trong chính trị Mỹ hiện nay, đã cho rằng "TT Obama chính là động cơ tạo nên sự xô sục này ("President Barack Obama is the catalyst that made everything boil over").

Nếu muốn thấy bằng chứng cho tinh tạng phân hoá hiện nay thì chỉ cần biết những tổ chức chính trị cực đoan nhất là Tea Party bênh hữu, Occupy Wall Street bênh tả, và Black Lives Matter của khôi dân da đen, đều ra đời dưới thời của TT Obama.

Việc phân hoá và cực đoan hoá ngày càng trầm trọng là một tin rất đáng lo ngại. Trong tương lai, có nhiều triển vọng bà Hillary sẽ đắc cử tổng thống. Bà sẽ đối xử với đối lập CH như thế nào? Tinh trạng có khả quan hơn không? Trong một cuộc tranh luận gần đây giữa các ứng viên tổng thống bên DC, trả lời câu hỏi "ai là kẻ thù của bà?", bà Hillary nói ngay "đảng CH".

Điển đản mang cực tả Huffington Post nhận định trong tinh trạng bất mãn nặng nề từ ta qua hữu hiện nay, việc bà Hillary hô hào "chúng ta đang đi đúng đường, cứ tiếp tục thôi" chỉ khiến thiên hạ phải gãi đầu gãi tai thôi.

Hai chính đảng không hợp tác với nhau mà chỉ lo đánh nhau thi kết quả sẽ không gì khác hơn là... ngày tàn của đại cường Cờ Hoa sau khi đã thống trị thế giới từ sau ngày chiến thắng Thế Chiến Thứ Nhất, là thế chiến đánh dấu sự xụp đổ của các đế quốc Âu Châu.

Cứ theo lý luận cũn mỗi khi ta thấy tin tốt, chuyện xảy ra dưới tổng thống nào thi tổng thống đó chịu trách nhiệm, Bin Laden bị giết khi Obama làm tổng thống, công của TT Obama, đúng không? Như vậy, nói về già tài chính trị, có phải sự phân hoá và ngày tàn của "đế quốc" Mỹ xảy ra dưới tổng thống nào thi tổng thống đó chịu trách nhiệm, phải không? Đó chính là già tài lớn nhất mà TT Obama để lại cho hậu thế không, bắt kể giảng giải, đỗ thừa hay bào chữa như thế nào. (07-02-16)

Ghi chú: Trong bài viết tuần trước, có viết sai South Carolina là tiểu bang tây nam. Đã nhiên SC nằm ở đông nam. Xin cáo lỗi cùng quý độc giả.

Vũ Linh

Tìm Hiểu: Tổ Chức Bầu Cử Tổng Thống Mỹ

02/02/2016

Dân Chủ Có Thể Thua?

26/01/2016

Cộng Hoà Thắng Được Không?

19/01/2016

Marco Rubio: Một Obama Của Cộng Hòa?

12/01/2016

Nhìn Lại Một Năm Obama

05/01/2016

Nước Mỹ Bị Dồn Nén

29/12/2015

Ngôi Sao Mới: Ted Cruz

22/12/2015

Đổi Mới: Chuyện “Phải Đạo Chính Trị”

15/12/2015

Cuộc cách mạng văn hóa “long trời lở đất” mà ngôn ngữ “hiện đại” gọi là “nỗi cộm” chính là cuộc cách mạng của… “phải đạo chính trị”.

Cái cụm từ này do tác giả “sáng chế” ra để dịch cụm từ Mỹ “political correctness”, không biết có chính xác không, nếu có độc giả nào uyên bác về tiếng Việt muốn sửa cho chính xác hơn thì tại hạ xin lánh giáo.

Phải đạo chính trị ở đây mang ý nghĩa hợp với trào lưu tư duy mới, tư tưởng chính trị thời thượng, hợp với tư tưởng mà mấy ông Tây gọi là “à la mode”, tức là hợp thời trang. Ngôn ngữ đại tài hiện đại gọi là “tư duy mô-đen”!

Thời trang chính trị, giống như thời trang quần áo, thay đổi như cờm bùa. Nhưng thời trang quần áo thì ít khắt khe hơn. Nếu như quý vị mặc bộ quần áo hết hợp thời trang thì cả làng sẽ dởm ngó, chê bai như… anh nhà quê, cười lén sau lưng quý vị, ngoài ra không có hậu quả gì tai hại hơn. Như một ông ca sĩ hay “em xí” đến tuổi cõi lai hy mà vẫn nhuộm tóc đen láy, chải tém ruồi đầu là trott chán, vẫn chưa chịu nhuộm tóc vàng chải thẳng lên trời như mấy anh kếp Choi Soong Doong, thì cũng chẳng sao. Hay ông mặc quần dài quá gót giày tới cà chục phân, cũng chẳng bị bắt phải giải nghệ.

Nhưng thời trang chính trị thì kinh khủng hơn nhiều. Vì phạm chuyện phải đạo chính trị thì… nhẹ thì bị xi và, chửi bới trên báo, trên tv, nặng thì mất job, tiêu sự nghiệp. Công trình cầy cuốc cả đời tiêu tan thành mây khói chỉ qua một câu nói.

Đây là bằng chứng!

Cách đây không lâu, ông ty phú già chủ một đội bóng rổ của Los Angeles đi ăn “phở” với cô dâu nhí. Cô này có gian ý, tinh chuyện khiêu khích ông già, thu thanh trận cãi nhau, hy vọng bắt đìa được thêm tí ti mặc dù đã kiếm được bộn bạc rồi. Khi ông già được bà dâu nhí tẩm súc có cắp tay với một người anh cầu thủ bóng rổ da đen trẻ, thi đí nhiên cụ ty phú lên cơn ghen trách cô này đã qua lại với “tui nò” (these people), ý muốn nói “tui da đen”. Một cụ già đã qua cái ài cõi lai hy từ cà chục năm rồi, mà thấy cô dâu nhí cặp với một anh thanh niên trẻ tuổi, cao ráo, đẹp trai, chưa bao giờ cầm viagra, không lên cơn ghen mới là lạ. Cô dâu nhí thu âm được câu nói khó nghe này, nhưng có lẽ tổng tiền không được, nên tung mẩu băng thu thanh ra cho báo chí đăng choi. Thế là một làn sóng “phải đạo chính trị” nổ lên như sóng thần tsunami. Bất quá tang tay da trắng già này ký thị da đen!

Thời buổi một ông da đen làm tổng thống mà còn dám ký thị da đen, quả là to gan, đáng bị trời đánh.

Trời chưa đánh thì truyền thông phe ta đã đánh rồi. Không ai cần biết chuyện cô dâu nhí là da đen, cũng chẳng ai thèm nghĩ đến chuyện cô này có gian ý, lên thu thanh cuộc cãi vã tay đôi giữa hai người, để tổng tiền rồi phổ biến cho cả thế giới biết.

Tổng cuộc bóng rổ NBA xanh mặt, sợ bị đánh lây vì tất cả các chủ đội bóng rổ đều là mấy ông ty phú da trắng trong khi hầu hết các cầu thủ là da đen. Vội vã trừng phạt không cho ông tham gia vào mọi sinh hoạt của đội bóng rổ, cho dù đây là đội của ông 100%, ép ông phải bán đội bóng rổ luôn.

Tiêu tan sự nghiệp. Đó là việc “phải đạo” về màu da.

(Xin mờ ngoặc: câu chuyện này cũng có điểm “ngoại vi” đáng lưu ý: một bài học cho các “bò già thích gặm cỏ non”, không bị dẽo tiền cũng bị tổng tiền, Mỹ hay Việt ty nạn cũng không thoát quy luật này.)

Nhưng bây giờ thì chuyện “phải đạo” đã lan ra ngoài xung đột màu da, nhiễm qua tôn giáo, nhất là khi đựng vào Hồi giáo.

Trong vụ 9/11, cả thế giới biết đó là hành động khủng bố Hồi giáo. Nhưng TT Bush dĩ nhiên đã mau mắn “nói cho rõ” là nước Mỹ không chống Hồi giáo, chỉ đánh tên khủng bố Hồi giáo quá khích thôi. Nghe cũng phải thối.

Nhưng TT Obama cảm thấy chưa đủ, sợ mấy anh khủng bố chưa vửa ý, tiếp tục đánh Mỹ nữa. Vừa nhậm chức, ông đi ngay qua Thổ Nhĩ Kỳ và Ai Cập, là những nơi có nhiều ông bà Hồi giáo lảng tai nghe nhất Trung Đông để xin lỗi và hứa kính trọng Hồi giáo. Vẫn cảm thấy chưa đủ, ông ra lệnh cấm không được dùng cụm từ “khủng bố Hồi giáo” luôn.

Khi một anh thiếu tá Hồi giáo trong quân đội Mỹ vác súng bắn hàng loạt các chiến hữu, miệng hô "Allah Vĩ Đại", Nhà Nước Obama xếp loại vụ án này như là "bạo động sờ làm" (workplace violence).

Mới đây nhất, một anh học sinh tên là Ahmed Mohamed, chế ra một cái đồng hồ, mang vào trường khoe. Cái đồng hồ đó không giống bất cứ đồng hồ nào khác. Nó là một tấm "computer board" màu xanh lá cây, với chi chít những nút hàn chì, và chẳng chịu dây xanh đó, nỗi qua cái hộp điện từ nhô với số phút và giờ bằng điện màu đỏ chớp chớp, kêu bập bênh. Bất cứ ai đã coi những phim Mỹ kiểu như loạt phim truyền hình "24" thì khi nhìn thấy "đồng hồ" của anh Ahmed sẽ tống cửa chạy thực mạng để tránh bom nổ chậm ngay.

Bà giáo hét hồn, gọi cảnh sát đến công tay mang anh nhóc và cái đồng hồ đi kiểm tra. Dĩ nhiên anh được thả ra tuy bị treo giò mấy ngày vì gây náo loạn trong trường, cho dù là chuyện náo loạn là vì bà giáo la hoảng và gọi cảnh sát.

Chuyện chẳng ra gì, nhưng vi phạm "phái đạo chính trị" nghiêm trọng vì anh học trò này là Ả Rập, thuộc loại bất khả xâm phạm trong chính sách vuốt ve Hồi giáo và Ả Rập với hy vọng đại cương Cờ Hoa được tha mạng. Thế là truyền thông phe ta làm rùm beng. TT Obama mau mắn mời anh nhóc này đến viếng thăm Tòa Bạch Ốc, trịnh trọng đón như đón người hùng của thế kỷ, và ca tụng anh là một thiên tài. Facebook và Twitter vội vã mời anh vào làm việc, mặc dù anh chỉ mới 14 tuổi. Báo cá nước làm rùm beng, xí và sự ngu dốt của cái bà giáo dám đựng vào cái anh nhóc mang tên của Đấng Tiên Tri Mohamed.

Nhưng chỉ có đúng một mẫu tin ba dòng trên Yahoo ghi nhận là sau đó, người ta khám phá ra anh nhóc này chẳng chế tạo gì hết. Anh chỉ mua một cái đồng hồ báo thức bình thường, mang về gỡ ra, ráp lại trong cái hộp cạc-tông mang vào trường lấp ló với bạn chơi, không ngờ là trở thành thiên tài của thế kỷ. Truyền thông diễn giải "thưa quý vị, đồng hồ không phải là vấn đề, Ahmed Mohamed bị bà giáo nghĩ ngờ và cảnh sát bắt vì cái tên Ả Rập mới là chuyện quan trọng". (Cập nhật: anh nhóc này và cả gia đình đã dọn qua sống tại Qatar "để tránh bị kỳ thị tại Mỹ", theo lời giải thích của ông bố)

Một anh nhóc khác, Josh Welch, mới bảy tuổi, dùng chất dẻo nắn hình một cái súng lục thô thiển, mang vào trường dơ lén nhầm bắn một cậu bạn nhỏ miệng hô "dùng dùng" chor. Quí vị có thể tưởng tượng cái súng nắn bởi anh nhóc bảy tuổi nó như thế nào. Chuyện trẻ con vần vấn? Không, nhà trường lập tức đuổi anh nhóc này vì cái tội đã "mang vũ khí vào làm náo loạn trường". Truyền thông không bao nào thanh minh thanh nga bênh vực anh nhóc, mà trái lại, xùm vào xí và bố mẹ đã không biết dạy con, dung túng cho cái văn hoá cao bồi đó. TT Obama không đá động gì về chuyện này, và dĩ nhiên không mời anh nhóc bị oan này vào thăm Tòa Bạch Ốc. Truyền thông lại biện giải. Cây súng giả không phải là vấn đề. Văn hoá xài súng mới là chuyện quan trọng đáng nói.

Sự thật là gì? Anh nhóc Welch là da trắng theo Thiên Chúa giáo. Không phải là đối tượng đáng nịnh như anh Ahmed là Ả Rập theo đạo Hồi.

Đi xa hơn nữa, phái đạo chính trị đòi hỏi tìm cách giảm thiểu ảnh hưởng của Thiên Chúa giáo, không phải vì Thiên Chúa giáo là cái gì xấu xa, mà để tránh chuyện gọi là "đối xử không công bằng giữa các tôn giáo", "tuyên truyền quá mức" cho cái đạo này.

Mấy cái cảnh Chúa sinh ra đời trung bày trong dịp Giáng Sinh đã bị cấm từ lâu rồi, khỏi bàn nữa. Bây giờ người ta bàn đến chuyện xoá bỏ những gì khác dính dáng đến Thiên Chúa giáo. Chưa biết chừng nào thiên hạ sẽ bàn chuyện bỏ ngày nghỉ lễ Giáng Sinh hàng năm. Nếu chuyện này xảy ra, kẻ viết này trộm đề nghị ai muốn tôn vinh ngày đó và nghỉ ở nhà cứ việc nghỉ, người nào chống việc nghỉ lễ Giáng Sinh có quyền vẫn đi làm như thường. Ai đồng ý xin giờ tay!

Tại trường College of Coastal Georgia, một cô bé tiểu học bị nhảy mũi - hắt xì hơi -, cõi bạn ngõi bên cạnh nói "bless you". Đại ý nguồn gốc câu này cũng hơi dị đoan và khôi hài. Mỗi lần nhảy mũi là hơi thở và nhịp tim bị gián đoạn. Theo truyền thống tín ngưỡng xưa xưa gi đó, mấy người chung quanh đều xùm lại chúc "God bless you", đại để xin Chúa ban phúc cho khôi phục. Cái ý nghĩa dị đoan này đã biến mất từ lâu lắm rồi vì cả ty người hắt xì hơi mà không cầu xin Chúa tha mạng, vẫn sống nhăn. Nhưng cái "bless you" thì vẫn tồn tại. Ngay cả dân ty nạn qua đây cũng được cái phép phai nói "bless you" ngay, không chúc "bless you" là y chang bị nhìn chằm chặp như một người tuyệt đối bất lịch sự, chắc mồi từ rùng rợn đến xù ván minh. Chẳng ăn nhập gì với tôn giáo.

Ấy vậy mà cái ông giáo sư Leon Gardner, có bằng tiến sĩ Mỹ chứ không phải tiến sĩ Xã Nghĩa, nghe thấy câu "bless you" đã treo giò cô bé, đuổi ra khỏi lớp ngay, còn trừ điểm trong bài thi. Vì cái tội mang tôn giáo vào học đường! Mà quả là thay, đây không phải là chuyện hy hửu, có một không hai, mà báo dâng đã cõi ra là hai ba trường hợp tương tự đã xảy ra tại vài trường khác.

Binh dâng tôn giáo là điều cũng đúng thôi. Nhưng hình như đi đến mức lố bịch chỉ có mấy ông giáo sư cấp tiến rành hơi mới nghĩ ra được.

Phái đạo chính trị về tôn giáo cũng bắt đầu lan qua thể thao. Tại một trường trung học, một anh quarterback của bóng bầu dục football Mỹ ôm banh chạy hơn 70 yards vượt qua lằn mức đối phương được "touchdown", mừng quá vì là chuyện hy hửu hùng như chẳng bao giờ xảy ra, quỷ xuông "tạ ơn Chúa". Thế là bị trọng tài phạt vì tội "hành xử không theo tinh thần thể thao" (unsportman-like conduct).

Tại một trường trung học khác ở tiểu bang Washington, ông bầu sau một trận đánh thắng đã lâm bầm vài câu kinh tạ ơn Chúa. Ông liền bị cấm không được đọc kinh, hay quỳ gối hay cúi đầu, chỉ được làm những hành động này trong phòng riêng một mình, không được để cho bất cứ một học sinh nào nhìn thấy. Làm như thế quỷ gối, cúi đầu đọc kinh đã trở thành một cử chỉ xúc phạm thuần phong mĩ tục, tác hại kinh khủng trên đầu óc các học sinh gây gợn vỗ tội vây. Ông bầu này phản đối và bị treo giò ngay.

Tinh thần thể thao theo tu duy phái đạo chính trị là không được cầu khẩn hay tạ ơn Chúa Phật gì hết. Nhưng chắc cầu Đấng Allah thi không bị rắc rối.

Có điều đáng nói nữa là không thấy ai đá động gì đến Phật giáo. Khi công ty quần áo Buddha Jeans tung ra một quần cao bồi có hình Đức Phật Di Lạc làm biểu tượng, gắn ở cái túi sau đít quần, ngồi xuống tức là ngồi lên hình Đức Phật, không thấy có ai lên tiếng phản đối hay than phiền là xúc phạm đạo Phật.

Từ tôn giáo, chuyện phái đạo được chuyển qua vấn đề đồng tính.

Cách đây không lâu, đồng tính bị coi như một thứ bệnh, không bệnh thân xác thì cũng là bệnh đầu óc. Nhưng đó là chuyện xa xưa. Thời buổi văn minh ngày nay, đồng tính không còn bị coi là bệnh nữa. Những nghiên cứu khoa học cho thấy đó là chuyện... trời sinh, từ trong "din" (gene), không phải là một cái tội hay lỗi gì của người đồng tính. Do đó, phải đối xử công bằng, hơn thế nữa, tôn trọng họ. Cũng đúng, không sai. Họ yêu hay ghét ai cũng là chuyện cá nhân, chẳng có gì phải chui vào phòng rình rập họ rồi có ý kiến này nọ.

Rồi từ chấp nhận đồng tính đi đến chấp nhận hôn nhân đồng tính thì cũng chỉ là vấn đề ngày tháng thôi. Thiên hạ sẽ điện đầu không còn biết ai là chồng, ai là vợ nữa. Những câu nói kiểu "his husband" hay "her wife" riết rồi nghe cũng quen thôi. Rồi cũng sẽ tới chuyện... con cái và bố mẹ, quan hệ gia đình.

Trong tư tưởng tiến bộ mới, sẽ không còn "bố" hay "mẹ" nữa. Đại khái, tất cả các giấy tờ hành chính gì đó đều sẽ phải bị sửa đổi để không còn ghi father hay mother nữa, mà chỉ còn ghi "parent 1", "parent 2". Ai là 1, ai là 2, thì chắc phái... đánh tú tú! Ké viết này cũng hết biết phải dịch ra tiếng Việt làm sao cho n... phái đạo!

Mai mốt, mấy đứa trẻ lớn lên sẽ có... hai bố mà không mẹ, hay hai mẹ mà không bố. Nếu chúng rối trí thi... ráng mà giải thích thôi. Đại khái nếu trẻ con hay hỏi những câu hỏi dám dở khó trả lời, kiểu như chúng hỏi hai ông bố "mẹ của con đâu?", hay hỏi hai bà mẹ "bố của con đâu?" thì sẽ trả lời như thế nào?

Mùa thu vừa qua, Đức Giáo Hoàng viếng thăm nước Mỹ. Tòa Bạch Ốc mở đại yến khoản dái. Trên bàn khách danh dự là vua anh chị đồng tính cùng với một mục sư đồng tính công khai, chuyên môn xi và Giáo Hội là hủ lậu. Ý đồ là chụp hình Đức Giáo Hoàng ngồi chung với những người này, để tạo cảm tưởng là đồng tính đã được Đức Giáo Hoàng mặc nhiên chấp nhận. Nhưng Vatican nhìn rõ mưu đồ nêu đã nhấn mạnh với Nhà Trắng tuyệt đối không được chụp hình kiểu đó. Đức Giáo Hoàng là người có tinh thần cấp tiến rất cao, nhưng chưa đến độ muốn nhìn nhận đồng tính. Câu chuyện chỉ phô trương ra hình ảnh một tổng thống tuy rất phái đạo chính trị, nhưng không tế nhị lắm nếu không muốn nói là có tinh thần mung lung khêu chán Đức Giáo Hoàng.

Tại tiểu bang Michigan, là tiểu bang có nhiều cử tri Ả Rập và Hồi giáo nhất nước Mỹ, có một anh nhà báo hơi già, mở cuộc điều tra, đi vào mấy tiệm bánh của dân Hồi giáo, đặt bánh cưới. Chẳng có chuyện gì đặc biệt xảy ra. Cho đến khi anh yêu cầu gần trên chóp cái bánh hai anh đồng tính ôm nhau, thay vì có dấu chung chung bình thường, thì mấy tiệm bánh từ chối không bán nữa. Chuyện "ký thi đồng tính này" chẳng thấy truyền thống lên tiếng gì hết. Hồi đồng thành phố cũng im rờ.

Chà bù tại Colorado, một tiệm bánh không nhận đặt bánh cho một đám cưới đồng tính bị đánh trả lời. Chủ tiệm biện cớ theo Thiên Chúa giáo, vì lý do tôn giáo không thể dính líu tới chuyện đám ông lấy con trai. Bị thành phò phạt tiền tới đóng cửa tiệm luôn. Và truyền thông xùm lại đánh hội đồng.

Hai hành động giống hệt, nhưng phản ứng hoàn toàn khác, tại sao?

Tại Michigan, mấy anh đồng tính bị lép vế so với mấy anh Hồi. Chỉ vì cùi tri Hồi giáo nhiều hơn số dân đồng tính gấp bội.

Chưa hết. Cái đà phái đạo chính trị trong vấn đề này lại còn đi luôn tới chuyện... chuyển giới, mổ xẻ để thay đổi giới tính, từ đàn ông qua đàn bà, và từ đàn bà qua đàn ông. Cái chuyện chuyển đổi giới tính đã biến thành một thứ quyền thiêng liêng, thuộc loại "nhân quyền quan trọng nhất của loài người tiến bộ", phai triệt để tôn trọng.

Anh lính Bradley Manning, thủ phạm vụ xì cát vạn email bí mật quốc phòng cho WikiLeaks, mới đây đã quyết định chuyển giới, muốn mổ và chích hormones để chuyển qua đàn bà. Anh ta đang bóc lột - 35 năm - do đó chí phí chuyển giới, anh ta đòi Nhà Nước phải trả. Và đúng theo... phái đạo chính trị, tôn trọng "nhân quyền" của anh ta, Bộ Quốc Phòng của TT Obama chấp thuận cho anh đổi giới, và sẽ trả tất cả mọi chi phí liên hệ, từ mổ xẻ cắt những gì không cần thiết đến cung cấp thuốc hormones đàn bà giúp nở nang những chỗ... cần thiết. Dĩ nhiên trả bằng tiền thuế của quý vị và kè hèn này mà chẳng cần hỏi ý kiến trước. Tất cả hồ sơ lý lịch cũng sẽ được sửa đổi để ghi nhận đây là nữ từ Chelsea Manning, tên mới mà anh ta - xin lỗi, chỉ ta - đã lừa.

Anh lực sĩ diễn kinh Bruce Jenner đã từng chiếm nhiều huy chương tại Thế vận hội 1976, có vợ và hai con đần đủ, bất thính linh muôn đổi qua đàn bà. Đĩ mổ xé, cắt phần "không cần thiết", bơm ngực, đổi tên là Caitlyn (!) Jenner. Thây kệ, anh làm gì là chuyện của anh ta – hay chị ta! Nhưng cái vở vẫn là một tổ chức chuyên tặng giải thể thao là ESPY với vã trao giải thưởng "Can Đảm Nhất" cho chị ta. Can đảm ở điểm nào? Dám cắt bỏ cái phần quan yếu nhất?

Tại một trường trung học ở Missouri, một anh học sinh 17 tuổi lấy tên con gái là Lila Perry, tự cho mình là con gái, mặc dù thân thể, mặt mũi, và tất cả các... bộ phận trên cơ thể đều 100% đực rựa. Rồi nhất định đòi dùng phòng tắm của nữ sinh, mặc dù đây là phòng tắm tập thể cho nữ sinh tắm chung. Nhà trường bên xây một phòng tắm đặc biệt riêng cho một mình anh để anh ta khỏi phải tắm chung với mấy thằng bạn đực rựa, nhưng anh ta nhất định không chịu, cho là nhà trường như vậy vẫn chưa công nhận quyền của anh muốn được là đàn bà trọn vẹn, không ký thi. Nhà trường, cho phái đạo chính trị, tôn trọng đời hỏi của anh, cho anh vào phòng tắm của nữ sinh. Thế là các nữ sinh nhảy nhõm lên phản đối, cả cha mẹ cũng xuống đường biểu tình chống nhà trường. Nhà trường bối rối nghệ thuật không biết phải làm gì cho phái đạo.

Chi có cái xứ Mỹ quái gở này mới có những chuyện quái lạ như vậy. Ké viết này đề nghị cho anh học sinh này lựa chọn, một là vô bệnh viện tâm thần, hai là chịu bị thiến như thái giám rồi sẽ được vào phòng tắm nữ! Bảo đảm anh này sẽ tinh ngô ngay.

Văn chưa hết. Bây giờ người ta còn nghĩ đến chuyện giới tính được quyết định bởi "tư duy" chứ không phải theo hình thể thân xác nữa.

Mới đây, đại học Knoxville của Tennessee khuyến cáo không được dùng các danh từ "he" hay "she" để chỉ một nam hay nữ sinh viên, mà phải dùng "ze" để chỉ tất cả mọi người, tránh được chuyện kỳ thị nam nữ và tránh gây bối rối cho những người đối giới tính, không biết mình là nam hay nữ nữa. Theo khuyến cáo, thi không ai có thể bị phân loại nam hay nữ theo "hình dáng thân thể" (physical appearance), mà phải theo ý thích của người đó.

Ví dụ tôi là đàn ông 100% nhưng muốn được coi là đàn bà, lấy tên đàn bà thì phải coi tôi là đàn bà! Phái tôn trọng "nhân quyền" của tôi, quyền lựa chọn của tôi! Khi chào một người, phải hỏi trước người đó muốn nghe "chào ông" hay "chào bà", good morning sir hay là good morning maam, tùy ý người đó, không được tự tiện chào bậy!

Ké viết này thắc mắc, thế thi gặp một người... nura nạc nứa mờ thi chào như thế nào? Thay vì phải gọi là sir" hay "maam", thi chẳng lẽ phải gọi là... saam? Hay là gặp ai cũng... Good morning saam cho chắc ăn?!

Hiện nay, đại học California đang soạn thảo một chính sách mới cho trường, trong đó tuyệt đối cấm mọi lời nói và hành động mang tính chất bất khoan dung. Mỹ gọi là intolerance, tức là có dụng chạm đến dân thiểu số, dân đồng tính, dân khác tôn giáo,... Đại khái đó là một thứ luật... không khoan dung cho những thái độ không khoan dung! Tiếng Mỹ gọi là no tolerance for intolerance! Không biết quý độc giả có ai để ý thấy cái màu thuần quái lạ của cái luật phái đạo mới này không nha.

Phái đạo chính trị bây giờ cũng bao luôn chuyện bảo vệ môi sinh, thú vật.

Một cô gái tình nghịch tên là Stephanie Moore, chụp hình đang cười trên lưng một con rùa lớn tại bãi biển Florida. Bức hình được phổ biến lên mạng. Thế là cảnh sát ập vào nhà, còng tay cô, làm biển bắn đura ra tòa vì tội... làm phiền con rùa (disturbing a marine turtle)! Ké viết này thè danh dự đây là chuyện bảo Mỹ đang đáng hoàng, không phải do kẻ viết phia ra để bối bác.

Trong cái thế giới phái đạo quái dị này, người ta tôn bạc tỷ để bảo vệ súc vật, kể cả ruồi, muỗi, sâu bọ,... nhân danh bảo vệ môi sinh. Anh ty nạn nào dám ăn mòn cờ tay bảo đảm sẽ đi tù một gông. Đá một con mèo cũng được cho đi bóc lichen ngay.

Nhưng ngược lại, các cô ham vui thi có quyền phai thai tự do, tức là giết thai nhi tùy hỷ. Đụng đến chuyện này là đúng đến nhân quyền của các cô, chồng phụ nữ. Không ai thắc mắc chuyện "nhân quyền" của cái thai nhi dĩ nhiên, vì thai nhi không là người, chẳng là gì hết. Cho dù đã có tay chân, tim óc, tuy chưa phát triển đầy đủ. Vẫn giết được nhân danh nhân quyền của phụ nữ.

Còn biết bao nhiêu chuyện khác không dù chỗ để đăng trong bài này.

Ôi ba má ơi, phái đạo chính trị theo xu hướng văn minh cấp tiến đến những mức này thi quá là.. hết ý! Thiên hạ diên tiết, bầu cho ông Trump là đúng quá rồi còn gì nữa! Bây giờ thi chắc quý vị hiểu rõ tại sao cái ông vịt khùng Donald Trump lại đang được hậu thuẫn quá cỡ như vậy.

Phái chảng đó chính là kiểu Thay Đổi – Change - mà ứng viên tổng thống Obama đã hứa năm 2007? (Tất niên năm con Dê)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Cộng Đồng Hồi Và Khủng Bố

08/12/2015

Truyền Thông: Từ Bầu Cử Đến... Little Saigon

01/12/2015

Khủng Bố: Làm Gì?

24/11/2015

Thứ Sáu 13 Đẫm Máu

17/11/2015

Syria: TT Obama Đang Làm Gì?

10/11/2015

Cuộc Điều Tranh... Huề Vốn

03/11/2015

Thần Tượng Cộng Hoà Trump: Dấu (!) Lớn

27/10/2015

Cuộc Tranh Luận Dân Chủ

19/10/2015

Thần Tượng Dân Chủ Hillary: Dấu Hỏi (?) Lớn

13/10/2015

Lò Lửa Trung Đông

06/10/2015

Thỏa Ước Iran: Một “Quái Ước”!

29/09/2015

xxx

Đối với một thỏa ước có quá nhiều “quái lạ” như vậy, câu hỏi là tại sao TT Obama vẫn khư khư ôm chặt như vậy? Bất chấp chống đối của hai phần ba TV, và bất chấp 60% dân Mỹ chống luôn. Ké viết này chỉ có thể đoán mò đây có lẽ là cái giá mà TT Obama chấp nhận trả để nhận được sự giúp đỡ ngầm của Iran, đánh ISIS dùm. Đại khái Iran kêu TT Obama bỏ cấm vận thì chúng tôi mới có tiền và có thể mua vũ khí đánh ISIS chứ! Khô có thể có được một giải thích nào khác.

Như vậy, ta thấy TT Obama đã đánh đổi mối nguy cơ nguyên tử về lâu về dài lấy việc diệt trừ được mối họa ISIS hiện hữu trước mắt. Bài toán không khó lắm. ISIS là mối nguy khi ông còn làm tổng thống, bom nguyên tử Iran là mối nguy khi ông đã về Hawaii tắm biển từ lâu rồi.

TT Obama và các đồng minh của ông sẽ phải nhận trách nhiệm trước lịch sử về là bài liều mạng này. Điều này không ai chối cãi được. Lịch sử sẽ trả lời TT Obama tính toán có đúng hay không. Vì hoà bình của nhân loại, kẻ viết này thật tình mong đây là một tuyệt chiêu của TT Obama và ông đã tính toán rất chính xác. Hy vọng như vậy! TT Obama đã đặc cùi nhờ bản “hy vọng” mà!

Dù sao thì ai cũng thấy cả hai thành tích để đời của TT Obama, đối nội Obamacare và đối ngoại thoả ước Iran, đều là hai thành tích... chui qua cửa hậu, cả hai thành quả để đời đều bị trên dưới 60% dân Mỹ chống. Obamacare cũng chui qua cửa hậu, nhưng ít ra cũng được 59 phiếu tại Thượng Viện, trong khi hiệp ước Iran chỉ được có 34 phiếu, mà lại còn chẳng ai ký, cũng chẳng có hiệu lực áp chế gì hết.

Đắm ngực khoe công có phần hơi lố lăng. Nhưng trong thời buổi hạn hán thành tích ngày nay của Nhà Nước Obama, bất cứ thành quả nào dù nhỏ đến đâu hay dù dựa trên “hy vọng” tới đâu cũng cần phải khua chiêng trống cho to. Một vài giọt nước trong khát cũng hết sức quan trọng. (27-09-15)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Thế Sư Đảo Điện

22/09/2015

Thảm Trạng Di Dân Âu Châu

15/09/2015

Trắng Đen Giết Nhai

08/09/2015

Mặt Trời Hillary Bị... Nguyệt Thực

01/09/2015

Cấp Tiến – Bảo Thủ

25/08/2015

So Sánh Obama – Hillary

18/08/2015

Đại Nhạc Hội Cộng Hòa

11/08/2015

Dân Chủ: Đảng Của Dân Nghèo?

04/08/2015

Hiện Tượng Trump

28/07/2015

Đồng Tiền Trong Chính Trị Mỹ

21/07/2015

Khi Bác Tập Mở Ngân Hàng

14/07/2015

Nhân Ngày 4/7: Nói Chuyện Cờ

07/07/2015

Một Tuần Lễ Vĩ Đại Cho TT Obama

30/06/2015

xxx

Nhìn vào hai quyết định mới nhất của TCPV, ta thấy rõ cả hai đều mang nặng màu sắc chính trị, không còn là thuần túy pháp lý, dựa trên Hiến Pháp nữa. Nói cách khác, TCPV đã biến thế, trở thành một tổ chức bị chính trị chi phối ngày càng mạnh. Hầu hết các quyết định của TCPV gần như đều có thể tiên đoán trước phần nào khi là phiếu của 8 người đều bị chi phối bởi quan điểm chính trị, với 4 vị cấp tiến và 4 vị bảo thủ. Chỉ có một vị sảng qua sảng lại khó đoán trước và là tiếng nói quyết định.

Như vậy mới thấy rõ vai trò càng ngày quan trọng của việc bầu tổng thống. Bầu một vị bảo thủ hay cấp tiến sẽ đưa đến việc bổ nhiệm thẩm phán bảo thủ hay cấp tiến cho đến mân đời, từ đó có thể thay đổi hướng đi toàn xã hội. Các thẩm phán không còn là những người chỉ nhắm mắt áp dụng luật lệ và Hiến Pháp, mà đã thành những người có thể định hướng tiến của xã hội, tùy theo cách họ diễn giải Hiến Pháp.

Nhìn chung về TT Obama, phải công nhận dưới triều đại của ông, nước Mỹ đã chuyển hướng mạnh qua phía tâ

Năm xưa TT Obama đã tuyên bố ông thán phục TT Reagan vì TT Reagan đã để lại dấu ấn lớn trong xã hội Mỹ khi ông chuyển hướng cả nước về phía bảo thủ, biến cái danh từ "cấp tiến" –liberal- thành một thứ ngáo ộp ai cũng tránh né. Ý định của TT Obama là muốn theo gương TT Reagan, để lại ấn tượng lớn trong xã hội Mỹ, nhưng trong chiều hướng đối nghịch. Có nghĩa là ông sẽ cố phục hồi tư tưởng cấp tiến, đánh bại tư tưởng bảo thủ của TT Reagan.

Người ta có thể đặt câu hỏi TT Obama đã chuyển hướng xã hội Mỹ? Hay xã hội Mỹ đã chuyển hướng và TT Obama chỉ là... lãnh đạo từ sau lưng, nương theo đà tiến hóa của xã hội. Một yếu tố không thể bỏ qua: nếu xã hội Mỹ không chuyển qua hướng cấp tiến từ trước thì dĩ nhiên TT Obama đã không được bầu làm tổng thống.

Nói theo kiểu ba phái thì có lẽ xã hội đã rẽ qua phía tâ, nhờ vậy ông thiên tả Obama đắc cử, nhưng sau đó ông này cũng có công mang xã hội qua phía tâ mạnh hơn, nhanh hơn một chút nữa.

Có người so sánh tình trạng này như vận hành của quả lắc đồng hồ, lúc chạy qua cực tâ, khi chạy qua cực hữu, đánh qua đánh lại. Thời bảo thủ của TT Reagan kéo dài hơn ba chục năm đã đến lúc nhường chỗ cho thời cấp tiến, có thể kéo dài một vài năm hay một vài thập niên nữa, để rồi sẽ trở lại bảo thủ thôi.

Thời đại Kennedy-Johnson là thời huy hoàng của cấp tiến. Qua đến thời Nixon thì chuyển qua bảo thủ nhưng không được bao lâu thì bị Carter kéo về cấp tiến, nhưng Carter chỉ làm tổng thống có một nhiệm kỳ. Phải đợi đến thời Reagan thì mới đúng là thời cực thịnh của tư tưởng bảo thủ, kéo dài cho tới TT Obama.

Nhìn một cách tích cực hơn, có thể nói hướng tiến tới không khác gì một người bước tới phía trước. Chân phải tới trước, rồi tới chân trái, rồi lại qua chân phải. Có như vậy mới đi tới được. Không thể tiến tới bằng cách đi có một chân hoài trong khi chân kia bất di bất dịch. Cũng thế, nước Mỹ muốn tiến, và thực sự đã tiến xa hơn cả thế giới, chính là nhờ vào tiến trình tâ-hữu-tâ-hữu này.

Tiến trình kiểu đó bảo đảm sự vững mạnh của thể chế dân chủ của Mỹ và nước Mỹ sẽ còn tiến rất xa trong thời gian rất dài.

Dù vậy, những người bảo thủ vẫn cần chi trích cấp tiến, và những người cấp tiến vẫn cần chi trích bảo thủ. Để ngăn cản không cho ông bà lãnh đạo nào có thể đưa nước Mỹ về một hướng cực đoan quá xa quá lâu. Bảo đảm nước Mỹ sẽ không bao giờ có Hitler hay Xit-Ta-Lin. (28-06-15)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Bà Hillary Lột Xác

23/06/2015

Đọc Báo Mỹ

16/06/2015

Bà Hillary Gặp Nạn

09/06/2015

Tàu – Mỹ Lên Gân Trên Biển Đông

02/06/2015

Bin Laden: Chuyện Dàn Dựng?

19/05/2015

Độc Diễn Kiểu Mỹ

12/05/2015

135. Miền Điện Sẽ Qua Mặt VN?

11/05/2015

[Viết Báo Xuân 2015](#)

- [Xuất Hành Tử Vi](#)
- [Lịch Sử Và Thời Cuộc](#)
- [Nhân Vật Sự Kiện](#)
- [Ngày Xuân Biên Khảo](#)
- [Thor](#)
- [Văn Học Nghệ Thuật](#)
- [Truyện](#)
- [Viết Về Nước Mỹ](#)

Mỹ xoay trực về Đông Á

MIỀN ĐIỆN SẼ

QUA MẶT VN?

VŨ LINH

Chẳng biết do duyên hay nợ, người viết có mặt ở Yangon đúng vào lúc các màn hình ảnh trên dây đang khai diễn. Thấy người ta vui vẻ mà tức. Làm gì bây giờ?

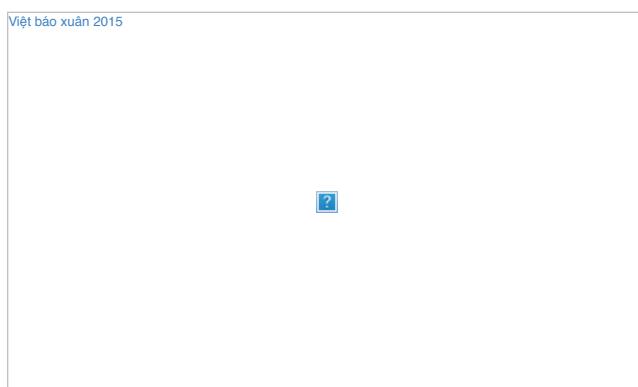
Trước hết nhìn về Việt Nam ta.

Phải nói ngay, quan hệ Mỹ-Việt chưa bao giờ tốt đẹp như bây giờ, kể từ ngày một tàu hải quân Mỹ cập bến Hội An dưới thời vua Tự Đức hay Thiệu Trị gi đó. Xin tha ngay với quý độc giả, quý vị không đọc lòn đâu. Quan hệ Mỹ - Việt bây giờ đậm ấm như mồi với rồng vậy.

Dưới thời Bảo Đại thì dĩ nhiên ông vua tay con này không thể ngoan ngoãn với bác Sam được. Qua thời ông quan lại giàn bướng họ Ngô thì quý vị đều đã rõ ông quan cứng đầu này đã có kết quả như thế nào rồi. Đến thời các tướng Thiệu Ký cưng vây, tay nhận bạc triệu trong khi lính Mỹ chết như rạ để bảo vệ Việt Nam, vây mà mấy ông tướng này, cứ xé ra là lại lên tiếng chửi Mỹ. Thinh thoảng lại còn xúi bão trong nước viết bài chửi Mỹ nữa. Hết sức khó dạy.

Bây giờ thì quan hệ tốt đẹp hơn nhiều.

Đó quý vị kiểm ra được một bài báo sỉ và đố quốc Mỹ trong nước bây giờ.

Hình ảnh xuất hiện trong các cửa tiệm ở Yangon, màu sắc diễn xuất coi xóm tụ Miền Điện hơn cả bích chương tranh cừ.

Đó quý vị kiểm ra được hình ảnh một quan chức Mỹ nào đi Việt Nam mà không được đón rước như ông hoàng của Thiên triều đi kinh lý. Đừng nói quan chức, cái anh Zuckerberg chế ra trang Facebook, qua VN, được Nhà Nước cấp trực thăng quân đội đưa đi chơi Sapa, sử dụng phi trường quân sự Lào Cai cho có an ninh, khôi bị mấy em áo ào bu lại đón rước, quấy rầy.

Đó quý vị kiểm ra được một quan lớn Việt Nam nào không có con du học ở Mỹ, từ đại học lớn đến đại học hàm thụ.

Đó quý vị kiểm ra được một công tử đô nò mà trong túi không có vài xấp đô-la xanh để tối đi phòng trà với mấy em.

Đó quý vị kiểm được một anh chị bán hàng nào ở Việt Nam chê không nhận đồ-la xanh để quốc mà chỉ nhận Rúp Nga hay Nhân Dân Tệ.

Đó quý vị kiểm ra được một đại gia hay quan lớn nào mà trong sa-lông không có một bức hình nhẹ rãng cười chụp tại Las Vegas hay Nữu Ước hay Washington DC.

Đó quý vị kiểm ra được một quan lớn nào không có mua nhà trả cash tại Anaheim hay Irvine hay Bolsa, để dành cho ngày về vui thú diền viên.

Năm xưa, các tổng thống Mỹ như Clinton hay Bush còn phải đi viếng thăm Việt Nam, gọi là cho phép để đáp lễ các Chủ Tịch Nước qua triều cống. Nhưng ngày nay, TT Obama sáu năm qua không buồn tới, đợi khi thành "vịt què", chả còn làm ăn quyết định được trả trống gi thi mới tính ghé qua gọi là cờ cờ chia bà vợ đi du lịch thăm một nước.

Lý do sao TT Obama không viếng thăm VN sớm hơn hơi khó hiểu. Nể mặt bác Tập khi bác đang đặt giàn khoan dầu này, xây phi đạo dầu kia tại Hoàng Sa? Tránh né cuộc tranh chấp trong tam đầu chẽ tài Hà Nội? Chả ăn cái giải gì với VN? Sợ dân ta không tiếp đón vồn vã như đối với Clinton? Thật tình, khó có vị tổng thống Mỹ nào được dân ta hoan nghênh như Clinton khi ông ta xuống xe chui vào làm tò phở tái. Ngoại trừ TT Obama muốn chơi trội, làm một bùa ... cờ tay? Hơi khó có hy vọng. Dù sao thì bắt cứ lúc nào bác Obama đến cũng sẽ được đầy đủ tiểu yến, đại yến linh đình. Chỉ một chút chiếu cố tượng trưng là các lãnh đạo ta vui rồi.

Xét cho cùng, ta không nên trách lãnh đạo Việt Nam về chuyện bây giờ tương tư Mỹ như vậy. Các lãnh tụ CSVN thời nay thường có đầu óc thực dụng, hết giáo điều từ lâu lầm rồi. Mất hai ông hộ pháp Mạc Tư Khoa và Bắc Kinh từ lâu lầm rồi. Ngày xưa theo bác Mao nhầm mắt nhầm mũi "giải phóng Miền Nam đang bị đế quốc hành hạ", khiến cả dân sinh bắc từ nam vô duyên. Bây giờ theo bác Đặng, giàu có là huy hoàng, "to berich is glorious", thấy hắp dân hơn nhiều. Bác Đặng đã nói như vậy, bây giờ chẳng lẽ ta lại bao hoàng hơn xưa, chống lại chuyên làm giàu sao? Thời thi ta hy vọng cai quyết nhò giọt "trickle down" của TT Reagan nếu không áp dụng được ở Mỹ thì cũng xài được ở Việt Nam: các quan làm giàu, người dân hưởng ké chút của dư tiền thừa. Vẫn hon là chia nhau chén bo bo.

Dĩ nhiên còn may ánh bờ-lốc-gor ồn ào rắc rối sự đời nữa. Không thành vấn đề. Nhà Nước ta thôp cổ, tuyên án vài ba năm tù, rồi bác Sam mau mắn dồn về Mỹ, quay tung cộng đồng tỵ nạn với phe hoan hô, phe chửi bới cái nhau ôm tội, phe đón bằng cờ vàng phe đưa bằng cờ chua đỏ. Nhà Nước rung đùi ngồi coi cộng đồng tranh nhau xem ai là vồ địch chống cộng. Rồi khoe "thầy không, chúng tôi đâu có đán áp đối lập đâu? Đối lập được tự do qua Mỹ hành xử quyền tự do ngôn luận đó".

Nhất định ngày nào TT Obama đến tham quan nước ta, ta sẽ phải tiếp đón cho ra trò. Cho xứng đồng tiền ta nhận được từ cái xứ đế quốc này. Đầu cá chục tỷ đô một năm chứ ít sao? Dù sao thì muốn "thoát Trung", nhìn qua nhìn lại, không có tam thập lục chước gì hết mà chỉ có ngũ thập tinh tú là cùu cánh thôi.

Đành chờ chủ Sam vậy.

Tư duy Miền Điện

Đó cũng là "tư duy" của các tướng tá Miền Điện.

Sau một nửa thế kỷ ăn mi gỏi Trung Cộng, các tướng tá này khâm phá ra mi gỏi vừa khó tiêu, sinh ra táo bón, mà lại không làm cho thân thể cường tráng, mập mạp gì hơn cả. Bên binh đường "thoát Trung", bỏ mi gỏi kiềm gà rán KFC.

So với Việt Nam ta, đây là quyết định khó khăn hơn nhiều vì hết sức can đảm? Gần như thi mạng cùi? Miền Điện cho đến ngày nay, vẫn chịu ánh hưởng cực kỳ lớn của Trung Cộng. Hầu hết các dự án lớn dở dang như thủy điện, xa lộ, bến tàu, phi trường... vẫn còn do Trung Cộng dài thò và quản lý. Cộng đồng người Hoa hùn hét là thàn Bắc Kinh, còn rất đông và rất mạnh. Khu phố Tàu của Yangon lớn hơn Chợ Lớn của ta ngày xưa, trong khi tại cố đô Mandalay, một nửa thành phố là phố Tàu. Trung Cộng cũng là đối tác mậu dịch lớn nhất của Miền.

Trong khi đó thi Âu Mỹ vẫn chưa chịu vào, vẫn ngồi ngoài trông chờ. Âu Châu đã chấm dứt hầu hết các biện pháp phong tỏa kinh tế, nhưng Mỹ vẫn bị vướng mắc vào những đòi hỏi nhân quyền, dân quyền, tự do bầu cử, đối lập, v.v... Đối với Mỹ, vẫn đề khó giải đố: không cần biết tình hình dân trí, kinh tế, chính trị gì rào, xứ nào cũng phải theo mô thức tự do dân chủ tuyệt đối của bác Sam mới là dân văn minh đáng nói chuyện. Đó chính là nền tảng của mọi quan hệ với Mỹ.

Nghe thi hay lắm. Nhưng thực tế, cái thuyết đó được áp dụng khá linh động. Đại khái, những nước lớn, có triển vọng mua hàng của Mỹ nhiều hơn như Trung Cộng hay Việt Cộng thì bác Sam sẵn sàng ... nhảm một mắt. Nếu cần, nhảm cả hai mắt cũng được. Với anh thắn lắn con Miền Điện này thì vẫn còn cơ hội đòi hỏi áp dụng những "giá trị Mỹ".

Dù vậy, so với lãnh đạo đại tài nước ta, các tướng tá Miền có vẻ dứt khoát rõ ràng. Không có chuyện kinh tế thị trường với dưới thắn lắn định hướng vớ vẩn gì hết. Xã Hội Chủ Nghĩa Myanmar đã bị quăng vào thùng rác lịch sử rồi.

Họ muốn đi mau hơn các đồng chí VN ta. Báo chí được tự do, hết kiểm duyệt, tuy nói quá cũng vẫn có thể bị tóm gáy, nhưng vẫn nói mạnh bạo gấp ngàn lần các tờ lá cài Tuổi Trẻ, Thanh Niên,... Quốc hội có đa đảng, họp hành cãi nhau thật sự còn hơn hàng tôm hàng cá, nhưng ít ra không thấy có đám ngú gật nghiêng ngả như trong một quốc hội kỷ luật bỏ phiếu theo chỉ thị.

Không biết có phải là rút kinh nghiệm VN hay không, nhưng trên phương diện kinh tế đối ngoại, đã mờ cửa một cách rất đè đặt. Đầu tư ngoại quốc còn chịu nhiều luật lệ gay gắt. Ngân hàng ngoại quốc giữa năm nay mới được giấy phép hoạt động, nhưng chỉ được hoạt động giới hạn trong các ngành đầu tư, tài trợ ngoại thương, chưa được tự do thu tiền tiết kiệm hay cho vay kinh doanh thà giàn như VN. Lãi xuất và điều kiện vay mượn vẫn còn bị kiểm soát kỹ.

Tóm lại, về chính trị, họ đi mau hơn VN, nhưng về kinh tế, lại đè đặt hơn. Trong khi tại VN, kinh tế bay vút như điểu gặp bão trong khi chính trị thi vẫn ... đáng ta quang vinh muôn năm.

Việt Nam nhìn Miền Điện

VN ngày nay nhìn Miền Điện như VN những ngày mới "đổi mới". Một cái rừng hoang mà anh nào nhanh tay lè chén, mánh mung giờ sẽ thành triệu phú qua đêm. Đại gia đỗ VN ào ào nhảy vào Miền Điện.

Trên đại lộ chính từ Yangon ra phi trường quốc tế, có một khu trung tâm kinh doanh vĩ đại, vừa trung tâm thương mại, vừa cao ốc văn phòng, vừa chung cư "cao cấp", xây được chừng 10%, với cái bảng tên dài gần 100 thước ngoài mặt đại lộ: Hoàng Anh Gia Lai. Cực kỳ "hoành tráng". Nghe nói dự án có vốn tới 500 triệu đô la. Cho đến khi năm i ra đó, chờ cai gi,aj biết?

VN gần đây có tổ chức một buổi chợ phiên triển lãm hàng hoá VN tại Yangon. Đì coi mà thấy buồn nãm phút. Ba chục gian hàng, phần lớn là bán quần áo chợ trời, vắng như chùa Bà Đanh vi hồn hết dân Miền chi quần xà ròng mặc áo thung tráng. Ngoài ra lác đác vài quầy bán ... xà bông, bột giặt, bán chái đánh rắng, khăn giấy, dép cao su rẻ tiền. Thậm chí có cả một giàn hàng bán... băng vệ sinh mà bà cô nào nhìn thấy cũng đỏ mặt đi qua cho thật nhanh. Toàn là những sản phẩm bình dân vừa thô vừa rẻ nhất mà khu phố Tàu ở đây bán một cho ba. Gian hàng đông nhất? Đó là gian bán ... bánh mì thịt nguội, tinh ra gần một đô một ố, bánh mì "tây" nóng hổi, thơm phức.

Đó là những sản phẩm mà VN dùng để "mang chuông đi đánh xứ người sao"? Vắng bóng là những sản phẩm có giá trị của VN như lụa Hà Đông, thủ công nghệ, tranh sơn mài, hay vải thêu,... Không ai hiểu tại sao. Chắc ché dân Miền nghèo chưa đủ tiền mua hàng xá xí? Nhưng mục đích của triển lãm là gì: quảng bá cho nước ta? Hay bán ba cái bàn chái đánh rắng?

Nhìn vào anh Miến Điện cho kỹ, nhiều người tin anh này sinh sau đẻ muộn thật, nhưng có cơ hội lớn nhanh và chạy lệ hơn các đinh cao trí tuệ của ta nhiều. Không chắc vì thông minh hơn dân ta, nhưng vì có thành tâm và thiện ý hơn thôi. Bằng cớ là ...

Yangon lại đón Obama

Ngay trong năm con ngựa tháng 11, TT Mỹ qua Bắc Kinh, Myanmar, rồi Úc Châu.

Hai cuộc họp ở Bắc Kinh và Úc Châu là những loại họp hàng năm, nơi các chính khách đến ăn yến tiệc, lải nhài vài bài diễn văn trống rỗng. Cuộc viếng thăm ở Miến Điện mang ý nghĩa nhiều hơn.

Tại đây TT Obama khiêm tốn đến tận nhà riêng của bà Aung San Suu Kyi, người hùng Miến Điện. Trên danh nghĩa, đây là chuyện tranh đấu cho nhân quyền và dân quyền của dân Miến, và nhất là để giúp bà ra tranh cử tổng thống.

Thành phố Yangon thay đổi không khỉ. Tự nhiên nóng rực. Vừa đúng lúc bước vào mùa khô ráo hết mưa, nóng bức, vừa sôi sục vì tin TT Obama đến Yangon lần thứ hai. Aó thun với hình Obama cưỡi xe toé toét và khẩu hiệu "Yes, We Can" được lôi từ nhà kia ra, giặt ủi lại, bán như tôm tươi. Sinh viên Miến, không được nổi tiếng là sáng tạo lắm, giăng biểu ngữ "Yes, We Can Too". Miến Điện đi sau thế giới vài năm thôi, nên thông cảm nếu những tin "No, We Cannot" chưa tới được Yangon.

Gặp sinh viên Miến có thể gọi là gãi đúng chỗ ngứa của TT Obama. Ông là chuyên viên ăn to nói lớn, với những hứa mây hẹn biển, mà sinh viên nghe là mặt cứ đờ ra ngay. Sinh viên Harvard còn dở nói chí tới sinh viên Yangon, là những sinh viên chưa bao giờ biết mùi thảo luận dân chủ với những vị lãnh đạo. Dân Miến từ nứa thế kỷ nay chỉ biết nghe chỉ thị của các tướng tá vô hình, bấy giờ gặp được vị lãnh đạo của cả thế giới, đứng cách có vài thước, sần tay áo, nói chuyện thân mật như bạn nhau, tha hồ hỏi những câu hỏi lầm cảm chẳng nghĩ lý gì. Chẳng nghĩ lý gì vì có cả chục anh công an Miến cũng mặc quần áo sinh viên đang đứng nghe các câu hỏi và ghi sổ. TV cũng thu hình ngay mặt người đặt câu hỏi, cho nên phải uốn lưỡi 7 lần trước khi đặt câu hỏi sẽ bị sờ gáy sau đó. Nhìn TV trực tiếp, thấy mặt mấy anh chị sinh viên, mặt nào cũng cung nghệ ra như đang nhìn một ông thằng ông thánh nào giảng trán vây. Cả nước theo dõi TV trực tiếp.

Ông vừa nói chuyện xong là cả nứa thành phố Yangon tắt TV, tràn xuống đường ra đợi ông đi ngang qua trên những đoạn đường ra phi trường đi Úc. Cảnh sát và lính đông hơn dân.

Vì duyên số hay nợ nần gì đó, tôi cũng có mặt tại Yangon ngày đó. Được một em lôi xèn xèch ra đường xem "your President". Tổng thống của tôi? Lần cuối tôi bầu tổng thống đã bỏ phiếu cho cụ McCain, bấy giờ đang ngủ gật trong Thượng Viện, đâu phải ông này.

Chờ dài người, cà tiếng sau mới thấy một đoàn hai ba chục xe SUV đen khổng lồ đúng là chính hiệu xe Mỹ, chạy như bay giữa đại lộ trống trơn, dẫn đầu và bọc hậu là vài chiếc xe jeep xót lại thời Đệ Nhị Thế Chiến với mấy anh lính Miến mặt hầm hì chà đại liên về phía dân hai bên đường. Không ai dám hắt xì hơi luộn. Đì khoảng giữa là hai chiếc cadillac đen to tướng giống hệt nhau, đều mang cờ Mỹ và Miến, chạy song song với nhau, kính đèn thui, không nhìn thấy gì ở trong hét. Thiên hạ la hét om sòm, "Ủa xe nào có tổng thống vậy?". "Sao biết được, bi mặt an ninh mà!". Dù vậy, một chị sinh viên mặt mày vẫn hớn hở "vui quá". "Vui chuyện gì?". "Tôi thấy được xe của TT Obama rồi!". Tôi nói "chị muốn thấy rõ hơn, chỉ vào Google có đầy đủ hình ảnh đủ màu". Chị ta lườm tôi không nói tiếng nào nữa.

Vài anh sinh viên ra vé hiểu dời hòn hoan la hét "Chúng ta sắp có dân chủ được bỏ phiếu rồi! Hoan hô TT Obama!". Đúng một tuần sau, quốc hội Miến biểu quyết bác bỏ việc thay đổi Hiến Pháp để cho phép bà Suu Kyi ra tranh cử tổng thống mùa hè năm 2015. Bà Suu Kyi vừa mới ôm hôn TT Obama xong, lên gân ngay, yêu cầu họp riêng với TT Thein Sein. Ông này từ chối. Bà chỉ là dân biểu, có chuyện gì, khi họp tại quốc hội cứ nói. Con đường dân chủ của dân Miến còn rất dài. Ta hãy chờ xem.

Dân Miến thất vọng, có cảm tưởng như "Hy Vọng Mùa Chóng Ta Có Thể Tin Được" của TT Obama mang đến cho họ đã đi theo ông về Mỹ lại rồi. Dân Miến không phải dân duy nhất hay đầu tiên nếm được mùi hy vọng của TT Obama.

Hy vọng hay không thì không biết, chỉ biết chuyến viếng thăm hai ngày của TT Obama đã đi vào lịch sử Miến như hai ngày xáo trộn nhất.

Cả nứa thành phố Yangon bị phong toả, cấm xe chạy, xe cộ tắc nghẽn cả cây số. Miến mới có internet được hơn hai năm, hệ thống còn thô sơ. Đoàn tùy tùng và an ninh của TT Obama, cùng với mấy trăm nhà báo ký giả theo đuôi, đến nơi, chiếm hết 80% hệ thống. Xa lộ internet kẹt cứng. Cả nước mở internet, có quyền đi pha cà phê, hút hết hai điếu thuốc thi trang mạng đầu tiên mới được mở. Mỗi lần qua trang, lại tốn thêm một điếu thuốc.

Điện thoại di động cũng không khái hơn. Cách đây 5 năm, muốn có một cái thẻ sim, phải làm đơn xin Bộ An Ninh mất ba tháng, điều tra lý lịch bốn đời, và trả 4.000 đô. Quý giá không đọc lện đâu: bốn ngàn đô-la Mỹ một cái thẻ sim, chưa kể tiền mỗi phút điện đàm, trong khi một cái điện thoại di động hiệu "Mặt Trời Phương Đông" chỉ bán có 10 đô, tuy kè gân tai quá sẽ có nguy cơ ưng thư mảng nhí. Bây giờ khái hơn nhiều rồi, nhưng chuyến viếng thăm của TT Obama cũng khiến hệ thống điện thoại cả nước gǎn như té liệt hoàn toàn. Bấm số chỉ nghe te-te-te, đường giãy bận.

TT Obama ra về, cả nước thở phào nhẹ nhõm. Cám ơn TT Obama đã mang hy vọng đến. Cám ơn TT Obama đã đi về sớm.

Vũ Linh137

Xích lô xe đạp ở Miến coi nhẹ hơn xích lô Saigon.

Trắng Đen Tiếp Tục Xung Đột

05/05/2015

Tháng Tư Buồn: Ba Thua Một Thắng

28/04/2015

Tháng này cách đây 40 năm là tháng đổi đời.

Cộng sản Bắc Việt ca bài đại thắng mùa Xuân sau khi thiết giáp mang cờ Mặt Trận Giải Phóng tông vào Dinh Độc Lập để ngỏ. Dường như tướng Trần Văn Trà là người lớn giọng tuyên bố, đại khái "hôm nay không có ai thua, là ngày đại thắng của toàn dân". Trong khi đó thi ca chúc ngàn người dáo dát tìm đường chạy ra khỏi nước. Nhiều người đã sớm chạy từ trước, từ miền Trung vào Nam, từ miền Nam chạy ra biển.

Họ lô chạy quá nhanh không nghe thấy câu trán an của tướng Trà. May cho họ. Những ai không may bị kẹt lại, đã lại một phen nữa có dịp... phục Tổng thống Thiệu về câu "đừng nghe những gì Cộng sản nói...".

Ngày đại thắng của toàn dân đúng ra là ngày đại họa của toàn dân, kể cả dân ngoài Bắc hụt hẫng lo ăn mừng. Định nghĩa của "lo ăn mừng" là "mừng rồi thi lo miếng ăn". Mừng chiến thắng thì ít mà mừng không phải tiến con vào Trường Sơn thì nhiều hơn. Sau đó là dài dài.

Hàng ngàn con thiêu thân bị chết trong cuộc chiến để được gì? "Đại thắng" được cái gì?

Thật ra, tướng Trà nói sai bét. Ngày 30 Tháng Tư là ngày không có ai thắng mà ba phe đều thua: Mỹ thua, miền Nam thua, miền Bắc cũng thua.

MỸ THUA – VIỆT NAM CỘNG HÒA THUA

Nước Mỹ từ thời Tổng thống Eisenhower đầu thập niên 50 cho tới thời Ford năm 1975, dùng một phần tư thế kỷ, đã đổ hàng trăm tỷ và hy sinh cả 58.000 thanh niên chết để giúp giữ Việt Nam khỏi rơi vào tay cộng sản, chưa kể hàng trăm ngàn bị thương tật vĩnh viễn.

TT Roosevelt là người có quyết tâm muốn tất cả các cựu thuộc địa của Âu Châu tại Á Châu và Phi Châu giành lại được độc lập sau Đệ Nhị Thế Chiến, kể cả Việt Nam. Nhưng nhu cầu chiến lược thực tế đã buộc Mỹ phải đổi ý. TT Truman lo sợ hiểm họa bành trướng Xô Viết tại Âu Châu, lo thành lập một liên minh chống cộng mạnh tại đó. Mà liên minh đó không thể ra đời được nếu không có Pháp.

Trong khi Anh và Hoa Lan sẵn sàng nhà các thuộc địa lớn của họ tại Á Đông và Indonesia, thì Pháp, với ông tướng bị bệnh vĩ cường vì tham vọng vĩ đại (dân Pháp gọi là folie des grandeurs) Charles de Gaulle, lại kháng khăng không chịu nhả Việt Nam. Cái giá Tổng thống Truman phải trả để de Gaulle tham gia vào liên minh Á Đông chống Xô Viết chính là Đông Dương. Mỹ giúp Pháp giữ lại Đông Dương thì Pháp sẽ giúp thành lập Minh Ước Phòng Thủ Bắc Đại Tây Dương NATO.

Trong tình trạng đó, Truman cẩn nhắc và quyết định... thí độc lập của Đông Dương để giữ Pháp. Mỹ viện trợ tài chính và quân sự để Pháp trở lại Việt Nam. Dù vậy, cả Pháp lẫn Mỹ vẫn thua khi Mao chiếm được cả nước Tàu, biến cái xứ khống lồ này thành căn cứ hậu cần vĩ đại của CSVN.

Nhìn lại lịch sử, thù phạm quan trọng nhất đã tạo ra hai cuộc chiến đẫm máu tại VN kéo dài 30 năm, từ 1945 đến 1975, đưa đến cộng sản hóa cả nước không ai khác hơn là de Gaulle. Nếu de Gaulle ủng hộ ý kiến của Roosevelt thì Việt Nam đã được độc lập từ khi Thế chiến II chấm dứt. Tuy không ai biết được Việt Nam sẽ theo chế độ nào sau đó, nhưng ít ra thì cũng đã không có cuộc chiến 30 năm với cả chục triệu người chết.

Mỹ nhảy vào giúp Pháp, mà thua từ cuộc chiến này chỉ vì đánh nửa chừng xuân, chôn trong chôn ngoài, cũng chẳng khác gì trong cuộc chiến Việt Nam lần thứ hai giữa Bắc và Nam.

Khi Pháp hụt hơi tại Điện Biên Phủ và cầu cứu Mỹ, thì Eisenhower tiếp cứu lẹt đẹt, ển xiu xiu. Có vẻ như có tình cho Pháp thua để Mỹ có dịp vào thay thế, "cứu" Việt Nam, với hy vọng là Pháp ra đi, cuộc chiến chống thực dân sẽ mất lý do. Và quân cộng sản sẽ thất bại trước chính nghĩa của một Việt Nam độc lập và trước sức mạnh quân sự của Mỹ.

Khi Pháp thất bại thì Mỹ vào thay thế.

Nhưng vì nhu cầu sống còn, Miền Nam lại lệ thuộc Mỹ quá mức. TT Diệm trực diện với một triệu dân di cư, nửa tá các tổ chức phiến loạn giặc cướp như Bình Xuyên, một hệ thống hành chánh yếu kém với các quan chức phần lớn xuất thân từ thư ký và thông ngôn của thời Pháp, một quân đội phô thai mà cấp lãnh đạo đều thuộc hàng cấp úy trong quân đội viễn chinh Pháp, và dư đảng Cộng sản vẫn chưa tập kết hết ra Bắc. Ông Diệm cũng chẳng có một hậu thuẫn chính trị nào trong nước, cho đến khi thành lập được cái "Phong Trào Cách Mạng Quốc Gia" và "Đảng Cản Lao Nhân Vi" mà phần lớn lại là những tay thời cơ chủ nghĩa, gia nhập để có dịp thăng quan tiến chức và tan hàng một ngày sau khi Tổng thống Diệm bị giết!

Một thân một mình trước dãy núi khô kh-cn cung cùc, ông Diệm phải dựa vào Mỹ.

Mà ông đồng minh này lại chỉ là thứ vỏ biển vô mưu, chỉ biết bắn nhanh đánh mạnh, không một chút suy tư gì về chính trị, tâm lý quần chúng, chính nghĩa, đạo lý... Đọc sách Mỹ sẽ thấy mỗi lần tổng thống hỏi làm sao thắng thì các cố vấn và tướng lãnh trả lời bằng các con số sự đoàn, phi cơ, tên bom, v.v..., thỉnh thoảng mới nói phớt qua những yếu tố phi quân sự chung chung như càn bầu cử, cản ổn định chính trị.

Đã vậy, Hoa Kỳ lại luôn tự tin, đĩ đến đâu cũng nghĩ chỉ mình là tài giỏi, là biết hết, là có giải pháp hoàn hảo cho mọi vấn đề. Muốn thắng Cộng sản ở Việt Nam? Quá dễ, chỉ cần mấy ông Việt Nam đứng qua một bên, coi chúng tôi ra tay.

Thực tế, ông Mỹ vỏ biển này đúng đâu... thua đó.

Sau 1954, ông chờ đợi một biến người ồ ạt tràn qua vĩ tuyến 17 như tại Triều Tiên, thi Việt cộng đánh du kích thôn quê, làng xã và lớn mạnh nhanh chóng. Ông đổi chiến lược di lùng du kích trong thôn quê thi Cộng sản đánh 150 tinh lỵ trong một đêm giao thừa. Ông lại đổi chiến lược cho lính Cộng Hòa giữ thành phố để ông truy lùng Việt cộng trong rừng, thi Võ Xí đẩy xe tăng tràn qua vĩ tuyến 17 trong một mùa Hè Đỏ Lửa. Mèo bắt chuột mãi không được, tất nhiên mèo phải mệt.

Dân Mỹ nản chí, rồi từ nản chí lan qua chuyện đòi bỏ cuộc, không chơi nữa. Đưa đến cái tháo chạy qua nóc tòa đại sứ.

Nhưng đúng truyền thống Mỹ, họ đố thừa rất giỏi.

Mấy năm đầu lận đận khiến cái binh phong vỏ ván Mặt Trận Giải Phóng Miền Nam ngày một lớn mạnh. Nhưng đó là "lỗi của cái ông quan lại lâm cảm họ Ngô làm ký đà cán mũi". Ông làm ơn tránh ra cho tôi đánh. Nhưng ông quan này không chịu tránh. Thôi thì đánh "giải quyết" bằng "biện pháp mạnh" bằng những kẻ vỏ biển mà còn vô mưu hơn Mỹ.

Rồi Mỹ ào ạt mang nửa triệu lính, và hàng triệu tấn bom vào chiến trường.

Để rồi vẫn thua. Bây giờ thi tại vì lính Việt Nam Cộng Hòa không chịu đánh!

Báo chí và ngay cả chính khách và tướng lãnh Mỹ chỉ trích quân đội miền Nam nói chung không đánh nhau hăng hái, sẵn sàng hy sinh bằng các bộ đội Cộng sản Bắc Việt hay du kích của "Mặt trận Giải phóng Miền Nam" – được thành lập ở ngoài Bắc từ Tháng 12 1960 (Sau "Nghị quyết Chin" vào Tháng Chín năm đó).

Họ không hiểu được một bên là những người lính ít học nhưng được huấn luyện quân sự và chính trị, đã bị lừa gạt và nhồi sọ lý thuyết "chống ngoại xâm cứu nước" làm kim chỉ nam. Bên kia là những anh lính cũng ít học nhưng chỉ được dạy bắn súng mà không được giải thích cho rõ tại sao phải nghe một ông sĩ quan da trắng để cầm súng bắn một người đồng hương, có khi là anh em ruột thịt của mình không chừng.

Dù sao, cái chết của 58.000 thanh niên Mỹ đúng là công cốc. Đó là chuyện Mỹ thua. Kể từ đó, thiên hạ hết tin lãnh đạo của nước Mỹ và Hoa Kỳ cứ đụng vào xú nào cũng lại bị câu hỏi: «một Việt Nam khác chăng?»

Khối quốc gia có chính nghĩa ở điểm thực sự muốn có độc lập, tự do và dân chủ, nhưng trong cách hành xử, cũng đã để mất hết chính nghĩa.

Trong con mắt của dân gian bình thường, thực dân Pháp là kẻ thù phải đánh đuổi cho được. Không phải chỉ có Cộng sản hay Hồ Chí Minh chống Pháp, trước đó đã có Đè Thám, Nguyễn Thái Học, Phan Bội Châu, và không biết bao nhiêu người và tổ chức không Cộng sản cũng đã hy sinh chống Pháp. Cả nước thù ghét thực dân Pháp.

Nhưng phe "quốc gia" ta lại là đồng minh của Pháp. Sau Pháp thi đến Mỹ.

«Ông quan lâm cảm» họ Ngô đã lượng giá đúng mức tầm quan trọng của "chính nghĩa" trong cuộc chiến "giành đất không quan trọng bằng giành dân", khi ông không chấp nhận cho lính Mỹ ồ ạt bước vào. Ông Diệm chết đi, chính nghĩa mới có chút đỉnh của ta chết theo, bắt kể sự kiện ông cũng có những sai lầm qua chế độ cai trị dựa vào gia đình, gây hiềm khích với Phật giáo để bao kẻ khác từ Mỹ đến cộng và bọn thời cơ, khai thác làm lý do lật đổ chế độ của ông.

Việt Nam Cộng Hòa ta thua vì không làm sáng tỏ chính nghĩa và mất dân hậu thuẫn của dân, đó là lý do quan trọng.

Chính nghĩa của người quốc gia không thể sáng tỏ khi ta phải là đồng minh của thực dân da trắng Pháp, rồi lại thành đồng minh của Mỹ, là da trắng đồng minh của thực dân Pháp. Cho dù một ngôi làng đã có vài tên Việt cộng trú ẩn, lính ta mà đi với lính Mỹ đốt làng để truy lùng Việt cộng thì làm sao tạo được chính nghĩa?

Tóm lại, dân Việt ta thua khi Pháp nghiên rông ôm cứng Việt Nam khiến Truman thấy Pháp nặng ký hơn ba cái xứ chậm tiến Đông Dương, giữ Pháp làm đồng minh quan trọng hơn là giúp Việt Nam được độc lập. Rồi Miền Nam ta thua khi Mỹ tự cao tự đại, tự tin vào sức mạnh quân sự tuyệt đối, không cần để ý tới những yếu tố tâm lý quần chúng, chính nghĩa của chính quyền miền nam, để rồi đánh mãi không thắng, cho đến khi dân Mỹ mất tin tưởng, muốn bỏ về, ép Nixon phải bỏ cuộc. Miền Nam ta thua cũng vì cả hai chính quyền đênh và đênh Cộng Hòa đều không có khả năng tự lập mà bám vào "đồng minh".

Sự lợn thuộc đó khiến các chính quyền miền Nam không chứng minh được là ta có chính nghĩa. Mà không có chính nghĩa trước mắt dân thì làm sao không thua được?

CỘNG SẢN BẮC VIỆT THUA

Khi quyết định đánh Miền Nam, Cộng sản có nhiều mục đích. Đầu tiên là thống nhất đất nước dưới quyền kiểm soát của họ. Nước Việt vài tháng sau ngày 30/4/75 đã được thống nhất dưới lá cờ đỏ và dưới đảng búa liềm. Nhìn dưới khía cạnh của một nhúm quan chức Cộng sản, khó chối cãi được là họ đã thành công trong mục tiêu này.

Nhưng thành công đó đã mang lại hàng loạt thất bại trầm trọng hơn, với những hệ quả tai hại gấp bội cho "chính nghĩa cộng sản" của họ.

Cái thua quan trọng nhất là một thập niên sau ngày thống nhất dưới sự lãnh đạo của các "đinh cao trí tuệ loài người", cả nước sống trong lầm than cơ cực. Phải trả lại thời đồ hộ của các quan thái thú Tàu ngày xưa ngày xưa người ta mới thấy được. Dĩ nhiên không kể cả triệu người bị nhốt trong tù cải tạo hay bị đày đi kinh tế mới.

Cuối thập niên 80, lãnh đạo Hà Nội buộc phải thay đổi mà không mới, đi vào con đường tư bản dù còn cố bám víu vào khẩu hiệu mù mờ: "kinh tế thị trường theo định hướng xã hội chủ nghĩa mà chẳng ai hiểu, kể cả những kẻ phát minh ra khẩu hiệu. Mà có hiểu thì cũng chẳng ai tin."

Cái thua nặng của Cộng sản Bắc Việt sau ngày "đại thắng mùa Xuân" là đã chứng minh cho toàn dân thấy cái chủ nghĩa hay chế độ cộng sản hay xã hội chủ nghĩa đều chỉ hay về lý thuyết, chứ thực tế hiển nhiên là đại họa.

Hồ Chí Minh từng hứa hẹn "giải phóng" xong Miền Nam, đảng cộng sản sẽ xây dựng lên một nước Việt Nam "đẹp gấp trăm gấp ngàn lần". Bốn thập niên sau ngày thống nhất đó, nước Việt được xếp hàng trong 10 nước đứng hạng bét trên gần 200 quốc gia trên thế giới khi do mức hạnh phúc của dân, nhưng được hàn hạnh xếp trong 10 nước tham nhũng thối nát nhất thế giới, và 10 nước có chế độ kinh tế tự do ngon luận khắt khe nhất.

Chính ông thủ tướng đương nhiệm cũng phải nhận nhận Việt Nam có nhiều điểm còn thua cả Campuchia và Lào.

Sự thật lòi ra là "lãnh đạo dại tài" chỉ là đám ít học, cuồng tín, giỏi nói láo, chém giết, và khùng bố trong những loạn lạc do chính họ gây ra, nhưng không có khả năng điều hành một xứ trong hoà bình, điều hành một nền kinh tế trong mục tiêu phát triển, dân giàu nước mạnh.

Tệ hơn nữa, đám lãnh đạo đã để rơi hết mủ áo hào hoang thanh liêm, công bằng, yêu nước già tạo, lõi nguyên hinh là một nhóm tham lam cung cưa, chỉ biết lợi dụng quyền thế vơ vét của dân. Ngày trước, đến cả các tổng thống Diệm hay Thiệu cũng không có được một căn nhà riêng. Bây giờ, một bí thư cấp huyện cũng được biệt thự ngang ngửa đồ xô kiểu hoàng đế phong kiến của "Tây" giữa một tỉnh nhỏ nghèo sơ xác.

Cái thua không kém quan trọng nữa cho Cộng sản Việt Nam là cả nước nhìn thấy "tinh đồng chí mồi hờ rắng lạnh" cũng là một sản phẩm của tuyên truyền lão khoét. Sau "chiến thắng" 1975, hòa bình chưa thấy đâu, lính chưa kịp giải ngũ thì xương máu thanh niên Việt lại đổ ra cho tham vọng đó, từ Campuchia tới Cao Bằng, Lạng Sơn.

Nếu không có "Đại Thắng Mùa Xuân" thì có lẽ tất cả những sự thật trên vẫn chưa bị lộ. Như vậy, nếu đây chưa phải là Việt cộn đã thua thì thế nào mới là thua?

DÂN VIỆT NAM THUA

Trong Nam, trái với lời trấn an của tướng Trà – một người sau này cũng bị thất sủng –

khô có thể nói những người dân đó đã "thắng" khi mọi người chỉ có vài ba lựa chọn: đi "học tập cải tạo" để ném mủi tù cộng sản, hoặc đi "vùng kinh tế mới" để chết đói, chết bệnh giữa rừng, hoặc ra biển trực diện với hải tặc, bão tố, tìm sự sống trong cái chết, hoặc cam phận trong chế độ gọi là "bao cấp" sống đói chết đói.

Bỏ qua chuyện mất tự do, mất tôn giáo, mất nhà, mất xe, mất của, chỉ nói đến chuyện miếng ăn sống còn, đang ăn cơm gạo mỗi ngày mà phải ăn khoai đòn bửa có bửa không thì thắng chỗ nào?

Ngoài Bắc, dân ta cũng không vui gì hơn.

Ngay từ những ngày đầu mới chiếm được miền Nam, người dân miền bắc đã phải ngâm đắng nuốt cay với "chiến thắng". Cứ đọc Dương Thu Hương thì thấy dân miền Bắc đã thấy gì và nghĩ gì sau khi có dịp vào Nam. Toàn thể cuộc chiến "giải phóng" miền Nam được xây dựng trên tuyên truyền lão khoét là dân trong Nam đang bị kìm kẹp, đói rách tận cùng, và dân miền Bắc, vì tình đồng bào ruột thịt, cần phải hy sinh đi cứu nguy, đi cứu đói, đến độ phải mang từ dội dưa tre đến cái bát bằng đất xát, và vài ba cái quần áo cũ rách vào Nam cứu giúp.

Hình ảnh thần tượng "lãnh đạo muôn vàn kính yêu" sụp đổ trong chớp mắt để lộ ra một đám... Vẹm. Hiểu theo nghĩa dân gian là "nói dối như Vẹm".

Sự "phản tinh" ồn ào của Dương Thu Hương chỉ che lấp phần nào cái hận bị lừa, cái nuối tiếc âm thầm của cả triệu người dân Bắc khi họ nghĩ đến những cái chết của bố mẹ, anh em, họ hàng, bạn bè, đến những hy sinh vô cùng tận của chính họ, cho một lý tưởng xây dựng trên tuyên truyền lão khoét, và nhất là cho một mục tiêu không cần thiết là cứu giúp đồng bào miền Nam.

Cuộc chiến đã lấy đi sinh mạng của cả triệu thanh niên Việt, từ Bắc đến Nam. Những người chết vì lá cờ vàng ít ra cũng đã chết vì chính nghĩa cho dù là một chính nghĩa không sáng chói. Những người chết vì lá cờ đỏ đã chết vì bị lừa, chết để những cái tệ hại mà mình đã chống lại trở thành đường lối của những kẻ lãnh đạo họ. Những cái chết công cốc.

Họ chết vì chống nô lệ thực dân, để quốc đế rời cá nước thành nô lệ Tàu đói, nô lệ đến độ khi Tàu đói chiếm thắc Bản Giốc hay ái Nam Quan, dân chẳng biết gì vì Nhà Nước ém nhẹm tin. Khi Tàu đói chiếm đóng Hoàng Sa - Trường Sa, dân nói lên phán đối thi bị lãnh đạo của họ đòn áp. Chính quyền Việt Nam bây giờ có khác gì các quan thái thú đòn áp dân chống Thiên triều ngày xưa?

Họ chết vì chống chủ nghĩa tư bản, họ xi và đồng tiền làm thối nát nhân cách, để rồi lãnh tụ của họ lại trở thành những quan chức tham ô mù quáng thu vét tiền dân nhiều gấp trăm ngàn lần quan chức thời "nguy", nhà xe bạc tỷ trong khi bộ đội lãnh tiền hưu chưa đủ ăn bát phở.

Họ chết vì chống quan lại phong kiến để rồi thấy Tổng Bí Thư của họ ngồi ghế khắc rồng mạ vàng mà Bảo Đại cũng không dám mơ, trong khi các ghế quan chức béo bở nhất đều trở thành cha truyền con nối.

Họ chết vì chống Mỹ cứu nước để bây giờ thấy lãnh đạo đang hâm hở đón Mỹ cứu nước. Người ta có cảm tưởng các lãnh tụ Hà Nội đánh miền Nam chỉ vì một lý do duy nhất: giành ăn kẹo Mỹ. Như hai thằng con, thằng này thấy thằng kia được bố mẹ cưng chiều, cho ăn ngon mặc đẹp thi ghen tỵ, đánh thằng kia để giành phần cho mình. Đó chính là thực trạng cuộc chiến huynh đệ tương tàn Việt Nam, nhìn lại sau bốn thập niên.

Nhìn lại cho kỹ, Mỹ thua, Việt Nam Cộng Hòa thua, Cộng sản Bắc Việt thua, dân Nam thua, dân Bắc thua. Tất cả đều thua. Biển cờ Tháng Tư 75 đúng là ngày đáng buồn, đáng hận cho cả nước, kể cả cho Cộng sản.

Thế thì ai thắng trong cuộc chiến dai dẳng và phi lý này? - Trung Quốc chứ còn ai?

Một Tia Hy Vọng Cho Cộng Hòa?

21/04/2015

Đồng Minh Với Mỹ Không An Toàn Lắm

14/04/2015

Câu Chuyện Tự Do Tín Ngưỡng

07/04/2015

Kỳ Thị Trắng Đen Ở Mỹ

31/03/2015

Giá Trị Đồng Tiền Ở Mỹ

24/03/2015

TT Clinton Đệ Nhị?

17/03/2015

Tổng Thống Bush Đệ Tam?

10/03/2015

Chiến Lược Chống Khủng Bố “Lạ”?

03/03/2015

...đồi núi Idaho cũng biết khủng bố là Hồi giáo. Chỉ có TT Obama là không chịu nhìn nhận...

Phát ngôn viên Tòa Bạch Ốc ra tuyên bố và hầu hết truyền thông đồng chính ngoan ngoãn lập lại “khủng bố giết 21 dân Ai Cập tại Libya”. Tưởng gì ghê gớm, chứ như vậy thì có ghê gớm đâu, trong cái thời đại loạn này, chuyện như vậy chỉ là chuyện bình thường, chuyện nhỏ mà. Phải không? Xin thưa, đó chính là thông điệp Tòa Bạch Ốc muốn chuyển đến dân Mỹ, với sự tiếp tay của truyền thông đồng chính: chuyện nhỏ không đáng để tâm.

Thật ra, trong cái câu ngắn gọn trên, Tòa Bạch Ốc và truyền thông đồng chính đã em nhẹm 4 chuyện mang ý nghĩa hết sức lớn lao.

1. Nhóm khủng bố chính là nhóm ISIS, có nghĩa là ISIS mà TT Obama từng so sánh như đội bóng rổ trung học, đã từ Syria lan qua Iraq, lan qua Afghanistan, bây giờ đã lan qua tới Libya.

2. Nhóm ISIS là một nhóm khủng bố Hồi giáo cuồng tín, nhưng đúng theo chủ trương của TT Obama, cái chữ “Hồi giáo” là huỷ ky, tuyệt đối không được nhắc đến cho phái đạo chính trị.

3. Chúng không phải chỉ “giết”, kiểu như tung lựu đạn hay cho bom nổ chết một lúc hơn 20 người, mà xếp hàng họ, bắt quỳ xuống, rồi cửa cổ từng người một, cho quay phim phổ biến khắp thế giới. Nói “giết” hiển nhiên giúp câu chuyện đỡ ghê gớm hơn nhiều. Một kiểu gớm tội, hay làm giảm tội, cho ISIS, không hơn không kém.

4. Hai chục nạn nhân vô tội đó đều là thường dân Ai Cập qua Libya làm nhân công kiếm sống, đều là những người “có tội”. Đó là cái tội ngoại đạo, không theo Hồi Giáo, mà là theo Thiên Chúa Giáo (Coptic).

Câu chuyện nhỏ này phản ánh không thể nào rõ ràng hơn chiến lược chống khủng bố Hồi giáo cuồng tin của chính quyền Obama: đánh kẻ thù mà không chịu nhìn nhận kẻ thù là ai, đồng thời vừa đánh vừa vuốt, không muốn đánh thẳng thừng sợ làm “mất lòng” kẻ thù, sợ kẻ thù nổi trận lôi đình đánh mạnh hơn nữa thì ... phiền lắm.

Làm cho ta nhớ lại những cái tựa trên báo Tuổi Trẻ: “Tàu lạ xâm phạm hải phận của ta tại Hoàng Sa” hay “Tàu lạ tấn công ngư dân ta”... Đến thẳng bê chăn trâu ở Cái Vồn cũng biết tàu lạ là tàu Trung Cộng. Chỉ có các đồng chí “định cao tri tuệ” là vẫn “nhất trí” là “tàu lạ”, có thể là từ Hòa tinh xuống. Một thẳng bê con chăn ngựa trong đồi núi Idaho cũng biết khủng bố là Hồi giáo. Chỉ có TT Obama là không chịu nhìn nhận thực tế này.

Ở đây, có một câu chuyện thật ý nghĩa mà hầu hết dân sống trên đất Mỹ không biết.

Tập san TIME, có một ấn bản quốc tế, hơi khác ấn bản Mỹ, chỉ bán ngoài nước Mỹ và chú tâm nhiều hơn vào tin thế giới. Mới đây, tập san này ra số đặc biệt về tình hình Miến Điện, là nơi đang có xung đột giữa dân Miến, đại đa số theo Phật giáo, và khối dân Rohingya, là dân Hồi giáo gốc Bangladesh tràn qua biên giới. Không khác gì tình trạng dân gốc Nam Mỹ tràn qua Mỹ để kiếm sống, vì Bangladesh dân quá đông, nước quá nghèo.

Dân địa phương Miến chống tự lý do kinh tế, dàn giựt việc làm và nguồn thực phẩm hiếm hoi của một trong những xứ nghèo nhất thế giới, và nhất là xung khắc tôn giáo. Cuộc xung đột thường di đến bạo động, đánh giết nhau bằng gậy gộc, mả tấu giữa cả hai bên chết dăm ba người, bị thương vài chục người. Tình trạng lai rai như vậy từ mấy chục năm nay, nếu không muốn nói là suốt dọc lịch sử Miến.

Không hiểu vì lý do gì mà Nhà Nước Obama và truyền thông đồng chính Mỹ công khai đứng về phía dân Rohingya, tố cáo chính quyền Miến có chính sách ngược đãi, kỳ thị, không nhìn nhận Rohingya là dân hợp pháp, không chịu cấp cho họ quốc tịch Miến. Biết đâu việc này nằm trong chiến lược toàn cầu vuốt ve dân Hồi giáo của chính quyền Obama?

Trở lại chuyện TIME. Báo này đăng hình một vị sư Miến trên trang bìa trong ấn bản quốc tế đặc biệt đó, kèm theo cái tựa kinh hồn: “Lãnh Tụ Khủng Bố Phật Giáo” (Leader of Buddhist Terrorism).

Không cần phải là chuyên gia chính trị chính em gì hết, chỉ cần coi cái tựa đã thấy rõ sự thiên vị của truyền thông đồng chính Mỹ như thế nào. Khủng bố Al Qaeda, ISIS, giết cả ngàn người bằng những cách tàn ác nhất, vừa giết vừa hô Allah Akba, nhưng truyền thông đồng chính, theo đúng chủ trương của Nhà Nước Obama, tuyệt đối không dám hé răng dùng chữ “Hồi giáo” kèm theo. Nhưng đối với cuộc xung đột lắt nhắt tại Miến Điện giữa hai khối dân Phật giáo và Hồi giáo, thi TIME không ngại ngùng gi phòng đại nhóm Phật giáo thành một “tổ chức khủng bố” tương đương với ISIS, mà lại còn ghi rõ “Phật giáo” nữa. Hàng ngàn đạo sĩ Hồi giáo đang dân rao giảng cổ vũ cho khủng bố giết người ngoại đạo, chưa bao giờ báo TIME dám dung đến. Nhưng một nhà sư kêu gọi bảo vệ ruộng đất và tôn giáo của khối dân Miến địa phương chống đòn lậu Rohingya được TIME dán ngay nhãn hiệu “lãnh đạo khủng bố Phật giáo” không một chút e dè.

Nhà Nước Obama và truyền thông cấp tiến biện giải không thể dùng danh từ “khủng bố Hồi giáo”, vì sợ mang ý nghĩa tố cáo tất cả khối Hồi giáo là khủng bố. Thế thi TIME giải thích như thế nào chuyện gọi nhóm này là “khủng bố Phật giáo”? Hay là tại Phật giáo quá thực là một tôn giáo khủng bố?

Mà tại sao trong cuộc xung đột này lại nêu ra một bên là “khủng bố Phật giáo”, còn bên Hồi giáo Rohingya thi sao không nói đến, sao không gọi là “khủng bố Hồi giáo Rohingya”? Hiển nhiên, TIME gợi ý cho độc giả thấy khối Hồi giáo Rohingya chỉ là nạn nhân hiền hoà vô tội của mấy ông “sư khủng bố”. Trong khi sự thật khối Rohingya cũng đánh giết dân Miến ào ào không chút e lệ gì.

TIME gọi nhóm Rohingya là nhóm thiểu số bị khốn đốn Miến đán áp. Làm như thế tất cả 50 triệu dân Miến đang xùm lại đánh nhau vài trăm ngàn dân Rohingya. Thực tế, chống khối Rohingya chỉ là nhóm vài trăm ngàn dân sống trong vùng Rakhine, Tây-Bắc Miến, dọc biên giới Miến và Bangladesh thôi.

Trong bối cảnh dân Rohingya từ Bangladesh tràn qua Miến, chiếm đất, chiếm việc làm, chiếm nguồn lợi kinh tế (canh nông, hái sản) của dân Miến địa phương, thậm chí trong vài vùng họ chiếm, còn phá chùa để xây đền Hồi, thi phản ứng chống đối của dân Miến dĩ nhiên phải là chuyện bình thường, nhưng theo TIME, thi đó chính là hành động của “khủng bố Phật giáo”.

Khủng bố Hồi giáo cuồng tín lố ljdk, khốn cấp tiến nhầm mắt. Vài ông sư hô hào chống đòn lậu Hồi giáo, truyền thông đồng chính gán ngay nhãn hiệu “khủng bố Phật giáo”. Cái “lô-gic” cấp tiến chỉ có dân cấp tiến mới hiểu và chấp nhận được. Những người có một lý công tâm cũng chỉ có thể gãi đầu gãi tai.

Quan điểm của TT Obama về cuộc chiến chống khủng bố Hồi Giáo cuồng tín ngày càng lùm, ngày càng khó. Để biện minh cho những cảnh ISIS cưa cỗ tù nhân, TT Obama khuyên chúng ta không nên ngồi trên ngựa trắng vénh mặt làm cao khi chính những người Thiên Chúa Giáo cũng đã vi phạm những tội ác khung khiếp chống Hồi giáo, nhân danh Ki-Tô giáo trong Thập Tự Chinh thời trung cổ.

Trước tiên, Thập Tự Chinh là một cuộc chiến để cứu dân Thiên Chúa Giáo và trừng phạt các đế quốc Hồi giáo khi đó đang tru diệt các nhóm Thiên Chúa Giáo trong vùng Trung Đông. Chỉ trong một trận đánh Hattin vào năm 1187, quân Hồi giáo tàn sát 40.000 dân Thiên Chúa giáo vô tội sau khi chiếm được thành. Thập Tự Chinh là một cuộc chiến tàn khốc, cả hai bên đều có những hành động tàn ác không bao giờ tha bao nhau. Nhưng đó là chuyện của cả ngàn năm trước. Tại sao TT Obama không lôi chuyện thời con người còn ám lồng ở lõi ra để bảo chữa cho những hành động của khủng bố Hồi giáo thế kỷ thứ 21?

Một nhà báo đặt câu hỏi gần đây hơn, thời lập quốc, mấy ông cao bồi Mỹ có chủ trương tận diệt dân da đỏ, nhưng vậy theo lý luận của TT Obama, Mỹ không có quyền leo lên ngựa trắng, vénh mặt làm cao chi trich khi Hitler muốn tru diệt dân Do Thái, hay can thiệp vào cuộc thế chiến thứ hai với Đức?

Trước những hành động cát man rợ như vậy mà TT Obama thay vì lớn tiếng tố cáo và có hành động mạnh để chấm dứt, thì lại bối rối, loay hoay tìm cách phân biện minh không phải là Hồi giáo, không phải lỗi họ, chúng ta cũng thế mà, ... Thế nghĩ là gì? Kẻ viết này quá là không đủ khả năng để hiểu lập luận và sách lược của TT Obama.

Ta còn nhớ khi Bin Laden bị giết, Nhà Nước và truyền thông đồng chính khua chiêng trống về thành quả "vĩ đại" của TT Obama. Được hỏi về công của TT Bush, là người đã thành lập biệt đội thám kích và Seal Team đặc biệt để truy lùng Bin Laden trong cả chục năm trời, thì những người ủng hộ TT Obama khẳng định, chuyện xảy ra dưới thời TT Obama (nói theo Mỹ: "under Obamas watch") thì đó là công của TT Obama. Chấm hết. Không dính dáng gì đến Bush.

Như vậy, bây giờ chuyện ISIS lớn mạnh xảy ra dưới thời TT Obama thì TT Obama có chịu trách nhiệm không? Hay là cái gì tốt thì là công của Obama, cái gì sai vẫn là lỗi của Bush?

TT Obama đã từng tuyên bố một cách rất thực tế: không cần tranh cãi nhiều vô ích, chỉ cần nhìn vào kết quả. Đây có lẽ là một trong số rất ít quan điểm mà cá nhân kẻ viết này hoàn toàn đồng ý với TT Obama. Ta thử nhìn vào thực tế giữa năm 2009 khi TT Obama mới nhận chức và ngày nay, đầu năm 2015, sau năm sau.

Năm 2009, tại Iraq, tướng Petraeus ổn định được tình hình chiến sự, phe Sunnis thân Saddam trước đây đã hợp tác chặt chẽ với quân lực Mỹ chống al Qaeda. Al Baghdadi đang trong tù, ISIS chưa được thành lập. Tại Afghanistan, tình hình cũng ổn định cả quân sự lẫn chính trị dưới quyền TT Karzai. Syria, Libya, Yemen chưa có nội chiến. Toàn thế Âu châu bình yên vô sự.

Sáu năm dưới TT Obama, đến 2015, ISIS không chế một vùng rộng lớn, kéo dài từ phiến tây Syria, vùng biển Địa Trung Hải, qua Iraq, Afghanistan, tới bến giới Iran phiến đông, với mỏ dầu mỗi ngày cung cấp cho quân khủng bố hàng triệu đô tiền bẩn dầu. Syria đánh nhau chết đã hơn 200.000 người. Libya trở thành một Somalia thứ hai, một xứ vô chính phủ, với quân khủng bố đủ nhóm, đủ nhánh chia nhau hùng cứ, đại sứ Mỹ nhảy lên xe jeep tháo chạy qua biên giới Tunisia. Yemen cũng nỗi duối theo khi tòa đại sứ Mỹ di tan khẩn cấp trước khi quân khủng bố thân ISIS chiếm cả thủ đô. Khủng bố lan qua Nigeria, Mali. Đáng sợ hơn là khủng bố tràn qua cả Âu Châu, bắn giết tại Paris, Brussels, và Copenhagen, thủ đô của ba nước Pháp, Bỉ, Đan Mạch. Thực tế, chưa chính thức, cuộc chiến chống khủng bố đã trở thành một thứ "thế chiến thứ ba".

So sánh hai bức tranh đó là thấy ngay thành quả chống khủng bố của TT Obama. Nói như TT Obama: "không cần tranh cãi nhiều vô ích, chỉ cần nhìn vào kết quả".

Năm 2012, TT Obama ra trước Đại Hội Đảng Dân Chủ hùng hổ khoe thành tích giết Bin Laden, tuyên bố "đe dọa khủng bố coi như đã chấm dứt", quân khủng bố lác đác vài tên loe ngheo đang vắt chân lên cổ chạy thực mạng. Tổng thống giữ lời hứa chấm dứt cuộc chiến "ngu xuẩn" của Bush tại Iraq, và đang trên đà rút quân khỏi Afghanistan. Tại cả hai xứ này, TT Obama hánh diện khoe đang trao quyền lại cho hai chính quyền dân chủ, hùng mạnh và vững bền.

Ngày nay, TT Obama ra trước quốc hội phản trần, giải thích, biện minh, đổ thừa, làm đủ cách để xin quốc hội do đổi lập Cộng Hòa kiểm soát cả hai viện, cho phép tổng thống có quyền hạn rộng lớn để đánh ISIS. Đề nghị của TT Obama trước tiên phải nói ngay là một thứ nhận không thể nào rõ ràng hơn sự thất bại hoàn toàn của chiến lược Trung Đông của ông. Những lời tuyên bố trước đại hội đảng trong mùa tranh cử chỉ là huênh hoang khoác lác vô căn cứ. Rút cho mau, cho lẹ, cho cỗ, bây giờ phải xin phép trả lại. Đây là điều "anh ngốc của làng" Bush, đã cảnh giác ngay từ đầu: rút nhanh quá thì sẽ phải trả lại sớm thôi.

Quốc hội còn đang bàn thảo, nhưng ta thấy ngay cảnh трéo căng ngỗng của chính trị Mỹ.

Đề nghị của TT Obama bị phe đối lập Cộng Hòa chống vì cho là quá yếu, tổng thống tự trói tay mình trong đủ loại điều kiện, sẽ chẳng thực hiện được chuyện gì, nhất là lại có cái đoạn kết được ấn định trước là đúng ba năm sau sẽ kết thúc. Trong lịch sử nhân loại, chiến tranh nhiều vô kể, nhưng cuộc chiến của TT Obama sẽ là cuộc chiến đầu tiên có hạn kỳ ổn định trước, đúng ba năm. Cố nghĩ là thua hay được, có hay không có thỏa thuận đình chiến, hay gi xẩy ra đì nữa, thì Mỹ cũng sẽ tuyên bố chiến tranh chấm dứt đúng tháng, đúng ngày, đúng giờ. Cần để đồng hồ reo đê nhắc nhở. Điều đáng lưu ý là vị tổng thống phải lấy quyết định đó sẽ không phải là TT Obama, vì khi đó ông đang tắm biển Hawaii rồi. Ông hay bà nào làm tổng thống khi đó sẽ phải nhận cái trách nhiệm là lùn này.

Đề nghị của TT Obama trả lại cũng bị phe ta Dân Chủ chống kịch liệt vì quá... mạnh, cho tổng thống quá nhiều quyền, ba năm là quá lâu,...

Nôm na ra, trong cuộc chiến chống khủng bố, phe hậu thuẫn TT Obama bây giờ là phe bảo thủ Cộng Hòa, trong khi phe chống đối lại chính là phe ta Dân Chủ. Chính trị Mỹ!

Gần đây, một bà cấp tiến diễn giải nguyên nhân của khủng bố: thiếu công ăn việc làm. TT Obama mau mắn hẫu thuẫn ngay ý kiến này. Đại đế thi câu chuyện này đã được bàn trên cột báo này rồi. Khối cấp tiến luôn giải thích mọi vấn đề qua lăng kính "kinh tế xã hội". Khủng bố Hồi giáo sinh ra từ nghèo đói, thiếu ăn, thiếu công ăn việc làm, thiếu tự do dân chủ... Từ đó đi đến giải pháp cấp tiến tiêu biểu: gia tăng viện trợ kinh tế cho mấy nước này, trợ cấp đủ loại cho dân, Nhà Nước đó sẽ tạo công ăn việc làm là xong. Nói cách khác, khủng bố không là hậu quả của cuồng tín Hồi giáo, hay tham vọng chính trị của vài nhóm Hồi giáo cực đoan, mà chỉ là vấn đề xã hội, mà chỉ có cải cách xã hội và trợ cấp mới giải quyết được. Mang trợ cấp ban phát cho "dân nghèo" là giải pháp màu nhiệm cho tất cả các vấn đề của nhân loại. Đó là quan niệm nền tảng của khối cấp tiến.

Thực tế không hẳn vậy. Mohamed Atta, người lãnh đạo nhóm cầm đầu máy bay ngày 9/11 tốt nghiệp tiến sĩ tại Đức, là con một luật sư nói tiếng. Bin Laden là triều phú. Ayman al Zawahiri, người kế vị Bin Laden, là một bác sĩ phẫu thuật. Nidal Hasan bắn chết đồng đội tại Fort Hood là một thiếu tá quân đội Mỹ. Faisal Shahzad bị bắt khi tính đặt bom trong xe SUV của anh ta đậu tại Manhattan, là chuyên gia tài chính của công ty mỹ phẩm nổi tiếng Elizabeth Arden. Cái tay khủng bố bịt mặt, mặc toàn đồ đen, dùng dao ngắn cưa cổ con tin trên TV, mới đây đã bị khâm phả ra là Mohamed Emweza, dân Anh gốc Kuwait, con nhà khai giá, chuyên viên tháo chưng điện toán tốt nghiệp Đại Học Westminster tại Luân Đôn. Trong một nghiên cứu của chuyên gia tâm lý Marc Sageman về 172 tên khủng bố nổi tiếng nhất, hai phần ba thuộc giới trung lưu, tốt nghiệp đại học, trong đó có không ít tiến sĩ, một nửa là chuyên viên đang có việc làm tốt.

Một sự kiện mới còn quái lạ hơn nữa. TT Obama mới đây mở một cuộc "Hội Thảo Thượng Đỉnh Chống Bạo Lực Cực Đoan". Ai cũng hiểu đây là hội nghị bàn về chống khủng bố cưỡng tín Hồi giáo, nhưng đúng sách vở Obama, không ai dám dụng đến danh từ "Hồi giáo". Danh sách những người tham dự được giữ bí mật vì "lý do an ninh" đến giờ chót. Cuối cùng người ta được biết trong những tham luận già, có ông Salam al-Marayati, dân Mỹ gốc Iraq. Ông này lãnh đạo một tổ chức Hồi giáo tại Los Angeles, xuất thân từ tổ chức Huynh Đệ Hồi Giáo Ai Cập -Muslim Brotherhood- là một tổ chức đã bị chính quyền Ai Cập loại ra khỏi vòng luật pháp vì là một tổ chức khủng bố. Ông này cũng là người chuyên bênh vực tổ chức khủng bố Palestine Hezbollah chống Do Thái. Ông ta cũng là người đã khẳng định Do Thái là thủ phạm vụ 9/11 chứ không phải Al Qaeda!

Không nói thì ai cũng hiểu Nhà Nước Obama mời ông này tham gia để gọi là có tiếng nói bênh vực, bảo chữa cho khủng bố chứ không phải để góp ý tim biện pháp chống khủng bố. Đó là chiến lược "lai" chống khủng bố "lai" của TT Obama. Nếu TT Obama mời được al-Baghdadi, lãnh tụ ISIS qua tham dự, chắc ông cũng sẽ làm ngay. Gọi là cho công bằng. Áp dụng cái sách lược lừa lùng này, ngày xưa đảng Lẽ TT Roosevelt đã phải mời Hitler qua Mỹ giải thích chính sách tru diệt Do Thái, gọi là cho công bằng.

Dân Mỹ nghĩ sao? Thảm họa mới nhất của đài TV phe ta CNN cho thấy trong 10 người, có 6 cho rằng cuộc chiến chống khủng bố đang thất bại, chỉ có 4 cho rằng có chút tiến bộ. (03-01-15)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Cộng Hòa, Dân Chủ và Việt Nam

24/02/2015

Khi Nhà Báo Nói Láo

17/02/2015

... Obama dấu kin hờ sơ học bạ, không ai biết ông thi đậu ra Harvard với bao nhiêu điểm, với luận án gì...

Truyền hình Mỹ đang qua cơn "khùng hoảng" uy tín khi một trong những ký giả hàng đầu của NBC thủ tội dã "nói nhảm"!

Đây là câu chuyện của anh ký giả Brian Williams. Thật ra anh này không phải là ký giả, cũng chẳng phải nhà báo hay bình luận gia gì, chỉ là một anh đọc tin tức trên TV. Bản tin anh đọc cũng chẳng phải do anh tự tay viết ra. Anh có cả một ban tham mưu lừa

tin, viết tin, rồi đưa cho anh duyệt, thêm mắm thêm muối, rồi anh mang ra trước ống kính đọc, trong giờ tin thời sự quan trọng nhất trong ngày, 6g30 mỗi ngày trong tuần.

Anh Williams là người đọc tin cho đài NBC, là đài TV "hâm mộ" TT Obama tích cực nhất, cùng với đài "con" là MSNBC.

Cách đây ít ngày, anh lên TV, nhận đọc tin chiến sự tại Trung Đông, nhắc lại chuyện anh đã từng bay trực thăng tại Iraq, bị trúng hỏa tiễn phải đáp khẩn cấp xuống ngay, xém chết. Ngay sau đó, tạp chí quân sự Stars & Stripes viết bài tố là anh Williams... phi hoàn toàn. Bài báo kể lại chuyện vài quân nhân dù cùng chuyến bay với anh Williams tố máy bay chở bị bắn gãy, cũng chẳng bị đe dọa gì. Chiếc trực thăng bị bắn là chuyến bay trước, cách đó khoảng một tiếng đồng hồ. Anh Williams biết tin này, có phòng vấn phi hành đoàn trực thăng bị bắn đó, rồi sẵn tròn, lên truyền hình kể ngay là chính trực thăng của anh bị bắn. Câu chuyện xảy ra năm 2003, và từ đó đến nay, anh đã lập lại câu chuyện này không biết mấy chục lần trên tv vi theo anh, đây quả là một chuyện "đồi dời" đối với anh, đã khiến anh thay đổi cái nhìn về chiến tranh. Đến độ bây giờ những quân nhân cùng bay với anh đã bức mình, không giữ im lặng nữa, mà nhảy ra tố anh nói phét.

Ngay sau đó anh Williams đã công khai xin lỗi. Anh giải thích là anh đã theo dõi tin chiến sự kiểu này quá nhiều nên bị ám ảnh và nhầm lẫn, tưởng minh địch thực bị bắn thật! Một lời giải thích thật... sáng tạo.

Việc anh Williams phỏng đại "thành tích chiến trường" làm người ta nhớ lại một câu chuyện tương tự của bà Hillary. Khi tranh cử tổng thống năm 2008, bà cũng kể lại câu chuyện năm 2006 khi bà –khi đó là Đệ Nhất Phu Nhân- và cô con gái Chelsea qua thăm Bosnia, là xứ đang có nội chiến sau khi Cộng Hòa Nam Tư tan vỡ thành ba bốn nước, đánh nhau túi bụi. Bà kể máy bay bà đáp xuống phi trường thì bị bắn ào ào, khiến hai mẹ con phải chui đầu chạy chối chết từ máy bay vào phòng khách phi trường. Nghe kinh người và phải thán phục sự can đảm của hai mẹ con bà Hillary. Chẳng bao lâu sau, sự thật lòi ra là chẳng có pháo kích, đạn bay gì hết. Hai mẹ con đã được đón tiếp long trọng, có cả một đám trẻ em tiễn họ đến tận chân cầu thang máy bay tăng hoa.

Chính khách phỏng đại là chuyện bình thường. Dù là Đệ Nhất Phu Nhân, nhưng khi tranh cử thì cũng vẫn bị cái bệnh phét lác phỏng đại nó hành.

Nhưng bây giờ là chuyện anh nhà báo nói láo. Trên cẩn bản, đọc tin thời sự thi phải là một trâm phàn trâm trung thực, chỉ có bình luận mới có quyền đưa ý kiến cá nhân, có thể đúng, có thể sai. Anh Williams, cũng như mấy ông đọc tin khác, ngoài việc đọc tin cũng thỉnh thoảng chêm vào vài câu bình luận, góp ý cá nhân. Chuyến bay trực thăng trúng hỏa tiễn không phải chuyện ý kiến hay quan điểm cá nhân, mà là dữ kiện. Chế ra dữ kiện để bị thảm họa câu chuyện của mình là việc làm không chấp nhận được, cho dù nhà báo nói láo không có hậu quả nghiêm trọng như chính khách nói láo.

Nhân dịp này, các chuyên gia truyền thông đã xé lại quá trình của anh Williams, và nhận thấy ngay anh này dường như là ông vua phỏng đại, tò son vê phẩn lén những thành tích hay câu chuyện cá nhân giả tưởng từ cá mập chục năm nay.

Như khi anh đi New Orleans làm phỏng sự về vụ bão lụt Katrina. Anh đã bị thảm họa câu chuyện, kể lại từ cửa sổ khách sạn anh nhìn ra, thấy chung quanh nước ngập lụt, xác người chết nổi lèn bèn. Sự thật, khách sạn 5 sao của anh ở trong vùng cao, cũng có ngập ít nước, nhưng chưa tới vài phân, chẳng có xác chết nào chung quanh.

Anh cũng thêm mắm thêm muối, kể lại anh lội nước, lở chân trượt té, uống phải một ngum nước với xác người chết chung quanh, nên bị đau bụng, đi tiểu chảy gần chết. Sự thật hình như cũng là câu chuyện giả tưởng hoàn toàn. Anh này chỉ có một lần mang dép ủng cao tới đùi, đứng trong một vùng lụt tới óng quyền để làm phỏng sự, không ai thấy anh trượt chân hay uống ngum nước nào, cũng chẳng ai nhớ anh đã đau bụng gần chết. Nên nhớ anh Williams là nhân vật rất quan trọng, đi đâu cũng có tiền hô hậu ủng chứ không có chuyện di một mình. Nếu anh có bị té, uống nước, đau bụng gần chết tất nhiên phải có cả chục người biết.

Anh Williams cũng kể đã từng bay với đội người nhái SEAL Team 6 (là đội di giết Bin Laden) nhưng bây giờ người ta được biết SEAL Team 6 không bao giờ cho ký giả đi hành quân theo.

Đài truyền hình NBC mở cuộc điều tra về câu chuyện trực thăng bị bắn, cũng như về những vụ bị thảm họa đầy kịch tính của anh Williams trong quá khứ để xem những lời kể lừa của anh có thật hay không. Sau kết quả sơ khởi (còn đang điều tra thêm nữa), đài NBC loan tin anh Williams sẽ bị treo giò sáu tháng không lương. Nghe thi có cảm tưởng như anh này sẽ mất tiền 5 triệu vì anh lãnh lương sơ sơ có 10 triệu đô một năm thôi. Trên thực tế, kẻ viết này cho rằng sự nghiệp đọc tin của anh Williams đến đây đã cáo chung tuy anh có thể có vai trò khác kín đáo hơn, hay nhẹ ký hơn. Vai trò của anh quan trọng ở niềm tin khán thính giả đặt nơi anh. Khi anh bị treo giò như vậy thì rõ ràng đã mắc tội nói phét quá nhiều. Như vậy lòng tin đối với anh sẽ mất, làm sao có thể tiếp tục làm người đọc tin nữa. Nhất là trong bối cảnh cạnh tranh sinh tử giữa các hệ thống truyền hình lớn của Mỹ.

Tuy chí là người đọc tin, nhưng anh Williams và những người đọc tin lại có ánh hào quang cực kỳ lớn, vì cả chục triệu dân Mỹ theo dõi tin thời sự mỗi ngày và hứa hẹn tin tưởng một cách tuyệt đối vào những người đọc tin.

Muốn hiểu rõ ánh hào quang của những người này, ta chỉ cần nhớ lại câu chuyện của ông Walter Conkrite của đài CBS. Những người Việt tỵ nạn qua Mỹ trước thập niên 80 hẳn còn nhớ ông này. Ông là người đọc tin nổi tiếng và có uy tín nhất trong ngành truyền hình Mỹ. Năm 1968, ông qua VN theo dõi tin chiến sự Tết Mậu Thân. Trước đó, ông là người hậu thuẫn sự tham chiến của Mỹ rất mạnh. Sau chuyến đi, ông về Mỹ, lên truyền hình khẳng định theo ý ông, cuộc chiến nhìn từ phía Mỹ đã hoàn toàn vỗ về, Mỹ không thể thắng được nếu không muốn nói là sẽ thua chắc. Lời khẳng định của ông thay đổi mạnh dư luận quần chúng Mỹ. Trước đó, họ vẫn ủng hộ sự tham chiến của Mỹ. Sau lời nhận định của ông Conkrite thì dư luận thay đổi, da số dân Mỹ hoặc là chống, hoặc là đặt câu hỏi về sự tham chiến của Mỹ. Thậm chí dư luận cho thấy ứng viên phản chiến Robert Kennedy có triển vọng hạ đương kim TT Johnson. Không bao lâu sau, TT Johnson lên truyền hình tuyên bố sẽ không ra tranh cử tổng thống, với lý do để tập trung mọi nỗ lực vào việc tìm hòa bình cho VN.

Nhìn vào vai trò của ông Conkrite, rồi nhìn lại tình trạng hiện nay thì ta thấy ngành truyền thông Mỹ đã mất đi phần lớn uy tín và sự tin tưởng của quần chúng.

Mấy bà nhà báo Mỹ ngày nay, vì nhau cãi nhau tranh kính tế, dành giựt khán thính giả vì tiền quảng cáo, đã không ngại phỏng đại tin, gáy chủ ý, hay tim tiếng tăm cho cá nhân. Cái bệnh phỏng đại này thường chỉ có mấy anh chị nhà báo cõi tầm thường cắp đĩa phuơng mới mắc thôi. Nhưng bây giờ, qua câu chuyện anh Williams, ta thấy đã lan tràn qua cả những tên tuổi lớn nhất của truyền thông Mỹ.

Câu chuyện của anh Williams thật ra chỉ xác nhận một khía cạnh của truyền thông hiện đại. Còn một khía cạnh quan trọng hơn nhiều: truyền thông Mỹ đã không còn giữ được tính trung thực và khách quan của người ký giả phổ biến tin tức nữa. Trái lại, cái mà thiên hạ gọi là truyền thông dòng chính, đã để lộ rõ ràng khuynh hướng cấp tiến khía cạnh, cố vỗ tung hô các chính sách và chính khách với chủ trương cấp tiến nhất.

Người ta còn nhớ chuyện anh Dan Rather của CBS, người thừa kế Walter Conkrite. Trong mùa tranh cử tổng thống năm 2008, anh không bỏ lỡ dịp khai thác những tin bất lợi cho Cộng Hòa và nhất là bất lợi cho ứng viên Bush. Anh Rather được cung cấp một tin sốt dẻo từ một nguồn gốc nặc danh: một bức thư của ông Bush viết cách đó mấy chục năm, xin miễn dịch. Như vó được vàng, anh Rather và vài viên chức của CBS, mâu mẫn chụp cơ hội phổ biến thư đó lên TV để bôi bác Bush mà không điều tra thực hư gì hết. Chẳng may cho anh Rather, chỉ vài ngày sau thì thiên hạ khám phá ra thư đó là thư giả. Anh Rather lên TV xin lỗi, nhưng làn sóng công phán nói lên quá mạnh vi khi đó là cao điểm của cuộc tranh cử tổng thống, mà CBS lại làm chuyện đánh phake dâng quá lộ liêu. Sau một thời gian ngắn gõ thế diện, anh Rather được cho "tử chử".

Đó là chuyện tương đối xưa rồi. Chuyện mới hơn là chuyện của báo Rolling Stones. Đây là tập san cấp tiến hạng nặng.

Ai cũng biết bà Hillary chuẩn bị ra tranh cử tổng thống. Một trong những lý do, nếu không muốn nói là lý do quan trọng nhất, là để giương cao ngọn cờ bảo vệ quyền lợi phụ nữ. Khối phụ nữ cấp tiến chuẩn bị kỹ, tung ra phong trào bệnh vực và bảo vệ phụ nữ.

Một bà ký giả cấp tiến cực đoan nghĩ ra cách sốt dẻo: diều tra về chuyện phụ nữ là nạn nhân của tệ trạng hiếp dâm, đặc biệt là trong các trường đại học. Bà có chủ đề là chuyện hiếp dâm dâm túng thể trong đại học, thể là bà di lùng hàng loạt trường đại học để tìm trường hợp cụ thể chứng minh cho lập luận trong bài viết của bà.

Bà tìm được một cô sinh viên đại học Virginia. Cô này kể đã tham gia một bữa ăn nhậu của đám bạn trai trong một buổi họp mặt của một hội sinh viên của trường, để rồi cuối cùng bị cả đám bạn đó hiếp dâm tập thể. Bà mau mắn viết ngay một thiên phỏng sự, đầy đủ chi tiết mắm muối, mô tả một nữ sinh viên yếu đuối bị một đám nam sinh viên lực diễn say bí túy thay phiên nhau hâm ngay trong khuôn viên đại học, v.v... Bài báo gây chấn động dư luận vì đại học Virginia rất nổi tiếng. Câu chuyện hiếp dâm tập thể này bối nhô uy danh của trường. Nhà trường ra lệnh cấm mọi hoạt động của các tổ chức sinh viên trong trường, rồi mở cuộc điều tra. Truyền thông lâm rùm beng, dội viên trường từ chức, chỉ trích các trường đại học lớn đều là ô truy lạc, và chuyện hiếp dâm tập thể là chuyện rất thông thường trong giới sinh viên đại học Mỹ. Chẳng những đại học Virginia không mà tất cả các đại học bị đòi hỏi phải có chính sách rõ rệt bảo vệ phụ nữ yếu đuối, nạn nhân của kỳ thị nam nữ, nạn nhân của bạo lực, của hâm hiếp,... Truyền thông cấp tiến nhất loạt gióng tiếng chung bão động về nhu cầu bảo vệ phụ nữ. Bà Hillary nghe rung rinh đọc báo, ghi nhận phản ứng. Thậm chí dư luận ngày càng thuận lợi cho một phụ nữ lên làm tổng thống.

Bất ngờ, một tờ báo khác điều tra lại vấn đề và khám phá ra câu chuyện hoàn toàn là... giả tưởng, của cô sinh viên. Chẳng có chuyện nhóm sinh viên hội họp ăn nhậu hôm đó, cũng chẳng có ai bị hâm hiếp cả. Bà ký giả di lùng tin, vớ được cô này, vội mang tin về toà soạn. Cả toà soạn coi như bất được vàng, không khác gì trường hợp anh Dan Rather, vội vã tung lên báo ngay, mà chẳng mất công kiểm chứng làm chi cho mệt. Vì bà ký giả cũng như cả toà báo muốn di tìm một tin như vậy để có bài viết bênh vực phụ nữ quyền.

Đó là tin vui mà lòn hại uy tín rất nhiều, nhưng phe "bảo vệ phụ nữ" vẫn tiếp tục làm rùm beng chuyện hiếp dâm. Mới đây đã vận động được TT Obama để ông tuyên bố hiếp dâm không chấp nhận được: "It's not OK and it has to stop". Một câu tuyên bố thật là lùng vui... nhạt hơn nước lẩy, chẳng mang ý nghĩa gì cả. Từ hồi nào đến giờ, có ai nói hiếp dâm là OK và có thể tiếp tục được đâu? Sao TT Obama lại phải khẳng định hiếp dâm là không ok và phải chấm dứt?

Truyền thông ở cái xứ Mỹ này mang tiếng là tự do nhất, công bằng, không phe đảng. Thực tế, truyền thông Mỹ nói chung có khuynh hướng cấp tiến, và luôn luôn không ngai đưa ra quan điểm cấp tiến, và di xa hơn, phổ biến những tin có lợi cho khuynh hướng cấp tiến trong khi ém nhẹ những tin bất lợi. Cộng Hòa và những tổng thống CH như Nixon, Ford, Bush, là đối tượng lý tưởng để truyền thông dòng chính mạt sát và bôi bác thả giàn.

Dân ta có lẽ hiểu truyền thông Mỹ hơn bất cứ dân nào khác vì đã có kinh nghiệm "sinh tử" với truyền thông đó. Chúng ta thua trận một phần lớn –phải nói là rất lớn- là do truyền thông loan tin thất thiệt hay phe đảng một chiều khiến cuộc chiến của chúng ta ngày càng "mất chính nghĩa" trong con mắt của dân Mỹ, để rồi mất hết hau thuần luân. Tường Loan bắn một tên VC là hình ảnh trên trang nhất của tất cả mọi báo. VC giết hơn 3.000 dân vô tội trong Tết Mậu Thân là tin vui đăng trên cột 8 của trang 26 giữa hai cái quảng cáo bán xe cũ. Đại loại như vậy.

Qua truyền thông dòng chính, hình ảnh của Miền Nam VN là hình ảnh của một nước chỉ có gái bán bar, trẻ con ăn xin, lính đào ngũ, và tướng tham nhũng. Hình ảnh của Việt Cộng trong khi đó lại là những "chiến sĩ yêu nước" dép ráu, mũ tai bèo, can trường dùng mìn tấu chống M-16, F-5, và B-52, "danh dộc lập cho đất nước".

Những hình ảnh đẫm máu, kinh hoàng nhất của cuộc chiến đều được các đài truyền hình mang vào phòng ăn của tất cả các gia đình Mỹ trong giờ cơm tối.

Trong bối cảnh đó, làm sao dân Mỹ, với bản chất thật thà, nhân đạo, có thể tiếp tục hậu thuẫn cho cuộc chiến bảo vệ tự do của dân quân miền nam chúng ta?

Quan điểm chính thức của các báo luôn luôn là ủng hộ các chính khách Dân Chủ, đòi hỏi chấm dứt sự tham chiến của Mỹ bằng mọi giá, bất kể chuyện gì xảy ra cho dân Việt ta.

Ngày nay, cũng khối truyền thông gọi là dòng chính đó công khai đứng về phía đảng Dân Chủ, tung hô TT Obama dù cách qua các bài báo và bản tin trên những New York Times, Washington Post, NBC, CBS, ABC, CNN, ...

Vai trò của truyền thông dòng chính tung hô Obama khiến ông chính khách vô danh này trở thành tổng thống Mỹ đã được bàn thảo quá nhiều vì nó quá lố liêu. Cho đến ngày nay, tuyệt đại đa số truyền thông dòng chính vẫn thối phòng những thành công hiếm hoi, dù nhỏ nhất của TT Obama, hay bao chữa những sai lầm dù rất lớn của TT Obama.

Ngay cả bây giờ, khi thăm dò cho thấy thống đốc Wisconsin Scott Walker có hy vọng trở thành ngôi sao mới của CH, báo phe ta Washington Post đã mau mắn viết bài điều tra về ông, không phải về khả năng hay thành tích thống đốc của ông, mà để bôi bác chuyện ông bỏ học thời sinh viên cách đây mấy chục năm, là một sinh viên chỉ lo tranh cử vào các chức vụ trong các hội sinh viên, còn học hành rất tệ. Ngay sau bài báo của WaPo, ông Howard Dean, cựu ứng viên tổng thống của Dân Chủ mau mắn bình luận ngay: "không học xong tức là vô kiến thức" ("unknowledgeable"). Giữa đảng Dân Chủ và truyền thông dòng chính, đó là chuyện kẻ tung người hứng, bình thường thôi.

Trong khi TT Obama dấu kín hồ sơ học bạ, không ai biết ông thi đậu ra Harvard với bao nhiêu điểm, với luận án gì, ... thì không có báo nào thắc mắc. Washington Post có thật sự công bằng không? Sao chưa bao giờ mở cuộc điều tra về thành tích học hành của TT Obama?

Qua những câu chuyện trên, cái truyền thông dòng chính đã chứng tỏ vừa thiên vị rõ rệt, vừa thiếu lương thiện nữa. Một chuyện mà nhiều người Việt tỵ nạn đã biết từ rất lâu về trước, nhưng sau khi qua Mỹ một thời gian thì lại quên mất khá nhanh, quay qua tôn vinh những tin tức của truyền thông dòng chính Mỹ như chân lý tuyệt đối, luôn trích dẫn New York Times hay Washington Post, vì tin đó là những báo "kim chỉ nam". (15-02-15)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Tuồng Hát Bắt Đầu

10/02/2015

Câu Chuyện Thuế Và Trợ Cấp

03/02/2015

Báo Cáo Liên Bang: "Cần Nói Và Quên Nói"

27/01/2015

...Giá dầu giảm cả 50% đã gây khó khăn cho rất nhiều công ty dầu xăng Mỹ...

Tối ngày 20/1 vừa qua, TT Obama đã tiếp tục truyền thông lâu năm của Mỹ, ra trước lưỡng viện quốc hội báo cáo tình trạng liên bang bước qua năm thứ bảy của ông.

Trên cẩn bản, đây là báo cáo tình trạng hiện hữu, chủ yếu là báo cáo thành quả năm qua. Nhưng trên thực tế, các tổng thống thường dùng báo cáo này để tuyên cáo những ý định và chương trình tương lai, nhất là khi thành quả năm cũ không có bao nhiêu. Một hình thức hứa hẹn nghiêm chỉnh và long trọng hơn những hứa hẹn loạn xà ngầu của những ngày tranh cử.

Chưa cần biết đế tài diễn văn sé thế nào, TT Obama đã mở màn bằng vài chiêu đá giò lái Cộng Hoà (CH). Thượng khách đặc biệt của TT Obama tối hôm đó, ngồi với Đệ Nhất Phu Nhân, có ông chuyên viên bị Cuba nhốt hơn 5 năm, mới được thả đổi lái trao đổi quan hệ ngoại giao, chấm dứt cầm vận với Cuba. Phe CH chống đối việc quan hệ lại với Cuba. Đưa ông khách đặc biệt này lên tức là "vuốt mả" CH choi. Hơn vậy nữa, TT Obama cũng "vuốt mả" cả luật pháp Mỹ luôn khi một anh di dân ở lậu phạm pháp không bị nhớt, mà lại là thượng khách thứ hai của tổng thống.

Rồi đến báo cáo. Một vài cái "vuốt mả" Cộng Hoà nữa.

TT Obama tuyên bố "đây là lần cuối cùng tôi ra tranh cử", được phe CH rầm rầm vỗ tay! Không phải tay vừa, TT Obama đáp lễ ngay bằng câu "Tôi biết, vì tôi đã thắng cử hai lần". Làm mấy ông bà CH cụt hứng, đành im. Đáng ra, họ có thể đáp lễ TT Obama, "Vâng, chúng tôi cũng biết, chúng tôi thắng cả hai vịen".

Phản tích báo cáo có thể chia làm ba phần như dưới đây. Ở đây, phải nói ngay, một tờ báo ty nạn ca tụng thông điệp Liên Bang "tuyệt vời nhất". Quý độc giả nào chi muốn đọc những chuyện "tuyệt vời" thì nên tìm đọc nguyên văn báo cáo của TT Obama. Quý độc giả nào muốn tìm hiểu xa hơn thì có thể đọc tiếp bài này.

TRÁI BOM NỐI TO NHẤT

Như tất cả các báo cáo trước của bất cứ tổng thống nào khác, báo cáo nổ mạnh hơn bom Biên Hòa, đặc biệt với tài xuất khẩu thành... bom của TT Obama. Dĩ nhiên, TT Obama và phe ta đã mau mắn quên những kết quả thảm của cuộc bầu tháng 11 vừa qua, mới hơn hai tháng trước.

"Tuyệt vời nhất", nhưng với số người theo dõi ít nhất từ 15 năm qua, theo cơ quan thăm dò TV Nielsen, với 8 triệu người theo dõi, so với 53 triệu năm 2009. Thiên hạ dường như quá mệt mỏi với khẩu khí của TT Obama rồi.

Phải nói ngay đây là báo cáo "màu hồng" nhất từ ngày TT Obama nhậm chức. Lần đầu tiên trong 6 năm, ông đã có dịp đầm ngực làm kẽ lỗ thành quả kinh tế mới bắt đầu lô dạng sau một thời gian quá dài dồn nén, không mở miệng được.

Đúng, kinh tế đang trên đà phục hồi. Đánh dấu bởi giảm thất nghiệp, tăng trưởng cao hơn, giá đô-la tăng, thị trường chứng khoán tăng, giá dầu xăng giảm. Không sai. Nhờ kinh tế khả quan hơn, tỷ lệ hậu thuẫn TT Obama đã leo lên đáng kể, từ xấp xỉ 40% cách đây nửa năm đã lên tới 47%-48% hiện nay.

Nhưng nhiều kinh tế gia vẫn nêu lên câu hỏi "những thành quả đạt được này, phải hơn 6 năm mới có, có quá ít và quá muộn không?". Có người còn đặt vấn đề "Phục hồi kinh tế? Có thật không?"

TT Obama tuyên bố "nền kinh tế của chúng ta đang phát triển và tạo công ăn việc làm ở mức cao nhất kể từ năm 1999". Nói "phát triển và tạo công ăn việc làm" không đúng sự thật, vì chỉ là phục hồi lại một số việc làm bị mất chứ không phải tạo việc làm mới. "Cao nhất" vì trước đó, chưa khi nào nhiều người thất nghiệp như vậy.

Tuy số người có việc làm lại đã lên cao nhất từ 1999, nhưng số người thất nghiệp lâu quá, bị loại ra khỏi thống kê lao động cũng là cao nhất từ 20 năm trước đó, 1979, với gần 93 triệu người hiện nay, tức là gần một phần ba dân Mỹ. Kế hoạch của TT Obama để giúp khôi phục người này là gì, không nghe nhắc đến trong báo cáo. Vấn đề thất nghiệp chưa bao giờ là ưu tư hàng đầu trong sách lược của TT Obama ngay từ đầu.

Năm 2009, TT Obama tung ra gói kích cầu kinh tế khoảng 800 tỷ, mục đích chính để tạo việc làm. Theo một nghiên cứu của hai kinh tế gia Timothy Conley của University of Western Ontario và Bill Dupor của Ohio State University, thì gói kích cầu của TT Obama tạo ra được khoảng nửa triệu việc làm trong khu vực công, nhưng làm mất hơn một triệu việc làm trong khu vực tư. TT Obama dĩ nhiên khoe cái nửa triệu việc được bảo vệ, nhưng không nhắc tới một triệu việc làm bị mất.

Giá dầu xăng giảm là điều nhiều người hoan nghênh dĩ nhiên. Nhưng vấn đề là xuống quá mau, quá nhiều, đến mức đe doạ sự phục hồi của kinh tế Mỹ. Giá dầu giảm cả 50% đã gây khó khăn cho rất nhiều công ty dầu xăng Mỹ lớn và nhỏ. Tiểu bang Texas đang lập kế hoạch kinh tế dự phòng vì tiểu bang này sống nhờ dầu hỏa. Báo đăng tin thành phố Williston, North Dakota, có 20.000 dân, sống nhờ khai thác mỏ dầu. Cho đến nay, 9.000 đã bị mất việc vì các dân khanh đóng cửa.

Chi phí sản xuất dầu của Mỹ cao hơn chi phí sản xuất dầu Trung Đông. Giá dầu tiếp tục xuống tới mức 30-40 đô một thùng sẽ giết kỹ nghệ dầu của Mỹ và sẽ đưa kinh tế vào khủng hoảng nặng, trong khi Ả Rập Saudi có thể chịu đựng giá dầu xuống tới mức dưới 20 đô. Chỉ số Dow Jones trong tháng qua đã lên xuống mỗi ngày cả trăm điểm, phản ánh sự lo ngại này.

Một chuyện TT Obama quên nói: giá xăng giảm một phần vì các công ty Mỹ già tảng sản xuất qua việc tìm giếng dầu và đào mỏ dầu, là những chuyện TT Obama chống mạnh mẽ vì lý do bảo vệ môi trường. Chống nhưng kết quả tốt thì vẫn khoe công. Chỉ có chính trị gia mới làm được những chuyện này.

Giá đồ-là tăng vùn vụt là điều dân Mỹ đi du lịch sẽ mừng rỡ, nhưng những nhà xuất cảng Mỹ đang lo sót vó. Kỹ nghệ xe hơi của Mỹ mới ngóc đầu lên lại sẽ hết hy vọng cạnh tranh với Toyota, Honda, Hyundai,... Apple và Nike sẽ mở thêm hàng xưởng ngoài nước Mỹ để giảm giá thành.

TT Obama tuyên bố "các khoản nợ của chúng ta đã giảm 2/3". Thật ra, khi TT Obama nhận chức, công nợ Mỹ khoảng 10.000 tỷ, bây giờ là 18.000 tỷ, tăng 80%. Sao lại nói "giảm 2/3"? TT Obama nói láo? Thưa không. Đó là cách nói chuyện của các chính khách, không hẳn là nói láo mà là nói ... vặn vẹo. Cái cách đó giản dị lắm. Dựa trên mức tăng nợ trong hai năm đầu khi còn hung hăng vung tiền với hậu thuẫn của cả hai viện quốc hội, TT Obama dự phòng con số nợ trong tương lai. Sau đó thì mức vay vẫn tăng, nhưng tăng chậm lại, chỉ tới mức 1/3 dự phòng. Thế là ta có quyền đinh khoe ngay là đã "giảm nợ được 2/3".

Một điều mà TT Obama cũng quên nhắc lại, là mức công nợ bị kèm hâm lại là vì từ năm 2010, đảng CH nắm đa số tại Hạ Viện, là cơ chế nắm hầu bao, đã không phê chuẩn những chương trình vĩ đại nào của TT Obama nữa. Việc người khác làm nhưng nhận công của mình cũng là một tài năng khác của các chính khách.

TT Obama nói "chúng ta nên biết rằng những ông chủ kinh doanh nhỏ đang có ý định tăng lương cho người lao động ở mức cao nhất từ năm 2007". Thật ra, chẳng có "ông chủ kinh doanh nhỏ" nào nghĩ đến chuyện này, trái lại họ đều chống tăng mức lương tối thiểu. Cứ hỏi mấy ông chủ tiệm phở ở Bolsa thì biết mấy ông ấy ủng hộ hay chống tăng lương tối thiểu. Tăng lương tối thiểu là ý định của TT Obama và khởi đầu, và sẽ là gánh nặng lớn cho tiểu và trung thương.

TT Obama đặt câu hỏi bao nhiêu quý vý dân cù có thể sống được với mức lương 15.000 đô tối thiểu hiện nay. Điều TT Obama quên là tăng lương có thể khiến ông chủ kinh doanh nhỏ chịu không nổi phải sa thải nhân viên, di thuê dân ở lậu rẻ hơn nhiều. Như vậy nhân viên đó sẽ sống ra sao nếu không có job nữa? Không còn tới 15.000 đô nữa?

Có lẽ nhớ thành quả kinh tế khả quan mà TT Obama đã bạo miệng đề nghị một chương trình tăng thuế tới 320 tỷ trong 10 năm tới, để mua quà tặng bá tánh: đại học cộng đồng miễn phí, tăng lương tối thiểu, tăng tiền chu cấp trẻ em, ...

Đây hiển nhiên là một kế hoạch đáng ghi nhận vì không ai hiểu rõ tại sao TT Obama đưa đề nghị này ra. Đáng CH chủ trương chống mọi hình thức tăng thuế từ hồi nào đến giờ, ai cũng biết. Và CH đã được đa số dân Mỹ trao cho trách nhiệm điều hành cả hai viện quốc hội, nắm hầu bao mọi chi tiêu hay mọi quyết định tăng thuế. Một mình TT Obama không có cách nào tăng thuế cho dù một xu trên bất cứ công dân nào, giàu hay nghèo. Nói nôm na ra, không có một máy mai họ vay nào đề nghị này sẽ được lưỡng viện CH thông qua. Vậy tại sao đưa ra một cách rình rang như vậy? Trò chơi của TT Obama là gì? Đưa ra những đề nghị mà chắc chắn Quốc hội sẽ bác bỏ thì đưa ra làm gì? Đề lịch sử ghi nhận ông đã cố gắng nhưng bị đối lập phá đám? Đề cù díp đó thừa cơ lập dã ngán cản ông?

Tăng thuế mấy đại gia quá đà thừa tiền bạc là điều không có gì quá đáng, có thể chấp nhận được, nhưng phải là trong tình thần công bằng hơn, có nghĩa là tăng thuế đồng thời cũng phải có những biện pháp giảm chi, bớt vứt tiền ra cửa sổ, giảm bớt những trợ cấp liên miên bất tận nhằm mục đích biến khối dân nghèo thành nô lệ của trợ cấp để lấy phiếu của họ.

Thôi thì cứ coi như có thành quả còn hơn không. Nhưng là một thành quả với nhiều câu hỏi chính đáng.

PHÁO TỐT

Đây là những thành quả được TT Obama nhắc đến, nhưng không nổ quá ồn ào như trái bom CBU kinh tế.

TT Obama tuyên bố "tinh hình lạm phát do bảo hiểm y tế ở mức thấp nhất trong 50 năm qua". Phiên dịch ra tiếng bình dân, có nghĩa là chi phí y tế đang tăng, nhưng tăng ít nhất thôi. Khi quảng bá Obamacare, TT Obama không hứa chi phí sẽ tăng nhiều hay ít gì hết, mà đã hứa chi phí y tế sẽ giảm 2.500 đô một năm cho mỗi gia đình. Thật hứa là chuyện bình thường của các chính khách, không nên bất ngờ chuyện này.

Obamacare hiện đang bị đe dọa bởi không biết bao nhiêu chống đối, trớ ngai, tác dụng tai hại, trực trặc kỹ thuật, v.v... Kể cả việc đang bị thua về vụ trợ cấp, có thể đe dọa ngay cả sự tồn vong của cả hệ thống Obamacare. Nhưng thực tế mà nói, những chuyện đó chỉ phản ánh sự bất tài hay thiếu lương thiện của các viên chức viết luật cũng như áp dụng luật, ít hy vọng Tối Cao Pháp Viện sẽ đánh xép tội toàn bộ Obamacare luôn. Dù muộn hay không, cuối cùng thì Obamacare sẽ không đi đâu hết, sẽ tồn tại như Medicare và Medicaid, tuy có thể sẽ có nhiều thay đổi lớn. Đó là thực tế cần phải nhận nhận. Những người không chấp nhận Obamacare chỉ có thể hy vọng với thời gian, Obamacare sẽ được điều chỉnh cho hợp với "khẩu vị" của họ hơn thôi.

Với cả chục triệu người có được bảo hiểm y tế và được chăm sóc, không có cách nào đổi lập có thể thu hồi lại, và đuổi những người này ra khỏi hệ thống, lấy lại bảo hiểm của họ được. Bất cứ một chính khách nào hào hào chuyện này đều có thể chuẩn bị cần cầu về nhà vui thú đùi viên ngay. Thực tế là như vậy.

Một thành quả đáng kể khác mà TT Obama cũng chỉ nói phớt qua là trên phương diện xã hội – văn hoá. Dưới mấy năm của TT Obama, nhất là năm vừa rồi, những người đồng tính coi như đã đạt được những thành quả chưa bao giờ thấy, đưa đến chuyện hôn nhân đồng tính đã gần như chuyện... đương nhiên phải chấp nhận. Cho dù TCPV sẽ cürü xét vấn đề và có thể không chấp nhận hôn nhân đồng tính thì đây cũng chỉ là khía cạnh pháp lý thôi, trong khi trên phương diện văn hoá, hôn nhân đồng tính đã được đa số dân Mỹ chấp nhận rồi. Sớm hay muộn cũng sẽ thành hợp pháp thôi. Một bước ngoặc mới của văn minh Cờ Hoa. Đó có là một hiện tượng "tiến bộ" hay không là chuyện ta có thể tranh cãi đến thiên niên kỷ tới.

Chính sách đối ngoại cũng là một vấn đề được phô qua rất sờ xài. Không thấy ông đấm ngực khoe gi lớn lao, ngoài chuyện chấm dứt cấm vận Cuba, mà hầu hết dân ty nạn Cuba chống. Và một câu ngắn gọn về cuộc chiến ở Trung đông. Ông tuyên bố "6 năm trước, gần 180.000 quân Mỹ đã có mặt tại Iraq và Afghanistan, đến thời điểm này, con số đó chỉ còn 15.000". Không sai. Nhưng điều ông quên nói là 6 năm trước chưa ai biết ISIS là gì, bây giờ ISIS, ra đời trong cuộc tháo chạy quá nhanh của Mỹ, đã chiếm nửa Syria và nửa Iraq. TT Obama khoe đã "chặn đứng" ISIS. Chặn đứng ở ngưỡng cửa Baghdad đúng, nhưng bây giờ ISIS đang bành trướng ở Syria và tàn qua Afghanistan luôn rồi. Con tàu bị lùng ba bốn lỗ, nước đang tràn vào, TT Obama khoe đã bịt được một lỗ.

Cả ba bộ trưởng Quốc Phòng của TT Obama đều từ chức vì bất mãn trước chính sách mà họ đều coi như yếu đuối của TT Obama. Hai vị đã mau mắn viết hồi ký chỉ trích chính sách Trung Đông của TT Obama. Vị thứ ba mới từ chức, chưa có thời giờ, nhưng bảo đảm sẽ ra sách theo đúng truyền thống viết sách để tự bảo chữa của các chính khách Mỹ. Nhưng tiếng nói chỉ trích lớn nhất là từ bà cựu Ngoại Trưởng Hillary Clinton. Những người muốn bênh vực chính sách đối ngoại của TT Obama sẽ phải bác bỏ quan điểm của bốn vị bộ trưởng nặng ký nhất của nội các Obama.

Chuyện thiếu thành công nữa là quan hệ với Nga. Nhìn lại 2009, Crimea còn là lãnh thổ Ukraine. Bây giờ thành đất Nga. Ngay trên lãnh thổ Ukraine hiện nay đang có cả ngàn lính Nga tham chiến giúp quân nổi loạn Ukraine. Chưa biết tác dụng của các trừng phạt của TT Obama như thế nào, hay Putin đang gấp khó khăn gì, chi biết là chẳng trả Crimea về lại cho Ukraine được. Gạo đã thành cơm. Kết quả này cũng có thể coi như thành quả của "reset", xoá bùn cát chôn lại, dù kết quả có phần thuận lợi cho Putin hơn nhiều.

Cuộc chiến chống khủng bố cũng không được bành rộng hơn, đặc biệt TT Obama vẫn không dám dụng đến cái đuôi "Hồi giáo", chi dám nói tới các tổ chức cực đoan. Nói chung, chính sách chống khủng bố của TT Obama đã là một thất bại vĩ đại. Cách xác định đênh là so sánh tình hình năm 2009 khi TT Obama mới nhận chức với năm qua 2014. Tình hình tại Syria, Libya, Iraq, Afghanistan, Pakistan đã sút mạnh trong 6 năm qua. Trong khi nạn khủng bố bành trướng mạnh tại cả một tá quốc gia từ Á Châu như Indo và Phi, sang Phi Châu như Somalia, Mali, Nigeria, qua tới Paris luôn. Tin mới nhất, chính phủ đồng minh Yemen, then chốt trong cuộc chiến chống khủng bố, vừa bị lật đổ.

PHÁO TỐT

Đây là những chuyện TT Obama "quên nói" hoàn toàn.

Ba vấn đề thời sự lớn của Mỹ trong năm qua đã tuyệt nhiên không được đề cập: di dân lậu, xung đột trắng đen, và chuyển trực qua Á Châu. Hai vấn đề đầu nhức rääg quá, nói ra làm chi cho nhức thêm. Việc chuyển trực thi chẳng có kết quả gì để khoe.

Công bằng mà nói, những "kém thành công" của TT Obama như vấn đề di dân, xung khắc trắng đen, đều là những vấn đề lớn của nước Mỹ mà một người, cho dù là tổng thống, cũng khó kiểm soát trên 100% mà chỉ có thể hướng dẫn hay tác động phần nào. Nhưng ít nhất thì người ta cũng có quyền hy vọng tổng thống sẽ đê đúng hướng hoà giải vấn đề chứ không đi trái hướng làm tình trạng khó khăn hơn. Thực tế, trong hai vấn đề di dân và kỳ thị trắng đen, TT Obama rõ ràng là đã trầm trọng hoá vấn đề.

Vấn đề di dân bị trầm trọng hoá qua những quyết định đơn phương ân xá có tính thách đố đối lập, khiến cho việc hợp tác lưỡng đảng để giải quyết sẽ khó khăn gấp bội. Xung khắc màu da cũng trở thành nặng nề hơn khi TT Obama đã liên tiếp tố rõ thiên vị trong những vụ rắc rối màu da.

Uy tín và uy quyền của TT Obama đã bị sút mè một mảng lớn trong kỳ bầu giữa mùa vừa qua. Nhưng lại khiến cho TT Obama có vẻ bức mình và trở nên gay gắt hơn với đối lập. Như thế đang nhắc cho đối lập biết ông vẫn còn là tổng thống với rất nhiều

quyền. Đừng coi thường tôi quá vội.

Nói chung, TT Obama đã chào đón một quốc hội đối lập không phải bằng cái bắt tay thân thiện, mà bằng vài cái "vuốt má" cảnh cáo, đề nghị tăng thuế và hăm doạ phủ quyết mọi dự luật ông không thích, không cần bàn đến chuyện điều đình thương lượng gì hết. (25-01-15)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Cuộc Chiến Chống Khủng Bố Đi Về Đâu?

20/01/2015

Câu Chuyện Khủng Bố Đánh Pháp

13/01/2015

Thành Quả Của TT Obama

06/01/2015

Tội Ác Của Xia

30/12/2014

Obamacare: Thưa Chuyện Cùng Độc Giả

24/12/2014

Obamacare: Thưa Chuyện Cùng Độc Giả

Tuần qua, cột báo này có bàn về Obamacare và đã nhận được nhiều ý kiến của độc giả, đồng ý cũng như không đồng ý. Cái hay của nước Mỹ mà ta đã đến xin ty nạn là cho tất cả mọi người có quyền có tiếng nói, bất cứ theo chiều hướng nào. Và cái hay của Việt Báo là chấp nhận đầy đủ ý kiến trái ngược của người viết bài cũng như độc giả. Ké viết này xin cảm ơn nước Mỹ, cảm ơn Việt Báo, và cảm ơn quý độc giả đã góp ý.

Bây giờ xin phép quý vị để được bàn lại vài ý kiến của độc giả đối với bài viết tuần trước. Dựa trên những ý kiến được đăng trên trang mạng Việt Báo online, đại khái ta thấy ngoài những bài ủng hộ, có ý kiến thắc mắc, đặc biệt liên quan đến vài vấn đề chính:

- thiếu hụt bác sĩ tại Cali;
- giảm bệnh nhân tại các phòng cứu cấp;
- tiền nào của nấy của Obamacare;
- vấn đề nhân đạo.

Ta bàn từng chuyện một.

THIẾU HỤT BÁC SĨ TẠI CALI

Đã có nhiều người cho rằng tình trạng thiếu hụt bác sĩ là không chính xác, chỉ là báo động hão của những người không ủng hộ Obamacare. Ở đây vấn đề rất giản dị, chỉ là bài tính toán học. Nếu trung bình phải cần 10 năm mới đào tạo được một bác sĩ trong khi Obamacare tăng số người có bảo hiểm và được phục vụ y tế đầy đủ lên tới xấp xỉ 30 triệu trong vòng 4 năm, từ 2010 tới 2014, thì thử hỏi làm sao không thiếu bác sĩ được?

Trên cẩn bản, tình trạng thiếu hụt bác sĩ là tình trạng chung của cả nước Mỹ, nhưng tương đối, tiểu bang Cali là nơi bị ảnh hưởng nặng hơn nhiều tiểu bang khác, nhất là vùng Nam Cali, là vùng đời sống đắt đỏ nhất nhì nước Mỹ, cũng như có thuế lợi tức của tiểu bang cao nhất Mỹ, cũng như có số dân Nam Mỹ và Á Đông lợi tức thấp khá nhiều. Những yếu tố này đã khiến nhiều bác sĩ, nhất là bác sĩ tổng quát bỏ tiểu bang đi nơi khác, hay it ra thì cũng không nhận các bệnh nhân có Medical hay Medicare, vì Nhà Nước quy định số tiền bồi hoàn càng ngày càng thấp.

Phải nói ngay cho rõ, kẻ viết này bình luận tin tức chỉ dựa trên tin tức và bình luận của truyền thông Mỹ, không thể phịa ra bất cứ chuyện gì. Ké viết này xin giới thiệu 3 bài báo về vấn đề này để quý độc giả tựa nghiên cứu. Tất cả đều được viết sau khi Obamacare đã được ban bố tháng 3, năm 2010. Tất cả những bài báo được trích dẫn trong bài viết này đều là trích dẫn từ những cơ quan truyền thông cấp tiến, luôn có vố cho Obamacare, không phải từ Fox News hay từ National Review, là những cơ quan truyền thông bảo thủ không có thiện cảm với Obamacare. Tất cả các bài báo này đều được đăng trước khi biết tin TT Obama hoàn toàn xuất cá triệu di dân bất hợp pháp. Dưới đây là phần tóm lược rất ngắn gọn.

1. "Doctor Shortage Likely to Worsen With Health Law" (Tình Trạng Thiếu Hụt Bác Sĩ Có Triển Vọng Sẽ Trầm Trọng Hơn Với Luật Y Tế) của Annie Lowrey và Robert Pear đăng trên New York Times tháng 7, 2012.

Bài báo cho biết tình trạng thiếu bác sĩ sẽ nguy kịch nhất tại Cali. Như tại vùng Inland Empire (quận Riverside và San Bernardino), phía đông Los Angeles, Obamacare sẽ giúp cho thêm hơn 300.000 người có bảo hiểm tính đến năm 2014. Tình trạng sẽ trầm trọng hơn nữa sau đó khi mà Obamacare sẽ giúp cho 30 triệu người có bảo hiểm y tế.

Qua Obamacare, số bác sĩ thiếu hụt trên cả nước sẽ tăng từ dưới 30.000 lên đến 60.000, rồi đến năm 2025 sẽ thiếu 140.000.

Tình trạng sẽ nghiêm trọng hơn nữa trong những năm tới khi mà số người cao niên nhận Medicare tăng từ 50 triệu năm 2012 lên đến 73 triệu năm 2025, tức là gần 2 triệu người mỗi năm.

Nhu cầu của dân Mỹ đòi hỏi phải có khoảng 60-80 bác sĩ tổng quát cho mỗi 100.000 dân. Vùng Inland Empire chỉ có 40 bác sĩ tổng quát cho mỗi 100.000 dân. Tệ hơn nữa, chưa tới một nửa số bác sĩ đó nhận bệnh nhân Medicaid (hay Medical) trong khi vùng Inland Empire là vùng tương đối nhiều dân gốc Nam Mỹ với lợi tức thấp.

Các viên chức tiểu bang Cali hoan nghênh việc tăng người được bảo hiểm vì lý do nhân đạo, nhưng họ nhìn nhận tiểu bang Cali chưa sẵn sàng để đối phó. Không những thiếu bác sĩ, mà cũng còn cần xây thêm bệnh viện, đào tạo thêm y tá. Nhà Nước cũng cần phải chấm dứt việc cắt tiền bồi hoàn bác sĩ trong Medicaid để tránh chuyện bác sĩ từ chối bảo hiểm này. Điều cuối này khó tránh được khi có thêm cả chục triệu người tham gia vào Medicaid trong khi ngân sách Medicaid không tăng.

1. "State Lacks Doctors to Meet Demand of National Healthcare Law" (Tiểu Bang Không Đủ Bác Sĩ Để Đáp Ứng Nhu Cầu của Luật Y Tế) của Michael Mishak đăng trên Los Angeles Times tháng 2, 2013.

Theo bài này, vì Obamacare, tiểu bang Cali sẽ gặp phải nguy cơ thiếu bác sĩ trầm trọng, đến độ chính quyền tiểu bang đang phải cùu xét một đề nghị cho phép một số trợ tá bác sĩ (physician assistants) và y tá chuyên nghiệp (nurse practitioners), dù không bằng bác sĩ vẫn có quyền chẩn bệnh và chữa bệnh. Trong 58 quận (counties), chỉ có 16 hiện nay có tạm đủ bác sĩ. Trong tương lai, sẽ thiếu hụt toàn diện vì Obamacare. Chưa kể 30% bác sĩ đã trên 60 tuổi, sắp sửa về hưu.

Hiệp hội các bác sĩ đã chính thức phản đối việc cho các phụ tá và y tá chữa bệnh, nhưng chính quyền tiểu bang không thấy có biện pháp thỏa đáng nào khác.

Bà Diana Dooley, Bộ Trưởng Y Tế tiểu bang, đã thẳng thắn nhận định “chúng ta phải chấp nhận giảm phẩm chất các dịch vụ y tế”.

1. “California Facing Doctor Shortage Amid Obamacare Implementation” (Call Trực Diện Või Tình Trạng Thiếu Hụt Bác Sĩ Trong Bối Cảnh Thi Hành Obamacare) của Michael Bastasch đăng trên diễn đàn The Daily Caller tháng 12, 2013.

Bài báo mở đầu với câu tuyên bố của một nghị sĩ tiểu bang, ông Ed Hernandez, đặt câu hỏi “nếu tất cả mọi người đều có thẻ bảo hiểm y tế nhưng không có bác sĩ để khám họ thì có ích lợi gì?”.

Phản lớn những bình luận đều tương tự như hai bài trên.

GIẢM BỆNH NHÂN TẠI CÁC PHÒNG CỨU CẤP

Một đặc giả nhận định Obamacare giúp giảm bệnh nhân vô phòng cấp cứu (Emergency room), tức là giảm chi phí cấp cứu rất nhiều, trong khi chi phí cấp cứu mới là chi phí cao nhất.

Cũng như vấn đề thiếu bác sĩ, kẻ viết chỉ theo tin tức của truyền thông Mỹ, hoàn toàn không tự ý phiến tin. Dưới đây là 3 bài báo xin giới thiệu đến quý độc giả để rộng đường dư luận.

1. “Emergency Visits Are Increasing, New Poll Finds: Many Patients Referred by Primary Care Doctors” (Số Cấp Cứu Gia Tăng, Thăm Dò Mới Nhất; Nhiều Bệnh Nhân Do Bác Sĩ Tống Quát Giới Thiệu) của American College of Emergency Physicians (Hiệp Hội Bác Sĩ Cấp Cứu), tháng 4, 2011.

Báo của Hiệp Hội Những Bác Sĩ Cấp Cứu công bố kết quả một nghiên cứu của hiệp hội thực hiện qua hơn 20.000 bác sĩ cấp cứu cho biết 80% các bác sĩ cấp cứu đã thấy số khách hàng của họ gia tăng mạnh. Hầu hết (97%) bệnh nhân cấp cứu cho biết họ đã được các bác sĩ tổng quát chính (primary care doctor) của họ bảo họ hãy đi vô phòng cấp cứu. Lý do giản dị là các bác sĩ chính này không muốn chữa trị cho họ vì tiền bồi hoàn Medicaid ngày một thấp và sẽ còn xuống thấp nữa dưới Obamacare.

Gần 90% các bác sĩ cấp cứu nghĩ rằng con số bệnh nhân cấp cứu sẽ gia tăng ngày một mạnh hơn với Obamacare, sau khi Obamacare mở rộng chương trình trợ cấp Medicaid.

Bản nghiên cứu được thực hiện tháng Ba năm 2011, đúng một năm sau khi Obamacare thành luật.

1. “Emergency Room Visits Are Increasing Especially Among Adult Medicaid Patients” (Số Cấp Cứu Gia Tăng, Đặc Biệt Või Bệnh Nhân Người Lớn Có Medicaid) của Sheila Guillerton đăng trên diễn đàn Examiner.com, tháng 10, 2010.

Bài viết trích dẫn một nghiên cứu của tạp san Journal of American Medical Association (Tạp San Của Hiệp Hội Y Khoa Mỹ) cho thấy việc sử dụng phòng cấp cứu đã gia tăng mạnh nhất từ trước đến giờ, đặc biệt là trong giới những người có Medicaid. Theo bác sĩ Ning Tang, con số bệnh nhân vào phòng cấp cứu đã tăng hơn gấp đôi con số dự phòng trong năm qua (2010).

Lý do chính là vì các bác sĩ chính từ chối nhận bệnh nhân có bảo hiểm Medicaid.

1. “Emergency Visits Seen Increasing With Health Law” (Số Cấp Cứu Gia Tăng Või Luật Y Tế) của Sabrina Tavernisejan đăng trên New York Times, tháng 2, 2014.

Bài báo mở đầu bằng nhận định của những người có vòi cho Obamacare là luật này sẽ cắt giảm số người không có bảo hiểm, nên không chịu ngừa bệnh, mà đợi tới khi bệnh rồi mới chạy vào phòng cấp cứu, nơi mà chi phí chữa trị rất cao, chưa kể chuyện nhiều khi quá muộn cho bệnh nhân. Đây là một trong những luận cứ chính của Obamacare. Chính TT Obama cũng đã công khai quảng bá chuyện này.

NYT cho biết một nghiên cứu của tiểu bang Oregon trên khoảng 90.000 người có lợi tức thấp, so sánh số người có bảo hiểm mà vào phòng cấp cứu, với số người không có bảo hiểm sử dụng phòng cấp cứu. Cuộc nghiên cứu cho thấy số người mới có bảo hiểm chạy vào phòng cấp cứu cao hơn số người không có bảo hiểm vào phòng cấp cứu tới 40%. Nôm na ra, hiện nay số người vào phòng cấp cứu chẳng những không giảm, mà trái lại còn tăng mạnh. Ngược lại với lập luận của những người rao bán Obamacare.

Tình trạng này đặc biệt rất phổ biến trong giới lợi tức thấp có Medicaid vì Medicaid trả hết tiền phòng cấp cứu, bất kể giá nào.

Lý do việc tăng sử dụng phòng cấp cứu rất giản dị, không cần phải tìm đâu xa.

Ngoài chuyện các bác sĩ tổng quát đẩy bệnh nhân của họ vào phòng cấp cứu, bây giờ thiên hạ bắt đầu phải chờ lâu hơn mới lấy hẹn bác sĩ được, rồi sau khi có hẹn, đến phòng mạch cũng chờ dài người. Những người bị bệnh khẩn cấp, hay không đủ kiên nhẫn, hay không có thời giờ rảnh rỗi ngồi đọc báo cop trong phòng đợi của bác sĩ, đã lựa chọn giải pháp thực tế hữu hiệu hơn nhiều: chạy vào phòng cấp cứu. Cũng đỡ tốn tiền co-pay và deductible càng ngày càng cao mỗi khi đi bác sĩ để gọi là phòng bệnh. Ít người dư tiền và rảnh rỗi đi khám bác sĩ thường xuyên để ngừa bệnh cho dù bây giờ đã có bảo hiểm.

Bà Heidi Allen, giáo sư Đại Học Columbia, một trong những chuyên gia tác giả bản nghiên cứu của tiểu bang Oregon đã cho biết phần lớn những người sử dụng phòng cấp cứu mà bà phòng vấn đã nói họ vào phòng cấp cứu vì không thể lấy hẹn cùng ngày với bác sĩ tổng quát chính của họ được nữa.

Bản nghiên cứu còn đặt vấn đề trong tương lai, với áp lực cung cầu, các phòng cấp cứu sẽ lại tăng giá hơn nữa, tăng thêm gánh nặng chi phí y tế chung cho tất cả mọi người.

Bài báo của NYT cũng nêu lên một nghiên cứu “lạc quan hơn” của tiểu bang Massachusetts cho thấy việc sử dụng phòng cấp cứu không thay đổi gì hết.

Tức là cũng chẳng giảm như TT Obama hứa hẹn. Kết quả “không thay đổi gì” của tiểu bang Massachusetts dễ hiểu vì trong tiểu bang này, tất cả dân chúng đều đã bị bắt buộc có bảo hiểm hết từ thời Thống Đốc Mitt Romney rồi, do đó, Obamacare rất ít có tác dụng.

TIỀN NÀO CỦA NẤY CỦA OBAMACARE

Một đặc giả nêu vấn đề trả bảo phí thấp thì tiền túi phải bỏ ra sẽ cao hơn, và ngược lại. Dĩ nhiên chỉ là chuyện tiền nào của đó. Rất chính xác, không sai. Nhưng xin thưa ngay là ở đây chúng ta không so sánh các chương trình bảo hiểm khác nhau trong chương trình Obamacare, mà đặt vấn đề so sánh các chương trình bảo hiểm trước khi có Obamacare và sau khi có Obamacare.

Câu hỏi là tại sao vẫn một chương trình bảo hiểm không thay đổi mấy mà bây giờ ta phải lựa chọn một là trả bảo phí cao hơn để may ra có thể trả tiền túi ít hơn? Hoặc là trả bảo phí cao hơn để tiền túi phải trả được ít đi hơn?

TT Obama khi quảng bá cho Obamacare đã nói rõ hai chuyện: không có gì thay đổi hết, vẫn hằng bảo hiểm cũ, bác sĩ cũ, và chi phí y tế sẽ giảm trung bình 2.500 đô một năm cho mỗi gia đình. Quý độc giả tự kiểm điểm xem có đúng với tình trạng gia đình mình không. Kẻ viết này không thể bàn thêm.

VẤN ĐỀ NHÂN ĐẠO

Một đặc giả nêu lên vấn đề ta cũng không nên ích kỷ không cho những bệnh nhân khác được chăm sóc, dù sao khi qua đây chúng ta cũng là dân bần cùng.

Xin nhắc lại vấn đề cho rõ.

Trước hết kẻ viết này hay bất cứ ai khác trên đất Mỹ này, không bao giờ chủ trương “ich ky không cho những bệnh nhân khác được chăm sóc”. Không có ai trên đất Mỹ này muốn thấy tình trạng có người bị bệnh mà không được chăm sóc, để cho chết. Cũng không ai phủ nhận việc nước Mỹ đại giàu xú mà có mấy chục triệu người không có bảo hiểm là chuyện không chấp nhận được. Vì lý do nhân đạo, cần phải phát triển hệ thống bảo hiểm sao cho tất cả mọi người đều có bảo hiểm.

Cung cấp bảo hiểm cho cả nước là chuyện mà TT Nixon đã cố gắng thực hiện ngay từ năm 1972 mà thất bại vì chống đối của đảng Dân Chủ khi đó kiểm soát cả Thượng Viện lẫn Hạ Viện. Như vậy có phải là đảng Dân Chủ đã từng chủ trương “ich ky không cho những bệnh nhân khác được chăm sóc” không?

Không ai muốn cả nước có bảo hiểm. Vấn đề là có nhiều cách làm. Mà cách làm của TT Obama là cách giúp cho một chục triệu người có bảo hiểm, nhưng lại đưa đến tình trạng cả trăm triệu người phải trả chi phí y tế nặng hơn, với kết quả ngoài lề là các hãng bảo hiểm, hãng thuốc, nhà thương, ... vẫn ngày một giàu xú thêm.

Đó là kết quả của việc làm hấp tấp, chưa cẩn nhắc đầy đủ tất cả hậu quả, dựa trên lừa dối, trên sự “ngu xuẩn” của cùi tri, đưa đến hết luộm thuộm này đến lủng củng kia, tốn tiền thuế không biết bao nhiêu. Như vụ hấp tấp tung ra Obamacare trên mạng khi chưa sẵn sàng, đưa đến khủng hoảng, đóng cửa tiệm, sửa chữa, ... trong khi Nhà Nước đã chi hơn 500 triệu đô cho chương trình điện toán đó.

Một điều cuối cùng: không thể nào nói Obamacare có hại cho tất cả mọi người vì như vậy không chính xác. Obamacare cũng như tất cả các luật gì khác tất nhiên phải có lợi cho nhiều người cũng như có hại cho nhiều người khác. Đó là chuyện bình thường đương nhiên. Trên cột báo này cũng đã có bài viết phân tích rõ ràng ai được lợi và ai bị thiệt. Một cách tổng quát:

- giới lợi tức thấp được lợi về tiền bạc (trợ cấp) nhưng sẽ bị bớt bác sĩ, nhà thương, phải chờ lâu hơn,
- những người bị bệnh nặng không mua bảo hiểm được sẽ có bảo hiểm,
- giới đại gia chẳng bị đụng tới,
- trong khi đại đa số giới trung lưu là bị thiệt hại nặng, vừa thấy chi phí y tế tăng mạnh, vừa phải đổi nhà thương bác sĩ, vừa phải chờ lâu,
- cùng với giới trẻ dù còn sức khoẻ nhưng vẫn đóng bảo hiểm để tài trợ cho bảo hiểm của người nghèo và người cao niên.

Trong vấn đề Obamacare này, kẻ viết chí trình bày tình trạng chung của cả nước Mỹ, không phải là bàn về cộng đồng ty nạn Việt. Quý độc giả đọc kỹ sẽ thấy chẳng hạn tôi có ghi rõ tình trạng thiếu bác sĩ do bác sĩ không nhận Medicaid và Medicare ít ảnh hưởng đến cộng đồng ty nạn chúng ta. Cũng phải nói ngay, cộng đồng ty nạn bàn ở đây là cộng đồng thế hệ thứ nhất, phần lớn lãnh Medicaid và Medicare, chứ cộng đồng thế hệ thứ nhì thì đã vào khỏi trung lưu, sẽ bị ảnh hưởng của Obamacare nhiều hơn. Nhất là giới trung lưu trẻ.

Obamacare là một vấn đề được bàn cãi rất nhiều. Quý độc giả có hứng thú có thể vào Google truy cập đủ loại thông tin. Tất cả các bài báo trích dẫn ở trên đều có thể tìm thấy trên trang Google. (21-12-14)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Obamacare: Đe Dọa Mới!

16/12/2014

Bạo Động Trắng Đen

09/12/2014

Trái Bom Di Trú – Hệ Quả Lâu Dài

02/12/2014

Trái Bom Di Trú

25/11/2014

Miến Điện “Thoát Trung”

17/11/2014

Dân Mỹ Lên Tiếng

11/11/2014

Cuộc Bầu Cử Giữa Mùa 2014

04/11/2014

Vấn Đề Kỳ Thị Đen Trắng

28/10/2014

Câu Chuyện Ông Phó Biden

21/10/2014

Ebola Tới Mỹ!

14/10/2014

Chống Khủng Bố Hay Tránh Khủng Bố?

07/10/2014

Cuộc Chiến Tranh Mới Của Mỹ

30/09/2014

Chuyện Đánh Vợ

23/09/2014

Khủng Hoảng Lãnh Đạo

16/09/2014

...70% cho rằng nước Mỹ dưới TT Obama đang đi trật đường...

Mùa hè năm nay đã là mùa đại nạn cho TT Obama. Khủng hoảng liên tục trên đủ mọi vấn đề, từ đối nội đến đối ngoại. Rồi bây giờ đến khủng hoảng ngay trong Tòa Bạch Ốc.

Trong nước, tất cả những vấn đề lớn của nước Mỹ đều đã trở thành những khủng hoảng lớn. Danh sách ai cũng đã biết quá rõ vì nghe hay đọc quá nhiều rồi: Obamacare "trục trặc kỹ thuật"; IRS trù eo các tổ chức đối lập trong mùa bầu cử, bộ nhớ của máy điện toán bị "tai nạn" xóa mất, ngay cả điện thoại di động cũng bị xoá hết bộ nhớ; NSA nghe lén cả triệu dân và cả lãnh đạo đồng minh luôn; di dân bất hợp pháp tràn qua biên giới như nước lũ; cả trăm cựu chiến binh ngồi chờ chữa bệnh đến chết luân trong các bệnh viện của Bộ Cựu Chiến Binh VA; và lần đầu tiên từ hơn 20 năm nay dân da đen lại xuống đường đập phá cướp bóc và cảnh sát mang xe tăng đến đàn áp tại Ferguson.

Đối ngoại, tình hình chẳng khảm hơn. Benghazi điều tra từ hai năm qua vẫn chưa ra được kết quả nào, tại Syria cho đến nay ít nhất 200.000 dân đã bị giết trong khi cả triệu người bị thương, tan hoang nhà cửa, "làn ranh đỏ" của TT Obama tự ý vạch ra hoàn toàn di vào quên lãng. Tại Libya, sau khi Mỹ "lãnh đạo sau lưng" Anh và Pháp lật đổ Khaddafi thi Libya đã biến thành một Somalia thứ hai, một nước vô chính phủ với các lãnh chúa khủng bố hùng cứ, đánh nhau túi bụi như Mười Hai Sứ Quân của ta thời xưa, tòa đại sứ Mỹ tại Libya đã trở thành câu lạc bộ giải trí của lực lượng khủng bố. Tại Afghanistan, bầu cử tổng thống xong từ gần nửa năm nay, nhưng vẫn chưa có tổng thống vì cả hai ứng viên đều không ai chịu thua ai, cho dù ngoại trưởng Kerry vuốt ve, hâm doạ, áp lực dù kiêu. Không ai để ý đến quân Taliban đang luyện quân chờ ngày các lãnh tụ trở về sau khi được TT Obama thả với điều kiện bị giam lỏng tại Qatar một năm. Và dĩ nhiên, Iraq!

Trong tất cả các khủng hoảng trong và ngoài nước vừa nêu, thái độ của TT Obama là... hoàn toàn thụ động, không hay chưa giải quyết được bất cứ vấn đề nào hết.

Hầu hết những vấn đề lớn đều còn trong vòng điều tra, chưa có báo cáo cuối cùng hay quyết định cuối cùng gì hết. IRS, NSA, VA, Ferguson, Benghazi. Chiến thuật là câu giờ càng lâu càng tốt, tới cuối 2016 được thì tuyệt. Một vài chuyện khác thi nhầm mắt, bịt tai như Libya, Syria, Afghanistan.

Obamacare quá rõ, không cần điều tra gì nữa nên TT Obama phải có quyết định, cho bà Bộ Trưởng Y Tế "về hưu" sau một thời gian vài tháng gõ thẻ điện tử mà Mỹ gọi là decent interval, chỉnh lại hệ thống điện toán, nhưng cho đến nay vẫn chưa xong. Chưa kể việc áp dụng Obamacare đã được trì hoãn đến cuối 2016, sau khi TT Obama đã về Hawaii tắm biển, viết hồi ký.

Chuyện di dân bất hợp pháp, sau khi hùng hổ hành động biện pháp này nọ, thì cuối cùng chỉ là trái bom tịt ngồi, không nổ gì hết. Vì lý do chính trị, bảo vệ vài ghế trong Thượng Viện cho vài dân biểu, nghị sĩ phe ta, nên không dám quyết định án xá ngay bây giờ vì biết đại số dân Mỹ sẽ chống, sẽ bỏ phiếu bất lợi cho mấy ông dân biểu, nghị sĩ đó, chỉ có thể lấy quyết định sau cuộc bầu cử tháng Mười Một này.

Đúng mô thức Obama, tất cả mọi quyết định đều tùy thuộc vào mùa bầu cử. Một chính quyền hiền nhiên không lập trường, không chính sách, không nguyên tắc. Tất cả đều là chuyện... cuốn theo chiều gió chính trị, đám phiếu.

Cách đây một tháng, thăm dò cho thấy đa số dân Mỹ chống lại việc oanh tạc IS trên đất Syria. TT Obama khi đó tuyên bố sẽ không đánh bom IS trên đất Syria. Sau khi hai nhà báo bị cứa đầu, dư luận Mỹ sôi sục với hơn 70% muốn đánh bom IS trên đất Syria. TT Obama đổi giọng tuyên bố sẽ đánh bom IS tại Syria. Cũng là chuyện giờ dư luận thói chiêu nào, hành động chiêu đó. Ngoài nước thi lãnh đạo sau lưng đồng minh, trong nước thi lãnh đạo di theo dư luận.

Năm xưa, ông tổng thống cao bồi Bush tuyên bố "anh có thể đồng ý hay không đồng ý với tôi, nhưng ít nhất anh cũng biết rõ quan điểm tôi như thế nào, tôi sẽ làm gì, và anh có thể bỏ phiếu sau khi biết chuyện đó". Ngày nay, TT Obama đại khái nói rõ "anh cứ bỏ phiếu cho tôi trước, quan điểm của tôi hay chuyện tôi sẽ làm gì không quan trọng vì tôi sẽ làm theo ý anh". Bởi vậy mới có chuyện trong những ngày làm nghị sĩ tiểu bang Illinois, ông đã biểu quyết "hiện diện" cả trăm lần, ai muốn hiểu sao thì hiểu. Hai tổng thống, hai cách hành xử.

Bây giờ nói đến chuyện Iraq.

Đây là cuộc chiến mà ngay từ đầu, TT Obama đã không chấp nhận, gọi là cuộc chiến "ngu xuẩn", không muốn can dự, và chỉ muốn rút ra bằng mọi giá, càng mau càng tốt bất chấp hậu quả. Cho dù al-Qaeda và các nhóm khủng bố con cháu đang lớn mạnh lại. Mới đây lại còn khẳng định ISIS chỉ là thứ tép riu, một đội bóng rổ JV của trung học.

Lịch sử đã không chiều ý TT Obama chút nào. Đội bóng trung học ISIS đã vào bán kết vô địch tà phái cùng với al-Qaeda, có nhiều triển vọng hạ al-Qaeda do ván đế vào chung kết đấu với vô địch chính phái Bác Sam.

Thật ra, sự lớn mạnh của ISIS không phải là chuyện bí mật bất ngờ mới được tung ra trong vài tháng qua, mà đã là tin hàng đầu trong các báo cáo an ninh trình cho TT Obama mỗi ngày từ hơn cả năm qua. Bà cựu Bộ trưởng An Ninh Quốc gia, Janet Napolitano mới đây đã xác nhận với báo chí trước khi bà từ chức, tháng 9 năm 2013, tức là cách đây đúng một năm, bà đã có báo cáo đầy đủ về sự lớn mạnh của ISIS cho TT Obama rồi. Nhưng không ai nghe TT Obama nói một tiếng nào về ISIS cho đến khi nhóm này đe dọa tới thủ đô Baghdad và cắt đầu hai nhà báo. Ta không nên quên khi TNS Obama tranh cử năm 2008, ông đã lớn tiếng bảo đám chính quyền Obama sẽ là chính quyền trong suốt –transparent- nhất lịch sử Mỹ.

Nhưng cái phiền toái là nếu công bố sự thật này ra cho công chúng thì hoá ra những khoe khoang tiêu diệt khủng bố al Qaeda, ISIS là JV, hoá ra đều là chuyện nói láo hết sao? Thôi đành cố êm nhẹm càng lâu càng tốt, biết đâu nhờ trời, các tổ chức khủng bố đánh nhau, al-Qaeda sẽ thắng thế đẹp êm được ISIS? Hay cùng lắm mấy ông khủng bố ISIS có chiếm được một nửa Iraq thì cũng chẳng hại gì cho "quyền lợi và an ninh" của Mỹ lắm. Cho mấy ông Hồi giáo quá khích đánh nhau, giết nhau bớt cũng đỡ cho Mỹ. Không nên xiá vào.

Cái khổ là mấy ông ISIS không biết có tinh hay vô ý, mà không "hiểu ý" gì cả, chiếm được nửa phía bắc rồi mà vẫn chưa vừa ý, đòi chiếm cả Baghdad, muốn giết cả trăm ngàn dân Thiên Chúa giáo, dân Hồi giáo phái, khiến TT Obama muốn ngó lơ cũng không được. Dù sao, Mỹ khuya động Iraq bây giờ cũng có phần trách nhiệm ổn định lại. Việc mấy ông khủng bố cuồng tín lại còn cắt đầu hai nhà báo Mỹ trên video phổ biến cho cả thế giới coi, đã chấn động dân Mỹ và ép TT Obama phải có hành động, không thể ngồi yên được nữa.

Sau khi đán đó suy nghĩ cả tuần rồi cả tháng, cuối cùng thì TT Obama đành phải lên truyền hình, đọc một bài diễn văn định đám, công khai nhận nhận ISIS không phải là JV mà đã thật sự là mối đe dọa lớn, đến độ Mỹ sẽ phải ra tay, bô bom để tiêu diệt nếu cần ngay cả tại căn cứ địa ISIS bên Syria, cho dù đó sẽ là hành động cứu nhà độc tài Assad. Đồng thời cũng ra lệnh gửi qua Iraq qua một lực lượng thật "hùng hậu", cỡ 475 lính Mỹ.

Ngày xưa, TT Johnson leo thang từng bước một trong cuộc chiến chống VC tại VN. Bây giờ, tại Iraq, cũng vẫn là chiến thuật leo thang từng bước một. Nhưng TT Johnson leo thang từng trung đoàn và sư đoàn, ngày nay TT Obama leo thang từng tiểu đội, trung đội, theo "chiến thuật hạt tiêu". Leo thang của Obama là leo thang kiểu Kennedy, qua những bức rụt rè đầu. Cũng là sa lầy từng bước, chí khác là nhanh hay chậm thôi.

Trong quyết định mới nhất của TT Obama, có một điều đáng chú ý. Một ngày trước khi TT Obama lên truyền hình, báo phe ta Washington Post và đài TV phe ta CNN đều loan tin TT Obama sẽ công bố danh sách liên minh mới thành lập để đánh IS, khác xa ông cao bồi một ngựa Bush. Ngoài một liên minh với các đồng minh NATO như Anh, Pháp, Đức,..., sẽ còn có thêm sự tham gia của một số quốc gia Á Rập lớn như Thổ Nhĩ Kỳ, Á Rập Saudi, Ai Cập, các Vương Quốc Vùng Vịnh, Jordan, có cả Úc Châu bên kia địa cầu nữa. Không phải tự nhiên những cơ quan ngôn luận này đăng tin hóa mù vờ vẫn, mà chắc chắn họ đã được xì tin mật nào đó. Không chứng chính là tin do Tòa Bạch Ốc xì ra để lạm áp lực dư luận với các nước này.

Nhưng rồi trong bài diễn văn của TT Obama, không ai nghe nhắc đến một liên minh cụ thể nào hết. Có nghĩa là các vận động thành lập liên minh đó đã thất bại? Chưa biết mai này khi nào thành lập được, nhưng cho đến bây giờ thì chưa có nước Âu Châu hay Á Rập nào chính thức lên tiếng đồng ý tham gia. Ngay cả đồng minh sinh từ Anh Quốc cũng không nghe nhắc đến.

Chuyện gì đã xảy ra? Chì có TT Obama mới biết rõ. Nhưng nhiều người đã cho rằng thái độ bất nhất hay "không chiến lược" của TT Obama đã khiến cho các nước này đe dặt không dám nhảy vào vòng chiến cùng với Mỹ, kể cả Anh Quốc. Lỡ TT Obama bất ngờ lanh cảng, kiếm cớ thảo chạy như ở Syria, thì họ ở lại lãnh đùa sao? Các nước đang dõi hỏi một bảo đảm vững chắc và cụ thể.

Đã vậy, lại còn một câu hỏi lớn cho những nước đang được mời tham gia vào liên minh. TT Obama khẳng định không có chuyện lính Mỹ tham chiến, mà chỉ có không quân Mỹ can thiệp, đánh bom thôi. Thế thi câu hỏi hiển nhiên là lính nào sẽ đánh? Lính

Anh, lính Pháp, lính Thổ, lính Ai Cập? Trong khi lính Mỹ thì không can dự? Hãy thử tưởng tượng phản ứng của các lãnh đạo đồng minh xem? Xin mời quý vị tham chiến với chúng tôi, quý vị gửi lính đi đánh hàng đầu, tôi sẽ lãnh đạo sau lưng, đội bom yểm trợ quý vị, so sorry tôi chỉ làm được vậy thôi chứ dân Mỹ không chấp nhận để lính Mỹ chết đâu.

Nếu không có lính đánh nhau giết mà chỉ thả bom thôi, thi kinh nghiệm chiến tranh Việt Nam còn sờ ra đó, thả bom chỉ hiệu lực đến một mức giới hạn nào đó, không bao giờ tiêu diệt hết địch và kết thúc chiến tranh được. Các đặc già cựu quân nhân VNCH hiểu rõ chuyện này hơn ai hết.

Bài diễn văn dài 15 phút. Gần cuối bài, dĩ nhiên ông đã không quên bỏ ra khoảng năm phút để khoe thành tích, với những tuyên bố thật lùng khiến người nghe có cảm tưởng TT Obama mới đi nghỉ hè về, không rõ chuyện gì đang xảy ra quanh ông.

TT Obama lờ tiếng hâm doạ đối với khủng bố, sẽ không có chỗ nào là nơi trú ẩn an toàn hết (no safe haven). Nghe tướng là TT Bush đang đọc diễn văn, hung hăng hâm doạ tất cả những xứ nào chưa chấp khủng bố sẽ bị thanh toán như chính quyền Taliban vậy. Sự thật, ngay cả các báo phe ta lớn nhất như Washington Post và New York Times cũng phải nhận TT Obama có trách nhiệm lớn trong việc nhầm lẫn để cho tổ chức ISIS lén mạnh đến như bây giờ.

Theo một thăm dò mới nhất của Fox, 55% dân Mỹ nghĩ TT Obama không sẵn sàng làm đủ mọi cách để diệt khủng bố. Nói cách khác, chiến lược chống khủng bố của ông là loại ẩn ẩn xiêu. Trong 10 người, chỉ có 3 người ủng hộ cách hành xử của TT Obama trong các vấn đề Cận Đông, từ Syria, Iraq đến IS. Câu hâm doạ "no safe haven" nếu do ông cao bồi Bush nói thì còn tin được, ông Nobel nói thì ... thôi ta chớ xem.

TT Obama cũng khoe nước Mỹ bây giờ an toàn hơn bao giờ hết (safer than ever). Điều này có lẽ tổng thống cần phải thuyết phục dân Mỹ mạnh hơn nữa, với bằng chứng rõ ràng hơn nhiều. Hiện nay, hơn ba phần tư dân Mỹ cho rằng khủng bố đang chuẩn bị một cuộc tấn công lớn trên chính đất Mỹ. Trong thời gian qua, quân Iraq đánh nhau với IS đã tịch thu được một số computers, trong đó có những tài liệu liên quan đến IS đang chuẩn bị tấn công Mỹ bằng chất hóa học ricin và bằng xe bom, với một số thành phố được nêu tên rõ rệt như New York, Chicago, San Francisco, Los Angeles và Las Vegas.

Khủng bố cũng đang tìm cách tấn công hệ thống internet của Mỹ để gây rối loạn, nhất là cho thị trường tài chính và hệ thống hàng không dân sự. Ta đừng nên quên IS ngày nay là một tổ chức khủng bố khổng lồ, với ngân quỹ bạc trăm triệu đô, đang kêu gọi sự tham gia của các chuyên gia điện toán Hồi giáo hàng đầu trên thế giới. Và người ta cũng biết hàng ngàn thanh niên, sinh viên Âu Châu, Mỹ, và Úc, đã chạy qua tòng quân với IS. Báo đăng quân Iraq còn bắt được cả một nữ sinh viên Tàu trong đám quân IS!

Quốc Vương Abdullah của Ả Rập Saudi đã cảnh giác ISIS có thể đánh tới Mỹ trong vòng vài tháng tới.

Trong vụ hai nhà báo bị cưa đầu, Bộ Tư Pháp của Nhà Nước Obama coi như đây là "hành động tội ác giết người, thuộc phạm vi hình luật sẽ bị truy tố ra tòa" (criminal act that will be prosecuted). Chỉ có 14% dân Mỹ đồng ý với việc kết tội này. Còn lại, tuyệt đại đa số cho việc thảm sát hai nhà báo là hành động chiến tranh khủng bố phải do lính Mỹ truy diệt, chứ không phải việc làm của các công tố viên và luật sư tranh cãi các ngõ ngách của luật lệ trước toà.

Cũng trong bài diễn văn đó, TT Obama quảng bá là tư thế lãnh đạo thế giới mạnh mẽ của Mỹ đã là "một thực thể bất biến duy nhất" (the only constant) trong cái xã hội loạn xả bần này. Thực tế, vẫn theo thăm dò của Fox, 60% dân Mỹ cho rằng tư thế lãnh đạo và uy tín của Mỹ trên thế giới đã suy giảm mạnh dưới thời TT Obama. Ngay cả trong chính đảng Dân Chủ, một phần ba cử tri cũng chia sẻ ý niệm đó. Tới 57% cho rằng chính sách đối ngoại của Mỹ yếu đuối và bất định, không có gì là mạnh mẽ hay kiên quyết.

TT Obama cũng kết luận đại khái là dân Mỹ "tin tưởng hơn bao giờ hết vào tương lai" của nước Mỹ (more confident than ever in the future of America). Theo Real Clear Politics, một diễn đàn thông tin tập hợp của truyền thông đủ khuynh hướng, 70% cho rằng nước Mỹ dưới TT Obama đang đi trật đường, chỉ có 20% cho rằng Mỹ đang đi đúng hướng. Trong 10 người chỉ có 2 người tin tưởng vào tương lai, vậy mà TT Obama lại coi như đó là tình trạng "hơn bao giờ hết"?

Nếu có quý độc giả nào nghe ngứa Fox thiên vị thì đây là những kết quả thăm dò mới nhất của báo phe ta Washington Post, hợp tác cùng với đài truyền hình phe ta ABC:

- 52% dân Mỹ coi triều đại Obama nói chung như là một thất bại –failure.
- 55% cho rằng TT Obama tạo phản hoá nhiều hơn đoàn kết.
- 53% cho rằng chính sách đối ngoại của TT Obama quá thận trọng.
- 91% cho rằng IS là một đe dọa thực sự cho an toàn của nước Mỹ.

Điểm cuối cùng đáng lo ngại ở một khía cạnh khác: ngay chính các cơ quan trách nhiệm về an ninh biên giới đã xác nhận có nhiều thành phần ô hợp đang trà trộn vào làn sóng di cư bất hợp pháp hiện nay, trong đó rất có thể có nhiều phần từ Hồi giáo quá khích từ Trung Đông bay qua Nam Mỹ, rồi len lỏi vào Mỹ.

Tất cả những tỷ lệ trên đã làm rung chuyển Tòa Bạch Ốc. TT Obama, hơn tất cả các tổng thống tiền nhiệm, là người quan tâm một cách đặc biệt những thăm dò dư luận, đến độ gần như làm việc gì cũng phải nhìn vào chiều gió dư luận, bây giờ thấy mấy con số này, quả là khủng hoảng đã vào tới trong Tòa Bạch Ốc. (14-09-14)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Thận Trọng? Nhát Gan? Rối Trí?

09/09/2014

Truyền Thông Tinh Mộng?

02/09/2014

...Foley là công dân Mỹ, bị cưa đầu, tổng thống Mỹ vẫn đi đánh gôn...

Tinh hình trong và ngoài nước càng càng dồn dập những tin không lấy gì là vui cho TT Obama. Người Mỹ có câu "when it rains, it pours", đại khái là khi mưa là mưa như thác đổ. Dù vậy TT Obama vẫn đi nghỉ hè, nếu không tức khí làm càn, để rồi cuối cùng, những anh chị truyền thông phe ta thân thiện nhất cũng phải lắc đầu.

Trước hết nói về tin tức thời sự.

Trước câu hỏi tại sao TT Obama không ghé Saint Louis, bà TNS McCaskill cho rằng bây giờ đang lộn xộn, cảnh sát và các viên chức đều bù đầu, TT Obama đến sẽ chỉ tạo gánh nặng cho họ thôi. TT Bush năm trước không ghé thăm nạn nhân bão Katrina cũng giải thích tương tự, nhưng vẫn bị phe Dân Chủ và truyền thông si và như tát nước. Bây giờ Saint Louis loạn đả, giới nghiêm, súng nổ, người chết, TT Obama không đến thăm mà vẫn nghĩ hè, nhưng được phe ta bão chửi dùm. Đúng ra phải nói là tình trạng bây giờ tệ hơn, vì TT Bush năm xưa ít ra không có bô đi đánh gôn, nhảy đầm hay gây quỹ. Bão Katrina là thiên tai, chẳng ai chống đỡ được. Thảm họa Ferguson là "nhân tai" mà tổng thống có thể kiểm soát được qua những chính sách trị dân hợp lý. Thế mới thấy rõ hai cách nhìn với hai tổng thống khác nhau.

Nhân nói về Ferguson, ta hãy nhìn sơ qua về anh Dillon Taylor. Chắc chắn quý độc giả chẳng ai biết anh này là ai vì chưa bao giờ nghe tên.

Anh da đen Brown bị anh cảnh sát trắng Wilson bắn chết, cả thành phố nổi loạn, truyền thông làm rùm beng nạn kỵ thị chủng tộc, TT Obama cử Bộ Trưởng Tư Pháp xuống điều tra, rồi cử ba viên chức cao cấp đại diện Tòa Bạch Ốc đi đám ma. Brown là người có cả chục tiền án về những tội trộm cắp, đánh lộn bằng đòn, một tên côn đồ lảng. Vậy mà có tới ba viên chức đại diện tổng thống đi đưa đám.

Đúng một ngày sau khi Brown bị bắn chết, anh da trắng Taylor bị một cảnh sát da đen bắn chết vì tinh nghiêng lộn, ngoại ô thành phố Salt Lake City, Utah. Anh cảnh sát ra lệnh Taylor nằm xuống đất, anh này lấy tay kéo quần lên vì mặc quần xé, để nằm xuống, cảnh sát cho là anh này tinh rết súng trong túi, bắn chết tại chỗ dù chưa nhìn thấy súng. Taylor, không có súng cũng chẳng tấn công đánh cảnh sát như Brown ở Ferguson. Taylor, 20 tuổi, có vợ đang mang thai ba tháng. Không có một ông bà trắng hay đen nào biểu tình, cướp phá, hô cửa, không có một mẩu tin nào trên Washington Post (WP) hay New York Times (NYT), hay trên CNN hay bất cứ đài nào khác. TT Obama cũng không cử đại diện đi đám ma.

Tóm lại, cảnh sát trắng bắn chết da đen là đại khung hoàng vi là kỷ thị màu da, tổng thống phải can thiệp; cảnh sát đen bắn chết da trắng, chẳng có gì để bàn.

Cũng nhân dịp tạt về nhà một ngày để dưỡng sức sau cả tuần mệt mỏi vi gôn, TT Obama đã họp bàn với các phụ tá về tình hình chiến sự Iraq, với tin quân IS đã chiếm đập nước Mosul. Đây là đập nước sinh tử của Iraq. Vỡ đập, nước sẽ tràn ngập vùng đồng bằng Iraq, ngập hết tỉnh Mosul. Hàng trăm ngàn người tiêu tan nhà cửa, hàng ngàn người có thể mất mạng. TT Obama ra lệnh máy bay Mỹ thả bom, tấn kích giúp quân Kurds tái chiếm đập nước, để tránh nguy cơ lụt đe dọa toàn vùng Mosul. Đây là lý do chính đáng để chiếm lại đập nước.

Nhưng TT Obama bị thám hoa vấn đề, nói "mang sống người Mỹ bị đe dọa vì nguy cơ lụt có thể đe dọa luôn cả tòa đại sứ Mỹ tại Bagdad!" Chỉ làm thiên hạ óm bụng cười. Bagdad cách đập nước gần 500 cây số, không có đập nước nào trên thế giới có thể chứa lượng nước có thể ngập lụt một vùng to lớn như vậy được. Mà lại ngập đến độ đe dọa cả ba tảng lầu tòa đại sứ Mỹ! Ngập lụt đến mức đó thi chắc vài triệu dân Iraq đã chết rồi, chứ không phải chỉ có vài ba chục nhân viên sứ quán Mỹ đâu.

Lại can thiệp cũng vì lý do nhân đạo, cứu dân bị khung bố đe dọa. Nhưng can thiệp nhô giọt. Vài trái bom đầu này vài hỏa tiễn đầu kia. Đánh bom IS cứu vài nhân viên Mỹ nhân tiện cứu luôn dân thành phố Irbil phía đông, rồi đuổi theo đánh bom quanh núi Sinjar tại biên giới Iraq-Syria phía tây để cứu nhóm dân Yazidi đang trốn chạy IS. Bây giờ tới Mosul phía bắc cùa đập nước. TT Obama khẳng định không quân Mỹ sẽ không trở thành không quân Iraq, nhưng hiển nhiên không quân Mỹ đúng là không quân Iraq, rượt theo IS bỏ bom, hết nơi này đến chỗ khác.

Ké viết này gọi chiến lược của TT Obama là "chiến lược mèo đuổi chuột". Nhưng sai! Vì TT Obama vừa xác nhận "không có chiến lược gì hết"! Thi ra vậy. Tổng thống ra quân mà không có chiến lược gì hết. Không cần biết mình đang làm gì, sẽ làm gì.

Đánh IS cho có lệ thi khác, nhưng muốn đánh để diệt hẳn thì phải truy lùng IS từ Iraq qua tới Syria. Mà đánh IS ở Syria là... cứu nhà độc tài Assad trong khi Mỹ đang tìm cách hỗ trợ các lực lượng chống Assad. TT Assad cũng cảnh cáo TT Obama muốn đánh bom IS trên đất Syria để cứu tôi vẫn phải xin phép tôi.

Tình trạng quái lạ này là hậu quả trực tiếp của chính sách đối ngoại quái chiêu của TT Obama. Không biết phải làm gì, không phân định được bạn hay thù, có lẽ vì không hiểu cận kề sự phức tạp của chính trị, xã hội, và nhất là tôn giáo Trung Đông.

Tình hình ở đây như mớ boong boong, bảy giờ lại thêm vài yếu tố mới chỉ khiến TT Obama càng đau đầu thêm.

- Thủ Nhĩ Kỳ mà Mỹ yểm trợ mạnh mẽ, cố vỗ cho việc gia nhập Liên Âu và NATO, công khai ủng hộ và vũ trang Hamas mà Mỹ xếp loại là khung bố, đang đánh nhau tại Gaza với Do Thái là đồng minh sinh sôi của Mỹ.

- Ả Rập Saudi và các Vương Quốc Vùng Vịnh là đối tác chiến lược vì cung cấp dầu hỏa cho Mỹ, và là trạm trung chuyển của quân Mỹ vào vùng Trung Đông. Nhưng Vương quốc Qatar cũng tích cực giúp vũ trang và yểm trợ tiền bạc cho Hamas đánh Do Thái. Quốc vương Qatar cũng là chủ nhân ông dài truyền hình Al Jazeera, là dài truyền hình Ả Rập, tương tự như CNN, suốt ngày ra rả chửi Do Thái và si và Mỹ.

Tin nỗi hồn hồn của tuần rồi là tin nhiếp ảnh gia chiến trường James Foley bị nhóm IS mang ra trước máy quay phim cưa đầu bằng dao con. Một hành động chỉ có khung bố cưỡng tín Hồi giáo mới có khả năng làm. Mà đây không phải lần đầu.

Dù muốn hay không, hành động cắt đầu anh Foley là một gáo nước lạnh đỗ lên đầu những người chuyên đi lòng vòng biện giải Hồi giáo là một tôn giáo của nhân đạo và hoà bình, trong đó có TT Obama. Chúng minh rõ ràng TT Obama không hiểu gì về các nhóm quái chiêu Hồi Giáo. Khi mới nhậm chức, ông vội vã di Thủ Nhĩ Kỳ và Ai Cập nức nở ca tụng Hồi giáo và văn minh Á-Âu, lòng vòng xin lỗi về tất cả những sai lầm của Mỹ từ trước đến giờ, nhưn nhường cúi rạp minh trước Quốc Vương Ả Rập Saudi, nghĩ rằng những thiện ý đó sẽ chấm dứt được nạn khung bố Hồi giáo quái chiêu.

Cách đây không lâu, ông còn trán an dân Mỹ al Qaeda đã chết và các nhóm vũ trang khung bố chỉ còn là các tổ chức tệp rìu, kiểu như mấy đội thể thao trung học, mà TT Obama gọi là "JV", Jayvee, tức là Junior Varsity. Cho đến khi IS chiếm phiến bắc Syria và Iraq, rồi cắt đầu anh Foley, mà vẫn chưa tinh mộng, vẫn coi chuyện đánh ghen quan trọng hơn nhiều. Chỉ khiến thiên hạ nhận định chính ê-kíp Obama mới đúng là ê-kíp Jayvee trên chính trường thế giới.

Cá thế giới chấn động và rúng minh trước hình ảnh cầm thú của IS.

Thủ tướng Anh đang nghĩ hè, nghe tin tên khung bố cắt cổ anh Foley nói tiếng Anh có giọng Anh, huy bó nghĩ hè, bay về Luân Đôn liên tục họp khẩn cấp ban tham mưu và hội đồng an ninh, ra lệnh cảnh sát bằng mọi phương tiện khoa học tối tân nhất như so sánh giọng nói, do kích thước khuôn mặt sau mặt nạ, truy lùng thủ phạm bị nghi là trước đây sống tại vùng Luân Đôn.

Phản ứng của TT Obama? Buổi tối, ông đang ngồi trên máy bay từ thủ đô di ra Marthas Vineyard lại khi nghe tin về anh Foley. Sáng hôm sau, di gầy quỹ, tức là di cỏ và thiền hạ ủng hộ Dân Chủ đánh kẻ thù Cộng Hòa, không phải đánh kẻ thù IS. Gây quỹ xong, ra trước truyền thông tuyên bố cùa câu, hâm dọa sẽ "tim công lý cho Foley". Chẳng ai hiểu TT Obama sẽ làm gì. Chỉ biết là đúng 4 phút sau (theo NYT), người ta đã thấy TT Obama cười tip mắt với cựu cầu thủ bóng rổ của Miami Heat, Alonzo Mourning, trên sân gôn. Đó là hình ảnh của CNN tung lên trên mạng qua một khúc phim video ngắn với tựa đề "TT Obama làm gì sau khi tuyên bố về khung bố ISIS". Theo WP, đây là lần thứ 7 ông di đánh ghen trong 10 ngày qua.

Anh Foley là công dân Mỹ, bị cưa đầu, tổng thống Mỹ vẫn di đánh ghen. Thủ phạm chỉ mới bị nghi ngờ là gốc Anh, thủ tướng Anh huy bó nghĩ hè viề truy lùng anh ta.

Tin mới nhất là tin sẽ khiến TT Obama lại càng đau đầu, hơn Tào Tháo năm xưa rát nhiều. Một bà Mỹ làm việc từ thiện tại Syria bị quân IS bắt cóc, ra giá cho TT Obama chuộc: 6,6 triệu đô, cộng thêm việc thả một nữ tù khung bố đang bị nhốt ở Texas.

TT Obama có hai lựa chọn, chẳng cái nào háp dẫn hết. Một là chấp nhận trao đổi thi sẽ xá nhân tiền lệ Nhà Nước Obama sẵn sàng điều đình chuộc người bị bắt cóc với khung bố, sau này sẽ có không biết bao nhiêu người nữa bị bắt cóc đòi chuộc bạc triệu công thêm không biết bao nhiêu tù khung bố phải thả ra. Hai là không chấp nhận trao đổi thi làm sao giải thích việc thả 5 lánh tù khung bố Taliban đổi lấy anh tử Bergdhal? Mạng anh lính đào ngũ quan trọng hơn mạng một bà từ thiện sao? Hay là tại tiếc tiền? Hay sự thật là TT Obama chuộc anh lính Bergdhal về khi đó chỉ để tìm cách chứng minh mình lo cho lính để khóa lấp vụ cá chục cựu quân nhân bị chết vì ngôii chờ di khám bệnh?

Chưa hết.

Cơ quan Government Accountability Office (GAO), một cơ quan không đảng phái có trách nhiệm theo dõi việc Hành Pháp chịu toàn trách nhiệm, đã điều tra về vụ trao đổi năm tù khung bố Guantanamo lấy anh lính Bergdhal. Kết luận của cơ quan là Bộ Quốc Phòng đã vi phạm luật pháp một cách rõ rệt (unambiguously) vi thả tù không thông báo cho quốc hội biết trước 30 ngày.

Trên danh nghĩa, việc trao đổi tù do Bộ Quốc Phòng thực hiện, trên thực tế, đây là quyết định của TT Obama. Nói cách khác, cơ quan này xác nhận TT Obama đã công khai vi phạm luật pháp. Lại một bằng chứng bất chấp luật hay không hiểu luật của ông phụ giáng luật Hiến Pháp.

Trước cách đối phó với khung hoàng của TT Obama, truyền thông phe ta hình như mới tinh mộng.

Cách đây ít ngày, trước tin TT Obama dọa qua mặt quốc hội, ôn xá cho 5 triệu di dân lùa, cả hai tờ báo phe ta trung thành nhất đều phải lên tiếng cảnh giác TT Obama đừng nên di quỷ xa trong dự tính thoán thoát quyền hành –power grab– của ông. Bài trên NYT của Ross Douthat, là một nhà báo cấp tiến phe ta từ trước đến giờ. Bài trên WP mang ý nghĩa hơn vi đây là bài quan điểm chính thức của Hội Đồng Chủ Biên –Editorial Board- của tờ báo, không phải quan điểm cá nhân của một nhà báo.

Nhiều nhà báo cho rằng TT Obama đã bỏ cuộc từ lâu rồi, bây giờ không màng gì nữa, chỉ chờ ngày mãn nhiệm thôi. Hoặc là bực mình làm càn, bất chấp luật theo mô thức Nixon, hoặc là thất chí không làm gì hết, bỏ di đánh ghen, nhẩy đầm. Hy vọng chưa đến nỗi vậy.

Tuy chưa bỏ cuộc, nhưng TT Obama càng ngày càng tỏ ra có một chính sách thụ động, chỉ phản ứng trước các biến chuyển, chấp nhận thời thế, không lãnh đạo, tạo thời thế gì nữa. Cũng chẳng thèm để ý đến chuyện tai tiếng gì nữa, muốn nghỉ hè cứ nghỉ hè ai chửi người này nghe.

Dĩ nhiên tổng thống di nghe hè không giống như chúng ta. Mỗi lần di là có ít nhất 50 phụ tá, cố vấn, tùy tùng đi theo, không kể nhân viên an ninh, cùng với cả dàn máy thông tin liên lạc để tổng thống luôn được cập nhật và có thể có phản ứng tức thời. Nhưng dù sao thi vẫn là hình ảnh, là chuyện biểu tượng. Trong khi nhà cháy bùng bùng lửa, tổng thống vui vẻ di đánh ghen, rồi trán an du luận kiểu như tôi rất bận đánh ghen, nhưng đồng bào đừng lo, khi nào cần thiết tôi vẫn dựng cây gậy gôn, nghe điện thoại đực!

TT Obama phân trần "bất kỳ tôi ở đâu trên thế giới, tôi cũng chỉ cách cái điện thoại di động Blackberry của tôi có vài bộ". Quản lý Nhà Nước bằng điện thoại Blackberry, đó là cách TT Obama chịu toàn trách nhiệm lãnh đạo.

Bà nhà báo cấp tiến từ trước đến giờ "phe ta nặng" Maureen Dowd trong ba tuần liền đã viết ba bài trên NYT chỉ trích TT Obama cực kỳ nặng nề, hòn xa tất cả các bài của kẻ viết này.

Bà đầu, bà cho rằng ưu tú lớn nhất của TT Obama là đặc cử, tất cả những vấn đề của nước Mỹ chỉ là chuyện bên lề gây phiền toái cho ông. Một người được bầu vi kêu gọi đại đoàn kết đã chứng tỏ chẳng có khả năng hoạt động trong môi trường không đoàn kết. Bà Dowd nhận định một người chỉ biết mơ mộng một thế giới hoà đồng không có chống đối mà làm tổng thống là đã làm không đúng việc –wrong job.

Bài thứ nhì, bà giải thích rõ hơn tại sao TT Obama không viếng Ferguson: vì Ferguson không có sân gôn. Bài thứ ba, bà Dowd cho biết trong vấn đề xung đột tại Ferguson, TT Obama đã chuyển hướng từ ông "đại đoàn kết" bán cái qua cho ông chuyên gia xách động cực đoan, mục sư Al Sharpton.

Cũng trên NYT, ba nhà báo khác viết chung một bài về thái độ của TT Obama càng ngày càng bất cần các dân biểu và nghị sĩ Dân Chủ, cho dù đảng Dân Chủ đang bị đe dọa mất thế đa số tại Thượng viện tháng 11 tới. TT Obama tự cô lập mình, không biết vì chán chường thấy quốc hội hoàn toàn vô dụng, hay vì đã bỏ cuộc, không còn thiết tha đến chính sự nữa.

Một nhà báo cấp tiến khác, Aaron Blake, viết trên WP là TT Obama tuyên bố "không có chiến lược gì hết" chỉ xác nhận việc tỷ lệ tin tưởng vào khả năng lãnh đạo của TT Obama đang tuột dốc ào ào.

Lại hơn nữa, Hội Đồng Chủ Biên của WP trong bài bình luận mới nhất, gọi tuyên bố "không có chiến lược gì" chỉ là "xác nhận lại chuyện hiển nhiên" –restatement of the obvious.

WP cũng vạch trần khung hoàng nội bộ trong nội các Obama và đưa ra một giải thích mới về chuyện TT Obama đánh gôn suốt ngày. Trong khi các viên chức cao cấp nhất như ngoại trưởng Kerry, bộ trưởng Tư Pháp Holder, bà đại sứ tại Liên Hiệp Quốc Powers, bộ trưởng Quốc Phòng Hagel, cũng như đồng minh Anh, Pháp, Đức đều nhất loạt rung chưởng báo động về tình hình thế giới, với IS lộng hành, chiến tranh Syria tăng cường độ, Putin xâm lăng Ukraine, thì TT Obama cố tình "hã hòa" bằng cách đi đánh gôn, và ra những tuyên bố coi những chuyện đó như chuyện nhỏ. WP cho rằng đó là cố ý "từ chối chấp nhận sự thật để tìm cách tránh can thiệp".

Bà nhà báo Mollie Hemingway nhận định "chuyện lãnh đạo không có đường hướng nghe đúng là chuyện khôi hài, nhưng nếu chúng ta khôn ngoan hơn thì lại không thể cười được".

Tin giờ chót cho hay Nga đã thực sự tiến hành chiến tranh xâm lược Ukraine, gửi ít nhất 1.000 quân qua tiếp sức quân ly khai Ukraine.

Phản ứng của TT Obama? Mặc bộ vét màu ngà nhạt như một đại gjia trên du thuyền ngoài khơi Miami, họp báo tố cáo TT Putin đã nói lão. Putin mang quân xâm lăng một nước khác mà tổng thống Mỹ chỉ cho là mắc tội "nói lão" thôi. Không biết có làm cho TT Putin sợ hãi phải rút quân về không? Hay như WP ghi nhận, TT Nobel muốn hạ hỏa để tránh rắc rối với cựu đại tá KGB.

Công bằng mà nói, TT Obama không phải là người tạo ra những khung hoàng liên tục từ trong nước đến ngoài nước. Nhưng dân Mỹ đã bầu ông lên ghế lãnh đạo để đối phó với tất cả những khung hoàng có thể xảy ra trong cái thế giới phức tạp ngày nay. Và ông đã chứng tỏ là người ngồi không đúng chỗ, làm không đúng việc. Chỉ làm ta nhớ lại mẫu phim quảng cáo năm xưa của bà Hillary: TT Obama chưa sẵn sàng trả lời điện thoại báo nguy 3 giờ sáng. (24-08-14)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Saint Louis: Thùng Thuốc Súng Bùng Nổ

26/08/2014

Mỹ Đang Làm Gì Tại Iraq?

19/08/2014

TT Obama Đánh Phé Lớn

12/08/2014

TT Obama Và Luật Pháp

05/08/2014

Trước những kết quả thua liên tục như vậy, người ta có thể đặt câu hỏi sao Nhà Nước Obama, với ông siêu chuyên gia về luật Hiến Pháp, lại có thể thiếu hiểu biết về luật lệ đến như vậy. Đây là câu hỏi chính đáng khó có câu trả lời dứt khoát.

Theo ý kiến cá nhân của kẻ viết này –không phải là luật sư, chưa bao giờ học luật- thì Nhà Nước Obama không thể mù mờ về luật pháp như vậy được. Chẳng qua là một sự cố tình đẩy càng xa chính sách Nhà Nước Vũ Em càng tốt, tới đâu hay tới đó, cũng lắm là TCPV bắc thõi, rồi thì ta lại thử chiêu khác. Gặm nhấm được chừng nào hay chừng này. Dường như con đường xé hõi chủ nghĩa thật sự là con đường TT Obama muốn đi theo.

Đặt vấn đề như vậy ta mới thấy vai trò của TCPV quan trọng tới mức nào trong việc định hướng cho chính sách trị quốc của Mỹ. TCPV hiện nay có 4 thẩm phán bảo thủ, 4 cấp tiến, và một sàng qua sàng lại. Những vụ thất bại của TT Obama chỉ chứng minh TT Obama đã đi quá xa đến độ ngay cả những thẩm phán cấp tiến, trong đó có hai vị do chính TT Obama bổ nhiệm, cũng không chấp nhận được.

Tin giờ chót, Hạ Viện đã biểu quyết thưa TT Obama ra tòa về tội lạm quyền lần át Lập Pháp. Đây sẽ là một vụ xử cực kỳ quan trọng, đi xa hơn việc thưa kiện cá nhân TT Obama, vì đây là vấn đề xác định quyền hạn giữa Hành Pháp và Lập Pháp. Điều oái ăm là trong khi các dân biểu CH thưa Hành Pháp để dành lại quyền cho Lập Pháp, thì tất cả các dân biểu DC đã biểu quyết chống lại, tức là họ đã biểu quyết muốn nhường quyền của Lập Pháp cho Hành Pháp, để họ được... ngồi chơi xơi nước, chấp nhận tất cả những gì tổng thống muốn!

Cũng cần ghi nhận chuyện này khác xa dân hạch –impeach-. Dân hạch nhắm vào cá nhân tổng thống với mục đích cất chức ông. Vụ thưa này là Lập Pháp thưa Hành Pháp đã lạm quyền. Nếu Hạ Viện thắng, thì TT Obama vẫn làm tổng thống, chỉ có quyền hành bị giới hạn bớt đi. Thật ra, TT Obama chưa phạm tội tày trời gì để phải bị dân hạch, chỉ là chuyện lấn quyền và bất tài thôi. Hiến Pháp không có quy định cất chức tổng thống vì bất tài. Nhưng phe DC đã mau mắn khen chiêng rầm rộ là TT Obama sắp sửa bị dân hạch, kêu gọi gây quỹ giúp DC bảo vệ ông, và ngay sau đó, đã thu được một triệu đô trong một ngày. Chính trị mánh mung là vậy, thiên hạ ai dại ráng chịu. Năm 2008, 11 dân biểu DC đưa ra dự luật dân hạch TT Bush, nhưng không đi đến đâu vi chẳng có thêm phiếu nào. (03-08-14)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Ngộp Thở Trong Khủng Hoảng

29/07/2014

Chủ Thuyết Obama Trong Thế Giới Đảo ĐIÊN

22/07/2014

Bà Hillary Xuất Quân

15/07/2014

VN: 60 Năm Nhìn Lại

08/07/2014

Hoàng Đế Obama Rót Long Bào

01/07/2014

Iraq Bát Nháo

24/06/2014

Di Dân Bất Hợp Pháp: Lại Khủng Hoảng?

17/06/2014

Câu Chuyện Trao Đổi Tù

10/06/2014

Obama Bó Tay Vì Xì-Căng-Đan Hay Bất Tài?

03/06/2014

TT Obama Đang Ở Đâu?

27/05/2014

Nếu Không Có Bà Hillary?

20/05/2014

Bóng Rổ, Kỳ Thị Và Tự Do

13/05/2014

Nói Chuyện Thuế

06/05/2014

Tranh Cử Tổng Thống: Clinton Và Bush?

29/04/2014

Phụ Nữ Kỳ Cộng Hòa?

22/04/2014

Câu Chuyện Đồng Tính Và Tự Do

15/04/2014

Obamacare: Những Vấn Đề Mới

08/04/2014

Thế Giới Ngày Càng Bất Ổn?

01/04/2014

Ukraine: Gạo Nấu Thành Cơm

25/03/2014

...Khối Liên Âu không có ký lô nào và cop giấy Mỹ cũng chẳng nghĩa lý gì...

Cuối tuần qua, dân Crimea đã đi bỏ phiếu trong cuộc trưng cầu dân ý về việc sát nhập bán đảo này vào lãnh thổ Nga. Không cần phải là thầy bói hay chuyên gia gì, ai cũng biết trước kết quả: 95% phiếu ủng hộ tách rời khỏi Ukraine và sát nhập vào Nga.

Bán đảo Crimea là vùng với đa số dân (60%) là dân gốc Nga, nói tiếng Nga, và thân chính quyền Nga. Họ hờ hững rủ nhau đi bầu trong khi dân Ukraine biết trước kết quả, đã không buồn tới phòng phiếu làm gì cho mất thời giờ, do đó kết quả 95% là chuyện đã nhiên.

Trước đây, Crimea là lãnh thổ Nga. Giữa thập niên 50, Tổng Bí Thư Khrustchev đơn phương quyết định tách Crimea ra khỏi Nga và sát nhập vào lãnh thổ Ukraine. Quyết định này có tính cách hành chánh, vì dù sao thì cả Ukraine cũng vẫn nằm trong lãnh thổ Liên Bang Xô Viết, do đó không mang ý nghĩa chính trị rắc rối nào.

Cuộc trưng cầu dân ý lần này chỉ là một màn trình diễn cho đẹp mắt trên hình thức, chẳng lừa được ai và chẳng làm ai ngạc nhiên với kết quả. TT Putin đã không mất thời giờ, mau mắn tiến tới như đi vào chỗ không người.

Ngay sau khi kết quả bầu cử được công bố, quốc hội Crimea đã tuyên cáo độc lập khỏi Ukraine và yêu cầu được sát nhập vào Nga. Đồng thời cũng tuyên cáo tích thu tất cả cơ sở, tài sản và nhân sự của chính quyền Ukraine, chuyển qua thành cơ sở, tài sản và nhân sự Cộng Hoà Crimea. Vài phút sau, TT Putin chính thức công nhận Cộng Hoà Crimea như một quốc gia độc lập và ký ngay hiệp ước chấp nhận Crimea vào lãnh thổ Nga. Chưa đầy một tuần sau, lưỡng viện quốc hội Nga chính thức chấp nhận. Quốc hội Nga dưới thời Putin cũng không khác gì quốc hội Liên Bang Xô Viết, chỉ là một đám nghị gật.

Vấn đề là bây giờ chuyện gì sẽ xảy ra.

Điều đầu tiên thấy rõ là ... gạo đã nấu thành cơm, không ai có khả năng biến cơm thành gạo trở lại. Đây là chuyện đã rồi. Nói như TT Putin: chấm hết (Period!).

Đối với tân chính quyền Ukraine, dĩ nhiên đây là chuyện không thể chấp nhận được vì vi phạm Hiến Pháp Ukraine. Lấy ví dụ cụ thể, tiểu bang Texas muốn tách rời khỏi Liên Bang Hoa Kỳ không phải chỉ cần dân Texas trưng cầu dân ý, dì là dì. Mà còn đòi hỏi quyết định này phải được các tiểu bang khác và liên bang chấp nhận. Trong trường hợp Crimea, chỉ mới có dân và chính quyền tự phong Crimea biểu quyết tách rời khỏi Ukraine, chính phủ trung ương Ukraine không đồng ý. Như vậy, trên mặt công pháp quốc tế, Crimea chưa hoàn tất thủ tục tách rời, và chưa được tách rời.

TT Putin đã có câu trả lời cho vấn đề công pháp rắc rối này. Theo ông, năm 1991, khi Liên Bang Xô Viết tan vỡ, Ukraine tuyên cáo tách rời khỏi Liên Bang Xô Viết, họ chẳng hề hỏi ý kiến và cần sự chấp nhận của Moscow, và cả thế giới đều nhìn nhận tuyên cáo độc lập này. Lập luận của TT Putin thật không sai và khô bác bỏ được. TT Putin cũng không quên nhắc lại ông Khrustchev khi chuyển Crimea qua lãnh thổ Ukraine cũng chẳng hỏi ý kiến ai, thậm chí cũng chẳng có trưng cầu dân ý gì hết. Điều TT Putin "quên" là năm 1991, dân Crimea đã đi bầu, chọn sát nhập vào Ukraine, thay vì trở về Nga.

Không ai biết chính quyền Kiev có thể và sẽ làm gì. Chỉ biết là họ đã thông báo không nhìn nhận cuộc trưng cầu dân ý, và sẽ không rút các lực lượng quân sự Ukraine ra khỏi Crimea. Các công chức chính quyền trung ương vẫn được lệnh di làm tại chỗ và chịu trách nhiệm với chính quyền Kiev. Kiev cũng đã động viên lực lượng dân quân, thành lập một đạo quân tự vệ tinh nguyện khoảng 60,000 người. Nhưng ngay sau đó, có tin chính quyền Kiev đã ra lệnh quân nhân Ukraine rút khỏi Crimea, trong khi tại Crimea, một số công chức và quân nhân Ukraine đã đào ngũ, nhảy qua bên Nga. Mặt khác, tin mới nhất cho biết quân đội Nga đã chiếm bộ tư lệnh hải quân Ukraine tại thành phố Sebastopol.

Chính quyền Kiev thông báo sẽ gửi vài viên chức cao cấp nhất đến Crimea để thương thảo với chính quyền Crimea, nhưng thủ tướng tự phong của Crimea (với sự công nhận của Nga) đã tuyên bố máy bay chở các viên chức này sẽ không được phép đáp xuống lãnh thổ Crimea.

Chiến tranh không phải là chuyện không thể xảy ra khi lính Nga phải đối đầu với lính Ukraine, mặc dù ai cũng biết Ukraine không phải là đối thủ của Nga. Ngày trước ngày trưng cầu dân ý, TT Putin đã tập trung cả chục ngàn quân sát biển Nga-Ukraine. Ta cũng không quên quốc hội Nga –dĩ nhiên là theo chỉ thị của TT Putin- đã biểu quyết cho phép TT Putin dùng vũ lực chiếm cả nước Ukraine, rồi TT Putin tố thêm khi tuyên bố lùng lờ Nga không có ý định đánh chiếm cả Ukraine. Diễn giải nôm na: tôi được toàn quyền đánh anh, và cho đến bây giờ tôi không có ý định đánh, nhưng anh đừng can tôi, tôi sẽ đánh anh thật đó.

Ukraine là nước lớn thứ nhì của Âu Châu, sau Nga. Nhưng trên phương diện chính trị và quân sự, chỉ là tiểu quốc hạng ruồi, không phải là đối thủ của Nga. Nga có thể tung quân chiếm cả nước dễ dàng. Nhất là trong tình trạng khủng hoảng chính trị hiện nay, khi TT Putin có thể xách động lực lượng quân chủng thân Nga khá đông đảo tại Ukraine. Một tinh phái bắc Crimea của Ukraine đã lên tiếng theo con đường của Crimea, yêu cầu tách ra khỏi Ukraine để sát nhập vào Nga.

Nếu chiến tranh xảy ra thì Liên Âu và Mỹ sẽ phản ứng như thế nào?

Chính quyền Kiev đã chính thức yêu cầu Liên Âu và Mỹ hậu thuẫn quân sự cho Kiev. Thực tế mà nhận xét, Liên Âu, một tổ chức tạp hợp của hơn hai tá quốc gia Âu Châu giàu có và rùng mẩy nhất thế giới, sẽ không nhúc nhích. Liên Minh Phòng Thủ Bắc Đại Tây Dương –NATO- cũng sẽ không nhúc nhích vì Ukraine không nằm trong khối này. Còn lại Mỹ. Ta sẽ xét đến ở phần dưới.

Về phần TT Putin thì "đuòng ta, ta cứ đít" từ mấy tuần qua, chẳng có gì làm ông dừng chân suy nghĩ lại. Những chuyên gia kinh tế có thể bàn rộng về hậu quả tai hại về kinh tế cho Nga như tổn kém, tiền rúp mất giá, kinh tế lung lay, chứng khoán mất giá,... nhưng tất cả những đe dọa đó đều không lọt vào tai ông cự đại tá KGB chưa bao giờ thắc mắc về các chuyện kinh tế tài chính. Chưa nói tới chuyện TT Putin tự cho mình đang có một vũ khí chiến lược tối quan trọng là dầu xăng và khí đốt mà Nga đang cung cấp cho hầu hết Âu Châu, có thể giúp ông khống chế cả Âu Châu. Ông cũng biết Nga là một cường quốc có tầm vóc lớn, nếu Mỹ và Tây Phương áp đặt vài hình thức trừng phạt kinh tế thì họ cũng sẽ bị ảnh hưởng tại hại lây.

TT Putin không lo hậu quả trong nước, mà cũng chẳng áy náy trước hậu quả đối ngoại. Khi Liên Âu không có ký lô nào và cop giấy Mỹ cũng chẳng nghĩa lý gì. Nhất là TT Putin vẫn còn ý nghĩ là TT Obama mắc nợ ông khi ông giúp chính quyền Obama thoát khỏi ngõ bì Syria cách đây không lâu.

Mục tiêu chiến lược của TT Putin là tái lập ảnh hưởng của Nga lên các quốc gia trước đây thuộc Liên Bang Xô Viết, không nhiều thì ít. Khu vực ưu tiên của Nga là vùng Hắc Hải. Ông đã đánh Georgia, chiếm một phần lãnh thổ xú này rồi biến thành những tiểu quốc tự trị trên nguyên tắc, nhưng hoàn toàn do Nga khống chế. Bây giờ tới Crimea. Không đánh chiếm hết Georgia hay Ukraine, nhưng gặm nhấm từng phần lãnh thổ của họ để giúp Nga kiểm soát trọn vẹn biển Hắc Hải và cửa ngõ của Nga vào Địa Trung Hải, Trung Đông, và Bắc Phi. Trong tương lai, có thể sẽ là những vùng Moldavie, Transnistrie, các tiểu quốc vùng Tây Bắc như Lithuania, Estonia, ... Bán đảo Âu Châu đang và sẽ tiếp tục được TT Putin vỗ lại trước sự thay đổi lực lượng Mỹ và cả thế giới.

Tham vọng của TT Putin không ai không nhìn thấy, và nguy hiểm hơn nữa là cũng chẳng ai kèm chế được ông ta. Mạnh hay không, mau hay chậm, hoàn toàn do TT Putin quyết định.

TT Putin xuất thân từ KGB, từng là chuyên viên tình báo phụ trách việc theo dõi ngoại kiều, các toà đại sứ và lãnh sự, nghĩa là người hiểu biết rõ nhất về các nước ngoài, nhất là Tây phương và Mỹ, từ các chính khách đến các chính sách. Dựa trên thế chế dân chủ mới phôi thai của Nga, ông đã ma-n López để nắm quyền từ năm 1999, bắt đầu từ làm thủ tướng cho TT Yeltsin, rồi quyền tổng thống thay thế Yeltsin, rồi chính thức làm tổng thống hai nhiệm kỳ do dân bầu, rồi qua làm thủ tướng dưới tổng thống bù nhìn Medvedev, rồi lại trở về làm tổng thống. Ông đã sửa đổi Hiến Pháp tăng nhiệm kỳ tổng thống lên 6 năm. Bây giờ đang làm tổng thống nhiệm kỳ đầu lần thứ hai từ 2012, tức là còn làm tổng thống đến năm 2018, sau đó lại có thể ra tranh cử thêm một nhiệm kỳ 6 năm nữa tới 2024. Tức là ông đã và sẽ nắm quyền tuyệt đối hơn ba thập niên. Chưa kể sau 2024.

Với quyền hành vô hạn đối nội và không đối thủ đối ngoại, TT Putin muốn làm gì và đi xa tới đâu chỉ là quyết định của chính ông và một mình ông. Thực tế nếu ông muốn nuốt chửng cả Ukraine cũng chẳng ai cản được.

Về phía Mỹ, không ai tin ông tổng thống với giải Nobel Hòa Bình sẽ dám tuyên chiến với Nga. Mà có dám thì cũng chỉ là làm chuyện điện rồ, chỉ "ởm đầu máu". Nga không phải là Iraq hay Afghanistan.

Chuyện quan trọng hơn là Mỹ thật sự không có lý do gì và cũng không có quyền gì can thiệp để chống Nga, bảo vệ Ukraine. Trên cẩn bản, Mỹ không có quyền áp đặt một trật tự chính trị nào trên thế giới. Nếu một quốc gia nào đó xâm chiếm một quốc gia khác, không ai nói Mỹ có quyền can thiệp theo bên nào và chống bên nào hết, ngoại trừ trường hợp có hiệp ước liên minh quân sự với một bên. Mỹ không có hiệp ước quân sự gì với Ukraine.

Câu tuyên bố để đời của TT Kennedy "chúng ta sẽ trả mọi giá, chịu mọi gánh nặng, hứng mọi khó khăn để hỗ trợ mọi nước bạn, chống mọi kẻ thù, để bảo đảm sự tồn tại và thành công của tự do" chỉ là loại tuyên ngôn đao to búa lớn của các chính khách để cao sự chủ ý của thiên hạ, không hơn không kém. Chẳng ai tin. Nhất là khi Mỹ chẳng có quyền lợi hay đe doạ an ninh trực tiếp gì tại Ukraine.

TT Obama cũng không thể đòi Liên Hiệp Quốc có bất cứ biện pháp nào vì Nga có quyền phủ quyết tuyệt đối tại đây.

Nói trắng ra, Mỹ chẳng có quyền hay có khả năng làm gì hết.

Nhưng cái vô lý của TT Obama là đã đưa ra những lời hăm doạ, cứ làm như Mỹ có khả năng áp đặt Nga phải theo ý mình. Cái bệnh của mấy ông tổng thống Dân Chủ yếu là sợ bị tố là yếu đuối nên luôn luôn phải hờ hét, hám dọa dù điều để rồi chẳng

dám nhúc nhích gì hết. TT Reagan đã từng tố cáo TT Carter là chuyên gia hù dọa (bluff).

Kinh nghiệm TT Obama vạch lằn ranh đỏ tại Syria rõ như ban ngày và còn nóng hổi, chưa ai quên. Bây giờ tuồng cũ lôi ra lại, hăm dọa Nga "sẽ phải trả giá rất đắt", hăm dọa trừng phạt kiểu phong toả tài sản, gửi máy bay phản lực chiến đấu bay qua bay lại, gửi thêm vài chiếc khác qua tăng cường cho NATO....

Cái phiền phức trong cách hù dọa này là vô hình chung đã đặt "người hùng" Putin trong cái thế không thể lui được, vì lùi tức là đã chịu khuất phục trước hăm dọa của Mỹ.

Chẳng những vậy, những hù dọa này có thể đã gửi một thông điệp lệch lạc cho chính quyền Kiev, mang lại cho họ một hy vọng sẽ được hậu thuẫn mạnh của Mỹ, khuyến khích họ cứng rắn hơn trong cách đối phó với Nga. Ngay từ những ngày đầu khi tổng thống thân Nga Yanukovich không chịu ký hiệp ước thương mại với Liên Âu, chính quyền Obama đã không mờ cánh cửa cho ông thoát áp lực của Nga, và đã mạnh mẽ hậu thuẫn khôi dối lập, gần như có vỗ cho một cuộc đảo chính, rồi sau đó, cũng đã mạnh mẽ hậu thuẫn chính quyền mới, để rồi khi chính quyền mới này đứng đậy với Nga và bị Nga lấn lướt tại Crimea thì lại bỏ tay ngòi nhìn và phản đối bằng miệng.

Đây là những sai lầm chiến lược vô cùng lớn lao của chính quyền Obama. Hăm dọa ép "người hùng" Putin vào chân tường, khuyến khích và tăng hy vọng cho Ukraine, trong khi biết rõ mình không dám mà cũng không thể làm được gì.

Thực tế cho thấy TT Obama chỉ hăm dọa cho có mà chẳng làm được gì hết. TT Obama vừa ra lệnh trừng phạt một số viên chức cao cấp Nga và Ukraine, tịch thu tài sản của họ ở bên Mỹ và cấm họ không được du hành qua Mỹ. TT Putin khi nhận được tin này đã cười lớn và gọi đó là chuyện điệu (a joke). Mái đúng là chuyện điệu thật. Người chủ chốt trong mọi chuyện là TT Putin thi không dám dâng ứng trả, ngay cả những viên chức cao cấp như thủ tướng Medvedev, hay các bộ trưởng Quốc Phòng hay Ngoại Giao cũng chẳng dám ứng trả. Chỉ "trừng phạt" những thủ hạ hạng ba hạng tư như hai phụ tá vò vĩnh của TT Putin, và cựu tổng thống Ukraine đã bị truất phế. Những người này, chẳng ai có tài sản gì ở Mỹ và cũng chẳng ai có ý định di Mỹ chơi cá. Biện pháp chế tài của chính quyền Obama nếu không phải là chuyện điệu thì là gì? Đó là những "giá rất đắt phải trả" (huge price to pay) như ngoại trưởng Kerry hâm he sao?

Điều khôi hài thật sự là sau khi TT Obama công bố các biện pháp chế tài thi thị trường chứng khoán Nuru Ucr và cả tại Mạc Tư Khoa đã nhảy vọt lên, ăn mừng vì thấy tình hình không có gì căng thẳng hết, không có nguy cơ chiến tranh Nga-Mỹ cũng như chẳng có hậu quả tai hại gì khác do kinh tế Mỹ hay Nga.

Rồi TT Putin cũng dâng lễ, ra lệnh tịch thu tài sản và cấm du hành qua Nga đối với một số quan chức cao cấp Mỹ như chủ tịch Hạ Viện, trưởng khối đa số Thượng Viện,... Làm như những vị này cũng có tài sản ngầm ở Nga và ôm mộng du lịch Nga vậy. Chính trị ở mức cao nhất thế giới nhiều khi như trò túm của trẻ con.

Một lần nữa, phải khẳng định không ai nghĩ đến chuyện TT Obama tuyên chiến với Nga rồi vác máy bay thả bom Mạc Tư Khoa. Nhưng vấn đề là một tổng thống không kinh nghiệm đối ngoại, với một chính sách ngoại giao quờ quạng "trống rỗng kêu to" đã khuyến khích tất cả những tay độc tài, tham vọng, coi Mỹ như pha, muốn làm gì thì làm. Dĩ nhiên Mỹ không thể làm cảnh sát thế giới và ngăn cản ai làm chuyện gì, nhưng nếu như vậy thì tốt hơn hết đừng hăm dọa ai chuyện gì hết. Lấy ví dụ cái xứ Congo chẳng có khả năng ngăn cản ai, nhưng cũng chẳng bao giờ hù dọa ai "sẽ phải trả giá rất đắt", chỉ là "chuyện điệu" cho thiên hạ.

Dân Việt ta, tỵ nạn hay còn trong nước, nhìn vào câu chuyện Ukraine, không thể không... rùng mình lo sợ. Lỡ như máy Chủ Ba phương bắc ra chiêu Putin, tuyên cáo vùng Cao-Bắc-Lạng là lãnh thổ của các Thiên Tử, mang quân qua chiếm, tổ chức trưng cầu dân ý cuội, rồi sát nhập vào Quảng Đông – Quảng Tây thì sao? Câu trả lời rõ nhất: các tổ chức quốc tế sẽ phản đối, Mỹ sẽ cảnh cáo Trung Cộng phải "trả giá rất đắt", ngoại trưởng Mỹ sẽ di Hà Nội ứng hùng tinh thần VN, rồi Cao-Bắc-Lạng chính thức trở thành một tỉnh Tầu, các quan chức CHXHCNVN lo chuyển của cải qua Mỹ, mua nhà Bolsa, phòng thân cho bước tiếp theo của Bắc Bình.

Nói như Mỹ nói, "life goes on!" Thời thế, thế thời phải thế? (23-03-14)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Obamacare Và Cuộc Bầu Tại Florida

18/03/2014

...đà này, chi phí bảo hiểm và dịch vụ y tế sẽ lại phải tăng cao hơn nữa...

Tuần vừa qua, một cuộc bầu dân biểu đặc biệt đã được tổ chức tại tiểu bang Florida, để thay thế một dân biểu lớn tuổi bị đột tử. Bầu cử loại này là chuyên bình thường, hầu hết đều không mang ý nghĩa gì, tuy cũng có lúc mang ý nghĩa thật lớn lao và hệ quả còn lớn hơn nữa. Tiêu biểu là sau cái chết của TNS Ted Kennedy, tiểu bang Massachusetts đã có cuộc bầu đặc biệt để lựa người thay thế. Kết quả, một ông Cộng Hoà đã đắc cử, khiến đảng Dân Chủ mất thế đa số tuyệt đối tại Thượng Viện, đưa đến chuyện TT Obama phải thông qua Obamacare bằng cửa hậu.

Lần này, cuộc bầu không có tầm vóc đó. Chỉ là bầu một dân biểu, mà kết quả không thay đổi gì thế đa số của Cộng Hòa tại Hạ Viện Liên bang.

Tại hạt 13 –13th district- một đơn vị gần Saint Petersburg, bên bờ biển phía tây của Florida, dân biểu Cộng Hòa lão thành Bill Young bất ngờ qua đời, đưa đến bầu cử đặc biệt.

Bên Cộng Hòa, sau một cuộc tranh cử căng thẳng trong nội bộ, đưa ra ông David Jolly, một cựu phụ tá của ông Young, nhưng đã nghỉ việc, di làm trên Hoa Thịnh Đốn. Bên Dân Chủ đưa ra bà Alex Sink, cựu ứng viên thống đốc tiểu bang Florida.

Trên cẩn bản, mọi người đều tiên đoán bà Alex Sink sẽ thắng, dựa trên khá nhiều yếu tố then chốt.

Quận hạt này trong hơn 40 năm qua đã bầu ông Cộng Hòa Bill Young, như là một thông lệ, nhưng trên thực tế, có khuynh hướng theo Dân Chủ, bỏ phiếu cho tổng thống Dân Chủ từ 30 năm nay, kể cả hai lần bầu cho ông Obama. Vùng trung Florida nói riêng và cả tiểu bang nói chung là vùng "xôi đậu" với hai chính đảng tranh giành ưu thế ngang ngửa. Nhưng trong hai lần bầu cử tổng thống vừa qua, đều ngả qua phe Dân Chủ, bầu cho Obama. Những thăm dò địa phương cho thấy bà Sink của Dân Chủ có ưu thế khá rõ rệt.

Nói về cá nhân các ứng viên thì bà Sink càng có ưu thế lớn hơn.

Bà từng là ứng viên thống đốc tiểu bang Florida của đảng Dân Chủ chống lại ứng viên Rick Scott của Cộng Hòa năm 2010, và bà đã chỉ thua ông Scott một cách khít khanh, thua hơn 60.000 phiếu trong tổng số phiếu 5,3 triệu. Có nghĩa là bà Sink đã thu được hơn hai triệu phiếu trên cả tiểu bang. Trước đó, năm 2002, chồng bà, ông McBride, cũng đã từng là ứng viên thống đốc Florida của đảng Dân Chủ và cũng đã thua ông Jeb Bush –em TT Bush con- khít khanh. Tuy cả hai đều thất cử, nhưng cùi tri biết rất nhiều về hai ông bà Sink. Và dĩ nhiên, bà Sink là người dày kinh nghiệm tranh cử, và có lợi thế là cả đảng Dân Chủ nhất trí hậu thuẫn bà. Nói dĩ cũng phải nói lại, bà Sink cũng có yếu điểm là bà đã từng làm chủ tịch NationsBank (sau sát nhập vào Bank of America) tại Florida, lanh luong và tiền thường cùa chục triệu, một đại gia ngang ngang hàng, thủ phạm của khủng hoảng tài chính thời năm 2008-09.

Ứng viên Jolly của Cộng Hòa gần như là một ứng viên vô danh. Chỉ là phụ tá thường trong hậu trường cho ông Young. Đã vậy lại còn di làm trên Hoa Thịnh Đốn một thời gian. Chưa bao giờ tranh cử một chức vụ nào. Trong nội bộ đảng, ông lại còn bị một bà đồng chí tranh chức một cách mạnh mẽ, đà kích thẳng cánh.

Tháng Chạp năm 2013, sau khi ông Young qua đời tháng 10, cuộc chạy đua thế chỗ bắt đầu, bà Sink có gần 1,5 triệu đô trong quỹ tranh cử, trong khi ông Jolly có vốn vẹn hơn 150.000.

Từ đó, ta thấy bà Sink có ưu thế dựa trên chiều hướng ngả về phía Dân Chủ của vùng, trên kinh nghiệm chính trị và kinh nghiệm vận động tranh cử của cá nhân bà, trên tên tuổi của hai vợ chồng bà, và trên ưu thế tài chính lớn gấp 10 lần.

Tuy vậy, kết quả cuối cùng cho thấy ông David Jolly đã thắng với tỷ lệ 49%-47%. Đó đã là một bất ngờ lớn cho tất cả các quan sát viên của cả hai đảng. Ai cũng nghĩ ông Young là trờ ngai cuối cùng cho chiến thắng của đảng Dân Chủ trong vùng này, và cái chết của ông này đã mở đường cho chiến thắng cẩn thiết này.

Điều đáng nói nữa là số phiếu bảo thủ đã bị phảnтан bớt mất 5% qua một ứng viên thứ ba, của khối cực hữu Libertarian. Nếu không thi ông Jolly đã thắng lớn với gần 55% phiếu.

Nhìn vào quá trình vận động tranh cử cũng như kết quả bầu cử, các quan sát viên đã thấy rõ hai yếu tố căn bản đưa đến thắng lợi cho ông Jolly của Cộng Hòa.

Yếu tố thứ nhất là Obamacare.

Địa phận 13 này là vùng có khá nhiều dân cư trên 65 tuổi đến từ phía bắc. Obamacare trên nguyên tắc không có tác dụng gì nhiều trên giới về hưu đã lãnh Medicare, nhưng trên thực tế, đã không tha bất cứ một ai, khi tất cả chi phí y tế như tiền nhà

thương, thuốc men, bác sĩ đều giá tăng đồng loạt. Medicare chi bao 80% chi phí y tế. Một khi tất cả chi phí y tế tăng thì cái phần 20% ông già bà lão phải trả cũng sẽ tăng. Dân cao niên cũng đang lo ngại chuyện TT Obama sẽ bắt buộc phải chuyển một phần tiền Medicare của người già qua Medicaid của người nghèo vì đại đa số dân mới được bảo hiểm y tế của Obamacare sẽ là dân lãnh Medicaid.

Nhưng vấn đề lớn nhất của Obamacare hiện nay là chuyện TT Obama thất hứa –cố tình hay không biết trước- là hầu hết mọi người đều sẽ không còn giữ được bảo hiểm y tế minh đang có, cũng như không giữ được nhà thương, bác sĩ hay thậm chí cả thuốc minh đang uống. Đối với những người khỏe mạnh, chuyện này không mang nhiều ý nghĩa, nhưng đối với những người đang có bệnh nặng phải chữa trị, những thay đổi này làm họ lo ngại rất nhiều. Càng bệnh nặng càng lo nhiều khi phải trực diện với những thay đổi quan trọng này. Với các cụ đang nghỉ hưu trong vùng, đây không phải là chuyện nhỏ.

Thêm vào đó, những trực trặc kỹ thuật của các trang mạng Obamacare vẫn còn đây r้าย, chưa được giải quyết trọn vẹn và thỏa đáng.

Trong cuộc chạy đua tranh cử, ngoài hàng loạt quảng cáo trên truyền hình tập trung vào việc đả kích Obamacare, ông Jolly cũng đã liên tục chất vấn bà Sink của Dân Chủ về vấn đề này, và bà Sink đã không có câu trả lời thỏa đáng, chỉ biết nói đại khái là Obamacare còn cần phải được chỉnh chính nhiều, mà không thể đi vào chi tiết hơn.

Công bằng mà nói, bà Sink không thể ở trong tư thế trả lời rõ ràng hơn vì đây là chuyện mà thật sự TT Obama cũng khó trả lời.

Yếu tố thứ hai đưa đến chiến thắng của ông Jolly, hay nói cho chính xác hơn, đưa đến thất bại của bà Sink là... chính TT Obama.

Trong cuộc chạy đua, ông Jolly đã cố gắng gắn liền bà Sink với TT Obama, và điều này quả đã trở thành một bất lợi lớn cho các vị dân cử của đảng Dân Chủ.

Như cốt bão này đã có khá nhiều dịp trình bày, năm qua, kể từ ngày tuyên thệ nhậm chức hồi tháng Hai, đã là một chuỗi dài thám họa cho TT Obama. Hết xi-căng-dan này đến tai họa khác, đặc biệt là thất bại của Obamacare, dồn dập dồn lên đầu tổng thống trong khi những vấn đề lớn khác như kinh tế ảm đạm, thất nghiệp dai dẳng, bế tắc trong quốc hội, thách thức tại Syria, rồi mới đây, khó khăn tại Ukraine, tất cả đã tố vê ra hình ảnh một tổng thống vừa yếu ớt, không có chính sách rõ rệt, đã vây lại còn có vẻ... "quá tài", phải trực diện với quá nhiều vấn đề quá khả năng của mình, không biết phải làm gì, cứ đợi tai họa xảy ra rồi chạy và víu đầu này bit lỗ đầu kia, mà chẳng chuyện nào ra chuyện nào.

Đối nội, chẳng làm nên chuyện gì. Những hứa hẹn lớn cho nhiệm kỳ này, như kiểm soát súng, dân cư trú bất hợp pháp, tăng lương tối thiểu, tăng trưởng kinh tế, giảm thất nghiệp, san bằng cách biệt giàu nghèo, hâm nóng địa cầu... có vẻ chẳng đi xa hơn được một bước nào ngoài hứa hẹn. Đối ngoại, càng ngày càng tuột hậu, mất thế đại cờ rủ, trao tay lái cho ông KGB Putin đóng vai trò thuyền trưởng, lèo lái con tàu thế giới theo ý của ông ta.

Mới đây nhất, thăm dò của báo pha ta Washington Post cho thấy tỷ lệ hậu thuẫn của TT Obama đã rớt xuống mức thấp nhất từ trước đến nay, 41%. Không phải chỉ có Washington Post, mà hầu hết các thăm dò của các cơ quan, báo chí, đại học khác đều cho thấy một sự suy yếu rõ rệt. Hậu thuẫn trung bình khoảng 40% hậu thuẫn. Đại khái rớt 13% kể từ ngày tái đắc cử với 53%.

Thăm dò mới nhất sau vụ Nga chiếm Crimea của báo The Economist cho thấy 45% dân Mỹ nghĩ TT Obama là một lãnh đạo mạnh, 30% cho TT Obama rất yếu –very weak-, so với 78% cho rằng TT Putin mới là người lãnh đạo mạnh và chỉ có 7% nghĩ TT Putin rất yếu.

Nói một cách nôm na, rõ ràng nhất, cuộc bầu cử đặc biệt tại hạt 13 của Florida nếu là một cuộc trưng cầu dân ý về Obamacare và về khả năng lãnh đạo nước của TT Obama, thì ý dân, qua kết quả đại thắng của ông Cộng Hòa vô danh David Jolly trong một vùng xôi đậu mà tất cả mọi người đều định sẵn sẽ rơi vào tay Dân Chủ, đã là một tuyên cáo thật rõ ràng.

Ngay sau khi kết quả bầu cử được công bố, cả hai chính đảng đều mở máy tuyên truyền, diễn giải kết quả này.

Theo bên Cộng Hòa, chiến thắng của ông Cộng Hòa Jolly là một loại sấm Trạng Trinh, cho thiên hạ biết trước kết quả cuộc bầu cử giữa mùa tháng Mười Một năm nay, gần 9 tháng nữa. Hiển nhiên, các vấn đề mấu chốt của cuộc tranh cử tại Florida cũng sẽ thành những đề tài tranh cử then chốt cho cả nước: Obamacare và thành quả của TT Obama. Cho dù cuộc bầu bán mùa chí là để bầu quốc hội, không trực tiếp liên quan đến TT Obama, nhưng thực tế sẽ là một cuộc trưng cầu dân ý về TT Obama, không rõ ràng. Và kết quả sẽ là thám họa cho đảng Dân Chủ. Đảng Dân Chủ sẽ phải tìm đủ cách để lái dư luận ra khỏi hai đề tài này nếu muốn tránh thất bại. Nếu không thì chẳng những Hạ Viện vẫn sẽ còn trong tay Cộng Hòa mà, tệ hơn nữa, cả Thượng Viện cũng có thể bị mất theo luồn.

Bên Dân Chủ phản pháo, cho rằng Cộng Hòa đã thổi phồng cuộc bầu một dân biểu thay thế. Cái ghế này từ trước đến giờ là của Cộng Hòa, bây giờ cũng vẫn là Cộng Hòa, chẳng có gì thay đổi. Hơn thế nữa, bầu đặc biệt chỉ thu hút một số cử tri rất nhỏ đi bầu, chẳng thể nào thể hiện thực trạng chính trị của tiểu bang, hay của vùng, khoan nói tới cả nước. Không thể nói đâu cứ đặc biệt giữa mùa là trưng cầu dân ý về Obamacare hay về thành quả của TT Obama.

Điều mà họ không nói là trước ngày bầu cử, họ đã mạnh mẽ ca khúc khai hoàn, coi chiến thắng của bà Sink như chuyện đã rồi, bầu cử chỉ là một thủ tục hành chính để xác nhận ưu thế ngày một lớn của đảng Dân Chủ tại vùng xôi đậu nhất của tiểu bang xôi đậu Florida. Bây giờ, sau khi thua, thì lại nói đó chỉ là chuyện nhỏ của địa phương.

Theo những quan sát viên trung lập, thì có thể bên Cộng Hòa đã thổi phồng thành quả hơi quá, nhưng thực tế đây vẫn là một kết quả đáng lo ngại cho đảng Dân Chủ, đặc biệt là nếu đem ghép lại với tỷ lệ chống đối Obamacare và tỷ lệ hậu thuẫn đang rớt dài của TT Obama. Cả ba sự kiện đều có liên quan trực tiếp với nhau, không thể nhầm lẫn chối cãi được.

Ngay cả chiến lược gia Paul Begala của đảng Dân Chủ, cựu phụ tá của TT Clinton, đã kêu gọi đảng Dân Chủ nên nhìn nhận đây là một thất bại – we lost – mà đảng cần phải nghiên cứu kỹ để rút bài học, tránh một tai họa lớn hơn nhiều trong tương lai.

Thực tế, đảng Dân Chủ cũng đã nhìn thấy những vấn đề ngày một lớn của Obamacare đối với họ. Cả triệu người đã bị bắt buộc phải đổi hãng bảo hiểm với dù thử thay đổi kèm theo như mọi người đều biết, đặc biệt là liên quan đến chi phí bảo hiểm cũng như chi phí chữa bệnh. TT Obama có nói gì nữa thì dân Mỹ cũng đã nhìn thấy hậu quả trực tiếp của Obamacare trên túi tiền của họ.

Một người em bà con của kẻ viết này, chỉ là nhân công thường, không phải thuộc thành phần trung lưu khá giả gi, đã thấy tiền đóng bảo hiểm tập thể của công ty tăng từ hơn 200một/tháng/lồng/gần 500, đồng thời tiền trả cho bác sĩ mỗi lần đi khám bệnh – copay – cũng tăng từ 10/éni/20.

Nhiều người sẵn sàng chấp nhận tăng chi phí y tế để có thể giúp cả ba chục triệu người có bảo hiểm y tế để được chữa trị đầy đủ. Nhưng vấn đề là cho đến nay, số người mới có bảo hiểm lần đầu nhờ Obamacare rất là ít. Nhiều thăm dò cho thấy chưa tới 20% những người trước đây không được bảo hiểm đã tham gia vào Obamacare. Ngay cả giới trẻ, là giới có tinh thần đóng góp phần lớn gánh nặng tài chính cho Obamacare cũng đã không hời gì lắm, tham gia Obamacare rất ít, chưa tới 30%. TT Obama mới đây trong một cố gắng rao hàng cho giới trẻ, đã tuyên bố chi phí Obamacare chỉ bằng chi phí điện thoại di động. Lý luận này chẳng thuyết phục được ai vì tất cả mọi người, nhất là giới trẻ, đều biết đây không đúng sự thật.

Chưa kể theo đà này, chi phí bảo hiểm và dịch vụ y tế sẽ lại phải tăng cao hơn nữa.

Tin báo chí cho thấy không có một dân biểu hay nghị sĩ Dân Chủ nào chuẩn bị tranh cử cho Tháng Mười Một tới đã dám công khai cổ vũ cho Obamacare. Phần lớn nhận Obamacare chưa hoàn hảo và cần được chỉnh sửa nhiều, nhưng giống như bà Sink, không biết hay không dám nói phải chỉnh sửa ở đâu.

Ngay cả TT Obama, mới đây lại một lần nữa, hoãn việc áp dụng trọn vẹn Obamacare hai năm cho tới... sau cuộc bầu tổng thống năm 2016 để hoãn lại ngày hàng triệu người sẽ bị mất bảo hiểm. Một việc làm vừa nặng mùi ma-nơc chính trị vừa có vẻ bất hợp pháp khi tổng thống tự động và đơn phương thay đổi ngày áp dụng một luật đã được quốc hội phê duyệt và tổng thống ký thành luật.

Cuộc bầu đặc biệt tại hạt 13 của Florida có thể là một cuộc bầu địa phương thật, nhưng dù sao cũng đã mang nhiều ý nghĩa lớn. Kết quả cuộc bầu mang nặng dấu ấn của Obamacare, làm tăng tinh thần cho khối Cộng Hòa bảo thủ và làm nản chí những mạnh thường quân ủng hộ tài chính cho các ứng viên đảng Dân Chủ. Cho dù khối Dân Chủ muốn khoa láp cách nào đi nữa, thì đây cũng là tiếng chuông báo động lớn. Họ có thể bị tai không nghe, không làm gì để đáp ứng ưu tư của dân, nhưng nếu thất bại nặng trong cuộc bầu tháng Mười Một tới thì không thể nói là chuyện bất ngờ được nữa.

Mặt khác, khối Cộng Hòa cũng không thể chỉ dựa vào thất bại của Obamacare để mong chiếm quyền lại. Dân Mỹ đòi hỏi giải pháp cho rất nhiều vấn đề khác. Ngay cả chuyện y tế cũng vậy, chỉ trích Obamacare chưa đủ, mà còn phải đưa ra được giải pháp thay thế. Đó là những thách đố lớn cho đảng Cộng Hòa. Họ còn 9 tháng để thuyết phục dân Mỹ là họ có đủ giải pháp và giải pháp của họ tốt hơn. (16-03-14)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Câu Chuyện Ukraine

...ít ai có thể nghĩ ngờ quyết tâm của TT Putin

Trong vài tháng qua, chính trị Ukraine sụt sút dữ dội. Một ít người biểu tình chống đối chính phủ vì chính phủ thân Nga từ chối ký một hiệp ước thương mại với Liên Hiệp Âu Châu, biến thái thành hàng chục ngàn người nổi loạn, bị đàn áp thẳng tay khiến hàng trăm người bị chết, hàng ngàn người bị thương, rồi quốc hội, trong đó có dân biểu cùng đồng với tổng thống, biểu quyết lật đổ tổng thống, thà thà thưa tướng đối lập đang trong tù ra. Tình hình rối bù, ít người nhìn rõ chuyện gì đang xảy ra. Khủng hoảng chính trị đáng sợ? Hay khủng hoảng kinh tế giữa khói bụi kinh doanh và dân nghèo? Khủng hoảng vi tranh chấp giữa Liên Âu và Nga? Khủng hoảng chủng tộc giữa khói dân Ukraine và khói dân gốc Nga? Hay tất cả những khủng hoảng đó gom lại tạo nên tình trạng bát nháo?

Dù sao thì vũng nước đục đó đã dấy lồng tham của ông thợ câu Putin, tạo cơ hội bắng vàng cho ông thả câu bắt cá lớn. Không chừng ông KGB Putin đã nấp sau hậu trường quay cho loạn luộn để có cớ nhảy vào, bước thêm một bước nữa trong giấc mộng tái lập ánh hào quang của Mạc Tư Khoa trên khối Đông Âu như thời Liên Bang Xô Viết. TT Putin là người đã từng công khai tuyên bố sự tan vỡ của Liên Bang Xô Viết là thảm họa vĩ đại nhất thế kỷ, và ông chẳng buồn dấu diếm tham vọng tái lập ánh hào quang của Nga lên các nước trong liên bang đó.

Trong khi thiên hạ đang chú tâm vào những biến động tại thủ đô Kiev, phía tây Ukraine, thì TT Putin lảng lặng xưa quân qua chiếm bán đảo Crimea, một vùng lớn phía đông nam của Ukraine, giúp Nga khống chế Hắc Hải –Black Sea. Lý do được viện dẫn là nhu cầu bảo vệ dân vùng đó, đại đa số là dân gốc Nga, nói tiếng Nga, thân Nga, chống lại những người cầm quyền mới tại Kiev, có khuynh hướng thân Tây Phương, nói tiếng Ukraine, chống ánh hào quang của Nga.

Bất cứ dưới định nghĩa nào hay lý cớ nào thì đây cũng chỉ là một cuộc xâm lăng thô bạo lảnh thổ Ukraine bằng vũ lực không hơn không kém, vi phạm tất cả mọi luật lệ quốc tế. Chấp nhận lý luận của TT Putin, thì sẽ phải chấp nhận cho quân lính Nga chiếm gần nửa phần đông của cả nước Ukraine, vi đây là vùng của dân gốc Nga.

Hành động của TT Putin là một thách đố công khai và trắng trợn đối với cả thế giới, nhất là đối với khối Liên Hiệp Âu Châu và dĩ nhiên, Hoa Kỳ. Và điều đáng nói là cả thế giới chỉ biết... bỏ tay nhìn, không biết phải làm gì, và thật sự mà nói, chẳng có thể làm gì khác ngoài những câu tố cáo trống rỗng và vài biện pháp tượng trưng. Nga không phải là một Iraq để Mỹ có thể dùng thủy quân lục chiến giải quyết vấn đề. Nga cũng chẳng phải là một Cuba để Mỹ có thể trừng phạt kinh tế hay phong tỏa thương mại.

Công bằng mà nói, hành động của TT Putin cũng chẳng khác gì máy hành động của TT Reagan đánh Grenada hay TT Bush cha chiếm Panama, bắt tổng thống xứ này mang về Mỹ cho ra tòa phạt 40 năm tù. Cái luật gọi là "luật quốc tế" thật ra chỉ là luật của vài cường quốc, luật của kẻ mạnh. Đó chính là thực tế chính trị thế giới.

Cái luật của kẻ mạnh đó thật ra cũng không phải là tuyệt đối, mà thường bị chỉ phài bởi một số yếu tố.

Yếu tố đầu tiên, ta tạm gọi là "vùng ánh hào quang", vùn sau nhà của tôi. Như Trung và Nam Mỹ thuộc vùng ánh hào quang của Mỹ, và Đông Âu thuộc vùng ánh hào quang của Nga. Trong những vùng đó, luật không thành văn là ông hàng xóm có quyền có vài "hành động", ta có thể hò hét phản đối, chỉ trích, nhưng không thể làm gì hơn, không thể nhảy qua hàng rào để trừng phạt ông hàng xóm. Ta cũng có quyền làm vài chuyện để ông hàng xóm bức minh hay cảm thấy thua thiệt, là phản đối, nhưng cũng chẳng làm gì hơn được.

Yếu tố thứ nhì là cái thể của đối phương trên chính trường thế giới. Đối phương yếu, ta hành động, đối phương mạnh ta chờ thời.

TT Reagan đánh Grenada năm 1983, và TT Bush đánh Panama 1989 khi Liên Bang Xô Viết đang trong cơn hấp hối, gần kề ngày chép đỗ cộng sản xup đỗ và liên bang tan vỡ. Liên Bang Xô Viết tung quân đòn áp đảo nỗi loạn Tiệp Khắc năm 1968 khi Mỹ đang bị lún sâu trong cuộc chiến tại Việt Nam, cũng như đánh chiếm Afghanistan năm 1978 khi Mỹ chưa hoàn hồn sau thảm họa Việt Nam, cũng là lúc đang được lãnh đạo bởi TT Jimmy Carter, một người hiền lành, đôn hậu, nhưng chỉ là một trong những tổng thống yếu nhất lịch sử Mỹ.

Trong tất cả những cuộc chiến đó, ta đều thấy đối phương lớn tiếng chỉ trích, đòi biện pháp này nọ, nhưng rồi cuối cùng cũng chẳng đâu vào đâu.

Khủng hoảng Ukraine ngày nay đi đúng theo bài bản đó, chẳng có gì khác. Nga tấn công khi nước Mỹ được lãnh đạo bởi một ông tổng thống lo bảo vệ cái giải Nobel Hòa Bình mà ông đã được tặng khi vừa nhậm chức và ông Ngoại Trưởng "phản chiến" nặng.

Tình hình Ukraine thật ra nghiêm trọng hơn tất cả những cuộc chiến vừa nêu. Ukraine là một xứ lớn, giàu, nhiều tài nguyên. Tuy Nga đang kiểm soát bán đảo Crimea, nhưng vẫn còn một nước Ukraine to lớn với một khối dân thiểu số thân Nga kiểm soát vùng đất giàu có nhất của cả nước, và một chính quyền thân Tây Phương đang được hậu thuẫn mạnh mẽ của khối đại đa số dân Ukraine. Ukraine là nước lớn thứ nhì của Âu Châu sau Nga, lớn hơn các cường quốc Tây Âu như Đức và Pháp. Chính quyền mới của Ukraine sẽ phản ứng như thế nào, chưa ai biết được vì ngay cả quyền lực thật sự trong tay của chính quyền mới mạnh tới đâu cũng chẳng ai rõ. Chẳng hạn như Tư lệnh Hải Quân Ukraine đã công khai phản lại chính quyền trung ương, mang hết hạm đội Ukraine đặt vào tay Nga.

Mỹ và khối Liên Hiệp Âu Châu phản ứng như thế nào cũng chẳng ai đoán được.

Cho đến nay, cũng chưa ai đoán biết được con cáo già KGB Putin sẽ ra chiêu gì và di xa tới đâu, nhưng rõ ràng hành động chiếm bán đảo Crimea của Ukraine chỉ là mìn ra quân khởi đầu trong một ván cờ cực lớn và cực nguy hiểm trong một vung nóng bùng, với những hậu quả vĩ đại khó lường.

Trước đây, nhiều người đã cho rằng TT Putin chỉ đòi hỏi một hiện diện quân sự trong vùng để tạo áp lực không cho chính phủ Kiev thân Mỹ và Tây Phương quá. Thực tế cho thấy ông ta sẽ tìm cách sát nhập bán đảo Crimea vào lãnh thổ Nga qua một cuộc trưng cầu dân ý cuối. Dì xa hơn nữa, cũng có thể ông ta khích động khối dân thân Nga vùng đông Ukraine nổi lên đòi tự trị đối với Kiev. Tại vài thành phố lớn phía đông, dân chúng đã bắt đầu tụ tập biểu tình ủng hộ Nga, và vài phong trào đã nổi lên đòi tách khỏi Ukraine và sát nhập vào Nga. Bàn tay "lồng lá" của Putin rất có thể đã ở phía sau những cuộc biểu tình gọi là tự phát đó.

Tất cả mọi kịch bản đều vô cùng bất lợi cho Ukraine, và dĩ nhiên chính quyền mới của Ukraine không thể ngồi yên chấp nhận bị bóp chết. Không ai biết tương lai sẽ ra sao, chỉ biết TT Putin là người cầm cương, quyết định mọi chuyện, trước sự lo lắng và bối rối của Mỹ và Liên Âu đang bị chiếu bí.

Hành động của TT Putin đặt TT Obama vào một thế cực kỳ khó khăn, tiến thoái lưỡng nan, hay nói cho quen thuộc hơn, không nhìn thấy ánh sáng cuối đường hầm. TT Obama đang cố gắng với vát nhiệm kỳ hai của ông bằng những thỏa hiệp về giảm giới vũ khí hạt nhân, kèm chế Iran trong chính sách phát triển vũ khí hạt nhân, tìm ổn định lâu dài tại Trung Đông, đặc biệt là tại Iraq, Afghanistan, Syria, Libya, Palestine và Do Thái. Tất cả những vấn đề này cần sự hợp tác tích cực của TT Putin. Vấn đề của TT Obama là làm sao thắng bớt mưu đồ của TT Putin tại Ukraine đồng thời vẫn có được sự hợp tác của Nga trong các vấn đề vừa nêu. Một hành động dù giàn thật khó.

Để vót vát uy tín phần nào, TT Obama cảnh cáo Nga "sẽ có cái giá phải trả", rồi cho phép Ngoại Trưởng John Kerry công khai đe dọa Mỹ sẽ có biện pháp trừng phạt đối với Nga.

Biện pháp "trừng phạt" đầu tiên là không cho Nga tham gia hội nghị thương định G-8 của tám cường quốc tại Sochi, nơi đã tổ chức Thế vận Hội mùa đông vừa qua, hay di xa hơn một chút, loại Nga khỏi khối G-8 đó. Nghi thi có vẻ ghê gớm, thực tế mà nói thì chẳng mấy quan trọng. Một vài thỏa thuận kinh tế, thương mại có thể sẽ bị trì hoãn ít lâu, rồi đâu lại vào đấy, mọi người lại vui vẻ hợp lại, vì quyền lợi chung của tất cả mọi phiến. TT Putin trước khi lấy quyết định xâm lăng Crimea chắc chắn đã có nghĩ và cân nhắc chuyện này. So với mối lợi chiếm Crimea và áp đảo Ukraine, chuyện hợp thương định G-8 chỉ là chuyện nhỏ và nhất thời.

Ngoại trưởng Kerry cũng đe dọa có thể cấm xét việc phong tỏa tài sản của các công ty kinh doanh Nga đang hoạt động tại Mỹ. Rồi bộ trưởng Quốc Phòng Hagel cho hai ba chiếc phản lực chiến đấu bay lão đảo trên trời Ukraine gọi là để nhắc nhớ Nga về sự hiện diện của cường quốc quân sự lớn nhất thế giới.

Muốn biết TT Putin sợ hãi đến mức nào, thi chỉ cần biết vài ngày sau những hầm dọa, Nga cho bắn thử hoả tiễn liên lục địa ICBM chói, rồi quốc hội Nga soạn thảo ngay dự luật phong tỏa tất cả tài sản của Mỹ trên đất Nga. Không phải là "cứu xét" kiểu ông Kerry mà soạn ra luật luôn. Cũng không phải chỉ là tài sản của các công ty kinh doanh Mỹ, mà là tất cả tài sản của Mỹ, tức là kể cả tài sản của Nhà Nước Obama và tài sản của các cá nhân Mỹ tại Nga luôn. Rồi quốc hội Nga cũng biểu quyết cho phép Putin dùng vũ lực chiếm trọn nước Ukraine luôn. Chưa hết, quốc hội Crimea biểu quyết tách Crimea ra khỏi Ukraine để sát nhập vào Nga, và chuẩn bị "trưng cầu dân ý để dân Crimea quyết định" cho có lệ.

Đại khái thông điệp của TT Putin cho TT Obama là "ông dọa dùng tay, tôi sẽ dùng dao; ông dọa dùng dao, tôi sẽ dùng súng". Người ta có thể nghĩ ngờ quyết tâm của TT Obama, nhưng ít ai có thể nghĩ ngờ quyết tâm của TT Putin.

Để chứng minh thiện chí, ông Kerry cũng đề nghị thành lập một kiểu ủy ban giám sát quốc tế để bảo đảm dân thiểu số thân Nga không bị chính quyền mới bạc đãi như TT Putin lo sợ. Đề nghị của Mỹ không thể vô vị hơn. Dân Việt ta đã trải qua kinh nghiệm "ủy ban quốc tế kiểm soát đánh chiếm" để rồi cả nước rơi vào tay cộng sản trước sự bất lực trọn vẹn của hai ủy ban, thành lập năm 1954 và 1972. Không ai ngày ngô đến độ tin rằng TT Putin sẽ hò hét chấp nhận giải pháp này, nhất là khi chuyện ngược đãi dân gốc Nga chỉ là cái cớ ngụy tạo để biện minh cho cuộc xâm lăng.

Truyền thông phe ta đang thổi phồng tin TT Obama nói chuyện thường xuyên với TT Putin, mỗi lần hơn cả tiếng đồng hồ. Làm như thế TT Obama chỉ cần nói dối ba câu qua điện thoại là sẽ phá tan giấc mộng tân đế quốc của Putin. Chỉ tiếc là Putin không phải là loại nhà báo cấp tiến sẵn sàng phủ phục dưới chân Đáng Tiết Tri sau khi nghe vài lời sấm vàng son.

Chuyện ngoài lề đáng nói trong cuộc xâm lăng mới của TT Putin là cuộc xâm lăng này đã có người tiên đoán trước từ khâu lầu rời.

Tháng 8 năm 2008, TT Bush ngồi xếp va-li chuẩn bị dọn nhà về Texas. Các chính khách Mỹ bận rộn đám đám nhau vì cuộc bầu cử tháng Mười Một. TT Putin lợi dụng tình trạng rối rem của Mỹ, tung quân vào đánh Georgia. Liên danh tổng thống John McCain -

Sarah Palin của Cộng Hoà mau mắn lên tiếng chỉ trích cuộc xâm lăng và đòi hỏi Tây phương có hành động. Liên danh Barack Obama – Joe Biden im lặng “nghiên cứu tình hình”.

Bà Sarah Palin khi đó tuyên bố đại khái “sau khi quân lực Nga xâm lăng Cộng Hoà Georgia, thái độ chần chờ của thượng nghị sĩ Barack Obama là cách phản ứng chi khuyến khích Putin tiếp tục bước tới là xâm lăng Ukraine” (nguyên văn: “After the Russian army invaded the nation of Georgia, Senator Obama’s reaction was one of moral indecision and equivalence, the kind of response that would only encourage Russia’s Putin to invade Ukraine next.”).

Hơn 5 năm trước, bà Sarah Palin, mà truyền thông đồng chính không ngớt mô tả như một mụ nhà quê ngô ngáo nhất lịch sử chính trị Mỹ, đã tiên đoán ngay trớn chẳng những kế sách của TT Putin, mà còn nói đúng cả tên cái nước mà Putin sẽ xâm chiếm. Trong khi đó, báo chí ngày nay mô tả hành động của TT Putin đánh Crimea là một bất ngờ hoàn toàn đối với chính quyền Obama. Nói cách khác, 5 năm sau câu tiên đoán chính xác của bà Palin và 5 năm sau khi đã làm tổng thống, TT Obama vẫn không nhìn ra sách lược của Putin.

Người ta cũng không quên trong kỳ tranh cử tổng thống năm 2012, TD Romney tố giác Nga là kẻ thù chính trị số một của Mỹ (nguyên văn: “our number one geopolitical foe”). TT Obama mau mắn phản ứng, chê TD Romney lạc hậu và tuyên bố “Chiến Tranh Lạnh đã chấm dứt từ 20 năm rồi (“the Cold War has been over for 20 years”).

Hành động của TT Putin chứng tỏ Đáng Tiết Tri nhận định và tiên đoán tinh hình chính trị thế giới hoàn toàn sai lệch, trong khi bà Palin và TD Romney đã nói đúng. Chiến tranh lạnh Mỹ - Nga chưa bao giờ chấm dứt mặc dù chế độ cộng sản Nga đã xup đổ hoàn toàn.

Ở đây, cũng phải nói đúng danh từ “chiến tranh lạnh” không chính xác chút nào. Trong suốt mấy thập niên gọi là “chiến tranh lạnh”, thật sự chiến tranh nóng bằng bom đạn thật vẫn liên tục xảy ra, qua các cuộc chiến “bố nhiệm” tại các nước chậm tiến để cưỡng quốc –phải nói các đế quốc mới chính xác- tranh dành ảnh hưởng và quyền lợi, từ Congo đến Việt Nam, từ Mã Lai đến Ethiopia, từ Afghanistan đến Chile,... Ngày nay, hiển nhiên cuộc chiến đang tiếp tục với những chiến trường mới nhất, Georgia, Syria, và Ukraine.

Khi mà TT Obama nhận định chiến tranh lạnh đã chấm dứt từ 20 năm nay thì ông đã không biết hay không muốn nhìn vào thực tế. Và cái nhìn sai lệch đó chỉ có thể đưa đến những thất bại trầm trọng nhất trong chính sách đối ngoại của Mỹ, với hệ quả rõ ràng nhất là thế lãnh đạo của Mỹ đã thất sự tuột về... phía sau lưng đúng theo chiến lược “lãnh đạo từ phía sau” của TT Obama, trong khi uy thế của Nga ngày một lớn mạnh.

Hiển nhiên ông tổ chức cộng đồng chưa phải là đối thủ của ông đại tá KGB.

Công bằng mà nói, TT Obama không có tam thập lục chước đối phó với tình trạng hiện hữu, nhưng vấn đề là chính cái chính sách yếu đuối của ông đã dồn ông vào chân tường.

Ngày trước, TT Reagan đã nhận định phản ứng của chính quyền Jimmy Carter đối với các mối đe dọa từ ngoài nước đã phản ánh một chính sách yếu ớt, bất nhất, chao đảo và hù dọa nói mà không dám làm.

Cả thế giới ngày nay đã nhìn thấy TT Putin đang làm gì. Phản ứng của TT Obama đang được cả thế giới -đặc biệt là Trung Cộng, Bắc Hàn, và Iran- chờ đón để lượng giá xem có giống phản ứng của ông Carter, một tổng thống cũng đã từng được giải Nobel Hòa Bình hay không. (09-03-14)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Kinh Tế Obamacare

04/03/2014

...kể từ năm 2016, từ 6 đến 7 triệu người sẽ mất bảo hiểm tập thể do công ty cung cấp...

Trên cột báo này, chúng ta đã có dịp bàn rất sâu rộng về những hậu quả trên phương diện y tế của cuộc Cải Tố Y Tế của TT Obama, được gọi nôm na là Obamacare. Cũng dễ hiểu vì quan trọng nhất trong cải tổ y tế là những hậu quả y tế. Nhưng trên thực tế cải tổ y tế này dĩ nhiên là sẽ có những ảnh hưởng vượt xa khỏi phạm vi y tế. Chẳng hạn như cột báo này đã bàn ít nhiều về tác động của Obamacare lên thị trường lao động qua việc các công ty sẽ sa thải hay thay đổi quy chế làm việc từ toàn thời qua bán thời để tránh khỏi phải chịu chi phí bảo hiểm y tế cho nhân viên.

Lý luận này không phải là lý luận kiểu bài bác khơi cho có, mà là một lý luận cơ bản trong luật kinh tế thị trường. Nhưng dù sao thì cho đến nay vẫn chỉ là... lý luận, chưa được chứng minh bằng những con số thống kê thực tế hay nghiên cứu chi tiết.

Nhưng mới đây cơ quan CBO, tức là Văn Phòng Ngân Sách Quốc Hội, một cơ quan chính thức không phe đảng của quốc hội Hoa Kỳ, đã chính thức phổ biến nghiên cứu của họ.

Từ trước đến nay, kể cả trên cột báo này, đã có nhiều lý luận cho rằng việc luật Obamacare sẽ đòi hỏi tất cả các công ty có trên 50 nhân viên toàn thời phải mua bảo hiểm sức khỏe tập thể cho tất cả các nhân viên, nếu không sẽ bị phạt nặng, sẽ đưa đến tình trạng một số không ít công ty nhỏ của giới trung và tiểu thương sẽ phải hoặc là sa thải nhân viên xuống dưới mức 50, hoặc là thay đổi quy chế nhân viên toàn thời, ép một số nhân viên phải qua làm việc bán thời để chỉ giữ dưới 50 nhân viên làm toàn thời. Ở đây, xin nhắc lại các công ty không bị bắt buộc phải cung cấp bảo hiểm y tế tập thể cho nhân viên làm bán thời.

Hệ quả đầu tiên và hiển nhiên là Obamacare sẽ không giúp giải quyết nạn thất nghiệp mà trái lại, còn gia tăng nạn thất nghiệp. Đó là một hậu quả cực kỳ nghiêm trọng trong tình hình kinh tế ảm đạm của Mỹ hiện nay, với tỷ lệ thất nghiệp ngất ngưởng ở mức cao nhất và lâu dài nhất lịch sử cận đại Mỹ.

Kinh tế Mỹ bình thường chỉ có khoảng 3%-4% thất nghiệp. Cao lâm và gây nhiều khó khăn là 5%-7%. Nhưng từ ngày TT Obama nhậm chức, tỷ lệ thất nghiệp đã leo lên lên xấp xỉ 10%. Lúc gần đây, tỷ lệ này đã hạ xuống dưới 7%. Nhưng con số 7% này mang một ý nghĩa hoàn toàn sai lệch. Con số này xuống thấp như vậy chỉ vì hàng triệu người dân trong tuổi lao động đã bị loại ra khỏi thống kê của thị trường lao động vì họ đã thất nghiệp quá lâu, hay vì họ nản chí không ghi tên thất nghiệp hay đăng ký xin việc làm nữa. Con số thực tế của tỷ lệ thất nghiệp hiện hành, theo nhiều thống kê chính thức của Nhà Nước chỉ biết là... 15%.

Tỷ lệ thất nghiệp cao trên căn bản kinh tế học dĩ nhiên có tác dụng không tốt

cho phát triển kinh tế. Càng ít người đi làm thì trên căn bản, sản xuất nói chung càng thấp kém. Cũng may là cái nguyên lý cơ bản này ngày một mất đi ý nghĩa, chỉ vì thế giới ngày nay càng ngày cơ giới hóa, hay nói cho chính xác hơn, ngày một tinh hoà. Một phần rất lớn các công tác ngày xưa đòi hỏi nhân viên, nhân sự, bây giờ đã được thay bằng máy vi tính, computer. Bởi vậy, ta thấy hiện tượng tỷ lệ thất nghiệp thật cao, nhưng kinh tế Mỹ vẫn phát triển ào ào, các công ty ngày một lời to, chỉ số Dow Jones, NASDAQ ngày một leo thang. Chỉ tố làm giàu thêm cho các đại gia sở hữu chủ các công ty, trong khi nhân viên làm công cho những công ty đó thì ... chưa bị sa thải là may, đừng mong chờ được tăng lương theo chỉ số Dow Jones.

Con số 15% thất nghiệp là nói chung cho cả nước. Nhưng nếu nhìn vào từng giới dân số thì con số còn kinh hoàng hơn nhiều, chẳng hạn như tỷ lệ thất nghiệp của thanh niên da đen là trên dưới 40%. Ta chỉ cần lái xe dạo qua các khu da đen tại các thành phố lớn sẽ thấy các thanh niên da đen lang thang đứng đầy ngoài đường, chẳng có chuyện gì làm.

Tệ nạn xã hội cũng từ đó mà ra. Đặc biệt hiện nay mới phát sinh ra một "phong trào tiêu khiển" mới, rất thịnh hành trong các khu dân thiểu số da màu, gọi là "knock-out game". Một đám thanh niên tụ tập một chỗ, hay cùng đi lang thang một nhóm, thấy một người lạ đi tới, bất ngờ vô cớ nhảy ra đánh người đó chơi, rồi cả đám cười lẩn ra rồi đi tìm mục tiêu khác. Người bị đánh, chẳng cần biết là ai, lốn bé, già trẻ, trai gái, ông già bà lão, hầu hết là da trắng, có khi da vàng, da nâu. Chẳng hận thù, chẳng quen biết, chẳng gây hấn hay xích mích gì. Đối với đám thanh niên, chả qua không biết làm gì, chỉ là một thú tiêu khiển mới phát minh ra cho vui. Và họ cũng hiểu với ông tổng thống là "người anh em" (bro), lại đã từng tuyên bố "cánh sát đều là ngu xuẩn" (cops are stupid) thì việc bị bắt và trừng phạt cũng có thể nhẹ tay phần nào.

Những ông bà cấp tiến đã mau mắn chỉ trích các đại công ty, cho rằng họ là những người tham tiền, chỉ biết hành xử vì tiền bạc, sẵn sàng sa thải nhân viên mà không nghĩ gì đến vấn đề con người, số phận lao đao của những người bị sa thải. TT Obama đã nhiều lần lên tiếng kêu gọi các đại công ty nên có chính sách tích cực giúp giải quyết nạn thất nghiệp bằng cách thuế thêm nhân viên. Ngay cả Đệ Nhất Phu Nhân Michelle cũng đã lên tiếng kêu gọi các công ty nên có chính sách giúp các cưu quân nhân có việc làm.

Qua những lời hò hét kêu gọi của các chính khách cấp tiến thì tất cả là lỗi từ phía cung, tức là từ phía các công ty, không chịu thuế thêm nhân viên để tiết kiệm chi phí bảo hiểm.

Nhưng rồi mới đây, Văn Phòng Ngân Sách Quốc Hội đã tạt một gáo nước lạnh, lay tỉnh thiên hạ về một thực tế khác xa hình ảnh của khối cấp tiến đưa ra mà nhiều người cho là đúng. Theo văn phòng này, thí nghiệm cứu của họ cho thấy là tỷ lệ thất nghiệp cao dĩ nhiên một phần nào là hậu quả kinh tế của Obamacare, dồn một số công ty vào việc cắt giảm nhân viên, nhưng yếu tố quan trọng hơn lại là chuyện một số lớn nhân viên tự ý... nằm nhà nghỉ khỏe, ăn oeo-phe, nhận trợ cấp bảo hiểm, có lợi hơn đi làm nhiều! Ta cần lưu ý đây là chuyện họ tự ý nghỉ làm chứ không phải công ty sa thải họ.

Trước hết phải khẳng định ngay văn phòng này là một văn phòng chuyên gia không đảng phái, không phải do đảng Dân Chủ hay đảng Cộng Hòa bổ nhiệm và chỉ phái.

Đặc biệt văn phòng này cho biết là theo nghiên cứu của họ, luật Obamacare không khuyến khích các chủ hãng sa thải nhân viên nhiều như dự đoán, mà trái lại, luật đó đã tạo ra kế hở để thiên hạ có dịp nghỉ làm, nằm nhà ăn oeo-phe, lãnh trợ cấp để có bảo hiểm trọn vẹn, có lợi hơn.

Hàng triệu người đã hoặc là nghỉ làm luôn, hoặc là tự ý đi tìm việc làm bẩn thỉu, cốt sao cho mức lợi tức xuống tối mức có thể hưởng trợ cấp Medicaid trọn vẹn, hay hưởng trợ cấp tiền mua bảo hiểm y tế. Đó là những người có mức lợi tức cao hơn mức tối thiểu lánh Medicaid một chút, họ nghỉ làm để lợi tức tuột xuống hàng Medicaid để nhận tiền Medicaid. Hay hạng người trong giới trung lưu thấp nghỉ làm, hay làm ít giờ để lợi tức tuột xuống mức để họ có thể nhận trợ cấp bảo hiểm y tế. Theo văn phòng này, Obamacare sẽ khiến ít nhất là hai triệu rưỡi người tự ý nghỉ làm hay tự ý kiếm việc làm bẩn thỉu từ giờ cho đến năm 2017.

Bất cứ một người bình thường nào cũng thấy đây là một tình trạng bất thường, không thể có lợi cho đất nước. Cả triệu người không đi làm tất nhiên sẽ giảm mức sản xuất kinh tế cho quốc gia, và hơn nữa sẽ tăng gánh nặng của Nhà Nước qua việc tăng tiền trợ cấp dù loại cho họ. Và dĩ nhiên người phải trả chi phí gia tăng đó là những người vẫn tiếp tục đi làm, đóng thuế cho Nhà Nước có thêm tiền nuôi những người không đi làm.

Và bất cứ một Nhà Nước bình thường nào cũng sẽ cảm thấy có cái gì không ổn, cần phải thay đổi chính sách để gia tăng việc cung cấp nhân lực cho thị trường lao động.

Nhưng cái ám thay, đó không phải là thái độ của Nhà Nước Obama và khối cấp tiến phe ta. Khối này có vẻ lấy làm hãnh diện vì việc thiên hạ tự ý nghỉ làm phản ánh một chính sách đã cho phép họ có sự "tự do" - freedom- lựa chọn cuộc sống của họ, không bị lệ thuộc vào việc làm, và lại giúp cho những người này có "thời giờ dành cho đời sống gia đình".

Kè viết này bôp trán suy nghĩ nát óc vẫn không hiểu được phản ứng này của chính quyền Obama là phản ứng "nói chơi" hay phản ứng "nói thiệt". Thiên hạ thất nghiệp

à ào mà Nhà Nước cho rằng đó là điều tốt vì chứng tỏ Nhà Nước đã giúp họ có khả năng tự do lựa chọn lối sống –đi làm hay nằm nhà ăn trợ cấp- và có nhiều thời giờ dành cho gia đình??? Mọi chuyện đã có Nhà Nước lo.

Trên cẩn bản, lý luận kiểu này tuyệt đối nằm trọn trong nhân sinh quan “vú em” của chủ thuyết Obama. Và phần nào giải thích được việc Nhà Nước Obama chưa bao giờ thật sự quan tâm đến việc giải quyết nạn thất nghiệp tại nước này cả.

Đi đến tận cùng của lý luận này thì toàn dân cả nước sẽ có “tự do” được ngồi nhà, ăn tiền trợ cấp Nhà Nước để vợ chồng vui vẻ, du hý và sanh đẻ đầy nhà, rồi Nhà Nước lo hết. Nghe cũng có vẻ hấp dẫn, nhưng rồi câu hỏi là “thế thi ai là những người ngu muội đâm đầu đi làm? Nhà Nước lấy tiền đâu ra để nuôi cả nước ngồi nhà?”

Hay là Nhà Nước dự tính lót hết tiền của khối 1% “nhà giàu” đi làm cật lực để nuôi 99% “nhà nghèo” ngồi mát ăn bát vàng? Kẻ viết này hiển nhiên thuộc thành phần 99% nên nghe chuyện này cũng thấy mắt tai. Nhưng thực tế, dứa trê lớp mầu giảo cũng hiểu tình trạng này không bao giờ có thể xảy ra. Khối 1% không thể nào đủ giàu để nuôi khối 99% được. Và cái khối 1% chả chán không ngu đến độ tự ý tiếp tục cung lưng đi làm kiếm tiền nuôi khối 99%. Nếu ngu như vậy thì làm sao họ có thể trở thành giàu có được? Mà có muốn cũng không được. Cá triệu nhà máy, công ty, cửa hàng nuôi sống kinh tế cả nước nếu 99% nằm nhà thì lấy ai điều hành?

Thực tế mà nói, sẽ không bao giờ có chuyện 99% dân Mỹ quyết định nằm nhà sống bằng oeo-phe theo kiểu này. Chỉ là một thiểu số người thiếu tinh thần trách nhiệm, lợi dụng một kẽ hở của luật mới thôi. Do đó, hậu quả tài chính không mấy quan trọng. Con số hai triệu người làm ít giờ đi sẽ không có tác dụng gì ghê gớm trên nền kinh tế vĩ đại của đại cường Cờ Hoa. Vấn đề không phải là những mất mát tiền bạc vật chất.

Vấn đề ở đây là thái độ của chính quyền Obama. Một sự lạm dụng kẽ hở của luật đáng lẽ nên bị chỉ trích và Nhà Nước cần làm một cái gì để ngăn chặn hay bit lỗ hổng. Nhưng Nhà Nước Obama trái lại, công khai bênh vực và ca tụng việc làm này. Đây là một hành động chẳng những cố tình lợi dụng kẽ hở luật pháp, mà lại là một thái độ cố tình trốn tránh nghĩa vụ công dân để dùn gánh nặng tài chính của mình lên đầu người khác. Trên cẩn bản, vừa bất hợp pháp, vừa vi phạm nguyên tắc đạo đức cũng như tinh công bằng. Vậy mà lại được sự cổ vũ của chính quyền Obama?!

Dĩ nhiên ai cũng hiểu lời biện giải của chính quyền Obama chỉ là một cách ngụy biện chạy tội, tìm cách khô láp thát bại (tăng số người thất nghiệp) bằng một kiểu giải thích tích cực (tự do và có thời giờ lo cho gia đình), nhưng vô hình chung, Nhà Nước Obama đã khuyến khích hay ít nhất cũng đã bao che cho dân lách luật và trốn tránh nghĩa vụ công dân. Có phải đó là cách lãnh đạo đúng không? Nếu cả nước nghe theo khuyến khích của Nhà Nước thì chuyện gì sẽ xảy ra?

Một kết luận khác đáng ghi nhận hơn nữa là vẫn theo nghiên cứu của Văn Phòng Ngân Sách Quốc Hội, kể từ năm 2016, từ 6 đến 7 triệu người sẽ mất bảo hiểm tập thể do công ty cung cấp. Một số lớn công ty cấp tiểu và trung thương sẽ hủy bỏ chính sách cung cấp bảo hiểm tập thể cho nhân viên, và dĩ nhiên những người này sẽ bị bắt buộc phải mua bảo hiểm y tế cá nhân riêng rẽ đắt hơn nhiều.

Và cái định của bản nghiên cứu mới thật là đáng ghi nhận: 10 năm nữa, đến năm 2024, con số người không có bảo hiểm sức khỏe tại Mỹ sẽ lên đến ít nhất 30 triệu người.

TT Obama viện dẫn chuyện nước Mỹ hiện có khoảng 30 triệu người không có bảo hiểm, và ông tung ra Obamacare với lý do chính là để chấm dứt tình trạng này và bảo đảm tất cả dân Mỹ đều có bảo hiểm y tế. Nhưng theo nghiên cứu mới này của Quốc hội, 10 năm nữa, sẽ vẫn có 30 triệu người không có bảo hiểm. Nói cách khác, Obamacare với phí tổn bạc ngàn tỷ, và với những xáo trộn vĩ đại trong cuộc sống của thiên hạ cũng như trong chế độ y tế Mỹ, chỉ là chuyện… công cốc, chẳng thay đổi được gì hết.

Một viện nghiên cứu lớn khác, Brookings Institution, cho biết trên phương diện lợi tức, Obamacare sẽ giúp tăng lợi tức cho gia cấp lợi tức thấp nhất, những gia đình lánh dưới 21.000 đô một năm, nhờ gia tăng tiền Medicaid khoảng gần 2.000 đô một năm. Tất cả những gia đình thuộc mực lợi tức cao hơn, và nhất là những người trong lớp tuổi từ 65 trở lên, sẽ thấy lợi tức hàng năm của mình bị giảm, từ 1% đến 2% một năm.

Một luật cải tổ y tế mà kết quả cuối cùng là vẫn có 30 triệu người không có bảo hiểm, hàng triệu người tự ý ngồi nhà ăn trợ cấp, và lợi tức của đại đa số dân bị giảm bớt. Chưa kể chuyện gây xáo trộn vĩ đại trong hệ thống y tế và tăng toàn diện chi phí bảo hiểm cũng như chi phí bác sĩ, nhà thương, thuốc men, và chữa trị. Đó là luật tốt hay xấu, có cần điều nghiên và chỉnh sửa hay không? (02-03-14)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Bà Hillary Và Phụ Nữ

25/02/2014

...Bảo vệ phụ nữ là phải chỉ trích hay trừng trị ông chồng chứ không phải bênh ông chồng...

Trên cột báo này cách đây ít tuần, ta có bàn về chuyện các "ngôi sao" của đảng Cộng Hòa tự đào huyết chôn mình. Câu chuyện tiếp tục với các "ngôi sao" bên đảng Dân Chủ.

Trước hết phải nói cho rõ về định nghĩa "ngôi sao". Ở đây, ta không bàn về ngôi sao theo kiểu ngôi sao Hồ Ly Vọng, được thật nhiều người biết đến và mến mộ, như những Brad Pitt và Angelina Jolie. Mà phải hiểu theo nghĩa chính trị, tức là những chính khách có triển vọng đắc cử vào các chức vụ quan trọng, đặc biệt là chức tổng thống.

Trong chính trị, nếu nói về chuyện nổi tiếng, được nhiều người biết đến, thì chưa chắc đã có nghĩa là thu được nhiều phiếu nhất. Nói cho rõ, "ngôi sao" trong bài viết này mang ý nghĩa tương đối có nhiều triển vọng đắc cử vào Tòa Bạch Ốc. Phải là ứng viên tương đối ôn hòa, có khả năng thu phiếu của những cử tri độc lập và ngay cả các cử tri thuộc đảng đối lập. Như TT Bush năm 2000 đã đắc cử vì được hậu thuẫn mạnh của khối Dân Chủ tại tiểu bang Texas lúc đó đang kiểm soát quốc hội Texas, đưa ra hình ảnh một người có khả năng hợp tác được với đối lập, cũng như có được hậu thuẫn lớn của khối dân gốc La-Tinh thường là cử tri của Dân Chủ. Hay TT Obama đã đắc cử dựa trên chiêu bài đại đoàn kết dân tộc.

Dĩ nhiên tranh cử là chuyện khác xa với hành xử quyền lực. Cả hai TT Bush và TT Obama sau khi nắm quyền đều trở thành những tổng thống tạo chia rẽ rất lớn giữa hai chính đảng.

Trở lại câu chuyện "ngôi sao" bên Dân Chủ, vấn đề giản dị hơn nhiều vì chung quy chỉ có đúng một ngôi sao là bà Hillary Clinton.

Vấn đề đặt ra là 1) bà Hillary sẽ ra tranh cử hay không, và 2) nếu ra tranh cử, bà có hy vọng thắng trong nội bộ để làm đại diện cho đảng Dân Chủ không, và 3) nếu đắc cử làm đại diện cho đảng Dân Chủ, bà có hy vọng thắng ứng viên Cộng Hòa không?

Trước hết, ta bàn lại chuyện bà Hillary có muốn ra tranh cử lại không. Câu trả lời giản dị là "có". Dĩ nhiên cho đến nay, bà Hillary đã tránh né không trả lời dứt khoát, mà chỉ trả lời kiểu ẩn ờ của mấy cô em gái "em chả...", để mọi người đều hiểu là "em muốn lắm". Bà muốn là chuyện 100%. Bà ra hay không là chuyện khó biết hơn vì dĩ nhiên có những yếu tố bà cần cân nhắc mà chúng ta không biết hết được.

Cả cuộc đời bà Hillary, tất cả những hành động, ngay từ chuyện lấy ông chính khách trê nhiều tham vọng và nhiều triển vọng Bill Clinton, cho đến việc ra tranh cử thương nghị sĩ, ra tranh cử tổng thống, rồi nhận làm ngoại trưởng, tất cả đều thể hiện một phụ nữ có tham vọng, có chí lớn, có kế hoạch quy củ, và có tính toán cẩn thận kỹ lưỡng đối với chính mình. Bà cũng là người có quan điểm chính trị cấp tiến dứt khoát, rõ ràng hơn ông chồng nhiều và có quyết tâm thực hiện ý nguyện của mình. Mục tiêu lớn nhất của bà là "giải phóng" phụ nữ, mà bà gọi là "đập vỡ cái kinh trên trần" –breaking the ceiling glass- để phụ nữ có thể leo lên những nấc thang cao nhất. Việc bà có cơ hội đập vỡ kính đó năm 2008 nhưng lại bị ông Obama phá bĩnh là nỗi đau lớn nhất của đời bà. Bây giờ cơ hội lại đang ở trước mặt, và không còn ai làm kỹ đà cần mẫn nữa thì làm sao bà bò được?

Vấn đề thứ hai, nếu bà ra tranh cử, có hy vọng thắng trong nội bộ đảng Dân Chủ hay không?

Tất cả các thăm dò dư luận đều cho thấy bên Dân Chủ, bà Hillary được hậu thuẫn của trên dưới ... 70% đảng viên. Người đứng thứ nhì là PTT Biden với khoảng 10%, rồi sau đó là khoảng nửa tá chính khách khác chia nhau 20% còn lại. Giống như mặt trời Hillary bền cạnh các ngôi sao lốm đốm đó đây.

Ở đây, chẳng những bà Hillary hơn trội về kinh nghiệm và tên tuổi, nhưng quan trọng hơn nữa là chuyện bà là phụ nữ. Đảng Dân Chủ đã đi vào lịch sử như đảng đầu tiên có tổng thống da đen, bây giờ cũng muốn vào lịch sử lần thứ hai như đảng có tổng thống phụ nữ đầu tiên.

Tất cả chỉ là quyết định của bà Hillary. Nếu bà ra tranh cử thì các cuộc tranh cử nội bộ sơ khởi –primaries- bên đảng Dân Chủ có thể được hủy bỏ hết để khôi phục thời giờ và tôn tiен bậc vô ích.

Bây giờ nói về khả năng hạ ứng viên Cộng Hòa và đắc cử tổng thống.

Trên cản bản, chưa ai thấy một nhân vật Cộng Hòa nào dù nặng ký hạ bà Hillary, kể cả những "ngôi sao" khá nổi như các ông Rand Paul, Ted Cruz, hay những dân biểu Paul Ryan (ứng viên phó tổng thống của TD Romney), hay TNS Marco Rubio của Florida. Tất cả những thăm dò dư luận đều cho thấy bà Hillary hạ do ván tất cả các đảng râu Cộng Hòa, kể cả TD Christie sau vụ xi-căng-đan kẹt cầu ở Nữu Ước.

Nếu nói về kinh nghiệm chính trị, không có ông bà nào trong cả hai đảng có thể so sánh được với bà Hillary, người đã từng là vợ của một tổng thống –hay chính xác hơn đã từng là "đồng tổng thống" (co-president) trong 8 năm, và sau đó là

cánh tay mặt của một tổng thống khác trong 5 năm làm ngoại trưởng, sau gần 10 năm làm thương nghị sĩ,

Nói về hậu thuẫn, bà là con cưng của giới cấp tiến và dĩ nhiên của khối phụ nữ, nhưng đồng thời lại được sự ca ngợi của giới quân sự bảo thủ như cựu bộ trưởng Quốc phòng Robert Gates, và nhất là của người hùng David Petraeus, cựu tư lệnh chiến trường Trung Đông, Iraq và Afghanistan. Khối chính khách và cự tri da đen bô bà chạy theo Obama năm 2008 đã công khai trở về hậu thuẫn bà, it ra cũng để chuộc lỗi. Khối lao động da trắng vẫn chưa bỏ bà. Chưa một chính khách Dân Chủ nào dám lên tiếng chống bà. Hàng loạt đại gia Dân Chủ đã chuẩn bị bạc triệu để yểm trợ bà. Cơ quan thăm dò Gallup cho biết bà đứng đầu danh sách phụ nữ được mến phục nhất Mỹ 18 năm qua, hơn xa bà Michelle Obama và Oprah Winfrey.

Nhưng như vậy không có nghĩa là có thể hủy cuộc bầu cử cho xong chuyện. Vì bà Hillary vẫn có triển vọng thua vì chính bà, vì những vấn đề từ chính bà.

Điều đầu tiên là tuổi tác. Nếu bà đắc cử năm 2016, bà sẽ nhậm chức năm 2017 khi bà 70 tuổi, cái tuổi cổ lai hy của tổng thống già nhất lịch sử Mỹ, Ronald Reagan. Thiên hạ đều còn nhớ những hình ảnh TT Reagan thường xuyên... ngù gật, chẳng hạn như khi viếng thăm Đức Giáo Hoàng tại La Mã. Người ta cũng chưa quên TT Reagan đã bắt đầu có triệu chứng của bệnh lâm trí hai năm cuối của nhiệm kỳ hai. Mà TT Reagan khi đắc cử lần đầu khỏe hơn bà Hillary bây giờ nhiều. Cách đây không lâu, đã có lần bà Hillary đang đọc diễn văn bị té xiu phải vòi bệnh viện khẩn cấp vì kiệt sức.

Nhiều người lo ngại làm sao bà có thể chịu đựng nổi những đòn hỏi khùng khiếp về thể xác trong cuộc vận động tranh cử kiểu Mỹ, nhất là đối với một phụ nữ ở tuổi gần 70. Dòng dã trong cả hai năm trời, một ngày đọc diễn văn tại hai ba thành phố cách nhau cả trăm dặm, thăm hỏi, bắt tay cười nói với cả chục ngàn người. Nói huyền thuyết cả chục giờ mỗi ngày, gặm hamburger hay hot dog, và ngó khách sạn hay trên máy bay liên tục ngày này qua tháng kia năm nay. Mà dù mệt mỏi cỡ nào cũng không thể không tươi cười và nhất là không nói hờ một câu nào hết.

Đã vậy, đại đa số cự tri Mỹ là giới trẻ trong tuổi 20-30-40. Đó là giới cự tri đã công kênh ông Obama vào Tòa Bạch Ốc. Người ta khó có thể tưởng tượng giới cự tri đó lại có thể hờ hững bầu cho một bà cụ 70 tuổi. Mà không có khối cự tri đó thì đảng Dân Chủ khó thắng được.

Vấn đề nữa là cái tên "Clinton". Nước Mỹ, tính ra từ năm 1980 cho đến giờ, gần 35 năm qua, đã phải nghe đến hai cái tên Bush và Clinton liên tục đến ủ tai luôn. Nếu bà Clinton ra làm tổng thống, ta sẽ thấy tình trạng Bush – Clinton – Bush – Clinton làm tổng thống Mỹ. Nước Mỹ không có người nào với cái tên nào khác hơn sao? Hơn ba trăm triệu dân Mỹ mà chỉ có hai cha con và hai vợ chồng đó thôi sao?

Với lại cái tên Clinton cũng rất khó chịu đối với nhiều người, nhắc lại một giai đoạn không đẹp của chính trường Mỹ. Nhiều người lo ngại ông Clinton trở về làm Tòa Bạch Ốc theo chân bà vợ, không chứng lại sẽ mang theo vài bà tinh nhân vào theo.

Ở đây có một chuyện đáng nói. Cựu TT Clinton mới có một trợ tá mới, Tina Flournoy, một phụ nữ da đen từng làm việc trong ban tham mưu của bà Hillary. Các quan sát viên đã mau mắn nhận định bà này là trợ tá, nhưng đồng thời cũng là "linh giác chồng" của bà Hillary đưa vào.

Một vấn đề quan trọng hơn nhiều: đó là thành tích của bà Hillary. Không ai chối cãi, bà Hillary có một quá trình đầy cộm gấp ngàn lần quá trình của TT Obama khi mới ra tranh cử, nhưng nếu nói về thành quả cụ thể thì bà còn tệ hơn TNS Obama. Ít ra, TNS Obama không có thành tích gì, nhưng cũng không có thất bại nào.

Khi làm Bộ trưởng Phu Nhàn, bà được trao trách nhiệm cầm đầu nhóm soạn thảo cải tổ y tế quy mô, và bà đã thất bại trọn vẹn khi đề nghị của bà chết trong trứng nước. Trong 9 năm làm thương nghị sĩ, bà biểu quyết quan trọng nhất của bà là chấp nhận cho TT Bush giảm thuế, đánh Afghanistan và đánh Iraq. Cá ba quyết định bà đều bị phe cấp tiến chống đối kịch liệt khiến bà hối tiếc và mất không biết bao công sức của biện giải. Trong 5 năm làm ngoại trưởng, bà đạt được thành tích chui da thế giới nhiều nhất lịch sử, nhưng kết quả chẳng có một thành tích cụ thể nào.

Bình luận gia báo thủ Charles Krauthammer đã lên tiếng thách thức các nhà báo ủng hộ bà Hillary hãy nêu ra được một thành quả cụ thể nào đó của ngoại trưởng Hillary Clinton, và cho đến nay, chưa ai làm được chuyện này một cách thỏa đáng.

Nhiều quan sát viên chính trị nhận định chức Ngoại Trưởng mà bà điều định trước với ứng viên Obama đối lập hậu thuẫn mạnh của vợ chồng bà trong cuộc tranh cử Obama-McCain, chỉ là cách bà mang tên tuổi bà ra khỏi cái dù của ông chồng.

Nói tóm lại, bà Hillary là một chính khách tuy có nhiều hành trang, với thật ít thành tích cụ thể, nhưng lại là người khó có thể đánh bại được nếu bà quyết định ra tranh cử. Nhìn cho kỹ, có lý do quan trọng nhất khiến thiên hạ có thể bầu cho bà Hillary: bà là một phụ nữ, sẽ trở thành nữ tổng thống đầu tiên của Mỹ, và sẽ giúp "giải phóng" phụ nữ Mỹ. Đây là chiêu bài phe cấp tiến Dân Chủ đang chuẩn bị khi họ đồng thanh kêu chiêng trống báo động "cuộc chiến chống phụ nữ của Cộng Hòa".

Nhưng vấn đề này cần xét lại. Bà Hillary có thật sự là biểu tượng cho phụ nữ và

sẽ giúp giải phóng phụ nữ Mỹ không?

Bà Hillary trước đây có một bà bạn cố tri mà bà thường tâm sự, để xả hơi khi có chuyện ám ức, hay để có dịp phân trần giải thích. Bà bạn Diane Blair, giáo sư chính trị học, châm chỉ ghi chép lại hết trong nhật ký của bà. Bà này qua đời năm 2000, những tài liệu cá nhân của bà được tặng cho đại học Arkansas, và bây giờ nhật ký của bà được tiết lộ trọn vẹn.

Qua những trang nhật ký đó, người ta thấy một bà Hillary mưu mô, thủ đoạn, tính toán và cứng rắn thẳng tay –ruthless-. Một người từng chê quốc hội toàn là dân làm biếng chẳng làm gì, chê cả Tòa Bạch Ốc chẳng có ai đủ cứng rắn, chê TT Clinton không dám sa thải ai, thiếu kỷ luật, không có chiến lược, không biết tổ chức, không dám lấy quyết định, làm chuyện ngu xuẩn (vụ Monica),... Một đệ nhất phu nhân với một ngôn ngữ đanh đá, thậm chí thô tục, sẵn sàng cờ biến pháp mạnh trong triết lý chính trị của bà và của ông chồng. Không có gì là hình ảnh của một một nữ nhi liều yếu đào tơ, hay một phụ nữ tèo già nội trợ cổ điển.

Trong vụ ông chồng lém nhem với cô Monica cũng như với biết bao bà khác, bà Hillary đã quyết tâm ngâm bồ hòn, đóng vai hiền thê tha thứ cho những phút yếu lòng của ông chồng bay bướm, chịu đựng sóng gió vì bà hiểu rõ bồ con thuyền Bill Clinton thì bà cũng sẽ bị chết chìm theo luôn. Chỉ có bám vào đó thì mới còn tương lai. Và bà đã tính toán đúng, cho đến nay vẫn còn tương lai huy hoàng.

Đã có rất nhiều lời bàn về chuyện bà Hillary có thể sẽ không ra tranh cử. Lý do đầu tiên là sự mệt mỏi. Bà đã lăn lộn trong chính trường Mỹ từ 40 năm qua, từ ngày bà là một luật sư trẻ trong khối luật sư của khối dân biểu Dân Chủ truy tội TT Nixon trong vụ Watergate từ đầu thập niên 70 đến nay. Bây giờ lại còn tiếp tục vật lộn thêm 10 năm nữa (2 năm tranh cử và hai nhiệm kỳ tổng thống tổng cộng 8 năm nữa). Bà có muốn và có chịu nổi không?

Đối với một phụ nữ bình thường, có thể là không muốn và không chịu nổi. Nhưng bà Hillary tuyệt đối không phải là một nữ nhi bình thường.

Một lý do khác là chuyện con gái bà Hillary đã thành hôn. Đối với rất nhiều phụ nữ, việc trở thành bà nội, bà ngoại là điều thật quan trọng. Thời trẻ, có con nhưng lại phải đi làm, không có thời giờ ôm con, bây giờ về già rảnh rồi, có thời giờ ôm cháu, đó là giấc mộng của hầu hết phụ nữ bình thường. Nhưng rồi bà Hillary lại không phải là một phụ nữ bình thường.

Điều mà mai lớn nhất là bà Hillary luôn lớn tiếng bênh vực chồng, là người đã lợi dụng quyền thế, lạm dụng tình dục hàng lồ phụ nữ ngay từ những ngày ông mới lên làm Thủ Đốc Arkansas, và cô Monica nhỏ hơn ông ta cả hai con giáp. Bảo vệ phụ nữ là phải chỉ trích hay trừng trị ông chồng chứ không phải bênh ông chồng, đánh các phụ nữ nạn nhân của ông này. Bà Kathleen Willey, một trong những nạn nhân tình dục của TT Clinton và nạn nhân trả thù của bà Hillary đã nhận định bà Hillary chính là người chống phụ nữ mạnh nhất.

Ngoài ra, ta cũng phải đặt câu hỏi nếu bà Hillary phải được coi như là mẫu mực cho phụ nữ thì việc bà chấp nhận ông chồng lăng nhăng để bà có dịp tiến thân có phải là thái độ đúng cho phụ nữ không? Mà chẳng phải chỉ có bà Hillary có thái độ như vậy trong thế giới của bà Clinton, mà bà Huma Abedin, trợ tá tay mặt của bà cũng vậy. Bà này có ông chồng là cựu dân biểu, bị ép từ chức vì chuyên tung ảnh khỏa thân của mình gửi qua điện thoại di động cho các bà các cô. Bà Abedin cũng có thái độ không khác gì bà Hillary, bênh vực chồng và si và những nạn nhân của chồng mình. Đó có phải là một thái độ đúng để bảo vệ quyền lợi và nhân cách của phụ nữ không?

Thứ tướng tượng bà Hillary làm tổng thống và bà Abedin làm Chánh Văn Phòng, các phụ nữ có chồng đi “ăn phở” có thể sẽ được bênh vực và bảo vệ kỹ hơn không? Hay là nữ tổng thống Hillary Clinton sẽ khuyến cáo các bà này nên thông cảm và tha thứ cho chồng để bảo vệ cái job của chồng?

Nhiều chiến lược gia trong đảng Dân Chủ đã lên tiếng nhắc nhở nên thận trọng trong vấn đề khai thác “cuộc chiến chống phụ nữ của đảng Cộng Hoà” để phòng chuyện gãy ông đập lưng ông khi bà Hillary ra tranh cử.

Việc bà Hillary ra tranh cử và đắc cử có nhiều hy vọng thành sự thật, nhưng chuyện bà bảo vệ quyền lợi và tranh đấu cho phụ nữ là một dấu hỏi lớn. Chỉ có một điều chắc chắn là bà sẽ hết lòng tranh đấu và bảo vệ quyền lợi của cá nhân bà.

(23-02-14)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com.
Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Tổng Thống Bay Bướm Của Pháp

18/02/2014

...TT Hollande, đang ở mức thấp kỷ lục, dưới 20%, tăng vài điểm khi vụ ăn vung với bà tài tử bị bắt mí...

Tuần qua, TT Pháp Francois Hollande chính thức viếng thăm Hoa kỳ. Đây là một cuộc viếng thăm khá đặc biệt, với vị khách được xếp vào loại quốc khách –state visit-, có bắn 21 phát đại bác chào mừng, kèm theo nhiều nghi lễ chính thức rất trịnh trọng. Bao gồm quốc yến –state dinner- vĩ đại.

Không phải quốc trưởng nào đến thăm Mỹ cũng đều được đón tiếp như quốc khách. Phải là quốc trưởng của một nước đồng minh quan trọng. Dù vậy thì tính cách linh đình trịnh trọng cũng khác biệt. Các buổi dạ yến của TT Obama vượt xa hầu hết tất cả các dạ yến của các vị tiền nhiệm về tính huy hoàng, lộng lẫy, chỉ thua TT Kennedy. Đệ Nhất Phu Nhân Michelle đã trung diện bộ áo tri giá sơ sơ có 12.000 đô (dĩ nhiên là chỉ mặc một lần, sau đó chẳng ai biết áo sẽ đi đâu, chắc đi bán đấu giá?). Hơn 300 khách quý được mời, một số lớn là tài tử và ca sĩ nổi tiếng đương thời. Chi phí được ước tính gần 1.500 đô một đầu người tham dự. Quý độc giả đang đóng thuế cho Nhà Nước Obama và kẻ viết này là những người hoan hỷ dài thọ chi phí dù không được tham dự.

Quan hệ giữa Mỹ và Pháp có lẽ chưa bao giờ tốt đẹp như... tuần qua. Đứng ra phái nói quan hệ giữa hai nước rất phức tạp, nay nóng mai lạnh. Hai nước là đồng minh chặt chẽ trong hai cuộc đại chiến thế giới khi Mỹ hai lần cứu Pháp khỏi Đức, nhưng không bao lâu sau khi Thế Chiến Thứ Hai chấm dứt, quan hệ Mỹ-Pháp trở nên u ám cho đến cách đây ... vài tháng.

Ông Tây ngay sau Thế Chiến Thứ Hai rất thân thiện với TT Truman vì TT Truman giúp Pháp trả lại Việt Nam, đổi lấy hậu thuẫn của Pháp trong cuộc chiến tranh lạnh chống Liên Xô tại Âu Châu khi Mỹ bận rộn với thành lập Liên Minh Bắc Đại Tây Dương –NATO. Nhưng sau đó quay qua hậu ông Mỹ đã khoanh tay ngó lơ để Pháp bị thảm bại tại Điện Biên Phủ, khi TT Eisenhower từ chối yêu cầu của Pháp thả bom tiêu diệt các lực lượng Việt Minh đang bao vây Điện Biên Phủ. Rồi lại tìm mọi cách loại Pháp ra khỏi Đông Dương, nhảy vào giúp TT Diệm cung cố thể lực và tẩy xoá dấu vết ánh hưởng của Pháp.

Người ta còn nhớ trong cuộc chiến VN, TT Pháp Charles de Gaulle đã công khai có thái độ bài Mỹ, thậm chí còn kêu gọi trung lập hóa Đông Dương. TT de Gaulle cũng là người quyết định rút Pháp ra khỏi Liên Minh Bắc Đại Tây Dương, đóng cửa cá cản cứ quân sự Mỹ và đuổi hết lính Mỹ ra khỏi Pháp.

Gần đây hơn, Pháp tuy là đồng minh tham chiến chống Taliban và Al Qaeda tại Afghanistan, nhưng lại kịch liệt chống đối cuộc chiến Iraq. Cố một thời dưới TT Bush, phong trào chống Pháp đã lên đến cao điểm tại Mỹ với nhiều tiệm ăn đổi tên món khoai tây chiên French fries thành... Freedom fries, hay nhiều tiệm khác đổi rượu vang Tây xuống cổng.

Dưới thời TT Obama, bang giao Mỹ-Pháp cũng không khác gì mấy, nay lạnh mai nóng. TT Sarkozy công khai phê bình TT Obama ngay từ đầu. Nhưng ngược lại, khi Pháp chủ trương đánh Libya, lật đổ Khaddafi, thì lại được TT Obama hậu thuẫn, "lãnh đạo từ sau lưng", thành công thay đổi chế độ tại đây.

Gần đây, bang giao Mỹ-Pháp có vẻ chặt chẽ hơn khi hai nước hợp tác để ép Iran ký kết thoả ước kiểm tra vũ khí hạt nhân, cũng như áp lực Syria chấm dứt việc dùng vũ khí hóa học. Nói cho chính xác hơn, Mỹ cần nhờ vào ánh hưởng của Pháp trong hai vấn đề then chốt này vì dù sao thì quan hệ giữa Pháp với hai xứ Iran và Syria cũng còn tốt hơn quan hệ giữa Mỹ và hai xứ này.

Nhưng rồi gần đây, quan hệ lại bị sứt mẻ nặng khi tin tức bị xi ra là an ninh Mỹ nghe lén điện thoại tư của TT Pháp, cũng như của các vị lãnh đạo đồng minh như Thủ Tướng Đức và nhiều vị khác. Chuyện đồng minh chơi trò gián điệp với nhau là chuyện bình thường, nhưng đây là chuyện nghe lén điện thoại cá nhân riêng tư. Bà Thủ Tướng Đức Merkel công khai tỏ ý bất bình. TT Obama đã tố cáo không biết bao nhiêu công sức điện thoại nói chuyện với từng vị, phản trắc, giải thích, xin lỗi, và mới đây, đã ra chỉ thị cấm NSA nghe lén điện thoại riêng tư của mấy vị quốc trưởng đồng minh.

Chuyện nghe lén điện thoại riêng tư của các vị này đã là một cái bực mình khổng lồ cho TT Pháp vì ông này lúc sau này đã dính dáng vào chuyện lém nhém tinh ái đúng theo kiểu ... Tây.

TT Hollande trước đây đã sống chung không có hôn thú với bà Segolene Royal, một lãnh tụ trong đảng Xã Hội Pháp, đã từng ra tranh cử tổng thống Pháp năm 2007 nhưng bị ông Sarkozy hạ. Hai ông bà này sống chung và có bốn con. Sau khi bà "vợ" thất cử, mất chức chủ tịch đảng Xã Hội, thì ông chồng, sau khi nup bóng bà vợ leo thang lên vai lãnh tụ thay thế, cũng đã mau mắn thay thế ... bà vợ luôn. Thật ra, ông Hollande trước đó đã lén lút có bà hai cá mập năm rồi. Bà bà Royal, ông Hollande cặp với một bà mới, không phải là bà hai. Sống với một bà "vợ" mới, Valerie Trierweiler, cũng chẳng đám cưới, hôn thú gì. Bà "vợ" thứ ba này là một nhà báo làm cho tờ báo nổi tiếng của Pháp, Paris Match. Khi ông Hollande đắc cử tổng thống năm 2012, hạ đương kim TT Sarkozy, bà này chính thức trở thành Đệ Nhất Phu Nhân.

Mới đây, TT Hollande dội "mũ bảo hiểm" chum hết đầu và mặt chỉ chứa hai con mắt, lén ra cửa sau Điện Elysée lén lút lấy xe gần máy chạy đi thăm ... một nữ tài tử xi-nê hết sức xinh đẹp, sexy, Julie Gayet. Câu chuyện nghe thật khôi hài và khó tin. Một tổng thống lén ra cửa sau, lấy xe gần máy chạy đi thăm vợ bé? Chúng ta ở Mỹ, quen với cách biện pháp an ninh chung quanh tổng thống, thật khó có thể tưởng tượng TT Obama lén mượn xe gần máy của anh cát cát Tòa Bạch Ốc chạy ra nhà bà dìu nón đỏ ở Hoa Thịnh Đốn.

Dĩ nhiên câu chuyện đố bể, người ta khám phá ông tổng thống đã lén đi “ăn phở” từ hai năm nay, từ trước khi ông đắc cử tổng thống. Ông tổng thống dành công khai xác nhận người yêu mới, và tuyên bố chấm dứt liên hệ với bà Trierweiler. Bà “vợ” Trierweiler nghe tin, bi xúc động mạnh, khóc hoảng tinh thần, lâm bệnh phải vào nhà thương nằm mấy ngày, sau đó, ra khỏi bệnh viện, đi du lịch qua tuốt xứ Ánh Độ để cố quên chuyện tình buồn.

Câu chuyện nghe đúng là... chuyện Tây. Ông tổng thống mà có tới bốn bà dâu, nhưng luôn luôn cặp kè với hai bà một lúc. Mấy bà dâu, cảng về sau càng trẻ. Bà đầu, Royal, 60 tuổi, bà thứ nhì 55, bà Trierweiler 48, và bà Gayet 41. Ăn cơm với bà này, ăn phở với bà kia, đổi qua ăn cơm với bà kia, lại ăn phở với bà nọ, đổi qua ăn cơm với bà nọ lại đi ăn phở với bà khác nữa. Mà đó chỉ là kể các bà có quan hệ khá lâu dài, vài năm, chưa kể các “phi vụ” ngắn hạn. Chỉ có xúi của mấy ông Tây mới có máy chuyên háp dẫn như vậy. Không ai có thể tưởng tượng một chính khách Mỹ - khoan nói tới tổng thống- với cuộc sống bay bướm lảng nhăng như vậy lại có thể leo lên tột đỉnh của chính quyền. Mà ông Hollande không phải là người đầu tiên.

Trước đây, TT Francois Mitterand cũng lén có phòng nhì, có con luân. Chẳng biết bà Đệ Nhất Phu Nhân có biết hay không, nhưng khi ông Mitterand chết, bà hai và con gái cũng công khai tham dự đám tang, đứng ngang hàng với bà nhất luôn.

Rồi ông Nicholas Sarkozy còn đi xa hơn nữa. Sau khi đắc cử tổng thống, ông mau mắn ly dị bà vợ, lấy một người mẫu mà hình khỏa thân được phổ biến khắp thế giới cho tất cả thiên hạ cùng chiêm ngưỡng. Bà Carla Bruni là vợ chính thức thứ ba của ông Sarkozy, không kể vài bà người tình không hôn thú nhưng sống chung công khai.

Thiên hạ cũng chưa quên trước đây, một chính khách đầy tương lai có thể được bầu làm tổng thống Pháp, ông Dominique Strauss Kahn, có uy tín rất lớn vì là Tổng Giám đốc Quỹ Tiền Tệ Quốc Tế (IMF), bát thính linh bị cảnh sát Mỹ bắt khi ông đang đi công tác tại Nữu Ước, vì tội thông dâm với cô den dọp phòng khách sạn 5 sao ông đang cung ngự. Làm tiêu tan mộng làm tổng thống. Không phải vì lem nhem vớ vẩn, mà vì đang bị nhốt khi có bầu cử tổng thống Pháp, không ra tranh cử được. Biết đâu nếu được ra tranh cử, ông này cũng đã đắc cử và đang làm tổng thống Pháp không chừng.

Cái lịa lùng đối với dân Mỹ là tất cả những lem nhem của các tổng thống Pháp đều là chuyện công khai cả thế giới biết. Không như chuyện TT Kennedy bị ám ánh sex, ngày nào cũng phải có “thao diễn” với bà vợ hay với hàng lô gái nhân khác, trong đó có Marilyn Monroe, nếu không sẽ bị đau đầu, theo chính lời thú nhận của ông. Chuyện này được dẫu nhẹm, đến cả mấy chục năm sau khi ông chết, thiên hạ mới được biết.

Thật ra, các tổng thống Mỹ tuy không đào hoa như mấy ông Tây, nhưng cũng chẳng thành thiện hơn. Nhiều vị tổng thống tên tuối lẫy lừng, uy tín hết mực cũng không thoát khỏi những cảm đó của “phòng nhì”. Như các TT Washington, Roosevelt, Eisenhower, Johnson, đều có phòng nhì, tuy rất kín đáo. TT Jefferson, một tổng thống nổi tiếng tranh đấu cho bình đẳng nhân quyền và giải phóng nô lệ da đen, đã để lại cả lô con ròi con rót với mấy bà nô lệ da đen của ông.

Dân Âu Châu, nhất là dân Pháp, chẳng những có cuộc sống phóng khoáng hơn, mà đặc biệt lại luôn luôn coi những chuyện tình cá nhân của các ông tổng thống như là chuyện... cá nhân, chẳng liên quan gì đến chuyện làm tổng thống hay bất cứ chức vụ hay nghề nghiệp nào. Không ai đặt vấn đề bãi chức hay từ chức gì hết. Cùng lắm thì chỉ làm đẽ tài cho truyền thông diễu cợt thôi. Vấn đề đẽ công đẽ tư dường như có lẩn ranh rõ rệt, không có lẩn lộn gì hết. Đó cũng là lý do tại sao ngày trước, dân Âu Châu, nhất là dân Pháp, không hiểu tại sao câu chuyện TT Clinton lem nhem với cô Monica lại có thể trở thành một câu chuyện lớn lao đến vậy, đưa TT Clinton ra xét xử trước quốc hội, đến độ xém bị cách chức.

Chẳng những vậy mà khi các vụ lem nhem bị khui ra thì oái ăm thay, hậu thuẫn của các ông chồng bê bối đó lại tăng vọt lên ngay. Tỷ lệ hậu thuẫn của TT Hollande, đang ở mức thấp kỷ lục, dưới 20%, tăng lên ngay vài điểm khi vụ án vụn với bà tài tử bị bắt mi. Không biết tăng lên vì dân Pháp cảm phục tài đào hoa lảng nhăng của ông Hollande, hay vì tội nghiệp cho những cái nhức đầu mà ông Hollande đã trải qua mấy ngày đó?

Mà chẳng phải chỉ có ông Hollande nhức đầu không thôi, mà ngay cả TT Obama khi đó cũng nhức đầu luôn. Nhức đầu vì phải chuẩn bị cho cuộc viếng thăm chính thức gần kề của vị quốc khách Francois Hollande. Không biết ông này dì có bà nào theo? Mà theo với tư cách Đệ Nhất Phu Nhân hay gì khác? “Đệ Nhất Người Tình” như báo Pháp Libération đã mệnh danh? Đón tiếp và sắp xếp chỗ ngồi như thế nào nếu bà này không phải là Đệ Nhất Phu Nhân? Mà là bà nào? Bà nhà báo Trierweiler hay bà tài tử Gayet? Không phải là Đệ Nhất Phu Nhân mà chỉ là “Đệ Nhất Người Tình” thì đón tiếp như thế nào? Đầu có chuyện Đệ Nhất Phu Nhân Michelle Obama chính thức đón tiếp một bà “Đệ Nhất Người Tình” được, rồi thi đẽ ngồi đâu? Nghe nói khi chuẩn bị, ban nghị lễ Tòa Bạch Ốc có hỏi Tòa Đại Sứ Pháp tại Hoa Thịnh Đốn TT Hollande sẽ qua Mỹ với bà nào, trong tư cách gì, và được trả lời “chúng tôi cũng mù tịt như các ông”.

Cũng may mà TT Hollande đã giải quyết chuyện nhức đầu bằng cách di một mình, không có bà nào theo hết, và được xếp ngồi giữa TT Obama và Đệ Nhất Phu Nhân Michelle trong buổi dạ yến.

Chuyện TT Hollande không có bà nào đi theo chắc cũng làm bà Michelle vui lòng vì an tâm hơn.

Thiên hạ còn nhớ cách đây không lâu, TT và phu nhân Obama đi Nam Phi dự đám tang của cựu TT Nelson Mandela. Trong khi các chính khách cả thế giới thay phiên nhau đọc diễn văn ca tụng và khóc lóc ông Mandela, thì TT Obama, ngồi cạnh bà Thủ Tướng Đan Mạch Helle Thorning Schmidt, đã hết sức thần thái cười nói huyên thuyên với bà này, không có vẻ gì là đang dự đám ma, lại còn chụp hình kiểu mà Việt Nam bây giờ gọi là "hình tự sướng" –selfie-, tự minh chụp minh nhá rạng rỡ. Một nhà báo đã mau mắn chụp được bức hình này và đang "tự sướng" đó, trong bức hình đó lại có bà Michelle ngồi bên cạnh, mặt hàn hàn giận dữ không cần dấu diếm gì hết. Vài phút sau, anh nhà báo chụp bức hình đó, chụp lại một lần nữa, và người ta thấy hai ông bà Obama đã đổi chỗ ngồi. Bà Michelle bây giờ qua ngồi cạnh bà Thủ Tướng Đan Mạch, TT Obama ngồi ngoài bià, mặt thất thần buồn so, bây giờ mới đúng là đang dự đám ma.

Thứ tướng tương trong buổi dạ tiệc mà TT Obama được xếp ngồi cạnh bà tài tử sexy Julie Gayet, rồi hai người chụp hình "tự sướng" thì không biết mặt bà Michelle sẽ như thế nào?

Thái độ của bà Michelle không phải là không có lý do. Theo báo Daily Mail của Anh và National Enquirer của Mỹ thì đang có tình trạng "gia cang xào xáo" giữa TT Obama và phu nhân. Theo tin này, bà Michelle đã khám phá ra nhân viên an ninh của tổng thống đã lén lút giúp TT Obama ăn phở.

Dĩ nhiên tin tức của hai tờ báo là cái siêu thị đó có vé khố tin, nhưng ta cần ghi nhận tờ National Enquirer trước đây đã khui tin thư trọng nghị sĩ John Edwards trong khi đang tranh cử tổng thống, đã có vợ bé và con rơi trong khi bà vợ đang bị ung thư. Khi đó, không ai tin báo này cả, cho đến khi nội vụ đó bê và sự thật lòi ra đúng như vậy. Thêm vào đó, thiên hạ cũng không lạ gì chuyện TT Obama xém chút đã ly dị bà Michelle vài năm trước khi ông đắc cử tổng thống.

Một chuyện đáng nói là trong dịp nghỉ lễ cuối năm, cả gia đình TT Obama đã đi Hawaii nghỉ, nhưng sau đó, chỉ có TT Obama và hai cô con gái trở về Hoa Thịnh Đốn, còn bà Michelle tiếp tục du hý đây đó một mình. Có tin bà Michelle đã có ý định tìm nhà tại Hoa Thịnh Đốn để ở sau khi TT Obama mãn nhiệm, trong khi TT Obama lại công khai khẳng định ông sẽ về nghỉ hưu tại Hawaii.

TT Obama đang cố chạy theo gương cấp tiến của Âu Châu trong các chính sách của ông. Chi không biết là ông có muốn chạy theo gương bay bướm của TT Hollande hay không thôi. Dù sao thì TT Obama cũng trẻ tuối và đẹp mã hơn ông Hollande nhiều, mà cũng quen rất nhiều tài từ cấp tiến xinh đẹp của Hồ Ly Vọng. (16-02-14)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com.
Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

FOX Phỏng Vấn TT Obama

11/02/2014

...truyền thông đồng chính đã chui vào ngủ chung giường với Obama từ lâu rồi...

Tối chủ nhật 2/2 tuần rồi, cả nước Mỹ bị hút hồn bởi trận Super Bowl, là trận chung kết bóng đá kiểu Mỹ (football) giữa hai đội của hai thành phố Denver và Seattle. Cả thế giới –ngoại trừ anh láng giềng Canada- chẳng biết, chẳng coi, và chẳng hiểu football Mỹ, nhưng đó chính là môn thể thao "quốc hồn quốc túy" của Mỹ. Hơn xa baseball (ở Việt Nam gọi là "bóng chày") và basketball (bóng rổ). Trận đấu hôm đó đã thu hút được con số kỷ lục hơn 111 triệu người theo dõi.

Dĩ nhiên với số lượng người coi lớn như vậy thì mấy ông chính khách khó mà bỏ qua, nhất là TT Obama. Trận Super Bowl đã sinh ra một thông lệ mới từ vài năm qua: phỏng vấn tổng thống trước khi trận đấu mở màn, và cuộc phỏng vấn được dành cho ký giả hàng đầu của dài truyền hình được trình chiếu trận đấu. Trận Super Bowl năm nay do đài Fox chiếu, nên nhà báo và bình luận gia hàng đầu của Fox là ông Bill O'Reilly được trao cho trách nhiệm. Đây là lần thứ hai ông O'Reilly phỏng vấn TT Obama qua trận Super Bowl.

Thật ra, cuộc phỏng vấn trong trận Super Bowl chỉ là phần đầu, phần hai của cuộc phỏng vấn được trình chiếu tối ngày hôm sau, Thứ Hai 3/2, thu hút được đầu hơn bốn triệu người coi.

Cái đáng phiền cho TT Obama là cái ông O'Reilly này có lẽ là anh nhà báo báo thù chống TT Obama khá mạnh ngay từ đầu khi ứng viên Barack Obama mới xuất hiện vận động tranh cử tổng thống cách đây sáu năm. Hơn thế nữa, ông này cũng là bình luận gia thu hút nhiều người coi nhất trên truyền hình Mỹ, qua một dài truyền hình với nhiều người coi nhất luôn.

Trong tuần lễ cuối tháng Một, 2014, trong giờ cao điểm, trung bình đã

có 2,3 triệu người coi Fox, trong khi chỉ có chưa tới 900 ngàn người coi MSNBC và 600 ngàn người coi CNN. Chương trình The O'Reilly Factor của ông O'Reilly thu hút trung bình trên 3 triệu người coi mỗi lần, một con số mà các bình luận gia khác chỉ có thể mơ mộng.

Dân Mỹ có quyền tự do tuyệt đối lựa chọn báo để đọc và đài truyền hình để xem. Khó có thể giải thích được sự thành công của đài Fox nếu cứ khẳng khái cho là đài Fox tuyên truyền một chiều hay chuyên môn phia chuyen, đã kích thích quyền Obama một cách vụ vơ. Ta cũng để ý thấy chuyen gia chính trị James Carville cũng đã mới đầu quân đài Fox. Ông Carville là tác giả thành công của hai lần tranh cử của TT Bill Clinton, từng là cố vấn chính trị của TT Clinton, là một người có tư tưởng cấp tiến cự doan, nổi tiếng mạnh mẽ, chống Cộng Hòa kịch liệt. Ông Carville cũng là chồng của bà Mary Matalin, là người bảo thủ cự doan, chuyên mạt sát đảng Dân Chủ, đã từng là cố vấn chính trị của PTT Dick Cheney. Thế mới thấy được cái hay của tự do dân chủ của Mỹ. Hai người là hai thái cực về quan điểm chính trị, nhưng vẫn là vợ chồng. Một chuyện mà dân Việt ta cần suy gẫm.

Để đáp lễ lại cái thiếu thiện cảm của ông O'Reilly, đài Fox cũng là đài thường bị chính quyền Obama tố cáo là có thiên kiến muốn chống phá Nhà Nước Obama. TT Obama đã từng nêu đích danh đài Fox để chỉ trích, một chuyện mà chưa một tổng thống nào làm trước đây.

Dựa trên bối cảnh đó, cuộc phỏng vấn TT Obama lần này đã diễn ra trong không khí "đối nghịch" khá nặng nề. Ông O'Reilly gay gắt chất vấn TT Obama về những xi-căng-dan của năm qua, trong khi TT Obama chỉ trích ông O'Reilly và đài Fox đã phóng đại cung như nuôi dưỡng những xi-căng-dan đó theo kiểu mà tổng thống Thiệu vẫn thường nói, "có ít xít ra nhiều".

Cuộc đối thoại cũng có vài phần "lịch lâm" khi hai bên ca tụng nhau. Ông O'Reilly ủng hộ quyết định tăng lương tối thiểu, cũng như những quyết định giúp đỡ các cựu chiến binh của chính quyền Obama. Ngược lại, TT Obama cũng khẳng định dù sao ông cũng "thích" ông O'Reilly ("but I like you anyway").

Đại khái thì có ba vấn đề được ông O'Reilly chú tâm đến.

VỤ BENGHAZI

Người ta còn nhớ đúng ngày 11 tháng 9, 2012, kỷ niệm 9/11 và đúng hai tháng trước ngày bầu cử tổng thống Mỹ, tòa lãnh sự Mỹ tại Bengazi bị tấn công bằng súng đạn, tòa lãnh sự bị đánh bom, cháy thiêu rụi, đại sứ Mỹ tại Libya và 3 nhân viên bị thảm sát. Ngay sau đó, chính quyền Obama phổ biến tin đây là cuộc biến động tự phát, do dân chúng Bengazi bắt mâu vi một cuốn phim ngắn phổ biến trên YouTube, có nội dung phi báng Đặng Tiên Tri Mohammed, không liên quan gì đến khủng bố. Sau đó, tin tức lòi ra chẳng có dân chúng nào tự phát biểu tình giật, mà là một cuộc đột kích bằng bom và súng có kế hoạch chu đáo của khủng bố liên hệ đến Al Qaeda.

Chuyện biểu tình tự phát không liên hệ đến khủng bố là một chuyện rất quan trọng, vì trước đó vài tuần, TT Obama đã công khai tuyên bố trước Đại Hội Đảng Dân Chủ là Al Qaeda đã bị khống chế, bây giờ nếu loan tin đây là khủng bố Al Qaeda tấn công giết được đại sứ Mỹ thì thông điệp của TT Obama hóa ra là thất thiệt, sẽ ảnh hưởng rất tai hại cho cuộc tranh cử của TT Obama.

Cho đến nay, chính quyền Obama vẫn khẳng định tin tức đầu tiên Hoa Thịnh Đốn nhận được là biểu tình tự phát từ cuốn phim, biến thái thành tấn công bạo động, và chính quyền Obama tuyệt đối không hề có ý định bóp méo tin tức để giúp cuộc tranh cử của TT Obama.

Cuộc điều tra của quốc hội cho đến nay vẫn chưa kết thúc vì cả chính quyền Obama lẫn các nghị sĩ và dân biểu Dân Chủ đều tìm cách cản giờ, cản trả, ngăn cản các cuộc điều trần và không cung cấp cho quốc hội các tài liệu mật liên quan đến vụ này. Nhưng cho đến nay, nhiều viên chức Bộ Quốc Phòng và CIA đã lên tiếng xác định là cả hai cơ quan này đều biết ngay từ giây phút đầu đây là cuộc tấn công quy mô của khủng bố liên hệ đến Al Qaeda, đã báo cáo ngay lên tổng thống, và họ đã ngỡ ngàng khi thấy chính quyền Obama lòi ra chuyện cuốn phim gây ra biểu tình tự phát.

Câu chuyện đến nay vẫn chưa ngã ngũ.

Ông O'Reilly đã đặt thẳng vấn đề này lên TT Obama, nhưng câu trả lời của TT Obama vẫn chẳng có gì đặc biệt, vẫn chỉ là lập lại chuyện Nhà Nước Obama không có ý che dấu sự thật, và những tuyên ngôn đầu của chính quyền phản ánh đúng những hiểu biết lúc đó của chính quyền và chính quyền Obama không hề có gian ý để giúp cuộc tranh cử của TT Obama. Một câu trả lời dĩ nhiên chẳng trả lời gì hết và chẳng thuyết phục được ai. Dĩ nhiên là như vậy, chứ không lẽ TT Obama lại tuyên bố "chúng tôi cần nói vậy để có thể đắc cử lại"?

VỤ IRS

IRS là cơ quan thuế vụ liên bang. Cơ quan này đã bị tố cáo cố tình làm khó dễ, không cho các tổ chức bảo thủ liên quan đến Tea Party có giấy phép hoạt động miễn thuế, khiến họ không vận động gây quỹ yểm trợ tài chính cho TB Romney hay chống TT Obama trong cuộc tranh cử năm 2012 được. Nhiều bằng chứng rõ rệt đã xác nhận chuyện này. Nhiều viên chức cao cấp của IRS đã thành vật tế thần, bị sa thải.

Vấn đề là nguyên nhân nào thúc đẩy IRS làm chuyện này. Phe bảo thủ tố giác đây nằm trong kế hoạch bí mật của chính quyền Obama để tạo lợi thế cho TT Obama trong cuộc tranh cử. Phe chính quyền khẳng định không có gian ý, mà đây chỉ là kết quả của sự tắc trách hay thiếu khả năng của các viên chức IRS, và họ đã bị sa thải.

Viện dẫn chuyện tắc trách và thiếu khả năng nghe không có lý gì iảm khi mà hậu quả của sự tắc trách và thiếu khả năng đó lại làm toàn có lợi cho phía tổng thống và có hại cho đối lập của tổng thống. Một trùng hợp thật khó tin. Tại sao các tổ chức cấp tiến thân thiện với phe TT Obama lại được cấp giấy phép một cách mau mắn, không có gì "tắc trách" hay "thiếu khả năng"?

Những cố gắng của phe Cộng Hoà để mang chuyện này ra trước quốc hội đã chẳng đi đến đâu, dĩ nhiên vì chính quyền Obama chống đối, với sự hậu thuẫn của phe Dân Chủ trong quốc hội.

Ông O'Reilly chất vấn về vấn đề này, và TT Obama đã trả lời ngắn gọn là không có chuyện gian ý gì hết, chỉ là vài quyết định ngu xuẩn (bone-headed decisions). Trả lời cũng như không. Sự thật về vụ IRS có lẽ sẽ chẳng bao giờ ai biết được, ngoại trừ một vài người trong cuộc. Dù sao thì giao cũng đã thành corm rồi, TT Obama đã tái đắc cử rồi.

VỤ OBAMACARE

Ông O'Reilly hỏi TT Obama ông có nghĩ là câu tuyên bố "ai cũng có thể giữ được bảo hiểm của mình" là sai lầm lớn nhất của tổng thống không? TT Obama đã tránh né không trả lời mà chỉ nói "tôi biết là anh có một danh sách rất dài những sai lầm của tôi".

Ông O'Reilly cũng chất vấn tại sao bộ trưởng Y Tế Kathryn Sebelius đã không bị mất chức sau thàm hoạ "trục trặc kỹ thuật" với Obamacare xảy ra? Tại sao không có ai chịu trách nhiệm? TT Obama cũng đã không trả lời thẳng, mà chỉ nói bằng quơ tất cả nội các của ông đều phải chịu trách nhiệm về việc làm của họ.

Phản hồi của cuộc phỏng vấn được dành nhiều cho vấn đề cách biệt giàu nghèo ở Mỹ, và vài vấn đề thời sự như việc lập ống dẫn dầu từ Canada qua tới Texas.

Đặc biệt là ông O'Reilly đã hỏi thẳng TT Obama "ông có nghĩ tôi không công bằng không", và được TT Obama trả lời không kém thẳng thắn là "có, tôi nghĩ ông không công bằng". Khi được ông O'Reilly hỏi thẳng tổng thống có thể nêu chính xác một thí dụ về chuyện không công bằng không, thì TT Obama đã trả lời ông O'Reilly đã tuyệt đối không công bằng trong cách đối xử với TT Obama và chính quyền của ông khi đã cố kéo dài cuộc bẩn cãi về những sai lầm và trực trặc để biến chúng thành những xi-căng-đan khủng khiếp.

Công bằng mà nói, đài Fox và ông O'Reilly vẫn nhắc lại những chuyện này trong khi các đài truyền hình và báo phe ta khác đều đã bỏ qua từ lâu rồi. Nhưng vấn đề là chính quyền Obama cho đến nay thực sự vẫn chưa đưa ra những câu trả lời rõ rệt, giải tỏa hẳn tất cả những khúc mắc. Chỉ khiến thiên hạ có thể hiểu là chính quyền Obama vẫn có cái gì đang dấu diếm mọi người.

Nói chung, tuy cuộc phỏng vấn là câu chuyện thời sự hàng đầu vi đây là sự đối đầu của TT Obama với một nhà báo chỉ trích ông mạnh nhất, nhưng cuối cùng thì cuộc phỏng vấn cũng chẳng đưa ra ánh sáng chuyện gì mới lạ hết. Những lập luận chống TT Obama của ông O'Reilly, cũng như những câu trả lời tránh né của TT Obama, đều thuộc loại tin "đường mòn" mà ai cũng đều biết từ lâu rồi.

Phản ứng của truyền thông dĩ nhiên rất dễ tiên đoán được. Báo phe ta Washington Post viết bài dài đã kích ông O'Reilly đã thiếu lễ độ với tổng thống, liên tục cắt ngang tổng thống, với giọng điệu gay gắt. Trong khi đó, những báo bảo thủ thì hoan nghênh những câu hỏi thẳng thắn chưa có câu trả lời của ông O'Reilly, cho dù những câu hỏi đó vẫn chưa có câu trả lời rõ rệt.

Câu chuyện quan hệ giữa TT Obama và truyền thông đã được bàn thảo sâu rộng từ lâu rồi. Điều hiển nhiên không thể chối cãi được là nếu không có sự tích cực hậu thuẫn mạnh mẽ của truyền thông cấp tiến thì người ngồi trong Tòa Bạch Ốc ngày nay rất có thể đã không phải

là ông Barack Obama, mà có thể là ông McCain, hay ông Romney rồi. Trong suốt sáu năm qua, nhất là trong hai mùa tranh cử tổng thống của năm 2008 và 2012, truyền thông dòng chính đã đóng vai trò làm ống loa cho ứng viên Obama, cũng như đã đóng vai trò bảo vệ ông, thổi phồng những thành quả "ảo" và êm nhẹm những tin bất lợi, trong khi luôn tiếp tay thổi phồng những tin bất lợi cho đối lập Cộng Hòa.

Một ví dụ tiêu biểu của thái độ thiên cấp tiến của truyền thông dòng chính gần đây là việc truyền thông cấp tiến triệt để khai thác chuyện kẹt cầu giao thông tại New York của Thống Đốc New Jersey Chris Christie, một người của Cộng Hòa. Như dài truyền hình MSNBC đã loan tin, bình luận, tranh luận, ... về vụ này liên tục suốt ngày trong mấy ngày liền.

Sau khi bị đánh rơi bởi, TD Christie đã họp báo khẳng định tuy không hay biết gì về chuyện đóng bã lăn xe trên cầu gây ra kẹt cầu vĩ đại, nhưng vẫn thẳng thắn nhận trách nhiệm và công khai xin lỗi dân chúng và xin lỗi thị trưởng Fort Lee, sa thải những viên chức liên hệ. Nhưng câu chuyện vẫn chưa chấm dứt. Báo New York Times mới đây chạy tít lớn "Christie knew" cho một bài viết tố TD Christie biết rõ quyết định đóng lăn xe, dựa trên một bức thư của luật sư đại diện cho ông Giám Đốc Giao Thông New Jersey, người đã lấy quyết định đóng các lăn xe trên cầu. Trong thư, ông luật sư nói bằng quơ trong hai dòng là ông "có bằng chứng là TD Christie biết trước mọi chuyện". Chỉ như vậy là đủ cho NYT chạy tít lớn tố ông Christie "knew" mà không cần kiểm chứng gì hết.

Một ngày sau bài báo của NYT, ông chủ tịch ủy ban đặc nhiệm của quốc hội New Jersey điều tra về vụ này, một dân biểu Dân Chủ, đã tuyên bố ông có trong tay hơn 3.000 trang tài liệu về vụ này, mà không hề thấy tài liệu nào chứng minh TD Christie biết trước. Dĩ nhiên cuộc điều tra của quốc hội chia kết thúc và chưa ai biết sự thật như thế nào. Nhưng chuyện NYT nháy nhầm lên khẳng định TD Christie biết trước, dựa trên một câu trong thư của một luật sư khiến người ta có cảm tưởng như NYT rất khát tin và hào hức muốn đánh một "ngôi sao" của Cộng Hòa. Người ta cũng còn nhớ năm 2008, NYT cũng loan tin về chuyện TNS John McCain... ăn vụng với đào nái. Để rồi sự thật lòi ra là chỉ là... tin vặt, nhưng cũng đã để lại vết đen cho ứng viên tổng thống Cộng Hòa khi đó đang tranh cử chống ứng viên Obama.

NYT đã không còn là tờ báo nghiêm chỉnh và quan trọng nhất Mỹ từ lâu lắm rồi. Bây giờ chỉ giống như mấy tờ báo lá cải trong siêu thị, luôn khát tin nóng bỏng giựt gần thôi. Có thể vì nhu cầu nuôi dưỡng tờ báo, khi ai cũng biết ngành báo chí Mỹ đang bị khủng hoảng tài chính lớn, đã khiến Newsweek đóng cửa, và các báo lớn như NYT, Washington Post, Time, ... đang vắt và sống qua ngày.

Tinh thiêng vi của truyền thông dòng chính cũng ngày càng lộ liễu.

Mới đây nhất, CNN tung tin "điều tra đặc biệt" cho biết là đảng Cộng Hòa đã tung ra hàng loạt trang mạng giả dối tên các ứng viên quốc hội Dân Chủ khiến nhiều người không để ý tưởng là trang mạng thật của mấy ứng viên này. Trên các trang mạng đó, dĩ nhiên là có nhiều tin thất thiệt và bất lợi cho ứng viên đó. CNN chạy tít lớn và viết kiểu như mới khám phá ra một hành động gian trá ghê gớm của Cộng Hòa. Một tin giựt gân lớn!

Nghe thì cũng đáng bức minh với cái tiêu xảo của Cộng Hòa thật. Nhưng nếu đọc kỹ bài viết đến gần cuối bài thì sẽ thấy... đảng Dân Chủ cũng làm y chang như vậy! Điều khác biệt là bên Cộng Hòa, chiến thuật này do Ủy Ban Quốc Gia của đảng –National Committee- điều hợp, trong khi bên Dân Chủ thì do các Ủy Ban cấp tiểu bang chủ động. Nói cách khác, cả hai đảng đều chơi trò này, vậy tại sao CNN lại chạy tít lớn và viết bài dài thõng để bôi bác Cộng Hòa? Vì nhu cầu có tin giựt gân? Hay vì tính phe đảng?

Như trên cột báo này đã viết, truyền thông dòng chính đã chui vào ngủ chung giường với chính quyền Obama từ lâu rồi. Muốn có cái nhìn khác, chỉ còn dài Fox. Đó là lý do giải thích tại sao số người xem Fox bằng tổng cộng số người coi tất cả các đài MSNBC, CNN, ABC, CBS, và NBC gộp lại. (09-02-14)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email:
Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Phúc Trình Liên Bang

04/02/2014

...chẳng có báo cáo thành quả nào, mà chỉ lặp lại những hứa hẹn viển vông và cũ mèm...

Tối thứ ba vừa qua, TT Obama đọc phúc trình thường niên về Tình Trạng Liên Bang. Đây là lần thứ năm TT Obama báo cáo trước lưỡng viện, nội các, Tối Cao Pháp Viện, và toàn thể quốc dân qua trực tiếp truyền hình.

Bài diễn văn này được tung hô như có lẽ quan trọng hàng nhì sau bài diễn văn đầu tiên năm 2009 khi TT Obama mới đắc cử và đề ra chương trình hành động của ông. Năm nay, báo cáo được coi là quan trọng vì nhu cầu kích động lại vai trò của chính quyền Obama sau 5 năm hoạt động èo uột và nhất là sau năm đại họa 2013.

Khách quan mà nhận định, TT Obama trong suốt thời gian cầm quyền vừa qua, đã chỉ làm được vài ba chuyện đáng nói, mà vài ba chuyện đó cũng chẳng phải là những thành công huy hoàng gì.

Quan trọng nhất dĩ nhiên là Obamacare thay đổi toàn diện hệ thống y tế Mỹ, nhưng đã được tung ra trong lùng cung thảm hại, và đã bị rời hoán liên tục. Trong tương lai sẽ còn nhiều điều chỉnh, sửa đổi vì quá nhiều sai sót và hậu quả tai hại, bị đa số dân chống.

Cái cách tài chánh thì chẳng ai biết cũng chẳng ai thấy tác động gì. Chương trình kích động kinh tế thất bại vì chẳng phục hồi được kinh tế trong khi tỷ lệ thất nghiệp vẫn cao chót vót.

Hai cuộc chiến tại Iraq và Afghanistan đối với Mỹ đã chấm dứt, nhưng hiển nhiên đây là hai cuộc thảo chạy kiều mang con bò chợ, bò mặc hai nước này vật lộn với nội chiến ngày càng đẫm máu.

Năm vừa qua là năm đại nạn với hàng loạt xi-căng-dan như khủng bố tấn công Benghazi, NSA nghe lén thiên hạ, anh Snowden đào ngũ qua Trung Cộng rồi Nga, mang theo không biết bao nhiêu bí mật an ninh quốc gia lớn nhất. Bộ Tư Pháp theo dõi nhà báo, sờ thuế đi các tổ chức bảo thủ Tea Party, chiến dịch Fast and Furious (Bộ Tư Pháp và FBI bán súng cho băng đảng ma túy để có thể theo dõi chúng, nhưng rốt cuộc mất dấu vết, và cả trăm súng dù loại đã được bán cho chúng, rồi được sử dụng để bắn chết lính biên phòng Mỹ) và cao điểm là khủng hoảng Obamacare.

Vài kế hoạch được kêu chiêng trống rất mạnh như giải quyết thất nghiệp, mang việc làm từ ngoài nước về lại, di dân ở lậu, kiểm soát súng, kiểm soát sự bành trướng của vũ khí hạt nhân tại Iran và Bắc Hàn, ổn định Trung Đông, nhất là tại Ai Cập, Syria và dĩ nhiên Iraq và Afghanistan, cải thiện bang giao với các "đối tác chiến lược" Nga và Tàu, ... chẳng chuyện nào ra được kết quả cụ thể nào.

Tất cả đã biến TT Obama thành tổng thống rót dù nhanh nhất trong các tổng thống hiện đại: từ 52% đắc cử cách đây hơn một năm xuống dưới 40% hiện nay. Rồi đa số dân Mỹ cũng cho rằng TT Obama thiếu khả năng và không còn đáng tin nữa.

Trong tình trạng đó, bài diễn văn có tính bào chữa và hứa hẹn cho năm tới nhiều hơn là báo cáo về thành tích năm qua.

Tâm điểm của bài diễn văn dĩ nhiên vẫn là... đỗ thừa, theo đúng mô thức Obama. Đỗ thừa cho TT Bush từ 5 năm qua không còn ai tin nữa, nên TT Obama quay qua đỗ thừa quốc hội, mà quên không nhắc đến chuyện đảng Dân Chủ phe ta nắm đa số tại Thượng Viện từ ngày ông nhậm chức đến giờ. Đại khái, TT Obama cho rằng ông đã không làm gì quan trọng được trong thời gian qua vì bị quốc hội bó tay, và do đó, trong năm tới, ông sẽ dùng quyền của Hành Pháp để lấy quyết định, không cần thông qua quốc hội nữa nếu cần thiết. Ông nhấn mạnh ông có "cây bút", có thể ký những luật ông muốn bất cần quốc hội.

Năm 2008, TT Obama tranh cử trên chiêu bài đại đoàn kết dân tộc. Đoàn kết chính trị giữa bảo thủ và cấp tiến, Dân Chủ và Cộng Hòa. Đoàn kết xã hội giữa giàu và nghèo, giữa da trắng và da màu. Năm 2012, chỉ bốn năm sau, chiêu bài tranh cử đã biến thành cấp tiến chống bảo thủ, 99% nghèo chống 1% giàu, da màu chống da trắng, và qua Obamacare, là cuộc chiến giữa người bệnh nghèo chống các đại gia bảo hiểm, hàng thuốc, nhà thương và bác sĩ. Bây giờ, 2014, chiến lược "chia để trị" của 2012 tiếp tục triển khai dưới hình thức mới, Hành Pháp của hành động chống Lập Pháp của trẻ trội. Nhà Nước Obama chống bất quân bình lợi tức,... Thời buổi của đại đoàn kết dân tộc quá đã qua từ lâu lắm rồi. Bây giờ là thời đại của đấu tranh giai cấp mới dưới mọi khía cạnh. "Ta" chống lại "chúng".

Để chứng minh quyết tâm hành động, TT Obama đã đơn phương quyết định tăng lương tối thiểu lên tới \$10.10 cho các giới lao động có khế ước với Nhà Nước liên bang mà không cần thông qua quốc hội. Đây là bước tiến mà TT Obama cho là quan trọng trong cuộc chiến chống nghèo, tiến tới quân bình lợi tức –income equality- mà ông bắt đầu hô hào gần đây. Nghĩa là có vẻ ghê gớm, nhưng thực tế, lao động có khế ước với Nhà Nước liên bang chỉ có một vài trăm ngàn người trong số mấy chục triệu dân lao động Mỹ. Chỉ là vài hạt cát trong sa mạc nhưng được TT Obama hô hoán àm ī, càng chứng tỏ sự bất lực của tổng thống, không thực hiện chuyện gì lớn lao hơn được.

Việc TT Obama, một cựu phụ giáng về luật Hiến Pháp, quyết định qua mặt quốc hội là một ngạc nhiên cho các luật gia chính trường Mỹ, nhưng thật ra là chuyện không có gì lạ nếu nhìn lại cách hành động của TT Obama trong thời gian qua.

Nhà báo Linda Feldmann đã viết một bài dài trên báo Christian Science Monitor, liệt kê những quyết định rất đáng quan ngại của TT Obama vì có thể đã vi phạm Hiến Pháp:

- Đơn phuơng thay đổi việc áp dụng luật Obamacare là luật đã được quốc hội phê chuẩn;
- Đơn phuơng quyết định luật chống đồng tính là vi phạm Hiến Pháp;
- Đơn phuơng cấm trực xuất một số dân cư trú bất hợp pháp;
- Đơn phuơng nhìn nhận luật hôn nhân đồng tính tại Utah, mặc dù vấn đề còn đang được Tối Cao Pháp Viện Utah cùu xét;
- Đơn phuơng bành trướng các công tác theo dõi thiên hạ của NSA;
- Đơn phuơng cho phép bắn giết khủng bố tại Trung Đông, kể cả khủng bố có quốc tịch Mỹ mà không cần tòa án xét xử gì hết.

Ngoài ra, trong thời gian qua, TT Obama đã bổ nhiệm một số viên chức cao cấp theo kiểu lén lút, trong khi quốc hội nghỉ hè.

Trên đây chỉ là vài ví dụ lớn, không bao gồm tất cả các hành động lấn quyền của TT Obama. Ta cũng cần ghi nhận một vài quyết định nêu trên đã bị thưa ra tòa, như quyết định bổ nhiệm vài viên chức cao cấp nêu trên, các tòa án còn đang truy cứu vấn đề, và do đó, có thể bị lật ngược hay thu hồi. Có nhiều triển vọng nhiều vấn đề sẽ lên tới Tối Cao Pháp Viện. Khi đó, ta sẽ nhìn thấy rõ ràng hơn giới hạn quyền hành giữa Hành Pháp và Lập Pháp.

Theo GS Jonathan Turley, chuyên gia về Hiến Pháp của đại học George Washington, TT Obama đã vượt xa TT Bush về chuyện lấn quyền cho dù trước đây ứng viên tổng thống Obama đã từng lớn tiếng chỉ trích TT Bush đã lộng hành coi thường Hiến Pháp. Theo GS Turley, TT Obama chính là "uớc mơ của TT Nixon" thành sự thật (TT Nixon từng bị tố là có tham vọng muốn áp đặt một chế độ tổng thống với uy quyền của một hoàng đế).

Hiển nhiên, lời dọa qua mặt quốc hội của TT Obama có tính trinh diễn vi theo Hiến Pháp, Hành Pháp có một số quyền thật, nhưng chỉ liên quan đến những quyết định nhỏ hay cục bộ thôi, chứ không quyết định chuyện gì lớn được. Những vấn đề như ngân sách, bổ nhiệm viên chức cao cấp, các chính sách lớn không thể không thông qua lưỡng viện. Quan trọng hơn cả, quốc hội nắm hầu bao, nghĩa là bắt cứ quyết định nào của Hành Pháp mà cần đến tiền thì đương nhiên phải có quốc hội chuẩn chi. Ngay cả việc tăng lương công chức hợp đồng TT Obama đưa ra cũng phải nắm trong phạm vi ngân sách của Hành Pháp đã được quốc hội phê chuẩn.

Với những thành tích lấn quyền vừa nêu trên, quốc hội sẽ khó tiếp tục ngồi yên cho TT Obama đi xa hơn nữa trong năm tới, nhất là khi đảng Cộng Hoà bảo đảm sẽ giữ thế đa số tại Hạ Viện trong khi có nhiều triển vọng chiếm đa số tại Thượng Viện trong cuộc bầu cử mùa cuối năm nay.

Nói cách khác, nếu TT Obama giữ lời hứa sẽ phó thác quyền lực cho quốc hội, thì bảo đảm ta sẽ thấy một năm với vài chuyện lắt nhắt được thực hiện, không có gì ghê gớm, để đời cả.

Báo Washington Post nhận định đây rõ ràng không phải là loại diễn văn của một Barack Obama cách đây 5 năm, với những chương trình vĩ đại và khát khao to búa lúp.

Đương nhiên là khát khao của TT Obama vẫn còn phần nào khi ông tuyên bố năm 2014 sẽ là "năm của hành động" –year of action-, nhưng lại chỉ làm nhiều người thắc mắc như vậy có nghĩa là mấy năm trước đây đều là những năm của... ngồi chơi xơi nước hay ngủ gật sao? TT Obama cũng hứa năm nay sẽ là năm "đột phá" –breakthrough year- cho nước Mỹ, một hứa hẹn chẳng có ai tin nổi khi nhìn vào những chương trình lắt nhắt được đề ra cho năm nay.

Thật ra, chương trình của "năm hành động" theo tất cả các chuyên gia Dân Chủ cũng như Cộng Hoà, có vẻ yếu xiù, gồm những kế hoạch nhỏ, không còn tính cách đổi mới gì như thời Đặng Tiên Trí mới giáng trần những năm 2007-08. Kiểu như kêu gọi các đại học nhận nhiều sinh viên nghèo hơn, cải tổ để nhiều trẻ em được vào nhà trẻ sớm, lo nhiều hơn về sức khỏe tinh thần của các cựu chiến binh, phát hành một loại phiếu tiết kiệm mới để bán cho những người lĩnh tiền hưu trí, án định tiêu chuẩn xứng mới cho các xe tải lớn, sửa luật thuế để giảm bớt lỗ hổng... Hay ca tụng chương trình giảm béo phi trong giới học sinh của Đệ Nhất Phu Nhân. Hay đề cao những nỗ lực của hai bà Đệ Nhất và Đệ Nhì Phu Nhân kêu gọi các cơ sở kinh doanh mua sắm các cựu chiến binh. Toàn là loại kế hoạch lỏn khõn kiểu Clinton sau khi ông bị vụ xi-căng-dan Monica tước hết uy quyền.

Một số những kế hoạch lớn được đề cập nhưng đều là những chương trình cũ rích đã được nêu lên trong mấy bài diễn văn của mấy năm trước mà vẫn chưa có tiến triển gì như cải tổ luật di trú, xây dựng hạ tầng cơ sở, tăng lương tối thiểu, đồng đều lương nam nữ, giúp đỡ giới trung lưu, kiểm soát súng đạn, đóng cửa trại tù Guantanamo (đã là quyết định đầu tiên của TT Obama, ký một ngày sau khi tuyên thệ nhậm chức cách đây đúng 5 năm).

Chủ đề mới của TT Obama, cách biệt giàu nghèo, cũng đã được nhấn mạnh khi ông báo cáo những thành quả lớn của thị trường chứng khoán khiến cho những người giàu nhất ngày một giàu thêm khi mức lương trung bình hầu như không nhúc nhích gì hết, đưa đến việc trầm trọng hóa cách biệt giàu nghèo. Ông khẳng định job của ông là lật ngược tiến trình này.

TT Obama khi đề cập đến Obamacare đã nói ông không hy vọng có thể thuyết phục đối lập Cộng Hoà ủng hộ Obamacare. Điều ông có tinh khóa là không phải chỉ có Cộng Hòa chống Obamacare, mà theo thăm dò của CBS, 93% dân Mỹ muốn hoặc là thu hồi hoặc là sửa đổi Obamacare. TT Obama cũng quên rằng một lý do rất quan trọng dân Mỹ bất mãn với Obamacare là những cái gọi là "trục trặc kỹ thuật" khi luật này bắt đầu được áp dụng, và những trục trặc này không hề do lỗi của đối lập phả, mà chính là do sự bất tài của các công chức Bộ Y Tế của nội các Obama. Điều đáng ngạc nhiên là cho dù hầu hết dân Mỹ có vấn đề với Obamacare, TT Obama không hề đã động đến chuyện có thể sửa đổi luật để được hậu thuẫn nhiều hơn, mà chỉ chú tâm đá kích đối lập chống đối.

Nhìn chung, tất cả những hứa hẹn, lớn hay nhỏ, đều ít hy vọng đạt được kết quả gì. Chuyên đề hiểu khi hậu thuẫn của TT Obama chưa tới 40%, và khi Cộng Hoà đe dọa chiếm đa số tại cả hai viện cuối năm nay.

Có thể kế hoạch cải tổ luật cư trú cho các di dân sẽ đạt được ít nhiều tiến bộ khi phe bảo thủ Cộng Hoà cũng ý thức cần phải làm cái gì để thoát khỏi bế tắc. Việc cả chục triệu người sống bất hợp pháp không thể tiếp tục kéo dài vô hạn mà không có giải pháp gì.

Vắng bóng trong báo cáo tình trạng liên bang là những vấn đề thời sự lớn hiện nay: tăng trưởng kinh tế vẫn èo uột, tỷ lệ thất nghiệp vẫn cao chót vót (chính thức đã giảm xuống dưới 7% chỉ vì càng ngày càng nhiều người thất nghiệp chán nản không tìm việc làm nữa nên bị loại ra không có việc làm, trong khi thực tế có hơn 15% dân Mỹ thất nghiệp), mức nợ trần sắp sửa lại phải tăng trong vài tuần nữa, NSA nghe lén cả triệu người, tình trạng suy đồi nặng tại Iraq và Afghanistan, quan hệ với Nga, Trung Cộng và ngay cả các đồng minh Âu Châu và Do Thái ngày càng căng thẳng.

Nói tóm lại, Phúc Trinh Tình Trạng Liên Bang chẳng có báo cáo về thành quả nào, mà chỉ là lặp lại những hứa hẹn viển vông và cũ mèm. Thật ra không phải là phúc trinh gì mà chỉ là một loại diễn văn vận động tranh cử để tìm lại hậu thuẫn đã mất, chẳng có gì cụ thể, chỉ là hứa non hẹn biến chung chung, đồ thưa, kèm theo vài lời than vãn cũng cũ mèm: không có gì dễ dàng ca, cái gì cũng khó quá (America has never come easy), hay những câu dao to búa lớn mà chẳng có nghĩa gì như "ngày nay nước Mỹ có lợi thế hơn bất cứ nước nào trên trái đất này để bước vào thế kỷ 21". Thế nghĩa là gì?

Công bằng mà nói, TT Obama với tỷ lệ hậu thuẫn ngang mức của các tổng thống Nixon Carter và Bush con, khó mà có thể làm gì khác hơn là hứa hẹn chung chung và than vãn.

Truyền thông làm rầm beng, quảng bá từ cả tuần trước, hết chương trình bình luận đặc biệt đến phóng vấn giờ chót, phân tích tính xác thực cũng như tính khái thi, các nhà báo, bình luận gia viết bài khen chê (trong đó có kè viết này), v.v... Thật ra, chẳng có gì đáng bàn vì chẳng có gì mới lạ.

Không trách bài diễn văn năm nay đã đạt một kỷ lục mới: kỷ lục về... ít người theo dõi nhất. Dân Mỹ hào hứng chờ trận đấu Super Bowl, không rảnh nghe diễn văn Báo Cáo Tình Trạng Vũ Như Cán của Liên Bang. (02-02-14)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com.
Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Cộng Hoà Tự Đào Huyệt

28/01/2014

...phe cấp tiền coi như trúng số, được dịp đánh hội đồng TD Christie mệt nghỉ...

Tuy còn ba năm mới tới bầu cử tổng thống, nhưng cuộc chạy đua coi như đã bắt đầu. Trong khi thế giới chạy đua tranh cử vài tuần hay vài tháng trước ngày bầu, thi nước Mỹ luôn luôn khởi chạy từ ít ra là cả mấy năm trước. Cuộc vận động tranh cử cho năm 2016 đã mở màn. Và mở màn một cách không mấy đẹp mắt, bằng một màn "đánh hội đồng" những ứng viên có triển vọng, dù chưa ai chính thức đăng đàn.

Trong khi bên đảng Dân Chủ nhìn đì nhìn lại vẫn chỉ thấy một "danh sách" với đúng một người, bà Hillary Clinton, thì bên đảng Cộng Hoà, danh sách thăm dò nào cũng có ít ra là một tá chuẩn ứng viên, mà nhìn tới nhìn lui, không ông bà nào đạt được 20% hậu thuẫn trong nội bộ đảng. Trong khi cả thế giới biết Hillary là ai, thì hầu hết dân Mỹ giờ lầm chí biết đến hai người trong danh sách Cộng Hòa. Dân ty nạn ta chắc chắn ai biết được một người nào. Tất cả một tá chuẩn ứng viên đều là các chính khách Mỹ trắng, không có bà nào, cũng không có ông da đen nào, và chẳng ai nghèo hết. Trong thời buổi "tiến bộ" ngày nay khi mà mỗi thời thường là bầu cho ứng viên thiểu số như phụ nữ, dân da màu hay nhà nghèo, đảng Cộng Hoà coi bộ không có nhiều hy vọng chiếm lại được Tòa Bạch Ốc.

Đã vậy, đảng Cộng Hoà lại vẫn vướng mắc cái "bệnh" tự đào huyệt chôn mình. Hay nói cho chính xác hơn, là đưa súng cho người ta bắn mình.

Ví dụ mới nhất là trong cuộc bầu tổng thống năm 2012 vừa qua. Trong cái khung hướng "tiến bộ" vừa nêu ở trên, đảng Cộng Hòa đưa ra một ông chính khách da trắng, chàng những triệu phú mà lại còn ăn nói hám hàn, tự nhiên phàng ra những câu khó nghe kiểu như 47% dân Mỹ là dân sống nhờ oeo-phe chắc chắn sẽ bầu cho Obama để tiếp tục ăn oeo-phe. Chưa cần đến truyền thông phe ta tiếp sức đánh hội đồng, câu nói này bảo đảm ông Romney đã mất ít nhất 50% phiếu rồi. Hay hai ông ứng viên thượng nghị sĩ, đang nắm chắc phần thắng trong tay, tự nhiên mờ miêng nói bậy bạ về chuyện phá thai, dì đến thàm bại trong cuộc bầu, làm Cộng Hòa mất cơ hội chiếm đa số tại Thượng Viện.

Bây giờ thì... chuyện cũ tái diễn. Đảng Cộng Hòa lại một lần nữa, cố làm con thiêu thân.

Đây là câu chuyện của Thống Đốc New Jersey, Chris Christie. Ông Christie là một chính khách hiếm có, trên nhiều phương diện.

Ông là một người mà theo các thày tướng Á Đông, không có tướng chút nào. Béo phì, mà lại béo phì trong cái xứ mà "minh dây" như Obama mới là đúng mốt. Ông cũng là một thống đốc bảo thủ Cộng Hòa trong cái tiểu bang cấp tiến Dân Chủ nặng. Nhưng ông thành công vì tuy là bảo thủ, nhưng tương đối ôn hoà. Mà cách xử thế cũng rất "uyển chuyển". Trong Đại Hội Đảng Cộng Hòa tháng 8 năm 2012, ông là người đọc bài diễn văn chính, mặt sát TT Obama không còn chỗ chê trước sự hò hét hoan hô của cả ngàn đảng viên. Nhưng sau khi bão Sandy tàn phá New Jersey và TT Obama mang tiền trợ cấp đến cho tiểu bang tháng Chạp năm 2012, thi ông ôm chầm TT Obama như bạn tri kỷ từ kiếp trước, chứng minh cho thiên hạ thấy TT Obama thật sự lo cho dân và được sự biết ơn của ông thống đốc Cộng Hòa, làm ông ứng viên tổng thống Cộng Hoà Mitt Romney đau đầu mà không dám phản nàn.

New Jersey là một trong những tiểu bang thành đồng của đảng Dân Chủ, luôn luôn bầu cho Dân Chủ trong các cuộc bầu tổng thống. Cả hai thượng nghị sĩ đều là Dân Chủ. Cuối năm 2009, đương kim thống đốc Dân Chủ, Jon Corzine, bất ngờ bị đánh bại bởi ứng viên Cộng Hoà, ông Chris Christie.

Cuối năm 2013, ông Christie tái tranh cử, và thắng dễ dàng với tỷ lệ gần 61% phiếu, một con số rất hiếm thấy trong các cuộc bầu cử Mỹ. Chiến thắng của ông Christie mang rất nhiều ý nghĩa cho tương lai của đảng Cộng Hoà cũng như tương lai của cá nhân TĐ Christie.

Trước hết, chiến thắng này có nghĩa là cáo phó do đảng Dân Chủ gửi đi khắp nơi về cái chết của đảng Cộng Hoà có vẻ quá sớm. Đảng Cộng Hoà vẫn còn thu được hơn 60% phiếu, mà lại trong một tiểu bang thành đồng của Dân Chủ. Nhìn vào chi tiết thắng cử, người ta nhận thấy TĐ Christie đã thu được 57% phiếu của phụ nữ, 51% của dân gốc la-tinh, 64% của sinh viên đại học, 21% phiếu của dân da đen, 66% phiếu của khối độc lập không theo đảng nào, và đặc biệt là tới 32% phiếu của cử tri Dân Chủ. Toàn là những con số trong ước mơ của các ứng viên Cộng Hoà. Nếu đảng Cộng Hoà đã bị khai tử thì làm sao có được những con số này?

Một điểm đáng chú ý: ông Christie đòi hỏi cải tổ sâu rộng Obamacare, nhưng không tấn công Obamacare quá mạnh như đa số các chính khách Cộng Hoà.

Cho dù đây là chiến thắng của cá nhân ông Christie thì chiến thắng này cũng đã mang về cho đảng Cộng Hoà một ngôi sao mới, có nhiều triển vọng tranh cử tổng thống cuối năm 2016. Ngay sau khi ông Christie chiến thắng, một thăm dò của Rasmussen cho thấy bà Hillary chỉ thắng ông Christie có 2%, trong vòng sai biệt xác xuất. Dĩ nhiên, chúng ta không nên đặt quá nhiều ý nghĩa vào cuộc thăm dò này khi cả hai người đều chưa ai tuyên bố sẽ ra tranh cử và chưa ai di vận động gì hết, và nhất là còn ba năm nữa mới bầu.

Vấn đề lớn của ông Christie là tuy ông có thể có nhiều triển vọng trong cuộc bầu cử tổng thống toàn quốc, nhưng khúc mắc là ông có đi xa tới đó được hay không.

Như ta biết, muốn trở thành ứng viên của đảng trong cuộc bầu toàn quốc, các ứng viên đều phải qua cửa ải chạy đua nội bộ trong đảng, gọi là primaries, tức là bầu sơ bộ.

Kinh nghiệm bầu cử chính trị Mỹ cho thấy phần lớn những người đi bầu trong các cuộc bầu sơ bộ trong nội bộ đảng đều là những thành phần tương đối cực đoan của đảng. Tham gia bầu sơ bộ tức là phải lặn lội đi bầu hai ba lần trong mùa đông giá rét. Không phải là chỉ đến bỏ phiếu rồi về, mà phải tranh luận và biểu quyết nhiều lần, vừa rắc rối vừa mất thời giờ. Các doanh nhân, những người đầu tấp mặt tới đi làm, giới cao niên, phụ nữ, thành phần ít quan tâm đến chính trị,... thường không có rảnh tham gia bầu sơ bộ. Ít khi một ứng viên ôn hòa có thể kích động dân đi bầu sơ bộ cho họ, do đó, ứng viên ôn hòa khó có thể thắng trong các cuộc chạy đua sơ bộ.

Vấn đề khá rắc rối trong đảng Cộng Hoà là hiện nay, các chính sách cấp tiến khá nặng của TT Obama đã kích động khối bảo thủ đối lập và đưa ảnh hưởng của khối Tea Party lên rất cao. Họ nhất định bằng mọi giá chống đối lại các chính sách cấp tiến đó, trong đó đặc biệt là Obamacare. Đến độ họ đã biến thành những người tranh đấu cho lý tưởng bảo thủ của họ một cách gần như quá khích, bất kể hậu quả của các cuộc bầu cử.

Ông Christie là thành phần tương đối ôn hòa nếu so sánh với các "ngôi sao" khác của đảng Cộng Hoà hiện nay như các TNS Marco Rubio, Ted Cruz, Rand Paul, là những người trong khối Tea Party, hay dân biểu Paul Ryan (đóng cùng liên danh với TĐ Romney năm ngoái). Ông Christie không phải là thần tượng của khối bảo thủ sẽ đi

bầu sơ bộ trong đảng Cộng Hòa.

Trong bối cảnh đó, người ta thấy rất khó cho ông Christie thắng trong cuộc chạy đua nội bộ để trở thành ứng viên đại diện cho Cộng Hòa năm 2016. Ông sẽ bị áp lực rất nặng nề của khối bảo thủ cực đoan. Nếu ông vẫn ôn hòa, sẽ không thắng được cuộc bầu nội bộ, ngược lại, nếu chuyển hướng qua bảo thủ mạnh thì có thể thắng nội bộ, trở thành ứng viên Cộng Hòa, nhưng sẽ mất phiếu trong cuộc bầu toàn quốc.

Dù sao thì ông Christie cũng đã nỗ lực lên như ngôi sao sáng, có nhiều triển vọng nhất trong đảng Cộng Hòa. Ít ra trong mắt của phe cấp tiến, vì họ đã bắt đầu mờ cuộc tấn công ông Christie.

Một cuốn sách mới phát hành, viết về cuộc tranh cử tổng thống giữa TT Obama và TD Mitt Romney đã tiết lộ ông Romney đã từng cứu xét rất kỹ chuyện mời ông Christie đứng chung liên danh làm ứng viên phó tổng thống, nhưng cuối cùng phải bỏ ý định vì có khá nhiều vấn đề trong quá khứ chính trị của ông Christie.

Rồi tạp chí Time, ngay sau chiến thắng của ông Christie đã đưa ông lên mặt báo và gọi ông là "con voi", là biểu tượng của đảng Cộng Hòa, cũng là hình ảnh chế riếu cái thân mập phì của ông Christie. Chiến lược gia Steve Murphy của đảng Dân Chủ đã nhanh nhau mô tả chính sách của TD Christie chỉ là "chính sách Bush-Romney", một chi trich bâng quơ chẳng có căn bản nghiêm chỉnh gì. Một cựu phu tá của TT Obama, Ben LaBolt, khuyên đảng Dân Chủ nên "dầu tư sớm" vào việc tấn công TD Christie ngay từ bây giờ. Theo ông này, thà đánh sớm còn hơn để quá trễ.

Trong khi phe cấp tiến dân trận đánh phủ đầu ông Christie, thì ban tham mưu của chính ông Christie lại tự dụng bưng cỗ cho họ xơi một cách lâng xẹc.

Tháng Chín năm ngoái, trong khi TD Christie di vận động tái tranh cử thống đốc, thì ban tham mưu của ông tìm đủ cách vận động hậu thuẫn của các chính khách Dân Chủ như các dân biểu, nghị sĩ, và thị trưởng trong tiểu bang New Jersey. Thật ra, ai cũng biết ông Christie đang được hậu thuẫn rất mạnh, chẳng cần hậu thuẫn của mấy ông bà chính khách Dân Chủ này cũng dư sức thắng. Nhưng ông Christie muốn chuẩn bị cho tương lai ra tranh cử tổng thống của mình, muốn có sự hậu thuẫn của các chính khách Dân Chủ để chứng minh là người có thể thu hút được phiếu của khối Dân Chủ, có triển vọng đắc cử tổng thống nhiều hơn là mấy ông bà chính khách bảo thủ cực đoan của Cộng Hòa.

Trong các thị trường Dân Chủ, có ông thị trưởng thành phố nhỏ Fort Lee sát nách New York, nỗi liền với New York bằng một cây cầu lớn lúc nào cũng kẹt xe qua lại cho dù có 4 làn xe mỗi chiều. Ông thị trưởng Dân Chủ này từ chối không tuyên bố ủng hộ ông Christie. Bà phu tá chính văn phòng của TD Christie liền liên lạc với ông Giám đốc lo về giao thông của tiểu bang, bàn chuyện trừng phạt ông thị trưởng ngoan cố này. Ông Giám đốc này, bạn thân giao của TD Christie, hướng ứng ngay, ra lệnh cho cảnh sát giao thông đóng ba làn xe lưu thông trên cầu từ Fort Lee qua New York trong bốn ngày cho dù chẳng có lý do sửa đường, hay tai nạn lưu thông, hay bất cứ lý do gì khác, cốt ý để thiên hạ bị kẹt xe, tức giận, chửi ông thị trưởng chơi. Đưa đến tình trạng ứ động xe khủng khiếp, hàng triệu người ở Fort Lee đi làm, đi học, di công chuyện tại New York bị trễ giờ tới ba bốn tiếng trong bốn ngày đó.

Câu chuyện qua lâu rồi. Nhưng trong cái xứ dân chủ cởi mở nhất thế giới này, trước sau gì thì những chuyện mờ ám, nhất là chuyện có tác động tai hại lên cả triệu người, trước sau gì cũng lòi ra ánh sáng. Người ta khám phá ra hành động của bà phu tá và ông giám đốc. Nội vụ đổ bê, báo chí làm rùm beng. TD Christie mau mắn họp báo tuyên bố không hay biết gì về việc làm của các viên chức của ông, xin lỗi thiên hạ, đích thân đến văn phòng ông thị trưởng Fort Lee xin lỗi, sa thải bà phu tá và ép ông giám đốc từ chức.

TD Christie làm được một chuyện đáng khen là mau mắn nhận lỗi và lấy quyết định trừng phạt phụ tá, không loay hoay chối cãi, trì kéo. Nhưng dù sao thì ông cũng là người phải chịu trách nhiệm cho những hành động của các phụ tá, cho dù ông không hay biết gì.

Và dĩ nhiên là phe cấp tiến coi như trúng số, được dịp đánh hội đồng TD Christie một mệt nghỉ. Tất cả các báo lớn như New York Times và Washington Post, và các đài truyền hình lớn như ABC, CBS, NBC, CNN đều xùm lại khai thác. Đài truyền hình MSNBC bô ra cả mấy ngày liên si và ông Christie từ sáng đến tối. Đối với khối truyền thông phe ta, vụ kẹt xe này dĩ nhiên là chuyện tày trời, lớn hơn gấp bội những xi-căng-dan của chính quyền Obama như vụ Benghazi khi khủng bố giết chết đại sứ và ba viên chức Mỹ, lớn hơn vụ NSA nghe lén cả triệu người dân, và cũng lớn hơn cả vụ sở thuế IRS tra èo cát tổ chức báo thù để giúp TT Obama tái đắc cử.

Một vài chính khách Dân Chủ yêu cầu điều tra xem trong thời gian kẹt xe đó có người bệnh nào vi kẹt xe cứu thương mà bị chết hay không để truy tố TD Christie về tội giết người. Vài người khác đòi truy cứu luật lệ và Hiến Pháp tiểu bang để xem TD Christie có vi phạm tội gì đáng bị đán hạch và truất phế không.

Trong chính trị Mỹ hay bất cứ xứ nào khác cũng vậy, trả đũa những người chống đối mình nằm trong "luật chơi". Từ các TT Johnson và Nixon cho đến ngày nay. Cả bà Hillary Clinton cũng mới bị khui có một danh sách những chính khách Dân Chủ, được chấm điểm rõ ràng, với 1 điểm là đồng minh đáng tin hoàn toàn, và 7 điểm là phản thùng, phải có biện pháp. TD Christie khẳng định không hay biết gì về quyết định của đàn em, nhưng cho dù có biết thì cũng không có gì đáng ngạc nhiên. Cái đáng

ngạc nhiên là cái biện pháp làm kẹt xe thật vớ vẩn và ngu xuẩn.

Câu chuyện còn chưa ngã ngũ, nhưng hiển nhiên là TD Christie đã bị một đòn nếu chưa phải là chí tử thì cũng đã thành một vết đen khổng lồ, sẽ bị khai thác đến ngày tận thế. Thế đứng của ông trong cuộc chạy đua vào Toà Bạch Ốc đã lung lay mạnh. Một tham dò mới nhất cho thấy hậu thuẫn của TD Christie ngày trong tiểu bang New Jersey, đã rớt gần 20 điểm, từ 65% xuống còn 46%. Người ngồi rung dùi cùi là bà Hillary Clinton.

Chưa hết.

Làm như thế chuyện này chưa đủ chôn dáng Cộng Hoà, một ngôi sao khác của Cộng Hoà cũng vừa "xung phong" từ dove huyết chôn mình luôn.

Đó là cựu Thống đốc Virginia, ông Bob McDonnell, đã vừa bị công tố viên tiểu bang truy tố ra tòa về tội tham nhũng, nhận hối lộ khi còn làm thống đốc.

Tiểu bang Virginia là một tiểu bang "xôi đậu", rất quan trọng trong cuộc bầu tổng thống. Tiểu bang lúc sau này có khuynh hướng ngả về Dân Chủ. Bất ngờ, năm 2009, ông Cộng Hoà McDonnell đắc cử thống đốc, mau mắn đưa tên tuổi ông lên như là một ngôi sao sáng mới của Cộng Hoà, có nhiều hy vọng trở thành ứng viên tổng thống năm 2016.

Nhưng rồi vụ truy tố tham nhũng xảy ra. Thật ra, ngay cả báo Washington Post cũng nhìn nhận việc truy tố này không có căn bản vững chắc, vì dựa trên sự kiện ông McDonnell và bà vợ có nhận vài món quà. Nhưng nhận quà chỉ là tội nếu đó là một trao đổi để người tặng quà có được một đặc quyền hay đặc lợi nào đó. Và việc này cho đến nay, chưa có chứng cứ vững chắc. Rất có thể ông McDonnell sẽ trắng án như Washington Post tiên đoán. Nhưng dù sao thì câu chuyện cũng đã thành một vết đen khổng lồ trong quá trình chính trị của ông McDonnell. Nếu ông ra tranh cử tổng thống, câu chuyện sẽ bị truyền thông cấp tiến khai thác triệt để, và sẽ khó tránh được chuyện cử tri nghĩ ngại, không bỏ phiếu.

Cuộc vận động tranh cử tổng thống năm 2016 chưa chính thức bắt đầu mà ta đã thấy hai ngôi sao sáng của đảng Cộng Hoà, nếu chưa tắt ngúm thì cũng đã phai mờ rất nhiều. (26-01-14)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com.
Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Chuyện Hồi Ký Gates

21/01/2014

...Hầu hết dân cử, Dân Chủ hay Cộng Hoà, đều bất tài, già dối...
chi lo cho cái ghế của mình thôi...

Truyền thông cá tuần nay xôn xao vì cuốn hồi ký của ông Robert Gates, vừa được phát hành tuần trước, nhưng các báo đã có bản thảo từ trước nên đã trích dẫn nhiều đoạn cho thiên hạ biết trước, cũng như chính ông Gates cũng đã viết vài bài báo và lên truyền hình để giới thiệu cuốn sách.

Ông Gates là cựu bộ trưởng Quốc Phòng, được TT Bush bổ nhiệm thay thế ông Donald Rumsfeld năm 2007, sau đó được TT Obama lưu nhiệm cho đến 2011. Mặc dù là đảng viên Cộng Hoà đã từng giúp việc đắc lực các chính quyền Cộng Hoà từ Reagan đến Bush cha và con trong những trách nhiệm lớn như giám đốc CIA, nhưng ông là người nổi tiếng không phe đảng, có uy tín lớn trong chính trường. Số bổ nhiệm của ông dưới cả hai thời Bush và Obama đã được Thượng Viện thông qua dễ dàng do hậu thuẫn của thượng nghị sĩ của cả hai chính đảng. Sau khi từ chức, ông đã được TT Obama tuyên dương và tưởng thưởng với huy chương Medal of Freedom, là huy chương cao quý nhất dành cho một nhân vật dân sự.

Hồi ký của ông Gates dày hơn 600 trang, hiện còn đang được truyền thông và các sỹ gia nghiên cứu từng chi tiết. Ké viết này chưa được đọc. Nhưng một số chi tiết chính đã được phổ biến và bàn tán rất rộng rãi.

Hồi ký gây náo động chính trường mấy ngày qua vì đã có những lời bàn bất lợi rất nặng cho TT Obama và nội các của ông. Đại khái, xin liệt kê một số chuyện ông Gates tiết lộ dưới đây.

- TT Obama được tư lệnh chiến trường Afghanistan khẩn báo cần đòn quân. Sau khi cầu giờ cả máy tuần, mới lấy được quyết định đòn quân tương tự như TT Bush đã đòn quân tại Iraq trước đây. Nhưng lại chỉ là quyết định kiểu nửa chừng xuân, cung cấp cho vị chỉ huy tại Afghanistan thêm 30.000 quân thay vì 60.000 như được yêu cầu. Ông Gates nhận định TT Obama "không tin tưởng ở các tướng chỉ huy chiến trường, không chịu được TT Karzai của Afghanistan, không tin tưởng vào chính chiến lược của mình...". Đối với tổng thống, tất cả chỉ là chuyện làm sao rút ra cho nhanh".

- TT Obama đã từng phân chia hai cuộc chiến: một cuộc chiến mà ông gọi là "sai lầm" ở Iraq mà ông muốn rút ra càng sớm càng tốt bằng mọi giá, và cuộc chiến "cần thiết" tại Afghanistan để tiêu diệt Al Qaeda bảo vệ nước Mỹ. Nhưng ngay cả cuộc chiến tại Afghanistan này cũng đi ngược lại quan điểm chủ hoà chống mọi chiến tranh của TT Obama. Do đó đây là một cuộc chiến miễn cưỡng, cho dù ông hò hào cần diệt Al Qaeda và chấp nhận đòn quân, chủ đích thật sự của TT Obama vẫn là ... tháo chạy.

- Thái độ của TT Obama trong nội bộ lộ rõ nét đến độ đại sứ Mỹ tại Afghanistan, tháng Chạp năm 2012 đã tuyên bố "chúng tôi có một chính sách rõ ràng tại Afghanistan, nhưng cái không rõ ràng là không biết chúng tôi có đang áp dụng chính sách đó hay không" và "tôi cũng không thể khẳng định chúng tôi thật sự muốn xây dựng một quân lực Afghanistan hùng mạnh, hay chỉ muốn có một khoảng thời gian coi được -decent interval- để rút". Đọc đến câu "decent interval" chắc không ít người Việt chúng ta sẽ nhớ đến cuốn sách của một cựu CIA ở VN mô tả chính sách của Kissinger đối với cuộc chiến tại VN và hiệp định Paris.

- TT Bush là người có tư tưởng dùi khol, tin tưởng tuyệt đối vào chính nghĩa và sự cần thiết của cả hai cuộc chiến. Do đó, đối với các quân nhân tham chiến, TT Bush thật sự có sự quan tâm và tình cảm của ông thể hiện rõ ràng khi ông tiếp cận với các quân nhân đang chiến đấu và cảm thương binh, cũng như già dinh các quân nhân bị tử thương. Trong khi đó, vì không hoàn toàn tin vào cuộc chiến, TT Obama lộ rõ sự thiếu nhiệt tình với các quân nhân. TT Bush cũng gần như tin tưởng tuyệt đối vào ý kiến của các tư lệnh chiến trường, nhưng luôn để tâm nghĩ họ đã không bao cáo tình hình một cách trung thực, mà bao cáo theo kiểu có lợi cho họ nhất. Dưới thời TT Obama, viên tướng tư lệnh McChrystal đã có thái độ bất kính đến độ bị TT Obama cách chức.

- Trên phương diện quản trị bộ máy chính quyền, TT Obama cầm đầu một guồng máy mà ngay từ đầu chỉ có mục đích tối hậu là bảo đảm TT Obama tái đắc cử trong cuộc bầu lại năm 2012. TT Obama là người tính toán rất kỹ, mọi quyết định đều phải được cân nhắc dưới khía cạnh chính trị này. Tất cả guồng máy chính quyền được kiểm soát cực kỳ chặt chẽ và chi tiết nhất từ Tòa Bạch Ốc. Tất cả mọi quyết định của nhân viên nội các đều phải thông qua Tòa Bạch Ốc. Ngay cả cuộc chiến tại Iraq và Afghanistan cũng được điều hành từ Tòa Bạch Ốc. Vấn đề là ban tham mưu của TT Obama hầu hết đều là tay mơ, chẳng chút kinh nghiệm chính trị hay quân sự thực tiễn nào. Bộ trưởng Gates lên tiếng rất ngỡ ngàng khi thấy các phu tá trẻ măng không một ngày đi lính của TT Obama bốc điện thoại ra lệnh hay thậm chí si và các tướng lãnh ba bốn sao, tư lệnh chiến trường, một chuyện mà dưới bất kỳ tổng thống nào khác, mấy anh phu tá đó sẽ mất job ngay.

- Ông Gates có nhận định chung về các tổng thống mà ông đã phục vụ. Ông cho rằng tất cả các tổng thống Nixon, Ford, Carter, Reagan, Bush cha, và Clinton đều là những người thật tâm có lòng đối với đất nước, cho dù chính sách họ có khác biệt. TT Bush con là một lãnh tụ chín chắn -mature leader- có can đảm lấy quyết định đòn quân tại Iraq trước sự chống đối của các cố vấn, nội các và ngay cả các tướng tại Bộ Quốc Phòng, vì ông có lòng tin vào các tư lệnh chiến trường và tin vào chính nghĩa của cuộc chiến. Ông sẵn sàng mang uy tín cá nhân, sự nghiệp chính trị, tên tuổi trong sứ sách ra đánh cuộc với quyết định đòn quân tại Iraq mà ông cho là đúng. Riêng TT Obama, có vẻ như chỉ lo cho chuyện tái đắc cử của mình.

- PTT Biden bị chỉ trích nặng nhất, vì được mô tả như một người đã "sai lầm trong tất cả các chính sách đối ngoại quan trọng trong suốt hơn 40 năm qua". Tháng Chạp 2011, PTT Biden buột miệng tuyên bố "Taliban không phải là kẻ thù của Mỹ", khiến một viên chức cao cấp của Afghanistan lên tiếng thắc mắc "vậy thì lính Mỹ đến đây làm gì, sao lại tấn công chính quyền Taliban của Afghanistan?". Ngay cả một sĩ quan Mỹ đang tham chiến tại đây cũng đặt câu hỏi "vậy tại sao ra lệnh chúng tôi bắn giết họ? Tại sao chúng tôi phải chấp nhận mạng sống bị đe dọa?".

- Cựu Ngoại Trưởng Hillary Clinton cũng bị kể lại là bà đã quyết định chống lại cuộc đòn quân của TT Bush tại Iraq vì khi đó bà đang tranh cử tổng thống tại Iowa và bà có nhu cầu lấy hậu thuẫn của cánh tả phản chiến trong đảng Dân Chủ. Nói cách khác, tất cả cũng chỉ có mục tiêu kiểm phiếu chứ không phải vì quyền lợi của nước Mỹ hay vì sự thành bại của cuộc chiến và mạng sống của quân nhân Mỹ. Bà Hillary đã đích thân nói thẳng thửng ý kiến này với TT Obama trước mặt bộ trưởng Gates, khiến ông này bối rối không biết phản ứng như thế nào. Điểm này chắc chắn sẽ được mang ra tranh cãi khi bà Hillary quyết định ra tranh cử tổng thống trong kỳ bầu tới.

- Những chỉ trích nặng nề nhất của Ông Gates được dành cho các vị dân biểu và nghị sĩ, mà theo ông, tất cả chỉ là mỉa tường trống rỗng, nói một dằng làm một nèo. Đặc biệt, trong khi tất cả các vị dân cử lớn tiếng chỉ trích các chi tiêu phung phí, kêu gọi giảm chi,

kể cả giảm chi phí quốc phòng, đóng cửa bớt các căn cứ quân sự không cần thiết hay cắt bỏ một vài loại vũ khí quá tốn kém, nhưng khi phải lấy quyết định cụ thể thì chẳng ông bà nào chấp nhận những cắt xén đúng đắn cùi của mình. Trái lại, ông bà nào cũng không bỏ qua cơ hội điện thoại riêng áp lực lên bộ trưởng quốc phòng để giúp cùi của mình, tức là giúp chính mình, kể cả hai lãnh tụ Cộng Hòa và Dân Chủ trong thương viện, các ông Harry Reid và Mitch McConnell.

- Ông Gates mô tả những cuộc điều trần trước quốc hội như những vụ hành hình vô bổ, chỉ là nơi các vị dân cử biểu diễn trước máy truyền hình, nói dông dài chuyện không đâu chỉ có lấy điểm với cùi tri. Hầu hết các vị dân cử, Dân Chủ hay Cộng Hòa cũng vậy, đều bất tài, thiếu khả năng, già dối, bất lịch sự, không lo cho quyền lợi đất nước mà chỉ lo cho cái ghế của mình thôi. Đã có nhiều lần ông Gates chỉ muốn cắt ngang các cuộc điều trần, từ chức tại chỗ vì bức mình.

- Ông Gates tuy là bộ trưởng Quốc Phòng, nhưng lại nhận định đối thủ khó trị nhất của ông chính là Bộ Quốc Phòng, một guồng máy thư lại cực kỳ nặng nề, trong đó quyền lợi phe nhóm trấn áp mọi quyết định. Các dân biểu, nghị sĩ từ liên bang đến địa phương, thống đốc, các đại diện các khối áp lực, các tướng lãnh,... đấu tranh chống nhau quyết liệt vì quyền lợi phe nhóm khi ngân sách của Bộ Quốc Phòng chiếm phần lớn nhất trong ngân sách quốc gia.

- Liên quan đến tin quốc tế, ông Gates cũng tiết lộ TT Obama đã ngăn không cho TT Đại Hàn Lee Myung Bak thả bom Bắc Hàn trả đũa vụ Bắc Hàn dội bom một hòn đảo Nam Hàn năm 2010 vì sợ gây ra chiến tranh tại đây.

Phải nói ngay, hồi ký của ông Gates đầy mâu thuẫn. Trong một cổ gắng quân bằng quan điểm, ông đã nhiều lần ca tụng tất cả những người ông chỉ trích, từ TT Bush đến TT Obama, PTT Biden và bà Hillary luôn. Trong khi ông chỉ trích TT Obama dù chuyện thi ông lại khẳng định ủng hộ tất cả những quyết định của TT Obama và khen quyết định đột kích giết Bin Laden là quyết định can đảm nhất ông đã thấy nơi một tổng thống. Trong khi ông chê PTT Biden sai lầm liên tục, thi ông lại xác nhận ông chia sẻ quan điểm với PTT Biden trên hầu hết mọi vấn đề. Ông chỉ trích bà Hillary chỉ biết lo đám phiếu, nhưng lại ca tụng bà sẽ là một tổng thống giỏi. Ông chỉ trích quốc hội nặng nề, nhưng lại khen đa số các vị dân cử đối xử rất tử tế với ông. Người ta chỉ có thể hiểu quan điểm thực của ông Gates qua những chuyện cụ thể ông nêu ra, chứ không thể tin được những lời ca tụng chung chung, có vẻ như là những lời nói vót vát không mấy ý nghĩa.

Dĩ nhiên, chuyện các chính khách Mỹ háp tấp viết hồi ký bôi bác các thương cáp hay đồng sự của mình để thu tiền bán sách, hay để tự biện minh trong khi chuyện thời sự còn nóng hổi, là chuyện thường tình trong hý trường chính trị Mỹ. Trước đây, TT Bush đã lãnh dù hồi ký của cựu bộ trưởng Tài Chính Paul O'Neill, cựu phát ngôn viên Scott McClellan, cựu cố vấn chống khủng bố Richard Clarke,... TT Clinton cũng lãnh dù từ phụ tá thân cận nhất George Stephanopoulos. Nhưng hồi ký của ông Gates có điểm đặc biệt là ông là người phục vụ cho 8 vị tổng thống, cả Cộng Hòa lẫn Dân Chủ, tức là tính phe đảng ít nhất, không như mấy người phụ tá vừa nêu của các TT Bush và Clinton.

Chính vì uy tín cá nhân rất lớn của ông Gates nên những chỉ trích của ông trở thành nặng ký nhất. Và dĩ nhiên truyền thông phe ta cũng đã tấn công ông Gates mạnh hơn bao giờ hết. Họ chiêu mũi dùi vào sự kiện hồi ký của ông Gates chỉ trích TT Obama được xuất bản khi TT Obama vẫn còn tại chức, và cho đó là hành động thiếu tự trọng –dishonorable. Truyền thông đồng chính quên một điều là cả ba cuốn hồi ký của ba phu tá của TT Bush đều trên đều được phát hành khi TT Bush cũng còn đang tại chức. Hồi ký của các ông O'Neill và Clarke phát hành năm 2004 trong khi hồi ký của ông McClellan phát hành đầu 2008. Cả ba người đều mạt sát TT Bush không nương tay. Khi đó, không thấy báo phe ta nào chê mấy ông đó là “dishonorable” mà chỉ thấy ca ngợi họ đã dám nói lên sự thật. Thế mới thấy truyền thông đồng chính phe đảng như thế nào.

Được hỏi về cuốn hồi ký, TT Obama, qua phát ngôn viên Tòa Bạch Ốc, chỉ vắn tắt để cao những đóng góp trước đây của bộ trưởng Gates, cũng như giải thích TT Obama chư trương dùng các phu tá có khác biệt ý kiến để có thể thu thập ý kiến một cách rộng rãi. Chưa thấy PTT Biden và cựu ngoại trưởng Hillary Clinton có phản ứng gì.

Nói chung, thái độ của TT Obama đối với hai cuộc chiến tại Iraq và Afghanistan, theo như sự trình bày của ông Gates, không có gì đáng ngạc nhiên, mà chỉ là xác nhận những gì mọi người đã nghĩ. TT Obama trong thâm tâm, bất kể những lời tuyên bố dù kiểu, chỉ muốn chấm dứt hai cuộc chiến này, và đã tìm đủ mọi cách chấm dứt và rút lính Mỹ về, càng sớm càng tốt.

Những người chủ hòa sẽ hoan hô thái độ này của TT Obama dĩ nhiên. Nhưng có lẽ họ quên rằng vấn đề không giản dị như vậy.

Trong cuộc chiến tại Việt Nam, dù sao thì quân CSBV cũng không đe dọa lãnh thổ Mỹ hay quyền lợi gì của Mỹ tại Đông Nam Á hay bất cứ nơi nào khác. Mỹ có rút quân ra khỏi Việt Nam thì chỉ có dân Việt là bị thiệt hại nặng nề, không sứt móng chân nào của Mỹ, ngoài việc mất uy tín chính trị đĩ nhiên. Nhưng hai cuộc chiến tại Trung Đông hoàn toàn khác. Đây là hai cuộc chiến chống khủng bố, nhằm tiêu diệt các lực lượng khủng bố, hay ít ra không cho các lực lượng này đắt dung thân, luyện tập quân khủng bố, chế tạo vũ khí, làm bàn đạp để trực tiếp tấn công vào Mỹ như vụ 9/11.

Nếu như Mỹ không diệt hoàn toàn hay phần lớn sức mạnh của các lực lượng khủng bố thì các lực lượng này lúc nào cũng là một đe dọa trực tiếp lên an ninh của lãnh thổ Mỹ và an toàn cho dân Mỹ.

Việc TT Obama bằng mọi giá hấp tấp chấm dứt hai cuộc chiến, rút quân về đã để lại những hậu quả mà cho đến nay chưa ai dám xác định sẽ là tốt hay xấu cho người Mỹ trong những năm tháng tới. Chỉ biết là hai cuộc chiến này, tuy đã biến mất khỏi trang nhất các báo phe ta, nhưng thật sự chỉ chấm dứt đối với Mỹ thôi, chứ chưa chấm dứt đối với hai xứ này. Trái lại, hai cuộc chiến có khuynh hướng ngày càng bộc phát mạnh.

Tin mới nhất cho thấy lực lượng Al Qaeda đã chiếm hoàn toàn thành phố Falluja, một trong những cứ điểm chiến lược quan trọng nhất nhì tại Iraq mà quân Mỹ đã tốn không biết bao nhiêu xương máu để bảo vệ, trong khi khủng bố tung bom giết chết hơn 40 người tại hai nơi ngay tại thủ đô Bagdad trong một ngày 13/1 vừa qua. Nói trong một năm 2013, hơn 8.000 người đã thiệt mạng trong cuộc chiến kéo dài này. Chính quyền Iraq, từ thủ tướng Maliki đến đại sứ Iraq tại Mỹ, đã lên tiếng "phản nản" về sự phuỷ tay của chính quyền Obama.

Ngoại trưởng John Kerry đã thẳng thừng tuyên bố "đây là chuyện nội bộ Iraq". Hãy đợi xem đến khi Al Qaeda lật đổ được các chính quyền yếu ớt của Iraq và Afghanistan xem đây có còn là chuyện "nội bộ" của hai xứ này không, hay lại trở thành một đe dọa trực tiếp lên an ninh Mỹ khi một trong hai xứ này, hai cả hai xứ này, biến thành căn cứ mới của một Al Qaeda tái sinh.

Hy vọng là sẽ không có ngày một tổng thống Mỹ nào đỗ lại phải ra lệnh thủy quân lục chiến Mỹ trở lại Iraq và Afghanistan để diệt khủng bố. Khi đó, TT Obama có viết bao nhiêu hồi ký để biện giải cũng khó tránh được trách nhiệm với lịch sử. (19-01-14)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email:
Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

TT Obama: Tính Số Cuối Năm

31/12/2013

Đảng Tiên Tri đã lộ rõ mất hết phép màu rồi...

Không cần phải là chuyên gia chính trị hay sứ giả gì, ai cũng có thể nhận định năm 2013 đã là một năm đại họa chưa từng thấy cho TT Obama, đưa đến việc tỷ lệ hưu huân của TT Obama xuống thấp hơn cả tỷ lệ của ông tổng thống "cao bồi đáng ghét" Bush. Từ tổng thống tái đắc cử xuống thấp hơn ông cao bồi trong chưa tới một năm: chuyện khó tin nhưng có thật. Chỉ vì quá nhiều chuyện xảy ra đã phơi bày ra khả năng thực của Đảng Tiên Tri. Nói chung, 5 biến cố lớn trong năm qua đã định vị lại thế đứng của TT Obama.

VỤ SNOWDEN

Anh chuyên gia tình báo NSA Snowden bắt ngờ đào ngũ, mang nầm cái laptop chứa đầy tin bí mật về việc cơ quan an ninh quốc gia NSA theo dõi cả triệu người, di bán cho Trung Cộng và Nga. Trên thực tế, an ninh theo dõi dân là chuyện bình thường, chỉ dù là trong các chế độ tự do dân chủ Mỹ và Tây Âu, không có gì lạ. Cái đáng nói là tầm mức quy mô vĩ đại chưa từng thấy dưới chế độ Obama, vượt xa gấp trăm gấp ngàn lần dưới thời Bush.

Với khả năng tân tiến cực kỳ của tin học Mỹ, Nhà Nước Obama đã có thể nghe lén bất cứ cuộc điện đàm nào của bất cứ ai từ bất cứ nơi nào, ghi lại tên của bất cứ người nào lén trang mạng nào, và đọc được bất cứ i-meo nào của bất cứ ai. Mỗi ngày hàng tỷ mẫu tin được ghi lại, lưu trữ trong các dàn máy chứa dữ liệu trong các nhà kho lớn hơn các sân đá banh của NSA.

Trên cạn bản, đó là cách Nhà Nước theo dõi và ngăn chặn mọi tấn công của khủng bố để tránh một 9/11 thứ hai. Đây là chuyện tất cả chúng ta cần tri ân Nhà Nước đã tích cực bảo vệ chúng ta. Bin Laden chỉ vì

một sợi xuất nhỏ của một cặn vỡ, nói chuyện điện thoại chỉ trong vòng vài phút cách nơi trú náu của Bin Laden cả chục cây số, là đã bị thu thanh và Mỹ đã truy ra ngay chỗ trốn và bị giết chết.

Nhưng vấn đề là Nhà Nước đã lợi dụng nước đục thả câu, bành trướng một chương trình theo dõi khùng bố thành một chương trình theo dõi cả nước. Làm như thế cả nước, cả ba trăm triệu dân Mỹ đều là khùng bố đáng nghi, cần theo dõi. Khi mà cả nước trở thành tinh nghi thì quả là nước Mỹ đã có vấn đề lớn.

Không những vậy, cả các nhà báo cũng bị theo dõi rát kỹ. Rõ ràng đây không còn là chuyện đe dọa phòng khùng bố nữa. Ngày xưa, TT Nixon cho thiết lập một danh sách vài nhà báo không có thiện cảm với chính quyền để theo dõi, và vấn đề trở thành một xi-căng-đan, biểu tượng cho tinh thần mung đúc tài của Nixon. Bây giờ lịch sử tái diễn, TT Obama theo dõi nhà báo, nhưng lạ lùng thay, câu chuyện đã không thành xi-căng-đan vì được các cơ quan truyền thông lớn giúp khòa lấp ròi êm nhẹm luôn.

Vụ Snowden còn đưa ra ánh sáng chuyện Nhà Nước Obama theo dõi dân và chính quyền của cả chục quốc gia khác, kể cả các nước đồng minh truyền thống như Anh, Pháp, Đức,... Rồi còn đặt máy nghe lén các quốc trưởng hay thủ tướng các nước đồng minh lớn và cấp lãnh đạo của không biết bao nhiêu nước khác.

Cũng như những chuyện theo dõi dân, việc theo dõi các chính phủ đồng minh thật ra cũng không phải là chuyện mới lạ vì đã có từ ngàn xưa. Nhưng dưới thời Obama, đã bành trướng đến mức thu lén điện thoại riêng –chứ không phải điện thoại trong văn phòng- của những nhân vật như bà Merkel, thủ tướng Đức. Bà có thể tâm sự gì với chồng con, hay gọi cho bác sĩ xin thuốc táo bón cũng bị Obama nghe hết. Đã vậy Nhà Nước Mỹ không biết “chui mép” cho kỹ, lại còn để lộ cho cả thiên hạ biết. Từ trước đến giờ, các nước đồng minh đều hiểu ngầm là có theo dõi lẫn nhau, nhưng im lìm, hiểu ý nhau, không quá lộ liêu, không ai mất quá đáng. Bây giờ bà Merkel bị đặt trong cái thế hết sức mất mặt, chứng tỏ tinh Đức rất tồi tệ, đồng minh soi mói dời tư của mình, và bà không thể nào không lên tiếng phản đối.

Mối quan hệ giữa Mỹ và đồng minh chưa bao giờ sứt mé trầm trọng như bây giờ. Hơn xa thời TT Bush là người thường bị truyền thông phe ta tố cáo là cao bồi một mình một ngựa không coi đồng minh ra gì.

Vụ Snowden cũng phơi ra ánh sáng quan hệ ngày càng tồi tệ với các “đối tác chiến lược” Trung Cộng và Nga. Bất chấp mọi phản đối, áp lực, vận động hậu trường của chính quyền Obama, TC và Nga đều bất hợp tác với Mỹ trong vụ Snowden. TC giữ anh này tại phi trường Hồng Kông một thời gian, rồi lấy không biết bao nhiêu tin bí mật an ninh Mỹ, rồi cho anh ta lên máy bay đi Nga. TT Putin đi xa hơn nữa, cho anh ta tỵ nạn chính trị tại Nga. Không còn gì mỉa mai hơn là ông KGB Putin cho một công dân Mỹ tỵ nạn chính trị tại Nga để “bảo vệ quyền tự do ngôn luận” của anh này.

Cái nguy hại là không ai biết rõ anh Snowden này có bao nhiêu bí mật trao cho Nga đối lấy quyền tỵ nạn. Bất cứ người nào đã từng xài laptop đều biết khả năng lưu trữ dữ liệu của một laptop không phải là nhỏ, mà laptop của anh Snowden là laptop của NSA chứ không phải loại bán ở chợ trời. Mà anh mang theo tới 5 cái. Báo Anh The Guardian, là báo đã xỉ hàng loạt tin bí mật của anh Snowden cho biết những tin họ xì ra là chưa tới 10% những tin họ đã được anh Snowden cung cấp. Hơn thế nữa, họ cũng không biết những tin họ có là bao nhiêu phần trăm của những tin anh Snowden đang có, và có thể cung cấp cho Nga.

Vụ anh Snowden đã có những hậu quả cực kỳ tai hại trong phạm vi an ninh tình báo, liên hệ đối ngoại với đồng minh cũng như với các nước ít thân thiện hơn, nhưng quan trọng nhất, đã phá tan lời hứa và khẩu hiệu “một Nhà Nước trong sáng” –transparent- của TT Obama, cũng như khiến cả nước lo sợ chuyện mất hết quyền bảo vệ chuyện riêng tư –privacy right- của mỗi người, một ưu tư không nhỏ của người dân Mỹ.

VỤ IRS

Sở thuế IRS trên nguyên tắc là một cơ quan của Nhà Nước, nhưng tuyệt đối không dính dáng vào các chuyện chính trị phe đảng, từ hồi nào đến giờ. Chỉ có nhiệm vụ thu thuế theo đúng luật thôi.

Bây giờ, dưới chính quyền Obama, sở thuế đã trở thành công cụ chính trị, hay nói cho đúng hơn, công cụ tranh cử tổng thống để bảo đảm tổng thống đương nhiệm được lợi thế trong cuộc bầu tổng thống.

Trên nguyên tắc theo luật pháp, một số các tổ chức chính trị có mục đích vận động tiền bạc để giúp các ứng viên tranh cử các chức vụ chính trị phải ghi danh và được sở thuế IRS nhận nhận thì mới được hoạt động, tức là đã thu tiền vận động mà không bị đóng thuế, và những người góp tiền có thể khấu trừ tiền đóng góp mà không phải công khai hóa tên tuổi cũng như được quyền khấu trừ thuế cá nhân của mình.

Dưới chính quyền Obama, sở thuế IRS làm dù cách để không cho các tổ chức chính trị bảo thủ, đặc biệt liên quan đến phong trào Tea Party có cơ hội hoạt động gây rối. Các tổ chức này bị tra hỏi dù chuyện, bị bắt khai báo những người đóng tiền, đơn xin bị ngầm tóm cá mấy năm trời, và dĩ nhiên không hoạt động được, không thu tiền và vận động chống TT Obama được khi ông ra tái tranh cử năm 2012.

Một vi phạm Hiến Pháp và luật pháp không thể lô liều hơn.

Xi-công-dân nô ra, một vài viên chức hạng hai, hạng ba bị làm con thiêu thân, mất chức, nhưng chỉ là thuyền chuyển qua việc khác, chẳng mất quyền lợi gì đáng kể. Chẳng ai ra tòa, chẳng ai đi tù.

Quan trọng hơn nữa, dân Mỹ nhìn thấy Obama còn nguy hiểm hơn xa Nixon ngày xưa. Dù sao Nixon chưa bao giờ dám nghĩ đến dùng IRS làm công cụ tranh cử.

VỤ SYRIA

Trong chính trị Mỹ, đảng Dân Chủ từ xưa đến giờ vẫn nổi tiếng là đảng rất yếu trong các vấn đề quốc phòng và quân sự. Khi nào ta yếu hay nhất thì địch sẽ đánh, đó là bài học chính trị của lớp mẫu giáo. Các cuộc chiến lớn trong lịch sử Mỹ do một nước địch phát động đều xảy ra dưới các thời tổng thống Dân Chủ. Từ Đề Nhât Thế Chiến (TT Wilson) đến Đề Nhât Thế Chiến (TT Roosevelt), chiến tranh Cao Ly (TT Truman), chiến tranh Việt Nam (TT Kennedy, TT Johnson), chiến tranh Cao Ly (TT Clinton), chiến tranh Syria (TT Obama). Đôi khi vì nhu cầu thực tế, tổng thống Dân Chủ cũng bắt buộc phải đánh trước, nhưng chỉ dám đánh bằng hỏa tiễn hay máy bay từ trên mây chục ngàn bộ không chết một anh lính nào (TT Clinton ở Bosnia, Sudan, và Afghanistan, TT Obama ở Yemen và Pakistan), hay đánh mà chết đột một chục anh lính là thảo chạy ngay (TT Carter ở Iran, TT Clinton ở Somalia).

Hình ảnh đó lại một lần nữa đã được TT Obama tố đậm cho rõ nét thêm qua cuộc thử lửa tại Syria. Khi TT Assad dàn áp dàn chống đối bằng xe tăng, đại pháo, chết hàng chục ngàn người, dư luận thế giới bất bình, áp lực các cường quốc Mỹ và Tây Âu phải có thái độ, như đã từng làm ở Libya. Nhưng Syria không phải là Libya. Syria có quân lực hùng hậu và thiện chiến, với dày dặn kinh nghiệm chiến trường đánh nhau với Do Thái từ mấy chục năm nay. Mỹ và các cường quốc đứng ngoài viện cớ, viện lý do kiểu.

TT Obama cũng bị áp lực nặng, nghĩ ra kế hay: vạch lằn ranh đỏ, h้าm dọa nếu Syria sử dụng vũ khí hóa học thì Mỹ mới trừng phạt, hy vọng Syria sẽ không dám làm gì. Không ngờ Syria coi như pha, sử dụng vũ khí hóa học giết hàng ngàn dân. TT Obama loay hoay, luống cuống, tiến thoái lưỡng nan, đánh không dám, không đánh không được. Thế giới chứng kiến tận mắt cảnh bối rối, với những câu tuyên bố trống đánh xuôi kèn thổi ngược, nay thế này mai thế khác. Chẳng ai hiểu Mỹ sẽ làm gì, hay không làm gì. Dựa thế cớ vào tay cáo già KGB Putin để anh này cầm cờ hòa bình phát lệnh, trở thành người hùng cứu thế giới khỏi một cuộc chiến đẫm máu nữa, trong khi giữ được cái ghế tổng thống cho anh ta lọt trung thành Assad. TT Obama vớ được cái phao: Mỹ không cần phải đánh vì Syria sẽ hủy tất cả vũ khí hóa học, dưới sự kiểm soát quốc tế.

Mọi người hoan hỷ. Chỉ có dân Syria tiếp tục bị đòn áp và giết mà không ai dám ngó tới nữa. Rồi chuyện kiểm soát và pha hủy vũ khí hóa học thì... chẳng ai biết có đang diễn ra hay không nữa. Truyền thông phe ta đã ám thầm chôn dấu chuyện Syria dùm cho TT Obama rồi. Không ai còn thấy tin tức gì về Syria trên mặt báo hay trên tin tức truyền hình nữa.

Dù sao, thiên hạ cũng đã nhìn thấy rõ bộ mặt thật và khí phách của người hùng Obama khi dung phài lửa.

VỤ NHÀ NƯỚC ĐÓNG CỬA TIỆM

Ứng viên Obama ra tranh cử với chiêu bài đại đoàn kết dân tộc, không phân biệt Cộng Hoà hay Dân Chủ, trắng hay đen, cấp tiến hay bảo thủ, nghèo hay giàu. Không bao lâu sau khi đắc cử, người ta đã thấy một tổng thống Obama huyễn hoang tuyên bố "Chúng tôi thắng" để rồi sau đó, ông được báo phe ta Washington Post nhận xét là "tổng thống tạo phản hoả nhất lịch sử hiện đại Mỹ".

Chi hai năm sau khi chiếm được Tòa Bạch Ốc, Thượng Viện, và Hạ Viện, đảng Dân Chủ đã mất ngay thế đa số tại Hạ Viện, đưa đến bế tắc toàn diện của guồng máy chính quyền Mỹ. Từ năm 2011 sau khi Hạ Viện lọt vào tay Cộng Hoà, không còn một luật lớn hay một chương trình, kế hoạch lớn nào được ra đời.

Phe chính quyền đổ lỗi cho đối lập phá đám. Mà quên rằng vai trò của đối lập chính là "phá đám" chứ không phải là "gọi dạ bảo vâng" như trong các chế độ "đỉnh cao trí tuệ loài người". Và trong cái chế độ dân chủ của Mỹ đó, vai trò của lãnh đạo là phải khôn khéo tìm được giải pháp dù ôn hòa để tạo được đồng ý và hợp tác của đối

lập. Và trong vai trò đó, TT Obama đã thất bại hoàn toàn.

Lần đầu tiên từ gần hai chục năm qua, Nhà Nước lại bị "đóng cửa" vì không tìm được thỏa thuận về ngân sách, vốn mất sơ sơ có gần nửa tỷ đô trong vài tuần đó.

VỤ OBAMACARE

Đây là câu chuyện của năm 2013. Không có chuyện nào lớn hơn và cũng không có chuyện nào thâm hại hơn. Ngay từ đầu thì đã hơn một nửa dân Mỹ không ủng hộ luật đổi mới này rồi. Khi luật bắt đầu chấp chứng những bước đầu tiên thì "trục trặc kỹ thuật" đã phá ngay huyền thoại của một tổng thống và ẽ-kip chuyên gia trẻ, tài giỏi, sẽ mang nước Mỹ vào kỷ nguyên tin học tân tiến nhất. Một đòn nặng, nhưng lại chỉ là món đòn tát nhẹ. Món ăn chính là việc cả triệu người bắt ngửa ra khi thấy mình mất bảo hiểm đang có, phải mua bảo hiểm mới đắt hơn, với điều kiện khó khăn hơn, có khi phải đổi nhà thương, bác sĩ và thuốc luôn.

Tổng thống đã cam đoan là không ai bị mất bảo hiểm đang có mà? Một là tổng thống không biết mình đang nói gì. Hai là tổng thống đã nói lão. Cả hai giả thuyết, chẳng cái nào nghe được hay chấp nhận được. "Bộ máy diễn giải và bảo chữa" hoạt động toàn thời, nhưng cũng chẳng có tác động gì. Lần đầu tiên đa số dân Mỹ cho rằng tổng thống không còn đáng tin cậy được nữa.

Một tờ báo ở Tampa có một mục nổi tiếng trong làng báo Mỹ: mục "Politifact", chuyên lật tẩy những lời nói lão của các chính khách bất kể thuộc đảng nào hay khuynh hướng nào. Tờ báo này đã "tuyên dương" câu tuyên bố của TT Obama "Nếu bạn thích chương trình bảo hiểm y tế của bạn, thì bạn có thể giữ nó" là "Câu Nói Láo Của Năm", The Lie of the Year! Báo pha ta Washington Post cũng có một mục tương tự, tặng hình ảnh chàng Pinocchio mũi dài cho mỗi câu nói lão của chính khách, 1 Pinocchio cho lời nói lão nhẹ, 4 Pinocchio cho lời nói lão nặng. Câu tuyên bố của TT Obama được tặng 4 anh Pinocchio, hạng nhất. Không hiểu làm sao TT Obama có thể giữ uy tín của một tổng thống sau những giải thưởng này được? Mà đây là những giải thưởng dựa trên thành tích có thật, chứ không giống như giải Nobel Hòa Bình có tính kỳ vọng, chẳng dựa trên thành quả thực tế nào.

Thành quả đe dọa của TT Obama đã trở thành bộ luật bị chống đối nhiều nhất lịch sử Mỹ. Theo thăm dò của CBS, trong 100 người, chỉ có 7 người muốn giữ luật y nguyên như TT Obama đã xuất. Người ta cũng không nhớ nổi chính TT Obama đã thay đổi cung như đổi hạn áp dụng Obamacare không biết bao nhiêu lần nữa. Một chuyện hy hữu trong lịch sử lập pháp Mỹ. Một chứng tích hiển hiện cho khả năng thực của Đảng Tiên Tri.

Ở đây có một câu chuyện đáng nghe. Bà Barbara Walters là một nhà báo kỳ cựu, nổi tiếng trên các đài truyền hình lớn của Mỹ. Năm 2008, bà công khai lên tiếng ca tụng và ủng hộ ứng viên Barack Obama, tăng uy tín của ông này lên vài chục bục. Cách đây vài tuần, bà lên truyền hình phản Trần đại khái "tôi đã làm, trước đây tôi tin Obama quá là một Đảng Tiên Tri, -a messiah- đến cứu độ nước Mỹ, nhưng bây giờ mới thấy tổng thống với khả năng thật kém".

Điều lạ lùng là bà Walters đã dám công khai và rõ ràng nhận sai lầm, nhưng điều lạ lùng hơn nữa là một người có nhiều hiểu biết và kinh nghiệm chính trị như bà lại có thể đã có lúc tin Obama là một Tiên Tri được. Thế mới hiểu được cái tài thời miên thiện hạ của chính khách Barack Obama. Và năm 2013, Đảng Tiên Tri đã lộ rõ mắt hết phép màu rồi. (29-12-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email:
Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Ngân Sách Và Xài Hoang

24/12/2013

...dự luật ngân sách mới cũng không khác gì... mòn cháo lòng.

Đại Cường Cờ Hoa từ ba năm nay đã ở trong một tình trạng quái lạ hết sức: cả nước không có ngân sách hàng năm gì cả. Trên cản bàn, không có tổ chức kinh doanh nào có thể hoạt động mà không có ngân sách, và dĩ nhiên quan trọng hơn nữa, không có quốc gia nào có thể hoạt động mà không có ngân sách. Nhưng đó lại là tình trạng của nước Mỹ dưới triều đại Obama. Từ mấy năm qua, giữa hành pháp và lập pháp, cũng như giữa hai chính đảng Dân Chủ và Cộng Hòa, đã không có được sự thỏa thuận để Nhà Nước có được một ngân sách đàng hoàng hàng năm. Kết quả là máy phe cò cưa, điêu đinh, trả giá, trong tình

trạng thường trực để có được những ngân sách kiểu chắp nối, vả
viú, cho qua ngày, mỗi lần giằng co qua lại, lòi ra được một ngân sách
tạm cho ba tháng, bảy tháng, năm tháng....

Đã vậy, Nhà Nước Obama ngay từ những ngày đầu đã chỉ xài rất mạnh
tay, mà toàn là bảng tiền vay mượn. Mỗi lần xài là đi vay, vay vài
lần là dụng tràn quốc hội chi phép, bị đe dọa không được vay nữa,
cố nguy cơ không đủ tiền trả nợ, bị hâm giám điểm tín dụng và tăng
lãi suất đồng loạt, lại điều đình giằng co, nâng mức nợ lên chút
ít, rồi lại mau mắn dụng tràn lại. Chu kỳ tái diễn, lặp đi lặp lại.

Một chính sách tài chính quốc gia không chính sách gì hết. Tùy cơ
ứng biến, từ đe dọa này nhảy qua khủng hoảng nợ.

Một trò đùa chính trị cực kỳ tốn kém và nguy hại vì Nhà Nước và
cá ngan cơ quan của Nhà Nước không thể thiết lập được chương trình
hay kế hoạch dài hạn nào hết.

Vấn đề then chốt cản đường cho mọi thỏa thuận là quan điểm về vai
trò của Nhà Nước trong việc quản trị cá nước. Và ở đây, ta cần lui
lại vài bước để nhìn vấn đề dưới khía cạnh hệ tư tưởng.

Khuynh hướng bảo thủ chủ trương Nhà Nước đóng vai cảnh sát hay trọng
tài, bảo đảm guồng máy chạy trơn tru, không có những lạm dụng quá
mức, không có tình trạng cá lớn nuốt cá bé quá đáng, không có ai
bị chết đói hay chết nghèo hay chết bệnh mà không được cứu, hay nôm
na ra là bảo đảm một mạng lưới an toàn và ổn định tối thiểu. Trong
quan điểm này thì vai trò của Nhà Nước cần duy trì ở mức càng thấp
càng tốt, từ đó chi tiêu của Nhà Nước cũng giới hạn, và tiền thuế
của dân phải đóng cũng ở mức tối thiểu.

Khuynh hướng cấp tiến thì chủ trương thiết lập một Nhà Nước càng vú
em nhiều càng tốt, lo cho dân từ ngày lọt lòng đến ngày xuống huyệt
nếu có thể. Vì vai trò quan trọng này nên Nhà Nước cần tiền tối đa,
để chi tiêu tối đa cho dân, do đó, cũng cần phải thu thuế tối đa, kèm
với đủ loại phí cho các dịch vụ do Nhà Nước cung cấp. Một cách
giản tiếp, phân chia lại tài sản cá nước, lấy bớt tiền của những
người dư thừa, gọi là "giàu", để chia cho những người thiếu thốn,
gọi là "nghèo".

Một bên tin tưởng vào khả năng và sáng kiến của mỗi người, mỗi cá
nhân, tôn trọng tự do cá nhân. Một bên tin vào khả năng và trách nhiệm
của guồng máy hành chính, của các công chức và quan chức, mưu tìm
công bằng xã hội.

Cần phải nói ngay là quan điểm cấp tiến đi đến cực đoan đã được áp
dụng trong các chế độ cộng sản, còn được gọi là "xã hội chủ
nghĩa" theo văn chương mới sau khi bức màn sắt xup đổ cuối thập niên
80 và danh từ "cộng sản" đã trở thành một ác mộng cho nhân loại.

Thật ra, công bằng mà nói, cấp tiến không phải là một cái tội, hay
một cái gi xấu xa. Trái lại, đại đa số những người có tư tưởng cấp
tiến là những người có lòng nhân ái hơn người, muốn lo cho thiên hạ
chứ không muốn hại ai.

Đức Giáo Hoàng Francis là người có tư tưởng cấp tiến rõ ràng, đến
độ nhiều người cực hâm đã tổ ông là người có tư tưởng mác-xít.
Khiến ông không những phải lên tiếng phủ nhận ông không phải là thành
phần mác-xít, mà còn bênh vực và xác nhận tuy hệ tư tưởng mác-xít
sai lầm, nhưng cũng có nhiều người "tốt" trong số những người theo
mác-xít.

Đức Giáo Hoàng chẳng qua chỉ nói lên một sự thật hiển nhiên. Trong
cả triệu người tin tưởng vào mác-xít, không phải tất cả đều
là người xấu hết. Cũng như trong cả triệu người tin tưởng vào
chủ nghĩa tư bản, không phải tất cả đều là người tốt hết. Vấn đề
không phải là cá nhân, mà là hệ tư tưởng. Và đúng như Đức Giáo
Hoàng nhận định, cái sai là chủ thuyết mác-xít với tất cả những
cái cực đoan của nó.

Vấn đề ở đây không phải là lý thuyết mơ hồ, cần công bằng xuong. Mà
là làm sao thực hiện được sự công bằng đó? Đến mức nào thì đạt
được thành công và đến mức nào thì thành thất bại, hay tệ hơn nữa,
trở thành nguy hại chung cho tất cả mọi người.

Câu trả lời, lịch sử đã cho ta thấy: cuối thập niên 80, toàn thế
khối CS sụp đổ. Còn lại lèo tèo vài nước CS thì cũng đã phải mau
mắn "đổi mới", cắt giảm mức can thiệp của Nhà Nước tối đa, để rồi
biến thành một thứ quái thai, "kinh tế thị trường theo định hướng xã
hội chủ nghĩa", mà chẳng ai hiểu là gì, chỉ thấy các đại cán mau
mắn trở thành đại gia, trong khi nước vẫn nghèo, dân vẫn đói, chính
quyền vẫn nắm quyền bắng súng đạn và nhà lao.

Công bằng xã hội là điều không ai không mê, nhất là trong giới lợi
tức thấp. Ngay cả các trọc phú Mỹ như Bill Gates hay Warren Buffett
cũng muốn thấy công bằng xã hội nhiều hơn trong cái thành trì tư bản
Mỹ này. Dù sao thì đi xa hơn tính nhân đạo, công bằng xã hội cũng là

phương thức bảo đảm ổn định xã hội vững chắc nhất cho mấy ông trọc phú yên ổn kiếm thêm tiền, chứ cũng chưa chắc mấy ông trọc phú đó tốt lành gì đâu.

Nhưng cũng như bất cứ thứ gì trên cõi đời này, công bằng xã hội cũng có mặt trái của nó, và cái giá phải trả, cho dù là chưa đến mức cực đoan như trong các chế độ CS. Ta chỉ cần nhìn vào những xáo trộn kinh tế và chính trị bên Âu Châu trong vài năm qua thì sẽ thấy.

Nhân danh công bằng xã hội, những chính sách cấp tiến nhất đã được ban bố từ nhiều thập niên qua trên hầu hết các nước Tây Âu, kể cả các đại cường Anh, Pháp, Đức,... Nhà Nước thu thuế xấp xỉ trên một nửa lợi tức của thiên hạ (so với trung bình một phần năm ở Mỹ) để chu cấp cho một hệ thống y tế gần như miễn phí cho tất cả mọi người, chu cấp cho một chế độ an sinh rộng rãi về tiền thất nghiệp, tiền hưu, tiền trợ cấp nuôi con, ... Kết quả là hiện nay, hầu như toàn thế Âu Châu đang trên bờ phá sản kinh tế, tuột hậu xa lắc so với phát triển của Mỹ từ mấy thập niên qua.

Trở về câu chuyện nước Mỹ, đối với TT Obama, chính sách cấp tiến của ông một mặt đã thu hút được cảm tình và phiếu bầu của hàng triệu người thuộc階級, giai cấp lợi tức thấp vi họ tin ông sẽ lo cho họ như đã hứa hẹn; mặt khác cũng đã khiến ông bị tố là có khuynh hướng "xã hội chủ nghĩa" (socialist), tuy chưa đến mức mác-xít.

Thật ra, khuynh hướng cấp tiến của Mỹ không đi quá xa như vậy, còn thua xa các chế độ cấp tiến Tây Âu. Chưa bao đồng đến độ cả nước ngập thở, chưa lấy thuế tới hơi một nửa lợi tức của ai hết. Nhưng cũng đang "tiến nhanh, tiến mạnh", tuy không "vững chắc" lắm về hướng cực tả dưới sự lãnh đạo của TT Obama.

Tuy vẫn thua xa các chế độ khuynh tả Tây Âu, nhưng đó chính là nhờ vào thế chế chính trị Mỹ đã không cho phép ông đi quá xa. Chỉ trong hai năm năm Tòa Bạch Ốc và được sự hậu thuẫn của đảng Dân Chủ kiểm soát cả Thương Viện lẫn Hạ Viện, TT Obama đã dí khía xa, khiến dân Mỹ hoảng sợ, trao ngay Hạ Viện cho đảng đối lập Cộng Hòa năm 2010 để thẳng bớt chính sách cấp tiến của TT Obama lại.

TT Obama muốn gì và đối lập muốn gì?

Công bằng mà nói, TT Obama thừa hưởng một già tài kinh tế và chính trị không mấy hấp dẫn. Hai cuộc chiến cự ký tốn kém vẫn còn đó, cộng thêm một cuộc khủng hoảng kinh tế và tài chính lớn nhất kể từ cuộc khủng hoảng đầu thập niên 30. Dĩ nhiên ông cần phải tung tiền ra cứu nguy kinh tế, không có tam thập lục churc. Nhưng rồi ta cũng phải nhớ lại câu nói của cựu cố vấn/chánh văn phòng Rahim Emanuel, "không thể bỏ lỡ cơ hội khủng hoảng". Lợi dụng chuyện cứu nguy kinh tế, TT Obama tung ra hàng loạt biện pháp vú em, tăng chi tiêu Nhà Nước, tăng trợ cấp đủ loại,... Thảm thùng ngân sách và mức nợ công tăng đến chóng mặt như thế đến cuối nhiệm kỳ của Đảng Tiên Tri thì sẽ là tận thế, không cần ai phải thắc mắc gì đến chuyện năm mươi năm nữa, ai sẽ trả nợ, trả bằng cách nào.

Thật ra, trong bài toán của TT Obama, quan điểm cấp tiến Nhà Nước bao đồng là căn bản, nhưng ngoài ra, cũng còn yếu tố tranh cử lần thứ hai, năm 2012. Vả tung tiền trợ cấp ra cho thiên hạ dĩ nhiên là cách mua phiếu hiệu quả nhất. Nước Mỹ ngày nay đã trở thành lệ thuộc vào Nhà Nước hơn bao giờ hết. Những con số về người lãnh tiền thất nghiệp, lãnh phiếu thực phẩm, lãnh trợ cấp, hay có medicaid, đều đã đạt những kỷ lục chưa từng thấy. Người ta có thể nhìn vấn đề dưới hai mặt: hoặc là chưa bao giờ dân Mỹ nghèo như bây giờ; hoặc là chưa bao giờ Nhà Nước Mỹ rộng rãi như bây giờ. Cá hai cách nhìn đều không có gì đáng mừng rỡ, phần khởi ghi, mà chỉ đưa ra một bức tranh về tương lai không mấy tốt đẹp.

Vung tiền trợ cấp có thể di hại cho cả nước về lâu về dài, nhưng ít ra bảo đảm ông sẽ tái đắc cử với lá phiếu của hàng triệu người đang lãnh tiền trợ cấp, tiền an sinh, tiền già, tiền bảo hiểm y tế,... Và đúng như vậy, ông đã tái đắc cử.

Nhưng như đã nói, cái gì cũng có cái giá phải trả. Nhà Nước tung tiền trợ cấp đủ loại cho thiên hạ không phải không có hại, kể cả cho những người đang lãnh trợ cấp. Đến một ngày nào đó, Nhà Nước sẽ dựng đáy, không còn tiền để trợ cấp, không còn khả năng di vay mượn, kinh tế không thể sản xuất đủ để nuôi dân, trả lương công chức,... Khi đó là lúc sẽ phải thắt lưng buộc bụng chật nếu không muốn cả nước phá sản. Hãy nhìn vào Hy Lạp. Câu hỏi cho những người đang thao túng mải và vui vẻ lãnh trợ cấp: khi đó, ai sẽ là nạn nhân lớn nhất? Ai sẽ mất phần lớn quyền lợi mà không có gì bù đắp? Ai sẽ gặp khó khăn lớn nhất? Câu trả lời ngắn gọn: thành phần giàn cấp thấp nhất, càng thấp thì càng bị thiệt hại, và hoàn cảnh càng khó khăn. Đối với các ông trọc phú Bill Gates và Warren Buffett, có mất vài chục triệu hay đóng thêm vài triệu bạc tiền thuế, cũng chỉ là... muỗi dối gỗ. Nhưng đối với gia đình sống bằng phiếu thực phẩm, mất vài chục đô một tháng cũng đủ là chuyện đau đầu nhói tim.

Đó chính là cái lợn của đối lập Cộng Hoà. Họ không thể khoanh tay đứng nhìn, hay thậm chí bỏ phiếu cho TT Obama tiếp tục vung tay xài vò hận. Họ đã có những đề nghị cụ thể: họ sẽ cấp ngân sách dài hạn cho chính quyền Obama, nhưng phải có giới hạn, phải có kèm theo cát gián chỉ tiêu.

Chính quyền Obama không chịu thua, khẳng định không thể cát gián thêm được nữa. Có thật là không thể cát gián gì nữa không? Tuần qua, TNS Tom Coburn, Cộng Hòa của Oklahoma, đã công bố bạch thư hàng năm của ông, liệt kê những chi tiêu vô lý nhất của chính quyền, cho thấy Nhà Nước đã phung phí ít ra là 30 tỷ trong năm rồi. Một vài ví dụ:

- 1,5 tỷ tiền điện cho các cơ quan, cao ốc Nhà Nước, không xài, bỏ hoang nhưng vẫn lên đèn mỗi tối;

- 400 triệu lương hối tố cho các công chức nghỉ làm khi Nhà Nước đóng cửa hai tuần mới đây;

- 3 triệu cho nhân viên NASA học tập về thủ tục bầu bán quốc hội Mỹ, mà không ai giải thích được vì mục đích gì;

- 2 triệu để tu sửa một trang trại đổ nát, di tích của cuộc nội chiến cách đây một thế kỷ;

- Và không biết bao nhiêu chi tiêu lặt vặt khác, như gần nửa triệu để nghiên cứu về bộ phận sinh dục của vịt.

Đưa đến những bế tắc chính trị hiện nay. Lỗi tại ai? Câu trả lời: lỗi tại khối ba trăm triệu dân Mỹ. Họ đã bầu cho một tổng thống cấp tiến cực đoan nhất, hoan hỷ lãnh dù thứ trợ cấp, nhưng rồi lại sợ và bầu cho khối bảo thủ kéo giũa tay tổng thống lại phản náo. Người dân Mỹ hy vọng vì quyền lợi đất nước, quyền lợi chung, hai bên sẽ tương nhượng nhau, thỏa hiệp với nhau một cái gì đó để chuyện nước được trôi chảy hơn, trên một con đường ít cực đoan hơn. Nhưng thực tế là chẳng bên nào chịu thua bên nào. Tổng thống thi... dường ta ta cứ đí, đổi lập thi ngán cản vẫn ngắn cản. Bế tắc kéo dài, chỉ đến tuần qua, khi mà Hạ Viện do Cộng Hòa kiểm soát thông qua được một đề nghị hai năm ngân sách tương đối dung hoà được cả hai khaynh hướng cấp tiến và bảo thủ, do dân biểu Paul Ryan, cựu ứng viên phó tổng thống cùng liên danh với TD Romney, và một dân biểu Dân Chủ, cũng đưa ra. Thương Viện sau khi có cừa chính sửa đổi chút cũng đã thông qua, để rồi có nhiều hy vọng TT Obama sẽ ký thành luật. Ít ra, hy vọng tránh được chuyện Nhà Nước lại đóng cửa cuối Tháng Giêng tới khi Nhà Nước lại... hết tiền.

Đại cương thi dự luật ngân sách mới cũng không khác gì... món cháo lỏng. Đủ cả: thịt, gan, tim, mề, thận, ruột già, ruột non, bao tử, huyết, kèm thêm ít rau, giá, hành, nước lèo, bột ngọt, vân vân... Mỗi thứ một chút cho vừa lòng càng nhiều người càng tốt, miễn sao thu đủ phiếu thông qua là được.

Lần đầu tiên từ nhiều năm nay, hai bên đã có được một sự thoả thuận nào đó. Trên cẩn bản, đó là sự thoả thuận về mức chi tiêu của Nhà Nước, đại khái là sẽ "chỉ" chi tiêu sơ sơ có hơn một ngàn tỷ mỗi năm trong hai năm tới 2014-2015. Tức là trong hai năm tới, Nhà Nước sẽ chi tiêu trung bình có gần 3 tỷ mỗi ngày.

Giải pháp hoàn hảo? Thưa không. Có hai vấn đề lớn với hàng loạt câu hỏi chưa được đề cập:

- Lấy ra bao nhiêu một ngày? Đè vay mượn? Ở đâu? Chứng nào trả? Trả bằng cách nào? Bao giờ trả? Tăng thuế? Tăng thuế ai? Bao nhiêu?

- Ba tỷ đó chỉ vào đâu, việc gì? Trả bớt nợ hay là tăng thêm trợ cấp?

Chưa ai có câu trả lời. Đây sẽ tiếp tục là đề tài tranh cãi, vẫn có thể đưa đến chuyện Nhà Nước đóng cửa tiệm được như thường.

Chi biết là Nhà Nước Obama ngày càng lớn, ngày càng bao động, mà lại chẳng được tin tưởng hơn. Thảm họa mới nhất của Gallup cho thấy trong ba người Mỹ thì hiện nay đã có hai người cho rằng Nhà Nước bao động xài tiền quá mức đã trở thành đe dọa lớn nhất cho nước Mỹ, lớn hơn khủng bố Al Qaeda rất xa.

Trong khi đó, TT Obama và gia đình ung dung dì nghi Giáng Sinh hai tuần tại Hạ Uy Di. Tổng thống và gia đình thuê một dinh thự của một đại gia địa phương với giá 25.000 đô một tuần, trả bằng tiền túi. Nhưng hàng trăm phụ tá, tùy tùng, an ninh, đều ở khách sạn thương hiệu 200-300 đô một đêm do chúng ta chi trả qua tiền thuế. Những ai có dịp du lịch Hawaii đều biết giá khách sạn ở đây cao nhất Mỹ. Tiền tàu bay gần bốn triệu, chi phí tùy tùng, an ninh, linh tinh dù thử hơn bốn triệu nữa, ví chi tám triệu đô. Chuyện nhỏ. (22-12-13)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email:
Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ
Ba.

Cách Biệt Giàu Nghèo

14/01/2014

...Bolsa từ một bài tha ma trước 75 đã thành một trong những khu phố
phồn vinh nhất Mỹ...

Cách đây hơn một tuần, TT Obama từ Hawaii đã kích các vị dân cử Cộng
Hoà đã tinh bợ dí nghi lễ không cần biết cả triệu người sẽ mất
tiền trợ cấp thất nghiệp qua đầu năm mới, rồi mới đây, ông tiếp tục
tấn công đối lập Cộng Hoà là mấy ông bà nhà giàu bắt cần biết số
phân của dân nghèo, vui vẻ chấp nhận cách biệt giàu nghèo ngày một
lớn trên xứ Mỹ này.

Những đà kích này khó có thể... già dối hơn được. TT Obama chỉ trích
đối lập dí nghi hè không lo việc nước đúng lúc chính ông và gia đình
đang tắm biển tại Hawaii. Ông cũng quên là chẳng phải chỉ có mấy ông
bà dân cử Cộng Hoà dí nghi mà các ông bà dân cử Dân Chủ cũng dí
nghi lễ và cả quốc hội đóng cửa. Cả nước nghỉ lễ, năm nào cũng
vậy. Ông đã kích mấy ông Cộng Hoà "nhà giàu" không lo cho dân nghèo trong
khi ông và gia đình dí nghi lễ hai tuần tốn sờ sờ có tầm triệu đô
tiền thuế do rất nhiều người nghèo hơn ông đã đóng góp (không kể ông
trả tiền túi 50.000 đô thuế một biệt thự trong hai tuần).

Quý độc giả theo dõi tin thời sự để ý sẽ thấy Nhà Nước Obama mới
tung ra một chủ đề chính trị: san bằng cách biệt giàu nghèo, tạo
công bằng xã hội. Đây là một chủ đề mới được tung ra sau khi Đức
Giáo Hoàng nêu lên vấn đề bất công xã hội trên thế giới. Chủ đề này
mau mắn được chính quyền Obama ôm chầm lấy.

Đức Giáo Hoàng Francis, từ hành động, lời nói, đến chính sách đã
khác xa các vị giáo hoàng tiền nhiệm. Ông có tư tưởng cấp tiến khâ
mạnh so với các vị tiền nhiệm, cũng như là so với giáo lý Thiên
Chúa Giáo. Đến độ đã bị nhiều người cho là có tư tưởng thiên tả,
theo xã hội chủ nghĩa –socialism- và thậm chí gần với mác-xít.

Những chỉ trích này dĩ nhiên đã đi quá xa, khiến Đức Giáo Hoàng đã
phải phủ nhận và giải thích. Và ông đã giải thích bằng cách xác
nhận chủ nghĩa mác-xít là sai lầm lớn, và chủ nghĩa tư bản cũng
chẳng khá hơn nhiều, và thế giới ngày nay có nhu cầu phải làm giảm
cách biệt giàu nghèo ngày một lớn hiện nay.

TT Obama đã nhận ra ngay một chủ đề có thể rất ăn khách và đã ca
tung Đức Giáo Hoàng ngay, cũng như đã không bỏ lỡ cơ hội nêu lại vấn
đề cách biệt giàu nghèo hiện nay của Mỹ. Bất công trong lợi tức
chắc chắn sẽ trở thành chủ đề của đảng Dân Chủ trong cuộc vận động
tranh cử năm nay. Có thể là qua hình thức cuộc chiến chống nghèo,
-war on poverty-. Trong thông điệp Tình Trạng Liên Bang -State of the Union-
mà TT Obama sẽ đọc trước lưỡng viện tháng tới, chắc chắn cuộc chiến
chống nghèo sẽ là chủ đề chính.

Thật ra, cuộc chiến giảm cách biệt giàu nghèo đã được TT Johnson khai
sinh ra chứ không phải mới lạ gì. Cuộc chiến có tính "đấu tranh giải
cáp" my dân cũng luôn luôn được các ứng viên tổng thống Dân Chủ lôi ra
lâm chủ đề mỗi khi có bài tổng thống, từ ông chủ đồn điền đậu
phộng Jimmy Carter, đến các chính khách chuyên nghiệp Al Gore, John
Edwards, John Kerry, và Hillary Clinton. Người nào cũng là triệu phú
nhưng người nào cũng vỗ ngực tự cho là đấu tranh cho dân nghèo.

Từ nửa thế kỷ qua, Nhà Nước Mỹ đã chi ra hơn 16.000 tỷ cho cuộc
chiến này. Riêng trong một năm 2012, dưới TT Obama, Nhà Nước liên bang
đã chi 680 tỷ qua 126 chương trình chống nghèo, trong khi các chính
quyền tiểu bang và địa phương chi 285 tỷ, vị chi gần 1.000 tỷ.

Kết quả? Năm 1964 khi TT Johnson phát động cuộc chiến chống nghèo, 19%
dân Mỹ được xếp hạng "nghèo"; ngày nay, con số chỉ hạ xuống được
tới 15%. Gần 2 triệu gia đình sống với
2ngàytrongkhôngBills Gates nàm gủi 45triệuđô. Honthiến năa, ngày nay, con số những người lâm href="http://www.haylinhthukhac, nhai la lanh phieuthucpham(thé EBT), đã lêndennhungmuccaonhátlích sùhiendai Mỹ. Năm 2012, 41%

Nhìn chung, quan điểm của khái cấp tiến là cứ tiếp tục vung tiền
trợ cấp dưới hình thức này hay hình thức khác cho "dân nghèo" mà
không cần biết họ quá kinh tế tài chính gì hết. Đó là cách mua
phiếu hiệu nghiệm nhất trong năm tranh cử, nhất là khi Nhà Nước Obama
không có thành tích nào khác để khoe trong khi Obamacare lại trở thành
một của nợ vĩ đại gây bất mãn tràn lan. Bù lại, phe Cộng Hoà bị kẹt

trong cái thế chống lại những biện pháp trên thì chỉ xác định lại hình ảnh một đảng của nhà giàu không lo cho dân nghèo.

Nếu kẻ viết này có tiếng nói, sẽ "giới thiệu" cho chính quyền Obama một phương thức, hay đúng hơn, một cái gương, giảm nghèo hiệu quả nhất. Không cần nhìn đâu xa, chỉ nhìn vào cộng đồng người Việt chúng ta thôi.

Tuyệt đại đa số dân ty nạn chúng ta đến đất Mỹ này với hai bàn tay trắng, tức là thuộc hàng cung đình, nhưng bây giờ đại đa số thế hệ ty nạn đầu đã bước vào giai cấp trung lưu, một số đã thành đại gia. Chỉ một số ít, đặc biệt là trong giới HO, vẫn hoàn toàn túy thuộc vào trợ cấp của Nhà Nước, hệ quả tất yếu của cả chục năm tù cải tạo bởi các "định cao tri tuệ loài người" đã khiến họ không còn sức mạnh tinh thần và thế xắc để tự lực cánh sinh. Đến thế hệ ty nạn thứ hai, trẻ con ty nạn đã thành công một cách khó lường, từ đứng đầu trong lớp –valedictorian- đến thành tài trong xã hội Mỹ đầy chông gai cho dân thiểu số. Khu Bolsa từ một bãi tha ma trước 75 đã thành một trong những khu phố phồn vinh nhất Mỹ.

Sự thành công của cộng đồng ty nạn Việt chúng ta không phải là chuyện mèo khen mèo, mà là một thực tế mà các nhà xã hội học nên lấy đó mà phân tích, mà nghiên cứu.

Chúng ta thành công vì đã trực diện đúng cách với ba cái căn gốc lớn của nghèo đói: giáo dục, gia đình và việc làm. Gia đình ty nạn chúng ta không bị đảo lộn bởi những tư tưởng "tiến bộ" quá mức, kỹ luật gia đình vẫn còn rất mạnh. Trẻ con ty nạn vẫn còn được duy trì trong kỷ luật, nề nếp gia đình, học hành chăm chỉ, do khuyến khích hay áp lực mạnh của gia đình. Con người Việt ta cũng có tinh cần cù, siêng năng, chăm chỉ làm việc, cũng như mang nặng cả tinh thần lập, thà làm việc cật lực hay làm hai jobs, rất khó chịu khi phải sống nhờ trợ cấp.

Trợ cấp liên tục của Nhà Nước không thể là giải pháp giảm nghèo vì giải pháp đó chỉ tiếp tục gián hâm thiến hạ trong vòng tay của Nhà Nước vú em bất tài. Nhà Nước có thể giúp cho mọi người có cơ hội đồng đều, không có cảnh cá bể bị cá lón nuốt, nhưng tự lực cánh sinh, tự túc tự cường phải là mấu chốt của vấn đề. Và cái khả năng tự lực đó túy thuộc phần lớn vào các yếu tố chính đã nêu trên: giáo dục, gia đình và việc làm. Vai trò của Nhà Nước là ban hành các chính sách giúp nền giáo dục trở nên hữu hiệu hơn, giúp cùng cố những giá trị gia đình và vai trò của gia đình trong việc giáo dục con em, và giúp vực lại kinh tế, tạo công ăn việc làm cho mọi người. Đó là những giải pháp mà TT Obama cần chú tâm vào.

Đã đến lúc người Mỹ nên học cách thoát cảnh nghèo của dân ty nạn ta thay vì trồng cây vào hết trợ cấp này đến trợ cấp khác, tức là đòi tài sản chia lợi tức, lấy tiền "người giàu" chia lại cho "người nghèo" nhân danh công bằng xã hội. Cái chủ nghĩa chủ trương tái phân chia lợi tức đã cáo chung từ hơn 20 năm rồi. (12-01-14)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Hiện Tượng Obama

17/12/2013

TT Obama súp phụ về tài thề non hẹn biển, hứa trắng vẽ bánh...

Đúng ra, nói "hiện tượng Obama" có phần thất kinh đối với vị quốc trưởng của Hiệp Chủng Quốc, nhưng ở đây cần hiểu là kẻ viết này tuyệt đối không có ý đó, mà chỉ muốn nhấn mạnh đến TT Obama như một "hiện tượng" thật đặc biệt của chính trị Mỹ, và chỉ có ở Mỹ mới có hiện tượng này.

TT Obama, dù thích hay ghét, sẽ đi vào lịch sử Mỹ với những dấu ấn đặc biệt nhất, chứ không phải như là một chủ thích bén lè những trang sử Mỹ. Chẳng những ông là tổng thống da đen đầu tiên và là người đã thay đổi hoàn toàn chế độ y tế Mỹ tác động lên cả trăm triệu dân Mỹ trong hiện tại cũng như vài thế hệ nữa, mà còn là một biểu tượng của chế độ dân chủ Mỹ, với tất cả những cái hay và cái dở của nó.

Lịch sử sẽ mất rất nhiều bút giấy nghiên cứu về sự thành công của TT Obama, một sự thành công thật khó hiểu và khó tin. Chẳng những ông phải vượt qua hàng rào cách mâu thuật kiên cố, mà ông còn phải hạ cả hai guồng máy chính trị vĩ đại của cả hai đảng Dân Chủ rồi Cộng Hòa với hai ứng viên hết sức uy tín, có khả năng và kinh nghiệm, và hậu thuẫn mạnh mẽ. Một người là cựu đệ nhất phu nhân được sự hậu thuẫn mạnh mẽ của ông chồng, một trong những tổng thống

được ái mộ nhất, và một là một thương nghị sĩ kỳ cựu, một người hùng quân sự và một chính khách có tiếng nói rất lớn trong chính trường từ hơn ba chục năm qua. Và ông Obama phải vượt qua những ngọn núi đó với kinh nghiệm của tờ giấy trắng, khả năng của một anh tổ chức cộng đồng, không có một xu dinh tú, xuất thân từ một gia đình không có gì đáng hán diện, có cái tên không có gì là... Mỹ, với cái tên đậm mà dân Mỹ nghe đến là phát run sau vụ 9/11.

Người ta chỉ có thể giải thích sự thành công qua việc TT Obama là thiên tài rất "thinh mũi" trên phương diện chính trị, đã "ngửi" thấy rõ tâm lý quần chúng Mỹ, và đã đánh đúng tâm lý đại chúng đó, đáp ứng đúng nguyện vọng của họ, gai đúng chỗ ngứa của họ.

Dân Mỹ là dân nổi tiếng thiếu kiên nhẫn. Họ hoan hô sự thành công rất hăng hái, nhưng sẽ mau chóng quay lưng lại ngay khi thấy thất bại. Chiếc áo đang mặc bị rách một chút hay có vết bẩn, vứt ngay, không có gì luyến tiếc, không chút tình cảm, on nghĩ gì hết. Tỷ lệ hậu thuẫn của TT Bush sau vụ 9/11 leo lên đến mức vỡ tiền khoáng hậu, tới xấp xỉ 90%, nhưng bảy năm sau, dân Mỹ nghe đến tên Bush là phải rùng mình, muốn thay đổi đáng cầm quyền.

Khi tranh cử, ứng viên Obama công kích "mô thức Washington" là mô thức chính trị lươn lẹo cỏ diển, mánh mung, đặt quyền lợi cá nhân và phe đảng lên trên quyền lợi tổ quốc, các chính khách bè mặt nột mặt đảng, trong hậu trường, tu nâm tu bầy đối chác, trả giá theo dõi hỏi của các nhóm ảnh hưởng lobby groups. Đã vậy, nhìn qua hai ứng viên chính của cả hai đảng, dân Mỹ thấy những tên tuổi lớn thật, nhưng dù sao thì cũng vẫn là những chính khách quá quen thuộc, không có gì mới lạ, không có gì khiến cho họ cảm thấy hờ hởi, hăng say hơn, hay tin tưởng vào tương lai hơn. Họ muốn một cái gì mới lạ, hoàn toàn khác với mẫu chính khách cỏ diển Vũ Như Cẩn. Họ muốn thay đổi kiểu chính trị già.

Đó là lý do cơ bản đưa TNS Obama đến thành công.

Một lý do hết sức quan trọng là màu da của ứng viên Obama. Một nghịch lý vĩ đại trong việc ông Obama đắc cử tổng thống là trong khi ông tranh cử với tư cách một công dân Mỹ, nhấn mạnh bà mẹ trắng, và nhắc đi nhắc lại chuyện ông được bà ngoại trắng nuôi, khẳng định không ra với tư cách một người da đen, thì dân Mỹ lại bầu cho ông phần lớn vì cái nứa da đen của ông. Đại đa số dân da trắng Mỹ đã mang nặng mặc cảm với thế giới và với dân da màu là nước Mỹ đã đổi xứt tàn nhẫn với dân nô lệ da đen trước đây trong khi cho đến bây giờ vẫn đầy chứng tích kỳ thị. Họ cho rằng cách rõ ràng nhất để chứng minh họ không kỳ thị là bầu cho một chính khách da đen làm tổng thống. Họ cũng hy vọng việc bầu này sẽ chấm dứt mọi tàn dư của nạn kỳ thị, và nước Mỹ cuối cùng sẽ được đại đoàn kết như ứng viên Obama đã hứa.

Nhưng lý do hết sức then chốt vẫn là khả năng cá nhân của ông ứng viên mới toanh này.

Chẳng những ông xuất sắc hơn người trong vấn đề lượng giá tâm lý và nhu cầu quần chúng, ông còn là một chính khách với tài ăn nói ít người sánh kịp. Từ cách dùng chữ đến cách diễn đạt, nói nhanh chậm, nhỏ lớn, dùng danh từ mỹ miều mà tai hay danh từ dao to búa lớn tạo ấn tượng,... TT Obama là một bậc thầy. Ông cũng là sư phụ về tài thề non hẹn biển, hứa trắng vẽ bánh. Bất kể tính hào huyền lô liễu của những lời ứng viên Obama hứa, cả triệu người Mỹ đã nhảm mắt tin để bầu cho ông. Mà cũng phải nói ngay, không bầu cho ông ta vì những lời hứa ngọt ngào thì cũng chẳng còn lý do nào để bầu cho ông nữa. Không thể nói bầu cho ông Obama vì kinh nghiệm hay khả năng vì thực tế ông là tờ giấy trắng. Cũng chẳng thể thú nhận đã bầu cho ông Obama vì mặc cảm kỳ thị. Chỉ còn cách bám víu và nhảm mắt tin vào những lời hứa hẹn.

Đó là chuyện bầu bán và đắc cử của TT Obama.

Năm năm sau, ta đã có một chút gì cụ thể để bàn về khả năng và con người thật của Barack Obama. Cột báo này đã bàn quá nhiều về những thành quả yếu kém của TT Obama, chỉ cần tóm gọn lại vài điểm chính.

- Đối nội nói chung, bất chấp những lời hứa ôn hòa, đã thi hành chính sách cấp tiến cực đoan nhất; 5 năm sau khi nhậm chức vẫn chưa vực kinh tế lên lại cũng như vẫn trực diện tỷ lệ thất nghiệp cao nhất từ hơn 30 năm kể từ thời TT Carter.

- Đối ngoại, nước Mỹ không chiếm lại được cảm tình của khối Ả Rập Hồi Giáo; không làm gì được với Iran, Bắc Hàn, Venezuela, Syria, chỉ thành công "lãnh đạo sau lưng" Pháp và Anh để hạ được Khaddafi của Libya; tăng hiềm khích với Nga và Trung Cộng; mất hậu thuẫn của các đồng minh Tây Âu, Úc, và Nhật; chấm dứt hai cuộc chiến Iraq và Afghanistan theo mô thức Việt Nam tức là tháo chạy bỏ mặc hai xứ này đối đầu với cuộc nội chiến dai dẳng.

- Cuộc chiến chống khủng bố được ổn định. Sự thành công này có được chính nhờ vào việc tiếp tục thi hành những biện pháp do TT Bush đã phát động mặc dù trong khi tranh cử ứng viên Obama đã lớn tiếng đà kích tính cao bồi của Bush. Trại tù Guantanamo vẫn còn đó, chưa một tên khủng bố nào được đưa ra tòa lãnh án gì hết; các phi vụ không người lái lùng giết khủng bố không chấm dứt mà còn tăng cường đó; các vụ theo dõi qua điện thoại, internet, v.v... gia tăng gấp cả chục lần, từ theo dõi tình nghi khủng bố lan qua theo dõi đối lập Tea Party, theo dõi nhà báo, theo dõi cá dân Mỹ, rồi cả chính quyền đồng minh luôn.

- Thành quả đế dời Obamacare đã trở thành bài học mẫu về thảm họa của chính sách Nhà Nước bao đồng cũng như về khả năng của guồng máy thu lợi.

Trong phạm vi bài này, chúng ta sẽ không bàn lại những thất bại đó nữa, mà nhận định về con người của TT Obama.

Năm 2008, dân Mỹ quá chán chường các chính khách cổ điển, mảnh mung thù đoạn, hứa nhăng hẹn cuội, phe đảng, do đó đã bỏ các chính khách tên tuổi, kinh nghiệm như Hillary Clinton rồi John McCain để đổi phiếu cho ứng viên Obama, một mẫu chính trị gia mới mà "chúng ta có thể đặt hy vọng vào". Một người mới, một kỷ nguyên mới.

Nhưng 5 năm qua đã phơi bày ra hình ảnh một tổng thống... không có gì khác lạ, vẫn những chiêu thức cổ điển, mà lại có phần tệ hơn nhiều.

TT Obama là người duy nhất đã long trọng lấy đại đoàn kết toàn dân là chủ trương quan trọng nhất, nhưng lại mau mắn trở thành tổng thống tạo phản hóa lớn nhất lịch sử Mỹ.

Ứng viên Obama hứa sẽ cấm các nhóm ánh hưởng lobbyist bén mảng đến Tòa Bạch Ốc. Bây giờ, nội các và ban tham mưu của ông có nhiều chuyên gia lobbyist hơn tất cả các chính quyền trước, Cộng Hòa hay Dân Chủ.

Câu chuyện Obamacare được thông qua quốc hội cũng đã trở thành bài học mẫu cho những mảnh mung chính trị, từ trả giá đỗi chác trong hậu trường đến lươn lẹo thủ tục quốc hội, rồi đến vận vẹo Hiến Pháp, từ thất hứa đến diễn giải chơi chữ lồng vòng. Tất cả đều là những thứ ứng viên Obama chỉ trích thậm tệ khi tranh cử, nhưng sau khi đắc cử lại áp dụng mạnh bạo hơn ai hết.

Tất cả chính khách đảng nào cũng vậy, nước nào cũng thế, đều hứa cuội như nhau. TT Obama có làm vậy cũng không khác gì. Cũng vẫn chỉ là hình ảnh của một chính khách cổ điển chẳng có vẻ gì là "người mới", mang lại "hy vọng mới".

Công bằng mà nói, rất nhiều điều thất hứa không thực hiện được vì đủ loại lý do, và thiên hạ cũng dễ thông cảm. Lời hứa phục hồi kinh tế mau chóng không thực hiện được vì có cả triệu yếu tố khách quan mà một tổng thống cho dù uy quyền đến đâu cũng không khắc phục hay kiểm soát hết được. Chuyện thất hứa này phần nào thông cảm được, cho dù TT Obama đã huyền hoang tạo cho thiên hạ cảm tưởng minh chính là Đặng Tiên Tri toàn năng có phép màu hơn người, hạ được cá thùy triều. Có thể những tin đồn của ông thật sự tin, nhưng kẻ viết này chưa bao giờ tin ông có bùa phép gì.

Nhưng thất hứa vì hứa quá trớn, không có cách nào thực hiện được may ra có thể không cảm được, chứ nói lão tráng trộn thì khó mà hiểu và chấp nhận được. Vậy mà TT Obama đã hơn một lần nói láo thật lòi lêu, bất chấp chuyện bất cứ câu nói nào của ông cũng đều được thu hình, thu thanh, ghi nhận qua không biết bao nhiêu phương tiện tân tiến nhất. Phạm vi bài này không thể cho phép điểm lại tất cả những lời nói láo của TT Obama, hay những lời nói láo của các phụ tá mà ông cho phép. Chỉ xin đơn cử vài thí dụ mới đây, rất cụ thể.

Trong vụ Syria, cách đây hơn một năm, ông long trọng cảnh cáo việc Syria sử dụng vũ khí hóa học giết người tật thả là không thể chấp nhận được: ông vạch ra lằn ranh đỏ mà nếu Syria vượt qua, sẽ phải chịu hậu quả. Vài tháng trước đây, khi Syria vượt lằn ranh đó đó, thi TT Obama khẳng định "tôi không phải là người vạch lằn ranh đỏ". Cho đến khi báo chí phát thanh lại nguyên văn câu nói trước đây của ông thi ông mới... im, chứ không xin lỗi.

Rồi đến vụ bảo hiểm Obamacare, ông đã tuyên bố "ai thích bảo hiểm của mình đều có thể giữ". Sau khi cả triệu người bị mất bảo hiểm, thi ông sửa lại "tôi đã nói ai thích bảo hiểm cũ thì vẫn giữ được nếu bảo hiểm đó không thay đổi". Cái đoạn chót, "nếu bảo hiểm đó không thay đổi" ông không hề nói đến trước đây. Làm sao không thay đổi khi Obamacare thay đổi toàn bộ hệ thống y tế Mỹ? Báo Wall Street Journal mới đây đã loan tin TT Obama và toàn thể ban tham mưu ngay từ đầu đã biết sẽ có thay đổi quy mô và cả triệu người sẽ mất bảo hiểm, nhưng quyết đấu nhẹm chuyện này và nói láo, vì sợ nói thật là cả triệu người sẽ mất bảo hiểm sẽ tạo ra chống đối Obamacare ngay từ đầu khiến cho luật này không qua lọt quốc hội được.

Rồi một chuyện mới xảy ra, tuy chỉ là chuyện nhỏ, nhưng mang ý nghĩa tiêu biểu.

TT Obama có một ông chú hay bác gì đó, anh hay em ruột của bố TT Obama. Cuối năm 2011, ông lái xe say rượu, bị bắt. Và người ta khám phá ra ông này ở lâu, đã có trát truy xuất từ năm năm trước. Cảnh sát tiến hành thủ tục trực xuất. Ông này bèn lớn tiếng hăm doạ tôi là chú (tạm gọi là chú) của TT Obama, đã từng nuôi Obama trong nhà khi Obama còn đi học đại học. Cảnh sát nghe cũng rét, hỏi lại Tòa Bạch Ốc. Phát ngôn viên Tòa Bạch Ốc khẳng định TT Obama chưa bao giờ gặp hay nói chuyện với ông chú này, chưa hề sống chung một ngày. Trong hai người, phải có một người nói lão. Thiên hạ phản văn không biết nên tin tổng thống hay tin anh say xỉn thất nghiệp, ở lâu? Dĩ nhiên phải tin tổng thống chứ. Ông chú này bị đưa ra tòa làm thủ tục trực xuất.

Nhưng thủ tục này, lạ lùng thay, cứ bị trì hoãn vì đủ lý do, kéo dài đến hơn hai năm sau mới xong, và cuối cùng, cách đây vài tuần, quan tòa quyết định cho anh ta ở lại hợp pháp, vì lý do... ở lâu lâu quá rồi. Phạm tội lâu quá rồi thành... hết tội. Một lý do thật mới lạ trong tư pháp Mỹ. Không biết có "bàn tay vô hình" nào xá vó hay không.

Anh này vừa được tha lại huyềnh hoang xác nhận ngay là đã từng nuôi TT Obama. Báo chí hỏi lại Tòa Bạch Ốc, và lần này ông phát ngôn viên cho biết TT Obama xác nhận, đúng sinh viên Obama đã có sống chung một thời gian với ông chú này tại Boston. Lời giải thích của ông phát ngôn viên: hồi đó, chúng tôi chỉ tìm tài liệu và đọc hồi ký của TT Obama, không thấy ghi gì về ông chú này, nên nghĩ là TT Obama không biết ông chú này. Một lời giải thích nói dối quanh ngó ngắn chẳng lừa được ai. Ta nên nhớ là phát ngôn viên Tòa Bạch Ốc là người mỗi ngày đều họp với tổng thống để chuẩn bị cho việc trả lời họp báo mỗi ngày. Sự thật là tổng thống nói lão trong khi anh thất nghiệp say xỉn, ở lâu mới là người nói thật. Ông tổng thống nói lão vì khi đó đang là mùa tranh cử, có những sự thật cần phải dấu.

Và còn biết bao nhiêu điều nói lão khác như TT Obama khẳng định chỉ biết sơ sơ không liên hệ gì nhiều với mục sư quá khích Jeremiah Wright, để rồi người ta khám phá ra mục sư này chủ trì hôn lễ của Obama và rứa tội cho hai cô con gái luôn. TT Obama cũng chối không thán thiết gì với tên khủng bố Bill Ayers để rồi bị lôi ra là ông đã phát động cuộc tranh cử thượng nghị sĩ Illinois tại nhà ông Ayers này. TT Obama cũng chối không quen biết gì nhiều với tài phiệt Tony Rezko, đến khi lôi ra vụ tay Rezko bán một miếng đất cho TT Obama với giá tượng trưng, một hình thức đầm mông không hon không kém.

Nhà báo Liz Peek của The Fiscal Times nhận định TT Obama còn tệ hơn TT Carter nhiều: cả hai đều dở như nhau, nhưng ít ra TT Carter không biết nói lão.

Chẳng trách hiện nay, lần đầu tiên, đa số dân Mỹ đã coi TT Obama không còn đáng tin cậy nữa. (15-12-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email:
Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

GHI CHÚ:

Trả lời Obamacare: Sau bài báo tuần trước, một độc giả có hỏi vấn đề bệnh nhân bệnh nặng như ung thư đang được chữa trị sẽ bị ảnh hưởng thế nào. Nếu hãng bảo hiểm thông báo hủy bỏ chương trình bảo hiểm đang có kể từ đầu tháng Giêng tới, người bệnh có quyền tiếp tục mua lại bảo hiểm của hãng đó, nhưng với giá mới và điều kiện mới, hoặc cũng có thể đi tìm mua bảo hiểm khác bằng cách tự mình đi tìm, hay qua các trung tâm phối hợp exchanges. Theo luật mới, không có hãng bảo hiểm nào có quyền từ chối bán bảo hiểm cho người đó. Nhưng không có gì bảo đảm người bệnh sẽ được tiếp tục chữa trị như trước, có thể phải đổi bác sĩ, đổi nhà thương và đổi thuốc.

Xin giới thiệu một trang mạng có thể trả lời rất nhiều câu hỏi về Obamacare cho quý độc giả:
<http://apps.washingtonpost.com/g/page/politics/all-your-obamacare-questions-answered/564/>

Obamacare: Nhìn Đuờng Xa

10/12/2013

...Các trường bây giờ có hai lựa chọn, một là tính bảo phi rất cao, hai là hủy bỏ bảo hiểm cho sinh viên...

Obamacare đang gặp khủng hoảng nặng, nhưng TT Obama và những người ủng hộ ông đều khẳng định rồi sẽ vượt qua được mọi lùng cung. Vạn sự

khởi đầu nan. Ta cần kiên nhẫn điều chỉnh rồi cũng sẽ xong. Obamacare là liều thuốc tốt và cần thiết để chữa căn bệnh nan y của y tế Mỹ.

Câu chuyện thường tình là bác sĩ chẩn bệnh giỏi và đúng, nhưng nhiều khi lại cho thuốc sai, khiến con bệnh từ bị thương đến chết. Bác sĩ Obama đã chẩn bệnh đúng vì cái bệnh chi phí y tế quá đắt trong khi cả chục triệu người không có bảo hiểm của Mỹ cá thể giới đã nhìn thấy từ lâu rồi. Nhưng rồi bác sĩ Obama cho thuốc hinh như không đúng. Con bệnh đang yếu đuối, uống thuốc vào, lên cơn đau quặn, và có nhiều triển vọng bệnh lan ra khắp người. Khi đó, sống hay chết, chưa ai biết được.

Những chuyện lùng cung ta đang thấy tuy có tính nhất thời, nhưng đã hé lộ ra những vấn đề nghiêm trọng nhất nước Mỹ sẽ trực diện trong những tháng năm tới.

TRỰC TRÁC ĐIỆN TOÁN?

TT Obama khẳng định những trục trặc kỹ thuật trên trang mạng của các trung tâm phối hợp –exchanges- là những vấp váp nhỏ, nhất thời mà các chuyên gia điện toán đang điều chỉnh, không có gì quan trọng. Thật ra, không phải vậy.

Những khó khăn "kỹ thuật" cho đến nay chỉ liên quan đến phần ghi danh mua bảo hiểm. Theo ông Henry Chao, người phụ trách chương trình điện toán của Obamacare, 40% chương trình chưa được viết xong, trong đó có chương trình về sổ sách kê toán, tính tiền trợ cấp, tiền bồi hoàn,... Tức là chưa ai bảo đảm được trong tương lai đúng số tiền sẽ được trả cho đúng người qua đúng hãng bảo hiểm.

CNN loan tin trường hợp của bà Jessica Sandford, đã viết thư cảm ơn TT Obama sau khi bà đã lên trang mạng của tiểu bang Washington mua được bảo hiểm tốt, rẻ, mà lại còn được trợ cấp nữa. TT Obama đã đâu đọc diễn văn cũng khoe bà Sandford là hình ảnh của sự thành công của Obamacare.

TT Obama đã khoe hơi sớm. Sau khi lên báo, lên truyền hình nhờ được TT Obama giới thiệu, bà Sandford nhận được thông báo là trung tâm điều hợp "tính nhầm" số tiền bảo phí của bà, vì vậy bà sẽ phải đóng bảo phí cao hơn số tiền đã được thông báo. Không phải một lần, mà bà đã nhận được liên tục ba lần thông báo, tức là bà bị tăng giá ba lần. Chưa hết. Sau đó, bà nhận được thông báo nữa là bà sẽ không được trợ cấp gì hết vì một điều kiện nào đó trong luật. Bà Sandford cho biết sau ba lần tăng giá và sau khi mất trợ cấp, bà đã không còn bảo hiểm nữa. Bảo phí đã tăng quá cao, và vì không còn trợ cấp, bà không đủ tiền mua bảo hiểm nữa. Bây giờ bà chưa biết phải làm gì, có thể sẽ phải đóng phạt thay vì mua bảo hiểm. TT Obama đã ngưng không quảng bá trường hợp bà Sandford nữa.

Một "khám phá" mới. Một số nhà thương lớn ở New York đã từ chối không nhận một số chương trình bảo hiểm được bán qua hệ thống phối hợp của tiểu bang New York vì những nhà thương này không hề tham gia vào chương trình "exchange" của Nhà Nước. Cái exchange đó ghi nhầm! Bệnh viện Memorial Sloan-Kettering Cancer Center, bệnh viện trị ung thư uy tín và lớn nhất thế giới đã giải thích những hãng bảo hiểm do exchange giới thiệu đều là hàng "dởm" không hội đủ điều kiện kinh nghiệm, uy tín và tài chính của bệnh viện đặt ra. Có nghĩa là mọi người ghi danh qua exchange cần phải kiểm chứng lại xem bác sĩ, nhà thương, và hãng bảo hiểm, tất cả sẽ nhận minh hay không trước khi trả tiền mua bảo hiểm qua exchange.

Sự thật, các hệ thống tính sai trật tung tung, dù thử, không phải chỉ là vấn đề viết sai công thức tính bảo phí, tiền trợ cấp, hay ghi nhầm nhà thương, bác sĩ... mà ngay trong 3.000 trang luật Obamacare và hơn 10.000 trang phụ định, do cả trăm người tham gia viết dưới áp lực của hàng mấy chục nhóm ánh hưởng –lobby groups, đã dày rầy điều luật tương phản lẫn nhau, tuân theo điều này thi nghịch lại điều kia.

Đưa đến hệ quả là dù TT Obama long trọng cam kết –lại một cam kết nữa- là hệ thống điện toán sẽ được chỉnh sửa hoàn hảo cuối tháng 11 này, các chuyên gia cho rằng những rắc rối đi xa hơn vẫn đề máy móc rất nhiều, và giờ này, không ai tiên đoán được khi nào luật Obamacare mới ổn định. Sáu tháng, một năm? Hay hơn nữa?

THAY ĐỔI TOÀN DIỆN NỀN Y TẾ MỸ

Điều đầu tiên thiên hạ sẽ thấy là cái tó Obamacare không chỉ giới hạn ở chuyên cung cấp bảo hiểm cho những người trước đây không có bảo hiểm. Nó sẽ thay đổi toàn diện ngành bảo hiểm y tế cũng như ngành cung cấp dịch vụ y tế của Mỹ.

Như cột báo này đã viết nhiều lần, giới trẻ, đặc biệt là giới sinh viên đại học, ủng hộ Obama mạnh nhất, sẽ lãnh đủ hậu quả của Obamacare. Trước đây, hầu hết các trường đại học đều cung cấp bảo hiểm cho sinh viên với giá rất rẻ, nhưng cũng chỉ bảo hiểm tối thiểu, rất sơ sài vì sinh viên phần lớn khỏe mạnh, ít bệnh. Nhưng với luật Obamacare, các chương trình bảo hiểm tối thiểu này không hợp

pháp nữa, các trường phải cung cấp bảo hiểm đầy đủ, để san sẻ chi phí rất cao của các hãng bảo hiểm. Các trường bây giờ có hai lựa chọn, một là tính bảo phí rất cao, hai là hủy bỏ bảo hiểm cho sinh viên.

Tại Bowie State University của Maryland, các sinh viên trước đây đóng bảo phí một nửa năm (semester) 100 đô, bây giờ phải đóng 1.800 đô, tăng gấp 18 lần.

Trường Bethany College tại Kansas trước đây cấp bảo hiểm với giá 445 đô một nửa năm, và sinh viên phải trả 10.000 đô tối đa tiền túi, out-of-pocket. Bây giờ họ phải đóng bảo phí 2.000 đô trong khi tiền túi tối đa phải trả là 100.000 đô, gấp 10 lần. Sau khi trừ xét vấn đề, trường Bethany quyết định bỏ bảo hiểm sinh viên.

Hàng loạt đại học khác cũng đã chọn giải pháp này, để sinh viên tự lo di kiêm mua bảo hiểm cho mình, với giá cao, hay chạy về xin vào bảo hiểm của bố mẹ, dĩ nhiên khiếu bảo hiểm của bố mẹ sẽ đắt hơn nhiều.

Thăm dò của đại học Harvard cho thấy chỉ có 22% giới sinh viên có ý định mua bảo hiểm sức khỏe, 57% chống Obamacare.

Đáng kinh ngạc hơn nữa là 52% giới trẻ trong khoảng 18-25 tuổi muốn... bái nhiệm (recall) TT Obama cho dù đó là lực lượng nông cốt của TT Obama qua hai kỳ bầu cử.

Theo các chuyên gia, đợt hủy bảo hiểm bây giờ chỉ là đợt đầu, liên quan đến bảo hiểm cá nhân. Qua mùa thu năm tới (10/2014), đợt hủy bảo hiểm sẽ trầm trọng hơn nhiều vì sẽ liên quan đến bảo hiểm tập thể các công ty cung cấp cho nhân viên. Ta còn nhớ TT Obama trước đây đã già hạn tới 2015 mới bắt buộc các công ty phải cung cấp bảo hiểm tập thể cho nhân viên. Từ 50 đến 100 triệu người sẽ là nạn nhân. Không bệnh hoạn gì mà phải đổi bảo hiểm, bác sĩ, nhà thương đã phiền, nếu bệnh nặng đang chữa trị thì trở thành một mối nguy lớn.

Nói chung, tiền bảo hiểm, bác sĩ, nhà thương, thuốc men, tiền trả trước deductible, tiền trả góp co-payment, và tiền túi out-of-pocket, tất cả sẽ đồng loạt leo thang trong những năm tháng tới. Ngay cả những người lành Medicare và Medicaid cũng sẽ không thoát vì ngân sách hai quỹ này ngày một nhão đi trong khi số người được trợ cấp sẽ tăng mạnh. Các chuyên gia ước tính hai phần ba khối 30 triệu người mới được bảo hiểm sẽ tham gia vào Medicare hay Medicaid. Một cái bánh ngày một nhão đi trong khi số người ăn ngày càng đông, kết quả như thế nào, không cần bàn thêm.

Tình trạng đợi dài ngày để lấy hẹn bác sĩ, nhà thương sẽ ngày càng trầm trọng, đã dài ngày sẽ ngày càng dài thêm. Về lâu về dài, y tế Mỹ sẽ không còn phẩm chất hàng đầu và sẽ hết đóng vai trò tiên phong, tuy sẽ vẫn đứng cao, nhưng ngang hàng với Canada, kèm theo tất cả những vấn đề của Canadacare, đại khái kiểu muốn thay xương chậu, phải uống thuốc giảm đau, đi cà nhắc cá nấm trời trong khi chờ đợi đi mổ. Muốn soi ruột, không phải ngày mai là có hẹn, mà phải chờ vài tháng, lâu hơn nếu là khách hàng của Medicare hay Medicaid, chờ lâu quá, trở thành ung thư ruột thì đó là... số xui.

Nói trắng ra, với Obamacare, trả tiền đắt hơn cho một món hàng xấu hơn.

Giới trung lưu gọi là "cao", không được Nhà Nước tài trợ tiền mua bảo hiểm sẽ thấy chí phí bảo hiểm và chữa trị chiếm một phần lớn lợi tức gia đình. Tất cả các chi tiêu gia đình sẽ bị ảnh hưởng, phải ở nhà nhão hơn, đi xe cũ hơn, đi chợ bót đi, dù hý xét lại, dù lịch dẹp qua, ... Đây là khối đại da số dân Mỹ.

Việc thắt lưng buộc bụng này sẽ có hậu quả xã hội lâu dài như thế nào, thật khó đoán. Bây giờ những khó khăn kinh tế, chưa thoát qua, lại còn bị trầm trọng hoá bởi Obamacare, sẽ đưa xã hội Mỹ về đâu? Bảo động nhiều hơn, trộm cướp nhiều hơn, điên khùng nhiều hơn? Biết đâu Obamacare bắt buộc mọi người phải có bảo hiểm bệnh thần kinh và chống bạo lực gia đình là chuyện đúng? TT Obama đã tiên đoán sẽ có những vấn nạn này trong tương lai qua những cái cách của ông?

VAI TRÒ CỦA NHÀ NƯỚC

Chế độ tư bản có nhiều điều tốt, nhưng không hoàn hảo. Trái lại, nếu thà lỏng sẽ đưa đến tình trạng cá lớn nuốt cá bé. Do đó rất cần Nhà Nước làm cảnh sát. Chẳng những vậy, trước suy trầm kinh tế, chỉ có Nhà Nước mới có phương tiện tung tiền vào kinh tế, tạo công ăn việc làm qua đủ loại dự án, cũng như có tiền để trợ giúp những người đang gặp khó khăn. Đó là lý luận của khối cấp tiến.

Lý luận này trên căn bản không sai. Nhưng làm sao giải thích sự xung đột của các chế độ cộng sản, là nơi mà vai trò của Nhà Nước bao trùm cả vũ trụ? Làm sao giải thích những khó khăn của Âu Châu khi Nhà Nước là vũ ụm chăm sóc cho dân từ ngày lọt lòng mẹ đến ngày về

với ông bà? Lời giải thích đơn giản nhất: công chức vẫn là công chức, làm cho qua ngày, khó có sự hăng say, dấn thân, hay sáng tạo để làm cho guồng máy Nhà Nước chạy tốt. Động cơ thúc đẩy không có. Làm tốt hay làm dở, không có gì khác biệt, chẳng có thưởng cũng không có phạt. Công chức hay tư chức, không ai ưu ái hơn ai, không ai dốt hơn ai, chỉ là vấn đề động cơ. Con người vẫn là con người, có động cơ thi hăng say hơn, không động cơ thúc đẩy thì lẽ phê cho qua ngày. Đã vậy, tiền bạc của công lại không bao giờ là vấn đề. Nhà Nước vung tay xài tiền như không có ngày mai. Cho đến khi cả nước vỡ nợ.

TT Obama là người tin tưởng tuyệt đối vào vai trò vú em của Nhà Nước. Ông tin là Nhà Nước Obama sẽ không vấp phải những khó khăn trên vì có sự lãnh đạo tuyệt vời của ông, vì ông biết cách kích động sự hăng say, khát năng, và óc sáng tạo của công chức, nhờ tài ăn nói cũng như nhờ vào khả năng tổ chức guồng máy hành chánh của ông.

Kết quả, những trục trặc "kỹ thuật" của Obamacare trong thời gian qua đã phơi bày ra ánh sáng tinh thiếu khát năng lộ liễu của guồng máy hành chánh Obama. Hàng triệu người bức minh sẽ xét lại luận cứ của TT Obama, đặt lại vấn đề khát năng của guồng máy thư lại quy mô. Không dễ gì tạo lại niềm tin cho họ. Từ đó, ta có thể nhìn thấy những khó khăn lớn trong tương lai cho khuynh hướng cấp tiến vi khó mà thiên hạ có thể tiếp tục trông cậy vào khát năng của Nhà Nước bao đồng. Mọi người sẽ nhớ lại câu nói của TT Reagan: "chính quyền không phải là giải pháp cho các vấn đề, chính quyền chính là vấn đề".

UY TÍN VÀ QUYỀN HẠN CỦA TT OBAMA

Một khía cạnh quan trọng khác với hệ quả lâu dài là quyết định mới nhất của TT Obama, cho phép các hãng bảo hiểm không tuân thủ luật Obamacare sẽ mở màn cho một cuộc duyệt xét lại toàn bộ quyền hạn của Hành Pháp trong cấu trúc tam quyền phân lập Mỹ. Trong khi khói bão thù đối lập òn ào tố giác, thi khói Dân Chủ cũng phải dè dặt đặt vấn đề không biết TT Obama có quyền lấy quyết định muốn thi hành luật thi hành, không thi miễn hay không?

Còn nữa. Trung tâm phối hợp –exchange- của Cali, Covered California, xác nhận sẽ không thi hành quyết định của TT Obama cho phép các hãng bảo hiểm không phải tuân thủ các điều khoản của Obamacare, tức là Cali vẫn bắt buộc các hãng bảo hiểm phải sửa đổi, tức là hơn một triệu người bị hủy bảo hiểm sẽ phải mua bảo hiểm mới. Quyết định của tổng thống coi như pha. Cho tới bây giờ, ít nhất 12 tiểu bang lớn đã không chấp hành, các tiểu bang còn lại thì đang thảo luận. Thiên hạ tranh cãi về quyền hạn của TT Obama khi ra quyết định mới, bây giờ phải coi lại quyền hạn của tiểu bang khi không thi hành quyết định của tổng thống. Hiến Pháp Mỹ bây giờ chao đảo, ai muốn hiểu thế nào thì hiểu.

Đi xa hơn, Obamacare đã tạo ra nhiều vấn đề khác. Trường đại học công giáo Notre Dame của Indiana và nhiều giáo phận đã thưa Obamacare ra tòa vì điều khoản bắt bảo hiểm phải trả tiền mua thuốc ngừa thai, nghĩa là tất cả mọi người kể cả những người công giáo phải đóng bảo hiểm ngừa thai tức là tài trợ cho ngừa thai trong khi ngừa thai đi ngược lại rao giảng của Thiên Chúa Giáo, do đó vi phạm tự do tín ngưỡng, và nguyên tắc Nhà Nước không được can dự vào tín ngưỡng. Toà phán án Washington đã phán Obamacare vi phạm Hiến Pháp về điểm này. Nội vụ sẽ ra trước Tối Cao Pháp Viện.

Báo chí đã đặt nhận định đây là những khùng hoảng Hiến Pháp lớn nhất từ thời TT Nixon đến giờ. Mùa mai thay, lại xảy ra dưới thời một tổng thống đã từng làm phụ giáng vě luật Hiến Pháp.

Nhìn vào khùng hoảng Obamacare, hình ảnh một Đặng Tiên Tri toàn năng với giải pháp cho mọi vấn đề, một vị lãnh đạo đáng tin tưởng, một người với viễn kiến của thiên niên kỷ mới... đã biến mất, hay ít ra thì cũng bị phai mờ gần hết. Chỉ còn lại hình ảnh một anh tổ chức cộng đồng, lúng túng trước hết thất bại này đến khùng hoảng nọ.

Theo CNN, đa số dân Mỹ hiện nay cho rằng TT Obama không thành thật và không còn đáng tin tưởng (53%), không có khát năng (60%), không là một người lãnh đạo quả quyết (53%).

Một thăm dò của báo phe ta Washington Post mới đây cho thấy nếu có bầu tổng thống bây giờ, TĐ Romney sẽ thắng TT Obama với tỷ lệ 49%-45%.

Một số lớn dân Mỹ đang bức minh vi TT Obama đã không giữ lời hứa hẹn ai thích chương trình y tế của mình vẫn có thể giữ. Nhưng còn một thất hứa không kém quan trọng mà ít người để ý vì sự thất hứa đã được chôn dấu kỹ hơn. Đó là lời hứa sẽ không tăng một xu thuế nào, ngoại trừ giới đại gia. Sự thật, việc tăng giá bảo hiểm của đại đa số giới trung lưu chính là một hình thức đóng góp tài trợ cho Nhà Nước để trả tiền bảo hiểm cho những người khác. Không chịu trả bảo hiểm cao hơn thì đóng "tiền phạt" thay thế. Đó nếu không phải là một hình thức thuế thì là gì? "Tiền phạt" được Tối Cao Pháp Viện định nghĩa là "thuế", hiểu theo nghĩa đóng góp tiền cho Nhà Nước xài.

Thực tế Obamacare đã thay đổi toàn diện y tế Mỹ, ngắn hạn cũng như dài hạn, mà cũng thay đổi hoàn toàn suy nghĩ của dân Mỹ về giải pháp của TT Obama. Thám dò mới nhất của CBS cho thấy 93% dân Mỹ muốn thay đổi hay thu hồi Obamacare, so với 55%-60% trước đây. Tức là trong 100 người, bây giờ chỉ có 7 người muốn giữ luật như TT Obama đề ra. Ngay trong đảng Dân Chủ, 84% cũng muốn thay đổi hay thu hồi. Một chuyện chưa từng có trong lịch sử lập pháp Mỹ. (1-12-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email:
Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Bước Qua Năm Mới

07/01/2014

...bi quan nhất thi đổi lập Cộng Hoà vẫn đủ sức giữ thế đa số tại Hạ Viện...

Năm mới 2014 sẽ là một năm quan trọng trong chính trường Mỹ. Cuối năm sẽ có cuộc bầu "giữa mùa", bầu lại một phần ba thượng viện, hết cả hạ viện, hàng loạt thống đốc cũng như dân biểu, nghị sĩ, và vô số chức vụ cấp tiểu bang, từ cảnh sát trưởng đến quan tòa. Kết quả những cuộc bầu này sẽ cho biết cử tri Mỹ vẫn còn ủng hộ TT Obama và đảng Dân Chủ hay không, đến mức nào. Đi xa hơn nữa, kết quả bầu bán cũng sẽ là năm các ứng viên tổng thống của cả hai chính đảng sẽ bắt đầu lộ diện, thăm dò dư luận và mở màn vận động tranh cử nếu thấy có triển vọng.

Tuần trước, ta đã có dịp nhìn lại năm 2013 để thấy đó là một năm thật đáng quên đối với TT Obama vì quá nhiều khó khăn. Nhìn về phía trước, năm 2014 không có vẻ gì là sáng sủa hơn, chỉ vì nhiều khó khăn của năm qua vẫn còn đó, chưa giải quyết được, cộng thêm nhiều vấn đề khác. Năm cái gai lớn của năm qua vẫn còn nguyên đó, chờ quyết định cuối cùng:

- Vu anh Snowden xì tin NSA theo dõi cả thế giới: cuộc tranh luận bước qua ưu tư của chính quyền Obama là không biết anh này có những tin gì đã bán cho Nga, không biết NSA có kẽ hở nào, có bí mật nào Nga đã biết. Cũng không biết anh Snowden sẽ tung ra báo chí chuyện bí mật gì nữa trong năm mới. Bây giờ, đang có tranh luận mới về vụ này: nên án xá anh Snowden để anh trở về Mỹ, đổi lấy việc chấm dứt cung cấp tin mật cho Nga, hay không án xá vì chẳng ai biết anh này đã cung cấp những tin mật nguy hại đến mức nào cho Nga. Đúng là chuyện vớ vẩn vì chẳng thấy anh Snowden có ý định muốn xin được án xá và trở về Mỹ sống, hay ngưng xì tin bí mật.

- Vu sở thuế IRS: Nhà Nước hứa sẽ điều tra kỹ và cải tổ nếu thấy có sai lầm hay lạm dụng, nhưng cho đến nay, câu chuyện hình như đã bị "lãng quên", chẳng ai biết chuyện gì đang xảy ra, và truyền thông phe ta không cảm, cũng không đăng tin gì nữa.

- Vu Syria: TT Obama được Putin cứu thoát nạn và truyền thông giúp dẫu nhẹm luôn khút gân gà Syria nên chẳng ai biết chuyện gì đang xảy ra. Chỉ thấy vài tờ báo loan tin Syria đã không tuân theo lịch trình phả hủy vũ khí hóa học trước hạn 31/12/2013, trong khi TT Assad tiếp tục giết quân chống đối trước sự im lặng của cả thế giới. Chưa ai biết qua năm 2014, cuộc nội chiến sẽ ngã ngũ như thế nào và vấn đề vũ khí hóa học có được giải quyết hay không, và nếu không thì TT Obama sẽ làm gì? Không ai muốn bị kẹt vào thế tiến thoái lưỡng nan trước đây nữa nên tốt hơn hết là cả thế giới tiếp tục... quay mặt ngó lơ.

- Vu Nhà Nước đóng cửa tiệm: Hai bên Dân Chủ và Cộng Hoà đã thoả thuận được một dự luật ngân sách cho hai năm tới, và TT Obama đã vừa ký thành luật. Nhưng đó chỉ là cái khung ngân sách. Hàng ngàn chi tiết sẽ còn được tranh cãi và có thể lại đưa đến bế tắc và... Nhà Nước đóng cửa tiệm nữa.

- Vu Obamacare: Trên căn bản, những trục trặc kỹ thuật đã được giải quyết phần lớn, nhưng Obamacare sẽ trực diện những vấn đề lớn hơn nhiều trong năm mới. Ta sẽ bàn nhiều hơn dưới đây.

Năm 2014 là năm đầu tiên Obamacare được áp dụng trọn vẹn. Tuy TT Obama cho phép gia hạn việc áp dụng luật mới cho các bảo hiểm cá nhân và bảo hiểm tập thể, nhưng phần lớn thiên hạ sẽ có bảo hiểm mới, cũng như hầu hết các dịch vụ y tế cũng sẽ tuân thủ theo Obamacare, với hệ quả bắt buộc là giá cả y tế sẽ gia tăng trong năm mới này, tuy không tăng đều nhau, nhưng cũng đủ để gây bất mãn lớn trong khối cử tri trung lưu.

Nhiều người có tính vị tha, bênh vực Obamacare bằng câu nói "tôi suy nghĩ giản dị, chỉ thấy chúng ta hy sinh vài đồng để giúp cả chục triệu người có an toàn y tế là điều tốt, thế thôi". Một lý luận không sai lầm trên lý thuyết chung chung, nhưng cũng không đúng hẳn trên thực tế. Những người nói được câu nói này là những người tương đối khá giả, có ít nhiều tiền dư của thừa, có khả năng làm... mạnh thường quân. Không phải ai cũng vậy. Đối với đại đa số dân gọi là "trung lưu", dù tiền sống đến cuối tháng không phải vay đâu này, mượn đâu kia, là chuyện đáng mừng rồi. Bây giờ khi chi phí bảo hiểm tăng gấp đôi, và chi phí nhà thương, bác sĩ tăng không biết tới đâu, thi chuyện "hy sinh vài đồng" không còn là chuyện nói chơi nữa. Như đã trình bày nhiều lần, không ai chống lại chuyện cung cấp bảo hiểm và dịch vụ y tế cho những chục triệu người đang cần, nhưng với phương cách của Obamacare, cái giá phải trả quá lớn trong khi kết quả chẳng có gì bù đắp. Trái lại.

Cá triệu người đã mất bảo hiểm y tế cá nhân đang có và sẽ phải mua bảo hiểm mới đắt gấp đôi, gấp ba. Giá bảo phí (premium) tăng trong khi tiền trả trước (deductible) và tiền phải trả mỗi lần (co-pay) cũng tăng nhất loạt. Đắt gấp đôi, gấp ba không phải là "hy sinh vài đồng".

Cá triệu người sẽ không mua bảo hiểm mà chịu đóng thuế (phạt) cho Nhà Nước vì rẻ hơn. Trong khi Nhà Nước tăng thu nhập thuế phạt thì các hãng bảo hiểm sẽ mất thu nhập bảo phí, và bắt buộc phải bù đắp bằng cách lại giá tăng tất cả, từ bảo phí đến tiền đóng trước hay trả mỗi lần. Giá tăng kiểu này không phải là chuyện "hy sinh vài đồng".

Cá triệu người nữa sẽ mất bảo hiểm tập thể của công ty để phải mua bảo hiểm cá nhân đắt hơn nhiều. Không biết bao nhiêu người cũng sẽ bị sa thải, hay giảm cấp xuống nhân viên bán thời. Mất việc là mất nỗi cơm gia đình, không phải là chuyện "hy sinh vài đồng".

Đầu năm nay, ngoài Obamacare ra, TT Obama sẽ trực diện hai vấn đề cần phải giải quyết sớm nhất: hỗ trợ cấp thất nghiệp và thiết lập ngân sách liên bang.

T trợ cấp thất nghiệp từ ngày TT Obama nhậm chức đã được gia hạn liên tục chẳng ai nhớ rõ bao nhiêu lần khi TT Obama không giải quyết được nạn thất nghiệp. Cuối năm 2013, trợ cấp này lại hết hạn một lần nữa cho hơn một triệu người vẫn thất nghiệp. Dĩ nhiên là không có cách nào khác hơn là lại gia hạn nếu không muốn thấy cá triệu người thất nghiệp này bị chết đói. Nhưng vấn đề là cứ tiếp tục biện pháp và víu này bao lâu? Làm sao chấm dứt nạn thất nghiệp để thiên hạ không còn phải chờ tay xin Nhà Nước tiền để sống qua ngày?

Nhìn xa hơn một chút là các vấn đề di dân, kiểm soát súng đạn, và Trung Đông.

Câu chuyện di dân và súng đạn, một thời nỗi đinh nỗi đám, lại một lần nữa, chìm vào lảng quên, không khác gì thời TT Clinton, rồi TT Bush. Đây là những vấn đề gai góc mà chưa ai có giải pháp.

Cá chục triệu di dân ở lậu chẳng những là một vấn đề luật pháp, xã hội, y tế to lớn, mà cũng là một khối cử tri khổng lồ mà chính khách nào cũng thèm thường. Đồng thời cũng là một đề tài tạo tranh cãi lớn, một cục than hồng mà ai thò tay vào bốc chắc chắn bị phỏng ngay. Bé tắc đưa đến tình trạng quái gở là ở Cali, một anh gốc Mẽ ở lậu, không có giấy phép cư trú chính thức, nhưng đậu bằng luật và được cấp giấy hành nghề luật sư. Nói cách khác, theo luật tiểu bang thì anh này không phạm tội gì, được làm luật sư, nhưng theo luật liên bang thì anh ta là một tội phạm, có thể bị FBI của liên bang bắt và trục xuất ngay. Ta sẽ có dịp xem TT Obama giải quyết tình trạng tréo cẳng ngỗng này như thế nào. Có nhiều hy vọng là TT Obama sẽ... quay mặt ngó lơ thôi.

Chuyện kiểm soát súng đạn, từ mấy chục năm qua, vẫn đậm đà tại chỗ. Mỗi lần có một vụ tàn sát tập thể bằng súng, báo chí làm rầm beng, dán biểu và nghị sĩ cũng không chịu thua, la ó om sòm, tổng thống cũng nhảy vào cuộc khua chiêng trống. Nhưng trăm lần đều như một, vài tuần hay vài tháng sau là chuyện đâu lại vào đấy. Chẳng có gì xảy ra. Hầu hết các dân biểu, nghị sĩ, kể cả các tổng thống, ông bà nào cũng được hỏi những người sở hữu súng (NRA) đầm móm rất kỹ, nên chỉ dám hờ hệt suông thôi.

Rồi lò lửa Trung Đông, với những lò thuốc súng Iran, Syria, Palestine, Do Thái, Libya, Ai Cập, Iraq, Afghanistan, Pakistan có thể nổ tung bất cứ lúc nào, trong khi chính sách đối ngoại của chính quyền Obama chẳng có gì sáng tỏ, chán trong chán ngoài. Vì trách nhiệm đại cương, trách nhiệm với Do Thái, và trách nhiệm của nước tạo ra bất ổn tại Iraq và Afghanistan, Mỹ không thể phủ tay đứng ngoài, nhưng nhập cuộc thì tình trạng quá phức tạp, vượt xa khả năng và ý định của TT Obama. Đúng là tiến thoái lưỡng nan.

Một thành tích được TT Obama rầm rộ quảng bá là thỏa thuận với chính quyền Iran về việc kiểm soát chương trình phát triển hạt nhân

của Iran. Chưa biết hai bên sẽ tuân thủ đến mức nào, chỉ biết hai đồng minh lớn nhất của Mỹ ở Trung Đông là Do Thái và Ả Rập Saudi đã lên tiếng cực lực chống đối thỏa hiệp này, mà Do Thái gọi là đã "bán đứng" Do Thái. Ông tổng thống đặc cử nhờ suốt ngày hứa hẹn đã tin vào những lời hứa hẹn của mấy thày pháp Iran.

Ta cũng chưa quên vụ khủng bố tấn công toà lãnh sự Mỹ tại Benghazi, cho đến nay vẫn còn... trong vòng điều tra. Chưa ai biết chính quyền Obama tình cờ giờ đến chừng nào, nhưng càng muộn tức là càng gần ngày bầu cử cuối năm thì càng phiền, giúp cho Cộng Hòa có chuyện tấn công.

Một vấn đề TT Obama hứa hẹn sẽ là trọng tâm của 2014 là nguy cơ hâm nóng địa cầu. Đây là chuyện kiểu khoa học giả tưởng chẳng mấy ai hiểu rõ, chỉ thấy hết bão tuyết lạnh công người này đến bão tuyết lạnh công người khác trong khi các nhà khoa học tiếp tục cãi nhau.

Nhìn lại xã hội Mỹ, điều mà lớn là dưới một tổng thống mà bình đẳng xã hội và đại đoàn kết dân tộc là mục tiêu lớn, nước Mỹ lại trở thành một nước mà khoảng cách giàu nghèo đã leo lên mức lớn chưa từng thấy. Trong khi gia tài của các ty phú tăng vọt 30%-40% thì số người sống dưới lằn ranh nghèo, lánh phiếu thực phẩm cũng tăng lên mức cao nhất lịch sử Mỹ.

Với chính sách kinh tế của TT Obama, tỷ lệ thất nghiệp vẫn cao chót vót, mức tăng trưởng kinh tế lẹt đẹt ở những tỷ lệ thấp nhất, trong khi thị trường chứng khoán, là nơi phản ánh tài sản của khối nhà giàu, lại tăng lên hơn 30% trong năm 2013. Nhà giàu ngày một giàu hơn. Gia tài của ty phú Bill Gates tăng gần 16 tỷ trong năm, lên đến gần 80 tỷ. Nói cách khác, gia tài ông Gates tăng sơ sơ có... 45 triệu đô mỗi ngày, kể cả trong những ngày cuối tuần ông nằm vật cẳng ngù nguyên ngày.

Trong một bài diễn văn mới nhất, TT Obama đã ca tụng tân Giáo Hoàng Francis đã có ưu tư về cách biệt giàu nghèo và bất công bằng xã hội. Ta chờ xem trong năm tới hay ba năm tới, TT Obama sẽ làm được gì để giảm khoảng cách này, ngoài việc tuyên bố minh chia sẻ ưu tư của Đức Giáo Hoàng.

Tất cả những vấn đề trên, nếu chưa có giải pháp thỏa đáng, bảo đảm phe đối lập Cộng Hòa sẽ không bỏ qua trong các cuộc vận động bầu cử kéo dài cả năm nay.

Những khó khăn của TT Obama thật ra là những khó khăn mà bất cứ tổng thống Mỹ nào cũng gặp phải trong khi "quản trị" một nước lớn và phức tạp như Mỹ. Vấn đề là những khó khăn này đã không được TT Obama giải quyết thỏa đáng.

Điển đản Politico tham khảo ý kiến của cả chục tổng giám đốc các đại công ty, cũng như các chuyên gia về quản trị, và kết luận chung của họ là TT Obama đã không giải quyết được những khó khăn lớn của ông vì thiếu kinh nghiệm và khả năng quản trị một guồng máy hành chánh vĩ đại. Ông là một chính khách "déo miệng", có thể dùng lời lẽ, ngôn ngữ thu phục lòng người, nhưng khi dụng phải vấn đề thi không biết giải quyết như thế nào. Trong lịch sử cận đại Mỹ, ông là người ít kinh nghiệm nhất, nếu không muốn nói là không có chút kinh nghiệm nào. Vấn đề trở thành trầm trọng hơn khi chung quanh ông, phần lớn lại là những phu tá và cố vấn với những kinh nghiệm và khả năng tương tự như ông, tức là chính trị mồm mép giỏi nhưng khả năng quản lý không có. Những trực trắc kỹ thuật của Obamacare là một bằng chứng không thể rõ ràng hơn.

Vấn đề di xa hơn chuyện kỹ thuật quản lý bộ máy hành chánh. TT Obama cũng đã thất bại trong các chính sách: đổi nội quota cấp tiền, xa hơn những quan điểm nền tảng của dân Mỹ, đổi ngoại quá luộm thuộm và sai lầm, không có một "thành quả" nào đáng khoe khi thù chưa giảm mà bạn lại bớt.

Những khó khăn trong năm tới có thể không phải là những cái nhức đầu lớn cho TT Obama vì dù sao thì ông cũng đã được bảo đảm một phòng ngủ trong Tòa Bạch Ốc cho tới đầu năm 2017. Nhưng sẽ là những đau đầu lớn cho hàng ngàn chính khách của đảng Dân Chủ sẽ phải đối đầu với cử tri trong năm mới này.

Obamacare dĩ nhiên là một đại họa sẽ giết cả đảng nếu cuộc bầu cử được tổ chức trong tháng này. Một thăm dò mới nhất của CNN cho thấy 55% cử tri có ý định bỏ phiếu cho bất cứ chính khách nào chống lại TT Obama, trong khi chỉ có 40% cử tri sẵn sàng bỏ phiếu cho các chính khách ủng hộ TT Obama. Trong đảng Dân Chủ, chỉ có 22% cử tri cảm thấy hăng hái muốn đi bầu, so với gần 40% cử tri Cộng Hòa sорт sắng.

Tỷ lệ hậu thuẫn chung của TT Obama, theo thăm dò của khoảng một tá tổ chức, làng vắng trong vòng từ 38% đến 43%, thua xa tỷ lệ đặc cử 52% cách đây một năm. So với hậu thuẫn cùng thời điểm này của các tổng thống tiền nhiệm thì TT Obama thấp thứ nhì, chỉ cao hơn TT Nixon, và thấp hơn TT Bush con.

May thay cho đảng Dân Chủ, còn cá nãm nữa mới tới ngày bầu. Chính quyền Obama hy vọng sẽ có đủ thời giờ chỉnh sửa những "trục trặc kỹ thuật" của Obamacare, cũng như vận động lấy hậu thuẫn lại cho Obamacare. Nhưng trục trặc kỹ thuật chỉ là chuyện nhỏ. Chuyện lớn là việc thiên hạ mất bảo hiểm, bảo hiểm cá nhân và nhất là bảo hiểm tập thể do công ty cung cấp. TT Obama đã mảnh mung, miễn áp dụng Obamacare trong một năm, cho tới đầu năm 2015, tức là sau cuộc bầu tháng Mười Một 2014. Nhưng xảo thuật này chỉ khóa lấp được một phần nhỏ những hậu quả tai hại của Obamacare.

Các chuyên gia chính trường Mỹ ước đoán trong tình trạng bi quan nhất thì đổi lập Cộng Hòa vẫn đủ sức giữ thế đa số tại Hạ Viện, và nếu lạc quan hơn thì có nhiều hy vọng chiếm luôn được đa số tại Thượng Viện. Cho dù không chiếm được đa số tại Thượng Viện thì Cộng Hòa cũng có thể sẽ chiếm được thêm 5 hay 6 ghế tại Thượng Viện, sẽ trói tay TT Obama thêm một chút.

Đảng Cộng Hòa đang cố gắng tập trung mọi nỗ lực để đoạt thế thượng phong tại quốc hội, chẳng những có thể ngăn cản được các chính sách cấp tiến của TT Obama trong hai năm cuối của ông, mà còn có thể giữ thế cân bằng chính trị lâu dài nếu bà Hillary Clinton đắc cử tổng thống kế nhiệm TT Obama như nhiều người dự đoán. (05-01-14)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email:
Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Huyền Thoại Kennedy – Phần II

03/12/2013

...cuối cùng thì số phận miền Nam cũng đã được quyết định từ Tòa Bạch Ốc...

Đúng ra kẻ viết này không có ý định viết về huyền thoại Kennedy một lần nữa, nhưng vì đã nhận được khá nhiều điện thư của độc giả, nên lên nhiều ván đề, nên phải viết tiếp để làm sáng tỏ vài điểm nhiều độc giả thắc mắc.

VĂN ĐỀ CHỦ QUYỀN

Trước hết là vấn đề chủ quyền của các chính phủ đệ nhất và đệ nhị Cộng Hòa.

Phải nói cho rõ, nói miền Nam chúng ta không có chủ quyền không có nghĩa là miền Bắc có chủ quyền. Nếu công bằng so sánh hai miền, thì cả hai, chẳng miền nào thực sự có chủ quyền đối với các đại cường, nhưng dù sao, miền Nam vẫn có tiếng nói với Mỹ lớn hơn miền Bắc dám nói với Liên Xô hay Trung Cộng. Đây không phải là lý luận theo kiểu "ta giỏi hơn địch", mà là sự thật có bằng chứng lịch sử.

Năm 1954, Hội Nghị Geneve bàn về chiến tranh Đông Dương, mở màn ngay sau khi Việt Minh chiến thắng tại Điện Biên Phủ. Nước Pháp sa sút không còn trong tư thế nói chuyện gì với CS hết. Tân Thủ Tướng Mendes France long trọng hứa sẽ tìm ra giải pháp cho Đông Dương trong vài tuần, hay nói trắng ra, sẽ tìm ra cách đầu hàng đỡ mất mặt nhất. Tất cả mọi chính phủ tham gia đàm phán đều đồng ý chia đôi VN. Vấn đề tranh cãi là chia đôi ở đâu. Pháp đòi vỹ tuyến 17. Việt Minh ngầm nghé vỹ tuyến 15 để có được Huế và Đà Nẵng. Nga và Trung Cộng không muốn lâng nhảng sợ Mỹ nhảy vào cuộc chiến nên chấp nhận vỹ tuyến 17. Thủ tướng Phạm Văn Đồng họp riêng với cả TT Chu Ân Lai và Ngoại Trưởng Molotov, để vận động hậu thuẫn nhưng bị cả hai "đồng minh" bỏ rơi, dành chấp nhận vỹ tuyến 17, rồi sau đó đã lâm bẩm cầu nhau cho đến sau năm 75 vẫn còn than vãn nếu có hậu thuẫn mạnh hơn của các dân anh thì đã chiến thắng, thống nhất VN dễ dàng hơn rồi.

Nói cách khác, các dân anh đã quyết định, Việt Minh không có tiếng nói, không làm gì khác được. Chủ quyền của Việt Minh không có gì hết.

Ngay cả "chiến thắng lịch sử" tại Điện Biên Phủ cũng đang được xét lại. Vai trò của tướng Võ Nguyên Giáp rất có thể chỉ là binh phong, trong khi trận đánh hoàn toàn do tướng lãnh và chính ủy Trung Cộng quyết định. Súng ống, đại bác dĩ nhiên là của Trung Cộng tiếp viện từ kho vũ khí khổng lồ chiếm được của Tưởng Giới Thạch. Chỉ có hàng vạn bộ đội bị thi vào mặt trận là thanh niên Việt.

Trong khi đó, miền Nam, tuy cũng không có đầy đủ chủ quyền muốn làm gì thì làm, nhưng trong cả hai chế độ đệ nhất và đệ nhị Cộng Hòa, đều đã có dịp có tiếng nói cưỡng lại những quyết định quan trọng nhất của Mỹ.

Dưới TT Diệm, Mỹ đã muốn mang quân tác chiến vào VN thay vì chỉ có một số ít cố vấn quân sự, nhưng đã bị TT Diệm bác, không chấp nhận. Ngay cả các tướng lãnh sau khi đảo chính, cũng không có thiện cảm với chuyên linh Mỹ trực tiếp tham chiến. Phải đợi đến sau khi tình hình chiến sự VN sa sút quá mức, sau những xáo trộn trầm trọng gây ra bởi những chính lý liên tục của các tướng, với những thay đổi từ lệnh chiến trường không ngừng, đe dọa sự sống còn của cả miền Nam, năm 1966, thì Mỹ mới được mang quân vào.

Nên nhớ là chưa khi nào có một chính quyền miền Nam nào chính thức yêu cầu Mỹ cho quân tác chiến vào giúp. TT Diệm và các cấp lãnh đạo dân sự và quân sự sau 63 đều tin tưởng quân lực VNCH có thể đương đầu với quân CSBV, chỉ cần hỗ trợ vũ khí đạn dược thôi. Chỉ có các TT Dân Chủ Kennedy và Johnson là coi quân lực VNCH không ra gì nên nhất định phải mang lính Mỹ vào mà không cần biết đến hậu quả chính trị. Những nhận định bất lợi nhất cho quân lực VNCH trong suốt cuộc chiến cũng đến từ những dân biểu và nghị sĩ của đảng Dân Chủ, kể cả thượng nghị sĩ John Kerry, bây giờ là ngoại trưởng. Ta không quên ông Kerry đã từng ra trước quốc hội công khai tố lính VNCH chí giới ăn cắp gà và hâm hiếp phụ nữ.

Dưới TT Thiệu, những thoả thuận giữa BV và Mỹ đã bị TT Thiệu bác bỏ, không chịu ký trong mấy tháng, cho đến khi hiệp định được sửa vài điều quan trọng nhất, và sau khi đã ép TT Nixon dội bom ào àt Hà Nội mùa Giáng Sinh 1972, ông mới chịu ký. Hiệp định không hoàn hảo đưa đến chuyện mất miền Nam, nhưng đỡ hơn bản thảo đầu tiên. Có thể nếu không có sự chống đối của TT Thiệu thì miền Nam tự do đã bị khai tử trước vài tháng hay một hai năm không chừng.

Qua cả hai câu chuyện, ta thấy ngay, cuối cùng thì số phận miền Nam cũng đã được quyết định từ Tòa Bạch Ốc, dưới tổng thống Dân Chủ hay Cộng Hoà cũng chẳng có gì khác, và với thân phận tiêu quốc, ta cũng chẳng làm gì được. Nhưng dù sao thì cũng không ai có thể chối cãi được cả TT Diệm lẫn TT Thiệu, đều đã có dịp cưỡng lại quyết định của đồng minh, trong khi miền Bắc thi dù bất mãn đến đâu, cũng không dám làm gì khác ngoài chuyện vâng dạ rồi lầm bầm cho đỡ bức.

VẤN ĐỀ MIỀN NAM "THUA"

Có nhiều độc giả vẫn thắc mắc không hiểu tại sao quân lực VNCH có thể "thua" được.

Thật ra, phải định nghĩa lại cho rõ thế nào là "thua". Nếu "thua" là hai bên ra trận đánh nhau, dốc toàn lực sống mái với nhau, rồi bên vì sai lầm chiến lược hay chiến thuật nên bị bên kia đánh bại, phải tháo chạy, thì đó đúng là thua.

Cuộc chiến VN chấm dứt khác xa trường hợp trên.

Như đã nhận định trong bài viết tuần trước, "Khi Mỹ muốn đánh thì cấp súng đạn cho ta đánh, khi Mỹ muốn tháo chạy thì mang súng đạn về, kể cả ngói bom CBU". Sau khi TT Nixon đã bắt tay được với Mao thì Mỹ thấy không còn lý do gì can dự vào cuộc chiến VN nữa, và quyết định rút về.

Đây là một quyết định nằm trong chiến lược toàn cầu của Mỹ. Nhưng cũng là một quyết định được lấy vì những nhu cầu chính trị nội bộ Mỹ. TT Nixon bị vướng mắc vào xì-căng-đan Watergate không có lối thoát, với hậu thuẫn quần chúng gần như mất hết, trong khi hậu thuẫn chính trị trong giới chính khách Mỹ và trong quốc hội lung lay tận gốc rễ. TT Nixon không còn thời giờ để lo chuyện VN, cũng như đang có nhu cầu lẩy lại phần nào hậu thuẫn để đối phó với Watergate đang đe dọa chính cái ghế tổng thống của ông. TT Ford kế nhiệm trong tư thế tổng thống duy nhất không được dân bầu trong lịch sử Mỹ, không có đủ hậu thuẫn chính trị lật ngược quyết định rút, nhất là khi đó ông lại hoàn toàn bị Kissinger thao túng.

Một khi đồng minh Mỹ muốn rút thì sẽ mang súng đạn rút theo. Khi đó quân lực VNCH đánh nhau bằng gì?

Trong khi đó, trực diện chúng ta là miền Bắc với hậu thuẫn cụ thể bằng tiền bạc, và súng đạn không giảm chút nào. Một nửa triệu quân Mỹ với đầy đủ bom đạn vô giới hạn và ngân sách bạc trăm tỷ đã không hạ được quân Bắc Việt với viện trợ quân sự hùng hậu của khối CS. Bây giờ ai có thể nghĩ quân lực VNCH có thể ngăn được làn sóng đó, với viện trợ của Mỹ trên nguyên tắc có thể "thay thế tiêu hao" như Hiệp Định Ba Lê quy định, nhưng trên thực tế chẳng thay thế được gì, mà chỉ với dân thật mau le? Quân lực đó cầm cự được tới 1973 là giới lầm rồi.

Hiển nhiên cái "thua" đó không phải là thua theo nghĩa bình thường. Bị lấy đi vũ khí, trói tay lại, đưa ra trước trận đấu, thì không còn là trận đấu và không còn nói đến thắng hay thua được nữa.

Ta thất bại vì đồng minh quyết định thôi, không chơi nữa, phũi tay bỏ

đi. Chủ quyền có thể được xác định một cách tiêu cực bằng cách phản đối không nghe theo hay làm theo một chuyện gì, nhưng không thể xác định một cách tích cực như bất đồng minh phải tiếp tục hậu thuẫn, tiếp tục viện trợ được.

CÁI CHẾT CỦA TT DIỆM

Tác giả có đưa ra ý kiến có lẽ TT Kennedy đã không trực tiếp "ra lệnh" giết TT Diệm, mà cái chết của TT Diệm chỉ là một "rủ ro" lớn mà TT Kennedy chấp nhận. Vài độc giả cho rằng đã có tài liệu xác nhận TT Kennedy đã đích thân chỉ thi cho các viên chức Mỹ tại VN phải "giúp" các tướng lãnh VNCH diệt tận gốc, tức là giết TT Diệm, không có chuyện cho TT Diệm tự nạn chính trị tại Mỹ hay một nước đồng minh nào khác như Thái Lan, Phi Luật Tân hay Đài Loan.

Đúng ra, tác giả cũng đã được biết là đã có một nhà báo uy tín Mỹ đang chuẩn bị ra một cuốn sách mới, đưa bằng chứng rõ ràng TT Kennedy đã "ra lệnh" phải giết TT Diệm, chứ không phải đó là ý kiến của một trong các phụ tá như các ông Harriman, Hilsman, hay của đại sứ Cabot Lodge.

Cuốn sách chưa phát hành, chưa ai thấy những bằng chứng sẽ được đưa ra, và tính thuyết phục của những bằng chứng đó. Do đó, tác giả chưa thể bành xà hơn. Nhưng có thể cuốn sách đó cũng lại sẽ rơi vào trường hợp của không biết bao nhiêu tài liệu khác về vấn đề này. Chỉ đó đâu vào đâu, tạo thêm tranh cãi về vấn đề, mà vẫn chưa ai dám nói là có câu trả lời tối hậu.

Chúng ta hãy chờ sau khi cuốn sách đó phát hành để có dịp nhìn lại câu chuyện. Hy vọng cuốn sách đó sẽ có bằng chứng cụ thể không tranh cãi được để chúng ta hiểu rõ hơn một biến cố trọng đại trong lịch sử nước ta.

VĂN ĐỀ LÀO

Một vài độc giả nêu vấn đề Hiệp Ước Trung lập Lào do TT Kennedy chủ xướng, có ảnh hưởng rất lớn lên cuộc chiến tại VN, nhưng lại không thấy đề cập trong bài viết của tác giả này. Tác giả đã không đề cập vì khuôn khổ giới hạn của bài báo.

Hiệp Ước Trung Lập Hoá Lào năm 1962 đại cương cũng chỉ là một thất bại khác của TT Kennedy. Cuộc nội chiến tại Lào, khởi mào từ ngay sau Thế Chiến Thứ Hai, được gắn liền với cuộc chiến tại VN, với diễn biến tương tự, rối bù, và sự toàn thắng của khối cộng năm 1975.

Nội chiến Lào là cuộc chiến tay ba giữa lực lượng cộng sản của đảng Neo Lao Hak Xat, thường gọi là Pathet Lào, lực lượng thân Mỹ, và lực lượng trung lập của Hoàng Gia.

Pathet Lào chiếm cứ vùng đồng và bắc, giáp giới VN và Trung Cộng. Lực lượng thân Mỹ chống cộng chiếm cứ vùng tây nam, giáp giới Thái Lan, với lực lượng H'mong là chủ yếu. Lực lượng trung lập, trung thành với vua, kiểm soát vùng quanh thủ đô Vạn Tượng và thành phố lớn Luang Prabang. Đây là một cuộc chiến hết sức phức tạp, với ba phe thay phiên nhau đặt thế thượng phong, hợp tác rồi chia rẽ, với liênh minh thay đổi qua lại, chẳng khác gì thời Tam Quốc Chí bến Tàu, với các lực lượng quân sự của nhiều nước đứng sau lưng. Trên thực tế, cả ba phe của Lào đều hết sức yếu về mặt quân sự, mỗi phe lèo tèo vài ba tiểu đoàn chẳng có gì là thiện chiến. Dân Lào có lẽ là dân hiền hòa nhất thế giới, không biết đánh nhau là gì. Và cuộc chiến thật sự là cuộc chiến giữa hai khối CS với Trung Cộng và CSVN một bên, chống Tây Phương, trước là Pháp, sau đó là Mỹ, với sự góp sức của Thái Lan và VNCH sau này.

Sau thất bại nặng nề tại Vịnh Con Heo bên Cuba, TT Kennedy quyết định vạch lằn ranh đó, quyết tâm giữ Miền Nam VN. Ông nhìn thấy rõ Bắc Việt chỉ có một con đường xâm nhập duy nhất qua ngõ Lào. Chiến lược cơ bản của Mỹ là làm sao đóng cái cửa ngõ này. Và giải pháp là TT Kennedy là một hiệp ước trung lập hoá Lào, không cho các lực lượng CSVN dùng đất Lào để chuyển quân vào Nam VN. Đưa đến sự ra đời của giải pháp 1962.

Theo TT Kennedy, trường hợp lạc quan nhất thì việc trung lập hoá sẽ đóng cửa con đường xâm nhập Lào (khi đó chưa quy mô và chưa được gọi là đường mòn Hồ Chí Minh), giúp cô lập lực lượng CS trong miền Nam VN. Trường hợp bi quan nhất thì ít ra, cũng giới hạn được phần lớn sự xâm nhập của quân Bắc VN vào Nam VN qua một hiệp ước quốc tế có Nga và Tàu ký.

Những diễn biến lịch sử sau đó đã cho thấy TT Kennedy tính sai hết, chỉ vì thiếu kinh nghiệm đối phó với sự giáo hoạt của CS. Hiệp ước trung lập Lào, cũng giống y hệt tất cả các hiệp ước được ký kết giữa khối Âu-Mỹ với khối CS, kể cả hai hiệp ước Geneve 1954 và Paris 1973: trói tay khối Tây Phương nhưng lại chỉ là mành giấy vụn đối với khối CS. Sau khi hiệp ước ra đời, Mỹ rút hết gần 1.000 cố vấn quân

sự ra khỏi Lào, VNCS rút về vài chục "cố vấn", còn lại cả sư đoàn chính quy được cho mặc quần áo Pathet Lào, gia nhập lực lượng Pathet Lào, ở lại tiếp tục trấn áp các lực lượng chống cộng và trung lập. Đường mòn Hồ Chí Minh bây giờ hoàn toàn mở rộng dưới sự kiểm soát trọn vẹn của CSVN.

Lực lượng CSVN qua khối 959, thành lập tháng 9 năm 1959 để hỗ trợ Pathet Lào, trở thành lực lượng quân sự bảo vệ "đường mòn", khi đó bắt đầu lớn dần cho đến khi thành "xa lộ" sau này. Mỹ vót vát bằng cách hỗ trợ các lực lượng H'mong của tướng Vang Pao cho đến 1975, nhưng lực lượng này cũng chỉ là vài viên sỏi nhỏ trên đường nam tiến của CSVN qua ngã Lào.

ĐỜI SỐNG CÁ NHÂN

Tác giả đã tránh không viết về đời sống cá nhân, nhưng có đọc giả hỏi sao không nói về đời sống cá nhân của TT Kennedy với bà vợ đẹp và hai con ngoan, là "gương mẫu" –role model- cho xã hội Mỹ, kiểu như TT Kennedy đã tu thân, tề gia, trị quốc, bình thiên hạ như thế nào. Vậy xin nói qua vấn đề.

TT Kennedy bị bệnh đau lưng kinh niên, những năm cuối phải ngồi ghế đặc biệt. Ngày hôm ông bị ám sát, trong người cũng phải mặc áo đặc biệt, giữ lưng ông thẳng, nên khi bị bắn từ sau lưng, đã không ngã gập người xuống phía trước, mà lưng vẫn thẳng, ngã nghiêng người qua một bên về phía bà Jacqueline Kennedy. Bệnh đau lưng chính thức là do ông bị thương ở lưng từ hồi đi hái quán trong Thế Chiến Thứ Hai.

Có tin cho rằng ông thật ra bị đau thận vì sỏi thận quá độ. Ông bị bệnh nghiện sex rất nặng, gần như ngày nào cũng phải làm tình, không có không được. "Tôi sẽ bị nhức đầu nếu mỗi ngày tôi không làm tình một lần", đó là câu tâm sự của TT Kennedy. Ban mật vụ -Secret Services- đặc biệt phải lo cung cấp gái cho ông mỗi khi ông đi kinh lý, hay xa bà vợ. Có thể là tài tử hay ca sĩ thượng thặng như Marilyn Monroe và Angie Dickinson, và ngay cả tài tử Marlene Dietrich (khi đó đã trên 60 tuổi và từng là người tình của bố TT Kennedy), hay gái gọi hạng siêu sang. Phần lớn các cô thư ký Tòa Bạch Ốc, kể cả tùy viên bảo chí của bà Kennedy, đều đã qua đêm với ông. Ông đã từng chia sẻ một bà dìa với trùm mafia Chicago, Sam Giancana, đưa đến giả thuyết ông bị Giancana thuê Oswald ám sát vì ghen. Bà Kennedy biết rõ nhưng làm ngơ vì không đáp ứng nhu cầu sinh lý quá mức của ông chồng được.

Cả họ Kennedy, từ ông bố đến ông tổng thống và hai ông em Robert và Ted đều nổi tiếng về chuyện trăng hoa. TT Clinton so với TT Kennedy chỉ là anh học trò dốt, ăn vụng không biết chùi mép.

Truyền thông thời đó biết rất rõ, nhưng đã đồng tình lờ không đăng những chuyện này. Hình ảnh gia đình đầm ấm của TT Kennedy cũng vẫn chỉ là một huyền thoại khác được dàn dựng thật khéo. (1-12-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email:
Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Huyền Thoại Kennedy

26/11/2013

...lý do thất bại là TT Kennedy quyết định đánh một cách đánh nứa vòi, vừa đánh vừa run...

Tuần vừa qua đánh dấu đúng 50 năm kỷ niệm TT Kennedy bị ám sát chết.

Đối với người Việt chúng ta, tháng này cũng đánh dấu một cái chết quan trọng hơn nhiều. Đó là cái chết của TT Ngô Đình Diệm và em là ông Cố Vấn Ngô Đình Nhu. Cái chết của anh em ông Diệm là cái chết đối đầu, thay đổi hẳn một chế độ, và đã có ảnh hưởng cực kỳ quan trọng cho đất nước. Người ta có thể tranh luận đâm vô tận, nhưng không ai có câu trả lời nếu TT Diệm không bị đảo chính và không bị giết thì nước ta bây giờ như thế nào. Cuộc tranh luận này, xin nhường lại cho các vị sử gia uyên bác. Trong bài này, chúng ta chỉ bàn về TT Kennedy.

TT John Fitzgerald Kennedy là vị tổng thống đã tại chức ngắn nhất trong lịch sử cận đại Mỹ, vỏn vẹn ba năm, nhưng lại là vị tổng thống để lại nhiều dấu ấn lịch sử nhất. Riêng đối với vấn đề Việt Nam, ông là người đã thay đổi cuộc diện chiến tranh Việt Nam.

Việc ông bị ám sát đã chấn động nước Mỹ và cả thế giới như chưa một biến cố nào có thể có ảnh hưởng lớn như vậy, ngoại trừ đại chiến thế giới, sự sụp đổ của chế độ CS, hay vụ 9/11.

Sau đó, thi có lẽ chưa có tổng thống Mỹ nào được ca tụng, thán
thánh hoá như TT Kennedy. Ông được ca tụng như một trong những tổng
thống tài giỏi nhất lịch sử Mỹ, với những bài diễn văn hùng hồn,
xúc động cả triệu người trên thế giới. "Đừng hỏi đất nước này đã
làm gì cho bạn, mà hãy tự hỏi bạn đã làm gì cho đất nước này".
"Hãy để tất cả các nước trên thế giới này biết, cho dù họ muốn
tốt hay muốn xấu cho chúng ta, là chúng ta sẽ trả mọi giá, chịu mọi
gánh nặng, hứa mọi khổ cực để hỗ trợ mọi nước bạn, chống mọi kẻ
thù, để bảo đảm sự tồn tại và thành công của tự do".

Một người đã lãnh đạo thế giới tự do đứng lên chống làn sóng đỏ
tại Cuba, Bá Linh, và Việt Nam. Một người cũng đã đi tiên phong trong
việc nói rõ ràng cách tay nhân đạo Mỹ, để cứu giúp cả thế giới chậm
tiến qua chương trình Peace Corps, với cả ngàn thanh niên thiện nguyện
Mỹ đã giúp dân nghèo đói, bệnh tật khắp thế giới. Một người đã mở
rộng biên cương mới của nước Mỹ khi mở ra chương trình thám hiểm không
gian.

Đó là hình ảnh của TT Kennedy qua con mắt của truyền thông cấp tiến.
Sự thật như thế nào? Ta hãy xét qua vài biến cố lớn nhất dưới
triều đại Kennedy.

VỊNH CON HEO

TT Kennedy tuyên thệ nhậm chức đầu tháng Hai năm 1961. Chưa đầy hai tháng
sau, xảy ra biến cố Vịnh Con Heo.

Công bằng mà nói, TT Kennedy bị đặt vào thế chuyện đã rồi, khó làm
gi khác được. Trước hiểm họa cộng sản sát nách tại Cuba, giữa cuộc
chiến tranh lạnh cực kỳ căng thẳng của thập niên 60, đây là một đe
dọa trực tiếp cho nước Mỹ. TT Eisenhower quyết định phải lật đổ Fidel
Castro, chấm dứt mối đe dọa thường trực trong sân sau nhà. Theo kế
hoạch, Mỹ sẽ giúp một nhóm vài ngàn chí nguyện quân trong khối dân
Cuba đang tỵ nạn tại Mỹ. Họ sẽ được Mỹ huấn luyện, tài trợ, rồi
đổ bộ lên Vịnh Con Heo tại Cuba, tấn công và lật đổ Castro. Kế hoạch
còn đang được soạn thảo khi TT Kennedy đắc cử, và ngay sau đó được
hoàn tất. Tân TT Kennedy bị đặt vào thế phải quyết định tiến hành
hay không.

Trong suốt cuộc tranh cử chống PTT Nixon, TNS Kennedy đã bị phe Cộng
Hòa tẩy như một người ngày thơ, không có kinh nghiệm chính trị quốc
tế, yếu đuối, sẽ bị Krushchev b López. Với hình ảnh đó, TT Kennedy
không có lựa chọn nào khác trước thử thách quốc tế quan trọng đầu
tiên. Ông quyết định đánh.

Theo kế hoạch, Mỹ sẽ cho phi cơ đánh không lực Castro trước, rồi tiếp
thả bom diệt quân của Castro, và nếu chẳng may đổ bộ thất bại, thì
đổ tàu vào cùu nhóm nghĩa quân.

Cuộc đánh bom đầu tiên thất bại, chỉ tiêu hủy được một vài chiếc
máy bay của Castro. Cuộc đổ bộ 1.400 quân kháng chiến Cuba cũng thất
bại nặng khi Castro cho máy bay thả bom và bắn quân kháng chiến đang
nằm trê bãi cát. Hai chiếc tàu lớn chở súng đạn tiếp tế đậu
ngoài khơi cũng bị đánh chìm. Kháng chiến quân bị đe dọa tiêu diệt
hoàn toàn. Cầu cứu Mỹ. TT Kennedy lên cơn rét, đổi quyết định, ra
lệnh quân lực Mỹ không được cứu giúp dưới bất cứ hình thức nào.
Toàn bộ khối quân kháng chiến hoặc bị giết, hoặc bị bắt cầm tù.

Truyền thông phe ta xùm lại đổ lỗi cho CIA và Ngũ Giác Đài đã cài TT
Kennedy trong thế kẹt, rồi ca tụng TT Kennedy đã không sa lầy trong cái
bẫy của CIA. Không ai nói đến chuyện TT Kennedy có quyền hủy toàn bộ
kế hoạch, mà ông đã không làm vì sợ mang tiếng yếu đuối.

Mấy năm sau, các sử gia nghiên cứu thấy lý do thất bại là TT Kennedy
quyết định đánh một cách đánh nửa vời, vừa đánh vừa run, tim đe
tháo chạy. Kết quả là trước thử thách đầu tiên, TT Kennedy đã hoàn
tòn thàm bại, cả trăm quân kháng chiến bị chết, cả ngàn còn lại
bi từ đây. TT Kennedy tuyên bố hùng hồn "trả mọi giá... để bảo đảm...
tự do": coi đây mà hông phải dzậy!

KHỦNG HOÁ HOÀ TIỄN NGUYỄN TỨ

Trước thắng lợi trọn vẹn tại Vịnh Con Heo, Castro thừa thắng xông lên,
bắt tay với Liên Xô, cho Liên Xô lập máy dân hỏa tiễn có đầu đạn
nguyên tử và có tầm bắn tới New York và Washington. Tình báo Mỹ chụp
hình thấy rõ ràng. Không thể ngồi yên trước đe dọa trực tiếp và cù
thế này nữa, TT Kennedy ra lệnh phong tỏa Cuba, chặn tất cả các tàu
vào Cuba, và điều đình với Krushchev. Quân đội Mỹ khắp thế giới báo
động đe dọa cao nhất. Thế giới bỗng vỡ vung của thế chiến thứ ba,
lần này khung khiếp hơn nhiều vì là giữa hai cường quốc đều có bom
nguyên tử. Dân Mỹ xanh mặt vì nguy cơ lãnh bom nguyên tử thật sự, chứ
không còn là đánh nhau trên vài hòn đảo tuột bến kia Thái Bình
Dương như thời thế chiến.

Vài ngày sau, Krushchev ra lệnh tháo gỡ các dàn hỏa tiễn, mang về
Liên Xô. Truyền thông tung hô TT Kennedy như người đã đại thắng, ép được

tên diên khùng nguy hiểm Krushchev vào đường cung phái chịu thua. Một lãnh tụ cự tài giỏi, bình tĩnh, can đảm, cứu được nước Mỹ mà không tổn một viên đạn, chứ đừng nói tới chuyện tránh được bom nguyên tử.

Cũng chỉ mấy năm sau, những tài liệu được giải mật cho thấy thực sự TT Kennedy đã... thua đậm. Thua vì không bừng được cái gai Castro ngay bên hông, vẫn tồn tại cho đến ngày nay, hơn nữa thế kỷ sau. Nhưng quan trọng hơn nhiều là thua vì ông đã nhượng bộ hai đòi hỏi của Krushchev: 1) Mỹ phải chấm dứt chương trình không thám U-2 trên lãnh thổ Nga và Đông Âu, và 2) Mỹ phải thảo gỡ toàn bộ dàn hỏa tiễn nguyên tử đã dựng lên từ sau thế chiến tại Thổ Nhĩ Kỳ nhằm vào các thành phố lớn và các địa điểm chiến lược quan trọng nhất của Liên Sô.

Nói cách khác, Krushchev vướng vào hai cái gai đó, không biết cách nào gỡ được dưới thời TT Eisenhower, bây giờ mang hỏa tiễn nguyên tử vào Cuba để hù dọa và đổi chác với Kennedy, và TT Kennedy đã nhượng bộ, đáp ứng tất cả đòi hỏi của Krushchev. Chuyện Krushchev công khai lập dàn hỏa tiễn, chẳng dấu diếm gì là bằng chứng rõ ràng Krushchev muốn cho Mỹ biết để có dịp đổi chác trả giá. Kết quả cuộc khủng hoảng, Mỹ chấm dứt chương trình không thám và thảo gỡ dàn hỏa tiễn tại Thổ Nhĩ Kỳ đang đe dọa Liên Sô, trong khi Mỹ... không được gì ngoài việc mấy dàn hỏa tiễn tại Cuba được thảo gỡ. Chẳng ai biết vài cái hỏa tiễn được Liên Sô cố tình cho chụp hình có đầu đạn nguyên tử thật hay không.

Thành tích vẻ vang nhất của TT Kennedy dường như phải nói là thành tích lớn nhất của vua phèn già Krushchev.

CHIẾN TRANH VIỆT NAM

Trong vấn đề vai trò của TT Kennedy trong chiến tranh Việt Nam, có ba câu hỏi lớn, mà cho đến nay, qua việc giải mật của hàng triệu tài liệu, vẫn chưa có ai có kết luận cuối cùng, không tranh cãi được nữa.

Câu hỏi đầu tiên là tại sao TT Kennedy gia tăng cường độ tham dự vào cuộc chiến tại Việt Nam? Để trả lời câu hỏi này, ta phải nhìn lại thời gian tính. Đúng một ngày sau khi vụ Vịnh Con Heo thất bại và TT Kennedy lên truyền hình nhận trách nhiệm, ông ra lệnh thành lập một nhóm công tác đặc biệt –special task force- nghiên cứu chương trình ngăn cản cộng sản chiếm miền Nam VN.

Nó là TT Kennedy quyết định can thiệp mạnh mẽ vào cuộc chiến VN một phần vì lý tưởng can thiệp cứu giúp thiên hạ theo đúng quan điểm cấp tiến, cũng như đáp ứng đòi hỏi của cuộc chạy đua ánh hào quang Mỹ-Nga thời đó, nhưng lý do chính là để cứu vớt uy tín cá nhân bị đỗ vỡ theo thất bại của Vịnh Con Heo.

Quyết định này mở màn cho cuộc tham chiến lâu dài, tốn kém tiền bạc và nhân mạng, gây tranh cãi nhiều nhất, và cuối cùng là thảm bại đầu tiên của quân đội Mỹ trong một cuộc chiến.

Câu hỏi thứ hai là vai trò của TT Kennedy trong cuộc đảo chính 63, và nhất trong cái chết của TT Diệm. Qua những tài liệu giải mật, chuyện TT Kennedy "bật đèn xanh" cho các tướng đảo chính đã vào lịch sử, không ai chối cãi hay thắc mắc gì nữa. Vấn đề là TT Kennedy có đồng ý cho giết TT Diệm hay không.

Ở đây, vấn đề vẫn còn đang được tranh cãi. Người thi hành định án cái chết của TT Diệm là một cú shock lớn lao đối với TT Kennedy và ông đã rất bức tức các tướng lãnh VN. Người khác thi cho rằng ông đã thông đồng với các tướng lãnh giết ông Diệm.

Nước Mỹ có truyền thống dân chủ, thay đổi lãnh đạo thường xuyên, hoàn toàn trong tinh túy của thể chế dân chủ và Hiến Pháp. Đảo chính là chuyện khó hiểu. Giết đối lập chính trị lại càng vô lý, không thể chấp nhận được. Trong môi trường đó, không mà chúng ta có thể nói TT Kennedy đã không đồng với các tướng lãnh, hay thậm chí "ra lệnh" cho họ giết TT Diệm. Như vậy thì có lý do để tin TT Kennedy không can dự trực tiếp đến cái chết của TT Diệm, không biết gì và không dính dáng gì đến cái chết này mặc dù ông chấp nhận đảo chính.

Nếu đây là sự thật thi phải nói TT Kennedy quá là tay mơ chính trị nếu không muốn nói là ngây ngô. Mỹ có câu "muốn làm trừng chiến, phải đập vỡ". Nếu TT Kennedy nghĩ có thể làm một cuộc đảo chính lật đổ một chế độ độc tài, với cả ngàn quân nhân súng ống võ trang đầy đủ mà không đưa đến giết người, như di sản tiệc sinh nhật, thì TT Kennedy chẳng hiểu biết gì về chính trị Á Đông hay về chính trị ngoài thế chế dân chủ kiểu Mỹ. Cho dù ông không kinh nghiệm, nhưng quanh ông, vẫn có biết bao cố vấn, làm sao họ không biết hay không đoán được nguy cơ TT Diệm bị giết? Kép viết này tin là TT Kennedy đã được cảnh báo đầy đủ, dù ông không chú ý nhưng đã chấp nhận cái "rủ ro" lớn là TT Diệm có thể bị giết. Tức là ông đã chấp nhận đó là cái giá phải trả, tức là ông không có "oan Thi Kính" gì trong vụ giết TT Diệm.

Không ra lệnh, nhưng chấp nhận rủi ro.

Câu hỏi thứ ba là TT Kennedy có đang tính chuyện rút ra khỏi VN trước khi ông bị ám sát không. Ở đây có nhiều sách báo khẳng định ông đã có ý định này. Thậm chí, còn có giả thuyết ông bị ám sát chính vì ý định muốn rút này nên đã bị khối diều hâu/quân đội ám sát chết để bao dám cuộc chiến VN sẽ tăng cường độ để bắn vũ khí hay thử nghiệm các chiến lược quân sự chống CS.

Đã có một cuốn sách được viết, khẳng định TT Kennedy đã có ý định rút. Bằng có đưa ra là một chỉ thị của TT Kennedy ra lệnh Bộ Quốc Phòng lập một kế hoạch rút toàn diện hết các cố vấn quân sự về. Việc ra lệnh này chắc là có thật, nhưng nếu đưa trên lệnh đó mà nói TT Kennedy chuẩn bị rút ra khỏi VN thì có hơi vỡ đoán. Trong tư thế lãnh đạo, TT Kennedy phải có chuẩn bị cho mọi tình huống. Do đó việc ông ra lệnh làm kế hoạch rút quân không có gì là lạ, và cũng không mang ý nghĩa đặc biệt gì. Chưa phải là lệnh rút, mà chỉ là lập kế hoạch dự phòng có thể rút. Chắc chắn ngoài lệnh đó ra, ông cũng đã ra lệnh làm kế hoạch đỗ nửa triệu lính Mỹ vào VN hay thậm chí đỗ bộ thủy quân lục chiến vào Vịnh Hạ Long không chừng.

Thực tế chuyện TT Kennedy muốn rút là khó tin. TT Kennedy chỉ cần viện lý do TT Diệm độc tài, đàn áp Phật Giáo, chấm dứt viện trợ TT Diệm là xong. Không cần phải rắc rối phê chuẩn việc lật đổ TT Diệm, mang tai mang tiếng là để quốc đế rời sau đó làm kế hoạch rút ra khỏi VN. Hậu thuẫn đặc chánh làm gì nếu đã tính rút lui? Nói cách khác, TT Kennedy vẫn bị ám ảnh bởi thất bại hai lần tại Cuba, nên muốn vạch lằn ranh, nhất định mạnh mẽ ngăn chặn làn sóng đỗ tại VN. Nếu ông không bị ám sát, có nhiều triển vọng chính sách của ông cũng sẽ như chính sách của TT Johnson sau này thôi. Ta cũng không thể quên những tác giả của chính sách của TT Johnson tại VN là bộ trưởng quốc phòng McNamara, ngoại trưởng Dean Rusk, cố vấn an ninh Bundy,... đều là người của ê-kíp Kennedy.

Cá ba câu chuyện tuy khác nhau, nhưng tóm gọn đầy đủ câu chuyện cuộc chiến VN, và là đáp số cho câu hỏi tại sao miền Nam thất bại, tại sao quân lực VNCH thua. Chỉ vì chính quyền miền Nam, cho dù dưới thời đệ nhất hay đệ nhì Cộng Hòa, chưa khi nào thực sự có chủ quyền, trọng vẹn, có quyền quyết định đánh hay không đánh, đánh theo kiểu nào, đánh cho quyền lợi đất nước ta hay đánh vì quyền lợi Mỹ. Cũng như quân lực VNCH, chưa bao giờ được huấn luyện và hỗ trợ theo nhu cầu thực sự của cuộc chiến, mà chỉ là theo nhu cầu của chiến lược, chiến thuật của Mỹ. Khi Mỹ muốn đánh thì cấp súng đạn cho ta đánh, khi Mỹ muốn thảo chay thì mang súng đạn về, kể cả ngói bom CBU.

Nếu ta nhìn vào ba quyết định lớn của TT Kennedy nêu trên, trong cả ba trường hợp, đều không có yếu tố Việt Nam trong đó, tức là chuyện chính quyền VN và dân VN có cùng ý không, can dự hay không can dự có lợi hay có hại cho nước và dân VN như thế nào,... Tuyệt đối không cần nhắc những chuyện này, mà chỉ cần nhắc quyền lợi của Mỹ ở đâu thôi. Trong cuộc chiến này, đồng minh chỉ tính toán theo quyền lợi của họ thôi, chứ ít thắc mắc về sự sống còn của chúng ta. Khi Kissinger nói chuyện được với Mao là lúc quyền lợi chiến lược Mỹ được bảo đảm, VN thành con chốt thừa.

Người Việt chúng ta có quyền cảm mến cái hào hoa của TT Kennedy và cái tài ăn nói của ông, nhưng chỉ trong tư cách tổng thống Mỹ thôi. Còn nhìn dưới khía cạnh Việt, ông không khác gì các TT Johnson, Nixon, hay Ford: VN chỉ là con chốt trong thế cờ chiến lược toàn cầu của Mỹ. Cần giữ thì giữ, cần thi là thi.

Nói tóm lại, hình ảnh huy hoàng đẹp đẽ của TT Kennedy chỉ là dàn diễn do truyền thông cấp tiến dựng lên, trong khi thực tế TT Kennedy không thần thánh như tường tượng. Trong 1.000 ngày nắm quyền, ông chỉ để lại những diễn văn hùng hồn nhất, hình ảnh một tổng thống trẻ tuổi, đẹp trai, vợ đẹp con khôn, trong khi thành quả cụ thể thì... thất bại nhiều hơn thành công. Ông là người đã quyết định can thiệp vào cuộc chiến VN, đi xa đến độ chấp nhận hy sinh TT Diệm khi thấy ông này là một trù ngai cho chiến lược chống cộng của Mỹ. TT Kennedy chết đi để lại những câu hỏi không có câu trả lời như nếu ông ngay từ đầu không can dự vào VN, hay nếu ông sống, thi chiến tranh VN sẽ như thế nào? (24-11-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email:
Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Từ Khủng Hoảng Y Tế đến Chính Trị

19/11/2013

...ObamaCare đã trở thành liều thuốc hồi sinh cho đảng Cộng Hòa...

Sau cả tháng trời chống đỡ, bào chữa, giảng giải, vận vèo, trước lan sóng bất mãn tràn lan, TT Obama cuối cùng cũng đã ra trước truyền thông chính thức nhận trách nhiệm về cuộc khủng hoảng Obamacare.

Khủng hoảng Obamacare đã trở thành một khủng hoảng chính trị nghiêm trọng nhất cho TT Obama. Ai cũng biết nhiệm kỳ hai của ông đã là một chuỗi dài khủng hoảng, từ đại sứ Mỹ bị khủng bố giết tại Benghazi đến sở thuế IRS chơi xấu các tổ chức bảo thủ, từ Bộ Tư Pháp theo dõi nhà báo trái phép đến NSA nghe lén cả triệu người, từ anh Snowden mang hàng trăm ngàn tài liệu an ninh mật đưa cho Trung Cộng và Nga để xin ty nạn đến TT Pháp và Thủ Tướng Đức đòi hỏi Mỹ chấm dứt nghe lén điện thoại riêng của họ, từ Syria coi lầm ranh đố như pha đến Iran không thèm nói chuyện với TT Obama, từ ông lãnh tụ Kim Chi ruồi bu dọa bắn hoá tiễn vào Mỹ đón Nhà Nước đóng cửa tiệm, v.v... Chưa kể những xi-căng-dan của cấp dưới như hai đố đốc bị ngưng chức vì nghi ngờ ăn hối lộ, tất cả khối nhân viên cận vệ tổng thống (Secret Services) bị điều tra vì dính vào scandal của xóm Bình Khang, tổng cộng tại 17 nước mà TT Obama đã viếng thăm. Tất cả trong vòng vỏn vẹn 9 tháng từ đầu năm nay đến giờ. Nhưng chưa có khủng hoảng nào đạt tầm mức nguy hại của Obamacare.

Trong văn hoá Á Đông, khi đất nước chìm đắm trong khủng hoảng, hoạn nạn, chính chiến, tai ương, đó chính là lúc hoảng để mất thiên mệnh, vận nước thay đổi. Ngày nay, tuy không ai dám tiên đoán TT Obama sẽ theo chân TT Nixon, nhưng những tai họa chồng chất mà ông để lại cho đảng Dân Chủ sẽ đưa đằng vào những khó khăn khổng lồ trong các cuộc bầu cử những năm tới. Giác mộng về một thiên niên kỷ cấp tiến lung lay tận gốc rễ.

Thứ năm tuần rồi, một ngày trước khi Hạ Viện biểu quyết về vấn đề Obamacare, TT Obama họp báo nhận lỗi, tự nhận mình "không hoàn hảo", "đã và sẽ làm sai lầm". Ông nhận trách nhiệm với các đồng chí Dân Chủ, nhìn nhận đã đặt họ vào tình huống hết sức khó khăn. Ông cũng công bố biện pháp điều chỉnh Obamacare.

Ta hãy xét lại lời trần tình đó.

Trước hết, công bằng mà nói, việc vi lãnh đạo tối cao công khai nhận trách nhiệm, nhận đã làm sai, là điều đáng hoan nghênh. Hơn xa cái "I am sorry" của mấy ngày trước đây. Đó chính là biểu tượng của một chế độ dân chủ, tôn trọng dân hơn là lo bảo vệ uy thế của đảng và ghê ngòi cá nhân mà ta thấy trong cái xúi "định cao tri tuệ loài" người theo định hướng giới ci đất hối". Nhất định đáng phục hơn là vỗ ngực tự xưng mình là Đáng Tiết Trí có phép màu "hạ thủy triều".

Trong vấn đề này, TT Obama trước đây đã lên truyền hình tỏ ý "hối tiếc". Một nhà báo đã lưu ý TT Obama chỉ "hối tiếc (sorry), chứ không phải xin lỗi" (apology) như truyền thông phe ta đã loan tin. Chỉ "hối tiếc" suông. Sau khi đã tìm cách mập mờ vận vèo giải thích câu nói của mình theo kiểu Clinton chạy tội trong vụ cờ Monica.

Một lý do quan trọng cho việc nhận trách nhiệm là lùn sóng bất mãn từ trong nội bộ đảng Dân Chủ. Trong mấy ngày trước đó, TT Obama đã nhận không biết bao nhiêu than phiền, khiếu nại từ các vị dân cử Dân Chủ, công khai cũng như kín đáo hơn trong hậu trường. Hiển nhiên, Obamacare đã và sẽ là một sao quả tạ lớn cho đảng Dân Chủ. Nhất là cho cuộc bầu giữa mùa cuối năm tới.

Hàng triệu người bị mất bảo hiểm sẽ không còn là cù tri trung kiên của đảng Dân Chủ nữa. Chỉ một tiểu bang Cali cho đến nay đã có một triệu người mất bảo hiểm, đó là con số chính thức đưa ra bởi ông Dave Jones, Ủy Viên Bảo Hiểm –Insurance Commissioner- của tiểu bang. Bảo chí đã đăng không thiếp gì những mẩu chuyện về rất nhiều người trước đây ủng hộ mạnh Obamacare bây giờ đã vỡ mộng khi thấy bảo hiểm sức khoẻ của mình bị mất, hay bị tăng bảo phí quá cao. Đó là những thực tế mà họ chưa từng nghĩ đến vi tin tưởng vào lời cam kết của TT Obama là sẽ không có gì thay đổi.

Theo thăm dò của đại học Quinnipiac, lần đầu tiên, đa số (52%) cho rằng TT Obama không lương thiện và không đáng tin (not honest and trustworthy). Tất cả những gì khối bảo thủ chỉ trich về Obamacare trong khi TT Obama cải chính, đã thành sự thật. Làm sao dân Mỹ không xét lại lòng thành của TT Obama được?

Đáng ghi nhận nữa là thăm dò của cơ quan YouGov cho thấy trong vấn đề Obamacare, 19% dân Mỹ tin vào đài FoxNews, 11% tin vào TT Obama, và 2% tin vào các đài NBC, CBS. Như vậy, hóa ra dân Mỹ tin vào FoxNews nhiều hơn tin vào vị quốc trưởng? Các đài truyền hình khác thì... thôi quên đi! Khủng hoảng Obamacare đã trở thành khủng hoảng niềm tin vĩ đại.

Điều mang nhiều ý nghĩa là mới đây, cựu TT Clinton đã lên tiếng kêu gọi TT Obama tôn trọng lời cam kết (honor the commitment) để mọi người đều có thể giữ chương trình y tế mình đang có, cho dù có phải sửa luật Obamacare thì cũng phải làm. Ké viết này không nghĩ TT Clinton

muốn đẩy TT Obama vào chân tường, mà thật ra chỉ có thâm ý muốn giúp tách xa bà Hillary khỏi quả bom Obamacare, càng xa càng tốt, dọn đường cho bà ra tranh cử tổng thống. Nhắc nhớ mọi người là bà Hillary không liên hệ xa gần gì đến lời cam kết long trọng đó của TT Obama.

Lời kêu gọi của TT Clinton đi kèm với đòi hỏi TT Obama phải có giải pháp gấp hay hoàn Obamacare lại cửa hàng loạt dân cử Dân Chủ. Năm thượng nghị sĩ Dân Chủ cầm đầu bởi bà Mary Landrieu của Louisiana, đang thảo dự luật tu chính lại Obamacare. Ít ra là 10 nghị sĩ Dân Chủ đòi tu chính hoàn việc bắt buộc cá nhân phải có bảo hiểm cũng như hoàn việc phạt lại một năm. TNS Mitch McConnell, lãnh tụ khối Cộng Hòa, đã công bố danh sách 27 nghị sĩ Dân Chủ đã từng lập lại nguyên văn câu nói bắt buộc của TT Obama "bạn có thể giữ chương trình y tế cũ nếu bạn thích". TT Obama đã xin lỗi, còn những vị này thì đang lo... tháo chạy, đòi sửa luật. Obamacare cứ tiếp tục tu chính, sửa điệu này, hủy điệu kia, hoãn điệu nọ thì còn lại gì? Một bộ luật luộm thuộm chưa từng thấy trong lịch sử, với gần 3.000 trang luật và hơn 10.000 trang phụ đính.

Tại Hạ Viện, ngày Thứ Sáu vừa qua, 39 dân biểu Dân Chủ (20% khối Dân Chủ Hạ Viện) đã biểu quyết cùng với khối Cộng Hòa một dự luật cho các hãng bảo hiểm miễn phải tuân thủ những đòi hỏi mới của Obamacare. Một phần năm các dân biểu Dân Chủ đang bối rối, lo sợ cho tương lai của chính họ. Nhà báo cấp tiến Paul Waldman đã phải lên tiếng trấn an họ, khẳng định "trời chưa xaps mà" (the sky is not fallen yet). Báo phe ta Washington Post nhận định khối nghị sĩ và dân biểu Dân Chủ này rất có thể xé rào, nhảy qua bên Cộng Hòa để biểu quyết thu hồi Obamacare.

Cụ thể hơn hết là cuộc bầu thống đốc tại Virginaia tuần qua.

Lần Virginia bầu thống đốc này, bên Dân Chủ đưa ra ông Terry McAuliffe, và bên Cộng Hòa đưa ra ông Ken Cuccinelli.

Ông McAuliffe là một chính khách cột trụ của đảng Dân Chủ, từng là phu tá quan trọng của TT Clinton, Chủ tịch Ủy Ban Quốc Gia của đảng Dân Chủ dưới thời TT Bush II, và Chủ tịch Ủy Ban Tranh Cử của bà Hillary Clinton năm 2008. Ông Cuccinelli là bộ trưởng Tư Pháp của tiểu bang Virginia. So sánh hai người thi hiến nhiên, ông McAuliffe là nhân vật có tầm vóc quốc gia lớn trong khi ông Cuccinelli là một ông quan toà địa phương, tương đối ít người biết ngoài Virginia.

Thảm dò dư luận nói chung, ông McAuliffe dẫn đầu với tỷ lệ hậu thuẫn hơn ông Cuccinelli trung bình 10%-12%. Coi như chắc thắng rồi. Nhưng đầu tháng Mười là lúc cuộc khủng hoảng Obamacare nổ bùng. Obamacare trở thành đề tài tranh cử lớn nhất. Và vị thế của ông McAuliffe lung lay mạnh. Một tuần trước ngày bầu cử, hậu thuẫn của ông rớt xuống, còn hơn ông Cuccinelli có 2,5%, nghĩa là nằm trong sai biệt xác xuất, tức là hai bên ngang ngửa.

Phe Dân Chủ hoảng hốt trước kinh nghiệm của Massachusetts sau khi TNS Ted Kennedy qua đời và một ứng viên Cộng Hòa vô danh ra tranh cử chống Obamacare và đại thắng giờ chót. Ông McAuliffe với sự yểm trợ tài chính của đảng Dân Chủ, cho tràn ngập quảng cáo trên truyền hình, chi tiền quảng cáo gấp ba lần ông Cuccinelli trong tuần cuối. Các đại bác lớn nhất của đảng được tung vào mặt trận. Bà Hillary là người đầu tiên nhảy vào tích cực vận động cho ông McAuliffe, rồi đến PTT Biden, và cuối cùng là đích thân TT Obama. Cá ba đều đến Virginia hỗn hào vận động cho ông McAuliffe.

Kết quả cuộc tranh cử, ông McAuliffe vẫn thắng, nhưng với tỷ lệ 48%-46%, hơn có 2%, ít hơn thảm dò cuối cùng. Bài học cụ thể: nếu không có Obamacare thì ông McAuliffe đã thắng lớn rồi, và nếu không có hậu thuẫn mạnh mẽ giờ chót của ba nhân vật nặng ký nhất trong đảng Dân Chủ, thì ông McAuliffe đã thua to vì Obamacare rồi.

Cách đây không lâu, sau cuộc tranh cãi về ngân sách và Obamacare khiến Nhà Nước phải đóng cửa tịt máy tuần, truyền thông đồng lòng chê tưng bừng ca khúc khải hoàn và gửi cáo phó của đảng Cộng Hòa đi khắp nơi. Nhưng rồi đám tang của Cộng Hòa kéo dài chưa bao lâu thì xảy ra cuộc khủng hoảng Obamacare. Và Obamacare đã trở thành liều thuốc hồi sinh cho đảng Cộng Hòa, đồng thời cũng là viên thuốc độc bọc đường cho đảng Dân Chủ. Thông điệp của Virginia quá rõ ràng đối với các vị dân cử Dân Chủ, bắt buộc TT Obama "phải làm một cái gì".

Và TT Obama ra quyết định sẽ không bắt các hãng bảo hiểm phải tuân thủ theo các quy định mới của Obamacare trong vòng một năm. Có nghĩa là những đòi hỏi trong bảo hiểm mới sẽ không còn nữa, như bảo hiểm bệnh thần kinh (cô lě rất cần dưới thời Obama?), bảo hiểm ngừa thai cho các cụ bà, bảo hiểm sinh đẻ cho các ông (những đòi hỏi này nghe vô lý nhưng thực ra rất... có lý vì giúp san sẻ gánh nặng tài chánh, đại khái các ông sẽ phải đóng góp tiền sanh đẻ của máy bà welfare queens ngồi nhà vui vẻ sản xuất dài dài).... Sẽ giúp cho các hãng bảo hiểm duy trì các hợp đồng bảo hiểm hiện hành, không phải hủy bỏ, thay thế bằng hợp đồng mới khắt khe hơn và đắt tiền hơn.

Ở đây, có vài vấn đề lớn.

TT Obama cho phép các hãng bảo hiểm không tuân thủ những điều kiện mới không có nghĩa là cấm họ tuân thủ, tức là nếu muốn, họ vẫn tuân thủ, vẫn hủy hợp đồng cũ, và vẫn tăng giá bảo hiểm, vẫn bắt thiên hạ đổi bác sĩ, nhà thương được. Nhà Nước cũng sẽ không ngăn cản hay truy tố họ. TT Obama cũng không đề cập đến các hợp đồng đã bị hủy bỏ. Các hãng bảo hiểm có cần phải rút lại quyết định hủy bỏ không? Hay đã hủy rồi thì hủy luôn? Tuy họ làm gì có lợi cho họ thì họ làm? Ai dám bồi đám các hãng bảo hiểm sẽ không lợi dụng cơ hội áp đặt hợp đồng mới đắt tiền hơn lên các khách hàng của họ? Như vậy, ta phải chờ xem các hãng bảo hiểm tính toán gì và làm gì? Đì xa hơn nữa, sau một năm thì sao? Tình trạng hiện nay lại tái diễn? Tức là dà banh ra biển, câu giờ để rồi một năm sau, ta lại gặp lại Ông Vũ Như Cán?

Trong thời gian đó, những người không kip hay không muốn ghi danh có bị phạt không? Không nghe TT Obama nói gì về việc bắt đầu phạt từ đầu năm tới. Nếu các hãng bảo hiểm vẫn hủy hợp đồng hiện hữu và chỉ bán bảo hiểm theo điều kiện mới đắt hơn, người dân sẽ có lựa chọn nào khác không? Hay là đánh phái mua bảo hiểm mới với cao giá hơn, nếu không mua sẽ bị phạt từ đầu năm tới sao?

Điều chắc chắn là việc thiên hạ ghi danh vào Obamacare sẽ dâm chán tại chỗ ngay. Tâm lý bình thường, nhiều người sẽ trì hoãn việc mua bảo hiểm chờ xem chuyện gì sẽ xảy ra, biết đâu trong vòng năm tới sẽ lại có thay đổi nữa? Trong khi bà dân biểu Nancy Pelosi huyễn hoang khoe có 500.000 người đã mua bảo hiểm qua các trung tâm điều hợp, tin chính thức do Nhà Nước công bố, trong nguyên một tháng đầu của Obamacare, chỉ có 106.000 người ghi danh. Theo dà này thi muốn cho 300 triệu dân Mỹ có bảo hiểm sức khỏe hết thi sẽ cần đợi tới... 300 năm.

Vấn đề thứ hai là thực sự TT Obama có quyền cho các hãng bảo hiểm miễn chấp hành Obamacare mà không cần thông qua quốc hội hay không? Obamacare đã là bộ luật được quốc hội biểu quyết và tổng thống ký để thành luật chính thức. TT Obama lấy quyền gì cho phép không áp dụng luật trong một năm? Ngay cả ông Howard Dean, cựu Chủ Tịch đảng Dân Chủ, và cựu ứng viên tổng thống năm 2004, cũng đã lên truyền hình rao đón đặt câu hỏi không biết TT Obama có quyền áp dụng luật lệ tùy hỷ hay không. Nếu nói tổng thống có quyền muốn làm gì thi làm, kể cả hoàn áp dụng bất cứ luật nào ông muốn, thi có phải đai cường Cờ Hoa đã không khác gì một nước nhược tiểu khi quân đội đảo chính, cắt mọi luật lệ và Hiến Pháp vào kho một thời gian không? TT Obama gọi quyết định của ông là sửa đổi hành chính (administrative fix), không phải là thay đổi luật. Ké viết này không phải luật gia để thẩm định cách diễn giải này.

Thật ra, biện pháp TT Obama đề nghị chỉ là một chiêu hoan binh để xoa dịu chống đối và giúp các ông đồng chí Dân Chủ thoát qua cửa ải bầu cử tháng Mười Một năm 2014 thôi. Không phải tình cờ mà ông đã chọn một năm, để luật Obamacare sẽ phải được áp dụng trọn vẹn vào tháng Giêng năm 2015, sau cuộc bầu giữa mùa năm tới. Tuyệt đối nó không có thay đổi gì đối với luật Obamacare. Tất cả mọi điều khoản đều không có gì thay đổi. Có nghĩa là những lý do cần bắn chống đối Obamacare, hay đúng hơn những hậu quả tai hại của Obamacare, vẫn còn đó. Chi phí y tế của tất cả sẽ già tăng, và sau này, lấy hẹn bác sĩ và nhà thương sẽ vẫn trần ai, nhất là cho những người có Medicaid-Medical ở Cali- khi một mặt các bác sĩ rút ra khỏi chương trình Medicaid hàng loạt, trong khi lại có thêm cả triệu người được vào Medicaid qua việc mở rộng tiêu chuẩn Medicaid.

Ngay sau khi TT Obama công bố quyết định, phản ứng của khối Cộng Hoà đã không làm ai ngạc nhiên. Họ cho rằng quyết định của TT Obama chẳng hề dùng đến căn gốc của vấn đề vì tất cả vẫn đều còn đó, không có gì thay đổi. Đến ngay cả khối Dân Chủ cũng đã có phản ứng tương tự. Bà Mary Landrieu tuyên bố không có gì thay đổi cả, khối Dân Chủ trong Thượng Viện sẽ tiếp tục thảo tu chính cho Obamacare như thường.

Một phát ngôn của ngành bảo hiểm đã than phiền Obamacare có tác động rất lớn đến đời sống người dân, chẳng những phức tạp, nhiều khê, mà lại thay đổi tới lui, làm như trả đùa vi những người làm luật không biết mình đang làm gì, đang muốn gì, cuối cùng sẽ chỉ gây rối loạn hơn, khiến các hãng bảo hiểm rối trí không biết phải làm gì và được phép làm gì, và chi phí sẽ tăng cao hơn thô. Và tất cả mọi người, từ bệnh nhân đến bác sĩ đến hãng bảo hiểm đều sẽ là nạn nhân hết. Chính sách thi hành Obamacare chỉ là một chính sách vã vu, bit đầu này, lấp đầu kia, không có đường hướng rõ rệt gì cả. (17-11-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email:
Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Obamacare: Rối Loạn Lớn

12/11/2013

...từ năm 2010, chính quyền Obama đã ước tính sẽ có 93 triệu người bị mất bảo hiểm...

Đề tài Obamacare đã được bàn tới bàn lui khá nhiều trên cột báo này, vậy mà dường như vẫn còn chưa đủ. Lý do để hiểu vì đây là một vấn đề liên quan trực tiếp đến tất cả chúng ta. Dân nghèo lo xin oe-phe, dân già thắc mắc chuyện tiền già, dân trung lưu bận chuyện job, nhà giàu sợ đóng thuế. Nhưng tất cả đều có vấn đề sức khỏe phải ưu tư. Mà Obamacare dào lộn mọi chuyện, thay đổi toàn diện tình trạng bảo hiểm cũng như dịch vụ y tế của tất cả mọi người. Bảo sao thiên hạ không chú ý được. Rồi trước những lộn xộn hiện nay, bảo sao thiên hạ không lo được.

Đã vậy, việc áp dụng luật Obamacare đã mang ra ánh sáng nhiều chuyện thực tế mà từ trước đến giờ hầu hết mọi người không biết, kể cả những người làm luật cũng không biết hết được những hậu quả thực tế của luật mới. Nói như bà chủ Chu Tich Hạ Viện Nancy Pelosi, "chúng ta phải biết quyết luật cái lỗ y tế rồi thì mới biết trong luật có gì". Nói kiểu quái lạ giống như chúng ta phải đặt cái cày trước con trâu mới biết con trâu có đi tới được không, nhưng lại không thiếu gì người tin và hoan hô.

Những ngày qua, thiên hạ đọc báo và khám phá ra là những vấn đề của Obamacare lớn hơn tất cả mọi dự đoán bị quan nhât từ trước đến nay.

Trên cột báo này, ngay từ những năm 2009-2010 khi Obamacare mới được đưa ra tranh cãi cũng như vừa được biểu quyết "chui" xong, kè viết này cùng với quan điểm chung của những người nghi ngờ Obamacare, đã cảnh giác những hậu quả tai hại của Obamacare.

Đại khái, tác giả tin rằng Obamacare sẽ đưa đến hai tình trạng: ngắn hạn, chi phí y tế, cho dù là tiền mua bảo hiểm hay tiền nhà thương bác sĩ, sẽ già tăng đồng loạt, và dài hạn, dân Mỹ sẽ phải xếp hàng dài người để được chữa trị vì tình trạng thiếu nhà thương, bác sĩ, và thuốc men.

Không cần phải là đại trí thức, kinh tế gia với giải nobel, người ta cũng đoán ra được những hậu quả trên. Chỉ cần ta lý luận theo kiểu một cộng một là hai là sẽ thấy. Một khi trong vòng vỏn vẹn hai ba năm, có thêm ba chục triệu người nữa tham gia vào thị trường y tế, được bảo hiểm và được chữa trị đầy đủ, bắt kể bệnh nặng đến đâu và chữa trị tốn kém đến đâu, thì dĩ nhiên là giá cả sẽ phải già tăng ngay, và sau đó sẽ thiếu bác sĩ, thiếu nhà thương, thiếu thuốc men. Bài tinh không thể nào giàn dì hơn. Luật cung cầu sơ đẳng.

Cái ái ám là trong tình trạng đó, TT Obama, là người đã rao bán món hàng Obamacare cho thiên hạ, vẫn khăng khăng khẳng định là sẽ không có gì thay đổi hết, chi phí y tế nếu không giảm thì bảo đảm cũng không tăng, tất cả mọi người đều có thể giữ bác sĩ, giữ hàng bảo hiểm, giữ nhà thương của mình nếu muốn, không phải thay đổi gì hết.

"If you like your health care plan, you'll be able to keep your health care plan. Period. No one will take it away. No matter what." Tâm dịch là "Nếu bạn thích chương trình y tế của bạn, bạn có thể giữ nó. Chấm hết. Không ai sẽ lấy nó đi. Bất kể chuyện gì khác". Đó là nguyên văn câu nói của TT Obama. Không thể nào rõ ràng hơn. Đó là lời hứa và lời trán an ngắn gọn của tổng thống. Chấm hết!

Ta phải hiểu đây là lời hứa quan trọng nhất trong Obamacare. Đối với dân ty nạn ta, chuyện thay đổi bác sĩ, nhà thương, không bao giờ là chuyện đáng quan tâm, trong ý nghĩ bác sĩ nào cũng thế, nhất là sau cuộc đổi đời phải di tản qua Mỹ thay đổi hết, thì sống ở đâu cũng thế, làm job gì cũng xong, di bác sĩ nào cũng được. Nhưng đối với dân Mỹ, trong văn hóa và tập quán Mỹ, mỗi người đều có bác sĩ riêng, luật sư riêng, kế toán làm thuế riêng, ... mà họ đã quen biết lâu ngày và tin tưởng tuyệt đối. Không dễ gì thay đổi vì như vậy sẽ mất thời giờ tái tạo lại sự tin tưởng và quan hệ cá nhân. Đặc biệt là đối với bác sĩ vì cho dù bệnh nào đi nữa thì bác sĩ cũng cần phải biết rõ tình trạng sức khỏe tổng quát mới chẩn bệnh và chữa trị đúng nhất được. Một bác sĩ sẽ phải mất nhiều thời gian mới làm quen với bệnh nhân được. Đó là chưa kể mỗi bác sĩ có thể cho thuốc khác nhau, đối thuốc là cả một vấn đề.

Bên cạnh vấn đề bác sĩ và nhà thương quen thuộc là vấn đề tiền. Lời hứa của TT Obama có thể khiến mọi người hiểu là cái chương trình bảo hiểm mọi người đang có sẽ không có thay đổi gì, tức là tiền bảo hiểm cũng như các điều kiện và trường hợp bảo hiểm cũng sẽ không thay đổi gì, bạn có thể giữ nguyên nó như cũ nếu bạn muốn. Khi nói đến "you can keep your plan", mọi người đều hiểu như vậy. Không có gì thay đổi hết.

Nói trắng ra, theo như TT Obama xác định, Obamacare chỉ mở cửa đón nhận thêm những người vì lý do bệnh tinh hay tài chính nên không có bảo hiểm, bây giờ được cung cấp bảo hiểm và được Nhà Nước giúp đỡ tiền bạc để có bảo hiểm. Ngoài ra, tất cả mọi người khác đều không bị ảnh hưởng gì. Không bị đổi bác sĩ, nhà thương, không bị tăng bảo phí, không phải đổi bảo hiểm. Chỉ là một chương trình mở rộng bảo hiểm sức khỏe cho toàn dân. Chỉ có "cộng" mà không có "trù" gì hết. Quá đẹp! Như trong mơ.

Đáng buồn thay, dân Mỹ có câu "too good to be true". Quá tốt để có thể là sự thật.

Mà quả đúng như vậy, chưa đầy một tháng sau khi chương trình Obamacare được bắt đầu áp dụng trên vạn, thiên hạ khám phá ra Obamacare không phải là giấc mộng đẹp mà đã là một ác mộng, cho tất cả mọi người.

Các hãng bảo hiểm đồng loạt hủy bỏ các chương trình bảo hiểm hiện hành của cả triệu người trên khắp nước. Các chuyên gia ước tính có thể hơn 100 triệu người có nguy cơ mất bảo hiểm cũ. Dĩ nhiên là có thể mua bảo hiểm mới chứ không phải là không có bảo hiểm. Luật Obamacare bắt buộc tất cả 100% dân chúng phải có bảo hiểm mà. Nhưng bảo hiểm mới mua sẽ khác xa các chương trình bảo hiểm đang có. Bảo phí sẽ cao hơn, tiền trả trước sẽ tăng gấp mấy lần, và quan trọng đối với dân Mỹ, một số lớn sẽ phải thay bác sĩ, nhà thương.

Hầu hết các chương trình bảo hiểm sức khoẻ cho ta một danh sách giới hạn nhà thương và bác sĩ mà hãng bảo hiểm chấp nhận, và chúng ta chỉ được lựa chọn nhà thương và bác sĩ trong danh sách đó thôi. Bây giờ, các danh sách này thay đổi hàng loạt.

Vấn đề nhiều khi rắc rối hơn vì đại đa số thiên hạ mua bảo hiểm qua các chuyên viên bán bảo hiểm –insurance agent-, mà nhiều chuyên viên lại chỉ bán được bảo hiểm của vài hãng này mà không bán được bảo hiểm của vài hãng khác. Nếu muốn đổi hãng bảo hiểm mà lại đổi qua một hãng của ông agent của mình không được bán, thì lại phải đổi ông bán bảo hiểm luôn. Đúng là một mớ boong boong rối bù.

Báo "phe ta" Washington Post trong số ra ngày 4/11 vừa qua, đã có bài viết nhìn nhận những thay đổi quan trọng do Obamacare gây ra. Bài viết đưa ra mấy trường hợp có thực về hậu quả của Obamacare.

Như một gia đình, chủ một cây xăng ở Michigan, bị hủy bảo hiểm đang có. Muốn có bảo hiểm tương tự như bảo hiểm đang có thì phải mua bảo hiểm mới, với giá đắt hơn khoảng 30%. Muốn có bảo hiểm tương tự với giá tương tự cũng có, nhưng mỗi lần đi nhà thương sẽ phải lái xe đi qua một thành phố cách nhà hơn 100 dặm. Bị đứng tim khẩn cấp cũng phải lái xe mất hai tiếng đồng hồ tới nhà thương.

Một bà khác, có bảo hiểm với Humana, được thông báo là bảo phí sẽ tăng từ 300/600 đến 705, tăng hơn gấp đôi. Sau khi truy cứu, bà tìm ra được một hãng bảo hiểm rẻ hơn chút đỉnh, \$623 một tháng, nhưng bà phải đổi bác sĩ bà đã quen thuộc từ 16 năm nay.

Các hãng bảo hiểm giải thích những thay đổi này, từ thay đổi điều kiện và trường hợp bảo hiểm, đến thay đổi giá cả, là do nhu cầu đáp ứng những đòi hỏi của luật Obamacare, không phải là các hãng tự ý muốn đổi.

Đây là những "khám phá" mới lạ mà trước đây không ai biết. Nhiều đòi hỏi có vẻ hợp lý tuy không nhất định phải là cần thiết, ví dụ như đòi phải bảo hiểm bệnh thai kinh, bảo hiểm chống bạo lực gia đình, cho dù người mua bảo hiểm chưa lập gia đình. Nhiều đòi hỏi khác nghe tiếc lâm, như đòi hỏi các bà phải có bảo hiểm ngừa thai, bất kể tuổi tác, cho dù đã qua tuổi có thai. Nhưng đặt định cao của vô lý là đòi hỏi trong bảo hiểm của tất cả mọi người, kể cả các đấng tu mi nam tử, phải có bảo hiểm thai nghén và sanh đẻ. Trong cuộc điều trần trước Hạ Viện ngày 31/10 vừa qua, bà Bộ trưởng Y Tế Kathleen Sebelius đã bị质问 Renée Ellmers, Cộng Hoà của South Carolina chất vấn về những chuyện này, nhưng bà Sebelius đã tránh né, không trả lời. Làm sao trả lời được? Bà đâu phải là người viết luật.

Có hãng bảo hiểm đã biện minh tiền bảo phí tuy tăng, nhưng bây giờ có trợ cấp của Nhà Nước trả đỡ một phần nào. Chỉ là nguy hiểm. Làm như thế trợ cấp là do TT Putin của Nga đóng góp, chứ không phải là tiền thuế do chính người dân Mỹ phải trả. Trả qua thuế hay trả thẳng vào bảo phí khác nhau chỗ nào? Có khác chăng là khác ở chỗ lấy tiền người này trả cho người kia. Có phải đây lại chỉ là một hình thức "tài sản chia lợi tức" là nguyên tắc thành đồng của xã hội chủ nghĩa?

Người ta cũng khám phá ra tiền bảo phí tăng đồng loạt trên khắp 50 tiểu bang, nhưng nói chung, tại những tiểu bang "xanh" là những tiểu bang theo Dân Chủ, bầu cho TT Obama, bảo phí tăng ít hơn là bảo phí tại các tiểu bang "đỏ" theo Cộng Hoà, bầu cho McCain hay Romney. Trung

bình thi tiền bảo phí sẽ tăng 50% tại các tiểu bang "xanh" và tăng 78% tại các tiểu bang "đỏ". Ít ra thì các chuyên gia cũng đã nhận định đây không phải là kết quả của một chính sách "kỳ thi" trả thù Cộng Hòa, mà chỉ vì những tiểu bang "đỏ" theo Cộng Hòa thường có luật lệ kiểm soát ngành bảo hiểm khắt khe làm nên dễ bị các hãng bảo hiểm lợi dụng tăng giá mạnh hơn.

Trước thực tế cả chục hay cả trăm triệu người mất bảo hiểm cũ, phải mua bảo hiểm mới đắt hơn, lẩn sóng bất mãn đang cao. Các báo, kể cả các cơ quan ngôn luận nổi tiếng phe ta cũng đã phải lên tiếng phản nản, như bài báo trên Washington Post nêu trên, và hàng loạt các phóng sự của các báo lớn và đài truyền hình lớn, kể cả đài NBC, được coi như cái loa của chính quyền Obama.

TT Obama bị tố cáo hứa cuội, hay nuốt lời hứa. Ông buộc lòng phải lên tiếng. Ông tuyên bố cách đây vài hôm "Tôi đã nói rõ ràng là nếu các bạn muốn giữ bảo hiểm cũ mà bảo hiểm đó không thay đổi gì thì bạn vẫn có thể giữ bảo hiểm đó mà". Đây là một ví dụ điển hình của nghệ thuật ăn nói mập mờ, ngụy biện của TT Obama. Có hai vấn đề. Trước hết, đó không phải nguyên văn câu nói trước đây của ông. Trước đây ông chỉ nói ngắn gọn: "Nếu bạn thích chương trình bảo hiểm đang có, bạn có thể giữ nó". Không có câu "mà bảo hiểm đó không thay đổi gì". Sau đó, ai cũng biết, nhất là TT Obama, là với những cái cách quy mô của Obamacare, không thể nào có chuyện "bảo hiểm đó không thay đổi gì" được. Và thực tế đã chứng minh rõ ràng tất cả các chương trình bảo hiểm sức khỏe đều thay đổi, không có cái nào "không thay đổi gì" hết.

Vấn đề đặt ra ở đây là TT Obama có biết trước là sẽ có thay đổi không? Ông biết trước và hứa cuội? Hay thành tâm hứa vì không biết trước?

Theo một điều tra của đài truyền hình phe ta NBC, ngay từ năm 2010, chính quyền Obama đã ước tính sẽ có 93 triệu người bị mất bảo hiểm, hay bảo hiểm họ đang có sẽ thay đổi nhiều. Có nghĩa là năm 2009, khi ông mới bắt đầu quảng bá Obamacare, có lẽ ông không biết và hứa lung tung. Nhưng ngay năm sau, ông biết sẽ có thay đổi quy mô, nhưng vẫn khăng khัง "không có gì thay đổi" chỉ vì đã phỏng lao dành phải theo lao, lờ hứa không thay đổi nên phải tiếp tục "kiên định lập trường".

Nhà báo Marc Thiessen viết trên Washington Post là bài diễn văn quảng bá Obamacare của TT Obama năm 2009 đã được ban tham mưu Toà Bạch Ốc cân nhắc rất nhiều về câu "không có gì thay đổi", vì ngay trong ban tham mưu của TT Obama, các chuyên gia kinh tế và y tế đã lên tiếng "bất buộc sẽ phải có thay đổi chứ không thể nào không có gì thay đổi". Nhưng các phụ tá chính trị áp đảo được nhóm chuyên gia, và giữ lại câu nói đó trong bài diễn văn. Nói cách khác, chính trị my dân chỉ phổi tuyệt đối mọi hành động và lời nói của chính quyền Obama, bất chấp sự thật.

Niềm tin nơi vị lãnh đạo đất nước đã bị lung lay tận gốc rễ, khi người ta nhìn vào những dữ kiện so với những lời tuyên bố của tổng thống. Hàng trăm triệu người mất bảo hiểm là chuyện không thể dấu diếm được ai nữa. Thăm dò mới nhất của Gallup cho thấy hậu thuẫn của TT Obama đã xuống đến mức kỷ lục chưa từng thấy: 39%. Thăm dò của AP cho thấy tỷ lệ đó là 37% từ mấy tuần trước rồi.

Và điều đáng nói nữa là hầu hết những người "bị hoạ" đều thuộc thành phần trung lưu, chưa đủ giàu để không thắc mắc chuyện tiền bạc, và không đủ nghèo để được trợ cấp, mà chỉ vừa đủ tiền để trả bảo phí cao hơn và mai này, đóng thuế cao hơn.

Phát ngôn viên Toà Bạch Ốc, Jay Carney, nhắc nhớ mọi người, tổng thống, cho dù quyền hạn rất lớn, cũng có nhiều chuyện không làm gì được. Nói cách khác, không phải lỗi của tổng thống đâu, lỗi của người viết luật, lỗi của các hãng bảo hiểm. Lại dở thừa. Ông Carney chỉ quên một chuyện nhỏ: Yes, He Can! Vâng, TT Obama có thể làm được một chuyện: thu hồi, hay ít nhất hoàn việc áp dụng Obamacare lại để sửa đổi đổi điều.

Sau khi bà Sebelius điều trần trước quốc hội, Hạ Viện đã công bố một tài liệu của bộ Y Tế xác định trang mạng Obamacare chỉ có thể tiếp đón được 1.100 người mỗi ngày, trong khi bộ cũng ước tính sẽ có ít ra 60.000 người lén mạng cùng lúc. Dù biết có vấn đề lớn vì chưa sẵn sàng, bộ Y Tế vẫn tung trang mạng ra cho đúng ngày TT Obama đã hứa hẹn. Thực tế đã có khoảng 250.000 người vào trang mạng cùng lúc, và cả triệu người vào trong ngày đầu. Làm sao hệ thống không kẹt cứng được? Đã vậy các chương trình cũng bị viết sai rất nhiều, chẳng hạn như tính sai tiền bảo phí, tính sai tiền trợ cấp mua bảo hiểm....

Thiên hạ bây giờ nhìn vào Obamacare thấy ba vấn đề: 1) trục trặc kỹ thuật quy mô, 2) mọi chuyện đảo lộn như mất bảo hiểm, đổi bác sĩ, nhà thương, 3) bảo phí và tiền trả trước tăng hơn xa mọi dự đoán bị quan nhất. Khác xa với tất cả mọi hứa hẹn đẹp đẽ của tổng thống.

Ngày 7/11 vừa qua, TT Obama trong một cuộc phỏng vấn đặc biệt dành cho đài truyền hình NBC đã chính thức tỏ ý hối tiếc (I am sorry) về việc cả triệu người đã bị mất bảo hiểm và hứa sẽ làm tất cả những gì có thể để giúp họ. Không nghe ông nói gì về viễn tượng tăng chi phí quy mô hiện nay và thiếu nhà thương, bác sĩ trong tương lai. (10-11-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email:
Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Chuyện Dài Obamacare: Nói Cho Rõ

05/11/2013

..Obamacare là điều tốt, cần làm, nhưng cách làm hoàn toàn sai trái đưa đến nhiều nguy hại lớn...

Một bài viết gần đây về Obamacare trên cột báo này đã khiến một độc giả Việt Báo than phiền ông là "người nghèo" nhưng mà sao cứ thấy Việt Báo đăng bài bất thuận lợi về Obamacare, có phải Việt Báo chống lại người nghèo không? Ké viết xin thú thật cảm thấy hết sức ngạc nhiên về câu trả lời của độc giả, và cảm thấy thật có lỗi đã tạo hiểu lầm rất không công bằng cho Việt Báo. Đành phải lên tiếng, gọi là để "rộng đường dư luận". Cũng mượn cơ hội này để nói cho rõ vài hiểu lầm khác đối với kẻ viết này.

Trước hết cần phải khẳng định ngay Obamacare không phải là một cái gì hoàn toàn có lợi cho "người nghèo", và mọi ý kiến không thuận lợi về Obamacare đều có nghĩa là "chống người nghèo". Đây là một trong những hiểu lầm hay huyền thoại lớn nhất về Obamacare, đã được Nhà Nước Obama thổi phồng, tung hỏa mù che sự thật.

Cái tố y tế của TT Obama, nôm na gọi là Obamacare, là một cuộc cải cách mà chính TT Obama đã gọi là để thực hiện hai mục tiêu chính: a) cung cấp bảo hiểm sức khoẻ cho toàn dân, bất kể giàu nghèo, trẻ già, hay tình trạng sức khoẻ hiện hữu; và b) giúp giảm chi phí cung cao hiện nay của ngành y tế Mỹ.

Cả hai mục tiêu chính mà TT Obama đề ra đều là những nhu cầu trọng yếu mà không ai không đồng ý. Bất kể cấp tiến hay bảo thủ, giàu hay nghèo, Dân Chủ hay Cộng Hòa, ai cũng đều đồng ý bảo hiểm toàn dân, nhất là bảo hiểm cho những người đang có bệnh, là điều thật sự cần thiết vì lý do nhân đạo cũng như vì nhu cầu kinh tế. Ké viết này chưa bao giờ chống lại những mục tiêu này. Ở đây, cần phải nhắc lại, tổng thống đầu tiên đưa ra dự luật bảo hiểm sức khoẻ toàn dân chính là TT Nixon của đảng bảo thủ Cộng Hòa, nhưng không thành công vì sự chống đối của quốc hội khi đó do đảng Dân Chủ kiểm soát. Chuyện Dân Chủ muốn bảo hiểm toàn dân trong khi Cộng Hòa chống là một huyền thoại khác.

Những mục tiêu đó phải được thực hiện như thế nào, đó chính là khúc mắc tạo mâu thuẫn, gây nên các khuyễn hướng ủng hộ hay chống đối. Và cũng chính vấn đề thực hiện cách nào đã khiến TT Nixon thất bại không kiểm dù hậu thuẫn chính trị để thực hiện bảo hiểm toàn dân cách đây gần nửa thế kỷ. Cũng như trường hợp TT Obama bây giờ, thiên hạ không ai chống mục tiêu, mà chỉ chống cách thực hiện.

Nhìn vào những mục tiêu của TT Obama, người ta thấy ngay Obamacare không phải được đưa ra để phục vụ "người nghèo". Không phải chỉ có người nghèo mới có những bệnh nặng bị các hãng bảo hiểm từ chối. Đa số những người không có bảo hiểm cũng không phải là những người nghèo nhất, vì những người nghèo nhất đều đã có Medicaid.

Ké viết này đã đề cập đến chuyện Obamacare có lợi và có hại cho ai. Nay xin nhắc lại cho rõ ràng.

Đối với những người giàu, Obamacare không có một chút tác động gì đến họ. Bất kể chuyện gì xảy ra, họ cũng vẫn đủ tiền mua bảo hiểm tốt nhất, đi bệnh viện tối tân nhất, khám bác sĩ giỏi nhất, và có đầy đủ thuốc men và kỹ thuật y khoa tối tân nhất, cho dù chỉ bị cảm cúm vớ vẩn. Nói Cộng Hòa bảo vệ người giàu nên chống lại Obamacare là không có căn bản vì Obamacare không có hại hay lợi gì cho người giàu hết.

Cái lợi lớn nhất là cho những người đang có bệnh nặng, bị các hãng bảo hiểm từ chối. Nhờ luật Obamacare, các hãng bảo hiểm không có quyền xua đuổi họ, và bắt buộc phải nhận họ. Dĩ nhiên ở đây có vấn đề nhân đạo số一二, không ai có thể bác bỏ ý kiến này. Obamacare thực hiện được chuyện này là chuyện rất đáng hoan nghênh.

Nhưng Nhà Nước đã có ý kiến tốt này chẳng phải thuần túy vì lý do nhân đạo không đâu, mà còn vì lý do kinh tế có lợi cho Nhà Nước nữa. Theo luật thi nếu có người bệnh nặng phải đến nhà thương cấp cứu thì nhà thương vẫn phải nhận cho dù người đó không có bảo hiểm sức khỏe gì hết. Rồi chi phí, nhà thương sẽ đòi lại Nhà Nước, tức là Nhà Nước gánh đủ chi phí chữa trị này. Bây giờ, Nhà Nước ra luật bắt buộc các hãng bảo hiểm phải nhận những người bệnh nặng này, tức là đã bớt được một gánh nặng tiền bạc rất lớn cho Nhà Nước. Nói trắng ra, Nhà Nước là thành phần có lợi lớn thứ nhì.

Đối với những người cao niên, qua 65 tuổi hưu trí thì họ đã có Medicare, trên nguyên tắc họ sẽ không bị ảnh hưởng gì nhiều bởi Obamacare. Nhưng trên thực tế, họ sẽ không tránh được một số ảnh hưởng bất lợi từ Obamacare.

Tiền đóng góp mỗi tháng cho Medicare (thường được trừ thẳng vào trong tiền già mỗi tháng) sẽ bị tăng, tuy không nhiều, xấp xỉ khoảng 10%, hay một vài chục đô một tháng. Họ sẽ vẫn được Medicare trả 80% và phải bỏ tiền túi ra trả phần 20% còn lại. Cái phần 20% này trong tương lai sẽ gia tăng vì chi phí y tế gia tăng đồng loạt. Một số rất lớn những người có Medicare mua thêm bảo hiểm riêng để trả cái 20% thiếu hụt này, thường qua cái gọi là Medicare Advantage, một chương trình bảo hiểm do các hãng bảo hiểm tự chịu trách nhiệm. Vì Obamacare, các chương trình Advantage sẽ bị ảnh hưởng bất lợi, hoặc là tiền mua sẽ đắt hơn, hoặc là nhiều hãng bảo hiểm sẽ không nhận Advantage, ví dụ như United Healthcare đã giới hạn chương trình Advantage bằng cách gạt cả ngàn bác sĩ trong danh sách bác sĩ trong chương trình Advantage, khiến hàng ngàn bệnh nhân có Medicare Advantage phải đổi bác sĩ, hay bỏ United Healthcare qua một hãng bảo hiểm khác.

Đối với những người đang đi làm và có bảo hiểm của hãng, sẽ tùy thuộc phần lớn vào các hãng. Sẽ có nhiều hãng vẫn duy trì tình trạng như trước, không có gì thay đổi. Có nhiều hãng khác sẽ có thay đổi qua nhiều cách như chuyển nhân viên qua bán thời để khỏi cung cấp bảo hiểm công ty, hay bắt họ thay bác sĩ, thay hãng bảo hiểm, hay hủy bỏ luôn chương trình bảo hiểm tập thể của công ty. Nói chung, một là duy trì tình trạng cũ, hai là tình trạng trở nên xấu đi, không ai thấy tình trạng khá quan trọng hơn.

Bây giờ, nói đến thành phần "nghèo", là ưu tư của vị độc giả. Trước hết, cũng tùy "nghèo" tới mức nào.

Một số lớn dân tỵ nạn, như các thành phần HO, hay những thành phần khác không có lợi tức hay lợi tức thấp, họ đã được trợ giúp qua chương trình Medicaid, hay MediCal ở Cali. Trên nguyên tắc, Obamacare sẽ không ảnh hưởng gì đến họ, tức là có hay không có Obamacare cũng không có gì khác, ít ra là trong nhất thời, do đó không thể nói Obamacare có lợi cho họ và chống Obamacare là chống họ.

Đối với thành phần tương đối có thu nhập cao hơn, thuộc thành phần trung lưu thấp, nếu họ đi làm mà không được công ty cung cấp bảo hiểm, và lợi tức họ trên mức 33.000 đô, nhưng dưới 94.000 đô cho một gia đình 4 người, thì họ sẽ được trợ cấp phần nào tiền mua bảo hiểm. Họ sẽ là khỏi người thứ ba thực sự có lợi với Obamacare, sau những người đang có bệnh, và sau Nhà Nước như đã bàn ở phần trên.

Những gia đình bốn người với lợi tức trên 94.000 đô sẽ là những nạn nhân lớn nhất của Obamacare. Bảo phí sẽ tăng, tiền trả trước sẽ tăng, có thể thuế họ đóng cũng phải tăng để tài trợ cho Obamacare, chưa kể những chuyện khác như mất bảo hiểm công ty, việc làm bị đổi qua bán thời, đổi nhà thương, đổi bác sĩ, rồi sau này, sẽ phải chờ dài người để được phục vụ. Đây là khỏi người lớn nhất, do đó giải thích được chuyện tại sao hơn một nửa dân Mỹ (từ 55% đến 60%) chống lại Obamacare. NBC ước lượng từ 50% đến 75% những người đang mua bảo hiểm bình thường không có trợ cấp của Nhà Nước hay của công ty, sẽ bị hãng bảo hiểm hủy hợp đồng bảo hiểm, không nhận họ nữa, hay thay đổi điều kiện bảo hiểm và tăng bảo phí. Tức là hàng triệu người. Chỉ riêng tại Cali, có thể sẽ có ít nhất 500.000 người bị mất bảo hiểm cũ, phải mua bảo hiểm mới đắt hơn nhiều.

Khối "nạn nhân" thứ hai là giới trẻ. Obamacare tốn kém rất nhiều vì có thêm những người đang có bệnh cũng như nhiều người lớn tuổi khác. Do đó, Obamacare rất cần giới trẻ là giới đóng tiền bảo phí nhưng không tốn kém vì ít bệnh hoạn. Luật bắt buộc phải mua bảo hiểm nếu không sẽ bị phạt thực sự nhắm vào ép buộc giới trẻ phải mua bảo hiểm. Obamacare cũng bắt các công ty bảo hiểm phải nhận thanh niên tới tuổi 26 còn sống với bố mẹ. Nghĩa là có vẻ nhân đạo, thực tế, chỉ là cách ép giới trẻ phải mua bảo hiểm. Nói trắng ra, giới trẻ sẽ là giới tài trợ bảo hiểm y tế cho giới cao niên và những người đang có bệnh, thay thế cho Nhà Nước. Thêm một lợi điểm cho Nhà Nước.

Một chuyện ngoài lề nói cho vui: những "chị em ta" cũng là những người được hưởng lợi từ Obamacare. Bây giờ các hãng bảo hiểm phải nhận bảo hiểm sức khỏe cho họ chứ không còn xua đuổi họ được nữa, được bảo hiểm chống bệnh hoa liễu hay AIDS, được phá thai miễn phí. Dĩ nhiên không có "chị em" nào khai lợi tức từ nghề đứng đường nên

họ cũng sẽ xin được trợ cấp tiền để mua bảo hiểm.

Tóm lại, bỏ qua yếu tố nhân đạo và cảm tính, tham túy trên phương diện kinh tế gia đình, Obamacare sẽ có hại cho tuyệt đại đa số dân trung lưu và giới trẻ; có lợi lớn cho Nhà Nước, những người đang có bệnh, và giới trung lưu thấp; và không ảnh hưởng gì nhiều cho giới đại gia và giới nghèo.

Kê viết này cũng nhận được nhiều thư độc giả chất vấn vài vấn đề khác, xin trả lời cho rõ.

Vấn đề bảo phí tăng 260% bị tố là do tác giả phịa ra. Phải nói ngay là trong tất cả các bài viết của tác giả, quan điểm của tác giả là yếu tố chủ quan, có thể đúng, có thể sai, nhưng những dữ kiện tác giả nêu ra đều là dữ kiện từ truyền thông Mỹ, có thể dễ dàng truy cập trong Google. Tin bảo phí tăng 260% cho vài thành phần là từ tạp chí Forbes đăng dựa trên nghiên cứu của hai tổ chức American Action Forum và Manhattan Institute. Forbes là tạp chí kinh tế tài chính lớn và có uy tín nhất, ngang hàng với Bloomberg. Đây có lẽ là trường hợp tệ nhất, nhưng tùy tiểu bang, bảo phí sẽ tăng trung bình từ 30% đến 80%.

<http://www.forbes.com/sites/theapotheccary/2013/10/03/enrollment-in-obamacare-federal-exchange-so-far-is-in-the-single-digits/>

Nhiều độc giả chỉ trích kê viết này "nói láo vô lý", "không hiểu gì về Hiến Pháp Mỹ" khi viết Obamacare đã được thông qua bằng "cửa sau". Có thể rất nhiều người không biết hay đã "quên" cách Obamacare được quốc hội thông qua, xin nhắc lại.

Trên nguyên tắc, bất cứ dự luật nào cũng phải được Thượng Viện thông qua với 60 phiếu để vượt qua thủ tục câu giờ filibuster mà đối lập sẽ sử dụng để chống, và Hạ Viện thông qua với 51%, hai bàn thảo được phối hợp lại thành một nếu có khác biệt, rồi bỏ phiếu lại tại cả hai viện. Obamacare được Thượng Viện thông qua với đúng 60 phiếu (60-39), rồi Hạ Viện cũng thông qua khít nút (220-215), nhưng với nhiều khác biệt, cho dù cả hai viện đều do Dân Chủ kiểm soát. Bàn thảo do Hạ Viện thông qua phải được đưa lại cho Thượng Viện điều chỉnh và biểu quyết lại. Nhưng trong thời gian đó, một biến cố thay đổi hoàn toàn tình hình. TNS Ted Kennedy qua đời, tiểu bang Massachusetts phải bầu người thay thế. Một dân biểu tiểu bang ra tranh cử bên Cộng Hòa và đưa ra lý do tranh cử duy nhất: "tôi sẽ là lá phiếu để ngăn chặn Obamacare", và ông này đã thắng tại tiểu bang cấp tiến nhất, trong ngõ ngách của cả TT Obama. Đảng Dân Chủ với TNS Kennedy có đúng 60 ghế, là con số cần thiết để vượt qua chống đối của Cộng Hòa. Với tân thượng nghị sĩ Cộng Hòa, Dân Chủ chỉ còn 59 phiếu, Obamacare không qua được Thượng Viện và sẽ không thành luật được.

TT Obama và khối Dân Chủ đa số tại Thượng Viện bén cho biểu quyết xếp loại Obamacare lại là một luật phụ của ngân sách, và trong tư thế đó, chỉ cần 51 phiếu là có thể thông qua được, mà Cộng Hòa không thể dùng thủ tục filibuster để chống được. Nhờ sự xếp loại đó, Obamacare được Thượng Viện thông qua bằng thủ tục gọi là "budget reconciliation", dịch nôm na là "điều chỉnh ngân sách". Tất cả quan sát viên chính trị đều nhìn nhận đây là một mánh khoé, lợi dụng kẽ hở thủ tục Thượng Viện. Obamacare là một dự luật đối đời, chứ không phải là một luật phụ, cũng chẳng liên hệ gì đến ngân sách. Báo Mỹ gọi là thông qua bằng "backdoor", kê viết này gọi là "cửa sau". Thủ tục quốc hội Mỹ cực kỳ phức tạp, khó hiểu, có tra cứu Google thì chỉ rối bù thêm. Kê viết này chỉ giới thiệu một bài viết tương đối giàn dì dưới đây để quý độc giả tham khảo:

<http://www.medscape.com/viewarticle/718388>

Dù sao thì Obamacare cũng là bộ luật duy nhất trong lịch sử Mỹ được biểu quyết với đúng một phiếu của đối lập tại cả hai viện. Lá phiếu Cộng Hòa duy nhất ủng hộ là của ông Joseph Cao, dân biểu duy nhất gốc Việt, sau khi ông điện đàm với TT Obama. Sau đó, khi ông Cao ra tranh cử lại, TT Obama công khai ủng hộ ứng viên Dân Chủ da đen, khiến ông Cao thất cử, là dân biểu đứng một nhiệm kỳ hai năm. Ông Cao tố cáo TT Obama "phản bội".

Có độc giả chỉ trích kê viết này "không nói đúng sự thật" khi cho rằng có từ 55% đến gần 60% dân Mỹ chống Obamacare.

Thăm dò của Gallup ngày 22/8/2013 cho thấy tỷ lệ ủng hộ/chống Obamacare là 42%-55% (<http://hotair.com/archives/2013/08/22/gallup-only-41-approve-of-obamacare>).

Theo thăm dò của CNN: tháng 9/2013, tỷ lệ đó là 38%-57%; tháng 3/2011: 37%-59% (<http://i2.cdn.turner.com/cnn/2013/images/10/21/rel12a.pdf>)

Tóm lại, kê viết này hoàn toàn hoan nghênh hai mục tiêu mà TT Obama đề ra trong luật cải tổ y tế. Điều mà tôi không ủng hộ là:

1. Tất cả đều có cái giá phải trả. TT Obama đang lê ra đã phải nói sự thật cho dân và có đủ can đảm để giải thích cho dân là muốn đạt

mục tiêu cao đẹp đó thì mọi người sẽ phải trả một giá rất đắt.

Trong khi đó, ông lại khăng khăng hứa hẹn chi phí y tế sẽ giảm, mọi người đều có thể giữ bảo hiểm và bác sĩ cũ của mình, không ai bị mất bảo hiểm, không có gì thay đổi. Thực tế là cả triệu người sẽ mất bảo hiểm, hay phải đổi bảo hiểm, đổi bác sĩ, tiền bù phi sẽ tăng, tiền trả trước sẽ tăng,... Theo tạp chí Forbes, ngay từ năm 2010, chính quyền Obama đã ước tính có thể có tới 93 triệu người rơi vào những trường hợp mất hay thay bảo hiểm này, trong khi TT Obama vẫn quả quyết không ai bị mất bảo hiểm hay phải trả thêm tiền. "TT Obama đang lô ra không nên nói lão", đó là quan điểm của Bill Maher, một bình luận gia truyền hình phe ta, cấp tiến nặng.

2. Những thay đổi quá lớn qua cái tổ cần phải được áp dụng qua một thời gian dài, chẳng hạn 10 năm, cho nước Mỹ có thời gian thu nhận thêm ba chục triệu người vào hệ thống y tế, có thời giờ để mở thêm nhà thương, huấn luyện thêm bác sĩ, chế thêm thuốc. Vấn đề là TT Obama muốn làm cho gấp rút để cải cách được thực hiện trọn vẹn trong hai nhiệm kỳ của ông. Kết quả bây giờ Obamacare cực kỳ luộm thuộm, dày trục trặc kỹ thuật, trong khi chi phí tăng một cách chóng mặt.

3. Bất chấp bối cảnh kinh tế cũng là một sai lầm cực lớn. Nước Mỹ đang còn trong giai đoạn kinh tế hết sức yếu ớt, với thâm thủng ngân sách thật lớn, công nợ ngút ngàn, thất nghiệp tràn lan. Cải cách y tế của TT Obama sẽ trầm trọng hóa tất cả những vấn đề này. Lúc này không phải là lúc thực hiện cải tổ y tế rất tốn kém này.

Obamacare là điều tốt, cần làm, nhưng cách làm hoàn toàn sai trật đưa đến nhiều nguy hại lớn trong tương lai, khiến y tế Mỹ sẽ đắt hơn mà phẩm chất lại xuống cấp nhiều. Đảng Cộng Hoà sai lầm khi khăng khăng chống phá Obamacare. Cứ để Obamacare được áp dụng, người dân sẽ thấy những tai hại và tự nó sẽ phải... "đóng cửa tiệm". (3-11-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email:

Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Cộng Hòa U Đầu

29/10/2013

...cả hai đều... đã trai banh ra biển, chờ đầu năm tới đầu tiếp...

Trong những ngày qua khi Nhà Nước đóng cửa tiệm, một vài độc giả lo xa đã gửi điện thư cho kẻ viết này, hỏi thăm nguy cơ ra sao, ánh hào quang thế nào đối với dân ty nạn ta. Đành phải trả án. Như đã viết trên cột bài này, tất cả chỉ là trò xiếc chính trị của mấy ông chính khách đang tranh dành ánh hào quang. Nhà Nước đóng cửa tiệm sẽ chẳng chết anh tay đen hay anh tay trắng nào, trước sau rồi cũng mở cửa lại. Vì khi đó thì chúng ta cần bít tai để tránh nghe những bài ca chiến thắng hay đỗ thừa từ cả hai phía. Dĩ nhiên là bên chính quyền Obama, với sự hậu thuẫn mạnh mẽ của truyền thông dòng chính, sẽ kêu chiêng trống ồn ào hơn bên Cộng Hoà nhiều.

Quá đúng như vậy. Nhà Nước đóng cửa rồi mở cửa, thiên hạ chẳng ai thấy có gì khác biệt, ngoại trừ một ít du khách đi thăm các công viên quốc gia, trước đây bị đóng cửa không vào thăm được, bây giờ thì được vào lại rồi.

Nhưng tiếng ca hát thì ồn ào đến ủ tai luôn. Nếu ta đọc báo chí dòng chính hay nghe các đài truyền hình lớn như ABC, CBS, NBC, và CNN, nhất là MSNBC, ta sẽ thấy tương lai đảng Cộng Hoà tối hơn đêm ba mươi, và sẽ... đóng cửa tiệm trong vài ngày nữa. Theo họ thì Cộng Hoà muốn đóng cửa tiệm Nhà Nước, kết quả sẽ phải tự đóng cửa chính đảng của mình. Máy dài truyền hình cấp tiến này quên mất muốn đóng cửa Nhà Nước, một đảng Cộng Hoà chẳng làm gì được mà phải cản tới cả hai đảng, qua hai viện Quốc hội, cùng với một ông tổng thống, tất cả cùng nhau đồng ý là... tiếp tục không đóng ý với nhau mới đóng cửa Nhà Nước được.

Các cơ quan truyền thông dòng chính, từ đông sang tây, đều nhất loạt đăng cáo phó cho đảng Cộng Hoà. Thậm chí, nhiều chính khách Cộng Hoà cũng lên tiếng, hoảng hốt tìm cách cứu vớt đảng.

Theo các bản tin và bài bình luận của truyền thông dòng chính thì đảng Cộng Hoà:

- chống lại việc tăng mức nợ trần của công nợ; chống lại việc biểu quyết ngân sách; muốn hoàn Obamacare lại một năm; chấp nhận Nhà Nước đóng cửa tiệm.

Trong khi TT Obama thi:

- cương quyết không điều đình gì hết với Cộng Hòa; nhất quyết đòi tăng mức nợ trần không giới hạn; đòi có ngân sách theo như Tòa Bạch Ốc đề nghị; không hoàn Obamacare; đòi mở cửa Nhà Nước lại.

Kết quả sau hai tuần Nhà Nước đóng cửa là:

- TT Obama đại thắng; mức nợ trần được tăng đến 7 tháng 2 năm 2014; ngân sách được thỏa thuận tới 15 tháng Giêng năm 2014; Obamacare không hoàn gì hết; và Nhà Nước mở cửa lại.

Cuối cùng như vậy là TT Obama đã đạt được mọi ý nguyện trong khi Cộng Hòa không đạt được bất cứ điều gì, thất bại hoàn toàn. Như nhà báo Jon Terbush đã viết trên diễn đàn điện tử Yahoo! News, Cộng Hòa đã "không thắng được gì và mất hết". Tệ hơn vậy nữa, khối Tea Party thất bại thảm và coi như đã đi vào "thùng rác lịch sử" giống như chủ nghĩa cộng sản trước đây vậy.

TT Obama tuyên bố "không có bên thắng cuộc", nhưng rồi cư xử như kẻ "đại thắng mùa thu". Ông thách thức "bạn không thích một chính sách hay một tổng thống nào ư? Hãy ra tranh cử và thắng cuộc bầu cử đi" (You don't like a particular policy or a particular president? ... Go out there and win an election). Không còn chuyện đại đoàn kết toàn dân nữa, mà chỉ còn chuyện tranh cử với bên thắng làm vua và bên thua làm giặc.

Thực tế hậu quả Nhà Nước đóng cửa là như thế nào?

Trên cẩn bản, TT Obama thắng và Cộng Hòa thua là chuyện không sai, chỉ là phong đại hời quá mức thôi. Sau hai tuần đóng cửa vì không có ngân sách hoạt động, Nhà Nước đã mở cửa lại sau khi Cộng Hòa chấp nhận một ngân sách tạm thời cho đến cuối năm nay. Mức nợ trần cũng đã được chấp thuận cho gia tăng cho qua đầu năm tới. Obamacare sẽ không bị hoàn lại ngày nào hết, vẫn tiến hành như thường. Tất cả đều có vẻ rất tốt đẹp cho TT Obama.

Nhưng nếu nhìn kỹ lại một chút, hình như câu chuyện có hơi khác.

Khi Cộng Hòa chấp nhận các biện pháp để giúp mở cửa Nhà Nước lại thì rõ ràng những mục tiêu chính của họ đã đạt được. Theo ông Julian Zelizer, giáo sư sử học của Đại Học Princeton, Cộng Hòa đã thành công trong mục tiêu duy trì những vấn đề như thảm thùng ngân sách và công nợ cao trên những trang đầu của truyền thông để dân Mỹ khỏi quên, không cho chính quyền Obama lập lờ chôn dấu những vấn đề đó. Ngân sách được biểu quyết cũng như mức trần công nợ được bỏ, nhưng chỉ là những biện pháp tạm thời, ngắn hạn đến đầu năm tới thôi. Rồi khi đó, một là TT Obama nhưng bộ những đòi hỏi của Cộng Hòa thì sẽ có những giải pháp lâu dài; hai là TT Obama nhất định không chịu cắt giảm chi tiêu, thi chúng ta sẽ lại thấy đe dọa Nhà Nước đóng cửa tiềm, để rồi cuối cùng cũng lại vẫn chỉ là những giải pháp nhất thời, ngắn hạn, cho vài tháng thôi. Và cứ như vậy, Cộng Hòa sẽ bảo đảm những vấn đề này vẫn là đề tài trên trang nhất của báo chí trong năm tới là năm bầu cử giữa mùa. Trong khi đó, những chương trình lớn khác của TT Obama đã bị hoàn toàn lãng quên, hay nói cho đúng hơn, không có cơ hội mang ra bàn nữa, chẳng hạn như các vấn đề cư dân bất hợp pháp và kiểm soát súng đạn.

Ngoài chuyện này ra, ta thấy Cộng Hòa cũng đã nêu ra được vài điểm quan trọng:

1. Nước Mỹ có thể sống trong tình trạng một Nhà Nước nhỏ hơn mà không sao cả. Có nghĩa là khối bảo thủ chống lại mọi hành trường của Nhà Nước vú em đã có thể chứng minh cho thiên hạ thấy Nhà Nước nhỏ bé đi, cánh tay Nhà Nước ngắn bớt lại, đã và sẽ không có tai hại gì cả. Mọi chuyện vẫn ổn. Không ai cần một Nhà Nước vú em bao đồng tất cả mọi chuyện mà khỏi cấp tiền và TT Obama vẫn quảng bá.

2. Chứng minh họ nói đúng khi chỉ trích Obamacare chưa sẵn sàng. Ở đây khối đối lập đã được chính TT Obama giúp đỡ khi tung ra một chương trình bị lùng lổ từ phía, xác nhận Cộng Hòa đã chỉ trích không sai: Obamacare chưa sẵn sàng. Theo những thăm dò mới nhất, 60% dân Mỹ cho việc tung ra Obamacare với số lùng cung là một "trò đùa" (a joke). Mới đây, 10 thượng nghị sĩ Dân Chủ đã chính thức viết thư yêu cầu TT Obama hoàn thi hành Obamacare lại từ ba tháng đến một năm vì những trục trặc kỹ thuật không lồ, và phát ngôn viên Tòa Bạch Ốc cũng đã không quyết liệt bá bô đòi hỏi này, mà đã để cánh cửa ngõ khi xác nhận Obamacare có thể sẽ phải hoàn lại "vì lý do kỹ thuật". Dĩ nhiên, không ông bà Dân Chủ nào dám nói việc hoàn lại phần nào đã được tác động bởi đòi hỏi của phe Cộng Hòa, và đó chính là cái giá TT Obama và phe cấp tiến đã thỏa thuận trong hâu trường với phe Cộng Hòa để mở cửa Nhà Nước lại?

3. Những "trục trặc kỹ thuật" khổng lồ của Obamacare đã đánh tan hình ảnh một tổng thống "hiện đại" nhất, chuyên gia về các phương tiện thông tin điện toán đại chúng, cũng như niềm tin vào một Nhà Nước toàn năng. Những tác nghiện của trang mạng Healthcare.gov cũng như hệ thống điện thoại đã biến khẩu hiệu "Yes, We Can" thành "No, We

Can't". Chưa kể chuyện báo chí mới khám phá ra việc Phó Tổng Giám đốc của CGI Federal được trao dự án làm trang mạng Healthcare.gov mà không cần qua thủ tục đấu thầu, Toni Townes Whitley, là một bà bạn học tâm giao của Đệ Nhất Phu Nhân tại đại học Princeton năm 1985. Cả hai bà đều là hội viên tích cực của Hội Cựu Sinh Viên Da Đen Princeton (Association of Black Princeton Alumni).

Nhà báo Elliot McLaughlin viết trên diễn đàn phe ta CNN cũng đã nhìn thấy việc đóng cửa Nhà Nước là không điệp của khối đối lập Cộng Hoà là họ sẽ không yên cho TT Obama tự tung tự tác muốn làm gì thì làm, và trong những ngày tháng còn lại của nhiệm kỳ hai, nếu TT Obama muốn làm được chuyện gì thì bắt buộc phải cần có thỏa hiệp với đối lập. Ba năm còn lại của TT Obama sẽ nhiều chông gai hơn bao giờ hết. Những vấn đề gai góc như cư dân bất hợp pháp hay kiểm soát súng đạn sẽ khó có được giải pháp. Một tờ báo đã gọi ngay TT Obama là "vịt què". "Vịt què" (lame duck) là danh từ thông dụng của Mỹ để chỉ một chính khách dân cử sắp sửa mãn nhiệm, ngồi chờ ngày bàn giao mà không còn làm gì được nữa.

Nhìn dưới những khía cạnh nêu trên, làm sao có thể nói TT Obama toàn thắng và Cộng Hòa đại bại? Cùng lắm thì có thể nói cả hai đều... đá trái banh ra biển, chờ dầu năm tới đấu tiếp.

Nhưng rồi nếu ta nhìn vấn đề dưới một khía cạnh khác, khía cạnh chiến thuật "đấu tranh chính trị", ta sẽ thấy một vài chuyện đáng bàn.

Đảng Dân Chủ và TT Obama quá chú tâm vào việc đánh đổi lập để rồi sau khi "chiến thắng" chuyện Nhà Nước đóng cửa, chỉ lo ca khúc khải hoàn quá sớm trong khi nước Mỹ vẫn đang ngụp lặn trong những khó khăn cực lớn, mà không có khó khăn nào do Cộng Hòa gây nên. Trái lại toàn những khó khăn xuất phát từ các chính sách của chính TT Obama như thâm thủng ngân sách và công nợ quá mức, thất nghiệp không giảm, và Obamacare vẫn đầy lùng cùng luộm thuộm, chưa kể chuyện gần 60% dân Mỹ và một nửa số tiểu bang không chấp nhận.

TT Obama kêu chiêng trống rất lớn về cái gọi là "chiến thắng" của mình, vừa để đánh Cộng Hòa, vừa để khoa láp những ưu tư lớn của thiên hạ về thâm thủng ngân sách và công nợ quá mức. Theo TT Obama, tất cả đều là lỗi của phe Cộng Hòa với những yêu sách vô lý, và họ thua là lẽ đương nhiên. Thật ra thì ai chiến thắng?

Phe Cộng Hòa tuy không thể nói đại bại nhưng chán chán đã u đầu nặng. Tỷ lệ hậu thuẫn của Cộng Hòa đã xuống thấp nhất trong lịch sử cận đại Mỹ, dưới khoảng 25%. Hy vọng chiếm lại Thượng Viện trong cuộc bầu năm tới coi như tiêu tan thành mây khói. Và hy vọng giữ thế đa số tại Hạ Viện cũng đã lung lay mạnh. Với cả hệ thống truyền thông đồng chính kêu chiêng trống đã kích ẩn ẩn, tỷ lệ hậu thuẫn cao hơn mới là chuyện lạ. Nội bộ Cộng Hòa cũng hục hặc chia hai xé ba, với thế hệ trẻ diều hâu dụng độ với thế hệ già ôn hòa hơn.

Nhưng TT Obama cũng không thoát nan hoà hoàn toàn trong an toàn. Tỷ lệ hậu thuẫn của ông đã xuống dưới mức của TT Bush cùng thời kỳ này, sau 19 tam cá nguyệt. Theo AP, tỷ lệ hậu thuẫn của TT Obama đã xuống đến mức không tưởng là 37%.

Cựu Giám đốc CIA và Bộ Trưởng Quốc Phòng của TT Obama, ông Leon Panetta đã nhận định "chính quyền này đã đi từ khủng hoảng này đến khủng hoảng khác, đây không thể gọi là chính quyền có đường hướng lãnh đạo được". Ông cũng nhận định cuộc khủng hoảng đưa Nhà Nước đến đóng cửa tiềm là lỗi của tất cả mọi phía, nhưng với tư cách tổng thống lãnh đạo quốc gia, TT Obama đang lê ra phải "tích cực sẵn tay áo, nghe đối lập nói, tìm hiểu xem họ muốn gì, đó mới là trị nước" chứ không thể "đi từ khủng hoảng đến rồi bỏ khỏi bàn họp" (walk away from the table) và đó lỗi cho đối lập. Chuyện đó lỗi suốt ngày đã khiến nhà báo Nolan Finley của Detroit News cho TT Obama luôn luôn là "một nạn nhân, chưa bao giờ là một nhà lãnh đạo" (Obama Always a Victim, Never a Leader).

Một sự kiện khác liên quan đến các nhóm Tea Party. Theo phe TT Obama và truyền thông cấp tiến, khối Tea Party đã chủ động trong những biến cố mới đây đưa đến đóng cửa Nhà Nước. Tất cả đều do thái độ cực đoan quá khích của khối này, đã lũng đoạn và tạo chia rẽ trầm trọng trong đảng Cộng Hòa. Thất bại của Cộng Hòa sau khi Nhà Nước mở cửa lại do đó cũng là thất bại do khối quá khích Tea Party gây ra.

Việc chia mì dìu vào khối Tea Party chỉ là một chiến thuật "chia để trị" hết sức cố định. Tim cách tách Tea Party ra khỏi đảng Cộng Hòa, kết luận mọi chuyện đều chỉ là do nhóm thiểu số Tea Party khuynh đảo. Như đã trình bày trong cột báo trước, Tea Party chỉ là một nhóm chưa tới một tá dân cư tại Thượng Viện và Hạ Viện, không tài nào chi phối được cả đảng Cộng Hòa, khoan nói tới toàn thể chính quyền.

Nếu đảng Dân Chủ lo đảng cáo phó cho đảng Cộng Hòa thì đối với các nhóm Tea Party, đảng Dân Chủ coi như các nhóm này đã chết từ lâu rồi.

Chi là một "con sâu làm rầu nồi canh". Nhưng điều truyền thông cấp tiến quên hay không muốn nhắc đến là thượng nghị sĩ Ted Cruz của Texas, tiếng nói tiêu biểu cho quan điểm Tea Party, khi về lại Texas, đã được đón tiếp như người hùng cứu tinh dân tộc. Trong một buổi gặp mặt với cử tri địa phương, ông Cruz đã được cờ tạ nhất loạt đứng lên vỗ tay hoan nghênh trong gần 10 phút.

Trong cuộc chiến, phe cấp tiến đã tố về Cộng Hòa như tổ chức quá khích cực đoan nếu không muốn nói là cuồng tín, với những chiến thuật tệ không thua gì "tiêu thổ kháng chiến" của Việt Minh ngày xưa. TT Obama chỉ trích Cộng Hòa cực đoan, "cướp của tổng tiền" (extortion and blackmail). PTT Biden gọi Cộng Hòa là "khủng bố" (terrorists). Truyền thông đồng chính thi dùng những hình ảnh như "ké súng vào đầu", "bắt con tin", "đeo bom vào ngực", "đòi tiền chuộc mạng". Làm như thế việc sử dụng những từ ngữ như vậy là cách nói chuyê "ôn hoà", không phải ngôn từ quá khích cực đoan vậy. Nhìn qua cách sử dụng từ ngữ, bên nào là quá khích, cực đoan?

Như cột báo này đã bàn, tại sao tìm cách ngăn cản cái vung tay xài tiền của TT Obama để cân bằng lại ngân sách lại là hành động quá khích? Làm sao chấp nhận ngân sách thảm thùng bạc ngân ty, nợ nần chồng chất cũng bạc ngân ty lại có thể là những hành động đúng đắn, ôn hoà, phải lé?

Ngay cả New York Times cũng đã nhìn nhận TT Obama là tổng thống thiên tả nhất lịch sử Mỹ, đứng phía tâ của các tổng thống cấp tiến Jimmy Carter và Bill Clinton.

Một cách nhìn khác: trong 4 năm nhiệm kỳ đầu, TT Obama đã chi 3.700 tỷ cho 15 chương trình trợ cấp an sinh của liên bang, đưa đến tình trạng một nửa dân Mỹ (49% hay 151 triệu người) hiện đang nhận trợ cấp dưới hình thức nào đó. Một kỷ lục tuyệt đối, chỉ thua các nước cộng sản đã xup đổ cách đây hơn hai thập niên. TT Obama đã biến một nửa dân Mỹ thành nô lệ của Nhà Nước. Nhưng nhiều người sẽ hoan hô "tổng thống của dân nghèo", trong khi không thắc mắc tiền ở đâu ra? Những ngân ty nợ ai trả, chừng nào trả, và trả bằng gì? Chuyện gì sẽ xảy ra? Muốn biết câu trả lời, chỉ cần nhìn vào Hy Lạp trong những năm tháng vừa qua. Khi đó, những nạn nhân lớn nhất không phải là các ông ty phú như Bill Gates, mà chính là những người đang nhận trợ cấp khi họ mất hết, và con cháu họ khi chúng phải đóng thuế ngập đầu để Nhà Nước trả nợ. (27-10-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Thực Tế Obamacare

22/10/2013

...cùng những điều kiện chữa trị như trước, tiền bảo phi tăng 260%, tức là tăng gần gấp 4 lần...

Cuộc tranh cãi đưa đến chuyện Nhà Nước đóng cửa tiệm có liên quan đến ba vấn đề: ngân sách cho tài khóa 2014, mức công nợ, và Obamacare. Cột báo này tuần trước đã bàn qua về vấn đề công nợ. Lần này ta bàn qua vấn đề Obamacare.

Câu hỏi đặt ra là tại sao Cộng Hòa đòi hoãn việc áp dụng Obamacare? Trên cẩn bâ, vì Cộng Hòa chống Obamacare. Một bộ luật được thông qua bằng "cứ sau" với tổng cộng 0 phiếu của Cộng Hòa và gần 60% dân Mỹ chống đối chắc chắn không thể nào tránh được phản kháng. Nhưng vì không đủ sức mạnh chính trị thu hồi lại luật, nên đành phải tìm mọi cách "chống phá" như 1) thưa kiện Obamacare vi hiến, 2) không thành lập các trung tâm phối hợp (exchanges) là nơi mà thiên hạ có thể tham khảo để tìm mua bảo hiểm thích hợp với điều kiện sức khoẻ và tài chính của mình nhất, 3) không mở rộng trợ cấp y tế Medicaid cho những thành phần lợi tức thấp, và 4) không phê chuẩn ngân sách cho Obamacare.

Những phương thức này đều đã không đưa đến kết quả gì đáng nói. Tối Cao Pháp Viện đã nhận Obamacare hợp hiến. Đối với các tiểu bang không chịu thành lập các trung tâm phối hợp, chính quyền liên bang nhảy vào thành lập những trung tâm này. Đối với chuyện không mở rộng thêm Medicaid thì cho đến nay, chưa có nhu cầu này vì chưa có bao nhiêu người ghi danh mua bảo hiểm. Việc không cấp ngân sách cho Obamacare cũng chưa đến giai đoạn quan yếu, nhất là trong khi bây giờ ngân sách cả nước vẫn chưa có, nói chi đến ngân sách Obamacare. Do đó phe Cộng Hòa chỉ còn cách ra chiêu cuối cùng: đòi hoãn một năm việc áp dụng luật bắt buộc mọi cá nhân phải có bảo hiểm sức khoẻ, chỉ áp dụng từ đầu năm 2015 thay vì đầu năm 2014, dựa trên nhận định Obamacare chưa sẵn sàng.

Trước hết, bộ luật khổng lồ này cho đến nay đã được viết ra thành hơn 10.000 trang, gồm gần 12 triệu chữ, nhưng lật lùng thay, vẫn chưa viết xong. Chẳng những vậy, người ta lại khám phá ra nhiều chi tiết sơ đẳng mà thiên hạ hỏi khi tìm mua bảo hiểm, vẫn chưa có câu trả lời. Nếu chưa có hết các câu trả lời thì dĩ nhiên chưa thể áp dụng trợn vẹn được, và quan trọng hơn nữa, sẽ khó thoát khỏi các con mắt cú vọ của hàng ngàn luật sư đang tìm kẽ hở để lách luật, hay lợi dụng luật. Luật sư Mỹ toàn là những siêu chuyên gia về những kỹ thuật này.

Obamacare cũng chưa sẵn sàng để có thể được áp dụng vì trang mạng chính Healthcare.gov do Nhà Nước liên bang phụ trách đã kẹt và không hoạt động được ngay từ ngày đầu, 1 tháng 10 vừa qua, với cả triệu người ngồi chờ dài người cà tiếng đồng hồ mà cuối cùng vẫn chưa ghi danh được vì dù loại lý do, lý do kỹ thuật điện toán cũng như lý do thiếu tin tức, thiếu dữ kiện vì các chuyên viên đã không trả lời được nhiều câu hỏi của khách hàng, thậm chí dữ liệu sai như con thi ghi thành chồng, vợ thành con gái,... Tính đến nay, cả triệu người đã vào các trang mạng tìm mua bảo hiểm, nhưng số người mua bảo hiểm chưa tới 1%. Một hệ thống điện toán hết sức luộm thuộm cho một vấn đề cự kỳ phức tạp.

Theo báo chí, Nhà Nước Obama đã trả gần 100 triệu đô cho hệ thống này. Nhưng rồi báo chí cũng khám phá ra việc chọn công ty để điều hành chương trình Obamacare này đã không được thực hiện theo thể thức đấu thầu công khai giữa nhiều công ty đứng theo thứ tự cấp thầu cho các dự án liên bang, mà công ty CGI Federal là công ty duy nhất được trao trách nhiệm. Một vài dân biểu đã lên tiếng yêu cầu Bộ Y Tế giải thích tại sao công ty này đã được chọn, dựa trên những tiêu chuẩn nào, và tại sao không có đấu thầu công khai, nếu không sẽ phải lập ủy ban điều tra. Hiện nay, người ta chỉ biết Tổng Giám đốc CGI, bà Donna Ryan, đã "viếng thăm" Tòa Bạch Ốc 6 lần trước khi CGI được trao dự án gần 100 triệu này, và ít nhất là hai giám đốc CGI là những người đã tích cực vận động và đóng tiền ủng hộ cuộc tranh cử của TT Obama năm 2008.

Các hệ thống điện toán của các trung tâm phối hợp của tiểu bang cũng lùng cung không kém. Trong những hệ thống điện toán của các trung tâm phối hợp cấp tiểu bang, chỉ có đúng 7 hệ thống chạy một cách khẩn trương. Một số trung tâm tạm ngưng hoạt động vì danh sách các bác sĩ, nhà thương chưa cập nhật xong.

Những trục trặc này thể hiện sự luộm thuộm của guồng máy hành chính Mỹ. Chỉ khiến người ta lo ngại làm sao khởi công cấp tiền có thể cứ nồng nặc đòi tăng cường vai trò của Nhà Nước trên đủ mọi phương diện khi mà các công chức Mỹ thiếu khả năng như vậy. Nhiều dân biểu đã yêu cầu bà bộ trưởng Y Tế Sebelius từ chức.

Một bằng chứng nữa về sự chưa sẵn sàng. Hệ thống kiểm tra lợi tức của những người xin trợ cấp bảo hiểm chưa làm xong. Do đó, Nhà Nước Obama đã quyết định chấp nhận trợ cấp theo đơn khai báo của thiên hạ mà không cần kiểm chứng mức lợi tức thật sự. Không ai tin có chuyện tất cả những người xin trợ cấp đều "thành thật khai báo với Nhà Nước".

Obamacare cũng đã hiện hình như một luật áp dụng cho bản dân thiên hạ, nhưng lại không áp dụng cho những người ... làm ra luật. Vì ảnh hưởng tài chính nặng nề của Obamacare, một số rất lớn công ty hủy bỏ các chương trình bảo hiểm tập thể cho tất cả các nhân viên, để nhân viên phải tự túc mua bảo hiểm cá nhân, đắt hơn nhiều. Trước tình trạng đó, khối Cộng Hòa tại Hạ Viện cũng đề nghị áp dụng biện pháp tương tự trong quốc hội. Cho đến nay, tất cả nhân viên lưỡng viện quốc hội, từ thượng nghị sĩ, dân biểu, đến các trợ tá, thư ký, ... đều được xếp hạng như công chức liên bang và được chính phủ liên bang trả 75% chi phí mua bảo hiểm sức khỏe tập thể. Khối Cộng Hòa đề nghị trong dự luật ngân sách tới, Nhà Nước sẽ hủy bỏ việc tài trợ cho quốc hội này, và các nhân viên quốc hội sẽ phải tự túc để tim mua bảo hiểm riêng rẽ cho mình và gia đình. Phe Dân Chủ kiểm soát Thượng Viện đã bác bỏ ý kiến này và được TT Obama hậu thuẫn, ra lệnh các nghị sĩ và dân biểu vẫn tiếp tục được hưởng đặc quyền về việc trợ cấp bảo hiểm này. Các ông bà dân cử Dân Chủ làm luật cho thiên hạ nhưng luật đó không áp dụng cho chính mình. Thật là tiện.

Một hiện tượng có thể nói là "lật lùng" trong Obamacare. Theo luật, kể từ đầu năm tới, tất cả mọi cá nhân đều bắt buộc phải mua bảo hiểm, và tất cả các công ty với trên 50 nhân viên cũng bắt buộc phải cung cấp bảo hiểm cho tất cả nhân viên. Ai vi phạm, cá nhân hay công ty, đều sẽ bị phạt nặng. Ngoại trừ trường hợp được Nhà Nước Obama chấp thuận cho đặc miễn, nghĩa là luật bắt buộc này sẽ không áp dụng với sự cho phép của TT Obama.

Ở đây có hai vấn đề được đặt ra.

Trước hết, người ta không hiểu TT Obama lấy tư cách gì có thể miễn áp dụng một đạo luật theo ý của ông, tùy hỷ. Theo Hiến Pháp Mỹ, tổng thống cũng phải chịu sự chỉ phái của luật nước, tại sao bây

giờ TT Obama lại có quyền ký giấy miễn áp dụng luật theo ý của ông?
Câu hỏi này không ai nêu ra vì lý do giản dị: phe Dân Chủ nhất hô bá
ứng với tất cả các quyết định của ông tổng thống phe ta nên không
kiểu nại; trong khi phe Cộng Hòa cứ thấy Obamacare không được thi hành
là mừng rỡ, không kiểu nại luân.

Trong tình trạng đó, gần 800 đại công ty với hàng trăm hay hàng ngàn
nhân viên đã được miễn áp dụng Obamacare, tức là không cung cấp bảo
hiểm cho nhân viên mà không bị phạt gì hết. Tuyệt đại đa số các công
ty này là các công ty có nhân viên đều là thành viên các nghiệp đoàn.
Các nghiệp đoàn hiểu rất rõ nếu bắt ép các đại công ty này cung
cấp bảo hiểm cho tất cả nhân viên thì sẽ có rất nhiều nhân viên hoặc
là bị sa thải, hoặc là bị xuống cấp cho làm việc bán thời không được
bảo hiểm. Vì nhu cầu bảo vệ việc làm của các thành viên, các
nghiệp đoàn bắt tay với các chủ công ty, yêu cầu Nhà Nước Obama miễn
áp dụng Obamacare. Vì vi cần nghiệp đoàn, nên chính quyền Obama đã
mau mắn chấp nhận đòi hỏi này. Có nhiều trường hợp việc đặc miễn
này được áp dụng thẳng với các nghiệp đoàn. Chẳng hạn như nghiệp
đoàn các giáo chức: tất cả những thành viên nghiệp đoàn giáo chức
đều được hưởng quy chế đặc miễn, không áp dụng Obamacare, bất kể đang
đay học ở đâu, tiểu bang nào. Cho đến nay, đã có 450 nghiệp đoàn
được hưởng đặc miễn.

Nhìn vào những đặc miễn nêu trên, người ta không khỏi ngạc nhiên:
Obamacare được áp dụng cho hết cả thiên hạ, ngoại trừ các dân biểu,
nghị sĩ là những người làm luật Obamacare, ngoại trừ các đại công ty
mà TT Obama vẫn nêu đích danh để chỉ trích đủ mọi tội, nhất là tội
trốn thuế để chỉ trá cho Obamacare và tất cả các chi tiêu khác của
Nhà Nước, và ngoại trừ các nghiệp đoàn. Thế thì Obamacare áp dụng
cho ai? Câu trả lời: Obamacare áp dụng cho các doanh nghiệp nhỏ, cho
các nhân viên thấp cổ bé họng của các doanh nghiệp đó, cho các cá
nhân không phải trong nghiệp đoàn, và cho thành phần trung lưu là những
đối tượng ưu tiên trong việc è cổ đóng thuế tài trợ cho Obamacare.

Chưa hết, trước quá nhiều đơn xin đặc miễn của các công ty, TT Obama
mới đây đã đơn phương quyết định hoãn một năm việc bắt buộc các công
ty mua bảo hiểm cho nhân viên. Có nghĩa là các công ty không bị bắt
buộc phải mua bảo hiểm cho tất cả các nhân viên trong một năm nữa.
Nhưng vì TT Obama không hoán đổi khoản bắt buộc mọi cá nhân phải có
bảo hiểm, nên kết quả là các công ty có quyền từ chối không cung cấp
bảo hiểm cho nhân viên, nhưng mấy ông bà nhân viên này lại bị luật bắt
buộc phải có bảo hiểm, tức là phải bỏ tiền túi mua bảo hiểm cá nhân
đắt hơn bảo hiểm tập thể nhiều. Phe Cộng Hòa đang mạnh mẽ chỉ trích
điều tréo cẳng ngông này và đang đòi hỏi TT Obama hoãn Obamacare cho
các cá nhân cũng một năm luôn. Nhưng TT Obama đã khẳng định điều này
không chấp nhận được. Hoán cho đại công ty, hoán cho nghiệp đoàn, nhưng
không hoán cho cá nhân và không hoán cho tiểu thương. Tại sao? Quý độc
già nào muốn có câu trả lời có thể hỏi thẳng các vị dân biểu hay
nghị sĩ Dân Chủ trong tiểu bang của mình. Hay hỏi các vị nhân sĩ,
nhà báo trong cộng đồng ty nạn đang ủng hộ đảng Dân Chủ và
Obamacare.

Cho dù TT Obama đã hoãn việc áp dụng Obamacare cho các công ty, nhiều
công ty lớn vẫn bắt đầu lấy những biện pháp chống đỡ dài hạn. Công
ty Home Depot, lớn nhất trong ngành vật liệu xây cất, đã ra quyết định
hủy bỏ bảo hiểm sức khỏe cho hơn 20.000 nhân viên làm việc bán thời.
UPS, công ty gửi bưu kiện, thông báo cho 15.000 nhân viên là người phối
ngẫu của họ sẽ không còn được công ty cung cấp bảo hiểm sức khỏe
nữa. Hàng IBM hủy bỏ chương trình bảo hiểm cho toàn thể 110.000 nhân
viên, và trả cho họ một số tiền nhất định để họ tự đi tìm mua bảo
hiểm. Chỉ là một vài thí dụ trong cả ngàn trường hợp.

Công ty dịch vụ Towers Watson ước lượng 40% các công ty lớn nhỏ sẽ thay
đổi chính sách bảo hiểm sức khỏe cho nhân viên, hủy bỏ hay cắt giảm
bảo hiểm sức khỏe. Điều chắc chắn là tất cả các công ty sẽ bỏ bảo
hiểm cho nhân viên quá 65 tuổi đã về hưu vì họ đã có Medicare.
Medicare vẫn chỉ trả 80% chi phí và mọi người sẽ phải mua thêm bảo
hiểm cho 20% còn lại. Số đắt hơn nhiều và ít bác sĩ để lựa chọn hơn.

Một số không ít người đã bất ngờ khám phá ra những vấn đề thật sự
của Obamacare. Trước hết, trái với những hứa hẹn của TT Obama, không
phải ai muốn giữ bác sĩ cũ đều có thể làm được. Trái lại, đa số
người mua bảo hiểm đã khám phá ra là họ sẽ bị bắt buộc phải đổi
bác sĩ vì bác sĩ cũ của họ không có trong danh sách bác sĩ tham gia
vào chương trình bảo hiểm mà họ lựa chọn. Hầu hết các chương trình
bảo hiểm mới đều có những danh sách bác sĩ, nhà thương giới hạn.

Nhưng vấn đề lớn nhất của Obamacare hiện nay là trái với những cam
kết của TT Obama: chi phí bảo hiểm và dịch vụ y tế đã già tăng một
cách chóng mặt. Rải rác trên báo Mỹ là rất nhiều trường hợp điển
hình. Đai khai nhiều khách hàng đã thấy trong các chương trình do
các trung tâm phối hợp đề nghị những tăng giá lạnh người: cho cùng
những điều kiện chữa trị như trước, tiền bảo phí tăng 260%, từ là
tăng gần gấp 4 lần; tiền trả mỗi khi đi bác sĩ hay nhà thương (co-pay)
tăng 40%, trong khi tiền túi phải trả trước (deductible) tăng từ 500 đô
lên tới... 12.600 đô! Báo Chicago Tribune cũng cho biết qua 22 chương

trình bảo hiểm của tiểu bang Illinois, tiền bảo phí nói chung tăng chút đỉnh, nhưng số tiền trả trước tăng từ vài trăm lên đến trung bình 8.000 đô cho một gia đình.

Nhiều người thấy chi phí bảo hiểm quá đắt đã quyết định sẽ không mua bảo hiểm và chịu đóng phạt. Để rồi họ khám phá ra nếu không đóng tiền phạt thì Sở Thuế IRS sẽ coi như... trốn thuế và có quyền sai áp nhả cửa, xe cộ, giữ lương, khóa trương mục ngân hàng, và cuối cùng bắt đi tù như một kẻ phạm tội lớn. Người ta còn nhớ TT Obama đã khẳng định tiền phạt không phải là thuế, nhưng Tối Cao Pháp Viện đã xác nhận đó chính là một loại thuế trá hình. Bây giờ thì Sở Thuế IRS đã công bố áp dụng các biện pháp thu thuế và trừng phạt như trốn thuế.

Theo thám dò, trong ba người, vẫn có một người tin lời hứa hẹn của TT Obama là Obamacare sẽ không tăng bảo phí. Bây giờ sự thật đã rõ. Trong tương lai không xa, họ sẽ còn khám phá ra Obamacare sẽ bắt họ chờ dài người mới lấy được hẹn với bác sĩ và nhà thương, và mua thuốc.

Không kể những ván nặn lâu dài nêu trên, Obamacare hiện đang còn nhiều trực tiếp như tất cả các luật mới. Nhiều người rõ ràng cho rằng Obamacare cần hai hay ba năm mới vận hành uyển chuyển trơn tru được, cần thông cảm. Thực tế, dân Mỹ không có tính khoan dung đó. Hai hay ba năm có nghĩa là qua khỏi kỳ bầu cử giữa mùa năm 2014, hay thậm chí đến vào năm bầu cử tổng thống 2016 không chứng. Trong những mùa tranh cử đó, nếu Obamacare chưa ổn định, thi đố sẽ là đề tài tranh cử lớn và phe đối lập Cộng Hòa sẽ không bỏ qua cơ hội. TT Obama và đảng Dân Chủ cần phải hoàn chỉnh Obamacare trong vòng vài tháng tới nếu không muốn gặp đại họa trong hai mùa tranh cử tới.

Obamacare dù luộm thuộm, đầy lỗ hổng, và có nhiều hậu quả thật tai hại, cũng đã thành luật và mọi cố gắng để thu hồi luật đều có rất ít hy vọng thành công. Đảng Cộng Hòa cần nhìn nhận sự thật này và cố gắng tranh đấu cho những sửa đổi nhỏ hơn nhưng thiết thực hơn, giúp kèm theo những tác hại của Obamacare, thay vì khẳng khái đòi thu hồi hay không phê duyệt ngân sách cho Obamacare, là những chuyện không thể có được cho đến khi Cộng Hòa chiếm được Tòa Bạch Ốc, Thượng Viện và Hạ Viện luôn.

Thực tế là Obamacare đã hoàn toàn thay đổi hệ thống y tế Mỹ. Trong tương lai, chi phí y tế sẽ cao hơn cho tất cả mọi người, kể cả những người đang lãnh Medicare và Medicaid, phẩm chất dịch vụ y tế (bác sĩ, nhà thương, thuốc men) sẽ sa sút. Đó là cái giá phải trả để có bảo hiểm y tế toàn dân. (20-10-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email:
Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Khủng Hoảng Nợ – Hồi Thú ... 1001

15/10/2013

...thất nghiệp vẫn lùng lở trên ngọn cây, kinh tế vẫn lẹt đẹt dưới gốc...

Khi quý độc giả đọc được bài viết này thì cũng là lúc có thể đã có giải pháp cho khủng hoảng ngân sách và công nợ, mà cũng có thể chưa có giải pháp, đưa Nhà Nước Mỹ đến tình trạng một mặt vẫn đóng cửa, một mặt phải xin khất nợ ít lâu chờ các chính khách hai bên cửa trả giá như máy chủ Ba Chợ Lớn thời xa xưa. Lồng trong khung cảnh Nhà Nước đóng cửa tiệm là vấn đề công nợ.

Trên nguyên tắc, hạn mức nợ sẽ được định do quốc hội ấn định 16.700 tỷ vào ngày 15 tháng 10, nhưng Bộ Tài Chính có thể tìm cách du di thêm vài ba ngày, bằng cách chuyển thương mục qua lại, làm phù phép kế toán, hay tạm ngưng vài chi tiêu để dành tiền trả một ít tiền lãi đã đáo hạn, có thể kéo dài tới cuối tháng 10. Khi bài này được viết thì tình hình chưa ngã ngũ đâu vào đâu hết.

Bất kể trường hợp nào xảy ra, tình trạng Nhà Nước Mỹ cũng đều không sáng sủa gì cho lắm. Nếu các chính khách thoả thuận tăng mức nợ trần theo yêu cầu của TT Obama thì công nợ lại tăng mà vẫn chẳng ai thấy những khoản nợ chồng chất sẽ được trả khi nào và bằng cách nào. Đó là chuyện mai hậu, con cháu phải lo, ta thắc mắc làm chi cho mệt. Nói theo kiểu các cụ ty nạn phỏng tay xài thẻ tín dụng mứt chí, ai hỏi mấy cụ làm sao trả thì các cụ nhún vai trả lời "mai mốt tao chết thi con cháu tao nò phải lo thôi, tui nò lo cách nào làm sao tao biết được, chuyện của tui nò". Trường hợp các chính khách không thỏa thuận được với nhau, mức nợ trần không tăng được, Nhà Nước Obama không được đi vay mượn nợ mới để trang trải nợ cũ đã đáo hạn, sẽ coi như vi phạm hợp đồng vay mượn vì đã không trả nợ cũ

đúng hạn kỳ. Uy tín trên phương diện tín dụng lại bị sút mè một lần nữa, lần thứ hai trong lịch sử cận đại Mỹ, cả hai lần đều dưới sự chủ trì của TT Obama.

Các cụ cao tuổi có thái độ bất cần đối thật ra cũng dễ thông cảm được, nhưng vị lãnh đạo quốc gia mà cũng có thái độ phóng khoáng như vậy thì có phần... đáng lo. Và những người hò hởi hoan hô việc "phóng tay" vay mượn của TT Obama thì quả là... đáng sợ.

Người ta còn nhớ ông Barack Obama khi còn là thượng nghị sĩ, đã biểu quyết bác bỏ mọi đề nghị tăng nợ trần của TT Bush, để rồi khi ra tranh cử tổng thống những năm 2007-08, ông lớn tiếng đả kích Bush là tổng thống "vô trách nhiệm nhất lịch sử Mỹ". Theo dà hiện nay thì sau hai nhiệm kỳ, TT Obama sẽ tăng mức nợ gấp sáu lần ông tổng thống vô trách nhiệm Bush.

Dĩ nhiên những người ủng hộ TT Obama sẽ nho nho phán đối cách nhìn này, và sẽ lập lại những lập luận "đỗ thura" của TT Obama, cho là TT Obama chỉ là thừa kế đại họa của TT Bush để lại. Không ai chối cãi được TT Obama đã nhậm chức đúng khi khủng hoảng tài chính kinh tế lên đến cao điểm, nhưng ta cũng không thể quên những lời hứa của ứng viên Obama. Khi ra tranh cử, ông đã biết trước gia tài của Bush như thế nào rồi, nhưng vẫn tự tố về cho mình hình ảnh một Đảng Tiên Tri toàn năng đầy phép lạ sẽ dọn dẹp sạch sẽ mọi rác rến Bush để lại, hạ cá thùy triều và hàn gắn mọi vết thương của nhân loại.

Điều ứng viên Obama không nói rõ là cái giá phải trả sẽ đến mức nào. Với cái giá ghê gớm đã trả rồi mà thiên hạ vẫn chưa thấy vết thương nào của Mỹ được hàn gắn hết, thất nghiệp vẫn lùng lờ trên ngọn cây, kinh tế vẫn lẹt đẹt dưới gốc. Khoan nói tới các vết thương khác của nhân loại trên thế giới. Thế thì cái giá ta còn phải trả thêm là bao nhiêu nữa để thấy được một tình trạng sáng sủa hơn?

Theo thăm dò mới nhất, trong bốn người, có ba người cho rằng nước Mỹ đang đi trật hướng, chỉ có một người cho là đang đi đúng đường. Nói cách khác, sau khi mắc nợ và chi cá ngần ty, ta vẫn còn chưa đi đúng đường, hay ít ra thì cũng còn đang mò đường.

Qua truyền thông dòng chính, ta đã thấy rõ ràng hình ảnh đảng đối lập Cộng Hòa của ông "tổng thống vô trách nhiệm" cũng là một đảng vô trách nhiệm, chủ trương phá hoại kinh tế và làm tê liệt chính quyền. Một đảng hại dân hại nước không hơn không kém. Tất cả do một thiểu số cực đoan khuynh đảo.

Đây là lập luận có vẻ ngây ngô, nhưng lại là lập luận căn bản của chính quyền Obama. Trong cuộc tranh chấp hiện nay, chính quyền Obama vẫn tìm đủ mọi cách để đưa ra hình ảnh một chiều của một đối lập Cộng Hòa chỉ biết phá bĩnh, chống đối mọi đề nghị, đường lối, chính sách của chính quyền Dân Chủ, trong khi cố khóa lấp thực tế của một chính quyền vung tay xài tiền như không có ngày mai. Xứ Mỹ là thành đồng của tự do ngôn luận, chính quyền và truyền thông có quyền nói bất cứ chuyện gì họ muốn, tin hay không là quyền của thiên hạ.

Trước hết, phải nói cho rõ, không có một thiểu số cực đoan nào chỉ phối được chính quyền Mỹ. Một thiểu số thì không khi nào có đủ phiếu để chi phối ai trong một chế độ dân chủ hết. Thiếu số mà phe Dân Chủ chỉ trích ở đây là nhóm Tea Party. Trong gần 550 dân biểu và nghị sĩ Mỹ, có chưa tới một tá có quan hệ mật thiết với các nhóm Tea Party, không ai có thể nói số người này đã chi phối hết chính trị Mỹ. Không phải như trong chế độ cộng sản, chỉ một tá ủy viên trong Chính Trị Bộ quyết định mọi chuyện. Báo phe ta New York Times, cho rằng thiểu số cực hữu "phá hoại" có tới 40 vị. Cho dù chấp nhận con số này thì ta cũng thấy nhóm "quá khích" chiếm chưa tới 10% lưỡng viện, làm sao khuynh đảo được hết cả chính quyền Mỹ. Nhà báo phe ta khác, Fareed Zakaria viết trên Washington Post, cho rằng đảng Cộng Hòa bị nhóm thiểu số quá khích phân hóa, đại loạn, chẳng ai kiểm soát ai nữa. Thế thì sao lại có chuyện 90% dân biểu Cộng Hòa và 100% nghị sĩ Cộng Hòa biểu quyết "nhất trí" bốn lần liên trong một ngày 30/9?

Đảng Cộng Hòa không thể ngăn cản được chính quyền Obama trong bất cứ vấn đề gì nếu không có một đa số phiếu ít nhất là trong Hạ Viện. Và cái đa số đó không phải là do tự phong, mà do chính dân Mỹ bầu ra, cũng y như dân Mỹ đã bầu cho TT Obama. Đối lập Cộng Hòa có trách nhiệm phản ánh quan điểm của những người dân đã bầu cho họ. Do đó, khi chống đối TT Obama, họ cũng chỉ chịu toàn trách nhiệm của họ đối với những người dân đã bầu cho họ. Hành động của họ chính danh không thua gì hành động của TT Obama.

Một điểm quan trọng khác mà truyền thông dòng chính có vẻ quên. TT Obama được bầu lại với 52% phiếu, và cho đến nay, tỷ lệ hậu thuẫn đã rớt xuống còn có 37% theo thăm dò mới nhất của hãng thông tấn Associated Press. Tỷ lệ này trời sụt hàng ngày cũng như tùy theo công ty thăm dò. Nhưng đại khái thì cứ cho là TT Obama được hậu thuẫn của một nửa dân Mỹ. Không ai có thể nói nửa chống đối còn lại chỉ là

những thành phần phá hoại. Đó là lý luận kiểu công sản, chống đối là phản động, phá hoại.

Nhiều người cũng cho Fox News là tiếng nói của đối lập phá hoại. Như vậy làm sao giải thích số người xem các chương trình bình luận của đài Fox cao hơn tổng cộng số người xem tất cả các đài ABC, CBS, NBC, MSNBC, và CNN cộng lại? Mỗi tuần, bản tin điện tử The Drudge Report đều có thống kê đầy đủ về số người coi các đài trên, để xác nhận tình trạng trên đã kéo dài cả mấy năm nay rồi.

Thế nào là phá hoại? Mỗi đảng đều có một chính sách, đường lối minh minh tựa và có trách nhiệm tranh đấu. Đảng nào có được đa số để nắm quyền thì có phương tiện áp dụng chính sách của mình, và đảng thiểu số không nắm quyền có bốn phương pháp đối đầu không chia sẻ quan điểm đó. Đây là trường hợp của những năm 2009-10 khi đảng Dân Chủ nắm Tòa Bạch Ốc cũng như giữ thế đa số tuyệt đối tại cả Thương Viện lẫn Hạ Viện. Phe đối lập Cộng Hòa chỉ có cách đứng ngoài phản đối mà không làm gì khác được. Nhờ vậy mà TT Obama khi đó đã làm được ba việc mà ông cho là những thành quả đế đổi: thông qua các luật cải tổ y tế, cải tổ ngân hàng, và kích cầu kinh tế.

Đến cuối năm 2010, cử tri Mỹ đã bỏ phiếu cho Cộng Hòa nắm quyền kiểm soát Hạ Viện. Nếu đó không phải là dân Mỹ lo sợ chính sách cấp tiến cực đoan của TT Obama và muốn tìm cách thẳng tay lại thì là gì? Và nếu Cộng Hòa không chịu ký chi phiếu trắng cho TT Obama thì sao có thể gọi đó là "hành động phá hoại" được?

Nếu một đảng không nắm được trọn cả Hành Pháp lẫn Lập Pháp, thì hai bên cần thương thảo, để đi đến thỏa thuận, đồng thuận để cùng nhau đưa ra một chính sách trị nước. Đó chính là tư tưởng của các nhà lập quốc Mỹ. Nếu không có thỏa thuận, thi không bên nào có thể nói bên kia là "phá hoại" gì hết. Chỉ là khoảng cách biệt quá lớn, không bên nào nhận nhượng dù để có thỏa thuận. Tại sao khi không có thỏa hiệp thì lại là lỗi của Cộng Hòa chi lo phá hoại? Tại sao không nói đảng Cộng Hòa đang cố gắng ngăn chặn TT Obama vô trách nhiệm đang phá hoại kinh tế Mỹ với chính sách nợ hơn Chúa Chém, vung tay xài tiền quá đáng hiện nay cũng như trong tương lai. Nếu ông chồng vung tay xài tiền, mua sắm "hang xin", ăn nhậu "rượu ngoại" đắt tiền,..., và bà vợ tằn tiện lo tương lai lâu dài của con cái, lèn tiếng phản đối, có thể gọi bà vợ là "phá hoại hạnh phúc gia đình" không?

Mức nợ trần theo Hiến Pháp quy định phải do quốc hội áp định, và ngân sách cũng phải như vậy. Tất cả đều có lý do chính đáng. Các nhà lập quốc Mỹ đã nhìn những vấn đề đó như là những vấn đề cự kỳ quan trọng phải có tiếng nói quyết định của cả Hành Pháp lẫn cả hai viện quốc hội. Không thể có chuyện trao cho Hành Pháp hay trao cho một đảng toàn quyền chỉ tiêu công quyền và giới hạn, cũng như toàn quyền mặc nợ và giới hạn. Chế độ dân chủ của Mỹ dựa trên nguyên tắc phân quyền, cân bằng quyền hạn và kiểm soát lẫn nhau để tránh mọi lạm dụng quá mức. Việc phân quyền này được áp dụng bất kể khi đảng Dân Chủ nắm quyền hay khi đảng Cộng Hòa nắm quyền. Tổng thống Dân Chủ hay Cộng Hòa cũng đều bị chi phối bởi nguyên tắc phân quyền này hết. Khi hành pháp đưa ra bất cứ một đề nghị gì đều phải có sự thương thảo, trao đổi, với quốc hội cũng như với phe đối lập để mọi phía cùng tìm ra được một giải pháp đáp ứng được nhu cầu của nhiều người dân nhất.

TT Obama đe dọa nếu không tăng mức nợ trần thì sẽ có đại họa giống như "bom nguyên tử" vậy. Không sai chút nào. Nếu không tăng mức nợ trần thì điểm tín dụng của Nhà Nước Obama sẽ bị hạ, tức lãi suất cho Nhà Nước Mỹ vay sẽ phải tăng, kéo theo giá tăng tất cả các loại lãi suất khác lãi suất nợ mua nhà, mua xe, nợ thương mại làn ăn, thẻ tín dụng, đưa đến trì trệ kinh tế nặng hơn nữa. Nhưng vấn đề không phải chỗ đó. Vấn đề là tại sao Nhà Nước vung tay xài quá cỡ vậy, đến độ mức trần vay mượn cứ phải tăng điều chí vài tháng một lần, bất kể khả năng trả nợ có nói hay không, ai trả, khi nào trả, trả bằng cách nào? Mà cũng không ai biết tăng đến chừng nào? Sao không ai nghe TT Obama đe dọa những chuyện này mà chỉ nghe dọa phải cho ông ta đi vay nợ tiếp tục nếu không thì sẽ chết cá đâm?

TT Obama cho rằng Nhà Nước đóng cửa tiệm đã tạo ra không biết bao khó khăn cho cuộc sống bình thường của người dân. Các nông gia đã không còn được sự giúp đỡ của công chức nên sẽ bớt lợi nhuận. Những người muốn mua nhà rẻ tiền đã không biết cách nào vì công chức không có cơ hội giúp họ. Có lẽ TT Obama cũng phải nói thêm mấy đại gia đi du lịch cũng bị khó khăn vì thông hành không làm kịp thời, và biết bao chuyện vớ vẩn khác nữa. Thực tế là chẳng có ông bà nông dân nào cần công chức chỉ dẫn cách kinh doanh cho ra lợi nhuận, chẳng có ông bà nào muốn mua nhà rẻ tiền mà lại phải trồng cây và sự giúp đỡ của các công chức. Trái lại, đối với tuyệt đại đa số dân Mỹ - và cả dân ty nạn việc Nhà Nước đóng cửa tiệm từ hơn một tuần qua chẳng có hệ quả gì khủng khiếp cả.

Báo New York Times hậu thuẫn cho phe ta, ước tính việc ngăn cản tăng mức nợ trần "của nhóm cực hữu" sẽ tổn cho kinh tế Mỹ gần 20 tỷ trong 10 năm tới. Sao không thấy NYT tính xem cái phóng tay xài tiền

rồi đi vay của TT Obama đã tốn bao nhiêu tiền lãi mà kinh tế Mỹ phải trả? Kế viết này sẽ tính dùm. Theo Google, lãi suất trung bình Nhà Nước phải trả hiện nay trên công nợ là trên dưới 2%. Và 2% trên mức nợ 16.700 tỷ là 33,5 tỷ một năm tính theo lãi đơn không tích luỹ, hay 335 tỷ tiền lãi phải trả trong 10 năm, tức là gấp 17 lần cai phí tốn mà NYT đã tính.

TT Obama liên tục khẳng định "không điều đình gì hết". Ông cũng bác bỏ đề nghị của Cộng Hòa là chuẩn chỉ cho một số cơ quan trọng yếu để tiếp tục hoạt động vì ông không chấp nhận giải pháp lè té. Rồi trong bài diễn văn cho toàn dân ngày 8/10 vừa qua, TT Obama có vẻ dịu giọng lại, tuyên bố ông sẵn sàng "điều đình", chỉ cần phe Cộng Hòa chấp nhận tăng mức nợ trần, và biểu quyết ngân sách. Đúng là một lời tuyên bố của một chính khách. Nói để mà chẳng nói gì hết. Cộng Hòa chưa bao giờ khẳng định không chấp nhận tăng mức nợ trần hay không cho Hành Pháp ngân sách. Vấn đề là trong chi tiết, trong các điều kiện, như tăng nợ trần lên bao nhiêu, trong bao nhiêu lâu, với những điều kiện gì, cũng như biểu quyết ngân sách là bao nhiêu, cho thời điểm nào, với điều kiện nào. Đòi mới là những chi tiết quan trọng cần điều đình, chứ còn nguyên tắc chung chung như TT Obama nêu lên thì đâu có ai không đồng ý đâu.

Ít ra thi sau đó, TT Obama đã chấp nhận nói chuyện với đối lập Cộng Hòa để tìm giải pháp.

Một lý do có thể đã khiến TT Obama dịu dàng là Obamacare thật sự chưa sẵn sàng đúng như phe Cộng Hòa cảnh báo. Trang mạng Healthcare của Nhà Nước bị tắc nghẽn ngay từ ngày đầu đến nay vẫn chưa sửa được, và tất cả đã gây thiệt hại lên đến hơn 600 triệu đô tính cho đến ngày 10/10 rồi. Nhà báo phe ta Wolf Blitzer của CNN cũng đã phải lên tiếng kêu gọi TT Obama hoàn Obamacare lại như Cộng Hòa đề nghị. Phải chăng CNN đã trở thành đồng loã phá hoại với Cộng Hòa?

Nhìn vào bối cảnh chính trị hiện nay, ta thấy có ba vấn đề, hai vấn đề tương đối nhỏ là hoàn Obamacare và biểu quyết ngân sách Nhà Nước, và một vấn đề lớn với hậu quả trầm trọng và lâu dài hơn nhiều: công nợ. Cuộc tranh cãi thật sự là ở đây. Khủng hoảng được giải quyết như thế nào sẽ nêu lên tinh thần trách nhiệm của các chính khách Mỹ đối với thế hệ con cháu họ.

Cho đến nay, cả hai bên đều có thái độ cương quyết không nhượng bộ, chỉ vì trên thực tế, cả hai bên chưa thấy có nhu cầu phải thỏa thuận nên còn đang tố xà láng. (13-10-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email:
Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Nhà Nước Đóng Cửa Tiệm

08/10/2013

...chính sách tài chính của chính quyền Obama: sống bằng nợ, chết qua nợ...

Kể từ ngày 1 Tháng 10, Nhà Nước liên bang Mỹ bắt đầu chính thức "đóng cửa tiệm". Báo Mỹ gọi là "shut down". Trên nguyên tắc, Nhà Nước không có ngân sách vì quốc hội cãi nhau, không thoả thuận được một ngân sách cho tài khóa 2014, chính thức bắt đầu ngày 1 tháng 10 năm 2013, tức là không có tiền để gồng máy hành chánh tiếp tục chạy. Chỉ những bộ phận thiết yếu tiếp tục hoạt động vì được tài trợ bởi những quỹ riêng, như các quỹ Medicare, Medicaid, tiền già social security, hay quỹ dự phòng như tiền lương quân nhân, và công chức thiết yếu. Cũng nên ghi nhận các chính quyền tiểu bang và địa phương không bị ảnh hưởng gì và vẫn hoạt động bình thường

Tại sao Nhà Nước liên bang phải đóng cửa tiệm?

Theo luật, mỗi tài khoản đều phải có ngân sách do cả Thượng Viện lẫn Hạ Viện thông qua. Không có thỏa thuận, không có ngân sách, Nhà Nước không được tiêu tiền, và phải ngưng hoạt động. Đó là vấn đề căn gốc.

Dân Chủ theo chỉ đạo của TT Obama đã đưa ra đề nghị ngân sách mà phe Cộng Hòa cho rằng không thể chấp nhận được vì vẫn chỉ tiêu quá nhiều trong khi đòi hỏi tăng thuế quá cao, sẽ khiến các nhà đầu tư không đầu tư, kinh tế tiếp tục không ngóc đầu lên được, thất nghiệp không giảm được, thâm thuỷ ngân sách ngày một lớn, và công nợ ngày một chồng chất.

Cộng Hòa cũng cực lực phản đối luật cải tổ y tế Obamacare, sẽ được áp dụng toàn diện bắt đầu từ đầu năm tới. Lý do Cộng Hòa chống Obamacare cũng là lý do tại sao gần 60% dân Mỹ cũng chống. Obamacare

chỉ có lợi cho một thiểu số những người chưa có bảo hiểm hay không được các hãng bảo hiểm chấp nhận vì đã có bệnh từ trước, nhưng sẽ đưa đến hậu quả là chi phí cho toàn thể hệ thống y tế Mỹ già tăng, trong đó có tiền bảo hiểm cũng như tiền nhà thương, bác sĩ, thuốc men. Rồi Obamacare cũng sẽ tốn cả chục ngàn tỷ cho Nhà Nước. Số tiền đó chỉ trầm trọng hoá tất cả những khó khăn tài chính đã có. Vấn đề cơ bản là luật Obamacare bị khôi bài thủ chằng những chống mà còn coi như không chính danh vì được thông qua lén lút qua kẽ hở thủ tục quốc hội, không có gì đáng gọi là danh chính ngôn thuận.

Có một lý do mới nữa đã khiến Cộng Hoà chống Obamacare và đề nghị hoãn thi hành Obamacare một năm: Obamacare chưa sẵn sàng.

Bài toán chính trị của Cộng Hoà là biểu quyết ngân sách và tăng mức nợ trần là những điều tối cần thiết cho Nhà Nước Obama, do đó, Cộng Hoà sẽ nhận nhượng phần nào, đổi lấy một nhượng phần của Dân Chủ về Obamacare. Đại cương, Cộng Hoà chấp nhận phê duyệt một ngân sách tạm để Nhà Nước hoạt động đến cuối năm nay, và cũng sẽ chấp nhận tăng mức nợ trần, với vài điều kiện quan trọng như thông chí tiêu Nhà Nước lại. Đổi lại, Obamacare sẽ phải được hoãn một năm, chỉ bắt đầu áp dụng đầu năm 2015. Hạ Viện do đa số Cộng Hoà kiểm soát đã biểu quyết một dự luật trong đó bao gồm cả ba điều trên. Cuộc biểu quyết hầu như hoàn toàn đúng theo số ghế của hai đảng: 54 Dân Chủ và 46 Cộng Hoà thuận. Sau khi bị bác, Cộng Hoà ở Hạ Viện tu chỉnh chút đỉnh rồi biểu quyết chấp nhận lại, rồi đưa qua Thượng Viện, để rồi Thượng Viện lại biểu quyết bác bỏ. Hai bên vòng nhau bốn lần trong một ngày 30 tháng 9. Hạ Viện biểu quyết 4 lần, Thượng Viện bác đủ 4 lần. Cho dù được Thượng Viện chấp nhận, thì TT Obama cũng đã dọa sẽ phủ quyết.

Bé tắc đó đưa đến không có thỏa thuận ngân sách và Nhà Nước... đóng cửa tiệm.

Hậu quả của việc đóng cửa tiệm sẽ như thế nào?

Trên thực tế, Nhà Nước chưa đóng cửa hoàn toàn mà chỉ là "khép cửa" thôi. Tất cả các cơ quan, công sở đều cho đa số nhân viên tạm nghỉ việc không ăn lương, nằm nhà chờ lệnh. Nhưng không có cơ quan hay công sở nào đóng cửa 100%. Chẳng hạn trong Tòa Bạch Ốc, khoảng 1.200 nhân viên, phần lớn là thư ký, tài xế... được cho nghỉ tạm, trong khi gần 500 nhân viên vẫn tiếp tục đi làm, có lương đầy đủ, kể cả... những "sa hoàng" có ván và phụ tá cao cấp nhất, với lương cao nhất. Chúng ta có thể yên tâm, tổng thống và phó tổng thống vẫn đi làm có lương đầy đủ, chưa đến nỗi phải nghỉ việc, và cả năm ông đều béo đều vẫn còn bận với những bữa ăn đầy đủ cao lương mỹ vị tuy chưa có tới cả trăm món như bữa ăn của bà Tุ Hy Thái Hậu. Ngoại Trưởng John Kerry vẫn đi Nhật và Hàn Quốc như thường. Nhưng TT Obama sẽ hủy chuyến công du Á Châu tham dự hội nghị APEC với các quốc gia ven Thái Bình Dương. Có lý do chính đáng để hủy một chuyến công du mà Tòa Bạch Ốc biết trước sẽ không có kết quả cụ thể nào, cũng như tránh được đụng độ với Tập Cận Bình trong vụ lưỡi bò biển Đông, lại được tiếng ở nhà lo cho đại sự.

Tất cả các dân biểu, nghị sĩ cãi nhau đưa đến chuyện Nhà Nước đóng cửa tiệm cũng đều vẫn được lãnh lương và bổng lộc đầy đủ không thiếu xu nào để tiếp tục cãi nhau, tuy một số phụ tá, thư ký, tài xế, tạp dịch, nhân viên phòng tập thể dục, phòng hót tóc làm đầu, phòng vệ sinh, ... sẽ phải tạm nghỉ. Nói cách khác, chỉ có các quan quan hạng bét và hạng vừa bị nghỉ việc, tạm mất lương, trong khi các quan to là những vị đã tạo ra cảnh đồng cửa tiệm đều vẫn lương lậu và bổng lộc đầy đủ. Chá trách họ không chịu thoả thuận để đến nỗi Nhà Nước phải đóng cửa. Nói theo dân gian ta, họ là những người "không thấy quan tài nên không dò lè".

Tất cả các quan nhân đều vẫn còn trong quan ngũ, không ai bị giải ngũ hết, tuy một số lớn quan chức vẫn phòng cấp trung và cấp thấp sẽ được nằm nhà hay được phép đi câu cá chờ lệnh trình diện lại. Tất cả nhân viên Cơ Quan An Ninh Quốc Gia NSA vẫn tiếp tục theo dõi i-meo và điện thoại cá thể giới để bảo đảm an toàn cho chúng ta. Các viên chức tại các cơ quan có tính an ninh chung sẽ không bị nghỉ việc, như chuyên viên kiểm không tại phi trường, hải quan, cảnh sát biên giới, FBI, ... Chi có gần 400 công viên quốc gia là đóng cửa hoàn toàn thôi.

Dù sao thì những sinh hoạt hành chánh như xin thông hành, chiếu khán, giấy tờ lật vật, bưu điện, tiêu thương hay sinh viên muốn mượn tiền có Nhà Nước bảo đảm,... đều sẽ chậm lại, mất nhiều thời gian hơn.

Tổng cộng, có thể từ 30% đến 40% công chức liên bang, tức là gần một

triệu người, sẽ phải tạm nghỉ. Đóng cửa càng lâu thì càng nhiều người phải tạm nghỉ. Phần lớn là công chức các bộ không thiết yếu như Thương Mại, Giáo Dục, Năng Lượng, Bảo Vệ Môi Trường, Gia Cư và Phát Triển Đô Thị, Nội Vụ, Giao Thông, ...

Tin mừng lớn cho các công chức là dù nằm nhà nghỉ, sau này khi Nhà Nước mở cửa lại thì tất cả mọi người vẫn được lãnh lương hồi tố đầy đủ, không thiếu một xu. Coi như được nghỉ xá hơi mà vẫn ăn lương, chỉ là lãnh lương hơi chậm chút thôi. Bởi vậy, khi Nhà Nước đóng cửa tiệm, không có ông bà công chức nào khiếu nại hết.

Đây không phải lần đầu tiên giường máy chính quyền Mỹ đóng cửa. Tổng cộng đã đóng cửa tới 17 lần trong 35 năm qua, từ năm 1976 đến nay. Nhưng hầu hết đều đóng cửa có vài ngày để mấy ông chính khách ngã giá với nhau trong hậu trường thôi. Lần đóng cửa mới nhất và cũng là lâu nhất là năm 1995 dưới nhiệm kỳ đầu của TT Clinton, đóng cửa tiệm lâu ba tuần.

Thực tế, Nhà Nước Obama đã hoạt động đều đặn mà không có ngân sách hàng năm từ năm 2009. Vẫn cầm cự lại rai nhờ quốc hội biểu quyết ngân sách và vay tiền từ tháng này sang tháng khác. Khi tháng này hết, có khi ba tháng, có khi sáu tháng, cũng như bấy giờ Cộng Hòa đã nghị ngân sách tạm đến cuối năm vậy.

Bây giờ chưa ai biết được sẽ có cửa bao nhiêu lâu. Nhưng có lẽ không thể quá ngày 15 Tháng 10 vì nếu để quá ngày này, hậu quả sẽ trầm trọng khó lường được. Chỉ vì ngoài vấn đề Nhà Nước hết tiền, lại còn có chuyện nợ đã leo lên đỉnh luật định. Mức công nợ hiện hữu do quốc hội cho phép Nhà Nước Obama đi vay thêm, thì Nhà Nước sẽ... kẹt to tuy chưa đến nỗi sập tiền vi không vay thêm được tiền để trả nợ đáo hạn. Khi đó, điểm tín dụng của Mỹ sẽ bị hạ xuống thêm nữa, với tất cả hậu quả nghiêm trọng nhất cho kinh tế Mỹ. Chuyện này quan trọng hơn chuyện đóng cửa tiệm nhiều. Điểm tín dụng bị hạ, lãi suất Nhà Nước phải trả sẽ tăng, và toàn thể hệ thống lãi suất ngân hàng sẽ tăng, gây trì trệ kinh tế thêm nữa, thất nghiệp trầm trọng hơn, và ngân sách thâm thủng nặng hơn. Trừ phi quốc hội biểu quyết riêng chuyện tăng mức nợ trần để tránh tình trạng mất tín khả tín, khi vẫn chưa có được thỏa thuận ngân sách.

Đây là chính sách tài chính của chính quyền Obama: sống bằng nợ, chết qua nợ. Nhà Nước vung tay xài tiền bằng tiền nợ, rồi đi vay nợ mới để trả nợ hiện hữu, và con xoáy nợ ngày càng vút lên cao mà không thấy có phương cách nào thẳng lại. Dĩ nhiên, đa số dân Mỹ hoan hô chính sách này vì được hưởng thêm trợ cấp dù loại, và họ đã bầu lại TT Obama để được tiếp tục nhận tiền trên trời rơi xuống. Không ai thắc mắc chuyện Chúa Chém khi nào phải trả nợ.

Kinh tế nói chung sẽ bị ảnh hưởng, tai hại cỡ nào tùy việc đóng cửa kéo dài bao lâu.

Ký nghệ du lịch, hàng không sẽ mất cả trăm triệu vi du khách không có thông hành hay chiếu khán đi ra hay đi vào nước Mỹ. Ngành hầm mỏ -than đá, dầu hỏa, dầu khí- do Nhà Nước khai thác sẽ ngưng hoạt động, giá nhiên liệu có thể sẽ tăng chút đỉnh. Các nhà thầu cho các dự án của liên bang trị giá hàng tỷ đô sẽ giàn đoạn vì Nhà Nước không trả tiền. Trợ cấp và ngành nghề, nhất là trong cảnh nông, sẽ bị tạm ngưng. Đó là chưa kể việc ngưng trả lương cho một triệu công chức và hàng nghìn người hê khắc sẽ giảm sút mua sắm của họ, giảm thu nhập của các doanh nghiệp, làm kinh tế chung sẽ trì trệ thêm nữa và thất nghiệp sẽ không thể giảm.

Tất cả nghe có vẻ ghê gớm, nhưng cũng chỉ là chuyện "muỗi đốt gỗ" trong cái kinh tế khổng lồ của xứ Cờ Hoa, nhất là nhìn vào đường dài.

Điều đáng nói là lý do chính đưa đến bế tắc là việc Cộng Hòa tìm cách ngăn cản việc thực hành Obamacare, cái điều khoản hoàn Obamacare trong dự luật ngân sách tạm, nhưng hầu quá lại là việc sinh hoạt Nhà Nước bị giàn đoạn vi không có ngân sách trong khi Obamacare vẫn "tiến nhanh, tiến mạnh" tuy không "tiến vững chắc" chút nào.

Luật Obamacare sẽ có hiệu lực trọn vẹn kể từ ngày 1 Tháng Giêng năm 2014, có nghĩa là đến ngày đó, người nào không có bảo hiểm sẽ bị Sở Thuế IRS truy ra để tính tiền phạt. Tất cả những người không có bảo hiểm của công ty có quyền kể từ ngày 1 tháng 10 vừa qua tìm mua bảo hiểm, hoặc trực tiếp đi tìm các hàng bảo hiểm để mua, hoặc mua qua trung gian các trung tâm điều hợp bảo hiểm, gọi là exchanges, là những nơi tập trung thông tin, so sánh các điều khoản và giá cả của các công ty bảo hiểm trong tiểu bang minh sinh sống, để lựa công ty và loại bảo hiểm thích hợp cho hoàn cảnh và túi tiền minh nhất. Dĩ nhiên, chuyện này không áp dụng cho những người đã lãnh medicaid hay medicare rồi.

Bắt kể việc Nhà Nước đóng cửa tiệm, các trung tâm điều hợp vẫn mở cửa làm việc bắt đầu đúng ngày 1 tháng 10 như dự trù, phần lớn là

qua mạng –online- hay qua điện thoại. Nhưng đúng như phe Cộng Hòa lo ngại, Obamacare chưa sẵn sàng. Ngoài chuyện bộ luật với cả chục ngàn trang vẫn chưa viết xong hoàn toàn, có tới 36 tiểu bang chưa thiết lập trung tâm điều hợp, vì chưa làm xong hay vì không chịu làm, khiến Nhà Nước liên bang phải lập trung tâm thay cho chính quyền tiểu bang. Và hệ thống điện toán liên bang chưa sẵn sàng ứng phó với hàng triệu người tìm mua bảo hiểm trên mạng.

Nội trong buổi sáng ngày đầu tiên, đã có gần 3 triệu người vào trang mạng Healthcare.gov để truy cập vấn đề mua bảo hiểm, và ít nhất là 60.000 người yêu cầu nói chuyện trực tiếp -chat- với các chuyên gia về những thắc mắc của họ, trong khi chỉ có vài chục người phụ trách chuyện này. Một trang mạng của trung tâm điều hợp của tiểu bang Nữu Ước đã có tới 7,5 triệu người truy cập trong buổi sáng đó. Đưa đến tình trạng ứ đọng, tần nghẽn quy mô. Hầu hết mọi người đều phải ngồi chờ trước máy, hay chờ điện thoại cá giờ đồng hồ, mà trong rất nhiều trường hợp vẫn không giải quyết được gì, vì thiên hạ có cả trăm cả ngàn câu hỏi mà các công chức Nhà Nước chưa có hết các câu trả lời.

Theo thăm dò của Pew Research, 39% dân Mỹ cho là Cộng Hòa chịu trách nhiệm về vụ Nhà Nước phải đóng cửa tiệm, nhưng 36% lại cho đó là trách nhiệm của TT Obama và phe Dân Chủ, trong khi 17% cho cả hai bên đều có lỗi ngang nhau. Khác biệt giữa 39% và 36% nằm trong sai biêt xác xuất, có nghĩa là hai bên đều bị coi như có lỗi xấp xỉ ngang nhau. Một thăm dò của Fox News cho thấy 25% đổ lỗi cho Chủ Tịch Hạ Viện Cộng Hòa John Boehner, và 24% cho rằng TT Obama chịu trách nhiệm. Sự thật như người Mỹ thường nói, "it takes two to tango", cần phải hai người mới nhảy điệu tango được. Chẳng bên nào vô tội như Thị Kính hết.

Như đã nói qua, TT Clinton cũng đã đối đầu với một Hạ Viện do phe đối lập kiểm soát và Nhà Nước bị đóng cửa gần một tháng. Nhưng tình trạng hôm nay có vẻ bi quan hơn. Trước hết, cả TT Clinton và lãnh tụ đối lập Cộng Hòa ngày đó, ông Newt Gingrich, đều có thiện chí làm việc với nhau thương trực để giải quyết mâu thuẫn. Rồi kinh tế khi đó đang phát triển mạnh nên hậu quả kinh tế không tai hại lắm. Ngày nay, mâu thuẫn giữa TT Obama và lãnh tụ John Boehner của Cộng Hòa trầm trọng hơn nhiều, trong khi kinh tế đang lúc khó khăn, và hậu quả sẽ tai hại hơn hồi năm 1995.

Một cuộc đóng cửa tiệm kéo dài cả tháng sẽ không phải là chuyện không thể có. Nhưng dù sao cũng chỉ là trò chơi ú tim của các chính khách, chưa phải là tận thế. Lại khiến nhiều người thắc mắc: nếu Nhà Nước "khép cửa" như vậy mà vẫn không có tận thế, thì sao không khép như vậy luôn đi, tiết kiệm được biết bao nhiêu trăm tỷ mỗi năm, bớt thuế má cho cả triệu người. Như vậy có tốt hơn không? (06-10-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email:
Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Bà Tổng Thống Hillary?

01/10/2013

...rất nhiều hy vọng bà Hillary sẽ vượt qua được và trở thành tổng thống...

Nếu có dịp theo dõi báo Mỹ thường xuyên, người ta sẽ có dịp thấy dạo này báo chí cấp tiến hết sức bận rộn "lăng-xê" một ngôi sao mới, chuẩn bị cho đảng Dân Chủ phe ta tiếp tục nắm quyền cho đến năm 2024!

Người thừa kế cho TT Obama đã được truyền thông đồng chính chấp nhận, công nhận, và tung hô là bà cựu đệ nhất phu nhân Hillary Clinton. Chưa chỉ thi truyền thông pha ta đã mau mắn chuẩn bị hậu thuẫn bà. Cả CNN lẫn NBC đều đã loan tin sẽ tung ra hai loạt phim bộ chiếu trong mấy kỳ về đời bà Hillary trong năm 2016, là năm bầu tổng thống lần tới. Cả hai hãng đều khẳng định hai bộ phim sẽ "rất công bằng và trung thực", không phải có mục đích cố vỗ cho bà, nhưng dĩ nhiên không có một người nào bình tâm tin được. Chuyện truyền thông đồng chính phe đảng như thế nào với TT Obama trong hai kỳ bầu cử năm 2008 và 2012 đã quá lòli không che "mắt thánh" của dân được.

Bà Hillary Clinton là ngôi sao mới của đảng Dân Chủ. "Mới" mà thật ra cũ rich. Tên tuổi bà Hillary đã được thiên hạ nghe đến từ đầu thập niên 90, xấp xỉ hai thập niên rồi, khi ông chồng bà mới vào Tòa Bạch Ốc. Cái tài của bà Hillary là qua bao nhiêu thắng trầm của hai chục năm lận lộ trong chiến trường chính trị Mỹ, tên tuổi bà vẫn được coi như sáng giá nhất, không phải chỉ trong nội bộ đảng Dân Chủ, mà chói lòa trên cả chính trường Mỹ, nhờ hàng trăm ngọn đèn sáng rực

của truyền thông đồng chính.

Thật ra, đây cũng không phải lần đầu tiên ngôi sao của bà Hillary rực sáng như vậy. Những năm 2006-07, bà Hillary đã được cả nước công nhận như tổng thống kế nhiệm ông tổng thống "cao bồi đáng ghét" Bush, sẽ là người thể thiện hành đạo, cứu tinh của nước Mỹ sau những "tàn phả" của Bush. Cuộc bầu cử cuối năm 2008 được coi như chỉ là một thử thách hành chính, làm cho có lệ, đúng sách vở như Hiến Pháp đòi hỏi.

Bây giờ, dường như lịch sử lại tái diễn. Bà Hillary lại xuất hiện như là một tổng thống tương lai mà việc bầu bán năm 2016 cũng lại chỉ là một thử thách hành chính khác thôi.

Ở đây có ba vấn đề ta nên nhìn qua: ý định của bà Hillary, các đối thủ có thể thương dài với bà, và suy tư của dân Mỹ.

Ý định của bà Hillary thi dĩ nhiên, cho đến nay, bà đã rất ý tứ và kín đáo, không hề lén tiếng nhin nhận hay phủ nhận những tin bà sẽ ra tranh cử. Bà cho biết sau bốn năm du hành thế giới với cả triệu dặm bay trên trời như ngoại trưởng công du nhiều nhất lịch sử Mỹ, bà rất mệt mỏi và chỉ muốn nghỉ ngơi. Không ai phủ nhận chuyện này và không ai không thông cảm với bà Hillary. Với cái tuổi của bà mà phải ngồi máy bay tới cả triệu dặm quá là một sự hành hạ thân xác quá đáng. Nhưng có thật là bà đang nghỉ ngơi không? Nếu ta xem báo cho kỹ thi thấy bà Hillary chẳng có nghỉ ngơi gì cả, bù đầu bù cổ đi đọc diễn văn, đi khánh thành cái này dự lễ cái kia, dù thứ chuyện. Còn bận rộn hơn hồi làm ngoại trưởng nhiều. Có vẻ như chuyện chuẩn bị ra tranh cử năm tới? Chẳng có vẻ vui thú diễn viên gì hết.

Không ai không biết tham vọng của bà Hillary. Đã có một quyển sách viết về một "thỏa hiệp" giữa hai ông bà Clinton ngay từ ngày còn trẻ, khi mới lấy nhau: cả hai sẽ dốc toàn lực vào việc đưa ông chồng vào Tòa Bạch Ốc, sau đó, cả hai sẽ lại dốc toàn lực vào việc đưa bà vợ vào tiếp nối, sau một thời gian cho dân Mỹ "nghỉ xả hơi", một loạt giai đoạn chuyển tiếp mà Mỹ gọi là "decent interval" cho bớt lộ liễu.

Kết quả như ta đã thấy, ông chồng trở thành tổng thống năm 1992, sau tám năm thì nhường chức lại cho ông Cộng Hoà Bush, để rồi sau tám năm của Bush, tới phiên bà vợ ra mặt, vào năm 2008. Kế hoạch coi như tuyệt hảo, không sai trật vào đâu được, chẳng may đã bị một anh chính khách dân dã Obama chẳng biết ở đâu ra, nhảy vào phá bĩnh. Nhưng không phải vì vậy mà bà Hillary không còn tham vọng trở thành nữ tổng thống đầu tiên của Mỹ.

Cuộc đời của bà Hillary là một chuỗi dài những quyết định chính trị có chủ đích chuẩn bị cho hành trình vào Tòa Bạch Ốc.

Thứ thách chính trị lớn nhất trong đời bà là khi ông chồng, TT Clinton, dính líu vào vụ lém nhém với cô Monica Lewinsky. Bà đã mau mắn quyết định ngậm đắng nuốt cay, khép nép đứng sau lưng ông chồng bê bối, để bảo vệ cái ghế tổng thống của ông ta, tức là bảo vệ tương lai chính trị của chính bà. Hơn ai hết, bà hiểu là bà chỉ cần lén tiếng một lần là TT Clinton sẽ mất ngay tất cả hậu thuẫn, và mất luôn chức. Và như vậy là tương lai chính trị của bà cũng chìm xuồng theo ngay. Thái độ không cảm và tha thứ cho chồng đã khiến không ít người "cảm động và thông cảm" cho những khía cạnh của gia đình bà trong vụ cõi Monica, và bất mãn trước sự tấn công có vẻ như quá nặng tay của đối lập Cộng Hòa. Các thượng nghị sĩ đã cảm nhận hậu thuẫn của quần chúng đối với TT Clinton trong vụ này, và đã lấy quyết định theo tiếng gọi của lá phiếu: biểu quyết không cất chức TT Clinton để bảo vệ cái ghế của chính mình.

Bây giờ là lúc cơ hội ngàn năm lại xuất hiện, không có lý do gì bà Hillary quay mặt làm ngo. Trừ phi một biến cố trong đại bất ngờ xảy ra, chẳng hạn như tình trạng sức khỏe sa sút bất ngờ, hay một xì-căng-đan vĩ đại nào trong quá khứ bị khui ra, bà Hillary sẽ ra tranh cử tổng thống trong năm 2016. Cho dù chối cái thế nào thì ý định của bà, ai cũng thấy.

Bà Hillary sẽ phải đối đầu với ai?

Trong nội bộ đảng Dân Chủ, chưa có ai có đủ thế hậu thuẫn chính trị lớn đến mức có thể tranh dành với bà Hillary. Một vài chính khách Dân Chủ rực rỡ chuẩn bị ra tranh cử, đáng chú ý nhất là thống đốc Nữu Ước Andrew Cuomo, thị trưởng Chicago Emanuel Rahm, nữ thượng nghị sĩ Amy Klobuchar của Minnesota, và nữ tài nhân vật khác. Nhưng người ta có cảm tưởng những nhân vật này đang chạy đua để làm phó cho bà Hillary thi đúng hơn.

Một nhân vật sáng giá hơn may mắn này là PTT Joe Biden. Thông thường, theo luật bất thành văn của chính trị Mỹ, phó tổng thống đương nhiệm là "thái tử" được đảng cầm quyền tiến cử làm thừa kế. Nhưng ông phó Biden lại là người không sáng giá lắm, và cũng không có được hậu thuẫn mạnh trong đảng. Năm 2008, ông ra tranh cử tổng thống lần thứ hai mà vẫn chỉ kiếm được có trên 1% hậu thuẫn. Ông "thái tử"

này cũng rõ ràng là quá già, sẽ 75 tuổi khi nhận chức năm 2017 nếu đắc cử, trong khi bà Hillary sẽ chỉ mới 69. Ông còn già hơn cả TT già nhất Reagan, nhận chức khi 70 tuổi. Cho dù PTT Biden có ra tranh cử, không ai nghĩ ông sẽ hạ được bà Hillary. Ngay cả ông Biden cũng ý thức được chuyện này. Trong khi ông chuẩn bị tranh cử, ông cũng đã lắng lảng đánh tiếng ông sẽ chỉ ra tranh cử nếu bà Hillary không ra thõi.

Hậu thuẫn của bà Hillary trong đảng Dân Chủ rất mạnh. Theo thăm dò mới nhất của CNN, tỷ lệ ủng hộ bà là 65% trong nội bộ đảng Dân Chủ, một con số không thể cao hơn trong chính trị Mỹ. Ứng viên thứ nhì là PTT Biden, với 10%. Việc bà Hillary nêu ra tranh cử sẽ nắm chắc phần thắng trong nội bộ đảng là chuyện không ai có thể phủ nhận được.

Nhìn về phía đối lập Cộng Hòa, cho đến nay, chưa ai nhìn thấy được một ngôi sao nào có thể đe dọa thế đứng của bà Hillary. Đảng Cộng Hòa, trong nỗ lực trung hoà sau vụ thảm bại của thống đốc Romney, đã khuất chiêng trống mạnh cho vài chính khách thế hệ mới như các thượng nghị sĩ Rubio Marco, Ted Cruz, Rand Paul, hay cựu ứng viên PTT Paul Ryan, hay thống đốc Chris Christie của New Jersey. Tổng cộng có nửa tá chuẩn ứng viên, nhưng không có một người nào có được tới 20% hậu thuẫn ngay trong đảng Cộng Hòa. Tất cả đều thua bà Hillary xa lắc xa lơ. Nếu có ra tranh cử thì chỉ có thể đưa tên tuổi mình ra để chuẩn bị cho thời kỳ hậu Hillary thôi.

Đĩ nhiên có rất nhiều người, nhất là phụ nữ. Sau khi đảng Dân Chủ đi vào lịch sử với một tổng thống da đen đầu tiên, nhiều người cho rằng đã đến lúc đảng Dân Chủ đi vào lịch sử thêm một lần nữa với một nữ tổng thống đầu tiên.

Trên thế giới, đã có rất nhiều phụ nữ lên nắm quyền trong lịch sử cận đại. Nữ tổng thống như tại Sri Lanka, Liberia, Argentina, Brazil, Indonesia, Philippines và mới đây, Đại Hàn. Nữ thủ tướng như tại Anh, Đức, Sri Lanka, Ấn Độ, Do Thái, Pakistan, Thái Lan, Úc Đại Lợi,... Nhìn vào những bà này, nước Mỹ có vẻ như còn rất hù lậu. Năm 2008, khi có cơ hội phái chọn giữa một bà và một ông, dân Mỹ đã chọn ông, cho dù ông này là da màu. Đã đến lúc dân Mỹ phải bầu cho một phụ nữ làm tổng thống.

Thế nhưng bà Hillary, bất kể những ưu thế vĩ đại, lại là người cũng có rất nhiều hành trang. Năm 2008, trong cái thế không thể thua được mà bà vẫn thua, mà thua một chính khách vô danh, tay mơ. Chỉ vì chính khách tay mơ đó đã không có những ty vết nào.

Bà Hillary qua vụ Monica, có thể đứng khép nép sau lưng chồng để giữ gìn cho chồng và lấy cảm tình cho mình, nhưng lại chứng tỏ là người tính toán rất kỹ, kiềm chế được tình cảm cá nhân và dám làm mọi chuyện để đạt được tham vọng cá nhân. Một người đàn bà sau khi thấy đáng thương, nghĩ cho cùng thấy rất đáng sợ. Bà Hillary cũng là người công khai tuyên bố bà không phải là thứ đàn bà ngồi nhà làm bánh ngọt (cookie) cho con mang đi trường như những bà mẹ tiêu biểu của xã hội Mỹ.

Một thăm dò trong đảng Dân Chủ cho thấy nhiều người muốn bà ra tranh cử nhất, nhưng bà cũng bị nhiều người chống đối nhất. Chứng tỏ bà là một người sẽ gây tranh cãi, ủng hộ rất nhiều mà chống đối cũng rất đông.

Bà Hillary là một phụ nữ nổi danh trong chính trường, trong tư thế đệ nhất phu nhân của tiểu bang, rồi đệ nhất phu nhân của cả nước, rồi thượng nghị sĩ, và cuối cùng là ngoại trưởng. Toàn là những tư thế nổi đình nổi đám, với những trách nhiệm thật lớn lao. Nhưng nếu nhìn kỹ lại, thì bà Hillary, trong suốt quá trình đó, đã không để lại một thành tích đáng kể nào cả.

Trong những năm làm đệ nhất phu nhân Arkansas, bà vẫn tiếp tục đi làm luật sư kiều bá thời cho một công ty luật lớn nhất tiểu bang. Gia tài bà để lại là một chuỗi những giao dịch có ván đẻ lớn, đưa đến việc một công tố viên đặc biệt được bổ nhiệm để điều tra những giao dịch liên quan đến dự án Whitewater. Bà cũng nổi tiếng qua việc đầu tư 1.000 đô để ra ngay 100.000 đô trong vài tuần qua cái mà bà cho là đầu tư đúng chỗ, chứng khoán mua bán giá súc.

Bước vào Tòa Bạch Ốc, TT Clinton trao ngay dự án cải tổ y tế vĩ đại cho bà. Một kế hoạch cải tổ tương tự như kế hoạch sau này của TT Obama. Dự án chết trong trứng nước, vì không có được hậu thuẫn của ngay các dân cử trong nội bộ đảng Dân Chủ. Sau thất bại đó, không còn gì khác ngoài chuyện công khai bênh vực ông chồng trong vụ Monica, và hàng loạt chuyện mờ ám khác như travelgate, filegate,... mà chắc chắn ta sẽ có dịp nghe lại nếu bà ra tranh cử.

Rồi để chuẩn bị cho việc tranh cử tổng thống, bà tranh cử thượng nghị sĩ tại Niu-Uớc, thắng cử dễ dàng. Trong suốt tam năm, thành tích đáng kể nhất của thượng nghị sĩ Hillary Clinton là biểu quyết cho TT Bush đánh Afghanistan, rồi sau đó đánh Iraq, một quyết định mà sau này bà đã tìm cách tránh né, mất không biết bao nhiêu thời giờ

giàng giải, và cũng là lý do quan trọng nhất khiến bà thua ứng viên Obama. Không có bộ luật quan trọng nào dưới tên bà.

Sau khi TT Obama đắc cử, bà được bổ nhiệm làm ngoại trưởng, với ba trách nhiệm: hàn gắn những quan hệ bị sứt mẻ với các đồng minh Âu Châu và Iraq, lấy cảm tình khỏi Á Rập Hồi Giáo để giảm đe dọa khung bối, và siết chặt lại giao hảo với Nga và Tàu. Công bằng mà nói, bà đã không đạt được một kết quả đáng nói nào cho dù bay đi công tác cả triệu dặm như đã khoe. Hay nói cho đúng hơn, bà đã "thành công mỹ mãn" trong việc dùng chức vụ và máy bay Nhà Nước để đi tự quảng bá mình cho khắp thế giới biết tên biết mặt.

Quan hệ giữa Mỹ và cả ba khối đều sa sút, tồi tệ hơn dưới thời Bush. Quan hệ Mỹ với ba đồng minh lớn là Anh, Pháp và Đức lạnh nhạt hàn, hình ảnh nước Mỹ trong khối Á Rập xấu xí, nhất là tại Ai Cập và Syria. Cho đến nay, vai trò và thế đứng ngoại giao của Mỹ đối với những biến cố đẫm máu tại hai xứ này vẫn là những bí ẩn không ai biết gi. Quan hệ với Trung Cộng và Nga xuống cấp thảm hại qua chuyện hai nước này phớt lờ những kêu gọi, dọa dẫm của Mỹ về vụ anh Snowden xin bí mật của Cơ Quan An Ninh NSA, được Tàu cho chạy thoát khỏi Hồng Kông và Nga cho tỵ nạn.

Quan trọng hơn cả là tuy bà đã từ nhiệm, nhưng thảm họa Benghazi với đại sứ Mỹ bị giết vẫn chưa giải quyết xong. Hàng trăm câu hỏi, đặc biệt là về vai trò của bà trong vụ này vẫn chưa có câu trả lời.

Rồi cuộc khủng hoảng Syria cũng không hoàn toàn tha bà, mặc dù bà đã hết làm ngoại trưởng từ lâu rồi. Người ta còn nhớ trước đây, bà Hillary đã công khai ca tụng TT Assad là thành phần tiến bộ (progressist), có tư tưởng cởi mở, Mỹ có thể nói chuyện được. Nhưng đó là lời tuyên bố trước khi cuộc nội chiến đẫm máu xảy ra, chỉ chứng tỏ khả năng nhận định chính trị của bà Hillary không chính xác lắm.

Nhìn vào bức tranh hiển nhiên đen tối đó, câu hỏi là bà Hillary có những thành tích gì có thể biện minh cho việc bầu bà làm tổng thống?

Người ta cũng không thể quên việc dân Mỹ bầu cho bà hay không cũng tùy thuộc một phần rất lớn vào thành quả của TT Obama. Nếu ông này được coi như tốt hay tầm tạm được thì dân Mỹ có nhiều hy vọng tin nhiệm dân Chủ tiếp tục và bầu cho bà. Nếu TT Obama tiếp tục đi từ khủng hoảng này đến xi-căng-dan khác như trong mấy tháng qua, hy vọng của bà Hillary sẽ giảm nhiều.

Cái tuổi cố lai hy của bà Hillary cũng sẽ là một vấn đề không nhỏ. Cả ba tổng thống cuối cùng đều vào Tòa Bạch Ốc ở tuổi từ tuần, bây giờ Mỹ hết người tài rồi sao mà lại phải nhờ đến một bà lão gần 70 tuổi?

Nói cho cùng, bất kể những khó khăn, có rất nhiều hy vọng bà Hillary sẽ vượt qua được và trở thành tổng thống. Lý do quan trọng nhất có thể giúp bà vượt mọi khó khăn và đắc cử không phải là kinh nghiệm hay khả năng hay thành quả gì của bà, mà chính là vì dân Mỹ muốn có một bà tổng thống. Cũng như năm 2008, dân Mỹ muốn chứng minh cho thế giới thấy sự tiến bộ của Mỹ đã bầu cho một ông da đen làm tổng thống, bất kể khả năng hay kinh nghiệm. Năm 2016, dân Mỹ có thể muốn một phụ nữ làm tổng thống, bất kể hành trạng nặng nề của bà Hillary.

Một diễn biến bất ngờ: bà Hillary vì lý do nào đó không ra tranh cử. Nhìn vào cả hai đảng, chẳng thấy có người nào sáng giá hơn người nào khác, và chẳng ai tiên đoán được ai sẽ kế nhiệm TT Obama.
(29-09-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com.
Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Nước Mỹ Thay Đổi Hay Thoái Hóa – Phần II

24/09/2013

...nước Mỹ đã và đang thay đổi rất nhiều, nhưng dường như thay đổi theo chiều hướng "lạ lùng"...

Cách đây một tháng, trên cột báo này đã có một bài viết về sự thoái hóa của xã hội Mỹ. Đáng lẽ ra bài viết đã được tiếp theo bằng phần hai, nhưng vì cuộc khủng hoảng bắt đầu tại Syria trong ba tuần qua, chúng ta đã chỉ bàn về Syria. Bây giờ thi dường như cuộc khủng hoảng đã "xì hơi", đâu lại vào đấy, chúng ta tiếp tục nói chuyện về nước Mỹ dưới sự lãnh đạo của TT Obama.

Đúng như ứng viên Barack Obama đã từng hứa hẹn, nước Mỹ đã và đang thay đổi rất nhiều, nhưng dường như thay đổi theo chiều hướng "lạ lùng", nếu không muốn nói là xấu đi.

Trước hết, ta nhìn vào tình trạng giàu nghèo. Đây là cái mà TT Obama gọi là ưu tiên của ông, nhất là trong mùa tranh cử năm 2012 vừa qua. Điều đó thi ông cũng khẳng định ưu tư đầu tiên của ông là giới trung lưu. Chính sách kinh tế của ông nhằm vào mục tiêu nâng đỡ khối trung lưu, và trong những lần xuất hiện trước công chúng có truyền hình quay phim, ông luôn luôn cho hàng chục người thuộc tầng lớp trung lưu đứng sau "làm cảnh", dù loại, già trẻ, nam nữ, trắng đen, ... Ông luôn khoe những cố gắng nâng đỡ trung thương và tiêu thương, cũng như những "tranh đấu" để giảm thuế, tăng trợ cấp, tất cả do tiền từ thuế đánh trên tài phiệt. Sự thật như thế nào?

Bộ Canh Nông vừa công bố một loạt thống kê cho tháng Sáu vừa qua. Hiện nay, có hơn 23 triệu gia đình Mỹ đang nhận lãnh phiếu thực phẩm (foodstamps). Nói chung, trên cả nước, cứ năm người thì đã có một người sống nhờ phiếu thực phẩm. Đây là những con số kỷ lục chưa bao giờ đạt tới trong lịch sử cận đại Mỹ. Muốn biết con số này lớn cỡ nào, chỉ cần vài so sánh. Tổng số người lãnh phiếu thực phẩm nhiều hơn tổng số dân của 9 tiểu bang Tây Bắc, là vùng đồng dân nhất nước, gồm cả những tiểu bang New York, New Jersey, Pennsylvania, và Massachusetts.

Tháng Sáu năm 2009, là năm đầu tiên của TT Obama, chỉ có chưa đến 15 triệu gia đình lãnh phiếu thực phẩm, tức là trong bốn năm dưới TT Obama, con số này đã tăng hơn 50%. Một là nước Mỹ đang nghèo hàn đì, hai là Nhà Nước đang "phông tay" vung tiền mua chuộc cảm tình và là phiếu của "dân nghèo", bất kể tham thùng ngân sách hay nợ nần chồng chất. Sự thật chính xác là cả hai trường hợp đều đúng. Nước Mỹ dưới triều đại "thay đổi" của Obama đã nghèo hàn đì, đồng thời TT Obama cũng đã sرم vung tay quăng tiền ra bốn phương tám hướng để bao đảm được bao thêm một nhiệm kỳ nữa. Chuyện ngân sách và công nợ để cho những ông bà kế nhiệm lo.

Trong bốn năm Obama, lợi tức trung bình hàng năm của một gia đình Mỹ giảm 2.627 đô, và con số người sống dưới lằn ranh nghèo tăng gần bảy triệu người. Gần 46,5 triệu hay 15% người Mỹ được coi như sống dưới lằn ranh nghèo, tức là cứ 7 người thì đã có 1 người nghèo. Điều đáng nói là lợi tức đã suy giảm điệu chi mỗi năm trong bốn năm Obama, chứ không phải có năm giảm có năm tăng.

Theo thống kê Mỹ, lằn ranh nghèo được định nghĩa như mức lợi tức khoảng 11.000 đô cho một người, hay 15.000 đô cho gia đình hai người, hay 23.500 đô cho gia đình bốn người.

Người ta có cảm tưởng như TT Obama muốn "nâng đỡ" giới trung lưu bằng cách đẩy họ xuống giải cấp nghèo hết để có dịp giúp họ có được phiếu thực phẩm, chứ không phải giúp họ giàu lên!

Điều mà mai là trong khi giới trung lưu ào ào tuột xuống dưới lằn ranh nghèo, thì giới đại gia thương lưu lại ngày một giàu. Tổng số tài sản của 400 người giàu nhất Mỹ lên đến hơn 2.000 tỷ, tăng 19% từ ngày TT Obama nhậm chức. Ông Bill Gates vẫn giữ chức quán quân với 70 tỷ đô. Ông Warren Buffet đứng hạng nhì với gần 60 tỷ, nhưng đặc biệt tài sản ông Buffet chỉ trong một năm 2012 đã tăng 13 tỷ, tức là trung bình mỗi tháng ông giàu thêm hơn một tỷ đô.

Cơ quan Associated Press cho biết trong năm 2012 không thô, lợi tức – không phải tài sản- của khối 1% giàu nhất cũng đã tăng 20%, trong khi lợi tức của 99% khối người còn lại chỉ tăng có đúng 1%.

Nói cách khác, trong khi số người lãnh phiếu thực phẩm tăng hơn 50% thì tài sản và lợi tức của khối đại gia tăng vùn vụt. Theo báo Wall Street Journal, suốt trong lịch sử cận đại Mỹ từ sau Đệ Nhị Thế Chiến, chưa bao giờ khối đại gia được ưu đãi để làm giàu nhanh như ngày nay dưới TT Obama, mà nhiều người cho là "tổng thống của dân nghèo".

Con số người nghèo tăng cả chục triệu, cùng với tỷ lệ thất nghiệp cao ngất ngưởng đương nhiên là bắt buộc Nhà Nước phải chi nhiều hơn về các khoản phiếu thực phẩm, trợ cấp thất nghiệp, và các loại trợ cấp an sinh khác như tiền medicaid, tiền social security. Đồng thời, cũng không tránh khỏi những lạm dụng của dân vì sự thờ ơ, bất cẩn hay bất tài của công chức. Theo thống kê của chính Nhà Nước, chỉ trong hai năm 2010-2011, đã có hơn 36.000 trường hợp khai gian, đưa đến bội chi tiền trợ cấp đau nặng không đi làm được (social security disability payments), vốn của Nhà Nước hơn 1,3 tỷ đô. Thiên hạ cứ khai gian để lãnh trợ cấp trong khi công chức cứ trả không cần kiểm chứng vì đâu phải tiền túi của họ đâu.

Cũng theo thống kê chính thức, theo dà này thì bắt đầu từ năm 2016, sớm hơn dự đoán đến cả chục năm, quỹ hưu social security của chúng ta sẽ bắt đầu bội chi, và sẽ bắt buộc phải cắt giảm tiền già của tất cả mọi người từ từ, khoảng 20% một năm, cho đến khi cạn hán.

Những cự bảy giờ đang lãnh 1.000 đô một tháng, có thể sẽ chỉ còn được 800 đô vào năm 2017, 640 đô năm 2018, ... nếu không có biện pháp cải tổ hệ thống tiền trợ cấp an sinh, trong khi vật giá ngược lại sẽ giá tăng mỗi năm chứ không thể giảm. Dĩ nhiên TT Obama đến năm 2017 đã xong hai nhiệm kỳ rồi và đang mắc bận đi cầu và viết hồi ký tự khoe những thành quả của mình và dỗ thura những thất bại lén đầu người tiền nhiệm cũng như người kế vị, và dối lập Cộng Hòa.

Nói chuyện trợ cấp, mới đây tờ báo lớn nhất Boston, thủ phủ tiểu bang cấp tiến nhất Mỹ, Massachusetts, loan tin một trung tâm nghiên cứu, Viện Cato –CATO Institute- đã làm một cuộc điều tra và "ngạc nhiên khám phá" ra một điều thật ra chẳng có gì mới lạ: đó là việc ngồi nhả ăn tiền trợ cấp có lợi hơn đi làm.

Theo CATO, hiện nay có 126 chương trình trợ cấp cho những người lợi tức thấp, hay thất nghiệp, mỗi người lãnh trợ cấp từ nhiều chương trình khác nhau, tùy hoàn cảnh và tùy tiểu bang. Khoảng gần 90% những người này lãnh tiền trợ cấp từ ít ra là ba chương trình khác nhau. Tại Washington DC và 10 tiểu bang cấp tiền lớn, trong đó có New York, New Jersey, Maryland, Cali, ... trung bình một phụ nữ không chồng nhưng có hai con nhỏ sẽ lãnh trợ cấp lên tới 35.000 đô, hoàn toàn miễn thuế, trong đó có phiếu thực phẩm, trợ cấp medicaid, và trợ cấp gia đình có nhu cầu (Assistance for Needy Families). Nếu chiết tính kể cả tiền thuế giả tưởng mà bà này có thể phải đóng như mọi người khác, thì coi như bà này đã lãnh trợ cấp lên tới 20 đô một giờ, gần gấp ba lần lương tối thiểu. Thế thì tội gì phải đi làm để lãnh lương tối thiểu mà lại còn mệt xác, không có người trông con.

Chá trách tỷ lệ thất nghiệp cứ vất vưởng ở mức 7%-8%-9% từ ngày TT Obama chấp chính. Ở đây cũng phải nhắc lại tỷ lệ thất nghiệp đã có suy giảm từ trong khoảng mấy tháng nay. Nhưng sự thật không có gì đáng mừng vì tỷ lệ thất nghiệp giảm không phải vì số người đi làm tăng lên lại, mà chỉ vì số người được thống kê trong thị trường việc làm đã giảm mạnh vì quá nhiều người không khai báo thất nghiệp hay không chịu đi tìm việc làm nữa.

Đó là nói chuyện túi tiền chúng ta. Còn nói về văn hoá thì cũng không thấy khác khai hơn.

Một khía cạnh "tiến bộ văn hoá" tiêu biểu của xã hội Mỹ dưới triều đại cấp tiến Obama ngày nay là trong vấn đề tình dục. Chúng ta đã nói qua về chuyện đồng tính và hôn nhân đồng tính. Bây giờ nói thêm qua vấn đề giáo dục về tình dục.

Chính sách mà TT Obama cố vỗ mới đây đã được bắt đầu áp dụng tại thành phố quê của ông, Chicago. Hệ thống trường công của Chicago mới đây đã ra chỉ thị tất cả các trường mẫu giáo –kindergarten- phải bắt đầu chương trình giáo dục về tình dục –sex education- cho các trẻ em 4-5-6 tuổi. Nói cách khác, các em này chưa vào lớp một, có thể chưa biết viết đọc trọn tru, nhưng đã được TT Obama ưu ái dạy về bộ phận sinh dục, về quan hệ nam nữ, về thai nghén.

Tại tiểu bang Wisconsin, một số hệ thống trường công cấp quận hạt –district- đã di xa hơn một bước, dạy các học sinh tiểu học cách... thủ dâm, cho cả con trai lẫn con gái.

Không biết có phải là hậu quả trực tiếp của chính sách giáo dục đó hay không, nhưng báo chí mới đây đăng tin tại tiểu bang Texas, một đám trẻ con trai gái, đã xúm lại chơi trò... làm bác sĩ khám bệnh lẫn nhau. Một em bé gái 10 tuổi cởi quần một em bé trai 4 tuổi ra và "khám" em bé trai. Kết quả, có một em vỡ mách lại bố mẹ, và cảnh sát vò trang đay dù áp đến nhà em bé gái, bắt mang về sở cảnh sát tra hỏi, và đưa em bé gái này ra tòa về tội "hiếp dâm" –rape-. Nếu ra tòa và em bé gái bị kết có tội, bố mẹ em bé gái có thể bị mất quyền nuôi dưỡng con mình, và em bé gái đó có thể bị đưa vào viện mồ côi để Nhà Nước lo. Làm như thế các công chức nhân viên trong viện mồ côi Nhà Nước sẽ lo cho em bé chơ dơ hơn bố mẹ của em. Quá là hét ý với văn minh cấp tiến.

Câu chuyện anh cựu lính hải quân Aaron Alexis mới đây nổi cơn điên, vác súng vào công xưởng hải quân ngay thủ đô Hoa Thịnh Đốn xưng bắn loạn, khiến 12 người và chính anh ta bị chết, một lần nữa cho ta thấy hình ảnh ngày một hung bạo của xã hội Mỹ. Cho đến nay, chính quyền đã cho rằng anh này bị lén cơn điên chứ không phải là thành phần khủng bố.

Một tờ báo Mỹ đã thống kê 20 vụ giết người hàng loạt lớn nhất tại Mỹ trong hơn 50 năm qua, và cho thấy 11 vụ (hơn một nửa) đã xảy ra trong vòn vẹn bốn năm Obama, 9 vụ xảy ra trong 45 năm trước "thay đổi do Đảng Tiên Tri" mang lại. Ở đây không kể những vụ giết người lè tè của khủng bố như vụ đánh bom tại Boston mới đây, và cũng không kể vụ 9/11. Lý do các vụ bạo động lớn này khác biệt, từ nỗi cơn điên bất tử, cho đến khủng bố Hồi Giáo (trường hợp anh thiêu tá quân y Hasan Nidal). Không cần biết lý do gì, nhưng hiển nhiên là có một "trùng hợp" mà mai thật lớn khi bốn năm dưới ông tổng thống của "đại đoàn kết toàn dân", của hoà hợp trắng đen, của Nobel Hoà Bình, của kiềm

soát vũ khí cá nhân, cũng là bốn năm đẫm máu nhất lịch sử Cờ Hoa.

Dư luận đang xôn xao về thảm họa này thì TT Obama lên truyền hình nói chuyện. Không phải nói về vụ bắn giết này, ông chỉ nói phớt qua vấn đề trong một hai phút đầu thôi. Sau đó, ông dành phần lớn thời giờ để... chỉ trích đối lập Cộng Hoà đã không chịu làm theo ý ông trong các vấn đề lớn của đất nước như Obamacare và thảm thùng ngân sách.

Thật vậy, đây là hai vấn đề lớn đang đe dọa Nhà Nước Obama. Phe đối lập Cộng Hoà đã biểu quyết không phê chuẩn ngân sách cho Obamacare. Dĩ nhiên, với quốc hội chia làm hai, với Dân Chủ kiểm soát Thượng Viện và Cộng Hoà kiểm soát Hạ Viện, không có máy mai hy vọng Obamacare sẽ bị cắt tiền, nhưng bù lại cũng sẽ khó có tiền. Chưa ai biết câu chuyện sẽ được giải quyết như thế nào.

Cũng chẳng ai biết vấn đề ngân sách sẽ kết cuộc ra sao khi mà TT Obama nhất định không cắt giảm chi tiêu gì hết và phe Cộng Hoà thì nhất định đòi cân bằng ngân sách, giảm chi tối đa. Cuối tháng Chín này là thời hạn cuối để hai bên thỏa thuận một ngân sách cho cả nước. Nếu không có thỏa thuận thì... Nhà Nước sẽ hết tiền và đóng cửa tiệm. Mọi chi tiêu sẽ ngưng, lương công chức sẽ bị hoãn, tiền trợ cấp dù loại cho người nghèo, người già, người thất nghiệp, sẽ bị ngưng, mọi chương trình dự án của Nhà Nước sẽ đình chỉ hoạt động.

Vấn nạn di dân bất hợp pháp, sau một thời khua chieng gõ trống rầm rộ, có vẻ lại đi vào lảng quên, đâu vào đó, không ai nghe bàn đến nữa. Bao nhiêu nỗ lực vận động của TT Obama đã không có kết quả cụ thể nào, đưa đến tình trạng... ai cũng muốn lờ đi, cho câu chuyện từ từ vào lảng quên. Cuộc "nội chiến" về Obamacare, ngân sách, và di dân ngày một khó khăn hơn khi uy tín của TT Obama bị vỡ tung mảng qua vụ "khủng hoảng" Syria.

Vụ "khủng hoảng" tự tạo tại Syria đã cho thiên hạ thấy rõ tài lãnh đạo lảng ba vi bộ của TT Obama. Từ im lặng đi đến tự vẽ ra lằn ranh đỏ, rồi khi TT Assad bước qua lằn ranh đó thì phủ nhận mình không phải là tác giả lằn ranh mà cả thế giới mới chính là tác giả, do đó cả thế giới phải giữ uy tín và phải có hành động trừng phạt Syria. Khi thấy thế giới hững hờ và nhất là dân Mỹ chống đối thì lạnh cẳng, bắn cãi qua cho quốc hội, hy vọng quốc hội làm đồng lõa. Khi thấy quốc hội không có đủ phiếu chấp thuận thì quay qua quay lại hết biết phải làm gì nữa. Khi thấy TT Putin đưa phao ra cứu thì vội vàng chộp lấy, quên ngay chuyện trừng phạt, đổi giọng cho là hu doạ quân sự chỉ để đạt mục tiêu các bên vui vẻ thỏa thuận kiểm tra vũ khí hóa học trong hòa bình. Đã vậy lại còn muốn đánh công, tự cho là ý kiến TT Putin đưa ra chính là... của mình!

Cuối cùng, khi thấy báo chí chỉ trích là lãnh đạo mù mờ yếu đuối bi Putin xô mũi thì với biện minh là truyền thông quá chủ tâm vào hình thức mà quên kết quả cuối cùng là "chúng ta" đã thành công ngăn cản Syria không cho họ dùng vũ khí hóa học nữa. Lời biện minh này đã bị nhà báo phe ta Ruth Marcus trên Washington Post phê bình: thứ nhất chỉ mới "thành công" một nửa vì chỉ đạt được nhượng bộ về kiểm tra thôi trong khi thất bại hoàn toàn trong vụ "trừng phạt" phải cố tình lờ handscape trừng phạt đó, thứ nhì là không phải "chúng ta" đã thành công vì đây là ý kiến của TT Putin chứ không phải là ý kiến của "chúng ta", và thứ ba là chưa có gì bảo đảm sẽ có kiểm tra và kiểm soát hữu hiệu cả, còn quá sớm để nói chuyện "thành công" trong việc kiểm tra.

Chưa bao giờ xã hội Mỹ lại có nhiều vấn đề như bây giờ, trong khi uy tín lãnh đạo của TT Obama lại xuống thấp hơn bao giờ hết, đưa đến tình trạng hầu như tê liệt chính trị hoàn toàn. Tổng thống không có khả năng và không còn quyền hành giải quyết được vấn đề nào nữa. Một thảm họa mới nhất cho thấy tỷ lệ dân chúng tin tưởng vào Nhà Nước đã rớt xuống mức thấp nhất lịch sử cận đại.

Đó là những thành quả của gần 5 năm dưới triều đại Obama. "Thay đổi mà chúng ta có thể tin được?" (22-09-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email:
Yulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Syria: Ông KGB Và Ông Machiavelli

17/09/2013

...ca tụng Obama là Machiavelli tái sinh, đóng vai anh khờ để đánh bẫy được Putin và Assad...

Mấy tuần qua, TT Obama bù đầu tráng túc với chuyện Syria vì quá thật không biết phải làm gì. Đã iờ hâm dọa, vạch lằn ranh đỏ để rồi TT

Assad của Syria coi như pha, ông tự đẩy mình lén lungan copor, phải nhầm mắt kẹp lungan copor xong tối, một mặt đòi thả bom bắt kế đại đa số dân Mỹ chống, giới quân sự Ngũ Giác Đài phản đối, triển vọng không đủ phiếu trong quốc hội, không có một đồng minh nào chịu tham chiến bên cạnh, mặt khác loay hoay tìm cách nhảy khỏi lungan copor.

Trong thế bị ông tự chiếu, bất ngờ ông đã gặp được người hùng cứu tinh dân tộc: TT Putin của Nga.

Trước hết, ta nhìn lại hậu thuẫn của kế hoạch đánh bom Syria của TT Obama.

CNN mở cuộc thăm dò dư luận. Kết quả không có gì đáng ngạc nhiên. Trong 10 người thì có hơn 7 người chống mọi hình thức can thiệp nếu không có quốc hội cho phép. Cho dù quốc hội cho phép thì vẫn có gần 6 người không đồng ý đánh.

Lý do quan trọng nhất là đại đa số dân Mỹ không hiểu tại sao phải đánh, phải "trừng phạt" Syria. Họ không thấy Mỹ có quyền trừng phạt ai trên thế giới. Đặc biệt là khi không thấy quyền lợi và an ninh của nước Mỹ bị đe dọa bởi Syria gì hết.

Lý do thứ hai là họ cũng chưa thấy có bằng chứng rõ ràng nào chứng minh TT Assad đã sử dụng vũ khí hoá chất. Ai cũng thấy hình ảnh chết chóc xùi bọt mép, nhưng có gì chứng minh đây không phải là hành động của phe nổi loạn và đồng minh Al Qaeda? Tờ báo lớn Đức, Bild am Sonntag, loan tin chính quyền Đức có bằng chứng TT Assad không phải là người đã dùng vũ khí hoá học, trong khi TT Putin để đỡ đòn cho đàn em Assad, phổ biến tài liệu chứng minh phe nổi loạn mới là phe thủ phạm. Tổng Thư Ký LHQ xác nhận cả hai bên đều vi phạm những quy ước chiến tranh và phạm tội với nhân loại, nhưng không nói gì đến vũ khí hóa học. Tổ Chức Nhân Quyền khẳng định TT Assad đã là thủ phạm, nhưng bằng chứng đưa ra chưa thuyết phục lắm.

TT Obama biết tình trạng này, nên đã dành phải lên truyền hình tối Thứ Ba 10/9 để giải thích và tìm hậu thuẫn.

Thực ra đây là chuyện thật cần thiết. Từ trước đến giờ, chính quyền Obama chưa hề giải thích rõ ràng tại sao Mỹ phải can thiệp vào Syria. Vì lý do nhân đạo? Hay an ninh quốc gia? Hay quyền lợi kinh tế? Hay nhu cầu trừng phạt? Hay vì TT Obama đã lờ hậm dọa nên bây giờ phải có hành động nếu không muốn mất uy tín?

Cho dù đánh hay không đánh Syria, uy tín của TT Obama đã bị sứt mẻ nặng.

Theo thăm dò của Fox, trong 10 người, có 5 người cho TT Obama là yếu đuối, không quá quyết. Nhìn dưới khía cạnh khác, cũng trong 10 người, có 5 người cho rằng uy thế của Mỹ trên thế giới đã sa sút so với thời TT Bush, chỉ có 2 người cho rằng uy thế của Mỹ bây giờ cao hơn.

Báo The Telegraph của Anh nhận định dưới thời TT Bush, nước Mỹ có nhiều đồng minh mạnh (như Anh, Úc, các nước đồng Âu), các đối thủ rát gorda Mỹ và sợ ông cao bồi. Bây giờ, TT Obama vẫn động mãi vẫn không có được một đồng minh trong khi bị các nước đối nghịch Iran, Bắc Hàn, và Syria coi thường. Ngay cả Chánh Văn Phòng của TT Obama đã xác nhận nếu Mỹ đánh Syria, Mỹ sẽ là nước duy nhất tham chiến. Pháp và Thổ Nhĩ Kỳ chỉ hậu thuẫn chính trị trong khi vài nước Ả Rập chỉ yểm trợ tài chính.

Báo USA Today, thân thiện với TT Obama, đã phải viết TT Obama đã trở thành trò cười (laughing stock) trên thế giới. Dưới đây là vài hàng tít của các báo lớn, toàn là báo phe ta:

- "Giờ của lãnh đạo tài tú", của Maureen Dowd, New York Times;

- "Một phô bày không thể ngờ và không thể giải thích được về sự bất tài của tổng thống", của Joe Klein, Time;

- "Tổng Thống Làm Cả Nước Mất Mật", của John Podhoretz, Washington Post;

- "Ngờ Ngàng Và Rối Trí", của William Dobson, Slate;

- "Sự Xup Đố Của Chính Quyền Obama", của Peter Wehner, Commentary;

- "Một Đại Cường Nhỏ Yếu" (The Puny Superpower), của James Rubin, Newsweek.

Hiển nhiên, phản ứng của quân chúng và truyền thông phe ta đã rất bất lợi. Nhưng quan trọng hơn là ý kiến của quốc hội. Sau cả tuần lễ vận động công khai cũng như trong hậu trường của TT Obama, tuyệt đại đa số dân biểu và nghị sĩ vẫn còn hết sức đắn đo chưa công khai chống đối mọi hành động quân sự đối với Syria. TNS Harry Reid đã quyết định dời ngày thương viện biểu quyết vì đêm mai vẫn chưa đủ phiếu. Chủ Tịch Hạ Viện tuyên bố Hạ Viện sẽ không có biểu quyết cho

đến sau khi Thượng Viện có quyết định. Chính trường Mỹ đã trở thành một trận bóng rổ với các chính khách thấy bóng qua lại cho nhau, câu giờ chờ kẽ hở của đối phương.

Trước thế bí ẩn, tình hình đột ngột thay đổi, từ bàn chuyện đánh Syria chuyển qua việc tìm giải pháp chính trị.

Câu chuyện bắt đầu hoàn toàn trong bất ngờ. Trả lời một câu hỏi của một ký giả "có cách nào không đánh bom Syria không?", ngoại trưởng John Kerry nói miê mai đại khái giải pháp quân sự chỉ có thể không cần đến nếu Syria chấp nhận trao hết kho vũ khí hóa học cho thế giới kiểm soát. Rồi ông vừa cười vừa thông theo một câu "đó chỉ là chuyện viễn vông không thể có". Ngay sau đó, phát ngôn viên Bộ Ngoại Giao xác nhận chỉ là câu nói đùa.

Điều ông Kerry không ngờ là TT Putin đã mau mắn chộp lấy cơ hội và chính thức đề nghị Syria giải pháp này, và Syria lại cũng mau mắn không kém, lên tiếng chấp nhận ngay, không chút do dự. Trong ngõ ngách của cả thế giới, bất ngờ tự nhiên lại có một giải pháp chẳng những có thể tránh chiến tranh, mà quan trọng không kém, lại giúp tất cả ra khỏi thế kẹt mà không ai bị mất mặt quá đáng.

Tối thứ ba vừa qua, TT Obama lên truyền hình giải thích cho quốc dân vấn đề Syria. Bài diễn văn đã được hấp tấp sửa chữa lại sau khi giải pháp của TT Putin nổi lên một ngày trước.

TT Obama mở màn bằng cách đưa ra những hình ảnh cực kỳ khủng khiếp của chiến tranh hóa học. Với tội ác kinh hãi tày trời đó, thế giới không thể ngồi yên được mà phải trừng phạt, Assad phải trả giá cho tội ác của hắn. Nhưng TT Obama nói rõ không có chuyện đổ bộ lính cũng như không có chuyện can thiệp vô hạn, chỉ trừng phạt "rất giới hạn", với những biện pháp mà ngoại trưởng Kerry mô tả: "nhỏ không thể tin được" (unbelievably small). Kiểu như phạm tội giết người bị bắt, dè ra đánh cho ba roi. Không ai tin một cuộc oanh tạc kéo dài vài tuần, "nhỏ không thể tin được", sẽ ép được TT Assad chấm dứt việc sử dụng vũ khí hóa học để giải quyết cuộc nổi loạn đe dọa sự sống còn của cả chế độ.

TT Obama không đề cập đến vấn đề quyền lợi và an ninh của Mỹ bị đe dọa như thế nào, cũng không đề động đến chuyện can thiệp sẽ tác động như thế nào trong cuộc nội chiến. Người ta có cảm tưởng như TT Obama tự cho mình vai trò trong tài không thiên vị trong trận đấu giữa hai võ sĩ đang thượng đài. Ông can thiệp để cho một bên không được chơi xấu, vi phạm điều lệ, xong rồi nhảy qua một bên cho hai bên đấm đá tiếp tục.

Người ta cũng để ý thấy lý luận can thiệp quân sự đã được thay đổi hoàn toàn sau sự kiện Putin. Trước đó, Mỹ cần can thiệp để trừng phạt, để ngăn chặn việc sử dụng vũ khí hóa học, không có giải pháp hòa bình nào hết, như TT Obama đã giải thích trong phần đầu bài diễn văn. Nhưng sau sự kiện Putin thì bài diễn văn được chỉnh lại để thêm đoạn dưới theo đó thì TT Obama diễn giải biện pháp quân sự thật ra chỉ là một thử thách để giúp tạo áp lực ngăn ngừa Syria sử dụng vũ khí hóa học. Người ta khám phá ra trừng phạt chẳng những "nhỏ không thể tin được", mà thật ra cũng chỉ là dọa chơi thôi. Trong cùng một bài diễn văn 15 phút, ác quỷ Assad đột ngột biến thành đối tác nói chuyện hòa bình với ông tổng thống đại cường Cờ Hoa. Nhóm nổi loạn bị quên bẵng. Không ai nói chuyện giúp họ nữa.

Nhà báo phe ta Dana Milbank của Washington Post phê bình bài diễn văn là một tuyệt tác rối bù (massive muddle), đầy trống đánh xoè kèn thổi ngược, khi TT Obama dành phần đầu để giải thích nhu cầu quân sự, để rồi bắt thình lình trong phần sau lại nói thảo luận mới là quan trọng. Ông Milbank cũng nêu ra hàng loạt mâu thuẫn trong bài diễn văn. Hiển nhiên bài diễn văn có vẻ đã được chỉnh sửa giờ chót, quá gấp rút, không kịp duyệt kỹ lại. Thực tế, diễn văn đầy mâu thuẫn chỉ vì sách lược của TT Obama tự nó đã đầy mâu thuẫn.

TT Obama có thể ấm ức quá nên nổi khùng chửi TT Putin với thậm từ hàng tôm hàng cá "jackass" và "dick" (không biết tin này có thật không?), nhưng bây giờ đánh phái ôm lấy giải pháp Putin vì đó là cách duy nhất thoát thế bí, có khi còn giúp xù luôn giải pháp quân sự mà ông muốn tránh.

Điều đáng kinh ngạc nhất là trong khi TT Obama ôm chầm lấy cái phao Putin tung ra, thì đúng theo sách vở Obama, ông đã rất mau chóng nhận công, cho rằng giải pháp chính trị của TT Putin đưa ra chính là kết quả tốt đẹp của những đe dọa quân sự của Mỹ. Lại còn có hàm ý đây là ý định ngay từ đầu của Obama. Bây giờ thì Bộ Ngoại Giao cái chính lại câu nói của ngoại trưởng Kerry không phải là câu nói đùa.

Trong những ngày tới, bão dám hàng loạt chính khách và nhà báo phe ta sẽ có dịp nức nở ca tụng viễn kiến và tài lãnh đạo xuất chúng từ sau lưng của TT Obama. TNS Dân Chủ Chris Murphy đã là người đầu tiên lên tiếng giải thích tất cả đều nằm trong kế hoạch của TT Obama ngay từ đầu và chính Obama đã morm giải pháp này cho Putin. Nhà báo phe ta

Andrew Sullivan đã bồi thêm, dĩ xa hơn nữa, ca tụng Obama qua là Machiavelli tái sinh, đóng vai anh khờ để đánh bầy được Putin và Assad, ngăn chặn được vũ khí hóa chất mà không tốn một viên đạn. Niccolo Machiavelli là một chính trị gia và lý thuyết gia chính trị Ý thời thế kỷ 15, nổi tiếng vì những xảo thuật và thủ đoạn chính trị.

Giải pháp Putin chẳng những cứu TT Obama ra khỏi ngõ bì mà lại biến ông thành một... thiên tài chính trị nữa. Ban tham mưu của TT Obama và các "ca sĩ" phe ta có thể không phải là những tay cự phách về chiến lược chính trị thế giới, nhưng nhất định là những siêu chuyên gia tiếp thị -marketing-, rất giỏi đánh bóng mòn hàng Obama để bán cho dân Mỹ.

Thật ra, tung hô kiểu này hơi quá đáng. TT Obama có thể thiếu kinh nghiệm, làm sai nhiều chuyện, nhưng hiển nhiên không phải loại người xảo quyệt như Machiavelli. É-kíp Obama-Kerry còn thua xa é-kíp Nixon-Kissinger về mánh mung chính trị, nói chi đến Machiavelli.

Người ta có thể coi Putin như là vị cựu tinh, đã nhảy vào cứu TT Obama và cả thế giới. Nhưng nhìn dưới khía cạnh khác, người ta thấy ngay sự cao tay ẩn của cáo già KGB Putin. Phải nói là Putin nhảy vào xô mũi lôi Obama ra, biến thành người hùng yêu chuộng hòa bình, ngăn chặn được chiến tranh. Thế giới nhìn thấy một Obama hung hăng hiểu chiến đòn đánh, và một Putin nhẹ nhàng đưa ra giải pháp hòa bình. Giờ này chắc mấy ông hàn lâm viện Na Uy đang xét lại giải Nobel Hòa Bình.

Đã vậy, vài ngày sau, TT Putin bồi thêm một phát nữa với một bài viết gửi thẳng dân Mỹ trên New York Times, đã kích lập trường hiếu chiến của tân đế quốc Mỹ từ Bush đến Obama, và cõi võ cho giải pháp hòa bình của Nga. Bài do một công ty giao tế Mỹ, Ketchum, Inc. được thuê viết, lời ngay nhưng ý hoàn toàn giàn.

Ở đây, ta thấy một ván cờ chính trị giữa một cáo già KGB đầy thù doan, già dối, xảo quyệt, kinh nghiệm vật lộn chính trị trong cái xã hội hỗn độn của Nga hậu Sô Viết, và một bên là anh tổ chức cộng đồng ngày ngô, không chút kinh nghiệm "đấu tranh chính trị", chỉ giỏi mờm mèo kiểu "hạ thuỷ triều và hàn gắn vết thương của thế giới".

Vấn đề quan trọng hơn là giải pháp Putin có thực tiễn không? Có thể được áp dụng với hiệu quả thực sự không? Ngoại trưởng Syria đã tuyên bố ngay sau khi TT Putin đưa ra đề nghị là Syria sẽ giải mật địa điểm các kho vũ khí hóa học, ngưng sản xuất, và cho "Nga, Liên Hiệp Quốc và vài xứ khác" kiểm soát.

Theo tin mới nhất, Mỹ và Nga đã đạt được thỏa thuận về biện pháp kiểm tra và kiểm soát Syria. Thỏa thuận Mỹ - Nga sẽ được hỗ trợ bằng một nghị quyết của Hội Đồng Bảo An LHQ, trong đó sẽ có điều khoản ép buộc TT Assad tuân thủ và sẽ có trừng phạt nếu không tuân thủ.

Một khía cạnh then chốt trong giải pháp Putin là thời gian tính. Syria có một tuần để nộp danh sách địa điểm các kho vũ khí hóa học, và tất cả sẽ phải bị phá hủy trước giữa năm 2014. Theo ngoại trưởng Kerry, cuộc thanh tra đầu tiên sẽ diễn ra tháng 11 này, và cuộc phá hủy kho vũ khí hóa học đầu tiên sẽ được thực hiện đầu năm tới.

Nghe thì thật phán khởi, nhưng có vài vấn đề thực tế cần xét lại. Điều thứ nhất, chuyện "trừng phạt" đã bị bỏ vào sọt rác, không ai nhắc đến nữa, bây giờ chỉ bàn chuyện không cho xài hoá học trong tương lai thôi. Quên quá khứ đi. Vấn đề mới bây giờ là có gì xác định được Syria sẽ thực tâm và chân thành khai báo hết các địa điểm cũng như ngưng sản xuất? Syria nêu rõ chấp nhận cho "vài xứ khác" kiểm soát, mà không ai rõ vài xứ khác có Mỹ và các đồng minh Tây Âu không? Hay chỉ là các đồng minh Nga, Trung Cộng, Iran, Bắc Hàn, ...? Mà làm sao kiểm soát được gì khi Syria đang chìm ngập trong chiến tranh khốc liệt?

Washington Post cũng cho biết theo các chuyên gia, muốn kiểm tra và kiểm soát tất cả kho vũ khí hóa học sẽ mất mấy năm là ít, chứ không phải vài tháng như ngoại trưởng Kerry nói đâu.

Chưa biết tiến trình này sẽ kéo dài bao lâu, chỉ biết sẽ giúp TT Obama hoàn vỗ hận định quyết định đánh bom Syria, tránh phải đổi đầu với một thất bại tại quốc hội vì không đủ phiếu, quốc hội Mỹ cũng hoàn vỗ hận định mọi biểu quyết nhức đầu đau ốm.

TT Putin nói rất rõ ràng: "tất cả chỉ có ý nghĩa nếu Mỹ chấm dứt những hăm dọa dùng vũ lực chống Syria", trong khi "không ai có thể đòi hỏi TT Assad phải đơn phương ngưng chiến khi chưa có thỏa thuận hòa bình". Nôm na ra, đây là giải pháp của Nga nhằm trói tay Mỹ để cứu Assad, cho Assad tiếp tục đàn áp. Chá trách TT Assad mau chóng chấp nhận ngay. Nhưng chấp nhận thật hay giả còn phải chờ xem.

Dù sao, ta sẽ không lấy làm lạ nếu đâu lại vào đấy, Mỹ thoát ngõ

bí không bị miến cưỡng đánh nữa, cuộc nội chiến Syria tiếp tục trong khi các nhà ngoại giao "nói chuyện", cò cưa kéo dài tháng này qua năm nọ trong khi việc kiểm tra tiến hành lai rai. Biết đâu đến hết nhiệm kỳ Obama vẫn chưa kiểm tra xong? Thế là TT Obama thoát được đại nạn Syria, khởi đầu quyết định gì nữa, tăng giá tài lại cho người kế nhiệm.

Quá b้อง "khủng hoảng Syria" dường như đã xì hơi, đầu voi đuôi chuột. Nhưng vẫn còn hơn là chiến tranh tốn kém, vào không chính danh mà ra chưa chắc trong vinh dự. (15-09-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email:
Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Syria: Thảm Họa Ngoại Giao

10/09/2013

...kế hoạch đánh bom cũng đã bị sửa đổi... 50 lần,
mà vẫn chưa xong...

Cuộc tranh luận về việc Đại Cường Cờ Hoa can dự vào Syria hay không đã tăng cường độ mạnh trong tuần qua, tuy chưa ai thấy Mỹ ra tay.

Ngay từ mùa hè hai năm trước, khi dân Syria bắt đầu xuống đường chống chính quyền Assad, TT Obama đã mau mắn "chụp thời cơ", lên tiếng để xác nhận vị thế lãnh đạo thế giới, lớn tiếng tuyên bố "TT Assad cần phải ra đi". Một anh nhà báo vở ván như kẻ viết này có thể viết lung tung, bình luận ông tổng thống này hay bà thủ tướng kia nên từ chức, không sao cả vì chẳng có cách nào thực hiện được ý định, do đó cũng chẳng ai coi đó là chuyện nghiêm chỉnh. Nhưng khi một tổng thống, nhất là tổng thống một đại cường có vai trò lãnh đạo thế giới, tuyên bố một quốc trưởng nước khác phải "ra đi" thì lời tuyên bố đó phải được cân nhắc cẩn thận và phải có hậu quả. Không thể nói khơi khơi rồi đi vào lăng quên ba ngày sau. Nhưng thực tế thì đó lại là chuyện đã xảy ra. TT Obama ôn ào tuyên bố rồi không nhúc nhích gì và mọi sự đi vào lăng quên. Hiển nhiên là chuyện này đã khiến câu tuyên bố của tổng thống đại cường Mỹ cũng chỉ cản nặng ngang câu nói của... tổng thống Congo.

Bị áp lực phải can thiệp sau khi TT Assad chẳng dì đâu hết, mà còn thẳng tay đàn áp chống đối khiến từ 20.000 tới 100.000 người đã bị giết, TT Obama than "khó lâm" và tìm cách du di, tránh né. Cuối cùng ông đã dành phải về ra một lần ranh đỗ -vũ khí hóa học-, với hy vọng Assad sẽ không dám bén mảng tới. Không ngờ Assad coi lần ranh đỗ của TT Obama như pha, sử dụng vũ khí hóa học giết cả ngàn người.

TT Obama tự minh chiếu bí chính minh. Hay thâu cát bị Assad bắt. Đã lồ công khai cảnh cáo, bây giờ không có cách nào khác ngoài chuyện phải "làm một cái gì". Để rồi không biết phải làm gì và có thể làm gì, và tiếp tục ra chiếu lăng ba vỉ bộ, bán cái, câu giờ. Chỉ nội cái kế hoạch đánh bom cũng đã bị sửa đổi... 50 lần, mà vẫn chưa xong. Trả lời câu hỏi "các ông muốn gì?" trước Thượng Viện, tướng Tổng Tham Mưu Trưởng Martin Dempsey nói "tôi không thể trả lời chúng tôi muốn gì" (I can't answer what we are seeking). Trên đường phố, người lái xe ngập ngừng không biết mình muốn đi đâu là người lái xe nguy hiểm nhất. Trên thế giới, lãnh đạo bất nhất không biết mình muốn làm gì và không quả quyết là lãnh đạo nguy hiểm nhất. Càng nguy hiểm hơn khi lãnh đạo đó là lãnh đạo cường quốc mạnh nhất thế giới, trên thực tế nắm quyền sinh sát cả thế giới.

Như cột báo này đã bàn tới tuần trước, tất cả các giải pháp, hay mọi xảo nẫu pha trộn của những giải pháp, đều chẳng có cái nào vẹn toàn, trái lại tất cả đều có hậu quả tai hại nhiều hơn lợi lộc. Cho đến bây giờ, dường như TT Obama đã lựa chọn giải pháp yếu nhất, oanh tạc Syria bằng bom và hỏa tiễn trong một thời gian ngắn, rồi tuyên bố "công tác hoàn tất" và rút về nhà, ngồi nhìn Assad tiếp tục giết dân Syria. Theo mô thức Clinton, bắn hoả tiễn trị giá cả triệu đô một phát vào sa mạc Afghanistan giết được vài con lạc đà, đốt được vài ba cái lều rách, sau khi bị Al Qaeda tấn công. Hết sức tốn kém mà chả đi đến đâu.

Điều đáng nói là ngay cả khi quyết định lấy giải pháp yếu nhất, TT Obama cũng đã không dám đứng ra vỗ ngực nhận trách nhiệm. Ông bắn cái qua cho quốc hội. Sau khi huyên hoang tuyên bố với tư cách tổng thống, ông có toàn quyền quyết định đánh Syria mà không cần thông qua quốc hội, thì TT Obama lạnh lùng, giờ chót đổi ý, quyết định "xin phép quốc hội trong tinh thần tôn trọng luật pháp và hiến pháp".

Đây là biện pháp thù cắng đúng theo sách vở Obama. Để quốc hội có tiếng nói sẽ giúp ông đối phó dễ dàng hơn với mọi tình huống. Nếu quốc hội biểu quyết đồng tình và kết quả tốt đẹp thì TT Obama vẫn có thể khoe công lãnh đạo quốc hội lấy quyết định đúng. Nếu việc can thiệp đưa đến kết quả kiêu Iraq, thì ông lại có thể xia tay về phía quốc hội, hay it ra thì cũng kéo quốc hội chết chung và phe Cộng Hòa cũng không thể chỉ trích chính quyền được. Báo Washington Post gọi quyết định này là chuyện "đi tìm một đồng lõa".

Quốc hội nghỉ hè tuần rồi, đầu tuần này mới tái nhòm. TT Obama có thể triệu tập phiên họp khẩn cấp nhưng không làm. Quốc hội sau khi tái họp cũng sẽ mất vài ngày nếu không phải là vài tuần để hơn 500 vị dân cử tranh cãi. Có dịp câu giờ thêm ít ngày trước khi phải quyết định. Chỉ phản ánh chuyện TT Obama thực sự không biết phải làm gì, câu giờ được cảng lầu cảng tốt.

Cái nguy của giải pháp này là nếu quốc hội bác thì sao? Quốc hội sẽ tái nhòm lại đúng tuần lễ kỷ niệm ngày 9/11, sẽ khiến nhiều người nhớ lại và đặt vấn đề tại sao phải giúp quân nổi loạn Al Qaeda. Nếu quốc hội bác, TT Obama sẽ có cơ để án binh bất động, rồi kêu chieng chống đỡ thừa quốc hội đã trói tay không cho tổng thống trừng phạt Syria? Hay sẽ liều mạng phớt lờ quốc hội và đơn thân đánh Syria? Ít ai tin TT Obama sẽ chọn giải pháp liều mạng.

Chuyện bẩn cát cho quốc hội chỉ lại xác nhận sách lược "lãnh đạo từ sau lưng" của TT Obama (đây là ngôn từ của một phát ngôn viên Tòa Bạch Ốc) và điều này không tăng uy tín của ông chút nào. Nếu tôn trọng Hiến Pháp thì tại sao lúc đầu kháng khẩn mạn ông có quyền quyết định không cần xin phép quốc hội, để rồi giờ chót lạnh cảng, đổi ý? Chưa kể chuyện câu giờ sẽ giúp TT Assad có thời giờ dẫu vũ khí hóa học, cất máy bay, chuyển quân,... để tránh bom đạn Mỹ, chờ hết hạn thả bom thì mang ra lại. Đây là sách lược đợi muỗi bay di rồi thì mới vác dao mổ trâu ra đập.

Cho đến khi bài báo này được viết thì chưa ai rõ quyết định cuối cùng sẽ là gì, quốc hội có đồng ý đánh hay không đánh, đánh thế nào, bao lâu. Không có gì chắc chắn cả. Ngoại trừ việc Mỹ can thiệp sẽ chẳng có một ảnh hưởng quan trọng nào trong cuộc nội chiến tại Syria. Cuộc chiến sẽ tiếp tục, và không ai biết bao lâu và bến nào cuối cùng sẽ thắng.

Dù sao thì cuộc tranh luận về Syria hiện nay cũng đã phơi bày ra một số chuyện quâa là tréo cẳng ngỗng của chính trị Cờ Hoa, liên quan đến những câu hỏi căn bản nhất: tại sao phải can dự, can dự để đạt mục tiêu gì?

Lý do căn bản mà chính quyền Obama đưa ra để biện minh cho việc can thiệp là việc TT Assad sử dụng vũ khí hoá học giết hàng ngàn người dân Syria. Chính quyền Obama, với sự phụ họa ồn ào của phe cấp tiến, kể cả các báo cáo tiến nhất như Washington Post và New York Times, cho rằng đây là những hành động mà Mỹ cũng như cả nhân loại không thể chấp nhận, phải can thiệp vì lý do nhân đạo, vì lý do đạo đức, vì lý do ngăn chặn việc sử dụng vũ khí hoá học trong tương lai tại Syria cũng như tại các nước khác, vì ... dù mọi lý do. TT Obama tuyên bố "không hành động sẽ rất nguy hiểm".

Lý luận này nghe cũng hợp lý. Chỉ có điều là tại sao trước đây Saddam Hussein dùng loại vũ khí này giết cả ngàn dân Kurds chống đối thì không ai nghe New York Times hay Washington Post đòi TT Bush đánh Iraq, mà trái lại, chỉ nghe họ si và khi TT Bush can thiệp?

Ngày đó, phe cấp tiến cũng lén tiếng đà kích TT Bush đã không cho các phái đoàn điều tra dù thời giờ để xác nhận xem Saddam có còn vũ khí giết người tập thể hay không. Nhưng bây giờ, có ai nghe TT Obama hay phe cấp tiến bàn chuyện điều tra gì không? Thật ra, Liên Hiệp Quốc có gửi một phái đoàn đến điều tra, phái đoàn này làm việc có vài ngày rồi rời khỏi Syria, cho đến nay, chưa thấy báo cáo gì và cũng chẳng ai thắc mắc gì. TT Obama lấy quyết định mà không hề đặt vấn đề tùy thuộc báo cáo của phái đoàn điều tra gì hết. Chỉ dựa trên tin tức tình báo Mỹ mà TT Putin cho là không có tính thuyết phục. Theo TT Putin, hiển nhiên là đang có rất nhiều người bị giết bởi vũ khí hoá học, nhưng Putin cũng công bố một hồ sơ 100 trang bằng chứng bẩn nát loạn là bẩn sử dụng vũ khí hoá học. Đây cũng là quan điểm của dân biểu Dân Chủ Alan Grayson của Florida khi ông tuyên bố "nghỉ ngòi chính quyền Obama đang nguy tạo bằng chứng bẩn chính quyền Assad sử dụng vũ khí hoá học để có cớ đánh Syria, giống như TT Bush trước đây đã nguy tạo bằng cớ để đánh Iraq".

Cũng ngày trước, truyền thông cấp tiến đòi hỏi TT Bush phải có sự đồng ý của thế giới, tức là của Liên Hiệp Quốc, và đà kích TT Bush đã coi thường thế giới, đơn thân độc mã đánh Iraq. Sự thật là Hội Đồng Bảo An đã biểu quyết không một phiếu chống đối là sẽ có hành động nếu Iraq không cho kiểm tra. Nga, Trung Cộng, và cả các nước Ả Rập, trong đó có Syria, cũng đã biểu quyết thuận. Và khi Saddam không cho phái đoàn kiểm tra đến làm việc, thì TT Bush mới đánh. Và đánh với một lực lượng đồng minh gồm hơn 40 nước.

Ngày nay, Hội Đồng Bảo An không biểu quyết được gì vì Nga và Trung Cộng đe dọa phủ quyết. Đồng minh ủng hộ việc đánh Syria bây giờ chỉ có đúng một nước Tây Âu là Pháp, cộng thêm Thổ Nhĩ Kỳ, Ả Rập Saudi, và Liên Hiệp Vương Quốc Ả Rập. Pháp và Thổ cũng đã đặt, đặt vấn đề nên tìm giải pháp chính trị trước, trong khi các nước Ả Rập chỉ chấp nhận ủng hộ tài chính chứ không gửi quân tham chiến. Một nước Ả Rập này theo khuyễn hướng Sunni, nghịch với nhóm Shia của TT Assad và Iran. Nhưng dù vậy, chẳng ai thấy New York Times hay Washington Post kêu gọi TT Obama cần phải có quyết định của Hội Đồng Bảo An trước khi ra tay tại Syria, hay cần phải huy động thêm đồng minh tham chiến. Đồng minh thân cận nhất của Mỹ là nước Anh bây giờ đã đứng ngoài 100%.

Tại hội nghị thượng đỉnh G-20 đang họp tại Saint Petersburg, Chủ Tịch Liên Hiệp Âu Châu, và các đại diện của Nga, Trung Cộng, Brazil, Ấn Độ, và Nam Phi (5 nước trong khối BRICS) đều nhất loạt lên tiếng không ủng hộ việc đánh Syria. Quan trọng hơn vấn đề đồng minh là thái độ của Nga và TC. Tại Afghanistan và Iraq, Nga và TC đứng ngoài nhưng không chống. Bây giờ tại Syria, Nga và TC phủ quyết mọi quyết nghị của Hội Đồng Bảo An, và Nga còn đe dọa sẽ viện trợ cho Syria hỏa tiễn chống hỏa tiễn và máy bay Mỹ. Ngay cả Đức Giáo Hoàng cũng đã chống việc Mỹ đánh Syria.

Nhìn chung vào cuộc diện, điểm nổi bật nhất trong cuộc tranh luận là tính phe đảng của các chính khách và truyền thông dòng chính Mỹ. Hai tình trạng Iraq và Syria, có rất nhiều điểm tương đồng, nhưng phản ứng của truyền thông và phe cấp tiến lại hoàn toàn trái ngược. Đá kích và bắt bẻ Bush dù chuyện, cố vỗ hổn thuẫn Obama dù cách. Lần sao giải thích sự khác biệt đó? Thật giản dị. Khác biệt ở điểm ai chủ động. TT Bush chủ động thì phe cấp tiến chỉ trích, TT Obama chủ động thì phe cấp tiến ủng hộ. Cho dù là hai việc làm rất giống nhau.

Bây giờ ta bàn đến vấn đề mục tiêu của việc can dự. Mỹ can thiệp vào cuộc chiến Syria để đạt mục tiêu gì?

Ngày trước, TT Bush đưa lý do an ninh quốc gia để can thiệp vào Iraq. Theo chính quyền Bush, Saddam có vũ khí giết người tập thể, thề chử diệt Mỹ, và có quan hệ mật thiết với các nhóm khủng bố Hồi giáo quá khích. Trong bối cảnh hậu 9/11, Mỹ cần can thiệp, thay thế Saddam ngăn chặn nguy cơ Saddam hợp tác với khủng bố tấn công Mỹ, có thể bằng vũ khí giết người tập thể như hoá chất, hay ngay cả "bom bẩn" tức là bom nguyên tử bỏ túi. Mục tiêu lật đổ Saddam đạt được, nhưng vũ khí giết người tập thể không tìm thấy đâu hết. Những vũ khí hóa học sử dụng trước đây có thể đã dùng hết rồi, hay đã bị hủy, hay chuyển qua Syria. Do đó chính quyền Bush bị phe cấp tiến đá kích nặng nề, tố cáo là đã nói lừa, phía ra chuyện vũ khí giết người tập thể để có cớ đánh Iraq trả thù cho TT Bush cha bị Saddam mưu sát, cũng như để chiếm mỏ dầu hoả của Iraq. Không cần biết sự thật như thế nào, nhưng ít ra ta cũng biết mục tiêu của việc TT Bush can thiệp là thay đổi chế độ, lật đổ Saddam.

Bây giờ, mục tiêu của việc TT Obama đòi đánh Syria không rõ rệt chút nào. Không ai nhìn thấy quyền lợi và an ninh của Mỹ bị đe dọa chỗ nào? Chẳng lẽ giúp quân nổi loạn Al Qaeda lại có lợi cho quyền lợi và an ninh Mỹ sao? Nói đến thay đổi chế độ cũng không đúng vì TT Obama nhấn mạnh rõ ông không có ý định đánh Syria để lật đổ TT Assad.

Còn nói là can thiệp vì lý do "nhân đạo", không cho Assad sử dụng giết dân Syria bừa bãi thì quả là nguy biện khó nghe. Độc tài tàn bạo sát máu không ai bằng là Bắc Hàn, sao không nghe TT Obama dọa thả biệt kích hay bắn hỏa tiễn vào xứ này để cứu dân Bắc Hàn?

Nếu mục tiêu là để ngăn chặn Assad sử dụng vũ khí hoá học giết người thì khó ai có thể tin được Mỹ thả bom hay bắn hỏa tiễn trong vài chục ngày là TT Assad sẽ không bao giờ sử dụng vũ khí hoá học nữa. Nếu TT Assad chờ sau khi Mỹ ngưng đánh rồi lại sử dụng vũ khí hóa học thì TT Obama sẽ làm gì? Lại trả lại thả bom nữa? Nếu vậy thì đá là giới hạn, đánh bom đến chừng nào? Hay là cuối cùng thì cũng phải gửi lính Mỹ vào tham chiến? Để xa lìa như Iraq nữa? Hay là đành chấp nhận nhầm mắt làm ngơ? Nếu nhầm mắt làm ngơ thì bây giờ can thiệp làm gì? Chưa kể chuyện Mỹ can thiệp sẽ không tăng sức mạnh cho nhóm nổi loạn mà chỉ giảm sức mạnh của quân Assad, tức là kéo dài thêm tình trạng bão hòa kẽm nứa cắn, kéo dài chiến tranh thôi.

Nếu mục tiêu là để "trừng phạt" TT Assad thì trên phương diện thuận túy lý luận, nước Mỹ lấy tư cách gì để trừng phạt một nước khác, để can thiệp vào chuyện nội bộ của một nước độc lập khác? Nhất là khi cả Liên Hiệp Quốc lẫn Liên Hiệp Âu Châu, Liên Minh Bắc Đại Tây Dương NATO và Liên Minh Ả Rập đều không hậu thuẫn việc can dự? Đây là những lý luận của Nga và Trung Cộng. Điều oái ăm là những lý lẽ này của mấy nước độc tài ít tôn trọng luật lệ quốc tế nhất lại chính là những lý lẽ nghe ... hợp lý nhất.

Cũng tương tự như trường hợp của anh Snowden, người xì tin bí mật an ninh Mỹ, chính quyền Obama đã có những hành động vô hình chung giúp cho các xứ độc tài Nga và Trung Cộng có dịp vỗ ngực nói chuyện chính nghĩa, tôn trọng tự do ngôn luận, nhân quyền, và quyền tự quyết. Không có cái mía mai nào lớn hơn cái mía mai Nga và Trung Cộng lên tiếng bảo vệ nhân quyền hay quyền độc lập tự quyết. Mà đó lại chính là hệ quả của chính sách đối ngoại của chính quyền Obama, đã giúp mấy xứ độc tài này vénh mặt đao đức giả, trong khi lại biến hình ánh nước Mỹ thành một tân đế quốc hung hán nhất.

Tóm lại, việc Assad sử dụng vũ khí hóa học chưa có bằng chứng gì chắc chắn, mà cho dù có thì cũng không ai hiểu tại sao Mỹ phải can thiệp và can thiệp để đạt mục tiêu gì. Chẳng trách 60% dân Mỹ chống mọi hình thức can thiệp vào Syria, và trong Hạ Viện, cho đến nay, chỉ có 24 người trong số 435 dân biểu lên tiếng ủng hộ. (08-09-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Syria: Chính Sách “Chim Phải Ná”

03/09/2013

...sở trường của TT Obama, là để phe Cộng Hoà biểu quyết không can dự, rồi... đó thửa...

Tinh hình thế giới hiện gian đây đã xôn xao về chuyện Mỹ tố cáo Syria sử dụng vũ khí hóa học chống những phần tử đối kháng, và đe dọa sẽ can thiệp quân sự để giúp phe nổi loạn. Nhưng đây là một quyết định không dễ dàng gì, nhất là cho nước Mỹ qua kinh nghiệm Iraq, và đặc biệt là cho TT Obama, một người ít khi dám lấy quyết định mau chóng, khác xa ông cao bồi Bush rút súng rất nhanh.

Syria là một nước độc tài chuyên chế từ mấy chục năm nay. Ông kim tổng thống Bashar Assad là “thái tử” nhận ngôi báu từ “vua cha” vào năm 2000 không khác gì thái tử Kim Jong Un của Bắc Hàn. Vua cha Hafez Assad, xuất thân là tướng tư lệnh không quân, thành viên Hội Đồng Quân Lực đảo chính chính quyền dân sự năm 1966. Năm 1971, ông chiếm quyền qua một cuộc đảo chính khác, lật đổ Hội Đồng Quân Lực và lên ngôi tổng thống. Vua cha trị vì gần 30 năm rồi truyền ngôi lại cho thái tử, đến nay đã làm vua được 13 năm.

Cá cha lẩn con, hai ông cai trị với bàn tay sắt, không dung túng bất cứ hình thức dân chủ đối lập nào.

Cách đây hơn hai năm, Mùa Xuân Ả Rập nở rộ, đưa đến hàng loạt biến động chính trị lầm lung lay các chế độ độc tài trong vùng. TT Tunisia, rồi TT Ai Cập bị lật đổ. TT Libya cũng bị giết, tuy bị giết qua sự tham chiến của Mỹ và vài nước Tây Âu. Vài nước Trung Đông khác phải cải tổ chính sách cai trị dân.

Dân Syria cũng rực rỡ chống đối, nhưng không may đúng phải một nhà độc tài tàn bạo, không nhân nhượng gì mà trái lại, còn dàn áp thẳng tay bằng xe tăng và máy bay. Rồi bây giờ, bằng vũ khí hóa học. Ít ra là hai chục ngàn người đã bị chết từ hai năm qua. Các thành phố bị tàn phá nát, không khác gì các thành phố Âu Châu thời đệ nhì thế chiến. Điều lạ lùng là cả thế giới bị chấn động bởi thảm họa đó, nhưng bằng quang khoanh tay đứng nhìn.

Khi Khaddafi của Libya mang xe tăng đến đánh thành phố Benghazi, là nơi trú ẩn của quân nổi loạn, Âu Châu áp lực Mỹ phải nhảy vào cứu máy trá hình phiến loạn quân bị kẹt trong thành phố, nhân danh “nhân đạo”. Lực lượng NATO nhảy vào tham chiến và mau chóng giết Khaddafi, thay đổi chế độ. Khi Assad của Syria mang đại bác, xe tăng và máy bay đánh giết hơn hai chục ngàn người trong hai năm liền, cả thế giới đứng ngoài nhìn. TT Obama biện giải “khó lâm, không dễ như Libya đâu”. Như vậy là gì? TT Obama chỉ lấy những quyết định dễ dãi thôi, còn gặp chuyện khó khăn thì ngồi ngoài suy tính, tháng này qua năm nọ.

Công bằng mà nói, tình trạng Syria khó khăn hơn Libya nhiều. Libya tuy rộng lớn, nhưng thật sự chỉ là một dãy vài ba thành phố ven biển phía bắc, còn ngoài ra, toàn là sa mạc. Quân đội Libya thực tế chỉ là một đạo quân cảnh sát công an có nhiệm vụ bảo vệ chế độ, giỏi bắt nhốt và tra tấn dân chúng chống đối, nhưng không có khả năng chống lại quân lực NATO. Khaddafi sau 40 năm cầm quyền, đã đổ đốn, chỉ còn mọt mực mè sặc sụt với đám nữ cản vệ, đầu óc mù mờ vì dùng viagra mỗi ngày tháng này qua năm nọ. Cá Nga lẩn Trung Cộng cũng chẳng ngó ngàng tới. Đối với TT Obama, trên phương diện quân sự, Libya có thể được giải quyết trong vòng vài tiếng đồng hồ dội bom, và phương diện chính trị, Mỹ núp sau binh phong NATO, “lãnh đạo từ phía sau”. Do đó, quyết định tham chiến dễ dàng hơn.

Syria rắc rối hơn nhiều. Đây là một nước lớn mạnh, với một quân đội vũ trang đầy đủ, rất thiện chiến và kinh nghiệm đánh nhau với Do Thái từ mấy chục năm qua. TT Assad kiểm soát cả nước rất chặt chẽ. Syria cũng được sự hậu thuẫn mạnh của Iran, Nga và Trung Cộng. Đã vậy, lực lượng chống đối TT Assad lại là các nhóm Hồi giáo cực đoan, trong đó Al Qaeda đóng vai trò quan trọng hàng đầu.

Người ta cũng không thể quên cuộc nội chiến tại Syria thật ra mang màu sắc tôn giáo nhiều hơn là chống độc tài. Đây quả thực là cuộc chiến giữa hai khối Hồi giáo Shia của đảng cầm quyền Baath và Sunni là thành phần chủ lực trong vụ nổi loạn, mà nếu không giải quyết ổn thỏa, sẽ có nhiều triển vọng lan truyền ra cả khối Trung Đông và Ả Rập, là kho đầu của cả thế giới. Tại Syria, khối Sunni chiếm 70% dân số trong khi khối Shia chỉ chiếm khoảng 15%, nhưng Shia của TT Assad giữ thế áp đảo chính trị và quân sự.

Trước một Syria tương đối mạnh như vậy, cả Tây Âu lẫn Mỹ đều phải rụt rè, đánh võ miệng chứ không dám đánh thật.

Cái đầu tai hại là đánh võ miệng nhiều quá, đến một lúc nào đó thì phải có hành động, nếu không thì mất hết uy tín trên thế giới. TT Obama suốt hai năm qua đã đánh võ miệng khá nhiều, phần lớn để biện minh cho sự tham chiến tại Libya. Khi Mỹ nhảy vào tham chiến tại Libya nhân danh “lý tưởng nhân đạo”, nhân danh những “giá trị luân lý và đạo đức nền tảng của văn hóa và xã hội Mỹ”, mà lại không nhúc nhích gì tại Syria thì thật khó coi. Nên TT Obama cũng bị bắt buộc phải “làm một cái gì” tại Syria, cho dù là đánh võ miệng.

Vì tình trạng khó khăn hơn, nên sự can dự của Mỹ cũng đã có điều kiện khó khăn hơn. Và TT Obama đã tự vạch ra một lằn ranh đỏ -red line-, nếu chính quyền Assad vượt qua, TT Obama sẽ dọa sẽ can dự vào. Lằn ranh đỏ đó là việc Assad sử dụng vũ khí giết người tập thể, như vũ khí hóa chất.

TT Assad đã phải đối phó với những chống đối vũ trang ngày càng lớn mạnh, khiến ông phải leo thang theo, sử dụng vũ khí ngày một mạnh như máy bay, xe tăng, đại bác. Vấn không có kết quả gì nhiều, nên đã phải ra chiêu vũ khí hóa chất. Tức là đã vượt qua lằn ranh đỏ của TT Obama vạch ra. Một lằn ranh đỏ mà TT Obama hy vọng Assad sẽ không dám lại gần, ai ngờ Assad làm càn, sử dụng vũ khí hóa chất. Có lẽ với chính sách xin lỗi bốn phương tám hướng của TT Obama, mấy ông ông đực tài rieu nhất cũng coi Mỹ chỉ là còp giấy. Đưa TT Obama vào thế bí, bắt buộc phải có hành động.

TT Obama có cưa, viện cớ này lý do để tri hoãn, đưa lý do chưa có chứng cứ rõ ràng, cần nhiều bằng chứng cụ thể hơn, v.v... Cuối cùng, cách đây hơn một tháng, đành phải lấy quyết định sẽ “hỗ trợ” quân nổi loạn bằng quân sự. Nhưng nói mà vẫn không làm gì. Chẳng ai thấy Mỹ gửi thủy quân lục chiến qua Syria, chẳng thấy máy bay Mỹ bό bom, mà cũng chẳng thấy Mỹ viện trợ súng đạn gì cho quân nổi loạn.

Cái gươong Iraq vẫn còn lù lù đó. Chim đại bàng Cờ Hoa đã trưng ná một lần, bây giờ đâm ra làm gì cũng run. Việc TT Assad dùng hơi ngạt giết cả ngàn quân chống đối rõ hơn ban ngày, cả thế giới đều biết qua đầy rẫy hình ảnh thường dân nằm chết xùi bợt mèp, lằn ranh đỏ đã bị vượt qua từ lâu rồi, nhưng TT Obama vẫn... run. TT Assad đã đánh phέ, thách thức Liên Hiệp Quốc gửi chuyên gia vào Syria điều tra thực hư. Chỉ khiến TT Obama bối rối hơn.

Cái rắc rối lớn hơn nữa là lực lượng nổi loạn có một số không nhỏ là quân khung bố Hồi giáo cực đoan Al Qaeda. Trong khi TT Obama la hoảng là Al Qaeda vẫn còn mạnh, đến độ phải đóng cửa hai chục cơ sở ngoại giao, mà Mỹ lại thành đồng minh tiếp tay với Al Qaeda tại Syria thì giải thích làm sao?

Chưa kể TT Obama trước đây ra rì và TT Bush về việc không lượng sức mình, can thiệp vào hai cuộc chiến một lúc tại cái vùng đau đầu nhất thế giới. Bây giờ chưa rút chân hẳn ra khỏi Iraq và Afghanistan mà lại tham gia vào cuộc chiến thứ ba tại Syria? Làm sao bảo đảm Syria sẽ không là vùng đất lùn, sẽ nuốt hết lín Mỹ và tiền Mỹ trong cả chục năm tới?

Cụ thể mà nói, TT Obama hiện nay có vài lựa chọn, chẳng cái nào hấp dẫn hơn cái nào.

Thứ nhất, TT Obama kêu chiêng trống nhưng vẫn ánh binh bất động. Đây là giải pháp an toàn cho ông tổng thống có giải thưởng Nobel Hòa Bình. Cũng có nhiều triển vọng áp dụng được sau khi quốc hội Anh biểu quyết không cho quân đội Anh tham chiến (một thành bại cho chính sách đối ngoại của TT Obama; it ra TT Bush trước đây còn có được hậu thuẫn và sự tham chiến của Anh tại Iraq), cũng như sau khi Pháp có vé de lui, kêu gọi tìm giải pháp chính trị, và nhất là sau khi Putin và Tập Cận Bình công khai lên tiếng chống lại mọi can thiệp quân sự của Mỹ và Tây Phương. Phe Cộng Hòa cũng chống, do đó, nếu TT Obama mang vấn đề can thiệp quân sự vào Syria ra "xin phép" quốc hội, có nhiều hy vọng sẽ không đủ phiếu, như vậy sẽ có lý do thu cảng. Thăm dò luận cũng cho thấy đại đa số dân Mỹ chống lại việc tham chiến tại Syria.

Điểm tai hại của giải pháp này là cop giấy Obama đã được chứng minh rõ ràng là cop giấy thật. Uy tín của TT Obama sẽ tiêu tan, nhất là trước mắt của Do Thái cũng như của các phong trào quần chúng nổi lên chống độc tài đối dân chủ. Họ sẽ thấy không thể mong chờ gì ở TT Obama. Các chế độ độc tài gấp chống đối cũng không cần phải lo Mỹ sẽ can dự và sẽ tha hồ干涉 áp.

Lựa chọn thứ nhì là đơn thân độc mảnh can thiệp mạnh nhân danh "giá trị đạo đức Mỹ", cũng như vì muốn chứng minh mình không phải là cop giấy. Lịch sử tái diễn với bức tranh Iraq hiện ra trước mắt: quân Mỹ sẽ mau chóng thanh toán được quân của Assad, thay đổi chính quyền, nhưng Mỹ sẽ lún vào vũng bùn Syria cả chục năm tới. Không thể nhảy vào phà tan nát rồi khơi khơi rút về, mà phải có trách nhiệm xây dựng lại Syria cho dù trong mức tối thiểu nào đó. Chưa kể việc can thiệp có thể xé ván đề ra to hơn nếu Iran nhảy vào cuộc chiến, đánh Do Thái để bảo vệ đồng minh của mình như đã đe dọa.

Bài học từ Việt Nam đến Iraq cho thấy một khi đã can dự vào thi hài quá sáu dây dưa từ chuyện này qua chuyện khác, ngày càng lún xuống bùn mà không thấy có đường rút ngoài đường tháo chạy.

Lựa chọn này nghe có vẻ không hợp với tinh tinh của TT Obama mấy và có ít hy vọng thành sự thật, cho dù đây lại là chủ trương của khối cấp tiến cực đoan trong ê-kíp của Obama. Chính vì áp lực của nhóm này mà TT Obama đã phải nhảy vào can thiệp tại Libya trước đây, cũng như hậu thuẫn nhóm Huynh Đệ Hồi Giáo lật đổ TT Mubarak của Ai Cập. Mảnh đất này chính là cánh đang nắm thực quyền trong chính sách đối ngoại của TT Obama, gồm có bà Susan Rice, Cố Vấn An Ninh Quốc Gia, bà Samantha Power, đại sứ tại Liên Hiệp Quốc, và bà Valerie Jarrett, Cố Vấn Đặc Biệt và là bạn tâm giao của TT Obama.

Ngoài Tòa Bạch Ốc, các chính khách và truyền thông cấp tiến nhất – kể cả báo New York Times- cũng đòi Mỹ can thiệp mạnh, thay đổi chế độ. Điều oái ăm của chính trị Mỹ là khối cấp tiến nặng (ultra-liberal) ngày nay lại cũng là khối chủ trương can thiệp vào chuyện thay đổi chế độ giống y hệt nhóm tân bảo thủ (neo-conservative) đã áp lực TT Bush đánh Iraq.

Giải pháp thứ ba là Mỹ không trực tiếp tham chiến, nhưng sẽ giúp vũ khí dạn dược cho quân nổi loạn. Tương đối an toàn vì sẽ không chết lính Mỹ và không cần đến các quan thái thú Mỹ đến xây dựng lại nước Syria đã tan hoang. Nhưng lại chẳng giải quyết được gì, mà trái lại, chỉ kéo dài cuộc chiến huynh đệ tương tàn thêm không biết bao nhiêu lâu nữa. Như vậy thì can thiệp làm gì? Để nuôi dưỡng chiến tranh sao?

Và cái hại lớn nhất là lực lượng Hồi giáo khủng bố cực đoan Al Qaeda sẽ được viện trợ súng đạn Mỹ. Mỹ giúp súng đạn, nhất là súng bắn máy bay để ngăn cản việc Assad dùng máy bay thả bom hoá chất lên nhóm loạn quân. Nhưng ai bảo đảm được Al Qaeda sẽ không mang những súng đó bắn máy bay dân sự Mỹ trên khắp thế giới? Viễn ảnh đó đã làm cho TT Obama đau đầu không ít và vẫn cứ lảng nhảng không biết quyết định như thế nào. Chính vì vậy mà cả mấy tháng nay, mặc dù lớn tiếng "chuẩn bị" giúp quân nổi loạn, TT Obama vẫn chưa làm gì hết.

Giải pháp thứ tư là giới hạn chuyện can thiệp vào việc Mỹ thả bom (hay bắn đại bác từ các chiến hạm ngoài khơi) những nơi bị nghi ngờ là kho chứa hoá chất, đồng thời đánh không lực Syria, đánh vài phi trường, phá máy bay để phá phương tiện thả hoá chất của Syria. Cái lợi lớn nhất là an toàn, không tốn kém như gởi lính Mỹ vào đánh, và lại chứng minh được TT Obama giữ lời hứa không cho Syria vượt lằn ranh đỏ, không cho Assad sử dụng vũ khí hoá chất.

Nhưng tất cả các chuyên gia quân sự đều biết giới hạn của việc tấn công bằng máy bay thả bom. Trong cuộc chiến tranh Việt Nam, Mỹ đã thả cả triệu tấn bom mà chẳng đi đến đâu hết, rốt cuộc vẫn thua trận. TT Assad không có máy bay vẫn còn hàng ngàn xe tăng và hoá tiền có thể dùng để bắn đạn hay hỏa tiễn chứa hoá chất, có thể kéo dài cuộc chiến đẫm máu thêm không biết bao năm nữa. Việc đánh các kho chứa hoá chất lại càng có tinh phiêu lưu hơn nữa. Chẳng ai biết những kho hoá chất đó ở đâu hết. Tình báo Mỹ qua vụ Iraq, đã chứng tỏ khả năng cực kỳ kém trong việc truy tìm các kho vũ khí giết người tập thể. Cái kẹt là ngày nào TT Assad còn vũ khí hoá chất để sử dụng thì ngày đó Mỹ vẫn không có lý do ngưng can dự được.

Một giải pháp nữa là... câu giờ, chờ cho Assad thu dẹp hết vết tích, rồi phái đoàn điều tra tuyên bố không có chứng cứ gì về vũ khí hóa học, thế là hết chuyện. Giải pháp này dĩ nhiên không che mắt được ai.

Giải pháp cuối cùng, cũng là sở trường của TT Obama, là để phe Cộng Hòa biểu quyết không can dự, rồi... đỗ thửa. Giải pháp này chỉ chứng tỏ TT Obama chẳng có khả năng lãnh đạo mà chỉ giỏi đỗ thửa.

Nói chung, TT Obama không thấy có giải pháp nào vẹn toàn hết. Mà điều lý thú nhất là không nghe TT Obama nói chuyện tham khảo quốc hội, đồng minh hay Hội Đồng Bảo An gì hết. Có vẻ không cần hậu thuẫn của ai hết? Một điều TT Obama đã từng mạnh mẽ chỉ trích TT Bush.

Trong câu chuyện Syria, TT Obama đã tự mình cài mình vào thế kẹt. Ông hiểu rõ Mỹ không thể đi lại vết xe đổ Iraq, nhưng lại huyễn hoang tuyên bố vung vút, lối oai quái lớn để khóa lấp cái nhút nhát của chính sách đối ngoại của mình, để rồi bây giờ bị đặt vào thế phải làm một cái gì nếu không muốn mất hết uy tín. Gọi là thâu cát bị bắt.

Có nhiều triển vọng TT Obama sẽ chọn giải pháp thứ tư, là giải pháp yếu xiù, cho máy bay oanh tạc để gây khó cho không lực Syria và một vài nơi tinh nghi là kho chứa hoá chất. Làm rùm beng cho có để chứng minh mình không phải cop giấy, rồi tuyên bố đã đạt mục tiêu và rút về. Trong khi đó cuộc nội chiến Syria sẽ tiếp tục kéo dài, dân Syria tiếp tục chết trong sự thờ ơ của thế giới, không khác gì tình trạng Iraq: Mỹ rút lui để lại mấy nhóm Iraq tha hồ giết nhau, không ai ngó ngàng tới nữa. (01-09-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Nước Mỹ Thay Đổi Hay Thoái Hóa?

27/08/2013

...da đen làm chuyện xấu, da trắng là nạn nhân, Obama không biết, không lên tiếng...

Khi đọc bài diễn văn để đời nhận sự đê cử của Đại Hội đồng Dân Chủ năm 2008, ứng viên Barack Obama định đám tuyên bố ngày hôm đó là ngày đổi đời, ngày mà thủy triều sẽ được hạ và mọi vết thương của địa cầu sẽ được hàn gắn. Không cần tìm hiểu ý nghĩa lời tuyên bố làm gì cho một thán xác, chỉ cần biết ngày hôm đó là ngày đổi đời thật. Ngày của Thay Đổi Mà Chúng Ta Có Thể Tin Được.

Mà quả đúng như vậy, nước Mỹ đã và đang thay đổi, mà thay đổi rất nhiều, rất mạnh.

Nếu ta chịu khó đọc báo hàng ngày, từ những tin chính trị "cao cấp" đến những tin xe cán chô, ta sẽ thấy nước Mỹ mỗi ngày đều biến chuyển, mỗi ngày đều thấy những chuyện mới lạ, nhiều khi oán ấm khó hiểu, nhất là cho đám dân ty nạn chàm tiền và chàm tiêu, trong đó có kẻ viết này.

Hàng triệu người khi bầu cho một người da đen làm tổng thống đã tin như đinh đóng cột là nước Mỹ đã thoát ra khỏi cái xiềng xích kỳ thi da đen da trắng. Dân Mỹ đã chứng minh được là họ dù cói mờ để bầu một người da đen làm lãnh đạo tối cao, mà không cần dòm ngó đến kinh nghiệm hay khả năng gì của ông ta. Cái chuyện phà xích kỳ thi quan trọng hơn tất cả mọi yếu tố khác. Chỉ cần phá cái xích đó là nước Mỹ sẽ có đại đoàn kết toàn dân, đây dù diều kiện để phát huy những tinh hoa của tri thức Mỹ, tiếp tục duy trì thế lãnh đạo nhân loại của Mỹ, bảo vệ cái mà họ gọi là đặc trưng Mỹ - American exceptionalism.

Điều oái ăm lột liễu nhất là tinh thần vĩ đại trong lập luận bầu một người da đen sẽ xoa được nạn kỳ thị màu da. Nếu quyết định bỏ phiếu được thúc đẩy bởi màu da của ứng viên, thì tự nó đã là quyết định mang màu sắc kỳ thị rồi, làm sao có thể nói quyết định đó sẽ loại bỏ được chuyện phân biệt màu da? Binh tâm mà suy nghĩ, một quyết định như vậy chỉ có thể làm trầm trọng hơn việc phân biệt màu da thôi. Đó là lập luận của kẻ viết này từ năm năm trước.

Mà quả nhiên, những biến chuyển từ ngay sau ngày bầu bán năm 2008 cho đến nay đã chứng minh rất rõ rệt việc kỳ thị không hề suy giảm trong xã hội Mỹ, mà trái lại đã tăng cường độ rất nhiều. Dĩ nhiên ở đây ta nói về chuyện kỳ thị trong quần chúng, chứ trong chính sách chính thức của Nhà Nước Obama thi hiến nhiên các thái độ, tuyên cáo, luật lệ, có vẻ ngày càng tiến đến đồng đều màu da. Nhưng trên đời này, luật lệ là một chuyện, thực tế ngoài đời luôn là chuyện khác.

Chính sách xã hội cấp tiến cực đoan của Nhà Nước Obama ngày càng thiên về khối "người nghèo", trong đó dân da màu –da đen, da nâu, da vàng- chiếm tuyệt đại số. Cũng tốt thôi. Nhưng vô hình chung, lại tạo ra một thái độ tự kiêu của giới "người nghèo", cho rằng đây chỉ là Nhà Nước đáp ứng cái "quyền" đòi hỏi được chu cấp đương nhiên của họ, trong khi lại cũng tạo ra cái bất mãn của khối trung lưu, tuyệt đại số là da trắng, cảm thấy mình phải công lung đì cày, để đóng thuế nuôi người khác, đặc biệt là những người mà TT Reagan đã gọi là "welfare queen", là những bà không chồng, không job, mà nâm náo cũng sán xuất ty nhau, sống như bà hoàng với đủ loại trợ cấp xã hội như medicaid, foodstamps, tiền thất nghiệp, trợ cấp nuôi con...

Nhìn vào yếu tố màu da trong hai thành phần đó, với tình trạng dân da trắng bị đóng thuế nuôi dân da màu, hay dân da màu được vinh danh và biệt đãi, trong khi dân da trắng bị si và vi trốn thuế không chịu đóng tiền cho Nhà Nước nuôi dân nghèo, hay suốt

ngày bị đe dọa tăng thuế, thi ta sẽ mau mắn hiểu ngay là ngoài hệ quả xã hội, hệ quả tất yếu khác của chính sách xã hội của TT Obama là đào sâu thêm hố cách biệt màu da.

Ngay cả thái độ của người lãnh đạo cũng mang nhiều hệ quả. TT Obama đã không có một thái độ đáng gọi là ôn hoà hay trung lập gì. Khi một giáo sư da đen làm mất chìa khóa nhà, phải cậy cửa vào nhà, bị một cảnh sát da trắng bắt, TT Obama chưa biết đầu đuôi câu chuyện ra sao, đã chửi ngay cảnh sát Mỹ là "ngu xuẩn". Không phải chỉ ánh cảnh sát đã dám xúc phạm vào "bạn" của TT Obama, mà tất cả ngành cảnh sát. Khi một thanh niên da đen bị một thanh niên da trắng gốc Nam Mỹ bắn chết, TT Obama đã mau mắn tuyên bố nếu ông có con trai, ông ước mong con trai đó sẽ như cái ánh da đen bị bắn chết, dù chưa biết đầu đuôi câu chuyện ra sao, chưa biết quá khứ ánh thanh niên da đen như thế nào. Đó phải gọi là những hành động dồn dập vào lửa của một người có thiên kiến? Hay là những lời khuyên can, trấn an của một vị quốc trưởng, lãnh đạo toàn dân, trắng cũng như đen?

Trong bối cảnh đó, nạn kỳ thị chỉ có thể ngày càng mạnh.

Theo tin báo chí, mới đây có ba thanh niên, hai da đen và một lai da đen, chưa anh nào đến 18 tuổi, thấy một thanh niên da trắng đang chạy ngoài đường jogging, vội mang súng, nhảy lên xe hơi, đuổi theo và bắn vào lưng anh da trắng này, khiến anh chết tại chỗ. Bi hối tại sao, anh thử phạm da đen trả lời tinh bợ "vì buồn chán-bored- không có chuyện gì làm, nên bắn cho vui-for fun". Cả nước rúng động. Cả nước Úc là quê hương của anh sinh viên da trắng, chấn động. Báo chí Úc kêu gọi tẩy chay Mỹ.

TT Obama nghĩ sao? Ông có ước muốn có con trai như anh sinh viên Úc không? Được hỏi TT Obama nghĩ gì mà sao không thấy mau mắn lén tiếng như các trường hợp da đen là nạn nhân, phát ngôn viên Toà Bạch Ốc trả lời TT Obama không biết gì về chuyện này nên chưa có ý kiến. Cá thế giới bị chấn động mà tổng thống Mỹ vẫn chưa hay biết gì? Nghe có tin được không? Hay là tại vì TT Obama đã nghĩ hè thật sự, không biết gì về những chuyện gì đang xảy ra nữa?

Tin anh sinh viên Úc chưa ráo mực, lại có tin một ông già 89 tuổi bị hai thanh niên da đen vỗ cờ sẩn đến đánh đến chết trong khu đậu xe khi ông từ tiệm đánh bi-da đi ra. Cả tuần sau cũng vẫn không nghe TT Obama lén tiếng, có lẽ vì cũng không đọc báo hay coi mạng nên không biết gì chẳng?

Tình trạng bạo lực diên rồ chẳng phải chỉ hành hành trong giới thanh niên da đen. Tuần trước, một thanh niên da trắng vác AK-47 cùng với 500 viên đạn vào một trường tiểu học ở Georgia, đe tính bắn người chẳng biết vì lý do gì. Nhưng gấp một cô nhân viên hành chính của trường cực kỳ can đảm, đã tìm cách nói chuyện phái quấy với anh ta, và thuyết phục anh này bỏ súng đầu hàng yên ổn, không ai thiệt mạng. Một ngày sau, TT Obama đích thân điện thoại với cô nhân viên này để khen ngợi cô. Cô nhân viên đó là da đen. TT Obama trong trường hợp này biết tin rất mau lẹ và có hành động ngay.

Nói cách khác, dân da đen làm chuyện tốt, TT Obama biết ngay và ca tụng ngay. Dân da đen làm chuyện xấu, dân da trắng là nạn nhân, TT Obama không biết, không lén tiếng. Im lặng là vàng. Dân da trắng làm chuyện xấu, dân da đen là nạn nhân, TT Obama cũng biết ngay và mau lẹ lén tiếng bênh vực dân da đen và kết tội dân da trắng. Đó có phải là cách cư xử của một quốc trưởng lãnh đạo cả nước một cách anh minh và công bằng không?

Nước Mỹ vẫn bị vấn nạn kỳ thị màu da và bạo lực, trong khi tổng thống chẳng những không giúp giải quyết vấn đề, mà dường như còn đứng hẵn về một phía.

Nước Mỹ cũng dường như đang suy thoái nặng trên phương diện luân lý.

Nền tảng gia đình bị lung lay mạnh khi hôn nhân được định nghĩa lại như là một sự kết hợp của hai người, cùng giống hay khác giống không có khác biệt gì. Không phải là đàn ông lấy đàn bà nữa, mà đàn ông lấy đàn ông hay đàn bà lấy đàn bà cũng được cả. Sự kết hợp của hai người trưởng thành này nghĩ cho cùng, cũng chẳng sao. Xứ tự do mà. Thế nhưng kết hợp qua một định chế là nền tảng của xã hội loài người từ cả ngàn năm trước thì quả là chuyện... đáng nói.

Và những hệ quả khác thì sao? Hai người cùng giống lấy nhau, thành vợ chồng, tuy chẳng ai biết ai là chồng ai là vợ, lại cũng được phép... có con nuôi. Thế thi đứa trẻ gọi ai là bố ai là mẹ? Hay là gọi cả hai là bố hay cả hai là mẹ? Nếu là bố cả hai thì mẹ đâu? Nếu là mẹ cả hai thì bố đâu? Đứa trẻ từ đâu ra? Giải thích như thế nào cho nó?

Có tin vài tiểu bang sê chính thức nhìn nhận trên các giấy tờ hành chính con người ta có ba giống, nam (male), nữ (female), và giống... thứ ba, gọi là third sex, để chỉ những người vừa là đàn ông vừa là đàn bà.

Tiểu bang Cali vừa ra luật trong các trường học, học sinh nửa nạc nửa mỡ, gọi là transgender, có thể sử dụng nhà cầu dành cho con gái hay con trai đều được. Cali không hổ là tiểu bang "cấp tiến", "tiến bộ" nhất nước. Vấn đề là làm sao biết ai là ai? Thế nào là transgender? Vì dụ như một anh học trò tình nghịch hay bệnh hoạn, muốn vào nhà cầu con gái thi sao? Có gì cản? Chẳng lẽ mỗi trường phải có người canh gác cửa nhà cầu để kiểm tra xem những người đi vào có vào đúng chỗ hay không sao? Kiểm tra cách nào?

Ta thử nhìn vào cuộc chay đua làm thị trưởng Nữu Ước hiện đang diễn ra. Có bốn ứng viên đáng kể. Một trong bốn người là cư dân biểu Anthony Weiner. Ông này trước đây là dân biểu, nhưng phải từ chức vì dính vào xi-căng-dan. Ông tự chụp hình minh họa trên giường và gửi qua điện thoại di động và máy điện toán cho mấy bà, có người là tình nhân, có người chỉ là chỗ quen biết. Một người bệnh hoạn như vậy dù đã phải từ chức dân biểu, mà vẫn ra tranh cử thị trưởng thành phố lớn nhất thế giới, vẫn được hậu thuẫn của cả triệu người. Ông đứng đầu về hậu thuẫn, cho đến khi bão chí khui ra chuyện sau khi từ chức, ông này lại chứng nào tật nấy, vẫn tiếp tục gửi hình khoả thân của mình cho thiên hạ. Bị chỉ trích, ông lôi bà vợ ra để bênh ông. Bà vợ nhìn nhận ông "hơi có vấn đề", nhưng bà đã tha thứ vì thông cảm ông và tin chắc ông sẽ là một thị trưởng xuất sắc.

Một ứng cử viên khác, hiện đang dẫn đầu trong tỷ lệ hậu thuẫn sau khi ông Weiner rời đi, là bà Christine Quinn. Bà bị một bà khác, đổi thủ, tố cáo bà không thể hiểu được phụ nữ và chuyện con cái và gia đình, vì bà Quinn "không có gia đình, không có con", vì bà Quinn là người đồng tính, sống với một bà khác. Bị tố cáo, bà Quinn chẳng chút nao núng, trái lại khai thác lời tố cáo của bà đổi thủ, công khai tuyên bố bà và "vợ của bà" (bà gọi là "my wife") là một gia đình rất hạnh phúc. Truyền thông cấp tiến của Nữu Ước đã nhát loạn đứng về phe bà Quinn, si và bà đối thủ chậm tiến ngay.

Nôm na ra, một bà đồng tính sống chung với một "bà vợ" xứng đáng được hoan hô hơn một bà bình thường với tư tưởng hủ lậu, lấy một người đàn ông làm chồng?

Không biết có phải kẻ viết này già lầm cẩm, nên không theo kịp đà tiến hóa của các xứ văn minh hay không, nhưng quả là những chuyện rối rắm khó hiểu.

Nói chuyện chính khách lém nhem không thể không nhắc đến thị trưởng San Diego. Ông Dân Chủ Bob Filner, bị một loạt mấy bà từng làm việc với ông tố cáo có hành vi xúp phạm tình dục, kể cả một bà ngoại tuổi ngoài sáu mươi, bị ông miệt thị hôn ôn, tay thi quở quạng chỏ không được dung túng. Cả thành phố dõi ông từ chức đi nhiên. Nhưng ông này tình bợ, không chịu từ chức, những sẵn sàng "điều đình" với hội đồng thành phố về điều kiện để ông từ chức, đổi thành phố phải trả tiền luật sư cho ông trong vụ mấy bà đang lôi ông ra tòa thì ông mới từ chức. Nghe treo cẳng ngồng. Xã hội Mỹ ngày một ác ám? Và chuyện oái ám hơn nữa là câu chuyện này đã thành sự thật. Ông Filner đã từ chức và thành phố San Diego sẽ trả chi phí luật sư cho ông.

Báo chí đăng tin anh binh nhì Bradley Manning bị kêu án 35 năm tù. Anh này bị tội xi cá trâm ngàn mẫu tin emails cho Wikileaks tung lên mạng, bật mí hàng loạt bí mật quân sự của Mỹ. Cũng như câu chuyện anh Edward Snowden xì tin NSA theo dõi dân Mỹ qua mạng và điện thoại đã khiến cho hệ thống an ninh của Mỹ bị lung lay tận rã.

Vấn đề là hệ thống an ninh tình báo của Mỹ thực sự đã trở thành trò cười. Một anh binh nhì mà đã có thể tung ra hàng trăm ngàn tài liệu bí mật quốc phòng, hay một chuyên viên điện toán vớ vẩn mà có thể khui ra hết bí mật an ninh quốc gia trọng đại nhất.

Tinh thần kỷ luật hay tinh thần yêu nước cũng chẳng còn ý nghĩa gì nữa. Dĩ nhiên, cả hai anh đều nhân danh tinh thần yêu nước, tôn trọng dân chủ và pháp trị, cảm thấy có nhu cầu phải phanh phui những hành vi sai trái của chính quyền, để tái lập lại kỷ cương, tinh thần tôn trọng luật pháp của chính quyền. Nói cách khác, cả hai anh đều trắng trợn vi phạm luật pháp để ép chính quyền tuân thủ luật pháp. Cả hai đều tự cho cá nhân mình cái khả năng nhận định thế nào là yêu nước, thế nào là tôn trọng luật pháp, và tự cho là mình đúng, phải hành động, bất kể những thiệt hại nặng nề cho đất nước.

Khối cấp tiến bối rối, nhưng lại ca tụng hành động "can trường", thổi còi báo động của hai anh này, phanh phui những tội tày trời của chính quyền bất chấp những tai hại và nguy hiểm cho cá nhân mình.

Tóm lại, kẻ viết này cũng bị rối rắm, không còn biết rõ thế nào là yêu nước, thế nào là tôn trọng luật pháp nữa.

Trong vụ án Bradley Manning, lại còn một chuyện bén lè thật lùng. Anh Manning, sau khi bị toà tuyên án, tinh bợ, không thắc mắc gì về cái án 35 năm tù nhà lao. Ưu tú của anh binh nhì này là... chuyện đổi giống. Anh tuyên bố tự đổi tên thành Chelsea Manning, là tên con gái, và yêu cầu mọi người kể từ bây giờ, phải coi anh như là con gái vì đó là ý muốn của anh. Anh cũng lén tiếng đòi hỏi Nhà Nước Obama sau khi nhớt anh, sẽ phải lo trả tiền giúp anh di dời thay giống. Với tư tưởng cấp tiến hạng nặng, có nhiều hy vọng Nhà Nước Obama sẽ đáp ứng yêu cầu của anh,... xin lỗi, bây giờ phải gọi là chị Manning mới đúng, nhân danh tôn trọng nhân quyền của chị. Và chúng ta sẽ có dịp đóng góp tiền thuế để chi trả cho chị, để ý muốn (nhân quyền) của chị được tôn trọng và thoả mãn.

Nước Mỹ quả là đang thay đổi rất nhiều, rất nhanh, cho dù thủy triều vẫn chưa hạ. Vấn đề là những thay đổi đó có phải là những thay đổi mà ứng viên Barack Obama đã hứa hay không. (25-08-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Tổng Thống Đi Nghỉ Hè

...TT Obama ghé chơi một tuần là thu nhập hàng năm của thành phố bị giảm từ 25% đến 30%...

Khi bài này đến tay quý độc giả thì TT Obama và gia đình đang đi nghỉ hè trên Massachusetts. Câu chuyện bình thường vì tất cả chúng ta đều đã có dịp đi nghỉ hè cùng gia đình, có gì đáng nói?

Thật ra, tổng thống đi nghỉ hè khác xa chúng ta đi nghỉ hè. Trước hết, chúng ta nghỉ là có quyền quên hẳn chuyện ở sở làm, không có gì thắc mắc hết, sở có hóa hoạn cũng không cần chúng ta phải học tốc trở lại chửa cháy. Thứ nhì là chúng ta đi nghỉ hè phải chi tiền túi, tự lợn chuyện mà chẳng cần ai đi cùng, trong khi tổng thống đi đâu thì tùy túng và đủ loại viên chức nếu không đi theo thì cũng phải lo đùi thử chuyện như xe cộ, nhà cửa, ăn uống, an ninh... Tất cả rất là rinh ràng, và tất cả dĩ nhiên là do chúng ta đóng góp chi trả bằng tiền thuế.

Trong lịch sử cận đại Mỹ, mỗi lần có ông tổng thống nào đi nghỉ hè là y như rằng, phe đối lập sẽ lớn tiếng chỉ trích, bất kể tổng thống nào, của đảng nào cũng vậy.

Truyền thông phe ta trước đây không bao giờ bùa dip may sis và TT Bush đi chơi quá nhiều mà chẳng làm việc gì. Theo họ thì TT Bush đã là tổng thống đi nghỉ hè nhiều nhất trong lịch sử. Ông bị tố cáo đã "đi nghỉ hè 1.020 ngày" trong hai nhiệm kỳ, tức là trong tám năm làm tổng thống, ông Bush đã đi nghỉ hè tới gần ba năm! Một kỷ lục hơn xa tất cả mọi tổng thống trong lịch sử Mỹ. Hơn cả kỷ lục 960 ngày trong ba nhiệm kỳ của TT Roosevelt trước đây, hay kỷ lục 500 ngày trong một nhiệm kỳ của TT Hoover.

Bây giờ, TT Obama cũng không thoát khỏi chuyện này. Mỗi lần ông và gia đình đi nghỉ hè là báo đám báo chí báo thù la hoảng. May mắn qua, đã không thiếu gì người đã chỉ trích TT Obama lại đi nghỉ hè nữa.

Sự thật như thế nào?

Nói tổng thống đi nghỉ hè thật ra không chính xác lắm. Khác với chúng ta, tổng thống đi nghỉ hè đại khái cũng chỉ là đi làm việc ở một chỗ khác, không còn ngồi ở Toà Bạch Ốc thôi, chứ cái nghề tổng thống Mỹ đúng ra là cái nghề gọi là 24/7/52! Tức là cái nghề phải làm việc hay it ra cũng phải trực 24 giờ một ngày, 7 ngày một tuần, và 52 tuần một năm, không một ngày nghỉ hay một giờ nghỉ. Trong lúc ông đánh gôn chẳng hạn, thi vẫn có không biết bao nhiêu phu tá theo dõi tình hình, nếu có gì khác lạ, là phải chạy đến nơi nho nhỏ tại tổng thống ngay, và nếu cần thì ông phải bỏ dở đang, chạy đi họp hành với phụ tá ngay. Nửa đêm đang ngủ, có chuyện cũng bị gọi dậy ngay. Còn bình thường thì sáng nào cũng vẫn phải đọc báo cáo từ hàng lô phu tá, hay họp hành, hay tiếp thượng khách trong cung như ngoài nước.

Chuyện các tổng thống Roosevelt hay Bush đi "nghỉ hè" tới ba năm là chuyện không thể có, và chưa hề có. TT Bush chỉ đi về trang trại ở Texas làm việc thôi. TT Bush, cũng như hầu hết các tổng thống khác, vốn không thích không khí nặng nề, cảng thẳng của Hoa thịnh Đốn nên thường hay đi về trang trại ở Texas làm việc, có dip thỉnh thoảng "thư giãn" bằng cách làm vườn, đạp xe đạp các khu rừng núi lân cận.

Các tổng thống Reagan và Nixon cũng hay vư tư dinh tại Cali làm việc. TT Johnson thường về trang trại ở Texas, trong khi TT Kennedy và TT Bush cha thi vư tư dinh tại Massachusetts. TT Carter thường về nhà riêng tại Georgia. Riêng TT Clinton thì khi làm tổng thống không có tư dinh ở đâu hết, nên nói tiếng là ... đi nghỉ hè ít nhất. TT Obama có nhà riêng ở Chicago, nhưng tương đối nhỏ, ngay khu thành thị, không bao đảm an ninh cũng như không có tiện nghi thông tin được nên cũng không bao giờ vè đó nghỉ, mà thường hay đi thuê nhà ở Hawaii hay vài nơi khác để nghỉ ngơi. Ngoài ra, các tổng thống cũng thường hay làm việc tại trại David, gần thủ đô. Trại này là nơi nghỉ ngơi nhưng cũng là nơi thường xảy ra nhiều cuộc đàm phán quốc tế quan trọng từ thời TT Eisenhower. David là tên của cháu nội TT Eisenhower.

Nhìn dưới khía cạnh thực tế đó thì chuyện tổng thống đi nghỉ hè không thật ra không quan trọng, không có gì đáng nói. Tất cả các tổng thống đều làm việc trong tinh thần cực kỳ cảng thẳng khó khăn, không thể lè phê vừa làm vừa chơi được, do đó ta nên thông cảm cho việc họ cần nghỉ ngơi để còn đủ sức sống lấy những quyết định trọng đại cho cả nước được nhớ.

TT Obama lúc này cần đi nghỉ ngơi hơn bao giờ hết. May tháng qua là những tháng đèn tối nhức đầu nhất từ ngày ông nhậm chức đầu năm 2009. Sau hai năm đầu làm mưa làm gió với cải tổ y tế, cải tổ tài chính, kích cầu kinh tế, cứu kỹ nghệ xe hơi Mỹ, ông đã hầu như không còn làm gì được nữa. Không có một bộ luật quan trọng nào được ban hành nữa từ năm 2010 tới nay. Tất cả những quyết định, chương trình vĩ đại đều bị đa số Cộng Hòa tại Hạ Viện ngăn chặn. Dân Mỹ bầu cho Cộng Hòa bao thủ nắm đa số tại Hạ Viện để thẳng bớt TT Obama lại, và Hạ Viện đã làm tròn trách nhiệm chặn lại bối cảnh sáu cấp tiến của TT Obama. Đã vậy, những tháng qua lại trên ngập xi-căng-dan, chưa gõ xong cái này thì cái khác lại lòi ra. Tin đau đầu cuối cùng là tin TT Putin của Nga cho anh Snowden hưởng quy chế tợn tại Nga, coi những cảnh giác và nắn nót của TT Obama như pha.

Chá trách thâm dò của Gallup cho thấy tỷ lệ hận thù của TT Obama rót xuống mức thấp nhất chưa từng thấy: 41%-42%, thua xa con số 49% của ông cao bồi Bush mà tổng thống một nhiệm kỳ Carter gọi là "tội tệ nhất lịch sử Mỹ".

Không biết có phải vì lu bu công chuyện đau đầu quá nhiều hay không, nhưng dân ty nạn ta đã có dịp thấy TT Obama lúc gần đây hay nói chuyện sảng. Tiếp Chủ Tịch Trương Tấn Sang, TT Obama đã mạnh miệng ca tụng ông Hồ là người yêu nước, đã lấy cảm hứng cho chính sách tri nước của ông từ Tuyên Ngôn Độc Lập Mỹ và từ cha đẻ của tuyên ngôn đó, nhà dân chủ lập quốc và cựu tổng thống Thomas Jefferson. Ông Hồ là tác giả của vài chuyện không lấy gì là dân chủ hay tôn trọng nhân quyền lắm như đấu tố cải cách ruộng đất, thanh toán Nhân Văn Giai Phẩm, thiết lập chế độ công an tri sát máu, chủ trì cuộc chiến xâm lăng miền nam khiến hàng triệu người chết. Chưa kể các đệ tử chân truyền của ông Hồ đã là tác giả của các thảm họa từ cải tạo, vượt biển đưa đến cảnh hàng triệu người Việt trốn chạy di ty nạn trên khấp khểnh nếu may mắn không chết trên biển cả. Vậy mà TT Obama ca tụng là yêu nước, lấy cảm hứng từ Thomas Jefferson. Không hiểu ông Jefferson dưới suối vàng ngang sao về câu nói của TT Obama? Cũng không hiểu mấy ông ty nạn ủng hộ TT Obama nghĩ sao mà chưa nghe ông nào lên tiếng bênh vực, giải thích, hay khuyên can TT Obama hết?

Trở lại câu chuyện đi nghỉ hè, tổng thống đi nghỉ ngơi thường xuyên hay không thật là chuyện đáng quan tâm. Vấn đề đáng nói là chuyện... chi phí. Cố tổng thống đi nghỉ rất ít tốn kém, trái lại, có người chi rất rộng rãi. Và đây là chuyện đáng nói vì đó là tiền của ... chúng ta đóng góp.

Một cách tổng quát thì tổng thống đi đâu cũng có cả trăm người đi theo, từ các phu tá cao cấp cho đến các nhân viên an ninh, truyền tin, cận vệ, bác sĩ, y tá, thư ký, đầu bếp (TT Obama đi đâu cũng có năm ông đầu bếp đi theo), bồi bàn, phục dịch, sai vặt, xách va-li, thợ cắt tóc, trang điểm, giặt úi, đánh giày, ... Chưa kể cảnh sát địa phương, các viên chức địa phương phải lo chỗ ăn ở, di chuyển, họp hành, tiếp tân, lễ lạc. Các cuộc hành trình này hết sức rinh ràng, phức tạp nhất là khi tổng thống đến các nơi xa lị, không phải là tư dinh.

Như TT Bush mỗi lần về trang trại nghỉ ngơi, thi số nhân viên an ninh không bao nhiêu vì ở nơi đồng không mông quanh, rất dễ lập các vòng đai an ninh, do đó cũng không cần quá nhiều biện pháp an ninh rườm rà và tốn kém. Trong khi đó thì một tờ báo tại Marthas Vineyard, tiểu bang Massachusetts, nơi TT Obama đang nghỉ ngơi, đã đề nghị lùn sau ông nên di chỗ khác nghỉ ngơi, để tránh cho dân địa phương quá nhiều phiền hà rắc rối khi an ninh chiếm hết mấy khách sạn lớn nhất thành phố, hàng loạt các con đường gần đó bị cấm lưu thông, các cửa tiệm khu đó bị đóng cửa cả tuần, hàng trăm cảnh sát phải làm giờ phụ trội, thành phố vừa tốn bốn tiền vừa mất thu thuế vì kinh doanh đình trệ. Theo báo địa phương, mỗi lần TT Obama ghé chơi một tuần là thu nhập hàng năm của thành phố bị giảm từ 25% đến 30% vì tổng thống đến nghỉ đúng vào mùa hè, cao điểm kinh doanh của thành phố.

Khi các tổng thống về nhà riêng của mình nghỉ ngơi thi dĩ nhiên là không còn tốn tiền ăn ở cho tổng thống và gia đình nữa. Nhưng nếu tổng thống không về nhà thi chi phí ăn ở sẽ không nhỏ chút nào. Năm ngoái TT Obama về Hawaii nghỉ ngơi với gia đình, thuê tư dinh của một đại gia địa phương mất sô sơ có 35.000 đô một tuần.

Tuần này, TT Obama đang ở Marthas Vineyard, thuê nhà nghỉ mát của đại gia Dân Chủ David Schulte, trị giá gần trăm triệu đô. Tuy không công bố, nhưng tiền thuê it ra cũng trên 25.000 đô một tuần, vì tương đối nhỏ hơn nhà ở Hawaii. Phải đoàn tùy túng của ông đã thuê 75 phòng khách sạn hạng sang nhất tốn khoảng 350 đô một đêm cho một phòng. Marthas Vineyard là điểm du lịch cực sang của các đại gia Mỹ, khách sạn toàn là hạng sang nhất nước. Khách sạn trong vùng đồng quê Texas của TT Bush giá chưa tới 100 đô một phòng.

Trong những chuyến đi như vậy, tiền thuê nhà cho tổng thống và gia đình do tổng thống bỏ tiền túi ra trả, nhưng tất cả chi phí khác như chuyên chở, tiền ăn ở, lương phu trợ cho tất cả các nhân viên tùy túng là Nhà Nước trả.

Theo tính toán của báo chí, tiền 4 chuyến đi Hawaii nghỉ thường niên của TT Obama trong nhiệm kỳ đầu đã tốn sô sơ có 20 triệu đô cho Nhà Nước. Bằng tiền TT Bush đi về trang trại của ông hơn 75 lần trong tám năm làm tổng thống. Tương đương với lương 1.000 năm (vâng, một ngàn năm!) của một anh ty nạn bình thường làm lương 20.000 đô một năm. Dĩ nhiên ta không thể so sánh một tổng thống Mỹ với một anh ty nạn Việt được.

Đó là chưa kể những kỳ đi nghỉ hay đi giải trí "đột xuất", như cách đây ít tháng, TT Obama nghỉ một ngày, bay đi Florida đánh gôn với Tiger Wood, tốn sô sơ có một triệu đô, trả bằng tiền thuế của chúng ta.

Khi tổng thống đi nghỉ hè ở ngoài xứ Mỹ thi còn khủng khiếp hơn nữa.

Mới đây TT Obama di kinh lý ba nước Phi Châu (Ghana, Tanzania và Nam Phi), chính thức là vừa đi làm việc, vừa dấn vọ con di du lịch nghỉ ngơi luôn. Gọi là làm việc, nhưng thực tế chẳng có gì quan trọng khi Mỹ có liên hệ rất ít với các nước Phi Châu này, chỉ là di bát tay xã giao cho có thôi, chủ đích là đàm vỡ con di choi.

Theo báo chí, lần này, TT Obama và gia đình di đến đâu là ngoài tàu bay Air Force One của tổng thống mà chi phí sử dụng là khoảng 180.000 đô một giờ bay, còn phải có cả chục phi cơ vận tải lớn khác tháp tùng để chở phái đoàn tùy túng, và nhiều thứ khác như hàng tấn máy móc và dụng cụ truyền tin, sáu chiếc xe Lincoln không lòi để tổng thống, gia đình và các quan chức lớn sử dụng, cả chục chiếc SUV có thiết bị an ninh đặc biệt với đầy đủ súng ống để các nhân viên an ninh di theo. Nguyên một chiếc tàu bay dành để chở cả trăm mảng kính chống đạn để gần vào cửa sổ trong các phòng tổng thống và gia đình nghỉ ngơi. Thậm chí cả ba nơi, hải quân Mỹ phải huy động ba hàng không mẫu hạm có kèm theo cả hải đoàn hộ tống, cùng với cả chục máy bay phản lực, đến sát thành phố TT Obama đang viếng thăm để phòng mạo bất trắc. Điều đáng nói là những biện pháp quy mô này mới được áp dụng dưới thời TT Obama thôi, không có đối với các tổng thống tiền nhiệm. Cuộc du hành khoảng một tuần của TT Obama đã tốn trên 100 triệu đô, bằng lương 5.000 năm của anh ty nạn nêu trên. Đó là chi phí sau khi TT Obama đã hủy bỏ chuyến đi xem thú safari tại Nam Phi để "tiết kiệm ngân sách".

Trong bối cảnh cắt giảm ngân sách theo luật "sequester" do chính TT Obama ban hành, tất cả các chi tiêu Nhà Nước đều đang bị cắt giảm hàng loạt, với cả ngân công chức bị sa thải hay cho về hưu non, cuộc du hành cực kỳ tốn kém của TT Obama là

chuyện tréo cẳng ngỗng, nhưng có vẻ không làm TT Obama bận tâm lắm.

Tất cả những chuyện trên đều là chuyện du hành của tổng thống. Chưa nói đến gia đình của tổng thống.

Theo tính toán của báo chí, chỉ trong một năm 2011, tiền du lịch riêng của đệ nhất phu nhân Michelle Obama đã lên tới 10 triệu đô. Bà Michelle rất bận rộn đi du lịch khắp thế giới cùng với hai cô con gái, và dĩ nhiên mỗi lần đi là đều kéo theo vài người "bạn thân" hay bà con cô bác. Mà toàn đi những chỗ cực kỳ sang trọng đắt tiền như đi Colorado trượt tuyết, đi Bermuda tắm biển, hay đi Tây Ban Nha bao gồm hết cả một khách sạn đắt tiền nhất thế giới, hay đi Botswana du lịch Phi Châu coi như rừng. Riêng tiền máy bay đi Botswana đã là gần nửa triệu đô, chưa kể bất cứ chi phí nào khác.

Thông thường thi bà Michelle đi du lịch có hai cô con gái đi cùng. Nhưng cũng có nhiều lúc hai cô con gái đi riêng. Kỳ hè xuân (Spring break) năm nay, hai cô Malia và Sasha đi nghỉ hè riêng tại Bermuda. Không rõ chúng ta phải trả bao nhiêu tiền cho hai cô. Năm ngoái, cô Malia đi nghỉ hè mấy ngày tại Mexico cùng 12 cô bạn và 25 nhân viên an ninh. Chúng ta phải trả 120.000 đô.

Ngay cả chủ "đệ nhất khuyến" cũng được biệt đãi đúng theo tư cách ... đệ nhất khuyến. Báo chí cho biết không hiểu vì lý do gì khi đi Marthas Vineyard, TT Obama và gia đình đã không mang theo con chó cưng của hai cô con gái, nên một ngày sau đó đã phải một chiếc trực thăng đặc biệt của thủy quân lục chiến về Tòa Bạch Ốc để chở chủ đệ nhất khuyến lên cho hai đệ nhất cô con gái. Đây là loại trực thăng MV-22 Osprey tận tiến nhất dành cho tổng thống: cất cánh thẳng như trực thăng, sau đó hai cánh quay sang lại và phi cơ bay tới như tàu bay thường. Chi phí dĩ nhiên là tính trong ngân sách Nhà Nước từ tiền thuế của chúng ta. Dĩ nhiên chủ đệ nhất khuyến đi đâu phải có một anh công chức đón dì. Cái anh nhân viên này được Nhà Nước trả lương hơn 100.000 đô một năm, chưa kể phụ cấp mỗi khi phải đi du lịch theo chủ khuyến. Kép này này ước gì mình có được cái job này, vừa được lương cao, việc nhẹ, lại được đi du lịch thế giới hàng năm, chàng những miễn phí mà lại được phụ cấp công tác. (18-8-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Khủng Bố Đe Dọa: Thật Hay Giả?

13/08/2013

...chính sách chống khủng bố của TT Obama rất mù mờ, đầy mâu thuẫn...

Tuần vừa qua, khủng bố Hồi giáo cực đoan Al Qaeda "tái xuất giang hồ" khi chính quyền Obama ra lệnh tạm đóng cửa 22 tòa đại sứ và lãnh sự tại 17 quốc gia, phần lớn tại Trung Đông và một số ở Phi Châu, và ra khuyến cáo dân Mỹ không nên du lịch vùng này, cần phải cẩn trọng tối đa nếu có nhu cầu bắt buộc phải đi đến mấy xứ này. Toàn bộ nhân viên toà đại sứ tại Yemen và tòa lãnh sự tại Lahore (Pakistan) đã dì tản. Chính quyền Obama cho biết có tin Al Qaeda có thể sẽ mở một đợt tấn công quy mô vào các cơ sở ngoại giao Mỹ, nhưng cũng có thể tấn công các phi trường hay xe lửa hay trung tâm du lịch, nhằm vào du khách Mỹ.

Phối hợp với các chính quyền địa phương, các đường đi vào các cơ sở ngoại giao Mỹ cũng đã bị đóng, và hàng ngàn nhân viên an ninh địa phương đã tuần tra quanh những khu này. Các lực lượng quân sự Mỹ trú đóng tại miền nam Ý Đại Lợi và Tây Ban Nha cũng đã bị đặt trong tình trạng báo động để có thể được huy động ngay khi cần. Không ai biết những biện pháp quy mô đặc biệt này sẽ kéo dài bao nhiêu lâu, một vài ngày hay thậm chí cả tháng trời, đến sau ngày 9/11 tới, hay lâu hơn nữa.

Quyết định này được lấy khi các cơ quan an ninh Mỹ chấp nới lại nhiều yếu tố đáng quan ngại như gần kỷ niệm ngày 9/11, nhân dịp chấm dứt Ramadan là lễ nhin ăn lợn trong Hồi giáo, việc đánh phá thả càn quét từ nhân khủng bố Hồi giáo tại Iraq, Libya và Pakistan, các biến động chính trị tại Ai Cập và Tunisia, các trao đổi thông điệp, nhẫn tin giữa các nhóm bị theo dõi tăng mạnh, và cuối cùng là thủ lãnh Al Qaeda, Ayman Al-Zawahiri ra lệnh quân khung bố "phải làm một chuyện gì ngay".

Không ai có thể chối cãi những quyết định phòng ngừa này đáng hoan hô, còn hơn là im lặng dẫu nhem để khủng bố tấn công, giết người rồi chính quyền chối bài bài như trong vụ khủng bố tấn công tòa lãnh sự tại Benghazi cách đây gần một năm, vào dịp kỷ niệm ngày 9/11.

Nhưng vụ cảnh báo với tầm mức lớn lao chưa từng thấy từ ngày 9/11 năm 2001 đã đưa ra ánh sáng một số vấn đề quan trọng đáng bàn.

Trước hết là vấn đề đưa ra các biện pháp cảnh giác mới. Các yếu tố gây chú ý như đã nêu trên thật ra không có gì mới lạ, tất cả đều khá quen thuộc từ hơn cả chục năm nay rồi. Năm nào thi cũng có ngày 9/11 và Ramadan, các biến động chính trị tại Trung Đông kéo dài từ hơn hai năm nay rồi, khủng bố tấn công nhà tù giải thoát đồng bọn xảy ra thường xuyên từ ngày những nhà tù này được mở ra sau khi Afghanistan và Iraq bị Mỹ tấn công. Thủ lãnh Al Qaeda ra lệnh tấn công Mỹ là chuyện bình thường từ thời TT Clinton, gần hai chục năm nay rồi.

Trên căn bản, thiên hạ không thấy có gì mới lạ khiến các quyết định quy mô như vậy trở thành cần thiết và khẩn cấp. Một vài dân biểu và nghị sĩ trong các tiểu ban lo về an ninh hay quốc phòng, đã khẳng định là nguy cơ khủng bố tấn công có thật và chưa khi nào rõ rệt bằng bấy giờ. Nhưng không một người nào có thể xác định khủng bố sẽ làm gì, ở đâu, và khi nào. Thế thi rõ rệt ở điểm nào? Cái gì rõ rệt? Nhân danh bí mật quốc gia, không ai tiết lộ gì hết. Đưa đến tình trạng "Nhà Nước nói đây thi dân nghe dzậy, biết dzậy" thôi.

Người ta cũng không thể không thắc mắc tầm vóc của các biện pháp đề phòng. Vì không có chi tiết chính xác gì nên "cần tắc vô áy náy", chính quyền Obama do khuyến cáo của tân Cố Vấn An Ninh, bà Susan Rice, và cố vấn chống khủng bố, bà Lisa Monaco, ra lệnh đóng cửa hơn hai chục cơ sở ngoại giao. Cũng tốt thôi. Nhưng vô hình chung, các biện pháp quy mô kiểu này chỉ chứng tỏ các cơ quan an ninh hoàn toàn mù tịt, chẳng có tin tức gì chính xác hết, chẳng biết khủng bố sẽ đánh ở đâu và khi nào. Al Qaeda có thể vẫn còn mạnh lắm, nhưng không thể mạnh tới mức có khả năng đánh một lúc hai chục cơ sở ngoại giao. Tức là chính quyền Obama gọi là biết mà thật ra chẳng biết gì.

Tầm mức các biện pháp cảnh giác cũng phản ánh việc chính quyền Obama quá rét, quá hoảng sợ. Sau vụ Benghazi tấn công, chính quyền Obama đã có phản ứng kiểu "chim phai nái". Nhất là khi quyết định đóng cửa hàng loạt cơ sở ngoại giao lại là quyết định của bà Rice, là người trước đây đã bị hổn hển khi bị chỉ trích đến độ mất luôn cái chức ngoại trưởng mà bà Rice mơ mộng, bấy giờ phải cảnh giác cao độ, tới mức hình như quá đáng.

Nhắc lại để quý độc giả rõ, bà Susan Rice là một luật sư, bạn thân giao với TT Obama từ thời sinh viên. Sau khi TT Obama đắc cử, bà được bổ nhiệm đại sứ Mỹ tại Liên Hiệp Quốc cho dù không có kinh nghiệm ngoại giao gì. Hai ngày sau vụ khủng bố Al Qaeda tấn công toà lãnh sự Mỹ tại Benghazi bên Libya hai tháng trước ngày bầu cử tổng thống năm ngoái, tất cả các tài to mặt lớn trong chính quyền, từ TT Obama đến ngoại trưởng Hillary Clinton, bộ trưởng quốc phòng, cố vấn an ninh quốc gia, tổng tham mưu trưởng, ... trốn hết, đáy bà Rice ra trước năm dài truyền hình khảng định đáy không phải là khủng bố tấn công, mà bà là phản ứng tự phát của dân chúng Libya bất mãn khi trên YouTube xuất hiện một đoạn phim ngắn bôi bẩn Tiên Tri Mohamed, cho dù bà chỉ là sứ tại Liên Hiệp Quốc, chẳng dính liu xa gần gì đến các biến cố tại Libya, cũng chẳng biết gì về các vấn đề an ninh quốc gia. Bi chỉ trích nặng nề vì đã hy sinh làm con thiêu thân, đóng vai Lê Lai cứu chúa Obama trước ngày bầu cử, bà bị chênh dối mạnh khi TT Obama bổ nhiệm bà làm ngoại trưởng khi bà phải rút lui. Sau đó, vẫn để trả công cừu chúa, TT Obama bổ nhiệm bà làm Cố Vấn An Ninh Quốc Gia, một chức vụ then chốt không cần thương vụ phê chuẩn.

Quyết định của bà Rice dường như cũng phản ánh tình trạng bà là người chưa bao giờ có kinh nghiệm gì về các vấn đề an ninh, tình báo, quốc phòng hết. Trước những tin tinh báo về sự đe dọa của Al Qaeda, không biết phải làm gì, thế là đóng cửa luôn hơn hai chục cơ sở và ra khuyến cáo cảnh giác tất cả mọi người cho chắc ăn. Mai này nếu xảy ra chuyện gì thi cũng có thể nói là "chúng tôi biết trước và đã có cảnh giác thiên hạ rồi". Vấn đề là một cách cụ thể, các cảnh giác chung chung này chắc sẽ chẳng giúp ai được gì nhiều.

Quyết định của bà Rice cũng quan trọng ở điểm quốc hội vẫn còn chưa điều tra xong vụ Benghazi. Hành động mạnh của bà Rice sẽ chứng minh bà là người rất quan tâm về vấn đề các đe dọa của khủng bố, chứ không phải là người lơ mơ như vụ Benghazi cho thấy.

Một yếu tố quan trọng khác cũng cần phải được nêu lên. Trong bối cảnh chính quyền Obama qua cơ quan NSA đang bị chỉ trích nặng về tội nghe lén và theo dõi cả thế giới, bạn thù, và cả dân Mỹ, việc tung ra con ngáo ôp vĩ đại Al Qaeda hiển nhiên có mục đích nhấn mạnh yếu tố khủng bố vẫn đe dọa mạnh nước Mỹ, do đó nhu cầu nghe lén của NSA để chống khủng bố là một nhu cầu có thật.

Rất có thể đe dọa của Al Qaeda lần này có thật và tổ chức này thật sự đang có kế hoạch tấn công Mỹ rất quy mô, nhưng không ai có thể không liên kết câu chuyện NSA nghe lén với các biện pháp cảnh giác lớn lao hiện nay. Và kế hoạch tấn công của Al Qaeda nếu có thật, quả là một mòn quà trời cho – hay Al Qaeda cho- để chính quyền Obama biện minh cho việc nghe lén thiên hạ, giám bót lo ngại và chống đối của dân chúng, cũng như vô hiệu hóa phần nào những chống đối của phe đối lập Cộng Hòa.

So với các vấn đề nêu trên, thi có một việc còn đáng lưu ý hơn nhiều. Đó là vấn đề sức mạnh thực sự của Al Qaeda hiện giờ.

Suốt trong năm 2008, khi còn tranh cử tổng thống, TT Obama đã làm và nói đủ cách để chứng minh chính quyền Obama đã giải quyết xong phần lớn vấn đề khủng bố Al Qaeda, nhất là sau khi thành công giết được Bin Laden.

Trong Đại Hội đảng Dân Chủ, cả chục bài diễn văn đã nhấn mạnh sự thoi thoả của tổ chức khủng bố này. Ngay chính TT Obama cũng nhắc dì nhắc lại, Al Qaeda bây giờ chỉ là một cái bóng mờ của Al Qaeda thời 9/11, và đang vất chán lên cổ chạy trốn sự truy đuổi của Mỹ ("on the run"). Một trong những khẩu hiệu tranh cử được nhai lại nhiều nhất là "GM alive, Osama dead", ý muốn nhấn mạnh hai thành quả lớn: cứu hàng xe General Motors và giết Bin Laden.

Trong tình trạng thành quả ít ỏi và yếu kém, khẩu hiệu trên đã là một trong những yếu tố quan trọng nhất dùng để đánh giá thành quả của chính quyền Obama trong nhiệm kỳ đầu, đưa đến thắng lợi lần thứ hai của TT Obama.

Theo ông Aaron Zelin, một chuyên gia của Viện Chính Sách Cận Đông Washington -Washington Institute for Near East Policy-, sự thật là Al Qaeda đã không lờ mờ trong suốt mấy năm qua. Cái chết của Bin Laden thực ra đã đóng vai trò biểu tượng lớn để kích động sự lờ mờ hơn nữa của phong trào khủng bố của Hồi Giáo quá khích.

Thành quả tiêu diệt Al Qaeda mà TT Obama quang bá gần đây đã bị đặt lên bàn cân thảo luận lại khi NSA bị lộ ra là đã có những chương trình theo dõi dân Mỹ một cách cực kỳ quy mô. Sau cả năm trời quảng bá Al Qaeda đang háp hối, các tên đầu xô Al Qaeda bị giấu diếm chỉ bằng máy bay không người lái, bất thình lình con quái vật Al Qaeda lại trở thành một đe dọa cực kỳ lớn lao, đòi hỏi việc chính quyền Mỹ cần phải đề cao cảnh giác, theo dõi sát nút cả triệu dân Mỹ, cũng như dân và chính quyền các nước đồng minh luôn.

Từ đó, khó có thể tránh được tình trạng nhiều người thắc mắc không hiểu đâu là sự thật? Al Qaeda đã thoi thóp từ nhiều năm nay như TT Obama xác định khi ra tranh cử, rồi bất thình lình hồi sinh lại? Hay là Al Qaeda chưa khi nào yếu thế và tất cả những xác định trước đây của TT Obama chỉ là khoác lác vi nhu cầu tranh cử?

Ký giả da đen Eugene Robinson viết trên Washington Post diễn giải giùm TT Obama. Theo ông này, TT Bush khi đánh Iraq đã lờ là chuyện tiêu diệt Al Qaeda khiến tổ chức này có dịp phát triển và để ra hàng chục Al Qaeda con rải rác khắp thế giới, đưa đến tình trạng dù Bin Laden và hàng chục lãnh tụ Al Qaeda bị TT Obama giết, Al Qaeda chính đã chết, nhưng các Al Qaeda con đã ra đời hàng loạt. Ông Robinson có lẽ đã đọc Tây Du Ký nên mới nghĩ đến chuyện Tôn Ngộ Không, nhổ lông tung ra biến thành cả trăm Tôn Ngộ Không con. Đó thừa cho TT Bush từ 5 năm qua đã trở thành lời giải thích cho tất cả mọi khó khăn hay thất bại của TT Obama, từ kinh tế đến chính trị, xã hội, khủng bố, ngoại giao,... TT Obama được bầu vào Tòa Bạch Ốc chỉ để có dịp đánh gôn hay đưa vợ con di du lịch thế giới thôi, thành ra không thể trách ông ta được chuyện gì.

Thực tế cho thấy chính sách chống khủng bố của TT Obama rất mù mờ, đầy mâu thuẫn, không có gì trong sáng cho mọi người biết rõ đâu là đâu.

Điển hình là một mặt TT Obama đã lòng vòng xin lỗi Hồi giáo và các xứ Á Rập, hứa hẹn một chính sách thân thiện, cảm thông, và tương kinh nhiều hơn, nhưng lại tung ra hàng loạt các cuộc đột kích giết quân khủng bố bằng máy bay không người lái trên lãnh thổ các nước Hồi giáo, bắt kể các nước này chấp nhận hay không, không cần biết chủ quyền quốc gia của họ.

Một thí dụ khác là thái độ đối với các cuộc cách mạng tại Trung Đông, từ Tunisia, Ai Cập, Jordan đến Libya. Đặc biệt là tại Ai Cập, trước đây là đồng minh quan trọng nhất trong vùng, sau Do Thái. Đồng minh với TT Mubarak, rồi phản lại, nhầm mắt để ông này bị lật đổ, bắt tay với tổ chức Hồi Giáo quá khích Huynh đệ Hồi Giáo –Muslim Brotherhood-, rồi lại quay qua ôm các tướng lãnh lật đổ TT Morsi của nhóm Huynh đệ. Một chính sách không có chính sách nhất định, chỉ là một loạt phản ứng nhất thời, nhẩy qua nhẩy lại. Có thể gọi là thời cơ chủ nghĩa, lảng ba vỉ bộ, hay không biết phải làm gì.

Chưa kể thái độ đối với Al Qaeda. Trong nội bộ xứ Mỹ thì đây đúng là kẻ thù không đội trời chung, phải truy sát đến tận cùng. Nhưng tại Trung Đông thì Al Qaeda tuy vẫn là kẻ thù tại một vài nơi như Yemen, Ả Rập Saudi, lại trở thành... đồng minh tại vài nơi khác như Libya và Syria, nơi mà Al Qaeda nắm trong các tổ chức chống các chính quyền đương nhiệm. Mỹ trực tiếp can thiệp, chiến đấu bên cạnh Al Qaeda để lật đổ Khaddafi, trong khi viện trợ vũ khí cho Al Qaeda để lật đổ TT Assad tại Libya. Thể thi Al Qaeda tóm lại là kẻ thù hay đồng minh? TT Obama, cựu ngoại trưởng Hillary Clinton và đương kim ngoại trưởng John Kerry, chẳng ai có câu trả lời rõ rệt hết. Lời giải thích của TT Obama: "vấn đề khó lâm" (very difficult). Không thấy ký giả Robinson bàn về việc Al Qaeda lén mạnh có phải nhờ viện trợ quân sự của chính quyền Obama tại Libya và Syria hay không.

Ngay cả chính sách chống khủng bố trong nước cũng chẳng có gì rõ rệt.

Chuyện anh thiếu tá quân y Nidal Hasan rút súng bắn chết một tá quân nhân chiến hữu tại Fort Hood không bị coi là khủng bố, mà chỉ là "bạo lực tại sở làm" –workplace violence-, bắt kể những lời tuyên bố của anh khẳng định anh là người đã nổ súng để giết bớt những kẻ thù của Taliban. Quan toà trong vụ xử này cũng đã cầm bút công tố viện không được mang những emails trao đổi giữa anh Hasan với trùm khủng bố Al Awlaki trước khi tên này bị giết chết bằng máy bay không người lái cách đây hơn một năm tại Yemen.

Tức là tim cách xử một tên khủng bố nhưng bằng mọi giá tránh liên hệ hấn đến vấn đề khủng bố. Đến độ những nạn nhân của tên Hasan đã không được coi như chiến binh bị chết hay bị thương vì chiến tranh chống khủng bố, không được những quyền lợi như vậy. Một quân nhân bị Hasan bắn đã phải dùng tiền túi để trả tiền mổ gấp đạn ra và thuốc men chữa trị, vì không phải là nạn nhân chiến cuộc nên không được bộ Quốc Phòng lo, trong khi Hasan thì được chữa trị đầy đủ miễn phí những vết thương do hành sát bắn.

Al Qaeda đang vắt chân lên cổ chạy trước sự truy đuổi của chính quyền Obama như TT Obama đã khẳng định từ lâu nay? Hay chính quyền Obama đang vắt chân lên cổ chạy trốn trước đe dọa tấn công của Al Qaeda như các biện pháp an ninh mới đây cho thấy? Hay chính quyền Obama đang mang ngáo ộp ra hù dọa thiên hạ vì mục tiêu chính trị?

Al Qaeda là một nguy cơ thực sự cho sự an toàn của chúng ta, và mọi biện pháp phòng ngừa đều đáng cân nhắc và hoan nghênh khi chính đáng. Nhưng những tuyên cáo và quyết định tréo cẳng ngỗng của chính quyền Obama chỉ khiến thiên hạ mù mờ không biết được khi nào là nguy cơ thật khi nào là hù dọa vì mục tiêu chính trị. (11-08-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Xã Hội Mỹ Khá Hơn Dưới TT Obama?

06/08/2013

...dân da đen thất nghiệp dưới thời Obama đã tăng 42% nói chung, và 56% cho giới trẻ...

Sau tám năm dưới TT Bush, một số không nhỏ dân Mỹ chống đối chính quyền Cộng Hòa mạnh mẽ, vì đó là một chính quyền bất tài nhất, đã chủ trì những thảm họa vĩ đại như vụ tấn công 9/11, hai cuộc chiến dai dẳng và tổn hao khủng khiếp tại Iraq và Afghanistan, vụ bão Katrina, chưa kể hai vụ khủng hoảng kinh tế quy mô, một trong vụ bong bóng "dot.com" đầu trào năm 2001, và một cái thứ hai trong vụ bong bóng giá cùi khe cuối trào năm 2008.

Trong tình huống khó khăn đó, đã xuất hiện một Đảng Tiên Tri mới, muốn thay đổi hết, với đầy đủ giải pháp tốt đẹp nhất cho mọi vấn đề, hứa hẹn được cả thủy triều và hàn gắn mọi vết thương của nhân loại chứ chẳng riêng gì vết thương của dân Mỹ. "They Đổi Chóng Ta Có Thể Tin Được".

Gần 5 năm sau, hay gần 6 tháng sau khi TT Obama tuyên thệ nhậm chức lần thứ hai, tình hình nước Mỹ không giống những gì ông đã hứa hẹn chút nào.

Các cụ ta ngày xưa luôn coi yếu tố "thiên thời" là yếu tố đầu tiên quan trọng nhất cho mọi chuyện. Thành công hay thất bại, trong bất cứ mọi việc lớn nhỏ nào, cũng tùy thuộc vào yếu tố thiên thời trước tiên. Đối với những vua chúa lãnh đạo cả nước thì người ta gọi là "thiên mệnh". Nhìn vào sự đắc cử của TT Obama, không ai có thể phủ nhận yếu tố thiên thời đã quan trọng như thế nào đối với sự thành công của ông. Thiên mệnh chẳng?

Đó có thể là ông Obama đã nhận được "thiên mệnh" để thay đổi nước Mỹ cho tốt đẹp hơn không? Chiến thắng của thượng nghị sĩ Obama đã không phải là chiến thắng của kinh nghiệm và thành tích, mà là chiến thắng của "Hy Vọng", hy vọng ở một ngày mai tốt đẹp hơn nhiều như đã được hứa hẹn? Sự thật như thế nào, ta hãy thử kiểm điểm lại một vài khía cạnh.

Trong khi TT Obama bận rộn đi một vòng đọc diễn văn kích động kinh tế tại Florida, Illinois, Missouri, và Tennessee, cố gắng lôi dư luận từ những vụ xi-căng-đan vớ vẩn qua vấn đề sinh tử của thiên hạ, thì cơ quan thông tấn Associated Press công bố kết quả thăm dò mới: trong 5 người Mỹ thi hiện nay đã có tới 4 người đang vật lộn với đời sống vi thất nghiệp, hay việ thuộc trộ cắp an sinh và phiếu thực phẩm, hay vi sống dưới lầu ranh nghèo. Đai khái thi giải cấp đại gia vẫn là đại gia, nhưng giải cấp trung lưu ngày càng suy thoái, tuột xuống gần giải cấp nghèo, là giải cấp ngày càng bành trướng mâu lè. Công trình nghiên cứu cũng cho thấy tuyệt đại đa số khối dân đang tuột dốc các nấc thang xã hội là dân trung lưu da trắng và da vàng, da nâu.

Điều đáng nói là sự tuột dốc này, theo bản nghiên cứu, chỉ mới bắt đầu. Trong tương lai, tình trạng sẽ khó hơn nữa cho giới trung lưu này. Tất cả các chỉ số do lường đều hướng về sự sa sút hơn cho giới này, đặc biệt là cho khối da trắng không có bằng đại học.

Tình trạng khó khăn của khối da trắng này nặng nề nhất trong các vùng nông thôn, tinh nhô, và ngoại ô các thành phố lớn. Không phải một tinh cờ khi những vùng này cũng là những vùng địa bàn của Cộng Hòa, không bỏ phiếu cho TT Obama.

Chưa hết. Giáo sư kinh tế Emmanuel Saez của trường Đại Học California vừa công bố kết quả nghiên cứu của trường. Trong bốn năm dưới chính quyền Obama, cách biệt giàu nghèo lớn mạnh hơn trong tám năm của Bush và tám năm của Clinton. Khối đại gia 1% giàu nhất đã thấy lợi tức của mình tăng hơn 11% trong năm 2010 trong khi tuyệt đại đa số 99% còn lại thấy lợi tức của mình giảm 0.5%. Cuộc khung hoảng kinh tế tài chính của những năm 2007-08 đã khiến tất cả mọi người mất tiền. Nhưng khối 20% những người giàu nhất đã mau mắn gỡ lại được tất cả mọi mất mát trong hai năm 2009-10, trong khi khối 20% nghèo nhất tiếp tục thấy lợi tức của gia đình giảm thêm mỗi năm trong hai năm 2009-10.

Trong năm 2010, có 2,7 triệu người rơi xuống dưới lầu ranh nghèo (poverty line), và thêm 14 triệu người lãnh phiếu thực phẩm. Con số người nghèo và lãnh phiếu thực phẩm đạt những kỷ lục cao nhất trong lịch sử cận đại Mỹ kể từ những ngày khung hoảng kinh tế của đầu thập niên 1930. Tỷ lệ thất nghiệp giảm chút đỉnh từ cao điểm hơn 9% xuống khoảng 7.5%, nhưng hầu hết những người có việc làm lại đều là có việc làm trả lương thấp hơn. Trong khi đó, dưới bốn năm đầu của TT Obama, con số tỷ phú Mỹ

tăng gần 25%.

Dường như khẩu hiệu của các nhóm "Occupy Wall Street" (Chiếm Cứ Wall Street): "1% chống 99%" đang dần dần trở thành sự thật. Xã hội Mỹ chỉ còn 1% đại gia sống trong biển 99% người nghèo, trong khi giai cấp trung lưu dần dần biến mất. Đó có phải là thành quả đáng kể nhất của chính sách kinh tế của TT Obama không?

Nhận định về sự lún mạnh quá nhanh của cách biệt giàu nghèo, TT Obama khẳng định đây là chuyện không thể chấp nhận được, và là một sai lầm lớn trên mặt đạo đức –morally wrong. Làm như thế ông là một giáo sư hay một nhà báo ngoài cuộc, chỉ có dịp dừng ngoài nhận định chứ không có trách nhiệm hay liên hệ gì đến tình trạng xã hội Mỹ của mấy năm nay.

Dĩ nhiên phe cấp tiến và TT Obama sẽ vẫn đổ thừa lén đâu TT Bush, nhưng lập luận đó thừa này càng ngày càng mất ý nghĩa sau khi TT Obama đã nắm quyền gần 5 năm. Nếu mọi chuyện vẫn là lỗi của Bush thì câu hỏi đặt ra là trong gần 5 năm qua, TT Obama và ê-kíp kinh tế của Ông đã làm những gì? Vấn nghiên cứu? Hay vẫn học nghề sau hơn một nhiệm kỳ? Chưa kể cái mâu thuẫn khi TT Obama nhanh nhẹn dàn cảnh công giết Bin Laden vì câu chuyện xảy ra dưới thời Obama. Tin tốt thì mau mắn dàn công, tin xấu thì mau mắn đổ thừa. Như vậy tinh thần trách nhiệm và vai trò lãnh đạo của một tổng thống để đâu?

Một vài tiếng nói báo thù cực đoan đã cho rằng đây chính là chủ ý của TT Obama, cố tình kéo dài tình trạng kinh tế ảm đạm để gia tăng khối "ngàn" lệ thuộc vào an sinh xã hội, tức là lệ thuộc vào chính sách của đảng Dân Chủ, bảo đảm đảng này sẽ nắm quyền lâu dài, biến đảng Cộng Hòa thành đảng thiểu số một cách vĩnh viễn. Châm ngôn "dân giàu nước mạnh" hình như không hợp lý bằng "dân nghèo đảng mạnh".

Có lẽ lý luận như vậy hơi quá đáng, mà đúng hơn phải nói là vấn đề phục hồi kinh tế, làm cho dân giàu nước mạnh, không phải là ưu tiên của TT Obama. Như đã bàn trên cột báo này, ưu tiên của TT Obama ngay từ đầu là để lại dấu ấn lâu dài, thay đổi xã hội, với dự án ruột Obamacare. Kinh tế trời xanh theo chủ nghĩa không đáng quan tâm bằng.

Còn chuyện kỳ thi trắng đen mà nhiều lần ứng viên Obama đã khẳng định sẽ chấm dứt nếu nước Mỹ bầu ông làm tổng thống, thi sao? Câu trả lời là ... đã trở thành ngày một trầm trọng hơn. Vụ án anh bảo vệ an ninh khu phố gốc Nam Mỹ George Zimmerman bắn chết thanh niên da đen Trayvon Martin đã như là ngòi châm vào thùng thuốc nổ. Việc toà tha bổng anh Zimmerman đã mang ra ánh sáng mâu thuẫn trắng đen đó thật rõ ràng, tác động không ít thanh niên da đen có hành động bạo hành vô cớ chống dân da trắng, lấy danh nghĩa trả thù cho anh Trayvon.

Tại Baltimore, ít nhất 10 thanh niên da đen có xúm lại đánh hội đồng một thanh niên da trắng. Một ngày hôm sau, bốn thủ phạm bị bắt, trong đó có ba là vị thanh niên, tuổi khoảng 16-17. Vì tính cách tàn bạo của cuộc tấn công, cảnh sát Baltimore đã quyết định truy tố tất cả như là người lớn đã thành niên.

Tại Bethesda thuộc tiểu bang Maryland, ngay ngoại ô thủ đô Hoa Thịnh Đốn, ba thanh niên da đen, có xúm lại đánh hội đồng một anh da trắng đi bộ một mình, rồi cướp đi cái bóp và cái iPhone, vừa đánh vừa la "trả thù cho Trayvon". Đánh để trả thù người có hiếu được dù không chấp nhận được, nhưng rồi đánh để cướp của luôn thi có thể hiếu trả thù cho Trayvon chỉ là cái cớ. Thế nhưng cảnh sát Bethesda đã khẳng định phán quyết bắt cóc trong vụ án Zimmerman đã là động lực của ba thanh niên da đen này. Chẳng những vậy, cảnh sát xé loại cuộc tấn công này không phải là "cướp của hành hung người", mà là vụ án do kỳ thị (hate crime), không có biện bản chuyện mất bô và iPhone. Cho thấy cảnh sát Bethesda đã hành động rất "phai đạo chính trị".

Trong khi TT Obama mau mắn lên tiếng ca tụng và bênh vực anh Martin ngay sau khi anh này bị bắn, ông lại hoàn toàn im lặng không lên án các cuộc hành hung của thanh niên da đen đối với thanh niên da trắng.

Tinh thần bài da trắng lên cao trong khối da đen, nhưng ngược lại, dân da trắng cũng bắt đầu có phản ứng ngược. Một số sinh viên da trắng tại đại học Georgia State đã công khai lập hội sinh viên da trắng –white student association- gó là để "bảo vệ di sản và văn hóa của dân da trắng". Trả lời một câu hỏi đây có phải là hành động kỳ thị không, họ đã hỏi tại sao sinh viên da đen có quyền lập hội sinh viên da đen mà không bị ai chê trách vấn đề kỳ thị?

Hơn 90% dân da đen đã bỏ phiếu cho ông da đen Obama, với hy vọng cuộc sống của họ sẽ khảm hơn dưới các tổng thống da trắng. Sự thật như thế nào?

Không kể tình trạng kinh tế ảm đạm mà nạn nhân chính là những dân nghèo, trong đó một phần không nhỏ là dân da đen, đây là vài con số thống kê chính thức:

- Con số dân da đen thất nghiệp dưới thời Obama đã tăng 42% nói chung, và 56% cho giới trẻ;
- So với năm 2008, lợi tức trung bình của dân da trắng và da nâu gốc Nam Mỹ đều già tăng, trong khi lợi tức trung bình của khối dân da đen lại giảm;
- Dân da đen chỉ là 11% tổng số dân Mỹ, nhưng lại chiếm 40% trợ cấp xã hội dưới hình thức này hay khác, con số cao nhất lịch sử cận đại;
- Gần 75% trẻ em da đen ra đời trong tình trạng không có bố hay mẹ, hay bố và mẹ sống với nhau không hôn thú.

Dù vậy, vấn đề kỳ thị mà da cũng như tình trạng suy đồi của dân da đen vẫn không phải là vấn đề lớn đối với TT Obama. Ông ý thức được ông không có ba đứa sáu tay giải quyết được mâu thuẫn da trắng da đen hay thay đổi cuộc sống của dân da đen trong vài năm nhiệm chức của ông. Hay cả những vấn đề cực kỳ phức tạp khác như kiểm soát vũ khí, nhập cư, ... cũng vậy. Do đó, ông chủ tâm thực hiện cách mạng y tế với Obamacare.

Nhưng câu chuyện đáng bàn là ngay cả Obamacare cũng đang gặp những trở ngại ngày một lớn. Không nói đến chuyện đòi ngày áp dụng trợ vẹn Obamacare mà ta đã bàn đến mới đây, người ta lại khám phá ra thêm nhiều chuyện lạ khác.

Hơn một nửa các tiểu bang chống lại việc thành lập các trung tâm phối hợp –exchanges- giúp thiên hạ tim mua bảo hiểm tốt nhất. Nhưng cũng có nhiều tiểu bang đã thành lập những trung tâm này. Chẳng hạn như Cali. Vì điều là lùng theo báo phe ta Washington Post là hơn một nửa số nhân viên được Nhà Nước thuê làm việc tại các trung tâm này là nhân viên làm việc bán thời, không được bảo hiểm tập thể của trung tâm. Nói trắng ra, các trung tâm này, một yếu tố then chốt trong Obamacare, cũng ý thức được Obamacare rất tốn kém và quyết định thuê nhân viên làm bán thời để khỏi phải cung cấp bảo hiểm y tế cho họ, buộc họ phải tìm mua bảo hiểm riêng cho mình với giá đắt như là cao hơn.

Theo Obamacare, sở thuế IRS sẽ là cơ quan có trách nhiệm theo dõi và bắt người nào không có bảo hiểm y tế phải nộp phạt (tiền phạt mà Tối Cao Pháp Viện gọi là "thuế"). Điều mà mai là nghiệp đoàn các viên chức IRS mới đây đã yêu cầu Nhà Nước miễn áp dụng Obamacare cho nhân viên IRS, tức là không bắt buộc họ phải mua bảo hiểm nếu không sẽ bị phạt. Họ có trách nhiệm đi bắt phạt những người không có bảo hiểm, nhưng lại muốn chính họ không phải nộp phạt nếu không có bảo hiểm!

Một vấn đề then chốt đưa TT Obama vào Toà Bạch Ốc lần đầu tiên là cuộc khủng hoảng giá cư. Ứng viên Obama cũng đã lớn tiếng hứa hẹn giải quyết thỏa đáng cho mọi người, nhất là khối dân nghèo và trung lưu. Thực tế cũng chỉ là một thất hứa khác.

Gần 5 năm sau, số nhà bị bán đốt bán thảo (short sale) hay bị ngân hàng ốp (foreclosure) cũng vẫn tràn ngập thị trường. Ngay ở Cali, nhìn danh sách nhà bán, trong mười cái thì sáu bảy cái là nhà bị ngân hàng tịch thu rồi bán thảo lại, hầu hết là nhà rẻ tiền của dân nghèo và dân trung lưu. Các dinh thự bạc triệu của các đại gia không bị ảnh hưởng gì nhiều.

Một vài khía cạnh đã thoát qua con nguy hiểm này và tình trạng có vẻ đã ổn định lại, thậm chí giá nhà bắt đầu tăng lại như trong vài vùng của Cali. Nhưng mặt trái của vấn đề là giá nhà ổn định hay tăng lại trong khi lợi tức của giới trung lưu và nghèo lại thụt giảm, đưa đến tình trạng hai giới lợi tức thấp này mất cơ hội mua nhà, đành phải đi thuê nhà.

Theo một nghiên cứu mới nhất của đại học Harvard, con số nhà cho thuê đã tăng hơn một triệu trong năm qua, trong khi con số người sở hữu nhà giảm hơn 160.000. Từ năm 2008, hơn 7 triệu người đã bị mất nhà, phải đi thuê nhà ở. Số người sở hữu nhà tuột xuống thấp nhất, 65% dân Mỹ. Một lần nữa, khối dân da đen lại là nạn nhân lớn nhất: tỷ lệ dân da đen sở hữu nhà rớt từ 42% khi TT Obama nhậm chức xuống 37% hiện nay, trong khi con số dân da đen đi thuê nhà tăng từ 43% lên tới hơn 50%.

Nói tóm lại, TT Obama là người ra tranh cử với các khẩu hiệu đại đoàn kết toàn dân, công bằng xã hội, thịnh vượng kinh tế, chấm dứt khủng hoảng giá cư, hoà đồng chủng tộc, chính quyền trong sáng, ...

Qua gần 5 năm chấp chính, người ta thấy chính trị phản hoá hơn bao giờ hết, kinh tế vẫn ảm đạm với tỷ lệ thất nghiệp vẫn cao chót vót, cách biệt giàu nghèo ngày một lớn, đại gia ngày càng giàu, người nghèo không khát hơn, và giới trung lưu ngày càng teo lui, tuột xuống dưới lằn ranh nghèo, kỳ thị da trắng da đen không biến mất mà lại càng trầm trọng hơn, Nhà Nước dối trá tìm mọi cách che dấu những xi-công-dan ngày một lộ liễu, rình rập theo dõi cả thế giới nhân danh chiến tranh chống khủng bố, tức là cả thế giới, thù, bạn, và cả dân minh đều đáng nghi là khủng bố hết.

Đó có phải là những điều cử tri "hy vọng" khi bỏ phiếu bầu cho ứng viên Barack Obama không? Dưới sự lãnh đạo của TT Obama, nước Mỹ đang đi về đâu? (04-08-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Câu Chuyện Detroit Phá Sản

...gần một nửa số nợ, khoảng 9 tỷ, là nợ lương, trợ cấp, và tiền hưu cho các công chức...

Dân ta nghe nói đến những chuyện ông này bà kia phá sản, hay công ty này hăng nợ phá sản là chuyện bình thường thôi. Trong kinh doanh, có lời có lỗ, có ăn có thua. Nhưng chuyện cả một tinh hay một thành phố phá sản thì nghe quá có hơi lạ tai.

Trung tuần tháng này, thành phố Detroit khai phá sản. Đây là một trong những thành phố lớn nhất Mỹ, thủ phủ của kỹ nghệ xe hơi Mỹ, đại bản doanh của ba hãng Ford, General Motors, và Chrysler, cùng với hàng ngàn công ty lớn nhỏ hoạt động trong kỹ nghệ phụ tùng xe hơi.

Mà Detroit không phải là thành phố đầu tiên khai phá sản. Trong vài chục năm qua, đã có hơn 60 thành phố và quận hạt (county) khai phá sản. Gần đây nhất là các thành phố Stockton, Vallejo, và San Bernardino tại Cali. Trong ba thành phố, Stockton là lớn nhất, nhưng tính theo dân số chỉ chưa bằng nửa Detroit. Detroit là thành phố lớn nhất của tiểu bang Michigan, tuy không phải là thủ phủ của tiểu bang.

Tại sao một thành phố lại có thể khai phá sản? Trong chế độ xã hội chủ nghĩa, hay ngay cả trong các chế độ như VNCH trước đây, các tinh, thành phố đều gần như là sở hữu của Nhà Nước. Chính quyền trung ương lo việc quản lý về dù mọi phương diện, từ chính trị như bổ nhiệm tinh trưởng, thị trưởng, công chức, cho đến tài chánh, xã hội, kinh tế, giáo dục, y tế, v.v... Tất cả đều phải theo một khuôn quản lý theo chính sách của trung ương, thông thường là qua một cơ quan ta gọi là Bộ Nội Vụ. Nhát là tài chánh, chuyên chỉ do Nhà Nước quản lý, thu nhập Nhà Nước giữ, chi tiêu Nhà Nước trả.

Nhưng trong chế độ tư bản Mỹ, cá tinh, thành phố (và ngay cả tiểu bang), đều gần như hoàn toàn độc lập về mọi phương diện, nhất là về tài chính và ngân sách. Tinh trưởng, thị trưởng, do dân bầu, chỉ do những người này quyết định. Ở Mỹ, bộ Nội Vụ là bộ lo về các vấn đề quản lý tài nguyên quốc gia, núi non, sông ngòi, biển cả, công viên, năng lượng, ...

Các đơn vị hành chánh này tự lo chuyện ngân sách, tạo nguồn thu nhập cũng như quản lý chuyện chi tiêu. Khi số thu nhập thấp, hay các chi tiêu cao, đưa đến mất cân bằng ngân sách, thì các đơn vị này phải đi vay mượn, cần bán là qua việc bán công khố phiếu của thành phố, gọi là municipal bonds. Khi ngân sách mất cân bằng quá nhiều, thì việc bán công khố phiếu sẽ khó khăn hay lãi suất phải trả sẽ cao vì những nhà đầu tư – thường là các công ty bảo hiểm, các quỹ đầu tư, các quỹ hưu trí – không còn tin tưởng vào khả năng trả nợ. Khi công khố phiếu không còn bán được nữa, tức là khi không còn ai chịu ứng tiền cho tinh thành vay mượn nữa, các đơn vị này sẽ không còn đủ khả năng để trả nợ, thì chỉ còn cách khai phá sản, tức là xin tòa bảo vệ, cho phép ngưng trả nợ hay tái cơ cấu các món nợ lại để trả nợ bớt đi hay trả lâu dài hơn.

Trên cẩn bản, thu nhập của thành phố Detroit, cũng như hầu hết tất cả các thành phố khác, đến từ các thứ thuế địa phương như thuế nhà đất, thuế trường học, thuế rác, thuế cống rãnh, thuế xe hơi, phí xa lộ, phí cho các loại giấy phép kinh doanh, hành nghề, ... Một số lớn thành phố cũng tự quản lý hệ thống cung cấp điện nước, do đó tiền điện nước tiêu hao đóng cũng là thu nhập của thành phố. Thành phố không có quyền thu thuế lợi tức như chính quyền liên bang hay tiểu bang, nhưng có nhiều thành phố có chương trình chia sẻ thuế lợi tức với tiểu bang.

Về chi tiêu, cẩn bản là dành cho việc điều hành các dịch vụ hành chánh và trả lương công chức. Những dịch vụ tiêu biểu là giữ an ninh trật tự (cánh sát), cứu hỏa, bảo trì đường phố, công sở, công viên, thư viện, trường học công, cơ quan y tế xã hội công của thành phố, và hệ thống chuyên chở công cộng.

Trên thực tế, chi tiêu lớn nhất của các thành phố thường là lương công chức. Ở đây, phải nói là lương công chức trên hầu hết các thành phố, nhất là các thành phố lớn, hoàn toàn bị chi phối bởi nghiệp đoàn các công chức, lớn nhất và mạnh nhất là Liên Đoàn các Công Chức Tiểu Bang, Quận Hạt, và Thị Xã – American Federation of State, County, and Municipal Employees hay AFSCME. Nhờ sức mạnh của các nghiệp đoàn, các công chức thường được hưởng chế độ lương bổng rất hậu, đặc biệt là những quyền lợi như trợ cấp an sinh (bảo hiểm y tế), trợ cấp thất nghiệp, và lương hưu tri.

Detroit là thủ phủ kỹ nghệ xe hơi nên đại đa số dân lao động tại đây làm việc cho ba hãng xe lớn, trong đó các nghiệp đoàn rất lớn và rất mạnh. Khi dân lao động được hưởng những quyền lợi lớn thì các công chức cũng không chịu lép và các nghiệp đoàn của họ cũng tranh đấu để được những quyền lợi tương tự.

Nợ ngập đầu trả không nói vỉ hụt so với thặng chi dĩ nhiên là lý do chính yếu cho mọi tình trạng phá sản. Ngân sách Detroit đã bị thâm thủng liên tục ngày một lớn, mỗi năm mấy trăm triệu đô từ năm 2008.

Thành phố Detroit lâm vào tình trạng tài chánh khó khăn từ nửa thế kỷ qua chứ không phải mới đây. Khó khăn chồng chất mà giải pháp không có, tình trạng ngày càng bi đát, do đó chuyện Detroit khai phá sản chẳng làm ai ngạc nhiên.

Với tư cách thủ phủ kỹ nghệ xe hơi Mỹ, khi ngành này gặp khó khăn thì đương nhiên là thành phố này cũng gặp khó khăn theo. Vận mạng của Detroit tuy thuộc kỹ nghệ xe hơi Mỹ. Cá ba hãng xe Mỹ đều trực diện với đe dọa phá sản từ cả chục năm nay, đưa đến tình trạng Nhà Nước, từ thời TT Bush đến thời TT Obama, phải nhảy vào trực tiếp can thiệp, bơm hàng trăm tỷ vào để cứu, cứu ba hãng xe, cứu Detroit và cả tiểu bang Michigan, cứu hàng chục ngàn nhân công khỏi bị sa thải hàng loạt. Cho dù cứu được hàng chục ngàn người, nhưng cũng vẫn có hàng chục ngàn người khác bị mất job, nhất là trong các công ty nhỏ cung cấp sản phẩm và dịch vụ cho ba hãng xe lớn. Không hoàn giá cư của những năm 2007-08 cũng đã đưa đến tình trạng giá nhà suy xẹp, hàng ngàn người mất nhà. Hai yếu tố này hợp lại đưa đến tình trạng hàng chục ngàn người bỏ Detroit đi nơi khác sinh sống. Từ dân số gần hai triệu người trong thập niên 50, Detroit ngày nay chỉ còn chưa tới 700.000 dân.

Đại số dân bô tinh di nơi khác là dàn da trắng trung lưu, trong khi đại đa số dân còn ở lại là công nhân viên Nhà Nước và dân lao động làm việc trong kỹ nghệ xe hơi. Detroit ngày nay đã trở thành thành phố với gần 80% dân da đen, đại đa số là công chức và dân lao động nghèo không có tiền đóng thuế nhiều cho thành phố. Các kỹ sư, đại gia của các hãng xe, tuy đã làm trong Detroit và lãnh lương cao chót vót, nhưng đều cư ngụ trong các biệt thự đắt tiền ngoại ô Detroit. Thuế nhà đất và linh tinh khác, họ đóng cho các quận hạt và thành phố lân cận chứ không đóng cho Detroit. Lợi tức trung bình tính theo đầu người của Detroit chỉ là 15.000 đô trong khi lợi tức trung bình của vùng ngoại ô Gross Pointe là 100.000 đô.

Chính quyền thành phố mất hàng tỷ bạc thu nhập qua các loại thuế và phí, trong khi tinh nợ tiếp tục leo thang không ngừng. Những hợp đồng lao động Detroit ký với các nghiệp đoàn công chức không có dự trù chuyện cắt lương hay cắt bớt quyền lợi của công chức hay sa thải công chức, cho dù tinh hình tài chánh của thành phố bất bùn dâu cũng vậy. Detroit hiện có hơn 20.000 công chức đã về hưu, ngôi nhà lãnh lương hưu tri trung bình từ 30.000 đến 50.000 một năm, với đầy đủ bảo hiểm y tế cho gia đình. Ngày Detroit khai phá sản, thành phố mắc nợ từ 18 đến 20 tỷ. Con số chính xác chưa được công bố, nhưng người ta ước lượng gần một nửa số nợ, khoảng 9 tỷ, là nợ lương, trợ cấp, và tiền hưu cho các công chức.

Trong khi dân số tuột dốc 65%, từ gần hai triệu xuống khoảng 700.000, số lượng công chức không những không giảm mà vẫn tăng đều đều mỗi năm. Theo báo Detroit News, thành phố Detroit hiện nay có số công chức cao gấp hai lần các thành phố với dân số tương đương. Câu hỏi đặt ra là những công chức này làm gì cả ngày?

Khi mà chi phí công chức không cắt giảm được, và công chức cũng không thể sa thải được thì chính quyền địa phương chỉ còn cách cắt giảm các dịch vụ.

Các dịch vụ bình thường của thành phố đã xuống dốc thê thảm. Người ta ước lượng 40% đèn đường và 30% đèn xanh đỏ tại các ngã tư của thành phố đã không chạy, cảnh sát hay xe cứu thương phải mất trung bình gần một tiếng đồng hồ mới đến nơi kêu cứu được, so với trung bình 10 phút trong cả nước. Hai phần ba các công viên thành phố đã đóng cửa từ 2008 vì không còn tiền bảo trì. Hệ thống điện toán của thành phố thuộc loại cổ lỗ sĩ nhất mà không có tiền cập nhật thông tin. Trên các trang mạng, tràn ngập hình ảnh những nhà cửa, khu thương mại hay công thự bỏ hoang, đồ nát, bao quanh bởi cát và rác rưởi. Hàng trăm căn nhà được bán với giá tượng trưng một đô mà vẫn không có ai mua. Hơn 80.000 căn nhà bị bỏ hoang.

Trong khi tỷ lệ thất nghiệp chung của cả nước là khoảng 7%-8%, thì tỷ lệ thất nghiệp của Detroit là gần 19% nói chung, và gần 30% trong giới thanh niên da đen và da nâu gốc Nam Mỹ, cả hai tỷ lệ đều là cao nhất trong 50 thành phố lớn nhất Mỹ.

Detroit nổi tiếng không phải là thủ phủ của kỹ nghệ xe hơi nữa, mà là thủ phủ của... băng đảng, với hàng ngàn thanh niên không có việc gì làm và không có thu nhập gì, suốt ngày tụ họp để kiếm tiền bằng cách buôn bán ma túy, ép các doanh nghiệp "đóng hụi chét", hay làm những chuyện bất hợp pháp khác. Tỷ lệ phạm pháp trầm trọng như cướp cửa, giết người, của Detroit cao nhất nước Mỹ.

Khi kinh tế không ổn định thì tinh doanh xã hội cũng tăng trưởng mạnh, từ các nhóm băng đảng đến ngay cả cắp lanh đạo thành phố. Detroit trong những thập niên qua, đã nổi tiếng là thành phố với tham nhũng hoành hành mạnh nhất. Cựu thị trưởng Kwame Kilpatrick đang chờ ngày hầu toà và có thể sẽ lãnh án 20 năm tù vì biển thủ và tống tiền doanh nghiệp, báu chức vụ. Nạn tham nhũng hoành hành trong thành phố nhưng ít ai dám công khai đặt vấn đề. Với 80% dân thành phố là da đen, hầu như tất cả các thị trưởng và viên chức dân cử cao cấp đều là dân da màu mà truyền thông ít dám dụng đến, cho "phai đạo chính trị". Cựu thị trưởng Coleman Young đã từng khẳng định "chi trich Detroit là chi trich dân da đen, là kỳ thị màu da!".

Đi xa hơn Detroit, việc thành phố này khai phá sản sẽ có ảnh hưởng trực tiếp lên rất nhiều thành phố hay quận hạt khác. Tính khai tin của công khố phiếu các tinh của Michigan sẽ bị xét lại và lãi suất có nhiều triển vọng sẽ gia tăng, khiến gánh nặng tài chánh của cả tiểu bang sẽ leo thang mau chóng. Rất nhiều tinh trên cả nước, nhất là các tinh trong các tiểu bang có chính sách xã hội cấp tiến hay lệ thuộc nghiệp đoàn, trả lương và bổng lộc công chức rất hậu hĩnh như Detroit, đang gấp khó khăn ngân sách như Detroit, sẽ nhìn kỹ cách Detroit giải quyết vấn đề, dùng biện pháp phá sản để hủy bỏ các món nợ về trợ cấp và tiền hưu quá cao, để bắt chước theo. Tiểu bang Cali là tiểu bang hàng đầu với khá nhiều thành phố lớn đang chịu áp lực theo dõi rất kỹ. Đây là một cuộc chiến giữa các chính quyền địa phương và các nghiệp đoàn, mà kết cuộc sẽ mang nhiều ý nghĩa và hậu quả lớn lao. Không khác gì cuộc chiến giữa TD Scott Walker của tiểu bang Wisconsin chống các nghiệp đoàn từ mấy qua.

Chuyện Detroit khai phá sản cũng đã phơi bầy ra ánh sáng một huyền thoại mà TT Obama đã khai thác tối đa trong khi tranh cử tổng thống với TD Romney. TT Obama luôn khoe công đã cứu kỹ nghệ xe hơi Mỹ. Cứu hàng triệu việc làm, cứu Detroit nói riêng và cả tiểu bang Michigan nói chung. Trong khi tranh cử tại Detroit, ứng viên Obama hâm doạ một tổng thống Romney sẽ đưa Detroit đến tình trạng phá sản trong khi một tổng thống Obama sẽ không bao giờ để tình trạng này xảy ra. Chi là một trong không bao nhiêu lời hứa hão khi tranh cử của một ứng viên dường như có "bùa ngải" khiến thiên hạ nhầm lẫn tin bất cứ những gì ông ta hứa.

Sự thật là tính theo tỷ lệ thất nghiệp, Michigan đứng hàng thứ sáu trong 50 tiểu bang, và đứng hàng đầu trong tất cả các tiểu bang kỹ nghệ quanh Đại Hồ, gồm có Michigan, Wisconsin, Minnesota, Ohio, Illinois, và Pennsylvania.

Phe cấp tiến và các nghiệp đoàn đã kịch liệt phản đối cho rằng Detroit phá sản vi gánh nặng lương bổng công chức, và cho rằng Detroit chết vì kỹ nghệ xe hơi Mỹ chết. Điều này có phần đúng nhưng không giải thích được tại sao Detroit chết khi kỹ nghệ xe hơi đã được phục hồi như TT Obama quảng bá. Theo báo cấp tiến Washington Post, gánh nặng trợ cấp và tiền hưu của công chức chính là nguyên nhân quan trọng nhất khiến Detroit phải khai phá sản.

Điều đáng nói là phe cấp tiến, chẳng những khư khư không nhận Detroit có những vấn nạn do chủ trương Nhà Nước vú em tạo ra, mà lại còn hô hào chính quyền Obama cần tiếp tay cứu Detroit như đã cứu các hãng xe, tức là lại bơm hàng trăm tỷ để

cứu thành phố và tiếp tục nuôi dưỡng hàng chục ngàn công chức lè phè với lương lậu và bổng lộc cao ngất ngưởng.

Kinh tế gia Paul Krugman, người được mấy cuả Na Uy trao giải Nobel kinh tế, nhận định trong kinh tế tự bản, có người thắng, có người thua, Detroit "chẳng may" –ông Krugman gọi là bad luck- là người thua thòi. Khi ông kinh tế gia với giải Nobel tuyên bố một thành phố bị phá sản là chuyện hén xui may rủi thi biện minh của phe cấp tiến trở thành một trò cười không hơn không kém. Người ta chỉ có thể đặt câu hỏi nếu kinh tế là chuyện hén xui may rủi thi kinh tế gia Krugman ngồi đó làm gì?

Detroit là bằng chứng rõ rệt nhất của sự thất bại của những chính sách kinh tế cấp tiến, dựa trên một Nhà Nước vú em, chi tiêu rộng rãi thà giàn, với hy vọng thu thuế "nhà giàu" để chi trả. Khi thuế thu không được nữa, vì kinh tế lụn bại, hay vì những người phải đóng thuế quá cao trốn thuế hay bỏ đi, thi chính sách kinh tế đó chỉ còn dường phả sản.

Detroit là hình ảnh của một Hy Lạp kiểu Mỹ, mà cũng là hình ảnh tương lai của cả nước Mỹ nếu chính sách kinh tế vú em của TT Obama không được kèm chế bớt. (28-07-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Vụ Án Kỳ Thị Màu Da

23/07/2013

...Obama chưa hiểu rõ vấn đề đã mau mắn lên tiếng ca tụng anh da đen...

Một đêm tháng Hai năm 2012, một thanh niên da đen đi về nhà người quen anh đang tạm trú, bị một thanh niên da trắng gốc Nam Mỹ là nhân viên an ninh khu vực nghỉ ngơi, theo dõi. Một phút sau, hai anh đánh nhau, anh da trắng rút súng ra bắn chết anh da đen tại chỗ. Hơn một năm sau, vụ án ra tòa và anh nhân viên an ninh được tuyên bố trắng án.

Vụ án gây sốt dư luận Mỹ. Dĩ nhiên khối dân da đen phản đối cho đây là bằng chứng công lý Mỹ vẫn kỳ thị da đen, da trắng giết da đen không có tội. Họ cũng tố cáo anh Zimmerman kỳ thị vì thấy anh Martin là da đen nên nghỉ ngơi là kẻ gian và theo dõi, chứ không anh Martin là da trắng, thi anh Zimmerman đã không theo dõi. Khối dân da trắng hoan hô công lý đã được thi hành vì anh nhân viên an ninh chỉ tự bảo vệ. Một cách tổng quát mặc dù lần ranh không rõ ràng lắm, phe Dân Chủ cấp tiến ủng hộ khối da đen, phe bảo thủ da trắng ủng hộ anh gốc Nam Mỹ.

Vấn đề thật ra không giản dị như vậy. Không giản dị ở điểm có rất nhiều khía cạnh trong nội tình câu chuyện, và không giản dị vì bối cảnh xã hội và chính trị Mỹ.

Trước hết, ta thử nhìn vào câu chuyện.

Tại thành phố Sanford, gần Orlando, miền trung tiểu bang Florida, một thanh niên da đen tên là Trayvon Martin, 17 tuổi, đi chơi về khuya, anh mặc áo lạnh có mũ chụp lên đầu, che kín đầu cổ, gọi là hooded sweatshirt. Loại áo thanh niên da đen ưa chuộng. Một thanh niên da trắng gốc Peru tên là George Zimmerman, 29 tuổi, là nhân viên tinh nguyện giữ an ninh cho khu phố, có giấy phép mang súng, đi tuần bằng xe hơi. Anh Zimmerman nghỉ ngơi anh Martin là thành phần bất hảo, gọi điện về tổng đài cảnh sát, tổng đài khuyên anh nên theo dõi, nhưng ngồi trên xe thời. Anh Zimmerman theo dõi một lúc, sút ruột, xuống xe đi theo anh Martin. Một lát sau, hai bên đụng độ, đánh nhau. Dân trong khu phố nghe có tiếng la càu cùu, rồi súng nổ.

Cảnh sát được gọi, đến nơi thấy anh Martin đã bị bắn chết, and Zimmerman thi chảy máu mũi và có nhiều vết thương sau đầu, chảy máu và xung to.

Zimmerman khai khi đang theo dõi thì bị anh Martin quay lại hỏi tại sao theo dõi. Lời qua tiếng lại, anh Martin xông đánh anh Zimmerman, vật xuống đường đầm liên tục vào mũi và đập đầu xuống lề đường. Zimmerman kêu cứu nhưng không ai đến cứu, bắt đắc dĩ rút súng ra tự vệ, bắn một phát vào ngực anh Martin chết tại chỗ. Cảnh sát lấy cung, không bắt anh Zimmerman, vi nhận định đây là trường hợp tự vệ chính đáng, cho về và tiếp tục điều tra.

Đứa luận báo chí làm to chuyện, tố cáo cảnh sát kỳ thị, các chính khách cấp tiến, Dân Chủ và da đen tiếp tay khua chiêng gõ trống làm rùm beng. Trước áp lực của dư luận, cảnh sát trưởng Sanford bị cất chức và anh cảnh sát điều tra câu chuyện bị thuỷ chuyền. Tân cảnh sát trưởng mau mắn ra lệnh bắt giam anh Zimmerman và truy tố ra tòa.

Anh Trayvon Martin được truyền thông ca tụng, gọi là sinh viên gương mẫu. TT Obama dù chưa biết chuyện gì xảy ra, cũng nhảy vào cuộc, ca tụng anh Martin và tuyên bố nếu tôi có con trai, tôi muốn nó sẽ như anh Martin. Sự thật, anh Martin, là dân cư ngụ ở Miami, đi theo ông bố lên Sanford thăm bà hồn thê mới của ông bố. Ở Miami, đã bị đuổi học ba lần, anh đi Sanford chơi với bố vì lúc đó đã bị đuổi, không đi học. Một lần bị cảnh sát bắt, có lần khám trong người thấy có vật dụng mà cảnh sát cho là đồ nghề để ăn trộm, có dụng cụ hút ma túy, và có nữ trang đắt tiền mà anh khai là do người quen tặng.

Anh George Zimmerman làm nghề bán bảo hiểm trong khi theo học đại học luật, được trường coi như là sinh viên tốt, có điểm cao. Làm nhân viên an ninh buồi tối. Nhưng chuyện cá nhân cũng không phải hoàn hảo. Anh từng đánh nhau với cảnh sát, bị vợ khởi tố tội đánh vợ. Anh có bố gốc Đức, mẹ gốc người Peru da đen. Cố nghĩ là anh Zimmerman có ba dòng máu, da trắng, da nâu và da đen, nhưng truyền thông mô tả là "da trắng" không nhắc đến gốc da đen và da nâu.

Ra tòa, bồi thẩm đoàn gồm sáu phụ nữ, trong đó có một bà gốc Nam Mỹ, năm bà da trắng.

Theo các chuyên gia về luật, công tố viên đã làm nhiều lỗi lầm, truy tố anh Zimmerman về tội cố sát (second-degree murder), mặc dù không có bằng chứng gì. Công tố viên cố gắng mô tả anh Zimmerman như một người hung hiểm, nồng thành kiến kỳ thị da đen, chủ ý muốn giết anh Martin vì cái tôi là da đen. Trong khi đó lại không đưa ra được một bằng chứng cụ thể nào. Trong suốt phiên xử, các chuyên gia đã nhận thấy có nhiều hy vọng anh Zimmerman sẽ trắng án vì những luận cứ buộc tội quá yếu.

Bà quan tòa, là người thuộc đảng Dân Chủ, có thành tích là một quan tòa thân thiện với quan điểm cấp tiến, cũng nhận thấy điểm này, nên sau khi hai bên công tố và luật sư bào chữa đã trình bày xong, trước khi bồi thẩm đoàn vào phòng kin luận tội, đã lên tiếng nhắc nhở bồi thẩm đoàn có thể cùu xét trường hợp ngộ sát (manslaughter), chứ không bị giới hạn vào việc luận tội cố sát. Nói cách khác, bà thấy tội cố sát không vững, nên tìm cách nhắc khéo bồi thẩm đoàn kết tội ngộ sát cũng được. Một hành động nói lên ý định muốn tìm cách kết tội anh Zimmerman. Bồi thẩm đoàn trực diện với yếu tố mới, đã phải yêu cầu bà quan tòa định nghĩa rõ ràng thế nào là ngộ sát.

Bồi thẩm đoàn sau 16 tiếng đồng hồ thảo luận, đã kết luận anh Zimmerman vô tội, không cố sát mà cũng không ngộ sát. Theo luật Mỹ, chỉ có tội khi nào có chứng cứ rõ rệt, không còn một chút nghi ngờ nào nữa (beyond any reasonable doubt).

Một bà trong bồi thẩm đoàn sau đó đã lên truyền hình tiết lộ một số dữ kiện. Theo bà, thi tất cả các bằng chứng hai bên trình bày đã đưa bồi thẩm đoàn đến kết luận anh Zimmerman đã sai lầm khi xuống xe, đi bộ theo anh Martin, nhưng anh Martin là người đã gây sự đầu tiên, đã đánh anh Zimmerman, đã đập đầu anh này xuống lề đường, đe dọa tính mạng của anh này, và anh Zimmerman là người đã lón tiếng kêu cứu mà không có ai đáp ứng hết. Theo định nghĩa của luật, trường hợp anh Zimmerman là tự vệ chính đáng, mặc dù anh có súng trong khi anh Martin tay không. Theo lý luận của bồi thẩm đoàn, bị đập đầu xuống lề đường có thể đe dọa tính mạng, bị chết, do đó anh Zimmerman có quyền tự vệ bằng mọi phương tiện để tránh bị đánh đến chết, không phải là ngộ sát hay cố sát.

Một chuyên gia cũng xác nhận vết đạn bị bắn từ cách khoảng vài phân, đi xuyên ngực từ dưới lên trên, chứng tỏ anh Zimmerman rút súng bắn từ dưới lên trên khi anh đang bị anh Martin đè dưới đường.

Câu chuyện đến đây coi như chấm dứt trên phương diện luật pháp, nhưng dư âm xã hội chính trị còn cực kỳ nặng nề, chưa kể đến tính mạng anh Zimmerman.

Trước toà, luật sư của anh Zimmerman đã khẳng định bất kể phán quyết như thế nào thì số phận anh Zimmerman cũng không khác. Hoặc là đi tù, hoặc là tính mạng sẽ bị đe dọa suốt đời, hay ít nhất cũng cả chục năm nữa. Ngay sau khi tòa có quyết định, anh Zimmerman và gia đình đã phải di trốn biệt tăm, không ai biết đang ở đâu, trừ luật sư và cảnh sát có trách nhiệm bảo vệ gia đình.

Dân da đen bất mãn ra mặt, xách động bởi hàng loạt chính khách da đen như các mục sư Jesse Jackson và Al Sharpton, nổi lên biểu tình trên một số thành phố lớn, phần lớn trong ôn hoà, nhưng cũng vài nơi có bạo động. Phản ứng này không có gì đáng ngạc nhiên, vì đã xảy ra rất nhiều lần ở Mỹ trong quá khứ. Mỗi lần da trắng da đen đụng độ với nhau là luôn luôn có bạo động nếu nạn nhân là dân da đen trong khi thủ phạm là dân da trắng và được tòa không kết tội. Để xoa dịu dư luận, bộ Tư Pháp xác nhận sẽ điều tra xem toà án và anh Zimmerman có "vi phạm nhân quyền" của anh Martin hay không.

Ở đây, vấn đề kỳ thị trắng đen đã được chứng minh vẫn còn là một cái gai to lớn trong xã hội Mỹ. Khi TT Obama tranh cử lần đầu, chính ông, với sự phụ họa của truyền thông cấp tiến, trong sự kỳ vọng của tất cả dân Mỹ, trắng cũng như đen, đã khẳng định việc bầu cho ông sẽ mang nước Mỹ vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên của "hậu kỳ thi" tức là không còn kỳ thi nữa.

Ngay từ hồi đó, kẻ viết này đã khẳng định đây chỉ là suy nghĩ trong hy vọng hão huyền, một suy nghĩ đến từ sự ước mơ chứ không phải đến từ nhận định thực tế, mà người Mỹ gọi là wishful thinking, nếu không phải là tuyên truyền để được đắc cử. Trái lại, việc TT Obama đắc cử sẽ chỉ làm trầm trọng hơn vấn đề kỳ thi màu da. Làm sao vấn đề kỳ thi màu da giảm bớt được nếu tiêu chuẩn đòi hỏi quan trọng nhất chính là màu da. Vấn đề tự nó đã là một màu thuẫn vĩ đại.

Ngay cả TT Obama, từ sau ngày bầu cử, đã mau chóng biến thành tổng thống tạo màu thuẫn nhiều nhất lịch sử cận đại Mỹ. Trong vấn đề kỳ thi màu da, ông không những đã chẳng làm gì để xoá bỏ lần ranh trắng đen, mà trái lại đã cố tình đứng hẳn về phía

dân da đen, tự cho mình là dân da đen trong khi thực tế ông là người có hai dòng máu.

Chính sách xã hội của ông là một chính sách nâng đỡ dân nghèo, nói rộng tiêu chuẩn an sinh xã hội để hàng triệu người được hưởng dù mọi quyền lợi như phiếu thực phẩm, trợ cấp medicaid, trợ cấp thất nghiệp, ... Con số người lãnh phiếu thực phẩm và tiền thất nghiệp đã lên đến những kỷ lục chưa từng thấy trong lịch sử, trong khi dân nhà giàu và trung lưu với lợi tức từ \$200.000 trở lên, suốt ngày bị hâm dọa tăng thuế, và bị tò vò như những kẻ thù của nhân loại, là thành phần chiết bóc lột dân nghèo. Vô hình chung, cuộc đấu tranh giải cáp tần thời mà TT Obama đã khởi mào cũng mang nặng âm hưởng máu da khi đại đa số dân nghèo được giúp đỡ là dân da màu trong khi đại đa số dân trung lưu và thương lưu bị TT Obama đe dọa lại là dân da trắng. Tạo ra cảm tưởng TT Obama áp dụng một chính sách kỳ thị ngược, cũng như đưa đến tình trạng bất mãn lớn trong khối da trắng, đã là một trong những lý do khai sinh ra các phong trào Tea Party.

Không những chẳng hoá giải gi vấn đề kỳ thị trắng đen, tệ hơn vậy, trong vụ Trayvon Martin này, TT Obama chưa hiểu rõ vấn đề đã mau mắn lén tiếng ca tung anh da đen. Làm người ta nhớ lại vụ trước đây có ông giáo sư da đen, Henry Gates, bỏ quên chìa khóa nhà, phải cậy cửa vào nhà mình. Bi hàng xóm báo, cảnh sát da trắng chạy đến, hỏi giấy tờ chứng minh ông giáo sư là chủ nhà, thì ông này kháng cự, còn hống häch hỏi anh cảnh sát có biết ông ta là bạn quen lén với TT Obama không. Ông giáo sư bị cảnh sát công tay bắt vè bót. Khi vừa nghe qua câu chuyện, chưa biết trắng đen ra sao, TT Obama đã mau mắn si và cảnh sát Mỹ trắng là "ngu xuẩn" ngay. Sau đó thấy mình hổ nặng, bèn tổ chức mời ông giáo sư và anh cảnh sát đến Tòa Bạch Ốc uống bia làm lành, khoá lối lén hờ chưa kịp tính toán của mình.

Sau khi anh Zimmerman được tuyên bố trắng án, TT Obama lại lên tiếng bênh vực anh Martin và nói anh Martin "có thể là tôi 35 năm trước".

Trong cả hai trường hợp, ông tổng thống của đại đoàn kết toàn dân đã rõ ràng là đó đều vào lừa. Tệ hại hơn nữa, trong cả hai trường hợp, tổng thống đều đứng sai vị trí, bênh vực phe có lỗi. Ông giáo sư dậy cùa vào nhà, không chịu xuất trình giấy tờ còn mang sự quen biết với tổng thống ra dọa rõ ràng là bên có lỗi. Còn trong vụ anh Martin thi việc toà phán quyết anh Zimmerman không làm gì vi phạm luật, chỉ tự vệ chống những đòn tấn công của anh Martin, rõ ràng anh da đen Trayvon Martin không hoàn toàn oan ức.

Chính sách xã hội và hai sự kiện trên chứng tỏ đường như chính TT Obama là người vẫn có thành kiến rất lớn trong vấn đề kỳ thị trắng đen, gọi là kỳ thị ngược, tổng thống da đen kỳ thị dân da trắng.

Vụ án này cũng đặt TT Obama trong một thế kẹt: cả hai khối dân da đen và dân gốc Nam Mỹ đều là hai khố cử tri then chốt của ông và đảng Dân Chủ. Bênh bên nào sẽ tạo khó với bên kia. Hiển nhiên ông đã chọn đứng về phía dân cùng màu da với ông.

Trong vụ an Zimmerman này, truyền thông một lần nữa đã lộ nguyên hình thành kiến của mình. Ngay khi câu chuyện xảy ra, nhiều báo lớn và đài truyền hình đã nhanh nhau chay tin "and da trắng bắn chết anh da đen". Khi biết được anh Zimmerman không phải da trắng mà là dân gốc Nam Mỹ có máu đen từ mẹ, truyền thông sửa lại chính định, gọi anh Zimmerman là "white Hispanic", vẫn giữ chữ "white" mà không đề cập đến phần đen trong máu anh này.

Đài NBC, là đài truyền hình cấp tiến và thân chính quyền Obama nhất, đã cắt xén câu nói của anh Zimmerman, để chụp cái mũ kỳ thị, có thành kiến với dân da đen lên đầu anh này. Đài này trích câu nói của anh Zimmerman trên điện thoại gọi cảnh sát khi mô tả anh Martin là "anh này coi bộ đáng nghi ngờ, anh ta là đen". Làm như thế theo anh Zimmerman, đen là đáng nghi ngờ. Sự thật, đây là hai câu chấp làm một. Anh Zimmerman mô tả anh Martin là đáng nghi ngờ. Sau đó được cảnh sát hỏi anh đó là người gì, "trắng, đen, hay gốc Nam Mỹ?", thì anh Zimmerman thành thật khai "dường như đen". Hai câu trả lời nhập làm một đã mang ý nghĩa khác hẳn những lời nói của anh Zimmerman. Đài NBC sau đó đã xin lỗi, nhưng các luật sư của anh Zimmerman đã đệ đơn thưa NBC.

Đài ABC thi loan tin anh Zimmerman không có thương tích gì hết. Sau đó, cũng lại phải xin lỗi vì những hình ảnh máu me của anh Zimmerman được phổ biến rộng rãi, không chối cãi được.

CNN loan tin anh Zimmerman gọi anh Martin là "coon", là một danh từ có tính si nhục để chỉ dân da đen. Rồi CNN cũng phải xin lỗi đã loan tin sai vi không có bằng chứng gì về chuyện này.

Nói tóm lại, truyền thông cấp tiến đã công khai đứng về phe anh da đen cho "phái đạo chính trị", loan tin thất thiệt lung tung có lợi cho anh này. Sau đó, dù cải chính hay xin lỗi thi cũng đã tạo thành kiến trong dư luận quần chúng rồi.

Nói chung, nếu theo dõi báo và truyền hình, thi anh nhân viên an ninh da trắng đã bắn chết một sinh viên da đen chỉ vì lý do ghét da đen, vậy mà lại được trắng án. Bảo sao dân da đen không bất mãn được?

Vụ án Zimmerman / Martin chỉ xác nhận một điều: việc bầu một người da đen làm tổng thống đã không mang nước Mỹ vào kỷ nguyên "hậu kỳ thi", trái lại, kỳ thi da màu từ cả hai phái vẫn còn là một vấn nạn lớn của Mỹ. (21-07-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Obamacare Lại Gặp Trở Ngại Lớn

16/07/2013

...công ty sa thải nhân viên nếu phải áp dụng Obamacare thật ra đã bắt đầu từ hai năm qua...

Trong thời gian qua, dần dần người ta đã biết thêm chi tiết về hậu quả của Obamacare. Đã rồi cho đến nay, tất cả các công trình nghiên cứu đều cho thấy Obamacare sẽ tăng chi phí bảo hiểm y tế một cách đáng kể, ngoài việc Nhà Nước sẽ tốn khoảng 1.000 tỷ tiền trợ cấp cho những gia đình lợi tức thấp.

Người ta cũng khám phá ra tác dụng tai hại của Obamacare cho rất nhiều công ty trung cấp với trên 50 nhân viên, khiến chính quyền Obama đã phải hoãn ngày Obamacare có hiệu lực đối với mấy công ty này cho đến sau năm 2014.

Rồi bộ Y Tế cũng khám phá ra một vài vấn đề cụ thể không thể áp dụng được ngay vì thủ tục qua rườm rà, cần nhiều thời gian hơn nữa.

Trước hết, hãy nói về vấn đề chi phí.

Trên nguyên tắc, bảo phí của phần lớn các công ty bảo hiểm sẽ phân ra bốn loại: platinum đắt nhất, rồi đến vàng, bạc, và đồng, rẻ nhất. Cân bản, bảo phí càng nặng thì bù lại, tiền phải trả trước (deductible) càng nhẹ. Đại đa số thiên hạ được dự trù sẽ thuộc loại khách hàng hạng bạc. Đại đa số giới trẻ sẽ mua loại đồng.

Đối với một gia đình bốn người với tổng cộng lợi tức là 94.200mộtmăm, làmmúcđểđượcNhàNướctrợctriennmuabaohiem,tiềnphíbàohiêmhạng"bạc"đượccuốctínhlà12.500mộtnăm. Gia đình này sẽ nhận được trợ cấp của Nhà Nước là 3.550, túc là còn phải trả khoảng 9.000, hay 9,5% lợi tức. Tính ra từng tháng thì đại khái, gia đình này thu nhập sau khi trừ thuế sẽ là khoảng 6.200, rồi sẽ phải đóng gần 800 bảo phí (200mộtngười), sau khi được trợ cấp. Còn lại chừng 5.500 một tháng để trả tiền nhà, xe, thê tùng, chợ búa và các nhu cầu khác cho cả nhà bốn người.

Nếu trong nhà có người ốm đau thì ước tính chi phí bác sĩ sẽ là:

- ĐI bác sĩ tổng quát, sẽ phải trả 45tiennhàmbệnh(copay).
 - Néubácsửôngquátgiớiithiệuquabácsichuyênmôn, sêphâitràthêm65tienn copay cho bác sĩ chuyên môn. Vị chí 110mỗilầnđi khámhàcbác sĩchuyênmôn.
 - Néuphâivàophòngcăpcứu, sêphâitrà250, chưakếtiềnbác sĩ, thuốc men, thử nghiệm, và xe cứu thương trả riêng.

Đây là những số tiền bắt buộc phải trả mỗi lần đi bác sĩ, chưa kể tiền thuốc. Nếu bị bệnh nặng hơn phải vào nhà thương điều trị chảng hạn, thì tiền phải trả trước khi bảo hiểm bắt đầu trả (deductible) là 2.000, và mứctrảđabệnhnhàbệnhtrà(outofpocket)là6.400.

Trên đây là ví dụ của một khách hàng hạng bạc. Bây giờ lấy ví dụ một người còn tương đối trẻ, cảm thấy mình còn khỏe mạnh, chưa cần bảo hiểm lắm. Anh chàng này có thể mua bảo hiểm hạng đồng. Mỗi tháng anh ta chỉ trả hơn 200tiennmuabaohiêmkhôngcotròcấp. Tuyongđòitré, nhungnếu cóchuyêngiáxayra, sê60tienn copay khi đi khám bác sĩ tổng quát, 80copaychobácsichuyênmôn, 300nếu vào phòng cấp cứu, và sẽ phải trả trước 5.000trướckhi baohiêmrámđòt.
 Quýđộcgiaóchêosánhvới nhatranghiệntaicúachinhmìnhdébiếtObamacare cólýhaylachogiađinhmìn. Néngiáhóivàrendđinhkhôngadowingchonhữngngười cóMedicare hay Medicaid(Medical)Cai tiền trả trước, sẽ phải trả 188tiennhàophímôithânghiệnmay, nhung sêphâitrà289dưới Obamacare.

Mới đây, một nghiên cứu mới của National Center for Policy Analysis tại Dallas cho thấy những người bị bệnh béo phì, cũng như những người đang hút thuốc lá, sẽ bị tăng bảo phí rất cao, từ 30% đến 50%. Trên nguyên tắc, Obamacare nghiêm cấm việc kỳ thị giá cả, không cho phép các hãng bảo hiểm tăng bảo phí đối với những người bị bệnh, nhưng theo lập luận của các hãng bảo hiểm, béo phì và nghiện thuốc lá không được định nghĩa là "bệnh", do đó họ có quyền tăng bảo phí những nhóm người này mà không vi phạm luật.

Bảo phí gia tăng chẳng những vì lý do có thêm nhiều bệnh nhân với những bệnh khó trị hay tiền chữa trị rất cao, mà cũng vì bớt hãng bảo hiểm đi. Riêng tại tiểu bang Cali, hai hãng bảo hiểm là Aetna và United Health đã quyết định không bán bảo hiểm y tế

cá nhân tại Cali nữa. Như vậy là con số hăng báo hiểm y tế lớn tại Cali đã sút giảm từ 5 công ty xuống còn 3. Theo định luật kinh tế hiển nhiên càng ít công ty cạnh tranh lẫn nhau thì giá cà càng tăng nhanh

Chuyện tăng chi phí bảo hiểm y tế dưới Obamacare không phải là chuyện lừa hay chuyện đáng tranh luận nữa vì càng ngày thì càng nhiều nghiên cứu cho thấy đó chính là hậu quả lớn nhất và rõ nhất của Obamacare.

Một hậu quả rõ ràng không kém đối với các chuyên gia là điều khoản bắt buộc các công ty với hơn 50 nhân viên phải có bảo hiểm tập thể cho tất cả nhân viên nếu không sẽ bị phạt nặng, 2.000 đô mỗi nhân viên mỗi năm. Điều khoản này bị chỉ trích là sẽ gây khó khăn lớn cho các doanh nghiệp nhỏ và vừa, sẽ bắt buộc các công ty này phải sa thải nhân viên hàng loạt, và đây là chuyện tai hại lớn nhất là trong thời điểm thất nghiệp còn quá cao như hiện nay. Số không giúp giải quyết nạn thất nghiệp mà trái lại còn già tảng nạn thất nghiệp. Phê ứng hộ Obamacare bác bỏ chỉ trích này, cho là lập luận bô bát không căn cứ (vì chưa xảy ra).

Đầu tháng Bảy vừa qua, chính quyền Obama lảng lặng ra lệnh hoãn việc áp dụng điều khoản này cho đến đầu năm 2015, thay vì có hiệu lực kể từ 1 tháng Giêng 2014. Việc trì hoãn này nói lên hai điều rõ ràng:

- Thứ nhất là chính quyền Obama cuối cùng đã phải công nhận Obamacare có hậu quả không thuận lợi chút nào cho các doanh nghiệp nhỏ và vừa, cũng như không giúp gì cho việc giải quyết nạn thất nghiệp. Việc áp đặt bảo hiểm cho các công ty trên 50 nhân viên sẽ đưa đến tình trạng họ sẽ phải sa thải nhân viên hàng loạt.

- Thứ nhì là Obamacare trên nguyên tắc là chuyện y tế xã hội, nhưng việc thực hành lại hoàn toàn tùy thuộc vào yếu tố chính trị. Nói trắng ra, yếu tố nhân đạo trong cái tò ý tế cũng vẫn là yếu tố phụ so với nhu cầu chính trị của các chính khách. Ai cũng nhìn thấy rõ hàng loạt công ty tài nhân viên vào năm 2014, thi cuộc bầu cử giữa mùa năm đó sẽ là một đại họa cho đảng Dân Chủ. Việc hoãn áp dụng một điều khoản bất lợi cho giới lao động đến năm 2015, tức là đến sau cuộc bầu cử, sẽ cứu vãn đảng Dân Chủ khỏi mất phiếu của những người bị sa thải vì Obamacare. Một lần nữa việc thi hành Obamacare lại được thu xếp loanh quanh các cuộc bầu cử, nhằm tránh né hậu quả tai hại cho đảng Dân Chủ. Nếu Obamacare là chuyện tốt đẹp thực sự cho tất cả mọi người, thì tại sao lại phải chờ trú ẩn này?

Chuyên các công ty sa thải nhân viên nếu phải áp dụng Obamacare thật ra đã bắt đầu từ hai năm qua rồi. Trước áp lực của các nghiệp đoàn, chính quyền Obama đã phải chấp thuận miễn áp dụng Obamacare cho hàng trăm công ty lớn. Ngày nay, yêu cầu đặc miễn được áp dụng cho hàng chục ngàn tiểu thương, đưa đến quyết định hoãn ngày thực hành Obamacare.

Cho đến nay, những tiểu doanh nghiệp không được hưởng đặc miễn đã tìm cách "lách" bằng việc sa thải nhân viên toàn thời để thay thế bằng nhân viên bán thời. Theo định nghĩa của luật lao động Mỹ, nhân viên làm dưới 30 tiếng một tuần được coi là nhân viên bán thời, không được hưởng quyền lợi an sinh như bảo hiểm y tế, nghỉ hè, nghỉ ốm đau vẫn được trả lương, nhận lương hưu của công ty,... Theo thống kê chính thức mới nhất, trong tháng Sáu vừa qua, tỷ lệ thất nghiệp đã tiếp tục suy giảm tuy rất chậm. Nhưng nhìn kỹ vào các con số thì sự suy giảm này không phải là tin đáng mừng cho thiên hạ hay ngay cả cho chính quyền, vì dẫu sao sự suy giảm là con số việc làm bán thời đã già tăng đến mức kỷ lục 360.000 việc trong tháng, trong khi con số việc làm toàn thời lại giảm tới mức kỷ lục 240.000 việc trong tháng.

Theo các chuyên gia, luật bắt buộc bảo hiểm cho các công ty trên 50 nhân viên sẽ có tác động mạnh nhất lên các doanh nghiệp nhỏ, đặc biệt trong các ngành như tiêm tạp hoá và tiêm ăn. Đây là những ngành thịnh hành nhất trong giới ty nạn Việt Nam.

Chuyên hoàn áp dụng điều khoản bắt buộc các công ty phải cung cấp bảo hiểm cho nhân viên đã gây nên một cuộc tranh luận mới. Đối với một luật đã được quốc hội thông qua và ban hành, TT Obama lấy quyền gì để quyết định khi nào thi hành và khi nào hoãn thi hành? Một cựu thẩm phán đã viết bài trên báo Wall Street Journal, xác nhận TT Obama trắng trợn vi phạm Hiến Pháp Mỹ. Hiến Pháp không bao giờ cho phép tổng thống tự quyết định thi hành hay không thi hành một luật đã được quốc hội thông qua. Một khi một luật được thông qua, với đầy đủ ký hanh áp dụng thì không có tổng thống nào có quyền tự ý lấp quyết định tuân thi hay không tuân thi hay sửa đổi gì đó. Nếu tổng thống có quyền thi hành hay hoãn thi hành, thi tất cả mọi luật quốc hội ban hành đều không còn ý nghĩa nữa, mà tất cả hoàn toàn tùy thuộc quyết định của Hành Phản. TT Obama là cựu giảng viên về luật Hiến Pháp, tất nhiên phải hiểu rõ điều này hơn ai hết.

Câu hỏi ở đây là làm sao một tổng thống lại có quyền tự ý lấy quyết định vi phạm Hiến Pháp trắng trợn như vậy, mà không có phản đối gì từ phía quốc hội hay truyền thông.

Truyền thông không lén tiếng phản đối là điều bình thường dưới chế độ truyền thông thân chính như hiện nay ta đang thấy, không còn gì để bàn nữa. Phía Dân Chủ không phản đối cũng là điều tự nhiên. Nhưng phe đối lập Cộng Hòa cũng im hơi lặng tiếng luôn vì lý do rất giản dị: họ ủng hộ mọi quyết định hoàn thi hành Obamacare. TT Obama mà hoàn thi hành Obamacare vĩnh viễn thì bảo đảm Cộng Hòa sẽ xô xuống đường hoan hô ông ngay. Cái tài giỏi của TT Obama là lấy một quyết định vi hiến mà không có một tí phản đối nào.

Rồi việc hoàn thi hành điều khoản trên cũng gây ra một rắc rối khác. Ở đây, ta nên chú ý là chi hoàn việc các công ty phải mua bảo hiểm cho nhân viên thôi, còn cá nhân vẫn bị bắt buộc phải mua bảo hiểm cá nhân ngoài công ty với giá cao hơn nhiều, kể từ tháng Giêng năm tới, không có bảo hiểm thì sẽ bị phạt. Không có hoán giá hết. Nhưng việc chuyển trả cảng ngang là tại sao cá nhân không có bám biển cho nhân viên, thì công ty không bị phạt cho đến đầu năm 2015. Như vậy nếu tôi làm việc cho một công ty mà không có hàn biển cho tôi thì công ty không bị phạt, nhưng cá nhân tôi bị phạt. Lại một khía cạnh mới mà các nhà làm luật Obamacare đã không nghĩ tới!

Không bao lâu sau khi chính quyền Obama loan tin hoàn thi hành một điều khoản quan trọng nhất của Obamacare, thị bộ Y Tế cũng lảng lặng thông báo một tin động trời khác.

Thentluatmoi này, Nhà Nước sẽ trợ cấp tiền mua bảo hiểm cho những người lợi tức thấp, như đã bàn ở ví dụ trên. Then chốt trong vấn đề trợ cấp là việc kiểm tra mức lợi tức xem có thực sự đúng theo lời khai của những người xin trợ cấp hay không. Bộ Y Tế vừa thông báo lâkhiêm kíp thiết lập hệ thống kiểm soát này, do đó, những trợ cấp sẽ được cấp hoàn toàn dựa trên lời khai lợi tức của thiên hạ mà không có kiểm chứng gì hết. Nói trắng ra, ai muốn xin trợ cấp, cứ việc khai lợi tức trong mức được hưởng trước đó là được. **Đến** **trường** **nhì**, **những** **người** **đã** **đi** **thiền** **thần** **tránh** **nhóm** **và** **trong** **đó** **không** **khai** **man**.

Theo ý kiến kè viết bài này, đây hoặc là một quyết định chính trị ngày ngô ngớ ngẩn nhất trong lịch sử hiện đại Mỹ, hoặc là một quyết định có chủ đích hiển nhiên là ban phát tiền Nhà Nước một cách rộng rãi nhất để mua phiếu cử tri. Không hơn không kém. Vấn đề hiện ở đâu ra chưa khi nào khiến TT Obama mất ngủ ưu tư trong suốt hơn bốn năm qua?

Những rắc rối liên quan đến Obamacare đã chứng minh Obamacare tuy là chuyện cần thiết và mang nhiều ý nghĩa trên phương diện nhân đạo, nhưng lại là một bộ luật luộm thuộm nhất. Đây là một vấn đề cực kỳ phức tạp khó khăn, cũng là lý do chính tai sao bao nhiêu đợt tổng thống, Dân Chủ cũng như Cộng Hòa, không thể cái có tý để mang lại bảo hiểm y tế cho toàn dân. TT Obama là người đã bắt chấp mói trai ngay, làm liều, cùi việc ra luật ra rồi sẽ trực diện với khó khăn, chính sinh sáu. Nói như bà Nancy Pelosi, cựu chủ tịch Hạ Viện Dân Chủ, sau khi thông qua luật y tế, cùi mới biết được có những gì trong đó, có những khía cạnh nào đó.

Cái đau đầu cho TT Obama là những khó khăn khâm phá ra mỗi ngày lại là những khó khăn ngày một lớn, đã khiến thượng nghị sĩ Max Baucus, một trong những người đã tích cực đóng góp trong việc soạn thảo luật, đã phải nhìn nhận Obamacare như là xe lửa đi trái đường, rẽ, rẽ, rẽ lùi vào tai nạn (train wrecks).

Nhiều trong họa này là tất cả các chuyên gia đều tin chắc trong những ngày tháng tới, ngay cả sau khi Obamacare có hiệu lực toàn diện, hàng loạt vấn đề rắc rối khác sẽ hiện lên, mà không ai biết được mức tật hại sẽ như thế nào.

Chẳng hạn như đến nay, vẫn chưa ai thấy chuyện các tiểu bang từ chối bành trướng chương trình Medicaid (hay Medical ở Cali) sẽ được giải quyết như thế nào. Chương trình bảo hiểm y tế cho những người lợi túc thấp này đã bị hơn một nửa số tiểu bang bác bỏ, không chấp nhận tài hành. Theo quyết định của Tối Cao Pháp Viện, các tiểu bang đều có quyền này. Nếu không nói rõ ràng tiêu chuẩn chấp nhận tài hành, các tiểu bang có thể từ chối tài hành người trong số những người mới nhận được bảo hiểm y tế lần đầu sẽ vẫn phải mua bảo hiểm cá nhân cho mình, với các cốn Nhà Nước. Điều này là cách hành tài chính của Nhà Nước cống tăng moanh, nhằm cản cách tài hành, trong bao nhiêu ngày.

Báo Wall Street Journal đã mô tả Obamacare là một thảm họa lịch sử - a fiasco for the ages. (14-07-13)

Vu Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để giao ý qua email: Yulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba

Đồng Minh VỚI MỸ?

09/07/2013

Mỹ giúp xây lại Dinh Độc Lập cho VNCH, đã có tin đồn họ đã gắn máy nghe trong tường

Nước Mỹ cũng như cả thế giới trong gần hai tháng qua hầu như đã bị hoàn toàn tê liệt, gần như chẳng có gì quan trọng xảy ra nữa, ngoài những xì-căng-dan liên tục của chính quyền Obama. Tin TT Obama chu du Phi Châu tố cáo trâm triều bạc, thậm chí lời hứa tặng Phi Châu một tờ để tăng cường hệ thống điện lực cũng chẳng ai ngó ngàng, mặc dù trong thời buổi thất lúng buộc bụng "sequester" này, các chi tiêu của Nhà Nước đang bị cắt lung tung. Cột báo này tuần trước có viết "cơn mưa này chưa tạnh, con bão khác đã đến". Rất tiếc là hàng loạt bài viết lùi sau đều là lùn nà.

Lần này là xì-căng-dan chính quyền Obama cho đặt hệ thống nghe lén các... chính phủ và tổ chức đồng minh. Trước đây, ta đã nghe tin NSA nghe lén cả thế giới, tất cả những cá nhân không phải là công dân Mỹ đều có thể bị NSA nghe lén, kể cả công dân các nước đồng minh trong Liên Hiến Âu Châu.

Nghe tin này, phát ngôn viên chính phủ Ý Đại Lợi đã phản đối mạnh mẽ và đặt câu hỏi chính quyền Mỹ lấy quyền gì theo dõi các công dân Ý. Báo chí Anh rầm rộ lên án và đặt vấn đề chính phủ Anh có biết chuyện NSA nghe lén công dân Anh không, và có hợp tác với chính quyền Obama trong việc làm bất hợp pháp này không.

Câu chuyện chưa ngã ngũ đến đâu, thì mới đây tờ báo lớn nhất Đức, Der Spiegel lại xin lỗi động trời hơn là chính quyền Obama đặt máy nghe lén hầu hết các tổ chức và cơ sở ngoại giao, tổng cộng có ít nhất 38 đối tượng bị nghe lén, trong đó có các toà đại sứ các nước đồng minh như Pháp, Ý, Hy Lạp, Nhật, Mexico, Đại Hàn, Áo Đô và Thủ Nhĩ Kỳ tại Hoa Thịnh Đốn và tòa đại diện của nhiều nước tại trụ sở Liên Hiệp Quốc ở Nữu Ước, qua các máy có tên là "dropmine" gắn trong các tòa đại sứ.

Đi xa hơn nữa, NSA cũng đặt hệ thống nghe lén trứ sở chính phủ Liên Hiệp Âu Châu và bộ tư lệnh Liên Minh Phòng Thủ Bắc Đại Tây Dương (NATO), xâm nhập vào các đường dây điện thoại của các viên chức cao cấp trong hai tổ chức trên.

Theo tài liệu của Spiegel, tại thủ đô Liên Âu, Brussels (cũng là thủ đô của Vương Quốc Bỉ), chính quyền Mỹ đặt nguyên một hệ thống nghe lén các đường dây điện thoại từ trong tòa nhà Justus Lipsius, là trứ sở của chính phủ và quốc hội Liên Âu. Hệ thống nghe lén của Mỹ được đặt tại khu vực của Mỹ do NSA kiểm soát, trong cao ốc của Bộ Tư Lệnh NATO, trong vùng ngoại ô Brussels. Điều chưa rõ ràng là không biết vị tướng Tổng Tư Lệnh NATO, là người Mỹ, có biết gì về chuyện nghe lén các tướng lãnh trong Bộ Tư Lệnh của ông, hay có cho phép hay không.

Không những chỉ nghe lén điện thoại, mà NSA còn chui vào cả các máy fax để thu lại những tài liệu được chuyển qua những máy này, và thâm nhập một cách quy mô vào các hệ thống điện toán quốc gia của các nước và tổ chức đồng minh này.

Ngoài ra, Der Spiegel cũng cho biết NSA theo dõi các nước Âu Châu trên một quy mô rộng lớn hơn mọi dự đoán. Riêng tại Đức không thôi, mỗi tháng NSA theo dõi khoảng 500 triệu cuộc điện đàm và khoảng 300 triệu dữ kiện từ internet (emails và dữ kiện về truy cập các trang mạng) mỗi tháng. Điều đáng ghi nhận là việc theo dõi này xảy ra ngoài nước Mỹ, do đó, không cần trát toà và không có giới hạn gì trên phương diện pháp luật Mỹ.

Tin động trời này do một trong những nhà báo có uy tín nhất của Âu Châu thu thập được khi ông này bay qua Hồng Kông phỏng vấn anh Edward Snowden, người đã xin NSA theo dõi thiên hạ, hiện đang trốn tại phi trường Moscow. Ông ký giả Đức này cho biết tin sốt dẻo đã được anh Snowden xỉa ra, với đầy đủ bằng chứng do anh lén lấy cấp mang theo.

Cho dù ông ký giả viết gì thì dĩ nhiên tin này vẫn còn cần phải kiểm chứng, nhưng đã gây rúng động chính trường Âu Châu.

Chủ tịch quốc hội Liên Âu Martin Schulz bày tỏ sự "quan ngại lớn", và so sánh việc làm của NSA với tổ chức mật vụ KGB của Liên Xô thời chiến tranh lạnh, và nói thẳng thừng ông có cảm tưởng Mỹ đã coi Liên Âu như là kẻ thù. Chủ tịch Liên Âu, ông Jose Manuel Barroso, ra lệnh cho các viên chức an ninh rà soát lại toàn bộ hệ thống thông tin liên lạc của Liên Âu để khám phá ra mọi hệ thống theo dõi lén lút.

Bộ trưởng Tư Pháp Đức cho rằng hành động này mang chúng ta trở về thời "chiến tranh lạnh". Có điều khác biệt là trong thời chiến tranh lạnh, phe Mỹ và các đồng minh Tây Phương do thám phe cộng sản Đông Âu, trong khi bây giờ lại là chính quyền Mỹ do thám các đồng minh Tây Âu. Bà Thủ Tướng Đức Angela Merkel, cho rằng nếu chuyện do thám này là đúng thì đó là một chuyện không thể chấp nhận được. Bà Merkel sắp phải trực diện với cuộc bầu cử quốc hội của Đức, được dự trù cho hai tháng nữa, trong khi dư luận quần chúng Đức hết sức phản nộ trước tin NSA do thám này.

Ngoài trường Pháp chính thức yêu cầu chính quyền Obama giải thích trong khi TT Pháp Francois Hollande, đòi hỏi Hoa Kỳ chấm dứt ngay tức thời mọi hành động do thám chính phủ Pháp, nếu không thì Pháp sẽ không tham gia cuộc thương thảo mậu dịch tự do giữa Liên Âu và Mỹ dự tính khai mạc trong tuần tới.

Nói chung, phản ứng của các đồng minh Liên Âu đã là một thám họa ngoại giao với tầm mức chưa từng thấy cho chính quyền Obama. Chưa khi nào các đồng minh lại bất mãn với Mỹ như vậy, cho dù trước đây Liên Âu đã từng có những bất đồng chính kiến với Mỹ như dưới thời chiến tranh Việt Nam và dưới thời chiến tranh Iraq.

Riêng chính phủ Anh thì đã im hơi lặng tiếng, chỉ vì Anh đã hợp tác chặt chẽ với NSA trong việc thu thập thông tin này, qua tổ chức GCHQ (General Command Headquarter, là tổ chức phản gián của Anh, tương tự như NSA).

Báo chí Âu Châu nhất loạt chỉ trích thám tệp, từ báo thiên hữu Frankfurter Allgemeine của Đức đến thiên tả Le Monde của Pháp. Tờ Financial Times của Anh đã viết bài về sự sụp đổ hoàn toàn của thám tượng cấp tiến của Âu Châu, mô tả TT Obama là người chuyên nói một dằng làm một nèo, nói chuyện như Jimmy Carter mà hành xử còn mánchez mung hơn Kissinger. Điểm hình là chính sách chống khủng bố, một mặt chỉ trích phương thức của TT Bush, mặt khác vi phạm nhân quyền và luật pháp gấp bội Bush qua việc dùng máy bay không người lái bắn giết bừa bãi.

Phản ứng của chính quyền Obama đã chứng tỏ một sự bối rối, không biết phải giải thích như thế nào. Ngoại Trưởng John Kerry tuyên bố ông không biết gì về chuyện do thám này, sẽ tìm hiểu và bàn lại sau.

Tòa Bạch Ốc đã mau mắn xuất thế võ thủ sở trường là... chiết tay với người khác để đố thừa chạy tội. Ông Ben Rhodes, phụ tá an ninh quốc gia –trực thuộc Tòa Bạch Ốc- đã bắn cái, tuyên bố đây là chuyện của giới tinh bão, họ mới là những người có câu giải thích rõ ràng. Lành như thế Tòa Bạch Ốc không biết gì về các việc làm của các cơ quan an ninh tinh bão vậy.

TT Obama, trong một cuộc họp báo tại Tanzania, đã lên tiếng đại khái cho chuyện này là "chuyện bê xé ra to" của truyền thông. Theo ông, tất cả các chính quyền của bất cứ nước nào cũng đều có các bộ phận thu thập thông tin, từ thù cũng như bạn, để "cố thể hiểu rõ vấn đề hơn" như ông nói. Mặt khác, TT Obama cũng hứa sẽ cho điều tra lại toàn bộ vấn đề xem Mỹ đã có đi quá xa không.

Nhìn chung vào vấn đề, điều TT Obama nói không phải là sai. Sự thật là chuyện do thám lẫn nhau là chuyện chẳng những bình thường mà còn cần thiết. Ai cũng tìm cách do thám mọi người khác, thù cũng như bạn. Ngay cả Do Thái và Mỹ cũng đã do thám lẫn nhau tối đa, mặc dù đây là hai nước đồng minh khắng khít nhất từ trước đến nay. Trong chính trị nội bộ Mỹ, chuyện hai đảng Cộng Hòa và Dân Chủ do thám lẫn nhau cũng là chuyện thường tình thôi.

Ngay cả ngoài phạm vi chính trị hay quân sự, việc tìm hiểu về chiến lược kinh doanh của công ty cạnh tranh, hay việc ăn cắp kỹ thuật sáng chế là chuyện đương nhiên. Đúng như TT Obama nói, mục tiêu là thu thập càng nhiều tin tức càng tốt, để giúp hiểu rõ sự việc hơn.

Nhưng có hai vấn đề đặt ra là chứng mực và kín đáo. Đối với kẻ thù thì dĩ nhiên chuyện chứng mực không được đặt ra, càng moi được nhiều tin tức càng tốt, càng theo dõi sâu, càng hại nhau nhiều càng tốt, không có giới hạn. Nhưng đối với bạn và đồng minh, thì nhất định là phải có giới hạn, có chứng mực nào đó, không thể nào coi đồng minh như kẻ thù. Giữa tổng thống Mỹ và thủ tướng Đức chẳng hạn, dù sao cũng phải có một lằn ranh không thể vượt qua được.

Do đó, câu hỏi ở đây là TT Obama đã đi quá xa hay không? Dĩ nhiên là đối với Mỹ thì câu trả lời là không, nhưng còn đối với đồng minh thì sao? Dù sao thì quan hệ Mỹ với các đồng minh đã bị sứt mẻ nặng, và sự nghi kỵ lẫn nhau đã lên đến mức cao, và trong những ngày tháng tới, chính quyền Obama sẽ phải tốn nhiều công sức giải thích và hàn gắn.

Vấn đề thứ hai là chuyện kín đáo. Trong chính trị, luôn luôn có những chuyện "hiểu ý nhau", làm những chuyện không đep dối với nhau, nhưng một cách kín đáo, đừng để mắt mặt nhau quá. Nói trắng ra, ăn vụng của nhau có thể tha thứ được nếu chịu khó chùi mép sạch sẽ một chút. Việc xì tin Mỹ theo dõi, đặt máy nghe lén tung tung sẽ khiến các chính phủ Liên Âu mất mặt không ít vì chứng tỏ mình quá tệ, hệ thống an ninh tình báo quá kém cỏi, khó giải thích cho dân. Vấn đề nghe tin lén, do thám lén nhau cũng là vấn đề nhạy cảm mạnh bên Âu Châu, là nơi đã từng trải qua những chế độ độc tài từ Hitler đến phát-xít đến cộng sản. Một tờ báo lớn bên Đức đã có bài bình luận nói lên rất rõ suy tư từ dân Châu Âu: thà phải đối đầu với nguy cơ khủng bố đe dọa an ninh một chút chứ không chấp nhận mất quyền tự do, bi theo dõi như thời Gestapo hay KGB trước đây.

Chuyện NSA nghe lén tất cả các đồng minh cũng đã đục một lỗ thủng lớn trong lập luận của NSA giải thích việc nghe lén thiên hạ vì nhu cầu chống khủng bố. Bây giờ, khi đối tượng nghe lén là các chính phủ đồng minh thì việc biện giải chống khủng bố mất hết tính lý. Chẳng lẽ khủng bố nằm trong lòng các chính quyền đồng minh luôn sao?

Trở lại vấn đề NSA nghe lén dân Mỹ, TT Obama cũng đã xác nhận cần phải có một sự cân bằng nào đó giữa hai nhu cầu: nhu cầu an ninh chống khủng bố, và nhu cầu bảo vệ tự do cá nhân. Ông khẳng định ông hoan nghênh việc mở một cuộc đối thoại, hay thảo luận ở tầm mức cả nước về vấn đề này.

Nhưng đề nghị này đã bị cả phe hữu lẫn phe tả bắc bộ ngay lập tức. Thứ nhất, họ cho rằng cuộc đối thoại nếu TT Obama chân thành, đã phải được mở ra từ trước khi nghe lén chứ không phải đợi đến nghe lén cả mấy năm trời rồi bị bắt mí ra thì mới hô hào thảo luận. Thứ nhì là chuyện thảo luận không thể có được khi các cuộc nghe lén và theo dõi lén vẫn tiếp tục.

Trong khi đó thì vấn đề quy chế của anh Snowden vẫn chưa rõ ràng. Anh Snowden đã nộp đơn xin tỵ nạn với tổng cộng hơn hai chục quốc gia, nhưng cho đến nay, một nửa đã từ chối hoặc thẳng thừng, hoặc viện cớ này cớ nọ.

Dường như trước áp lực của Mỹ, chính quyền Ecuador cũng đã có vẻ đe dặt hơn trước khi quyết định cho anh Snowden tỵ nạn hay không. Dù sao thì Mỹ vẫn còn viện trợ mỗi năm cả trăm triệu đô cho Ecuador, cũng như việc Mỹ vẫn là thị trường hàng đầu của ngành xuất cảng của Ecuador. Người ta ước tính ít ra là gần nửa triệu nhân công Ecuador làm việc trong các ngành liên quan đến các sản phẩm xuất cảng qua Mỹ. Đây là con số không nhỏ so với dân số 15 triệu của Ecuador. Mỹ mà quyết định cấm vận thi Ecuador sẽ rơi ngay vào khủng hoảng kinh tế trầm trọng. Khác với Venezuela có quyền hò hét chống Mỹ mạnh vì Venezuela có mỏ dầu hoả rát lớn, không lệ thuộc vào Mỹ trên phương diện kinh tế. Có tin là Venezuela đã chấp nhận cho anh Snowden tỵ nạn.

Anh Snowden cũng đã chính thức xin tỵ nạn tại Nga. TT Putin đã mau mắn lén tiếng, khẳng định Nga sẽ cứu xét, nhưng với điều kiện tiên quyết là anh Snowden phải chấm dứt mọi hành động có "phương hại cho đối tác Mỹ", có nghĩa là phải ngưng phổ biến tin mật anh đang có. TT Putin cũng nhận định điều kiện này có vẻ lùm đùm từ "cửa miệng của tôi". Sau khi nghe điều kiện này, anh Snowden đã rút lại đơn xin tỵ nạn ở Nga.

Thực tế, không ai tin câu nói này của ông chính khách ma đầu Putin vì có rất nhiều hy vọng Nga đã và sẽ tiếp tục khai thác tối đa kho dữ kiện mật của anh Snowden. Chuyện đời anh Snowden ngung phổ biến tin mật có vẻ như chỉ là hành động khai thác

cho Nga thôi. Chưa ai quên TT Putin xuất thân là trùm KGB của Liên Xô trước đây.

Một "nạn nhân" bất ngờ của những xáo xáo gia cang trong nội bộ đồng minh cũng như trong cuộc tranh chấp giữa Mỹ và Nga và Trung Cộng là bà cựu ngoại trưởng Hillary Clinton. Ngôi sao Hillary dù muốn hay không cũng đã bị lu mờ phần nào vì những thất bại liên tục trong chính sách đối ngoại của Mỹ trong suốt hơn bốn năm nhiệm kỳ của TT Obama như cột báo này đã bận trong tuần rồi, bây giờ được đưa lên trang nhất của báo chí khắp thế giới. Do đó, cũng không phải chuyện đáng ngạc nhiên khi ta thấy bà cựu ngoại trưởng đã tuyệt đối giữ im lặng, không lên tiếng để tự bảo chữa hay biện minh gì cho mình trong suốt mấy tháng qua, kể cả khi vụ khủng bố tấn công giết chết đại sứ Mỹ tại Benghazi được thảo luận trước quốc hội.

Câu chuyện của chính quyền Obama đối xử với đồng minh Âu Châu có thể là một cú sốc lớn cho dân mấy xứ này, nhưng thật ra chẳng có gì đáng làm cho dân mấy xứ đồng minh nhược tiểu ngạc nhiên hết. Dân ta, cũng như dân Phi, dân Iran, dân Tầu, dân Panama, v.v... đã nếm mùi "đồng minh" với Mỹ quá nhiều rồi, đã biết rõ mùi vị từ lâu rồi. Dân Việt ta còn nhớ khi Mỹ giúp xây lại Dinh Độc Lập cho VNCH, đã tin đồn họ đã gán máy nghe trong tường của nhiều phòng họp trong dinh, và do đó, đã biết hết mọi tinh toán của TT Thiệu, là "đồng minh" đang được Mỹ giúp tối đa trong cuộc chiến chống CSBV.

Obama hay Roosevelt, hay Johnson, hay Nixon gì thi cũng vẫn là chuyện quyền lợi của Mỹ trên hết, nếu cần thí vài anh đồng minh thi ... "sorry nhé!". (07-07-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Chính Sách Đối Ngoại Rơi Rụng

02/07/2013

...cũng là cách chính quyền Obama lừa dư luận ra khỏi các vụ xi-căng-dan nhức đầu...

Năm 2008, một chuyên viên tổ chức cộng đồng của một vùng ngoại ô phía nam thành phố Chicago ra tranh cử tổng thống. Ông hứa hẹn dù điều, từ đại đoàn kết dân tộc đến hoà đồng mâu da, từ ổn định kinh tế đến cải tổ tài chính, từ chấm dứt đe dọa khủng bố đến cải thiện bang giao với tất cả các nước trên thế giới, bạn và nhất là thù nghịch, v.v... Ngày ông được đảng của ông đề cử làm ứng viên tranh cử tổng thống, ông tuyên bố đó là ngày thứ triều ngừng đảng trong khi địa cầu sẽ hàn gắn mọi vết thương. Không nên tìm hiểu thế nghĩa là gì, cứ việc tin theo thôi.

Với một người chưa làm một việc gì lớn lao hơn là tổ chức cộng đồng, tức là giúp dân một khu phố xin sửa đường, gắn đèn đường, lắp hệ thống cống rãnh, tu bổ sơn quét chung cư, xin phiếu thực phẩm hay medicaid cho những ông già bà lão trong khu phố, đây quả là những hứa hẹn còn lớn hơn đợi đá vôi trời.

Trước những câu chất vấn của thiên hạ, ông đã thao thao bất tận có câu trả lời đầy đủ, không thiếu sót trong bất cứ vấn đề gì.

Một câu hỏi khúc mắc nhất mà ông vẫn trả lời được, đó là vấn đề đối ngoại. Được hỏi ông có kinh nghiệm đối ngoại như thế nào mà ông nghĩ ông có thể lãnh đạo đại cường đối đầu với cả thế giới, bạn cũng như thù, ông trả lời rất rõ ràng là ông là công dân của... thế giới.

Một cách cụ thể hơn, ông khoe ông là người có máu quốc tế, ông bố ruột là người Kenya từ Phi Châu, ông bố ghê là người Nam Dương từ Á Châu, bà mẹ là Mỹ trắng gốc Ái Nhĩ Lan, nhưng cũng là chuyên gia tư vấn quốc tế, đã làm việc khắp xứ này xứ kia. Quan trọng hơn nữa, ông đã sống ở Nam Dương tới bốn năm, từ năm 6 tuổi đến năm 10 tuổi. Đến thời sinh viên, ông có đi thăm Pakistan mấy ngày. Cái lý luận này đúng ra chỉ có một mình ông có thể tin được thôi, nhưng thực tế đã có cả triệu người ngán ngợn, cũng như ngør ngắn tin tất cả những lời hứa hẹn của ông mặc dù có nhiều điều họ chẳng hiểu rõ nghĩa là gì.

Trong vấn đề chống khủng bố, ông chê cựu TT Bush là không biết cách. Ông sẽ có cách ôn hoà, tôn trọng văn minh, văn hoà và tôn giáo Ả Rập, và cả khối này sẽ xếp hàng sau lưng ông, khủng bố chấm dứt trên toàn cầu.

Lâu lắm thế giới mới thấy được một người có khả năng ăn nói với một sức thuyết phục có một không hai như vậy. Cả thế giới cấp tiến, "yêu chuộng hòa bình" phủ phục xuống hoan hô. Hơn một nửa dân Mỹ bị hớp hồn, và ông chính khách này đắc cử tổng thống. Chẳng bao lâu sau, ông nhận láng luon giải Nobel Hòa Bình, chỉ vì tài mồm mép.

Giờ này đây, bước qua ngưỡng cửa nhiệm kỳ hai, tự nhiên cơn mưa thác lũ đổ xuống. Hết xi-căng-dan này đến khủng hoảng khác. Cơn mưa này chưa tạnh, cơn bão khác đổ đến. Từ khủng hoảng ngoài nước tuột đầu Benghazi, đến xi-căng-dan trong nước qua các vụ sờ thuế và theo dõi nhà báo, theo dõi điện đàm và emails. Rồi từ trong nước lại quay ngược ra ngoài nước với khủng hoảng ngoại giao, hay nói cho đúng hơn, thất bại ngoại giao với Trung Cộng và Nga, và cả với các đồng minh Âu Châu luôn.

Những thất bại này phải được đặt trong bối cảnh một chính sách ngoại giao tái rơi rụng của chính quyền Obama trong suốt hơn bốn năm qua.

Anh chuyên gia CIA-NSA Edward Snowden xin NSA theo dõi cả triệu người dân Mỹ qua các điện đàm, và internet, emails, gây chấn động chính trường Mỹ. Người khen kẻ chửi, ai cũng có ý kiến về việc làm của anh này. Chính quyền Obama truy tố anh này về tội gián điệp và lùng bắt. Nhưng anh này khôn ngoan, đã cao bay xa chạy trước khi xin mật cho các báo Washington Post của Mỹ và The Guardian của Anh.

Hành động của anh này như đã bàn trên cột báo này, chỉ là loại tiêu biểu cho mấy anh cấp tiến cực đoan lập dị, muốn chơi nói mà bất cần biết hậu quả, hậu quả cho cả nước cũng như hậu quả cho cả nhân minh. Như cái anh Julian Assange xỉ cá trăn ngàn mẫu tin emails cho thiên hạ và báo chí coi chofi qua WikiLeaks, gây tai tiếng không ít cho chính quyền Mỹ về phương diện quốc phòng và ngoại giao. Bây giờ trốn trong một phòng của toà đại sứ Ecuador tại Anh từ cả năm nay, không thấy cách nào có thể ngoài được trong không biết bao nhiêu năm nữa. Gọi là ở tù không có ngày ra.

Bây giờ đến phiên anh Snowden này, cho đến giờ vẫn trốn chạy, chưa biết tương lai như thế nào.

Cái tội của anh Snowden này nặng hơn anh Assange nhiều. Anh Assange dù sao thi cũng chỉ là xì ra những thư từ qua lại của các viên chức tháp hay trung cấp, và sự kiện bị lộ phần lớn chỉ gây bối rối cho chính phủ Mỹ, chẳng hạn như tin các viên chức ngoại giao Mỹ nói xấu về các lãnh tụ đồng minh. Trong khi anh Snowden này mang bốn cái laptop đầy ắp tin mật về hệ thống tình báo, theo dõi thiên hạ của NSA. Theo dõi dân Mỹ, theo dõi khủng bố, nhưng cũng theo dõi cả Nga, Trung Cộng, và theo dõi luôn các đồng minh.

Điều làm chính quyền Obama lo xót vó là không biết trong mấy cái laptop anh này ôm đi có những tin bí mật gì, quan trọng đến mức nào. Chính quyền Obama với sự hậu thuẫn của truyền thông phe ta kêu chiêng gõ trống rầm rộ về chuyện anh Snowden chạy lẩn xẩn, di dời đâu bị chính quyền Mỹ rình rập truy đuổi đến đó.

Điều ít người để ý là đây cũng là cách chính quyền Obama lừa dư luận ra khỏi các vụ xi-căng-dan nhức đầu. Mở báo hàng ngày ra đọc, các mẫu tin chạy ngang cả mặt báo đều là tin chính quyền Mỹ rượt đuổi anh Snowden, chỉ trích Trung Cộng và Nga bất hợp tác, không còn tin sót dèo về Benghazi, về IRS, và Foxnews bị theo dõi, hay về NSA nữa.

Thật ra, chuyện anh Snowden có bị bắt, dã dội về Mỹ chẳng quan trọng lắm. Cùng lắm thi anh này sẽ dì bóc litchi một thời gian dài. Nhưng những bí mật an ninh quốc gia đã bị bật mí hết rồi. Theo tin báo chí, anh Snowden trốn ở Hồng Kông cả tuần lễ, rồi được chính quyền Hồng Kông với sự chi đao của Bắc Bình, cho ra khỏi nước. Chạy qua Nga, anh này đã bị tạm giữ ở cảng quá cảnh tại phi trường Moscow. Cho đến khi bản tin này được viết thi chưa ai thấy tương lai anh này sẽ ra sao. Trong quá khứ, đã có nhiều trường hợp ty nạn chính trị bị kẹt ở phi trường, trong đó nổi tiếng nhất là anh Mehran Nasser, ty nạn từ Iran, đã kẹt ở phi trường Charles de Gaulle của Paris trong 18 năm từ 1988 đến 2006, sống như một tên ăn mày vô gia cư tại phi trường, không ai thèm dòm ngó tới, lết qua lết lại với vài ba thùng quần áo nhỏ nhợp đựng trong thùng các-tông để trên xe kéo hành lý tại phi trường, tối ngủ trên máy cái ghế chờ tàu bay.

TT Putin cũng như CT Tập Cận Bình chỉ cần tin mật thôi, còn anh Snowden thì họ chẳng coi ra gì.

Tất cả các chuyên gia về các vấn đề an ninh tình báo đều hiểu trong thời gian anh Snowden ở Hồng Kông và Moscow, anh đã phải trả giá khá đắt: cho các cơ quan tình báo Trung Cộng và Nga xem qua hay sang lại mấy trăm hay mấy ngàn tài liệu trong các laptop của anh, cũng như chia sẻ tức về cách Mỹ thâm nhập các hệ thống điện toán thế giới. Bi mật đã bật mí hết rồi, bây giờ có bắt lại được anh này, cho dù thi bộ cũng đã chạy khỏi chuồng từ lâu rồi, bắt anh chán bộ cũng chẳng ích gì. Sao phải làm to chuyện thế nếu không phải là muốn đánh trống khép lấp những xi-căng-dan khác?

Thái độ của Trung Cộng và Nga trong vụ này đã mang chúng ta trở lại thời chiến tranh lạnh của mấy chục năm trước. Sau khi chế độ cộng sản xụp đổ khắp nơi, bang giao giữa Mỹ và các đại cường cộng sản đã được cải thiện rất nhiều. Cho đến khi TT Obama nhậm chức.

Tân ngoại trưởng Hillary Clinton lần đầu tiên gặp ngoại trưởng Nga đã tăng cho cái hộp ghi chữ "reset", kiểu như là "bắt đầu lại", sau khi quan hệ Mỹ-Nga bị xấu đi vì cuộc chiến xâm lăng Georgia tháng sáu 2008 của Putin, để bước vào kỷ nguyên hợp tác mới, thân thiện hơn.

Nhưng kỷ nguyên mới đó cuối cùng đã chay về kỷ nguyên của chiến tranh lạnh. Hai ông Obama và Putin hầu như không nói chuyện với nhau. Trong hai năm qua, sau khi Putin đắc cử tổng thống lần thứ ba từ tháng Năm 2012, Obama vẫn chưa đi Nga và Putin vẫn chưa đi Mỹ. Theo truyền thông, Putin đã mặc nhiên trở thành lãnh tụ của một thứ tân "liên minh" chống Mỹ trên thế giới.

Trung Cộng thi ngày càng trở nên kiêu căng trong vấn đề biển đông, công khai chiếm hòn đảo này đến đảo kia, bắt tàu và ngư dân các nước trong vùng, coi các vụ chiến hạm Mỹ phô trương lực lượng, "viếng thăm xã giao" các nước đông nam á như pha, kiêu rung cây nhà khai, chẳng làm các ông Hồ Cẩm Đào hay Tập Cận Bình mất ngủ nửa phút nào.

Qua vụ anh Snowden, quan hệ giữa Mỹ và Trung Cộng và Nga đã tuột xuống thêm vài bức. Trung Cộng chỉ thị cho Hồng Kông không được trao anh Snowden lại cho Mỹ mặc dù Hồng Kông có ký hiệp ước dẫn độ tội phạm với Mỹ. Chính quyền Hồng Kông lấy cớ thiếu chi tiết, yêu cầu chính quyền Obama cung cấp thêm dữ kiện để Hồng Kông cứu xét đơn xin dẫn độ.

Ở đây, có một chi tiết đáng chú ý: tên của anh được chính quyền Mỹ qua các văn thư bộ Tư Pháp trao đổi với Hồng Kông ghi là Edward James Snowden, trong khi tên theo thông hành của anh do bộ Ngoại Giao phát hành lại là Edward Joseph Snowden, khiến Hồng Kông có cớ pháp lý đòi hỏi xin minh lại. Mỹ chưa kịp trả lời là Hồng Kông đã mau mắn cho anh này lên máy bay đi Nga mất rồi, biện minh là Hồng Kông chưa có lý do pháp lý nào giữ anh này lại được vì anh này chính thức chưa hề bị yêu cầu dẫn độ. Ngoài ra, bộ Tư Pháp trong văn thư yêu cầu dẫn độ cũng đã không nêu được rõ lý do tại sao trường hợp anh Snowden lại rơi vào phạm vi hiệp ước dẫn độ. Luật sư Alan Dershowitz, một chính khách thiên tả, thân thiện với TT Obama đã viết báo, lên tiếng lắc đầu ngao ngán cho sự bất tài tột cùng của bộ Tư Pháp và bộ Ngoại Giao Mỹ.

Điều mà mai đáng nói là cả Trung Cộng lẫn Nga đều nhân chuyện này đã lén mặt vỗ ngực cho mình là những chính quyền tôn trọng luật pháp và tự do ngôn luận nhất để có dịp day bao Mỹ truy đuổi anh Snowden mà chẳng có cản bản pháp lý vững chắc. Như với Hồng Kông thì cung cấp giấy tờ sai sót khiến chính quyền Hồng Kông chưa đủ yếu tố bắt anh Snowden để anh này có dịp chạy thoát. Hay như đối với Nga thì Mỹ không hiểu là anh Snowden trốn trong trạm quá cảnh (transit) tại phi trường Moscow, có nghĩ là anh ta không có chiếu khán vào đất Nga, chưa chính thức vào đất Nga, nên chính quyền Nga không thể bắt anh được.

Trên cẩn bản thi cả hai thái độ đều là lý ngay nhưng tinh gian rõ ràng. Nhưng lại khiến chính quyền Obama á khẩu, chẳng biết làm gì.

Tình trạng bang giao với Trung Cộng và Nga xuống dốc thê thảm, nhưng quan hệ với các nước khác cũng chẳng có gì đáng khoe.

Quan hệ với các đồng minh trớn nêu khô khát khi anh Snowden lộ tin Mỹ đã theo dõi cả dân lẩn chính quyền các nước đồng minh, từ Anh đến Đức, Pháp, Ý, v.v... Các chính quyền đồng minh tế nhị không nói gì nhiều, nhưng báo chí và dư luận dân chúng bắt mẩn ra mặt. TT Obama qua Bá Linh dự tính đọc diễn văn trước cả trăm ngàn người như hồi năm 2008, rốt cuộc chẳng có một người dân nào, mà chỉ có quan khách, nhà báo, và cảnh sát, tổng cộng đâu 4.500 người hiện diện trong một quảng trường trước đây đã chứa nửa triệu người. Trước đây, các TT Kennedy và Reagan qua Bá Linh đều được hơn một triệu người đón chào.

Những lảnh tụ độc tài tèp riu của Iran, Venezuela, Bắc Hàn, Libya, Syria, chẳng ai nói chuyện gì với TT Obama, ngoại trừ TT Venezuela, Hugo Chavez đã gặp trong buổi họp thượng đỉnh châu Mỹ La Tinh. Nhân dịp này, trước hàng chục ống kính của ký giả, ông Chavez đã thân tặng TT Obama một cuốn sách si và để quốc Mỹ đã "hút máu" dân Nam Mỹ như thế nào trong suốt mấy chục năm qua. TT Obama cười gượng nhận cuốn sách. Anh Chavez chưa giải quyết xong lại nhảy ra anh Correa, tân tổng thống Ecuador, người đã đặc cử chí nhì si và để quốc Mỹ, đã cho anh Assange tự nạn trong tòa đại sứ Ecuador tại Luân Đôn, và bây giờ đang cứu xét đơn xin tị nạn của anh Snowden. TT Correa này còn đề nghị "viện trợ" cho Mỹ hơn 20 triệu đô để mở lớp dạy về tự do ngôn luận và nhân quyền cho dân Mỹ. Không nghe ông Correa nói gì về hàng trăm triệu đô viện trợ của Mỹ từ bao nhiêu năm qua. Cốp giấy Mỹ ai muốn vuốt râu mà chẳng được.

Iran tiếp tục thách đố Mỹ, gửi quân tiếp viện cho Syria, tiếp tục phát triển kỹ năng nguyên tử, không có chút gì thay đổi. Bắc Hàn với ông Hoàng Đế con, vồ lấy Mỹ làm đối tượng bung xung đế cùng cố quyền binh nội bộ.

Tại Libya, trước áp lực mạnh của các đồng minh Anh và nhất là Pháp, Mỹ đành nhận vai trò lãnh đạo từ phía sau, tham gia bό bom tiêu diệt chế độ Khaddafi, nhân danh "nhân đạo", cứu nhân độ thế dân Libya. Nhưng cái lý do nhân đạo cao cả đó đã bị cắt vào nhà kho khi phải đối đầu với Syria. TT Assad giết gần một trăm ngàn dân trong cả năm trời, dùng cả vũ khí hoá học. Nhưng TT Obama ngó lơ, giải thích với báo chí "vấn đề này khó lầm".

Mà khô thát. Phe nổi loạn chống TT độc tài khát máu Assad lại chính là đồng minh của Al Qaeda. Gửi thủy quân lục chiến qua thi tuyệt đối không có trong kế hoạch của ông tổng thống có giải Nobel Hòa Bình. Cho máy bay thả bom thi cũng chẳng đi đến đâu. Viện trợ súng đạn thi ai bảo đám súng đạn này mai mốt sẽ không được Al Qaeda dùng để giết dân Mỹ? Chưa kể TT Putin đã công khai lên tiếng hậu thuẫn và gửi vũ khí, hóa tiền cho Assad. Không làm gì thi không được. Giống như Trịnh Công Sơn rên rỉ sau khi nếm mùi nồi vòng tay lớn: tiến thoái lưỡng nan.

Trong thế giới Ả Rập và Hồi giáo, theo thăm dò của cơ quan Zorby, tỷ lệ hậu thuẫn của TT Obama cuối năm 2011 tại Maroc là 12%, tại Ai Cập là 5%, tại Jordan là 10%, tại UAE là 12%. Các tỷ lệ này nói chung, chưa bằng một nửa tỷ lệ hậu thuẫn của TT Bush. Tất cả những nước này đều là đồng minh lâu ngày của Mỹ, đã từng nhận cả trăm triệu viện trợ kinh tế cũng như quân sự. Bao nhiêu lời ca tụng vinh minh Ả Rập và xin lỗi Hồi Giáo, và bao nhiêu trăm triệu đô cuối cùng cũng chỉ là công cốc. Cả cái tên đệm Hussein cũng chẳng giúp được gì hơn.

Chuyện lạ mới nhất: TT Obama viếng thăm Nam Phi đã được hàng trăm dân da đen biểu tình chống đối. Hình ảnh thần tượng của dân da đen Phi Châu này còn được bao nhiêu?

Hình như cái kinh nghiệm sống bốn năm tại Indonesia khi sáu tuổi cũng đã không giúp triển khai tài ngoại giao gì nhiều. (30-06-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

TT Obama Thua TT Bush?

25/06/2013

...Obama cứ việc xả súng bắn không cần hỏi han bắt bớ gì hết...

Cách đây không lâu, khi các vụ xi-căng-đan khủng bố tấn công Benghazi, sở thuế IRS làm khó dễ các tổ chức bảo thủ, và bộ Tư Pháp theo dõi nhà báo nổ ra được hai ba tuần gi đο, các công ty tham dò dư luận cho biết tỷ lệ hậu thuẫn của TT Obama vẫn chẳng thay đổi. Một vài anh nhà báo cấp tiến hờ hững viết bài diễn giải rằng điều đó chứng tỏ dân chúng vẫn tin tưởng tuyệt đối vào TT Obama, coi ông như là một người hoàn toàn lương thiện, không như Nixon, mà cũng không phải là loại u mê như Carter.

Một vài nhà báo khác trung thực hơn, thì lại cho là còn quá sớm, chưa ai thấy có gì thật sự đáng gọi là xi-căng-đan cả. Phải đợi thêm một thời gian mới biết rõ. Như vụ Watergate, đến cả năm sau mới khiến TT Nixon phải từ chức.

Tuy chưa vụ nào được sáng tỏ hơn vi cho đến bây giờ quốc hội vẫn còn đang tiến hành các cuộc điều trần, nhưng rõ ràng là các vụ lộn xộn này không có triệu chứng gì là sẽ biến mất hay chìm xuồng trong ngắn hạn. Trái lại, chỉ thấy những dấu hiệu có thể ngày một trầm trọng hơn thôi.

Chẳng hạn như vụ số thuế IRS. Một bà giám đốc IRS ra điều trần trước quốc hội, thú nhận văn phòng IRS ở Cincinnati đã "ngu" cả năm trời trên cả xấp hồ sơ xin miễn thuế của các hội đoàn bảo thủ có liên hệ với các nhóm Tea Party, vi các viên chức thuế vụ phải chờ chỉ thị của "Hoa Thịnh Đốn". Bà cũng cho biết "Hoa Thịnh Đốn" đã yêu cầu chuyển cả máy chục hồ sơ thuế của các tổ chức Tea Party về cho họ. Cả hai câu chuyện chỉ xác nhận việc làm khó dễ các tổ chức bảo thủ không phải chỉ xuất phát từ vài viên chức địa phương trong văn phòng IRS tại Cincinnati, mà hiển nhiên là có sự phòi hợp hay chi đao chặt chẽ từ Hoa Thịnh Đốn.

Điều chưa rõ là không biết "Hoa Thịnh Đốn" ở đây nghĩ là gì? Trung ương IRS? Hay là bộ Tài Chính là bộ quản lý IRS? Hay là chính Tòa Bạch Ốc?

Hay vụ anh Edward Snowden tố giác cho hai tờ báo The Guardian bên Anh và Washington Post bên Mỹ chuyện Cơ Quan An Ninh Quốc Gia NSA thu góp tin tức về cả triệu cuộc điện đàm của dân Mỹ trong nước Mỹ, cũng như theo dõi hàng chục triệu người qua các trang mạng. Chưa biết sẽ di xa đến đâu, nhưng hiển nhiên đây là vụ lén lút vi dụng thẳng vào ưu tư lén lút của dân Mỹ bắt kể khuyễn hướng chính trị cấp tiến hay bảo thủ, già hay trẻ, trắng hay đen. Đó là quyền tự do phát biểu tư tưởng và quyền bảo vệ chuyện riêng tư cá nhân.

NSA khẳng định tuyệt đối tuân thủ theo luật và chỉ nghe lén điện đàm khi có giấy phép toà án. Nhưng anh Snowden bảy giờ lại khai huych tết ra là các chuyên gia thám ra muốn nghe lén lúc nào cũng được mà chẳng cần giấy phép tòa gi hέ. Trên thực tế các chuyên gia muốn nghe thi cứ nói giấy vào là nghe thôi, giấy phép của tòa cũng chỉ là mảnh giấy, không có gì bảo đảm cả chục ngàn chuyên viên không ai dám nghe lén nếu không có giấy phép đó. Các tòa án làm sao giám sát được chuyện này? Như IRS làm khó dễ các tổ chức Tea Party hoàn toàn bất hợp pháp cả máy năm trời, mà có toà nào ngăn chặn gì đâu?

Hay mới đây lại lòi ra vụ FBI sử dụng máy bay không người lái (drone) để theo dõi dân Mỹ trên đất Mỹ. Gây chấn động mới khiến các dân biểu, nghị sĩ nhảy nhõm lên hỏi chuyện gi vậy? Chưa ai có câu trả lời.

Càng ngày mấy vụ xi-căng-đan càng đέ ra nhiều chuyện động trời.

Từ ngày 9/11, ai cũng thấy Mỹ trước đó đã quá lơ là vấn đề an ninh, khiến cho một nhóm khủng bố có hai chục tên tàn phá nước Mỹ một cách thật khủng khiếp, chết gần 3.000 người, và từ đó đến nay, tốn cả ngàn tỷ đô để chống đỡ, thay đổi toàn diện cuộc sống hàng ngày của dân Mỹ. Họ chấp nhận là phải tăng cường an ninh, và chấp nhận hy sinh một phần nào tự do cá nhân vì an ninh chung.

Nhưng cái chấp nhận đó cũng tương đối thô. Phe bảo thủ thì muốn chống khủng bố mạnh hơn nên chấp nhận hy sinh tự do cá nhân nhiều hơn, ủng hộ các biện pháp mạnh của TT Bush. Phe cấp tiến thì cho đó là cách chống khủng bố tiêu cực, không thể có kết quả tốt. Phải tôn trọng luật pháp hơn, và chống khủng bố bằng cách thay đổi thái độ, tìm hiểu về Hồi Giáo để cảm thông với họ nhiều hơn, và tìm cách hội nhập họ vào cộng đồng Hợp Chủng Quốc để giảm mâu thuẫn. Đó là quan điểm của TT Obama. Và dĩ nhiên, khuyễn hướng này đã không tiếc lời thỏa mãn TT cao bồi Bush. Họ chỉ trích TT Bush chà đạp nhân quyền, không còn tôn trọng luật pháp và Hiến Pháp.

Để rời nước Mỹ bước vào kỷ nguyên của ... Hy Vọng với tân TT Obama.

Bước vào một cách rầm rộ qua việc long trọng ký ngay lệnh đóng cửa trại tù khung khổ Guantanamo một ngày sau khi tuyên thệ nhậm chức. Tiếp theo bằng hai cuộc công du đi Ai Cập và Thổ Nhĩ Kỳ, hai nước Hồi Giáo lớn nhất Trung Đông, với hai bài diễn văn nức nở ca tụng vinh minh Á Rập và đạo Hồi Giáo, và xin lỗi bốn phương tám hướng. Một kỷ nguyên mới, một chính sách chống khủng bố mới, và một hy vọng mới.

Người ta thấy hình như cuộc chiến chống khủng bố thay đổi thực sự. Ông cao bồi Bush òn ào đánh Afghanistan và Iraq, bắt tù mang về nhốt, tra tấn, ngược đãi, tìm cách đưa ra tòa án quân sự, rồi tung ra luật Patriot Act vi phạm dù thứ luật. Bị chửi rủa không tiếc lời vì chính sách thảm họa, thiếu nhân đạo, thiếu tôn trọng nhân quyền, chỉ gây thêm thù oán trong khối Hồi Giáo và Á Rập. Bây giờ, với tổng thống mới sẽ là chính sách mới.

Dân Mỹ nín bét ngoài thấy TT Obama có một chính sách chống khủng bố "nhân đạo" hơn, tôn trọng nhân quyền hơn. Do đó, họ ủng hộ mạnh hơn. Nhất là sau khi mấy ông già lờ mờ Na Uy trao giải Nobel Hòa Bình cho TT Obama. Nếu giải Nobel Hòa Bình có thể trao cho đồng chí Lê Đức Thọ được thì dĩ nhiên là TT Obama quá là xứng đáng hơn nhiều rồi.

Nhưng một năm qua, hai năm qua, rồi bốn năm qua, không ai thấy có gì mới lạ thay đổi. Khung bố vẫn đe dọa, vài vụ tấn công lè té vân xẩy ra, nước Mỹ vẫn tồn bạc tỷ để bảo vệ mình chống khủng bố. Trại tù Guantanamo vẫn lù lù đở 4 năm sau khi TT Obama rinh ràng kỷ giấy đóng cửa. Nước Mỹ tốn mấy trăm triệu tiền viện trợ cho một đảo quốc thần tiên giữa Thái Bình Dương để họ nhận cho được một chục tên tù tố số.

Rồi người ta bắt đầu thấy hình như có cái gì không ổn, kiểu như lời nói không đi đôi với việc làm. Và người ta khám phá ra TT Obama vẫn đánh khủng bố, đánh hăng háp cả chục lần TT Bush, nhưng là ... đánh lén trong âm thầm. Khôn khéo hơn ông cao bồi òn ào nhiều.

Một mặt ông già tảng gáy cả mấy chục lần các cuộc đột kích bằng máy bay không người lái. Hàng ngàn người bị cho là khủng bố bị giết bằng đạn bắn từ cả máy cày sốt trên trời xuống. Tất cả đều được công bố là đại trùm khủng bố. Cứ vài tháng Nhà Nước lại loan tin đại đầu số số một của Al Qaeda bị giết. Chẳng ai biết Al Qaeda có bao nhiêu đại đầu số số một. Trong khi đó các cơ quan thông tin Á Rập lại loan báo cả ngàn thường dân bị giết bằng máy bay không người lái. Không ai biết sự thật như thế nào.

Chi biết TT Bush đại dột bung máy khung bố về các trại tù, từ Guantanamo đến Iraq, Afghanistan, và tại vài nước đồng minh khác nữa. Chi tổn corm nuối chúng, lại còn bị si và không tôn trọng nhân quyền, ngược đãi, tra tấn, ... TT Obama khôn hơn nhiều, cứ cho máy bay bắn chết hết, khôi tốn tiền nuôi, cũng chẳng bao nhiêu người biết, mà có biết thì cũng chẳng ai biết bao nhiêu người bị giết, trong đó có bao nhiêu thường dân, bao nhiêu dân bà trẻ con. Ai di kiểm tra xác chết xem đó là xác trẻ con hay xác đầu số số một Al Qaeda? Chẳng may có ông công dân Mỹ nào lỡ trúng đạn chết thì cũng chẳng báo phe ta nào làm to chuyện. Chuyện vi phạm nhân quyền của tù khung bố cũng chẳng còn là vấn đề vì đâu có bắt tù nhân nữa đâu.

Thật ra, TT Obama chỉ cần ngồi trong Tòa Bạch Ốc vài tháng là đã hiểu ngay những lời xin lỗi Hồi Giáo của ông chẳng tên khung bố nào để ý, nếu ông lờ là và khung bố thành công tung ra được một vụ như 9/11 nữa thì cuộc đời chính trị của ông coi như cáo chung. Từ đó, mặc dù vì nhu cầu chính trị ông vẫn chỉ trích TT Bush là chà đạp nhân quyền rất mạnh, nhưng ông cũng vẫn phải đánh khung bố, còn mạnh gấp cả chục lần TT Bush.

Cái oán ám của chính trị Mỹ là ông cao bồi Bush đánh một, bị chửi to bời, ông Obama đánh mười, lại được bênh vực triệt để. TT Obama cứ việc xả súng bắn không cần hỏi han bắt bớ gì hết, trong khi trong nước, theo dõi cả triệu người, nhưng giới trí thức, truyền thông đồng chính nêu không xùm lại biện minh dùm thi cũng lờ đi.

Sau hơn bốn năm dây dưa, cách đây khoảng một tháng, TT Obama long trọng tuyên bố cuộc chiến chống khung bố chấm dứt, bấy giờ là lúc chúng ta trở về cuộc sống bình thường. "Phe ta" hò hởi hoan hô, ca tụng, lại có dịp si và Bush đã mang con ngáo ộp Al Qaeda ra hù thiên hạ để áp đặt luật ái quốc Patriot Act, vi phạm dù loại quyền làm dân, làm người của thiên hạ. Cái luật đó là con đẻ của ông luật gia Đinh Việt, dân ty nạn quen sống trong chế độ độc tài miền Nam VN, nên cũng rất nặng mùi độc tài, theo ý của mấy ông cấp tiến Mỹ.

Nhưng hình như "thiên menh" của Đặng Tiên Trí đã gần hết. Một tháng sau khi khoe cuộc chiến chống khung bố đã chấm dứt, tương tự như TT Bush khoe "Mission Accomplished" ở Iraq, chính quyền Obama lại đánh phái khiêng con ngáo ộp khung bố ra lật và bảy giờ thiên hạ lại được thông báo là chúng ta vẫn còn bị đe dọa hàng ngày. Báo hại hàng loạt nhà báo cấp tiến phe ta lại phải đổi giọng theo, rung chuông báo động lại và hoan hô việc theo dõi quy mô.

Chính quyền mau mắn cho biết trong mấy năm qua, đã khui ra được khoảng 50 vụ mưu toan khung bố nhờ theo dõi kỹ. Nhưng ngay sau đó, ông chuyên gia về khung bố, Peter Bergen tố ngay là thật ra chỉ có ba hay bốn vụ ám mưu bị khám phá nhờ theo dõi điện thoại hay emails, còn lại đều bị khám phá bằng các phương thức điều tra bình thường của CIA, FBI, với sự hợp tác của các chính quyền đồng minh. Tám mươi tỷ một năm và cả triệu người bị theo dõi để chỉ khám phá được ba hay bốn vụ trong bốn năm trời có phải là cái giá đáng trả không?

Dân Mỹ không khờ khạo quá mức như vậy. Họ bắt đầu thắc mắc. Ông tổng thống của trong sáng (transparency) này dường như luôn luôn nói một đàng làm một nẻo, trống đánh xuôi kèn thổi ngược.

Trong những ngày tháng qua, hàng loạt thăm dò dư luận đã được tung ra.

Thăm dò đầu tiên của Washington Post ngay sau vụ nghe lén điện thoại của Verizon nổ ra cho thấy phần lớn (56%) dân Mỹ vẫn chấp nhận. Vài ngày sau, vụ theo dõi trên mạng bị xì ra. Washington Post khám phá ra dân chúng hoảng sợ, đổi ý: đa số 52% chống.

Rồi Foxnews một tuần sau cho biết tới 62% dân Mỹ chống, gấp đôi con số 32% chấp nhận. Khối Cộng Hòa chống mạnh dí nhiên với 74%, nhưng khối độc lập cũng chống không kém với 67%, và ngay cả trong khối Dân Chủ thường là khối nhầm mắt hoan hô tổng thống, gần một nửa cũng chống luôn với 46%.

Trong vấn đề theo dõi các nhà báo, cứ ba người thì có hai cho rằng đây là lý do chính trị chẳng liên quan gì đến chuyện an ninh quốc gia như chính quyền Obama khẳng định.

Trong vấn đề Benghazi, gần 60% tin TT Obama đã không cho quân Mỹ đến cứu đói sứ Mỹ tại Libya để tránh xe to chuyện khung bố tấn công hai tháng trước ngày bầu cử. Sau đó, đã làm mọi cách để ém nhẹm nội vụ cũng vì lý do bầu cử cận kề.

Trong vụ IRS, một nửa dân Mỹ cho rằng nội vụ đã được điều động từ Tòa Bạch Ốc để bảo đảm TT Obama tái đắc cử. Chỉ không rõ là đích thân TT Obama định vào hay chỉ là ở mức những phu tá cao cấp nhất của ông.

Thăm dò của Foxnews cũng đưa ra vài con số đáng quan ngại cho TT Obama. Trong ba người thì có hai người cho rằng bàn tay của Nhà Nước đã với quá xa, và họ đã mất tín nhiệm chính quyền Obama. Trong 10 người thì có 3 người cho rằng chính quyền này không trong sáng (transparent) bằng chính quyền Bush, 4 người cho rằng cũng như nhau, chỉ có 3 người thấy TT Obama trong sáng hơn đúng như ông tuyên bố.

Nói chung, tỷ lệ hậu thuẫn của TT Obama đã rớt 8 điểm, từ 52% khi đắc cử xuống còn 44%.

Kết quả thăm dò của Foxnews được xác nhận bởi hàng loạt thăm dò khác của Public Policy Polling, Gallup, CBS, Rasmussen, The Guardian, YouGov, cho thấy chỉ có từ 30% đến 40% dân Mỹ chấp nhận việc theo dõi quy mô của NSA, bất chấp mọi giải thích của TT Obama.

Nhưng đáng quan tâm nhất cho TT Obama là thăm dò của CNN, một cơ quan nổi tiếng là thân chính quyền.

Giống như thăm dò của Foxnews, tỷ lệ hậu thuẫn của TT Obama rớt 8 điểm nói chung. Nhưng CNN đi xa hơn nữa, và khám phá ra tỷ lệ rớt mạnh nhất là trong giới trẻ/sinh viên, là thành phần cử tri cốt trung của TT Obama. Trong giới trẻ từ 18 đến 29 tuổi, hậu thuẫn của TT Obama rớt tới mức kỷ lục 17 điểm, từ 65% xuống dưới đa số, 48%.

Được hỏi về tinh lương thiện/thanh thành của TT Obama, con số tin tưởng tổng thống rớt từ 60% xuống dưới một nửa, 49%. Trong khi đó, 53% dân Mỹ nghĩ TT Obama không có khả năng điều hành chính phủ một cách hiệu quả.

Ra ngoài nước Mỹ, hậu thuẫn của TT Obama cũng đã khác xa hồi ông mới xuất hiện năm 2008. TT Obama đi Bác Linh, đến đọc diễn văn đứng chỗ năm 2008 ông đã nói chuyện trước 450.000 người, hy vọng lấy lại tiếng tăm đang bị sút mè nặng tại quốc nội. Nhưng cuối cùng chỉ có 1% số người đó hiện diện, tức là khoảng 4.500 người, trong đó có 4.000 người là chức sắc có giấy mời, khoảng 500 nhân viên an ninh, cảnh sát, nhà báo, và 0 người dân tự phát đến ủng hộ. Quảng trường chưa được nửa triệu người vắng tanh. Bài diễn văn của ông, từng được hy vọng sẽ có tiếng vang như các diễn văn đế đời của các TT Kennedy và Reagan đọc cũng tại chính địa điểm này, đã tê liệt, không một báo Đức hay Mỹ nào đăng lại.

Dù bênh vực TT Obama đến mức nào đi nữa thì người ta vẫn phải nhìn nhận TT Obama rất khéo dẫu nhẹm những vụ xi-căng-đan này cho đến ngày nay, chứ nếu bị xì trước bầu cử thì giờ này ông đã được an nhàn đi tắm biển ở Hạ Uy Di rồi buối tối về nhà viết hồi ký rồi.

Nhìn vào tỷ lệ hậu thuẫn 44% hiện nay của TT Obama, nhiều báo đã không khỏi so sánh với thăm dò mới nhất của Gallup về TT Bush. Tỷ lệ hậu thuẫn của ông cao bồi bị si và thậm tệ từ bao năm nay, đã leo lên tới 49%, năm điểm cao hơn đương kim TT Obama. (23-06-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Theo Dõi Khủng Bố Hay Theo Dõi Dân?

18/06/2013

...hỗn loạn điện thoại, internet, là chính quyền Mỹ có quyền chặn nghe, theo dõi...

Câu chuyện Cơ Quan An Ninh Quốc Gia NSA (National Security Agency) theo dõi dân Mỹ đã nở lớn hơn mọi dự đoán và đã gây chấn động chính trị chưa từng thấy từ ngày TT Obama vào Tòa Bạch Ốc đầu năm 2009. Một xì-căng-dan mới lớn gấp bội ba vụ đau đầu còn chưa giải quyết như Benghazi, IRS, và điều tra ký giả.

Phản ứng của dân Mỹ, của truyền thông, của quốc hội đã khiến thiên hạ rối mù không biết đường nào mà suy nghĩ nữa.

Nói chung dân Mỹ coi trọng quyền tự do cá nhân cũng như vấn đề bảo vệ chuyện riêng tư như là những quyền bất khả xâm phạm thiêng liêng nhất. Cho dù họ sợ khủng bố, nhưng các biện pháp theo dõi để chống khủng bố cũng chỉ được ủng hộ đến một giới hạn nào đó.

Thâm dò của Washington Post sau vụ theo dõi cá triệu người qua mạng internet, cho thấy số người chống vụ NSA chiếm đa số với 52%. Thâm dò của Foxnews cho thấy tới 62% chống. Tỷ lệ hậu thuẫn trung bình của TT Obama đã rớt xuống còn 45% theo Gallup ngày 12/6, thua xa mức 49% hiện nay của TT Bush! Nếu hôm nay có bầu cử tổng thống giữa hai ông, thì ông Bush sẽ hạ Obama dễ dàng. Đúng là thế sự đổi thay!

Phản ứng truyền thông đều nhát loạn mạnh mẽ chống đối việc theo dõi truyền thông và dân chúng. Dĩ nhiên, có vài tiếng nói bênh vực chính quyền Obama, tìm cách biện minh vì nhu cầu chống khủng bố, lập lại nguyên văn lập luận của chính quyền. Nhưng nói chung đều chống. Mà đáng nói là chống mạnh nhất lại là hai tờ báo nổi tiếng là "phe ta" từ trước đến giờ, là tờ Washington Post và New York Times.

New York Times đăng một loạt bài bình luận không phải của một ký giả nào, mà là quan điểm chính thức của Ban Biên Tập, đả kích chính quyền Obama cực kỳ mạnh, nói TT Obama đã để "mất trọn vẹn hết niềm tin" (lost all his credibility), dù sau đó sửa lại nhẽ bớt là "mất hết niềm tin trong vấn đề này" (lost all credibility on this issue).

Washington Post cũng có những bài quan điểm chống đối mạnh, nhưng lại xỉa xói, khui chuyện NSA thu thập hàng tỷ mảnh tin mỗi ngày qua chín công ty internet. Báo này mới đây cũng nhắc lại cuộc điều trần trước quốc hội của ông James Clapper, giám đốc NSA cách đây ba tháng. Được TNS Ron Wyden hỏi NSA có đang thu thập tin tức của cả triệu dân Mỹ qua điện thoại hay internet gì không, ông Clapper khẳng định "No, Sir". Bây giờ bị chất vấn, ông trả lời "đó là câu trả lời ít đối trả nhất" (the least untruthful answer), có lẽ tại vì ngẩn nhất.

Giới chính khách quốc hội thì đã phản ứng rồ bùn nhất. Vài thượng nghị sĩ Cộng Hoà trong các tiểu ban an ninh, quốc phòng, nói tiếng là điều hâu đã lên tiếng bênh vực các cuộc theo dõi này, cho là tối cần thiết trong cuộc chiến chống khủng bố. Vài ông Cộng Hoà đều hẫu không kém như Ted Cruz và Rand Paul thì lại đòi kiện TT Obama lên Tối Cao Pháp Viện vì tội lạm quyền, vi phạm Hiến Pháp bảo đảm tự do cá nhân, và biến nước Mỹ thành một nước công an trị chưa từng thấy trong lịch sử.

Về phía Dân Chủ, phần lớn bênh vực TT Obama cho dù trước đây từng mạnh mẽ chỉ trích TT Bush, như nghị sĩ cấp tiến Al Franken của Minnesota, hay bà Diane Feinstein, chủ tịch Ủy Ban An Ninh Thượng Viện, nhưng cũng có nhiều người chống, đáng kể nhất là TNS Dick Durbin của tiểu bang Illinois, người coi như đã đỡ đầu cho TT Obama, đưa ông vào thượng viện rồi sau đó vào Tòa Bạch Ốc. Chính khách tên tuổi chống đối mãnh liệt nhất chính là cựu PTT Al Gore.

Bất thình lình, lần ranh Dân Chủ cấp tiến - Cộng Hoà bảo thủ thà hành lu mờ, không ai biết rõ ai chống ai bênh nữa. Vài ông cấp tiến nhất lại chống TT Obama mạnh nhất trong khi vài ông bảo thủ lại bênh vực TT Obama mạnh nhất.

TT Obama tuyên bố việc theo dõi là nhu cầu sống chết chống khủng bố, không có không được, và tất cả những hoạt động theo dõi này đều đã được báo cáo đầy đủ cho quốc hội và được quốc hội phê duyệt.

Thật là lạ lùng. Mới cách đây vài tuần, TT Obama long trọng tuyên bố cuộc chiến chống khủng bố đã đến lúc phải chấm dứt, nước Mỹ đã thành công loại trừ được Al Qaeda và các cuộc khủng bố quy mô, bây giờ là lúc chúng ta phải trở về với cuộc sống bình thường. Phê cấp tiến tung hô một nghị, có dịp chửi Bush phông đại con ngáo ộp khủng bố để hù dọa dân chúng. Hai tuần sau, cũng chính TT Obama lại khẳng định NSA cần phải tiếp tục theo dõi (gấp 10 lần Bush) vì khủng bố vẫn đe dọa chúng ta mỗi ngày. Một loạt "phe ta" lại đổi giọng theo, rung chuông báo động khủng bố tràn lan.

Như nhà báo cấp tiến Paul Krugman, lên tiếng hoan hô việc theo dõi lén, vì theo ông, nạn khủng bố là mối đe dọa to lớn vẫn bao quanh chúng ta. Chỉ đáng tiếc là khi TT Bush còn nắm quyền, thi cũng ông Krugman này là người viết bài đả kích Bush chả đạp nhân quyền mạnh nhất. Đúng là chính trị như lưỡi không xương.

Còn chuyện thông báo cho quốc hội, sự thật không hẳn như vậy. Việc theo dõi quy mô này chỉ được báo cáo cho một nhóm dân biểu và nghị sĩ thuộc các tiểu ban an ninh và tư pháp, nhưng các vị này theo đúng luật, lại không được tiết lộ cho bất cứ ai khác. Nếu được các đồng nghiệp yêu cầu, họ chỉ có thể báo cáo tổng quát lại mà không được đi vào chi tiết. Nói cách khác, trong hơn năm trăm vị dân cử, chỉ có chưa đến hai chịu vụt biết ít nhiều thôi, còn tuyệt đại đa số không biết gì hết. Nghị sĩ Dick Durbin vừa nêu trên khẳng định ông chẳng hề biết chuyện NSA theo dõi cả triệu người qua Verizon và các mạng internet.

Cái rốt ráo trong vấn đề này có lẽ là sự lẩn lộn giữa vấn đề nguyên tắc với vấn đề thực hành.

Trên nguyên tắc, việc theo dõi điện thoại và trao đổi trên mạng internet là công cụ tối cần thiết, không thể không có trong cuộc chiến cực kỳ khó khăn chống khủng bố. Các nhóm khủng bố muốn phối hợp hành động, liên lạc, nhận yểm trợ tiền bạc, bom súng,... nhất thiết là phải trao đổi tin tức với nhau. Mà hỗn loạn điện thoại, internet, là chính quyền Mỹ có quyền chặn nghe, theo dõi và ngăn ngừa hành động của chúng.

Tất cả mọi người đều nhìn nhận sự công hiệu của các hình thức theo dõi này. Bin Laden sau vụ 9/11 đã tuyệt đối tránh xa điện thoại và máy điện toán, nhờ đó mới trốn tránh được cả chục năm trời. Nhưng chỉ cần Mỹ bắt được một cú điện thoại của người giao liên của Bin Laden là đã truy ra ngay chỗ ẩn nấp của ông ta.

Nhu cầu theo dõi qua các phương tiện truyền tin là chuyện trên nguyên tắc không ai chống đối được. Nhưng vấn đề là đâu là giới hạn khi phải thực hành?

Năm 2008, ứng viên tổng thống Barack Obama lớn tiếng đả kích TT Bush đã đi quá xa trong việc giới hạn quyền tự do cá nhân của dân Mỹ. Ứng viên Obama long trọng hứa sẽ đẹp bô cái lựa chọn giả tạo -false choice, danh từ của TNS Obama- giữa nhu cầu an ninh chung và nhu cầu tự do cá nhân.

Nghé thi thật hay, cũng hay dẹp như tất cả những gì ứng viên Obama hứa hẹn, nhưng không giữ lời. Nếu so sánh việc TT Bush làm và bị ứng viên Obama chỉ trích, với những gì TT Obama làm hiện nay, thì đúng là so sánh vài giọt nước biển với cả một đại dương.

Theo tin bì xì ra, Nhà Nước Obama không phải chỉ theo dõi vài trăm ngàn người như TT Bush, mà là theo dõi cả triệu người. Công ty điện thoại Verizon phải cung cấp cho NSA tất cả tin tức về tất cả các cuộc gọi của khách hàng Verizon trong khoảng thời gian nào đó, và Verizon mới chính thức cho biết trung bình có khoảng một tỷ cuộc gọi mỗi ngày! Tất cả danh sách phải nộp cho NSA. Chính quyền Obama nói họ chỉ lấy số điện thoại của người gọi và người nhận, địa điểm hai nơi, và thời gian điện đàm. Họ không biết tên của cả hai bên cũng như không nghe nội dung cuộc nói chuyện.

Một giải thích rất coi thường thiên hạ. Với số điện thoại, Nhà Nước Obama chỉ mất không đầy ba giây đồng hồ là có thể biết ai đang gọi cho ai. Còn nội dung cuộc nói chuyện thì cần viện dẫn lý do an ninh là có thể được một ông tòa "phe ta" nào đó ký giấy là công ty Verizon bắt buộc phải cho NSA nghe lén ngay. Như trong vụ bộ Tư Pháp điều tra về một ký giả của Foxnews, bộ Tư Pháp đi lùng các quan tòa, và sau khi bị ba bốn ông từ chối, đã kiếm được một ông quan tòa da den ký trát cho theo dõi anh ký giả đó.

Nhà Nước Obama cũng đã bắt chín công ty internet, trong đó có những tên tuổi mà tất cả mọi người đều biết như Google, YouTube, Facebook, Yahoo, Skype, ..., phải cung cấp tin tức về những truy cập mà NSA muốn biết. Ai truy cập trang nào, ở đâu, khi nào,... NSA đều có thể biết được hết.

Nếu IRS có thể được sử dụng chống các tổ chức bảo thủ thì ai dám bảo đảm những tin tức mà NSA đang có sẽ không được sử dụng để hại đối thủ chính trị? Ngày xưa Nixon mất chức vì dàn em vào trụ sở của đối lập Dân Chủ khui két sắt ăn cắp tài liệu. Bây giờ, thời buổi điện toán, tất cả tài liệu đều nằm trên mạng hay trên "mây" (tức là clouds, kho chứa tài liệu của các mạng), vào mạng là lấy được, không cần phải đục két sắt nữa. Chẳng hạn như muốn theo dõi một ông chính khách đối lập có thể truy

ngay ông này đang đi du lịch với vợ bé ở một hòn đảo nào đó ngay. Hay anh chính khách nào suốt ngày ngồi coi phim XXX coi chừng sẽ bị tiết lộ ra và tương lai chính trị đi tiêu luôn. Thăm dò mới nhất của Rasmussen cho thấy trong 10 người Mỹ thì 6 người (57%) tin là tin tức thu được sẽ được dùng để phá rối.

TT Obama lên tiếng trấn an và được một số báo và chính khách phe ta hậu thuẫn, cho rằng chuyện bé xé ra to. NSA chỉ theo dõi và thu thập tin tức khi cần thiết, có manh mối gì đó, và nhất là chỉ theo dõi những người không phải dân Mỹ.

Trước hết, NSA một ngày thu hơn 13 tỷ mảnh tin (dịch nôm na từ "pieces of information"), có thể là một email, hay một cuộc điện đàm (trong đó có một tỷ cuộc gọi qua Verizon). Mười ba tỷ mỗi ngày, không phải là "chuyện bé". Theo tin báo chí, Nhà Nước Obama chỉ một năm hơn 80 tỷ đồ cho việc thu thập các tin tức này. Tâm chục tỷ không phải là "chuyện bé". Hay có khai là "chuyện bé" thật so với cách xài tiền của TT Obama?

TT Obama nói không theo dõi dân Mỹ, nhưng nếu tôi truy cập vào một trang mạng, làm sao NSA biết tôi là dân Mỹ hay dân Congo? Ai kiểm soát được chuyện này?

Tinh thần phe đảng của vài anh nhả báo phe ta hiện rõ khi trước đây họ không tiếc lời sỉ và cao bồi Bush vi phạm nhân quyền, Hiến pháp luật pháp, dù thử, trong khi bây giờ lại lên tiếng bênh vực TT Obama. Bây giờ họ lý luận những công ty như Google đã thu thập hàng tỷ tin tức về tất cả chúng ta từ hồi nào đến giờ rồi. Mỗi lần chúng ta vào trang mạng là Google biết ngay, nghiên cứu xem chúng ta là ai, phổ biến tin tức về chúng ta cho cả ngàn công ty thương mại để họ chia dù loại quảng cáo vào chúng ta. Do đó Nhà Nước có thu thập cả triệu tin về chúng ta cũng chẳng hại hơn.

Thật ra hai chuyện giống nhau mà cũng khác nhau xa. Giống nhau ở điểm tin tức cá nhân của chúng ta bị cả ngàn công ty, cơ quan biết. Khác nhau ở điểm Google chỉ có thể gửi quảng cáo lên các trang mạng mà họ đoán ta sẽ truy cập thôi, trong khi Nhà Nước có quyền huy động FBI, CIA, NSA, sở thuế (mai mốt sẽ có trách nhiệm truy lùng những người không mua bảo hiểm y tế để phạt), hay nghe lén điện thoại, đọc thư riêng, điều tra lý lịch,... vi những mục tiêu chính trị. Ai mà biết được Nhà Nước với cả chục triệu công chức và cả ngàn cơ quan có thể làm những gì? Như cột báo này tuần trước có bàn đến, một phu tá của TT Obama đã bối được chuyên dân biểu Darrell Issa của Cộng Hòa cách đây gần bốn chục năm có lần đã bị cảnh sát hỏi giấy vi tính ăn cắp xe hơi, rồi tung tin này ra để đánh ông. Những chuyện này là chuyện Nhà Nước làm được, nhưng Google không làm. Đó là khác biệt giữa hai chuyện thu thập tin tức của Google với NSA.

Một rắc rối cho chính quyền Obama là khi ông tuyên bố chỉ theo dõi những người không phải là dân Mỹ, sống ở ngoài nước Mỹ, thì mấy ông đồng minh đều nhảy dựng lên ngay. Chính quyền Mỹ tự cho mình quyền theo dõi tất cả hơn năm tỷ người trên thế giới, bắt kể dân Á Rập, Tàu, Việt, Congo hay Pháp, Anh, Đức,... Phản ứng của chính phủ Ý phản đối mạnh liệt và cho rằng tuyệt đối chính phủ Ý không thể chấp nhận được. Chính quyền Mỹ lấy quyền gì theo dõi công dân Ý? Bà thủ tướng Đức Angela Merkel tếu nhẹ hơn, nhưng cũng khẳng định sẽ đặt thẳng vấn đề với TT Obama.

Hành động bất minh của anh Edward Snowden –một chuyên gia của NSA và CIA- là một hành động khá tiêu biểu của mấy anh cấp tiến cực đoan như Daniel Ellsberg khui Hồ Sơ Ngũ Giác Đài, hay anh Julian Assange trong vụ WikiLeaks, chỉ là những hành động nếu không phải là tạo phản thì cũng chỉ là ngông cuồng di tím về vang cá nhân bất cần hậu quả. Điều đáng bị truy tố và bắt đi tù một gông. Nhưng ngược lại, nó cũng có tác dụng phơi bày những lạm dụng quá đáng của chính quyền. Điều lý thú là anh Snowden đã tự giới thiệu mình là người tôn thờ TT Obama.

Việc anh Snowden trốn chạy qua Hồng Kông cho thấy thế giới ngày nay dường như đã bị lật ngửa, chống bốn vó lên trời, khi thiên hạ chứng kiến cảnh một công dân Mỹ chạy qua Trung Cộng xin tỵ nạn chính trị vì muốn quyền tự do ngôn luận của mình được Trung Cộng bảo vệ! Muốn được bảo vệ, chắc chắn anh này sẽ phải "hợp tác" khai ra hàng loạt tin bí mật khác, cũng như khai ra Mỹ đã và đang chui vào các mạng nào của Trung Cộng, và bằng cách nào. Một món quà vô giá cho Trung Cộng.

Tin chính quyền Obama theo dõi cả triệu người đã được chạy tít lớn trên trang đầu các báo Trung Cộng và Việt Nam. Đúng là cái phao cứu nguy, biện minh cho các chế độ độc tài cai trị. Dù muốn hay không, nước Mỹ sau vụ xi-căng-dan nghe lén này, sẽ khó có thể mở miệng đòi hỏi mấy ông độc tài tôn trọng nhân quyền hơn.

Hơn 100 tổ chức từ cực hữu như Tea Party đến cực tả như ACLU đã đưa đơn thưa NSA và IRS ra tòa. Hứa hẹn những nhức đầu của TT Obama chỉ mới bắt đầu.

Dưới triều đại của ông tổng thống của đại đoàn kết toàn dân, IRS đã chèn ép, ngán cản không cho các tổ chức bảo thủ hoạt động. Dưới triều đại của ông tổng thống của trong sáng (transparency), NSA đã bị bắt theo dõi cả triệu dân Mỹ. Hình ảnh nước Mỹ như một thành đồng biểu tượng của tự do đã thay đổi nhiều. (16-07-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Chế Độ Dân Chủ Mỹ Biến Thái?

11/06/2013

...dân Mỹ nói chung, sẽ thấy lo ngại viễn ảnh một Nhà Nước vú em, "công an tri"...

Chính quyền Obama đang phải trực diện một lúc ba vú xi-căng-dan. Vụ nào cũng không nhỏ mà lại có triển vọng ngày một lớn thêm, như lỗ thủng trên tàu, bị áp lực của nước, ngày một xé to ra, cho tới lúc... cả cái tàu bị ngập nước và chìm.

Cuộc điều tra, sau mấy tuần lén, vẫn chỉ là mới bắt đầu. Và dĩ nhiên chẳng ai biết sẽ di vè đâu, sẽ làm đám cái tàu hay sẽ là bong bóng xi hơi, rồi vào lăng quên. Chuyện to đang bị chính quyền ép thành bé, hay chuyện bé đang bị dồn lấp xé ra to? Cho đến phút này, chỉ có trời biết. Thời gian sẽ trả lời.

Nhưng có một chuyện rõ ràng hơn ban ngày. Nhà báo kỳ cựu Bob Woodward, người đã khui ra vụ Watergate khiến TT Nixon mất job, đã nói rõ nhất: không một người nào trong chính quyền Obama đã nói hết sự thật ("no one in the Obama administration has come clean"). Tất cả mọi người, từ TT Obama xuống đến các viên chức thấp nhất bị đính dáng đều... nói dối quanh, nay thế này mai thế khác.

Trong vụ khủng bố tấn công Benghazi, Tòa Bạch Ốc chia tay xuống báo cáo của CIA, CIA nói có báo cáo đầy đủ, chia tay qua Bộ Ngoại Giao đã sưa báo cáo. Bộ Ngoại Giao tố lại CIA chịu trách nhiệm khi ký tên ra báo cáo. Chạy qua chạy lại, không ai biết ai có trách nhiệm gì trong vụ này. Cũng chẳng ai biết trong vụ giết chết đại sứ và ba nhân viên lãnh sự quán này, vai trò TT Obama là gì, có được báo cáo ngay không? Chỉ biết đêm hôm đó ông bạn ăn tiệc gây quỹ tranh cử tại Las Vegas. Chuyện ông kiểm tiền để ở lại Tòa Bạch Ốc dĩ nhiên quan trọng hơn chuyện đại sứ bị khủng bố giết.

Trong cảnh mù mịt đó, chỉ có một chuyện là rõ ràng: TT Obama là một người coi trọng chuyện "ơn đền nghĩa trả". Ngày sau vụ Benghazi, bà đại sứ tại Liên Hiệp Quốc Susan Rice bị đáy ra truyền hình để đố thừa vụ tấn công lên đầu ông doang diễn làm cuốn phim nhục mạ Tiên Tri Mohamed, mặc dù bà ta chẳng biết gì về câu chuyện. Sau đó, bị lôi ra là bà nói láo, bị truyền thông chỉ trích tàn tệ. TT Obama trả ơn Lê Lai cứu Chúa chịu đòn của bà Rice bằng cách để cù làm Ngoại Trưởng thay thế bà Hillary. Phê Cộng Hòa chống đối mạnh khiến bà phải rút lui vì thấy ít hy vọng được Thượng Viện phê chuẩn. Bây giờ TT Obama bổ nhiệm bà Rice làm Cố Vấn An Ninh, không cần phải qua Thượng Viện phê chuẩn.

Bà Rice không có nứa ngày kinh nghiệm về an ninh, nhưng không sao. Ông Obama không có kinh nghiệm về bất cứ chuyện gì còn làm tổng thống được, huống chi đây chỉ là chức "cố vấn".

Việc bổ nhiệm này được cựu cố vấn của TT Clinton, James Carville, gọi là "tát vào mặt" đối lập Cộng Hòa. Nhất là khi thấy Cộng Hòa đang chất vấn mạnh chuyện khủng bố tấn công Benghazi và những lời tuyên bố của bà Rice khi vụ này xảy ra.

Người ta có cảm tưởng chức Cố Vấn An Ninh không còn mang ý nghĩa thực sự lo về an ninh nữa, mà là chỗ để TT Obama đáy ngộ bộn thâm giao của ông. Bà Rice nhìn một cuộc tấn công của khủng bố mà chỉ thấy một đám dân biểu tình tự phát rồi tò lah sự bị đốt, bốn nhân viên bị giết như là một tai nạn không có dự tính trước. Bây giờ bà sẽ là người lo về an ninh cho chúng ta. Đáng mừng hay đáng lo?

Rồi đến chuyện rình mò nhà báo. Tin Bộ Tư Pháp lấy danh sách điện thoại của hai chục nhà báo của thông tấn AP nổ tung ra, chưa kịp hết khói thì bị bồi thêm vài chuyện liên quan nữa. Không phải là 20 nhà báo của AP mà tới gần 100 người. Bộ trưởng Eric Holder ra trước quốc hội điều trần, đổ thừa lỗi lên đầu thứ trưởng và xác nhận ông tuyệt đối không vi phạm tự do báo chí.

Nói chưa xong câu thì lại lòi ra một nhà báo của Foxnews bị Bộ Tư Pháp theo dõi và kết án là thành phần phạm pháp –criminal- chỉ vì cái tội dám đi lùng tin bí mật quốc gia. Và người ký giấy xin quan tòa cho phép theo dõi anh ta chính là ông Holder, sau khi mất công mấy ngày trời đi lùng mới kiếm được một thẩm phán da đen chấp nhận ký trát cho theo dõi. Không những trắng trợn vi phạm luật tự do báo chí, mà còn phạm tội nói láo trong điều trần hứu thê trước quốc hội.

Ông Holder trước đây từ chối cung cấp tài liệu cho quốc hội về vụ bắn súng cho băng đảng ma túy (chiến dịch Fast and Furious), bị quốc hội kết tội khinh thường quốc hội. Thep luật thi trường hợp này, bộ Tư Pháp phải bắt thủ phạm phạt tù. Nhưng ông Holder là bộ trưởng Tư Pháp, chẳng lẽ lại tự bắt mình. Rốt cuộc câu chuyện chìm xuồng.

Bây giờ ông Holder biện minh chuyện theo dõi nhà báo là cần thiết để ngăn chặn những thất thoát tin từ chính quyền ra mặt báo. Trong chuyện thất thoát tin này, Đô Đốc Dennis Blair, nguyên giám đốc Cơ Quan An Ninh Quốc Gia (NSA) của TT Obama, đã bắn trên truyền hình: chuyện thất thoát tin bí mật là một chính sách phổ biến trong chính quyền Obama do gương từ những viên chức cao cấp nhất, vì chính quyền này đã chuyển mòn cõi tinh xỉ ra những tin nào họ muốn xỉ ra để tạo áp lực hay kiểm hậu thuẫn quan chúng. Bằng chứng là cựu giám đốc CIA Leon Panetta đã cung cấp dữ liệu bí mật cho một đạo diễn để làm phim Thirty Dark Zero về vụ giết Bin Laden. Nói cách khác, chính quyền Obama xỉ tin có lợi cho mình là quốc sách, viên chức tháp xỉ tin bất lợi cho chính quyền thì là tội mưu phản bị bắt bù tú.

Vẫn chưa hết, xin quý độc giả kiên nhẫn. Báo Anh, The Guardian vừa khui ra tin NSA và FBI bắt hàng Verizon cung cấp dữ liệu về tất cả các cuộc điện đàm qua Verizon của cả triệu khách hàng trong mấy tháng qua. Bị chát vấn, NSA xác nhận tin đó đúng, nhưng biện minh là sự theo dõi cần thiết vì nhu cầu chiến tranh chống khủng bố. Điều thứ nhất, theo dõi cả triệu người, chẳng lẽ ở Mỹ này có cả triệu tên khủng bố? Điều thứ nhì, TT Obama đã tuyên bố chiến tranh chống khủng bố chấm dứt rồi, không phải sao? Vậy sao còn phải theo dõi cả triệu người bị nghi ngờ liên quan đến khủng bố? Một tin bên lề: tin này do một viên chức NSA xì ra cho một tờ báo lớn Mỹ, nhưng báo này giữ im lặng, nên viên chức này xì ra cho báo Anh. Không biết báo Mỹ nào, nhưng rõ ràng là báo "phe ta", không muốn đăng tin bất lợi cho TT Obama.

Rồi Washington Post lại khám phá ra NSA cũng theo dõi những người sử dụng mạng qua tin tức của chín hảng internet (Microsoft, Yahoo, Google, Facebook, Skype, ...). Chương trình này được khai sinh dưới thời TT Bush, bị ứng viên Obama dà kích thậm tệ. Nhưng chương trình đã lớn mạnh gấp bội, từ theo dõi vài trăm ngàn "tình nghi" dưới Bush, bây giờ đã lên tới cả trăm triệu người.

Chuyện gì đang xảy ra? Nước Mỹ trở thành "công an tri"? NSA đã trở thành KGB?

Rồi lại đến chuyện khui thùng rác.

Trong cả hai đảng, đặc biệt là trong ban tham mưu của các chính khách ra tranh cử bất cứ chức vụ nào, đều có một bộ phận gọi là "oppo research" chuyên di khui thùng rác, đào xâu quá khứ xa gần của người đối nghịch, xem lại từng hành động, quyết định, và lời tuyên bố, hay bất cứ gì khác, để moi ra những cái gi xấu xa có thể khai thác để đánh đối thủ. Như trong cuộc tranh cử tổng thống vừa qua. TT Obama ra tranh cử nhưng chẳng có thành tích nào đủ về vang để câu cử tri, bèn theo chiến thuật đánh phủ đầu. TD Romney bị tấn công qua cả trăm triệu tiền quảng cáo trên truyền hình, mô tả ông như là ngáo ộp đe dọa tính mạng của người già, người nghèo, dân lao động, dân da màu, ...

Bây giờ chiến thuật đó được chính quyền Obama mang ra sử dụng không phải để tranh cử gi nữa, mà là để bôi tro lên các dân biểu nghị sĩ Cộng Hòa dám chống TT Obama.

DB Darrell Issa, Chủ Tịch tiểu ban đang điều tra về cơ quan thuế IRS, đã tích cực đặt vấn đề IRS với chính quyền Obama. Thay vì đưa ra những giải đáp cụ thể để giải tỏa vấn đề, phe Obama sau khi nói dối quanh cả mấy tuần nay, đưa ông David Plouffe, người hai lần chịu trách nhiệm ban vận động tranh cử (campaign manager) của TT Obama, ra truyền hình nói ông Issa là một cựu tội phạm không có tư cách để chốt vấn tổng thống. Ông Plouffe lôi chuyện cách đây 40 năm, ông Issa khi đó 19 tuổi, bị cảnh sát gọi lên hỏi cung vì nghi ngờ là đồng lõa với một người anh khi đó 21 tuổi bị tố đã ăn cắp một chiếc xe. Ông Issa được bạch hóa mà không bị truy tố gì. Nhưng chỉ vậy cũng đủ để ông Plouffe hồn hồn chúc năm sau lục lợi, lôi ra bối bối ông Issa là cựu tội phạm đe khoá lấp xi-căng-dan IRS.

Chính trị dưới thời TT Obama đã không có gì giống những lời tuyên bố "hoàn hảo" đẹp đẽ của ứng viên của Hy Vọng, mà chỉ còn là nỗi dối quanh, khoá lấp, dấu diếm, theo dõi cả nước, và đầu vỗ trong bùn.

Nhìn vào tất cả những chuyện trên, ta hãy thử tưởng tượng những chuyện này mà xảy ra dưới thời Bush thì phản ứng của khối truyền thông cấp tiến và khối dân cử Dân Chủ sẽ phản ứng như thế nào?

Truyền thông dòng chính, không phải là tất cả đều hò hét hỏi tội TT Obama đâu. Chẳng hạn CNN, tin quan trọng hàng đầu của CNN điện tử ngày 7 tháng 6 vừa qua không phải là những tin về những xi-căng-dan động trời đâu, mà là tin một anh lính biệt đội người nhái chuyển giới. Tin lớn thứ nhì là tin TT Putin ly dị vợ. Theo CNN, đó mới là những tin quan trọng, chứ còn tin chính quyền Obama lén lút theo dõi cả triệu người là ... chuyện nhỏ đừng nên thắc mắc.

Tuy nhiên, trong cả ba vụ xi-căng-dan, quan trọng nhất vẫn là vụ sở thuế IRS ngâm tóm giấy xin quy chế miễn thuế, và theo dõi các nhóm bảo thủ. Nền tảng chính trị Mỹ là chế độ tự do dân chủ, tôn trọng những người khác chính kiến. Do đó, "chơi xấu" đối lập kiểu này, dân Mỹ không chấp nhận được. TT Nixon bị mất job chính vì lý do theo dõi sai phép đối lập qua xi-căng-dan Watergate, cho dù ông đã đạt được những thành quả vang vọng cả thế giới như bắt tay với Nga và Tầu, hoà giải phần lớn đe dọa chiến tranh nguyên tử, cũng như chấm dứt chiến tranh Việt Nam. Dân Mỹ ghi nhận thành quả, nhưng vẫn cho ông về vườn sớm.

Ở đây, ta vẫn thấy tiếp tục những chuyện nói dối quanh, sờ trờng của chính quyền Obama. Mới đầu thì là vài viên chức ở văn phòng Cincinnati, sau đó là vài viên chức sở thuế tại trung ương IRS ở thủ đô. Rồi lôi ra là gần một trăm viên chức IRS ở Cincinnati, tức là gần hết toàn bộ văn phòng IRS ở tình này, bị dính líu. Rồi bà giám đốc lo về quy chế miễn thuế ở trụ sở trung ương ở thủ đô bị lôi ra trước quốc hội, đã maul mán nêu tu chính án thứ 5 để khôi trả lời câu hỏi của các dân biểu. Tu chính án thứ 5 (Fifth Amendment) là tu chính án Hiến Pháp cho phép công dân Mỹ không trả lời những câu hỏi của chính quyền, cảnh sát, hay ca quốc hội, nếu họ sợ những câu hỏi đó sẽ bị sử dụng để buộc tội họ. Đây là tu chính án luôn luôn được những tên tội phạm kiểu như Al Capone của mafia viễn dãn vi quá nhiều tội, không dám khai ra. Nếu IRS không làm tội gì thì sao lại phải viễn dãn tu chính án này?

Câu chuyện đến đây tưởng là hết, nhưng vẫn chưa hết. Lôi ra chuyện giám đốc IRS trong bốn năm của TT Obama đã vào Tòa Bạch Ốc 157 lần, gần như mỗi tuần một lần điều chỉ trong bốn năm. Đứng hàng thứ nhì, chỉ sau bà chuyên viên gây quỹ vận động tranh cử cho TT Obama. Hơn gấp hai lần tất cả nhân viên nội các, kể cả bà Hillary, bộ trưởng Tài Chính Geithner, bộ trưởng Quốc Phòng Gates. Trong hai năm dưới thời TT Bush, cũng ông giám đốc IRS này đã vào gặp TT Bush ... đứng một lần. Câu hỏi đặt ra là sao vào Tòa Bạch Ốc nhiều thế? Để bàn chuyện gì? TT Obama tuyên bố IRS là một cơ quan độc lập, không theo lệnh của Tòa Bạch Ốc. Vậy thì giải thích như thế nào việc ông giám đốc IRS vào Tòa Bạch Ốc gần như mỗi tuần trong hơn bốn năm trời rát rát? Vào uống bia với tổng thống?

Tòa Bạch Ốc giải thích lồng vòng, ông giám đốc này vào Tòa Bạch Ốc thảo luận về tác dụng của Obamacare. Nếu nói về Obamacare thì sao không bàn với bà bộ trưởng Y Tế Sebelius? Nghe không ổn, Tòa Bạch Ốc lại nói ông IRS vào để bàn về tác dụng tài chính của stimulus, kích cầu kinh tế. Nói về tài chính sao không nói chuyện với bộ trưởng Tài Chính Geithner? Nghe vẫn chưa ổn, Tòa Bạch Ốc lại nói con số 157 là con số những cuộc hẹn, có rất nhiều cuộc hẹn ông IRS này đã không đến nên thực sự con số lòn ông IRS vào Tòa Bạch Ốc rất ít. Lại một chuyện nói láo vớ vẩn. Ông công chức cao cấp nào dám thất hứa với tổng thống cả trăm lần?

Tóm lại, vẫn chỉ là nói dối quanh. Dối đầu lòi đuối. Vậy sự thực, trong cái chuyện IRS này, TT Obama có vai trò như thế nào?

Theo thăm dò dư luận của đại học Quinnipiac, 20% dân Mỹ cho đây là mấy ông công chức nhỏ làm bậy, 26% cho là đây là hành động của IRS trung ương ở Hoa Thịnh Đốn, và 40% tin là do chí thị của Tòa Bạch Ốc.

Cho đến nay, hàng ngàn câu hỏi vẫn còn lơ lửng không có câu trả lời vì như ký giả Woodward đã nói, không ai chịu nói hết sự thật cả.

Nhưng hậu quả của mấy cái xi-căng-dan đã bắt đầu lấp ló. Hậu thuẫn của TT Obama bị tổn thương nặng khi tỷ lệ những người tin ông là thành thật hay lương thiện (honest) rớt từ 68% xuống 49%, gần hai chục điểm. Vẫn theo Quinnipiac, số người ủng hộ trước đây lớn hơn số người chống là ba điểm (48%-45%), bây giờ đảo ngược, số người ủng hộ ít hơn số người chống tới bốn điểm (45%-49%).

Báo phe ta New York Times đã phải phán TT Obama đã mất hết mọi tín nhiệm (President Obama has now lost all credibility).

Nhưng nhìn cho kỹ, nạn nhân lớn nhất của cả ba vụ, nhất là hai vụ IRS và theo dõi truyền thông, chính là tu tưởng và các chính sách cấp tiến nói chung.

Những xi-căng-dan này không ít thì nhiều sẽ làm té liệt chính quyền Obama ít ra là vài tháng nữa nếu không muốn nói tới hết nhiệm kỳ của TT Obama. Các chương trình cấp tiến ông muốn thực hành sẽ ít hy vọng được thông qua. Chẳng những vì phe đối lập Cộng Hòa sẽ bị kích thích để chống đối mạnh hơn, mà ngay cả dân Mỹ nói chung, sẽ cảm thấy lo ngại viễn ánh một Nhà Nước vú em, "công an tri", muốn kiểm soát và can thiệp vào dù mọi chuyện nhưng lại chứng tỏ làm việc hết sức luộm thuộm, không bát tài chẳng làm nên trò trống gì thì cũng là ăn vụng không biết chui mép. Chủ trương Nhà Nước vú em của TT Obama và khối cấp tiến sẽ bị dân chúng xét lại rất kỹ. (9-6-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Hư Thực Về Đảng Cộng Hoà – Phần II

04/06/2013

...Obama đã cùn nhờ phiếu của 98% dân da đen, 75% gốc Nam Mỹ, 70% da vàng...

Trên số báo này, như đã thưa cùng quý độc giả, kể viết này bùn tiếp tục về một vài "tội" mà một độc giả của Việt Báo đã nêu lên về đảng Cộng Hoà.

1. "CH chống đối mọi chính sách bảo vệ nhân quyền từ ngàn xưa, kể cả bảo vệ nhân quyền của người Mỹ da đen.

"Từ ngàn xưa" nghe hơi quá xa khi đảng CH chỉ mới được thành lập có hơn 100 năm nay. Chỉ cần di ngược dòng lịch sử hơn một trăm năm thì cũng thấy ông CH Lincoln là người đã phá xích nô lệ cho dân da đen, và chấp nhận nội chiến để bảo vệ chính sách của mình cũng như bảo vệ Liên Bang.

Đi xuống một bực để nhìn vào các tiểu bang, những thống đốc kỳ thị da đen nặng nhất cho mãi đến thập niên 70 chính là các thống đốc DC của các tiểu bang Alabama, Mississippi, Louisiana, Georgia và South Carolina. Năm 1972, Thống Đốc Dân Chủ

George Wallace của Alabama ra tranh cử tổng thống hoàn toàn dựa trên chương trình chống dân da đen, không có gì khác. Ông kiếm được gần 20% phiếu, tuyệt đại đa số là cử tri DC, chia phiếu DC khiến ứng viên DC, PTT Hubert Humphrey thua ứng viên CH Richard Nixon.

Gần chung ta hơn, dưới thời TT Bush cha, thẩm phán da đen Clarence Thomas được bổ nhiệm vào Tối Cao Pháp Viện trong sự chống đối bởi bác tàn tệ nhất của khối DC. Thời TT Reagan, quân lực Mỹ lần đầu tiên có một đại tướng bốn sao da đen, được bổ nhiệm Tổng Tham Mưu Trưởng Liên Quân, tướng Colin Powell. Dưới thời TT Bush con, lần đầu tiên trong lịch sử Mỹ, cả hai ngoại trưởng Colin Powell và Condoleezza Rice đều là dân da màu.

CH chủ trương tự túc tự cường, giám thiểu tối đa những trợ cấp an sinh. DC chủ trương Nhà Nước vú em, trợ cấp tối đa. Trước hai chính sách đó, việc dân da màu già nhập vào đảng DC nhiều hơn không có gì lạ, mà cũng không phản ánh đúng CH kỳ thị da màu. CH thật sự có thành kiến với dân da đen nói chung, nhưng không đồng cửa đuổi dân da đen có khả năng thật sự. Nhưng DC lại nhận danh binh đảng màu da nâu đỡ quá nhiều dân da đen không có khả năng. Bất các đại học phải nhận dù túc số sinh viên da đen, nếu cần thì phải hạn chế dân da khác, là kỳ thi ngực chiếm những người có khả năng nhưng không phải da đen. Thẩm phán TCPV Thomas cho rằng luật binh đẳng này là sự si nhục cho dân da đen vì coi như họ không đủ khả năng, cần phải có túc số bắt buộc để được nhận vào các trường.

2. "CH thúc đẩy cho các hãng bảo hiểm tự lại từng tiểu bang, không cho dân của tiểu bang này mua bán bảo hiểm với các hãng bảo hiểm thuộc tiểu bang khác dù rằng các hãng bảo hiểm đó tốt và rẻ hơn..."

Nước Mỹ là một liên hiệp của 50 tiểu bang, mỗi tiểu bang đều có rất nhiều quyền hành trong các vấn đề tự trị nội bộ, như chính trị, xã hội, y tế, giáo dục, văn hóa... Chỉ có khu vực mà quyền hành của tiểu bang bị giới hạn là ngoại giao và quốc phòng.

Chuyên các công ty bảo hiểm hành nghề tại các tiểu bang hoàn toàn tùy thuộc vào luật lệ riêng biệt của mỗi tiểu bang. Các công ty muốn bán bảo hiểm y tế tại tiểu bang nào thì phải được tiểu bang đó chấp nhận, tức là phải tuân thủ luật bảo hiểm của tiểu bang đó, có thể rất khác xa từ tiểu bang này qua tiểu bang nọ.

CH không hề "không cho dân của tiểu bang này mua bán bảo hiểm với các hãng bảo hiểm thuộc tiểu bang khác", mà đó là quy luật từng tiểu bang mà Hiến Pháp quy định trong tinh thần tôn trọng tính tự trị của các tiểu bang. Chuyện này chẳng liên hệ gì đến CH hay DC hết.

3. "CH đòi hỏi dân chúng phải tự mua bảo hiểm lấy khi họ còn nắm lấy chính quyền nhưng khi thời DC lên thì họ lại đổi vị thế, nhất định chống và cho rằng Obamacare là chương trình ép buộc dân chúng trái phép như các nhà độc tài, đi ngược lại hiến pháp của HK. Tới khi TCPV phán quyết rằng Obamacare hợp hiến thì làm bằng mọi cách để ko thực thi luật Obamacare rất ư là hợp hiến này."

Câu chuyện Obamacare hợp hiến hay không phức tạp hơn nhiều.

TT Obama đưa ra luật cải tổ y tế, trên căn bản, điều khoản quan trọng nhất là bắt tất cả mọi người phải mua bảo hiểm y tế, ai không mua sẽ bị phạt. Khối bảo thủ và CH phản đối, coi như đây là hành động vi phạm tự do cá nhân, đồng thời cũng đã đe dọa quyền hạn của chính quyền Liên Bang. Phe CH cũng tố cáo tiền phạt thực tế là một hình thức thuế liên bang, và nếu là thuế thì sẽ có nhiều hệ quả quan trọng, chẳng hạn như không đóng thuế thì có thể đi tù, có thể bị IRS sai áp nhả, khấu trừ lương.

Nhiều tiểu bang đã thưa kiện, và do không bên nào chịu thua bênh nào, nên nội vụ đã lên tới Tối Cao Pháp Viện.

Quyết định của TCPV, đặc biệt là của thẩm phán John Roberts, Chủ Tịch TCPV, đã là một tuyệt tác của nghệ thuật dí dỏm chính trị, chẳng nghiêng về phe nào. TCPV phán quyết là Obamacare, theo như diễn giải của TT Obama, không mua bảo hiểm thi phải đóng tiền phạt là bất hợp hiến và không áp dụng được. Tuy nhiên, vì tiền phạt thực sự là một hình thức thuế, nên Obamacare trở thành hợp hiến, vì Hiến Pháp quy định chính quyền Liên Bang có quyền ra luật thuế trên cả 50 tiểu bang. Mặt khác, TCPV cũng phản chính quyền Liên Bang không có quyền áp đặt Obamacare lên các tiểu bang. Do đó, những chuyện như thành lập các trung tâm phối hợp –exchanges- cũng như bành trướng Medicaid, là thuộc thẩm quyền tiểu bang, và tiểu bang có quyền từ chối không thi hành.

Vấn đề rất phức tạp, nhưng đại cương là như thế.

Trở lại vấn đề vị độc giả nêu lên, trước hết chuyện CH "đòi hỏi" mọi người phải mua bảo hiểm, và TT Obama "bắt buộc" mọi người phải mua bảo hiểm nếu không sẽ phải đóng thuế thay thế, là hai chuyện khác nhau một trời một vực, khác nhau ở điểm "bắt buộc nếu không sẽ bị đóng thuế", rồi không đóng thuế là đi tù, là điều CH không bao giờ chủ trương.

Sau đó, chuyện Obamacare vi hiến hay hợp hiến chỉ là vấn đề định nghĩa của "tiền phạt". Ông Roberts đã hết sức sáng tạo ra giải pháp thỏa mãn phần nào cả hai bên, nhưng cũng gây bất mãn cho cả hai bên. TT Obama được thỏa mãn vi Obamacare không bị thu hồi, nhưng bất mãn vì mang tiếng là chế ra một thứ thuế mới. Phe CH thỏa mãn vi chứng minh được tiền phạt đúng là tiền thuế, nhưng thua nặng hơn vi Obamacare không bị thu hồi.

Nhưng rồi phe CH cũng đã thắng điểm trong vấn đề thi hành Obamacare tại các tiểu bang, đưa đến chuyện cho đến nay, hơn hai chục tiểu bang vẫn không thi hành việc thành lập các trung tâm phối hợp và nới rộng Medicaid, một quyết định được TCPV nhìn nhận là hợp hiến.

4. "CH chủ trương đánh thuế lên kèo đi làm ... nhưng lại cho những kèo đầu tư đóng thuế thật it."

Chủ trương "đánh thuế lên kèo đi làm" chính là chủ trương của DC trong khi CH luôn luôn chủ trương càng bớt thuế càng tốt. Do đó, nói CH "chủ trương đánh thuế lên kèo đi làm" là nói ngược ngạo với vấn. Mức thuế thấp mà hầu hết mọi người đang hưởng là nhô TT Bush bắt năm 2003. TT Obama đòi tăng thuế tất cả những ai có lợi tức trên 200.000. *Phe CH kịch liệt phản đối, cuối cùng thoả thuận tăng thuế cho mức lợi tức 400.000 trở lên, giúp cho những người có lợi tức giữa 200.000 và 400.000 khỏi bị tăng thuế.* Ai đòi đóng thuế lên kèo đi làm nhiều hơn? Ai tranh đấu để cắt bỏ thuế cho kèo đi làm?

Nói CH muốn đánh thuế "kèo đầu tư", tức là nhà giàu "thật it" cũng chỉ là cố tình b López. CH cũng như DC đều chấp nhận hệ thống thuế lũy tiến, càng giàu, mức thuế đóng càng cao. Những người giàu nhất bây giờ đóng thuế ở mức 35% lợi tức, trung lưu đóng trung bình 15%-20%, và 40% dân không đóng một xu thuế nào. CH chống lại chủ trương của DC đòi tăng mức thuế cao nhất từ 35% lên 39,5%, chỉ có vậy thôi, chưa bao giờ CH đòi cho nhà giàu "đóng thuế thật it".

5. "CH đem những thanh niên ưu tú của HK đi "nướng" cho các mục đích cá nhân như Iraq, nhưng đối trả với dân chúng, với quốc hội và thế giới, làm trò cười cho thiên hạ cả ngàn năm."

Câu chuyện Iraq là chuyện "vết lại lịch sử" thô bạo nhất. Dưới thời TT Clinton, từ những năm 1997-98, tất cả các chính khách và các viên chức an ninh, từ TT Clinton đến nội các, FBI, CIA, các dân biểu, nghị sĩ của cả hai đảng, và cả truyền thông, dựa trên tin tức của Giám đốc CIA George Tenet, đều tin như đinh đóng cột là Saddam Hussein có và đã sử dụng vũ khí giết người tập thể.

Dưới đây là trích dẫn vài quan điểm thời đó của các lãnh tụ DC:

- "Chúng tôi khẩn khoản kêu gọi tổng thống, sau khi tham khảo với Quốc Hội, Hiến Pháp và các luật lệ hiện hành, lấy những hành động cần thiết để trả lời mọi cách hối hả mới đe dọa từ Iraq do việc họ không từ bỏ các chương trình phát triển vũ khí giết người tập thể". Thư gửi TT Clinton, ký bởi nhiều thượng nghị sĩ DC, trong đó có Joe Lieberman (Connecticut, cựu ứng viên PTT của Al Gore), Dianne Feinstein (California, chủ tịch Ủy Ban Tình Báo Thượng Viện), Tom Daschle (South Dakota, Chủ tịch Kế Hoạch Đầu Tư tại Thượng Viện) và John Kerry (Massachusetts, cựu ứng viên tổng thống, đương kim Ngoại Trưởng). 9-1998.

- "Với tư cách thành viên Ủy Ban Tình Báo Hạ Viện, tôi biết rất rõ việc phát triển vũ khí hóa học và sinh học là một vấn đề hết sức quan trọng cho tất cả các quốc gia. Saddam Hussein đã tích cực phát triển kỹ thuật sản xuất vũ khí giết người tập thể, và đó là một mối đe dọa cho các nước trong vùng, và ông ta cũng đã coi thường mọi cuộc kiểm tra." Nancy Pelosi (Đảng San Francisco, cựu chủ tịch Hạ Viện). 12-1998.

- "Cộng đồng thế giới có thể sẽ thấy càng ngày càng nhiều những đe dọa kiểu Iraq ngày nay: một nước ngựa chứng –rogue- với vũ khí giết người tập thể, sẵn sàng sử dụng hay cung cấp cho các tổ chức khủng bố những vũ khí đó. Nếu chúng ta không có đáp ứng bấy giờ, Saddam và tất cả những tên muôn theo bước chân của ông ta sẽ cảm thấy mạnh dạn hơn trong tương lai." Bill Clinton (Tổng Thống). 11-1998.

Đó là những tuyên bố trước 9/11, hơn hai năm trước khi Bush vào Tòa Bạch Ốc để có dịp "đổi trả" với dân. Trong bối cảnh hậu 9/11, không một chính khách nào, nhất là tổng thống, dám lơ là chuyện Iraq nữa. Chuyện Saddam cung cấp vũ khí hóa học hay bom бом (bom nguyên tử "bô tû") cho khủng bố để tấn công Mỹ giống như vụ 9/11 không phải là chuyện hoang tưởng không thể xảy ra.

Khi TT Bush quyết định đánh Iraq, xin phép Quốc hội dựa trên những tin tinh báo của ông Xia Tenet (do TT Clinton bổ nhiệm) cung cấp, cả hai viện Quốc hội biểu quyết chấp thuận, trong đó có bà Hillary, ông Kerry, và hầu hết các dân cử tại toà án lớn của đảng DC. Dịch thân cựu TT Clinton tuyên bố ủng hộ hoàn toàn. Cựu PTT Al Gore là người cay cú TT Bush con nhất, phát biểu: "Iraq quả là một đe dọa cho sự ổn định của Vịnh Ba Tư và chúng ta cần phải tổ chức một liên minh quốc tế để ngăn cản Saddam có thể tiếp cận vũ khí giết người tập thể". Có thể hiểu nếu ông Gore đắc cử tổng thống, thì ông cũng đã vận động một liên minh quân sự và đánh Iraq như TT Bush thời.

Sau khi TT Bush thất bại không mau chóng ổn định được tình hình, dân Mỹ sốt ruột, bắt đầu chống, thì các chính khách DC nhảy vào, quay qua tố TT Bush "lừa" mặc dù họ đã lớn tiếng bảo động chống Saddam từ khi Bush còn đang ở Texas.

6. "Con số theo đảng CH phần đông là vô học, chỉ có bằng Trung học trớn xuống, vùng quê, xa thành thị và ở những nơi mà kỳ thị nhiều, trường học kém."

Đây là một kết luận "mới lạ". Thực tế ai cũng biết một số lớn cử tri của DC là dân da đen, dân gốc Nam Mỹ, dân nhập cư da vàng, dân lao động, thường tập trung tại trung tâm (downtown) các thành phố lớn, là những nơi có những vấn đề "trường học kém" nặng nề nhất. Khó ai có thể khẳng định đây là những thành phần học thức cao so với dân "CH vô học".

Đại khái dân Mỹ chia ra như sau: 50% da trắng trung lưu tốt nghiệp trung học, 25% da trắng trí thức tốt nghiệp đại học, 25% dân thiểu số da đen, da nâu, da vàng. Thành phần đầu thiên về CH, hai thành phần sau thiên về DC. Hai bên nghiêng ngửa 50-50. Chính vì vậy mà tranh cử tổng thống luôn luôn nghiên ngứa khít khao mức 50-50. TT Obama đặc cùi nhòe phiếu của 98% dân da đen, 75% dân gốc Nam Mỹ, 70% dân da vàng, 60% sinh viên. TD Romney thua vì chỉ có 40% dân da trắng trung lưu đi bầu. Phần lớn họ nâm nhà vì Romney không có gì hấp dẫn lắm, trong khi Obama thi không đến nỗi đáng ghét lắm. Thời thi ... tránh vỏ dưa gắp vỏ dưa, nâm nhà cho xong.

Chính trị nội bộ Mỹ dưới chính quyền Obama đã trở thành phân hóa hơn bao giờ hết trong lịch sử cận đại Mỹ.

Thật ra chuyện phân hóa không có gì lạ. TT Clinton dù là người có lập trường tương đối ôn hòa, đã bị đối lập đánh phá tàn bạo. Vụ Monica đã bị khai thác, đến độ quá đáng bị phản ứng ngược, dân chúng thấy tội nghiệp cho ông Clinton, dám ra ủng hộ ông mạnh hơn. Đến thời TT Bush thì tuy ông không bị đán hạch, nhưng sự chống đối của đối lập cấp tiến còn tệ hơn vậy. Ông bị thô lỗ đùa chuyện (thằng ngốc của làng, con khỉ, Hitler,... bây giờ đố anh nào dám bôi bác Obama như vậy?). Đến cái ông tổng thống Carter mà cũng còn căm tuyên bố Bush con là tổng thống dở nhất lịch sử Mỹ, quên mất là mình chỉ có một nhiệm kỳ đã bị mời về hưu non.

Chính trị phe nhóm đã thống trị cả nước, phần lớn dựa trên guồng máy tuyên truyền, bén nào tuyên truyền giỏi, bén đó thắng, bắt kẻ sự thật. Cho đến bây giờ, coi như đảng DC thắng lớn.

TT Obama, là người ra tranh cử năm 2007-08 với chiêu bài đoàn kết toàn dân, lại là người tạo phân hóa nhiều nhất. Phương thức tranh cử của ông trong kỳ bầu cử vừa qua đã dựa phần lớn trên những lập luận có tính cách xuyên tạc, hù dọa, tố vê TD Romney như một ác quỷ đối với dân nghèo, dân da màu, và dân lao động. Chẳng phải cả nhân TD Romney, mà cả đảng CH đã được tố vê như một thứ đáng phát-xít tái sinh, bôp méo dù chuyện, như đã bàn trong hai bài viết này.

Hy vọng bài này đã giúp độc giả thấy được một khía cạnh khác của CH, khác với hình ảnh mà truyền thông dòng chính cấp tiến đã phổ biến từ bao lâu nay, khiến không ít người tin là sự thật tuyệt đối.

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Thực Hư Về Đảng Cộng Hòa – Phần I

28/05/2013

...Nếu giao thương với Trung Cộng là một cái tội, thì cái tội đó phải là tội của TT Clinton...

Mới đây, tác giả nhận được thư của một độc giả, chỉ trích tác giả khá nặng nề về cái tội "mù quáng theo đảng Cộng Hòa" chống lại TT Obama, chê tác giả "không đủ trình độ", dốt đến độ phải ưu ái giới thiệu cho kẻ viết này đi học một khóa hàm thụ miễn phí. Thay vì phản biện từng điểm về những luận cứ của tác giả, thì vị độc giả đó lại liệt kê ra một danh sách gần hai chục "cái tội" của Cộng Hòa (CH). Vì ông ấy nghĩ tác giả là đảng viên trung kiên của CH.

Phải nói ngay, kẻ viết này không có quan hệ xa gần gì với CH, dù có rất nhiều điểm đồng ý với CH vì trên căn bản, tác giả có khuynh hướng bảo thủ gần với CH hơn. Nhưng CH cũng có vô số điều đáng chê. Như tác giả đã từng bàn trên cột báo này, không chương trình hấp dẫn, không lãnh tụ, tương lai CH chưa thấy gì sáng lạn cho cuộc bầu năm tới, hay cuộc bầu năm 2016.

Dù sao, quan niệm của tác giả từ trước đến giờ luôn là cá nhân người viết bài không quan trọng, mà quan trọng là những ý kiến, tư tưởng được trình bày. Tác giả có là CH hay DC hay Võ học hay thậm chí là CS cũng không quan trọng. Quan trọng là quan điểm người viết trình bày có hợp lý, hợp tình đối với người đọc hay không thôi. Đó cũng là lý do tác giả không nêu tên độc giả đó, cũng như không viết rõ ông là ai. Ông ta là ai không quan trọng, những ý kiến ông ta nêu lên mới quan trọng.

Bỏ qua chuyện cá nhân, tác giả thấy những điểm kết tội CH của vị độc giả đó phản ánh quan điểm chung của khối cấp tiến, đã được truyền thông dòng chính "nhai" (danh từ của vị độc giả) tới nhai lui từ lâu nay, chẳng có gì mới lạ, vì đều là những luận cứ kinh điển chống CH, và rất nhiều người đã chia sẻ cái nhìn này.

Tác giả cảm thấy nên bàn thêm về đảng này, không phải vì là đảng viên trung kiên sẵn sàng đứng mũi chịu sào làm liệt sĩ cho CH, mà chỉ để cung cấp cho độc giả một cái nhìn khác với quan điểm của truyền thông cấp tiến dòng chính mà vị độc giả đó đã lập lại nguyên văn, để quý độc giả có thêm dữ kiện nhận định. Gọi là rộng đường dư luận. Một độc giả hiểu biết, nhìn thấy được cả hai mặt của đồng tiền, là độc giả cần thiết nhất cho người viết.

Theo vị độc giả đó, CH có tới gần hai chục "tội". Nhiều "tội" không quan trọng, có tính chi tiết, đặt ra cho có, cũng có tội được lập lại, từ một tội trở thành hai ba tội. Nhưng cũng có nhiều "tội" chính đáng, đáng bàn thêm. Ta hãy xét qua vài tội đáng bàn.

1. "CH là đảng do nothing".

Đây là luận cứ thông thường, được nhai kỹ nhất của phe chống CH, còn được gọi là "the Party of NO", được tung ra từ khi TT Obama lén nắm quyền. Chỉ vì lý do giản dị là CH không chịu ngoan ngoãn "làm chuyện đúng" (do the right thing) theo ý của TT Obama, mà trái lại chuyện gì TT Obama đề nghị cũng nói "no" và không chịu làm theo. Trong truyền thống dân chủ của Mỹ, vai trò của đối lập là chống, và cái tài của người lãnh đạo là đi tìm thỏa hiệp, đi tìm sự hợp tác của đối lập. Tìm được sự đồng ý của phe ta thì quá đỗi rồi. Do đó, không tìm được sự hợp tác của đối lập là lãnh đạo dở, không thể đòi hỏi đối lập phải gọi dạ bảo vâng như trong các chế độ độc tài.

Vài ngày sau khi tuyên thệ nhậm chức năm 2009, tân TT Obama nhận được lời chúc mừng của ông Eric Cantor, đại diện khối dân biểu đối lập CH, kèm theo một chương trình hành động của CH đề nghị. Một tuần sau, tân TT tiếp các đại diện đó. Ông đưa ra chương trình tổng quát của chính quyền mới. Ông Cantor nghe xong thì hỏi tân tổng thống sao không thấy một điểm nào do CH đề nghị. Câu trả lời của TT Obama đã đi vào lịch sử: "We won!", diễn giải nôm na là "các anh đi chỗ khác chơi, chúng tôi thắng, làm gì thi làm".

Chương trình của CH đề nghị, TT Obama đã cho vào nhà kho (danh từ lịch sự nhất), bây giờ lại nói CH không làm gì, không có chương trình gì.

Khi chính Washington Post mô tả TT Obama là tổng thống tạo phản hóa nhất lịch sử cận đại, thi trách nhiệm trong chuyện tê liệt bộ máy chính quyền là ở đâu?

2. "CH coi thường dân bà, ..., không tôn trọng quyền tự do pha thai, ngay cả khi mang thai là kết quả của loạn luân, hâm hiếp và hay sự mang thai này có thể gây thiệt mang đến người mẹ, không bao giờ nhận, thương và giúp đỡ ngay cả khi "món quà" thương để cho không may là "món quà" đi đường bị hư, bể như bệnh tật... Năm 1973 TCPV đã phản quyết rằng quyền hạn phá thai là hợp hiến."

Không chấp nhận phá thai là một tư tưởng cẩn gốc xâu xa từ những suy tư tôn giáo, nhân đạo, và nhân sinh quan. Cả trăm triệu phụ nữ trên thế giới không chấp nhận phá thai, do đó không thể đồng hóa chuyện chống phá thai với việc không tôn trọng phụ nữ. Tối Cao Pháp Viện đã phản quyết phá thai là chuyện hợp hiến. Đó là quyết định trên phương diện luật Hiến Pháp, không có nghĩa phá thai đã trở thành tiêu chuẩn đạo lý mẫu mực không ai có thể chống.

Quan điểm của CH là không chấp nhận phá thai ngoại trừ những trường hợp loạn luân, hâm hiếp hay nguy hiểm đến tính mạng bà mẹ. Chủ trương chống phá thai tuyệt đối kẻ cá trong những hợp đặc biệt trên chỉ là quan điểm của một thiểu số cực đoan trong phe bảo thủ. Cũng tương tự như trong phe cấp tiến có thiểu số cực đoan cho phá thai ngay cả khi thai nhi đã nảy nó thành một em bé trong bụng, vẫn chấp nhận cho bác sĩ thực kim hay chính thuốc đứa trẻ đó rồi kéo xác ra.

Còn nói chuyện CH không có tinh thương đối với "món quà đi đường bị hư", chỉ cần nhìn vào đứa con út của bà Sarah Palin, ứng viên phó tổng thống của CH năm 2008. Đứa con đó đã được bác sĩ biết là bị bệnh Down (chậm phát triển) từ khi còn là bào thai trong bụng mẹ. Nếu bà Palin có quan điểm cấp tiến, phá thai tự do, thì có lẽ đứa trẻ đó đã không bao giờ thấy được ánh sáng mặt trời và hưởng được tinh thương của mẹ.

3. "CH kỳ thị và coi thường dân di cư, tị nạn, hay dân thiểu số".

Nói về dân di cư là ám chỉ di dân Nam Mỹ, hợp pháp hay bất hợp pháp. Vấn đề mang màu sắc chính trị hiển nhiên, không phải là vấn đề kỳ thị màu da. Ai cũng biết dân di cư, dân tị nạn, và dân thiểu số, đại đa số là cư tri của đảng DC, vì thiên kiến, luôn cho rằng CH là đảng của nhà giàu, DC mới là đảng cho nhà nghèo, họ là nhà nghèo nên phải bầu cho DC. Do đó, DC chủ trương thu nạp càng nhiều dân thiểu số càng tốt vì càng tăng phiếu cho họ, trong khi CH muốn kềm hãm lại vì sợ thua phiếu. Không phải chuyện DC thương yêu mấy ông bà Mẽ hơn CH. Thực tế không có ông bà chính khách nào thương ai hay kỳ thị ai hết. Mùi lá phiếu thơm nhất, đánh bại mọi mùi vị khác.

Còn muốn biết thực sự CH và DC nghĩ sao về dân tị nạn thì chỉ cần nghe Thượng Nghị Sĩ Joe Biden tuyên bố trước Thượng Viện năm 1975 khi bàn về việc chấp nhận dân tị nạn Việt: tôi không muốn nhận bất cứ một người tỵ nạn Việt Nam nào vào nước Mỹ và tôi sẽ biểu quyết không cho TT Ford một đồng nào để giúp định cư họ tại Mỹ. Đa số thượng nghị sĩ CH đã bỏ phiếu chấp nhận cho dân Việt vào tỵ nạn, và dự luật của TT Ford được thông qua, cho phép hơn một triệu người Việt vào Mỹ tỵ nạn. Nếu khi đó, đa số nghe theo ông DC Biden thì ngày nay đã không có cộng đồng tỵ nạn Việt tại Mỹ.

4. "CH ngu dốt và vi vây thường cuồng tín, giáo điều, chủ trương đem tôn giáo vô chính quyền".

Nước Mỹ được thành lập một phần bởi những người muốn được tự do tôn giáo, chống lại những dân áp tôn giáo của Anh Quốc, nhưng không có nghĩa họ là vô thần. Tờ giấy dollar có ghi rõ châm ngôn của Mỹ "In God We Trust". Tất cả các viên chức quan trọng, kể cả các tổng thống, đều tuyên thệ nhậm chức trên Kinh Thánh. Tất cả các chính khách, kể cả DC, đọc diễn văn đều kết luận bằng câu God Bless America. Tất cả đều xuất phát từ các vị lập quốc Mỹ (Founding Fathers) chứ không phải từ một nhóm

"ngu dốt, cuồng tin" nào. Tất cả tổng thống đều phải làm gương, chấm chỉ đi nhà thờ thường xuyên, được báo chí chụp hình phổ biến khắp nơi.

Tôn giáo luôn luôn là yếu tố cực kỳ quan trọng trong đời sống Mỹ, kể cả trong chính trị. Trong tất cả các nước Tây Phương, không có dân nào sùng đạo bằng dân Mỹ. Dù vậy, Hiến Pháp quy định rõ ràng cách biệt giữa tôn giáo và chính trị, và chưa bao giờ một chính quyền Mỹ nào, dù DC hay CH, đã bị cáo buộc không tôn trọng tự do tôn giáo, hay mang "tôn giáo vào chính trị".

Còn chuyện "CH ngu dốt" hay DC thông minh thì đó là nhận định cá nhân.

5. "CH coi thường Hiến Pháp và luật pháp, dối trá".

Đúng là TT Nixon vi phạm Hiến Pháp và luật pháp, nhưng như vậy không có nghĩa toàn thể đảng CH đều như vậy, nếu không thì phe DC trong quốc hội thời đó đã không đủ phiếu để đòi đàm phán TT Nixon. Ông này phải từ chức vì hầu hết các đồng chí CH đều muốn tuân thủ Hiến Pháp và luật pháp và không chấp nhận việc làm của lãnh tụ của họ, mà chấp nhận lật đổ TT Nixon.

TT Clinton mang cô Monica vào Phòng Bầu Dục, dối trá với cả nước khi ra trước truyền hình khẳng định không có quan hệ tình dục gì, rồi nói lừa khi đưa tay tuyên thệ trước tòa. Nhưng đa số thượng nghị sĩ DC đã biểu quyết vẫn chấp nhận Clinton làm tổng thống.

Còn chuyện TT Obama, cựu giảng viên luật Hiến Pháp, có tôn trọng Hiến Pháp và luật pháp, và có dối trá hay không hiện nay đang là dấu hỏi thật lớn qua ba vụ xi-căng-đan mà quốc hội đang điều tra. Cuộc điều tra chỉ mới bắt đầu. Chuyện Bộ Tư Pháp theo dõi ký giả của AP và FoxNews là chuyện mà đài truyền hình "phe ta" NBC gọi là "đến cả Nixon cũng chưa dám làm".

6. "CH đối xử tệ thay như những tên nô lệ."

Trong vấn đề thợ thuyền, sự khác biệt cơ bản là DC chủ trương bành trướng nghiệp đoàn trong khi CH chống lại.

Vai trò của nghiệp đoàn ngày xưa là một vai trò cần thiết để giúp các công nhân chống lại sự bóc lột của các chủ hàng xưởng, đồn điền. Ngày nay, vai trò của nghiệp đoàn đã thay đổi hoàn toàn. Quyền lợi của các công nhân đã được dùi thử luật lệ bảo đảm, không có thể bóc lột ai được. Nghiệp đoàn ngày nay đã trở thành những tổ chức áp lực -lobby group- nặng mùi chính trị, chủ yếu là công cụ tranh cử đặc lực nhất của đảng DC. Các thành viên nghiệp đoàn bị ép buộc đóng tiền, nghiệp đoàn tự động trích lương đóng niêm liêm dù công nhân đồng ý hay không. Một phần lớn số tiền đó được đưa cho các chính khách DC, phần còn lại để trả lương cao ngất ngưởng cho các lãnh tụ nghiệp đoàn. Trong cuộc tranh cử tổng thống vừa qua, cả chục ngàn thành viên nghiệp đoàn đã được tung xuống đường di vận động cho TT Obama.

Trên phương diện kinh tế, những đòi hỏi của nghiệp đoàn đã trở thành gánh nặng quá lớn khiến cho kỹ nghệ Mỹ không thể cạnh tranh được với thế giới, không bao nhiêu đại công ty với nghiệp đoàn lớn đã bị phá sản vì mức lương quá lớn. Cá ba hàng xe của Mỹ đều là nạn nhân của nghiệp đoàn, đến độ gần phá sản. Nhà Nước can thiệp, không phải để cứu các đại gia chủ hàng, mà để cứu các nghiệp đoàn. Nói trắng ra, những nhân công trong các nghiệp đoàn xe hơi lãnh lương tối thiểu từ 20 đến 40 một giờ. Khi hàng gần xập xiềng vì không kham nổi mức lương đó, thì Nhà Nước can thiệp lấy tiền thuế của thiên hạ cứu họ để họ tiếp tục lãnh lương khổng lồ. Cứu họ, tức là cứu nghiệp đoàn, tức là cứu công ty chính trị của DC.

Üng hộ hay phản đối tình trạng này là quyền của mỗi người. Những người đi làm lương cỡ 10mộtgiờđócóquyềnthôngphảnđốichuyênhophàiđóngthuếđểNhàNướctrảlương 40 cho người khác.

7. "Khi ô Obama và đảng DC cũng như các gia đình, bà mẹ của nhưng nơi có con nít bị thảm sát tập thể lên tiếng có biện pháp kiểm soát súng, được 90% dân chúng ủng hộ thì đảng CH theo lệnh NRA chống đối mãnh liệt."

Nói đảng CH "theo lệnh của NRA (National Rifle Association, hội những người sờ hữu súng) chống đối mãnh liệt" là không hiểu gì hay bóp méo tổ chức chính trị Mỹ. Tất cả chỉ là tiền và đếm phiếu, chẳng có tổ chức NRA nào ra lệnh được cho ai hết. Ngay cả trong một chính đảng Mỹ, cũng chẳng có chuyện "đảng trưởng" hay "tổng bí thư" ra lệnh cho đảng viên. Tổ chức đảng phải ở Mỹ lồng l่อ hơn cả kỷ luật của chợ cá.

Thương Việt do DC nắm da số đã biểu quyết chuyện này, và gần hai chục thượng nghị sĩ DC biểu quyết cùng với khối CH chống lại, 60 phiếu chống. Nếu 90% dân Mỹ ủng hộ thi khó giải thích được sao 60 nghị sĩ lại chống. Chẳng lẽ 60 ông bà này sợ NRA hơn là sợ thất cử kỷ luật? Nói chuyện kiểm soát súng đạn là chuyện được dân Mỹ hoan hô là không hiểu gì về văn hóa Mỹ.

8. "CH chủ trương buôn bán với TC để kiếm lời cho tư bản."

Kết quả này có điều mù mờ không hiểu tại sao đây lại là "cái tội" của CH. Nước Mỹ là nước tư bản hàng đầu luôn chủ trương buôn bán với các nước khắp thế giới, kể cả Trung Cộng hay Congo hay Việt Nam, hay bất cứ nước nào khác trên hành tinh này, để kiếm lời cho tư bản, dưới các chính quyền nào cũng vậy, DC hay CH chẳng có gì khác. Tại sao đây lại là cái tội của CH?

Nếu giao thương với TC là một cái tội, thi cái tội đó phải là tội của TT Clinton, là người đã bắt đầu thương thảo với TC để mang TC vào Tổ Chức Mậu Dịch Thế Giới WTO, cho dù điều định mấy năm trước, mãi đến cuối năm 2001, dưới thời TT Bush con, TC mới được tổ chức này chấp nhận.

xxx

Vì độc giả còn nêu thêm nhiều ý kiến đáng bàn về CH, nhưng vi khuôn khổ bài báo có hạn, tác giả xin tạm gián đoạn để tài bài viết lần này tại đây, để sẽ tiếp tục bàn thêm vài đề tài khác như Obamacare, Iraq, vào số báo tới. (26-05-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

TT Obama: Tân Nixon Hay Tân Carter?

21/05/2013

...AP phạm tội dám loan tin trước khi Tòa Bạch Ốc cho phép...

Hai tổng thống cận đại đã đi vào lịch sử Mỹ một cách khác biệt: TT Nixon như tổng thống mảnh mung đền độ phải từ chức để tránh bị truất phế, và TT Carter như tổng thống bất bát chí được bầu có một lần.

Năm 1972, TT Nixon tái đắc cử bất chấp vụ Watergate đã bị khui ra vi vu xi-căng-đan này chưa nổ lớn ra và các ký giả chưa đỗ xô đi điều tra vụ ăn cắp tài liệu mật của đảng đối lập Dân Chủ. Nhưng rồi chẳng bao lâu sau khi đắc cử, xi-căng-đan Watergate nổ lớn, lôi ra chuyện TT Nixon đã tìm đủ cách khóa lấp, bao che cho dân em. Nhưng chính vì bao che mà rốt cuộc ông đã bị lôi ra đàm phán. Tháng 8 năm 1974, TT Nixon chọn giải pháp từ chức trước khi bị ra trước "tòa án" Thượng Viện và Hạ Viện.

TT Nixon bị ép từ chức thật ra không phải chỉ vì vụ lạm quyền Watergate không, mà vì ông là người mảnh mung, hành xử theo mô thức máy ông độc tài của máy tiêu quốc chậm tiến, chứ không như tổng thống một đại cường dân chủ nhất thế giới. Ông ra lệnh cho FBI điều tra, nghe điện thoại các nhân sĩ đối lập, duy trì một danh sách "đen" của những thành phần chống ông, theo dõi các nhà báo không thân thiện. Lại cũng chỉ thị cho sở thuế IRS xét giấy khai thuế của đối lập kỹ hơn để kiểm cách triệt hạ hay ít nhất cũng làm khó dễ họ.

TT Carter thi lại là người lương thiện, nhưng lại mù mờ, chủ trì một thời điểm bất nhất của lịch sử cận đại Mỹ, từ kinh tế lụn bại trong nước đến mất thế ngoài nước, bị khùng bố Hồi giáo bắt mắng chục con tin từ Toà Đại Sứ Mỹ tại Iran nhốt hơn cả năm trời mà chẳng biết phải làm gì.

Ngày nay, người ta có cảm tưởng như lịch sử đang tái diễn với TT Obama. Obama, một Tân Nixon? Hay một Tân Carter? Sao có thể được? Nhưng rồi... sao không thể được?

Dĩ nhiên, câu chuyện của hai người đó khác với TT Obama xa lắm, và những diễn biến đang gây nhức đầu cho TT Obama cũng chưa đi đến cao điểm ngang mức của Nixon hay Carter. Nhưng dường như đâu đó cũng đã phảng phất một cái mùi ná ná như nhau. Ai biết được vài tháng sau, hay một năm sau, những chuyện lộn xộn này không leo thang lên đến mức khủng hoảng nặng? Năm 1972, ai ngờ được chỉ hai năm sau là tổng thống đắc cử sẽ mất chức?

Ngày xưa TT Nixon phải đối diện với vụ Watergate ít tháng trước khi tranh cử tổng thống nhiệm kỳ hai, loay hoay tìm cách khóa lấp trong khi truyền thông bị hở hòn bởi mùa tranh cử. Chỉ đến sau khi ông đã đắc cử thì truyền thông mới có thời giờ khui lại câu chuyện mập mờ này.

Ngày nay, vụ khùng bố tấn công giết chết đại sứ Mỹ tại Libya cũng xảy ra vài tháng trước ngày bầu cử, chẳng mấy ai để ý. Bây giờ mọi người xùm lại điều tra, truyền thông khai thác triệt để, anh nào cũng đổ xô đi tìm "sự thật", xem TT Obama có khùng lấp gi

không. Anh nào cũng mơ được làm Woodward hay Berstein, là hai anh ký giả của Washington Post đã khui tung rác Watergate khiến TT Nixon phải mất job.

Ngày xưa, TT Nixon dùng IRS và FBI để đánh đổi lập.

Ngày nay, chính quyền Obama vừa bị khui ra cũng dùng IRS và FBI đánh đổi lập. Tuy có sự khác biệt là ngày xưa, đích thân Nixon ra lệnh cho IRS và FBI, trong khi ngày nay, chưa rõ vai trò của TT Obama trong hai vụ này như thế nào.

TT Carter thi không dính vào những xi-căng-dan nào, nhưng cũng có điểm giống TT Obama ngày nay.

Trước hết ta hãy nhìn lại hai chuyện Benghazi và đánh đổi lập.

Benghazi: nhắc lại chuyện cũ, đúng 11 năm kỷ niệm ngày 11 tháng 9, tòa Lãnh Sư Mỹ tại Benghazi, trước đây là căn cứ của nhóm nổi loạn chống TT Khaddafi, bị tấn công, đốt cháy, và đại sứ Mỹ cùng ba nhân viên lãnh sự bị giết chết. Ngày hôm sau, TT Obama lên án cuộc tấn công và hứa sẽ truy lùng thủ phạm đến cùng, tuy không nói thủ phạm là ai. Ngày 16/9, bà đại sứ Mỹ tại Liên Hiệp Quốc được đưa ra trước bốn dài truyền hình để khẳng định đây không phải là tấn công có tổ chức của khủng bố Al Qaeda mà chỉ là tấn công không có chuẩn bị, tự phát của dân chúng chống lại một đoạn phim 15 phút bôi nhọ Tiên Tri Mohamed trên YouTube, gây phản nổ trong khối Á Rập. Bất kể trong hai ngày trước đó, báo chí đã loan tin đây có thể là một cuộc tấn công của khủng bố liên hệ với Al Qaeda, và chính TT Libya xác nhận đây là tấn công của khủng bố.

Người ta cũng còn nhớ trước đó, trong Đại Hội đồng Dân Chủ cử TT Obama ra tái tranh cử, một trong những thành quả được khoe mạnh nhất là cuộc chiến chống Al Qaeda đã thành công, giết được Bin Laden, mang lại an toàn hơn cho Mỹ. Ngày giờ cuộc tấn công Benghazi, nếu đúng là do khủng bố có quan hệ với Al Qaeda tổ chức quy mô, thi sẽ là giao nước lạnh phủ nhận thành quả của tổng thống hai tháng trước ngày bầu lại.

Do đó, trong hai tuần sau đó, chính quyền Obama nhất quyết khẳng định không có khủng bố tấn công. Rồi TT Obama ra lệnh thành lập một nhóm điều tra, gửi FBI qua Benghazi làm việc. Mọi chuyện lảng động chờ kết quả điều tra, trong khi mọi người chú tâm vào cuộc tranh cử. Không ai nhắc đến Benghazi nữa, và TT Obama tái đắc cử.

Hai tháng sau ngày TT Obama tuyên thệ nhậm chức, ủy ban đặc nhiệm điều tra cho biết đúng là khủng bố tấn công, khi đó thi dĩ nhiên TT Obama đã đắc cử và tuyên thệ rời. Quốc hội mới bắt đầu cuộc điều trần tại Thượng Viện do phe ta Dân Chủ vẫn kiểm soát.

Vừa bắt đầu thi nổ ra vấn đề chính quyền Obama bị tố đã dâng nhậm ba viên chức cao cấp của Tòa Lãnh Sư tại Benghazi, nhân chứng sống của cuộc tấn công, để dọa ba người này nếu ra trước báo chí hay quốc hội, sẽ có thể bị trừng phạt. Phe Cộng Hòa lầm rầm beng. Kết quả cả ba phải ra điều trần, trong đó có ông Phó Đại Sứ, và hai viên chức an ninh cao cấp. Cả ba ông khẳng định họ biết và cũng đã báo cáo là khủng bố tấn công ngay từ phút đầu và chẳng có biểu tình chống cuốn phim nào hết.

Cuộc điều tra lòi ra thêm chi tiết là thông báo của CIA về vụ tấn công bị Bộ Ngoại Giao của bà Hillary sửa đổi sáu lần, gạt bỏ mọi danh từ và câu văn nói về "Al Qaeda", hay "khủng bố" để kết luận là CIA không biết rõ ai là thủ phạm, trong khi thông cáo nguyên thủy nói rất rõ là tấn công của khủng bố do một tổ chức có quan hệ với Al Qaeda thực hiện. Trước đây, phát ngôn viên Tòa Bạch Ốc khẳng định báo cáo của CIA chỉ được Bộ Ngoại Giao sửa có đúng một lần và một chữ, từ "Tòa Lãnh Sư" sửa thành "cơ sở ngoại giao". Ngày giờ hóa ra sửa nát đến hai chục lần. Ông phát ngôn viên bị bắt quả tang một là nói lão, hai là bị báo cáo lão.

Việc chính quyền Obama, hay ít nhất là Bộ Ngoại Giao, đã tìm cách khóa lấp chuyện khủng bố tấn công đã rõ hơn ban ngày.

Vụ Benghazi chưa ổn thi trong hai ngày liền, hai vụ xi-căng-dan nặng nổ ra liên tục trong tuần qua.

Trước tiên là một viên chức cao cấp của Sở Thuế Liên Bang IRS công bố tin IRS đã đặc biệt chú ý và theo dõi tất cả những tổ chức có các danh từ "Tea Party" và "Patriot" trong danh xưng của họ. Ông nhìn nhận đây là một việc sai lầm và xin lỗi các tổ chức đó. Nhưng ông xác nhận chuyện này chỉ xảy ra ở thành phố Cincinnati, do một viên chức địa phương tự hành động.

Nghe thi có vẻ không quan trọng, nhưng thực tế, chuyện dùng IRS để làm vũ khí điều tra và đánh đổi lập trước đây được TT Nixon thực hành, đã là một vi phạm Hiến Pháp và luật pháp cực kỳ nghiêm trọng, một trong những lý do khiến TT Nixon bị đán hạch.

Thiên hạ xúm vào xem chuyện gì đã xảy ra. Để rồi lòi ra là viên chức địa phương đã hành động theo lệnh từ trung ương sở thuế tại Hoa Thịnh Đốn, và nhiều văn phòng thuế địa phương ở nhiều tỉnh khác cũng được lệnh tương tự. Thêm nữa, các tổ chức gây quỹ bảo thủ xin giấy phép hoạt động bất vụ lợi được miễn thuế đã bị IRS ngâm tóm cả năm trời trong thời gian tranh cử tổng thống năm 2012, khiến họ không được cấp giấy miễn thuế. Thật ra, quy chế này chẳng liên hệ gì đến chuyện miễn thuế vì các tổ chức vô lợi chẳng có lợi nhuận gì để phải đóng thuế. Quy chế này chỉ cho phép họ không công bố danh sách những người đóng tiền. Không được hưởng quy chế này thi phải công khai hết tên các mạnh thường quân. Điều đến tình trạng nhiều ông bà tai to mặt lợn không yểm trợ vì sợ sở thuế biết và theo dõi, và báo chí đăng tên. Trong khi các tổ chức cấp tiền ủng hộ TT Obama được cấp giấy phép trong vài ngày, khiến ta hờ hững mà không phải công bố tên ai hết.

Cuộc chạy đua vào Tòa Bạch Ốc cũng là cuộc chạy đua gây quỹ, bên nào gây quỹ nhiều hơn, tất nhiên có lợi thế hơn. Phe bảo thủ và TD Romney như vậy là đã bị IRS kéo chân lại để cho TT Obama chạy nhanh hơn. Đó mới chính là vấn đề lớn.

TT Obama xác nhận đây là một việc làm không thể tha thứ được, và thủ phạm sẽ phải chịu trách nhiệm. Hai ngày sau, ông quyền Giám đốc IRS từ chức trong khi viên chức trách nhiệm về giấy phép miễn thuế được cho về hưu non. Oan mạng cho cả hai ông bị thí làm vật tế thần. Cả hai ông đều là viên chức mới, chẳng dính dáng gì đến chuyện xảy ra năm ngoái. Ông Giám đốc cũ đã về hưu, bà phụ trách bộ phận cấp giấy phép và là người ra lệnh theo dõi các tổ chức bảo thủ thi đã được thăng chức và chuyển qua việc khác, bây giờ an toàn.

Chưa ai rõ vai trò TT Obama trong vụ này như thế nào, nhưng nếu có dính dáng thi gươm TT Nixon vẫn còn đó.

Trái bom IRS vừa nổ, khói chưa kịp tan, thi trái bom AP nổ tung. AP, tức là cơ quan thông tấn Associated Press, có thể nói là cơ quan thông tin lớn nhất thế giới, loan tin khoảng hai chục ký giả và nhân viên ban biên tập AP đã bị Bộ Tư Pháp lén lấy danh sách tất cả các cuộc điện đàm của họ trong suốt hai tháng trời hồi giữa năm 2012, một hành động vi phạm trắng trợn quyền tự do báo chí. AP cho biết việc này rất nguy hại vì trong danh sách đó, có rất nhiều số điện thoại của những người đã là nguồn cung cấp tin cho AP, cũng như số của các viên chức chính quyền, các vị dân biểu, nghị sĩ, mà AP có trách nhiệm bảo mật tuyệt đối cho họ.

Bộ Tư Pháp giải thích việc lấy danh sách và theo dõi đã cần thiết vì nhu cầu cần tìm ra "những thắc mắc bí mật liên quan đến sự sống chết của nhiều người". Theo Washington Post thi vấn đề không trầm trọng như vậy. AP khi đó biết được CIA mới khám phá một âm mưu khủng bố, muốn loan tin ngay. Tòa Bạch Ốc yêu cầu dừng loan tin vì nội vụ còn đang trong vòng điều tra. AP im lặng trong năm ngày, sau đó biết được Tòa Bạch Ốc sắp loan tin nên muốn loan tin trước. Tòa Bạch Ốc chỉ đồng ý cho loan tin năm phút trước. AP không chấp nhận, loan tin ngay. Thế là bị điều tra. Nói cách khác, AP phạm tội dám loan tin trước khi Tòa Bạch Ốc cho phép.

Dù sau thi việc lén lút theo dõi các nhà báo là hành động phạm pháp nặng trong khi truyền thông loan tin bí mật quốc phòng hay an ninh là chuyện cờ bừa từ xưa đến giờ mà chưa bao giờ bị coi như phạm tội gì. Tự do ngôn luận ở Mỹ là như vậy.

AP khẳng định chẳng những một số nguồn thông tin của họ đã bị lộ, mà trong tương lai, truyền thông có thể sẽ khó tìm được người cộng tác. Các dân biểu, nghị sĩ cũng lo lắng những cuộc điện đàm riêng tư, bí mật của họ với truyền thông cũng đã bị Bộ Tư Pháp biết hết rồi. Nói cách khác, Hành Pháp đã lén lút theo dõi truyền thông và cả Lập Pháp luôn. Một sự vi phạm cực kỳ nghiêm trọng của nguyên tắc phân quyền theo Hiến Pháp. TT Obama vẫn chưa lên tiếng có lẽ vì chuyện này dính dáng trực tiếp đến bộ trưởng Eric Holder, là bạn thân giao của ông.

Trong cả ba vụ này, nguyên tắc cơ bản của Tòa Bạch Ốc đã lại được sử dụng: dò thưa qua lại, Tòa Bạch Ốc vô tội.

Trong vụ Benghazi, Tòa Bạch Ốc cho biết việc sửa đổi thông cáo của CIA là do hai cơ quan CIA và Bộ Ngoại Giao chịu trách nhiệm. Phát ngôn viên Tòa Bạch Ốc cũng nói vụ theo dõi nhà báo là chuyện của Bộ Tư Pháp, khiến ông Bộ Trưởng Holder phải mắng dỗ thưa lên đầu ông Thủ Trưởng. Chuyện IRS thi hay hơn nữa: dò thưa là ông cựu Giám đốc IRS là người bảo thủ do TT Bush bổ nhiệm. Lại là lỗi của Bush. Chỉ khi thiên hạ có thêm một câu hỏi: như vậy chắc ông này đã được lệnh điều tra các nhóm bảo thủ từ cấp cao hơn, bộ trưởng Tài Chính hay Tổng Thống?

Không ai biết vai trò thực của TT Obama trong cả ba vụ này như thế nào. Nếu ông trực tiếp tham gia, hay không tham gia nhưng biết mà không can, thì đương nhiên là có nhiều triển vọng bị đán hạch vì cả ba tội đều là trọng tội, nhất là đối với ông cựu giáng viễn về luật Hiến Pháp. TT Obama đã trở thành mảnh mung không thua gì một Nixon tái sinh.

Nhưng nếu TT Obama không biết gì về cả ba vụ như ông khẳng định, thi vấn đề đặt ra là ai chịu trách nhiệm trong guồng máy chính quyền Obama? Nếu không phải tổng thống thi tổng thống ngồi đó làm gì? Chẳng biết đán em lòng hành cõi nào? Chỉ xác nhận TT Obama là một thiên tài về vận động tranh cử nhưng lại là một lánchez duc cực bất tài, không biết và không kiểm soát được những gì xảy ra trong chính quyền của mình. Đây chính là một hình ảnh của một Carter tái sinh.

Câu hỏi cho thiên hạ: TT Obama là Nixon tái sinh hay là Carter tái sinh? Trường hợp nào thi nghe cũng không mấy hấp dẫn.

Trên quan điểm cá nhân, cho đến khi có bằng chứng rõ ràng về sự can dự của TT Obama, kẻ viết này không nghĩ ông là người mánh mung lươn lẹo, chỉ là không có khả năng kiểm soát chính quyền của mình. Một Carter tái sinh. Ta còn nhớ trước khi vào Tòa Bạch Ốc, TT Obama chưa bao giờ "quản lý" hơn hai nhân viên, tự nhiên chịu trách nhiệm một guồng máy với cả chục triệu người, biết đường nào mà mò?

Cho dù không đi đến thảm họa đán hạch, nhưng cả ba vụ xi-căng-dan rúng động chính trường này chắc chắn sẽ làm té liệt guồng máy chính quyền Obama trong nhiều tháng tới, nếu không muốn nói té liệt luôn cho đến ngày mãn nhiệm ký. Các chương trình của TT Obama vốn dĩ đã bị chống đối mạnh, sẽ càng khó thông qua quốc hội hơn. Vụ IRS sẽ kích động mạnh khởi báo thù và nhóm Tea Party, và các dân cử Cộng Hòa sẽ kêt trong thế khó hợp tác được với TT Obama.

Cả ba chuyện đều đang được quốc hội điều tra, hứa hẹn nhiều tranh cãi tiếp tục, và chưa biết bí mật mới nào sẽ bị bật mí trong những ngày tới. (19-05-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

TT Obama Gặp Rắc Rối

14/05/2013

...chuyện cả nước biết mà tổng thống không biết là điều vô lý...

Ngày 30 tháng 4 vừa qua, TT Obama tổ chức một cuộc họp báo nhân dịp 100 ngày nhậm chức nhiệm kỳ hai, một điều không bình thường lắm khi ông là một trong những tổng thống tàn thời ít họp báo nhất.

Lý do tổng thống phải họp báo là trong thời gian qua, từ ngày tái đắc cử đến nay, truyền thông, kể cả truyền thông đóng chính phe ta, đã nhiều lần lén tiếng thắc mắc hình như TT Obama đã trở thành "vịt què" (lame duck) quá sớm. Trong ngôn ngữ chính trị Mỹ, "vịt què" là cụm từ không lịch sự lắm, dành cho các chính khách gần ngày mãn nhiệm, ngồi không ngáp chờ ngày rời chức vụ. TT Obama muốn họp báo để tránh anh dư luận.

Nhưng TT Obama dường như đã tính sai khi tổ chức họp báo.

Các nhà báo đã biểu lộ sự bức xúc ngay trong cuộc họp báo. Nhà báo Jonathan Karl của đài truyền hình ABC hỏi thẳng thửng có phải tổng thống đã hết "xi-hoách" (juice), không thúc đẩy được các chương trình của mình nữa không. Anh ta liệt kê ra những chuyện như TT Obama thất bại khi Thương Viện không thông qua được dự luật kiểm soát vũ khí với 60 phiếu chống trong khi khối Cộng Hòa chỉ có 45 thương nghị sĩ, từ đó là 15 nghị sĩ Dân Chủ đã xé rào, cũng không ngăn cản được cái "sequester" tự động cắt giảm ngân sách, và chuyện 92 dân biểu Dân Chủ nhảy rào bỏ phiếu cùng khối Cộng Hòa về luật an ninh trên mạng (cybersecurity) bất chấp việc TT Obama đã dọa sẽ phủ quyết, trong khi các nhà báo khác chất vấn về các chuyện khùng bô tám công tại Boston, Guantanamo vẫn chưa đóng cửa được bốn năm sau khi TT Obama ban hành sắc lệnh đóng cửa, vụ khủng bố tám công và giết chết Đại Sứ Mỹ tại Benghazi vẫn còn nhiều câu hỏi, Syria sử dụng vũ khí hóa học, và khó khăn thực hành Obamacare, tác phẩm đắc cử của TT Obama, bị một thương nghị sĩ Dân Chủ gọi là xe lửa đang lao khỏi đường ray.

TT Obama trả lời anh Karl "nếu anh nói như vậy thì chắc tôi dọn đồ đạc về nhà cho xong". Ông cũng nứa đứa nứa thật, nhắc lại câu nói của văn hào Mark Twain "những tin đồn về chuyện tôi đã chết dường như hơi quá sớm". Trong bài "Một Tổng Thống Đứng Ngoài Lề" đăng trên Washington Post, nhà báo Dana Milbank viết "đây là tổng thống đầu tiên đã cần phải nhắc chúng ta là ông còn sống".

Trả lời các câu hỏi khác, ý chung của TT Obama là cái gì cũng quá khó. Ông sử dụng danh từ "hard" hầu như cho tất cả mọi vấn đề, từ vụ Boston (hard stuff) đến Guantanamo (hard case), rồi luôn cho cả những chuyện Obamacare (harden), Syria (hard problem), v.v... Đáng Tiết Trí vạn năng của những ngày tranh cử năm 2008 đã vỡ trời từ lâu rồi. Bây giờ là anh tổ chức cộng đồng không kinh nghiệm mặc dù đã làm tổng thống hơn bốn năm, thấy chuyện gì cũng quá khó, không có giải pháp.

Nhưng ông chuyên gia đố thử vẫn còn đó. Theo ông, tất cả đều do đối lập Cộng Hòa vắng trách nhiệm, không hợp tác hay chống đối. TT Obama than vãn ông không có quyền ép đối lập "làm chuyện đúng" (behave and do the right thing). Làm như thế phải làm theo ý ông thì mới là có tinh thần trách nhiệm, biết "làm chuyện đúng". TT Obama có vẻ như không hiểu được truyền thống chống phá của đối lập trong thể chế chính trị Mỹ, đã có từ ngày khai quốc. Chỉ cần nhìn vào cách truyền thông cấp tiến và đảng Dân Chủ đánh TT Bush ngay cả cho đến bây giờ thì sẽ thấy chuyện Cộng Hòa chống Obama bây giờ chẳng thấm vào đâu. Cố lè TT Obama quá quen thuộc với chuyện truyền thông tảng bốc, thổi lên mây nên đã kỳ vọng đối lập Cộng Hòa cũng sẽ làm như vậy. Ông có vẻ như mơ mộng về một thế chế trong đó quốc hội chỉ để gọi dạ bảo vâng, và đối lập chỉ được quyền ca tụng khơi cảm quyền.

Trả lời câu hỏi của một nhà báo Nam Mỹ về vấn đề dân bất hợp pháp đang đậm đà tại chỗ, TT Obama nói ông rất cảm phục những cố gắng của nhóm "Bát Nhân Bang" (Gang of Eight), gồm tám thượng nghị sĩ lưỡng đảng đang cố đưa ra một dự luật lưỡng đảng giải quyết vấn nạn này. Chỉ khiên một nhà báo phe ta chán ngán viết bài đặt câu hỏi như vậy tổng thống chỉ là người bàng quan ngồi nhìn các thượng nghị sĩ làm việc thôi hay sao? Vai trò lãnh đạo của tổng thống đâu rồi?

Sau cuộc họp báo, dư luận truyền thông lại càng thắc mắc nhiều hơn nữa. Các tiếng nói đối lập chỉ trích đã dành, nhưng ngay cả các nhà báo phe ta cũng lên tiếng, mà lại lên tiếng mạnh nhất, có lẽ vì thất vọng khi thấy tổng thống không tích cực thúc đẩy các chương trình cấp tiến như họ mong muốn.

Nhà báo cấp tiến nặng Maureen Dowd viết trên New York Times khẳng định TT Obama cư xử đúng như vịt què thật. Bà bác bỏ tất cả mọi câu trả lời của TT Obama, coi như TT Obama đã núp sau một thế thủ yếu ớt, chống đỡ eo uột, chẳng có tinh thuyết phục được ai, câu giờ chờ ngày vè hưu chứ không tích cực thúc đẩy các chương trình cấp tiến mà giới truyền thông còn ước mơ.

Báo chí cũng không quên nhắc lại TT Obama trong bài diễn văn Báo Cáo Tình Trang Liên Bang hồi tháng Hai vừa qua, đã đề nghị hai chuyện lớn: tăng lương tối thiểu, và cho các trẻ em mẫu giáo học miễn phí. Ba tháng sau, vẫn chưa nghe ai nói xa nói gần về những chương trình này hết.

Đối với vấn đề Syria, trước đây TT Obama khẳng định phải có lằn ranh đỏ (red line) giới hạn sự kiện nhân của Mỹ, và lằn ranh đỏ là việc sử dụng vũ khí hóa học. Có nghĩa là khi Syria sử dụng vũ khí hóa học thì sẽ bắt buộc Mỹ phải can thiệp. Bây giờ, sau khi Syria bị bắt quả tang sử dụng vũ khí hóa học khiến cả ngàn người chết, TT Obama bị chát ván, đã đổi giọng, cho rằng Syria đã sử dụng vũ khí hóa học thật, nhưng vẫn còn nhiều dấu hỏi như hóa học sử dụng cách nào, nhiều hay ít, đơn vị nào sử dụng. Giới truyền thông cho đây là phương thức hơi thô thiển để tránh tránh quyết định. Nhiều người nghĩ TT Obama cuối cùng sẽ chẳng nhúc nhích gì hết.

Người ta còn nói khi Khaddafi đe dọa tiêu diệt một nhóm phản quân chửng vài trăm người, thì TT Obama rùm beng nhân danh lý do nhân đạo, đại cường Mỹ có trách nhiệm với nhân loại, không thể ngồi yên nhìn vài trăm người bị tàn sát, và ra lệnh thả bom tiêu diệt thiết giáp của Khaddafi, trước khi tìm cách lật đổ Khaddafi. Bây giờ, cả chục ngàn người đã bị thắng tây tàn sát, TT Obama vẫn bình chân như vại, viện cớ này cớ nọ không có hành động.

Không ai đòi hỏi TT Obama phải dội bộ thủy quân lục chiến xuống bờ biển Syria hết, nhưng hai thái độ khác biệt với những biện giải tréo cẳng ngỗng chỉ nói lên tinh già dối của chính quyền Obama. Libya có rất nhiều dầu hỏa và dầu khí trong khi Syria chỉ là sa mạc. Đó mới là lý do chính cho sự khác biệt trong hai chính sách.

TT Obama xác nhận lại ông sẽ đóng cửa tại tù Guantanamo, nhưng không ai biết ông sẽ làm cách nào khi hơn bốn năm qua ông đã không làm được chuyện này.

Được hỏi về vụ các viên chức ngoại giao tại Benghazi bị giấu, cầm không cho trả lời câu hỏi của truyền thông, nếu nói chuyện với báo chí sẽ bị hậu quả trong việc làm, một tin mà một luật sư của họ đã tung lên báo, gây chấn động dư luận, TT Obama trả lời ông không biết gì về chuyện này. Truyền thông bình luận chuyện cả nước biết mà tổng thống không biết là điều vô lý không tin được.

Cuối cùng, trước áp lực mạnh của quốc hội, ông dàn xếp nhận cho các viên chức ngoại giao tại Libya trước đây ra điều trần trước quốc hội. Cho đến nay, cuộc điều trần chỉ mới bắt đầu, nhưng nhiều chi tiết mới đã lộ ra, cho thấy diễn tiến cuộc tấn công vào tài Lãnh Sự Mỹ tại Benghazi không giống như những lời giải thích đầu tiên của chính quyền Obama. Chỉ khiên các báo phải đặt câu hỏi: dường như tấn công Watergate tái diễn, với chính quyền tìm cách khóa lấp để rồi chuyện này chuyện kia dần bị lộ, xác nhận chính quyền đã không nói sự thật ngay từ đầu.

Thật ra, những chuyện lùng cung với truyền thông chỉ là một trong nhiều cái nhức đầu mà TT Obama phải đối phó trong thời gian qua.

Sau khi TT Obama rầm rộ đe dọa sequester tự động cắt giảm chi tiêu sẽ là thảm họa cho kinh tế Mỹ, chẳng ai thấy tai họa cụ thể nào. Rồi bất ngờ cơ quan kiểm không của Mỹ công bố sẽ bị bắt buộc phải sa thải nhân viên kiểm không, đưa đến tình trạng chậm trễ các chuyến bay nội địa, hàng ngàn hành khách bị kẹt tại phi trường. Dư luận nói lên ầm ầm chống đối, nhưng không phải chống đối đối lập Cộng Hòa mà là chống đối chính quyền. Các ông bà dân cử của đảng Dân Chủ với vang danh khẩn, đưa luật cấm sa thải nhân viên kiểm không để tránh xáo trộn không lưu.

Đây là một thất bại nặng nề của TT Obama. Ông chủ trương cắt giảm chi tiêu nào gây chấn động mạnh dư luận nhất để làm áp lực lên phe đối lập, như cầm không cho các học sinh vào thăm viếng Tòa Bạch Ốc. Bây giờ đến tạo xáo trộn không lưu. Nhưng bị phản ứng mạnh, với màn tuồng ra luật cấm sa thải. Trước đây không có tiền, phải sa thải nhân viên, bắt ngay dân chúng chống đối, mấy ông bà dân cử cuống lên ra luật không được sa thải, thế là Bộ Giao Thông lại bắt ngay có tiền trả lương tiếp tục không sa thải ai nữa.

Rồi Tòa Bạch Ốc làm rùm beng tin tỷ lệ thất nghiệp đã giảm thêm nhờ gần hai trăm ngàn người có việc trong tháng qua. Nhưng dư luận không ai cảm thấy "hồ hởi" trước tin này, vì thực tế tình trạng thất nghiệp đã ngày càng suy đồi chứ không khá hơn gì hết.

Theo các chuyên gia, thật ra có ba tỷ lệ thất nghiệp.

Tỷ lệ thất nghiệp gọi là U-3 theo danh từ chuyên môn là tỷ lệ mà Nhà Nước khoe khoang ầm ỉ, là tỷ lệ những người thất nghiệp nhưng đang tích cực ghi tên kiếm việc làm và xin tiền thất nghiệp. Tỷ lệ này giảm 0,1 điểm, từ 7,6% xuống 7,5% như TT Obama khoe.

Còn tỷ lệ gọi là U-6 là tỷ lệ thất nghiệp kể cả những người bị loại ra khỏi thị trường nhân lực vì chán nản không ghi tên thất nghiệp và không đi kiếm việc nữa. Tỷ lệ này tăng 0,1 điểm, lên tới 13,9%. Một kỷ lục.

Và cuối cùng tỷ lệ thất nghiệp SGS Alternative là tỷ lệ thất nghiệp bao gồm những người thất nghiệp dài hạn, hơn sáu tháng, đã bị loại ra khỏi thị trường lao động từ lâu rồi. Tỷ lệ này cũng tăng 0,1 điểm lên tới 23,0%. Cũng một kỷ lục.

Nói cách khác, tỷ lệ thất nghiệp giảm mà TT Obama khoe là tỷ lệ không chính xác, trong khi cả hai tỷ lệ kia, phản ánh tổng số người thất sự không có việc, tức là tình trạng thất nghiệp thật sự mà TT Obama không nhắc đến, lại tăng đến những mức kỷ lục. Và con số thất nghiệp của Mỹ hiện nay là 23% chứ không phải 7,5%. (Quý đọc giả hiểu kỹ có thể vào Google truy cập "Unemployment Rate" để tìm hiểu thêm)

Thực tế là các công ty đã lợi dụng khủng hoảng kinh tế để sa thải nhân công, rồi không mướn lại mà tập trung khai thác việc sử dụng máy móc, nhất là khi công nghiệp điện toán ngày càng tân kỵ. Với kiểu hoạt động này, các công ty đều đạt được thành quả vượt bậc, lời càng ngày càng nhiều, đưa đến tình trạng thị trường chứng khoán leo thang từ kỷ lục này đến kỷ lục khác. Tuần vừa qua, chỉ số Dow Jones lần đầu tiên trong lịch sử, đã vượt qua mức 15.000.

TT Obama đã từng khoe chuyện thị trường chứng khoán rất mạnh. Điều ông không nói là thị trường chứng khoán leo thang chỉ làm giàu cho các đại gia sở hữu chứng khoán, các ông ty phú quản lý các quỹ đầu tư, và các anh môi giới mua bán chứng khoán, trong khi dân lao động vẫn dài cổ trông mong việc làm.

Việc TT Obama bị dân nhân hiệu "vịt què" mới 100 ngày sau khi tái đắc cử là chuyện lạ, nhưng không bất ngờ khi ta nhìn vào thành quả hào như chảng có gì trong ba tháng qua. Với một Hoa Thịnh Đốn phồn hoa hơn bao giờ hết, TT Obama đã bị bỏ tay từ hơn hai năm qua, sau khi đối lập Cộng Hòa đại thắng năm 2010.

Trong khi tranh cử năm ngoái, TT Obama đã khẳng định nếu cùi tri bầu lại cho ông thì coi như đã chuyển đến phe đối lập một thông điệp rõ ràng, và Cộng Hòa sẽ phải ngoan ngoãn thi hành những chương trình cải cách vĩ đại mà ông sẽ đề ra. Thực tế là cùi tri đã bầu ông lại, nhưng cũng bầu cho Cộng Hòa giữ thế số đông trong Hạ Viện để kiểm chế ông. Để rồi đối lập cũng vẫn tiếp tục kiên cường trong quan điểm chống Obamacare và chống chính sách vung tay xài tiền rồi để xán thiên hạ ra thu thuế, đưa đến tình trạng TT Obama chẳng làm được gì. Chính TT Obama cũng kiên cường không kém khi không chịu thỏa hiệp với đối lập, mà nhất quyết ép đối lập phải "làm chuyện đúng" theo định nghĩa của ông.

Điều đáng lo là như vậy thì trong gần bốn năm tới, TT Obama còn có thể làm được gì ngoài chuyện đi du lịch thế giới và đánh golf?

Tương lai còn mù mịt hơn nữa nếu ta nhìn kỹ vào những hứa hẹn của TT Obama: toàn là những chuyện vớ trời không thể thực hiện được cho dù có sự hợp tác của đối lập.

Điển hình là vấn đề chi tiêu của Nhà Nước. Trong bối cảnh kinh tế ảm đạm, thâm thuồng ngân sách và công nợ ngập đầu mà TT Obama hứa hẹn tăng lương tối thiểu và mẫu giáo miễn phí, chỉ là chuyện không bao giờ có thể thực hiện được. Chưa kể những hứa hẹn cũ như tăng thêm ba chục triệu người vào thị trường y tế trong khi vẫn không tăng chi phí y tế. Cũng chưa kể lời hứa sẽ cắt chi tiêu 4.000 tỷ trong 10 năm mà không cần cắt giảm Medicare và Medicaid, không cải tổ Social Security, không dung đến chi tiêu quốc phòng. Một bài toán kiểu một cộng một là... một trăm! Mà chỉ có TT Obama mới làm được và cũng chỉ có các đệ tử trung kiên nhất mới tin được.

Những khó khăn của TT Obama đang khiến đảng Dân Chủ lo ngại cho các cuộc bầu cử tới. Nhất là khi các nghiên cứu về kết quả bầu cử tổng thống vừa qua cho thấy TT Obama tái đắc cử nhờ phiếu của cùi tri da đen vì tỷ lệ dân da đen đi bầu cao hơn tỷ lệ dân da trắng rất nhiều. Nói cách khác, TT Obama đắc cử nhờ dân da đen trong khi dân da trắng bỏ đảng Dân Chủ hàng loạt. Nếu dân da đen đi bầu ảm ướt như các kỳ bầu cử trước, TD Romney đã thắng rồi. Ký bầu cử lần tới, không còn ứng viên da đen Obama, hy vọng đắc cử của một ứng viên Dân Chủ không có gì chắc chắn.

Đặc biệt khi mọi người đều nhìn rõ đối tượng vụ điều tra của quốc hội về vụ khủng bố tấn công Benghazi, thật sự ra là bà Hillary, cựu Ngoại Trưởng khi vụ tấn công xảy ra, mà cũng là người được coi như có nhiều hy vọng đại diện cho Dân Chủ ra ứng cử tổng thống năm 2016. (12-05-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Obamacare: Ai Lợi – Ai Thiệt?

07/05/2013

...Obamacare sẽ tăng số người lãnh Medicaid lên ít nhất mười triệu người...

Với bài "Giác Mộng Obamacare" mới đăng cách đây hai tuần, số điện thư gửi về tác giả nhiều hơn bình thường, hiển nhiên vì đây là vấn đề liên quan trực tiếp đến mỗi người, nhất là đối với dân ty nạn, là khối dân sức khỏe không tốt lắm, lại không phải đại gia nên bảo hiểm sức khỏe và chi phí y tế là những ưu tư lớn. Một số câu hỏi đã được nêu lên.

Một độc giả hỏi tóm lại thì ai có lợi, ai bị thiệt thòi? Dân ty nạn có lợi hay bị thiệt? Một độc giả khác nêu câu hỏi Obamacare có gì tốt, hay xấu hết? Một người hỏi có cách nào giữ y tế toàn dân nhưng cắt giảm chi phí không? Cũng có người thẳng thừng ché trách giá quá thiên kiến không nhìn thấy chỗ nào tốt hết.

Trước hết, tác giả chân thành da diat mọi góp ý, khen hay chê. Nhờ những góp ý này mà tác giả mới có thể đóng góp vào việc thông tin hữu hiệu hơn, và trình bày quan điểm đầy đủ hơn.

Để trả lời chung những độc giả về vấn đề Obamacare, phải nói ngay là vấn đề này cực kỳ phức tạp, không thể trong khuôn khổ một bài báo mà có thể bàn chi tiết về mọi khía cạnh. Bộ luật này cho đến nay (chưa làm xong) có gần 20.000 điều lệ, dày tới 20.000 trang giấy khổ lớn, là một tuyệt tác của bộ máy hành chánh thư lại. Thêm vào đó, luật Obamacare chưa soạn thảo xong và cũng chưa áp dụng trên y tế. Ngay cả sau khi áp dụng trên y tế thì cũng cần cả vài ba năm hay hơn nữa để nhìn thấy rõ tác động.

Với những giới hạn trên, bài viết này sẽ nhằm mục đích bô túc cho những thiếu sót mà độc giả đã nêu lên.

Bàn về vấn đề ai lợi ai thiệt, thì rất khó trả lời một cách tổng quát vì mỗi người đều có những nhu cầu khác biệt. Chẳng hạn các đại gia không thắc mắc gì về chi phí mà chỉ cần biết chất lượng của nhà thương và khả năng của bác sĩ. Anh nghèo thì nhìn vào túi tiền kỹ hơn. Anh bị bệnh thì chỉ cần khỏi bệnh, không cần biết tốn kém hay bác sĩ nào.

Tuy vậy thì đại thể, người ta cũng có thể thấy vài nét chính.

Trước hết phải nhắc lại mục đích chính của Obamacare: đó là

1. bảo đảm tất cả mọi người, nhất là những người đã có bệnh từ trước, đều được lo đầy đủ, có bảo hiểm và được chữa trị chu đáo.

2. cắt giảm chi phí y tế qua cao của Mỹ.

Với Obamacare thì mục đích đầu tiên cần bô túc đã đạt được. Và đây là điểm "tốt" lớn nhất của Obamacare.

Trên thực tế, ở xứ Mỹ này, vẫn có cả triệu người không có tiền mua bảo hiểm, do đó không có cơ hội phòng bệnh và chữa bệnh, cũng có người bị bệnh nặng từ trước, không có bảo hiểm nào nhận. Đại cường Mỹ không thể nào tiếp tục để tình trạng này kéo dài. Ai cũng nhìn thấy nhu cầu cung cấp bảo hiểm y tế toàn dân.

Không phải chỉ có TT Obama hay đảng Dân Chủ mới muốn có bảo hiểm y tế toàn dân. Vị tổng thống đầu tiên muốn thiết lập một hệ thống bảo hiểm y tế toàn dân là TT Nixon của Cộng Hòa, từ đầu thập niên 70. Nhưng đề nghị của ông đã bị phe đối lập Dân Chu chống phâ mạnh, chi vì họ không chấp nhận một ông Cộng Hòa là cha đẻ bảo hiểm y tế toàn dân.

Cải tổ chế độ y tế một cách quy mô đòi hỏi nhiều điều kiện, nhưng quan trọng nhất là phải có sự thống nhất ý kiến trong nội bộ đảng, và đảng đó phải nắm quyền cả Hành Pháp lẫn Lập Pháp, với thể đa số áp đảo mà phe đối lập không vượt qua được. Cơ hội đó đã đến với TT Obama, và ông đã nhìn thấy rõ cơ hội một đời người một lần, và ông đã thực hiện ý định.

Với Obamacare, trên nguyên tắc, toàn dân được bảo hiểm và sẽ nhận được chữa trị đầy đủ. Đây là thành quả lớn nhất của Obamacare, và lịch sử sẽ ghi nhận công trạng của TT Obama.

Đã nhiên trong khuôn khổ Obamacare, những người đang có bệnh mà không có bảo hiểm là những người sẽ được hưởng lợi lớn nhất.

Đối với giới lợi tức thấp nhất, Obamacare không có ảnh hưởng gì đối với họ hết, vì trước sau thì họ cũng đã được Medicaid (hay MediCal ở California). Một số lớn dân ty nạn và dân HO nằm trong diện này. Và theo ước tính của TT Obama, một phần lớn mười mấy triệu di dân ở lậu, một khi được hợp thức hóa, sẽ rơi vào trong nhóm nhận Medicaid này.

Obamacare sẽ tăng số người lãnh Medicaid lên ít nhất mười triệu người. TD Romney khi tranh cử tố cáo TT Obama sẽ chuyển mấy trăm triệu từ ngân quỹ Medicare của người già qua Medicaid. TT Obama đã phủ nhận chuyện này. Có nghĩa là quỹ Medicaid vẫn như cũ, nhưng lại có thêm cả chục triệu người. Một miếng bánh nhiều người ăn hơn thì dĩ nhiên phần mỗi người sẽ nhỏ đi. Vừa nhỏ về số tiền trợ cấp, vừa phải xếp hàng chờ làm thủ tục, chờ lấy hẹn bác sĩ, nhà thương lâu hơn. Một đặc già cho rằng Obamacare lo cho dân nghèo là điều tốt. Thật ra dân nghèo lãnh Medicaid sẽ chẳng có lợi gì, mà chỉ thấy nguy cơ bị giám trợ cấp thôi.

Obamacare sẽ cho thành phần trung lưu thấp nhất, sát lằn ranh "nghèo", được trợ cấp tiền để mua bảo hiểm. Đây là khối người được hưởng lợi của Obamacare, nhưng chỉ là thiểu số. Mật trai của vấn đề là tăng chi tiêu của Nhà Nước, tức là lại tăng thêm thùng ngân sách, tăng công nợ, để rồi cuối cùng, tất cả mọi người đều bị thiệt thòi, bị tăng thuế, chịu lạm phát, vật giá gia tăng đồng loạt.

Trên mức lợi tức thấp là thành phần trung lưu. Như đã trình bày trong bài viết trước, thành phần này sẽ lãnh dù mọi giá tăng của chi phí bảo hiểm và dịch vụ y tế.

Hiển nhiên khi số người bảo hiểm tăng khoáng ba chục triệu, trong đó có cả triệu người từ trước đã bị bệnh nặng, cực kỳ tốn kém như ung thư, AIDS, các hãng bảo hiểm sẽ phải tăng bảo phí. Luật Obamacare cấm không cho các hãng bảo hiểm "kỳ thị" bắt những người bệnh nặng này trả bảo phí cao hơn, do đó, các hãng bảo hiểm sẽ phải tăng bảo phí đồng loạt tất cả mọi người. Khối trung lưu sẽ không trốn thoát được, và sẽ phải trả bảo phí cao hơn. Không trả sẽ bị phạt nặng. Đã vậy còn gấp nguy cơ mất việc vì tiền bảo phí cho nhân viên sẽ quá đắt cho các công ty và họ sẽ phải sa thải nhân viên để giảm chi phí.

Đại đa số dân Mỹ thuộc thành phần trung lưu bị thiệt thòi nặng nề, và đây chính là lý do tại sao 54% dân Mỹ chống Obamacare.

Đối với khối đại gia, tiền bảo phí có tăng, đối với họ cũng chẳng có gì đáng ưu tư. Họ dư dả tiền bạc để tự mua cho mình bảo hiểm và bác sĩ, nhà thương, thuốc men đắt tiền nhất. Obamacare hay không, chẳng tác hại hay lợi lạc gì.

Nếu phân định qua tuổi tác, thì những người lớn tuổi đang hay sẽ lãnh Medicare sẽ chẳng thấy ảnh hưởng gì của Obamacare vì đảng nào thi cũng đã lãnh Medicare rồi. Nhưng có thể như TD Romney tố giác, quỹ Medicare sẽ bị cắt giảm để tài trợ Medicaid, đưa đến chuyện giảm phần trợ cấp Medicare, và các ông già bà lão cũng sẽ phải chờ dài người để lấy hẹn chữa bệnh.

Giới trẻ cũng là giới bị thiệt nặng. Họ khỏe mạnh, chưa ốm đau, không cần bảo hiểm, nhưng Nhà Nước cần họ để đóng bảo phí, chịu gánh nặng y tế cho những người già. Không đóng mua bảo hiểm sẽ bị phạt. Điều lệ cho các thanh niên được bảo hiểm cùng cha mẹ cho đến 26 tuổi, có vẻ tốt, nhưng thật sự là cách ép giới trẻ phải tham gia để đóng bảo hiểm cho người già. Trước đây, họ không đóng bảo hiểm, nhưng bây giờ có quyền được bảo hiểm cùng cha mẹ thi cha mẹ lo cho con dĩ nhiên sẽ ghi họ vào, và bảo phí sẽ tăng, mà họ không trốn được vì bị cha mẹ bắt phải tham gia. Một cách gián tiếp, TT Obama đã nhớ cha mẹ ép con mua bảo hiểm dùm ông.

Đối với mục tiêu thứ hai, việc giảm chi phí y tế chỉ là hứa hả, sẽ không xảy ra, trái lại, chi phí y tế sẽ tăng đồng loạt, tác động lên tất cả mọi người, kể cả những người lãnh Medicaid và Medicare. Chi phí y tế của Mỹ, nổi tiếng là đắt đỏ, sẽ đắt đỏ hơn nữa.

Obamacare mang bảo hiểm và dịch vụ y tế đến cho toàn dân là điều tốt và cần, tổng thống nào cũng muốn làm, nhưng trong nửa thế kỷ qua chưa ai làm được, mà chỉ có TT Obama làm được. Lý do đầu tiên của sự thất bại là lý do chính trị, chưa đủ hậu thuẫn trong nội bộ và trong quốc hội. Nhưng một lý do quan trọng không kém là cái giá phải trả quá đắt. Các vị tổng thống tiền nhiệm của TT Obama thất bại vì họ không dám trả cái giá đó. TT Obama thành công vì ông chấp nhận trả cái giá đắt đỏ.

Đặc biệt có một người hưởng lợi lớn nhất: đó là TT Obama, sẽ được tiếng là lo cho dân vì đại số dân không nhìn thấy hết hậu quả của Obamacare, sẽ được bù lùi, và sẽ đi vào lịch sử như cha đẻ của y tế toàn dân. Chính đó là những lý do TT Obama chấp nhận trả cái giá cực cao. Hay đúng hơn, TT Obama bắt thiên hạ trả giá cực cao để ông tài đắc cứ và đi vào lịch sử.

Đi vào chi tiết hơn một chút, đặt câu hỏi trong Obamacare có gì chấp nhận được nữa, ta thấy có hai điểm "tốt" nữa.

Một là Medicaid sẽ hành trưởng, nhiều người lợi tức thấp sẽ được trợ cấp Medicaid. Và một số người không có Medicaid thì được tài trợ để mua bảo hiểm. Nhưng đây mới là nguyên tắc. Trên thực tế, chưa ai rõ vì hơn một nửa các tiểu bang không chấp nhận nói rộng tiêu chuẩn Medicaid vì sẽ gây khó khăn tài chính lớn cho họ.

Thứ hai là việc thành lập các trung tâm phối hợp –exchanges– giúp cho thiên hạ tìm được các hãng bảo hiểm thích hợp nhất và rẻ nhất. Nhưng ở đây, cũng vẫn là vấn đề nguyên tắc, vì thực tế, hơn một nửa các tiểu bang không chịu thành lập các trung tâm này, vì họ coi đây như là hình thức Nhà Nước can thiệp vào thị trường theo mô thức xã hội chủ nghĩa, là bước đầu của bảo hiểm tập trung trong tay Nhà Nước, tạo mêtô thị trường, mất tính cạnh tranh, là nền tảng của kinh tế tự bản Mỹ.

Đến câu hỏi có cách nào cắt giảm chi phí không, thì phải nói dĩ nhiên là có, nhưng TT Obama đã không làm.

Chi phí y tế của Mỹ cao nhất thế giới và cũng là hoàn hảo nhất thế giới. Nói y tế Mỹ đắt hơn Âu Châu nhưng lại thua tiêu chuẩn Âu Châu là không đúng sự thật. Nếu "tiêu chuẩn" được hiểu theo nghĩa số người được bảo hiểm và chữa trị thì đúng là Âu Châu xa Mỹ. Nhưng nếu nói tiêu chuẩn là khả năng chữa bệnh thì Mỹ vẫn hơn xa Âu Châu. Chưa kể chuyện bên Âu Châu, bệnh nặng cần đi mổ, phải chờ có khi cả năm trời. Đì soi ruột chờ nửa năm là bình thường.

Nếu nói về phi tốn thì chưa chắc Mỹ và Âu Châu, ai hơn ai. Dân Âu Châu có bệnh đi chữa trị và mua thuốc, hầu như hoàn toàn miễn phí, Nhà Nước trả hết. Nhưng bù lại, người dân, tất cả mọi người có lợi tức dù nhiều dù ít, đều phải đóng thuế, phần lớn tới mức xấp xỉ 40%-50% lợi tức. Thậm chí dân giàu đóng tới thuế hơn 60% lợi tức, không kể TT Pháp đang đòi đánh thuế tới 75% lợi tức. Trong khi dân Mỹ đóng thuế trung bình chưa tới 20% (đại gia Obama năm ngoái với lợi tức hơn 650,000 đô, chỉ đóng thuế có 18%) và 40% dân chẳng đóng một xu thuế nào.

Nhà Nước Mỹ cũng có thể trả hết chi phí y tế cho dân, nhưng dân có sẵn sàng đóng thuế từ một nửa đến hai phần ba lợi tức không?

Chi phí y tế của Mỹ cao ngút trời vì tất cả các nhà thương và bác sĩ Mỹ đều bắt bệnh nhân phải qua hàng loạt thử nghiệm khi chẩn bệnh. Theo tất cả các điều nghiên, phần lớn những thử nghiệm này hoàn toàn vô ích, không cần thiết cho việc chẩn hay chữa bệnh. Nhưng nhà thương và bác sĩ bắt bệnh nhân phải qua những thử nghiệm đó vì họ muốn có bằng chứng đây đủ là họ đã rất kỹ lưỡng, để phòng khi bị thưa ra tòa vì chữa sai bệnh.

Đó có lẽ là lý do chính chi phí y tế cao: vì tiền bảo hiểm cực kỳ cao mà các nhà thương và bác sĩ phải mua để phòng tai nạn nghề nghiệp (malpractice insurance) bị nạn nhân thưa ra tòa.

Chuyện thưa ra tòa và bị bồi thường rất nặng đã là lý do khiến chi phí y tế Mỹ rất đắt, ai cũng biết rõ vấn đề này. Phe Cộng Hòa đã nhiều lần đề nghị ra luật giới hạn chuyện bồi thường cho nạn nhân, nhằm mục đích giảm tiền bồi thường, giảm tiền bảo hiểm chữa bệnh sai, giảm thử nghiệm vô ích, và giảm chi phí y tế nói chung. Nhưng khối các luật sư chuyên thua kiện những vụ này (trial lawyers) lại là khối yểm trợ tài chính mạnh nhất cho các dân cử của đảng Dân Chủ.

Trở lại câu hỏi có thể cắt giảm chi phí y tế được không, câu trả lời hiển nhiên là có thể, nếu các dân cử có can đảm ra luật giới hạn bồi thường chữa bệnh sai. Thiếu sót của Obamacare là đã hoàn toàn im lặng trước vấn đề then chốt này, không một điều khoản nào giới hạn chuyện bồi thường chữa bệnh sai hết.

Có đặc già đã nêu vấn đề các nguồn cung cấp dịch vụ y tế (healthcare providers) tức là nhà thương và bác sĩ, không chú tâm lắm về vấn đề sức khỏe của bệnh nhân mà chỉ lo thu tiền, do đó đưa đến tình trạng bệnh nhân không vừa lòng, hay tệ hơn, phải đi chữa bệnh lại nhiều lần. Câu hỏi là phạt các bệnh viện trong những trường hợp này được không? Câu trả lời là bệnh khó chữa, phải chữa đi chữa lại là chuyện bình thường trong y học. Khó có thể chứng minh các bác sĩ và nhà thương đã không lo hết mình, nhất là với hàng loạt thử nghiệm mà họ bắt bệnh nhân phải trải qua. Do đó phạt vi nhập viện lại không có căn bản vững chắc, và sẽ khó thi hành được. Chuyện vừa lòng hay không lại càng khó định nghĩa hơn.

Chuyện nhà thương và bác sĩ chi lo kiếm tiền mà lơ là bệnh nhân là một vấn đề liên quan đến nền tảng của kinh tế thị trường chạy theo tiền (chưa bù đắp khía cạnh đạo đức). Nếu có gì sai trái thì cũng phải chữa trị bằng những phương cách của kinh tế thị trường, chẳng hạn như tìm cách giá tăng cạnh tranh giữa các nhà thương, chứ không thể chữa trị bằng cách thêm luật để Nhà Nước can thiệp, rồi phạt. Nhà Nước không thể nào phạt cả ngàn nhà thương và cả trăm ngàn bác sĩ.

Tóm lại, Obamacare trên căn bản là chuyện làm tốt, nhưng theo cách làm của TT Obama, cái giá phải trả quá lớn. Có ba nhóm người là thiểu số có lợi: những người có bệnh từ trước, khôi di dân ở lậu sau khi được hợp thức hóa, và khối trung lưu thấp được tài trợ tiền mua bảo hiểm. Hai khối nghèo nhất và giàu nhất không bị ảnh hưởng gì. Khối đại đa số dân trung lưu sẽ lãnh đòn nặng nhất. Bù lại, chi phí y tế cho tất cả mọi người sẽ càng ngày càng cao, chất lượng dịch vụ y tế sẽ ngày càng xuống thấp.

Cái sai trong Obamacare không phải là nguyên tắc y tế toàn dân, mà là cách thực hiện. (05-05-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Khủng Bố Tại Boston

...khôa tay nhà chức trách khi xếp hạng khủng bố vào phạm vi "an ninh trật tự"...

Ngày 15 Tháng Tư vừa qua, hàng chục ngàn người tề tựu hai bên lề đường trong thành phố Boston để xem cuộc chạy bộ đường trường, là một biến cố hàng năm rất nổi tiếng của Boston, tại tiểu bang Massachusetts. Hàng trăm người tụ tập tại điểm đích cuối để xem những người về sau. Đúng 2:50 chiều, quả bom đầu tiên nổ tung, mười hai giây sau, quả bom thứ hai nổ theo, cách đó vài chục thước.

Kết quả, ba người chết tại chỗ, 265 người bị thương, phần lớn ở chân, trong đó có nhiều người sau đó phải cưa cả hai chân. Hai quả bom được chế biến từ hai nồi áp suất, chứa đầy dinh, bì, và sát vụn.

Cảnh sát kêu gọi dân chúng gửi cho họ những hình và khúc phim họ đã thu được trong toàn bộ cuộc chạy đua. Hàng chục ngàn tấm hình và đoạn phim ngắn được gửi đến. Trong mấy ngày đầu, nhà chức trách đã ngồi tra xét từng tấm hình và đoạn phim, nhìn chung ngán khuôn mặt cũng như hành động của những người đang đứng xem cuộc chạy đua, nhất là những người đứng gần điểm đích. Họ đã nhận diện ra khoảng một chục người tình nghi, đeo ba-lô nặng chìu sau lưng. Rồi họ cũng thấy có hai người đi cùng nhau, cùng đeo ba-lô nặng và hành thàn bước đi. Một lúc sau thì hai tiếng nổ đã phát xuất từ hai chỗ đeo ba-lô đó.

Bốn ngày sau vụ nổ, họ đã truy ra được hai người đó. Hai người đó thấy hình mình trong danh sách tình nghi, đã tìm cách chạy trốn vào trường đại học nổi danh Massachusetts Institute of Technology, MIT, chặn một chiếc xe, đuổi người lái xe xuống và cướp xe đi. Người lái bỏ lại điện thoại di động trên xe, và đã khai báo cảnh sát. Cảnh sát gọi số điện thoại di động đó và truy ra được địa điểm của chiếc xe bị cướp.

Ngay sau đó, thi cảnh sát được tin trong khu gần trường đó đã xảy ra một vụ bắn chết một cảnh sát. Cảnh sát Boston, phối hợp với FBI và cơ quan an ninh quốc gia, đã xô đến nơi. Một cuộc nổ súng át tiếng Hồi-Ly-Vọng xảy ra. Có tin lực lượng an ninh đã huy động từ 2.000 đến 4.000 cảnh sát đến vụ nổ, và từ 300 đến 500 viên đạn đã được bắn ra. Kết quả, một người bị bắn chết, một người nhảy lên xe vọt chạy, cán qua người chết, trốn thoát. Nhưng ngày hôm sau, người thứ hai cũng bị một cư dân trong vùng tòi trú ẩn, trong một chiếc du thuyền nhỏ, đầu trong sàu sau sàu. Anh này bị bao vây, không có vũ khí gì trên tay, nhưng vẫn bị cảnh sát xé súng bắn đến bị thương nặng, trong đó có một viên đạn trúng cổ khiến anh có thể cầm vĩnh viễn.

Cảnh sát chính thức thông báo hai người đó là hai anh em Tamerlan (26 tuổi) và Dzhokhar (19 tuổi) Tsarnaev, thủ phạm của vụ nổ bom tại Boston. Người bị bắn chết là anh, người bị thương nặng là em. Hai anh em này là dân Hồi giáo Chechen, gốc tại Dagestan, một cộng hòa tự trị trong Liên Bang Nga, nằm phía nam Nga, ven biển Caspian.

Dân Hồi giáo Chechnya trong những năm qua đã tuyên chiến với Liên Bang Nga và đã liên tiếp đụng chạm với Mạc Tư Khoa qua những vụ bắt con tin và tấn công khủng bố đẫm máu.

Cả hai anh em đã theo học bô me xin tự nạm tại Mỹ từ hơn mười năm trước, tuy bô me đã trả về sống tại quê nhà. Dân Hồi giáo Chechen được Mỹ cho vào tự nạm để tránh dân áp của chính quyền Mạc Tư Khoa.

Năm 2011, chính quyền Nga đã yêu cầu FBI điều tra dùm hành tung của Tamerlan vì nghi ngờ anh này có liên hệ đến các nhóm khủng bố Hồi giáo Chechnya. FBI kêu Tamerlan lên phòng vấn, nhưng không thấy có giáng nghi ngờ ném thà ra. Sau đó, Nga nhờ CIA điều tra. CIA yêu cầu Trung Quốc Gia Cảnh Khủng Bố (National Counterterrorism Center - NCC) ghi tên Tamerlan vào danh sách khủng bố phải theo dõi, có nghĩa là có thể sẽ bị theo dõi và cấm bay. Qua năm 2012, Tamerlan di Nga sáu tháng, không ai biết đùi đâu, làm gì, liên hệ với ai: FBI, CIA, NCC, chẳng ai để ý và theo dõi gi hé.

Theo tin báo chí, Tamerlan thật sự là chủ chốt, có thể đã nhồi sọ người em với những tin tức về tướng Hồi giáo quá khích. "Tamerlan" cũng là tên của một nhà độc tài Á Rập từng danh đã từng mang quân di tung hoành tại Trung Đông trong thế kỷ thứ 14, nổi tiếng với thành tích chém lấy sọ quân địch bị ông giết đập thành những kim tự tháp nhỏ để ông ngắm chơi.

Vụ tấn công của anh em Tsarnaev nêu lên nhiều câu hỏi quan trọng.

Trước hết là vấn đề điều tra và theo dõi những người bị tin nghi là khủng bố. Nga thông báo việc nghi ngờ hai anh em này là phần tử khủng bố cho FBI, CIA và NCC. Vậy mà Tamerlan vẫn bình chân như vại, di Nga sáu tháng không ai để ý.

Chi có hai giải thuyết. Một là mấy ông an ninh Mỹ không giòi ghi cho lầm, bắt được mỗi ngon mà lại để xông ra quá dễ dàng vì sơ ý, không theo dõi kỹ khiến hai anh em này có thể học làm bom qua internet, hay di Nga học làm bom, rồi mang bom di giết người khơi khơi. Hai là giả thuyết FBI, CIA, NCC biết hết, nhưng không làm gì được vì hai anh em này chưa động thủ, do đó, trên mặt pháp lý, FBI chưa có quyền làm gì hết vì tuân theo nguyên tắc "an ninh trật tự" của TT Obama (bản ở phần dưới đây).

Câu hỏi thứ hai được nêu lên là hai anh em này có kết nối với một tổ chức khủng bố nào không, và việc làm của họ có nằm trong một kế hoạch khủng bố quy mô hơn không.

Nhà chức trách Mỹ đã xác định họ là những tên khủng bố độc lập nội bộ, có hành động quá khích vì là tín đồ Hồi giáo cực đoan, chứ không phải là thành viên của một tổ chức khủng bố nào, hay hành động theo chỉ thị nào. Đây thực ra nằm trong chính sách của chính quyền Obama, muốn giới hạn tất cả mọi cuộc tấn công khủng bố vào phạm vi hành động cá nhân, không liên hệ gì đến các tổ chức khủng bố để tránh khỏi phải đối diện với khủng bố quốc tế, sẽ bắt buộc chính quyền Obama phải có hành động xa hơn, ra ngoài nước Mỹ, là điều tối kỵ đối với TT Obama.

Lập luận này có điểm đáng xem lại vì chính phủ Nga và CIA đã nghi ngờ họ có liên hệ với khủng bố Hồi giáo Chechnya từ mấy năm trước rồi.

Hơn nữa người em, khai báo anh em hắn học chế tạo bom qua mạng internet. Các chuyên gia về bom không tin hai anh em này có thể chế tạo bom và sử dụng một cách hưu hiệu như vậy chỉ nhờ vào internet. Chắc chắn là phải có hướng dẫn kỹ thuật kỹ lưỡng, cũng như có thể tập dượt lâu. Như vậy, vấn đề đặt ra là Tamerlan có phải đã di Nga, đến vùng Hồi giáo quá khích Chechnya để thu huấn một khóa học đặc biệt nào đó không?

Có người cũng đã thắc mắc hai anh em tự nạm này lấy tiền đâu ra để sống nếu không phải được khủng bố Chechnya nuôi. Cả hai anh em đều không di làm, ông anh suốt ngày di học đánh quyền anh, rồi đầu năm 2012, di Nga tới sáu tháng, ông em thi học đại học Dartmouth. Chính quyền tiểu bang Massachusetts đã xác nhận hai anh em sống một phần nhờ trợ cấp an sinh của tiểu bang. Chưa rõ tài trợ gi, vì lý do nào và bao nhiêu tiền, nhưng chắc chắn không đủ để ngồi nhà di du lịch hay học đại học.

Câu hỏi thứ ba do chính TT Obama nêu lên: làm sao hai thanh niên trẻ, trưởng thành tại Mỹ, trong môi trường văn hóa, tôn giáo, và chính trị cởi mở của Mỹ, mà lại có thể có tư tưởng quá khích, thù hận Mỹ đến độ trở thành khủng bố mang bom di giết người vô tội để dâng và binh thần như vậy.

Chính quyền Obama đã mau mắn trả lời câu hỏi này. Một phát ngôn viên của chính quyền nhận định hai anh em này, cũng như đa số dân Hồi giáo, bắt mẫn với Mỹ vì Mỹ đã mang quân xâm chiếm Iraq và Afghanistan, là hãi xú Hồi giáo. Sách lược của TT Obama và khối cấp tiến từ trước đến giờ vẫn là đỗ thừa TT Bush về mọi chuyện, và xiết tay vào hai cuộc chiến tại hãi xú Hồi giáo này để biện minh cho thái độ thù hận của Hồi giáo đối với Mỹ. Cái mà khối cấp tiến đó "quên" giải thích là hai vụ đánh bom hai cao ốc World Trade Center, một lần năm 1993, và một lần vào ngày 9/11, đều thể hiện thái độ thù Mỹ, nhưng lại đã xảy ra trước khi TT Bush đánh Iraq và Afghanistan.

Sau cuộc tấn công 9/11 tại Nữu Ước và Hoa Thịnh Đốn, TT Bush tung bô nước Mỹ ở trong tình trạng chiến tranh (state of war) với quân thù bô toàn cầu. Không kể vụ anh Richard Reid bị bắt khi thải tại không châm được ngồi nổ trong giày của anh ta trên chuyến bay American Airlines từ Paris di Miami, tháng Chạp năm 2001, khi các biện pháp phòng ngừa khủng bố sau 9/11 chưa được sắp xếp xong, trong suốt bảy năm sau đó, nhờ chính sách chống khủng bố tích cực và hưu hiệu của TT Bush, nước Mỹ đã không trải qua một cuộc tấn công khủng bố nào khác.

Đầu năm 2009, tân TT Obama chấm dứt "tình trạng chiến tranh chống khủng bố". Ông coi chuyện khủng bố như một vấn đề "an ninh trật tự công cộng" (law and order). Có một thời, các cơ quan chính quyền bị cấm không được sử dụng danh từ "khủng bố" và "Hồi giáo quá khích". Các vụ tấn công khủng bố, không biết vì ngẫu nhiên hay vì sự thà lòng trong chính sách chống khủng bố, bắt đầu xuất hiện lại, đặc biệt là hai vụ lớn nhất:

- Faruq Abdulmutallab dâu bom trong quá lót, đư tinh đánh bom trên phi cơ khi gần tới phi trường Chicago. Nhờ sự nhanh trí và can đảm của một cô tiếp viên hàng không mà anh khủng bố tài tử này đã thất bại, không châm ngòi nổ trong giày của anh ta.

- Thiếu tá quân y Nidal Hassan xá súng bắn các đồng đội, giết chết 13 người. Anh này vừa bắn vừa hét những câu tôn vinh Allah, nhưng vụ bắn giết này được chính quyền Obama xếp vào loại "bạo động sờ làm" (workplace violence), như thế đây là chuyện hai có thể ký túc dâng nhau chứ không phải đã có 13 người bị thảm sát nhân danh Allah. Nghĩa là vô lý, nhưng lại rất là "phái đạo chính trị" theo mô thức vuốt ve Hồi giáo của TT Obama.

Cả hai vụ đều xảy ra trong năm 2009 sau khi TT Obama đã nhận chức. Trong vòng hai năm sau, cũng đã xảy ra vài cuộc tấn công lè kè khác, trong đó nguy hiểm nhất là vụ anh Faizhal Shahzad dâu bom trong một chiếc xe đậu tại Manhattan, Nữu Ước, năm 2010, may mà bom không nổ vì anh khủng bố tài tử chém bom không đúng cách, và vụ anh Najibullah Zazi dâu tinh dát bom trên đường xe điện Nữu Ước, cũng thất bại.

Khô mà khẳng định việc già tăng hoạt động khủng bố là hậu quả trực tiếp của việc thay đổi sách lược chống khủng bố do TT Obama quyết định, nhưng dù sao thì sự trùng hợp cũng khá đặc biệt. Dưới chính sách cứng rắn của TT Bush, không hề có vụ khủng bố tấn công nào, trong khi dưới chính sách dễ dãi, lấy cảm tình Hồi Giáo của TT Obama, thì các vụ tấn công lại già tăng liên tục, cho đến vụ tấn công mới nhất ở Boston.

Ở đây, ta cũng phải xem lại sự khác biệt giữa "tình trạng chiến tranh" và "an ninh trật tự công cộng". Trong tình trạng chiến tranh, nhà chức trách có nhiều quyền hạn để điều tra, ngăn chặn, bắt giữ trước khi vụ tấn công xảy ra. Sau cuộc tấn công và sau khi các can phạm bị bắt, thì nhà chức trách cũng có nhiều quyền để giám giữ và thảm tra hồn, và có quyền coi những tên khủng bố như các quân nhân đối nghịch (enemy combatant), miễn áp dụng nhiều luật dân sự có mục đích bảo vệ dân quyền của công dân Mỹ.

Nếu cuộc tấn công bị coi như là vấn đề an ninh trật tự, thì quyền của nhà chức trách bị giới hạn hơn nhiều. Đai để là không được bắt giữ trước, mà chỉ có thể có hành động sau khi cuộc tấn công đã xảy ra, dù biết là quá muộn. Vả nếu bị bắt, thì họ cũng sẽ được truy tố theo luật dân sự dành cho công dân Mỹ, với đầy đủ bảo đảm về nhân quyền, về luật sư, về cách đối xử, thẩm tra, thời hạn giám giữ, ... Nhát là "quyền Miranda" theo đó, cảnh sát trước khi hỏi cung, phải cho can phạm biết là họ có quyền không trả lời vi những câu trả lời có thể bị dùng để kết tội họ. Sau khi anh Dzhokhar tinh dậy trong nhà thương, cảnh sát đã để hỏi cung nhưng không đọc luật Miranda cho anh ta. Một quan tòa biết được đã ngưng cuộc thẩm tra cảnh sát, giàn đoạn cuộc điều tra.

Trong vụ Boston này, người ta thấy Tamerlan đã bị FBI, CIA, và NCC lưu ý, nhưng bô tay, có thể không có quyền hành động gi hét vì cái anh khủng bố này chưa ra tay, chưa tấn công, chưa giết ai hết. Vả dù nhiên, đợi đến khi vụ đánh bom Boston xảy ra thì đã quá muộn, và người ta đã chết và 265 người đã bị thương. Dưới thời TT Bush thì Tamerlan có thể đã bị bắt giữ hay trực xuất từ 2010 rồi và đã không có cuộc đánh bom tại Boston.

Vụ tấn công tại Boston này cũng đưa ra bằng chứng rõ ràng nhất là chính sách vuốt ve Hồi giáo của TT Obama, bắt đầu từ những bài diễn văn xin lỗi dù chuyện ngay sau khi mới chấp chính, cho đến các chương trình gọi là nói vòng tay –outreach- tới các cộng đồng Á Rập và Hồi giáo tại Mỹ, đã chẳng có chút kết quả gì. Khủng bố Hồi giáo vẫn tiếp tục, tuy phần lớn vô hại vì tinh tài từ của mấy anh khủng bố.

Cuộc tấn công tại Boston cũng đã có một hậu quả khá bất ngờ, là tạo khó khăn cho việc giải quyết vấn đề di dân bất hợp pháp. Tuy hai anh em Tsarnaev đều là dân được chấp nhận vào tự nạm hoàn toàn hợp lệ, nhưng việc hai anh em là Hồi giáo từ vùng qua khích đê sống ở Mỹ để rồi có cư hội nhân danh Hồi giáo quá khích mang bom di giết dân Mỹ, đã đặt ra vấn đề có cần kiểm soát chặt chẽ hay giới hạn việc nhận di dân vào Mỹ hay không. Người anh Tamerlan vẫn còn quy chế tự nạm, nhưng người em Dzhokhar, đã vào quốc tịch Mỹ.

Cuộc điều tra về vụ đánh bom tại Boston chỉ mới bắt đầu, còn rất nhiều câu hỏi chưa có câu trả lời, cũng như còn rất nhiều chi tiết quan trọng chưa được công bố đầy đủ.

Nhưng ngay bây giờ, người ta đã có thể đặt câu hỏi chính sách vuốt ve Hồi Giáo và nhẹ tay với các tên khủng bố của TT Obama có làm cho nước Mỹ an toàn hơn dưới thời TT Bush hay không? (28-04-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Giấc Mộng Obamacare

...Obamacare đến nay đã đê ra 19.842 điều lệ, tổng cộng dày hơn 20.000 trang...

Obamacare sẽ là một vấn đề thời sự quan trọng từ giờ cho đến năm tới. Năm 2014 là năm Obamacare sẽ có hiệu lực trọng vẹn tuy những hệ quả lâu dài vẫn còn mù mờ. Đến tháng Mười năm nay, tất cả 50 tiểu bang đều phải thiết lập xong các trung tâm phối hợp (exchanges) để thiên hạ có thể tìm mua bảo hiểm y tế thích hợp nhất. Năm tới cũng là năm có bầu cử giữa mùa, bầu lại Hạ Viện, một phần ba Thượng Viện và hàng loạt thống đốc, dân biểu và nghị sĩ tiểu bang. Phản ứng của dân Mỹ đối với Obamacare

sẽ được thể hiện qua lá phiếu.

Chính quyền Obama ý thức được từ đầu sự thiếu hậu thuẫn của Obamacare nên đã cố tình kéo dài thời gian hiệu lực trọn vẹn qua khỏi cuộc bầu cử tổng thống năm 2012.

Cuộc bầu tổng thống có ảnh hưởng quyết định trong một vài điều luật. Chẳng hạn như điều cho phép các con được bảo hiểm cùng với cha mẹ cho đến 26 tuổi, là một trong những điều luật được ủng hộ mạnh, thì có hiệu quả ngay lập tức, từ năm 2009, trước hai cuộc bầu năm 2010 và 2012. Ngoài ra, chính quyền Obama cũng đặc miễn cho gần 1.500 công ty, phần lớn có nghiệp đoàn, được miễn áp dụng Obamacare cho đến năm 2014 để tránh phải sa thải hàng loạt nhân viên trước cuộc bầu tổng thống 2012. Nói cách khác, TT Obama ý thức rất rõ một số điều luật trong Obamacare sẽ bị mất mát dân rất nhiều, nên thu xếp ngày hiệu lực lồng vong quanh cuộc bầu cử tổng thống năm 2012, có lợi cho hiệu lực sớm, có hại thi có hiệu lực sau, để bảo đảm ông được tái đắc cử.

Cung cấp bảo hiểm cho toàn dân là điều ông mong muốn càng sớm càng tốt, nhưng tái đắc cử vẫn là chuyện quan trọng hơn.

Bây giờ Obamacare tới đâu rồi?

Thượng nghị sĩ Dân Chủ Max Baucus nhận định Obamacare như xe lửa đang lao khỏi đường ray (train wreck) vì hơn một nửa các tiểu bang từ chối không thiết lập các trung tâm phối hợp này. Đại đa số dân chúng sẽ không biết phải làm gì, mua bảo hiểm ở đâu, làm sao tránh bị phạt. Số tiền trang trải loạn hơn tơ vò.

Báo phe ta New York Times nhận định vấn đề lớn nhất của Obamacare sẽ là thiếu bác sĩ. Phần lớn số 30 triệu người được Obamacare cho gia nhập thị trường y tế sẽ cần bác sĩ tổng quát. Hiện nay, ở Mỹ, cứ 10 bác sĩ thì chỉ có 3 người là bác sĩ tổng quát, còn 7 người là bác sĩ chuyên môn, vì bác sĩ chuyên môn có lợi tức gấp ba lần bác sĩ tổng quát, ít người muốn làm bác sĩ tổng quát. Hiện nay, Mỹ đang thiếu bác sĩ tổng quát trầm trọng, nhất là tại các vùng nông thôn hay tinh nhỏ. Bây giờ thêm 30 triệu người nữa thi chắc chắn bệnh nhân sẽ phải lấy hẹn cả tuần nếu không phải cả tháng trước, và đến phòng mạch thi sẽ chờ mỏi cổ.

Chuyển thiếu bác sĩ, thiên hạ đã biết từ bốn năm trước rồi. Bây giờ báo phe ta New York Times mới chịu nhận, sau khi giao đã thổi thành corm từ ba năm nay rồi.

Một nhà báo phe ta khác, Joe Klein trên báo Time, đã phải than phiền về "Obamacare Incompetence", chỉ trích chính quyền Obama đã bò chậm hơn rùa vì quá nặng nề, không thể nào toàn bộ luật có thể có hiệu lực đầy đủ đúng hạn kỳ được. Luật Obamacare cho đến nay đã ra 19.842 điều lệ, tổng cộng dày hơn 20.000 trang giấy lớn, chồng thành tập cao hơn hai thước.

Nhưng đây không phải là những vấn đề lớn nhất của Obamacare.

Trên cẩn bản Obamacare ra đời với hai mục đích chính: 1) cung cấp bảo hiểm và dịch vụ y tế cho toàn dân, bao gồm những người đã có bệnh mà bị các hãng bảo hiểm từ chối bảo hiểm, và những người vì nhiều lý do không có bảo hiểm y tế, và 2) cắt giảm chi phí bảo hiểm và dịch vụ y tế quá cao hiện nay của Mỹ, giúp làm nhẹ bớt gánh nặng quá lớn cho các gia đình nghèo. Tên gọi chính thức của Obamacare là "Affordable Care Act", đại khái dịch là "Luật Về Chăm Sóc Y Tế Có Thể Gánh Chịu Được".

Đối với mục đích đầu, nhiều người đã làm tình và thấy không mua bảo hiểm và đóng phạt rẻ và có lợi hơn mua bảo hiểm. Đây là suy tính điển hình của giới trẻ là giới phải đóng tiền bảo hiểm cao trong khi họ thấy không cần bảo hiểm vì họ còn rất khỏe mạnh, để tài trợ cho việc bảo hiểm những người lớn tuổi, để bịt bít hơn.

Đối với mục đích thứ hai, thì mới đây, một tổ chức nghiên cứu (Society of Actuaries, là ngành chuyên tính về xác xuất bảo hiểm) đã cho biết chi phí y tế sau khi Obamacare có hiệu lực, sẽ tăng trung bình một phần ba (32%) chứ không thể suy giảm như TT Obama hứa hẹn. Một vài tiểu bang sẽ thấy chi phí y tế giảm nhẹ, nhưng hầu hết các tiểu bang khác đều sẽ thấy chi phí tăng vọt, nhiều ít tùy tiểu bang:

Giảm chi phí: các tiểu bang giàu vùng đồng bắc như Nữu Ước, Massachusetts, New Jersey, Rhode Island, Vermont. Giảm trung bình trên dưới 10%.

Tăng chi phí: các tiểu bang kỹ nghệ với nhiều dân lao động vùng đại hồ như Ohio (+80%), Wisconsin (+80%), Indiana (+68%), các tiểu bang nghèo với nhiều dân da màu như Maryland (+67%), Alabama, Mississippi, và tiểu bang nhiều di dân gốc Nam Mỹ, Cali (+62%).

Nhìn vào những con số trên, ta thấy cái mâu thuẫn lớn của Obamacare: với mục đích giảm chi phí bảo hiểm và dịch vụ y tế cho dân nghèo, rõ cuộc, Obamacare sẽ cắt giảm chi phí tại những tiểu bang giàu su nhất, trong khi lại tăng mạnh tại các tiểu bang nhiều dân lao động, dân da đen và dân gốc Nam Mỹ nhất. Dân ty nạn ta phần lớn sống tại Cali và Maryland, là hai tiểu bang nằm trong danh sách chi phí tăng mạnh nhất, hơn 60%. Đại khái nếu tổng cộng chi phí y tế trước đây là 1.000 đô một tháng, thì trong tương lai gần, bà con ta sẽ phải trả hơn 1.600 đô. Nhờ Obamacare.

Cái lý do đơn giản nhất là những tiểu bang nghèo cũng là những tiểu bang có nhiều người trước đây không có bảo hiểm nhiều nhất. Bây giờ số người tham gia vào thị trường y tế cũng lớn nhất tại những tiểu bang này, và do đó, chi phí cũng tăng mạnh nhất luôn.

Những nghiên cứu loại này thật ra chỉ xác nhận bằng các con số cụ thể những gì mà thiên hạ ai cũng biết hết từ lâu rồi. Những quảng bá của TT Obama, là Obamacare sẽ cắt giảm chi phí y tế đi ngược lại mọi lý luận toán học hay kinh tế sơ cấp. Khi các công ty bảo hiểm, nhà thương, bác sĩ bị bắt phải nhận những người bị bệnh nặng từ trước thi không có cách nào chi phí y tế có thể giảm được. Chỉ có các chính trị gia và những người nắm bắt tin họ mới có thể chấp nhận cái lý luận ngược đời như vậy. Ở đây, phải nhìn nhận trên phương diện nhân đạo, Obamacare mờ cưa cho những người bị bệnh nặng được bảo hiểm và chữa trị đầy đủ, là một tiền bối cho dân Mỹ, không ai có thể chối cãi được. Nhưng TT Obama đáng lẽ ra nên chân thật với dân hơn, và nhìn nhận là cái giá phải trả không nhỏ, chứ không nên lập lò khảng định Obamacare sẽ cắt giảm chi phí y tế.

Chẳng những TT Obama đã không nói sự thật về việc chi phí y tế sẽ tăng, mà ông cũng không dám nói giá tăng sẽ mạnh nhất trong những tiểu bang nhiều người nghèo nhất. Đây chính là khói cùi tri mè Obamacare nhất, chỉ vi thiếu hiểu biết nhất. Họ hoan hô Obamacare vi khía cạnh nhân đạo, mà không nhìn vào khía cạnh kinh tế. Hay có nhìn vào khía cạnh kinh tế, thì cũng vẫn hoan hô vi tin vào lập luận my dân của TT Obama: nhà giàu sẽ bị đánh thuế nặng hơn để chi trả cho bội phí này.

Điều mà nhiều người nghèo không thể hay không chịu nhìn thấy, là thực tế không dễ gì đánh thuế nhà giàu. Họ sẽ có đủ trăm phương ngàn kế để trốn thuế. Nếu không trốn thuế được thi họ sẽ tìm cách chuyen thuế của họ lên đầu người khác, như tăng giá hàng và dịch vụ của họ, và người tiêu thụ, giàu cũng như nghèo, sẽ là những nạn nhân cuối cùng. Một cách giản dị và cụ thể, ông chủ đại siêu thị có bị đóng thuế cao hơn, sẽ tăng giá hàng, người mua hàng sẽ trả giá cao hơn, tức là gánh cái thuế dùm cho ông đại gia.

Phản ứng đầu tiên của chính quyền Obama là ché sợi tóc làm ba, chỉ trích nghiên cứu trên sơ hở nhiều điểm kỹ thuật, do đó, không chính xác. Nhưng cuối cùng thi bà Bộ Trưởng Y Tế Kathleen Sebelius đành phải nhận chi phí y tế sau Obamacare sẽ tăng chứ không giảm.

Bà Sebelius nhận chi phí bảo hiểm sẽ tăng, nhưng cố bào chữa bằng cách nhấn mạnh chính quyền Obama sẽ giúp những người nghèo không đủ phương tiện. Câu hỏi đặt ra là như vậy thi những người không phải là nghèo nhất, đại đa số dân gọi là trung lưu thi sao?

Kết quả này đã nhiều lần lập luận trên cột báo này, xứ Mỹ gồm có ba thành phần xã hội: dân nghèo nhất thi được Nhà Nước tung tiền ra giúp đỡ dù cách, dân giàu nhất thi dù dà lo cho mình, chỉ có khói dân nửa nạc nửa mỡ, gọi là trung lưu, là khói dân két cứng ở giữa. Đóng thuế tối đa mà không có cách trốn thuế, và không đủ nghèo để được Nhà Nước giúp. Dưới chính quyền Obama, khói này sẽ phải đóng bảo phí cao hơn, trong khi việc làm thi phiêu lưu hơn, mất job như chơi, đồng thời sẽ phải đóng thuế cao hơn để Nhà Nước có tiền tài trợ bao phí cho khói dân nghèo.

Trên nguyên tắc, Obamacare sẽ hành trướng chương trình Medicaid cho người nghèo rất nhiều. Đây là một chương trình được tài trợ bởi các tiểu bang, với sự trợ giúp của liên bang.

Trong tình trạng kinh tế khó khăn hiện nay, hầu hết các tiểu bang chẳng những khó mờ rộng Medicaid vì thiếu tiền, mà còn sẽ phải cắt bớt Medicaid. Nhà Nước Obama đã hứa hẹn chính quyền liên bang sẽ gánh 100% phần giá tăng chi phí đó trong ba năm đầu kể từ ngày tiểu bang mờ rộng Medicaid, rồi những năm sau đó sẽ trợ giúp 90%. Nghe thi rất phản khởi. Vấn đề là các thống đốc tiểu bang nhìn vào tình trạng tài chính liên bang, và không dễ tin lời hứa hẹn của TT Obama như đám dân thường. Họ cho rằng liên bang sẽ không có đủ tiền để gánh cái phí này, và cuối cùng thi các tiểu bang sẽ là nạn nhân thực sự vi phải gánh chịu bối phí một mình. Phần lớn đây là những tiểu bang nghèo miền nam, đang gặp khó khăn ngân sách nặng.

Một nửa số tiểu bang do đó đã từ chối không nói rõ ràng chương trình Medicaid này. Và Tối Cao Pháp Viện đã nhận nhận quyền từ chối này của các tiểu bang. Kết quả là những thành phần trung lưu thấp, sẽ bị kẹt trong cuộc tranh chấp giữa tiểu bang và liên bang. Chưa đủ tuổi để vào chương trình Medicare cho người già, không đủ nghèo để vào chương trình Medicaid cho người nghèo, chưa đủ giàu để có thể bỏ tiền túi mua bảo hiểm thường, và sẽ bị phạt nặng nếu không mua bảo hiểm y tế. Trên đe dười búa.

TT Obama khi tranh cử lần đầu năm 2008, đã trực diện ba vấn đề lớn của Nước Mỹ: 1) khùng hoảng gia cư đưa đến khùng hoảng tài chính rồi khùng hoảng kinh tế, và thất nghiệp lan tràn, 2) cuộc chiến dai dẳng chống khùng bố cùng với hai cuộc chiến liên hàn tại Afghanistan và Iraq, và 3) khùng hoảng chính trị thế hiện bởi phân hóa trầm trọng giữa hai chính đảng, từ thời TT Clinton qua đến thời TT Bush.

TT Obama hứa hẹn giải quyết cả ba vấn nạn lớn và được đa số dân Mỹ tin nhiệm.

Kết quả, sau một nhiệm kỳ, ta thấy kinh tế vẫn èo uột, chiến tranh tại Trung Đông chấm dứt tuy chiến tranh chống khùng bố vẫn là câu hỏi lớn, nhất là sau vụ bom nổ tại Boston mới đây, và nước Mỹ phân hóa hơn bao giờ hết.

Nhiều người đã đặt vấn đề khả năng của TT Obama, một người với một quá trình mờ mịt hơn trang giấy trước khi lên làm tổng thống. Nhận định này có phần đúng, nhưng chưa đủ để giải thích những thành quả yếu kém của TT Obama. Muốn hiểu rõ vấn đề thì phải nhìn xa hơn.

TT Obama là người có tham vọng cực kỳ lớn, tự cho mình là Đáng Tiên Trí giáng trần để đổi đời, chứ không phải để giải quyết những vấn đề thời sự tạp nhợp.

Những chuyện như giải quyết thất nghiệp, chấm dứt chiến tranh, làm hoà với đối lập, ... thật ra đều không quan trọng đối với TT Obama, bất kể những hứa hẹn khi tranh cử. Toàn là những chuyện thời sự nhất thời, đến rồi đi bất kể ông làm gì hay không làm gì. Trong đầu ông là những chuyện có tính đổi đời, có hậu quả dài hạn thay đổi đời sống người dân. Như những chuyện mà các TT Roosevelt, Johnson, hay Reagan đã làm. TT Roosevelt là cha đẻ quyền Social Security, TT Johnson đã tặng cho dân Mỹ Medicare, Medicaid, và luật giải phóng dân da màu. TT Reagan đã mang nước Mỹ theo con đường bảo thủ trong gần nửa thế kỷ, giải thoát thế giới khỏi ách thống trị của cộng sản sau hơn 70 năm.

Đó là lý do TT Obama đã chú tâm hoàn toàn vào vấn đề Obamacare trong hai năm đầu của ông, lờ là khủng hoảng kinh tế và thất nghiệp. Ông muốn đó phải là tác phẩm ông để lại cho hậu thế. Ông cũng hiểu ông chỉ có thể thực hiện được giấc mộng đó khi mà đảng Dân Chủ của ông kiểm soát cả Lập Pháp lẫn Hành Pháp, tức là trong hai năm 2009-2010. TT Obama gọi đó là "cơ hội chỉ có một lần trong đời người" (once in a lifetime window of opportunity).

Kinh tế tri trệ ở mức tăng trưởng 1%-2%, 15 triệu người thất nghiệp, ngân sách thâm thủng bạc ngân ty, công nợ leo tới 16.000 tỷ, 12 triệu di dân bất hợp pháp, các quỹ an sinh bị đe dọa phá sản trong thế hệ tới, tất cả chỉ là chuyện nhỏ so với cải tổ y tế sẽ khác tên Barack Obama vào lịch sử. Ngay cả những chuyện như phi tốn cả chục ngàn tỷ của Obamacare và việc tắc nghẽn nhà thương, bác sĩ, cũng đều là chuyện nhỏ nhất thời so với việc lưu danh muôn thuở của TT Obama.

Cho đến bây giờ thì việc nguyên ê-kíp kinh tế đầu tiên của TT Obama rút lui sau hai năm đầu đã được hiểu rõ ràng hơn. Họ từ chối vi thấy rõ TT Obama không coi việc giải quyết khủng hoảng kinh tế là ưu tiên, đưa đến khủng hoảng dài dằng, thất nghiệp dày dà, và uy tín họ bị sứt mẻ.

Vấn đề đặt ra là tác phẩm để đời đó thât ra tốt hay xấu, có lợi cho dân hay không, và nhất là có thể được từ thế hệ này qua thế hệ khác hay không. Đây là câu hỏi phải cả chục năm nữa mới có câu trả lời. Chỉ biết cho đến nay, đa số dân Mỹ vẫn chống Obamacare mạnh mẽ, và đảng Cộng Hòa vẫn tìm đủ cách để thu hồi luật. Chỉ cần đảng kiểm soát Hạ Viện (đã có được rồi), và Thượng Viện (hy vọng cho năm tới) thì Obamacare sẽ lâm nguy. Hay chỉ cần dân Mỹ thấy chi phí y tế ngày càng leo thang và họ không kham nổi thì cái "affordable care" cũng sẽ bị xé lại.

Một điểm đáng lưu ý: Thượng Viện mới đây đã biểu quyết khuyến cáo thu hồi điều lệ gia tăng thuế đánh trên các dụng cụ y khoa trong Obamacare. Biểu quyết thu được 79 phiếu trên 100, trong đó có 32 nghị sĩ Dân Chủ trước đây phê chuẩn Obamacare bảy giờ đồng ý thu hồi điều lệ trên. Một bước đầu nhiều ý nghĩa? (21-04-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Cắt Giảm Ngân Sách: Thảm Họa?

16/04/2013

...Tốn một triệu đô cho một ngày đánh gôn đó của Obama...

Câu chuyện Dân Chủ và Cộng Hòa không thỏa hiệp được về vấn đề ngân sách, đưa đến tình trạng bắt buộc phải tăng thuế và cắt giảm chi tiêu đã được bàn tán quá nhiều, không cần bàn thêm nữa. Chỉ cần nói đại cương Cộng Hòa đã nhượng bộ một phần, tăng thuế những người có lợi tức từ trên 400.000 đô trở lên. Tuy cao hơn mức 200.000 đô TT Obama đòi hỏi, nhưng vẫn là một nhượng bộ của phe bảo thủ Cộng Hòa. Bây giờ tới phiên TT Obama cắt chi tiêu. Trái với thỏa thuận, TT Obama không chịu cắt gì hết, đưa đến tình trạng cắt chi tiêu tự động (sequester) theo luật do chính TT Obama đề nghị rồi ký. Khoảng 600 tỷ sẽ bị cắt trong mười năm tới, trong đó có 85 tỷ bị cắt trong năm nay.

Con tính của TT Obama rất già dí. Nếu ông cắt chi tiêu, sẽ bị đụng chạm quyền lợi nhiều người, do đó để cái "sequester" tự kích động, rồi đó thừa là do phe đối lập không chịu nhượng bộ nên sequester bị kích động. Lúc đầu thì ông nói sequester là ý kiến của Cộng Hòa, sau khi nhà báo Woodward xác nhận và chứng minh sequester là ý kiến của nhóm chuyên gia của Tòa Bạch Ốc, thì TT Obama đổi giọng nói là ông bị ép phải đe nghị thủ tục sequester do áp lực của phe Cộng Hòa. Chiến thuật của TT Obama trước sau như một: đỗ thừa và đỗ thừa.

Trước khi việc tự động cắt giảm chi tiêu có hiệu lực từ ngày 1 Tháng 3 năm 2013, TT Obama lên tiếng bảo động thiên hạ cắt như vậy sẽ là đại họa cho nước Mỹ. Chính ông và các nhân viên nội các ra trước truyền hình và báo chí liệt kê hàng loạt biện pháp để cắt chi tiêu. Toàn là những chuyện ghê gớm nghe phát rét. Cho dù là chỉ cắt 85 tỷ, đại khái có hơn 2% ngân sách nguyên năm.

Chẳng hạn như hàng ngàn giáo viên sẽ bị sa thải, hàng trăm trường học đóng cửa, khoảng 600 triệu tiền trợ cấp giáo dục của liên bang sẽ bị cắt, trẻ con bị bệnh nặng sẽ không được cứu chữa, hàng triệu hành khách sẽ bị kẹt tại các phi trường vì máy bay bị trễ, không phận tắc nghẽn vì các chuyên viên kiểm không bị sa thải đưa đến nguy cơ tai nạn trên trời, hàng ngàn chuyên viên kiểm tra thực phẩm sẽ bị sa thải khiến kỹ nghệ thực phẩm sẽ mất 10 ty, sẽ bớt thịt cá tại các siêu thị, tiệm giặt, tiệm thắt nghẽ, tiền Medicare sẽ bị xén, nạn thất nghiệp sẽ trầm trọng hơn nữa, các nhà tù sẽ phải thả cả ngàn can phạm ra vì hết tiền, và quan trọng hơn cả, an ninh của Mỹ sẽ bị trực tiếp đe dọa vì chi phí quốc phòng sẽ bị cắt cả trăm tỷ trong những năm tới.

Không phải chỉ có nhân viên nội các hầm hố không đầu. Thượng Nghị Sĩ Dân Chủ Barbara Mikulski của Maryland tiên đoán cảnh sát sẽ bị khóa tay và trộm cướp sẽ tràn ngập cả nước. Cố tướng John Kelly cũng lên tiếng quân đội sẽ không đủ phương tiện yểm trợ các vụ ngăn ngừa ma túy nhập vào từ Nam Mỹ, và đủ loại ma túy sẽ tràn ngập Nữu Ước, Boston, v.v...

Chưa đến nỗi tận thế, nhưng cũng không ít người run lẩy bẩy.

Nhưng rồi dân trí của Mỹ cao hơn TT Obama dự đoán. Chẳng mấy ai thắc mắc và chẳng có áp lực gì đặc biệt đối với khối Cộng Hòa. Trái lại, hàng loạt thăm dò dư luận cho thấy đa số dân Mỹ ý thức được các chi tiêu đã đi quá xa, ngoài khả năng tài chính của nước Mỹ, và đã đến lúc phải có biện pháp thẳng bớt lại.

Ngay cả một số chính khách Dân Chủ cũng phải lên tiếng phản nàn TT Obama đã đi quá xa. Cựu thống đốc Pennsylvania, cũng là cựu Chủ Tịch Ủy Ban Quốc Gia của đảng Dân Chủ, Ed Rendell, và dân biểu Sander Levin của Michigan trong tiểu ban Ngân Sách của Hạ Viện, đã lên tiếng nhận định TT Obama nói quá. Mà đúng như vậy, ngày đầu tiên những chi tiêu bị tự động cắt, TT Obama đã phải "đính chính", tuyên bố là chưa đến nỗi tận thế đâu mà lo. Nhưng cũng để chứng minh cắt chi tiêu là chuyện thật, TT Obama ra lệnh không cho du khách vào viếng Tòa Bạch Ốc nữa, vì ngân sách Tòa Bạch Ốc không đủ tiền trả Sork Mật Vụ bảo đảm an toàn cho TT Obama và gia đình. Bị chát ván gay gắt, TT Obama quay về chiến thuật sờ trướng: đỗ thừa. Ông nói đây không phải là quyết định của ông, mà là quyết định của Sork Mật Vụ (Secret Services).

Rồi thực tế cũng cho thấy cho đến nay, hơn một tháng sau khi các biện pháp cắt giảm tự động có hiệu lực, chẳng ai thấy một hủ dọa nào của chính quyền Obama trở thành sự thực. Chưa có trường nào bị đóng cửa, chưa có thầy cô nào bị sa thải, chưa có tàu bay nào đâm nhau trên trời, thịt cá vẫn ê hè, súng đạn vẫn đầy đủ,... Ngoại trừ chuyện cấm vào Tòa Bạch Ốc.

Trái lại, thiên hạ vẫn thấy cảnh Nhà Nước chi tiêu thảm giàn, nhiều chuyện cần thiết không tránh được, nhưng cũng không thiếu gì chuyện bá láp, chẳng có nhu cầu gì hay lý do gì để biện minh cả.

Kết quả này trong thời gian qua, đọc báo và thấy được hàng loạt chuyện xin kể ra dưới đây để quý độc giả thường lâm và nhận định. Những mẩu tin liệt kê không theo thứ tự đặc biệt nào.

- Ngân sách Tòa Bạch Ốc két tiền, nhưng vẫn đủ để Đệ Nhất Phu Nhân đeo vòng Nữu Ước, Mississippi, Missouri, và Chicago cuối Tháng Hai. Qua tháng Ba, bà Michelle và các con, cùng bạn bè đi nghỉ hè Florida trước khi đi trượt tuyết ở Colorado. Chưa kể Đệ Nhất Cô Nương Malia Obama, 14 tuổi, đi Nữu Ước chơi riêng với một đám bạn, bằng tiền thuế của chúng ta đóng, với nửa tá nhân viên mật vụ đi theo bảo vệ.

- Cũng đủ tiền để TT Obama đi đánh gôn ở Florida với Tiger Wood. Tốn một triệu đô cho một ngày đánh gôn đó của TT Obama.

- Sork Mật Vụ cừ người canh gác thường trực tư dinh của PTT Biden tại Delaware, không phải dinh PTT ở Washington DC. Họ phải thuê một căn nhà phụ trong sân tư dinh, và năm qua, phải trả hơn 26.000 đô tiền thuê cho chủ đất, không ai khác hơn là ông Biden. Tức là họ phải trả tiền cho PTT để "được" gác nhà riêng của ông ta.

- Tổng thống và phó tổng thống tiếp tục đi "công du" bất kể cắt giảm ngân sách hay không. PTT Biden và vài ba tùy tùng đi London và Paris, mỗi nơi ngủ lại một đêm. Chi phí hai đêm: một triệu đô. Kế cả tiền máy bay, ăn uống, xe cộ, an ninh,... cũng xấp xỉ hai triệu cho hai ngày. Đại khái tổng thống hay phó tổng thống đi đâu mỗi ngày cũng tốn một T.

- Tòa Bạch Ốc hiện có 140 nhân viên và phụ tá làm lương trên 100.000 đô một năm, một con số kỵ lỵ so với tất cả các chính quyền trước. Không kể cả trăm người khác lãnh lương dưới mức 100.000. Như có ba ông chuyên viên gọi là calligraphers, chi ngồi lựa kiểu chữ trên computer cho các thư từ, hay thiệp mời gì đó của TT Obama. Mỗi ông chẳng biết làm việc một tháng mấy ngày, nhưng được trả lương hơn 90.000 đô một ông.

- Toà Bạch Ốc tổ chức nhạc hội cho gia đình TT Obama tiêu khiển. Đây là lần thứ 10 trong bốn năm qua. Nhạc hội có tính "gia đình" này có sự hiện diện của những tên tuổi lớn nhất của giới ca hát Mỹ như Justin Timberlake, Cyndi Lauper, Queen Latifah,...Những lần trước thi có Paul McCartney của nhóm Beatles, hay ca sĩ mù Stevie Wonder. Cát-xê của những vị này không được tiết lộ nhưng báo đài buổi trình diễn tổn bạc triệu. Bị chỉ trích nặng, TT Obama quyết định cho làm... lớn hơn nữa, mời cả trăm quan khách và cho quay phim, trình chiếu trên truyền hình ngày 16 tháng 4 này. Lâm như thế đây là tổng thống tổ chức nhạc hội cho cả nước nghe.

- TT Obama là người chú trọng rất nhiều về các vấn đề nghiên cứu khoa học. Một vài ví dụ về các "công trình nghiên cứu" mà TT Obama cho tài trợ: hơn 1,5 triệu đô để nghiên cứu tại sao những bà bầu lại đặc biệt ghi nhớ có khuynh hướng béo phì; gần 400.000 đô nghiên cứu bộ phận sinh dục của vịt; gần 900.000 đô để nghiên cứu về đời sống tình dục của loài sên; gần 2 triệu đô để nghiên cứu việc khuyến khích thanh niên gốc La-Tinh uống nước lạnh nhiều hơn....

- Tân Ngoại Trưởng John Kerry di công du Trung Đông. Đến Jordan, ông cho ngay vua Jordan 200 triệu đô để giúp định cư dân Palestine tỵ nạn tại Jordan. Rồi ông đi Gaza thăm Chủ Tịch Palestine, tặng thêm 500 triệu. Rồi đi Ai Cập, tặng 200 triệu cho TT Ai Cập để hy vọng làm giảm bớt sự thù địch của Ai Cập đối với Iran, chưa kể bốn pháo lực F-16 trị giá gần 20 triệu mỗi cái, và gần 100 triệu tấn trang phi trường quân sự Cairo. Khơi khơi hơn một ty trong chuyến di ra mắt của Tân Ngoại Trưởng.

- Ông Kerry cũng đã chấp nhận chi hơn 700.000 đô để chỉnh trang sân vườn dinh của đại sứ Mỹ tại NATO, bên Bi. Ông cũng đang "cứu xét" đơn xin 500.000 đô để chỉnh trang vườn dinh đại sứ Mỹ tại Indonesia. Khoảng một chục đại sứ khác cũng đã vội vã xin trợ cấp tương tự.

- Giám đốc Văn Phòng Ngân Sách bị áp lực của thương nghị sĩ Cộng Hòa Tom Coburn tiết lộ hàng năm Nhà Nước tốn cả trăm triệu trả lương cho một số công chức không làm việc gì hết. Đó là những công chức đại diện cho các nghiệp đoàn được Nhà Nước trả lương để "liên lạc" với các nghiệp đoàn, và những công chức thuộc diện "dự phòng" (stand by), tức là ngồi chờ khi nào Nhà Nước cần thì chạy đến làm một việc gì nhất định do nhu cầu nhất thời đòi hỏi. Còn không thì ở nhà ngủ hay đi làm việc khác, nhưng vẫn ăn lương toàn thời.

Trên đây chỉ là vài ví dụ về cách xài tiền của chính quyền Obama. Nếu thực sự ngân sách cần phải cắt giảm, thì đó chính là những loại chi tiêu cần cắt trước khi sa thải giáo viên hay cảnh sát để hù dọa thiên hạ. Một ngày đánh gôn với Tiger Wood của TT Obama bằng lương nguyên năm của từ 20 đến 30 giáo viên.

Trong tình trạng thâm thuỷ ngân sách, TT Obama trong năm qua đã lùn tiếng sỉ và các đại gia đóng thuế thấp hơn mức thuế 25% của mấy cô thư ký của họ. TT Obama vừa công bố giấy khai thuế năm qua của ông, cho thấy ông đóng thuế 18%, mà không hề thắc mắc ông có đang tự si và minh hay không.

TT Obama loan báo ông tinh nguyện hoàn trả lại 5% lương của ông, hay là 20.000 đô để làm gương cần kiệm cho cả nước, cũng như để chia sẻ nỗi đau của dân trước những khó khăn kinh tế hiện nay. Muốn hiểu rõ tính cao cả của sự hy sinh đó, ta cần nhìn vào vài chi tiết khác.

TT Obama lãnh lương 400.000 đô một năm. Ngoài lương ra thì TT Obama năm qua cũng lãnh 250.000 tiền bẩn hai cuốn sách của ông. Nhà Nước cũng trả phế cấp du hành, mỗi lần di công du được lãnh trợ cấp đặc biệt trả công mệt mỏi phái đi túi lìu, còn chuyện máy bay, khách sạn, ăn uống, di chuyển hoàn toàn do Nhà Nước chi trả 100%. Khi không đi du lịch mà ngồi nhà trong Tòa Bạch Ốc thi dĩ nhiên ông không trả tiền nhà, tiền chợ búa ăn uống cao lương mĩ vị hạng nhất, cũng không trả tiền bồi bếp, linh gác, xe cộ gì hết. TT cũng không phải trả một xu tiền bác sĩ, nhà thương, bảo hiểm y tế, tiền học cho con, hay ngay cả tiền vợ chồng con cái đi nghỉ hè. Tức là tổng số hơn 600.000 lợi tức ông lãnh mỗi năm chỉ để... bơ ngao ăn lối, mai mốt về hưu xài choi. TT Obama đã "hy sinh" khấu trừ 5% lương (20.000 đô) trả lại cho ngân quỹ Nhà Nước để lo cho dân. Ông có hoàn trả 50% hay 100% lương và tiền bán sách thi cuộc sống của ông cũng chẳng thay đổi một ly nào. Cái đó gọi là hy sinh lớn lao làm gương và để chia sẻ nỗi đau của người nghè.

Nhà báo Richard Cohen viết trên báo phe ta Washington Post, nhận định sự "hy sinh" này thật ra là một si nhục -insult- cho tất cả những người đang vật lộn với những khó khăn kinh tế hay nạn thất nghiệp hiện nay.

Và con số những người đang gặp khó khăn hiện nay không phải là nhỏ.

Thống kê của Nhà Nước cho thấy hiện nay, cứ bảy người Mỹ thì có một người sống bằng phiếu thực phẩm foodstamps, lại một con số kỷ lục của chính quyền Obama. Có gần 50 triệu người Mỹ nhận foodstamps, nhiều nhất là tại tiểu bang nhà của TT Obama, Illinois, và các tiểu bang nghèo phía nam như Mississippi, Louisiana, Tennessee và Georgia, cũng như vùng Washington DC và Maryland. Năm 2012, Nhà Nước chi hơn 80 ty riêng cho chương trình thực phẩm này. Cộng thêm gần 20 ty cho chương trình trợ cấp dinh dưỡng cho trẻ em (Child Nutrition Program) phần lớn cho các trẻ em không có bố, vị chỉ là xấp xỉ 100 triệu cho hai chương trình thực phẩm này. Năm 2009, hai chương trình này chi ra tổng cộng 55 triệu, tức là gia tăng gấp đôi trong ba năm dưới thời Obama.

Đã nhiên kinh tế khó khăn, thất nghiệp lan tràn là lý do chính, nhưng lý do quan trọng không kém là việc chính quyền Obama đã nói rõ ràng rất nhiều những điều kiện để có thể hưởng foodstamps, càng ngày dễ dãi đưa đến lạm dụng tối đa, trong khi các công chức lè phè chỉ cần chỉ mà không cần kiểm soát gì.

Với những chi tiêu rộng rãi này, TT Obama mà không tái đắc cử năm ngoái mới là chuyện lạ. Không cần thống kê chính xác gì, ta cũng có thể thấy 99% mấy bà ăn foodstamps này đã bầu cho TT Obama rồi. Đó có phải là một hình thức mua phiếu hay không thì tuy mỗi người nhận định. TT Obama dĩ nhiên sẽ biện minh các chi tiêu của ông như là cần thiết để "cứu đói giảm nghèo".

Từ năm 1969, khi TT cấp tiền Lyndon Johnson tung ra các chương trình chống nghèo (anti-poverty programs) của ông cho đến nay, Nhà Nước đã chi ra tổng cộng hơn 15.000 ty cho các chương trình chống nghèo. Thành quả của 15.000 ty đó: năm 1969, 12% dân Mỹ sống dưới lằn ranh nghèo, năm 2012 tỷ lệ đó là 14%. Trong sáu người Mỹ thì vẫn có một người được coi là sống dưới lằn ranh nghèo. Đồng thời, số người sống bằng phiếu thực phẩm tăng gấp 15 lần, từ 3 triệu năm 1969 lên đến 50 triệu năm 2012.

Nói cách khác, Nhà Nước Mỹ dưới các tổng thống cấp tiền, đã chi tiêu mứt mửa cho các chương trình an sinh gọi là chống nghèo, nhưng kết quả không có gì đáng nói để chứng minh tính hữu hiệu của việc Nhà Nước tung tiền ra cứu nhân độ thê. Trái lại, lại có càng nhiều người nghèo thêm, càng nhiều người lè thuộc vào Nhà Nước. Một cái vòng luẩn quẩn không lối thoát.

TT Obama cũng đang vướng mắc vào cái vòng này. Ông là tổng thống cấp tiền nhất và chi tiêu vung vút nhất từ thời TT Johnson, cách đây nửa thế kỷ. Và kết quả cũng chẳng có gì đáng khoe. Ngoại trừ việc ông tái đắc cử tổng thống. (14-04-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Ông Kim Chi Đang Tính Chuyện Chi?

09/04/2013

...cả triệu người thiệt mạng, giải quyết được phần nào nạn dân nhiều không đù gao ăn...

Cách đây hơn một năm, hoàng đế Bắc Hàn di chúc thái thượng hoàng, thái tử Kim Chính Vân (Kim Jong Un) đăng quang. Ông thái tử chưa đầy 30 tuổi, lên ngôi trong hoàn cảnh khá khó khăn. Chẳng những ông còn quá trẻ, chẳng có "quan hệ" đặc biệt gì với phe cánh nào trong cái rừng dã thú, mà ông lại cũng không phải là trưởng nam, nhưng được hoàng đế Kim Chính Nhứt (Kim Jong Il) lựa khi còn tại thế.

Để chuẩn bị cho thái tử có chút tư thế, ông được phong hàm từ sinh viên chưa từng nhìn thấy khẩu súng, nhảy vọt lên đại tướng, làm phó chính ủy quân đội Bắc Hàn, chỉ sau vua cha.

Trong cái thế giới tối tăm mù mịt hắc ám không ai nhìn thấy gì, người ta cũng chẳng biết ai hay những ai là người nắm thực quyền sau khi vua cha băng hà. Chỉ nghe đâu phong phanh có ông chú ông bác và bà cô bà dì gi đó, phò tá sau lưng, trong khi hai ông anh ruột thi bất mãn ra mặt vì không được lên ngôi theo đúng tôn ti trật tự phong kiến. Trong cảnh u tối đó, cũng chẳng ai đoán được ông vua mới có thọ được không, và sẽ phải làm gì để có thể thọ được trong cái chế độ tàn bạo gấp trăm lần chế độ Tân Thủ Hoàng ngày xưa ngà.

Ông vua con này là một nhân vật khác lạ so với các "tiền đế". Ông "du học" Thụy Sỹ (ông có đậu bằng gì hay không là bí mật quốc gia), tình tình cởi mở, mang vợ ra khoe với dân chúng trong khi bố và ông nội thi đấu mấy bà vợ không ai biết mặt mũi như thế nào. Ông là Chủ Tịch đầu tiên lén truyền hình đọc diễn văn với quốc dân. Ông hâm mộ bóng rổ Mỹ, đón cầu thủ bóng rổ nổi tiếng của Mỹ, Dennis Rodman, qua tiếp đài như bạn tri kỷ. Chuyện vài anh chị Mỹ nổi tiếng, bị cộng sản chiêu dụ thổi lên máy là chuyện quá bình thường. Dân Việt ta chưa quên được cái chi ngờ ngắn Jane Fonda.

Chuyện ông vua mới cho đến nay vẫn còn tại vị –một năm sau- đã chứng minh phần nào ông này cũng không phải tay vừa, đã vượt qua được năm đầu chóng gai lớn nhất.

Cách đây ít lâu, giữa năm 2012, người ta đã thấy tân hoàng đế ra tay, thay đổi một loạt cựu thần của vua cha đế lại. Tổng cộng, hơn ba chục tướng lãnh cao cấp nhất bị thuyên chuyển, giáng chức, hay ép về hưu, trong đó có cả bốn vị đại tướng trước đó được đặc ân khiêng quan tài của Kim Chính Nhứt. Ai cũng hiểu trong các chế độ cộng sản, ba chục ông tướng đó bị thanh trừng còn có nghĩa là cả trăm, cả ngàn sỹ quan cấp dưới cũng cùng chung số phận. Bị giết là chuyện không lạ. Báo Bắc Hàn đăng tin trong tuần tang lễ đầu của Kim Chính Nhứt, một công chức vô ý uống rượu say sưa thay vì ngồi khóc lóc cho đúng phép, bị mang ra xử bắn. Nạn nhân bị đứng trước khâu đại bác một trăm thước, đại bác bắn thẳng vào người, tan xác, không còn một miếng

thịt nào lớn hơn ngón tay. Công lý Cộng Hòa Dân Chủ Nhân Dân Triều Tiên!

Không ai ngạc nhiên với các thanh trừng cá. Trái lại ai cũng biết chuyên phái đến đã đến. Nhưng cũng chẳng ai đoán được những bước kế tiếp để cùng cố uy quyền sẽ là gì, khi nào hành động, và ai sẽ là nạn nhân.

Tháng Chạp năm vừa rồi là lúc tân hoàng đế Kim Jong Un ra chiếu thứ hai. Nhưng lần này không nhầm vào thanh trừng nội bộ, mà nhầm vào đổi tượng bên ngoài để tạo thế đoàn kết nội bộ, sau lưng ông ta.

Sau khi huênh hoang tuyên bố Bắc Hàn đã có hoà tiễn có thể bay tới lục địa Hoa Kỳ, Chủ Tịch Kim Jong Un công bố Bắc Hàn đã thành công bắn hỏa tiễn có tầm xa lên không trung, bay qua khơi Đài Loan và rót dầu phiến bắc hải phản Phi Luật Tân.

Đến tháng Hai, Bắc Hàn cho thử bom nguyên tử ngầm dưới đất. Hội Đồng Bảo An Liên Hiệp Quốc, dưới sự đốc thúc của TT Obama, biểu quyết thêm vài biện pháp cấm vận với vấn đề như cấm vải lụa, cấm xách tay hàng hiệu, cấm xa xỉ phẩm. Chắc TT Obama hy vọng các bà Bắc Hàn cuống cuồng lo không mua được xách tay Gucci hay nước hoa Chanel, sẽ áp lực ông vua con hủy bỏ chương trình làm bom nguyên tử.

Trong suốt tháng Ba sau đó, Bắc Hàn leo thang chiến tranh tuyên truyền chống Mỹ và Nam Hàn. Đường dây điện thoại nóng giữa hai phe bị cắt, Kim Jong Un tuyên bố xé bỏ hiệp ước ngưng bắn ký kết năm 1953 tại Bàn Môn Điểm, rồi ban bố "tình trạng chiến tranh" với Nam Hàn, cho phò biến phim giả tưởng đánh bom phá tan tành Nữu Uớc. Nghe thi có vẻ ghê gớm, nhưng sự thật là Bắc Hàn đã làm cái trò xé hiệp ước và tuyên bố tình trạng chiến tranh vài lần trong năm chục năm qua rồi.

Tân Bộ trưởng Quốc Phòng Mỹ, cuối tháng Ba vừa qua, ra lệnh từ giờ cho đến năm 2017 tăng cường thêm 14 dàn hỏa tiễn lá chắn chống hỏa tiễn, nâng tổng số lên 44 dọc bờ biển phiến bắc Mỹ. Người ta có cảm tưởng như tân bộ trưởng Chuck Hagel cũng đang cẩn thận giống như tân hoàng đế Triều Tiên: phò trương thanh thế quân sự để cùng cố định vị cá nhân. Không ai nghĩ Bắc Hàn có khả năng bắn hỏa tiễn từ Bình Nhưỡng qua tới Los Angeles trong ba bốn năm tới, giải lâm là bắn xa tới Guam, trúng đích hay không là chuyện khác. Trong khi đó thì Mỹ quảng bá tăng cường hỏa tiễn nghe không ổn lâm khi mà Bộ Quốc Phòng đang bị cái "sequester" hành, cắt đầu cắt đuôi ca trâm ty.

Các chuyên gia nhận định ông vua con này có phần nguy hiểm hơn hai ông vua trước. Ngôn từ trong các bản tuyên bố có vẻ hiếu chiến và mạnh mẽ hơn xa các "tiên đế".

Chưa ai biết ông vua con này sẽ đi xa tới đâu, nhưng cái nguy hiểm là những hăm dọa của Kim Jong Un rất có thể trở thành sự thật. Tuy chưa bắn hỏa tiễn tới lục địa Mỹ được, nhưng ông ta vẫn có thể dùng 13.000 ngàn khẩu đại bác đặt sát biển giới để tân phả thủ đô Hán Thành với 26 triệu dân (kể cả vùng cận) nằm cách biên giới bắc-nam có 50 cây số (không phải 300km như vài tờ báo Việt loan tin), hay cho quân Bắc Hàn tràn qua biên giới.

Thứ nhất, ông vua mới này có vẻ hung hăn hơn bố cũ như hơn ông nội, vì địa vị của ông không vững vàng bằng, nên phải làm mạnh hơn để cùng cố. Trong cái thế giới bí hiểm của Bắc Hàn, chẳng ai biết được là thực quyền nằm ở đâu, trong tay Đảng Lao Động Triều Tiên, hay trong tay Quán Ông, hay đảng và quân đội cũng chỉ là một. Chỉ biết dù sao thì lực quân đội cũng còn rất lớn mạnh. Cảnh tân hoàng đế mặt bu sùa, trắng như bột, mặc áo da dân sự đứng giữa cả trăm tướng tá deo mè đay hết hai bên ngực xuống đến ống quần tận đầu gối (chuyện thật, không phải kể viết này phải ra để bôi báu!) trông thật là lùng. Cái như cầu cung cổ thể lực của anh sinh viên giữa hàng ngũ tướng tá đó có vẻ có thật. Hay ngược lại, có thể anh sinh viên đó chưa đủ bản lãnh chỉ huy các tướng tá đó, nên bị áp lực phải đáp ứng tính hiếu chiến của mấy ông tướng tá muốn kiềm thêm mè đay deo sau lưng luồn.

Thứ nhì là lịch sử Mỹ đã chứng minh khi đáng Dân Chủ nắm quyền là những khi chiến tranh lớn đều trên thế giới để xảy ra, chỉ vì chủ trương "ôn hoà" của đảng Dân Chủ khiến các lãnh tụ độc tài hiếu chiến trên thế giới để coi thường cớp giấy Mỹ. Thế chiến thứ nhất tầu chiến Đức đánh thương thuyền Mỹ xảy ra dưới thời TT Dân Chủ Woodrow Wilson. Thế chiến thứ hai, quân Nhật đánh thẳng vào Pearl Harbor dưới thời TT Dân Chủ Franklin Roosevelt. Chiến tranh Cao Ly được phát động khi TT Dân Chủ Harry Truman nắm quyền. Khrutchev mang hỏa tiễn nguyên tử vào Cuba dưới thời TT Dân Chủ Kennedy. Chiến tranh Việt Nam được Bắc Việt phát động mạnh dưới thời TT Dân Chủ Lyndon Johnson. Ngay cả cuộc chiến của Bin Laden chống Mỹ cũng đã được khai sinh ra trong thời TT Dân Chủ Bill Clinton, khi Al Qaeda tấn công cao ốc World Trade Center lần đầu vào năm 1993, rồi chuẩn bị kế hoạch tấn công lần thứ hai (9/11) trong suốt hai năm cuối của TT Clinton.

Bây giờ với chính sách cầu hòa và xin lỗi từ phương của TT Obama, kèm theo chính sách háp tấp rút quân ra khỏi Iraq và Afghanistan, cùng với những cắt giảm ngân sách quốc phòng, không khéo thì tân hoàng đế Bắc Hàn sẽ lại muốn thử lửa cớp giấy Obama. Chén đất đồi chén kiếng, Bắc Hàn tung quá thị mạng cùi để tìm cái sống trong cái chết.

Bây giờ cũng là lúc thời cơ thuận lợi nhất: chẳng những Mỹ có ông tổng thống "yêu chuộng hòa bình", mà Trung Cộng cũng vừa thay hoàng đế, trong khi Nam Hàn lại vừa bầu tân nữ tổng thống.

Thật khó cho tân Chủ Tịch Tập Cận Bình phải để tâm lo chuyện Bắc Hàn khi ông còn đang bù đầu điều đình cò cưa trong nội bộ Bộ Chính Trị Trung Cộng về vấn đề thay đổi nhân sự cũng như chính sách cho những năm tới.

Đã vậy, việc Hàn Quốc bầu một phụ nữ làm tổng thống cũng có thể làm ông vua Bắc Hàn này hiếu làm. Dù muốn hay không, văn hoá Á Đông vẫn coi mấy bà là yếu đuối, dễ bị áp lực chiến tranh hơn.

Một lý do nữa khiến ông vua con này dám "lâm âu" là tình trạng kinh tế của Bắc Hàn hiện nay quả bị đát, không lối thoát. Nạn đói đe dọa hàng triệu dân mà Nhà Nước không có biện pháp nào đối phó. Theo một số chuyên gia, chiến tranh bắc-nam có thể sẽ là giải pháp hữu hiệu nhất. Bắc Hàn tung quân đánh Nam Hàn, Nam Hàn phản công, hai bên hỗn chiến sẽ khiến cả triệu người thiệt mạng, giải quyết được phần nào nạn dân nhiều không đủ gạo ăn. Người ta còn nhớ trong ba năm chiến tranh Cao Ly ngày xưa, miền bắc và miền nam, mỗi bên bị chết hơn một triệu người.

Một hậu quả nữa của chiến tranh là đẩy hàng triệu dân Bắc Hàn vượt biên giới chạy qua Trung Cộng phiến bắc, hay chạy vào Nam Hàn để tợn tránh lừa đạn, với sự thúc đẩy của quân Bắc Hàn. Sau ít lâu, hai bên điều đình ngưng chiến, hàng triệu dân Bắc Hàn đã rời bỏ Bắc Hàn, không trở lại nữa, bớt cho Bắc Hàn gánh nặng lo cõm áo cho vài triệu người.

Đây không phải là chuyện hoàn toàn giả tưởng, mà đã là mối lo lớn nhất của Trung Cộng. Bắc Bình đã ra lệnh cho cả trăm ngàn quân tòa ra giữ biên giới không cho dân Bắc Hàn tràn qua Trung Cộng trong tình trạng chiến tranh xảy ra. Trong khi Nam Hàn cũng đã có những kế hoạch quy mô tiếp nhận hàng triệu dân tợn từ miền bắc đó vào.

Một giả thuyết ít bị đát hơn, là chẳng qua vẫn chỉ là trò binh mới rượt cũ. Bình Nhưỡng hung hăng đe dọa đe ... xin viện trợ, không hơn không kém. Bây giờ nhu cầu lớn hơn thi đe dọa baudo cao hơn, nhưng rồi cuối cùng cũng sẽ ngã giá, hai bên đều vui vẻ, chẳng chết anh linh nào. Hoà bình đối lầy vài trăm triệu hay vài tỷ đô từ Nam Hàn hay Mỹ. Thảm thùng ngân sách hay không, bảo đảm TT Obama vẫn kiếm ra được ít tiền lâm quâ cho ông vua con để mua hòa bình. Tân Bộ trưởng John Kerry vừa tặng máy ông Palestine 500 triệu đô làm quà ra mắt xài chơi đó.

Thực tế mà nói, Bắc Hàn chẳng có khả năng tạo ra một thứ chiến tranh quy mô nào. Nuôi dân chưa nổi, đòi đánh ai, nhất là các dân anh Xít-Ta-Lin và Mao đã chết từ lâu rồi. Bây giờ không ai nghĩ Tập Cận Bình hay Putin sẽ yểm trợ một cuộc chiến quy mô xâm chiếm Nam Hàn. Cũng lầm thì ông vua con đánh cản vải trận vùng biên giới để giải quyết vấn đề nội bộ.

Nhưng như vậy đúng là tự sát. Mỹ còn gần ba chục ngàn quân trú đóng thường trực tại biên giới bắc nam, và cũng có hiệp ước bảo đảm Mỹ phải tham chiến nếu Nam Hàn bị tấn công. Với kỹ thuật chiến tranh điện tử cực kỳ tân tiến của quân lực Mỹ ngày nay, các chuyên gia ước đoán Mỹ chỉ cần寥寥 một tuần là chiếm xong toàn thể miền Bắc, trước khi Trung Cộng có thể có phản ứng, rồi trao lại cho chính phủ Nam Hàn thu lý chuyện xây dựng lại đất nước, và Nam Hàn dù thừa khả năng kỹ thuật và tài chính làm chuyện này. Máy cày cắn cứ bom nguyên tử của Bắc Hàn sẽ bị triệt tiêu trong vòng nửa ngày đầu của cuộc chiến.

Và như vậy có nguy cơ là mọi chuyện vượt ra khỏi tầm kiểm soát, biến thành chiến tranh lớn. Thủ cây mà bị bắt chết thi chỉ có nước vỡ nợ. Lỡ như mất kiểm soát, để xảy ra chiến tranh quy mô, quân Nam Hàn thừa thắng xông lên, chiếm hết miền bắc, thống nhất Hàn Quốc thì quả là phiền. Phiền cho hoàng đế và triều đình Bắc Hàn, nhưng giúp cho dân bắc và nam Hàn Quốc được thống nhất, thoát khỏi cái chế độ vừa tưởng chèo vừa tàn ác vô song.

Ở đây ta cũng cần nhìn qua thái độ của Mỹ.

Mỹ có thể chỉ cần một tuần để thanh toán Bắc Hàn, nhưng với điều kiện là thực sự muôn đánh. Một điều kiện thật lớn với TT Obama. Dĩ nhiên là chính thức thi Mỹ tố giác thái độ hiếu chiến của Kim Jong Un, và TT Obama cũng đã có vài quyết định cõi tính xin-nê-ma như gửi vài cái máy bay B-52 và máy bay tàng hình B-2 và F-22 qua Nam Hàn tham dự thao diễn quân sự, chẳng làm ông vua con run sợ chút nào. Vì thực tế mà nói, chẳng ai nghĩ TT Obama sẽ đi xa hơn. Mỹ vẫn còn vướng víu với hai cuộc chiến tại Trung Đông, chưa hoàn toàn rút ra hẳn, đã vậy lại không còn bao nhiêu tiền sau khi ngân sách quốc phòng bị sequester cắt mất một mớ lớn. Bản thân TT Obama cũng không phải như ông cao bồi Bush, mà trái lại, chủ trương dĩ hòa vi quỷ đến độ gần như cầu xin thiên hạ cho được yên phận.

Tóm lại, Mỹ không có vẻ hờ hững tham gia vào một cuộc chiến mới. Miền cõi chiến tranh xảy ra, Mỹ sẽ giới hạn tối đa sự tham chiến của mình, đánh nhau kiểu chán trong chán ngoài, và TT Obama sẽ tìm mọi cách vận động thế giới tái tạo hòa bình càng sớm càng tốt. Ngoại trừ trường hợp Bắc Hàn sử dụng vũ khí hạt nhân thi TT Obama sẽ không còn lựa chọn nào khác là phái vận động Liên Hiệp Quốc dứt điểm luôn. Một viễn tượng khô có thực trừ phi ông vua con lên cõi dien thực.

Cho đến nay, chẳng ai biết được cuộc diện sẽ như thế nào sau này. Có thể ông vua con chủ động trò hù dọa này để cùng cố vị thế trong nội bộ, rồi cuối cùng sẽ tìm được thế ổn định cho mình và cho thế giới. Cũng có thể ông ta tinh sai, phỏng lao quá đà, bị kẹt vào thế phải theo lao thì mới đáng lo cho cả thế giới. (07-04-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Những Ngôi Sao Mới của Cộng Hòa

...Cộng Hoà sẽ vẫn còn phải lò mò tìm hướng đi, cũng như tìm giải pháp cho tất cả các vấn đề...

Như đã có dịp bàn qua trên cột báo này, đảng Cộng Hòa sau hai lần thất bại trong cuộc bầu cử tổng thống, đang bù đầu tìm cách ngoi đầu lên lại.

Vấn đề ở đây là nguy cơ thất bại ... lâu dài, chứ không phải chỉ thất bại trong hai kỳ bầu cử vừa qua. Hai cái thất bại này đã đưa ra ánh sáng những sai lầm hay thiếu sót cơ bản của Cộng Hòa, mà nếu không thay đổi hay có cách nào cải tiến, thì đảng Cộng Hòa sẽ còn lận đận lâu dài.

Tình trạng này làm người ta nhớ lại tình trạng của đảng Dân Chủ trước đây.

Sau khi TT John Kennedy bị ám sát, PTT Lyndon Johnson lên thay thế. Ông làm tổng thống đến hết nhiệm kỳ của TT Kennedy, rồi ra tranh cử chính thức vào năm 1964. Đại thắng với số phiếu cao nhất lịch sử, hạ ứng viên cực hữu của Cộng Hòa Barry Goldwater. TT Johnson ngồi tại Tòa Bạch Ốc với vẹn có năm năm và không ra tranh cử lại năm 1968. Nhưng ông lại là tổng thống để lại một gia tài cấp tiến lớn nhất trong lịch sử cận đại Mỹ. Ông là người ký các sắc luật thành lập các chương trình y tế Medicare cho người già và Medicaid cho người nghèo. Quan trọng hơn nữa, ông cũng ký luật "giải phóng" dân da đen, cho họ đầy đủ quyền công dân da trắng, thay đổi hẳn bản đồ chính trị Mỹ. Nhưng đồng thời ông cũng là người bành trướng cuộc chiến tại Việt Nam đến độ cài mìn vào thế bối, không lối thoát đến độ phải không ra tranh cử lại nữa. Ông cũng là người chủ trì một thời kỳ hỗn độn nhất trong lịch sử cận đại Mỹ. Những năm 1966-67-68 là những năm đại loạn của Mỹ với cuộc nổi loạn của giới trẻ hippies cũng như sinh viên đại học, trong cuộc "cách mạng tình dục" -sexual revolution- cũng như trong chuyện chống chiến tranh Việt Nam, kèm với các cuộc bạo động đốt nhà, cướp cửa, giết người của dân da đen khắp nơi từ Chicago đến Atlanta, và từ Los Angeles tới New York. Năm 1968 cũng là năm ứng viên tổng thống Robert Kennedy và lãnh tụ da đen Martin Luther King bị ám sát cách nhau hai tháng.

Dân Mỹ ớn trời xứng sống sự thất bại không ổn định được rối loạn trong và ngoài nước. Và họ quyết định bầu cho một tổng thống bảo thủ, chủ trương tái lập trật tự xã hội và chấm dứt chiến tranh Việt Nam: Richard Nixon.

Chiến thắng của ông Cộng Hòa Nixon mở màn cho cuộc thống trị của tư tưởng bảo thủ Cộng Hòa dài hơn hai thập niên, từ 1968 đến 1990, với bốn tổng thống Nixon, Ford, Reagan, và Bush (cha), tuy bị gián đoạn nhất thời bởi bốn năm của TT Jimmy Carter. Ngày cả TT Clinton tuy là đảng Dân Chủ, nhưng vẫn bị chi phối mạnh bởi tư tưởng bảo thủ, khi ông tuyên bố chế độ Nhà Nước bao đồng đã cáo chung (the era of big government is over). Rồi đến phiên ông bảo thủ Cộng Hòa Bush con. Có thể nói tư tưởng bảo thủ Cộng Hòa đã chi thực sự chấm dứt với sự đắc cử của TT Obama năm 2008, tức là tư tưởng đó đã được duy trì trong suốt 40 năm.

Đảng Cộng Hòa bây giờ nhìn vào cái gương đó và quyết định không thể chấp nhận bị lép vế trong bốn thập niên tới. Và họ loay hoay tìm đường đi.

Tuần vừa qua, đảng Cộng Hòa họp đại hội. Cuộc tranh luận nội bộ của họ đã được báo chí phơi bày trọn vẹn. Và điểm nổi bật nhất lôi cuốn sự chú tâm của thiên hạ là cảm tưởng đảng Cộng Hòa đang bị khuynh hướng bảo thủ mạnh chi phối, trong khi các ông bà Cộng Hòa bảo thủ tương đối ôn hòa có vẻ im hơi lặng tiếng. Quan trọng hơn thế, đây không phải là lần đầu tiên khuynh hướng bảo thủ mạnh nổi lên chiếm thế thượng phong trong đảng Cộng Hòa.

Từ khi TD Mitt Romney ra tranh cử tổng thống, người ta đã thấy rõ vai trò ngày một lớn mạnh của các chính khách trẻ, thế hệ 40-50 tuổi, được sự hậu thuẫn cuồng nhiệt của các nhóm Tea Party. Không phải là tình cờ khi TD Romney chọn dân biểu 42 tuổi Paul Ryan ra đứng cùng liên danh tranh cử chống liên danh Obama-Biden.

Rồi gần đây, tiếng tăm của thượng nghị sĩ Marco Rubio của Florida nổi lên như cồn, với tạp chí Time đưa hình ông lên trang bìa cùng bài viết thổi ông Rubio lên hàng lãnh đạo tương lai của đảng Cộng Hòa. Rồi đến đại hội của đảng Cộng Hòa mới đây thi một nhân vật mới nữa lọt lên. Đó là thượng nghị sĩ Ron Paul. Cả ba ông thượng nghị sĩ trẻ này đều là những ngôi sao mới nổi của Cộng Hòa, cả ba đều có tham vọng và hy vọng tranh cử tổng thống năm 2016. Dĩ nhiên không ai đoán được tương lai của các ông này ra sao, chỉ biết là ta sẽ còn nhiều dịp nhắc đến tên tuổi của ba ông này. Trong những ngày tháng tới, ta sẽ còn nghe nhắc nhiều đến họ, cũng như nghe thêm vài tên tuổi nữa trong phe Cộng Hòa như thượng nghị sĩ Ted Cruz của Texas, hay Thống đốc Chris Christie của New Jersey.

Họ là những ai? Ta hãy xét lại xem.

Dân biểu Paul Ryan thì ta đã có dịp bàn qua khi ông mới được đưa vào liên danh tranh cử tổng thống với TD Romney.

ĐB Ryan là Chủ Tịch Ủy Ban Ngân Sách Hạ Viện, người có thể nói là nắm hầu bao chi tiêu của Nhà Nước Mỹ hiện nay. Mặc dù còn tương đối trẻ, nhưng với quan điểm bảo thủ nặng, và nhất là cách lý luận vững chắc, và sự hiểu biết tường tận của ông về các vấn đề ngân sách cực kỳ phức tạp, ông đã mau chóng leo lên vai trò lãnh đạo trong đảng, ít nhất cũng là lãnh đạo tư tưởng bảo thủ trong Hạ Viện. Ông Ryan cho rằng Nhà Nước Mỹ đang tiến lên một cách vững chắc và mau lẹ trên con đường ... pha sản cá nướu, vì những chi tiêu mùt mửa của TT Obama, cũng như vi những chi phí của các chương trình an sinh xã hội như Medicare, Medicaid, và Social Security. Ông quả quyết nếu không chấm dứt thâm thủng ngân sách thì cả nước sẽ pha sản, và nếu không cải tổ nhanh thì các chương trình an sinh xã hội sẽ xập xiệng trong vòng nhiều lầm là một thế hệ nữa. Tức là cùng lầm, trong vòng ba chục năm nữa thì người già sẽ hết Medicare, người nghèo sẽ không còn Medicaid, và tiền hưu trí quý đúc giả đang è cổ đóng cho Nhà Nước sẽ tiêu tan thành mây khói. Nếu không xáp xiệng hẵn thi tối thiểu, những trại cấp đó sẽ bị cắt giảm mạnh.

Đây là những sự thật chứ không phải là những trò hù dọa của ông Ryan. Tất cả các chuyên gia cả hai đảng đều biết sự thật là thu nhập của mấy quý an sinh này ngày càng ít đi so với chi tiêu ngày càng lớn, vi sự thay đổi trong cấu trúc dân số Mỹ. Người già ngày càng nhiều trong khi giới trẻ ngày càng ít sinh đẻ. Người nghèo thì theo cái đã phát trợ cấp của TT Obama cũng như việc số người nhận Medicaid sẽ tăng vọt mạnh với luật Obamacare, quý Medicaid sẽ hết tiền mau hơn nữa. Vấn đề là không có một chính khách nào có đủ can đảm tuyên bố một câu gì về nhu cầu cải đổi hệ thống trợ cấp an sinh trong khi ai cũng là hoảng về tình trạng vỡ nợ của các quỹ an sinh đó. Cũng chẳng ai có khả năng kêu gọi TT Obama khi ông không ngừng vung tiền qua cửa sổ, trên căn bản là để "giúp đỡ người nghèo và phục hồi kinh tế", nhưng trên thực tế, có vẻ như là hình thức hữu hiệu nhất để mua phiếu cử tri trong ngắn hạn mà không cần biết hậu quả lâu dài.

Việc TT Obama tái đắc cử trong lúc tỷ lệ thất nghiệp dai dẳng ở mức 8%, kinh tế phát triển ở mức 1%-2%, công nợ leo lên mức kỷ lục hơn 16 ngàn tỷ, thâm thủng ngân sách trung bình mỗi năm một ngàn tỷ, chỉ làm thiên hạ càng nghi ngờ nhiều hơn về sách lược tung tiền mua phiếu.

ĐB Paul Ryan thất cử không làm phó tổng thống được, nhưng vẫn tái đắc cử dân biểu, và tiếp tục là Chủ Tịch Ủy Ban Ngân Sách. Trong thời gian vừa qua, ông đã đưa ra đề nghị ngân sách mới của Cộng Hòa dựa trên căn bản cắt giảm gần một ngàn tỷ chi tiêu, và đề nghị này đã được Hạ Viện do Cộng Hòa kiểm soát thông qua. Nhưng cũng chỉ có ý nghĩa tượng trưng vì ngay sau đó, Thượng Viện do Dân Chủ nắm đa số, đã cho thông qua một ngân sách khác, hoàn toàn trái ngược lại, đưa trên căn bản tăng hơn một ngàn tỷ thuế. Cả hai khối đang chơi trò thâu cát cao cấp, ra giá thật cao trước khi ngồi lại mặc cả.

Nhà Nước trong 5 năm qua đã không thông qua được một ngân sách quốc gia nào hết, chỉ vi tranh cãi giữa hai phe bảo thủ chủ trương cắt chi tiêu, và cấp tiền chủ trương tăng thuế. Cho đến nay, vẫn chưa ai nghĩ ra được một giải pháp trung dung nào có thể có được hậu thuẫn để đủ phiếu thông qua quốc hội hết.

Vai trò của DB Paul Ryan hết sức then chốt trong cuộc chiến này. Đại khái, ông là người đưa các con số của khối bảo thủ cho cấp lãnh đạo Cộng Hòa đi trả giá với TT Obama. Hiển nhiên, kết quả cuộc chiến đó sẽ có ảnh hưởng lớn lên tương lai chính trị của ông Ryan.

Ông Marco Rubio là tân thượng nghị sĩ liên bang của Florida, đắc cử năm 2010, sau khi loại được cựu thống đốc Charlie Crist, bị tố là quá thân thiện với TT Obama, khiến ông này phải bỏ đảng Cộng Hòa, chạy qua phe Dân Chủ luôn.

Ông Rubio năm nay 41 tuổi, gốc gia đình Cuba cư trú bất hợp pháp tại Nuru Uớc, sau đó được điều chỉnh tình trạng và hợp thức hóa. Ông tham gia chính trị và đắc cử dân biểu tiểu bang Florida năm 2000, và bảy năm sau được bầu làm Chủ Tịch Hạ Viện Florida.

Ông có quan điểm bảo thủ, rất hâm mộ vi thành tích tự túc tự cường, từ con cháu di dân nghèo túng tay trắng leo lên mà không lệ thuộc vào những giúp đỡ của Nhà Nước. Nói tiếng vi trẻ tuổi, có tưởng, nói năng rất lưu loát, được đảng Cộng Hòa lựa ra để đọc bài diễn văn đáp lại bà Bão Cáo Tình Trạng Liên Bang của TT Obama hồi tháng Hai vừa qua.

Đảng Cộng Hòa đang tìm mọi cách đánh bóng hình ảnh ông Rubio, phần lớn vì nhu cầu với tay qua khối dân Mỹ gốc La-Tinh sau những thất bại nặng nề của hai ông John McCain và Mitt Romney, chỉ thu được khoảng hơn một phần tư phiếu của khối dân này. Chủ trương này chưa chắc sẽ mang lại kết quả như ý muốn. Trong khối dân Mỹ gốc La-Tinh, cộng đồng Cuba đứng riêng một mình. Phần lớn họ qua đây để tỵ nạn chính trị, tương tự như khối dân tỵ nạn Việt. Phần lớn thuộc thành phần khâ già hay trung lưu, trí thức hay tư bản có tiền, chạy trốn Fidel Castro. Trong khi đó, đại đa số dân Mỹ gốc Nam Mỹ qua đây vì lý do kinh tế, kiếm đất mưu sinh vì quá nghèo khổ và thất nghiệp ở xứ gốc của họ, đại đa số là thành phần ít học và lợi tức thấp. Trên quan điểm chính trị, khối dân Cuba giống như khối dân tỵ nạn Việt, nói chung bảo thủ và chống cộng, trong khi khối dân gốc Nam Mỹ khác, vi nhu cầu an sinh, ủng hộ đảng Dân Chủ và có quan điểm cấp tiến.

Hai khối này không có cảm tình với nhau. Do đó, đưa ông Rubio ra không có干涉 đâm thu được phiếu của khối dân gốc Nam Mỹ này.

Một lý do nữa khiến đảng Cộng Hòa muốn đưa ông Rubio ra ánh sáng liên quan đến vấn đề di dân bất hợp pháp. Chẳng những ông Rubio có cha mẹ là dân gốc bất hợp pháp, mà ông lại còn có quan điểm cởi mở trong vấn đề này. Đảng Cộng Hòa hy vọng ông Rubio sẽ là biểu tượng của sự kiện đảng Cộng Hòa sẵn sàng đón nhận dân bất hợp pháp, với điều kiện là họ chấp nhận luật pháp của xứ này, và làm đầy đủ thủ tục để hợp lệ hóa tình trạng cư trú của họ.

Ông Rubio cũng là người nổi tiếng gần đây vi đã đưa ra một kế hoạch quy củ để hợp thức hóa tình trạng di dân bất hợp pháp. Giải pháp của ông Rubio được nhiều người ca ngợi là thực tế và có thể được mọi khuynh hướng chấp nhận được, kể cả những người bảo thủ cực đoan nhất trong đảng Cộng Hòa. Kế hoạch của TNS Rubio được đưa ra ít hôm sau khi TT Obama đưa kế hoạch của ông ra, và ngay sau đó, đề nghị của TNS Rubio đã mau chóng làm phai mờ đề nghị của TT Obama, bị coi như quá đăi, thiếu thực tế, sẽ không được đa số dân Mỹ chấp nhận.

Thượng nghị sĩ Rand Paul cũng là một chính khách mới. Đầu cử vào Thượng Viện năm 2010. Năm nay, 50 tuổi, ông nổi tiếng là bảo thủ cực đoan, rất gần với tư tưởng Tự Do tuyệt đối (Libertarian) của ông bố, dân biểu Ron Paul của Texas, trước đây là ứng viên tổng thống của Cộng hòa, nhưng bị TD Romney hạ.

Ông Paul có quan điểm chủ yếu là chống lại vai trò vũ em ngày càng lớn của Nhà Nước Obama. Đầu là tư tưởng cơ bản của các nhóm Tea Party. Cách đây ít tuần TT Obama đề cử Cố Vấn Chống Khủng Bố, ông John Brennan làm giám đốc CIA. Vì ông Brennan dinh dáng đến chuyện sử dụng máy bay không người lái bắn giết khủng bố Trung Đông, nên TNS Paul quyết định dừng việc Thượng Viện phê chuẩn việc bổ nhiệm ông Brennan để làm cố vấn giám sát quyền của Hành Pháp. Ông đòi hỏi TT Obama phải khẳng định CIA sẽ không dùng máy bay này để bắn giết công dân Mỹ dù bộ trưởng Tư Pháp Eric Holder khẳng định là tổng thống có quyền này, cũng như bắt TT Obama phải báo cáo đầy đủ về các phi vụ bí mật này tại Trung Đông hiện tại.

Chính quyền Obama bác bỏ đòi hỏi. TNS Paul sử dụng thủ thuật "filibuster" của thượng viện để ngăn cản việc phê chuẩn ông Brennan. Kết quả TT Obama chịu thua, chấp nhận cả hai đòi hỏi của TNS Paul.

Sự thành công bất ngờ của TNS Paul đã mang tên tuổi ông lên hàng đầu trong khối bảo thủ Cộng Hòa. Trong khi ông chống TT Obama kịch liệt trong vấn đề này thì các thượng nghị sĩ lớn tuổi, uy tín nhất của Cộng Hòa như TNS Jonh McCain lại chê trách ông là quá khích, đòi hỏi quá đáng. Sau khi TT Obama chấp nhận điều kiện, phe bảo thủ có lý do để kích các lão đồng chí là quá ôn hòa, để TT Obama xô mũi từ năm năm qua, đưa đến kỷ lục nợ, kỷ lục thâm thủng ngân sách, và sắp tới là kỷ lục thuế.

xxx

Cả ba ông Cộng Hòa trên đều là những ngôi sao sáng mới nổi của đảng Cộng Hòa. Nhưng câu hỏi nêu lên là hình như mỗi ông lại chỉ chuyên vào một vấn đề, có ông nào có giải pháp cho tất cả các vấn đề trọng đại của đất nước không? Điển hình, ông Ryan là chuyên gia về ngân sách, ông Rubio là chuyên gia về di dân bất hợp pháp, và ông Paul chủ tâm vào vai trò của Nhà Nước.

Có điều chắc chắn nhất là trong những ngày tháng tới, đảng Cộng Hòa sẽ vẫn còn phải lò mò tìm hướng đi, cũng như tìm giải pháp cho tất cả các vấn đề, và tìm một ngôi sao bắc đầu, có khả năng và sự thu hút để lãnh đạo toàn đảng. Không tìm ra được gi thì sẽ còn mời nguy ngời chơi bên hành lang chính trị Mỹ trong một thời gian dài nữa, biết đâu 40 năm không chừng? (31-03-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Đảng Dân Chủ “Trên Mây”?

26/03/2013

...chính trường Mỹ càng ngày càng phân hoá, càng bị các nhóm cực đoan chi phối.

Tuần vừa rồi, cột báo này đã bàn qua những khó khăn hiện tại của đảng Cộng Hòa. Nhưng nhìn lại thì đảng Dân Chủ cũng không khá hơn gì cho lắm.

Trong khi hậu thuẫn của TT Obama sau khi đầu cử với 52% phiếu đã rớt xuống còn 46%, thấp hơn tỷ lệ phiếu của TD Romney, thì hậu thuẫn của quốc hội, gồm cả hai phe Dân Chủ và Cộng Hòa, vẫn ở mức dưới 20%. Có nghĩa là nói chung, cử tri Mỹ chẳng thấy đảng nào hấp dẫn hết. TT đầu cử Obama bây giờ cũng chẳng hơn gì ứng viên thất cử Romney. Cộng Hòa thì có vẻ cực hữu quá, bảo thủ đến độ không theo kịp những thay đổi quá nhanh trong xã hội và thành phần cử tri Mỹ, trong khi Dân Chủ thì lại quá mâu với những chủ trương cấp tiến quá mức, đi trước da số dân Mỹ, điển hình là chủ trương chấp nhận hôn nhân đồng tính của phe cấp tiến cho đến nay vẫn chưa được sự ủng hộ của da số dân Mỹ, mặc dù sự hậu thuẫn đó có khuynh hướng đang lên do sự cố vỡ nhiệt liệt của truyền thông.

Và đây chính là vấn đề lớn của đảng Dân Chủ: có vẻ đi quá nhanh.

TT Obama sau khi tái đắc cử, đã cởi bỏ chiếc áo ôn hòa đại đoàn kết lưỡng đảng và hiện nguyên hình như một trong những tổng thống cấp tiến nhất lịch sử cận đại Mỹ. Không những cấp tiến nhất, mà còn có sự quyết tâm đến độ không cần thoa hiệp gì với khối đối lập bảo thủ hết. Từ một người chủ trương đại đoàn kết, ông đã trở thành vị tổng thống tạo phản hoà lớn nhất từ thời TT Jonhson.

Thành quả bốn năm đầu của ông rất rõ ràng. TT Obama cho thông qua được ba bộ luật quan trọng về cải tổ y tế, kích cầu kinh tế, và cải tổ ngân hàng. Nhưng cả ba bộ luật đều được thông qua mà không có phiếu nào của khối đối lập, thậm chí còn không được hậu thuẫn của khối bảo thủ trong chính đảng Dân Chủ.

TT Johnson trước đây tạo phản hoà lớn trong chính trường và xã hội Mỹ vì cuộc chiến tại Việt Nam. Nhưng ông đã rất cởi mở và kiên nhẫn để tìm hậu thuẫn của đảng Cộng Hòa trong các quyết định liên quan đến cuộc chiến, mà cũng cố tìm đồng thuận trong các quyết định quan trọng khác như thành lập Medicare và Medicaid, cũng như "giải phóng" dân da đen, cho họ những quyền ngang với dân da trắng. Tất cả các quyết định và luật ban hành đều có được ít nhiều hậu thuẫn của đối lập Cộng Hòa, không như ba bộ luật của TT Obama.

Thái độ cực đoan của TT Obama cũng đã khuyến khích khởi cấp tiến cực đoan trong đảng Dân Chủ càng thêm ... cực đoan.

Tuần qua, khối dân cử cấp tiến tổ chức hội thảo về ngân sách (Congressional Progressive Caucus). Hội thảo đưa ra đề nghị làm nhiều người choáng váng. Các dân cử cấp tiến Dân Chủ đề nghị một ngân sách mới với chi tiêu của Nhà Nước gia tăng hơn 2.100 tỷ!

Trong khi thiên hạ đang chóng mặt với sự vung tay quá trán của TT Obama, và trong khi ngay cả TT Obama cũng đã phải kêu gọi cắt giảm chi tiêu, và ngân sách cả nước đang bị chi phối bởi cái "sequester" bắt buộc phải cắt chi tiêu, thì mấy ông bà dân cử cấp tiến như vẫn còn trên mây, hô hào tăng chi tiêu thêm tới hơn hai ngàn tỷ.

Chưa hết. Kinh tế gia cấp tiến cực đoan –giải Nobel kinh tế - Paul Krugman, chê TT Obama thất bại chưa phục hồi được kinh tế vì ... chưa tiêu xài đủ, phải xài thêm cả ngàn tỷ nữa. Vấn đề ông này không nói là kiếm đâu ra số tiền khổng lồ đó?

Cái lý luận đưa đến những đề nghị này khá đơn giản, dựa trên nguyên tắc kinh tế vĩ mô của kinh tế gia John Maynard Keynes: Nhà Nước bơm tiền vào kinh tế bằng cách chi tiêu thật nhiều để tạo công ăn việc làm, và phục hồi kinh tế. Nhà Nước chấp nhận thâm thủng ngân sách trong nhất thời, nhưng sau đó, khi kinh tế phục hồi lại thì ngân sách sẽ cân bằng với thịnh vượng kinh tế và tận thu thuế m.

Vấn đề là cái ông Keynes này đưa ra thuyết này từ hồi đệ nhị thế chiến, cách đây nửa thế kỷ, như là một giải pháp để phục hồi Âu Châu sau những tàn phá của thế chiến. Cái lý luận này khi đó có thể áp dụng được vì lý do hiển nhiên là với sự tàn phá của chiến tranh, khu vực tư nhân đã biến mất. Chỉ còn Nhà Nước mới có phương tiện làm một cái gì. Thành ra, cái thuyết của ông Keynes đã đúng và thành công tuyệt đối, giúp xây dựng lại cả Âu Châu một cách nhanh chóng. Ở đây cũng phải nói ngay là nói "Nhà Nước bơm tiền" thực ra chỉ là Nhà Nước Mỹ, qua chương trình Marshall bơm cả chục tỷ đô (tương đương với cả trăm tỷ bây giờ) vào Âu Châu, chứ các nước Âu Châu, từ khu vực tư đến công đều kiệt quệ hết rồi.

Với sự thành công của thuyết Keynes, và nhất là dưới ánh hưởng lớn mạnh của các chủ thuyết xã hội chủ nghĩa sau thế chiến, với Liên Xô thống trị một nửa Âu Châu, trong khi nửa còn lại bị áp lực mạnh của các đảng Cộng Sản và Xã Hội, đặc biệt là các nước Pháp và Ý, các chính quyền Âu Châu lại càng tin tưởng vào vai trò quyết định của Nhà Nước. Âu Châu, từ Đông sang Tây, bị chi phối hoàn toàn bởi các chế độ Nhà Nước vù em, bao cấp tối đa, suốt trong bốn thập niên từ sau thế chiến.

Từ giữa thập niên 80 cho đến nay, tình hình đã thay đổi hoàn toàn. Chế độ Nhà Nước vù em cực đoan trong các nước cộng sản xụp đổ toàn diện, từ Đông Đức đến Liên Bang Xô Viết. Các chế độ Nhà Nước vù em ôn hòa hơn bên Tây Âu thì tuy không đến nỗi xụp đổ, nhưng đã và đang trải qua hết khủng hoảng này đến khủng hoảng khác, từ Hy Lạp đến Pháp, Ý, Tây Ban Nha, Bỉ,...

Một chuyên gia kinh tế đã xác định thuyết của ông Keynes chỉ có thể có hiệu quả với một vài điều kiện. Tiêu biểu là mức công nợ chưa lên quá cao, khu vực tư yếu chưa phát triển đầy đủ, và mức thuế còn tương đối thấp để có thể khuyến khích đầu tư của khu vực tư nhân.

Những điều kiện này đã không còn nữa từ cả thập niên qua, đưa đến thất bại của mô thức Keynes thất bại trong thời buổi này, nửa thế kỷ sau khi thế chiến đã chấm dứt. Dù vậy, những người tin vào mô thức Keynes này vẫn không chấp nhận thất bại hoàn toàn. Họ đề ra thuyết "tân Keynesian", trên căn bản vẫn dựa trên nguyên tắc Nhà Nước bơm tiền vào kinh tế, với vài điều chỉnh trong chi tiết thực hành. Và đó là thuyết mà TT Obama và phe cấp tiến đang theo đuổi.

Nếu nhìn lại nhận định của chuyên gia kinh tế nêu trên, thì những điều kiện tất yếu cho sự thành công của thuyết Keynesian, cựu hay tân cũng vậy, vẫn không có trong kinh tế Mỹ trong những năm qua. Mức công nợ không thấp tí nào mà trái lại đã leo lên những mức kỷ lục không tưởng tượng nổi, với những hậu quả tai hại khôn lường (chẳng hạn như gánh nợ sẽ đè bẹp vài thế hệ con cháu chúng ta, hay mỗi năm Nhà Nước phải chi trả thêm tiền lãi trên công nợ, hay các Chủ Ba và các ông vua đầu hòa Hồi Giáo có thể chi phối kinh tế và chính trị Mỹ qua hàng ngàn ty công phiếu Mỹ mà họ đang và sẽ nắm trong tay). Khu vực tư nhân của Mỹ mạnh hơn bao giờ hết và đã chứng tỏ hữu hiệu hơn cả trăm lần khu vực công của các công chúa lè phè. Và mức thuế cũng đã quá cao –thuế trên lợi nhuận của các công ty ở Mỹ cao thứ nhì trên thế giới, sau Nhật Bản-, có thể nói đã lên tới mức đỉnh, qua khỏi mức đó sẽ có tác dụng ngược như giảm đầu tư, tăng trốn thuế,...

Phải như việc áp dụng mô thức Keynes có kết quả tốt đẹp trong mấy năm qua thì cũng chấp nhận được, cho dù là trong ngắn hạn. Nhưng thực tế cho thấy TT Obama đã chẳng thể nói là ông đã thành công phục hồi được kinh tế. Bằng chứng hiển nhiên nhất là tỷ lệ thất nghiệp, sau hơn bốn năm áp dụng thuyết tân Keynesian, vẫn lừng lờ ở mức kỷ lục trên dưới 8%.

Một bằng chứng không kém hiến nhiên nữa là trong suốt mùa tranh cử, TT Obama đã sử dụng chiến thuật “dánh địt để thắng”, chứ không phải chiến thuật khoe thành quả của mình để thắng. Nếu để ý một chút, ta sẽ thấy TT Obama không hề khoe các thành tích như Obamacare hay phục hồi kinh tế trong cuộc vận động tranh cử, mà trái lại chỉ đặt trọng tâm vào việc đà kích tấn công ông Romney, mang hình ảnh một tài phiệt vô cảm ra hù dọa thiên hạ qua hàng trăm triệu tiền quảng cáo tố vế ông Romney như ác quỷ. Cõi Nghĩa là chính TT Obama cũng không thể tránh qua giã đango khoe trong vấn đề phục hồi kinh tế.

Dù vậy, TT Obama và khối cấp tiến vẫn không chấp nhận thực tế, mà vẫn ôm cứng lập luận của ông Keynes.

Sách lược này sẽ được thử thách qua cuộc bầu cử giữa mùa vào cuối năm tới, 2014. TT Obama thi vẫn rất tin, nhưng các chuyên gia chính trị và chiến lược gia của cả hai đảng, nhất là đảng Dân Chủ, đã không lạc quan như tổng thống.

Cử tri đi bầu tổng thống và cử tri đi bầu giữa mùa cho các trách nhiệm khác, là hai khối cử tri khác nhau hoàn toàn. Trong cuộc bầu tổng thống, cá nhân TT Obama đã thu hút được phiếu của các khối dân thiểu số, giới trẻ, và giới phụ nữ, hõi ho i đi bầu cho ông. Trong cuộc bầu giữa mùa, thiên hạ không còn bầu tổng thống nữa, mà chỉ bầu các trách nhiệm dân cử khác, nhất là các dân biểu và nghị sĩ vào quốc hội. Không còn TT Obama cũng có nghĩa là mất đi sự thu hút lớn đối với khối cử tri của ông, và khối này có nhiều hy vọng sẽ... ngồi nhà, không đi bầu. Trong khi khối đối lập thì muốn lợi dụng sự vắng mặt đó để kiểm phiếu vào quốc hội để có dịp khóa tay tổng thống. Khối đối lập Cộng Hoà có nhiều hy vọng có nhiều cử tri đi bầu hơn, đưa đến sự thắng thế của họ.

Đây là sự thật chẳng những cho chính quyền Obama, mà cũng cho hầu hết các chính quyền trước. Trên cẩn bản, các bầu cử giữa mùa luôn mang lại chiến thắng cho phe đối lập với tổng thống đương nhiệm. TT Obama đã nếm mùi đó năm 2010 khi Cộng Hòa chiếm thêm 63 ghế và nắm da số kiểm soát Hạ Viện.

Bây giờ, TT Obama muốn đi vào lịch sử với một gia tài cấp tiến hơn cả gia tài của TT Johnson, nhưng thái độ cứng rắn hơn bao giờ hết có thể sẽ là mối nguy lớn nhất cho các dân cử của đảng Dân Chủ. Thái độ cứng ngắt đó đã đưa đến bế tắc quy mô trong chính quyền Mỹ, chẳng giải quyết được chuyện gì, chẳng thông qua được luật quan trọng nào từ sau 2010. Chính trị là phải hai chiều, gọi là "có qua có lại mới toại lòng nhau", mới làm ra chuyện được.

Dân Mỹ đã nhìn thấy rõ những bê tông hiện nay, điển hình là vụ ngân sách cắt giảm qua "sequester". Dĩ nhiên là cả hai đảng đều mang trách nhiệm, nhưng dù sao thì tổng thống vẫn là tổng thống, vẫn là người cuối cùng chịu trách nhiệm cho cả chính quyền. Một tổng thống giỏi sẽ tìm được thỏa hiệp để làm một cái gì, trong khi một tổng thống dốt chỉ biết ngồi than trách phận hay đổ thừa. Trong mùa bầu cử tới TT Obama không ra tranh cử, nhưng cả trăm dân biểu và nghị sĩ trong đảng Dân Chủ cầm quyền sẽ phải ra tranh cử, đổi đầu với cử tri, và giải thích bê tông.

Đề nghị tăng thêm cả ngàn tỷ chi tiêu của khối cấptieri cực đoan chỉ tăng thêm lo ngại của cử tri và gây khó khăn hơn cho các vị dân cử Dân Chủ muốn giải thích bối cảnh và kiểm phiếu. Tuy nhiên, mâu thuẫn giữa khối đa số cấptieri ôn hòa và khối cấptieri cực đoan chưa nổ bùng ra như mâu thuẫn giữa bảo thủ ôn hòa và bảo thủ cực đoan bên Cộng Hòa, nhưng người ta cũng đã thấy rõ sự phân hóa trong nội bộ Dân Chủ và ảnh hưởng lớn mạnh của khối cực đoan, được sự cố vấn tiếp của TT Obama.

Tinh cung đoàn này đã khiến ông Ted Van Dyk, một trong những chiến lược gia hàng đầu của đảng Dân Chủ từ mấy thập niên qua, đã phải lên tiếng than phiền ông không còn nhận ra đảng Dân Chủ của ông nữa (My Unrecognizable Democratic Party). Ông mô tả TT Obama là "kẻ tạo đoàn kết của năm 2008 đã trở thành một người tạo phân hóa có tính toán (calculated divider) của năm 2012", và chiến lược bất hợp tác và bôi bác đối lập của TT Obama thuộc loại "chính trị hạ cấp" (low politics).

Nếu một chiến lược gia của đảng mà có những nhận định như vậy, thì người ta có quyền thắc mắc khối cứ trú nói chung, nhất là khối cứ trú độc lập không thuộc đảng nào sẽ nghĩ sao? Theo các thăm dò mới nhất, hậu thuẫn của TT Obama đang tuột dốc mạnh, nhất là sau khi dân Mỹ thấy những hụ dọa về chuyện cát cứ tiêu của sequester đã chẳng xảy ra. Chuyện hàng trăm ngàn công chức bị sa thải, hay chuyện tần thường như các chuyến bay sẽ bị chậm trễ hàng loạt, hay chuyện quan trọng hơn là cả ngành trẻ em sẽ không được đưa đi thi vì thiếu nhà thương, v.v... tất cả những hụ dọa đó đã được chứng minh chỉ là hụ dọa hụa. Ủy tin của TT Obama đã sứt mẻ không khí.

Theo thăm dò của chính báo phe ta Washington Post, trước ngày sequester xuất hiện, TT Obama được hơn 60% dân Mỹ tin tưởng có khả năng giải quyết khó khăn kinh tế, so với chưa tới 40% cho đảng Cộng Hòa. Sau khi những hù dọa về sequester không thành sự thật, tỷ lệ tin tưởng vào khả năng giải quyết vấn nan kinh tế của TT Obama chỉ còn 44%, ngang với mức của đảng Cộng Hòa.

Những con số này đang làm các chính khách Dân Chủ lo xót vó khi nhìn vào lịch bầu cử. Chẳng những đảng Dân Chủ có ít hy vọng chiếm lại đa số trong Hạ Viện, mà lại còn có nguy cơ mất luôn thế đa số tại Thượng Viện.

Tại Thương Viên, đảng Cộng Hòa chỉ cần thắng thêm 6 ghế là sẽ nắm đa số. Trong khi đó, có 5 thượng nghị sĩ Dân Chủ phải ra tranh cử lại trong năm tiểu bang bảo thủ đã bỏ phiếu cho TĐ Romney (Alaska, Arkansas, Louisiana, North Carolina, Montana). Hai thượng nghị sĩ Dân Chủ từ chức tại hai tiểu bang đã bầu thắng đốc Cộng Hòa (Michigan, Iowa). Hy vọng chiếm đa số tại Thương Viên của Cộng Hòa là sự thật đáng đau đầu cho đảng Dân Chủ, nhất là trong tình trạng tổng thống của đảng Dân Chủ tiếp tục thua thua mạnh vào cuối đường cần tiếp tục công cuộc làm điều gì đó.

Nhin vào sự kiện trên, cũng như nhìn vào ánh hưởng ngày một lớn mạnh của các dân cử khuyễn hưu được hậu thuẫn của các nhóm Tea Party bên Cộng Hoà, ta thấy chính trường Mỹ càng ngày càng phân hoá, càng bị các nhóm cực đoan chi phối. Có lẽ đó mới chính là cát-xê lớn nhất mà TT Obama sẽ để lại cho hậu thế: một chính trường phân hoá hơn, hao nåu hết trong khi ông đặc cứ với chiêu bài đoàn kết lùm xùm đảng. Một mĩa mai lịch sử. (24-03-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để giao ý qua email: Yulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba

Công Hòa: Chuyên Gì Đang Xẩy Ra?

19/03/2013

quá khích làm cho đại đa số dân Mǔ khiếp sợ và tránh né, nhất là các bà các cô, dân lao động, và dân da màu.

Cách đây hai tuần, Thương Viên Mỹ phái biểu quyết việc chuẩn nhận ông John Brennan làm Giám đốc CIA. Ông này là một viên chức cao cấp kỷ cựu của CIA, mà lại có khuynh hướng chống khủng bố mạnh. Ông được biết như là người thi hành chính sách đối phó mạnh với khủng bố của TT Bush. Khi ông làm viên chức cao cấp lo chống khủng bố tại CIA cũng là lúc CIA bị tố giác đã dùng cách thẩm tra bê phe cấp tiến gọi là "trần nước" –waterboarding, tuy không rõ vai trò của ông khi đó có liên quan trực tiếp đến chuyện này hay không.

Việc ông Brennan được TT Obama đề cử làm Giám đốc CIA đưa đến hoàn cảnh hơi khó thường: nhôm cấp tiến cùa chống lại quyết định này của TT Obama, trong khi đa số phe Cộng Hòa bảo thủ thù lao chấp nhận. Thành phần cấp tiến chống lại TT Obama trong vụ này chỉ là thiểu số doanh nhân không đóng quân tâm, do đó ai cũng nghĩ ông Brennan sau khi cai cùa lại cho có, hay đổi cách việc bổ nhiệm ông John Brennan với ông Chuck Hagel giữa hai phe Dân Chủ - Cộng Hòa tại Thượng Viện, rồi cũng sẽ đưa về phần bên, như trường hợp ông Chuck Hagel bị phe thiểu số của Thượng Viện từ chối.

Nhưng chuyên bất ngờ là lại có một nhóm bảo thủ phản đối kịch liệt chống lại quyết định bổ nhiệm này, và xác định că chống cho đến khi TT Obama thèo mòn yêu sách của họ.

Đó là một nhóm nhỏ cầm đầu bởi thượng nghị sĩ mới đắc cử năm 2010, Rand Paul. Ông Paul là con của “ông già dở hơi”, dân biểu Ron Paul của Texas, người năm ngoái ra tranh cử tổng thống bên Cộng Hòa nhưng thất bại. Cả hai cha con ông Paul thuộc thành phần bảo thủ có thể nói là cực đoan, theo khuyễn hướng gọi là *Liberatarian*, dịch nôm na không chính xác mà là *Nhữn Đỏ*. Khuyễn hướng này cực đoan đến điểm chênh lagli mọi hình thức chính phủ có thể rung vào cuộc sống của thiêng hồn. Tuy chưa đến thành phần bảo thủ có thể nói là cực đoan, theo khuyễn hướng gọi là *Liberatarian*, dịch nôm na không chính xác mà là *Nhữn Đỏ*. Khuyễn hướng này cực đoan đến điểm chênh lagli mọi hình thức chính phủ có thể rung vào cuộc sống của thiêng hồn. Tuy chưa đến

Làm này, nhiều người không thấy dân Tea Party xuống đường biểu tình như trong những năm 2009-2010, đã sớm khai tử phong trào này. Nhưng thực tế là các nhóm rải rác của phong trào này đã ngồi lại với nhau và hoạch định ra sách lược hành động mới, hiệu quả hơn hẳn: đó là không xuống đường biểu tình nữa, mà tập trung nỗ lực vào việc bêu danh và nghị sĩ vào Quốc hội tiêu bang và nhất là liên bang, hùa hưởng hơn nhiều. Họ ý thức biểu tình chẳng đi đến đâu, và họ cũng nhận định phe Cộng Hòa

Kết quả là kỳ bầu năm 2010, hàng loạt tân dân biểu và thượng nghị sĩ được bầu vào quốc hội liên bang qua sự hậu thuẫn tích cực của phong trào Tea Party, trong đó đáng kể nhất là các thượng nghị sĩ Rand Paul của Kentucky, Marco Rubio của Florida, Jeff

vấn đề là TT Obama cho thi hành sách lược này trong bí mật, không báo cáo gì cho quốc hội. Đã vậy, lại có chuyện bộ trưởng Tư Pháp Eric Holder tuyên bố chiếu luật pháp Mỹ, TT Obama có quyền ra lệnh máy bay không người lái bắn giết ngay cả công dân Mỹ trên đất Mỹ nếu bị coi như là khủng bố.

Hai nhóm Libertarian và Tea Party chống việc Nhà Nước vươn cánh tay ra quá dài, chống mạnh sách lược này vì chẳng những thiếu trong sáng, mà lại còn có thể vi phạm Hiến Pháp vì Nhà Nước giết dân Mỹ mà không đưa ra tòa xét xử gi cá, chỉ cần tổng thống quyết định rồi ra lệnh giết.

TNS Rand Paul tuyên bố sẽ chống cho đến khi nào chính quyền Obama làm sáng tỏ hồn vú này. Ông đe doạ sẽ dùng thủ tục "filibuster", tức là đọc diễn văn cầu giờ, dài vòi cùng tần, giờ này qua giờ khác, ngày này qua ngày khác, không bao giờ ngừng để không có biểu quyết gì được, trừ phi có đa số 60 thượng nghị sĩ biểu quyết chấm dứt.

Chính quyền Obama coi như pha vi nghịch ông này là nai tor, và hô hoán tạo chú ý chứ không làm trò trống gì được.

Ông Rand Paul làm đúng như ông dọa thật. Ông lập ra một nhóm vận động lấy tên là "Stand with Rand" chơi chữ trên tên của ông (Đứng Cùng Với Rand), để tìm sự yểm trợ của các đồng nghiệp trong Thượng Viện qua áp lực của quần chúng cử tri. Rồi ông đăng đàn, lên đọc diễn văn trước Thượng Viện trong suốt bốn tiếng đồng hồ không ngừng.

Điều bất ngờ là sau đó, một số đồng viện bảo thủ, trong nhóm được sự hậu thuẫn của phong trào Tea Party như vừa nêu danh ở phần trên, ủng hộ, tiếp tay đăng đàn đọc diễn văn dài lê thê lướt thướt, tổng cộng 13 tiếng đồng hồ, cho đến khuya thi tạm ngưng, đợi ngày hôm sau tiếp tục.

Tối hôm đó, TT Obama chịu thua. Sáng hôm sau, bộ trưởng Holder đưa ra thông cáo "để sáng tỏ vấn đề", tuy có quyền nhưng TT Obama sẽ không cho phép máy bay không người lái bắn giết công dân Mỹ trên đất Mỹ, và ông cung cấp một số hồ sơ tối mật liên quan đến việc sử dụng máy bay này tại Trung Đông, đáp ứng hai đòi hỏi của TNS Rand Paul. Sáng hôm đó, ông Paul tuyên bố chấm dứt filibuster, và cùng các đồng nghiệp biểu quyết chấp thuận ông Brennan làm Giám đốc CIA.

Câu chuyện này đã có ngay hai hệ quả quan trọng.

Thứ nhất, nó mang tên tuổi ông Rand Paul lên hàng đầu trong khối tân thượng nghị sĩ trẻ, bảo thủ, được hậu thuẫn của nhóm Tea Party. Thứ nhì, nó đánh dấu ánh hưởng lớn mạnh của phong trào bảo thủ Tea Party, hoàn toàn trái lại với những nhận định gần đây của truyền thông dòng chính, chẳng những khai tử phong trào này, mà còn muôn khai tử luôn cả đảng Cộng Hòa và khuynh hướng bảo thủ, như cột báo này đã có dịp bàn đến gần đây.

Phe cấp tiến trước đây khinh rẻ các nhóm Tea Party ô hợp, cũng chẳng khác gì nhóm cực đoan thiên tả Occupy Wall Street, vụt lên rồi vụt tắt như lùa rơm. Nhưng trong khi các nhóm Occupy Wall Street biến mất khỏi chính trường Mỹ, thì các nhóm Tea Party lại khuấy động chính trường với một lô dân cử mới mà tiếng nói và hành động đã có kết quả trông thấy.

Qua việc TT Obama nhượng bộ, người ta cũng thấy việc khởi báo thù chống đối TT Obama không phải chỉ là phá đám vở ván, mà còn chứng minh nhu cầu của đối lập. Nhờ sự chống đối đó mà chính quyền Obama sẽ tôn trọng Hiến Pháp hơn. Chế độ tam quyền phân lập của Mỹ không cho phép TT Obama muốn làm trò bí mật gì cũng được mà không cần thông báo cho quốc hội.

Chẳng những kết quả cụ thể tại quốc hội, mà đi xa hơn nữa, một vài thượng nghị sĩ trong nhóm Tea Party này lại còn có tham vọng nhin vào Tòa Bạch Ốc vào năm 2016 nữa, như ông Paul này, và TNS Marco Rubio của Florida.

Đây là chuyện chính trường Mỹ, nhưng cũng là bài học thật quan trọng về thể chế dân chủ cơ bản. Biểu tình chống đối, hò hét ồn ào, phát cờ phát quạt, tuy có tiếng vang, nhưng khó có kết quả đáng nói trong chế độ dân chủ theo kiểu Mỹ này. Muốn có kết quả thực tiễn, phải có kiên nhẫn và có tổ chức quy củ hơn, phải tham gia vào bộ máy chính quyền, dì bầu cho những người cùng quan điểm với mình, để họ nắm chức quyền thực sự và có hành động đáp ứng nhu cầu của mình. Đó là phương cách hữu hiệu nhất. Một bài học mà cộng đồng ty nạn chúng ta nên nhìn cho kỹ.

Trở lại câu chuyện ông Paul. Sự thành công của ông là điều lạ, mà lạ lùng hơn nữa, là phản ứng của cả hai phe cấp tiến và bảo thủ.

Ông Van Jones, thiên tả cực đoan, cựu phụ tá của TT Obama, người đã từng bị "tử chửi" vì bị tố trước đây là đảng viên Đảng Cộng Sản Mỹ, đã lên tiếng ca ngợi ông Cộng Hòa bảo thủ Rand Paul là "người hùng" bảo vệ Hiến Pháp chống lạm quyền của Hành Pháp. Vì là "cựu thần" của TT Obama nên dĩ nhiên ông đã nhấn mạnh ông không nghĩ TT Obama lạm quyền, qua mặt Lập Pháp, không thèm thông báo gì cho Lập Pháp, cũng như ông không tin TT Obama sẽ cho máy bay không người lái bắn chết công dân Mỹ trên đất Mỹ, nhưng ông ca ngợi việc làm của ông Paul sẽ ngăn cản được một tổng thống Cộng Hòa trong tương lai muốn làm chuyện này. Bó qua một bên cái lý luận vòng vo méo mó hơi áu trai này, người ta thấy ông Van Jones đã đặt ra một vấn đề cơ bản: TT Obama có khuynh hướng lạm quyền, cũng giống như tất cả các ông tổng thống khác, cho dù TT Obama trước đây là giảng viên về luật Hiến Pháp. Nói gì thì nói, đến lúc nắm quyền rồi là có ngay khuynh hướng hành trướng cái quyền đó ra. Đúng như ông Van Jones nói, phải có người đứng ra ngăn cản càng sớm càng tốt.

Phản ứng tréo cẳng ngỗng hơn nữa là phản ứng của hai thượng nghị sĩ hàng đầu của Cộng Hòa, John McCain, cựu ứng viên tổng thống, và ông đồng nghiệp thân cận nhất của ông, Lindsey Graham của South Carolina. Hai ông này đang ăn tiệc với TT Obama trong lúc ông Paul đang đàn chi trich tổng thống. Sau khi biết được việc làm của ông Paul, cả hai thượng nghị sĩ này đều lên tiếng mạnh mẽ chỉ trich ông đồng nghiệp và đồng chí Rand Paul.

Ông McCain, nổi tiếng là nói thẳng từ xưa đến nay, tuyên bố huých tết ông đồng chí của mình là loại "chim mát giày" – wacko bird-, làm trò tiểu xảo giựt gân (filibuster) chi gây được "chú ý của đám sinh viên trong ký túc xá" và "sẽ rát là tai hại nếu dân Mỹ nghĩ rằng quan điểm của nhóm ông Paul phản ánh quan điểm của đảng Cộng Hòa". Khô mà có thể si và nặng hơn, mà lại là si và một đồng chí "đàn em". Điều không may cho hai ông là hai ông đã lên tiếng chỉ trich ông đồng chí trước khi TT Obama thoa mân yêu sách của nhóm ông Rand Paul, chung tỏ kế hoạch của ông Paul đã thành công.

Không cần phải phân tích xâu sa, người ta thấy ngay hiện nay trong đảng Cộng Hòa có hai khuynh hướng, dường như đang tranh dành ánh hưởng.

Một bên là khối bảo thủ tương đối quá khích hơn, thuộc giới "trέ", mới vào Thượng Viện qua hậu thuẫn của các nhóm Tea Party, chủ trương bảo vệ quan điểm và lập trường bảo thủ, không nhân nhượng kiểu cứ thụt lùi trước những tiến công ào ạt của phe cấp tiến và TT Obama. Đó là những thượng nghị sĩ đã nêu trong phần đầu bài này.

Bên kia là khối bảo thủ tương đối quá khích hơn, thuộc giới "trέ", mới vào Thượng Viện qua hậu thuẫn của các nhóm Tea Party, chủ trương bảo vệ quan điểm và lập trường bảo thủ, không nhân nhượng kiểu cứ thụt lùi trước những tiến công ào ạt của phe cấp tiến và TT Obama. Đó là những thượng nghị sĩ đã nêu trong phần đầu bài này.

Sau hai lần thất bại trong cuộc bầu tổng thống, dĩ nhiên là các lãnh tụ của đảng Cộng Hòa đều lúng túng đิ tìm nguyên do, cũng như đิ tìm phương thức chữa bệnh, mang thể huy hoàng lại cho đảng. Thể hệ lứa tuổi thi cho là đảng đã quá cứng ngắc, trung ra những quan điểm tuy được hậu thuẫn mạnh của các nhóm Tea Party, nhưng lại có vẻ quá khích làm cho đại đa số dân Mỹ khiếp sợ và tránh né, nhất là các bà các cô, dân lao động, và dân da màu. Trong khi đó thì thế hệ dân cử trẻ lại cho rằng đảng đã thiếu kiên định lập trường, quá ôn hòa đến độ bị thua túng bởi TT Obama, đưa đến tình trạng thảm thùng ngàn sách, nợ ngập đầu và đảng suy thoái như hiện nay. Vấn đề không phải là lập trường bảo thủ sai lạc, mà chỉ là vấn đề truyền đạt tư tưởng, không trình bày thông điệp của đảng một cách rõ ràng, cũng như quá mềm yếu để cho TT Obama quay như chong chóng.

Thái độ của thế hệ "trέ" phản ánh đúng tâm lý và tư duy của dân Mỹ: khi không thành công thì tìm cách thay đổi ngay, chứ không tiếp tục làm như cũ, mà thay đổi nhanh và mạnh. Đưa đến kết quả là dễ bị tố là quá khích, cực đoan.

TNS Ted Cruz của tiểu bang cao bồi Texas tuyên bố thẳng thừng "chúng tôi được cử tri bầu lên để làm những điều chúng tôi đang làm". Nói cách khác, họ chỉ làm những việc mà cử tri bầu họ lên để làm, và họ sẽ không chu toàn bốn phân nếu không giữ vững quan điểm, lại đi du di.

Chuyện "xảo xá gác" trong nội bộ Cộng Hòa chưa bết đỉ đến đâu, nhưng không phải là chuyện lạ sau những thất bại của các ông McCain và Romney, và cũng sẽ không chấm dứt cho đến khi nào đảng tìm ra được một nhân vật có đủ hậu thuẫn để có uy tín lãnh đạo, hay đảng đạt được đồng thuận trong sách lược chung. Không dễ chút nào khi trong những ngày tới, đảng sẽ phải đối phó với những vấn đề khó khăn như di dân bất hợp pháp hay kiểm soát súng đạn hay cản bằng ngàn sách. Mùa thời gian cũng không còn nhiều khi tháng Mười Một năm 2014 sẽ có cuộc bầu cử quốc hội giữa mùa.(17-03-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Tác giả chân thành cáo lỗi cùng độc giả tuần trước đã không có bài viết vi lý do cá nhân.

Canh Bạc "Sequester"

...Sự thật không màu hồng như TT Obama khoe...

Câu chuyện thời sự đang chiếm trọn các mặt báo chính là câu chuyện cắt giảm ngân sách của TT Obama. Ngày Thứ Sáu vừa qua là ngày mà theo luật do chính TT Obama ký, hàng trăm tỷ trong ngân sách sẽ tự động bị cắt.

Đi nhiên là mỗi lần cắt chi tiêu sẽ là có ảnh hưởng tai hại. Bất cứ cắt chi tiêu nào cũng vậy. Cắt tiền già, tiền thuốc, tiền lương công chức, tiền tu bổ đường xá, tiền rap tàu bay, tàu thủy, tiền xây trường học, hay ngay cả tiền xây nhà tù, ... Luật bình thường trong tám lý con người, cái gì đã có thi khó bỏ đi. Những quyền lợi, lương cao bỗng hảm, một khi đã nhận được thi không ai muốn hy sinh bỏ nó đi đâu hết. Hậu quả hiển nhiên là những cắt giảm sẽ gây bất mãn. Bố mẹ rộng lượng, xài sang, cho con cái mỗi đứa 100 đô xài cuối tuần chơi, bây giờ cắt giảm còn 10 đô, dĩ nhiên con cái sẽ ô nhao nhao phản đối, mà không cần biết tại sao lại phải cắt như vậy?

Theo như thỏa thuận, mức công chi sẽ bị tự động giảm 600 tỷ trong 10 năm, bắt đầu từ năm 2013 với 85 tỷ. TT Obama là hoảng là cắt như vậy sẽ là đại họa, trong khi phe Cộng Hòa thì nói đã có sự thỏa thuận về tăng thuế và cắt giảm chi tiêu. Vu thuế đã được phe Cộng Hòa nhượng bộ cuối năm ngoái khi thuế suất sẽ tăng cho những người có lợi tức trên 400.000 đô, mang lại cho Nhà Nước hơn 600 tỷ trong mười năm tới. Bây giờ đến phiên phe Dân Chủ phải cắt chi tiêu như đã thỏa thuận. Nếu quốc hội không có thỏa thuận, không cắt gì, thi những cắt giảm chi tiêu sẽ tự động bị kích động như cả hai phe đã thỏa thuận và TT Obama đã ký thành luật.

Trở về quá khứ, mùa hè 2011, mức công nợ của Nhà Nước leo vun vút qua mức cho phép của quốc hội, bây giờ là lúc quốc hội phải cho phép Nhà Nước tăng mức nợ trần lên, tức là cho quyền đi vay mượn thêm. TT Obama dĩ nhiên muốn tiếp tục có tiền xài trả lãi trên hàng ngàn tỷ công khố phiếu của Mỹ đang ráo rách khắp thế giới. Một cái vòng luẩn quẩn tự Nhà Nước Mỹ tròng vào đầu mình: không trả nợ thi không vay mượn được nữa, mà không vay mượn nữa thi không có tiền trả nợ.

Cả hai khối chính quyền và đối lập, tuy khác quan điểm về những nguyên tắc tài chính và kinh tế, nhưng đều nhìn thấy nguy hại của nhu cầu tăng mức nợ trần. Khác biệt là ở điểm TT Obama muốn có quyền chi tiêu không giới hạn (ông đã từng công khai kêu gọi bỏ cái luật Nhà Nước muốn đi vay mượn phải xin phép quốc hội), thiếu hụt sẽ được bù đắp bằng cách đi vay mượn tiếp tục và đánh thuế "nhà giàu"; trong khi khối đối lập thi muốn Nhà Nước tiêu xài có trách nhiệm hơn, thắt bớt lại để cân bằng ngân sách, có nghĩa là thu bao nhiêu chi bấy nhiêu, chứ không thể cứ tiếp tục thu ít chi vô hạn như bây giờ.

Hai bên giằng co nhau từ đầu năm cho đến mùa hè mà vẫn không có thỏa thuận gì hết.

Tháng Sáu năm 2011, ông Jack Lew, Giám đốc Ngân Sách của TT Obama, đưa ra một "sáng kiến". Yêu cầu quốc hội phê duyệt chuyện tăng mức nợ trần ngắn hạn, với điều kiện thành lập một thử nghiệm ban lưỡng đảng để đưa ra đề nghị cụ thể vừa tăng thuế vừa cắt giảm chi tiêu. Siêu ủy ban này sẽ gồm có các lãnh đạo của cả hai đảng tại cả Thượng Viện lẫn Hạ Viện, và có hạn kỳ là đến cuối năm 2011 phải đưa ra giải pháp. Nếu không đưa ra được giải pháp nào để hai bên cùng đồng ý, thi đến đầu năm 2013, một mặt thuế suất của tất cả mọi người không cần biết giàu nghèo, đều sẽ tăng lên lại mức trước thời TT Bush, mặt khác chi tiêu sẽ bị tự động cắt giảm 600 tỷ, bắt đầu bằng 85 tỷ cho năm 2013, phần lớn là cắt chi tiêu quốc phòng nhưng cũng cắt nhiều loại chi tiêu khác. Việc tự động cắt giảm chi tiêu này được gọi là "sequester".

Đối với Hành Pháp, đây hiển nhiên là biện pháp bắn cái cho Lập Pháp, hay đúng hơn, cho Thượng Viện giải quyết bế tắc, sau khi những thương thảo giữa TT Obama và ông John Boehner, Chủ tịch Hạ Viện, đã hoàn toàn thất bại.

Trước viễn tượng tăng thuế đồng loạt cho tất cả mọi người, và cắt giảm chi tiêu đồng loạt, kể cả chi tiêu quốc phòng và trợ cấp an sinh, TT Obama hy vọng cả hai bên sẽ phải tương nhượng để có giải pháp.

Lập Pháp chấp nhận "sáng kiến" này, và TT Obama chính thức ký tên lên luật mới, rồi lên truyền hình khoe công là đã có sáng kiến giúp giải quyết vấn đề, dù tạm thời, để tránh chuyện Nhà Nước có thể có tiền tiếp tục trả nợ và trả lương công chức. Ông cũng khoe đây là giải pháp có tính cân bằng –balanced- vừa tăng thuế vừa cắt chi tiêu để đến cân bằng ngân sách về lâu về dài.

Sự thật không màu hồng như TT Obama khoe.

Siêu ủy ban của lập pháp thất bại hoàn toàn, chẳng đền thỏa thuận nào hết. Trên nguyên tắc, như vậy thi từ đầu năm 2013, tiền thuế sẽ gia tăng đồng loạt và chi tiêu sẽ bị cắt ngay cả trăm tỷ. Hai điều này hợp lại sẽ là đại họa kinh tế, đẩy nước Mỹ xuống cái mà báo chí gọi là "vực thẳm tài chính" –fiscal cliff-

Cuối năm 2012, hai bên tự lại để giải quyết vấn đề cấp bách trước mắt: tránh việc tăng thuế toàn diện. Đã đến thoả hiệp là tăng thuế cho những người có lợi tức trên 400.000, còn lại thi vẫn theo thuế suất hiện hữu của TT Bush. Cả hai bên đều khoe chiến công, TT Obama đã tăng thuế được tựa giàu nhất, Cộng Hòa khoe đã tranh đấu giữ được mức thuế hiện hữu cho giới trung lưu có lợi tức 200.000 khởi bị TT Obama tăng thuế. Kèm trong thỏa thuận này là việc TT Obama đồng ý "cứu xét" việc cắt chi tiêu trước cuối tháng Hai, năm 2013.

Sau khi đạt được thỏa thuận về thuế thi đến việc điều định cắt chi tiêu. Đến đây thi TT Obama thay đổi lập trường 180 độ.

Ông phủ nhận chuyện ông là tác giả "sáng kiến sequester" mà ông Jack Lew đưa ra, và cho đó là ý kiến của khối Cộng Hòa. Nhà báo lừng danh Bob Woodward, người đã từng khui vụ Watergate khiến TT Nixon phải từ chức, công khai viết sách, nêu đích danh TT Obama là chủ nhân ông của sáng kiến sequester. Ông nhà báo này còn viết rõ ràng đề nghị sequester này đã được ông Jack Lew và Rob Nabors, phụ tá liên lạc với quốc hội của TT Obama, đích thân trao cho thượng nghị sĩ Harry Reid, chủ tịch khối đa số Dân Chủ tại Thượng Viện vào lúc 2:30 trưa ngày 27 tháng 7 năm 2011.

Ở đây, có một chuyện bén lè đáng để ý. Sau khi nhà báo Woodward khảng định những điều ông viết là sự thật bất chấp những chối cãi của TT Obama, thi ông Woodward cho biết Tòa Bạch Ốc đã cảnh cáo thái độ "bất thân thiện của ông Woodward sẽ đưa đến những hậu quả không tốt cho ông, và ông sẽ phải hối hận". Phát ngôn viên Tòa Bạch Ốc cãi chính, nhưng lời cảnh cáo này đã được luật sư Lanny Davis, phe Dân Chủ, cựu phụ tá của TT Clinton, xác nhận là có thật, và báo Washington Times, là báo đăng tin của ông Woodward, còn có thể sẽ bị rút giấy phép vào Tòa Bạch Ốc tham dự các họp báo của TT Obama, và ông Davis cho đó là điều thật đáng tiếc. Ngay cả trong những ngày bị ông Woodward khui chuyện Watergate khiến ông phải từ chức, TT Nixon cũng không bao giờ hăm dọa ông Woodward hay bất cứ nhà báo nào khác.

Chẳng những phủ nhận đưa con đẻ sequester, TT Obama còn dì xá hồn nữa, tố cáo sequester chỉ là con dao phay chặt thịt –meat cleaver-, sẽ đưa đến những kết quả cực kỳ tai hại.

Thái độ của TT Obama chỉ có thể được mô tả như là trắng trợn tráo trộn. Năm 2011, khi mà "sáng kiến" sequester được đưa ra là lúc TT Obama và khối cấp tiến Dân Chủ bì sao quâ tạ chi tiêu khi cuộc bầu cử giữa mùa cuối năm 2010 đã giảm thiểu đa số Dân Chủ tại Thượng Viện, và trao đa số cho khối Cộng Hòa tại Hạ Viện. Trong thế yếu đó, TT Obama đã phải chấp nhận nhau nhượng, đồng ý cắt giảm chi tiêu. Bây giờ, sau khi tái đắc cử, TT Obama đã coi đó như là việc dân Mỹ đồng ý với chính sách tiêu xài của ông, và ông trờ giọng, không chịu cắt chi tiêu gì nữa, mà chỉ nằng nặc đòi tăng thuế thêm. Bây giờ mà nói đến cắt chi tiêu là TT Obama mờ ngay chiến dịch đe dọa dân Mỹ.

Tòa Bạch Ốc mới đây cho phô biến một danh sách dài lê thê những cắt giảm chi tiêu nếu phải thực hành cái sequester mà chính ông là tác giả. Danh sách theo từng tiểu bang một. Hàng trăm ngàn người sẽ bị sa thải, tiền trợ cấp an sinh sẽ bị cắt, an ninh quốc gia bị đe dọa vì bớt tàu bay, tàu bò, súng đạn, và vò súng hường tai hại khác trên phương diện giáo dục, y tế, năng lượng, ... Ngay cả những chi tiết như các chuyến bay của hàng không dân sự sẽ bị chậm trễ, tắc nghẽn vì thiếu nhân viên kiểm soát không lưu. Điều mà mai đáng nói là TT Obama đã chỉ thị cho bộ trưởng Giao Thông Ray LaHood đưa ra lời hăm dọa này, trong khi ông LaHood lại thuộc đảng Cộng Hòa, cái này gọi là dùng gậy ông đập lưng ông! (Theo thông lệ trong nội các, bao giờ cũng có một hay hai người của đảng đối lập để chứng minh có hợp tác lưỡng đảng; ông LaHood là dân biểu Cộng Hòa trước khi nhận làm bộ trưởng Giao Thông cho nội các Obama).

Danh sách khiếp người. Chỉ có điều là đây chỉ là danh sách ... tưởng tượng đe dọa thiên hạ. Danh sách thật, nếu có, sẽ còn phái chờ lưỡng viễn quốc hội quyết định, chứ không phải do Tòa Bạch Ốc quyết định.

Có một số chi tiêu thực sự đang bị cắt mà ông LaHood không nói đến. Chẳng hạn như mỗi năm, bộ trưởng Tư Pháp Eric Holder di công vụ (70%) và di chơi riêng tư (30%) bằng máy bay phản lực tư "hiện đại" nhất, Gulfstream V Jet, tổn của công quỹ gần sáu triệu đô, dĩ nhiên là tiền thuế chúng ta đóng. Thinh thoảng thi ông Holder cũng sợ bị chỉ trích, nên khi di chơi riêng tư, cũng hoàn trả lại tiền theo giá vé thương mại bình thường đúng theo luật quy định. Chẳng hạn như tháng Mười Một năm 2010, ông di hý lịc từ Washington DC đến Nữu Ước bằng Gulfstream V jet, tổn gần 16.000 đô, và hoàn trả bờ Tư Pháp 420 đô, là giá vé máy bay dân sự từ Washington đến Nữu Ước. Theo báo cáo của Bộ Tư Pháp, trong số gần sáu triệu tiền công du này, thi ông Holder đã hoàn trả lại 47.000 đô, chừng 0.008%, đại khái cứ 10.000 đô thi ông Holder trả lại 80 xu! Ít ra thi cái "sequester" này sẽ buộc ông bộ trưởng di ít hơn, dùng tàu bay rẻ tiền hơn, và hoàn trả chúng ta nhiều hơn. (Những chi tiết về công du trên là lấy từ báo cáo chính thức của bộ Tư Pháp nộp cho Văn Phòng Kế Toán Chính Phủ (GAO) tháng 2, 2013)

Một điểm quan trọng mà ít báo đe dập. Khi đề nghị sequester trước đây, TT Obama chấp nhận là đây chỉ là điều khoản liên quan đến cắt giảm chi tiêu thôi, và không lệ thuộc vào điều kiện tăng thuế nào hết, vi vấn đề tăng thuế sẽ được bàn riêng. Kết quả là giải pháp về tăng thuế đã đạt được cuối năm ngoái, như vừa nêu ở trên. Nhưng bây giờ, TT Obama một lần nữa lại đổi giọng, nói là mọi cắt giảm trong khuôn khổ sequester đều bắt buộc phải đi kèm với tăng thuế nữa. Một điều kiện hoàn toàn mới là, chưa từng được thỏa thuận. Điều này, nhà báo Woodward gọi là TT Obama đã di chuyển cột thu mòn trong trận đấu –moving the goal posts-.

Một chuyên gia chính trị Dân Chủ, Patrick Caddell, cựu phụ tá của TT Jimmy Carter và PTT Biden, đã nhận định Obama là tổng thống già dối nhất từ thời TT Nixon đến giờ.

Như cột bài này đã bàng qua, sau khi tái đắc cử, TT Obama đã cởi bỏ chiếc áo "đại đoàn kết toàn dân", để hiện hình như là một tổng thống cấp tiến cực đoan nhất từ thời TT Johnson cách đây nửa thế kỷ. Qua hai bài diễn văn quan trọng khi nhậm chức và khi báo cáo tình trạng liên bang, ông đã hứa hẹn sẽ để lại một gia tài cấp tiến nhất cho hậu thế. Một gia tài với một Nhà Nước bao đồng, chủ trì tất cả mọi chuyện, tung tiền khắp bốn phương tám hướng, gọi là để phục hồi kinh tế, và giúp dân nghèo, nhưng cũng mang nặng hòn ý mua phiếu cờ tri cho những chiến thắng chính trị ngắn hạn cho phe cấp tiến, mà không cần biết đến hậu quả kinh tế lâu dài cho đời con cháu.

Nhưng chiến thắng của TT Obama chỉ là một nửa của sự thật. Cái nửa mà TT Obama không nói đến là dân Mỹ cũng đã bầu cho đa số dân biểu bảo thủ Cộng Hòa để họ tiếp tục nắm đa số tại Hạ Viện, là chia khoá hầu bao, tức là để kèm hâm bớt những cái

vung tay quá trớn của tổng thống.

Trong những ngày qua, TT Obama đã dí một vòng các tiểu bang để vận động dân chúng, khiến phe bảo thủ tổ giác tổng thống đang dí vận động chính trị cho giải pháp của ông chứ không muốn thương thảo với cấp lãnh đạo Cộng Hoà để đi đến giải pháp thực tiễn trung dung. Nhưng cuộc vận động có vẻ không thành công lắm. Theo thăm dò mới nhất của Fox, gần 60% dân Mỹ đồng ý là cần cắt chi tiêu để cân bằng ngân sách chứ không thể chi tiêu mút mù vô hạn như TT Obama muốn. Việc TT Obama muốn qua mặt quốc hội, vận động thẳng với quần chúng, cũng như việc ông liên tục tố giác phe Cộng Hòa chỉ lo bảo vệ nhà giàu đã khiến nhiều lãnh tụ Cộng Hòa bất mãn, coi như thiếu thiện chí, và không giúp gì cho cuộc thương thảo.

Toàn bộ câu chuyện có thể nói là ... sắc mùi chính trị phe đảng. Một loại khung hoàng hoảng phía để lấy điểm với cử tri. Cả hai bên đang tranh cãi kịch liệt về chuyện cắt hay không cắt 85 tỷ chi tiêu cho ngân sách năm nay, trong khi tổng cộng ngân sách này là 3.600 tỷ, tức là đang tranh cãi ôm tài chuyện cắt 2,3% ngân sách. Cũng tương tự như ông chồng dí làm 20.000 đô một năm cãi nhau, đòi ly dị bà vợ vì bà này không chịu cắt bớt tiền chợ 40 đô một tháng. Chưa kể chuyện 85 tỷ chi bằng tiền Nhà Nước tung ra cứu một công ty bảo hiểm AIG khi công ty này bị đe dọa phá sản cuối năm 2008 đầu năm 2009.

Khu chiến gõ trống ầm ĩ một chuyện chẳng đâu vào đâu. Trừ phi đây là một cuộc đấu tranh ý thức hè, với một bên chủ trương tăng thuế để Nhà Nước tiêu xài, và một bên đòi cắt giảm chi tiêu để giảm thuế thiên hạ. Thắng hay thua trong cuộc chiến này quan trọng hơn gấp bội con số 85 tỷ, vì hướng di chính trị của nước Mỹ sẽ tùy thuộc vào kết cuộc trận chiến này. (3-3-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

“Ngủ Chung Giường”

26/02/2013

...Obama thao túng truyền thông trong thời gian qua đã trở thành quá đỗi dàn...

Ngạn ngữ Mỹ có câu “ngủ chung giường” để chỉ chẳng những chuyện vợ chồng cùng chăn gối, mà cũng để chỉ tình trạng hai người, hay hai nhóm hợp ý với nhau đến độ gần như thông đồng với nhau trong mọi chuyện. Hiểu theo nghĩa này thì ai cũng phải công nhận truyền thông dòng chính đã chui vào “ngủ chung giường” với TT Obama ngay từ những ngày đầu ông này xuất hiện trên chính trường Mỹ.

Năm 2004, trong Đại Hội đảng Dân Chủ, theo đề nghị của thượng nghị sĩ John Kerry, ứng viên tổng thống năm đó, ban tổ chức đã mời ông Barack Obama, một nghị sĩ vô danh của tiểu bang Illinois lên đọc bài diễn văn chính của đại hội, phác họa đại cương hướng di của đảng Dân Chủ dưới sự lãnh đạo của ông Kerry. Chẳng những ít người nghe tên, mà ngay chính ông Obama cũng không phải là một chính khách cực kỳ xuất sắc, được sự ngưỡng mộ của đa số cử tri. Năm 2000, ông ra tranh cử dân biểu liên bang trong một địa hạt phi nam Chicago và bị thua bại khi đối thủ cùng đảng Dân Chủ của ông thu được gấp hai lần số phiếu của ông.

Tại Đại Hội đảng, với bài diễn văn được trực tiếp truyền hình trên tất cả các đài chính, vào giờ cao điểm –prime time-, ước lượng có gần 10 triệu người coi, truyền thông khám phá ra “của lạ”, khai thác tối da, thổi ông Obama lên tận mây xanh, ca tụng bài diễn văn của ông Obama như là một tuyệt tác chưa từng thấy từ bài diễn văn tại Gettysburg của TT Abraham Lincoln, cách đây 150 năm.

“Cái lạ” trong ông chính khách Obama quả là rất nhiều: diện mạo bảnh bao, tuổi trẻ đầy tương lai, nỗi nang hùng hồn, khác xa mấy ông già Dole, McCain, hay Al Gore, bài diễn văn kêu gọi đại đoàn kết toàn dân mang đầy ý nghĩa, đáp ứng đúng ước vọng của thiên hạ. Nhưng quan trọng hơn thế nữa, ông là da đen, với cái tên cực lạ lùng, lại còn có tên đậm ở giữa là Hussein, một Đáng Tiên Tri của đạo Hồi, khi mà dân Mỹ còn đang ngạc nhiên về đạo Hồi, vè lý do tại sao lại có biến cố 9/11.

Bài diễn văn đọc vào tháng Bảy, khi ông Obama đang tranh cử thượng nghị sĩ đại diện cho Illinois. Bốn tháng sau, tháng Mười Một năm đó, ông dě dàng đắc cử, trở thành thượng nghị sĩ da đen duy nhất trong Thượng Viện liên bang lúc đó. Nhiệm kỳ thượng nghị sĩ là sáu năm, nhưng chưa đầy hai năm sau khi đắc cử, cuối năm 2006, TNS Barack Obama tuyên bố sẽ ra tranh cử tổng thống cuối năm 2008.

Trong hai năm tranh cử, 2007-08, ông đã được truyền thông dòng chính, với khuyễn hướng cấp tiến rõ ràng, tung hô như chưa một chính khách nào được tung hô từ xưa đến nay. Truyền thông cấp tiến nhất loạt ca tụng ông như là Đáng Tiên Tri tái thế. Bình luận gia Chris Matthews của đài truyền hình MSNBC vỗ ngực khoe mình đã có cái may mắn cực kỳ lớn lao là sinh vào đúng lúc ông Obama giảng tràn để cứu nhân độ thế.

Hậu thuẫn mạnh mẽ của truyền thông dòng chính đã giúp tung tên tuổi và uy tín của ứng viên Obama lên tột đỉnh, khiến cả nước ngày ngất mè mẫn, giúp ông thu được và chi cho cuộc tranh cử hơn 700 triệu đô, một con số từ xưa đến lúc đó, chưa ai dám nghĩ tới chứ đừng nói kiêm được. Với số tiền khổng lồ đó, ông đã lăn lướt hạ được hai giường máy chính trị vĩ đại của hai chính đảng Dân Chủ và Cộng Hòa, hạ được bá cựu Đệ Nhất Phu Nhân Hillary Clinton, và người hùng John McCain, để chěm trệ trở thành tổng thống da đen đầu tiên của Mỹ.

Tất cả các chuyên gia chính trường Mỹ, thiên Dân Chủ hay Cộng Hòa, đều đã phải nhận nhận ông Obama đắc cử tổng thống là kỳ công của ông, nhưng cũng phản ánh ánh hưởng vĩ đại của truyền thông dòng chính. Tất cả các đài truyền hình lớn như ABC, CBS, NBC, MSNBC, CNN đều công khai ca tụng và hậu thuẫn ông Obama. Tất cả các báo lớn như New York Times, Washington Post, Los Angeles Times, San Francisc Chronicle, USA Today, ..., các tạp chí Time, Newsweek, ... đều nhất loạt tung hô ông Obama. Tiếng nói duy nhất không ủng hộ Obama là đài truyền hình Fox News.

Trong cuộc tranh cử, màu da của ông Obama đã được truyền thông cấp tiến khai thác tối da. Họ cố ý nhấn mạnh vào yếu tố màu da, một phần vì ý muốn làm nên lịch sử với tổng thống da đen đầu tiên, đồng thời cũng đánh mạnh vào mặc cảm kỳ thị của đại số dân da trắng Mỹ, để khiến họ cảm thấy vừa áy náy vừa muốn chứng minh cho thiên hạ và thế giới thấy nước Mỹ không còn kỳ thị màu da nữa. Dĩ nhiên là đối với dân da màu thiểu số, từ da đen, đến da nâu, da vàng, da đỏ, họ cũng không quên nhấn mạnh việc ông Obama đắc cử sẽ mở cửa Tòa Bạch Ốc cho tất cả mọi sắc dân thiểu số trong tương lai.

Một lý do thầm kín ít người dám nói đến nữa là nhiều người Mỹ hy vọng với một tổng thống có tên Hussein, biết đâu khung bố Hồi giáo sẽ không gây chiến với Mỹ nữa.

Truyền thông công khai đe dọa việc bà Hillary đắc cử sẽ khơi lại những bê bối của ông chồng bà, cựu tổng thống Clinton, và sẽ giúp Cộng Hòa thắng cử. Hầu hết các cơ quan truyền thông và báo chí lớn chính thức cổ vũ cho ông Obama chống bà Hillary.

Sau khi ứng viên Obama hạ được bà Hillary ra đai đầu với ông McCain của Cộng Hòa, thì họ quay mũi dùi vào ông McCain. Đây là một điểm hết sức đặc biệt càn nhấn mạnh. Ông McCain, trong mấy chục năm làm thượng nghị sĩ luôn luôn là một thứ “con cưng” của truyền thông cấp tiến, vì quan điểm tương đối cởi mở, ôn hòa của ông so với các chính khách Cộng Hòa khác bảo thủ mạnh hơn. Ông McCain cũng được cảm tình của truyền thông vì tính nết thẳng và thân thiện của ông đối với các nhà báo, ký giả.

Thế nhưng khi ông McCain trực diện với ông Obama thì truyền thông quay qua ủng hộ bà nhà cấp tiến Obama ngay. Ông McCain bất thình lình biến thành bảo thủ cực đoan, một ông già lầm cảm không thể có khả năng dẫn dắt nước Mỹ qua cuộc khủng hoảng già cù và tài chính của năm 2008, cũng như không thể mang nước Mỹ vào thiên niên kỷ mới.

Nhưng những tấn công chống ông McCain chỉ là những món ăn điểm tâm rất nhẹ so với cuộc chiến của truyền thông chống bà ứng viên phó tổng thống Sarah Palin. Ngay sau khi bà Palin được chính thức công bố là ứng viên phó cho ông McCain, hàng ngàn nhà báo đổ bộ lên đất Alaska để tìm hiểu về con người bà Palin. Chẳng những đối tư của bà, mà đến cả chồng và con của bà cũng bị bôi nhục công khai trên các báo, từ báo lá cải đến New York Times. Tạp chí Newsweek đưa hình bà Palin lên trang bìa, nhưng là một bức hình bà ăn mặc quần áo thể thao, và khêu bà có đôi chân dài. Nội cách khác bà ứng viên phó tổng thống của Cộng Hòa chỉ là một người dân bà sexy, có đôi chân dài đẹp như một vũ nữ, không phải là hình ảnh của một nữ phó tổng thống. Trên truyền hình, hình ảnh của bà Palin bị bôi lợ như một mụ đàn bà hè quê ngõ ngắn nhất thế giới.

Cho đến năm ngoái, trong cuộc tranh cử giữa TT Obama và TD Mitt Romney, vai trò hậu thuẫn Obama của truyền thông dòng chính vẫn mạnh mẽ hơn bao giờ hết.

Truyền thông cấp tiến đã khoa láp, hay phớt lờ, hay biện minh cho những thất bại khổng lồ của bốn năm nhiệm kỳ đầu của TT Obama, trong khi hình ảnh ông Romney được tô vẽ một cách cực kỳ xấu xa: một tài phiệt da trắng vô cảm, chỉ muốn bảo vệ nhà giàu, và lò cát trợ cấp của dân nghèo, dân lao động, và dân thiểu số.

Danh sách mạnh thường quân được công bố cho thấy 80% ký giả, nhà báo của truyền thông dòng chính đã gửi tiền yểm trợ quỹ tranh cử của TT Obama.

Thái độ thiên vị này cho đến nay vẫn được duy trì, một cách công khai, không chút e lệ nào.

Ngày thứ ba tuần qua, TT Obama đọc bài diễn văn báo cáo tình trạng liên bang trước quốc dân. Ngay sau đó, thượng nghị sĩ Marco Rubio của tiểu bang Florida được Cộng Hòa chỉ định đọc bài diễn văn trả lời tổng thống. Bất cứ một nhà báo bình thường nào, có thái độ nghiêm chỉnh, cũng phải bỏ công sức và thời gian để phân tích hai bài diễn văn cực kỳ quan trọng này. Nhưng sự thực lại không phải như vậy.

Trong những ngày sau đó, báo chí và truyền thông tập trung tối đa vào một chi tiết thật vớ vẩn. Đó là hình ảnh ông Rubio đang nói chuyện thì ngưng lại, liếc qua liếc lại, rồi cúi xuống lấy ly nước lạnh, uống một hớp trước khi nói tiếp. Câu chuyện không có một chút ý nghĩa gì, và cũng chẳng có gì bất thường. Vậy mà truyền thông tung tin này lên hàng đầu trong mấy ngày liền, gọi đó là “water-gate thứ hai”, nhại lại chuyện xi-câng-đan Watergate đã từng buộc TT Nixon phải từ chức. Nguyên một ngày liền, hình ảnh ông Rubio uống nước đã được tung lên liên tục cả mấy chục lần trên CNN. Một nhà báo khác đặt ngay câu hỏi “đây có phải là ly nước chấm dứt sự nghiệp chính trị của ông Rubio không?”. Thú thật, cho đến bây giờ, kẻ viết này vẫn chưa hiểu chuyện

uống nước này có gì tại hại đáng nói đến thế.

Nhưng nếu nhìn xa hơn một chút thì có thể ta sẽ hiểu vấn đề. Ông Rubio là ngôi sao sáng đang lên của Cộng Hoà. Có nhiều tin ông này sẽ là một ứng viên nặng ký của Cộng Hoà trong cuộc bầu cử tổng thống năm 2016 tới đây. Tên tuổi của ông gần đây đã nổi lên vì ông là người đã đưa ra một đề nghị cụ thể để giải quyết vấn đề di dân bất hợp pháp. Chẳng những đề nghị của ông có tính ôn hòa và thực tiễn, mà ông lại còn là con của di dân bất hợp pháp từ Cuba qua, nên tiếng nói của ông trong vấn đề này thật là nặng ký. Đề nghị của ông đã đẩy ngay những đề nghị của TT Obama vào hàng thứ yếu, không đáng chú ý bằng.

Đây gọi là truyền thông cấp tiến đánh phủ đầu trước, ngay từ bây giờ khi tư thế của ông Marco Rubio còn chưa vững mạnh lắm. Chi cái chuyện uống nước chẳng đâu vào đâu cũng trở thành đề tài để đánh đổi phươngương lai.

Truyền thông này còn chơi trò chắc ăn hơn là chẳng những triệt hạ đối thủ mới, chưa nói, mà cũng đánh luôn cả những đối tượng cũ, cho họ khỏi có cơ hội ngóc đầu lên lại.

Tuần qua, một trang mạng mang tên là The Daily Currant, loan tin bà Sarah Palin hợp tác làm bình luận gia cho đài truyền hình Al Jazeera. Một ngày sau, nhà báo phe ta Suzy Parker vồ lấy tin này, cho đăng lên Washington Post, gợi ý là bà Palin già dối, hợp tác với đài truyền hình mà bà Palin vẫn công khai chỉ trích là tiếng nói của khung bố Hồi giáo quá khích.

Tin đăng trên Washington Post thì phải chắc hơn định đóng cột? Nhưng không phải vậy. The Daily Currant là một trang mạng mang tính "đùa dai chính trị", chuyên đăng những tin vui cờ hay tin miê mai, chọc quê chính trị, tương tự như Le Canard Enchainé của Pháp. Nhưng bà Suzy Parker, trong tư thế hảm hố đánh phe địch báo thù Cộng Hoà, đã thấy tin này và mừng quá mất khôn, vồ lấy, coi như tin có thật, cho lên bài. Ban biên tập Washington Post không biết vì lý do sao xuất, hay quá tin tưởng vào bà Parker, hay cũng mừng quá mất khôn, cho đăng tin này lên mà không kiểm chứng gì hết. Sau đó thì chính The Daily Currant xác nhận là tin vui họ phịa ra chơi cho vui, khiến Washington Post phải lúng túng cái chính tuy không biết có xin lỗi bà Palin hay không.

Cái tin vui bà Palin "hợp tác" với Al Jazeera đã bị Washington Post vồ lấy như của báu để đánh bà Palin. Trong khi cái tin cựu PTT Al Gore bán đài truyền hình của mình cho Al Jazeera với giá năm trăm triệu đô, giúp Al Jazeera cơ hội phát triển mạnh mẽ trên đất Mỹ thì lại được coi như tin kinh doanh bình thường, chẳng có ý nghĩa gì khác.

Báo Washington Post là "bà con" (cùng chủ) với tạp chí Newsweek, là tạp chí mà ông chủ bút năm 2008 đã từng gọi Obama là Đức Chúa –God-. Newsweek đầu năm nay mới đóng cửa tiệm không phát hành nữa vì lỗ lũa quá, chỉ còn duy trì bản online trên mạng. Nghé nói mấy ông bà chủ Newsweek cũng đang dọ bán Washington Post luôn vì lỗ nặng.

Với thái độ thiên vị như vậy, việc TT Obama thao túng truyền thông trong thời gian qua đã trở thành quá dễ dàng mà chẳng gặp khiếu nại quan trọng nào.

So với các vị tiền nhiệm như cha con ông Bush, Clinton,..., TT Obama là người xuất hiện trên truyền hình nhiều nhất, nhưng lại là người hay báo ít nhất. Phần lớn các hình ảnh truyền thông phổ biến là hình ảnh do Tòa Bạch Ốc chụp và phổ biến.

TT Obama tự khoe chính quyền Obama là trong sáng –transparent- nhất trong lịch sử hiện đại. Lời tuyên bố này đã bị một nhà bình luận của Washington Post cho là "đúng, nhưng chỉ đúng với những chuyện gì TT muốn cho phổ biến, có lợi cho ông", trong khi những tin bất lợi thì rất khó biết đâu là sự thật. Điểm hình là vụ khủng bố tấn công tòa lánh sự Mỹ tại Benghazi, hay những vụ đột kích khủng bố bằng máy bay không người lái, hay mới nhất là chuyện quân Mỹ can thiệp lén lút vào một số nước Phi Châu.

Tuần trước, TT Obama đọc báo cáo tình trạng liên bang, đưa ra hàng loạt chương trình, kế hoạch. Truyền thông cấp tiến vỗ tay hoan hô nhiệt liệt, nhưng không một tờ báo nào đặt câu hỏi TT Obama sẽ lấy tiền ở đâu ra?

Trong những năm tháng tới, khuynh hướng "phục vụ" cho TT Obama sẽ được đài truyền hình NBC công khai hoá một cách không thể rõ ràng hơn. NBC loan tin đã mời ông David Axelrod, cựu "cố vấn tối cao" của TT Obama, tác giả hai cuộc vận động tranh cử thành công của TT Obama, làm bình luận gia chính thức của NBC. Đài truyền hình "con đê" của NBC là đài MSNBC thì loan tin cựu phát ngôn viên của TT Obama, ông Robert Gibbs, sẽ là bình luận gia chính của MSNBC.

Nếu những chuyện trên chưa chứng minh được là truyền thông dòng chính "ngù chung giường" với TT Obama thì cần phải có bằng chứng nào khác? Mà cho dù có bằng chứng khác thì có lẽ vẫn chưa thuyết phục được những người đang nhầm lẫn coi TT Obama như thần tượng. (24-2-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Phúc Trình Tình Trạng Liên Bang

19/02/2013

...Obama đến bây giờ, vẫn chủ trương một Nhà Nước bao đồng và bao cấp tối đa...

Như thông lệ, TT Obama tuần qua đã ra trước lưỡng viện và toàn thể nội các đọc bản báo cáo tình trạng liên bang được trực tiếp truyền hình cho cả thế giới. Và cũng như mấy năm trước, kế viết này cũng phải có bài bình luận về thông điệp hàng năm này. Điểm tương đồng với mấy năm trước là thông điệp của TT Obama chẳng có gì mới lạ, trong khi điểm khác biệt là kế viết này năm nay phải vát và không biết viết gì vì cái "chẳng có gì mới lạ" đó.

Trong bài diễn văn dài gần một tiếng rưỡi đồng hồ, TT Obama đã đưa ra một danh sách tràng giang đại hải những chuyện mà ông đã làm trong năm qua, và muốn làm trong năm tới. Một danh sách lê thê những thành tựu mà chính quyền Obama vẫn khoe từ trước đến giờ, và một danh sách còn dài hơn nữa về những điều ông sẽ làm trong nhiệm kỳ này, cũng không có gì mới lạ, toàn là những chuyện đã hứa bốn năm trước nhưng chưa làm.

Trong vấn đề kinh tế, TT Obama khẳng định kinh tế đang phục hồi mạnh mẽ, thị trường chứng khoán đang leo lên những mức kỷ lục. Ông khẳng định đó là nhờ những biện pháp mà chính quyền Obama đã lấy trong thời gian qua. Ông hứa hẹn chính quyền sẽ tiếp tục chi tiêu, tức là bơm tiền vào kinh tế, để tiếp tục cuộc phục hồi.

TT Obama khẳng định kinh tế đang phục hồi nhờ những biện pháp chi tiêu, kích cầu kinh tế của ông. Thực tế, kinh tế vẫn èo uột với mức tăng trưởng chưa tới 2%, trong khi tỷ lệ thất nghiệp trong tháng qua đã tăng lên lại 7,9%. Dĩ nhiên, TT Obama khoe kinh tế đang phục hồi một cách chung chung, nhưng tuyệt đối không nói gì về những tỷ lệ 2% hay 8% này. Năm 2009, TT Obama hứa sẽ giảm tỷ lệ thất nghiệp xuống mức 4%-5% vào cuối nhiệm kỳ đầu. Bây giờ, thực tế là gần 8%, sao có thể coi đó là thành quả đáng khoe được?

Thị trường chứng khoán đang leo lên mức kỷ lục thật. Nhưng đó là bằng chứng của sự thành công của các doanh nghiệp, nhất là các doanh nghiệp lớn có ghi danh trong các thị trường Dow Jones và Nasdaq. Họ thành công vì tăng lợi nhuận do cắt giảm chi tiêu, tức là cắt giảm hay không thuê nhân công, và tích lũy tiền mặt, tức là không bỏ tiền đầu tư khuếch trương doanh nghiệp (những đại công ty như Apple và Amazon tích lũy hàng tỷ tiền mặt). Đây chính là hai lý do tại sao tỷ lệ thất nghiệp vẫn cao và tỷ lệ tăng trưởng kinh tế vẫn thấp. Mà họ không thuê thêm nhân viên và không phát triển cơ sở chính vì lỗ sợ chính sách kinh tế của TT Obama, sợ phi tốn của Obamacare và sợ tăng thuế. Đối với giới doanh gia, TT Obama có lẽ là tổng thống ít thiện cảm với họ nhất trong lịch sử cận đại Mỹ.

Một điều đáng nói nữa là thị trường chứng khoán tăng chỉ làm giàu cho những người có tiền đầu tư mua chứng khoán, chứ chẳng làm giàu cho những anh nhà nghèo như đại đa số chúng ta, hay những anh thất nghiệp, không có tiền mua chứng khoán hay cổ phiếu gì hết. Nói cách khác, mấy anh nghèo vẫn nghèo, mấy anh thất nghiệp vẫn thất nghiệp, mấy anh giàu thì giàu thêm nhờ chứng khoán tăng giá. Phục hồi kinh tế mà TT Obama khoe là loại phục hồi các kinh tế gia gọi là "jobless recovery", tức là phục hồi trong thất nghiệp, chi lợi cho các đại gia.

Câu hỏi đặt ra là chính sách kinh tế của TT Obama thực sự giúp nhà nghèo hay giúp nhà giàu? Giúp mấy anh thất nghiệp hay giúp mấy nhà đầu tư?

TT Obama khẳng định sẽ tiếp tục chính sách chi tiêu thà giàn với không biết bao nhiêu chương trình mới, nhưng bảo đảm sẽ không làm già tăng thêm thủng ngân sách. TT Obama không nói ra, nhưng điều này chỉ có thể xảy ra nếu TT Obama tăng thuế để tài trợ những chi tiêu đó. Cũng vẫn là quan điểm cấp tiến cổ điển: tăng thuế để Nhà Nước chi tiêu, san sẻ lợi tức.

Ở đây có hai vấn đề quan trọng đã được bàn nhiều.

Trước hết, tăng thuế nhà giàu như TT Obama đề nghị cũng chỉ đủ để trang trải một phần mười chi tiêu của ông, như vậy chia phần mười còn lại lấy ở đâu ra? Đây là bí mật của TT Obama mà chỉ có mình ông có câu trả lời.

Sau đó, khối bảo thủ Cộng Hoà vẫn còn kiểm soát Hạ Viện, là cơ quan nắm chiều khóa chi tiêu của quốc gia. Làm sao TT Obama có thể thuyết phục Hạ Viện tăng thuế mà không có cắt giảm chi tiêu? Đây cũng là một bí mật mà chỉ có TT Obama mới có câu trả lời.

Dĩ nhiên là cũng còn một cách nữa để trang trải chi tiêu mà không cần tăng thuế: đó là dì mượn tiền của thế giới, đặc biệt là Trung Cộng và các nước dầu hỏa Trung Đông. Công nợ đã leo lên đến hơn 16.000 tỷ ròi, nhưng dĩ nhiên không ai nghe TT Obama

nhắc đến con số này trong báo cáo của ông. Hạ Viện đã cho phép Nhà Nước tạm thời vượt quá giới hạn trong ba tháng tới, trước khi mổ xẻ vấn đề lại, nhưng cũng đã đưa điều kiện rõ ràng: cho tăng mức nợ với điều kiện Nhà Nước có kế hoạch cắt giảm chi tiêu. Chưa ai biết ba tháng nữa, hai bên sẽ đi đến giải pháp nào. Nhưng thông điệp của TT Obama cho ta có cảm tưởng Hạ Viện sẽ không có cách gì có thể được các chương trình, kế hoạch tiêu xài của ông.

Có hai vấn đề thời sự nóng bỏng mà TT Obama đề cập trong báo cáo.

Ông kêu gọi sự hợp tác của quốc hội, tức là của phe đối lập Cộng Hòa để thông qua những biện pháp đối phó với vấn đề kiểm soát súng đạn. Lời kêu gọi rất cảm động của ông được cả hai khối vỗ tay hưởng ứng nhiệt liệt. Ai cũng đồng ý đây là vấn đề cực kỳ quan trọng, cần có giải pháp. Nhưng vấn đề là khi đi vào thực tế để lấy những biện pháp, thì hai bên vẫn như mặt trời mặt trăng, không có được sự thỏa thuận nào hết. Anh hưởng của nhóm áp lực National Rifle Association chống mọi kiểm soát vẫn rất mạnh, vì hầu hết các vị dân cử thượng viện cũng như hạ viện, Cộng Hòa cũng như Dân Chủ, đều có nhận được tiền yểm trợ của nhóm này. Đồng thời, đại đa số dân Mỹ vẫn coi quyền sở hữu súng là thiêng liêng nhất. Chưa kể hiện nay đang có gần ba trăm triệu khẩu súng thuộc sở hữu của dân Mỹ, làm gì với số súng này? Làm sao thu hồi hay kiểm soát?

Thực tế mà nói, chưa ai tìm ra được biện pháp nào có thể nói là hữu hiệu thực sự trong vấn đề này. Tất cả chỉ là những tiếng vang có tính my dân từ cả hai phía để xoa dịu dư luận trước những vụ thảm sát hàng loạt gần đây. Những biện pháp TT Obama vừa đưa ra cách đây ít tuần có lẽ là những biện pháp tối đa người ta có thể thấy được. Ta cũng nên để ý, ngay sau khi TT Obama ban hành một loạt biện pháp kiểm soát này thì Tòa Bạch Ốc đã vội vã cho công bố một tám hinh TT Obama đang bắn súng để trấn an khuynh hướng chống kiểm soát súng.

Vấn đề nóng bỏng thứ hai là dàn bắn hợp pháp cũng đã được TT Obama nhắc đến, và cũng được cả hội trường đứng dậy hoan nghênh. Đảng Cộng Hòa sau cuộc bầu cử vừa qua đã nhìn thấy rõ quan điểm cứng rắn của họ đã thất thế đến mức nào, khiến cho TD Romney chỉ kiểm được hơn một phần tư phiếu của dân gốc Mẽ. TT Bush trước đây đã từng chủ trương ân xá có điều kiện cho dàn bắn hợp pháp, đã kiểm được gần 45% phiếu của dân gốc Nam Mỹ, nhưng đề nghị cải tổ của ông chết trong trứng nước vì không kiểm đú hậu thuẫn trong lưỡng viện quốc hội lúc đó.

Ngôi sao sáng mới nổi của Cộng Hòa, thượng nghị sĩ Marco Rubio của Florida, con của một cặp dàn bắn hợp pháp từ Cuba nhưng sau đó được hợp thức hóa, đã đưa ra một đề nghị cụ thể, khá ôn hòa. Các chuyên gia cho rằng khoảng cách giữa giải pháp của ông Rubio và TT Obama không lớn lắm, và hai bên Dân Chủ - Cộng Hòa, vi như cầu chính trị tiếp, có nhiều hy vọng đạt được thỏa hiệp nào đó trong năm nay.

Vấn đề dàn cày khôn vi là con dao hai lưỡi cho cả hai đảng. Đối với đảng Cộng Hòa, phần lớn dân thiểu số gốc Nam Mỹ sẽ bỏ phiếu cho Dân Chủ, do đó, hợp thức hóa họ là tăng phiếu cho Dân Chủ. Mà không hợp thức hóa thì càng ngày càng mất phiếu của một cộng đồng ngày càng đông đảo và tích cực trong chính trường Mỹ. Đối với đảng Dân Chủ, số dân Mỹ chống lại việc ân xá vô điều kiện, nhất là khối dân da trắng, có nghĩa là đảng Dân Chủ sẽ càng ngày càng lệ thuộc vào các khối dân thiểu số vì càng ngày càng mất phiếu của dân da trắng. Khối dân da trắng này vẫn còn ảnh hưởng chính trị không nhỏ, điển hình là việc khôi bão thủ Cộng Hòa vẫn chiếm đa số trong Hạ Viện. Hơn nữa, việc ân xá dân gốc Nam Mỹ sẽ không được sự ủng hộ của khối dân da đen, là khối bị nhóm dân gốc Mẽ cạnh tranh trực tiếp trong vấn đề việc làm và trợ cấp an sinh.

Trên đây là ba vấn đề quốc nội chính. Ngoài ra TT Obama cũng hứa hẹn rất nhiều chương trình trong vấn đề nội bộ như năng lượng, giáo dục, quyền bình đẳng của phụ nữ, của những người đồng tính, thay đổi khí hậu, cải tổ cách bầu cử để cù tri khôi xép hàng quá lâu, và tăng lương tối thiểu lên 9 đô một giờ (một thăm dò của Yahoo News cho thấy 65% dân Mỹ cho rằng tăng lương như vậy sẽ khiến các doanh nghiệp vừa và nhỏ tìm cách giảm nhân viên, già tăng vấn nạn thất nghiệp).

Đối ngoại, ông nói lướt qua về vấn đề vũ khí hạt nhân của Iran và Bắc Hàn, và đe dọa sẽ có biện pháp mạnh đối với hai nước đó nếu họ trở thành một đe dọa nghiêm trọng. Cũng vẫn chỉ là những lời hăm dọa mà Mỹ đã đưa ra từ mấy đời tổng thống rồi, chẳng có gì mới lạ, mà cũng chẳng làm mấy ông lãnh đạo hai xứ đó mất ngủ gi.

TT Obama cho biết trong năm tới sẽ rút thêm 34.000 quân Mỹ ra khỏi Afghanistan, và trong năm sau đó, sẽ chấm dứt hoàn toàn sự can thiệp quân sự của Mỹ tại đây.

Trong vấn đề đối ngoại, điều nổi bật không phải là những điều TT Obama nói ra, mà là những chuyện ông không đề cập đến, như biến cố Benghazi vẫn còn gây nhiều thắc mắc, hay tình trạng Syria với trên dưới bảy chục ngàn thường dân đã bị chết mà Mỹ vẫn bình chân như vại trong khi nhảy vào can thiệp tại Libya khi chỉ có vài trăm thường dân bị đe dọa mất mạng. Cũng không một lời nói nào về đe dọa của lưỡi bò Trung Cộng, hay những cỗ quyền hành của Putin, hay các rối loạn tại Trung Đông, nhất là việc đồng minh Ai Cập đang bắt tay với Iran, đe dọa hoà bình trong vùng này.

“Bài diễn văn báo cáo tình trạng liên bang năm nay có thể nói đã là một tuyên ngôn cấp tiến rõ ràng nhất, đưa ra những chi tiết thực hành đường hướng cấp tiến nêu ra trong bài diễn văn nhậm chức kỷ hai TT Obama đã đọc tháng trước.

Nói chung, đối với tất cả các kế hoạch và chương trình TT Obama đề nghị cho tương lai, mẫu số chung là vai trò quyết định của Nhà Nước. Cựu Chủ Tịch Hạ Viện, ông Newt Gingrich, đã cho rằng đây là quan điểm một Nhà Nước bao đồng lớn nhất từ thời TT Johnson đến giờ. Các báo cấp tiến như New York Times và Washington Post đã nức nở ca tụng quyết tâm của TT Obama áp đặt những tư tưởng cấp tiến nhất, hành trướng vai trò của Nhà Nước mạnh mẽ nhất. Nhà Nước dưới con mắt của TT Obama, sẽ đóng vai trò cứu nhân độ thế, cứu giúp người nghèo, nâng đỡ dân trung lưu, phát triển kinh tế, mở mang giáo dục, san bằng bất công xã hội. Một cách không thể nào rõ ràng hơn, TT Obama đã phủ nhận vai trò của sáng kiến và công khai cá nhân, là nền tảng của chế độ kinh tế thị trường tự do của nước Mỹ này.

Đây là quan niệm trái ngược lại với quan điểm bảo thủ, được coi như tiêu biểu bởi câu nói của TT Reagan: “Nhà Nước không phải là giải pháp, mà Nhà Nước chính là vấn đề”.

Vai trò cựu doan của Nhà Nước được thực hành tại các nước theo chế độ cộng sản đã bị phán, xập xiềng từ máy chục năm rồi. Quan niệm tương đối ôn hòa hơn mà các nước Âu Châu áp dụng từ sau Thế Chiến Thứ Hai cũng đang chứng tỏ sự thất bại trầm trọng qua các khung hoảng của cả Tây Âu trong những năm tháng gần đây. Dù vậy, TT Obama đến bây giờ, vẫn chủ trương một Nhà Nước bao đồng và bao cấp tối đa. Dĩ nhiên là TT Obama đã nhìn thấy rất rõ cái gương của Tây Âu, nhưng ông cũng là một người có sự tự tin vô bờ bến, tự cho rằng mình có đủ thura khả năng để tránh được vết xe đổ Tây Âu để vẫn thành công.

Cái lý luận “Nhà Nước có giải pháp cho tất cả mọi vấn đề” tự nó là một mâu thuẫn khó hiểu. Làm sao mấy ông bà công chức lại có thể có nhiều sáng kiến và tinh thần trách nhiệm hon hàng triệu doanh nhân, chủ doanh nghiệp của mình, xây dựng bắng mồ hôi nước mắt của chính mình?

Thông thường, trong nhiệm kỳ hai, các tổng thống chỉ quan tâm đến gia tài các ông để lại, vi không còn phải tranh cử nữa. Trong hai bài diễn văn sau khi tái đắc cử, TT Obama đã gửi thông điệp thật rõ ràng cho mọi người: ông muốn làm tất cả những gì có thể được để lại một gia tài cấp tiến nhất trong các tổng thống từ xưa thế kỷ qua, hoàn toàn ngược lại hình ảnh một chính khách ôn hòa nhất, chủ trương không có một nước Mỹ cấp tiến hay một nước Mỹ bảo thủ, mà ông đã trình làng khi mới xuất hiện trước công chúng cách đây chưa đầy một chục năm. Việc khôi dối lập bão thủ vẫn giữ đa số tại Hạ Viện không khiến ông chậm chôn lại hay thắc mắc gì.

Báo Washington Post viết: “TT Obama dẫn dắt phía Dân Chủ đứng lên hoan nghênh một loạt những đề nghị mà ai cũng biết sẽ không bao giờ thành luật”. Ông thành công đến mức nào, lịch sử sẽ cho biết. (17-2-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Nội Các Obama: Nhân Vật Mới

12/02/2013

...Cộng Hòa dĩ nhiên đang lo xót vó vì viễn tượng bà Hillary tranh cử tổng thống...

Đúng theo truyền thống chính trị Mỹ, sau khi tái đắc cử, TT Obama đang thay đổi một số lớn nhân viên nội các. Khi trước, sau khi tái đắc cử, TT Bush yêu cầu toàn thể nội các từ chức để ông có thể bổ nhiệm lại từng người cho từng vị trí. Năm nay TT Obama không làm như vậy, mà giữ nguyên nội các, chỉ thay đổi những người nào tự ý xin từ chức. Chỉ là khác nhau trên hình thức tượng trưng, trên thực tế, hầu hết các nhân vật then chốt đều từ chức, và mọi người đều đã biết những người đi và ở lại từ trước đó lâu rồi.

Chúng ta không có nhu cầu tìm hiểu chi tiết của từng người, mà chỉ cần biết một số thay đổi quan trọng nhất.

BỘ NGOẠI GIAO

Đây dĩ nhiên là tin nổi bật nhất. Bà Ngoại Trưởng Hillary Clinton từ chức và TT Obama bổ nhiệm thượng nghị sĩ John Kerry thay thế.

Bà Hillary sau bốn năm làm ngoại trưởng thay thế bà Condoleezza Rice của TT Bush, từ chức, chính thức là vì lý do gia đình, muốn trở về nếp sống gia đình sau mấy chục năm lận lộ trong chính trường, làm đệ nhất phu nhân tiểu bang Arkansas, rồi đệ nhất phu nhân Hoa Kỳ, rồi thượng nghị sĩ New York, và ngoại trưởng.

Dĩ nhiên, rất nhiều chuyên gia không tin lý do “gia đình” này là thật, mà cho rằng bà Hillary từ chức để chuẩn bị cho cuộc tranh cử tổng thống năm 2016, bắt kể những cái chính liên tục của bà. Thật hay giả cho đến giờ này, chỉ có bà Hillary biết thôi. Đảng Cộng Hòa dĩ nhiên đang lo xót vó vì viễn tượng bà Hillary tranh cử tổng thống là một thử ám mộng chung đang ngày.

Dảng Dân Chủ dĩ nhiên đang đưa ra tổng thống đó đan đầu tiên, thế nào cũng muốn đi vào lịch sử một lần nữa như là đảng đưa ra một tổng thống nữ nhi đầu tiên. Mà xét cho cùng, bà Hillary là một chính khách nặng ký, nhiều kinh nghiệm và uy tín hơn ông Obama năm 2008 nhiều. Càng nặng ký hơn bắt cứ ông bà chính khách nào hiện nay của đảng Cộng Hòa và đảng Dân Chủ luon.

TNS John Kerry, nếu xét thuận túy về kinh nghiệm, thì có lẽ ít người bằng. Hơn ba chục năm làm thượng nghị sĩ hàng đầu của Thượng Viện, từng làm ứng viên tổng thống, chi thua đương kim TT Bush khít nút. Biết đâu nếu bộ mặt của ông Kerry it có vẻ như “đua đẩm ma” hơn thi ông đã thắng được Bush rồi. Ông cũng đã được các đồng nghiệp trong Thượng Viện, Dân Chủ cũng như Cộng Hòa, nể trọng vì kinh nghiệm, khả năng và uy tín. Đồng thời, trong ba chục năm qua đã đai chu du khắp thế giới, thiết lập

quan hệ cá nhân với rất nhiều vị lãnh đạo chính trị trên thế giới.

Trên quan điểm chính trị, ông chia sẻ lập trường cấp tiến nặng của TT Obama và cấp lãnh đạo đảng Dân Chủ trong các vấn đề xã hội, nhưng cũng từng cùng quan điểm tương đối bảo thủ với những thượng nghị sĩ Cộng Hoà trong các vấn đề quốc phòng và an ninh.

Việc bổ nhiệm TNS Kerry đã được Thượng Viện thông qua dễ dàng, chỉ có ba phiếu chống.

Riêng đối với công đồng tỵ nạn Việt, ông Kerry là một người gây ra nhiều tranh luận. Vì là người của đảng Dân Chủ, nên ông được nhiều người tỵ nạn ủng hộ trong kỳ bầu cử năm 2004, trong lập luận có tính my dán "dảng Dân Chủ là đảng của dân nghèo". Nhưng nhiều người tỵ nạn khác vẫn không quên ông Kerry là người từng gắn liền với cuộc chiến tại Việt Nam, trong những vai trò không thiện cảm.

Ông Kerry tham gia cuộc chiến trong một thời gian ngắn, vài tháng, trở về Mỹ, trở nên một trong những người lãnh đạo nhóm Cựu Chiến Bin Chống Chiến Tranh Việt Nam – Veterans Against the Vietnam War. Ông ra trước quốc hội điều trần về cuộc chiến, và lối sống tố giác cuộc chiến vừa không chính danh, vừa vô nhân đạo. Ông cho rằng không chính danh vì hầu hết dân Việt ủng hộ Hồ Chí Minh và đảng CSVN, trong khi lại là cuộc chiến vô nhân vi lính Mỹ và lính VNCH chỉ biết hâm hiếp phụ nữ, tra tấn tù nhân, và ăn cắp gá vặt. Ông liên tục di biểu tình chống chiến tranh và hoan hô Mặt Trận Giải Phóng, đã từng liêng bỏ các huân chương đã nhận được.

Trong những ngày cuối cùng của cuộc chiến, ông bỏ phiếu chống việc giải ngân khẩn cấp 700 triệu viện trợ quân sự còn lại để cứu Miền Nam theo yêu cầu của TT Thiệu và TT Ford. Ông cũng biểu quyết chống việc dùng số tiền đó để tài trợ việc nhận dân tỵ nạn vào Mỹ. Ông tuyên bố sẵn sàng chấp vô hạn định để mang tất cả những người Mỹ ra khỏi Miền Nam, nhưng sẽ không chi một xu cho việc cứu dân tỵ nạn. Ông cũng biểu quyết bác bỏ dự luật đặc biệt đón nhận dân tỵ nạn vào Mỹ.

Đối với chính quyền CSVN hiện nay thì thái độ của chính quyền Obama là cuộc chiến đã là chuyện lịch sử, không có ý nghĩa gì nữa. Vấn đề bây giờ là các quan hệ chiến lược trong bối cảnh Đông Nam Á, và các quan hệ thương mại, kinh tế. Dưới khía cạnh này, CSVN đang là một đối tác quan trọng của Mỹ. Dù sao, Việt Nam cũng vẫn là một nước với gần một trăm triệu dân túc là một thị trường rất lớn, sát nách anh không lồ Trung Cộng, với một lực lượng quân sự hàng đầu ở Á Châu. Chi còn một cái gai là vấn đề nhân quyền mà cả hai phái đều cố giàm thiểu tầm quan trọng trong khi các tổ chức đấu tranh cho nhân quyền lại cố gắng chưởng trước dư luận thế giới.

Ngoại trưởng Kerry sẽ tiếp tục đường lối này, và không ai nghĩ sẽ có thay đổi quan trọng nào trong quan hệ Mỹ-Việt trong vài năm tới.

BỘ QUỐC PHÒNG

Đương kim bộ trưởng Leon Panetta từ chức và TT Obama bổ nhiệm cựu thượng nghị sĩ Cộng Hoà của Nebraska, ông Chuck Hagel thay thế. Nhưng việc bổ nhiệm, cho đến khi bài viết này lên báo, vẫn chưa được Thượng Viện phê duyệt.

Dảng Dân Chủ, từ trước đến giờ vẫn mang tiếng là đảng rất yêu trong các vấn đề an ninh và quốc phòng. Luôn luôn chủ hòa, ve vãn đối phương, muốn cất chi phí quốc phòng, để dồn tiền vào các nhu cầu quốc nội.

TT Obama ý thức được yếu điểm đó, nên đã cố lưu giữ bộ trưởng Quốc phòng Robert Gates của TT Bush. Ông này được lưu nhiệm ba năm rời từ chức, thay thế bởi ông Leon Panetta. Ông này trước đó đã làm Giám đốc CIA trong ba năm. Ông trước đây đã từng tham gia nội các của TT Clinton trong nhiều chức vụ quan trọng, nhưng cũng được biết đến như một người tương đối bảo thủ và điệu hâu trong các vấn đề an ninh quốc phòng.

Bây giờ, sau khi ông Panetta từ chức, TT Obama đã bổ nhiệm một cựu thượng nghị sĩ Cộng Hoà lên thay thế.

Ông Chuck Hagel là một cựu quân nhân, tham chiến tại Việt Nam trong hai năm 1967-68, lên đến trung sĩ, coi một tiểu đội. Ông bắt đầu tham gia chính trị khi đã vận động cho cuộc tranh cử tổng thống của Thống đốc Cali, Ronald Reagan, nhưng mau mắn bỏ cuộc, đi làm kinh doanh. Đến năm 1996, ông đã cùi sự nghiệp chính trị, đại diện cho Nebraska, tái đắc cử năm 2002, nhưng không ra tranh cử lại cuối năm 2008.

Trong những năm tại Thượng Viện, ông Hagel có quan điểm bảo thủ rõ ràng trên các vấn đề xã hội, kinh tế cũng như quân sự. Về kinh tế, ông ủng hộ luật giám thuế của TT Bush. Về quốc phòng, ông bỏ phiếu cho luật Patriot Act chống khủng bố, cũng như ủng hộ Mỹ tham chiến tại Afghanistan và Iraq.

Nhưng quan điểm chính trị của ông thay đổi từ năm 2006, khi ông bắt đầu công khai chỉ trích chính sách của TT Bush trong hai cuộc chiến tại Trung Đông. Ông chủ trương rút quân càng sớm càng tốt. Ông công khai chê TT Bush là tổng thống bết bát nhất trong nửa thế kỷ qua. Năm 2008, khi ông chiến hữu, đồng chí và đồng nghiệp John McCain ra tranh cử tổng thống đối đầu với ông Obama, ông Hagel từ chối không hậu thuẫn ông McCain, cũng tránh công khai hậu thuẫn Obama, nhưng lại cùng ứng viên Obama đi viếng thăm mặt trận và các quân nhân Mỹ đang tham chiến. Sau khi ông Obama đắc cử tổng thống, ông Hagel nhận làm Chủ tịch Hội Đồng Cố Vấn Tình Báo (Intelligence Advisory Board) cho TT Obama.

Việc TT Obama bổ nhiệm ông Hagel làm bộ trưởng Quốc Phòng không xuôi xé như trường hợp ông Kerry với bộ Ngoại Giao. Ông Hagel bị các đồng nghiệp bảo thủ Cộng Hoà chỉ trích đã có thái độ ít thân thiện nhất đối với Do Thái, chống các biện pháp chế tài đối với Iran và từ chối không bao bọc. Trong cuộc chất vấn trước Thượng Viện, ông Hagel đã nói lúng túng, trả lời không thông trước các câu hỏi của các thượng nghị sĩ, bị chê là thiếu khả năng, không đủ khả năng quản trị một cơ sở lớn và quan trọng như bộ Quốc Phòng. Là con quan "quân tri" tất cả quân lực Mỹ. Chính quyền Obama đã cao trán "quân nhân" của ông Hagel, nhưng nhiều nhà báo chống đối khêu chán, rằng ông Hagel chỉ là trung sĩ tiểu đội trưởng có hai năm, bây giờ nhảy lên chỉ huy tất cả hàng tướng lãnh Mỹ.

Trên nguyên tắc, ông Hagel bị chê nhiều chuyện, nhất là thái độ yếu ớt trong việc bênh vực Do Thái và chống Iran, nhưng việc ông là thượng nghị sĩ xé rào, si và TT Bush thậm tệ nhất cũng như chuyện không hậu thuẫn cho ông McCain là những yếu tố quan trọng đối với khái bối thù của TT Bush. Ông Hagel cũng từng chỉ trích TT Bush trong vấn đề chiến tranh Trung Đông, nhưng không dùng thậm tệ và chống đối mạnh như ông Hagel.

Nhưng quan trọng hơn cả là khái bối thù lò sò ông Hagel quá thiên về TT Obama, sẽ sẵn sàng chấp nhận những cải cách ngân sách quốc phòng quá lớn mà phe cấp tiến đòi hỏi trong những năm tới để giảm thâm thủng ngân sách.

Dù sao thì người ta cũng nghĩ ông Hagel sẽ được Thượng Viện thông qua, nhờ sự hậu thuẫn của đa số thượng nghị sĩ Dân Chủ.

Việc bổ nhiệm ông Hagel sẽ có lợi điểm khá đặc biệt. Từ xưa đến nay, hai bộ Quốc phòng và ngoại giao thường là kinh địch, vừa tranh giành ngân sách với nhau, vừa chống nhau về phương thức trực diện các biến cố trên thế giới, với phe ngoại giao chủ trương ôn hòa trong khi phe Quốc phòng chủ trương hiếu chiến hơn. Hình ảnh tiêu biểu nhất là "cuộc chiến" giữa bộ trưởng Ngoại Giao, tướng Colin Powell, và bộ trưởng Quốc Phòng, ông Don Rumsfield, dưới thời TT Bush. Bây giờ với quá trình cũng là cựu quân nhân, cùng là thượng nghị sĩ nhiều năm, và cũng là bạn thân thiết từ lâu, người ta hy vọng hai ông Kerry và Hagel sẽ không đánh nhau như mấy ông bà tiền nhiệm.

Trong vấn đề Việt Nam, ông Hagel chỉ tham chiến một cách ngắn ngủi trong một trách nhiệm khiêm tốn không để lại dấu ấn gì đặc biệt. Khi ông vào Thượng Viện thi cuộc chiến đã chấm dứt từ lâu rồi. Quan điểm hiện nay của ông về vấn đề Việt Nam hoàn toàn phù hợp với quan điểm của chính quyền Obama.

GIÁM ĐỐC CIA

Sau khi tướng David Petraeus từ chức vì lém nhém tinh ái, TT Obama nay đã bổ nhiệm ông John Brennan thay thế. Ông Brennan hiện làm Phụ tá Cố Vấn An Ninh, đặc trách chống khủng bố.

Ông Brennan là một chuyên viên đã làm việc hơn 25 năm với CIA. Ông được biết là chư trưởng cứng rắn với khủng bố. Ông được TT Bush bổ nhiệm là Giám đốc Trung Tâm Chống Khủng Bố đầu tiên, thành lập sau vụ 9/11. Năm 2009, tân TT Obama muốn bổ nhiệm ông làm Giám đốc CIA, nhưng phe cấp tiến cực đoan chống vì ông là viên chức CIA cao cấp từ thời TT Bush, khi phương thức trấn nước –waterboarding- được áp dụng, mặc dù ông là người chống phương pháp này.

Bây giờ, TT Obama lại để cùi ông lại, và gặp sự chống đối mạnh mẽ của phe cấp tiến, các thượng nghị sĩ Dân Chủ, và nhất là tổ chức Cấp tiến cực đoan ACLU (American Civil Liberty Union).

Vấn đề tra tấn tù khùng bỗ lẩn không được nêu ra lại, nhưng khái cấp tiến đặt vấn đề về việc TT Obama sử dụng máy bay không người lái –drone- để truy kích và giết khùng bỗ, kể cả khùng bỗ có quốc tịch Mỹ, mà không cần chứng minh là có tội. Trong khi khái bối thù muốn nhân cơ hội chát vấn về vai trò của CIA trong vụ tàn lũnh Syria Benghazi khùng bỗ tấn công.

Việc sử dụng máy bay không người lái đã già tăng gấp mấy chục lần so với thời TT Bush, đưa đến kết quả là hơn ba ngàn khùng bỗ đã bị giết tại Pakistan, Yemen và Somalia trong mấy năm qua. Gần như tất cả những người bị giết đều được loan báo là khùng bỗ nặng ký, có trách nhiệm lớn, nhưng Chính quyền Obama rất ít khi đưa bằng chứng gì về chuyện "nặng ký" này. Phe Hồi giáo chống Mỹ đã liên tục tố giác phần lớn những người chết đều là thường dân vô tội, trong đó có cả dân bả và trẻ em. Đây là loại máy bay được đặt tại các căn cứ bí mật tại A Rap Saudi, những điều kiện bằng các chuyên viên từ các căn cứ bí mật khác trên lãnh thổ Mỹ, cách nơi tấn công có mấy ngàn dặm.

Việc sử dụng máy bay không người lái có lối rã là không chết lính Mỹ, không rớt máy bay Mỹ, ít tổn thương, và nhất là tránh được những vấn đề pháp lý rắc rối mà TT Bush đã gặp phải khi ông bắt, nhốt, hỏi cung, và mang các tên khùng bỗ này ra tòa.

Phương thức của TT Bush bị phe cấp tiến và cả thế giới lên án là "mọi rã" –barbaric-, tàn ác, vô nhân đạo, vi phạm nhân quyền, ... Bây giờ TT Obama dùng cách giàn tiện và mau lẹ: cho máy bay không người lái giết chết luôn, khái mất công dinh dáng vào những vấn đề pháp lý lầm cảm.

Trên cẩn bản, kẻ viết này ủng hộ mọi phương thức phòng ngừa khùng bỗ tấn công, từ cách bắt giam, hỏi cung bằng các biện pháp mạnh, cho đến tấn công bằng máy bay không người lái. Nhưng điều đáng bàn ở đây là tính "phe đảng" và không công bằng của truyền thông cấp tiến trong vấn đề này. Khi TT Bush bắt nhớt và dùng biện pháp hỏi cung mạnh như trấn nước trong vòng vài chục giờ đồng hồ thi truyền thông náo nao si và TT Bush vô nhân đạo. Khi TT Obama tránh các rắc rối pháp lý và quyết định bắn chết quách dì, khái bắt nhớt hỏi cung lôi thôi thi truyền thông im lặng. Theo cách truyền thông xử xự, bắn chết từ cách xa máy ngàn dặm, khái cần xác định có phải là khùng bỗ hay không, lại là nhân đạo, chấp nhận được, hơn là bắt nhớt, hỏi cung và đưa ra tòa. Một cách lập luận mà kẻ viết này không hiểu được.

Trở lại vấn đề bổ nhiệm ông Brennan, lựa một viên chức cao cấp với hơn một phần tư thế kỷ kinh nghiệm là điều khó hợp tình hợp lý hơn, nhưng phe bối cùi cấp tiến đã nhất định chống. Nhưng cũng đã có người đặt vấn đề có phải đây là "phe ta" chống TT Obama thật sự không? Hay chì là làm áp lực giúp tổng thống dùng làm đòn bẩy để phe bảo thủ chấp nhận người họ chống? Chấp nhận Brennan đối lập Hagel? Chính trị Mỹ nếu không là bản phé thì cũng là thị trường tha hồ trả giá, đổi chác. (10-2-13)

VŨ LINH

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Nước Mỹ Chuyển Hướng?

05/02/2013

Thật ra, cả hai đảng, chẳng có đảng nào dám nghĩ đến chuyện cát trợ cấp gì hết...

Trong chính trị Mỹ, có hai khuynh hướng rõ rệt, thường được gọi là cấp tiến và bảo thủ. Bài này sẽ bàn về hướng đi của Mỹ trong những năm tháng tới dưới khía cạnh này. Để sáng tỏ vấn đề, trước hết phải định nghĩa cấp tiến và bảo thủ theo quan điểm của người viết để người đọc khái hiểu làm.

Đây là hai khái niệm cực kỳ phức tạp, có thể cần đến cả chục cuốn sách chỉ để định nghĩa cho chính xác thôi, chưa bàn tới phần lợi hại, tốt xấu. Trong khuôn khổ bài báo này, ta chỉ có thể đưa ra một định nghĩa có tính hết sức tổng quát và ngắn gọn, đủ để giải thích được vấn đề.

Trên cẩn bản, khuynh hướng cấp tiến đặt nền tảng trên công bằng xã hội, với chủ trương Nhà Nước đóng một vai trò quan trọng để bảo đảm xã hội không có những bất công quá lớn. Chẳng hạn như cách biệt giàu nghèo cần được giảm thiểu tối đa bằng cách ép buộc những người có phương tiện, tức là có tiền, chia sẻ với người nghèo nhiều hơn, vừa để giảm bớt những khó khăn cho họ, vừa giúp họ có cơ hội tiến thăng nhiều hơn. Tiêu biểu là đóng thuế cho Nhà Nước nhiều hơn để Nhà Nước có phương tiện lô cho người nghèo nhiều hơn qua việc cung cấp trợ cấp xã hội, như bảo hiểm và dịch vụ y tế, trợ cấp thất nghiệp, phiếu thực phẩm, v.v...

Vai trò của Nhà Nước cũng nặng nề hơn trên phương diện kinh tế. Theo quan điểm cấp tiến, Nhà Nước lãnh vai trò điều hành guồng máy kinh tế, tuy giản tiếp nhưng rất tích cực qua

- chính sách thuế dưới hình thức lũy tiến: lợi tức càng cao càng đóng thuế nhiều, trong khi lợi tức dưới mức tối thiểu thi được miễn thuế;

- chính sách tiền tệ: bơm tiền mạnh vào kinh tế qua các chỉ tiêu có tính cung cấp hạ tầng cơ sở như xây dựng xã, trường học, nhà thương, hay trợ cấp cho từng ngành nghề hay khu vực (kỹ nghệ hay canh nông).

Đi đến tận cùng của quan điểm cấp tiến là các chế độ xã hội chủ nghĩa và cộng sản khi Nhà nước gần như là tịch thu hết lợi tức và sản phẩm để chia lại đồng đều cho mọi người, hay gần hơn, là các chế độ xã hội của Âu Châu hiện thời, với Nhà Nước thuế khoảng một nửa lợi tức của thiên hạ để có phương tiện đáp ứng những nhu cầu cần bản về giáo dục, y tế, ... của toàn dân một cách hoàn toàn miễn phí.

Trong khi đó, khuynh hướng bảo thủ đặt trọng tâm vào tự do cá nhân. Khuynh hướng này tin rằng sáng kiến cá nhân, dựa trên mưu lợi cá nhân, luôn luôn là đầu tàu kéo theo phát triển kinh tế, đưa đến giàu sang sung túc cho tất cả mọi người, một sự giàu sang tập thể.

Đã nhiên là Nhà Nước có vai trò quan trọng, nhưng chỉ là một vai trò tối thiểu, để bảo đảm một sự phát triển trong trật tự và trong vòng luật pháp, không có chuyện cá lớn nuốt cá bé quá đáng. Đối với khối người thiểu may mắn, không có thể có đủ phương tiện để tự túc thì vai trò của Nhà Nước là phải thiết lập một thứ lối an toàn tối thiểu. Dưới một mức lợi tức nào đó thì Nhà Nước có bốn phận phải lo, nhưng lo ở mức tối thiểu và tìm cách khuyến khích họ tự phát triển, tự làm giàu để ra khỏi mức tối thiểu. Khác với quan điểm cấp tiến là chủ cấp tối đa, biến thành một hình thức khuyến khích họ tự giam mình trong mức tối thiểu và vĩnh viễn lệ thuộc vào trợ cấp Nhà Nước.

Một hình ảnh cụ thể để thấy rõ khác biệt giữa cấp tiến và bảo thủ: nếu có một chiếc bánh cho mọi người ăn chung thì cấp tiến đặt trọng tâm vào việc bảo đảm mọi người đều có phần, càng đồng đều càng tốt, trong khi bảo thủ cho rằng quan trọng là việc làm cho cái bánh ngày một lớn ra để phần của mỗi người đều tăng tuy không đồng đều.

Nhìn dưới khía cạnh này, đảng Dân Chủ tranh đấu cho quan điểm cấp tiến, trong khi đảng Cộng Hòa giành thắng cho quan điểm bảo thủ.

Vấn đề đường hướng nào là tốt hơn đã được tranh cãi từ cả mấy trăm nay và sẽ còn được tranh cãi cả mấy trăm năm nữa. Nhưng không phải là đề tài của bài viết này.

Trở lại vấn đề hướng đi của nước Mỹ trong những năm tháng tới, điều nổi bật hiện nay là theo truyền thống dòng chính, với sự đắc thắng của TT Obama, phe bảo thủ hiển nhiên là đang di vào từ lối trong khi thanh thế của khối cấp tiến chưa bao giờ mạnh hơn.

Người ta đã thấy hàng loạt bài báo và bình luận bàn về tinh thần cựu của đảng Cộng Hòa, đã không theo kịp đà tiến hóa của nhân loại, vẫn khư khư ôm lấy những quan điểm cũ rich của mấy ông già nhà giàu da trắng như chống phá thai, chống hôn nhân đồng tính, chống tăng thuế, chống đồng đều nam nữ, chống dân da màu, chống Nhà Nước, chống kiểm soát súng đạn, chống di dân, ... Nghĩa là chống lung tung, chống dù thứ. Điều đáng nói là những cái mà họ chống lại là những cái mà đa số dân chúng, tức là đa số cử tri, ngày càng ủng hộ mạnh, đưa đến sự ra đời của một liên minh chính trị mới đã hai lần mang thắng lợi lại cho TT Obama.

Nói trắng ra, đảng Cộng Hòa với quan điểm quá bảo thủ, chẳng những không theo kịp đà tiến hóa của văn hóa Mỹ, mà cũng không theo kịp sự chuyển hướng của dân số Mỹ, tức là cử tri Mỹ. Dựa đến hậu quả là đảng Cộng Hòa của mấy ông già nhà giàu da trắng càng ngày bị cô lập trong biến tư tưởng cấp tiến, càng ngày càng khó thắng trong các cuộc bầu cử, nhất là bầu cử tổng thống. Chẳng mấy chốc sẽ biến thành một loại khủng long, sẽ biến khỏi chính trường Mỹ.

Cái nhìn này phản ánh nhận định của truyền thông dòng chính thường có cảm tình với phe cấp tiến, nhưng chưa chắc đã phản ánh đúng tiến trình lịch sử, cũng như đã không phù hợp với những biến cố thực tế. Điều hình là nhận định này đã hoàn toàn không lưu ý đến nhiều dữ kiện quan trọng:

- Khối bảo thủ Cộng Hòa vẫn chiếm được đa số tại Hạ Viện, 232 dân biểu, so với 200 thuộc đảng Dân Chủ và 3 độc lập;
- Đảng Cộng Hòa vẫn giữ ghế thống đốc tại 30 tiểu bang, so với 20 thuộc đảng Dân Chủ;
- Trong cuộc bầu cử tổng thống vừa qua, thăm dò cho thấy so với cuộc bầu năm 2008, thi 2,4 triệu cử tri giới trẻ, 1,6 triệu cử tri phụ nữ, và 950.000 cử tri da đen đã bỏ TT Obama để bầu cho TD Romney, tuy chưa đủ để mang lại chiến thắng cho TD Romney, nhưng cũng cho thấy một chuyển hướng bất lợi cho khối cấp tiến, chứ không phản ánh chuyện đảng Cộng Hòa đang suy thoái;
- Gần 60% dân Mỹ vẫn chống lại Obamacare, đến độ TT Obama đã không dám mang Obamacare, tác phẩm để đời của mình, ra làm đề tài tranh cử;
- Theo thăm dò của Pew, hơn một nửa dân Mỹ (53%) cho rằng Nhà Nước ôm đồm quá nhiều, đe dọa tự do cá nhân, so với 43% cách đây 10 năm, và con số 53% là con số kỷ lục cao nhất lịch sử cận đại Mỹ;
- Phong Trào Tea Party với hàng triệu người tham gia trên tất cả 50 tiểu bang vẫn còn ảnh hưởng chính trị rất lớn, chẳng hạn như ứng viên thượng nghị sĩ của họ, ông Ted Cruz, đã thắng lớn tại Texas;
- Đài truyền hình báo thù Fox News có số lượng người coi lớn hơn số lượng người coi của tất cả năm đài cấp tiến ABC, CBS, NBC, MSNBC, và CNN cộng lại;
- Chi cản chưa tới 300.000 cử tri tại các tiểu bang xôi đậu bỏ phiếu cho TD Romney thay vì cho TT Obama thi ông Romney bây giờ đã làm tổng thống rồi. 300.000 người tức là chưa tới 1% dân Mỹ. Khó có thể dựa trên cái 1% đó để luận là dân Mỹ đã chuyển hướng, và khuynh hướng bảo thủ đã cáo chung tại Mỹ.

Nhận định khuynh hướng bảo thủ chống những tư tưởng gọi là "tiến bộ" của nhân loại như trên là nói chuyện một chiều. Khối bảo thủ chống những thứ đó, không sai. Nhưng khối bảo thủ cũng có những quan điểm tích cực như tôn trọng các giá trị luân lý gia đình, tôn trọng tự do cá nhân, nguyên tắc tự lực cánh sinh không ỷ lại vĩnh viễn vào trợ cấp bằng tiền thuế của người khác, tức là bằng công sức của người khác, chấp nhận người chịu khó là làm vất vả có quyền hưởng thụ công khô của họ. Trên quan điểm kinh tế, khối bảo thủ tin tưởng ở một Nhà Nước có tinh thần trách nhiệm, không vung tay xung vút hay vay mượn từ phía, rồi để có thiên hạ lấy thuế để bù đắp, hay chuyển nợ lại cho con cháu các đời sau gánh vác, không chấp nhận một Nhà Nước vú em can thiệp bằng đủ thứ luật lệ chỉ bảo mọi người trong dù mọi sinh hoạt cá nhân, cũng như không chấp nhận tạo ra một cuộc đấu tranh giai cấp, huy động giới người gọi là nghèo khổ để khôi người gọi là giàu trong một tinh thần my dân nhất thời.

Một số không dân thuộc các nhóm thiểu số, trong đó có không ít dân ty nạn Việt, cũng đã bị ảnh hưởng bởi lập luận my dân của đảng Dân Chủ, luôn nghĩ rằng đây là đảng của dân nghèo, luôn luôn lo bảo vệ quyền lợi của dân nghèo, lo cung cấp dù thứ tài trợ, trong khi đảng Cộng Hòa là đảng của mấy ông già nhà giàu da trắng chỉ lo cát trợ dân nghèo.

Vấn đề trợ cấp an sinh thực sự là một vấn đề then chốt, nếu không muốn nói là sinh tử cho rất nhiều người. Chỉ vì lo sợ đảng Cộng Hòa cắt hết trợ cấp nên rất nhiều người trong giới cao niên và lợi tức thấp đã sợ đảng Cộng Hòa hơn ngáo ộp.

Thật ra, cả hai đảng, chẳng có đảng nào dám nghĩ đến chuyện cắt trợ cấp gì hết, nhưng trực diện với nguy cơ các quý tài trao an sinh xập tiệm trong vòng hai ba chục năm nữa, đảng Dân Chủ chỉ biết rung chuông bảo động mà không dám có bất cứ đề nghị cụ thể nào vì sợ mất phiếu, trong khi đảng Cộng Hòa ít ra cũng đã có can đảm đề nghị cải tổ không phải để chấm dứt các tài trợ, mà để bảo đảm những quý trợ cấp an sinh đó tồn tại lâu dài, đến đời con đời cháu chúng ta.

Đó là những quan điểm nền tảng của khối bảo thủ mà nếu nhìn cho kỹ, ta sẽ thấy không có gì sai trái, hù lậu, đáng cho vào thùng rác lịch sử. Trái lại, đó là những quan điểm đã có từ khi có nhân loại trên trái đất và sẽ tồn tại đến khi nào nhân loại còn trên trái đất.

Trên thực tế, chính trị Mỹ không khác gì quá lắc đong hồ, không bao giờ đứng yên một phiến, mà luôn chạy qua chạy lại từ phải qua trái, rồi từ trái qua phải.

Đi ngược dòng lịch sử, mỗi lần một tổng thống Cộng Hòa đắc cử là thiên hạ lại hô hoán cấp tiến đang chết, và ngược lại, mỗi lần một tổng thống Dân Chủ đắc cử là có tiếng la hoảng bảo thủ cáo chung. Thật ra, những cuộc bầu cử thường chỉ phản ánh những phản ứng nhất thời của cử tri. Điểm đặc biệt là tổng thống càng cấp tiến thì tổng thống kế vị lại càng bảo thủ, và ngược lại tổng thống càng bảo thủ thì vị kế nhiệm lại càng cấp tiến.

Một trong những tổng thống cấp tiến nhất lịch sử cận đại Mỹ là TT Johnson, được kế nhiệm bởi một diều hâu bảo thủ nặng là TT Nixon. Sau Nixon, dân Mỹ đã bầu cho TT Carter, là một trong những thống đốc cấp tiến nhất trong đảng Dân Chủ thời đó. Nhưng tiếp theo TT Carter lại là TT Reagan, một người đi vào lịch sử như nhân thần của phong trào bảo thủ, cũng là người đã giúp khôi bảo thủ gần như là thống trị tư tưởng chính trị Mỹ trong suốt ba thập niên qua, từ TT Bush cha đến TT Clinton và TT Bush con. TT Clinton, tuy là Dân Chủ, nhưng cũng phải chấp nhận tư tưởng bảo thủ khi ông đóng đai tuyên bố "thời đại của Nhà Nước bao đồng đã cáo chung" (... the era of big government has ended...). TT Clinton được coi như là một trong những tổng thống Dân Chủ có khuynh hướng ôn hòa nhất, có nghĩa là cấp tiến nhưng gần với tư tưởng bảo thủ nhất. Và có lẽ cái ôn hòa đó đã là một trong những lý do ông cũng là một trong những tổng thống được hậu thuẫn mạnh nhất, giúp ông thoát được chuyện mất chức, rời vị trí hậu thuẫn ngay cả cho đến bây giờ, hơn một thập niên sau khi ông đã mãn nhiệm.

Ba mươi năm thống trị của tư tưởng bảo thủ đã khiến cho tư tưởng cấp tiến trở thành một thứ ma quỷ hắc ám cho các chính khách của cả hai đảng trong mấy chục năm gần đây. Ai cũng sợ cái mà truyền thông Mỹ gọi là "the L word", L tức là Liberal, hay cấp tiến. Sợ đến độ không dám nói đến nguyên danh từ, mà phải viết tắt.

Thế rồi đến hiện tượng Obama. Trong hai năm ngắn gọn làm thượng nghị sĩ liên bang, đại diện cho tiểu bang Chicago, thượng nghị sĩ Barack Obama đã được một tổ chức bảo thủ lượng giá như là thượng nghị sĩ cấp tiến nhất Thượng Viện, ngang hàng với các thượng nghị sĩ Ted Kennedy và John Kerry của tiểu bang cấp tiến nhất Mỹ, Massachusetts.

Nhưng khi ra tranh cử tổng thống, với sự giúp đỡ công khai của truyền thông dòng chính, ông đã dẫu nhạt cái thành tích cấp tiến đó.

TT Obama khi ra tranh cử lần đầu đã chứng minh minh là người tương đối ôn hòa trong đảng Dân Chủ. Khi đó, ông tìm mọi cách tỏ giác bà Hillary Clinton mới là người cấp tiến, gần như cực đoan, và đã có chủ trương thiết lập một hệ thống bảo hiểm y tế toàn dân. Ứng viên Obama chẳng những chống cái tổ y tế của bà Hillary mà ông gọi là cực đoan, mà ông cũng ủng hộ vài quan điểm bảo thủ như chống hôn nhân đồng tính, chấp nhận việc sở hữu súng, chấp nhận tiếp tục chính sách chống khủng bố của

ông cao bồi Bush,...

Đến lần tái tranh cử năm ngoái, cho dù ông đã thực hành cải tổ y tế bị tố "cực đoan" của bà Hillary và chấp nhận hôn nhân đồng tính, nhưng khi ra tranh cử, ông vẫn hô hào cân bằng ngân sách, cắt giảm chi tiêu, và cải tổ các chương trình trợ cấp an sinh, tất cả đều là quan điểm của khối bảo thủ. Nói cách khác, ông vẫn phải tôn trọng một số chủ trương và chính sách bảo thủ của đảng Cộng Hòa. Do đó khó ai có thể nói tư tưởng bảo thủ đã đến hồi cáo chung. Chỉ đến sau khi đã đắc cử an toàn, ông mới trình bày tư tưởng cấp tiến của ông một cách rõ ràng hơn trong bài diễn văn nhậm chức lần thứ hai.

Do đó, nỗi sợ đặc biệt của TT Obama chứng tỏ quan điểm bảo thủ đã hết thời thì không đúng sự thật. Câu nói này thật ra nằm trong kế sách của TT Obama và khối cấp tiến, muốn trong nhiệm kỳ tới dùng mọi phương pháp để triệt hạ đảng đối lập bảo thủ Cộng Hòa, và bảo đảm khuynh hướng cấp tiến thống trị chính trường Mỹ vài chục năm tới, tương tự như khuynh hướng bảo thủ đã làm với TT Reagan. Ta hãy chờ xem TT Obama sẽ thành công trong mục tiêu này hay không. (3-2-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

CHÍNH TRỊ CỜ HOA NHÌN LUI, NHÌN TỚI

30/01/2013

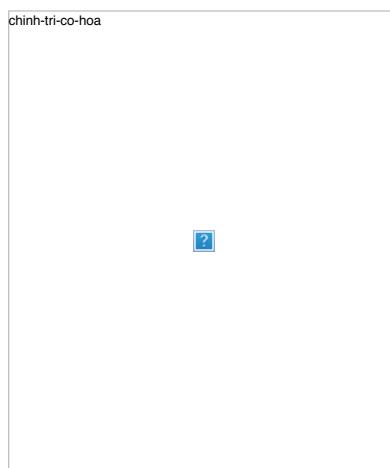
Nhìn lại năm con Rồng vừa qua, biến cố chính trị lớn nhất dĩ nhiên là Đại Thắng Mùa Thu lần thứ hai của TT Obama. Cuộc bầu cử đã chiếm trọn trang nhất của tất cả các báo suốt từ đầu năm đến cuối năm. Từ mặt trăng nhin xuống bên này dịa cầu, chi thấy cuộc tranh cử tổng thống Mỹ, cả thế giới còn lại khuất phía sau, bên kia dịa cầu. Chỉ Hằng nhin xuống chi thấy hòn rặng trăng bắc của ông Obama, và mái tóc tém ruồi đầu cũng trượt của ông Romney.

Tối hôm qua, kẻ viết này ngồi coi kết quả trên truyền hình. Khi Pennsylvania và New Hampshire lọt vào tay TT Obama một cách mau chóng thì "hy vọng" –ngực chiểu- của mình coi như hết vươn lên rồi. Đến khi TT Obama được xác nhận đã thắng tại Ohio thì đánh tất tivi đi ngủ. Chỉ vài giây sau, chưa kịp nằm xuống thì điện thoại reo. Bên kia đầu giây là thắng quý tú: "Bố, cái ông Romney già của Bố thua rồi! Chia buồn với Bố nhé, con phải đi ăn mừng chiến thắng của TT Obama với mấy thằng bạn bầy giờ, chúc Bố ngủ ngon nhe! Ha ha ha!".

Tối ngày hôm sau, tôi có hẹn đi ăn tại nhà đứa cháu gái. Bữa cơm gia đình. Vừa ngồi vào bàn, cô cháu bưng ngay một chai cognac ra: "Chúng cháu xin tặng cậu để chia buồn cùng cậu! Anh em chúng cháu hôm qua thấy TT Obama thắng, vui quá, mà cũng nhớ lại cậu, nên hồn tiên mua tặng cậu chai rượu giải sầu!". Cả đám cháu cười phá lên như vỡ chợ. Bữa cơm hôm đó, tôi có cảm tưởng như đang nhai giấy, uống trà đắng.

Cái hy vọng mà TT Obama tung ra cũng là cái đã mang lại một sự hò hỉ chưa từng thấy trong giới trẻ chưa biết gì về chuyện đời là bể khổ, Mỹ cũng như Việt. Sống ở Mỹ trên ba chục năm, trải qua hơn một tá bầu cử chính trị, tôi chưa khi nào thấy đám cháu mình để ý đến chính trị. Ấy vậy mà khi "Tiên Tri" Obama xuất hiện thì cậu con và cô cháu thiếu điệu muôn nghĩ làm, tinh nguyện ăn mì gói uống nước lạnh đi vận động bầu cử toàn thời cho Obama luôn. Cũng may mà đó chỉ là những ý nghĩ thoáng qua thôi.

Lá phiếu bầu cho Obama là lá phiếu bầu cho hy vọng, cho ước mơ, không phải là phiếu bầu cho cá nhân cái ông Obama nào hết, do đó không cần biết sự thật con người Obama là ai, đã làm nên trò trống gì. Trong con mắt của những người bỏ phiếu cho ông, Obama không còn là anh chính khách da đen vắt mũi chưa sạch, mà là một biểu tượng. Biểu tượng của hy vọng.

Nhìn thấy thiên hạ sống trong hy vọng, rồi tự biến mình thành biểu tượng của hy vọng, đó chính là cái tài thật sự của ông Obama đã đưa ông đến thành công. Nôm na ra là gai đúng chỗ ngứa của thiên hạ. Thiên hạ có dà ngứa không là chuyện khác. Bác Sam có phục hồi sức lực dưới sự lãnh đạo của ông hay không cũng là chuyện khác. Những người không ủng hộ ông -kể cả kẻ viết này- ủ ù các cạc chỉ biết nhìn vào những con số thực tế như tỷ lệ thất nghiệp hay tiền thuế phải trả chẳng hạn, chỉ là loại phàm tục, không có viễn kiến, không chấp nhận "hy vọng" thi phải gấp thít vong thôi.

Cái chức tổng thống ở Mỹ này còn rắc rối và nhức đầu hơn xa chuyện các ông bà hội trưởng cà chục ngàn hội đoàn ty nạn gọi là ăn cơm nhà vác ngà voi. Ăn cơm nhà thì không đúng lầm vì toàn là cao lương mỹ vị thượng hảo hạng từ tiền thuế thiên hạ. Nhưng xác ngà voi thì đúng. Mà còn tệ hơn vây nữa. Chuyện bá vơ lớn nhỏ của thiên hạ từ xưa, từ trong đất nước, đều phải ôm đòn hết.

Như một ông giáo sư nọ, di chui bỏ quên chìa khóa cửa, phải cậy cửa sổ như ăn trộm để vào nhà. Cảnh sát ập tới, hỏi giấy, thi ông giáo sư phùng mang trợn mắt "anh có biết tôi là ai không?" Bảo hại tân tổng thống dù đâu lắp mặt tôi với trách nhiệm mới, đã phải bỏ ra cả nửa giờ làm "ông mai", uống bia với ông giáo sư và ông cảnh sát để hai bên thông cảm nhau. TT Obama khi ra tranh cử chắc không thể nào ngờ làm tổng thống mà lại phải đi làm những chuyện vớ vẩn như vậy. Hay là tại khi đó ông mới nhận chức, chưa biết trời đất gì nên phải tập nghệ từ chuyện nhỏ trước.

Cái nghề của tổng thống là phải làm chuyện gì đó cho thiên hạ. Không làm gì hết thi hoá thành phuờng giá áo túi cơm, không phải trong cảm nang của những bậc lanh tụ đại tri. Mà làm cái gì, bắt cứ cái gì, thi cũng bị một nửa thiên hạ chống báng và si vá. Chuyện lớn chuyện nhỏ đều cũng vậy thôi.

Làm chính trị như hát xiếc, phải biết đi giày rất giỏi để khoe té qua một bên, dù là bên tà hay bên hữu. Đi giày tự nó đã khó, mà vừa đi giày vừa bị thọc gậy thi càng khó hơn. Chả trách mới có 4 năm mà tóc TT Obama đã muiu nhiều hơn tiêu, làm mủi lòng không ít đệ tử.

Như chuyện mấy anh khung bối. Đi năn nỉ xin lỗi cũng bị chửi, cho tàu bay không người lái đi bắn giết cũng bị chửi (xin lưu ý thật sự là không người lái, chứ không phải là mượn tạm vắn chương của các anh bộ đội đinh cao trí tuệ loài người đâu). Chỉ đến khi giết được ông trùm Bin Laden mới được khen.

Úi cha, chả mấy khỉ! Như vậy thi phải khai thác cho ra trò. Bin Laden chết khi ông Obama đang làm tổng thống, tất nhiên đó phải là công của Obama, qua một quyết định cực kỳ sáng suốt, nguy hiểm, can đảm, khô khán, nhức rát, đau đầu, bạc tóc, và không biết bao nhiêu tinh tú khác. Nhưng nhớ đừng nói với hai chục triệu anh thất nghiệp là Obama đang làm tổng thống nhé. Vẫn là tổng thống Bush đấy. Vẫn lỗi tại Bush đó.

Một vài anh rảnh hơi, đi thăm dò tư duy của dân tuột bén ... Âu Châu, và khám phá ra bén đó, nếu ông Obama ra tranh cử bắt cứ chức vụ nào, từ xã trưởng đến tổng thống, cũng sẽ được hậu thuẫn của khoảng từ 70% đến 85% cử tri. Không hậu thuẫn sao được khi các chính quyền Âu Châu đang chạy theo gương của Mỹ trước thời Obama, thất lựng buộc bụng và giới hạn bao cấp, trong khi TT Obama lại là người chủ trương chạy theo gương xã nghĩa Âu Châu, coi thu nhập thuế như tiền phuờng sương cung chúa, mang đi phân phát cho bá tánh? Rõ ràng là TT Obama, người đứng đầu đại cường Cờ Hoa đang mang nước Mỹ này theo Âu Châu của vài thế hệ trước. Chẳng phải là TT Obama đã từng chủ trương "lãnh đạo từ phía sau" hay sao?

Chuyện TT Obama theo gương Âu Châu là do thiện chí muốn phân chia tài sản thiên hạ cho đồng đều hơn, chứ có phải làm chuyện bắt chính thất nhân tâm nào đâu. Vậy mà cũng bị cả nửa nước Mỹ đá kích. Đích thực là đá kích vì kỹ thị da màu chử khồng

thể nào khác hơn được.

Nhưng công bằng mà nói thì TT Obama chẳng trách ai được khi chính ông đã làm đủ cách để trinh làng hình ảnh của mình như thực sự là một Đấng Tiên Tri có tài đi trên mặt nước, chuyện gì cũng là ... chuyện nhỏ. Ông có thể hạ được thủy triều thi tất cả mọi chuyện khác đều là trò trẻ con. Do đó, bốn phận của ông là phải làm sao cho 99,99% dân chúng "nhất trí" sau lưng ông. Máy ông lãnh tụ cộng sản, ông nào cũng đạt được tỷ lệ đó mà, có gì khó lắm đâu?

Nhức rãnh gì thi không biết, nhưng vẫn không thiếu gì người, chẳng biết trời cao đất rộng, chảm hâm bằng mọi giá, phải tìm cho bằng được cơ hội để đau đầu và bạc tóc như TT Obama. Tổn bạc tỷ cũng chẳng vừa, kiếm bạc tỷ để giữ cái ghế đó. Cũng may những bạc tỷ này là bạc tỷ của thiên hạ, những người vẫn nuôi hy vọng ngày mai trời lại sáng, chứ không phải tiền túi của mấy ông ấy, hay tiền thuế của tôi.

Trong suốt cả năm qua, cả nước đã hò hỉ xem hai cuộc chạy đua. Trước là cuộc chạy đua nội bộ Cộng Hòa, rồi sau là cuộc chạy đua Obama - Romney.

Với cuộc chạy đua nội bộ thì quả đúng là chính trường đã biến thành hý trường, tuyển lựa Republican Idol, không khác gì tuyển lựa American Idol. Các voi Cộng Hòa nhảy ra nhảy vào, mỗi người một vẻ, mười phân chẵng vẹn mốt. Ca sĩ voi cái, voi đen, voi cao bồi, voi trí thức, voi già, voi trẻ, dù loại, húc nhau tới chết. Tuy khác nhau nhưng tất cả đều có mẫu số chung: nghiên trà nặng do các nhóm Tea Party thân mời. Cuối cùng tuyển ra voi cụ, già nhất.

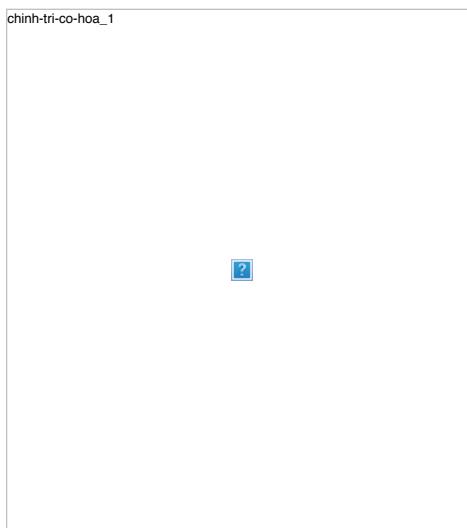
Rồi đến cuộc chạy đua giữa voi và lừa. Một cuộc chạy đua hình như không cân bằng lắm. Không có vẻ gì là "người tâm lang, kẻ nứa cân".

Cách đây ít lâu, người hùng Lý Tống có gọi Fidel Castro là loại "khủng long sống sót" sau khi trên cao có "ai đó" liệt kê danh sách những tên khùng long -gần hết thi đúng hơn- cách đây mấy triệu năm. Nhìn kỹ lại, hình như bác Fidel không có đơn lắm. Ngay trên đất nước Cờ Hoa này cũng không thiếu gì "khủng long" vẫn còn sống sót. Đó là các khủng long trong... đảng Cộng Hoà! Nói "khủng long" thi thật quá đáng, thôi thi ta gọi đảng Cộng Hòa là đảng của các bô lão, của các cụ đì.

Này nhé, năm 1980, ta có cụ Reagan, xáp xi bát tuần. Năm 1996, ta có cụ Bob Dole trong tuổi thất tuần, thương binh bị liệt một cánh tay, sống sót từ Đại Chiến Thế Giới thứ hai khi anh đối thủ Bill Clinton còn chưa ra đời. Rồi năm 2008, ta có cụ McCain cũng đâu đó khoảng cổ lai hý, cũng bị liệt một cánh tay, dấu tích trận mạc từ chiến tranh Việt Nam, một cuộc chiến đã chấm dứt từ hồi anh đối thủ Barack Obama còn đang mài đũng quân ở lớp trung học. Rồi năm 2012, ta có cụ Romney, trẻ hơn nhiều, nhưng cũng hơn sáu bô. Rõ ràng là đảng Cộng Hòa muốn bảo đảm Nhà Trắng không bị mấy em như Monica làm hoen ổ.

Đảng Cộng Hòa chẳng phải chỉ là đảng của các cụ, mà còn mang tiếng là đảng của các cụ vừa giàu vừa da trắng nữa. Đảng ta muốn chứng minh cho thiên hạ thấy cái tai tiếng đó thật ra cũng không oan lắm, nên đã đề cử cụ Romney ra chạy đua với TT Obama. Lão thi lão nhất trong đám ứng viên, trắng thi không ai trắng hơn, mà giàu thi cũng ít người giàu hơn.

Thời buổi này, là thời buổi của những chị em ham vui nhưng kỹ mang bầu, của các thanh niên trai trắng nõn không khố rách áo ôm thi cũng mới bắt đầu xách cuốc di cày kiếm tiền nuôi thân, và của khói thiếu số da đen, da nâu, da vàng, da đỏ, ngày càng đông đảo vì nhập cư lậu, cũng như vì để nhanh đẻ mạnh hơn đảm da trắng, tự nhận là khói 99% của dân Mỹ, mà phe Cộng Hòa ta lại đưa một cụ da trắng giàu xú ra ứng cử, chỉ khiến nhiều người thắc mắc chẳng hiểu tại sao lại phải tổ chức bầu cử làm gì cho phí tiền và mất thời giờ. TT Obama chỉ cần ra trước truyền hình cười toe toét với hàm răng Colgate, phán quyết hủy bỏ bầu cử vì lý do kết quả đã hiển hiện, thiên mệnh đã rõ như ban ngày. Bảo đảm cũng lầm sẽ chỉ có 1% dân Mỹ phản đối, trên Fox News và Wall Street Journal, những cơ quan ngôn luận của đám tài phiệt mà không ai xem, không ai đọc.

Từ năm con rồng bước qua năm con rắn, không còn bận tâm với chuyện tranh cừ gi nữa, TT Obama sẽ tha hồ vẽ rồng vẽ rắn, đưa ra đủ loại chương trình, kế hoạch, cho có tiếng là đang bận rộn, nếu không để cái gi lại cho lịch sử được thi it ra cũng xứng đáng lãnh lương vài trăm ngàn và bông lộc vài triệu là tiền tổng thống di đáng gờn và thê từ di du lịch với bà con chú bác, đúng theo châm ngôn của các Chủ Ba, một người làm quan, trăm họ cùng hưởng.

Về phía các cụ Cộng Hoà, cho đến nay, các cụ vẫn chưa qua cơn mê, vẫn ngạc nhiên, vẫn ngơ ngác gãi đầu điêu nghiêng tại sao thăm dò dư luận của mình cho thấy mình đại thắng mà cuối cùng sao lại thua đậm vậy.

Chẳng hiểu có cái gì mà điều với nghiên khô khán thế? Cứ nhìn vào các cụ trong các chế độ cộng sản trước đây thi biết ngay. Chỉ khi nào các cụ chấp nhận không có thuốc cài lão hoàn đồng gì hết, phải nhường sân khấu cho đám con cháu và những tư tưởng "hiện đại" hơn thi mới khả được, còn không thi sẽ còn ngạc nhiên dài dài, còn gãi đầu đến tróc da luôn.

Đã nhiên đảng Cộng Hoà Mỹ và các đảng cộng sản trên thế giới chẳng có gì liên hệ với nhau, ngoại trừ trong đầu óc một vài người suy luận theo kiểu "Cộng nào cũng Cộng", nhưng cái gương chẽ độ lão trị của Nga, Tàu, Cuba, phải là bài học chung cho mọi nước, mọi đảng, mọi tổ chức.

Tinh hình trước mắt cho thấy, Cộng Hòa muốn vào Nhà Trắng nhất định là tré hoá và phải mò cửa thật lớn, kiếm một chị đồng tính, da nâu, bần cố nông ba đời, đang lanh phiếu thực phẩm nuôi sáu con không bố, mới có hy vọng. Máy cu già da trắng nhà giàu có quyền đóng góp tiền tranh cử, sau đó bảo đảm được trả công, bổ nhiệm làm đại sứ hết. Cái xứ An Nam ta thời các ông tướng chính lý mệt nghỉ, thi "được làm vua, thua làm đại sứ", nhưng đây là Mỹ, thắng mới làm đại sứ.

Năm con rắn cũng nên theo gương con rắn, Cộng Hòa phải tự lột da thi mới sống được.

Vấn đề là không biết có bao nhiêu lớp da cần phải lột. Thế hệ thứ hai của Cộng Hòa là những voi trẻ như Paul Ryan, Rick Santorum và Rubio Marco. Nhưng lại là những con voi đã uống nước trà quá đậm và hơi nhiều. Trái thế xác mà già tinh thần. Vẫn chưa khát lắm.

Biết đâu cuộc bể dâu thay đổi, khùng long sẽ lết qua bên Dân Chủ? Năm 2016, ta sẽ thấy mấy voi trẻ này chạy đua với... cự bà Thái Thái Hillary? Khi đó, kẻ viết này sẽ có đề tài mới, bàn về khùng long Dân Chủ.

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

[Nhấn vào đây để tải Tập Tin PDF](#)

Trong US 9+5 shipping=

14;br/>

18shipping =27

Ngoài US + CANADA: \$36

Một Tổng Thống Mới?

29/01/2013

...khiến cho tỷ lệ thất nghiệp leo lên 8%-9%-10%, mà vẫn không lo lắng...

Khuôn mặt vẫn là khuôn mặt cũ, tuy mái tóc đã được điểm khá nhiều muối, kết quả của những đêm ngày vật lộn với những vấn đề nan giải nhất của đất nước. Đúng như TT Obama đã từng nói, ông đã cố gắng rất nhiều. Không ai chối cãi được chuyện TT Obama có những lý tưởng, có hướng đi cho nước Mỹ, và ông đã rất cố gắng thực hiện được những lý tưởng đó trong bốn năm qua. Người ta có thể không đồng ý với những lý tưởng đó, nhưng không ai phủ nhận được thiện chí và cố gắng của tổng thống.

Tuy là khuôn mặt cũ, nhưng nếu chú tâm theo dõi bài diễn văn nhậm chức lần thứ hai, người ta lại có cảm tưởng như đang nghe một người khác, một tổng thống mới.

Đi ngược lại dòng thời gian, nghị sĩ tiểu bang Illinois, Barack Obama, từ một người hoàn toàn vô danh, nhảy vọt lên sân khấu chính trường Mỹ, với tên tuổi nổi lên như cơn bão, bao phủ cả nước và lan ra cả thế giới luôn, khi ông ra trước Đại Hội đảng Dân Chủ năm 2000, đọc bài diễn văn lịch sử ra mắt thiên hạ.

Chẳng những Barack Hussein Obama là một cái tên lạ lùng, mang âm hưởng của một tôn giáo bị nhiều người coi như thù hận với nước Mỹ sau biến cố 9/11, một người da đen, mà quan trọng hơn nữa, thông điệp của ông là một cái gì thật mới mẻ, trong sáng và thật đẹp.

Trong cái không khí ngột ngạt của Hoa Thịnh Đốn với những trận đánh đá cạn tàu ráo mảng như Watergate chống TT Nixon, Monica Lewinsky chống TT Clinton, hay những đà kích đối với TT Bush, thông điệp của ông nghị sĩ trẻ mang lại một luồng gió mới cho cả nước, khiến cả nước... phủ phục xuồng. Một thông điệp thật giản dị, đáp ứng lại mong ước của cả nước:

“...không có một nước Mỹ xanh, không có một nước Mỹ đỏ. Chỉ có một Hiệp Chủng Quốc Hoa Kỳ...”

“...không có một nước Mỹ đen, không có một nước Mỹ trắng, chỉ có một Hiệp Chủng Quốc Hoa Kỳ.”

“...không có một nước Mỹ bảo thủ, không có một nước Mỹ cấp tiến, chỉ có một Hiệp Chủng Quốc Hoa Kỳ.”

Với thông điệp đó, thượng nghị sĩ Barack Obama ra tranh cử tổng thống Hoa Kỳ. Ngoài thông điệp đoàn kết toàn dân hấp dẫn đó, ông đã đưa ra một chương trình hành động rất chung chung, không có điểm gì đặc biệt, ngoài việc chấm dứt chiến tranh Iraq, phục hồi kinh tế, cải tổ y tế và giải quyết vấn đề di dân bất hợp pháp. Điều là ước vọng của tất cả mọi người, không ai chống báng được. Và ông đã đắc cử. Trong bất ngờ của cả thế giới. Một chính khách non choẹt, chẳng chút kinh nghiệm gì ngoài kinh nghiệm vài năm là thiện nguyện công đồng, và vài năm “học nghề” ở quốc hội tiểu bang và quốc hội liên bang. Ra tranh cử với vài lời hứa hẹn chung chung, gần như ba phái, không có gì cụ thể.

Thượng nghị sĩ Obama đắc cử, kéo theo sau lụng thẳng lợi ví đại của cả đảng Dân Chủ khi đảng này chiếm được đa số kiểm soát trong cả thượng viện lẫn hạ viện. Quyền hành của tân TT Obama coi như tuyệt đối.

Và ông đã không bỏ qua cơ hội, thực hành quyền hành đó cũng một cách tuyệt đối luôn trong hai năm đầu 2009-10. Ông cho thông qua ba bộ luật lớn: kích cầu kinh tế, cải tổ ngân hàng, và quan trọng nhất, cải tổ hệ thống bảo hiểm y tế. Cả ba bộ luật mang nặng màu sắc cấp tiến, đến độ không thu hút được một phiếu nào của khối bảo thủ đối lập, kể cả phiếu của những vị dân cử Cộng Hòa nổi tiếng là ôn hòa nhất.

Người ta liên tưởng đến TT Bush, một người bị mang tiếng là “phe đảng”, tạo chia rẽ, vày mà ngay trong năm đầu chấp chính, ông đã vận động được thượng nghị sĩ cấp tiến nhất khối Dân Chủ, Ted Kennedy, ký tên cùng ông để giới thiệu và cho thông qua luật cải tổ giáo dục No Child Left Behind. Hình ảnh của một sự hợp tác lưỡng đảng để giải quyết những vấn đề chung của đất nước. Bây giờ đây, vị tổng thống đắc cử với chiêu bài đại đoàn kết toàn dân, lại là người cho thông qua ba bộ luật mà không có được một phiếu nào của đối lập, hoàn toàn coi đối lập như không có. Thiên hạ chỉ còn biết ngỡ ngàng, không hiểu ông ứng viên tổng thống của đại đoàn kết toàn dân đã đi đâu rồi.

Đến cuộc tranh cử giữa mùa, năm 2010, đảng Dân Chủ đại bại, mất thế đa số tại Hạ Viện trong khi thế đa số tuyệt đối tại Thượng Viện bị thu hẹp lại. Thông điệp của cù tri Mỹ rất rõ ràng: họ không chấp nhận chuyện tổng thống ra luật một chiều, họ mong muốn hai đảng chính cùng chia sẻ quyền hành, sao cho chấm dứt nạn phân hóa quá nặng nề của Hoa Thịnh Đốn. Nói cách khác, họ mong muốn phe Dân Chủ bớt cấp tiến hơn và phe Cộng Hòa cũng bớt bảo thủ hơn, không bên nào có toàn quyền sinh sét không ai kiểm soát được nữa.

Để rồi thực tế cho thấy cả hai bên, chẳng bên nào nhận nhượng hợp tác với bên nào, đưa đến tình trạng chẳng còn một luật nào được thông qua trong hai năm kể tiếp của nhiệm kỳ đầu của TT Obama. Một lần nữa, ông tổng thống của đại đoàn kết toàn dân đã đứng hẳn qua phía đảng của ông, chứ không phải là trên cả hai đảng, trong tư thế người lãnh đạo cả nước. Ông đã chứng minh rõ ràng ông là tổng thống của đảng Dân Chủ, chứ không phải là tổng thống của Hiệp Chủng Quốc Hoa Kỳ.

Thế rồi đến cuộc bầu cử tổng thống cuối năm ngoái vừa qua. TT Obama tái đắc cử. Cũng trong ngõ ngách của nhiều người. Ai cũng hiểu được lợi thế vĩ đại của một đương kim tổng thống khi tái tranh cử, nhưng nhiều người cũng nhận định ông khó có thể đắc cử lại với tình trạng kinh tế eo ọt và tỷ lệ thất nghiệp cao như vậy được. Nhưng họ đã đánh giá sai khả năng tranh cử và hứa hẹn của TT Obama, cũng như đánh giá sai sự trung thành của khối cù tri của ông, sẵn sàng bầu cho ông bất kể mọi tình huống. Với tỷ lệ thất nghiệp ở mức chưa từng thấy là gần 20% nhưng khối dân da đen vẫn bầu cho TT Obama với tỷ lệ hơn 90%. Họ cũng đã không nhận thức được những cù tri đi bầu tổng thống khác xa những cù tri đi bầu giữa mùa cho các dân biểu, nghị sĩ. Trong khi hầu hết giới trẻ năm nhà không đi bầu giữa mùa cho các ông bà dân béo, nghị sĩ, thì họ đã chịu khó đi bầu hàng loạt cho TT Obama.

Chiến thắng mới đó đã mang lại cho ta một tổng thống... mới. Khác xa với vị tổng thống của đại đoàn kết toàn dân ta nhìn thấy trong những năm 2000 và 2008.

Vừa đắc cử lại, chưa đến ngày tuyên thệ nhậm chức, TT Obama đã khẳng định ngay ông “không có gì để điều đình với khối Cộng Hòa” hết. Ông đã được bầu lại, tức là dân Mỹ tiếp tục tin nhiệm ông và tin tưởng chính sách của ông. Thế là... đường ta, ta cứ đi thôi.

Quan điểm cấp tiến của ông đã được thể hiện một cách không thể nào rõ rệt hơn trong bài diễn văn nhậm chức lần thứ hai.

Ngay từ những đoạn mở đầu, ông đã khẳng định ngay quan điểm khi ông tuyên bố:

- chúng ta không thể chấp nhận thay thế sự độc đoán của chế độ độc ai của vua chúa bằng những biệt dãi cho một khối thiểu số,

- chúng ta phải bảo vệ tự do cá nhân bằng những hành động của tập thể,

- không có nhân nào có thể xây dựng hệ thống đường xá hay các trung tâm nghiên cứu để mang lại công ăn việc làm cho mọi người,

- kinh tế thị trường chỉ có thể phát triển trong luật lệ quy củ để bảo đảm cạnh tranh công bằng.

Đi xa hơn những quan điểm này là những khẳng định mới, rất rõ nét, liên quan đến những vấn đề thay đổi khí hậu, quyền của phụ nữ được lãnh lương ngang hàng với nam giới, quyền hôn nhân của những người đồng tính, quyền của những người di dân bất hợp pháp, nhu cầu kiểm soát súng, ... Đó là những ưu tiên mới của chính quyền Obama trong nhiệm kỳ hai. Dựa trên một sự bành trướng mạnh của vai trò của Nhà Nước.

Không có gì sai trái trong những khẳng định này. Nhưng hiển nhiên là phản ánh cái nhìn một chiều của khuynh hướng cấp tiến, chứ không phản ánh một quan điểm ôn hòa hay cởi mở, chấp nhận cách nhìn của khối bảo thủ. Khác xa với quan điểm "không có một nước Mỹ cấp tiến hay một nước Mỹ bảo thủ". Ở đây, người ta nhìn thấy hình ảnh một nước Mỹ cấp tiến rõ ràng.

Cho dù cự tri Mỹ đã bầu cho một đa số bảo thủ Cộng Hòa tại Hạ Viện, TT Obama đã coi như chuyện này như không hề xảy ra, hay không thể ngăn cản ông theo đuổi một chính sách cấp tiến gần như tuyệt đối.

Điều mà nhiều quan sát viên nhận định là việc TT Obama đưa ra những chương trình trong nhiệm kỳ hai chứng tỏ con người thực của ông, quan điểm thực sự của ông khi không còn phải ra tranh cử nữa. Đó là một chính khách với quan điểm cấp tiến nhất, hơn xa đại đa số dân Mỹ, nhưng sẵn sàng mang hết uy tín của mình để thực hiện hướng đi cấp tiến trong nhiệm kỳ cuối cùng.

Năm 2008, ông kêu gọi cả nước đoàn kết, đi theo con đường trung hòa, không cấp tiến quá cũng không bảo thủ quá. Năm nay, ông cũng kêu gọi cả nước đoàn kết, nhưng đoàn kết đi theo con đường cấp tiến mà ông đề ra. Hai lời kêu gọi khác nhau nhiều hơn nữa.

Những chương trình TT Obama mới đưa ra đều có tính cách hết sức phức tạp, với đại khái một nửa dân chúng ủng hộ, một nửa chống. Và ông sẽ phải vận dụng hết vốn liếng chính trị và uy tín cá nhân để thuyết phục được quốc hội chấp nhận hướng đi mới của ông.

Và đây là điều không dễ chút nào. Người ta không hiểu dựa vào đâu mà TT Obama đã có thể mạnh dạn ngỏ ý muốn đẩy nước Mỹ đi về hướng cấp tiến đó, khi mà Hạ Viện còn nằm trong tay đa số của khối bảo thủ Cộng Hòa trong khi khối cấp tiến Dân Chủ chỉ nắm được số lượng đối rất yếu trong Thượng Viện. Tình trạng quyền lực trong quốc hội vẫn y như trong hai năm qua, do đó không ai tin TT Obama có thể làm được chuyện gì có tính cực đoan như ông mong muốn. Chẳng những ông sẽ vẫn không được hậu thuẫn từ khối Cộng Hòa, mà ông còn bị đe dọa mất hậu thuẫn của các dân biểu nghị sĩ bảo thủ của đảng Dân Chủ của những tiểu bang phía Nam. Theo ước tính của các chuyên gia, có ít nhất là tám thượng nghị sĩ Dân Chủ sẽ phải ra tranh cử lại vào năm 2014 và trực diện với khối cự tri tương đối bảo thủ tại các tiểu bang miền Nam này.

Có thể TT Obama sẽ không phải ra tranh cử lại, nhưng đó không phải là tình trạng của cả trăm dân biểu và nghị sĩ. Những chương trình TT Obama đề ra trong bài diễn văn nhậm chức lần thứ hai mang nặng màu sắc cấp tiến, it ai dám khẳng định sẽ được hậu thuẫn của những nhóm dân biểu nghị sĩ trong các vùng bảo thủ. Nhưng hiển nhiên, đó không phải là ưu tư của TT Obama.

Không cần tính ý gì lầm, người ta cũng có thể nhận thấy những thiếu sót quan trọng của bài diễn văn: không có gì đặc biệt về khung hoàng kinh tế, hay tỷ lệ thất nghiệp, mà nhiều người vẫn còn chờ là ưu tư số một hiện nay.

Đối với TT Obama, chuyện thất nghiệp là chuyện chu kỳ kinh tế, đến rồi đi, trước sau gì thì cũng được giải quyết, do đó, không phải là ưu tư hàng đầu của ông. Chính vì cái nhìn đó mà TT Obama trong hai năm đầu đã chỉ quan tâm lấy lệ đến khung hoàng kinh tế, khiến cho tỷ lệ thất nghiệp leo lên 8%-9%-10%, mà vẫn không lo lắng quá mức, tập trung mọi nỗ lực vào luật cải tổ y tế. Bốn năm trước không phải là ưu tiên, bây giờ lại càng không phải là ưu tiên. Điều đáng nói là rất nhiều người đang thất nghiệp, đã... đồng ý với ông và bầu ông lại.

Trong bài diễn văn nhậm chức, người ta cũng dễ thấy những vấn đề mà khối bảo thủ coi như là sinh từ như thâm thùng ngân sách hay công nợ, đối với TT Obama cũng chỉ là... chuyện nhỏ, không đáng quan tâm.

Ở đây, cái nhìn của TT Obama một lần nữa đã được khẳng định. Điều ông quan tâm đặc biệt là thay đổi cấu trúc xã hội về lâu về dài, chứ không phải những thứ nhất thời như tỷ lệ thất nghiệp hay nợ nần bạc chục ngàn tỷ.

Bài diễn văn đã kích động không ít những người thuộc khuynh hướng cấp tiến, nhưng bù lại, đã làm cho khối bảo thủ lo lắng không ít. Họ có cảm tưởng TT Obama hoàn toàn không có ưu tư gì đối với họ nữa. Nếu họ đi theo ủng hộ đường lối của tổng thống thì dĩ nhiên họ sẽ được hoan nghênh, nhưng nếu họ không chia sẻ quan điểm, không đồng ý với tổng thống, thì cũng... rảng chịu thôi. Các nhóm Tea Party sẽ thắt chặt với nhiều khi thấy những ưu tư về sưu cao thuế nặng của họ không hề khiến TT Obama mất ngủ ngày nào. Nói như TT Obama đã từng nói, "chúng tôi thắng!". Thông điệp mới của ông: "không có một nước Mỹ cấp tiến và một nước Mỹ bảo thủ, chỉ có một nước Mỹ cấp tiến thôi!"

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

TT Obama: Bốn Năm Trước – Bốn Năm Tới

22/01/2013

...tăng thuế nhà giàu giỏi lầm sẽ thu được 90 tỷ trong khi ngân sách thiếu hụt 1.000 một năm...

Tuần lễ này là tuần lễ TT Obama bắt đầu nhiệm kỳ hai của ông, cũng là dịp ta nhìn lại những ngọn núi sau lưng và trước mặt ông.

Một cách ngắn gọn, bốn năm của nhiệm kỳ đầu đã là một đoạn đường đầy chông gai mà thành tựu không phải không có, nhưng những chuyện chưa làm được thì lại rất nhiều. Và đó sẽ là những chuyện ông muốn làm cho bốn năm tới.

Thành tựu để đời của TT Obama dĩ nhiên là luật cải tổ y tế Obamacare. Dù đồng ý hay không đồng ý thi luật này cũng đã được ban hành và không thể rút lại được nữa. Hậu quả thực tế tốt hay xấu công bằng mà nói, phải đợi năm mươi năm nữa mới biết được chắc chắn.

Luật Social Security (quỹ hưu trí) của TT Roosevelt, và luật Medicare/Medicaid của TT Johnson cho đến nay đã mang lại những lợi ích vĩ đại cho người cao niên và người nghèo. Nhưng nó cũng đã trở thành gánh nặng cực kỳ lớn lao cho thế hệ trẻ hơn cũng như cho những người có lợi tức cao hơn, phải đóng thuế nuôi dưỡng các chương trình này. Những gánh nặng chi phí này đã lớn hơn dự tính khi luật mới được ban ra rất nhiều, đến độ các quỹ trợ cấp an sinh này đang bị đe dọa phá sản nếu không có biện pháp cải tổ sớm.

Luật Obamacare không cần đến mấy chục năm mới biết là sẽ tốn kém rất lớn cho kinh tế Mỹ, mà ngay từ năm 2011, ba năm trước khi luật có hiệu lực trên vạn, người ta đã thấy những ước đoán về hậu quả tài chính đã sai trật hoàn toàn. Thay vì tiết kiệm được 2.500 đô chi phí y tế một năm cho mỗi gia đình như TT Obama quảng cáo, thi đã tăng chi phí đó lên đúng 2.500 đô. Những dự phóng về gánh nặng tài chính cho Nhà Nước 1.000 tỷ một năm trong 10 năm tới chắc chắn sẽ bị chứng minh là sai trật rât mauch chóng, có thể vì các chuyên gia tính sai, mà cũng có thể vì TT Obama cố tình đưa bức tranh lạc quan ra để hậu thuẫn cho luật cải tổ của mình.

Thành tựu ngắn hạn hơn là chấm dứt hai cuộc chiến dai dẳng tại Iraq và Afghanistan, và giết được Bin Laden. Ở đây, nếu muốn công bằng thì phải nhìn nhận những thành tựu này đã có được một phần không nhỏ nhờ TT Bush đã dọn đường cho từ trước.

TT Obama cũng có một thành tựu khác có tính cách "vô hình", chẳng ai –hay nói cho đúng hơn, chưa ai- nhìn thấy tác dụng. Đó là luật cải tổ ngân hàng. Hồi đầu thập niên 30, TT Roosevelt ra luật Glass-Steagall kiểm soát hệ thống ngân hàng để đối phó với khung hoàng tài chính của thế kỷ. Đến giữa thập niên 90, TT Clinton hủy bỏ luật này, một trong những lý do đưa đến tình trạng cạnh tranh phát triển sống chết giữa các đại ngân hàng, đưa đến khung hoàng tài chính của năm 2008. Nói cách khác, cải tổ của TT Clinton phải đợi gần hai chục năm mới thấy tái hại. Bây giờ TT Obama tái lập lại việc kiểm soát ngân hàng, có lẽ cũng phải đợi cả chục năm nữa mới biết được có hậu quả thực tế như thế nào. Chỉ biết cho đến giờ, các ngân hàng không lồ, tác giả của cơn khung hoàng năm 2007-2008 vẫn còn đó, các chủ tịch, tổng giám đốc vẫn ngồi đó, vẫn lãnh lương và bonus lộc bạc chục triệu, trong khi thiên hạ vẫn vật lộn với nợ nhà cửa.

Một thành tựu khác mà TT Obama không ngừng quảng bá là các biện pháp kích cầu kinh tế. Cụ thể là luật stimulus gần 800 tỷ, chưa kể hàng ngàn tỷ chi tiêu công của Nhà Nước. Kết quả cụ thể là tỷ lệ phát triển kinh tế vẫn èo uột cỡ 1%-2%, trong khi tỷ lệ thất nghiệp vẫn ngất ngưởng ở mức 8%-9%. Không có gì đáng vỗ ngực cho lắm. Những người có vỗ cho TT Obama diễn giải nếu không nhờ những biện pháp kích cầu của ông thi thất nghiệp đã leo lên tới mức 12%-13% rồi. Chỉ là một hình thức ngụy biện ấy罢了. Nếu như tỷ lệ thất nghiệp thực sự đã leo lên 12%, chắc họ sẽ diễn giải là nếu không nhờ tài của TT Obama thi thất nghiệp đã là 20% rồi. Cứ thế mà lý luận thi TT Obama luôn luôn là một thiên tài, không chạy đi đâu được.

Bây giờ, ta bàn về những thất bại hay những gì đã hứa mà chưa làm.

Thất bại lớn nhất của TT Obama là việc ông đã trở thành tổng thống tạo phản hoà lớn nhất lịch sử cận đại Mỹ, theo nhận định của chính báu phê ta Washington Post. TT Obama đã cù một phần lớn nhờ những lời hứa hoa mỹ đại doan kết dân tộc, thay đổi không khí chia rẽ của thời Bush. Chỉ vài ngày sau khi tuyên thệ nhậm chức, TT Obama đã cho những lời hứa hoa mỹ vào thùng rác khi ông nói thẳng vào mặt lãnh tụ khối dân biểu Cộng Hòa Eric Cantor "chúng tôi thắng" (We won!) khi ông Cantor yêu cầu tống thống lưu ý quan điểm bảo thủ của khối Cộng Hòa. Thái độ của TT Obama và phe cấp tiến Dân Chủ được thể hiện rõ ràng qua chuyện các bộ luật lớn đầu tiên của TT Obama (Obamacare, stimulus và cải tổ ngân hàng) đều được khởi đầu số Dân Chủ thông qua mà không có một phiếu nào của khối đối lập Cộng Hoà.

Tình trạng chia rẽ này dĩ nhiên là do lỗi của cả hai bên, nhưng dù sao thì TT Obama, với tư cách tổng thống cũng như với tư cách người hứa hẹn chấm dứt tình trạng xâu xé chính trị của Hoa Thịnh Đốn, cũng vẫn là người mang trách nhiệm lớn nhất. Nếu ông không phải là thủ phạm tạo ra chia rẽ thì ông cũng đã là người thất bại, không hẳn được không khi chính trị thủ đô.

Thất bại lớn thứ nhì của TT Obama là đã vung tay xài tiền như không có ngày mai, như thế tháng Chạp 2012 vừa qua sẽ là ngày tận thế như lịch dân da đỏ đã khẳng định. Trung bình trong bốn năm qua, mỗi năm ngân sách bị thâm thủng 1.000 tỷ. Nhà Nước dĩ nhiên là phải tìm cách trảm lỗ. Một mặt TT Obama đã vay mượn bằng cách bành công khô phiêu Mỹ, phần lớn cho Trung Cộng và các nước Ả Rập. Mặt khác ông đòi tăng thuế nhà giàu.

Năm 2007, khi TT Bush yêu cầu tăng mức nợ trần qua khôi mức 8.000 tỷ, thượng nghị sĩ Barack Obama đã bỏ phiếu bác bỏ và gọi TT Bush là người vô trách nhiệm khi muốn đi vay mượn lung tung. Bây giờ, thì TT Obama, với mức nợ trần cao gấp hai lần mức của TT Bush, 16.400 tỷ, lại gọi những người không chấp nhận tăng mức nợ trần cho ông là những người... vô trách nhiệm. Nói cách khác, bất cứ ai khác ý với TT Obama đều là... vô trách nhiệm. Thật là một cách lý luận tuyệt hảo của một người từng hô hào đòi đoàn kết toàn dân.

Lập luận tăng thuế nhà giàu được khua chiêng gõ trống rầm rộ vì tính my dân, trong khi thực tế chỉ là biện pháp... muối bỏ biển. Theo chính các chuyên gia tài chính của chính quyền Obama, tăng thuế nhà giàu giỏi lắm sẽ thu được 90 tỷ trong khi ngân sách thiếu hụt 1.000 một năm, coi như bù đắp chưa tới 10% thâm thủng. Mới đây, TT Obama đã đồng ý tăng thuế khoảng 600 tỷ trong 10 năm, tức là 60 tỷ một năm, hay là 6% thâm thủng. Chưa ai rõ ông sẽ trảm cái lỗ hổng 94% còn lại bằng cách nào. Nhưng ai cũng biết ông sẽ... đó thưa bến Cộng Hoà không cho ông tăng thuế thêm hay đã vay mượn thêm để trảm lỗ trống đó.

Có một cách khác để trảm lỗ hổng mà it khi nghe TT Obama và phe Dân Chủ nói đến: đó là cắt tiêu xài. Chi vì cắt tiêu xài thì khó mà được thiên hạ hoan hô và khó mà kiếm được phiếu của cử tri. Trong cuộc tranh cãi về ngân sách này, cái gai lớn vẫn là những chi phí tài trợ an sinh (tiền già, medicare, medicaid, phiếu thực phẩm) mà không có ông chính khách nào có can đảm dám rờ tới.

Nhìn về bốn năm tới, vấn đề tranh cãi về ngân sách, tăng thuế, cắt chi tiêu, sẽ là cái nút lớn nhất TT Obama sẽ phải tìm cách vượt qua. Khối Cộng Hoà đã khẳng định chi chấp nhận tăng mức nợ trần cho TT Obama sau khi đã đạt được thỏa thuận về ngân sách và nhất là cắt chi tiêu, chứ không thể trao tấm ngân phiếu trắng cho TT Obama.

Tron cuộc họp báo cuối cùng trước khi mãn nhiệm kỳ đầu, TT Obama khẳng định ông sẽ không có gì để thương thuyết với khối đối lập trong vấn đề này, vì dân Mỹ đã bỏ phiếu bầu ông lại, nên coi như dân Mỹ chấp nhận chính sách tiêu xài của ông. Điều mà TT Obama coi tinh quen là dân Mỹ cũng đã bầu lại da số dân biểu Cộng Hòa, tức là chấp nhận trao trách nhiệm kiểm soát TT Obama cho khối Cộng Hòa tại Hạ Viện. Trên quan điểm đó, các dân biểu Cộng Hoà cũng có trách nhiệm phải chia toàn đối với dân Mỹ, chứ không thể ngồi yên chấp nhận cho TT Obama muốn xài tới đâu hay muốn vay mượn tới đâu cũng được. Nếu thật sự dân Mỹ đồng ý cho TT Obama vung tay vòi giới hạn thi họ đã không bỏ phiếu cho khối Cộng Hoà nắm da số tại Hạ Viện.

Những chính khách lập quốc của Mỹ đã cố tình tạo ra những rào cản, hay nói cách khác, những cách cản bằng quyền lực để không cho phép bắt cứ tổng thống nào trở thành độc tài, muôn làm gì thì làm, cho dù được da số dân bầu làm tổng thống. Ngày trước, bên Đức đã không có loại rào cản này, đưa đến tình trạng Hitler được bầu làm thủ tướng trong dân chủ thực sự, để rồi sau chóng biến thành một trong những nhà độc tài đáng ghê sợ nhất lịch sử nhân loại.

Cũng trong cuộc họp báo đó, TT Obama đã lớn tiếng sử dụng chiến thuật hù dọa mà trước đây ông luôn chỉ trích. Ông hù dọa nếu không cho ông tăng mức nợ trần thì cả triệu công chức, thầy giáo, cảnh sát, quân nhân, ... sẽ không nhận được tiền lương, trong khi cả triệu người khác sẽ mất tiền hưu, medicare và medicaid. Kiểu như bà vợ hù dọa ông chồng không đưa thẻ tín dụng cho bà đì mua sắm thi bà sẽ cho cả nhà nhận đói.

Thật ra, điều này không phải hoàn toàn sai, nhưng vấn đề là tại sao đì đến tình trạng này ngày hôm nay? Ngày trước, TT Dân Chủ Clinton đâu có cần phải có thâm thủng cả ngàn tỷ một năm, cũng không cần vay mượn tới hơn 16.000 tỷ đâu, mà chẳng ai bị mất lương gì hết. Những người bênh vực TT Obama sẽ viện dẫn hai cuộc chiến Iraq và Afghanistan để đổ thừa cho Bush, nhưng chắc chắn sẽ không nhắc đến chuyện cả hai cuộc chiến đều đã chấm dứt, không còn nhu cầu chi trảm tỷ mỗi năm cho hai cuộc chiến này nữa. Mà vẫn thâm thủng cả ngàn tỷ như thường là sao? Tiền đì đâu?

Một vấn đề lớn TT Obama phải trực diện là lời hứa giải quyết vấn nạn di dân bất hợp pháp. Ai cũng nhìn thấy vấn nạn, ai cũng thấy những mối nguy, nhưng chẳng ai nhìn thấy giải pháp.

Ứng viên Obama lớn tiếng hứa có giải pháp nội trong năm đầu sau khi nhậm chức, tức là nội trong năm 2009. TT Obama và đồng minh Dân Chủ nắm trọn quyền hành trong hai năm 2009-10, đáng lẽ có thể giải quyết vấn đề dễ dàng như đã hứa. Nhưng ông đã không làm gì. Vì thực tế, tim được giải pháp khi làm tổng thống luôn luôn khó hơn hứa hẹn sướng khi còn tranh cử.

Mới đây, TT Obama đã xác nhận đây sẽ là một trong những ưu tiên của ông trong nhiệm kỳ hai, nhưng lại không nói sẽ đề nghị biện pháp gì.

Chuyện anh thanh niên Adam Lanza lên cơn điên vác súng di bắn chết hơn hai chục trẻ em đã gây chấn động dư luận, và tạo ra một vấn đề cấp bách mới cho TT Obama trong nhiệm kỳ hai này: đó là việc kiểm soát súng hưu và sử dụng súng đạn.

Tình trạng căng thẳng đến độ một số trường hàng tiết vẹt đã có những quyết định cực kỳ ngớ ngẩn như tại tiểu bang Maryland, đuổi học trò sáu tuổi chơi bắn nhau bằng... ngón tay (chia ngón tay trỏ vào nhau, miệng la bang bang! Thế là bị đuổi!). Vài tiểu bang khác nghiên cứu việc cho phép thầy cô mang súng theo đì tự vệ. Có những nơi khác đì xa hơn, nghiên cứu các biện pháp phòng ngừa những người bị bệnh tâm thần. Tất cả đều có tính vá viu, phản ứng lại một biến cố nhất thời để xoa dịu dư luận, trong khi chưa thật sự trực diện vấn nạn bạo lực tại Mỹ.

Truyền thông cấp tiến như Washington Post và CNN loan báo thâm dì dư luận cho thấy "da số dân Mỹ ủng hộ các biện pháp kiểm soát súng". Đọc kỹ lại mẫu tin thi thấy không phải vậy chút nào. Chỉ có 51% ủng hộ thôi. Tuy là da số thật, nhưng là da số 1% trong khi sài biệt xác xuất thống kê là 5%, nghĩa là tỷ lệ ủng hộ kiểm soát súng có thể là 56%, mà cũng có thể chỉ là 46%. Nói cách khác, thâm dì này chỉ xác định một nửa dân Mỹ ủng hộ trong khi một nửa chống việc kiểm soát súng.

Ngày 16 tháng Giêng vừa qua, TT Obama ban hành một loạt 23 quyết định của hành pháp –không cần thông qua Quốc hội– tăng cường việc kiểm soát súng. Nghe thi có vẻ như đây là những biện pháp rất mạnh và rất hiệu. Nhưng thực tế, tất cả những biện này không nhiều thi ít, đều là những biện pháp đã được ban hành từ các đời tổng thống trước, mà chẳng có công dụng gì nhiều. Hay vài biện pháp mới có tính tương trưng, màu mè chính trị, như ra lệnh cho Bộ Tư Pháp nhận dạng những người thuộc loại "nguy hiểm", chẳng có nghĩa lý gì hết.

Bà mẹ của Adam Lanza mua một tá súng tấn công đì trong nhà đều hợp pháp, đì có điều tra lý lịch, nhưng vẫn không cản được người con bị bệnh tâm thần lấy súng di bắn giết. Tất cả những biện pháp mới do TT Obama đề nghị, chẳng có biện pháp nào có thể ngăn cản Adam Lanza đì giết người.

Dù sao thi các quyết định của TT Obama cũng là những bước đì quan trọng cần làm đì từ từ giảm bớt tai họa của súng đạn tại xú cao bồi này. Ké viết này không ủng hộ TT Obama trên khà nhiều vấn đề, nhưng kiểm soát súng thi chắc chắn sẽ ủng hộ mọi biện pháp giảm thiểu được tình trạng bạo lực súng đạn tại nước này.

Những quyết định về ngân sách, di dân và kiểm soát súng chỉ là ba vấn đề nỗi bận hiện nay. Trong bốn năm tới, tất nhiên sẽ nẩy sinh ra nhiều vấn đề quan trọng khác, có khi đe dọa trực tiếp đến chức vị của tổng thống, như Nixon với vụ Watergate, Reagan với vụ Iran-Contra, Clinton với vụ Monica Lewinsky, Bush với vụ bão Katrina. Hy vọng TT Obama may mắn hơn và không gặp đại họa nào. (20-1-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Al Gore Tiếp Tay Al Jazeera?

15/01/2013

...đì Al Jazeera còn có đặc điểm là chống Do Thái cực kỳ mạnh mẽ...

Trước hết, đì tránh hiểu lầm, phải nói ngay cựu PTT Al Gore không có bà con liên hệ gì với đài truyền hình Ả Rập Al Jazeera. Hai cái "Al" này khác nghĩa nhau xa lăm. Dù vậy, PTT Al Gore cũng mới vừa bắt tay với đài truyền hình Ả Rập, qua một thỏa hiệp thương mại mang lại cho cựu phó tổng thống một số tiền không lỗ một cách thật nhẹ nhàng.

Theo tin báo chí, những sở hữu chủ của đài truyền hình Current TV, đì bán đài này cho đài truyền hình Al Jazeera với giá là 500 triệu đô. PTT Gore, Chủ Tịch Hội Đồng Quản Trị của Current TV, với phần hùn 20%, đì lanh sơ sơ môt trăm triệu đô. Không ai rõ vốn của ông Gore bò ra là bao nhiêu, chỉ biết ông lời đầu thi nhất cũng 7-8 chục triệu.

Chuyện mua bán này có tính cách riêng tư, đàng ra không có gì để nói. Ông Gore dù là phó tổng thống trước đây, bây giờ cũng đã thành phó thường dân, có đài đù quyền mua bán gì với ai cũng được. Nhưng vấn đề là trong cuộc giao thương này, có nhiều chuyện phảng phát mùi già dối tiêu biểu của các chính khách Mỹ, nói một đàng làm một nẻo, "coi dzậy mà hổng phải dzậy". Ta cũng nên nhìn để hiểu rõ chính trị của cái xú này hơn.

Trước hết, hãy nói qua về đài Al Jazeera.

Đài truyền hình Al Jazeera được Quốc Vương Qatar thành lập năm 1996 với số vốn riêng của ông, lúc đó khoảng 150 triệu đô. Qatar là một trong các nước đã kết hợp lại thành Liên Hiệp Các Vương Quốc Ả Rập, United Arab Emirates trong vùng vịnh Trung Đông. Đây là liên hiệp của mấy vương quốc dầu hỏa cực kỳ giàu có, trong đó có các thủ đô huy hoàng Doha, Dubai, Abu Dhabi,...

Mặc dù là sở hữu của ông vua dầu hỏa Qatar, nhưng ông này có chủ trương để cho đài truyền hình được hoàn toàn độc lập, loan tin một cách đầy đủ, chính xác, trung lập, và ông vua tuyệt đối không can thiệp. Ít ra đó cũng là chủ trương chính thức. Cố để tránh tiếng cho ông vua thân Mỹ khi đài Al Jazeera si và Mỹ để cầu khách Ả Rập.

Đài này khởi đầu chỉ là một đài truyền hình có tính địa phương, phát hình trong khu vực các tiểu quốc dầu hỏa vùng Vịnh. Con đường hoan lì của Al Jazeera thay đổi hoàn toàn từ sau biến cố 9/11.

Ngay từ đầu thì đài này đã có nhiều chương trình về vụ tấn công này nhất, nhiều hình ảnh nhất, và nhiều bài xã luận nhất. Vì là đài tài năng bùng lúc đó, nên đài đã thu hút ngay được số người coi rất lớn. Dân trong vùng vốn dĩ không ưa Mỹ cho lắm, thấy Mỹ bị một nhóm thanh niên Ả Rập đánh chí tử, cũng khóc chí, xum lại coi và bàn tán suốt ngày. Có vẻ hành động một nhóm thanh niên Ả Rập có thể hy sinh làm nên chuyện lịch sử này, nhưng cũng lại sợ chuyện khùng khiếp này sẽ gây tai tiếng không tốt lắm cho khối Ả Rập Hồi Giáo, biến hình ảnh khồi này thành hình ảnh của một khối cực đoan, quá khích, và tàn ác.

Ngọn cờ của đài này thật sự phát lên vào các năm sau, 2002 và 2003. Nhờ các cuộc chiến Afghanistan, Iraq, và nhở Osama Bin Laden.

Trong các cuộc chiến Afghanistan và Iraq, đài này cũng vẫn là đài với nhiều tin tức, hình ảnh và xã luận nhất. Tràn ngập những hình ảnh không lấy gì làm đẹp đẽ của cuộc chiến: lính Mỹ xả súng bắn loạn xà ngầu, xe tăng chạy ngang dọc, trực thăng bắn hỏa tiễn vào nhà dân, máy bay Mỹ thả bom với giới hạn, nhà cháy, trường học xập, nhà thương bị đạn, thường dân chết, trẻ em máu me đầy mình khóc inh ỏi, ... Thinh thoảng lại có kèm theo vài hình ảnh về tiền kiểu một con búp bê nằm trên đống tro lửa đạn. Những hình ảnh quen thuộc của mọi cuộc chiến, nhưng rất được dân Ả Rập (cùng tâm trạng với dân cấp tiến phản chiến bên Mỹ) thích thú và hognh. Vừa coi vừa có dịp chửi Mỹ và chửi Bush.

Rồi đến các thông điệp của Osama Bin Laden. Không rõ vì lý do nào, Bin Laden đã chọn Al Jazeera là đài phát đi các thông điệp của ông. Cả chục thông điệp được thu băng ở đâu đó rồi lén truyền đến Al Jazeera, và đài này cho phát lại nguyên văn, tuy tránh không bình luận gì hết, không chỉ trich, cũng không cố vỡ.

Al Jazeera bị tố cáo làm ống loa cho khủng bố Bin Laden. Nhưng sau đó tất cả các đài truyền hình, kể cả các đài Mỹ, tranh nhau mua lại các thông điệp của Bin Laden để phát lại. Tên tuổi và uy tín của Al Jazeera nổi lên như cồn.

Đến cuối năm 2006 thì thật sự Al Jazeera đã trở thành kinh địch có tầm vóc đối với các đài truyền hình quốc tế lớn như BBC International và CNN International. Al Jazeera mở thêm Al Jazeera English, phát hình hai mươi bốn giờ bằng Anh ngữ, từ bốn cơ sở chính: Doha (thủ đô của Qatar), Luân Đôn, Hoa Thịnh Đốn, và Tân Gia Ba. Tất cả các chuyên viên đọc tin đều là người Anh hay Mỹ, phần lớn chịu dù từ CNN hay BBC qua.

Sau sự thành công của Al Jazeera, thì một đài truyền hình Ả Rập có tầm vóc quốc tế thứ hai được ra đời, đài Al Arabiya. Đài này tương đối ôn hòa, ít đả kích Mỹ hơn, và ít nói tiếng hơn. TT Obama ngay sau khi tuyên thệ nhậm chức năm 2009, đã dành cuộc phỏng vấn truyền hình đầu tiên cho đài Al Arabiya này. Một thông điệp hòa bình rõ ràng gửi đến quần chúng trong khối Ả Rập Hồi Giáo.

Đài Al Jazeera từ lâu nay đã tìm cách thâm nhập vào thị trường vĩ đại của Mỹ và Canada, nhưng không có kết quả gì. Cho đến bây giờ.

Trong khi đó thì PTT Al Gore, sau khi thua Bush năm 2000, đã sinh hoạt rất tích cực trong nhiều lãnh vực kinh doanh, và mau chóng trở thành triệu phú. Năm 2005, ông hùn tiền mở đài truyền hình Current TV, phát hình qua công ty truyền hình cáp Time Warner. Đài này có khuyễn hướng cấp tiến rõ rệt, không dấu diếm. Những nhà báo cấp tiến nặng như Keith Olbermann, chuyên viên cổ vũ cho TT Obama của đài MSNBC được mời làm phát ngôn và bình luận giả chính, suốt ngày ra rà si và Bush, Cộng Hòa và tung hô Obama.

Đài Current TV, nhờ tên tuổi của ông Gore, cũng như nhờ những quan hệ lớn của ông, đã hành trướng khá nhanh, được phát hình khá rộng tại những thị trường lớn của Mỹ như Nữu Uớc và Cali. Trong cuộc bầu cử tổng thống vừa qua, đài Current TV đã mạnh mẽ cổ vũ không ngừng nghỉ cho liên danh Obama-Biden, triệt để bôi bác liên danh Romney-Ryan. Tuy nhiên, đài không thành công lắm trong việc thu hút khán giả. Các thám dò của các cơ quan nghiên cứu thị trường cho thấy số khán giả khá èo uột, bắt kè sự hợp tác của nhiều tài tử mặt lớn trong giới cấp tính. Kết quả tài chính không được công bố vì đây là đài tư nhân, nhưng ai cũng biết đài gặp rất nhiều khó khăn, kết hợp với các công ty lớn như Yahoo, Comcast, hay bán cổ phiếu cho công chúng, đều thất bại. Đến tình trạng phải rao bán.

Một trong những nhà đầu tư đầu tiên ngó ý muốn mua là nhà báo Glenn Beck. Những người nào có theo dõi đài truyền hình Fox News đều biết ông Beck là một nhà báo cực hữu, có thể nói đến mức cực đoan, trở nên triệu phú nhờ suốt ngày si và TT Obama trên đài truyền hình và qua sách báo.

Đề nghị mua đài Current TV của ông Beck bị từ khước – theo như ông Beck nói – trong vòng 15 phút. PTT Gore giải thích đại khái “ai là người tiếp tục điều hành đài Current TV đối với tôi rất quan trọng, phải là người chia sẻ quan điểm chính trị với chúng tôi”.

Từ lý luận đó, dĩ nhiên ai cũng hiểu là ông Beck không thể mua được đài Current TV vì quan điểm bảo thủ cực đoan của ông, khác xa quan điểm cấp tiến của PTT Gore. Điều này cũng dễ hiểu. Nhưng khi được biết đài Current TV đã bán cho Al Jazeera thì mọi người đều ... chung hưng. Đây là một đài truyền hình Ả Rập, không phải cực đoan theo bảo thủ, cũng chẳng phải thiên về phe cấp tiến của PTT Gore, mà là cực đoan chống Mỹ, suốt ngày chửi Mỹ, bắt kè là Mỹ-Bush hay Mỹ-Obama, mặc dù đài có khuyễn hướng chửi Bush mạnh hơn nhiều.

Một ngạc nhiên khác là đài Al Jazeera còn có đặc điểm là chống Do Thái cực kỳ mạnh mẽ như tất cả các cơ quan truyền thông Ả Rập, trong khi ông Gore lại đã từng mời một thượng nghị sĩ theo Do Thái Giáo và thân Do Thái kịch liệt, Joseph Lieberman, đứng chung liên danh tranh cử TT-PTT với ông năm 2000.

Trong cả chục năm qua, đài này đã không có cách nào thâm nhập vào thị trường Mỹ được, bây giờ chính PTT Gore là người giúp cho đây đủ phương tiện. Tất cả mọi phương tiện của đài Current TV, như nhân viên, chuyên gia kỹ thuật, chuyên gia quản lý, tiếp thị, cơ sở, máy móc dụng cụ, quan hệ khách hàng quảng cáo, quan hệ với các hãng truyền hình cáp cần thiết để phổ biến hình ảnh đến hàng triệu gia đình Mỹ, bây giờ Al Jazeera thừa hưởng trọn vẹn.

Các chuyên gia tài chính cho rằng ông Gore không có thể từ chối vì cái giá 500 triệu thật ra lớn hơn trị giá thị trường của Current TV rất nhiều. Coi như Al Jazeera sẵn sàng trả giá cực cao để mua cái tên “Al Gore” cũng như để đặt ông Gore và các nhà đầu tư khác của Current TV vào thế khó từ chối.

Trở lại câu giải thích của PTT Gore khi ông từ khước ông Glenn Beck, người ta không khỏi thắc mắc, ông Gore chấp nhận bán cho Al Jazeera, như vậy chẳng lẽ một đài truyền hình mang tiếng là ống loa của Bin Laden, chuyên chửi Mỹ và Do Thái lại có quan điểm chính trị thân cận với cựu phó tổng thống Mỹ, hơn là ông Beck, là người Mỹ? Đâu là ranh giới bạn và thù?

Ngoài quan điểm chính trị lại cũng có vấn đề khác. PTT Gore, không ai không biết, là người bỏ cả đời ra tranh đấu cho hai vấn đề mà ông cho là cực kỳ quan trọng cho nhân loại: hâm nóng địa cầu và năng lượng sạch. Ngay từ khi ông còn làm phó tổng thống, đây cũng đã là những chủ đề tranh đấu của ông. Sau khi thất cử, ông hầu như làm việc toàn thời để quảng bá hai mục tiêu này. Chủ trương “sạch hóa địa cầu” cũng đã giúp ông Gore nhận được giải Nobel Hòa Bình năm 2007.

Trong vấn đề năng lượng sạch, ông cố vỗ việc chống sử dụng dầu hỏa quá nhiều, chẳng những có hại trên phương diện môi sinh, mà cũng khiến cho Mỹ lệ thuộc các tiểu quốc dầu hỏa Trung Đông ngày một nhiều. Lệ thuộc dầu hỏa đưa đến lệ thuộc tài chính, rồi đưa đến lệ thuộc chính trị.

Bây giờ thì ông đã không ngai bá đài truyền hình, cơ quan ngôn luận của ông, cho mấy ông... vua dầu hỏa, bỏ túi một trăm triệu tiền bẩn dầu của họ. Giải Nobel dù sao cũng chỉ đáng giá có một triệu đô, chỉ là 1% tiền ông thu được khi bán đài Current TV. Dù sao PTT Gore cũng biết làm toàn công trừ nhân chia, nhìn thấy dầu là mồi lợi lớn.

Rồi đến vấn đề sở trường, ưu tiên số một của TT Obama: đánh thuế nhà giàu.

Quan điểm của TT Obama, mà thiên hạ nghe mãi đến độ nhàn chán, là nhà giàu cần phải đóng góp một cách công bằng hơn, nghĩa là đóng thuế nhiều hơn. Chuyện thư ký của ty phú Warren Buffett đóng thuế theo tỷ lệ cao hơn cả ông ty phú đã được nai di nhai lại, để diễn tả cái vỗ lý của hệ thống thuế khóa Mỹ. Bằng mọi cách, phải bắt nhà giàu đóng thuế nhiều hơn, với tỷ lệ cao hơn, cũng như phải khóa lại những lỗ hổng để tận thu mấy ông nhà giàu. TT Obama cũng không quên kêu gọi tinh thần trách nhiệm, và lòng ái quốc của các nhà đầu tư, triệu phú, ty phú.

Lập luận của TT Obama được ca đoàn cấp tiến Dân Chủ lập lại một cách triệt để. Máy ông chính khách cấp tiến, ai cũng sẵn sàng si và mấy ông nhà giàu vừa đóng ít thuế vừa có đủ mọi xảo thuật trốn hay lách thuế. Kể cả mấy ông ty phú như Warren Buffett và George Soros cũng tự si và mình và lòn tiếng quảng bá sẵn sàng hy sinh đóng thuế nhiều hơn.

Nhưng sự thật không hẳn như vậy.

Cách đây không lâu, trên cột báo này có đăng mẫu tin mấy ông bà trong Hội Đồng Quản Trị báo phe ta Washington Post đã dự đoán thuế suất sang năm 2013 sẽ tăng, do đó, đã quyết định ước tính số tiền lời của năm 2013, rồi chia cổ tức của năm 2013 này ngay trước cuối năm 2012, để tránh khỏi phải trả thuế cao hơn. Một cách lách thuế đầy sáng tạo từ tờ báo đồng minh của TT Obama.

Bây giờ đến phiên PTT Al Gore, một đồng minh không kém quan trọng và háng hái của TT Obama. Ông cũng nhìn thấy nguy cơ TT Obama phải tăng thuế “nhà giàu” trong năm 2013. Trong số những “nhà giàu”, dĩ nhiên là có ông. PTT Gore bèn ra chỉ thi bằng mọi giá, cuộc thương thảo giữa Current TV và Al Jazeera phải được hoàn tất nội trong năm 2012, để tránh mức thuế cao hơn của năm 2013. Kết quả, giao kèo mua bán được ký kết đúng ngày 31 tháng 12 năm 2012. Nếu đó không phải là một cách

lách thuế thì là gì? Theo các chuyên gia, PTT Gore đã "tiết kiệm" được ít nhất năm bảy triệu tiền thuế nhờ luật giảm thuế của kinh dịch Bush mà ông không bao giờ bỏ lỡ cơ hội đà kích là chỉ biết bảo vệ túi tiền nhà giàu. Chửi thì chửi, lợi dụng được thì tội gì không làm?

Nhìn tổng quát vụ bán đài truyền hình Current TV cho đài Al Jazeera, ta nhận thấy:

- vi tiền, PTT Gore sẵn sàng bán cả một hệ thống đài truyền hình trên đất Mỹ cho một nhóm truyền thông nổi tiếng là có cảm tình với Hồi Giáo quá khích, chống Mỹ và chống Do Thái;

- PTT Gore cũng đã không ngần ngại nhận cả trăm triệu tiền đầu hoả mà ông ra rá chí trích cả đời ông ta;

- dù hô hào tăng thuế nhà giàu là "nghĩa vụ yêu nước", PTT Gore cũng tìm mọi cách để bớt đóng thuế.

Thế mới nói, trong chính trị Mỹ -hay bất cứ chính trị xứ nào cũng vậy-, lời nói và hành động của các chính khách ít khi nào đi đôi với nhau. Ai ngày thơ tin các lời hò hét hay hứa hẹn của các chính khách thì sẽ có ngày vỡ mộng. Nói như ông tổng thống của chúng ta, "đừng nghe những gì các chính khách nói, mà hãy nhìn kỹ những gì họ làm". (13-01-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Tăng Thuế Hay Cắt Trợ Cấp?

08/01/2013

...chẳng bمن nào dám cắt gi nhiều, mà chỉ biết tiêu xài, tức là tăng quà cáp để lấy phiếu...

Có thể quý độc giả không biết gì, nhưng lúc đọc bài viết này chính là lúc quý độc giả đang lừng lơ trên vực thẳm tài chính! Không còn đứng trên bờ mà cũng chưa rơi xuống vực. Đó chính là phép lạ của chính trị Mỹ.

Sau khi diều đình hàng tháng trời với TT Obama mà chẳng đi đến kết quả nào, Chủ Tịch Hạ Viện John Boehner bỏ cuộc, bán cái cho Thượng Viện. Ông Boehner cách đây ít ngày đưa ra đề nghị tăng thuế những người có lợi tức trên một triệu, nhưng không cắt giảm chi tiêu tương ứng, bị các dân biểu Cộng Hòa phe ta chống đối mạnh. Bên bỏ cuộc không đứng ra diều đình với TT Obama nữa vì ông sẽ phải ra tranh cử Chủ Tịch Hạ Viện lại, cần phiếu của họ (tin mới nhất, ông đã đắc cử lại). Lãnh tụ khối đa số Dân Chủ tại Thượng Viện, TNS Harry Reid cũng "đào ngũ" vì phải ra tranh cử trở lại hai năm nữa, không muốn đánh dấng đến cục than đó thâm thủng ngân sách, bán cái cho PTT Biden diều đình với lãnh tụ Cộng Hòa tại Thượng Viện Mitch McConnell.

Cuối cùng thì Thượng Viện và TT Obama đã đi đến thỏa thuận, được Thượng Viện thông qua với tỷ lệ 89 chấp thuận, 8 chống (2 Dân Chủ, 6 Cộng Hòa), vài tiếng đồng hồ trước giao thừa. Ngày hôm sau, đúng ngày Tết tây, Hạ Viện với Cộng Hòa nắm đa số, biểu quyết chấp thuận với tỷ lệ 257-167, với 85 dân biểu Cộng Hòa đồng ý, trong đó có Chủ Tịch Hạ Viện Boehner. Nhiều người lo ngại khối bảo thủ cực đoan Cộng Hòa sẽ bác bỏ thỏa thuận của Thượng Viện, kéo dài cuộc tranh cãi không biết đến bao giờ. Nhưng kết cuộc, Hạ Viện đã mau chóng thông qua thỏa thuận này, để còn kịp chạy về mang già định dí nghi lễ đầu năm.

Một cách ngắn gọn, thỏa thuận giữa Tòa Bạch Ốc và lập pháp gồm vài điểm chính như sau:

- tăng thuế trả về tỷ lệ của thời TT Clinton cho tất cả những người có lợi tức 400.000 đô một năm cho cá nhân, hay 450.000 đô cho một cặp khai thuế chung, từ 35% lên tới 39,6%; tổng cộng Nhà Nước ước tính sẽ tăng thu thuế thêm được 600 tỷ trong 10 năm;

- cắt chi tiêu khoảng 15 tỷ trong khoảng 10 năm đó;

- bù lại thi lại triền hạn trợ cấp thất nghiệp thêm một năm nữa, tốn 30 tỷ, gấp hai lần 15 tỷ chi tiêu bị cắt;

- hoãn cắt chi tiêu khác trong hai tháng, trong khi chờ đợi hai bên tiếp tục diều đình về các cắt giảm chi tiêu khác, cũng như thỏa thuận về tăng mức nợ trần.

Không cần phải là nhà thông thái, chuyên gia về vấn đề ngân sách, ai cũng nhìn thấy cái thỏa thuận một chiều lỗ liều này.

Trên cẩn bản, muốn giảm thâm thủng ngân sách, không có tam thập lục chước, mà chỉ có hai cách: cắt giảm chi tiêu mà phe Cộng Hòa đòi hỏi, và tăng thuế mà phe Dân Chủ nhấn mạnh. Nhìn vào thỏa thuận trên, ta thấy chỉ có tăng thuế mà không có cắt giảm chi tiêu gì hết. Hay nói cho chính xác hơn, tăng thuế 600 tỷ và cắt giảm chi tiêu 15 tỷ tương trưng, hoàn toàn hoà giải bởi tăng 30 tỷ tiền thất nghiệp.

Báo phe ta Los Angeles Times ca tụng TT Obama đã thành công đạt được thỏa hiệp, nhưng đồng thời cũng than phiền là TT Obama -theo LAT- đã nhượng bộ quá nhiều. Ngay sau khi tái đắc cử, TT Obama đã đưa ra đề nghị tăng thu nhập thuế lên đến 1.600 tỷ, và Chủ Tịch Hạ Viện Boehner đã chấp thuận tới mức 800 tỷ. Vậy mà bây giờ TT Obama lại đồng ý với con số èo uột 600 tỷ. Cái nhượng bộ lớn của TT Obama là chỉ tăng thuế cho những người có lợi tức trên 400.000 thay vì trên 200.000 như trước đây ông đòi hỏi.

Cách đây một tuần, trước khi có thỏa hiệp, báo phe ta New York Times đã chỉ trích phe Cộng Hòa: "...Cuộc diều đình về ngân sách đã đi đến bế tắc với một điểm vô lý nổi bật. Khối dân biểu Cộng Hòa chẳng những đã bác bỏ đề nghị thật rộng lượng của TT Obama, kể cả chuyện ông sẵn sàng cao mức tăng thuế từ 200.000 đô lên đến 400.000 đô, mà họ cũng bác luôn cả đề nghị của nhóm lãnh đạo của họ là tăng mức thuế cho những người có lợi tức từ một triệu trở lên".

Nếu quý độc giả đọc kỹ phần trên và tinh ý một chút thì sẽ thấy tại sao hai bên Dân Chủ và Cộng Hòa đi đến bế tắc, đồng thời cũng sẽ thấy tính "phe đáng" của LAT lẫn NYT. Trong quan điểm của họ, chủ yếu chỉ là chuyện tăng thuế, mà tuyệt nhiên không nói gì đến chuyện cắt chi tiêu. Chủ yếu là kiểm tiền cho TT Obama xài chử không phải là kéo tay cho ông bớt xài đi. Đây chính là mấu chốt của vấn đề nhìn từ phía bảo thủ Cộng Hòa.

Một nhà báo đã nhận định ông có cảm tưởng như giải pháp lý tưởng theo TT Obama là cho phép ông thu thuế 100% trên tất cả mọi người, tức là thu hết lợi tức của thiên hạ, giàu cũng như nghèo, để ông có dịp chia lại -tái phân phối- cho tất cả mọi người, một cách đồng đều. Nói cách khác, đó chính là chủ trương cực tả mà ngay cả Các Mác cũng chưa dám nghĩ tới. Dĩ nhiên đây là một hình thức phóng đại, nói quá, nhưng đại cương, chúng ta có một khái niệm khá chính xác về hướng đi của TT Obama.

Trong tiến trình diều đình giữa hai bên, TT Obama đã chơi một trò thâu cát khé ngoan mục tuần rồi. Bất thắn và cũng chẳng có một lý do chính đáng nào, ông đề nghị tăng lương cho PTT Biden, tất cả dân biểu, nghị sĩ và công chức. Tổng cộng sẽ tốn khoảng một tỷ mỗi năm cho ngân sách Nhà Nước. Đề nghị được đưa ra Thượng Viện và Thượng Viện đã mau mắn bác bỏ, lý do là trong hoàn cảnh đang tranh cãi về cắt chi tiêu để giảm thâm thủng ngân sách mà tăng lương như vậy thì nghe vô lý quá, và các thượng nghị sĩ sẵn sàng "chấp nhận hy sinh" không tự tăng lương để chứng tỏ thiện chí và lòng hy sinh cao cả của họ.

Bất cứ một quan sát viên hạng nhì nào cũng nhìn thấy trò chơi hơi rẻ tiền này. TT Obama chắc chắn 100% là chẳng hề có ý định tăng lương cho ai trong hoàn cảnh hiện tại hết. Nhưng ông đã cố tình đưa ra đề nghị này để Thượng Viện do Dân Chủ kiểm soát có dịp bác bỏ, để chứng minh thiện chí và lòng hy sinh của mình, cũng như chứng minh họ không hoàn toàn lệ thuộc vào TT Obama.

Như tất cả mọi người đều biết, thâm thủng ngân sách đã đi đến mức "vô lý nổi bật" (theo cách nói của NYT) là khoảng một ngàn tỷ thâm thủng một năm trong bốn năm qua. Đó là số tiền mà nước Mỹ không có và không thể có được, đưa đến mức vay nợ cũng không kém vội lý là ba tỷ nợ mới mỗi ngày (xin lặp lại: ba tỷ đô nợ mới mỗi ngày), liên tục trong suốt 1.460 ngày dưới nhiệm kỳ đầu của TT Obama.

Đến vấn đề liên hệ là mức công nợ trần. Theo Bộ Trưởng Tài Chính Tim Geithner, mức nợ trần 16.400 tỷ mới vừa được chấp nhận mùa Thu năm ngoái, đã bị vượt qua cuối tháng Chap vừa rồi, nếu du di số sách chút ít thì sẽ kéo dài được đến cuối tháng Hai năm 2013. Tức là đến khi đó, sẽ phải tăng mức nợ trần lên, còn không thì nước Mỹ sẽ hết tiền xài vì không còn đai vay mượn được nữa.

Cái thỏa hiệp mới nhất đã không hề đề cập đến mức nợ trần này, mà chỉ hứa hẹn là trong hai tháng tới, hai bên sẽ tiếp tục bàn thảo và đi tìm thỏa thuận. Nghĩa là sẽ có dịp cãi nhau mệt nghỉ trong hai tháng tới, với khối bảo thủ Cộng Hòa đòi cắt chi tiêu trước khi cho phép đai vay mượn thêm. Cắt đến mức nào thì sẽ tùy thuộc khả năng điều đình và tương quan sức mạnh chính trị của đôi bên.

Nếu nói đến tương quan sức mạnh chính trị, thi ta thấy ngay là đảng Cộng Hòa sau khi thất bại trong kỳ bầu cử vừa qua (TT Obama tái đắc cử, mất hai ghế tại Thượng Viện và mất tam ghế tại Hạ Viện) đã ở trong thế yếu. Hơn thế nữa, thất bại của ông Boehner và việc thông qua thỏa hiệp mới này đã trưng bày ra cho thiên hạ thấy một đảng Cộng Hòa không thầu nhất, rõ ràng chia làm hai khối ôn hòa với ông Boehner và bảo thủ nặng dưới ánh hướng của nhóm Tea Party với ông Eric Cantor, lãnh tụ khối Cộng Hòa tại Hạ Viện. Điều đến thỏa thuận mới: chỉ có tăng thuế mà không có cắt chi tiêu gì hết, mà nhà báo bảo thủ Charles Krauthammer gọi là một đầu hàng vô điều kiện của Cộng Hòa, cho dù TT Obama đã nhượng bộ, chấp nhận tăng thu nhập thuế 600 tỷ thay vì 1.600 tỷ, và cũng chấp nhận sẽ điều đình cắt chi tiêu thêm khi bàn về tăng mức nợ trần trong hai tháng tới.

Điều đáng nói là thoả thuận này cũng khác xa hứa hẹn của TT Obama khi ông còn tranh cử. Khi đó, ông kêu gọi cho ông tăng thuế 800 tỷ, rồi ông sẽ cắt chi tiêu theo tỷ lệ một đồng thu thuế so với ba đồng cắt chi tiêu, tức là sẽ có 2.400 tỷ cắt chi tiêu. Bây giờ, sau khi ông đắc thắng, thi kết quả là 600 tỷ tăng thuế và 15 tỷ cắt chi tiêu. Tỷ lệ thuế/chi tiêu không còn là 1/3, mà đã thành 40/1. Chi làm nổi bật thêm sự đầu hàng vô điều kiện của phe Cộng Hòa.

Sự đầu hàng này cũng dễ hiểu. Nếu không thoả thuận thì nước Mỹ sẽ rót xuồng vực thảm tài chánh, và ngay từ tháng Giêng này, mức thuế của tất cả mọi người sẽ đều tăng hết, được nhìn thấy rõ ràng qua việc tăng khấu trừ cho thuế trên mỗi phiếu lương hàng tháng ngay từ tháng này. Đây là điều thiên hạ nhìn thấy rõ ràng, trong khi cắt giảm chi tiêu có vẻ như là chuyện của các kinh tế gia tranh cãi với nhau, không có tác dụng trực tiếp đến đời sống mỗi người, trái lại, tăng chi tiêu cũng có nghĩa là tăng lợi nhuận tài trợ an sinh, kéo dài tiền thất nghiệp, thêm phiếu thực phẩm, ...

Đảng Cộng Hòa cũng sợ tình trạng thuế của tất cả mọi người tăng sẽ giúp đảng Dân Chủ có dịp tố cáo là vì Cộng Hòa lo bảo vệ mức thuế của mấy ông triệu phú. Để rồi thiên hạ đến năm 2014 sẽ bỏ phiếu cho mấy ông bà Cộng Hòa về hưu non hết.

Do đó, ưu tiên đối với các chính khách muốn giữ ghế vẫn là bằng mọi cách, tránh cho thuế khỏi bị tăng, còn chi tiêu thì ... tính sau.

Một cách thực tế, thoả thuận này, dựa trên quá trình tiêu xài năm qua của TT Obama, sẽ đưa đến tình trạng là mỗi năm thâm thủng ngân sách 1.000 tỷ sẽ được bù đắp bằng khoảng 50 tỷ thu nhập thuế, tức là sẽ còn thâm thủng cỡ 950 tỷ mỗi năm và đã vay mượn cũng mức đó mỗi năm. Và đây là chưa tính đến tác dụng của luật Obamacare, sẽ tăng chi tiêu y tế của Nhà Nước lên ít nhất vài trăm tỷ mỗi năm.

Không ai không nhìn thấy cái "vô lý" của giải pháp này, và đây cũng không thể nào là giải pháp trường kỳ được. Đến một mức nào đó thì "Chúa Chóm" cũng không thể đi vay mượn tiếp tục được nữa. Lúc đó sẽ là lúc nước Mỹ trở thành Hy Lạp, nhưng lờn trá trân Hy Lạp. Tất cả mọi người sẽ phải thất lụng buộc bụng, và nạn nhân đầu tiên sẽ là những người đang hưởng trợ cấp hôm nay. Đi xa hơn nữa, những nạn nhân tới là con cháu họ trong những thế hệ tới. Đại loạn, biếu tinh đập phá cũng sẽ lờn trá trân Hy Lạp. Khi đó thì TT Obama đã đang ứng dụng tám biển Hawaii với gia đình, tối về viết hồi ký giải thích và đổ thừa rồi.

Thực tế mà nói, trong cái chế độ dân chủ kiểu Mỹ này, tăng thuế luôn luôn là giải pháp dễ thực hiện hơn, nhất là dưới chiêu bài nâng mủi my dân "tăng thuế nhà giàu", trong khi cắt giảm chi tiêu là điều mà không một ông bà dân cử nào dám nghĩ đến nếu còn muốn được tiếp tục giữ ghế dân cử. Vị dân cử can đảm dám lên tiếng đòi cắt chi tiêu hình như chưa ra đời.

Cắt chi tiêu bao giờ cũng khó hơn nhiều, vì lý do đơn giản là nhìn vào ngân sách Mỹ một cách cụ thể, muôn cắt chi tiêu, chỉ có hai chỗ: chi phí quốc phòng và các quỹ trợ cấp an sinh. Các chi phí khác trong ngân sách, như chi phí liên quan đến các vấn đề giáo dục, giao thông, ... chỉ là chuyện bạc cắc, có cắt được chút đỉnh vài tỷ đầu này vài trăm triệu đầu kia, cũng chẳng nghĩa lý gì so với cả ngàn tỷ thâm thủng.

Chi phí quốc phòng thì chẳng ai dám động đến, một phần vì trách nhiệm cảnh sát quốc tế của Mỹ quá lớn, phần khác vì ảnh hưởng của liên minh quân sự/kỹ nghệ -mà TT Eisenhower cách đây nửa thế kỷ đã than phiền- vẫn còn quá mạnh. Ngoài ra, các công ty già công cho bộ Quốc Phòng đều là những đại công ty như Boeing, với hàng chục ngàn nhân công, hầu hết nằm trong nghiệp đoàn, không dễ gì cắt việc của họ được. Mỗi năm, chi phí quốc phòng lên đến 18% tổng ngân sách, mà không ai dám động đến, kể cả TT Obama và khối cấp tiến.

Chi phí trợ cấp an sinh thì lại là vấn đề sinh tử của hàng chục triệu người. Chi phí Medicare và Medicaid tổng cộng cộng lên đến một phần năm ngân sách Mỹ, trong khi chi phí tiền hưu Social Security cũng chiếm gần một phần năm ngân sách nữa. Hai khối chi phí này tổng số là gần 40% ngân sách. Những trợ cấp này cho thi rất dễ và ông bà dân cử nào cũng rất mau mắn muốn cho để lấy phiếu, nhưng thu hồi lại là vô phương, không có một ông bà dân cử nào dám cả gan đòi cắt tiền già hay tiền thu thuế cho bất cứ ai hết.

Ai cũng nhìn thấy hai vấn đề rõ ràng: thứ nhất là những chi phí an sinh đó quá lớn so với ngân sách, tức là so với tổng thu nhập thuế, và thứ nhì là những chi phí đó cũng quá lớn so với những đóng góp trực tiếp vào quỹ. Chẳng những Nhà Nước phải đối diện với thâm thủng ngân sách trong ngắn hạn, mà còn phải trực diện với nguy cơ các quỹ an sinh sẽ hết tiền và phá sản trong một hai chục năm nữa. Số người đến tuổi già càng ngày càng nhiều trong khi số người thuộc thế hệ trẻ, phải đóng góp vào các quỹ an sinh càng ngày càng ít vì thế hệ trẻ ham vui mà không thích để.

Nôm na ra, hai nhóm chi tiêu lớn nhất, chiếm gần 60% tổng ngân sách, cũng là hai nhóm tiền khó cắt nhất. Khối cấp tiền không chấp nhận cắt tiền an sinh, khối bảo thủ không chấp nhận cắt tiền quốc phòng.

Rốt cuộc chẳng bên nào dám cắt gì nhiều, mà chỉ biết tiêu xài, tức là tăng quá cáp để lấy phiếu, rồi tìm cách tăng thu nhập thuế. Đó chính là lối thoát dễ dàng của các chính trị gia trong ngắn hạn. Có thể về lâu về dài sẽ có những tác hại lớn lao cho tất cả mọi người, nhưng nghĩ xa chưa bao giờ là cách suy nghĩ của cử tri hay các vị dân cử. Chính trị và kinh tế có khuynh hướng đi ngược chiều nhau: giải pháp có lợi trên mặt chính trị thường có hại trên mặt kinh tế. Đó chính là mặt trái của dân chủ kiểu Mỹ. (6-1-13)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Benghazi Và Tương Lai Bà Hillary

01/01/2013

...Hillary quyết định ra tranh cử 4 năm nữa thi coi như đã nắm chắc ít ra là 70% hy vọng thắng...

Cuối cùng thì Ủy Ban Đặc Nhiệm Điều Tra về vụ Benghazi đã ra được phúc trình. Như thiên hạ đều đã biết, ngay sau khi khủng bố tấn công tòa lãnh sự Mỹ tại Benghazi bên xứ Libya, chính quyền Obama đã lúng túng thay đổi như chong chóng các thông báo về vụ tấn công này. Tệ hơn nữa, những thay đổi liên tục đó cũng cho thấy các báo cáo của Nhà Nước không thuận chiều xuôi gió với những tin báo chí thu thập được.

Đưa đến tình trạng người ta nghi ngờ chính quyền Obama đang cố tình dấu sự thật, cố phần bất lợi cho cuộc bầu cử tổng thống. Chính quyền Obama đã thành lập một ủy ban đặc nhiệm để điều tra, với mục đích trấn an dư luận, nhưng dĩ nhiên kết quả điều tra không thể nào công bố kịp trước ngày bầu cử.

Bây giờ, gần hai tháng sau ngày bầu cử, kết quả cuộc điều tra mới được công bố trợn vẹn.

Cuộc điều tra được tiến hành bởi cựu đại sứ Thomas Pickering và cựu đô đốc Mike Mullen, nguyên Tổng Tham Mưu Trưởng Liên Quân Hoa Kỳ.

Báo cáo cuối cùng là một bản án nặng nề kết tội những sai lầm và thiếu sót của Bộ Ngoại Giao Mỹ, đồng thời cũng là một chỉ trích đối với chính quyền Libya đã không chu toàn bốn phận quốc tế bảo vệ an ninh các cơ sở ngoại giao đoàn. Cả hai phía đã không có những biện pháp an ninh thích ứng cho tình hình rối loạn của Libya khi đó, nhất là tại Libya, là nơi mà rất nhiều tổ chức vũ trang vẫn còn giữ vũ khí và xung hùng xung bá tại những lãnh địa của mình. Tổng thống Libya cũng chẳng có nhiều quyền hơn thị trưởng Tripoli, chưa với tay tới Benghazi chứ đừng nói tới các nơi xa xôi khác. Nguy hiểm hơn nữa, trong các nhóm đó, có cả những nhóm có liên hệ "anh em" với tổ chức Al Qaeda.

Đây là những sai lầm và thiếu sót không phải có tính chi tiết cộp bộ, mà là những sai lầm và thiếu sót về cả hệ thống bảo vệ an ninh các cơ sở ngoại giao Mỹ trên thế giới. Từ việc phòng ngừa tấn công, cho đến cách phản ứng sau khi bị tấn công. Tất cả đều có những lỗ hổng to lớn như thiếu nhân sự, thiếu phương tiện truyền tin, thiếu tin tức tình báo, thiếu phối hợp chi huy, và nhất là thiếu tiền. Bộ Ngoại Giao cũng bị chỉ trích đã lờ là không để ý đến những đe dọa mà tòa đại sứ và tòa lãnh sự Mỹ tại Libya đã nhận được liên tục từ cả năm qua, kể cả việc tòa lãnh sự tại Benghazi đã bị khủng bố tấn công hai lần, hồi tháng Tư và tháng Sáu trước đó, cũng như đã không đáp ứng yêu cầu cung cấp an ninh của đại sứ Mỹ tại đây.

Ủy ban đã đưa ra 29 đề nghị cải tổ và bà ngoại trưởng Hillary Clinton đã tuyên bố chấp nhận tất cả các đề nghị đó. Một thứ trưởng đặc trách vấn đề an ninh của bộ Ngoại Giao từ chức, và ba viên chức trung cấp bị cho về vườn. Những người có trách nhiệm lớn nhất, bắt đầu từ TT Obama đến Ngoại Trưởng Hillary, Giám đốc An Ninh Quốc Gia, Giám đốc CIA, tất cả đều bình yên vỗ vỗ, chi tay xuống phia dưới. Khác xa cái xứ Nhật chẳng hạn, khi xe lửa đung đưa nhau thì bộ trưởng Giao Thông từ chức ngay, dù chẳng liên hệ xa gần gì đến chuyện lái xe lửa.

Kết luận của bản báo cáo đã là một ngạc nhiên cho người dân các thủ đô và thành phố lớn trên khắp thế giới, nơi có những tòa đại sứ và tòa lãnh sự Mỹ. Ai cũng biết những nơi này là những pháo đài cực kỳ đồ sộ, kiên cố, không thua gì các dinh tổng thống địa phương, có khi còn hơn nữa. Chung quanh các cơ sở là những khối bê-tông khổng lồ chắn ngang qua lại, hàng hàng lớp lớp tường cao, giây kẽm gai, đèn sáng rực và ống kính thu hình thường trực suốt ngày đêm. Cứa vào thì hai ba lớp cát sét cao cả thước, chỉ hạ xuống dưới mặt đất để xe đi qua sau khi đã bị khám xét kỹ và đỗ bom dưới gầm xe. Vào trong là phải qua đủ kiểu máy rã, và những thủ tục xét hỏi hết sức khó khăn, rườm rà.

Vậy mà bây giờ lại bị chê là thiếu sót trầm trọng.

Báo cáo này một phần nói lên sự thật là có thiếu sót, nhưng thực ra cũng được viết đúng theo mô thức làm việc của hành chánh Mỹ, sau khi một chuyện không may đã xảy ra thì thế nào cũng tìm ra được cả ngàn lý lẽ, lời giải thích và đề nghị mới, khiến thù túc lại càng rườm rà hơn, trong khi vẫn chẳng có gì bảo đảm là hoàn hảo hơn.

Đi xa hơn vấn đề phương thức bảo vệ an ninh là vấn đề chính trị. Báo cáo xác nhận một điểm mà ai cũng biết ngay từ đầu trong khi chính quyền Obama chối lén chối xuống: không có một cuộc biểu tình nào của quần chúng chống Mỹ vì bị kích động bởi một khúc phim xúc phạm đến Tiên Tri Mohamed, mà chỉ là một cuộc tấn công vũ trang có kế hoạch quy mô, tính toán trước của một nhóm có liên hệ với Al Qaeda. Toàn bộ câu chuyện quần chúng biểu tình tự phát đã được dựng đứng lên để bao che cho cuộc

tấn công của khủng bố. Và điều quan trọng hơn là chính quyền Obama, từ tổng thống đến bà Ngoại trưởng đã biết ngay từ đầu là đây là cuộc tấn công của khủng bố, chứ không có biểu tình tự phát của quần chúng gì hết. Điều này, chính tướng Petraeus, cựu Giám đốc CIA cũng đã công khai xác nhận.

Chính quyền Obama trong hai tuần đầu cố gắng nhầm mắt –hay nói cho đúng hơn, tìm cách bịt mắt dân chúng- phủ nhận chuyện khủng bố tấn công. Chỉ vì lý do giản dị là trước đó không lâu, một trong những chủ đề chính của Đại Hội Dân Chủ tái cử TT Obama là việc ông đã thành công giết được Bin Laden đưa đến tình trạng gần như xóa sổ Al Qaeda và các nhóm khủng bố liên hệ, khiến cho nước Mỹ an toàn hơn nhiều. Bây giờ mà nhìn nhận vụ Benghazi là một cuộc tấn công của khủng bố Al Qaeda thì sẽ hoá giải hết thành quả chống khủng bố của TT Obama. Nó cũng nêu lên vấn đề việc can dự vỗ trang vào Libya để lật đổ Khaddafi có chính đáng hay không và có phải đã thất bại hay không. Do đó, bằng mọi giá phải khóa lấp, đợi đến sau bầu cử rồi công bố sự thật cũng không sao.

Phúc trình nêu ra nhiều thiếu sót và sai lầm, nhưng thực ra cũng vẫn chưa đầy đủ.

Có vấn đề khá lùng mà phúc trình không đề cập trong khai báo chí "phe ta" cũng tránh đặt câu hỏi. Cuộc tấn công đã xảy ra đúng lúc đại sứ Mỹ đang ở trong tòa lãnh sự tại Benghazi, thay vì ở trong tòa đại sứ tại thủ đô Tripoli. Kết quả của may mắn trùng hợp ngẫu nhiên cho quần khủng bố? Hay chúng đã có thông tin nội bộ, biết được ông đại sứ sẽ có mặt đúng lúc đó tại tòa lãnh sự?

Một vấn đề quan trọng hơn nữa là tại sao Bộ Tư lệnh quân sự Trung Đông của Mỹ đặt tại Ý Đại Lợi, cách đó hai tiếng đồng hồ máy bay, đã được tòa lãnh sự cầu cứu khi mới bị tấn công, nhưng được lệnh án binh bất động. Ai ra lệnh đó, và tại sao lại không cứu? Người ta nghĩ rằng quyết định án binh bất động chỉ có thể đến từ cấp lãnh đạo cao nhất tại Hoa Thịnh Đốn, như Tổng Tham Mưu Trưởng hay Cố Vấn An ninh, hay Tổng Thống. Phúc trình chỉ nói ngắn gọn "không đủ thời giờ để huy động một lực lượng quân sự đến cứu nguy". Cuộc tấn công, đốt phá tòa lãnh sự kèo dài gần bảy tiếng đồng hồ mà vẫn chưa đủ thời giờ để phản lực Mỹ cất cánh?

Báo cáo cũng không nêu rõ ai là người đã "sáng chế" ra câu chuyện "quần chúng biểu tình tự phát" trong khi chẳng có một bóng người nào biểu tình hết.

Cuối cùng thi báo cáo cũng không đã động gì đến vai trò của cấp lãnh đạo khi biến cố xảy ra, người ta không rõ tổng thống, ngoại trưởng, cố vấn an ninh, tổng giám đốc an ninh, giám đốc CIA, tư lệnh chiến trường Trung Đông, ... họ đã làm gì khi xảy ra chuyện, ai đã được thông báo và ai đã lấy quyết định gì. Chính quyền Obama đã có thái độ và biện pháp gì đối với sự kiện diễn ra lực lượng vũ trang Al Qaeda tại Libya?

Dù sao thì ta cũng thấy vụ Benghazi đã biến bà Susan Rice thành nạn nhân đầu tiên. Bà là Đại Sứ tại Liên Hiệp Quốc, là ứng viên số một của TT Obama để thay thế bà Hillary làm Ngoại trưởng đầu năm tới khi bà Hillary nghỉ làm. Việc bà Rice ra trước truyền hình khẳng định đây chỉ là chuyện rối loạn tự từ biểu tình tự phát của quần chúng chống lại một cuốn phim đã khiến bà hoàn toàn mất uy tín và mất sự tin nhiệm của một số lớn thượng nghị sĩ, là những người sẽ phê duyệt việc bổ nhiệm bà là Ngoại Trưởng, và hứa hẹn sẽ biến việc chất vấn bà trước Thượng Viện thành một diễn đàn để phe Cộng Hòa tố khố TT Obama. Bà Rice trở thành vật tế thần đầu tiên, phải rút lui, không nhận ra làm ngoại trưởng nữa.

Báo chí phe ta đã làm rầm rộ chuyện bà Rice, mô tả bà như là nạn nhân của mấy ông da trắng kỳ thị da màu và kỳ thị phụ nữ. Dĩ nhiên là khói truyền thông này "quên" không nhắc lại là trước đây không lâu đã có một bà cũng tên là Rice, da đen, đã được TT Bush và khối Cộng Hòa bổ nhiệm làm Ngoại Trưởng. Đó là cựu ngoại trưởng Condoleezza Rice. Trong chính trị, sự thật không bao giờ quan trọng lắm.

Nhiều người cũng đã nhận xét bà Susan Rice đáng thương hơn đáng ghét, vì bà đã hy sinh làm con thiêu thân cho TT Obama mấy ngày trước bầu cử, ra trước truyền hình lập lại những nguy biện của chính quyền Obama trong khi không rõ thực hư vấn đề. Lãm người ta nhớ đến cựu Ngoại Trưởng Colin Powell ra trước Liên Hiệp Quốc trưng bày bằng chứng Saddam Hussein có vũ khí giết người tập thể hồi năm 2003.

Nạn nhân thứ hai, quan trọng hơn nhiều, chính là bà Ngoại Trưởng Hillary. Ngay sau khi phúc trình được công bố, thượng viện đã quyết định mời bà ra điều trần. Nhưng cho đến nay bà vẫn chưa ra được, vì lý do "sức khỏe". Bà bị bất ngờ té xiu vì đau bụng gi đó và đang tinh dường, chưa biết khi nào mới bình phục và cũng chưa biết sau khi bình phục, bà sẽ ra điều trần hay không nữa. Có tin bà đã cố tình kiểm cờ "cáo ốm chính trị" tránh điều trần ngay bây giờ khi "cú khao tay còn đang nóng hổi", và muốn chờ cho câu chuyện nguội bớt rồi mới ra điều trần.

Dù cho điều trần hay không thì uy tín bà Hillary đã lãnh một đòn khá nặng. Truyền thông phe ta từ mấy năm nay đã không ngừng borm bà Hillary lên như là một Ngoại Trưởng thành công nhất, giỏi nhất từ xưa đến nay, đã đi từ thành công này đến thành tự khác. Một phần vì bà cũng là cấp tiến, "phe ta", phần khác là vì mặc cảm tội lỗi của truyền thông đồng chính đã hậu thuẫn Obama khiến bà bị rót dài năm 2008. Chuyện đánh bóng tối đa ngày có mục đích rõ rệt là tẩy lối, chuẩn bị giúp bà ra tranh cử tổng thống năm 2016.

Chuyện bà Hillary có thực sự là ngoại trưởng giỏi nhất hay không là chuyện có thể tranh luận dài dài. Không ai chối cãi bà đã là một hình ảnh rất được cảm tình của thế giới, dù đâu cũng được đón tiếp nồng nhiệt, tuy thỉnh thoảng cũng bị ăn dép, ăn trứng như tại Pakistan gần đây. Tuy nhiên, đi xa hơn những thành tựu về cảm tình cá nhân thì thực ra cũng không ai thấy những thay đổi gì ghê gớm trong tư thế chính trị của Mỹ trên thế giới.

Quan hệ với các đồng minh truyền thống như Âu Châu, Canada, Úc Châu, Do Thái, và Nhật Bản, cũng như với các nước gọi là "đối tác chiến lược" như Nga và Trung Cộng thì rõ ràng là không có gì tố đẹp, xấu hơn thời Bush hay thời Clinton nhiều. TT Putin của Nga vẫn bù đầu lo cũng có quyền hành cá nhân và tái lập liên minh Đông Âu thời Sô Viết trước đây, trong khi Trung Cộng vẫn dùng đồng Nhân Dân Tệ chi phối kinh tế thế giới và vẫn thè lưỡi bò xuống phía Biển Đông mà bao nhiêu chiến hạm, tàu ngầm và hàng không mẫu hạm của Mỹ gửi đến để phòng thủ trong thành thế cũng chỉ được coi như tàu giấy. Quan hệ với các nước "ít tham hưu" hơn như Iran, Bắc Hàn, Cuba, và Venezuela không có một tiến bộ nào cả. Chính sách nhún hòn con chi chi với các nước Hồi Giáo chỉ đưa đến tình trạng quần chúng tại hơn hai tám nước Hồi Giáo xuống đường biểu tình chống Mỹ, một chuyện mà ngay cả dưới thời ông cao bồi Bush cũng chưa từng xảy ra. Đồng minh Trung Đông quan trọng nhất, Ai Cập, đã biến thành một thù thành đồng của Hồi Giáo quá khích, đồng minh với các Giáo Chủ cực đoan Iran.

Như vậy thì thành quả cụ thể của bốn năm làm Ngoại Trưởng của bà Hillary là gì? Một Miến Điện cởi mở hơn? Không sai. Nhưng có đủ để gọi là "Ngoại Trưởng giỏi nhất lịch sử Mỹ" không? Còn thành quả nào khác đáng kể? Tiếu quốc Vanuatu nhận một chục anh tú khung bố từ Guantanamo?

Bây giờ, phúc trình của Ủy Ban Đặc Nhiệm cho thấy những sai lầm và thiếu sót trong cả hệ thống –systemic- thi trách nhiệm phải ở cấp cao nhất, không thể chỉ là trách nhiệm của vài nhân viên trung cấp bị lôi ra làm vật tế thần.

Việc bà Hillary dính dáng vào cái chuyện khóa lấp Benghazi chưa rõ đến mức nào, chỉ biết đó là món quà thật bất ngờ tặng cho phe Cộng Hoà, và sẽ được khai thác tối đa nếu bà Hillary quyết định ra tranh cử năm 2016.

Một món quà hiểm có và thật đáng giá vì đó là "vết đen" đáng kể nhất. Theo tất cả các quan sát viên chính trường Mỹ, nếu bà Hillary quyết định ra tranh cử bốn năm nữa thì coi như đã nắm chắc ít ra là 70% hy vọng thắng. Bên Dân Chủ, gần như chắc chắn là sẽ không có ai dám ra đương đầu tranh ghế với bà, vì thế nào bà cũng được hậu thuẫn mạnh của TT Obama và guồng máy Dân Chủ. Bên Cộng Hoà thì trừ trường hợp bất ngờ, nhìn vào các khuôn mặt lãnh tụ bảo thủ hiện nay, chưa ai thấy có khuôn mặt nào đủ nặng ký để hạ được bà Hillary.

Bà Hillary cho đến nay, vẫn không ngừng khẳng định bà không còn tham vọng chính trị gì nữa, và sẽ nghỉ hưu thật. Rất có thể ở tuổi gần cổ lai hy, bà mệt mỏi và thành thật có ý nghĩ này. Nhưng cũng không ai không biết bà sẽ bị áp lực rất nặng của đảng Dân Chủ, cũng như áp lực của chính ông chồng, cựu TT Clinton, để ra tranh cử và giúp đảng Dân Chủ giữ Toà Bạch Ốc thêm bốn hay tám năm nữa. Như vậy thi đáng Cộng Hoà, sau tám năm thất bại dưới thời Bush, và 16 năm lạc vào rừng dưới thời Obama-Hillary, sẽ có nhiều hy vọng được đưa vào... bảo tàng di tích lịch sử.

Có thể vụ Benghazi này sẽ là một vết đen lớn cho bà Hillary, nhưng vấn đề là bốn năm trong chính trị Mỹ là bốn thế kỷ. Từ đây đến năm 2016, còn bao nhiêu người nhớ được Benghazi là thành phố nào, ở đâu? (30-12-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Bệnh Tâm Thần Và Sóng

25/12/2012

...cho dù cấm bắn súng tuyệt đối thì cũng khó cản được những chuyện nổi điên giết người hàng loạt...

Những ngày qua, cả nước Mỹ, và cả thế giới, rúng động về tin một thanh niên mang súng đến một trường học bắn chết gần ba chục người, phần lớn là trẻ em rất nhỏ tuổi. Đây không phải là lần đầu có chuyện một anh bị bệnh tâm thần vác súng đi giết người loạn xạ, mà đáng lo hơn, cũng chắc chắn không phải là lần cuối.

Ngày 14 tháng 12 vừa qua, tại tinh Newtown, tiểu bang Connecticut, anh Adam Lanza, 20 tuổi, bắt thần chia súng bắn thẳng vào mặt bà mẹ tại nhà, rồi lấy theo bốn cây súng, lái xe đến trường tiểu học Sandy Hook, bắn ổ khoá cửa trường, xông vào một lớp có 14 học sinh, xả súng bắn chết hết, rồi qua lớp bên cạnh, một phần đã chạy ra ngoài, còn lại 6 em và cô giáo, cũng xả súng bắn chết hết. Tổng kết, 20 học sinh bị chết, 6 người lớn bị thiệt mạng. Rồi anh tự tử luôn.

Theo điều tra sơ khởi, anh Lanza này bị bệnh Aspergers, là một loại bệnh tâm thần, tự kỷ, Mỹ thường gọi là autism. Anh sống với bà mẹ đã ly với bố anh. Anh nghe phong phanh đầu đó là bà mẹ có ý định gửi anh vào một bệnh viện tâm thần vì bệnh ngày một nặng. Anh lên cơn hoảng và có hành động.

Súng thi không thiếu. Bà mẹ anh là người sưu tập súng, trong nhà có súng đủ loại, toàn là loại gọi là súng tác chiến, bắn hàng loạt, chứ không phải súng săn bắn i ách từng phát một. Bà cũng thường dẫn cậu con đi tập bắn.

Thảm kịch này đã một lần nữa –không phải lần đầu- đưa lên trang nhất tất cả các báo, hai vấn đề lớn của xã hội Mỹ hiện nay: trẻ em bị tự kỷ, và súng hữu súng.

Vấn đề trẻ em bị tự kỷ, coi vậy mà lại là vấn đề không có gì mới lạ. Trong cái xứ cực văn minh này, số trẻ em bị tự kỷ rất lớn. Trong chúng ta, hầu như ai cũng biết vài gia đình với con em bị bệnh này.

Cái bệnh này không có gì nguy hiểm hay lan truyền, nên không có lý do gì phải nhốt người bệnh trong nhà thương. Cũng chẳng cần phải uống thuốc trị liệu gì đặc biệt. Hầu hết mấy em này đều vẫn sống chung trong gia đình như tất cả mọi anh em khác. Dĩ nhiên là chúng cần được chăm sóc chu đáo hơn, có thể phải đi học những lớp đặc biệt, hay được bố mẹ giữ ở nhà để dậy riêng, nhưng cũng vẫn có cuộc sống bình thường trong gia đình. Không có luật nào bắt phải nhốt mấy em đó trong nhà thương, trừ phi chúng đã có hành động có hại đến người khác.

Cũng có nhiều gia đình mà bố mẹ không chịu nhìn nhận là con mình bị bệnh tự kỷ, nên không có một cách cư xử nào đặc biệt cả. Chỉ coi như con mình phát triển hơi chậm chút thôi. Mà cũng chưa hẳn là chậm, vì phần lớn trẻ em bị bệnh tự kỷ tuy có cách tiếp giáp khác thường với những người chung quanh, nhưng nhiều khi lại có những sở trường rất đặc biệt, rất thông minh hơn người, như là giỏi toán hay giỏi văn chương hơn người.

Có thể nói 99,9% các trẻ em bị bệnh tự kỷ, sống và lớn lên, trưởng thành, mà chẳng có vấn đề gì đặc biệt. Nhưng rồi cũng có những trường hợp như cậu Lanza này, bất ngờ lên cơn không còn ai kiểm soát được.

Câu hỏi làm sao kiểm soát được những trẻ em này để tránh thảm kịch như trên là một câu hỏi không có câu trả lời rõ rệt. Nếu thật cẩn trọng thì bố mẹ có thể có những biện pháp như dừng chọc giận chúng, yêu thương bảo bọc kỹ hơn, và như trong trường hợp anh Lanza này, dừng để chúng gần súng, gần dao, gần lửa, hay bất kỳ thứ nguy hiểm gì.

Bà mẹ Lanza là nạn nhân đầu tiên, nhưng cũng phải nói ngay là bà đã là nạn nhân của cách giáo dục con của bà, một sai lầm cực lớn. Với một đứa con bị bệnh tâm thần như vậy mà bà lại côn dam mê chát súng đầy nhà, lại côn dẩn con đi tập bắn, thì cái xác xuất có chuyện không hay xảy ra thật là lớn. Việt Nam ta có câu “chơi dao có ngày đứt tay”. Trong trường hợp anh Lanza này, cái nguy hiểm sờ sờ trước mắt, khó tránh khỏi đứt tay và nhiều chuyện lớn hơn nữa.

Vấn đề thứ hai, gay go hơn, là vấn đề súng hữu súng.

Kết án này có lần đọc báo đầu đó thấy có tin “Năm qua, súng đã giết chết 48 người ở Nhật, 8 ở Anh, 34 ở Thụy Sỹ, 52 ở Canada, 58 ở Do Thái, 21 ở Thụy Điển, 42 ở Đức, và... 10.728 người ở Mỹ”.

Chẳng biết những con số này có chính xác hay không, nhưng đại để thì cũng nói lên rõ ràng sự khác biệt giữa Mỹ và các nước khác trong vấn đề súng. Thực tế, trong cái thiên đường của tự do này có luôn cả tự do vác súng đi quạt thiên hạ mỗi khi cảm thấy mình bị đập lên chân, hay khi đầu óc có chuyện bất bình thường.

Súng, ngựa –ngày xưa một ngựa, bây giờ thi SUV tám ngựa- và đì lang thang đã là những biểu tượng gần như linh thiêng trong văn hóa của cái xứ “mạnh ai nấy tìm cơ hội” này. Anh chính khách nào dại dột đặt vấn đề súng ra là có quyền về quê mua ná đì săn thỏ qua ngày.

Quyền sở hữu súng là quyền được ghi nhận trong Hiến Pháp Mỹ, đặc biệt là trong tu chính số 2 (Second Amendment). Có nghĩa là muốn hủy bỏ quyền sở hữu súng thì phải tu chỉnh Hiến Pháp lại, một chuyện không thể xảy ra được khi các tham dò cho thấy trong dân gian Mỹ, cứ một người chống sở hữu súng thì có ba người ủng hộ.

Quyền đó phát sinh ra trong những ngày lập quốc, tranh đấu giành độc lập rồi tay tiến mờ mang bờ cõi. So với thời đó, bây giờ đã có tiến bộ nhiều. Ta không còn thấy mấy anh cao bồi, deo súng lùng lảng bênh hông, chỉ trong cái chớp mắt là có thể rót súng ra bắn chết đít thủ. Bây giờ có súng phải có giấy phép, không được mang súng theo người nếu không có giấy phép đặc biệt. Ngày cà khỉ mua súng, cũng phải điều tra lý lịch, và trả qua một khoảng thời gian “người lai” trước khi được giao súng, để tránh tình trạng nỗi cơn, bốc đồng đi mua súng về bắn liền.

Tuy có tinh bộ trên phương diện phòng ngừa đó, nhưng ngược lại, thời buổi văn minh này, những cây súng lực bắn lẹt đẹt sáu phát cũng đã được thay thế bằng những cây súng tự động hay bán tự động, có tính cách tác chiến bắn hàng loạt cả chục viên đạn như M-16, AK-47.

Không ai biết chính xác có bao nhiêu súng được dân Mỹ cất ở nhà, nhưng những ước lượng đáng tin cho rằng có khoảng 270 triệu cây súng do nhân số hữu trong nước Mỹ. So với chừng 310 triệu dân, tỷ lệ đại khái là cứ 10 người Mỹ thì có 9 người có súng. Nếu loại trừ phụ nữ, trẻ em, và người già, thì đại khái mỗi một ông Mỹ sở hữu tới bảy súng. Thực tế hơn nữa, phần lớn các ông trong các khối dân thiểu số không có súng, hay cùng lắm cũng chỉ có được một cây súng rẻ tiền thôi. Có nghĩa là mấy ông Mỹ da trắng hầu như nắm độc quyền sở hữu súng, trung bình mỗi ông cũng phải có năm cây súng. Một mình bà mẹ của Lanza –tùy là phụ nữ- đã có tới hơn một chục cây súng trong nhà.

Văn hóa Mỹ là văn hóa bạo lực. Không cần đi đâu xa, chỉ cần nhìn vào truyền hình, phim ảnh, và các trò chơi trên computer hay iPhone, iPad, hay các máy video games. Những trò chơi có bắn giết, máu me văng đổ lòm mòn hình là những trò chơi đắt hàng nhất. Trẻ con mỗi lần bắn trúng, giết được một đối tượng là nhảy dựng lên reo hò, dơ tay đấm không khí, hay đấm ngực vì thành tích sát máu. Những loại trò chơi này chẳng có trò chơi nào ghi “cấm trẻ em” cả, mạnh em nào em nấy vào mạng, rồi tài vào máy để chơi thôi. Bố mẹ cũng chẳng có cách nào kiểm soát được.

Phim ảnh Hollywood và truyền hình thi ít thấy máu me hơn, nhưng những phim thuộc loại hành động -action- luôn ăn khách hơn nhiều. Võng túc, đấm đá, giết nhau, súng bom nổ đừng đừng càng nhiều, càng hung bạo, càng tốt. Hiện nay, với kỹ thuật ráp hình tân tiến, ta thấy những cảnh rùng rợn như cụt tay, bay đầu, lòi con ngươi, là chuyện bình thường.

Phần lớn những phim bạo lực nặng này hay có lời cảnh giác đại để “khuyến cáo nên cùi hóng dẩn của cha mẹ”, parental guidance suggested, chẳng có một ý tác dụng gì.

Cái lập luận chính dùng để bác bỏ việc cấm súng là nếu có cấm súng thì cuối cùng những người dân lương thiện tôn trọng luật pháp sẽ không có súng để tự vệ nữa trong khi các anh cõi hồn, băng đảng bất chấp luật lệ thi tha hồ vồ trang đai làm chuyện bất hợp pháp, kẻ cá súng cướp của giết những người lương thiện. Lập luận này không phải hoàn toàn vô lý. Cách đây không lâu, báo ty nạn có đăng tin ba anh Mỹ mang súng đến cướp một tiệm vàng trong thương xá Phước Lộc Thọ, khu Bolsa, đã bị chủ tiệm lấy súng bắn bị thương một anh, hai anh kia chạy ra ngoài rồi cũng bị bắt luôn. Nếu ông chủ tiệm không có súng thì kết cuộc đã khác xa.

Thực tế cho thấy tất cả các nước Âu Châu đều có luật cho phép mọi công dân có quyền sở hữu súng, đâu có nước nào cấm đâu. Cái thú đi săn là một trong những cái thú tiêu khiển đã có từ ngàn đời mà chẳng ai nghĩ có thể cấm được. Có nhiều người còn săn súng đi săn như là một phương tiện sinh nhai, làm sao cấm được?

Từ lý luận đó, Mỹ đã ra luật không phải cấm sở hữu súng nói chung, mà cấm sở hữu những loại súng có tính cách sát thủ, tác chiến, gọi là assault weapons. Trên cản bản cũng có lý thoi. Đầu có ai cần AK-47 đi săn nai hay săn thỏ bao giờ. Luật được ra tại vài tiểu bang, có hiệu lực một vài năm, coi như là có tính thử nghiệm xem hiệu quả đến đâu. Và đúng như ước đoán, ra luật là một chuyện, luật có hiệu quả là chuyện khác. Các nhà sản xuất súng đã mau chóng đọc luật thật kỹ, rồi chuyển chế các súng tác chiến bị cấm qua hình thể hay tiêu chuẩn hợp pháp, và tiếp tục bán như thường.

Cây súng tự động mà anh Lanza sử dụng chính là một trong những kiểu súng đó, là súng AR-15, chế biến từ M-16 ra, thay đổi hình thức, trở thành hợp lệ và bán-mua tự do. Cái luật cấm mua bán súng tác chiến chẳng có một hiệu nghiệm gì, và tại hầu hết các tiểu bang, khi luật mahn hạn thi đã không được giao hạn thêm. Chỉ là một loại luật cho có, để các vị dân biểu, nghị sĩ về khoe với cử tri để lấy phiếu thôi.

Thật ra, việc cấm vài loại súng chẳng có tác dụng gì nhiều. Hãy nhìn qua kinh nghiệm của Anh Quốc. Năm 1987, Michael Ryan mang súng tự động đi bắn chết 16 người và bị thương hơn một tá khác. Nước Anh ra luật cấm súng tự động năm 1988. Năm 1996, Thomas Hamilton mang súng lục vào một trường học bắn chết 16 học sinh và thầy giáo. Nước Anh ra luật cấm sở hữu súng lục năm 1997. Năm 2010, Derrick Byrd vác súng trường đi bắn chết 12 người và bị thương 30 người. Nói cách khác, ra luật gì cũng chẳng thể ngăn cản được những thảm kịch vi súng.

Bây giờ, sau biến cố Sandy Hook, thi cũng như bao nhiêu lần trước, lại ào ào nồi lên những tiếng kêu gọi phải làm một cái gì. Làm một cái gì thi tất nhiên ai cũng đồng ý, nhưng làm gì thi thực sự chẳng ai biết. Thiên hạ lớn tiếng kêu gọi TT Obama hãy chứng tỏ bản lãnh của người lãnh đạo, tìm ra phương thức giải quyết vấn đề, và TT Obama đã phải lên tiếng hứa sẽ có một đề nghị lớn vào tháng Giêng tới.

TT Obama chẳng biết phải làm gì. Phía đối lập Cộng Hoà cũng chẳng biết phải làm gì luôn. Chỉ vi vấn đề “coi dzậy mà hóng phải dzậy”. Nghe thiên hạ nhao nhao xúc động đòi cấm súng thi tưởng như dân Mỹ đã chuyển hướng, chấp nhận bỏ cái quyền sở hữu súng thiêng liêng của họ đi rồi. Nhưng không phải vậy.

Ngay sau khi biến cố Sandy Hook xảy ra, thiên hạ đó xô đi... mua súng! Giá một cây súng lục Glock, kiểu anh Lanza mang theo và dùng để sát, đã tăng trên Ebay từ 45 đô lên tới gần 120 đô trong vòng vài ba ngày. Siêu thị Wal-Mart cũng thông báo cho biết kho hàng súng của các tiệm tại bốn năm tiểu bangi đó đã bán hết sạch súng dù loại, nhất là cây súng AR-15, là súng tự động Lanza đã dùng để bắn giết các em học sinh.

Hội National Rifle Association, là hội bảo vệ quyền có súng cho biết sau thảm kịch Sandy Hook, mỗi ngày trung bình có 8.000 người xin gia nhập hội.

Những biến cố trên cho thấy dân Mỹ có khá nhiều người sợ Sandy Hook sẽ đưa đến tình trạng ra luật cấm súng, nhất là sau khi TT Obama bổ nhiệm PTT Biden làm Chủ Tịch một ủy ban đặc nhiệm nghiên cứu biện pháp thích ứng.

Một vài anh bảo thủ, là khối chủ trương không được cấm súng, đã đề nghị giải pháp trong vụ thảm sát Sandy Hook: cho phép thầy cô mang súng và huấn luyện họ cách sử dụng súng để họ có phương tiện tự bảo vệ. Đây có lẽ là đề nghị diên rồ nhất trong tất

cả các giải pháp.

Trước hết, cho các thày cô mang súng vào trường không có gì bảo đảm một trong những thày cô đó không lên cơn điên vác súng bắn loạn học trò. Sau đó, nếu giải pháp là vũ trang thày cô, thi theo lý luận này, bước cuối cùng sẽ là vũ trang cả nước, và nước Mỹ cuối cùng sẽ có hơn ba trăm triệu người có súng để "bảo vệ" lẫn nhau. Không cần phải là nhà thông thái, cũng sẽ thấy cái hãi hùng và diên cuồng của giải pháp này.

Tất cả tóm lại vẫn chỉ là vấn đề văn hoá, một vấn đề mà không có luật nào kiểm soát được. Bên Âu Châu cũng như Mỹ, người dân có quyền sở hữu súng, nhưng con số dân Âu Châu nạn nhân của súng không tới 1% của Mỹ, chỉ vì thiên hạ bên đó không có cái văn hoá "sẵn sàng bắn" như Mỹ. Phim ảnh và các trò chơi điện tử bên đó không có đâm máu như bên Mỹ.

Thực tế mà nói, cho dù cấm bán súng tuyệt đối thi cũng khó cần được những chuyện nói điên giết người hàng loạt. Như gần đây, ta đã thấy báo chí loan tin vài anh Tàu điên đã đi giết người hàng loạt, không phải bằng súng, mà bằng dao phay và mã tấu. Thế thi giải pháp ở đâu: cấm dân Tàu không được sở hữu dao phay và mã tấu sao?

Kiểm soát bệnh tâm thần là một vấn đề nan giải. Kiểm soát sở hữu súng cũng là một vấn đề nan giải khác. Cả hai vấn đề gom làm một thi đúng là một thảm họa khó chống đỡ. (23-12-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Obamacare Bắt Đầu Có Hậu Quả

18/12/2012

...công ty với 50 nhân viên trở lên phải mua bảo hiểm y tế cho tất cả nhân viên...

Với chiến thắng vừa qua của TT Obama, luật cải tổ y tế của ông coi như đã tránh được mối đe dọa bị thua hồi ứng viên Cộng Hòa Mitt Romney đã hứa hẹn. Hiện nay, luật y tế vẫn còn đang gặp nhiều khó khăn như hai thống đốc Cộng Hòa từ chối áp dụng một vài điều của bộ luật trong tiểu bang của mình, và cả lô đơn thưa kiện trước các tòa án còn chưa giải quyết hết, nhưng thực tế, đó chỉ là những khúc mắc trong chi tiết thi hành luật, sớm muộn gì cũng sẽ được giải quyết mà không ảnh hưởng tới toàn bộ luật Obamacare. Trong bốn năm tới, luật sẽ đi vào thực tế và trở thành cơm. Sau này, một tổng thống bảo thủ nào nắm quyền cũng khó có thể thay đổi được.

Nhìn vào Obamacare mới thấy được tính quan trọng của chiến thắng vừa qua đối với TT Obama vì nó đã cho ông cơ hội bảo vệ thành quả này. Obamacare đối với khối bảo thủ cũng là yếu điểm lớn thứ hai của TT Obama, sau những thất bại không cài tiến được kinh tế. Sáu chục phần trăm dân Mỹ cũng chống Obamacare. Nhưng TD Romney đã không có cách nào triển khai được yếu điểm này vì ... há miệng mắc quai với cuộc cải tổ y tế của chính ông tại Massachusetts.

Obamacare sẽ đi vào lịch sử như cuộc cải tổ y tế lớn nhất từ nửa thế kỷ qua, từ ngày TT Johnson ký luật ban hành Medicare và Medicaid giữa thập niên 60, cũng là giá tài của TT Obama để lại hậu thế. Vấn đề là giá tài đắt hay xấu?

Thật ra, thắng lợi của TT Obama không phải là thành quả của một mình ông, nhờ tài của riêng ông, mà đã đạt được nhờ nhiều yếu tố khác. Một phần lớn nhờ đảng Dân Chủ đại thắng, chiếm được đa số tuyệt đối, kiểm soát cả Thượng viện lẫn Hạ viện. Dù vậy, luật cải tổ y tế cũng vẫn chỉ được thông qua bằng một kê hối thủ tục phê duyệt luật của Thượng Viện. Ở đây, mai mai thay, có lẽ TT Obama phải cảm ơn TT Bush. Nếu ông Bush không bị thiên hạ chán ghét quá thì chưa chắc đảng Dân Chủ đã chiếm được thế thượng phong quá mạnh như vậy, và TT Obama cũng sẽ chẳng cải tổ gì được hết.

Một phần thành công khác là nhờ công của bà Hillary Clinton đã quảng bá và vận động cho kế hoạch bảo hiểm y tế toàn dân trong suốt mùa tranh cử những năm 2007-08.

Bảo hiểm y tế toàn dân là ý kiến lớn của bà Hillary dù đã thất bại khi chông bà còn là tổng thống, ngay từ đầu đã bị ứng viên Barack Obama mạnh mẽ chống đối. Khi đó, ứng viên Obama cho rằng quan điểm bảo hiểm y tế toàn dân của bà Hillary có vẻ quá cấp tính cực đoan, nên ông chống rất mạnh, với suy nghĩ phải có hậu thuẫn của khối độc lập ôn hòa mới thắng được đối thủ Cộng Hòa. Sau khi đắc cử thì TT Obama chuyển hướng, chấp nhận hậu thuẫn và thực hiện ý kiến của bà Hillary. Đó có nhiều dư luận cho rằng việc chuyển hướng của TT Obama là cái giá ông thua thuận sít trá, đổi lấy hậu thuẫn của TNS Ted Kennedy và của chính bà Hillary sau khi bà thua ông Obama. Những hậu thuẫn này đã giúp ông Obama thắng cử, rồi sau đó giúp cho khối Dân Chủ nhất trí thông qua cải tổ mặc dù bị cả khối Cộng Hòa nhất loạt chống đối.

Luật cải tổ y tế bắt đầu có hiệu lực ngay từ 2011, nhưng chỉ hiệu lực từng phần, đến cuối năm 2014 mới hiệu lực toàn vẹn. Mới nghe thi có vẻ thời gian hơi dài, nhưng thật ra lại là quá ngắn. Một trong những lý do cải tổ này bị chống đối mạnh là vì đã đi quá nhanh. Trong vòng ván bốn năm, nước Mỹ không thể nào có khả năng thu nhận thêm từ ba đến bốn chục triệu người vào hệ thống y tế hiện hữu. Tất nhiên sẽ đưa đến mất cân bằng cung cầu, không đủ nhà thương, bác sĩ, y tá, thuốc men, gây tắc nghẽn cho các dịch vụ y tế, khiến thiên hạ sẽ có triển vọng chờ dài ngày mới được chữa trị, trong khi chi phí y tế cho tất cả mọi người và nhất là cho Nhà Nước sẽ tăng rất nhanh.

Bước qua năm 2013, hậu quả của cuộc cải tổ y tế này sẽ được thấy trước tiên qua việc tăng một số thuế.

Trước hết, những người có lợi tức trên 200.000 đô một người, hay trên 250.000 đô một cặp vợ chồng khai thuế chung, sẽ phải đóng thuế thêm 3,8% trên lợi nhuận đầu tư, và 0,9% thuế trên lợi tức thường, bắt đầu từ tháng Giêng năm tới để giúp tài trợ chi phí Medicare trong Obamacare. Những thuế này, may mắn thay, không đúng đến giới lợi tức thấp là đại số dân ty nợ chung ta, mà chỉ đánh vào các đại gia có tiền đầu tư vào chứng khoán, cổ phiếu, hay nhà cửa, đất đai. Nhưng để gì mà họ chịu ngoan đồng thêm thuế.

Theo The Drudge Report cho biết, công ty sở hữu báo Washington Post đã dự phỏng trước số tiền cổ tức sẽ phân phát trong năm tới 2013 và đã phân phát cho các cổ đông của công ty ngay trước cuối năm 2012 thay vì phân phát cuối năm 2013 hay đầu năm 2014, để họ tránh được mức thuế cao hơn của năm tới. Washington Post là tờ báo phe ta, luôn hờ hãi phản TT Obama, chủ trương tăng thuế các đại gia và si và các đại gia chuyên trốn và lách thuế, đã là công ty có "ốc sáng tạo" đầu tiên tìm ra cách lách thuế mới này. Một thái độ khó có thể già dối hơn. Cũng là bằng chứng hiển nhiên nhất cho sự kiện tăng thuế "nhà giàu" là một chuyện, thu được hay không là chuyện khác. Cũng có nghĩa là tăng thuế chưa chắc đã phải là giải pháp đúng cho thâm thủng ngân sách như TT Obama luôn khẳng định, mà máu chốt vẫn là bót chi tiêu.

Qua năm mới, một thứ thuế Obamacare mới với tác dụng gián tiếp nhưng đáng kể trên tất cả chúng ta là thuế đánh trên các máy móc, dụng cụ y khoa. Mức thuế này là 2,3% trên giá bán các dụng cụ, mà các chuyên gia cho là thực sự tương đương với mức 15% trên lời thuần (sau khi trừ chi phí). Hậu quả tất yếu là việc tăng giá cho tất cả các máy móc, dụng cụ này, từ nhà thương cho đến các phòng mạch, và người tiêu dùng tư nhân như những người xúi x่าย mày chinh nhịp tim hay máy đo tiểu đường, đo huyết áp, hay ngay cả xe lăn, gãy chống.... Các nhà thương và phòng mạch bác sĩ càng tối thi phí sẽ càng cao, và dĩ nhiên những chi phí đó sẽ được chuyển qua các hàng bảo hiểm, và từ đó qua bảo hiểm mà chúng ta phải đóng.

Thuế phụ thu này cũng sẽ ảnh hưởng tai hại trong việc nghiên cứu và sản xuất dụng cụ y khoa. Một công ty lớn trong ngành này, Cook Medical, đã cho biết sẽ phải hủy bỏ kế hoạch hành trướng cơ sở trong 5 năm tới. Điều hiển hiện là thuế mới này sẽ khiến cả chục ngàn người mất việc trong khi tỷ lệ thất nghiệp vẫn lửng lơ ở mức 7%-8%. Theo ông Stephen Ubi, Chủ Tịch hiệp hội Advanced Medical Technology Association, có thể có tới 43.000 việc làm bị ảnh hưởng bất lợi từ thuế mới này.

Chính quyền Obama đã bác bỏ lập luận này, cho rằng với Obamacare, cả chục triệu người sẽ gia nhập vào khối bệnh nhân được bảo hiểm, do đó tăng nhu cầu chữa trị, và tăng số lượng dụng cụ y khoa cần thiết. Các công ty cuối cùng sẽ bán hàng nhiều hơn và lời nhiều hơn. Dĩ nhiên, các công ty trong ngành đã không đồng ý với quan điểm này.

Tin mới nhất cho biết hai thượng nghị sĩ Dân Chủ của Minnesota và North Carolina, là những người trước đây đã biểu quyết thông qua Obamacare, đã lên tiếng yêu cầu chính quyền Obama hoàn áp dụng thuế này trong tình trạng kinh tế yếu kém hiện nay.

Lập luận của TT Obama cho rằng cải tổ y tế của ông sẽ cắt giảm chi phí y tế chỉ là huyền thoại, và chúng ta sẽ thấy sự thật rất mau chóng. Chi phí y tế của Mỹ, cao nhất thế giới hiện nay, sẽ lại càng leo lên cao hơn nữa. Chưa chi thi công ty bảo hiểm sức khỏe Blue Shield tại Cali đã chính thức xin phép tăng bảo phí từ 12% đến 20% rồi. Công ty này có tính vô lợi (non-profit), không tăng bảo phí để kiếm thêm lời mà chỉ để đủ tiền chi phí mà họ ước tính sẽ tăng mạnh vì Obamacare.

Luật Obamacare cũng bắt buộc các công ty với 50 nhân viên trở lên phải mua bảo hiểm y tế cho tất cả nhân viên, nếu không sẽ bị phạt 2.000 đô cho mỗi nhân viên không có bảo hiểm. Gọi là tiền phạt, nhưng Tối Cao Pháp Viện đã gọi đó là thuế.

Chuỗi nhà hàng ăn Applebee dự đoán công ty này sẽ phải lựa chọn giữa chi ra thêm khoảng một triệu đô để mua bảo hiểm cho nhân viên, hay là đóng tiền phạt trước tính khoảng trên 600.000 đô. Trong cả hai trường hợp, công ty đều sẽ lỗ nặng, có thể phải đi đến phá sản. Applebee cũng như hàng loạt các chuỗi nhà hàng thực phẩm ăn nhanh (fast foods) như McDonald, Burger King, Papa Johns, ... đều là những chuỗi nhà hàng gồm hàng ngàn tiệm hoạt động biệt lập theo từng nhóm sở hữu. Chẳng hạn một nhà đầu tư có thể mua năm ba tiệm McDonald, mỗi tiệm có một chục nhân viên, tổng cộng lên đến hơn 50 nhân viên dễ dàng.

Những công ty này có vài cách giải quyết khó khăn do Obamacare gây ra:

- Sa thải bớt nhân viên, xuống dưới mức 50, những người may mắn còn việc làm sẽ phải làm mệt nghỉ để bù đắp công việc của những người đã bị sa thải;

- Thay đổi quy chế nhân viên. Một là các nhân viên toàn thời sẽ bị xuống cấp, chỉ cho làm bán thời (dưới 30 giờ một tuần), hai là họ sẽ bị chuyển qua làm nhân viên theo hợp đồng (contract labor). Trong cả hai trường hợp, các nhân công này sẽ mất rất nhiều

quyền lợi như mất thâm niên, không được nghỉ hè có lương, nghỉ đau ốm không còn được ăn lương, công ty sẽ không đóng một nửa thuế hưu trí (payroll tax) nữa, mà các nhân công sẽ phải đóng trọn vẹn cỡ 12% lương thay vì chỉ đóng một nửa, 6%. Quan trọng hơn cả, họ sẽ không được lãnh bảo hiểm y tế tập thể của công ty nữa, mà sẽ phải lo dì mua bảo hiểm cho chính mình và gia đình với bảo phí đắt hơn là cao hơn.

- Tăng giá trong thực đơn, là điều mà chuỗi nhà hàng Dennys đã làm. Không một chủ công ty nào lại dại dột giữ nguyên giá sản phẩm của họ để chịu lỗ cho mình.

Sau khi các tiệm ăn Red Lobster và Olive Garden thuộc chuỗi nhà hàng Darden Restaurant, ra quyết định mới đây thay đổi cơ chế cho phần lớn nhân viên, một số lớn là da đen và da nâu, từ toàn thời qua bán thời, một vài tiếng nói đã nêu lên chi trích mấy nhà hàng này là ... kỳ thị da màu, muốn trả thù nhân viên da màu sau khi TT Obama tái đắc cử. Những người nêu vấn đề kỳ thị đã kích quen mất hay không biết một chuyên, tổng giám đốc của hai nhà hàng này là người ... da đen.

Ngoài các nhà hàng ra, cũng còn có cả trâm ngân công ty trung thương có trên 50 nhân viên, cũng rơi vào tình trạng như các chuỗi nhà hàng trên.

Obamacare sẽ giúp trên dưới ba chục triệu người tham gia vào khối người có bảo hiểm y tế hay được trợ cấp y tế. Chính quyền Obama ước tính một số lớn những người này sẽ thuộc nhóm lợi tức thấp, và sẽ được hưởng trợ cấp Medicaid (hay MediCal ở Calif) dành cho người nghèo. TĐ Romney trong mùa tranh cử vừa qua đã tố TT Obama sẽ cắt hơn 700 tỷ từ quỹ Medicare cho người cao niên, để chuyển qua tài trợ Medicaid. TT Obama đã bác bỏ tố giác này và khẳng định cắt giảm Medicare chỉ là cắt giảm tiền hoàn trả nhà thương và bác sĩ để tiết kiệm quỹ Medicare chứ không phải để chuyển qua Medicaid.

Sự thật như thế nào, cho đến nay chưa ai biết rõ vì luật Obamacare chưa được áp dụng. Nhưng nếu những tố giác của TĐ Romney đúng sự thật – và rất nhiều chuyên gia nghiên cứu Obamacare đồng ý với cái nhìn này- thì những người cao niên sẽ bị ảnh hưởng bất lợi lớn từ Obamacare.

Thuần túy trên phương diện lý luận, cắt giảm tiền bồi hoàn cho các nhà thương và bác sĩ dĩ nhiên giảm thu nhập của họ, và đương nhiên là họ sẽ phải làm gì đó để vớt vát lại. Họ có thể tăng giá dịch vụ, hay cắt giảm số bệnh nhân có Medicare của họ. Trong cả hai trường hợp, người chịu thiệt thòi là những người cao niên, chứ không ai khác.

Những người lợi tức thấp cũng chưa chắc sẽ được lợi ích gì nhiều qua việc tăng quỹ Medicaid. Trước hết, với cả chục triệu người già nhập vào Medicaid, con số hơn 700 tỷ "tiết kiệm" được từ Medicare sẽ khó có thể đủ được. Trợ cấp Medicaid có nhiều triển vọng sẽ bị cắt giảm.

Medicaid cũng là chương trình trợ cấp bồi hoàn tương đối ít cho các bác sĩ, do đó, nhiều bác sĩ hiện nay không nhận bệnh nhân qua chương trình này, đặc biệt là các bác sĩ chuyên ngành. Nay giờ, với cả chục triệu người nữa tham gia vào Medicaid, chương trình này có nhiều triển vọng gặp rắc rối nghiêm trọng: quá nhiều bệnh nhân so với quá ít bác sĩ. Có nghĩa là sẽ khó xin hẹn bác sĩ hơn, và thời gian chờ đợi trong phòng mạch cũng như chờ đợi di chuyển chặng hàn, sẽ tăng mạnh.

Rất nhiều dân lợi tức thấp sẽ là nạn nhân của Obamacare mà họ tưởng là sẽ rất có lợi cho họ.

Thảm họa dư luận cho thấy một số lớn dân Mỹ gốc Á, trong đó có cộng đồng tỵ nạn Việt, ủng hộ Obamacare khá mạnh, trong khi ít người hiểu rõ hậu quả thực tế của Obamacare đối với tình trạng cá nhân họ. Mà phần lớn ủng hộ chi vì luật đó không cho phép các hãng bảo hiểm từ chối nhận những người đã bị bệnh từ trước. Đây là điều khoản được sự ủng hộ mạnh nhất của tất cả mọi người, cấp tiến hay bảo thủ, giàu hay nghèo.

Nếu TT Obama ra luật cài tổ y tế chỉ có điều khoản này không thôi, thì luật sẽ ít tốn kém hơn nhiều, không cần tới hơn 10.000 trang luật lệ (tính cho đến nay, chi tiết luật vẫn chưa được viết xong bởi cả ngàn luật sư và chuyên gia), cả rùng thủ tục, hàng ngàn công chức, tăng thuế hàng loạt, và Obamacare sẽ được ủng hộ mạnh hơn nhiều. (16-12-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Vực Thẳm Tài Chính

11/12/2012

...Dân Chủ đòi tăng thuế và Cộng Hòa đòi cắt chi tiêu...

Từ sau ngày bầu cử đến giờ, truyền thông, từ báo chí đến các đài truyền hình, đều làm rầm rộ câu chuyện mà họ gọi là "fiscal cliff", mà kè viết này tạm dịch là "vực thẳm tài chính". Câu chuyện này như thế nào?

Trước hết, hãy nói về nguyên tắc tổng quát.

Dựa trên nguyên tắc tam quyền phân lập, tổng thống chỉ được tiêu xài tiền mà quốc hội cho phép. Từ trước đến giờ, chi tiêu của Nhà Nước hầu như luôn luôn lớn hơn thu nhập (hầu hết là từ thuế đủ loại), do đó, Nhà Nước luôn mắc nợ thiên hạ, cần bán là qua việc bán công khố phiếu – tức là giấy nợ của Nhà Nước- cho các nhà đầu tư, có thể là cá nhân, công ty đầu tư, cũng có thể là chính phủ các nước khác. Hiện nay, Trung Cộng và các nước Á Rập nắm giữ cả ngàn tỷ công khố phiếu Mỹ, là món hàng đắt chát nhất vì được bảo đảm bởi chính phủ Mỹ, tức là bởi cả nền kinh tế Mỹ.

Nhưng khi cần thiết thì hành pháp xin lập pháp cho phép mượn tiền hay công khố phiếu bán cho các nhà đầu tư. Để tránh thủ tục rườm rà rắc rối mỗi lần xin tiền lát nhất, thì lập pháp thường chấp nhận một mức định cao nhất mà Nhà Nước có thể đi vay. Khi đạt mức định thì hành pháp mới phải xin nâng mức định lên.

Nếu không nâng mức định thì tổng thống không vay thêm được nữa và Nhà Nước xập陷, tức là các chi tiêu như lương công chức và quân nhân, tiền già mỗi tháng, tiền hoàn trả medicare, medicaid, chi phí duy trì quân lực, và cả chi tiêu khác sẽ bị ngưng ngay. Quan trọng không kém là trong các chi tiêu của Nhà Nước, có cả ty tiền lãi phải trả cho các chủ nợ đang giữ công khố phiếu. Nếu không di vay thêm để trả tiền lãi đó thì mức khả tín tín dụng của Nhà Nước sẽ bị giảm, các công ty thẩm định tín dụng sẽ giảm xếp hạng của công khố phiếu Mỹ. Sự giảm hạng đó sẽ đưa đến hậu quả tức thời là lãi suất công khố phiếu sẽ phải tăng nếu muốn tiếp tục bán được. Có nghĩa là tiền lãi trên cả chục ngàn tỷ công nợ sẽ tăng, thậm thùng ngân sách tăng nữa và Nhà Nước lại thiếu tiền trầm trọng hơn. Một vòng xoáy càng ngày càng nguy hiểm vi càng lớn. Đã vậy, tăng lãi suất công khố phiếu sẽ kéo theo việc tăng lãi suất trên tất cả mọi loại vay mượn của tư nhân như lãi suất trên thẻ tín dụng, trên tiền vay mua nhà, mua xe, làm kinh doanh. Một tình trạng không thể chấp nhận được vì sẽ đưa đến sút giảm chi tiêu của quân chủng và suy trầm kinh tế.

Tất cả các tổng thống trong lịch sử cận đại đều liên tục xin lập pháp nâng mức nợ định này. TT Reagan xin nâng 18 lần, TT Clinton tám lần và TT Bush bảy lần. Tất cả đều được thông qua không khó lầm. Hầu hết các lần xin nâng mức nợ của các tổng thống này đều thuộc loại nhỏ, vài trăm tỷ một lần. TT Obama cho đến giờ đã xin ba lần, nhưng lần nào cũng một hay hai ngàn tỷ.

Bây giờ, trở về thực tế hiện tại. Trở về 2009, năm đầu của TT Obama.

Tháng Hai 2009, vài ngày sau khi tuyên thệ nhận chức, TT Obama ký luật tăng mức nợ định từ khoảng 11.000 tỷ lên 12.100 tỷ (được quốc hội do Dân Chủ kiểm soát biểu quyết trong những tháng cuối cùng của TT Bush), vài tháng sau, quốc hội cho tăng mức định lên 12.400 tỷ. Sau một năm dưới trào Obama, tháng Chạp 2009, chính quyền cho biết mức công nợ đã leo lên đến mức định và cần phải tăng thêm ngay. Phe bảo thủ Cộng Hòa chống đối khi thấy mức công nợ tăng quá nhanh, trong khi phần lớn cầu chi tiêu cho các biện pháp chống khủng bố quốc nội đã được an bài xong từ thời TT Bush rồi, cũng như cuộc chiến tại Iraq đang xuống thang.

Phần lớn chi tiêu mới của TT Obama là cho

a) gói kích cầu –stimulus- gồm các trợ cấp an sinh (tiền thất nghiệp, phiếu thực phẩm, hay những quà cáp linh tinh như điện thoại miễn phí cho dân lợi tức thấp chặng hàn),

b) chi tiêu để duy trì một số lớn cơ quan công quyền liên bang để tránh sa thải công chức theo yêu sách của nghiệp đoàn công chức rất mạnh,

c) tiền cho các dự án địa phương, coi như quà cáp cho các dân biểu, nghị sĩ Dân Chủ, gọi là "porks", là những món quà ra mắt lấy lòng họ của tân tổng thống, và

d) tiền cứu nguy các hãng sản xuất xe.

Với đảng Dân Chủ nắm đa số tuyệt đối tại cả hai viện, mức công nợ định được nâng lên tới 14.300 tỷ, gần 2.000 tỷ, hơn xa tất cả những lần tăng trước, và hơn gấp ba lần trung bình hàng năm của TT Bush.

Để xoá đi chống đối, TT Obama cho thành lập một ủy ban đặc nhiệm lưỡng đảng gồm hai chục chuyên gia dưới sự đồng chủ tọa của hai chính khách lão thành, Bowles (Dân Chủ, cựu phụ tá của TT Clinton) và Simpson (Cộng Hòa, cựu thượng nghị sĩ), có trách nhiệm khuyến cáo các biện pháp nhằm cân bằng ngân sách cho chính quyền Obama. Ủy Ban làm việc vài tháng rồi ra bản thảo khuyến cáo TT Obama cần cắt giảm chi tiêu mạnh, cải tổ luật thuế để loại bỏ các kẽ hở và các loại khâu trù, và giảm

thuế trên tiền lời của các công ty. Có vẻ rất gần chủ trương của Cộng Hòa, nên có bất đồng ngay trong nội bộ ủy ban, rốt cuộc không có báo cáo chính thức. TT Obama cảm ơn ủy ban rồi cất bút thảo vào nhà kho.

Cuối năm 2010, một năm sau khi mức nợ định được tăng lên gần 2.000 tỷ, Bộ Trưởng Tài Chính thông báo mức nợ định lại cần phải được khẩn cấp tăng thêm nữa.

Tình hình chính trị lúc này đã thay đổi. Với bầu cử tháng Mười Một 2010, Cộng Hòa chiếm đa số kiểm soát Hạ Viện và nhất quyết chỉ chấp nhận tăng mức nợ với điều kiện giảm chi tiêu cùng mức. Hai đảng bắt đầu cuộc tranh cãi, trong khi Bộ Tài Chính thông báo có xáo náo lại sổ sách thì cũng chỉ kéo dài chi tiêu được đến tháng Năm 2011.

Dù biết vậy, nhưng hai bên vẫn cãi nhau cho đến tháng Tám năm 2011. Theo như thỏa thuận, mức công nợ được tăng lên 2.400 tỷ như TT Obama yêu cầu, đi cùng với một chương trình giảm 1.200 tỷ chi tiêu trong 10 năm thỏa thuận ngay khi đó. Một kế hoạch giảm chi tiêu thêm 1.200 tỷ nữa cũng trong 10 năm sẽ phải được quốc hội thỏa thuận trước 23 tháng Mười Một 2011. Nếu không có được sự thỏa thuận thứ hai đó, thì một loạt biện pháp sẽ tự động có hiệu lực ngay bắt đầu từ tháng Giêng năm 2013:

- luật giảm thuế của TT Bush sẽ mãn hạn, tất cả tỷ lệ thuế lợi tức sẽ tăng về lại mức cao của thời TT Clinton, cho tất cả mọi người, bất kể giàu nghèo, và thu nhập thuế sẽ tăng hơn 1.000 tỷ;
- thuế hưu trí (payroll tax for social security) sẽ tăng về lại mức cũ như thuế lợi tức (thuế này đều bắt buộc cho tất cả mọi người đang đi làm có lương, kể cả những người lợi tức thấp được miễn thuế lợi tức);
- chi tiêu của Nhà Nước, kể cả trợ cấp an sinh (social security, medicare, medicaid) và chi phí quốc phòng sẽ tự động bị cắt giảm 1.200 tỷ trong 10 năm.

Thời hạn 23/11/2011 đến rồi đi, chẳng có thỏa thuận gì hết. Hai bên phải thỏa thuận được những biện pháp cắt chi tiêu mới trước cuối năm 2012, còn không thì những biện pháp mạnh nêu trên sẽ tự động có hiệu lực kể từ 2 tháng Giêng 2013.

Những biện pháp trên sẽ khiến thiên hạ vừa phải đóng thuế cao hơn (mỗi gia đình sẽ phải đóng thêm trung bình từ 2.000 đô đến 4.000 đô thuế một năm, và Nhà Nước có quyền khấu trừ trong phiếu lương ngay từ tháng Giêng 2013), vừa bị cắt trợ cấp, chẳng những thiệt thòi cho tất cả mà quan trọng hơn nữa, sẽ đưa đến suy xụp kinh tế nặng, đến độ Chủ Tịch hệ thống ngân hàng dự trữ liên bang Ben Bernanke đã phải gọi là "vực thẳm tài chính" (fiscal cliff).

Nói trắng ra, cả hai phe và cả nước sẽ bị thiệt hại nặng nếu không có thỏa hiệp trước cuối năm. Tại sao lại có loại điều kiện lạ lùng như vậy? Tình trạng này cũng gần giống như cuộc chạy đua vũ trang nguyên tử giữa Nga và Mỹ hồi xưa: cố tình đưa ra những hậu quả nguy hiểm như vậy để cả hai bên đều bắt buộc phải thương nhượng và thỏa thuận với nhau, nếu không cả hai bên đều chết. Sự thật, đây chỉ là giải pháp "câu giờ", đây quyết định qua sau cuộc bầu cử tháng Mười Một 2012, vì cả hai bên đã đến bế tắc, đành phải chờ cuộc bầu cử quyết định thắng bại rõ rệt sau.

Các công ty thâm định tài chính thấy rõ bế tắc đó, và quyết định hạ điểm tín dụng của Mỹ.

Kết quả, cuộc bầu cử vừa qua đưa đến tình trạng vẫn như cũ, chẳng thay đổi cán cân chính trị hai bên, tức là vẫn bế tắc. Và bây giờ hai bên còn chưa tới một tháng để thoát ra ngõ bí. Tình hình có vẻ không mấy khả quan.

TT Obama đưa đề nghị mới nhất cho 10 năm tới, gồm có:

- tăng thu nhập thuế thêm 1.600 tỷ; dựa trên tăng thuế những người có lợi tức cao hơn 200.000 đô một năm (250.000 cho một cặp vợ chồng), và tăng thuế công ty, cũng như cắt bớt các loại khấu trừ, và tăng thuế lợi nhuận đầu tư và thuế thừa kế;
- cắt chi tiêu 600 tỷ, nhưng lại tăng chi tiêu kích cầu stimulus 200 tỷ (50 tỷ một năm trong bốn năm tới);
- triết hạn trợ cấp thất nghiệp, tức là tiếp tục chi tiêu trả tiền thất nghiệp;
- sang năm sẽ bàn về cắt chi tiêu thêm nữa, không có hứa hẹn gì rõ ràng;
- cho tổng thống quyền quyết định mức công nợ tối đa, không cần phải xin phép quốc hội nữa.

Tóm lại, tăng thuế 1.600 tỷ, cắt chi tiêu khoảng hai trăm tỷ gì đó không rõ ràng lắm, sau đó, sang năm bàn tiếp, đồng thời cho tổng thống quyền quyết định mức công nợ thả giàn (kiểu như ta xin thẻ tín dụng không giới hạn vậy). Các lãnh tụ Cộng Hòa đã phê bình đề nghị của TT Obama như là "nói chơi" (a joke), một đề nghị không mấy nghiêm chỉnh. Và họ đưa ra phản đề nghị.

Bên Cộng Hòa sẽ chấp nhận tăng thuế 800 tỷ không phải qua việc tăng thuế suất mà từ việc cải tổ đóng lại những kẽ hở cũng như tăng thu nhập nhờ phát triển kinh tế trong những năm tới, cắt giảm chi phí trong Obamacare (không phải trong medicare) khoảng 600 tỷ, sửa lại cách tính tiền già Social Security (điều chỉnh theo lạm phát) để tiết kiệm 200 tỷ, và 300 tỷ cắt giảm hay giới hạn các chi tiêu khác (phiếu thực phẩm, giao thông, giáo dục, ...). Tóm lại, cắt chi tiêu 1.100 tỷ so với tăng thuế 800 tỷ. Mức tuổi lanh tiền già và medicare cũng sẽ từ tăng từ 65 lên đến 67 tuổi trong vòng 20 năm bắt đầu từ 2015.

Số sánh tổng quát, đề nghị Dân Chủ sẽ cắt giảm thâm thủng ngân sách khoảng 2.100 tỷ trong khi đề nghị Cộng Hòa cắt 2.200 tỷ, cách biệt không bao nhiêu, nhưng một trời một vực trong chi tiết, một bên nhớ tăng thuế, một bên nhớ giảm chi tiêu.

Vấn đề cắt giảm thâm thủng ngân sách gồm hai diện: Dân Chủ đòi tăng thuế và Cộng Hòa đòi cắt chi tiêu. Đề nghị của TT Obama là đề nghị một chiều, chỉ tăng thuế mà không cắt chi tiêu bất chấp những lời kêu gọi "cân đối" (balanced approach) của TT Obama trong thời gian tranh cử vừa qua. Các chuyên gia ước tính chỉ có thể thu thuế "nhà giàu" tối đa – dựa trên giả thuyết không ai trốn thuế được – khoảng 900 tỷ. Có nghĩa là TT Obama sẽ phải tăng thuế doanh nghiệp 700 tỷ nữa. Nếu ta biết được những đại công ty như GM, APPLE, chẳng đóng một xu thuế nào, thì ta sẽ hiểu là tăng thu nhập thuế doanh nghiệp sẽ đánh thẳng vào khối trung và tiểu thương là khối không có khả năng trốn thuế "giỏi" như các đại công ty.

TT Obama đề nghị cắt chi tiêu 600 tỷ, nhưng lại kèm theo tăng kích cầu 200 tỷ, tiếp tục chi tiền thất nghiệp không rõ là bao nhiêu. Thế thi cắt chi tiêu tóm lại là một hai trăm tỷ tượng trưng, trong khi tăng thuế tới 1.600 tỷ. TT Obama hứa lờ mờ là vẫn đề cắt chi tiêu sẽ được cùu xét thêm vào năm tới.

Mùa hè năm ngoái, trong khi điều định với TT Obama, Chủ Tịch Hạ Viện Cộng Hòa John Boehner đã chấp nhận tăng thuế 800 tỷ, nhưng giờ chót, TT Obama bất ngờ đổi ý, đòi tăng thuế tới 1.200 tỷ nên cuộc điều định tan vỡ. Bây giờ, TT Obama dựa trên chiến thắng vừa qua, lại đòi tăng thuế lên tới 1.600 tỷ chứ không còn là 1.200 tỷ nữa.

Đề nghị của TT Obama bị Cộng Hòa chỉ trích là chẳng những thiếu nghiêm chỉnh, mà còn phản ánh một thái độ ngạo mạn, có vẻ thách thức, không có gì gọi là có thiện chí "đại đoàn kết dân tộc" như khẩu hiệu tranh cử của ông năm 2008, cũng chẳng phản ánh ý định muốn thông ngõ bi.

Phản đề nghị của phe Cộng Hòa cũng là một chiều, cắt quá nhiều chi tiêu – nhất là trong các trợ cấp an sinh- trong khi thu quá ít thuế. Nhưng tương đối lại gần với đề nghị của Ủy Ban Đặc Nhiệm lưỡng đảng Bowles-Simpson do TT Obama thành lập.

Ta thấy khoảng cách biệt giữa hai bên lớn hơn ... núi Thái Sơn. Thật ra, những con số này đều quá đáng và không thực tế, được cả hai bên đưa ra để trình làng lấy điểm, rồi sau đó, hai bên sẽ đóng cửa, cãi nhau từng đồng, để rồi cuối cùng sẽ thỏa thuận ở một mức nào đó, không giống các con số trên chút nào, mà tùy thuộc hoàn toàn vào những tính toán chính trị và khả năng thương lượng của đôi bên.

Có nhiều chuyên gia suy luận, TT Obama cũng như phe Cộng Hòa đều có thể đang tính toán, cố tình để nước Mỹ rơi xuống vực thẳm.

Nếu hai bên không thỏa hiệp được thì cả nước sẽ bị tăng thuế, bất kể giàu nghèo, và TT Obama coi như có tiền xài ngay lập tức, trong khi lợn tiếng đỗ thừa Cộng Hòa không chịu thỏa hiệp đưa đến tình trạng tăng thuế toàn diện. Trong khi đó, các cắt giảm chi tiêu kích động bởi thỏa thuận "vực thẳm" sẽ được trại dài ra trong 10 năm. Không có gì bảo đảm TT Obama sẽ không tiếp tục chi tiêu xả láng trong bốn năm tới, dù những cắt giảm vào những năm sau khi ông đã mãn nhiệm kỳ, cho tổng thống nào lên kế vị phải lo. Tức là TT Obama lối to, vừa có thêm tiền xài, vừa khôi cắt chi tiêu.

Ngược lại, dường như bên Cộng Hòa cũng tính toán, cho rơi xuống vực thẳm cũng có thể có lợi. Cá nước bị tăng thuế và cắt trợ cấp, sẽ khiến thiên hạ bất mãn chống chính quyền Obama, và đến bầu cử giữa mùa 2014, Cộng Hòa sẽ hy vọng thắng lớn tại cả thượng lâm hạ viện.

Cũng có giả thuyết khác cho rằng hai bên đều chấp nhận cho rơi xuống vực thẳm trong ngắn hạn, có nghĩa là sẽ không có thỏa thuận trước cuối năm nay. Báo chí sẽ làm ầm ỉ, nhưng rồi hai bên lúc đó sẽ nghiêm chỉnh điều định, và đi đến thỏa hiệp vài tháng sau cũng không muộn. Thỏa hiệp đó sẽ không nói đến chuyện "tăng thuế" hay "cắt chi tiêu" nữa, mà sẽ gọi là "cải tổ" (reform) chính sách thuế khóa và "cải tổ" hệ thống trợ cấp an sinh, không có bên nào thắng hay thua hết.

Cả hai bên coi như đang đánh phé, thâu cát qua lại, mang tiền thuế và tiền trợ cấp của chúng ta ra tống qua tống lại. Bên nào thắng chưa rõ, chỉ biết dân quên chúng ta sẽ lãnh đủ, nếu không bị tăng thuế cũng sẽ bị bớt trợ cấp, có khi lãnh cả hai, hậu quả của mấy chục năm tiêu xài vung vút của tất cả mọi người, dân cũng như vua. (9-12-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Đảng Cộng Hòa Đi Về Đâu?

04/12/2012

...một số lớn đến đất Mỹ vứt hết giấy tờ, do đó có muốn trực xuất cũng không biết trực xuất về đâu...

Sau cuộc bầu cử tổng thống vừa qua, hầu hết các nhà phân tích đều đi đến kết luận tương tự: khối máy ông da trắng đã càng ngày càng trở thành thiểu số trong khối cử tri Mỹ. Đó là tin không mấy vui cho máy ông Cộng Hòa, vì đó chính là thành phần cử tri cốt trung của đảng Cộng Hòa. Theo cái đà này thì đảng Cộng Hòa sẽ thảm bại trong các cuộc bầu cử chính trị của nhiều thế hệ tới.

Trên căn bản, tính trong khối người đi bầu -chứ không phải theo dân số tổng quát- thì:

- dân da đen chiếm khoảng 13% số cử tri đi bầu và bầu cho TT Obama tới mức 93%; tỷ lệ cử tri da đen đi bầu lên tới gần 20% tại nhiều tiểu bang "xôi đậu" như Virginia và Ohio và từ đó đã mang lại chiến thắng cho TT Obama. Tại một số hạt tại Pennsylvania, tỷ lệ da đen bầu cho TT Obama đã lên đến 98%-99%.
- dân gốc La-Tinh chiếm khoảng 10% và bầu cho TT Obama tới gần 75%;
- dân gốc Á Châu chiếm khoảng 5% và bầu cho TT Obama tới 75%;
- dân da trắng chiếm 72% khối cử tri đi bầu, và TT Obama thu được gần 45% phiếu.

Trong khối da trắng, 60% là các bà, trong đó hơn một nửa, 55%, bầu cho TT Obama. Các ông chỉ có 40% đi bầu (ít nhất trong các khối cử tri), đại đa số bầu cho TD Romney.

Đây là những con số thống kê về cuộc bầu cử năm nay. Và dĩ nhiên, ta thấy ngay TD Romney của đảng Cộng Hòa không có bao nhiêu hy vọng đắc cử. TD Romney muốn thắng, thi phải huy động ít nhất 60% các ông da trắng đi bầu. Nhưng ông đã chỉ đạt được có 40%, do đó đã thất bại. TT Obama so với năm 2008 đã mất 6 triệu phiếu (không phải 9 triệu như kết quả sơ khởi cho biết), nhưng ông Romney vẫn thua. TT Bush là người đã thành công trong chiến lược huy động các ông da trắng đi bầu, và đã đắc cử hai lần.

Trên đây là những phân tích có tính thống kê tính theo màu da cử tri.

Theo các chuyên gia cấp tiến, yếu tố quan trọng đằng sau những con số đó là những thay đổi trong nhân sinh quan, trong văn hóa của dân Mỹ. Có thể nói dân Mỹ càng ngày càng có những tư tưởng cởi mở, mà nhiều người cấp tiến gọi là "tiến bộ" trong khi nhiều người bảo thủ gọi là "hủ hóa" hay "suy đồi".

Điển hình là chuyện đồng tính. Vài chục năm trước, đồng tính bị coi như là một thứ bệnh xấu xa, phải dấu kín. Nay giờ, đồng tính đã thành chuyện bình thường, chẳng ai thắc mắc. Đi xa hơn nữa, bây giờ vài tiểu bang đã có luật cho phép đồng tính làm đám cưới, sống với nhau như vợ chồng, với đầy đủ quyền lợi an sinh xã hội như vợ chồng thật, kể cả việc nhận con nuôi. Ngay cả trong quân đội, chuyện đồng tính đã được công khai chấp nhận, tuy chưa ai biết như vậy sẽ ảnh hưởng như thế nào trên tinh thần chiến đấu của các quân nhân.

Chuyện phá thai trước đây là chuyện tranh cãi trước hết tòa này đến tòa khác. Nay giờ, luật cho phép phá thai đã tồn tại cả nửa thế kỷ.

Chuyện điển hình nữa là vấn đề tôn giáo. Trước đây, đi theo một tôn giáo nào đó là chuyện hầu như bắt buộc nếu muốn xã hội tôn trọng, bây giờ, theo một đạo nào đó, dù là thiên chúa giáo, hồi giáo, phật giáo hay mormon, đều bị coi là hủ lậu, là chuyện của "các cụ".

Trên phương diện chính trị - xã hội, tư tưởng "hiện đại" là Nhà Nước có trách nhiệm lớn hơn, phải lo cho dân thiểu may mắn nhiều hơn, chứ không thể thà lòng cho cá lớn nuốt cá bé.

Rồi đến vấn đề di dân bất hợp pháp. Hiện giờ, có ít nhất là 12 triệu người đến Mỹ ở lậu. Đảng Dân Chủ thấy cần phải án xá họ trong khi Cộng Hòa vẫn không chấp nhận.

Còn nhiều tư tưởng gọi là "tiến bộ" nữa như các chuyện hâm nóng địa cầu, sử dụng năng lượng sạch, giải giới quân sự, phá bỏ vũ khí hạt nhân, ...

Tất cả những thay đổi về tư tưởng trên đều mang nước Mỹ đi về hướng cấp tiến, là hướng của đảng Dân Chủ, có nghĩa là đảng Dân Chủ có vẻ là đảng của tương lai tiến bộ, trong khi đảng Cộng Hòa là đảng "phản động", lội ngược dòng nước. Dân Chủ là đảng của da số phụ nữ, dân thiểu số, lao động, trí thức, giới trẻ, dân thành thị, ... Một liên minh chính trị ngày một lớn mạnh.

Nghĩ ngược lại chỉ là quan điểm của những ông da trắng, dân nhà nông hay nôm na ra là dân Mỹ ruộng, thanh niên không có bằng cao học, giới cao niên, giới có niềm tin tôn giáo. Một liên minh chính trị ngày một nhỏ và yếu đi.

Câu hỏi đặt ra là như vậy tại sao đảng Cộng Hòa không chịu "theo đà tiến hóa của văn minh nhân loại" mà lại cứ khư khư lối ngược dòng để phải thua dài dài? Tại sao đảng Cộng Hòa và khối bảo thủ không cải tiến, chấp nhận hướng đi của lịch sử, chấp nhận quan điểm cấp tiến?

Đặt câu hỏi này quả là lùng vì người ta quên một điểm: nếu khối bảo thủ từ bỏ quan điểm bảo thủ để ôm lấy quan điểm cấp tiến thì đảng Cộng Hòa còn lý do gì để tồn tại? Thế thi nước Mỹ này theo mô thức XHCN với một đảng Dân Chủ duy nhất có phải tiện việc số sách hơn không? Đa đảng là nguyên tắc cho một?

Thật ra, các tiền đề bàn luận ở trên đều dựa trên lý luận của đảng Dân Chủ và phe cấp tiến, do đó, không phải "chân lý" tuyệt đối, trái lại, chỉ phản ánh một sự thành công của đảng Dân Chủ trong việc phổ biến quan điểm của họ, cho dù có nhiều lúc phải bóp méo vài sự thật. Ké viết này không tin là tư tưởng bảo thủ đã đến hồi phải phế thai, và khuynh hướng cấp tiến sẽ là lựa chọn duy nhất cho nhân loại.

- Chuyện đồng tính đã không còn là vấn đề gây tranh cãi ngay cả trong đảng Cộng Hòa vì ngay trong đảng này đã có những nhóm gọi là Cộng Hòa Đồng Tính (Gay Republicans). Vấn đề khối bảo thủ đặt ra là hôn nhân đồng tính. Hôn nhân là một định chế gần như có tính linh thiêng giữa một người đàn ông và một người đàn bà, với tất cả những ý nghĩa và hậu quả trên các phương diện tôn giáo, tinh thần, kinh tế, y tế, và quan trọng nhất là ảnh hưởng trên sự giáo dục của con cái. Nhiều tiểu bang đã chấp nhận những người đồng tính sống chung với nhau, cùng hưởng những quyền lợi an sinh như mọi cặp vợ chồng như báu hiền y tế, thửa hưởng tài sản, ... Nhưng chính thức làm hôn thủ lấy nhau là điều khó khăn thử vẫn chưa chấp nhận được. Đây là vấn đề nhân sinh quan cơ bản, không có nghĩa là bênh túy tốt bênh kia xấu. Hiện nay trong 50 tiểu bang, chỉ có một nhüm đếm chưa hết một bàn tay là chấp nhận hôn nhân đồng tính. Do đó, không thể nói đó là khuynh hướng của da số và Cộng Hòa đang lội ngược dòng. Dù sao, khối dân đồng tính chỉ gồm khoảng 2%-3% dân Mỹ, không phải là khối cử tri có tiếng nói quyết định. - Về chuyện phá thai, dĩ nhiên vẫn có nhiều người không chấp nhận vì lý do nhân đạo cũng như tôn giáo. Nhưng không ai nghĩ thực tế đảng Cộng Hòa có thể thu hồi luật phá thai. Đảng Dân Chủ tổ đảng Cộng Hòa sẽ cảm thấy chỉ là hù dọa với vấn. Vấn đề tranh cãi bây giờ là ai phải trả tiền? Nhà Nước lấy tiền thuế của tất cả mọi người, kể cả những người không chấp nhận phá thai, để trả tiền cho các cô ham vui, mua thuốc ngừa thai miễn phí, hay phá thai thà giàn? Hay là ai là người nêu chịu? Quan điểm của khối bảo thủ là có hai lối sống: tư chế và buông thả, và không thể bắt những người sống tư chế đóng thuế trợ cấp lối sống buông thả của người khác.

- Nói phụ nữ đang ủng hộ mạnh khuynh hướng cấp tiến là không đúng sự thật. Khối cử tri phụ nữ thật ra chia làm hai. Nhóm phụ nữ trẻ hoặc không có chồng thi dĩ nhiên đại da số ủng hộ lối sống cởi mở, theo cấp tiến. Nhưng nhóm phụ nữ đứng tuổi hơn, có gia đình, lối sống kín đáo và công ăn việc làm cho chồng thi đại da số ủng hộ quan điểm bảo thủ Cộng Hòa. Năm nay, da số trong cả hai nhóm đều ủng hộ TT Obama, vì trong nhóm thứ nhì, đã có nhiều bà tin lời tuyên truyền của TT Obama là TD Romney là "tài phiệt ác quỷ" sẽ sa thải chồng của mấy bà. Cũng có nhiều bà dù không chấp nhận phá thai, cũng bắt mán với đảng Cộng Hòa vì mấy câu tuyên bố ngu xuẩn và đáng sợ của vài ông Cộng Hòa về vấn đề phá thai.

- Vấn đề tin ngưỡng cũng không khiến đảng Cộng Hòa mất hậu thuẫn. Các khối hậu thuẫn TT Obama mạnh nhất là dân da đen, gốc La-Tinh, và gốc Á Châu, đều là các khối rất sùng đạo, rất coi trọng các quan hệ và luân lý gia đình, là những giá trị cơ bản của Cộng Hòa. Họ không ủng hộ Cộng Hòa vì nhiều ý do nhưng không phải vì Cộng Hòa coi tin ngưỡng là quan trọng.

- Chuyện đảng Cộng Hòa là đảng chỉ biết lối cho nhà giàu trong khi cất trợ cấp của người già, người nghèo, là những huyền thoại mà cột bão này đã viết quá nhiều, khôi cằn lặp lại. Vấn đề ở đây là đảng Cộng Hòa, trong tinh thần trách nhiệm với các thế hệ, chủ trương cần phải tư chế trong vấn đề vung tiền từ phái, mắc nợ ngập đầu, cũng như trong quan điểm tự lực cánh sinh, mọi người cần phải có những nỗ lực cá nhân lớn hơn là ngồi trông chờ vào Nhà Nước cưỡng bức người khác phải san sẻ lợi tức và tài sản.

- Có lẽ cái khó khăn lớn nhất của đảng Cộng Hòa là đối với khối di dân gốc La-Tinh. TT Bush là người chủ trương một giải pháp có tính ôn hòa, ân xá có điều kiện, nhưng vẫn không thông qua được đề nghị của ông. Lý do giản dị là đại đa số dân Mỹ vẫn không chấp nhận ân xá, dù là có điều kiện chứ đừng nói đến ân xá vô điều kiện như đảng Dân Chủ chủ trương. Nước Mỹ sanh ra và lớn lên trong tinh thần thương tôn luật pháp, do đó, đại đa số không chấp nhận đại xá và hợp thức hóa vô điều kiện tất cả những dân ở lậu. Chưa kể chuyện khối dân này cạnh tranh việc làm với khối da trắng và da đen có lợi tức thấp. Nhưng dân Mỹ cũng nhìn thấy những vấn đề nhân đạo (chia cách gia đình), pháp lý (một số lớn đến đất Mỹ vứt hết giấy tờ, do đó có muốn trực xuất cũng không biết trực xuất về đâu), thực tế (lầm sao bắt cả chục triệu người rời chở họ ra khỏi nước? Nước nào dám nhận?), kinh tế (ai sẽ làm việc thay họ?), và chính trị (một chục triệu lá phiếu không phải nhô). TT Obama và đảng Dân Chủ hô hào hành động cởi mở và công bằng, và không thể bắt những người sống tư chế đóng thuế trợ cấp lối sống buông thả của người khác.

đủ phiếu tại quốc hội. Bằng chứng rõ ràng nhất là trong hai năm đầu dưới thời Obama, khi phe Dân Chủ kiểm soát được cả Tòa Bạch Ốc lẫn cả hai viện quốc hội, TT Obama đã không hề đàm đict đến chuyện ân xá. Dân gốc La-Tinh phần lớn có khuynh hướng bảo thủ, theo Thiên Chúa Giáo, không chấp nhận đồng tính, siêng năng làm việc không thích sống dựa vào trợ cấp an sinh, đều là những quan điểm của Cộng Hoà.

Nói cách khác, các con số thống kê cùi trĩ di bầu kỳ vừa rồi không phải là những con số phản ánh một cuộc thay đổi cơ bản trong văn hóa Mỹ, mà chỉ là kết quả của một cuộc bầu cử, không hơn không kém. Nếu đã có những thay đổi về cơ cấu dân số hay văn hóa, thì TT Obama đã phải được nhiều phiếu hơn, chứ sao lại mất đi hơn 6 triệu phiếu so với 2008?

Thật ra, gần 61 triệu người bỏ phiếu cho TD Romney so với 65 triệu người bầu cho TT Obama. Nếu tính kỹ hơn theo kết quả vài tiểu bang xối đậu, với những kết quả khít nút tại Ohio, Virginia, và Florida, thì chỉ cần khoảng 300.000 người (chưa tới 1% tổng số dân Mỹ) trong những tiểu bang này bỏ phiếu cho TD Romney thay vì cho TT Obama thì ông Romney đã thành tổng thống. Sự khác biệt tương đối nhỏ đó không thể nói là phản ánh thay đổi cấu trúc dân số hay văn hóa Mỹ.

Điều đáng Cộng Hòa và khối bảo thủ phải làm là rút ra những bài học cần thiết để thay đổi chiến thuật, chiến lược, và nhân sự trong các cuộc tranh cử tới, chứ không phải vứt bỏ những giá trị bảo thủ như tự do nhưng không buông thả, luân lý gia đình, tôn giáo, trách nhiệm với chính mình (tự lực cánh sinh) và với thế hệ con cháu.

Thất bại của TD Romney đã được bùa qua trong những bài viết trước: sai lầm trong chiến lược khi thay đổi quan điểm liên tục, để cho TT Obama tố về một hình ảnh quá xấu dù không đúng sự thực mà không có biện pháp đổi phò hữu hiệu, chưa thuyết phục được khối bảo thủ ông là thật sự bảo thủ, mấy ông ứng viên bảo thủ khác nói năng ngu xuẩn bị vạ lây....

Yếu tố quan trọng nhất trong thất bại của TD Romney là đã để TT Obama lái cuộc tranh cử từ trung庸 cầu dân ý về thành quả kinh tế của TT Obama biến thành trung庸 cầu dân ý về con người cá nhân TD Romney. Những vấn đề quan trọng, với những hậu quả cực kỳ lớn lao như thảm thùng ngân sách cá mập ngán ty, công nợ trên 16 ngàn tỷ, 23 triệu người thất nghiệp, 45 triệu người sống trên phiếu thực phẩm, phản ánh một chính sách kinh tế tài chính hoàn toàn thất bại của TT Obama, đã không là những vấn đề chính yếu của cuộc tranh cử, mà thiên hạ chỉ chú tâm vào những chuyện lầm cảm như ông Romney đóng bao nhiêu thuế, có bao nhiêu xe cadillac, nói hờ những câu gì,... Cá triệu người khi đi bầu đã nhớ đến câu nói hờ về "47%" của TD Romney mà không nhớ đến mấy trâm ty TT Bush đã cấp cho chương trình Medicare Part D, trợ cấp tiền thuốc cho người già.

Có thể nói đảng Cộng Hòa muốn mạnh lại trong tương lai, phải có tìm ra cách chọn ứng viên giỏi hơn, khẳng định quan điểm lập trường rõ ràng và kiên định hơn, với chiến lược tranh cử hữu hiệu hơn. Không có nghĩa là phải mồm mép dẻo, hứa hẹn vung vút, nhưng nếu có khả năng ăn nói thì cũng có lợi rất lớn trong cái chế độ dân chủ di kiêm phiếu bầu Mỹ này.

Trên quan điểm chính sách, đảng Cộng Hòa cũng cần phải có cách giải thích quan điểm bảo thủ không phải là quan điểm hẹp hòi, hủ lậu hay vô cảm như phe cấp tiến đã tố về.

TT Bush đã có một cố gắng trong hướng đi ôn hòa này khi ông đưa ra chủ trương "bảo thủ vị tha" (conservative compassion), với luật cải tổ giáo dục No Child Left Behind và luật Medicare Part D. Nếu không có chuyện 9/11 đưa đến những biện pháp bảo vệ chống khủng bố cực kỳ kén kẽm, và hai cuộc chiến chống khủng bố tại Afghanistan và Iraq, cũng như nếu không có cuộc khủng hoảng tài chính, hệ quả của mấy thập niên tiêu xài vung vút của cả dân lẩn Nhà Nước, thì rất có thể TT Bush đã cài đổi hình ảnh của đảng Cộng Hòa được nhiều hơn. Thiên hạ đã bớt nhìn đảng Cộng Hòa như đảng của mấy ông tài phiệt da trắng vô cảm, mà là một đảng của tự do và trách nhiệm cá nhân. (2-12-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Từ Benghazi Đến Petraeus

27/11/2012

...nếu bị bắt mì trong những ngày sôi động nhất chắc chắn sẽ có ảnh hưởng đối với cuộc bầu cử...

Ngày 11 tháng 9 vừa qua, kỷ niệm đúng 11 năm ngày Al Qaeda đánh Nữu Ước và Hoa Thịnh Đốn, tòa lãnh sự Mỹ tại Benghazi bị đốt cháy, Đại Sứ Mỹ và ba nhân viên bị chết. Dĩ nhiên, tình hình khi đó rối beng, chẳng ai biết rõ chuyện gì đã xảy ra. Nhất là khi vụ cháy xảy ra ngay sau khi dân Ai Cập đột nhập tòa đại sứ Mỹ tại Cairo, kéo cờ Al Qaeda lên, để phản đối một khúc phim video với 15 phút sỉ và Tiên Tri Mohamed.

Tin tức đầu tiên chính quyền Obama phổ biến ra báo chí là cũng y như trường hợp của Ai Cập, dân Libya nổi trận lôi đình vì cái khúc phim xúc phạm Tiên Tri nên đã xuống đường biểu tình chống Mỹ và đốt tòa lãnh sự. Năm ngày sau, đại sứ Mỹ tại Liên Hiệp Quốc, bà Susan Rice lên nắm đài truyền hình trong một ngày để xác nhận lời giải thích trên.

Nhưng chẳng bao lâu sau, thiên hạ bắt đầu thắc mắc vì hàng loạt câu hỏi được nêu lên, làm cho câu chuyện ... có cái gì không ổn.

- Tại sao sau một biến cố bạo động khiến Đại Sứ và ba nhân viên chết mà TT Obama hay Ngoại Trưởng Hillary không lên tiếng? Hay Giám đốc Tình Báo Quốc Gia, Giám đốc CIA, Bộ Trưởng Quốc Phòng, Tư lệnh Mật Trận Trung Đông, không ai lên tiếng? Mᾶ lại đưa ra bà đại sứ tại LHQ là người chỉ chịu trách nhiệm về quan hệ của Mỹ với tổ chức này. Liên Hiệp Quốc ăn thua gì đến chuyện lãnh sự quán Mỹ bị tấn công? Cũng không khác gì đưa đại sứ Mỹ tại... Uganda ra giải thích thôi. Có phải là ai đó có chủ ý đưa bà Susan Rice ra nói bừa rồi sau đó có cớ nói bà Rice không phải là người nắm vững vấn đề? TNS John McCain lên tiếng chỉ trích bà Rice thì ngay lập tức bị bài "phe ta" MSNBC tố cáo là kỳ thị nam nữ và chung tộc vì bà Rice là da đen. Cái "áo giáp da đen" vẫn là vũ khí sờ trường phòng thân của chính quyền Obama. Khi phe cấp tiến chỉ trích bà ngoại trưởng Condoleezza Rice của TT Bush và bà Sarah Palin thì truyền thông đồng lòng không bao giờ đề cập chuyện kỳ thị nam nữ hay màu da.

- Ba ngày sau khi bà Rice lên tiếng, hãng thông tấn Reuters và đài CBS lần đầu tiên loan tin chẳng có dân chúng biểu tình gì trước tòa lãnh sự Benghazi hết. Chỉ có một đám người vũ trang bắn lựu đạn và tưới xăng đốt tòa lãnh sự, đúng lúc đại sứ Mỹ đang có mặt tại đó. Chỉ sau khi cuộc tấn công kết thúc, đám khủng bố bỏ đi rồi thì dân chúng mới xúm đến xem, và một số đã chạy vào kéo được đại sứ Mỹ ra, mang đi nhà thương cấp cứu nhưng đã quá muộn.

- Rồi những tin khác dồn dập xảy ra, như chính quyền Libya ba ngày trước đó, đã cảnh báo chính quyền Obama là sẽ có khủng bố tấn công, đích thân tổng thống Libya khẳng định không có cuộc biểu tình chống phim video gì mà chỉ là đột kích của quân khủng bố, tòa lãnh sự tại Benghazi đã nhiều lần bị khủng bố tấn công lẻ tẻ, và ông đại sứ đã yêu cầu tăng cường an ninh, nhưng bị bác. Ai bác vì lý do gì là điều vẫn chưa rõ ràng. Rồi khi tòa lãnh sự bị tấn công và cầu cứu thì Bộ Tư lệnh Mỹ đặt tại Ý, cách đó hai tiếng phòn lực, đã được lệnh không được tiếp cứu. Tại sao? Ai ra lệnh? Điều lạ lùng là ngày tấn công là ngày 9/11, vậy mà chẳng ai ở Hoa Thịnh Đốn có vẻ lo lắng Al Qaeda có thể sẽ làm một cái gì đó, tại một nơi mà lực lượng Al Qaeda mạnh nhất, võ trang đầy đủ và hoạt động công khai sau khi đã gõp công, làm "đồng minh" với Mỹ lật đổ Khaddafi.

- Chưa đủ, đích thân TT Obama ra trước Đại Hội Đồng Liên Hiệp Quốc khẳng định nước Mỹ không chấp nhận khủng bố, nhưng đồng thời cũng không chấp nhận những hành động xúc phạm tôn giáo khác như cuốn phim đã làm. TT Obama khôn khéo không nói thẳng là khúc phim đó là nguyên nhân trực tiếp của vụ tấn công tại Benghazi, nhưng không ai không hiểu được ý nghĩa câu tuyên bố của tổng thống.

- Sau đó, trước những thắc mắc ngày một lớn, tướng Petraeus, Giám đốc CIA, bị gọi ra trước quốc hội điều trần và nói y chang những gì bà đại sứ Susan Rice đã nói: đây là cuộc nổi dậy tự phát của dân chúng, không phải là tấn công của Al Qaeda.

- Mãi hai tuần sau cuộc tấn công, TT Obama và bà Hillary đổi giọng, xác nhận là còn quá sớm để có thể khẳng định chuyện gì đã xảy ra, và nội vụ còn đang trong vòng điều tra. Nếu còn đang điều tra và chưa ai biết gì rõ ràng thì tại sao bà Rice, tướng Petraeus, và cả TT Obama đều nhấn mạnh đây là dân chúng tự phát biểu tình chống một cuốn phim?

- Sau ngày bầu cử, TT Obama bênh vực bà Rice, cho rằng chỉ trích bà Rice nói là không công bằng vì bà không dính dáng gì đến vụ Benghazi hết (nguyên văn của TT Obama: "nothing to do with Benghazi"): tại sao lại đưa một người "không dính dáng" gi đến vụ Benghazi ra trước truyền hình năm lẩn để giải thích vụ Benghazi? Bà Rice sau đó chính thức lên tiếng, đó thura bà đã nhận tin tức là từ các cơ quan an ninh. Đó thura luôn luôn là sách lược cơ bản của chính quyền Obama.

Nói cách khác, chính quyền Obama làm dù mọi cách – mà mỗi cách lại đe dọa thêm vài câu hỏi- để chứng minh đây không phải là một cuộc tấn công của khủng bố. Nếu nhìn nhận là Al Qaeda đã tấn công thì coi như khẩu hiệu "Bin Laden chết, nước Mỹ an toàn hơn" chỉ là huyền thoại quá sờm. Chưa đầy một tháng nữa là bầu cử, và chuyện giết Bin Laden đang là khẩu hiệu ăn tiền nhất, bây giờ mà khẩu hiệu đó sứt mẻ thì ai biết được cử tri Mỹ nghĩ sao? Bằng mọi giá tin xấu Al Qaeda vẫn còn đủ sức đốt toà lãnh sự Mỹ và giết đại sứ Mỹ phải được dán nhem trước ngày bầu cử. Bầu cử xong xuôi, giao đã thành cơm thi tính sau.

Câu chuyện tối đây tưởng là dù rắc rối, dù nhức đầu. Nhưng mới là món điểm tâm. Món ăn chính bắt đầu ngay sau bầu cử. Ba ngày sau bầu cử, trái bom CIA nổ lớn: cựu tướng David Petraeus, Giám đốc CIA, từ chức.

Trong bất ngờ hoàn toàn, tướng Petraeus từ chức và thú nhận đã có người tình, do đó, cảm thấy không xứng đáng với trách nhiệm quá quan trọng, và cần vè hưu non, thu xếp lại chuyện phòng the của ông. Dù sao ông tướng vẫn có tinh thần tự trọng hơn ông tổng thống trốn lính đã từng lem nhem với cô Monica.

Ông thú nhận trong một thời gian ngắn, từ cuối năm 2010 qua mùa xuân 2011, đã lem nhem với một sinh viên Harvard, đi theo phòng vấn ông tại chiến trường Iraq và Afghanistan để viết luận án tiến sĩ về đời ông. Quan hệ hai người hình như ngưng tại đó. Cho đến khi DT Petraeus trở về Mỹ làm Giám đốc CIA, thi hai người móc nối lại, và bắt đầu đi xa hơn, phòng vấn nhau trên... giường ngủ. Nội câu chuyện tại sao đó để cùa chục nhà vẫn có đề tài viết tiểu thuyết ré tiền.

Một buổi sáng đẹp trời, một bà tên Jill Kelley khiếu nại với FBI vì bà nhận được cá trâm emails ký dưới nhiều tên khác nhau, nhục mạ và đe dọa bà phải tránh xa ông Petraeus. FBI mau mắn tìm ra ngay thủ phạm mấy cái emails đó là một bà tên Paula

Broadwell. FBI vào hộp thư của bà Broadwell, và đọc cả ngàn emails, khám phá ra bà này có liên lạc email thường xuyên với tướng Petraeus, xác nhận hai người có quan hệ tình dục với nhau cả mấy tháng trời. Thị ra bà Broadwell ghen nêun kiếm chuyện với bà Kelley mà bà tướng đang có quan hệ đặc biệt với tướng Petraeus.

Câu chuyện đến đây vẫn chưa đủ... mắm muối. FBI tiếp tục đọc mấy chục ngàn emails của cả ba người, và khám phá ra thêm nữa là bà Kelley dường như là mèo của một ông đại tướng khác, tướng John Allen, Tư lệnh Mật Trận Iraq, đang được TT Obama đề nghị thăng chức Tổng Tư lệnh Lực lượng Phòng Thủ Bắc Đại Tây Dương (NATO). Tướng Allen và bà Kelley trao đổi đầu hồn ba chục ngàn trang emails trong hai ba năm quan hệ với nhau. Với thời gian dành để viết cả chục ngàn emails, không hiểu tướng Allen còn bao nhiêu thời giờ nghĩ đến linh của ông đang đánh nhau ngoài mặt trận!

Cả hai ông tướng đều có vợ và cả hai bà Kelley và Broadwell đều có chồng. Bà Kelley chẳng ai hiểu rõ làm nghề ngỗng gì, chỉ biết là một bà nhà giàu, thường tổ chức gây quỹ giúp các binh sĩ đang chiến đấu ngoài mặt trận, giao thiệp rộng rãi với giới thượng lưu chính trị, có quen biết và ăn cơm vài lần với TT Obama. Bà Broadwell là sinh viên Harvard, đang viết luận án tiến sĩ.

Nỗi cháo heo đỗ tràn lan ra nhả bép! Câu chuyện dám dối hai bà vợ bé đánh ghen nhau đưa ra ánh sáng những vấn đề trong đại nhất liên quan đến an ninh quốc gia, có thể liên hệ luôn đến cuộc bầu tổng thống!

Dù đã từ chức, tướng Petraeus vẫn phải ra trước Hạ Viện điều trần. Đây là lần thứ hai ông ra trước quốc hội về vụ Benghazi. Lần này, ông xác nhận là CIA ngay từ ngày đầu đã biết là không có dân chúng biểu tình gì hết, và trong vòng 72 tiếng đồng hồ đã biết Al Qaeda là thủ phạm, cho đặc công bắn lựu đạn và đổ xăng đốt tòa lãnh sự. Ông đã viết báo cáo, được đưa qua Giám đốc Tình Báo Quốc gia, Hội Đồng An Ninh Quốc gia, Bộ Quốc Phòng và Bộ Ngoại Giao duyệt trước khi đưa lên PTT Biden và TT Obama. Và trong đoạn đường dài đó, không ai biết bao nhiêu viên chức đã đọc qua, và sửa đổi những gì, để rồi cuối cùng khi đến tay TT Obama thì những đoạn về Al Qaeda bị "đục bỏ" và thay vào đó là những nội kết chuyện tấn công với cuốn phim xúc phạm Tiên Tri Mohamed.

Công bằng mà nói, cho đến nay, không có một bằng chứng nào là TT Obama đích thân ra lệnh bao che vụ khủng bố tấn công như Nixon đã bao che vụ Watergate. Có thể chỉ là các phụ tá của ông đã bao che ông trước ngày bầu cử. Câu hỏi lớn ở đây: Ai - hay là những ai - đã kiểm duyệt, đọc bóc bao cáo của tướng Petraeus? Câu chuyện này cũng nêu lên vấn đề TT Obama thật sự có kiểm soát được nội các của ông không? Hay là đã bị che mắt hoàn toàn? Có phải đó là hậu quả tất yếu của việc bầu một tay mơ, không chút kinh nghiệm chính quyền nào vào chức vụ phức tạp nhất thế giới không? Để rồi ông bị cả bộ máy hành chánh bịt mắt?

Câu hỏi khác, quan trọng không kém, là cả hai tướng Petraeus và Allen đều giữ những trách nhiệm cực kỳ cao và nhạy cảm, biết được những tin tức tối mật về an ninh quốc gia và cuộc chiến đang xôi động. Hai bà Kelley và Broadwell có phải chỉ là hai bà "ham vui", hay lại là hai giàn điệp? Qua mấy chục ngàn emails trao đổi, đã có bí mật quân sự, an ninh, quốc phòng, chính trị nào bị lộ ra không?

Câu hỏi nữa mà cả nước Mỹ thắc mắc là lùm sao emails của hai ông đại tướng -một ông Giám đốc CIA, một ông Tư lệnh Mật Trận- được bảo vệ qua dù cách tốn tốn nhất, lại đã được FBI đọc hết một cách quá dễ dàng như vậy? Như vậy, chắc mấy ông Nga, Tầu, Anh, Pháp, Iran... chắc cũng đọc được hết? Thế thì emails của tất cả các công dân hạng nhì như chúng ta đều có thể bị FBI đọc bất cứ lúc nào, kể cả hàng ngàn emails đã xóa đi từ lâu rồi sao? Vậy thì cái chế độ gọi là tự do này còn gì là tự do? Còn gì là quyền bảo mật cá nhân? Tổ chức cấp tiến cựu đoàn ACLU (American Civil Liberties Union) không bao giờ bỏ lỡ cơ hội tố TT Bush nghe lén điện thoại không xin án lệnh, không biết bấy giờ phản ứng ra sao khi FBI đọc lén hàng chục ngàn emails của hai ông tướng và hai bà "vợ bé" trong cả nửa năm mà chẳng cần giấy phép của tòa nào? Cũng không thấy các báo New York Times hay Washington Post đặt vấn đề gì về chuyện đọc lén này. Thử tưởng tượng đây là chuyện xảy ra dưới thời Bush xem?

Câu hỏi lớn nữa là ánh hướng đối với cuộc bầu cử tổng thống. Qua hai lần điều trần tréo cẳng ngỗng trước quốc hội, ông đại tướng lần đầu đã nói láo theo bà Rice, không hơn không kém.

Tại sao ông Petraeus nói láo trong lần điều trần thứ nhất? Không ai rõ. Có thể ông là một quân nhân thuần túy, tuân lệnh của Tổng Tư lệnh Obama, phải nói như vậy. Cũng có một giả thuyết khác do nhà báo Krauthammer đưa ra là ông tướng bị Tòa Bạch Ốc bắt chém.

Tòa Bạch Ốc sau này chính thức loan báo TT Obama không biết gì về vấn đề tướng Petraeus lém nhem và bị điều tra cho đến chiều tối ngày bầu cử 6 tháng 11 mới được thông báo, một ngẫu nhiên thật khó tin. FBI đã bắt đầu điều tra, đọc lén emails của ĐT Petraeus từ mùa hè, mấy tháng trước ngày bầu cử. Không ai có thể tin được là FBI có quyền bí mật theo dõi Giám đốc CIA cả mấy tháng trời mà không có sự cho phép hoặc hay biết của tổng thống.

Câu trả lời, theo nhà báo Krauthammer là TT Obama biết hết ngay từ đầu, và đã bắt chém tướng Petraeus phải ra trước quốc hội hồi tháng Chín, lập lại lập luận của bà Susan Rice, đổi lấy việc chính quyền Obama có thể êm nhem luôn câu chuyện lém nhem và đe dọa tướng Petraeus tiếp tục giữ chức Giám đốc CIA, đến sau bầu cử thì câu chuyện sẽ được cho chim xuồng, rồi ông Petraeus sẽ lảng lặng từ chức về hưu khi TT Obama thành lập nội các mới. Nhưng câu chuyện không trôi chảy theo dự tính vì đã quá lớn, với mấy chục ngàn emails, liên quan đến hai vị đại tướng chứ không phải một, và một số lén sỉ quan tham mưu của hai ông tướng đều biết, thế nào bao chí cũng biết được. Thành ra phải đi đến quyết định mau chóng là cho tướng Petraeus từ chức, nhưng chỉ được từ chức sau ngày bầu cử. Đây là một đại xi-câng-dan nêu bị bắt mỉ trong những ngày sôi động nhất chắc chắn sẽ có ảnh hưởng đối với cuộc bầu cử.

Câu chuyện còn đang dang dở, chưa ai biết hạ hòi ra sao. Chỉ biết là chính quyền Obama đã dẫu nhiều sự thật trong hai vụ Benghazi và Petraeus trước ngày bầu cử. Nếu những sự thật đó được phơi bày ra hồn trước ngày bầu cử thì ai biết được hậu quả đà như thế nào? Trong câu chuyện Benghazi, yếu tố khung bố tấn công đã trở thành chuyện nhỏ. Cách đối phó và thông báo tin tức cho cử tri Mỹ mới là vấn đề chính. Cũng như dưới thời Nixon, chuyện ăn cắp tài liệu của đảng Dân Chủ tại Watergate là chuyện nhỏ, chuyện lớn là chuyện TT Nixon tìm cách bao che dấu diếm, để rồi bị mất chức.

Nhiệm kỳ hai của TT Obama bắt đầu dưới một bầu trời không mấy tươi sáng. (25-11-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

TT Obama Tái Đắc Cử: Vài Nhận Định

20/11/2012

...thiên hạ sẽ chứng kiến cảnh tăng thuế dưới rất nhiều hình thức...

Ý dân là ý trời. Làm sao để đạt được cái ý dân đó là vấn đề khác. Ý dân có đúng hay không cũng là chuyện khác. Đa số cử tri Mỹ đã bỏ phiếu cho TT Obama. Nhiều người ủng hộ ông thì dĩ nhiên vui mừng tuy chưa biết vui mừng được bao lâu, trong khi những người không đồng ý với ông sẽ xót vó thêm vài năm nữa.

TT Obama sẽ trực diện với một nước Mỹ vẫn đầy rẫy những nhức nhối, mà kẻ viết này sẽ bàn đến trong những bài viết tới. TT Obama sẽ tiếp tục đỗ thura là ông đã lãnh gia tài quá thê thảm từ TT Bush. Nhưng như anh đạo diễn cấp tiến cựu đoàn Michael Moore đã nói, TT Obama thừa hưởng một gia tài xấu và làm nó thành càng xấu hơn nữa.

TT Obama sẽ làm tổng thống bốn năm nữa. Ké viết này sẽ còn dịp tiếp tục "bận rộn" theo dõi và bình luận về hoạt động của chính quyền Obama, dĩ nhiên dưới con mắt chủ quan, giúp độc giả có thêm một cách nhìn để hiểu rõ hơn về miền đất hứa này. Bất đầu bằng vài mẩu chuyện đáng nói về cuộc bầu cử vừa qua.

KHÔNG PHẢI TT OBAMA THẮNG, MÀ LÀ TD ROMNEY THUA.

Năm 2008, TT Obama đối đầu với một ông già, người hùng tháp, nhưng là người hùng của thế hệ trước, nay đã trở thành hói lấm cẩm, tay chân run rẩy, nói năng không rõ ràng, gắp khùng hoàng tài chánh thì có vẻ bối rối, không biết phải làm gì. Ông Obama đại thắng.

Năm nay, TT Obama trực diện một người tính táo hơn, nói theo ngôn ngữ "hiện đại" là có "ngoại hình" hấp dẫn hơn, nhưng với nhiều "hành trang" rất dễ bị khai thác và bô phét: triệu phú làm giàu bằng cách sa thải nhân công, xuất khẩu việc làm ra nước ngoài, trốn thuế, khinh thường dân nghèo, ... Đúng hay sai không quan trọng. Mù quan trọng là ê-kíp Obama với sự hỗ trợ của cả khối truyền thông đồng chính, đã thành công tột vể hình ảnh tài phiệt ác quỷ dô lén mặt ông Romney ngay từ đầu, trong khi ông Romney có vẻ bối rối, không biết phải chống đỡ thế nào. Đã vậy, lại còn không có tài mòm mép bằng TT Obama, nói hớ những chuyện cực kỳ nhạy cảm. TT Obama đã thành công trong chiến lược hù dọa ác quỷ Romney, khiến cho khối cử tri Dân Chủ ào ào đi bầu để bảo vệ những truy cấp an sinh mà họ nghĩ TD Romney sẽ cắt.

Nhưng quan trọng hơn cả là TD Romney đã áp dụng một chiến lược tranh cử sai lầm hoàn toàn. Trong khi TT Obama tập trung mọi nỗ lực để huy động cử tri già nhả, tuyệt đối kiên định trong lập trường cấp tiến, thì TD Romney, sau khi bị ép phải chạy qua phía cực hữu để hạ các đối thủ trong nội bộ đảng Cộng Hòa, lại chạy về phía giữa, bỏ cánh bảo thủ ôm quan điểm ôn hòa để đâm phiếu của khối độc lập. Cố lè ông tính khối bảo thủ chắc chắn sẽ bỏ phiếu nhất loạt cho ông, có thể không phải vì ủng hộ ông, mà vì thù ghét TT Obama. Do đó, ưu tiên của ông là di kiềm thêm phiếu của khối ôn hòa độc lập.

Đến cuộc tranh luận thứ ba thi tình hình trở thành mù mờ: TD Romney có vẻ đồng ý với hầu hết chính sách đối ngoại của TT Obama, mặc dù trước đó ông đã kích rất mạnh các biến cố tại Libya, chính sách của TT Obama đối với Do Thái, Iran, Syria, và Trung Cộng. Rõ ràng là TD Romney đã thay đổi quan điểm, một lần nữa xác nhận chuyện lập trường không kiên định. Đã vậy, lại tạo ra một câu hỏi mới cho thiên hạ: tại sao phải đổi tổng thống khi ông Romney đồng ý với ông Obama?

Chuyện TD Romney với lập trường nhảy qua nhảy lại chỉ cung cấp hình ảnh một chính khách với lập trường không kiên định, nếu không muốn nói là thời cơ chủ nghĩa. Và đây là sai lầm lớn nhất của TD Romney. Ông đã không thành công kiếm được đủ phiếu độc lập trong khi lại mất đi hàng triệu phiếu bầu thủ. Ông McCain chưa bao giờ là thàn tượng của khối bầu thủ, vậy mà ông cũng có được hơn hai triệu phiếu nhiều hơn TD Romney. Một số lớn các ông Mỹ trắng đã ngồi nhà không đi bầu cho TD Romney.

Đây là một bài học lớn cho các chính khách. Cử tri Mỹ muốn nhìn thấy một lập trường rõ ràng và kiên định, dù là quan điểm cấp tiến hay bảo thủ. TT Bush đặc cử hai lần với chủ trương rất rõ rệt: "anh có thể không đồng ý với tôi, nhưng tôi là như vậy đó".

Thật sự mà nói, TD Romney là một ứng viên không giỏi lắm trong nghệ thuật tranh cử. Một ứng viên khác với khả năng tranh cử khác hơn, như TT Reagan chẳng hạn, sẽ hạ TT Obama không khó lắm. Chỉ cần ông Romney giỏi bằng ông Bush con –không cần phải giỏi bằng ông Reagan- đừng làm thất vọng quá nhiều ông bà bầu thủ, thi TT Obama đã là tổng thống một nhiệm kỳ rồi. TT Obama đặc thắng thật, nhưng sẽ phải suy nghĩ kỹ hơn về điểm hơn 9 triệu cử tri đã bỏ ông.

ĐỜI SỐNG KHÓ KHĂN

Tạp chí Newsweek, mà ông chủ bút đã từng gọi TT Obama là "God", đã tóm lược lại những con số cụ thể từ cuối 2008 đến cuối 2012 trong số ra ngày 15 tháng 10, 2012, để ta có dịp so sánh. Ta hãy thử coi qua:

- Lợi tức gia đình tăng từ 50,590 đến 50,678, tăng 0.2% trong bốn năm.

- Trong khi đó, giá thực phẩm tăng trung bình 7%, cao nhất là thịt bò tăng 19%, thấp nhất là bánh mì, trái cây, tăng 5%.

- Các chi phí gia đình khác tăng mạnh hơn nhiều: điện nước tăng 26%, học phí đại học tăng 19%, máy móc điện toán tăng 29%.

- Giá trị đồng tiền, gọi là mài lực, giảm 8.2%.

Không phải là nhà thông thái hay kinh tế gia, ai cũng có thể nhìn thấy thực trạng bốn năm qua khi nhìn vào các con số trên. Chẳng những lợi tức không tăng, mà giá trị đồng tiền lại mất đi, trong khi vật giá tăng vọt. Đời sống hàng ngày rõ ràng là khó khăn hơn rất nhiều. Chưa kể hàng chục triệu người mất việc, chẳng còn lợi tức gì ngoại trừ tiền thất nghiệp.

Một điều đáng nhìn nữa là giá xăng. Mùa hè 2008 giá dầu trên thế giới bị dầu cơ quốc tế thao túng, giá xăng vọt lên xấp xỉ 4 đô một ga-lông. Phe cấp tiến ồn ào tố cáo Bush-Cheney thông đồng với tập đoàn dầu hỏa để làm giàu. Ba tháng sau, giá xăng rớt lại xuống mức bình thường 1.6 đô một ga-lông. Trong hai năm qua, từ đầu 2011 đến giờ, giá xăng ổn định ở mức gần 3.5 - 4 đô một ga-lông, không có dấu hiệu nào cho thấy sẽ xuống dưới 3 đô. Phe cấp tiến im lặng chấp nhận không một tiếng khiếu nại. Thứ tướng tượng bây giờ ông Bush đang làm tổng thống và nhất là ông Cheney đang làm phó tổng thống xem phản ứng của truyền thông sẽ như thế nào.

Theo báo "phe ta" New York Daily News, trong bốn năm Obama, trung bình mỗi gia đình mất đi khoảng 50.000 đô trị giá tài sản (assets value), trong khi lợi tức thực sự giảm 87 đô mỗi tuần. Tỷ lệ thất nghiệp chính thức là 7.9% trong tháng Mười năm 2008, nhưng thực tế nếu kể cả những người nản chí không đi tìm việc làm nữa, hay không khai báo thất nghiệp nữa, hay làm bán thời trong những việc tạp nhợp cho có, thì tỷ lệ thất nghiệp thực sự là trên 15%.

Trong khối dân da đen, tỷ lệ thất nghiệp thực sự là trên 20%, có khu vực trên 30% như tại vùng ngoại ô Detroit. Hậu thuẫn của dân da đen đối với TT Obama (95%) không có gì là dựa trên lý trí nữa. Họ nhầm mất ứng hộ theo màu da.

Truyền thông đồng chinh ngạc nhiên ghi nhận TT Obama là tổng thống đầu tiên tái đắc cử khi tỷ lệ thất nghiệp cao hơn 7%. Điều mà giới truyền thông đó không dám nói thẳng ra là trong số 23 triệu người thất nghiệp, cũng đã có cả triệu người rất vui vẻ thoát mái nầm nhà ăn tiền thất nghiệp (được TT Obama tăng và già hạn qua cái gọi là stimulus) và hò hòi bầu cho TT Obama với hy vọng tiếp tục làm "single mom" (không chồng mà đây con), hay nằm nhà coi football ăn tiền thất nghiệp, hơn là bầu cho TD Romney, lỡ bị ông cắt tiền thất nghiệp, bắt đì làm lại thì hơi phiền.

Bốn năm qua đã là bốn năm trì kinh tế với mấy chục triệu người thất nghiệp trong khi vật giá leo thang ào ào như Newsweek cho thấy. Chính sách kinh tế của TT Obama đã thất bại, không vực kinh tế lên được. Nhưng dân Mỹ lả lùng thay lại chấp nhận. Khối dân bị thiệt hại nặng nhất khi giá xăng và giá các nhu yếu phẩm tăng là dân lao động chứ không phải mấy ông Bill Gates, nhưng TT Obama vẫn thuyết phục được là chính sách kinh tế của ông giúp người nghèo! Thế mới đáng phục!

OBAMACARE.

Để tránh tiếng là "thiên vị", kẻ viết này tạm không bàn đến Obamacare vì thực sự, Obamacare sẽ không được áp dụng trọn vẹn cho đến cuối năm 2014. Tất cả những nhận định về tác dụng thực tế, tốt hay xấu, cũng chỉ là ... đoán mò. Ta hãy khoan báu đến vậy. Mà chỉ cần nhìn vào một điểm cụ thể thôi.

Đây là tác phẩm để đời của TT Obama, thành tựu lớn nhất của nhiệm kỳ đầu của tổng thống, vậy mà lả lùng thay, lại không hè được đề cập đến trong cuộc tranh cử tổng thống vừa qua. Tất cả các ứng viên mọi cấp, từ tổng thống đến các trách nhiệm liên bang, tiểu bang, và địa phương, hầu như không một người nào nhắc đến cái tó y tế. Trong cả bốn cuộc tranh luận tổng thống và phó tổng thống, vấn đề cái tó y tế không hè được đề cập đến.

Ở cấp cao nhất, TT Obama ý thức được gần 60% dân Mỹ chống cái tó y tế nên tránh nói đến. Một khác, TD Romney, dù sao cũng mang tiếng là cha đẻ ra mô thức cái tó, há miệng mắc quai, cũng dành phái im.

Cho đến nay, cái tó y tế đã đưa đến hậu quả đầu tiên là không giúp giải quyết vấn nạn thất nghiệp vì đã thành rào cản không cho các công ty nhỏ thuê thêm nhân công vì sợ phải đóng bảo hiểm cho nhân viên. Đối với những hậu quả tốt hay xấu khác, thì... ta hãy chờ xem.

TẶNG THUẾ NHÀ GIÀU

Một trong những khẩu hiệu của TT Obama được nhắc nhở nhiều nhất là "đòi hỏi nhà giàu đóng góp công bằng hơn (fair share) bằng cách đóng thuế nhiều hơn. Có nghĩa là đối với TT Obama, chuyện 5% những người giàu nhất đã đóng 50% thu nhập thuế cho cả nước trong khi 47% thiên hạ không đóng một xu thuế nào, vẫn chưa phải là công bằng xã hội. Cho dù chấp nhận định nghĩa "công bằng" của TT Obama, việc nhà giàu đóng thêm thuế như TT Obama đòi hỏi cũng chẳng giải quyết được chuyện gì. Cho dù Nhà Nước tăng thuế nhà giàu theo tỷ lệ TT Obama đề nghị, thì thu nhập thuế của Nhà Nước sẽ tăng tối đa 80 tỷ đô một năm (với điều kiện Nhà Nước có biện pháp tận thu thuế không cho mấy ông nhà giàu trốn được một đồng xu thuế nào), trong khi thâm thủng ngân sách mỗi năm là 1.000 tỷ. Muối bỏ biển trong kiểu tiêu xài của TT Obama. Nói cách khác, đây chỉ là khẩu hiệu tranh cử nhằm mục đích kích động đấu tranh giai cấp để lấy phiếu thôi, chứ thực tế, tác dụng chẳng bao nhiêu.

Hệ quả tất yếu là tăng thuế nhà giàu chỉ là bước đầu rất nhò, bước tiếp là tăng các loại thuế và phí vô hình mà tất cả mọi người đều phải trả, giàu, trung lưu và nghèo cũng vậy (thuế xăng, thuế thuốc lá, thuế doanh thu, phí xa lộ, tiền phạt dù loại, như tiền phạt/thuế không mua bảo hiểm y tế), không có tam thập lục chước.

Trong nhiệm kỳ hai của TT Obama, thiên hạ sẽ chứng kiến cảnh tăng thuế dưới rất nhiều hình thức. Những ông cho dù là nhà nghèo, khi đi mua thuốc lá hút để vui sầu về đòi sống khó khăn, khi đỗ xăng vào chiếc xe cũ uống xăng hơn uống nước lạnh, khi đi mua cái áo thun ở chợ trời, sẽ thấy cái gi cũng đắt hơn, chưa kể sales tax cao hơn. Họ cần phải nhớ họ đang đóng góp thêm cho TT Obama có tiền tiêu xài thả giàn, đúng theo ý họ bầu cho TT Obama. Và cái hại lớn nhất mà rất nhiều người không nhìn thấy, là với những thứ thuế "kín đáo" này, giàu nghèo cũng đều đóng ngang hàng nhau. Phí xa lộ chẳng hạn, nếu ông đi xe Rolls Royce đời 2012 phải trả thêm một đô, thì ông đi xe KIA đời 1980 cũng phải trả thêm một đô! Dĩ nhiên, một đô của ông đi KIA то gấp mấy lần một đô của ông đi Rolls Royce. Ai lỗ hổn ai?

Tất cả vấn đề ở đây là tự chế trong tiêu xài, chứ không phải quang lối hốt thuế thiên hạ. Đa số dân Mỹ đã bỏ phiếu chấp nhận cho TT Obama tăng thuế thiên hạ, mà không cần tự chế trong tiêu xài, vì họ nghĩ đơn giản Nhà Nước tiêu xài có nghĩa là nhiều trộc cắp cho họ hơn do nhà giàu đóng góp. Ta hãy chờ xem.

TÀI TRỢ AN SINH

Trong cuộc vận động tranh cử, TT Obama đã đặt trọng tâm vào chiến lược tấn công đối thủ thay vì quảng bá thành quả. Một trong những chủ đề quan trọng nhất là hù dọa thiên hạ về vấn đề trợ cấp an sinh.

Kẻ viết này cũng sẽ không đi vào những chi tiết kỹ thuật quá rắc rối làm gì, mà chỉ muốn đặt ra vài câu hỏi đơn giản.

Chế độ tiền hưu Social Security do TT Roosevelt đặt ra từ đầu thế kỷ, cho đến nay đã qua sáu đời tổng thống Cộng Hoà. Chế độ Medicare do TT Johnson thiết lập thập niên 60, cho đến nay đã qua bốn đời tổng thống Cộng Hoà. Đã có một ông tổng thống Cộng Hoà nào cắt tiền già hay Medicare hay Medicaid chưa? Từ thời TT Johnson đến nay, đã chỉ có một cuộc cải tổ Medicare quan trọng: đó là việc thiết lập chương trình Medicare Part D, với Nhà Nước giúp tài trợ tiền mua thuốc của mấy người già. Đó là sáng kiến của tổng thống Cộng Hoà, George W. Bush, chứ không phải của các tổng thống Dân Chủ Carter, Clinton hay Obama. Dựa vào đâu mà thiên hạ vẫn ôm cứng thành kiến Cộng Hoà sẽ cắt trợ cấp?

Bây giờ TT Obama thắng cử, nhiều người thở phào nhẹ nhõm, tiền già, tiền thuốc sẽ được bảo đảm không bị cắt. Mặc dù TD Romney đã nhấn mạnh nhiều lần, nhưng đa số vẫn không tin TT Obama sẽ cắt hơn 700 tỷ tiền Medicare của mấy người già để chuyển qua Medicaid cho mấy người nghèo mới được gia nhập vào Obamacare. Các cụ hãy chờ xem.

VỤC THẮM TÀI CHÍNH (FISCAL CLIFF)

Ta sẽ có dịp bàn xâu hơn về vấn đề này trong những ngày rất gần đây. Tạm thời chỉ cần biết là nước Mỹ đang trực diện một bế tắc chính trị lớn do khác biệt quan điểm giữa hai chính đảng trong vấn đề công nợ. Nếu không giải quyết ổn thỏa thi kể từ ngày 1

tháng 1, 2013, mức thuế sẽ tăng đồng loạt cho tất cả mọi người đang đóng thuế lợi tức, giàu cũng như nghèo. Một số những người lợi tức thấp hiện không đóng thuế có thể sẽ phải bắt đầu đóng thuế. Mặt khác, các tài trợ an sinh (tiền thất nghiệp, SSI, Medicare, Medicaid) sẽ bị giám toàn diện, dưới nhiều hình thức, cắt trực tiếp, hay không cắt nhưng tăng phần đóng góp của mỗi người, tăng tuổi lãnh SSI và Medicare, hay chuyển nhiều người đang lãnh Medicare qua Medicaid là chương trình giới hạn hơn nhiều.

TT Obama đã thành công hù dọa chính sách của TD Romney, nhưng đã im lặng về những việc ông sẽ phải làm trong vấn đề tài trợ an sinh. Ta hãy chờ xem trước khi bênh hay chè.

Như đã bàn trong một bài trước, TT Obama đặc biệt không có nghĩa là tương lai sẽ sáng lạng huy hoàng như nhiều người hy vọng đâu. (18-11-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Dân Mỹ Bầu Cho Ông “Vũ Như Cản”

13/11/2012

...Obama là một thiên tài hiếm có trong nghệ thuật vận động tranh cử...

Ngày 6 tháng 11 vừa qua, dân Mỹ đã đi bầu tổng thống, và hàng ngàn chức vụ liên bang và tiểu bang khác. TT Obama đã tái đắc cử với 50% phiếu dân và 332 phiếu cử tri đoàn, so với TD Romney được 48% và 206 phiếu cử tri đoàn. Tất cả các tiểu bang “xòe” đều cho TT Obama, ngoại trừ North Carolina. TT Obama thu được khoảng 61 triệu phiếu. So với 70 triệu phiếu của năm 2008, 9 triệu người đã bỏ ông. Dù vậy, thắng lợi của TT Obama vẫn lớn hơn kết quả của tất cả mọi thăm dò dư luận trước đó. Ngay cả các chuyên gia thiên về đảng Dân Chủ cũng ước tính TT Obama sẽ thắng với 290 phiếu cử tri đoàn là tối đa. Cuối tuần trước ngày bầu, tổng hợp một tá thăm dò của Real Clear Politics cho thấy TT Obama thắng TD Romney 0.2% (47.4%-47.2%), với 5% lưỡng lự. Cuối cùng, phần lớn số lưỡng lự ngã theo TT Obama.

Dân Mỹ năm nay đã bầu cho ông “Vũ Như Cản” để duy trì tình trạng ... vẫn như cũ, sau khi hai chính đảng bỏ ra khoảng năm tỷ để tranh cử, hai tỷ cho cuộc tranh cử tổng thống và còn lại cho các cuộc tranh cử dân biểu, nghị sĩ, thống đốc, và địa phương. Văn tổng thống Dân Chủ, vẫn số Dân Chủ tại Thượng Viện và số Cộng Hòa tại Hạ Viện. Văn là cuộc chiến giữa ba ông Barack Obama trong Tòa Bạch Ốc, Harry Reid tại Thượng Viện, và John Boehner tại Hạ Viện.

Thông điệp của dân Mỹ khá rõ ràng: họ chấp nhận cho TT Obama thêm thời giờ để giải quyết vấn nạn kinh tế, nhưng sẽ có mấy ông Cộng Hòa canh chừng để tổng thống không thể vung tay quá trán quá đáng như trong những năm 2009-10.

Trên cột báo này cách đây không lâu, những ưu thế của TT Obama đã nêu lên rõ ràng trong bài “TT Obama Có Ưu Thế” ngày 2/10/2012. Quan trọng nhất là ba yếu tố:

- Dân Mỹ thường khá kiên nhẫn và chấp nhận cho tổng thống thời gian để làm việc;
- TT Obama cũng có vẻ như ôn hòa, vị tha, dễ cảm tình, gần với họ hơn triệu phú Romney;
- TT Obama được sự tiếp sức công khai và mạnh mẽ của cả khối truyền thông đồng chính, ảnh hưởng của truyền thông không phải là nhỏ trong xử lý này;

Những ưu thế đó quá lớn để một người như TD Romney có thể vượt qua được. Khoan nói tới khối cử tri Dân Chủ và độc lập, ngay cả trong khối bảo thủ Cộng Hòa, TD Romney vẫn chưa lấy được niềm tin trọn vẹn của họ. Cái quá khứ thống đốc tiểu bang cấp tiến nhất Mỹ và “cha đẻ” luật cải tổ y tế của Massachusetts vẫn làm cho họ hoài nghi, hoặc ông là “cấp tiến nằm vùng”, hoặc ông là người lập trường chao đảo, theo cơ hội chủ nghĩa. Nhất là khi TD Romney đã đưa ra những quan điểm khá cực hữu để tranh thắng trong cuộc bầu trong nội bộ đảng Cộng Hòa, rồi sau đó khi ra tranh cử chống TT Obama thì lại đổi giọng, ôn hòa hơn. Số phiếu của TD Romney ít hơn tới 2 triệu phiếu so với TNS John McCain năm 2008, tức là hai triệu người ủng hộ ông McCain đã không tin tưởng ở TD Romney.

TT Obama cũng đã có một chiến lược tranh cử hết sức hữu hiệu, dựa trên hai yếu tố:

- Một mặt, trong những tháng cuối cùng trước bầu cử, ông đã ra một loạt biện pháp nhỏ, nhằm vào những khối cử tri đặc biệt: 1) giảm lãi suất trên nợ của sinh viên, 2) cấm trục xuất con của di dân bất hợp pháp đang còn đi học, và 3) ủng hộ hôn nhân đồng tính. Những biện pháp này hiển nhiên phản ánh chiến lược lấy điểm cử tri “gà nhà”, theo mô thức của TT Bush trước đây, trong khi TD Romney thì lại bỏ quan điểm bảo thủ, nói giọng ôn hòa để kiếm phiếu trong khối độc lập.

- Mặt khác, tập trung mọi nỗ lực để vinh danh TD Romney như một đại họa cho đất nước này: tài phiệt làm giàu bằng cách sa thải nhân công hay chuyển jobs đi Trung Cộng hay Ấn Độ, không quan tâm đến khối dân nghèo (47%), muốn giết kỹ nghệ xe hơi, cắt tiền già, tiền thuốc, tiền thất nghiệp, và bét bao tội khác. Và hiển nhiên, chiến lược này đã thành công.

Có thể nói lần đầu tiên TD Romney “ra mắt” dân Mỹ là lần tranh luận đầu tiên với TT Obama tối 3 tháng 10. Ông đã thành công xoá bỏ phần nào hình ảnh “ác quy, tài phiệt vô cảm” mà TT Obama đã tố vinh danh người ông suốt mấy tháng tranh cử. Nhưng sự thành công quá nhỏ và đến quá muộn, lại còn bị bão Sandy làm lu mờ mất.

Một số quan sát viên cho chiến thắng lớn bất ngờ của TT Obama có thể là vì bão Sandy, xảy ra một tuần trước bầu cử, đã thay đổi quan điểm của nhiều người. Trận bão đã khoá miệng và dấu hình ảnh của TD Romney đứng lúc ông đang phát lệnh, trong khi lại đưa ra hình ảnh TT Obama đang xả thân cứu dân. Virginia là tiểu bang được coi như sẽ bầu cho TD Romney, cuối cùng đã bầu cho TT Obama sau khi bão Sandy tàn phá. Theo Tom Bevan và Carl Cannon viết trên Real Clear Politics ngày 7/11, 40% cử tri vùng đồng bằng nhân dân cách TT Obama đối phó với bão Sandy đã có ảnh hưởng trên lá phiếu của họ. Nếu đúng vậy thì au cũng là ... số trời! Cũng không khác gì khủng hoảng tài chánh xảy ra đúng một tháng trước ngày bầu cử năm 2008, phá tan mọi hy vọng của TNS McCain.

TT Obama thắng tại tất cả các tiểu bang kỹ nghệ vùng Đại Hồ, ngoại trừ tiểu bang Indiana. Chúng tôi giới thiệu thuyền tại đây đã tin lời quảng bá của TT Obama là ông đã cứu kỹ nghệ xe và cứu jobs của họ. Khẩu hiệu “Để Cho Detroit Chết” (Let Detroit Die) mà các nghiệp đoàn dán lên trên TD Romney đã quá mạnh và quá hữu hiệu đối với hàng trăm ngàn công nhân trong vùng, dù là không đúng sự thật.

TT Obama đã chiếm được phiếu của dân nghèo, thiểu số, phụ nữ, và khá nhiều người cao niên vẫn sợ hãi hình ảnh một triệu phú vô cảm sẵn sàng cắt trợ cấp của họ.

Huyền thoại Cộng Hòa bảo vệ quyền lợi nhà giàu, chuyên cắt trợ cấp an sinh người nghèo đã có từ cách đây năm nay, cho đến giờ vẫn được nêu lại, và vẫn không ít người tin, cho dù trong lịch sử cận đại Mỹ, chưa có một tổng thống Cộng Hòa nào cắt một đồng xu trợ cấp an sinh nào, trong khi người “sáng lập” ra Medicare Part D là trợ cấp tiền thuốc cho người già chính là TT Cộng Hòa Bush con. Chiến lược hù dọa những người ít hiểu biết về những vấn đề phức tạp như trợ cấp an sinh vẫn có tác dụng.

Chính TD Romney cũng tự hại mình bằng những câu nói hời kiêng khoe bà vợ có hai xe Cadillac, hay lời bình luận về khối 47% dân không đóng thuế.

Cái thế khó khăn của TD Romney lại còn bị vài ông đồng chí Cộng Hòa làm cho khó khăn thêm. Hai ông ứng viên thượng nghị sĩ tại Missouri và Indiana đã tuyên bố những câu cực đoan, ngu xuẩn, và khó tha thứ nhất trong cuộc bầu bán năm nay. Một ông thi cho rằng có những vụ hãm hiếp có thể là “chinh đáng” (legitimate rape), một ông thi cho rằng thụ thai khi bị hãm là “ý của Chúa” (God design). Dĩ nhiên, cả hai ông trước đó coi như có rất nhiều hy vọng giúp đảng Cộng Hòa chiếm đa số tại Thượng Viện, đã thua sát nút, kéo luôn theo cả triệu phụ nữ bỏ ông Romney và đảng Cộng Hòa.

TT Obama mặt khác đã cố tình êm nhệm một số tin bất lợi cho ông. Năm ngày trước bầu cử, Iran bắn rơi một phi cơ không người lái của Mỹ, nhưng chính quyền Obama đợi bầu cử xong mới loan tin. Trước đó, vụ giết đại sứ Mỹ tại Benghazi đã gây nhiều thắc mắc, TT Obama cho điều tra, nhưng dĩ nhiên, kết quả điều tra không thể nào xong được trước bầu cử. Thêm nữa, FBI điều tra và khám phá ra đại tướng Petraeus, Giám đốc CIA, có vợ bê từ lâu nay, nhưng đợi đến ba ngày sau bầu cử mới cho ông Petraeus từ chức. Những vụ này, nếu được công bố đây dù trước ngày bầu cử thì chưa biết sẽ ảnh hưởng như thế nào lên kết quả bầu cử.

Một yếu tố quan trọng nữa là những thay đổi lớn trong dân số Mỹ. Giới mày râu da trắng là khối ủng hộ TD Romney mạnh nhất, đang trở thành khối thiểu số trong xã hội Mỹ. Khối cử tri chẳng những lớn mà lại càng ngày càng lớn thêm là phụ nữ, khối dân thiểu số da đen, da nâu, da vàng. Theo thăm dò kết quả bầu cử, 95% dân da đen, 70% dân da nâu (gốc Mỹ La-Tinh), 75% dân da vàng, và gần 60% phụ nữ, nhất là phụ nữ độc thân, ủng hộ TT Obama.

Sự kiện này cho thấy đảng Cộng Hòa nếu không nhận định rõ chuyển biến trong dân số Mỹ và có biện pháp thích ứng để đáp ứng nhu cầu của các khối dân mới lớn mạnh, thi sẽ mau chóng trở thành đảng của khối thiểu số và sẽ vĩnh viễn đứng ngoài lề đường để nhìn vào Tòa Bạch Ốc.

TT Barack Obama là một hiện tượng mà lịch sử sẽ tồn rất nhiều giấy mực viết về ông. Một tổng thống có một không hai, không phải chỉ trong lịch sử Mỹ không mà cả trong lịch sử nhân loại cận đại.

Không cần biết lỗi tại TT Bush, hay lỗi của bao nhiêu đời tổng thống tích lũy lại, hay lỗi tại các tài phiệt ngân hàng, hay lỗi người dân Mỹ đã quá tham lam muốn làm giàu bằng đường tắt, vung tay xài tiền quá trán, chỉ biết là gia tài của TT Bush để lại năm 2009

là một khát vọng khống lồ, trên phương diện kinh tế và tài chính. Đã vậy, nước Mỹ phải trực diện với khung bối cảnh phức tạp của kinh tế Hồi giáo, lại còn vướng vào hai cuộc chiến không ai thấy ánh sáng cuối đường hầm.

Trong tâm lý bình thường thì đây là lúc đất nước vĩ đại với hàng hà sa số nhân tài này sẽ phải lựa một thiên tài, một người với kinh nghiệm cao như núi, với khả năng kinh bang tế thế được cả nước nhìn nhận qua thành tích cụ thể tích lũy trong cả một đời phục vụ đất nước này. Một người có khả năng kinh tế, tài chính, quân sự, ngoại giao, ... tuyệt đối hơn người.

Nhưng nước Mỹ lại không phải là một nước... bình thường, và dân Mỹ cũng lại là dân không có cách suy nghĩ bình thường.

Trong hoàn cảnh cực kỳ khó khăn đó, họ đã lựa một chính khách trẻ, hoàn toàn vô danh, với hồ sơ lý lịch viết chưa hết nửa trang giấy, tuyệt đối không có chút kinh nghiệm kinh tế, tài chính, quân sự, ngoại giao, ... gì hết. Một con số không khống lồ.

Binh tâm mà suy nghĩ một cách tuyệt đối không thiên vị thì không có một lý do nào có thể biện minh được là phiếu dành cho ông Obama năm 2008. Tại sao? Dựa trên thành tích gì ngoài tài ăn nói, hứa trăng hẹn biển hơn người của ông? Ngoài "Hy Vọng" mù mờ? Kép viết này chưa từng nghe được một người nào đưa ra được một lý do chính đáng tại sao TNS Obama đang được bầu làm tổng thống ngoài tài ăn nói, hứa trăng hẹn biển khi ông ra tranh cử năm 2008, chưa từng thấy một người nào đưa ra được một thành tích cụ thể xứng đáng nào của TNS Obama để bầu ông lên trách nhiệm lãnh đạo tối cao của đất nước này.

Đi nhiên là ông đã hứa rất nhiều, nhưng ta có thể bầu một người lãnh đạo hoàn toàn dựa trên những lời hứa được sao? Không cần biết khả năng người đó như thế nào? Chỉ có một cách giải thích duy nhất: năm 2008, nước Mỹ đã đi vào cơn mê tập thể vì đại.

Kết quả như thế nào?

Trên internet, có một trang mang đặc biệt chỉ làm một việc duy nhất là kiểm chứng thành quả của TT Obama so với những lời hứa của ông. Theo trang mạng này, lớn nhỏ có tổng cộng trên 500 lời hứa của ứng viên Obama khi ông tranh cử năm 2008. Bỏ qua những lời hứa có tính chi tiết cụ bộ, ta thử kiểm điểm lại những lời hứa quan trọng nhất, so với thành quả thực thụ.

- TNS Obama hứa sẽ thực hiện đại đoàn kết dân tộc, không còn một nước Mỹ xanh hay đỏ. Kết quả, lại là tổng thống tạo phản hóa lớn nhất lịch sử cận đại Mỹ, theo Washington Post.

- TT Obama một tháng sau khi tuyên thệ năm 2009, hứa sẽ phục hồi kinh tế trong ba năm, nếu không được, sẽ chấp nhận làm tổng thống một nhiệm kỳ. Kết quả, bốn năm sau, kinh tế tăng trưởng 1%-2%, 23 triệu người thất nghiệp, 45 triệu người sống bằng phiếu thực phẩm. Nhưng ông vẫn ra tranh cử lại.

- TT Obama xin 800 tỷ kích cầu kinh tế, và hứa sẽ mang tỷ lệ thất nghiệp xuống 5% trước cuối nhiệm kỳ đầu. Tuần qua, tỷ lệ thất nghiệp là 7.9%.

- TNS Obama nhìn vào thâm thủng ngân sách và mức công nợ của TT Bush, và gọi ông Bush là "tổng thống vô trách nhiệm nhất lịch sử Mỹ". TT Obama trong một nhiệm kỳ đầu đã tăng thâm thủng ngân sách của Bush lên gấp bốn lần, tăng công nợ gần gấp ba lần.

- TT Obama đã kích TT Bush cắt thuế nhà giàu và quyết ông sẽ hủy bỏ luật đó. Cuối năm 2010, khi đảng Dân Chủ còn nắm đa số tuyệt đối tại cả hai viện, TT Obama lảng lặng gia hạn luật giảm thuế của TT Bush đến cuối năm 2012. Xong rồi quay ra tiếp tục si và TT Bush và Cộng Hòa chủ trương cắt thuế nhà giàu.

- TT Obama hứa hẹn một kỷ nguyên mới trong quan hệ Mỹ-Hồi Giáo, dựa trên tương kính và hòa bình ổn định. Bốn năm sau, dân Hồi giáo trên 27 nước xuống đường biểu tình chửi Mỹ, đại sứ Mỹ tại Libya bị giết chết, đồng minh Hồi giáo lớn nhất, Ai Cập, trở thành đồng minh mạnh nhất của Iran, Iraq trở thành nhíp cầu nối liên tục Iran-Syria.

TT Obama đã không giữ được một lời hứa quan trọng nào, nhưng vẫn tái đắc cử. Như vậy mới thấy ông Obama quả là một thiên tài hiếm có trong nghệ thuật vận động tranh cử. Năm 2008, ông không có thành tích gì hết, nhưng đã thắng nhờ tài hứa hẹn. Năm 2012, ông tranh cử cũng vẫn chẳng phải dựa trên thành tích nào của 4 năm qua, cũng chẳng còn dựa trên những hứa hẹn cho 4 năm tới nữa. Chẳng ai nghe được kế hoạch đối phó với những vấn nạn kinh tế, tài chính, thất nghiệp trong bốn năm tới sẽ như thế nào, ngoài việc "tăng thuế nhà giàu".

Nói tóm lại, năm 2008, TNS Obama không có một kinh nghiệm gì đáng kể để được trao cho trách nhiệm lớn lao và khó khăn nhất thế giới. Nhưng 53% dân Mỹ đi vào cơn mê tập thể bầu cho ông. Sau bốn năm, thiên hạ đã thấy TT Obama đã không giữ lời hứa trong những vấn đề nghiêm trọng nhất. Hơn 9 triệu người đã thất vọng, bỏ ông. TT Obama là tổng thống duy nhất trong lịch sử cận đại đã tái đắc cử với số phiếu ít hơn lần đầu, nhưng vẫn đủ để tiếp tục giữ Tòa Bạch Ốc thêm bốn năm nữa. Ông có làm được việc gì trong bốn năm tới hay không là chuyện khác, sẽ bàn đến trong những bài tới. (11-11-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Bầu Tổng Thống: Ý Nghĩa Và Hậu Quả

06/11/2012

...Mỹ đã rơi vào tình trạng phản hóa mạnh nhất trong lịch sử cận đại...

Ngày quý độc giả đọc bài này cũng là ngày cả nước Mỹ đi bầu. Bầu tổng thống và bầu nghị sĩ, dân biểu, thống đốc, và hàng ngàn chức vụ tiểu bang và liên bang khác. Một ngày trọng đại bốn năm mới có một lần. Ta hãy thử xem lại ý nghĩa và hậu quả của cuộc bầu cử năm nay. Phạm vi bài này chỉ bao gồm về cuộc bầu tổng thống và phó tổng thống.

Ý NGHĨA

Trước hết, ta thử nhìn vào ý nghĩa thực sự của cuộc bầu cử tổng thống lần này.

Trên cẩn bản, bầu tổng thống chẳng phải chỉ là lựa chọn một người lãnh đạo, mà phải là một lựa chọn về hai đường lối, hai chính sách khác biệt, có ảnh hưởng trực tiếp đến đời sống mỗi người, mỗi gia đình trong chúng ta.

Cụ thể là một lựa chọn giữa quan niệm cấp tiến của đảng Dân Chủ, trong đó khái niệm "công bằng" có lẽ là yếu tố quan trọng nhất, và quan niệm bảo thủ của đảng Cộng Hòa trong đó khái niệm "tự do" có tính chi đạo. Đĩ nhiên, đây là một sự đơn giản hóa tối đa để tóm tắt vấn đề, trên thực tế, sự khác biệt giữa hai đảng cực kỳ phức tạp chứ không rõ nét như vậy.

Đại cương, đảng Dân Chủ chủ trương mang lại công bằng xã hội, giảm thiểu cách biệt giàu nghèo và an toàn kinh tế trong xã hội, Nhà Nước can thiệp cho dân nghèo nhiều hơn bằng cách bắt nhà giàu đóng góp nhiều hơn cho quyền lợi chung, gọi là chia sẻ hay tài phán phối của cải và lợi tức, một hình thức xã hội chủ nghĩa nhưng không cực đoan tàn bạo như trong chế độ cộng sản, mà theo mô thức dân chủ xã hội (social democrat) Âu Châu. Trong khi đảng Cộng Hòa chủ trương cần một lối an toàn tối thiểu, rồi để mọi người tự do phát triển, lấy sáng kiến cá nhân làm nền tảng phát triển đất nước mà không cần Nhà Nước vú em chăm sóc, chỉ cần Nhà Nước dòn chừng, bảo đảm mọi người tôn trọng luật lệ chung.

Nói nôm na ra là đảng Dân Chủ muốn chia chiếc bánh cho đồng đều hơn, không có ai ăn nhiều quá cũng không có ai ăn ít quá, trong khi đảng Cộng Hòa muốn làm chiếc bánh lớn ra để mọi người đều được ăn nhiều hơn. Mặt trái của quan niệm Dân Chủ, nếu chiếc bánh không lớn ra, phần ăn của mỗi người, tuy đồng đều, sẽ ngày càng ít; nói theo ngôn ngữ thời "bao cấp" ở Việt Nam, tất cả mọi người đều bình đẳng trước chén bát, đồng thời cũng sẽ có nhiều người chẳng làm gì, chỉ ngồi ăn thôi. Ngược lại, mặt trái của quan niệm Cộng Hòa, chiếc bánh có thể ngày một lớn, nhưng nếu không chia cho đều thì người mạnh ngày càng ăn nhiều, người yếu ngày càng ăn ít.

Nhìn vào sự giàu có, thịnh vượng của nước Mỹ so với những khó khăn của Tây Âu, nhiều người sẽ nghĩ mô thức tư bản Mỹ là phương thức "cắt đói giàm nghèo" tuy chưa hoàn hảo, nhưng hữu hiệu hơn mô thức dân chủ xã hội Tây Âu. Dù sao cũng là lựa chọn của mỗi người.

Sự lựa chọn này được dựa trên thành quả đã có của các ứng viên, và những hứa hẹn của họ. Thông thường, nếu bầu cử có đương kim tổng thống ra tranh cử lại, thì đó cũng là một cuộc trưng cầu dân ý về thành quả của vị đương kim tổng thống đó. Thiên sứ sẽ có dịp mở xem thành quả bốn năm qua của ông để nhận định xem ông đã làm được gì, có giữ lời hứa của bốn năm trước không, có xứng đáng để tiếp tục nhận được sự tin tưởng của mọi người để tiếp tục công việc đó đang hay không.

TT Obama đắc cử cuối năm 2008 khi nước Mỹ rơi vào khủng hoảng kinh tế tài chính có thể nói là nặng nhất từ gần một thế kỷ nay, không ai chối cãi được việc này. Nhưng cũng không ai phủ nhận được chuyện nghị sĩ Obama khi ra tranh cử đã hiểu rất rõ

những khó khăn ông sẽ phải đương đầu. Chính ông là người đã khẳng định minh sẽ giải quyết mọi chuyện trong ba năm, nếu không sẽ chấp nhận làm tổng thống một nhiệm kỳ thôi. Đa số dân Mỹ đã tin và bầu cho ông, trong khi bác bỏ ông McCain.

Một hình ảnh giàn di: bác Sam bất thần bị bệnh cực nặng. Có hai ông bác sĩ tinh nguyện chữa trị. Một bác sĩ đầy kinh nghiệm, nhưng già lụ khụ, đi đứng run rẩy, nói năng lắp bắp, dè dặt nói “để coi bệnh tình như thế nào”. Vài một bác sĩ trẻ, chẳng chút kinh nghiệm, chưa từng chữa cảm cúm cho ai hết, nhưng hùng hổ hứa hẹn “chuyện nhỏ, tôi sẽ chữa hết trong ba năm”. Dân Mỹ với máu cao bồi phiêu lưu trong người, lựa ông trẻ.

Bốn năm sau, con bệnh chẳng những không khỏi bệnh, mà còn có vẻ ngắc ngứ muốn chết luôn. Với khối bảo thủ, TT Obama bất tài, hứa cuối để lấy phiếu; với khối cấp tiến, ông đã cố gắng hết mình, chỉ là con bệnh bị nặng quá thôi.

Bây giờ, một bác sĩ khác tinh nguyện ra chữa. Ông này già hơn, nhiều kinh nghiệm hơn, nhưng lại bị nghi ngờ là lò làm tiền nhiều hơn là lo chữa bệnh. Vấn đề bây giờ là lựa bác sĩ nào.

Nếu ngày hôm nay, dân Mỹ quyết định lưu giữ ông bác sĩ trẻ lại, thì chúng ta đã số dân Mỹ lại một lần nữa đã tin lời ông bác sĩ mỉm miệng hơn mỉm tay này. Tức là bầu cho cá nhân ông, vì tin tưởng ông và có cảm tình với cá nhân ông, chứ không phải bầu vì tài chữa bệnh hay thuốc hay của ông. Bất kể những tranh luận trắng giang đại hải về đường hướng, sách lược của hai đảng, hay về thành quả của TT Obama trong suốt cả năm tranh cử qua, cuộc bầu bán lần này không phải là lựa chọn giữa hai đường hướng cấp tiến hay bảo thủ, mà cũng chẳng phải là một trưng cầu dân ý về thành quả của đương kim TT Barack Obama. Mà phải nói thẳng thắn ra là một trưng cầu dân ý về cá nhân ông Obama mới đúng.

TT Obama ra tranh cử và đắc cử nhờ chiêu bài “đại đoàn kết dân tộc”, không có nước Mỹ đỏ hay nước Mỹ xanh gì hết. Nhưng thực tế thì ông đã trở thành tổng thống tạo phản hóa lớn nhất trong lịch sử cận đại Mỹ, theo chính báo “phe ta” Washington Post. Đến đợt đại số dân Mỹ đã không còn nhìn ông với con mắt trung lập nữa, mà hoàn toàn dưới lăng kính chủ quan, thích hay ghét.

Những người ủng hộ ông nhầm mắt hoan hô ông bất kể những thất bại mà phe đối lập viện dẫn. Ngược lại, những người không ưa ông nhầm mắt đà kích ông bất kể những thành quả mà ông không ngừng quảng bá. Ta đọc báo Mỹ cũng như báo Việt, rồi đọc phần góp ý của độc giả, sẽ thấy rất nhiều lời bàn không có gì là lý trí, mà chỉ là hàn học, si và, hoàn toàn bị chi phối bởi cảm xúc cá nhân.

Dĩ nhiên không phải tất cả mọi cử tri đều bầu theo yêu ghét, nhưng cảm tình thích hay ghét cá nhân ông Obama đã trở thành yếu tố quyết định quan trọng trong lá phiếu của cử tri năm nay. Khỏi cần bàn xa hơn về chính sách hay thành quả. Thiên hạ lần này lấy quyết định theo con tim chứ không theo đầu óc nữa. Đó là ý nghĩa thật sự cuộc bầu tổng thống năm nay.

HẬU QUẢ

TT Obama đe dọa nếu TD Romney đắc cử thì nước Mỹ sẽ trở về với tình trạng “thê thảm” dưới thời Bush, chưa kể TT Romney sẽ đục tiền già, đeo bảo hiểm y tế, bớt thuế nhà giàu, tăng thuế nhà nghèo, và không biết bao nhiêu tai ương khác. Chỉ có bầu cho TT Obama thì ta mới có một tương lai sáng lạng, người người hạnh phúc.

TD Romney hăm dọa bầu cho TT Obama là tiếp tục sống trong nợ nần, trì trệ, thất nghiệp, tuột hậu, suy cao thuế nặng. Chỉ có bầu cho TD Romney thì ta mới có một tương lai sáng lạng, nhà nhà sung túc. Nói tóm lại, theo cả hai bên, bầu cho “tôi” thì mọi chuyện mới tốt đẹp, bầu cho đối thủ của tôi thì sẽ là đại họa.

Kết quả này không phải là thay bối mù, đoán mò chuyện tương lai, nhưng hiển nhiên, cả hai bên đều đã không nói sự thật. Theo tình hình hiện tại, bất kể bên nào thắng cuộc, nước Mỹ cũng vẫn sẽ đi vào một giai đoạn cực kỳ khó khăn, nhiều nhương. Việc làm vẫn khó kiểm, giá xăng sẽ tăng mạnh, cai nhau về thuế tiếp tục, thị trường địa ốc vẫn chưa phục hồi, các quỹ an sinh vẫn bị đe dọa phá sản, chưa ai biết cài tó y tế sẽ có hậu quả ra sao, khủng bố vẫn là nguy cơ lớn, Áu Châu có thể tan vỡ, Trung Đông sẽ có thể có đại chiến, các Chủ Ba vẫn hành trường mạnh, ...

TT Obama đã có cơ hội chữa bệnh cho bác Sam bốn năm rồi, nhưng con bệnh vẫn không khá hơn được, cho dù TT Obama đã bорм hàng ngàn tỷ vào kinh tế qua kế hoạch kích cầu, qua chi tiêu ào ào, thâm thủng ngân sách và nợ nần chồng chất. Chỉ chứng tỏ cách chữa đó không hiệu quả, bất kể mọi biện minh và đố thừa. Nhưng TT Obama cũng đã chứng tỏ ông có sự tự tin rất cao, và không sẵn sàng thay đổi cách chữa hay thuốc chữa.

Lời biện minh của TT Obama “như vậy là giỏi lắm rồi, chứ nếu tôi dở thi con bệnh đã chết ngắc rồi” không thể là một giải thích thỏa đáng. Trong bất cứ một công việc nào khác, một nhân viên với thành quả èo uột và lời giải thích vớ vẩn kiểu đó, chắc chắn đã được cho về nhà lánh tiền thất nghiệp rồi.

Đối ngoại, TT Obama cũng chẳng có được thành tích đáng kể nào ngoài chuyện giết Bin Laden, trả được mối hận 9/11, nhưng vẫn không thay đổi gì trong cuộc chiến chống khủng bố. Trái lại, đang bù đầu khóa láp chuyện Al Qaeda giết đại sứ Mỹ tại Libya.

Nói chung, nếu TT Obama đắc cử và trừ phi ông thay đổi hoàn toàn sách lược, người ta có thể thấy bác Sam vẫn nằm liệt giường liệt chiếu thêm bốn năm nữa, dù là sẽ không chết ngắc nhờ tài của “Hoa Đà” Obama. Kinh tế sẽ có thể phục hồi nhưng chậm hơn sên.

Cái khó khăn quan trọng hơn nữa là TT Obama vẫn sẽ không có điều kiện để muốn làm gì thi làm. Theo các thăm dò, quốc hội sẽ vẫn như bây giờ, với Dân Chủ nắm đa số tại Thượng Viện và Cộng Hoà giữ Hạ Viện. Tức là TT Obama sẽ không kiểm soát được quốc hội như trong những năm 2009-2010.

Ngoại trừ trường hợp TT Obama và các lãnh tụ Cộng Hoà chấp nhận bắt tay hợp tác với nhau – ít hy vọng- thì guồng máy Nhà Nước Mỹ sẽ vẫn tê liệt như hai năm qua, chẳng thông qua được một luật quan trọng nào, chẳng làm nên trò trống gì đáng nói. TT Obama sẽ ngồi chơi xơi nước, đi du lịch và đáng gộm thêm bốn năm nữa, rồi về hưu đi đọc diễn văn và viết sách để thừa thiền hạ.

Đối với những người chống TT Obama thi đây là giải an ủi tốt nhất. Thời thi hành chấp nhận TT Obama thêm bốn năm nữa, tuy tương lai không sáng sủa lắm, nhưng ít ra, ông cũng sẽ không có quyền hành để làm hại thêm gì nữa.

Trong trường hợp TD Romney thắng, tình hình cũng không tốt đẹp hơn.

Như đã bàn, nước Mỹ đã rơi vào tình trạng phản hóa mạnh nhất trong lịch sử cận đại. Có lẽ chỉ thua khi dân da màu tranh đấu đòi dân quyền dưới thời TT Johnson, cách đây nửa thế kỷ. Đối với cử tri, vấn đề đã trở thành chuyện của con tim, không còn của lý trí, do đó, dễ dàng đi đến thái độ cực đoan hơn. Thiên hạ sẽ bị kích động mạnh hơn khi thấy gà nhà thắng hay thua.

Nhìn vào khối cử tri của hai bên, thi người ta có thể mường tượng TT Obama thắng thì cùng lắm là sẽ có vài chục ngàn ông bà già trung lưu của nhóm Tea Party biểu tình chống TT Obama tương đối trong trật tự, giống như trước đây. Ngược lại, nếu TT Obama thua, biến ánh một nước Mỹ rối loạn, với hàng ngàn dân da màu, hay dân “Occupy Wall Street”, biểu tình bạo động ngay sau khi kết quả bầu cử được thông báo không phải là chuyện già tướng hoàn toàn. Diễn đàn The Drudge Report đã đăng tin nhiều ông bà da đen đã công khai hăm doạ xuống đường nổ loạn nếu thà tượng của họ bị thua.

Nếu TD Romney thắng thì có tí hy vọng Nhà Nước sẽ không bị hoàn toàn tê liệt nữa. Hạ Viện sẽ do các đồng chí Cộng Hoà nắm đa số. Thượng Viện có thể vẫn do Dân Chủ kiểm soát, nhưng sẽ không đủ 60 phiếu đa số tuyệt đối, và TT Romney cũng có thể có cửa phần nào với khối nghị sĩ Dân Chủ bảo thủ để làm nên chuyện gì. Một biến tượng tuy khó nhưng không đến nỗi vô vọng. Nhất là dựa trên quá trình của TD Romney khi ông làm thống đốc tiểu bang cấp tiến nhất Mỹ và phải làm việc với một quốc hội do phe đối lập kiểm soát tới 85%.

Không dễ gì mà TT Romney có được sự hợp tác của phe Dân Chủ trong quốc hội để ra những luật cải cách, và cho dù ra được, cũng không dễ gì những biện pháp cải tổ sẽ được chấp nhận, mà không có chống đối mạnh.

Cái khúc mắc lớn là phản ứng của dân chúng đối với những thay đổi mà một tổng thống bảo thủ Romney sẽ ban hành. Như ông đã hứa hẹn khi tranh cử, ông Romney sẽ có một sách lược giải quyết vấn nạn kinh tế khác xa với TT Obama. Trong khi TT Obama vung tiền ra cho thiên hạ, trực tiếp qua các tài trợ an sinh, hay giàn tiếp qua việc Nhà Nước tiêu xài, bơm tiền vào kinh tế, thi TD Romney lại chủ trương tằn tiệm, cắt xén chi tiêu, thắt lưng buộc bụng.

Ít ai vui vẻ hoan hô khi phải thắt lưng buộc bụng bắt ký lý do gì. Tình hình Âu Châu trong mấy năm qua cho thấy khi các chính phủ Hy Lạp hay Tây Ban Nha, muốn ban hành các biện pháp thắt lưng buộc bụng thi dân chúng phản đối mạnh, biểu tình bạo động đốt xe phà nhà. Hay là bầu cho một chính phủ thiên tả, để xán nhà giàu xuống lấy thêm để Nhà Nước gửi nguyên chế độ bao cấp hiện hưu như ta thấy bên Pháp.

Những biện pháp tằn tiệm của một tổng thống bảo thủ Romney rất có thể sẽ gặp phản ứng mạnh của khối dân đang hưởng lợi dưới chế độ bao cấp Obama. Chẳng hạn các nghiệp đoàn, các nhóm Occupy Wall Street, các người đang lãnh oe-phe, phiếu thực phẩm. Phản ứng của các nghiệp đoàn ào ào xuống đường chống đối với các biện pháp của TD Scott Walker tại Wisconsin là bài học không thể không quan tâm.

Cũng không thể quên được phản ứng chống đối chắc chắn sẽ rất mạnh từ khối truyền thông cấp tiến dòng chính, bực tức trá dứa cho thà tượng Obama bị hạ ngay sau một nhiệm kỳ. Hãy đón chờ phản ứng của New York Times và MSNBC!

Chưa ai biết cuộc bầu tổng thống lần này sẽ đưa ai lên vai trò lãnh đạo nước Mỹ trong bốn năm tới, TT Obama với chính sách vung tiền ra cưa sỗ, hay TD Romney với chính sách tài chính kỷ luật hơn. Nhưng điều ai cũng đoán trước được, là bất kể với ai, nước Mỹ cũng sẽ vẫn đi vào một giai đoạn thất khinh, mà bất cứ quyết định nào của tổng thống cũng sẽ bị chống đối mạnh, từ trong quốc hội đến ngoài đường phố. Phản hóa trong chính trị Mỹ sẽ càng ngày càng lớn mạnh, một phần không nhỏ là vì sự phát triển của thông tin đại chúng qua các phương tiện quá tiến bộ quá nhanh như internet, emails. Bây giờ, bất cứ chuyện gì, ai cũng tự cho là mình biết hết, ai cũng tin mình đúng, chủ quan hơn và khó tha thứ hơn. (4-11-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Những Tiểu Bang Quyết Định

30/10/2012

...33% dân gốc Việt theo Cộng Hòa và 30% theo Dân Chủ...

Thăm dò dư luận mới nhất cho thấy một cuộc bầu tổng thống thật hắp dẫn, với hai ứng viên ngang ngửa nhau, hơn thua chừng vài điểm, trong sai biệt xác xuất thống kê. Bất kể mọi hò hét của cả hai bên, các chuyên gia chính trường đều nhận định hy vọng của TT Obama, khởi đi khá chắc chắn, càng ngày càng lung lay vì bất ngờ gấp hàng loạt tin xấu và biến chuyển bất lợi, nhất là sau cuộc tranh luận đầu tiên với TD Romney, đi đến tình trạng chẳng ai dám quá quyết kết quả trước, ngoại trừ những thành phần "báo hoàng hơn vua", nhằm mỉm tin tưởng vào già nhả.

Những thăm dò chung cho cả nước cho thấy TD Romney đang thắng thế chút xíu, thực ra không có ý nghĩa gì nhiều. Chế độ bầu cử tổng thống của Liên Bang Hoa Kỳ không tùy thuộc đa số cử tri của cả nước, mà tùy thuộc đa số cử tri của từng tiểu bang. Một ứng viên có nhiều phiếu hơn trên cả nước, vẫn có thể thua vì ít phiếu tiểu bang hơn. Mỗi tiểu bang, tùy lớn nhỏ được chỉ định một số cử tri đoàn nhất định. Những người này được chỉ định tùy theo kết quả đầu phiếu của tiểu bang ngày 6 tháng 11. Vì dù Cali có 55 phiếu cử tri đoàn, ai có đa số phiếu cử tri Cali sẽ lãnh được hết 55 phiếu của Cali. Sau đó các cử tri đoàn của 50 tiểu bang và hạt Columbia (District of Columbia, tức là vùng thủ đô) họp lại ngày 17 tháng 12 tại Hoa Thịnh Đốn để chính thức bầu tổng thống.

Ứng viên nào đạt được con số phiếu nhiệm 270 phiếu cử tri đoàn sẽ đắc cử. Điều lý thú là có thể có trường hợp cả hai bên đều có đúng 269 phiếu, tức là huề. Trường hợp này, hạ viện sẽ bỏ phiếu, mỗi dân biểu một phiếu, và TD Romney sẽ nhiều hy vọng đắc cử vì Hạ Viện có lẽ sẽ vẫn do Cộng Hòa nắm da số.

Trên thực tế, người ta có thể biết trước khá chắn chắn kết quả tại 40 tiểu bang, như tại Cali, chắc chắn TT Obama sẽ thắng, hay Texas là đất của TD Romney. Vấn đề là có khoảng một chục tiểu bang xôi đậu mà Mỹ gọi là swing states, có thể ngà qua bất cứ bên nào. Cả hai bên đều nỗ lực chiến thắng tại những nơi này.

Bài này sẽ duyệt qua tình trạng hiện nay tại các tiểu bang xôi đậu chính để ta có một khái niệm. Tối ngày bầu cử, ta chỉ cần coi trên truyền hình kết quả tại vài tiểu bang này thôi. Theo diễn đàn Real Clear Politics tổng kết từ cả chục cơ quan thăm dò, đó là các tiểu bang Florida, Ohio, Michigan, Wisconsin, Virginia, Nevada, Iowa, và Colorado. Cũng cần ghi nhận danh sách các tiểu bang xôi đậu không đồng nhất, tùy cơ quan thăm dò, cũng như tùy thời điểm. Ví dụ như trước cuộc tranh luận đầu, Michigan được ghi nhận chắc chắn theo TT Obama, bây giờ ngang ngửa. North Carolina trước đây là ngang ngửa, bây giờ theo TD Romney. New Hampshire và Pennsylvania có thể coi như đúng về phía TT Obama tuy hậu thuẫn đà rót mạnh.

Đối với các tỷ lệ thăm dò, nên ghi nhận sai biệt xác xuất thường là 4%, nghĩa là nếu tỷ lệ thắng thua dưới mức 4% thì không có ý nghĩa gì nhiều, coi như hai bên ngang ngửa, thắng thua tùy số cử tri thực sự đi bầu, và số trời. Một cơn bão tuyết lớn ập vào Denver ngày bầu có thể sẽ khiến dân da màu, gốc Mẽ, và sinh viên tại đây gặp trở ngại không đi bầu cho TT Obama và ông có thể mất Colorado.

Nhìn sơ qua danh sách, ta thấy ngay bốn tiểu bang then chốt là Florida, Ohio, Michigan và Virginia. Ai thắng ba trong bốn tiểu bang này sẽ vào Tòa Bạch Ốc. Nếu chỉ thắng hai thi sẽ cần thắng thêm vài tiểu bang xôi đậu nhỏ nữa.

OHIO (18 phiếu cử tri đoàn):

Năm nay, Ohio đã trở thành tiểu bang quan trọng nhất, quyết định kết quả cuộc bầu. Khối cử tri lao động da trắng đông đảo là miếng mồi ngon mà cả hai bên đang tìm mọi cách để câu. Đây là một trong những tiểu bang kỹ nghệ lớn nhất Mỹ, có một diem hết sức đặc biệt: trong nửa thế kỷ qua, muốn đắc cử tổng thống, phải thắng Ohio. Hai lần bầu cho TT Bush. Năm 2008, TT Obama thắng với 4 điểm. Năm 2010, bầu thống đốc và một nghị sĩ Cộng Hòa. Nói cách khác, có khuyễn hướng bỏ Dân Chủ từ hai năm qua vì tỷ lệ thất nghiệp rất cao tại đây. Trước tranh luận, TT Obama thắng với 9% theo CBS, sau tranh luận, theo Rasmussen, hai bên huề. Phần lớn là do đổi ý của máy bà Mỹ trắng, lo cho đời sống khó khăn và các ông chồng thất nghiệp lâu quá, nhưng không còn sợ "ác quỷ" Romney nữa sau khi theo dõi tranh luận đầu. Sau đó, PTT Biden trong cuộc tranh luận với DB Ryan, nhấn mạnh "chúng ta không muốn thấy xe tăng M1". Ông Biden quên mất xe tăng M1 được sản xuất tại Ohio, mang việc làm đến cho cả ngàn nhân công Ohio. Lời tuyên bố của PTT Biden đã làm mất thêm không ít phiếu cho phe mình.

FLORIDA (29):

Tiểu bang xôi đậu lớn nhất, cũng là tiểu biểu nhất vì có đủ thành phần cử tri: bảo thủ phía Bắc, cấp tiến phía Nam, cao niên vùng trung tâm. Tầm quan trọng của Florida đã được Cộng Hòa nhấn mạnh khi đại hội đảng được tổ chức tại Tampa. Thống đốc là Cộng Hòa, trong khi nghị sĩ Marco Rubio gốc Cuba là người sao mòi của Cộng Hòa, là người giới thiệu và đề cử TD Romney tại đại hội đảng Cộng Hòa. Miền Nam có cộng đồng Do Thái giáo rất lớn và rất mạnh. Phần lớn khối này theo Dân Chủ, nhưng quan hệ Obama-Do Thái ngày càng thẳng, một số không nhỏ sẽ bỏ Dân Chủ. Thành phố lớn nhất, Miami, cũng là đất của dân tỵ nạn Cuba, chia làm hai khối, giới trẻ ủng hộ TT Obama, giới lớn tuổi ủng hộ Cộng Hòa. Florida hai lần bầu cho Bush khít nút. Năm 2008, TT Obama thắng với 2%. Trước cuộc tranh luận, TT Obama thắng với trung bình 3%. Thêm đó sau tranh luận của Rasmussen cho thấy TD Romney thắng 5%, và báo Miami Herald cho TD Romney thắng 7%, đều lún hơi sai biệt xác xuất. Cuộc tranh luận đầu đã trán an được những lo sợ của người cao niên đối với hình ảnh "ác quỷ" Romney. Hai báo quan trọng, Orlando Sentinel (vùng trung Florida của khối cao niên) và Sun Sentinel (vùng nam Florida, của khối Do Thái), đã hậu thuẫn TD Romney, sau khi đã ủng hộ TNS Obama năm 2008. Florida là sinh tử đối với TD Romney: thua tại đây là coi như xong.

VIRGINIA (13):

Tiểu bang này thực sự chia làm hai vùng, phía nam theo Cộng Hòa, phía bắc, giáp ranh với thủ đô Hoa Thịnh Đốn thường theo đảng cầm quyền, vì là vùng công chức liên bang cư ngụ. Đảng Dân Chủ đang nắm quyền, do đó một số rất lớn công chức phe Dân Chủ đang sống tại đây. TT Bush thắng Virginia hai lần, nhưng năm 2008, Obama hơn McCain 6%. Cuối năm 2009, gây sóng gió khi bất ngờ bầu cho ông Cộng Hòa McDonnell làm thống đốc. Hai thượng nghị sĩ tiểu bang đều là Dân Chủ, trong đó có ông Jim Webb là cựu chiến binh Việt Nam có vợ gốc Việt tỵ nạn. Ông Webb lần này không ra tranh cử lại. Trước tranh luận đầu, TT Obama +5%, bây giờ theo Rasmussen, Romney thắng Obama 3%. TD Romney có nhiều hy vọng cuối cùng sẽ thắng. Báo Washington Post tại DC đã chính thức hậu thuẫn cho TT Obama dĩ nhiên, nhưng cũng kèm theo một danh sách dài những thiếu sót và sai lầm của ông.

MICHIGAN (16):

Đây là thủ phủ ngành sản xuất xe Mỹ, thành đồng của các nghiệp đoàn theo Dân Chủ. TT Obama đã thắng lớn với khác biệt hơn 16% năm 2008. Việc TT Obama khoe công đã cứu kỹ nghệ sản xuất xe hơi Mỹ đã có tác dụng lớn tại đây, nhưng không bảo đảm TT Obama sẽ thắng. Năm 2010, Michigan bầu Cộng Hòa làm thống đốc. Từ trước đến gần đây, không ai nghĩ TD Romney có chút hy vọng nào tại đây, mặc dù bố của ông là George Romney, đã từng là một thống đốc được cảm tình rất mạnh của dân Michigan. Trước tranh luận, TT Obama thắng với 10%. Sau tranh luận, theo Rasmussen, hai bên huề, khiến Michigan thành tiểu bang xôi đậu quan trọng. Báo Detroit News đã chính thức hậu thuẫn TD Romney.

WISCONSIN (10):

Đây cũng là một trong những thành đồng Dân Chủ, nơi mà sức mạnh của các nghiệp đoàn rất đáng kể. Nhưng gần đây, đã chuyển hướng khi bầu cho TD Cộng Hòa Scott Walker, là người đã ra một loạt luật bất lợi cho nghiệp đoàn, khiến họ kiếm đủ chữ ký đòi bầu lại thống đốc. Chiến thắng sau đó của TD Walker đã giảm ảnh hưởng của nghiệp đoàn rất nhiều. Đã vậy, việc lựa chọn dân biểu Paul Ryan của Wisconsin ra tranh cử phó tổng thống đã biến tiểu bang này thành ngang ngửa. Wisconsin đã bầu cho ứng viên tổng thống Dân Chủ từ hơn 20 năm qua. Trước tranh luận, TT Obama thắng với trung bình 8%. Bây giờ hai bên huề theo Rasmussen.

COLORADO (9):

Tiểu bang xôi đậu nằm trong 5 các tiểu bang bảo thủ theo Cộng Hòa trong vùng tây bắc Mỹ. Phần lớn nhờ vùng Denver-Aurora là nơi tập trung khá nhiều trường đại học, có khoảng hơn 20% dân da màu, là các khối hậu thuẫn TT Obama rất mạnh. Colorado gần đây thiên về phía Dân Chủ mặc dù trước đây đã hai lần bầu cho TT Bush. Tầm quan trọng của Denver đã được khẳng định khi đảng Dân Chủ tổ chức đại hội tấn phong TNS Obama năm 2008 tại đây, cũng là nơi tổ chức cuộc tranh luận đầu giữa TT Obama và TD Romney đầu tháng vừa qua. Năm 2008, Obama thắng với 9 điểm. Trước tranh luận, TT Obama dẫn với 4%, bây giờ thi TD Romney đang thắng với 4%, theo Rasmussen.

IOWA (8):

Tiểu bang "Mỹ ruộng" tiêu biểu với cảnh nông là đầu máy kinh tế, gồm Mỹ trắng 96%, không có dân gốc Nam Mỹ, và 2% dân da đen. Nhưng lại cực kỳ quan trọng đối với TT Obama. Đầu năm 2008, Iowa, là tiểu bang có bầu sơ bộ đầu tiên, đã chọn TNS Obama, đưa đến thất bại bất ngờ thật đau cho bà Hillary Clinton. Chiến thắng của ông Obama đã tung tên tuổi của ông lên trang nhất tất cả các báo, đưa đến chiến thắng cuối cùng.

Chiến thắng của ông Obama khi đó cũng đã tốn khá nhiều giấy mực vì ông bị tố đã mánh mung, thủ đoạn để hạ bà Hillary, chẳng hạn như cho cả ngàn sinh viên tại tiểu bang hàng xóm già nhà Illinois qua ghi tên học trả hình tại các trường đại học cộng đồng – community colleges- để có dịp tham gia hội thảo bầu sơ bộ trong nội bộ đảng Dân Chủ tại Iowa.

Từ hơn hai chục năm qua, bầu tổng thống Dân Chủ, ngoại trừ năm 2004 bầu cho TT Bush. Năm 2008, TNS Obama hạ McCain với hơn 10 điểm. Trước tranh luận, TT Obama thắng với hơn 4%, bây giờ vẫn dẫn trước, nhưng chỉ với 2%.

NEVADA (6):

Tiểu bang nhà của TNS Harry Reid, lãnh tụ khối đa số Dân Chủ tại Thượng Viện, nổi tiếng với thủ đô cờ bạc Las Vegas. Nevada được tiếng là "thính mũi" nhất, đã bầu cho tổng thống đắc cử liên tục từ năm 1912, chỉ hụt một lần duy nhất khi bầu cho ông

Cộng Hòa Jerry Ford, bị thua ông Jimmy Carter. Hơn 20% dân là gốc Nam Mỹ, phần lớn phục dịch trong các khách sạn, nhà hàng và sòng bài, đều nằm trong các nghiệp đoàn ủng hộ TT Obama rất mạnh. Chưa kể khá nhiều di dân ở lậu. Đây cũng là tiểu bang với số dân khá lớn theo đạo Mormon, đạo của TD Romney, khoảng gần 12%. TT Obama đắc cử với hơn 10 điểm năm 2008. Trước tranh luận, TT Obama dẫn đầu với 6%, bây giờ vẫn thắng nhưng với 2% thôi.

Năm 2008, tất cả các tiểu bang trên đều bỏ phiếu cho TT Obama, nhưng tỷ lệ hậu thuẫn ông hiện nay đều giảm toàn diện. Các tiểu bang kỹ nghệ then chốt vùng Đại Hồ bị ảnh hưởng nặng của nạn thất nghiệp. Thành phần lao động da trắng đang bò dâng Dân Chủ để đặt hy vọng vào TD Romney. Khủng hoảng địa ốc vẫn còn nặng, và gần bốn năm sau, hàng ngàn nhà vẫn bị ngân hàng xiết, giá nhà vẫn chưa ngoi lên được bằng mức nợ. Nhất là tại Florida và Nevada.

Điểm đáng chú ý nhất là những tỷ lệ trước và sau cuộc tranh luận đều giữa TT Obama và TD Romney cho thấy tranh luận đã là một đại họa thực sự cho tổng thống, khi các tỷ lệ hậu thuẫn đều rớt mạnh khớp nhau.

Riêng đối với cộng đồng tỵ nạn Việt thi theo tổ chức National Asian American Survey, 33% dân gốc Việt theo Cộng Hòa và 30% theo Dân Chủ. Năm 2008, ước lượng 50% cử tri gốc Việt bầu cho Obama (tỷ lệ thấp nhất trong các cộng đồng gốc Á), 48% bầu cho McCain, cao nhất, có thể vi liên hệ của McCain với cuộc chiến tại VN.

Năm nay, thăm dò cho thấy 24% ủng hộ Obama, 21% hậu thuẫn Romney, và 55% không có ý kiến hoặc chưa lựa chọn. Con số chưa quyết định 55% này phản ánh sự lo ngại đối với Obama nhưng vẫn dè dặt đối với Romney.

Trong tất cả các cộng đồng gốc Á, tỷ lệ coi TT Obama như "lành được việc" (job approval) thấp nhất với dân Phi (45%) và dân Việt (52%). Chỉ có 20% dân ta có quan điểm thuận lợi (favorability) với TT Obama, thấp nhất trong tất cả các cộng đồng gốc Á.

Cuộc thăm dò được thực hiện cuối tháng 9 vừa qua, với 425 người gốc Việt, không ghi rõ sinh sống ở đâu, do hai giáo sư đại học Princeton và Berkeley thực hiện.

Phần lớn dân gốc Việt tập trung tại Cali và Texas, nơi mà tiếng nói của chúng ta rất yếu. Dù hơn nửa triệu dân tỵ nạn từ San Jose tới San Diego, có bầu cho Cộng Hòa hết thi TT Obama vẫn thắng tại Cali. Ngược lại, dù mấy trăm ngàn dân tỵ nạn tại Texas từ Dallas xuống Houston có bầu hết cho TT Obama thi TD Romney vẫn thắng tại đây. Tuy nhiên, trong các khu tập trung như Bolsa, San Jose, và Bellaire tại Houston, tiếng nói của dân tỵ nạn cực kỳ quan trọng trong các cuộc bầu dân biểu, nghị sĩ cũng như các trách nhiệm địa phương khác. Tại Cali chẳng hạn, những người không ủng hộ TT Obama vẫn có thể bầu dân biểu, nghị sĩ Cộng Hòa để kéo tay TT Obama lại, hay tại Texas, những người ủng hộ TT Obama vẫn có thể bầu cho dân biểu, nghị sĩ Dân Chủ để giúp ông.

Nhưng tại hai tiểu bang xôi đậu, Florida và Virginia, dân tỵ nạn có ảnh hưởng lớn, khi hai bên hòa nhau khít nút. Chẳng hạn như năm 2000, TT Bush đắc cử với hơn 500 phiếu tại Florida trong khi cộng đồng Việt có hơn 50.000 người sống tại đây. Đây là hai tiểu bang mà lá phiếu của dân tỵ nạn sẽ có ảnh hưởng cực kỳ quan trọng trong cuộc bầu tổng thống. Các tổ chức cộng đồng Việt cần tích cực vận động đồng hương đi bầu để chúng ta có tiếng nói xứng đáng hơn. (28-10-12)

Trả lời góp ý của độc giả:

Có một độc giả góp ý lo sợ Romney là "nhà giàu" không thể "hiểu được hoàn cảnh của các phó thường dân như chúng ta", và khuyên kẻ viết này "suy nghĩ cho kỹ trước khi bênh vực một cách mù quáng" ông Romney. Trong lịch sử cận đại 100 năm nay của Mỹ, tất cả ứng viên tổng thống và phó của cả hai đảng đều là triệu phú, kể cả TT Obama (5,5 triệu đô, lợi tức năm 2009). Người duy nhất không phải triệu phú là TT Truman. Xuất thân nghèo nhất là mấy ông Cộng Hòa Eisenhower, Nixon, Reagan. Giàu nhất là các ông Roosevelt, Stevenson, Kennedy, Johnson, Kerry, Gore, Edwards, đều trong đảng "bệnh nhà nghèo" Dân Chủ. Các ông còn lại đều thuộc hàng "trung lưu cao", như luật sư, địa chủ, nghị sĩ, thống đốc, chưa ai xuống đến mức "phó thường dân như chúng ta".

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Tranh Luận II: Chuyện Đáng Nói

23/10/2012

...đa số sẽ bỏ phiếu cho TT Obama vì lo sợ một tổng thống Cộng Hòa sẽ cắt trợ cấp...

Sau thất bại nặng trong cuộc tranh luận đầu với TD Romney, TT Obama bị chỉ trích ến ến xiu xiu, làm như chán chường, thực sự không muốn đắc cử làm tổng thống nữa. Kết quả, cuộc tranh luận đầu đã làm TT Obama mất hậu thuẫn mạnh. Theo Gallup, trước tranh luận, TT Obama +8%, sau đó -7%, mất 15 điểm. Trong một cuộc chạy đua khít khao như kỷ này, mất 15 điểm là đại họa. TT Obama bị áp lực nặng bắt buộc phải làm gì khác. Ông bị nhốt trong bốn ngày để tập dợt kỹ thuật tranh luận và học bài lai.

Kết quả trông thấy là trong cuộc tranh luận lần thứ hai, ông đã sống động hơn, ăn miếng trả miếng, hồi sinh lại, mang lại niềm vui vỡ tan cho khối cử tri Dân Chủ quá mất tinh thần. Họ vui mừng hò hét TT Obama đại thắng! Tất cả truyền thông đồng chinh ăn mừng đại thắng và cho rằng cân bằng hai bên đã được tái lập: 1-1.

Nhưng có thật đại thắng không? Có thật một đều chưa? Sau tranh luận I, theo Gallup, TD Romney thắng 78% và TT Obama 20%, khác biệt 58 điểm. Theo dài phe ta CNN, sau tranh luận II, TT Obama thắng với 46% và TD Romney 39%, 7 điểm khác biệt. Hiển nhiên, thắng được 7% so với thua 58% không có gì đáng ăn mừng. Coi như là đã vớ được cái phao xí xơ, đỡ hơn là không có phao nào vì khói chết chìm luôn, nhưng chưa có nghĩa là đã vớt được bờ.

TT Obama đã học được bài học, thay đổi kỹ thuật, tuy vẫn chưa tìm được cách biện minh thành quả yếu kém của mình, nhưng đã hữu hiệu hơn khi lái vấn đề qua đà kích cá nhân TD Romney, với những tôi không có gì mới lạ: nhà giàu vô cảm, không lo cho đám 47% dân nghèo, nói láo,... Với sự giúp đỡ liều của điều hợp viên, một phóng viên của dài "phe ta" CNN.

Ai cũng thấy TT Obama đã được điều hợp viên Candy Crowley cõng khai đở đòn dùm. Trên cẩn bản, điều hợp viên chỉ được truyền lại câu hỏi của cử tri tham dự, không được bình luận gì. Nhưng khi TD Romney tố TT Obama đã mất hai tuần lễ mà không dám nhìn nhận cuộc tấn công toà lãnh sự Mỹ tại Benghazi là hành động khủng bố, thì bà Crowley, mâu mẫn nhảy vào cãi chính dùm, cho rằng TT Obama đã nói đến "act of terror" ngay hai ngày sau.

Bà Crowley vi phạm trắng trợn luật điều hợp khi bào chữa cho TT Obama. Chưa ai chứng kiến một cuộc tranh luận trong đó điều hợp viên lại bênh vực một bên công khai như vậy. Đây là lần đầu tiên mà có lẽ cũng là lần cuối bà Crowley điều hợp một cuộc tranh luận.

Đã vậy, bà lại bênh vực sai. Hai ngày sau biến cố Benghazi, TT Obama ra tuyên bố tố cáo đó là hành động rối loạn trật tự, và hứa sẽ truy tìm và trừng phạt thủ phạm. Sau đó, ông nhắc lại chuyện 9/11, và xác định những hành động khủng bố nói chung –acts of terror- sẽ không thể được tha thứ. Tất cả học sinh thi trung học đều nhất cáp nếu bị yêu cầu phân tích bài nói chuyện dài của TT Obama đều sẽ hiểu TT Obama nói về hai vấn đề: 1) cuộc tấn công toà lãnh sự mà ông không hề kết án là cuộc tấn công của khủng bố, và 2) chính sách chung của Mỹ đối với các hành động khủng bố. Nôm na ra ông không hề kết án cuộc tấn công đó là "hành động khủng bố", chỉ nhắc lại chính sách chung của Mỹ đối với những "hành động khủng bố" nếu xảy ra.

Quan trọng hơn nữa, ngay sau đó, chính quyền đưa bà đại sứ Liên Hiệp Quốc Susan Rice ra trước bốn dài truyền hình trong một ngày để khẳng định đây không phải là hành động khủng bố, mà chỉ là phản ứng tự phát của dân chúng phản nổ với cuộn phim xúc phạm Tiên Tri Mohamed. Phát ngôn viên Tòa Bạch Ốc cũng hợp bão khẳng định y như bà Rice. Hơn một tuần sau khi một dài truyền hình xác định không có biểu tình trước toà lãnh sự Benghazi, mà chỉ có đặc công bắn lựu đạn tấn công, thì chính quyền Obama mới nhận không có biểu tình gì hết. Chính quyền Obama sau này phản trần tại khi đó tin tức chưa rõ ràng nên bà Rice nhận định sai, và nội vụ vẫn còn trong vòng điều tra. Nếu chưa rõ ràng, tại sao lại vội vã đưa bà Rice và phát ngôn viên ra khẳng định không phải khủng bố? Còn chuyện điều tra, ta có thể khẳng định kết quả điều tra sẽ không có được trước ngày bầu cử.

Sự thật là chính quyền Obama có tình nói dối quanh đế dẫu nhem chuyện khủng bố đánh toà lãnh sự Mỹ để bảo vệ huyền thoại "nước Mỹ an toàn hơn vì Bin Laden đã chết". Và điều hợp viên của CNN đã nhanh nhau tiếp tay.

TT Obama trong tranh luận đầu bị phe cấp tiến chỉ trích đã không đánh cầu nói hối "47% dân không đóng thuế" của TD Romney. Khi không có thành quả cá nhân để khoe, thì chỉ còn cách đánh cá nhân đối phương. Trong tranh luận thứ hai, TT Obama bèn khui lại vụ "47%". Nhưng đợi đến phần kết luận mới nói, dĩ nhiên với chủ ý không cho TD Romney cơ hội trả lời. Một kỹ thuật không "quân tử" lắm. Thời buổi này, anh nào còn hù lậu hành xử như quân tử Tàu thi chém ráng chịu thôi. Ta thử coi lại vấn đề "47%" xem sao.

Đại khái, TD Romney tuyên bố "có 47% dân chúng sẽ bỏ phiếu cho TT Obama bắt kể chuyện gì xảy ra. Đó là những người lè thuộc vào Nhà Nước, là những người tin rằng mình là nạn nhân, và cho rằng Nhà Nước có trách nhiệm phải lo cho họ, và tin rằng họ có quyền hưởng trợ giúp về y tế, thực phẩm, nhà cửa, và bất cứ gì họ muốn... Đó là những người không trả thuế lợi tức... Trách nhiệm của tôi không phải là lo cho họ".

Đó là tóm lược lời tuyên bố của TD Romney trong một buổi họp riêng với một số mạnh thường quân ủng hộ tài chính cho ông. Buổi nói chuyện được lén thu hình, do cháu ngoại của cựu TT Jimmy Carter bỏ tiền ra mua lại để phổ biến ra báo chí. TT Carter không hề lên tiếng phản đối, mặc nhiên chấp nhận việc làm không máy "quân tử" của cháu mình. Một cách cư xử không có tư thế "tổng thống" lắm.

Vài tuần trước ngày bầu cử, cuộc chạy đua đến giải đoạn cuối. Cả hai phe đều cảm thấy quá muộn để nói chuyện phức tạp, khó hiểu, và khó giải thích như chính sách hay sách lược. Chỉ còn thời gian để tung hỏa mù và bôi bác đối phương. Vì loại thông điệp này đánh mạnh tâm lý nên dễ truyền đạt hơn, và dễ khích động khối dân gọi là "nghèo", khối cử tri trung kiên của "đảng nhà nghèo".

Trước hết, ở đâu ra con số 47%? Báo chí cấp tiến xùm lại đả kích TD Romney nói láo khi cho rằng có "47% thiên hạ không đóng thuế". Họ giải thích là thiên hạ ngoài thuế lợi tức (income tax) còn phải đóng thuế hưu trí (payroll tax). Do đó, con số những người không đóng thuế thực sự chỉ là 18% thôi, không phải 47% như TD Romney phỏng đại.

Những người này có tinh xuyễn tac câu nói của TD Romney vì ông đã nói rất rõ ràng là 47% "không đóng thuế lợi tức", chứ ông không nói "không đóng thuế gì hết". Then chốt là danh từ "lợi tức". Nếu phải kể tất cả mọi thứ thuế, thì thật sự con số những người không đóng thuế gì hết cũng không phải là 18% mà là 0%! Vì ta cũng phải kể cả chục loại thuế như thuế doanh thu (sales tax), thuế nhà đất, thuế xe, thuế xăng, thuế thuốc lá, thuế rác, thuế trường học, ... là những loại thuế không ai tránh được. Chưa kể những loại thuế trả hinh, được gọi là "phi" như phi xá lô, hay cũng gọi là "tiền phạt" như tiền phạt không có bảo hiểm y tế trong Obamacare mà Tối Cao Pháp Viện đã xác nhận là thuế.

Ở đây TD Romney chỉ nói về những người không có lợi tức, hay mức lợi tức quá thấp, hay được khấu trừ đủ kiểu, cuối cùng không đóng thuế lợi tức gì hết. Và số người đó là 47% dân Mỹ. Đây là ước tính của sở thuế IRS cho năm nay.

Con số này đã tăng mạnh trong mấy thập niên qua. Thập niên 50-60, chỉ có khoảng 20%-25% dân Mỹ không đóng thuế lợi tức gì hết. Đến 80-90, con số này tăng lên khoảng 35%-40%. Bây giờ dưới thời TT Obama, vọt lên tới 47%. Nước Mỹ đang tiến dần đến một xã hội gọi là 50-50, trong đó, một nửa dân đóng thuế nuôi một nửa dân không đóng xu thuế nào. Vậy mà vẫn không ít người than vãn là chưa công bằng.

Nếu nhìn vắn đề dưới khía cạnh cá nhân, thì ai cũng mong được roi vào hàng ngũ không đóng xu thuế nào, ứng dụng nhận lãnh trợ cấp đủ loại, ngồi nhà ăn xài cho xướng thân. Nhưng xã hội như vậy có công bằng không? Sẽ kéo dài được bao lâu trước khi những người cong lunge đóng thuế nổi loạn như các nhóm Tea Party đã làm? Có phản ánh một tinh thần trách nhiệm cần có của những công dân sống chung trong một cộng đồng vân minh không? Có lẽ chưa ai quên được câu nói để đời của cố TT Dân Chủ John Kennedy: đừng hỏi đất nước đã giúp gì bạn, mà hãy tự hỏi bạn đã đóng góp gì cho đất nước.

Nhìn dưới khía cạnh kinh tế thì môt thức này cũng không thể tồn tại vì không có xã hội nào có thể tiếp tục in tiền vò tận đê nuôi tất cả mọi người. Còn báo cù việc đánh thuế triệu phú để lấy tiền nuôi dân, thì câu hỏi là nhà giàu sẽ chấp nhận đóng thuế bao nhiêu lâu trước khi tìm cách trốn thuế hay bò nước ra đì như ta thấy đang xảy ra bên Pháp? Cụ thể hơn nữa, họ đã ăn dư mực dà, tại sao phải cong lunge làm thêm, mờ thêm hăng xướng, thuế thêm nhân công để rồi bị Nhà Nước hốt thuế hết? Mà nếu họ không mờ mang thêm cơ sở hay thuế thêm công nhân thi ai là người thất nghiệp?

TD Romney cho rằng khối 47% này sẽ bỏ phiếu cho TT Obama trong mọi trường hợp. Ở đây, ông đã nhận định sai lầm khi cho rằng tất cả những người lãnh trợ cấp đều sẽ bỏ phiếu cho TT Obama. Dương nhiệm là đa số sẽ bỏ phiếu cho TT Obama vì lo sợ một tổng thống Cộng Hòa sẽ cắt trợ cấp, nhưng không phải tất cả sẽ bỏ phiếu cho TT Obama hết. Không ít người lãnh trợ cấp cũng sợ cách tiêu xài của TT Obama sẽ khiến Nhà Nước không còn tiền cho các quỹ an sinh cho con cháu họ nữa. Thật ra, TD Romney chỉ muốn "bi thảm hóa" tình trạng tranh cử, phỏng đại con số những người sẽ bỏ phiếu cho TT Obama để khích động các mạnh thường quân ủng hộ TD Romney mạnh hơn thôi.

Truyền thông xùm vào khai thác khi TD Romney nói "trách nhiệm của ông không phải là lo" cho khối 47% người nghèo này. TT Obama và phe cấp tiến diễn giải là triệu phú Romney vô cảm, không muốn lo cho dân nghèo.

Trên quan điểm chính trị, đây đúng là câu nói không tế nhị chút nào, hết sức nhạy cảm dễ bị suy diễn, bóp méo để lấy điểm với cử tri "nghèo", nhưng không đúng sự thật. Mặc dù TD Romney đã xin lỗi, nhận mình là sai lầm khi nói câu đó, nhưng cả PTT Biden lẫn TT Obama vẫn nhất định khai thác.

Trên cẩn bản, tuy là câu nói hờ, nhưng TD Romney không sai lầm trong nhận định vi câu nói phản ánh thực trạng xã hội Mỹ.

Xã hội này chia rõ ra ba khối: 1) khối "nghèo" được Nhà Nước chu cấp đủ kiểu trong khi không phải đóng một xu thuế lợi tức nào; 2) khối giàu có, dư dả tiền bạc để tự lo cho mình; và 3) khối nửa nạc nửa mỡ ở giữa, gọi là trung lưu, đang lo đến bạc đầu, chưa đủ giàu để sống thoải mái, nhưng cũng không nghèo đến độ được miễn thuế và được trợ cấp đủ kiểu. Đây là cái khối sống trong "trên đe dưới búa" của xã hội Mỹ.

Trước hết, ý của TD Romney là cái khối người nghèo đang được Nhà Nước lo ở một mức nào đó qua cái gọi là lưới an toàn (safety net), không ai đòi, không ai phả sản, do đó chưa phải là ưu tiên hàng đầu của ông hiện giờ. Vấn đề là đường xa, làm sao cho họ thoát khỏi tình trạng lệ thuộc Nhà Nước. Chính sách của TT Obama là một thất bại, không giải quyết được nạn thất nghiệp, tăng số người nghèo và những người lệ thuộc phiếu thực phẩm -foodstamps- lên đến mức kỷ lục, khiến số người lệ thuộc Nhà Nước càng ngày càng nhiều và càng lệ thuộc. Một vấn nạn cho cả nước, nhưng lại có lợi cho đảng Dân Chủ vì tăng số cử tri cho Dân Chủ. Theo ông Romney cách tốt nhất là phục hồi kinh tế, tạo công ăn việc làm cho họ. Quan điểm cấp tiến là hành trường cái lưới lệ thuộc đó, trong khi quan điểm bảo thủ là già tăng số người thoát ra khỏi lưới và tự lập cảnh sinh.

Ngay cả những người bắt buộc phải lệ thuộc Nhà Nước, như người già lãnh Medicare và Social Security, thì cũng cần phải bảo đảm họ và con cháu của họ được tiếp tục hưởng những quyền lợi đó. Đó là lý do TD Romney mời dân biểu Paul Ryan đứng cùng liên danh. Ông Ryan nói tiếng vi chủ trương cải tổ chế độ an sinh xã hội để bảo đảm những tài trợ đó sẽ tồn tại lâu dài cho những người nghèo và người già, đến đời con cháu, chứ không phả sản trong vài ba chục năm nữa.

Cái ưu tư lớn của TD Romney hiện nay do đó chưa phải là khối nghèo, mà là cái khối gọi là "trung lưu", trên đe dưới búa. Đây là khối phải vật lộn với chuyên mưu sinh hàng ngày, việc làm không được bảo đảm trong tình trạng kinh tế èo uột hiện nay, cho dù có việc làm thì mức lương cũng không khá giả mà lại còn phải đóng thuế đủ loại, nhất là trong tương lai, để bù đắp thâm thủng chi tiêu và nợ nần chồng chất của Nhà Nước. Nợ nào thì cũng có ngày phải trả.

Ngay PTT Biden cũng vừa công khai tuyên bố "khối trung lưu đã bị chôn vùi -buried- từ bốn năm qua". Một câu nói hờ của ông vua nói nhảm vi "bốn năm qua" chính là bốn năm dưới thời Obama-Biden. Nhưng lại rất đúng sự thật. Bốn năm qua, TT Obama chỉ lo đánh nhà giàu và vung tiền trợ cấp cho giới nhà nghèo, mà không làm gì cụ thể cho giới trung lưu hết. TT Obama khẳng định sẽ bắt các "triệu phú" đóng thuế nhiều hơn. Thực tế tất cả những người có lợi tức 200.000 đô trở lên đều sẽ bị tăng thuế.

Theo định nghĩa của tất cả mọi người, 200.000 đô chưa phải là triệu phú mà chỉ là trung lưu, là ông chủ tiệm phở, bà chủ tiệm giặt, là tất cả các cửa hàng khu Bolsa của Los Angeles hay Bel Air của Houston. Và đó chính là các chủ nhân trung và tiểu doanh nghiệp, là những đầu máy kinh tế quốc gia, là nguồn cung cấp việc làm cho cả nước.

Kế hoạch phục hồi kinh tế của TT Obama có thể tóm lược trong một câu: tăng thuế nhà giàu. Tất cả sách vở kinh tế vỡ lòng đều ghi rõ trong thời buổi kinh tế trì trệ, tăng thuế là biện pháp phải tuyệt đối tránh. Chính TT Obama cũng biết rõ khi ông già hạn luật giảm thuế của TT Bush cuối năm 2010 khi luật này hết hạn.

Năm 2008, ứng viên Obama than phiền chính trị Mỹ ngày càng nhỏ nhen và nham hiểm (small and cynical). Bốn năm sau, ông không có thành tích nào để khoe ngoại trừ việc giết được Bin Laden (thành tích duy nhất của tổng thống đoạt giải Nobel Hoà Bình oái ăm thay là giết được hai người, Bin Laden và Khaddafi), cũng không có chương trình gì rõ ràng cho nhiệm kỳ hai, đành phải dấu diếm thất bại của mình và khai thác một câu nói hờ được lén thu băng. Đó có phải là những chuyện "small and cynical" không vậy? (21-10-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Tranh Luận Thất Bại: Tại sao?

16/10/2012

...nhầm lẫn tài lấy điểm với cử tri, và tài điều khiển việc nước...

Cuộc tranh luận phó tổng thống duy nhất của kỳ bầu năm nay đã đến rồi đi, chẳng để lại dấu vết gì ghê gớm lắm. PTT Biden đã làm tất cả những gì TT Obama bị phe cấp tiến chỉ trích đã không làm: ông lấn công mạnh, đưa dữ kiện, đả kích chuyên thuế của TD Romney và câu nói "47% dân không đóng thuế" của TD Romney. DB Ryan thì có dịp đặt vấn đề thành quả của TT Obama, và giải thích quan điểm Cộng Hòa về cách giải quyết vấn nạn kinh tế và thất nghiệp. Không có gì mới lạ từ cả hai phái.

Phe bảo thủ cho rằng PTT Biden trích thượng, bắt lịch sự và thiếu nghiêm chỉnh, trong khi DB Ryan đã diễn đậm trình bày quan điểm, nhất là trong vấn đề an sinh là sở trường của ông. Phe cấp tiến hoan hô giải sú Biden đã cho học trò Ryan những bài học đích đáng về kinh bang tể thế. Nhưng PTT chuyên nói nhảm Biden vẫn là PTT chuyên nói nhảm Biden. Sau tranh luận, Tòa Bạch Ốc vẫn phải giải thích thêm: 1) PTT nói Tòa Bạch Ốc không biết gì về chuyên yêu cầu tăng cường an ninh tại Benghazi, thật sự chính quyền Obama đã nhận được yêu cầu đó, và 2) PTT nói chỉ những người lợi tức trên một triệu mới bị tăng thuế, sự thật TT Obama muốn tăng thuế từ mức 200.000 đô.

Theo CNN, DB Ryan thắng; theo CBS, PTT Biden thắng. Đại khái là ... huề. Nhưng huề thì đáng buồn cho TT Obama vì ông đã hy vọng PTT đại thắng để phục hồi lại tư thế cho liên danh Obama-Biden sau trận Xích Bích tuần trước của TT Obama.

Dù sao thì cũng ít người nghĩ cuộc tranh luận phó tổng thống sẽ thay đổi tỷ lệ hậu thuẫn của hai bên. Khác xa cuộc tranh luận tổng thống, đã đi vào lịch sử như một trận đánh thi đấu cân bằng nhất lịch sử cận đại Mỹ. Giống như Muhammad Ali đấu với vô địch quyền anh của ... mây hòn đảo Hawaii. Theo Gallup, 78% dân Mỹ cho rằng TD Romney đã toàn thắng.

Cuộc tranh luận tổng thống đã lật ngược thế cờ, ít nhất là trong ngắn hạn, và đà xá hơn nữa, có thể đã quyết định cuộc chạy đua vào Tòa Bạch Ốc. Cuộc tranh luận phó tổng thống đã chẳng phục hồi được tư thế của đảng Dân Chủ. TT Obama còn hai dịp tranh luận nữa để điều chỉnh, chưa ai dám khẳng định là ông đã thua hẳn rồi và năm tới nước Mỹ sẽ có tổng thống mới. Nhưng nếu TT Obama thất cử thì hiển nhiên là ông đã thất cử vì cuộc tranh luận tuần trước đây.

Ta hãy nhìn lại vài con số thăm dò dư luận trước và sau tranh luận tổng thống vừa qua:

- Gallup: TT Obama dẫn +6% trước tranh luận, sau đó -2%, mất 8 điểm;
- Rasmussen: TT Obama +2% trước, rồi -2% sau, mất 4 điểm;
- Pew: TT Obama +8% trước, rồi -4% sau, mất 12 điểm;

Quan trọng hơn là các thăm dò của Pew về cử tri phụ nữ: Obama 56%, Romney 38% trước; sau đó là 47% mỗi người; Obama mất 9 điểm;

Đối với khối độc lập, sự tin tưởng khả năng của TD Romney tăng mạnh, bỏ xa TT Obama trong hai vấn đề quan yếu:

- Việc làm: Romney 37%, Obama 24%;
- Thâm thủng ngân sách: Romney 41%, Obama 20%.

Pew là cơ quan thăm dò chính xác nhất năm 2008 khi tiên đoán đúng Obama sẽ thắng với 53% phiếu.

Tại Florida, là tiểu bang then chốt với một số rất lớn dân về hưu, sống với Medicare và Social Security, thăm dò chung của hai tờ báo lớn Miami Herald và Tampa Bay Times cho thấy TD Romney thua TT Obama 1% trước tranh luận, rồi hạ tổng thống 7% sau tranh luận. Cho thấy dân cao niên qua tranh luận, đã hiểu rõ quan điểm Cộng Hoà hơn, và đã bỏ sụt mất tiền già và tiền thuốc. Khuynh hướng tương tự cũng đã thấy được tại một số tiểu bang then chốt như Ohio, Virginia, Michigan, Wisconsin, Colorado, và Pennsylvania. Theo Rasmussen, tại 11 tiểu bang ngang ngửa, trước tranh luận: Obama +6%, sau đó -2%, mất 8 điểm;

Câu hỏi mà lịch sử sẽ tranh cãi không bao giờ dứt là tại sao TT Obama lại thua đậm như vậy? Hay tại sao TD Romney lại thắng lớn như vậy? Rồi tại sao PTT Biden cũng vẫn không gỡ rối được cho tổng thống? Dĩ nhiên đây sẽ là một trong những bí ẩn lớn của lịch sử mà không ai có được câu trả lời tuyệt đối.

Những người bênh vực cho TT Obama đã đưa ra khá nhiều "rằng thì là mà":

- Đương kim tổng thống luôn luôn thua hiệp đầu;
- TT Obama là người hiền lành (nice guy) nên không muốn cung như không biết đầm đá; đích thân TT Obama cho rằng ông đã có một buổi tối xấu (bad night) vì đã cư xử "quá lịch sự" (too polite);
- TT Obama là đương kim tổng thống, có rất nhiều chuyện quan trọng phải xử lý, không có thời giờ tập dợt kỹ lưỡng;
- TT Obama tập dợt với TNS John Kerry, là người tranh luận dở, lại ôm mộng làm ngoại trưởng trong nhiệm kỳ tới của TT Obama, nên không dám làm mất lòng tổng thống, không dám dà kích ông quá mạnh trong lúc tập dợt;
- TT Obama chưa quen với độ cao và khì hậu của Denver, nên đầu óc chưa bén nhạy (đây là bão chúa của cựu PTT Al Gore, người bị ám ảnh bởi vấn đề khí hậu bị hâm nóng trong ba triệu năm nữa! Ông Gore quên mất bài diễn văn "hà thủy triều và hàn gắn địa cầu" của ứng viên Obama năm 2008 cũng được đọc tại Denver);
- Người điều hợp tranh luận, nhà báo lão thành Jim Lehrer, người đã điều hợp một số tranh luận tổng thống trong mấy chục năm qua, đã quá già, và bị TD Romney khai thác.
- Rất nhiều lý do, nhưng ít ra, TT Obama và các đệ tử lần này đã không đổ thừa tại Bush!

Những người ít cảm tình với TT Obama hơn thì lại cho rằng:

- TT Obama quá quen với "gọi dạ bảo vâng" trong mấy năm qua, cũng như tránh né họp báo nghe câu hỏi hóc búa của ký giả, bây giờ gặp người chỉ trích ngắt mặt, mất bình tĩnh, không tìm ra cách trả lời;
- TT Obama trên cẩn bản, chỉ giỏi đọc diễn văn do người ta viết trước, bây giờ không có bài bản viết sẵn, không có máy nhắc teleprompters nên ngọng; nói năng rụt rè vì sợ nói bậy trước cả trăm triệu người; cái tài nói năng của TT Obama chỉ là một huyền thoại vĩ đại, con đẻ của bộ máy tuyên truyền của ông với sự toa rập của truyền thông đóng chính;
- TT Obama có tính độc đoán, tự tôn cho mình có tài ăn nói tuyệt đối hơn người, không chấp nhận cho các phụ tá chỉ dẫn về kỹ thuật tranh luận, cũng như coi thường TD Romney, nên lờ là chuyện tập dợt, coi như là chuyện phi súc và mất thời giờ.

Dĩ nhiên, trên đây là một số giải thích điển hình, còn khá nhiều giải thích khác. Tuy nhiên, theo ý kiến cá nhân kè viết này, trong khá nhiều lý do bàn đến, có hai lý do quan trọng nhất. Lý do đầu TT Obama thua tranh luận là vì những thất bại bốn năm qua của ông. Lý do thứ hai là sự thành công của TD Romney khi tự giới thiệu mình.

1. TT OBAMA PHẢI BỀN VỰC MỘT THÀNH QUÁ QUÁ YẾU KÉM.

TT Obama vài ngày sau cuộc tranh luận, đã họp mặt gây quỹ với một số tài từ Hồ Ly Vọng, và đã nói đùa để khoa láp thắt bại trong cuộc tranh luận: các bạn là những người tuyệt vời luôn luôn diễn tường tuyệt hay ngày này qua ngày khác, trong khi tôi thì rõ ràng đã quá tệ rồi trước. Các tài từ vỗ tay, cười vui vẻ, và khẳng định chỉ là chuyện vấp một cục gạch tì thi thôi.

Thật ra, TT Obama không phải là đã vấp một cục gạch trong một buổi tối, mà ông đã đúng đắn phái bức tường bê-tông từ bốn năm rồi.

Ông đã đối diện với những vấn đề cực kỳ nghiêm trọng và khó khăn, từ kinh tế khủng hoảng và thất nghiệp trường kỳ, đến hai cuộc chiến tại Trung Đông, rồi loạn chính trị trong thế giới Ả Rập, nguy cơ xung đột của Liên Âu, chống phá của Nga, Tầu, chưa kể nội bộ vẫn bị khủng bố dọa, Cộng Hòa bất hợp tác,... Tất cả đều quá xa tầm tay khả năng của một người trước khi vào Tòa Bạch Ốc chưa quản lý một tiểu bang hay một công ty hay ngay cả một hội đoàn ba người. Ông đã thành công vào Tòa Bạch Ốc vì dân Mỹ a) quá chán ngán đảng Cộng Hòa của TT Bush, b) quá lo sợ một người dân bà bi coi như quá nhiều tham vọng và thủ đoạn như bà Hillary Clinton, c) muốn xóa bỏ mặc cảm kỳ thị da đen, và cuối cùng d) quá mê muội cái tài mồm mép của Obama.

Ông đã chứng minh cho cả thế giới thấy cái tài vận động chính trị có một không hai của ông, đến độ thiên hạ không còn ai đặt câu hỏi "thế tài kinh bang tế thế thi sao?" nữa. Thiên hạ đã nhầm lẫn tài láy điếm với cù tri, và tài điều khiển việc nước.

Kết quả là sau khi lên làm tổng thống, ông đã đi từ thất bại này đến thất bại khác, bắt kể những bão chúa, biến minh của ông và các đồng minh của ông. Cột báo này đã bàn quá nhiều về những thất bại của ông, cũng như về những cái mà TT Obama cho là thành công của ông, khẩu hiệu "Osama dead, GM alive", cũng như các biện pháp kích cầu kinh tế của ông, không cần phái lập lại nữa.

TT Obama có thể đứng trước hàng ngàn, hàng vạn người ủng hộ ông để khoe khoang bất cứ thành tích thát hay giá nào, rồi cũng sẽ được hò hét hoan hô như vỡ chợ, không ai nói ngược lại hay "hồi giấy" gì hết. Nhưng trong cuộc tranh luận, ông đối diện với một người đứng ngang hàng với ông, đã kích ông trong tất cả mọi vấn đề. Đã vậy lại đưa ra vanh vách hết số thống kê này đến dữ kiện khác, như đinh đóng cột, khiến ông bị đặt trong thế không biết phải bảo chữa như thế nào, trong đầu không có dữ kiện hay con số thống kê nào để phản biện lại.

Sau cuộc tranh luận, ông lớn tiếng tố TD Romney chỉ là "nói láo", và tất cả đồng minh cũng như truyền thông phe ta nhất loạt lập lại. Nhưng như vậy tại sao ngay trong lúc tranh luận, trước sự theo dõi của cả trăm triệu người, TT Obama không vạch bộ mặt nói láo của TD Romney cho tất cả mọi người được thấy? Có phải tại ông không nắm vững vấn đề, và phải đợi sau đó, các phụ tá mách nước cho những sai sót và "nói láo" của TD Romney? Như vậy thì lại còn tệ hơn nhiều. Chúng tôi đương kim tổng thống không hiểu rõ thực trạng nước Mỹ bằng ông thống đốc dã về hưu từ cả chục năm qua?

Bất chấp mọi biện minh, sự thật giàn dí hơn nhiều. Thành quả TT Obama trong bốn năm qua quá yếu và những tổ giác của TD Romney quá chính xác, khiến TT Obama không có cách nào bảo chữa một cách hữu hiệu. TT Obama trong cuộc tranh luận, đã không có thành tích nào để kể mà cũng không giải thích được các thất bại bị TD Romney khui ra. Không phải bất ngờ TT Obama gặp ngày xấu, trong người khó ớ, đang đau rãnh, cảm cúm, hay giật khát, mà chẳng qua ông ở trong thế cực kỳ khó biện minh cho những thành quả quá kém của mình.

Một số nhà báo cấp tiến phe ta bực dọc đặt câu hỏi tại sao TT Obama không dã kích TD Romney về tỷ lệ thuế của ông ấy, hay câu nói 47% dân Mỹ không đóng thuế (và đó là chuyện PTT Biden đã làm trong cuộc tranh luận với DB Ryan). Nhưng như vậy là chỉ xui TT Obama đánh cá nhân TD Romney thôi, chứ vẫn không giúp TT Obama biện minh cho thành quả yếu kém của mình được.

Câu kết luận "tôi không hoàn hảo, nhưng hứa sẽ cố gắng hơn nữa" không có tính thuyết phục cao lắm.

2. DÂN MỸ LẦN ĐẦU TIỀN NGHE TĐ ROMNEY NÓI CHUYỆN

Theo các chuyên gia chính trị Mỹ, chủ chốt trong các cuộc vận động tranh cử chính trị Mỹ là việc tố vê đối phương của mình. Làm sao có thể tố vê hình ảnh đối phương dưới một góc cạnh xấu nhất ngay từ đầu là đã thành công được hơn nửa đường rồi.

TĐ Obama ngay từ đầu đã vê ra hình ảnh một TĐ Romney như một triệu phú vô cảm, làm giàu trên xương máu dân lao động mà ông thẳng tay sa thải khi cần bảo vệ túi tiền nhà giàu. Đã vậy lại sẵn sàng tăng thuế nhà nghèo, cắt trợ cấp y tế cho người già, người nghèo, để có thể giảm gánh nặng thuế cho nhà giàu. Tóm lại, một tài phiệt cực kỳ hung hiểm. Sẽ là một đại họa cho người già, người nghèo, và dân lao động.

Hình ảnh đó tương phản hoàn toàn với cái nhìn của khối bảo thủ, vẫn pháp phỏng lo sợ ông Romney là "cấp tiến nằm vùng" vì đã từng là thống đốc của tiểu bang cấp tiến nhất Mỹ, tiểu bang của ông vua cấp tiến Ted Kennedy, cũng như các ứng viên tổng thống Michael Dukakis và John Kerry. TĐ Romney đã hợp tác chặt chẽ với quốc hội Massachusetts mà phe Dân Chủ nắm đa số khoảng 80%. Lại là người sáng chế ra cái chế độ bảo hiểm y tế được TT Obama dùng làm mẫu mực trong khi cả khối bảo thủ coi như thuốc độc.

Dù tương phản vậy, nhưng với hàng trăm triệu tiền quảng cáo tràn ngập khắp các đài truyền hình và đài phát thanh, một số lớn dân Mỹ đã tham vào đầu hình ảnh tài phiệt ác quỷ Romney rồi. Dĩ nhiên là TĐ Romney trước đây đã ra trước truyền hình tranh luận khá nhiều với các ứng viên đồng chí Cộng Hòa, nhưng thực tế những tranh luận đó chỉ có những người đam mê chính trị bên Cộng Hòa mới theo dõi thôi, còn tuyệt đại đa số dân Mỹ không rành theo dõi kỹ.

Tối hôm tranh luận đầu tiên giữa TT Obama và TĐ Romney là lần đầu tiên gần bấy chục triệu dân Mỹ được nhìn tận mắt và nghe tận tai TĐ Romney. Và họ đã nhìn thấy, không phải một ác quỷ, mà một người với hình ảnh chững chạc, điềm đạm, có tướng tổng thống, hiểu biết rất rõ về thực trạng nước Mỹ, về những khó khăn họ đang gặp phải, với những con số và dữ kiện rõ ràng mà TT Obama không hề phản bác. Họ cũng thấy TĐ Romney đặc biệt nhấn mạnh vấn đề công ăn việc làm cho giới trung lưu –ong nói "jobs" hơn ba chục lần và "middle class" gần hai chục lần, là ưu tư số một của đại đa số dân Mỹ. Họ cũng nghe thấy những biện pháp cụ thể TĐ Romney nói sẽ áp dụng để giải quyết nạn thất nghiệp, cũng như nghe được những ưu tư của TĐ Romney đối với tương lai của các chế độ trợ cấp an sinh, và những bảo đảm không cắt không xén gi hé. Hình như tất cả đều mới lạ với họ, so với những nhồi sọ trên các quảng cáo truyền hình của TT Obama.

Nói cho chính xác, qua thăm dò Gallup, trong 10 người Mỹ theo dõi tranh luận, thì đã có 8 người có dip hiểu rõ TĐ Romney hơn trước, mà không nghĩ rằng TT Obama đã chứng minh được những thành quả của ông. Thất bại quá nặng nề vừa qua đã đưa TT Obama đến ngõ cụt, nếu thua trong hai cuộc tranh luận tới thì bảo đảm sẽ vỡ hưu non, phải thắng thi mới giữ được thế ngang ngửa để còn hy vọng tái đắc cử. (14-10-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Tranh Luận Hiệp 1: Đại Họa Cho TT Obama

09/10/2012

Tối thứ tư 3 tháng 10, cuộc tranh luận đầu đã diễn ra giữa TT Obama và TĐ Romney. Cuộc tranh luận sẽ được tiếp nối bằng hai cuộc tranh luận cấp tổng thống (16 và 22 tháng 10), và một cuộc tranh luận cấp phó tổng thống (11 tháng 10).

Đi vào cuộc tranh luận đầu này, cả hai ứng viên đã bỏ ra ba ngày để tập dợt. TT Obama tập với thượng nghị sĩ John Kerry đóng vai TĐ Romney, vì TNS Kerry đã có kinh nghiệm tranh luận với TT Bush, và là dân Massachusetts, hiểu rõ quá trình của TĐ Romney. TĐ Romney thì tập cùng thượng nghị sĩ Rob Portman của Ohio, một chuyên gia về các vấn đề thuế và ngân sách.

Cuộc tranh luận này cực kỳ quan trọng cho cả hai bên. Vì là cuộc tranh luận đầu nên sẽ có nhiều người theo dõi, để ý nhất, và sẽ để lại ấn tượng quan trọng nhất. Đây là dịp TT Obama bênh vực cho thành quả bốn năm qua và trình bày những gì ông sẽ làm bốn năm tới nếu đắc cử lại. Và là dịp TĐ Romney tự giới thiệu mình và sách lược của mình với dân Mỹ một cách rõ rệt nhất.

Trong những ngày trước tranh luận, các chuyên gia chính trị và truyền thông đều nghĩ TT Obama, với tài hùng biện hơn người, lại là người được nhiều cảm tình cá nhân, sẽ dễ dàng hạ TĐ Romney là người có vẻ cứng ngắc, lại là triệu phú mà các ông bà phò thường dân không mấy có cảm tình. Thiên hạ nghĩ chỉ cần dừng sờ xuất hay nói bậy chuyên gi là coi như thành công rồi.

Bùi lại, người ta cũng nhận thấy TT Obama có một vai trò khó khăn hơn là phải bênh vực những thành quả rất yếu kém cũng như giải thích không biết bao lời hứa mà ông đã không giữ, mà TĐ Romney bảo đảm sẽ khai thác tối đa.

Trong cuộc tranh luận đầu tiên này, chủ đề chính là các vấn đề nội bộ: kinh tế, công ăn việc làm, thuế, y tế, thâm thủng ngân sách, công nợ, và vai trò của Nhà Nước. Dĩ nhiên đây là những vấn đề sinh tử của dân Mỹ. Ở đây, ta không có nhu cầu lập lại những quan điểm chi tiết của hai bên vì chẳng có gì mới lạ. Chỉ cần nhìn một cách tổng quát về cuộc tranh luận.

TĐ Romney đã chú tâm nhiều vào các chi tiết và dữ kiện cụ thể liên quan đến những thành quả thực của TT Obama trong bốn năm qua. Ông chứng minh ông nắm vững vấn đề vi có chuẩn bị rất chu đáo, nhớ vanh vách rất nhiều con số thống kê. Ông cũng kể lại những câu nói hay câu hỏi của cử tri mà ông đã nghe được khi di vận động. Trong khi đó, TT Obama có khuyễn hướng nói chuyện trừu tượng hơn. TT Obama nhấn mạnh điều quan trọng không phải là chúng ta đã làm gì mà là chúng ta đang đi về đâu. Đây là cách bao chữa thật yếu đuối cho những thành quả yếu kém của ông. Thái độ này để hiểu vi không có bao nhiêu thành công để khoe, cho nên cần hướng dư luận về chuyện tương lai, "đi về đâu", để lại có thể hứa hẹn tiếp tục. Vẫn những hứa hẹn và hứa. Nhưng TT Obama đã làm tổng thống bốn năm, làm sao không thảo luận chuyện ông đã làm được gì? Làm sao tin vào những hứa hẹn mới của ông nếu không nhìn vào những gì ông đã làm được?

Cả hai bên đều tránh đá kích nhau về những chuyên vụn vặt, có tính bôp mèo. TĐ Romney không nhắc đến chuyện TT Obama phủ nhận công sức của các doanh gia khi họ xây dựng cơ nghiệp bằng hai bàn tay của họ mà cho rằng họ thành công là do Nhà Nước giúp đỡ. TT Obama không nhắc đến chuyện TĐ Romney bị tố là chuyên viên sa thải nhân công khi còn làm cho Bain Capital, cũng không nhắc đến câu tuyên bố của TĐ Romney là có 47% dân Mỹ không đóng thuế lệ thuộc vào trợ cấp của Nhà Nước. Cả hai ông đều muốn tỏ ra cao thượng, để chuyên chìa vụn vặt cho dân em.

Ngay từ những phút đầu, TT Obama áp dụng chiến thuật nhà binh Mỹ, bắn đại bác áo ào ngay từ đầu, lập đì lập lại ba lần liên tiếp "TĐ Romney muốn cắt 5.000 tỷ thuế cho nhà giàu, sau khi duy trì việc cắt 2.000 tỷ của TT Bush". Bị đài CNN cho rằng đây không đúng sự thật. Trước hết con số 5.000 tỷ chỉ là ước lượng của vài kinh tế gia cấp tiến "phe ta", không có gì bảo đảm là đúng. TĐ Romney khẳng định không có chuyện cắt 5.000 tỷ thuế cho nhà giàu. TĐ Romney muốn cắt 20% thuế toàn diện cho tất cả mọi người, cũng như giảm thuế công ty từ 35% xuống 25%. Con số 5.000 tỷ thuế nếu đúng thì cũng là tổng số giảm thuế cho tất cả các công ty và cá nhân, chứ không phải riêng cho nhà giàu như TT Obama đã tố. Những cắt giảm đó sẽ không gây thất thu từ 5.000 tỷ cho Nhà Nước vì TĐ Romney sẽ cắt giảm các khấu trừ, khép lại các lỗ hổng trốn thuế, đồng thời khi cắt thuế cho các doanh nghiệp, nhất là doanh nghiệp nhỏ, sẽ giúp họ phát triển kinh doanh, vừa tăng doanh thu tức là tăng thu nhập thuế công ty cho Nhà Nước, vừa tạo công ăn việc làm cho thiên hạ, tức là tăng thu nhập cá nhân luon.

Nói tóm lại, lời tố giác TĐ Romney sẽ gây thất thu 5.000 tỷ thuế là không đúng sự thật, chỉ là con số giả tưởng. Ba phát đại bác đầu trở thành ba quả pháo xi.

TT Obama cũng khẳng định con số việc làm trong khu vực sản xuất tư, tức là không kể các công chức, đã tăng 5 triệu trong bốn năm của ông. Theo CNN, dưới thời Obama, đã có 4,5 triệu việc làm được tạo ra, nhưng lại có tới 4,4 triệu người mất việc, do đó, sự thật là TT Obama chỉ tạo được có hơn 100.000 việc làm mới. Theo một tài liệu CNN công bố cách đây ít lâu, nếu kể luôn cả các công chức cấp liên bang và tiểu bang, thì trong bốn năm Obama, kết số thuần là nước Mỹ vẫn mất khoảng 400.000 việc làm.

TT Obama khẳng định ông sẽ chấm dứt việc miễn thuế cho các công ty mang jobs ra ngoài nước, khiến TĐ Romney trả lời ngay "tôi đã là doanh gia trong 25 năm và chẳng hiểu ông đang nói chuyện gì", ý nói chưa bao giờ nghe nói đến chuyện miễn thuế cho các công ty di chuyển ra ngoài nước. Sự thật là chẳng hề có cái luật đó để TT Obama dọa chấm dứt.

Đó là vài dữ kiện sai sự thật quan trọng nhất của TT Obama. Đều do dài phe ta CNN lật tẩy.

Về phần TĐ Romney, ông nhắc lại con số người thất nghiệp là 23 triệu. Theo CNN, chỉ có 13 triệu người thất nghiệp hoàn toàn, 8 triệu người thất nghiệp bán thời, và 2 triệu người bị loại ra khỏi thống kê lao động vì thất nghiệp quá lâu, không còn được lánh tên thất nghiệp, hay đã không còn ghi tên tìm việc nữa. Con số của TĐ Romney là con số tổng kết, có hơi phóng đại, nhưng không phải sai hoàn toàn. Những con số đó vẫn là kỷ lục chưa từng thấy.

Dĩ nhiên, trên đây chỉ là vài ví dụ "nói quá" của hai ứng viên. Sự thật các bão bát về cả chục chuyện khác mà khuôn khổ bài báo này không cho phép.

Nói chung, TĐ Romney tấn công tối đa trong khi TT Obama chống đỡ nửa vời.

TĐ Romney từ đầu đến cuối luôn nhấn mạnh vấn đề jobs, jobs và jobs. Ông tố TT Obama là lâng phi hai năm đầu không giải quyết nạn thất nghiệp để lo chuyện Obamacare đến khi quá muộn. Ngay cả là Obamacare cũng không xong. Ông Romney tố TT Obama hứa sẽ cắt giảm chi phí y tế khoảng 2.500 đô một gia đình trong năm đầu, nhưng thực tế chi phí đó tăng 2.500 chứ không phải giảm 2.500. TT Obama chống đỡ một cách yếu đuối là đúng, chi phí tăng thật, nhưng tăng chậm hơn những năm trước. Ông không đà động đến lời hứa giảm chi phí y tế. TĐ Romney nhắc lại lời hứa cắt giảm một nửa thâm thủng ngân sách trong nhiệm kỳ đầu, nhưng thực tế thâm thủng tăng trung bình 1.000 tỷ một năm trong bốn năm Obama. TT Obama không trả lời. TĐ Romney nhắc đi nhắc lại chuyện TT Obama cắt 716 tỷ Medicare cho người già để chuyển qua cho những người nghèo để tài trợ Obamacare. TT Obama cũng không cải chính.

Ngay sau khi tranh luận chấm dứt, các đài truyền hình đã có phần bình luận sơ khởi. Ng ^chiến lớn là mặc dù CNN là đài "phe ta", luôn luôn có thiện cảm với TT Obama, nhưng ngay trong phần bình luận này, đã không phủ nhận được cuộc tranh luận đã là một thất bại khó bao che cho TT Obama. Theo CNN, chưa bao giờ trong lịch sử tranh luận chính trị lại có một kết quả thắng bại rõ ràng như cuộc tranh luận này. TD Romney hiển nhiên đã khống chế không khí cuộc tranh luận, nói năng mảnh mè, bình tĩnh, nhìn thẳng vào mặt TT Obama. Trong khi đó thì TT Obama mặt mày ủ rũ, nói năng không trôi chảy. Ông không nhìn TD Romney mà lúc thi cùi gầm mặt như đang đọc bài viết trên giấy, lúc thi nhìn người điều hành chương trình, nhưng vi người này ngồi thấp trong khi máy quay phim lại quay từ trên cao, nên thiên hạ thấy TT Obama có vẻ như cúi đầu nhìn sán nhà khi nói chuyện. Cách nói chuyện này, trước những lời buộc tội mạnh mẽ của TD Romney tạo cảm tưởng như một bị cáo có tội đang biện minh trước tòa.

Ông vua hùng biện chuyên nói chuyện đội dá trời đã biến đâu mất, chỉ còn một ứng viên tài tử, lúng túng trong thế bị động phải bào chữa cho mình. Phải chờ đến khoảng một tiếng đồng hồ sau, trong nửa giờ cuối của cuộc tranh luận, người ta mới thấy TT Obama lấy lại bình tĩnh, sống động hơn. Nhưng ngay cả trong phần kết luận của ông, những điều ông nói chẳng có gì mới lạ hay có tính thuyết phục, mà chỉ là một lời hứa ẩn ẩn xiêu xi, "tôi không hoàn hảo, nhưng xin hứa sẽ tranh đấu mạnh hơn nữa".

Theo ý kiến cá nhân của kẻ viết này, đoạn tranh luận về vai trò của Nhà Nước có lẽ quan trọng nhất vi thể hiện rõ nhất khác biệt giữa hai hướng đi của nước Mỹ, cũng là lúc TD Romney lý luận hùng hồn nhất. TT Obama cho rằng vai trò của Nhà Nước là lo cho dân, một quan điểm phản ánh tư tưởng Nhà Nước vú em rõ rệt. TD Romney chỉ vào phóng ảnh Hiến Pháp Mỹ sau lưng ông và nói Hiến Pháp ghi rõ công dân Mỹ có quyền thiêng liêng của Thượng Đế ban cho là đi tìm hạnh phúc và tự do, vai trò của Nhà Nước là giúp họ thực hiện giấc mộng đó chứ không phải trói tay họ trong luật lệ và trợ cấp.

Trên CNN, hai người bênh Dân Chủ là James Carville, cựu cố vấn chiến lược tranh cử của TT Clinton, và Van Jones, trước đây là cố vấn đặc biệt về nhân liệu sạch của TT Obama, từng phải từ chức vì đã là đảng viên Đảng Cộng Sản Mỹ. Ông Carville nhận định TT Obama cho người ta cái cảm tưởng ông không muốn tham dự cuộc tranh luận này chút nào, có vẻ bức bối, chán nản. Ông Jones thi nhỉ nhận TD Romney đã nói năng và hành xử theo cách của Obama nhưng giỏi hơn (Romney was able to out-obama Obama).

Trên các đài truyền hình khác, các "gà nhà" từng hò hởi tung hô TT Obama cũng phải lên tiếng kêu trời.

Chris Matthews của MSNBC, người đã coi TT Obama như Thượng Đế giáng trần cứu nhân độ thê, đã lắc đầu "không biết tổng thống đang làm gì đây". Ông đề nghị TT Obama nên coi các chương trình của MSNBC để học cách biện minh cho mình.

Nhà báo cấp tiến Andrew Sullivan cho cuộc tranh luận đã là một thảm họa -disaster- cho TT Obama, và "tổng thống có thể đã mất hy vọng tái đắc cử tối hôm nay". Trả lời một câu hỏi về hợp tác lưỡng đảng, TT Obama nhấn mạnh "nhiều khi cần phải nói không", chỉ khiến ông Sullivan bức minh viết TT Obama đã biến Dân Chủ thành "đảng của KHÔNG" (the party of NO), là cách phe cấp tiến mô tả đảng Cộng Hòa từ trước đến giờ. Dana Milbank của Washington Post cũng phải nhìn nhận "Hoàng Đế mất hết quần áo rồi".

Chả mấy khi mà mấy anh nhà báo cấp tiến lại không tìm ra được lý do để tung hô thần tượng Obama như lần này, phải nhìn nhận thần tượng của họ đang xụp đổ mạnh.

Thảm dò dư luận khán thính giả của các đài truyền hình cho thấy đã số cử tri đồng ý với nhận định của các đài. Đài CNN cho biết 67% khán thính giả của họ, bình thường là ủng hộ TT Obama, đã cho là TD Romney thắng lớn, 25% nghĩ TT Obama thắng.

Nhiều chuyên gia cho rằng cách TT Obama tranh luận phản ánh kinh nghiệm tranh cử và làm việc những năm qua của ông: chỉ nghe những tiếng "gọi dạ bảo vâng", đọc báo và coi đài truyền hình cấp tiến quá nhiều, cũng như tham dự quá nhiều các mít-tinh với cá ngán người tung hô một cách mù quáng. Bây giờ ông gấp phải một người công khai đã kích ông từng điểm một trước cả trăm triệu dân Mỹ (thật ra có 67 triệu người coi truyền hình), với dữ kiện cụ thể, khiến ông ngỡ ngàng, bối rối, không biết phải chống đỡ như thế nào. Một nhà báo nhận định nửa đùa nửa thật TT Obama là người vào tiệm ăn cũng cần máy nhắc teleprompters, bây giờ ra tranh luận, không có máy nhắc nên nỗi ngọng là khó tránh được.

Dĩ nhiên là trước đó, ông đã tập dợt kỹ lưỡng. Nhưng nhận định về khả năng tranh luận của TT Obama, đạo diễn cấp tiến cực đoan Michael Moore cay đắng cho rằng đó là kết quả của việc lừa TNS John Kerry làm đổi tác để tập dợt. Ông Kerry nổi tiếng với khuôn mặt dưa dát ma, và cách nói chuyện khiến ai cũng phải ngả mặt, tranh luận thua cả TT Bush, là người chưa bao giờ nói tiếng về tài ăn nói.

Trong mấy ngày sau, TT Obama phản công để gỡ điểm lại, tố cáo TD Romney chỉ toàn là nói láo. Vấn đề là nếu vậy, tại sao ông không phản biện ngay trong cuộc tranh luận?

Phải thẳng thắn nhận các cuộc tranh luận kiểu này không có ý nghĩa nhiều lắm. Nó giúp thiên hạ có cái nhìn rõ hơn về con người của các ứng viên, cách ứng xử và khả năng tự kiểm soát mình, chứ không thực sự giúp cho mọi người hiểu thêm về sách lược kinh bang tế của họ. Những chuyên này, cả nước đều đã biết qua suốt quá trình cả hai năm tranh cử rồi.

Nhưng không phải vì vậy mà các cuộc tranh luận không quan trọng. Nó không giúp ứng viên nhiều nếu không có sơ xót gì xảy ra, nhưng ngược lại, nó có thể giết ứng viên tại trận nếu họ phạm phải một sai lầm quan trọng nào đó, hay thổi phồng khả năng của một ứng viên nếu ghi được một điểm thắng lợi đáng nhớ.

Từ giờ đến ngày bầu cử, sẽ còn hai cuộc tranh luận giữa TT Obama và TD Romney. Ký giả Chris Matthews nhận định TT Obama tiếp tục tranh luận kiểu này thì... quên đi cho rồi (forget about it), ông sẽ không còn hy vọng gì nữa. Chắc chắn là TT Obama sẽ phải coi lại cuộc tranh luận vừa qua và rút ra những bài học cần thiết để thay đổi và tranh thắng lại.

Năm 2000, PTT Al Gore lần đầu tranh luận với TD Texas George Bush, tỏ ra bức bối, thở dài, lắc đầu, bị chê. Lần sau, ông điều chỉnh lại, trở nên hăng say, hò hởi và kích ông Bush quá mạnh, lại bị chê nữa. Lần thứ ba, ông lại đổi cách, nghiêm chỉnh và lịch sự hơn. Kết quả, thiên hạ không biết con người thật của ông Gore như thế nào, trong khi ông Bush đúng là cao bồi trực tính, đáng tin hơn. Ông Bush thắng tại 30 tiểu bang và trở thành tổng thống.

Trong hai lần tranh luận tới, TT Obama sẽ phải thay đổi, nhưng thay đổi theo kiểu PTT Al Gore thì ... cũng vỡ nợ.

Con đường của TD Romney vẫn còn thật dài và khó khăn. Không thiếu gì người vẫn sống trong hy vọng được ăn bánh vẽ ngon hơn là cái bánh thật ta thấy TT Obama đưa ra tối thứ tư vừa qua. (7-10-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

TT Obama Có Ưu Thế?

02/10/2012

...cái tố y tế là yếu điểm lớn của TT Obama, TD Romney vẫn khó khai thác được...

Chi còn chưa tới 40 ngày nữa là đến ngày bầu cử, mà tình trạng tranh cử vẫn như ... sương mù Đà Lạt. Cá bên đã có đại hội, có dịp trình bày tất cả những gì cần trình bày để thuyết phục cử tri, bối bối đối thủ và vỗ ngực tự ca tụng. Nhưng hàng chục hằng thăm dò dư luận dù bô bạc triệu để bắt mạch cử tri gần như mỗi ngày, vẫn thấy kết quả tung lên rót xuống như bong rổ.

Đây là vài kết quả mới nhất. Gallup: Obama +6%; Rasmussen: Obama +1%; AP: Obama +1%; CBS: Obama +3%; ABC: Obama +1%; CNN: Obama +6%. Nói chung, TT Obama có ưu thế ngay sau đại hội được coi như khá thành công tại Charlotte. Nhưng phần lớn nằm trong sai biệt xuất thống kê 4%, tức là đều không có gì chính xác. Đến lúc quý độc giả đọc bài này thì các con số trên chắc cũng đã thay đổi rồi.

Một điểm quan trọng cần lưu ý khi đọc thăm dò. Trên cẩn bản, các cơ quan lớn không có tính đưa ra những con số thiên lệch vi uy tín của họ. Nhưng vẫn không tránh được chuyện không chính xác. Ví dụ CNN thăm dò dư luận trong khán thính giả của họ, mà vi CNN thiên vị công khai với TT Obama, nên phần lớn khán thính giả của họ có khuynh hướng ủng hộ TT Obama, do đó thăm dò của CNN có khuynh hướng có lợi cho TT Obama hơn. Trong các cơ quan, có lẽ Rasmussen chính xác nhất vì tập trung vào những người có nhiều triển vọng đi bầu (likely voters).

Dù sao thì trên thực tế, những thăm dò tổng quát không có ý nghĩa gì. Quan trọng là kết quả của chung một chục tiểu bang gọi là "xôi đậu" thôi.

Điểm bất lợi lớn nhất cho TT Obama dĩ nhiên là tình hình kinh tế. Ông nhậm chức, lãnh giá tài khùng hoàng kinh tế mà ông gọi là lớn nhất thế kỷ, nhưng đồng dạc khẳng định ông sẽ phục hồi kinh tế trong vòng ba năm, nếu không làm được, sẽ chấp nhận lâm tổng thống một nhiệm kỳ.

Thực tế, sau gần bốn năm, chưa ai thấy được ánh sáng cuối đường hầm, bất kể chi tiêu cả ngàn tỷ để kích động, đưa thảm thùng ngân sách và công nợ đến những kỷ lục chưa từng thấy. Trong quý hai vừa qua, tỷ lệ tăng trưởng kinh tế vẫn chỉ là 1,5%, loại tỷ lệ của Phi Châu, và tỷ lệ thất nghiệp vẫn vướng trên 8%, loại tỷ lệ của Âu Châu.

Ngay cả những "thành công" đối ngoại, được tung hô trong đại hội, cũng đã bị những biến cố máy ngày qua tại Trung Đông xóa mất hết rồi. TNS John Kerry đã từng tuyên bố trước đại hội đảng tại Charlotte "Vâng, chúng ta khá hơn bốn năm trước, hồi Bin Laden đi". Khi viết này thắc mắc thế bấy giờ có nên hỏi ông cố Đại Sứ Mỹ tại Libya không?

So với thất bại khống lồ đó thì TT Obama có nhiều lợi điểm không nhỏ chút nào.

Dân Mỹ thường khá kiên nhẫn và chấp nhận cho tổng thống thời gian để làm việc. Nhất là khi TT Obama cũng đã khá hữu hiệu trong việc thuyết phục cử tri là ông đã đạt được nhiều tiến bộ trước những khó khăn cực lớn, tuy chưa hoàn tất nhưng đã rất cố gắng và đáng đón hưởng.

Sự hữu hiệu đó là kết quả của tài vận động tranh cử rất đặc biệt của TT Obama. Ông là người có phép nói năng, hứa hẹn khiến thiên hạ tin tưởng vào ông, bất chấp sự thật hiển hiện trước mắt. Năm 2007-08, với quá khứ như tờ giấy trắng mà ông đã thuyết phục được dân Mỹ trao cho ông trách nhiệm khó khăn nhất thế giới. Bây giờ, sẽ không là chuyện lạ nếu ông thuyết phục được thiên hạ tiếp tục tin ông bất chấp 4 năm thành quả éo uột của ông.

Trong tình trạng kinh tế bết bát hiện nay, thiên hạ không ăn được bánh thật thi phải mờ bánh vẽ của TT Obama thôi. Cựu thống đốc Tim Pawlenty mô tả TT Obama như "toàn bợ mà không thấy bia, nhưng vẫn không ít người thích uống".

TT Obama cũng có vẻ như ôn hòa, vị tha, dễ có cảm tình, gần với họ hơn là ông triệu phú Romney. Hình ảnh không phản ánh sự thật và không ăn khớp với một chính khách xuất thân từ Chicago, một thủ đô mafia chính trị Mỹ, mà chỉ là kết quả của chiến dịch quảng bá tốn kém nhưng rất hữu hiệu của ê-kíp Obama qua các phương tiện tiếp thị tân tiến internet, facebook, twitter, ..., và nhất là qua sự toa rập của truyền thông đồng chính.

Và đây là điểm bất lợi lớn nhất của TD Romney: ông phải chạy đua cùng một đương kim tổng thống được sự tiếp sức công khai và mạnh mẽ của cả khối truyền thông đồng chính, với những tờ báo lớn nhất Mỹ và các đài truyền hình chính. Có thể nói trong các hệ thống truyền hình, chỉ có Fox là tương đối không nhầm mắt tảng bốc TT Obama, trong khi với các báo có tầm vóc quốc gia, thì chỉ có Wall Street Journal là tương đối không thiên vị. Không ai có thể chối cãi ảnh hưởng rất lớn của truyền thông đồng chính cho dù ai cũng biết họ công khai thiên vị.

Ở đây, phải nói ngay sự thiên vị nằm cách phổ biến tin tức kiểu thổi phồng những tin có lợi, êm nhẹ những tin bất lợi. Chưa kể những bài bình luận chủ quan hào hùng hộ TT Obama. Dĩ nhiên, thỉnh thoảng họ cũng đăng bài bát lợi cho TT Obama, như bài của Niall Ferguson trên Newsweek mà kè viết này có bàn qua, hay bài gần đây của bà Maureen Dowd trên New York Times, chỉ trích TT Obama đó thừa tú phiá, nhưng đó chỉ là những trường hợp đặc miến để vớt vát uy tín.

Tiêu biểu cho thái độ thiên vị là cách truyền thông đăng tin về chuyến du hành qua Trung Đông và Âu Châu mới đây của TD Romney. Trong khi ứng viên Obama năm 2008 dù du hành được truyền thông thổi lên tận mây xanh như tổng thống thế giới kinh lý thăm dán, thì chuyến du hành của TD Romney năm nay lại được truyền thông mô tả như chuyến đi học nghề ngoại giao của một anh sinh viên chưa thuộc bài, với các sơ sót –thật hay giả- thổi phồng tối đa và thành công dẫu kin. Một trường đại học lớn nghiên cứu và cho biết 90% các bài báo và bản tin truyền hình về chuyến du hành của TD Romney hoàn toàn bất lợi cho ông.

Theo các cơ quan thăm dò Gallup và Rasmussen, thi hai ứng viên vẫn hùa hay hơn thua nhau 1%-2%. Nhưng các báo cấp tiến lại đưa ra hình ảnh khác, qua các tít lớn:

- Washington Post: Tại sao TT Obama đang thắng?
- The New Republic: Không quá sớm để khẳng định cuộc tranh cử của Romney đã chết.
- The New Yorker: Màn kết của Romney.
- New York Times: Khó tưởng tượng được Romney sẽ thắng.

Chỉ có những quan sát viên cận thị nặng nhất mới không nhìn thấy truyền thông đồng chính Mỹ đang vận động cho ai.

Tuần vừa rồi, hơn 20 học giả báo thù trong khối Media Research Center (Trung Tâm Nghiên Cứu Truyền Thông) đã phổ biến một bức thư ngỏ vạch rõ chưa bao giờ truyền thông có thái độ công khai thiên tả và trắng trợn muốn quyết định cuộc bầu cử chính trị quan trọng như hiện nay. Bức thư nêu đích danh các đài truyền hình CBS, NBC, ABC, và CNN, cũng đưa ra hàng loạt ví dụ về cách thông tin méo mó của truyền thông đồng chính, thổi phồng những tin bất lợi cho TD Romney trong khi êm nhẹ những tin xấu cho TT Obama. Cụ thể là câu tuyên bố của TD Romney về 47% cử tri không đóng thuế được bùn nhiều gấp 13 lần câu tuyên bố của TT Obama xác nhận ông chủ trương tái phân phối tài sản thiên hạ (theo chủ trương xã hội chủ nghĩa).

Điểm nữa phải nói là cách TT Obama khai thác những yếu điểm của TD Romney, với sự phụ họa của truyền thông phe ta.

Ông Romney là một chính khách đìem đạm, không hứa trăng hứa cuộ, có thành tích về chính trị và nhất là kinh tế rõ ràng, ai cũng có thể kiểm chứng được. Trước những khó khăn kinh tế dai dẳng mà TT Obama đã hoàn toàn không giải quyết được, những người có đầu óc thực tiễn và không có thành kiến phe đảng sẵn sàng nhìn vào TD Romney một cách kỹ lưỡng hơn, chấp nhận đối ngửa để thử "bác sĩ" Romney, hơn là tiếp tục ôm cứng chính sách đã thất bại của TT Obama, để hy vọng thêm bốn năm nữa.

Lợi điểm đó của TD Romney rất lớn, nhưng phe Obama đã quyết tâm phâ hình ảnh đó, xoá bỏ những thành công và thay vào đó bằng những hình ảnh tiêu cực, đại ý mô tả TD Romney như một tài phiệt vô cảm làm giàu trên lưng dân lao động, và phương thức giải quyết khủng hoảng kinh tế của ông là giám thuế nhà giàu, tăng thuế người nghèo, cắt trợ cấp người già, và sa thải nhân công. Lập luận vô lý nhưng nhai mãi cũng sẽ có không ít người tin.

Các điểm tiêu cực của Bain Capital như khuyến cáo các công ty sa thải nhân công, lập cơ sở ở nước ngoài, ... không cần biết bao nhiêu phần b López méo, bao nhiêu phần phông đại, đã được khai thác tối đa, đặc biệt là trong giới lao động tại các tiểu bang vùng ven Đại Hồ, Ohio, Pennsylvania, Michigan và Wisconsin, là khởi cù tri có tiếng nói quyết định trong cuộc bầu cử.

Một lợi điểm cho TT Obama có thể nói là trớ trêu nhất: đó là sự thành công gần đây của chính sách kinh tế của đảng Cộng Hòa tại một số tiểu bang.

Năm 2010, một số lớn tiểu bang bắt mán với chính sách của TT Obama, đã bầu hàng loạt cho các thống đốc Cộng Hòa. Các thống đốc này trong hai năm qua đã thành công lớn về mặt kinh tế. Một mẫu tin của The Drudge Report rất đáng chú ý: trong khi tỷ lệ thất nghiệp chung của cả nước vẫn không thay đổi ở mức trên 8%, thì tỷ lệ thất nghiệp đều giảm toàn diện tại 17 tiểu bang đã bầu Cộng Hòa làm thống đốc năm 2010, với mức giảm từ 0,6% (Pennsylvania và Maine) đến 2,4% (Michigan và Florida). Trong số 17 tiểu bang này đã có 8 được coi như xôi đậu, có thể định đoạt kết quả bầu cử tổng thống.

Sự thành công của các thống đốc Cộng Hòa qua việc giảm thất nghiệp này mâu thuẫn thay, giúp TT Obama có dịp quảng bá thành quả kinh tế, dù là "nhận vở", hóa giải hình ảnh thất bại kinh tế của mình, khiến cử tri bớt chống đối ông hơn. Chỉ cần ba tiểu bang Florida, Ohio, và Pennsylvania bầu cho TT Obama thì hy vọng của TD Romney thành mây khói ngay.

Nói đến thành tích của TT Obama thì không thể bỏ qua Cái Tố Y Tế. Đa số nói chung vẫn chống lại cái tó này, đến độ TT Obama trong bài diễn văn tại đại hội đảng tại Charlotte đã hoàn toàn không dám động gì đến thành quả này. Nhưng dù cái tó y tế là yếu điểm lớn của TT Obama, TD Romney vẫn khó khai thác được, chỉ vì há miệng mắc quai. TD Romney dù sao cũng vẫn là cha đẻ ra luật cải tổ y tế mẫu mực cho cái tó của TT Obama.

Cộng Hòa cũng là đảng công khai nói lên quan điểm cần phải cải tổ chế độ an sinh xã hội, từ Medicare cho người già, đến Medicaid cho người nghèo, và quỹ hưu trí Social Security.

Không ai không biết các chương trình này bị đe dọa phá sản trong vài thập niên, và muốn các chương trình này trường tồn, bắt buộc phải sửa đổi. Đảng Cộng Hòa, nhất là ứng viên PTT Paul Ryan, chủ trương phải có can đảm sửa đổi càng sớm càng tốt để bảo đảm con cháu chúng ta còn được hưởng những trợ cấp này. Đảng Dân Chủ lợi dụng điểm này để khai thác mối lo sợ của những người già và người nghèo, sợ bị mất quyền lợi. Đây là một vấn đề cực kỳ phức tạp khó giải thích, nhưng lại cực kỳ nhạy cảm dễ khai thác để dọa thiên hạ.

Một hiện tượng rõ ràng nữa là ngày nay, có 15 triệu người thất nghiệp và hơn 45 triệu người lánh phiếu thực phẩm foodstamps. Những con số kỷ lục này, ngược ngạo thay, dưới một khía cạnh, lại có lợi cho TT Obama. Một số không nhỏ những người này rất thõi mái lánh tiền thất nghiệp và phiếu thực phẩm, nên không muốn thay đổi gì hết.

Hậu thuẫn của TT Obama cũng có được nhờ những "mánh mung" lấy phiếu cử tri. Truyền thông mới đây đã phổ biến một phỏng vấn, hỏi một bà Mỹ đen và được bà trả lời bà bỏ phiếu cho TT Obama vì ông này đã cho bà điện thoại di động miễn phí. Thực ra, chương trình cấp điện thoại miễn phí cho dân nghèo là do TT Reagan khai sáng năm 1984. Qua năm 2008, chương trình này được TT Bush nới rộng ra điện thoại di động. Khi TT Obama nắm quyền thì chương trình này được đổi tên là "The Obama Cell Phone", quảng bá qua mạng "Obamaphone.net". Khiến phần lớn thiên hạ nhận được điện thoại di động miễn phí cho đây là sáng kiến giúp dân nghèo của TT Obama. Một tiêu xảo tiêu biểu cho chính quyền đương thời, đã lừa được không ít cử tri.

Chương trình này hành trường mâu lẹ dưới thời TT Obama. Năm 2008, Nhà Nước chi 700 triệu cho chương trình này. Năm 2011, chi phí vọt lên 1.600 triệu, tăng gấp hai lần rưỡi. Một ví dụ nhó của chính sách phóng tay tiêu xài tiền thuế của dân chúng để lấy phiếu cho TT Obama.

Vấn đề mâu da cũng đáng nói. Không kể chuyện dân da đen sẽ nhầm mắt ứng hộ "gà nhà" hoàn toàn vô điều kiện, nhiều người da trắng không dám nghĩ đến chuyện cho ông tổng thống da đen đầu tiên về vùn quá sớm, vì sẽ khơi lại thành kiến kỳ thị của Mỹ trắng. Phe cấp tiến không bao giờ bỏ lỡ cơ hội la hoảng "kỳ thị" mỗi khi TT Obama bị chỉ trích, khiến dân da trắng "chột dạ" không dám chỉ trích TT Obama và không dám bỏ phiếu cho TD Romney.

Yếu tố cuối cùng nhưng không nhẹ ký chút nào là yếu tố tâm lý đối với những người lần trước đã bầu cho ứng viên Obama: bây giờ mà không bầu cho TT Obama nữa thì mặc nhiên coi như họ đã có quyết định sai lầm lần trước rồi. Không dễ gì thiên hạ sẵn sàng nhận mình sai lầm hết, do đó, họ cần phải bầu lại cho TT Obama, cho dù chỉ là để xác nhận với chính mình là mình đã không sai lầm.

Ngoại trừ yếu tố bất ngờ giờ chót, hầu hết thiên hạ đã biết mình muốn bầu cho ai rồi, số người lưỡng lự chưa quyết định cũng không còn bao nhiêu, và hai bên cũng đều cẩn ý, không còn lập luận mới lạ có thể thu hút thêm cử tri nữa. Vấn đề bây giờ là vận động gã nhà đi bầu cho đóng đế hạ đối phương.

Tóm lại, theo các thăm dò, TT Obama đang có ưu thế hơn TD Romney, nhưng nếu TD Romney vận động được khói báo thù, ông vẫn có cơ hội thắng, như TT Bush đã thắng hai lần liền. Tại Ohio, cử tri ghi tên đi bầu đã giảm gần 500.000 người so với 2008, phần lớn trong những địa bàn Dân Chủ. Tình hình tại phần lớn các tiểu bang khác cũng tương tự. Hiển nhiên, cử tri Dân Chủ đã mất sự hồi hởi của 4 năm trước. Đó là lý do giải thích thăm dò của Rasmussen cho thấy TT Obama chỉ ngang hàng hay hơn TD Romney có đúng 1%. Nhìn dưới khía cạnh này thì ưu thế của TT Obama biến mất và hy vọng của TD Romney tăng lên mạnh. (30-9-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Hư Thực Về “Thành Quả” Của TT Obama

25/09/2012

...tại sao bà Ngoại Trưởng Hillary Clinton bị liệng giày và cà chua khi bà đến Ai Cập tháng Bảy...

Theo truyền thống chính trị Mỹ, đại hội đảng là nơi để các tổng thống đương nhiệm báo cáo với quốc dân về thành quả bốn năm đầu của mình, để kêu gọi cử tri tiếp tục tin tưởng, cho mình thêm 4 năm nữa để hoàn tất những gì đã hứa hẹn với cử tri.

Tại đại hội đảng Dân Chủ vừa qua tại Charlotte, TT Obama phả lè, đọc bài diễn văn thật dài, nhưng hầu như không đả động gì đến thành quả 4 năm qua, ngoại trừ dĩ nhiên, kể công vụ giết Bin Laden. Gần hết bài diễn văn được dành cho những... hứa hẹn mới. Truyền thông phe ta diễn giải dùm là tổng thống là người lãnh đạo, cần khâm tốn, không nên vỗ ngực khoe những chuyện điều hành tầm thường, mà phải lãnh đạo quần chúng bằng viễn kiến, hình ảnh của tương lai, hướng đi của đất nước, v.v...Đại khái phải nói những chuyện vĩ đại như hạ thủy triều và hàn gắn địa cầu. Chứ không nên nói những chuyện tầm thường như số người thất nghiệp, tỷ lệ tăng trưởng kinh tế 1% hay 2%...

Đó chỉ là... nguy biện cao cấp. Sự thật đáng nán chí là TT Obama không có bao nhiêu thành quả để khoe, chứ không phải vì khâm tốn. Chỉ cần nhìn vào cách tổng thống không ngừng dành công và kể công giết Bin Laden thì sẽ thấy ông không khâm tốn lầm khi có chuyện khoe.

Ta hãy xét lại thành quả của TT Obama. Chỉ nhìn chuyện lớn, không kể chuyện chi tiết.

PTT Biden là người lớn tiếng khoe thành tích của chính quyền Obama-Biden nhiều nhất. Ông đã tóm lược thành tích bằng một câu ngắn gọn, giúp thiên hạ dễ nhớ cũng như giúp truyền hình và báo chí chạy tít lớn: “Osama dead, GM alive!”. Ý muốn nhắc đến chuyện chính quyền Obama đã giết được Bin Laden, và cùi sống được hãng xe General Motors.

Tại đại hội đảng tại Charlotte, một diễn giả khai triển câu nói của PTT Biden đã phát biểu: “Vâng, bây giờ chúng ta khả hơn bốn năm trước vì Osama Bin Laden đã chết, chúng ta an toàn hơn”. Thực tế, Bin Laden từ sau 9/11 đã trốn chui trốn nhủi như chuột cống và chẳng còn điều khiển được nhóm khủng bố nào. Dù vậy, mỗi khi ta đi vào phi trường là vẫn phải cởi giày dép, giày nịt quần, đứng trước máy dò người, dang chân do tay để máy chiếu nhìn thông suốt qua quần áo. Ai xài dép già, đồ thật đều không thoát khỏi nụ cười của mấy anh an ninh phi trường. Giết được Bin Laden là một thành quả quan trọng nhưng chưa đủ làm cho chúng ta an toàn hơn. Con rắn Al Qaeda đã mọc thêm không biết bao nhiêu đầu trong mấy năm qua.

Có thể nào cái chết của Bin Laden chưa thay đổi được chuyện phòng ngừa khủng bố nội bộ, nhưng đã có kết quả khá quan trọng chính sách đối ngoại, giúp Mỹ hoá giải được ánh hướng bài Mỹ trong các nước Ả Rập Hồi Giáo, và tê liệt Al Qaeda rồi?

TT Obama đầu năm nay đã đồng dạc tuyên bố “một trong những chuyện tôi tự hào nhất trong ba năm nhiệm chức là đã khôi phục lại được sự nể trọng Mỹ trên khắp thế giới”. Câu tuyên bố này đã được không ít nhà báo phe ta hùa theo và thổi phồng, tung hô tài lãnh đạo tuyệt thế của TT Obama.

Chỉ vài tuần trước ngày bầu cử, câu nói đã có tác dụng tương tự như câu “Công tác hoàn tất” -Mission accomplished- của TT Bush mà truyền thông phe ta đã xúm lại vì viễn hoang vỗ ngực quá sớm. Lò thuốc súng Trung Đông nổ bùng, xối nước lạnh lên câu vỗ ngực định đám của TT Obama và những tảng bốc của các đệ tử. Chưa bao giờ trong lịch sử Mỹ, thế giới lại chống Mỹ mạnh bạo như bây giờ, kể cả dưới thời TT Johnson khi cả thế giới cấp tiến chống chuyện Mỹ tham chiến tại Việt Nam, hay dưới thời TT Bush khi ông đánh Afghanistan và Iraq. Cái “nể trọng” mà TT Obama quảng bá được thể hiện bằng những hình ảnh hàng ngàn người biểu tình phá tòa đại sứ, giết đại sứ, giãm chấn lén hinh TT Obama, và đốt cờ Mỹ tại hơi hau chục nước Trung Đông, Á Châu, Âu Châu, và Phi Châu.

Đáng nói hơn nữa là biến cố tại Benghazi. Ngay từ đầu, chính quyền Obama loan tin hàng ngàn người đã biểu tình trước tòa lãnh sự và trong con hồn loạn đó, lựu đạn đã được quăng vào gây nên hỏa hoạn, giết chết Đại Sứ và ba người Mỹ khác. Phát ngôn viên Tòa Bạch Ốc tuyên bố không có chuyện khung bố tấn công, và chuyện xảy ra đúng ngày 9 tháng 11 chỉ là tinh cờ. Bà đại sứ Mỹ tại Liên Hiệp Quốc Susan Rice giải thích thêm: không phải là khủng bố, hay dân Hồi Giáo chống chính sách của TT Obama mà chỉ là quần chúng phản nổ biểu tình tự phát đốt phá tòa lãnh sự vì chống cuốn phim bôi bác Tiên Tri Mohamed.

Quan điểm chính thức này đã ngược lại lời tuyên bố của TT Libya khi ông này khẳng định cuộc tập kích đã được kế hoạch hoá từ lâu, có thể do Al Qaeda xách động và điều động, và ông đã báo động chính phủ Mỹ ba ngày trước rồi.

Một tuần sau, ngày 19 tháng 9, Giám Đốc Trung Tâm Chống Khủng Bố Matt Olsen xác nhận trước quốc hội đây là một tấn công của khủng bố, nhưng có thể là tinh cờ chứ không phải kế hoạch trước. Làm như thế vào đúng ngày 9/11, các tay khủng bố đi lang thang với súng bắn lựu đạn, tinh cờ di ngang qua tòa lãnh sự nên bắn đại vào, chết ông Đại Sứ? Ai muốn tin tùy hỷ.

Cuối cùng, phát ngôn viên Tòa Bạch Ốc đành chính thức nhận đây là khủng bố tấn công trong khi TT Obama vẫn nói quanh co “còn trong vòng điều tra”.

Một ngày sau, trong bất ngờ hoàn toàn, đài CBS và thông tấn Reuters cùng loan tin không hề có biểu tình nào của dân chúng trước tòa lãnh sự Mỹ tại Benghazi hết. Quân khủng bố đã có kế hoạch từ trước, rồi đến bắn lựu đạn thẳng vào đây. Dân chúng chỉ bù lại xem sau khi lãnh sự quán đã bị bắn cháy.

Nếu tin này đúng thì toàn bộ những tin tức về biểu tình do chính phủ Mỹ loan báo và lời giải thích của bà Rice chỉ là... phịa? Chỉ có biểu tình ở Ai Cập thôi, ở Libya không có biểu tình mà chỉ có khủng bố tấn công, bắn chết Đại Sứ, nhưng chính quyền Obama muốn khóa lấp sự thật của sách lược Hồi giáo và các biện pháp chống khủng bố lồng leó, nên đã phịa ra tin dân chúng biểu tình bạo động chống một cuốn phim. Tất cả chỉ là một tính toán chối bỏ sự thật để bảo vệ thành tích “Bin Laden chết, Mỹ an toàn” và sự chênh mảng trong việc phòng ngừa khủng bố trong ngày 9-11.

Việc đó thưa biến cố Benghazi lên khúc phim chống Tiên Tri không giải thích được chuyện tại sao bà Ngoại Trưởng Hillary Clinton bị liệng giày và cà chua khi bà đến Ai Cập tháng Bảy, khi cuốn phim chống Hồi Giáo chưa được quay. Cũng không giải thích được kết quả thăm dò mới đây của báo USA Today cho thấy 79% dân Ai Cập có quan điểm chống Mỹ. Dưới thời ông cao bồi Bush, tỷ lệ chống Mỹ tại Ai Cập là 69%. Tính trung bình của sáu nước Ả Rập, tỷ lệ hậu thuẫn TT Obama là 15%, xấp xỉ bằng nửa con số thời Bush.

Câu chuyện Benghazi cũng cho thấy chủ đích khởa lấp tin tức của chính quyền Obama. Trong thời buổi internet này mà còn sử dụng phù phép b López mèo sự thật kiểu này thì quả là rất tài từ và đáng thất vọng.

Về thứ hai trong khẩu hiệu của PTT Biden, “GM alive” cũng phải xét lại.

PTT Biden khoe chính quyền Obama đã can thiệp để cứu sống GM, cứu được cả triệu nhân công khỏi mất việc, trong khi Cộng Hòa và TD Romney chủ trương chống lại, muốn để cho GM phá sản.

Trước hết, phải nhìn vào quá trình việc cứu GM. Hãng xe này bắt đầu lỗ lả bạc tỷ từ 2005, với số lỗ leo thang từ 10 tỷ năm 2005, lên gần 40 tỷ năm 2007. Đầu tháng Mười Một 2008, GM thông báo sẽ phá sản nếu không cải nới với ngân hàng được vay nếu không nhận được tiền vốn borm từ ngoài vào. Đầu tháng Chạp, GM điều trần trước quốc hội để xin Nhà Nước cứu trợ. Cả Thượng Viện lẫn Hạ Viện do đảng Dân Chủ nắm đa số đều bác bỏ chuyện cứu giúp. Trước nguy cơ cạn tiền mặt của GM, TT Bush ký sắc lệnh cho GM vay khẩn cấp 13 tỷ, và bắt GM phải đe nẹp một kế hoạch phục hồi công ty cuối tháng Ba 2009. Cuối tháng Hai, sau khi tân TT Obama nhậm chức, GM đe nẹp kế hoạch đó, nhưng bị TT Obama bác ngày 30 tháng 3, không cứu. Ông quyết định để GM khai phá sản. GM khai phá sản ngày 1 tháng 6, 2009. TT Obama khi đó mới can thiệp, tại cơ cấu GM bằng xóa bỏ hết cổ phần hiện hữu, phát hành cổ phần mới với Nhà Nước chiếm 60% đổi lại với 50 tỷ vốn. (Những dữ kiện lịch sử về việc cứu GM đều có thể truy cứu từ Google.)

Những sự kiện trên cho thấy chính quốc hội do Dân Chủ kiểm soát (trong đó có ba thượng nghị sĩ Obama, Biden và Hillary Clinton) và sau đó chính TT Obama là những người đã từ chối cứu nguy GM, cố tình để GM khai phá sản, để Nhà Nước có cơ hội nhảy vào làm sở hữu chủ lớn nhất của GM. TT Bush chính là người giúp GM khai phá sản khi ông cho GM vay 13 tỷ sau khi quốc hội Dân Chủ chống cứu nguy và trước khi TT Obama nhậm chức. Người đầu tiên nhảy vào cứu, do đó, cái công cứu GM, chính là TT Bush. Kể công TT Obama cứu GM là viết lại lịch sử.

Thật ra, cả TT Obama lẫn TD Romney đều chấp nhận để GM phá sản. Khác biệt là TT Obama để GM phá sản để có dịp cho Nhà Nước can thiệp, lấy tiền thuế của dân ra cứu các đại gia, trong khi TD Romney chấp nhận phá sản rồi để hàng này tự cứu qua

vận hành kinh tế thị trường mà không cần tiền thuế của dân như trường hợp hai hãng máy bay United Airlines và American Airlines.

Có thể nào nói rằng Nhà Nước can thiệp sẽ hiệu quả hơn là để thị trường giải quyết không? Sự thật là hai hãng máy bay trên cho đến giờ vẫn hoạt động và vẫn là những hãng máy bay lớn nhất thế giới. Trong khi đó GM lại có triển vọng phá sản nữa trong năm tới, nghĩ là theo mô thức Obama, Nhà Nước sẽ có dịp bơm thêm vài chục tỷ tiền thuế để cứu đại gia GM một lần nữa.

Thị phần của GM ngày càng nhỏ so với các hãng xe Nhật và Đại Hàn, vì xe GM vẫn chưa bán được nhiều, phẩm chất vẫn chưa tăng trong khi giá cả vẫn chưa giảm. Tri giá cổ phiếu GM đang rớt ào ào, mất gần 40% trong hai năm qua. GM đã trả một phần vốn vay cho Nhà Nước. Hiện giờ Nhà Nước còn khoảng 25 tỷ đô đầu tư trong GM. Nhà Nước còn giữ 500 triệu cổ phần, trị giá thị trường là 20 đô một cổ phần, tức là giá thị trường của vốn Nhà Nước là khoảng 10 tỷ. So với đầu tư 25 tỷ còn lại, coi như Nhà Nước đã lỗ 15 tỷ.

Nôm na ra, GM không "alive" mà đang ngáp ngáp, sắp sửa chết lại. Cho dù không chết đi nữa thì Nhà Nước cũng đang lỗ 15 tỷ. Một thành quả không có gì đáng khoe với những người đang đóng thuế cho Nhà Nước tiêu xài.

Một thành quả khác mà phe ủng hộ TT Obama nhắc nhiều. Đó là chuyện kích cầu kinh tế, thường gọi là stimulus.

Trên cẩn bản, kích cầu ở đây có nghĩa là Nhà Nước bơm tiền vào kinh tế để kích động sản xuất và tạo công ăn việc làm. Một cách gián tiếp như miễn hay giảm thuế, hay trực tiếp như Nhà Nước tài trợ các dự án, từ công trình nghiên cứu của một đại học, đến xây đường xá, cầu cống.

Đầu năm 2009, TT Obama bơm hơn 700 tỷ kích cầu. Rồi cũng bơm tiền vào kinh tế qua những chi tiêu xã lâng của Nhà Nước, đưa đến mức công nợ tăng gần 6.000 tỷ trong chưa tới bốn năm. Rồi đến ba đợt bơm tiền gián tiếp được gọi bằng một danh từ hão mù mà ít người hiểu là gì, "Quantitative Easing" hay là QE.

Một cách thật sự xà, trong kinh tế thị trường, Nhà Nước điều khiển kinh tế qua mức cung cầu tiền tệ, bằng cách thay đổi lãi suất của tiền Nhà Nước cho khu vực tư vay. Ví dụ giảm lãi suất Nhà Nước khiến các ngân hàng tư có thể vay Nhà Nước dễ hơn để cho khách hàng vay lại nhiều hơn. Trong mấy năm qua, lãi suất Nhà Nước đã giảm đến mức gần con số không, tức là không thể hạ được nữa. Nhà Nước chỉ còn cách bơm tiền qua việc mua lại một số tích sản của ngân hàng chẳng hạn, như là mua lại công phiếu, hay mua lại những giấy nợ của ngân hàng cho khách hàng vay. Nhà Nước thành chủ nợ, trong khi ngân hàng có tiền mặt để cho khách hàng vay mượn nữa, kích cầu kinh tế. Việc mua lại tích sản được gọi là phương thức "quantitative easing". Tất cả là bà đột, với đợt cuối cùng QE3 trong tháng Chín này, tổng cộng hơn một ngàn tỷ.

Nói trắng ra, những số tiền bơm vào để kích cầu rất lớn, xấp xỉ hơn 8.000 tỷ trong bốn năm. Nhưng kết quả chẳng có gì ghê gớm. Tỷ lệ tăng trưởng kinh tế vẫn i ạch khoảng 1%-2% từ bốn năm nay, và tỷ lệ thất nghiệp vẫn ngất ngưởng 8%. Càng bơm tiền thì lại càng chứng minh kế hoạch kích cầu sai lầm và thất bại.

Về chuyện thất nghiệp, TT Obama dọa nếu không cho ông 700 tỷ kích cầu, thất nghiệp sẽ leo lên 8%. Thực tế Nhà Nước đã bơm hơn 8.000 tỷ mà thất nghiệp lại chưa bao giờ xuống dưới 8%. Điều khôi hài là bây giờ các kinh tế gia cấp tiến đổi giọng, nói rằng nếu không có stimulus thì tỷ lệ thất nghiệp đã lên tới 12% rồi. Theo lý luận này thì nếu chẳng may tỷ lệ thất nghiệp lên tới 20% thì TT Obama vẫn có thể nói "nếu không nhờ tài của tôi thì thất nghiệp đã lên tới 30% rồi". Nghĩa là trong bất cứ trường hợp nào, TT Obama cũng vẫn là thiên tài hết. Cứ so sánh với chuyên gia tưởng là xong.

Một cựu khoa trưởng đại học Harvard, ông Joseph Nye, đã bênh vực TT Obama: "Những cố gắng của ông chưa thành công hoàn toàn, nhưng ông đã giúp tránh được những kết quả tệ hại hơn". Hình như tất cả những người muốn bênh vực TT Obama đều có cùng một lý luận: so sánh những thành quả tệ hại thực với những kết quả giả tưởng xấu hơn, để kết luận là TT Obama tài giỏi. Kiểu như một anh học trò đứng chót lớp về giải thích với bố mẹ "như vậy con đã giỏi lắm rồi, con đã tránh được chuyện tệ hại hơn như bị đuổi khỏi trường rồi, bố mẹ ơi".

Bầu cử tổng thống là chuyện quan trọng vì sẽ ảnh hưởng trực tiếp lên cuộc sống hàng ngày của chúng ta. Ta cần bình tâm nhìn rõ điểm và diện, đừng bị chi phối bởi những đả kích vớ vẩn trong mùa bầu cử, những câu nói hờ vông, hay những hứa hẹn viễn vông. (23-9-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Sách Lược Hồi Giáo Thất bại?

18/09/2012

...cả khối Hồi giáo nói chung vẫn chẳng thân thiện với Mỹ hơn...

Năm 2009, vừa tuyên thệ nhậm chức xong, TT Obama ngày hôm sau ký ngay sắc lệnh đóng cửa trại tù Guantanamo trong vòng một năm. Sau đó ra lệnh cấm tra tấn các tù khung bố. Rồi đi viếng thăm ngay hai xứ Hồi giáo lớn nhất Trung Đông: Thổ Nhĩ Kỳ và Ai Cập. Tại cả hai nơi, tân tổng thống ca tụng Hồi giáo như là một tôn giáo của hòa bình, mà cũng là một trong những nền văn hóa vĩ đại của nhân loại. Thông điệp của tổng thống rất rõ ràng: chính sách đối nội chống khung bố và đối ngoại với khối Hồi giáo sẽ là ưu tiên số một của chính quyền Obama, sẽ khác xa sách lược của TT Bush và sẽ hữu hiệu hơn.

Đối với TT Obama, Al Qaeda và các nhóm khung bố Hồi giáo khác chỉ là những "con sâu làm rầu nòi canh" Hồi giáo. Thái độ chống Mỹ cực đoan cũng như những phương tiện khung bố của chúng không phản ánh những quan điểm và giá trị Hồi giáo, trong khi đại đa số dân Hồi giáo trên thế giới là khối ôn hòa mà Mỹ cần phải vuốt ve và tách ra khỏi các nhóm khung bố.

Ngay từ đầu và cho đến nay, TT Obama đã thi hành một sách lược đặc biệt. Một mặt ôn ánh thăm dò mạnh chính sách truy lùng và giết quân khung bố bằng máy bay không người lái tại Pakistan, Yemen, và Afghanistan. Mặt khác, ông công khai ca tụng văn minh và tôn giáo Hồi, vuốt ve đến độ khum núm cúi rạp người trước Quốc Vương Ả Rập Saoud, xin lỗi tất cả những lỗi lầm mà Mỹ và Tây Phương đã phạm phải đối với Hồi giáo trong suốt lịch sử. TT Obama doan quyết đây là cách duy nhất làm cho khối Ả Rập Hồi Giáo thân thiện với Mỹ, tiếp tay truy diệt khung bố. Truyền thông phe ta phủ phục, tin rằng mặc dù TT Obama không phải là Hồi Giáo, nhưng với hai ông bố Hồi giáo và lớn lên tại xứ Hồi Indonesia, ông hiểu rõ hơn ai hết cách cư xử với khối Hồi Giáo.

Chính sách Hồi giáo này cho đến nay đã có những kết quả rõ ràng. Tương đối thành công với bàn tay sắt trong bóng tối, nhưng thất bại hoàn toàn với bàn tay nhung ngoài mặt.

Thành công trong việc giết được hàng trăm đầu só khung bố, tiếp tục ngăn chặn được những âm mưu tấn công Mỹ, và nhất là giết được Bin Laden. Ké viết này đã chỉ trích việc khai thác, kể công cá nhân quá đáng, cũng như phủ nhận công của cựu TT Bush trong vụ giết Bin Laden, nhưng cũng không thể chối cãi đó là một thành quả quan trọng trong cuộc chiến chống khung bố.

Nhưng chính sách vuốt ve khối Hồi giáo lại thất bại hoàn toàn và cả khối Hồi giáo nói chung vẫn chẳng thân thiện với Mỹ hơn. Chính sách đó tiếp nối chính sách của TT Bush, có vô các thay đổi dân chủ tại Trung Đông, nhưng những thay đổi này lại chỉ đưa ra các chính quyền mới chống Mỹ mạnh hơn, hay nhầm mắt trước các hoạt động chống Mỹ vì muốn tự bảo vệ mình, lái những chống đối qua phía Mỹ để tránh bị chống đối trực tiếp.

Tin tức thời sự những ngày qua chứng minh không thể nào rõ ràng hơn sự thất bại đó.

Tại Ai Cập, đồng minh số 2 của Mỹ tại Trung Đông sau Ả Rập Saoud, Mùa Xuân Ả Rập đã lật đổ TT Mubarak, đưa khối Huynh đệ Hồi Giáo (Muslim Brotherhood) lên nắm quyền. Từ thời TT Carter đến giờ, Ai Cập cùng với Ả Rập Saoud đã là những đồng minh quan trọng nhất của Mỹ, giúp duy trì hòa bình với Do Thái, chống ánh hưởng các khối khung bố quá khích, đồng thời giúp cân bằng chính trị chống các thế lực chống Mỹ tại Iraq, Iran, Syria, và Libya. Ai Cập còn là nước nắm yết hầu cả thế giới với kênh đào Suez là hải lộ kiểm soát hầu hết các giao thương hàng hải Âu - Á, kể cả hàng ngàn tấn dầu mỗi ngày.

Cuộc nổi loạn chống Mubarak đã là một bất ngờ cho chính quyền Obama, và ngay từ đầu, đã phản ánh sự thiếu kinh nghiệm và lúng túng của cả TT Obama lẫn PTT Biden và Ngoại Trưởng Hillary Clinton. Mới đầu thì cả ba công khai lên tiếng hậu thuẫn TT Mubarak, sau đó, lưỡng lự, mập mờ, rồi cuối cùng "tháo chạy", bán Mubarak, ôm vai bả cổ các "huynh đệ".

Kết quả không có gì tốt. Tháng Bảy vừa qua, ngoại trưởng Hillary đi Ai Cập gặp tân TT Mohamed Morsi, đã bị dân chúng biểu tình liệng giày dép và cà chua. Sau đó, Mỹ đã hứa hẹn sẽ xóa nợ khoảng một tỷ đô cho Ai Cập, đồng thời hứa hẹn viện trợ thêm hàng trăm triệu nữa. Nợ hay viện trợ đều là tiền thuế của dân Mỹ đóng. Cũng chẳng khai hơn. Mấy ngày qua, hàng ngàn người đã biểu tình trước tòa đại sứ Mỹ tại Cairo, leo rào vào trong khuôn viên, xé cờ Mỹ, treo cờ đen của Al Qaeda lên.

Nguyên nhân gầy của các cuộc biểu tình mới đây là một cuốn phim phổ biến trên mạng về Tiên Tri Mohamed, do một nhóm Ai Cập theo Thiên Chúa Giáo làm ra tại Cali với sự hợp tác của một đạo diễn Mỹ, với nội dung bị coi như là bôi bác Hồi Giáo và nhục mạ Tiên Tri. Cuốn phim "Innocence of Muslims" là một phim ngắn với vẫn dưới 15 phút, chỉ có mục đích bôi bác Hồi Giáo, chẳng chút giá trị nghệ thuật, văn hóa hay lịch sử gì. Nếu khôi Hồi Giáo không làm to chuyện thi chà ai để ý đến. Ngay sau khi phô biến trên YouTube đã bị phản đối tại Trung Đông, ngày càng mạnh, tụ tập được hơn 2.000 người biểu tình trước tòa đại sứ. Để rồi bị thiểu số cựu đoàn biến thành bạo động leo rào, xé cờ.

Cuốn phim cũng tạo phản ứng chống đối tương tự tại Libya. Nhưng tình hình ở đây tệ hại hơn vì dù sao thì Libya vẫn chưa được ổn định, vài tháng sau khi hạ được Kadafi. Với hàng trăm nhóm trước đây nổi loạn chống Kadafi vẫn còn vỗ trang đầy đủ và

chưa bị chính quyền kềm chế, hoà tiễn đã được sử dụng, bắn vào tòa lãnh sự Mỹ tại Benghazi. Đại sứ, một viên chức, và hai quân nhân Người Nhái –Navy SEALs- thiệt mạng. Tòa lãnh sự bị cháy và một số tài liệu mật bị mất. Một viên chức Bộ Ngoại Giao Mỹ nghỉ đây là cuộc tấn công đã được Al Qaeda kế hoạch trước, và cuộc biểu tình chống cuốn phim xúc phạm Tiên Tri chỉ là cơ hội thuận tiện.

Một ngày sau, tòa đại sứ Mỹ tại Yemen cũng bị đám biểu tình tấn công, tràn vào ăn cắp máy điện toán và bàn ghế, đốt xe, đốt cờ Mỹ. Hai ngày sau, bạo động lan tràn qua Algeria, Tunisia, Sudan, Gaza, Iraq, Pakistan, Bangladesh, và Iran. Ngay cả tại Mỹ, hàng loạt đợt bom đã khiến một số trường đại học tại Texas, Ohio, và North Dakota phải tạm đóng cửa.

Từ Mùa Xuân hy vọng tại Ả Rập đến Mùa Thu rực rỡ cho Mỹ.

Những biến cố này chứng minh tình hình chính trị Trung Đông vẫn cực kỳ bất ổn. Mọi vuốt ve, xin lỗi, hay ngay cả bạc tỷ đô cũng có vẻ vẫn chưa làm cho dân Hồi giáo thân thiện với Mỹ hơn. Chỉ cần một ngọn lửa nhỏ nháng lên là đủ để tạo cháy rừng, đủ để thái độ chống Mỹ bùng nổ mạnh mẽ trong bạo lực. Dân Ả Rập không ủng hộ Al Qaeda, nhưng Al Qaeda lại rất dễ dàng khích động họ chống Mỹ.

Điểm đáng nói là những bạo động xảy ra đúng ngày 11 tháng 9. Cố tin các chính quyền Ai Cập và Libya đã thông báo cho Bộ Ngoại Giao Mỹ là sẽ có biểu tình bạo động 48 tiếng trước, nhưng Bộ Ngoại giao đã không báo động các tòa đại sứ để tăng cường canh phòng. Cho dù không được cảnh báo trước thì các tòa đại sứ cũng đã phải canh phòng nghiêm ngặt hơn đúng ngày kỷ niệm 9/11. Hiển nhiên là Bộ Ngoại Giao và các tòa đại sứ đã rất chênh mảng và lơ là. Thượng Viện đã yêu cầu Bộ Ngoại Giao mở cuộc điều tra.

Các cuộc biểu tình chỉ xác nhận chính sách vuốt ve, hay nói cách khác là không có gì mới, chính sách hòa hoãn mà TT Obama thực hành đối với khối Hồi giáo, tiếp nối theo TT Bush, đã hoàn toàn thất bại vì cả hai tổng thống hoặc là vẫn chưa nhìn rõ vấn đề, hoặc là đúng hơn, tránh né vấn đề.

Biểu tình chống phim bôi bác Tiên Tri Mohamed dĩ nhiên phản ánh sự nỗi giận của dân Hồi Giáo và đã châm ngòi nổ cho lò thuốc súng Trung Đông, nhưng dù sao cũng không phải là nguyên nhân xâu xé của thái độ chống Mỹ đã ám ỉ từ mấy chục năm qua. Sự thật là khối dân Ả Rập Hồi Giáo có khuynh hướng chống Mỹ và Tây Phương không phải vì Mỹ và Tây Phương kỳ thị chống đạo Hồi hay văn minh Hồi. Bằng chứng là khối Hồi Giáo Á Châu (tại Mã Lai, Indonesia và Phi Luật Tân) chưa hề chống Mỹ. Đây không phải là những lý do khiến khối dân Ả Rập Hồi giáo chống Mỹ và Tây Phương. Do đó, đặt sách lược Hồi giáo dựa trên những tiền đề này là sai và kết quả dĩ nhiên không thể đúng được.

Sự chống đối này thật ra đã nảy sinh từ khi Tây Phương quyết định lấy một vùng lãnh thổ Ả Rập để thành lập quốc gia Do Thái sau Đệ Nhị Thế Chiến. Nhìn vào khối sáu triệu dân Do Thái bị Hitler giết, Tây Phương đã thấy cần phải cho dân Do Thái một đất dung thân sau mấy ngàn năm phiêu bạt khắp thế giới. Và họ đã quyết định lấy một phần lãnh thổ Palestine, khi đó còn dưới sự đô hộ của Anh, để tập trung dân Do Thái khắp thế giới lại qua cuộc di dân –exodus- vĩ đại nhất lịch sử nhân loại.

Có thể quyết định này chính đáng và địa điểm lựa chọn cũng chính đáng vì vùng này cách đây hai ngàn năm, là đất của dân Do Thái thật. Nhưng phương thức thi hành, từ quyết định đơn phương của các nước thực dân, không tham khảo các nước thuộc địa Ả Rập, đến việc lấy một vùng thánh địa của ba tôn giáo –Do Thái giáo, Thiên Chúa giáo, và Hồi giáo- trao cho Do Thái kiểm soát, tất nhiên chỉ tạo ra mâu thuẫn tôn giáo vượt qua biên giới chính trị của các quốc gia Trung Đông, một mâu thuẫn mà không thiếu gì người từ mọi phía sẵn sàng “tử vì đạo”. Thái độ cực đoan cao ngạo không sống chung với khối Ả Rập, cũng như việc coi dân Palestine như công dân hạng hai của các chính quyền Do Thái càng làm cho mâu thuẫn lớn mạnh suốt mấy thập niên qua.

Nạn khủng bố Ả Rập đã ra đời ngay từ thập niên 50 với những lãnh tụ như Yasser Arafat, lấn mạnh qua các vụ cướp máy bay thời 60-70, yên lặng bớt thời 80-90 khi Do Thái làm hòa được với Ai Cập và Ả Rập Saoud do công của TT Carter, để rồi bùng nổ trở lại sau khi Mỹ can thiệp mạnh để cứu Kuwait khỏi tay của Saddam Hussein, rồi đến 9/11/2001.

Đi đến tình trạng chưa khi nào tinh thần bài Mỹ lại lên cao như bây giờ, kể cả khi TT Bush đánh Afghanistan và Iraq.

Điều mà mai lớn là khủng hoảng Trung Đông đã bắt đầu từ Cairo và Benghazi. Cairo là nơi mà TT Obama đã đến ngay sau khi nhận chức để đọc bài diễn văn công bố sách lược hòa hoãn với Hồi Giáo. Benghazi là thành phố mà TT Obama đã gửi máy bay phản lực đến cứu phe nổi dậy thoát khỏi xe tăng của Khadafi.

Sự tăng cường độ bài Mỹ dưới thời TT “ôn hòa” Obama tuy có vẻ mâu thuẫn, nhưng lại có lý do khá giản dị mà truyền thông phe ta không dám đề cập: khối Hồi Giáo nghe những gì TT Obama nói, mừng rỡ và hoan hô, rồi nhìn kỹ những gì ông ta làm trong bốn năm qua, và thấy có cái gì không giống nhau. TT Obama nói chuyện ôn hòa, nhưng lại mạnh tay đánh, mạnh tay hơn cả TT Bush. Trại tù Guantanamo vẫn còn đó, các cuộc tập kích của máy bay không người lái tăng gấp mấy lần so với thời Bush, và dĩ nhiên, Bin Laden bị giết. Al Qaeda đã không bô lô cơ hội tố cáo TT Obama giả dối, ru ngủ dân Hồi Giáo ngoài mặt để đánh mạnh sau lưng. Khối Ả Rập “giận” TT Obama hơn ai hết vì sự “giả dối, lừa gạt” này. Ít nhất, TT Bush cũng thẳng thừng ai cũng biết ông muốn làm gì.

Sách lược vuốt ve ngoài mặt, được coi như phản ánh một thái độ yếu đuối, cũng còn có vở cho các nhóm quá khích. Ngay khi những phản đối chống cuốn phim về Hồi giáo mạnh nha, thay vì mạnh dạn lên tiếng giải thích quyền tự do ngôn luận truyền thống của Mỹ, thì Tòa Đại Sứ Mỹ tại Cairo lại mau mắn ra thông cáo chỉ trích cuốn phim, chỉ khiến các nhóm quá khích chống đối tin tưởng đã hành xử đúng, được chính quyền Mỹ hỗ trợ, khiến các nhóm này hăng tiết vui hơn, đi đến mất tự chế, bạo động chết người.

Sau khi thả hổ, Bộ Ngoại Giao lên tiếng, đố thừa –lại đố thừa- đây chỉ là ý kiến của Tòa Đại Sứ chứ không phải quan điểm của chính quyền Obama. Truyền thông phe ta cũng mau mắn tiếp hơi, đồng loạt giải thích thông cáo là của Tòa Đại Sứ chứ không phải của Tòa Bạch Ốc. Làm như thế đại sứ Mỹ là nhân vật độc lập, chỉ đại diện cho tòa đại sứ, chứ không phải là đại diện chính thức của tổng thống và chính phủ Mỹ.

Sách lược vuốt ve khối Hồi Giáo cũng được thể hiện qua thái độ ngày càng bớt thân thiện với Do Thái. Khúc xương mới nhất trong quan hệ Mỹ và Do Thái là chuyện TT Obama từ chối tiếp thủ tướng Netanyahu khi ông này qua Mỹ tham dự khóa họp của Liên Hiệp Quốc trong tháng này. TT Obama viện dẫn lý do quá bận không có thời giờ. Thiên hạ hoặc là không tin, hoặc là cho rằng TT Obama coi chuyện vận động tranh cử quan trọng hơn chuyện cải thiện bang giao với đồng minh Do Thái.

Sách lược này thật ra khá nguy hiểm cho tương lai chính trị của TT Obama. Khối cùi tri Do Thái giáo của Mỹ luôn luôn bô phiếu cho phe Dân Chủ, nhưng tiếp tục sách lược này mãi có ngày sẽ khiến cho khối này suy nghĩ lại. Hàng trăm ngàn dân Do Thái sống tại Florida, là tiểu bang xôi đậu mà Bush đã thắng với đúng 537 phiếu năm 2000.

Kinh nghiệm đối ngoại là một vấn đề mà TT Obama đã lờ tiếng vỗ ngực trong đại hội đảng tại Charlotte. Ông ché TD Romney là tay mơ về đối ngoại và cả hội trường vỗ tay hoan hô nhiệt liệt. Liên tiếp mấy ngày hôm sau, truyền thông rầm rắp nhai lại lập luận này. Không ai nhắc lại TNS Obama khi ra tranh cử năm 2007-08 chẳng có kinh nghiệm gì hết. Kinh nghiệm ngoại giao, kinh tế, chính trị, quân sự, ... đều là con số không.

Những biến cố tại Trung Đông mấy ngày qua rõ ràng là những gáo nước lạnh lay tinh những người còn đang bận vỗ tay hoan hô “kinh nghiệm và thành tích đối ngoại” của TT Obama. Hình như dân Ả Rập Hồi Giáo đã nhìn thấu TT Obama hơn cù tri Mỹ nhiều: họ đã thấy rất rõ những lời nói trống rỗng của TT Obama so với khối cù tri Mỹ vẫn còn mơ màng hy vọng.

Quan trọng hơn nữa, chưa ai biết được những biến cố này sẽ đi về đâu trong những ngày tới. Cũng chưa ai biết dân Mỹ sẽ tập hợp lại sau lưng tổng thống hay sẽ cản nhắc lại khả năng kinh bang tế thế của ông trong những tuần cuối trước ngày bầu cử. (16-9-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Đại Hội Dân Chủ: Chuyện Bên Lề

11/09/2012

...không thành quả cụ thể nào ngoại trừ việc giết Bin Laden. Không một chữ nào về luật Cái Tó Y Tế...

Một tuần sau Đại Hội Cộng Hòa tại Tampa, đến phiên Đại Hội Dân Chủ tại Charlotte, thủ phủ tiểu bang North Carolina (NC).

NC nằm trên lằn ranh bắc-nam của Mỹ, là một trong những tiểu bang “xôi đậu” then chốt có thể quyết định kết quả bầu cử tổng thống. Đây là nơi nổi tiếng với các trung tâm nghiên cứu khoa học, và các đại học Duke và North Carolina (UNC) tại Chapel Hill. Luôn luôn bô phiếu theo Dân Chủ trong các chức vụ địa phương như thống đốc, dân biểu, nghị sĩ, nhưng lại có khuynh hướng bô phiếu cho ứng viên tổng thống Cộng Hòa trong suốt nửa thế kỷ nay, ngoại trừ một lần bầu cho Jimmy Carter năm 1976. Hai lần bầu cho Bush cha và hai lần cho Bush con. Năm 2008, TNS Obama thắng TNS McCain khít nút với tỷ lệ 0,4%, nhưng năm 2010, Cộng Hòa chiếm lại đa số tại cả thượng và hạ viện tiểu bang.

Một ngày trước khi TT Obama lên tiếng chấp nhận hôn nhân đồng tính, NC trưng cầu dân ý, bác bỏ hôn nhân này. Cũng là nơi sản xuất gần hết số lượng thuốc lá của Mỹ, với những đại diện chủ sở hữu những đồn điền thuốc lá mènh mông, chuyên dùng nhân công không tay nghề với lương tối thiểu. NC cũng có luật đặc biệt cấm nghiệp đoàn không được ép nhân công phải già nhập nghiệp đoàn. Dĩ nhiên các nghiệp đoàn đã phản đối việc tổ chức đại hội đảng DC tại đây.

Đại hội mở màn, được chào đón bằng hai tin mừng. Công nợ vượt qua 16.000 tỷ, trong khi theo thăm dò mới nhất, chỉ có 40% dân Mỹ cảm thấy TT Obama xứng đáng được bầu lại.

Đã vậy, đại hội mở màn bằng tranh cãi về cương lĩnh đảng. Dưới áp lực khối cấp tiến cực đoan, cương lĩnh xô bồ đoạn ghi nhận niềm tin nơi Đức Chúa (God). Sau những tranh cãi quyết liệt, ôn ào và ba cuộc đầu phiếu, cương lĩnh đã phải sửa đổi, ghi nhận lại niềm tin đó. Sau chuyện TT Obama muốn các nhà thờ Công giáo phải trả tiền bảo hiểm ngừa thai cho nhân viên làm việc cho nhà thờ, việc gach bó "God" ra khỏi cương lĩnh chỉ tăng thêm sự chống đối của khối công giáo.

Chủ đề chính của đại hội là trả lời chỉ trích của TD Romney: nước Mỹ bây giờ không khả hơn cách đây bốn năm khi TT Obama mới nhậm chức. Trong những ngày qua, phe Dân Chủ có vẻ bối rối trước vấn đề này. Thủ Đức Dân Chủ Maryland, Martin O'Malley, trả lời câu hỏi của báo chí, nhìn nhận, đúng, nước Mỹ bây giờ không khả hơn. Qua ngày hôm sau, có lẽ bị Tòa Bạch Ốc chính, ông với lén tiếng xác nhận nước Mỹ bây giờ khả hơn bốn năm trước nhiều. Chính trị gia là những người có khả năng nói trắng nêu lên gi cũng được mà mặt vẫn tinh bợ.

Trong tất cả các bài diễn văn, không có ai bác bỏ được một cách vững chắc chỉ trích của TD Romney, mà chỉ thấy những lời kêu gọi cho TT Obama thêm thời gian. Khó mà chối cãi được ngày nay thiên hạ không khả hơn bốn năm trước. Chi có thể "hy vọng" ở bốn năm tới thôi.

Đại Hội đảng Dân Chủ mở đầu với bài diễn văn của Đệ Nhất Phu Nhân. Sau những chuyến công du và tư du định đám và tai tiếng, bà đã "ăn cù", bớt du hành và xuất hiện trước công chúng ngoại trừ dịp di Luân Đôn tham dự khai mạc Thế Vận Hội, trong bộ áo gần 9.000 đô. Ban vận động bầu cử của TT Obama đã đấu bà đì mặc dù vẫn lớn tiếng quảng bá bà là "vũ khí tranh cử tối hậu". Bà Michelle kêu gọi cho ông chồng thêm thời gian.

Bài diễn văn chính do thị trưởng gốc Mẽ của San Antonio (Texas) đọc. Ông Julian Castro, 37 tuổi, được trình làng như là ngôi sao mới nổi của Dân Chủ, đổi lại thương nghị sĩ gốc Cuba, Marco Rubio, của Cộng Hòa, chứng minh vai trò chính trị ngày càng lớn của khối dân gốc La-tinh. Ông nói "mẹ tôi tranh đấu mạnh cho dân quyền để tôi có thể cầm cái mic này thay vì cầm cây chổi", nghe giống như nhau lại câu nói của Ông Rubio "bố tôi đã cực khổ tranh đấu từ sau cái quầy rượu để tôi có thể đứng trước cái bục này" (ông bố của TNS Rubio làm nghề pha rượu). Tiếp tục sách lược tranh cử của phe Dân Chủ, diễn văn của ông Castro chỉ là một chuỗi tấn công, chỉ trích TD Romney là chống dân thiểu số, chống phụ nữ, chống dù thử.

Một ngày sau, báo chí (dĩ nhiên không phải New York Times hay CNN) xin bà mẹ mà ông Castro ca tụng, cũng là người từng si và những người giữ thành Alamo là một đám gian tặc xay xin, để quốc chủ nô lệ (bunch of drunks and crooks, slaveholder imperialists) chi lo cướp đất thiên hạ. Bà cũng khẳng định "tôi ghét cái xứ này và tất cả những gì biểu tượng cho nó". Trận đánh Alamo di vào thiên hùng sử Mỹ khi hàng trăm quân Mẽ Tây Cơ năm 1836 đánh một đòn chí có vài chục người chống đỡ trong 13 ngày, trong đó có người hùng Davy Crockett. Trận đánh Alamo đã được quay thành phim với tài từ cao bồi John Wayne đóng vai Davy Crockett.

Trong đại hội, cựu TT Clinton đã là ngôi sao sáng giá nhất, được chào đón nồng nhiệt và đích thân TT Obama lên sân khấu ôm. TT Obama thấy hậu thuẫn của mình quá yếu nên đã cần rằng bám vào uy tín của vị tổng thống vẫn còn được trọng vọng mạnh trong đảng. Ông nhắc lại thành tích thịnh vượng dưới thời ông, nhưng bỏ qua chuyện cuối trào, chứng khoán Nasdaq rớt 40% đến nay vẫn chưa phục hồi lại. Cũng không đủ động chuyện ông là tổng thống thứ nhì trong lịch sử bị đán hạch và xém mất job vì "hút xi-ga" trong Phòng Bầu Dục. Năm 2007, ông Clinton muốn thuyết phục cố thương nghị sĩ Ted Kennedy hứa thuận bà vợ mình, đã nói với Kennedy: "vài năm trước đây, anh này -ám chí Obama- còn xách giỏ cho chúng ta" (a few years ago, this guy would have been carrying our bags), trong khi ứng viên Obama thi chỉ trích TT Clinton và bà vợ là kỳ thị da đen. Bây giờ thì ôm nhau. Đúng là lịch sử đã qua trang.

TT Clinton nói TT Obama xứng đáng được bầu lại vì tuy chưa hoàn thành công tác nhưng đang đi đúng hướng. Cũng không khác gì bà Michelle, ông bênh vực thành quả của TT Obama và kêu gọi cho ông này thêm thời gian. Bài diễn văn được truyền thông đồng chính ca tụng như hay nhất lịch sử, chỉ được 3 triệu người nghe qua truyền hình khi cùng giờ có 22 triệu người coi trận football giữa Dallas Cowboys và New York Giants.

Có điều đáng nói là tại đại hội, hai người vắng mặt nổi tiếng nhất chính là cựu PTT Al Gore và bà Hillary Clinton. Bà Ngoại Trưởng trên nguyên tắc mặc bận đi công du Á Châu, thực tế, một phần bà tránh mặt để giữ truyền thống của ngoại trưởng tránh can dự vào chuyện chính trị phe đảng nội bộ, phần khác vì ban vận động tranh cử muốn chặn đứng mọi ý nghĩ vận động bà lên thay ông phó chuyên nói nhảm Joe Biden. PTT Al Gore thi có lẽ đang bận cùa địa cầu khỏi thảm họa hảm nồng ba triệu năm nữa.

Đảng Cộng Hòa đưa một chính khách Dân Chủ, cựu dân biểu Artur Davis, ra để công kích TT Obama. Đảng Dân Chủ đáp lễ với ông Charlie Crist. Cựu thống đốc Florida, ngôi sao sáng của Cộng Hòa, đã từng lọt vào danh sách có thể đứng cùng liên danh với TNS John McCain năm 2008, nhưng cuối cùng không được lựa. Năm 2010, ông từ chức thống đốc, ra tranh cử thương nghị sĩ, nhưng thua ông Marco Rubio trong cuộc bầu nội bộ của Cộng Hòa. Không vui, ông Crist bỏ đảng, ra tranh cử với tư cách độc lập chống ông Rubio và ứng viên của Dân Chủ, nhưng về hạng ba. Bây giờ ông Crist được mời lên ca tụng TT Obama. Điều đáng nói là năm 2008, ông Crist còn là Cộng Hòa, mạnh mẽ ủng hộ liên danh McCain-Palin chống liên danh Obama-Biden. Ông khẳng định bà Palin giỏi hơn ông Obama nhiều vì có kinh nghiệm làm thống đốc Alaska. Bây giờ, không nghe ông Crist nhắc đến bà Palin khi ông ca tụng TT Obama.

PTT Biden đọc diễn văn ngày chót, trước TT Obama. Không có gì mới lạ, cũng không "nói nhảm" vì bài đọc đã được kiểm duyệt kỹ lưỡng trước.

TT Obama với bài diễn văn then chốt đã được hội trường 20.000 người hò hét vỗ tay như điên cuồng đĩ nhiên. Bài diễn văn nhấn mạnh sự lựa chọn giữa hai triết lý kinh bang tể thế mà chính TD Romney đã đưa ra khi lựa ông bảo thủ Paul Ryan ra cùng liên danh. TT Obama đáp lễ TD Romney bằng cách nhấn mạnh thêm sự khác biệt của hai con đường. Nhưng hầu hết các điểm ông đưa ra đều không đúng sự thật.

Ví dụ ông đưa ra lựa chọn giữa "giảm thuế các công ty mang jobs ra ngoài nước (hiểu là chủ trương của Cộng Hòa) và giảm thuế những công ty tạo việc làm trong nước (hiểu là chủ trương của Dân Chủ)". Không có gì phản lại sự thật bằng ví dụ này. Đảng Cộng Hòa chủ trương giảm thuế các công ty có cơ sở ở ngoài nước khi họ mang tiền về mờ cơ sở tạo việc làm trong nước, không hề có chuyện giảm thuế cho họ nếu họ mờ cơ sở ngoài nước. Đối với các công ty trong nước, Cộng Hòa chủ trương giảm thuế đồng loạt để họ đầu tư sinh lời và tạo việc làm.

Một ví dụ khác là lựa chọn "đầu tư vào giáo dục (hiểu là Dân Chủ) hay những lớp học với quá nhiều học sinh, những sinh viên phải bỏ học, hay những nhân công không được học nghề (hiểu là Cộng Hòa)". Làm như thế đảng Dân Chủ là đảng muốn có nền giáo dục tốt còn Cộng Hòa thì muốn thiên hạ bỏ học đi lang thang thất nghiệp. TT Obama quên mất cuộc cải tổ giáo dục lớn nhất của thế hệ này là luật "Không Bỏ Sót Trẻ Em Nào" -No Child Left Behind- của TT Bush.

Cái cảm tưởng chung khi nghe xong bài diễn văn là dường như TT Obama chưa bao giờ làm tổng thống, không có gì để báo cáo cho dân về những gì ông đã làm trong bốn năm qua, không thành quả cụ thể nào ngoại trừ việc giết được Bin Laden. Không một chữ nào về luật Cải Tố Y Tế. Sao tác phẩm đói mà lại không khoe? Có phải vì gần 60% dân Mỹ vẫn chống?

TT Obama tuyên bố "cần phải vài năm mới giải quyết được những khó khăn đã tích lũy từ cả mấy chục năm qua". Khác xa lời hứa của năm 2009: "nếu tôi không phục hồi được kinh tế trong ba năm thì tôi sẽ chấp nhận làm tổng thống một nhiệm kỳ".

Chi có một viễn tượng, một cái nhìn cho tương lai, và những hứa hẹn cho một ngày mai huy hoàng. Không còn hứa hạ thủy triều và hàn gắn địa cầu, nhưng vẫn là những hứa hẹn dao to búa lợn không có gì cụ thể thực tế. Sau bốn năm hy vọng không thấy gì, TT Obama kêu gọi thiên hạ hy vọng tiếp tục. Sau khi TT Obama không giữ được những gì ông hứa hồi năm 2008, thật không thể hiểu sao còn có cả triệu người vẫn hy vọng và tin vào hàng loạt lời hứa mới của ông. Ăn bánh vẽ chưa no nên cần ăn thêm?

Ký giả phe ta Dana Milbank viết trên Washington Post: Đăng Tiên Trì đã rót xuống trần.

Bài diễn văn của TT Obama được dự tính đọc tại vận động trường lô thiên Bank of America, chưa được 74.000 người, theo mô thức Denver 2008 tại vận động trường Invesco Field chưa 80.000 người. Cuối cùng, viện cớ bão lớn, dọn qua một hội trường có mái che nhưng chỉ có 20.000 chỗ. Ông Milbank cũng phải nhận ra sự thật không nói có bão đâu hết và tối hôm đó, trời quang đãng. Ngay từ đầu, ban tổ chức đã thấy không có đủ người ngồi hết hội trường lớn, cho dù có kế hoạch mang xe buýt chở sinh viên các đại học và dân làng từ các thành phố lớn khác đến, kể cả từ South Carolina lên.

TT Obama năm nay khác xa năm 2008 tại Denver. Mái tóc đen láy đã trở thành muối tiêu, khiến nhiều người động lòng trắc ái, giải thích cho thiên hạ đó là tại vì ông đang vật lộn với trách nhiệm lớn, với những khó khăn tay trời không thể giải quyết được trong một nhiệm kỳ. Những người này có lẽ chưa nhìn thấy mái tóc của 15 triệu người đang thất nghiệp dài hạn, 8 triệu người đang đi làm bán thời, và không biết bao nhiêu triệu người nữa đang đi làm hai jobs, hay đang hồi hộp không biết khi nào mất job.

Người ta cũng để ý thấy năm nay trên sân khấu không còn thấy máy cột vĩ đại kiểu Hy Lạp như ở Denver nữa. Cũng phải thôi. Giờ này mà mang cái nướu Hy Lạp phá sân vi bao cấp ra làm gương thì chỉ làm thiên hạ run lẩy bẩy.

Nếu Denver 2008 là một dịp để liên hoan ăn mừng chiến thắng lịch sử thật đinh đám, thi Charlotte 2012 có vẻ như một hội thảo kiêm tổn hòn để phản trần:

- Không, TT Obama không hề thất bại, nếu không có TT Obama thi kinh tế đã lụn bại hơn nhiều, thất nghiệp cũng đã cao hơn nhiều. Cái này gọi là chứng minh bằng chuyện giả tưởng. Lý luận kiểu này thi chắc Cộng Hòa cũng phải kêu gọi Dân Chủ nhớ ơn TT Bush vì nếu không nhớ ông thi giờ này nước Mỹ đã bị khung bố đánh bom tan tành hết rồi.

- Đúng, TT Obama chưa thực hiện được tất cả những lời hứa, nhưng đó là tại vì ... Bush, sóng thần Nhật, lợn xộn Trung Đông, máy ATM, thiên hạ u mê, đổi lập pháp đám, Fox News xuyên tạc, quốc hội không bỏ phiếu đúng, Trung Cộng ăn gian, Âu Châu khùng hoảng, Iran ngoan cố, công việc khó quá, chưa đủ thời giờ, và biết bao lý do khác.

Thật ra, câu hỏi "bây giờ bạn có khả hơn bốn năm trước không" có thể được trả lời bằng vài con số cụ thể, so sánh giữa hai thời điểm: tháng Giêng 2009 và tháng Chín 2012:

- Công nợ tăng gần 60% (từ 10.500 tỷ lên 16.000 tỷ)

- Thất nghiệp tăng 40% (từ 5,8% lên 8,3%)

- Giá xăng tăng 75% (trung bình từ 2,77 đô lên 4,86 đô một ga-lông)

- Thu nhập gia đình trung bình giảm 1% (từ 50.112 đô xuống 49.777 đô)

Tất cả những con số trên (có thể kiểm chứng qua Google) giải đáp rõ ràng câu hỏi "nước Mỹ bây giờ có khả năng bốn năm trước hay không", nhưng lại bị dẫu nhẹm tại đại hội. Con số được lập đi lập lại là 4,5 triệu việc làm mới trong bốn năm qua. Điều không diễn già nỗi cho rõ là:

- Theo CNN, con số này chỉ thể hiện những người được đi làm lại sau khi đã mất job từ năm 2009, nếu tính kết số thuần (net) thì từ ngày TT Obama nhậm chức đến ngày nay, tổng số người có việc làm đã giảm 400.000 người, không phải tăng 4,5 triệu như đã khoe;

- Theo New York Times, hai phần ba những jobs mới đều là jobs trả lương thấp hơn (lý do chính tại sao thu nhập gia đình trung bình giảm).

Tình hình tranh cử năm 2008 cho thấy đảng Cộng Hoà trong thế bị động, phải chống đỡ những tấn công chống TT Bush. Năm nay, giờ đổi chiều, đảng Dân Chủ bị động, với mọi cố gắng tập trung vào việc đỡ đòn của Cộng Hoà và bảo chữa cho thành quả yếu kém của TT Obama. Cả hai bên đều đã lên tiếng. Còn hai tháng nữa để tiếp tục thuyết phục cử tri. Cuộc chiến tiếp diễn. (9-9-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Đại Hội Cộng Hòa: Chuyện Bên Lề

04/09/2012

...các diễn giả đều mạnh mẽ nhấn mạnh thất bại của TT Obama...

Cuộc chạy đua vào Tòa Bạch Ốc bước vào giai đoạn quyết định cuối. Đảng Cộng Hòa tổ chức đại hội tại Tampa. Việc lựa Florida nói lên tầm quan trọng của tiểu bang then chốt này.

Florida có được 29 phiếu cử tri đoàn, là tiểu bang lớn nhất trong số các tiểu bang gọi là "xôi đậu", tức là có thể ngã qua Cộng Hòa hay Dân Chủ và có tiếng nói quyết định cuối cùng. Người ta còn nhớ năm 2000 và 2004, ông Bush thắng tại Florida và thắng luôn cuộc tranh cử. Năm 2008, ông McCain thua ông Obama tại Florida và không vào được Tòa Bạch Ốc. Năm nay cũng không khác. Ông Romney không thắng được Florida sẽ khó hy vọng vào Tòa Bạch Ốc.

Việc lựa Tampa cũng mang ý nghĩa đặc biệt. Florida là một tiểu bang dài, chia làm ba vùng rõ rệt. Vùng bắc nằm ngang từ thủ phủ Tallahassee qua Pensacola là đất của mấy ông Mỹ ruộng gọi là "redneck" và các quan nhân căn cứ không quân Eglin mà nhiều người Việt tỵ nạn đã sống khi mới được nhận vào Mỹ năm 75, là thành đồng của bảo thủ và Cộng Hòa. Vùng nam từ Palm Beach qua Fort Lauderdale đến Miami là địa bàn của cấp tiến và Dân Chủ. Đặc biệt tại Miami, có cộng đồng tỵ nạn Cuba rất lớn, nằm trong khu gọi là Little Havana, giống như Little Saigon. Cộng đồng này cũng tương tự như cộng đồng tỵ nạn Việt. Thế hệ lớn tuổi và trung niên chống cộng và ủng hộ Cộng Hòa, thế hệ trẻ không để ý đến Fidel Castro nữa, và ủng hộ Dân Chủ.

Vùng trung từ Tampa qua Cap Canaveral là vùng "xôi đậu" thật sự vì dân "địa phương" ủng hộ Cộng Hòa sống lẩn lộn với dân "hưu trí" từ các vùng phía bắc xuống, ủng hộ Dân Chủ vì sợ mất tiền già và medicare.

Lý do chính trị khiến họ phải lựa Florida để tổ chức đại hội. Nhưng vấn đề là cuối Tháng Tám lại là cao điểm của mùa bão lớn. Bão Isaac đã lừa đúng ngày Đại Hội Cộng Hòa khai mạc để tạt ngang qua vùng Tampa, khiến đại hội phải hủy bỏ ngày đầu tiên. May mắn cho Tampa, bão Isaac rẽ qua phía Tây, đi vào New Orleans. Nhưng TD Romney chưa thoát nạn. Cơn bão dù không đến thẳng Tampa, nhưng cũng đã đánh một phần không nhỏ trang báo và giờ phát hình của truyền hình. Vả đảng Cộng Hòa không thể liên hoan mừng đại hội coi như không có chuyện gì xảy ra khi bão ập vào vùng Louisiana. Một nhà báo cấp tiến của Yahoo News háng tiết vịt quá mức, đã mau mắn phát ngôn "tại Cộng Hòa liên hoan trên xác dân da đen đang chết chìm" (tin giờ chót, anh này đã bị sa thải).

Làm như có huống vi đây là lần thứ nhì đại hội đảng Cộng Hòa bị bão "phản động phá hoại". Năm 2008, đại hội đảng Cộng Hòa tổ chức tuốt phi bắc, tại Minnesota, cũng đã phải hủy bỏ một ngày vì bão Gustav tàn phá các tiểu bang miền Nam.

Đại hội đảng Cộng Hòa, rồi tuần sau đó đại hội đảng Dân Chủ, là một hiện tượng tiêu biểu cho chính trị Mỹ: kèn trống, bong bóng, cờ quạt, biểu ngữ, tất cả hàng rùng, như chợ phiên, với các đại biểu mặc quần áo sắc sỡ đúng như khách du lịch Mỹ, hò hét nhảy nhót như điên cuồng để cổ vũ những câu tuyên bố này lừa sỉ và đảng đối nghịch và ca tụng già nh่า.

Những chính khách gọi là "ân khách" nhất của đảng được đưa lên đọc diễn văn để khích động tinh thần đảng viên và gây tiếng vang ra ngoài đảng. Đại khái, về nội dung, tất cả những bài diễn văn đó đều giống nhau, đưa ra một thông điệp thống nhất đã được ban vận động tranh cử của ứng viên tổng thống phê duyệt, chí khác về chủ đề, chi tiết và cách đọc.

Nhưng đó chỉ là những hình ảnh mà truyền hình chuyển đạt đến chúng ta mỗi tối. Thực ra, đại hội có tính cách nghiêm chỉnh hơn. Ban ngày, ngoài ống kính truyền hình, các đại biểu họp liên tục để thảo cương lĩnh và chương trình hành động cho bốn năm tới của đảng, cũng như thảo luận phân chia và phối hợp công tác vận động, gây quỹ cho những ngày tranh cử tới.

Một hiện tượng khác tiêu biểu cho chính trị Mỹ. Cương lĩnh và chương trình hành động, mặc dù được tranh cãi rất hăng say khi còn ở vòng thảo luận, thật ra chỉ là những tài liệu... có cũng như không. Vì tổng thống sau khi đắc cử, hoàn toàn có quyền phớt lờ, muốn làm gì thì làm mà chẳng cần biết đảng đã chính thức hứa hẹn gì với quần chúng. Kỳ luật trong một đảng chính trị Mỹ gần như không có ký lô nào.

Đại hội đảng có nghĩa là hầu hết các tài to mặt lớn của đảng phải tham dự. Nhưng đại hội đảng Cộng Hòa năm nay nổi bật không phải vì sự hiện diện của những nhân vật nổi bật nhất của đảng, mà là sự vắng bóng của họ. Trong danh sách những nhân vật không tham dự có cựu PTT Dick Cheney (mổ tim nữa), cựu ngoại trưởng "phản đảng" Colin Powell (hậu thuẫn Obama hồi năm 2008), cựu ứng viên PTT bà Sarah Palin. Không ai thấy bóng hai cựu tổng thống Bush. Ông bố thí sức khỏe quá yếu không thể tham dự được, ông con mà dân Mỹ rất "thích ghét" (love to hate) thi vẫn giữ chủ trương tránh mặt, không tham gia sinh hoạt chính trị.

Bùi lại, những chính khách khác thường được nhắc đến như có nhiều hy vọng đứng chung liên danh đã được mời đóng những vai trò then chốt trong đại hội. TD New Jersey Christ Christie được đề cử đọc bài diễn văn chính (keynote speech) trong khi TNS Marco Rubio thì được trao trách nhiệm giới thiệu và đề cử TD Romney. Bà cựu ngoại trưởng Condoleezza Rice đọc bài diễn văn then chốt về chính sách đối ngoại, khẳng định "chúng ta không thể lãnh đạo từ phía sau" (we cannot lead from behind).

Đại hội đảng cũng thường hay đưa một nhân vật cột trụ hay nói tiếng của phe đối lập ra để "đá giờ lát" phe địch chối. Năm 2008, tại đại hội đảng Cộng Hòa, thượng nghị sĩ Dân Chủ kiêm ứng viên phó của Al Gore, ông Joe Lieberman, đã lên đọc diễn văn ứng hộ McCain chống lại Obama. Năm nay, cũng có một nhân vật Dân Chủ được mời lên để đá kích các đồng chí của mình. Đó là cựu dân biểu Artur Davis của Alabama.

Ông này năm 2007 đã là dân biểu da đen đầu tiên lên tiếng ủng hộ ứng viên Obama khi tất cả các chính khách da đen khác còn đang hậu thuẫn bà Hillary. Trong đại hội đảng Dân Chủ năm 2008, dân biểu Davis đã là người lên đọc diễn văn đề cử Obama. Năm nay, ông Davis đã lên bục đá kích mạnh mẽ TT Obama vì ông kịch liệt chống lại Obamacare ngay từ đầu.

Đại hội Cộng Hòa năm nay cũng có một điểm khá đặc biệt: sự nổi bật của tiểu bang Wisconsin. Đây là tiểu bang thành đồng của Dân Chủ từ mấy thập niên nay. Nhưng trong thời gian gần đây, lại trở thành tiểu bang có ảnh hưởng lớn trong đảng Cộng Hòa. Chủ tịch đảng Cộng Hòa, là người khai mạc và điều hành đại hội là ông Reince Priebus, dân Wisconsin. Ngôi sao đang lên của đảng Cộng Hòa là ông Scott Walker, thống đốc Wisconsin, người vừa đánh bại những nỗ lực của nghiệp đoàn muốn truất phế ông. Và ứng viên phó của Cộng Hòa năm nay lại chính là dân biểu Paul Ryan của Wisconsin.

Với những biến chuyển này, Wisconsin bất ngờ đã trở thành tiểu bang xôi đậu, có thể ngã qua Cộng Hòa, bầu cho liên danh Romney-Ryan, kéo theo luôn cả ông hàng xóm Michigan, và có thể Ohio luôn. Các thăm dò dư luận mới nhất cho thấy cả ba tiểu bang đều từ "thiên về Dân Chủ" đã rẽ qua "ngang ngửa" không thể đoán được nữa. Cả vùng Đại Hồ mà bầu cho TD Romney thi chắc hẳn TT Obama phải chuẩn bị cho ngày về hưu non đì cầu và viết hồi ký là vừa.

Bài diễn văn then chốt của TD Christie năm nay không giống bất cứ bài diễn văn chính trị nào khác. Không có chuyện hứa trăng hẹn biển, toàn là kẹo đã ngọt lại bọc đường theo mô thức Obama và đại đa số các chính khách khác. Trái lại, ông Christie hứa hẹn toàn là những khó khăn trước mắt, mà ông gọi là những "sự thật cứng rắn" –hard truths. Ông gọi chương trình của đảng Dân Chủ là hình thức "vừa huýt sáo vừa lải xái đâm xuống vú thầm". Theo ông Christie, điều quan trọng không phải là làm cho thiên hạ thích mình mà phải làm cho người ta nể trọng mình, trong khi đó, TT Obama đã chỉ lo lấy cảm tình thiên hạ qua những giải pháp dễ dãi mà hậu quả lâu dài lại thật tai hại. Ông nói thẳng với TT Obama: lãnh đạo chân chính không chạy theo thăm dò dư luận mà thay đổi dư luận ("You see, Mr. President – real leaders dont follow polls. Real leaders change polls.").

Một người được hoan nghênh khác là bà Mia Love, thị trưởng thành phố Saratoga Spring, ứng viên hạ viện của tiểu bang Utah, da đen, con của di dân Haiti. Bài diễn văn của bà đã gây sốt bởi vì bà mô tả giấc mộng Mỹ -American dream- của bà, cùng với lời khẳng định "dân Mỹ đã không còn muốn mua những gì TT Obama muốn bán nữa".

Tuy có ba diễn giả da đen chính, nhưng truyền thông đồng chính cũng không quên miếng mai là chi thấy lác đác vài khuôn mặt da đen trong hội trường. Dĩ nhiên, làm sao dân da màu có thể chạy qua bên Cộng Hòa khi một "đồng hương" da đen ra ứng cử phía kia?

Điều đáng ngạc nhiên là sự hiện diện của rất nhiều người già trong hội trường. Ngạc nhiên vì theo những tổ giác của phe Dân Chủ, Cộng Hòa mà nắm quyền thi Medicare sẽ bị cắt. Vậy tại sao lại có nhiều người già tại đại hội như vậy? Có gì không ổn với tổ

giác của đảng Dân Chủ? Hay tại mấy người già đã lâm cảm ủng hộ nhầm? Hay mấy người già tham dự đại hội Cộng Hòa đều là triệu phú hết, không cần medicare? Hay họ biết rõ những hăm doạ của Dân Chủ là phịa?

Bài diễn văn này lừa kích động hội trường là của ứng viên phó Paul Ryan. Đại ý ông Ryan nói:

- Nếu không có thay đổi lãnh đạo, làm sao ta có thể hy vọng 4 năm tới sẽ khác 4 năm qua?

- Chúng ta cần ngưng xài tiền mà chúng ta không có;

- Sinh viên tốt nghiệp đại học không thể ngồi bức hình mờ nhạt của Obama trong phòng ngủ thời học trò, lo lắng không biết chừng nào mới dọn ra khỏi phòng, có jobs và ra đời;

- Medicare là một lời hứa mà chúng tôi sẽ tôn trọng vi thế hệ của mẹ tôi, thế hệ của tôi, và thế hệ con cháu chúng ta.

Ký giả phe ta đã mau mắn xúm lại si và ông Ryan, cho rằng diễn văn của ông là một dãy chuyện nói láo. Bó qua vài chi tiết vặt, ba điểm chính "phe ta" chỉ trích ông Ryan ba xạo là:

1) Ông Ryan đưa ra ví dụ một hãng sản xuất xe GM tại Janesville, thành phố của ông. Năm 2007, ứng viên Obama đến đó, hứa hẹn "nếu chính sách kinh tế của tôi được thi hành thì hãng này sẽ còn sống cả trăm năm nữa", nhưng sự thật là bây giờ hãng này đã đóng cửa. Truyền thông phe ta và ngay cả ông Phó chuyên nói nhảm Biden cũng mau mắn khẳng định "hãng này đóng cửa năm 2008 dưới TT Bush". Hàng loạt nhà báo khác đã coi lại, và khám phá ra hãng này thật sự đóng cửa tháng 4, 2009, sau khi TT Obama đã nhận chức.

2) Ông Ryan tố điểm tin dụng của Mỹ lần đầu tiên bị hạ thấp vì chính sách nợ hơn chúa chóm của TT Obama, nhưng báo chí phe ta cho đây là nói láo, điểm tin dụng bị hạ vì quốc hội Cộng Hòa từ chối không cho TT Obama tăng thêm nợ. Đây là loại lý luận treo cảng ngỗng nhất mà chỉ có phe ta mới nghe được. Các tổ chức thẩm định nói rất rõ họ hạ điểm vi lo ngại khả năng trả nợ ngày càng lớn của Mỹ, chứ không phải vì nước Mỹ không muốn mắc nợ thêm;

3) Ông Ryan chỉ trích việc Mỹ nợ như chúa chóm, nhưng phe ta phản bác, rằng chỉ tiêu và nợ nần bắt đầu leo thang từ thời TT Bush. Tôi xin phép lấy ví dụ bà xã tôi xin được một thẻ tín dụng mới, mang đi mua cái áo 50 đô cho con gái, sau đó tôi mang thẻ đi mua dàn máy karaoke 5.000 đô. Như vậy gia đình tôi mắc nợ như chúa chóm vì bà xã tôi "bắt đầu xài", hay vì tôi hoang phí? Theo lý luận của phe ta, thì đó là lỗi của bà xã tôi vì đã bắt đầu xài. Quý độc giả tùy tiện suy luận.

TNS Marco Rubio lén giới thiệu ứng viên Mitt Romney. Ông là dân Cuba tỵ nạn thế hệ thứ hai. Thông điệp của ông là hình ảnh một nước Mỹ của cơ hội, của cố gắng cá nhân đi đến thành công. Đây có lẽ là thông điệp rất nhiều dân tỵ nạn Việt có thể hiểu và cảm nhận được.

Cái định của đại hội dĩ nhiên là TD Romney. Thông điệp của ông là việc trở về cội nguồn, trở về với những giá trị nền tảng của Mỹ: gia đình, niềm tin, cần cù làm việc, phát huy sáng kiến cá nhân, chấp nhận trách nhiệm của chính mình. Những câu nói quan trọng:

- Lý tưởng Mỹ đặt trọng tâm vào việc tạo thịnh vượng cho ngày mai chứ không phải phân chia của cải đang có.

- Tổng thống này có thể kêu gọi chúng ta kiên nhẫn. Ông có thể đó thừa là lỗi người khác. Ông có thể hứa bốn năm tới sẽ làm đúng. Nhưng ông không thể nói ngày nay chúng ta khả hơn ngày ông ta nhận chức.

- Kinh tế Obama đã dẫm chết giới trung lưu. Lợi tức gia đình đã giảm 4.000 đô, nhưng bảo phí đã cao hơn, giá thực phẩm cao hơn, giá điện nước cao hơn, và giá xăng đã tăng gấp đôi.

- TT Obama hứa sẽ hạ thấp thủy triều và hàn gắn địa cầu. Tôi chỉ hứa giúp các bạn và gia đình các bạn.

Chương trình của ông Romney? "Jobs, jobs, jobs, and more jobs". Ông sẽ tạo môi trường thuận lợi cho khu vực tư tạo công ăn việc làm cho mọi người, qua giảm thuế công ty, bỏ luật lệ hành chánh, hủy bỏ Obamacare bắt buộc các công ty phải cung cấp bảo hiểm sức khỏe cho nhân viên, một người có việc làm thì sẽ có tiền mua bảo hiểm mà không cần công ty cấp bảo hiểm. Ông hứa sẽ tạo thêm 12 triệu việc làm trong bốn năm tới, so với bốn triệu trong bốn năm qua dưới TT Obama. Một anh nhà báo cấp tiến đã mau mắn bình luận: TT Obama đã khôi phục kinh tế cho những năm tới, bất cứ ai làm tổng thống cũng sẽ tạo được cả chục triệu jobs. Khi minh thất bại thì đó thừa, khi người khác có triển vọng thành công thì minh nhận vơ trước. Phương châm của đảng Dân Chủ?

Điều thiên hạ không chối cãi được là tất cả các diễn già đều mạnh mẽ nhấn mạnh sự thất bại của TT Obama, nhưng tuyệt đối đã không có một người nào bôi bác cả nhân TT Obama, không ai tố TT Obama là Hồi giáo hay theo xã hội chủ nghĩa, không ai hỏi khai sanh hay học bạ của ông, cũng không ai đặt vấn đề đấu tranh giải chấp chia rẽ nước Mỹ.

Tuần sau là đại hội đảng Dân chủ, ta chờ xem sẽ như thế nào. (2-8-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Văn Nhũng Tin Không Vui

28/08/2012

...hàng loạt tin xấu tiếp tục mờ hình ảnh TT Obama những ngày qua...

Cuộc chạy đua vào Tòa Bạch Ốc bước vào giai đoạn then chốt khi chỉ còn có khoảng mười tuần nữa là sẽ đến ngày bầu cử. Đại Hội đảng Cộng Hòa khai mạc ngày 27 tháng 8 này (trừ khi bị hoãn vì bão Isaac) tại Tampa, Florida, trong khi đảng Dân Chủ sẽ tổ chức Đại Hội bắt đầu ngày 3 tháng 9 sau đó tại North Carolina. Việc Cộng Hòa chỉ định dân biểu Paul Ryan làm ứng viên phó tổng thống cũng đã bất ngờ đổ xàng vào đầu máy, khiến cái xe tranh cử tăng tốc độ vùn vụt trong những ngày qua.

Tình trạng hậu thuẫn của đôi bên cũng vẫn như thời tiết, sáng nắng chiều mưa, thay đổi như chong chóng, vẫn chưa ai đoán được năm tới ai sẽ là tổng thống.

Như cột báo này đã trình bày, những tháng Năm, tháng Sáu vừa qua đã là những tháng mưa ngâu cho TT Obama, khiến tỷ lệ hậu thuẫn của ông tuột xuống mức èo uột, ngang ngửa với TD Romney. Qua tháng Bảy và đầu tháng Tám, chiến dịch đánh "tài phiệt vò cám" Romney của TT Obama qua hàng trăm triệu tiền quảng cáo trên truyền hình bắt đầu có tác dụng. Tỷ lệ hậu thuẫn TT Obama không tăng nhưng hậu thuẫn của TD Romney rớt mau lẹ, nhất là sau khi ông này đi một vòng thế giới, mang về những kết quả mà truyền thông đồng chênh diễn giải là thất bại hoàn toàn.

Điển đòn điện tử Real Clear Politics cho thấy trung bình cuối tháng Bảy của một tá cơ quan thăm dò dư luận, TT Obama thắng TD Romney gần 5 điểm, 49%-44%. Điều đáng nói là tỷ lệ này lớn hơn sai biệt xác xuất 4%, có nghĩa là khá chính xác, xác nhận TT Obama sẽ đặc cử trở lại.

Nhưng tin vui cho TT Obama không kéo dài bao lâu thì những tin thời sự bất lợi lại trở lại, cùng lúc với đảng Cộng Hòa tung ra quả bom Paul Ryan. Đề rồi cách biệt với TD Romney qua trung tuần tháng Tám chỉ còn có 1%, tức là chưa ngã ngũ gì hết.

Câu chuyện gây chấn động chính trường Mỹ tuần qua là tạp chí Newsweek viết bài về thành tích bốn năm của TT Obama.

Newsweek là tờ báo "phe ta" mà chủ bút năm 2008 đã từng gọi ứng viên Obama là Đức Chúa (God). Tuần qua, Newsweek đưa hình TT Obama lên trang bìa với bài viết tựa đề "Hit The Road, Barack, Why We Need a New President". Không biết phải dịch "hit the road" làm sao cho đúng nghĩa. "Hit the Road, Barack" thật ra là nhại theo tựa một bài hát của danh ca daen mù Ray Charles: Hit the Road, Jack, với câu mở đầu "and dont you ever come back no more, no more, no more". Nói nôm na ra là "ông hãy đi đừng bao giờ trở lại".

Bài báo rất dài, do ký giả Niall Ferguson viết, đại ý đúc kết lại những thất bại của TT Obama. Tóm lại, kinh tế thất bại vì không giải quyết được khủng hoảng với đà tăng trưởng dưới 2%, thất nghiệp ở mức kỷ lục trên 8% trong suốt 46 tháng nhiệm kỳ đầu, 3,6 triệu người vào danh sách những người nhận trợ cấp xã hội (social security disability) phần lớn là hinh thức khai gian để được trợ cấp dài hạn, 110 triệu người lãnh trợ cấp an sinh (on welfare) phần lớn là lãnh phiếu thực phẩm foodstamps, nước Mỹ biến thành một nước "50-50", nghĩa là một nửa đóng thuế (chống Obama), nửa nữa kia lãnh trợ cấp (sống chết với Obama). Công nợ leo thang lên đến 70% tổng sản lượng cả nước cuối năm nay, cái tổ y tế sẽ không giảm chi phí y tế như hứa hẹn mà sẽ tăng chi phí gấp đôi từ 5% tổng sản lượng hiện nay lên 10% trong vòng 25 năm nữa. Luật cải tài chánh chẳng thay đổi gì vẫn duy trì tình trạng 10 ngân hàng lớn nhất tắc cai tát quá vi sở hữu 75% tài sản tài chính cả nước. Nội bộ phân hóa hơn bao giờ hết. Đối ngoại, ta thấy cả chuỗi thất bại, từ Iran đến Ai Cập, Libya, rồi Syria, và Nga, Trung Cộng, Bắc Hàn. Cả Iraq lẫn Afghanistan đều vẫn là những chiến trường đẫm máu sau khi quân Mỹ đã chạy dài. Nước Mỹ đang tháo lui toàn diện trên khắp thế giới.

Nói chung, tất cả những lời hứa quan trọng nhất của ứng viên Obama đều đã không thực hiện được. Theo ông Ferguson, chúng ta không có lý do gì kéo dài tình trạng này nữa, TT Obama cần phải được thay thế và chúng ta cần có một tổng thống mới, và "Con Đường Đến Thịnh Vượng" của Cộng Hòa chính là hy vọng duy nhất của chúng ta (the GOP tickets Path to Prosperity is our only hope).

Không có gì mới là cả. Điều mới lạ là những lập luận không phải là do Vũ Linh viết trên Việt Báo, mà là bài viết chính trên tạp chí Newsweek của một đại kí giả đã từng ca tụng sự đắc cử của ứng viên Obama như một bước tiến đổi mới của dân chủ Mỹ, nếu không muốn nói là của nhân loại.

Bài báo này không có nghĩa là Newsweek chính thức hậu thuẫn liên danh Romney-Ryan, nhưng có tác dụng không khác gì. Chắc chắn đã gửi một thông điệp thật không vui cho TT Obama, chỉ hơn hai tháng trước ngày bầu cử.

Bài báo cũng chỉ là một trong hàng loạt tin xấu tiếp tục lu mờ hình ảnh TT Obama trong những ngày qua.

Trước hết là tin ông PTT Biden chuyên nói nhảm đã lại nói nhảm nữa. Nói chuyện trong một cuộc vận động tranh cử tại Virginia, PTT Biden tố Cộng Hòa thông đồng với tài phiệt Wall Street để xiêng xích thiền hạ lai (nguyên văn: "they're going to put y'all back in chains"). Câu nói này có vẻ đã được đưa ra như một lá bài kỵ thị da đen để nói khích khích cử tri này. Từ hình ảnh xiêng xích cho đến danh từ "y'all", tức là "you all", tiêu biểu trong ngôn ngữ của dân da màu, đến cử tọa da số là dân da màu.

Câu tuyên bố này chẳng những đã bị phe Cộng Hòa két án, mà ngay cả cựu thống đốc Virginia, cũng là thống đốc da đen đầu tiên của Mỹ, ông Doug Wilder, mạnh mẽ chỉ trích là quá đáng và sai lầm. Dân biểu da đen Charles Rangel nhìn nhận rõ ràng PTT Biden có ý nhắc đến thời nô lệ, và cho rằng đây là một lời nói ngu xuẩn ("Is it stupid? You bet your life it is").

Có nhiều người không tin câu nói này có chủ đích khích động dân da đen, vì trước sau gì thì dân da màu cũng sẽ bỏ phiếu 90% cho TT Obama rồi, không cần phải khích động gì hết. Lý do thật sự có lẽ là muốn tạo một tranh cãi mới, lôi câu chuyện qua khỏi chuyện thất bại kinh tế của TT Obama.

PTT Biden cũng là người trong suốt thời gian qua đã đi vận động với thành tích giết Bin Laden của chính quyền Obama. Ông tung khẩu hiệu "Osama Dead, General Motors Alive". Ý muốn nhắc nhở chính quyền Obama đã đạt được thành tích giết đầu sò khủng bố trong khi borm tiền cứu sống hãng xe General Motors.

Vấn đề trớn rắc rủi khi một tổ chức các cựu nhân viên CIA và tổ chức an ninh tình báo khác (Special Operations OPSEC) mở chiến dịch tố TT Obama "nhận vỡ" khi khoe việc giết Bin Laden là thành tích cá nhân của tổng thống và, quan trọng hơn nữa, đã cố tình xì ra những chi tiết, bất mãn phương thức hoạt động của an ninh tình báo cho báo chí và đạo diễn xi-nê-ma để thổi phồng thêm chiến công, đe dọa tính mạng của những người này. Còn quyết định bơm tiền cứu sống GM là quyết định của chính quyền Bush từ giữa năm 2008, TT Obama chỉ tiếp tục chính sách đó thôi. Tin đáng buồn nữa là các chuyên gia nhận định GM vẫn chưa "sống" lại, và có nhiều triển vọng khai phá sản lại trong năm tới bắt kể đã nhận cả ty tiền cứu trợ. Có lẽ PTT Biden khoe công cứu sống GM quá sớm.

Rồi đến chuyện Hạ Viện thưa bộ trưởng Tư Pháp Eric Holder ra tòa. Trong thời gian qua, Hạ Viện điều tra vụ Nhà Nước lén bán súng cho các tổ chức buôn ma túy Mẽ, với mục đích theo dõi đường dây ma túy, và bắt các tay trùm. Chiến dịch này có kết quả như thế nào thì chẳng ai biết vì là bí mật quốc gia. Chỉ biết là có một nhân viên biển phòng bị bắn chết bằng một trong những cây súng bán lậu đó. Hạ Viện điều tra, nhưng bộ trưởng Tư Pháp bất hợp tác. Lúc đầu thi chối không có chiến dịch này, sau thi thú tội là có nhưng Nhà Nước kiểm soát rất kỹ, cuối cùng đành thú nhận cà trảm khẩu súng bị biến mất trong rùng băng đảng ma túy Mẽ và Nam Mỹ. Nói trắng ra, chính quyền Obama đã vỡ trang cho các tổ chức băng đảng này với cả ngàn cây súng ngầm súng dài. Công bằng mà nói, FBI dưới thời TT Bush thành thảng cung cố tình bán một vài cây súng cho một vài tay buôn ma túy đang bị theo dõi, nhưng không có chuyện bán cả ngàn súng cho các băng đảng. Hạ Viện đòi cả trảm tài liệu để điều tra thì bị ông bộ trưởng cung cấp nhỏ giọt. Hạ Viện biểu quyết khiển trách ông bộ trưởng khinh thường (contempt) lập pháp.

Trên nguyên tắc, khi lập pháp biểu quyết như vậy thì bộ trưởng Tư Pháp phải bắt thủ phạm bỏ tù. Nhưng khổ nỗi thủ phạm bây giờ lại chính là ông bộ trưởng Tư Pháp. Chẳng lẽ ông này lại ký lệnh tống giam chính mình? Thành ra ông tình bơ chẳng làm gì hết, khiến Hạ Viện phải thưa ông ra tòa. Vụ lộn xộn này khiến thiên hạ thắc mắc không biết chính quyền Obama có gì mà phải giấu diếm, không cung cấp tài liệu cho Hạ Viện điều tra. Có thể một số tài liệu sẽ mang ra ánh sáng vài chuyện cùn dấu, có thể ánh hướng không tốt cho cuộc tranh cử. Nhưng TT Obama bấy giờ có quyền ăn no ngủ kỹ. Có ra tòa thi cũng mau lầm đến mùa hè năm tới mới ngã ngũ. Lúc đó bầu cử đã xong từ lâu rồi.

Rồi đến chuyện một ông tướng bốn sao lạm quyền đang bị điều tra. Năm 2007, để có phương tiện theo dõi và truy lùng các tổ chức khủng bố có liên hệ đến Al Qaeda tại Phi Châu, TT Bush thành lập Bộ Tư Lệnh Phi Châu (US-Africa Command). Bộ trưởng Quốc Phòng Robert Gates bổ nhiệm tướng William Kip Ward làm tư lệnh. Đây là ông tướng bốn sao da đen thứ nhì của quân lực Mỹ, sau tướng Colin Powell, trước đây là Ngoại Trưởng của TT Bush. Tướng bốn sao Ward chỉ huy một lực lượng vòn vẹn hai nghìn quân (hai tiểu đoàn Mỹ?) đóng tại Djibouti, sát nách Somalia, vùng bát ồn nhất Phi Châu, trong khi ông tướng đặt bộ tư lệnh tại Stuttgart, bên Đức, vừa an toàn vừa thoải mái, suốt ngày chẳng có chuyện gì làm.

Ông bén sáng tạo ra việc làm, đì du hành khắp Âu Châu và Phi Châu, phần lớn đi săn thú rừng hay ngoạn cảnh. Đì một mình buồn, ông mang theo đầu đoàn thể tư, vợ con, anh em, bạn bè. Tất cả bằng tàu bay quân sự, ăn ở khách sạn thượng hạng, tất cả do Bộ Quốc Phòng dời thảng tinh thuế của quý độc giả và kè viết này đóng, chưa ai rõ tổn mấy trăm ngàn hay mấy triệu. Bạc lẻ trong chính quyền Obama. Rong chơi bốn năm, mệt rồi, cuối năm ngoái, ông tướng xin về hưu, nhưng đã bị treo giò, nằm chờ Bộ Quốc Phòng điều tra, có thể bị giáng chức xuống hai sao, và bị mất khá nhiều tiền hưu, chưa kể có thể bị phạt tiền hay tù. Tòa Bạch Ốc bối rối, từ chối trả lời các câu hỏi của báo chí, chìa qua Bộ Quốc Phòng. Không biết có phải vì cận ngày bầu cử hay không, nhưng cuộc điều tra kéo dài lẽ thê một năm rưỡi mà vẫn chưa có kết quả gì. Tin xấu đến với TT Obama quá nhiều rồi, không cần thêm nữa.

Một cựu đại tướng khác cũng đang bị điều tra. Tướng Eric Shinseki, tướng bốn sao gốc Nhật, bộ trưởng Cựu Chiến Binh, bị Hạ Viện yêu cầu giải thích chuyện tổ chức hai cuộc hội thảo với chi phí lên tới 5 triệu đô. Cách đây không lâu, Giám Đốc cơ quan GSA mất chức vì tổ chức hội thảo liên hoan tại Las Vegas tốn hơn 800.000 đô. Bây giờ, con số này chẳng thấm vào đâu so với số chi của tướng Shinseki.

Câu chuyện hai ông tướng trên và GSA phản ánh rõ ràng khái niệm "tiền thiên hạ" của chính quyền Obama. Tổng thống xài tiền vung vít, nội các, công chức xài tiền vung vít. Chỉ có dân đi cày đóng thuế là mệt thoi.

Rồi đến chuyện ông Joe Soptic. Một quảng cáo xuất hiện trên truyền hình đưa câu chuyện ông Soptic này lên để đà kích TD Romney. Ông Soptic, một đảng viên Dân Chủ và thành viên lâu năm của nghiệp đoàn, lên truyền hình tố TD Romney khi còn làm tài sản Bain Capital đã sa thải ông khiến ông chẳng những mất job, mà cũng mất luôn bảo hiểm, khiến bà vợ ông bị ung thư không được chữa trị nên chết.

Quảng cáo này có vẻ thật tai hại cho TD Romney, nhưng cuối cùng lại có phản ứng ngược vì có quá nhiều vấn đề. Công ty thuê cái ông Soptic này làm bị phá sản 5 năm sau khi TD Romney đã rời khỏi Bain Capital, và bà vợ ông chết 2 năm sau đó, tức là 7 năm sau khi TD Romney không còn làm với Bain nữa, với đầy đủ bảo hiểm và chữa trị trong suốt thời kỳ cuối. Bị chát ván, đại diện ban vận động tranh cử của TT Obama, bà Stephanie Cutter cho hay bà chưa bao giờ nghe nói đến ông Soptic và chẳng biết gì về chuyện này. Lại là chuyện nói láo hay trí nhớ kém. Báo chí nhắc lại chính bà Cutter cách đây hai năm đã từng tố chức hội thảo với truyền thông ngay tại Tòa Bạch Ốc về vấn đề Obamacare và đã giới thiệu ông Soptic như một nạn nhân của chế độ bảo hiểm y tế hiện hữu cho báo chí. Bị lật tẩy, TT Obama sau đó đích thân phái lên tiếng xác nhận Tòa Bạch Ốc biết rõ câu chuyện ông Soptic, nhưng không phải là tác giả của quảng cáo phiến. Quảng cáo đó là của một nhóm vận động biệt lập không liên hệ gì đến TT Obama, chỉ là ủng hộ TT Obama thôi. Dĩ nhiên, ai muốn tin thì tin.

Những xi-căng-dan kiểu này khó làm tăng tỷ lệ hẫu thuẫn cho TT Obama. Chưa kể những xi-căng-dan lém nhem tinh dục tiếp tục gây nhức răng cho đảng Dân Chủ.

Tại Minnesota, đảng Dân Chủ cố vận động để thẳng thắn ít nhất sáu ghế để chiếm lại đa số trong Hạ Viện tiểu bang. Một chuyện không dễ chút nào. Đã vậy, một trong các dân biểu Dân Chủ tái tranh cử lại bị lãnh đạo đảng yêu cầu rút lui. DB Kerry Gauthier nhìn nhận đã có liên hệ tinh dục với một nam học sinh 17 tuổi trong một trạm nghỉ trên xa lộ, gây sốc cho cả tiểu bang. Tin giờ chót: ông này đã rút lui, nhưng vết hoen ố vẫn còn cho đảng Dân Chủ tại Minnesota.

Những tin không vui tiếp tục tràn lan mặt báo. Ngày xưa, bên Tàu, một triều đại đến thời suy vong thì thiên tai, loạn lạc, tin xấu ào ào đổ xuống, ta gọi là hết thiên mệnh, mờ mịt cho một "Thay Đổi" triều đại. Điều gì cho TT Obama chẳng? (26-8-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Ứng Viên Phó Của Cộng Hòa

21/08/2012

...Ryan kích động được khích khích, nhưng cũng kích động mạnh cùi tri cấp tiến...

Cuối cùng thi TD Romney cũng đã công bố tên ứng viên đứng cùng liên danh với ông: dân biểu Paul Ryan của tiểu bang Wisconsin.

Ông Ryan ngay từ đầu đã có tên trong danh sách "ngắn" những người có thể trúng tuyển, nhưng phần lớn các chuyên gia và truyền thông đều nghĩ TD Romney sẽ chọn một người tương đối "an toàn" như cựu TD Pawlenty hay TNS Portman, là những người già dặn, chính chắn, không tạo tranh cãi nhiều. Nhưng TD Romney đã lại chọn ông Ryan, một chính khách có quan điểm dứt khoát, rõ ràng, hoàn toàn ngược lại quan điểm cấp tiến của TT Obama, sẽ tạo ra tranh cãi rất lớn.

Quyết định của TD Romney sẽ thay đổi cuộc diện cuộc tranh cử 180 độ.

Trước hết, hãy nói qua về ông Ryan.

Dân biểu Paul Ryan, 42 tuổi, là ngôi sao sáng giá nhất của đảng Cộng Hoà, nổi tiếng là nhân vật trí thức nhất của đảng, con người của viễn tượng, của những ý kiến và chính sách. Ông xuất thân nhà nghèo (99%?), khi học trung học đã phải đi nướng thịt cho McDonald. Năm 1999, đắc cử dân biểu liên bang tại Wisconsin, một tiểu bang cấp tiến, và đã tái đắc cử bảy lần. Ông hiện là Chủ Tịch Ủy Ban Ngân Sách Hạ Viện, cũng là tác giả của ngân sách mà khối Cộng Hoà đưa ra làm phản đề nghị đổi lại ngân sách của TT Obama. Ngân sách này có tên là Con Đường Đến Thịnh Vượng (Path To Prosperity), là cảm nang về sách lược kinh tế xã hội của đảng Cộng Hòa, thể hiện rõ ràng triết lý nhân sinh của khối bảo thủ. Đề nghị ngân sách này đã được Hạ Viện do Cộng Hòa kiểm soát thông qua, nhưng bị hạ tại Thượng Viện còn trong tay Dân Chủ.

Chủ trương của ông Ryan, cũng là của đảng Cộng Hòa là nước Mỹ tròn vè với những giá trị cổ điển đã là nền tảng của vùng đất hứa này: tôn trọng tự do cá nhân, tin tưởng vào sáng kiến cá nhân và nguyên tắc tự lực cánh sinh chứ không tin vào sự dù dát bao bọc của Nhà Nước vù em, dựa trên tự do kinh doanh của giới trung và tiểu thương để phát triển đất nước chứ không dựa vào các dự án khổng lồ của Nhà Nước, giới hạn vai trò của Nhà Nước để bảo đảm một chính sách tài chính có kỷ luật và trách nhiệm, không chấp nhận Nhà Nước tiêu xài xá lát rồi để dân ra đánh thuế, cài tó sáu rộng các tài trợ an sinh như Medicare, Medicaid và Social Security để bảo đảm con cháu chúng ta còn được hưởng những tài trợ này.

Chương trình hành động của ông Ryan gồm những điểm chính như sau:

- cắt giảm chi tiêu khoảng 5.000 tỷ trong ngân sách Obama trong mười năm tới để tái lập cân bằng ngân sách và trả bớt công nợ;
- cho những người già được lựa chọn theo chương trình Medicare (cho người già) hiện hữu, hay nhận phiếu (voucher, tức là tiền) tương đương để tự đi mua bảo hiểm, đi nhà thương, bác sĩ;
- chuyển chương trình Medicaid (cho người nghèo) qua cho các tiểu bang điều hành, thay vì điều hành bởi liên bang;
- không tăng thuế mà phải tận thu bằng cách đơn giản hóa chế độ thuế lợi tức để khép lại cả trâm cách trốn thuế qua việc cắt giảm 6 khung thuế lợi tức hiện hữu (10%-15%-25%-28%-33%-35%) xuống còn hai: 10% và 25%; không thay đổi những miễn trừ căn bản (basic standard deductions); những người hiện không đóng thuế vẫn sẽ không đóng thêm thuế gì hết;
- cắt thuế lợi nhuận công ty từ 35% (cao nhất thế giới) xuống 25% để khuyến khích đầu tư phát triển kinh tế và giải quyết nạn thất nghiệp.

Dù ông Ryan đã làm dân biểu liên bang gần 14 năm, truyền thông cấp tiến đồng tình chuyện đả kích đã nêu vấn đề ông Ryan không có một chút kinh nghiệm về đối ngoại, kinh doanh, hay quân sự. Điều khó hiểu là khi TT Obama ra tranh cử năm 2007-08 với đúng hai năm làm thượng nghị sĩ, họ chẳng bao giờ đặt vấn đề kinh nghiệm hay khả năng gì hết, nhưng bây giờ lại lo lắng ông Romney không có kinh nghiệm này, ông Ryan thiếu kinh nghiệm kia.

Việc lựa chọn ông Ryan phản ánh hai ý định của TD Romney.

Ý định thứ nhất là khẳng định lập trường bảo thủ để lấy niềm tin của khối bảo thủ từ trước đến giờ vẫn nghi ngờ ông cựu thống đốc tiểu bang cấp tiến nhất Mỹ, bằng cách chọn một người được coi như là tiếng nói và hình ảnh của quan điểm bảo thủ. Việc ông Ryan là Công Giáo cũng sẽ trấn an những người lo sợ đạo Mormon của ông Romney.

Ý định thứ hai là nhấn mạnh cuộc bầu cử này không phải là chuyện lựa chọn cá nhân Obama hay Romney, mà là lựa chọn giữa hai triết lý trị quốc khác biệt. Một lựa chọn giữa một "định hướng" (vi chưa tới nơi) xã hội theo mô thức Nhà Nước vù em của Âu Châu đang điều đứng, và con đường tư bản tự lực cánh sinh trong kinh tế thị trường đã xây dựng nên cường quốc này.

Việc chọn ông Ryan đã thay đổi hoàn toàn cuộc diện tranh cử. Cử tri sẽ phải nhìn cuộc chạy đua này như là một quyết định cực kỳ quan trọng. Đây sẽ là một lựa chọn về hướng đi lâu dài của kinh tế và xã hội Mỹ, không còn là một cuộc tranh cãi xoay quanh những chuyện như ông Romney có mấy xe cadillac, bao nhiêu tài khoản ngân hàng, đóng bao nhiêu thuế, thành quả của công ty Bain Capital, hay ngay cả chuyện giết Bin Laden, lịch trình rút quân khỏi Afghanistan, v.v... Tất cả đều đã trở thành tiêu điểm của vấn đề.

Kể từ giờ, vấn đề tranh luận sẽ là những vấn đề sinh tử của nước Mỹ: thâm thủng ngân sách và công nợ bạc ngàn tỷ, vai trò của Nhà Nước và tư doanh trong phát triển kinh tế, giải quyết nạn thất nghiệp cho 15 triệu người, chính sách thuế khoá, và tương lai của các quỹ trợ cấp an sinh cho các thế hệ con cháu chúng ta.

Trong thời buổi internet này, phe cấp tiến và TT Obama đã không chậm trễ một phút nào: chỉ vài tiếng đồng hồ sau khi tên ông Ryan được công bố, một quảng cáo truyền hình -đi nhiên đã được quay từ trước- được tung ngay lên để công kích liên danh Romney-Ryan. Không phải là quảng cáo tấn công đầu tiên, mà chỉ là tiếp nối của hàng loạt quảng cáo công kích đã xuất hiện từ mấy tháng qua. Báo chí đồng chính cũng đã tung ngay hàng loạt bài viết tấn công ông Ryan với cùng một lập luận, tiêu biểu bởi bài của bà Eleanor Clift trên báo Newsweek, với cái tựa nghe toát mồ hôi: "Các Bố Lão, Hãy Lo Sợ" (Be Afraid, Seniors). Diễn đàn cấp tiến Huffington Post chạy bài về ông Ryan, "Một Ác Mộng Của Dân Nghèo và Thiếu Số". New York Times đã xin hơ các đồng nghiệp, viết một bài dài chê bai ông Ryan... ăn mặc không đúng mốt! Ghê ai thi bồ hòn cũng méo! Dĩ nhiên đây chỉ là những món ăn lót dạ đầu tiên của truyền thông cấp tiến dàn cháo ông Ryan.

Bắt kể chương trình của khối bảo thủ và ông Ryan bao quát và phức tạp đến đâu, phe cấp tiến sẽ chỉ lo chia mũi dùi vào chuyện mà họ gọi là "cắt tài trợ an sinh" (cut entitlements).

Một trong những quảng cáo truyền hình đánh Cộng Hòa là hình ảnh một người già ngồi xe lăn bị đẩy xuống vực thẳm, kèm theo lời bình luận "Cộng Hòa sẽ chấm dứt Medicare mà chúng ta đã biết" (The Republicans will end Medicare as we know it). Phe Dân Chủ muốn thiên hạ chú ý đến cụm từ "end Medicare" mà không để ý đến khía sau "as we know it". Họ biết rõ ông Ryan chủ trương không phải chấm dứt Medicare mà chỉ là thay đổi hình thức hiện hữu, nhưng cố tình lập lòe. Quảng cáo này chẳng những phản ánh một thái độ thiếu lương thiện nhất, mà còn thể hiện một thái độ trích thượng, đánh giá người dân rất thấp, chẳng biết trời đất gì, có thể hù dọa bất cứ điều gì.

Hình ảnh người già ngồi xe lăn bị đẩy xuống vực chênh những có ác ý mà còn hoàn toàn đứng đứng, không có chỗ đứng trong một đối thoại nghiêm chỉnh, và cũng không xứng đáng với tư cách của một tổng thống. Cấp tiến hay Cộng Hòa, không có ai nghĩ đến chuyện chấm dứt các chương trình trợ cấp an sinh như dừng nói đến ý định đẩy người già ngồi xe lăn xuống vực.

Có một điểm lý thú là quảng cáo này có ý đe dọa Cộng Hòa sẽ thay đổi Medicare hiện hữu "mà chúng ta đã biết". Đây là một lý luận lạ lùng và trớ trêu khi đến từ một tổng thống chủ trương Thay đổi. Một người chủ trương "thay đổi" bây giờ lại mang thay đổi để hù dọa thiên hạ?

Trong khi TT Obama tố cáo Cộng Hòa cắt tiền Medicare, thì ông lại không nhắc đến chuyện cài tó y tế của ông sẽ gia tăng số người nghèo nhận Medicaid lên ít nhất là một chục triệu, do đó, chính luật Cải Tổ Y Tế đã dự trù 716 tỷ tiền trong ngân sách Medicare người già sẽ bị cắt, để chuyển qua Medicaid người nghèo trong 10 năm tới. TT Obama giải thích không phải là cắt tiền trợ cấp cho người già, mà chỉ là cắt tiền bồi hoàn nhà thương và bác sĩ. Một nguy biện lạ lùng. Nếu cắt tiền bồi hoàn thì nhà thương và bác sĩ sẽ làm gì nếu không phải là cắt dịch vụ cho người già? Có khác gì với cắt tiền trợ cấp?

Ở đây có một hiểu lầm (do cố tình xuyên tạc?) rất lớn. Một vài báo tố ông Romney sẽ cắt 800 tỷ tiền Medicaid của người nghèo. Thật ra, không phải 800 mà là 716 tỷ. Như bản ở trên, TT Obama sẽ chuyển số tiền này từ Medicare qua Medicaid qua chương trình Obamacare để tài trợ việc tăng dân số được hưởng Medicaid. TD Romney chủ trương thu hồi luật này, do đó, sẽ chuyển ngược, lấy số tiền này từ Medicaid trả qua Medicare lại. Tức là Medicaid vẫn như cũ, chỉ không tăng thêm chứ không có chuyện bị cắt mấy trăm tỷ.

AI cũng biết các chương trình y tế Medicare, Medicaid, và quỹ tiền già Social Security đều đang bị đe dọa phá sản trong một vài thập niên tới. Tức là con cháu chúng ta hiện đang è cổ đóng góp cho các chương trình này, sẽ có nguy cơ không còn nhận được những trợ cấp này nữa khi cần. Điều quan trọng cần làm là tìm một giải pháp để cứu các chương trình này. Phương thức dĩ nhiên khác nhau tùy quan điểm mỗi người, nhưng chẳng ai nghĩ đến chuyện cắt bỏ hết.

Khối bảo thủ và ông Ryan cho rằng một trong những nguyên nhân đưa đến phà sản là sự quản lý yếu kém của các công chức không có khả năng nếu không muốn nói là vô trách nhiệm. Cách cứu chữa là mang các chương trình này ra khỏi tay mấy ông bà công chức già mờ nhạt. Ông Ryan đề nghị trong vòng 10 năm tới, những người nhận được tài trợ Medicare của Nhà Nước nếu muốn sẽ nhận được phiếu (voucher) tương đương do Nhà Nước cấp để họ tự ý trả cho các hàng bảo hiểm, nhà thương, bác sĩ, tiệm thuốc, thay vì đi qua hệ thống Medicare do Nhà Nước quản lý. Việc đi thẳng đến nhà thương và bác sĩ này vừa giảm gánh nặng và chi phí hành chánh của Nhà Nước, vừa tạo nên một sự cạnh tranh trong ngành y tế, đưa đến cắt giảm giá dịch vụ y tế.

Ở đây cũng cần phải nói ngay là không ai bị bắt buộc phải nhận tài trợ qua phiếu kiểu này. Tất cả mọi người đều có quyền lựa chọn (option) theo chế độ tài trợ Medicare hiện hành, hay nhận phiếu. Không ai đòi cắt Medicare hết.

Khi bị chất vấn về vấn đề tiền già social security, PTT Biden khẳng định "sẽ không có gì thay đổi hết", khiến ngay cả báo phe ta Washington Post phải cảm thấy "thất vọng" vì tinh my dân. Chương trình Social Security cũng như Medicare và Medicaid nếu không thay đổi, sẽ phà sản trong hai ba chục năm nữa. Cá TT Obama lẫn PTT Biden đều không phải là chính trị gia có đủ can đảm đứng ra nói "cần phải thay đổi" để cứu các chương trình đó. Ông Ryan, là người sẽ lãnh tiền già và medicare hai chục năm nữa, là chính khách đầu tiên tìm cách bảo vệ những tài trợ an sinh đó cho những người của thế hệ ông.

Vài điều đáng chú ý mà truyền thông đồng chính đã không nhắc đến:

- đề nghị cấp phiếu Medicare là một đề nghị của ông Ryan đưa ra cùng với thượng nghị sĩ Dân Chủ Ron Wyden của tiểu bang cấp tiến Oregon, chứ không phải là một đề nghị cực đoan của khối cực hữu;
- ông Erskine Bowles, cựu Chánh Văn Phòng của TT Clinton, được TT Obama bổ nhiệm Đồng Chủ Tịch Ủy Ban Đặc Nhiệm Về Cắt Giảm Ngân Sách đã nhận định ông Ryan là "một người lương thiện, chân thật và thẳng thắn, ngân sách của ông nghiêm chỉnh, trong khi ngân sách (2012) của TT Obama không có gì nghiêm chỉnh khi bị Thượng Viện bác với tỷ lệ 97-0, không một nghị sĩ Dân Chủ nào ủng hộ."

Trong những ngày tới, thiên hạ bảo đảm sẽ thấy rõ sách lược tranh cử của TT Obama; hù dọa mọi người, nhất là các người già, người nghèo, ... về nguy cơ mất hết trợ cấp y tế và trợ cấp tiền già.

Với dấu án bảo thủ rõ trên trán ông Ryan, việc chỉ định ông sẽ xoá bỏ ngay hình ảnh ẻn ẻn xi xi, đáng nghi ngờ của TD Romney, và kích động mạnh khói bảo thủ, kéo họ đến phòng phiếu hàng loạt. Nhưng hiển nhiên, đây là con dao hai lưỡi. Ông Ryan kích động được khói bảo thủ, nhưng cũng kích động mạnh cử tri cấp tiến, sẽ khiến họ nhảy nhót lên bảo vệ ứng viên cấp tiến Obama của họ, trong ý nghĩ bảo vệ quyền lợi trợ cấp của họ, mà họ nghĩ sẽ bị chính quyền Romney-Ryan cắt hết.

Con Đường của ông Ryan, không ai có thể chối cãi, là một con đường khó khăn vì ở Mỹ hiện nay, khoảng hơn một phần ba dân Mỹ sống với tài trợ an sinh như Medicare, Medicaid, và Social Security. Đây là những người già, người nghèo, và dân thiểu số, mà sự hiểu biết về những vấn đề phức tạp này không hoàn hảo. Những lời hù dọa của TT Obama chắc chắn sẽ gây hoang mang hay sợ hãi cho họ, để rồi khiến họ bỏ phiếu chống Cộng Hoà để bảo vệ quyền lợi của họ. Điều này rất thực tế, khó trách họ được.

Khi tranh cử năm 2007-08, ứng viên Obama đã kích chính trị Hoa Thịnh Đốn đã trở thành quả nhó mọn và gian trá (small and cynical) khi các ứng viên chỉ chú tâm bóp méo và bối bối nhau về những tiểu tiết, mà không dám bàn đến những vấn đề trọng đại của đất nước. Bây giờ, với liên danh Romney-Ryan và "Con Đường Đến Thịnh Vượng" của ông Ryan, để xem thử TT Obama có muốn nói chuyện lớn về tương lai kinh tế xã hội Mỹ không, hay vẫn chỉ lo bóp méo và đà kích cá nhân, kiểu như chê bai quần áo của ông Ryan hay hối giây khai thuế của ông Romney. Chúng ta chờ xem. (19-8-12).

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Điểm Mặt Ứng Viên PTT Cộng Hòa

14/08/2012

...Ryan là một trong những ngôi sao đang lên, sáng giá nhất của đảng Cộng Hòa...

Ghi chú: Bài này được viết trước khi TD Romney công bố đã chọn DB Paul Ryan đứng cùng liên danh, nhưng vẫn hữu ích để quý độc giả hiểu rõ thêm về quyết định của TD Romney. Bài tới sẽ bàn chi tiết về DB Ryan.

Không còn bao lâu là sẽ đến đại hội đảng Cộng Hòa. TD Romney cố tình trì hoãn việc công bố ứng viên phó đứng cùng liên danh với ông để kéo dài cuộc tranh luận, thăm dò dư luận báo chí cũng như cử tri, và làm thiên hạ hòi hộp thêm. Nhưng không còn bao nhiêu thời gian nữa.

Theo truyền thống, hiện nay có một danh sách khoảng một chục chính khách Cộng Hòa được nhắc nhở liên tục, nhưng thực tế, trong số đó, chỉ có khoảng ba hay bốn người thực sự có nhiều triển vọng. Còn lại chỉ là bong bóng thăm dò cả hai phe tung ra. "Hai phe" vi chẳng những phe Romney muốn thăm dò, mà ngay cả phe Obama cũng muốn xì vài tên ra hoặc là để phòng quyết định bất ngờ của TD Romney, hoặc là để bối bối phủ đầu. Chẳng hạn như phe Obama tung tin TD Romney có thể chọn bà Michelle Bachman, là một ứng viên tổng thống đã bỏ cuộc sớm vì quan điểm thiên hữu cực đoan và tính ăn nói bốc đồng.

Ta hãy thử điểm mặt xem danh sách này gồm những khuôn mặt nào.

DANH SÁCH NGẮN

Cho đến nay, có bốn chính khách trong danh sách gọi là "ngắn", tức là danh sách những người có nhiều triển vọng nhất.

1. Cựu TD Tim Pawlenty

Người được nhắc nhở nhiều nhất, ông Tim Pawlenty là thống đốc Minnesota từ đầu 2003 đến cuối 2011, sau khi làm dân biểu tiểu bang trong 10 năm. Ông năm nay 52 tuổi.

Ông Pawlenty là một chính trị gia có khuyễn hướng bảo thủ ôn hòa, được bầu làm thống đốc một trong những tiểu bang cấp tiến nhất Mỹ, không khác gì trường hợp ông Romney làm thống đốc Massachusetts. Đầu năm nay, ông ra tranh cử tổng thống nhưng rút lui ngay từ trước khi Iowa có cuộc bầu sơ bộ đầu tiên khi ông thấy không có hậu thuẫn mạnh lầm vi chưa đủ bảo thủ để chạy đua trong nội bộ đảng Cộng Hòa.

Tên tuổi ông được nhắc đến vì ông có nhiều điểm hợp với TD Romney, có kinh nghiệm hành pháp, có khả năng làm việc với khối đối lập cấp tiến nhờ quan điểm ôn hòa, người diêm đạm chín chắn. Minnesota là tiểu bang cấp tiến nằm trong vùng ven hồ là vùng xôi đậu then chốt quyết định kết quả bầu cử. Với quá trình của ông, và gốc lao động, ông có thể sẽ thu hút được phiếu dân lao động da trắng chẳng những của Minnesota, mà còn của các tiểu bang láng giềng như Wisconsin, Michigan, Ohio, Pennsylvania.

Điểm mạnh là với ông Pawlenty, Cộng Hòa đã đưa ra được một liên danh chuyên gia có kinh nghiệm và khả năng vượt xa liên danh Obama-Biden. Đó là điểm lợi không nhỏ chút nào trước những thất bại kinh tế của TT Obama hiện nay.

Yếu điểm lớn nhất của ông Pawlenty là ông cũng giống y chang ... TD Romney, gần như anh em song sinh, từ quan điểm bảo thủ ôn hòa đến khả năng tranh cử ẻn ẻn siu siu, nói năng kiêu ru ngủ thiền hạ, không kích động được cử tri. Hai ông buồn ngủ cộng lại không làm cho thiên hạ tinh ngử. Theo các thăm dò, trong tất cả các chuẩn ứng viên, ông Pawlenty là người sẽ giúp ít nhất cho việc đắc cử của TD Romney, cũng là người được hậu thuẫn ít nhất trong đảng.

2. Dân Biểu Paul Ryan

Dân biểu Paul Ryan là chủ tịch Ủy Ban Ngân Sách Hạ Viện. Ông năm nay 42 tuổi, đắc cử dân biểu tiểu bang Wisconsin năm 1999.

Ông Ryan là một trong những ngôi sao đang lên, sáng giá nhất của đảng Cộng Hòa. Dù được bầu tại Wisconsin, tiểu bang cấp tiến vùng ven Đại Hồ, ông Ryan lại là người có khuyễn hướng bảo thủ nặng, được hậu thuẫn mạnh của phong trào Tea Party. Ông là tác giả của đề nghị ngân sách của khối đối lập Cộng Hòa trong Hạ Viện, dựa trên cắt giảm chi tiêu trong khi không tăng thuế, cải tổ các trợ cấp an sinh bằng cách tư hữu hoá chương trình Medicare (chương trình y tế cho người già), và Social Security (tiền hưu) để cứu các chương trình này khỏi bị phá sản trong vài năm nữa.

Điểm mạnh của ông Ryan là ông bảo đảm sẽ được sự hậu thuẫn hăng say nhất của khói bảo thủ, nhất là của phong trào Tea Party, bù đắp những nghi ngờ của bảo thủ đối với TD Romney. Nhưng đó cũng là yếu điểm lớn nhất của ông: ông cũng sẽ kích động được khối cấp tiến hăng hái đi bầu hàng loạt cho TT Obama.

3. TNS Rob Portman

Ông Rob Portman đắc cử thượng nghị sĩ đại diện cho Ohio trong cơn sóng thần Cộng Hòa năm 2010. Năm nay 56 tuổi, ông Portman là một chính khách kỳ cựu của Cộng Hòa, với một quá trình lập pháp và hành pháp khá dày, từng là dân biểu tiểu bang Ohio và Giám đốc Ngân Sách của TT Bush 43.

Ông Portman có tư tưởng bảo thủ mạnh trên các vấn đề xã hội như chống đồng tính. Nhưng ngược lại, ông cũng bị khói bảo thủ chỉ trích đã không kèm hâm những chỉ tiêu của TT Bush, khiến ngân sách thâm thủng nặng.

Điểm mạnh của ông Portman là kinh nghiệm chính trường tại Hoa Thịnh Đốn, được ủng hộ mạnh tại Ohio, do đó, có hy vọng mang tiểu bang xôi đậu rất quan trọng này về cho TD Romney, nhưng điểm yếu lớn nhất vẫn là tên tuổi ông gắn liền với thâm thủng ngân sách của TT Bush, dù để kích thích khói cấp tiến tích cực đi bầu cho TT Obama, trong khi khói độc lập vẫn đẻ đặt.

4. TNS Marco Rubio

Như ông Portman, ông Rubio cũng đắc cử thượng nghị sĩ Florida trong cơn sóng thần Cộng Hòa năm 2010, sau khi làm Chủ Tịch Hạ Viện Florida trong hai năm 2007-08. Năm nay 41 tuổi, ông Rubio là ngôi sao bảo thủ sáng nhất của Cộng Hòa, được sự ủng hộ mạnh mẽ của phong trào bảo thủ Tea Party.

Ông nội là di dân bất hợp pháp từ Cuba giữa thập niên 50, nhưng sau đó được phép tỵ nạn khi Fidel Castro lên nắm quyền. Ông Rubio đắc cử dân biểu tiểu bang năm 1999 khi ông 28 tuổi và tám năm sau được bầu Chủ Tịch Hạ Viện.

Điểm mạnh nhất của ông Rubio là ông là dân gốc Cuba, có vợ gốc Colombia, do đó, sẽ có hy vọng thu phiếu của dân Cuba, mang tiểu bang xôi đậu then chốt Florida về cho TD Romney, và thu hút cử tri Nam Mỹ tại các tiểu bang quan trọng khác có nhiều di

dân gốc Nam và Trung Mỹ như New Mexico, Nevada, và Colorado.

Điểm yếu của ông là tuổi còn khá trẻ, chưa có kinh nghiệm nhiều trên chính trường liên bang, nhưng yếu điểm này không quan trọng lắm khi ta nhớ TT Obama cũng chỉ có kinh nghiệm vỏn vẹn hai năm tại Thượng Viện liên bang trước khi ông ra tranh cử tổng thống.

DANH SÁCH DÀI

Đây là danh sách các chính khách có thể được lựa đứng cùng liên danh với TD Romney, nhưng ít hy vọng hơn.

1. TD Bobby Jindal

Ông Bobby Jindal là người gốc Ấn Độ, đắc cử thống đốc Louisiana cuối năm 2007, rồi đắc cử lại năm 2011. TD Jindal năm nay 41 tuổi, là một trong những thống đốc thành công và nổi tiếng của Mỹ khi ông thay thế cho bà TD Kathleen Blanco, là người mang tiếng là thất bại nặng nề trong vụ cứu trợ nạn nhân bão Katrina đã tàn phá thành phố New Orleans.

Trước đó, ông Jindal đã chứng tỏ là một chuyên gia trẻ rất thành công trong ngành y tế. Năm 24 tuổi, ông được trao trách nhiệm cứu chương trình y tế của tiểu bang Louisiana. Từ khai phá sản với thảm thùng ngân sách hàng trăm triệu, trong ba năm ông Jindal đã biến chương trình này thành một chương trình có lời cao nhất. Ông được bổ nhiệm Chủ tịch hệ thống các trường đại học Louisiana với hơn 80.000 sinh viên khi mới 28 tuổi. Năm 30 tuổi, ông được TT Bush bổ nhiệm Thứ Trưởng Y Tế.

Điểm mạnh của ông là những thành công của ông, đặc biệt là trên các vấn đề y tế, sẽ giúp ông tiếp tay TD Romney thay thế luật Cải Tổ Y Tế của TT Obama bằng một luật tốt hơn theo khái báo thù. Yếu điểm của ông Jindal là quan điểm bảo thủ cực đoan hơn TD Romney. Ông Jindal trước đây chống TD Romney và ủng hộ TD Perry của Texas. Tiểu bang Louisiana cũng chắc chắn sẽ bầu cho TD Romney thành ra sự hiện diện của ông Jindal không giúp gì trong việc kiểm phiếu cho liên danh Cộng Hòa.

2. TNS Kelly Ayotte

Bà Kelly Ayotte đắc cử thượng nghị sĩ liên bang, đại diện cho tiểu bang New Hampshire, cuối năm 2010. Trước đó, bà là bộ trưởng Tư Pháp của tiểu bang. Năm nay 44 tuổi, bà Ayotte có khuynh hướng bảo thủ kiên cường. Ngay sau khi thống đốc cấp tiến của New Hampshire ký sắc luật cho phép hôn nhân đồng tính, bà đã từ chức bộ trưởng Tư Pháp để phản đối, rồi ra tranh cử thượng nghị sĩ.

Tiểu bang New Hampshire có đặc điểm giống như tiểu bang Maine: nằm trong vùng đông bắc, là thành đồng của đảng Dân Chủ, và có hai thượng nghị sĩ đều là phụ nữ. Thượng nghị sĩ thứ hai của New Hampshire là bà Jeanne Shaheen, thuộc đảng Dân Chủ.

Điểm lợi hại nhất của bà Ayotte là bà là một phụ nữ, sẽ làm nhẹ bớt hình ảnh đảng Cộng Hòa là đảng của mấy ông già da tráng. New Hampshire tuy là một tiểu bang nhỏ, nhưng thuộc loại xôi đậu, khá quan trọng cho TD Romney. Điểm yếu của bà là thiếu kinh nghiệm trên chính trường liên bang, làm nhiều người lo sợ bà sẽ là một bà Sarah Palin thứ hai, sẽ bị truyền thông cấp tiến "làm thịt" dễ dàng.

3. TD Chris Christie

Thống đốc Chris Christie đắc cử trong đợt bầu cử đặc biệt cuối năm 2009. Năm nay 49 tuổi, ông Christie là một chính khách bảo thủ đã bất ngờ đắc cử thống đốc New Jersey, một tiểu bang từ trước đến giờ vẫn là thành đồng của đảng Dân Chủ. Chiến thắng của ông được coi như phản ánh không khí chống TT Obama một năm sau khi tổng thống nhậm chức, đưa ra nhiều quyết định cấp tiến không được hậu thuẫn mạnh.

Ông Christie xuất thân là một luật gia. Năm 2002, ông được TT Bush bổ nhiệm Công Tố Viện Liên Bang (US attorney) tại New Jersey. Ông được biết là thanh liêm, chuyên dì lùng bắt các chính khách tham nhũng. Trong thời gian làm thống đốc, ông đã có những quyết định bảo thủ rõ rệt như cắt thuế đồng thời cắt giảm chi tiêu để bù đắp thảm thùng ngân sách, phủ quyết luật cho phép hôn nhân đồng tính do quốc hội Dân Chủ của New Jersey biểu quyết.

Ông là người có vẻ xuề xòa, bình dân, nỗi nang không có gì khéo léo lắm.

Điểm mạnh của ông là hậu thuẫn rất mạnh ông có được với khái báo thù, nhưng yếu điểm là ông không giúp gì được cho TD Romney vì không ai nghĩ TD Romney thắng được New Jersey. Trong khi đó, ông lại là người béo phì, không có tướng lãnh tụ cho lắm, sẽ là mục tiêu hàng đầu của các chuyện diễu và tranh biếm họa.

DANH SÁCH "BẮT NGỜ"

Đây là danh sách thuộc loại "ngưa về ngược", loại trường hợp gần như không thể xảy ra, nhưng cũng đã được nhiều người bàn tới.

1. Cựu NT Condoleezza Rice

Tên của bà cựu Ngoại Trưởng đã được báo chí tung lên hàng đầu cách đây ít tuần, bất chấp chuyện bà đã khẳng định không có ý định tham gia chính quyền nữa. Ta đều biết rõ bà Rice, không cần bàn thêm nhiều, chỉ cần nhìn qua lợi điểm và yếu điểm chính.

Lợi điểm rõ nhất là kinh nghiệm chính trị của bà, với những trách nhiệm quan trọng nhất trong cả hai đời tổng thống Bush cha và con. Bà còn là một phụ nữ da màu, sẽ giúp hóa giải thành kiến kỳ thị phụ nữ và kỳ thị da màu của đảng Cộng Hòa. Bà cũng là người được sự nể trọng của chính trường và báo giới.

Bà Rice không được khái báo thù chấp nhận vì quan điểm chấp nhận phá thai. Nhưng dĩ nhiên điểm bất lợi lớn nhất của bà Rice là tên tuổi của bà đã gắn liền với hai đời tổng thống họ Bush, đã vậy, lại là người chủ trì chính sách đối ngoại của TT Bush con, được đánh dấu bởi hai cuộc chiến rất mất lòng cử tri tại Iraq và Afghanistan.

2. Đại Tướng David Petraeus

Hai nhân vật Cộng Hòa giữ trách nhiệm cao nhất trong chính quyền Obama là bộ trưởng Quốc Phòng Robert Gates, và Đại Tướng David Petraeus. Ông Gates đã nghỉ hưu, chỉ còn tướng Petraeus còn đang làm Giám đốc CIA.

ĐT Petraeus là một tướng đã chứng minh khả năng đặc biệt trên hai mặt trận Iraq và Afghanistan, được sự nể phục của tất cả mọi người, bất kể quan điểm chính trị. Thượng Viện đã phê chuẩn việc bổ nhiệm ông làm Giám đốc CIA với tỷ lệ 100%, không có một phiếu nào chống. ĐT Petraeus là hình ảnh của một Eisenhower thứ hai.

Mặc dù là một tướng lãnh đã thành công tuyệt đối, nhưng sau khi mãn nhiệm tại Afghanistan, ông đã không được bổ nhiệm Tổng Tham Mưu Trưởng quân lực như thông lệ, có thể vì hai lý do:

- quan điểm về chiến tranh của ông có tính "cách mạng", không hợp với quan điểm chung của quân lực Mỹ, khi ông chủ trương không "lấy thịt đẻ người" bằng bom đạn, mà phải lấy lòng dân để chiến thắng.

- TT Obama sợ ánh hướng quá lớn của ông nếu để ông nắm quân đội, nên "cất" ông vào một vị trí tuy quan trọng, nhưng kín đáo, vừa dấu ông vừa khoá miệng ông luôn.

Có tin TD Romney đã gặp ĐT Petraeus, dù ĐT Petraeus đã nhiều lần khẳng định không có tham vọng làm TT hay PTT gì hết.

Nếu ĐT Petraeus mà đứng chung liên danh với TD Romney thì chắc chắn sẽ là mối nhức đầu lớn nhất cho liên danh Obama-Biden. Tên tuổi của ĐT Petraeus dĩ nhiên là đã gắn liền với hai cuộc chiến tại Trung Đông, nhưng ông hoàn toàn không bị tẩy vết nào. Người ta nhìn vào ông như một quân nhân thi hành một nhiệm vụ khó khăn một cách hoàn hảo.

Tên tuổi ĐT Petraeus quá lớn, khó mà TD Romney chấp nhận đứng chung liên danh vì triển vọng làm lu mờ cả tổng thống sau này.

Binh thường, rất ít khi mà một ứng viên phó có thể thay đổi được tình trạng hậu thuẫn của một liên danh. Ông Clinton chọn ông Gore, một ứng viên không có sức hấp dẫn ai hết, cũng vẫn đắc cử. Ông Bush cha chọn ông nai vàng ngarc Dan Quayle cũng thắng. Ông Obama lấy anh chàng chuyên nói nhảm Biden cũng đại thắng. Ông Mondale làm cách mạng, lần đầu tiên đưa một phụ nữ, bà Geraldine Ferraro, ra ứng cử phó TT làm chấn động dư luận, rốt cuộc thắng Reagan trên đúng một tiểu bang. Nhưng trong cuộc bầu lần này, với hai ứng viên chênh lệch nhau vài điểm, ứng viên phó có thể thay đổi tình thế. Dù sao thì lựa chọn ông phó cũng là quyết định quan trọng đầu tiên của một ứng viên tổng thống, phản ánh quan điểm chính trị và khả năng nhận người của ông.

Ta hãy chờ xem TD Romney chọn ai. (12-8-12)

Cải Tổ Y Tế: Những Dữ Kiện Mới

07/08/2012

...luật này lên đến gần 10.000 trang rồi mà vẫn chưa xong...

Quyết định của Tối Cao Pháp Viện đã giải tỏa được một khúc mắc pháp lý lớn, nhưng vẫn không thay đổi hệ quả kinh tế xã hội của luật Cải Tổ Y Tế. Cũng không thay đổi ý kiến của dân chúng khi vẫn còn 55% dân chống luật cải tổ. Chính vì vậy mà đề tài cải tổ y tế tuy không còn là đề tài tranh cãi sống chết cho hai đảng Dân Chủ và Cộng Hòa nữa, vẫn chưa hoàn toàn biến mất. Cả hai bên vẫn tranh cãi, qua báo chí cũng như qua các quảng cáo trên truyền hình. Dù sao thì thiên hạ cũng đã có vẻ bình tâm hơn trước đề tài nhận định vấn đề, bình tâm nhìn thực tế, xem những chuyện gì đang và sẽ xảy ra trong ngành y tế Mỹ. Bình tâm mà cũng thành thật hơn.

Trong cuộc tranh luận này, yếu tố then chốt của khái báo thủ chống lại luật mới là sự kiện sẽ có thêm 30 triệu người có bảo hiểm y tế trong một thời gian rất ngắn, hai năm từ đây đến 2014. Tình trạng này sẽ đưa đến những hậu quả không thể tránh được như mất cân bằng cung cầu dưa đến tăng chi phí bảo hiểm và dịch vụ y tế trong khi phẩm chất sẽ giảm; thiếu nhà thương, bác sĩ, y tá, thuốc men; tài trợ medicaid cho những người không lợi tức sẽ bị cắt giảm; giới kinh doanh sẽ tránh né sự tăng giá chi phí bảo hiểm nhân viên bằng cách cắt giảm nhân viên; các công ty sẽ ngưng hay giảm đầu tư vào ngành y, như giảm ngân sách nghiên cứu, ngân sách mua nhà thương hay mở các hảng sản xuất máy móc dụng cụ y khoa.

Ta hãy xét lại vài vấn đề vừa mới được truyền thông đề cập đến.

KHAN HIẾM BÁC SĨ

Trong tuần qua, tờ báo cấp tiến từng ủng hộ mạnh cải tổ của TT Obama, New York Times, đã nhận định về cải tổ y tế với một kết luận khá lạ lùng: cải tổ này sẽ đưa đến tình trạng khan hiếm bác sĩ. Đây là hiện tượng mà phe bảo thủ đã hô hoán ngay từ đầu, nhưng luôn bị phe cấp tiến và TT Obama bác bỏ. Nay giờ thì tờ báo cấp tiến nhất đã công khai nhận, sau khi luật cải tổ đã được đúc bê tông cốt sắt.

Hai nhà báo Annie Lowrey và Robert Pear, trong bài viết "Với Luật Y Tế, Tình Trạng Thiếu Bác Sĩ Có Nhiều Triển Vọng Sẽ Trầm Trọng Hơn" (Doctor Shortage Likely to Worsen With Health Law), đã nhận nhận với việc 30 triệu người được bảo hiểm y tế kể từ năm 2014, nước Mỹ sẽ lâm vào tình trạng thiếu bác sĩ, đặc biệt là bác sĩ tổng quát không chuyên khoa (primary care doctors). Năm đó, nước Mỹ sẽ thiếu khoảng 63.000 bác sĩ, để đến năm 2025 (10 năm sau), sẽ thiếu hơn 130.000 bác sĩ.

Việc khan hiếm bác sĩ sẽ nặng nề nhất ở những khu vực lợi tức thấp, chẳng hạn như vùng Inland Empire phía đông Los Angeles, vùng ngoại ô Detroit, các tiểu bang miền nam như Mississippi, Alabama, ... Chi nội trong vùng Inland Empire (Riverside, San Bernardino, Ontario) là vùng có khá nhiều dân gốc La-Tinh, một số không nhỏ bất hợp pháp, số người mới được bảo hiểm sẽ tăng 300.000, đưa đến tình trạng thiếu 5.000 bác sĩ tổng quát. Theo bà Giám Đốc Y Tế vùng này cho biết, việc khan hiếm bác sĩ trên toàn quốc sẽ khiến cho các vùng dân lợi tức thấp càng khó thu hút các bác sĩ đến làm việc hơn.

Tình trạng khan hiếm bác sĩ dĩ nhiên sẽ đưa đến tình trạng phí tổn dịch vụ y tế tăng, và thời gian lấy hẹn gặp bác sĩ tăng, thay vì có thể lấy hẹn trong vòng vài ngày thì sẽ là vài tuần hay vài tháng, có khi cả năm như đã xảy ra bên Canada. Và các nạn nhân chính sẽ là khối dân nghèo, những người trên nguyên tắc phải được hưởng lợi nhiều nhất từ cải tổ của TT Obama. Những ông bà nhà giàu vẫn có thể đi bác sĩ bất cứ lúc nào mà không phải chờ lấy hẹn, cho dù chỉ để chữa cảm cúm vớ vẩn.

Hiện nay, gần một nửa các bác sĩ không nhận bệnh nhân có Medicaid. Nay giờ, nếu có thêm một hai chục triệu bệnh nhân Medicaid nữa thì dĩ nhiên là sẽ xảy ra tình trạng ứ đọng, thiếu bác sĩ trầm trọng gấp bội trong chương trình Medicaid, mà nạn nhân vẫn chính là những người nghèo nhất.

Nói chung, đối với tất cả bệnh nhân, dù là Medicaid, Medicare hay không thuộc chương trình tài trợ nào, để giảm chi phí bảo hiểm, một số lớn các hảng bảo hiểm sẽ bắt khách hàng chọn các chương trình đặc biệt trong đó số bác sĩ được chấp nhận sẽ bị giới hạn, đưa đến tình trạng các bệnh nhân sẽ không còn quyền lựa chọn bác sĩ mình muốn nữa, và một số không nhỏ sẽ bị bắt đổi bác sĩ.

PHÁT TRIỂN NGÀNH KỸ NGHỆ Y KHOA

Cải tổ y tế của TT Obama chẳng tạo ra nạn khan hiếm bác sĩ, mà cũng đưa đến tình trạng các hảng sản xuất máy móc dụng cụ y khoa ngưng đầu tư, bớt sản xuất và bớt nhân viên.

Luật y tế mới đánh thuế phụ thu 2,3% lên giá trị các máy móc và dụng cụ y khoa sản xuất kể từ 2013. Chính quyền Obama cho rằng tăng thuế này cần thiết để bù đắp phi tốn giá tăng của Nhà Nước, và sẽ không có ảnh hưởng tại hại gì trên ngành này vì số bệnh nhân gia tăng sẽ tăng nhu cầu máy móc và dụng cụ y khoa. Nói cách khác, tăng chi phí thuế nhưng sẽ được bù đắp bằng tăng số máy được bán ra, do đó các hảng này sẽ không lỗ mà còn lời nhiều hơn.

Sự thật cho đến giờ đã không như vậy. Báo chí đăng tin tại tiểu bang Indiana mới đây, một công ty sản xuất máy móc y khoa, Cook Medical, đã công bố theo sự tính toán của họ, thuế phụ thu mới sẽ tốn cho họ từ 15 đến 30 triệu đô trong 5 năm tới, và họ sẽ không thể nào trả lại số tiền này được. Do đó, công ty đã quyết định bỏ kế hoạch mở 5 xưởng mới trong 5 năm tới. Thay vào đó, họ sẽ lập kế hoạch mở cơ sở mới tại một nước ngoài Mỹ.

Đây chỉ là một trường hợp, tuy không phải là trường hợp duy nhất, nhưng rất cụ thể, dù để chứng minh luật Cải Tổ Y Tế, trái với khẳng định của TT Obama, sẽ không có kết quả tốt cho kinh tế Mỹ, cũng như không giúp giảm thất nghiệp, tạo công ăn việc làm cho dân Mỹ.

Dĩ nhiên là chúng ta có quyền si và công ty Cook Medical là coi trọng đồng tiền, là không yêu nước, là không quan tâm đến quần chúng, v.v... Nhưng thực tế họ không phải là công ty từ thiện, nên lấy quyết định theo quyền lợi của họ, cũng như tất cả chúng ta cũng đều hành động cho quyền lợi của mình. Si và họ chẳng giải quyết được gì. Các nhà lãnh đạo có tinh thần trách nhiệm phải tìm ra giải pháp chứ không thể cứ mang họ ra đá kích để lấy phiếu.

TIỀN PHẠT

Một trong những công ty kế toán và tư vấn lớn nhất thế giới, Deloitte, vừa công bố kết quả nghiên cứu và kết luận trong thời gian tới, cứ 10 công ty thì sẽ có một công ty huy bù chương trình bảo hiểm y tế tập thể cho nhân viên và chấp nhận nộp phạt vi tính cho công ty, tiền phạt rẻ hơn tiền mua bảo hiểm. Tức là sẽ có rất nhiều nhân viên sẽ không có bảo hiểm tập thể trong hảng mà phải mua bảo hiểm cá nhân riêng, đắt hơn bảo hiểm tập thể nhiều. Nếu lợi tức của những người này quá mức trợ cấp của Nhà Nước thì họ sẽ ráng phải trả tiền bảo phí cao hơn. Nếu họ ở trong mức lợi tức được Nhà Nước trợ cấp thì ngân sách các tiểu bang và liên bang sẽ thâm thủng nặng hơn vì phải gánh chịu chi phí đó.

THẾ HỆ TRẺ

Luật Cải Tổ Y Tế bắt buộc các hảng bảo hiểm phải bao gồm con cái còn sống chung với cha mẹ cho đến 26 tuổi. Thoạt nghe thi đây là điều lệ rất "nhân đạo" vì giúp giới trẻ có được bảo hiểm.

Trên thực tế, đây là bài toán kinh tế rất thực tiễn. Những người con lớn đã trưởng thành này được bảo hiểm, nhưng tất nhiên là không phải miễn phí. Cha mẹ hay chính họ sẽ phải trả bảo phí, người nào không có bảo hiểm thì sẽ bị phạt. Nói trắng ra, mấy anh chị này, dù sống chung với cha mẹ hay không cũng vẫn phải mua bảo hiểm, không mua sẽ bị phạt, chẳng có gì khác biệt. Điều khác biệt là luật mới cải mấy anh chị này vào bảo hiểm của cha mẹ, bắt buộc cha mẹ khi mua bảo hiểm cho mình, cũng phải mua bảo hiểm cho các con lớn này luôn, nếu không thì chỉ có cách là từ chối mua bảo hiểm cho cả gia đình và cả gia đình sẽ bị phạt. Và như vậy thì tình trạng giới trẻ trả tiền phạt chứ không mua bảo hiểm sẽ được giảm thiểu tối đa.

Luật mới rất cần giới trẻ mua bảo hiểm y tế, vì đây là khối dân ít bệnh hoạn, tức là ít chi phí, rất cần thiết để bù đắp giới lão ông lão bà bệnh hoạn thường xuyên, chi phí rất cao.

Nói cách khác, luật mới đã tìm ra được một phương thức có vẻ "nhân đạo" để che lấp một mánh khép ép buộc giới trẻ phải tài trợ chi phí bảo hiểm của máy người già.

CÁI GIÁ PHẢI TRẢ

Gần đây, nhiều người nêu câu hỏi tại sao Canada và Âu Châu có bảo hiểm y tế cho tất cả mọi người mà Mỹ không có được. Vấn đề không phải là Mỹ không thể có, mà cái giá phải trả quá cao, dân Mỹ không chấp nhận.

Trước hết là vấn đề phẩm chất. Không ai có thể chối cãi được chế độ y tế của Mỹ tốt nhất trên phương diện tiến bộ y khoa, thời gian chờ đợi, phẩm chất dịch vụ (nhà thương, bác sĩ), và quyền được lựa bác sĩ, nhà thương. Dân Mỹ chưa sẵn sàng từ bỏ những lợi thế này.

Sau đó là vấn đề tài chính. Phi tốn y tế nếu do Nhà Nước lãnh như bên Canada và Âu Châu thì dĩ nhiên Nhà Nước phải có tiền, tức là phải thu thuế. Tình trung bình tỷ lệ thuế lợi tức của một gia đình hai vợ chồng có hai con, thi mức thuế lợi tức ở Canada là 22%, Anh 27%, Đức 36%, Thụy Điển và Pháp 42%, và Mỹ là 11%. Đó là chưa kể các thứ thuế khác như thuế lợi tức tiểu bang (từ 10% đến 18% bên Canada), thuế y tế tiểu bang (health insurance tax, 15% tại Ontario bên Canada). Ở Mỹ không có thuế y tế,

và cũng có nhiều tiểu bang như Texas và Florida, không có thuế lợi tức tiểu bang. Nói cách khác, dân Canada và Âu Châu đóng thuế hết nửa phần lương là chuyện thường. Dân Mỹ chưa sẵn sàng đóng thuế gấp ba hay bốn lần mức hiện tại và chính khách nào dám đề nghị chuyện này bảo đảm sẽ có thừa thời giờ ngồi nhà để cầu hay viết hồi ký.

Cũng chưa kể chuyện bên Mỹ, theo thống kê mới nhất của năm 2009, 49% dân Mỹ với lợi tức thấp không đóng một xu thuế nào, trong khi tỷ lệ không đóng thuế bên Âu Châu chỉ là 10%. Bất phần lớn những người hiện không đóng thuế phải đóng thuế, cho dù là rất thấp, chẳng hạn như vài trăm hay vài chục cũng là điều không một chính khách nào dám nghĩ tới.

Đối với những người lớn tiếng ủng hộ chế độ y tế đại chúng miễn phí như Âu Châu, thì câu hỏi họ phải trả lời là họ có sẵn sàng dành nửa phần lương để đóng thuế không?

TOÁN HỌC OBAMA

TT Obama khi quảng bá luật Cải Tổ Y Tế, tuyên bố nội trong nhiệm kỳ đầu, tính đến cuối năm 2012, phí bảo hiểm sức khỏe trung bình của mỗi gia đình sẽ giảm 2.500 đô. Thực tế, tính đến nay, phí trung bình đã tăng 1.300 đô chứ không hề suy giảm. Như vậy có phải TT Obama đã hứa hẹn vớ vẩn không? Câu trả lời bình thường là "đúng vậy". Nhưng TT Obama thi vẫn khẳng định ông không có "hứa lèo" mà đã giữ lời hứa cắt giảm chi phí y tế cho toàn dân. Ta thử tìm hiểu lý luận của TT Obama.

Lấy ví dụ chúng ta lãnh lương 1.000 đô một tháng mà tiêu xài trong gia đình tới 1.500 đô, tức là ngân sách gia đình đã bị lùng lỗ, cần cắt giảm chi tiêu, tiền chợ búa, ăn xài. Ta sẽ cố gắng tháng sau chi xài 1.300 thôi chẳng hạn, để có thể nói là ta đã cắt chi tiêu được 200 đô một tháng. Đó là cách suy nghĩ và lý luận bình thường của một người bình thường.

Đối với TT Obama, tháng tiếp theo, ông sẽ chi xài 1.800 đô, tức là thay vì cắt giảm, ông đã xài nhiều hơn 300 đô. Nhưng ông vẫn khoe là đã cắt giảm được 200 đô. Sao lạ vậy?

Nếu có quỹ đặc biệt nào thắc mắc thì kẻ viết này xin giải thích lý luận của TT Obama: theo đà tăng của giá cả, tiền chợ búa tháng tới sẽ phải là 2.000 đô mới giữ được mức chi tiêu bình thường, nhưng tôi đã cần kiệm, tính toán rất kỹ nên chi cần xài có 1.800 đô thôi, như vậy là tôi đã tiết kiệm, cắt giảm chi tiêu được 200 đô rồi còn gì nữa? Đây chính là toán học của luật gia kiêm chính trị gia Obama.

Kiểu như bà vợ đi mua sắm vung ví, về nhà bị ông chồng cắn nhăn thì cãi lại "em toàn mua đồ on sale mà, đáng lẽ ra em phải mua hàng xịn hơn và tốt hơn nhiều lắm đó, anh không cảm ơn em đã tiết kiệm cho anh mà lại còn cắn nhăn sao?"

Cái mấu nhiệm trong lý luận của TT Obama là bắt kể tăng chi tiêu bao nhiêu, ông vẫn có thể khoe là đã cắt giảm, đã cần kiệm. Ai dám nói TT Obama không có phép lạ?

THU HỒI LUẬT

Những cố gắng thu hồi luật của khối bảo thủ vì lý do bất hợp hiến đã thất bại, và trong tương lai, coi như yếu tố pháp lý sẽ không còn được đề cập đến nữa. Khối bảo thủ muốn thu hồi luật sẽ phải thuyết phục đa số dân Mỹ đồng ý, để bầu cho một đa số bảo thủ vào hành pháp và lập pháp, một viễn tượng hùng như không thể có trong tương lai gần, vì sẽ đòi hỏi đảng Cộng Hòa trong kỳ bầu ba tháng nữa phải chiếm được Tòa Bạch Ốc, giữ đa số tại Hạ Viện, và chiếm được thêm ít nhất 12 ghế nữa tại Thượng Viện để có được đa số áp đảo.

Nhưng cái khó khăn lớn nhất trong việc thu hồi là luật cài tó này có điểm bị chống mạnh mà cũng có điểm được ủng hộ mạnh. Điều khoản bắt buộc mọi người phải mua bảo hiểm cũng như dự phòng chi phí y tế sẽ tăng đột nhiên bị đa số dân Mỹ chống đối, nhưng bù lại, điều khoản cấm các hãng bảo hiểm không được từ chối bảo hiểm cho những người đang bị bệnh là điều tất cả mọi người đều đồng ý, kể cả khối bảo thủ. Vì yếu tố chính trị đó, cùng lắm là chỉ có thể thu hồi cái phần bắt buộc mọi người phải mua bảo hiểm, chứ không ai dám dũng đến điều khoản cấm hàng bảo hiểm loại trừ những người đang có bệnh.

Luật Cải Tổ Y Tế là một luật vĩ đại, sẽ ảnh hưởng lên cuộc sống của tất cả mọi người, mà cũng là một luật cực kỳ phức tạp. Các chuyên gia cho đến nay, vẫn còn đang bàn viết chi tiết thực hành luật, đưa bộ luật này lên đến gần 10.000 trang rồi mà vẫn chưa xong. Chúng ta sẽ còn có dịp khám phá ra thêm nhiều hệ quả mới lạ nữa. (5-8-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

TT Obama: Ông Là Ai?

24/07/2012

...Ông khẳng định là Tin lành, nhưng gần một nửa dân Mỹ vẫn cho rằng ông là Hồi giáo...

Năm 2004, ứng viên tổng thống của đảng Dân Chủ, Al Gore, ra tranh cử với chiến lược huy động khối thiểu số da màu, lao động, di dân, người nghèo. Một chiến lược mà người Mỹ gọi là "populist", mang nặng mùi my dân. Ông tim được một chính khách da đen trẻ, có nhiều tương lai, để đọc bài diễn văn chính trong đại hội đảng Dân Chủ. Đó là nghị sĩ tiểu bang Illinois, Barack Obama, một chính khách cả thế giới chưa bao giờ nghe tên, ngoại trừ một khu vực dân da màu phía nam Chicago.

Nghị sĩ Obama đọc một bài diễn văn có thể nói là "tạo thời thế". Cả trăm triệu dân Mỹ bị hút hồn bởi bài diễn văn thật ý nghĩa, đáp ứng những ước vọng sâu xa nhất của dân Mỹ. Ông tuyên bố đại ý "không có một Hoa Kỳ bảo thủ hay một Hoa Kỳ cấp tiến, không có một Hoa Kỳ (Đảng Cộng Hòa) hay một Hoa Kỳ xanh (Dân Chủ), mà chỉ có một Hiệp Chủng Quốc Hoa Kỳ". Không ai để ý đến tinh thần thuần: một bài diễn văn kêu gọi đoàn kết toàn dân trong đại hội đảng tổ chức để tán phong ứng viên chống một đảng khác, giữa một rừng diễn văn sỉ và ác đồi nghịch.

Quan trọng hơn cả là cách diễn văn cực hùng hồn của ông. Người ta nói ông Obama đã nghiên cứu và học cách đọc từ các mục sư da đen nói tiếng hùng biện như Martin Luther King và Jesse Jackson, rồi sau này Jeremiah Wright. Lúc tràn lục bống, khi nhanh khi chậm, lập di lập lại những câu chủ chốt, dùng những danh từ và hình ảnh dao to búa lớn nhiều khi chẳng ai hiểu là gì, ... Từ một chính khách hoàn toàn vô danh, tên tuổi Barack Obama nổi lên như cồn. Trở thành ngôi sao sáng nhất đảng Dân Chủ. Được mời di đọc diễn văn trên khắp nước.

Năm 2006, lợi dụng cơ hội ngàn vàng, nghị sĩ Obama quyết định ra tranh cử thượng nghị sĩ liên bang. Ông đã dâng dác cử cuộc bầu sơ bộ Dân Chủ, rồi hạ luôn ứng viên Cộng Hòa trong một địa bàn mà cử tri da đen chiếm hơn hai phần ba dân số, trở thành một trong hai thượng nghị sĩ liên bang đại diện cho tiểu bang Illinois.

Ngôi chùa nóng ghê, thượng nghị sĩ Obama đã nhảy ra tranh cử tổng thống chưa đầy hai năm sau. Đối thủ của ông trong nội bộ đảng đều là các chính khách nặng ký: TNS John Edwards (cựu ứng viên phó của John Kerry năm 2004 chống Bush), TNS Joe Biden (bây giờ là phó tổng thống), một lô nhân vật kỳ cựu nữa, và nhất là cựu đệ nhất phu nhân, Hillary Clinton. Không ai nghĩ ông Obama có một may mắn hy vọng nào. Chỉ là một loại ngựa non háo thắng hay éch ngồi đáy giếng, không biết trời cao đất rộng.

Nhưng con éch đó đã chứng minh tất cả mọi người đều sai lầm hết. TNS Obama trở thành tổng thống thứ 44 của Hiệp Chủng Quốc Hoa Kỳ. Leo lên ngôi vị tột đỉnh với vòn vẹn hai năm trên sân khấu chính trị. Hoàn toàn nhờ tài đọc diễn văn, không hơn không kém. Chi vạch rõ yếu điểm lớn nhất của thế chế dân chủ Mỹ: bầu người lãnh đạo dựa trên khả năng móm mép trong khi chẳng ai biết người đó là ai, dù đất nước đang trực diện khủng hoảng kinh tế lớn nhất thế kỷ.

Tốc độ leo thang của TT Obama nhanh đến mức chẳng ai kịp nhìn ra quá khứ của ông, để rồi chẳng ai biết rõ ông là ai. Người ta chỉ say sưa với chủ trương "ba phái" đại đoàn kết mà chẳng hiểu ông có quan điểm chính trị như thế nào, có khả năng gì, và sẽ làm gì để thực hiện đại đoàn kết và thay đổi Hoa Thịnh Đốn. Năm 2008, chẳng ai biết Barack Obama là ai, nhưng là lùng thay, đến 2012, sau khi đã làm tổng thống ba năm rưỡi, ông vẫn là câu hỏi vĩ đại.

Trên giấy tờ, ông sanh tại Hạ Uy Di, nhưng gần một phần ba dân Mỹ vẫn cho rằng ông sanh tại Kenya. Ông là nửa trắng nửa đen, nhưng luôn luôn tự nhận, suy nghĩ và hành động, cũng như được coi như là da đen không có một chút trắng nào. Ông khẳng định là Tin lành, nhưng gần một nửa dân Mỹ vẫn cho rằng ông là Hồi giáo.

Đối nội, ông chỉ trích TT Bush vô trách nhiệm vì mắc nợ quá mức, nhưng chính ông tăng công nợ gấp ba lần TT Bush. Ông đã kích bảo hiểm y tế toàn dân của bà Hillary là thiên tài trước khi ban hành bảo hiểm y tế toàn dân còn thiên tài hơn nữa. Ông đòi tăng thuế nhà giàu nhưng lại già hạn luật giảm thuế của TT Bush.

Ông tranh cử với khâu hiệu đại đoàn kết toàn dân nhưng mau mắn trở thành tổng thống tạo phản hoà nhất lịch sử Mỹ. Ông bác bỏ những chỉ trích ông theo chủ nghĩa xã hội nhưng lại dùng bạn bè và chuyên gia cực tả và cộng sản làm cố vấn hay phu tá. Ông ủng hộ nhóm Occupy Wall Street trong khi nhận bạc triệu của tài phiệt Wall Street.

Đối ngoại, ông chỉ trích TT Bush là cao bồi coi thường đồng minh nhưng cuối cùng quan hệ Mỹ với các đồng minh truyền thống như Anh, Pháp, Đức, Nhật, lạnh như băng đá Alaska. TT Obama chống chiến tranh Iraq, nhưng lại dồn quân vào Afghanistan. Ông chỉ giặc TT Bush vi phạm công pháp quốc tế khi đánh Saddam Hussein, nhưng chính ông lại ra lệnh tham chiến tại Libya, giết TT Khadafi, mà không cần xin phép quốc hội nhân danh "nhân đạo", nhưng nhầm mắt trước cảnh cả chục ngàn dân Syria bị thảm sát. Ông kêu gọi một chính sách hoà hoãn, tôn trọng khối Hồi giáo, nhưng tăng gấp mươi những tấn công của máy bay không người lái giết khủng bố trên lãnh thổ các nước độc lập như Pakistan, Yemen, giết Bin Laden trên đất Pakistan rồi thông báo cho TT Pakistan sau khi CNN đã phổ biến tin cho cả thế giới. Quan hệ với đồng minh chiến lược Pakistan không khác nào quan hệ mẹ chồng nàng dâu.

Những mâu thuẫn này chỉ khiến thiên hạ ngày càng mù mờ về con người của TT Obama. Ông là Mỹ thật hay Kenya, Tin lành hay Hồi giáo, điều hâu hay bồ câu, ôn hòa hay cấp tiến, bạn dân nghèo hay bạn tài phiệt? Chưa ai có câu trả lời rõ rệt. Cuộc tranh cử năm nay đáng lẽ phải làm sáng tỏ vấn đề khi TT Obama có trách nhiệm bảo cáo thành quả cho cử tri, nhưng thực tế, thiên hạ chỉ thấy ông chủ tâm đánh đổi thù và lại hứa hẹn tiếp tục.

Với hơn ba tháng trước ngày bầu lại, ta hãy thử xét lại vấn đề.

CON NGƯỜI TT OBAMA

Trước hết, phải nói ngay vấn đề nơi sanh của ông thật ra không có nghĩa lý gì nữa. Hiến Pháp Mỹ đòi hỏi phải sanh tại Mỹ mới được ứng cử tổng thống. Chuyện này quan trọng khi ông Obama còn đang tranh cử, chứ bây giờ thì gạo đã thành cơm từ lâu rồi. Bây giờ có khám phá ra ông sanh tại Kenya thi cũng không toà nào dám phán ông Obama là tổng thống bất hợp pháp, không ai dám nghĩ đến chuyện truất nhiệm ông vì sẽ chỉ tạo ra đại loạn với tất cả dân da màu xuống đường đốt phá chống lại cái mà họ sẽ gọi là âm mưu kỳ thị da đen của Mỹ trắng. Hàng triệu dân cấp tiến sẽ đồng ý. Nước Mỹ sẽ đi vào đại loạn.

Tranh cãi về vấn đề tôn giáo của ông cũng sẽ chẳng đi đến đâu. TT Obama sẽ vẫn tiếp tục khẳng định mình là Tin Lành, nhưng quả khứ ông vẫn còn quá nhiều liên hệ với Hồi giáo, để rồi vấn đề sẽ còn được tranh cãi suốt lịch sử Mỹ.

ĐỐI NGOẠI

Cả hai cuốn sách Obamas Wars của nhà báo kỳ cựu Bob Woodward (người khui ra vụ Watergate khiến TT Nixon mất chức), và The Obamians của nhà báo James Mann đều ghi nhận TT Obama không bao giờ lấy quyết định trong các buổi họp nội các, chỉ ghi nhận ý kiến, đặt câu hỏi, rồi cho biết sẽ suy nghĩ và quyết định sau. Sau đó, ông gặp nhóm phụ tá thân tín, thảo luận lại, rồi mới lấy quyết định.

É-kíp đối ngoại của TT Obama thực sự là một nhóm thanh niên cấp tiến trẻ, khoáng tuồi ba mươi, với những tên lè hoác đối với quần chúng, như Denis McDonough (lò vè an ninh), Michael McFaul (Nga và Đông Âu), Stuart Levey (Iran và Bắc Hàn), Greg Craig (người xùi TT Obama ký sắc lệnh đóng cửa trại tù Guantanamo), Mark Lippert (trung úy hải quân, thành viên Hội Đồng An Ninh Quốc Gia), Samantha Power (nhân quyền), Suzan Rice (Liên Hiệp Quốc), Valerie Jarrett (cố vấn đặc biệt). Đây là những người không bao nhiêu kinh nghiệm, không quyền hành, không thông qua quốc hội, nhưng có tiếng nói lớn bên cạnh tổng thống.

Nói trắng ra, nội các với ngoại trưởng Hillary, bộ trưởng quốc phòng Robert Gates, bộ trưởng Y Tế Kathleen Sebelius, bộ trưởng An Ninh Janet Napolitano, ... chỉ là mặt nồi với những người có kinh nghiệm và uy tín để trán an dư luận trong và ngoài nước. É-kíp nói này có khuynh hướng thực tiễn (realist) so với é-kíp phụ tá đặc biệt trong hậu trường có khuynh hướng lý tưởng hơn (idealistic), chủ trương Mỹ cần coi trọng những vấn đề nhân đạo, nhân quyền hơn và can thiệp khi cần thiết.

Sự hiện diện của hai é-kíp đối nghịch này thỉnh thoảng đưa đến những quyết định tréo cẳng ngỗng mà mọi người đều thấy rõ. Chẳng hạn như TT Obama chỉ trích TT Bush đánh Iraq mà lại quyết định đánh Libya vì áp lực mạnh của các bà Samantha Power và Suzan Rice trong khi bộ trưởng Quốc Phòng Gates chống và ngoại trưởng Hillary dè dặt. Các bà Power và Rice nhìn chính sách đối ngoại của Mỹ với con mắt cấp tiến lý tưởng: Mỹ cần phải "thể thiện hành đạo" vì lý do nhân đạo, trong khi phe thực tiễn so Mỹ lại dính dáng vào một cuộc chiến với một xứ Hồi giáo nữa.

Rõ ràng là nhóm phụ tá cấp tiến gần gũi với TT Obama có tiếng nói mạnh trong chính sách đối ngoại của tổng thống mặc dù thỉnh thoảng, chủ trương can thiệp cũng gặp những giới hạn như khi Mỹ bỏ tay nhìn các cuộc đàm áp đổi lập tàn bạo nhất tại Syria, và múa vồ mòn trước lưỡi bò Trung Cộng.

IRAQ VÀ AFGHANISTAN

Quan điểm rõ ràng duy nhất của TT Obama khi còn tranh cử là bài diễn văn chống chiến tranh Iraq mà ông đã đọc năm 2002 trong một lần vận động tranh cử tại Chicago, trước khi TT Bush đánh Iraq, và lời hứa rẽ rút quân càng sớm càng tốt khỏi Iraq. Ông biết quan điểm này gây thắc mắc trong giới lãnh đạo quân sự, và cũng ý thức sẽ tạo thêm mâu thuẫn và ưu tư trong hàng ngũ tướng lãnh nếu ông từ chối yêu cầuถอน quân tại Afghanistan của tướng Petraeus, người hùng Iraq và Afghanistan, nên dành chấp nhậnถอน quân tại đây.

TT Obama chỉ trích TT Bush vì phạm nhân quyền khi bắt nhốt và tra tấn khủng bố mà không đưa ra tòa. Nhưng ông lại già tăng các cuộc đột kích máy bay không người lái, vừa kín đáo vừa tiện lợi hơn, giết luôn cho tiện, kể cả khủng bố có quốc tịch Mỹ. Tránh được những sai lầm của TT Bush khi bắt nhốt rồi tra tấn tù khủng bố.

Ông ý thức được yếu điểm lớn của đảng Dân Chủ, mang tiếng là đảng bồ câu, rất yếu trong vấn đề an ninh, quốc phòng. Trong thời điểm hậu 9/11, ông sẽ không có hy vọng thắng được đảng Cộng Hoà. Do đó ông lừa cuộc chiến Afghanistan và chống Al Qaeda để khóa chiếc áo diều hâu để "cân bằng" quan điểm, vớt đi điểm với khối độc lập và bảo thủ.

Nhìn cho kỹ, TT Obama vẫn là người thiên về "chủ hòa" trong truyền thống của đảng Dân Chủ. Các quyết định "diều hâu" của ông trong cuộc chiến chống khủng bố, Afghanistan, và Libya, chỉ là những binh phong cần thiết để làm mờ bớt hình ảnh bồ câu quá yếu của đảng Dân Chủ. Máy ông Na Uy đã nhìn thấu binh phong đó nên mới tặng Nobel Hòa Bình cho TT Obama, một phần để hậu thuẫn TT Obama, phần khác để trời tai ông khiến ông khó thay đổi lập trường.

ĐỐI NỘI

Một đạo diễn Hồ Ly Vọng gốc Tiệp Khắc, Milos Forman viết trên New York Times, biện hộ TT Obama không theo chủ nghĩa xã hội (socialist) như nhiều người chỉ trích. Ông mô tả cuộc sống hãi hùng trong chế độ CS Tiệp như ba giờ sáng bị công an gõ cửa mang đi bịt tẩm lùn, và nhiều chuyện kinh hãi khác để xác nhận TT Obama không phải là theo XHCN. Lập luận cực kỳ ngắn này được đăng trên New York Times chỉ làm mất thêm uy tín của tờ báo phe ta này thôi. Ông đạo diễn xi-nê-ma này không có chút ý thức chính trị, đã lẩn lộn tư tưởng xã hội với chế độ CS kiểu Xit-ta-lin. Không ai nói Obama là Xit-ta-lin hết. TT Obama dù muốn cũng không có cách nào ra lệnh FBI nứa đêm gỗ cửa bắt công dân Mỹ đi thù tiêu.

Khối báo thù chỉ đá kích TT Obama có tư tưởng thiên tả ói điểm muốn xây dựng một Nhà Nước vú em vĩ đại, tung ra đủ loại thuế để lấy tiền chi trả cho guồng máy thư lại khổng lồ với hàng vạn công chức áp đặt hàng trăm ngàn thủ tục luật lệ mà vắng hiệu, chủ trương mua phiếu cử tri bằng đủ loại trợ cấp, ứng hộ yêu sách của nghiệp đoàn để lấy hậu thuẫn chính trị của họ. Đây là mô thức chính trị của các đảng dân chủ xã hội Âu Châu. Điển hình là tân TT Francois Hollande của Pháp, vừa đắc cử đã mau mắn ra luật tăng thuế tối đa lên 75% lợi tức.

Lời tuyên bố mới nhất của TT Obama, khẳng định sự thành công của các doanh gia là do công sức và giúp đỡ của Nhà Nước phản ánh rõ rệt vai trò Nhà Nước vú em trong triết lý kinh bang tể thế của ông.

Ở đây, người ta thấy TT Obama là người rõ rệt thiên tả theo mô thức Âu Châu. Bộ luật rườm rà gần 3.000 trang cài tóp y tế với Nhà Nước áp đặt bảo hiểm y tế cho toàn dân bất chấp ảnh hưởng trên ngân sách, chi phí y tế chung, suy xụp kinh tế và thất nghiệp, chỉ là một bằng chứng điển hình của mô thức xã hội này.

Giống như chính sách đối ngoại, các chính sách đối nội của TT Obama cũng được ra đời và thực hiện theo kiểu "song hành", qua một nội các nỗi nhưng không có thực quyền, và một ban tham mưu trong hậu trường với các phu tá, được gọi là Sa Hoàng (csar), phần lớn là thành phần trẻ cấp tiến, có khi cực đoan như ông Van Jones lo về năng lượng sạch trước đây là đảng viên Đảng Cộng Sản Mỹ.***

Nói tóm lại, bỏ qua các vấn đề cá nhân của ông, bất chấp những lời hô hào không có dó hay xanh, TT Obama hiển nhiên là một chính khách trong thâm tâm có tư tưởng bồ câu, thiên tả nhất trong các tổng thống trong lịch sử cận đại Mỹ. Ông dựng lên một nội các nỗi gồm những người có tên tuổi, kinh nghiệm, có tiếng ôn hòa, chủ trương thực tiễn. Nhưng lại đặt niềm tin và lấy quyết định theo nhóm phụ tá và cố vấn trẻ, ít kinh nghiệm và cấp tiến cực đoan hơn.

Nhưng cuối cùng thì ông vẫn là chính trị gia thuần túy, sẵn sàng làm mọi chuyện, nói mọi điều, hứa mọi thứ cần thiết để đạt thắng lợi cá nhân. Câu nói của TT Obama với TT Medvedev nói lên hết: ông đừng làm khó tôi bây giờ, đợi bầu cử xong tôi sẽ dễ nói chuyện hơn. (22-7-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Những Lời Hứa Trong Chính Trị

17/07/2012

...TT Obama không ngừng dỗ thura cho mọi lý do về sự thất hứa của ông...

"Hiện nay có quá nhiều người đang vật lộn, quá nhiều người không có việc làm, quá nhiều nhà còn bị chìm dưới nợ nần". Đây là lời tuyên bố của ứng viên tổng thống Barack Obama. Nếu không ghi ngày tháng, người ta có cảm tưởng như đây là thời điểm 2008 khi ông Obama đang chỉ trích chính quyền Bush để vận động cử tri thay đổi tổng thống, thay đổi đảng cầm quyền để cải tiến tình trạng hiện hữu. Nhưng không phải vậy, đó là lời tuyên bố của TT Obama cuối tháng Sáu, 2012 vừa qua khi di vận động tại tiểu bang New Hampshire. Điều ông mô tả, chính là tình trạng của nước Mỹ sau ba năm rưỡi cầm quyền của chính ông. Và ông đang vận động để ... ngồi thêm bốn năm nữa.

Thật là lạ lùng. Thế thi trong gần bốn năm qua, TT Obama đã làm gì? TT Obama không có khả năng giải quyết những khó khăn ông đã thừa hưởng sao? Như vậy TT Obama có đáng được bầu lại không? Tại sao phải kéo dài tình trạng bết bát này thêm bốn năm nữa?

Năm 2008, ứng viên Obama ra tranh cử tổng thống trong những điều kiện thuận lợi nhất. Khủng hoảng tài chính kinh tế, và hai cuộc chiến dài dằng mà chưa ai thấy "anh sáng cuối đường hầm" đã khiến dân Mỹ thất vọng nặng nề đối với chính quyền của TT Bush và đảng Cộng Hòa, và chỉ chờ ngày bầu cử để có dịp bầu một tổng thống mới của đảng đối lập. Bất cứ ai cũng được, cho dù không một chút kinh nghiệm, thành quả gì. Không ai nghĩ ông –hay bất cứ ai khác- có thể giải quyết khủng hoảng này trong ba bốn năm bết kẽ những hứa hẹn của ông, nhưng ai cũng mong nhìn thấy một kết quả nào đó, chứng minh tổng thống đang đi đúng hướng.

Với trên dưới một trăm ngày để lấy điểm cung cùi trì, cuộc chạy đua đã tăng tốc độ mạnh mẽ. Trong thời gian gần đây cũng như trong những ngày tháng tới, cả hai ứng viên sẽ chi trả triệu mỗi tháng để mua quảng cáo trên truyền hình, nhưng khoảng ba phần tư những quảng cáo này sẽ được phát hình trên khoảng một tá các tiểu bang xối dập. Theo Washington Post, TT Obama đã chi 91 triệu so với 23 triệu của TD Romney trong các tiểu bang xối dập này.

Phần lớn các quảng cáo được dùng để tấn công đối phương. TT Obama tố giác TD Romney là "nhà giàu", và chia mũi dùi vào mấy năm TD Romney làm Tổng Giám đốc Bain Capital, trong khi TD Romney nhấn mạnh thất bại của TT Obama trong vấn đề phục hồi kinh tế.

Năm 2008, ứng viên Obama là tờ giấy trắng, không có gì để khoe, do đó, tranh cử bằng cách đã kích chính quyền đương nhiệm Bush và Cộng Hòa, và hứa trờihei biến. Chuyện này hoàn toàn có thể hiểu được. Năm nay, ứng viên Obama đã có gần bốn năm "thành quả" mà cũng vẫn tranh cử bằng cách đã kích đối thủ và hứa hẹn, chứ không phải vỗ ngực khoe thành quả thi đúng là có cái gì không ổn. Đúng ra, TT Obama phải bỏ hết thời giờ khoe thành tích, khoe những lời hứa đã giữ, đã thực hiện được, để cùi trì nhận định kinh thánh và tín nhiệm tiếp tục.

Nhưng chỉ thấy ông đã kích đối thủ và phản trắc. Mới đây, tại Cincinnati, TT Obama than vãn một câu thật đáng thương: "Tôi đoán đa số dân Cincinnati sẽ nhận tôi đã cố gắng hết sức" (I suspect that most people in Cincinnati would acknowledge that I have tried real hard). Không ai nói TT Obama không cố gắng. Cố gắng thi có tổng thống nào không cố gắng đâu? Tổng thống một nhiệm kỳ Carter cũng cố gắng hết sức mình vậy. Vấn đề là có khả năng hay không và có làm những chuyện đúng, cần làm hay không.

Điểm quan trọng mà TT Obama cần nhấn mạnh mà lại không nói là những lời hứa và tuyên bố của ông khi ông tranh cử những năm 2007-08. Ké viết này sẽ làm chuyện đó để xem TT Obama đã hứa những gì và đã làm được những gì.

Đối với khủng hoảng kinh tế là già tài chính quyền Bush để lại cho ông, ngay sau khi nhậm chức, TT Obama đã long trọng hứa giải quyết mọi chuyện trong ba năm, nếu không làm được, sẽ không ra tranh cử lại nữa. Bây giờ thi ông lại nói tình hình còn tệ hại lắm, cho tới thêm bốn năm nữa. Không phải là thất hứa duy nhất.

TT Obama xác định nếu luật kinh cầu kinh tế 800 tỷ của ông được thông qua, ông bảo đảm tỷ lệ thất nghiệp sẽ không qua khỏi cao điểm 8%, để rồi sẽ rớt xuống mức 5.6% vào cuối năm 2012. Thực tế, tỷ lệ thất nghiệp ngay sau khi luật kinh cầu được thông qua, vọt lên trên 10%, để rồi đến giờ này vẫn lảng vảng ở mức 8.2%. Trong suốt 42 tháng cầm quyền của TT Obama, tỷ lệ này chưa bao giờ xuống dưới mức 8% chứ không phải không vượt qua 8% như TT Obama hứa.

Trong cơn hòi hả quảng bá cho chính mình, TT Obama đều tháng Bảy cũng đã khoe ông đang đi đúng hướng (its a step in the right direction) khi công bố con số việc làm mới tạo được trong tháng Sáu là 80.000. Ông nói vậy vì trong tháng Năm, chi có thêm được 69.000 việc làm mới. Ông quên không nhắc tháng Tư trước đó nữa, chỉ có 77.000. Trong quý đầu của năm nay, trung bình mỗi tháng kinh tế Mỹ tạo 200.000 việc làm mới. Đó là con số tối thiểu cần có để bắt kịp đà tăng trưởng dân số, tức là duy trì tỷ lệ thất nghiệp không thay đổi ở mức 8%. Bây giờ trung bình của quý hai rớt xuống khoảng 75.000 một tháng. Dù vậy, TT Obama vẫn cho rằng chúng ta đang đi đúng hướng.

TT Obama khi quảng bá luật Cải Tổ Y Tế, tuyên bố nội trong nhiệm kỳ đầu, tính đến cuối năm 2012, phí bảo hiểm sức khỏe trung bình của mỗi gia đình sẽ giảm 2.500 đô, từ 13.700 xuống 11.200 đô. Thực tế, tính đến nay, bảo phí trung bình đã tăng 1.300 đô, lên tới 15.000 đô, chứ không hề suy giảm. Đó là luật CTYT thực sự chưa có tác dụng đầy đủ. Đợi tới 2015 khi luật được áp dụng hoàn toàn, không biết bảo phí sẽ tăng đến bao nhiêu. Ta hãy chờ xem.

TT Obama cũng hứa nội trong nhiệm kỳ đầu, ông sẽ cắt giảm thâm thủng ngân sách ít nhất là một nửa. Khi ông nhậm chức, đầu năm 2009, ngân sách thâm thủng 1.300 tỷ, phần lớn do chiến tranh Iraq và Afghanistan. Ngân sách năm 2012 này, sau khi TT Obama chấm dứt chiến tranh Iraq và giảm thiểu cuộc chiến tại Afghanistan, ngân sách vẫn thâm thủng đúng 1.300 tỷ.

Ứng viên Obama nhìn mức công nợ tăng từ 5.000 tỷ lên 10.000 tỷ trong tam năm của TT Bush, và gọi TT Bush là người vô trách nhiệm. Nhưng dưới thời TT Obama, mức công nợ tăng từ 10.000 tỷ lên 15.000 tỷ chỉ trong ba năm đầu.

Ứng viên Obama khi tranh cử lớn tiếng chỉ trích luật giảm thuế của TT Bush và hứa sẽ thay đổi. Đến cuối năm 2010 khi luật này hết hạn, ông lảng lặng gia hạn hai năm nữa, để rồi sau đó vẫn tiếp tục lớn tiếng chỉ trích luật giảm thuế cho "nhà giàu" của TT Bush.

Một ngày sau khi tuyên thệ nhậm chức, TT Obama rinh ròng ký sắc lệnh đóng cửa trại tù khủng bố Guantanamo và mang các tù đó ra toà xử theo đúng luật, trong vòng một năm. Gần bốn năm sau, trại tù vẫn còn đó và chưa một tên khủng bố nào bị nhốt tại đây đã ra tòa.

Trong một cuộc tranh luận với các đối thủ trong đảng Dân Chủ, ứng viên Obama khẳng định nội trong năm đầu sau khi chấp chính, sẽ sẵn sàng di dời vô điều kiện các nhà lãnh đạo đối nghịch với Mỹ như Iran, Venezuela, Bắc Hàn, Cuba, và Syria để giải quyết mâu thuẫn với các nước đó. Bây giờ gần hết nhiệm kỳ đầu, TT Obama chưa gặp được một người nào, ngoại trừ TT Venezuela trong hội nghị thượng đỉnh Châu Mỹ, bắt tay và nói chuyện được vài phút với TT Hugo Chavez, rồi được ông Chavez tặng cho một cuốn sách sỉ và năm chục năm để Quốc Mỹ bóc lột Nam Mỹ.

Trong lúc tranh cử tại Pittsburgh trước các nghiệp đoàn, ứng viên Obama tuyên bố việc Trung Cộng thao túng tiền tệ, áp đặt hối xuất giá tạo lên nhân dân tệ là chuyện không thể chấp nhận được, và quả quyết nếu là tổng thống ông sẽ không dung túng nữa và sẽ tìm mọi cách giúp đỡ ngành sản xuất Mỹ. Nhờ hối xuất đó mà TC bán được hàng rẻ mạt vào Mỹ, tăng thêm khó khăn cho các ngành sản xuất và kinh tế Mỹ. Gần bốn năm sau, Trung Cộng tiếp tục chính sách hối doái giá to, và TT Obama tuyệt đối không có một lời khiếu nại hay một hành động nào. Tin báo chí mới nhất cho biết Ủy Hội Thể Vận Mỹ chỉ có chục triệu cho Trung Cộng để may quần áo cho phái đoàn Mỹ tham dự Thể Vận Luân Đôn mùa hè tới. Quốc hội phản ứng mạnh và chất vấn tại sao không dùng các công ty Mỹ, nhưng Toà Bạch Ốc không dám lên tiếng, khẳng định đây không phải vấn đề của chính phủ.

Khi TT Bush tham dự lễ khai mạc Thể Vận Bắc Kinh năm 2008, ứng viên Obama đã kích TT Bush đã không quan tâm đến vấn đề nhân quyền tại Trung Cộng và đi tham gia lễ khai mạc chỉ giúp TC dân áp đối lập mạnh hơn. Sau khi đắc cử, bà ngoại trưởng Hillary Clinton mau mắn di TC và bà công khai nói ngay trước khi lên đường là vấn đề nhân quyền sẽ không được đề cập đến trong chuyến công du. TT Obama sau đó di TC cũng chỉ nói qua loa cho có lệ về những "uru tu" (concerns) của chính phủ Mỹ đối với chuyện nhân quyền tại TC.

Ứng viên Obama cũng hứa với dân đang sống bất hợp pháp là nội trong năm đầu, ông sẽ ban hành luật di dân mới, giải quyết những khó khăn của họ. Trong hai năm đầu chấp chính, TT Obama có được sự hợp tác vô điều kiện của đảng Dân Chủ đang nắm đa số tuyệt đối tại Hạ Viện lẫn Thượng Viện, dù thừa phiếu để TT Obama thông qua bất cứ luật gì, như ông đã cho thông qua luật Cải Tổ Y Tế. Nhưng ông đã không hề một lần nào đàm đạo đến chuyện di dân bất hợp pháp. Cho đến năm 2011, sau khi Cộng Hòa chiếm được đa số tại Hạ Viện thi ông mới òn ào đà kích Cộng Hòa chống đối mọi nỗ lực của ông.

Những người ứng hộ TT Obama sẽ quả quyết tổng thống đã thực hiện được hai chuyện lớn: rút quân khỏi Iraq và cải tổ y tế.

Không sai. Nhưng họ quên mất việc rút quân là hoàn toàn theo thời khóa biểu mà TT Bush đã thỏa thuận với Thủ Tướng Maliki. Cải tổ y tế -chưa nói tới những hậu quả tai hại của cải tổ- tuy mang bảo hiểm y tế đến toàn dân, lại là thực hiện kế hoạch của bà Hillary mà ông đã mạnh mẽ đà kích khi còn tranh cử. Nói trắng ra, hai thành quả lớn của TT Obama có được là nhờ thi hành ý kiến của hai đối thủ mà ông từng chống đối kịch liệt.

Tất cả những thất hứa đó, tuy mỗi người nhận xét. Có thể là vì chẳng chút kinh nghiệm nào nên ứng viên Obama hứa lung tung mà không có một khái niệm nào về những khó khăn thực tế. Hay cũng có thể vì tật "không nói thật" bẩm sinh.

Trong một cuốn sách mới phát hành về thời niên thiếu của TT Obama với tựa là "Barack Obama, The Story", nhà báo David Maraniss đã tra cứu những dữ kiện TT Obama đưa ra trong cuốn hồi ký Giắc Mộng Của Cha Tôi (Dream Of My Father) và khám phá ra có ít nhất là 35 trường hợp hoàn toàn do TT Obama phia ra. Chẳng hạn ông nội của TT Obama được mô tả như một nhà tranh đấu Kenya từng ngồi tù và bị thực dân Anh tra tấn dã man, thật ra chỉ là người chăn dê, chẳng tranh đấu gì mà cũng chẳng ở ngày nào. Ông ngoại Mỹ trắng được kể là chết oai hùng trong chiến tranh chống Đức bên Âu Châu, thật ra chết vì té thang khi đang mắc màn cửa trong nhà. Cố đào Mỹ trắng di coi hát và tranh luận mạnh mẽ với anh kế Obama khiến anh này ý thức được vấn đề mâu da của mình, thật ra chưa khi nào di coi hát với Obama và cũng chẳng biết gì về chuyện triết lý chung tộc. Một thanh niên trẻ với quá trình hoạt động như tờ giấy trắng mà viết hồi ký thi cần phải "sáng tạo" để có chuyện tự ca tụng. Cháo trắng phải có mầm muối thiên hạ mới chịu ăn.

Trong một dịp vận động tranh cử gần đây, TT Obama than vãn già tài TT Bush để lại quá bết bát nên ông đánh bô tay. Thật ra, chính TT Obama khi còn tranh cử từ năm 2007, đã lớn tiếng tố giác già tài TT Bush để lại là "khủng hoảng lớn nhất thế kỷ". Cố nghĩa là ông ý thức rất rõ tầm mức cuộc khủng hoảng. Nhưng vấn quả quyết sẽ giải quyết mọi chuyện trong vòng ba năm. Gần bốn năm sau, ông thất bại và để thừa ông không biết là khủng hoảng trầm trọng như vậy. Rõ ràng hoặc là ứng viên Obama đã phong đại khì tố cáo là "khủng hoảng lớn nhất thế kỷ", hoặc là TT Obama đã không nói thật khi nói ông không biết rõ mức trầm trọng của khủng hoảng.

TT Obama không ngừng đàm thoại cho mọi lý do về sự thất hứa của ông, đặc biệt là đàm thoại TT Bush và đảng Cộng Hòa đối lập phả đám. Dân Mỹ bao ông làm tổng thống để giải quyết những khó khăn, nhưng kết quả, chỉ nghe ông phản trắc, giải thích và đàm lối trong khi tình trạng "quá nhiều người đang vật lộn, quá nhiều người không có việc làm, quá nhiều nhà còn bị chìm dưới nợ nần" vẫn không thay đổi.

Vấn đề của cùi trì là những lời hứa rồi thất hứa của các chính trị gia có đáng lưu ý không? Hay ta sẵn sàng nghe mọi lời hứa rồi bỏ qua mọi thất hứa?

Có một chuyện khá thú vị mà không thấy báo phe ta nhắc đến. Năm 2010, cựu TT Clinton di vận động tranh cử cho các dân cử đảng Dân Chủ, lớn tiếng tuyên bố: hãy cho chúng tôi hai năm nữa để phục hồi kinh tế, nếu không thành công thì quý vị có một cuộc bầu cử nữa trong hai năm tới, lúc đó quý vị có thể bỏ phiếu để sa thải hết chúng tôi (nguyên văn: "give us two more years and if it doesn't work you have another election in just two years, you can vote us all out then"). (15-7-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Obamacare: Lắt Léo Của Thủ Chế Dân Chủ

10/07/2012

...đánh thuế 100% hay tịch thu hết tài sản của các triệu phú Mỹ, cũng vẫn không đủ...

Quyết định của Tối Cao Pháp Viện (TCPV) về luật Cải Tổ Y Tế (CTYT) là một quyết định "để đời" chẳng những vì đã duy trì một bộ luật có tính "để đời" của TT Obama, mà cũng vì đã đưa ra ánh sáng những cái oái ăm của chính trị Mỹ. Ở đây, có khá nhiều vấn đề mà nếu lạc quan, ta có thể gọi là lý thú, nhưng nếu bi quan thì ta phải coi như tiêu biểu cho mặt trái không mấy hoàn hảo của dân chủ "Made in America".

VẤN ĐỀ HỢP HIẾN

Trước hết, hãy nhìn vào quyết định của TCPV. Quyết định này hoàn toàn bất ngờ, không ai có thể biết trước được. Dĩ nhiên nhiều người từ trước đến giờ vẫn lớn tiếng quát quyết "TCPV không thể nào thu hồi luật CTYT được", mặc dù những người này cũng là những người có khai luật lưu thông cũng chưa hiểu rõ chứ đừng nói đến luật Hiến Pháp.

Đại cương, vấn đề được đưa ra trước TCPV vi 26 thống đốc theo khuyễn hường bảo thủ Cộng Hòa cho rằng luật CTYT khi áp đặt việc phải mua bảo hiểm sức khỏe lên tất cả mọi công dân trên toàn 50 tiểu bang nếu không sẽ bị phạt, là một lạm quyền của chính quyền liên bang. Chính quyền Obama lập luận việc mua bán bảo hiểm là một giao dịch thương mại, do đó, thuộc phạm vi luật Thương Mai Liên Tiểu Bang và người dân khi vi phạm luật này, có thể bị phạt. Các thống đốc cho rằng quốc hội không thể bắt buộc người dân tham gia vào một sinh hoạt thương mại, đóng tiền phạt nếu không tham gia vào giao dịch đó. Nói nôm na ra, họ cho rằng quốc hội không có quyền lôi người dân ra khỏi nhà, bắt họ phải ra đường, để rồi phạt họ nếu họ ngồi trong nhà không chịu ra đường.

Lý luận của khối bảo thủ là loại lý luận bất cứ người dân bình thường nào trong một xã hội do cũng có thể hiểu và chấp nhận được, trong khi lập luận của chính quyền Obama có tính cưỡng chế theo mô thức thường thấy trong mấy xử độc tài XHCN. Hiển nhiên là chính quyền đã với tay ra quá xa, vi phạm những bảo đảm về tự do cá nhân cũng như quyền hành giới hạn của liên bang so với quyền hạn của tiểu bang.

Cuối cùng, TCPV chấp nhận luật CTYT. Mà chấp nhận bằng một lý luận hết sức lắt léo, không thuyết phục được các chuyên gia về luật Hiến Pháp.

Theo các thẩm phán bảo thủ, luật CTYT nếu chiếu theo luật Thương Mại Liên Tiểu Bang như chính quyền Obama viện dẫn, đúng là vi phạm Hiến Pháp như các thống đốc khiếu nại. Chủ Tịch TCPV, thẩm phán John Roberts đồng ý với khối thẩm phán bảo thủ ở điểm này, đưa đến biểu quyết với số phiếu 5/4 chống luật CTYT. Nếu như ngừng tại đây, thì có nghĩa là luật CTYT sẽ phải bị thu hồi như mọi người đã nghĩ.

Nhưng ông Roberts quyết định di xa hơn một bước. Ông cho rằng dù vậy thì luật CTYT vẫn có thể duy trì mà không cần thu hồi vì dưới một góc cạnh khác, luật này hoàn toàn hợp Hiến. Lần này, ông Roberts nhảy qua phe các thẩm phán cấp tiến và biểu quyết cũng với số phiếu 5/4, việc nộp tiền phạt nếu không mua bảo hiểm là một hình thức đóng thuế, và như vậy thì hoàn toàn nằm trong thẩm quyền của quốc hội liên bang, vì quốc hội có quyền ra luật thuế và áp đặt lên tất cả công dân trên 50 tiểu bang.

Cái oái ăm là đây chính là lập luận ngay từ đầu của đảng Cộng Hòa khi họ cáo buộc nộp phạt là một hình thức đánh thuế. TT Obama và khối cấp tiến bác bỏ lý luận này một cách mạnh mẽ, nhấn mạnh đây không phải là thuế gì hết mà là một hình thức phạt (penalty). Bây giờ ông Roberts khẳng định đúng là thuế như phe Cộng Hòa đã chỉ trích. Nhưng chính tại vì là thuế nên luật này trở thành hợp Hiến, có thể được áp dụng.

Nhiều người trong phe bảo thủ đã cho rằng ông Roberts "xé ráo" biểu quyết cùng khối cấp tiến vì đã khuất phục trước áp lực chính trị của TT Obama khi tổng thống đã đe dọa nếu TCPV thu hồi luật, ông sẽ mang vấn đề TCPV phe đảng để hạ uy tín TCPV. Ông Roberts đã vận vẹo luật để tìm cách cho thông qua luật của TT Obama. Nhiều người khác thuộc phe cấp tiến cho rằng ông Roberts đã sáng suốt nhìn thấy một khía cạnh phức tạp của luật Hiến Pháp. Chúng ta không phải là luật già nên không có khả năng bắn luận về lập luận của ông Roberts. Bỏ qua một bên sự tranh cãi này, ta sẽ thấy cái oái ăm của chính trị Mỹ.

Kết quả cuối cùng, TT Obama hoan hô quyết định "hợp Hiến" của TCPV nhưng vẫn cái không phải là thuế. Một mâu thuẫn vĩ đại. Phe Cộng Hòa đã kích quyết định của TCPV nhưng lại hô hoán đúng là thuế. Một mâu thuẫn không kém vĩ đại. Cái tài "xuất chúng" của ông thẩm phán Roberts là cái cả hai bên vào thế ... há miếng mắc qua. Bên Dân Chủ nếu cứ khẳng định tiền phạt không phải là thuế thì sẽ làm mất lý do tồn tại của luật CTYT; trong khi bên Cộng Hòa nếu khẳng khái cho đây là thuế thì phải chấp nhận tính hợp Hiến của luật CTYT. Đưa đến tình trạng cả hai bên đều muốn cho câu chuyện trôi qua, chuyện CTYT không còn là đề tài số một của cuộc tranh cử nữa. Tình trạng này có lợi cho TT Obama khi đã số dân Mỹ vẫn chống luật này, nhưng不利 cho TD Romney hơn khi ông bắt phải bối rối giải thích tại sao ông lại chống luật cái mà chính ông là cha đẻ, cho dù Romneycare không hoàn toàn giống Obamacare.

Quyết định của ông bảo thủ Roberts chẳng những đi ngược lại quan điểm bảo thủ trong vấn đề CTYT, mà quan trọng hơn nữa, ông đã lập ra một tiền lệ cho chính quyền liên bang. Lấy ví dụ nếu chính quyền liên bang muốn cấm nước ăn cài xanh, chỉ cần ra luật ai không ăn cài xanh sẽ phải nộp phạt. Thế là tiền phạt trở thành thuế mà quốc hội có thể áp đặt được. Và cả nước phải ăn cài xanh. Và đây là điều khôi bảo thủ lo sợ nhất.

BẮT BUỘC MUA BẢO HIỂM

Mấu chốt trong quyết định của TCPV là điều khoản áp đặt mọi người phải mua bảo hiểm (individual mandate). Ở đây, ta sẽ thấy một ngược ngạo nữa của chính trị Mỹ.

Những năm 2007-08, bà Hillary Clinton tranh cử tổng thống với đề nghị cải tổ hệ thống y tế, bắt buộc tất cả mọi người đều phải mua bảo hiểm. Bà đã từng giúp TT Clinton làm chuyện này năm 1993 nhưng thất bại vì không được hậu thuẫn ngay trong đảng Dân Chủ. Ứng viên Barack Obama kịch liệt chống đối và tố cáo đề nghị này là quá thiên tả (leftist), sẽ đưa đến tình trạng cưỡng bách tất cả mọi người phải mua bảo hiểm, là không hợp với những giá trị văn hóa Mỹ, lấy đi quyền tự do quyết định của mỗi người, và sẽ gây tăng chi phí y tế cho tất cả. Ý định của ứng viên Obama rõ ràng là muốn đưa ra một quan điểm ôn hòa để lấy phiếu của khối cử tri Dân Chủ ôn hòa đồng thời chụp cái mũ thiên tả cực đoan lên đầu bà Hillary. Bây giờ chính TT Obama lại là người chủ trương và làm đúng những gì bà Hillary đề nghị.

Trong khi đó, TD Romney, là người khai sinh ra mô thức bắt buộc mọi người phải mua bảo hiểm nếu không sẽ bị phạt khi ông ra luật CTYT của tiểu bang Massachusetts. Khi đó ông cũng bị chỉ trích là đã khai sinh ra một loại thuế mới, và ông đã khẳng định đó là tiền phạt chứ không phải thuế, y như TT Obama hiện nay đang xác định. Bây giờ TT Obama áp dụng mô thức bắt buộc mọi người mua bảo hiểm nếu không sẽ bị phạt, tức là áp dụng mô thức Romney, nhưng TD Romney lại là người nặng nề chỉ trích TT Obama và quả quyết sẽ hủy bỏ điều luật này nếu ông đắc cử tổng thống. TD Romney bây giờ cũng lại khẳng định tiền phạt chính là thuế.

TD Romney ủng hộ chuyện áp đặt mua bảo hiểm khi là thống đốc của tiểu bang cấp tiến nhất Mỹ, bây giờ ra tranh cử trong một đảng bảo thủ, bắt buộc phải đổi lập trường. Vì chuyện này, TD Romney bị TT Obama chỉ trích là "chao đảo" (flip-flop) không có lập trường nhất định. Nhưng chính TT Obama cũng chao đảo không thua gì. Ứng viên Obama chống chuyện áp đặt mua bảo hiểm để đánh bà Hillary lấy phiếu của khối ôn hòa. Thắng cử rồi, ông thay đổi ngay quan điểm, cố vỗ cho việc áp đặt mua bảo hiểm để giữ phiếu của khối cử tri cấp tiến.

Nhìn vào những chuyện sảng xe này, người ta chỉ có thể nhận định chính trị coi đây mà chẳng bao giờ là dzậy. Quan điểm của các chính khách có thể thay đổi như chong chóng tùy theo nhu cầu chính trị mà vẫn chẳng sao vì họ đều có sẵn những cách giải thích, phân trần, trong khi các cử tri "đệ tử" của họ đều nhắm mắt hờ hét theo. Chúng ta càng nghiêng răng nghiến lợi sống chết cho một chính khách thì lại càng chứng tỏ mình đã bị vào xiếc của họ, hay đã trở thành con rối cho tham vọng cá nhân của họ.

CẢI TỔ Y TẾ GIÚP NGƯỜI NGHÈO

Đây chính là lập luận "câu phiếu" của TT Obama. Ông quảng bá cải tổ của ông sẽ giúp những người nghèo và sẽ cho họ cơ hội được bảo hiểm y tế, đồng thời cũng sẽ giảm chi phí các dịch vụ y tế như tiền nhà thương, bác sĩ, thuốc men... Đối với những người nghèo thì cải tổ của ông sẽ khiến Nhà Nước giúp đỡ họ nhiều hơn, như trợ cấp tiền mua bảo hiểm, tăng tiền medicare và medicaid...

Sự thật dzậy vẫn chỉ là một lời hứa của một chính khách, không hơn không kém.

Với ba chục triệu người được bảo hiểm y tế, trong đó có nhiều người bị bệnh nặng mà tiền chữa trị rất cao tại xứ Mỹ này, gánh nặng chi tiêu của các hãng bảo hiểm bắt buộc phải tăng rất cao, chắc chắn như hết ban đêm thì mất trời sẽ mọc. Vì cách biệt cung cầu, tiền nhà thương, tiền bác sĩ, tiền thuốc cũng sẽ phải tăng. Một khác, gánh nặng trợ cấp của Nhà Nước sẽ tăng, để rồi trước sau gì Nhà Nước cũng bắt buộc phải tìm cách bù đắp, hoặc là bằng cách tăng thuế, hoặc là bằng cách cắt chi tiêu tức là cắt trợ cấp.

Trong tình trạng đó thì câu hỏi đặt ra là ai sẽ là thành phần nạn nhân của sự tăng giá? Nhà Nước Obama khẳng định phí tổn của cải tổ y tế sẽ do giới nhà giàu gánh chịu qua việc tăng thuế họ. Nếu có vị độc giả nào đồng ý thì vị độc giả đó có lẽ đang ngủ mơ. Vẫn tưởng tăng thuế nhà giàu là phép màu có thể giải quyết được tất cả những vấn đề trên cõi đời ô trọc này, từ khủng hoảng kinh tế, thất nghiệp, thâm thủng ngân sách, công nợ chồng chất, chi phí y tế, quốc phòng, giáo dục, ... Cứ tăng thuế nhà giàu là có tiền làm đủ mọi chuyện. Thực tế, với những chi tiêu theo mô thức Obama thì có đánh thuế 100% hay tịch thu hết tài sản của các triệu phú Mỹ, cũng vẫn không đủ.

Máy ông bà nhà giàu luôn luôn dư thừa tiền bạc để mua bảo hiểm tốt nhất, dù nhà thương sang trọng nhất, kiểm杷 bác sĩ chuyên môn giỏi nhất, và mua đủ loại thuốc hữu hiệu nhất, bất kể có luật cải tổ hay không. Luật CTYT chẳng có ảnh hưởng gì đến lối sống của họ hết. Chi phí y tế nói chung cũng tăng chỉ... muối đốt gỗ đối với họ. Vấn đề nữa là máy ông bà nhà giàu không ngớ ngẩn ngồi chờ Nhà Nước đến tịch thu tài sản của họ. Họ dư tiền bạc để thuê chuyên gia giúp họ trốn thuế qua các kẽ hở của luật lệ, hay qua sự thô bạo với các chính khách hay công chức tham ô. Cùng lắm thì họ mang tiền và doanh nghiệp ra ngoài nước.

Ngược lại, luật cải tổ y tế sẽ ảnh hưởng mạnh nhất trên khối trung lưu, là khối lùng chung ở giữa, không dư tiền như các nhà giàu để có thể gánh chịu những tăng giá trong dịch vụ y tế, không có khả năng lách thuế, nhưng cũng không đủ nghèo để được Nhà Nước chu cấp.

Giới nhà nghèo cũng không thoát. Ta chỉ cần làm tinh cộp trừ nhân chia sơ đẳng cũng thấy phần trợ cấp medicare và medicaid của mỗi người sẽ giảm mạnh trong mười năm tới, hay xa hơn nữa nếu Nhà Nước không có giải pháp nào để lật ngược tình thế. Trong tương lai, những người phải xếp hàng hàng giờ, hàng ngày, hay hàng tháng để được phục vụ cũng sẽ là dân nghèo và trung lưu, chứ không có ông bà triệu phú nào phải xếp hàng chờ bác sĩ hay chờ di dời.

Nói trắng ra, luật CTYT có cái giá phải trả. Những nhà giàu sẽ chẳng bị ảnh hưởng gì hết. Nhưng giới trung lưu và giới nhà nghèo chính là những khối chịu gánh nặng nhiều nhất. Những lời quảng bá đẹp đẽ của TT Obama và phe cấp tiến, phụ họa bởi truyền thông đồng chính, chỉ là nói ra một nửa sự thật. Nói như một ông chính khách Tây, một nửa ổ bánh mì vẫn là bánh mì, một nửa sự thật không còn là sự thật nữa.

Trước TT Obama, dã có nhiều tổng thống muốn cải tổ y tế toàn diện, gần đây nhất là TT Clinton, nhưng không ai làm vì cái giá phải trả quá lớn. Chỉ có TT Obama là người quyết tâm thực hiện bảo hiểm toàn dân bất chấp cái giá phải trả. Đúng hay sai là chuyện lịch sử sẽ phán xét.

Trong một thế giới hoàn hảo, cải tổ y tế như TT Obama đã làm là chuyện cần thiết vì đó là chuyện nhân đạo giúp cho xã hội bớt mâu thuẫn và xung đột, nhưng các chính khách cũng cần đủ can đảm và lương thiện để nói cho dân biết cái giá phải trả, bao nhiêu, và ai sẽ trả. Đúng như người Mỹ vẫn nói, không có bữa cơm nào miễn phí hết (theres no free lunch). Nhưng làm như vậy thì dĩ nhiên mấy chính khách đó sẽ sớm vỡ vường ngay trong kỳ bầu cử tới. Mặt trái của dân chủ Mỹ chính là nó chỉ khuyến khích các chính khách hứa cuội, nói lão, và các cử tri trả nên dẽ tin, sống trong hy vọng hão huyền của các lời hứa. (8-7-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Ghi chú: Để làm sáng tỏ một phản biện của một độc giả, luật CTYT không phải chỉ ảnh hưởng lên các công ty với dưới 50 nhân viên, mà sẽ tác động trên tất cả mọi công ty. Ngay cả các công ty lớn, đặc biệt trong ngành bán lẻ (Walmart, Target, Sears...) sẽ tìm mọi cách tránh né luật, sẽ giới hạn việc thuê nhân viên, đặc biệt bằng cách chỉ thuê nhân viên làm bán thời, dưới số giờ tối thiểu để khôi phái trả tiền bảo hiểm và để trả lương tối thiểu. Nói chung luật CTYT không phải là nguyên nhân gây trì trệ kinh tế, nhưng sẽ có tác dụng kéo dài trì trệ, vì sẽ kéo dài nạn thất nghiệp, nhất là trong khối dân nghèo.

Luật Cải Tổ Y Tế: Hợp Hiến

03/07/2012

...bảo hiểm cho 30 triệu người hiện không có bảo hiểm... xảy ra tình trạng thiếu nhà thương, thiếu bác sĩ, thiếu thuốc...

Bộ luật quan trọng nhất TT Obama đã cho ra đời là luật Cải Tổ Y Tế. Ông đã dành phần lớn thời giờ, công sức, tiền bạc, và nhất là vốn liếng chính trị của ông trong nhiệm kỳ đầu để thông qua luật này, bất chấp những ý kiến chống đối cho rằng thời điểm đó chưa phải là lúc lo vấn đề dài hạn là cải tổ chế độ y tế, mà phải là lúc lo giải quyết khủng hoảng kinh tế cùng với vấn nạn thất nghiệp.

Dưới một khía cạnh, cố gắng của TT Obama hoàn toàn có thể hiểu được. Không ai chối cãi y tế Mỹ có vấn đề và cần phải được cải tổ. Đây là sự thật tất cả mọi người đều đồng ý, bất kể bảo thủ hay cấp tiến, Cộng Hòa hay Dân Chủ. Từ nửa thế kỷ nay, tổng thống hay quốc hội nào, dù Cộng Hòa hay Dân Chủ, cũng muốn sửa đổi. Nhưng chưa một ai làm được gì nhiều, mà chỉ cải tổ từng bước nhỏ. TT Obama, với tham vọng cực lớn, đã muốn "làm chuyện đẽ đời" dựa trên cải vốn liếng chính trị vĩ đại mà dân Mỹ đã cho ông khi bầu ông với số phiếu nhiều nhất lịch sử Mỹ, cũng như đã cho đảng Dân Chủ do số phiếu tối đa tại cả hai viện quốc hội. Cơ hội ngàn vàng ông không thể bỏ qua. Cải tổ y tế là chuyện đẽ đời cần phải làm ngay khi có cơ hội, trong khi thất nghiệp là chuyện nhất thời theo chu kỳ kinh tế, trước sau gì vài năm nữa cũng sẽ hết. Và ông đã thành công, thông qua được bộ luật dày gần 3.000 trang với hơn 470 điều khoản.

Sự thành công này, TT Obama đã phải trả một giá thật đắt. Đây là bộ luật lớn tạo tranh cãi nhiều nhất lịch sử Mỹ. Bộ luật được quốc hội thông qua tuyet đối theo lằn ranh đảng phái, phản bắc ngay chủ trương đại đoàn kết mà TT Obama hô hào khi còn tranh cử. Cũng là bộ luật bị chống đối nhiều nhất khi 60% quần chúng muốn thu hồi một phần hay toàn bộ luật này. Vì bỏ hết công sức vào luật này, nên TT Obama đã không đặt ưu tiên vào chuyện giải quyết khủng hoảng kinh tế, đưa đến tình trạng kinh tế vẫn éo uột trong gần hết nhiệm kỳ đầu của ông. Tuy cách nhìn của thiên hạ, luật này đã trở nên thành quả vĩ đại nhất hay thảm họa lớn nhất TT Obama để lại cho hậu thế.

Một cách tổng quát, luật mới dựa trên năm điểm chính:

- Tất cả mọi người đều bắt buộc phải mua bảo hiểm y tế, nếu không sẽ bị phạt tiền khẩn nặng.
- Nhà Nước sẽ trợ cấp tiền mua bảo hiểm cho những người không có lợi tức hay lợi tức thấp.
- Tất cả các công ty có 50 nhân viên trở lên đều phải mua bảo hiểm tập thể cho nhân viên.
- Hàng bảo hiểm bắt buộc phải chấp nhận khách hàng, dù người đó đang có bệnh nặng, mà không được tính bảo phí cao hơn.
- Bảo hiểm của cha mẹ phải bao gồm luôn tất cả con cái tới 26 tuổi còn đang sống chung.

Theo TT Obama, với luật này, chẳng những tất cả mọi người đều có an toàn y tế, mà chi phí bảo hiểm và dịch vụ y tế cũng sẽ giảm toàn diện, tức là có lợi trên phương diện xã hội và kinh tế luôn. Thực tế, tất cả những điều trên đều tốt trên khía cạnh nhân đạo và xã hội, nhưng ảnh hưởng kinh tế lại rất tai hại.

Phía Cộng Hòa còn một lo ngại nữa. Hai mươi sáu thống đốc Cộng Hòa truy tố luật Cải Tổ Y Tế ra tòa vì vi phạm Hiến Pháp, do quá thẩm quyền của chính quyền liên bang khi áp đặt luật lên cả nước. Các tòa dưới đã có những quyết định không thuận nhất, chổ thi đồng ý với các thống đốc, chổ thi chấp nhận luật. Đến Tối Cao Pháp Viện (TCPV). Để rồi TCPV ngày 28/6 đưa ra quyết định tối hậu: luật Cải Tổ Y Tế không vi phạm Hiến Pháp. TCPV dĩ nhiên không nhận định vấn đề cải tổ tốt hay xấu, có lợi hay hại, ở điểm nào, mà chỉ cùu xét tính hợp hiến hay không hợp. Trừ phi luật này bị khôi báo thủ thu hồi lại bằng cách nào đó, còn không thì TT Obama đã thành công để lại cho hậu thế một bộ luật "đẽ đời" với những thay đổi vĩ đại trong hệ thống y tế Mỹ.

Đây là lần thứ hai trong một tuần mà TT Obama đã đạt được thắng lợi lớn tại TCPV. Hai ngày nắng liền sau cơn mưa ngâu kéo dài hai tháng trời.

Đầu tuần, TCPV cũng đã biểu quyết về một vấn đề quan trọng khác, luật Di Trú của tiểu bang Arizona. TT Obama truy tố bộ luật này ra tòa vì cho rằng luật này đã đi quá quyền hạn của tiểu bang. TCPV đã đồng ý với TT Obama, vấn đề di dân thuộc thẩm quyền chính phủ liên bang, chứ tiểu bang không có quyền gi.

Cả hai thắng lợi này đều là những bất ngờ khi truyền thông đều nhất loạt tiên đoán TCPV sẽ có quyết định bất lợi cho TT Obama.

Quyết định về luật Cải Tổ Y Tế đã nổi bật vì có tới hai điểm bất ngờ.

1. TCPV từ máy thập niên qua đã khá cân bằng về khuynh hướng chính trị: bốn thẩm phán cấp tiến chủ trương nói rộng quyền hạn liên bang, bốn thẩm phán bảo thủ chủ trương bảo vệ quyền lợi của tiểu bang, và một trung dung, lập trường có thể tả hay hữu, không nhất định, là thẩm phán Anthony Kennedy, là người bảo thủ, bổ nhiệm bởi TT Reagan. Ông này thường là tiếng nói quyết định. Trong hai cuộc chiến vấn đề luật Di Trú và luật Cải Tổ Y Tế, ông Kennedy đã đặt những câu hỏi hùa bùa nhất, khiến các chuyên gia đoán ông sẽ biểu quyết theo khôi bảo thủ, tức là sẽ bất lợi cho TT Obama. Cuối cùng thì truyền thông đã tiên đoán đúng một phần: trong cả hai quyết định, ông Kennedy đều biểu quyết theo khôi bảo thủ. Nhưng điều truyền thông không tiên đoán được là trong cả hai trường hợp, Chủ Tịch TCPV (Chief Justice), ông bảo thủ John Roberts do TT Bush bổ nhiệm lại là người "xé ráo", bầu theo bến cấp tiến, đưa đến chiến thắng cho TT Obama. Lý do vì sự xé ráo của ông Roberts sẽ đi vào lịch sử như một trong những bí mật quan trọng mà không ai có lời giải thích thỏa đáng.

2. Thẩm phán Roberts giải thích quyết định của khối đa số trong TCPV: việc bắt mọi người mua bảo hiểm y tế, nếu không mua sẽ bị phạt, không phải là một giao dịch thương mại liên tiểu bang bị chi phối bởi luật Thương Mại Liên Tiểu Bang (Inter-State Commerce Law), như chính quyền Obama khẳng định. Nếu thật sự là một giao dịch thương mại thì Luật Cái Tố Y Tế đã vi phạm Hiến Pháp như các thống đốc Cộng Hoà khiếu nại. Theo ông Roberts với sự đồng ý của các thẩm phán cấp tiến, bắt buộc mua bảo hiểm và phạt tiền thật sự là một loại thuế đánh trên người dân, và do đó hợp Hiến vi quốc hội có quyền ra luật bắt dân đóng thuế.

Kèm theo quyết định trên, TCPV cũng đã bác điều khoản cho phép chính quyền liên bang cất trợ cấp medicaid cho các tiểu bang nào không chấp hành luật mới. TCPV như vậy đã quyết định giới hạn quyền hạn của liên bang, sẽ được khôi bão thủ hoan nghênh và sẽ có hậu quả rất lớn trong vấn đề phân ranh quyền hạn liên bang và tiểu bang trong tương lai.

Quyết định của ông Roberts đã được truyền thông bàn luận rất nhiều, với phe bảo thủ cho rằng ông đã có những tính toán chính trị, muốn bảo đảm TCPV không bị mang tiếng phe đảng để giữ uy tín cho TCPV và cho cá nhân ông, trong khi phe cấp tiến –kể cả TT Obama- trước đây si và ông phe đảng thì bấy giờ ca tụng ông là Bao Công tái thế. Ông đã tìm được giải pháp không ai nghĩ đến để vừa giới hạn quyền hành của chính quyền liên bang để thỏa mãn khối bảo thủ, vừa không phải thu luỹ Cái Tố Y Tế để thỏa mãn khối cấp tiến.

Đáng chú ý là vấn đề "thuế". Ở đây, ông Roberts chỉ nhìn vấn đề hợp Hiến hay không, chứ không quan tâm đến các hậu quả kinh tế. Thẩm phán Roberts đã viết rất rõ, TT Obama do dân chúng bầu lên và trao cho quyền quyết định chính sách, TCPV không có trách nhiệm bảo vệ dân chúng chống những hậu quả của sự lựa chọn chính trị của họ.

Ngay từ đầu, phe bảo thủ Cộng Hoà đã khẳng định như TCPV phán quyết, việc bắt mua bảo hiểm và đóng tiền phạt là một hình thức thuế. Tiền phạt là tiền đóng cho Nhà Nước để Nhà Nước có phương tiện cung cấp dịch vụ y tế cho mọi người. Đó là thuế, cũng không khác gì thuế lợi tức, thuế nhà, thuế rác... Nhưng TT Obama đã khẳng định đây không phải là thuế. Bây giờ thì TCPV xác nhận dựa theo định nghĩa của Hiến Pháp, đây chính là một hình thức "thuế". Một là TT Obama đã không nói thật với dân, tăng thuế mà không chịu nhận là tăng thuế, hai là ông là một luật sư giảng dạy về luật Hiến Pháp (Constitutional Law) mà không biết gì về luật này.

Điều tai hại cho TT Obama là ông đã từng cam kết chỉ tăng thuế nhà giàu, mà bấy giờ, qua luật Cái Tố Y Tế, ông đã tăng thuế, mà tăng rất mạnh, trên những người nghèo nhất. Đối với các đại gia thì chuyện mua bảo hiểm là chuyện nhỏ, nhưng đối với dân nghèo, mua bảo hiểm, nhất là trong những ngày tháng tới khi các hãng bảo hiểm bị bắt buộc phải tăng bảo phí, là một xì phẩm mà nhiều người không gánh chịu nổi. Bây giờ thì theo luật, họ bị bắt buộc phải đóng thuế cho Nhà Nước Obama nếu không mua bảo hiểm.

Quyết định của TCPV là một chiến thắng lớn của TT Obama, nhưng chỉ giải quyết được một vấn đề: đó là tính hợp hiến thôi. Còn những hậu quả kinh tế xã hội của luật cai tó y tế vẫn không có gì thay đổi.

Ngay từ đầu, luật Cái Tố Y Tế, gọi là Obamacare, đã bị chống đối vì nhiều lý do quan trọng:

1. Bất các hãng bảo hiểm phải nhận tất cả mọi người dù có bệnh nặng từ trước, và không được tính bồi phí đối với những người có bệnh này, sẽ đưa đến tình trạng chi phí quá lớn cho các hãng bảo hiểm, và họ sẽ phải tăng phí bảo hiểm đồng loạt cho tất cả mọi người, kể cả những người không có bệnh. Chi phí này sẽ trở thành quá lớn, nhất là cho giới trẻ là giới vẫn cho rằng mình không có nhu cầu bảo hiểm, và mua bảo hiểm chỉ là hành động bỏ tiền mua một món hàng cho người khác xài –các người già có bệnh-. Giới này thà chấp nhận đóng thuế phạt chứ không mua bảo hiểm. Kết quả là vẫn sẽ có một số lớn dân không có bảo hiểm.

2. Nhận tất cả những người có bệnh nặng từ trước và cung cấp bảo hiểm cho 30 triệu người hiện không có bảo hiểm sẽ đưa đến tình trạng mức cầu tăng nhanh quá mức cung, sẽ xảy ra tình trạng thiếu nhà thương, thiếu bác sĩ, thiếu thuốc cho tất cả mọi người. Mà thiếu có nghĩa là phẩm chất dịch vụ y tế sẽ suy giảm, trong khi giá cả lại tăng theo đúng luật kinh tế thị trường. Tức là tiền bảo hiểm, tiền thuốc, tiền bác sĩ, tiền nhà thương sẽ đều tăng hết chứ không thể giảm như TT Obama hứa hẹn.

3. Nhà Nước trợ cấp chi phí bảo hiểm y tế cho những người lợi tức thấp sẽ trầm trọng hóa thâm thủng ngân sách và mức nợ công, đến quá tầm tay của Nhà Nước. Tình trạng thâm thủng ngân sách và công nợ quá mức đến lúc nào đó bắt buộc phải giải quyết, hoặc là bằng tăng thuế, hoặc là bằng cắt chi tiêu, tức là cắt trợ cấp. Có thể lúc đó, mười năm nữa, Mỹ sẽ rơi vào tình trạng Hy Lạp, nhưng Obama đã không còn là tổng thống nữa.

4. Các chuyên gia ước lượng phần lớn số người mới được cung cấp bảo hiểm sẽ ở trong tình trạng có thể được Medicare hay Medicaid (hay Medical ở tiểu bang Calif), do đó, những trợ cấp dành cho mỗi người sẽ bị cắt giảm mạnh vì số người nhận tăng mạnh trong khi ngân sách lại bị cắt bớt. Cái bánh nhỏ đi mà lại có nhiều người ăn hơn nên phần của mỗi người bắt buộc phải nhỏ đi nhiều. Một số khả năng dân ty nạn sống dựa vào medicare và medicaid.

5. Chi phí bảo hiểm sẽ là một gánh nặng chi tiêu cho các công ty, nhất là các công ty nhỏ, đưa đến tình trạng các hãng nhỏ sẽ không thuê quá 49 người hay sẽ sa thải bớt nhân viên, xuống dưới mức 50 nhân viên. Tăng chi phí chi tăng những khó khăn tài chính trong thời buổi kinh tế suy xụp hiện nay, tạo áp lực sa thải bớt nhân viên, giới hạn việc thuê thêm nhân công, cắt lương, cắt giờ làm, đổi chương trình bảo hiểm, hay tăng giá bán đưa đến lạm phát. Toàn là những giải pháp không mấy hấp dẫn vì chi trầm trọng hóa nạn thất nghiệp và trì trệ kinh tế. Hầu hết các cơ sở kinh doanh của dân ty nạn ta đều là công ty nhỏ.

Quyết định của TCPV sẽ ảnh hưởng như thế nào lên cuộc bầu cử tổng thống sắp tới?

Binh luận gia không phải là thày bói mù tiên đoán thời cuộc nên kẻ viết này không đoán mò kết quả bầu cử. Chỉ có thể nghĩ rằng thất bại này của khối bảo thủ sẽ kích động họ tích cực di vận động và bầu cho TD Romney và các dân cư Cộng Hoà vì chỉ có bầu TD Romney và các dân cư Cộng Hoà thì mới có hy vọng thu hồi được luật Cái Tố Y Tế của TT Obama. Trong vòng vài tiếng đồng hồ sau khi TCPV công bố quyết định, TD Romney đã nhận được ngay hơn một triệu đô tiền yểm trợ qua trang mạng của ông. Tuy vậy, muốn thu hồi luật, Cộng Hoà cần phải lây lại Tòa Bạch Ốc, giữ đa số tại Hạ Viện, và chiếm đa số tại Thượng Viện. Không dễ chút nào.

Nếu luật Cái Tố Y Tế không thu hồi được, thi chúng ta sẽ phải chuẩn bị để hứng chịu hậu quả, khi luật có hiệu lực toàn diện vào năm 2014. Thày bói mù nào cũng tiên đoán được trong ngắn hạn, kinh tế tiếp tục trì trệ và thất nghiệp vẫn cao vì các hãng xưởng sẽ không thuê thêm nhân công để tránh trả tiền bảo hiểm; và trong dài hạn, chi phí bảo hiểm và dịch vụ y tế sẽ tăng, trợ cấp medicare và medicaid sẽ giảm, thời gian chờ đợi đi khám bác sĩ hay đi mổ hay đi vào nhà thương sẽ ngày càng dài.

Dù sao thì yếu tố quyết định trong cuộc bầu cử tới vẫn là vấn đề phục hồi kinh tế và giảm tỷ lệ thất nghiệp như cột bão này đã khẳng định từ lâu. TT Obama thực hiện được chuyện này thì bảo đảm sẽ tái đắc cử, nếu không thì vẫn sẽ gặp rắc rối to. Có job thi chặng ai thác mắc chuyện bảo hiểm sức khỏe hay tiền bác sĩ. (1-7-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Nhin Hy Lạp Coi Lai My

26/06/2012

Chủ nhật 17 tháng 6 vừa qua, Hy Lạp đã bầu quốc hội. Đối với dân ty nạn chúng ta, dường như chẳng có gì đáng lưu ý hay thắc mắc. Nhưng cả thế giới chăm chú nhìn vào kết quả. Còn quan trọng hơn cuộc bầu thống đốc Wisconsin nhiều.

Câu chuyện Hy Lạp cực kỳ phức tạp với những nguyên nhân cũng như hậu quả cực kỳ rắc rối, đẽ tài cho những tranh luận không bao giờ chấm dứt vì không bao giờ có đồng thuận. Bài viết này không có ý định đào sâu vào những vấn đề kỹ thuật kinh tế tài chính chuyên môn, mà chỉ muốn thảo luận trên bình diện tổng quát về những vấn đề cơ bản, có thể có ảnh hưởng trực tiếp lên cuộc sống của chúng ta.

Trước hết, ta cần nhìn vào bối cảnh gần.

Hy Lạp từ mấy năm nay đã dì vào khủng hoảng kinh tế cực kỳ trầm trọng. Chế độ bao cấp hết sức rộng rãi từ mấy thập niên qua đã đưa nước này đến tình trạng ngân sách thâm thủng nặng, công nợ ngập đầu mà Nhà Nước không có cách nào thanh toán. Một vài ví dụ về chế độ bao cấp Hy Lạp:

- Tất cả công chức đều có quyền về hưu non trong tuổi bốn mươi, lãnh tiền hưu của Nhà Nước đến chết.

- Tất cả công chức đều lãnh tiền thường đặc biệt mỗi tháng, gồm đủ kiểu, như đi làm đúng giờ, biết xài computer, biết nói một ngoại ngữ, ... Các thứ tiền thường linh tinh này có khi bằng nguyên một tháng lương. Nói cách khác, công chức lãnh hai tháng lương mỗi tháng là chuyện thường.

- Tất cả công chức đều lãnh 14 tháng lương một năm. Kế cả tiền thường linh tinh, công chức lãnh hai chục tháng lương một năm là bình thường.

- Tổng quát, chi phí hưu bống cho các công chức tinh dầu người cao gấp bốn lần mức trung bình của Âu Châu.

- Nhà Nước sở hữu khoảng 75 đại công ty trong các ngành quan yếu với hàng trăm ngàn công chức. Hầu hết đều lõi lõi triền miên, phần lớn vì quá nhiều nhân viên, trả lương và bông lộc quá lớn, trong khi năng xuất chẳng bao nhiêu. Sa thải một nhân viên khó hơn lên mặt trăng.

- Chi phí quốc phòng lên đến gần hai chục tỷ đô, hay 6% tổng sản lượng cả nước, nhưng 80% lại là tiền lương cho quân nhân và chi phí hành chánh, trong khi súng đạn, tàu bay, tàu thủy chẳng bao nhiêu, mỗi lần dụng trận với ông hàng xóm Thổ Nhĩ Kỳ là thua liềng xiềng.

Nếu là một công ty kinh doanh, thi Hy Lạp đã phải khai phá sản từ lâu lắm rồi. Nhưng vì là cả một quốc gia, nên chuyện khai phá sản không thể thực hiện dễ dàng được. Hơn thế nữa, Hy Lạp là thành viên trọn vẹn của Liên Hiệp Âu Châu, cũng xài tiền Euro cùng hơn một tá nước Âu Châu khác, với những giây liên hệ kinh tế, tài chính chặt chẽ với hơn hai tá các nước trong Liên Hiệp này. Mà Hy Lạp cũng không phải là nước duy nhất gặp khó khăn. Hơn nữa tá các nước Âu Châu khác cũng đang trực diện với khủng hoảng kinh tế, trong đó có Tây Ban Nha, Bồ Đào Nha, Ý, Đại Lợi, Hoa Lan, Pháp, Bỉ, Ái Nhĩ Lan, và Anh. Tất cả những quốc gia này đều đứng bên bờ vực.

Hy Lạp xup đồ sẽ kéo theo sự xup đồ giây chuyền của hàng loạt máy móc xứ này, để rồi cả Liên Hiệp Âu Châu sẽ xup đồ và tan rã. Kinh tế Âu Châu được coi như chiếm một phần ba kinh tế thế giới. Âu Châu xup đồ thi ảnh hưởng sẽ khó lường được. Nước Mỹ sẽ đi vào suy xụp kinh tế it ra là cả thập niên nữa, bắt kể các biện pháp của các chính quyền Dân Chủ hay Cộng Hòa. TT Obama hay TT Romney cũng bó tay thôi.

Trước nguy cơ sụp đổ này, Liên Hiệp Âu Châu bắt buộc phải cứu giúp, nếu không sẽ chết chìm theo. Đó là sự đồng thuận duy nhất. Rồi giúp đỡ đến mức nào thì lại là cả một vấn đề.

Cách đây một năm, một gói cứu trợ trị giá hơn một trăm tỷ Euro đã được tung ra, rồi tiêu tan thành mây khói một cách mau chóng mà chẳng làm tình trạng khó quan hơn. Bây giờ một gói cứu trợ khác cũng hơn một trăm tỷ Euro lại được đề nghị, nhưng với khác biệt là có kèm theo những điều kiện rõ ràng và khắt khe, gồm những biện pháp thắt lưng rất khắt khe, gồm đại khái cắt giảm đặc quyền đặc lợi của các nhân công, đóng cửa các doanh nghiệp công bị lỗ lả với hậu quả là hàng loạt công nhân sẽ bị mất việc, tinh giản hóa hệ thống hành chánh Nhà Nước với hàng loạt công chức bị sa thải, luật lệ rườm rà bị hủy bỏ, cùng cỗ luật lệ và thủ tục ngán hàng. ...

Những biện pháp khắc khốc có tính cách cưỡng chế này dĩ nhiên bị giới nhân công, công chức và các nghiệp đoàn chống đối mạnh. Chúng ta đều đã nhìn thấy hình ảnh của những cuộc biểu tình bạo động phá nhà, cướp tiệm, đốt xe do các nghiệp đoàn xách động. Một đáng mới, Syriza, ra đời với chủ trương thiên tả cực đoan, chống lại mọi biện pháp khắc khốc, nếu cần từ khước luôn gói cứu trợ của Liên Âu, và rút Hy Lạp ra khỏi Euro và Liên Âu luôn.

Tương tự như tình trạng tại Wisconsin, cuộc bầu cử quốc hội tại Hy Lạp lần này mang tính cách một cuộc trưng cầu dân ý, cho người dân Hy Lạp lựa chọn giữa đường hướng bảo thủ, chấp nhận những điều kiện thắt lưng buộc bụng của Liên Âu để cứu nguy kinh tế, hay là bác bỏ những điều kiện thắt lưng đó, có nghĩa là bác bỏ luôn sự cứu nguy của Liên Âu, đưa đến tình trạng Hy Lạp rút ra khỏi hay bị loại ra khỏi Liên Âu và khu vực đồng Euro, là giải pháp cực đoan do khối khynh tâ Syriza chủ trương. Hiển nhiên đây là giải pháp "ác mộng" cho cả thế giới, vì nếu Hy Lạp không nhận tiền cứu nguy của Liên Âu và rút ra khỏi vùng Euro, có nhiều hy vọng sẽ đưa đến sự xup đồ chảng những của Hy Lạp, mà còn của cả khối Liên Âu luôn. Không ai ước đoán được rõ ràng mức tác hại của giải pháp này.

Ở đây, người ta có thể đặt câu hỏi nếu Hy Lạp bác điều kiện cứu nguy của Liên Âu mà nguy hại như vậy thì tại sao đảng Syriza lại có chủ trương tự sát như vậy. Câu trả lời là Syriza cho rằng chính vì mối đe dọa xup đồ toàn diện này mà Liên Âu không thể bỏ rơi Hy Lạp được. Liên Âu đang thâu cát Hy Lạp trong một cảnh bạo khống lồ. Hy Lạp cần lật tẩy Liên Âu, những điều kiện hiện hữu quá khắt khe, có thể và cần bác mà Liên Âu sẽ không dám bỏ rơi Hy Lạp.

Kết quả bầu cử cho thấy đảng khynh hữu Tân Dân Chủ (New Democracy) chấp nhận thắt lưng buộc bụng thắng với gần 30% phiếu, trong khi đảng thiên tả cực đoan Syriza được 27%, và đảng Xã Hội về ba, với vài ba đảng nữa lẹt đẹt phía sau. Vì chưa đủ đa số, đảng Tân Dân Chủ đã phải điều đình với đảng Xã Hội (tuy cũng thiên tả nhưng ủng hộ thắt lưng), và vài ba đảng nhỏ khác để thành lập chính phủ liên hiệp. Chính phủ này thọ bao lâu sẽ là câu hỏi lớn nhất vì chưa ai biết dân Hy Lạp sẽ phản ứng như thế nào đối với các biện pháp khắc khốc sẽ được ban hành. Chắc chắn là sẽ không vui vẻ chấp nhận.

Nhà báo Simon Nixon viết trên Wall Street Journal: "Ván đê của vùng Euro thực sự là... gia tài của hàng thập niên bao cấp, đặc quyền, chế độ an sinh quá rộng rãi, guồng máy hành chánh vô hiệu, luật lệ rườm rà không cần thiết, và suru cao thuế nặng", toàn là những triết lý của chế độ bao cấp của một Nhà Nước Vú Em (Nanny State). Đây là những vấn đề có tính cách cấu trúc cơ bản của xã hội, mà giải pháp không thể là những biện pháp vùi sâu nhất thời kiêu kích cùa đầu này, cứu nguy đầu kia. Giải pháp là thay đổi toàn diện cải cấu trúc cơ bản đó.

Khủng hoảng Hy Lạp cũng không khác gì khủng hoảng của các nước Âu Châu, hay khủng hoảng của Mỹ; tất cả chỉ vì chi tiêu - chi tiêu tư nhân cũng như chi tiêu của Nhà Nước- theo kiểu vung tay quá trán. Giải pháp là kéo tay xuống, giảm chi tiêu, chứ không thể là đòi người khác có tiền trả dùm. Một người tiêu xài vung vút, nợ hòn chúa chóm không thể tiếp tục tiêu xài rồi hao hòng hàng xóm có tiền phải trả cho mình, nhân danh "công bằng xã hội". Một nước tiêu xài vung vút, nợ nần chồng chất cũng không thể tiếp tục chế độ bao cấp tha giàn, rồi đòi nước khác chịu cấp tiền nhân danh đoàn kết kinh tế. Đòi đánh thuế nhà giàu như tại Mỹ, hay đòi Đức phải trả nợ dùm như tại Hy Lạp là giải pháp không những vô lý mà còn chẳng giải quyết được gì.

Công bằng xã hội phải được hiểu theo nghĩa có công làm thì có ăn, chứ không thể hiểu theo nghĩa không cần biết ai làm nhiều ai làm ít, mọi người đều phải được hưởng như nhau. Máy ông "nhà giàu" trong thời phong kiến là những người ngồi mát ăn bát vàng nhờ xuất thân quý tộc, con vua chúa, do đó không xứng đáng để hưởng sự giàu có. Thời đại này, phần lớn những "nhà giàu", kể cả những người giàu nứt da dỗ vách như Warren Buffet, Bill Gates, các tổng giám đốc đại tập đoàn ngân hàng, ... đều tự tay trắng đỗ mồ hôi làm nên sự nghiệp, không thể nhân danh công bằng xã hội, tịch thu công khố của họ để chia lại cho những người như "welfare queen" (danh từ của TT Reagan), suốt ngày chỉ ngồi nhà, vui vẻ "ăn chơi và sán xuất", hay những ông suốt ngày ngồi nhà uống bia coi đà banh.

Đáng tiếc thay, đó chỉ là những nguyên tắc lý thuyết. Trên thực tế, con người ta phần lớn đều muốn đi đường tắt, làm ít mà muốn hưởng nhiều, thấy người khác có nhiều hơn thì gọi là bất công xã hội bất kể vì lý do gì người đó có nhiều hơn.

Tại nước Mỹ, 40% dân với lợi tức thấp hay không lợi tức không đóng một xu thuế nào trong khi lãnh 60% trợ cấp của Nhà Nước. Nhưng cái khói đồ vẫn là cái khói đòi hỏi tăng thuế "nhà giàu" để có thêm trợ cấp mà vẫn không phải đóng góp gì. Ngược lại, 5% khói giàu nhất đóng xấp xỉ một nửa tiền thuế trong khi không lãnh một xu trợ cấp nào. Nhưng cái khói đồ vẫn bị đòi phải đóng thuế hơn nữa.

Cái tình trạng vô lý này nghe rất hợp nhí cho những người không phải trong khối "nhà giàu", nhưng đáng tiếc thay chỉ là hợp nhí ngắn hạn. Dài hạn, đó là cách hay nhất để giết con bò sữa. Vấn đề ở đây không phải là "bệnh nhà giàu" vì nhà giàu chả có gì đáng bênh, mà là nương tay đê nuôi con bò sữa. Vắt sữa quá mức nếu không giết chết con bò như các nước cộng sản đã chứng kiến, thì con bò cũng tìm cách phả rào chạy qua Ấn Độ hay Trung Cộng thôi. Lúc đó, hết sữa thì tìm ai mà than vãn?

Nói cách khác, tăng thuế nhà giàu lấy tiền để Nhà Nước vung tay ban phát cho thiên hạ để giải quyết những khó khăn kinh tế mà nguyên nhân là đã vung tay quá trán hoàn toàn là một giải pháp không hợp tình cũng chẳng hợp lý. Mà giải pháp đúng đắn phải là thắt lưng buộc bụng, giảm phung phí, cắt bớt trợ cấp quá đáng, bớt đặc quyền đặc lợi, làm thêm giờ, đóng cửa những doanh nghiệp lỗ lả sống trên trợ cấp của Nhà Nước. Đó là những giải pháp mà TD Scott Walker đã áp dụng để phục hồi kinh tế Wisconsin. Mà cũng là những điều kiện của Liên Âu để cứu nguy Hy Lạp.

Tại Wisconsin, TD Walker đã bị các nghiệp đoàn đòi lật đổ. Tại Hy Lạp những biện pháp thắt lưng buộc bi phe thiên tả chống đối kịch liệt. Nhưng tại cả hai nơi, khuynh hướng thiên tả thát bại nặng. Dân Wisconsin đồng ý và tái tín nhiệm TD Walker. Tại Hy Lạp, dân chúng bỏ phiếu cho đảng bảo thủ chủ trương nhận điều kiện cứu nguy của Liên Âu. Trên cẩn bàn, ai cũng muốn hưởng lợi tối đa, ai cũng muốn trợ cấp và quyền lợi càng nhiều càng tốt. Nhưng may mắn thay, khi đứng bên bờ vực như tại Wisconsin và Hy Lạp, thì đa số thiên hạ đã suy nghĩ lại, tính toán cho tương lai lâu dài, và chấp nhận hy sinh ngắn hạn để tồn tại lâu dài.

Nhưng không phải ai cũng vậy. Tình hình nước Pháp cho thấy da số mấy ông tây bà dâm vẫn không thể dứt bờ được những đặc quyền mà họ đã đấu tranh được qua các nghiệp đoàn trong mấy thập niên qua, bất kể kinh tế nguy kịch cỡ nào. TT Sarkozy vì hâm he không bớt lương và quyền lợi nhân công và công chức, bất dám chúng đi làm nhiều giờ hơn, thắt lưng buộc bụng để cứu nguy kinh tế, nên đã mau mắn mất job. Thua ông Xã Hội Francois Hollande vì ông này đã áp dụng mô thức Obama để tranh cử, hứa trăng hẹn biến không cần biết ngày mai.

Bất kể những biến chuyển mới đây tại Hy Lạp và Pháp, sự sống còn của Liên Hiệp Âu Châu và đồng Euro vẫn sẽ còn là một dấu hỏi vĩ đại trong những năm tháng tới. Vấn đề là những khó khăn của Liên Hiệp Âu Châu xuất phát từ sự gượng ép ngồi cùng bàn của quá nhiều thực khách khác nhau. Ông ăn chay bà ăn thịt, làm sao tạo được món ăn nửa chay nửa thịt?

Những khó khăn của Hy Lạp đều hiển hiện, ai cũng thấy, và ai cũng thấy rõ luôn các nguyên nhân. Vấn đề là tìm giải pháp cứu vãn. Điểm đặc biệt là có một vấn đề thật lạ lùng: những bài học của Hy Lạp, mặc dù cả thế giới đã thấy, nhưng lại có một người dường như không thấy, hay không muốn thấy, mà vẫn nhất quyết đi theo con đường đó. Đó chính là TT Obama của Hiệp Chủ Quốc Cờ Hoa.

- So mức nợ công (nợ của Nhà Nước): mức nợ của chính phủ Hy Lạp là khoảng 115% tổng sản lượng. Chính phủ Mỹ hiện nay thiếu nợ cỡ 58%. Nhưng nếu kể những chi trả tương lai cho các chương trình an sinh xã hội, medicare và medicaid thi tổng số nợ sẽ là gần 90% tổng sản lượng, và đang trên đà tăng trưởng rất nhanh với những chương trình vĩ đại của TT Obama, nhất là chương trình cải tổ y tế nếu được Tổ Cao Pháp Viện chấp nhận, chi năm bảy năm nữa sẽ bắt kịp mức công nợ của Hy Lạp. Theo New York Times thi hai chục năm nữa, mức nợ của Mỹ sẽ là... 140% tổng sản lượng nếu chính phủ không thắt lưng buộc bụng thật chặt hay không tăng thuế ngay bây giờ.

- So sánh thâm thủng ngân sách: mức thâm thủng của Hy Lạp là 13% tổng sản lượng. Mức thâm thủng của Mỹ hiện nay là gần 11%, chưa kể gần 12.000 tỷ thâm thủng dự tính cho mười năm tới qua chương trình cải tổ y tế.

TT Obama dường như đang cố chạy nước rút để Đại Cường Cờ Hoa bắt kịp... Hy Lạp. (24-6-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Tháng Sáu Mưa Ngâu với TT Obama?

...lần đầu Obama thu được ít tiền hơn các đối thủ từ ngày tuyên bố tranh cử tổng thống đầu 2007...

Bình thường thì tháng Bẩy, tháng Tám thiên hạ mới nói chuyện mưa ngâu, nhưng với TT Obama, mưa ngâu năm nay bắt đầu từ tháng Tư, rồi kéo dài qua tháng Năm, tháng Sáu, và chẳng ai biết khi nào mới ngưng. Trời mưa không ngừng. Đây quả là một hiện tượng lạ lùng, khác xa những năm tranh cử 2007-08, trời nắng đẹp không ngừng. Toàn là tin tốt đồn dập. Bây giờ thi hoàn toàn ngược lại.

Tháng trước, cột báo này đã trình bày hàng loạt tin xấu cho TT Obama. Từ chuyện Tối Cao Pháp Viện có thể thu hồi luật Cái Tố Y Tế, đến các xi căng đan GSA tổ chức liên hoan tại Las Vegas, nhân viên mật vụ du hý bên Colombia, thư ký của TT Obama đóng thuế cao hơn tổng thống, và nhiều chuyện khác không cần lập lại nữa. Tháng Sáu này, mới có một tuần đầu mà lại thêm một lô tin xấu khác.

THE AMATEUR

Cuốn sách The Amateur –Anh Tài Tứ- trớ thành sách bán chạy nhất nước trong ba tuần liền theo New York Times. Trong tất cả các sách phê bình TT Obama, đây là cuốn có lẽ nặng ký nhất, với ít lời bình luận của tác giả trong khi phần lớn là trích dẫn những câu nói khai bát lợi cho TT Obama, đến từ những tên tuổi thuộc cánh "phe ta" thân cận nhất tổng thống, như bác sĩ riêng của TT Obama, linh mục Jeremiah Wright, các cựu Chánh Văn Phòng Emanuel và Daley, cựu phát ngôn viên Gibbs, TT Clinton, các dân biểu, nghị sĩ Dân Chủ, ... Ban vận động bầu cử của TT Obama đang phản trần, giải thích mệt nghỉ.

KINH TẾ

Quan trọng hơn nhiều là tin kinh tế có khả năng bị suy trầm lại. Tỷ lệ tăng trưởng vẫn chưa leo lên được mức 2% trong khi mức tối thiểu phải là 4%-5%. Đáng lo hơn nữa là tỷ lệ thất nghiệp bò lên lại từ 8,1% lên 8,2%. Tháng Năm vừa qua, TT Obama mở màn mùa tranh cử với bài diễn văn tại Ohio, lối tiếng khoe "tin tốt" (good news) đã tạo được 115.000 việc làm mới trong tháng Tư. Con số tuy không nghiêm lý gì so với nhu cầu thực tế, nhưng vẫn được khen chêng rầm rộ. Đầu tháng Sáu, Bộ Lao Động chính thức công bố con số trên không chính xác và điều chỉnh lại: chỉ tạo được có 77.000 việc làm mới chứ không phải 115.000. Đã vậy, con số việc làm mới được tạo ra trong tháng Năm lại còn đán nhanh: có 69.000.

Phản ứng của TT Obama không có gì đáng ngạc nhiên. Ông mau mắn... đồ thừa Hạ Viện do phe Cộng Hòa nắm đa số đã không chịu thông qua luật tạo việc làm cũng như các đề nghị ngân sách mới của ông, trong đó có nhiều chi tiêu nhằm kích cầu kinh tế.

Điều TT Obama không nhắc là ngân sách của ông đưa ra trước quốc hội đã bị bác bỏ một cách tuyệt đối, 437-0 tại Hạ Viện và 99-0 tại Thượng Viện. Tức là không được đến một phiếu của các vị dân cử Dân Chủ chứ đừng nói tới Cộng Hòa. Đúng ra TT Obama phải nhìn lại xem tại sao lại có sự chống đối tuyệt đối ngay cả từ phía các dân biểu và nghị sĩ phe ta như vậy thay vì cứ tiếp tục đồ thừa hết chuyện này đến chuyện khác.

Lập luận đồ thừa càng ngày càng nhảm chán, đến độ vô lý. Khi Bin Laden bị giết chết thì TT Obama không ngừng kêu cổng. Bush hết làm tổng thống từ lâu rồi, bây giờ là Obama, tức là công của Obama. Khi kinh tế không ngóc đầu lên được, tỷ lệ thất nghiệp không hạ xuống được thì TT Obama không có trách nhiệm gì hết, tất cả vẫn là... Bush. Hình như Bush vẫn còn là tổng thống. Đa số dân Mỹ cho rằng TT Bush làm kinh tế kiệt quệ, nên không bầu cho ông Cộng Hòa McCain mà bầu cho ông Obama với những lời hứa hẹn "hoàn thành" nhất. Rốt cuộc, gần bốn năm sau, vẫn là một lý luận: thành công là nhờ tôi, thất bại là vì Bush, hay một ngàn lẻ một lý do khác. Trong văn hóa Mỹ, think trách nhiệm của chính mình là hiếm hoi, nhưng đối với TT Obama thì hẳn là cực hiếm.

WISCONSIN

Rồi đến chuyện bầu cử thống đốc tiểu bang Wisconsin mà chúng ta đã bàn qua tuần rồi, không cần phải đào xâu thêm nữa. Mà chỉ cần nói thêm một chuyện bên lề.

Sự thất bại của các nghiệp đoàn cũng tác hại lên chiến thuật của TT Obama là dựa vào nghiệp đoàn để đánh ông Mitt Romney bằng thành tích của ông này khi còn làm Tổng Giám đốc công ty Bain Capital, là công ty chuyên giúp cải tổ và cứu nguy các công ty gặp khó khăn, bị đe dọa phá sản. Dĩ nhiên là để cứu những công ty này, một trong những biện pháp cần thiết là sa thải một số ít công nhân để cứu công ty, tức là cứu việc làm của phần lớn nhân công còn lại. Đây là một nguyên tắc kinh doanh cơ bản mà tất cả các ông bà chủ tiệm phở hay tiệm giặt ủi nào cũng biết. TT Obama đã chia mũi dùi vào những nhân công bị sa thải để TĐ Romney là kẻ thù của dân lao động, chỉ giỏi sa thải nhân công.

Dường như thông điệp này của TT Obama đã không được dân Wisconsin để ý đến vì họ đã bầu lại TĐ Scott Walker, là người đã tìm mọi cách khóa tay các nghiệp đoàn. Điều đáng nói là những tấn công vào công ty Bain Capital của TT Obama đã bị ngay cả vải chính khách Dân Chủ bác bỏ. Thị trưởng da đen của Newark, Cory Booker cho rằng những chỉ trích của TT Obama đối với Bain là chuyện đáng buồn nôn (nauseating); thống đốc da đen Patrick Deval của Massachusetts, cựu thống đốc Pennsylvania Ed Rendell, cựu dân biểu da đen Harold Ford của Tennessee, đều lên tiếng bênh vực Bain Capital.

Các chính khách Dân Chủ này chống đối vì tại các tiểu bang của họ, Bain Capital quá thực đã giúp phục hồi rất nhiều doanh nghiệp và giúp giữ công ăn việc làm cho rất nhiều người.

NỘI CÁC

Báo chí đăng tin bộ trưởng Thương Mai John Bryson lái xe đụng một loạt ba xe khác rồi bỏ chạy. Tin tức còn mù mờ vì chính quyền giấu nhẹm chi tiết. Tin chính thức là ông Bryson bị bệnh bất ngờ khi đang lái, không kiểm soát xe được. Cho đến giờ, chẳng ai biết ông Bryson đang có rắc rối sức khỏe thật hay say xỉn tông xe rồi chạy.

Rồi đến bộ trưởng Tư Pháp Eric Holder đang bị Hạ Viện đe dọa truy tố về tội coi thường lập pháp (contempt of Congress) vì đã không thật lòng hợp tác trong vụ FBI cung cấp vũ khí cho các băng đảng ma túy trong vụ xi-căng-đan Fast and Furious.

BILL CLINTON

Nặng nề hơn là những câu tuyên bố lả lùng của cựu TT Clinton. Gần 12 năm sau khi rời nhiệm sở, TT Clinton vẫn còn được hậu thuẫn lớn trong đảng Dân Chủ. Cảm tình đối với ông vẫn nguyên vẹn trong giới tài tử ca sĩ, trí thức và tài phiệt cấp tiến. Do đó, ông đã được ban vận động bầu cử TT Obama sử dụng như một công cụ gây thiện cảm và nhất là gây quỹ rất hữu hiệu. Chỉ trong một vòng đi Cali, ông đã kiếm ngay hơn ba triệu đô cho TT Obama. Ông vẫn là đá nam châm thu hút được ký giả và phò nôm rất mạnh. Dường như bất cứ TT Clinton làm chuyện gì hay nói gì cũng được truyền thông thổi phồng lên trang nhất ngay.

Vấn đề là TT Clinton, đúng như TT Obama lo ngại ngay từ năm 2008 khi muốn mời bà Hillary đứng cùng liên danh, vẫn là một thứ "ngựa chứng", không ai kiểm soát được, trong khi ông lại coi TT Obama chẳng ra gì. The Amateur chính là câu nhận định về TT Obama của TT Clinton, đã được mang ra làm tựa cho cuốn sách đã viễn đán.

Rồi bất ngờ, TT Clinton lên truyền hình, công khai xác nhận không đồng ý với chiến thuật đánh Bain Capital của TT Obama và ca ngợi thành tích của TĐ Romney tại Bain Capital là tuyệt hảo (sterling) và đáng phục. Ban vận động bầu cử của TT Obama bao động đùa, gấp các phύ tá của TT Clinton để gỡ rối cảnh trống đánh xoáy kèn thổi ngược, đồng thời TT Obama trực tiếp áp lực lên TT Clinton, khiến ông này phải lên tiếng xin lỗi và giải thích ý của ông chỉ muốn giữ thái độ lịch sự với TĐ Romney, khen ngợi chút đỉnh thay vì nhầm mắt bối bác.

Sóng gió chưa kịp lắng thì TT Clinton lại một phen nã vung chưởng. Ông tuyên bố kinh tế đã trì trệ lại, bây giờ không phải là lúc tăng thuế, do đó, luật giảm thuế của TT Bush cần phải được gia hạn khi hết hạn cuối năm nay. Đây là quan điểm hoàn toàn ngược chiều với chủ trương cơ bản của TT Obama và phe cấp tiến: chấm dứt luật giảm thuế của TT Bush để tăng thuế "hà giàu". Lại một phen già cang xào xáo, giải thích, phân bùa, và áp lực bắt TT Clinton lại phải xin lỗi nữa.

Thật ra, TT Clinton không phải chuyên gia nói nhảm kiểu PTT Biden. Chẳng qua, ông tự cho mình là bậc đàn anh, kẻ cá, có quyền nói lên những suy tư của mình để lịch sử ghi nhận mà không cần thắc mắc về hậu quả đối với cuộc tranh cử của "đàn em" Obama. Cùng lắm là xin lỗi cho có, nhưng rồi chuyện gì ông muốn nói thì ông đã nói rồi. Lịch sử sẽ phán xét suy tư của ông đúng hay sai. Ta cần ghi nhận TT Clinton xin lỗi vì những lời tuyên bố của ông đã có ảnh hưởng tai hại cho TT Obama, chứ ông không xin lỗi vì đã nói không đúng sự thật.

Dù sao, thi hai câu tuyên bố của TT Clinton coi như đã hoá giải hết mấy triệu đô ông giúp kiếm cho TT Obama, đã trở thành vũ khí để phe Cộng Hòa khai thác, đánh TT Obama tối đa.

BẤT MÌ

Rồi đến chuyện truyền thông trong thời gian qua đã xì ra hàng loạt tin bí mật liên quan đến cuộc chiến chống khủng bố của TT Obama:

1. Hồi Ly Vọng sẽ làm một phim về cuộc truy lùng và giết Bin Laden để tảng bốc thòn tượng Obama của họ. Báo chí xì ra tin Tòa Bạch Ốc hợp tác chặt chẽ với nhà viết phim và cung cấp một số chi tiết bí mật nhằm mục đích thổi phồng thành tích của cá nhân TT Obama.

2. Việc tìm ra Bin Laden một phần là với sự hợp tác của một bác sĩ Pakistan giúp chích ngừa dân trong vùng để xác định có Bin Laden trong căn nhà khà nghi. Sự việc được tiết lộ ra để chứng minh sự hữu hiệu của tinh bão Mỹ. Tin đáng buồn là ông bác sĩ mau mắn bị chính quyền Pakistan bắt đưa ra tòa, xứ 33 năm tù.

3. TT Obama đích thân phê duyệt danh sách những tay khủng bố có thể bị giết (kill list) bằng bất cứ phương pháp nào mà không cần qua thủ tục pháp lý rườm rà (thứ tướng tượng phản ứng của truyền thông nếu đây là chuyện do TT Bush làm!).

4. CIA đã cài nhân viên nằm vùng trong tổ chức Al Qaeda.

5. Cơ quan An Ninh Quốc Gia NSA đang khai triển một chương trình điện toán tên là Stuxnet để xâm phạm hệ thống điện toán của chương trình vũ khí nguyên tử của Iran.

Mẫu số chung của những bút mì trên là đều xuất hiện trên các cơ quan ngôn luận thân thiện với chính quyền là New York Times và Associated Press, đồng thời đều có tác dụng đưa ra hình ảnh một tổng thống cứng rắn, đang đánh khung bố mạnh bằng mọi cách. Điểm đặc biệt là theo chính các cơ quan truyền thông này, các tin đều xuất phát từ Tòa Bạch Ốc. Ký giả David Sanger, người đăng tin về hệ thống Stuxnet xác nhận ông nhận được tin từ một viên chức cao cấp, tuy ông không thể biết được tại sao viên chức này tin cho ông. Thượng nghị sĩ Dân Chủ Dianne Feinstein lo ngại những bút mì này sẽ lộ ra những phương thức thu thập tin tức về khung bố của tinh báo Mỹ, và quan trọng hơn, trực tiếp đe dọa tính mạng của các nhân viên tinh báo. Việc hàng loạt tin tối mật bị xì cùng lúc vài tháng trước bầu cử chứng minh một là Tòa Bạch Ốc có tính bút mì để TT Obama mang hình ảnh một người hùng, hai là chính quyền Obama hoàn toàn không có khả năng bảo vệ bí mật an ninh quốc gia quan trọng nhất.

Tòa Bạch Ốc đã cài chính tin TT Obama có tính bút mì những tin này trong mùa tranh cử. Bộ trưởng Tư Pháp đã bổ nhiệm hai công tố viên để điều tra, trong đó một người là công tố viên da đen do TT Obama bổ nhiệm và đã ứng hộ tiền vận động tranh cử của TT Obama. Phe Cộng Hòa đòi bổ nhiệm một công tố viên đặc biệt, hoàn toàn độc lập không bị chỉ phối bởi Bộ Tư Pháp, vi bổ nhiệm viên chức của Bộ Tư Pháp để điều tra một nghị vấn đối với Tòa Bạch Ốc có vẻ chưa đủ nghiêm túc.

NÓI HÓ

Cuối cùng là chuyện không thể tưởng tượng một thiên tài tranh cử như TT Obama có thể làm được: nói hờ nặng. Họp báo tại Tòa Bạch Ốc, TT Obama tuyên bố khu vực tư nhân đang tốt (the private sector is doing fine). Câu tuyên bố này bị ngay phe Cộng Hòa diễn giải là TT Obama hoặc là không có một khái niệm nào về thực trạng kinh tế của Mỹ, hoặc là nhầm lẫn từ chối trực diện với sự thật, hoặc là thờ ơ với khó khăn của hàng triệu người thất nghiệp. Trong khi vẫn có hơn 15 triệu người thất nghiệp (chưa kể 8 triệu người đã làm bán thời) thì làm sao tổng thống lại có thể tuyên bố là tình hình vẫn "tốt"?

Truyền thông phe ta đã kích Cộng Hòa bất bè quá đáng, xé to một câu nói hờ. Nhưng không nhắc lại chuyện tháng Mười năm 2008, khi nước Mỹ đi vào khung hoàng tài chính thi ứng viên Cộng Hòa McCain cũng nói hờ nước Mỹ trên căn bản vẫn rất mạnh. Ứng viên Dân Chủ Obama và truyền thông phe ta đã đưa câu nói này lên để tài hàng đầu để đánh McCain là không biết gì về thực trạng kinh tế. Bây giờ chính TT Obama là người nói hờ, giúp đổi thủ Cộng Hòa có vũ khí đánh mình.

Điều đáng lo cho TT Obama là cơn mưa từ tháng Tư đến giờ đã có tác dụng lén bò máy in tiền của các ứng viên: trong tháng qua, tiền đổ vào quỹ vận động tranh cử của TT Obama chỉ có khoảng 60 triệu, ít hơn 70 triệu của TD Romney. Đây là lần đầu tiên Obama thu được ít tiền hơn các đối thủ kể từ ngày ông tuyên bố tranh cử tổng thống đầu năm 2007.

Cơn mưa có thể còn kéo dài ít lâu. Trong tháng Sáu này, Tối Cao Pháp Viện sẽ có quyết định về luật Cải Tổ Y Tế và luật chống di dân lậu của Arizona. Có thể cả hai quyết định sẽ đều bất lợi cho TT Obama. (17-6-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Wisconsin Bầu Lại Thống Đốc

12/06/2012

...Wisconsin là một thông điệp không thể nào rõ ràng hơn cho TT Obama, đảng Dân Chủ...

Ngày 5 tháng 6 vừa qua, tiểu bang Wisconsin đã bầu lại thống đốc. Ông Scott Walker là ứng viên của đảng Dân Chủ Tom Barrett. Ông Walker đã thắng với tỷ lệ 53%-46%. Bình thường thì đối với dân ty nạn chúng ta, chẳng có gì đáng nói về các cuộc bầu thống đốc các tiểu bang, nhất là một tiểu bang mà số dân ty nạn đếm trên đầu ngón tay. Nhưng cuộc bầu cử lần này có ý nghĩa khá đặc biệt.

Thống đốc Scott Walker mới được bầu tháng 11 năm 2010, nhưng không đầy hai năm sau, bị bắt buộc phải ra tranh cử trở lại.

Câu chuyện Wisconsin bầu lại thống đốc lần này đã lôi cuốn được sự chú ý của cả nước Mỹ, nếu không muốn nói cả thế giới vì nó có ảnh hưởng trực tiếp đến cuộc bầu cử tổng thống tháng 11 tới, và gián tiếp lên đường hướng của chính trường Mỹ trong những năm tháng tới. Nỗi phẫn nộ suy tư của dân Mỹ đối với hai phương thức cấp tiền và bảo thủ để giải quyết lùng cung kinh tế hiện nay. Đây là một cuộc trưng cầu dân ý về sách lược của TD Walker, mà đương nhiên cũng là trưng cầu dân ý trên sách lược của TT Obama luôn. Ứng hộ TD Walker tức là chống sách lược của TT Obama, hay ngược lại, chống TD Walker là ủng hộ sách lược của TT Obama.

Trước hết, ta hãy nhìn qua bối cảnh lịch sử.

Tiểu bang Wisconsin nằm vùng ven đại hồ, là một tiểu bang có một quá trình có thể nói là "xôi đậu", vì có thể ngã qua Cộng Hòa hay Dân Chủ bất cứ lúc nào, rất khó lường trước một cách chắc chắn được. Đi sâu vào lịch sử, Wisconsin là tiểu bang đã khai sinh ra đảng Cộng Hòa dưới thời nội chiến của TT Abraham Lincoln. Cũng là quê hương của thượng nghị sĩ Cộng Hòa Joe McCarthy, người nổi tiếng trong thập niên 50 vì tích cực chống cộng sản, truy tố hàng loạt chính khách và công chức thân cộng trong chính quyền Mỹ.

Nhưng trong lịch sử cận đại, đây lại là tiểu bang nghiêm về phe cấp tiến, đã bầu cho các ứng viên tổng thống Dân Chủ từ một phần tư thế kỷ qua. TT Cộng Hòa cuối cùng đắc cử tại đây là TT Reagan năm 1984, sau đó tiểu bang này lúu nào cũng bầu cho ứng viên của đảng Dân Chủ, từ Michael Dukakis, đến Clinton, rồi Al Gore, John Kerry và Barack Obama. Trong khi đó thì lại bầu cho các thống đốc Cộng Hòa và Dân Chủ lẩn longoose. Lần bầu thống đốc cuối cùng, năm 2010, ông Walker đắc cử với hậu thuẫn mạnh của Phong Trào Tea Party.

Vừa đắc cử, ông Walker đã chứng minh ngay ông là thành phần bảo thủ dám làm mạnh. Ông phải đối đầu với ảnh hưởng của khung hoàng kinh tế trên cả nước, với các doanh nghiệp đóng cửa hàng loạt, thất nghiệp tràn lan, tiểu bang thất thu thuế nặng, đưa đến thảm họa ngân sách lớn nhất lịch sử tiểu bang.

Đối diện với tình trạng tương tự, TT Obama đã tung tiền Nhà Nước ra để kích cầu kinh tế và giải quyết nạn thất nghiệp. Ông cũng chủ trương tăng thuế để lấy tiền cho Nhà Nước cứu nguy kinh tế. Nhưng TD Walker đã không làm vậy. Theo TD Walker, nguyên nhân gân là chi tiêu quá mức của chính quyền, trong khi nguyên nhân lớn và xâu xa nhất của tình trạng kinh tế lùng cung của tiểu bang là thế lực của các nghiệp đoàn, đưa đến tình trạng chính quyền tiêu tiền xài vung vút, cấp lương bổng và trợ cấp quá nhiều, quá xa khía cạnh chí trả của chính quyền. Chính quyền này, từ thống đốc đến các dân biểu, nghị sĩ địa phương đã bị chỉ phối bởi đồng tiền hậu thuẫn tranh cử của các nghiệp đoàn nên bắt buộc phải đáp ứng các yêu sách của nghiệp đoàn. Các nghiệp đoàn đã dùng thế lực chính trị và tài chính của hàng triệu đoàn viên để đòi hỏi cho các đoàn viên những quyền lợi vật chất không thua gì các quyền lợi của các nghiệp đoàn Âu Châu. Trong khi đó, các lãnh tụ nghiệp đoàn cũng đều trở thành những "đại gia" được trả lương bạc triệu với đủ loại đặc quyền đặc lợi.

Muốn giải quyết những khó khăn kinh tế của tiểu bang, TD Walker chủ trương phải chữa bệnh từ căn gốc, tức là phải trị bệnh xuất huyết ngân sách do yêu sách của nghiệp đoàn, đặc biệt là nghiệp đoàn công chức, với chiến lược đánh từ hai phía: một mặt, thi hành một số sách lược kinh tế chung mang nặng tính bảo thủ: cắt giảm chi tiêu chưa thật sự cần thiết, không tăng thuế và phí của tiểu bang, giảm thuế địa ốc để giúp phục hồi giá nhà đất; mặt khác, kèm hâm những yêu sách của nghiệp đoàn bằng cách cắt giảm thế lực của các nghiệp đoàn.

Việc cắt giảm thế lực của nghiệp đoàn được thực hiện qua ba quyết định: 1) bắt các đoàn viên nghiệp đoàn phải đóng góp vào các quỹ trợ cấp an sinh –tiền già và tiền medicare- cùng tỷ lệ với các nhân viên các hãng tư (từ trước đến giờ đoàn viên nghiệp đoàn chỉ đóng khoảng một nửa mức bình thường). 2) chấm dứt tình trạng các nghiệp đoàn tự động khấu trừ ngay lập tức cho nghiệp đoàn, và 3) cho các nghiệp đoàn có quyền thương lượng với các công ty về các vấn đề lương bổng, nhưng không cho điều đình về các quyền lợi khác như quyền lợi thâm niên, số ngày nghỉ phép, bảo hiểm, điều kiện sa thải, ...

Kết quả, chỉ chưa đầy hai năm, tiểu bang đã vượt qua được khung hoàng kinh tế: giàn bốn tỷ thảm họa ngân sách đã được cân bằng lại, tỷ lệ thất nghiệp giảm mạnh, và thị trường địa ốc ổn định lại.

Nhưng bù lại, TD Walker đã phải đương đầu với chống đối mạnh nhất từ phía các nghiệp đoàn. Trong một tiểu bang tương đối bình yên phảng lặng từ trước đến giờ, bất ngờ, chuyên thống đốc đánh nhau với nghiệp đoàn đã làm sôi sục không khí chính trị trong suốt hơn một năm nay. Cuộc chiến mờ mịt với những cuộc biểu tình xuống đường vĩ đại của các nghiệp đoàn, tiếp theo bằng những cuộc "chạy trốn" của các dân biểu tiểu bang để không tham dự các cuộc họp của quốc hội, khiến thiếu túc số không thể thông qua luật gì của TD Walker để nghị hét. Cuối cùng các nghiệp đoàn đã vận động được xấp xỉ một triệu chữ ký đòi giải nhiệm TD Walker và bầu lại. Và họ đã thành công, TD Walker phải ra tranh cử lại.

Đảng Dân Chủ, sau những cuộc bầu sơ bộ, cuối cùng đưa ra ông Tom Barrett, thị trưởng Milwaukee là thành phố lớn nhất tiểu bang, tranh cử chống TD Walker. Ông này cũng là người đã tranh cử và thua TD Walker trong kỳ bầu lần cuối, hồi năm 2010.

Cả hai bên đều tung bạc triệu vào cuộc chạy đua, với bên Cộng Hòa chi hơn ba chục triệu, gấp bảy lần bên Dân Chủ, biến cuộc bầu cử đặc biệt này thành một biến cố chính trị tốn tiền nhất lịch sử tiểu bang. Cả hai bên cũng huy động những chính khách tên tuổi nhất nhảy vào vòng chiến. Bên Cộng Hòa, các thống đốc bảo tên tuổi từ Virginia, New Jersey, Louisiana... di các tinh ở Wisconsin để vận động cho TD Walker, trong khi bên Dân Chủ, cựu TT Bill Clinton và chủ tịch Ủy Ban Quốc Gia của đảng Dân Chủ cũng bỏ công đến vận động cho ông Barrett. Đặc biệt, TT Obama tuy chính thức ủng hộ ông Barrett, nhưng tránh chửng mặt tại đây, dù ông đã vận động tại những tiểu bang chung quanh như Ohio, Michigan, Iowa và Minnesota. Hiển nhiên là ban tham mưu của tổng thống đã nhìn thấy rõ vị tướng thất bại của ông Barrett nên không muốn TT Obama bị cháy cùng ông Barrett.

Sau khi TD Walker đắc cử, truyền thông phe ta đã hô hoán ông này đã dùng tiền đe người nên mới thắng. Điều mà mai mà truyền thông không nhắc đến là đây chính là chiến lược của TT Obama để đắc cử vào Tòa Bạch Ốc khi ông tung ra hơn 700 triệu năm 2007-08, và dự tính xài một tỷ năm nay. Ông không đi Wisconsin vận động cho ông Barrett vì bản thân gây quỹ bạc triệu cho chính mình với các tài tử George Clooney và Sarah Jessica Parker bên Hồ Ly Vọng.

Ngay từ mấy tuần trước ngày bầu, ban vận động bầu cử của TT Obama khẳng định đây là cuộc bầu cử địa phương, chẳng liên quan gì đến TT Obama hay cuộc bầu tổng thống tới, bắt kể kết quả như thế nào. Những phản ứng này đã khiến nhà báo John Podhoretz nhận định trên Washington Post là ê-kíp Obama đã trở thành diếc nặng (Team Obama Turns Tone-Deaf).

Sự thật là không ai không nhìn thấy ảnh hưởng của cuộc bầu cử này trên uy tín của TT Obama. Sau cuộc tranh cử định đám và thắng lợi kiểu tsunami năm 2008 của TT Obama và đảng Dân Chủ trong quốc hội, ba năm rưỡi nhiệm kỳ đầu của TT Obama đã là một thảm họa cho đảng Dân Chủ:

- Cuối năm 2009, hai ứng viên Cộng Hoà đắc cử thống đốc trong hai tiểu bang thành đồng của Dân Chủ là Virginia và New Jersey.

- Đầu năm 2010, một chính khách bảo thủ vô danh chiếm được ghế thượng nghị sĩ của cố TNS Ted Kennedy tại tiểu bang cấp tiến nhất Mỹ, Massachusetts, khiến phe Cộng Hoà ngăn cản không cho luật Cải Tổ Y Tế được thông qua Thượng Viện, bắt buộc TT Obama phải cho qua bằng "cửa sau", kể hờn túc thượng viện.

- Cuối năm 2010, trong kỳ bầu cử giữa mùa, đảng Cộng Hòa chiếm được 6 ghế tại Thượng Viện khiến đảng Dân Chủ mất ưu thế đa số tuyệt đối, dành được 63 ghế tại Hạ Viện khiến đảng Dân Chủ trở thành khối thiểu số, và thắng 23 ghế thống đốc tiểu bang (trong 37 tiểu bang đầu lại thắng đó) nâng tổng số thống đốc Cộng Hòa lên tới 29 người. Tại cấp địa phương, các dân biểu và nghị sĩ cũng chiếm được đa số tại hàng loạt quốc hội tiểu bang. Đây là một chiến thắng được coi như lớn nhất của một đảng đối lập từ hơn nửa thế kỷ nay.

Ban vận động của TT Obama cũng viện dẫn các thăm dò mới nhất tại Wisconsin cho thấy TT Obama dẫn TD Romney 7% (năm 2008, TT Obama thắng McCain với 14%). Thực tế, kết quả bầu cử cho thấy các thăm dò dư luận chẳng những không chính xác mà còn sai thiên vị. Vài ngày trước bầu cử, các báo đảng TD Walker dẫn đầu 3 điểm; đến ngày bầu cử thì hai người ngang nhau 50-50. Sau khi đếm phiếu, TD Walker thắng với gần 7%, một trùng hợp lạ lùng với tỷ lệ Obama-Romney. Khác biệt 7% này cho ta có thể dự đoán cái 7% của TT Obama hơn TD Romney cũng chẳng có gì đáng tin cậy được, và Wisconsin đã trở thành một tiểu bang "xôi đậu" trong mùa tranh cử tổng thống năm nay, có thể nghiêng qua bất cứ bên nào, tức là TD Romney sẽ có hy vọng họ được TT Obama. Lại một lần không vui cho tổng thống.

Chiến thắng của TD Walker thực tế là một thất bại nặng nề cho nghiệp đoàn. Đại đa số thiên hạ đã làm lụng cực khổ không thể hiểu được một công chức tiểu bang, đã làm 23 năm (nếu đã làm từ 20 tuổi, sẽ về hưu năm 43 tuổi) là có quyền về hưu non, được bảo hiểm y tế trọn vẹn và lảnh nguyên lương cuối cùng đến mãn đời, và đến 65 tuổi, lảnh thêm tiền già social security và medicare như mọi người. Tất cả trả bằng tiền thuế của thiên hạ mà phần lớn phải đã làm tới 65 tuổi mới được về hưu, chỉ có tiền già tượng trưng và không bảo hiểm y tế cho đến khi được medicare. Làm sao có thiện cảm được với những yêu sách ngày một tăng của ông công chức đó.

Ký giả Greg Sargent viết trên báo phe ta Washington Post: đây là hồi chuông thức tỉnh đảng Dân Chủ, nghiệp đoàn, và phe thiên tả (Wake-up Call for the Democrats, Labor, and the Left). Nhà báo Ross Doughty viết trên báo phe ta New York Times về sự yếu ớt của khuyễn hướng cấp tiến tân thời (Weakness of Modern Liberalism). Chris Cilliza viết trên Washington Post "không có cách nào bào chữa cho thất bại của các nghiệp đoàn".

Nhận định của ông Cilliza có lẽ hơi muộn. Thất bại của nghiệp đoàn đã được thể hiện từ trước ngày bầu cử. Với luật mới của TD Walker, các nghiệp đoàn không còn quyền tự động thu nguyệt liễm của đoàn viên qua các phiếu lương nữa, mà chỉ thu được nguyệt liễm khi đoàn viên tự ý trả tiền hay đồng ý cho khấu trừ trong phiếu lương. Kết quả là khi được quyền lựa chọn, các đoàn viên đã ào ào rời bỏ nghiệp đoàn. Nghiệp đoàn các công chức tiểu bang rớt hơn một nửa từ 63.000 đoàn viên xuống còn 29.000. Nghiệp đoàn giáo chức mất 6.000 đoàn viên trong tổng số 17.000.

Sự suy yếu của nghiệp đoàn là mối nguy cho đảng Dân Chủ vì đây là thành phần cùi tron nồng cốt của Dân Chủ, là lực lượng cực kỳ năng động cho các vận động quảng bá cho các ứng viên Dân Chủ (trong ngày bầu cử vừa qua, các nghiệp đoàn đã gửi 60.000 đoàn viên di vận động, gõ cửa từng nhà để cổ vũ thiên hạ đi bầu chống TD Walker), mà cũng là nguồn tài chính rất lớn cho các ban vận động tranh cử.

Các nghiệp đoàn cũng là một sức mạnh chính trị rất lớn trong các tiểu bang xôi đập lân cận trong vòng đai Đại Hồ như Ohio, Pennsylvania, Michigan, là cái nôi của các kỹ nghệ lớn như xe hơi, thép,... Sự suy yếu của nghiệp đoàn tại Wisconsin, nếu lan qua các tiểu bang lân cận này, sẽ trực tiếp đe dọa TT Obama và tương lai của đảng Dân Chủ. Hiện nay, các thống đốc Cộng Hòa của các tiểu bang này đang nghiên cứu rất kỹ các biện pháp của TD Walker. Mất các tiểu bang vòng đai này thì đảng Dân Chủ có quyền khai phá sân vĩnh viễn.

Đi ra ngoài cuộc chiến với nghiệp đoàn, kết quả bầu cử tại Wisconsin còn mang thêm một ý nghĩa nữa: đa số dân Mỹ -hay ít nhất cũng là dân Wisconsin- ủng hộ sách lược kinh tế của TD Walker và đảng Cộng Hòa: không tăng thuế, mà cắt giảm chi tiêu để cân bằng ngân sách, giảm thiểu công nợ.

Theo một thăm dò của CBS, đa số dân Wisconsin (54%) cho rằng vai trò của Nhà Nước cần được giới hạn bớt, chi tiêu của Nhà Nước cũng như công nợ cần được giảm,... Người dân nhìn thấy trong khi TT Obama sau ba năm rưỡi, vẫn còn loay hoay để thua lén đậu Bush, tsunami Nhật, cách mạng Trung Đông, máy ATM, đổi lập phá đám, và than vãn cần nhiều thời giờ hơn, thì các biện pháp của TD Walker đã có kết quả trong vòng 18 tháng.

Cuộc bầu tại Wisconsin đã là một thông điệp không thể nào rõ ràng hơn cho TT Obama, đảng Dân Chủ, phe cấp tiến, và các nghiệp đoàn. (10-6-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Obama – Hillary, Một Liên Danh Lý Tưởng?

05/06/2012

...So sánh với bà Hillary thì PTT Joe Biden quả là một gánh nặng cho TT Obama...

Các đây không lâu, truyền thông Mỹ bất ngờ nêu lên chuyện già tướng bà ngoại trưởng Hillary Clinton từ chức, rồi ra tranh cử phó tổng thống trong liên danh Obama-Hillary. Câu chuyện có vẻ không tin này bị xì hơi mau le sau khi bà Hillary chính thức lên tiếng xác nhận bà sẽ làm ngoại trưởng đến hết nhiệm kỳ này, sau đó sẽ từ giã đời sống chính trị, không có tham vọng ra làm phó tổng thống hay tổng thống gì nữa. Đồng thời đương kim PTT Joe Biden cũng lên tiếng khẳng định ông sẽ tiếp tục ra tranh cử trong liên danh với TT Obama.

Nhưng rồi lật lùng thay, trong vài tuần qua, ta lại thấy hàng loạt tuyên bố của các chính khách, cũng như hàng loạt bài trên truyền thông đặt lại vấn đề, công khai bận tán viễn tượng TT Obama cuối cùng sẽ thay ngựa và mời bà Hillary ra đứng chung liên danh.

Chuyện thay đổi phó tổng thống trong nhiệm kỳ thứ nhì không phải là chuyện không thể xảy ra. Đã xảy ra nhiều lần, nhưng đều là những trường hợp gần như tuyệt vọng, khi tổng thống có triển vọng bị thất cử, cần phải có một người phó có khả năng thu hút phiếu mạnh. Lần cuối cùng là khi TT Ford thay ông phó Nelson Rockefeller bằng ông Bob Dole khi thăm dò cho thấy ông thua Thống Đốc Carter hơn 20%. Cuối cùng TT Ford vẫn thua, tuy khít nút.

Việc truyền thông lại bàn nhiều về một "liên danh lý tưởng" (dream team) Obama-Hillary không phải là không có lý do chính đáng.

Thông thường, cuộc bầu cử nhiệm kỳ hai của một tổng thống là một cuộc trưng cầu dân ý về thành quả của đương kim tổng thống. Dù sao thì chức vụ tổng thống bao giờ cũng rất đặc biệt, không giống bất cứ chức vụ nào khác. Một chính khách có thành tích đầy mình, đầy kinh nghiệm chính trị, lãnh đạo, hay điều hành, dĩ nhiên là có nhiều điều kiện để thành công hơn một người ít kinh nghiệm hơn. Nhưng cũng không có gì bảo đảm ông sẽ thành công trong chức vụ tổng thống. Do đó, bốn năm đầu là thời gian ông chứng minh khả năng, và khi ra tranh cử trở lại thì đó là lúc dân chúng biểu quyết về khả năng đó.

Trường hợp TT Obama, trưng cầu dân ý lần này có ý nghĩa đặc biệt hơn cả vì khi ra tranh cử lần đầu, ông đã chẳng có một chút kinh nghiệm hay thành tích gì hết. Dân Mỹ bầu cho ông hoàn toàn dựa trên những hứa trăng hẹn biển của ông. Do đó, sau 4 năm dưới sự lãnh đạo của ông, bây giờ là lúc dân Mỹ nhận định về khả năng thực sự của ông và lấy quyết định.

Và sự thật là thành quả của bốn năm Obama không có gì đặc sắc bảo đảm ông sẽ được tín nhiệm thêm bốn năm nữa. Tháng Năm vừa qua, chỉ tạo được 69.000 việc. Tỷ lệ thất nghiệp leo lên lại từ 8.1% tới 8.2%. Những thăm dò dư luận mới nhất cũng đã là những lá cờ báo động TT Obama không thể không nhìn thấy.

Trong khi đó, TT Obama phải trực diện thống đốc Romney, là một ứng viên không mấy xuất sắc. Ông này không phải là một thứ siêu tài từ có sức lôi cuốn thiên hạ đến độ "tè xiù" như TT Obama, cũng chẳng phải là một siêu chính khách với một quá trình dày cộm như TT Johnson, hay một lãnh tụ đầy viễn kiến có thể cho dân chúng thấy một hình ảnh tuyệt đẹp của nước Mỹ như các TT Kennedy và Reagan. Nhìn vào ông Romney, người ta thấy một chuyên gia, một nhà hành chính có khả năng, nhưng hơi nhạt nhẽo. Hơn nữa, TD Romney cũng là một người đã trải qua một cuộc chạy đua nội bộ gai góc, bây giờ mang khá nhiều thương tích.

Vậy mà TT Obama vẫn không nắm chắc được phần thắng tháng Mười Một tới này. Ngay cả các cuộc bầu sơ bộ trong nội bộ đảng Dân Chủ cũng đã cho thấy một người lãnh đạo đảng không được sự ủng hộ tuyệt đối của đảng viên. Các cuộc bầu sơ bộ tại West Virginia, Arkansas, và Kentucky cho thấy TT Obama được chưa tới 60% hậu thuẫn ngay trong nội bộ đảng Dân Chủ. Tại North Carolina và Oklahoma, TT Obama cũng bị chống đối bởi hơn 20% đảng viên. Kết quả cuộc bầu tháng Mười Một tới vẫn là dấu hỏi không rõ.

Và theo nhận định chung của hầu hết tất cả các chuyên gia chính trường Mỹ, câu hỏi đó có thể sẽ có đáp số rõ ràng nếu TT Obama chịu thay ngựa, cho đương kim PTT Biden di chỗ khác, thay thế bằng bà Hillary Clinton.

Bà Hillary không phải là không có hành trang nặng nề. Bà đã nổi tiếng là một người dân bà với nhiều tham vọng chính trị, mưu đồ, thủ đoạn, khiến nhiều người sợ bà. Bà cũng là vợ một ông tổng thống bê bối, xém chút nữa đã bị mất chức vì một chuyện lém nhém tinh dexterous với ván và ngõ ngắn. Trên phương diện quan điểm chính trị, bà thuộc thành phần cấp tiến nặng hơn ông chồng rất nhiều, tuy chưa bằng TT Obama, cũng là tác giả của cuộc cải tổ y tế thất bại của năm 1992, năm đầu tiên của TT Clinton.

Đối với khán giả, bà vẫn là nữ hung thần. Nhưng đối với phần đông dân Mỹ, bà là người trong thời gian qua, đã chứng tỏ có khả năng chính trị rất đặc biệt, là một trong những ngoại trưởng thành công của Mỹ, đã đón chót gân cốt vào chính sách đối ngoại "nhún nhún con chi chi" của TT Obama, và nhất là bà cũng là nhân viên nội các và chính khách Dân Chủ được hậu thuẫn cao nhất. Trong ba người dân Mỹ thi có hơn hai người cho bà đã làm được việc nhất. Đối ngoại, bà là người có uy tín lớn trên chính trường thế giới, đã mang lại hình ảnh một nước Mỹ thân thiện nhưng khà cứng rắn.

Ở đây cũng phải nói, có nhiều người nhìn vào việc giết Bin Laden như là bằng chứng của một chính sách đối ngoại và chống khủng bố "mạnh mẽ" và một quyết định "can đảm" của TT Obama. Lý luận kiểu này là sai lầm. Thứ nhất, việc giết Bin Laden là một hành động chống một tên khủng bố, không phải là một "chính sách đối ngoại". Thứ nhì, trong quyết định này, thật ra TT Obama chẳng có sự lựa chọn nào. Dĩ nhiên, nếu lấy quyết định cho Người Nhái di giết Bin Laden và cuộc truy kích thất bại, hậu quả chính trị sẽ rất tai hại và TT Obama cần phải đón đỡ, nhưng ngược lại, nếu không ra lệnh cho Người Nhái di giết thì tin này, nếu bị xì ra – và chắc chắn sẽ bị xì ra trong nước Mỹ dân chủ này- thì hậu quả còn tai hại gấp vạn lần cho TT Obama và cả đảng Dân Chủ, từ hồi nào đến giờ vẫn mang tiếng xấu ở trong cuộc chiến chống khủng bố. Nếu TT Obama lấy quyết định không cho Người Nhái di giết Bin Laden, thi phản ứng của dân Mỹ sẽ chắc hơn định đóng cột: mời ông về hưu ngay. Làm một chuyện cần thiết để bảo đảm khỏi mất job không có gì đáng gọi là mạnh mẽ hay can đảm hết.

Một yếu tố đáng nói: trong cuộc thảo luận này, PTT Biden là người khuyên TT Obama nên chờ thêm dữ kiện trong khi bà Hillary lại cố vỗ cho việc ra lệnh Người Nhái hành động ngay. Chuyện này chỉ xác nhận một sai lầm nữa của PTT Biden và một quyết định cứng rắn khác của bà Hillary.

Nhìn dưới khía cạnh bầu bán, bà Hillary cũng là người đã thu hút được gần hai chục triệu phiếu trong các cuộc bầu sơ bộ Dân Chủ năm 2008, phần lớn là phụ nữ dĩ nhiên, nhưng cũng không ít phiếu từ giới lao động da trắng, là khối cử tri then chốt đang bỏ TT Obama hàng loạt.

So sánh với bà Hillary thi PTT Joe Biden quả là một gánh nặng cho TT Obama. TT Obama trước đây đã lựa ông Biden đứng cùng liên danh vi kinh nghiệm hơn ba chục năm thượng nghị sĩ, một trong những "chuyên gia" về chính sách đối ngoại mà ông Obama không chút kinh nghiệm gì. Nhưng ông Biden lại là một chính khách thuộc loại "cái miếng chạy nhanh hơn cái đầu", chuyên môn tuyên bố bậy bạ, vung vít, còn hơn cả ông phó "râu kẽm" của chúng ta ngày xưa.

Mới đây nhất, ông tuyên bố ủng hộ hôn nhân đồng tính, khiến báo chí xùm lại nhận định ông phó có mâu thuẫn với ông chánh vi TT Obama từ trước đến giờ chống hôn nhân đồng tính. Báo hại TT Obama mấy ngày sau, phải xác nhận đã thay đổi quan điểm, bày giờ cũng ủng hộ hôn nhân đồng tính. Sự thật lòi ra là TT Obama thay đổi quan điểm thật vi cản hậu thuẫn của nhóm cấp tiến cực đoan, dự tính sẽ có một cuộc họp báo để công bố và giải thích chuyện này, sau khi đã chuẩn bị tư tưởng quần chúng ít lâu. Không ngờ ông Biden bất mãn quá sör, làm hỏng hết kế hoạch của TT Obama. PTT Biden đã phải chính thức xin lỗi TT Obama về chuyện này.

Năm thi mươi họa nói bậy một câu là chuyện thường tình đối với các chính khách, kể cả TT Obama. Nhưng ông Biden lại nói nhảm trung bình vài tháng một lần, mà toàn là những chuyện lớn, khiến TT Obama phiền hà không ít.

Đã vậy, những thắc dò dư luận mới nhất tại các tiểu bang xôi đậu vung ven đại hồ Ohio, Michigan, Pennsylvania, ... cho thấy tỷ lệ hậu thuẫn của ông Biden rất thấp trong khi tỷ lệ chống đối lại khá cao, mặc dù trước đây ông Biden vẫn được coi như thành phần xuất thân từ giới lao động da trắng nên rất được cảm tình của giới này.

Việc bà Hillary tham gia tranh cử cùng liên danh với TT Obama chẳng mang một khuôn mặt có uy tín và hậu thuẫn vào liên danh của đảng Dân Chủ, mà cũng có rất nhiều hy vọng lôi kéo lại được khối lao động da trắng và phụ nữ, bảo đảm việc tái đắc cử của TT Obama. Đì xa hơn nữa, có rất nhiều hy vọng với tư thế phó tổng thống, bà Hillary ra tranh cử tổng thống năm 2016 sẽ giúp đảng Dân Chủ chiếm giữ Tòa Bạch Ốc cho tới năm ... 2024!

Với 16 năm nắm quyền từ 2008 đến 2024, đảng Dân Chủ sẽ có cơ hội thay đổi toàn diện đến tận gốc, chính trường và xã hội Mỹ, kể cả việc thay đổi hầu hết các thẩm phán trong Tối Cao Pháp Viện, ra hàng loạt luật đưa nước Mỹ đi xâu vào chế độ bao cấp kiểu Âu Châu.

Vấn đề là gạt ông Biden qua một bên không phải là chuyện dễ làm. Cần phải tìm ra một phương thức để sự ra đi của ông Biden được êm đẹp và nghe cho có lý. Truyền thông đã "góp ý" với TT Obama, đưa ra nhiều cách gạt ông Biden qua một bên mà không quá lộ liễu như là một tinh toán để lấy phiếu. Chẳng hạn qua những phương thức như:

- Kiểu mà người Mỹ gọi là "kick upstairs", tức là "đá lên lầu": bổ nhiệm ông Biden làm thẩm phán Tối Cao Pháp Viện sau khi điều định với một thẩm phán cấp tiến "bô lão" để ông hay bà này về hưu sớm, giúp cho TT Obama có cơ hội bổ nhiệm ông Biden trước ngày đại hội đảng.

- "Ván đòn sức khỏe": ông Biden bất ngờ bị khám phá ra là đang bị bệnh nặng, cần phải về hưu, tĩnh dưỡng, vui với con cháu trong những ngày cuối đời. Giải pháp này rất thông thường trong chính trường Mỹ, với điểm đặc biệt là những chính khách "về hưu" kiểu này chỉ về nhà nghỉ ngơi vài tháng, rồi sau đó tích cực tham gia vào các tổ chức áp lực (lobbyist), kiếm bạc triệu để đảng.

- "Lại sai lầm": ông Biden sẽ làm một sai lầm nghiêm trọng – vỗ ý hay cố tình- khiến TT Obama không thể chịu đựng được nữa, vì có hại chẳng những cho cá nhân tổng thống, mà còn hại cho đảng Dân Chủ và hại cho nước Mỹ, bắt buộc ông phải nhận trách nhiệm và từ chức.

- "Nỗi loạn trong đảng": tại đại hội đảng, có thể có những vận động hậu trường, làm nổ lên một làn sóng hậu thuẫn bà Hillary và yêu cầu bà ra thay thế PTT Biden, để dọn đường cho bà Hillary ra tổng thống năm 2016, vi tương lai lâu dài của đảng Dân Chủ.

Dù vậy, thay thế ông Biden vẫn là một bất lợi cho TT Obama vì đúng theo mô thức chính trị Mỹ, ông phó thường là một công cụ tấn công đối thủ (Mỹ gọi là "attack dog"), và trong vai trò này, ông Biden đã rất hữu hiệu, si và đổi lập Cộng Hòa hết sức mạnh mẽ. Trong khi không ai nghĩ là bà Hillary, một nhà ngoại giao, có thể đóng vai trò si và thiên hạ giỏi như vậy.

Bất lợi lớn nhất là trong liên danh này là bà Hillary có thể sẽ che lấp mắt hào quang của Đảng Tiên Tri. Ông Biden chuyên nói nhảm chỉ làm tăng cái chứng chặc của TT Obama, trong khi một bà Hillary xuất sắc, được hậu thuẫn của gần 70% dân chúng chỉ làm nỗi bật cái 45% hậu thuẫn của TT Obama. Một người với cái tôi lớn như TT Obama sẽ không thể nào chấp nhận chuyện này. Đây là lý do chính khiến liên danh Obama-Hillary đã không thành hình năm 2008.

Điều đáng nói là những lời bàn ra tán vào về chuyện thay ngựa này xuất phát từ cả hai phía, Dân Chủ và Cộng Hòa.

Về phía Dân Chủ, người ta có cảm tưởng phe này đang làm hai chuyện, vừa thà bong bóng thăm dò dư luận xem cử tri phản ứng như thế nào, vừa dọn đường cho giải pháp này nếu cần.

Về phía Cộng Hòa, đây là chiến thuật đánh phủ đầu, tố cáo trước tinh toán của phe Dân Chủ để giải pháp này trở thành khó được chấp nhận hơn, vì ai cũng biết giải pháp này nếu thành sự thật, sẽ là một tai họa khổng lồ cho Cộng Hòa.

Thực tế mà nói, cho dù lấy giải pháp nào và giải thích như thế nào thi chuyện thay đổi phó tổng thống sẽ bị mọi người nghĩ ngờ là chi phán ánh tinh trang tuyệt vọng của TT Obama cũng như tinh thu đoạn của ông. TT Obama là người thật sự không đến độ thu đoạn như vậy nên khó mà lấy quyết định thay đổi nhân sự này. Nhưng ông cũng không thể coi thường áp lực của đảng và phe cấp tiến nếu viễn tượng tái đắc cử của ông ngày càng mù mờ.

Áp lực này chẳng những sẽ đe nặng lên TT Obama nếu tình hình trở nên nguy kịch, mà cũng sẽ đe nặng lên PTT Biden cũng như bà Hillary. Đây không còn là vấn đề cá nhân nữa, mà là vấn đề cứu đảng Dân Chủ và bảo vệ những thành quả cấp tiến của TT Obama.

Thay ngựa kiểu này nếu xảy ra sẽ chứng tỏ thành tích của TT Obama không có hy vọng thu hút được phiếu, mà phải nhờ đến uy danh bà Hillary, là một biện pháp tuyệt vọng của Dân Chủ, nhưng rất khó đỡ cho Cộng Hòa. (3-6-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Hy Vọng Của TĐ Romney

...con đường của TD Romney khó khăn hơn con đường của TT Obama, nhưng không phải là không hy vọng...

Đầu tháng Năm, TT Obama chính thức mở màn mùa tranh cử 2012 của ông tại trường đại học Ohio. Coi như cuộc chạy đua vào Tòa Bạch Ốc chính thức bắt đầu. Cũng là lúc ta nhìn thứ tinh hình ra sao, sáu tháng trước ngày bầu cử. Câu chuyện bàn ở đây là câu chuyện của thời điểm hôm nay, không có nghĩa là sẽ còn giá trị sau tháng hay ngay cả ba tháng nữa.

Về phía TT Obama, ông không có đối thủ nặng ký trong đảng nên đã qua được các cuộc bầu sơ bộ trơn tru, chẳng bao nào buồn đăng kết quả các cuộc bầu này. Cuộc chạy đua bây giờ sẽ được phối hợp uyển chuyển từ tổng hành dinh tranh cử tại Chicago, dưới sự điều hành của chiến lược gia David Axelrod, tác giả của cuộc tranh cử thành công năm 2008.

Tuy nhiên, cuộc chạy đua bắt đầu không mấy thuận lợi cho TT Obama. Như đã có dịp trình bày trên cột bão này, đột nhiên hàng loạt máy đèn tin xấu và xi-căng-dan cũn kéo đến che phủ bầu trời Obama. Rồi ngay trong tuần lễ ông chính thức ra quân, trong cuộc bầu sơ bộ bên Dân Chủ tại West Virginia, một anh tú, Keith Judd, đang thụ án 17 năm tại Texas, đã ghi tên tranh cử cho vui, và hốt được 41% phiếu so với 59% của TT Obama mặc dù anh tú này chẳng được di vận động một ngày nào. Điểm đáng nói là trong 55 quận (district) của West Virginia, anh này đã hốt được nhiều phiếu hơn TT Obama tại 9 quận. Sau đó, tại Arkansas (quê hương của TT Clinton), TT Obama thu được 58% phiếu, thắng khít nút một luật sư vô danh tranh cử với một chương trình duy nhất: thu hồi cái tẩy tế của TT Obama. Tại Kentucky, 42% đảng viên bỏ phiếu "không theo ai hết" (uncommitted). Đây là những ngọn cờ đỏ báo động mà không ai dám coi thường.

Những kết quả này cũng có tinh trạng bất an TT Obama đã cảm thấy từ mit-ting đầu tiên không thể gọi là thành công được tổ chức tại đại học Ohio (đại học Ohio vi TT Obama vẫn trông cậy vào giới trẻ như thành phần cử tri cốt cán, trong khi Ohio là một tiểu bang xôi đũa then chốt). Khác với các cuộc mit-ting với cử tri hồi 2007-08, luôn luôn có cả trăm ngàn người đứng nhảy hò hét như điên cuồng cho đến ngất xỉu, buổi mit-ting tại Ohio chỉ thu hút được khoảng 15.000 người ngồi trên ghế trong trật tự, phất cờ quạt theo đúng nhịp, trong một hội trường có thể chứa được gần 20.000 người, đưa đến tình trạng có rất nhiều hàng ghế trống. Ban tổ chức đã phải dồn tất cả mọi người ngồi qua phía trước ống kính truyền hình, chừa lại những hàng ghế trống phía sau ống kính. Một cảnh rất khác lạ đối với TT Obama. Một nhà báo đã mô tả TT Obama như là một ca sĩ nhạc giật gân về già – aging rock star.

Tin mừng cho TT Obama là tất cả những máy đèn trên chỉ là những chuyện tương đối nhỏ, có tinh nhất thời. Sáu tháng nữa, thiên hạ sẽ chẳng ai nhớ những chi tiết này.

Về phía Thống Đốc Romney, khác với TT Obama, ông sống sót trong cuộc nội chiến Cộng Hòa, vừa u đầu lại sứt trán. Hai ông đồng chí địch thủ chính Rick Santorum và Newt Gingrich đã rút lui và đã hậu thuẫn, nhưng hậu thuẫn kiểu ển ển xi xi, không thuyết phục được ai, trong khi các quảng cáo đá kích Romney của hai ông này chắc chắn sẽ được TT Obama sử dụng lại và khai thác chống TD Romney.

Thực tế mà nói, con đường hoan lì của ông Romney dày chông gai. TD Romney khởi đì với một số điểm lợi lớn, nhưng cũng đựng nhiều khó khăn quan trọng.

Điểm lợi lớn nhất là thành tích rất khiêm tốn của TT Obama, bắt buộc ông phải tranh cử bằng cách đà kích quá khứ hai chục năm trước của TD Romney, thay vì khoe thành tích của mình, hay kêu gọi đại đoàn kết, với truyền thông phe ta cùng hợp ca. Ưu tư lớn nhất của dân Mỹ là kinh tế trì trệ và nạn thất nghiệp dai dẳng, và họ đã thấy TT Obama múa may mãi mà vẫn chẳng giải quyết được gì.

Trong khi đó ông Romney đã chứng tỏ ông chẳng những là một doanh gia thành công, tức là rành về kinh tế, mà cũng là chuyên gia phục hồi những doanh nghiệp bị đe dọa phá sản vì quản trị kém. Khả năng này cực kỳ quan trọng trong thời điểm này, và sẽ là vũ khí chính của ông Romney.

Theo thăm dò trung tuần tháng Năm này của Gallup, 64% dân Mỹ tin TD Romney có khả năng điều hành kinh tế cao hơn TT Obama với 52%.

Ông Romney cũng là người có khuynh hướng ôn hòa, không quá thiên tả như TT Obama, hay quá thiên hữu như ông Santorum. Mà cũng là một chính khách có lập trường "uyển chuyển" vì thực tế, đén độ bị tố là "lươn lẹo", không lập trường. Tính ôn hòa và thực tế này có thể sẽ thu hút được thành phần độc lập không đảng nào, có tư tưởng cởi mở, sẵn sàng thử lửa với ông Romney trước sự thất bại của TT Obama. Tất cả những thăm dò gần đây đều cho thấy TT Obama đang mất phiếu từ phía độc lập, da trắng trung lưu, và lao động bị mất việc, tuy vẫn còn được hậu thuẫn vô điều kiện của dân da màu.

Tin xấu cho ông Romney là ông sẽ phải trực diện một tổng thống đương nhiệm. Dân Mỹ thường chấp nhận cho tổng thống thời gian để làm việc, và họ ý thức bốn năm là thời gian quá ngắn ngủi, nhất là trong thời kỳ khủng hoảng nồng. Dù vậy, TT Obama đang gặp khó khăn lớn: thiên hạ nhớ lại lời hứa năm 2009 của TT Obama là "kinh tế sẽ được phục hồi trong ba năm, nếu không thì tôi sẽ là tổng thống một nhiệm kỳ". Ít người tin lời hứa đó vì không tổng thống nào có thể một sớm một chiều lật ngược tình thế, cho dù là "Đảng Tiên Tri", nhưng ít nhất, người ta cũng muốn thấy một kết quả cụ thể, một tiến trình có triển vọng, như tăng trưởng kinh tế lên lại mức 2%-3% thay vì 1% như hiện nay, và tỷ lệ thất nghiệp xuống 6%-7% thay vì 8%-9% như bây giờ.

Ông Romney cũng sẽ phải phó với khả năng vận động tranh cử của TT Obama. Không ai phủ nhận ông là một thiên tài có khả năng nhìn rõ ước vọng của quần chúng rồi hứa hẹn bánh vẽ ngọt để đáp ứng ước vọng đó. Tranh cử lần này, như đã bàn qua, TT Obama chủ trương rẽ mạnh qua hướng tâ để huy động cử tri thiên tả cột trụ của mình – theo đúng chiến lược của TT Bush- và việc đầu tiên ông làm là thay đổi lập trường, ủng hộ hôn nhân đồng tính. Thảm dò dư luận của báo phe ta New York Times cho thấy gần 70% dân Mỹ cho rằng TT Obama thay đổi lập trường vì lý do tranh cử chứ không phải vì tham tâm. TT Obama đá kích TD Romney lươn lẹo (flip flop) thay đổi lập trường, để rồi chính mình cũng không ngai làm vây vi nhu cầu tranh cử.

Trong khi đó ông Romney lại chứng tỏ là một chính khách không mấy xuất sắc trong nghệ thuật vận động tranh cử, nói năng nhạt phèo, chẳng có ý kiến "đột phá" hay hớp hồn ai được hết.

Thêm vào đó, không ai có thể quên khả năng gây quỹ của TT Obama. Năm 2007-08, ông đã kiếm được 700 triệu, phần lớn từ các đại gia Wall Street (kể cả các công ty đầu tư mạo hiểm như Bain Capital mà TT Obama đang đá kích), giới tài từ Hồ Ly Vọng, và các nghiệp đoàn (hàng triệu đoàn viên bị áp lực phải đóng góp những số tiền nhỏ, giúp TT Obama khoe hào hết đóng góp ủng hộ ông đều là những "số tiền nhỏ của dân nghèo"). Năm nay, ông có kế hoạch thu một tỷ.

Cho đến giữa tháng Năm này, các thăm dò dư luận của Real Clear Politics, một diễn đàn điện tử độc lập, cho thấy TT Obama có tỷ lệ hậu thuẫn suýt soát với ông Romney, trong mức 46% - 45%, tức là 1% cách biệt. Đây là tỷ lệ trung bình đúc kết từ nửa tá cơ quan thăm dò, trong đó có thăm dò Reuters cho thấy TT Obama thắng 7%, và Rasmussen với Romney thắng 8%.

Những tỷ lệ này thật ra không quan trọng, không đáng để tranh cãi, và cũng không có gì để các người ủng hộ TT Obama hay TD Romney phải khua chiêng trống. Thứ nhất là còn quá lâu mới đến bầu cử, và thứ nhì là khác biệt vài ba điểm đều nằm trong sai biệt xác xuất thống kê tức là statistical error margin, thường là 4%, tức là các con số có thể sai trật cộng hay trừ 4% (chẳng hạn tỷ lệ hậu thuẫn TT Obama 46%, thực sự có thể là 50% hay 42%). Trong quá khứ, phần lớn các thăm dò 6 tháng trước bầu cử đều ... trật lát. Trước đây, 6 tháng trước ngày bầu cử, không ai nghĩ các tổng thống Carter và Bush cha, sẽ thua các ứng viên đối lập Reagan và Clinton.

Nhưng quan trọng hơn cả, các tỷ lệ này là kết quả trên địa bàn cả nước, có tính tổng quát, trong khi thực tế chính trị Mỹ, các cuộc bầu cử tổng thống thường được quyết định trong khoảng một tá các tiểu bang "xôi đậu", tức là những tiểu bang có thể ngã qua bất cứ bên nào, khác với các tiểu bang như Cali, Nữu Ước chắc chắn bầu cho Dân Chủ, hay Texas, Alabama, chắc chắn sẽ bầu Cộng Hòa. Bầu cử tổng thống của Mỹ được định đoạt bởi kết quả đầu phiếu của từng tiểu bang chứ không phải tổng số phiếu trên cả nước.

Theo New York Times, là báo công khai có thiện cảm với TT Obama, năm nay, có 9 tiểu bang xôi đậu sẽ quyết định kết quả bầu cử. Đó là các tiểu bang Florida (29), Ohio (18), Pennsylvania (20), Virginia (13), Colorado (9), Nevada (6), Iowa (8), New Hampshire (4), Wisconsin (10). Các con số trong ngoặc là số cử tri đoàn của mỗi tiểu bang.

Theo New York Times ước tính, thì TT Obama còn thiếu gần 30 phiếu thì mới đủ số 270 phiếu cử tri đoàn cần thiết để đắc cử. Diễn đàn Real Clear Politics thi ước tính TT Obama còn thiếu hơn 40 phiếu trong khi TD Romney thiếu 100 phiếu. Một báo khác thi lại ước đoán TT Obama còn thiếu khoảng 50 phiếu.

Đại khái, TT Obama muốn đắc cử phải thắng ít nhất hai trong ba tiểu bang xôi đậu lớn nhất là Florida, Ohio, và Pennsylvania, cộng thêm một hai tiểu bang nhỏ nữa. Trong khi ông Romney phải thắng tại hầu hết các tiểu bang xôi đậu. Một hành trình cực kỳ gian nan cho ông Romney.

Tin buồn cho ông Romney là tất cả 9 tiểu bang của New York Times đưa ra đều đã bầu cho TT Obama năm 2008. Nhưng tin vui cho ông là tại tất cả các nơi này, TT Obama khi đó thắng khít nút, trong khi các thăm dò mới nhất đều cho thấy hai ông ngang ngửa nhau, tỷ lệ trội sút hàng ngày và tùy cơ quan thăm dò, chênh lệch trong sai biệt thống kê. Tức là TD Romney có cơ hội thắng vi tất cả các tiểu bang xôi đậu này đã chuyển hướng, quay qua ủng hộ Cộng Hòa.

Một cách cụ thể, trong kỳ bầu cử 2010, trong 9 tiểu bang đó, có 7 tiểu bang bầu lại thống đốc, thì tất cả 7 đã bầu cho thống đốc Cộng Hòa (trong đó có năm tiểu bang lớn nhất Florida, Ohio, Pennsylvania, Wisconsin và Virginia), đồng thời cũng bầu cho hàng loạt dân biểu nghị sĩ Cộng Hòa, cấp liên bang cũng như cấp tiểu bang. Tất cả các tiểu bang này cũng đều ghi nhận số dân ghi danh vào đảng Cộng Hòa tăng mạnh hơn số ghi danh vào đảng Dân Chủ trong ba năm qua, phần lớn nhờ vận động của các nhóm Tea Party.

Thảm dò mới nhất của đại học Quinnipiac cũng cho thấy tại tiểu bang then chốt Florida, TT Obama thua TD Romney sáu điểm. Khủng hoảng gia cư tại đây vẫn là một vết thương rất nặng.

Một số tổ chức thăm dò khác cho rằng hai tiểu bang Michigan (16), và New Mexico (5) trước đây là thành trì Dân Chủ, cũng đã rơi vào tình trạng xôi đậu, khi cả hai tiểu bang bầu thống đốc Cộng Hòa năm 2010.

Nói tóm lại, chié khoả cho bầu cử năm nay cũng như mấy năm trước vẫn nằm ở Florida và các tiểu bang lớn vùng đại hồ như Ohio, Pennsylvania, Michigan, và Wisconsin.

Các tiểu bang vùng hồ có rất đông thành phần lao động da trắng (Mỹ gọi là white blue-collar), là thành phần nạn nhân của thất nghiệp đang đào ngũ bỏ TT Obama hàng loạt, hậu thuẫn cho ông Romney với tỷ lệ 58% so với 31% cho TT Obama, tức là trong ba người thi đà có hai ủng hộ TD Romney. Đây là tin xấu cho TT Obama vì khối dân lao động da trắng này là thành phần cử tri then chốt. Năm 2004, TNS John Kerry thu 38% phiếu của khối này mà vẫn thất cử. Năm 2008 TT Obama được hậu thuẫn của 42% của khối này và đắc cử. Nói cách khác, kiếm được dưới 40% hậu thuẫn của khối này thi hy vọng đắc cử rất mong manh vì dù sao thi khối dân lao động da trắng vẫn là đa số áp đảo so với phiếu của dân thiểu số da đen, da nâu, và da vàng.

Ta cũng không nên quên phần lớn dân da đen sống trong các tiểu bang miền Nam như Louisiana, Alabama, Mississippi, Georgia, South Carolina, đều là những thành trì của Cộng Hòa, cho dù ông Romney có 0% hậu thuẫn của dân da đen, cũng vẫn thắng tại những tiểu bang này. Dân gốc Mẽ thi tập trung tại bốn tiểu bang biên giới là Cali, Arizona, New Mexico, và Texas. Cali thiên về Dân Chủ rõ ràng, trong khi Texas là thành đồng Cộng Hòa, lá phiếu của dân Mẽ không thay đổi được gì hết. Dân Mẽ chỉ có tiếng nói tại Arizona và New Mexico, nhưng cả hai tiểu bang này đều vừa bầu thống đốc Cộng Hòa. Nhóm thiểu số Á Châu thi lại tập trung ở Cali và Nữu Ước là thành đồng Dân Chủ, nên cũng chẳng có tiếng nói. Riêng dân tỵ nạn Việt, đã ít thi chót, lại tập trung tại Cali là thành đồng Dân Chủ, và Texas là thành đồng Cộng Hòa. Nói cách khác, khỏi dân thiểu số phần lớn ủng hộ TT Obama nhưng tiếng nói lại không có tinh quyết định.

Nói tóm lại, bức tranh hiện hữu chẳng có gì rõ rệt. Chi thấy con đường của TT Romney khó khăn hơn con đường của TT Obama, nhưng không phải là không hy vọng. Hầu hết các tiểu bang xôi đâm đều đang chuyển hướng về phía Cộng Hòa, vấn đề là sự chuyển hướng có đủ mạnh và kịp thời để TT Romney thắng hay không.

Một năm trước ngày bầu cử năm 1992, tỷ lệ hậu thuẫn của TT Bush cha xấp xỉ khoảng 80%-90%, gấp đôi hậu thuẫn của TT Obama hiện nay. Ứng viên Dân Chủ Bill Clinton khi đó đưa ra khẩu hiệu "It's the Economy, Stupid!". Kết quả, Clinton đắc cử. Năm nay cũng không khác. Yếu tố quyết định vẫn sẽ là tình hình kinh tế trong sáu tháng tới. Sáu tháng nữa, sẽ chẳng ai thắc mắc ai có công giết Bin Laden, mà chỉ lo ngày mai có job, có tiền chợ hay không thôi. (27-5-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên *Việt Báo* mỗi thứ Ba.

Quan Điểm Về TT Obama

22/05/2012

...một cuộc phục hồi kinh tế èo uột nhất lịch sử...

Cột báo này trong suốt mấy năm qua đã bàn về chính sách và thành quả của TT Obama. Vì là bình luận nên không thể tránh được chủ quan và thành kiến. Như đã trình bày nhiều lần cùng quý độc giả, viết báo có hai cách: viết tin thì tuyệt đối phải trung thực, phản ánh những dữ kiện đã xảy ra, không phải là tin phịa hay tin b López, mà cũng không có ý kiến cá nhân nào hết; trong khi đó bình luận thì tuy cũng bắt buộc phải dựa trên những dữ kiện thật, nhưng diễn giải và phê bình thì hoàn toàn chủ quan theo ý người viết.

Ai cũng biết các báo lớn như Washington Post hay New York Times không bao giờ đăng tin vội, hay nếu lỡ có đăng tin không chính xác, thì sẽ có lời xin lỗi và cải chính. Dù vậy, cũng không ai chối cãi hai tờ báo này có cách khai thác dữ kiện và bình luận hết sức thiên vị, có tính cách ủng hộ -hay ít nhất cũng rất thuận lợi- cho TT Obama và phe cấp tiến. Ngược lại, cũng không ai chối cãi với các báo Washington Times và New York Post thi dù cùng một chuyện, nhưng lại có những lời bình hoàn toàn bất lợi cho khối cấp tiến và TT Obama.

Nói qua nói lại, trình bày các cách suy nghĩ, diễn giải khác biệt, thậm chí đối nghịch là huyết mạch của việc thông tin và dân trí trong các chế độ dân chủ. Cứ tri cần có những cái nhìn khác nhau mới hiểu rõ được vấn đề và bao bì một cách có ý nghĩa, đúng theo quan điểm và quyền lợi của mình.

Có điều đáng để ý là mặc dù đối nghịch quan điểm mạnh mẽ, nhưng ta không bao giờ thấy các báo lớn dùng những thậm từ có tính nhục mạ nhau, không bao giờ có chuyện trẻ con chụp mũ xanh hay mũ đỏ gi h

Kết quả này đã nhiều lần tình cung quý độc giả. TT Obama trên phương diện cá nhân rất đáng phục. Leo lên tột đỉnh của quyền thế tại cường quốc mạnh nhất thế giới, từ hai bàn tay trắng, trong một xã hội tuy mang tiếng là "đất của cơ hội" nhưng lại có rất nhiều chồng gai cực kỳ bất lợi cho dân da màu. Nhưng trên phương diện chính sách và thành quả, thì kết quả này không thể ủng hộ TT Obama, đó là điều tất cả độc giả cũng như ban biên tập *Việt Báo* đều biết rõ, chẳng có gì phải đấu diếm.

Ban biên tập *Việt Báo*, khi chấp nhận đăng bài của tác giả, mặc nhiên đã thực hành chức năng của nhà báo, đưa ra một cái nhìn có thiên kiến của một cá nhân, với hy vọng sẽ nhận được những quan điểm khác, tạo ra một cuộc đối thoại lành mạnh trong mục tiêu giúp cho tất cả người tỵ nạn chúng ta hiểu rõ hơn về môi trường chính trị chúng ta đang sống.

Tác giả không ủng hộ chính sách của TT Obama không phải vì cá nhân hay những lý do vớ vẩn như "cộng sản", "ác", "nịnh bợ nhà giàu da trắng", "ăn tiền của Cộng Hòa", "ngu dốt vì không có bằng Dr.", ... Mà không ủng hộ vì không tin chính sách của TT Obama thích hợp để giải quyết những khó khăn hiện nay của nước Mỹ. Điểm hình là những vấn đề:

KINH TẾ

TT Obama chủ trương áp dụng thuyết Keynesian của đầu thế kỷ 20 để phục hồi kinh tế, tức là Nhà Nước bơm tiền, tạo công ăn việc làm qua những chương trình vĩ đại, và trợ cấp an sinh đủ loại. Chấp nhận thâm thủng ngân sách, nợ nần nặng, coi như là cái giá phải trả cho vai trò của Nhà Nước. Ké viết này cho rằng đây là những phương cách mà Âu Châu đã thử nghiệm từ mấy thập niên và đã chứng tỏ thành quả rất rõ ràng. Ta chỉ cần nhìn vào sự thật bại của các chế độ bao cấp Âu Châu hiện nay, từ Hy Lạp đến Bồ Đào Nha, Tây Ban Nha, Anh, Pháp.

Cái nguy hiểm của chính sách bao cấp là một khi trợ cấp được ban phát ra, sẽ cực kỳ khó thu lại trong chế độ dân chủ. Tâm lý con người, cái gì có rồi là không nhà ra được, bất kể hậu quả. Các cuộc bầu cử tại Hy Lạp, Pháp, và Đức trong mấy tuần qua cho thấy các chính quyền chủ trương thất lỗ buộc bung, cắt bớt trợ cấp, bất thiện hạ đi làm nhiều giờ hơn, để cứu nguy kinh tế khỏi phá sản, đều bị thua liêng xiêng trong các cuộc bầu cử. Âu Châu hiện nay đang gặp nguy cơ tan vỡ và khủng hoảng mà không ai có thể đoán được tầm vóc và hậu quả.

Trở lại nước Mỹ, chính sách tân-keynesian này đã không phục hồi được kinh tế và không giảm được nạn thất nghiệp. Kết quả trước mắt ai cũng thấy. Ké viết này tin rằng giải pháp tốt nhất không phải là tân-keynesian hay đổ thừa cho TT Bush, tsunami Nhật, đảo chính Trung Đông, v.v..., mà phải tìm cách khuyến khích khu vực tư tạo công ăn việc làm, khuyến khích các công ty mang tiền đầu tư ở nước ngoài về Mỹ mở hăng xưởng thuế nhân công, qua việc bớt hay miễn thuế, và giảm bớt luật lệ hành chính quá rườm rà.

THUẾ

TT Obama hô hào tăng thuế nhà giàu để lấy tiền chu cấp cho chính sách bao cấp của ông. Ông đã có dịp làm chuyện này cuối năm 2010 nhưng đã không làm vì hiểu rõ rỗng thuế nhà giàu không phải là giải pháp, trái lại, còn rất bất lợi trong thời kỳ khủng hoảng hiện nay. Tăng thuế nhà giàu đối với chính TT Obama, cũng chỉ là khẩu hiệu tranh cử my dán, không hơn không kém. TT Obama ý thức rất rõ rỗng thuế nhà giàu chỉ khiến họ bỏ nước Mỹ, mang tiền ra nước ngoài đầu tư, hay tìm mọi cách trốn thuế, và như vậy chỉ trầm trọng hoá khủng hoảng kinh tế chứ không thể phục hồi kinh tế được.

Cho dù Nhà Nước có cách ngăn cản nhà giàu không mang tiền ra nước ngoài, hay không trốn thuế được, nếu tăng thuế thi kết quả là nhà giàu vẫn sẽ tìm cách đỡ tiền thuế lên đầu chúng ta bằng cách tăng giá hàng hoá và dịch vụ mà họ cung cấp, để rồi chính chúng ta, người tiêu thụ trung lưu hay nghèo, sẽ là nạn nhân cuối cùng, đóng thuế thay cho các nhà giàu. Đó là lý thuyết kinh tế học nhập môn.

Vung tiền tiêu xài cho những chương trình vĩ đại, hay để làm quà cáp cho cử tri để lấy phiếu rồi để xán thiên hạ ra thu thuế nếu không phải là làm quyền thi cũng là thiếu tin thắn trách nhiệm. Đối với tác giả, giải pháp không phải là tăng thuế "nhà giàu", mà là cắt giảm chi tiêu không cần thiết, và tận thu thuế bằng cách đơn giản hoá hệ thống thuế khoá để cắt giảm bớt những kẽ hở trốn thuế. Tăng thuế mà không kiểm soát được việc trốn thuế thi cũng như không. Những người trốn hay lách thuế cần phải bị trừng phạt chứ không thể được tưởng thường như ông Jeffrey Immelt, TGĐ General Electric, lời 14 tỷ, không đóng một xu thuế nào, nhưng được làm Cố Vấn Tổng Thống.

CÔNG NG

Chính sách vay mượn từ phái để chu cấp cho các chương trình vĩ đại là một chính sách vô trách nhiệm, vì không cần biết đến chuyện nợ ai, nợ bao nhiêu, làm sao trả, chừng nào trả. Đến một ngày nào đó, chính con cháu chúng ta sẽ là những người phải trả, bằng cách đóng thuế cao hơn, hay nhận trợ cấp ít hơn. Chúng ta có trách nhiệm với con cháu, làm sao bảo đảm chúng không phải công lưng trả nợ cho những hoang phí của chúng ta. Đó là chưa nói đến khả năng có thể trả nợ được hay không. Các công ty thẩm định tín dụng cho rằng nước Mỹ sẽ khó trả nợ được, do đó đã hạ điểm tín dụng của Mỹ. Ké viết này lo sợ cho thế hệ con cháu nên không thể hưởng ứng chính sách nợ như Chủ Chóm của TT Obama.

CÁI TỐ Y TẾ

Nước Mỹ có thể nói là chậm tiến nhất trong các nước tây phương trong vấn đề y tế, với cả chục triệu người không có bảo hiểm y tế trong khi già cả dịch vụ y tế lại cao nhất thế giới. Nhu cầu sửa đổi hệ thống y tế không chối cãi được. Vấn đề là nói dẽ làm kh. Cá chục thống của cả hai đảng đã đều không làm được gì lớn lao trong ngắn hạn, mà chỉ có thể cải tổ từng bước, như TT Bush với chương trình Medicare Part D. TT Obama muốn nhân cơ hội đảng Dân Chủ đang nắm quyền và pháp luật để "lập một cái gì". Ké viết này hoan nghênh thiện ý và những cố gắng của ông. Nhưng giải pháp không phải là đưa ra một kế hoạch cải tổ không qua nói với quốc hội mà chính đảng của mình nắm da số, đến phải cho qua "cửa sau", với gần 60% dân Mỹ chống vi họ thấy tương lai sẽ phải trả chi phí dịch vụ y tế cao hơn, phải trả thuế cao hơn để Nhà Nước có tiền cung cấp bảo hiểm và dịch vụ y tế cho cả chục triệu người, và nước Mỹ sẽ không đủ nhà thương, hàng thuốc, bác sĩ và y tá để đáp ứng nhu cầu mới.

Cài tổ y tế là chuyện cần thiết, nhưng không thể làm theo mô thức của TT Obama.

ĐỐI NGOAI

Chính sách gấp ai cũng xin lỗi của TT Obama và hối hả rút quân khỏi Trung Đông chỉ xác nhận hình ảnh một nước Mỹ "cop giấy" mà các nước không thân thiện với Mỹ như Iran, Bắc Hàn, Syria, Venezuela, và các tên khủng bố Hồi Giáo cuồng tín sẽ không sợ gì mà còn hung hăng hơn nữa. Kẻ viết này đã bàn về chiến lược đối phó với nạn khủng bố Hồi Giáo quá khích của Mỹ hiện nay, do TT Bush khai sinh và TT Obama tiếp nối là một sai lầm, vì đã thất bại, và cuộc rút quân gấp rút ra khỏi Iraq cho dù là quyết định của TT Bush và được thực hành bởi TT Obama, cũng chỉ là hành động thuộc loại "đồng minh tháo chạy" mà dân ty nạn ta đã ném mù.

Đối với tác giả, cuộc chiến Iraq hoàn toàn chính đáng với những tin tức Mỹ và thế giới có được trong thời điểm đó, nhưng sau đó thì không còn biện minh được khi không tìm thấy vũ khí giết người tập thể. Nhưng Mỹ đã nhảy vào, tạo nên một bãi rác khổng lồ, thi phải có trách nhiệm giải quyết ổn thỏa, dọn dẹp tương đối cho sạch sẽ trước khi về, chứ không thể phì tay ra đì, "sống chết mặc bay".

THÀNH QUÁ

Trong bài "Khẩu Hiệu Tranh Cử", tác giả đã phân tích rõ những 1) thành tích mà TT Obama khoe, 2) những lời hứa chưa thực hiện, cũng như 3) những chuyện "không thành công lắm". Tác giả hoan nghênh mọi phản biện nghiêm chỉnh không lạc đề, chứng minh tác giả đã viết sai, từng điểm một, để rộng đường dư luận.

Có người cho rằng tác giả đã thiên vị và nói quá. Tác giả nhìn nhận "thiên vị" thì khó tránh vì chủ quan như đã trình bày ngay từ máy giòng đầu của bài này, nhưng "nói quá" thì không hẳn.

Tác giả xin phép được giới thiệu một cuốn sách mới, viết về TT Obama. Để mọi sự rõ ràng ngay từ đầu, tác giả sách này không phải là Vũ Linh, hay một anh Cộng Hoà hay "đồng chí" vô danh nào phá đám, mà là một nhà báo lão thành nổi tiếng, Edward Klein, cựu chủ bút –editor in chief- của New York Times Magazine, và cựu chủ bút về tin quốc ngoại –foreign editor- của Newsweek, cả hai đều là báo cấp tiến "phe ta" công khai ủng hộ TT Obama. Cuốn sách có tựa là "The Amateur, Barack Obama in The White House", tạm dịch là "Anh Tài Tử, Barack Obama Trong Tòa Bạch Ốc".

"Anh tài tử" là danh từ do TT Clinton gán cho TT Obama. Đây là điểm chính của cuốn sách, với chuyện TT Clinton nhận định về TT Obama và cho rằng ông này không biết làm gì để là một tổng thống, không biết thế giới này vận hành như thế nào, là người bất tài, chỉ là một tổng thống tài tử ("Obama doesn't know how to be president. He doesn't know how the world works. He's...he's... an amateur"). TT Clinton phát biểu như trên trong khi tìm cách thuyết phục bà Hillary từ chức ngoại trưởng, ra tranh cử tổng thống chống Obama, để "cứu nước Mỹ".

Ông Klein liệt kê những "thành quả" của TT Obama dưới cái nhìn của ông: 5.000 tỷ công nợ, Obamacare thông qua trong sự chống đối của đa số dân Mỹ, qua kế hối thủ tục quốc hội và đổi chác trong hậu trường với các chính khách không ủng hộ, một kế hoạch kích cầu thất bại, các chương trình bảo vệ môi sinh và năng lượng sạch vô hiệu, chỉ là những gánh nặng cho người đóng thuế, một cuộc phục hồi kinh tế èo uột nhất lịch sử, một nước Mỹ hoen ố bởi lời hứa hẹn đoàn kết, một nước Mỹ yếu đuối hơn từ ngoài nước đến trong nước.

Đại khái, cuốn sách của nhà báo cấp tiến này chẳng những xác nhận những gì tác giả này đã viết về thành quả của TT Obama, mà còn bùn thêm rất nhiều chuyện hậu trường đáng chú ý mà quý độc giả cũng như kẻ viết này đều không biết đến, đặc biệt liên quan đến thái độ cao ngạo và độc đoán của TT Obama đối với cộng sự viên, và vai trò của đệ nhất phu nhân trong vụ các phụ tá thân cận nhất của TT Obama bị áp lực phải "từ chức", từ phát ngôn viên Robert Gibbs, đến các chánh văn phòng Rahm Emanuel và Bill Daley.

Nước Mỹ với hơn ba trăm triệu dân, không có hai người suy nghĩ giống hệt nhau, nhưng đại khái có hai luồng tư tưởng khác biệt: bảo thủ và cấp tiến. Cả hai quan điểm đều chính danh, đều có lợi có hại, có tốt có xấu, và những người khác chính kiến nói chung đều khác biệt chính kiến trong chán thành, đều đáng được tôn trọng.

Những dẫn chứng kiểu "Bush cha làm việc với cha bin Laden và sau đó làm việc với bin Laden trong phong trào chống Nga tại Afghanistan nên Bush con để bin Laden chạy thoát Afghanistan" chỉ là bịa đặt vớ vẩn vô căn cứ. Mỹ bắt đầu giúp kháng chiến quân mujahideen của Afghanistan chống chính quyền cộng sản Afghanistan năm 1978, rồi Hồng Quân khi Nga mang xe tăng chiếm xứ này năm 1979, dưới thời TT Carter khi ông Bush cha còn đang làm dân biểu đại diện cho Houston tại Hạ Viện. Khi đó Bin Laden còn là một kháng chiến quân 21 tuổi không ai biết (sanh năm 1957); mãi đến 15 năm sau, khi Al Qaeda đặt bom hai tòa cao ốc World Trade Center năm 1993 dưới thời TT Clinton, người ta mới nghe tên Bin Laden. Bố của Bin Laden là một thương gia Ả Rập giàu có, chết năm 1967 khi TT Bush cha còn là dân biểu Houston.

Hay bối bát TT Bush "nghe ngào khóc" khi nghe tin Bin Laden bị chết, là những lời bùn mang tính "tưởng cài lương". TT Obama trả lời phóng vấn của đài NBC cách đây vài tuần, nói "không cần biết là ai, mỗi lần có người chết là chúng ta cảm thấy buồn phiền ("regardless of who it is, you always have to be sober about death"). Đó cũng là đại ý lời nói của TT Bush khi nghe tin Bin Laden bị giết.

Những lập luận kiểu này không giúp gì cho cuộc đối thoại và sự hiểu biết chung của chúng ta. (20-5-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Khẩu Hiệu Tranh Cử

15/05/2012

...luật cài tổ y tế để đời của ông đang có nguy cơ bị thu hồi...

Đúng quy luật tranh cử, chính khách nào muốn thắng cử cũng cần đưa ra một khẩu hiệu, vừa dễ hiểu và ngắn gọn, vừa mang đầy đủ ý nghĩa. Không phải chuyện đẽ. Muốn có khẩu hiệu như vậy, các chính khách thường phải thuê chuyên viên nghĩ ra cả trăm khẩu hiệu khác nhau, rồi mang ra thử nghiệm với các nhóm cử tri –focus group- được tuyển lựa kỹ càng để có thể mang tính cách biểu tượng cho khái cử tri đối tượng.

Năm 2007-08, ứng viên Barack Obama lúc đầu đưa ra khẩu hiệu Hy Vọng (Hope). Sau đó được kèm thêm Thay Đổi (Change), rồi triển khai ra thành Thay Đổi Chúng Ta Có Thể Tin Được (Change We Can Believe in). Tuy vẫn mù mờ nhưng tương đối không quá bao quát như Hy Vọng khơi khơi, không rõ là hy vọng sửa xe cũ hay hy vọng sắm xe mới. Thay Đổi thì rõ ràng là sắm xe mới rồi.

Khẩu hiệu Thay Đổi đáp ứng đúng nhu cầu của cử tri Mỹ, đang bị nhức đầu bởi những khó khăn liên tục của chính quyền Bush, từ cuộc chiến dai dẳng chống khủng bố, đến hai cuộc chiến tại Iraq và Afghanistan vẫn chưa thấy ánh sáng cuối đường hầm, rồi đến khủng hoảng giá cùi đưa đến khủng hoảng tài chính – kinh tế lớn nhất từ đầu thế kỷ. Trong hoàn cảnh đó, người dân quá ngao ngán, dĩ nhiên là muốn có thay đổi, và thay đổi lớn.

Khẩu hiệu đó cũng rất tinh gọn và không có kinh nghiệm hay thành tích gì của ứng viên Obama, và giúp cho ông tha hồ hứa hẹn mà không cần thắc mắc sẽ thực hiện được hay không. Được thi sẽ có dịp khoe công, không được thi sẽ có chuyên viên lo giải thích và tìm người đổ thừa. Chuyện dễ mà.

Cái "Thay Đổi" mà TNS Obama nêu lên ở đây mang rất nhiều ý nghĩa. Từ thay đổi các chính sách kinh tế - tài chính để thoát khỏi khủng hoảng, đến thay đổi chính sách đối ngoại để tạo cảm tình từ khái Hồi giáo và đồng minh Âu Châu, đến thay đổi chiến lược tại Iraq và Afghanistan để rút Mỹ ra khỏi vùng lầy tại đây. Nhưng quan trọng hơn cả, thay đổi trong không khí chính trị nội bộ, chấm dứt sự phân hóa giữa hai chính đảng cũng như giữa hai khái bảo thủ và cấp tiến, dưới chiêu bài đại đoàn kết toàn dân trong một chế độ cấp tiến ôn hòa.

Điểm đáng nói là ứng viên Obama chẳng những nhầm vào chế độ Bush khi ông kêu gọi thay đổi mà còn có ý khêu chân bà Hillary, mặc dù là đồng chí Dân Chủ, nhưng dù sao thì cũng vẫn là đối thủ, biểu tượng cho cái gì cũ mèm, một thế chế chính trị mục nát của thủ đô, mà cũng là vợ của một tổng thống bê bối. Thay đổi ở đây có nghĩa là dẹp bỏ Cộng Hòa của Bush và McCain, nhưng cũng là dẹp luôn Dân Chủ tại tiếng của ông bà Clinton.

Khẩu hiệu "Thay Đổi" đã chứng tỏ thực sự hết sức hiệu quả, làm ngây ngất không ít ông già bà lão mờ tường về quá khứ vàng son, giới trẻ ngây ngô lạc trong thế giới ảo của internet, tài tử Hồ Ly Vọng sống trong phim giả tưởng, và dân nghèo muôn bám víu vào một hy vọng tươi sáng.

Bây giờ, hơn ba năm sau khi chấp chính, người dân nhìn thấy khẩu hiệu đó vẫn chỉ là khẩu hiệu, chẳng có gì thực sự thay đổi. Nếu có thay đổi thì lại chỉ là thay đổi theo chiều hướng ... xấu hơn đi. Điều hình là không khí chính trị tại Hoa Thịnh Đốn càng ngày càng phân hóa nặng hơn và số người thất nghiệp leo lên tới xấp xỉ 15 triệu.

Khẩu hiệu tranh cử lần này dĩ nhiên phải khác với khẩu hiệu của bốn năm trước. Phải làm sao phản ánh tinh thần hiện hữu cũng như chiến lược tranh cử mới.

Cách đây vài tuần, báo chí bùn đến khẩu hiệu "Chúng Ta Không Thể Chờ Đợi Nữa" (We Can't Wait). Nghe nói đó là khẩu hiệu do chính TT Obama đề ra, được tung ra như là một thử nghiệm, nếu như ăn khách thì sẽ được khai thác sâu rộng hơn, nếu như

không hợp nhĩ cho lắm thì sẽ được thay thế sau. Khẩu hiệu mới này mang một ý nghĩa rất lớn.

Thứ nhất, nó lén tinh trạng tổng thống hoàn toàn bị bó tay, không thực hiện được những gì ông muốn làm, vì sự chống đối, hay ít ra cũng vì Cộng Hòa nắm đa số tại Hạ Viện, không chịu thông qua luật gì hết, khiến ông chỉ biết bó tay ngồi chờ, và bây giờ là lúc ông không thể tiếp tục chờ nữa.

Thứ nhì, danh từ "we" trong tiếng Anh có thể hiểu là "chúng tôi" (chi tổng thống và e-kip của ông, cũng như đảng Dân Chủ) mà cũng có thể hiểu là "chúng ta" (bao gồm luôn cả những người đối thoại, tức là khối cử tri, là dân Mỹ nói chung). Hiểu theo nghĩa "chúng ta", thi có nghĩa là TT Obama có tạo ra một chiến tuyến, một bên là khối đối lập Cộng Hòa cầm đầu, và một bên là ông, đảng Dân Chủ và cả nước sốt ruột không thể chờ được nữa mà muốn thấy hành động. Dĩ nhiên là hành động theo chiều hướng và viễn kiến của TT Obama.

Thứ ba, trong khai khai hiệu "Thay Đổi" là một lời hứa hẹn của ứng viên, thi khẩu hiệu mới lại là lời kêu gọi hành động, kêu gọi khối cử tri hãy làm một cái gì để hóa giải tình trạng bó tay ngồi chờ. Nôm na ra, hãy bầu cho phe Dân Chủ ở lại Tòa Bạch Ốc và chiếm lại đa số tại cả hai viện quốc hội để tổng thống và "chúng ta" có thể làm được cái gì.

Hiển nhiên, khẩu hiệu này là một hình thức ... để thua không hơn không kém, để lỗi cho đối lập Cộng Hoà đã làm té liệt giường máy chính quyền Obama, khiến cho một nhà báo đã mỉa mai đề nghị TT Obama nên lấy một khẩu hiệu xác thực hơn như "Không Phải Lỗi Tôi" (Not My Fault!).

Nước Mỹ theo chế độ tự do dân chủ, trong đó vai trò đối lập được nhìn nhận như là một đóng góp lớn lao và hoàn toàn chính đáng, chính danh, và cần thiết, vi nó cho người dân một lựa chọn. Chi trich và để thua đối lập chống phá là lý luận để dãi mà quên mất hai chuyện.

Thứ nhất, đối lập theo định nghĩa phải là chống đối. Đối lập hờ hờ hoan hô những người cầm quyền thì phải gọi là đối lập cuộn. Đối lập thực sự là chống tối đa, và đã có suốt dọc lịch sử hơn 200 năm của xứ Mỹ này. Chưa có một tổng thống Mỹ nào mà không phải đối đầu với vấn nạn đối lập chống phá, kể từ tổng thống đầu tiên George Washington. Những người chi trich Cộng Hòa đang phá đám có trí nhớ rất kém, đã quên hẳn đảng Dân Chủ, khối cấp tiến và truyền thống đã đối xử với TT Bush như thế nào trong tám năm ông cầm quyền và ngay cả cho đến bây giờ. Do đó, để thua không làm được việc vi đối lập chống phá chỉ là hành động biện minh không khéo lầm cho những thất bại của mình.

Thứ nhì, đối lập không phải là một nhóm tự phong vớ vẩn mà do dân bầu lên. Nếu đối lập chiếm được đa số tại quốc hội để có thể khóa tay chính quyền, thi đó cũng chi phản ánh ý của đa số người dân muốn khóa tay chính quyền. Một ví dụ cụ thể. Ông Cộng Hòa Scott Brown ra tranh cử thượng nghị sĩ năm 2010 với chủ trương rõ ràng: không cho Dân Chủ có đủ đa số 60 ghế để thông qua Cải Tổ Y Tế tại Thượng Viện. Dân Massachusetts dù là thành đồng của Dân Chủ cấp tiến, cũng đồng ý, bầu ông Brown khiến TT Obama thiếu dùng một phiếu, cuối cùng phải thông qua luật Cải Tổ Y Tế bằng một kế hối thủ tục quốc hội. Việc ông đối lập Brown được bầu là ý dân, không thể gọi đó là Cộng Hòa phá đám.

Một tổng thống có tinh thần trách nhiệm cao với toàn dân không thể đánh dối đối lập chống phá, mà phải chấp nhận và tôn trọng đối lập chính là tiếng nói của một phần dân chúng, để rồi phái láng nghe tiếng nói đó và tìm cách đối phó, đáp ứng, thuyết phục, hay dung hòa với các ý kiến của mình.

Rời tuần vừa qua, có lẽ thử nghiệm thấy khẩu hiệu We Cant Wait chưa ăn khách lắm, có vẻ tiêu cực, nên TT Obama đổi, đưa ra khẩu hiệu mới "Forward", lịch sự thi dịch là Tiến Tới, kém lịch sự thi gọi là Lao Đầu Tới. Ông cho rằng ông đã đạt được nhiều thành tích trong nhiệm kỳ này, và bây giờ cần tiến lên, tiếp tục con đường thành công đó.

Trước hết phải nói là khẩu hiệu mới làm nhiều người ... ớn lạnh. Từ điển Wikipedia –mà quý độc giả có thể vào tham khảo- mô tả Forward như tên chung của các tạp chí thiên tài. Cụ thể, Forward chính là tên của tờ báo do Lê-Nin xuất bản năm 1905, cũng là tên của cơ quan ngôn luận của đảng Dân Chủ Xã Hội Đức hời đầu thế kỷ với những bài bút như Engels và Trotsky, và cũng là tên một tờ báo tiếng Đức do Karl Marx xuất bản tại Pháp. Gần đây hơn, Forward (hay tiếng địa phương Avante) là tên của các quan ngôn luận của hai đảng Cộng Sản Bồ Đào Nha và Ý Đại Lợi. Dân tỵ nạn ta thi nhỉ lại Tiến Quân Ca, "tiến nhanh, tiến mạnh lén thien đường xâng". Dĩ nhiên không ai nói TT Obama là cộng sản, nhưng dù sao thi cái khẩu hiệu "Forward" này cũng làm thiên hạ gai đầu gai tai. Trong kinh tảng văn hóa Mỹ, không còn gì khác sao? Không biết những người chụp nón cối lén đảng Cộng Hòa nghĩ sao?

Sau đó thi phải nhìn lại thành quả mà TT Obama khoe trong cái video dài bảy phút dùng để tung khẩu hiệu mới. Đại khái ông khoe 1) kế hoạch kích cầu tạo được hơn bốn triệu việc làm, 2) rút quân khỏi Iraq, 3) ra luật cải tổ ngân hàng, 4) cứu nguy ngành sản xuất xe Mỹ, và 5) dĩ nhiên là giết được Bin Laden.

Ta hãy thử xét lại xem thực hư như thế nào.

Kế hoạch kích cầu được bốn triệu việc làm hay không là điều các chuyên gia kinh tế vẫn còn cãi nhau vì hoàn toàn tùy thuộc định nghĩa, tùy thuộc việc xáo náo các con số, chi tiết cụ thể là kế hoạch đó tốn hơn 800 tỷ trong khi tỷ lệ thất nghiệp vẫn là 8%-9% từ ba năm qua và chưa có chiều hướng giảm đi gì hết. Việc rút quân ra khỏi Iraq là một thành quả đáng nể vì chấm dứt được một cuộc chiến dai dẳng mà không ai thấy rõ sẽ đi về đâu, nhưng lại là rút quân theo lịch trình do TT Bush đã thỏa thuận với Thủ Tướng Iraq Maliki từ khi ông Obama còn chưa làm tổng thống, nhờ sự thành công của chiến lược đòn quân của Bush mà Obama cực lực chống đối khi còn tranh cử. Luật cải tổ ngân hàng có thể rất quan trọng, nhưng đối với người dân thường thi chỉ là một bộ luật "vô hình" chẳng ai thấy gì, chỉ thấy mấy tổ hợp ngân hàng vẫn lớn hơn bao giờ hết, các xếp lớn thứ phạm khung hoàng tài chính lớn nhất thế kỷ vẫn còn đó, vẫn lãnh lương đến mức thối bỉ, và cả trăm ngàn nhà vẫn còn bị nợ. Kế hoạch cứu các hàng xe, như chính Tổng Giám Đốc của General Motors xác định, là kế hoạch của TT Bush đã ra, và TT Obama chỉ tiếp tục thi hành.

Chuyện giết Bin Laden nếu nghe theo TT Obama thi ta có cảm tưởng cụ Bin Laden trong hơn mười năm qua, ngài phe phẩy quạt, phơi nắng ở hò bơi khách sạn Sheraton ở Nữu Ước như Khổng Minh ngồi trên cổng thành du Tào Tháo mà không ai dám đến chán lồng cù, chỉ có TT Obama cự ký can đảm, dám ra lệnh Người Nhái giết. Thật ra tất cả những biện pháp truy lùng Bin Laden đã được TT Bush ban hành, kể cả việc thành lập và huấn luyện nhóm Người Nhái đặc biệt. TT Bush khi đó đã bị truyền thông dà kinh không it ví ai "dead or alive" của ông. Cái may mắn của TT Obama là nhóm Người Nhái đã truy lùng ra khi TT Obama đang ngồi ở Tòa Bạch Ốc. Bất cứ ai ngồi Tòa Bạch Ốc lúc đó cũng phải ra lệnh giết Bin Laden thôi, không có gì ghê gớm cả. Dù sao thi việc TT Obama khua chiêng trống cũng thông cảm được khi ông khoe còn giáng dove ngoài chuyện này.

Điều nổi bật hơn cả chính là những gì TT Obama "quên" không khoe: rất nhiều lời hứa vẫn chưa thực hiện: tăng thuế nhà giàu mà ông mạnh miệng hứa hẹn rồi hò hào nhưng lại không làm khi có cơ hội cuối năm 2010; sắc lệnh đóng cửa trại tù Guantanamo được rầm rộ ký một ngày sau khi nhậm chức, đến bây giờ vẫn còn đó và không ai nhắc đến chuyện đóng cửa nữa trong khi các lãnh tụ khùng bố vẫn chưa ai ra tòa hết; vẫn đề cư dân ở lậu vẫn chưa được tới mặc dù ông đã hứa sẽ giải quyết trong nhiệm kỳ; cuối cùng là những hò hào đại đoàn kết toàn dân đã biến TT Obama thành tổng thống phản hoá nhất lịch sử cận đại Mỹ (đây không phải là nhận định của tác giả mà là của báo "phe ta" Washington Post).

Rồi đến những chuyện "không thành công lắm" mà ông đã lờ đi: luật cải tổ y tế để đổi của ông đang có nguy cơ bị thu hồi; cuộc bầu cử năm 2010 đưa đến thảm bại lớn nhất của đảng Dân Chủ trong gần nửa thế kỷ qua; giá xăng leo lên hơn bốn lần một giờ; kinh tế vẫn ảm đạm với thảm thùng ngân sách và công nợ vọt lên đến những mức kỷ lục khó hình dung được; điểm tín dung của Mỹ bị hạ lần đầu tiên trong lịch sử.

Nhà báo "phe ta" LZ Granderson trên CNN biện hộ TT Obama có nhiều chuyện chưa làm được là vì 1) đối lập phá đám, 2) dân biểu Dân Chủ gan sợ mất phiếu không dám ủng hộ TT Obama một cách tuyệt đối, và 3) dân chúng u tối (dense public)! Nói cách khác, nếu không có đối lập, nếu quốc hội chịu làm già nỗi ngoan ngoãn, và nếu tất cả bàn dân thiên hạ đều thông minh cờ đinh cao tri tuệ thi TT Obama đã làm được tất cả những gì ông muốn. Lập luận, này, dân tỵ nạn ta đã quá quen thuộc rồi thi phải.

Người dân Mỹ đã hy vọng, đã cho TT Obama cơ hội thay đổi, rồi họ không thấy gì tốt đẹp mà chỉ thấy nhiều điều đáng lo ngại, nên họ bỏ phiếu ào ào cho đối lập hai năm sau. Bây giờ muốn lấy lại niềm tin và lá phiếu của người dân, ông phải chứng minh chính sách của ông đúng, có kết quả tốt. Tiếc thay, những kết quả thực tế lại rất khiêm tốn. Và như vậy thi khó thuyết phục dân chúng bỏ phiếu cho ông và cho đảng Dân Chủ, cho dù khẩu hiệu hay ho đến đâu. (13-5-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Hai Tháng U Ám Của TT Obama

01/05/2012

...chiến lược gia của TT Obama cũng đang bận rộn tìm cách hóa giải những tin xấu...

Với việc rút lui của hai ông Rick Santorum và Newt Gingrich, coi như cuộc chạy đua vào Tòa Bạch Ốc đã ngã ngũ: một bên là đương kim TT Obama, và một bên là cựu TĐ Mitt Romney. Cuộc chạy đua đã thực sự bắt đầu. Và bất ngờ hàng loạt mây đen kéo đến che phủ bầu trời Obama.

Đám mây đầu tiên dĩ nhiên là cuộc chạy đua bên Cộng Hòa bắt ngay chấm dứt sớm. Phe Dân Chủ hy vọng Cộng Hòa sẽ tiếp tục đấm đá nhau ít nhất bốn tháng nữa cho đến ngày đại hội đảng, và khi đó thi kẻ chiến thắng sẽ bị trọng thương, khó đỡ được cuộc tấn công của Dân Chủ. Không ngờ cuộc chiến chấm dứt mau chóng. Các lãnh tụ Cộng Hòa đã bắt đầu xếp hàng dưới trước ông Romney. Quá sớm đối với kế hoạch của TT Obama.

Tục ngữ ta có câu "họa vô đơn chí". Tin Cộng Hòa chấm dứt nội chiến chỉ là tin xấu đầu tiên đến với TT Obama. Hàng loạt tin xấu khác đổ ào ào xuống một cách khá bất ngờ. Khiến các cố vấn và phụ tá TT Obama chóng đỡ mệt nghỉ trong mấy tuần qua.

Ở đây, xin tóm lược ra một số chuyện chính, không nhất thiết theo thứ tự thời gian hay tầm quan trọng. Quý độc giả nào có hứng thú có thể vào các trang mạng xem đầy đủ chi tiết hơn, không có tin nào là tin vui cả!

CHUYỆN CỦ TRỊ PHU NỮ

Cách đây ít tháng, ứng viên Cộng Hoà Santorum nổi lên như một đe dọa lớn cho ứng viên Romney, có thể trở thành đối thủ của TT Obama. Quá khứ của ông Santorum bắt đầu được đào sâu. Người ta khám phá ra cách đây khoảng hai chục năm, có lần ông Santorum đã kêu gọi phụ nữ nên chủ tâm nhiều hơn vào gia đình. Dĩ nhiên chuyện này cực kỳ chói tai đối với phụ nữ cấp tiến, chủ trương "giải phóng" phụ nữ khỏi vòng "lao lý" gia đình.

Phe Dân Chủ mau mắn phỏng đại câu chuyện thành "Cộng Hòa là đảng chống phụ nữ". Chẳng những không cho phụ nữ quyền làm chủ thế xá của mình –tức là quyền tự do phá thai- mà còn muốn phụ nữ tiếp tục làm nô lệ cho ông chủ gia đình.

Thảm dở cho thấy các bà đố xô chạy qua phái Dân Chủ, được mô tả như đảng bênh vực nữ quyền. Ông Romney cảm thấy cần phải thay đổi tình thế. Mỗi lần xuất hiện trước công chúng là đáy bà vợ ra trước. Mỗi lần tuyên bố gì, cũng phải kèm theo một câu "nịnh dâm", tán dương bà xã. Lại còn tăng bốc bà xã lên hàng "cô ván" chuyên gia về các vấn đề phụ nữ cho ông.

Ông Romney đang luồng cuồng chống đỡ thi bất ngờ được tiếp viện bởi bà Hillary Rosen. Trong lúc hàng say đánh Cộng Hòa, bà này lên truyền hình mỉa mai tố bà Ann Romney "chưa một ngày đi làm" vì có chồng triệu phú. Bên Cộng Hòa phản pháo ngay, tố bà Rosen miệt thị các bà ở nhà lo cho con cái, kêu gọi đảng Dân Chủ tôn trọng quyền lựa chọn của phụ nữ, cũng như nhấn mạnh việc ở nhà lo cho con cái –ông bà Romney có năm con- là một lựa chọn không dễ vì đó cũng là một việc cực kỳ khó khăn mà lai không được trao lương.

Bà Rosen không phải là một nhà báo vở ván nào, mà chính là chuyên gia chiến lược chính trị –political strategist- của đảng Dân Chủ, một người có liên hệ mật thiết với TT Obama và bộ máy tranh cử của ông, đã ra vào Tòa Bạch Ốc như đi chợ, gần như mỗi tháng trong hơn ba năm qua.

Đảng Dân Chủ được gọi là "bệnh phụ nữ" là đảng đã không ngần ngại miệt thị chôn vùi xuống bùn bà Sarah Palin, ứng viên phó TT của Cộng Hòa năm 2008, một cách không thể tàn bạo hơn. Mang cả hai đứa con gái của bà lên trang nhất các báo để bôi bác. Bây giờ cũng là đảng muốn mang bà Ann Romney ra làm vật tế thần.

Dân Chủ cũng là đảng năm 2008 đã có cơ hội đưa một phụ nữ lên chức tổng thống, nhưng đã thua lụa một ông chính khách vô danh, không kinh nghiệm làm ứng viên tổng thống mà gạt bỏ một bà mà gần 40 năm trước đã là luật sư của khối dân biểu Dân Chủ trong Hạ Viện trong vụ truy tố TT Nixon lạm quyền trong vụ Watergate, từng được coi như là "co-president" trong năm năm với ông chồng tổng thống, cũng là thượng nghị sĩ cho tiểu bang đông dân nhất Mỹ là Nữu Ước. Về kinh nghiệm, thành quả, TT Obama mà đảng Dân Chủ lừa thua xa bà Hillary Clinton.

Qua lời chỉ trich của bà Rosen, bất ngờ đảng Dân Chủ biến thành đảng chống các bà ở nhà lo cho gia đình. Trong xứ Mỹ hiện nay, hơn một phần ba các bà không đi làm, ở nhà lo cho gia đình. TT Obama nhìn thấy rõ khối cử tri này, vội vã tránh né, tách ra khỏi bà Rosen, chê bà này nỗi nang bậy bạ, đồng thời nói rõ gia đình các ứng viên là bất khả xâm phạm. Chiêu "Cộng Hòa chống phụ nữ" bất ngờ mất phần lớn hiệu quả chỉ vì bà Rosen hăng tiết vút quá, bị phản ứng ngược.

NHỮNG TIN XẤU

Uy tín của TT Obama cũng vừa bị "xây xát" nặng qua vài tin xấu quan trọng.

Thứ nhất là chuyện Tối Cao Pháp Viện bắt đầu cùu xét luật cải tổ y tế mới, với nhiều triển vọng sẽ bị phán xét là vi phạm Hiến Pháp và bộ luật để đời của TT Obama sẽ bị thu hồi, như chúng ta đã biết.

Thứ nhì là ngân sách 3.600 tỷ TT Obama đề nghị bị Hạ Viện bác ngày 27/3 với số phiếu 414-0, vì ngân sách đó quá lớn, không có đề nghị cắt giảm chi tiêu mà chỉ đề nghị tăng thuế. Trong mùa tranh cử này mấy ông bà Dân Chủ không ai dám nói chuyện tăng thuế hết. Sau khi bị bác, TT Obama đã mau mắn lên tiếng đó lỗi cho phe Cộng Hòa đánh phá mà tuyệt đối không nhắc đến chuyện chẳng có một dân biểu Dân Chủ nào bỏ phiếu thuận.

Thứ ba là chuyện TT Obama mạnh mẽ chống lại kế hoạch xây ống dẫn dầu Keystone từ Canada xuống Texas vì bị các nhóm bảo vệ môi sinh chống. Trong thời buổi giá xăng leo thang vùn vụt, đây là một quyết định không được ủng hộ vì khiến Mỹ tiếp tục lệ thuộc vào xăng dầu nhập cảng từ Trung Đông đầy bất ổn khiến giá cả càng ngày càng lên cao, thay vì có thể dùng nhiên liệu rẻ hơn từ ông hàng xóm đồng minh Canada. Trong cuộc biểu quyết mới đây tại Hạ Viện, hơn một phần ba tổng số dân biểu Dân Chủ (69 vị) đã bỏ TT Obama, biểu quyết theo Cộng Hòa để tiếp tục kế hoạch xây ống dẫn dầu, đưa đến kết quả 293 ủng hộ và 127 chống, nhiều hơn số phiếu cần thiết để vượt qua phủ quyết của tổng thống. Tại Thượng Viện, 11 nghị sĩ Dân Chủ bỏ phiếu theo 47 nghị sĩ Cộng Hòa, đưa đến kết quả 58 phiếu ủng hộ. Hơn đa số, khiến trưởng khối Dân Chủ ông Harry Reid phải dùng chiến thuật "filibuster", tức là thay phiên nhau đọc diễn văn cầu giờ để luật không thể mang ra biểu quyết được. Nhưng phe ủng hộ chỉ cần thuyết phục được hai nghị sĩ Dân Chủ nữa thì sẽ đủ 60 phiếu để vượt qua được filibuster, và TT Obama sẽ hoàn toàn thất bại tại cả hai viện.

Và mới đây là chuyện chính quyền Obama thua Arizona về luật di trú mới của tiểu bang, theo đó cảnh sát có quyền xét hỏi giấy tờ dân chúng để xem có phải là di dân hợp pháp hay không. Chính quyền Obama cho rằng các tiểu bang không có quyền đó. Vấn đề thực sự không phải là chuyện di dân bất hợp pháp, mà là án định lẩn ranh quyền hạn giữa chính quyền liên bang và các tiểu bang, tương tự như vấn đề cải tổ y tế. Chuyện lén đến Tối Cao Pháp Viện, và qua các cầu hối húm của các thẩm phán tuần qua, báo New York Times đã phải nhận định lý luận của chính quyền Obama có vẻ không vững lắm, và có nhiều triển vọng TCPV sẽ bác khiếu nại của TT Obama.

Rồi đến thàm dở mới nhất của Pew cho thấy hiện nay, chỉ có một phần ba (33%) dân Mỹ tin tưởng ở chính quyền liên bang, so với năm 2002 là năm thứ nhì của TT Bush có hai phần ba (64%) cho là chính quyền liên bang làm được việc.

XI-CĂNG-ĐAN LIÊN TỤC

Rồi liên tục trong vòng vài tuần, một loạt xi-căng-đan nổ bùng ra, che mờ luôn cả những tin xấu trên.

- TT Obama nói chuyện "kin" với TT Nga Medvedev trong khi máy vi âm mờ, năn nì "lúc này ông đang tranh cử, đừng ép ông quá về chuyện hóa tiền, bầu cử xong thì sẽ dễ nói chuyện hơn", phản ánh trong thâm tâm TT Obama, an ninh quốc gia đi sau chuyện đặc cử của cá nhân ông.

- Cơ quan GSA (General Services Administration), là cơ quan quản lý các cơ sở hành chính của chính quyền liên bang, bị khui ra đã tổ chức một kiểu đại hội nhân viên toàn quốc tại Las Vegas. Khoảng ba trăm nhân viên tề tựu về ăn uống, giải trí mệt nghỉ, tốn sô sô có gần một triệu đô trong vài ba ngày. Toàn là tiền công quỹ. Theo bà cựu giám đốc GSA (thời TT Bush), số tiền này được lấy ra từ quỹ kích động kinh tế -stimulus- của TT Obama. Chả trách gần cả ngàn tỷ kinh tế vẫn chẳng phục hồi.

- Tại thủ đô DC, gần một trăm công chức đã bị ngưng việc vì đang đi làm mà khai gian lãnh tiền thất nghiệp từ năm 2009 (năm TT Obama nhậm chức), lên tới gần một triệu, tính cho đến bây giờ khi cuộc điều tra còn tiến hành. Một trăm công chức khác còn đang bị điều tra.

- Tại Colombia, nơi TT Obama họp hội nghị thượng đỉnh Châu Mỹ với ba chục lãnh đạo trong vùng, như thường lệ, nhân viên an ninh mật vụ được gửi đến một tuần trước để lô sắp xếp chuyện an ninh cho tổng thống. Một ngày trước khi TT Obama đến nơi, một chục nhân viên mật vụ và một chục quân nhân lo về an ninh bị bắt vì tội mang hai chục "chị em ta" về khách sạn hú hý. Nội vụ đổ bể vì một anh không hiểu vì lý do gì không chịu trả tiền. Kết quả, chẳng ai biết hội nghị thượng đỉnh nói chuyện gì vì báo chí cá thể giới chỉ lo đăng tin và đăng chuyện diệu về nhân viên mật vụ của TT Obama du lý lâng nhâng.

- Chưa điều tra xong vụ Colombia thì lại lôi ra chuyện trước đây trong chuyến du hành của TT Obama bên El Salvador, cũng đã xảy ra chuyện tương tự. Và hình như nhiều chuyến du hành khác của TT Obama cũng như vậy!

- TT Obama công khai hóa giấy khai thuế 2011 của ông. Vài nhà báo các cớ coi kỹ lại, thấy TT Obama trả thuế theo tỷ lệ ít hơn... bà thư ký của ông. Thiên hạ còn nhớ TT Obama khi đọc bản Báo Cáo Liên Bang tháng Hai vừa qua, đã mang bà thư ký của ty phú Warren Buffet ra làm ví dụ về chuyện bất công xã hội, ty phú trả thuế ít hơn thư ký của ông. Bây giờ ông có thêm một thi dụ nữa: tổng thống cũng trả thuế ít hơn thư ký của ông. Phát ngôn viên Tòa Bạch Ốc bối rối phản trần... TT Obama làm đúng luật.

- Một loạt hình ảnh lính Mỹ chụp bén cạnh các xác chết của quân Taliban tại Afghanistan đã được tung ra, ngoại trừ một số có tính cách quá "nhạy cảm". Thiên hạ lại một lần nữa chứng kiến lính Mỹ làm chuyện diệt ròng. Cách đây không lâu, đã có những hình ảnh lính Mỹ đốt kinh Coran, tiểu tiện lên xác quân Taliban. Những hình ảnh này làm ta nhớ lại hình ảnh trước đây tại trại Abu Ghraib lính Mỹ mang tù khung bố ra làm trò đùa cực ngớ ngẩn, tuy không ai chết cũng chẳng ai bị thương. Dưới thời Bush, đó là hình ảnh của một chính sách "tan bạo, vô nhân đạo" mà TT Bush phải chịu trách nhiệm. Dưới thời Obama, theo phát ngôn viên Tòa Bạch Ốc, việc đốt kinh, tiểu tiện lên xác chết, hay chụp hình khoe xác chết chỉ là những hành động của những anh lính trẻ vô kỷ luật mà các tướng lính phải chịu trách nhiệm, không liên quan gì đến tổng thống. Cùng câu chuyện, nhưng diễn giải và trách nhiệm khác nhau tùy tổng thống.

Những xi-căng-đan này, nhất là chuyện GSA và mật vụ, đã phơi bày ra ánh sáng tình trạng một chính quyền nếu không phải là bê bối, thì cũng hổn độn, vô kỷ luật. Đến độ nhà báo "phe ta" Chris Cillizza đã phải viết bài trên Washington Post, đặt vấn đề khả năng quản lý Nhà Nước của chính quyền Obama.

Những xi-căng-đan này cũng làm người ta nhớ lại cách đây khoảng một năm, tuần báo Time đã viết bài nức nở ca tụng chính quyền Obama là một chính quyền sach sê, hoàn toàn không bị dính vào những xi-căng-đan vớ vẩn như dưới thời Clinton và Bush. Cho đến giờ, chưa thấy Time thay đổi quan điểm trước những xi-căng-đan mới.

Dù sao thì các chiến lược gia của TT Obama cũng đang bận rộn tìm cách hóa giải những tin xấu này, lái dư luận qua những chuyện khác. Như chuyện anh học sinh da đen Trayvon Martin bị giết. Câu chuyện xảy ra như thế nào thì cho đến nay chỉ có anh Zimmerman, kẻ đang bị truy tố ra tòa về tội giết người, là biết rõ ràng trong khi chờ đợi kết quả điều tra của cảnh sát và phán quyết của tòa án.

Dù chưa biết nội vụ trắng đen thế nào, nhưng tổng thống đã mau mắn đứng về phía anh da đen, đang được truyền thông và các chuyên gia xách động da đen tung hô như nạn nhân của nạn kỳ thị da đen. Chưa chi thi TT Obama đã phát ngôn "nếu có con trai, tôi muốn nó sẽ như Trayvon". Nếu lỡ như sau này, điều tra cho thấy anh Trayvon là người đã ra tay hành hung anh Zimmerman trước và anh này chỉ nổ súng để tự vệ thì không hiểu TT Obama có còn muốn có con trai như anh Trayvon hay không?

Nước Mỹ này chỉ có khoảng 10% là dân da đen, 15% là dân da nâu. TT Obama là da đen (dù một nửa) không thể nào đắc cử với 53% phiếu không có phiếu của dân da trắng chấp nhận người da đen làm lãnh đạo. Dù vậy, các đồng minh của ông cũng đang có xách động vấn đề kỳ thị màu da, trước là để lôi tin tức sự ra khỏi những tin xấu và xi-căng-dan, sau là để kích động cùi tri da màu da bầu.

Tin mừng cho TT Obama là ông còn sâu tháng để cải tiến tinh hình. (29-4-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Chiến Lược Tranh Cử Của TT Obama

24/04/2012

...thâm thủng ngân sách, kinh tế trì trệ, thất nghiệp cao, giá xăng leo thang, sê bị lờ đi tối da...

Cách đây ít tuần, cột báo này đã có bàn về những nỗi lo của TT Obama, bây giờ, ta nhìn xem ông sê đổi phô ra sao để thắng cử.

Đại khái những mối lo là kinh tế vẫn èo uột và có triệu chứng suy trầm trở lại, thất nghiệp vẫn là con ngựa bất kam như trong tháng Ba vừa qua, con số job mới lại tuột xuống mức thấp nhất trong sáu tháng qua, giá xăng tuy đã có vé ổn định, nhưng lại ổn định ở mức trên 4 đô, tỷ lệ hậu thuẫn vẫn thấp, máy ông Cộng Hòa đánh nhau như mổ bò vậy mà thăm dò dư luận cho thấy TT Obama vẫn không có hy vọng hạ được họ dễ dàng. Hàng loạt thăm dò cho thấy có khi TT Obama thắng, có khi ông Romney thắng, chỉ chứng tỏ tình thế ngang ngửa, chưa đâu vào đâu, dù không ít người vẫn muốn liều mình "bắt đỗ".

Nhìn dưới khía cạnh lạc quan, tình trạng của TT Obama chưa đến nỗi bị đát lầm, cùi tri ủng hộ ông chưa cần phải hoảng hốt.

Điều đầu tiên cần nói là TT Obama là một thiên tài về nghệ thuật vận động tranh cử, một siêu chuyên gia khai thác tính lạc quan, dẽ tin ngay ngô của dân Mỹ. Ông đã từ một người vô danh, không kinh nghiệm, không thành tích, không hậu thuẫn, không tiền bạc, đã vay lại da đen trong một xã hội da trắng kỳ thị, thế mà hạ được guồng máy tranh cử của đảng Dân Chủ do TT Clinton khống chế, hạ được một cựu đệ nhất phu nhân đầy uy danh, sau đó hạ luôn cả guồng máy Cộng Hòa, đánh bại một "người hùng" của nước Mỹ. Không phải là chuyện có thể coi thường được.

Dân Mỹ nói chung dễ bị thu hút bởi những hứa trắng hên giò, những tuyên bố nỗi đam mê, hơn là chịu khó nhìn vào thành quả thực tế để đánh giá và bỏ phiếu. Nếu dân Mỹ chịu khó nhìn vào khả năng và thành tích thật thì ông Obama đã không có hy vọng nào hạ được bà Hillary ngay từ vòng đầu, chưa nói đến chuyện dụng ông McCain.

TT Obama vẫn chưa thực sự "xuất quân", vẫn lo dì gây quỹ, đánh lồng vòng cầm chừng, nhưng nói đi thi cũng phải nói lại, khi ông ra quân thì cũng không còn tự do muôn nói gì thì nói như hồi 2007-08, vì bây giờ, sau lưng ông là hơn ba năm thành quả mà cả nước Mỹ đều đã nhìn thấy rõ ràng.

Dù chưa chính thức "ra quân", nhưng người ta đã có thể nhìn thấy chiến lược tranh cử mới của TT Obama.

Tổng quát và đơn giản nhất, khối cùi tri Mỹ có ba thành phần khá rõ nét: 40% ủng hộ Dân Chủ, 40% theo Cộng Hòa, và 20% đứng giữa.

Hai khối theo hai đảng có mẫu số chung là gần như sống chết với đảng minh bất chấp ứng viên là ai. Cụ thể, cho dù Cộng Hòa hay Dân Chủ có đề cử một người cực đoan hay tệ hại đến đâu, ông/bà này vẫn có được tối thiểu 40% phiếu. Do đó, tiếng nói quyết định trong các cuộc bầu cử là khối 20% ở giữa, là khối không theo đảng nào, hoặc là đảng viên của một đảng nhưng lập trường không kiên định, có thể bỏ phiếu cho ứng viên đảng kia. Trên cẩn bản, ứng viên nào thu hút được đa số cử tri độc lập sẽ thắng cử. Do đó, các tổng thống Mỹ thường chỉ đắc cử với tỷ lệ trong vòng 50%-55% (trừ trường hợp có ứng viên đáng kể thứ ba), ít khi đạt được 60% vì khó có thể thu hút được toàn thể 20% khối độc lập.

Đây là nguyên tắc chung, nhưng không nhất thiết lúc nào cũng đúng, vì chuyện thắng hay thua thực sự tùy thuộc vào số người đi bầu tại một tá những tiểu bang "xôi đậu".

Như trong trường hợp TT Bush, khi tranh cử vào những năm 2000 – 2004, ông dự tính sẽ khó thu hút được khối độc lập nên tìm chiến lược gọi là huy động cử tri nền tảng (mobilize the base), kích động khối cùi tri bảo thủ Cộng Hòa đi bầu cho thật đông để chống lại số phiếu Dân Chủ và độc lập. Chiến lược đó đã thành công đưa ông vào Tòa Bạch Ốc hai lần.

Trường hợp TT Obama, lần tranh cử năm 2008, ông áp dụng chiến lược ôn hòa, kêu gọi đại diện kết toàn dân để thu hút phiếu của khối độc lập, và đã thành công. Tranh cử lần này, đã có nhiều triệu chứng cho thấy TT Obama sẽ bỏ chiến lược đoàn kết toàn dân đó, để áp dụng chiến lược kích động khối cùi tri trung thành của mình theo mô thức của TT Bush.

Sẽ không còn ai nghe được câu tuyên bố bóng bẩy "không có một nước Mỹ xanh hay một nước Mỹ đỏ, mà chỉ có một Hiệp Chủng Quốc Hoa Kỳ". Trái lại ông sẽ đưa ra một chiến lược my dân thiên về khối cùi tri Dân Chủ là những người "nghèo", dân thiếu số, và tri thức, với những chương trình cấp tiền, tấn công "nhà giàu" đòi tăng thuế họ, và chỉ trích mạnh hơn đối với Cộng Hòa và khối bảo thủ, kể cả việc đàm kíp Tối Cao Pháp Viện. Một cuộc "đấu tranh giai cấp" mới theo kiểu Mỹ sẽ được tung ra trong những ngày tháng tới: Obama của nhà nghèo chống Romney của nhà giàu.

Bên cạnh cuộc "đấu tranh giai cấp" đó sẽ là những đê tài bên lề, có tính cách đánh lạc hướng dư luận như chuyện bà vợ ông Romney có đi làm hay không, hay chuyện một thanh niên da đen bị giết, được đem ra kích động dân da màu. Những vấn đề lớn chính như thâm thủng ngân sách, kinh tế trì trệ, thất nghiệp cao, giá xăng leo thang, sê bị lờ đi tối da.

Mặc dù tung ra cuộc "đấu tranh giai cấp" mới, nhưng ông sẽ định vị ông như là người vẫn ở thế trung dung, ôn hòa, trong khi Cộng Hòa mới là khối đi vào con đường quá khích cực hỗn.

Kích động các cùi tri trung kiên là điều ông có thể làm được không mấy khó khăn trong tình trạng hiện nay, là tình trạng Cộng Hòa sẽ đưa ra một "triệu phú" Romney, "bảo thủ cực đoan", "doanh gia chuyên sa thải nhân công" và "nhà giàu" không lo gì cho "dân nghèo". Đây là những nhân hiệu mà TT Obama sẽ gắn liền với ông Romney và sẽ tác động mạnh lên khối cùi tri Dân Chủ, dù kích động họ đi bầu cho đồng.

Những tố giác này hiển nhiên không đúng sự thật. Ông Romney là triệu phú thật, nhưng ông Obama cũng có bạc triệu. Nói ông Romney là bảo thủ cực đoan cũng khó nghe khi ông đã từng là thống đốc của tiểu bang cấp tiến nhất nước. Cũng khó nói ông Romney "không lo cho dân nghèo" khi ông là người khai sinh chế độ bảo hiểm y tế toàn dân tại Massachusetts mà chính TT Obama đã xác nhận là mô thức mẫu của cải tổ y tế của tổng thống. Cũng khó tin ông Romney lên tổng thống là sẽ sa thải hàng loạt nhân công để tỷ lệ thất nghiệp tăng lên cỡ 20% hay hơn nữa.

Dù với vấn đề da đen thì cũng vẫn có không ít người tin. Cũng như khối 40% sống chết với đảng Cộng Hòa sẽ tin những gì vô lý nhất về TT Obama như ông là Hồi Giáo, Do Thái Giáo, hay Cộng Sản trá hình, khối 40% ủng hộ Dân Chủ sẽ tin tất cả những gì ghê gớm nhất về các ứng viên Cộng Hòa. Cái khối Dân Chủ cốt lõi đó gồm những ai?

Khối thứ nhất ủng hộ TT Obama là khối truyền thông đồng chính (nghiên cứu của bà Elaine Povich của trung tâm Freedom Forum cho thấy chỉ có 7% các nhà báo tại Washington DC bỏ phiếu Cộng Hòa, 90% theo Dân Chủ, và 3% độc lập), trí thức khoa bảng đại học, kỹ nghệ giải trí (như Jane Fonda và Joan Baez của thời chiến tranh Việt Nam, và Michael Moore ngày nay), là những khối cấp tiến thiên tài từ hồi nào đến giờ. Cũng nhờ họ chống sự tham chiến của Mỹ tại Việt Nam và xuống đường hoanh hô Mặt Trận Giải Phóng nên chúng ta mới có ngày tự nạn như hôm nay. Với khối này, TT Obama làm bất cứ gì cũng sẽ được hậu thuẫn của họ.

Thứ nhì là khối đang nhận giúp đỡ của Nhà Nước. Những người lợi tức thấp không phải đóng thuế, bắt ké TT Obama đưa ra những chương trình vĩ đại tốn kém đến đâu hay mức công nợ lên cao đến đâu, họ cũng không sợ vì trước sau gì họ cũng chẳng phải đóng một xu thuế nào. Những người nghèo, thất nghiệp, già yếu, dân thiểu số, đang lãnh trợ cấp an sinh đủ loại, lo sợ Cộng Hòa sẽ cắt tiền già, tiền thuốc, tiền thất nghiệp, bắt đóng thuế.

TT Obama sẽ hù dọa Cộng Hòa cắt quyền lợi trợ cấp để lôi cuốn họ vào phòng phiếu, cho dù chuyện Cộng Hòa chỉ biết lo cho nhà giàu là loại huyền thoại vô căn cứ do Dân Chủ dựng lên. Năm 1986, TT Reagan khai sinh ra luật bắt nhà thương phải nhận những trường hợp khẩn cấp cho dù bệnh nhân không có bảo hiểm vì không mua được bảo hiểm, hay vì là cư dân bất hợp pháp. Năm 2003, TT Bush đã khai sinh ra Medicare Part D, trợ cấp tiền thuốc cho người già đã giúp gần 30 triệu người già mua thuốc với giá trợ cấp. Năm 2006, TD Romney đã ban hành luật bảo hiểm y tế toàn dân, tiền thân của Obamacare. Cả ba ông đều là Cộng Hòa.

Khối thứ ba ủng hộ TT Obama là khối 1%-5% giàu nhất Mỹ. Nói khối này ủng hộ TT Obama sẽ có nhiều người lắc đầu phản đối. Sao "nhà giàu" lại ủng hộ TT Obama được?

Thực tế là những cự phú giàu nứt đố vách đều là Dân Chủ, như Warren Buffett (tỷ phú đóng thuế ít hơn thư ký), George Soros (tài trợ diễn đàn cấp tiến MoveOn.org và phong trào Occupy Wall Street), Bill Gates (tài trợ diễn đàn cấp tiến Slate), Steve Jobs

(người bị tố đã tạo hơn nửa triệu jobs cho ... Tàu). Cũng như trong kỳ bầu cử 2008, hai phần ba số tiền hậu thuẫn tranh cử của tài phiệt Wall Street và đại gia thung lũng silicon San Jose, đã được đưa cho Obama trong khi McCain chỉ được một phần ba. Và tổng giám đốc các đại tập đoàn ngân hàng Goldman Sachs, JP Morgan, Citigroup, Bank of America, đều yểm trợ Obama, với hy vọng khôi phục lại tài sản và lảnh lương cao đến độ thô bô của họ.

Đối với khái này, TT Obama chỉ cần kêu gọi sự giàu có tột đỉnh của họ là họ sẽ phải mau mắn lên tiếng ủng hộ và quan trọng hơn cả, mở hầu bao, tham dự những bữa tiệc gây quỹ trả vải chục ngàn đô ăn thịt bò, uống rượu với tổng thống. Tổng thống ăn uống với họ xong sẽ vẫn si và họ cho đúng phép, nhưng không ra luật cát lương hay tăng thuế của họ hơn. Cố họ còn được trọng dụng như TGB hàng GE (lời 14 ty đóng 0 thuế) đang làm Cố vấn Tổng Thống.

TT Obama sẽ mạnh mẽ si và Cộng Hòa không chịu tăng thuế "nhà giàu", nhưng sẽ không giải thích tại sao cuối năm 2010, khi luật giảm thuế của TT Bush hết hạn, ông lại gia hạn trong khi đảng Dân Chủ nắm da số tuyệt đối tại cả thượng viện lẫn hạ viện, tức là ông có đầy đủ quyền hạn để "tăng thuế nhà giàu" lúc đó mà ông đã không làm.

Cả ba khái này trong mùa tranh cử tới sẽ là đối tượng ưu tiên hàng đầu của TT Obama, và trước những thách đố bất lợi cho tổng thống hiện nay, họ sẽ dễ bị kích động để hăng hái cứu nguy tổng thống để cứu nguy chính mình.

Có nhiều người có quan niệm "ủng hộ Cộng Hòa là ủng hộ nhà giàu chống nhà nghèo". Đây là cách suy nghĩ đơn giản quá mức. Thực ra, xã hội Mỹ không phải chỉ có "nghèo" và "giàu", mà có ba thành phần: 1) "nghèo" nhận đủ loại trợ cấp trong khi không phải đóng một xu thuế hay đóng rất ít, 2) giàu không cần trợ cấp trong khi đóng thuế tối thiểu vì dù phương tiện trốn thuế, và 3) trung lưu như chúng ta, không nghèo cũng chẳng giàu, không lãnh trợ cấp gì hết, cũng không có phương tiện trốn thuế, nghĩa là thành phần cày xâu cuối bẩm nhưng lãnh dù những chi tiêu xá láng và nợ chồng chất của Nhà Nước.

Hai thành phần đầu ủng hộ TT Obama. Thành phần thứ ba là nạn nhân lớn nhất của chính sách vung tay quá trán của đảng Dân Chủ và TT Obama.

Đúng như một độc giả đã nhận xét rất chính xác, với thân phận ty nạn, ăn nhở ở đâu, vẫn chưa "tiêu hóa" được chuyện "đồng minh tháo chạy", chúng ta không có lý do gì phải sống chết với ông cao bồi Bush hay ông tiên tri Obama, si và nhục mạ nhau vì hai ông này. Thực ra, Cộng Hòa hay Dân Chủ, Bush hay Obama hay Romney, đều không quan trọng. Quan trọng là chính sách vung tay quá trán (của TT Obama hay bất cứ tổng thống nào khác) sẽ rất tai hại cho giới trung lưu – trong đó có không ít dân ty nạn trong ngắn hạn và tai hại cho tất cả mọi người trong dài hạn.

Chúng ta cũng chẳng có lý do gì để "lo" cho các nhà thương hay ngân hàng bị lỗ lả, vì thực sự họ không bao giờ bị lỗ lả. Cứ gần lỗ là họ đã đẻ xán khách hàng – tức là chúng ta- để lấy tiền bù đắp trước. Chúng ta mới là nạn nhân chứ các đại công ty không bao giờ là nạn nhân. Nhiều người có vỗ TT Obama tăng thuế đại công ty mà quên mất có tăng thuế họ thì họ sẽ tăng giá cả hàng hóa và dịch vụ để rồi cuối cùng tất cả chúng ta mới là người thực sự trả thuế dùm cho họ. Thậm chí họ cũng có thể trốn thuế, cuốn gói mang jobs qua Tàu để rồi chúng ta có quyền ngồi nhà ăn tiền thất nghiệp.

Quan điểm "người nghèo cần ủng hộ chính sách của TT Obama vì chỉ có lý" là sai lầm. Trợ cấp cho những người thiểu may mắn, và có nhu cầu là chuyện cần thiết trong một xã hội nhân bản. Nhưng bao cấp quá mức và vung tiền vài trăm triệu đầu này, vài tỷ đầu kia cho các chương trình vở ván trong các chế độ "dân chủ" chỉ là hình thức mua phiếu ngắn hạn của các chính trị gia, luôn luôn đưa đến thảm thùng ngắn sách và công nợ chồng chất, sẽ tạo lạm phát, thất nghiệp, khủng hoảng kinh tế, cả nước phả sản, mà nạn nhân cuối cùng chính là những thành phần trung lưu và nghèo, và con cháu họ, sẽ mất quyền lợi, mất trợ cấp, trả thuế cao hơn, và chịu cơ cực nhất như tình trạng Hy Lạp đang chứng minh không thể nào rõ ràng hơn. Tại đây, những thành phần loạn đều là giới bị mất trợ cấp, tức là dân nghèo, tiêu thương, trung lưu, giáo chức và công chức. Không có ông nhà giàu nào xuống đường hết. Điều đáng lo là TT Obama có thể đang đưa nước Mỹ vào vết xe đổ Hy Lạp. (22-4-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Romneycare và Obamacare

17/04/2012

...y phí sẽ giảm như hứa hẹn chỉ là viễn vông, đi ngược lại nguyên tắc kinh tế sơ đẳng...

Có nhiều người thắc mắc về Romneycare, là luật Cải Tổ Y Tế cựu Thủ Tướng Quốc gia Massachusetts, Mitt Romney đã ban hành. Trong cuộc chạy đua vào Tòa Bạch Ốc hiện nay, ông Romney khẳng định luật cải tổ của ông khác xa luật cải tổ của TT Obama, và việc đầu tiên ông làm nếu đắc cử tổng thống là sẽ thu hồi luật Obamacare. Trong khi TT Obama muốn ông Romney vào chán tường, thì lại xác nhận Romneycare chính là mô thức mẫu của ông.

Sự thật như thế nào?

ROMNEYCARE

Tiểu bang Massachusetts là một trong những tiểu bang cấp tiến nhất Mỹ, luôn luôn bầu dân biểu, nghị sĩ và các viên chức theo đảng Dân Chủ. Gia đình Kennedy thống trị chính trường tiểu bang này từ hơn nửa thế kỷ. Cả ba anh em John, Robert, và Ted Kennedy đều là thượng nghị sĩ tại đây. Hai ứng cử viên tổng thống gần đây của Dân Chủ là cựu Thủ Tướng Quốc gia Michael Dukakis và Thượng Nghị Sĩ John Kerry cũng là dân Massachusetts.

Tiểu bang này cũng gặp tình trạng khó khăn y tế như tất cả các tiểu bang khác.

Năm 1986, TT Cộng Hòa Reagan ban hành luật Emergency Medical Treatment and Active Labor Act (EMTALA) bắt buộc nhà thương và xe cứu thương phải nhận bệnh nhân trong trường hợp khẩn cấp, bất kể có bảo hiểm hay không, thường trú hợp pháp hay không, dù không được Nhà Nước bồi hoàn qua Medicare hay Medicaid.

Luật này mang tính nhân đạo hiển nhiên, nhưng lại đe dọa nhiều rắc rối: nhiều người bỏ mua bảo hiểm, chờ đến ngày bị chuyên khẩn cấp là chạy vào phòng cấp cứu, mà chi phí rất nặng. Đưa đến tình trạng các nhà thương bị khủng hoảng tài chính, chi phí té leo thang mạnh. Để đối phó, chỉ có cách là bắt tất cả mọi người mua bảo hiểm y tế.

Tháng Sáu năm 2006, Thủ Tướng Quốc gia Massachusetts ban hành Luật Y Tế mới của tiểu bang, với cái tên dài lướt thớt, Act Providing Access to Affordable, Quality, Accountable Health Care, đại khái là luật giúp cho người dân có thể có được chăm sóc y tế với giá phải chăng, phẩm chất tốt và trong tình thần trách nhiệm.

Theo luật này, tất cả dân Massachusetts bắt buộc phải có bảo hiểm y tế ngoại trừ một ít trường hợp đặc miễn, nếu không sẽ bị phạt tiền. Dĩ nhiên là bộ luật mới cực kỳ phức tạp, kể viết này không phải là chuyên gia y tế hay luật pháp nên khó đào sâu. Đại cương, những điều khoản chính là:

- Chính quyền tiểu bang sẽ nhận rộng chương trình MassHealth, là chương trình tương tự như Medicaid của chính phủ liên bang, hay MediCal của tiểu bang Cali, là chương trình gần như hoàn toàn miễn phí cho những người nghèo nhất, được định nghĩa là những người không có lợi tức, hay lợi tức không quá 150% "lần ranh nghèo" (poverty level).

- Tất cả các công dân khác đều bắt buộc phải có bảo hiểm, hoặc là bảo hiểm tập thể do các sở làm cung cấp, hay bảo hiểm cá nhân họ phải mua. Nếu không có bảo hiểm, sẽ bị phạt một số tiền bằng nửa bảo phí mà họ phải trả nếu họ mua bảo hiểm bình thường, được tính là từ hơn 200 đô đến hơn 900 đô một tháng, tùy trường hợp cá nhân, địa phương, hãng bảo hiểm, mức bảo hiểm.

- Đối với giới lợi tức thấp, tức là không quá 300% mức "nghèo" mà không có MassHealth, hay thất nghiệp, hay công ty làm việc không có bảo hiểm tập thể, tiểu bang sẽ tài trợ một phần bảo phí.

- Các công ty có trên 10 nhân viên, sẽ phải bảo hiểm tối thiểu đến mức quy định cho nhân viên, nếu không sẽ phải đóng phạt đặc biệt.

- Tiểu bang lập ra cơ quan gọi là Massachusetts Health Insurance Connector, là một tập hợp các công ty bảo hiểm y tế để bù lỗ với bảo phí ré cho những người không có Medicaid nhưng lợi tức thấp (trong Obamacare, "connector" được gọi là "exchange").

Thủ Tướng Quốc gia Romney quảng bá luật y tế mới sẽ mang bảo hiểm y tế đến toàn dân, chứng minh chẳng phải chỉ có đảng Dân Chủ mới muốn bảo đảm y tế cho toàn dân. Vừa cung cấp bảo hiểm y tế cho tất cả mọi người, vừa giảm chi phí y tế. Nghe quen quen vì cũng là những lập luận của TT Obama sau này.

Năm năm sau khi Romneycare được ban hành, kết quả đã có thể nhận định được phần nào. Chỉ "phản náo" thôi, vì một chương trình lớn lao như vậy dĩ nhiên là cần thời gian dài mới nhìn rõ hết hậu quả.

- Trước khi có luật mới, 6% dân Massachusetts không có bảo hiểm. Đến cuối năm 2009, chỉ giảm xuống tới 5%. Trong số này, 3% dân chúng không mua bảo hiểm mà chịu đóng tiền phạt vì tính ra vẫn chỉ bằng một nửa tiền bảo phí, 2% không có bảo hiểm vì nhiều lý do.

- Tiểu bang dự tính đến năm 2011 sẽ có 215.000 người mua bảo hiểm cá nhân với trợ cấp của Nhà Nước, với chi phí 725 triệu. Thực tế, đã có 340.000 người được trợ cấp với chi phí 1,35 tỷ, gấp đôi dự phòng. Một số lớn những người trong mức lợi tức

được hưởng trợ cấp, bỏ bảo hiểm cá nhân đang có để chạy qua bảo hiểm có trợ cấp của tiểu bang.

- Cộng thêm với trợ cấp cho MassHealth, và chi phí hành chánh của cá chục ủy ban, cơ quan điều hành chương trình y tế mới, tiểu bang tốn gần hai tỷ một năm về chi phí y tế, đưa đến tình trạng ngân sách kể từ năm nay sẽ thâm thủng nặng. Chính quyền tiểu bang đang làm kế hoạch tăng thuế toàn dân trong năm tới 2012-2013 để bù đắp thâm thủng đó.

- Ngoài chung, chi phí dịch vụ y tế trong hai năm đầu của Romneycare đã tăng trung bình 7,5% một năm, cao hơn mức lạm phát, cao hơn mức tăng trưởng của lương, và cao nhất trong 50 tiểu bang. Tạp chí nổi tiếng The American Journal of Medicine cho biết nghiên cứu của họ cho thấy cái tôi y tế đã không cắt giảm chi phí y tế như TD Romney đã hứa hẹn gì hết.

- Năm 2007, trước khi có luật y tế mới, có 7.500 trường hợp cá nhân khai phà sản vi thiếu hụt tiền trả chi phí y tế. Hai năm sau cái tôi y tế, vẫn có 10.100 trường hợp phả sản vi lý do y tế. Nói cách khác, với luật mới, gánh nặng y tế trên lưng người dân vẫn không giảm, trong khi Nhà Nước thì lại phải chuẩn bị tăng thuế để bù đắp chi phí y tế quá cao.

- Báo Boston Globe nghiên cứu thấy mỗi năm có it ra là một ngàn người không mua bảo hiểm, chịu đóng tiền phạt, đợi đến một vài tháng trước khi phải mổ hay vào nhà thương, mới mua bảo hiểm, đóng trung bình 1.200-1.600 bảo phí cho vài tháng đó, rồi đi chữa trị, tốn trung bình 10.000, sau đó, *lai bón uab ào hiém, chiu đóng phạt, khiени hàng bao hiém lòi gần 8.000-9.000 trong mỗi trang hợp.* *Boston Globe* cũng nhận định phàm châc ác đch chvuyt cõn hiều tien bô, chikhong ron hñg tien bô đoc óphâi lìa hñu quâtructiếp cõa Romneycare hay khong.

 - *Theo* *ghi* *hién* *cú* *cù* *vi* *en* *Beacon Hill Institute* *cõa* *đai* *học* *Suffolk*

trong khi bao phí cho một giài dñh \$2.500 mõt năm.

- Cũng theo Beacon Hill, trước khi có luật mới, các chuyên gia dự đoán luật mới sẽ cắt giảm chi phí y tế vi thiếu hụt xung phòng phòng ngừa, đợi đến một vài tháng trước khi phải mổ hay vào nhà thương, mới mua bảo hiểm, đóng trung bình 1.200-1.600 bảo phí cho vài tháng đó, rồi

đi chữa trị, tốn trung bình 10.000, sau đó, *lai bón uab ào hiém, chiu đóng phạt, khieni hàng bao hiém lòi gần 8.000-9.000 trong mỗi trang hợp.* *Boston Globe* cũng nhận định phàm châc ác đch chvuyt cõn hiều tien bô, chikhong ron hñg tien bô đoc óphâi lìa hñu quâtructiếp cõa Romneycare hay khong.

 - *Theo* *ghi* *hién* *cú* *cù* *vi* *en* *Beacon Hill Institute* *cõa* *đai* *học* *Suffolk*

trong khi bao phí cho một giài dñh \$2.500 mõt năm.

Chi phí ủng hộ hành diện khoe Massachusetts có tỷ lệ bảo hiểm dân cao nhất nước. Phe chống đối phản bác cho rằng tiểu bang này giàu có, rất ít người không có bảo hiểm từ đầu, luật y tế mới chẳng thay đổi gì nhiều. Số người có bảo hiểm chỉ tăng 1%. Trong khi đó thi tiểu bang đã trở thành nơi có chi phí bảo hiểm và dịch vụ y tế cao nhất nước, bảo phí tăng nhanh nhất mỗi năm, và chính quyền tiểu bang có gánh nặng chi phí y tế theo tỷ lệ dân số cao nhất nước luôn.

ROMNEYCARE VÀ OBAMACARE

Tiên căn bản, nói Romneycare là mô thức mẫu cho Obamacare không phải là sai nhưng cũng không đúng hoàn toàn. Đi vào chi tiết kỹ thuật thì sẽ khác biệt rất xa.

Trước hết phải nói ngay khác biệt quan trọng nhất là tình trạng của tiểu bang Massachusetts so với cả nước Mỹ. Tiểu bang này chỉ có sáu triệu dân, đa số là dân nhà giàu có tiền. Rất ít dân ở lậu, thường là đi làm công, làm vườn cho nhà giàu. Hầu hết đều có đầy đủ bảo hiểm sức khỏe, nên khi kế hoạch của TD Romney đưa ra, chi bảo hiểm thêm có khoảng 200.000 người. Trong khi nước Mỹ có gần 350 triệu dân, với hơn 30 triệu người không có bảo hiểm, trong đó có hơn 10 triệu dân ở lậu.

Chi phí của 30 triệu người so với 200.000 người phải nói là tăng 150 lần. Có nghĩ là nếu Massachusetts tốn thêm hai tỷ một năm thì cả nước có thể sẽ phải tốn tương đương là 2-300 tỷ một năm.

Trong khi đó, nhu cầu nhà thương, bác sĩ, y tá, thuốc men cho 30 triệu người cũng lớn gấp trăm lần, Nhà Nước Liên Bang không có cách nào thỏa mãn được trong vài năm, trong khi nhu cầu của hai ba trăm ngàn người có thể được Massachusetts thỏa mãn dễ dàng vì đây cũng là tiểu bang giàu với rất nhiều nhà thương, bác sĩ, đại học y khoa nổi tiếng như Harvard Medical School. Có nghĩ là chưa đến nỗi đi đến tình trạng chờ đợi dài người mới được chữa trị, vậy mà vẫn không tránh khỏi việc giài xung phòng phòng ngừa vi không đủ nhà thương và bác sĩ.

Luật Romneycare cũng chỉ áp dụng trong một tiểu bang, không phải trên 50 tiểu bang với 50 chính quyền khác nhau dưới một chính quyền liên bang. Tổ chức y tế của tiểu bang cũng khác 49 tiểu bang kia. Số người đi làm, số người có bảo hiểm, tuổi trung bình của dân, mức lợi tức, mức phát triển kinh tế, giài cả bác sĩ, nhà thương, bảo hiểm,... đều khác xa, nên khó so sánh.

Đây chính là khác biệt lớn nhất giữa Romneycare và Obamacare. Romneycare có thể nói là cái áo được đo, cắt, và may đúng cho kích thước của Massachusetts, trong khi Obamacare là cái áo một khổ duy nhất choàng lên 50 tiểu bang lớn bé, giàu nghèo khác biệt hoàn toàn. Khác biệt giữa Massachusetts và Alabama, hay Texas và Rhode Island chẳng hạn, quá lớn khó có thể áp dụng một luật duy nhất cho tất cả. Đây cũng là lập luận chính của ông Romney khi ông đòi thu hồi Obamacare. Ở đây cũng cần ghi nhận quan điểm của khối bảo thủ, bảo hiểm y tế là vấn đề của tiểu bang, để các tiểu bang giải quyết trong điều kiện và hoàn cảnh của tiểu bang, chứ không phải là vấn đề liên bang, với một giải pháp mà Mỹ gọi là "one size fits all" được.

Tuy nhiên, về nguyên tắc căn bản thì Romneycare và Obamacare rất giống nhau. Do đó, ta có thể luận ra hậu quả cũng tương tự, khác chênh là sẽ được phong đại lõi gấp trăm lần.

Và ở đây, ta thấy tất cả những điều các chuyên gia chỉ trích Obamacare đều đã và đang xảy ra tại Massachusetts với Romneycare.

- Số người có bảo hiểm già tăng, đưa đến già tăng mạnh gánh nặng y tế của Nhà Nước, trong khi gánh nặng y tế của người dân cũng tăng vì chi phí y tế tăng nhanh hơn lợi tức. Chuyên chi phí y tế sẽ giảm như hứa hẹn chỉ là viễn vọng, đi ngược lại nguyên tắc kinh tế sơ đẳng. Làm sao chi phí có thể giảm được khi cầu (số người được bảo hiểm) tăng mạnh trong khi cung (số bác sĩ, nhà thương, thuốc men) không tăng theo kịp?

- Không ít người thà chịu phạt chứ không chịu mua bảo hiểm. Đợi đến khi nguy kịch mới mua bảo hiểm, chữa trị xong là lại rút ra, không đóng bảo hiểm nữa, hoặc tệ hơn nữa, không mua bảo hiểm mà chỉ chạy đến phòng cấp cứu. Đưa đến tình trạng các nhà thương và hàng bảo hiểm bị mất cân bằng thu chi, phải tăng tiền chữa trị và bảo phí.

Trên căn bản, cả Romneycare lẫn Obamacare đều đáp ứng nhu cầu căn bản là giúp cung cấp bảo hiểm và dịch vụ y tế cho nhiều người hơn, chưa thể nói cho toàn dân được. Cái tôi tại Massachusetts có thể cũng nâng cấp phần nào phẩm chất dịch vụ y tế. Nhưng cái giá phải trả là tăng chi phí bảo hiểm cũng như dịch vụ y tế. Giá tăng này, giới trung lưu lanh đú trong khi đối với giới lợi tức thấp thì Nhà Nước chịu trong ngắn hạn qua trợ cấp, dài hạn Nhà nước sẽ phải tăng công nợ, tăng thuế, hay cắt giảm trợ cấp như medicare và medicaid, lúc đó sẽ ảnh hưởng đến giới lợi tức thấp.

Làm sao cân bằng được nhu cầu cung cấp bảo hiểm và phí tổn? Đầu là giải pháp hoàn hảo? Đầu là giải pháp cho các tiểu bang? Đầu là giải pháp cho liên bang? Đầu là những câu hỏi mà nước Mỹ đã đặt ra từ mấy thập niên qua mà cho đến nay, cả Romneycare lẫn Obamacare vẫn chưa phải là đáp số thỏa đáng. (15-4-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên *Việt Báo* mỗi thứ Ba.

Luật Cải Tổ Y Tế Và Tối Cao Pháp Viện

10/04/2012

...Chế độ bảo hiểm y tế toàn dân thật ra là ý kiến chính của bà Hillary Clinton khi bà còn là đệ nhất phu nhân...

Trong tuần trước, chúng ta đã bàn về tương lai có thể nói mù mịt của luật Cải Tổ Y Tế -thường được gọi là Obamacare- của TT Obama. Sau khi đa số các tiểu bang thưa kiện, vẫn đã ra trước Tối Cao Pháp Viện và đã được các thẩm phán ở đây bắt đầu xíu xét.

Như đã nói qua tuần trước, cho đến nay, ít ai dám khẳng định Tối Cao Pháp Viện sẽ biểu quyết theo chiều hướng nào, nhưng qua các câu hỏi các vị thẩm phán nêu ra, có nhiều triệu chứng cho thấy ít nhất điều luật bắt buộc mọi người phải mua bảo hiểm y tế có thể sẽ bị phản quyết là vi phạm Hiến Pháp và phải thu hồi.

Cũng trong bài tuần trước, có vài điểm tác giả đã không dào xâu hơn, gây thắc mắc cho độc giả: tại sao các tiểu bang thưa kiện chính phủ liên bang, và tại sao một luật tương tự khi ban hành tại Massachusetts trước đây đã không bị thưa trước Tối Cao Pháp Viện.

Nay xin nói rõ. Như tác giả có viết sơ qua, việc mua bán bảo hiểm được thực hiện trên khắp 50 tiểu bang, trở thành một giao dịch thương mại liên tiểu bang -interstate commerce- và do đó theo Hiến Pháp, chính quyền liên bang có quyền can thiệp và luật. Hai mươi sáu tiểu bang do Thống Đốc Cộng Hòa lãnh đạo đã thưa kiện, cho rằng chính quyền liên bang không có quyền xen vào chuyện nội bộ của các tiểu bang, chế tạo ra một giao dịch thương mại liên tiểu bang (bắt mọi người phải mua bảo hiểm), rồi ra luật áp đặt lên các tiểu bang.

Sở dĩ chỉ có các tiểu bang Cộng Hòa thưa kiện là vì trong quan niệm bảo thủ Cộng Hòa, quyền hạn của chính quyền liên bang giới hạn, trong khi quan niệm Dân Chủ cho phép chính quyền liên bang can thiệp mạnh hơn. Đây không phải là vấn đề phe đảng,

cũng không phải vấn đề tranh đấu cho người nghèo hay bệnh nhà giàu, mà thực sự là vấn đề quan điểm chính trị về vai trò và quyền hạn của Nhà Nước.

Tối Cao Pháp Viện trên căn bản sẽ xem xét chính quyền liên bang có quyền hạn tới đâu dựa trên Hiến Pháp, so với quyền hạn của các tiểu bang, và so với quyền tự do cá nhân được Hiến Pháp bảo vệ.

Tại Massachusetts là tiểu bang cấp tiến nhất Mỹ, trước đây, luật cải tổ y tế của Thống Đốc Mitt Romney áp đặt bảo hiểm y tế lên dân của toàn tiểu bang được mọi người chấp nhận không ai phản đối và thưa kiện gì hết. Cho dù có thưa kiện thì cũng lâm chí lên đến Tối Cao Pháp Viện của tiểu bang chứ không thuộc thẩm quyền Tối Cao Pháp Viện Liên Bang. TD Romney đang gặp khó khăn với khởi cự tri báo thù Cộng Hoà trong cuộc tranh cử tổng thống chính vì đã là cha đẻ luật bảo hiểm y tế toàn dân đầu tiên cũng là duy nhất trong 50 tiểu bang. Nhưng ta cũng cần ghi nhận ông Romney cho rằng luật cải tổ y tế của ông không giống luật cải tổ y tế của TT Obama, và nếu đặc cứ, việc đầu tiên ông làm sẽ là thu hồi luật của TT Obama.

Trở lại việc Tối Cao Pháp Viện có thể ra quyết định thu hồi luật cải tổ của TT Obama, đây là chuyện rất có thể xảy ra. Có một vài độc giả có nhận định lạ lùng, cho rằng cho dù Tối Cao Pháp Viện tuyên bố luật này vi hiến, TT Obama vẫn có thể cứ áp dụng cũn chăng sao. Đây là lý luận theo sách vở của các "đinh cao tri tuệ loài người", không hiểu mô típ gì về chế độ dân chủ Mỹ. Nước Mỹ có thể có một rừng luật nhưng không theo luật rừng. Tối Cao Pháp Viện phán quyết vi hiến thì tổng thống phải thu hồi thôi. Nước Mỹ không có chế độ hành pháp nắm quyền trong khi quốc hội là tay sai và tối cao pháp viện để làm cảnh.

Điều đáng nói là chẳng những có vài độc giả có phản ứng lạ lùng trước vấn đề trọng đại và phức tạp này, mà ngay cả TT Obama cũng có phản ứng còn ... lạ lùng hơn nữa.

Tối Cao Pháp Viện ngày Thứ Sáu 30 Tháng Ba vừa qua đã họp để biểu quyết vấn đề. Nhưng kết quả đầu phiếu được giữ tuyệt đối bí mật trong khi các vị thẩm phán thảo ý kiến giải thích về quyết định của họ. Mọi chuyện sẽ chỉ được chính thức công bố vào hạ tuần Tháng Sáu tới. Tuy nhiên, trước những câu hỏi "hóc búa" của các thẩm phán, giới chuyên gia phần nào đã đoán được kết quả. Có lẽ TT Obama cũng đã đoán được kết quả, hay ông muốn "đánh phu đầu" trước, nên đã có phản ứng thật mạnh và thật lạ lùng.

TT Obama công khai lên tiếng cho rằng nếu Tối Cao Pháp Viện bác luật Cải Tổ Y Tế, thì đây sẽ là một quyết định chưa từng xảy ra –unprecedented- trong lịch sử khi mà các vị thẩm phán không ai bầu –unelected- lại có thể biểu quyết bác bỏ một quyết định của đại đa số dân biểu và nghị sĩ đã được dân bầu.

Lời tuyên bố đã gây sững sốt trong giới luật gia. Đây là lời tuyên bố chẳng những của một tổng thống, mà cũng là của một giảng sư về luật Hiến Pháp Mỹ tại Đại Học Chicago. Sững sốt vì chứng tỏ hai điều: 1) ông không hiểu rõ vai trò và quyền hạn của Tối Cao Pháp Viện, và không chấp nhận nguyên tắc phân quyền của chế độ chính trị nước Mỹ, và 2) không thuộc lịch sử Mỹ.

Điểm thứ nhất đáng chú ý vì lạ lùng nhất, lời tuyên bố này có thể được hiểu như TT Obama cho rằng các thẩm phán không có chính danh vì không được ai bầu, do đó không có quyền bác một quyết định của quốc hội do dân bầu.

Các thẩm phán không do dân trực tiếp bầu thay, nhưng do tổng thống đề cử và Thượng Viện phê chuẩn, tức là đã có bầu gián tiếp bởi tổng thống và các thượng nghị sĩ do dân bầu. Thật ra, ngay cả tổng thống Mỹ cũng không do dân bầu trực tiếp, mà là do dân bầu đại biểu đoàn, rồi đại biểu đoàn mới bầu tổng thống. Dù sao thì cũng không vì vậy mà các thẩm phán không chính danh và không có quyền bác một điều luật do quốc hội biểu quyết. Trong chế độ dân chủ Mỹ, vai trò của Tối Cao Pháp Viện rất rõ ràng: bảo đảm sự tuân thủ tuyệt đối Hiến Pháp, tức là xem xét xem những quyết định của Hành Pháp và Lập Pháp có tuân theo Hiến Pháp hay không. Chuyện này là chuyện học sinh tiểu học ở Mỹ cũng đã phải học.

Tam quyền phân lập thực sự là nền tảng của chế độ chính trị Mỹ. Giữa tam quyền này từ trước đến giờ vẫn có quyền khác biệt ý kiến, thậm chí thỉnh thoảng chỉ trích lẫn nhau, nhưng chuyên Hành Pháp đặt vấn đề chính danh của Tư Pháp quả là "vô tiền khoáng hậu". Nếu nói không chính danh thì chẳng phải chỉ có những thẩm phán "bảo thủ" do các tổng thống Cộng Hòa đề cử là không chính danh, mà ngay cả các thẩm phán "cấp tiến" do các tổng thống Dân Chủ đề cử cũng đều không chính danh hết, kể cả hai vị mới được TT Obama bổ nhiệm gần đây. Nếu không chính danh thì Tối Cao Pháp Viện cũng không còn lý do tồn tại, và cần phải hủy bỏ.

Lời tuyên bố của TT Obama đã khiến ba vị thẩm phán trong một toà kháng án liên bang tại Texas (Fifth Circuit Court) đang xử một vụ thưa kiện liên quan đến luật Cải Tổ Y Tế chính thức đòi hỏi Bộ Trưởng Tư Pháp trong vòng hai ngày phải trả lời bằng văn thư –giấy trắng mực đen- nêu rõ quan điểm của Hành Pháp Obama về vấn đề Tối Cao Pháp Viện có quyền xem xét và bác bỏ luật do quốc hội biểu quyết hay không, để các ông biết đường phán quyết.

Hai ngày sau, Bộ Trưởng Eric Holden chính thức xác nhận Tối Cao Pháp Viện có tiếng nói cuối cùng quyết định mọi điều luật do quốc hội biểu quyết và tổng thống ký, và hành pháp Obama tuyệt đối tôn trọng mọi quyết định của Tối Cao Pháp Viện. Một cách rõ ràng bác bỏ lập luận của TT Obama là các thẩm phán không ai bầu không thể thu hồi một luật đã được quốc hội biểu quyết.

Điều hiển nhiên là thiên hạ có quyền không đồng ý với một phán quyết của Tối Cao Pháp Viện. Nước Mỹ phân hoá thành hai khối cấp tiến và bảo thủ rõ ràng. Ngay cả trong nội bộ Tối Cao Pháp Viện cũng có hai khối: bốn thẩm phán cấp tiến (trong đó có hai bà mới được TT Obama bổ nhiệm), bốn thẩm phán bảo thủ, và một vị đứng giữa, nay bỏ phiếu theo bên này, mai cho bên kia, là thẩm phán Anthony Kennedy, thường là tiếng nói quyết định. Chính vì thẩm phán Kennedy đã có những câu hỏi hóc búa nhất về luật Cải Tổ Y Tế nên mọi người cho rằng có thể ông sẽ biểu quyết theo khối bảo thủ chống lại Obamacare.

Những phán quyết có lợi cho cấp tiến đương nhiên sẽ bị phe bảo thủ chỉ trích, và ngược lại, những phán quyết có lợi cho khối bảo thủ cũng sẽ bị cấp tiến đà kích. Chuyện này bình thường. Nhưng đặt vấn đề chính danh và phủ nhận quyền hạn của Tối Cao Pháp Viện là điều chỉ có TT Obama là người đầu tiên dám làm.

Điểm đáng nói thứ hai là Tối Cao Pháp Viện từ ngày được thành lập đến giờ, ngay từ những ngày đầu Hiệp Chúng Quốc Hoa Kỳ mới ra đời, đã có không biết bao nhiêu quyết định. Quyết định xác nhận việc tuân thủ Hiến Pháp, quyết định diễn giải Hiến Pháp, và cũng rất nhiều quyết định thu hồi những luật hay kết án những hành động vi phạm Hiến Pháp của lập pháp và hành pháp.

Đây là sự thực lịch sử. Không phải là lần đầu tiên Tối Cao Pháp Viện phán quyết bác một luật do quốc hội biểu quyết như TT Obama tố giác.

Điểm thứ ba nữa là TT Obama khi nói luật Cải Tổ Y Tế đã được đại đa số quốc hội thông qua là đã không nói đúng sự thật.

Luật này được cả thượng viện lưỡng viện thông qua tuyet đối theo tinh cách phe đảng, không có một phiếu Cộng Hòa nào. Đã vậy cũng không có đủ hết phiếu Dân Chủ vì một số dân biểu Dân Chủ bảo thủ cũng chống đối, khiến luật phải được thông qua tại thượng viện bằng một kẽ hở thủ tục biểu quyết của quốc hội. Tại hạ viện, luật được thông qua với số phiếu 219-212, chỉ qua khít nút với đa số 7 phiếu trong khi đảng Dân Chủ nắm đại đa số.

Thông qua bằng kẽ hở hay bằng phiếu đều không thể nói là thông qua bằng đại đa số phiếu được. Vô hình như TT Obama cũng quên hiện nay có khoảng 60% dân Mỹ đang chống đối luật Cải Tổ Y Tế của ông, và 67% chống điều lệ bắt buộc tất cả mọi người mua bảo hiểm.

Việt Nam ta có câu "giận quá mất khôn", không hiểu có thể áp dụng được trong trường hợp này hay không. TT Obama, xuất thân là giảng sư về luật Hiến Pháp (Constitutional Law) phải là người hiểu rõ Hiến Pháp hơn ai hết, nhưng lại phát ngôn những lời tuyên bố hoàn toàn lạ lùng của một người không biết gì về cơ cấu chính trị Mỹ. Do đó, lời tuyên bố của ông quả là làm chấn động chính trường Mỹ.

Trong những ngày qua, báo chí, kể cả báo "phe ta" cũng đã phải lên tiếng đặt vấn đề. Nhà báo Jon Meacham của tuần báo Time đã viết bài dài khuyên nhủ TT Obama không thể công khai đánh nhau với Tối Cao Pháp Viện. Phát ngôn viên Toà Bạch Ốc trong mấy ngày liền, bù đầu tìm cách hoá giải vấn đề. Ông cho rằng báo chí và thiên hạ đã "hiểu lầm" (misunderstand), và TT Obama chỉ muốn nói đây là lần đầu tiên một luật thương mại bị bác vì Tối Cao Pháp Viện không can dự vào các giao dịch thương mại, cũng như TT Obama chỉ muốn lưu ý Tối Cao Pháp Viện nên tôn trọng quốc hội do dân bầu. Việc phát ngôn viên lúng túng bỗng mèo ván để không thòm mèo được ai hết, nhưng rồi truyền thông phe ta cũng "thông cảm" với tổng thống và tránh dão sáu hòn cầu nói hờ của tổng thống.

Nhiều chuyên gia cho rằng TT Obama không phải "nói hờ", mà hiểu rõ ông đang làm gì. Trước nguy cơ bộ luật "để đối" của ông bị bác, TT Obama chuẩn bị thế tấn công Tối Cao Pháp Viện, dỗ lỗi lên các thẩm phán bảo thủ, tìm cách kích động khối cử tri "nghèo" hay cấp tiến hăng hái bỏ phiếu bầu ông lại để ông có dịp bổ nhiệm thêm thẩm phán cấp tiến, thay đổi thành phần Tối Cao Pháp Viện. Chiến thuật này là con dao hai lưỡi vì đồng thời nó cũng có thể kích động khối bảo thủ đi bầu đóng đảo để không cho TT Obama đắc cử và thay đổi cấu trúc Tối Cao Pháp Viện. Một nước cờ nhiều rủi ro của một cao thủ.

Bà Maureen Dowd đã là nhà báo cấp tiến đầu tiên tiếp tay TT Obama trong tuần qua, khi bà viết bài trên báo "phe ta" New York Times si và Tối Cao Pháp Viện.

Có một điều rất trêu mà rất lý thú mà truyền thông "phe ta" tránh nhắc lại. Chuyện thiết lập một chế độ bảo hiểm y tế toàn dân thật ra là ý kiến chính của bà Hillary Clinton khi bà còn là đệ nhất phu nhân cũng như khi bà tranh cử tổng thống năm 2007-08. Nhưng khi đó, bà bị thượng nghị sĩ Barack Obama chống đối và đà kích, cho rằng luật này đưa hành pháp đi quá xa, vượt quyền hạn do Hiến Pháp cho phép, cũng như tốn kém quá, không thực tế. Nhưng bây giờ thì chính TT Obama lại là người ôm lấy chương của bà Hillary, và đang phải đối phó với những chỉ trích mà chính ông đã gán lên bà Hillary.

Đã có nhiều giả thuyết cho rằng TT Obama đã chuyển hướng trong vấn đề này để đổi lấy hậu thuẫn của cố thương nghị sĩ Ted Kennedy cũng như hậu thuẫn sau này của bà Hillary Clinton. Thế mới nói trong chính trị Mỹ, "coi dzậy mà hóng phải dzậy chút nào"! Các chính khách thương thảo và trao đổi với nhau trong hậu trường, trong khi các đệ tử gán cỗ chửi với nhau ngoài đường.

Tối Cao Pháp Viện là nơi chỉ dành để giải quyết những vấn đề phức tạp và khó khăn nhất. Phán quyết về luật Cải Tổ Y Tế sẽ là một quyết định mang ý nghĩa cực kỳ lớn lao, chẳng những vì dụng đến vấn đề sức khỏe của hàng trăm triệu người, mà còn dụng cả đến nền tảng cơ cấu chính trị Mỹ. (8-4-12)

Ghi chú: Có đặc điểm là những tin tức, "không có bằng chứng gì" về những điều tác giả viết. Trong tất cả mọi bài viết, những "dữ kiện" tác giả đưa ra đều là những sự thật mà tại xứ Mỹ này, ai cũng có thể kiểm chứng được qua hàng triệu websites, nhưng dĩ nhiên phần "nhận định, lý luận và bình luận" là ý kiến riêng của tác giả, không nhất thiết ai cũng đồng ý, kể cả Ban Biên Tập Việt Báo có thể cũng không chia sẻ quan điểm với tác giả, nhưng vẫn đăng vì muốn phản ánh tình hình của báo. Nếu đặc điểm nào chứng minh được tin tức giả đưa ra là phịa, tác giả sẽ nhận trách nhiệm.

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: VuLinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Luật Cải Tổ Y Tế Lâm Nguy

03/04/2012

...Nhà Nước có quyền bắt mọi người ăn rau cải để có sức khỏe tốt không?

Bắt đầu từ tuần qua, Tối Cao Pháp Viện Mỹ cung cấp đơn của 26 tiểu bang kiện chính quyền liên bang Mỹ về luật cải tổ y tế của TT Obama. Đây là gia tài lớn nhất TT Obama có thể để lại cho hậu thế, nhưng cũng có thể là thất bại lớn nhất để họ đưa tổng thống về nhà vui thủ diễn viên, viết hồi ký trong năm tới.

Luật cải tổ y tế, với cái tên chính thức tạm dịch là Luật Bảo Vệ và Chăm Sóc Bệnh Nhân (Patient Protection and Affordable Care Act – ACA) được TT Obama ban hành cuối năm 2009 sau cả năm trời tranh cãi sôi nổi.

Luật bị khôi phục và sửa đổi Cộng Hòa và nhóm bảo thủ trong đảng Dân Chủ chống đối mạnh. Tuy luật chưa thực sự được thi hành trọn vẹn cho đến năm 2014, nhưng đã có nhiều hậu quả vì các hãng bảo hiểm, nhà thương, bác sĩ đã có những biện pháp chuẩn bị thi hành và đối phó với các hậu quả bất lợi cho họ.

Hai mươi sáu tiểu bang đã đưa đơn thưa chính quyền liên bang vi phạm Hiến Pháp, do quá quyền hạn của mình trong việc ép buộc tất cả mọi người dân phải mua bảo hiểm nếu không sẽ bị phạt. Sau khi các tòa cấp dưới quyết định khác biệt nhau, vấn đề được đưa lên Tối Cao Pháp Viện, và cuộc thảo luận đã bắt đầu. Người ta dự đoán Tòa sẽ có phán quyết trong Tháng Sáu.

Đây là một bộ luật cực kỳ phức tạp, dày cả ngàn trang, có tác dụng đảo lộn toàn diện hệ thống bảo hiểm và dịch vụ y tế của Mỹ, với những hậu quả trường kỳ và chi phí cả ngàn tỷ. Hệ thống y tế Mỹ nói chung đã có nhiều tiến bộ dưới thời các TT Johnson (Medicare) và Bush 43 (Medicare Part D), nhưng vẫn chưa hoàn hảo. Nổi bật nhất là ba chục triệu người vẫn chưa có bảo hiểm y tế, hoặc vì không muốn mua, hay đã quá không mua nổi, hay bị bệnh nặng các hãng bảo hiểm từ chối không chịu bảo hiểm, hay là thường trú nhân bất hợp pháp.

Đó chính là một trong những bi kịch lớn nhất của Mỹ, một nước vẫn minh tiến nhất thế giới hiện nay, mà vẫn có cả triệu người không được bảo vệ về y tế. Nhu cầu bảo hiểm y tế toàn dân chẳng những không có gì mới lạ, mà còn hoàn toàn được chấp nhận bởi tất cả mọi người, mọi khung hướng chính trị, cấp tiến cũng như bảo thủ, Dân Chủ cũng như Cộng Hòa (xin nhắc lại TT Cộng Hòa Nixon là người đề xướng bảo hiểm y tế toàn dân nhưng bị quốc hội Dân Chủ kiểm soát bác bỏ năm 1972). Không một ai chủ trương bỏ mặc cả chục triệu người này. Nhưng vẫn chưa ai thực hiện được.

Điều này nói lên tinh thần phức tạp của vấn đề. Không phải giản dị như một số tuyên truyền thô thiển kiểu Dân Chủ muốn giúp người ốm đau bệnh tật, Cộng Hòa muốn bảo vệ nhà giàu.

Luật cải tổ y tế của TT Obama dựa trên hai yếu tố: bắt buộc tất cả mọi người đều phải mua bảo hiểm y tế, và bắt buộc tất cả các hãng bảo hiểm phải cung cấp bảo hiểm cho tất cả mọi người, bất kể họ đang bị bệnh nặng đến đâu.

Vấn đề là làm thế nào để vượt qua những khó khăn, rắc rối thực tế.

Vấn đề thứ nhất là có nhiều người hiện đang bị bệnh nặng, các hãng bảo hiểm mức rủi ro chữa trị quá cao, do đó, từ chối không cấp bảo hiểm cho họ. Đây hiển nhiên là điều không chấp nhận được trên phương diện nhân đạo. Nhưng về kinh tế, bắt các hãng bảo hiểm phải nhận họ, sẽ đưa đến hai tình trạng. Một là phải tăng bảo hiểm toàn diện cho tất cả mọi người, kể cả những người không ốm đau gì hết, và như vậy, không phải ai cũng có tiền mua bảo hiểm với giá cao. Hai là nếu không tăng thì các hãng bảo hiểm sẽ phá sản, và lâu dài, chẳng ai còn có bảo hiểm y tế nữa. Cuối cùng, Nhà Nước sẽ phải cung cấp bảo hiểm và dịch vụ y tế như trong các chế độ xã hội chủ nghĩa.

Ở đây, các hãng bảo hiểm dĩ nhiên chống đối mạnh, và Nhà Nước chỉ có cách là ra luật một mặt bắt các hãng này phải nhận, mặt khác, sẽ trợ cấp phần nào tiền bảo hiểm cho những người lợi tức thấp. Nhưng như vậy, sẽ đưa đến hậu quả là chi phí y tế của Nhà Nước sẽ tăng mạnh, một ngàn tỷ trong mười năm tới. Nhà Nước chỉ có hai cách giải quyết. Một là tăng thuế. Hai là cắt giảm trợ cấp Medicare hay Medicaid để chia sẻ cho những người mới được bảo hiểm. Một miếng bánh có thêm người ăn, tất nhiên phần mỗi người sẽ phải giảm. Kế hoạch của TT Obama chưa nói đến tăng thuế, nhưng Medicare sẽ bị cắt giảm khoảng nửa tỷ để chuyển qua Medicaid dành cho cả triệu người mới được trợ cấp.

Ngoài ra, những người hiện không được trợ cấp sẽ phải xài tiền túi nhiều hơn để mua bảo hiểm với giá cao hơn. Đó sẽ là gánh nặng lớn cho giới trung lưu.

Vấn đề thứ hai là luật cung cầu. Nước Mỹ có đủ bệnh viện, bác sĩ, thuốc men để lo cho thêm mấy chục triệu người nữa không?

Ở Mỹ, kinh nghiệm thực tế cho thấy, với những người có bảo hiểm, nếu có chuyện gì là được chữa trị ngay, với đầy đủ phương tiện tối tân nhất, bác sĩ giỏi nhất, thuốc men hiệu nghiệm nhất, chăm sóc chu đáo nhất. Nói về phẩm, không có nước nào có thể so sánh được với Mỹ. Lấy một ví dụ tầm thường, muốn đi soi ruột và đốt mụn trong ruột, chỉ cần đi bác sĩ, lấy hẹn, trong vòng vài ngày là xong.

Ấu Châu và Gia Nã Đại là những nơi được coi như tiên bộ hơn Mỹ rất xa về chuyện bảo hiểm y tế toàn dân. Nhưng quý độc giả có thể nhận, bạn bè sống tại các nơi này đều biết, muốn đi mổ là phải chờ giấy phép của công chức Nhà Nước, và phải chờ đến phiên minh. Một bà bác của tác giả sống bên Canada, cần phải thay xương chậu, đã phải chờ sáu tháng. Sau khi thay, vẫn bị đau, phải chờ sáu tháng nữa mới được đi chinh lại. Trong cả năm trời, ngày nào cũng uống thuốc cầm đau, lết đi một cách cực kỳ khó khăn và đau đớn.

Một số người hiện không được trợ cấp sẽ phải xài tiền túi nhiều hơn để mua bảo hiểm với giá cao hơn. Đó sẽ là gánh nặng lớn cho giới trung lưu.

Vấn đề kế tiếp là trong những người không có bảo hiểm, có rất nhiều người không muốn mua bảo hiểm vì cảm thấy không có nhu cầu, chi tốn tiền vô ích. Đây là trường hợp của đại đa số giới trẻ, tự cho là mình khỏe mạnh, chưa đến tuổi có vấn đề về sức khỏe. Tại sao Nhà Nước có quyền bắt họ mua bảo hiểm y tế khi họ không cần và không muốn?

Dưới khía cạnh kinh tế, họ cho rằng nếu họ mua bảo hiểm thì tức là họ đã giúp tăng thu nhập cho các hãng bảo hiểm để các hãng này bù đắp lại những chi phí y tế quá cao của những người già yếu bệnh hoạn. Nói cách khác, họ chính là những người tài trợ phần nào chi phí bảo hiểm y tế cho những người già yếu. Lý luận theo kiểu tư bản: họ bỏ tiền ra mà không mua được gì cho mình hết, mà là mua hàng (bảo hiểm) cho người khác (người già) xài.

Không kể đến những vấn đề chính, cực kỳ rắc rối vừa nêu, những thách thức cực kỳ nhiều khía cạnh để thi hành luật mới và chi phí khổng lồ, luật cải tổ y tế để đặt lại một vấn đề có tính cơ bản, nền tảng của xã hội chính trị Mỹ: quyền hạn của Nhà Nước đi xa tới đâu?

Ở đây, ta thấy ngay mâu thuẫn to lớn giữa hai khái niệm/Dân Chủ và bảo thủ/Cộng Hòa. Đối với khái niệm, trong những vấn đề an sinh cũng như trong mọi lãnh vực khác, Nhà Nước có cách tay rất dài. Đối với khái niệm, nước Mỹ đặt nền tảng trên tự do cá nhân, chứ không phải trên một khái niệm Nhà Nước vú em, phải săn sóc chu đáo cho mỗi người dân từ ngày sinh ra đến khi xuống huyệt. Trên phương diện kinh tế, quan điểm này là quan điểm nặng mùi xã hội chủ nghĩa đã thất bại, hoàn toàn trái ngược với triết lý tư bản là chủ thuyết nền tảng của nước Mỹ này.

Đây chính là vấn đề mà Tối Cao Pháp Viện trong những ngày tháng tới sẽ phải quyết định: Nhà Nước có quyền bắt buộc tất cả mọi công dân phải mua bảo hiểm y tế hay không? Và nếu họ không mua, Nhà Nước có quyền phạt họ không?

Trên căn bản, Nhà Nước có quyền ra luật chỉ đạo một hành động, sinh hoạt –activity- nào đó của người dân. Nhưng vấn đề ở đây là người dân không mua bảo hiểm, tức là không có hành động, như vậy Nhà Nước có thể ra luật về chuyện "không có hành động" –inactivity- gì hay không? Bắt người dân phải có hành động? Lấy ví dụ cụ thể, Nhà Nước có luật giao thông, quản lý việc thiền hạ đi từ đi lui trong trạng thái tự nhiên họ quyết định ra đường đi tới đi lui. Ngày giờ có người không ra đường, Nhà Nước ra luật bắt họ phải ra đường. Nhà Nước có quyền đó không?

Chính quyền Obama lập luận cần bắt người dân mua bảo hiểm vì có lợi cho họ và có lợi cho cả xã hội qua việc giảm chi phí y tế chung cho cả xã hội. Các thẩm phán Tối Cao Pháp Viện đã đặt câu hỏi như vậy Nhà Nước có quyền bắt mọi người ăn rau cải để có sức khỏe tốt không? Có quyền bắt mọi người mua điện thoại di động để phòng trường hợp khẩn cấp không? Tất cả đều có lợi cho họ và cho xã hội mà. Lý luận như vậy thì quyền hạn của Nhà Nước đến đâu mới hết? Nhà Nước có quyền bắt mọi người mua bất cứ những gì Nhà Nước muốn, thậm chí bao chí của Nhà Nước hay của "đảng", hàng quốc doanh...? Có nặng mùi xã hội chủ nghĩa quá không?

Nhiều người đặt câu hỏi thế tại sao Nhà Nước có quyền bắt mọi người mua bảo hiểm xe hơi? Ở đây hai vấn đề hoàn toàn khác. Bảo hiểm xe hơi cần thiết để bảo vệ quyền lợi của ngân hàng tài trợ việc mua xe, và bảo vệ quyền lợi của đệ tam nhân trong trường hợp gây tai nạn thiệt hại cho họ. Bảo hiểm y tế chỉ liên quan đến cá nhân người mua bảo hiểm.

Chính quyền Obama cũng lập luận mua bán bảo hiểm y tế là một dịch vụ thương mại liên tiểu bang –interstate commerce–, do đó theo Hiến Pháp, lập pháp có quyền ra luật để điều hành sinh hoạt đó. Cụ thể là người dân có quyền mua bán cái gì, giá cả thế nào, cạnh tranh ra sao, phẩm chất thế nào, mua bao nhiêu, ...

Nhưng trên nguyên tắc pháp lý, nếu một người không mua một món hàng, thi không có giao dịch thương mại, do đó, luật thương mại liên tiểu bang không áp dụng. Nhà Nước không có quyền ra luật gì liên quan đến chuyện "không mua" hàng, và Nhà Nước không có quyền phạt một người nếu người đó không tham gia vào một sinh hoạt thương mại, tức là không mua một món hàng. Ở đây, chính quyền Obama đã dùng luật giao dịch thương mại để áp dụng vào một người chưa tham gia vào một giao dịch thương mại.

Chính quyền Obama lập luận là "không tham gia" vào một giao dịch thương mại cũng có nghĩa là đã giàn tiếp tham gia rồi, vi việc không tham gia đó sẽ có ảnh hưởng đến giá cả món hàng. Nghĩa là bảo phí sẽ tăng nếu nhiều người không mua bảo hiểm.

Đây là những vấn đề pháp lý cơ bản cực kỳ phức tạp mà kẻ viết này không có khả năng đào sâu, mà chỉ lập lại vài lý luận chính. Ngay cả những luật gia thương thặng của Mỹ cũng đang bù đầu tranh luận. Cho đến nay, chưa ai biết quyết định cuối cùng sẽ như thế nào, tuy có nhiều hy vọng điều luật bắt buộc mọi người mua bảo hiểm sẽ bị xem là vi hiến và sẽ phải thu hồi. Nếu trường hợp này xảy ra thì sao?

Có thể là riêng điều luật này sẽ bị thu hồi, nhưng luật cải tổ vẫn được duy trì, đặc biệt luật bắt buộc các hãng bảo hiểm phải nhận những người đã có bệnh. Trường hợp này sẽ đưa đến đại họa là thiên hạ không bị bệnh sẽ không mua bảo hiểm y tế vì không còn bị bắt buộc, mà đợi đến khi mắc bệnh mới mua, chữa bệnh xong là lại bỏ không đóng bảo hiểm nữa. Ta sẽ rơi ngay vào vòng xoáy: thu nhập bảo hiểm thi ít mà chi phí thi quá cao bắt buộc phải tăng bảo phí, mà bảo phí tăng thi lại thêm nhiều người không mua bảo hiểm, khiến bảo phí lại tăng thêm nữa, ... Cho đến một lúc nào đó thi cả hệ thống sẽ xụp đổ, tất cả hàng bảo hiểm phả sản.

Đưa đến tình trạng có thể toàn thể bộ luật phải bị thu hồi và đợi sau bầu cử, hoặc là TT Obama, hoặc là tân tổng thống Cộng Hòa, cùu xét lại.

Trên phương diện chính trị, đây sẽ là một thảm bại cho TT Obama. Sau gần bốn năm nắm quyền, ông sẽ ra tranh cử lại với hai bàn tay trắng, không có gì là thành tích xứng đáng được bầu lại. Trong ba bộ luật lớn mà ông đã thông qua, tất cả đều thất bại. Luật kích động kinh tế đã chẳng giải quyết được nạn thất nghiệp và kinh tế trì trệ. Luật cải tổ tài chính thi chẳng ai nhìn thấy kết quả cụ thể nào, các đại tập đoàn tài chính thù phạm khủng hoảng giá cù vắn lớn mạnh hơn bao giờ hết, các tài phiệt ván lanh lương khung khieber, hàng chục triệu người vẫn trong tình trạng đã hay đang bị đe dọa mất nhà. Bây giờ thi luật cải tổ y tế bị coi là vi hiến và thu hồi, chỉ chứng tỏ chính quyền Obama thiếu khả năng, ra một bộ luật vĩ đại mà không biết luật đó vi hiến. Điều mai đáng nói là TT Obama từng là giảng sư về Hiến Pháp tại đại học Chicago !

Thế thi còn thành tích nào? Tháo chạy ở Iraq và Afghanistan? Iran tiếp tục làm borm nguyên tử? Âu Châu tiếp tục khủng hoảng, đe dọa toàn bộ kinh tế Mỹ? Thảm thùng ngân sách và nợ nần chòng chát bạc chục ngàn tỷ? Điểm tin dụng lần đầu tiên trong lịch sử bị hạ?

Nói đi cũng phải nói lại, TT Obama cũng có thể sẽ khai thác tối đa những thất bại của mình để đố thừa vi bị Cộng Hòa phâ dám, để kích động khối cử tri cấp tiến chống Cộng Hòa mạnh hơn nữa, giúp TT Obama đắc cử thêm một nhiệm kỳ, bầu đa số Dân Chủ vào quốc hội, để bổ nhiệm thêm thẩm phán cấp tiến vào Tối Cao Pháp Viện.

Nếu Tối Cao Pháp Viện chấp nhận luật cải tổ y tế của TT Obama thi coi như ông it ra cũng đã có được một bộ luật đe dời, dù chưa ai biết chắc sẽ có lợi hay có hại như thế nào. Nhưng nếu luật bị bác, khó biết được sẽ ảnh hưởng như thế nào lên cuộc bầu cử. (1-4-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua Email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

TT Obama Và Vấn Đề Tôn Giáo

27/03/2012

...lập luận mới: TT Obama theo... Do Thái giáo...

Cuộc tranh cử tổng thống năm nay đã đưa vấn đề tôn giáo gần như là lên hàng đầu trong những ưu tư của cử tri Mỹ. Người ta xôn xao bàn tán về ứng viên Mitt Romney và đạo Mormon của ông. Rồi vấn đề ngừa thai nô bung ra như một vấn đề... sinh tử thật, với hàng loạt các tổ chức công giáo lên tiếng phản đối TT Obama và đòi thưa kiện chính quyền liên bang khi ông đòi tất cả các nhà thờ và tổ chức tôn giáo phải trả tiền bảo hiểm ngừa thai cho nhân viên. Ứng viên Rick Santorum nhảy vào cuộc, đã kích TT Obama. Rồi tổng thống de lui, chấp nhận một giải pháp dung hòa hơn để làm dịu bớt sự chống đối của khối công giáo. Rồi đến chuyện ứng viên Newt Gingrich dù là công giáo, nhưng lại bị khối cử tri công giáo không chấp nhận vì tội quá nhiều vợ, cũng như vi tội gốc là cơ đốc (baptist), mới chuyển qua công giáo cách đây vài năm.

Có lẽ phải dì ngược lại dòng thời gian cho tới thời TT Kenedy ra tranh cử mới thấy vấn đề tôn giáo của ứng viên tổng thống quan trọng như vậy. Khi đó, thượng nghị sĩ John Kennedy là ứng viên tổng thống công giáo đầu tiên của Mỹ, trước đó, chỉ toàn là các tổng thống theo tin lành.

Điều này chỉ xem như nước Mỹ là một nước nói chung có tư tưởng rất bảo thủ, có thể nói... hủ lậu. Chỉ có tại nước Mỹ vấn đề tôn giáo mới là đề tài tranh cù quan trọng. Trong các nước Tây Phương, chẳng bao giờ có vấn đề thắc mắc tôn giáo của các chính khách ứng cử các trách nhiệm dân cử. Ở đây, chúng ta cũng để ý thấy nước Mỹ là nước duy nhất trên thế giới mà các nhà lãnh đạo mỗi lần đọc diễn văn đều chấm dứt bằng câu "God Bless America", bắt mọi người thè dù chuyện (trước toà án, nhậm chức trong các chức vụ quan trọng...) bằng cách đặt tay trên Kinh Thánh kỵ tú giáo (Bible) không cần biết người đó theo đạo gì, và trên giấy bạc còn có ghi chữ "In God We Trust".

Trong một xứ mà vấn đề tôn giáo quan trọng như vậy thi không ai ngạc nhiên khi đạo Mormon của ông Mitt Romney bị mổ xé rất kỹ. Và cũng không ai ngạc nhiên khi vấn đề tôn giáo của chính TT Obama được mổ xé kỹ hơn nữa.

Trường hợp của TT Obama hết sức đặc biệt. Qua báo chí cũng như qua các tin tức truyền miệng hay truyền qua mạng internet, người ta đã thấy ông bị tố giác... dù thứ, có thể là theo Thiên chúa giáo, hay theo hồi giáo, hay do thái giáo, hay chẳng theo đạo nào, không cần biết những mâu thuẫn vĩ đại trong các tổ giáo đó.

TT Obama theo như chính ông xác nhận, theo đạo Thiên chúa giáo. Ông được "tứ tội" năm 1988 khi ông 27 tuổi, và từ đó, đã đi lễ thường xuyên tại nhà thờ Trinity Church of Christ (VB: nhà thờ này gốc là hệ phái Tin Lành Congregationalism, một nhánh rẽ của Tin Lành Thanh Giáo, American Puritanism), một nhà thờ của dân da màu tại Chicago. Ông cho biết ông lớn lên trong một gia đình có thể nói là vô tôn giáo vì cả bố lẫn mẹ đều không theo đạo nào và không dì nhà thờ nào (VB: mẹ trưởng thành trong Tin Lành methodist và Baptist nhưng không mộ đạo, theo hồi ký của Obama). Cả hai ông bố ruột người Kenya và bà ghé người Indonesia đều theo hồi giáo trên nguyên tắc, nhưng theo TT Obama, đều không phải là con tin hồi giáo. Nhưng cả nhân ông, sau một thời gian hoạt động cộng đồng cùng với các tổ chức Thiên chúa giáo, ông đã tìm ra "chân lý", và tự ý quyết định dì theo ky tú giáo.

Đó là những chi tiết chính thức được công bố, và là thuyết thứ nhất: ông Obama là người theo đạo Thiên chúa giáo. Nhưng như chúng ta đã biết, có rất nhiều người đặt vấn đề về tính xác thực của tin này. Có nhiều người đặt nghi vấn về chuyện ông Obama theo Thiên chúa giáo.

Bằng chứng cho lập luận này là câu chuyện mục sư Jeremiah Wright, là con của một mục sư cơ đốc. Họ đạo Trinity Church của ông Wright là một tổ chức hoạt động rất tích cực trong các sinh hoạt cộng đồng tại Chicago giúp những người nghèo da màu và tranh đấu cho quyền lợi của dân da màu. Họ đạo này được thành lập từ đầu thế kỷ và lớn mạnh, như một phản ứng chống sự bành trướng của hồi giáo, qua tổ chức Nation of Islam của lãnh tụ cực đoan Malcolm X, và sau này, Louis Farrakhan. Chicago thi là căn cứ của Nation of Islam.

Ông Wright chủ trì nhà thờ của họ đạo này tại Chicago trong gần bốn chục năm, rao giảng mỗi tuần từ năm 1972. Ông mục sư này có quan điểm chính trị rất cựu đoán, tiếp tục chống hồi giáo vì hồi giáo cho rằng Thiên chúa giáo là đạo của dân da trắng, không thích hợp với dân da màu, nhưng đồng thời cũng chống dân da trắng và nhà nước Mỹ. Ông đã không ngừng tố cáo nhà nước da trắng Mỹ kỳ thị dân da màu, mang dân da màu làm vật thí nghiệm, thử các loại thuốc, lo xây dựng nhà tù để nhốt dân da màu, ...

Ông Obama là người theo họ đạo này ngay từ đầu. Ông làm đám cưới và làm lễ rửa tội cho hai con con gái tại nhà thờ này.

Trong thời gian tranh cử tổng thống năm 2008, báo chí đã khui ra một cuốn băng trong đó mục sư Wright nặng nề si và nhà nước da trắng Mỹ, và hò hét "God damn America". Cuốn băng gây sóng gió lớn trong chính trường lúc đó. Dân Mỹ bất mãn tột đỉnh. Ứng viên Obama với bảo chữa là ông không biết gì về những lời hò hét đó, sau đó, rút ra khỏi họ đạo Trinity Church của ông Wright.

Đưa đến lý luận một là ứng viên Obama đã không nói sự thật khi ông nói ông không biết gì về quan điểm quá khích của mục sư Wright, hai là ông đã không phải là con chiên ngoan đạo di nhà thờ mỗi tuần như ông xác định, vì không có lý gì di nhà thờ nghe mục sư Wright hò hét mỗi tuần trong hai chục năm mà lại không biết gì về quan điểm chống nhà nước da trắng Mỹ của ông mục sư. Nhiều người cho rằng ông Obama thật sự không phải là con chiên ngoan đạo, chẳng di nhà thờ gì hết. Chỉ quang bá là ngoan đạo để lấy phiếu cử tri Thiên chúa giáo thôi chứ ông chẳng theo đạo nào hết. Cử tri Mỹ không bao giờ bầu cho một người không theo tôn giáo nào.

Một điểm đáng ghi nhận ở đây là sau khi ông Obama nhậm chức tổng thống, dọn về Tòa Bạch Ốc thì ông đã tuyên bố sẽ tĩnh kỹ xem sẽ di lễ nhà thờ nào. Sau một thời gian, ông xác định ông sẽ dự lễ tạ... phòng thờ riêng trong Tòa Bạch Ốc và tại trại David, là nơi các tổng thống nghỉ ngơi. Dĩ nhiên, tại những nơi này, chẳng ai kiểm chứng được TT Obama có dự lễ và đọc kinh gì hay không.

Đó là thuyết thứ hai, ông Obama chẳng theo đạo nào hết, mà khoác áo Thiên chúa giáo chỉ vì lý do chính trị, lấy phiếu cử tri công giáo.

Lập luận được khua chiêng trống mạnh mẽ hơn là TT Obama theo đạo hồi giáo.

Ai cũng biết cả hai ông bố ruột và bố ghép của TT Obama đều là hồi giáo. Năm tam tuối, ông Obama được ghi danh học tại một trường tiểu học hồi giáo tại Indonesia, và trong đơn xin nhập học, có ghi tôn giáo của ông là hồi giáo. Cái tên đệm của ông nổi bật hơn cả: Hussein, là tên của một đấng Tiên Tri hồi giáo, cháu nội của Đấng Tiên Tri Muhammad, người khai sáng ra đạo hồi.

Đặc biệt hơn cả, chính sách ngoại giao cũng như chính sách chống khủng bố của TT Obama hiển nhiên là nhằm ca tụng hồi giáo như một tôn giáo và văn minh lớn của nhân loại, vuốt ve khối dân hồi giáo, nhẹ tay đối với khủng bố hồi giáo quá khích, cùi rạp người chào quốc vương Ả Rập Saudi, và nhất là có vẻ thiên vị dân Palestine, bát chấp ánh hưởng bất lợi cho quyền lợi an ninh của Do Thái.

Thuyết TT Obama theo đạo hồi được các nhóm bảo thủ chống tổng thống quảng bá mạnh nhất vì những yếu tố quá hiển nhiên như ghi nhận ở trên. Nhưng xét cho kỹ, những yếu tố này không vững lắm.

Hai ông bố của TT Obama trên nguyên tắc là theo đạo hồi, nhưng thực tế, chẳng ông nào thuộc loại con chiên ngoan đạo gì hết, mà có thể nói là thuộc loại vô tôn giáo thì đúng hơn. Đơn xin học của TT Obama là do ông bố đìn chử ông Obama lúc đó mới tam tuối, biết gì mà ghi. Khó có thể bắt TT Obama chịu trách nhiệm về một việc làm của ông bố của ông khi ông mới tam tuối. Còn tên đệm Hussein là cái tên ông bố Kenya của ông đặt cho khi ông vừa ra đời, cũng chẳng thể phản ánh một niềm tin nào của Ông Obama.

Chuyện vuốt ve khối hồi giáo nằm trong chính sách hay đúng hơn, chiến lược chống khủng bố hồi giáo cực đoan của TT Obama, không nhất thiết phản ánh một tư tưởng hay khuynh hướng tôn giáo. Chính TT Bush cũng chủ trương vuốt ve khối hồi giáo.

Cho đến nay, chưa ai trung ra được bằng chứng rõ ràng nào về chuyện TT Obama theo đạo hồi, thành ra lập luận này chỉ có tính cách tuyên truyền, chống TT Obama một cách không chính đáng. Điều lạ lùng là dù vậy, những thám dò dư luận, đặc biệt là trong khối bảo thủ tại các tiểu bang miền nam, vẫn có trên dưới 40% thiên hạ tin TT Obama theo đạo hồi.

Đó là thuyết thứ ba: TT Obama theo đạo hồi.

Tiên đây là những chuyện hầu hết chúng ta đều biết, đều nghe qua. Nhưng mới đây, tác giả này còn nghe được một lập luận mới: TT Obama theo... Do Thái giáo. Qua một bài viết được phổ biến rộng rãi trên mạng internet từ Âu Châu, một vị bác sĩ Việt Nam khẳng định TT Obama đã rút ra khỏi tổ chức UNESCO theo... "lệnh của bố mẹ Do Thái".

Thực tế, TT Obama đã có một chính sách Trung Đông có thể nói bất lợi nhất cho Do Thái trong tất cả các tổng thống cận đại.

Bản tin này chẳng đưa ra được một bằng chứng rõ ràng nào về cái "lệnh của bố mẹ" đó, thành ra giá trị của bài viết cũng rất đáng đặt câu hỏi. Nhưng nghe qua thì ai cũng thấy cái mâu thuẫn lớn với lập luận TT Obama theo đạo hồi. Thật khó cho ông vừa theo đạo hồi, vừa nghe "lệnh của bố mẹ Do Thái".

Cũng thật khó cho ông vừa là đệ tử của mục sư Wright chống đạo hồi, vừa là đệ tử theo đạo hồi. Nói trắng ra, tất cả những lập luận trên đều không có căn cứ vững chắc, mà chỉ phản ánh những đá kích vờ vắn.

Theo nhận định chủ quan của tác giả này, TT Obama là một người Thiên chúa giáo, thành viên của họ đạo Trinity Church của mục sư Wright, nhưng không phải là loại con chiên ngoan đạo thuần hành, dì lễ đều đặn mỗi tuần như ông khoe. Đại khái cũng như đại đa số dân Việt ta nói là theo đạo Phật nhưng không phải đâu tháng ngày rằm nào cũng đi chùa hay ăn chay. Tôn giáo chưa bao giờ là ưu tư hàng đầu của TT Obama. Ông không phải theo đạo hồi, càng không phải là "con cháu" của Do Thái.

Tuy TT Obama là "đệ tử" lâu năm của mục sư Wright, có lẽ ông không chia sẻ quan điểm chống nhà nước da trắng Mỹ một cách cực đoan như ông mục sư. Nhưng chắc chắn là TT Obama cũng không chống lại cách nhìn của ông mục sư, cho đến ngày tranh cử tổng thống khi ông nhận thấy quan điểm quá khích của ông mục sư sẽ rất bất lợi cho cuộc tranh cử tổng thống, và bắt buộc ông phải chật chẽ với ông mục sư. TT Obama coi như nghe và biết quan điểm quá khích của ông mục sư từ lâu lắm rồi, nhưng chấp nhận heo họ đạo này, cho đến khi tính quá khích và những lời rao giảng này lừa của mục sư Wright đe dọa cuộc tranh cử tổng thống của ông. Khi TT Obama rút ra khỏi họ đạo và chỉ trích ông mục sư, thì ông này đã nhún vai cho rằng TT Obama dĩ nhiên phải làm những gì chính trị gia phải làm để ấy phiếu.

Cũng như ông biết rõ rỉ quan điểm của các cộng sự viên của ông. TT Obama bổ nhiệm ông Van Jones làm phụ tá/cố vấn đặc trách vấn đề năng lượng sạch, trong một vai trò mà báo Mỹ gọi là Sa hoàng (tsar), đây quyền thế mà không cần sự phê chuẩn của quốc hội. Ông Van Jones là sáng lập viên của tổ chức STORM, viết tắt của "Standing Together To Organize a Revolutionary Movement" tạm dịch là "Chung Lực Để Xây Dựng Một Phong Trào Cách Mạng". Hiến chương của tổ chức STORM ghi rõ đây là một tổ chức cẩn, có một "cam kết chính trị -political commitment- để thực hiện những ý tưởng căn bản của Marxist-Leninist, chấp nhận những chỉ trích của Marx chống chế độ tư bản bóc lột, và đồng ý với những phân tách về vai trò của Nhà Nước và Đảng của Lenin". TT Obama biết rõ hơn ai hết quan điểm cựu tá theo cộng sản của ông Van Jones nhưng vẫn bổ nhiệm làm Sa hoàng, cho đến khi thiên hạ biết được quá trình của ông Jones và phản đối mạnh thì TT Obama mau mắn cho ông này "từ chức".

Chúng ta có thể không đồng ý với những chính sách hay đường lối của TT Obama, và có thể có đây đủ lập luận và chứng cớ để chỉ trích tổng thống hay nói lên một quan điểm khác. Đó là chuyện mà tác giả này đã làm từ lâu nay, không có gì phải giải điểm, không có gì là sai trái. Nhưng chỉ trích TT Obama dựa trên những rủ tai to nhỏ không bằng chứng chẳng những thiếu nghiêm chỉnh mà sẽ còn có phản ứng ngược, có lợi cho tổng thống.

Những chuyện như TT Obama là hồi giáo, hay Do Thái giáo, là những chuyện thuộc loại... "tào lao", vô căn cứ mà chúng ta cần loại bỏ ngay. Nhưng những chuyện như chuyện bổ nhiệm ông Van Jones là những chuyện có thật, mà chúng ta cần quan tâm nhiều hơn để hiểu rõ đường lối và chính sách của TT Obama. Từ đó mới có thể có quyết định sáng suốt nên ủng hộ hay chống, bỏ phiếu hay không. Nhất là những chuyện như bổ nhiệm một người như ông Van Jones, là chuyện những người Việt tỵ nạn cộng sản cần biết và cần suy nghĩ. (25-3-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Bầu Sơ Bộ: Tới Đâu Rồi?

20/03/2012

...Romney vẫn ở trong thế ngang ngửa với TT Obama trong tất cả các thám dò...

Ngày Thứ Ba cách đây hai tuần (6/3/2012), mười tiểu bang đã có bầu sơ bộ tuyển lựa ứng viên cho cuộc tranh cử tổng thống. Hơn 400 đại biểu đã được tuyển lựa tham dự đại hội đảng Cộng Hòa mùa hè tới để bầu đại diện cho đảng.

Cuộc bầu này thu hút được sự chú ý của cả nước, chi vì tình trạng xáo xát, chưa ngã ngũ nỗi bất đồng giữa bốn ứng viên. Kết quả cựu thống đốc Mitt Romney thắng tại sáu tiểu bang (Vermont, Virginia, Ohio, Massachusetts, Idaho, và Alaska), cựu thượng nghị sĩ Rick Santorum thắng tại ba tiểu bang (Oklahoma, Tennessee, và North Dakota), và cựu dân biểu Newt Gingrich thắng tại một tiểu bang (Georgia). Dân biểu Ron Paul không thắng được tiểu bang nào hết.

Hầu hết các kết quả trên đều đã được đoán trước, ngoại trừ tại Ohio, là nơi trước đây ông Santorum dẫn đầu khá xa nhưng bị ông Romney đuổi theo sát nút cho đến ngày bầu thì ông Romney đã thắng, tuy khít nút.

Trong những ngày trước đó, để thu hút thiên hạ, truyền thông đã khua chiêng trống rầm rộ về ngày bầu cử đặc biệt này, gọi là ngày "siêu Thứ Ba", làm như sẽ quyết định vận mạng của những ứng viên, hay ít nhất là cũng sẽ làm sáng tỏ cuộc chạy đua hơn. Sự thật là cuộc bầu này chẳng những đã chẳng thay đổi bức tranh bên Cộng Hoà, mà lại còn làm cho tình hình mù mịt tối tăm hơn trước.

Rời tuần vừa qua, một loạt bầu sơ bộ khác lajid được tổ chức, đưa đến kết quả ông Romney thắng sáu trận (Guam, Marianas Islands, Wyoming, Virgin Island, Samoa, Hawaii), và ông Santorum thắng ba (Kansas, Alabama, Mississippi). Hai ông Gingrich và Paul thua liêng xiêng.

Nhìn chung vào kết quả cho đến nay, câu hỏi đặt ra là ai thắng, ai thua?

Phải nói ngay người thua đậm nhất là ông già già Ron Paul. Sau gần một năm tranh cử và gần ba tháng bầu sơ bộ, ông Paul vẫn chưa tìm được một chiến thắng tại bất cứ tiểu bang nào hết, mà trái lại, tại hầu hết các cuộc bầu, đều về bét. Trong mười cuộc bầu của ngày "siêu Thứ Ba", ông đã hy vọng sẽ thắng được ít nhất tại một tiểu bang, nhưng rốt cuộc vẫn không đạt được ý muốn. Dù vậy, vẫn nhất định không bỏ cuộc. Ông khoe đạt được hơn 40% phiếu tại Virginia, nhưng không nhắc đến chuyện tại đây, chỉ có hai ứng viên là ông và Romney. Hai ông Santorum và Gingrich nộp đơn tranh cử quá trễ nên không được tham gia. Trong những ngày tháng tới, người ta nghĩ ông Paul sẽ tiếp tục tranh cử trong giới hạn hẫu thuẫn về tổ chức và tiền bạc mà ông có được, sẽ tiếp tục được hậu thuẫn... lai rai của khối cử tri trung thành với ông, và cũng sẽ về bét như thường lệ.

Người thua đậm nữa là ông Newt Gingrich. Ngay sau khi ông bất ngờ thắng lớn tại South Carolina, người ta nghĩ ông sẽ là đối thủ hàng đầu của ông Romney và sẽ là tiếng nói của khối bảo thủ. Chính ông cũng hy vọng sẽ đại thắng trong ngày "siêu Thứ Ba" tại các tiểu bang bảo thủ miền Nam.

Kết quả cho đến nay, ông chỉ thắng được đúng tiểu bang nhà Georgia, còn thua hết. Các tiểu bang miền Nam rơi vào tay ông Rick Santorum, ngôi sao bảo thủ mới nổi. Điều đáng nói hơn là trung bình số phiếu ông đạt được tại khắp nơi đều ở mức èo uột trên dưới 10%-15%, chỉ hơn ông già Ron Paul.

Trong tình trạng hiện tại, không ai nghĩ ông Gingrich còn chút hy vọng gì vì hậu thuẫn ngày càng vơi bớt. Nhưng ông vẫn có thể tiếp tục tranh cử dài dài vì một lý do duy nhất: ông vẫn được sự hậu thuẫn tài chính mạnh mẽ của ông vua casino ở Las Vegas, Adelson. Nhà ty phủ này đã bơm cho ông Gingrich hai chục triệu, và có thể sẽ tiếp tục "nuôi" ông Gingrich thêm vài chục triệu nữa, chưa biết đến chừng nào. Người ta không hiểu rõ ông sẽ đi về đâu.

Ứng viên có thể nói là không thua cũng chẳng thắng là ông Mitt Romney. Ông Romney thắng ở 12 nơi trong hai tuần qua, tức là có thể khoe "thắng lớn". Những chiến thắng này cực kỳ đắt giá khi ông Romney bỏ tiền ra gấp mười lần các ông Santorum hay Gingrich để mua quảng cáo trên truyền thông, nhưng lại rất mong manh.

Một mặt ông thắng dễ dàng trong hai trường hợp: ở tiểu bang nhà Massachusetts, và ở Virginia, nơi mà hai ông Gingrich và Santorum không được tham gia tranh cử. Thành ra chiến thắng tuy lớn nhưng chẳng ý nghĩa gì. Các nơi khác như Alaska, Idaho, Wyoming, Guam, Marianas, Hawaii, Samoa, đều nhô xiu, với số đại biểu rất ít. Tại Wyoming, một tiểu bang với gần sáu trăm ngàn dân, chỉ có hơn một ngàn người đi bầu và ông Romney thắng với khoảng năm trăm phiếu. Ở đây, xin nói cho rõ: Wyoming không có đầu phiếu phổ thông mà chỉ bầu theo hội thảo (caucus). Thông thường, các cuộc bầu theo hội thảo thu hút rất ít người tham dự vì phải tham gia thảo luận có khi mất cả ngày, khác xa các cuộc bầu thực sự (elections). Số người tham dự caucus tại Wyoming rất ít, nhưng không có nghĩa là đảng Cộng Hòa yếu thế. Cộng Hòa nắm trọn vẹn cả hành pháp lẫn lập pháp từ xưa đến giờ và Wyoming luôn luôn bầu cho tổng thống Cộng Hòa. Đó cũng là quê hương của cựu PTT Cheney.

Ông Romney cũng thắng tại Ohio, sẽ là tiểu bang "xôi đậu" then chốt trong cuộc tranh cử chống TT Obama thắng Mười Một tới. Nhưng chiến thắng này là chiến thắng rất khó khăn, thắng khít nút ông Santorum với khoảng mười ngàn phiếu trong tổng số gần một triệu phiếu bầu. Quan trọng hơn nữa, đại đa số dân lao động da trắng, thành phần cử tri then chốt trong các tiểu bang vùng ven Đại Hồ, đã không bỏ phiếu cho ông. Không có hậu thuẫn của khối này, không ai nghĩ ông có thể thắng TT Obama được.

Đáng lo ngại hơn cho ông Romney là ông đã không thắng được tại bất cứ tiểu bang bảo thủ miền Nam nào. Ông thua ông Gingrich tại South Carolina và Georgia, và thua ông Santorum tại Oklahoma, Tennessee, Kansas, Alabama và Mississippi. Tại Virginia, không có hai ông Santorum và Gingrich, chỉ đấu với ông già Paul, vậy mà ông Romney cũng chỉ thắng với 60% phiếu. Diễn giải chuyện này không có gì là khó: ông Romney vẫn chưa được khối bảo thủ chấp nhận. Và đây là câu hỏi lớn nhất. Cho dù ông thắng cuộc và trở thành đại diện cho Cộng Hòa, làm sao ông có thể được TT Obama nêu cả miền nam bảo thủ không bầu cho ông?

Ứng viên có vẻ đạt được thắng lợi là ông Rick Santorum. Chỉ cách đây một tháng, không ai biết ông này là ai, vậy mà bây giờ ông Santorum đã thắng cử tại hàng loạt tiểu bang, và đã trở thành đối thủ chính của ứng viên hàng đầu Romney. Trong khối bảo thủ, và nhất là khối tín đồ công giáo, ông đã hạ xà đối thủ chính là ông Gingrich. Nhưng con đường ông Santorum đi vẫn đầy chông gai. Thiên hạ đã thấy ngày càng rõ ràng là ông Santorum có khuynh hướng cực đoan mạnh, nhất là trong vấn đề tôn giáo và luân lý. Đây là điều sẽ không thu hút được đại đa số dân Mỹ khi họ có quan niệm cởi mở hơn trong các vấn đề tôn giáo cũng như giá trị luân lý xã hội.

Yếu điểm chính của TT Obama vẫn là vấn đề kinh tế chứ không phải vấn đề tôn giáo hay luân lý. Trên hai phương diện này TT Obama gần với khối đại đa số dân Mỹ hơn là quan điểm cực đoan của ông Santorum. Có nghĩa là nếu ông Santorum mở cuộc chiến trên phương diện tôn giáo và luân lý chống TT Obama thì ông sẽ thua đậm.

Ứng viên có vẻ thắng lớn nhất chính là... ứng viên không tham gia các cuộc bầu sơ bộ này: đó là TT Obama. Một lần nữa cuộc bầu sơ bộ bên Cộng Hòa chẳng những đã làm nỗi bật cảnh gia đình xào xáo trong nội bộ đảng Cộng Hòa, mà lại còn làm tinh trạng chia rẽ trầm trọng hơn nữa, khiến thiên hạ mù tịt không biết đảng Cộng Hòa đi về đâu, muốn gì? Trong tình trạng này thì dĩ nhiên TT Obama đang "ngồi mát ăn bát vàng" thôi.

Nhìn vào tình hình trước mắt, hiển nhiên là hiện nay bên Cộng Hòa chỉ còn hai ứng viên chạy đua cùng nhau là các ông Romney và Santorum. Nhưng vấn đề là ông Romney sẽ hốt được phiếu của khối ôn hòa miền bắc trong khi ông Santorum có phiếu của khối bảo thủ miền nam. Nếu hai khối không ngồi lại được với nhau thì coi như là Cộng Hòa đang lâm cỗ cho TT Obama xơi.

Nhiều người nhận định ông Mitt Romney là một ứng viên quá yếu. Ông không được hoàn toàn tin tưởng trong chính nội bộ đảng Cộng Hòa vì đã từng thay đổi lập trường nhiều lần trong nhiều vấn đề lớn. Ông cũng là một ứng viên không giỏi lắm, với khả năng tranh luận thua xa ông Gingrich, khả năng ăn nói thua ông Santorum, khả năng kích động cử tri thua ông Paul, và khả năng vận động thua xa TT Obama. Ông cũng bị cái "tội" rất lớn là giàu quá. Thật ra, các ông Obama, Gingrich, Santorum cũng đều là triệu phú hết chử chảng ai thuộc khối 99% hết. Nhưng ông Romney giàu nhất, đã vây lại thịnh thoảng "lố lõi" khoe của, như vừa khoe bà vợ có tới hai xe Cadillac và ông có hai xe Ford (ý ông muốn nhấn mạnh hai vợ chồng đi xe do một công ty Mỹ sản xuất, nhưng thiên hạ chỉ chú ý vào "Cadillac"), loại xe đắt tiền nhất của thượng lưu Mỹ, không phải một cái mà tới hai cái cho riêng bà vợ, cộng thêm hai cái xe Ford nữa).

Nhưng ta cũng không thể bỏ qua những điểm mạnh hiển nhiên của ông Romney. Ông là một doanh gia thành công, một người hiểu vấn đề kinh tế hơn các đồng chí Cộng Hòa và cả đương kim tổng thống rất nhiều. Mô kinh tế là ưu tư lớn nhất của thiên hạ trong thời đại khủng hoảng hiện nay. Ông cũng là người không có quan điểm cực đoan như ông Santorum, có nhiều hy vọng thu hút phiếu của khối độc lập ôn hòa. Ông cũng không có hành trạng chính trị nặng nề hay đời sống gia đình lộn xộn như Gingrich.

Ông Santorum cũng chẳng mạnh hơn nhiều vì quan điểm khá cực đoan của ông.

Bùi lại, hai ông Romney và Santorum sẽ phải trực diện một trong những tổng thống yếu nhất trong lịch sử cận đại Mỹ. Tỷ lệ hậu thuẫn của TT Obama ngang ngửa với tỷ lệ của TT Carter khi ông này chuẩn bị ra tranh cử lại năm 1980 để rồi thua ông Cộng Hòa Reagan. Mặc dù bị coi như là một ứng viên yếu của một đảng trong tình trạng xâu xé nhau, ông Romney vẫn ở trong thế ngang ngửa với TT Obama trong tất cả các thăm dò dư luận mới nhất, hơn thua nhau chỉ có vài điểm, nằm trong sai biệt xác xuất của thống kê. Theo thăm dò Gallup tuần lễ thứ nhì của tháng Ba, ông Romney hạ TT Obama 48%-43%. Thăm dò của báo "phe ta" Washington Post cho thấy ông Romney hạ TT Obama 49%-47%.

Một điểm đặc biệt nói lên thế yếu của TT Obama: tại Oklahoma, trong cuộc bầu sơ bộ của đảng Dân Chủ trong ngày "siêu Thứ Ba", TT Obama cũng chỉ đạt được có 57% phiếu, số còn lại được chia sẻ cho bốn ứng viên vô danh khác. Nếu ngay trong nội bộ đảng Dân Chủ mà đã có hơn 40% đảng viên thà chọn một anh vô danh còn hơn là lựa đương kim tổng thống, thì chỉ chứng tỏ con đường hoan lòn của đương kim tổng thống chưa chắc sẽ dễ dàng. Tại Vermont, cũng có 2% cử tri Dân Chủ viết tên để cử đại một ứng viên khác không phải là TT Obama. (Trái với suy đoán của nhiều người, bên đảng Dân Chủ cũng có bầu sơ bộ như bên Cộng Hòa, nhưng không ai chú ý vì chỉ có một ứng viên nghiêm chỉnh duy nhất là TT Obama.)

Vấn đề lớn của TT Obama là, khác xa với kỳ tranh cử trước trong đó thiên hạ chẳng biết ông là ai, mà chỉ hoàn toàn tin tưởng vào những lời thề non hẹn biển của ông thôi, bây giờ là lúc mà cử tri đã có trước mắt ba năm thành quả của ông. Tất cả những lời hay ý đẹp làm mê mẩn thiên hạ bây giờ đã nhường chỗ cho những chia rẽ đảng phái nặng nề nhất, cả chục triệu người vẫn thất nghiệp, mất nhà, vật lộn với giá xăng đang leo thang vùn vụt.

Theo tin của diễn báo Drudge, một cây xăng ở gần Los Angeles đã bán xăng thường với giá \$6,19 đô ngày 7 Tháng Ba! Giá xăng tăng sẽ tác hại mạnh nhất trên giới lợi tức thấp như giới lao động lành lương tối thiểu hay những người lành tiền già cố định. Ta cũng không nên quên giá xăng tăng dần là sẽ kéo theo sự gia tăng toàn diện của giá cả khi chi phí nhiên liệu và chuyên chở tăng cho tất cả các hàng sản xuất hay nhập cảng. Theo báo kinh tế Bloomberg, chỉ số giá chỉ tiêu (consumer price index) đã bắt đầu tăng vọt từ Tháng Hai, lên 0,4% (4,8% một năm), so với 0,2% (2,4% một năm) trong Tháng Giêng.

Truyền thông đồng chung đã bênh vực TT Obama và nhận định tổng thống Mỹ không phải là người quyết định tất cả mọi chuyện trên thế giới. Điều này đúng 100%, nhưng lại không được các nhà báo cấp tính và các chính khách Dân Chủ áp dụng cho TT Bush khi giá xăng tăng vọt mùa hè 2008. Khi đó, họ đồng loạt tố giác TT Bush nếu không đồng với tài phiệt dầu hỏa thì cũng là bất tài vô tưởng. Bây giờ thì họ lại cho là .. tại thế giới. Vẫn là chuyện ... đồ thừa thôi.

Chủ bút tạp chí Newsweek Fareed Zakaria biện minh giá xăng tăng vì tăng trưởng kinh tế quá nhanh tại Ấn Độ và Trung Cộng. Sự thật là trong ba năm dưới TT Obama, giá xăng tăng gần 100%, trong khi tăng trưởng kinh tế Tầu là 7%-8% một năm và Ấn là 5%-6% một năm.

Theo Washington Post, sự bất mãn (disapprove) đối với TT Obama về chính sách kinh tế của ông hiện nay đã lên đến cao điểm 60%, với 50% chống đối một cách mạnh mẽ (strongly disapprove) trong khi ủng hộ mạnh mẽ (strongly approve) chỉ có 14%. Nếu giá xăng tiếp tục tăng kiểu này thì bất cứ ứng viên hàng ruồi nào của Cộng Hòa cũng vâng hộ ông được, vì tất cả những hứa hẹn của ông sẽ vô nghĩa so với thực tế khó khăn mà người dân đang trải qua.

Nói tóm lại, trong cuộc bầu cử năm nay, dân Mỹ sẽ được lựa chọn giữa những ứng viên yếu nhất trong lịch sử cận đại Mỹ, từ Obama đến Romney hay Santorum. Chính trường Mỹ đang đi về đâu? (18-3-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mới Thứ Ba trên Việt Báo.

Chính Sách Hồi Giáo: Phần Hai

13/03/2012

...Bin Laden đã chết, nhưng TT Obama vẫn phải chi cả ty để chống khủng bố...

Trên cột báo này tuần trước, chúng ta đã có dịp bàn về "chính sách Hồi Giáo", đại khái là chính sách của chính phủ Mỹ đối với khối Hồi Giáo và Á Rập nói chung. Tuần này, chúng ta bàn tiếp.

Chính sách Hồi Giáo ban ở đây là một chính sách mới do TT Bush đề xuất ra sau vụ khủng bố tấn công 9/11, và TT Obama hầu như tiếp nối với ít nhiều thay đổi. Coi như là một chính sách mới để đối phó với nạn khủng bố của Hồi Giáo quá khích. Một mặt truy diệt khủng bố, mặt khác vượt ve khối Hồi giáo và Á Rập nói chung.

Ở đây kẻ viết này cần phải nói ngay cho rõ, có độc giả đọc bài viết tuần trước không ký, cho rằng tác giả đã "chủ quan", có thành kiến bênh Cộng Hòa và chỉ trích TT Obama khi tác giả nhận định chính sách Hồi giáo mới đã hoàn toàn thất bại. Thật ra, tác giả đã viết rõ ràng chính sách này thất bại có nghĩa là người đã ra chính sách này đã thất bại ngay từ đầu và người tiếp nối chính sách cũng thất bại luôn. Nôm na ra, tác giả nhận định chính TT Bush đã thất bại và TT Obama thất bại theo. Tác giả cũng viết rõ:

"...Từ đó mới thấy chính sách vuốt ve hay ca tụng Á Rập và Hồi giáo của cả TT Bush lẫn TT Obama đều vô hiệu, không giải quyết được mâu thuẫn và không xoá bỏ được sự hận thù Do Thái và Mỹ."

Nói "thất bại" không có nghĩa là tác giả này dám chê bai TT Bush hay TT Obama là "ngu xuẩn". Tác giả không ở trong tư thế dám chê một tổng thống nào "ngu xuẩn" hay "dốt" hết. Nước Mỹ có gần ba trăm triệu dân, chỉ có một người làm được tổng thống, khó có thể nói đó là một người "ngu xuẩn"! Trong lịch sử cận đại Mỹ, từ sau Thế Chiến Thứ Hai, có tổng cộng mười tổng thống, chỉ có bốn vị làm đủ hai nhiệm kỳ, trong đó có TT George W. Bush, cũng khó có thể nói ông là "ngu xuẩn". Tác giả chỉ nhận định là "thất bại", tức là không thành công, không đạt được mục tiêu, vì các tổng thống Bush và Obama đều tìm giải pháp cho nạn khủng bố lỏng lỏng ngoài mà lại không dám dũng vào nguyên nhân xâu xà và thực sự, tức là mâu thuẫn Hồi Giáo và Do Thái xuất phát từ chuyện thành lập quốc gia Do Thái. Mà không dám đặt lại vấn đề này vì thực tế là không đặt vấn đề này lại được, không thể xoá Do Thái trên bản đồ Trung Đông được.

Trở lại câu chuyện chính sách Hồi Giáo, chẳng những TT Obama tiếp nối chính sách ngoại giao chung của TT Bush đối với khối Hồi Giáo và Á Rập, mà ông cũng tiếp nối luồn cả chính sách quân sự và chính sách chống khủng bố.

Trên phương diện quân sự, Afghanistan và Iraq đều là những nước thuộc loại "hết thuốc chữa", bắt buộc phải dùng biện pháp quân sự thay đổi chế độ đối nghịch qua một chế độ thân thiện với Mỹ.

Cuộc chiến tại Afghanistan được TT Bush phát động chẳng những để trừng phạt thủ phạm vụ 9/11 mà chủ ý là để không cho Al Qaeda có đất dung thân, tiếp tục huấn luyện quân cảm tử khủng bố. Cuộc chiến này do TT Bush khởi mào và được TT Obama nhìn nhận là cuộc chiến "cần thiết" (war of necessity) và do đó, tiếp tục. Chẳng những tiếp tục mà còn đòn quân thêm để tìm chiến thắng, theo gương TT Bush đã làm tại Iraq. Nhiều người ủng hộ TT Obama đã chỉ trích việc TT Bush gây ra chiến tranh Afghanistan mà "quên" không nhắc đến chuyện chính TT Obama cũng chấp nhận cần phải diệt quân Taliban và Al Qaeda tại đây.

Có người chỉ trích TT Bush đã hợp tác và viện trợ tiền bạc cho "kẻ thù" Pakistan, là nước đã dung dưỡng và có quan hệ mật thiết với Taliban và Al Qaeda. Nói vậy là không nhìn thấy vấn đề gì hết. Pakistan là đồng minh lớn nhất của nhóm Taliban cầm quyền tại Afghanistan. Pakistan là cửa trước để quân Mỹ có thể vào đất Afghanistan để truy lùng Taliban và Al Qaeda, nhưng cũng là cửa sau để các nhóm này trốn khỏi sự truy lùng của Mỹ. Nếu không có sự hợp tác của chính quyền của TT Musharaf thì không có cách nào Mỹ mang quân vào đánh Afghanistan được, mà có ván được thì cũng không truy lùng được vì chúng sẽ trốn qua Pakistan, không khác gì Việt Cộng ngày xưa trốn qua Camp-Pu-Chia.

Phái nói là việc Pakistan trở mặt, quay qua hợp tác với Mỹ chống lại Taliban và Al Qaeda là một thành tích lớn nhất của chính quyền Bush. TT Musharaf đã lấy một quyết định cực kỳ nguy hiểm cho Pakistan và cho chính bản thân ông khi chịu hợp tác với Mỹ. Dĩ nhiên cái giá mà Mỹ phải trả không rẻ chút nào, cả mấy trăm triệu viện trợ kinh tế và quân sự một năm cho Pakistan, điều mà xứ này rất cần để chống đỡ Ấn Độ, cũng như chống đỡ Taliban và Al Qaeda sau khi chính quyền Pakistan đã trở mặt với chúng.

Cuộc chiến tại Iraq cũng do TT Bush khởi mào. Vấn đề ở đây phức tạp hơn ở Afghanistan nhiều. TT Bush và cả quốc hội lâm dân cả nước Mỹ lúc đó vẫn còn trong tình trạng bị chấn động bởi vụ 9/11 nên không ai có thể dám lờ là trong vấn đề bảo vệ an toàn cho dân Mỹ. Tình hình lúc đó càng thẳng cực độ. Trong khi đó, ai cũng biết thái độ hung hăn của TT Saddam Hussein đối với Mỹ, và ai cũng nghĩ ông này có vũ khí giết người tập thể có thể đe dọa trực tiếp nước Mỹ và sinh mạng hàng ngàn hay hàng vạn dân Mỹ. Bất cứ một tổng thống hay một chính khách nào có tinh thần trách nhiệm cũng không dám lờ là mối đe dọa này sau khi xảy ra vụ 9/11.

Cuộc chiến đánh Iraq được TT Bush đề xướng và được cả lưỡng viện quốc hội ủng hộ. Chẳng những vì thái độ hung hăn của Saddam, mà cũng vì cả thế giới lúc đó đều tin là Saddam có vũ khí giết người tập thể. Chẳng những CIA, mà các cơ quan tình báo Do Thái, Pháp, Anh, Đức, Nga, Tàu, Á Rập, ... tất cả đều tin như đinh đóng cột là Saddam có vũ khí giết người tập thể. Kể cả chính TT Clinton và các viên chức chính quyền Clinton, từ PTT Al Gore đến các bộ trưởng, dân biểu và nghị sĩ. Nhiều tai to mặt lòn trong đảng Dân Chủ như nghị sĩ Hillary Clinton và các ứng viên TT sau này, các nghị sĩ John Kerry và John Edwards, đều bỏ phiếu ủng hộ việc đánh Iraq.

TT Obama sau này cũng luôn luôn khoe ông đã "sáng suốt" chống cuộc chiến Iraq ngay từ đầu. Chuyện này phải nói lại cho rõ. Khi ông lên tiếng chống việc đánh Iraq, năm 2002, ông còn đang tranh cử ghế dân biểu tại tiểu bang Illinois, đại diện cho một khu vực phía nam Chicago. Đây là khu vực dân da màu. Mỹ khi đó không còn chính sách quân dịch bắt tất cả mọi người đi lính, mà trái lại chỉ có lính tinh nguyện. Trong hoàn cảnh đó, dân da màu vi nhu cầu kinh tế, có khuynh hướng bị bắt buộc phải "tình nguyện" đi lính nhiều hơn dân da trắng, do đó, cũng có tỷ lệ tử vong nhiều hơn. Từ đó đưa đến tình trạng dân da màu có khuynh hướng chống chiến tranh –bất cứ chiến tranh nào- nhiều hơn dân da trắng. Ứng viên dân biểu Obama muốn thắng cử, bắt buộc có quan điểm chống chiến tranh –bất cứ cuộc chiến nào-. Đó là lý do khiến ông Obama bày tỏ quan điểm chống chiến tranh Iraq ngay từ đầu, nhưng không dám chống chiến tranh Afghanistan vì lý do quá hiển nhiên đây là cuộc chiến cả nước hoan hô vài tháng sau vụ 9/11.

Sau khi khám phá Saddam không còn vũ khí giết người tập thể nữa thì những người chống TT Bush bôp mèo lịch sử, tố TT Bush phỉ tin Saddam có vũ khí giết người tập thể để có cớ đánh Saddam. Chính trị gia lật lọng là chuyện bình thường trong xã hội này.

Sự thật, việc đánh Saddam là một sai lầm chí vì những tin tức tình báo sai lầm đưa đến lô soi sai lầm, chứ không phải vì đầu hòa. Có người còn nói TT Bush đánh Iraq để trả thù cho cha. Một người này chắc đọc Đông Châu Liệt Quốc hơi nhiều, cái thời vua chúa tao ác quái đánh nhau vì những lý do gia đình cá nhân đã qua cả ngàn năm rồi.

Sai lầm từ đầu, sau đó lại sai lầm vì cách thức điều hành cuộc chiến và binh định xây dựng lại nước Iraq hậu Saddam. Phải chờ đến gần bốn năm sau khi phát động cuộc chiến, đến năm 2006-07, thì TT Bush mới tìm ra phương cách giải quyết vấn đề, đưa đến chuyện đôn quân và thành công ổn định phần nào tình hình quân sự và chính trị tại Iraq, đưa đến việc rút quân Mỹ được TT Bush thỏa thuận với chính quyền Iraq và TT Obama hoàn tất.

Trong khi đó, cuộc chiến trực tiếp chống khủng bố Al Qaeda do TT Bush phát động, cũng được tiếp nối bởi TT Obama.

Một ngày sau khi nhậm chức, TT Obama ký sắc lệnh đóng cửa trại tù Guantanamo trong vòng một năm. TT Obama khi đặt bút ký sắc lệnh, đã không biết gì về sự phức tạp của vấn đề. Nói cách khác, ông đã lấy quyết định một cách hờ hững vi my dân. Đến khi nhìn rõ khó khăn, thì ông cũng chẳng có được giải pháp gì tốt đẹp hơn. Bây giờ, ba năm sau, trại tù vẫn chưa đóng cửa và không ai nhìn thấy giải pháp nào khác hết.

TT Obama từ ngày tranh cử, cũng đã mạnh mẽ chỉ trích TT Bush đã không tôn trọng "nhân quyền" và Hiến Pháp Mỹ, đã hành động vượt qua thẩm quyền của tổng thống khi ông cho phép các cuộc tra tấn, kiểu như chấn nước hay hạ nhục tù nhân tại trại Abu Ghraib, cũng như cho phép các cuộc bắt cóc và "ám sát" quân khủng bố tại các nước trong vùng Trung Đông. Ông đòi trả tố các viên chức của Bush ra tòa.

Ở đây, có hai vấn đề cần nhìn rõ. TT Bush chưa hề chủ trương tra tấn kiêng trấn nước -water boarding-, trái lại chỉ có đúng ba tù nhân bị các chuyên viên thẩm vấn CIA chấn nước, sau đó, khi biết được chuyện này, chính quyền Bush đã ra lệnh chấm dứt ngay, kể từ năm 2003. Cho rằng chuyện hạ nhục tù khủng bố trong trại tù Abu Ghraib là chủ trương của TT Bush chỉ là nói nhảm vì trái lại, đó là một bối rối lớn cho chính quyền Bush. Cũng như chuyện lính Mỹ mới đây tiêu diệt vào xác chết quân Taliban, không ai có thể nói đó là chủ trương của TT Obama.

Còn chuyện bắt cóc và ám sát các khủng bố ngoài nước Mỹ thì ai cũng biết TT Obama đã tiếp tục chính sách này của TT Bush. Các cuộc đột kích bằng máy bay không người lái –drone- đã tăng gấp mấy lần dưới chính quyền Bush. TT Obama không có lựa chọn nào khác vì đây là cách duy nhất để diệt trừ khủng bố.

TT Obama thật ra còn dì xa hơn TT Bush. Ông ra lệnh giết những tên khủng bố này, cho dù những tên khủng bố đó là những công dân Mỹ như hai cha con giáo sĩ Awlaki. Trả lời chỉ trích của những nhóm bảo vệ nhân quyền, bộ trưởng Tư Pháp Eric Holder mới đây đã tuyên bố thẳng thừng những tên khủng bố không được Hiến Pháp bảo vệ, cho dù chúng có quốc tịch Mỹ cũng vậy, do đó, chính quyền Obama có quyền truy lùng và giết chúng tại bất cứ đâu, không cần theo đúng thủ tục pháp lý áp dụng cho công dân Mỹ, đúng theo Hiến Pháp Mỹ.

Đây là một cách nhìn mà TT Bush không dám có, chưa làm mà đã bị đảng Dân Chủ và khối cấp tiến, trong đó có chính TT Obama, dà kích vi phạm nhân quyền, vi phạm Hiến Pháp. Vậy mà bây giờ khi TT Obama nói trắng ra khủng bố không được Hiến Pháp bảo vệ, nằm ngoài thủ tục pháp lý Mỹ, thì không nghe tiếng nói nào trong phe cấp tiến hay truyền thông đồng chinh phản đối nữa.

Ở đây, xin nói cho rõ, kẻ viết này hoan nghênh thành quả giết được Bin Laden của TT Obama. Không ai chối cãi sự kiện này. Vấn đề là đặt công trạng đúng chỗ. Ghi nhận công trạng của TT Obama nhưng cũng cần ghi nhận công trạng của TT Bush là người đã bắt đầu cuộc truy lùng Bin Laden.

Nói rằng TT Bush tuyên bố "không quan tâm đến chuyện giết Bin Laden" để chỉ trích ông đã dung tha cho Bin Laden trong khi TT Obama mới thực sự theo đuổi truy sát Bin Laden là mang một câu nói ra ngoài khuôn khổ câu chuyện để xuyên tạc. Ý TT Bush chỉ muốn nói là ông có cái nhìn rộng lớn hơn về cuộc chiến chống khủng bố, muốn tìm một giải pháp toàn cầu và lâu dài để diệt hẳn đe dọa khủng bố. Giết một cá nhân Bin Laden có thể thỏa mãn việc trừng phạt hung thủ của vụ tấn công 9/11, nhưng không giải quyết được vấn đề khủng bố toàn cầu. Bằng chứng hiển nhiên là Bin Laden đã chết, nhưng TT Obama vẫn phải chỉ cậy để chống khủng bố, thiên hạ ra phi trường vẫn bị cởi giày, rờ mò khắp người, tất cả chúng ta cũng vẫn còn bị tinh nghi là khủng bố cần khám xét cho kỹ, chẳng có gì thay đổi.

Nói tóm lại, chính sách đối phó với nạn khủng bố nói riêng, và khối Hồi Giáo/Á Rập nói chung của TT Obama chỉ là một tiếp nối của chính sách của TT Bush. Chính sách đó cho đến nay đã chứng tỏ chỉ thành công phần nào, ngăn chặn được những cuộc tấn

công khung bố tại Mỹ, nhưng vẫn chẳng chấm dứt được nạn khung bố, và chẳng gỡ được tình trạng rối bù của vùng Trung Đông. Giác mộng của TT Bush biến Iraq và Afghanistan thành những tiền phương của tự do dân chủ theo mô thức Mỹ tại cả vùng Trung Đông hiển nhiên là viễn vông, không thực hiện được. Chẳng qua cũng chỉ vì nguyên nhân xâu xa là sự tồn vong của Do Thái đã không được giải quyết theo ý muốn của khối dân Hồi Giáo. Bao nhiêu súng đạn, tiền viện trợ và lời xin lỗi cũng không khiến khối dân Hồi Giáo và Á Rập thân thiện hơn với Mỹ hơn, hay chạy theo mô thức tự do dân chủ Mỹ.

Điều đáng nói là cho đến nay, vẫn chỉ là mò đường. Chính quyền Cộng Hòa hay chính quyền Dân Chủ cũng vậy, chưa bao giờ có giải pháp cải thiện được quan hệ Mỹ với khối Hồi Giáo. (11-3-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mới Thứ Ba trên Việt Báo.

'Chính Sách Hồi Giáo' Thất bại?

06/03/2012

...Hồi giáo Á Rập quá khích là do việc lấy đất Á Rập biến thành nước Do Thái...

Cách đây một thập niên, quân khung bố Al Qaeda đánh xập hai tòa cao ốc World Trade Center tại Nữu Ước và Ngũ Giác Đài ở Hoa Thịnh Đốn. Các phong trào Hồi Giáo quá khích lúc đó mới thực sự trở thành một mối đe dọa lớn cho nước Mỹ. Dân Mỹ lần đầu tiên mới nhìn thấy nguy cơ này.

Thật ra, các cuộc tấn công của quân khung bố Hồi Giáo quá khích không có gì mới lạ vì đã xảy ra thường xuyên từ thập niên 60-70 rồi. Thập niên đó là thập niên của những vụ đánh cướp máy bay, bắt cóc con tin để trao đổi vài chuyện như thả tù khung bố đang bị giam, hay phổ biến tuyên cáo chính trị, hay chuộc tiền để các tổ chức khung bố có tiền hoạt động. Những cuộc tấn công này phần lớn xảy ra bên Âu Châu, hay trong vùng biển Địa Trung Hải, và thường nhằm thẳng vào dân Do Thái.

Đối với dân Mỹ, đó là những tin gây kinh hoàng, nhưng dù sao thì cũng chỉ là những tin họ thấy trên truyền hình và báo chí. Cũng không khác gì chuyện ta đọc tin động đất ở Indonesia chết mấy trăm ngàn người, hay tin sóng thần tại Nhật chôn vùi cả thành phố. Chuyện kinh hoàng thật, nhưng vẫn là chuyện xa vời, vừa ăn cơm tối vừa coi hình trên màn ảnh. Hết bữa cơm, hết tin tức, đến giờ coi phim diễu sitcom, rồi đi ngủ, mai dậy sớm đi làm như thường lệ.

Cuộc tấn công 9/11 đã thay đổi tận gốc lối suy nghĩ và cách nhìn của dân Mỹ về vấn đề khung bố nói riêng và Hồi giáo nói chung. Bây giờ không còn là chuyện cảm từ Hồi giáo đánh nhau với mật vụ Mossad của Do Thái nữa, mà đã thành vấn đề của Mỹ. Quan trọng hơn nữa, đây cũng không phải là chiến tranh Việt Nam xảy ra bên kia dìa cầu, mà là chuyện xảy ra ngay trên đất Mỹ. Giặc đã vào tới trong nhà rồi.

TT Bush, vừa nhậm chức không bao lâu, và cũng như tất cả các vị tổng thống khác, đang tối mật lo lợi dụng tuần trăng mật nhằm đẩy qua quốc hội những luật để đời, đặc biệt là luật cải cách giáo dục, trong khi chưa có thời giờ đào sâu mối đe dọa của quân khung bố. Dĩ nhiên là TT Bush vẫn còn nhớ là năm 1993, quân khung bố Hồi giáo quá khích đã đặt bom tinh pha hai tòa cao ốc World Trade Center tại Nữu Ước, nhưng cũng chỉ là một trò tấn công tài từ, chưa nghiêm trọng đến độ phải tập trung mọi nỗ lực của cả nước vào vấn đề này. Cải tổ hệ thống giáo dục và cắt giảm thuế để phục hồi kinh tế sau con khung hoàng diện toán dot.com vẫn là ưu tiên hàng đầu.

Bây giờ, nhiều người không ưa Bush vẫn thường chỉ trích TT Bush đã bất tài để xảy ra cuộc tấn công 9/11.

Sự thật thì đối phó với khung bố lú đú đó chưa phải là vấn đề sinh tử. Hơn thế nữa, cho dù có là vấn đề sinh tử thì cũng chẳng ai có thể biết trước được Al Qaeda sẽ cướp máy bay dân sự đâm thẳng vào các cao ốc dân sự như vậy. Tổ chức an ninh tình báo của Mỹ chưa đủ khả năng biết trước được những chuyện như vậy. Phải đợi đến sau khi xảy ra vụ 9/11 thì người ta mới có thể nghĩ đến các cách để phòng hữu hiệu hơn. Và cũng phải nói thẳng là phải có vụ 9/11 thì quốc hội mới chịu chi bạc ngàn tỷ để cải cách hệ thống an ninh, và dân Mỹ mới chấp nhận giới hạn phần nào tự do cá nhân của mình. Hãy thử tưởng tượng nếu không có vụ 9/11, thì làm sao có lý do đòi hỏi dân Mỹ phải cài giày, phải chịu bị rờ mò khám người trước khi lên máy bay?

Cuộc tấn công đó cũng là dịp để nước Mỹ nhìn kỹ lại vấn đề Hồi giáo, và quyết định lại chính sách đối ngoại đối với khối này. TT Bush trong những ngày đầu mò mẫm đã khôn khéo tìm mọi cách ráo rìa các nhóm khung bố ra khỏi khối Hồi giáo, một mặt ra những quyết định chống khung bố cực kỳ mạnh tay, mặt khác vuốt ve, ca tụng khối Hồi giáo, mời các giáo sĩ Hồi giáo tham gia ngồi ghế hàng đầu trong các dịp quốc lễ, để chứng minh nước Mỹ tôn trọng tôn giáo này.

TT Bush cho ra đời một chính sách đối ngoại mới đối với khối Hồi giáo và Á Rập nói chung. Ông kêu gọi dân chủ và tự do cho khối dân này, như là liều thuốc dài hạn chữa trị được căn bệnh khung bố phát xuất từ các bất công xã hội, nghèo đói, bệnh hoạn, thiếu tự do, không có dân chủ. Ông già tăng mạnh mẽ viện trợ quân sự, kinh tế, cũng như y tế và văn hóa cho các quốc gia trong vùng Trung Đông, đặc biệt là Á Rập Saoud và Ai Cập. Hàng trăm tỷ viện trợ mỗi năm được đổ vào các nước được gọi là tương đối ổn hòa, có cơ hội cải cách trong khối Hồi giáo.

Trong lý luận của TT Bush, giúp cho các nước trong khối này có tự do, dân chủ, kinh tế phồn thịnh, ... thì các phong trào khung bố chống Mỹ sẽ tự biến, không còn lý do tồn tại nữa. Đó chính là phương thức trị bệnh khung bố từ căn gốc, sẽ khiến cho khối Hồi giáo thân thiện với Mỹ.

Riêng đối với một vài nước ... hết thuốc chữa, thì chỉ có cách là nước Mỹ can thiệp bằng vũ lực để thay đổi chế độ, nếu có thể. Đó là trường hợp của Afghanistan, là đất của nhóm quá khích Taliban đã dung dưỡng Al Qaeda, và Iraq, là giang sơn của Saddam Hussein. Cả hai chế độ này chẳng những không có một máy mai hy vọng cải tổ trong diễn biến hòa bình được, mà còn là công khai tuyên cáo chính sách chống Mỹ bằng bạo lực đến cùng. Chỉ còn một cách là dùng vũ lực thay đổi các chế độ Taliban và Saddam bằng những chế độ ôn hòa và thân thiện với Mỹ hơn.

Chính sách của TT Bush chỉ mới là bước đầu trong một tiến trình thật dài.

TT Obama lên kế nhiệm, và mặc dù hèn chênh đối TT Bush trên dù mọi khía cạnh khi còn tranh cử, nhưng khi nắm quyền thi đã lảng lặng tiếp tục chính sách của TT Bush.

Ở đây, chúng ta cần thẳng nhìn nhận trên phương diện kinh tế, xã hội, TT Obama và TT Bush như là mặt trăng mặt trời, không bao giờ giáp mặt nhau được. Nhưng trên phương diện đối ngoại, TT Obama hiển nhiên chỉ là người tiếp tục hướng đi của TT Bush, tuy có phần dũng mãnh hơn và xa hơn.

TT Obama tiếp tục chính sách tách rời các nhóm khung bố ra khỏi khối đa số Hồi giáo, tiếp tục ve vãn tôn giáo này, nhưng dì xa hơn nhiều, bằng cách đi ngay Ai Cập và Thổ Nhĩ Kỳ trong những tháng đầu vừa chấp chính, để vuốt ve và xin lỗi khối Hồi giáo (bà diễn viên tại Cairo và Ankara). Mật khác vẫn tiếp tục truy lùng Al Qaeda, tiếp tục cuộc chiến tại Iraq, và dồn quân tại Afghanistan. Trại tù Guantanamo vẫn còn đó.

Ở đây, cũng cần nói thêm có nhiều người cho rằng chính sách của TT Obama khác chính sách của TT Bush ở hai điểm: ông quyết tâm giết Bin Laden và rút quân khỏi Iraq. Thực ra, nói như vậy có vẻ như... viết lại lịch sử, theo kiểu thành công thi nhận vở, thất bại thi dở thura.

Trong vụ Bin Laden, tên trùm khung bố bị theo dõi và giết bởi một lực lượng đặc nhiệm do TT Bush thành lập. Công của TT Obama là... không thay đổi gì hết, vẫn để nguyên lực lượng đó tại chỗ với nhiệm vụ cũ, và cái may mắn là lực lượng đó tìm ra được tung tích của Bin Laden dưới thời Obama. Không có chuyện TT Bush thi cố tình tha cho Bin Laden, trong khi TT Obama đích thân chui vào hang hốc Pakistan để tìm rồi giết Bin Laden.

Vệc rút quân ra khỏi Iraq cũng vậy. Chương trình rút quân đã theo đúng lịch trình được thỏa thuận giữa TT Bush và Thủ Tướng Maliki từ trước khi TT Obama nhậm chức. Công trạng của TT Obama nếu có, chỉ là tôn trọng hiệp ước giữa Bush và Maliki, và đã dì xa hơn Bush là rút hết quân Mỹ về vì không thỏa thuận được với Maliki về con số lính duy trì tại Iraq.

Nói tóm lại, chính sách đối phó với nạn khung bố Hồi giáo quá khích của TT Obama chỉ là một tiếp nối của chính sách của TT Bush, có khác chăng chỉ là khác ở tầm mức ve vãn thôi.

Giờ này đây, một thập niên sau khi chính sách này được áp dụng, có lẽ cũng là lúc nhận định lại xem chính sách đó thành công hay thất bại. Dưới cái nhìn hết sức chủ quan của kẻ viết này, dường như chính sách này đã hoàn toàn thất bại.

Từ Ai Cập đến Tunisia, từ Libya đến Syria, người dân nổi loạn chống các chế độ độc tài, nhưng chẳng có nơi nào chế độ mới lại tỏ vẻ thân thiện hơn với Mỹ. Iraq và Afghanistan cũng không khác gì. Thất bại vì đã không nhận định đúng nguyên nhân, từ đó đã không tìm ra được đúng thuốc. Bác sĩ chẩn bệnh không đúng thì dĩ nhiên không thể cho đúng thuốc được.

Phải nói cho ngay, vấn đề khung bố của Hồi giáo quá khích đã được nhận định dưới nhiều khía cạnh, từ văn hoá đến tôn giáo. Các học giả hay chiến lược gia đã viết sách hoặc trường đại luận về mối xung khắc giữa văn minh Á Rập và văn minh Âu Mỹ. Có người thi luận về khác biệt tôn giáo. Đó là những cái nhìn cực kỳ phức tạp trong khi vấn đề giàn đì hơn nhiều.

Tất nhiên là đã có những khác biệt về tôn giáo và văn hoá như các tác giả đã nhận định. Nhưng những khác biệt đó đã có từ cả ngàn năm, và ngoại trừ một thời đại dưới thời trung cổ khi Âu Châu phát động cuộc "Thập tự chinh" mang màu sắc thánh chiến - crusade - tại Trung Đông, thi tương đối những khác biệt đó vẫn được hạn chế trong một giới hạn nào đó, chưa đến độ nổ tung ra thành chiến tranh đẫm máu.

Dù sao thì nhìn vào vấn đề như vậy có lẽ là đã đi quá xa vào quá khứ. Mâu thuẫn giữa Hồi giáo/Á Rập và Công giáo/Tây Phương ngày nay thực sự là hậu quả của một chuỗi sự việc trong lịch sử. Thứ nhất, các cường quốc Âu châu đã chinh phục nhiều nước Hồi giáo làm thuộc địa từ thế kỷ 19.

Rồi, thứ hai, sau khi Đế quốc Hồi giáo Ottoman tan rã năm 1919 thì các nước Tây phương (Âu châu và cả Hoa Kỳ, khi ấy là cường quốc mới nổi lên) đã chia lại lãnh thổ của đế quốc này thành nhiều quốc gia và sắc tộc sống xen kẽ với nhau nên cũng gây ra nhiều mâu thuẫn nan giải giữa hai hệ phái Sunni và Shia cùng bốn sắc tộc là Thổ, Ba Tư, Ả Rập và Kurd, hoặc giữa các nước Syria, Lebanon, Iraq, Iran, v.v... Nguyên nhân thứ hai này, kinh tế gia Nguyễn Xuân Nghĩa có nói đến nhiều lần nên người viết xin ghi lại ở đây.

Sau cùng và kết tinh tất cả ẩn ức và khó chịu, các nước Âu châu còn lấy một phần đất của dân Ả Rập đang sinh sống để thành lập một nước mới là nước Do Thái vào năm 1948, sau Đệ Nhị Thế Chiến. Các nước Âu châu đã để sáu triệu dân Do Thái bị Đức quốc xâm lược và tàn sát nên cũng muốn chuộc tội và... gây tội khác. Vì quyết định này ban hành mà chẳng ai thèm hỏi ý kiến các nước Ả Rập trong vùng, vốn dĩ cứ bị coi như thuộc địa cũ.

Đây là vùng thành địa của ba tôn giáo lớn là công giáo, hồi giáo, và do thái giáo, tự nhiên lại biến thành lãnh thổ của một nước mới tên là Israel. Dĩ nhiên vùng đất này trước đây đã là đất của dân Do Thái, nhưng đó là chuyện ngàn năm trước. Và trong giai đoạn đầu, Hoa Kỳ thật ra có cảm với chính quyền Israel vì dân Do Thái khi đó lại thiên về Liên bang Xô viết - ngay thời Chiến tranh lạnh. Sau này Mỹ mới đổi lập trường khi chính các nước Ả Rập Hồi giáo lại ngả về phe Xô viết. Đó là chuyện rắc rối hơn trong quan hệ giữa Hoa Kỳ và khối Ả Rập.

Nhưng trở lại chuyện Israel, với dân Ả Rập Hồi giáo, do một quyết định của những kẻ chiến thắng xưa kia là bọn thực dân, người Do Thái từ khắp nơi trên thế giới đổ về chiếm cứ, gom dân Ả Rập địa phương - gọi là dân Palestine - vào một vài khu giới hạn, coi họ là công dân hạng hai trên đất nước của mình trước đây. Bảo sao khối dân này không bực mình và nổi loạn được?

Đã vậy, kẻ thù Do Thái mới này lại quá mạnh, được sự hậu thuẫn của cả khối Mỹ, nên các nước Ả Rập có đầy mâu thuẫn trong vùng chẳng làm gì được. May mắn đánh Do Thái đều thua liêng xiêng.

Đã bị ức hiếp, lại còn bất lực không thay đổi được gì, bị dồn ép quá, nên bắt buộc họ phải tìm mọi cách chống và giết bằng hành động khùng bạo, khùng bạo Do Thái trước, rồi khùng bạo nước coi như đỡ đầu cho Do Thái là Mỹ.

Nói nôm na ra, sự ra đời cũng như các hoạt động khùng bạo của các nhóm Hồi giáo Ả Rập quá khích là do việc lấy đất Ả Rập biến thành nước Do Thái. Đó chính là nguyên nhân xâu xa thật sự của nạn khùng bạo Hồi giáo ngày nay. Ngày nào vẫn đề này chưa được giải quyết ổn thỏa theo ý của khối dân Ả Rập, tức là xoá bỏ nước Do Thái trên bán đảo Trung Đông, thì ngày đó dân Hồi giáo vẫn còn không chấp nhận Mỹ, và sẽ vẫn còn nạn khùng bạo chống Do Thái và chống Mỹ.

Đây là một sự thật mà ai cũng nhìn thấy, nhưng không ai dám nói đến. TT Bush hay TT Obama cũng vậy, chẳng người nào dám dâng động đến sự tồn vong của Do Thái. Chỉ dâng vòng phia ngoài.

Từ đó mới thấy chính sách vuốt ve hay ca tụng Ả Rập và Hồi giáo của cả TT Bush lẫn TT Obama đều vô hiệu, không giải quyết được mâu thuẫn và không xoá bỏ được sự hận thù Do Thái và Mỹ. Cho đến chính sách dùng vũ lực để thay đổi chế độ cũng vô hiệu không kém, vì vẫn chưa dâng động đến nguyên nhân thật sự của mâu thuẫn, tức là sự tồn vong của Do Thái mà khối Hồi giáo không thể và không muốn chấp nhận.

Giải pháp hai quốc gia Israel và Palestine cùng tồn tại đã được đề nghị nhiều lần, kể cả dưới thời TT Bush với hậu thuẫn của xứ Ả Rập Hồi giáo Saudi Arabia, mà vẫn không thành, vì dân Ả Rập tại Palestine ở hai khu vực lại có lập trường đối nghịch: phe Fatah tại West Bank thi dung hòa, phe Hamas tại Gaza thi đòi từ chiến để đưa dân Do Thái xuống biển (với sự có vú của Iran, một xứ Ba Tư theo hệ phái Shi'at) ở đằng sau.

Vì những mâu thuẫn phức tạp này, sau chục năm chiến tranh và tìm cách ổn định, tổn thương và cả ngàn người chết, chúng ta vẫn không thấy có kết quả cụ thể tại Iraq và Afghanistan. Chẳng khiếu cho dân hai xứ này trở nên thân thiện với Mỹ hơn trước. Tại đây, hiển nhiên là người dân có được nhiều tự do, dân chủ hơn dưới các chế độ cũ, nhưng chẳng người nào nhớ ơn Bush hay Obama. Trái lại, bất cứ chuyện lớn bé gì cũng có thể mau chóng trở thành điểm tập hợp của những phong trào chống Mỹ, bất chấp chuyện cấp lãnh đạo Mỹ, từ địa phương đến trung ương, từ tướng tá đến tổng thống, cứ rập minh xin lỗi chối chết.

Chuyện chính quyền Obama xin lỗi thiêng hạ bốn phương tâm hướng đã trở thành chuyện cợm bửa, nên có lẽ vì vậy đã mất hết ý nghĩa rồi.

Mười năm sau khi chính sách Hồi giáo mới ra đời, kết quả chẳng có được là bao. Dân Hồi giáo và Ả Rập vẫn không ưa Mỹ và khùng bạo vẫn còn là một đe dọa thường trực trong khi Âu châu già nua đã mệt mỏi thì chi muôn cầu hòa. Ngày nào vẫn đề tồn vong của Do Thái chưa được giải quyết ổn thỏa thì mọi biện pháp, từ cùi cát rót đến cây gậy, từ thả bom đến viện trợ và xin lỗi, cũng đều không thể biến khối dân này thành thân thiện hơn với Mỹ. (4-3-12)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Những Mối Lo Của TT Obama

28/02/2012

Syria khác xa Libya, không có nhiều dầu hỏa và dầu khí như Libya, mà chỉ là sa mạc...

Trong tình trạng xáo xáo gia cang bên Cộng Hòa hiện nay, TT Obama có vẻ đương nhiên tái đắc cử, kiểu như sáng mai mặt trời vẫn mọc như thường. Thực tế, chẳng có gì đương nhiên hết. Cho dù bên Cộng Hòa mạnh hay yếu, vẫn có những yếu tố khác quyết định cuộc bầu cử cuối năm. Từ giờ đến tháng Mười Một, không thiếu gì chuyện bất ngờ có thể xảy ra thay đổi cuộc điện.

Chúng ta có thể điểm qua một cách thật sơ xài.

KINH TẾ MỸ

Suốt ba năm qua, ưu tư lớn nhất của dân Mỹ là kinh tế. TT Obama nhận chức đúng lúc kinh tế Mỹ và cả thế giới bước vào chu kỳ khủng hoảng. Ứng viên Obama nhận thức được vấn đề và luôn tố giác đây là cuộc khủng hoảng lớn nhất từ đầu thế kỷ hai mươi. Nhưng ông vẫn quả quyết có khả năng giải quyết vấn đề trong vòng ba năm, tức là tính đến ngày hôm nay là phải xong xuôi hết rồi. Hiển nhiên là TT Obama đã không thực hiện được lời hứa.

Thất nghiệp vẫn dày dà ở những mức cao nhất tuy đã hạ xuống phần nào. Hiện nay tỷ lệ thất nghiệp là 8,3% và có triển vọng tiếp tục xuống nữa. Nếu được như vậy thì sẽ bớt được một gánh nặng lớn cho tổng thống.

Tỷ lệ tăng trưởng kinh tế thì vẫn i ạch ở mức thật thấp, trên dưới 2% một năm từ ba năm qua. Nhưng thị trường chứng khoán thì có vẻ lạc quan vì trong năm qua, đã từ leo lên những mức của đầu năm 2008, trước cuộc khủng hoảng.

Thị trường chứng khoán phản ánh một tình trạng kinh tế phục hồi nhưng không kéo theo việc làm. Giá cổ phiếu tăng nhờ các công ty hoạt động có lời nhiều qua việc cắt giảm nhân công, do đó, sẽ tiếp tục đường hướng này. Cựu bộ trưởng Lao Động của TT Clinton, ông Robert Reich nhận định rằng một số lớn việc làm đã mất sẽ không trả lại. Nói cách khác, mặc dù kinh tế đã phục hồi phần nào, và có thể tiếp tục phục hồi trong những tháng tới, vẫn đề thất nghiệp vẫn không thể giải quyết được, và đến ngày bầu cử, tỷ lệ thất nghiệp khó có thể xuống thấp hơn 8%. Đây là tin không vui cho TT Obama.

Trong lịch sử cận đại Mỹ, không có vị tổng thống nào được bầu lại khi tỷ lệ thất nghiệp cao hơn 7%. Đã vậy, theo Gallup, tỷ lệ thất nghiệp của Tháng Hai này đã leo lên 9% trở lại rồi.

Trong khi đó thì giá sinh hoạt trời nóc ngày càng đắt đỏ vì giá nhiên liệu ngày càng cao.

Giá dầu xăng hiện nay đã lên đến mức kỷ lục, mà lại không có vẻ sẽ suy giảm. Giá trung bình một ga-lông xăng thường đã lên đến 3,65 đô. So sánh với giá tháng Hai năm 2009 là 1,89 đô thì đã tăng 93%, chưa kể giá này có triển vọng lên đến 4,25 đô vào Tháng Tư, rồi cao hơn nữa vào mùa hè. Đây là giá trung bình toàn quốc, riêng tại Cali, giá trung bình đã cao hơn 4 đô rồi, thậm chí có một cây xăng tại vùng Miracle Mile bán xăng thường -regular- với giá 4,99. Đây cũng là nói chuyện tình trạng bình thường.

Nếu có biến cố lớn tại Trung Đông -sẽ bắn đến ở phần dưới- thì giá xăng có thể leo lên hơn 6 đô dễ dàng.

Giữa năm 2008, vì tình trạng dầu cơ của những tay buôn trên thế giới, giá xăng nhất thời vọt lên gần 4 đô, và báo chí xùm lại đó lỗi cho TT Bush cố tình đẩy giá lên để các công ty dầu hỏa trực lợi. Chi vài tuần sau là giá xăng rớt xuống mức bình thường, không ai rủi lời chi trách Bush hết. Bây giờ, giá xăng từ từ leo thang một cách chắc hơn định đóng cột, không có triển vọng xuống thấp gì hết, nhưng không ai nghe truyền thông nói TT Obama thông đồng tăng giá làm giàu cho tài phiệt dầu hỏa. Chỉ nghe thấy những đố thưa.

Hết mùa đông quá lạnh tại Âu Châu, đến tình trạng căng thẳng ở Trung Đông, rồi tới chuyện dân Áo Độ đe nhanh quá, khiến người ta có cảm tưởng Obama được bầu làm tổng thống không phải để giải quyết những vấn đề mà chỉ để ngồi giải thích và phản tranh.

Dù sao đi nữa thì tình trạng giá dầu xăng leo thang sẽ có những hậu quả nghiêm trọng. Chẳng những thiên hạ phải chi tiền nhiều hơn để đốt bình xăng, các công ty, hàng xưởng sẽ thấy chi phí nhiên liệu tăng, đưa đến giảm lợi nhuận, cắt giảm nhân công thêm nữa, và tăng giá bán. Tức là tình trạng kinh tế sẽ không khả quan hơn mà còn có nguy cơ đi vào khủng hoảng trở lại. Nếu TT Obama không tìm ra được phương thức nào kèm giá dầu xăng thì vấn đề này sẽ là đe dọa lớn nhất cho cuộc tranh cử của ông.

Có một vấn đề khác còn nghiêm trọng hơn nữa, mà dân Mỹ có vẻ vẫn chưa ý thức được tầm mức quan trọng vì không có tác dụng trực tiếp trước mắt. Đó là chuyện thâm thủng ngân sách và công nợ leo thang.

Ứng viên Obama long trọng cam kết sẽ cắt giảm một nửa thâm thủng ngân sách trong vòng một nhiệm kỳ. Khi đó ngân sách bị thâm thủng ở mức một ngàn tỷ. Có nghĩa là trong năm tới, ngân sách sẽ chi thâm thủng khoảng năm trăm tỷ theo lời cam kết của ứng viên Obama. Bây giờ, TT Obama mới công bố ngân sách cho năm cuối của nhiệm kỳ: sơ bộ thâm thủng hơn 1.300 tỷ, gần gấp ba lần mức thâm thủng ông hứa hẹn khi tranh cử.

Mức công nợ trong ba năm của TT Obama đã tăng bằng mức công nợ của tất cả 43 vị tổng thống tiền nhiệm cộng lại. Cho dù phải tính việc đồng tiền mất giá liên tục từ hơn hai trăm năm qua, thì cũng không thể biện minh được chuyện vay mượn một cách quá đáng như vậy được.

Quá đáng ở đây là nhận định không phải của kẻ viết này, mà là của các chuyên gia tài chính thế giới và các cơ quan thẩm định quốc tế. Họ sẽ là những người quyết định điểm tín dụng của Mỹ, cũng như giá trị đồng đô trên thị trường thế giới, là những yếu tố hiển nhiên có tác dụng lớn trên kinh tế Mỹ, rồi từ đó, ảnh hưởng đến mức lạm phát, phục hồi kinh tế, và tạo công ăn việc làm.

Từ giờ đến cuối năm, nếu điểm tín dụng lại bị hạ, đồng đô tiếp tục mất giá và cản cản thương mại tiếp tục bị thâm thủng, thì triển vọng tái đắc cử của TT Obama sẽ thật mong manh.

Chưa kể nếu Tối Cao Pháp Viện tuyên cáo luật cài tổ y tế vi phạm Hiến Pháp và cản hùy một phần hay toàn bộ thi coi như ba năm Obama đã chẳng có gì để chứng minh ông đã làm được gì xứng đáng để được bầu lại.

LÒ THUỐC NỔ TRUNG ĐÔNG

Trong thời gian tranh cử năm 2008, Nghị sĩ Hillary Clinton tung lên cái quảng cáo đe dọa, gọi là ba giờ sáng, đặt thẳng vấn đề TT Obama sẽ không đủ kinh nghiệm ứng phó với những biến cố bất ngờ lớn trên chính trường quốc tế.

Ngày nay hơn bao giờ hết, thế giới đang trực diện với nhiều biến chuyển vĩ đại, với những hậu quả khó ai lường được.

Chuyện lớn nhất hiển nhiên là chuyện Iran đang đạt được thành quả lớn trong việc xây dựng hệ thống vũ khí nguyên tử, và việc Iran làm được bom nguyên tử không còn là chuyện được hay không, mà đã thành chuyện khi nào được. Cả thế giới biết rõ nguyên Do Thái sẽ phải trực diện và cả thế giới cũng biết Do Thái sẽ phản ứng như thế nào. Không ai nghĩ Do Thái sẽ khoanh tay ngồi chờ ngày Iran có bom nguyên tử và dùng bom đó để diệt Do Thái. Câu hỏi là chừng nào thì Do Thái sẽ đánh Iran.

TT Obama đang cố tìm cách tránh an Do Thái và tạo áp lực lên Iran, nhưng không thấy được kết quả gì khả quan. Đối với Do Thái, tiếng nói của TT Obama không nặng ký gì cho lắm, vì chính sách vuốt ve khối Á Rập của ông khiến Do Thái không còn tin tưởng vào Mỹ nữa. Trong khi đó thi những áp lực đe dọa Iran chỉ làm cho mấy giáo chủ quá khích nổi khùng hơn thôi. Những biện pháp phong tỏa kinh tế từ Mỹ và các đồng minh Âu Châu cho đến nay vẫn chẳng có tác dụng gì. Các giáo chủ đã lên tiếng cảnh cáo, đến một mức nào đó mà Iran chịu không nổi thì họ sẽ phải phản công, sẽ cắt eo biển Hormuz. Đây là hải lộ huyết mạch của hàng triệu tấn dầu hỏa từ Trung Đông đi ra thế giới mỗi ngày.

Do Thái mà đánh Iran thì chắc chắn Hormuz sẽ bị Iran phong tỏa, chưa kể đến chuyện Iran có thể bắn hàng loạt hỏa tiễn qua Do Thái. Khi đó thì giá dầu xăng có tăng gấp đôi trong vòng vài ngày cũng không có gì là lạ. Cứ tri Mỹ sẽ phản ứng như thế nào nếu giá xăng vọt lên năm hay sáu đô một ga-lông vài tuần trước ngày bầu cử?

Điều đáng lo ngại là kho dầu của thế giới đang ở trong tình trạng cực kỳ bất an, chẳng những vì vấn đề Iran - Do Thái, mà còn vì nhiều lò thuốc súng khác có thể nổ tung bất cứ lúc nào tại đây.

Tình hình Syria nổi bật rõ ràng nhất. Trong gần một năm qua, dân chúng liên tục nổ dậy chống chế độ độc tài cha truyền con nối ở đây. Cho đến nay, thế giới và TT Obama đã nhầm mắt coi như không nhìn thấy gì hết và chẳng dám ho he gì hết.

Tại Libya trước đây, Mỹ và Âu Châu lấy cớ vài trăm quân nổi dậy bị đe dọa tiêu diệt bởi Khaddafi nên đã dùng biện pháp quân sự thanh toán Khaddafi luôn. Bây giờ, không phải là vài trăm người có thể bị giết, mà là cả chục ngàn người dân đã và đang bị giết tại Syria mà TT Obama vẫn bình chân như vại, không còn lối tuyên bố những giá trị luân lý của Hiệp Chúng Quốc không cho phép chúng ta khoanh tay ngồi nhìn người dân vô tội bị giết.

Chính sách của Mỹ hiện nay là kêu chiêng gõ trống cho có lệ, nhưng tuyệt đối không nhúc nhích. Các giá trị luân lý mà TT Obama từng nêu ra có lẽ đã thay đổi theo kiểu Change We Can Believe In?

Bà ngoại trưởng Hillary tuyên bố Mỹ không thể can thiệp được tại khắp thế giới. Quá đúng như vậy vì Syria khác xa Libya, không có nhiều dầu hỏa và dầu khí như Libya, mà chỉ là sa mạc. Nhưng dĩ nhiên, không ai dám nói Mỹ và Âu Châu can thiệp vào Libya vì dầu hỏa mà phải dùng đến binh phong nhân đạo, cứu vài trăm người. Một cái binh phong thô thiển mà giới truyền thông dòng chính hết mình phô trương dùm cho chính quyền Obama mà không thiếu gì người ngày ngô dã tin.

Quan trọng hơn cả Libya lẫn Syria là Ai Cập. Ai Cập với TT Mubarak là đồng minh lớn nhất của Mỹ, cũng là nước chủ chốt duy trì hòa bình và ổn định tại Trung Đông qua một chính sách thân thiện với Do Thái. Bây giờ, sau khi TT Obama không dám có phản ứng, để nhóm Hồi Giáo quá khích Muslim Brotherhood lật đổ TT Mubarak, thì tình hình trở nên bất ổn. Quán đội hiện đang nắm quyền, nhưng chịu áp lực mạnh của Hồi giáo quá khích khi các nhóm này chiến thắng qua các cuộc bầu cử mới đây. Các tướng lãnh bắt buộc phải chứng tỏ mình không quá lệ thuộc vào Mỹ bằng cách hâm he đe doạ Do Thái, mở cửa kinh đào Suez cho tàu chiến Iran qua lại, có thể đánh úp Do Thái từ phía biển, và đưa ra tòa năm chục chuyên gia thiện nguyện ngoại quốc trong đó có gần hai chục người Mỹ, vì vài tội mập mờ liên quan đến an ninh quốc gia.

Cả vùng Trung Đông đã trở thành lò thuốc súng có thể nổ tung bất cứ vào nửa đêm nào, và cho đến nay, ba năm sau khi đã làm tổng thống, TT Obama vẫn chưa khiến thiên hạ yên tâm ông sẽ có khả năng đối phó. Những tháng tới sẽ là những thử thách lớn cho tổng thống.

KHỦNG HOÀNG ÂU CHÂU

Khối Liên Hiệp Âu Châu đang trong cơn khủng hoảng lớn nhất với nguy cơ tan vỡ toàn diện. Từ Hy Lạp đến Tây Ban Nha, Bồ Đào Nha, Ý Đại Lợi, Bỉ, Ái Nhĩ Lan, Anh,... hàng loạt các nước chìm ngập trong chế độ bao cấp đang bị khủng hoảng nặng. Các nước bị bệnh nhẹ hơn như Pháp, Đức, Bắc Âu,... thì lò tranh cãi về biện pháp giải quyết.

Trước tình trạng kinh tế nội bộ bết bát hiện nay, Mỹ không đủ tư cách chi đạo hay cố vấn Âu Châu làm sao giải quyết khủng hoảng kinh tế tại đây. Cũng hợp với chủ trương lãnh đạo từ sau lưng của TT Obama thôi. Chỉ còn cách khoanh tay ngồi nhìn mấy ông bà Âu Châu loay hoay tìm giải pháp. Tim được thi tốt, không được thi cả khối Âu Châu bị đe dọa sụp đổ, với những hậu quả khủng khiếp mà không ai đoán được. Chỉ biết là sự tan vỡ này sẽ có nhiều hy vọng đưa cả thế giới vào khủng hoảng kinh tế nặng nề bởi cuộc khủng hoảng của mấy năm vừa rồi. Và hy vọng tái đắc cử của TT Obama sẽ mù mịt hơn bao giờ hết.

Muốn chắc ăn, TT Obama tiếp tục di kiểm một ty tiền tranh cử, bằng tiền dân đóng thuế. Từ đầu năm đến giờ, ông đã tham dự giao quỹ 18 lần, từ Cali tới Florida. Đi bằng Air Force One, chi tiêu có gần 180.000 đô một giờ bay. Không kể chi phí an ninh, tùy tùng, ..., chuyến đi mới nhất qua ba tiểu bang để tham dự đám cưới của ông đã tốn hai triệu máy bay, để ông thu được đám cưới tranh cử. Hai triệu đô dân trả, tám triệu đô tổng thống xài.

Chuyện TT Obama có tái đắc cử hay không là chuyện khó ai biết trước, vì tùy thuộc rất nhiều yếu tố. Thành ra còn làm tổng thống ngày nào thi còn cần tranh thủ cho nhanh trước khi mất hết quyền lợi. Đệ Nhất Phu Nhân, vừa từ Hawaii trở về, lại đã lên đường đi trượt tuyết ở Aspen, Colorado. Một anh nhà báo các cớ của báo điện tử The Examiner đã tính ra bà Michelle Obama vì làm Đệ Nhất Phu Nhân suốt ngày dự tiệc tùng, tiếp tân, quá vất vả nên đã phải đi nghỉ hè sơ sơ chỉ có 16 lần trong ba năm qua. Đại khái cứ hai tháng đi nghỉ ngơi một lần, mỗi lần tốn từ vài trăm ngàn cho đến một hai triệu. Toàn là những nơi du lịch của khối 1%, nhờ tiền thuế của khối 99% hồ hởi đóng góp.

Dĩ nhiên vài triệu đô chỉ là chuyện quá nhô không đáng nói so với thâm thủng ngân sách 1.300 tỷ. Mười lần đi chung với chồng, còn lại đi riêng với các con, mẹ, hay bà con, bạn bè. Một người làm nên, cả họ được hưởng. (26-2-12)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Hiện Tượng Santorum

21/02/2012

Hiện Tượng Santorum

Vũ Linh

...Gingrich và Santorum vẫn chưa phải là đối thủ của TT Obama...

Cuộc chạy đua vào Tòa Bạch Ốc bên phía Cộng Hòa tiếp tục không khác gì một vụ quay xổ số. Không ai biết tuần tới số độc đắc rót vào đâu. Tất cả các thăm dò dư luận, ước đoán của các chuyên gia chính trị đều sai bét. Ngay cả cấp lãnh đạo Cộng Hòa cũng như chiến lược gia của TT Obama đều gãi đầu gãi tai với các quyết định của cử tri Cộng Hòa. Sau khi các ứng viên tương đối nhẹ ký bất ngờ nổi dinh nổi đám, rồi lận mất bất ngờ không kém, chung quy còn lại bốn vị có thể gồng mình chạy đuros trưởng.

Cho đến cách đây một tuần, người nổi bật nhất, coi như thái tử chờ ngày đăng quang là cựu thống đốc Mitt Romney. Người thứ hai, có vai vế, nhiều hy vọng gây khó khăn lớn cho ông Romney là cựu chủ tịch Hạ Viện Newt Gingrich. Người thứ ba, cựu thượng nghị sĩ Pennsylvania ít người biết, dường như đang cố ngoi ngóp để giữ tiếng, hy vọng kiếm được chức Phó, hay một chức bộ trưởng nào đó trong một chính quyền Cộng Hòa tương lai, hay có khi đang chuẩn bị cho mùa tranh cử 2016. Đó là ông Rick Santorum. Và cuối cùng là một ông già giàn dở dở, trưởng kỳ kháng chiến ra tranh cử lần này là lần thứ ba, là ông dân biểu kiêm bác sĩ đỡ đẻ Ron Paul, 79 tuổi với chủ trương "libertarian", có thể gọi là "tự do tuyệt đối" đến độ kỳ lạ.

Đó là bức tranh bên Cộng Hòa cách đây hai tuần.

Thế rồi trong tuần đầu tháng hai, có ba cuộc bầu sơ bộ trong một ngày. Tại cả ba nơi này, ông Gingrich hầu như không chút hy vọng nào vì chưa kịp ghi tên tranh cử, vì thiếu nhân sự và tiền bạc, và phần vi biết minh ít hy vọng, nên không đi vận động. Chỉ còn ba ông tranh cử, là các ông Romney, Santorum và Paul.

Ông Ron Paul trải qua không biết bao nhiêu thăm dò dư luận và bầu sơ bộ, vẫn i ạch ở mức 10%. Ông Rick Santorum bất ngờ thắng ông Romney với vài chục phiếu tại Iowa, nhưng trên quy mô toàn quốc, chưa bao giờ mức hậu thuẫn leo qua được 5%. Ông Mitt Romney, bất kể con đường khó khăn gian nan, vẫn được coi là sẽ bù túi cả ba cuộc bầu tại Missouri, Colorado, và Minnesota.

Cuộc bầu tại Colorado, ông Romney nắm chắc phần thắng trong tay, tin tưởng vào đa số dân theo đạo Mormon cùng với ông nên đi vận động cho có lệ. Kết quả không ai ngờ, ông Santorum hạ ông Romney dễ dàng 41%-35%. Ba tháng trước, trong tiểu bang Colorado, không ai biết Rich Santorum là ai.

Tại Missouri, ông Romney cũng nắm chắc phần thắng vì hầu như không có đối thủ. Đối thủ chính là ông Gingrich, nhưng ông này không ghi danh kịp nên không có trong danh sách ứng viên. Ông Paul không được coi là ứng viên nghiêm chính. Ông Santorum thì chẳng ai biết là ai. Kết quả là một ngạc nhiên khổng lồ. Ông Santorum đại thắng với hơn 55% so với 25% của ông Romney. Ông Santorum thắng đã là một ngạc nhiên, ông Romney chỉ được coi một phần tư phiếu lại là một ngạc nhiên lớn hơn nữa.

Tại Minnesota, một tiểu bang tương đối cấp tiến nhưng chẳng giống ai, trước đây đã bầu một anh vỗ sĩ đồ vật làm thống đốc, bây giờ thì đang có một danh hài diệu dở làm thượng nghị sĩ. Tại đây, bà dân biểu Michele Bachmann, gây sóng gió trong những ngày đầu mùa tranh cử, rồi rủi lui, tuy không nói rõ ràng, nhưng có khuynh hướng hậu thuẫn ông Romney. Đường kim thống đốc Tim Pawlenty công khai ủng hộ ông Romney. Do đó, ông Romney cũng nắm chắc phần thắng. Lại một bất ngờ, ông Santorum về đầu với 45% trong khi ông già Ron Paul được 27%, và ông Romney lọt xuống hạng chót với 17%. Đây hiển nhiên là thất bại lớn nhất của ông Romney.

Cả ba cuộc bầu sơ bộ này trên thực tế chẳng có hậu quả cụ thể và trực tiếp quan trọng gì vì cứ triều đại diệt cho cả ba tiểu bang tham gia đại hội đảng mùa hè năm tới đều sẽ do các đại hội địa phương của đảng tại tiểu bang lựa chọn và bổ nhiệm sau này, chứ không phải được chỉ định qua các cuộc bầu vura rời. Thua hay thắng qua bầu sơ bộ thật sự chỉ mang ý nghĩa tăm tú, là do lường mức hậu thuẫn thôi, nhưng là ý nghĩa tăm lý rất lớn, vang vọng đến cả nước.

Qua đó thì ta thấy Thứ Ba tuần trước là ngày đại nạn cho ông Romney. Trong khi ai cũng nghĩ ông sẽ toàn thắng tại cả ba tiểu bang và cho các dịch thủ cơ hội rút lui khỏi cuộc chạy đua để thống nhất lại đảng, hầu đổi phó hữu hiệu hơn với TT Obama, thì cứ tri cả ba tiểu bang lại suy nghĩ và quyết định khác, hoàn toàn trong bất ngờ.

Cuộc bầu sơ bộ tại Michigan ngày 28 tháng 2 tới đây sẽ có ý nghĩa quan trọng hơn nữa cho ông Romney. Đây là "sân nhà" của ông, nơi mà phe thân là George Romney đã làm thống đốc từ 1963 đến 1969. Ông này thuộc thành phần tương đối cấp tiến, ra tranh cử tổng thống năm 1968 với chủ trương chống Mỹ tham chiến tại Việt Nam, nhưng bị thua Nixon. Lần này ông Romney còn được coi như là già già, chắc chắn sẽ thắng lớn. Nhưng những thăm dò mới nhất cho thấy ông Romney có thể thua ông Santorum. Nếu chuyện này xảy ra, hy vọng của ông Romney làm đại diện cho Cộng Hòa chống TT Obama sẽ bị lung một lỗ lớn.

Kết quả bầu cử tại ba tiểu bang là đại nạn - tuy có thể là ngắn hạn - cho ông Romney, nhưng cũng là thảm họa cho ông Gingrich. Sau chiến thắng lớn tại South Carolina, người ta đều nghĩ ông này sẽ là đối thủ trực diện ông Romney trong cuộc chiến tay đôi bên phe Cộng Hòa, nhưng việc ông Santorum nổi lên đã dọa dẫm hậu thuẫn của ông Gingrich xuống và có thể loại ông ra khỏi cuộc chiến lùn. Dĩ nhiên ông Gingrich hạ thấp tầm quan trọng của ba cuộc bầu mà chúng ta đang bàn và xác nhận trong tâm của ông là ngày 6 tháng 3 tới, được gọi là "Super Tuesday" khi mười tiểu bang cùng bầu một ngày, trong đó có nhiều địa phương miền Nam nằm trong địa bàn ông Gingrich, như tiểu bang nhà Georgia, hay Tennessee, Oklahoma và Virginia. Cho đến nay, các thăm dò cho thấy ông Gingrich đang đứng đầu khá xa tại những nơi này.

Nhưng từ đây đến ngày Super Tuesday còn rất xa và chẳng ai biết được chuyện gì sẽ xảy ra.

Chi biết là một tuần sau chiến thắng của ông Santorum, các thăm dò dư luận trên toàn nước Mỹ cho thấy ông Santorum đã từ chỗ vô danh leo lên hàng đầu, hạ cả hai ông Gingrich và Romney. Kết quả trung bình một nửa thăm dò cả nước tính vào ngày 14 tháng 2: Santorum 30%, Romney 28%, và Gingrich 16%, theo báo điện tử Real Clear Politics. Cứ cho là các thăm dò không chính xác lắm và có thể trồi sụt hàng ngày, thì ta vẫn có thể nhận định hai ông Romney và Santorum đang ở thế ngang ngửa với nhau trong khi Gingrich tut dù khá mạnh.

Với chiến thắng của ông Santorum, thông điệp của khối bảo thủ tại cả ba tiểu bang không thể nào rõ ràng hơn: chúng tôi vẫn chưa tin và do đó vẫn không thể chấp nhận cựu thống đốc tiểu bang cấp tiến nhất Mỹ Massachusetts làm đại diện cho khối bảo thủ chúng tôi. Chúng tôi muốn quay qua ông Gingrich, nhưng ông này bị khui ra nhiều thói hư tật xấu quá, chúng tôi chỉ thấy còn có ông Santorum là sáng giá nhất.

Nếu so sánh hai ông Romney và Santorum thì quả ông Santorum có dẫu hiện bảo thủ trên trán không chối cãi được. Ông tượng trưng cho những giá trị luân lý gia đình đúng theo gương mẫu công giáo, kịch liệt chống phá thai, chống đồng tính, là người công giáo thuần hành, từ mấy chục năm nay, không bao giờ bỏ đi lễ nhà thờ ngày chủ nhật một lần nào, là một người chủ gia đình hết sức gương mẫu, có bầy con - chuyện hy hữu trong xã hội Mỹ - nhất định không ngừa thai bằng những phương pháp y khoa tân thời; khi con út của ông bị đau, bò vận động tranh cử ngay, trờ vò lo cho con.

Ông chủ trương cân bằng ngân sách, mọi người sống trong phương tiện của mình, không hoang phí, không ý lại vào trợ cấp của Nhà Nước trong khi Nhà Nước tôn trọng tự do cá nhân và không áp dụng chế độ sưu cao thuế nặng, để xán dân lấy tiền làm những chuyện vô bổ và phi pháp. Ông dám kêu cao y tế của ông Romney là cha đẻ của cải tổ y tế tại hại của TT Obama.

Đối với ông Romney, ông Santorum còn có một điểm lợi lớn. Trong khi ông Romney mang cái tôi là quá giàu trong thời buổi kinh tế khó khăn mà lại nổi tiếng với thành quả sa thải nhân công, thì ông Santorum là người xuất thân trong gia đình di dân từ Ý, trung lưu bình thường, từng đắc cử thượng nghị sĩ Pennsylvania nhờ hậu thuẫn của dân lao động da trắng (white blue-collar) của tiểu bang này. Khối dân lao động da trắng là thành phần cù tri cù trụ trong các cuộc bầu tổng thống ở Mỹ, không có không thể đắc cử được. Các tổng thống Cộng Hòa như Nixon, Reagan, và Bush đều thắng cử nhờ khối cử tri này. Hiện nay, khối này có vẻ ủng hộ ông Santorum và hết sức đe dặt với ông Romney.

Số với ông Gingrich, ông Santorum cũng có giá hơn: bảo thủ như nhau, nhưng ông Santorum có đời sống gia đình gương mẫu không lem nhem như Gingrich, ông cũng là người có vẻ điềm tĩnh, chín chắn, không bốc đồng tuyên bố vung vít như ông Gingrich, cũng không dẫu lúi gi đến bất cứ xi-căng-dan nào, it hành trang chính trị, dã vây trống ánh, trê tuối và đẹp trai hơn ông già Gingrich. Trong sáu năm là thượng nghị sĩ, ông chứng tỏ mình có lập trường bảo thủ kiên định không nhằng hụt tác với kẻ thù Dân Chủ như Gingrich đã làm, hay chao đảo lập trường như ông Romney.

Đảng Cộng Hòa có vẻ vẫn chia làm hai khuynh hướng: nhóm trí thức, lợi tức cao, cùng với phụ nữ, ủng hộ ông Romney với chủ trương ôn hòa, và nhóm lợi tức thấp hơn, it học hơn, thành phần lao động, Tea Party, và nam giới, ủng hộ bất cứ ai ngoài ông Romney, với chủ trương chống cấp tiến và TT Obama đến cùng.

Sự thành công bất ngờ và mau lẹ của ông Santorum cũng chưa hẳn là doan kết của hành trình của ông. Từ trước đến giờ, ông bị coi thường như là ứng viên hạng ruồi, chẳng ai để ý đến nhiều. Nhưng cũng như các ứng viên khác trước đây, một khi tên tuổi leo lên trang nhất các báo và các thăm dò dư luận, thi báo đám ông sẽ bị đánh. Từ phía các đồng chí dịch thủ trong đảng Cộng Hòa, và từ phe Dân Chủ và đồng minh của phe này là truyền thông đồng chính.

Không cần phải chờ đợi lâu lắc, một tuần sau khi ông Santorum đại thắng tại ba tiểu bang miền trung bắc, trong khi ông Romney chuẩn bị hàng loạt quảng cáo trên truyền hình để kích ông Santorum thì nhà báo Stephanie Coontz mau mắn viết một bài dài thông chí trích ông Santorum trên báo điện tử phe ta CNN, rằng ông Santorum muốn đưa phụ nữ trở về thời đùa đá vập trống chống phá thai cũng như chuyện ông Santorum kêu gọi phụ nữ nên chủ tâm nhiều hơn vào trách nhiệm gia đình thay vì tranh thắng công danh sự nghiệp ngoài đời. Đại úy, quan điểm của bà Coontz tiêu biểu cho suy nghĩ của phụ nữ cấp tiến: nói trách nhiệm lớn của phụ nữ là lo cho gia đình đúng là lạc hậu, tại sao dân ông không ở nhà lo cho gia đình để dân bà ra đời lo cho sự nghiệp?

Nhìn chung vào cuộc điện, tình hình không có gì sáng sủa cho đảng Cộng Hòa. Trái lại, theo các thăm dò mới nhất, TT Obama đúng là ngư ông đang thủ lợi. Hậu thuẫn của tổng thống từ khoảng trên 40% trước đây, đã leo dần lên trên 50%. Ông Romney trước đây có tỷ lệ hậu thuẫn ngang ngửa với TT Obama, bây giờ đã thua lại từ sáu đến mười điểm. Các ông Gingrich và Santorum vẫn chưa phải là đối thủ của TT Obama.

Điều đáng nói và thật hiển nhiên là diễn biến này hoàn toàn không nhờ thành quả đặc biệt nào của TT Obama, mà đáng tiếc thay cho đảng Cộng Hòa, chỉ là kết quả của những cuộc đánh đá trong nội bộ Cộng Hòa, với các ứng viên luôn phiến tố giác nhau, khui các thói hư tật xấu của nhau cho thiên hạ thấy. Nhiều người còn lo ngại cuộc đấu sẽ tiếp diễn đến cùng, đưa đến tình trạng bế tắc tại Đại Hội Đảng mùa hè tới. Có thể sẽ không đến nỗi tệ như vậy, nhưng thực tế là trong các cuộc bầu sơ bộ vừa qua, con số cử tri Cộng Hòa di bầu đã thấp hơn hồi 2008, có nghĩa là sự hời hòi cần thiết để có thể hạ được TT Obama dường như đã không còn nữa.

Đây mới là yếu tố đáng lo nhất cho đảng Cộng Hòa. Cũng là điều đáng lo nhất cho tương lai lâu dài của nước Mỹ. Nếu TT Obama đắc cử, trong nhiệm kỳ cuối sẽ không có nhu cầu lấy điểm dân chúng để được bầu lại nữa, mà chỉ có nhu cầu làm một cái gì để đời bất kể tốn kém đến đâu. Lúc đó, chỉ còn hy vọng là khối đối lập Cộng Hòa vẫn còn giữ được quốc hội để kéo tay tổng thống lại thôi.

Điểm đặc biệt của cuộc chạy đua năm nay: chẳng có một ông đối lập nào nói gì về chuyện thế giới vì chẳng có ông nào có chút kinh nghiệm gì về đối ngoại hay quốc phòng. Những năm trước, ta còn thấy những Nixon, Bush (cha), Kerry, McCain, Biden,..., năm nay, trực diện với khung hoàng Âu Châu, sóng thần dân chủ tại Trung Đông, nguy cơ nguyên tử Iran, mộng bá quyền của Trung Cộng tại biển Đông, và biết bao vấn đề lớn khác, nhưng nước Mỹ hình như trùm chăn chỉ thắc mắc ông nào đóng bao nhiêu

tiền thuế, ông nào mắng vợ, ông nào cho phá thai, ... trong khi ông tổng thống đương nhiệm vẫn loay hoay gỡ rối.

TT Obama đang vất và năn nỉ Do Thái đừng đánh Iran, nhầm mắt đế Syria giết hàng ngàn dân chống đối, bất lực chấp nhận Ai Cập bắt cả chục chuyên viên thiện nguyện Mỹ, ém nhem chuyện nội chiến đang lan rộng tại Iraq để lo chuẩn bị thảo chạy khỏi Afghanistan, bắt tay làm thân với ông chủ nợ lớn nhất là Tập Cận Bình để tiếp tục bắn công khố phiếu hẫu vay tiền tăng chi và mua phiếu.

Một viễn tượng không mấy sáng sủa cho cả nước Mỹ. (19-2-12)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Quyền Biến Trong Mùa Bầu Cử

14/02/2012

Quyền Biến Trong Mùa Bầu Cử

Vũ Linh

...xi và tài phiệt trên truyền hình, nhưng âm thầm trấn an họ và xin tiền trong hậu trường.

Trong một cuộc phỏng vấn của Matt Lauer trên đài truyền hình phe ta MSNBC tuần rồi, TT Obama tuyên bố ông xứng đáng được bầu thêm một nhiệm kỳ nữa. Câu tuyên bố này có lẽ hơi thừa vì chẳng lẽ ông lại nói tôi thấy tôi không xứng đáng? Đây là chuyện người dân quyết định chứ đâu phải chuyện một ứng viên tuyên bố.

Điều đáng nói ở đây là ngay sau khi nhậm chức, tháng Hai năm 2009 TT Obama đã dũng dẹc tuyên bố nếu tôi không giải quyết được khủng hoảng kinh tế này trong ba năm thi coi như tôi sẽ là tổng thống một nhiệm kỳ. Bây giờ, ai cũng biết kinh tế vẫn loạn xà bần, với tỷ lệ thất nghiệp cao ở mức kỷ lục từ ba năm qua, và tỷ lệ tăng trưởng kinh tế thấp hơn Phi Châu. Không ai nói TT Obama đã ra khủng hoảng kinh tế, mà chỉ băn đến chuyện tổng thống đã cam đoan giải quyết trong ba năm mà hiển nhiên là không làm được. Thế nhưng không thấy bạn ta Matt Lauer dám hỏi ý TT Obama về câu tuyên bố một nhiệm kỳ năm 2009 của ông.

TT Obama viện dẫn tỷ lệ thất nghiệp giảm mạnh trong tháng Giêng như là thành quả vĩ đại xác nhận ông đang thành công và do đó cần tiếp tục ngồi lại Tòa Bạch Ốc để hoàn thành công tác.

Sự thật có hơi khác chút xíu.

Thống kê cho biết trong tháng Giêng vừa qua, 243.000 người mới có việc làm lại, và tỷ lệ thất nghiệp đã giảm từ 8,5% xuống 8,3%. Trong thời buổi hạn hán tin tốt, cái tin trên đã bùng nổ như cơn mưa lũ trong giới Dân Chủ mặc dù chỉ là vài giọt mưa phùn.

Quả là Đáng Tiên Tri có phép mầu đúng lúc. Một năm trước ngày bầu cử, với những thăm dò dư luận không có gì là đáng hồi nếu không muốn nói là thật đáng lo, bất ngờ các con số về tỷ lệ thất nghiệp do các công chức của Nhà Nước tính toán (Bureau of Labor Statistics - Văn Phòng Thống Kê Lao Động) đổi màu từ đen tím thui qua nâu rồi bảy giờ qua hồng.

Một độc giả của Việt Báo bênh vực TT Obama với lý luận là trong ba năm qua, TT Obama tạo ra được hơn 3,5 triệu jobs, nghĩa là mỗi tháng tạo được 130.000 jobs và theo dã này, từ giờ đến bầu cử tổng cộng sẽ tạo ra được 4,6 triệu jobs. Nghe thì thật là hoành tráng. Vấn đề là cũng giống như bài diễn văn Báo Cáo Liên Bang của TT Obama, lý luận này vừa sai vừa chưa đủ.

Sai là vì theo tuyên bố chính thức của Obama, trong thời gian 22 tháng qua, ông chỉ tạo ra được có ba triệu jobs. Báo Mỹ nhận định thật ra, chỉ có hai triệu. TT Obama phóng đại ra ba triệu, bây giờ ông độc giả tiếp tục truyền thông, phóng đại ra 3,5 triệu. Rồi trong phỏng vấn truyền hình, TT Obama tiếp tục thổi phồng thành 3,7 triệu trong ba năm chấp chánh. Con số việc làm tăng vùn vút theo mỗi lời tuyên cáo, khiến cho thiên hạ như lạc vào bát quái trận của Khổng Minh vậy, chẳng còn biết con số nào đúng, con số nào sai, con số nào là phóng đại.

Cứ cho là 3,5 triệu đi, và mỗi tháng có thêm 130.000 jobs mới như vị độc giả cao minh nọ đưa ra thì nhìn kỹ lại vẫn như là muối bỏ biển.

Kinh tế Mỹ cần 150.000 jobs mới mỗi tháng để đáp ứng nhu cầu tăng dân số bình thường và giữ mức thất nghiệp không thay đổi. Nếu chỉ có được 130.000 mỗi tháng thi tỷ lệ thất nghiệp sẽ gia tăng trở lại vì vẫn thiếu hụt 20.000 jobs một tháng, và đến tháng Mười năm 2012, có thể sẽ leo lên mức 10% lại, và như vậy có nghĩa là 3,5 triệu jobs mới vẫn chẳng ăn thua gì.

Mà ngay cả các con số do Nhà Nước chính thức đưa ra cũng rất đáng nhìn lại cho kỹ.

Theo Nhà Nước, tỷ lệ thất nghiệp trong thời gian gần đây đã giảm dần từ hơn 9% xuống 8,3%, nhưng đó chỉ là hậu quả của một tình trạng chưa hẳn là đẹp đẽ. Tỷ lệ thất nghiệp được tính trên số dân trong thị trường lao động, gồm những người đang đi làm, hay không có việc làm nhưng ghi tên kiếm việc và nhận trợ cấp thất nghiệp. Nếu có người thất nghiệp lâu quá, chán nản không ghi tên kiếm việc nữa, hay là quá thời hạn lãnh trợ cấp thất nghiệp, thì người đó bị loại ra khỏi thành phần thất nghiệp. Tình trạng thất nghiệp nặng kéo dài ba năm nay, cá trâm ngàn người thất nghiệp đã rơi vào trường hợp này, do đó điều là con số người chính thức được ghi nhận là thất nghiệp có thể giảm. Chuyện kỹ thuật thống kê mà thôi.

Chính quyền Obama giữ kín con số này nên chẳng ai rõ những người thất nghiệp bị lọt đài là mấy trăm ngàn hay mấy triệu.

Theo tính toán của nhà báo Joseph Culli trên tờ Washington Times, thì con số người bị lọt sổ khỏi thị trường lao động từ ngày TT Obama nhậm chức đến giờ là 1,2 triệu người. Nếu kể thêm loại người thiểu may mắn này thi tỷ lệ thất nghiệp thực sự hiện nay vẫn là trên 18%, chứ không phải 8,3%.

Đó chỉ mới là vấn đề thứ nhất.

Vấn đề thứ nhì là cách tính của các chuyên gia Nhà Nước. Trên thực tế, không ai có thể đếm rõ bao nhiêu người có việc, bao nhiêu thất nghiệp. Tỷ lệ thất nghiệp và số việc làm mới tạo ra đều chỉ là những ước lượng của Nhà Nước. Ước lượng đó cũng được điều chỉnh để bù trừ những rủi ro theo mùa. Chẳng hạn như vào thời điểm thu đông trước các dịp lễ lớn, các hàng xưởng thuê nhân công nhiều hơn để đáp ứng nhu cầu mua sắm dịp lễ, rồi qua đầu năm là các hàng xưởng sa thải bởi người vi mua sắm suy giảm.

Dựa trên lý luận này, các chuyên gia điều chỉnh số lượng việc làm cuối năm thấp xuống và đầu năm lên cao hơn. Thấp hơn hay cao hơn bao nhiêu là tùy thuộc ước tính của các chuyên gia Nhà Nước. Do đó, con số 243.000 việc làm mới tạo ra trong tháng Giêng không là con số đếm được mà chỉ là do các chuyên gia Nhà Nước ước đoán sau khi điều chỉnh theo mùa (seasonal adjustments). Việc điều chỉnh theo mùa thường đưa đến kết quả có thể gọi là tùy hỷ các công chức Nhà Nước.

Không ai có thể biết được những con số này chính xác đến độ nào. Do đó cũng không ai biết được sự thật bao nhiêu việc mới đã được tạo ra. Và bao nhiêu việc được tạo ra bởi chi thị của tổng thống trong mùa tranh cử.

Viết như vậy, có lẽ sẽ không thiếu độc giả phản đối vì cho rằng TT Obama không giống như TT Nixon! Không quyền biến đến độ đó.

Nhưng chuyện TT Obama quyền biến đến mức nào cũng có thể được thẩm định qua thái độ của ông đối với việc gây quỹ tranh cử.

Năm 2007, thượng nghị sĩ vô danh Barrack Obama ra tranh cử tổng thống chống lại thượng nghị sĩ Hillary Clinton. Vì chưa ai biết đến nên ông Obama hiểu là khó vận động tiền tranh cử so với một người nổi tiếng và có uy tín như bà Hillary. TNS Obama dũng dẹc dà kích chiến các chính trị gia bị đồng tiền chi phối và muốn mua Tòa Bạch Ốc. Ông thách thức bà Hillary từ chối nhận tiền cùi tri mà chỉ nhận tiền từ Nhà Nước, là một số tiền nhất định cấp đồng đều cho mọi ứng viên. Dĩ nhiên bà Hillary trong thế thượng phong đã từ khước từ điều này.

Sau khi thắng được bà Hillary, TNS Obama tranh cử cùng ứng viên Cộng Hòa John McCain. Ông McCain lập lại những lời đà kích của Obama, và kêu gọi hai bên không nhận tiền cùi tri mà chỉ nhận tiền của Nhà Nước để tranh cử, đúng như Obama đã kêu gọi bà Hillary. Lần này thi TNS Obama từ chối, viện dẫn lý do ông McCain được sự hậu thuẫn của tài phiệt sẽ gây quỹ được rất nhiều một cách giàn tiếp qua các Ủy Ban Hành Động Chính Trị (Political Action Committees - PAC) và như vậy cuộc đấu sẽ không công bằng. Ông McCain nhất quyết nhận tiền Nhà Nước và từ khước tiền yểm trợ của cùi tri. Kết quả, ông McCain nhận được 80 triệu của Nhà Nước trong khi ông Obama vận động được hơn 700 triệu từ cùi tri, phần lớn là các đại gia tài phiệt như George Soros, Warren Buffet, Bill Gates, các chủ tịch tập đoàn tài chính khổng lồ ở Wall Street, và các nghiệp đoàn. Và mua được Tòa Bạch Ốc.

Cái này nếu không phải là quyền biến thì là gì?

Năm nay, một dự luật giới hạn chuyện các công ty đóng góp tiền vận động tranh cử vào các Ủy Ban Hành Động Chính Trị bị Tối Cao Pháp Viện bác bỏ vì vi phạm quyền tự do đóng góp của cùi tri. Trên nguyên tắc, các PAC này hoàn toàn độc lập với các ứng viên tranh cử, do đó không bị giới hạn bởi luật lệ tranh cử rất khắt khe. Trên thực tế, ai cũng biết những PAC này đứng sau lưng các ứng viên.

Nghị sĩ Obama thì không thấy vấn đề gì khi gây quỹ cá nhân để tranh cử. Nhưng sau khi đắc cử thì không muốn thấy ai có tiền để tranh cử chống mình, nên đòi giới hạn số tiền gây quỹ của các ứng viên và đà kích quyết định của Tối Cao Pháp Viện. Ông cho rằng quyết định này chẳng những khiến các chính trị gia hoàn toàn bị chi phối bởi đồng tiền, mà còn là một đe dọa trực tiếp đến thể chế dân chủ của Mỹ. Ông mạnh mẽ tố cáo các Ủy Ban Hành Động chỉ là công cụ binh phong cho việc mua bán chức quyền. Dĩ nhiên là ông không hề nhắc đến chuyện tranh cử năm 2007-08 khi ông nhận 700 triệu tiền vận động.

Thế rồi, cách đây một tuần, TT Obama công khai thay đổi lập trường, và chính thức lên tiếng kêu gọi các cự tri của ông hãy thành lập các PAC để hậu thuẫn ông. Cái này gọi là uyển chuyển.

Một chuyện không có gì bí mật hết: mấy cái PAC này, còn gọi là siêu PAC, nhận toàn là tiền giấy lớn của các đại gia và các đại công ty, chứ không phải là loại quỹ nhận vài chục hay vài trăm của các cự tri nghèo. Nói cách khác, TT Obama đang kêu gọi các tài phiệt ủng hộ ông.

Mới đây, TT Obama còn gửi ông Jim Messina, phu tá tổng thống, trước đây là giám đốc vận động tranh cử của ông, đi tham dự một buổi tiệc với các tài phiệt Wall Street, để trấn an giới này rằng TT Obama thực sự không chống đối họ, mà trái lại chỉ muốn bảo vệ các tài phiệt chống lại dư luận quần chúng bất mãn với những chuyện lường lậu và tiền thường ngút ngàn của các tài phiệt trong khi kinh tế bị khủng hoảng với cả triệu người thất nghiệp.

Ông Messina giải thích rằng TT Obama không về hùa với đám Occupy Wall Street, nhưng bất đắc dĩ phải công khai chỉ trích tài phiệt để có lý do để bảo vệ họ hơn. Hơn ai hết, TT Obama biết rõ trong thời buổi kinh tế khó khăn hiện nay, nếu không nắn ni tài phiệt thì không có cách nào kiếm ra được một tý, là mục tiêu vận động tài chính cho cuộc tranh cử của ông.

Công khai xỉ và tài phiệt trên truyền hình, nhưng âm thầm trán an họ và xin tiền trong hậu trường. Ban ngày là 99%, ban đêm là 1%. Cái này gọi là lát léo.

Năm 2007-08, ứng viên Obama kêu gọi thay đổi toàn diện cơ cấu chính trị Mỹ, từ đại đoàn kết các đảng phái và khuyễn hướng, cho đến minh bạch hóa các quyết định của Nhà Nước, và thanh liêm hóa chính quyền. Ông cũng kêu gọi mọi người hãy tin tưởng ông, tin tưởng vào khả năng của ông là thay đổi không khí ô nhiễm chính trị Hoa Thịnh Đốn. Change We Can Believe In.

Bây giờ thì mọi người đều đã thấy có những thay đổi thật. Nhưng không là thay đổi trong chính quyền Mỹ, mà là thay đổi trong con người Obama theo kiểu hứa một đằng làm một néo.

Từ tốn chi đại đoàn kết dân tộc, ông trở thành tổng thống tạo phản hóa lớn nhất lịch sử Mỹ. Từ minh bạch hóa chính quyền đến việc xào nấu thống kê thất nghiệp mà chẳng ai đoán được trong đó có bao nhiêu hành tội. Từ thanh liêm hóa chính quyền đến việc kêu gọi tài phiệt thành lập PAC gây quỹ cho mình.

Tất cả những chuyện quyền biến này đều chỉ có mục đích duy nhất: tái đắc cử tháng Mười Một.

Thật ra việc TT Obama tái đắc cử hay không tùy thuộc phần lớn vào hai yếu tố: kinh tế có thực sự phục hồi hay không, và phe Cộng Hoà đưa ai ra tranh cử.

Yếu tố thứ nhất quan trọng hơn cả vì đó là túi tiền của cự tri. Kinh tế không vực lên được mà cự tri trẻ như hiện nay thì quyền biến đến đâu cũng không giúp được gì. Có giải thích gì thì dân chúng vẫn thấy nếu minh không thất nghiệp thi chung quanh cũng đầy bà con, bạn bè đang thất nghiệp và những thống kê đẹp đẽ chỉ là... ước đoán do công chức xào nấu. Dân da đen, là cự tri trung thành nhất của TT Obama là khỏi bị ảnh hưởng tai hại nhất, với tỷ lệ thất nghiệp thực sự lên đến trên 20%-25%, tại một vài thành phố lớn như Detroit, Cleveland,

Đó là chưa kể đến ảnh hưởng của kinh tế Âu Châu. Nếu Âu Châu bị khủng hoảng thì dù muốn hay không, kinh tế Mỹ cũng sẽ bị tác hại nặng. TT Obama có quyền biến đến đâu cũng vẫn sẽ được mời về nhà viết hồi ký.

Yếu tố thứ hai là ứng viên Cộng Hoà.

Tin mừng cho TT Obama là đảng này đến nay vẫn mò mẫm tìm đường đi. Khối báo thù vẫn chưa chấp nhận được ông Romney. Muốn hậu thuẫn mấy ông khác thì họ lại đều quá nhiều hành trang. Do đó, vẫn chưa rõ ai sẽ là người chiến thắng cuối cùng. Trong tám trận bầu sơ bộ cho tới nay, ông Romney thắng được ba (New Hampshire, Florida, Nevada), ông Gingrich thắng được một (South Carolina), ông Santorum thắng được bốn (Iowa, và tuần rồi Colorado, Missouri, Minnesota).

Tình trạng xâu xé nội bộ có thể tiếp tục dài dài. Cứ theo đà này thi TT Obama chẳng cần phải quyền biến, lật léo làm chi cho mệt, cứ tiếp tục đỉn hỉn, tắm biển, đánh gôn, cũng vẫn thắng. (12-2-12)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Cuộc Chiến Bên Cộng Hòa

07/02/2012

Cuộc Chiến Bên Cộng Hòa

Vũ Linh

...Romney mắc cái tội nhiều tiền và Gingrich mắc cái tội nhiều vợ...

Cách đây một tháng, thiên hạ nhìn vào đảng Cộng Hòa là nhìn thấy hình ảnh một đảng ẻn ển xiu xiu, với một lô ứng viên nhạt hơn nước lá, đứng đầu bởi một người có vẻ chính trị gia chuyên nghiệp có điểm, với những bài diễn văn hắp dẫn như những liều thuốc ngủ, vận động tranh cử có thể nói toàn thời từ hơn bốn năm nay, mà vẫn không thu hút được hơn một phần tư đảng viên. Đa số dân Mỹ thất vọng với TT Obama và muốn có sự thay đổi, nhưng nhìn vào khối đối lập Cộng Hòa thì gần như... mất hứng.

Thế rồi tình hình bất ngờ chuyển biến. Qua các cuộc tranh luận liên tục như bất tận, các ngôi sao của đảng nổ lèn ròi lèn như chong chóng. Con thuyền Cộng Hòa với gần một tá bến nước trước mặt vẫn lờ lững tìm chỗ thả neo. Nhưng dường như cho đến giờ, sau cuộc bầu sơ bộ tại Florida, chỉ còn lại hai nơi có thể ghé bến.

Ứng viên đầu đàn, ông Mitt Romney, là người từ trước đến giờ vẫn được coi là người cuối cùng rời sẽ chiến thắng, bây giờ phải trực diện với một ứng viên lúc đầu chỉ có được khoảng 1% hậu thuẫn trong chính nội bộ đảng, ông Newt Gingrich.

Tại Florida, ông Romney đe bẹp Gingrich với tỷ số 46% - 32%, lớn hơn mọi dự đoán. Lẹt đẹt tuốt phả sau là ông Santorum có vẻ tranh cử kiếm ghế phó và ông Paul gần gần dở dở không chịu bỏ cuộc. Hai ông đồng chí, đồng đảng Romney và Gingrich thi không thể nào khác biệt nhiều hơn. Như mặt trời mặt trăng.

Ông Romney là người có lập trường tương đối cấp tính, rồi chuyển qua bảo thủ ôn hòa. Là thống đốc tiểu bang, sau trở thành doanh gia giàu sụ. Ông gần như là hiện thân của sự điêm tĩnh, chính chắn, hoàn hảo, kỷ luật, luôn cân nhắc tính toán mọi hành động cũng như lời nói. Ân mực lúc nào cũng chính tề, đầu chải mướt không một cọng tóc nào phát phor ra ngoài. Ân nói nhạt phèo, buồn ngủ nhất, thỉnh thoảng lén cơn nói hàng hải thì lại... nói hờ bị đối thủ khai thác chết hối. Ông theo đạo Mormon, một tôn giáo trước đây chấp nhận đa thê và bị coi như tà đạo, nhưng lại là người có đời sống gia đình gương mẫu nhất. Ông được coi như thuộc giai cấp quý tộc vùng Đông Bắc. Mặc dù chưa bao giờ đặt chân đến Hoa Thịnh Đốn, nhưng ông lại là người được hậu thuẫn đông loạt của gường máy và cấp lãnh đạo của đảng.

Trong khi đó, ông Gingrich lại là hình ảnh trái ngược.

Ông này không phải là doanh gia mà là chính trị gia chuyên nghiệp. Cách đây gần hai thập niên, đã lãnh đạo sự phục hồi của khuynh hướng bảo thủ và giúp đảng Cộng Hòa chiếm lại được cả hai viện quốc hội sau bốn thập niên thống trị của đảng Dân Chủ. Ông cũng là người với đời sống riêng tư gây ra tranh cãi không ngừng, bị mang tiếng -thật hay oan- về tiền bạc, lạm quyền. Về tinh thần thì ông cũng là người nói tiếng bốc đồng, nói năng hùng hổ mạnh bạo, gần như bất chấp hậu quả, rất là thiếu kỷ luật tuân thủ. Ông là công giáo, coi như là phe chính đạo, nhưng lại có tội ba đời vợ, mà mỗi lần đổi vợ lại là một vụ xi-căng-dan. Ông này được coi như thành phần redneck -nôm na ra là Mỹ rụng- của miền Nam (tiểu bang Georgia).

Ngược ngoạn thay, ông cả đời hoạt động chính trị tại thủ đô, chủ tịch Hạ Viện, quen biết mật thiết với hầu hết nghị sĩ dân biểu và cấp lãnh đạo đảng, mà bây giờ lại bị cả gường máy đảng chống.

Trong chính trị Mỹ, mặc dù cả hai đảng Cộng Hòa và Dân Chủ đều tuyển lựa đại diện theo phương thức phổ thông đầu phiếu trong khối đảng viên trên tất cả năm chục tiểu bang, trên thực tế, kết quả thường khác nhau xa.

Đảng Cộng Hòa bảo thủ có khuynh hướng tuyển chọn những ứng viên trong tôn ti trật tự, có nghĩa là lấy những người đã hoạt động lâu năm cho đảng, có vai vế lãnh đạo hay uy tín lớn trong đảng, được gường máy của đảng chấp nhận. Từ tướng Eisenhower, đến phó tổng thống Nixon, lãnh đạo Hạ Viện Ford, thống đốc Reagan, chủ tịch đảng Bush (cha), chủ tịch thượng viện Dole, thống đốc Bush (con), thượng nghị sĩ tham niên McCain.

Đảng Dân Chủ trái lại, hễ đưa ra những nhân vật lớn có uy tín hay thâm niên trong đảng như các phó tổng thống Humphrey, Mondale và Gore, hay thượng nghị sĩ McGovern, Kerry thì đều bị thám bại dưới tay Cộng Hòa. Chỉ thành công khi tuyển chọn những nhân vật mới lạ, từ ngoài đột kích vào bên trong đảng và được hạ tầng đưa lên. Từ các thống đốc vô danh của các tiểu bang nhỏ như Carter, Clinton, đến một người tuyệt đối không ai biết, không có thành tích hay uy tín gì là Obama. Cả ba ông đều phải tranh đấu chống lại gường máy đảng, để rồi thắng được gường máy đảng và cả đảng đối lập Cộng Hòa luôn.

Nói rõ ra, muốn thắng trong Cộng Hoà phải là người được lãnh đạo đảng tấn phong, trong khi muốn thắng bên Dân Chủ phải là người từ hạ tầng đưa lên, chống lại guồng máy của đảng.

Trong truyền thống đó, thì ông Romney đã là người mà guồng máy đảng Cộng Hòa coi như đã tấn phong. Ông được cựu TT Bush cha, và các cựu ứng viên tổng thống McCain, Bob Dole, mạnh mẽ ủng hộ. Nhưng lần này, ứng viên của đảng bị khó khăn bắt ngờ với ông Gingrich. Nhiều người đã cho rằng sự nỗi bật bất ngờ của ông Gingrich phản ánh một cuộc nổi loạn trong nội bộ đảng, nổi loạn của thành phần hạ tầng đảng viên chống lại cấp lãnh đạo đảng.

Cuộc nổi loạn này là của khối hạ tầng bảo thủ chảng những bất mãn với những sắp xếp trước của cấp lãnh đạo đảng, mà hơn thế nữa, còn cực kỳ bất mãn với chính sách sưu cao thuế nặng của TT Obama, nhất định chống TT Obama bằng mọi giá, trong khi lãnh đạo đảng Cộng Hòa lại hậu thuẫn một ứng viên nửa mùa, cấp tiến không cấp tiến, bảo thủ cũng chảng bảo thủ, chưa chống đối TT Obama một cách rõ ràng.

Ông Gingrich với lập trường cực đoan hơn, đã kích TT Obama mạnh hơn, và nhất là đã đưa ra được một bức tranh bảo thủ rõ ràng khác biệt với mô thức Obama, đã gãi đúng chỗ ngứa của khối đảng viên hạ tầng, nên được hậu thuẫn mạnh của họ. Họ cũng nhìn thấy cách ông Gingrich đối đáp với các nhà báo trong các cuộc tranh luận và thấy là có người dám mạnh miệng với truyền thông cấp tiến ăn phải bả của TT Obama. Thông điệp của hạ tầng đảng không thể không rõ ràng hơn: họ muốn một người chống TT Obama một cách rõ ràng, trắng ra trắng đen, mạnh mẽ, không cần biết người đó có hành trang chính trị hay cá nhân nồng đến cỡ nào. Đặc biệt là các cựu ứng viên bảo thủ như thống đốc Perry, doanh gia Herman Cain, sau khi rút lui, đã lên tiếng ủng hộ mạnh ông Gingrich. Cũng như cựu thống đốc Alaska bà Sarah Palin.

Đối với nhiều người, ông Romney có thể là người ít cực đoan, ít sai lầm, nên dễ thắng TT Obama nhất, nhưng khối bảo thủ cực đoan nghĩ khác. Trước hết họ muốn một người thực sự phản ánh bản chất bảo thủ của họ, sau đó, họ nghĩ là cần phải có một người có quyết tâm đánh mạnh như ông Gingrich mới thắng được TT Obama, chứ một người ôn hòa nửa chừng xuân – gần như rất hiền hòa lịch sự- như ông Romney thì không thể thắng được.

Đây chính là quan điểm tiêu biểu của dân cao bồi Mỹ: thắng bằng công thật mạnh, chửi thù thì chỉ thua thôi.

Ở đây, ánh hướng của nhóm cực đoan Tea Party cũng được thể hiện rõ ràng. Sau khi chứng minh sức mạnh của mình trong cuộc bầu cử giữa mùa tháng Mười Một 2010, nhóm Tea Party lại chứng minh rõ ràng họ vẫn còn là một sức mạnh dài hạn trong chính trường Mỹ có thể nổi loạn chống cả đảng Cộng Hòa luôn, so với ánh hướng có tính "phiến loạn chống lung tung" vô tổ chức và không có ánh hướng chính trị của nhóm Occupy Wall Street.

Ngay sau khi ông Gingrich đại thắng tại South Carolina, người ta thấy phản ứng rất mạnh của ông Romney cũng như của cấp lãnh đạo đảng. Những tấn công hướng về ông Gingrich trở nên mạnh bạo hơn nhiều. Hai ông McCain và Dole không phải chỉ lên tiếng ủng hộ ông Romney mà còn công khai đã kích ông Gingrich là người có tinh cựu đoan, phiêu lưu và nguy hiểm, một việc làm thật hiểm thấy trong hàng ngũ các bậc "trưởng thượng" trong đảng.

Mặc dù những cái thói hù tát xấu của ông Gingrich chẳng là bí mật gì, tất cả mọi người đều biết và vẫn chẳng có tặc hại gì cho ông Gingrich tại South Carolina, nhưng phe ông Romney đã quyết định ra tay mạnh hơn nữa, đã kích mạnh hơn nữa, đưa đến kết quả ông Gingrich thua đậm tại Florida sau khi leo lên ngang ngửa với ông này ngay sau khi kết quả tại South Carolina được công bố.

Trong một tháng tới đây, cuộc chiến hứa hẹn sẽ có phần sôi nổi hơn. Những tuần tới, sẽ có bầu sơ bộ tại những tiểu bang phía Tây và phía Bắc, thuận tiện với ông Romney, báo đàm thắng lợi cho ông này. Nevada và Colorado là những tiểu bang có nhiều người theo đạo Mormon. Michigan là tiểu bang mà ông bố của ông Romney trước đây là thống đốc, trong khi Minnesota là tiểu bang hàng xóm, cả hai đều là những bang cấp tiến dĩ nhiên là ông Gingrich không có chút hy vọng nào. Nhưng qua đầu tháng Ba thi lại có bầu tại những tiểu bang miền Nam, như Georgia, Tennessee, Virginia... địa bàn của ông Gingrich.

Một cách thú vị, ta thấy Cộng Hoà hình như đang trong tình trạng giống như đảng Dân Chủ năm 2007-08, khi toàn thể guồng máy đảng nằm trong tay bà Hillary và ủng hộ bà, mà đảng viên hạ tầng lại nhất loạt hậu thuẫn ông Obama. Bà Hillary đã đánh ông Obama những đòn chí tử, như cái quàng cáo gọi là "Ba giờ khuya" để nhắc nhở mọi người ông Obama chỉ là tay mơ, trong khi ông Obama thì chỉ trích hai vợ chồng Clinton là kỳ thị da đen. Obama sau khi đắc cử ứng viên Dân Chủ đã từ chối không nhận bà Hillary làm phó vì chê ông Clinton quá nhiều hành trang, thuộc loại ngựa chứng không kiểm soát được. Trong cuộc chiến này, phải đợi đến giữa mùa hè 2008, sau khi bà Hillary thua liên tục và mất hết hy vọng thắng ông Obama, bà Hillary nhìn nhận đã thua, thi guồng máy đảng Dân Chủ mới chịu quay qua chấp nhận và hậu thuẫn ông Obama.

Nhưng giữa cuộc chiến Obama-Hillary và Romney-Gingrich, có hai khác biệt rất lớn ngoài chuyên hậu thuẫn của guồng máy đảng: tiền và tổ chức. Trong khi Obama vận động được cả máy trăm triệu tiền của cù tri để đánh nhau với bà Hillary, thì ông Gingrich cho đến nay vẫn gần như là tay trắng, không tiền và không tổ chức, trong cuộc chiến chống Romney. Ông sau này có tiền, có tổ chức trên khắp 50 tiểu bang, và hậu thuẫn của guồng máy đảng khắp nơi. Bức tường trước mặt ông Gingrich rất là cao.

Thế đang lên của ông Gingrich cũng sẽ đặt ông Romney vào thế khó xử. Muốn chiến thắng, ông Romney bắt buộc phải tấn công ông Gingrich mạnh hơn nữa, tức là gây mâu thuẫn với hạ tầng đảng viên bảo thủ hơn nữa. Mặt khác, lại phải tìm cách lấy điểm với khối bảo thủ này bằng cách chứng minh mình bảo thủ hơn, hay ít nhất cũng bảo thủ không thua gì ông Gingrich. Một cách dù dày thật khó. Nhất là khi ta biết ông Romney chưa bao giờ chứng tỏ mình là một người có tài vận động thu hút quần chúng kiểu như Obama được.

Nhìn chung, có nhiều triệu chứng cuộc chiến Romney-Gingrich sẽ tiếp diễn lâu dài và ngày càng hung hăng. Chỉ có ngư ông Obama là đang ung dung thủ lợi, lâu lâu đổ tý dầu vào lửa. Chuyện đổ dầu này không có gì khó lầm khi ông Romney mắc cái tội nhiều tiền và ông Gingrich mắc cái tội nhiều vợ.

Đi xa hơn cuộc chạy đua Romney-Gingrich, có nhiều người cho rằng đây đúng ra là một cuộc chiến ý thức hệ trong đảng Cộng Hoà chứ không là một cuộc tranh chấp cá nhân. Trên cản bản, Cộng Hoà vẫn là đảng bảo thủ, nhưng đang loay hoay phản ứng lại chính sách thiên tả của TT Obama. Một khuynh hướng chống TT Obama theo lối tương đối ôn hòa, với mục đích thu hút khối độc lập bất mãn với chính sách của TT Obama, và một khuynh hướng bực minh cao độ muốn bằng mọi giá chống và đánh Obama đến cùng. Người ta thấy trong đảng Cộng Hoà, khuynh hướng bảo thủ cực đoan, dưới ánh hướng của nhóm cực đoan Tea Party, càng ngày càng lớn mạnh.

Dường như đảng Cộng Hoà đang tìm hướng đi lâu dài, và trong cuộc tìm kiếm đó, vẫn đề tranh chấp cá nhân Romney-Gingrich không là chủ điểm. Ngay cả chuyện thua hay thắng TT Obama có lẽ cũng không quan trọng bằng vì dù sao thi cũng chỉ là chuyện ngắn hạn so với viễn ảnh dài hạn của đảng. Cuộc chiến Romney-Gingrich thật sự là cuộc chiến về viễn ảnh lâu dài của đảng, khác xa cuộc chiến Obama-Hillary là cuộc tranh dành giữa hai cá nhân.

Nói trắng ra, trong khi đảng Dân Chủ dưới sự lãnh đạo của TT Obama càng ngày càng đi về phía tâ, thi đảng Cộng Hoà, như là một phản ứng tự nhiên, càng ngày càng đi về phía hữu. Hay nói cho đúng hơn, đang cần nhắc là phải đi về phía hữu từ lâu.

Điều trớ trêu nhất là trong khi ứng viên Obama tranh cử và đắc cử dưới chiêu bài đại đoàn kết dân tộc, thì bây giờ tổng thống Obama lại là vị tổng thống tạo phản hóa lớn nhất trong lịch sử Mỹ. Đây chính là nhận định của hai nhà báo cấp tiến viết trên báo phe ta là Washington Post ngày 30 tháng Giêng, 2012 (Obama: The most polarizing president. Ever.) Nhận định của Washington Post thật ra hơi muộn, chỉ xác định một chuyện mà thiên hạ chẳng còn lì gi từ lâu rồi. Chỉ có dưới sự lãnh đạo của TT Obama người ta mới thấy sự ra đời của các tổ chức cực đoan như Tea Party và Occupy Wall Street. (5-2-12)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Báo Cáo Liên Bang: Sai Nhiều Hơn Đúng

31/01/2012

Báo Cáo Liên Bang: Sai Nhiều Hơn Đúng

Vũ Linh

...thất nghiệp chính thức vẫn cứ lơ lửng ở mức 9%, và thực tế là 18% từ ba năm nay...

Tối thứ ba vừa qua, TT Obama ra trước lưỡng viện quốc hội đọc diễn văn báo cáo tình trạng liên bang năm 2011.

Theo nhận định chung, bài diễn văn đánh dấu màn đầu cuộc vận động tranh cử của ông. TT Obama đã để thành tích tạo được trong ba năm qua, kêu gọi thiết lập một chế độ công bằng kinh tế, tự phong là người tranh đấu cho dân nghèo và trung lưu chống nhà giàu, chứ không là tổng thống của toàn thể dân Mỹ. Rồi đưa ra một loạt thách thức quốc hội có giới thi hãy biến những đề nghị của ông thành luật để ông ký ngay ngày mai. Một bài diễn văn nặng mùi mỉa mai mà bảo Mỹ lịch sự gọi là populist.

Ngay sau đó, vài báo Mỹ kiểm tra sự thật trong các lời tuyên bố của tổng thống, và đã khám phá ra nhiều chuyện... coi dzây mà hống phải dzây chút nào.

Chú đề chính của bài diễn văn là vấn đề công bằng kinh tế -economic fairness-. Đây là cách TT Obama ám chỉ chuyện "bất công xã hội" hiện nay, kết quả của chính sách thuế khóa bất công trong đó theo ông, tỷ phú Warren Buffett trả thuế ít hơn bà thư ký của ông ta. Để nhấn mạnh điểm này, TT Obama cho mời bà thư ký chẳng có một chút công trạng ghê gớm gì với đất nước lên chèm chệ ngồi cạnh Đệ Nhất Phu Nhân trong hàng ghế danh dự. Có lẽ đây là sáng kiến của một đạo diễn đến từ Hollywood.

Vấn đề thuế luồn luồn để gây xúc động vì thiên hạ phần lớn không hiểu nhiều về tính phức tạp của vấn đề, mà chỉ nghe thấy những hò hét giàn dí của các chính trị gia my dân rồi nhảy nhôm lên chống đối vì dụng đến túi tiền của họ. TT Obama tuyên bố việc "đòi hỏi các tỷ phú phải đóng thuế ít nhất là bằng thư ký của họ" chỉ là chuyện hợp tình hợp lý (...asking a billionaire to pay at least as much as his secretary in taxes? Most Americans would call that common sense).

Bà thư ký này trả thuế lợi tức ở mức 20%-25% (income tax rate), cao hơn mức thuế lợi nhuận đầu tư 15% (capital gain -hay investment return tax rate) của ông Buffet, nhưng ở đây TT Obama so sánh thuế xuất của hai loại thuế khác nhau. Cũng như so sánh con gà hai chân với con mèo bốn chân. Khác biệt thuế suất giữa hai loại thuế này đã có từ thời khai quốc, và cũng có trong luật thuế của tất cả các nước Tây Phương chứ không phải là phát minh của TT Bush hay "đảng Cộng Hoà bóc lột".

Khác với lợi tức là cái gì tất cả mọi người đều cần có, không có không sống được, đầu tư là chuyện ai muốn thì làm, không có gì bắt buộc, do đó thuế suất cần nhẹ hơn để khuyến khích thiên hạ đầu tư phát triển đất nước, cũng như để bù đắp rủi ro có thể mất hết nếu đầu tư trật chỗ. Ngoài ra, ai có lợi tức cũng phải đóng thuế rồi. Có nhiều người có mức lợi tức cao hơn nhu cầu sinh sống, nên có thể để dành và đầu tư sanh lời, và như vậy đánh thuế trên tiền lời đầu tư này không khác nào đánh thuế hai lần vào lợi tức của họ, do đó, thuế suất trên đầu tư là thuế lần thứ hai, phải nhẹ hơn thuế suất trên lợi tức, là thuế lần thứ nhất. Chỉ trong các nước theo xã hội chủ nghĩa mới không có khác biệt thuế suất này vì thật sự chẳng ai có dư tiền để đầu tư hết.

Theo tài liệu của ABC News (From Eisenhower to Obama: What the Wealthiest Americans Pay in Taxes, 18/1/2012) thuế suất trên lợi tức từ thời khai quốc đến giờ luôn luôn cao hơn thuế suất trên lợi nhuận đầu tư. Thời TT Kennedy, thuế xuất tối đa trên lợi tức là 90% trong khi thuế xuất trên đầu tư tối đa là 25%. Nói cách khác, bà thư ký dưới thời tổng thống Dân Chủ Kennedy có thể đã phải đóng tới 90% thuế trong khi tỷ phú Buffett chỉ phải đóng có 25% thôi.

Những năm sau đó, mức thuế lợi tức xuống rất nhanh. Dưới thời TT Clinton, mức thuế lợi tức tối đa là 39% trong khi mức thuế đầu tư tối đa là 21%. Đến thời TT Bush, thuế lợi tức tối đa được giảm xuống 35% trong khi thuế đầu tư giảm xuống còn 15%.

Thuế suất của TT Bush được duy trì cho đến ngày nay. Người ta vẫn thắc mắc là cuối năm 2010 khi TT Obama và các đồng chí Dân Chủ nắm trọn quyền, tại sao lại già hạn luật giảm thuế của TT Bush? TT Obama đã có cơ hội sửa đổi "bất công xã hội" này, tại sao không làm để rồi bây giờ suốt ngày si và TT Bush?

Như trong bài viết tuần rồi đã ghi nhận, mức thuế trung bình của những người lãnh dưới 100.000 đô một năm chỉ là khoảng dưới 7%. Do đó, theo tạp chí Forbes, nếu bà thư ký Debbie Bosanek này phải đóng thuế lợi tức cao hơn mức 15% của ông tỷ phú Buffett, thì mức lương của bà phải là trong khoảng từ 200.000 đô đến 500.000 đô một năm (thư ký của tỷ phú có khác, cũng thuộc thành phần đại gia 1% chứ đâu có vừa).

Chỉ là bà lãnh lương mấy trăm ngàn đô và đóng 20% thuế tức là bà đã đóng từ 40.000 đến 100.000 đô thuế, trong khi ông Buffet có thu nhập trên dưới 100 triệu, đóng 15% thuế, tức là đóng 15 triệu đô thuế. Khác biệt rõ ràng, không thể nói mập mờ là bà thư ký đóng thuế nhiều hơn ông Buffet được. Nói "đòi hỏi tỷ phú phải đóng thuế ít nhất là bằng thư ký" là lập luận my mán mập mờ để kích động đấu tranh giai cấp tân thời trong quần chúng.

Cũng trong vấn đề thuế, TT Obama than phiền tình trạng các công ty chạy ra khỏi Mỹ để được hưởng thuế suất thấp hơn trong khi các công ty ở lại Mỹ thì bị đánh thuế rất cao. Thay vì đề nghị giảm thuế thì ông đề nghị một mức thuế tối thiểu đối với các công ty có chi nhánh tại nước ngoài để không cho các công ty này trốn chạy nữa.

Nước Mỹ có mức thuế công ty cao thứ nhì trên thế giới, chỉ sau Nhật. Do đó, các công ty đều muốn trốn chạy ra ngoài quốc, qua những xứ có thuế thấp và nhân công rẻ như Trung Cộng, Ấn Độ, Việt Nam, Mẽ... Đảng Cộng Hoà đề nghị miễn thuế một thời gian hay đánh thuế nhẹ nếu các công ty này mang cơ sở kinh doanh về lại Mỹ. Đây là việc TT Bush đã làm và đã kéo về được khá nhiều công ty, giúp tạo công ăn việc làm lại cho Mỹ. Nhưng TT Obama chủ trương đánh thuế tối thiểu như một hình thức trừng phạt các công ty mang cơ sở ra nước ngoài.

Người ta chưa biết mức thuế tối thiểu này là bao nhiêu, nhưng nếu quá thấp thì các doanh gia vẫn mang cơ sở của họ ra ngoài như thường, ngược lại quá cao thì sẽ giết chết các doanh nghiệp này thôi. Cả hai trường hợp đều không thể giúp già tăng công ăn việc làm tại Mỹ được. Đây chỉ là nguyên lý kinh tế học cơ bản chẳng có gì phức tạp nhưng vẫn được TT Obama và phe cấp tiến lờ đi để chỉ đưa ra lập luận my mán "đánh thuế đại công ty và đại gia" để dụ những người không có ý thức kinh tế. Đề nghị này chỉ là đề nghị trên lý thuyết và sẽ chẳng bao giờ áp dụng được.

Về vấn đề thất nghiệp, TT Obama khoe đã tạo thêm ba triệu việc làm mới trong 22 tháng qua. Văn theo ABC News (ABC News: State of the Union: Fact Checking the President, 24/1/2012), trong thời gian đó, con số việc làm mới chỉ có hai triệu thôi, TT Obama phỏng đại thành ba triệu. Theo các chuyên gia kinh tế, nước Mỹ cần có thêm 150.000 việc làm mới mỗi tháng để đáp ứng nhu cầu của người mới đến tuổi già nhập thị trường lao động, tức là tối thiểu cần 3,3 triệu việc làm mới trong 22 tháng. Cho dù chấp nhận con số phỏng đại của TT Obama thì ông mới chỉ đáp ứng được phần nào nhu cầu việc làm do tăng trưởng dân số thôi, chưa giải quyết được tình trạng 15 triệu người đang thất nghiệp thường trực.

Bởi vậy mà tỷ lệ thất nghiệp chính thức vẫn cứ lờ lửng ở mức 9%, và thực tế là 18% từ ba năm nay.

TT Obama khoe công đã cứu kỹ nghệ sản xuất xe Mỹ. Ông tuyên bố ngày ông nhậm chức, ngành này trên bờ vực phá sản. Bất chấp nhiều chống đối, ông nhất quyết cứu, và bây giờ thì General Motors đã trở thành hãng bán xe nhiều nhất thế giới, Chrysler tăng trưởng mạnh nhất và Ford đầu tư hàng tỷ vào các hãng xưởng mới ở Mỹ.

Nghe thì đáng phục lắm, nhưng có điều là có hơi nhiều chi tiết sai. Theo Fox News, (Fox News: FACT CHECK: Obama's 2012 State of the Union, 24/1/2012), việc cứu nguy các hãng xe là quyết định của TT Bush cuối năm 2008, TT Obama chỉ tiếp tục thi hành thôi. GM từ hồi nào đến giờ vẫn là hãng bán nhiều xe nhất thế giới. Chrysler tăng trưởng mạnh nhờ hãng Fiat của Ý bơm tiền vào để mua 51% cổ phần. Ford chưa hề nhận một đồng cứu nguy của Nhà Nước.

TT Obama quảng bá một kế hoạch mới để giúp những người gặp khó khăn trả nợ nhà.

Khủng hoảng gia cư khởi đầu từ 2008, đến nay là bốn năm, mà TT Obama vẫn loay hoay hết kế hoạch này đến chương trình khác để giải quyết mà vẫn chẳng đi đến đâu. Đây có lẽ là kế hoạch thứ sáu hay thứ bảy gì rồi.

Theo kế hoạch mới, mỗi chủ nhà sẽ được giảm khoảng 3.000 đô tiền nợ nhà, trong khi các ngân hàng bị ép phải giúp chính cổ lại nợ cho thiên hạ. TT Obama quảng cáo luật này rất giàn dí, không có thủ tục hành chánh rườm rà và cũng không cho phép các ngân hàng kiềm cổ thoái thác. Sự thật, các kế hoạch trước đây cũng được quảng bá như vậy, nhưng cũng chẳng có kết quả xuất sắc gì. Kế hoạch HARP tồn 75 tỷ năm 2009 hứa hẹn sẽ giúp bốn triệu gia đình, thực tế đã chỉ giúp tái tài trợ cho chín trăm ngàn gia đình. Ngay cả trong số gần một triệu gia đình đó, hầu hết đã tiếp tục bị khó khăn và lại rơi vào tình trạng nợ xấu trong vòng sáu tháng sau.

Về đối ngoại, TT Obama khoe ông đã thách thức Trung Cộng nhiều hơn TT Bush, thưa kiện Trung Cộng vi phạm hiệp ước thông thương quốc tế WTO gấp hai lần Bush. Theo ABC News, TT Bush khiếu nại bảy lần trong khi TT Obama khiếu nại có năm lần. TT Obama làm tinh rất giàn dí: năm lần trong ba năm, nếu ông làm tổng thống năm năm, thì theo dãy, ông sẽ khiếu nại tổng cộng là 13 lần, tức là gần bằng hai lần TT Bush. Nhưng đây chỉ là nói chuyện lý thuyết. Không có gì bảo đảm ông sẽ làm tổng thống thêm một nhiệm kỳ, cũng như không có gì bảo đảm ông sẽ tiếp tục khiếu nại thêm năm nữa vì tất cả tùy thuộc con số vi phạm của Trung Cộng. Nếu Trung Cộng chỉ vi phạm hai lần nữa thì không có lý do gì ông phải khiếu nại tới tám lần nữa. Ngược lại, nếu Trung Cộng vi phạm năm chục lần mà ông chỉ khiếu nại tám lần nữa thì chẳng có gì đáng khoe. Tiểu xảo xóm ván và trẻ con.

Dĩ nhiên chuyện giết Bin Laden là chiến tích duy nhất nên không thể không nhắc đến. Và TT Obama đã nhắc đến hai lần, mở đầu và kết luận bài diễn văn. Trong năm tới, chúng ta sẽ còn nghe nhắc đến nhiều hơn nữa.

Trong cả hai đoạn, ông đã bỏ ra nhiều thời gian ca tụng thành tích của nhóm người nhái, từ viên phi công lái trực thăng bị rót đến anh quân nhân lo bảo vệ đám dân bà trẻ con khỏi bị đạn lạc, ... Ông không ngớt tâng bốc quyết định can đảm của nhóm quân nhân, đồng thời cũng kêu gọi mọi người nên coi đó là gương sáng nên noi theo: can đảm, đoàn kết, ... Trên nguyên tắc là ca tụng các quân nhân, nhưng không ai ngày ngô đến độ không nhìn thấy ông đang tự ca tụng quyết định "can đảm" của chính mình, và kêu gọi mọi người đoàn kết sau lưng ông.

TT Obama cũng lớn tiếng khoe Mỹ đã rút hết quân ra khỏi Iraq, không còn một người nào. Báo phe ta Washington Post xác nhận là đúng vậy, nhưng cũng bình luân thêm là TT Obama đã cố tình không nói đến chuyện rút hết quân về không phải vì muốn như vậy, mà thực sự vì không thỏa thuận được với Iraq về việc duy trì một lực lượng tối thiểu, mới đầu được TT Obama đề nghị là 50.000 quân, cái đai cài lại Mỹ phải nhượng bộ xuống 5.000, cuối cùng vẫn không có đồng thuận, đánh phái chấp nhận zero (Washington Post: Fact-checking the 2012 State of the Union speech, 25/1/2012). TT Obama cũng không động đến chuyện sau khi Mỹ rút quân, Iraq đã trả nên bắt ôn nhất vùng. Xá rác xong rồi phì tay ra đi sống chết mặc bay thì có đáng khoe không?

TT Obama cũng không quên nhắc lại chống đối của đối lập Cộng Hòa. Văn chỉ là chuyện loay hoay đó thưa. TT Obama chấp chính đã ba năm, trong đó có hai năm đảng Dân Chủ kiểm soát trọng vụ Tòa Bạch Ốc và cả hai viên quốc hội, chỉ có một năm là Cộng Hòa kiểm soát được Hạ Viện trong khi Thượng Viện vẫn trong tay Dân Chủ. Thế thì trong hai năm đầu đó, TT Obama đã làm được gì để giảm thất nghiệp phục hồi kinh tế?

Phải nói ngay đây không phải là đầu tiên một tổng thống phải đối đầu với quốc hội để đối lập kiểm soát. Chuyện này đã xảy ra thường xuyên từ thời George Washington. Dĩ nhiên là đối lập luôn luôn chống phá, chỉ trong chế độ xã hội chủ nghĩa mới thấy đối lập hờ hờ hoan hô Nhà Nước. Cái tài của vị quốc trưởng trong chế độ dân chủ là vẫn ứng biến hữu hiệu để làm việc được với đối lập, vẫn làm được cái gì khác ngoài chuyện... ăn vạ và đố thua. TT Bush là người bị tố là vô tài bát tường tạo phản hóa lỏng, cũng đã thông qua được luật giáo dục, luật an ninh quốc gia, luật trả tiền thuốc Medicare, và hai lần giảm thuế mặc dù quốc hội Dân Chủ kiểm soát.

Một điểm cuối cùng đáng ghi nhận. Trong ba năm qua, có hai vấn đề lớn nhất đã chiếm nhiều trang báo nhất, vậy mà trong suốt bài diễn văn báo cáo tình trạng liên bang, TT Obama không hề nhắc đến một lần nào: đó là chuyện cái tó y tế mà da số dân Mỹ đang chống mạnh, và chuyện tiêu xài vung vút của chính quyền Obama đưa đến thảm thùng ngân sách vĩ đại cũng như công nợ chất núi, đưa đến hạ điểm tín dụng lần đầu trong lịch sử. Hiển nhiên, đây không phải là những đề tài vận động tranh cử hấp dẫn, nên tốt hơn hết là lờ đi cho tiện. Mỹ gọi là "two elephants in the room" nhưng TT Obama không muốn ai nhìn thấy.

Tóm lại, Báo Cáo Liên Bang chỉ là một diễn văn vận động tranh cử, và giống như tất cả các diễn văn tranh cử, hứa hẹn trời biển mà không sát với sự thực cho lắm. (29-1-12)

Ghi chú: trong bài viết này có trích dẫn ba tờ báo điện tử ABC News, Fox News, và Washington Post khi kiểm chứng lại những tuyên bố của TT Obama trong Báo Cáo Liên Bang. Cá ba bài đều viễn dẫn khá nhiều chuyện "sai sự thật" của TT Obama. Độc giả nào có hứng thú có thể vào đó để đọc thêm chi tiết.

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

'Hành Trang' Của Các Ứng Viên Cộng Hòa

'Hành Trang' Của Các Ứng Viên Cộng Hòa

Vũ Linh

Chiến thắng của ông Gingrich hứa hẹn cuộc chiến bên Cộng Hòa sẽ rắc rối to...

Kết quả bầu sơ bộ hôm Thứ Bảy tại South Carolina đã đánh dấu một khúc quanh quan trọng trong cuộc chạy đua vào ghế Tổng thống của phía Cộng Hòa. Tiểu bang tương đối bảo thủ này đã chọn ông ứng viên bảo thủ cựu chủ tịch Hạ Viện Newt Gingrich.

Đây là một ngạc nhiên lớn vì ông Gingrich thắng với 40% trong khi những thăm dò mới nhất cho thấy ông ngang ngửa với cựu thống đốc Massachusetts Mitt Romney ở mức 30%. Kết quả cũng đẩy cuộc chạy đua vào... ngõ cụt. Ba cuộc bầu sơ bộ tại Iowa, New Hampshire và South Carolina, ba người khác nhau thắng (tin giờ chót sau khi kiểm phiếu lại thì cựu thượng nghị sĩ Rick Santorum đã thắng tại Iowa với 34 phiếu hơn ông Romney trong khi ông này thắng lớn tại New Hampshire).

Người có thể nói đại bại lần này là ông Romney. Chiến thắng mạnh của ông Gingrich đã đưa ông Romney từ tư thế nhiều hy vọng nhất rớt xuống tư thế lung lay nhất.

Romney thất bại vì thật ra ông có nhiều hành trang rất nặng nề.

Trên nguyên tắc, ông Romney là ứng viên được hậu thuẫn của guồng máy đảng và các nhân vật tài to mào lớn của đảng Cộng Hòa. Từ cựu TT Bush cha cho đến TNS McCain, rồi đến Thủ tướng Nikki Haley của South Carolina, là nhân vật bảo thủ cựu doan được hậu thuẫn mạnh của phong trào Tea Party.

Nếu nhìn một cách phiến diện – theo kiểu truyền thông của phe ta – vào các ứng viên bảo thủ Cộng Hòa nói chung thì người ta có cảm tưởng như đảng này chủ trương cắt hết trợ cấp cho dân chúng, hủy bỏ bảo hiểm y tế cho thiến hạ chết ráng chịu, thả lỏng cho các tài phiệt tru diệt dân lao động, hủy bỏ mọi thứ thuế, thậm chí giải tán chính phủ luôn cho tiện việc sổ sách và kéo nước Mỹ về thế kỷ thứ 19, hay 18 thì càng tốt. Dĩ nhiên đây chỉ là cái nhìn phiến diện của học sinh tiểu học thôi.

Các chính trị gia của Cộng Hòa chưa bị bệnh mất trí Alzheimer nặng như vậy, nhưng dù sao thì cũng bảo đảm là phe TT Obama sẽ triệt để khai thác cái nhìn phiến diện này, và không thiếu người sẵn sàng tin ngay.

Cái may mắn lớn là ít ra cũng còn một người chưa đến nỗi khùng điên như vậy. Người đó chính là ông Romney. Với quá trình có thể nói bảo thủ ôn hòa nếu muốn nói cẩn tiến của ông này, không ai có thể dán những chủ trương cực đoan, nô lệ của nhóm cực đoan Tea Party lên ngực ông Romney. Và đó có thể là cách tốt nhất để hóa giải thế đánh của phe Dân Chủ trong cuộc chạy đua sắp tới. Nói cách khác, ông Romney là người ít cựu doan, ít sai lầm để TT Obama có thể đánh được, và như vậy có nghĩa là trong cả đám ứng viên Cộng Hòa, ông cũng sẽ là người có nhiều hy vọng hạ được TT Obama.

Thực tế phức tạp hơn nhiều.

Ngay trong nội bộ của Cộng Hòa, phần lớn những lá phiếu bỏ cho ông thực sự không phải vì hoàn toàn tin tưởng, hay cùng quan điểm với ông mà chỉ vì thấy ông là người có nhiều hy vọng hạ được TT Obama nhất. Đây là những lá phiếu lỏng lẻo dễ mất nhất. Chỉ cần TT Obama từ giờ đến lúc bầu cử, làm được một chuyện thành công gì lớn khiến thiên hạ không thấy nhu cầu phải thay thế ông nữa là những lá phiếu này sẽ bị mất.

Điều quan trọng thứ hai, Cộng Hòa là đảng bảo thủ trong khi ông Romney vẫn chưa thuyết phục được mọi người ông là thành phần bảo thủ thứ thiệt. Chuyện này thật ra khó vì quá trình của ông Romney rõ hơn ban ngày. Ngày trước, ông Obama ra tranh cử với một quá trình trống rỗng, nên chẳng ai biết ông thực sự là người như thế nào, bảo thủ, cẩn tiến, ôn hòa hay gì gì khác. Đằng này, ông Romney là thống đốc Massachusetts trong bốn năm, để lại một chuỗi diễn văn, hành động, quyết định, luật lệ ai cũng nhìn thấy.

Và những điều mà khối bảo thủ Cộng Hòa nhìn thấy, không lấy gì là hấp dẫn họ cả.

Họ thấy ông Romney chủ trương chấp nhận phá thai, ủng hộ án xá di dân bất hợp pháp, ủng hộ các biện pháp chống ô nhiễm bất lợi cho các công ty sản xuất và quan trọng hơn cả, ông là cha đẻ ra bảo hiểm y tế toàn dân đầu tiên của Mỹ, một chính sách đã được chính TT Obama dùng làm khuôn mẫu cho luật cải tổ y tế của ông mà giới bảo thủ coi như cái tội lớn nhất của TT Obama. Những thành tích ấy không có gì đáng ngạc nhiên khi ta biết từ xưa đến nay Massachusetts luôn luôn là tiểu bang cấp tiến hàng đầu của Mỹ. Không có những chủ trương này thì ông Romney không thể nào làm thống đốc được.

Bây giờ, ông Romney thay đổi lập trường hoàn toàn trên hầu hết các vấn đề nêu trên. Ông cũng khẳng định chế độ bảo hiểm y tế toàn dân của ông mang tính đặc thù của Massachusetts, khác xa cái luật của TT Obama.

Cho dù biện minh cách nào thì ông cũng sẽ gặp khó khăn lớn trong vấn đề này. Chắc chắn là phe Dân Chủ sẽ khai thác chuyện ông Romney thay đổi lập trường như là bằng chứng của tinh thời cơ hay bất nhất. Tinh bất nhất – Mỹ gọi là flip-flop – là yếu tố chính khiến các ứng viên tổng thống Al Gore và John Kerry bị thua Bush trước đây. Còn chuyện bảo hiểm y tế thì khối bảo thủ cho là điểm yếu nhất có thể khai thác để chống TT Obama lại là điểm há miệng mắc quai của ông Romney, bất chấp mọi biện minh của ông.

Ông Romney cũng có cái tội lớn nữa là tội... rất giống cựu ứng viên tổng thống John Kerry của đảng Dân Chủ trước đây: chẳng những lập trường bất nhất mà còn thuộc giai cấp giàu sang, có thể nói là quý tộc của vùng đông-bắc Mỹ, nhà cao cửa rộng đếm không hết, cá sòng súng túc, con nhà tông, lại còn biết... tiếng Pháp nữa (ói chao ơi, cái tội này đối với mấy ông bà Mỹ ruộng thì thật là tội ác chung dù tam tộc!), có thể rớt xa cách dân Mỹ và khó có thể hiểu được nhu cầu của họ.

Những chuyện này đã gây những câu hỏi rất lớn trong khối bảo thủ, và cho đến nay, bất kể mọi giải thích, họ chưa thể thực sự tin ông được. Do đó, từ cả năm họ vẫn loay hoay tìm người khác đáng tin hơn và hoàn hảo hơn, mà vẫn chưa tìm ra được.

Một điểm lợi mà cũng là bất lợi nữa cho ông Romney là thành tích kinh doanh của ông.

Trong thời buổi kinh tế khó khăn hiện nay, ai cũng thấy TT Obama loay hoay mãi vẫn chẳng có kết quả gì khả quan, chỉ giải đố thừa, hết người này đến người khác, hết lý do này đến cớ nọ. Thay đổi ê-kíp kinh tế hàng loạt cũng chẳng có kết quả gì khác. Sau ba năm, tỷ lệ thất nghiệp sau khi tăng ba bốn điểm (từ 6%-7% lên đến trên 10%) mới bớt được nửa điểm (từ 9% xuống 8.5%) là đã có cớ hở hết thành công vĩ đại. Nợ công, thâm thuỷ ngân sách đã lên đến những mức vô tiền khoáng hậu, khó có thể mường tượng được.

Trong bối cảnh đó, một doanh gia có thành tích rõ ràng phải là một thứ bíu bối nước Mỹ cần có để giải quyết khó khăn kinh tế. Và ông Romney chính là người lý tưởng đó. Với tư cách thống đốc Massachusetts, ông lãnh cái giá tài hơn ba tỷ thâm thuỷ ngân sách, nhưng thành công mau mắn xóa bỏ cái thâm thuỷ đó mà không phải tăng thuế. Ông là người cùi ván được tổ chức Thế Vận Hội Mùa Đông 2002 tại Salt Lake City khởi bi phả sản. Trước đó, ông cũng là người được thuê để điều hành công ty Bain Capital là công ty chuyên đầu tư vào các doanh nghiệp bị đe dọa phá sản. Qua công ty Bain, ông Romney giúp các công ty gặp khó khăn cần phải thay đổi cách điều hành, chiến lược, chiến thuật kinh doanh để thoát nạn. Và ông thành công, cùi được cả trăm cá ngan công ty, mang lại lợi nhuận lớn cho Bain Capital.

Thành công thật, nhưng mặt trái của vấn đề là hàng trăm hàng ngàn nhân viên bị sa thải để cứu các công ty đó. Trong thời buổi thất nghiệp tràn lan, mang một người có thành tích sa thải nhân công ra trình làng hiển nhiên không phải là cách làm hay ho nhất. Đúng ra, đây là cách nhin không chính xác. Rõ ràng là ông Romney đã khuyến cáo sa thải nhân viên và nhiều người mất việc vì khuyen cáo này. Nhưng ngược lại, vấn đề đặt ra là nếu không sa thải một số nhân viên như vậy thì các công ty sẽ phá sản toàn diện và số nhân viên mất việc thật sự sẽ cao hơn rất nhiều.

Các đối thủ của ông Romney đã và sẽ triệt để khai thác khía cạnh này. Ta đã và sẽ thấy những quảng cáo, phỏng vấn người bị mất việc vi khuyen cáo của ông Romney, được đưa lên màn ảnh truyền hình để tá cánh khổ của họ và già dinh họ sau khi mất job. Ông Romney dù sao cũng sẽ bị ảnh hưởng rất tai hại từ những cảnh này. Mọi người ai cũng sẽ nhìn thấy những cảnh đau lòng mà không ai nghĩ đến chuyện hàng trăm hàng ngàn người khác đã được cứu thoát khỏi cảnh sa thải tập thể vì công ty phả sản.

Riêng TT Obama có lẽ sẽ khô khai thác chuyện Bain này. TT Obama vừa bổ nhiệm ông Jeffrey Zients làm tân Giám đốc Văn Phòng Quản Trị Ngân Sách, trực thuộc Tòa Bạch Ốc. Ông Zients trước đây cũng làm việc tại Bain Capital từ 1988 đến 1990. TT Obama vẫn tiếp tục "truyền thống" dùng "1% tài phiệt Wall Street" làm cánh tay trái trong chính quyền của ông, bất chấp những si và đổi với tài phiệt ngoài cửa miệng của ông.

Mới đây, báo chí đòi ông Romney công khai hóa chuyện thuế má. Các đồng chí Cộng Hòa hùa theo ngay. Nhưng ông Romney nhất định chưa chịu công bố chi tiết mà chỉ trả lời đại khái ông đóng thuế ở mức 15%. Dĩ nhiên là báo chí nhảy bô vào chi trich là trong khi mấy ông bà công chức phải đóng thuế ở mức 20%-25%, thì ông triệu phú này lại đóng có 15%. Sau này TT Obama thế nào cũng sẽ không bỏ qua.

Thực tế không phải vậy.

Báo điện tử CNN Money ngày 18/1/2012 phân tích vấn đề rõ ràng hơn: 20%-25% là mức thuế lợi tức tối đa dân trung lưu phải đóng. Trên thực tế, họ đóng ít hơn nhiều, vì được khấu trừ nhiều thứ. Người dân với mức lương từ 40.000 đến 50.000 đóng thuế ở mức trung bình 3.2%, từ 50.000 đến 75.000 đóng 5.7%, và từ 75.000 đến 100.000 đóng 7.2%. Tất cả đều thấp hơn xa mức thuế của ông Romney.

Có người so sánh mức thuế 15% của ông Romney với mức thuế 26% của TT Obama. So sánh kiểu này là không hiểu gi. Mức thuế ông Romney đóng là thuế trên lợi nhuận đầu tư (investment return) vì ông chỉ có lanh tiền đó thôi, chứ không có lợi tức (income). Mức thuế lợi nhuận đầu tư cao nhất là 15%, nghĩa là ông Romney đã đóng thuế tới mức tối đa. TT Obama đóng 26% thuế trên lợi tức –lương và tiền bán sách – trong khi mức thuế lợi tức tối đa là 35%. Thuế lợi nhuận đầu tư thấp hơn vì đầu tư có rủi ro mất hết tiền trong khi lợi tức – ví dụ từ lương bổng –bảo đảm không thể mất.

Nhìn vào những vấn đề trên, ta thấy hành trình của ông Romney quá là nặng nề và cần khá nhiều giải thích phức tạp và dài dòng.

Trong khi đó, ông Gingrich cũng không thiếu gì "hành trang". Từ tính bốc đồng, nóng nẩy, đến chuyện tiền bạc không rõ ràng, những vụ điều tra của quốc hội, và vụ ông phải từ chức khi đang làm chủ tịch Hạ Viện. Nhưng đó không phải là suy nghĩ của dân South Carolina. Bất chấp những "hành trang" nặng nề không kém của ông Gingrich, đa số đã chọn ông.

Điều đáng nói là đúng một ngày trước bầu cử, bà vợ thứ hai của ông Gingrich (ông này có ba đời vợ) được đài ABC và báo Washington Post dù dỗ công khai lên tiếng khui ra chuyện kín phòng the với ông Gingrich để bôi bác.

Nhiều người cho rằng sự tăng vọt hậu thuẫn này là hậu quả trực tiếp của chuyện ông "đầu vồ" với nhà báo John King của CNN trong cuộc tranh luận Thứ Năm tuần rồi. Ông King mở màn cuộc tranh luận bằng câu hỏi về chuyện bà vợ thứ nhì của ông Gingrich. Lập tức John King bị Gingrich quát thẳng là đã hạ thấp cuộc tranh luận bằng cách mờ đầu bằng một câu hỏi thuộc phạm vi là cái. Câu trả lời của ông Gingrich được cù tọa đồng loạt nhảy nhõm vỗ tay hết mình. Cố lè dán South Carolina cũng phản đối thái độ thiên vị của CNN, ABC, và Washington Post nên dồn phiếu cho ông Gingrich.

Với tất cả những "hành trang" bẩn ở trên, cả Romney lẫn Gingrich đều không phải là những ứng viên hoàn hảo. Nhưng sự thật trong chính trường Mỹ không bao giờ có thể có một ứng viên hoàn hảo, bên Cộng Hòa như bên Dân Chủ. Trong cuộc chạy đua giữa bà Hillary và ông Obama năm 2007-2008, ta có dịp thấy những hành trình nặng nề và to lớn của cả hai ứng viên này. Bà Hillary như một người đàn bà đầy tham vọng và thุ thoán, ông Obama như một bạch diện (hay hắc diện cho đúng hơn?) thư sinh trống rỗng kêu to.

Chiến thắng của ông Gingrich hứa hẹn cuộc chiến bên Cộng Hòa sẽ rắc rối và người ta có thể mường tượng cuộc chiến sẽ kéo dài hơn dự đoán, và cuộc bầu cử tại Florida sẽ mang ý nghĩa cực lớn. (22-1-12)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

New Hampshire: Ánh Sáng Ngoài Bìa Rừng?

17/01/2012

New Hampshire: Ánh Sáng Ngoài Bìa Rừng?

Vũ Linh

...Trong 12 tiểu bang xôi đậu quyết định kết quả tranh cử tổng thống, Romney dẫn TT Obama với 5%...

Thứ Ba vừa qua có cuộc bầu sơ bộ lần thứ hai, tại tiểu bang New Hampshire. Ai cũng biết cựu thống đốc Massachusetts là Mitt Romney đã thắng lớn bên đảng Cộng Hòa. Nhưng chẳng ai rõ bên đảng Dân Chủ có bầu sơ bộ gì hay không vì... không thấy báo nào đăng tin. Dĩ nhiên là cũng có và ứng viên chính thức duy nhất Obama đã được phê chuẩn với tỷ lệ 81%. Cử tri cũng được quyền viết tên bất cứ ai khác mình muốn vào phiếu: bà Hillary được 1%, số còn lại là cho một vài chính khách địa phương vô danh.

Chiến thắng của ông Romney thì ai cũng biết trước rồi. Đài truyền hình CNN tuần trước phải đợi đến ba giờ sáng – giờ Hoa Thịnh Đốn – sau khi phát ngôn viên đảng Cộng Hòa chính thức công bố kết quả, mới dám xác định ông Romney đã thắng tại Iowa, với 1/3 phiếu hơn ông Santorum. Lần này tại New Hampshire, tầm giờ tối thì các phòng phiếu đóng cửa. Tầm giờ một giờ, đài CNN tiên đoán ông Romney sẽ thắng, tuy chưa biết với tỷ lệ nào.

Ai cũng biết kết quả này, nhưng vẫn chưa ai hiểu rõ ý nghĩa chiến thắng của ông Romney thực sự như thế nào.

Nhìn dưới khía cạnh bi quan thì ông Romney vẫn thấy tương lai rất mù mờ.

Tiểu bang New Hampshire tương đối ít bão thu, là láng giềng của Massachusetts, ông Romney có nhà riêng và đã ở cả năm nay rồi, di vận động không ngừng từ năm 2007. Tại một nơi thuận lợi như vậy mà cuối cùng ông vẫn chỉ có được chưa tới 40% phiếu, thì cũng là điều đáng nhìn kỹ hơn. Có nghĩa là trong mười đảng viên tại đây cũng đã có tới sáu người vẫn chưa chấp nhận ông Romney và đã phản phiếu ra cho bốn ứng viên khác.

Kết quả tại New Hampshire cho thấy trong đảng Cộng Hòa lại có một ngôi sao nữa mới xuất hiện. Ngôi sao thứ tam đó là ông Huntsman, là người từ trước đến giờ luôn luôn ngồi cuối lớp. Tại Iowa, nơi mà tư thế tương đối ôn hòa của ông không có chút hy vọng thành công nào, ông nhận được chưa tới 1% phiếu. Bây giờ ông lãnh được 17%.

Ông Jon Huntsman năm nay 51 tuổi, từ năm 2005 đến 2009 là thống đốc Cộng Hòa của tiểu bang Utah. Sau đó được TT Obama bổ nhiệm đại sứ tại Trung Cộng, cho đến tháng Tư năm 2011, khi ông từ chức để ra tranh cử tổng thống. Ông cũng là một doanh gia rất thành công trước khi nhảy vào chính trị.

Việc ông Huntsman leo lên hàng thứ ba là kết quả trực tiếp của chiến lược tranh cử của ông: bỏ Iowa, tập trung mọi nỗ lực vào New Hampshire, dùng chiến thắng tại đây làm trampoline. Cũng không khác gì chiến lược của ông Rick Santorum tại Iowa. Nhưng chiến lược này có vẻ không hiệu nghiệm lắm. Ông Santorum không khai thác được chiến thắng của mình tại Iowa, về hạng năm tại New Hampshire. Chẳng có gì đảm chứng hai ông Santorum và Huntsman sẽ thành công lớn tại hai tiểu bang kế tiếp là South Carolina và Florida. Không ai tin ông Huntsman có chút một hy vọng đại diện cho Cộng Hòa được. Với nhiều người bảo thủ và cực đoan, việc ông làm đại sứ cho TT Obama đã là cái tội lớn rồi, trong khi đó, ông cũng há miệng mỉm quai, khó dà kích TT Obama được trong khi ra tranh cử.

Nếu như trong tương lai, các ứng viên lè té này lần lượt bị loại, thi câu hỏi đặt ra là cử tri của họ sẽ bầu cho ai. Nếu khối cử tri này tập trung phiếu vào một ứng viên bảo thủ cuối cùng còn lại, thi ông Romney sẽ mất ngay hy vọng làm đại diện cho Cộng Hòa.

Một khía cạnh quan khác cho Cộng Hòa là tư thế của ông Ron Paul.

Ông này vẫn như các tham dò trước bầu bán đã thấy trước. Ông là thành phần cực đoan và các cử tri bầu cho ông cũng thuộc loại cực đoan không kém, tức là không bỏ cuộc dễ dàng. Có thể với tư thế hạng nhì như vậy, ông sẽ kéo dài cuộc chiến theo kiểu bà Hillary đánh nhau với ông Obama trước đây. Đáng ngại hơn nữa, ông Paul cũng không giấu diếm ý định ra tranh cử với tư thế độc lập nếu thua trong đảng Cộng Hòa. Chuyện này nếu xảy ra thi ông Paul bảo đảm sẽ là người được TT Obama tuyên dương công trạng vì giúp tổng thống dễ dàng tái đắc cử mà chẳng cần di vận động gì nữa. Có nhà bình luận đã viết đùa rằng Ron Paul mới là người đứng pho cho ông Obama!

Nhìn dưới khía cạnh lạc quan, ông Romney là người đầu tiên trong lịch sử bầu sơ bộ đã chiến thắng tại cả hai tiểu bang đầu tiên là Iowa và New Hampshire, một thành tích có vẻ xác nhận ông sẽ đắc cử làm đại diện cho đảng Cộng Hòa. Nói cách khác, dường như đảng Cộng Hòa trong cái rừng ứng viên bùng lên rồi lặn mất như lùa rơm, đã nhìn thấy ánh sáng ngoài bìa rừng.

Nếu Mitt Romney tiếp tục thắng lớn tại South Carolina và Florida, thi có nhiều hy vọng cuộc "nội chiến" Cộng Hòa sẽ chấm dứt. Và ông Romney cũng như đảng Cộng Hòa có thể tập trung nỗ lực để chia mì tên về phía TT Obama sớm. Ngược lại, nếu như ông chỉ về nhì hay ba thì bảo đảm cuộc chiến sẽ tiếp tục dài dài và sẽ mỗi ngày mỗi giàm hy vọng Cộng Hòa lấy lại Tòa Bạch Ốc năm tới.

Tin mừng cho ông Romney là những tham dò mới nhất cho thấy ông đã vot lên ngang ngửa với cựu chủ tịch Hạ Viện Newt Gingrich tại hai tiểu bang tới. Tin mừng đó cũng có thể là tin không vui lắm. Theo truyền thống chính trị Mỹ, hễ có ông bà nào ngoi lên hàng đầu, trở thành một mối đe dọa lớn là lập tức sẽ bị các ông bà đồng chí khác xùm lại đánh hội đồng. Các ông bà Cộng Hòa nổi lên trước đây, nhất là ông Gingrich, đã được ném tinh đồng chí đậm đà này rồi.

Một tin có thể nói là mừng hơn cho ông Romney, là theo tất cả các tham dò, trong con mắt của các cử tri Cộng Hòa, yếu tố quan trọng nhất là khả năng hạ được TT Obama, và người có nhiều hy vọng nhất trong yếu tố này, chính là ông.

Chiến lược tranh cử của TT Obama là cố gắng lèn đảng Cộng Hòa bức hình của một đảng cực đoan, bị khống chế bởi nhóm quá khích Tea Party. Nếu các ông Gingrich và Santorum mà đắc cử làm đại diện cho đảng Cộng Hòa thì bảo đảm chiến lược này sẽ được tận dụng tối đa. Nhưng chiến lược này hiển nhiên sẽ khó áp dụng với ông Romney là người được coi như có khuynh hướng cấp tiến, vẫn chưa được khôi bão thủ Cộng Hòa chấp nhận mà lại còn bị nhóm Tea Party hoài nghi đến cùng. Một khác, ưu lớn nhất của dân Mỹ hiện là vẫn đề phục hồi kinh tế, trong khi ông Romney lại là một doanh gia có thành tích kinh doanh không ai chối cãi được.

Dù sao thì ta cũng thấy bức tranh bên phía Cộng Hòa ngày càng sáng tỏ và có chiều hướng thuận lợi. Trong khi đó thì tình hình bên đảng Dân Chủ không có gì sáng sủa hơn.

Cái tin đáng phấn khởi nhất cho TT Obama là tỷ lệ thất nghiệp đã giảm từ 9% xuống 8.5%. Chẳng có nghĩa gì ghê gớm lắm. Sự suy giảm này chẳng những quá nhỏ quá chậm, mà còn có thể chỉ phản ánh số người chính thức đi xin tiền thất nghiệp hay ghi danh kiếm việc làm đã suy giảm vì họ thất nghiệp đã quá lâu, không còn được hưởng trợ cấp thất nghiệp nữa, hay là nản chí không đi tìm việc nữa. Nhưng trong cái khoảng trống vắng thành tích hiện nay thi đây quả là một chuyện vĩ đại cần phải được khai thác tối đa, kêu chiêng gõ trống rầm rộ ngay.

Về viễn ảnh đắc cử của TT Obama, một nhà báo đã viết một bài phân tích chi tiết. Ông nêu lên một số điểm đáng suy gẫm:

- Cuối năm 2008, tỷ lệ dân Mỹ thỏa mãn với tình trạng hiện tại là 17%. Cuối năm 2011, tỷ lệ vẫn y chang, không thay đổi. Nói cách khác, ba năm Obama đã chẳng có chút tiến bộ gì.

- Tham dò Gallup cho thấy TT Obama hiện được hậu thuẫn của 42% dân. Đây là tỷ lệ thấp nhất vào thời điểm ba năm chép chánh so với tất cả các tổng thống trong lịch sử cận đại Mỹ, thấp hơn cả tỷ lệ của các tổng thống đã rời đi như Johnson, Ford,

Nixon, Carter, và Bush cha. Sau khi giết được Bin Laden, tỷ lệ ủng hộ vọt lên 63%, nhưng chỉ một tháng sau thì đâu lại vào đấy, tỷ lệ tụt xuống mức dưới 40%.

- Cung cơ quan thăm dò Gallup này phân loại dân Mỹ theo tiêu chuẩn cấp tiến hay bảo thủ, và so sánh điểm cách biệt giữa các ứng viên tổng thống và điểm trung bình của đa số dân. Gallup khám phá ra TT Obama thuộc thành phần cấp tiến đứng xa điểm trung bình nhất, trong khi tất cả các ứng viên Cộng Hòa đều đứng gần với điểm trung bình hơn, tức là gần với quan điểm chung của dân Mỹ hơn.

- Gallup cũng khám phá ra 52% dân Mỹ ủng hộ chủ trương tăng trưởng kinh tế (pro-growth) của Cộng Hòa, so với 40% ủng hộ chủ trương công bằng xã hội (pro-equality) của Dân Chủ.

- Trong 12 tiểu bang xôi đậu quyết định kết quả tranh cử tổng thống, ông Romney dẫn TT Obama với 5%. Chỉ cần thua ở một nửa các tiểu bang này là TT Obama sẽ là tổng thống một nhiệm kỳ.

- Tương lai của TT Obama không sáng sủa lắm: ông rất có thể thua nếu tình trạng hiện tại không khả quan hơn; chắc chắn sẽ thua nếu có biến cố bất lợi như khủng hoảng kinh tế Âu Châu, biến động tại Trung Đông; hay một cuộc tấn công của khủng bố. Cho dù ông thắng thì ông sẽ hoàn toàn bị chỉ phơi bởi việc chống đỡ các cố gắng của đối lập bảo thủ muốn lật ngược các quyết định của TT Obama trong nhiệm kỳ đầu.

Bài viết có vẻ khá bi quan cho TT Obama. Để sáng tỏ vấn đề, đây không phải là bài viết của "Vũ Linh trên Việt Báo" đâu, mà là của nhà báo cấp tiến Charles Lane viết trên Washington Post ra ngày 2 Tháng Giêng, 2012 (Charles Lane: Gloomy numbers for Obama).

Tạp chí US News & World Report hỏi độc giả mỗi lo sợ lớn nhất của họ là gì? Kết quả, hai mối lo lớn nhất: 33% sợ TT Obama sẽ được bầu lại, 31% sợ TT Obama tăng thuế.

Tình trạng khó khăn của TT Obama cũng được chứng minh không thể nào rõ hơn bằng một bài viết của nhà báo Bill Keller trên báo phe ta New York Times. Ông Keller, nguyên chủ bút chính (Executive Editor) của NYT, đã công khai cổ vũ cho một liên danh mới, Obama-Hillary thay thế liên danh Obama-Biden. Theo ông, uy tín, khả năng, và kinh nghiệm chính trị của bà Hillary là phương pháp cứu hỏa chẳng những bảo đảm cứu được TT Obama, mà còn bảo đảm bà Hillary sẽ kế vị làm tổng thống và đảng Dân Chủ sẽ nắm quyền it ra là đến năm 2024. Cái nhìn của ông Keller có vẻ hơi lạc quan mà quên mất những "hành trang" rất lớn của bà Hillary, nhưng dù sao cũng nói lên cảnh tang già bối rối trong ê-kip Obama.

Tuần qua, ông Chánh Văn Phòng thứ hai, Bill Daley bất ngờ từ chức "để vui sống với gia đình". Trong truyền thống chính trị Mỹ, mỗi lần có ông lớn nào mất job mà chưa có job gì khác thay thế thì thông thường là vì thương vợ nhớ con, muốn về giúp vợ rửa chén, giặt quần áo, và dắt con đi chơi baseball. Báo điện tử The Hill (10/1/12) đã bàn đến hai lý do khiến ông Daley từ chức: thứ nhất là Đệ Nhất Phu Nhân không ưa ông từ ngày bà còn là nhân viên trong tòa thị trưởng Chicago khi ông Daley còn làm thị trưởng tại đó – và thực tế giúp bà có được cái job này – và thứ nhì, ông Daley không đồng ý chính sách bất thân thiện của TT Obama với giới kinh doanh, luôn luôn chỉ trích giới này là nguyên nhân của mọi khó khăn kinh tế hiện nay. Ông Daley làm Chánh Văn Phòng được xấp xỉ một năm.

TT Obama mau mắn bổ nhiệm ông Jacob Lew, Giám đốc Văn Phòng Quản Trị Ngân Sách (Office of Management and Budget) thay thế.

Cả hai ông cựu và tân Chánh Văn Phòng đều xuất thân là tài phiệt nặng ký của Wall Street. Ông Daley trước đây là viên chức cao cấp của đại ngân hàng JP Morgan Chase, kiêm thành viên Hội Đồng Quản Trị các đại công ty Boeing, Merck, và Fanny Mae, là cơ quan tài trợ nợ mua nhà, thủ phạm lớn nhất của vụ khủng hoảng giá cư và tài chính của mấy năm qua.

Ông Lew cũng không thua gì, trước đây là viên chức lãnh đạo của đại ngân hàng Citigroup, là ngân hàng đã nhận được mấy chục tỷ tiền "cứu nguy" trong khi ông Lew lãnh lương và tiền thưởng sơ sơ có khoảng hai triệu đô một năm thôi. Một điều đáng nói, khi còn làm cho Citigroup, ông Lew chịu trách nhiệm quản lý khối "Alternatives Investment Unit", là khối mua các gói nợ mua nhà, tức là đầu tư vào các nhà có nhiều hy vọng bị mất giá và bị xiết bởi ngân hàng, hầu hết là nhà của dân trung lưu và nghèo. Nói nôm na, Citigroup có một khối kinh doanh cho mấy người không đủ tiêu chuẩn mượn tiền mua nhà, mặt khác lại có một khối khác ngồi chờ những người này không trả được nợ để hưởng lợi.

Ông Lew là người ngồi chờ, và đó là cách ông làm giàu, trở thành triệu phú. Và bây giờ được làm Chánh Văn Phòng cho ông tổng thống của dân nghèo.

TT Obama luôn miệng xỉ và tài phiệt Wall Street và ủng hộ chủ trương chống "nhà giàu" của nhóm cực đoan Occupy Wall Street. Thực tế, ông chỉ dùng những tay tài phiệt này thôi. Chứng nào thi nhóm "99%" này mới sáng mắt để "đứng nghe những gì..."?

TT Obama xác nhận cuộc chiến trước mắt khá cam go cho ông vì những thành tích khiêm nhường của mình. Nhưng hy vọng của Đảng Cộng Hòa cũng chẳng khả hơn vì những tranh giành trong nội bộ. Hiện giờ cũng vẫn còn một nửa tá ứng viên, tuy trên thực tế chỉ có hai người có hy vọng đạt được mục tiêu, là hai ông Romney và Gingrich, và cuộc chiến Romney-Gingrich có thể sẽ hấp dẫn không thua gì cuộc chiến Obama-Hillary trước đây. (1-15-12)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Bầu Cử Sơ Bộ: Màn Một, Iowa

10/01/2012

Bầu Cử Sơ Bộ: Màn Một, Iowa

Vũ Linh

...Romney và Obama đều được hậu thuẫn ngang hàng nhau, 47% mỗi người...

Ngày Thứ Ba vừa qua đánh dấu hồi thứ nhất của cuộc tranh cử tổng thống Mỹ khi tiểu bang Iowa tổ chức bầu sơ bộ.

Bên đảng Dân Chủ, bầu sơ bộ được tổ chức âm thầm lặng lẽ, không ai biết, không ai hay. Có lẽ phải đọc báo kỹ lắm thì mới thấy một mẩu tin ba dòng trong mục Rao Vặt mới biết được đảng Dân Chủ cũng có bầu sơ bộ. TT Obama lên truyền hình video trực tiếp nói chuyện với các đồng chí: ông nhắc nhở họ cuộc bầu cử năm nay sẽ gay go lắm, đừng nầm nhà ngủ mà không đi bầu vì tổng thống sẽ gặp khó khăn và cần lá phiếu của mỗi người. Theo tin báo chí, cuộc nói chuyện bị cắt quãng, mất cả hình lồng tiếng nhiều lần vì trục trặc kỹ thuật. Không biết có phải vì lý do đó mà các đảng viên nghe Đảng Tiên Tri nói chuyện mà hùn như ngủ gật hết. Không có gì mới lạ, không ai vỗ tay, hô hét, nhảy tung tung, thốn thức khóc, hay té xiu như bốn năm trước.

Bên đảng Cộng Hòa, tình trạng hoàn toàn khác. Cá nóc hòi hộp theo dõi đến gần ba giờ sáng – giờ thủ đô Hoa Thịnh Đốn – thiên hạ mới biết kết quả bỏ phiếu. Và kết quả vừa đáng ngạc nhiên vừa... không đáng ngạc nhiên chút nào.

Không đáng ngạc nhiên vì kết quả vẫn... như tất cả mọi người đã dự đoán.

Cựu thống đốc Massachusetts, ông Mitt Romney, về đầu. Đó là điều các cuộc thăm dò đã cho thấy từ gần một năm nay, bắt kể những trào xụt bất ngờ trong khối ứng viên Cộng Hòa. Điều đáng nói là ông Romney nhận được đúng 25% phiếu. Đó là con số mà nhiệm của ông đã có từ cuộc bầu sơ bộ đầu năm 2008 và trong suốt thời gian sơ bộ mở màn từ năm ngoái. Đặc biệt hơn thế, cuối cùng ông Romney nhận được hơn 30.000 phiếu, đúng y chang con số ông lãnh được bốn năm trước.

Điều này nói lên sự hậu thuẫn của ông Romney chắc như đinh đóng cột, nhưng con số tệ của ông không tăng mà cũng chẳng giảm, cho dù ông đã chuẩn bị vận động gần như không ngừng từ bốn năm qua. Nôm na ra, một phần tư đảng viên Cộng Hòa tại Iowa sống chết với ông trong khi ba phần tư vẫn không tin tưởng mà loay hoay tìm người khác.

Tìm đì tìm lại, sơ sơ đã thử qua sáu người, từ đại gia Donald Trump, đến nữ dân biểu Michele Bachmann, thống đốc Texas Rick Perry, doanh gia Herman Cain, cựu chủ tịch Hạ Viện Newt Gingrich, và dân biểu Ron Paul. Mà vẫn chưa vừa ý. Cuối cùng, kết quả cuộc bầu sơ bộ đã lại đưa ra một ngôi sao mới của Cộng Hòa, ngôi sao thứ bảy.

Và đây là ngạc nhiên lớn của cuộc bầu tại Iowa: cựu thượng nghị sĩ Rick Santorum bất ngờ vọt lên ngang ngửa với ông Romney trong khi các ứng viên bảo thủ nặng ký khác lẹt đẹt ở mức dưới đầu gối. Bà Bachmann, ngôi sao hàng đầu hồi tháng Tám, là nạn nhân chiến cuộc đầu tiên, đã bỏ cuộc. Ông Perry thi đang xét lết đứng, có nhiều hy vọng sẽ rút lui nếu không đứng hạng nhì hay ba ở vài tiểu bang tới.

Ông Santorum, năm nay 54 tuổi, là một luật sư chuyên nghiệp, trước đây là thượng nghị sĩ Cộng Hòa của tiểu bang Pennsylvania. Ông đã cù vào chức vụ này năm 1995, làm hai nhiệm kỳ, nhưng thất bại nặng khi ra tranh cử lại cuối năm 2006, thua tới 18 điểm. Trước đó, ông là dân biểu được hai nhiệm kỳ. Ông nội là di dân từ Ý Đại Lợi, qua Mỹ làm thợ hàn mỏ, tức là có gốc lao động thuộc thành phần "99%" thứ thiệt.

Cũng không khác gì những ngôi sao trước, từ ngày đầu vận động tranh cử đến giờ, bao giờ cũng ông Santorum cũng ngồi ngóp ở mức dưới 5% hậu thuẫn trong đảng. Thế rồi cách đây ba tuần, khi ngôi sao Ron Paul bắt đầu phai nhạt thì ngôi sao Santorum mới nổi lên. Ông là người gần chót trong danh sách các ứng viên Cộng Hòa. Bất ngờ trong tuần cuối cùng trước ngày bầu cử, tên tuổi ông bắt đầu nổi lên, hiển nhiên là vì Cộng Hòa... hết người.

Phải nói là ông Santorum nổi lên không thể nào đúng lúc hơn: khi Cộng Hòa gần hết người, và nhất là quá cận ngày bầu, các đối thủ và nhất là báo chí, chưa kịp khui rác trong quá trình của ông cũng như chưa kịp đánh ông.

Kết quả bầu sơ bộ Iowa cho thấy ông Santorum thua ông Romney đúng tám phiếu trong khoảng 120.000 người đi bầu. Có lúc, khoảng hai giờ sáng, giờ Washington, ông dẫn đầu ông Romney với đúng... một phiếu, nói lên tính ngang ngửa của cuộc chạy đua Romney-Santorum. Với tư thế hàng đầu này, chúng ta có thể tin chắc trong những ngày tới, những chuyện không tốt đẹp gì về ông Santorum sẽ tràn ngập báo chí và trên quảng cáo truyền hình.

Hai nhiệm kỳ dân biểu và hai nhiệm kỳ thượng nghị sĩ bảo đảm sẽ dư sức cung cấp hàng khi tài liệu để các đối thủ khui rách và tấn công. Báo Philadelphia Daily News trong số ra ngày 4/1 đã mở màn với một bài dài hạch dủ thứ tội từ hai chục năm trước rồi.

Nhưng chắc chắn đó không phải là mối lo lớn nhất của ông Santorum.

Chiến lược của ông khá dộc đáo. Trong suốt năm qua, ông gần như trở thành cư dân của Iowa, sống thường trực tại tiểu bang, và là ứng viên duy nhất đích thân di vận động trong tất cả 99 quận (counties) của Iowa. Có nghĩa là chiến lược tranh cử của ông hoàn toàn dựa vào chiến thắng tại Iowa, rồi từ đó làm bàn đạp để có cái thế của ứng viên hàng đầu.

Nhưng vấn đề không giản dị như vậy vì ông phải tranh cử trong tất cả 50 chứ không phải một tiểu bang. Hiện nay, ông Santorum chỉ có mặt và thực sự vận động tại Iowa, chưa có người, chưa có tiền, chưa có kế hoạch, chưa có hậu thuẫn gì trong 49 tiểu bang còn lại, ngoại trừ tiểu bang Pennsylvania của ông. Một hòn núi khổng lồ mà ít người tin ông sẽ vượt qua được.

Ông Santorum thuộc thành phần công giáo, bảo thủ triệt để, chống hôn nhân đồng tính, chống phá thai, chống tăng thuế, chống Nhà Nước vú em. Nhưng ông bị khói bảo thủ chỉ trích vì chuyện ủng hộ TT Bush trong hai dự luật Medicare (Plan D tăng tiền thuốc cho người già lãnh Medicare) và giáo dục (No Child Left Behind mà TT Bush đề ra cùng TNS cấp tiến Ted Kennedy).

Khối bảo thủ cực đoan chống rất mạnh hai luật này của TT Bush vì cho rằng hai luật đó tốn tiền và mang tính can thiệp quá đáng của Nhà Nước, đi ngược lại chủ trương của bảo thủ Cộng Hòa.

Chiến thắng của ông Santorum mang tính tâm lý nhiều hơn là thực tế. Iowa có 25 đại biểu tham dự đại hội đảng Cộng Hòa. Trên nguyên tắc ông Romney là người chiến thắng – dù chỉ với tám phiếu – nên sẽ lãnh hết số phiếu này, và ông Santorum chẳng có phiếu nào. Nhưng đặc biệt theo luật tiểu bang Iowa, các đại biểu lại có quyền muôn bô phiếu cho ai thi bộ, nên ông Santorum vẫn hy vọng có vài người sẽ nhìn vào kết quả ngang ngửa và cho ông vài phiếu.

Nhìn kỹ vào kết quả tại Iowa, người ta có cảm tưởng đảng Cộng Hòa vẫn gặp và sẽ còn gặp khó khăn tay trời trong cuộc chạy đua vào Nhà Trắng năm nay.

Ông ứng viên dẫn đầu Romney vẫn không tìm ra phương thức nào đạt được hậu thuẫn của khối đa số đảng viên bảo thủ. Các ứng viên khác thì chẳng ai hoàn hảo hay có sức thu hút cao. Như đã viết trong mục này cách đây vài tuần, Cộng Hoà đang lang thang như con thuyền không bến, chỉ biết có mục tiêu cuối cùng là mời TT Obama về nhà viết hồi ký thôi.

Iowa là một trong những tiểu bang nông nghiệp bảo thủ nhất Mỹ, do đó, ông Romney là thành phần ôn hòa nếu không muốn nói là hơi quá cẩn trọng trong mắt của giới bảo thủ, mặc dù ta xông hưu đột, vẫn không ngoi lên được trên 25% từ 2008 đến giờ.

New Hampshire là tiểu bang kế tiếp sẽ có bầu sơ bộ Thứ Ba này. Đây là tiểu bang tương đối ôn hòa hơn, và là láng giềng của Massachusetts, nên tất cả thăm dò đều cho thấy ông Romney sẽ đại thắng, đạt được xấp xỉ gần một nửa số phiếu. Sẽ không có gì bất ngờ cả. Vấn đề là ai sẽ là người vỡ nhi.

Các thăm dò gần đây cho thấy ông Ron Paul là người có hậu thuẫn cao thứ nhì. Nhưng kết quả yếu kém của ông ở Iowa, và hiện tượng mới nổi Santorum đã thay đổi thế cờ, và rất có thể ông Paul sẽ mất cơ hội về nhì.

Cựu đại sứ Mỹ tại Trung Cộng, ông Huntsman đã tập trung mọi nỗ lực trong suốt cả năm qua tại New Hampshire, nhưng không ai nghĩ ông này sẽ hy vọng về nhì vì có cái "tội" rất lớn là đã hợp tác với "kẻ thù Obama", làm đại sứ tại Bắc Kinh cho Obama. Theo định nghĩa của Mỹ, đại sứ là sứ thần đại diện cho cá nhân tổng thống (personal emissary of the President). Đổi với phe đối lập Cộng Hòa, cái tội này nặng lắm.

Nhưng điều quái lạ của New Hampshire là tiểu bang này cho phép bất cứ ai cũng được tham gia vào cuộc bầu cử nội bộ của đảng Cộng Hòa, cho dù là độc lập hay Dân Chủ, chỉ cần đến nơi, ghi tên vào đảng Cộng Hòa là được vào bỏ phiếu. Bầu rồi, bỏ đảng là xong. Có thể có nhiều ông bà Dân Chủ ghi tên đi bầu với chủ ý gây rối loạn lung tung trong nội bộ Cộng Hòa.

Thứ thách quan trọng nhất cho ông Romney là hai cuộc bầu tới tại South Carolina và Florida. Đây là hai tiểu bang tương đối bảo thủ, nhất là South Carolina là nơi có nhiều căn cứ quân sự, với quân nhân là thành phần binh thường khá bảo thủ. Cách đây không lâu, ông Gingrich đứng đầu cách rất xa ông Romney. Nhưng ông đã chinh xuống mau le, nên bây giờ chỉ còn lại những câu hỏi như ông Romney sẽ được khối bảo thủ chấp nhận hay không, rồi sau ông ta thì ai sẽ được hậu thuẫn của khối này. Ngôi sao Santorum mới nổi mà chưa có tổ chức, chưa có tiền, chưa có di vận động ở South Carolina hay Florida gì hết, sẽ được hậu thuẫn như thế nào? Các ông Gingrich, Paul và Perry sẽ như thế nào?

Mấy ông sau này đều có "hành trang" nặng nề, nếu không ngóc đầu lên được thì cuộc chạy đua sẽ thành cuộc đua tay đôi giữa ông ôn hòa Romney và ông cực đoan Santorum. Ông Romney mà thắng ở South Carolina và Florida thì coi như là cuộc đua trong nội bộ Cộng Hòa đã xong và ông Romney sẽ là đại diện cho đảng Cộng Hòa.

Và điều đáng lưu ý là biết đâu chứng hai ông Romney và Santorum sẽ kết hợp lại với nhau để gồm thầu cả hai khối bảo thủ ôn hòa và bảo thủ cực đoan. Ông Romney ra tranh cử tổng thống và ông Santorum đứng phó. Việc ông Santorum ngồi chung với ông Romney sẽ khiến khối bảo thủ dễ dàng chấp nhận ông Romney hơn, và rất quan trọng, tiểu bang then chốt Pennsylvania có thể sẽ trở về tay Cộng Hòa.

Đây dĩ nhiên là chuyện không thể không xảy ra. Truyền thống dân chủ Mỹ là như vậy. Các địch thủ đánh nhau chí chọi, chỉ trích nhau thậm tệ, nhưng cuối cùng vẫn ngõi với nhau được.

Cuộc chạy đua năm 2008 cũng khởi đầu bằng tám ứng viên đánh nhau túi bụi. Cuối cùng còn lại hai kinh địch Obama và Hillary, vẫn tiếp tục đánh nhau cho đến sát ngày đại hội đảng. Nhưng rồi ứng viên Obama sau khi thắng đã mời ông địch thủ Joe Biden là phó, rồi sau khi vào Nhà Trắng, đã mời bà Hillary làm ngoại trưởng. Sau cuộc chiến, họ vẫn vi quyền lợi chung của đất nước và quyền lợi đảng, ngồi lại với nhau, hợp tác chán thành với nhau được vì dù sao thì trong lúc đấm đá nhau, vẫn còn sự tôn trọng nhau, không xỉ và nhục mạ nhau như hàng tôm hùm cá chép Cầu Ông Lãnh. Xứ văn minh và người trưởng thành có khác.

Ông Romney, dù muốn hay không, cũng là địch thủ đáng ngại nhất của TT Obama. Thời buổi kinh tế rối loạn như hiện nay, với TT Obama chẳng làm nên trò trống gì suốt ba năm nay, sẽ là yếu tố quan trọng có lợi cho ông Romney, vì ông này là doanh gia có thành tích kinh tế rõ ràng. Dân Mỹ lo cho túi tiền của mình nhiều hơn, sẽ tạm biệt TT Obama dễ dàng, cho ông Romney cơ hội cùi ván.

Thăm dò Rasmussen ngay sau bầu cử tại Iowa cho thấy cả hai ông Romney và Obama đều được hậu thuẫn ngang hàng nhau, 47% mỗi người. Có nghĩa là chẳng ai có thể mang nhà mình đi Las Vegas đánh cá xem bê nào thắng được.

Còn gần một năm nữa mới đến ngày bầu thật. Từ giờ đến đó, chẳng ai biết chuyện gì sẽ xảy ra. Theo các chuyên gia, yếu tố quyết định chính là kinh tế. Từ giờ đến đó, nếu kinh tế tiếp tục èo uột, thất nghiệp tiếp tục nằm trên ngọn cây, thi bảo đảm qua năm tới, chúng ta sẽ có tổng thống mới. Một phần lớn sẽ thuộc tinh thần Áu Châu, nếu Áu Châu sụp đổ thì kinh tế thế giới sẽ khủng hoảng nặng, kể cả kinh tế Mỹ. Nhưng nếu kinh tế có tiến triển khả quan rõ ràng, thi Romney hay Santorum hay bất cứ ai khác cũng sẽ khó thắng được TT Obama.

Tin mừng cho TT Obama là tỷ lệ thất nghiệp đã bắt đầu xu hướng 8.5%, tuy còn rất cao, nhưng ít ra thì cũng đã có tiến bộ, xuống mức thấp nhất của ba năm Obama. Nhiều chuyên gia hy vọng kinh tế sẽ bắt đầu phục hồi, và nếu tiếp tục thì dân Mỹ sẽ cho TT Obama thêm thời gian để giải quyết những khó khăn và ông sẽ nhiều hy vọng đặc cùi lại. Nhất là nếu khối bảo thủ cực đoan vẫn không thể chấp nhận ông Romney và thà ngồi nhà hay di cư cá chừ không di bùa cho ông ta.

Đảng Cộng Hoà đã nghĩ đến trường hợp này và sẽ tập trung nỗ lực nhiều hơn vào việc bầu cử quốc hội, với hy vọng duy trì thế đa số ít nhất tại Hạ Viện để ngăn cản TT Obama vung tay quá trán như trong hai năm 2009-2010. Không hạ được TT Obama thì chỉ còn cách vô hiệu hóa ông ta, và như vậy TT Obama sẽ có nhiều dịp để nghỉ hè, du lịch và đánh golf hơn. (8-1-12).

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Tìm Hiểu: Tổ Chức Bầu Cử Tổng Thống Mỹ

03/01/2012

Tìm Hiểu: Tổ Chức Bầu Cử Tổng Thống Mỹ

Vũ Linh

...nước Mỹ này không phải là Congo trong đó ai muốn vận vẹo bầu cử thế nào cũng được...

Ngày bài viết này lên báo là nước Mỹ bước vào giai đoạn then chốt của cuộc bầu cử lãnh đạo tháng Mười Một năm 2012. Sẽ có hàng chục ngàn người được bầu vào các trách nhiệm quan trọng dù mọi cấp. Hầu hết các cuộc tranh cử chỉ thực sự bắt đầu khoảng hai hay ba tháng trước ngày bầu thôi. Nhưng có một cuộc bầu đặc biệt thực tế đã khởi sự từ cả năm nay, đó là bầu tổng thống. Trong phạm vi bài này, chúng ta sẽ tìm hiểu về cuộc bầu tổng thống vì đó là cuộc bầu quan trọng nhất.

Trên cẩn bản, dĩ nhiên, trong tinh thần tự do đa dạng của chính trị Mỹ, cả chục đảng đang hoạt động và có thể đưa ra ứng viên cho mọi chức vụ, kể cả chức vụ tổng thống. Các đảng hiện diện thuộc dù mọi khuynh hướng, kể cả một đảng Cộng sản Mỹ.

Trên thực tế, hai đảng có vai trò thực sự đáng kể trong guồng máy chính quyền Mỹ, là Dân Chủ và Cộng Hòa. Cả hai đảng đều hoạt động từ lâu đời và đã biến thể rất nhiều. Ví dụ đảng Cộng Hòa được thành lập giữa thế kỷ 19 để tranh đấu cho việc khai phóng dân nô lệ da đen chống lại các diền chủ da trắng miền Nam. Hơn một trăm năm sau, Cộng Hòa biến thể thành đảng của giới diền chủ da trắng miền Nam trong khi dân da màu được Cộng Hòa giải phóng đều chạy qua Dân Chủ gần hết. Quá trình biến thể đó cực kỳ phức tạp mà không phải là đề tài câu chuyện ngày hôm nay.

Ở đây, ta chỉ tìm hiểu về thủ tục bầu cử để hiểu rõ vấn đề hơn. Cung phái nói ngay sinh hoạt chính trị Mỹ hết sức phức tạp, không thể viết cho đầy đủ trong khuôn khổ một bài báo ngắn. Những khẩu hiệu đảng của dân nghèo hay đảng nhà giàu, đảng da trắng hay đảng dân thiểu số chỉ là những cái mủi thô thiển chỉ thể hiện những cái nhìn nông cạn bề ngoài. Trong một bài viết gần đây, tác giả đã có tóm lược triết lý chính trị của hai đảng, nhưng dù sao cũng vẫn chỉ là những tóm lược rất phiến diện. Cách thức bầu bán cũng vậy, cực kỳ phức tạp, khác biệt từng tiểu bang, từng quận này đến hạt kia. Các ứng viên tổng thống phải trả bài triết cho các chuyên gia hiểu rõ thủ tục bầu cử của các địa phương vì đó chính là chìa khóa của thành công.

Sau đó phải bỏ thêm bạc triệu để thực hiện những quảng cáo có tính đặc thù gần như cho riêng mỗi đơn vị bầu cử. TT Obama đã bỏ ra hơn bảy trăm triệu để được đắc cử, một số tiền vô tiền khoáng hậu trong lịch sử tranh cử thế giới.

Những tổng thống đắc cử như Obama hay Bush đều là những người nắm vững thể thức bầu cử và nhu cầu đặc biệt của hàng ngàn đơn vị bầu cử qua việc dùng những nhóm chuyên gia kiệt xuất. Bush không bao giờ có thể trở thành tổng thống nếu không có phu tá Karl Rove, trong khi Obama cũng chẳng thể nào vào Nhà Trắng nếu không có cố vấn David Axelrod. Một việc làm cực kỳ ý nghĩa của TT Obama: ông cho cố vấn Axelrod nghỉ việc tại Tòa Bạch Ốc từ cả năm nay để về Chicago nghiên cứu toàn thời chiến lược tranh cử cho năm 2012, nghiên cứu lại toàn diện bản đồ tranh cử. TT Obama là người có tính kỹ lưỡng, không muốn thất bại kỹ bầu tối nên chuẩn bị thật chu đáo. Tất cả chỉ là vấn đề tổ chức.

Trước hết, ta thử tìm hiểu về bầu sơ bộ.

Đây là cuộc bầu nội bộ để chỉ định đại diện cho đảng. Như đã nói, thủ tục bầu sơ bộ khác biệt ở từng tiểu bang, từ trong đảng Dân Chủ đến trong đảng Cộng Hòa, do đó, ở đây chỉ có thể bàn đến một cách tổng quát.

Khác với các đảng Cộng Sản trong đó các lãnh tụ được một tá người trong Bộ Chính Trị quyết định, ở Mỹ chẳng có đảng nào có Bộ Chính Trị hét. Mỗi đảng đều có một Ủy Ban phối hợp, dù có gọi là Ủy ban Quốc gia thì chỉ có vai trò giới hạn là vận động gây quỹ cho các ứng viên của đảng và phối hợp việc tranh cử của họ, chứ không đe ra cương lĩnh hay chương trình gì cho đảng.

Chương trình hành động của mỗi đảng do một ủy ban đặc nhiệm gồm cả trăm đại diện các tiểu bang được bầu trong đại hội đảng đề ra trong đại hội đó luôn. Cái oái ăm của chính trị Mỹ là chương trình của đảng có khi chẳng giống chương trình của ứng viên tổng thống chút nào, kiểu ông nói gà bà nói vịt.

Vì không có Bộ Chính Trị nào chỉ định nên tất cả các đảng viên trên 35 tuổi, sanh tại Mỹ đều có quyền ra tranh cử làm đại diện đảng trong cuộc bầu tổng thống. Họ phải tự đưa ra chương trình hành động, có thể khác nhau một trời một vực với các đồng chí cùng đảng, rồi tự tìm cách vận động lấy hậu thuẫn của đảng viên chứ không phải của cấp lãnh đạo đảng, và kiểm phiếu của cử tri đoàn của mỗi tiểu bang.

Tinh chất độc lập của các ứng viên nói riêng và đảng viên nói chung cũng đưa đến nhiều tình trạng quái lạ. Năm 2000, thượng nghị sĩ Dân Chủ Joe Lieberman đứng chung liên danh làm Phó TT cho Gore. Năm 2008, cũng ông Lieberman đó công khai chống Obama và vận động cho ứng viên Cộng Hòa McCain, và xém chút nữa đã trở thành ứng viên Phó TT của McCain.

Thứ tự bầu sơ bộ của các tiểu bang là đe tài tranh chấp bay trên miên giữa các tiểu bang, các ứng viên, và ủy ban lãnh đạo đảng. Trên cản bản, cả hai đảng đều không muốn các tiểu bang nhỏ bị lép vế, nên dành các cuộc bầu đầu tiên cho các tiểu bang nhỏ, có tính tiêu biểu. Tiểu bang đầu tiên là Iowa, miền trung nước Mỹ, rồi đến New Hampshire miền đông bắc, rồi đến South Carolina miền nam, rồi chạy qua Nevada miền tây. Tuy là các tiểu bang nhỏ hay ít dân, nhưng kết quả được truyền thông thổi phồng lên để rồi chiến thắng hay thất bại tại những nơi này sẽ mang tính quyết định. Ứng viên vô danh Obama năm 2008 chỉ nhờ thắng tại Iowa mà sẵn trớn đánh bại guồng máy khổng lồ của bà Hillary luôn. Đương kim TT Johnson, sau khi thua Robert Kennedy tại New Hampshire Tháng Giêng 1968, đã bỏ cuộc, không ra tranh cử nữa.

Tình trạng này đưa đến cái lùng cùng là các tiểu bang có bầu sơ bộ muộn, tháng Năm hay tháng Sáu, đều không còn tiếng nói gì đáng kể vì đến khi họ bầu thì ứng viên gần như đã được chọn xong từ trước. Trong thời gian gần đây, nhận thấy ảnh hưởng của mình quá ít, nhiều tiểu bang lớn bèn tự ý cải thi vịa ủy ban lãnh đạo đảng, tổ chức bầu sơ bộ sớm hơn để đánh tiếng nói. Chẳng hạn như Florida và Michigan năm 2008.

Vòng bầu sơ bộ kéo dài từ Tháng Giêng đến Tháng Sáu, phần lớn tập trung vào Tháng Hai và Ba, rồi đại hội đảng được tổ chức, thường vào Tháng Bảy hay Tám, để các đại diện tiểu bang chính thức bầu đại diện đảng. Ở đây, phải nói cho rõ ta đang nói về cử tri đoàn đại diện các tiểu bang trong cuộc bầu sơ bộ trong nội bộ đảng, chưa nói đến cử tri đoàn bầu tổng thống.

Hình thức bầu cử sơ bộ cũng khác biệt từ tiểu bang này qua tiểu bang khác. Có tiểu bang tổ chức bầu cử trực tiếp cho các đảng viên, có tiểu bang cũng bầu trực tiếp nhưng mở rộng cho mọi người tham gia, kể cả người ngoài đảng (có thể đưa đến tình trạng trào cảng ngỗng là đảng viên đảng đối lập xâm nhập, dồn phiếu cho ứng viên yêu nhất), có tiểu bang bầu qua hình thức hội thảo nhóm rồi bỏ phiếu nhiều vòng như Iowa (đưa đến tình trạng các ứng viên điều đình trước với nhau, nếu bị loại ở những vòng đầu thì sẽ dồn phiếu cho ai, như Obama và Edwards đã tìm cách hợp tác với nhau để đánh bà Hillary năm 2008).

Đến khoảng mùa hè là hai đảng tổ chức đại hội đảng để đại diện tiểu bang đến bầu đại diện của đảng tranh cử tổng thống.

Tại đại hội đảng, mỗi tiểu bang gửi đến đại hội một số đại biểu - xin gọi là cử tri đoàn - với con số ổn định tùy theo dân số của tiểu bang. Ví dụ, California là tiểu bang lớn nhất với nhiều đại biểu nhất, được 441 đại biểu bên Dân Chủ, trong khi bên Cộng Hòa thì Cali được 173 đại biểu. Thông thường, các đại biểu tham dự đại hội đảng phải bỏ phiếu cho ứng viên chiếm được nhiều phiếu nhất trong tiểu bang. Nhưng có tiểu bang phân phiếu cử tri đoàn theo tỷ lệ phiếu của cử tri. Cũng có tiểu bang cho các đại biểu bỏ phiếu tự ý mà không cần phải bỏ phiếu cho ứng viên đã thắng tại tiểu bang của mình. Ứng viên nào chiếm được đa số phiếu của tổng số đại biểu của tất cả các tiểu bang sẽ đắc cử đại diện cho đảng trong cuộc tranh cử tổng thống.

Rồi đến bầu tổng thống.

Sau khi hai đảng có đại diện chính thức, hai bên sẽ tranh chức tổng thống được tổ chức qua một cuộc phổ thông đầu phiếu mở rộng cho mọi công dân Mỹ không phân biệt đảng phái, được cử hành trên toàn quốc ngày Thứ Ba đầu của tháng Mười Một.

Cuộc bầu cử này cũng là bầu cử gián tiếp, để bầu một cử tri đoàn chính thức đại diện cho 50 tiểu bang và quận Columbia, tham gia một cuộc bầu tổng thống chính thức. Mỗi tiểu bang được ấn định một số đại biểu là tổng kết của số dân biểu và nghị sĩ liên bang của tiểu bang đó. Ví dụ Cali là tiểu bang lớn nhất, có 2 thượng nghị sĩ và 53 dân biểu, do đó được đại diện bởi 55 đại biểu, với 55 phiếu. Thông thường thì ứng viên nào thắng tại một tiểu bang sẽ lãnh hết số phiếu của tiểu bang đó. Nhưng cũng có tiểu bang chia số phiếu theo tỷ lệ của cuộc phổ thông đầu phiếu.

Sau đó, các đại biểu của tất cả 50 tiểu bang và quận Columbia sẽ chính thức họp và bỏ phiếu bầu tổng thống Mỹ vào tháng Mười Hai. Đây mới là cuộc bầu tổng thống chính thức của Mỹ, dù chỉ có tính cách tượng trưng vì hầu hết các đại biểu đều bị bắt buộc phải bỏ phiếu theo kết quả của phổ thông đầu phiếu tại tiểu bang chứ không có thể bỏ phiếu theo ý mình.

Tổng cộng có 540 phiếu cử tri đoàn, tức là 535 ghế dân biểu và thượng nghị sĩ, cộng thêm một vài đại diện cho các nơi chưa có đại biểu tại quốc hội như Puerto Rico, Guam, District of Columbia (DC). Ứng viên nào thu được 271 phiếu sẽ đắc cử tổng thống Mỹ. Sau đó, quốc hội liên bang họp tháng Giêng để chính thức phê duyệt và kết quả được đương kim Phó Tổng Thống kiêm Chủ Tịch Thượng Viện tuyên đọc (do vậy mà ông Phó Al Gore đã bị đặt trong tình trạng bối rối là phải tuyên đọc ông Bush đã thắng mình mà đắc cử tổng thống năm 2000).

Thể thức bầu cử gián tiếp này có mục đích xác nhận Hoa Kỳ là một liên bang của 50 tiểu bang chứ không phải là một nước thuần nhất. Vì là một liên bang nên có nhu cầu phải cho các tiểu bang nhỏ hay thưa dân cũng có một tiếng nói quan trọng. Nếu chỉ dựa trên tổng số phiếu của dân chúng thì các ứng viên của hai đảng chỉ cần thắng lớn ở các tiểu bang lớn như New York, Cali, New Jersey, Florida, Texas, Ohio, Pennsylvania, Illinois... là đủ thắng trong khi hoàn toàn lỡ là các tiểu bang ít dân như Dakota, Idaho, Alaska, hay nhè như Maine, Delaware.

Thể thức này hợp lý trên căn bản vì tạo cơ hội đồng đều cho tất cả các tiểu bang cùng có tiếng nói tương đối. Nhưng lại có thể đưa đến nghịch cảnh là dù lãnh được nhiều phiếu của quần chúng hơn mà vẫn có thể không đắc cử vì thua phiếu cử tri đoàn như trường hợp Gore thua Bush năm 2000.

Chìa khoá thành công thực tế không phải là kiếm được đa số trong hơn 250 triệu phiếu của cử tri Mỹ, mà là kiếm được 271 phiếu trong khối 540 cử tri đoàn. Bởi vậy mà Al Gore hơn George Bush nửa triệu phiếu nhờ các tiểu bang đông dân Nữu Ước và Cali, nhưng vẫn thua vì Bush thắng tại nhiều tiểu bang hơn, 30 tiểu bang so với 20 bầu cho Al Gore, và nhất là thắng tại Florida với hơn 500 phiếu.

Chìa khoá thành công thực tế không phải là kiếm được đa số trong hơn 250 triệu phiếu của cử tri Mỹ, mà là kiếm được 271 phiếu trong khối 540 cử tri đoàn. Bởi vậy mà Al Gore hơn George Bush nửa triệu phiếu nhờ các tiểu bang đông dân Nữu Ước và Cali, nhưng vẫn thua vì Bush thắng tại nhiều tiểu bang hơn, 30 tiểu bang so với 20 bầu cho Al Gore, và nhất là thắng tại Florida với hơn 500 phiếu.

Chìa khoá thành công thực tế không phải là kiếm được đa số trong hơn 250 triệu phiếu của cử tri Mỹ, mà là kiếm được 271 phiếu trong khối 540 cử tri đoàn. Bởi vậy mà Al Gore hơn George Bush nửa triệu phiếu nhờ các tiểu bang đông dân Nữu Ước và Cali, nhưng vẫn thua vì Bush thắng tại nhiều tiểu bang hơn, 30 tiểu bang so với 20 bầu cho Al Gore, và nhất là thắng tại Florida với hơn 500 phiếu.

Chìa khoá thành công thực tế không phải là kiếm được đa số trong hơn 250 triệu phiếu của cử tri Mỹ, mà là kiếm được 271 phiếu trong khối 540 cử tri đoàn. Bởi vậy mà Al Gore hơn George Bush nửa triệu phiếu nhờ các tiểu bang đông dân Nữu Ước và Cali, nhưng vẫn thua vì Bush thắng tại nhiều tiểu bang hơn, 30 tiểu bang so với 20 bầu cho Al Gore, và nhất là thắng tại Florida với hơn 500 phiếu.

Phó TT Gore chấp nhận quyết định của Tối Cao Pháp Viện và 535 dân biểu và thượng nghị sĩ lưỡng đảng Quốc Hội chính thức phê duyệt chiến thắng của Bush ngày 6 tháng 1, 2001, với 20 phiếu phản đối không đủ tiêu chuẩn bị chính PTT Gore với tư cách Chủ Tịch Thượng Viện bắc bối. Sau khi TT Bush nhận chức, báo Miami Herald và USA Today tổ chức kiểm phiếu Florida lại hết. Kết quả cuối cùng khác nhau tùy theo cách kiểm phiếu. Dưới tất cả mọi tiêu chuẩn (thùng bốn góc, ba góc, hai góc, một góc) Bush đều thắng, trừ trường hợp duy nhất theo tiêu chuẩn dễ nhất - hơi có một vết lõm, mà không cần lõi phiếu phải bị thủng dù chỉ một góc - thì Gore thắng.

Chuyện xưa lầm rồi, nhưng ông Gore vẫn ám ức không nuốt được cục tức. Câu hỏi cần đặt ra là tại sao đương kim phó tổng thống lại chỉ thắng được có 20 tiểu bang trong khi Bush lại có thể thắng tại 30 tiểu bang, kể cả tiểu bang Tennessee là tiểu bang của Gore.

Sau hai cuộc bầu sơ bộ đầu tiên tại Iowa và New Hampshire, người ta có thể sẽ thấy bức tranh rõ ràng hơn về phía Cộng Hoà. Hy vọng là vậy. (1-1-12)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Cộng Hòa: Con Thuyền Không Bến?

27/12/2011

Cộng Hòa: Con Thuyền Không Bến?

Vũ Linh

Việc các ứng viên Cộng Hoà đầm đá nhau đã mang lợi lớn cho TT Obama...

Mùng ba Tháng Giêng tới là ngày tiểu bang Iowa sẽ chính thức mở màn cuộc tranh cử tổng thống Mỹ, với cuộc bầu sơ bộ đầu tiên trong nội bộ đảng Cộng Hòa. Dếm lại thì không còn bao lâu nữa, nhưng vẫn chưa ai nhìn thấy một hình ảnh rõ nét nào từ phía đảng này. Vẫn chưa ai biết ai sẽ có hy vọng thắng.

Trong khi bên Dân Chủ hoàn toàn ổn định, không ai ra tranh chức với đương kim tổng thống thì bên Cộng Hòa lại quá là rối hơn to vờ.

Chi có một ứng viên duy nhất là ở trong tình trạng ổn định, đó là cựu thống đốc Massachusetts Mitt Romney, nhưng ông chỉ có hậu thuẫn của không tới một phần tư đảng viên. Còn lại vẫn là một lô chính khách nhảy lên nhảy xuống, chạy ra chạy vào, chẳng ai biết đầu mà đoán. Cột báo này đã bắn ra tám vào vén bốn nhân vật Cộng Hòa, luôn phiên nổi lên rồi lặn xuống. Từ bà dân biểu Michele Bachmann, đến thống đốc Texas Rick Perry, rồi doanh gia Herman Cain, và cuối cùng là cựu chủ tịch Hạ Viện Newt Gingrich. Nhưng rồi hình như ông này cũng vẫn chưa phải là người cuối cùng.

Cũng không khác gì những người đi trước, ông Gingrich vào cuộc với những tỷ lệ hậu thuẫn lẹt đẹt dưới mắt cá chân, rồi bất ngờ vọt lên như hỏa tiễn, để rồi rớt xuống cũng rất mau chóng. Ông Gingrich bắt đầu với những tỷ lệ cỡ 5% hậu thuẫn, i ạch mãi mới lên tới mức 10%, rồi bất ngờ vùi lên trên 40%, để rồi chỉ hai tuần sau là tuột xuống khoảng 25% lại. Một phần tư hậu thuẫn cũng còn khá cao so với những người đi trước ông, như bà Bachmann và ông Perry bấy giờ lẹt đẹt ở mức dưới 10%, hay ông Cain đã bỏ cuộc. Tuy nhiên cái hướng rõ ràng của ông Gingrich là đang đi xuống khá nhanh.

Một lần nữa, điều đáng nói là trong khi ngài sao mới Gingrich tuột dốc thì ông Romney vẫn không ngoi lên được. Chỉ xác định thế đứng cứng ngắc của ông này.

Để rồi ta thấy lại xuất hiện một ngài sao mới. Hình như vậy thôi, chứ cũng không chắc là ngài sao thật. Ngài sao mới này là ông Ron Paul, Dân biểu Texas. Từ trước đến giờ, ông chỉ được hậu thuẫn lác đác của dưới 5% đảng viên Cộng Hòa, rồi dần dần bò lên gần 10%. Theo thăm dò trên toàn quốc thì ông cũng chẳng có gì đáng quan tâm, vì vẫn xấp xỉ 10%-15%, thua xa các ông Romney và Gingrich.

Nhưng điểm đáng nói là tại Iowa, ông Paul đã vọt lên hàng đầu, với 24%, và tại New Hampshire, ông nhảy lên hàng nhì sau ông Romney, với 20%. Đây là hai tiểu bang có bầu sơ bộ đầu tiên. Ông Paul mà giữ được vị trí nhất nhì ở đây thì sẽ được truyền thông thổi phồng để từ đó lấy trào leo lên cao hơn, không khác gì chuyện Obama từ vô danh mà vè nhất tại Iowa và nhì tại New Hampshire, rồi vào Nhà Trắng luôn hồi năm 2008.

Ông Paul năm nay 77 tuổi, là bác sĩ phụ sản (Ob-Gyn), cũng là dân biểu Cộng Hòa từ 15 năm, đại diện cho một đơn vị phía Tây-Nam Houston, gồm cả Galveston là cửa biển của Houston, Texas. Ông có điểm rất đặc biệt. Mặc dù ghi danh và tranh cử với tư cách Cộng Hòa, nhưng ông có quan điểm khác xa với lập trường chung của Cộng Hòa mà theo xu hướng tự do cực đoan gọi là "libertarian".

Đây là lần thứ ba ông Ron Paul ra tranh cử tổng thống, và từ trước đến giờ không ai coi là thành phần đáng chú ý. Ngay cả kẻ viết này cũng đã từng gọi ông này là ông già giàn trên cột bài này.

Ông Paul thật sự là người chủ trương khuynh hanka cực đoan, đòi hỏi tự do tối đa, đến độ gần như theo khuynh hướng vô chính phủ -anarchist- tuyệt đối tin tưởng ở quyền tự do cá nhân và kinh tế thị trường sẽ tự động điều chỉnh tất cả mọi chuyện, không cần Nhà Nước phải làm gì hết. Danh sách những chuyện ông chống sẽ làm cho nhiều người gai đầu gai tai:

- chống lại chính sách thuế tối đa để chi trả cho những chương trình vĩ đại của TT Obama, khiến cho nước Mỹ nợ hơn chúa chóm; mỗi lần đọc diễn văn dài cắt chi tiêu 1.000 tỷ là ông được thiên hạ hoan hô rầm rộ;
- chống mọi loại chiến tranh, kể cả cuộc chiến chống khủng bố, chỉ giữ quân lực ở mức tối thiểu bảo vệ lãnh thổ thôi, còn Mỹ rút quân hết khỏi thế giới. Theo ông Paul, Mỹ là một đế quốc hắc ám, đã gây ra chiến tranh trên miền trên thế giới từ Thế Chiến Thứ Nhất đến giờ; khung bố tấn công 9/11 chỉ là hậu quả của chính sách đối ngoại hung hăn của Mỹ thôi;
- chống mọi viện trợ cho các nước khác, nước Mỹ đóng cửa không chơi với ai hết, đặc biệt là chống Do Thái, đồng minh quan trọng nhất của Mỹ ở Trung Đông;
- đóng cửa CIA, giải tán hàng loạt bộ, sở của Nhà Nước;
- đóng cửa Ngân Hàng Dự Trữ Liên Bang, chống cài cách tài chính, để các ngân hàng tự do làm gì thì làm;
- chống luật Dân Quyền Civil Rights Act cho dân da màu được quyền đi bầu;
- nhân danh tự do cá nhân, chống mọi hình thức kiểm soát việc sở hữu vũ khí và chống mọi hạn chế trong việc sử dụng ma túy;
- chống các hình thức trợ cấp, cứ việc để cho các quý tiền già social security, hay bảo hiểm y tế medicare từ từ phả sản rồi dẹp luôn.

Đã vậy, báo chí mới khui lại chuyện cách đây 20 năm, ông Paul xuất bản một loại bản tin, trong đó đầy những bài viết sặc mùi kỳ thị da đen, ca tụng Đức Quốc Xã. Năm 1992, trong một bài bàn về cuộc nổi loạn của dân da màu tại Los Angeles năm đó, bản tin viết tinh hinh sẽ chỉ định khai mày anh đen di lánh chỉ phiếu oe-phe thôi. Năm 1996, một bài viết khác cho rằng 95% dân da đen của vùng Washington DC là thành phần phạm pháp. Một bài viết nữa cho rằng mục sư Martin Luther King, thần tượng giải phóng dân da đen, chỉ là tay chơi gái hạng quốc tế, vũ phu chuyên đánh đập phụ nữ. Ông Paul nhìn nhận có những bài đó trong bản tin của ông phát hành, nhưng xác nhận không để ý, không biết ai viết, và bảy giờ lên tiếng kết án những quan điểm kỳ thị đó.

Với chủ trương chống dù thử và kỳ thị trắng trợn như vậy, đang lẽ thiên hạ phải coi ông Paul này như người bất bình thường. Và đúng vậy, mấy lần trước, ông này ra tranh cử tổng thống chẳng ai để ý, và ông chỉ lóng vóng cỡ 5%-7% hậu thuẫn từ những nhóm quá khích cực đoan.

Nhưng đặc biệt năm nay ông leo lên cao hơn bình thường. Một yếu tố quan trọng trong sự thành công của ông Paul hiện nay là chủ trương cho hút sách tự do của ông đã được giới trẻ, nhất là sinh viên cấp tiến và dân giao là hippies, ủng hộ hết mình. Không thiếu gì những người trong nhóm Occupy Wall Street đã hoan hô ông Paul vì chuyện hút sách này, cũng như vì chủ trương chống lung tung, rất hợp nhau với dân tự nhận là 99%.

Nhìn vào tình hình chung của Cộng Hòa trong thời gian qua, nhất là qua việc ông Gingrich đang tuột dốc và ông Paul đang lên, các quan sát viên chính trị đã nhận định được một số yếu tố quan trọng:

- Cựu thống đốc Romney vẫn không thể nào tạo được niềm tin trong khối bảo thủ Cộng Hòa. Bất kể chuyện gì xảy ra, hậu thuẫn của ông vẫn đứng yên tại mức 20%-25%, không xuống thấp hơn mà cũng không lên cao hơn được.
- Khối cử tri bảo thủ vẫn loay hoay đi tìm người đáng tin hơn ông Romney, và cho đến nay chưa tìm ra ai khác. Họ nhảy qua nhảy lại với bốn người, mà vẫn chẳng thấy ai hoàn hảo, không thiếu sót cái này thì cũng khiếm khuyết chỗ kia. Và không ai có sức thu hút bền vững lâu dài hết.
- Bất cứ người nào vừa ngoi đầu lên là bị các ông bà đồng chí xùm lại kéo giò xuống ngay. Nhất là ông Gingrich, bị cho là có hy vọng nhiều nhất, nên cũng bị đánh mạnh nhất. Tại Iowa, trong hai tuần qua, truyền thông đã tràn ngập quảng cáo đà kích ông Gingrich, và kết quả là tại tiểu bang then chốt này, hậu thuẫn của ông Gingrich vọt lên trên 30%, nhưng chỉ một tuần sau, tuột mất nửa ngay.

Những quảng cáo chống báng này đều từ các ông bà đồng chí Cộng Hòa của ông Gingrich tung ra. Các ứng viên chính trị miệng thi luônn đà kích những chiến thuật tranh cử tiêu cực, khui chuyện không tốt đẹp, nhưng thực tế, chiến thuật này rất hữu hiệu và chẳng ai e lệ không dám sử dụng, bên Cộng Hòa cũng như bên Dân Chủ. Một đời làm chính trị của ông Gingrich đã để lại quá nhiều thành tích và vết tích, như tỷ vết của phe này hay nhóm kia. Trong chính trị Mỹ, bất cứ lời nói nào hay hành động nào, bao

đàm cung có nứa dân Mỹ chống, tuy chưa áu trĩ đến độ chụp mũ vớ vẩn và phi báng nhảm nhí.

- Việc ông Paul nói lên chi xác nhận khối bảo thủ quyết tâm chống TT Obama và đường lối cấp tiến của ông đến cùng, một thứ phản ứng ngược đối với chính sách Nhà Nước vú em quá mức của TT Obama khiến nhiều người bức mắng, ủng hộ ông Paul, gọi là cho bô ghét, hay là gửi thông điệp cho Obama. Bất cứ ai cũng được, dù khùng hay giàn, miễn là không phải Obama.

Chuyện ông Paul đang dằn dâu hậu thuẫn tại Iowa đang là mối đau đầu lớn nhất cho cấp lãnh đạo đảng Cộng Hòa nói chung, và tại tiểu bang Iowa nói riêng. Tuy không có bằng chứng rõ ràng, nhưng đã có nhiều triệu chứng cho thấy đảng Dân Chủ đang vận động đảng viên của mình ghi danh là Cộng Hòa để đón phiếu cho ông Paul, gây xáo trộn vĩ đại cho Cộng Hòa, vì không ai tin ông ta sẽ thành ứng viên đắc cử đại diện cho Cộng Hòa chống TT Obama, mà nếu có ai nữa thi TT Obama sẽ nuốt sống ông này thôi. Ngoài ra, còn có thể có trường hợp ông Paul nếu không đắc cử trong đảng Cộng Hòa, sẽ nhảy ra tranh cử với tư cách độc lập, chia phiếu Cộng Hòa và làm cản cho TT Obama xơi.

Việc các ứng viên Cộng Hòa đầm đá nhau đã mang lợi cho TT Obama. Thiên hạ nhìn thấy rõ những khuyết điểm của các ứng viên đó, do chính họ tố giác lẫn nhau, trong khi bên Dân Chủ thì dĩ nhiên ai cũng lo ca tụng TT Obama thôi. Kết quả cụ thể là hậu thuẫn của TT Obama, có lúc xuống đến dưới 40%, bây giờ đã leo lên đến khoảng 49%, cao nhất từ gần cả năm nay, dù chẳng có biến cố nào đặc biệt xảy ra trong thời gian qua hết, không kể cái tang vợ nhất thời sau khi giết được Bin Laden.

Người ta cũng đã nhìn vào bô tắc về vấn đề thuế an sinh xã hội (social security tax) tại Quốc hội có thể đã giúp TT Obama. TT Obama và Thượng Viện đồng ý giả hạn việc giảm thuế này thêm hai tháng nữa, coi như là một hình thức kích cầu kinh tế, chứng tỏ cái thuyết bô thuế sẽ giúp phục hồi kinh tế thực tế cũng đã được TT Obama chấp nhận. Đây là lần thứ ba TT Obama muốn tiếp tục chính sách giảm thuế của TT Bush dù luôn luôn lén tiếng đá kích Bush. Tuy nhiên, đề nghị này lại bị các dân biểu Cộng Hòa bác tại Hạ Viện. Cái cõi mài rói cuối cùng cũng thông qua. Họ cho rằng những hình thức tạm bợ và viu tháng này qua tháng nọ không thể là giải pháp. Mà vấn đề chính là phải cắt giảm những chi tiêu ngút ngàn của TT Obama và phe Dân Chủ cấp tiến.

Một yếu tố quan trọng hơn nữa: quỹ an sinh bị đe dọa phả sản từ mấy năm nay, bây giờ chẳng những chẳng ai đưa ra được đề nghị cứu vãn, mà lại còn đòi cắt bớt tiền đóng góp vào quỹ, bảo đảm quỹ sẽ khánh tận sớm hơn, có nghĩa là các cù sẽ lãnh ít tiền hưu trí hơn và tình trạng này sẽ xảy ra sớm hơn thôi.

Một vài chính khách Dân Chủ mau mắn tố giác việc không gia hạn giảm thuế này sẽ gây khó khăn cho kinh tế và khiến việc phục hồi trở nên gai góc hơn. Chuyện tố giác này nghe cũng lạ tai: chính khách Dân Chủ cũng như TT Obama bây giờ lại nằng nặc đòi bô thuế và đe dọa không bô thuế sẽ kéo dài suy trầm kinh tế. Nghe cứ tưởng là mấy ông Cộng Hòa đang vận động tranh cử.

Nhìn vào đây, ta mới thấy bản chất thế chế dân chủ của Mỹ: tất cả đều bị chi phối bởi các cuộc bầu cử, và chẳng có gì đáng lấy làm lạ nếu các chính khách thay đổi lập trường chính trị như hiện ta đang chứng kiến. Phe Dân Chủ bình thường chủ trương tăng thuế bô giờ lại đòi giảm thuế, trong khi phe Cộng Hòa bình thường đòi giảm thuế bô giờ lại phản đối chuyện giảm thuế. Tất cả chỉ là tính toán chính trị nhất thời cho cái ghế của mình thôi.

Gần một nửa dân Mỹ cho rằng cả hai bên, chẳng bên nào đảng được bầu vì chẳng bên nào đưa ra được người tài năng xuất chúng. Một bên là một ông tổng thống đã thất bại, chả làm nên trò trống gì ngoài chuyên làm bánh vẽ rất đẹp khiến cho đến giờ nhiều người vẫn còn ngán ngợp hy vọng. Bên kia là các ứng viên hạng B hay C, người nào cũng đầy khiếm khuyết và chẳng ai có khả năng thu hút thiên hạ hay có được một kế sách an bang tế thế đáng kể nào, ít ra là cho đến bây giờ.

Có nhiều chuyên gia lo sợ bầu cử năm tới đây sẽ là cuộc bầu với ít cử tri đi bầu nhất. Cá mè một lứa, ta đi cầu sướng hơn là xếp hàng đi bầu, dù biết như vậy sẽ có lợi lớn cho những người đương nhiệm. (25-12-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Bài Toán Của TT Obama

20/12/2011

Bài Toán Của TT Obama

Vũ Linh

...dân Mỹ cũng đã bắt đầu bô ông thuyền trưởng Obama hàng loạt rồi...

Nếu ta mở báo ra đọc, bất cứ báo nào, sẽ thấy tràn ngập thăm dò dư luận về cuộc chạy đua vào Nhà Trắng năm tới. Về phía Cộng Hòa, bức tranh vẫn mù mịt, sóm lăm chắc cũng phải đợi hết tháng Hai sau khi một vài tiểu bang bắt đầu bầu sơ bộ mới thấy được ai nhiều hy vọng. Mà cũng chưa chắc. Giống như cuộc chạy đua giữa ông Obama và bà Hillary năm 2008, mãi đến gần đại hội đảng, vào mùa hè mà vẫn chưa ngã ngũ. Bên Cộng Hòa hiển nhiên là sẽ còn nhức rảng đau đầu nhiều. Nhưng đây là truyền thống chính trị Mỹ, chẳng có gì lạ. Các ứng viên Obama và Hillary xâu xé nhau đến gần chết, đắc cử xong, TT Obama mời bà Hillary làm Ngoại Trưởng.

Như vậy chắc bên Dân Chủ, TT Obama giờ này đang ung dung ngồi viết diễn văn nhậm chức sao? Không hẳn là vậy. Trong khi Cộng Hòa rối như tơ vò thì phe Dân Chủ, tin xấu rót xuống đầu như sầu riêng chín rụng ban đêm vậy.

Trước hết nói về hậu thuẫn tổng quát.

GQ, là tập san chuyên viết về chuyện mấy ông, quảng cáo quần áo dân ông, đồ thể thao, xế xịn, v.v.Mỗi năm tập san này làm một thăm dò dư luận hết sức ngược đời: xem trong những người nói tiếng, những người nào có ít ảnh hưởng nhất, tức là tiếng nói của họ giống như chính giọng trong sa mạc nhất. Năm nay, trong số 25 người đầu bảng, có tổng thống Đại Cường Cờ Hoa nhà ta. Chỉ là châm biếm dí nhiên. Dù sao thì TT Obama cũng có thể đánh Libya, giết quốc trưởng một nước độc lập mà không cần xin phép quốc hội, giết Bin Laden tuột bên Pakistan không cần hỏi ý kiến chủ nhà mà cũng chẳng cần đưa Bin Laden ra tòa, cho máy bay bắn chết mấy cha con ông Awlaki tuột bên Yemen mặc dù mấy người này đều là công dân Mỹ trong khi Hiến Pháp Mỹ không cho phép chính quyền giết bất cứ một công dân Mỹ nào chưa bị toà kết án tử hình. Toàn là quyết định táo bạo mà chẳng có ông nhà báo nào dám ho hét thầm súc khỏe.

Xin quý độc giả đừng hiểu lầm: tác giả hoan nghênh cái chết của mấy ông Khaddafi, Bin Laden và Awlaki một trâm phàn trám. Nhưng ta thử tưởng tượng Bush mà làm những chuyện này thi chắc giờ này chúng ta đang mỗi ngày theo dõi trực tiếp truyền hình quốc hội đán hạch Bush vì dù tội vi phạm Hiến Pháp, nhân quyền rồi.

Một người chi phối được các báo và đài truyền hình lớn nhất nước, và máy trâm vị dân cử Dân Chủ, tổng tư lệnh lực lượng quân sự mạnh nhất thế giới, không thể nói là ít ảnh hưởng nhất được. Ở đây cái ý của tờ GQ chỉ có nghĩa là chẳng ai để ý đến chuyện TT Obama đang làm gì nữa. Nói theo Mỹ: who cares?

Dân biểu Dennis Cardoza (Dân Chủ) của Cali viết bài dài than phiền TT Obama xù thế như một nhà giáo phách lối (arrogant professor), luôn luôn tự cho mình đúng, dạy bảo người khác mặc dù rất ít kinh nghiệm với cuộc sống thực tế, chưa nói đến kinh nghiệm chính trị.

Một chuyện rất thú vị. Anh nhà báo Chris Matthews, người đã từng công khai tuyên bố trên chương trình nói làm nhảm của anh ta trên đài MSNBC, mỗi lần nghe đến tên Obama là anh ta cảm thấy có lưỡng diện chạy rần rần từ chân lên đầu, cũng là người tự cho mình có cái may mắn vô tận đã được sinh ra cùng thời với Obama và được Obama đang dần dần lên thiên đường. Bây giờ thi anh Matthews này đã đổi giọng, lớn tiếng hỏi Obama ơi, ông đâu rồi? Sao chẳng thấy ông làm gì hết vậy? Ông hãy ra lệnh đi chúng tôi sẵn sàng nghe rõ.

Bỏ qua chuyện thay đổi lập trường của anh Matthews, điều đáng chú ý là ta thấy một nhà báo Mỹ công khai kêu gọi TT Obama hãy ra lệnh đi để anh ta làm theo. Ngay cả mấy anh đọc tin trên đài truyền hình Hà Nội cũng chưa dám trả lời câu Thủ Tướng hay Tổng Bí Thư như vậy!

Nói về những con số cụ thể thì tin tức càng ngày càng không vui. Kết quả mới nhất cho thấy trong mười người dân, chỉ có bốn người tin TT Obama đáng được bầu lại. Ba người cho rằng ba năm qua là ba năm của thất vọng hoàn toàn. Đáng chú ý là trong mươi người đảng Dân Chủ, đã có hai cho rằng TT Obama nên đi về cầu cá là vừa.

Kinh tế là ưu tư số một của tuyệt đại đa số dân Mỹ. Vậy mà trong mươi người, chưa tới ba người cho rằng TT Obama làm được việc trong vấn đề này. Đại đoàn kết dân tộc, chủ đề chính trong cuộc tranh cử 2008: chỉ có ba người cho rằng Obama đã cố gắng đoàn kết các phe nhóm, bấy người cho chính sách của ông đã tạo chia rẽ.

Nhưng con số làm cho TT Obama băn khoăn nhất: gần bảy người (66%) không hiểu TT Obama có thể làm được chuyện gì trong nhiệm kỳ hai, sau khi nhìn vào thành quả thật khiêm tốn của nhiệm kỳ đầu khi Dân Chủ kiểm soát hết trong hai năm đầu. TT Obama tuyên bố ông cần một nhiệm kỳ nữa để hoàn thành công tác. Ba năm qua chưa làm gì nhiều, bốn năm nữa có gì khác? Phản lờn thiên hạ tin Cộng Hòa sẽ tiếp tục kiểm soát Quốc hội, có thể sẽ thắng thêm vài ghế then chốt ở Thượng Viện, và như vậy, TT Obama với những chương trình cấp tiến cực đoan sẽ khó leo qua rào cản bảo thủ để thông qua bất cứ luật gì, làm được bất cứ chuyện gì. Họ không tin hai bên sẽ nhượng bộ nhau để có thỏa hiệp. Nếu TT Obama không làm được gì thì sao đáng được bầu lại?

Dân Mỹ có đâu óc thực dụng nhất thế giới, chỉ cần làm được việc, còn lại chẳng nghĩa lý gì, chẳng có chuyện trung thành, tình cảm lâm cảm gì hết.

Hơn thế nữa, càng ngày thi dân Mỹ càng nhìn thấy rõ và lo lắng chính sách của TT Obama. Chủ trương tài trợ tiền trợ cấp bằng nợ nần chồng chất, chẳng qua chỉ là chính sách dùng tiền đòn con cháu để mua phiếu cử tri bây giờ. Không thiếu gì người cho rằng chỉ vì trợ cấp bây giờ mà không nghĩ đến chuyện con cháu họ sẽ phải trả nợ như thế nào. Nhưng cũng không thiếu gì người lo xa cho con cháu đã bắt đầu đặt câu hỏi.

Ta đã nghe TT Obama và đảng Dân Chủ ra ráo đỡ thừa Bush dù mọi chuyện. Kể ra thì cũng không phải vô lý hoàn toàn. Làm tổng thống là như vậy thôi, phải chịu trách nhiệm hết mọi chuyện, xấu cũng như tốt.

Nhưng điểm đặc biệt với TT Obama là khi ông làm tổng thống thì tất cả mọi chuyện, hổn tối thì do công của ông, hổn xấu là do dù thứ lý do và ông cũng chỉ là nạn nhân như thiên hụ. Từ lỗi tại Bush cho đến máy rút tiền, đào chánh bên Ai Cập, sóng thần bên Nhật, 1% cường hào ác bá Wall Street (miệng xi và họ nhưng ta vẫn nhận tiền), rồi mới đây là thời tiết. Trả lời câu hỏi của CBS về những khó khăn ông đang gặp, TT Obama trả lời ông cũng như là thuyền trưởng trong cơn bão, đang làm hết sức mình, nhưng bão quá không làm gì được hết, vì ông không kiểm soát được thời tiết.

Ủa, vậy tại sao khi đắc cử, ông đã rất hoành tráng tuyên bố ngày hôm nay là ngày thùy triều bắt đầu xuống, không phải là ông đã quá quyết sẽ kiểm soát được thùy triều luân sao? Còn nữa.

Thế bão lớn này ai gây ra? Bush? Như vậy hóa ra Bush mới là người điều khiển được thời tiết, tạo ra sóng to gió lớn gây khó khăn cho Obama sao? Như vậy Bush mới đúng là Đấng Tiên Tri có phép màu sao?

Dù ông đó đỡ thừa gì đi nữa thì dân Mỹ cũng đã bắt đầu bỏ ông thuyền trưởng Obama hàng loạt rồi. Hậu thuẫn của ông hiện giờ là 40% trong khi số người chê bai ông lên đến trên dưới 55% rồi. Tương lai như thế hai chán.

Tổng quát thì như vậy, nhưng thực tế, bầu cử tổng thống ở Mỹ được định đoạt bởi cử tri trong khoảng một chục tiểu bang then chốt. Con số mà nhiệm không phải là mấy trăm triệu phiếu, mà là số 270 phiếu cử tri đoàn của các tiểu bang. Tại những nơi như Cali hay Nữu Ước, nhầm mắt cũng biết Obama sẽ thắng, trong khi tại Texas, Alabama, , nhầm mắt cũng biết Obama sẽ thua. Thành ra quan trọng là nhìn vào vài tiểu bang xòe đậm.

Ta đừng quên Hoa Kỳ là một tập hợp của 50 tiểu bang. Số phiếu quyết định không phải là tổng số phiếu của tất cả cử tri cả nước, mà là số phiếu tính theo cử tri đoàn của tiểu bang.

Và khi nhìn vào các tiểu bang xòe đậm thì TT Obama sẽ đau đầu không ít.

Theo thống kê mới nhất, tại các tiểu bang then chốt Colorado, Florida, Iowa, Nevada, New Hampshire, New Mexico, North Carolina và Pennsylvania, đảng Dân Chủ từ 2008 đến nay đã mất hơn 825,000 đảng viên, trong khi đảng Cộng Hòa mất 378,000 người. Theo USA Today, trong 12 tiểu bang xòe đậm, số đảng viên Dân Chủ giảm trung bình 4% trong khi đảng viên Cộng Hòa tăng 5%. Quan trọng nhất, cử tri Dân Chủ có vẻ nản chí trong khi Cộng Hòa thì hăng say với cuộc bầu sắp tới hơn. Yếu tố này sẽ quyết định tỷ lệ đì bù.

Đây toàn là những tiểu bang mà TT Obama đã thắng McCain khít nút năm 2008. Không cần thua hết, mà chỉ cần thua ở hai hay ba tiểu bang lớn là TT Obama sẽ có dịp về Hawaii viết hồi ký nữa rồi.

Một cách nhìn khác nữa: các tiểu bang Virginia, Ohio, Pennsylvania, Wisconsin, trong thời gian qua đều đã đổi thống đốc từ Dân Chủ qua Cộng Hòa. New Jersey tuy cũng có đổi thống đốc qua Cộng Hòa, nhưng không ai tin TT Obama sẽ thua ở đây, trừ phi thống đốc Cộng Hòa Christie nhảy ra tranh cử phó tổng thống thì TT Obama sẽ bị đe dọa lớn tại đây.

Nhưng đáng lo ngại nhất là thăm dò của Quinnipiac tại hai tiểu bang đã quyết định kết cuộc bầu cử của hai kỳ bầu năm 2000 (Florida) và 2004 (Ohio). Ai cũng biết tiếng nói quyết định là tiếng nói của khối độc lập không thuộc đảng nào. Thăm dò Quinnipiac cho thấy tại Florida và Ohio, cả hai ông Cộng Hòa Romney và Gingrich đều hạ TT Obama dễ dàng trong giới độc lập.

Báo National Journal trong số ra ngày 15 Tháng Chạp, đã phân loại cử tri thành 18 khối. Kết quả thăm dò của họ cho thấy hậu thuẫn của TT Obama suy giảm trong 16 khối cử tri, nhất là khối độc lập, da trắng, trong tuổi 18-44.

TT Obama ý thức được nguy cơ nenh dã tính chiến lược mới: ông không còn có thể rẽ về phía giữa ôn hòa để thu hút khối độc lập, mà trái lại phải di xa hơn nữa về phía tả để giữ chắc phiếu của khối này. Đây là chiến lược của Bush: cung cố khối cử tri trung kiên nhất của mình để kéo họ di bùa đồng nhất.

Trong thời gian qua, TT Obama đã cố gắng tự mô tả là người hùng bảo vệ người nghèo, dân lao động, chống nhà giàu, chống Cộng Hoà bóc lột, xách động đấu tranh giai cấp mới. Thông điệp Không có một nước Mỹ đỏ hay một nước Mỹ xanh, mà chỉ có một Hiệp Chúng Quốc Hoa Kỳ đã vào thùng rác từ ba năm nay rồi.

Ông chạy theo nhóm Occupy Wall Street xí và 1% nhà giàu ích kỷ không đóng góp cho quyền lợi chung, kêu gọi công bằng kinh tế (economic fairness) nhưng lờ qua chuyện cái 1% đó đã đóng tới 40% thuế của cả nước mà hầu như không lãnh trợ cấp an sinh (chưa ai nghe nói các ông Bill Gates hay Warren Buffet di lãnh tiền thất nghiệp hay tiền Social Security hay nhận Medicare cả), trong khi 40% dân không đóng một xu thuế nào vì lợi tức thấp, nhưng lại lãnh 60% trợ cấp an sinh. Nói cách khác, cái 1% nhà giàu ích kỷ đó đã gánh chịu hết những trợ cấp cho gần một nửa dân cả nước, thuộc giới lợi tức thấp. Có lẽ TT Obama cho rằng 1% lo cho 40% chưa phải là công bằng, mà công bằng phải là 1% lo cho 99%. Chính trị và toán học không đi đôi với nhau là vậy.

Ông lớn tiếng tố giác luật giám thuế nhà giàu của TT Bush, nhưng không nhắc chuyện chính ông đã già hạn luật đó khi nó hết hạn cuối năm ngoái. Đó là một trong những biệt tài của chính trị gia, nói một dằng làm một néo mà vẫn tinh bợ, vì lúc nào cũng có rất nhiều người thích nghe mà không thích mắt nhìn, gọi là nhầm mắt thường thức nhạc.

Điều đáng chú ý hơn cả: bộ luật để đời của TT Obama, luật cải tổ y tế, hinh như đã bị quên bỗng, không ai nghe ông quảng bá luật này nữa. Lý do rất giản dị: gần 60% dân Mỹ phản đối đạo luật này.

Nhìn vào tình hình chung, trở ngại lớn nhất của TT Obama chính là những lời hứa trời biển của ông so với thành quả hết sức khiêm tốn, chứ không phải là các đối thủ Cộng Hòa.

Ở Las Vegas, có rất nhiều chỗ cho thiên hạ đến đánh cá xem bêu nêu sẽ thắng, độc giả nào có hứng thú có thể thử thời vận - hay nói cho đúng hơn, thử tài nhận định chính trị của mình - xem sao. Những người tuyệt đối tin tưởng vào TT Obama có thể mang căn nhà mình ra đánh cá, biết đâu sẽ có dịp trả hết ngay nợ nhà, khôi phục mảnh vải chục năm tới? Cố thua thì đưa nhà cho máy áo cá độ Las Vegas, thay vì đưa nhà cho Bank of America cũng vậy thôi. Chỉ có ăn hay hùm mà không có thua.

Dĩ nhiên đây là nói chơi thôi, đừng có vị náo tưng bừng, mất nhà thì kẻ viết này không bồi thường được đâu. (18-12-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Đôi lời tâm tình: Tác giả nhận thấy Việt Báo Online đã rất thành công tạo ra được một diễn đàn trong đó độc giả tích cực trao đổi ý kiến. Phản ứng chúng ta thuộc thể hệ tự nạp đầu tiên, đến từ các chế độ không có truyền thống tự do dân chủ mà lại đối kháng nhau trong một cuộc chiến sống còn, nên không có thói quen chấp nhận người khác ý. Ra nước ngoài, môi trường thay đổi, chúng ta có cơ hội sống trong tự do dân chủ thực sự, nhưng dù sao cũng vẫn còn đang học tập về các khái niệm phức tạp đó. Tác giả hoan nghênh mọi ý kiến khác biệt, mọi chi trich, nhất là từ các vị học cao hiểu rộng, chỉ mong sao quý độc giả chấp nhận không ai sở hữu chân lý tuyệt đối, chấp nhận có người khác ý mình mà vẫn có thể tôn trọng nhau, không cần phải chụp mũ hay phi báng nhau. Xin chân thành đa tạ.

Cộng Hòa hay Dân Chủ: Lựa Chọn Nào?

13/12/2011

Cộng Hòa hay Dân Chủ: Lựa Chọn Nào?

Vũ Linh

...thuế nặng là người ta sẽ bớt đầu tư, tuyển người, và kinh tế vẫn khó khăn...

Còn chưa tới một năm nữa là người dân Mỹ sẽ có dịp thực thi quyền làm chủ đất nước này, tức là quyền di bầu những người lãnh đạo guồng máy chính trị, từ cấp làng xã cho đến quốc hội tiểu bang, thống đốc, rồi đến quốc hội liên bang và tổng thống. Trong số công dân Mỹ, dù muốn hay không, dù vui hay buồn, cũng có chúng ta, những người Việt tỵ nạn đã gia nhập cộng đồng Mỹ.

Một số người trong chúng ta cho rằng chuyện làm dân Mỹ chỉ là hành chánh, một mảnh giấy ghi nhận ta là công dân Mỹ thôi, chẳng có gì ghê gớm, đáng quan tâm, vì thâm tâm mỗi người vẫn nghĩ mình là người Việt thuần túy, từ cái mũi tẹt đến những ngôn ngữ giao tiếp, từ mòn nước mắm nặng mùi đến cái áo dài là lướt.

Không sai. Nhưng đi xa hơn mảnh thông hành xác nhận công dân Mỹ là những hậu quả thực tế, là quyền lợi và nghĩa vụ của một công dân. Những quyền lợi và nghĩa vụ của dân Mỹ cũng là những quyền lợi và nghĩa vụ của một người Mỹ gốc Việt. Chúng ta không thể nói đó là chuyện của họ được. Các cộng đồng khác cũng nghĩ như vậy và có khi tích cực sử dụng quyền công dân của họ mà mình không biết.

Đến vấn đề lựa chọn người lãnh đạo của dân Mỹ cũng là lựa chọn người sẽ có những quyết định liên quan trực tiếp đến đời sống của chúng ta, đến tương lai của chúng ta và con cháu chúng ta.

Thế chế chính trị Mỹ hiện nay là một thế chế hai đảng chính trị khác biệt. Chúng ta phải lựa chọn một bên. Ở đây có hai vấn đề cần nhìn rõ: cá nhân và đảng.

Nói về cá nhân thì cả hai đảng cũng như nhau thôi, đảng nào cũng có người tốt, người xấu. Nếu Cộng Hòa ưa nói chuyện đạo đức thì cũng có mấy trại mắc tội lăng nhăng tinh dục ngoài vòng lề giáo chẳng thua gì phe kia. Ngược lại, luôn luôn nói đến chuyện thương dân nghèo và đề cao lòng trong sạch, nhiều người bên Dân Chủ cũng lầm lem tiền bạc hoặc mua quan bán tước đến độ ngời tù. Cũng thế, nếu Cộng Hòa không thiếu người nói phét, thi Dân Chủ cũng thừa người nói láo.

Truyền thông dòng chính không bao giờ bỏ cơ hội mô tả chính khách Cộng Hòa toàn là tài phiệt da trắng bóc lột thiên hạ, đối chọi với chính khách Dân Chủ toàn là hiện thân của nhân ái và độ lượng. Họ mạt sát gốc gác tài phiệt dầu hỏa của gia đình Bush, Cheney, nhưng ca tụng sự giàu sang quý phái của gia đình Kennedy và gia tài Kếch xù của John Kerry hay Nancy Pelosi.

Washington Post đăng tin cựu chủ tịch Hạ Viện Cộng Hòa Gingrich ăn tiền 30.000 đô một tháng nhờ làm tư vấn cho Freddie Mac, mà không viết gì về chuyện cựu TT Clinton lãnh 50.000 đô một tháng làm tư vấn cho công ty dầu tư MF Global của cựu thượng nghị sĩ và thống đốc New Jersey Jon Corzine. Công ty MF Global này vừa khai phá sản vì hơn một tỷ tiền mặt của thiên hạ gửi lại biến không dấu vết! Không nghe nói tiền bốc hơi có là nhở ông Clinton tư vấn chẳng, chắc không đến nỗi!

Những chuyện cá nhân như vậy dễ xuyen tạc bối bác. Do đó, chúng ta cũng khó nhận diện đâu già đâu thật. Nhân vô thập toàn. Nếu đe dát với một cá nhân nào đó, thi ta có thể nhìn xa hơn cá nhân đó, tức là xét vào chủ trương của đảng của cá nhân đó. Dù kỷ luật nội bộ các chính đảng Mỹ khá lỏng lẻo tức là không nhất thiết phải bầu cùng một hướng - nếu không thì bì... đuổi khỏi đảng chẳng hạn - nói chung, giới dân cử hai đảng đều có quan điểm nền tảng rõ ràng.

Đảng Dân Chủ có chủ trương thiên tả, gần với chủ nghĩa xã hội, trong khi Cộng Hòa chủ trương thiên hữu, gần với chủ nghĩa tư bản với mọi xấu tốt của chủ nghĩa này. Cố người so sánh rất gọn là Dân Chủ thiên tài đồ trên con tàu kinh tế xuống cho dân nghèo, còn Cộng Hòa thì muốn phát triển để chất đồ lên con tàu kinh tế đó. Khi thịnh đạt thì dân Mỹ sẵn lòng san xé và cho đảng Dân Chủ tái lập công bằng, khi kinh tế thiếu thốn thì cũng dân Mỹ lại muốn Cộng Hòa ra tay....

Dân Chủ coi trọng công bằng xã hội, chú tâm vào nhu cầu của những người thiểu số, như người nghèo, người lao động, người già, dân thiểu số, do đó Nhà Nước cần can thiệp mạnh bằng trợ cấp tài chính, bằng luật lệ, bằng một chính sách kiểm soát càng nhiều sinh hoạt quần chúng càng tốt, tuy chưa đến nỗi như các nước cộng sản. Dĩ nhiên là muốn can thiệp mạnh thì Nhà Nước cần một guồng máy hành chính to tát nặng nề, và nhất là cần thu thuế cho nhiều để có tiền trả lương cho guồng máy đó, cũng như chi trả cho các chương trình trợ cấp đủ loại. Vì vậy, các nghiệp đoàn công chức cũng đứng về phe Dân Chủ, theo lối ăn cây nào rao cây nấy.

Nghe thi hiến nhiên rất là nhân đạo, đầy tình người. Nhưng cái khố là thực tế chính trị và lý tưởng tinh cảm ít khi đi đôi. TT Jimmy Carter là người đầy nhân ái, mà cũng là tổng thống một nhiệm kỳ dở nhất lịch sử Mỹ. Chính sách nhân đạo, lấy nhân quyền, bình đẳng và trợ cấp an sinh làm nền tảng đưa đến cảnh trong nước thi kinh tế lụn bại, thất nghiệp tràn lan, lạm phát phi mã, ngoài nước thì bị Nga qua mặt, Iran tát tai, Cuba đáy cá ngần tù và người dien qua Florida

Nếu nhìn cho kỹ và nhớ cho sâu thì chính sách mị dân bắt các ngân hàng phải chong người nghèo vay mượn tiền mua nhà mặc dù không đủ tiêu chuẩn của TT Carter cũng là nguyên nhân sâu xa của cuộc khủng hoảng địa ốc, rồi khủng hoảng tài chính và kinh tế của mấy năm qua. Mà nản nhân của chính sách này lại chính là dân nghèo mà ông muốn giúp. Nhìn vào tình trạng nhà cửa hiện nay, ta thấy mấy đại gia vẫn ứng dụng mua nhà bạc triệu, chỉ có giới nghèo và trung lưu thì bị mất nhà hàng loạt.

Trên cẩn bản, giúp người thiểu may mắn là chuyện phải làm, cần làm. Con người ta khác loài cầm thú, nên dĩ nhiên có trách nhiệm tương trợ, giúp đỡ nhau. Nhưng chỉ có thể đến một mức nào đó thôi. Đì quâ xá sẽ tạo ra một tinh thần y lại, không còn tinh thần phấn đấu cầu tiến nữa. Và cũng đưa đến tình trạng bất công xã hội, với hai loại người, những người con lương miệt mài đi làm đóng thuế để nuôi những người không đóng xu thuế nào, án không ngồi ròng lãnh trợ cấp.

Theo thống kê mới nhất, tại các tiểu bang Mississippi, New Mexico, Tennessee, Oregon và Louisiana, cứ năm người dân thi đà có một người ngồi nhà sống nhờ phiếu thực phẩm foodstamps. Tổng cộng ở Mỹ hiện đã có gần 46 triệu người sống bằng foodstamps, mức cao nhất lịch sử Mỹ. Thống kê cũng cho thấy lạm dụng tràn lan, với phiếu thực phẩm được đổi qua tiền mặt lấy tiền mua bia, mua còng cua Alaska, thậm chí mua cả phẩn son, làm móng tay cho các bà đẻ thân cõi càn hàng dàn mà vẫn muốn làm dáng kiếm thêm con cho Nhà Nước nuôi. Nhân đạo thật, nhưng đó có phải là điều chúng ta ước mơ không? Phải chi Nhà Nước có một chính sách phát triển kinh tế hùng mạnh, mọi người đều có công ăn việc làm, tự lực cánh sinh, không ai cần foodstamps nữa, như vậy có ý nghĩa hơn không?

Những vấn đề khi Nhà Nước nhúng tay quá nhiều là lạm dụng, phung phí, quản lý yếu kém, kế hoạch sai trái. Kinh nghiệm thất bại của các thiên đường xã hội chủ nghĩa đầy rãnh. Kinh nghiệm lùng cung Âu Châu ta thấy mỗi ngày trên báo. Mô thức Âu Châu là mô thức của thập niên 50-60 đang phả sản, chỉ có TT Obama mới đang tìm cách tái diễn.

Đó là chưa nói đến khả năng tài chính. Nhà Nước chỉ có thể thu thuế của thiên hạ đến một mức nào đó, quá mức đó thi chính mấy người đang đóng thuế mới là những người cần giúp đỡ vì đã bị Nhà Nước lột sạch rồi.

Cộng Hoà trái lại, chủ trương tôn trọng tự do cá nhân, và tin tưởng vào sáng kiến cá nhân và khả năng tự lực cánh sinh của mỗi người. Nhà Nước có trách nhiệm lo cho dân trong một giới hạn tối thiểu nào đó vì thế gian này bao giờ cũng có những người không tự cánh sinh được do dù mọi tai ách, như đau yếu, lợn tuổi. Những người tỵ nạn HO chẳng hạn qua đây ốm yếu sau bao năm ngục tù còng sán, nghè không có, tiếng không biết, đó là những người bắt buộc Nhà Nước phải giúp. Nhưng những người có điều kiện tự lo được thi phải tự lo, không thể suốt ngày nằm nhà uống bia coi football ăn BBQ để Nhà Nước nuôi. Vì vai trò Nhà Nước ở mức giới hạn nên nhu cầu cũng giới hạn, do đó thuế mà cũng giới hạn, để tiền lại cho mỗi người có phuơng tiện tự lực cánh sinh.

Mặt trái của vấn đề là thà lỏng quá sẽ đưa đến nạn cá lợn nuốt cá bé, là nhà giàu dùng thế lực để ức hiếp hay bóc lột nhà nghèo, tạo ra bất công xã hội quá mức.

Nói cách khác, cả hai chủ trương đều có điểm tốt, nhưng nếu đi quá xa, cả hai đều có điểm hại. Cái thuyết trung dung của Khổng Tử chẳng biết áp dụng ở đây có đúng nghĩa và đúng cách hay không, nhưng hiển nhiên trạng thái cực đoan chẳng bao giờ tốt.

Khi mạt sát các dân biểu Cộng Hòa, thiên hạ quên mất mấy ông này đều do dân bầu lên. Nếu họ chiếm được đa số kiểm soát Hạ Viện thi cũng chỉ vì đa số dân Mỹ muốn vậy, trao quyền để họ thăng bớt lối xài tiền vung vút rồi tăng thuế của TT Obama và phê Dân Chủ. Cái nhóm dân cử Cộng Hòa đó không thể chiếm được đa số 56% ghế tại Hạ Viện hiện nay nếu họ chỉ đại diện cho bọn nhà giàu chỉ có 1% dân số.

Trên diễn đàn mạng Politico, John Podesta, cựu Chánh Văn Phòng của TT Clinton, mới viết bài bình luận dưới tựa đề Cộng Hòa chỉ lo cho Nhà Giàu. Lập luận này dựa trên sự chống tăng thuế nhà giàu của Cộng Hòa dĩ nhiên. Cái lý luận mị dân che mắt thiên hạ họ cho đến nay vẫn rất ăn tiền. Điều mà nhiều người không biết hay không muốn biết là chuyện tăng thuế nhà giàu không có nghĩa là chỉ nhà giàu mới bị tăng thuế, mà có nghĩa là tăng thuế cho mọi người, giàu, nghèo và trung lưu. Trên cõi báu này, kẻ viết này đã viết quá nhiều về vấn đề rát kinh tế thường thức này rồi. Nếu mấy ông nhà giàu ngó ngắt khoanh tay chịu đóng thuế cao hơn, thì họ không thể nào trở thành nhà giàu được. Họ biết xoay tró và thường chỉ tiền cho các chính khách làm luật hoặc bê luật cho họ. Mà than ôi, thành phần chính khách Dân Chủ cũng là khách xộp của họ.

TT Obama đề nghị tăng thuế những người có lợi tức trên 200.000 đô một năm. Đây không là lợi tức của các ông ty phú thản đàng Dân Chủ như Warren Buffett, Bill Gates hay George Soros đâu, mà là lợi tức của mấy ông bà như chủ tiệm phở khu Bolsa thôi.

Nếu bị tăng thuế, bảo đảm là họ sẽ không ngồi yên đóng thuế. Nhẹ thì sẽ hoặc tăng giá tò phở, hoặc nhắc nhà bếp bít thịt hơn. Như vậy có phải tất cả mọi người đều cùng đóng thuế giúp tiệm phở không? Tò phở tăng giá một đô không có nghĩa gì nhiều, nhưng nhân lén hàng trăm hàng ngàn hàng khác, sẽ là bao nhiêu? Vài trăm hay vài ngàn đô một năm? Số tiền này đối với ông Buffet chỉ là muối bỏ biển, nhưng đối với kẻ viết này lại rất lớn. Ai chịu thiệt thòi hơn?

Đó chính là lý do kẻ viết này làm lương năm đồng ba cọc lại chống tăng thuế nhà giàu, cũng như đa số dân Mỹ đã bầu cho Cộng Hòa chiếm đa số tại Hạ Viện. Vì kẻ viết này tin chắc hơn đinh đóng cột, nếu TT Obama tăng thuế nhà giàu thi bảo đảm không bao lâu sau, cái giá tăng đó sẽ được đổ lên đầu nhà nghèo này, và cuối cùng mình sẽ là người đóng thuế cao hơn chứ không phải ông Buffet, đóng thuế cao hơn khi tính theo tỷ lệ của lợi tức. Ngay cả những người hiện giờ không đóng một xu thuế nào cũng phải trả giá tò phở cao hơn, tức là phải đóng thuế thêm rồi. Sự thật gọi là phủ phàng này cần phải được nhìn cho rõ.

Dĩ nhiên là chúng ta còn một lứa chọn nữa: không thèm đi ăn phở nữa, để ông bà chủ tiệm phở hết cơ hội chém oan chém đep. Nhưng như vậy thi tiệm phở bắt buộc phải thâu nhô kinh doanh, sa thải vài người chạy bàn hay phụ bếp, thậm chí đóng cửa tiệm luôn. Và như vậy thi tỷ lệ thất nghiệp sẽ tăng hay giảm?

TT Obama lớn tiếng kêu gọi công bằng kinh tế (economic fairness), nếu nhà giàu chịu chia sẻ với người nghèo nhiều hơn thi mọi việc sẽ tốt đẹp hơn. Làm như thế là nếu tăng thuế những người giàu nhất thêm 4%, từ 35% lên 39%, là giải quyết mọi khó khăn kinh tế. Sự thật là tăng thuế kiểu đó chỉ mang lại cho ngân sách thêm 1.000 ty - nếu thu được - trong khi bội chi ngân sách của TT Obama là trên 10.000 ty, công nợ hiện nay là hơn 15.000 ty, và tổng cộng chi tiêu Nhà Nước trong 10 năm tới là gần 45.000 ty. Mà bị thuế nặng là người ta sẽ bớt đầu tư, tuyển người, và kinh tế vẫn khó khăn.

Có người cho rằng Dân Chủ và Cộng Hòa đều ăn như nhau, khác biệt là Cộng Hòa ăn vô hạn trong khi Dân Chủ ăn còn thừa lại cho dân. Kẻ viết này chỉ xin hỏi lại bao con ty nạn lầu năm có để ý thấy trong lịch sử cận đại Mỹ, chỉ có hai tổng thống đã cắt thuế toàn diện cho dân là Reagan và Bush (con), đều là Cộng Hòa không? Dĩ nhiên với các độc giả có lợi tức thấp không phải trả thuế thi điều này chẳng nghĩa lý gì, nhưng với các độc giả thuộc hạng trung lưu phải đóng thuế, thi đây có phải là điều đáng suy gẫm không?

Lại nữa, Nhà Nước mới đây đã phát triển chương trình trợ cấp tiền thuốc chong người lớn tuổi trong Medicare Plan D. Đây là chương trình trợ cấp an sinh lớn nhất từ thời TT Johnson, và tác giả chính là ông Cộng Hòa Bush con, chứ không phải Clinton hay Obama đâu.

Chính sách của TT Obama gần đây cũng là chính sách bình thường của đảng Dân Chủ, theo chủ trương hỗ trợ giới yếu thế nói chung bằng tiền Nhà Nước qua cái tổ y tế và kinh cầu kinh tế. Tốt lắm. Nhưng vấn đề là với các chương trình đầy nhân tính này, số công nợ của Nhà Nước lén đến những mức vô tiền khoáng hậu, để rồi câu hỏi ai sẽ trả những nợ này bị ém nhém vào ngần kéo. Chì vài năm nữa, món nợ cái trong ngân kéo sẽ ung thối, nổ tung, và mọi người sẽ lãnh đạn, như ta đang thấy xảy ra bên Âu Châu hiện nay. Nhưng lúc đó TT Obama có thể đã làm tổng thống hai nhiệm kỳ rồi, ung dung vui thú điền viên, viết hồi ký lãnh vải chục triệu đô rồi.

Có độc giả cho rằng tác giả bị dì ứng Obama. Thật ra tác giả này dì ứng chuyện phải công lứng đã làm rồi đóng thuế mệt nghỉ cho TT Obama tung tiền ra mua phiếu qua các chương trình mị dân vĩ đại, chi phí tiền trong khi kinh tế vẫn lụn bại và thất nghiệp vẫn tràn lan. Nếu TT Obama cắt giảm bớt các chương trình đó, giảm thuế cho dân, phục hồi kinh tế, thi tác giả sẽ tinh nguyện nghỉ làm, dì vận động toàn thời cho TT Obama, mỗi tuần sẽ viết 7 bài ca tụng công đức của Đáng Tiên Tri ngay. (11-12-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Tương Lai Không Sáng Sủa

06/12/2011

Tương Lai Không Sáng Sủa

Vũ Linh

...Cộng Hòa lần này đều có vẻ thuộc hàng lông, nhẹ ký, khó hạ được TT Obama...

Nếu kè viết này nói huých tết ra rằng đảng Cộng Hòa tiếp tục để nước Mỹ loay hoay trong hoạn nạn, không ít độc giả có lẽ gãi đầu không hiểu chuyện gì đã xảy ra cho tác giả, là người hay bị tố cáo là "mù quáng chạy theo đảng của Mỹ trắng tài phiệt bóc lột"! Nhưng sự thật quả là chuyện đang xảy ra.

Vâng, đang xảy ra chứ không phải là sẽ xảy ra năm 2013 sau khi Cộng Hòa lén nắm quyền thay thế TT Obama. Đang xảy ra vi nhìn vào tình trạng chạy đua trong nội bộ Cộng Hòa, ta có cảm tưởng như đảng này đang tìm mọi cách thua đảng Dân Chủ, giúp TT Obama đặc cử thêm một nhiệm kỳ nữa.

Một ứng viên vững chắc nhất từ đầu lại là một người lừng lờ với mức hậu thuẫn không bao giờ leo lên hơn một phần tư đảng viên bảo thủ Cộng Hoà. Đó là cựu thống đốc tiểu bang cấp tiến nhất Mỹ, Massachusetts, ông Mitt Romney.

Với một phần tư hậu thuẫn, ông sẽ gặp khó khăn lớn để thành ứng viên Cộng Hoà. Cái ba phần tư bảo thủ sẽ dồn phiếu cho một ứng viên khác.

Ông Romney đang vướng vào cái vòng luẩn quẩn. Vì khối bảo thủ không tin ông nên ông phải càng cố chứng tỏ ông là bảo thủ thứ thiệt, nên càng phải đưa ra những chủ trương bảo thủ cực đoan, như không tha thứ hay dung hoà gì trong chuyện di dân ở lầu. Nếu từ giờ cho đến những ngày bầu cử sơ bộ bắt đầu từ đầu năm tới mà ông Romney chưa thuyết phục được đa số cử tri bảo thủ của Cộng Hoà rằng ông là người bảo thủ thực sự, thi hy vọng làm ứng viên Cộng Hoà sẽ thành mây khói, chưa nói đến chuyện chạy đua cùng TT Obama.

Nếu ông thuyết phục được và trở thành đối thủ của TT Obama, thi ông lại phải chuyển hướng, trở thành bớt bảo thủ cực đoan hơn để thu hút phiếu của khối độc lập ôn hòa. Mà làm như vậy thi lại đúng là thay áo một lần nữa rồi.

Đây quả là cái khúc mắc lớn nhất cho ông Romney. Người ta còn nhớ TT Bush đã thắng thùng tuyên bố: quý vị có thể không đồng ý với tôi và không bầu cho tôi, nhưng quý vị biết rất rõ quan điểm tôi như thế nào. Ông Romney thi chẳng thể nào nói câu này được.

Trong quá trình mấy chục năm hoạt động chính trị, ông Romney thay đổi lập trường như người ta thay áo. Đến độ không ai có thể bảo đảm quan điểm của ông về một vấn đề nào đó là như thế nào. Điều là những vấn đề hết sức quan trọng đối với cử tri bảo thủ: sở hữu súng, phá thai, hôn nhân đồng tính, bảo hiểm y tế toàn dân,

Trên nguyên tắc, sự uyển chuyển này chứng tỏ ông không cực đoan quá khích, do đó, có thể sẽ thu hút được phiếu của nhóm độc lập không đảng nào. Nhưng bù lại, cái ba phần tư bảo thủ vốn không ủng hộ ông này có thể sẽ ngần nhà không thèm đi bầu, hay đi bầu cho một ứng viên thứ ba nào đó, có thể là ông già Ron Paul, chia phiếu của khối bảo thủ ra để làm cỗ cho TT Obama.

Ngay cả khả năng ông Romney thu hút phiếu của khối độc lập cũng đáng nghi ngờ. Chẳng qua chỉ vì ông này rất đáng nghi. TT Obama bảo đảm sẽ không nương tay. Và như vậy, ông Romney sẽ gặp khó khăn lớn đối đầu với ông vua của hứa hẹn Obama, và có nhiều hy vọng sẽ phải nghĩ đến chuyện thua kẹo này, bày kẹo 2016 nếu còn quyết tâm.

Chính vì không tin tưởng ông Romney, nên cái ba phần tư bảo thủ của Cộng Hoà phải loay hoay đi tìm người hợp nhãn hơn. Họ kiểm ra hàng loạt ứng viên, nói lên rầm rộ như cồn, rồi lắng lặng bốc hơi như cồn. Nói theo từ ngữ phổ biến trong giới thương mại của dân ty nạn: tung bừng khai trương rồi âm thầm đóng cửa.

Danh sách khá dài: từ ty phú Donald Trump, đến bà dân biểu Michele Bachmann, thống đốc Texas Rick Perry, từ nguyên thống đốc Utah và đại sứ Jon Hunstman đến doanh gia Herman Cain -vừa loan báo "ngưng tranh cử" vào trưa Thứ Bảy mùng 3 vì có quá nhiều bông hồng lấp loé sau lưng.

Và bây giờ là cựu chủ tịch Hạ Viện Newt Gingrich.

Chi có điều khác là cho đến nay, hình như ông Gingrich không lọt đài và bị thay thế bởi một ngôi sao nào nữa. Lý do chính là hết thời gian nữa và cũng chẳng còn ai. Chỉ một tháng nữa là sẽ có cuộc bầu sơ bộ đầu tiên tại tiểu bang Iowa, sau đó là liên tục bầu trên cả nước, đến mùa hè là sẽ tới Đại Hội Đảng. Cuộc chạy đua trong nội bộ Cộng Hoà dường như sẽ là giữa hai ông Romney và Gingrich thôi (trừ phi các cuộc bầu lại thay đổi cuộc diện lần nữa, ai mà biết được!)

Ông Romney không phải là ứng viên hoàn hảo. Mà ông Gingrich cũng chẳng khác.

Newt Gingrich nổi tiếng là người đầy kinh nghiệm chính trị, cự kỳ thông minh, dư thừa khả năng lãnh đạo. Ông từng lãnh đạo cuộc đảo chính năm 1994, dành chiến thắng cho Cộng Hoà, cầm dài 40 năm thống trị Hạ Viện của đảng Dân Chủ. Người ta nói rằng từ buổi án sáng đến lúc án trọng ông Gingrich có thể đưa ra một trăm ý kiến. Vấn đề là trong một trăm ý kiến đó có 70 sáng kiến, mà cũng còn 30 tội kiến có thể khai tại hại!

Trong mùa tranh cử này, lập trường của ông Gingrich đã có nhiều thay đổi so với quá khứ, khiến nhiều người chỉ trích ông chao đảo. Nhưng trong khi ông Romney thi bộ lông ba vi bộ không lập trường, thi ông Gingrich chỉ bộ lông chia sẻ là đã chuyển hướng từ bảo thủ cực đoan qua bảo thủ bớt cực đoan hơn thôi. Chẳng hạn như trong vấn đề di dân ở lầu, ông bày tỏ quan điểm chấp nhận những người đã ở lầu cả máy chục năm, sanh con đẻ cái, đã làm và đóng thuế máy chục năm qua. Lập trường này có thể nghe không lợt tai mấy ông bà bảo thủ cực đoan, nhưng sẽ gây cảm tình từ đa số không thuộc đảng phái nào. Rõ ràng là ông Gingrich đang chuẩn bị cách lấy phiếu của nhóm độc lập này trong cuộc tranh cử chống TT Obama. Nghĩa là quá sớm nhich về phía trung dung khi chưa chắc đã có hậu thuẫn của khối bảo thủ ở vòng loại.

Trên cá tánh, ông cũng là người nói tiếng nồng nát, có thể lấy quyết định táo bạo hoặc quá sờm. Ông cũng bị tố dính dáng vào nhiều chuyện tiền bạc không rõ ràng. Ông luôn mạnh miệng tố cáo cơ quan tài trợ nợ mua nhà Freddie Mae, trong khi lại làm ván cho chính cơ quan này, lãnh lương sơ sơ có ba chục ngàn đô một tháng. Nhưng quan trọng hơn cả là cuộc sống gia đình của ông. Lem nhem trong khi có vợ, bô bà cả lấy bà bé. Liên tiếp ba lần. Ngoài ra, vì tham gia chính trường trong bốn thập niên, ông để lại không biết bao nhiêu di sản, tuyên bố, lá phiếu

Tất cả sẽ là nguồn cung cấp đạn dược vô tận cho TT Obama sử dụng.

Ta còn nhớ trước đây Nghị sĩ Obama ra tranh cử với quá trình như tờ giấy trắng, chẳng có gì để có thể khui ra chỉ trích. Đó có lẽ là lý do quan trọng nhất đưa Obama đến thành công. Bây giờ, với ông Gingrich thi hoàn toàn trái ngược: ông này để lại cả núi dấu vết, tốt cũng như xấu, để các đối thủ chính trị khai thác, có khi bóp méo nữa.

Chính trường Mỹ trong mùa tranh cử này thấy thật èo uột, một bên là một tổng thống giỏi hứa hẹn mà chẳng làm nên trò trống gì, một bên là một lô chính khách chẳng ông nào sáng giá đến chói mắt hết. Nước Mỹ cạn kiệt nhân tài sao?

Không phải vậy. Về khả năng cá nhân, có thể nói thẳng thùng chẳng có xứ nào nhiều nhân tài bằng xứ Mỹ, trong bất cứ ngành nghề, khu vực nào. Vấn đề là làm chính trị gia ở Mỹ, ra tranh cử các chức vụ dân cử, đặc biệt là cái chức tổng thống, đã trở thành cái nghề chẳng có gì hấp dẫn cho rất nhiều người có khả năng. Trong nền dân chủ Mỹ, 97% dân Mỹ từ chối cái nghiệp dân cử! Lãnh lương ba cọc để giải quyết những chuyện hóc búa nhất và rồi nghe chửi hàng tháng. Nhìn TT Obama làm việc ba năm là tóc bạc trắng và phải nghỉ hè tung bừng thì dù hiểu ngay áp lực nặng nề đến cỡ nào.

Những ai có tài và có thiện chí đóng góp cho xã hội thì lựa đóng góp kiểu khác, chứ không chui đầu vào chính trị.

Chi tại vì muốn làm chính khách ở xứ này đòi hỏi họ phải chịu cảnh bị khui bới đôi tư bảng kinh hiển vi lớn nhất. Như các cụ ta đã nói từ ngàn xưa, quét nhà tất phải ra rác. Chẳng ai hoàn hảo và chẳng ai muốn những cái không tốt của mình - không tốt thật, hay phiến - bị phơi bày cho cả thế giới thấy ra và bắn tan rời chửi rủa.

Chẳng phải là báo là cái mới ưa bới rác. Ngay báo lớn của dòng chính cũng vậy. Từ Washington Post mới đây đã có bài kêu gọi các độc giả tiếp tay, coi lại tất cả những lời tuyên bố, diễn văn của ông Gingrich trong bốn thập niên hoạt động chính trị, có gì đáng nói thì gửi cho tờ báo! Ông ứng viên bảo thủ Cộng Hoà Gingrich chưa chỉ đã lọt mắt xanh của Washington Post rồi. Dĩ nhiên Washington Post chỉ muốn bới rác trong đám ứng viên Cộng Hoà bảo thủ thôi, còn với Obama hay các ứng viên cấp tiến phê ta thì có biết cũng không đáng, như trường hợp TNS Edwards ra tranh cử tổng thống rồi phó tổng thống mà có vợ bé, con hoang và lấy tiền tranh cử chi cho dão, chuyện tay trời vây cũng chẳng bao lòn nào đáng tin.

Còn chuyện chửi là chuyện đương nhiên. Bất cứ làm chuyện gì hay không làm chuyện gì cũng có thể bị chỉ trích, không tránh được.

TT Obama được phiếu của 53% dân Mỹ, tức là có 47% không đồng ý, không thích và không bỏ phiếu. Tính nhầm ra cũng cả trăm triệu người không ủng hộ và có thể chống đối mạnh. Biết đâu có ngày bị một tên vô lại ném giầy vào đầu không chừng. Chạy đâu cho thoát? Dĩ nhiên là có cách thoát, khỏi bị chửi, mà lại còn yên ổn ngồi tích lũy của cải cho các đời con cháu. Muốn biết thì cứ hỏi các đình cao tuệ nhân loại đâu đó ở Bắc Kinh hay Hà Nội.

Xứ Mỹ này, dân chúng được quyền chọn, nhưng muốn chọn đúng thì phải nhìn cho kỹ. Mà bị nhìn kỹ quá thì đám ra hơi phiền cho các ứng viên. Người giỏi sẽ tránh né, thế là dân Mỹ được quyền lựa chọn trong đám dở để lấy một ngườiit dở nhất.

Trong năm tới, ta sẽ có quyền chọn giữa một người dở - thôi gọi là không hoàn hảo dở - của Dân Chủ và một người không hoàn hảo của Cộng Hòa. Người không hoàn hảo của Cộng Hòa thắng thì ta còn có hy vọng thấy tình trạng hiện nay khảm khá hơn tuy chăng có gì bảo đảm. Ít ra là còn Hy Vọng. Người không hoàn hảo của Dân Chủ thắng thì nước Mỹ khó có hy vọng thoát ra khỏi những khó khăn kinh tế, giải quyết thất nghiệp, sau ba năm loay hoay mà vẫn chưa tìm ra thuốc.

Với các ứng viên ta thấy hiện nay, người không hoàn hảo của Cộng Hòa dường như chưa có khả năng hạ được người không hoàn hảo của Dân Chủ mặc dù người của Dân chủ đang tuột dốc nhanh hơn điều gì - còn tệ hơn ông Jimmy Carter vào cùng thời điểm - và ta sẽ thấy tình trạng bất bình hiện nay kéo dài ít ra cũng tới năm 2016.

Nói tóm lại, các ứng viên Cộng Hòa lần này đều có vẻ thuộc hàng lỏng, nhẹ ký, khó hạ được TT Obama. Mà nếu không hạ được thì coi như TT Obama sẽ được tự do phóng tay tiêu xài hơn nữa trong nhiệm kỳ hai. Ông sẽ không được ra tranh cử nữa nên không còn lo lắng thắc mắc chuyện lấy phiếu mà chỉ còn lo làm chuyện gì lớn lao vĩ đại lấy tiếng để đời thôi. Ai cũng vậy, tổng thống nào cũng thế thôi.

Khi đó, nước Mỹ chỉ còn hy vọng Cộng Hòa vẫn giữ được đa số tại Quốc hội, Hạ Viện hay Thượng viện, để cầm châm TT Obama lại. Còn nếu như Dân Chủ lại đại thắng chiếm Lập Pháp lại trong khi vẫn giữ Hành Pháp, thì coi như những chương trình tiêu xài khổng lồ sẽ tái tục. Ngân sách ngày càng thâm thủng nặng hơn, nợ công leo thang vùn vụt là chuyện không còn tránh được nữa.

Đó chính là lý do kè viết này phải nói dường như đảng Cộng Hòa đang tiếp tục để nước Mỹ loay hoay trong vòng hoan nạn vài năm nữa, nếu không muốn nói là đang đưa nước Mỹ vào vòng đại nạn khi TT Obama không còn lý do tự kèm chế trong khi lại không có gì kèm chế ông nữa. (4-12-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Siêu Ủy Ban Với Siêu Thất bại

29/11/2011

Siêu Ủy Ban Với Siêu Thất bại

Vũ Linh

...Không làm gì thì không được, mà muốn làm gì thì cũng chẳng thể làm được...

Sau cả tháng trời tranh cãi vã vẫn để tăng mức trần của nợ công, Đầu tháng Tám vừa qua, TT Obama và Quốc hội đã đi đến thỏa hiệp, trong đó có một điều khoản được coi là cực kỳ quan trọng. Trần nợ được tăng, nhưng với điều kiện là quốc hội sẽ thành lập một thứ siêu ủy ban lưỡng đảng, gồm 12 vị dân cử của cả Dân Chủ và Cộng Hòa từ Thượng Viện và Hạ Viện, để cùng làm việc và đưa ra được một chương trình cắt giảm thâm thủng ngân sách.

Trong bài viết về vấn đề này, tác giả lúc đó có nhận định mọi việc sẽ tùy thuộc vào cuộc tranh cãi giữa hai chính đảng, và kết luận có nhiều hy vọng các vị dân cử Dân Chủ cũng như Cộng Hòa, sẽ coi chuyện tái đắc cử quan trọng hơn là chuyện cứu nguy kinh tế Mỹ.

Đúng như tiên đoán, siêu ủy ban đó đã hoàn toàn thất bại, không có được một thỏa thuận nào tính đến ngày Thứ Năm vừa qua, là hạn kỳ đã đặt ra trước đây và ghi thành luật.

Không cần là thầy bói giỏi cũng thấy được những khó khăn thực tế của giải pháp có tính vừa bán cái qua quốc hội, vừa cầu giờ của chính quyền của TT Obama.

Trên cẩn bản, chỉ có hai cách để cắt giảm thâm thủng ngân sách: cắt chi tiêu và tăng thu nhập.

Cắt chi tiêu là mục tiêu của Cộng Hòa mà Dân Chủ cực lực phản đối. Vì cắt chi tiêu là cắt bỏ những chương trình phần lớn liên quan đến các vấn đề an sinh xã hội. Lý luận của Cộng Hòa là các chương trình vĩ đại của TT Obama, cũng như những chương trình an sinh xã hội đã quá khả năng tài chính của nước Mỹ. Các chương trình tiền già, tiền thuốc đều bị đe dọa phá sản, để rồi đến đời con chúng ta sẽ không còn được bao nhiêu nữa. Cần phải có kế hoạch cải tổ quy mô, thẳng bớt lại những trợ cấp. Chẳng hạn như chương trình tiền hưu trí, hoặc là phải giảm bớt, hoặc là phải tăng mức đóng góp, hoặc phải tăng tuổi về hưu.

Hay chẳng hạn như những chương trình bảo hiểm y tế Medicare và Medicaid, phải có cách giới hạn phần chi của Nhà Nước, nhất là khi chương trình cải tổ y tế của TT Obama sẽ tốn cả chục ngàn tỷ trong thập niên tới. Chẳng những cần cắt giảm trợ cấp mà còn hủy bỏ những chương trình chi tiêu chưa cần thiết, hoặc có hại như tiền thất nghiệp, cảng trả thi tiền hụt hụt và ngay ở nhà ăn lương thất nghiệp, hoặc phi phạm vô lý hay vi phe cánh kiểu như cho công ty làm máy tẩm phán thu nồng lượng từ mặt trời Solyndra mượn nửa tỷ đô trong một dự án hết sức phiêu lưu trong thời buổi kinh tế khó khăn như hiện nay. Do đó, phải cắt chi tiêu.

Lý luận của Dân Chủ là tất cả những chi tiêu đều cần thiết, nhất là để phục hồi kinh tế. Vai cách chữa bệnh là tăng thuế, đặc biệt là tăng thuế nhà giàu, để bù đắp thâm thủng và có tiền xài tiếp. Theo đảng Dân Chủ, những nhà giàu ở Mỹ chưa đóng góp đủ vào nền kinh tế quốc gia, nếu có phải đóng thuế thêm nữa thì cũng chỉ là chuyện muỗi đốt gỗ, vẫn còn dư dả sống mãn đời, trong khi các trợ cấp an sinh cho người nghèo còn quá ít, nhất là bây giờ khi còn quá nhiều người thất nghiệp, phải trông chờ vào Nhà Nước. Do đó, phải tăng thuế để tiếp tục tiêu xài.

Các vị dân cử Dân Chủ không nghĩ đến chuyện chỉ trong ba năm dưới trào Obama, công nợ của Mỹ đã tăng 4.400 tỷ, đưa mức công nợ lên đến trên 15.000 tỷ hiện nay. TT Bush, là người bị ứng viên tổng thống Obama gọi là vô trách nhiệm vì tiêu xài vung vãi, đã phải mất tám năm mới tăng mức nợ lên được 5.000 tỷ.

Cộng Hòa cho rằng tăng thuế nhà giàu khi mà 1% khối người giàu nhất đã đóng tới 40% thuế của cả nước, sẽ chỉ khiến họ không mua doanh nghiệp, không thuế thêm nhân công, và duy trì tình trạng kinh tế ế ẩm, thất nghiệp tràn lan.

Hơn vậy nữa, cái nguyên lý của chuyện tăng thuế cũng không ổn. Các chính trị gia vung tiền xài loạn, rồi đe những người gọi là nhà giàu để bắt họ trả. Làm như thế các nhà giàu này đều làm giàu bằng cách ăn cướp cho nên bây giờ Nhà Nước và những người gọi là nghèo phải ăn cướp lại cho họ. Chính cái lý - hay nói cho đúng hơn, cái vở lý - này cũng hiển cho phong trào chiếm Phố Wall (Occupy Wall Street) hầu như xì hơi, chỉ còn thu hút được một thiểu số có vẻ cuồng tín, trước sự thờ o của đại đa số dân Mỹ.

Dân Mỹ cũng không ngày thơ đến độ không nhìn thấy những tay tổ đứng sau hò hét hậu thuẫn cho phong trào OWS cũng là những tỷ phú triệu phú lùn, như Michael Moore và George Soros, chi muốn lợi dụng nhóm OWS vì quyền lợi cá nhân. Ông Moore ban ngày ra đường hò hét ủng hộ những người cầm lều ngủ trong công viên Nữu Ước, ban tối về lại căn nhà đáng giá vài triệu ở ngoại ô Hoa Thành Đốn để ngủ, ấm hơn nhiều. Ngay cả một số lớn các vị dân cử Dân Chủ ủng hộ OWS cũng là triệu phú chỉ muốn kiếm phiếu trong mùa tranh cử thôi. Một thăm dò mới đây cho thấy một phần ba các vị dân biểu và thượng nghị sĩ cũng thuộc thành phần 1% mà phong trào OWS đang chống đối mạnh.

Dù sao thì cuộc tranh cãi với những lý luận cố định mọi người đều biết vẫn tiếp diễn mà không ai có giải pháp dung hòa được.

Trên nguyên tắc, qua cuộc tranh cãi trong nội bộ siêu ủy ban, Cộng Hòa đã đồng ý tăng thuế, và Dân Chủ cũng đồng ý cắt giảm trợ cấp. Nhưng chỉ là đồng ý nguyên tắc để lấy tiếng, rồi khi vào chi tiết và các con số cụ thể thì hết đồng ý, cho nên không có thỏa hiệp gì hết.

Vấn đề cực kỳ phức tạp, vì dĩ vào nền tảng triết lý cơ bản của hai khối bảo thủ và cấp tiến. Những nhà học giả uyên bác nhất hay kinh tế gia với cả túi giải Nobel cũng không dung hòa được lập trường khác biệt giữa hai khối.

Nhìn vào vấn đề, người ta thấy bế tắc là điều hiển nhiên khi cả hai bên đều không bên nào dám nhượng bộ bên kia vì sợ sẽ mất phiếu trong mùa tranh cử năm tới. Cộng Hòa không dám tăng thuế vì sợ Phong Trào Tea Party phản ứng. Dân Chủ không dám động đến các khoản chi tiêu vì cái lý giàn dị là khi quá cáp đã được tặng rồi thì không thể lấy lại được nữa, cắt trợ cấp bảo đảm sẽ mất hậu thuẫn của những người đang lãnh trợ cấp ngay.

Điều đáng nói là cái khoản cắt giảm thật ra rất nhỏ, chỉ là 1.200 tỷ trong mười năm tới, so với ngân sách chi tiêu tổng cộng là hơn 44.000 tỷ trong mười năm tới, tức là chưa tới 3%. Vậy mà cũng không thoả thuận được. Dù sao thì đối với các vị dân cử của cả hai bên, cái ghế của họ vẫn là chuyện sinh tử. Thất cử, mất job là mất hết.

Vấn đề bây giờ là siêu ủy ban đã thất bại, chuyện gì sẽ xảy ra?

Theo luật do quốc hội biểu quyết khi chấp nhận cho tăng nợ trần, thì nếu siêu ủy ban không đạt thỏa thuận để có thể cắt tối thiểu 1.200 tỷ trước ngày Lễ Tạ Ơn, thì ngân sách sẽ tự động bị cắt giảm 1.200 tỷ kể từ tháng Giêng năm 2013, cùng lúc với nhiệm kỳ mới của tổng thống.

Luật không ghi rõ tiết mục nào trong ngân sách sẽ bị cắt, nhưng các chuyên gia có thể thấy trợ cấp an sinh như tiền già và tiền bảo hiểm y tế Medicare và Medicaid sẽ không thể cắt được vì không ai dám ứng đến. Do đó, sẽ chỉ có thể cắt chi tiêu quốc phòng vào khoảng 600 tỷ, và các chi tiêu về canh nông, giáo dục, môi sinh, v.v

Một vài vị dân cử Dân Chủ đã đưa ra ý kiến thay đổi luật, bỏ cái chuyên tự động cắt giảm. Nhưng TT Obama đã mau mắn bác bỏ ngay ý kiến này. Dĩ nhiên, TT Obama không ngây ngô đến độ chấp nhận thay đổi luật để khỏi cắt giảm thâm thủng ngân sách. Quyết định kiểu này bảo đảm sẽ bị phe Cộng Hòa khai thác làm vũ khí tranh cử. Bây giờ đây, TT Obama đã có quá nhiều rắc rối, đầu cần thêm chuyện nhức đầu nữa.

Thái độ thích đáng nhất của TT Obama là từ để mọi chuyện đi vào bế tắc như vậy, để có có đỗ thừa Cộng Hòa phá hoại, không có thiện chí tìm giải pháp. Với bộ máy công quyền hùng hậu cũng như sự hỗ trợ gần như tuyệt đối của truyền thông đồng chính, TT Obama và phe Dân Chủ sẽ vẽ lên bức tranh của một đảng Cộng Hòa đối lập phá hoại, và thế nào cũng được một phần hậu thuẫn quan trọng trong quần chúng.

Theo các thăm dò dư luận mới nhất, 44% dân Mỹ đồng ý thất bại là lỗi của Cộng Hòa, trong khi 38% cho là lỗi của Dân Chủ.

Nhưng mọi việc sẽ không yên ổn như vậy.

Nếu không có biện pháp gì, khá nhiều chuyện tệ hại có thể xảy ra từ giờ đến ngày bầu cử, và khó ai đoán trước được hậu quả sẽ như thế nào.

Trước hết là với mức nợ tăng vùn vụt như hiện nay, thâm thủng sẽ ngày một trầm trọng hơn. Kinh tế có thể sẽ suy thoái mạnh hơn nữa, đưa đến thất nghiệp tăng thêm nữa. Thị trường chứng khoán sẽ rớt mạnh nữa. Hai ngày trước khi siêu ủy ban chính thức tuyên bố thất bại, chỉ số Dow Jones đã rớt hơn 500 điểm. Rồi tiếp đến là viễn tượng các cơ quan thẩm định tín dụng sẽ có thể hạ điểm tín dụng của Mỹ thêm một mức. Kết quả là lãi suất trên công nợ của Nhà Nước Mỹ sẽ tăng vọt, kéo theo việc giá tăng lãi suất toàn diện, kinh tế sẽ khó khăn hơn nữa.

Trên phương diện chính trị, cả hai bên sẽ tiếp tục tranh cãi, và dĩ nhiên tiếp tục đổ thừa lẫn nhau, không bên nào chịu nhận trách nhiệm hết. Chính trường sẽ như chợ cá. Đại đoàn kết dân tộc cũng như thay đổi mà ứng viên Obama đã hứa vẫn chỉ là một hình ảnh lờ mờ cuối đường hầm.

Trước một viễn ảnh đen tối như vậy mà TT Obama binh chán như vại lo tranh cử thì dân Mỹ cũng sẽ khó mà thông cảm cho tổng thống, để rồi tin nhiệm ông thêm một nhiệm kỳ nữa.

Nói nôm na ra, TT Obama đang trong cái thế tiến thoái lưỡng nan. Không làm gì thì không được, mà muốn làm gì thì cũng chẳng thể làm được gì. Trong một cuộc phỏng vấn trên đài truyền hình mới đây, nhà báo Jack Tapper của CBS công khai hỏi TT Obama có dám cắt các tài trợ an sinh không thi TT Obama đã bắt buộc phải trả lời kiểu lúng túng lờ con cá vàng, chẳng có gì rõ ràng mặc dù câu hỏi rất rõ ràng, đưa đến tình trạng trả lời theo kiểu ai muốn hiểu sao cũng được. Loại trả lời này bấy giờ thi còn được ví như ai để ý đến, nhưng vào cao điểm mùa tranh cử, mùa hè năm tới, thi chắc chắn sẽ không còn được cử tri chấp nhận nữa.

Đây là cái thế mà phe Cộng Hòa cố tình cài ông vào, đưa đến hình ảnh một tổng thống hoàn toàn thụ động vi không có khả năng, không biết phải làm gì. Còn chờ đợi gì nữa mà không chấp nhận về quê nhà?

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Cộng Hòa Vẫn Lùng Cửng

22/11/2011

Cộng Hòa Vẫn Lùng Cửng

Vũ Linh

Chi có hai ông Romney và Gingrich mới có đủ khả năng tranh luận cùng Obama...

Còn chưa tới hai tháng nữa là sẽ có cuộc bầu cử bộ đầu tiên tại Iowa để chọn ứng viên tranh cử tổng thống cho hai chính đảng Cộng Hòa và Dân Chủ. Bên Dân Chủ thi TT Obama không có đối thủ nên sẽ độc đáo. Cho dù chê bai hay bất mãn đến đâu thi đảng Dân Chủ cũng không dám cho về vùn vùn ông tổng thống da đen đầu tiên của họ. Bên Cộng Hòa thì vẫn như chợ cá.

Các ứng viên nô lén ròi lận xuống mỗi tháng như lácá nhảy qua khói mực nước! Đột bay đột lận. Tháng Tám là bà dân biểu Michele Bachmann, tháng Chín là thống đốc Texas Rick Perry, tháng Mười là doanh gia Herman Cain, bảy giờ tháng Mười Một là cựu chủ tịch Hạ Viện Newt Gingrich.

Ông Perry từ trong bóng tối nhảy ra, leo lên hàng đầu trong vài ngày, thay thế bà dân biểu Bachmann, nhưng ròi bắt đầu lận ngay trong mấy tuần sau, qua hàng loạt thất bại trong các cuộc tranh luận trên truyền hình. Ông lén truyền hình mà không có chuẩn bị kỹ càng cho lắm, tuyên bố vung vít những câu có tính mỵ dân mà không có chiều sâu. Nhưng lý do quan trọng nhất khiến ông ròi dài mau chóng là khói báo thù khám phá ra ông thống đốc Perry đã ra luật cho phép con của dân ở lậu gốc Nam Mỹ được học tại các trường công miễn phí tại Texas. Tuy quyết định này có tính cách ôn hòa và thực tế, nhưng dĩ ngược lại quan điểm của khói báo thù cực đoan chỉ muốn trực xuất triệu dân Mĩ ở lậu ra khỏi nước Mỹ. Khói báo thù này cũng không chấp nhận chuyện dân Mỹ đóng thuế cho con di dân lậu đi học miễn phí.

Nhưng viên đạn thi ân cuối cùng dường như đã do chính ông Perry bắn vào mình trong cuộc tranh luận tại Michigan gần đây khi ông mạnh mẽ đả kích sự lớn mạnh của guồng máy thu lợi Nhà Nước, quả quyết sẽ giải tán ba bộ, là Bộ Thương Mại, Bộ Giáo Dục và " Ông quên mất cái bộ thứ ba là bộ nào. Trong 54 giây mà sau này ông kể lại là có vẻ như 54 năm, ông không tài nào nhớ nổi cái bộ thứ ba ông muốn cắt bỏ là bộ nào. Ông coi lại đồng giấy trước mặt, cũng không có ghi gì, dành phải xin lỗi cờ tạ. Cái clip đoạn phim ông luồng cuồng được phổ biến rộng rãi trên YouTube và hàng triệu người đã nhảy vào xem, biến thành trò cười của tháng Mười Một-joke of the month. Chính ông Perry để gỡ rối, cũng biến câu chuyện thành truyện tiêu lâm, tự mang minh ra chọc quê.

Ông Perry trước đó đã bị truyền thông phe ta mờ tả như là một người không thông minh cho lắm, không có chiều sâu, đại khái cũng là một anh cao bồi già chán bờ, tốt nghiệp trường làng tại Texas, chứ không phải dân đại trí thức Harvard hay Yale như các thiên tài Dân Chủ Clinton hay Obama. Báo chí và truyền hình phe ta khai thác triệt để, thêm mắm thêm muối đến mặn chát. Bây giờ câu chuyện mất trí nhớ theo họ chỉ xác nhận hệ số thông minh IQ của ông Perry không được cao lắm, mặc dù các nhà phân tâm học đã khẳng định chuyện nhất thời bị lỗ hổng trí nhớ không liên quan gì đến chuyện thông minh hay u túi.

Thực tế mà nói, hy vọng của ông Perry coi như tiêu tan. Cho dù ông thắng được trong nội bộ Cộng Hòa, sau này ra tranh luận với TT Obama thi sẽ bị nuốt chửng thôi.

Ông Cain thi nô lén như điêu gập bão nhờ chủ trương giảm thuế mạnh, được ngay hậu thuẫn của đảng viên bảo thủ cực đoan trong nhóm Tea Party. Nhưng qua các cuộc tranh luận liên tục trên truyền hình, nhất là lần tranh luận mới đây về chính sách đối ngoại, ông Cain chứng minh là một doanh gia có thể đã rất thành công, và là người có cách nói chuyện dễ tạo cảm tình, dễ thu hút, nhưng quả là không có chút kinh nghiệm chính trị nào, nhất là kinh nghiệm về đối ngoại. Ông Cain cho đến bây giờ vẫn không biết là Trung Cộng đã có thử bom nguyên tử từ thời Mao còn sống, cách đây gần bốn thập niên!

Rồi mới đây, trong một cuộc phỏng vấn, được hỏi về vấn đề Libya, ông áp úng không biết trả lời thế nào, dành phải thú nhận tôi cần tìm hiểu nhiều hơn về chuyện này.

Quan trọng hơn nữa, ông bị liên tục bốn bả tố giác đã có lời nói, thậm chí hành động có tính lèm nhem tinh dục. Mặc dù ông gần có cái chính, nhưng điều đáng phiền là có tới bốn bả tố cáo. Một hay hai người thi còn châm chẽ được, bốn người thi cần xét lại. Dân Mỹ đã xét lại và hậu thuẫn của ông Cain bắt đầu xuống thang nhanh chóng tuy chưa đến mức độ có thể loại ông ra khỏi cuộc chạy đua. Đặc biệt là trong khói báo thù coi trọng những giá trị luân lý gia đình, và khói cùi tri phu nữ.

Thiên hạ những tưởng với ngói sao mới Cain bắt đầu lu mờ thi ngói sao cũ Rick Perry sẽ sáng tỏ. Dù sao thi khói báo thù trong đảng Cộng Hòa cũng không hờ hời lắm với cựu thống đốc Massachusetts Mitt Romney, nên vẫn muốn tìm người bảo thủ hơn. Thực tế đã có nhiều bất ngờ hơn thiên hạ nghĩ. Ông Perry tiếp tục tự hùy mình.

Dân Mỹ bén quay qua tìm người khác, và khám phá ra thêm một nhân vật mới thật. Đó là ông Newt Gingrich. Đứng ra ông Gingrich chẳng phải là người mới mẻ gì trong chính trường Mỹ.

Ông Gingrich năm nay 68 tuổi, là chính khách thuộc loại lão làng. Năm 1994, ông nổi như cồn, lãnh đạo ngọn cuồng phong Cộng Hòa, tung ra chương trình Contract with America, chiếm lại đa số cho Cộng Hòa tại Hạ Viện sau 42 năm ngồi chầu ria. Sau đó, ông được bầu làm chủ tịch Hạ Viện, nhân vật đứng hàng thứ ba trong chính quyền Mỹ, sau tổng thống và phó tổng thống. Ông là người chủ động cuộc đàm hạch TT Clinton trong vụ lèm nhem với cô Monica Lewinsky. Ông cũng là người công khai chống kế hoạch tiêu xài của TT Clinton, không cho Hạ Viện phê chuẩn ngân sách, đưa đến việc hai lần guồng máy Nhà Nước bị đóng cửa mất mấy ngày. Người ta nói ngân sách của Clinton được cân bằng phần lớn là do công của ông Gingrich đã kéo tay TT Clinton lại, không cho ông Dân Chủ ngày xài hoang.

Ông bị phe Dân Chủ tìm đủ cách đánh nặng, tố cáo ông 84 lần vi phạm đủ thứ tội, nhất là lèm nhem tiền bạc, trốn thuế. Nhưng cả 84 vụ đều thất bại và những tố cáo đều bị các ủy ban điều tra Hạ Viện bác bỏ. Vụ tố quan trọng nhất là vụ ông giáng dạy về chính trị tại một trường tư thực được hướng quy chế miễn thuế. Trên căn bản vi được miễn thuế nên trường này không được dạy chính trị phe đảng. Tháng Giêng năm 1997, ông bị Hạ Viện biểu quyết cấm ông thiếu cần trọng đã không tham khảo ý kiến luật sư trước khi nhận dạy. Nhưng rồi sau đó, đến năm 1999, ngay cả vụ tố giác này cũng bị bác bỏ khi sở thuế IRS xác nhận ông không hề vi phạm luật thuế.

Chuyện nổi bật hơn cả là trong khi ông Gingrich ban ngày lớn tiếng tố giác TT Clinton lém nhem với Monica, đòi cất chức Clinton, thì ban đêm ông lại đi hú hý với cô thư ký. Đây là lần thứ hai ông Gingrich đi ăn phở. Ông đã đi ăn phở với người vợ đầu, rồi ly dị khi bà này đang bị ưng thư, có bà vợ thứ hai, vẫn chứng nào tật này, lại đi ăn phở nữa với một bà phụ tá, để rồi ly dị vợ thứ hai, lấy bà phụ tá. Truyền thông phe ta, vừa muốn bênh TT Clinton vừa muốn đánh Gingrich, nên đã kích ông Gingrich thậm tệ, tố cáo ông này giả dối.

Ông cũng là người bị chỉ trích vì rất nhiều chuyện khác, như hợp tác với kẻ thù là bà Nancy Pelosi của Dân Chủ, với Louis Farakhan, lãnh tụ nhóm Hồi Giáo quá khích Nation of Islam. Thêm vào đó, đảng Cộng Hòa cũng thất bại trong mùa tranh cử 1998, mất ghế tại Hạ Viện. Thế là cuối cùng ông cũng bị đánh gục. Ông Gingrich từ chức chủ tịch Hạ Viện, cũng từ chức dân biểu luôn năm 1998.

Đầu giờ mới tái xuất giang hồ, tranh cử tổng thống. Ông bắt đầu cuộc tranh cử tổng thống lần này với tỷ lệ hậu thuẫn cỡ 1-2%, i ạch mãi mới leo lên 5-7%, rồi khoảng 10%. Rồi bất ngờ đến nay thì leo lên hàng đầu với 23%, ngang hàng với ứng viên hàng đầu từ trước đến giờ là Mitt Romney, bỏ xa các ngôi sao đã lận như Michele Bachmann, Rick Perry, và Herman Cain. Tại tiểu bang then chốt có bầu cử sơ bộ đầu tiên, ông được hậu thuẫn của 34%, bỏ xa luôn cả ông Romney.

Sự nổi bật của ông là hậu quả của những sai lầm và rắc rối liên tục của những ngôi sao mới lận, của việc đa số đảng viên Cộng Hòa vẫn chưa tin tưởng ông Romney, và nhất là thành quả của ông Gingrich trong các cuộc tranh cãi trên truyền hình. Thiên hạ có dịp thấy ông Gingrich là bảo thủ đáng tin cậy, là người hiền lành có kinh nghiệm chính trị dày đặc, có đầu óc, khả năng lý luận, và nghiêm chỉnh. Ông là một người có lập trường vững vàng, không chao đảo như ông Romney.

Chưa ai biết rõ xiếc tranh cử Cộng Hòa sẽ đi về đâu, ai nai ai lận. Nhưng nhiều quan sát viên đã nhận định nếu phải ra tranh luận trước truyền hình thì các ông Perry và Cain, với sự thiếu hiểu biết về chính trị và thiếu khả năng ứng phó mau lẹ, sẽ bị TT Obama nuốt sống dễ dàng. Chỉ có hai ông Romney và Gingrich mới có đủ khả năng tranh luận cùng Obama. Và ai cũng biết trong thời đại truyền hình hiện nay, các cuộc tranh luận trên truyền hình đều có tính quyết định rất lớn.

Nếu ông Gingrich đắc cử là đại diện cho Cộng Hòa để chạy đua với TT Obama thì ông có nhiều lợi điểm nhưng cũng không thiếu yếu điểm.

Điểm mạnh lớn của ông Gingrich là từ hai yếu tố.

Thứ nhất là hậu thuẫn của TT Obama ngày càng tuột dốc mau lẹ. Đáng chú ý nhất là đối với hơn hai phần ba dân Mỹ, kinh tế là yếu tố quan trọng nhất trong cuộc tranh cử tổng thống này. Trong khi đó thì lại có tới 62% dân Mỹ không ủng hộ chính sách kinh tế của tổng thống. Trong ba người, chỉ có một người (34%) ủng hộ chính sách kinh tế này. Gần 70% không thấy chí đâu nào chứng tỏ tổng thống đã bắt đầu phục hồi được kinh tế sau gần ba năm loay hoay. Và 56% không còn tin tưởng -no confidence- TT Obama. Không cần biết lỗi phải tại đâu, họ chỉ biết TT Obama thực tế không có khả năng phục hồi kinh tế. Một bá sỹ mất miệng nhưng không mất tay.

Ngay cả trong nội bộ Dân Chủ, hậu thuẫn của TT Obama cũng suy yếu rất nhiều. Đã có ít nhất bốn thượng nghị sĩ Dân Chủ công khai đặt vấn đề với TT Obama và từ chối không lên tiếng hậu thuẫn tổng thống trong mùa tranh cử. Có báo đã nói xa nói gần về chuyện bà Hillary nên nhảy ra làm Lê Lai cứu dân Dân Chủ.

Yếu tố thứ hai là thiên hạ qua ba năm với TT Obama bắt đầu nhìn thấy tính quan trọng của kinh nghiệm thực tế. Ba năm sống trong hao hao của những thề trăng hẹn biển của TT Obama cùng với việc ông hoàn toàn bất lực trong việc phục hồi kinh tế và giảm tỷ lệ thất nghiệp, đã làm cho thiên hạ đánh giá cao hơn kinh nghiệm chính trị thực tế của ông Gingrich.

Nhược điểm lớn nhất là ông Gingrich có rất nhiều hành trang từ quá khứ. Truyền thông đồng chính, vốn ủng hộ các ứng viên cấp tiến Dân Chủ và vẫn thẫn phục TT Obama, sẽ lôi ông ra làm thịt ký lưỡng. Hiện tượng này đã bắt đầu. Các báo Washington Post và New York Times, cũng như các diễn đàn điện tử như Salon đã viết bài khui lại hàng loạt thành tích không vẻ vang gì của ông Gingrich cách đây cả hai chục năm.

Bây giờ thì các báo đang lớn tiếng khui móc ông Gingrich đã lanh lanh hai triệu đô làm cố vấn cho Freddie Mac là tổ chức tín dụng gia cư của Nhà Nước, đã bị mang tiếng là một trong những thủ phạm cho vay bừa bãi, tạo ra khủng hoảng tài chính năm 2008. Điều đáng nói là cái truyền thông đồng chính đó lớn tiếng bôi bác ông Gingrich, nhưng lại im lặng không dám động đến chuyện thượng nghị sĩ Obama trước đây cũng đã nhận một triệu đô yểm trợ của Freddie Mac.

Thực tế mà nói, ông bà chính khách Mỹ nào mà từ chối không nhận tiền của các đại gia hình như chưa ra đời.

Tuy nhiên, nếu ông đắc cử được trong nội bộ đảng Cộng Hòa thì điều đó chứng minh thiên hạ đều biết rõ các vấn đề rắc rối của ông Gingrich, và họ cho thông qua. Cuộc chạy đua trong nội bộ Cộng Hòa đã mở xé các ứng viên Cộng Hòa kỹ lưỡng, tạo cảm tưởng máy bà Cộng Hòa đánh nhau như mổ bò, nhưng thực tế lại rất hữu dụng cho người nào thắng cuộc. Những điểm yếu của họ đã bị phơi bày và bôi móc tối đa nên và khi ra tranh cử chống TT Obama, thì sẽ bớt ảnh hưởng tác hại rất nhiều. Có nghĩa là TT Obama sẽ khó tấn công vào những điểm mà tất cả mọi người đều đã nghe quá nhiều rồi.

Kinh nghiệm thực tế cho thấy khi tranh cử sơ bộ trong nội bộ đảng Dân Chủ, ông Clinton đã bị moi móc quá nhiều về những chuyện lém nhem ăn phở của ông, nên khi vào chung kết với TT Bush cha, yếu tố đào hoa này không còn là đề tài tranh cử nữa. TT Obama cũng vậy, bị khui những vụ quan hệ với mục sư quá khích Jeremiah Wright và giáo sư khủng bố Bill Ayers khi còn chạy đua với bà Hillary, nên khi chạy đua cùng ông Cộng Hòa McCain, thi hai vấn đề này không hại ông được nữa. Ngày cả chuyện thiếu kinh nghiệm của ứng viên Obama cũng đã bị bà Hillary khai thác quá nhiều, nên đến khi tranh cử chống thượng nghị sĩ lão thành McCain, thì chuyện thiếu kinh nghiệm cũng hết là yếu tố quyết định.

Nói tóm lại, nếu ông Gingrich vượt qua được cửa ái nội bộ Cộng Hòa có hy vọng thượng đài ngang ngửa với TT Obama, nhiều hy vọng hơn các ông Perry và Cain. Nhưng nhìn vào cảnh lừa rơm bộc phát trong thời gian qua trong đảng Cộng Hòa, cũng khó mà biết được ông Gingrich có thọ hay không. Hay sẽ lại xì hơi trong vài tuần nữa, và cuối cùng cũng chỉ còn ông Romney mà cử tri bảo thủ sẽ phải lèo bỏ phiếu như uống thuốc đắng. (20-11-11)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Chuyện Đàn Bà Hay Chuyện Trẻ Con”

15/11/2011

Chuyện Đàn Bà Hay Chuyện Trẻ Con”

Vũ Linh

...rầm rộ quảng cáo, chuyện bà Michelle Obama đi chợ Target đã thành biến cố chính trị...

Đã lâu nay, chúng ta bàn ra tán vào chuyện thuế, chuyện tiền giò, chuyện thất nghiệp, toàn là những chuyện quá nghiêm chỉnh, mãi cũng hơi nhức đầu rồi. Để thay đổi không khí, kỳ này ta bàn chuyện mua sắm bà đi shopping.

Cách đây ít tuần, truyền thông phe ta phổ biến vài ba tấm hình chụp Đệ Nhất Phu Nhân Michelle Obama đi mua sắm tại siêu thị Target ở Alexandria, sát nách thủ đô Hoa Thịnh Đốn. Bà ăn mặc xuề xòa, quần bó, áo hoa hè rẽ tiền, đội mũ baseball xup xuống trán, đeo kính mát to tướng che hết nửa mặt, đẩy xe chở hàng ra quầy trả tiền. Lời bình luận kèm theo: ca tung Đệ Nhất Phu Nhân là người bình dân, cũng giống như hàng triệu phụ nữ khác, cũng thích đi shopping, mua hàng rẻ tiền tại Target. Nhưng vì là nhân vật quan trọng, nên phải lèn lút đi, che đầu che mặt để thiên hạ khỏi nhận ra, tuy chưa đến nỗi đeo khẩu trang che hết cả mặt luôn. Lời bàn cũng ghi rõ cuối cùng, chẳng ai nhận ra bà Michelle hết, ngoại trừ cái cô ở quầy tính tiền.

Nhưng cô này có vẻ cũng thông cảm cho bà Michelle, nên chẳng làm rùm beng và bà tổng thống đã lặng lẽ đi shopping, trả tiền đàng hoàng, rồi ra bãi đậu xe, lên xe về Tòa Bạch Ốc. Không thấy báo nào nói bà đi xe gì, có mấy chiếc xe mô-tô hộ tống với cảnh sát cõi hụ chảng. Cũng không nghe nói gì về chuyện tại sao bà đi xá như vậy, từ Tòa Bạch Ốc ra tuốt tận ngoại ô vùng Alexandria trong khi có cả chục tiệm Target gần hơn. Có lẽ khu da tráng cao cấp Alexandria an toàn hơn khu downtown DC.

Một số báo phe ta đăng lại mấy tấm hình, kèm theo với dứa loại lời bàn Mao Tôn Cương, nức nở tung hô hành động bình dân, hòa minh của Đệ Nhất Phu Nhân. Đài truyền hình phe ta NBC trong chương trình Today, đã mau mắn bình luận Đệ Nhất Phu Nhân cũng như chúng ta thôi!

Thật cảm động.

Ké viết này đoán chừng thế nào cũng có vài độc giả thắc mắc, thậm chí bất bình, khi thấy bài này viết về chuyện bà Michelle đi shopping. Chuyện đàn bà, sao mang ra bàn làm gì” Đúng là nhở mạn.

Thật ra, nếu câu chuyện chỉ giản dị là chuyện bà Obama đi shopping, thì đúng là không đáng nói, hay không nên nói. Bà Michelle tuy có chồng là tổng thống, nhưng vẫn có nhân quyền và nữ quyền như hàng triệu phụ nữ bình thường khác, hay như hàng ngàn bà dại già nói tiếng khác, cũng có quyền tự do cá nhân, quyền riêng tư cá nhân, có quyền hit thở không khí tự do như bất cứ người bình thường nào, có quyền mèo đi shopping như tất cả các phụ nữ trên thế giới. Mọi mòi những chuyện lầm cảm như thế này quả đúng là bém mép. Tình hình thời sự Mỹ này thiếu gì chuyện quan trọng đáng nói.

Nhưng thực tế, vấn đề không giản dị, ngày ngô như vậy. Như thiên hạ hay nói, coi dzậy mà hồng phai dzậy chút nào.

Ta hãy thử coi lại câu chuyện.

Trước hết là nhìn vào mảnh hình. Bà Michelle đi có một mình, không có ai khác đi theo. Điều này là điều tuyệt đối không thể xảy ra được. Dù muốn hay không, bà Michelle bắt cứ đi đâu cũng bắt buộc là phải tiền hô hậu ứng, có cả một đoàn tùy tùng đi theo, không thua gì vua Càn Long nam du ngày xưa. Bây giờ cứ cho là bà lén lút ra khỏi Tòa Bạch Ốc vì muốn thử không khỉ tự do, không cho đám tùy tùng đi theo, thì tôi thiếu bà cũng có it ra là vài ba anh cận vệ đi bảo vệ an ninh.

Óái áác thật, nhưng phái chấp nhận mảnh hét tự do cá nhân mới hy vọng làm lãnh đạo cái xứ tự do nhất thế giới này. Tuyệt đối không thể nào có chuyện Đệ Nhất Phu Nhân đi ra phố một mình mà không có bảo đảm an toàn tối thiểu, nhất là trong thời buổi khủng bố Tea Party này. Bà cũng không thể nào lén ra khỏi Tòa Bạch Ốc mà không ai biết. Đố bảo bác tài của bà dám lái xe chờ Đệ Nhất Phu Nhân ra phố đi lòng vòng mà không có bảo đảm an ninh. Đố bảo các anh lính canh Tòa Bạch Ốc dám để xe Đệ Nhất Phu Nhân ra khỏi Tòa Bạch Ốc một mình mà không bảo động ngay cho các xép lô về an ninh, từ FBI đến mật vụ Phù Tống thống, đến cảnh sát tiểu bang, thành phố, quận, phường,

Thôi thi cứ cho là có vài ba anh cận vệ thật sự núp đâu đó. Có thể cũng ăn mặc giả trang như khách hàng bình thường của Target, thay vì mặc áo vét đậm, đeo kính đen thui, gần máy nghe có giây chay lòng thòng quanh tai, như ta thấy trong phim ảnh. Máy ảnh đó núp ngoài tần nhín của ống kính máy ảnh. Hay anh phó nhôm cố ý tránh chụp máy ảnh đó.

Một điểm lạ lùng nữa là những bức hình cho thấy cái cõi ở quầy trả tiền rất tinh bột, tính tiền bình thường như không có chuyện gì xảy ra. Nếu ta ở Mỹ lâu, hiểu một chút về tâm lý dân Mỹ, thì ta có thể mường tượng ngay cái cõi này một khi nhận ra Đệ Nhất Phu Nhân, bảo đảm sẽ hú hét nhảy dựng lên không thua gì máy bá máy có trúng giải trong các chương trình khuyến mãi trên truyền hình như The Price is Right.

Không thể nào có chuyện bình thản tính tiền mặc dù biết đây là bà tổng thống, trừ phi đã được thông báo và dặn dò kỹ càng trước. Biết đâu cái cõi đứng két đó chính là an ninh chìm không chừng.

Rồi đến thác mắc lớn nhất. Anh phó nhôm là ai, sao lại tình cờ chụp được như vậy? Hồi ra thì được biết đây không phải là một bức hình của một khách hàng bình thường nào đó, tình cờ nhận ra bà Michelle rồi chụp hình và gửi cho báo chí. Anh phó nhôm đó là ký giả chuyên nghiệp của hãng thông tấn Associated Press, tên là Charles Dharapak. Anh này là phó nhôm được chính thức chỉ định theo chụp hình Đệ Nhất Phu Nhân từ lâu nay. Anh cũng là người đã từng công du theo bà Michelle tại nhiều nơi trên thế giới để chụp hình bà và hai con chúa.

Cho đến nay, ca anh Dharapak lần Tòa Bạch Ốc đều từ chối trả lời câu hỏi làm sao anh ta biết bà Michelle lén ra ngoài shopping, rồi đi theo và chụp được những tấm hình này" Làm sao có chuyện tình cờ là lùng này được. Ông phó nhôm của hãng AP, được chính thức chỉ định chuyên chụp hình bà tổng thống lại tình cờ đi Target không hẹn mà gặp được bà tổng thống" Nếu không tình cờ thì làm sao anh ta biết được bà Michelle sẽ đi Target đúng lúc để đến nơi chụp hình, nếu bà lén lút ra khỏi Tòa Bạch Ốc không ai biết, kể cả đám tùy tùng, cận vệ của bà"

Nhưng nếu anh ta biết trước thì có phải là do bà tổng thống đã thông báo cho anh ta không" Và như vậy thi tất cả có phải chỉ là màn dàn dựng hết sức thô thiến không"

Đến ngay cả báo phe ta Washington Post cũng phải nêu lên những thác mắc này. Tờ báo này còn nêu thêm chi tiết nữa là Target cũng như tất cả cửa hàng hiệu lớn, có chính sách rất rõ rệt là cấm không ai được chụp hình trong tiệm, nếu muốn chụp thi phải xin phép trước. Có nghĩa là anh phó nhôm chụp hình bà Michelle trong tiệm Target đã xin phép hay thông báo trước cho ban quản lý của tiệm, và được sự chấp thuận của Target.

Nôm na ra, toàn thể câu chuyện Đệ Nhất Phu Nhân lén lút đi shopping một mình không ai biết chỉ là một màn dàn cảnh rẻ tiền và dám dối kiểu như máy phim bộ của dài truyền hình Hà Nội.

Dàn cảnh thô thiến đến độ như nhìn kỹ bức hình, sẽ thấy bà Michelle một tay cầm hai túi hàng, tay kia đẩy cái xe trống không! Một độc giả của Washington Post đã bình luận có lẽ tại bà Đệ Nhất Phu Nhân không bao giờ đi shopping nên không biết là người ta bao lấy túi hàng trên xe để đẩy đi chứ không ai xách bị xách gói trên tay rồi đẩy xe không mà đi.

Tại sao phải dàn cảnh như vậy"

Bây giờ là mùa tranh cử, nhất cử nhất động của TT Obama đều được theo dõi chặt chẽ. Ngay cả nhất cử nhất động của Đệ Nhất Phu Nhân hay các Đệ Nhất Công Chúa cũng đều có thể bị - hay được - truyền thông thổi phồng lên, ảnh hưởng lên các thăm dò dư luận, tức là lén là phiếu của cử tri trong tương lai.

TT Obama lúc này đang gặp khó khăn tay trời, đang vật lộn với các tỷ lệ hậu thuẫn thấp dưới đầu gối, và đang làm tất cả mọi chuyện cần thiết để phục hồi hậu thuẫn.

Mà những tin tức liên quan đến bà vợ lại không lấy gì làm thuận lợi cho lắm.

Trong thời buổi kinh tế khó khăn, gao chát cùi que, với hàng chục triệu người thất nghiệp xếp hàng xin foodstamps, bà Michelle đi du lịch Âu Châu, Phi Châu, hết sức đinh đám, hay đi nghỉ hè ở những bãi biển của tỷ phú, đã không tạo ra được một hình ảnh mẫu nghi thiên hạ thu hút cử tri cho lắm.

Đứa ám chuyền đi bãi biển Tây Ban Nha và Cape Cod còn đó. Bây giờ đến chuyến đi Phi Châu mới đây (21-27/6/2011) của bà Michelle cùng với hơn hai chục phụ tá và thân nhân (bà mẹ, hai đứa cháu, và hai cô công chúa được liệt kê trên giấy tờ là senior staff, có lẽ để khỏi phải trả tiền vé máy bay"), theo tổ chức Judicial Watch đã tốn 425.000 đô tiền xăng máy bay, chưa kể tiền khách sạn, thịt bò rượu đỏ, di chuyển, nhân viên tùy tùng làm giờ phu trợ.

Đã vậy, mới đây, báo chí chụp hình bà dí dí bừa ăn gây quý tại Nữu Ước, tức là bừa ăn tốn 70.000 đô một người (vắng, gần ba năm lương của một người dân bình thường đi chợ Target, với lợi tức 2.000 đô một tháng) với các đại gia tài phiệt cự phú, nên phải làm sao cho xứng đáng là Đệ Nhất Phu Nhân. Bà đã đeo nữ trang lồng lánh, được các chuyên gia đánh giá là tốn ít nhất 40.000 đô. Đắt hơn nữ trang của Nữ Hoàng Anh.

Trong cái xứ của dân chủ và trong thời khủng hoảng kinh tế, đây không phải là loại hình ảnh sẽ thu hút được là phiếu cử tri mà TT Obama đang cần. Biết là kích, Tòa Bạch Ốc với vã phản Trần nữ trang này là của bà Michelle đi mượn của một tiệm bán nữ trang thôi, chứ không phải của bà. Thế là sao" Quy ba dọc tờ báo này có cách nào mà đิ mượn nữ trang ở một tiệm kim hoàn thì mách cho chúng tôi!

Mà bà tổng thống phải đิ mượn nữ trang đất giá của các tiệm deo chori một buổi tối sao" Thế có phải trả tiền cọc nữ trang không" Sao Đệ Nhất Phu Nhân phải làm vậy" Không có thi thời, mặc chi phải đิ mượn deo láy le" Nữ trang mượn tạm thi cũng chi đưa ra những hình ảnh xa hoa lộng lẫy già tạo như là một giấc mộng làm nữ hoàng của một người chưa phải là nữ hoàng.

Hình ảnh bất lợi cho cuộc bầu cử này cần được điều chỉnh lại. Thế là xảy ra câu chuyện tình cờ ăn mặc xuề xòa đi shopping tiệm rẻ tiền Target bị nhà báo bắt được, chụp hình đưa lên báo. Có vẻ như là lộ tẩy, nhưng là lộ tẩy hết sức có lợi. Để rồi cuối cùng, lôi ra một vụ dàn cảnh hết sức ngao. Tất cả nằm trong một kế hoạch của bộ máy tuyên truyền của tổ chức vận động tranh cử cho TT Obama.

Thật tình mà nói, có lẽ ông hay bà cố vấn nào đã đưa cái ý kiến ngô đิ Target này ra cần bị sa thải lập tức, vì tính cách xi-nê-ma, thiếu tế nhị, phản tuyên truyền, thậm chí coi thường thiên hạ quá lộ liễu.

Được hỏi ý kiến, một giáo sư Đại Học DePauw của tiểu bang Indiana bênh vực bà Obama, và cho rằng không có gì chứng minh đã có sự toa ráp giữa bà Michelle và anh nhà báo Dharapak. Ai dám nói giáo sư đại học đều là những người sáng suốt"

Nói chung, thiên hạ nhận định các chính khách hay các phu nhân từ cách xử thế chung qua một thời gian lâu dài, chứ không ngày ngô đánh giá ai qua một hành động hay một cử chỉ nào đó. Không ai có thể nói bà Laura Bush là cao xa phách lối, cũng như không ai có thể nói bà Jackie Kennedy là bình dân không quý phái, hay bà Hillary Clinton là hiền lành yêu điệu. Cũng không ai có thể nói bà Michelle Obama là người thích ăn mặc lôi thôi đi shopping tiệm rẻ tiền. Nhưng đó là những chuyện về cá tính mỗi người. Nhân vô thập toàn, ta không nên phê bình cá tính của mỗi người.

Chuyện mấy bà thích đi shopping không phải là đề tài bình luận chính trị. Hơn thế nữa, đây không phải là lần đầu tiên một Đệ Nhất Phu Nhân ra ngoài phố đi chơi, đi ăn, hay đi thăm dân tình. Các bà Laura Bush và Hillary Clinton đều làm như vậy nhiều lần. Nhưng chưa bao giờ ta thấy báo chí chụp hình, đăng tin rồi nức nở ca tụng tinh binh dân hòa minh của các đệ nhất phu nhân như lần này với bà Michelle.

Vấn đề ở đây là các cố vấn của TT Obama đã biến bà tổng thống thành công cụ quảng bá chính trị, công cụ tranh cử để lấy điểm với cử tri.Nhờ báo phe ta rầm rộ quảng cáo, chuyện bà Michelle Obama đi chợ Target đã thành biến cố chính trị. Nếu là biến cố chính trị thì chúng ta có quyền bình luận chơi. Mọi người đều có quyền khen chê. Riêng với kè viết này, rõ ràng đây không phải là chuyện dàn bà, mà chỉ là chuyện trẻ con áu trĩ nhất.

Chuyện trẻ con đúng ra thi không đáng nói, không cần nói, không nên nói, nhưng ở đây vẫn phải nói vì là chuyện trẻ con từ Tòa Bạch Ốc. Có thể có ảnh hưởng đến việc bầu người lãnh đạo tối cao cái xứ này. Trong cái chế độ dân chủ kiểu Mỹ này, người ta có thể đặc cù làm tổng thống hay thất cử về quê nhà, vì những chuyện trẻ con. Vì vậy mà các chính khách ra tranh cử cũng sẵn sàng dùng những mánh khoé trẻ con dám dò nhất để ra tranh cử, nhất là khi đang gặp khó khăn. Đó chính là câu chuyện Đệ Nhất Phu Nhân đi Target. (13-11-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Ông Hòa: Ông Cain Và Thuế 9-9-9

08/11/2011

Cộng Hòa: Ông Cain Và Thuế 9-9-9

...tài ăn nói của ông Cain chưa đủ để hạ tài thè trăng hẹn biển của Obama...

Nội bộ đảng Cộng Hòa sau mấy tháng chạy đua vẫn chưa có gì sáng tỏ.

Ngôi sao Michele Bachman hồn nhiên đã biến khỏi sân khấu. Ngôi sao Rick Perry giống như tsunami, tràn lên thật nhanh như vỡ đê mà rút xuống cũng rất mau. Ngày nay xuất hiện một ngôi sao mới là Herman Cain. Trong khi đó thì người dẫn đầu mọi thăm dò vẫn là Mitt Romney. Gần như tất cả những người khác có vẻ vẫn như đã tràng se cát.

Ván đòn của Romney là ông có được một số những người ủng hộ, gần như nhất định, khoảng một phần năm cho đến một phần tư đảng viên Cộng Hòa. Không ít hơn, nhưng cũng không leo lên hơn được. Chưa đủ để thắng trong đảng chứ đừng nói tới hạ được TT Obama. Nói trừng ra, xấp xỉ 80% đảng viên Cộng Hòa muốn tìm một đại diện khác cho đảng.

Lý do chính là ông chưa tạo ra được niềm tin trong khói bão thù vì thành tích đã làm thống đốc tiểu bang cấp tiến nhất Mỹ là Massachusetts. Ông cũng là người theo đạo Mormon, bị khói công giáo coi như tà đạo. Đã vậy, ông cũng là một doanh gia rất giàu, đối tượng hàng đầu của phong trào Occupy Wall Street hiện nay. Thời buổi OWS này, có tiền là một cái tội lớn, cho dù là tiền làm ra từ công sức chính minh chứ không phải tiền ăn cướp hay tiền bán bánh vẽ.

Nói tóm lại, mặc dù ông Romney có kinh nghiệm kinh tế là điều tối cần trong tình trạng hiện tại của Mỹ, đã mang quá nhiều hành trang với khói bão thù tương đối cực đoan, là khói sẽ tích cực đi bầu nhiều nhất trong các cuộc bầu sơ bộ trong nội bộ Cộng Hòa. Không qua được cửa ai này thì dĩ nhiên không có cơ hội đương đầu với ứng viên Dân Chủ Obama.

Điều này thực sự đáng tiếc vì trong tất cả các ứng viên Cộng Hòa, lập trường bảo thủ ôn hòa của ông Romney có nhiều hy vọng thu hút được phiếu của khói độc lập, tức là có nhiều hy vọng hạ TT Obama nhất, tuy không phải là chuyện dễ.

Phương thức bầu cử sơ bộ của cả hai chính đảng Mỹ có tác dụng rõ rệt là giúp những ứng viên tương đối cực đoan có nhiều hy vọng thắng hơn. Dân Chủ thi có khuyễn hướng giúp cho các ứng viên cấp tiến cực đoan, trong khi Cộng Hòa thi có khuyễn hướng tuyển chọn những ứng viên bảo thủ cực đoan. Nguyên nhân cũng dễ hiểu: chỉ những cử tri tương đối có nhiệt tình - hoặc quá khích - mới hăng say tham gia các cuộc bầu sơ bộ từ đầu, chẳng những phải đi bầu hai ba lần, mà nhiều khi cách bầu sơ bộ cũng rất phức tạp, phiền toái, hay khó hiểu.

Chính vì vậy mà ba ngôi sao mới của Cộng Hòa, bà Bachman, ông Perry và bảy giờ ông Cain, đều là những người có quan điểm bảo thủ cực đoan, ít hy vọng thắng Obama hơn ông Romney. Việc mấy ông bà này nổi lên rồi mau chóng lặn đi nói lên tình trạng tang gia bối rối của Cộng Hòa: không thoả mãn với ông Romney, nhưng vẫn chưa tìm được người khác hợp ý hơn.

Ông Herman Cain là một doanh gia thành công, đã từng làm Tổng Giám đốc chuỗi Burger King của tiểu bang Pennsylvania (khoảng 400 tiệm), và chuỗi nhà hàng pizza Godfather. Cả hai chuỗi nhà hàng đều đến bờ vực phá sản, nhờ ông Cain mà lật ngược thế cờ và thắng lớn. Ông Cain cũng từng là thành viên Ngân Hàng Dự Trữ khu vực Kansas. Nói cách khác, trên phương diện kinh nghiệm kinh tế tài chính, ông Cain so với ông Obama là một trời một vực.

Khoảng cách với TT Obama về ý thức hệ chính trị còn lớn hơn nữa. Ông Cain là thành phần thiên hữu cực đoan, chống Nhà Nước vú em bao cấp, chống sưu cao thuế nặng. Quan điểm này đã đưa đến một tình trạng có vẻ tréo cẳng ngỗng. Ông da đen này được phong trào Tea Party ủng hộ dù phong trào này mang tiếng là của dân da trắng, trong khi ông lại bị các chính khách và nhà báo da đen đã kích thậm tệ, gọi ông là Oreo, tức là loại bánh kẹp, hai miếng bánh sô-cô-la kẹp kem trắng ở giữa, ý muốn nói ông Cain đen vỏ trắng ruột. Ông Cain cũng có điểm khá giống Obama là khả năng ăn nói rất hùng hồn, dễ hớp hồn người nghe.

Bỏ qua vấn đề màu da, quan điểm chống Nhà Nước vú em, hay khả năng ăn nói thu hút cá nhân, điểm thành công lớn nhất của ông Cain là đề nghị về thuế của ông.

Kế hoạch thuế của ông Cain mang một cái tên rất giàn dí và dễ nhớ: 9-9-9, đã trở thành khẩu hiệu tranh cử của ông.

Trên cẩn bản, ông Cain chủ trương loại bỏ toàn diện hệ thống thuế hiện hữu để thay thế bằng ba loại thuế: thuế doanh lợi công ty (corporate income tax) 9%, thuế lợi tức cá nhân (personal income tax) 9%, và thuế thương vụ (sales tax) 9%. Không thể nào giàn dí hơn. Dân Mỹ với đâu óc giàn dí ôm chầm lấy mồ hôi này, dù đại đa số chẳng hiểu rõ những hậu quả cụ thể của chính sách thuế đó là gì.

Ông Cain quảng bá chính sách thuế này chẳng những giàn dí, ngăn chặn được hầu hết những mánh khóe lách thuế - nhất là của mấy đại công ty và nhà giàu - mà còn giúp phát triển kinh tế, tạo công ăn việc làm cho dân nữa. Nghe qua như vậy thì quả là toa thuốc màu nhiệm tối cần cho nước Mỹ hiện nay. Vì vậy mà hậu thuẫn của ông Cain đã tăng vọt như hỏa tiễn trong thời gian qua.

Nhìn gần hơn thì mồ hôi của ông Cain chỉ là chuyện hão, không bao giờ có thể trở thành sự thật vì sẽ không bao giờ kiếm được đủ hậu thuẫn trong quần chúng một khi bị mổ xé chi tiết. Kế hoạch này đây lỗ hổng vĩ đại. Ta hãy xem thử.

Thuế doanh lợi sẽ được giảm xuống 9%. Hiện nay mức thuế này là 35% tối đa, nhưng thực tế, nhờ hàng trăm cách miễn trừ lách thuế, hầu hết các công ty đóng thuế dưới 20%. Dù sao đề nghị của ông Cain cũng là điều các công ty hoan nghênh hết mình vì mức thuế thấp hơn hiện tại rất nhiều. Hậu quả tất yếu là sẽ khuyến khích các công ty đầu tư, phát triển kinh doanh, hoặc mang các cơ sở, hàng sản xuất từ nước ngoài về Mỹ. Và đây sẽ là yếu tố hữu hiệu nhất giúp phục hồi kinh tế và tạo công ăn việc làm. Đấy hiển nhiên là điểm lợi lớn nhất và thực tế nhất trong đề nghị của ông Cain.

Về thứ hai là thuế lợi tức cá nhân sẽ ở mức duy nhất 9% cho mọi người, sau phần miễn giảm cá nhân (individual exemption), không có đặc miễn nào khác. Dẹp bỏ tất cả các loại thuế liên bang khác như thuế an sinh xã hội, thuế giao thông, thuế trên lợi nhuận đầu tư, và những trường hợp đặc miễn hay giảm bớt cực kỳ rắc rối không những chẳng ai hiểu, mà còn đây lỗ hổng để thiên hạ khai thác lách thuế.

Ở đây vấn đề lớn là quý độc giả và kẻ viết này sẽ đóng thuế ngang mức với các ông Bill Gates và Warren Buffett! Chỉ nghe đến đây là sẽ không thiếu gì người hoảng hốt và bất bình. Ông Buffett với lợi tức năm bảy chục triệu một năm sẽ đóng thuế ở mức 9% giống như mấy cô bán hàng siêu thị hay bất cứ ai khác, tuy tính theo số tiền thì sẽ có chênh lệch rất nhiều. Hơn thế nữa, thuế trên lợi nhuận đầu tư - tax on capital income, là nguồn lợi tức lớn nhất của những nhà giàu có dư tiền đầu tư - sẽ được miễn thuế hoàn toàn.

Nói cách khác, nhà giàu từ trước đến giờ đóng thuế 35% trên lợi tức và 35% trên lợi nhuận đầu tư, bây giờ sẽ chỉ đóng 9% trên lợi tức và 0% trên lợi nhuận đầu tư.

Điều đối với khối 45% gọi là nghèo hiện nay không đóng một xu thuế nào, họ sẽ phải đóng thuế, sau khâu trừ cá nhân. Sau khi bị chi trích nặng, ông Cain nhấn mạnh công thức của ông thật ra là 9-0-9 cho dân nghèo, tức là dân nghèo sẽ được miễn đóng thuế lợi tức cá nhân hoàn toàn: 0%. Chỉ có điều là chưa ai biết thế nào là dân nghèo" Đến mức lợi tức nào thì mới phải đóng thuế?" Khi nào thì 9-0-9 trở thành 9-9-9"

Về thứ ba trong đề nghị thuế của ông Cain là việc áp đặt đồng nhất thuế thương vụ 9% trên mọi hàng hóa. Bất cứ ai mua hàng đều phải trả thuế 9% giá món hàng. Ở đây cũng vậy, ông Cain không nói rõ món hàng nào được miễn thuế. Hiện nay loại thuế này đã được nhiều tiểu bang áp dụng, gọi là State sales tax, tuy một số mặt hàng như thực phẩm, thuốc men, được hoàn toàn miễn. Thuế thương vụ ông Cain đề nghị là thuế của liên bang, được đánh thêm, trên mức thuế thương vụ của các tiểu bang.

Ví dụ như tại tiểu bang Cali, thuế thương vụ của tiểu bang là 10%, bây giờ với thuế của liên bang 9% thì tổng cộng mỗi lần mua hàng sẽ phải trả 19% thuế doanh thu. Không có khác biệt gì giữa các mặt hàng, cũng như không có khác biệt gì đối với hàng giàu hay nghèo.

Thuế này được đưa ra để bù đắp việc giảm thuế lợi tức, và theo ông Cain, sẽ có tính cách công bằng, người nào xài nhiều người đó đóng thuế nhiều. Nhà nghèo mua xe đạp đóng thuế trên trị giá bán của xe đạp, nên trả thuế ít hơn ông Buffett di chuyển bằng máy bay, phải trả tiền thuế trên trị giá máy bay và thuế trên xăng nhớt, bảo trì máy bay.

Điểm khuyết mảng lớn nhất của thuế này là ai cũng phải đóng, dù nghèo hay giàu. Tại Alaska là tiểu bang hiện không có sales tax, thiên hạ mỗi khi mua hàng sẽ phải đóng 9% sales tax, trong khi tại Cali, sẽ phải đóng 19%. Tức là một hình thức tăng thuế tổng quát, kể cả đối với những người nghèo từ trước đến không đóng thuế lợi tức gì hết.

Ông Cain đã nhấn mạnh là bù lại, không ai phải đóng thuế an sinh xã hội - payroll tax - tức là thuế tiền già hiên họ đang phải đóng.

Cả ba hình thức thuế đều giàn dí, dẽ tính, mà không thể bị lạm dụng hoặc trốn lách gi hé. Nhà Nước sẽ có dịp tận thu thuế, không thoát gi nữa, do đó dù thuế suất thấp nhưng Nhà Nước sẽ thu được nhiều tiền hơn. Mặt trái của vấn đề mà nhiều người nghĩ ngợi nhưng chưa chứng minh cụ thể được vi thiếu chi tiết là mức thu nhập thuế như vậy thực sự có nhiều hơn không, có đủ cung ứng cho nhu cầu chi tiêu của Nhà Nước không. Tiểu xài kiểu chính quyền Obama hiện nay thi bảo đảm không có mức thuế nào dù hết, chứ đừng nói đến mức có vẻ thấp mà ông Cain đề nghị.

Nhưng diễn giải cách nào thi cuối cùng người ta cũng thấy theo mồ hôi của Cain, giới nhà giàu sẽ được giảm thuế rất nhiều, trong khi giới trung lưu và giới nghèo sẽ phải chịu gánh nặng thuế lớn hơn. Theo trung tâm nghiên cứu Tax Policy Center, gần 85% dân trung lưu và nghèo sẽ phải đóng thuế cao hơn mức hiện hữu. Đây là bài toán ông Cain sẽ phải giải thật rõ ràng cho dân chúng nếu ông muốn có được phiếu của họ.

Điều cần nói là ông Cain là người duy nhất đưa công thức thuế mới này ra. Ông Perry cũng đã đưa đề nghị giảm thuế kinh doanh từ 35% xuống 20%, không có thuế thương vụ, còn thuế lợi tức cá nhân thi thiên hạ có thể đóng thuế như bây giờ không thay đổi, hoặc có thể lừa đóng 20% nhất định, không có đặc miễn gì ngoài khâu trừ cá nhân lên tới 12.500\$ một người, tức là một gia đình hai vợ chồng với hai con sẽ được miễn thuế lợi tức cá nhân hoàn toàn. Các ứng viên Cộng Hòa khác vẫn duy trì công thức thuế hiện hành.

Nếu vì bất cứ lý do nào ông Cain thắng được trong nội bộ Cộng Hòa, và ra tranh cử chống TT Obama, điều e ngại lớn là ông sẽ chỉ là miếng mồi ngon cho TT Obama thôi. Cái tài ăn nói của ông Cain chưa đủ để hạ tài thè trăng hẹn biển của Obama. Cái mă

trẻ tuối đẹp trai hơn của Obama cũng dễ câu khách hơn. Trong thời gian qua, ông Cain cũng đã vấp ngã mấy lần khi đối diện với các câu hỏi có tính gài bẫy của truyền thông cấp tiến muốn triết hạ ông.

Ông đã trả lời một cách hùng hồn về các vấn đề phá thai (chống phá thai nhưng lại nói chuyện phá thai là chuyện riêng mà máy bà có quyền quyết định), trao đổi tù binh Do Thái (sẵn sàng thương thuyết với các nhóm khủng bố), để rồi ngay sau đó, phải cài chính là đã nói nhầm (misspoke) vì cả hai lập trường đều đi ngược lại quan điểm của khối bảo thủ Cộng Hòa. Cũng như ông đã nói nửa đùa nửa thật là ông sẽ câu diện vào hàng rào dọc biên giới Mễ để ngăn cản dân Mễ nhập cảnh lậu vào Mỹ. Tuy sau đó ông khẳng định đó là câu nói đùa, nhưng cũng đủ bao dàm mất hết phiếu của cử tri gốc Mễ. Chưa kể chuyện ông đang bị tố lém nhém tinh dục gì đó với hai người đàn bà cách đây rất lâu rồi.

Trong bối cảnh của các phong trào Chiếm Phố Wall đang nổi lên chống nhà giàu, chủ trương của ông Cain giảm thuế các đại gia xuống ngang mức của dân lao động không khác nào tự sát chính trị. Đó là chưa nói đến chuyện ngoài vấn đề thuế này ra thì dường như chương trình kinh bang tế thế của ông Cain chẳng có gì.

Chưa ai biết chương trình y tế, giáo dục, ngoại giao, quân sự, chống khủng bố, của ông là gì. Ông Cain chưa bao giờ dinh dáng gì vào chính trị.

Không được phiếu của dân da đen vẫn trung thành với TT Obama, mất phiếu của những người nghèo cho đến nay chẳng đóng thuế gì, mất phiếu của máy bà nội trợ mua gì cũng thấy phải trả thêm sales tax quá cao, mất phiếu dân gốc La-tinh, mất phiếu của những người nghỉ ngơi chuyện lém nhém tinh dục, như vậy làm sao ông Cain vào Nhà Trắng được" Hậu thuẫn của một thiểu số cực đoan Tea Party có thể sẽ chỉ là một gánh nặng chứ không phải là lợi thế.

TT Obama có thể là một tổng thống không xứng đáng được bầu lại như hơn một nửa dân Mỹ đang nghĩ, nhưng nếu Cộng Hòa đưa ông Cain ra thi có nhiều hy vọng đang đợi cỗ cho TT Obama có đầy đủ tiêu yến đại yến thêm bốn năm nữa. (6-11-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Thế Cờ Mới Tại Trung Đông

01/11/2011

Thế Cờ Mới Tại Trung Đông

Vũ Linh

...Trung Đông, mò dẫu thế giới, sẽ thành một vùng xôi đậu bất an và nguy hiểm nhất...

Chuyện đã đến, nhà độc tài Kaddafi cuối cùng đã bị giết chết. Chính quyền Obama làm rùm beng, báo chí phe ta hò hởi đăng tin, ăn mừng chiến thắng, ca tụng thành tích loại được một nhà độc tài, mang dân chủ tự do cho dân Libya trong vòng nửa năm mà không mất một lính Mỹ nào, tổn có khoáng trên một ty, bạc các đối với chính quyền Obama.

Một ngày sau, TT Obama bất ngờ loan báo tất cả lính Mỹ sẽ rút khỏi Iraq trước cuối năm nay. Dĩ nhiên, lại là một dịp để truyền thông ca tụng tài binh thiên hạ của tổng thống. Cũng là dịp để TT Obama nhắc nhớ mọi người ông đã giữ lời hứa chấm dứt một cuộc chiến mà Obama cho là không chính đáng, dâng lê không nên xảy ra ngay từ đầu.

Sau một mùa hè mèu lú với toàn những tin nhức rääg đau đầu, tháng Mười đã mang lại những tin tốt đẹp hơn, khiến triển vọng tái đắc cử năm tới của TT Obama trở nên sáng sủa hơn nhiều.

Tháng Mười mờ màn với tin địch thủ nặng ký Rick Perry rót dài nhanh hơn sung rụng trong cuộc chạy đua tranh cử tổng thống của phe Cộng Hòa, trong khi ông ứng viên yếu nhất, Herman Cain lại đang lên như diều. Rồi đến sự bùng nổ của phong trào Chiếm Phố Wall Street (OWS), nổi lên đánh nhà giàu được hiểu như là đồng minh của Cộng Hòa. Rồi bảy giờ thi đấu tin Kaddafi chết. Đúng là quà Giáng Sinh của TT Obama năm nay đã đến thật sớm. Gió bắt đầu đổi chiều sao"

Chưa hẳn như vậy.

Trước hết ta thử nhìn vào chuyện Libya.

Hiển nhiên, cái chết của Kaddafi đánh dấu một khúc quanh vĩ đại trong cuộc chiến tại kho dầu lửa và dầu khí Libya. Phe nổi loạn mà truyền thông gọi là Chiến Sĩ của Tư Do -Freedom Fighters- đã họa được nhà độc tài thô bạo và chiếm được quyền kiểm soát chính quyền cả nước. Nhưng câu chuyện chỉ mới bắt đầu. Bây giờ là lúc cả thế giới nhìn vào nhóm nổi loạn - cũng có thể gọi là quân cách mạng, tùy theo cái nhìn của mỗi người- để xem họ trị quốc như thế nào.

Trước hết là Kaddafi đã chết, nhưng cả chục bộ lạc phe của ông ta vẫn còn đó.

Cả vùng sa mạc miền nam, và ven biển phía Tây, từ thủ đô Tripoli cho đến biên giới Tunisia/Algeria vẫn là căn cứ địa của các bộ tộc phe Kaddafi. Libya sẽ trở thành một Iraq thứ hai với các bộ tộc tiếp tục trường kỳ kháng chiến, hay sẽ được ổn định mau chóng" Và ngay trong nội bộ phe nổi dậy, cho đến giờ vẫn chưa ai nhìn thấy ai là lãnh đạo thật sự và đường hướng chính sách sẽ như thế nào. Đoàn kết tới mức nào" Chính quyền mới sẽ có chính sách như thế nào với Mỹ và Tây Phương là những thế lực đã giúp phe nổi dậy thành công. Các lực lượng Hồi giáo cực đoan và Al Qaeda trong phe nổi dậy sẽ có vai trò gì và ảnh hưởng như thế nào" Đây là những câu hỏi lớn mà không ai có câu trả lời trong ngắn hạn.

Ít ra phải vài tháng nữa mới nhìn rõ bức tranh. Chưa kể khi vũ khí khổng lồ, trong đó có kho vũ khí hoa học của Kaddafi và hai chục ngàn hỏa tiễn tầm nhiệt bắn máy bay đã bị thất lạc, sẽ được xử trí sao.

Một thắc mắc lớn là Kaddafi chết như thế nào. Tin tức đầu tiên được công bố là Kaddafi bị chết trong lúc giao tranh. Thực tế, ta thấy hình Kaddafi bị bắt sống lõi dí và bị đánh đập dã man (kể cả bị thọc gậy lõi vào hậu môn như người ta đã thấy qua video của Global Post), nhưng không có vẻ gì là bị thương nặng cả, đầu tóc rụi bùi nhưng không có vết thương trên đầu. Một loạt hình thứ hai cho thấy xác Kaddafi nằm dưới đất với máu me tràn ra từ đầu. Bác sĩ khám nghiệm tử thi Kaddafi đã xác nhận ông ta bị chết vì đạn bắn vào đầu. Rõ ràng là bị giết sau khi bị bắt sống. Chính quyền mới của Libya đã cho biết sẽ mở cuộc điều tra sau khi bị nhiều tổ chức nhân quyền hạch hỏi.

Bị hành hạ và chết kiểu này sẽ khiến các chiến sĩ của tự do và cả Âu Châu và Mỹ mang tiếng và người ta sẽ nghi ngờ về tính dân chủ hay bảo vệ nhân quyền trong chính quyền tương lai của Libya. Nhưng dù sao, cái chết của Kaddafi cũng có thể thông cảm được. Sau hơn bốn chục năm cống hiến, ông có bị quân nổi dậy đánh đập và hạ nhục rồi hạ sát thì cũng chẳng có gì đáng ngạc nhiên. Một ông nhân quyền than vãn cách mấy cũng không lấp được tiếng hò hét vui mừng của dân Libya. Chỉ không biết là dân Libya có mừng quá sớm không thôi.

Cách đây hơn 40 năm họ cũng đã xuống đường ăn mừng người hùng Kaddafi đảo chính lật đổ chế độ phong kiến thối nát rồi.

Một câu chuyện bên lề được nhiều báo Âu Châu nêu lên. Trong cuộc chiến tại Libya, ngay từ đầu, Pháp, Anh, và Ý đã là những nước chủ trương đánh Kaddafi, ép TT Obama phải tham chiến một cách miễn cưỡng để bảo đảm các nước này tiếp tục ủng hộ Mỹ tại Afghanistan. Sau đó, TT Obama đưa ra kế sách độc đáo lánh đạo từ phía sau, đẩy NATO ra trước chịu sào. Nhưng khi Kaddafi bị giết, các lãnh tụ Âu Châu chưa kịp lên tiếng thì TT Obama đã là người đầu tiên chưởng mặt ra trước, không còn đứng sau lưng nữa, để họ hào khoe công. Thời buổi tranh cử khó khăn, thành tích hiếm hoi, có dịp là phải khai thác cho nhanh. Đây gọi là đố thừa giờ mà tranh công cũng tài.

Dù vậy, việc tranh công này có vẻ hơi quá sớm. Ông định và dân chủ hoà là điều chính quyền Obama quảng bá. Nếu như việc giết Kaddafi là chi dấu về cách hành xử của những người lãnh đạo mới của Libya thì thế giới có nhiều lý do lo ngại hơn là hy vọng.

Hơn thế nữa, tân chính quyền Libya loan báo Libya sẽ là quốc gia được cai trị theo luật Sharia là luật Hồi giáo nói tiếng khắt khe, coi phụ nữ như công dân hạng ba, sử dụng hình phạt lạc hậu như ném đá đến chết hay chặt tay chặt chân tội phạm. Điều này là một trong những quyết định đầu tiên của quân cách mạng là cho phép các ông có ngay bốn bà vợ theo đúng luật Hồi Giáo. Điều chắc chắn nữa là thế chế chính trị dân chủ không có trong kinh Koran. Đây có phải là thành tích đáng tranh công của chính quyền Obama không"

Các cơ quan truyền thông đồng chính đã mau mắn ca tụng thành tích đối ngoại của TT Obama: giết được Bin Laden, Kaddafi, và rút quân khỏi Iraq trước cuối năm nay. Có thật là thành tích không"

Cái chết của Bin Laden là thành tích của lực lượng đặc nhiệm đã truy lùng hắn ta từ thời Bush. Thành tích của TT Obama là có thể là tổng thống đúng khi nhóm đặc nhiệm đó bắt được cuộc nói chuyện điện thoại của tên cản vệ Bin Laden rồi từ đó truy ra tung tích của hắn. Sau khi Bin Laden chết, tỷ lệ hậu thuẫn của TT Obama vọt lên 9 điểm, nhưng chỉ hai tuần sau là đầu vào lại đây, rớt xuống 8 điểm, vì dân Mỹ sau những cảm xúc đầu tiên, đã nhìn rõ vấn đề. Chẳng những không phải hoàn toàn là công của Obama, mà hơn thế nữa, cái chết của Bin Laden một cách cụ thể đã chẳng thay đổi được gì trong cuộc chiến chống khủng bố. Dân Mỹ vẫn phải cởi giày, cởi nịt quần, cho nhân viên an ninh rờ mờ khép người mỗi khi qua phi trường. Cố gì khác"

Trong khi đó, cuộc chiến tại Libya và cái chết của Kaddafi, như vừa nhận định, thực sự là kết quả của chính sách can dự bằng vũ lực do TT Pháp Sarkozy chủ động từ đầu đến cuối. Ngay cả ngày cuối của Kaddafi cũng vậy. Ông bị bao vây trong dinh Sirte và nhảy lên xe tìm cách chạy ra khỏi dinh, nhưng bị máy bay Pháp bắn vào gắt gao, buộc ông ta phải quay trở lại trốn vào ống cống và bị quân nổi dậy bắt sống. Lính Mỹ không dính dáng gì từ đầu đến cuối. Cái chết của Kaddafi cũng sẽ tăng tỷ lệ hậu thuẫn TT Obama trong ngắn hạn, nhưng về lâu dài rồi cũng sẽ đi vào lãng quên. Ưu tiên của dân Mỹ vẫn là kinh tế và công ăn việc làm.

Việc rút quân tại Iraq thi phứa tạp hơn.

Đây là yêu cầu chính của khối cấp tiến và cũng là một trong những lý do đưa Obama vào Nhà Trắng. Việc chấm dứt can dự vào Iraq sẽ tạo hậu thuẫn mạnh và lâu dài cho TT Obama. Nhưng cũng có thể sẽ gây ra vấn đề lớn sau này.

Nhà báo cấp tiến Fareed Zakaria, chủ bút tuần báo Time, đã nhận định rút quân thực sự là một thất vọng (disappointment) vì chỉ là hậu quả của việc thất bại trong điều định với chính quyền Iraq.

Theo kế hoạch của TT Obama, Mỹ sẽ lưu giữ lại Iraq một lực lượng quân sự trên nguyên tắc để duy trì ổn định, nhưng trên thực tế để ngăn cản sự bành trướng ảnh hưởng của Iran. Con số ngày một teo dần. Lúc đầu thì nói 35.000 người, rồi hạ dần, xuống đến 3.000. Theo đúng truyền thống trịch thượng của Mỹ (mà dân Việt ta đã biết quá rõ), Mỹ muốn toàn quyền sử dụng lực lượng này, độc lập với chính quyền Iraq, đồng thời cũng đòi hỏi quân nhân Mỹ được hưởng quyền miễn tố trước toà án dân sự và quân sự Iraq vi bất cứ tội gì. Cuộc điều định bế tắc và TT Obama quyết định rút hết quân Mỹ về. Qua đầu năm tới chỉ còn vài trăm quân nhân bảo vệ tòa đại sứ thôi.

Trên nguyên tắc thì chính quyền Iraq có lý do chính đáng muốn xác định chủ quyền của mình trên đất nước của mình. Trên thực tế, vấn đề đi xa hơn vây rất nhiều.

Trước hết, cả ngàn công dân Mỹ tại Iraq, phần lớn đang làm việc qua cá trâm chương trình, dự án tái thiết Iraq, sẽ bị bỏ lại mà không còn được quân đội Mỹ bảo vệ nữa. Họ sẽ dễ dàng trở thành mục tiêu của các vụ khủng bố, bắt cóc, ném bom. Cho đến giờ, chưa thấy chính quyền Obama nói đến biện pháp gì để bảo vệ họ. Nhưng đây cũng vẫn chỉ là chuyện tương đối nhỏ, giống như chuyện miễn tố quân nhân Mỹ phạm tội.

Chuyện mâu chốt là chính quyền Iraq bị áp lực mạnh của Iran muốn bằng mọi giá đẩy Mỹ hoàn toàn ra khỏi Iraq để áp đặt ảnh hưởng của mình. Cả tổng thống, thủ tướng, và tư lệnh quân đội của Iraq đều là những người có cảm tình với Iran vi trước đây, dưới thời Saddam Hussein, họ đều ty nạn chính trị tại Iran. Ngoài ra, dân quân thuộc giáo phái Shiite của Muqtada al-Sadr do Iran nuôi dưỡng vẫn là lực lượng quân sự mạnh nhất sau quân đội chính quy Iraq. Người ta cũng không quên Hồi giáo Shiite là tôn giáo đa số của cả Iran lẫn Iraq.

Việc Mỹ rút khỏi Iraq sẽ đảo lộn thế cờ Trung Đông, tạo cơ hội cho Iran bành trướng ảnh hưởng. Mỹ và Âu Châu sẽ đối đầu với một liên minh Iran-Iraq thật lớn, cực đoan, và không thân thiện gì cả.

Hơn nữa, Iran sẽ rảnh tay về phía Tây, trực tiếp bắt tay với Syria, Lebanon, và các tổ chức cực đoan có tinh khung bối của Palestine, Hamas và Hezbollah, đồng thời tập trung nỗ lực vào phía Đông, tức là Afghanistan. Với chính sách đích tiến ta lui của TT Obama, có nhiều hy vọng con cờ thi tới sẽ là Afghanistan và Iran sẽ đồng tiến thêm một bước và áp lực trực tiếp lên Pakistan bị kéo vào nách của Ấn Độ. Trong khi đó thì quan hệ giữa Mỹ và Pakistan không tốt đẹp gì cho lắm. Vụ giết Bin Laden trên lãnh thổ Pakistan đã gây căng thẳng với chính quyền Pakistan và oán ghét trong quần chúng. Rồi quan hệ với ngay Afghanistan cũng xuống cấp mạnh. TT Karzai gần đây công khai tuyên bố nếu có tranh chấp quân sự giữa Mỹ và Pakistan, Afghanistan sẽ đứng ngay về phe Pakistan. Người ta có thể dễ dàng mường tượng ảnh hưởng của khối Hồi giáo chống Mỹ chạy dài từ Ấn Độ đến tận bờ biển Địa Trung Hải, trực tiếp đe dọa Do Thái, Ả Rập Saudi và các vương quốc vùng Vịnh phía nam, và phía bắc đe dọa Thổ Nhĩ Kỳ.

Quyết định rút quân khỏi Iraq sẽ có thể có những hậu quả về lâu về dài hết sức bất lợi cho Mỹ. Trước đây Saddam Hussein đã là ký ức ám ảnh của các giáo chủ Iran. Sau đó đến phiên Bush cản trở tham vọng bá quyền của các giáo chủ. Bây giờ thì với việc rút quân Mỹ khỏi Iraq và Afghanistan, con đường bành trướng đãi henger thang mở rộng cho Iran. Trung Đông, mỏ dầu của thế giới, sẽ thành một vùng xôi đậu bất an và nguy hiểm nhất thế giới, với Iran có khả năng có vũ khí nguyên tử mà TT Obama đã hoàn toàn bất lực không cách nào ngăn cản được. Dĩ nhiên chưa kể Pakistan và Do Thái cũng đã có vũ khí nguyên tử rồi.

Không phải là chính quyền Obama không nhìn thấy mối nguy Iran. Bà ngoại trưởng Clinton đã lên tiếng cảnh cáo Iran không nên lợi dụng nước đục thả câu. Làm như thế mấy giáo chủ quá khích Iran nghe vậy là bèn ngoan ngoét im như học sinh tiểu học ngay.

Nôm na ra, người ta có cảm tưởng như Mỹ đã nhổ cái gai Saddam rồi dâng cả Trung Đông lên mâm cho các giáo chủ Iran. Nhà báo phe ta Zakaria miễn cưỡng phái khêu chán TT Obama rất nhẹ nhàng với danh từ thất vọng. Nếu như là Bush thay vì Obama, thì người ta có thể tưởng tượng Zakaria sẽ không nương tay như vậy.

Tóm lại, thành tích ngoại giao mà truyền thông phe ta đang quảng bá là gì?"

Việc tháo chạy khỏi Iraq, kèm với những thắng lợi gần đây của các nhóm Hồi giáo cực đoan tại bắc Phi như Ai Cập, Libya, Tunisia qua mùa Xuân Ả Rập vừa qua, sẽ đưa đến kết luận là rất có thể TT Obama đã chủ trì - nếu không muốn nói là giúp đỡ - một sự bành trướng vĩ đại nhất và nguy hiểm nhất của Hồi giáo cực đoan từ mấy trăm năm qua.

Nếu đó là thành tích duy nhất hay lớn nhất của ba năm chính quyền Obama thì ta có lý do để lo ngại nhiều hơn vui mừng. (10-30-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: VuLinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Chuyện Dài Đầu Tranh Giai Cấp

25/10/2011

Chuyện Dài Đầu Tranh Giai Cấp

Vũ Linh

...Si và tư bản bóc lột dã man hơn CS, nhưng vẫn tìm mọi cách trốn khỏi thiên đường CS...

Phong trào nổi loạn chống nhà giàu Occupy Wall Street (OWS) như vết dầu loang, lan tràn ra nhiều thành phố lớn của Mỹ và trên thế giới. Nhưng ảnh hưởng của phong trào cũng không thuần nhất.

Xuất phát từ giữa tháng 5 tại xứ Tây Ban Nha (Spain), trong khi phong trào lớn mạnh nhanh chóng tại Nữu Ước và các thủ đô Âu Châu, thì tại Hoa Thịnh Đốn, cuộc biểu tình chỉ thu hút được đúng 53 người. Người ta cũng nhận thấy phong trào này lớn mạnh nhanh nhất là ở bên Âu Châu, nơi có khung hoảng kinh tế trầm trọng hơn Mỹ cũng như ảnh hưởng của tư tưởng xã hội chủ nghĩa mạnh hơn ở Mỹ. Tại nhiều nơi như Rome, thủ đô Ý, biểu tình đã biến thành xung đột bạo lực phá cửa tiệm, đốt xe, đánh nhau với cảnh sát.

Hình ảnh phong trào OWS không khác gì các cuộc biểu tình thiên tài của sinh viên và nghiệp đoàn vào thập niên 60: chống chiến tranh Việt Nam, chống chính quyền cá Dân Chủ (TT Johnson) lấn Cộng Hòa (TT Nixon), hoan hô Castro, Che Guevara, Mao và Hồ, cổ vũ cho tự do tình dục và ma túy.

Theo Gallup, chỉ có hơn 20% dân Mỹ ủng hộ mục tiêu đấu tranh của OWS dù chẳng ai hiểu rõ mục tiêu đó là gì. Chống nhà giàu nhưng đòi hỏi gì? Nếu là đòi hỏi tăng thuế nhà giàu và tảo ra công ăn việc làm thì hiển nhiên họ đã không nhìn thấy cái mâu thuẫn trong lý luận kinh tế. Không khác nào đòi hỏi cả mưa lắn nắng cùng lúc. Cả hai kinh tế gia cấp tiến cực đoan - đã từng nhận Nobel Kinh tế - là Joseph Stiglitz và Paul Krugman, đều có việc ủng hộ người nghèo chống tài phiệt.

Điều đáng nói là cả hai ông đều là những người trước đây cổ súy cho chính sách cho nhà nghèo vay tiền mua nhà bừa bãi đưa đến khung hoảng giá cư rồi khung hoảng tài chính lớn nhất lịch sử Mỹ, nguyên nhân xa của cuộc nổi loạn. Nếu mấy ông Na Uy có thể tặng Nobel Hòa Bình cho Lê Đức Thọ được thì họ cũng tặng Nobel kinh tế cho các ông Krugman và Stiglitz được.

Vài con số đáng chú ý: 75% số người tham gia OWS trước đây đã bầu cho Obama, 51% bây giờ khẳng định không ủng hộ Obama nữa.

Một nhà báo Mỹ - Conor Friedersdorf - đã viết một bài luận trên báo cấp tiến The Atlantic. Theo ông thì phong trào OWS đã lấn lướt cả Wall Street: một Wall Street thực tế và một Wall Street biểu tượng. Những người nổi loạn đã nhìn vào chuyện xảy ra trong Wall Street thực tế và quay qua đà phá cái Wall Street biểu tượng. Phiên dịch cho dễ hiểu, theo nhà báo này, thiên hạ đã nhìn vào những lạm dụng, việc làm bất chính của một số tài phiệt Wall Street để quay qua chống lại Wall Street biểu tượng của chế độ tư bản. Họ không ý thức rõ hành động của một vài cá nhân bất hảo không phải là triết lý nền tảng của một chế độ hay một chủ thuyết.

Đây có lẽ là nhận định chính xác nhất về phong trào OWS.

Phong trào OWS đã lan mạnh qua Âu Châu. Giữa Mỹ và Âu Châu, hai tình trạng khác nhau, nhưng bị suy diễn là cùng nguyên nhân: chế độ tư bản, tài phiệt bóc lột.

Trước hết, hãy nhìn sơ qua Âu Châu. Khó khăn kinh tế ở đây xuất phát từ thất bại của chế độ bao cấp quá mức, ngân sách Nhà Nước thâm thuồng quá nặng, bây giờ phải thắt lưng buộc bụng, cắt giảm dù thứ trợ cấp, đưa đến bất mãn và chống đối.

Một chuyên gia kinh tế Âu Châu nhận định người dân không ý thức được rằng Nhà Nước úm hết là một mô thức khai thi. Không có Nhà Nước nào có thể tiếp tục trợ cấp quá lớn bằng nợ chồng chất được. Hiển nhiên là các cuộc nổi dậy do cảnh tà rất mạnh bên Âu Châu phát động nhằm vào việc phục hồi chế độ xã hội bao cấp tối đa trước đây.

Tình trạng Mỹ khác xa. Chế độ bao cấp của Mỹ chưa thể so sánh được với Âu Châu. Cuộc nổi dậy ở Mỹ được kích động bởi những khó khăn kinh tế khác: thất nghiệp, mất nhà, mất xe, mất thẻ tín dụng, Từ đó sinh ra bất mãn. Và đúng theo văn hóa truyền thống của dân Mỹ, không bao giờ là lỗi tại mình hết mà luôn luôn là lỗi người khác. Phải tìm cho ra thủ phạm của những khó khăn của mình. Và họ đã nhìn các tài phiệt Wall Street, những người đã chiếm nhà của họ trong khi vẫn ung dung lánh lương bạc triệu, như những thủ phạm.

Đi thêm một bước, đối tượng chống đối đã lan qua ngành ngân hàng, khu vực tài chính, rồi đến cả chế độ tư bản luân, một chế độ bị tố là của nhà giàu ăn cướp nhà nghèo. Nhưng nhìn vào hành động sai trái của một vài cá nhân không thể đưa đến một kết luận tổng thể nào.

Kết luận này còn nhớ cách đây rất lâu, khi chưa đến ty nạn tại Mỹ, nhờ vào cái tính mê coi phim Mỹ nên luôn luôn trong đầu nghĩ rằng xứ Mỹ là xứ của dân cao bồi bạo động, của da trắng kỳ thị da đen, da vàng, của các tài phiệt hành hạ, bóc lột thợ thuyền công nhân. Khi phải tính chuyện trốn chạy cộng sản năm 75 thì đã phản ván nát óc không biết mấy ông tài phiệt đó đáng sợ hơn, hay mấy ông cán bộ trong phim "Chúng Tôi Muốn Sống" mới đáng sợ. Kết quả là đã chọn đi Mỹ vì cùng lầm là mấy ông tư bản bóc lột bắt mình đi làm như trâu như bò, nhưng chưa đến nỗi bắt mình mang ra đấu tố, chôn sống.

Qua đây sống một thời gian mới biết những hành động bóc lột, kỳ thị, bạo lực trong phim ảnh không phản ánh lối sống, suy tư và văn hóa của cá mập trăm triệu dân Mỹ.

Nhìn chung vào nước Mỹ, hai thập niên qua là hai thập niên của suy thoái kinh tế, văn hóa và luân lý, và khủng hoảng niềm tin ở Mỹ. Khi mà vị quốc trưởng bàn chuyện quốc sự trên điện thoại trong khi một cô gái đang tuổi con làm việc dưới gầm bàn giấy, rồi đó trở thành một trong những tổng thống được ái mộ nhất lịch sử cận đại, thi thiên hạ rõ ràng là phải thắc mắc về nền tảng luân lý trong văn hóa Mỹ.

Khi một tổng thống hai lần quyết định giảm thuế cho dân bị tố là tổng thống bóc lột dân nhất thì dường như nước Mỹ đang có vấn đề về nhận định trung thực. Khi một người không có một lý kinh nghiệm gì về chính trị, quân sự, kinh tế, xã hội, ngoại giao, hay về quản lý, lãnh đạo, được chọn làm người lãnh đạo tối cao và tôn vinh ngang hàng Thượng Đế thì người ta có thể suy gán về lý trí của người dân.

Không ai phủ nhận được cách biệt giàu-nghèo ngày càng lớn ở Mỹ, và bất công xã hội ngày càng khó chấp nhận. Khi Bank of America gặp khó khăn thì 30.000 nhân viên bị sa thải, lệ phí thẻ tín dụng bị tăng đồng loạt, nhưng Tổng Giám đốc vẫn được tăng lương từ sáu triệu lên mười triệu. Sự nỗi giận của nhóm OWS không phải không có lý do chính đáng.

Đúng là nước Mỹ có rất nhiều vấn đề lớn.

Nhưng những vấn đề lớn đó vẫn không xoá mờ được thực tế một nước Mỹ như cường quốc giàu mạnh nhất thế giới, hoàn toàn thống trị cả thế giới về kinh tế, quân sự, kỹ thuật, và cả văn hóa luân, gần như hoàn toàn qua diễn biến hòa bình tuy cũng có lúc không hòa bình lắm. Không thiếu gì người trên thế giới ra rả mạ Mỹ Hoa Kỳ nhưng vẫn sẵn sàng xếp hàng cả ngày, qua hàng loạt thủ tục rườm rà khó chịu nhất để xin chiếu khán đi Mỹ. Chứ Mỹ dù chuyên nhưng vẫn mặc quần cao bồi với áo thun có cờ Mỹ, nghe nhạc pop và rap, coi CNN, ái mộ Brad Pitt và Angelina Jolie, xài iPad, iPod, iPhone, ước mơ bằng cấp Mỹ, thức đêm học tiếng Mỹ, coi Steven Jobs và Bill Gates như mẫu người lý tưởng, và nhất là vẫn mèđollar hơn bất kể thứ gì khác.

Quan trọng hơn nữa, nước Mỹ là nước của cơ hội thẳng tiến. Có nghĩa là bất cứ người nào trong cái khối 99% bị áp bức cũng có cơ hội lọt vào cái khối 1% đang bị chửi rủa. Những con sâu tài phiệt, hầu hết đều là những người xuất thân với hai bàn tay trắng. Ty phú Steven Jobs của Apple thời trung học đã từng đi nhật loon coca để bán lại. Rồi đến cả con một anh sinh viên gốc Kenya nghèo mạt cũng đã trở thành thành viên của khối 1%, rồi thành tổng thống luân.

Trong công đồng ty nạn Việt, không thiếu gì người đã không bò qua cơ hội nào để chửi Mỹ, nhưng vẫn không bao giờ nghĩ đến chuyện từ bỏ quê hương thứ hai này để trở về lại quê hương thứ nhất. Si và tư bản bóc lột đã man hơn cộng sản, nhưng vẫn tìm mọi cách trốn khỏi thiên đường cộng sản, qua đây làm nẠn nhân cho tư bản bóc lột.

Vấn đề ở đây là cần phải phân biệt cho rõ nỗi canh và những con sâu làm rầu nỗi canh đó.

Không ai có thể phủ nhận một số lớn những viên chức điều hành các ngân hàng lớn là thủ phạm đã tạo ra khủng hoảng tài chính lớn nhất thế kỷ, dáo lộn đời sống của cả triệu người, đẩy họ vào vòng diệu linh không lối thoát. Họ không từ bỏ một mảnh khoé hay một thủ đoạn nào để có tiền, có tiếng, và có quyền. Họ đã gạt người dân khi tung ra những loại nợ mua nhà với điều kiện quá dễ, lãi suất thật thấp lúc đầu, làm mồi câu để thiên hạ nhảy vào bẫy, ký giấy nợ bất mạng. Họ đã lừa gạt những nhà đầu tư khi bán cho những người này những gói nợ mà họ biết trước sẽ trở thành giấy lộn. Họ đã mua chuộc những chính khách làm luật và thi hành luật để những người này nhắm mắt làm ngơ cho họ tung hoành.

Những người chống Bush chỉ trich Bush đã thông đồng với giới tài phiệt bóc lột đó, nhưng lại không bao giờ nghĩ đến chuyện từ bỏ quê hương thứ hai này để trở về lại quê hương thứ nhất. Nhiều tài phiệt lánchez cả trăm triệu nhờ bóc lột thiên hạ vẫn còn đó, hơn nữa lại đã trở thành những cột trụ của chế độ.

Tổng Giám đốc đại ngân hàng JP Morgan, ông Jamie Dimon là người thường được nhắc đến như là sẽ thay thế Tim Geithner làm bộ trưởng Tài Chính (ít ra thì phong trào OWS này đã phá tan giấc mộng làm bộ trưởng của ông tài phiệt Dimon).

Tổng Giám đốc đại ngân hàng Goldman Sachs, ông Lloyd Blankfein là cố vấn bán chính thức của TT Obama. Theo Washington Post, cho đến nay, TT Obama đã nhận được tiền yểm trợ của các đại gia Wall Street nhiều hơn tất cả 8 ứng viên Cộng Hòa cộng lại! Đó chính là những con sâu cần phải truy diệt.

Chứ không phải chế độ tư bản. Chế độ tư bản tự nó không có vô cho những hành động có tính lạm dụng, phạm pháp này.

Thật ra là không sai nếu tố giác chế độ tư bản là môi trường nuôi dưỡng những con sâu đó, đã thâ long cho chúng lộng hành. Nhưng cũng không thể chối cãi được thâ long chính là một cách định nghĩa khác của tự do.

Cái môi trường thâ long này cũng là nơi mà tất cả mọi người đều có cơ hội đồng đều để tiến thân. Sự thành công của các ông Jobs và Obama là chuyện không bao giờ có được trong một chế độ có kiểm soát khắt khe từ Nhà Nước.

Môi trường tư bản này cũng là cái xứ duy nhất trên thế giới mà gần một nửa dân chúng được xếp hạng vào loại nghèo không phải đóng một xu thuế nào hết, dù là thành phần lãnh nhiều trợ cấp của Nhà Nước nhất, từ tiền già, tiền thuốc, tiền thất nghiệp, tiền foodstamps. Trong khi đó, cái khối 1% đang bị chửi rủa, với mức lợi tức lên đến 24% lợi tức toàn quốc, đã đóng tới 40% tổng số thuế thu được, mà lại hầu như không nhận trợ cấp an sinh nào (có tí phu nào cần máy trám tiền oe-phe hay tiền thất nghiệp đâu). Có bao nhiêu người trong OWS đòi công bằng xã hội đã nhìn thấy chuyện thiếu công bằng này?

Khách quan mà nói, nước Mỹ tuy vẫn còn là số một trên thế giới, nhưng rõ ràng đã trên đà suy thoái từ thời chiến tranh Việt Nam đến giờ, hay ít nhất cũng là từ hai thập niên qua, từ sau thời TT Reagan, do đó cần phải thay đổi rất nhiều để duy trì thế đứng của mình, đặc biệt là trước nguy cơ bành trướng của Trung Cộng. Nhu cầu thay đổi đó đã được ứng viên Obama khai thác tối đa với chiêu bài Change We Can Believe In, và được hậu thuẫn mạnh của dân Mỹ.

Nhưng đáng tiếc là những thay đổi mà TT Obama đã thực hiện lại toàn là những thay đổi đưa nước Mỹ vào vết xe đổ Âu Châu, đưa nước Mỹ vào chế độ Nhà Nước vù em đã thất bại. Thất bại tại Âu Châu, rồi bây giờ thất bại tại Mỹ. Đưa đến những khó khăn kinh tế dồn dập, bất mãn toàn diện, và chống đối tràn lan.

Thay vì nhìn nhận những thất bại, chuyển hướng để cải đổi thì TT Obama đã lựa chọn giải pháp my dân là khai thác phong trào OWS, hùa theo họ để thừa lén đầu tài phiệt và chế độ tư bản, sau khi đã đổ thừa lén tsunami Nhật, đảo chính Ai Cập, máy rút tiền, nái lừa, động đất, xui xẻo, cạnh tranh của Trung Cộng, sai lầm của Bush, phả đám của Cộng Hoà, v.v

Điều đáng nói là việc TT Obama và một số lãnh tụ Dân Chủ ủng hộ phong trào OWS mang nhiều rủi ro lớn. Loại hình ảnh của người biểu tình chà dẫm lên cờ Mỹ, cũng như hát những bài ca nhục mạ nước Mỹ sẽ khó bào chữa hơn những lời của một mục sư Wright si và God Damn America.

Chính quyền Obama ủng hộ phong trào OWS cũng sẽ tăng thêm nguy cơ về chủ trương xã hội chủ nghĩa của TT Obama khi phong trào này được hậu thuẫn mạnh của các tổ chức thiên tài cực đoan. Đảng Cộng sản Mỹ đã chính thức lên tiếng cổ vũ OWS trên trang mạng. Báo chí Việt Nam do đảng CSVN kiểm soát thời gian qua đã không bô lô cơ hội khai thác, làm rầm beng trên trang nhất, liên tục bình luận về mâu thuẫn giai cấp của chế độ tư bản Mỹ, nhiệt liệt cổ vũ cho phong trào thiên tài này, si và tư bản Mỹ, dù không dâ động gì đến tư bản đó ở Việt Nam.

Dân ty nạn chúng ta cần nhận định cho rõ trước khi vô tình hát cùng nhịp điệu với báo Saigon Giải Phóng. (23-10-11)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Solyndra và Kích Cầu Kinh Tế

18/10/2011

Solyndra và Kích Cầu Kinh Tế

...tiền thuế của dân - yểm trợ tài chính cho một dự án có nhiều hy vọng thất bại...

Sau khi cuộc khủng hoảng gia cư kéo qua cuộc khủng hoảng kinh tế toàn diện, năm 2009 tân chính quyền của TT Obama đã xin Quốc Hội phê chuẩn gần 800 tỷ tiền kích cầu kinh tế, có nghĩa là tiền bơm vào hàng loạt chương trình, kế hoạch kinh tế để kích động sản xuất, tạo công ăn việc làm cho dân, phục hồi kinh tế.

Với đảng Dân Chủ khi ấy nắm quyền kiểm soát tuyệt đối tại Nhà Trắng, Thượng Viện, và Hạ Viện, số tiền trên được mau mắn phê duyệt trước sự đồng loạt phản đối của đối lập Cộng Hòa. Dự luật được thông qua tháng Hai 2009 mà không có phiếu nào của CH tại Hạ Viện, và chỉ có ba phiếu CH tại Thượng Viện. Không phải Cộng Hòa không muốn kích động lại kinh tế, hay không muốn tạo công ăn việc làm cho dân, mà chỉ vì đảng bảo thủ này không tin kinh tế sẽ được phục hồi với những chương trình tiêu xài phần lớn bị cho là có tính cách lâng phi lâng xẹc, hay chỉ là tiền chia chác cho phe cánh.

Trong số 800 tỷ đó, có 43 tỷ được dành cho khu vực năng lượng, chủ yếu là giúp các công ty chuyên về phát huy năng lượng mới như năng lượng mặt trời. Công ty đầu tiên được chia tiền kích cầu này là công ty Solyndra, với hơn 500 triệu đô cho vay, từ cái quỹ 43 tỷ dành cho khu vực năng lượng.

Solyndra được thành lập năm 2005 tại Fremont, thuộc tiểu bang California.

Công ty chuyên sản xuất một loại ống dẫn nhiệt từ mặt trời, biến sức nóng mặt trời thành năng lượng, tương tự như các tấm phản gọi là solar panels, thu ánh sáng mặt trời ta thường thấy trên nhiều mái nhà. Đây là một kỹ thuật tiên tiến nhất, mới phát minh ra, và có tính thử nghiệm. Công ty là sở hữu của gia đình ông George Kaiser, với vốn góp từ các công ty đầu tư mà Mỹ gọi là Venture Capital companies.

Các công ty đầu tư Venture Capital thuộc loại đầu tư mạo hiểm vì rủi ro rất cao. Họ bỏ tiền đầu tư vào các công ty mới thành lập trong những ngành tiên tiến nhất, mà không ai có thể tiên đoán được thành bại trong tương lai. Thông thường thì trong 10 dự án đầu tư, họ thất bại 6-7 lần, và tỷ lệ thành công chỉ là một phần ba. Nhưng nếu thành công thì lại là thành công rất lớn, với tỷ lệ hoàn vốn và lợi nhuận gấp cả trăm hay có khi cả ngàn lần vốn đầu tư.

Hầu hết các công ty trong các ngành tiên tiến điện toán, mạng internet, đều được khai sinh bằng vốn mạo hiểm của các công ty Venture Capital này. Điển hình là Microsoft, Apple, Google, Ebay, Yahoo,

Chuỗi đầu tư có tính phiêu lưu mạo hiểm này chỉ có thể được thực hiện bởi những nhà đầu tư rất giàu, dư thừa tiền để chấp nhận mức rủi ro cực cao. Hiển nhiên, đây không thể là loại đầu tư mà Nhà Nước nên tham gia. Ta thấy chẳng hạn như tiền già - social security - của chúng ta luôn luôn được đầu tư vào công khố phiếu của nước Mỹ, hết sức an toàn mặc dù với lãi suất cực thấp trên dưới 1%. Đầu tư vào các dự án với xấp suất hời mất một được thì không thể là việc có thể làm với tiền thuế của dân đóng.

Trong suốt mấy năm từ trước khi thành lập đến sau khi thành lập Công ty Solyndra đã cố xin vay tiền của Nhà Nước vì nhu cầu chi phí đầu tư rất cao, ngoài khoản vốn 650 triệu đô đã gom được, nhưng đều bị chính quyền Bush từ chối. Lần cuối cùng, tháng Giêng năm 2009, hai tuần trước khi tổng thống tân cử Obama nhậm chức, Bộ Năng Lượng - Department of Energy - của TT Bush đã bác bỏ đơn xin vay tiền của Solyndra. Lý do là mức rủi ro quá cao.

Các công ty thẩm định tín dụng Fitch và Dun & Bradstreet khi đó đánh giá dự án Solyndra thuộc loại B, tức là loại không nên đầu tư vào (highly speculative, non-investment grade rating).

Nhưng ngay sau khi tân bộ trưởng Năng Lượng Steven Chu được TT Obama bổ nhiệm, một trong những quyết định đầu tiên của ông là phê duyệt ngay 535 triệu đô là bảo đảm cho Solyndra vay, tháng Ba năm 2009. Đúng ra, đây không phải là tiền vay trực tiếp từ Nhà Nước, mà là tiền Solyndra vay từ các ngân hàng hay những nhà đầu tư, nhưng được Nhà Nước bảo đảm, tức là nếu vì lý do nào đó Solyndra không trả nợ được thì Nhà Nước sẽ trả thay cho, bằng tiền thuế của dân đóng.

Quyết định trên được công bố một cách rất hoành tráng trong cuộc viếng thăm Solyndra của TT Obama.

Tháng Chín năm đó, một nghiên cứu của chính Bộ Năng Lượng tiên đoán công ty Solyndra sẽ cần tiền vào tháng Chín năm 2011, tức là hai năm sau. Cũng trong tháng Chín đó, và bất kể những báo động về nguy cơ hụt tiền và phá sản của công ty, Solyndra khánh thành một nhà máy mới, xây bằng tiền TT Obama cho vay.

Tháng Hai vừa qua, Solyndra bắt đầu gặp khó khăn, cần thêm tiền. Công ty điều định với một số nhà đầu tư để được vay thêm 75 triệu, với điều kiện như trước, là bộ Năng Lượng bảo đảm tiền vay, và thêm một điều kiện đặc biệt là nếu gấp rắc rối, phải khai phá sản, thì tài sản của công ty sau khi được thanh lý, sẽ ưu tiên trả các khoản nợ của các nhà đầu tư trước, phần còn lại - nếu còn - sẽ được hoàn trả Nhà Nước sau.

Cuối tháng Chín vừa qua, đúng như các chuyên gia Bộ Năng Lượng đã tiên đoán hai năm trước, Solyndra xáp tiệm, khai phá sản, đóng cửa tiệm, sa thải hơn 1.100 nhân công. Tài sản còn lại chẳng bao nhiêu, có bán hết cũng chưa đủ hoàn vốn cho các nhà đầu tư. Theo như thỏa thuận về điều kiện thanh lý vừa nêu trên, Nhà Nước sẽ được thanh toán chót, tức là sẽ không còn gì nữa. Có nghĩa là Nhà Nước mất to hơn nữa tỷ tài trợ cho Solyndra, tức là hơn nữa tỷ tiền thuế dân đóng tan thành mây khói.

Vấn đề đặt ra là tại sao TT Obama lại hối tài trợ cho Solyndra như vậy"

Tại sao Nhà Nước lại đóng vai trò công ty đầu tư mạo hiểm Venture Capital, bỏ tiền đầu tư vào một dự án đã được các công ty thẩm định tín dụng đánh giá là không nên đầu tư vào"

Những người có cảm tình với TT Obama sẽ bênh vực quyết định này vì đây là hành động có mục đích rõ ràng phù hợp với chính sách của tân chính quyền Obama: đó là khuyến khích việc truy tìm các nguồn năng lượng mới, đặc biệt là nguồn năng lượng miễn phí từ mặt trời. Để cởi trói nước Mỹ khỏi dầu hỏa ngoại nhập càng ngày càng mắc mò. Và dĩ nhiên là đầu tư này, như tất cả các đầu tư khác, cũng là chuyện hên xui may rủi. Chuyện chẳng may là như TT Obama đã từng than phiền, ông gặp nhiều rủi ro may nay dự án thất bại. Chuyện đầu tư là chuyện có ăn có thua, đánh chịu thôi.

Những người ít cảm tình với TT Obama thì nêu lên hàng loạt vấn đề khêu mắc hơn nhiều.

Trước hết là quyết định đầu tư đây phiêu lưu này. Nhà Nước không phải như những nhà đầu tư mạo hiểm, mang tiền của mình ra đầu tư, có ăn thì ăn rất lớn, có thua thì thua tiền của mình. Ở đây, chính quyền Obama lấy tiền của dân đóng thuế ra để dành cho Solyndra. Được thi Solyndra và các nhà đầu tư, các ngân hàng, lời to trong khi Nhà Nước chẳng được gì nhiều mà chỉ lấy lại được tiền vay gốc và tiền lãi với lãi suất bèo của Nhà Nước. Thua thì mất hơn nữa tỷ của dân. Đã vậy, khi Solyndra có nguy cơ sập tiệm đúng như các chuyên gia đã tiên đoán, thì Nhà Nước lại cố bơm thêm mấy chục triệu nữa.

Trước đây, TT Bush đã nghị lấy một phần ba tiền đóng góp vào quỹ An Sinh Social Security để đầu tư vào thị trường chứng khoán với hy vọng có tiền lời cao hơn để cứu vãn quỹ An Sinh này, nhưng bị phe Dân Chủ chống đối kịch liệt vì cho rằng quá phiêu lưu, không thể lấy tiền thuế của dân ra đánh bạc với thị trường chứng khoán. Bây giờ thi chính phe Dân Chủ đó đã mang tiền thuế này đi cá độ với Solyndra. Và mất hết.

Chính quyền Obama đã biện minh quyết định của mình bằng phương cách rất tiêu biểu của TT Obama: đó thừa là Solyndra thất bại vì bị Trung Cộng cạnh tranh bất chính bằng cách tung ra hàng loạt sản phẩm biến nhiệt từ mặt trời với giá rẻ mạt. Nói rõ ra, trên quan điểm thẩm định dự án, không có ai đã nghĩ đến vấn đề cạnh tranh có thể có được từ một nguồn gốc nào đó, tức là chẳng ai nghiên cứu thị trường trước khi quyết định đầu tư cả nửa tỷ bạc. Nếu không phải là đó thừa vớ vẩn thi cũng là chuyện trách hay bất tài.

Điều chí trĩu thứ hai là sự hớp hắp trong quyết định cho vay của bộ trưởng Steven Chu. Trong khi chính quyền Bush bác đơn xin vay thì ông Chu đã mau mắn quyết định ngay tháng đầu tiên vừa mới nhậm chức, trong lúc có triệu chuyện phải học và làm khi mới nhậm chức. Thời giờ đầu ông Chu nghiên cứu một dự án hơn nửa tỷ đô "O" đây người ta đã nêu ra một email của Tòa Bạch Ốc nhắc khéo ông Chu phải quyết định sớm. Sau khi email được khui ra thì các dân cứ Cộng Hòa trong quốc hội cho rằng đây là bằng chứng chính quyền Obama trực tiếp áp lực bộ trưởng Chu phải phê duyệt ngay món nợ này. Nhà Trắng thi giải thích đây chỉ là nêu câu hỏi chứng nào món nợ này được phê duyệt để có thể hoạch định chương trình cho TT Obama để cống du tiểu bang Cali, nhân tiện ghé thăm Solyndra và công bố món nợ luôn.

Vấn đề thứ ba là điều khoản cho phép thanh lý, bán đứt bần thần tài sản để trả cho các nhà đầu tư trước khi hoàn trả nợ cho Nhà Nước trong trường hợp Solyndra khai phá sản. Các nhà lập pháp Cộng Hòa cho rằng điều này vi phạm trắng trợn luật tài trợ của Nhà Nước. Điều này phải đợi một tòa án nào đó quyết định.

Vấn đề thứ tư đáng nói, mà cũng là câu trả lời cho tất cả những khêu mắc vừa nêu ra: tại sao lại cho Solyndra vay" Dĩ nhiên là có vấn đề hỗ trợ một công ty truy tìm nguồn năng lượng mới đúng như chính quyền Obama giải thích. Nhưng sau lưng là một chuyện thực tế hơn nhiều: ông chủ dự án, George Kaiser là một trong những mạnh thường quân, yểm trợ tài chính mạnh nhất cho công cuộc vận động tranh cử tổng thống của Thượng Nghị Sĩ Barack Obama. Nhà ty phủ Kaiser được xếp hạng vào loại bundler trong danh sách các mạnh thường quân. Bundler là một danh hiệu trong chương trình vận động gây quỹ của ứng viên Obama, dành cho những người gây quỹ được hơn 500.000 đô cho ứng viên Obama.

Điều đáng nói là vấn đề quan hệ cửa sau này đi xa hơn ông Kaiser nữa.

Phụ tá của bộ trưởng Steven Chu, đặc trách quản lý các chương trình bảo đảm vay mượn của bộ Năng Lượng là ông Steve Spinner. Trước đó, ông Spinner là thành viên Ủy Ban Chuyển Tiếp của chính quyền Obama, tức là ủy ban lo tiếp nhận các cơ quan chính quyền từ TT Bush qua TT tân cử Obama, đồng thời để cự và bổ nhiệm các quan chức chính quyền mới. Ông Spinner nhận được những trách nhiệm béo bở trên vì cũng là một bundler đã gây quỹ hơn 500.000 đô cho ứng viên Obama. Ông Spinner là người đã đáy mạnh đơn vay tiền của Solyndra cho bộ trưởng Chu phê duyệt. Bà vợ của ông Spinner cũng chính là luật sư của công ty Solyndra. Đây là một trường hợp mâu thuẫn quyền lợi - conflict of interests - lô liêu nhất: một viên chức cao cấp dùng quyền hành của vị trí của mình để áp lực bộ Năng Lượng tài trợ cho một công ty mà bà vợ mình là luật sư đại diện.

Ngay khi có tin quốc hội mở cuộc điều tra về những chuyện mờ ám trong vụ Solyndra thi ông Spinner đã mau mắn từ chức phụ tá cho bộ trưởng Chu, cùng với Giám đốc Chương Trình Cho Vay của Bộ Năng Lượng Jonathan Silver.

Nhưng xi-công-đan Solyndra nổ bùng ra vì vấn đề còn đì xa hơn các ông Kaiser và Spinner nữa. Trong những emails được công bố mới đây, có một cái ông Spinner hối thúc ông Chu lấy quyết định, nhấn mạnh ông đang bị văn phòng Phó TT Biden và cả văn phòng TT Obama áp lực mạnh về vụ cho Solyndra vay mượn (I have the [office of the vice president] and [White House] breathing down my neck on this).

Tức là cả tổng thống lẫn phó tổng thống đều đã can thiệp bắt bợ Năng Lượng dùng tiền kích động kinh tế - tức là tiền thuế của dân - yểm trợ tài chính cho một dự án có nhiều hy vọng thất bại, để trả công cho hai mạnh thường quân đã đóng góp vào công cuộc vận động tranh cử của tổng thống và phó tổng thống.

Trước áp lực mạnh của phe Cộng Hòa trong quốc hội, hồ sơ Solyndra đang được FBI và bộ Tài Chính điều tra, trong khi các người lãnh đạo công ty Solyndra bị lôi ra trước quốc hội điều trần, nhưng đều viễn dẫn Tu Chính 5 của Hiến Pháp (Constitution Fifth Amendment theo đó những người bị điều trần trước quốc hội có thể từ chối trả lời những câu hỏi họ nghĩ có hại cho họ trước pháp luật)

Câu chuyện Solyndra chưa ngã ngũ thì báo chí lại mới khui ra thêm ba công ty trong cùng ngành, khai thác năng lượng mặt trời, đang bị chú ý vì đã nhận được bạc tỷ tiền cho vay từ chính quyền Obama. Trong đó có công ty Sun Power đã nhận được 1,2 tỷ để xây một cơ sở sản xuất tên là California Valley Solar Ranch, với đúng 15 nhân viên. Dùng 1.200 triệu đô trong chương trình kích cầu để tạo việc làm cho 15 người, ví chí là khoảng 80 triệu đô cho mỗi người. Trong sáu tháng đầu năm nay, Sun Power đã lỗ mất hơn 150 triệu đô. Chuyên viên vận động - lobbyist - của công ty Sun Power là con của dân biểu Dân Chủ George Miller của California.

Đó là những cách TT Obama sử dụng tiền kích cầu kinh tế để tạo công ăn việc làm" (16-10-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Đấu Tranh Giai Cấp Mới ở Mỹ"

11/10/2011

Đấu Tranh Giai Cấp Mới ở Mỹ"

Vũ Linh

...Obama cũng chỉ là một sản phẩm của giới tài phiệt, do giới tài phiệt đưa lên...

Trong vài tuần qua, nước Mỹ đã chứng kiến một hiện tượng mới.

Một số người biểu tình, ăn vạ, ngang nhiên đường xá và các cầu lớn tại trung tâm thành phố Nữu Ước để chống lại giới tài phiệt tư bản. Sau đó, phong trào tự phát này đã lan ra cả chục thành phố khác. Phong trào lấy tên Occupy Wall Street hay OWS – Chiếm Giữ Phố Wall Street. Wall Street là con đường cõi sở của thị trường chứng khoán Nữu Ước và nhiều đại công ty tài chính, là biểu tượng của tư bản Mỹ.

Nói đến phong trào này là người ta lén tường đến Phong Trào Tea Party ngay. Cũng là một phong trào quần chúng tự phát, không có tổ chức, không có lãnh đạo, không có chương trình kế hoạch gì, nói lên vi sự bất mãn của quần chúng, chỉ biết chống chử không có đề nghị xây dựng gì.

Nhưng sự tương đồng chỉ đến đây thôi. Đì xa hơn, đây là hai phong trào hoàn toàn khác nhau, có thể nói là hoàn toàn đối lập nhau.

Trước hết là sức mạnh và thành phần. Trong khi Phong Trào Tea Party lôi cuốn được cả triệu người trên khắp nước, Phong Trào OWS này vì mới manh nha, nên chỉ thu hút được vài ngàn người ở Nữu Ước và vài chục hay vài trăm người ở các thành phố khác. Thành phần tham gia phong trào cũng khác. Qua hình ảnh của truyền hình, ta thấy tham gia Tea Party phần lớn là dân da trắng, lớn tuổi, ăn mặc sạch sẽ với con cháu đi cùng, có vẻ tiêu biểu cho giới trung lưu Mỹ, phát cờ Mỹ, mang biểu ngữ yêu nước, chống TT Obama. Phong trào OWS thì phần lớn trẻ hơn, có vẻ hippies, ăn mặc lôi thôi xanh đỏ dù màu, râu ria bờm xòe, có Mỹ lác đác, ít hơn khẩu hiệu đả kích tài phiệt, và vài khẩu hiệu... cộng sản của thập niên 60 được mang ra xài lại.

Làm thiên hạ nhớ lại hình ảnh các cuộc biểu tình thiên tả chống chiến tranh Việt Nam vào thập niên 60-70!

Rồi đến nguyên nhân, đối tượng và phong cách.

Tea Party thường được coi như một sự nổi dậy của giới trung lưu da trắng nhằm vào Nhà Nước để chống suru cao thuế năng, trong khi OWS được mô tả như một sự nổi loạn của "nhà nghèo" chống giai cấp tài phiệt, chống chế độ tư bản. Một chi tiết khác có được báo chí nhắc tới: phong trào Tea Party đì biểu tình con nít, trong trật tự và khỉ hoản tất thì dọn sạch vệ sinh tại nơi tụ tập. Phong trào OWS thì "phóng khoáng" hơn, nên phóng rác tự nhiên mà không thèm dọn! Thị trưởng New York là Michael Bloomberg, vốn dĩ ôn hòa và độc lập, đã than phiền là sau mấy tuần biểu tình, công viên thành phố nay là bãi rác và gây khủng hoảng vệ sinh!

Đến thái độ của chính quyền và truyền thông đồng chính.

Trong khi Tea Party bị PTT Biden gọi là "khủng bố" thì OWS lại được một số chính khách đảng Dân Chủ vỗ ván. TT Obama lên tiếng "cảm thông" với phong trào OWS khiến nhiều người hiểu ngay là tổng thống giàn tiếp cổ vũ cuộc nổi loạn. Truyền thông đồng chính bởi bác Tea Party bao nhiêu thì bây giờ OWS lên trời bấy nhiêu. Hai nhà báo chuyên nghiệp còn "tinh nguyện" giúp thành lập trang mạng của OWS.

Bây giờ còn quá sớm để thẩm định phong trào OWS sẽ đi về đâu, lớn mạnh như thế nào. Các chính khách của đảng Dân Chủ chắc chắn sẽ nuối dường và khai thác phong trào. Có nhiều hy vọng phong trào này sẽ có tiếng nói lớn trong cuộc bầu cử năm tới. Chiêu bài chống tài phiệt luôn luôn là chiêu bài ăn khách mặc dù nặng mùi my dân.

Chuyện này vài tháng nữa mới biết được.

Hiện giờ thì chỉ biết là chung quanh phong trào OWS này có nhiều chuyện đáng nói và đáng suy gẫm.

Truyền thông cấp tiến cố gắn nhấn mạnh "phong trào của nhà nghèo nổi loạn chống nhà giàu". Chống nhà giàu thi có lẽ đúng, nhưng nói đây là phong trào của những người nghèo thi có vẻ hơi gượng ép. Nhìn kỹ các hình ảnh trên truyền hình, ta thấy không thiếu gì dân biểu tinh ồn điện thoại iPhone, hay đánh đọc tin tức các bảng iPad. Dân nghèo mà xài máy thử xà xì này! Hơn nữa, ai cũng phải nhìn nhận phong trào tự phát này lớn mạnh và gây tiếng vang nhanh chóng qua các phương tiện truyền thông hiện đại như internet, facebook, twitter, v.v... Bao nhiêu người trong giai cấp "nhà nghèo" thường xuyên sử dụng những phương tiện ấy"

Hiển nhiên, đây là một phong trào của sinh viên trí thức thiên tả, và dân trung lưu bất mãn vì thất nghiệp, kiếm không ra được việc làm, hay bị hăng sa thải trong khi các tổng giám đốc vẫn lãnh lương và tiền thưởng ngập dầu.

Một điều đáng chú ý nữa là phong trào OWS đã được hậu thuẫn và cổ vũ mạnh mẽ của các nghiệp đoàn và tổ chức cấp tiến cực đoan.

Tinh hình nghiệp đoàn ở Mỹ không sáng sủa lắm. Số thành viên càng ngày càng giảm, ánh hào quang và thực quyền giảm theo. Họ tung người và tiền vào yểm trợ OWS chống lại giới chủ nhân. Một cơ hội lấy lại uy tín và ánh hào quang cho nghiệp đoàn. Phong trào cũng được yểm trợ tài chính mạnh mẽ của các tổ chức cấp tiến và phản chiến như MoveOn.org, là tổ chức chuyên vận động tranh cử cho các chính khách cấp tiến nhất bên đảng Dân Chủ, được ty phú George Soros tài trợ. Một số nguồn tin còn khui ra rằng OWS được một tờ báo Canada phát động và tờ báo này do ông Soros yểm trợ ở đằng sau!

Thành ra nói đây là phong trào tự phát của dân nghèo là hơi bợp méo vấn đề, hay không hiểu rõ vấn đề.

Trong khi phong trào Tea Party nói lên chống lại một chính sách – chính sách của Nhà Nước tiêu xài quá mức dựa trên suru cao thuế nặng – thì phong trào OWS lại nói lên chống lại một giai cấp – giai cấp nhà giàu và tài phiệt.

Hai hiện tượng Tea Party và OWS hoàn toàn tương phản với chủ trương của TT Obama. Ta còn nhớ TT Obama khi còn tranh cử, đã lấy chiêu bài đại đoàn kết dân tộc làm chủ trương lớn, và ông đặc cùi một phần lớn nhờ chủ trương này, khi mà dân Mỹ đã quá ngao ngán cái mà ông Obama luôn miệng đả kích khi đi vận động: chính sách phân hóa của TT Bush. Đa số dân Mỹ đã hưởng ứng và tin vào lời hứa đoàn kết của Obama.

Bây giờ thi TT Obama đã thành một tổng thống tạo phản hoá lợn nhất lịch sử cận đại Mỹ. Chắc còn phản hoá hơn thời các tổng thống Johnson và Nixon vì các mâu thuẫn do chiến tranh Việt Nam gây ra. Ít ra, dưới thời hai vị tổng thống này, quốc hội không có những cuộc bỏ phiếu kiểu một bên ủng hộ 100%, một phe chống đối 100%. Ngay cả dưới thời TT Bush cũng không có chuyện này. Các dự luật lớn của TT Bush như luật an ninh Patriot Act, luật giáo dục No Child Left Behind, luật giám thuế, và luật Medicare, đều được thông qua với phiếu của cả hai đảng, không nhiều thì ít.

Trong khi đó, trong hai năm 2009-2010 khi đảng Dân Chủ kiểm soát Nhà Trắng và Quốc Hội, các dự luật đều được thông qua với đối lập Cộng Hoà hoặc là chống hoàn toàn hoặc là chỉ cho hai hay ba phiếu. Năm nay, sau khi Cộng Hoà chiếm đa số tại Hạ Viện thi không còn luật nào được thông qua nữa.

Trong quần chúng, chưa bao giờ nước Mỹ lại chứng kiến cảnh tự nhiên có hai phong trào cực đoan nổi lên ở ngoài rìa như bây giờ. Một bên là phong trào Tea Party thiên hữu cực đoan, và một bên là phong trào OWS thiên tả cực đoan. Một bên chủ trương chống Nhà Nước, một bên chống một giai cấp.

Người ta không thể không đặt vấn đề trách nhiệm của TT Obama đến mức nào" Tea Party là hậu quả trực tiếp của chính sách kinh tế của TT Obama. Còn đối với phong trào OWS không ai có thể nói TT Obama đã phát động phong trào này, nhưng chắc chắn là những tuyên bố liên tục đả kích "nhà giàu", đòi tăng thuế nhà giàu của TT Obama đã có tác dụng gián tiếp. Nói cách khác, có thể chính TT Obama là người đã gián tiếp xách động cuộc đấu tranh giải cáp tân thời tại Mỹ này.

Từ chủ trương chống giai cấp nhà giàu, đến phương thức xách động đấu tranh giai cấp, TT Obama làm cho mọi người nhớ lại những tố giác ông là người có chủ trương xã hội chủ nghĩa – socialist.

Nhưng vấn đề không giản dị như vậy.

Trong khi TT Obama luôn luôn lớn tiếng đả kích "nhà giàu", hô hào tăng thuế "nhà giàu" thì sự thật lại khác xa.

Trước hết, TT Obama đặc biệt nhớ đã vận động được hơn 700 trăm triệu mỹ kim để "mua" Nhà Trắng. Chuyện TT Obama vận động được số tiền này từ những người nghèo thấp cổ bé họng, qua những đóng góp lắt nhắt vài chục, vài trăm, vài ngàn đô, là một huyền thoại đã bị phá vỡ từ khi các chi tiết kết toán đóng góp được công bố.

Hơn hai phần ba số tiền ông thu được là từ các nghiệp đoàn bắt buộc các nhân công đóng bằng cách trả thẳng vào lương, và phần lớn hơn nữa là từ các đại gia. Những đại gia này đã đóng hàng trăm triệu cho cuộc tranh cử tổng thống năm 2008, hai phần ba số tiền này đã được đưa cho ứng viên Dân Chủ Obama, trong khi ứng viên Cộng Hòa McCain, tuy mang tiếng là ứng viên của nhà giàu, chỉ nhận được chưa tới một phần ba.

Nhìn và danh sách 10 đại công ty đóng góp nhiều nhất vào cuộc tranh cử tổng thống năm 2008 của ứng viên Obama, ta sẽ thấy có bốn ngân hàng lớn nhất Wall Street: Goldman Sachs, JP Morgan, Citigroup, và UBS. Ngoài ra còn có ba trường đại học lớn như UC Berkeley, Harvard và Stanford; có truyền thông Time Warner (tuan báo Time và đài CNN), Googles và Microsoft. Không kể ba trường đại học, tất cả đều là đại đại gia, đối tượng của phong trào "nhà nghèo" OWS.

Cuộc tranh cử năm nay có triệu chứng cho thấy cũng không khác gì. Cách đây không lâu, TT Obama đã ăn tiệc gây quỹ tại Nữu Ước: sơ sơ có 70.000 đô một phần ăn. Không phải đại đại gia, làm sao có thể đóng góp một số tiền lớn như vậy"

Nói nôm na ra, bắt kể những hô hào, diễn văn chống các đại gia, hoặc "cám thông" với những người biểu tình, TT Obama cũng chỉ là một sản phẩm của giới tài phiệt, do giới tài phiệt đưa lên, không hơn không kém. Những người tin rằng TT Obama thật sự là người của dân nghèo có chủ trương chống tài phiệt có lẽ cần nhìn xa hơn lý tưởng màu hồng của họ.

Chính vì là người của tài phiệt đưa lên, sau khi đắc cử, TT Obama đã chẳng dám làm gì chống lại khối đó. Trái lại, khi các tài phiệt gặp nạn, TT Obama đã là người nhanh nhẹn tung hàng tỷ bạc cứu nguy, từ các đại ngân hàng, đại công ty bảo hiểm, đến các đại công ty sản xuất xe hơi.

Ta cũng còn nhớ trong hai năm 2009-2010, TT Obama và các đồng minh Dân Chủ nắm trọn quyền sinh sát qua đa số tuyệt đối tại cả Thượng Viện lẫn Hạ Viện, muốn thông qua luật gì cũng được. Nhưng trái với lời hứa khi tranh cử, TT Obama đã không hề hủy bỏ luật giám thuế của TT Bush, trái lại, cuối năm 2010 còn ký luật gia hạn giám thuế đó, kể cả việc gia hạn giám thuế cho nhà giàu. Chỉ hai tháng sau, qua năm 2011, sau khi Cộng Hòa nắm đa số tại Hạ Viện, thì TT Obama mau mắn trở cờ quay qua hò hót tăng thuế nhà giàu, để rồi có dịp xách động quần chúng chống nhà giàu, và đó thừa đảng Cộng Hòa đã không chịu tăng thuế nhà giàu. Các tài phiệt hiểu rõ vấn đề hơn ai hết.

TT Obama muốn đả kích, muốn đòi tăng thuế, cùi việc, họ vẫn ủng hộ, trả 70.000 đô đi ăn với tổng thống. Tất cả chỉ là một xảo thuật chính trị thô thiển mà không thiếu người không nhìn ra, vẫn ca tụng TT Obama là người bênh vực dân nghèo chống tài phiệt tư bản bóc lột.

Một điểm "lạ" nữa là khối dân này nổi lên chống những lạm dụng, bất công, của giới tài phiệt ngân hàng Mỹ. Không sai, nên làm và cần làm. Các đại ngân hàng sáng chế dù mánh khóe cột dân chúng vào các món nợ khổng lồ để thu tiền lãi, tiền lương, tiền thường. Đến khi đi quá đà, mọi sự bị đe dọa xup đổ toàn diện thì cả Cộng Hòa Bush lẫn Dân Chủ Obama đều bơm cả ty vào cứu.

Nhưng như vậy thì câu hỏi đặt ra là tình trạng hiện nay không khác gì tình trạng tệ hại dưới thời Clinton-Bush hay sao" Cách đây gần hai năm, TT Obama đã ra bộ luật vĩ đại cải tổ hệ thống tài chính rồi mà" Sao bây giờ dân chúng lại nổi lên chống các đại ngân hàng" Tại vì bộ luật được quảng bá rầm rộ đó chẳng có tác dụng gì hết" Hay là các đại gia ngân hàng vẫn lộng hành như trước khiến người dân bất mãn, nổi loạn"

Đúng vậy, các tổng giám đốc vẫn lãnh lương bạc triệu trong khi vẫn tăng dù mọi lề phí ngân hàng và sa thải cả chục ngàn nhân viên. Dân chúng muốn vay tiền bây giờ là cả một vấn đề, khó khăn tay trời, trong khi nhà cửa vẫn bị ngân hàng xiết, kéo. Các đại ngân hàng vẫn là đại ngân hàng mà nếu bị đe dọa xup đổ một lần nữa vì lòng tham, làm ăn cầu thả, Nhà Nước vẫn phải lấy tiền thuế của dân để cứu vi những ngân hàng này vẫn quá lớn, không thể để xup đổ được vì sẽ kéo theo cả hệ thống tài chính xuống vực. Bộ luật vĩ đại cải tổ tài chính của TT Obama tóm lại chỉ là trống rỗng kêu to, chẳng thay đổi được gì và chẳng có tác dụng gì.

Cuộc nổi loạn của phong trào OWS, cũng như các cuộc biểu tình của phong trào Tea Party trước đây, khiến thiên hạ phải lo ngại về viễn tượng tương lai. Chuyện gì sẽ xảy ra" Có phải nước Mỹ với những khó khăn kinh tế chồng chất mà chính quyền Obama không giải quyết được hay đang tạo ra, đang di vua con đường Á Âu Châu" Với dân chúng bất mãn vì khó khăn kinh tế, xuống đường biểu tình phản đối hàng loạt khắp nơi"

Nếu đúng như thi những màn biểu tình của phong trào OWS trong mấy tuần qua chỉ mới là màn mờ đầu, sẽ kéo dài và lan tràn ra cả nước. Chưa ai đoán được hậu quả trên cuộc bầu cử tổng thống tháng 11 năm tới sẽ như thế nào. (9-10-2011)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Nước Mỹ Rối Như Tơ Vò"

04/10/2011

Nước Mỹ Rối Như Tơ Vò"

Vũ Linh

...Bạch Ốc lại hết sức hỗn loạn, với các buổi họp chỉ là những cuộc cãi vã không ngừng...

Tháng Mười Một năm 2008, nước Mỹ làm một cuộc cách mạng chấn động cả thế giới. Lần đầu tiên, một chính khách da đen, trẻ tuổi, kinh nghiệm không có tí gì, được bầu làm tổng thống, với tỷ lệ đắc cử cũng như số phiếu cao nhất trong lịch sử Mỹ. Cao nhất là vì dân số đông nhất. Dù sao, đây cũng là một chuyện mà cựu TT Clinton ám chỉ là thần tiên -fairy tale- chỉ có thể xảy ra ở cái đất nước của hy vọng này.

Cá thế giới bang hoàng khâm phục sự cởi mở và tiến bộ của nước Mỹ và ngưỡng mộ tân tổng thống có biệt tài thu hút lòng người qua những hứa hẹn trời biển. Ngoại trừ một số nhỏ những người đa nghi, bị tố là ngoan cố hay thậm chí kỳ thị.

Tháng Sáu năm đó, sau khi họ được đổi thủ cuối cùng là bà Hillary Clinton, ứng viên Barack Obama lén tiếng tuyên bố "đây là lúc mà thủy triều đang lên sẽ bắt đầu hạ xuống, và trái đất bắt đầu hàn gắn" (this was the moment when the rise of the oceans began to slow and our planet began to heal) Tác giả xin cáo lỗi cùng quý độc giả vì không có khả năng dịch hết ý nghĩa câu nói bắt hù này được). Câu tuyên bố cực kỳ dao to búa lớn, mặc dù chẳng ai hiểu ý ông ứng viên muốn nói gì.

Nước thủy triều đang dâng sê hụt xuống nghĩa là gì" Muốn âm chỉ chuyện gì" Dù không hiểu rõ lắm, nhưng thiên hạ cũng mường tượng được ý định của ông chính khách trẻ tuổi, nhiều tham vọng, muốn thay đổi cả nước thủy triều và gánh trên vai cá thế giới mặc dù cá đời chưa quản lý một tổ chức hay công ty nào, ngoài ván phòng thương nghị sĩ với một thư ký và hai ba trợ lý.

Trong suốt hai năm tranh cử, cho đến lúc tuyên thệ nhậm chức, ông Obama đã làm cá thế giới ngất vi những lời hứa hẹn vĩ đại nhất, đẹp đẽ nhất. Một nước Mỹ đoàn kết không côn xê nội bộ, hòa đồng trong cộng đồng thế giới, hoà bình trong thịnh vượng, nhân bản và độ lượng, vượt qua được mọi khó khăn từ chiến tranh đến kinh tế. Không có gì không thể làm được. "Yes We Can!" Tất cả những mỹ từ mà những người giàu tưởng tượng nhất có thể nghĩ ra được đều đã mang ra tặng cho đám cử tri với những đôi mắt ngơ ngác như nai vang.

Gần ba năm sau, chỉ cần liếc qua những tin tức báo chí hàng ngày là ta có thể thấy một bức tranh khác xa những lời hứa hẹn.

Kinh tế vẫn chưa ổn định chứ đừng nói tới hồi phục, thất nghiệp kỷ lục, thị trường chứng khoán lên xuống mấy trăm điểm một ngày. Nhà Nước nợ cả chục ngàn tỷ, ngân sách thâm thủng cũng hàng chục ngàn tỷ.

Fox News đưa ra một ví dụ thật không thể rõ ràng hơn do nhóm Tea Party tính.

Nếu nước Mỹ này là một anh công chức đi làm với mức lương khoảng 21.000 đô một năm, thì anh ta đang xài 38.000, trong khi còn mắc nợ thẻ tín dụng gần 143.000 đô. Và TT Obama vừa ra kế hoạch hết sức "hoành tráng" cho anh ta cắt bớt 385 đô tiền nợ thẻ tín dụng này!

Chiến tranh Trung Đông càng ngày nhiều từ vong chư không xuống cường độ. Nhà Trắng đang cuống cuồng lo chuyện tại Libya, hai chục ngàn hỏa tiễn tầm nhiệt nhô viện trợ cho lực lượng chống Kaddafi đã biến mất, với nhiều rủi ro là rơi vào tay các nhóm khủng bố Hồi giáo quá khích. Chỉ cần một hỏa tiễn là có thể dễ dàng bắn rớt một chiếc máy bay lớn chở hành khách. Hai chục ngàn hỏa tiễn" Chưa nghe ai giải thích tại sao lại có nhu cầu viện trợ hai chục ngàn hỏa tiễn tầm nhiệt hết, trong khi cả lực lượng không quân của Khaddafi chỉ vòn vẹn vài chiếc máy bay đã bị tiêu hủy ngay từ ngày đầu Mỹ bắt đầu thả bom Libya.

Đối nội, ông tổng thống của đại đoàn kết dân tộc bày giờ đang chủ trì một nội các chỉ giới cãi nhau (sẽ bàn thêm phần dưới), chỉ lo đánh giặc "khủng bố" Tea Party, đã thay thế những lời kêu gọi đoàn kết bằng những hô hào không lấy gì làm đoàn kết, kiểu "bầu cho đảng đối lập Cộng Hòa là nước Mỹ sẽ bị bại liệt -crippled- ngay".

"Yes We Can" bây giờ đã trở thành "No We Can't". Tất cả chung quanh là thất bại, chẳng có gì có thể gọi là thành công được. Đến độ dân chúng đã mất niềm tin vào Nhà Nước ở những mức kỷ lục chưa từng thấy. Cơ quan thăm dò dư luận Gallup mới đây đã công bố hàng loạt kết quả thăm dò. Trong 10 người dân thì đã có:

- Tám người (81%) bất mãn với cách "trị quốc" của TT Obama, và hơn tám người (84%) bất tín nhiệm quốc hội.
- Tám người này cũng cho rằng nước Mỹ đang đi sai hướng.
- Sáu người không tin Nhà Nước có khả năng giải quyết những khó khăn nội bộ.
- Năm người cho rằng guồng máy chính quyền đã quá lớn, trực tiếp đe dọa tự do và quyền lợi của người dân.
- Sáu người thuộc đảng Dân Chủ bất mãn.
- Chín người thuộc đảng Cộng Hòa bất mãn.
- Chính sách cấp tiến -liberal- của TT Obama đã làm thiên hạ sợ đến độ chỉ còn có một người (11%) dám nhận mình là thành phần cấp tiến, năm người tự cho là bảo thủ, bốn người tự nhận là độc lập.
- Mức ủng hộ TT Obama xuống thấp đến mức kỷ lục, dưới bốn người.

Nói cách khác, dân chúng bất mãn và bất tín nhiệm cả hành pháp lẫn lập pháp, cũng như guồng máy chính quyền, bất kể thuộc đảng nào.

Nhìn vào những con số này, người ta không thể không lo ngại cho tương lai nước Mỹ. Dù muốn dù không, guồng máy chính quyền cũng là bộ phận cực kỳ cần thiết cho việc điều hành hay quản lý một nước lớn và phức tạp như nước Mỹ này. Mức tín nhiệm thấp như vậy sẽ làm té liệt bộ máy công quyền đó, nếu chưa muốn nói đến chuyện tạo ra xung khắc nội bộ càng ngày càng trầm trọng sẽ đưa đến té liệt cả guồng máy.

Vì sao ra nông nổi này"

Nước Mỹ đến những năm 2007-2008 đi vào giai đoạn khủng hoảng nặng. Khủng hoảng kinh tế tài chính lớn nhất nhì của thế kỷ, nhưng cũng kèm theo khủng hoảng quân sự với hai cuộc chiến dai dẳng tại Trung Đông, khủng hoảng chính trị khi Nhà Trắng trong tay Cộng Hòa và quốc hội trong tay Dân Chủ để hai bên kinh chống nhau khiến cả hành pháp lẫn lập pháp đều tê liệt, và khủng hoảng niềm tin khi đại đa số dân Mỹ bất mãn với những thất bại của TT Bush. Không cần biết bao nhiêu phần trách nhiệm thật sự là của Bush, bao nhiêu là sai lầm tích lũy từ nhiều đời tổng thống, bao nhiêu là của tinh hinh thế giới, chỉ biết con tàu Cờ Hoa đã đi vào vùng biển động cấp bốn hay cấp năm giật.

Trong tình trạng nguy kịch đó, dân Mỹ nhầm mắt đặt niềm tin vào một "thuyền trưởng" ăn nói giỏi, nhưng chưa từng chèo xuồng chở dừng nỗi đến chuyện lái tàu.

Đối với những người tin tưởng vào ứng viên Obama, việc ông này không có chút kinh nghiệm chính trị, kinh tế, ngoại giao, quân sự, xã hội, là chuyện không có gì đáng thắc mắc. Lý luận của họ là tổng thống Mỹ không bao giờ là người đơn thân độc mã gánh vác chuyện cả nước. Chung quanh ông sẽ có cả trăm cá ngán chuyên gia, cố vấn tuyệt đỉnh, giải Nobel hàng rồng. Họ quên mất giữa cái rùng thây dùi đó sẽ có cả trăm ý kiến khác biệt, và người cuối cùng phải lấy quyết định chính là tổng thống. Nếu tổng thống không biết gì thì làm sao lấy quyết định, làm sao lựa chọn giải pháp thích ứng trong cái rùng ý kiến đó"

Cái khó khăn này là một sự thật trong chính quyền Obama. Một sự thật được một tác giả vạch trần ra trong một cuốn sách mới phát hành, đang gây chấn động chính trường Mỹ.

Nhà báo đã từng đoạt giải Pulitzer (tương đương với giải Nobel hay giải Oscar trong ngành báo chí) Ron Suskind vừa mới phát hành cuốn sách "Confidence Men: Wall Street, Washington and the Education of a President" viết về chuyện chính quyền Obama đối phó với khủng hoảng tài chính năm 2009. Để làm sáng tỏ mọi chuyện trước khi đi xa hơn, ông Suskind trước đây đã viết hai cuốn sách về chính quyền của cựu TT Bush (The Price of Loyalty và The One Percent Doctrine), đã được truyền thông đồng chinh nức nở ca tụng vì đã chỉ trích, chê bai Bush về dù chuyện. Lần này, ông Suskind bị chính giới truyền thông này đã kích kích liệt, từ viết đó đến dùi liệu sai lầm, thành kiến, chỉ vì ông đã dám chê bai Obama.

Ông Suskind nhận định TT Obama ngay từ cuối năm 2008, trực diện với cuộc khủng hoảng tài chính của thế kỷ, đã ý thức ngay là mình chưa sẵn sàng làm tổng thống (The President realized he was not ready to serve as president). Người ta còn nhớ trong thời gian đó, ứng viên và sau đó tổng thống tân cử Obama gần như không tuyên bố gì, không có ý kiến gì về cuộc khủng hoảng. Sự im lặng của ông phản ánh sự bối rối, chưa hiểu rõ vấn đề, chưa biết phải làm gì, nhưng lại được truyền thông phe ta lúc đó ca tụng là "bình tĩnh, chín chắn, không phát ngôn bừa bãi, không hành động phiêu lưu". Do đó TT Obama phải lệ thuộc rất nhiều vào các cố vấn và phu tá.

Thế nhưng, Tòa Bạch Ốc lại hết sức hỗn loạn, với các buổi họp chỉ là những cuộc cãi vã không ngừng, đến độ cố vấn kinh tế Larry Summers phải than phiền "không có người trưởng thành nào trong phòng (There's no adult in the room). Giữa những ý kiến trái ngược, TT Obama lấy quyết định tùy áp lực các phe nhóm, tùy thăm dò dư luận. Có những quyết định mà các phu tá thấy không áp dụng được, đã lờ luôn. Điển hình là Bộ trưởng Tài Chính Tim Geithner đã lờ đi một số chỉ thị của tổng thống.

Một đại diện của nghiệp đoàn United Steel Workers tham dự một buổi họp đã nhận định trong cả phòng họp chưa có một người nào đã có dịp ngồi uống bia với một người lao động thật sự. Ý muốn nói đây toàn là các trí thức khoa bảng chẳng biết gì về thực trạng cuộc sống.

Ông James Carville, một chiến lược gia Dân Chủ, nguyên quân sư của TT Clinton, đã đề nghị TT Obama cho về vùn vén vài phu tá cao cấp đã xúi dại tổng thống. Thực ra, TT Obama đã thay đổi nhân sự rất nhiều rồi. Toàn bộ ê-kíp năm cố vấn hàng đầu về kinh tế tài chính đã bị thay đổi. Phu tá số một Rahm Emanuel đã về làm thị trưởng Chicago. Quân sự Axelrod đã về lo chuyện vận động tranh cử năm tới. Phát ngôn viên Gibbs cũng ra khỏi chính quyền. Giám đốc Ngân Sách đã đổi. Bộ trưởng Quốc Phòng, Giám đốc CIA, cũng đã được thay thế.

Trước viễn ảnh lờ mờ với đảng Dân Chủ và đương kim tổng thống, có lẽ dân Mỹ sẽ phải chạy qua phía Cộng Hòa hết, coi như tìm cái phao để khôi chết chìm" Nhưng nhìn lại thì thấy cái phao này cũng đầy lỗ thủng!

Nhìn vào khối ứng viên tổng thống của đảng Cộng Hòa, ta thấy một hình ảnh bát nháo của một tổ chức không định hướng. Giữa một tá ứng viên và chuẩn ứng viên, ta thấy hai ngòi sao nổi bật hơn cả. Đó là đương kim Thủ tướng Texas Rick Perry, và cựu Thủ tướng Massachusetts Mitt Romney. Cả hai ông đều không phải là tay mơ, mà đều là những thống đốc đầy minh kinh nghiệm hành pháp, và đã thành công lớn. Có thể yên tâm phần nào trong vấn đề kinh nghiệm.

Nhưng cái khuyết điểm lớn là hai ông thống đốc này lại là thiên thần của hai khuynh hướng và triết lý chính trị hoàn toàn đối nghịch. Một ông là bảo thủ, một ông là cấp tiến tuy ôn hòa. Khác biệt gần như ban ngày ban đêm. Đưa đến câu hỏi hiển nhiên: thế thi đấu Cộng Hòa muốn gì? Đì theo con đường cấp tiến ôn hòa hay bảo thủ"

Chưa hết. Ngòi sao bảo thủ Perry chưa nổi lên thi đấu như đã bắt đầu lận. Hai lần xuất hiện trên truyền hình tranh luận cùng với các đồng chí, ông Perry đều có vẻ như thất bại, trả lời luống cuống, mâu thuẫn, nói bậy rồi sau đó phải xin lỗi. Kết quả, cuộc bầu cử vòng loại của bầu cử sơ bộ tại Florida, ông Perry thua đậm. Kép chiến thắng là ông Herman Cain, một doanh gia da den với khẩu khí còn hơn cả TT Obama, và đặc biệt là còn bảo thủ hơn cả ông Perry.

Chiến thắng của ông Cain chỉ làm nổi bật thêm mâu thuẫn hay đúng hơn, bối rối nội bộ trong phe Cộng Hòa. Các chuyên gia chính trị gãi đầu gãi tai. Ông Cain là một nhà kinh doanh đã thành công lớn -từng làm Tổng Giám đốc chuỗi nhà hàng pizza Godfather với cả ngàn tiệm rải rác khắp nước Mỹ- nhưng lại là tay mơ chính trị, chưa bao giờ dính dáng xà gân gì đến chính trị. Lại một chính khách tay mơ chỉ thắng nhờ múa vồ miệng" Lạ lùng hơn nữa, ông này lại đã trở thành thần tượng mới của Phong Trào Tea Party mà truyền thông phe ta đã khẳng định là phong trào của dân da trắng kỳ thị da đen. Ông Cain mà đặc cử trong khối Cộng Hòa thì ta sẽ chứng kiến cảnh hai ông chính khách da đen tranh cử tổng thống trong một nước mà dân da đen chỉ chiếm hơn 10% dân số!

Chuyện này là chuyện hạ hồn phản giải.

Chuyện bây giờ là sự lựa chọn trước mắt của dân Mỹ: một bên là một chính quyền đã thất bại, và một bên là cùi cõi đang bối rối trong khi các ứng viên thi cùi cõi đang đấu đá với nhau, chưa biết ai sẽ đại diện và đương hưởng chính sách sẽ ra sao, chỉ biết là ông ứng viên nào cũng đầy câu hỏi, chưa thuyết phục được ai hết. Một lựa chọn không hấp dẫn tí nào. Tin mừng là còn 14 tháng nữa mới đi bầu. Trong lịch chính trị Mỹ thời gian đó dài như 14 năm. Giờ này cách đây bốn năm (2007), thăm dò dư luận cho thấy ông Obama còn thua bà Hillary tới 33 điểm. (2-10-11)

Lưu ý: Một số độc giả đã hỏi tác giả tuần rồi sao không thấy bài viết trên Việt Báo trên mạng. Thật ra bài viết tuần rồi "Văn Lã Tặng Thuê" vì sơ sót kỹ thuật đã được đăng trong mục Tin Cộng Đồng thay vì trong mục Bình Luận.

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Văn Là Tăng Thuế

27/09/2011

Văn Là Tăng Thuế
Vũ Linh

...cánh dao động tái diễn chi khiến cái ghế của TT Obama lắc lư không kém...

Cách đây hai tuần, TT Obama ra trước lưỡng viên, trịnh trọng tuyên cáo kế hoạch mới tốn đầu 450 tỷ để tạo công ăn việc làm. Ông khẳng định sẽ không tạo thêm thâm thủng ngân sách vì số tiền đó sẽ được chu cấp đầy đủ. Thiên hạ thắc mắc không biết TT Obama sẽ làm gì, cắt giảm chi tiêu nào, hay tăng thu nhập nào. Bây giờ thì đã có câu trả lời. Bệnh cũ: Nhà Nước thiếu tiền. Thuốc cũ: tăng thuế "nhà giàu".

Thứ Hai tuần rồi, TT Obama đưa ra một kế hoạch cắt ba ngàn tỷ thâm thủng ngân sách trong mười năm tới. Vừa cắt giảm chi tiêu vừa tăng thuế. TT Obama quảng bá đây là một chương trình tối hậu, tuyệt hảo mà quốc hội phải thông qua NGAY lập tức (NOW!). Đáng cưng:

Phản gián chỉ gồm có những "tiết kiệm" –savings:

- Cắt giảm 330 tỷ tiền Medicare và Medicaid;
 -Tiết kiệm 260 tỷ linh tinh đây đó;
- Tiết kiệm 1.100 tỷ chi phí hành chính Trung Đông;
 -Tiết kiệm 430 tỷ tiền lão dở bót công nợ;

Phản thay gồm có: Tăng thuế "nhà giàu" 1.500 tỷ.
 Trong công cát thâm thủng ngân sách đầu tư hơn 3.500 tỷ, nhưng vi phải chi gần 450 tỷ cho kế hoạch tạo công ăn việc làm, nên kết số cuối cùng cắt giảm thâm thủng ngân sách được hơn 3.000 tỷ.
 Trên Medicare và Medicaid được cắt trừ cát hành chính khống rõ ràng hê hào. Chuyên này khôn nín hít, để đómaim mồi sisau. Dường như TT Obama mang hing đêng hing sê không đêc thong qua, nêu tigin oichitiết bây giờ đêbiphachirich. phu phí an ninh phi trường mà mỗi hành khách sẽ phải trả, 200/phi/cá quanh năm và hup hait đêđc được fanh tien huu, phup hirren nong muan hau hoang 15 một tháng để được Fannie Mae bảo hiểm nợ, ...Những thứ phu phí này tất cả mọi người đều phải đóng, bất kể giàu hay nghèo. Điểm đáng nói là những loại phí này được tính bằng tiền chứ không theo tỷ lệ, có nghĩa là giàu nghèo cũng đóng bằng nhau. Ké viết này vào phi trường phải trả 10, ông riphu Buffett và op hirtrong cung trai 10, không hơn. Nói cách khác, nhà nghèo sẽ lanh đù, vi 10 – 15 đoi với nhà nghèo có giá trị cao hơn đối với nhà giàu rất nhiều.

Điều đặc biệt lý thú đáng nói là TT Obama gọi những tiết mục này là "tiết kiệm" – savings – trên thực tế không phải là tiết kiệm mà là thuế do dân phải đóng thêm. Làm sao tiền phu phí mà dân chúng phải đóng lại có thể được gọi là "tiết kiệm"? TT Obama định nghĩa những số tiền này đáng lẽ Nhà Nước phải trả, nhưng bây giờ do dân trả, thành ra Nhà Nước tiết kiệm được số tiền này. Một cách định nghĩa "thuế" sáng tạo nhất chưa từng thấy. Cũng là cách TT Obama giữ lời hứa "không tăng thuế những người có lợi tức dưới

200.000". Như vậy, maim mồi là TT Obama nêu để chuyen Nhat Vut: "tiết kiệm" thi quý đoc giac cát hành chính khong? TT Obama da chuyen nac chi phu hau do doen daum in hinh quathue mua rukhong.
 Trong cac biet phap thu hien noi, co dieu duoc co goi la "quy luat Buffet" 260, tu clu 1.760 ty chung khong phai 1.500ty. Sot ienthuu ney thay the moh phan congng. Them vao do, tiekien mang ian uong vè chi trinh Trung Dong cung sengiup Nhat Vut chot vay the mien tien qua congng. Dod, lai tren congng giam duoc 430 ty. Va nhu vay that su ke hoach ca TT Obama tiekien duoc chi co 330 ty tiền Medicare – Medicaid. Nói trangra, TT Obama daeng hinh kiep ke hoach rong thu 1.760 ty song song voi cat giam chi tieu \$330 ty, tuc la ty le tang thuế hon gap nam lan giam chi de giam bot tham thung ngan sach.

Kế hoạch kiểu này mà qua lợt được cửa ai Hạ Viện do Cộng Hòa kiểm soát thì phải coi như Đáng Tiên Tri đã làm được phép lạ. Đáng Cộng Hòa từ trước đến giờ vẫn đòi hỏi tỷ lệ cứ tăng thu một thì giảm chi một, đương nhiên là sẽ không chấp nhận đề nghị mới. Các dân biểu Dân Chủ sẽ chống lại việc cắt giảm 330 tỷ tiền Medicare và Medicaid, những dân biểu Dân Chủ ôn hòa cũng sẽ chống việc tăng thuế quá nhiều. Cho đến giờ, không kẻ chống đối của phe Cộng Hòa, ít nhất năm thượng nghị sĩ Dân Chủ đã phản phai về kế hoạch mới rồi.

TT Obama biết rõ sẽ khó đạt được ý muốn nhưng làm rùm beng kế hoạch này để biến nó thành công cụ tranh cử mới. Để chứng minh thiện chí muốn giảm thâm thủng ngân sách, chứng tỏ cho khối cử tri cấp tiến đang đảo ngũ bô ông là ông dám đánh thuế nhà giàu, cũng như chứng minh Cộng Hòa là đáng chi lo bao vệ túi tiền nhà giàu khi họ chống lại thuế mới này.

Như nhà báo David Brooks viết trên tờ New Times, đây không phải là một kế hoạch tranh cử.

Trong những ngày tới, người ta sẽ phải chờ xem chi tiết chương trình của TT Obama, lấy đâu ra 1.500 ty tiền thuế mới? Cho dù có làm bùa phép tinh được số tiền đó thì làm sao TT Obama thông qua được Hạ Viện khi Cộng Hòa còn nắm da số.

Tại sao lại có sự chống đối việc đóng thuế cho Nhà Nước mạnh như vậy? Vì một lý do giản dị nhất: Nhà Nước chỉ giỏi phung phí tiền thuế một cách hết sức vô lý. Tâm trâm ty kích cầu trước đây do tiền thuế chúng ta đóng đã chẳng mang lai kết quả gì.

Tại sao chẳng kích được gí? Trên cột viết này, chúng ta đã xét qua nhiều lần những lý do chính. Đại khái như những đe dọa tăng thuế làm cho các doanh gia lo lắng chưa dám phát triển kinh doanh, luật cai tó y tế khiến nhiều doanh nhân nhỏ sa thải người cũ, không thu thêm người mới để tránh khai phai trả tiền bảo hiểm y tế, mức thuế lợi tức công ty (corporate income tax rate) cao nhất thế giới khiến hàng loạt công ty lén đóng cửa, sa thải nhân viên, dọn di các nước khác, như Ấn Độ, Trung Cộng, và nhất là kích cầu không đúng chỗ, phi pháp, tài trợ những chương trình cự ký vở kịch, tổn tiền thuế của dân chúng một cách lảng xêc, nhiều khi chi là quâ đút lót vê chính khách nào đó để lấy hẫu thuẫn tại quốc hội, hay đút lót cử tri của một đơn vị nào đó.

Tuần báo US News and World Report qua nhà báo Peter Roff, mới đây đã đăng chori một danh sách 10 dự án phung phí tiền đáng kể (US News & World Report – 18/9/2011).

Nhận thấy đây là chuyện cần biết và đáng suy gẫm, kẻ viết này xin được mạo muội tóm lược lại một vài dự án tiêu biểu để bâ con thường lâm. Những dự án và số tiền được trích dẫn từ tuần báo, những lời bàn góp (LB) là của kẻ viết này.

1.

554.763choSôLâmNghiệp(USForestService)đêthaycácCứuasômôitrungfâmdulichđatulíthaiSaintHelens,tiêubangWashington. Trungtâmdulichđãđóngcửatulâu, và SôLâmNghiệpchobiếtkhôngcókếhoachmôlai, mạcđùsaukhidâthaycurasô.
 LB : Điều

triệu biến một trạm xe lừa tại Glassboro, tiểu bang New Jersey, bô hoang từ 40 năm nay thành một bô tàng viện và trung tâm đón tiếp khách (Welcome center).

LB: Trạm xe lừa không có xe lừa chạy qua, đóng cửa từ gần nửa thế kỷ, đón khách nào, từ đâu tới, bằng gí"

3. \$1,9 triệu cho Viện Khoa Học Cali gửi người đi Phi Châu chụp hình và nghiên cứu các ống kiến để xem kiến tổ chức sống như thế nào.

LB: Ông cựu chuyên gia tổ chức cộng đồng Chicago, bây giờ triển khai nghiên cứu xem kiến tổ chức cộng đồng như thế nào, mai mốt mãn nhiệm tại Nhà Trắng, sẽ áp dụng lại" Tại sao phải di Phi Châu?"Ô Mỹ không có kiến sao"

4.

456.663choĐạiHọccápitiếnBerkeleycủaCalidênhgiencutukhôngkhivàcaodocđocđamàytrênhànhinhNeptune.
 LB : Biếtđêlànggi " ChuẩnbịnơivềhúachocácgiáosùmôhòccùadaihocBerkeley " Neptunelàhànhinhcuốicùngtronghethốnghànhinhxoayq

triệu đt tu bô máy cái ghê môt vào giày để đưa những người trượt tuyết lên đỉnh núi, xây bô bê chúa tuyết nhân tạo, và làm thêm súng bắn tuyết cho trẻ em chơi, tại một trung tâm trượt tuyết của tiểu bang Vermont.

LB: Hình như đây chỉ là một kế hoạch dùng tiền thuế của người nghèo để giúp những đại gia và con cái vui vẻ thêm ngày cuối tuần. Tại sao những chi phí đó không phải do những người sử dụng trả, mà phải là tiền thuế từ kẻ viết này là người cùa đời chua bao giờ xô chán vào mây cái thanh gô trượt tuyết hét"

Trên đây chỉ là vài ví dụ nhỏ của báo US News, còn cả trăm, cả ngàn chuyện khác. Chẳng hạn như bô cả trăm ngàn cho hai "chuyên gia" đí qua tân Brazil, vào các quan bar đồng tính nghiên cứu phản ứng của mây anh đồng tính khi bị người đồng phái tân tinh. Sẽ không phải chuyện đáng ngạc nhiên nếu hai anh "chuyên gia" này thật sự là hai anh đồng tính, mánh mung làm sao đó, kiếm được cái job di Brazil "nghiên cứu" để có dịp tán tinh mây anh đồng tính người Brazil. Tất cả do chúng ta đóng thuế đài thòi!

Hay là cách cung cùa gường mây hành chánh thư lại. Theo New York Times, dưới thời TT Bush -là người bị ứng viên Obama trước đây gọi là vô trách nhiệm- trong Bộ Giao Thông chẳng hạn, chỉ có đúng một viên chức là ông bộ trưởng lanh lương 170.000 đ một năm. Ngày nay, cũng trong bộ đó, có 1.690 viên chức lanh lương cao hơn mức đó.

Đại khái đó là cách TT Obama xài tiền thuế của chúng ta đóng cho Nhà Nước. Để rồi tổng thống bảo nguy là ngân sách thâm thủng nặng quá, cần phải tăng thuế để cắt giảm cái thâm thủng đó.

Nếu quý độc giả nào thấy những chi tiêu kinh cầu trên đáy hoang nghênh thì đó là quyền của quý vị. Tháng Mười Một năm tới, quý vý có thể đì bỏ phiếu cho TT Obama, rồi sau đó ráng đê dành tiền trả cho tổng thống. Xứ tự do mà.

Thông thường trong mỗi gia đình chúng ta, nếu ngân sách gia đình bị thiếu hụt thì ca hí vay chòng đều phải tìm cách cắt giảm chi tiêu trong nhà. Bót những xa xí như mua quần áo mới chưa cần thiết, bót di ăn tiệm, bót di shopping, bô chương trình di Âu Châu du lịch, năm nay không vê Việt Nam ăn Tết, hoãn chuyến mua xe mới, v.v... Chúng ta phải cắt bót chi tiêu vi chúng ta không có khả năng tăng thu nhập. Đì làm công cho người khác thi không thể vào nói với ông xép "Thura ông, chúng tôi xài nhiều quá, bây giờ thiếu đai hụt đuôi, xin ông khán cấp tăng lương cho tôi 'NGAY lấp túc' như TT Obama đang yêu cầu quốc hội". Còn làm chủ tiệm phở thi không thể nói với khách hàng "Thura ông, gia đình tôi thiếu hụt tiền quá, con tôi di học nháy múa cổ diển tốn tiền lâm, nén ông vui lòng trả phở gấp đôi nhé".

TT Obama thì có khác gì có phương tiện tăng thu. Thay vi cắt giảm chi tiêu, ông ra quyết định tăng thuế, tức là tăng thuế. Tăng thuế gấp năm lần tiết kiệm. Ông có quyền đó nếu được quốc hội thông qua, biến kế hoạch thành luật. Ai không tuân theo thi đì từ chử chẳng chơi. Hèn chi nhiều người tranh nhau xin làm tổng thống. Cứ việc xài, xong ra luật bâc thiên hạ trả tiền.

Song song với đề nghị mới của TT Obama, Chủ Tịch Hê Thống Ngân Hàng Dự Trữ Liên Bang cũng vừa quyết định hoán chuyển công nợ. Bán \$400 tỷ công khố phiếu ngắn hạn lấy tiền mua lại công khố phiếu dài hạn mười năm. Mục đích là làm tăng lãi suất ngắn hạn và giảm lãi suất dài hạn, tức là giảm lãi suất trên nợ mua nhà, hy vọng giúp kích động lại thị trường địa ốc. Trên cản bàn, nợ dài hạn luôn luôn có tính rủi ro cao hơn nợ ngắn hạn. Do đó biện pháp này lại chỉ là một hình thức hoán chuyển nợ, không phải giảm nợ, mà lại hoán chuyển tăng nợ rủi ro cao mà giảm nợ rủi ro thấp.

Phản ứng của thị trường tài chính rất mau lẹ. Ngày sau khi quyết định được công bố, Dow Jones rớt ngay gần 300 điểm, ngày hôm sau rớt tiếp tục gần 400 điểm, tức là 700 điểm trong hai ngày.

Trong hai tháng qua, Dow Jones đã trồi sụt vài trăm điểm mỗi ngày. Những dao động lớn kiểu này hồi tháng Mười năm 2008 đã kết hết huy vọng đắc cử của ứng viên Cộng Hòa John McCain. Bây giờ cánh dao động tái diễn chi khiến cái ghế của TT Obama lắc lư không kém. (25-9-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Bầu Cử Nhỏ VỚI Ảnh Hưởng Lớn

20/09/2011

Bầu Cử Nhỏ VỚI Ảnh Hưởng Lớn

Vũ Linh

Trong 10 người Mỹ, đã có 8 cho rằng đất nước đang di lạc hướng...

Thứ Ba tuần rồi, cù tri một đơn vị thuộc thành phố Nữu Ước di bầu người thay thế dân biểu Anthony Weiner. Ông Weiner là dân biểu Dân Chủ vừa từ chức vì dính dáng vào một vụ lém nhem tình dục hết sức dấm dứt. Ông ta gửi hình ở tràn của mình cho máy bà qua internet. Bị xì xả báo, mới đầu ông chối quanh chối quẩn, cuối cùng đành nhận tội và từ chức.

Đơn vị của ông Weiner là thứ thành đồng của đảng Dân Chủ. Ba phần tư cù tri là Dân Chủ. Một nửa là dân Do Thái giáo – Jews- và phần lớn là dân lao động chịu ảnh hưởng nặng của các nghiệp đoàn. Trong một trăm năm qua, chưa một chính khách Cộng Hòa nào đã được bầu trong đơn vị này. Việc thay thế dân biểu Weiner coi như là chuyện nội bộ đảng Dân Chủ giặt quần áo dơ trong nhà. Một chính khách Dân Chủ khác sẽ được bầu lên.

Thực tế lại không như vậy. Một doanh nhân không có một tý kinh nghiệm chính trị gì đã ra tranh cử bên Cộng Hòa. Ông ra tranh cử với chiêu bài thắng thắn không úp mở gì hết: ông không chỉ có ý định tranh cử làm dân biểu đại diện cho một đơn vị địa phương, mà ông muốn yêu cầu cù tri hãy coi đây là một cuộc trưng cầu dân ý về chính sách của TT Obama!

Ít người nghĩ doanh gia Bob Turner này có chút hy vọng gì. Nhưng cũng không thể coi thường ông được.

Theo thăm dò địa phương, tỷ lệ ủng hộ TT Obama là 43% trong khi tỷ lệ chống đối là 54%. Tuy khả hơn tỷ lệ cả nước, nhưng số chống đối vẫn lớn hơn số ủng hộ. Điểm quan trọng nữa là ông Turner này lại được hậu thuẫn của cựu Thị Trưởng Dân Chủ của Nữu Ước, Ed Koch, nhân vật rất có uy tín trong khối dân Do Thái giáo rất mạnh của tiểu bang. Ông Koch kêu gọi cù tri theo Do Thái giáo ủng hộ ông Cộng Hòa Turner để phản đối chính sách ngoại giao vuốt ve khối Á Rập, không thân thiện với Do Thái của TT Obama.

Bên Dân Chủ vã đưa cựu TT Clinton, Thống Đốc Nữu Ước Andrew Cuomo, và TNS Chuck Schumer ra vận động cho ứng viên Dân Chủ.

Kết quả bầu cử cho thấy ông Turner thắng lớn. Cù tri đã đáp ứng lời kêu gọi của ông Turner, biến cuộc bầu cử thành một trưng cầu dân ý về chính sách kinh tế và đối ngoại của TT Obama, đưa đến thất bại của ứng viên Dân Chủ.

Nếu coi cuộc bầu cử này như cuộc bầu địa phương thì đây quả là một chiến thắng bất ngờ của Cộng Hòa. Một ứng viên Cộng Hòa thắng được trong một đơn vị hầu hết là dân Do Thái giáo và dân lao động thì quả là đáng nói. Nhất là khi ông đối thủ Dân Chủ là người theo Do Thái giáo (Orthodox Jew).

Nhưng nếu coi đây như là trưng cầu dân ý về chính sách của TT Obama thì thất bại của ứng viên Dân Chủ không có gì đáng ngạc nhiên. Nếu bình tâm kiểm điểm lại thành quả gần ba năm chấp chính của TT Obama thi ta sẽ thấy gi"

1. KHỦNG HOÁNG GIA CƯ VÀ TÀI CHÁNH

Thượng Nghị Sĩ Barack Obama ra tranh cử đúng lúc kinh tế bị khủng hoảng nặng nhất từ đầu thập niên 1930. Bắt nguồn từ khủng hoảng nhà cửa, kết quả của 30 năm sai lầm chồng chất của bao nhiêu đời tổng thống trong ý hướng hưu sản hóa, cho dân nghèo cũng có cơ hội mua nhà – và mua quá khả năng thanh toán. Hàng trăm ngàn nhà bị ngân hàng sai áp, thị trường địa ốc kẹt cứng. Toàn thể hệ thống ngân hàng bị đe dọa sụp đổ. Kinh tế khủng hoảng theo.

Tổng thống tân cù biết rõ, nhưng long trọng hứa sẽ giải quyết mau chóng.

Gần ba năm sau khi TT Obama nhậm chức, tình trạng giá cù vẫn không có gì cải tiến cho dù ông đã ba lần tung tiền để cứu nguy các chủ nhà bị đe dọa sai áp. Tại những điểm nóng như Nam Cali, Florida, và Nevada, giá nhà vẫn suy sụp, nhà cửa vẫn ứ đọng. Vào các trang mạng địa ốc vẫn thấy hàng hà sa số nhà "short sale", "foreclosed". Tỷ lệ nhà bị sai áp tăng 200% trong tháng Tám vừa qua.

TT Obama đã thông qua đạo luật cải tổ ngân hàng và tài chính được quảng bá là lòn lao nhất lịch sử. Luật vĩ đại này đã thay đổi gi" Các ngân hàng lớn vẫn còn đó, các thủ phạm vụ khủng hoảng tài chính lớn nhất thế kỷ vẫn ngồi đó. Lương và tiền thưởng của các quan chức lớn vẫn bạc triệu, chỉ có nhân viên bị sa thải, như Bank of America vừa loan tin sa thải hơn ba chục ngàn nhân viên trong khi Tổng Giám Đốc Brian Moynihan được tăng lương và tiền thưởng từ 6 triệu năm ngoái lên 10 triệu năm nay.

Chi có điều khác là dân nghèo và dân trung lưu bấy giờ đi vay tiền khó gấp trăm lần trước đây. Như vậy cải tổ tài chính là cải tổ cái gi" Cải tổ không cho dân nghèo và dân trung lưu đi vay"

2. PHỤC HỒI KINH TẾ VÀ GIẢI QUYẾT NẠN THẤT NGHIỆP

Cuộc khủng hoảng giá cù đưa đến khủng hoảng tài chính, rồi khủng hoảng kinh tế, đưa đến thất nghiệp tràn lan. TT Obama hứa sẽ mau mắn giải quyết và bảo đảm dân chúng ông sẽ làm được. Ông cam kết chi cần 800 tỷ kích cầu là sẽ mang tỷ lệ thất nghiệp xuống mức bình thường 4 hay 5% trong vòng một năm. Ông nhận được 800 tỷ và xài ngay không chứa một đồng nào. Xài luôn hơn 4.000 tỷ tiền nợ mới.

Ngân sách thâm thủng không phải vài trăm tỷ như dưới thời Bush, mà là hơn 3.500 tỷ hai năm qua. Ông Bush mà ứng viên Obama gọi là "vô trách nhiệm" đã tăng mức công nợ từ 32% tổng sản lượng lên tới 40% trong tam năm. TT Obama chỉ cần hai năm rưỡi là đã tăng công nợ từ 40% đến 100% tổng sản lượng. Không để, phải có phép lạ mới làm được.

Dù vậy, gần ba năm trong chính sách kích cầu kinh tế, đã tăng trưởng xuống mức thấp nhất lịch sử, dưới 1%. Thấp hơn mức tăng trưởng của Phi Châu là vùng bị chiến tranh, bệnh tật, nghèo đói và thất học triển miến tàn phá. Thất nghiệp vẫn trên 9% với hơn 15 triệu người không có việc làm. Tháng Tám vừa qua, con số việc làm mới được tạo ra là 0 (zero), sau 32 tháng tổng thống chưa bệnh cho nước Mỹ.

Tuần rồi, đầu tháng 9, Washington Post loan tin số dân sống dưới mức "nghèo" đã tăng lên tới hơn 15%, cao nhất từ gần hai chục năm qua. Tính theo số người thi là hơn 46 triệu người, cao nhất lịch sử Mỹ. Đó là chưa kể một số kỵ lục gần 6 triệu thanh thiếu niên không đủ tiền sống riêng, phải trả về sống với bố mẹ (theo cách thống kê của Mỹ, những người này không được kể riêng ra, nếu không thi con số người nghèo sẽ là 52 triệu chứ không phải 46 triệu người). Cũng chưa kể trong số 15 triệu người đang thất nghiệp, có khoảng 6 triệu người đã không có job từ hơn nửa năm qua. Phần lớn những người này trong tương lai gần sẽ rơi vào định nghĩa "nghèo".

Đối với kế hoạch tạo việc làm mới đây của TT Obama, chỉ có 40% dân Mỹ tin sẽ giảm tỷ lệ thất nghiệp xuống mức 9% (Bloomberg National Poll, 9/9/11).

3. CÁI TỔ HỆ THỐNG BẢO HIỂM VÀ DỊCH VỤ Y TẾ

TT Obama giữ lời hứa cải tổ hệ thống y tế. Bất chấp chống đối toàn diện, ông cho thông qua bằng cù sau bộ luật cải tổ y tế. TT Obama khẳng định cải tổ sẽ cắt giảm phí tổn y tế. Ké viết này xin phép hỏi quý độc giả có ai đã là người có thể xác nhận chi phí y tế của họ đã giảm sau khi luật cải tổ y tế được ban hành" Xin những độc giả đó lên tiếng qua diễn đàn Việt Báo online cho mọi người biết.

Bất chấp cải tổ y tế, vẫn theo Washington Post, số người không có bảo hiểm y tế tăng lên đến 50 triệu người, cao nhất trong lịch sử Mỹ, vi hàng loạt công ty vừa và nhỏ sa thải nhân viên khiến họ mất bảo hiểm. Tổng thống ra luật bắt các công ty, lớn nhỏ gì không cần biết, đều phải cung cấp bảo hiểm y tế cho nhân viên. Nghe thi nhân đạo, nhưng kết quả là các công ty nhỏ sa thải nhân viên vì không muốn trả tiền bảo hiểm y tế cho họ, khiến họ chẳng những vẫn không có bảo hiểm y tế mà còn mất luôn jobs. Những công ty chưa sa thải nhân viên thi lại không dám thuê nhân viên mới hoặc tuyển lại nhân viên cũ bị sa thải.

Luật y tế mới hiển nhiên đã thành rào cản lớn nhất cho việc giải quyết nạn thất nghiệp. Gọi là chữa bệnh này lại sinh ra bệnh kia.

Đó chính là lý do khiến đa số dân Mỹ chống luật cải tổ y tế. Cải tổ y tế là bộ luật hết sức nhân đạo, nhằm giúp toàn dân có an toàn y tế, đúng ra phải được nhất loạt hoan hô, nhưng lại bị 55% dân Mỹ chống. Họ cho rằng trong tình trạng kinh tế hiện nay, tạo công ăn việc làm phải là ưu tiên số một. Không có việc làm thi cũng chẳng có bảo hiểm gì hết. Hai mươi sáu tiểu bang cũng đã kiện luật này tội vi phạm quyền tự do của dân Mỹ và vi phạm Hiến Pháp.

4. ĐỐI NGOẠI

Đối ngoại, nước Mỹ chưa bao giờ gặp khó khăn hơn bây giờ. Âu Châu lạnh nhạt, Nga gọi Mỹ là ký sinh trùng. Tàu coi chiến hạm Mỹ đi lòng vòng ở Biển Đông như chiến hạm giấy, tiếp tục chính sách gặm nhấm Đông Nam Á. Lybia lật đổ được Khaddafi, thay thế bằng những "chiến sĩ của tự do" – freedom fighters - bấy giờ đang quay súng qua bắn lẩn nhau. Syria vẫn đán áp giết dân biểu tình vô tội và chẳng thấy Mỹ hay Âu Châu nhân danh tinh nhân đạo can thiệp gì hết.

Tại Afghanistan, trong mấy năm gần đây, lính Mỹ và dân Afghanistan chết nhiều hơn dưới thời Bush. Ngày 13/9 vừa qua, quân Taliban lần đầu tiên công khai đánh thắn vào Tòa Đại Sứ Mỹ và Bộ Tư Lệnh NATO tại thủ đô, cùng với hơi hao chục thành phố khác. Chẳng khác gi Tết Mậu Thân tuy tầm vóc nhỏ hơn. Đó là tiền bộ sáu"

Cuộc chiến tại Iraq, nơi mà tổng thống khoe là đã ổn định và đang rút quân thật nhanh, ngày 16/8 vừa qua, quân khủng bố tấn công một lúc 42 nơi, giết chết gần 100 người và làm hơn 300 người bị thương, một ngày đẫm máu nhất từ ngày tổng thống nhậm chức. Tuần vừa rồi quân khủng bố kỷ niệm ngày 9-11, cho nổ xe bom làm cả trăm quân nhân Mỹ chết và bị thương, cao nhất từ ngày tổng thống nhậm chức.

Như vậy là ổn định sao"

5. THAY ĐỔI KHÔNG KHÍ Ô NHIỄM CỦA HOA THỊNH ĐỐN

Đây có lẽ là vấn đề then chốt. Khi tranh cử, ứng viên Obama đã kêu mạnh mẽ không khí chia rẽ hắc ám của Hoa Thịnh Đốn. Theo ông thi TT Bush đã hoàn toàn thất bại trong vai trò lãnh đạo tối cao vi đã không tạo được đồng thuận, đưa nước Mỹ đến phản hoa cùng cực. Ông long trọng hứa sẽ thay đổi hoàn toàn.

Thành quả của TT Obama" Mới đây, Standard & Poors lần đầu tiên trong lịch sử Mỹ, đã hạ điểm tín dụng, và một trong hai lý do nêu ra là sự phân hoá trong chính trường Mỹ. Ít nhất, dưới thời ông cao bồi Bush, tình hình cũng chưa xấu đến độ điểm tín dụng bị hạ.

Ứng viên Obama năm 2008 long trọng tuyên cáo không có một nước Mỹ xanh hay đỏ, bảo thủ hay cấp tiến, mà chỉ có một Hiệp Chủng Quốc Hoa Kỳ thôi. TT Obama ngày nay thi lại khẳng định không có một Hiệp Chủng Quốc Hoa Kỳ, mà chỉ có một đảng Dân Chủ cực xây dựng đất nước và một đảng Cộng Hòa chỉ biết phá đám, cần phải đuổi về vườn hè.

Một tháng sau khi tuyên thệ nhậm chức, Tháng Hai 2009, TT Obama tuyên bố "tôi có ba năm để lập ngược tình thế, nếu không làm được thì coi như tôi sẽ là tổng thống một nhiệm kỳ". Bây giờ, gần ba năm sau, kinh tế tồi tệ gấp mấy lần dưới thời ông Bush. Tăng trưởng thấp hơn, thất nghiệp cao hơn, thị trường chứng khoán, thước do của kinh tế Mỹ, trồi sụt cả mấy trăm điểm mỗi ngày. Trong 10 người Mỹ thì đã có 8 cho rằng đất nước đang đi lạc hướng.

Ai cũng thấy rõ cho đến nay TT Obama đã suốt ngày đổ thừa TT Bush và sự chống đối của đảng Cộng Hòa, nhưng nói mãi như vậy có hơi khó nghe không"

Khi ra tranh cử, TT Obama biết rõ rệt gia tài khó khăn TT Bush để lại và đã khẳng định sẽ giải quyết hết. Cũng như một thuyền trưởng đã nhìn rõ cơn giông bão đang hoành hành, ông không thể nhất định đòi lái, để rồi sau đó đổ thừa bão lớn quá, con tàu bị hỏng máy nhiều quá.

Đó thừa phe đối lập cảm đường cũng không chấp nhận được.

Thế chế hai đảng chống đối nhau đã được các nhà lập quốc đặt ra để bảo đảm tính dân chủ, không một phe nhóm, đảng phái nào độc quyền thao túng chính quyền. TT Obama là tổng thống thứ 44, trước đó, đã có 43 vị tổng thống phải đổi đầu với đối lập rồi. Đó là chưa nói đến chuyện TT Obama đã có được cả thượng viện lẫn hạ viện cùng phe trong suốt hai năm đầu, và mới chỉ bị mất hạ viện cách đây tám tháng. Một tổng thống thành công là một người vượt qua được chống đối để làm được cái gì đó cho đất nước.

Một tổng thống thất bại là một người không làm được gì, chỉ ngồi ăn vạ, đổ thừa.

Đúng ra, nếu chỉ còn một đảng thi tất nhiên sẽ có "đồng thuận và ổn định", Nhà Nước không bị phá đám, muốn làm gì là làm được ngay. Nhìn vào Việt Nam bây giờ làm gương. Có phải đó là giải pháp lý tưởng không"

Ông James Carville, cựu cố vấn của TT Clinton, góp ý là TT Obama nên cho về vườn một vài cố vấn và phụ tá cao cấp vì đã xui đại ông từ ba năm qua. Nói cách khác, bây giờ bị quá nêu đổ thừa cho... chính người của mình, may ra mới cứu vãn được tình thế" Lỗi của cả thế giới, trừ tôi.

Cuộc bầu cử nhại tại một đơn vị nhỏ của thành phố Nữu Ước đã đưa ra một thông điệp thật lớn. Chính sách của TT Obama thất bại và không còn được dân Mỹ ủng hộ - kể cả những khối thành đồng của đảng Dân Chủ. Ông còn 14 tháng để điều chỉnh chính sách và vận động quần chúng. (18-9-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Kế Hoạch Công Ăn Việc Làm Mới

13/09/2011

Kế Hoạch Công Ăn Việc Làm Mới

Vũ Linh

...thất bại vì chỉ là loại biện pháp có tính vá viu nhất thời...

Sau những ngày đại nỗ của Tháng Tám, khi mà tỷ lệ hưu thuẫn bỗn nhào xuống mức khẩn trương, TT Obama bắt đầu phản công. Ông mở màn với một bài diễn văn trước lưỡng viện được quảng bá rầm rộ cả tháng trước như là một kế hoạch tối hậu để giải quyết ưu tú số một của cự tri Mỹ, nạn thất nghiệp.

Trước khi đi vào nội dung kế hoạch giải quyết thất nghiệp của TT Obama, ta phải nhìn qua bối cảnh chung quanh.

Phải nói ngay là kế hoạch giải quyết thất nghiệp được kêu chiêng gói trống rỗng để chứng minh cho thiên hạ thấy tổng thống rất quan tâm đến công ăn việc làm của người dân. Chỉ có điều kẻ viết này hối thúc mặc: tổng thống ngồi trong Nhà Trắng từ gần ba năm nay, thất nghiệp lùng lở ở mức 9-10% cũng gần ba năm nay, sao bây giờ mới khăn trương giải quyết" Cố hời quá muộn không" Ưu tiên số một của người dân từ ba năm qua hình như không là ưu tiên số một của tổng thống" Tổng thống mắc lỗ những chương trình vĩ đại hàn họng cả ngàn tỷ tốn, cái tốn y tế, cái tốn tài chính... Đó mới là những chuyện lớn, trong khi chuyện corm áo của người dân là... chuyện nhỏ sao"

Nếu là chuyện nhỏ thì sao bắt lưỡng viện quốc hội họp lại để nghe tổng thống trình bày" Nếu là chuyện lớn thì sao mãi đến giờ mới lo то"

Mà chuyện họp hoảng hốt quốc hội cũng lật lùng ngay từ đầu. TT Obama thông báo cho quốc hội và quốc dân biết cùng lúc là ông sẽ đọc bài diễn văn vào tối Thứ Tư 7 Tháng 9, vào lúc 8 giờ tối.

Ở đây có hai vấn đề.

Thứ nhất, ngày giờ đọc diễn văn trùng hợp với lúc các ứng viên tổng thống của Cộng Hòa có buổi tranh luận trên truyền hình. Hiển nhiên là TT Obama muốn tranh dành sự chú tâm của thiên hạ qua giờ hiện diện trên truyền hình với các ứng viên này. Phát ngôn viên Nhà Trắng giải thích đây là sự trùng hợp ngẫu nhiên. Chẳng ai tin hết. Đây là "chiến thuật" cướp show hay cả vú lấp miệng em hết sức thô thiển. Cả nước cho đến nay chẳng quan tâm gì đến cái đám ứng viên Cộng Hòa. Họ đã có ba bốn cuộc tranh luận trên truyền hình, mà chẳng ai nhớ và săn có cả chục cái nữa, cũng chẳng ai để ý. Nhưng đột nhiên các ứng viên được TT Obama thổi phồng lên, quan trọng đến độ đích thân tổng thống phải lên truyền hình cùng giờ để dành giựt khán giả họ. Vừa rồi phòng tràm quan trọng của cuộc tranh cãi, hay ngược lại tự hào minh xướng ngang hàng với cái đám ô hợp đó, vừa có tính nhòm không thể hiện tu cách quốc trưởng gì hết.

Chiến thuật cá vú lấp miệng em đã được áp dụng hồi tháng Năm năm 2009, khi nghe tin cựu PTT Cheney sắp nói chuyện về vấn đề tù khùng bờ tại Guantnamo có thể được đưa về Mỹ. Quốc hội lúc đó đang chuẩn bị bí quyết về chuyện này. TT Obama quyết định đọc diễn văn về vấn đề này đúng ngày giờ ông Cheney dự định nói chuyện. Ông Cheney danh nhường cho TT Obama đọc trước, rồi ông đọc sau. Kết cuộc quốc hội, dù với đa số Dân Chủ, vẫn bỏ phiếu theo ý kiến của PTT Cheney, không chấp nhận mang tù khùng bờ về Mỹ nhốt.

Lần này, ban tổ chức cuộc tranh luận bên Cộng Hòa đánh tiếng tranh luận có thể hoãn lại một tiếng đồng hồ, đợi đến sau khi TT Obama đọc xong diễn văn. Nhà Trắng mường tượng ngay cuộc tranh luận sẽ là bàn mổ bài diễn văn và giúp cho các ứng viên Cộng Hòa xâm vào làm thịt tổng thống. Hố ròi!

Thứ hai, theo truyền thống từ ngày lập quốc, hành pháp ngang hàng với lập pháp, và tổng thống ra trước quốc hội đọc diễn văn là theo lời mời của quốc hội, là khách của lập pháp. Trên thực tế đây là chuyện hành pháp thường yêu cầu lập pháp, hai bên thỏa thuận hậu trường, rồi quốc hội chính thức mời tổng thống và thông báo cùng toàn dân.

Trong trường hợp này, TT Obama tự mời, không tham khảo ý kiến Chủ Tịch Hạ Viện (phe Cộng Hòa), đơn phương thông báo cùng toàn dân. Chủ Tịch Thượng Viện trên nguyên tắc là Phó Tổng Thống Biden, và lãnh tụ khối đa số Thượng Viện là TNS Harry Reid, đều là phe ta trong đảng Dân Chủ nên chẳng biết TT Obama có tham khảo ý kiến họ không. Còn Chủ Tịch Hạ Viện từ khước, viện dẫn lý do an ninh - ai cũng biết là lý do vớ vẩn -, đề nghị dời lại một ngày.

Chủ Tịch Hạ Viện đã rất nỗ lực chửi nổ súng, có thể thang thửng từ chối.

Thấy bị hối, TT Obama đành phải nhận lời rời lại một ngày, đến tối Thứ Năm 8 Tháng 9. Để rồi lại trùng hợp với trận đấu football mở mùa giữa đội vô địch 2010 đấu với vô địch 2009, mà có lẽ cả nước Mỹ sẽ coi. Đành phải để tổng thống đọc diễn văn một tiếng rưỡi đồng hồ trước trận đấu, vào lúc 7 giờ tối, giờ Hoa Thịnh Đốn, khi mà hai phần ba nước Mỹ còn đang đi làm (Cali) hay đang bị kẹt xe giờ tan sở (Texas).

Nếu đây không phải là chuyện dám cặn thèn bát tài thì là gì"

Toàn bộ câu chuyện diễn văn này khiến thiên hạ thắc mắc là trong tâm của TT Obama nhằm giải quyết nạn thất nghiệp hay là cuộc tranh cử năm tới. Một ngày trước khi TT Obama đọc bài diễn văn, ông lớn tiếng hô hào Cộng Hòa nên vì quyền lợi đất nước, bỏ qua mọi chống đối và hậu thuẫn mạnh "kế hoạch lưỡng đảng" (bipartisan plan) ông sẽ đề nghị. Vấn đề là Cộng Hòa chẳng được tham khảo ý kiến trước, không biết kế hoạch đó như thế nào, sao gọi là "kế hoạch lưỡng đảng" được"

Rồi vẫn cái lập luận một chiều phải ủng hộ tổng thống vì quyền lợi đất nước. Lắm như không ủng hộ chính quyền là chống lại quyền lợi đất nước vậy. Một lập luận mà dân tự nayan chứng ta đã nghe quá nhiều từ nửa thế kỷ nay rồi, từ Nam đến Bắc suốt dọc.

Đại cường Cờ Hoa đang học cách trị nước của các "đinh cao tri tuệ"" Tại sao TT Obama và phe Dân Chủ không vì quyền lợi đất nước mà chấp nhận quan điểm và giải pháp của đảng Cộng Hòa"

Trở lại vấn đề chính: biện pháp giải quyết thất nghiệp.

Bài diễn văn được thổi phồng quá mức, khiến thiên hạ trông chờ rất nhiều, kỳ vọng cực cao, tưởng như Đáng Tiên Tri sắp sửa ban phép lạ. Để rồi thực tế lại khác hẳn. Đúng như một bình luận già "phe ta" nhận định trên báo Washington Post, các chuyên gia phụ ta kinh tế của tổng thống đã cạn ý, không có phương pháp gì mới lạ hết. Tóm lại vẫn chỉ là những chiêu cũ, đã thất bại, bây giờ được tái bản lại.

Trước hết là giá hạn việc giám thuế an sinh xã hội (payroll tax).

Trên nguyên tắc, mức thuế này là khoảng 7% lương gộp trước thuế lợi tức. Cuối năm 2010, quốc hội đã giảm xuống còn 4.2%, bây giờ TT Obama đề nghị giảm thêm xuống 3.1%. Nếu như quý độc giả lanh phiêu lương 1.000 đô (mỗi hai tuần chẳng hạn), thi sẽ bị trừ 30 đô thuế an sinh (social security) thay vì bị trừ 70 đô, coi như TT Obama cho thêm 40 đô để xài. Trên cẩn bản, coi như tiếp tục cho mỗi người thêm tiền cùm để chi tiêu, hẫu kích thích sản xuất, hy vọng sẽ tạo thêm công ăn việc làm. Phần đóng góp của các công ty cho thuế an sinh cũng được giảm để khuyến khích các công ty thuế thêm nhân công.

Với biện pháp này, Nhà Nước sẽ thết thu khoảng 170 tỷ cho quỹ an sinh xã hội, tức là quỹ tiền già. Nôm na ra, như đã thảo luận trong bài viết tuần trước, quỹ tiền già sẽ thết thu một mớ và xập xiết sớm hơn một chút nữa. Đây gọi là nhìn gần mà quên chuyện xa. Mà ngay cả trong cái nhìn gần này, cũng chưa chắc đã có kết quả gì.

Kế hoạch của TT Obama cũng chỉ ra 25 tỷ để tu bổ trường học, 35 tỷ để cứu một số thầy cô đang bị trường đe dọa cắt việc làm vì trường bị lỗ (nghiệp đoàn giáo chức có lẽ là khối cử tri trung thành nhất của TT Obama nên cần phải bảo vệ họ kỹ nhất). Số tiền 35 tỷ sẽ giúp tăng nạn thất nghiệp chứ không tạo thêm việc làm gì mới.

Thêm vào đó, phái kế khoảng 60 tỷ sửa sang đường xá, cầu cống. Và một số kế hoạch nhỏ khác. Tổng cộng kế hoạch này sẽ tốn gần 450 tỷ.

TT Obama xác định kế hoạch sẽ không tạo thêm thâm thủng ngân sách lâu dài vì tất mọi chi tiêu sẽ được bù đắp đầy đủ. Vấn đề là TT Obama không nói bù đắp bằng cách nào, cắt các chi tiêu khác hay tăng loại thu nhập nào, và khi nào. Nói cách khác, vẫn chỉ là lời hứa bằng quơ chẳng có gì chính xác, chắc chắn. Bảo đảm phe Cộng Hòa sẽ nêu vấn đề, và nếu không có câu trả lời rõ ràng, kế hoạch sẽ khó qua khỏi cửa ái Hạ Viện.

Chương trình xây dựng hạ tầng cơ sở, đường xá cầu cống sẽ tùy thuộc vào việc gây quỹ từ các nhà đầu tư. Theo các chuyên gia, việc gây quỹ có thể phải kéo dài ít nhất là hai năm. Như vậy, ta thấy tác dụng trong việc giải quyết thất nghiệp trong ngắn hạn là có số kinh phí. Dân Mỹ cần việc làm ngay bây giờ, chứ không phải hai năm nữa.

Trên cẩn bản, người ta có thể nghĩ ngợi về hiệu quả của kế hoạch. Trước hết là nó sẽ tăng ngay thâm thủng ngân sách trong khi chẳng có gì bảo đảm việc thu hồi lại phí tổn như TT Obama khẳng định mà ít người tin.

Nhưng thắc mắc lớn nhất là tất cả đều là những biện pháp cũ, mang ra xài lại.

Nếu như trước đây, kế hoạch kích cầu kinh tế 800 tỷ đã chẳng kéo được tỷ lệ thất nghiệp xuống, thì giờ bảo đảm bảy giờ, một nửa số tiền đó sẽ có tác dụng mong muốn "Sau bao nhiêu chiêng trống, bắt cả lưỡng viện và tất cả các đài truyền hình và phát thanh phải dành giờ phát sóng, kết quả cũng chỉ là... vú như cũn. Bình cũ rúu cũ. Báo USA Today đã mỉa mai dùng một danh từ thông dụng tiếng Pháp, gọi là "déjà vu" (đã thấy rồi).

Thật ra, không phải hoàn toàn "vú như cũn" đâu.

Cách đây gần hai tháng, TT Obama, Thượng Viện và Hạ Viện thỏa thuận được với nhau về việc thành lập một ủy ban lưỡng đảng để đề nghị từ giờ cuối năm phương thức cắt giảm thâm thủng ngân sách đã lên đến cả chục ngàn tỷ. Ai cũng biết đây là một công việc cực kỳ khó vì thâm thủng quá lớn, cần phải cắt rất nhiều, và sẽ có tranh cãi không ngừng giữa hai bên. Ủy ban vừa được thành lập xong, chưa kịp họp lần đầu tiên, thì đã được TT Obama tặng cho thêm gần 500 tỷ thâm thủng nữa. Thêm 500 tỷ lý do để cái nhau tiếp.

Dù sao thì bài diễn văn mong chờ từ lâu đã không được giới kinh doanh đón tiếp một cách nồng hậu. Ngày Thứ Năm 8/9 khi tin tức về nội dung được xí ra, thị trường Dow Jones rớt hơn 100 điểm. Qua hôm sau, Thứ Sáu 9/9, sau khi mọi người đã có dịp nghỉ TT Obama, Dow Jones rớt thêm 300 điểm nữa. Rớt hơn 400 điểm trong hai ngày. Nếu TT Obama đứng đưa ra kế hoạch giải quyết thất nghiệp của ông, thi kinh tế Mỹ đã không mất đi cả ngàn tỷ trong hai ngày.

Và đây chính là điểm mấu chốt của vấn đề. Nếu giới kinh doanh không tin tưởng vào kế hoạch của tổng thống, thi họ sẽ không đầu tư, tức là không phát triển doanh nghiệp, không thuê thêm nhân viên, và nạn thất nghiệp vẫn chưa giải quyết được.

Giới kinh doanh không ủng hộ kế hoạch của TT Obama vì trước đây, những kế hoạch tương tự đã thất bại, và thất bại vì chỉ là loại biện pháp có tính vàivàu nhất thời, trong khi nạn thất nghiệp của Mỹ là hậu quả của cấu trúc kinh tế Mỹ và chính sách toàn diện của TT Obama. Đại kinh, bị thử mà chưa bằng cao giờ.

Phòng Thương mại Mỹ, tiếng nói của doanh nhân Mỹ, đề nghị những biện pháp có tính dài hạn hơn, chẳng hạn như thông qua các hiệp ước thương mại với các khối kinh tế như Bắc Mỹ, Nam Mỹ, Đông Nam Á... để kích động tinh cạnh tranh trong các công ty Mỹ mà TT Clinton đã từng phát động trong khi TT Obama vẫn chưa dà động đến vi không dám động đến quyền lợi các nghiệp đoàn.

Một đề nghị khác là cải tổ chính sách thuế bằng cách cắt giảm thuế lợi tức công ty của Mỹ hiện nay là cao nhất thế giới, miễn thuế cho các công ty chuyển tiền, cơ sở, nhân viên từ nước ngoài về Mỹ để khuyến khích họ "hồi hương" cả trăm tỷ đầu tư bên ngoài và việc làm cho Mỹ như TT Bush đã làm.

Một ý hướng nữa là hoàn ứng động chuyện bắt buộc các công ty phải mua bảo hiểm cho nhân viên cho đến sau cơn khủng hoảng kinh tế hiện nay. Và nhất là dừng suốt ngày hâm dọa tăng thuế "nhà giàu", tức là các nhà đầu tư.

Người ta có thể tranh luận về các biện pháp của Phòng Thương mại đề nghị, vì chưa chắc đã là đáp số hoàn hảo. Nhưng ít nhất thi cũng nên chú tâm nghiên cứu kỹ hơn, áp dụng phần nào, thay vì lại dùng lại những biện pháp trước đây đã thất bại. Đã thất bại rồi, sao không thử cách khác mà cù khú khú di đường cũ" (11-9-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗithứ Ba trên Việt Báo.

Câu Chuyện Tiền Già và Thuế

06/09/2011

Câu Chuyện Tiền Già và Thuế

Vũ Linh

...5% dân giàu nhất – các tài phiệt tư bản bị tố là bóc lột nhất - đóng tới 60% thuế Nhà Nước thu vào...

Trong cuộc tranh cãi về công trái, là nợ nần của Nhà Nước, TT Obama có lùn tuyên bố ông sẵn sàng cứu xét việc cắt bớt tiền già để đáp ứng đòi hỏi của Cộng Hoà, đổi lấy việc tăng thuế nhà giàu.

TT Obama đã đề nghị với mục đích giàn tiếp khắc nhau dân Mỹ là đảng Cộng Hòa chỉ hăm he cắt giảm tiền già, tiền thu thuế của dân nghèo để bảo vệ túi tiền nhà giàu. Rằng ông dành phải chiêu ý họ là cắt tiền già để đổi lấy tăng thuế nhà giàu để Nhà Nước bớt nợ nần, mặc dù ông ráu muốn bảo vệ quyền lợi người nghèo, người già, người bệnh.

Đảng sau mục đích rõ rệt trên, còn một mục đích ít người để ý hơn nữa.

Quý anh sinh xã hội bị đe dọa phả sản, bắt buộc phải cài đai, tức là sẽ phải đụng chạm đến quyền lợi của rất nhiều người. Ai cũng thấy ngay đây là thùng thuốc nổ mà chẳng có ông bà dám cù nào dám đụng đến. Đụng đến là bảo đảm mất job ngay trong kỳ bầu cử. TT Obama thông minh hơn người, hiểu rõ hơn ai hết cần phải có cái đai để cùu nguy cái quỹ an sinh đó.

Thành ra sẽ cùi đai, nhưng bùn cái một phần lùn đầu Cộng Hòa. Thành phần thi sẽ dì vù lòi lòi như là người đã cùu nguy cái quỹ này, thất bại thi đai có Cộng Hòa lanh tòi. Nhát cù lưỡng tiện.

Quỹ tiền già, tức là tiền Social Security (SS) được TT Roosevelt ban hành năm 1935 như là một trong những biện pháp dài hạn để bảo đảm một mức sống tối thiểu cho những người già về hưu (retirees), và những người bị bệnh không đi làm được (disabled).

Tất cả những người đi làm đóng góp một phần tiền lương (payroll tax: 7% lương do nhân viên đóng và 7% do công ty đóng, nếu làm độc lập thi đóng 14%), đưa cho Nhà Nước giữ dùm. Đến tuổi hưu, hiện nay là 65, Nhà Nước sẽ hoàn trả lại mỗi tháng một ít, giúp người về hưu sống lai rai, chứ không thể phè phòn được. Có mức tối đa, khoảng trên 2.000 đô một tháng, cho dù khi còn đi làm có lánh lương bạc triệu cũng vậy. Vì sự đóng góp cũng giới hạn, chỉ đóng đến mức lương nào thôi, hiện nay là khoảng 108.000 đô một năm. Triệu phú hay tỷ phú gi cũng chỉ đóng thuế an sinh đến mức 108.000 lợi tức thôi, trên đó là miễn.

Cái lý luận chính là Nhà Nước chỉ giúp phần nào thôi chứ không thể lo 100% cho tất cả mọi người. Nếu muốn ký lưỡng và xài đùa hơn thi cần để dành riêng ra thêm. Các công ty lớn thường khuyến khích ta để dành qua các quỹ như quỹ 401K, nhân viên để dành một phần, hằng đóng góp thêm cho một phần.

Hiện nay, chỉ trả cho quỹ SS này chiếm tỷ lệ cao nhất trong tất cả các chi phí trong ngân sách, khoảng 21%, hơn chi phí quốc phòng và chi phí Medicare.

Năm 2010, có 44 triệu người lãnh tiền già, và 10 triệu người lãnh tiền bệnh, tổng cộng 54 triệu người lãnh tiền SS. Trong khi đó, có khoảng 157 triệu người đóng góp tiền vào quỹ SS này. Nhà Nước thu vào 780 tỷ và chi ra 712 tỷ. Chúng ta có thể nhìn thấy ngay cái chênh lệch vĩ đại: số người đóng góp lớn gần gấp ba lần số người lãnh tiền, nhưng số tiền thu vào chỉ cao hơn số tiền chi ra có chút chia. Nói cách khác, công thức tính thu nhập, được tính từ 80 năm trước đã... trắc lác vì những thay đổi về dân số.

Từ trước đến nay, số người nhận tiền già ít hơn số người đóng thuế SS. Số thặng dư được bù vào một cái quỹ, gọi là "vốn lỏi" (fund's core assets) của quỹ. Năm 2010, vốn trong quỹ lên tới hơn 2.600 tỷ. Số tiền đó được đầu tư vào công khố phiếu Nhà Nước (Treasury bonds) sinh ra tiền lãi. Số tiền đó nằm trong khối hơn 14.000 tỷ công trái. Coi như Nhà Nước đang thiếu nợ mấy người già 2.600 tỷ.

Trên nguyên tắc thi không có gì phải thắc mắc. Còn nhiều tiền lòi. Trên thực tế, quỹ SS đang bị dè dọa phả sản. Một cách cụ thể nhất, nếu tiếp tục cùi đai này, đến năm 2023, phần chi sẽ bắt đầu cao hơn phần thu. Số tiền lãi công với tiền đóng góp của những người còn đang đùi làm sẽ thấp hơn số tiền phải trả. Do đó, sẽ phải lấy thêm tiền từ trong cái vòi lòi ra để bù đắp. Đến năm 2036 cái vòi lòi đó sẽ... cạn. Tiền già phải trả ra sẽ hoàn toàn tùy thuộc vào sự đóng góp mỗi năm của những người còn đang đùi làm.

Nói nôm na ra, chỉ còn 25 năm nữa thôi là cái vòi lòi SS, coi như quỹ dự trữ, sẽ hết sạch. Nếu quý độc giả dưới 40 tuổi thi quý vị sẽ không có gì bảo đảm sẽ được lãnh tiền già, và mỗi tháng bao nhiêu. Mọi việc tùy thuộc vào số người đi làm đóng thuế SS và số người lãnh tiền già, tức là tùy thuộc vào đùi phát triển dân số từ đây đến đó.

Đến đây thi những ước tính bắt đầu khác biệt.

Có giả thuyết cho rằng nếu không cắt đai, thi nhiều lầm là mấy cù lùi đó sẽ lánh được ba phần tư hay hai phần ba số tiền đang lãnh hiện nay. Sau đó, sẽ bớt dần, đến một ngày nào đó, toàn thể hệ thống SS sẽ sụp đổ vì thiên hạ lấy ra quá nhiều mà đóng vào không bao nhiêu. Cũng có cách tính khác theo đòn dân số sẽ cùn bằng dân và quỹ SS sẽ có tiền vào lai rai để trả vĩnh viễn, tuy sẽ ít hơn bấy giờ rất nhiều.

Những ước tính trên đều dựa trên giả thuyết là tinh hinh kinh tế, chính trị sẽ bình thường, không có khủng hoảng gì đặc biệt. Chẳng hạn như không có đại chiến lòi chét cả trăm ngàn người. Hay không có khủng hoảng kinh tế với cả triệu người thất nghiệp trường kỳ, không đóng một xu thuế nào vào quỹ SS hết. Tình trạng thất nghiệp 10% hiện nay đã kéo dài hơn hai năm rồi, và sẽ đương nhiên là có hậu quả bất lợi cho quỹ SS, đưa đến chuyện vòi lòi sẽ hết sớm hơn.

Trên cẩn bản, không kể những khủng hoảng đặc biệt nêu trên, quỹ SS phả sản vi hai lý do chính.

Thứ nhất vi những thay đổi trong dân số. Ngày nay có thể thấy thứ hai, nước Mỹ chứng kiến cách "baby boom". Quản nhân giải nguy vè lo vót lại những thiếu thốn trong mấy năm chiến tranh, nêu đưa nhau sản xuất, đưa đến một bộc phát dân số lớn nhất lịch sử Mỹ. Đến các thập niên 1960-70 thi là thời đại của các phong trào hippies, giới trẻ ham vui một cách "thoái mái vòi vòi", nêu không sinh con nữa. Kết quả hiển nhiên là thế hệ "baby boom" bây giờ đều bắt đầu bước vào túi lánh tiền già, càng ngày càng đông đảo, trong khi các thế hệ tiếp là thế hệ phải đóng tiền nuôi các cụ, thi lại càng ngày càng ít đùi. Thứ nhì là khoa học vè y tế càng ngày càng tiến bộ. Thiên hạ càng ngày càng sống lâu. Thời TT Roosevelt, 60-70 tuổi là thọ rồi, bây giờ các cụ sống đến 80-90 tuổi là bình thường.

Hai yếu tố đó không nằm trong tính toán của TT Roosevelt thời đó, dĩ nhiên đều tác động tai hại lên quỹ SS.

Đã vậy, vi muôn bảo đảm an toàn cho quỹ, nên tiền trong quỹ được đầu tư một cách hết sức cẩn trọng, vào công khố phiếu Mỹ, với khoảng 1% tiền lòi, hay ít hơn nữa.

Trước nguy cơ phả sản và sụp đổ của toàn hệ thống, các nhà lãnh đạo đã phải chú tâm đặc biệt và nghĩ đến chuyện cùu nguy quỹ SS. Dưới thời TT Clinton, dùng với mô thức làm việc của ông, ông chỉ lên tiếng báo nguy, nhưng chẳng làm gì hết. TT Bush tích cực hơn, đưa ra phương án hưu hóa một phần quỹ SS, tức là cho những người đang đùi làm đóng góp tiền vào quỹ SS được lấy một phần ba để đầu tư vào thị trường chứng khoán, sinh lời cao hơn công khố phiếu. Nhưng TT Bush bị tố ngay là tim cách mang tiền già của thiêng hạ tàng cho các tài phiệt. Ý kiến đó chết từ trong trứng nước sau khi ông Bush bước vào nhiệm kỳ hai, năm 2005. Đến thời TT Obama, cho đến nay, ông vẫn bận rộn với chuyên phục hồi kinh tế, giải quyết nạn thất nghiệp, nên chưa dà động gì đến chuyện quỹ SS hết.

Trên cẩn bản, đây là bài tính giản dị. Muốn quỹ SS khỏi vòi nợ thi không có tam thất lục chước gì hết. Chỉ có hai cách, tăng thu hay giảm chi.

Tăng thu là tăng mức thuế SS lên. Giảm chi là cắt tiền già. Một biện pháp có thể giúp tăng thu và giảm chi cùng lúc là tăng tuổi hưu, thiền hạ sẽ đóng thuế an sinh thêm vài năm nữa, và được lãnh tiền già chậm hơn vài năm. Tất cả các biện pháp nghe đều khô lọt tai. Khi đụng đến túi tiền của thiêng hạ, thi chỉ có bót đóng góp và lãnh nhiều hơn là hợp nhai thôi. Còn nghe đóng góp nhiều hơn hay lãnh ít hơn là thiêng hạ mạc nhiên chống lèi, không cần phải giải thích phần mứt thời giờ. Mý gọi đây là cù khoai nòng hot potato, ai đụng vào là chảy tay.

Mới đây, nhà ty phú Warren Buffet đã viết một bài trên báo trên New York Times, khẩn cầu Nhà Nước bắt ông... đóng thuế nhiều hơn. Ông nói về thuế lợi tức chứ không phải về thuế an sinh, nhưng nguyên tắc cùn cũng giống nhau thôi, tức là vấn đề tăng thuế.

Ông nhận định ông và các đồng nghiệp ty phú đóng thuế quá ít, không công bằng, mà còn làm ngân sách thâm thủng quá cùn, Nhà Nước nợ hơn chúa chóm. Ông dẫn chứng là ông làm ra đùi gần 40 triệu mà chỉ đóng thuế có 7 triệu, tức là khoảng 17%, trong

khi 20 nhân viên của ông làm ít tiền hơn ông rất nhiều thì phải đóng thuế khoảng 35%- 41%. Ông cũng đề nghị Nhà Nước tăng gấp bội mức thuế của những người lãnh trên một triệu đô, hay trên mười triệu đô một năm. Báo chí phe ta đăng tóm lùm, coi ông ty phủ này như thành sống. Nhưng sự thật, ông ty phủ này chỉ... nói phét.

Điều thứ nhất, nước Mỹ có luật rất rõ ràng. Bất cứ công dân nào muốn, cũng đều có thể giúp Nhà Nước giảm bớt công nợ bằng cách gửi tiền vào một cái quỹ đặc biệt để Nhà Nước dùng trả nợ. Ông Buffett nếu muốn có thể gửi vài tỷ vào đó ngay lập tức, sao không làm?"

Điều thứ nhì, thuế suất cao nhất của Mỹ hiện nay là 35% dành cho những người có lợi tức trên 300.000 đô một năm. Không có thuế suất nào từ 35% đến 41% hết. Có thể những nhân viên của ông Buffett toàn lãnh lương cả mấy trăm ngàn một năm và mức thuế đúng là 35%. Nhưng thực tế, họ cũng như ông Buffett chẳng có người nào đóng thuế đầy đủ hết vì họ, cũng như ông Buffett, được khấu trừ cả chục cách, để rồi cuối cùng chỉ đóng chưa tới 20% thuế thôi.

Điều thứ ba, ông Buffett kêu gọi "công bằng" trong chính sách thuế. Trên thực tế, hiện nay, 5% dân giàu nhất – các tài phiệt tư bản bị tố là bóc lột nhất – đóng tới 60% thuế Nhà Nước thu vào mỗi năm. 55% dân trung lưu đóng 40% thuế còn lại, trong khi 40% dân được coi là nghèo đóng zero thuế. Thành phần không đóng một xu thuế nào cũng là thành phần lớn tiếng đòi công bằng và đòi Nhà Nước tăng thuế của cái đám 5% tài phiệt bóc lột.

Ta thấy rõ mấy ông nhà giàu này là gã để trưng vang cho Nhà Nước, và điều đáng suy nghĩ là xiết cổ gã này để chứng nào thì nó chết! Cho đến bây giờ thi máy con gã này chưa chết, nhưng đã chạy ào ào ra khỏi xứ, mang theo các đại công ty qua Trung Cộng, Ấn Độ... Tăng thuế nữa thì báo đắm sẽ cá đắm nữa chay đì. Bảo sao thất nghiệp vẫn cao.

Thật ra, kế viết này hoan hả việc tăng thuế nhà giàu. Nhưng phải là những nhà giàu lãnh bạc triệu thật sự. Chẳng hạn như các ông Buffett và Bill Gates, hay các tài tử xi-nê-ma đóng phim mất vài tháng là đã có chục triệu, hay cái anh Michael Vick, mới ký hợp đồng 100 triệu đô trong sáu năm để ném banh cho đội Philadelphia Eagles. Tăng mức thuế của những người này lên 90% cũng là chuyện đáng làm. Chi tiếc là dù vậy, số thuế thu thêm cũng chưa ăn nhầm gì so với nợ của TT Obama. Các chuyên gia tính toán, nếu theo đề nghị tăng thuế các triệu phú như ông Buffett đề nghị thì cũng sẽ chỉ giảm thâm thủng ngân sách được đúng... 1% thôi.

Đúng là đề tài vẫn là cần phải kêu tay TT Obama lại và cất gián chi tiêu thôi.

TT Obama biết rõ thiếu hụt này nên đề nghị tăng thuế cá những người có lợi tức trên 200.000, bị ông đồng hoá với triệu phú và tỷ phú. Thực tế họ không phải là triệu phú mà là chủ nhân các công ty nhỏ hay vừa, là đóng cơ chính của guồng máy kinh tế Mỹ. Như ông bà chủ các tiệm phở khu Bolsa chẳng hạn. Máy ông bà đó có lãnh lợi tức 200.000 cũng không thể nào đồng hóa họ với ông Buffett. Họ lại là những người tạo công ăn việc làm cho dân chúng nhiều nhất, trong khi cái anh Vick ném banh đó tạo được bao nhiêu việc làm?"Tăng thuế tiền thương là giết kinh tế.

Điều thứ tư, có thể nói là mỉa mai nhất hay giờ đã đổi nhất: công ty đầu tư Berkshire Hathaway của ông Buffett, mỗi năm thu nhập khoảng vài chục tỷ, đã thiếu hơn một tỷ tiền thuế từ năm 2002 vì lý do tranh cãi với Sở Thuế Vụ IRS (New York Post, 28/8/11). Nôm na ra, công ty này khai thuế quá ít, IRS không chấp nhận, đòi thêm, và hai bên đang tranh cãi.

Đúng là "coi dzậy mà hổng phải dậy"! Nếu ông Buffett không phải là nói phét thi thế nào mới là nói phét"

Một cách thứ hai để cứu cái giây tiền hưu là cắt giảm tiền già. Nhưng chính khách già có can đảm đề nghị phương thức này hình như chưa ra đời.

Thật ra còn cách nữa là, mặc kệ,とり đổi thi tới, cùng lầm là hết tiền, quý đóng cửa tiệm, chuyện đó hơi đâu mà lo vì khi đó tôi đã đi theo ông bà từ lâu rồi. Cũng may cho con cháu chúng ta, số người suy nghĩ theo kiểu này không nhiều lắm. Phản lớn mọi người đều có ý thức trách nhiệm với con cháu, cũng như phần lớn các chính khách Dân Chủ hay Cộng Hòa cũng có tinh thần trách nhiệm với quốc dân. Ai cũng muốn có giải pháp. Nhưng sự đồng thuận chỉ tới đó thôi. Dì thêm một bước vào giải pháp cụ thể là cãi nhau đến ngày... hết quý luồn vẫn chưa có giải pháp. (4/9/11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Chiến Thắng Tại Lybia"

30/08/2011

Chiến Thắng Tại Lybia"

Vũ Linh

...chẳng hiểu lật đổ Khaddafi vi lý do gì và để làm gì...

Trong tuần qua, tin tức từ Lybia cho biết quân nổi loạn đã chiếm được thủ đô Tripoli. TT Obama ra tuyên cáo xác định chế độ độc tài Muammar Khaddafi đã cáo chung. Báo chí phe ta mau mắn ca ngợi TT Obama đã thành công lật đổ được Khaddafi qua một cuộc chiến tốn rất ít tiền và không một quân nhân Mỹ nào chết.

Phản ứng đầu tiên của kẻ viết này là nhớ ngay đến cảnh TT Bush mặc đồ bay như ông tướng Râu Kém của ta, đập phản lực xuống hàng không mẩu hạm, đứng trước biểu ngữ "Nhiệm Vụ Hoàn Tất" –Mission Accomplished – sau khi quân Mỹ chiếm được Bagdad và lật đổ nhà độc tài Saddam Hussein. Đó là vài tuần sau khi cuộc chiến Iraq bắt đầu. Cuộc chiến tiếp tục kèo dài cho đến ngày nay, tầm năm sau, vẫn chưa chấm dứt. Bất kể những lời phân trần, giải thích của chính quyền Bush, hiển nhiên là TT Bush ca khát khai hoàn quá sớm, và bị chỉ trích không ngừng từ hồi đó đến giờ.

Vấn đề cho TT Obama cũng có thể tương tự như vấn đề của TT Bush, khoe khoang quá sớm. Chẳng những vậy, thiên hạ cũng thắc mắc Mỹ đã chiến thắng chua! Thế nào là chiến thắng?"Khi nào thì nhiệm vụ coi như là hoàn tất"

Trước hết là định nghĩa "chiến thắng". Định nghĩa giản dị nhất là "đạt được mục tiêu". Vây đây dĩ nhiên là câu hỏi vĩ đại mà đến nay chưa có câu trả lời. Tại sao TT Obama can thiệp vào Lybia "Vi mục tiêu ư?" Cho đến nay, đã đạt được mục tiêu chưa?"

Khi can thiệp vào Iraq, rõ ràng là TT Bush có chủ đích. Chính quyền Bush giải thích đó là vì nhu cầu ngăn chặn một cuộc tấn công Mỹ của Saddam Hussein, lúc đó bị thế giới cho rằng có cả kho vũ khí giết người tập thể, kể cả vũ khí hóa học và nguyên liệu chế tạo bom nguyên tử, có thể có "bom bẩn" tức là bom nguyên tử loại nhẹ và thảm họa có khả năng chế tạo bom nguyên tử. Những người chống đối TT Bush thì cho rằng Bush đánh Iraq hoặc là để trả thù cho ông Bush cha đã bị Saddam ám sát, hoặc vi quyền lợi của các tập đoàn dầu hỏa. Bất kể lý do nào, đúng hay không, chính danh hay không, đúng ý hay không, it ra chuyện đánh Iraq để lật đổ Saddam cũng có lý do mà người ta có thể biết được.

Chuyện đánh Lybia là chuyện cho đến nay vẫn chưa ai có được lời giải thích thỏa đáng.

Lời giải thích đầu tiên là quân Mỹ theo quyết định của Hội Đồng Bảo An Liên Hiệp Quốc và yêu cầu của Liên Đoàn Á Rập, can thiệp vào Lybia để không cho Khaddafi chiếm thành phố Benghazi, cứ điểm của quân nổi loạn, để cứu nhóm nổi loạn và dân Benghazi khỏi bị Khaddafi thảm sát. Nếu đúng vậy thì quân NATO và Mỹ chỉ cần thả bom chống các lực lượng quân sự của Khaddafi chung quanh Benghazi để bảo vệ thành phố này là đủ rồi.

Nhưng thực tế là liên quân đồng minh đã viện trợ quân sự cho quân nổi loạn, nhằm các nhà lãnh đạo nhóm nổi loạn, giúp quân nổi loạn đánh chiếm những vùng hay thành phố Khaddafi kiểm soát, và cuối cùng, giúp đánh chiếm Tripoli và lật đổ Khaddafi.

Hiển nhiên là liên quân đồng minh chủ trì một cuộc nội chiến thay đổi chế độ, lật đổ một chính quyền. Khác xa với chuyện bảo vệ một nhóm quân nổi loạn.

Nói cách khác, cứu dân nổi loạn chỉ là cái cớ chính trị, thay đổi chế độ mới là mục tiêu thật sự.

Chuyện cứu dân nổi loạn khôi bị Khaddafi giết là chuyện chẳng ai tin. Sau khi Âu Châu và Mỹ đã thiệp để cứu vài trăm dân tại Benghazi thi hàng ngàn người đã chết. Chỉ trong ba ngày đầu của trận đánh vào thủ đô đã có gần 500 người chết và hàng nghìn người bị thương. Hơn thế nữa, lo cho thường dân bị giết như vậy thì sao không nhức良心呢! khát khai hết khi TT Assad cho lính xe tăng và nã đại liên vào dân Syria, và cho đến nay, đã có hơn hai nghìn người bị giết và cả chục nghìn người bị thương."

Đi đến vấn đề thứ hai: tại sao phải thay đổi chế độ và lật đổ Khaddafi"

Tại vì Khaddafi là nhà độc tài, dân tài và giết đổi lặp, không có tự do dân chủ cho dân Lybia" Tay này độc tài từ hòn bốn chục năm rồi, chứ có phải mới độc tài cách đây sáu tháng đâu!"Chẳng lẽ bất thính linh bấy giờ TT Obama mới biết là Khaddafi độc tài và Mỹ cần phải áp dụng chủ thuyết của TT Bush, mở mang dân chủ tự do trong các nước Hồi giáo để diệt trừ tận gốc rễ nạn khủng bố Hồi Giáo quá khích"

Không có lý nào Obama lại thi hành một chính sách của Bush. Hơn vậy nữa, trong xứ Lybia này, chẳng có một anh khung bô Hồi Giáo quá khích nào sống nỗi với Khaddafi.

Để bảo vệ quyền lợi của Mỹ"Quyền lợi gì khi mà Mỹ đã cầm vận, không có quan hệ xa gần gì với Lybia từ thời TT Johnson khi Khaddafi chiếm quyền qua đảo chính năm 1969" Chẳng có một chút quyền lợi quân sự, hay kinh tế, hay văn hóa gì hết. Cũng chẳng có một người dân Mỹ nào sống ở Lybia để Mỹ cần phải can thiệp để bảo vệ sinh mạng họ.

Vì quyền lợi dân họ giống như Bush đã can thiệp tại Iraq"Đúng là Lybia có dân hỏa, nhưng vì cấm vận với Mỹ, Lybia chỉ xuất cảng giàn tiếp qua Mỹ một số lượng dầu hỏa rất nhỏ, chắc chỉ đủ cho một chiếc xe buýt bọc thép của TT Obama di vận động tranh cử trong một tuần. Bây giờ cho dù lật đổ được Khaddafi và chính quyền mới thân thiện với Mỹ, thì số lượng dầu hỏa bán cho Mỹ cũng chẳng đáng kể chút nào vì Lybia hiện nay có hợp đồng bán dầu cho Âu Châu và Tàu. Sản xuất còn chưa kịp, lấy đâu bán cho Mỹ" Mà Mỹ cũng chẳng có nhu cầu mua dầu của Lybia gì hết.

Tại vì Lybia là một đợt cho an ninh của Mỹ"Không đúng, Khaddafi đã công khai chấm dứt mọi công tác nghiên cứu chế tạo vũ khí nguyên tử, không có vũ khí giết người tập thể, mà cũng chẳng hào diệt Mỹ như Saddam. Cũng chẳng liên hệ xa gần gì đến các nhóm khung bô Hồi Giáo quá khích. Trước lại, Al Qaeda là một trong những lực lượng nổi loạn chống Khaddafi. Lần cuối cùng Khaddafi có hành động chống Mỹ là từ thời TT Reagan cách đây ba chục năm khi Lybia đặt bom đánh rớt một máy bay của hãng Pan Am bên Anh, và đặt bom cho nổ một hộp đèn bên Đức làm chết vài anh lính Mỹ. TT Reagan đã trừng phạt bằng cách đòi bom từ tinh của Khaddafi, dường như làm chết một con gáu của Khaddafi.

Quyết định của Mỹ tham chiến vào Lybia, đúng về phía quân nổi loạn cũng đưa đến một mâu thuẫn thật nhức rát cho TT Obama mà truyền thông cấp tiến không dám bàn đến: Mỹ đang là đồng minh của các lực lượng khung bô Hồi Giáo quá khích Al Qaeda, đang try sự sống đặt tiền bạc cho chúng để đánh Khaddafi, bên cạnh kho vũ khí mà nhóm này đã và sẽ chiếm được của Khaddafi. Bao nhiêu vũ khí này sẽ được Al Qaeda sử dụng để giết dân Mỹ sau này" Ta không biết, nhưng bộ Ngoại giao Mỹ đã ráo riết cho người đi thi hối các loại vũ khí chết người này, từ súng phông lựu đạn hỏa tiễn cầm tay!

Thế thì mục tiêu của việc Mỹ can thiệp vào Lybia là gì"

Thú thật là kẻ viết này... không biết và không hiểu. Có thể chỉ ráo dị là vì các đồng minh Pháp, Anh, Ý nhất định muốn đánh –vi sợ mất nguồn cung cấp dầu khí rất quan trọng của họ, cũng như sợ rối loạn tại Lybia sẽ lùa cả ngang dân Lybia qua Âu Châu ty nạn. Vâ TT Obama không dám một mình đứng ngoài.

Nói cách khác, bị các đồng minh ép phải tham gia mà không dám từ chối, trong khi chẳng có lý do chính đáng nào cần phải tham gia. Hay là bị bắt buộc phải đáp ứng đòi hỏi của họ đối láy việc họ tiếp tục tham chiến tại Afghanistan và Iraq"

Chi biết là cuộc chiến này đã tốn một ty đồ tiền thuế, hoàn toàn bất hợp hiến, và chưa biết còn kéo dài đến bao giờ.

Sau khi TT Nixon tung quân Mỹ và VNCH vào đánh các xâay huyệt VC trên đất Cám-Pu-Chia đầu thập niên 1970. Quốc hội do phe Dân Chủ phản chiến ra luật chỉ cho phép tổng thống Mỹ được tham chiến bảo vệ quyền lợi của Mỹ trong vòng từ 60 đến 90 ngày. Sau đó thi phải xin phép Quốc hội. Cuộc chiến tại Lybia đã kéo dài nửa năm mà TT Obama vẫn không xin phép Quốc hội. Ông viện dẫn lý do Mỹ tham gia cuộc chiến trong khuôn khổ Liên Minh NATO, và đây là cuộc chiến "nhỏ" không đáng kể. Luật giới hạn quyền tham chiến của tổng thống không hề ghi tổng thống được miễn xin phép Quốc hội nếu là hành động theo một quyết định Quốc tế nào đó.

Cũng chẳng hòi nói đến chiến tranh nhỏ hay lớn. Hiện nay là tổng thống vi phạm Hiến Pháp. Nhưng vi sự đồng lõa của quốc hội và truyền thông phe ta, chẳng ai lên tiếng thắc mắc. Các vị dân cử Dân Chủ và truyền thông cấp tiến không dám kết án tổng thống phe ta. Phía Cộng Hòa cũng không lên tiếng vì đã từng chứng tỏ thái độ đều hối hận, cũng như vi đã cố vỗ cho chủ thuyết can thiệp để phát triển dân chủ của Bush. Hơn nữa, đảng Dân Chủ đang nắm đa số tại Thượng Viện, đâu làm gì khác được. Quốc hội không lên tiếng không có nghĩa là hợp hiến, mà chỉ phản ánh một thái độ đồng lõa chính trị giữa đảng cầm quyền và đối lập.

Quan trọng hơn nữa, tương lai cuộc chiến như thế nào, chẳng ai đoán biết trước được. Tình hình bấy giờ vẫn rối bù, chưa phân thắng bại rõ ràng. Cho dù quân nổi loạn thắng thật, giết Khaddafi hay dưới hắn ra khỏi nước, thi cũng chẳng ai biết được chuyện gì sẽ xảy ra. Tại Iraq, sau khi Saddam bị lật đổ, chiến tranh vẫn kéo dài năm sau. Ai cũng cầu mong hoà bình và ổn định cho xứ và dân Lybia, nhưng nhìn vào thành phần quân nổi loạn, người ta sợ sẽ có nội chiến mạnh giữa các phe nhóm và bộ lạc ô hợp sau khi chiến thắng.

Quân nổi loạn quả thực là một đám quân ô hợp của cả chục bộ lạc – trong đó có cả những lực lượng của khung bô Al Qaeda – chống đối lại cả chục bộ lạc của Khaddafi và đồng minh. Các tư lệnh quân sự là các "tướng" tự phong với vai trò là các lãnh tụ ô hợp sau khi chiến thắng.

thanh toán. Họ ngồi lại với nhau chỉ vì quyền lợi nhất thời là đánh đổ Khaddafi.

Sau khi thành công loại bỏ được Khaddafi thì sẽ đến giai đoạn thanh toán, tranh giành quyền hành giữa các nhóm nổi loạn với nhau. Tương tự như Afghanistan. Dưới thời Liên Xô chiếm đóng, tất cả các bộ tộc đoàn kết đánh Hồng Quân, sau khi Liên Xô rút về nước, đã có loạn sù quan, cho đến khi lực lượng Taliban thắng cuộc, nắm quyền.

Lybia cũng không khác gì những nước Phi Châu khác, chỉ là một tập hợp của các bộ lạc, và cuộc chiến hiện nay cũng chỉ là cuộc chiến giữa các bộ lạc với nhau. Báo chí Mỹ gọi nhóm quân nổi loạn là những chiến sĩ tranh đấu cho tự do dân chủ. Chỉ chứng tỏ mấy anh kỵ giá Mỹ ngán n้ำm vẫn không bao giờ hiểu được thế giới ngoài cái nước Mỹ của họ. Nước Mỹ tham chiến tại Việt Nam trong hai chục năm, nhưng kỵ giá Mỹ hay chính khách Mỹ, cũng chẳng ai hiểu mō tè át giáp gi về Việt Nam và cuộc chiến xâm lăng của CSBV. Ông John Kerry sau khi di linh ở Việt Nam một thời gian, trở về Mỹ, ra trước quốc hội tuyên bố chiến tranh Việt Nam là một cuộc nội chiến của dân Việt nỗi lên chống thực dân và đế quốc. Năm 1975, với tư cách thượng nghị sĩ, ông biểu quyết chống việc chấp nhận người tỵ nạn và Mỹ vi nước Việt Nam đã được độc lập, thoát khỏi đỗ hộ của thực dân và đế quốc, không có lý do gì dân Việt phải chạy qua Mỹ tỵ nạn.

Có nhiều hy vọng các nhóm nổi loạn Lybia đang "tranh đấu cho tự do dân chủ" này, trong tương lai, sẽ còn đánh nhau mệt nghỉ, đưa TT Obama đến chỗ không biết phải đứng về phe nào nữa. Tệ hơn nữa, phe nào cuối cùng thắng thì có thể cũng sẽ độc tài, tàn bạo không thua gì Khaddafi hết. Có thể cũng sẽ chống Mỹ và Tây Phương không thua gì Khaddafi. Tại Ai Cập, tổng thống độc tài Mubarak bị lật đổ, quân đội lén nắm quyền. Rốt cuộc còn độc tài hơn Mubarak, thắng tuy đán áp các cuộc biểu tình đòi thi thi chí tự do, và bớt thân thiện hơn với Mỹ và Do Thái một cách rõ rệt.

Một vấn đề đặt ra là lúc đó Mỹ sẽ làm gì? "Coi như "nhiệm vụ hoàn tất" phủ tay nhin các bộ lạc Lybia thanh toán nhau, đưa đến bát ổn định toàn diện trong vùng, đe dọa nguồn cung cấp dầu hỏa cho cả thế giới, với hậu quả tất nhiên là giá dầu sẽ leo thang không biết đến đâu. Hay là láy một cái cớ nào đó, có thể là để tái tạo ổn định trong vùng, trực tiếp vào can thiệp, có khi quy mô hơn hiện nay. Một Afghanistan hay một Iraq nữa" Lybia trở thành một Iraq của TT Obama "Để rồi đi đến đâu" Với mục tiêu "Bảo lầu"

Dù sao thì cũng phải nhìn nhận chiến lược của TT Obama đã thành công, như truyền thông quảng bá, lật đổ được Khaddafi với phi tốn rất nhẹ, mặc dù chẳng hiểu lật đổ Khaddafi vì lý do gì và để làm gì.

Điều mua mai đáng nói là ông tổng thống được giải Nobel Hòa Bình khi mới chỉ nhận chức cũng là ông tổng thống có hai thành quả quốc tế lớn nhất là giết được Bin Laden và lật đổ được Khaddafi bằng vỗ lực. Nobel Hòa Bình" (28-8-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Cộng Hòa và Những Ngôi Sao Mới

24/08/2011

Cộng Hòa và Những Ngôi Sao Mới

Vũ Linh

Cộng Hòa vẫn còn mò đường đi...

Cuộc chạy đua vào Nhà Trắng bắt đầu sôi động bên Cộng Hòa. Tổng cộng trên nứa ứng viên. Nhưng chưa là danh sách cuối cùng. Chẳng hạn như bà cựu Thống Đốc Alaska Sarah Palin, hay cựu Thị Trưởng Nữu Ước Rudy Giuliani vẫn còn ngấp nghé, hay cựu thống đốc Minnesota Tim Pawlenty đã rời đi. Rồi Thống Đốc Texas Rick Perry vừa nhảy vào cuộc.

Nhìn vào hiện tại, ta thấy một bức tranh khá lùng: sự nổi bật của bà Michele Bachmann và ông Perry.

Bà Bachmann là dân biểu liên bang của Minnesota từ 2007. Trước đó, bà là nghị sĩ tiều bang từ 2001. Bà năm nay 55 tuổi, xuất thân từ một gia đình tin lành trung lưu theo Dân Chủ. Thời sinh viên, bà tích cực vận động cho TT Jimmy Carter. Nhưng rồi bà nhìn thấy chính sách kinh tế của TT Carter hoàn toàn thất bại, và Dân Chủ cũng là đảng cho phà thai tự do. Bà bỏ Dân Chủ đi vận động cho ứng viên Ronald Reagan của Cộng Hòa, lấy chồng có năm con và hơn hai chục "foster child": thuận thành, ngoan đạo, chống phá thai...

Bà Bachmann giống như chị em sinh đôi với bà Sarah Palin. Cả hai đều trẻ, đẹp, sắc xảo, có bộ tài ăn nói và xách động đám đông. Cả hai cũng đều có quan điểm bảo thủ cực đoan, chống sưu cao thuế nặng, chống Nhà Nước vú em. Nhưng Bachmann nổi tiếng là bạo miếng hơn xa Sarah Palin. Bà chỉ trích TT Obama một cách cực kỳ hứa hẹn. Bà cũng khác Sarah Palin ở điểm nắm vững các vấn đề chính trị, trả lời thông suốt những câu hỏi hóc búa có tính cách gài bẫy của truyền thông cấp tiến.

Chuyện bà Bachmann là bảo thủ, được Phong Trào Tea Party nhiệt tình ủng hộ, ai cũng biết. Nhưng gần đây, khi bà tuyên bố ra tranh cử đại diện cho Cộng Hòa trong kỳ bầu cử tổng thống năm tới, thiên hạ vẫn ngạc nhiên vì tham vọng có vẻ hơi lớn của bà. Nếu chung, chẳng ai coi bà là một ứng viên nặng ký. Một nữ chính khách bảo thủ khác – bà Palin – trước đây xuất hiện trên chính trường cũng đã bị coi như vỗ sĩ hạng lồng, vừa thương dài đã bị truyền thông cấp tiến đánh rơi và buơi móc mọi chuyện. Việc Bachmann tranh cử không có gì đáng nói, mà trái lại mang tính tiêu khiển, cho cuộc bầu cử một tỷ hương vị giữa đám đực rựa xôn xở, toàn là mặc áo vét mầu xanh đậm với cà vạt đỏ, giống nhau như đúc, chán phèo.

Tháng Sáu vừa qua, bà tham gia tranh luận trên truyền hình với nứa ứng viên chán phèo của phái nam. Chẳng mấy ai để ý. Thế rồi thiên hạ bất tinh. Qua các thăm dò, bà Bachmann là người đại thắng trong cuộc tranh luận. Trong khối những bóng mờ đó, bà nổi bật như là người nói hay nhất, có ý kiến sáng tạo nhất, kích động thiên hạ mạnh nhất, và đả kích TT Obama nghe... sướng tai nhất.

Đầu tuần qua, tại Iowa đã có tranh luận lần thứ nhì, và lạ lùng thay, bà Bachmann cũng lại được đánh giá như người thắng lớn, hụt cả mấy đám đực rựa đích thủ.

Rồi cuối tuần qua, tiểu bang Iowa mở cuộc bầu bán chính thức đầu tiên để tuyển lựa ứng viên sẽ tham gia vào cuộc bầu nội bộ thực sự đầu năm tới. Bà Bachmann đại thắng, về đầu, hạ hết các đối thủ, kể cả cựu thống đốc Massachusetts, Mitt Romney là người đang dẫn đầu phía Cộng Hòa.

Việc bà Bachmann nổi lên có thể là tin mừng cho khối bảo thủ cực đoan, nhưng chưa chắc đã là tin vui cho đảng Cộng Hòa. Dân Mỹ nói chung có khuynh hướng ôn hòa, nên thường không bầu cho các thành phần cực đoan. Vài tờ báo đã cho chiến thắng của bà Bachmann tại Iowa cũng là chiến thắng của TT Obama vì bà sẽ là đối thủ yếu nhất của ông.

Cho đến nay, chẳng ai đoán trước bà Bachmann sẽ là lừa rơm hay tương lai thực sự của Cộng Hòa. Nhưng chuyện bà nổi bật quá đã là chuyện lạ rồi.

...

Tuần vừa qua, Thống đốc Texas, Rick Perry chính thức ra tranh cử.

Việc ông Perry nhảy vào cuộc đã thay đổi cục diện bên phía Cộng Hòa, trực tiếp đe dọa tất cả các ứng viên Cộng Hòa, từ bà Bachmann cho đến ông Romney. Hiện nay, Perry là ngôi sao sáng giá nhất của đảng Cộng Hòa. Ông Perry có nhiều đặc điểm:

- Bảo thủ được cả đảng Cộng Hòa cũng như Phong Trào Tea Party ủng hộ.

- Nhân vật mới, không dính dáng đến không khí chính trị ô nhục của thủ đô mà dân Mỹ đang quá ngán sợ.

- Có kinh nghiệm sau mấy chục năm làm dân biểu, bộ trưởng, thống đốc một trong những tiểu bang lớn nhất Mỹ, đứng đầu khối các tiểu bang bảo thủ miền Nam.

- Trong khi nước Mỹ dưới TT Obama bị khủng hoảng kinh tế liên tục thì Texas lại dẫn đầu cả nước về thành quả tạo công ăn việc làm. Trong hai năm qua, Texas đã tạo việc mới cho hơn 300.000 người. Trong mười người mới tìm được việc làm trong hai năm qua, thì đã có bốn người ở Texas, và sáu người ở 49 tiểu bang còn lại.

- Texas cũng là tiểu bang không bị khủng hoảng địa ốc, giá nhà vững vàng hơn tất cả các nơi khác, vì luật cho vay mua nhà gắt gao hơn các nơi khác.

- Texas là một trong chín tiểu bang không thu thuế lợi tức cho tiểu bang mà vẫn cần bằng được ngân sách, cũng là một trong những tiểu bang ít nợ nhất.

- Trong khi tại Cali, Nữu Ước và các tiểu bang kỹ nghệ vùng Đại Hồ, thiên hạ đang lũ lượt trao nhà cho ngân hàng để di tán di nơi khác vì đời sống đắt đỏ và việc làm khó kiếm, thì Texas đã thu hút cả ngàn người đến tiểu bang mỗi ngày vì thành quả kinh tế của thống đốc Perry.

Thống đốc Perry có bất lợi là người kế nhiệm TT Bush. Lại một ông cao bồi bảo thủ Texas làm người ta nhớ đến Bush mà có nhiều người bị dì ứng nặng. Nhưng đây không phải là khó khăn lớn. Ông Perry trước đây là phó thống đốc khi Bush làm thống đốc, sau đó lén thay thế Bush khi Bush dọn về Tòa Bạch Ốc. Nhưng ông cũng được tiếng là người... chống Bush từ đầu. Không ai có thể nói ông là Bush tái sinh hết. Và vừa xuất hiện với mấy câu đả kích chính sách nói lóng tiềng của Ngân hàng Dự trữ Liên bang, Perry bị các cận thần cũ của ông Bush mắng cho toát tai!

Một bất lợi khác nữa là Texas đứng gần cuối bảng trong trình độ giáo dục, và đứng gần đầu bảng về số người không có bảo hiểm y tế. Cả hai điểm đã được giải thích bằng việc có rất nhiều di dân Mẽ sống tại Texas. Phê Dân Chủ bảo đảm sẽ chia mui dù vào hai vấn đề này.

Thống đốc Rick Perry sinh năm 1950, xuất thân từ một gia đình trồng bông vải (cotton) từ nhiều đời trong một tỉnh nhỏ của Texas. Tốt nghiệp về chăn nuôi gia súc của đại học Texas A&M, chứ không từ một đại học ưu tú loại Ivy League, sau đó gia nhập không quân, từ chức khi là đại úy. Ông tham gia chính trường khi là đại biểu Dân Chủ của tiểu bang năm 1984. Năm 1988, ông là Chủ tịch Ủy ban Vận động Tranh cử Tổng thống của Al Gore tại Texas. Năm 1989, ông bỏ Dân Chủ, theo Cộng Hòa. Năm 1990 ông là đại biểu Ủy viên Cảnh Nông - tương đương với Bộ trưởng - của Texas. Năm 1998, ông là đại biểu phó thống đốc và năm 2001 ngồi ghế thống đốc thay thế TT Bush. Ông là thống đốc lâu đời nhất hiện nay của Mỹ, đã là đại biểu của 3 lần, dựa trên thành quả kinh tế nêu trên.

Ông Perry trực tiếp đe dọa bà Bachmann vì cũng là bảo thủ nhưng ít cựu doanh nhân mà lại có kinh nghiệm thực tế của hành pháp. Ông cũng đe dọa luôn ông Romney vì tuy trước đây theo Dân Chủ, nhưng có lập trường và thành quả bảo thủ thật sự trong khi ông Romney vẫn bị nghi ngờ là cựu doanh nhân và trước đây là thống đốc tiểu bang cựu doanh nhân nhất Mỹ, lại bị đánh dấu vi ban hành luật bảo hiểm y tế chẳng khác gì kế hoạch của TT Obama.

Ông Perry chẳng những là ứng viên nguy hiểm nhất cho các ứng viên Cộng Hòa khác mà cũng là người đe dọa TT Obama mạnh nhất, vì khuôn mặt mỉa mai của ông và nhất là vì thành quả kinh tế của ông. Đó là điều mà tất cả cử tri Mỹ chú ý khi nước Mỹ đang đi vào khủng hoảng kinh tế.

Nhưng mà dù TT Obama là người với khả năng kinh bang tế thế đáng xem lại thật, nhưng không ai phủ nhận ông là một chính khách có tài vận động tranh cử - tài ăn nói và hứa hẹn - ít người sánh kịp. Rất nhiều người vẫn thích ăn bánh vẽ. Không dễ thắng đâu.

Phản ứng của phe Dân Chủ rất mau lẹ. Giới truyền thông "lề phải", từng bị chỉ trích đánh bà Palin quá đáng, bây giờ quay qua bà Bachmann. Bà được đưa lên mặt báo Newsweek. Nhưng việc làm của Newsweek bị coi là hành động... đều cảng. Lựa một bức hình trắng rát của bà Bachmann đang tròn mắt, kèm theo cái tựa lớn "Nữ Hoàng Của Giận Dữ" - The Queen of Rage. Trước đây, Newsweek cũng cho bà Palin lên trang bìa, mặc quần cựu không thể ngắn hơn. Thông điệp của Newsweek: bà Palin rất sexy, chân dài đùi đẹp nhưng không có óc. Bà Bachmann thi đấu. Tổ chức cựu doanh nhân chuyên tranh đấu cho nữ quyền National Organization for Women - NOW - cũng phải chỉ trích Newsweek là khinh thường và kỳ thị chính trị gia phái nữ.

Paul Begala, cựu cố vấn của TT Clinton thi lên tiếng nhận định ngay ông Perry là người "không có óc" (lack of brain). Đúng theo chiến thuật sờ trừng của phe cựu doanh nhân, luôn luôn mô tả chính khách Cộng Hòa như một đám cà đụt, so sánh với toàn là dính cao trí tuệ nhân loại bên Dân Chủ. Ký giả Charles Blow viết trên New York Times, mô tả tất cả các ứng viên Cộng Hòa chỉ là một đám chẳng biết trời trăng gió cuột gì (a crop of Know-Nothings).

Những đà kích này chỉ mới là màn đầu, loại ăn chơi lót dạ của mùa tranh cử.

...

Hậu thuẫn của TT Obama trên toàn quốc đã xuống mức thấp nhất từ ngày nhậm chức, 39%, so với 54% chống theo thăm dò Gallup mới nhất. Trong khi hậu thuẫn trong khối những người có nhiều hy vọng đi bầu chỉ còn là 31%, cũng là thấp kỷ lục. Có 51% cho rằng TT Obama không xứng đáng được bầu lại. Thăm dò của Gallup giữa tháng Bảy cho thấy TT Obama sẽ thua ứng viên Cộng Hòa - bắt cứ ứng viên nào - quang điểm 39% - 47%.

Trong sáu tuần qua, Dow Jones đã rớt xấp xỉ 2.000 điểm, hay như một độc giả cao minh diễn giải, làm kinh tế Mỹ đã mất gần 2.500 tỷ. Lại một kỷ lục của tổng thống nhiều kỷ lục. Tuần lễ thứ hai của Tháng Tám, có thêm 9.000 người mới thất nghiệp. Tỷ lệ dân Mỹ mảnh nguyên với cuộc sống hiện nay: 11%. Tỷ lệ ứng hộ chính sách kinh tế: 26%.

Nguy hiểm nhất cho TT Obama: chỉ có 54% dân da màu cho rằng chính sách của tổng thống đã phục hồi kinh tế. Năm 2008, ứng viên Obama nhận được 95% phiếu của dân da màu. Bà dân biểu da màu Dân Chủ Maxine Waters gay gắt kêu gọi cử tri da màu đặt vấn đề job với TT Obama. Mức thất nghiệp trong khối da màu là 16%, có khi lên tới 20% tại trung tâm vài thành phố lớn như Detroit, vượt xa mức trung bình cả nước là 9%.

Có người lý luận TT Obama bị chối đổi - trong đó có cả kẻ viết này - vì là... da đen. Với cách lý luận này thi phê phán một tổng thống da đen là đồng nghĩa với kỳ thị! Khi nữ dân biểu da đen Maxine Walters của đảng Dân Chủ tại Los Angeles than phiền về TT Obama, bà có là người kỳ thị không?"

Thật ra, thiên hạ ai cũng vậy, chỉ có một ưu tư là đời sống của mình, job, nhà cửa, tiền chợ, tương lai con cái. Chỉ cần tổng thống nào bảo đảm được những chuyện này là chúng ta hoan hô. Có là gốc Phi Châu, Án Độ, hay Căm-Pu-Chia, cao bồi Texas hay linh thiêng Ohio, dùn ông, dùn bà, hay nửa nạc nửa mỡ, cao hay lùn, gầy hay mỡ, thi ăn thua gì!"

Một tuần trước đây, khi di vận động tại Iowa, TT Obama tuyên bố "Chúng ta đã phục hồi kinh tế, nhưng trong sáu tháng qua gặp hàng loạt chuyện xui xẻo" (We had reversed the recession... but over the last six months we've had a run of bad luck).

Tổng thống là người lãnh đạo cả nước, quyết định mọi chuyện, mà bây giờ tình hình rối tung, tổng thống hết chỗ để thừa, bây giờ chỗ thừa là tại xui" Chuyện lãnh đạo quốc gia là chuyện hên xui may rủi" Thế thi không hiểu TT Obama có nghĩ là TT Bush trước đây cũng bị "bad luck" khi gặp vụ 9/11, Katrina, khủng hoảng giá cát, khủng hoảng ngân hàng,... không"

Ké viết này, hay các anh thày bàn nhãm nhí lỵ cà phê, có thể bàn chuyện số mạng, chuyện hên xui, chứ người lãnh đạo cả nước - có thể nói cả thế giới - làm sao có thể viện cớ hên xui được" Như vậy kẻ viết này cũng làm tổng thống được, ăn thua là hên xui thôi.

TT Obama hiện đang nghi hè tại bãi biển đắt nhất thế giới là Martha's Vineyard, trên một hòn đảo của triệu phú, tài tử Hollywood, và tài phiệt Wall Street, đều là những bạn thân của tổng thống của dân nghèo. Hai ông bà đi hai chuyến máy bay khác nhau, ở trong biệt thự 55.000 đô một tuần, chưa kể chi phí cho cả trăm túy túng, do chúng ta hờ hởi dài thò. Vấn đề không phải là tổng thống không được nghỉ ngơi, mà là thời điểm và địa điểm. Bây giờ, trong lúc dẫu sôi lửa bùng với hơn 15 triệu người xếp hàng xin tiền thất nghiệp và tiền foodstamps, có phải là lúc đi nghỉ khỏe tại bãi biển của tụi tư bản bóc lột không"

Xin quý độc giả đừng hiểu lầm, kẻ viết này cho rằng như vậy cũng tốt thôi. Nếu TT Obama đã nghỉ hè luôn, đừng trở về Nhà Trắng nữa thì biết đâu còn tốt hơn nữa"

Nói chuyện nghiêm chỉnh hơn, Cộng Hòa vẫn còn mò đường đi.

Dân Mỹ thường cho tổng thống hai nhiệm kỳ để có thời giờ "làm chuyện lớn", trừ phi quá bất ngờ như Carter thời. Có thể dân Mỹ sẽ cho TT Obama thêm thời giờ vì đã thấy rõ ông không phải là Đảng Tiên Tri với phép màu vạn năng nữa. Sẽ cần thời gian để loay hoay tìm cách chữa bệnh. Giao việc chữa bệnh cho Cộng Hòa thì còn phải chờ coi toa thuốc của mấy ông bà này như thế nào. Cho đến giờ, toa thuốc chưa thấy đâu. Nếu ông bà Cộng Hòa nào đưa ra được toa thuốc hữu hiệu, trong khi tình trạng kinh tế ngày càng lún bùn, thất nghiệp vẫn 9%, giá xăng leo lên năm đô, cuộc điện sẽ thay đổi và cuộc chạy đua năm tới sẽ hấp dẫn hơn nhiều. Cái ghế của TT Obama có nhiều hy vọng sẽ còn ba chân. (21/8/11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Nước Mỹ Di Võ

16/08/2011

Nước Mỹ Di Võ

Vũ Linh

... TT Obama là tổng thống tạo phản hóa lớn nhất lịch sử Mỹ...

Giờ này đây, cả nước đang bị hớp hồn bởi cuộc tranh cãi công nợ và nhất là việc di chuyển tín dụng bị hạ.

Cuộc tranh cãi công nợ, đúng như TT Obama nói, chung quy chỉ là một cuộc khủng hoảng tiền chế (manufactured crisis) do nhu cầu chính trị chứ chẳng có thực. Cho dù mức công nợ không được tăng đầu tháng Tám thi vẫn chẳng có chuyện nước Mỹ vỡ nợ, và chắc chắn mấy người già cũng vẫn nhận được tiền già như thường.

Dù vậy, cuộc tranh cãi đã gây hậu quả có thể nói là đại họa cho kinh tế Mỹ và thế giới. Và nó đưa ra ánh sáng thật không thể rõ ràng hơn hai vấn đề lớn nhất của nước Mỹ hiện nay. Cũng là hai lý do mà di chuyển tín dụng của Mỹ bị hạ thấp.

Theo công ty Standard & Poors (S&P), di chuyển tín dụng của Mỹ đã bị hạ vì hai lý do:

- Thứ nhất, nước Mỹ cần cắt giảm tối thiểu 4.000 tỷ chi tiêu trong 10 năm tới và cải cách toàn diện tổ chức an sinh xã hội, kể cả cắt bỏ các trợ cấp (entitlements) quá lớn. Trong khi đó, luật mới ban hành chỉ cắt chi tiêu có một nửa số cần thiết, mà không dám đụng đến an sinh xã hội. Nôm na ra, S&P nhận định nước Mỹ đang sống trong nhung lụa áo túng, quá túi tim của mình. Ở nhà lốn quá, đi xe sang quá, ăn nhậu nhiều quá, mua sắm nhiều quá, ... Nhà Nước thi tung tiền bất kể ngày mai, trợ cấp phân phát tự tung. Toàn bằng tiền nợ. Trong khi mức tăng trưởng kinh tế thấp hơn Phi Châu, thất nghiệp cao hơn Áu Châu.

- Thứ nhì, bế tắc chính trị đã làm tê liệt chính quyền. Đại họa lớn như vậy mà các chính khách vẫn như còn trên mây, cãi nhau chí chóe, không người nào nghĩ đến quyền lợi chung của cả nước mà chỉ nghĩ đến quyền lợi phe đảng và cuộc bầu cử năm tới.

S&P cho rằng việc thành lập một "siêu" ủy ban lưỡng đảng để đề nghị biện pháp cắt giảm cụ thể chỉ là chuyện bán cái câu giờ, và trên thực tế ủy ban này sẽ là đấu trường để hai bên tiếp tục đàm đá. Và đa số dân chúng cũng hùa theo bên này bên kia, càng ngày càng phân hóa xã hội Mỹ.

Phe Cộng Hòa vỗ tay hoan hô lý do đầu tiên vi đúng ý. Phe Dân Chủ vỗ tay hoan hô lý do thứ nhì vi có thể đó lỗi cho Cộng Hòa ngoan cố, bất hợp tác. S&P thỏa mãn vi có vẻ như công bằng.

Thông điệp của S&P rất rõ ràng: nước Mỹ đang trực diện đại họa với cách vung tay xài tiền và nợ nần chồng chất hiện nay, trong khi các chính khách vẫn không nhìn thấy gi. Đã đến lúc phải gióng tiếng chuông cảnh tỉnh.

Công bằng mà nói, S&P đã ngửi gật mấy thập niên qua nên không nhìn thấy bong bóng giá cả và đại họa nợ dưới tiêu chuẩn, cho đến vài ngày trước khi các ngân hàng phá sản hàng loạt cuối năm 2008. Bây giờ dường như hơi hắp tấp hạ điểm để gờ tội.

Dù sao thì tiếng chuông S&P đã rung động thế giới. Lần đầu tiên trong lịch sử 70 năm thẩm định tín dụng, đại cường Cờ Hoa bị hạ điểm. Trung Cộng lập tức lên tiếng đà kích Mỹ là bắt cả thế giới làm con tin cho những tranh chấp chính trị nội bộ, trong khi thế giới đang giữ hàng ngàn tỷ công khố phiếu Mỹ. Thủ Tướng Nga Putin nhận định Mỹ là ký sinh trùng (parasite) cho kinh tế cả thế giới. Các nhà lãnh đạo Pháp, Anh và Đức giàn đoạn nghị hè để họp khẩn cấp cứu xét hậu quả. Thị trường chứng khoán rớt như đứt giây toàn diện khắp thế giới.

Điểm tín dụng bị hạ nghĩa là rủi ro cao hơn, phải tăng lãi suất trên mọi loại nợ để bù đắp. Tiền lãi trên gần 17.000 tỷ nợ của Nhà Nước sẽ tăng, cũng như tiền lãi mọi loại nợ của dân chúng như nợ mua nhà, mua xe, thẻ tín dụng, nợ tiền học, tiền nhà thương, nợ kinh doanh,... Lãi suất của các chính quyền tiểu bang, thành phố cũng sẽ tăng trong khi đang vật lộn với thảm họa ngân sách địa phương. Sẽ không ngạc nhiên nếu hàng loạt giáo viên, công chức, cảnh sát, ... sẽ mất việc trong những ngày tháng tới.

Chúng ta đang chứng kiến một đại họa dài hạn.

Nhưng lạ lùng thay, người mang trách nhiệm lớn nhất lại bình chân như vại. Sau khi có được một thỏa hiệp có hiệu lực đến sau ngày bầu cử năm tới, thì TT Obama ứng dụng lo di kiểm một tỷ tranh cử. Rồi di tắm biển với vợ con 10 ngày tại Martha's Vineyard, bãi biển ở Massachusetts.

Thị trường chứng khoán rớt cả ngàn điểm, S&P hạ điểm tín dụng, tất cả chẳng có gì làm TT Obama thay đổi được chương trình gây quỹ và nghỉ hè. Ông chỉ giàn đoạn chương trình vận động có nửa tiếng để lên truyền hình đọc diễn văn tranh anh du luận. Ngày thứ hai 8/8, Dow Jones mở rộng khoảng 300 điểm, khung tại đó nguyên buổi sáng chờ diễn văn của tổng thống. Đến trưa, TT Obama lên truyền hình. Sau bài diễn văn, đến cuối ngày rớt gần 650 điểm. Nói như nhà báo cấp tiến Dana Milbank viết trên báo phe ta Washington Post, có lẽ TT Obama không nói gì thi tốt hơn.

Bài diễn văn kéo Dow Jones xuống thêm chỉ vì các nhà đầu tư đã thấy tổng thống chỉ có một lời giải thích "thị trường có lén có xuống", rồi hứa hẹn sẽ có giải pháp, tức là bây giờ chưa có giải pháp. Thị trường lén xuống năm chục điểm một ngày là chuyện bình thường, năm trăm điểm một ngày là khùng hoảng. Mà khùng hoảng thì phải có biện pháp đổi phó ngay chứ không thể hứa hẹn, rồi di nghỉ hè.

Nhiệt độ trong con người "có lén có xuống" 36-37 độ là chuyện bình thường, lên tới 42-43 độ là phải đi bác sĩ. Không may gặp bác sĩ mắc di tắm biển với vợ con, hẹn tuần sau đến gặp, thi tốt nhất là... kiểm bác sĩ khác.

Quân sư David Axelrod cũng lên tiếng. Dĩ nhiên, ông khẳng định việc hạ điểm là lỗi của Phong Trào Tea Party và phe Cộng Hoà vi họ chống lại việc tăng thuế nhà giàu. Lời phán của quân sư mau mắn được phe ta lập lại như kinh nhật tụng.

Trước hết, S&P hạ điểm vi muốn Nhà Nước cắt chi tiêu nhiều hơn nữa, đúng với quan điểm của Phong Trào Tea Party. Về chuyện thuế, S&P nhận định nếu không thể cắt chi tiêu, thi phải cứu xét việc tăng thuế như là một trong những giải pháp để cân bằng ngân sách lại. Nói S&P hạ điểm vi "Tea Party và Cộng Hoà chống tăng thuế nhà giàu" là thiếu thành thật.

Sau đó là chuyện đỗ thừa. Trước đây là lỗi của Bush, của máy rút tiền ATM, của đồi lập Cộng Hòa, rồi đến sóng thần bão Nhật và đảo chánh bén Ai Cập (hai lý do được phát ngôn viên Jay Carney viện dẫn khi Dow Jones rớt hơn 500 điểm ngày 4 tháng 8 vừa qua). Bây giờ là tại vi S&P công trừ sai, rồi đến Tea Party không cho tăng thuế. Mai mốt kinh tế vẫn chưa khả là tại vi động đất ở Kenya, núi lửa tại Nam Mỹ, nguyệt thực, sao chổi, v.v... Thành công chuyện gì, ví dụ như giết được Bin Laden, thi là nhờ sự lãnh đạo cory kỵ sảng suốt của tổng thống, nhưng mỗi lần có chuyện không ổn thi lại là lỗi của... bốn phương tám hướng, không bao giờ tổng thống nhận trách nhiệm.

Đó có phải cung cách của người lãnh đạo hay không, mỗi người đều có quyền có ý kiến riêng.

Nói cho cùng, cuộc khùng hoảng hiện nay là một thứ con đê muộn của những sai lầm kinh tế chồng chất từ gần bốn thập niên qua, từ Mỹ đến Âu Châu. Nói TT Obama là thủ phạm tạo ra khùng hoảng 2011 này cũng chỉ là nói chuyện vớ vẩn giống như nói TT Bush tạo ra khùng hoảng 2008. Cũng không ai tin TT Obama là Hoa Đà có phép lạ chữa ung thư trong ba ngày. Nhưng dưa vào lời hứa long trọng của ông, người ta hy vọng là tình hình sẽ ngày một khả quan. Ngày nay, tình trạng chẳng những không khả quan mà còn y hệt hồi cuối năm 2008 khi Dow Jones tăng sụt mấy trăm điểm một ngày. Chưa nói đến chuyện điểm tín dụng bị hạ trong khi tỷ lệ thất nghiệp thi không. Ba năm sau mà tình hình tồi tệ hơn thi chỉ có một lý do: tổng thống không có khả năng, bất kể đỗ thừa cách nào cũng vậy.

Đúng như S&P nhận xét, nước Mỹ đang trực diện đại họa kinh tế khi số công nợ và thảm họa ngân sách leo lên những mức vô tiền khoáng hậu, trong khi chính trị thi đang ở trong tình trạng phân hóa như chưa bao giờ thấy trong lịch sử hơn hai trăm năm của nước Mỹ. Cộng Hòa và Dân Chủ, bảo thủ và cấp tiến, v.v... chưa bao giờ các khối này đánh nhau hăng và chửi rủa nhau mạnh như bây giờ.

Nhiều người bất bình vi những chống đối từ phía Cộng Hòa và bảo thủ họ cho là quá đáng đối với TT Obama. Nhiều người này quên những đà kích trước đây chống TT Bush từ phía Dân Chủ, cấp tiến và truyền thông còn mạnh gấp trăm, cho đến giờ vẫn chưa hết. Ngay cả một số độc giả Việt Bão đến giờ vẫn còn bị Bush ám ảnh. Chống đối là một thứ thể thao trong chính trị Mỹ. Không chấp nhận được thi dừng dinh dáng vào chính trị.

Nhiều tờ báo loan thành tin tức việc một nhân vật Dân Chủ đà kích một nhân vật Cộng Hoà dám nói là những người ăn "welfare" giống như con "racoon". Nhưng hoàn toàn không nhắc đến việc các nhân vật Dân Chủ, từ Phó Tổng thống Joe Biden trở xuống, đà chửi phong trà Tea Party là "khùng bố", là "Hezbollah" - lực lượng quá khích bị bộ Ngoại giao Mỹ xếp vào loại khùng bố! Bình luận mà làm như tin tức là thế!

Trong những năm 2007-2008, ứng viên Barack Obama tranh cử tổng thống. Chiếu bài chính của ông là đà đoàn kết dân tộc. Ông tuyên bố "Không có một nước Mỹ dó, không có một nước Mỹ xanh, chi có một Hiệp Chủng Quốc Hoa Kỳ". Ông mạnh mẽ đà kích TT Bush đà không có khả năng lãnh đạo, vi không tìm ra được đồng thuận để đoàn kết dân Mỹ, mà chỉ phản hoá nước Mỹ thôi. Ông hứa sẽ thay đổi không khí chính trị ô nhiễm của Hoa Thịnh Đốn với khẩu hiệu "Thay Đổi Mái Chung Ta Cố Thể Tin Được".

Gần ba năm sau, tất cả các chuyên gia chính trị Mỹ đều nhận TT Obama là tổng thống tạo phản hóa lòn nhất lịch sử Mỹ (the most polarizing President), hơn xa cả ông tổng thống cao bồi Bush. Người ta có thể chỉ trích tinh cực đoan của Phong Trào Tea Party, cũng như đà kích thái độ cứng rắn của khối Cộng Hòa trong quốc hội, nhưng muốn có thái độ nghiêm chỉnh hơn thi có lẽ phải tìm hiểu tại sao lại có sự chống đối mạnh mẽ như vậy.

Tại sao Tea Party không thành hình thời TT Clinton hay ngay cà dưới thời TT Carter" Câu trả lời là thái độ của chính TT Obama ngay từ đầu đối với đối lập.

Vài ngày sau khi ông nhậm chức, lãnh tụ khối thiểu số Cộng Hòa Eric Cantor đến Tòa Bạch Ốc kêu gọi TT Obama cùu xét ý kiến của Cộng Hoà thi TT Obama trả lời "Bầu cử phải có hậu quả. Eric, chúng tôi thắng rồi!" (Elections have consequences. Eric, we won!)

Nói trắng ra, được làm vua.

Và ông quả đà làm vua thật: cho thông qua ba bộ luật vĩ đại về y tế, kinh cầu kinh tế, và tài chính mà không cần chút hậu thuẫn nào của đồi lập Cộng Hòa. Hiển nhiên thái độ phớt lờ đối lập như vậy không thể nào là một nhịp cầu đà đoàn kết dân tộc như ông hào hào. Chi có thể gây sự hãi lớn và bất mãn mạnh trong khối đối lập. Và đó chính là lý do giải thích sự ra đời của Phong Trào Tea Party và thái độ cứng rắn của Cộng Hòa. Vì đúng như TT Obama đã nói, bầu cử có hậu quả. Thêm 86 dân biểu Cộng Hòa bước vào Hạ Viện qua kỳ bầu cử vừa rồi. Họ muốn có tiếng nói vi họ có trách nhiệm với cử tri của họ.

Qua việc liên tục đà kích "triệu phú và ty phú", "tư bản đầu hòa", "tài phiệt Wall Street", TT Obama muốn kích động lại cuộc đấu tranh giai cấp, cho dù dân Mỹ đã trưởng thành qua khôi mực này từ lâu rồi. Đầu tranh giai cấp chống nhà giàu, chống tư bản bóc lột, may ra chỉ còn tiếng vang trong một thiểu số rất nhỏ những người vẫn còn sống trong chiến tranh lạnh của thế hệ trước, vẫn còn nghe vang vẳng bên tai những khẩu hiệu tuyên truyền ré tiền của công sản rồi lập lại và gọi đó là yêu cầu công bằng xã hội.

Trong tình trạng khùng hoảng kinh tế cũng như khùng hoảng niềm tin hiện nay, hơn lúc nào hết, chúng ta cần một người biết hàn gắn và lãnh đạo. Tiếc thay, TT Obama không hành xử như một vị lãnh đạo tối cao của cả nước như ông đã hứa hẹn. Thay vi đứng trên cuộc tranh chấp giữa hai đảng, ông đã đứng hẳn về một phía.

Trong gia đình, khi mấy đứa con đánh nhau, thi ông bố (cứ tạm coi TT là ông bố đẻ) phải hành xử như bố, giải quyết một cách không thiên vị. Không giải quyết để tạo hoà bình lại được, thi chính ông bố là người chịu trách nhiệm vi đã không tề gia được, chứ không phải tại thằng con này hay thằng con kia, hay tại ông hàng xóm, tại giò, tại mura...

"TT Obama hoàn toàn không đủ khả năng đảm nhận trách nhiệm của ông. Có lẽ tại trước khi tranh cử tổng thống, ông đã không có kinh nghiệm gi đáng kể, chưa bao giờ quản lý một doanh nghiệp hay một tiểu bang. Chi có một quá trình dạy luật không có gi xuất sắc, chẳng viết một cuốn sách nào ngoại trừ tiểu sử của chính mình [sau khi nhận tiền nghiên cứu về một đề tài liên quan đến sắc tộc] lời người viết bài này]

"Khi làm nghị sĩ tiểu bang Illinois thi ông đã biểu quyết "hiện diện" 130 lần, cố tránh lấy quyết định khô khát. Nước Mỹ đang là con tin chẳng những của một đảng Cộng Hòa cực đoan, mà cũng của một tổng thống hoặc là không có lập trường gi, hoặc sẵn sàng ôm lấy bất cứ lập trường nào giúp ông tái đắc cử."

Nhận định trong ngoặc kép trên không phải là của kẻ viết này đâu. Không phải là của một tài phiệt tư bản bóc lột Cộng Hoà nào. Cũng không phải là của đài Fox News luôn. Đó là của giáo sư cấp tiến Drew Westen, viết về cựu thàn tượng của mình trên báo cấp tiến New York Times, ngày 8/8 vừa qua. Ai nói trí thức là tri thức" Phải mất hơn hai năm rưỡi ông giáo sư tâm lý học mới nhìn ra được một chút sự thật về con người TT Obama. Tuy rằng vẫn còn hơn rất nhiều người đến giờ vẫn chưa... qua cơn mê.

Với TT Obama, một khái niệm mới vừa thành hình và trở thành mô thức thời thượng: lãnh đạo từ phía sau ("leading from behind", nguyên văn danh từ của một cố vấn Tòa Bạch Ốc). Nước Mỹ đang đi vào vùng biển động mạnh, mà thuyền trưởng chọn vị trí "lãnh đạo từ phía sau". Con tàu sẽ đi về đâu" (14-8-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Tranh Cãi Công Nợ: Ai Thắng, Ai Thua"

09/08/2011

Tranh Cãi Công Nợ: Ai Thắng, Ai Thua"

Vũ Linh

...cụ thể, tất cả lãi suất sẽ tăng, kể cả lãi suất nợ mua nhà, mua xe, thẻ tín dụng.

Sau cả tháng trời cãi nhau chí chóe, Nhà Nước Mỹ cuối cùng đã đến thỏa thuận tăng mức nợ, kèm theo vài điều kiện. Nước Mỹ thoát nạn. Không đến nỗi vỡ nợ. Dĩ nhiên là trong thỏa thuận cuối cùng đã phải có bên này nhượng bộ, bên kia đáp lễ lại. Thế thi bên nào nhượng bộ nhiều hơn" Bên nào thắng, bên nào thua"

Câu trả lời sẽ làm nhiều người ngạc nhiên: Cộng Hòa thắng lớn, nhưng TT Obama vui nhất. Oái ăm của chính trị Mỹ!

Trước hết, ta hãy lui một bước để nhìn lại bối cảnh cuộc tranh cãi.

Trong hai năm rưỡi chấp chính, TT Obama đã vung tiền áo ạt ra đường để tìm cách phục hồi kinh tế, giải quyết nạn thất nghiệp, và lợi dụng cơ hội khủng hoảng để cải đổi xã hội luân. Mức công nợ mua chóng lên tới đỉnh mà Quốc hội đã định. Do đó cần phải xin Quốc hội tăng mức nợ trần. Đồng thời cũng xin Quốc hội cho tăng thuế nhà giàu để Nhà Nước có tiền tiếp tục cứu nguy nước Mỹ. TT Obama lợi dụng khủng hoảng công nợ để có lý do tăng thuế. Phiên Cộng Hòa lo sợ cách xài tiền của TT Obama, cũng không bỏ lỡ cơ hội khủng hoảng, lợi dụng cơ hội để bắt chẹt, kéo taay tổng thống lại.

Nói trắng ra, vấn đề tăng mức nợ trần chỉ là chuyện phụ, chuyện chính bên phia TT Obama là tăng thuế, phía Cộng Hòa là cắt chi tiêu. Hai bên giằng co đến khuya chủ nhật mới thỏa hiệp và biểu quyết, một ngày trước khi vỡ nợ.

Có thể nhiều người thở phào nhẹ nhõm khi thấy cuối cùng cũng đã có giải pháp cho một khủng hoảng kinh thiên động địa. Riêng kẻ viết này chẳng mất ngủ chút nào vì đương nhiên là chẳng bao giờ có chuyện đại cường kinh tế số một của thế giới lại vỡ nợ vì một lý do kỹ thuật lảng xẹc như vậy. Tất cả những ta hoảng, đe dọa, chỉ là những đòn hù tháo cáy qua lại. Nước Mỹ này đã trải qua gần 80 lần "căng thẳng" như vậy rồi, chứ chẳng phải lần đầu tiên. Mà thật ra, cũng chẳng có gì căng thẳng hết.

Có một vấn đề ít thấy truyền thông nói đến là trong số công nợ 14.300 tỷ, thi đã có hơn 4.600 tỷ là nợ nội bộ, tức là nợ giữa các bộ, ban, nợ. Bà ngoại trưởng đi viếng thăm một nước nào đó, tốn 1 triệu tiền máy bay quân sự cho phái đoàn. Trường hợp này coi như Bộ Ngoại Giao thiếu nợ Bộ Quốc Phòng một triệu. Đại khái như vậy cho đỗ hiểu. Những số nợ nội bộ này vẫn có thể được khấu trừ qua lại, giảm mức nợ kết cuối, để khỏi vượt qua mức nợ trần hiện hữu. Nhà Nước vẫn có thể dù di sổ sách phần nào qua khôi thời hạn Hai Tháng Tám, cũng như đã du di từ Tháng Năm đến giờ.

TT Obama cũng đe dọa nếu không tăng mức nợ trần thi Nhà Nước sẽ vỡ nợ và "có thể" sẽ không trả tiền già (Social Security benefits) sau ngày Hai Tháng Tám này. Sự thật chỉ là bài hát hù dọa cũ được lôi ra hát lại.

Năm 1996, TT Clinton đã trải qua tình trạng tương tự. Bộ Trưởng Tài Chính lúc đó, Robert Rubin, cảnh cáo Quốc hội do Cộng Hòa kiểm soát, nếu không tăng nợ trần thi sẽ không thể trả tiền già được nữa. Quốc hội khi đó đã biểu quyết ngay một luật đặc biệt coi việc trả tiền già là ngoài phạm vi công nợ, tức là không kể vào khối nợ bị giới hạn bởi mức nợ trần. Nói cách khác, nếu như đầu tháng Tám, mức nợ trần vẫn chưa được nâng lên, thi Nhà Nước vẫn có thể dựa trên luật này để trả tiền già mỗi tháng như thường. Thành ra những lời hăm dọa của TT Obama không đúng sự thật.

Để vấn đề được rõ ràng, phần giải thích trên không phải là của kẻ viết này phía ra đâu, mà là của báo phe ta Washington Post (The Fact Checker – 13/7/2011).

Tóm lại, ta có thể nói trong cuộc tranh cãi về công nợ hiện nay, cũng như trong tất cả các cuộc tranh cãi khác giữa mấy chính khách, có rất nhiều chuyện "coi dzậy mà hóng phải dzậy". Hai bên đều đánh phé, hù dọa nhau, và hù dọa cù tri. Ta nên bình tâm tìm hiểu vấn đề trước khi nhảy nhốm xà và lung tung.

Dù sao, thi nước Mỹ cũng đã "thoát nạn". Hai bên đã đến thỏa thuận và đã được cả Hạ Viện lẫn Thượng Viện thông qua.

Theo luật mới, Nhà Nước được phép tăng nợ trần lên 2.400 tỷ, nhưng bù lại sẽ phải cắt chi tiêu 2.400 tỷ (2.100 tỷ theo một cách tính khác) trong 10 năm tới. Phần lớn những cắt giảm này đều từ ngân sách quốc phòng như phe cấp tiến đòi hỏi. Quan trọng hơn cả là những chi tiêu về tiền già, tiền thuốc sẽ không bị cắt gi hết. Bù lại, Nhà nước sẽ không tăng thuế bây giờ, nhưng có thể cùu xét tăng thuế sau này. Quốc hội sẽ thành lập một Ủy Ban lưỡng đảng để quyết định cụ thể về những cắt chi tiêu và tăng thuế sau. Mức nợ trần mới sẽ đủ đáp ứng nhu cầu cho đến năm 2013, tức là sau cuộc bầu cử tổng thống năm 2012.

Nhìn chung, ta thấy cả ba bên, từ TT Obama đến hai chính đảng, đều có tương nhượng. Bò lên cán cân, ta thấy Dân Chủ thắng vì tăng được nợ và cắt chi tiêu quốc phòng, Cộng Hòa thắng vì cắt chi tiêu đồng loạt. TT Obama thắng vì có tiền xài qua khôi mua bầu cử năm tới. "Nhà giàu" thắng vì không bị tăng thuế. "Nhà nghèo" thắng vì sẽ không bị cắt an sinh xã hội. Nước Mỹ thắng vì khôi vỡ nợ.

Ai thắng nhiều, ai thắng ít"

Cái thắng của TT Obama chỉ là tránh được một đợt tài tranh cù nhức rắng nhô thối. Cái thắng của Dân Chủ -cắt chi tiêu quốc phòng- sẽ được Al Qeada và Khaddafi hoan hô. Cái thắng của "nhà nghèo" -không cắt an sinh xã hội- là chuyện đương nhiên. Từ nửa thế kỷ nay, chưa có khi nào quyền lợi an sinh xã hội đã bị cắt. Do đó, cái thắng của Dân Chủ và "nhà nghèo" thật ra không phải là thắng.

Cái thắng lớn nhất là của Cộng Hòa: vừa ép TT Obama cắt chi tiêu 2.400 tỷ, vừa không cho TT Obama tăng thuế gì hết. Có thể nói một chiến thắng vĩ đại cho đảng Cộng Hòa, và đặc biệt là cho Phong Trào Tea Party, vì đây chính là hai đối hối quan trọng nhất của phong trào này.

Có thể là "80% dân Mỹ muốn tăng thuế nhà giàu" như TT Obama đã nói, sự thật là tổng thống và đa số các dân cử Cộng Hòa cũng như Dân Chủ cuối cùng đều phải đồng ý chẳng tăng một xu thuế nào. Trong khi điều định, TT Obama khẳng định ông sẽ không chấp nhận bất cứ giải pháp nào mà không có tăng thuế. Ông cảnh cáo dân biểu Cộng Hòa Eric Cantor "đừng tưởng tôi thua cáy" (Don't call my bluff, Eric!). Hóra ra ông thua cáy thật. Và bị bắt ngay tay. Cố lê sau khi cãi nhau cả tháng trời, TT Obama mới "ngó" ra được tăng thuế làm chậm lại phát triển kinh tế và bây giờ không phải là lúc tăng thuế.

Ai cũng thắng hết" Thế thi ai thua" Dĩ nhiên là phải có người thua. Đó là... dân Mỹ.

Dân Mỹ thua vì nước Mỹ sẽ tiếp tục ngụp lặn trong nợ nần. Đúng với mô thức Obama, làm gì cũng "kỷ lục", đây là quyết định tăng nợ lớn nhất lịch sử Mỹ, và mức nợ mới, 16.700 tỷ cũng là kỷ lục mới. Trong một nhiệm kỳ của TT Obama, mức công nợ của Mỹ đã tăng 6.100 tỷ, xấp xỉ bằng mức tăng trong 16 năm dưới hai TT Clinton và Bush.

Một ngày sau khi TT Obama ký luật tăng nợ trần, mức công nợ tăng 239 tỷ ngay lập tức. Tô phở nóng phải ăn ngay kéo nguội mất ngon. Mức nợ tổng cộng leo lên 100% tổng sản lượng quốc gia ngay. Lần cuối cùng mức công nợ bằng tổng sản lượng quốc gia là vào năm 1947, cao điểm xây dựng lại Mỹ và cả Âu Châu sau thế chiến thứ hai.

Dân Mỹ có ý thức chính trị không thấp lâm, đã phản quyết ngay: chỉ có chưa tới 40% ủng hộ giải pháp mới đưa ra, theo thăm dò của USA Today.

Các "bác sĩ" ở Wall Street cũng bất mạch và phản quyết. Thứ Hai 1/8, quốc hội thông qua việc tăng nợ trần: Dow Jones rớt hơn 260 điểm. Thứ Năm 4/8, một ngày sau khi mức nợ tăng 239 tỷ: Dow Jones rớt hơn 500 điểm. Thứ Sáu 5/8, tung lên rớt xuống cả 400 điểm. Thị trường chứng khoán hồi sụt giống hệt như Tháng Mười 2008 khi khủng hoảng ngân hàng bùng nổ. Trong cả tháng tranh cãi về nợ trần, Dow Jones đã rớt khoảng 1.500 điểm và, nói như một vị độc giả đã diễn giải, TT Obama đã làm kinh tế mất 1.800 tỷ trong một tháng. Chưa chi đã nuốt chửng ba phần tư mức nợ mới được tăng rồi. Chắc tuần sau lại phải cãi nhau để tăng thêm vài ngàn tỷ nợ nữa. Wall Street không nhìn việc tăng nợ trần như một giải pháp, mà trai lại coi đó như chuyện mờ ám cửa cho mức nợ tiếp tục tăng. Và sẽ tăng nữa trong tương lai.

Quan trọng hơn nữa, điểm tin dụng của nước Mỹ đã bị công ty thẩm định tín dụng Standard & Poors hạ từ AAA xuống AA+. Đây là lần đầu tiên điểm tín dụng của nước Mỹ bị hạ trong lịch sử. Một cách cụ thể, tất cả lãi suất sẽ tăng, kể cả lãi suất nợ mua nhà,

mua xe, thẻ tín dụng. Và gánh nặng lãi suất trên gần 17.000 tỷ công nợ sẽ làm kinh tế không ngóc đầu lên được.

Trong khi nước Mỹ vào khủng hoảng thì TT Obama không trốn trong hầm chống bom nguyên tử, mà bình chân như vại đi vận động một ty để tranh cử: \$35.000 một phần ăn tại Chicago, \$71.000 tại Nữu Uớc. Tổng Thống của dân nghèo! Tại sao các tài phiệt Chicago và Wall Street lại đi ăn, đóng góp tiền cho TT Obama, một người suốt ngày xỉ và nhà giàu và đòi tăng thuế nhà giàu?" Tại vì họ hiểu rất rõ "đừng nghe những gì Obama nói,..."

Chiến thắng của Cộng Hoà đã gây phản ứng trong giới cấp tiến. Trên New York Times, nhà báo Paul Krugman, người đã được giải Nobel kinh tế, tố TT Obama đã đầu hàng vô điều kiện phe cực đoan thiên hữu, và nhà báo Ross Douthat cho là tổng thống đã thất bại (failed presidency). William Galston viết trên The New Republic: TT Obama nhậm nhăng không kiên định lập trường, và đó không phải là đức tính của một tổng thống, nhất là khi they đổi lập trường vì lá phiếu của cử tri.

Họ coi chiến thắng của Cộng Hòa là hậu quả của một TT Obama quá yếu. Cự bộ trưởng Lao Động của TT Clinton, Robert Reich, viết trên Washington Post, công khai chê TT Obama không có khả năng lãnh đạo. Bà cấp tiến chanh chua Maureen Dowd trên New York Times cho rằng chúng ta đang chứng kiến cảnh TT Obama từ từ biến dần thành TT Carter.

Trên các diễn đàn cấp tiến Salon và Huffington Post, hàng ngàn "fans" của TT Obama đã lên tiếng: tổng thống không xương sống, khách hàng lý tưởng của mấy ông bán xe cũ, con nai ngơ ngác trước các thợ săn Cộng Hòa,...

Theo bà Arianna Huffington, chủ diễn đàn Huffington Post: không ai tin ưu tiên số một của TT Obama là tạo jobs, mà đó là tái đắc cử.

Nhưng chiến thắng này của Cộng Hòa có thể là con dao hai lưỡi.

Phải nói ngay là trong thời gian qua, uy tín và hậu thuẫn của TT Obama đã xuống tới mức thấp nhất từ ngày ông tuyên thệ nhậm chức. Theo Gallup, chỉ có khoảng 40% hậu thuẫn ông. Quan trọng hơn nhiều, trong khối độc lập không đảng nào, tức là khối nắm quyền sinh sát trong mọi cuộc bầu cử, tỷ lệ ủng hộ của TT Obama đã rớt từ 55% năm 2008 xuống còn trên 30%. Họ trách ông đã không có khả năng lãnh đạo, không tìm ra được đồng thuận để lãnh đạo cả nước, đã có tính phe đảng nặng, chung vai sát cánh với cánh tả của đảng Dân Chủ, tạo nên mâu thuẫn và tranh cãi ngày một lớn trong chính trường Mỹ. Ông không còn là tổng thống của cả nước Mỹ nữa mà đã trở thành tiếng nói và người bảo vệ quyền lợi của nhóm cấp tiến thiên ta của đảng Dân Chủ. Từ đó mất hậu thuẫn của khối độc lập.

Quyết định nhân nhượng và thoả hiệp của TT Obama, mang lại chiến thắng cho Cộng Hòa, là một quyết định có tính toán rất kỹ: hy vọng sẽ được khối độc lập ủng hộ. Như vậy, TT Obama sẽ giữ được phiếu của cấp tiến, tìm lại được một số lớn phiếu độc lập, và ông sẽ thấy hy vọng đắc cử tăng lên lại rất nhiều. Do đó, mới có chuyện oái ăm là Cộng Hòa đai thắng, mà TT Obama cũng... vui, vì ông được tiếng là hòa hoãn, và nhất là vì chuyện tăng nợ lẩn tẩn sẽ xảy ra sau ngày bầu tổng thống Tháng Mười Một năm 2012. Tính toán của ông đúng hay sai, ta chờ xem. Có khi khối độc lập cũng nghĩ TT Obama không phải là hòa hoãn mà là không xương sống, không đủ khả năng và nghị lực để làm tổng thống"

Cộng Hòa thắng, cá nhân TT Obama thắng. Phe cấp tiến cực đoan, là thành phần cự trị cốt lõi của TT Obama, lại thua đậm trong cuộc tranh cãi vừa qua. Cá nước Mỹ thua đậm khi vẫn còn ngụp lặn trong nợ, với lãi suất cao hơn nữa.

Dù sao thì cuộc chiến ngân sách chỉ mới qua được một cửa ái. Chuyện tiếp theo là thành lập một ủy ban lưỡng đảng để quyết định cắt 2.400 tỷ chi tiêu ở đâu và tăng thuế hay không. Cá hai đảng sẽ tuyển lựa những cao thủ nặng ký nhất để tranh tài trên đỉnh Hoa Sơn Capitol Hill từ giờ đến cuối năm, cũng là những ngày tháng chuẩn bị tranh cử cho cuộc bầu Tháng Mười Một năm tới. Có nhiều hy vọng các vị dân cử Dân Chủ cũng như Cộng Hòa, sẽ coi chuyện tái đắc cử quan trọng hơn là chuyện cứu nguy kinh tế Mỹ. Bảo đảm cuộc chiến sẽ không thiếu cảnh "gió tanh mưa máu". Chinh đó mới là lý do điểm tin dùng của Mỹ bị hạ. (7-8-11)

Giải thích rõ: Một độc giả tố "ÔNG VŨ LINH LÀ CON NGƯỜI VÔ ƠN NGƯỜI ĐÃ CỨU MẠNG MÌNH, ÔNG CÓ BIẾT RẰNG TT CARTER CÓ QUYỀN "PHỦ QUYẾT" MẶC DÀU QUỐC HỘI VÀ NGHỊ SĨ ĐỒNG Ý" (chữ in lớn!). Chuyện đơn nhận dân nợ nần không phải là ý muốn cá nhân của TT Carter mà đã có luật. Luật đầu tiên "The Indochina Migration and Refugee Assistance Act", được Quốc hội Mỹ thông qua và TT Ford ban hành ngày 23 tháng 5, 1975, khi ông Carter còn đang tròng đậu phòng ở Georgia. Đến năm 1977 khi Quốc hội quyết định nâng mức đón nhận thuyền nhân thì TT Carter cũng chẳng thể đi ngược sự xúc động của dân Mỹ và thế giới khi ấy mà phủ quyết. Sau đó là nhiều đợt can thiệp và cứu giúp của các chính quyền TT Reagan và TT Bush (cha) mà độc giả nói là thủ phạm vụ ám sát TT Kennedy! Việc phê phán đúng sai về chính sách kinh tế không nên xuất phát từ những cảm tính như vậy.

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Thưa Chuyện Kinh Tế Cùng Độc Giả

03/08/2011

Thưa Chuyện Kinh Tế Cùng Độc Giả

Vũ Linh

Tăng thuế có khuynh hướng làm chậm lại việc phục hồi kinh tế trong ngắn hạn...

Thời gian gần đây, tòa soạn Việt Báo mờ một diễn đàn trên Việt Báo Online, để độc giả có dịp góp ý. Kè viết này cũng như tất cả các vị hợp tác với Việt Báo triệt để hoan nghênh sáng kiến này. Viết bài rồi có người đọc và góp ý là giấc mộng của tất cả những người cầm bút. Cuộc tranh luận thật hữu ích, giúp mọi người hiểu rõ hơn những chuyện đang xảy ra chung quanh, ảnh hưởng trực tiếp đến cuộc sống của chúng ta và con cháu.

Điều hơi đáng tiếc là không thiếu "góp ý" thực sự chỉ là đá kích không chính đáng, có khi vô căn cứ, thậm chí còn có tính phi báng. Tự do ngôn luận là một khái niệm phức tạp, chúng ta còn đang thực tập.

Trong những góp ý nêu lên gần đây, có một số ý kiến kè viết này thấy cần nói thêm cho chính xác, không phải để tranh cãi, mà để phục vụ độc giả Việt Báo nói chung, phục vụ những người thật sự muốn tìm hiểu vấn đề.

Một độc giả khẳng định: "Một mình TT Bush làm nước Mỹ mất 10.000 ti ở Wall Street, 4.000 ti ở Iraq và Afghanistan, 6.000 ti địa ốc, v.v... sơ sơ thôi là 20.000 ti cho nên 800 ti kích thích chẳng ăn nhập gì cả". Vài độc giả khác đọc vậy, tin là đúng, nên đã lập lại.

Nói có sách mách có chứng thì trước hết phải chứng minh những con số "10.000, 4.000, 6.000 ti" ở đâu ra. Nhưng không dễ. Thời thi cứ tạm chấp nhận để dễ nói chuyện.

Trước hết, cái con số "10.000 ti mất ở Wall Street" là do ước tính của một độc giả qua sự tuột dốc của chỉ số Dow Jones, từ cao điểm 14.500 (10/2007) xuống điểm thấp nhất, 6.500 (3/2009), sau khi TT Obama nhậm chức. Dow Jones rớt 8.000 điểm, được độc giả đó chuyển dịch qua thành "kinh tế mất 10.000 ty".

Vị độc giả đó lấy con số định trước khủng hoảng tài chính và con số đây sau khủng hoảng để tính thiệt hại, và dĩ nhiên, để kể tội Bush. Nhưng điều ông không nói là sau cuộc tấn công 9/11, Dow Jones chỉ còn 7.600. Sau đó, Bush đã kéo Dow Jones lên mức định 14.200 (chứ không phải 14.500), tăng 6.600 điểm. Kể tội Bush làm Dow Jones rớt 8.000 điểm, thế có nên kể công của Bush trước đó làm Dow Jones tăng 6.600 điểm không?

Có một cách nhìn khác rõ hơn.

Tháng Giêng 2001, TT Bush nhậm chức, Dow Jones khoảng 9.800. Tháng Giêng 2009, TT Obama nhậm chức, Dow Jones 8.600. Nói cách khác, trong tâm năm Bush, Dow Jones có lên có xuống, nhưng tổng lại rớt 1.200 điểm, không phải 8.000 như vị độc giả dẫn chứng. Cứ tạm chấp nhận lý luận của vị độc giả đó, mới khi Dow Jones xuống 1.000 điểm là kinh tế mất 1.200 ty (!). Như vậy TT Bush làm kinh tế mất 1.400 ty, chứ không phải 10.000 ty.

Còn chuyện Bush vi quyền lợi các hảng dầu hỏa, đánh Iraq-Afghanistan làm kinh tế mất 4.000 ty cũng nên... bàn lại.

Cả hai cuộc chiến đều được TT Bush đưa ra Quốc Hội phê chuẩn trong khi TT Obama đánh Libya mà không cần ý kiến quốc hội. Khi ấy, các TNS Hillary Clinton, Joe Biden, John Kerry đều bỏ phiếu thuận. Cựu TT Clinton lúc đó cũng tuyên bố ủng hộ. Chuyện Bush "nói láo" để đánh Iraq, thì xin quý độc giả vào link này để biết thêm quan điểm của chính quyền Clinton từ trước khi Bush làm tổng thống: (<http://www.rightwingnews.com/quotes/demsonwmds.php>).

Nói về kinh tế thì chi phí chiến tranh chính là tiền bơm vào kinh tế để sản xuất máy bay, xe tăng, tàu chiến, súng ống, bom đạn, quân nhu, và lương của cả triệu quân nhân, nhân công nhà máy sản xuất chiến cụ. Nôm na ra, chi phí chiến tranh tức là tiền kinh cầu kinh tế. Bó qua chuyện chiến tranh có đạo đức hay không, may là nhờ có chi phí này, nếu không thi cả triệu người đã thất nghiệp, kinh tế còn tệ thảm hơn nhiều. Nói chi phí chiến tranh mất 4.000 ty, bây giờ cần bơm thêm 4.000 ty để bù đắp là nói bịa quỵt, không phải là lý luận kinh tế.

Về chuyện mất 6.000 ty địa ốc, quả là có mất thật tuy chăng ai biết chính xác mất bao nhiêu. Phần lớn mất mát này là do bong bóng nhà cửa xì hơi, giả nhà rớt từ những mức không tưởng xuống gần với thực tế hơn. Ví dụ như một căn hộ hai phòng ngủ trong một cao ốc ở trung tâm khu Bolsa, xây từ gần nửa thế kỷ trước mà bán hơn 500.000 đô là điều phi lý. Căn nhà đó phải là nhà của giới trung lưu, nhưng tiền nợ phải trả ít ra cũng 4.000 đô một tháng trong 30 năm, dân trung lưu nào trả nổi! Bây giờ giá cả căn nhà đó rớt xuống còn 300.000, tuy còn cao nhưng dễ thở hơn. Không có lý do gì thiên hạ phải đóng thuế cho TT Obama để ông bơm tiền vào, nâng giá nhà đó lên lại 500.000 hết. Lập luận cần bơm tiền vào để bù đắp số 6.000 ty mất mát trong khủng

hoàng gia cư hoàn toàn không hợp tình hợp lý.

Vì độc giả đó sau khi lắn lộn cam với táo, kết luận, chi 800 tỷ chưa ăn thua gì. Thật ra, TT Obama không phải chi chi 800 tỷ để tìm cách phục hồi kinh tế đâu. Ông xài khoảng 3.600 tỷ năm 2009 và 3.500 tỷ năm 2010, ví chi hơn 7.000 tỷ, đưa đến thâm thủng ngân sách tổng cộng hơn 3.000 tỷ chi trong hai năm đầu. Lớn gấp rưỡi thâm thủng của Bush trong tam năm. Nhưng dù chi nhiều như vậy, vẫn không giải quyết được nạn thất nghiệp vẫn lửng lơ mức 10%. Tại sao? Chỉ vì chính sách của TT Obama không giải quyết nạn thất nghiệp được:

- Suốt ngày dọa tăng thuế thì các doanh gia đều sợ hãi và không phát triển doanh nghiệp, không thuê nhân công, hay mang hàng xưởng đi Trung Cộng (xem GE ở phần dưới); dọa tăng thuế tư bản bóc lột nghe mát tai, nhưng tư bản không chết mà dân thất nghiệp vẫn thất nghiệp;
- bắt doanh gia phải trả bảo hiểm y tế cho nhân công có tính nhân đạo thật, nhưng trên phương diện kinh tế, cũng không khuyến khích doanh gia thuê thêm nhân công vì sợ tốn thêm tiền bảo hiểm;
- tăng thời hạn lãnh tiền thất nghiệp cũng chỉ khuyến khích một số người không đi tìm việc.

Với những chi tiêu không lồ của TT Obama, kinh tế thực sự đã phục hồi. Dow Jones đã tăng từ 6.500 khi TT Obama mới nhậm chức lên đến 12.500 hiện giờ. Nghĩa là giá cổ phiếu tăng gấp đôi. Nhưng phục hồi kinh tế kiểu này chỉ làm giàu cho những nhà giàu, sở hữu cổ phiếu thôi, còn dân nghèo không có cổ phiếu thì vẫn nghèo, dân thất nghiệp vẫn thất nghiệp.

Rồi câu hỏi cuối cùng: thật ra, có cần phải bơm tiền vào để kích thích kinh tế không? 800 tỷ chưa đủ, phải 7.000 tỷ hay 20.000 tỷ?

Năm 2000 cuối thời TT Clinton, kinh tế bị khủng hoảng vì internet xì hơi. Chỉ số Nasdaq, là chỉ số liên hệ trực tiếp đến công nghệ điện toán, rớt 60% từ hơn 5.000 xuống còn khoảng 2.000 điểm khi TT Bush nhậm chức. Tức là kinh tế mất gần 4.000 tỷ theo lập luận của vị độc giả trích dẫn. Kinh tế suy trầm nặng. Chắc Bush phải bơm vài ngàn tỷ để phục hồi kinh tế? Không, ông không bơm một đồng nào để kích cầu kinh tế hết. Ông ra luật cắt giảm thuế đồng loạt – chứ không phải chỉ giảm thuế cho những người có lợi tức hơn 250.000.

Tại sao cắt thuế? Khi kinh tế suy yếu, cần phải kích thích sản xuất bằng cách tăng chi tiêu. Đảng Cộng Hòa bảo thủ chủ trương cắt thuế để thiên hạ giàu nghèo đều có thêm tiền tiêu xài, mua sắm, đầu tư, kích động sản xuất. Đảng Dân Chủ cấp tiến chủ trương để Nhà Nước thu tiền thuế của dân, rồi các công chức sẽ kế hoạch kích cầu kinh tế. Đó là khác biệt căn bản về quan điểm hai đảng.

Năm 2001, nạn thất nghiệp ở mức 4,5% khi ông Bush nhậm chức, tăng đều mà chỉ lên đến 6,3% hai năm sau vì dư âm khủng hoảng internet. Giữa năm 2003, TT Bush cắt thuế. Qua 2004, và trong ba năm sau đó, từ 2005 đến 2007, thất nghiệp trở lại mức bình thường của kinh tế Mỹ, khoảng từ 4% đến 5%.

Khủng hoảng kinh tế của 2001 đến rồi đi, chả mấy ai biết. Mãi đến giữa năm 2008 khi khủng hoảng tài chính bùng nổ thì thất nghiệp mới leo lên lại 6%-7%.

Năm 2009, TT Obama nhậm chức, tỷ lệ thất nghiệp xấp xỉ 7%. Ông không giảm thuế mà bơm vào kinh tế 800 tỷ, với lời hứa hẹn thất nghiệp sẽ trở về mức bình thường 4%-5% sau một năm như TT Bush đã thực hiện được. Nếu không cho ông 800 tỷ, TT Obama dọa thất nghiệp sẽ tăng lên 8%. Quốc hội nhanh chóng cấp tiền cho ông. Đến cuối năm, thất nghiệp vọt lên 10%. Ba năm sau, thất nghiệp vẫn trên 9%.

Hai kết quả cụ thể của hai chính sách.

Có người chỉ trích TT Bush cắt thuế gây thâm thủng ngân sách lớn. Không đúng. Năm 2003, thâm thủng ngân sách là 400 tỷ, TT Bush cắt thuế. Qua năm sau, thâm thủng vẫn khoảng 400 tỷ, nhưng ba năm sau, 2005-06-07, thâm thủng giảm đều đặn mỗi năm trong ba năm liên, xuống còn khoảng 250 tỷ, bắt kể chi phí chiến tranh Trung Đông, cho đến năm 2008 mới vọt lên lại vì khủng hoảng giàu cưa.

Thứ Sáu 29 vừa qua, tức là hai năm rưỡi sau khi TT Obama chấp chính, Nhà Nước loan báo mức kinh tế tăng trưởng hàng năm là 1,3% trong quý hai của 2011. Dow Jones rớt ngay hơn 100 điểm trong ngày. Nếu đến cuối 2016 mà kinh tế vẫn èo uột thì chắc cũng vẫn là vì bóng ma của Bush tác yêu tác quái thôi.

Một độc giả khẳng định "Cộng Hòa cho tư bản tự do mang jobs di Trung Cộng". Ké viết này xin trinh bày câu chuyện của GE và Intel.

GE là hãng đã thu lời 14 tỷ năm 2009 mà không đóng một xu thuế như đã viết trong một bài trước. Cũng là một đại gia có hằng xưởng khắp thế giới. Năm 2005, hưởng ứng chính sách cắt thuế của TT Bush, GE chuyển về Mỹ 1,2 tỷ đầu tư ở nước ngoài.

Tuần vừa qua, GE loan báo di chuyển toàn bộ bộ phận quang tuyến (X-Ray Business, tập đoàn sản xuất máy móc quang tuyến lớn nhất thế giới, trực thuộc GE Healthcare) từ Wisconsin qua Bắc Kinh vì nhân công rẻ, thuế thấp. Hằng xưởng tại Wisconsin sẽ đóng cửa, nhân công sa thải, chỉ mang một số nhỏ nhân viên cấp quản lý di Bắc Kinh. GE cũng cho biết sẽ bơm ra hai tỷ đầu tư vào một số hằng xưởng khác. Tại Trung Cộng, chứ không phải tại Mỹ.

Một trong những công ty điện toán lớn nhất thế giới, Intel, năm 2005 có 11 tỷ đầu tư ở ngoài Mỹ. Năm 2006, đáp ứng chính sách của TT Bush, mang lại về Mỹ sáu tỷ. Trong hai năm 2009-10 chuyển ra ngoài lại, bây giờ có 12 tỷ ngoài nước. Công ty cũng thông báo sẽ đầu tư thêm 11 tỷ nữa trong những năm tới ở ngoài nước.

GE, Intel, và các đại gia mang tiền đầu tư ngoài nước về Mỹ dưới thời Bush, nhưng ủn ỉn chạy ra khỏi Mỹ dưới chính sách của TT Obama. Nói chung, số tiền đầu tư của Mỹ ở ngoài nước hiện nay là 200 tỷ, gấp hai lần con số cách đây bốn năm.

Trách người làm chính sách, đừng trách các doanh gia. Xí và máy ông tư bản bóc lột này chẳng thay đổi được gì. Mà lại phiền lòng TT Obama. Vì Chủ Tịch tập đoàn GE, Jeffrey Immelt, rất thân cận với TT Obama. Ông là cố vấn đặc trách về vấn đề tạo công ăn việc làm cho dân Mỹ, Chủ Tịch Hội Đồng Cố Vấn về Việc Làm và Cạnh Tranh (Chairman, Advisory Council on Jobs and Competitiveness) của TT Obama. Tổng Giám đốc tập đoàn Intel, Paul Otellini, cũng là thành viên của Hội Đồng đó.

Một vị độc giả khác xác định "TT Bush lấy tiền thuế của 98% dân chúng để cứu nguy cho tư bản 2%".

Nếu nói "lấy tiền thuế cứu nguy tư bản" thì phải nói cho rõ:

- Luật cứu nguy ngân hàng TARP do ông Tim Geithner soạn được đưa ra Quốc hội Tháng Mười 2008, dưới thời Bush, được ứng viên Obama và các dân cử Dân Chủ cổ vũ, nhưng bị đa số Cộng Hòa bác bỏ. Ngay sau đó, thị trường chứng khoán rớt cả ngàn điểm, thế giới rúng động. Ứng viên Cộng Hòa McCain kêu gọi Cộng Hòa thông qua. Luật cứu nguy ngân hàng được đưa ra lại và thông qua. Ông Geithner sau đó được TT Obama bổ nhiệm Bộ trưởng Tài chính, tiếp tục chính sách cứu nguy ngân hàng của ông cho đến giờ.

- Cứu nguy hai hãng xe GM và Chrysler: tháng Chín 2008, quốc hội Dân Chủ biểu quyết Nhà Nước cho các hãng xe mượn 25 tỷ trang trải bớt nợ. Tháng Năm 2009, hai hãng GM và Chrysler khai phá sản sau khi mau mắn xài hết 25 tỷ. TT Obama nhảy vào cứu tiếp, bơm vào mỗi công ty vài chục tỷ. Khi đó TT Bush đã về Texas lâu rồi.

Nói TT Bush lấy tiền thuế của dân để cứu tư bản là không đúng sự thật. TT Obama mới là người "lấy tiền thuế của 98% dân chúng" để cứu các đại gia Wall Street và Chicago.

Một độc giả viết "TT Reagan tăng nợ trần lên tới 18 lần, cho Mỹ nợ ngập đầu". Dưới TT Reagan, mức nợ tăng 18 lần thật, quy ra trị giá đồng đô la của ngày nay thì tăng từ 2.000 tỷ lên 3.700 tỷ, tức là tăng 1.700 tỷ trong 8 năm, so với mức nợ tăng 1.900 tỷ chỉ trong một năm đầu của TT Obama.

Một độc giả biện hộ cho việc Dân Chủ không tăng thuế nhà giàu khi còn kiểm soát lưỡng viện vì "...lúc đó cuối năm 2010 nếu không bớt thuế nhà giàu thì đảng Cộng Hòa sẽ không ký cho dân hưởng tiền thất nghiệp, thành ra vào thế kẹt đảng Dân chủ phải đồng ý".

Thật ra, cuối năm 2010, Dân Chủ nắm Toà Bạch Ốc, và đa số tuyệt đối tại cả Thượng Viện lẫn Hạ Viện, Cộng Hòa chẳng có quyền "ký" bất cứ luật gì, và Dân Chủ chẳng cần gì phải nhận nhượng Cộng Hòa. Sự thật là TT Obama biết tăng thuế sẽ kéo dài trì trệ kinh tế và thất nghiệp nên không làm.

"Tăng thuế có khuynh hướng làm chậm lại việc phục hồi kinh tế trong ngắn hạn" (Raising taxes will tend to slow the recovery in the near term). Đó là nguyên văn nhận định của bà Christina Romer, Cố Vấn Kinh Tế hai năm đầu tiên của TT Obama. Và đó mới là lý do thật sự tại sao TT Obama đã không tăng thuế nhà giàu trong suốt hai năm đảng Dân Chủ hoàn toàn kiểm soát cả Hành Pháp lẫn Lập Pháp. Bây giờ Cộng Hòa kiểm soát Hạ viện, TT Obama chơi trò thâu cát chính trị, thách thức Cộng Hòa tăng thuế.

Cộng Hòa không tăng thuế sẽ chỉ trích là bảo vệ túi tiền nhà giàu, tăng thuế thì sau này kinh tế có trì trệ thì sẽ hả miệng mắng quai, không chỉ trích Dân Chủ được.

Có một vấn đề không liên quan đến công nợ, nhưng cũng nên nhắc. Một độc giả kể công TT Dân Chủ Jimmy Carter dang tay đón nhận cả trăm ngàn người tỵ nạn. Ông Carter là một người rất tốt bụng, rất nhân đạo. Nhưng ông đón nhận dân tỵ nạn là vì Quốc hội Mỹ đã có luật đón nhận dân tỵ nạn, chứ không phải ý muốn cá nhân của TT Carter. Tháng Tư 1975, Quốc hội Mỹ biểu quyết về vấn đề chấp nhận dân tỵ nạn VN vào Mỹ. Luật đó được đa số thông qua, mặc dù hai Thượng Nghị Sĩ Joe Biden và John Kerry chống đối kịch liệt. Ông Biden là đương kim Phó Tổng Thống, ông Kerry là ứng viên tổng thống của Dân Chủ năm 2004.

Cuộc tranh luận về ngân sách, công nợ, và thuế sẽ không bao giờ chấm dứt vì nó phản ánh khác biệt về ý thức hệ cơ bản. Khác biệt ở cấp cầm quyền sẽ ảnh hưởng đến cuộc sống của hàng triệu người. Khác biệt ở cấp "bình luận gia" thì sẽ giúp mọi người nhìn vấn đề rõ hơn nếu họ có sự cởi mở cần thiết để nhìn dưới nhiều khía cạnh. (31-7-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Ngân Sách, Công Nợ, Và Thuế

26/07/2011

Ngân Sách, Công Nợ, Và Thuế

Vũ Linh

...Mỹ sản xuất món hàng 100 đô thì đã phải trả nợ 95 đô, chưa kể tiền lãi khoảng 5%, tức là 5 đô nữa...

Trong thời gian qua, cả nước Mỹ bị thu hút vào cuộc tranh cãi tăng nợ, tăng thuế. Hai chính đảng tranh cãi, tổng thống và quốc hội tranh cãi, báo thù cấp tiến tranh cãi, truyền thông tranh cãi. Phần lớn là... ông nói gà bà nói vịt. Đưa đến tình trạng thiên hạ cũng cãi theo. Không còn là chuyện nói gà nói vịt nữa, mà thành chuyện... mấy ông mù sờ voi.

Trong cái cảnh mờ chợ bát nháo đó, có một độc giả đã bình tĩnh ngồi xem và đặt câu hỏi "Tại sao bây giờ lại có cuộc tranh cãi này" Từ trước đến giờ chưa có lần nào quốc hội phải biểu quyết tăng mức công nợ sao" Chuyện gì đã xảy ra thời các TT Clinton và Bush"

Để trả lời câu hỏi này, ta bình tâm coi lại câu chuyện nợ nần, thâm thuý ngân sách của những năm qua. Ông cố tri tân. Không cần đi quá xa, chỉ cần nhìn lại hai thập niên qua thôi.

DUỚI THỜI TT CLINTON

TT Clinton nhậm chức đầu năm 1993. Ông đặc cử với khẩu hiệu "It's the economy, stupid!". Trước đó, TT George W.H. Bush (cha) hiển ngang di vào lịch sử như tổng thống được hậu thuẫn cao nhất lịch sử cận đại Mỹ, với tỷ lệ hơn 90%, sau khi huy động được một lực lượng quân sự đồng minh mạnh, đánh tan Saddam Hussein tại Kuwait trong có vài ngày. Tất cả các tai to mặt lớn Dân Chủ tránh né, coi chuyện TT Bush sẽ được bầu lại là đương nhiên, khôi nhảy vào tranh cử làm gì cho mệt xác vô ích. Chỉ có một anh tay mơ, thống đốc một cái tiểu bang vừa nhả vừa quê, muốn nhảy ra lấp tiếng, chuẩn bị cho tương lai, nhảy vào tranh cử. Anh nhà quê ngó ngắn đó chính là tổng thống Bill Clinton. Ông đặc cử vì thật ra sáng suốt hơn người, vì hiểu rõ hơn ai hết kinh tế là động cơ chính, là yếu tố quyết định mọi chuyện, vì đó là túi tiền và bát cơm của thiên hạ. Mà thành quả kinh tế của TT Bush không tốt lắm, nhất là sau khi ông lật ngược chính sách của TT Reagan, cho tăng thuế đồng loạt dù đã hứa là không với câu nói lịch sử: "Hãy đọc ở miếng tôi này, không có thuế mới!" Dân Mỹ thấy tăng thuế là bất mãn rồi.

Tám năm Clinton có thể nói là tám năm tương đối an bình ổn định nhất trong lịch sử cận đại Mỹ. Có thể nói TT Clinton là một trong những tổng thống may mắn nhất lịch sử. Chẳng có tai họa gì xảy ra hết, ung dung ngồi mát ăn bát vàng. Tổng thống coi như "thất nghiệp" ngồi ngáp dài chán quá, đành phải tìm... cô Monica giải sầu, khiến xém mất job. Cố hai yếu tố.

Thứ nhất là nhờ... số trời. Chẳng có thiên tai, động đất, mưa bão gì. Cũng chẳng bị đâm dáng vào chiến tranh quy mô vĩ đại nào. Nạn khủng bố mới manh nha, khi Al Qaeda vẫn còn là nhóm khủng bố tấn công ở vòng ngoài, chưa đặt bom đánh hai tòa cao ốc World Trade Center ở Nữu Uớc.

Thứ nhì là nhờ đổi lập Cộng Hòa. Vừa vào Tòa Bạch Ốc, TT Clinton hăng hái giao ngay cho bà vợ trách nhiệm cái tó toan điện hệ thống y tế Mỹ. Kế hoạch bà Hillary đưa ra có tính cách cấp tính cực đoan quá mức, ngay quốc hội do phe ta Dân Chủ kiểm soát cũng không dám thông qua. Dân chúng sợ xanh mặt. Ít lâu sau, trong cuộc bầu giữa mùa năm 1994, dân chúng trao đa số kiểm soát cả hạ viện lẫn thượng viện cho Cộng Hòa, để cầm châm tổng thống. TT Clinton thế là bị khoá tay, không còn làm gì được nữa. Các chương trình kế hoạch đồ sộ, vĩ đại bị cắt vào tù hét. Sáu năm còn lại là sáu năm... uống trà ngầm trăng, hút xi-gà.

Mặt khác, tám năm của Clinton cũng là thời điểm thiên hạ đua nhau thổi bong bóng. Bong bóng internet và bong bóng nhà cửa. Tổng thống ung dung ngồi xem, còn vỗ tay hoan hô khuyến khích vì thấy dân chúng ăn nên làm ra. Hai con sốt có tính đầu cơ này đã bơm cả ngàn tỷ bạc vào kinh tế, cổ phiếu các công ty điện toán cũng như giá nhà cửa khắp nước tăng vọt như điên gặp bão. Tiền bạc chảy ào ào. Và hậu quả đầu tiên là tiền thuế của Nhà Nước thu được tăng vọt như hỏa tiễn. Giá nhà và giá cổ phiếu có thể là giá ảo, nhưng tiền thuế thu vào là tiền thật.

Ta có thể mường tượng ngay hình ảnh kinh tế thời đó. Một mặt thi Nhà Nước thu thuế ào ào, mặt khác Nhà Nước bị đổi lập khóa tay không cho tiêu xài. Cố thu mà không chi thi dĩ nhiên kết quả là trong ba năm cuối của TT Clinton, ngân sách đã có thặng dư. Lần đầu tiên trong lịch sử cận đại Mỹ, ngân sách Nhà Nước không bị thâm thuỷ. Trong năm năm đầu, ngân sách thâm thuỷ tổng cộng 1.000 tỷ, ba năm cuối, thặng dư tổng cộng 450 tỷ. Kết sốt tám năm Clinton, thâm thuỷ chỉ có 550 tỷ, hay là trung bình 70 tỷ một năm.

Mức công nợ trong tám năm Clinton tăng từ 4.200 tỷ lên đến 5.700 tỷ, tức là tăng tổng cộng 1.500 tỷ. Trung bình tăng chưa tới 200 tỷ một năm.

Đây là thành tích lớn nhất của TT Clinton, mà ông và đảng Dân Chủ không bao giờ bỏ lỡ cơ hội nhắc nhở thiên hạ. Bao nhiêu phần là công của TT Clinton, bao nhiêu phần là công của đổi lập Cộng Hòa, bao nhiêu phần là do bong bóng giả tạo, bao nhiêu phần là... số trời! Câu trả lời mỗi người đều có.

DUỚI THỜI TT BUSH (CON)

Trong khi tám năm Clinton ổn định bao nhiêu thi tám năm của TT Bush lại rối loạn bấy nhiêu. Chưa vào Nhà Trắng thi đã chứng kiến thị trường chứng khoán sụp đổ vì bong bóng internet xi hơi. Chỉ số Nasdaq rớt hơn 60%, từ hơn 5.000 điểm xuống còn chưa tới 2.000 khi nhậm chức. Kinh tế suy trầm nặng. Vừa vào Nhà Trắng chưa ấm ghê là bị ngay vố 9/11. Không phản ứng không được. Thế là xảy ra cuộc chiến Afghanistan. Rồi tới báo cáo của CIA cũng như của cả thế giới khi ấy là Saddam Hussein còn cùi vũ khí giết người tập thể mà TT Clinton không chịu kiểm tra. Cố cùi vũ khí nguyên tử không chừng. Làm gì bây giờ?

Ngoài chờ Saddam cho cùi vũ khí bắn ra Nữu Uớc chết vài trăm ngàn người! Không thể vô trách nhiệm ngồi chờ một 9/11 thứ hai, khùng khiếp gá cùi chục lần như vậy được. Mà Saddam thi không cho kiểm tra vũ khí. Liên Hiệp Quốc thi kêu chiêng gõ trống nhưng hoàn toàn tê liệt vì Nga, Tàu và Pháp lo bảo vệ quyền lợi kinh tế của họ tại Iraq. Thế là bắt buộc phải đánh Saddam. Rồi lại chuyện trên trời rơi xuống. Bão Katrina cùng với hàng loạt cùi chục trận bão hurricanes liên tiếp đổ bộ vào vùng biển đông nam, từ Florida đến Texas. Đến cuối rào, còn vài tháng nữa thi về hưu, nhưng vẫn lánchez thêm vụ bong bóng giá cùi nổ tung sau khi đã được thổi lên tận mây xanh dưới thời Clinton. Họa vô đơn chí.

Trước những nhu cầu chi tiêu dồn dập, thi nguồn tiền vào lại biến mất. Dot.com xì hơi, hàng ngàn công ty điện toán phá sản, hàng trăm ngàn người mất việc. Tiền thuế thu vào tuột dốc ngay lập tức.

Tả xông hứa dột, chống đỡ từ phiá. Chẳng biết uống trà ngầm trăng là gì.

Thặng dư ngân sách của TT Clinton để lại dàn biền mất. Ngân sách thâm thuỷ trở lại. Năm 2001 còn thặng dư 100 tỷ. Qua năm 2002, bắt đầu thâm thuỷ 150 tỷ, tăng dần lên khoảng 400 tỷ vì chiến tranh Trung Đông, rồi giảm xuống còn 150 tỷ năm 2007. Rồi lại vọt lên 450 tỷ vào năm 2008 vì khủng hoảng tài chính. Tổng cộng trong tám năm Bush, ngân sách bị thiếu hụt khoảng 2.000 tỷ. Trung bình mỗi năm hụt 250 tỷ.

Trong tám năm Bush, công nợ leo thang từ 5.700 tỷ khi nhậm chức lên đến 10.600 tỷ ngày ông về hưu. Trung bình tăng 600 tỷ một năm.

DUỚI THỜI TT OBAMA

TT Obama nhậm chức đầu năm 2009, vào đúng cao điểm của khủng hoảng giá cùi và tài chính. Cuộc khủng hoảng gây bất mãn lớn trong dân chúng, chống lại TT Bush và đảng Cộng Hòa mà thiên hạ cho là phải chịu trách nhiệm về khủng hoảng. Chẳng những TT Obama thắng, mà còn kéo theo chiến thắng vĩ đại của đảng Dân Chủ ở mọi cấp, thượng viện, hạ viện, tiểu bang, địa phương.

Toàn quyền hành động, ông tung ra chương trình kích cầu kinh tế, chương trình cứu nguy ngân hàng, chương trình phục hồi các hãng sản xuất xe. Rồi đến kế hoạch cải tổ toàn bộ hệ thống bảo hiểm và dịch vụ y tế, cải tổ toàn bộ hệ thống tài chính. Toàn là những chương trình đồ sộ chưa từng thấy trong lịch sử Mỹ.

Những chương trình vĩ đại này cần thiết một phần vì nhu cầu cứu nguy kinh tế thực sự. Nhưng đúng như phu tá Rahm Emanuel đã nói, "không nên lãng phí một cơ hội khủng hoảng". TT Obama cũng nhận cơ hội cứu nguy kinh tế tung ra những kế hoạch có tính đối đôi lùn. TT Obama tự coi như được trao sứ mệnh cải đổi cả xã hội Mỹ, tái phân phối lợi tức, gọi là "lấy tiền nhà giàu chia lại cho nhà nghèo". Một chủ trương không khác gì chủ trương trong sách vở xã nghĩa cho lầm. Chẳng phải là cứu nguy kinh tế không.

Với những chương trình kiểu này, dĩ nhiên là các con số về thâm thủng ngân sách cũng như công nợ, đã bay toát lên... cung trăng.

Theo như ước tính của một cơ quan độc lập là Văn Phòng Ngân Sach Quốc Hội (Congressional Budget Office), thâm thủng ngân sách 450 tỷ của Bush qua năm 2009 tăng lên đến 1.850 tỷ, hơn gấp bốn lần. Thâm thủng trong một năm đầu của TT Obama gần bằng tám năm thâm thủng của TT Bush.

Mức công nợ dĩ nhiên phải tăng theo. Từ 10.600 tỷ khi mới nhậm chức, lên đến gần 14.500 tỷ tháng này. Trung bình tăng 1.600 tỷ một năm trong hai năm rưỡi qua. Mỗi tháng, TT Obama mắc nợ thêm 130 tỷ, mỗi tuần hơn 30 tỷ.

Gấp tám lần TT Clinton và gần gấp ba lần TT Bush. Trong 16 năm dưới hai TT Clinton và Bush, mức công nợ xấp xỉ khoảng 60%-65% tổng sản lượng quốc gia. Nay giờ, tháng bảy 2011, mức công nợ đã vọt lên 95%. Nói cách khác, ông Mỹ bây giờ có sản xuất được một món hàng 100 đô thì đã phải trả nợ 95 đô, chưa kể tiền lãi khoảng 5%, tức là 5 đô nữa. Còn gì đe nỗi thán! Lại phải mượn nữa, và đó là lý do cần tăng mức công nợ.

TT Obama giải thích đó là vì nhu cầu giải quyết khủng hoảng kinh tế, gia tài của Bush. Không ai chối cãi kinh tế cuối thời TT Bush bị khủng hoảng trầm trọng, cần phải chi tiền để cứu nguy, để tạo công ăn việc làm, và Nhà Nước bắt buộc phải có vai trò quan trọng. Ta hãy tạm đồng ý đi, cho dù đây hiển nhiên là hành động đúng đắn mồ trâu để đập muỗi. Mà đập hụt nữa.

Câu hỏi đặt ra là như vậy phải cần tiêu xài kiểu này bao nhiêu lâu nữa thì giải quyết xong khủng hoảng kinh tế? "Phục hồi được kinh tế" Một năm" Hai năm" Ba năm" Câu trả lời của TT Obama: vĩnh viễn. Như đã nói qua, mục tiêu của TT Obama không phải chỉ là phục hồi kinh tế, mà là cải đổi cả xã hội Mỹ. Cuộc cải tổ y tế chẳng hạn, không có liên quan gì đến khủng hoảng kinh tế, nhưng là ưu tiên số một của ông trong hai năm đầu, tốn hơn 10.000 tỷ.

Theo như kế hoạch của TT Obama, thâm thủng ngân sách 1.850 tỷ của năm 2009 sẽ giảm dần trong bốn năm sau đó, đến mức thấp nhất là khoảng 600 tỷ vào năm 2012, và sau đó leo thang lại vì chương trình cải tổ y tế bắt đầu được áp dụng kể từ năm 2013, cho đến mức 1.200 tỷ vào năm 2019. Sau đó thì... tính sau. Nói cách khác, trong suốt mười năm tới, thâm thủng sẽ không bao giờ xuống đến mức 450 tỷ là mức cao nhất của Bush. Tổng cộng thâm thủng trong mười năm tới là hơn 10.000 tỷ.

Muốn so sánh chính xác hơn, thi phải nói TT Obama hết nhiệm kỳ cuối năm 2016 (cứ cho là ông đắc cử lại năm 2012), thi thâm thủng trong tám năm của Obama là gần 8.000 tỷ, so với tám năm của Bush là 2.000 tỷ, gấp bốn lần.

Tóm lại:

- Đà tăng trưởng trung bình mỗi năm của công nợ: Clinton: 200 tỷ, Bush: 600 tỷ, Obama: 1.600 tỷ.

- Đà tăng trưởng trung bình mỗi năm của thâm thủng: Clinton: 70 tỷ, Bush: 250 tỷ, Obama: 1.000 tỷ.

TRỞ LẠI CHUYỆN THUẾ

Chuyên quốc hội phê chuẩn tăng mức nợ là chuyện bình thường đã xảy ra không biết bao nhiêu lần trong lịch sử Mỹ. Nhưng chưa bao giờ gây tranh cãi như bây giờ. Vấn đề không phải là tăng mức nợ bây giờ, qua khỏi mức trần hiện nay là 14.300 tỷ, mà là đâu là giới hạn. Phe Cộng Hòa cũng chấp nhận cho tăng mức nợ trần. Nhưng họ sợ mờ cửa cho nước lũ tràn vào nhà mà không có biện pháp giới hạn nào, cũng như họ sợ kế hoạch cải đổi xã hội của TT Obama. Do đó, cho tăng nợ, nhưng phải có điều kiện là giảm tiêu xài trong tương lai, chứ không phải là tăng nợ vô giới hạn rồi tới đâu cứ bù đắp bằng tăng thuế tới đó. Đó là mấu chốt vấn đề đang tranh cãi.

TT Obama tuyên bố có 80% dân chúng ủng hộ ôn tăng thuế nhà giàu. Tổng thống rất khéo lừa thâm dò dư luận. Có một thâm dò mà TT Obama không nhắc: Gallup đầu tháng Bảy cho biết TT Obama sẽ thua bất cứ ứng viên Cộng Hòa nào với tỷ lệ 39% - 47% nếu cuộc bầu cử tổng thống được chức tuần đó.

Tăng nợ là chuyện cần làm trong ngắn hạn. Vấn đề là tăng nợ không chưa đủ, phải làm gì khác nữa. Tức là cũng phải tự chế trong vấn đề chi tiêu. Nhắm mắt tiêu xài vô giới hạn thi có tăng thuế bao nhiêu cũng vẫn không thể đủ, mà mãi sẽ có ngày phả sản. (24-7-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Tăng Thuế Hay Không Tăng Thuế"

19/07/2011

Tăng Thuế Hay Không Tăng Thuế"

Vũ Linh

...hết nói đến cát là mang chuyện cát tiền già, tiền thuốc, ra hù dọa...

Tin báo chí cho biết cuộc thảo luận giữa Dân Chủ và Cộng Hòa để giải quyết những khó khăn kinh tế vẫn bế tắc (cho đến ngày viết bài này), vì hai bên vẫn... ông nói gà bà nói vịt.

Vấn đề rắc rối mà lại cấp bách vì cần sự thỏa thuận về vấn đề mức công nợ tối đa. Theo luật thì Nhà Nước không được vay mượn của thiên hạ quá một mức nào đó –hiện nay được xác định là trên 14 ngàn tỷ. Nhưng mức này đã bị vượt qua từ tháng 5 rồi vì những chương trình vĩ đại của TT Obama, do đó quốc hội cần phải cho phép vượt qua mức này trước tháng Tám. Nếu không thi Nhà Nước sẽ kẹt tiền từ phía không trả nợ nổi, điểm tín dụng (debt rating) sẽ giảm, đưa đến việc lãi suất sẽ tăng vọt, Nhà Nước khó mượn tiền tiếp tục, hàng ngàn món chi tiêu bắt buộc sẽ không thực hiện được, tiền già, tiền thất nghiệp có thể sẽ không trả nổi... Nước Mỹ sẽ bị rắc rối to tuy chưa đến nỗi phả sản ngay.

Cái khúc mắc Dân Chủ và Cộng Hòa không thoả thuận được là Dân Chủ đòi tăng mức nợ và tăng thuế bù lại, trong khi Cộng Hòa đồng ý tăng nợ với điều kiện Nhà Nước phải cắt chi tiêu, ngưng vung tay quá trán, xài tiền thuế của dân như tiền mã trong khi vẫn chẳng giải quyết được nạn thất nghiệp, mà vẫn chỉ là hứa hẹn viển vông.

Bế tắc thứ hai là Cộng Hòa muốn cho tăng mức nợ trần trong ngắn hạn để kiểm soát chi tiêu của TT Obama trong khi Dân Chủ muốn giải pháp dài hạn. Dễ hiểu vì giờ là mùa tranh cử, TT Obama cần một giải pháp cho đến sau ngày bầu cử năm 2012.

Đây là một cuộc tranh luận cực kỳ quan trọng và phức tạp về ý thức hệ giữa hai triết lý chính trị và kinh tế bảo thủ và cấp tiến, với hệ quả lớn lao trên ba trăm triệu dân Mỹ, không phải chuyện đơn thuần "đảng nhà nghèo" muốn tăng nợ để có tiền lo cho dân nghèo trong khi "đảng tài phiệt" muốn cắt giảm để bảo vệ túi tiền nhà giàu.

Cái lý luận Cộng Hòa là đúng của 2% tài phiệt da trắng chi muôn bóc lột dân nghèo không giải thích được tại sao từ sau Thế Chiến đến 2008, Cộng Hòa đã nắm quyền 36 năm trong khi Dân Chủ là đúng của 98% dân lai chi nắm quyền có 24 năm. Trừ phi dân Mỹ thuộc loại ma-sô-xít thích bị bóc lột, còn không thi theo quy luật da số, đảng Cộng Hòa đã phải tự tan hàng ngay từ đầu và đúng của 98% dân chúng tất nhiên đã phải nắm quyền từ ngày khai quốc.

Có người viện dẫn 60% dân Mỹ muốn tăng thuế nhà giàu. Con số này không giải thích được tại sao dân Mỹ lại trao Hạ Viện cho Cộng Hòa để họ cản TT Obama tăng thuế nhà giàu" Hay là tại tài phiệt tung tiền ra mua quốc hội, theo gương của Obama tung 750 triệu ra mua Nhà Trắng"

Có một lập luận truyền thông cấp tiến hay nhảc, theo đó thi không tăng thuế "nhà giàu" từ 35% hiện nay lên 39% là sẽ bớt thu 1.000 tỷ. Nhiều người với diễn giải là "dân nghèo" sẽ phải đóng 1.000 ty thuế thay cho nhà giàu, hay là lùng hơn nữa: "Cộng Hòa lấy 1.000 ty của dân nghèo"! Dĩ nhiên là "dân nghèo" nghe vậy là thất kinh.

Thật ra, Dân Chủ nhìn nhận thâm thủng quá lớn, hơn 10.000 tỷ trong mười năm tới, bây giờ nếu tăng thuế "nhà giàu" 4% thi sẽ thu thêm 1.000 ty để giảm thâm thủng được 10%. Kể ra đúng Dân Chủ cũng rất nhân đạo với nhà giàu. Đúng ra phải tăng gấp mười lần, 40%, từ 35% lên 75%, như vậy Nhà Nước sẽ thu được thêm 10.000 ty, dù bù đắp hết thâm thủng ngân sách ngay. May ông nhà giàu phải cảm ơn TT Obama đã nhẹ tay mới đúng.

Một cách nghiêm chỉnh hơn, câu hỏi đầu tiên cần đặt ra là tại sao lại phải đóng thuế thêm để giảm thâm thủng ngân sách? Có một giải pháp khác dễ hơn nhiều: TT Obama bớt xài tiền, thi thâm thủng sẽ bớt mà không cần lấy thêm thuế của ai hết, mà cũng không cần vay nợ thêm gì nữa. Tại sao Nhà Nước lại xài vung vút hâm dọa nếu không tăng thuế thi sẽ thâm thủng nặng" Đó là câu hỏi của Cộng Hòa. Như Chủ Tịch Hạ Viện John Boehner nói: hãy ngưng xài tiền mà chúng ta không có.

Phe Dân Chủ dọa thiên hạ ngay: Cộng Hòa đòi ngưng xài tiền tức là đòi cắt tiền già, tiền medicare, medicaid... Đây là chiến lược sờ trưởng của Dân Chủ, hễ nói đến cắt là mang chuyên cắt tiền già, tiền thuốc, ra hù dọa thiên hạ ngay. Nhưng không phải ai cũng nhẹ dạ cẩn cầu Dân Chủ.

Qua cuộc bầu cử vừa qua, đa số dân Mỹ đồng ý với Cộng Hòa, cho rằng những biện pháp của TT Obama chẳng những không chữa trị được gì mà chỉ làm con bệnh bị nặng hơn. Bằng chứng hiển nhiên là bất chấp hàng ngàn tỷ đô ra để cứu nguy kinh tế, tỷ lệ thất nghiệp vẫn ở mức 9%-10%, nhà cửa vẫn tiếp tục bị kéo, chi phí y tế vẫn leo thang... Có tăng nợ tăng thuế để TT Obama tiếp tục tiêu xài thì cũng chỉ đi đến kết quả tương tự mà thôi. Biện pháp không phải là tăng nợ tăng thuế mà là bớt tiêu xài.

Theo phe Dân Chủ, kinh tế chưa hồi phục được không phải vì giải pháp của TT Obama sai, mà chỉ vì gia tài kinh tế của Bush để lại là một mớ rác lớn quá, phải vung thêm tiền nữa mới phục hồi kinh tế được.

Chuyện khủng hoảng kinh tế có phải là gia tài của Bush hay không đã được bàn qua tuần rồi. Đối với đa số dân chúng bình thường, cái nhìn đơn giản là xảy ra dưới trào Bush thì là lỗi Bush. Chẳng trách họ được. Đòi hỏi dân chúng phải hiểu rõ ngô ngách kinh tế của ba chục năm qua hơi quá mức của họ. Đó là chuyện của chuyên gia kinh tế và sứ giả.

Bây giờ ta thử suy nghĩ kiểu khác. Ứ thi đó là lỗi của Bush đi. Biết rồi. Đối với 15 triệu người đang thất nghiệp, điều quan trọng là có việc làm để nuôi gia đình, chứ không phải chuyện ai lỗi ai phải. Dân Mỹ bầu Obama làm tổng thống để "hy vọng" có job lại, chứ không phải để nằm nhà ăn tiền thất nghiệp rồi nghe kể tội Bush. Kế tội hay si và bối rối Bush mà no bụng được thì cũng ráng耐 làm.

Đó thừa là mặt trái của... thất bại. Có thất bại thì mới cần phản trắc, giải thích, đố thừa, và si và bối rối để khóa lấp. Nếu thành công thì đã hồn hở lo quảng bá thành quả chứ ai hơi đâu ngồi phản trắc chửi bới. Nói cách khác, thiên hạ càng đổ tội cho Bush, càng si và Bush, thi chỉ càng xác nhận thần tượng Obama của mình đã thất bại. Phương cách tốt nhất để bênh vực TT Obama là nêu thành quả cụ thể của ông trong gần ba năm qua. Khó quá. Bối rối Bush để hơn nhiều.

Trở lại câu chuyện ngân sách, cắt chi tiêu không có nghĩa là phải cắt tiền già, tiền thuốc, hay tiền thất nghiệp. Trong 36 năm Cộng Hòa nắm Tòa Bạch Ốc, chưa có khi nào trợ cấp an sinh bị cắt một xu. Ai cũng hiểu cắt những thứ này là tự sát chính trị, không có tổng thống, nghị sĩ hay dân biểu nào muốn tự sát hết. Nhưng trong những chi tiêu thiết yếu đó, vẫn có những chỗ có thể cắt hay giới hạn bớt được. Như đã có dịp viết trong một bài trước, bất thiện hạ công lùng đi làm đóng thuế để nuôi những bà mà TT Reagan gọi là "welfare queen", suốt ngày nằm nhà sản xuất tí nhau dù không có chồng, không phải là công bằng xã hội. Hay để nuôi mấy ông lực điền nằm nhà tháng này qua năm nọ, ăn B-B-Q, uống bia, coi football cũng vậy.

Cắt ngân sách cũng có thể thực hiện được qua chuyện cắt quá cấp lâng nhâng để lấy phiếu. Chẳng hạn như 100 triệu đô mua "áo mưa" phân phát cho "dân nghèo" ham vui, hay 300 triệu sơn quét, trồng cây kiếng trong các nhà tu để các anh tú cảm thấy thoải mái hơn, sau này ra tù sẽ bô phiếu cho Dân Chủ, hay cả trăm tỷ vớ vẩn khác trong kế hoạch gọi là kích cầu kinh tế. Theo thống kê của chính Hội Đồng Cố Vấn Kinh Tế của TT Obama, kế hoạch kích cầu đã tạo ra jobs thật, nhưng phải mất 250.000 để mới tạo được một việc làm với mức lương dưới 50.000 đô một năm. Bất cứ người nào biết công trừ cũng nhìn thấy ngay cái vô lý của những thành tích này.

Một cách giảm thâm thủng ngân sách nữa là siết chặt luật thuế, đóng các kẽ hở lấp (loop-holes), bô hàng loạt trường hợp miễn thuế đi. Đại gia GE, một trong những công ty lớn nhất Mỹ - gần như nhà nào cũng có máy lạnh, tủ lạnh, máy giặt, quạt máy của GE - năm ngoái lời hơn 14 tỷ đô, nhưng chẳng đóng một xu thuế nào. Theo đúng luật, thì GE phải đóng khoảng 35% thuế, tức là ngân sách đã bớt thâm thủng 5 tỷ riêng nhờ GE thôi. Nhà Nước chắc phải trả giá từ bén vô liêm si này cho thích đáng"

Nhưng không, Tổng Giám Đốc của GE Jeffrey Immelt đầu năm nay đã được bổ nhiệm làm... Chủ Tịch Hội Đồng Cố Vấn Kinh Tế.

Trong khi đó, tăng thuế "nhà giàu"- nếu thu được - cũng không phải là giải pháp. Nghe thì hấp dẫn lắm. Ta thuộc loại nhà nghèo, nên chẳng có gì phải sợ. Đánh thuế cho mấy tên tư bản bóc lột chết luôn là đúng rồi. Nếu giải pháp là giết hết mấy tay nhà giàu để chúng khỏi bóc lột dân nghèo được nữa thì các bác Xit-Ta-Lin, Mao và Hồ đã thành đại vĩ nhân, mang lại hạnh phúc cho cả ty người rồi. Còn chờ gì nữa mà cả thế giới không quy hàng cộng sản, giết tư bản bảo vệ bần cố nông"

Những "nhà giàu" trên thực tế, cũng là những người có tiền mò business, mò hăng xưởng, thuê nhân công, sản xuất hàng hoá, nuôi dưỡng kinh tế, giúp chúng ta có công ăn việc làm. Họ không bỏ tiền ra thi kinh tế kiệt quệ và thất nghiệp tràn lan. Ông chủ hãng của tôi là con Mèo, lanh luong gấp cả trăm lần luong tôi, làm việc lè phè, suốt ngày tiệc tùng, rồi đi đánh gôn, thật là bực mình, trong khi tôi làm cật lực mà vẫn chưa đủ tiền trả bills mỗi tháng. Tư bản bóc lột bi ơi! Xin TT Obama đánh thuế cho ông chủ tôi đến sạt nghiệp đi!

Nghe mát tai lắm. Chỉ có điều, ông chủ tôi sắp temple thì job của tôi sẽ ra sao"

Lập luận của Cộng Hòa là phải giảm thuế hay giữ mức thuế thấp thì mới khuyến khích các đại gia đầu tư, tạo công ăn việc làm. Bây giờ khi thất nghiệp còn lớn vón ở mức 10% không phải là lúc tăng thuế để giết thêm kinh tế.

Không có anh nhà giàu nào "yêu nước" đến độ ráng sức bỏ thêm tiền đầu tư, để có thêm lợi tức, để có được cơ hội làm "nghĩa vụ công dân" đóng thuế nhiều hơn để giúp TT Obama nuôi welfare queen.

Còn một lập luận quan trọng hơn cả mà ít người chịu nhìn vào.

Giả dụ như ông nhà giàu bị bắt phải đóng thuế nhiều hơn, và giả dụ ông ta chẳng có cách nào trốn hay lách, mà phải đóng thật sự, ta hãy thử nghĩ lại xem, có khi nào ông nhà giàu ấy ngoan ngoãn về bảo bà vợ "em ơi, minh xài bớt đi để dành tiền đóng thuế" không? Nếu ông ta ngày thơ như vậy thi đã không trở thành nhà giàu, mà vẫn chỉ lận đận trong cái vòng "trung lưu" là giờ.

Thực tế là các đại gia sau khi phải đóng thuế, sẽ tìm đủ trăm phương ngán kẽ để gõ lại. Chẳng hạn như tăng giá hàng hoá, cắt bớt nhân viên, thậm chí đóng cửa hàng ở Los Angeles để mở hàng ở Án Độ, nhân công rẻ, thuế thấp. Càng tăng thuế thì càng nhiều hàng bô đi Á Châu. Kết quả là lạm phát và thất nghiệp. Hai chỉ số đó cộng lại là ra cái mà dân Mỹ gọi là "misery index", đã làm TT Carter thành tổng thống một nhiệm kỳ. Tại vì cái misery index đó là cái chỉ số do lường sự khổn đốn của người dân, vừa phải mua hàng đắt hơn, vừa bị mất việc làm.

Xin lấy một thí dụ bằng quor nhưng gần rủi với nhiều người. Nếu ông chủ một tiệm phở trong khu Bolsa có may mắn kiếm ra lợi tức bị thô thuế là trên 250.000 đô một năm, ông sẽ phải trả thuế nhiều hơn, nên có thể tăng giá phở, bô ít bánh phở hơn, hay bô ít thịt bò dì, thậm chí sa thải bớt vài em chạy bàn và dì nhiên là không muốn mở ra một tiệm khác, tuyển thêm người làm, có khi còn chi trả nhiều khoản trợ cấp về an sinh hay bảo hiểm khác.

Khi ấy, người tiêu thụ chúng ta có ba lựa chọn, trả tiền tôm phở đắt hơn, ăn tôm phở thanh đạm hơn, hay ngồi nhà ăn phở gói. Có trách thi trách người làm chính sách, đừng trách ông chủ tiệm phở. Tức là ta còn lựa chọn thứ tư: đổi người làm chính sách.

Tất cả chúng ta đều là nạn nhân, đều chịu trực tiếp hay gián tiếp hậu quả của "tăng thuế nhà giàu". Đó là lý do tại sao kẻ viết này làm lương năm đồng ba cọc, lại sợ tăng thuế nhà giàu. Nếu lý luận này sai, kẻ viết này xin dựa cột nghe chỉ giáo.

Chính TT Obama và phe Dân Chủ cũng hiểu tăng thuế nhà giàu không giúp phục hồi kinh tế, mà trái lại chỉ kéo dài thất nghiệp. Do đó, trong suốt hai năm đương Dân Chủ nắm cá hành pháp lắn lập pháp (2009-2010), họ đã không tăng thuế nhà giàu gì hết. Bây giờ, đợi Cộng Hòa nắm Hạ Viện, TT Obama mới lên tiếng "thách thức quốc hội tăng thuế nhà giàu", biết chắc đề nghị sẽ bị Cộng Hòa phản đối. Như vậy mới có chủ đề ra tranh cử năm tới: tố cáo Cộng Hòa chỉ muốn bảo vệ túi tiền nhà giàu. Một tiêu xảo sô dâng nhưng vẫn hữu hiệu vì vẫn có người tin!

Điều đáng nhắc nhở là bây giờ TT Obama coi chuyện tăng mức nợ trần như chuyện hiển nhiên phải làm. Nhưng khi ông còn là thượng nghị sĩ, ông ta bô phiếu chống lại chuyện này, công khai tuyên bố tăng mức nợ là bằng chứng của một chính sách kinh tế thất bại. Khi đó Bush là tổng thống. Bây giờ ông là tổng thống. "Thay đổi chúng ta có thể tin được", khẩu hiệu của ông chử của ai!"

Ngô bô ngân sách chỉ có một lối thoát. Mức nợ trần sẽ phải được tăng. Cả hai bên đều phải nhận nhượng, tức là sẽ phải tăng thuế như Dân Chủ muốn, và giới hạn tiêu xài như Cộng Hòa đòi. Không có giải pháp thi Mỹ sẽ đi theo con đường phá sản của Hy Lạp bất luận đố thừa cho gió cho mưa cũng vậy. (17-7-11)

*

Nói cho rõ: Trong bài viết tuần rồi, có đề cập đến ba nhân vật nội các của TT Bush được TT Obama lưu nhiệm. Một vài độc giả cho là không chính xác. Vậy xin nói cho rõ:

- Ông Ben Bernanke không là nhân viên nội các Bush. Ông là Chủ Tịch Hội Đồng Cố Vấn Kinh Tế của TT Bush, rồi được TT Bush bổ nhiệm Chủ Tịch Ngân Hàng Dự Trữ Liên Bang năm 2006. Ông được TT Obama lưu nhiệm đến 2014.

- Ông Tim Geithner dưới thời TT Bush là Chủ Tịch Ngân Hàng Dự Trữ Nữu Ước, là cấp bài trùng với ông Henry Paulson, Bộ Trưởng Tài Chính trong vụ khủng hoảng tài chính cuối trào Bush. Ông là "cha đẻ" của luật TARP (Trouble Asset Relief Program) cứu nguy ngân hàng được TT Bush ban hành đầu tháng Mười 2008. Ông được TT Obama bổ nhiệm Bộ Trưởng Tài Chính để tiếp tục kế hoạch đối phó khủng hoảng tài chính mà ông và ông Paulson đã đê ra.

- Điểm quan trọng là trong các vấn đề mà TT Obama đã kích TT Bush mạnh nhất, ông đã dùng lại những người do TT Bush bổ nhiệm, kể cả Bộ Trưởng Quốc Phòng Gates và tướng Petraeus.

Một vấn đề khác cũng cần nói cho rõ: VNCS gia nhập Liên Hiệp Quốc tháng 9/1977 (dưới thời TT Carter, rất nhiều người ty nạn lúc đó còn trong tù cải tạo nên không biết TT Carter đã bắt tay lại với VNCS). TT Clinton nhận VNCS và mở tòa đại sứ tháng 8/1995, bổ nhiệm đại sứ đầu năm 1997, và là TT Mỹ đầu tiên thăm VNCS tháng 11/2000.

Xin đa tạ quý độc giả đã đọc và góp ý mỗi tuần. Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Lùng Củng Kinh Tế: Tại Ai"

Lòng Cúng Kinh Tế: Tại Ai"

Vũ Linh

Lỗi tại Bush khi em đập bầu...

Cuộc chạy đua vào Tòa Bạch Ốc đã thực sự bắt đầu, tuy chưa sôi nổi gì cho lắm.

Bên đối lập Cộng Hoà, cả tá ứng viên và chuẩn ứng viên còn loay hoay tìm chỗ đứng. Ai cũng muốn thử vận may trước thành quả khiêm tốn của TT Obama. Nhưng khổ nỗi, toàn là mấy bóng đèn 25 watts, sáng lờ mờ. Bên Dân Chủ thì TT Obama đương nhiên sẽ độc đáo đương cầm. Dù sao thì ông cũng là người rất cẩn trọng, nên đã chuẩn bị rất kỹ từ khâu lâu rồi.

Sách lược của TT Obama sẽ tập trung vào hai điểm "hy vọng" chính:

- Công việc phục hồi kinh tế khó khăn, chưa hoàn tất, cho tới thêm vài năm nữa, bảo đảm mọi việc sẽ đẹp như mơ.

- Hai cuộc chiến Iraq và Afghanistan cũng rắc rối lắm. Cho tới thêm một nhiệm kỳ nữa, bảo đảm sẽ có hoà bình trước khi tôi về hưu.

Dĩ nhiên là ông sẽ không quên khoe thành tích cải tổ y tế, cải tổ tài chính, cứu các ngân hàng, cứu các hãng xe, v.v... Nhưng sẽ không bao giờ nhắc đến cuộc đại bại tháng Mười Một năm ngoái khiến đảng Dân Chủ mất Hạ Viện và xém mất luôn cả Thượng Viện, và cũng sẽ không nhắc lại tỷ lệ thất nghiệp vẫn tiếp tục leo lên 9.2% tuần qua.

Những vấn đề trên, hy vọng, hứa hẹn, và thành quả của TT Obama đã được báu ra khá nhiều trên cột báo này, và sẽ còn được bàn vào nhiều nữa trong những ngày tháng tới, với cuộc chạy đua ngày càng sôi nổi.

Trong phạm vi bài này, ta thử xét qua vấn đề trách nhiệm trong cuộc khủng hoảng kinh tế hiện nay. Mấu chốt của vấn đề vi theo "phe ta", cái đồng rác của Bush để lại quá lớn, Hoa Đà Obama cũng chẳng thể làm gì được nhiều. Đảng Tiên Tri với dù phép lạ của mùa bầu cử 2007-2008 đã không còn đì trên mặt nước được nữa, mà đã trở thành một người rất bình thường đang ngụp lặn dưới nước.

Dĩ nhiên, đây là vấn đề sẽ gây tranh cãi mạnh, chẳng những bây giờ, mà còn trong cả chục năm nữa. Sẽ không có bên thắng bên thua, cũng chẳng có bên ngu bên khôn. Ta hãy thử tính tảo nói chuyện một cách... có văn hóa.

Trước hết, thử nhìn vào TT Bush và chính quyền của ông.

Có người cho rằng Bush làm sai trật tự tung vi trong đám cổ vấn chuyên gia chung quanh, có rất ít trí thức có bằng "tiến sĩ". Đúng ra, sự khác biệt lớn giữa nội các Bush và Obama là với Bush, đa số nội các là những người với nhiều kinh nghiệm thực dụng, những người học thiệt ngoài đời, trong khi nội các của Obama đều là trí thức khoa bảng, học giả trong trường, có thể viết công thức rắc rối trên bảng đen nhưng không biết một bình sữa bẩn bao nhiêu tiền ngoài chợ. Bên nào hay, bên nào dở?

Một chi tiết: TT Obama khi tranh cử đã kêu TT Bush mạnh nhất trong hai vấn đề chủ chốt lúc đó: cuộc chiến Iraq và khủng hoảng tài chính. Sau khi đắc cử, ông cho nội các của Bush về vườn, bổ nhiệm người mới của đảng Dân Chủ. Nhưng giữ lại ba người của Bush: Robert Gates, bộ trưởng quốc phòng cũng là người điều khiển cuộc chiến Iraq; Ben Bernanke, Chủ tịch Ngân Hàng Dự trữ Liên Bang, và Tim Geithner, bộ trưởng Tài Chính, cựu Chủ tịch Ngân Hàng Dự trữ Nữu Ước, hang ổ của Wall Street. Cố là không!"

Có thể nào TT Obama cho rằng cuộc khủng hoảng không phải do Bush gây ra, mà trái lại những người của Bush là những người thực sự đang chữa bệnh một cách khẩn cấp, cần phải lưu nhiệm" Chưa hết. Sau hai năm lùn bùn tại Afghanistan, TT Obama lôi tướng Petraeus, tư lệnh chiến trường Iraq của Bush ra, cho chỉ huy cuộc chiến Afghanistan.

Thế mới nói chỉ trích thì dể, đến khi phải làm thì... ông Bush ơi, cho tôi mượn người của ông nhé!

Trong khi đó, toàn bộ nám vị đại giáo sư trong ê-kíp kinh tế đầu tiên của TT Obama đều đã được yêu cầu từ chức sau hai năm, để về trường nghiên cứu lại tại sao lý thuyết cao siêu của họ lại không giải quyết được nạn thất nghiệp.

Một điểm nhỏ nữa: TT Bush là tổng thống duy nhất của Mỹ đã tốt nghiệp cả Harvard (kinh doanh) lẫn Yale (luật). "Phe ta" coi như pha. Bằng mua. Harvard và Yale đều thuộc loại tiểu học Cầu Kho, ai muốn mua bằng là có ngay. Nhờ thế lực của ông bố là tổng thống" Họ quên mất khi ông con học đại học thì ông bố mới chỉ là một dân biểu mới đắc cử của một quận hạt nhỏ tại Texas, chẳng ai nhớ tên là gì ở đâu.

Dù sao, nhìn vào bằng cấp cũng là cái nhìn hù lục của thế kỷ 19, hay là của mấy ông mới có được mành bằng. Hai ông Bill Gates của Microsoft và Steven Jobs của Apple, chẳng ông nào biết tiến sĩ, thạc sĩ, là gì. Trong khi theo báo Tuổi Trẻ thì Việt Nam hiện nay là một trong những nước có tỷ lệ "tiến sĩ" cao nhất thế giới. Hội đồng xã, hội đồng huyện gì đó cũng đầy rẫy "tiến sĩ". Nếu lấy số tiến sĩ làm tiêu chuẩn thì chính quyền VNCS quả đúng là "đỉnh cao tri tuệ loài người".

Không thiếu gì người vẫn nghĩ chắc hơn định đóng cột TT Bush là thủ phạm gây ra cuộc khủng hoảng kinh tế tài chính vừa qua. Họ nhìn vấn đề dưới con mắt già dí: chuyện xảy ra dưới thời Bush thì là lỗi của Bush.

Chuyện đó lén đâu Bush dể hiểu. Cuộc khủng hoảng có thể nói là lớn nhất thế kỷ không phải là chuyện già dí ai cũng có thể hiểu tường tận. Hàng trăm cuốn sách đã phân tích vấn đề. Nhưng mấy ai chịu đọc" Rắc rối mất thời giờ.

Gần đây nhất, nhà báo Gretchen Morgenson và một chuyên gia về vấn đề già cù, Joshua Rosner, đã viết một cuốn sách tựa đề "Reckless Endangerment", nghiên cứu rất sâu về cuộc khủng hoảng vừa qua. Những độc giả muốn tìm hiểu vấn đề một cách nghiêm chỉnh, có thể tìm đọc để hiểu rõ, khỏi mất thời giờ bình loạn. Để nói cho rõ, Morgenson là nữ ký giả cấp tiến, chuyên gia thường trực của báo "phe ta" New York Times, chuyên môn khui thủng các vụ lèm nhem của đại gia Wall Street, đã lãnh giải Pulitzer (một thứ Nobel hay Oscar trong ngành báo chí), chứ không phải là một ký giả đám dở của đài Fox News báo thù cực đoan đâu!

Bà bỏ ra ba năm để viết cuốn sách. Cuốn sách mau mắn thành sách hàng đầu của các chuyên gia kinh tế, tài chính, và cả các chính trị gia, giáo sư.

Trên cẩn báu, hai tác giả xác nhận lại nguyên nhân và diễn tiến khủng hoảng, nhưng đưa ra bằng chứng xác minh bằng dữ liệu cụ thể. Kết luận của họ: cuộc khủng hoảng gia cư cuối năm 2008, đưa đến khủng hoảng tài chính, rồi kinh tế, là hậu quả của những chính sách già cù sai lầm tích lũy trong hơn ba chục năm, mà cũng là hậu quả của tham nhũng trong chính quyền Clinton. Chuyện là, lần đầu tiên một nhà báo cấp tiến không dể thừa cho Bush!

Mở màn với sắc luật Community Reinvestment Act (Sắc Luật Tái Đầu Tư Cộng Đồng) do TT Jimmy Carter ban hành năm 1977, các ngân hàng bị cấm không được kỳ thị trong việc cho dân da màu vay. Vì phần lớn khối dân này có lợi tức thấp nên các ngân hàng bị bắt phải thay đổi điều kiện cho vay, để dãi hoà vay mượn, đặc biệt là phổ biến kiểu vay mượn với lãi suất điều chỉnh, rất thấp trong vài ba năm đầu để ai cũng vay tiền được, rồi những năm sau vọt lên mạnh, đưa trên suy tính là lợi tức của người vay sẽ tăng liên tục những năm sau. Một loại nợ mới, dưới tiêu chuẩn (sub-prime loans) được khai sinh.

Qua đến thời TT Bill Clinton, các ngân hàng thương mại được sát nhập với các ngân hàng bất động sản (mortgage banks), để có thể cho vay mua nhà dễ dàng hơn nữa. Đồng thời, vai trò của hai ngân hàng tái đầu tư bán công Fannie Mae và Freddie Mac cũng được già tăng mạnh mẽ. Hai ngân hàng này mua lại nợ mua nhà của ngân hàng tư, để các ngân hàng này có thêm tiền mặt tiếp tục cho vay nữa. Một cách giản tiếp, Nhà Nước bơm tiền vào nợ mua nhà qua Fannie Mae.

Năm 1979 nợ dưới tiêu chuẩn mới xuất hiện. Mười lăm năm sau, 1994, tổng số nợ dưới tiêu chuẩn là 40 tỷ. Nhưng chỉ bốn năm sau, dưới thời Clinton, 1998, vọt lên gấp bốn, 160 tỷ. TT Clinton và quốc hội Dân Chủ đốc thúc Fannie Mae nêu cố gắng hơn nữa để giúp "dân nghèo" mua nhà. Các ngân hàng bắt đầu sáng chế ra hàng loạt công cụ tài chính phái sinh (derivatives) giúp các ngân hàng có tiền mặt tiếp tục cho vay nhiều hơn nữa.

Nếu ta hiểu cuộc khủng hoảng tài chính do nợ dưới tiêu chuẩn và các công cụ phái sinh gây ra, thì ta thấy ngay cả hai đều là phát minh từ thiện chí của hai tổng thống Dân Chủ, muốn giúp "dân nghèo" mua nhà không cần biết khả năng tài chính.

Quan trọng hơn nữa, hai tác giả khui ra sự cău kết giữa chính quyền Clinton với Fannie Mae và các tài phiệt Wall Street. Tổng Giám đốc Fannie Mae, James Johnson, trong tám năm dưới thời Clinton, bỏ túi hơn một trăm triệu tiền thường vì có công giúp dân nghèo mua nhà thà giàn theo yêu cầu của Clinton. Lúc sau này, đám dân nghèo đó mất nhà hàng loạt trong khi ông Johnson vui thú diễn viên.

Cuốn sách cũng đưa ra bằng chứng một số lớn quan chức chính quyền Clinton được các ngân hàng cho vay những số tiền kếch xù trong điều kiện vay mượn của "dân nghèo" để mua dinh thự như các bộ trưởng Donna Shalala (Y Tế), Alfonso Jackson (Giá Cứ), hay đại sứ Richard Holbrook (Ngoại Giao) hoặc các thượng nghị sĩ Dân Chủ Chris Dodd, Kent Conrad, Barbara Boxer. Chưa kể hàng loạt viên chức cấp dưới khác. Cố qua có lại mội toại lòng nhau, chính quyền Clinton nhầm mắt cho các đại gia Wall Street múa.

Các yếu tố trên kết hợp lại đã dể ra tình trạng phát triển thị trường giá cư mạnh mẽ, tạo nên một ảo tưởng phồn thịnh chưa từng thấy. Giá nhà tăng vọt khắp nơi, nhất là tại miền Nam Cali, Nevada và Florida. Quý độc giả sống tại miền Nam Cali lâu năm hẳn còn nhớ thời vàng son của giá nhà vào khoảng giữa thập niên 90. Thiên hạ đố xô đi "refinance" nhà, lấy "equity" ra xài. Bong bóng giá cư ra đời năm bảy năm trước khi Bush vào Nhà Trắng.

Tình trạng phồn thịnh giả tạo này cũng còn được củng cố bằng việc thị trường chứng khoán leo thang tột độ nhờ sự phát triển của kỹ nghệ tin học – hay đúng hơn, nhờ vào những suy tính có tính đầu cơ. Hàng ngàn người lao vào chơi cổ phiếu "dot.com". Chơi đâu trúng đó, có tiền lời với di mua xe, mua nhà nữa, cho thuê, hay giữ ít lâu, bán lấy lời. Cho đến nay, nhiều người vẫn còn tin tưởng là đã có phồn vinh thật sự và vẫn nhớ đến "công lao" của TT Clinton.

Đến thời TT George Bush, mặc dù ông đã nhiều lần lên tiếng tỏ ý lo ngại tình trạng phát triển giá cư trú quá trớn khó kiểm soát được, nhưng thực tế, TT Bush cũng chẳng làm được gì. Sửa luật để ngăn cản dân chúng mua nhà – nhất là khố dân nghèo thuộc thành phần “dưới tiêu chuẩn”-hiến nhiên là hành động tự sát chính trị mà không một ai dám làm.

Chuyện bên lề: năm 2004, TT Bush vừa ngó ý muốn kiểm soát nợ dưới tiêu chuẩn của Fannie Mae, thì đã bị ngay dân biểu Dân Chủ Barney Frank làm i báo động “Bush muốn ra luật cấm dân nghèo mua nhà”. Ông Frank lo cho dân nghèo, trong đó có ông vì ông cũng là người được ngân hàng cho mượn tiền mua dinh thự, nhưng ông cũng muốn giữ job cho ông Herb Moses, Phó Tổng Giám Đốc của Fannie Mae. Hai ông Frank và Moses sống công khai với nhau như vợ chồng, chỉ không biết ai là vợ ai là chồng thôi.

Đúng theo luật tạo hoà, cái gì bay lên được thì ròi cũng sẽ rớt.

Càng bay cao càng rớt mạnh. Ông Bush có cái số mà các cụ ta gọi là “số án mày” bị cả sao Kế Đô lẩn La Hầu chiếu nén lánh dù hậu quả khì bong bóng chứng khoán nổ tung lúc ông vừa nhậm chức vào năm 2001, cũng như khì bong bóng giá cư xì hơi vào lúc cuối trào, năm 2008, chưa kể 9/11 và Katrina.

Cuộc khủng hoảng có thể được tóm gọn như sau. Ai cũng muốn có nhà, có nhà rồi thì muốn nhà to hơn, có nhà ròi thì muốn hai ba nhà, từ xe Honda leo lên Léch-xít, từ Léch-xít cũ leo lên con Mèc mới, mua chứng khoán như mua vé số, thèm dụng thử tích lũy cả chục cái cho le lói. Tổng thống thấy dân có nhà có xe thì muốn dân có thêm nhà thêm xe. Bộ trưởng, nghị sĩ, dân biểu hưởng ứng tổng thống, mua dinh thự ào ào với sự thồng cảm và giúp đỡ của các đại gia Wall Street. Đại gia ngân hàng lảnh lương cà chục triệu vẫn muốn vài triệu nữa. Hàng triệu người chạy đua hưởng thụ mà không ai nhìn thấy tất cả chỉ là đang thổi bong bóng.

Khi bong bóng nổ thì theo đúng văn hóa đồ thừa của dân Mỹ, không bao giờ là lỗi của mình hết, chắc chắn phải là lỗi của gió, của mưa, của đại gia, của tu bát bóc lột, và của... Bush.

Vì nước Clinton mờ ra, đến thời Bush thì nước tràn ra khỏi bồn. Nhưng TT Bush chưa một lần nào đồ thừa tại gió, hay mưa, hay Carter, hay Clinton, hay bất cứ ai khác. Đối với Bush, tôi là tổng thống, tôi chịu trách nhiệm, không cần biết ai đã làm gì. Ngày ngô quân tử Tàu.

Có thể nói nôm na là anh công ty Mỹ vung tay tiêu xài mua nhà, mua xe, mua dù thử với thèm dụng, với nợ lớn nợ nhỏ, nợ nhất nợ nhì, bắt kể ngày mai trong suốt hơn ba chục năm. Đến ngày nào đó, xài quá mức, hết tiền, phá sản. Lỗi tại Bush.

Hay cũng có thể nói chì công nương Mỹ lảng nhảng với hai anh kép Carter và Clinton, mang bầu, rồi đập bầu đúng lúc cặp kè với Bush, thế là anh kép Bush trúng số. Bây giờ đứa con không có bồ nào dám nhận, được Obama chăm sóc, nhưng càng ngày càng èo uột, chỉ sợ sẽ chết yểu trong tay Hoa Đà mát miệng mà không mát tay. (10-7-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Lỗi Tại... Thiên Hạ

05/07/2011

Lỗi Tại... Thiên Hạ

Vũ Linh

...Nếu máy rút tiền ATM làm thu ngân viên mất việc thì giải pháp hợp lý nhất là gì?

Giữa năm 2008, nước Mỹ đang được lãnh đạo bởi TT Bush. Tỷ lệ thất nghiệp lớn vớ ở mức dưới 5%. Thời điểm đó cũng là lúc cuộc chạy đua với phe Cộng Hòa và John McCain bắt đầu.

Đang chạy đua ngang ngửa với McCain thì bất ngờ xảy ra cuộc khủng hoảng tài chính. Đè tài tranh cùi chuyển hướng qua kinh tế - tài chính. Người hùng McCain biến thành một ông già vỗ biển lờ mờ, phản ứng luống cuống, bối rối, trong khi ông giáo sư trẻ Obama bình tĩnh nhận định tình hình, và bắt đầu hứa hẹn dù loại thuốc mà nhiệm chữa bệnh kinh tế của nước Mỹ. Dân Mỹ có truyền thống tin tưởng Cộng Hòa trong các vấn đề an ninh, quân sự, nhưng lại tin Dân Chủ hơn trong các vấn đề kinh tế xã hội.

Sung rụng đúng lúc đúng người, TNS Obama đắc cử tổng thống.

Trong cái lý luận kinh tế rất đơn giản này, TT Bush là thủ phạm gây ra cuộc khủng hoảng suy thoái kinh tế lớn nhất lịch sử Mỹ, làm mất máy chục triệu công ăn việc làm. Giờ đây có Đảng Tiên Tri cứu nhân độ thế, xuất hiện để bảo đảm kinh tế phục hồi mau chóng, thất nghiệp suy giảm mau lẹ, tất cả những gì tốt đẹp nhất thiên hạ có thể nghĩ đến, sẽ đến với TT Obama. “Hy Vọng Chúng Ta Tin Được”.

Ứng viên Obama lớn tiếng chê Bush làm hỏng dù mọi chuyện, bây giờ chỉ có Obama mới chữa trị được. Tháng Hai 2009, tân tổng thống Obama long trọng hứa sẽ giải quyết vấn đề kinh tế và thất nghiệp trong vòng một năm.

Gần ba năm sau, với cả trăm tỷ rải ra khắp nơi, kinh tế vẫn èo uột, thất nghiệp vẫn ở mức 9%, vẫn tiếp tục tăng (tăng 9,000 người trong một tuần thứ hai của tháng Sáu này). Theo đà này, muôn tỷ lệ thất nghiệp xuống lại mức 5% của Bush thì sẽ cần ít ra là 15 năm. Không phải một năm như Obama hứa. Một là ông Obama chẳng biết tình hình nghiêm trọng như thế nào mà cù hứa bừa để lấy phiếu. Hai là ông biết quá rõ sẽ rất khó khăn nhưng vẫn hứa bừa để lấy phiếu.

Để rồi tất cả cứ đổ lên đầu Bush thôi. Cũng không khác gì dân Phi Châu, vẫn ngupy lận trong nghèo đói, lạc hậu, chậm tiến, chỉ còn cách đồ thừa là lỗi của... thực dân Âu Châu đã đồ họ hời thế kỷ trước, mặc dù đồ họ chấm dứt từ hơn nửa thế kỷ rồi. Á Châu cũng đã bị đồ họ như Phi Châu, còn bị Đệ Nhị Thế Chiến tàn phá nặng hơn Phi Châu nhiều, nhưng cũng đều đã trở thành ròng con, cop con hời rồi. Nói cách khác, có hai cách giải quyết vấn đề: chữa bệnh cho khỏe lại nhau Á Châu, hay bắt lực không biết chữa bệnh, thì chỉ còn cách loại hoay đồ thừa như Phi Châu đã làm từ nửa thế kỷ qua. Ba năm sau vẫn đồ thừa, ba chục năm sau tiếp tục đồ thừa, ba trăm năm nữa cũng vẫn đồ thừa.

Tà coi phim Tàu ngày xưa, vua bị bệnh, thái y chữa không được, bị mang ra chém, chẳng cần đồ thừa gì cho mệt. Đó là chuyện phong kiến hù lậu thời xưa. Ngày nay, thái y chữa không được, không bị chém mà được bầu thêm một nhiệm kỳ nữa vì anh đâu béo cho vua ăn uống bấy bạ bị nhiễm trùng, không phải lỗi của thái y đó, mà là lỗi của anh đầu bếp và mấy con vi khuẩn. Thế thì có thái y để làm gì nhỉ?

Khủng bố hoành hành” Lỗi tại Bush. Bin Laden bị giết” Công của Obama. Dư đảng Al Qaeda đánh thù đô Kabul để trả thù cho Bin Laden” Lại lỗi tại Bush. Thất nghiệp 10%” Lỗi tại Bush. Thất nghiệp giảm còn 8%” Công của Obama. Thất nghiệp tăng lên 9%” Lại lỗi tại Bush. Quý độc giả cứ việc suy luận kiểu này thì sẽ hiểu rõ hết mọi vấn đề, không cần đọc báo phân tích làm gì cho nhức đầu.

Sau ba năm đồ thừa cho Bush, sợ thiên hạ nhàn chán, TT Obama đổi giọng, vẫn đồ thừa, nhưng đồ thừa cho những chuyện khác.

Cách đây hai tuần, TT Obama giải thích tại sao ông thất bại chưa giải quyết được nạn thất nghiệp. Theo TT Obama thì dĩ nhiên, trước hết vẫn là lỗi của Bush, nhưng cũng tại những phát minh khoa học. Ông đưa ra vài ví dụ cụ thể, hy vọng mọi người sẽ hiểu rõ vấn đề. Đó là máy rút tiền tự động ATM đã khiến bao nhiêu cô thu ngân viên ngân hàng mất job. Hay là chuyện đi máy bay, hành khách tự check-in lấy, làm nhân viên hãng máy bay mất job.

Câu tuyên bố của TT Obama làm nhiều người ngã ngửa vì ngạc nhiên. Bây giờ đồ thừa lên máy ATM “Làm sao có thể nói những phát minh khoa học tạo ra cảnh thất nghiệp được”

Những phát minh khoa học không phải chỉ mới bắt đầu có khi con người biết sáng chế ra máy rút tiền ATM. Những phát minh đó đã có từ thời ông Bành Tố đến giờ, và sẽ còn tiếp tục có vĩnh viễn, cả triệu năm nữa nếu nhân loại chưa giết nhau hết. Từ những con dao thô sơ bằng kim khí thay thế những cục đá, đến những phát minh kỹ nghệ gần đây của những thế kỷ 17-18-19, cho đến các phát minh công nghệ điện toán của thế kỷ này....

Mỗi lần có những phát minh đó là nhân loại lại tiến được thêm cả ngàn dặm về hiểu biết, giúp gia tăng hiệu năng của mỗi người lên mức càng ngày càng cao để mọi người đều có thể làm ít giờ hơn mà vẫn dư thừa tiện nghi cuộc sống hàng ngày. Một người bấy giờ có năng xuất bằng cả chục người trước đây. Chưa bao giờ những phát minh đó lại có thể đe dọa người dân, là nguyên nhân tạo thất nghiệp cho dân chúng.

Khi xe hơi được phát minh, có người lo ngại sẽ giết chết công việc của những anh đánh xe thố mò. Khi các hàng xưởng sử dụng máy móc một cách quy mô, có người lo hoàng sẽ giết chết dân lao động. Gần đây nhất khi các máy điện toán được phát minh cách đây khoảng ba chục năm, nhiều người thấp thỏm lo sợ hàng triệu nhân công sẽ mất việc vì computer sẽ làm thay con người hết.

Tất cả được chứng minh đều là những lo sợ vô lý và lạc hậu vì không hiểu rõ vấn đề.

Lấy ví dụ gần nhất, công nghệ điện toán chẳng những không làm cản triều người thất nghiệp như nhiều người khua chiêng cảnh báo, mà trái lại đã tạo công ăn việc làm mới cho cả chục triệu người khác như kỹ sư vẽ máy, công nhân làm máy, chuyên gia tháo chướng, thợ sửa chữa máy, nhân viên bán máy, thày giáo dạy điện toán, v.v... Người Việt may tại Mỹ đều nhớ đến giai đoạn “chồng ly vợ tách” khi làm technicians hay assembly lines trong các hãng điện toán! Và máy điện toán đó đã mang lại cho nhân loại những bước tiến vĩ đại chưa từng thấy trên mọi lãnh vực, phát triển kinh tế, tạo công ăn việc làm cho cả tỷ người khắp nơi trên thế giới.

Lịch sử biến hóa theo đà văn minh nhân loại. Các công việc làm cũng chuyển biến tương tự. Những việc làm như đánh xe thổ mô biến mất thật, nhưng được thay thế bằng cà trăm cà ngàn việc làm mới.

Lập luận những máy móc là nguyên nhân tạo thất nghiệp hay duy trì thất nghiệp là lập luận nếu không phải là lạc hậu thì cũng là vô lý nhất. Điều lạ lùng hơn nữa là TT Obama là người được ca tụng là tri thức của thế kỷ thứ 21 chứ đâu phải ông McCain lầm cầm của thế kỷ thứ 19. Vuity mà lại có thể có những phát ngôn lạc hậu như vậy được sao" TT Obama trên cản bản hoặc là không nắm vững kinh tế và hiểu rõ lịch sử, hoặc là hiểu rất rõ nhưng lại dùng lý luận đó thửa đơn giản hóa mù đê nói chuyện với dân ngư khu den, mặc dù biết rõ là không đúng sự thật.

Nếu máy rút tiền ATM làm các thu ngan viên mất việc thì giải pháp hợp lý nhất là gì" Báo Wall Street Journal kể câu chuyện kinh tế gia Milton Friedman đi thăm một dự án xây cất đồ xô tại Á Châu, thắc mắc không hiểu tại sao không sử dụng máy mà mang ra cà ngan người dùng xe ngang cuoc dào dát. Ông được trả lời là vi chính quyền muốn sử dụng nhân công nhiều, bớt nạn thất nghiệp. Nhà kinh tế vẫn thắc mắc: như vậy sao lại dùng xe ngang cuoc" Sao không bắt mọi người dùng muỗng ăn, nhô hơn, và như vậy có nhiều nhân công có việc làm hơn nữa"

Đó dường như là cản bản lý luận của ông Obama, tổng thống của đại cường văn minh nhất nhân loại: thất nghiệp cao vì những phát minh khoa học như ATM, máy check-in tại phi trường, đã giải việc làm. Như vậy kè viết này xin phép góp ý tổng thống một giải pháp mới rất hiệu quả: huy bô máy móc, chấm dứt các phát minh khoa học, thiên hạ trả về với nguyên tắc cản bản: làm việc tay chân. Một ví dụ cụ thể, phả huy tất cả các xe cần trục, xe ủi đất, xe dào đất, ..., hay là bán hết qua Tầu lấy lại ít đồ-la máy chủ Ba đang giu. Mỗi khi làm dường, mang vài trăm ngàn nhân công đến dùng xe ngang cuoc được rồi, không cần phải dùng muỗng. Chấm dứt thất nghiệp! Lao động vinh quang!

Tin giờ chót: sau khi bị chỉ trich, TT Obama ý thức mình đã hổ to, bèn sửa sai. Hôm 26 Tháng 6, trong bài nói chuyện hàng tuần trên đài phát thanh, ông bất ngờ ca tụng những phát minh công nghệ như người máy (robots) thật sự giúp phát triển kinh tế và tạo công ăn việc làm. Chi có điều TT Obama không giải thích rõ hơn tại sao ATM - một loại thu ngan viên robot - tạo ra nạn thất nghiệp, nhưng robots thi lại giúp tạo công ăn việc làm. Tuy vậy, cũng cần hoan nghênh TT Obama. Nhận minh đê thura không đúng chỗ là tốt thôi.

Nhưng chưa hết. Tuần qua, TT Obama bất ngờ họp báo. Chuyện hiem có. Chắc là chuyện cực kỳ quan trọng. Mà quan trọng thật. Ông họp báo đê... đê thura đổi lập Cộng Hòa không hợp tác, có thể đưa đến bế tắc về ngân sách, về thuế, về mức nợ công, về đú thura. Ông trách quốc hổ làm việc lè phè nghĩ nhiều quá trong khi tổng thống làm việc bù đầu – dĩ nhiên kể cả chuyện ngày đêm đích thân theo dõi và giết được Bin Laden, thành tích đáng nhớ, không nhắc sơ dân Mỹ quên - nhưng không nhắc đến chuyện cho đến nay ông đã là tổng thống du lịch thế giới và đánh gôn nhiều nhất, hơn xa ông tổng thống lè phè Bush con, hay ông tổng thống bay bướm Clinton. Độ nhất phu nhân và các đệ nhất cô nương cũng đã phá kỷ lục du lịch thế giới, hơn xa các bà Bush, Clinton, và các cô con của mấy bà này. Tất cả đều bằng tiền thuế do các công dân đê tiền hoan hý đóng góp.

Văn chưa hết. Trong cuộc họp báo, TT Obama cũng "thách thức quốc hội tăng thuế nhà giàu", theo như một báo Việt ngữ đã đăng. Ủa" Có lòn không vậy" Từ trước đến giờ cứ tưởng chỉ có công dân hạng hai không có quyền hành gì như kè viết này mới thách thức Nhà Nước thôi chứ" Ai ngờ bảy giờ tổng thống, người lãnh đạo cả nước lại đê thách thức quốc hội là sao" Thế ai lãnh đạo xứ này" Ai có quyền" Ý của TT Obama rõ ràng là lại muốn đê thura cho... quốc hội bảy giờ do Cộng Hòa nắm đà số nêu ông không làm được gì nữa chứ" Thế thi trong hai năm 2009-2010, đảng Dân Chủ của tổng thống nắm Tòa Bạch Ốc, kiểm soát da số tuyệt đối cả Hạ Viện lẫn Thượng Viện, tại sao lúu đó lại không tăng thuế nhà giàu, mà bảy giờ đợi cho đảng Cộng Hòa chiếm đà số tại Hạ Viện - tức là được đà số dân Mỹ bầu đê cán - thi ông mới lón tiếng "thách thức" "

Chuyện tổng thống và vợ con du lịch là chuyện nhô. Chuyện đang nói là chuyện... đê thura. Thế chế chính trị Mỹ phân quyền rõ rệt từ ngày khai quốc. Sự phân quyền này bắt buộc các nhà lãnh đạo từ lập pháp đê hành pháp, phải biết làm việc cùng nhau, đê có giải pháp mà tất cả mọi người chấp nhận được, thỏa mãn được nhu cầu của cả trăm triệu người trong một xứ dân chủ tuyệt đối mà tất cả mọi người, lón bê, già trẻ, giàu nghèo, sang hèn, đều có tiếng nói. Tổng thống là người được bầu lén đê lãnh đạo, tức là đê điều khiển quyền may cky phuc tạp đó. Trách nhiệm của tổng thống là lèo lái con thuyền qua các thác nước và ghềnh đá đó. Vượt qua được là tổng thống giỏi. Thuyền bị lật là tổng thống dở. Không cần biết tại thợ đóng thuyền dở, tại mưa to, giò lón, nước chảy quá mạnh, đê quá nhon, ...

Chi trich Cộng Hòa thi đê, nhưng câu hỏi đặt ra là tại sao Cộng Hòa nắm đà số" Có phải tại Cộng Hòa được nhiều phiếu của dân không" Có phải các dân biểu, nghị sĩ Cộng Hòa cũng có trách nhiệm với những người dân đã bỏ phiếu cho họ đê họ canh bót chính dách của TT Obama không"

Nếu chi cần đắc cử tổng thống, xong rồi liên tục đê thura dù mọi thứ, mọi người, thi kè viết này đang tính chuyện sẽ ra tranh cử năm tới! (3-7-11)

*

Đôi lời với quý độc giả:

Trong thời gian gần đây, Việt Báo đã có mục góp ý của độc giả ngay dưới các bài đăng. Đây là một cải tiến quan trọng và thật đáng hoan nghênh, chứng tỏ làng báo Việt ngữ chúng ta đã thực sự mang tính dân chủ, mọi người đều có thể góp ý. Kè viết này hoan hý đón nhận mọi phê bình. Ban chủ biên của Việt Báo nêu có mời người viết này cộng tác thi cũng đê có thêm một quan điểm khác trong phần bình luận và đây cũng là một sáng kiến rất hay vì không ai muốn làm bô như một tờ truyền đơn của riêng một đảng.

Nhưng cũng có vài điều đáng tiếc xin phép Việt Báo được nêu ra và sẽ không nhắc lại.

Trước hết là việc một số độc giả dùng thậm từ quá đáng với nhau. Chúng ta chỉ trich CS không tôn trọng tự do, không tôn trọng ý kiến khác biệt, tại sao lại làm y như chúng" Chúng ta đang nói chuyện về chính sách, quan điểm, tư tưởng, đồng ý hay không là quyền tự do của mỗi người. Nước Mỹ này có hai chính đảng, tức là mỗi bên đều có xấp xỉ một nửa dân Mỹ ủng hộ và một nửa dân Mỹ chống. Tha hồ tranh luận. Trong gia đình tác giả, ông bố là Cộng Hòa, mẹ là Dân Chủ, con gái Cộng Hoà, con trai Dân Chủ. Vẫn anh cảm cùng bàn. Tại sao lại phái sỉ và cá nhán" Tại sao khác ý là ngu, đồng ý mới là khôn" Tại sao chống TT Obama lại là Việt gian"" Tại vì không đú lý đê tranh luận về tư tưởng một cách nghiêm chỉnh sao"

Điều thứ hai là có những độc giả không ngại "phịa tin" đê có cky chửi bới, như cái tin kè viết này từng viết bài cho một website nào đó ở Boston, bị thiên hạ chửi quá nêu phải "chay dài". Chi tiết văn hoá đang nói là người viết không biết gi về tờ báo đó và có thể họ đã download và đăng mà không ghi rõ xuất xứ từ Việt Báo California!

Điều thứ ba là cũng có nhiều hiểu lầm. Có nhiều độc giả chỉ trich này chi biết ca tụng Bush, hay làm "áp-phe" cho Cộng Hòa trong các cuộc bầu cử. Qua gần 200 bài viết cho Việt Báo từ bốn năm qua, tác giả chưa có một lần nào ca tụng TT Bush, kể cả trong bài Tinh Sô Vói Bush viết trong báo Xuân 2008 và bài Di Sản Của Bush, viết tháng 12, 2008. Tác giả chưa bao giờ "lâm áp-phe" gi cho bất cứ ai, chưa bao giờ kêu gọi độc giả bỏ phiếu cho ai, cũng chưa bao giờ đóng góp một đồng nào cho bất kỳ ứng viên chính trị nào. Cũng chưa bao giờ viết "Dân Chủ thân cộng, Cộng Hoà chống cộng". Trong bài viết tuần trước, chỉ nêu lên vài sự kiện về các ông Bush, Clinton, và Kerry liên quan đến Việt Nam thôi. Tất cả đều là những dữ kiện có thể đê dàng kiểm chứng. Không ai có thể phủ nhận cuộc chiến chống cộng bảo vệ miền Nam VN do TT Kennedy khởi động và TT Johnson tiếp tục. Nhưng cũng không ai chối cãi được từ sau Tết Mậu Thân, đại đà số chính khách Dân Chủ, giới truyền thông và trí thức cấp tiến đê bô bác cuộc chiến của quân dân miền Nam như thế nào, đê ép TT Nixon phải rút ra khỏi VN bằng mọi giá.

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Những Huyền Thoại Về Đảng Dân Chủ

28/06/2011

Những Huyền Thoại Về Đảng Dân Chủ

Vũ Linh

...ty phú giàu nhất thế giới như Warren Buffet, George Soros... đều là Dân Chủ.

Còn đúng 18 tháng nữa là dân Mỹ sẽ đê bầu tổng thống, và một phần lớn hệ thống chính quyền Mỹ, từ địa phương đê cấp tiểu bang và liên bang.

Với quốc tịch Mỹ, ta sẽ có quyền đê bầu. Và cũng như tất cả những người dân Mỹ khác, ta cũng có quyền nắm nhà làm thày bón hay chửi đồng. Chẳng ai bắt ta đê bầu. Thường thi hai chức năng chửi đồng và nắm nhà lại hay đê đòi, nhất là khi không nhìn thấy ông bà ứng viên nào háp dẫn hết! Như năm tới khi ta đang thấy một bên là một ông họa sĩ vẽ bánh rất đẹp, và một bên là một lô các ông bà tranh luận ôn ào mà chẳng có chương trình gì cụ thể.

Một điều mà nhiều người không để ý. Trong số dân Mỹ đê bầu, đại đà số chẳng cần biết hay chẳng muốn biết hay chẳng có khả năng biết chương trình ông ứng viên là gì, mà chỉ bầu hay không bầu vi cái mă đẹp trai hay xấu trai, ba hoa giỏi hay cà lăm, làm bánh vẽ giỏi hay chán chì hặt bột, ... Chẳng hạn nếu nói về khả năng chính trị thi bà Hillary thuộc hàng sú mău, nhưng Obama làm bánh vẽ hắp dẫn măy anh chị trí thức sống trong sách vở hơn. Thế là Obama làm tổng thống.

Nói nôm na ra, trong chính trị Mỹ, những yếu tố chi phối, có tính quyết định, thường là những yếu tố hỏi hót, phần lớn dựa trên áo tường, thành kiến và huyền thoại. Vì vậy, chúng ta nên thông cảm với nhiều người hùng hồn bênh đảng này hoặc chống đảng mà chưa hiểu rõ, hoặc hiểu theo truyền thông Việt ngữ xuất phát từ... Hà Nội!

Trong khi còn tranh cử tổng thống, TNS Obama hay bị phe bảo thủ tố cáo là có khung hướng xã hội, thậm chí là cộng sản nữa. Ông Obama mạnh mẽ tố cáo đây là những lập luận nằm trong chiến thuật khung bố tình thần, dọa dẫm thiên hạ - mà ông gọi là scare tactics. Quá thật những lời tố cáo Obama là cộng sản có tính bôp mèo quá đáng, mặc dù ông giao du khá thân với những thành phần thiên tả cực đoan nhất trong giới trí thức khoa bảng Mỹ. Nhưng bản thân TT Obama cũng không ngần ngại dùng lập luận có tính khung bố tình thần bôp mèo không kém, khi ông cảnh cáo đảng Cộng Hòa sẽ không chữa bệnh cho các trẻ em bị bệnh tâm thần để bảo vệ túi tiền của mấy ông triệu phú.

Khung bố tình thần nghe có vẻ lố bịch, nhưng thực tế lại là vũ khí sở trường của cả hai đảng. Biết là hăm dọa vô căn bản, nhưng nói mãi cũng sẽ có người tin. Đó là nguyên tắc cơ bản của kỹ thuật nhồi sọ cho loại quần chúng ưa thích bị nhồi sọ mà không biết. Cố ai muốn công nhận mình là hình nộm và bị nhồi sọ đâu"

Tron chính trường Mỹ hiện nay, cái huyền thoại đơn giản nhưng thịnh hành nhất vẫn là cái huyền thoại Dân Chủ là đảng của dân lao động nghèo trong khi đảng Cộng Hòa là đảng của 2% tài phiệt da trắng. Không cần biết trong kỳ bầu tổng thống năm 2008, ông Obama đã thắng nhờ có 750 triệu tiền yểm trợ, phần lớn của các đại gia Wall Street. Các ông ty phú giàu nhất thế giới như Warren Buffet, George Soros... đều là Dân Chủ. Hầu hết các tài tử Hollywood sống trong nhung lụa đều là Dân Chủ. Các đại gia chủ các hãng truyền hình (ví dụ CNN của ông chồng cũ của tài tử "Hanoi Jane Fonda") và báo lớn nhất nước (ví dụ Newsweek của ông chồng bà cựu dân biểu Dân Chủ Jane Harman) đều là Dân Chủ. Ông Nghị Sĩ giàu nhất Thượng Viện là John Kerry, ứng viên tổng thống của Dân Chủ năm 2004.

Một số người ngày thơ thi coi rằng những ai phê phán đảng Dân Chủ và hệ thống truyền thông một chiều kia là nạn nhân của đài Fox News!

Dựa theo huyền thoại này, những chuyên gia xách động chính trị không ngưng quảng bá Dân Chủ tranh đấu cho dù thứ quyền lợi cho "người nghèo". Tất cả đều như là quà miễn phí của Ông Già Noel cho vậy. Trong khi Cộng Hòa chỉ chờ cơ hội cất hết. Một số người nghe vậy, nghĩ rằng bầu cho Cộng Hòa thì bảo đảm sẽ mất medicare, mất tiền thất nghiệp, mất tiền già, các nghiệp đoàn sẽ bị giải tán, không còn ai tranh đấu bảo vệ quyền lợi cho nhân công thấp cổ bé họng nữa, nhân công sẽ bị sa thải hết, mà ngồi nhà cũng không đủ tiền uống trà ngầm trăng. Tất cả mọi người sẽ bị các đại gia bôp cổ chết hết.

Nghe thi khôn tin, nhưng sự thật lại có rất nhiều người tin. Thế mới nói là tuyên truyền có kỹ thuật. Cái kỹ thuật đó chỉ thuần túy dựa trên sự thiếu hiểu biết hay lười suy nghĩ của thiên hạ.

Ta hãy thử lấy công tâm mà nghĩ lại xem.

Từ sau Đệ Nhị Thế Chiến đến nay, chưa khi nào medicare, medicaid, tiền già, tiền thất nghiệp đã bị cắt, kể cả dưới thời sáu tổng thống Cộng Hòa. Trong 36 năm Cộng Hòa, chưa có một người dân Mỹ nào chết vì nghèo, đói, hay bệnh mà không được chữa. Gần đây nhất, chương trình trả tiền thuốc cho người già – Drug Prescription program - tốn kém của công quỹ cá trâm ty, chính là phát minh của ông Cộng Hòa Bush con.

Nói welfare và medicare là của đảng Dân Chủ là nói mà không biết minh nói gì, cũng không đáng trách vì chỉ là thiếu hiểu biết thôi.

Dân Chủ cũng như Cộng Hòa đều nhận trách nhiệm của Nhà Nước đối với dân. Khác biệt là đến mức nào. Trong khi Dân Chủ rải tiền vô hạn để rời Nhà Nước nợ hơn Chúa Chồm, thì Cộng Hòa chủ trương có giới hạn cho an sinh xã hội, cho tiền thất nghiệp, chứ không thể có chuyện vài ba ăn welfare đâu năm con trai, cuối năm con gái, hay vài ông nằm nhà chiều chiều nướng barbecue uống bia coi football tháng này qua năm nọ, với tiền của những người công lụng cày xâu cuốc bầm.

Cũng chưa có nghiệp đoàn nào bị giải tán hết, ngoại trừ những nghiệp đoàn trong các công ty bị phá sản vì tiền lương cho công nhân quá cao. Tóm lại, cái luận điệu cho rằng Cộng Hòa sẽ cắt an sinh xã hội, giết nghiệp đoàn, chỉ là hăm dọa vô căn cứ, nhưng không thiếu gì người thiếu hiểu biết hay vi thành kiến tin là đúng.

Kết luận này nhớ lại có báu vật hàng xóm. Trong cuộc bầu cử Gore-Bush, hỏi bà sê bàu cho ai thì bà trả lời "Tao chẳng bàu cho ai hết. Dân Chủ toàn là mấy thằng phản chiến thân cộng khiến tao phải ty nạn ở đây, còn Cộng Hòa là thằng nhà giàu Bush nó sẽ cắt hết tiền già và thuốc men của tao". Sau khi Bush thắng, bà cụ ăn không ngon ngủ không yên, hồi hộp chờ đợi bị cắt tiền già và tiền Medicare.

Một huyền thoại lớn nữa là chuyện thuế.

Trên đời này có gì free dâu. Tiền an sinh muốn có tất phải có người đóng đóng thuế. Giải pháp của Dân Chủ luôn là giải pháp "đánh thuế nhà giàu". Chỉ là chuyện vớ vẩn. Trong xã hội Mỹ này, có ba lớp dân: nghèo thì dĩ nhiên không đóng thuế. Giàu thì trên nguyên tắc phải đóng thuế rất cao nhưng thực tế chẳng đóng bao nhiêu. Ông cố vấn kinh tế của TT Obama là Chủ Tịch đại công ty GE. Công ty GE năm vừa qua lời vài tỷ nhưng đóng "zero" thuế. Các đại gia luôn luôn có cả ngàn cách trốn thuế. Rốt cuộc, thành phần gọi là trung lưu như kẻ viết này và đa số đọc giả Việt Báo là lanh búa. Ké viết này chẳng cần biết Dân Chủ hay Cộng Hòa là gì, là ai, chỉ không muốn đi làm tối tăm mặt mũi để đóng thuế đến tắc thở thôi.

Một huyền thoại không kém thịnh hành: Cộng Hoà lén là mấy đại gia sê sa thải nhân viên hết, tất cả mọi người sẽ thất nghiệp, rồi tiền thất nghiệp sẽ mất luôn. Ai nghe mà không toát mồ hôi"

Nhưng chẳng lẽ mấy ông đại gia đuổi hết nhân công để mấy ông áy áy đích thân vào hăng tự mình đi làm nhân công" Và rồi hàng hóa sản xuất bán ra cho ai" Ai cũng bị mất job mà không có tiền thất nghiệp nữa thì ai sẽ có tiền mua hàng"

Cái lý luận sơ dảng nhất vẫn là cái lý luận theo thuyết thịnh vượng chung. Ông đại gia muốn giàu có thì phải bán được hàng, mà hàng chỉ có thể bán được nếu thiên hạ có tiền mua. Đuối hết nhân công, cắt tiền thất nghiệp, tiền dâu họ mua, mà họ không mua thì đại gia cũng chỉ đi đến phá sản thôi.

Chuyện nhà giàu đuổi nhân công để giàu thêm chỉ là thứ lý luận nghe cho vui... người Hà Nội xã hội chủ nghĩa, không đáng chú tâm. Ngay cả chuyện đảng Cộng Hòa là đảng của nhà giàu chủ trương cắt thuế bạc tỷ cho các đại gia cũng chỉ là những bài bản tuyên truyền che mắt những người thiếu hiểu biết. Vấn đề ở đây là vấn đề lý luận về kinh tế học.

Đảng Dân Chủ lý luận theo thuyết khuynh tả tân-Keynesian mà kè viết này đã bàn qua trước đây, chủ trương Nhà Nước là công cụ phát triển kinh tế, tức là Nhà Nước đánh thuế lấy tiền nhà giàu tài trợ những dự án lớn lao của Nhà Nước, tạo công ăn việc làm quy mô cho dân chúng, và hành trường tối đa guồng máy Nhà Nước. Chi cần nhích thêm một bước nữa là ta sẽ thấy các bác Mác và Lê-nin mỉm cười ngay.

Đảng Cộng Hòa thiên hữu thì ngược lại, cho rằng kinh tế chỉ có thể phát triển dựa trên sáng kiến tư nhân chứ không thể trông cậy vào mấy ông công chức lờ mờ làm kế hoạch trong tình trạng cha chung chẳng ai khóc. Do đó cần phải giảm thiểu bộ máy công quyền, không đánh thuế cắt cổ, bôp chết hết kinh doanh, để khuyến khích khu vực tư nhân thuế nhân viên nhiều hơn.

Lý luận nào đúng, lý luận nào sai" Đó là chuyện suy nghĩ của mỗi người, và lá phiếu của mỗi người. Không cần phải dung thận từ chửi nhau. Xử tự do mà.

Hãy thử nhìn vào Âu Châu, đất dụng võ của các ông tân Keynesian. Thực tế, Âu Châu bây giờ chỉ là một khối những nước đã hoàn toàn khánh tận. Từ Hy Lạp đến Bồ Đào Nha, qua Anh, Pháp, Ái Nhĩ Lan, Tây Ban Nha, Bỉ, ... đang vật lộn với những khó khăn kinh tế và chính trị không lối thoát. Chỉ vì Nhà Nước chi tiêu quá lớn, nợ hơn chúa chóm, công chức lánchez quá nhiều quyền lợi bổng lộc, làm ít chơi nhiều quen rồi, bây giờ phải thắt lưng buộc bụng là xuống đường đập nhà đốt xe ngay.

Hay là nhìn vào ngay kinh tế Mỹ.

TT Obama lén nắm quyền từ gần ba năm nay, nhưng nạn thất nghiệp vẫn không suy giảm, lừng lo khoảng 9%-10% dù đã tung ra cả ngàn tỷ kích cầu đủ loại, theo đúng thuyết tân Keynesian. TT Obama không giải quyết được nạn thất nghiệp mặc dù kinh tế đã phục hồi, phần lớn vì các đại gia không muốn đầu tư phát triển, không muốn thuế nhân viên để giá tăng sản xuất. Họ không có lý do gì giá tăng sản xuất để rồi bị TT Obama đe dọa lấy thuế như ông thường hăm dọa.

TT Carter là tổng thống cuối cùng của Dân Chủ đã áp dụng thuyết Keynesian. Trong bốn năm cầm quyền từ 1976, TT Carter đã nâng tỷ lệ thất nghiệp lên mức 9%. Từ sau khi chiến tranh Việt Nam chấm dứt, ba lần mức thất nghiệp lên cao nhất là dưới thời Carter (8.9%), Clinton (7.7% tháng Chín năm 1992) và Obama (9.1% tuần qua), đều là Dân Chủ. Có một ông TT Cộng Hòa lãnh theo với mức thất nghiệp hơn 10% là cự già Reagan. Ông ta dẹp luôn chương trình tân Keynesian của Carter và tái đắc cử huy hoàng!

Thành ra là hoảng bầu cho Cộng Hòa sẽ bị thất nghiệp chỉ đúng là là hoảng.

Một vấn đề quan trọng nữa: Việt Nam.

Những người ủng hộ Dân Chủ trách TT Cộng Hoà Nixon bán đứng Việt Nam mà quên mất ông bị quốc hội Dân Chủ trói tay lôi ra khỏi Việt Nam. TT Nixon nổi tiếng là điệu hâu qua các vụ đánh Cẩm Phả, thả bom Hà Nội, ... Nhưng nước Mỹ là nước dân chủ, cho dù điều hâu đến đâu thì ông cũng không thể phớt lờ các phong trào phản chiến do phe Dân Chủ cấp tiến xách động từ quốc hội đến các khuôn viên đại học, nơi mà các giáo sư và sinh viên cấp tiến suốt ngày phát cờ Mặt Trận và ảnh Hồ Chí Minh, Võ Nguyên Giáp bên cạnh Mao Trạch Đông và Che Guevara để đòi Nixon rút khỏi Việt Nam ngay.

Khi ấy nhiều người Việt tỵ nạn vẫn chưa... tỵ nạn nên không biết!

Một số người Việt tỵ nạn chỉ trích Bush nhút nhát không dâng lính qua Việt Nam đánh VC, nhưng không nhắc đến chuyện Clinton can đảm chạy qua Anh trốn lính. Họ nói Bush có tội vì nói lính VNCH không bằng lính Iraq, nhưng không nhắc gì đến Kerry đi Việt Nam vài tháng, trả về, thành phần chiến gác, vứt hết mè day, ra trước quốc hội tố cáo lính Mỹ và lính Cộng Hòa chỉ là thợ phiết dân vô tội, lấy chuyện "tùng xéo" cắt tai mũi dân, bắn chó và gá súc làm thú vui, giống như lính của Thành Cát Tư Hãn.

Kerry giải thích cho quốc hội Mỹ cuộc chiến VN là nỗi chiến, trong đó người dân nói dậy đòi giải phóng khỏi ách thống trị của thực dân để quốc (quý đọc giả có hứng thú có thể vào Google, đánh "Kerry and Congressional Testimony" để đọc bài của Kerry). Kerry cũng là người bỏ phiếu khai tử VNCH, bác đề nghị của TT Ford xin giải ngân 700 triệu cho quân đội VNCH tháng 4 năm 1975, và ông cũng là người bỏ phiếu chống việc nhận dân tỵ nạn Việt vào Mỹ. Cái "tội" của Bush và Kerry, tội nào nặng hơn"

Điều lạ lùng là có không ít dân ty nạn bơ phiếu cho Kerry năm 2004.

Họ cũng chỉ trích Bush cho VNCS vào "World Trade" mà quên mất TT Dân Chủ Carter là tổng thống đã gửi một phái đoàn qua VN để mờ mịn cho việc binh thường hóa quan hệ VC-Mỹ ngay năm 1977 khi cả trăm ngàn "nguy quân" vẫn còn sống dở chết dở trong tù cải tạo, và TT Dân Chủ Clinton là người hủy bỏ cấm vận VNCS do TT Cộng Hòa Ford áp đặt, gửi đại sứ Mỹ đầu tiên đến Việt Nam, mời VNCS vào Liên Hiệp Quốc, Ngân Hàng Thế Giới và Quỹ Tiền Tệ Quốc Tế.

Xứ Mỹ này là xứ tự do, với đủ loại tin tức trong tầm tay của tất cả mọi người. Ai nói gì, viết gì (kể cả kẻ viết này), thì cũng nên kiểm chứng. Không thể nhầm lẫn khi nghe hợp ý, mà cũng không thể chửi bậy khi nghe không hợp ý. Nền dân chủ đòi hỏi một điều rất mệt ở người dân là khả năng xé đoán và suy xét!(26-6-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Nỗi Ám Ảnh Sarah Palin

21/06/2011

Nỗi Ám Ảnh Sarah Palin

Vũ Linh

...bà Palin trở thành một đe dọa thật sự khiến cả giới truyền thông phe ta phải ẩn ẩn xùm lại đánh...

Tuần trước, một biến cố xảy ra, biến thành tiêu đề lớn trang nhất của mấy tờ báo lớn nhất Hoa Kỳ, từ New York Times, đến Washington Post, từ Los Angeles Times đến Miami Herald. Nó cũng là đề tài nóng nhất trên các đài truyền hình CNN, NBC, ABC, và CBS. Đài MSNBC chỉ định tám ký giả gốc, và thuê 40 sinh viên đi điều tra sự kiện. Washington Post điều động hơn một trăm (100!) nhân viên. New York Times lập nguyên một trang mạng mới với mấy chục ngàn trang, yêu cầu độc giả toàn quốc vào dò và tiếp tay truy tìm dữ kiện.

Rõ ràng là một biến cố động trời, vĩ đại hơn tất cả những biến cố khác hiện đang xảy ra trên thế giới như chiến tranh Afghanistan, cuộc đàn áp của chính quyền Syria đối với người biểu tình, cuộc xung đột Biển Đông giữa Tàu và Việt Nam. Quan trọng hơn cả bao diễn văn của TT Obama về phục hồi kinh tế và thất nghiệp tăng vọt lên hơn 9%. So với những vấn đề trọng đại gần đây ánh hướng đến đời sống của chúng ta như cuộc tranh cãi về ngân sách tại quốc hội, những sửa đổi về luật cải tổ y tế..., tất cả hình như đã trở thành chuyện nhỏ đối với giới truyền thông Mỹ.

Chuyện gì mà ghê gớm thế! Xin thưa đó là chuyện chính quyền tiểu bang Alaska vừa "giải mật" gần 25.000 cái email của bà Sarah Palin trao đổi với nhân viên và dân chúng khi bà còn làm Thống Đốc và ra tranh cử phó tổng thống bên cạnh TNS John McCain, năm 2007-2008.

Theo luật Mỹ, việc giải mật các tài liệu liên quan đến tổng thống là thường tình. Nhưng chuyện giải mật đối với các thống đốc thì chưa hề có. Đây là lần đầu tiên. Do đòi hỏi của các tổ chức truyền thông cấp tiến qua luật Freedom of Information Act.

Trong lịch sử xứ này, chưa khi nào một "phong trào" quy mô như phong trào đi truy cứu tin tức về bà Palin. Ngày nay tài liệu của các tổng thống Johnson và Nixon là những tổng thống quan trọng nhất lịch sử cận đại Mỹ, cũng chưa thu hút được mức chú tâm của truyền thông bằng kho tài liệu emails của bà Palin. Mà cái "kho tài liệu" ghê gớm này thật ra cũng chẳng có gì liên quan đến quốc sách vĩ đại hay bí mật an ninh quốc gia kinh khủng. Chỉ là một mớ điện thư trao đổi giữa bà Palin và bần dân thiên hạ Alaska.

Bà Sarah Palin chỉ làm thống đốc chưa đến nửa nhiệm kỳ của một tiểu bang ít quan trọng nhất Mỹ ở tuổi bắc cực, và bây giờ bà cũng là một người chẳng có chức vụ hay quyền hành quyết định gì ngoài chuyện gia đình bà. Bà cũng chẳng là chủ tịch một đảng chính trị hay một hội đoàn từ thiện nào. Thăm dò dư luận cho thấy bà chỉ có khoảng 10% hậu thuẫn trong khối cử tri Cộng Hòa. Tóm lại bà chẳng là một nhân vật quan trọng ghê gớm.

Điều đáng nói là có một nhân vật quan trọng hơn bà Palin gấp ngàn lần mà không thấy cơ quan truyền thông nào nhân danh luật Freedom of Information đòi "giải mật" emails của ông: Obama thời ông còn làm nghị sĩ tiểu bang và liên bang.

Dù vậy, Palin vẫn là đối tượng hàng đầu của truyền thông cấp tiến. Dĩ nhiên ai cũng biết các báo không dám tim những cái hay cái đẹp để ca tụng, mà chỉ là dập mờ chuyện để chửi. Đây là chiến dịch "khui thùng rác" lớn nhất của truyền thông Mỹ.

Nhân danh "quyền muốn biết sự thật", các cơ quan ngôn luận lớn nhất của Mỹ đã xô bồ rác để đánh một người mà họ chống đối mạnh nhất. Bình luận gia báo thủ Ann Coulter đã gọi đây là một thứ "colonoscopy" của truyền thông (ké viết xin gượng dịch cho lịch sự là "sỏi ruột"). Sau cả tuần lễ, báo điện tử The Ticket lên tiếng bày tỏ sự thất vọng chung của cả khối truyền thông: chẳng thấy gì ghê gớm để chửi! Chẳng những vậy, hình ảnh bà thống đốc hình như còn được tốt ra nhiều: theo báo phe ta là Washington Post, mấy chục ngàn emails này có thể là những tài liệu vận động hưu hiệu nhất cho bà ra tranh cử tổng thống, vì cho thấy hình ảnh một thống đốc rất có khả năng, mạnh bạo đứng ra chống lại các thế lực kẽ cát các thế lực Cộng Hòa (bài "Palin vs. The Press", Washington Post, June 14, 2011)

Trong lịch sử tranh cử tổng thống Mỹ, chưa người nào bị đánh ký như bà Palin. Ngày khi tin bà được lựa làm ứng viên phó tổng thống của Cộng Hòa được loan ra là cả ngàn ký giả đã đổ bộ vào tiểu bang Alaska để bắt đầu dì tim rác. Truyền thông cấp tiến đồng chính tim mọi cách mà Palin như một mu nhả què u mê nhất trái đất. Đài truyền hình NBC đưa một nữ kịch sĩ hài vô danh là Tina Fey lên đóng vai Palin trong một chương trình hài hàng tuần để bôi lợ bà. Rồi một số báo lấy luôn mấy câu hài ngớ ngẩn của Tina Fey gán ghép thành những câu tuyên bố của bà Palin để cớ chê bai!

Đời sống cá nhân của bà và gia đình cũng bị xuyên tạc, bôi nhọ không nương tay.

Thảm chí dứa con tật nguyên của bà cũng không được tha, bị lôi ra làm đề tài diễn trên truyền hình, còn bị bôi lợ đây là cháu ngoại của bà Palin. Bà nhận là con ruột để khóa lấp chuyện dây đay thực sự là con hoang của cô con gái vị thành niên. Riêng bà thi việc xuất hiện trên truyền hình để trả lời hai cuộc phỏng vấn được truyền thông biến thành bằng chứng chối cãi về tính ngớ ngẩn của bà.

Dưới con mắt của truyền thông cấp tiến, các ông bà Cộng Hòa đều là những tên cà đụt nhất thế giới: từ một Eisenhower hưu dũng vô mưu, đến một Nixon vô lại, một Ford không đủ khả năng làm hai chuyện một lúc như vừa đi vừa nhai kẹo cao su, một Reagan tài từ cao bồi hạng bét, một Bush cha công chúa lờ mờ, một Bush con là thẳng ngốc của lảng. Trong khi các ông Dân Chủ thì đều là thiên tài xuất chúng, thông minh tuyệt thế, tinh hoa của vũ trụ như Kennedy, Johnson, Clinton và dĩ nhiên Obama. Ngày cả ông trông đậu phông lờ mờ Carter cũng được tung hô là ký sự nguyên tử học.

Trong lịch sử cận đại Mỹ, từ sau Đệ Nhị Thế Chiến đến TT Bush, dân Mỹ đã bầu cho năm tổng thống Dân Chủ qua 24 năm và sáu tổng thống Cộng Hòa với 36 năm. Đáng của mấy ông ngổ hình như được dân Mỹ ủng hộ hơn. Thành ra chuyện truyền thông trí thức bôi bác bà Palin cũng không có gì mới lạ.

Điều mới lạ là tính hung hăng chưa từng thấy.

Dường như truyền thông cấp tiến nhìn bà Palin như là một mối họa lớn nhất, cần phải nhổ cỏ tận rễ, không thể coi thường hay có một sơ hở nào. Xét cho cùng thì lò sơ này không phải là không căn cứ.

Bà Palin, chẳng chỉ là một người báo thù, mà còn là hình ảnh của một nước Mỹ rất... Mỹ, mà dân Mỹ cảm thấy gần gũi. Một người dân bà tiêu biểu cho một nước Mỹ trung lưu.

Đây là một người vừa là hoa hậu vừa là cầu thủ bóng rổ, với một mức giáo dục bình thường (không biết Yale hay Harvard là gì), mức hiểu biết bình thường (chẳng bao giờ đọc New York Times hay Wall Street Journal) mà vẫn thành công leo đến tận đỉnh, vừa lo chuyện quốc sự vừa gánh chuyện gia đình - mà lại là một gia đình trung lưu bình thường với những vấn đề và những lục đục mà cả triệu gia đình Mỹ cũng gặp phải, can đảm không phá thai để sanh và nuôi một đứa con tật nguyền, một người luôn luôn lớn tiếng cổ võ cho những giá trị rất Mỹ như đức tin, quyền có súng, thủ dì súng, hạnh phúc gia đình, quyền tự do ăn nói mà không cần rào trước dón sau như các chính khách.

Mà cũng là người có sức thu hút hấp dẫn rất đặc biệt.

Cuộc tranh cử tổng thống của TNS John McCain trước đây đã đến giai đoạn hấp dẫn còn thua bài giảng của một thầy giáo làng dạy công dân giáo dục cho học sinh tiểu học. Nhưng ông McCain vừa tuyển bà Palin vào liên danh là đảng Cộng Hòa như sống lại và cuộc chạy đua tự nhiên thành hào hứng. Mỗi lần đi vận động, ông McCain huy động được chứng vài ba trăm người nghe là mừng. Mỗi lần ra mắt công chúng là bà Palin có ngay vài chục ngàn người tham gia. Ngày sau hai Đại hội đảng, có lúc liên danh Obama-Biden của Dân Chủ bị tuột xuống thấp hơn liên danh McCain-Palin.

Nếu không có cuộc khủng hoảng tài chính bất ngờ hồi Tháng Chín năm 2008 thì chưa biết được bên nào đã thắng!

Ngay bây giờ, hai năm sau cuộc bầu cử và sau khi bà Palin đã là công dân không chức vụ gì mà uy tín vẫn đứng hàng đầu trong khối báo thủ Cộng Hòa. Sách của bà viết bán chạy hơn tôm tươi. Bà là lãnh tụ không chính thức của Phong Trào Tea Party,

phong trào đã làm cho đảng Dân Chủ mất thế đa số tại Hạ Viện, và mất thế kiểm soát tuyệt đối Thượng Viện trong cuộc bầu cử Tháng 11 năm ngoái.

Truyền thông cấp tiến có thể tuy hỷ bội bác khinh thường Palin nhưng không ai có thể phủ nhận tiếng nói của bà có ảnh hưởng mạnh mẽ trong chính trường Mỹ. Ít người chịu nhìn nhận cái mâu thuẫn trong câu chuyện "một mụ nhà quê ngó ngắn" mà lại gây tiếng vang chính trị lớn lao như vậy. Giới truyền thông này bị ám ảnh đến mức nhất cử nhất động của bà đều được theo dõi và chỉ trích. Báo điện tử CNN gần như cứ hai tuần là lại tung lên một bài với những cái tựa đề như "tin xấu cho bà Palin" (Bad News for Palin), hay "Bà Palin gặp rắc rối" (Palin in Trouble).

Việc truyền thông dòng chính bị hớp hồn bởi Palin được một nhà báo trung lập viết một bài than phiền trên báo điện tử phe ta CNN với tựa đề "Phải khảo xét tổng thống, chứ không phải bà Palin" (Scrutinize the President, not Palin). Ông nhà báo này bức mình sao truyền thông lại thắc mắc quá mức về một bà chẳng là ai cả, chẳng có chức quyền gì, cũng chẳng phải là ứng viên tổng thống. Trong khi chẳng ai để ý đến bài diễn văn của TT Obama đọc trong tuần về vấn đề phục hồi kinh tế, một đề tài hiển nhiên quan trọng gấp ngàn lần mấy cái emails cũ rich của bà Palin.

Hoặc giả khói truyền thông cấp tiến rất thông minh, đang tìm cách đánh lạc hướng dư luận" Cố tình kéo thiên hạ ra xa những thành quả khiêm tốn của TT Obama"

TT Obama trong bài diễn văn, đã kể công ông đã cứu nguy kinh tế bằng cách cứu nguy các hãng xe hơi. Ông cho rằng không cứu nguy các hãng xe thì đã có thêm một triệu người bị thất nghiệp, và horrenda, hãng xe Chrysler đã hoàn trả lại hết tiền chính phủ bù ra cứu họ. Nghé thi rất đáng hoan nghênh, nhưng các đệ tử trung kiên của TT Obama khen vỗ tay vội. Thành tích này, thật ra là thành tích của TT Bush vì quyết định cứu nguy các hãng xe là quyết định của TT Bush, TT Obama chỉ tiếp tục chi tiền theo quyết định của Bush. Trong 12 tỷ đưa cho Chrysler, đã có 4 tỷ được đưa từ thời Bush, và 8 tỷ đưa tiếp tục dưới thời Obama. Còn chuyện Chrysler hoàn trả hết tiền của Nhà Nước là điều mà ngay cả Washington Post cũng phải than phiền TT Obama đã nói không đúng sự thật (President Obama's phony accounting on the auto industry bailout, Washington Post, June 7, 2011).

Nếu TT Obama chỉ có thể khoe thành tích thừa hưởng của TT Bush thì ông sẽ gặp khó khăn lớn trong kỳ bầu cử tới, và bà Palin trở thành một đe dọa thật sự khiến cả giới truyền thông phe ta phải ủn ún xùm lại đánh hội đồng phủ đầu trước. Một mụ nhà quê u mê mà trở thành mối đe dọa lớn cho Đáng Tiên Tri như vậy, kẽ ra thì cũng là một câu chuyện hy hữu đáng chú ý. (19-6-11)

Ghi chú: Sau bài về TNS Edwards tuần vừa qua, một số độc giả đã góp ý. Vài người chỉ trích tác giả bình luận một chiều. Đây có lẽ là những độc giả mới bắt đầu đọc bài của tác giả. Nếu có hứng thú tìm hiểu thêm, xin mời những độc giả đó đọc thêm các bài nhận định về Cộng Hòa trên Việt Báo:

Điểm Danh Đối Lập (26-4-2011)

Chinh Khách Và Mỹ Nhân (7-7-2009)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Chuyện Dài Đại Gia Và Kiều Nữ

14/06/2011

Chuyện Dài Đại Gia Và Kiều Nữ

Vũ Linh

Dân Mỹ vẫn là ngây ngô, dể mắc bẫy mị dân, dể tin bành vẽ...

Báo chí còn đang bận rộn bàn ra tán vào chuyện ông Tây và bà làm phòng Phi Châu tại New York, thì bất ngờ lòi ra chuyện con hoang của ông cựu thống đốc lực điền của Cali. Chưa bàn xong ông này thì đe ra chuyện ông kia. Internet tràn ngập tin vtip, tin thật, chuyện vui, chuyện buồn, chuyện kín, chuyện hờ về hai ông này. Đã vậy, tuần qua, cả nước Mỹ lại có dịp sôi nổi với chuyện ông John Edwards. Lại thêm một đại gia tiêu tan sự nghiệp vì kiều nữ.

Để nhắc nhở quý độc giả it theo dõi tin tức chính trị Mỹ, xin có đôi lời giới thiệu lại về ông Edwards này.

Ông John Edwards là ngôi sao sáng giá nhất của đảng Dân Chủ vào những năm 2002-2003. Ông xuất thân là con một thợ hàn mồ tiêu bang North Carolina, nhờ trí thông minh và cần cù, trở thành một trong những luật sư chuyên tranh cãi đòi bồi thường cho nạn nhân của các đại công ty. Mỹ gọi là trial lawyer, tức là chuyên môn đi thưa kiện các đại công ty sơ xuất làm hại người khác. Đặc biệt là các công ty chế thuốc, bác sĩ, hay nhà thương gây ra tai nạn cho bệnh nhân. Ngành luật này thịnh hành nhất ở Mỹ trong khi gần như không có ở các nước khác. Những vụ kiện toàn liên đến bạc triệu mặc dù thiệt hại phần lớn chỉ tương đối nhỏ. Những vụ kiện các hãng thuốc lá thường liên đến bạc trăm triệu và bạc tỷ như không.

Trên quan điểm chính trị, đảng Dân Chủ, là đảng nhận được hàng trăm triệu tiền yểm trợ từ những vận động hành lang của khối luật sư này, thì họ là "mạnh thường quân" bênh vực người nghèo chống các đại gia. Đảng Cộng Hòa thì họ là những kẻ chịu trách nhiệm làm tăng chi phí y tế lên mức cao nhất thế giới vì những vụ kiện cực kỳ tốn kém mà các nước khác không có, kể cả các nước tiền bối Âu Châu.

Các "đại gia" nhà thương, hãng bảo hiểm, bác sĩ dĩ nhiên không ngoan ngoan trả tiền bồi thường, mà luôn luôn mau mắn "thua me gõ bài cáo" tăng giá trên tất cả các bệnh nhân khác, những người không nhận được bồi thường nào, nhưng vẫn tồn tiền bắc sít, nhà thương, thuốc men, và bảo hiểm.

Trong một vụ kiện như vậy, thông thường nạn nhân và luật sư chia nhau 60%-40%. Luật sư lãnh 40%, cộng thêm mọi chi phí của luật sư - như tiền di chuyển, khách sạn, thuê chuyên gia làm nhân chứng, v.v. mà nạn nhân phải trả. Các nạn nhân lấy tiền trang trại nhà thương, thuốc men, và chi phí, cuối cùng thường chẳng còn lại bao nhiêu. Chỉ có mị vị luật sư là làm giàu to. Ông Edwards chưa đến bốn chục tuổi đã trở thành một trong những luật sư nổi tiếng và cũng là giàu có nhất. Dù vậy, vẫn được tiếng là lão trinh đấu cho người nghèo chống các đại gia.

Ông khai thác ngay sự thành công nghề nghiệp và nhảy vào chính trị. Năm 1998, khi ông 45 tuổi, ông ra tranh cử thượng nghị sĩ Dân Chủ tại tiểu bang North Carolina và dễ dàng đắc cử với tư cách là ứng viên của dân lao động và dân thấp cổ bé họng. Vào Thượng Viện, nổi tiếng ngay với cái mĩm đẹp trai và ăn nói thao túng bắt tặc, lùn nào cũng tận lực bênh dân nghèo.

Không bô lô cờ hội dùi gấp giò, chỉ ba năm sau khi vào Thượng Viện, năm 2002, ông nhảy ra tranh cử tổng thống trong kỳ bầu năm 2004. Đúng như tính toán, ông thành công vượt mức, về hạng nhì trong số gần một tá ứng viên Dân Chủ ra chống tổng thống đương nhiệm George W. Bush. Một John Kennedy tái sinh.

Thượng Nghị Sĩ John Kerry, người về đầu, vội mời ông Edwards ra đứng chung liên danh Dân Chủ như ứng viên phó tổng thống. Hai ông ra tranh cử và thua liên danh Bush-Cheney sát nút, qua hơn một trăm ngàn phiếu của tiểu bang Ohio.

Thua kẹo này, bày kẹo khác. Ông John Edwards, ra tranh cử tổng thống trở lại vào năm 2007. Lần này, ông dụng hai đòn: một cực kỳ nặng ký là bà nghị sĩ cựu đệ nhất phu nhân Hillary Clinton, và một ông tay mơ thuộc loại ứng viên vớ vẩn mà không ai tin là có chút hy vọng nào, nghị sĩ da đen Barack Obama. Theo các thày báu thời đó, đây là cuộc chạy đua tay đôi giữa bà Hillary và ông Edwards. Thế rồi, trước sự bất ngờ của tất cả thiên hạ, TNS Obama thắng cuộc bầu sơ bộ đầu tiên tại Iowa, và về nhì trong cuộc bầu thứ nhì ngay sau đó tại New Hampshire. Cuộc chạy đua tay đôi biến thành tay ba. Với Obama độc quyền phiếu của dân da màu, trí thức trẻ, giới khoa bảng và truyền thông. Bà Hillary và ông Edwards chia nhau phiếu dân lao động da trắng, các bô lão và các bà. Thời điểm đó là đầu năm 2008.

Vài tháng trước đó, tháng Mười năm 2007, tờ lá cải National Enquirer dì theo ông Edwards, chụp được hình ông này nằm dưới đệm từ khán sảnh lén lút ra về. Tờ báo mau mắn tung tin ông này lèm nhem có phòng nhì và hình như còn có con hoang nữa. Nhưng chẳng ai để ý. Báo này nói tiếng là chuyên đăng tin giật gân lếu láo, loại tin phòng the của các nhân vật nổi tiếng như nghệ sĩ hay tài tử xi-nê. Không đáng tin cậy.

Các cơ quan truyền thông lớn như New York Times, Washington Post, các đài truyền hình như CNN, ABC, NBC, CBS đều phớt lờ đi. Họ tập trung nỗ lực đánh ứng viên Cộng hòa John McCain về tin lèm nhem với một bà nào đó, do New York Times tung ra. Tin này được đưa ra ào ạt, mặc dù không báo nào có được bắt cứ bằng chứng nào. Trong khi đó bằng chứng đành rành rẽ về ứng viên Edwards thì không ai nhắc đến.

Một phần vì cũng là phe ta cấp tiến với nhau.

Nhưng một lý do quan trọng hơn là những tính toán chính trị của họ. Nếu khui tin phòng the của Edwards ra thì có hy vọng ông này sẽ bị loại khỏi cuộc chiến ngay, và tất cả phiếu của dân da trắng, lao động và bô lão, sẽ dồn vào bà Hillary, nâng cao hy vọng cho bà thắng Obama. Nếu im chuyện này đi, thi dĩ nhiên thế "tam quốc" có lợi lớn cho Obama. Sau này khi Obama đã vững rời thi tung tin Edwards lèm nhem mới thực sự có lợi. Với chủ ý giúp Obama tối đa, các cơ quan truyền thông dòng chính dim tin Edwards để ông này tiếp tục tranh cử, đánh bà Hillary.

Mãi cho đến tháng Bảy năm 2008, sau khi bà Hillary đã thua rồi thi giới truyền thông dòng chính mới bắt đầu khui chuyện ông Edwards. Bắt buộc ông này lên truyền hình xác nhận có lèm nhem nhưng chối biến là không có con giết.

Câu chuyện dàn díu của ông Edwards, cũng có thể quay thành phim rất hấp dẫn.

Trong khi vận động tranh cử, ông tình cờ gặp đảo, dan díu với bà ráo để đảng vì trong thời gian tranh cử, các ứng viên thường ở khách sạn rông rã cả năm, đi từ tỉnh này đến tỉnh nọ. Bà vợ của ông lại bị ung thư nặng, không đi theo ông một cách thường trực, mà chỉ nằm nhà, thỉnh thoảng mới xuất hiện trên truyền hình tuyên bố mấy câu ủng hộ.

Ông Edwards bổ nhiệm cô vợ bé làm chuyên viên về truyền thông, giao cho cô ta vài cái "jobs" quay phim vận động. Trả thù lao cả trăm ngàn cho mỗi phim mặc dù nàng chưa bao giờ biết cầm máy quay phim, và các phim quay chẳng bao giờ được chiếu. Thật ra, cô à có quay được một phim ông Edwards và mình đang "làm việc" trong khách sạn. Cuốn phim hiện là tang chứng quan trọng được tòa án cất giữ.

Không hiểu tại sao mấy ông bà Mỹ ưa có cái thú quay phim mình đang "làm việc", không biết để khoe cái gì cho ai"

Sau một thời gian, nàng phòng nhi có bầu rồi sanh con. Một phụ tá, cánh tay mặt của ông Edwards nhảy ra công khai nhận đây là con của anh ta, dù anh đã có vợ con đầy đủ. Vài người lấy làm lạ sao anh này nhận lém nhém có con hoang mà bà vợ tinh khốc, chàng thanh phiền chửi bới dỗi lý dí gi cá.

Sau khi ông Edwards thất cử và rút lui thì báo chí mới bắt đầu tranh nhau điều tra, và lôi ra chuyện đứa bé quá thật là con ông. Thêm vào đó, chẳng biết về sau, chuyện cờm không lành canh không ngọt như thế nào, chỉ biết ông đệ tử hợp bão, rồi viết sách đúng truyền thống của dân Mỹ, kể hết câu chuyện ông thầy dan díu, có con, rồi ép anh đệ từ nhận làm con của mình. Anh ta còn tố cáo thêm là ông thầy cũ đã nhận gần một triệu đô từ hai mạnh thường quân dưới danh nghĩa là tiền vận động tranh cử, nuôi cô vợ bé và con hoang của ông. Một triệu đô để nuôi một vợ bé và cái bầu trong thời gian hơn một năm, đó là cách xài tiền của người ứng hộ thật là "hoành tráng" của ông ứng viên của đảng dân nghèo.

Ông mạnh thường quân già thi bảy giờ đã qua đời rồi. Còn bà mạnh thường quân thi là một bà ty phú già lâm cảm, năm nay gần 100 tuổi. May mắn bà già thường là những người ủng hộ đảng Dân Chủ mạnh nhất.

Tuần qua, cựu thượng nghị sĩ John Edwards đã chính thức bị Bộ Tư Pháp truy tố về tội lừa tiền vận động tranh cử di nuôi phòng nhi, có thể bị bắt đi tù vài năm.

Nhưng vụ án không giàn dì như vậy. Hai vị mạnh thường quân đưa tiền mặt cho anh phụ tá, và anh này dùng tiền này thuê khách sạn, thuê xe, mua vé may bay, lo cho cô vợ bé của xếp ăn xài, lo tiền nhà thương khi sanh nở. Làm sao chứng minh đó là tiền vận động tranh cử! Ngược lại nếu ông Edwards không ra tranh cử thì hai vị mạnh thường quân này không có lý do gì đưa tiền cho ông ta.

Vấn đề đáng bàn ở đây không là chuyện ông Edwards có vi phạm luật hay không. Mà là mấy ông chính khách giả dối thượng hạng. Từ một ông giáo sư chuyên gia tài chính uyên thâm nhất, có nhiều triển vọng làm Tổng thống Pháp năm tới, cho đến ông thống đốc người hùng lành mạnh của trẻ con, đến ông người hùng của dân lao động.

Chưa hết. Tuần qua, lại lôi ra chuyện ông dân biểu Dân Chủ Anthony Weiner của Nữu Ước, buôn tình dí chụp hình minh, giấu mặt nhưng tràn gần như nhồng gùi cho một nữ sinh viên để khoe hạ thế. Sau khi chối quanh chối quẩn cả tuần, ông mới thú tội đã chính là hình của mình, do mình tự chụp, gùi qua internet. Ông này cũng thú nhận trong mấy năm qua, đã trao đổi rất nhiều hình với ít nhất sáu bà khác, mà bà vợ không hay biết. Nhưng cũng xác định không từ chức vì trách nhiệm vĩ đại đối với cự tri!

Và hình như cự tri của quân hạt tại New York vẫn có vẻ tin như vậy mới lạ!

Nước Mỹ có thể tự hào là có dân thông minh nhất, nhiều thông tin nhất, báo chí đầy đủ nhất, mức dân trí cao nhất, là miền đất lý tưởng nhất cho thế chế dân chủ để lựa những người lãnh đạo tài đức nhất. Thực tế dân Mỹ vẫn là dân ngày ngô, dê mắc cái bẫy mì dân, dê tin bánh vẽ nhất, đặc biệt là khi cái bánh vẽ đó được giới truyền thông tô vẽ thêm. Một anh triệu phú cắt tóc tới bốn trăm đô, ở nhà nấm chục ngàn square feet bên bãi biển, lấy cả triệu bạc của dân nghèo ủng hộ di nuôi vợ bé, mà vẫn là người hùng của dân lao động dược! Năm 2004, chỉ cần vài chục ngàn cự tri Ohio thay đổi là phiếu là ông Edwards đã trở thành phó tổng thống, không chứng vẫn còn làm phó tổng thống đến ngày nay và sẽ trở thành tổng thống với kỳ bầu năm tới 2012. Năm 2008, nếu không có cái bánh vẽ to hơn và đẹp hơn của một thượng nghị sĩ từ Chicago thi biết đâu chàng ông Edwards này đã thành tổng thống ngay từ năm 2008 rồi. (12-6-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Thầy Giáo Luật Diễn Giải Luật

07/06/2011

Thầy Giáo Luật Diễn Giải Luật

Vũ Linh

...nghĩa là TT Obama sẽ có quyền đánh lai rai, vô hạn kỳ sao"

Cách đây hơn hai tuần, TT Obama gửi thư cho lưỡng viện quốc hội Mỹ, thông báo cho các dân biểu và nghị sĩ ông không thấy có nhu cầu cần xin phép quốc hội để tiếp tục can dự vào cuộc chiến tại Libya.

Muốn hiểu câu chuyện cho rõ, ta cần coi lại lịch sử một chút.

Đầu thập niên 70, cuộc chiến Việt Nam leo thang ngày càng mạnh, bắt chấp lời hứa của TT Nixon khi còn tranh cử là sẽ có giải pháp bí mật chấm dứt cuộc chiến. Đầu cử cuối năm 1968, ông nhận chức đầu năm 1969. Qua mấy năm đầu, dân Mỹ chẳng thấy giải pháp bí mật gì, chỉ thấy CSBV tiếp tục đánh mạnh qua Mùa Hè Đỏ Lửa 72, và TT Nixon tung quân Mỹ-Việt qua đánh cắn cứ VC trên đất Căm-Pu-Chia. Qua tháng Bảy năm 1973, vì bức tuc, quốc hội do phe chủ hòa Dân Chủ nắm đa số bèn thông qua luật War Powers Act, cho phép tổng thống Mỹ có quyền ra quân khai chiến để bảo vệ quyền lợi và an ninh quốc gia. Nhưng trong vòng 60 ngày, tổng thống phải xin quốc hội phê chuẩn quyết định. Sự phê chuẩn có thể được đặc miễn thêm 30 ngày nếu tổng thống có thư chính thức cho quốc hội, xác nhận quân nhân Mỹ sẽ ở trong tình trạng nguy hiểm nếu chấm dứt sự tham chiến ngay lập tức.

Đây là một trong những luật bị banded nhiều nhất. Nhiều người cho rằng luật này không những vi phạm nguyên tắc phân quyền của thế chế chính trị Mỹ, mà còn bó tay tổng thống một cách vô lý và không thực tế. Trên cõi đời này, ít khi ta thấy một cuộc chiến nào kéo dài vài chục ngày. Tất cả các tổng thống từ Nixon, đến Ford, Carter, Reagan, Bush 41, Clinton, và Bush 43, đều lờn tiếng chỉ trich, nhưng không làm gì được vì đã thành luật.

Khi tranh cử tổng thống, Nghị sĩ Barack Obama mạnh miệng chỉ trich cuộc chiến Iraq và chính thức xác định ông không phản đối luật War Powers nên dĩ nhiên sẽ tuân thủ tuyệt đối. Ông là tổng thống duy nhất ủng hộ luật War Powers này.

Ngày 20 Tháng 3 năm 2011, kỷ niệm đúng tam năm ngày TT Bush đánh Iraq, TT Obama "tuyên theo quyết định của thế giới" ra lệnh cho máy bay Mỹ đánh bom quân lực của TT Gaddafi của Libya. TT Obama lên truyền hình trấn an dân chúng, xác nhận sẽ tuân thủ một cách tuyệt đối luật War Powers, đồng thời tuyên bố cuộc can dự này chỉ là một chiến dịch giới hạn và ngắn hạn để "cứu dân" Libya vì lý do "nhân đạo, khỏi bị Gaddafi tàn sát". Ông khẳng định đây là chuyện vài ngày, chứ không phải là vài tuần (It's a matter of days, not weeks).

Dù tổng thống công khai hứa là sự can dự của Mỹ sẽ chỉ có vài ngày, trên thực tế không có một người nào tin đó sẽ là sự thực, ngoại trừ những ai tin tưởng vào TT Obama một cách tuyệt đối, vô điều kiện. Trong một bài đăng trên Việt Báo, kẻ viết này có ghi: "Đại khái thi TT Obama hứa và hy vọng -lại hy vọng- cuộc chiến sẽ rất giới hạn, chỉ kéo dài "vài ngày" thôi (within days). Ta hãy chờ coi."

Theo đúng luật, ngày 20 tháng 5 vừa qua là hạn cuối, sau đó tổng thống phải xin quốc hội phê chuẩn nếu quân Mỹ còn tiếp tục thả bom đánh Libya. Ngày hôm nay đây, máy bay Mỹ vẫn tiếp tục dội bom, nhưng TT Obama gửi thư cho quốc hội cho biết ông sẽ hoan hỉ mọi hậu thuẫn của quốc hội, mà không cần quốc hội cho phép.

TT Obama giải thích đây là một sự can dự ở mức tối thiểu không là một cuộc chiến quy mô lâu dài như chiến tranh Việt Nam, trong khuôn khổ một quyết định của Liên Hiệp Quốc. Và hiện nay, quân Mỹ không giữ vai trò chỉ đạo mà chỉ là một thành phần của lực lượng của Liên Minh Bắc Đại Dương NATO thôi.

TT Obama trước đây là phu giang về luật Hiến Pháp (Constitutional Law) tại Đại Học Chicago, chứ không day về luật thương mại hay luật hình sự vớ vẩn gì. Ông giáo sư Obama chuyên dạy thiên hạ làm sao diễn giải và tôn trọng Hiến Pháp, làm sao diễn giải và tôn trọng quyền ra luật của quốc hội. Như vậy lời giải thích của TT Obama phải đúng và chắc như đinh đóng cột sao"

Câu trả lời là "không". TT Obama nguy biện không hơn không kém.

Trong lời giải thích của ông, TT Obama viện dẫn ba chuyện: mức tối thiểu, quyết định của Liên Hiệp Quốc, và NATO. Cả ba lý do đều không được ghi trong luật War Powers.

Luật đó không có ghi là tổng thống được phép tiếp tục cuộc chiến mà không cần phép của quốc hội nếu là một cuộc chiến ở mức tối thiểu hay tối đa hay vừa phải, ngắn hạn hay lâu dài gì hết. Đầu là mức tối thiểu, tối đa" Thủ vài chục quả bom một ngày chết vài chục người là tối thiểu khói phai rắc rối xin phép mấy ông bà nghị sĩ" Thủ thả bao nhiêu trái bom thì mới phải xin phép"

Luật đó cũng không ghi là tổng thống được miễn xin phép quốc hội Mỹ nếu đã có quyết định của Liên Hiệp Quốc hay bất cứ tổ chức Anh, Pháp, Nga, Tầu, hay quốc tế nào khác. Tổng thống Mỹ bắt buộc phải tuân thủ lệnh của Hội Đồng Bảo An Liên Hiệp Quốc từ hồi nào" Hiến Pháp Mỹ ghi điều này không" Tuyệt đối không có, cũng như luật War Powers cũng không ghi luôn.

Luật đó cũng không ghi là tổng thống được miễn xin phép quốc hội nếu Mỹ tham chiến dưới quyền chỉ huy của NATO hay bất cứ liên minh quân sự nào khác. Năm 1973, Mỹ tham chiến tại Việt Nam dưới danh nghĩa của Liên Minh Phòng Thủ Đông Nam Á (SEATO), có đầy đủ lính Úc, Tân Tây Lan, Phi, Thái, Đại Hàn tham gia. Có khác gì việc máy bay Mỹ đang thả bom Libya dưới danh nghĩa NATO" Trong cả hai trường hợp, máy bay là máy bay Mỹ, bom là bom Mỹ, tư lệnh quân đồng minh là tướng Mỹ, mọi quyết định là từ tổng thống Mỹ, tiền là do dân Mỹ đóng thuế. Khác nhau điểm nào"

Chuyện Mỹ nêu sau các liên minh là chuyện cũ xì, đã thịnh hành từ thời TT Truman trong cuộc chiến với Bắc Hàn. Nếu quốc hội năm 73 ra luật War Powers để kèm chế TT Nixon trong khuôn khổ SEATO được thi hành sao luật đó lại không áp dụng cho TT Obama trong khuôn khổ NATO"

Phát ngôn viên Tòa Bạch Ốc phụ họa cho tổng thống và nói với báo chí TT Obama tin rằng ông làm chuyện đúng và có tham khảo thường xuyên với quốc hội. Luật War Powers không hề đề cập đến chuyện tổng thống nghĩ đúng hay sai, vì điều này chưa có tổng thống nào lại nhận là "tôi nghĩ tôi đã lấy quyết định sai"! Còn chuyện tham khảo với quốc hội thì thế nào là tham khảo" Hồi ý kiến vài ông bà dân biểu phe ta không phải là lấy biểu quyết của quốc hội như luật War Powers đòi hỏi.

Nói tóm lại, TT Obama bắt chấp dân Mỹ theo lý luận kiểu người nào đã chống thi làm gì cũng vẫn chống, người nào đã ủng hộ thi làm gì cũng ủng hộ hết. Thắc mắc làm chi. Muốn làm gì thì cứ làm thôi. Mà quả nhiên là như vậy. Một vài tiếng nói chỉ trích của vài cơ quan truyền thông bảo thủ, nhưng bị phủ lấp bởi hàng loạt bài bình luận ủng hộ từ phía truyền thông "phe ta".

Từ Nixon cho đến Obama, tất cả các tổng thống chống luật War Powers đều tuân thủ luật, nhưng ông tổng thống duy nhất lén tiếng tuyên bố ủng hộ luật cũng lại là tổng thống duy nhất vi phạm luật này. Cái oái ăm của chính trị Mỹ"

Ngày trước, TT Bush quyết định đánh Afghanistan và Iraq. Cả hai lần đều được tổng thống xin quốc hội biểu quyết cho phép trước khi đánh. Cả hai lần quốc hội đều biểu quyết với đa số tuyệt đối cho phép tổng thống ra quân. Nhưng rồi sau đó, phe Dân Chủ và báo chí cấp tiến có lẽ bị bệnh lú lẫn alzheimer nên vẫn nắn nặc chỉ trích TT Bush vi phạm Hiến Pháp, gian manh vi phạm dù thứ luật. Bây giờ TT Obama công khai vi phạm luật, và "phe ta" đồng loạt chấp nhận sự nguy biện của tổng thống. Hãy thử tưởng tượng nếu như ông tổng thống đang đánh Libya mà bắt cần quốc hội cho phép là TT Bush thi phán ứng của các ông bà dân cư Dân Chủ sẽ như thế nào" Báo New York Times và Washington Post, đài CNN và MSNBC sẽ bình luận ra sao"

Thiên hạ có thể hỏi thế quốc hội đâu rồi" Sao không thấy phán ứng"

Trong quốc hội, dĩ nhiên là các vị dân cư Dân Chủ không có thể dám chỉ trích lãnh tụ của mình. Nhưng cũng chẳng ai dám bênh vực những lời nguy biện trắng trợn đó. Kết quả, phe ta im lặng nhường từ.

Phe Cộng Hòa cũng phản ứng y chang, im lặng là vàng. Nhưng vì lý do khác. Nếu các vị dân cư Cộng Hòa lén tiếng chỉ trích thi có nghĩa là đòi hỏi tổng thống phải xin phép quốc hội, tức là đòi mang vấn đề ra tranh luận trước quốc hội, và lúc đó các vị dân cư cả Dân Chủ và Cộng Hòa sẽ phải lén tiếng và biểu quyết chấp nhận hay chống. Mà chống hay chấp thuận đều là chuyện thật khó. Hả miệng mắng quai.

Chống việc tham chiến của Mỹ tại Libya có nghĩa là chống lại cao trào dân chủ đang bùng lên tại Trung Đông, chống lại việc làm "nhân đạo cứu dân" của TT Obama. Nhất là ngay sau đó, TT Obama khôn ngoan đọc diễn văn giải thích, biện minh bằng một lập luận mà phe Cộng Hòa đã hoàn hò không ngừng từ bao năm nay: đó là "phát huy dân chủ tại Trung Đông và thế giới Ả Rập Hồi Giáo" để đem lại hoà bình và ổn định lâu dài cho vùng này và chấm dứt nạn khủng bố toàn cầu. Đây chính là "chủ thuyết Bush", được ông Bush long trọng tuyên cáo cùng quốc dân trong diễn văn nhậm chức nhiệm kỳ hai. Làm sao các ông bà Cộng Hòa chống được"

Mà ủng hộ thi tức là nhận nhận TT Obama làm đúng, làm giỏi, thi là lại dâng thêm một mâm cỗ cho TT Obama xơi trước ngày bầu cử sắp tới. Làm sao phe Cộng Hòa ủng hộ được"

Thôi thì tốt nhất là chúng ta thông cảm cho nhau, cùng nhau lờ đi cho vui nhà vui cửa, cả hai bên đều có lợi. Hơn thế nữa, ta cứ lờ đi, mai mốt TT Obama thành công thi có thể nói "chúng tôi đã cho phép ông ấy mà". Nếu TT Obama thất bại thi lúc đó hối tiếc cũng chưa muộn.

Mãi đến ngày 3 tháng 6 vừa qua, tức là 75 ngày sau, Hạ Viện do Cộng Hòa nắm đa số mới thông qua được một nghị quyết ẩn ẩn xiêu xiêu, vô thường vô phạt, cảnh giác tổng thống (put on notice) "phải làm đúng nếu không sẽ chịu hậu quả". Một quyết định làm cho có, hoàn toàn chẳng mang ý nghĩa gì hết. Thượng Viện do phe Dân Chủ kiểm soát thi tuyệt đối không lên tiếng.

Vấn đề ở đây không phải là có nên đánh Gaddhafi hay không, mà là TT Obama có tuân theo luật do chính đảng Dân Chủ đề xướng và chính TT Obama hoan nghênh hay không.

Không xin phép quốc hội có nghĩa là TT Obama sẽ có quyền đánh lai rai, vô hạn kỳ sao" Đây là một điểm thắc mắc lớn mà TT Obama không đề cập đến, mà cũng chẳng ai đặt câu hỏi. Đánh đến chừng nào" Mục đích đầu tiên và chính thức là để cứu một nhóm dân nổi loạn đang trốn trong thành phố Benghazi khỏi bị Gaddhafi tàn sát, như vậy đã cứu xong chưa" TT Obama muốn cứu vài trăm dân nổi loạn chống Gaddhafi, nhưng cho đến nay cả ngàn người đã chết vì các cuộc oanh tạc của máy bay Mỹ. Có mâu thuẫn không" Còn bao nhiêu ngàn người sẽ chết" Bao nhiêu trăm triệu đô sẽ được đổ vào nữa" Để đạt mục đích gì"

Người duy nhất có câu trả lời là không trả lời. Cơ quan duy nhất có thẩm quyền bắt ông trả lời là quốc hội, thi đã dào nhiệm, tránh làm bốn phận. (5-6-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Cộng Hòa Lâm Nguy"

31/05/2011

Cộng Hòa Lâm Nguy"

Vũ Linh

.. Obama tiếp tục hành xử theo kiểu.. "Cộng Hòa nắm vùng" thi cũng tốt thôi..

Tuần vừa qua, đã có một cuộc bầu cử địa phương mà dân ty nạn chúng ta rất ít người biết đến. Ngày cả dân Mỹ cũng chẳng có bao nhiêu người để ý. Đó là một cuộc bầu dân biểu liên bang đặc biệt tại Hạt 26 trong tiểu bang Nữu Uớc. Đây là địa hạt từ trước đến giờ vẫn là một trong số các căn cứ địa Cộng Hòa rất hiếm hoi trong một tiểu bang mà đảng Dân Chủ nắm đa số ở mọi cấp. Ứng viên của đảng Dân Chủ lần này bất ngờ hạ ứng viên của đảng Cộng Hòa luân.

Trong thời gian qua, cũng đã có nhiều cuộc bầu đặc biệt tương tự được tổ chức tại nhiều nơi khác để bầu thay thế các vị dân cử đã chết, hay từ chức, hay được bầu vào những trách vụ khác. Qua các cuộc bầu đặc biệt này, đảng Cộng Hòa đã liên tục rót dài, thua các đối thủ Dân Chủ, đặc biệt là tại một số tiểu bang then chốt cho cuộc chạy đua vào Tòa Bạch Ốc năm tới.

Dĩ nhiên đây là những tin vui lớn cho TT Obama, cho đảng Dân Chủ, cũng như là cho khối truyền thông cấp tiến. Họ đã không ngần ngại thổi phồng những chuyện này lên, coi như là gió đã đổi chiều. Sau ngày bầu cử tháng Mười Một năm ngoái khi Cộng Hòa đại thắng chiếm lại được đa số trong Hạ Viện, và cắt thế đa số của Dân Chủ tại Thượng Viện.

Phe Dân Chủ cho rằng gió đổi chiều vì từ ngày thắng lợi tháng Mười Một, đảng Cộng Hòa đã tung ra nhiều đòi hỏi quá đáng không hợp "lòng dân" nữa. Diễn hình là trong thời gian qua đã có hai cuộc chiến lớn giữa hai chính đảng:

- Cuộc chiến ngân sách: phe Cộng Hòa chủ trương giảm thiểu thâm thủng ngân sách, đòi cắt chi tiêu mà không chịu tăng thuế.

- Vấn đề cải tổ y tế: phe Cộng Hòa đòi hủy bỏ toàn bộ cải luật mới này, hay nếu không được, thi cũng sửa đổi quy mô.

Phe Dân Chủ mau mắn diễn giải dùm cho thiên hạ hiểu: Cộng hòa muốn cắt tiền già, cắt tiền medicare, medicaid, cắt tiền thất nghiệp, sa thải công chức, giáo viên, công nhân,... đồng thời bảo vệ nhà giàu không cho TT Obama tăng thuế họ. Cộng Hòa cũng sẽ bô mặn hàng chục triệu người ốm đau ráng chịu, trong đó có những trẻ em bị khuyết tật vì không muốn các triệu phú phải đóng thuế cao hơn, đại khái giữa trẻ em khuyết tật và triệu phú thi Cộng Hòa đứng về phía triệu phú. Dĩ nhiên thiên hạ không ránh rhang hay không dù khả năng suy nghĩ lâu dài, nghe vậy thi biết vậy, và đương nhiên nghe vậy là tâh hóa rồi, sự Cộng Hòa hơn sợ ngáo ợp. Không cần biết trong tám năm Nixon, tám năm Reagan, bốn năm Bush cha, rồi tám năm Bush con, đã chẳng có trẻ em khuyết tật nào bị vứt ra đường, mà cũng chẳng có cụ nào bị cắt tiền già, cắt tiền thuốc hết.

Đã vậy, trong vấn đề đổi ngoai, TT Obama giỏi hơn Bush nhiều vì giết được Bin Laden, không cần biết chuyện tìm ra được đâu giàm mồi nhẹ là do ai. Iraq biến khỏi mặt báo, chứng tỏ chiến lược của Obama thành công và như PTT Biden đã khoe, bắt cần biết ổn định tại Iraq là từ chiến lược đồn quân của Bush mà ra. Cuộc chiến tại Libya chứng tỏ TT Obama là một người có lòng nhân ái, muốn cứu rỗi dân vô tội Libya, bắt kế chuyện Mỹ khoanh tay đứng nhìn hàng ngàn dân Syria và Yemen bị giết. Lòng nhân ái cũng tốt nhưng cần phải có tính toán lợi hại nữa chứ. Mới đây thiên hạ cũng thấy TT Obama lén tiếng kêu gọi dân chủ hóa Trung Đông để giải quyết tận gốc những bất công đưa đến tình trạng bất ổn trong vùng và khung bố toàn cầu. Nghe thật là đep, nhưng thiên hạ quên mất hình như đây là chiến lược toàn cầu của TT Bush, đã được long trọng tuyên bố trong diễn văn nhậm chức nhiệm kỳ hai, tháng Một năm 2005.

Trước các chuyến biến trên, quả bóng Cộng Hòa hiển nhiên đã xì hơi sớm hơn dự tính rất nhiều, đưa đến chiến thắng liên tục của các ứng viên Dân Chủ.

Đương nhiên những lập luận trên chỉ là cách diễn giải của phe Dân Chủ. Sự thật có hơi khác.

Sau chiến thắng của phe Cộng Hòa, TT Obama đã thay đổi chiến lược trị quốc. Ông đã chấp nhận mình đã vung tay quá trán, chấp nhận cắt giảm cát tinh trong các chương trình vĩ đại của ông, chấp nhận sửa đổi luật cải tổ y tế. Chấp nhận luôn cả chủ thuyết của Bush, dùng dân chủ để mang lại ổn định cho Trung Đông và như vũ khí để chống khủng bố toàn cầu. Đến độ bình luận gia Dân Chủ cấp tiến, ông James Carville, cựu cố vấn của TT Clinton, đã phải lên tiếng than phiền Obama chính là Cộng Hòa nắm vững! Hình như giờ đã đổi chiều. Nhưng giờ ở đây là giờ Obama, đổi chiều, chuyển qua hướng Cộng Hòa hơi xa.

Nhìn dưới khía cạnh này, phe Cộng Hòa đang rơi vào tình trạng chèo cẳng ngỗng: vì gây được áp lực đẩy TT Obama vào vị trí ôn hòa hơn, nghe lời Cộng Hòa hơn, làm theo ý Cộng Hòa hơn, thì lại tăng uy tín cho TT Obama, nhất là trong khối Cộng Hòa và khối Đặc Lập không sống chết với đảng nào. Và càng tăng hy vọng tái đắc cử của tổng thống năm tới. Tuy một số các ông bà cấp tiến cực đoan như Carville sẽ bất mãn, đánh giá, nhưng cuối cùng khi vào phòng phiếu thì họ vẫn phải bỏ phiếu cho Obama thôi, chứ không lẽ lại bỏ phiếu cho một ông bà bảo thủ Cộng Hòa! Đảng Cộng Hòa đang dồn cỗ cho TT Obama ăn trong năm 2012!

Thế thi Cộng Hòa phải làm gì bây giờ? Một bài toán chưa có đáp số!

Sự thật không phải vậy. Chưa chắc giờ đã đổi chiều như phe Dân Chủ kết luận.

Lấy thí dụ cuộc bầu tại hạt 26 nêu trên phần đầu bài. Bà Kathy Hochul của Dân Chủ thắng trong tình trạng ngựa v.v. Truyền thông phe ta với vàng khua trống rầm rộ và diễn giải đây là chiến thắng vĩ đại của TT Obama vì bà Hochul tranh cử với chiêu bài ủng hộ cải tổ y tế của TT Obama chống lại chương trình mà bà gọi là "cắt giảm Medicare của Cộng Hòa". Điều mà truyền thông kín miệng hơn là bà Hochul thất ra chỉ thắng với hơn 41% tức là có gần 60% không bỏ phiếu cho bà. Sở dĩ bà thắng chỉ vì phe Cộng Hòa bị chia phiếu làm hai, cho ứng viên Cộng Hòa, và mất 9% số phiếu cho ứng viên cực hữu từ xung là của Phong Trào Tea Party và bỏ tiền túi ra tranh cử.

Nói cách khác, chiến thắng của bà Hochul không phải vì hậu thuẫn của TT Obama lên cao hơn, mà là vì có nhiều người chống Obama mạnh hơn, không vùa lòng với bà ứng viên Cộng Hòa bị coi như chống chưa đủ mạnh, bỏ phiếu cho ông Tea Party, khiến bên Cộng Hòa thua. Đó có phải là tin tốt cho TT Obama như truyền thông phe ta quảng bá không?

Nhưng vấn đề vẫn là chống Obama rồi thi đấu cho ai! Còn một năm rưỡi nữa là đến cuộc bầu tổng thống. Giờ này trong kỳ bầu trước thì các ứng viên cả hai đảng đã rõ ràng, thu bạc triệu để tranh cử rồi. Nhưng năm nay, bên Dân Chủ thi đấu khôn phai bàn, nhưng bên Cộng Hòa thi hình ảnh vẫn rất lờ mờ.

Các tên tuổi lớn như cựu thống đốc Mitt Romney, cựu chủ tịch Hạ Viện Newt Gingrich, cựu thống đốc Sarah Palin, cựu thị trưởng Rudy Giuliani, ... vẫn chôn trong chôn ngoài. Vài ngôi sao chưa mọc đã tắt như tỷ phú Donald Trump. Vài ứng viên mới vẫn loay hoay tìm chỗ đứng như cựu thống đốc Tim Pawlenty, dân biểu Michelle Bachmann, ...

Nhìn kỹ vào hậu trường Cộng Hòa, ta thấy cũng có chuyện đáng nói.

Trước hết, hình như đang có cuộc đấu võ giữa hai bà. Đảng Cộng Hòa nổi tiếng là đảng của đảng mày râu da trắng, bây giờ, sôi động nhất lại là màn chay đua giữa hai bà. Hai bà này là dân biểu Michelle Bachmann và cựu thống đốc Sarah Palin. Cả hai bà đều trẻ, đẹp, hấp dẫn, ăn hay nói giỏi. Đặc biệt là cả hai bà đều có khuyễn hướng bảo thủ cực đoan, chống Obama cực mạnh, được ủng hộ tối đa của Phong Trào Tea Party, nhưng đồng thời cũng là tấm bia của truyền thông đồng chinh cấp tiến. Ta có thể nói không sai lầm, cả hai bà quá là chỉ em sinh đôi. Cả hai bà đều muốn nhảy ra tranh cử và đều quá quyết định xứng danh họ đương kim tổng thống. Nhưng cả hai bà đều gồm nhau, chia ai ra chiều, chia ai nhảy vào cuộc. Dĩ nhiên, trong hai bà, chỉ có thể có một. Không thể nào có chuyện cả hai bà ra chung liên danh, một ứng cử tổng thống và một ứng cử phó tổng thống. Trong cuộc chay đua không có gì bí hiểm, hấp dẫn lần này, dây chính là màn "múa đòn" hời hộp nhất. Ta hãy chờ xem bà nào thắng.

Sau đó là đến chuyện ông Herman Cain.

Ông này là người da đen, cựu ký báo thù, cựu Tổng Giám đốc nhà hàng dày chay Godfather Pizza, giống giống như Pizza Hut, nhưng chuyên trị các khu dân da màu khắp miền nam nước Mỹ. Truyền thông thân Cộng Hòa đã khen chê gõ trống quảng bá ông này tối đa. Cái thông điệp của họ cũng dễ thấy: Cộng Hòa chẳng phải chỉ có dân ôn da trắng, mà cũng có phụ nữ và dân da màu. Trước đây quảng bá ông thống đốc gốc Ấn Độ của Louisiana, bây giờ đến ông Cain. Hơn nữa chuyện đáng nói là cả ông đen này ăn nói rất bạo phổi, xỉ và TT Obama không nương tay. Mang ông đen ra đánh ông đen thì mới thích. Như cộng đồng tỵ nạn của ta cũng vậy, mỗi lần có một anh "phản đảng" nào lên tiếng chửi cộng sản, là được ta công kênh hoan nghênh ngay, không cần biết anh này chống cộng thiệt hay chống cuối, nói thật hay nói phết.

Dù sao, thì ta cũng thấy hy vọng đặc cù của ông Herman Cain này coi như chỉ là con số âm khổng lồ thôi. Ông này chẳng có chương trình kế hoạch gì ghê gớm ngoài những khẩu hiệu chửi Obama. Hiển nhiên chưa đủ để vào Bạch Cung. Chỉ đủ cho những người không ưa Obama nghe cho sướng lỗ nhĩ thôi.

Trong tình trạng chưa có gì rõ ràng hiện nay, ai có nhiều hy vọng đặc cù nhất bên Cộng Hòa?

Theo thông lệ khi tổng thống mãn nhiệm không ra tranh cử nữa thi phó tổng thống sẽ ra. Trong lịch sử cận đại, các phó tổng thống Nixon, Bush, bên Cộng Hòa; Humphrey, Mondale, Gore bên Dân Chủ đều ra tranh cử. Từ sau Đệ Nhị Thế Chiến, chỉ có một ông phó duy nhất không ra tranh cử là Cheney của TT Bush. Hai ông phó Cộng Hòa đều thành tổng thống. Cả ba ông phó Dân Chủ đều thất bại.

Không kể mấy ông phó TT, thi bên Dân Chủ thường đưa ra những ứng viên thuộc hàng bình dân, bất ngờ nổi lên từ chỗ vô danh không ai biết đến. Từ ông thống đốc chuyên nghề trồng đậu phộng là Carter của tiểu bang ruộng Georgia, đến ông thống đốc Clinton của tiểu bang làng Arkansas, với bố đẻ và bố nuôi đều là dân tú chiềng, rồi đến Obama là con anh sinh viên Phi Châu, sống với bố già là một anh sinh viên Indonesia, tất cả đều xuất thân khâm nhường, là những người mới nổi chẳng ai biết đến, rõ ràng là do họ tàng cờ sở đảng đưa lên. Bên Cộng Hòa ngược lại, luôn đưa ra những ông đại gia tai to mặt lớn như cựu thống đốc tiểu bang lớn nhất Mỹ, Reagan của Cali, Chủ Tịch Thượng Viện Dole, hay thượng nghị sĩ người hùng McCain.

Nhìn vào quá khứ này, ta thấy trong danh sách ứng viên Cộng Hòa hiện nay, có cựu thống đốc Romney –bố cũng là thống đốc cựu ứng viên tổng thống- có nhiều hy vọng nhất, vì có tướng đại gia nhất theo cái nhìn của Cộng Hòa.

Xét cho cùng, dù ứng viên Cộng Hòa là Romney, hay Giuliani, hay Gingrich, hay Palin, hay Pawlenty, thi tất cả đều hy vọng rất mong manh. Nhưng nhiệm kỳ hai của TT Obama, nếu có như vậy, cũng sẽ không có chuyện tiêu xài vung vút đáng sợ như trước vì ông sẽ vẫn bị Hạ Viện trói tay. Có khi TT Obama tiếp tục hành xử theo kiểu... "Cộng Hòa nắm vùng" thi cũng tốt thôi. Chỉ có mấy ông cấp tiến như James Carville là sẽ nổi điên. (29-05-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Câu Chuyện Các Ông Đại Gia Và Kiều Nữ

24/05/2011

Câu Chuyện Các Ông Đại Gia Và Kiều Nữ

Vũ Linh

...Cả hai ông đều là đại đại gia trong khi cả hai bà đều là người làm bồi phòng...

Có người đã từng nói "đằng sau một người đàn ông thành công là có hình bóng một người đàn bà". Ta cũng có thể nói ngược lại là "đằng sau một người đàn ông thất bại cũng có hình bóng một người đàn bà". Thành ra thành công hay thất bại không phải là ở người đàn bà đứng sau lưng, mà là ở chính mấy ông.

Trong mấy ngày qua, hai ông tai to mặt lớn đã bị dính dáng vào hai vụ xi-căng-đan tinh áichẳng giống ai.

Ông Dominique Strauss-Kahn là Tổng Giám đốc của Quỹ Tiền tệ Quốc Tế -International Monetary Funds hay IMF, một tổ chức tài chính quốc tế ngang ngửa với Ngân Hàng Thế Giới World Bank. Không phải công ty hàng bét nào. Theo thông lệ quốc tế được tôn trọng từ ngày hai định chế này được thành lập sau Đệ Nhị Thế Chiến, Tổng Giám đốc Ngân Hàng Thế Giới luôn luôn là một người Mỹ do tổng thống Mỹ đề cử, trong khi Tổng Giám đốc IMF phải là người Âu Châu. Ông Strauss-Kahn, vì tên dài quá nên thường được gọi tắt là DSK, là người Pháp, giáo sư kinh tế, nguyên Bộ Trưởng Tài Chính, và là ngôi sao sáng của đảng Xã Hội Pháp, có nhiều hy vọng hạ được đương kim tổng thống Sarkozy trong kỳ bầu tổng thống Pháp năm tới. IMF trước đây có lúc thoi thoip gần chết, nhưng được ông DSK cứu vớt, trở thành một định chế vững mạnh, có uy tín lớn trên thế giới. Trong khi đó, TT Sarkozy lại mau mắn trở thành một trong những tổng thống ít hậu thuẫn nhất của Pháp. Tỷ lệ hậu thuẫn của ông lùng lơ ở mức của cựu TT Bush khi cuối nhiệm kỳ. Trên dưới 30%.

Nói cách khác, nhiều người nghĩ rằng chuyện ông DSK trở thành tổng thống có nhiều hy vọng thành sự thật.

Ông thuộc giai cấp đại gia, chỉ nói chuyện với tổng thống, thủ tướng, ty phú, đi đâu cũng đều tiền hô hậu ứng. Một câu nói của ông có thể làm thị trường chứng khoán lên xuống vài trăm điểm như chơi, hay đồng đô-la lên giá xuống giá so với tiền Euro dễ dàng. Ông qua Nữ Uớc ở khách sạn sơ sơ có ba ngàn đô một đêm.

Ông cũng là người có thành tích rất Tây! Tức là đào nhí đào già lung tung.

Nhưng vì là dân Tây nên dân Tây và báo Tây chẳng thèm thắc mắc. Có lần bị một bà truy tố ra tòa vì tội nhiều sách tình dục - không rõ nhiều sách như thế nào- nhưng các quan tòa Tây coi nhuchuyện nhỏ, nhất là không có bằng chứng gì rõ rệt, nên tha bổng. Cũng chẳng ai thắc mắc. Ông DSK vẫn hiện ngang làm Tổng Giám đốc IMF với tràn trề hy vọng làm tổng thống Pháp năm tới.

Cho đến một ngày gần đây. Ông lên tàu bay, ghế hạng nhất dĩ nhiên, chờ cất cánh về Pháp. Bất ngờ, cảnh sát Nữu Ước lên tàu bay, còng tay ông lôi về bót.

Ông bị bắt về tội bắt giữ người trái phép và hiếp dâm. Một bà di dân người Guinea bên Phi Châu, sống một mình với con gái, làm phục dịch trong khách sạn Sofitel, tố cáo ông đã mưu toan hãm hiếp bà. Bà khai bà vào phòng ông DSK lúc một giờ trưa để làm phòng, tướng ông DSK đã trả phòng rồi. Không ngờ đang lui lui làm giờ ở thì ông DSK bắt ngở trong phòng tắm bước ra, trong bộ y phục của trẻ sơ sinh, không có túi cái khăn tắm che mình. Bà làm phòng hoàng sơ, tung cửa chạy ra khỏi phòng, bị ông DSK đuổi theo, bắt được lôi vào phòng để ra bắt phải. Bà làm phòng chống trả mãnh liệt, thoát khỏi tay ông DSK và chạy ra ngoài phòng. Ông DSK sau đó hắp tấp lấy taxi ra phi trường. Đì gấp quá quên cả cái điện thoại cầm tay. Chính cái điện thoại đó khiến ông bị bắt. Ông ra phi trường, khám phá ra mình quên điện thoại nên ra điện thoại công cộng gọi về khách sạn để hỏi. Do đó cảnh sát mới biết ông đang ở phi trường. Phải chi ông đừng kiểm điện thoại thi cảnh sát có truy ra cũng muộn rồi, ông đã về Pháp mất rồi. Và chắc chắn chính quyền Pháp sẽ không bắt ông trao lại cho cảnh sát Nữu Ước làm gì. Có khi chính phủ Mỹ phải can thiệp để cảnh sát Nữu Ước bỏ qua luôn để tránh xi-căng-dan cho cả Pháp, Mỹ và IMF.

Đó là câu chuyện theo báo chí. Chưa chắc đã là chuyện thật.

Luật sư và các chính khách Pháp đồng minh của ông DSK thi lại có một câu chuyện trái ngược. Ông DSK chẳng có hành vi đồi bại nào, và cũng không có chuyện dùng bạo lực gì hết. Việc luật sư của ông DSK nói "không có bạo lực" được diễn giải ngay là không có hãm hiếp mà là đồng thuận. Có thể bà làm phòng đã liếc mắt đưa tinh ông này và theo đúng truyền thống dân Tây rất lịch sự với mấy bà, nhất là mấy bà Phi Châu hay Á Châu, ông DSK đã chiều ý mấy nhân, rồi bị bà này cào mấy cái vào lưng cho có vết máu và DNA trên lưng ông ta và trên móng tay bà này, rồi tông cửa chạy ra hoảng. Tất cả chỉ là cái bẫy của đối thủ chính trị của ông DSK. Ý muốn ám chỉ TT Sarkozy dí nhau.

Nhưng cũng có dư luận ông DSK là thành phần cấp tiến, một lãnh tụ của đảng Xã Hội Pháp, nên bị cảnh hữu trong IMF gài bẫy để bứng ông đi. Cũng tương tự như trước đây, Tổng Giám đốc Paul Wolfowitz của Ngân Hàng Thế Giới cũng đã bị mất job vì lem nhem tinh ái với cô nhân viên, ký giấy tăng chức tăng lương ào ào cho cô này. Ông này là thành phần bảo thủ cực đoan (neo-conservative), trước đó khi còn làm Thứ Trưởng Quốc Phòng trong nội các Bush, là người đầu tiên đòi đánh Saddam. Cuộc chiến Iraq bị sa lầy, Bush bị áp lực phải đáy ông qua Ngân Hàng Thế Giới. Sau khi vào làm tại đây, ông đã có thái độ ngạo mạn, coi thường các đồng minh cấp tiến Âu Châu đã từng chống lại cuộc chiến Iraq, nên bị cảnh này gài bẫy rồi đánh đến rót dài luon.

Sự thật là mấy ông chính khách, mỗi lần dính dáng vào xi-căng-dan đều luôn luôn la hoảng bị đối thủ chính trị gài bẫy. TT Clinton hồi trước cũng đã la hét om sòm là nạn nhân của một âm mưu vĩ đại của cánh hữu (vast right wing conspiracy) trước khi cái vây của cô Monica được khám phá ra.

Thật sự chuyện gì xảy ra với ông DSK thi ta chưa biết rõ. Chỉ biết là có vết máu và đã có thử nghiệm DNA nhưng kết quả không được công bố. Và bà quan tòa Mỹ mới đầu đã không cho ông DSK tại ngoại, sau đó đổi ý cho tại ngoại với cả triệu đô ký quỹ. Tức là đã "cố gi" rồi. Như bà ký giả cấp tiến Maureen Dowd đã viết rất chua ngoa trên tờ New York Times: trong khi ông DSK ra lệnh cả thế giới thắt lưng buộc bụng trong thời buổi kinh tế khó khăn, thì chính ông lại lo cởi thắt lưng thả quân xuống.

Câu chuyện "xe cát chở" này còn phải chờ ít lâu mới biết được sự thật. Chỉ có điều chắc chắn là cho dù có tình hâm hiếp hay đồng thuận, thi tương lai chính trị của một người với nhiều hy vọng làm tổng thống Pháp coi như đã trôi theo mây nước.

Cái hình ảnh mà nước Mỹ tặng cho thế giới là hình ảnh một ông già, mặt bờ phờ, râu ria lởm chởm, quần áo lõi thôi, bị công tay nhớt vào một trong những nhà tù nổi tiếng độc địa của Nữu Ước. Ông DSK chưa bị tòa náo kết án, nhưng đã bị truyền thông Mỹ kết án rồi. Mà cái án của truyền thông này đã lôi đời ông xuống bùn, không còn vớt vát được gì nữa. Cho dù bà làm phòng sau này bị khám phá ra là đã ăn tiền của ai đó hay đã dùng bùa mê Phi Châu nào đó để đẩy ông DSK vào bẫy thì sự nghiệp chính trị của ông cũng đã tiêu tan rồi.

Cái sai lầm của ông DSK là đã không hiểu được văn hóa Mỹ. Những chuyện lém nhem tinh ái vớ vẩn ở bên Pháp thi không ai coi là chuyện đáng nói, nhưng xảy ra ở Mỹ thi sẽ là chuyện động trời. Ông Mitterand lúc còn làm tổng thống Pháp, đã có "phòng nhí" và con riêng. Khi chết, bà phòng nhí và con gái hoang đều đến tham dự đám ma, chẳng ai thắc mắc, kể cả bà goá phụ phòng chính cũng chấp nhận. Khi TT Clinton bị quốc hội Mỹ lôi ra hồi giây vụ Monica, dân Pháp gáy đầu gáy tai không hiểu ông này đã phạm tội tày trời gi đến có thể mất job. Bà vợ TT Sarkozy đã chụp hình ở trường đại học Pháp, cũng chẳng ai thắc mắc, kể cả ông chồng tổng thống cũng coi như pha. Ta hãy thử tưởng tượng một đệ nhất phu nhân Mỹ làm chuyện này thi dân Mỹ sẽ phản ứng ra sao" Phải chi ông DSK làm trò này ở một khách sạn bên Pháp thi có lẽ đã chẳng sao. Hay là tại ông đã làm nhiều lần như vậy rồi nên quên thói, qua Mỹ vẫn tiếp tục"

Câu chuyện còn đang nóng bỏng trên mặt báo và trên truyền hình thi bắt ngở lại lôi ra vụ ông cựu thống đốc lực diền của Cali.

Chi vài tháng sau khi mãn nhiệm kỳ thống đốc thi ông này ra bản tin thông báo ly thân với bà vợ, tương đối còn trẻ và đẹp. Thiên hạ ngỡ ngàng. Ông thống đốc lực diền này nổi tiếng là thần tượng của giới trẻ, là người chuyên đóng phim vai người tốt, không bao giờ đóng những vai kinh. Ông và bà vợ là cặp vợ chồng lý tưởng của chính trường Mỹ. Một ông chồng danh hoàng, gương mẫu, với một bà vợ trẻ đẹp, giòng dõi thế gia, thuộc gia đình Kennedy. Chồng Cộng Hòa bảo thủ, vợ Dân Chủ cấp tiến, vẫn sống chung để huề được. Không giống như mấy ông các nước chậm tiến, hổ khác biệt chính kiến là lôi nhau ra bắn giết, hay it ra thi cũng dùng thậm từ nhiều khi thô tục để bôi bác nhau. Dân xứ văn minh có khác.

Chuyện phải đến đã đến. Ông cựu thống đốc phải trình làng lý do tại sao. Thi ra ông đã có con hoang từ hơn mười năm nay. Ông thú nhận đó là một sai lầm to lớn, chính thức xin lỗi bà vợ, xin lỗi các con, và xin lỗi dân chúng.

Hoá ra ông này đã lem nhem với một bà người làm, giúp việc. Vừa to lớn, vừa già, vừa không đẹp. Có lẽ đứng cạnh ông thống đốc lực diền có vẻ hợp nhau hơn. Và ông đã phải cần đến hơn mười năm mới biết là mình đã sai lầm. Cũng chẳng hiểu ông giao du với bà này trong bao lâu, mà chỉ biết là ông thống đốc nhận thức được lỗi lầm đúng lúc, sau khi đã hết nhiệm kỳ, chứ nhận thức được lúc còn đang làm thống đốc thi quá là rắc rối. Thật đúng lúc.

Đúng lúc đó, đến độ thiên hạ thắc mắc, câu chuyện có phải thực sự như vậy không" Người ta cũng thấy bà vợ lên truyền hình trên show của bà Oprah Winfrey, nói chuyện vui vẻ, không có vẻ gì là xúc động hay bức tức ghê gớm.

Thế thi lạ thật. Hay là "coi dzậy mà hổng phải dzậy" Hay là bà vợ đã biết câu chuyện từ lâu rồi, nhưng đồng ý im lặng và vui vẻ làm bà đệ nhất phu nhân Cali cho đến sau khi phu quân hết nhiệm kỳ thi bà sẽ tính sổ"

Chuyện các bà tai to mặt lớn rộng lượng với chồng không có gì mới lạ. Bà Hillary chẳng đã tha thứ cho ông chồng sao" Nếu không tha thứ thi chẳng những TT Clinton đã mất job mà bà Hillary sau này cũng chẳng thể làm thượng nghị sĩ, hay ứng cử tổng thống, hay làm ngoại trưởng gi hết. Trên đời này, có nhiều chuyện quan trọng hơn cái "chuyện ấy".

""Trong cả hai câu chuyện, ta đều thấy có chuyện khá lả lùng. Cả hai bà đều dính dáng vào chuyện lém nhem, chẳng bà nào là Tây Thi hay Dương Quý Phi gi hết. Một người thi là một bà Phi châu, mời ngoài ba chục tuổi đã có con mười lăm tuổi. Nhan sắc không ai biết vì bao không đăng hình. Báo đăng là chồng đã chết, chẳng biết có đúng không. Bà kia thi già khùng chẳng có nhan sắc gì. Cả hai ông đều là đại đại gia trong khi cả hai bà đều là người làm bồi phòng chứ chẳng phải là kiều nữ chán dài gì cho cam.

Người ta có cảm tưởng cái bệnh thích ăn phở hình như chẳng tha đáng nam nhì nào. Nghèo hèn ăn phở kiểu nghèo, giàu sang ăn phở nhà giàu. Chuyện đó bình thường. Nhưng trong câu chuyện hai ông này, ta khám phá thấy mấy ông nhà giàu hình như lại thích phở nhà nghèo hơn. Ngay cả ông TT Clinton cũng thích phở bình dân Monica. Mê ăn phở bình dân đến độ để tiêu tan cả sự nghiệp. Có đáng không" (22-5-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Đâu là Sự Thật Trong Vụ Bin Laden Chết"

17/05/2011

Đâu là Sự Thật Trong Vụ Bin Laden Chết"

Vũ Linh

...Thế thi tổng thống và cả nội các chăm chú nín thở coi cái gì trong 40 phút vậy"

TT Obama là người đầu tiên xuất hiện trước truyền thông gần nửa đêm mừng một rạng mùng hai tháng 5 - giờ miền Đông nước Mỹ - để thông báo tin giật gân nhất của thế kỷ: Osama Bin Laden đã bị giết chết. Ngắn gọn, không chi tiết. Thiên hạ nín thở chờ đợi chi tiết.

Rồi màn hài kịch bắt đầu.

Phát ngôn viên Tòa Bạch Ốc mô tả đã xảy ra cuộc đấu súng ghê gớm. Bin Laden được yêu cầu đầu hàng, đã không chịu thi chớ, lại còn nấp sau lưng bà vợ bẩn vào lín Mỹ, đưa đến cuộc đấu súng dữ dội và Bin Laden bị bắn vào đầu vỡ tan sọ, chết tại trận. Một ký giả phe ta đã dùng danh từ "fierce firefight" để mô tả cuộc chiến mà anh ta không hề chứng kiến. Tòa Bạch Ốc phổ biến hình ảnh các vị tai to mặt lớn trong Tòa Bạch Ốc ninh thòi theo dõi cuộc đấu súng được trực tiếp truyền hình về cho TT Obama theo dõi từng giây từng phút, kéo dài 40 phút.

Nhìn bức hình, kẻ viết này không biết phải mừng hay lo. Trong hình, có một người được biết là Giám đốc đặc trách Chống Khủng Bố của TT Obama. Người ta tưởng người đó chắc phải là một ông tướng già cứng cựa, kinh nghiệm đánh nhau cùng mình. Nhưng không phải. Trong bức hình đó, có một cô bé mặt non cheo nấp sau mấy ông già, ló mặt ra thòi. Đó chính là bà Audrey Tomason, người chịu trách nhiệm bảo vệ chúng ta chống khủng bố. Có yên tâm được không"

(Xin vào link này xem hình: http://en.wikipedia.org/wiki/Audrey_Tomason)

Câu chuyện đột kích này, có lẽ các đạo diễn Hollywood chỉ có thể mơ tưởng thôi, chứ cũng không thể nào làm phim gay cấn hồi hộp được như vậy. Nghĩ cho cùng, chỉ có Mỹ mới làm được chuyện này: lính Mỹ nứa đêm di dột kích một căn nhà tuốt bén kia địa cầu mà vẫn có phò nhòm đi theo quay phim trực tiếp cho tổng thống coi để trực tiếp chỉ đạo cuộc đấu súng. Tổng Tư Lệnh Quân Lực Hiệp Chúng Quốc đang điều binh khiển tướng như chơi video games vậy.

Nhưng rồi hình như có gì không ổn.

Ngày hôm sau, ông phát ngôn viên được hỏi thế bà vợ Bin Laden bị dùng làm lá chắn như thế nào và Bin Laden bắn súng gì" Ông ta ú ó trả lời không có chuyện Bin Laden nấp sau lưng vợ, hai người đứng cạnh nhau, cả hai được mô tả là có hành động kháng cự nên bà vợ bị bắn vào chân còn Bin Laden thì bị bắn vào đầu.

- Bin Laden dùng súng gì"

- Ồ, ồ, Bin Laden không có súng!

- Thế sao lại nói Bin Laden kháng cự"

- Bin Laden có kháng cự nhưng không phải bằng súng.

- Thế thì kháng cự bằng gì" Bằng cách nào"

- Ồ, ồ, nhiều chi tiết cho đến nay vẫn chưa rõ ràng!

Lạ thật. Báo đăng hình TT Obama và cả nội các ngồi châm chú coi khúc phim đấu súng mà sao bây giờ lại nói chi tiết chưa rõ ràng" Thế thi tổng thống và cả nội các châm chú nín thở coi cái gì trong 40 phút vậy"

Ngày hôm sau, Giám đốc CIA Leon Panetta gặp báo chí, cho biết trong 40 phút giao tranh ác liệt đó thì hệ thống truyền tin bị trực trặc, chỉ truyền hình được có đầu 15 phút đầu, trước khi toàn bộ bị đứt. Do đó, không có thu hình trực tiếp trận đấu súng nào hết. Có nghĩa là bức hình chỉ là dàn dựng để phổ biến ra báo, mai mỉa mang dì tranh cãi.

Cuối tuần rồi, đài CBS loan tin đã coi được khúc phim cuộc đột kích qua các máy thu hình gắn trên mũ sắt của các quân nhân đột kích. Khúc phim mà nội các Obama có vẻ như đang coi nhưng thực tế không coi được. Theo CBS, toàn bộ đột kích vào căn nhà, bị một tên giao liên bắn một phát, tên này bị bắn hạ ngay. Sau đó Bin Laden từ phòng mình trên lầu ba chạy ra, bị bắn ngay lập tức, nhưng bắn hụt, tên này chạy vào phòng lại, bị toàn Người Nhái xông vào phòng, bắn hai phát, vào ngực, sau đó vào đầu.

Bin Laden đã bị bắn chết trong quần lót (underwear), không có vũ khí gì trong tay và cũng không kháng cự gì hết. Thấy là bắn. Chắc chắn đó chí có thể là lệnh từ TT Obama: bắn chết chứ không bắt tù nhân. Cá nhân kẻ viết này không luyến tiếc gì tên Bin Laden, nhưng cũng không khôi thác mắng. Theo TT Obama, TT Bush cho phép trấn nuku từ khung bối bị bắt tại mặt trận độ 15 phút cho sặn sưa một hồi là hành động dã man mà tinh nhân bản và luật pháp Mỹ không chấp nhận được. Thế nhưng TT Obama ra lệnh một giờ: sáng xông vào phòng ngủ, bắn chết một người không có súng trong tay, mặc quần lót trong phòng với vợ, thì lại là chuyện chính danh sao"

TT Bush coi chuyện chống khung bối là "chiến tranh", do đó lính Mỹ có quyền bắn chết kẻ địch mà không cần bắt đưa ra tòa. Nhưng TT Obama cho rằng TT Bush vi phạm nhân quyền và Hiến Pháp, TT Obama cảm không cho nhân viên chính phủ dùng từ "chiến tranh", và chuyển giao hồ sơ tù nhân cho bộ Tư Pháp, coi như là vấn đề an ninh trật tự, phải tôn trọng luật lệ tuyệt đối.

Thế bắn chết Bin Laden như vậy có phải là tôn thủ luật Mỹ không" Luật Mỹ rất rõ ràng: chưa bị kết án có tội là không có tội. Bin Laden chưa bị một tòa án Mỹ nào kết tội, nhưng đã bị TT Obama cho lệnh bắn chết. Có vi phạm nhân quyền, luật lệ và và Hiến Pháp Mỹ không"

Một cựu thẩm phán Tối Cao Pháp Viện, ông John Paul Stevens cho rằng việc giết Bin Laden hoàn toàn hợp pháp vì tên khung bối là một "kẻ thù muốn tấn công nước Mỹ". Nhận định này có vẻ chéo cẳng ngỗng với nhận định cũng của ông năm 2004, dưới thời Bush, khi đó ông chỉ trích Bush không có quyền giam giữ tù khung bối vô hạn định nếu không có bằng chứng.

Nói cách khác, khi Bush làm tổng thống thì Mỹ không có quyền nhốt tù khung bối nếu không có bằng chứng, nhưng khi Obama làm tổng thống thì Mỹ có quyền giết Bin Laden mà không cần bằng chứng. Một lý luận khá lúng từ một thẩm phán Tối Cao Pháp Viện, cho dù ông có khuynh hướng cấp tiến. Hay là vì ông có xu hướng đồng"

Thời ông cao bồi Bush, Saddam Hussein bị bắt sống, trao lại cho chính quyền Iraq, mang ra xử án công khai, có luật sư biện hộ đầy đủ trước khi bị kết án tử hình, chứ không bị bắn ngay tại chỗ. Đến thời luật gia Obama thì Bin Laden bị bắn chết tại trận, không bị bắt hay đưa ra tòa làm gì cho phiền phức.

Chưa hết, TT Obama lên truyền hình, bi thảm hóa câu chuyện thêm nữa.

Đây là quyết định "khó khăn nhất trong đời ông". Ông nhấn mạnh ông chỉ biết được xác xuất 55/45 là có thể có Bin Laden trong nhà đó, và quyết định của ông là một quyết định cực kỳ phiêu lưu, khó khăn vì không chắc chắn 100%. Sự thật là CIA tính xác xuất là 70%-80%, TT Obama giảm xuống 55% nghe cho hồi hộp hơn. Nếu CIA nói có 70%-80% hy vọng giết được Bin Laden thì bắt cứ anh cảnh sát hay anh lính Mỹ nào cũng muốn nhảy vào chộp lấy cơ hội, chẳng có gì là quyết định khó khăn nhất và can đảm nhất trên đời.

TT Obama mà không hành động để Bin Laden chạy thoát thì sẽ là lý do lớn nhất để phe Cộng Hòa trờ về Tòa Bạch Ốc lại năm tới.

TT Obama lưu ý là tổng thống có khi phải có can đảm lấy quyết định khó khăn dựa trên tin tức hết sức thiếu sót, và dân chúng cần phải hiểu khó khăn đó. Thế TT Bush có can đảm không khi quyết định đánh Iraq mà chưa đầy đủ tin tức về kho vũ khí giết người tập thể của Saddam Hussein" Và TT Obama có hiểu cho TT Bush đã phải lấy quyết định bảo vệ nước Mỹ chống vũ khí đó ngay sau vụ 9/11 trong tình trạng thiếu thông tin không"

Toàn bộ câu chuyện nói đi nói lại dường như chỉ có đúng một chuyện là đúng sự thật: đó là Osama Bin Laden bị giết chết. Người dân chẳng có cách nào biết rõ chuyện gì đã xảy ra. Chỉ vì câu chuyện do chính quyền phổ biến thay đổi như chong chóng, mỗi ngày một chuyện.

Đầu là châm ngôn "trong sáng" của mùa tranh cử" Khủng hoảng niềm tin nơi chính quyền đã được giải quyết chưa" Theo thăm dò dư luận, cứ năm người thi đã có một người cho rằng Bin Laden vẫn còn sống (20%), cho dù tổng thống nói gì cũng vậy!

Trong cuộc chiến Việt Nam năm xưa, khó khăn lớn nhất của các chính quyền Mỹ không phải là thắng được mấy ông du kích hay thắng được chiến xa Nga, mà là thắng được mấy ông ký giả Mỹ.

Vì lý do chính trị, lý do tuyên truyền, hay lý do tranh cử, các chính quyền Mỹ từ Johnson đến Nixon, đã nhiều khi nói "sai" hay nói "thiếu" sự thật, để đến khi sự thật lòi đuôi ra thì các ký giả mất niềm tin đối với chính quyền, tạo ra một "khoảng cách niềm tin" - credibility gap. Rồi từ đó chính quyền - từ tổng thống đến phát ngôn viên đến tướng tá - nói gì thì cũng bị đặt câu hỏi, không biết nói thật hay nói lừa.

Tình trạng truyền thông và dân chúng mất niềm tin với chính quyền kéo dài lại rai từ mấy chục năm qua mà chẳng tổng thống nào thay đổi được gì. Cho đến khi ứng viên Dân Chủ Barack Obama ra tranh cử năm 2007.

Ông lớn tiếng quang bá sẽ thay đổi cách làm việc, sẽ mang lại trong sạch và trong sáng vào chính quyền để tái tạo lại niềm tin nơi chính quyền. Dân chúng Mỹ vốn dĩ dễ tin, ủn ủn bò phiếu cho ông Obama thay đổi cách làm việc của Hoa Thịnh Đốn.

Để rồi bây giờ mới nhận thấy hình như ông tổng thống khác xa với ông ứng viên tổng thống. TT Obama đã mau mắn biến một thành tích lớn thành một câu chuyện biểu tượng cho sự luộm thuộm của cả chính quyền Obama.

Những tin tức mới nhất được xí ra cũng đưa ra một hình ảnh không oai hùng lắm. Thay vì hình ảnh một tổng tư lệnh xuất chúng chỉ đạo quân lực đại cường Cờ Hoa lùng bắt tên trùm khung bối trong một cuộc đấu súng kinh hoàng, thì người ta lại thấy hình ảnh một chính quyền luộm thuộm nửa đêm cho lính vào bắn chết một ông già đơ đáy, mặc quần lót trong phòng ngủ với vợ, chung quanh đầy băng video khiêu dâm 3-X, đang sống với ba bà vợ và hai tát con. Rồi sau đó loan tin lung tung kiểu "ông nói gà vịt" khiến chẳng ai hiểu chuyện gì đã xảy ra.

Cái tính luộm thuộm được phản ánh ngay trong cái tên của chiến dịch. Mới đầu được đặt tên là Chiến Dịch Geronimo. Geronimo là tên của một lãnh tụ dân Da Đỏ chống lại các anh cao bồi Mỹ thời lập quốc. Bị dân Da Đỏ phản đối vì gắn tên thần tượng của họ vào tên trùm khung bối Bin Laden, chính quyền Obama với vảng đối tên là Chiến Dịch Neptune Spear, cây đinh ba của thần Neptune - cũng là huy hiệu của nhóm Người Nhái đột kích bắn Bin Laden.

Sau đó thi người ta cũng thấy hình ảnh một ứng viên tổng thống không có bao nhiêu thành tích để tranh cử, với vã khai thác cái chết của Bin Laden như vũ khí tranh cử quan trọng nhất, đi ngay Texas và Kentucky - đến chụp hình với lính dù tại Fort Campbell - để kề công.

Cánh luộm thuộm, "coi đây mà hóng phải dzậy" trong câu chuyện giết chết Bin Laden, cũng như việc khai thác quá mạnh thành tích này, đã giảm thiểu ngay tính "án tượng" của chiến công này. Mức hậu thuẫn của Obama vọt lên 6 điểm trong những ngày đầu, bây giờ đã mau mắn tuột xuống 3 điểm. Một năm rưỡi nữa, chắc dân Mỹ cũng chẳng nhớ tên Osama Bin Laden là ai nữa không chừng.

Câu chuyện này làm ta nhớ lại câu chuyện máy bay NATO đánh bom giết chết con trai và ba đứa cháu nội của nhà độc tài Gaddafi.

Trước câu hỏi giết người con trai út và ba đứa cháu nội này có liên quan gì đến việc cứu dân Benghazi, thi phát ngôn viên Tòa Bạch Ốc trả lời máy bay chỉ đánh bom các mục tiêu quân sự thôi và chỗ họ bị giết là một bộ chỉ huy quân sự (military command). Chẳng may cho ông phát ngôn viên này, Gaddafi mau chóng phủ biến cho báo chí hình ảnh cái bộ chỉ huy quân sự này thực ra chỉ là nhà riêng của ông con trai út của Gaddafi, chứ chẳng phải căn cứ quân sự gì. Chẳng qua, Mỹ và đồng minh cố tình muốn truy giết Gaddafi thôi vì có tin tình báo cho biết Gaddafi đang ở đó. Tin "bé cái lầm" này được truyền thông phe ta thông cảm không nhắc lại làm gì. Dù sao thì chuyện máy đánh bom của Gaddafi chết cũng là chuyện nhỏ.

Điều chắc chắn là mặc dù với dưới danh nghĩa NATO, nhưng ông tướng Mỹ ra lệnh đánh bom giết Gaddafi phải được sự chấp thuận của TT Obama. Có thể cả nội các Obama cũng đã nghe coi khúc phim máy bay Mỹ thả bom không chứng, nhưng vì thất bại nên hình không được phổ biến. Câu hỏi là như vậy TT Obama lấy quyết định khi thiếu tin tức chính xác nên giết oan ba đứa bé, có được coi là can đảm không? Tại vì Gaddafi không chết mà chỉ có ba đứa bé bị chết oan, chứ nếu như Gaddafi bị chết trong trận đánh bom đó, thì câu chuyện này có thể đã trở thành một chiến công hiển hách tốn rất nhiều trang báo, cũng đã là một quyết định khó khăn và can đảm khác của TT Obama để mang ra tranh cãi rồi. Thật đáng tiếc. (15-5-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Obama Giết Osama

10/05/2011

Obama Giết Osama

Vũ Linh

...mạnh mẽ đã được khui ra từ dưới thời TT Bush, trong trại giam Guantanamo...

Tựa bài viết này cũng sẽ là khẩu hiệu tranh cử lớn trong thời gian tới. Hàng vạn áo thun T-shirt sẽ xuất hiện với khẩu hiệu này.

Cái tin Osama Bin Laden bị giết đã được TT Obama và phe ta khai thác triệt để. Từ cách phổ biến tin tức từ từ, mỗi ngày thêm vài chi tiết, cho đến chuyện đích thân TT Obama lên truyền hình hai ba lần để loan tin, rồi rình rango đi Nữu Ước làm lễ truy diệu các nạn nhân của Bin Laden, tất cả đều được tính toán kỹ lưỡng để mang lại "ấn tượng" tối đa.

Một ký giả phe ta nhận định đây là biến cố mang tính cách "khúc quanh lịch sử", làm như thế Osama chết là nạn khùng bố Hồi giáo quá khích sẽ chấm dứt, Al Qaeda sẽ tự giải thể, và dân Mỹ quên ngay hình ảnh hai tòa cao ốc sụp đổ với ba ngàn người chết oan. Một ký giả khác mau mắn "nói dưa", rằng cuộc bầu cử tổng thống năm tới sẽ bị hủy bỏ vì Cộng Hòa ý thức sẽ vô phương chạy đua cùng Đảng Tiên Tri nên đã rút lui hét.

Đúng ra, đây là biến cố quan trọng nhất trong suốt hai năm nhiệm kỳ đầu của TT Obama, vi hiển nhiên đây là thành quả rõ rệt, không tranh luận, không chối cãi, và nặng ký nhất của tổng thống. Nói cách khác, thành quả cụ thể duy nhất.

Đây là viên thuốc mầu nhiệm có hy vọng cải từ hoán sinh cho sự nghiệp tổng thống. Như đã được viết nhiều lần trên cột báo này, TT Obama không có được thành tích hiển hách nào để khoe với quần chúng trong suốt hai năm qua, đang phải chống đỡ những tấn công tối tấp của phe đối lập Cộng Hòa. Đến độ ngay cả ông ty phủ Donald Trump - một chính khách tay mơ mà không ai nghĩ có thể đắc cử thành tổng thống - cũng có thể nhảy ra hô hào, áp lực được TT Obama phải phổ biến giấy khai sinh của mình, một chuyện hơi mất mặt mà ông đã kiên quyết từ chối không làm từ bốn năm qua, kể từ lúc ông bắt đầu tranh cử tổng thống trong nội bộ đảng Dân Chủ.

Viên thuốc "Viagra" này đã làm tăng ngay mức hậu thuẫn của TT Obama lên sáu điểm (hậu thuẫn của TT Bush khi bắt được Saddam Hussein vọt lên 9 điểm). Chẳng những vậy, biến cố này cũng ép các đối thủ Cộng Hòa phải xếp hàng ca tụng TT Obama, trong đó có tất cả các ứng viên tổng thống tương lai, và cả cả Bush và cựu PTT Cheney, một người đã từng mạnh mẽ chỉ trích chiến lược chống khủng bố ẩn nấp của Obama. Vấn đề là viên thuốc này có tác dụng bao nhiêu lâu.

Cuộc truy lùng tên khủng bố có thể nói là nguy hiểm nhất lịch sử nhân loại đã chấm dứt khi tên này bị đột kích bởi hai trực thăng "người nhái" hay hải kích (Navy SEALS), dựa trên tin tức của CIA.

Tin tức tình báo CIA từ tháng Tám năm ngoái đã đoán biết - không có gì chắc chắn - Bin Laden đang ở trong một biệt thự đáng giá triệu đô, xây năm 2005 tại ngay trung tâm thành phố Abbottabad, một thành phố quân sự với nhiều lực lượng quân đội Pakistan trú đóng vi sát vùng tranh chấp biên giới với Ấn Độ. Bin Laden đang ở trong căn biệt thự cách trường võ bị lớn nhất của Pakistan có vài trăm thước. Không phải đang trốn chui trú nhủi trong hang động vùng biên giới hiểm hóc.

Đến tháng Ba năm nay thi đã có nhiều dấu hiệu chắc chắn hơn.

Rồi đến cách đây một tuần, thi CIA tin rằng có hơn 70% xác xuất Bin Laden ở trong căn nhà đó. Mặc dù theo dõi ngày đêm nhưng vẫn không xác định được vì Bin Laden không bao giờ bước ra khỏi nhà hay ra ngoài sân. Trong nhà thi không có điện thoại, hay mạng internet gì. Thậm chí ráo trong nhà cũng được đổi trong vறn mỗi ngày chứ không mang ra ngoài đường cho xe rác của thành phố chở đi. Có thể vì mục đích đánh lạc hướng máy bay thám thính của Mỹ, hay có thể vì đã có được sự bao vây của quân đội Pakistan trong vùng, Bin Laden không có một tên lính vô trang nào bảo vệ. Trái lại, trong căn nhà chỉ toàn là đàn bà trẻ con. Ít ra là chín phụ nữ và hai tám con nít. Cộng với Bin Laden và hai tên giao liên.

CIA trình cho TT Obama ba giải pháp tiếp tục theo dõi nhưng có nguy cơ Bin Laden sẽ trốn mất bất cứ lúc nào, cho máy bay thả bom phá tan căn nhà, nhưng sẽ không có bằng chứng Bin Laden ở trong đó, chưa kể sẽ giết nhiều đàn bà trẻ con, và thứ ba là cho đặc công đột kích, với nguy cơ bị chống trả gắt bị thương hay tử vong cho nhóm đặc công. Khác với những lần trước, dân do lưỡng lự tuần này qua tháng khác, lần này TT Obama ý thức ngay ý nghĩa chính trị vĩ đại của việc giết được hay bắt được Bin Laden. Ông mau mắn (mất 16 tiếng đồng hồ suy nghĩ, đó là "mau mắn" lắm rồi, theo tiêu chuẩn của TT Obama) ra lệnh đột kích để bảo đảm việc có được bằng chứng rõ ràng về Bin Laden hầu có thể biện minh việc dùng trực thăng từ Afghanistan bay qua Pakistan đánh vào nhà một thường dân Pakistan mà không xin phép chính quyền Pakistan trước.

Vì phạm chủ quyền Pakistan một cách trắng trợn như vậy sẽ tạo ra nhiều vấn đề pháp lý và chính trị quốc tế. Nếu bắt sống được hay ít nhất là có xác của Bin Laden thi mới có lý do để biện minh trước công luận.

Việc giết được Bin Laden là một thành tích lớn lao không chối cãi được. Vấn đề chúng ta muốn bàn là chuyện luận công và hận.

Công trạng của TT Obama không thể chối cãi. Nếu ông bắt hụt Bin Laden trong khi cả chục người khác bị chết oan thì thiên hạ sẽ xúm vào chỉ trích. Do đó, nếu thành công thi cũng phải nhận công trạng cho công bằng.

Thành tích của nhóm người nhái đột kích giết được Bin Laden và hai tên giao liên không chết một người nào, và rút ra trước khi lực lượng an ninh của Pakistan kịp tới can thiệp, cũng không thể chối cãi, cho dù có tin nhóm này đã không gặp chống cự nào vì Bin Laden và hai tên giao liên chẳng có súng ống gì để chống cự.

Còn công trạng của CIA thi sao?

Ta còn nhớ ứng viên Obama trong suốt thời gian tranh cử đã hứa với phe cấp tiến chỉ trích CIA rất mạnh, rồi vừa nhậm chức là đã vội vã giải tán nhóm đặc nhiệm điều tra tù khủng bố của CIA để thành lập nhóm đặc nhiệm khác điều tra tội ác của CIA! Hàng loạt viên chức CIA bị treo giò chờ kết quả điều tra và ngày hầu tòa. Bây giờ thi tổng thống tính sao với CIA đây?

Rồi còn cựu tổng thống Bush! Trong khi các cơ quan truyền thông bảo thủ như Fox và Drudge nhắc đến công của Bush, thi "phe ta" đều phớt lờ. TT Obama và tất cả các viên chức cao cấp khi tuyên bố về vụ giết được Bin Laden đều nhất loạt nhấn mạnh sự "chỉ đạo" trực tiếp của TT Obama qua những phiên họp liên tục của Hội Đồng An Ninh Quốc Gia, nhưng không ai đã đồng đến tên của TT Bush.

Báo New York Times, qua bài viết dài bốn trang trên mạng của một tập thể sáu ký giả viết chung, đã tường trình chi tiết về cuộc truy lùng trong mười năm qua, cũng như đưa đầy chi tiết về sự "chỉ đạo xuất chúng" từng giờ của TT Obama, đã tuyệt nhiên không nhắc đến tên Bush một lần nào hết.

Đầu giấy mờ nhạt cuộc truy lùng phải nói là việc bắt giữ và hỏi cung một số tù khủng bố trong trại giam Guantanamo dưới thời Bush.

Vì sự truy lùng cực kỳ gay gắt của Bush, Bin Laden không dùng các phương tiện tân tiến như điện thoại hay internet để liên lạc, thậm chí cũng không viết gì hết, chỉ truyền khẩu lệnh qua các tên giao liên thân cận nhất. Từ đó, CIA cho rằng chỉ có một cách duy nhất bắt được Bin Laden là bám theo máy tên giao liên.

Năm 2004, quân Mỹ bắt được một lãnh tụ Al Qaeda, tên là Hassan Ghul tại Iraq. Theo lời khai của tên này tại nhà giam Guantanamo, CIA khám phá ra tên của liên lạc viên thân cận với Bin Laden nhất, Abu Ahmed al-Kuwaiti. Năm 2005, quân Mỹ bắt được Faraj al-Libi, một nhân vật lãnh đạo đứng hàng thứ ba của Al Qaeda, vừa được bổ nhiệm thay Khalid Sheikh Mohamed, nhân vật chủ chốt của vụ tấn công 9/11 đã bị bắt. Mang al-Libi về hỏi cung, anh này xác nhận al-Kuwaiti là giao liên chủ chốt, nhưng vẫn chỉ là bị đánh trong khi không ai biết hắn thực sự là ai, ở đâu.

Đến cuối năm 2008, CIA mới tìm ra được tung tích tên này, biết được hắn còn có một người em. Cuộc truy lùng hai anh em này bắt đầu. Tất cả dưới thời TT Bush. Mãi đến giữa năm ngoái, tình cờ CIA nghe lén được một cú điện thoại từ al-Kuwaiti, và truy lùng ra một căn nhà sang trọng tại Abbottabad. Dựa đến kết quả cuối cùng là giết chết được Bin Laden cùng với cả hai anh em giao liên.

Nhìn vào diễn tiến này, ta sẽ không khỏi lưu ý đến chuyện manh mối đầu đã được khui ra từ dưới thời TT Bush, trong trại giam Guantanamo mà TT Obama nhất quyết đòi đóng cửa, qua các phương thức "hồi cung mạnh bạo" mà TT Obama từng lớn tiếng công kích là vi phạm dù thứ luật mà chẳng mang lại kết quả gì. Khiến cho nhiều người thắc mắc. Nếu TT Bush và CIA không tích cực truy lùng các lãnh tụ Al Qaeda, và không nhốt chúng tại Guantanamo, không "hồi cung" bằng những phương thức mạnh bạo, thì liệu ngày nay Obama sẽ truy lùng ra tên giao liên quan trọng nhất của Bin Laden và tìm ra dấu tích của ông trùm khủng bố này không?

Có thể có, cũng có thể không. Nhưng đó là chuyện già tướng.

Chuyện thực tế là Bush là người đã tìm ra đầu giây. Không nhìn nhận vai trò của Bush cũng như không nhìn nhận hiệu quả của phương thức "hồi cung" của Bush chỉ phản ánh thái độ phe đảng thiên vị thiếu lương thiện, hay vùi đầu dưới cát để bảo vệ quan điểm ngô ngênh của mình. TT Obama khi lo kế cống minh mà không nhắc đến vị tiền nhiệm chỉ chứng minh tính khong quân tử lầm.

Điều quan trọng hơn là tương lai sẽ ra sao?

Chính quyền Pakistan đã xác định không hề biết gì về chuyện Bin Laden sống tại đây. Nhưng điều này khó tin khi căn nhà lợn này được xác sát nách trường võ bị lớn nhất nước, ngay giữa các căn cứ quân sự khác, mà nhà chức trách an ninh quân sự địa phương lại không biết ai đang ở trong đó từ sáu năm qua. Một là các cơ quan an ninh quân sự địa phương hoàn toàn vô tài bất tường, hai là chính quyền trung ương Pakistan đã bị quan chức địa phương che giấu sự thật, báo cáo lão, ba là chính quyền Pakistan nói lão. Cả ba giàu thuyết đều phản ánh một tình trạng đáng quan ngại khi Pakistan vẫn còn là xứ đầu cầu trong cuộc chiến chống khủng bố.

Một khía cạnh quan trọng khác là phản ứng của khối Hồi Giáo, nhất là khối quá khích. TT Obama cố tránh khiêu khích nhóm này nên đã loan tin và kêu gọi Bin Laden đầu hàng nhưng bị Bin Laden nũp đằng sau lưng bà vợ bắn lại, nên đánh phải bắn chết Bin Laden, và quyết định không cho phổ biến hình Bin Laden bị bắn hai phát đạn công phá vào đầu, phía trên mắt trái khiến sọ bị vỡ nát một bên.

Tin tức cho đến nay chưa rõ ràng, nhưng một bức hình chụp một tiếng đồng hồ sau khi quân Mỹ đã rút mang theo xác của Bin Laden cho thấy có ba người đàn ông - chứ không phải chỉ có hai anh em giao liên như chính quyền Obama loan tin - nằm trên vũng máu, chẳng người nào có súng trên tay. Chính phát ngôn viên Tòa Bạch Ốc sau đó cũng xác nhận Bin Laden không có vũ khí gì, cũng như không có chuyện Bin Laden nũp sau lưng vợ bắn vào lính Mỹ.

Bức hình và lời xác nhận Bin Laden không có súng dĩ nhiên đã gây thắc mắc và phản nổ trong giới Hồi giáo, cho rằng Mỹ đã không hề có ý định bắt sống mà thật ra cố tình bắn chết Bin Laden mặc dù hắn không có vũ khí hay chống cự gì hết. Sự phản nổ này hứa hẹn đã hóa giải hết những lời xin lỗi liên tục trước đây của TT Obama.

Tổ chức Al Qaeda có thể đã bị đánh tan tác từ mười năm qua, nên sẽ không đủ khả năng tổ chức trả thù quy mô như hâm dọa, nhưng chắc chắn là không thiếu gì thanh niên Hồi giáo quá khích sẽ tìm cách trả thù lè té. Nói cách khác, cái chết của Bin Laden không làm cho dân Mỹ an toàn hơn, ít nhất là trong ngắn hạn.

Dù sao, cái chết của Osama Bin Laden cũng là điều mà cả nước Mỹ mong chờ từ gần mười năm nay, không cần biết trong tay hắn có súng hay không, cũng không cần biết hành động có hợp pháp theo công pháp quốc tế hay không. Vấn đề là không nên tin chuyện này thành chiến thắng chính trị để khóa lấp tất cả những thất bại khác trong mùa bầu cử tới. Nước Mỹ đang trực diện với nhiều vấn đề quan trọng hơn cái mạng của Bin Laden, một tên khủng bố hết thời sống chui rúc sau lưng đàn bà trẻ con từ chục năm nay. (8-5-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Điểm Danh Đối Lập

26/04/2011

Điểm Danh Đối Lập

Vũ Linh

...Romney tự vỗ ngực xưng là báo thù, nhưng khối báo thù nhìn ông như là "cấp tiến nằm vùng"

Cách đây hai tuần, TT Obama chính thức tuyên cáo sẽ ra tranh cử cho nhiệm kỳ hai, và ngay sau đó, đã không bỏ phi thời gian, bay đi Chicago, San Francisco và Los Angeles tham gia các sinh hoạt gây quỹ vận động tranh cử. Đối nội trong đảng Dân Chủ, không ai dám nháy ra thách thức ông tổng thống da đen đầu tiên của nước Mỹ. Ông không có đối thủ nội bộ trong đảng Dân Chủ, không phải tốn tiền, mất công chạy đua trong các vòng sơ bộ như trong những năm 2007-2008, nhưng vẫn không lơ là và đã hăng hái nhảy vào cuộc tuy còn 19 tháng nữa mới có bầu cử.

Trong khi đó, bên phía Cộng Hòa vẫn chưa có gì ngã ngũ. Cả chục tên tuổi đã được truyền thông nhắc đến, nhưng chính thức thì chỉ mới có loe ngoe hai ba người nhẹ ký chửng mặt, còn phần đông vẫn chân trong chân ngoài.

Điều này cũng không có gì đáng ngạc nhiên. Thông thường, dân Mỹ hay có khuynh hướng bầu lại tổng thống đương nhiệm, ngoại trừ vài trường hợp khá đặc biệt khi đương kim tổng thống quá yếu, hay gây mất lòng quá nhiều. Dựa trên sự tính toán này, các chính khách đối lập thường rất đẽ dặt khi nháy ra tranh cử chống tổng thống đương nhiệm.

Năm 1991, đương kim tổng thống Bush (cha) ra tranh cử nhiệm kỳ hai, cho cuộc bầu cuối năm 1992. Ông vừa huy động được một khối đồng minh lớn, dưới Saddam Hussein ra khỏi Kuwait. Tiếng tăm ông nổi như cồn, tỷ lệ hậu thuẫn trong dân Mỹ lên đến xấp xỉ 90%, một con số chưa từng thấy. Các chính khách tai to mặt lòn của đối lập Dân Chủ đều theo thuyết tránh voi chảng xấu mặt nào, ngồi im nhìn TT Bush ra tranh cử. Chính TT Bush cũng tự tin, ứng dụng ngồi trong Tòa Bạch Ốc lo việc quốc gia dài sự chử không màng chuyện tranh cử.

Dù sao thì đảng Dân Chủ cũng phải tiến cử người ra tranh cử. Một thống đốc được đề cử: Bill Clinton của tiểu bang Arkansas. Lúc đầu, hy vọng đặc cử của ông Clinton coi như con số không khống lồ. Ông là thống đốc vô danh quá trê, của một tiểu bang vừa nhú vừa có vẻ lạc hậu. Ông này lại có vài cái "tội" khá lớn.

Thứ nhất là trong đại hội đảng Dân Chủ năm 1988, ông được đề cử ra đọc diễn văn tiến cử Thống Đốc Mike Dukakis ra tranh cử chống ông Bush. Ông lợi dụng cơ hội xuất hiện trên truyền hình cả nước để tự quảng bá chính mình, đọc bài diễn văn tráng giang đại tài. Dài đến độ tất cả các đài truyền hình đều cắt ngang không thu hình nữa, dài đến độ khi ông nói "để chấm dứt" thì cả hội trường đứng dậy vỗ tay hoan hô kịch liệt. Cái tội thứ hai là ông thống đốc trẻ này nói tiếng bay bướm, tiếng tai về các vụ "an phở" đầy dây.

Một tổng thống đương nhiệm với hậu thuẫn ở mức tuyệt đối, chống lại một thống đốc trẻ vô danh. Ấy vậy mà ông tổng thống đương nhiệm thua. Chỉ vì nước Mỹ không phải là nước có chính sách "chi đạo chính trị", không có chuyện đảng "giới thiệu" ứng viên và dân chúng hờ hờ bầu với 99,99% phiếu (ghi chú: cái khoảng thiếu hụt là do một vài cụ vừa qua đời một ngày trước ngày bầu cử, danh sách cử tri chưa kịp cập nhật, nếu không thì đã là 110% cho đúng chi tiêu rồi).

TT Obama học bài học của TT Bush nên không muốn lơ là, trên quan điểm "cán tặc vô áy náy". Nhất là khi các thám dò dư luận hiện nay cho thấy ông đang gặp nhiều vấn đề khá rắc rối. So với kết quả bầu cử năm 2008, tỷ lệ hậu thuẫn của ông đã rớt dài trong tất cả các khối cử tri, trắng, đen, nâu, giàu hay nghèo, tri thức hay thợ thuyền, nam hay nữ, bắc hay nam, đông hay tây, thành thị hay thôn quê, bào thủ hay cấp tiến, hay độc lập.

Thăm dò dư luận mới nhất của báo "phe ta" Washington Post, cho thấy tỷ lệ hậu thuẫn của ông chỉ còn 47% ủng hộ, 50% chống, 3% lưỡng lự. Thăm dò của đại học độc lập Marist không phải phe ta, cho thấy chỉ có 37% dân Mỹ chịu bầu lại TT Obama, 44% chống lại ý kiến đó, và 18% lưỡng lự. Theo cả hai thăm dò, cứ cho là khối lưỡng lự sẽ chia đều làm hai thì TT Obama sẽ rớt dài.

Đó là vấn đề nhìn từ phía Dân Chủ. Từ phía Cộng Hòa thì bức tranh cũng chẳng có gì sáng láng hơn.

Có thể tương tự như tình hình năm 1991-92, các chính khách đối lập hoặc là còn đê dặt không muốn bị cháy, hoặc là đã tránh né ngồi chờ bốn năm nữa, khi TT Obama không ra tranh cử được nữa và Dân Chủ sẽ đề cử một người mới. Như vậy thì có vẻ cân bằng hơn. Nhưng rồi nhìn vào những thất bại của TT Obama và tỷ lệ hậu thuẫn thấp kỷ lục của ông, nhiều ông bà Cộng Hòa lại ngứa ngáy muốn nhảy vào cuộc. Biết đâu mình sẽ thành một Bill Clinton thứ hai ngáp phải ruồi thì sao?

Một số người đã thả bóng tham dò tình hình, một ít người khác đã chính thức vào cuộc. Ta hãy thử xem xét lại danh sách đối lập này.

Một người chính thức nhảy vào vòng chiến một cách rất ồn ào, là ty phú Donald Trump. Hy vọng đặc cử tổng thống của ông có lẽ là rất khiêm tốn. Ông này rất giàu, có thể tung rất nhiều tiền để tranh cử. Ông ta cũng rất nổi tiếng, tên tuổi lúc nào cũng có trên truyền hình và mặt báo. Nhưng thực tế ông ta chỉ là một doanh gia muốn nhảy vào lấy thêm tên tuổi để làm bi-di-nét, hay để thỏa mãn cái tôi lớn hơn vú trụ của ông, hay quảng bá cho cái show truyền hình của ông. Ông cũng nổi tiếng là tay ăn chơi thứ thiệt, đang sống với bà vợ thứ ba, chưa kể hàng tấn đao nhí lúc nào cũng bay quanh như ruồi.

Cũng chưa kể cái bi-di-nét chính của ông là khách sạn và sòng bạc.

Kinh nghiệm chính trị và ngoại giao của ông tuyệt đối không có gì hết. Dân Mỹ có lẽ chưa sẵn sàng chấp nhận ông playboy chủ casino làm tổng thống. Nhưng nước Mỹ này không thiếu người bỏ phiếu theo cảm hứng nhất thời, hay bỏ phiếu bậy bạ cho bô

ghét, hay bị đồng tiền mua chuộc. Ai biết được"

Một người khác cũng đã chính thức nhảy vào là bà đầm biếu Michele Bachmann. Bà này cũng na ná như bà cựu Thống Đốc Sarah Palin, trẻ và đẹp, cực kỳ bảo thủ, được hậu thuẫn mạnh của khối Tea Party. Nhưng cũng nổi tiếng nói năng vung vít bất kể chiều sâu. Thành tích lớn của bà này là tuyên bố những câu này lừa mà truyền thông rất mê vì có thể dùng chạy tít lớn trên báo.

Một người nghiêm chỉnh và có uy tín hơn, đó là cựu thống đốc Tim Pawlenty của tiểu bang Minnesota. Bảo thủ thuần túy, chủ trương chống phá thai, chống tăng thuế. Điểm bất lợi lớn nhất: chẳng ai biết ông là ai. Trong 100 người Mỹ, chỉ có 5 người đã nghe đến tên Pawlenty. Cũng chưa hẳn là khó khăn không vượt qua được. Năm 2007, hầu hết dân Mỹ cũng chưa bao giờ nghe đến cái tên Barack Obama hết.

Đó là những khuôn mặt mới. Cũng có những khuôn mặt cũ rich.

Trước hết là ông Newt Gingrich. Ông này trước đây là Chủ Tịch Hạ Viện dưới thời TT Clinton. Tên tuổi ông nổi lên như là một siêu chính khách đã đưa Cộng Hòa đến thắng lợi lớn nhất trong lịch sử Mỹ (trước thắng lợi tháng Mười Một năm 2010), chiếm được số tuyệt đối tại cả Hạ Viện lẫn Thượng viện trong cuộc bầu cử giữa mùa năm 1994. Ông cũng nổi tiếng là người đã cãi nhau tay đôi với TT Clinton về vấn đề ngân sách, đưa đến việc hai lần đóng cửa Nhà Nước mất mấy tuần.

Trong vụ xi-căng-dan Monica Lewinsky, ông là tiếng nói lanh đao cuộc điều tra và dàn hặc TT Clinton. Thành tích và tên tuổi của ông rất lớn trong khối bảo thủ Cộng Hòa. Ông leo lên nắc thang lanh đao đáng rất nhanh chóng, để rồi rót dài còn nhanh hơn. Trong lúc ban ngày ông gán cờ si và tinh dồi truy của TT Clinton trước Hạ Viện thì buổi tối ông bận bù hú hý với cờ thư ký riêng. Xi-căng-dan nổ ra, ông bị các lãnh tụ Cộng Hòa ép từ chức ngay để tránh tiếng già nhân già nghĩa cho Cộng Hòa.

Ông Gingrich hy vọng dân Mỹ trí nhớ kém hay rộng lượng, sẽ không để ý đến chuyện lem nhem trước đây. Chuyện hơi khó. Thế nào trong cuộc tranh cử các đối thủ của ông sẽ khai thác, nhắc nhớ sự già dối của ông cho đến khi chúng ta điếc tai hết vẫn chưa ngừng.

Rồi đến cựu Thống Đốc Mitt Romney của tiểu bang Massachusetts. Ông này năm 2007-2008 đã ra tranh cử tổng thống nhưng bị thua ông đồng chí John McCain. Ông Romney tự vỗ ngực xưng là bảo thủ, nhưng khối bảo thủ nhìn ông như là "cấp tiến nằm vùng". Ông từng là thống đốc của tiểu bang cấp tiến nhất Mỹ. Khi đó ông chủ trương ủng hộ phá thai, hôn nhân đồng tính, bấy giờ thay đổi quan điểm nhưng không thuyết phục được ai.

Ông cũng chủ trì việc thiết lập một hệ thống bảo hiểm y tế toàn dân cho tiểu bang. Đây chẳng những là chương trình duy nhất trong năm mươi tiểu bang Mỹ, mà lại còn được TT Obama lấy làm mẫu cho chương trình của chính TT Obama. Trong suốt thời gian tranh cử lần trước, ông phải bối rối cả thời giờ để phân trần, biện bạch. Người ta không thấy có gì thay đổi giữa hai lần tranh cử. Ông này cũng vẫn sẽ bị nghi ngờ và cung suốt ngày phân trần mà chẳng ai tin. Ông Romney trước đây là nhà kinh doanh thành công. Ông sẽ khai thác khả năng này để quảng bá kế hoạch cứu nguy kinh tế của ông. Nhưng ông đã bị ngay nhà ty phú Donald Trump chê chỉ là loại kinh doanh tép riu so với các khách sạn và casinos vĩ đại của ông Trump.

Tiếp theo là ông Mike Huckabee, cựu Thống Đốc Arkansas, người kế vị Bill Clinton khi ông này vào Tòa Bạch Ốc. Ông Huckabee là bảo thủ chính hiệu, không thuộc loại chao đảo. Nhưng vấn đề là ông này cũng là nhà truyền giáo Tin Lành. Ông được hậu thuẫn của một số dân bảo thủ gần như cực đoan, nhưng ông không bao giờ trường ánh hưởng ra ngoài khơi này. Trong cái xã hội Mỹ của thế kỷ 21, khó ai có thể tin rằng dân Mỹ sẽ bầu một nhà truyền giáo làm tổng thống. Thiên hạ đang bàng bổn đến những chuyện hôn nhân đồng tính và phá thai tự do thì ai mà nghe ông Huckabee"

Ông Jimmy Carter ngày xưa chưa phái là nhà truyền giáo mà đã mang lại đủ tai họa cho nước Mỹ vì tính "hiền lành, ngây ngô" của ông. Bây giờ bầu cho ông truyền giáo thứ thiệt thì tình hình sẽ như thế nào"

Rồi đến ngôi sao một thời sáng chói của Cộng Hòa, bà cựu Thống Đốc Alaska và cựu ứng viên phó tổng thống của McCain, bà Sarah Palin.

Theo một thăm dò mới đây, tên tuổi của bà này được nhiều người biết hơn cả tên của bà Michelle Obama. Nhưng bà cũng đạt được một kỷ lục khác, bà cũng là người phụ nữ bị ghét nhiều nhất. Có thể đó là hậu quả của phong trào đánh hội đồng của truyền thông cấp tiến, nhưng dù sao thì bà cũng đã thành nạn nhân rồi. Tiếng tốt khó đi xa, tiếng xấu thì bay rất nhanh, mà cũng khó tẩy rửa. Bà vẫn là hình ảnh của một bà nhà quê chẳng biết mô típ giềng giềng gì về chính trị "cao cấp" quốc tế hay quốc nội. Dù nổi tiếng, ôn ào nhất, lèn bao thường xuyên nhất, nhưng tỷ lệ hẫu thuẫn của bà trong cuộc chạy đua vào Tòa Bạch Ốc vẫn lẹt đẹt gần cuối số.

Còn một số nhân vật Cộng Hòa đang ngáp nghé, nhưng chưa ai để lại được dấu ấn gì, ít nhất là cho đến nay. Hai năm là một thời gian rất dài có thể thay đổi cuộc diện chính trị Mỹ, nếu không thì ta nên chuẩn bị tư tưởng để sống với TT Obama thêm sáu năm nữa, chỉ vì ông đang đối diện với khoảng trống bên Cộng Hòa. (24-4-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Trò Chơi Ngân Sách

19/04/2011

Trò Chơi Ngân Sách

Vũ Linh

...thâm thủng ngân sách TT Obama cao bằng thâm thủng của tất cả 43 đời tổng thống tiền nhiệm...

Tuần vừa qua, TT Obama lên truyền hình đọc diễn văn đưa ra những đề nghị cụ thể để cắt giảm thâm thủng ngân sách đang leo lên những mức vô tiền khoáng hậu.

Bài diễn văn được đọc xấp xỉ một tuần sau khi bắc ngân sách cho năm nay được tạm thời giải tỏa, và hai tuần sau khi đầm biếu Paul Ryan đưa ra kế hoạch cắt giảm thâm thủng của đảng Cộng Hòa. Đề nghị cắt giảm thâm thủng này cũng được đưa ra vài tuần trước khi tổng thống xin quốc hội phê chuẩn việc tăng mức công nợ tối đa, coi như chút đường lót miệng thiên hạ trước khi cho uống thuốc đắng.

Cuộc tranh cãi về ngân sách này đưa ra ánh sáng nhiều điểm đáng chú ý vì nó ánh hưởng trực tiếp đến đời sống của dân Mỹ, trong đó có cả các phó thường dân như dân ty nạn chung ta. Ánh hưởng lên job của chúng ta, cũng như ánh hưởng đến mức thuế chúng ta đóng, đến những quyền lợi an sinh chúng ta lãnh.

Tại sao năm nay đền? Câu trả lời tất cả mọi người đều biết từ cả chục tháng qua: những chỉ tiêu cho các chương trình khổng lồ của TT Obama đang đe dọa đưa nước Mỹ vào vết xe đổ của Âu Châu, đến bờ vực của phá sản cho cả nước, với những hậu quả không ai có thể mường tượng được. Như kè viết này đã có dịp viết nhiều lần, kể cả trong bài tuần trước, mức thâm thủng ngân sách của một mình TT Obama cao bằng mức thâm thủng của tất cả 43 đời tổng thống tiền nhiệm cộng lại. Đó là cái giá mà TT Obama sẵn sàng trả để thay đổi cả xã hội Mỹ theo "định hướng" của ông. Cái định hướng đó, có người gọi là xã hội, có người nói là cấp tiến, có người cho là công bằng, có người nghĩ là văn minh tiến bộ. Bất kể cái tên là gì, chỉ cần biết nó báo đàm sẽ phá sản nước Mỹ trong một thập niên nữa thôi.

Bên Âu Châu, các nước Hy Lạp, Á Nhĩ Lan, Bồ Đào Nha, Tây Ban Nha phá sản có Liên Âu nhảy vào cứu. Kinh tế Mỹ lớn gấp mấy lần kinh tế của toàn khối Liên Âu và thế giới hợp lại, nếu có phá sản, cả thế giới hùn tiền lại cũng không cứu nổi.

Dĩ nhiên TT Obama khi tung ra những kế hoạch vĩ đại của ông, không hề nghĩ rằng những thâm thủng bạc chục ngàn tỷ sẽ đưa đến tình trạng nước Mỹ phá sản. Không phải ông cố ý muốn nước Mỹ phá sản. Ông chỉ lạc quan tin tưởng ông là Đấng Tiên Tri sẽ thay đổi được xã hội, cái thâm thủng chỉ là nhất thời rồi sẽ qua nhờ kinh tế sẽ vùng lên lại công ăn việc làm cho tất cả mọi người, nhờ công bằng xã hội khiến mọi người vui vẻ hạnh phúc bên nhau, v.v.Một bức tranh tuyệt đẹp.

Vấn đề là cái mô thức Nhà Nước ở tiền để thay đổi xã hội của TT Obama đã được chứng minh thất bại không biết bao nhiêu lần trong lịch sử cận đại. Chỉ cần nhìn vào gương các nước tư bản "tiến bộ" của Âu Châu cũng thấy. Thuyết kinh tế "Keneysian" và "tân Keneysian" chủ trương phát triển kinh tế bằng thâm thủng ngân sách đã đưa Âu Châu chẳng những đến suy thoái kinh tế mà đến cả suy thoái xã hội và văn hóa luân. Văn minh huy hoàng lồng layah của Âu Châu đã bị những McDonald, Nike, Madonna, Rap, hoàn toàn lấn áp. Không phải TT Obama không nhìn thấy, nhưng chỉ vì ông tự tin hơn người. Cả thế giới thất bại, nhưng riêng ông thi không thể.

Trên cẩn bản, chỉ có hai cách để cắt giảm thâm thủng ngân sách: giảm chi hay là tăng thu. Không có tam thập lục chước.

Cách đây ít tuần phe Cộng Hòa đưa ra kế hoạch, phần lớn dựa trên giảm chi. Theo phe này, những thâm thủng quá lớn là kết quả của những vung tay quá trán của Nhà Nước. Bây giờ cần phải kèo thăng tay.

Vấn đề giảm chi là vấn đề cực kỳ khó khăn. Năm này qua tháng nọ, các chính trị gia, Cộng Hòa cũng có, nhưng nhiều nhất là Dân Chủ, đã mua lá phiếu của cử tri bằng cách tặng cho họ đủ loại quà cáp trợ cấp. Theo thống kê mới nhất, gần một nửa dân Mỹ (46%) lãnh trợ cấp của Nhà Nước, dưới hình thức này hay hình thức khác, như tiền già, tiền Medicare, tiền Medicaid, tiền thất nghiệp, tiền hưu công chức, tiền hưu cựu quân nhân, trợ giúp tiền nhà, phiếu thực phẩm (foodstamps), học bổng, miễn thuế, v.v. Những trợ giúp này, một khi đã ban ra thì không thể thu hồi lại được nữa.

Và với những tiền bộ về khoa học, số người sống lâu càng ngày càng nhiều nên những trợ cấp này chỉ có tăng mỗi năm, không thể nào giảm. Năm vừa qua, TT Obama theo đúng truyền thống đáng Dân Chủ, lại thán tặng ba chục triệu người bảo hiểm và dịch vụ y tế nữa. Không có trợ cấp nào là xấu cả, tất cả đều tốt, đều có lý do nhân đạo chính đáng. Nhưng cũng không khác gì chuyện muốn cho vợ con vui vẻ hạnh phúc, mua别墅 huy hoàng, dì "con Mèo", ngày nào cũng đi ăn nem công chả phุง, bằng tiền vay mượn hàng xóm láng giềng, mà không cần nghĩ đến ngày phải trả nợ.

Phó Cộng Hòa, qua dân biểu Paul Ryan, Chủ tịch Ủy Ban Ngân Sách Hạ Viện, đề nghị giảm chi đồng loạt mọi chi tiêu của Nhà Nước, kể cả chi tiêu quốc phòng.

Nhưng quan trọng hơn cả là giảm chi trên trợ cấp bảo hiểm y tế trong luật cải tổ y tế mới được thông qua (coi như là giới một phần lớn luật cải tổ này), giảm chi về Medicare, không phải bằng cách giảm quyền lợi mà bằng cách đổi hình thức (đưa tiền mặt để người dưới 55 tuổi dùng tiền này để mua bảo hiểm, đưa đến tình trạng những người giàu có có thể lấy thêm tiền túi mua bảo hiểm đất tiền thay vì bắt Medicare trả tiền nhiều hơn cho họ; không có gì thay đổi cho những người trên 55 tuổi), giảm chi về Medicaid (Nhà Nước Liên Bang sẽ đưa một số tiền nhất định cho chính quyền tiểu bang chứ không còn trợ cấp vô giới hạn nữa), giảm thuế suất cho các công ty (để khuyến khích họ đầu tư, tạo công ăn việc làm phục hồi kinh tế và mức thu thuế sẽ tăng), nhưng đồng thời cũng duyệt lại luật thuế để không cho các đại gia trốn thuế - như công ty General Electric năm qua lòi 14 tỷ mà không đóng một xu thuế nào (Chủ tịch GE hiện nay cũng là Chủ tịch Hội Đồng Cố Vấn Kinh Tế cho TT Obama, một trùng hợp thật lý thú"). Kế hoạch này sẽ đưa đến cắt giảm khoảng 6.000 tỷ thảm thùng trong 10 năm tới.

Cuối tuần qua, Hạ Viện do Cộng Hòa kiểm soát đã thông qua kế hoạch này. Tuy nhiên chi có tính cách tượng trưng, nhằm vào cuộc bầu cử năm 2012 thôi, chứ luật này không thể qua lọt Thượng Viện trong tay Dân Chủ, cũng như không thể được TT Obama chấp nhận.

Chương trình của TT Obama thi khác hẳn, dựa trên tăng thu chứ không phải giảm chi tiêu. Phần chi tiêu không lỗ của Nhà Nước không đúng đến. Chỉ tìm cách thu thêm tiền thuế từ giới "nhà giàu". Kế hoạch của TT Obama sẽ đưa đến cắt giảm thảm thùng tới 4.000 tỷ trong 12 năm tới (lưu ý là TT Obama nói đến 12 năm chứ không phải 10 năm).

TT Obama chỉ lập lại lời hứa khi tranh cử cách đây hơn hai năm mà ông đã không giữ được vì nhu cầu thực tế: tăng thuế "nhà giàu" sẽ kéo dài thêm trì trệ kinh tế vì giới "nhà giàu" sợ đóng thuế cao hơn nên không chịu đầu tư phát triển kinh tế, hay sẽ mang tiền ra nước ngoài đầu tư, khiến thất nghiệp vẫn không giải quyết được. Nói nôm na ra, tăng thuế "nhà giàu" tức là những người có tiền đầu tư phục hồi kinh tế, tạo công ăn việc làm cũng không khác nào giết con gà để trứng vàng.

Điều TT Obama không nói rõ là tại sao lại có thể đặt kế hoạch mới dựa trên tăng thuế nhà giàu, điều mà ông đã không thực hiện được năm ngoái khi đảng Dân Chủ còn kiểm soát cả Hạ Viện lẫn Thượng Viện. Bây giờ mất quyền kiểm soát Hạ Viện, bớt phiếu ở Thượng Viện thì làm sao thực hiện được"

Chính điểm mâu thuẫn này đã khiến cho các quan sát viên chính trị nhận định kế hoạch của TT Obama chỉ là lời hứa hẹn đầu tiên của cuộc tranh cử tổng thống năm tới, không phải là giải pháp thực tế. Một ngày sau bài diễn văn đòi tăng thuế nhà giàu, TT Obama bay đi Chicago tham dự bữa tiệc gây quỹ đầu tiên trong kế hoạch gây quỹ một tỷ đô để tái tranh cử. Cuộc tranh cử tổng thống đúng là đã bắt đầu.

Báo kinh doanh Wall Street Journal đã làm một bài toán so sánh. Theo thống kê của sở thuế IRS, tổng cộng số lợi tức của tất cả những người làm lương trên 100.000 đô một năm tại Mỹ là 1.600 tỷ trong năm 2009. Nếu bây giờ TT Obama thu thuế 100% trên lợi tức của tất cả những người này, không chừa lại một xu nào cho họ sống, thì vẫn chưa đủ để bù đắp thảm thùng 1.650 tỷ của TT Obama trong một năm 2011, dừng nói tới thảm thùng cả chục ngàn tỷ trong mươi năm tới.

TT Obama đề nghị tăng thuế của những người làm trên 250.000 (chứ không phải 100.000) thì dĩ nhiên khoảng thiếu hụt còn lớn hơn nữa. Các chuyên gia của TT Obama không biết cộng trừ nhân chia" Hay là "hy vọng" thiên hạ đều không biết cộng trừ nhân chia"

Ít ra thì phe Cộng Hòa cũng có gan dám đứng đến Medicare và Medicaid, hai con khủng long đang trên đà chết già nếu không được cải tổ, trong khi TT Obama trực diện với cuộc tranh cử sắp tới đã không dám dâng gì.

Chính trị gia đều là những chuyên gia về "dai ngôn", nhưng có lẽ ai so sánh được với TT Obama. Nói về chuyên Cộng Hòa chống tăng thuế "nhà giàu", ông đã không ngần ngại so sánh đây giống như là sự lựa chọn đứng về phe các triệu phú chống lại các trẻ em bị bệnh chậm phát triển (autism). Cựu Chủ tịch Hạ Viện, bà Nancy Pelosi cũng không chịu thua, phu đê thêm là chương trình của phe Cộng Hòa là chấm dứt Medicare, Medicaid để có thể bớt thuế cho ty phú đầu hòa. Bất kể chuyên chương trình của phe Cộng Hòa chẳng có gì liên quan đến trẻ em bị bệnh tật hay chấm dứt Medicare, Medicaid, hay bớt thuế cho ty phú đầu hòa giết. Cứ nói bừa như vậy, thế nào cũng có người tin. Cộng Hòa chỉ dám nghĩ thiên hạ nhìn nhận chúng ta đang sống trong khủng hoảng và xiết hầu bao lại vì tương lai lâu dài, dì xé Xìa thay vì con Mèo, không phải đòi hỏi mọi người phải dì xé đẹp hay dì bộ.

Cách đây hai tuần, TT Obama, trưởng khối đa số Dân Chủ trong Thượng Viện Harry Reid, và Chủ tịch Hạ Viện Cộng Hòa John Boehner đã đến thỏa hiệp ngân sách cho đến tháng Chín, cắt giảm 38 tỷ đô, tránh cho Nhà Nước khỏi đóng cửa tiệm.

TT Obama mau mắn khoe ông đã chủ trì việc cắt giảm chi tiêu lớn nhất lịch sử Mỹ. Điều ông không nói ra là những cắt giảm đó đến từ đòi hỏi của phe bảo thủ Cộng Hòa để cắt giảm chi tiêu của TT Obama. Nếu ông dừng chi tiêu vung vút từ đầu thì đầu có nhu cầu cắt giảm gì nữa! Đặc biệt hơn nữa, ông cũng không nói là cắt giảm này chỉ chưa bằng 2,5% cái thảm thùng 1.650 tỷ của ngân sách năm nay do chính ông gây ra. Kiểu như ông nhà nghèo chơi ngông đi mua chiếc đồng hồ 1.000 đô rồi vể khoe với vợ ông đã trả giá bớt được 2,5 đô, chỉ còn có 997,50 đô thôi !

Điều đáng nói hơn nữa là Văn Phòng Ngân Sách Quốc Hội CBO, một cơ quan chuyên gia trung lập, đã phúc trình là cắt giảm thực sự chỉ là trên 350 triệu chứ không phải 38 tỷ. Phần lớn những "cắt giảm" là tiền còn dư thừa của nhiều dự án đã hết hạn không xài đến nữa, hay là tiền dự phòng có thể chẳng bao giờ dùng đến của nhiều kế hoạch trong tương lai, hay chỉ là kết quả của những bùa phép kế toán.

Ứng viên Barack Obama tranh cử bằng khẩu hiệu "mang lại trong sáng trong chính trị", nhưng dường như ông lại trộn nước bắng hòa mù. (17-4-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

TT Obama: Tiếp Tục Hy Sinh

12/04/2011

TT Obama: Tiếp Tục Hy Sinh

Vũ Linh

...quyền lợi Medicare và Medicaid đã giảm rõ ràng trong thời gian gần đây...

Tuần qua, TT Obama lảng lặng chính thức tuyên bố sẽ ra tranh cử tổng thống vào cuối năm 2012, không kèn không trống, trái với lùn ra quân đầu tiên, được trọng trọng công bố tại tiểu bang Illinois. Kể từ bây giờ, tổng thống có quyền chính thức bắt đầu thu tiền yểm trợ.

Lần thông báo này khác với lùn trước vì lý do hiển nhiên. Năm 2007, không ai biết Barack Obama là ai nên ông bắt buộc phải làm dinh đám để gây tiếng vang. Năm nay, ông là tổng thống đương nhiệm nên cần làm nhẹ nhàng để nhấn mạnh ông là tổng thống, việc cai trị đất nước quan trọng hơn, ông không rành rỏi coi tranh cử là ưu tiên mà chỉ lách chuyen nhô.

Đúng ra tổng thống chỉ mới thông báo sẽ tham gia cuộc chạy đua, tức là trên nguyên tắc, sẽ vẫn phải qua thử tục tranh cử qua vòng sơ khởi trong nội bộ đảng Dân Chủ, sau đó, nếu thắng thì mới có quyền đại diện Dân Chủ tranh cử cùng ứng viên của Cộng Hòa.

Trong truyền thống chính trị Mỹ, ít khi mà tổng thống đương nhiệm bị một đồng chí cùng đảng thử thách. Nếu có thì chỉ vì lý do tổng thống đương nhiệm bị coi như đã có hành động hay chính sách "phản đảng", hay trắng trợn di ngược lại những lời hứa khi tranh cử. Như TT Bush cha đã bị ông đồng chí Pat Buchanan chỉ trích là không bảo thủ đúng mức, ra tranh cử trong vòng sơ bộ, rồi sau đó bị ông đồng chí khác Ross Perot ra tranh cử với tư cách độc lập, chỉ vì TT Bush đã chấp thuận cho tăng thuế trong nhiệm kỳ, trái với lời hứa long trọng khi tranh cử. Kết quả phiếu Cộng Hòa bị phản tán, đưa đến chiến thắng bất ngờ của một Thống đốc của tiểu bang nhỏ nhặt Arkansas là Bill Clinton khi các đại gia Dân Chủ khác đều lánh mặt người hùng của trận chiến vùng Vịnh George H. Bush. Nhờ Perot, ông Clinton đắc cử với 43% số phiếu, như ông Obama năm 2008.

TT Obama hiện nay có nhiều hy vọng không gặp sự chống đối nào trong nội bộ Dân Chủ. Chẳng những ông không phạm tội "phản đảng" nào, trái lại ông đã có một chính sách còn cấp tiến hơn chương trình của đảng Dân Chủ nữa, và rất được lòng truyền thông. Ông cũng thực hiện được một số chương trình vĩ đại như cải tổ y tế và tài chính rất vừa lòng cánh tả của đảng. Dĩ nhiên là sau cuộc thăm bại tháng 11 vừa qua, ông phải "điều chỉnh" lại chính sách, nhưng những điều chỉnh đó, dù không làm cho cánh tả hài lòng, nhưng cũng chưa đến nỗi bị cho vào sổ đen như TT Bush cha.

Có nhiều tờ báo, vi mục đích bán báo rõ rệt, đã "quây nồi corm" bằng cách bàn chuyện bà Ngoại Trưởng Hillary Clinton có thể nhảy rào, ra tranh cử chống TT Obama. Hiện nay bà Hillary đang được hậu thuẫn của hơn 60% dân Mỹ, một tỷ lệ hết sức cao, hơn xa tỷ lệ của TT Obama, như của tất cả những nhân vật tại to mặt lớn của đảng Dân Chủ trong nội các và bên quốc hội. Dựa trên sự kiện đó, nhiều nhà bình luận đã "bàn ra" chuyện bà Hillary có thể sẽ ra tranh cử, đánh bại Obama trong vòng sơ bộ, rồi đánh bại bất cứ ứng viên Cộng Hòa nào trong vòng kết, để trở thành phụ nữ đầu tiên làm tổng thống Mỹ.

Nghe thi vui vui, nhưng thực tế là chuyện hùn như không thể xảy ra, trừ phi TT Obama gặp đại họa, đại họa cá nhân hay đại họa trong một quyết định nào đó. Ngoại trưởng Hillary Clinton có thể đang được hậu thuẫn mạnh, nhưng hậu thuẫn đó sẽ mau chóng tan biến nếu bà có hành động thiếu tôn ti trát tự, ra giành giựt với tổng thống, là lánh tui của đảng. Trong lịch sử cận đại Mỹ, chuyện đó chưa xảy ra, chưa có tổng thống đương nhiệm nào bị đồng chí trong đảng đánh gục, kể cả các tổng thống yếu kém nhất như Jimmy Carter (bị thượng nghị sĩ Ted Kennedy thử thách), Gerald Ford (bị thống đốc Ronald Reagan thử thách), hay tổng thống bị chống đối mạnh như Lyndon Johnson (bị bộ trưởng Tư Pháp Robert Kennedy chống đối vì chiến tranh Việt Nam).

Thật ra, việc bà Hillary được mang ra bàn luận không phải là chuyện lạ, chẳng những vì sự hậu thuẫn mạnh mà bà đang có, mà còn vì thế rất yếu của TT Obama hiện nay. Theo thăm dò dư luận, hậu thuẫn của TT Obama đang ở mức thấp nhất kể từ ngày

ông dắc cử, và cũng thấp nhất so với các tổng thống tiền nhiệm khác trong cùng giai đoạn này. Mà chuyện này cũng chẳng phải là chuyện đáng ngạc nhiên.

Nhìn vào thành quả hơn hai năm chấp chính, không thấy có gì có thể nói là xuất chúng khà dĩ khoe với thiên hạ. Cũng chẳng có gì thể hiện khẩu hiệu tranh cử "Thay đổi mà chúng ta có thể tin được".

Thành quả lớn nhất là cái tóm y tế mà đã dọa bờ Hạ Viện trong tay đối lập Cộng Hòa, cũng như bị dọa bởi quyết định của các tòa tại Virginia và Florida như là bất hợp hiến, lại bị chống đối ngày càng mạnh trong quần chúng vì, trái với lời hứa hẹn, chi phí y tế đã chẳng giảm mà trái lại, phần lớn các hãng bảo hiểm đều tăng giá bảo phí, cũng như thiên hạ đều thấy quyền lợi Medicare và Medicaid đã giảm rõ ràng trong thời gian gần đây. Tất cả những người đang lãnh Medicare và Medicaid đều đã thấy rõ, không còn là chuyện tranh luận lý thuyết nữa.

Cái tóm tài chính thì chẳng ai thấy rõ đã có thay đổi gì, chỉ thấy máy đại gia Wall Street vẫn lãnh bạc chục triệu tiền thường, ngân hàng vẫn không chịu cho vay tiền làm kinh doanh, khủng hoảng giá cát vẫn còn đó, thị trường địa ốc vẫn ứ đọng, nhà vẫn bị kéo.

Kích cầu kinh tế tốn gần ngàn tỷ vẫn chưa có kết quả cụ thể nào. Thất nghiệp vẫn ở mức 9%, gấp hai lần thời Bush. Kinh tế được gọi là phục hồi với những mức lờ kỵ lực của các đại công ty, và sự tăng vọt của thị trường chứng khoán, chỉ làm giàu những tay nhà giàu sở hữu hay chơi cổ phiếu chứ chẳng giúp gì dân lành thợ bán buôn. Người ta có cảm tưởng có hai nền kinh tế song hành trên đất Mỹ: kinh tế của nhà giàu đã hồi phục, trong khi kinh tế của nhà nghèo vẫn èo uột. Một thành quả chèo cảng ngỗng của "đảng nhà nghèo".

Nhà Nước thì đang đi vào bế tắc sau khi phe đối lập Cộng Hòa chiếm được Hạ Viện vì sự bất mãn của dân chúng đối với chính sách của TT Obama. Hầu như chẳng luật nào còn có thể thông qua được nữa. Thậm chí, ngân sách hết tiền, cai nhau cả mấy tháng trời mới tạm thỏa thuận được một ngân sách và viu cho đến tháng Chín này. Thảm thùng ngân sách của một mình TT Obama bằng thảm thùng của tất cả 43 vị tổng thống tiền nhiệm - từ tổng thống khai quốc George Washington đến tổng thống George W. Bush - cộng lại. Bởi vậy đảng Cộng Hòa mới được dân Mỹ trao cho da số tại Hạ Viện để cất giám công chi.

Cuộc chiến chống khủng bố vẫn dây dưa. Sau những chi trích ồn ào nỗi định nói đám chống chính sách của TT Bush thì mới de dọa vẫn còn đó. Đã phi trường bị máy ông bà Cảnh sát Nhìn thấu xương, rò thấu đáy, mà vẫn chẳng cảm thấy an toàn hơn. Hơn hai năm qua, nhà tù Guantanamo vẫn chưa đóng cửa được, chưa một ông khủng bố nào bị đưa ra tòa hết.

Cuộc chiến tại Iraq biến khỏi mặt báo nhờ thành quả của chiến thuật đòn quân nhưng dĩ nhiên chẳng ai mất công cảm ơn ông Bush làm gì cho phiền. Cuộc chiến tại Afghanistan đậm đà tại chỗ, mặc dù đã đòn quân theo mô thức Bush.

Chưa nuốt xong hai khúc xương Iraq và Afghanistan thì bảy giờ lại dính vào vụ Libya vi "nghĩa vụ quốc tế", chưa biết sẽ đi về đâu" Mỹ sẽ nhúng chàm và chìm đắm trong một cuộc chiến mới trong thế giới Hồi giáo" Hay Mỹ sẽ cày nát xứ Libya nhằm danh những lý tưởng nhân bản nhân đạo cao thượng nhất, rồi phui tai đứng ngoài, không can dự chuyện nội bộ Libya, theo mô thức Afghanistan ngày xưa"

Ở đây ta cũng cần nhắc lại, Mỹ can dự vào cuộc chiến của du kích Hồi giáo Afghanistan chống Hồng Quân Liên Xô và chính quyền cộng sản tay sai thập niên 70. Sau khi đồng minh Nga tháo chạy, chế độ cộng sản tại Afghanistan mau chóng sụp đổ, đưa đến loạn sự quân. Mỹ thấy Nga rút cũng rút theo. Kết quả nhóm quá khích Taliban chiến thắng, biến Afghanistan thành sào huyết khủng bố Al Qaeda. Nếu lịch sử tái diễn tại Libya thì chẳng nên lấy làm lạ.

Khi nhìn vào những thành quả trên thi chuyện TT Obama có được bầu lại hai năm nữa hay không là câu hỏi lớn. Nhiều thăm dò dư luận cho thấy nếu cuộc bầu cử tổng thống được tổ chức ngay bây giờ, thì TT Obama sẽ mất job. TT Obama đã mất rất nhiều hậu thuẫn của dân làng, mà cũng mất luôn một phần hậu thuẫn của dân làng, từ 95% hai năm trước xuống 85% bây giờ. Theo thăm dò mới nhất, 44% dân Mỹ nghĩ TT Obama xứng đáng được bầu lại, trong khi 48% nghĩ Mỹ cần tổng thống mới.

Thế nhưng, hai năm trong chính trị Mỹ dài bằng hai thế kỷ. Trong hai năm tới, biết bao chuyện có thể xảy ra. Có những chuyển biến sẽ có lợi cho TT Obama, cũng có thể có những chuyển biến bất lợi. Trạng Trình tái sinh cũng chẳng đoán được gì.

Có hai điều chắc chắn sẽ là yếu tố quyết định:

- Kinh tế: đối với cử tri Mỹ, công ăn việc làm và túi tiền của họ vẫn là yếu tố then chốt để bầu tổng thống. Kinh tế èo uột như bây giờ thi TT Obama sẽ khó hy vọng. Kinh tế khó khăn thi ông sẽ khó bị đánh bại. Nếu thất nghiệp không xuống dưới 7% mà xâng lên hơn 5% một ga-lông thi có nhiều hy vọng TT Obama sẽ có dịp về nhà viết hồi ký.

- Khả năng vận động: TT Obama có thể là một nhà trị nước dở, nhưng vẫn là siêu chuyên gia vận động chính trị, không ai có thể coi thường được. Sự kiện ông là một chính khách da đen, vò danh, chẳng ai biết, chẳng có kinh nghiệm hay thành tích gì mà vẫn hiên ngang đi vào Tòa Bách Ốc đã trở thành dữ kiện lịch sử. Đó là bằng chứng hùng hồn nhất về thiên tài chính trị của ông. Trong kỳ tranh cử năm 2008, ông huy động được hơn 750 triệu đô la để dàn quân tranh cử. Lần này, ông có kế hoạch gây quỹ từ một tỷ đô mặc dù không phải chạy đua gì trong nội bộ Dân Chủ. Cá nước đang lo lắng chuyện Nhà Nước đóng cửa tiệm vi thiếu tiền, nhưng TT Obama thì bận lo kiếm một ty để ở lại Nhà Trắng.

Trong khi đó thi những đối thủ Cộng Hòa của ông dường như vẫn toàn là những tay mơ, chưa ai có vẻ hấp dẫn, có sức mạnh cần thiết của một trận cồng phong để hạ được một tổng thống đương nhiệm.

Nhìn cho kỹ, người ta có thể kết luận hiện nay không có một chính khách Cộng Hòa nào có thể hạ được Obama. Chỉ có chính ông Obama mới hạ được chính Obama thôi. Nếu ông không học được những bài học kinh nghiệm của hai năm qua, điều chỉnh lại chính sách, tạo được vài thành quả cụ thể để lấy lại tin tưởng của người dân, thi ông sẽ bị dân Mỹ sốt ruột cho về vườn và ứng viên Cộng Hòa, bất cứ ai, cũng đều có hy vọng thắng được Obama.

Trước đây, sau khi dân Mỹ được ném mìn cấp tính của TT Clinton và bà vợ qua dự luật cải tổ y tế để thiết lập bảo hiểm y tế toàn dân, đảng Dân Chủ đại bại trong kỳ bầu giữa mùa năm 1994, Cộng Hòa chiếm quyền kiểm soát cả Thượng Viện lẫn Hạ Viện. TT Clinton bị bơ tay, chuyển hướng, cát cát tổ y tế và các chương trình cấp tiến vĩ đại vào kho, trở thành ôn hòa, hợp tác với quốc hội Cộng Hòa, và được bầu lại năm 1996.

Lịch sử có vẻ đang tái diễn.

Sự thành công của đảng Cộng Hòa trong kỳ bầu cử tháng 11 vừa qua cũng là con dao hai lưỡi cho đảng. Nó khiến Cộng Hòa chiếm được Hạ Viện và có được tiếng nói mạnh hơn tại Thượng Viện, nhưng cũng ép TT Obama vào thế ôn hòa hơn. Chính nét ôn hòa đó sẽ giúp TT Obama lấy lại phần nào niềm tin của dân Mỹ và nâng cao hy vọng tài đắc cử của ông. Còn lại, đảng Cộng Hòa có xứng đáng và khả năng đảo ngược tình hình hay không?

Nếu chỉ nhìn vào hai người đẹp Sarah Palin và Michele Bachmann thi chúng ta thấy... nghĩ quá! Phải chờ tới vòng sơ bộ Iowa hay New Hampshire hay sao"

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Võ Chiêu Thắng Hữu Chiêu"

05/04/2011

Võ Chiêu Thắng Hữu Chiêu"

Vũ Linh

...không làm gì ở Côte d'Ivoire" Vì cái xứ này không có dầu hỏa"

Chúng ta không ai lạ gì Kim Dung và những bộ truyện chưởng đã thu hút hàng triệu người đọc. Có một câu chuyện của Kim Dung mang nhiều ý nghĩa là chuyện anh chàng Lệnh Hồ Xung, luôn luôn say bí tình đánh đấm lung tung, chẳng có chiêu thức gì, thế mà lại thành vô địch thiên hạ. Ngày nay TT Obama dường như cũng đi theo món võ công "võ chiêu thắng hữu chiêu" này.

Nhận định về chính sách của TT Obama, một chuyên gia đã cho rằng "chính sách của TT Obama là... chính sách vô chính sách" (policy of no policy), theo kiểu tới đâu hay tới đó, phản ứng gọi là "đột xuất" theo ngôn ngữ "hiện đại". Nhiều khi nói và làm trái ngược nhau. Hay nay nói thế này, mai nói thế khác, gọi là tùy cơ ứng biến, đi đến tình trạng đánh xoáy kèn thổi ngược, hay tiền hậu bất nhất là chuyện thường.

Về cái tóm y tế, khi tranh cử thi ứng viên Barack Obama cực lực chống lại ý kiến bảo hiểm y tế toàn dân của bà Hillary Clinton, để rồi sau khi đắc cử thi ông lại làm đúng y như đề nghị của bà Clinton. Khi mới đắc cử thi ông cố vỗ cho giải pháp thành lập một công ty bảo hiểm y tế công, rồi sau đó bác bỏ, rồi bênh vực lại, để rồi cuối cùng không ai thấy giải pháp này nữa trong luật y tế được thông qua.

Trong vấn đề chiến tranh Afghanistan-Iraq, ông chỉ đích chính sách của TT Bush một cách nặng nề, hăm dọa đưa các viên chức của Bush ra tòa, ký lệnh đóng cửa trại giam Guantanamo một ngày sau khi tuyên thệ nhậm chức, ra lệnh đưa máy ông khung bối ra tòa dân sự Nữu Ước. Để rồi mọi sự... từ từ đi vào lảng quên, đâu vẫn vào đấy, vũ như cũn. Trại tù vẫn còn đó, ý kiến dùng tòa dân sự tại Nữu Ước chẳng đi đến đâu, TT Obama vẫn nhấn mạnh phải dùng tòa dân sự, nhưng rồi mặt khác lại ký sắc lệnh tái lập lại tòa dân sự để xét xử năm tay khủng bố đầu xó, kể cả kẻ chủ mưu vụ 9-11 là Khalid Sheikh Mohammed

Trong trận chiến chống khủng bố, ông chỉ đích chính sách của TT Bush một cách nặng nề, hăm dọa đưa các viên chức của Bush ra tòa, ký lệnh đóng cửa trại giam Guantanamo một ngày sau khi tuyên thệ nhậm chức, ra lệnh đưa máy ông khung bối ra tòa dân sự Nữu Ước. Để rồi mọi sự... từ từ đi vào lảng quên, đâu vẫn vào đấy, vũ như cũn. Trại tù vẫn còn đó, ý kiến dùng tòa dân sự tại Nữu Ước chẳng đi đến đâu, TT Obama vẫn nhấn mạnh phải dùng tòa dân sự, nhưng rồi mặt khác lại ký sắc lệnh tái lập lại tòa dân sự để xét xử năm tay khủng bố đầu xó, kể cả kẻ chủ mưu vụ 9-11 là Khalid Sheikh Mohammed

Trong vụ tranh chấp giữa chính quyền tiểu bang Wisconsin với nghiệp đoàn, TT Obama nhảy vào cuộc, bên nghiệp đoàn, rồi ý thức được mình xâm phạm vấn đề nội bộ tiểu bang, vội nhảy ra lại, không nói gì nữa, nhưng rồi lại lên tiếng chỉ trích Thống đốc Wisconsin.

Trong vấn đề kinh tế, ứng viên Obama gọi TT Bush là vô trách nhiệm vì tiêu xài vung vút gây thâm thủng ngân sách. Sau đó thì TT Obama lại chủ trì cho những vụ tiêu xài vung vút gấp mười lần Bush. Nhưng ông lại lên truyền hình tuyên bố "chính quyền" (chính quyền nào, Bush hay Obama) không thể tiếp tục xài tiền vô trách nhiệm như vậy được, hô hào thắt lưng buộc bụng, để rồi vài hôm sau, tung ra đề nghị ngân sách mới với những thâm thủng kỷ lục, lớn nhất lịch sử hơn hai trăm năm của nước Mỹ này.

Tất cả đều là những chuyện cheo cảng ngỗng chỉ khiến thiên hạ rối mù. Nhưng dù sao thì cũng còn tương đối sáng tỏ hơn cái "chính sách vô chính sách" của TT Obama trong vụ khủng hoảng chính trị tại Trung Đông và Bắc Phi.

Khởi đầu với biến động tại Tunisia, dân chúng trong vùng nô lỵ lên hàng loạt chống đối các chính quyền đương nhiệm, bắt kể các nước đó là quân chủ hay dân chủ, giàu hay nghèo, bảo thủ hay cấp tiến, chống Mỹ hay theo Mỹ. Đúng là "loạn" theo đúng định nghĩa của "loạn". Trước cảnh loạn lạc đó thì chính sách của TT Obama cũng... loạn không kém. Dĩ loạn tri loạn"

Trước tình hình Tunisia thì chính quyền Obama im lặng nhận xét, gọi là chấn bệnh, đến khi quá muộn, con bệnh chết ngắc, TT Tunisia bỏ trốn mà bác sĩ Obama vẫn chưa kịp nói gì. Qua đến Ai Cập thì đầu tiên, PTT Biden tuyên bố TT Mubarak là "đồng minh quan trọng nhất của Mỹ từ hơn ba chục năm nay", ông này "không phải là độc tài, không cần từ chức". Nhưng rồi TT Obama tuyên bố "cần có cải tiến", rồi đổi giọng qua "cần thay đổi từ từ", rồi đến "cần thay đổi ngay", và cuối cùng giúp quân đội Ai Cập lật đổ đồng minh quan trọng nhất từ hơn ba chục năm nay.

Khi rối loạn lan tràn qua các nước khác như Libya, Algeria, Maroc, Jordan, Ả Rập Saudi, và nhất là Yemen, Bahrain, và Syria thì TT Obama bối rối không biết phản ứng thế nào, đánh trả lại chủ trương cõi võ cho dân chủ trong vùng, là chính sách của Bush mà ông đã từng mạnh mẽ chỉ trích trước đây. Nhưng vận động chodân chủ nghĩa là gì"

Ở đây phản ứng của chính quyền Obama đối với các nước Trung Đông và Phi Châu cho thấy rõ chính sách vô chính sách.

Tại Bahrain, là vương quốc dầu hỏa đồng minh hàng đầu, cũng là căn cứ của Đệ Ngũ Hạm đội Mỹ, TT Obama nhầm mắt nhìn chính quyền đàn áp, nhầm mắt nhìn Ả Rập Saudi gửi hơn một ngàn quân qua giúp Bahrain đàn áp dân đa số thuộc hệ phái Shia vì có bàn tay của Iran trong hê phái này. Tại Yemen, cũng là đồng minh quan trọng trong cuộc chiến chống khủng bố, TT Obama im lặng nhìn quân đội bắn giết dân. Đại khái ta có thể hiểu TT Obama ủng hộ các cao trào dân chủ trên nguyên tắc, nhưng nếu gặp trường hợp đồng minh thì nhầm mắt lại.

Có nghĩa nếu không phải đồng minh thì TT Obama sẽ ủng hộ các cuộc nổi dậy sao" Chưa chắc.

Tại Syria, là nước gần như thù địch, đã từng tiếp tay cho quân khủng bố gây rối loạn tại Iraq, hậu thuẫn nhóm khủng bố Hamas tại Palestine, yểm trợ lực lượng Hezbollah gây rối loạn tại Lebanon, thi mới tuần rồi, Ngoại trưởng Hillary lại ca tụng TT Assad là một nhà cải cách (reformer) trong khi xe tăng của Assad bắn vào đám biểu tình!

Đặc biệt là tại Libya, như ta đã biết, TT Obama, không cần tham khảo ý kiến quốc hội hay giải thích cho dân Mỹ mà chỉ lo tuần theo quyết định của Hội Đồng Bảo An, tung máy bay vào đánh quân đội của TT Gaddafi, bắn giết hàng ngàn lính để cứu vài trăm dân khỏi cảnh bị Gaddafi thả sát - mạng dân quan trọng hơn mạng lính. TT Obama tuyên bố Mỹ không chủ trương lật đổ Gaddafi, nhưng lại kêu gọi thay đổi chế độ, rồi đồng thời bí mật gửi cả toán CIA vào Libya mà không ai biết để làm gì. Làm sao đó mà không lật đổ Gaddafi" Hy vọng ông ta tự giác, từ độc tài giết người không chớp mắt, tự giác biến thành Đức Đạt Lai Lai Ma"

Mỹ nhảy vào tham chiến dưới quyết định của Hội Đồng Bảo An Liên Hiệp Quốc, lánh 80% trách nhiệm đánh bom, nhưng rồi lại nhường cho Liên Minh Bắc Đại Tây Dương (NATO) lãnh đạo. Nghe thì có vẻ như đã không còn như thời cao bồi Bush đè đầu thiên hạ nữa. Nhưng nhìn kỹ lại thì thấy liên quân NATO tại Libya dưới quyền chỉ huy của một ông tướng Mỹ tại Bộ Tư Lệnh đồng minh đóng tại Naples bên Ý.

Ông xếp của ông tướng Mỹ là một ông tướng Mỹ khác, Tổng Tư Lệnh quân lực NATO đóng tại Bi, và ông xếp của ông Tổng Tư Lệnh đó chính là Tổng Tư Lệnh quân đội Mỹ, Barack Obama. Nói cách khác, trong cuộc chiến Libya này, Liên Hiệp Quốc chủ trì, NATO lãnh đạo, Mỹ chỉ huy, và dân Mỹ chỉ tiền. Nghe hao hao như chuyện "nhân dân làm chủ, đảng lãnh đạo, Nhà Nước quản lý" mà chẳng ai hiểu ai làm gì, chỉ biết chắc chắn nhân dân không làm chủ cũng như Liên Hiệp Quốc cũng chẳng chủ trì gì hét.

Sau khi bàn giao cho NATO xong thì TT Obama tuyên bố đang tính chuyện vỡ trang cho quân nổi dậy, nhưng Tổng Thư Ký NATO mau mắn cải chính không có chuyện đó. Bộ trưởng Quốc Phòng Robert Gates nhấn mạnh Mỹ không có quyền lợi gì cần phải bảo vệ tại Libya. Hai ngày sau, TT Obama lên truyền hình tuyên bố can dự vào Libya là do nhu cầu bảo vệ quyền lợi trọng yếu của Mỹ. TT Obama nhấn mạnh hậu thuẫn của khối Ả Rập, nhưng ngay sau ngày đầu thả bom, Tổng Thư Ký Liên Đoàn Ả Rập lên án cuộc tấn công, yêu cầu chấm dứt oanh tạc, và xác nhận chưa hề yêu cầu ai thả bom Gaddafi bao giờ.

Ngoại trưởng Hillary Clinton công khai khuyến khích các viên chức của Gaddafi nhảy rào. Ngoại trưởng Libya mau mắn đáp ứng, đào ngũ trốn qua Anh, nhưng lại bị cơ quan an ninh Anh và Mỹ vồ ngay để điều tra vụ Libya đặt bom đánh rót máy bay dân sự Mỹ cách đây hơn hai chục năm. Còn ông bộ trưởng hay tướng tá nào của Gaddafi muốn đào ngũ nữa không"

Nếu quý độc giả cảm thấy rối mù chẳng hiểu gì, thì không cần lo lắng mình chậm tiêu. Cá thế giới đều như vậy. Chẳng ai hiểu chuyện gì đang xảy ra và chính sách hay chiến lược của TT Obama là gì. Tại sao can thiệp" Để làm gì" Đang làm gì" Sẽ làm gì"

TT Obama trong bài diễn văn giải thích chuyện Libya, tuyên bố nếu không hành động thì thiên hạ sẽ coi thường nghị quyết của Hội Đồng Bảo An và sẽ không còn ai tin tưởng vào Liên Hiệp Quốc nữa ("the writ of the U.N. Security Council would have been shown to be little more than empty words, crippling its future credibility"). Đây nghe như là nguyên văn một đoạn trong diễn văn của TT Bush đọc trước phiên họp khoáng đại của Liên Hiệp Quốc trước khi Mỹ đánh Iraq vậy. Vậy tại sao TT Obama đã kích Bush đánh Iraq"

Cái có chính viễn dã là nếu không can thiệp, nhân loại sẽ trực diện với một thảm họa vĩ đại với hàng ngàn người có thể bị Gaddafi giết. Theo TT Obama, nước Mỹ với những tư tưởng nhân bản làm nền tảng, không thể vô trách nhiệm khoanh tay ngồi nhìn người dân vô tội bị giết. Nếu vậy thì kinh hối tổng thống, nước Mỹ tình làm gì ở Côte d'Ivoire" Tại Côte d'Ivoire, miền tây Phi Châu, hai ông tổng thống - đương nhiệm và tân cử - đang đánh nhau. Cả nước bị chia đôi. Hàng ngàn thường dân hiện nay đang bị chém oan mỗi ngày dưới bom đạn, hơn một triệu người đang chạy loạn, sống chui rúc trong những trại tạm trú mà tình trạng còn kinh hoàng gấp ngàn lần tình trạng của New Orleans trong cơn bão Katrina. Không tờ báo Mỹ nào đăng tin không có nghĩa là chuyện đó không xảy ra.

Cũng trong bài diễn văn về Libya, TT Obama tuyên bố: nước Mỹ khác với thiên hạ, không thể nào nhắm mắt trước những thảm họa tại các nước khác ("Some nations may be able to turn a blind eye to atrocities in other countries. The United States of America is different. And as president, I refused to wait for the images of slaughter and mass graves before taking action."). Thế tại sao không làm gì tại Côte d'Ivoire" Tại vì cái xứ này không có dầu hỏa" Hay tại vì Côte d'Ivoire ở trên hành tinh khác"

Báo Mỹ đăng tin về chuyện Libya, cho rằng TT Obama can thiệp vì lý tưởng nhân bản của phe cấp tiến Mỹ, bị áp lực nặng nề của bố bà: Hillary Clinton, Suzanne Rice (Đại sứ Mỹ tại Liên Hiệp Quốc) và Samantha Power cùng Gayle Smith (Cố vấn Tòa Bạch Ốc), đều thuộc khuynh hướng cấp tiến cực đoan. Họ không muốn nhìn thấy cảnh Libya trở thành như Rwanda cách đây hơn một chục năm, với hơn tám trăm ngàn người bị giết trong khi TT Clinton ngồi lơ, mặc bận chuyện gió mưa trong Phòng Bầu Dục. Hình như mấy bà này chỉ đọc báo Mỹ, không thấy tin tức gì bên Côte d'Ivoire nên không biết đang có họa diệt chủng tại đây.

TT Obama đã mất hậu thuẫn quá nhiều của phe cấp tiến, không dám chống lại nhóm cấp tiến cực đoan nữa. Chính cái nhu cầu thỏa mãn dù mọi khuyễn hướng đưa TT Obama đến chính sách vô chính sách, tùy cơ ứng biến, tùy áp lực mạnh yếu của phe nào vào từng thời điểm.

Nhìn vào tình trạng trên, ta thấy thêm một bức tranh oái ăm của chính trị Mỹ. TT Bush trước đây bị lôi cuốn vào cuộc chiến Iraq vì áp lực mạnh của khối tân bảo thủ (neo-conservative), bây giờ TT Obama nhảy vào cuộc chiến vì áp lực nặng nề của khối cấp tiến (neo-liberalism) cùng cực đoan không kém. Cả hai khối cực đoan tâ hưu đều chủ trương hiếu chiến như nhau. Cái khác biệt là chiến tranh... của ai" Của anh thi tôi chống, của tôi thi anh chống, bắt kể mọi yếu tố khác.

TT Obama là ai" Muốn gi" Chủ trương gi" Khối bảo thủ chỉ trích Obama còn cấp tiến hơn cựu TT Carter. Phe cấp tiến gọi ông là "Bush nhiệm kỳ ba". Bản thân kẻ viết này, trên nguyên tắc không ủng hộ chủ trương cấp tiến của TT Obama, nhiều khi cũng phải suy nghĩ lại, có thật là TT Obama cấp tiến không" Hay ông là bảo thủ" Có lẽ kết luận đúng hơn cả là... ông là Lệnh Hồ Xung. Nhưng giỏi hơn Lệnh Hồ Xung, không say bi tỳ mà vẫn áp dụng môn võ vô chiêu được. (3-4-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Libya: Một Ngàn Lẻ Một Câu Hỏi

29/03/2011

Libya: Một Ngàn Lẻ Một Câu Hỏi

Vũ Linh

...vẫn là vấn đề dầu hỏa, chẳng có tình người hay đạo lý gì hết...

Khi còn tranh cử tổng thống, Nghị sĩ Obama đã hứa hẹn một ngàn lẻ một chuyện, toàn là dựa trên "hy vọng" (HOPE). Sau khi đắc cử thì TT Obama - cũng như tất cả các tổng thống Mỹ - khám phá ra vai trò của một tổng thống Mỹ chẳng xa vai trò tổng thống của thế giới cho lắm. Chuyện gì thì Mỹ, với tư cách đại cường kinh tế và nhất là quân sự, cũng đều phải nhúng tay. Tức là ngoài chuyện "trị quốc", còn phải lo "bình thiên hạ". Và đối với chuyện bình thiên hạ bao la này thì bây giờ ta khám phá ra chính sách của tổng thống cũng như chính sách trị quốc của ông: dựa trên... hy vọng!

Quyết định đánh Libya của TT Obama thực tế là một quyết định với một ngàn lẻ một câu hỏi mà chẳng ai có câu trả lời.

TẠI SAO¹ LÝ DO GÌ VÀ MỤC ĐÍCH GÌ²

Cách đây chỉ một tháng, Libya vẫn chỉ là hột cát trong mắt của thế giới. Hơi khó chịu, nhưng sau 40 năm thì cũng quen rồi, chẳng ai để ý nữa. Nhà độc tài Gaddafi thỉnh thoảng được lên báo về vài chuyện vớ vẩn như đội cận vệ toàn gai đồng tính của ông, hay cái tật đi đúi cũng phải kiểm đắt để lùi chứ không chịu vào các dinh thự khách. Từ trường mả!

Thế rồi bất ngờ, một nhóm dân Libya biểu tình chống ông ta, rồi thêm một bất ngờ, nhóm dân đó trở thành một lực lượng vũ trang hùng mạnh, sớm tối chiếm ngay hơn một nửa lãnh thổ. Gaddafi dĩ nhiên phản ứng, mang xe tăng, tàu bay đánh áp và lật ngược thế cờ dễ dàng. Đế rồi ta lại chứng kiến một bất ngờ nữa. Bất ngờ này lớn nhất! Tự nhiên Tây Phương và Mỹ, sau bốn mươi năm "sống chung hòa bình" với Gaddafi, bất ngờ xác định ông này là kẻ thù của nhân loại, cần phải hủy diệt ngay.

Cũng chẳng khác gì sau khi ngủ chung giường với Saddam Hussein cả mấy chục năm, Mỹ bất thình lình tuyên bố đây là kẻ thù không đội trời chung, phải diệt. Tại sao lại như vậy? Gaddafi nắm quyền từ bốn chục năm nay, vẫn một chính sách độc tài trong nước và không thân thiện gì với Tây Phương và Mỹ. Có gì thay đổi đâu?

Khi Tây Phương và Mỹ nhảy vào can thiệp thì lý do viện dẫn là "nhân đạo" để cứu dân nổi loạn khỏi bị Gaddafi giết. Lập luận này là lập luận đánh lận con đen. Trung Cộng biết bao dân Tây Tạng, tại sao không ai nói gì đến chuyện mang phản lực đĩ đánh bom Bắc Bình để cứu dân Tây Tạng? Tại Darfur bên Sudan, hàng trăm dân bị chính quyền tàn sát từ mấy năm nay. Trước đây, Rwanda hay Cam-Pu-Chia cũng đã trải qua những vụ diệt chủng kinh người, thế giới có nhúc nhích đâu?

Tại sao bây giờ lại phải can thiệp vào Libya để "cứu dân" khi chỉ mới có vài trăm người chết? Hiện nay, chính quyền đang đàn áp những vụ nổi loạn tương tự tại Yemen, Bahrain, và Syria, chừng nào thì TT Obama cho máy bay thả bom để cứu dân tại những nơi đó?

Hơn thế nữa, cái khói "dân" mà quân đồng minh muốn cíu lại là những nhóm vũ trang hùng hậu, mang AK, quần khaki rắn rỏi, không khác gì mấy ông Al Qaeda, đã từng chiếm được cả nửa nước Libya, chứ có phải mấy ông già bà lão cầm biểu ngữ cờ quạt xuống đường ôn hòa ngày cuối tuần đòi dân chủ tự do đâu! Hiển nhiên đây là một cuộc nội chiến, giữa hai khối bộ tộc Bắc Phi, với hai phe dân trận đánh chiếm tinh này vùng nọ.

Lý do "nhân đạo" cứu dân nghe mắt tai mà không ồn chát náo. Vậy lý do thực sự là gì?

VAI TRÒ LÃNH ĐẠO CỦA MỸ ĐẦU

Trong một cuộc tranh luận với TNS McCain khi còn tranh cử tổng thống năm 2008, TNS Obama tuyên bố ông sẽ chỉ lấy quyết định can thiệp vào một nước khác sau khi có sự chấp thuận của thế giới, không như anh cao bồi độc mã Bush. Lập luận "chờ thế giới cho phép" được ông McCain diễn giải có nghĩa là chuyên bảo vệ quyền lợi của nước Mỹ sẽ phải được quyết định bởi thế giới chứ không phải bởi tổng thống Mỹ.

Bây giờ "thế giới" đã quyết định cứu dân Libya, TT Obama bắt buộc phải tuân thủ, như là một "nguyên tắc cốt lõi" (core principle) của cộng đồng nhân loại: thế giới phải có trách nhiệm can thiệp vào chuyện của thế giới, và các nước hội viên của cộng đồng thế giới phải tuân thủ quyết định của thế giới. Thật ra, cái "thế giới" TT Obama viện dẫn chỉ gồm 10 nước trong HDBA đã biểu quyết áp đặt vùng cấm bay, năm nước còn lại là Nga, Tầu, Đức, Ba Tây, Ấn Độ đã chống nhưng bỏ phiếu trắng vì "nê" Khối Á Rập. Gần 200 quốc gia còn lại của Liên Hiệp Quốc chưa được hỏi ý kiến.

Cái "nguyên tắc cốt lõi" đó ra đời lúc nào? Dưới thời Bush, cũng cái HDBA này đã ra 17 nghị quyết cho Saddam, kể cả nghị quyết cuối cùng được biểu quyết với tỷ lệ 15-0, không phiếu chống cũng không phiếu trắng. Tất cả đều bị coi như pha bời Saddam. Như vậy, khi đánh Iraq, có phái TT Bush lúc đó cũng đã tuân thủ cái "nguyên tắc cốt lõi" của cộng đồng thế giới không! Tại sao với 15 phiếu tại HDBA và gần 40 nước đồng minh trực tiếp hay gián tiếp tham gia đánh Iraq mà TT Bush vẫn bị coi là cao bồi coi thường thế giới trong khi TT Obama chỉ có 10 phiếu tại HDBA và một tá nước đồng minh đánh kẻ Libya thì lại gọi là tuân thủ quyết định của "thế giới"?

Cho dù chấp nhận "nguyên tắc cốt lõi" mới này thì vẫn đề đặt ra là vai trò lãnh đạo của Mỹ đâu rồi? Hay Mỹ đã trở thành một nước chịu sự chi huy của Pháp, của Anh (qua Liên Hiệp Quốc) hay mấy lãnh chúa Á Rập (qua Liên Đoàn Á Rập)? Tóm lại, ai đang chi huy ai?

Truyền thông phe ta biện minh Obama được sự hậu thuẫn của khối Á Rập trong khi Bush không được một xú nào ủng hộ (như báo Time viết: "without a single Muslim ally"). Một lập luận thiếu lương thiện. Nếu Bush không có hậu thuẫn của các xứ Á Rập Hồi giáo thì lính Mỹ đã không có đường vào đất Iraq, và máy bay Mỹ đã không có cách nào bay tới không phận Iraq. Nếu nói đến việc tham chiến của lính Á Rập thì Obama hiện nay chỉ có được hậu thuẫn của đúng bốn chiếc máy bay phản lực do tiểu quốc Qatar gửi đến, 20 nước Á Rập khác án binh bất động. Nếu nói về hậu thuẫn chính trị thì ngay sau khi máy bay đồng minh thả bom, Tổng Thư Ký Liên Đoàn Á Rập Amr Moussa lập tức chỉ trích, yêu cầu ngưng thả bom ngay và ông xác định chưa hề yêu cầu đánh bom Gaddafi bao giờ!

Ở đây, có một vấn đề cần phải nói thêm.

Trái với một vài lời bàn ta thấy trên báo chí, quyết định của Khối Á Rập và của 10 nước trong HDBA không phải là một quyết định cao thượng vì lòng nhân ái hay tinh người hay đạo lý gì hết. Trong chính trị, đặc biệt là chính trị "cao cấp" ở mức quốc tế, không có chuyện ngày thơ như vậy.

Khối Á Rập muốn thiết lập vùng cấm bay để kèm hâm cuộc nội chiến tại Libya, có ánh hưởng trực tiếp đến an ninh chung cho cả vùng, nhất là ánh hưởng việc sản xuất và giá cả dầu hỏa, là sản phẩm nuôi sống cả vùng, cũng là nguồn lợi tức vô cùng của các vua chúa Á Rập. Khối Á Rập chỉ kêu gọi thiết lập vùng cấm bay để tìm ổn định thời, ổn định chính trị và nhất là ổn định sản xuất và giá cả dầu hỏa.

Pháp, Anh và khối Âu Châu nhận được 85% dầu hỏa của Libya, nên cũng không muốn mất số dầu này trong cuộc nội chiến. Thực tế vẫn là vấn đề dầu hỏa, chẳng có tinh người hay đạo lý gì hết.

KẾT TOÁN THẾ NÀO³

Cho đến nay, TT Obama chưa hề xác định mục tiêu tối hậu của cuộc chiến hiện nay là gì. Mỹ sẽ thả bom cho đến khi nào thì ngưng! Cho đến khi thực hiện được "vùng cấm bay" tại Libya" Chuyện đó dễ, nhưng sau đó thi sao? Gaddafi không chết, không từ chức, cứ ngồi đó, rồi ông con nối ngôi, cũng ngồi đó mấy chục năm thì sao? Tiếp tục vùng cấm bay này đến mấy chục năm nữa? Nếu như Gaddafi chấp nhận vùng cấm bay, không cho máy bay thả bom nữa, nhưng lại xua hàng ngàn quân bộ tộc cưỡi ngựa đến đánh nhóm nổi loạn thì sao? TT Obama sẽ thả bom giết họ để cứu dân nổi loạn? Giết hàng ngàn người phe Gaddafi để cứu vài trăm người chống Gaddafi, nhân danh "nhân đạo"?

Tại Iraq trước đây, "vùng cấm bay" được áp dụng cả chục năm trời, lâu lâu Saddam thử lửa, lại vi phạm một lần, Mỹ và Anh (các đồng minh khác rút lui từ lâu rồi) lại trừng phạt, vác vài quả bom hay hỏa tiễn đáng giá mấy triệu thả xuống sa mạc để cảnh cáo, chỉ tốn tiền thuế của chúng ta mà chẳng giết được con lạc đà nào.

Báo Mỹ đã đăng tin báo về vùng cấm bay sẽ tổn sờ từ 100 đến 300 triệu một tuần, không kể tiền bom, tiền hỏa tiễn, tiền máy bay rớt... Chỉ một vài tỷ một năm thôi, chuyện nhỏ đối với TT Obama, nhưng để làm gì?

Nếu như Gaddafi nản chí ôm vài chục tỷ đô bô nước đì ty nạn, hay tự tử, hay bị trúng gió hay trúng bom chết thì sao? Ai thay thế? Không ai có câu trả lời.

Pháp, Anh, Mỹ, "thế giới" chẳng ai biết phe nổi loạn là ai, sẽ có chính sách như thế nào. Nếu tình hình suy đồi như tại Iraq, nội chiến giữa các bộ tộc bộc phát mạnh, TT Obama sẽ làm gì? Khoanh tay đứng ngoài nhìn dân Libya giết nhau" Hay nhảy vào "cứu dân"? Má cứu dân bô lạc nào? Hay đổ bộ lính Mỹ vào làm trái độn năm giũa lán đạn của các phe nhóm để mưu cầu hòa bình" Bố bộ bao nhiêu lính? Bao nhiêu lâu? Nếu phe nổi loạn chẳng may lại gồm nhiều nhóm Al Qaeda thì sao? Obama bắt tay với Osama đánh Gaddafi? Hay Mỹ trờ mặt theo về phe Gaddafi lại?

Đại khái coi như chiến lược của Tây Phương và Mỹ bây giờ là nhảy vào dầu sôi trước, rồi... tính sau. Tới đâu hay tới đó.

HY VỌNG Gaddafi sẽ nản chí bỏ đi, hay tự tử chết. HY VỌNG nếu Gaddafi chết, sẽ có một chế độ khai hơn, thân thiện hơn. Một chính sách đối ngoại hoàn toàn dựa trên... Hy Vọng chứ không phải trên tinh toán chiến lược quy mô lâu dài náo. Nếu chính sách đối ngoại hoàn toàn dựa trên hy vọng được thi sao chính sách đối ngoại lại không thể dựa trên hy vọng được! Dũng là tổng thống của hy vọng mà. Nhà báo George Will gọi là "Audacity of Hope" trong ngoại giao (Audacity of Hope là tựa cuốn sách Obama viết, muốn dịch là Cái Gan Dám Hy Vọng, hay Liều Mạng Hy Vọng cũng được).

Trước đây, TT Bush bị chỉ trích đã không có kế hoạch "hậu Saddam", đưa đến tình trạng nội chiến đẫm máu tại Iraq. Bây giờ kế hoạch "còn Gaddafi" là gì và "hậu Gaddafi" như thế nào?

QUYỀN HẠN CỦA TỔNG THỐNG⁴

Cuối năm 2007, ứng viên Barack Obama tuyên bố: theo Hiến Pháp, tổng thống không có quyền đơn phương ra lệnh tấn công quân sự trong một trường hợp không phải là để ngăn chặn một cuộc tấn công hay một đe dọa tấn công trước mặt" (The president does not have power under the Constitution to unilaterally authorize a military attack in a situation that does not involve stopping an actual or imminent threat to the nation).

Lúc đó, ông đang chỉ trích TT Bush đã tấn công Iraq. Ông phớt lờ chuyện TT Bush chỉ tấn công sau khi HĐBA đã ra 17 nghị quyết và sau cùng biểu quyết 15-0 cho phép có biện pháp với Iraq, và sau khi cả Thượng Viện lẫn Hạ Viện đều biểu quyết cho phép TT Bush dùng mọi biện pháp cần thiết để đối phó với Saddam. Trước khi đánh, TT Bush lên truyền hình trực tiếp giải thích cho dân.

Ngày nay, TT Obama ra lệnh đánh Libya sau khi chỉ có 01 nghị quyết (chứ không phải 17) với 10 phiếu của HĐBA (chứ không phải 15 như Bush, hay 192 phiếu của Liên Hiệp Quốc như một nhà báo đã viết) và 0 (zero) phiếu của quốc hội. Trước khi đánh, TT Obama lên tàu bay đi du lịch Nam Mỹ với vợ con, không thấy nhu cầu giải thích gì cho dân.

Hiện nay có ít nhất là một chục nghị sĩ và dân biểu của đảng Dân Chủ già nhả đang đòi dân hặc TT Obama. Một dân biểu Dân Chủ than vãn TT Obama tham khảo ý kiến Khối Á Rập, tham khảo ý kiến đồng minh Âu Châu, nhưng tuyệt đối không đếm xỉa gi đến quốc hội Mỹ và dân Mỹ.

Thật ra, TT Obama không cần phải đợi quốc hội cho phép. Chiếu theo luật, ông có quyền cho quân đội tham chiến trong vòng 60 ngày, chỉ khi nào quá hạn đó thì mới cần quốc hội cho phép. Đại khái thì TT Obama hứa và hy vọng - lại hy vọng - cuộc chiến sẽ rớt giới hạn, chỉ kéo dài "vài ngày" thôi (within days). Một tuần đã qua rồi, ta hãy chờ coi.

Báo Globe & Mail bên Canada - không là một tờ báo thân Cộng Hoà hay chống Obama của Mỹ - nhận định đây là cuộc chiến đầu tiên trong lịch sử mà phe chủ động đánh kiểu ẩn ẩn xiết và không ai biết mục đích là gì và cấp chỉ huy là ai! (27-3-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Mỹ Đánh Libya: Đิ Đến Đầu"

22/03/2011

Mỹ Đánh Libya: Đิ Đến Đầu"

Vũ Linh

Chủ tịch tập đoàn dầu xăng Shell vừa lên tiếng tiên đoán giá xăng sẽ lên đến 5 đô vào mùa hè 2012. Đây có lẽ là tin đáng lo nhất cho TT Obama vì lúc đó cũng là lúc ông đang tranh cử tổng thống trở lại. Cái giá xăng này sẽ là đối thủ ghê gớm nhất của ông, ghê gớm hơn bất cứ ông bà ứng viên nào của đảng Cộng Hòa.

Hiện nay, giá xăng trong mấy tuần qua đã leo thang như diều gặp gió. Giá xăng trung bình trên toàn quốc đã lên đến xấp xỉ 3,7 đô rồi. Tiểu bang Cali dĩ nhiên dẫn đầu cả nước với giá trung bình ở mức 4 đô, nhưng riêng tại vùng Riverside, phía đông Los Angeles, báo Mỹ loan tin thấy có cây xăng treo bảng 4,99 đô cho xăng hạng nhất (premium), 4,69 đô cho xăng thường (regular).

Nếu so sánh hai lần xăng lên giá, ta sẽ thấy khác biệt rất lớn. Mà lại là những khác biệt bất lợi cho TT Obama. Giá xăng vọt lên hồi năm 2008 là một diễn biến nhất thời, hậu quả của đầu cơ tích trữ của mấy đại gia buôn xăng trên thế giới. Rồi thị trường tự điều chỉnh. Giá dầu tự xuống nhanh hơn khi tăng. Giá xăng cũng tuột theo mau chóng.

Lần này, giá xăng tăng không còn là hậu quả của một đợt biến do đầu cơ nữa, mà là do những biến động căn bản trong kho dầu của thế giới.

Từ Libya đến Yemen, Bahrain, Á Rập Saudi, Jordan, Syria, các chính quyền địa phương đều lung lay vì khủng hoảng chính trị với quy mô chưa từng thấy. Quan trọng hơn nữa, các cuộc nổi loạn, trên danh nghĩa là đòi dân chủ, nhưng dường như lại do các nhóm quá khích chủ trương. Bức tranh chưa có gì rõ rệt, nhưng nếu như hàng loạt các chính quyền thân Tây Phương và Mỹ xup đỡ, các nhóm quá khích lên cầm quyền, có nhiều hy vọng họ sẽ áp dụng những chính sách khai thác dầu và bán dầu không mấy thiện với Tây Phương và Mỹ, và giá dầu sẽ ảnh hưởng theo. Và chuyện này nếu xảy ra thì sẽ không phải là chuyện đột biến nhất thời như hồi 2008, mà sẽ là hiện tượng lâu dài, có thể vĩnh viễn luôn. Tức là giá dầu sẽ leo lên cao mà không xuống trở lại nữa, ít nhất là cho đến sau mùa tranh cử 2012.

Thiên tai khung khiếp ở Nhật cũng sẽ góp phần vào việc tăng giá dầu. Nguy cơ phóng xạ bung ra từ các nhà máy biến điện hạt nhân tại vùng động đất sẽ khiến nhiều nước, nhất là những nước chưa phát triển, chưa có kỹ thuật kiểm soát công nghệ nguyên tử, phải suy nghĩ lại về những kế hoạch sử dụng năng lượng nguyên tử thay cho dầu lửa. Có nhiều hy vọng dầu lửa sẽ được tin tưởng hơn, mức cầu sẽ tăng, và giá dầu sẽ leo thang theo.

Giá dầu lên cao sẽ ảnh hưởng dây chuyền lên tất cả các giá cả khác. Vì một lý do rất giản dị: bất cứ món hàng hóa nào thì cũng cần phải được sản xuất bằng máy móc, chuyên chở từ nơi sản xuất đến người tiêu thụ, bằng tàu bay, tàu thủy, xe vận tải, hay xe lửa. Và tất cả các máy móc, phương tiện chuyên chở đều chạy bằng điện, hay xăng chứ không phải chạy bằng nước lạnh.

Trong tháng Hai vừa qua giá thực phẩm tại Mỹ đã tăng 3,9%, mức cao nhất từ năm 1974, ba mươi sáu năm trước, một hậu quả trực tiếp của việc giá xăng tăng.

Giá xăng tăng, giá thực phẩm tăng, đó là những biến chuyển tạc hại trực tiếp đến túi tiền, bữa cơm hàng ngày của dân Mỹ. Không phải là chuyện viễn vông hâm nóng địa cầu năm trăm năm nữa. Cũng chẳng phải là chuyện nợ nần mấy chục ngàn tỷ mà đòi con cháu họ phải trả. Mà là chuyện sáng hôm nay dầu xăng hết bao nhiêu tiền, chiều nay đi chợ mua được mấy miếng thịt bò. Giá dầu xăng tăng cũng ngán cản phục hồi kinh tế, thất nghiệp sẽ còn kéo dài. Người dân Mỹ, luôn luôn thực tế, sẽ không suy nghĩ lâng lâng, phân tách nguyên nhân xa gần gì hết, mà sẽ làm đúng theo "phong tục tập quán" Mỹ, xiết đố lối, và ... đổi ngựa không chút đắn đo.

Đó chính là bài toán của TT Obama cho hai năm tới.

Nhìn vấn đề dưới khía cạnh này thì bình thường, người ta sẽ thấy một tổng thống cực kỳ năng động, ta xông hứa đột để trước là ngăn chặn những chuyển động và hậu quả bất lợi của giá dầu xăng, sau là để tìm cách bảo vệ tương lai chính trị của chính mình. Nhưng lạ lùng thay, TT Obama đã hoàn toàn không có phản ứng gì. Bà ký giả cấp tiến Ruth Marcus gọi là "missing in action". Ông nhà báo bảo thủ Dick Morris thì gọi là "người tàng hình".

Các chính khách Cộng Hòa hoán, kêu gọi tổng thống cho phép khoan dầu tại Mỹ, mờ khor dự trữ dầu lửa chiến lược để giám áp lực trên giá cả. Nhưng TT Obama tuyệt nhiên không lên tiếng về những chuyện này. Ngay cả chuyện ngân sách bế tắc và Thượng Viện đã lại phải phe chuẩn ngân sách tạm cho ba tuần nữa, ông cũng tịnh khäu.

Trái lại, TT Obama trong thời gian qua đã lên đài phát thanh, nói chuyện với dân Mỹ về vấn đề trả lương đồng đều cho phụ nữ, rồi tuần sau lên nói chuyện về cải tổ giáo dục, lên đài ESPN tiên đoán xem đội bóng rổ của trường đại học nào sẽ là vô địch năm nay, tổ chức đêm văn nghệ da den tại Tòa Bạch Ốc, cuối tuần di đánh gôn. Cuối cùng là di ... du lịch với vợ con, tháng này di Ba Tây, Chi Lợi và El Salvador, tháng Năm di Anh và Ai Nhĩ Lan.

Phải đợi đến sau khi các nước Ả Rập biểu quyết đòi chi định vùng cấm bay tại Libya, và sau khi Tổng Thống Pháp và Thủ Tướng Anh công khai vận động cho biện pháp mạnh thì TT Obama mới lai tinh, đồng ý xin Liên Hiệp Quốc cho phép có biện pháp với Gaddafi. Rồi bắt thần chuyển hướng 180 độ, vội vã quyết định đánh bom Libya.

Câu hỏi đặt ra bây giờ là phản ứng muộn của TT Obama có chính đáng không?

TT Obama giải thích việc đánh bom Libya là cần thiết để phá hệ thống phòng không của Libya, từ đó mới có thể thiết lập vùng cấm bay, với mục đích không cho TT Gaddafi dùng máy bay thả bom quân nổi dậy. Như vậy cái lý căn bản của việc Mỹ tham chiến là để thi hành một quyết định "nhân đạo" của Liên Hiệp Quốc, cứu dân quân nổi loạn của Libya, để bảo vệ quyền lợi của nước Mỹ và thế giới ("Today we are part of a broad coalition. We are answering the calls of a threatened people. And we are acting in the interests of the United States and the world...")

Lịch sử có nhiều chuyện thật oái ăm. Ngày 20 tháng 3 năm 2003, TT Bush ra lệnh đánh Iraq. Ông tuyên bố lực lượng quân sự Mỹ và đồng minh đang tham gia vào một chiến dịch quân sự để giải giông Saddam Hussein, cứu dân Iraq và bảo vệ thế giới ("American and coalition forces are in the early stages of military operations to disarm Iraq, to free its people and to defend the world from grave danger..."). TT Obama lớn tiếng chống đối.

Tám năm sau, cũng đúng ngày 20 tháng 3, TT Obama ra lệnh đánh Libya, với lời giải thích giống hệt như lời giải thích của TT Bush tám năm trước.

Số sánh hai quyết định của hai tổng thống, ta thấy có vài điều đáng nói.

•Hội Đồng Bảo An LHQ biểu quyết 15-0 để có biện pháp với Iraq nếu Saddam không đáp ứng đòi hỏi của LHQ. Bây giờ Hội Đồng này biểu quyết 10-0 (Nga, Tầu, Đức, Ba Tây, Ấn Độ bỏ phiếu trắng) cho phép có biện pháp với Libya nếu Gaddafi không đáp ứng đòi hỏi của LHQ. Cả hai nhà độc tài đều không đáp ứng. Bush đánh Iraq, bị phe cấp tiến và chính Obama nhất loạt si và là hành động bất hợp pháp. Bây giờ chính Obama đánh Libya, thái độ của cấp tiến như thế nào?

•TT Bush mang vấn đề Iraq ra trước quốc hội Mỹ và được cả thượng viện và hạ viện biểu quyết với đa số tuyệt đối cho phép có hành động quân sự với Iraq. Dù vậy, phe cấp tiến và Obama vẫn tố cáo cuộc chiến Iraq vi hiến. Bây giờ TT Obama không hề mang quyết định ra bàn thảo trước quốc hội, mà đánh Libya ngay sau khi LHQ biểu quyết. Cuộc chiến tại Libya có vi hiến không?"

•Năm 2003, Pháp, Đức, Nga, Tầu công khai chống chiến tranh Iraq mặc dù đã biểu quyết cho phép có biện pháp, nhưng TT Bush vẫn quyết định đánh. Bush bị tố cáo là tổng thống cao bồi bất cẩn đồng minh, mặc dù có khoảng bốn chục nước đồng minh

tham chiến với Mỹ, trong đó có hầu hết các nước Á Rập trong vùng. Bây giờ Đức, Nga, Tầu chống cuộc chiến Lybia (bỏ phiếu trắng vi "nê" khỏi Á Rập), nhưng TT Obama vẫn đánh. TT Obama có phải là cao bồi không" Hay là vì được Pháp ủng hộ nên hết là cao bồi"

Năm 2003, phe cấp tiến lớn tiếng chỉ trích Bush là nói láo, họ cho rằng thật sự là Bush đánh Iraq vì dầu hỏa, vì quyền lợi của công ty dầu hỏa Halliburton của Phó TT Cheney, cũng như vì quyền lợi của các tài phiệt dầu Texas là đồng minh của Bush. Cứu dân Iraq không độc tài chỉ là ngụy biện, vì chẳng có lý do gì mà Mỹ cần tuyên chiến với một nước Á Rập Trung Đông để cứu dân xúi dò hết. Bây giờ thì phe cấp tiến nghĩ sao về quyết định và lời giải thích của TT Obama" Có phải vì dầu hỏa không"

Nếu nói vì lý do nhân đạo thì trước đây Obama phản đối chuyện Bush can thiệp để cứu dân Iraq khi mà Saddam tung vũ khí hóa học giết chết hàng trăm ngàn người, bây giờ tại sao lại phải cứu dân Lybia khi Gaddafi mới cho máy bay thả bom chết vài trăm người"

Cứu dân Lybia có liên hệ như thế nào đến quyền lợi của nước Mỹ" Trên thế giới hiện nay, có rất nhiều chính quyền đang đàn áp dân minh bằng vũ lực, như Bắc Hàn, Sudan, Zimbabwe, Iran, Tầu, và gần đây, Yemen, Bahrain. Nếu nói về chuyện nhân đạo cứu người thì sao không cho máy bay Mỹ oanh tạc tất cả máy xú này" Tại sao lại chỉ coi anh Lybia bị lãnh đạn"

Còn một lý do nữa có thể giải thích cho quyết định của TT Obama. Sau những lưỡng lự chần chờ tại Tunisia và Ai Cập, ông đã nhận ra được sự chuyển hướng của cả khối Á Rập và Hồi Giáo. Có thể trong tương lai không xa cả khối này -cũng là kho dầu của thế giới - sẽ lột xác chính trị toàn diện, với chính quyền mới tại khắp cả vùng. Bây giờ là lúc nước Mỹ cần cỗ tám nhín xa, dọn mình nhảy vào phe của tương lai, ủng hộ mạnh mẽ những nhóm nổi dậy để bảo vệ chỗ đứng của Mỹ trong vùng cũng như bảo vệ nguồn cung cấp dầu hỏa. Lại dầu hỏa"

Nói tóm lại, phe cấp tiến trước đây cho rằng Bush đánh Iraq vì dầu hỏa nên chống đối, bây giờ nhìn lại quyết định của TT Obama, cũng không thấy lý do gì khác hơn là dầu hỏa. Như vậy khối cấp tiến có chấp nhận không"

Bỏ qua một bên lý do, cuộc chiến này đã đưa nước Mỹ vào một con đường phiêu lưu không nhô. Hai cuộc chiến tại Afghanistan và Iraq có mục đích tối hậu là thanh toán chính quyền hiện hữu, xây dựng lại nước đến khi có ổn định tương đối thì Mỹ sẽ chấm dứt can thiệp, tức là có điểm kết toán cuối cùng. Trong cuộc chiến Lybia cho đến nay, không ai biết rõ Mỹ can thiệp vì lý do gì và để đế đến mục đích tối hậu nào" Khi nào thì coi như đã đạt mục tiêu và chấm dứt chiến tranh" TT Obama không hề tuyên bố sẽ để lật đổ Gaddafi như Bush muốn lật đổ Saddam và Taliban, mà chỉ đánh để khai thông các vùng cảng bay. Cảng bay đến lúc nào" Bảo vệ dân Lybia chống máy bay của Gaddafi đến bao giờ" Gaddafi đến tuối giàn đất xa trời rồi, nhưng ông "thái tử" mới ở tuổi ba mươi, tương lai còn ngồi trên ngai vàng rất lâu. Một cuộc chiến "mở" không thời hạn, cũng không có có điểm mốc nào để ngưng lại" Tại sao lại nằng nặc đòi án định ngày rút quân tại Iraq và Afghanistan mà bây giờ lại tung ra một cuộc chiến không mục đích cuối cùng và không hạn kỳ"

Rồi đến vấn đề tiền bạc. Nước Mỹ đang ôm đòn cả chục ngàn tỷ tiền nợ. Bây giờ nhảy vào cuộc chiến Lybia, sẽ增添 bao nhiêu ngàn tỷ nữa. Ngân sách sẽ thêm thùng đến mức nào nữa" Đó là chưa nói đến khả năng quân sự của Mỹ có cho phép gánh ba cuộc chiến một lúc không" Lẽ như có biến tại Iran hay Bắc Hàn hay biển Nam Hải nữa thì sao" Dĩ nhiên TT Obama đã xác định không đổ bộ lính Mỹ xuống Lybia. Nhưng cuộc chiến ở Việt Nam cũng bắt đầu một cách rất khiêm tốn. Ai dám bảo đảm cuộc chiến tại Lybia sẽ không leo thang"

Ở đây, quan điểm của bộ trưởng Quốc Phòng Robert Gates rất rõ ràng. Ông cực lực và công khai chống lại cuộc chiến tại Lybia.

TT Obama cho đến bây giờ vẫn còn là một bí ẩn cho thiên hạ. Trước những biến cố dồn dập trên thế giới, ông hoàn toàn thụ động, im lặng như tờ rất lâu, rồi bất ngờ lấy quyết định, mà lại là những quyết định thật khó hiểu. Không ai hiểu rõ lý do nào Mỹ đánh Lybia, vì mục tiêu gì, cho đến bao giờ, và hậu quả sẽ như thế nào" Ngày trước, người ta có thể đồng ý hay không đồng ý với Bush, nhưng ít ra người ta cũng biết tại sao Bush đánh Afghanistan và đánh Iraq, với mục tiêu gì. (20-3-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Xài Hay Không Xài, Cuộc Chiến Tiếp Diện...

15/03/2011

Xài Hay Không Xài, Cuộc Chiến Tiếp Diện...

Vũ Linh

...có nhiều công chức lo về người vô gia cư hơn là số người vô gia cư thật sự...

Ngày nâm Tháng Ba vừa qua, Nhà Nước Mỹ xém đóng cửa tiệm, cho các công chức nghỉ ở nhà và ngưng lại công tác của Nhà Nước, kể cả các cuộc hành quân trên chiến trường Iraq và Afghanistan. Chỉ vì các dân cư Cộng Hòa và Dân Chủ cãi nhau, không đạt thỏa thuận về ngân sách, đưa đến tình trạng ngân quỹ Nhà Nước hết tiền. Đúng ra là còn rất nhiều tiền, nhưng không được phép sử dụng nữa.

Vì theo luật, ngân sách mà không được Lập Pháp thông qua thì Hành Pháp không được xài.

May thay, mấy ông bà dân cư cuối cùng đồng ý giá hạn ngân sách... hai tuần. Nhà Nước tiếp tục hoạt động đến 18 Tháng Ba trong khi chờ đợi các ông bà dân cư cãi nhau tiếp. Sau đó thì... hạ hồi phân giải.

Trên cẩn bản, ngân sách cho niên khoa hiện thời còn có giá trị đến cuối Tháng Chín. Nhưng trong chế độ chi thu của Nhà Nước Mỹ, dù ngân sách đã được thông qua cho cả năm, nhưng việc giải ngân thì lại theo từng đợt, có khi cho từng chương trình riêng rẽ, do đó, quốc hội phải phê chuẩn rất nhiều lần trong năm. Cũng vì vậy mà phe Cộng Hòa mới có kế hoạch "chặt cảng" kế hoạch cải tổ y tế của TT Obama bằng cách dự tính không chi tiền cho việc thi hành luật này.

Ngân sách năm nay đã được phê chuẩn trên tổng quát từ lâu. Nhưng bây giờ, sau khi phe Cộng Hòa chiếm đa số tại Hạ Viện thi thế cờ đảo ngược. Không chịu phê chuẩn gì nữa, mà đòi cắt giảm khoảng 61 tỷ (trước đây, đòi cắt 100 tỷ, bây giờ, "nhân nhượng" xuống còn 61 tỷ).

Không phải Cộng Hòa định phá dám TT Obama. Thật ra, dân Mỹ quá choáng váng với các chương trình, kế hoạch vĩ đại của TT Obama, đã bỏ phiếu bầu cho các dân cư Cộng Hòa, là những người đã hứa sẽ kèm theo bộ máy xài tiền Dân Chủ. Và bây giờ thi những vị dân cư này phải giờ hứa với cử tri, tìm mọi cách kèm chế lại TT Obama và khối Dân Chủ.

Để đạt được thỏa thuận và tránh đóng cửa tiệm, hai bên đồng ý cắt ngay khoảng bốn tỷ, phần còn lại sẽ bàn sau. Đúng theo "phong cách" của các vị dân cử, cả hai bên đều khoe là phe ta đại thắng và đối lập sợ hãi phải nhân nhượng. Thượng Nghị Sĩ Chuck Schumer của Nữu Ước, ông vua "vung tay quá trán" của phe cấp tiến, chẳng ngượng ngùng gì khi đồng dạc tuyên bố "phe Cộng Hòa đã phải chấp nhận những cắt giảm mà chúng ta đòi hỏi". Cứ như thật!

Thật ra, trong bốn tỷ cắt giảm đó, có hai phần ba là những quả cáp đầm mõm lật vật không ai biết đến mà cũng chẳng ai để ý, và một phần ba là những cắt giảm do chính TT Obama đề nghị trước đây, sau khi bị chỉ trích đã tiêu xài vung vút quá đáng. Chẳng có gì quan trọng đáng tranh cãi.

Cái quan trọng là ở phần hơn 57 tỷ còn dang nằm trên thớt. Trong đó phần lớn là tiền chi trả các chương trình về cải tổ y tế, bảo vệ môi trường, năng lượng, hâm nóng trái đất... là những "con cưng" của TT Obama.

Trên nguyên tắc, các vấn đề ngân sách là thuộc phạm vi "cao cấp" mà người dân chúng ta ít khi để ý đến, vì hầu hết đều là khái niệm trên chín tưng mây, với những con số không tưởng bạc ngàn tỷ mà chúng ta chẳng có cách nào mường tượng được là lớn cỡ nào. Vẫn biết là một anh công chức đi làm lanh lương cho là ba chục ngàn một năm đi, thi anh ta sẽ phải làm việc tối hơn một triệu rưỡi năm mới có được năm chục tỷ, nhưng mà một triệu rưỡi năm nghĩa là gì" Ai mường tượng được"

Thế nhưng nếu nhìn vấn đề ngân sách qua lăng kính của những đóng góp cụ thể của chính chúng ta, thì sẽ thấy... toát mồ hôi.

Số tiền ngàn tỷ đó không phải trên trời rơi xuống mà đều là do chúng ta đóng góp qua đủ loại thuế má, hữu hình như vô hình, trực tiếp và gián tiếp. Rồi đến con, rồi cháu, rồi chắt... đóng góp. Lịch sử cận đại Mỹ cho thấy thuế má từ cả trăm năm nay chỉ có tăng mà ít khi giảm, nhất là dưới thời các tổng thống Dân Chủ. Gần đây, chỉ có hai lần chúng ta thấy thuế được giảm, là do quyết định của hai tổng thống Cộng Hòa Ronald Reagan và George W. Bush.

Nếu đóng góp để có được những gì cụ thể, thật sự hữu ích như đường xá, nhà thương, tiền già, v.v.. , thì chẳng khiến chúng ta phải lo lắng cho lắm. Khổ nỗi chúng ta đóng góp tối tăm mặt mũi, để rồi khâm phá ra mấy quan chức Nhà Nước vung vít tiền mồ hôi nước mắt ra bốn phương tám hướng, chẳng chút đắn đo gì. Cứ như tiền mồ hôi cho người chết.

Trong cuộc tranh cãi về chi thu Nhà Nước, phe Cộng Hòa muốn đi tìm những vở lý trong cách chi thu của Nhà Nước. Họ đòi hỏi Nhà Nước phải công bố những chi tiết về cách xài tiền. Yêu cầu cơ quan kiểm toán Nhà Nước (General Accounting Office - GAO) đi điều tra dùm.

Sau mấy tháng trời làm việc, cách đây vài tuần, GAO công bố kết quả vài cuộc điều tra. Họ khâm phá ra Nhà Nước đã phi phạm hàng trăm tỷ trong đủ các loại chương trình chồng chéo lên nhau.

Đại khái, chẳng hạn có tới:

- 18 cơ quan chỉ để lo chuyện thi hành các luật về an toàn thực phẩm, ví dụ như một cơ quan có trách nhiệm bảo đảm trứng gà bán ra thị trường không bị thối và được đóng hộp kỹ càng, làm như mấy bà nội trợ không biết lựa trứng khi đi chợ vậy,
- 20 cơ quan, mỗi cơ quan với vài chục người tối thiểu để lo vấn đề những người vô gia cư,
- 47 chương trình lo vấn đề thất nghiệp, kiểm việc làm hay huấn nghệ,
- 52 chương trình khuyến khích doanh nghiệp,
- 80 chương trình lo về phát triển kinh tế,
- 80 chương trình lo vấn đề di chuyển của những người khuyết tật,
- 87 chương trình lo về nâng cấp giáo dục trung và tiểu học,
- nội trong Bộ Giao Thông thối, có năm sở hay phòng điều hành khoảng hơn 100 chương trình lo về các xa lộ, đường rầy xe lửa.

Còn rất nhiều cơ quan và chương trình khác dĩ nhiên. Và cũng không nên quên đây là những chương trình và cơ quan của chính quyền liên bang, chưa kể hàng trăm, hàng ngàn chương trình của các tiểu bang, quận hạt và tinh.

Chi kể những chương trình chồng chéo cấp liên bang thối, thì đã có cả trăm ngàn công chức phải cùng chung toàn mỗi người một máu, tốn sô sơ khoảng hơn hai trăm tỷ một năm. Tất cả đều là những công chức với lương lậu và bổng lộc cao hơn thiên hạ, và đều được bảo đảm chẳng bao giờ bị sa thải, bất kể phè cờ nào. Người ta còn có cảm tưởng như có nhiều công chức lo về người vô gia cư hơn là số người vô gia cư thật sự ở Mỹ nữa.

Rồi nếu ta nhìn vào các cơ quan và chương trình này, và so sánh với thực trạng nước Mỹ, ta sẽ không thể nào không thắc mắc.

- 47 chương trình về thất nghiệp đã làm những gì khi mà vẫn còn mười lăm triệu người thất nghiệp"
- 80 chương trình lo về phát triển kinh tế đã làm những gì trong khi kinh tế vẫn èo uột từ cả mấy năm nay"
- 87 chương trình nâng cấp giáo dục trung cấp đã làm được gì khi mà học sinh Mỹ luôn luôn xếp hạng cuối bảng trên thế giới"

Cơ quan GAO đã có vài câu trả lời cho những thắc mắc này:

- Chẳng hạn, trong 18 cơ quan hữu trách về an toàn thực phẩm- tốn một năm gần 63 tỷ - không ai biết đích xác 11 cơ quan làm gì cụ thể,
- Trong 47 chương trình về thất nghiệp, thì một nửa đã chẳng có báo cáo sinh hoạt nào, và chẳng ai biết mấy ông công chức này đang làm gì,
- Bộ Quốc Phòng đã chi ra khoảng 77 tỷ với các chương trình về tin học, thông tin... nhưng chẳng khi nào theo dõi kỹ càng số tiền này đã đi đâu, dùng làm gì.

Trước nạn lạm phát chương trình và cơ quan, phản ứng bình thường của cấp lãnh đạo có trách nhiệm phải là duyệt xét cho kỹ để cắt bỏ bớt. Cái lý bình thường" Nhưng không phải là cái lý của chính quyền Obama. Giải pháp của TT Obama là... thành lập thêm vài cơ quan nữa gọi là để phối hợp hay cùng có các cơ quan hiện hữu. Ngày tám Tháng Ba vừa qua, TT Obama đã đề nghị thành lập thêm một cơ quan mới tại Bộ Giáo Dục, tốn 90 triệu một năm, để nâng cấp, "hiện đại hóa" các lớp học.

Đã có 87 chương trình và cơ quan rồi, bây giờ thêm một cái nữa thì nhảm nhòi gì. Thất nghiệp đang cao, cần tuyển thêm công chức chứ không có lý do gì giải tán các cơ quan trùng hợp để rồi phải sa thải công chức. Sa thải công chức sẽ mất phiếu, thêm việc cho công chức sẽ thêm phiếu. Lựa chọn dễ dàng cho các chính khách.

Chuyển Nhà Nước nướng tiền, phung phí tiền thuế của dân đóng là chuyện bình thường của tất cả mọi nước trên thế giới. Nhưng riêng tại nước Mỹ dưới chính quyền Obama này thì những phi phạm đó đã leo lên đến những mức vô lý, không tưởng.

Nhà Nước vừa công bố chỉ nội trong Tháng Hai vừa qua, thăm thủng ngân sách đã lên đến trên 230 tỷ, trong một tháng. So với chừng hạn 160 tỷ thăm thủng cho nguyên năm 2007 dưới thời TT Bush, mà ông Obama gọi là người "vô trách nhiệm".

Không kể những chương trình chẳng ai hiểu rõ, liên quan đến nâng lượng sach, hâm nóng địa cầu, bảo vệ môi sinh, chẳng hạn, ngay cả những chương trình cụ thể mà nhiều người cho là hữu ích hay cần thiết, như chương trình cải tổ y tế cũng bị phản đối vì tốn kém quá nhiều. Thăm dò dư luận mới nhất cho thấy luật cải tổ y tế hiện đang bị đa số chống đối liên tục từ 49 tuần qua, tức là gần đúng một năm nay. Tệ hơn nữa, hai lần luật này ra trước tòa án tại Florida và Virginia, đều bị quan toà tuyên bố luật vi phạm Hiến Pháp. Có nhiều hy vọng luật cải tổ y tế sẽ không đi đến đâu vì khi bắt đầu được áp dụng một cách quy mô vào năm 2014 thì lúc đó, có thể Cộng Hòa đã chiếm luôn đa số tại Thượng Viện rồi, chiếm luôn cả Nhà Trắng không chứng.

Vấn đề tranh cãi ngân sách qua hạ tuần Tháng Ba sẽ tiếp tục gay gắt, và chưa ai đoán được sẽ ngã ngũ như thế nào. Cộng Hòa dựa vào kết quả đầu phiếu Tháng Mười Một vừa qua, đang và sẽ tiếp tục làm dữ, đòi cắt tết tung. TT Obama và phe Dân Chủ thì đang cố bảo vệ những chương trình cải tổ xã hội.

Phe Dân Chủ cũng không thiếu vũ khí hay chiêu thức đối phó với Cộng Hòa. Chẳng hạn như mới đây, họ chiêu theo ý Cộng Hòa, cắt giảm một số chi tiêu, như đã đề nghị cắt giảm một tỷ rưỡi trong chương trình thám hiểm không gian của NASA. Nghe thi có vẻ hợp với đòi hỏi của Cộng Hòa, thực tế là "đá giờ lái" Cộng Hòa. Các chương trình NASA này nằm trong các quận hạt của mấy ông Cộng Hòa tại Florida và Texas! Cắt ngân sách là gây ảnh hưởng cho kinh tế và tăng thất nghiệp trong vùng. Máy ông dân của Cộng Hòa của những khu vực đó sẽ biểu quyết như thế nào" Và hai ông Thống Đốc Cộng Hòa của Florida và Texas sẽ phản ứng ra sao" Cắt hay không cắt"

Chính trị Mỹ mang nặng tính chất địa phương, nhiều khi mâu thuẫn lớn với quyền lợi của cả nước. Ông dân biểu của một khu vực có một căn cứ quân sự khổng lồ thường là được khởi báo thù nhà binh ủng hộ, và như vậy, dù báo thù đến đâu, ông ta cũng không mờ miện hô hào cắt giảm ngân sách quốc phòng, đóng cửa căn cứ. Một ông dân biểu bảo thủ của một tiểu bang nông nghiệp miền Tây sẽ chẳng khi nào có thể đòi cắt giảm hàng tỷ tiền trợ cấp nông phẩm.

Thực tế mà nói, các khoản chi tiêu là những lợi lộc Nhà Nước đã ban ra rồi, hết sức khó thu hồi. Phe Cộng Hòa hô hào cắt giảm những quyền lợi, chương trình hay kế hoạch mà TT Obama đã ban phát sẽ thấy mà mạnh tay như đã hô hào tranh cử. Cái lý bình thường là vậy: chưa có thì không sao, đã có rồi thì khó lấy lại.

Cuộc chiến xài hay không xài sẽ là vấn nạn lớn nhất trong hai năm nữa, cho đến kỳ bầu cử tới. (13-3-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Những Khúc "Gân Gà" Của TT Obama

08/03/2011

Những Khúc "Gân Gà" Của TT Obama

Vũ Linh

...CIA mù tịt TT Obama cũng chẳng biết bên nào đánh nhau với bên nào...

Trong chuyện Tam Quốc Chí, giai thoại "Tào Tháo nhai gân gà" có lẽ ai cũng biết: ăn không được mà vứt thì tiếc. Tiền thoái lưỡng nan, TT Obama ngày hôm nay cũng đang đang bị "gân gà". Tiền thoái lưỡng nan, chẳng biết phải làm gì. Chẳng phải một khúc gân gà, mà tới mấy khúc cùng lúc, mà chẳng cái nào nhớ cả. Chưa bao giờ TT Obama gặp phải nhiều thử thách lớn lao như bây giờ. Ta hãy xem sơ qua vài cái chính.

1. CAO TRÀO NỐI DÂY TẠI TRUNG ĐÔNG VÀ BẮC PHI: ỦNG HỘ HAY KHÔNG"

Tin tức báo chí cho thấy cao trào dân chúng tự phát nỗi dậy đấu tranh đòi dân chủ tại Trung Đông và Bắc Phi đã lan rộng quá mức có thể mường tượng được cách đây không lâu. Từ Tunisia qua đến Ai Cập, rồi bây giờ tràn qua Libya, Yemen, Algeria, Maroc, Jordan, và Bahrain. Một vài cuộc biểu tình nhỏ đã bùng nổ ra tại Syria, Ả Rập Saudi, Oman, và cả Iran.

Các tổng thống Tunisia và Ai Cập đã rót dài. Các vương quốc Jordan, Bahrain, và Maroc thì đang tìm cách cai trị và điều đình. Còn lại, các nhà độc tài của Libya, Algeria và Yemen thì đang đàn áp, nhất là tại Libya, thành trì ông Gadhafi đã kim kẹp trong hòn

bốn chục năm qua. Có tin hàng ngàn người dân đã bị chết dưới sự đàn áp thẳng tay của các lực lượng cảnh sát và quân đội, có cả máy bay thả bom. Ông Gadhafi đã lên truyền hình tuyên bố sẽ từ thủ đến chết chứ không từ chức.

Cuộc nổi dậy tại Trung Đông và Bắc Phi có ảnh hưởng chính trị và kinh tế không thể lường được trên thế giới. Đó là vùng kiểm soát一半 phần ba đầu hoà thế giới, cũng là đất sống của gần một tỷ người Hồi giáo, trong đó không thiếu gì những cảm tử thề sống chết với văn minh Áo Mỹ, Thiên Chúa Giáo và Do Thái giáo. Ngay bên cạnh Do Thái, trên đất Ai Cập là kênh đào Suez, yết hầu giao thông nối liền Đông và Tây.

Điều đau đớn nhất cho TT Obama là không ai biết chắc những nhóm nổi loạn theo khuynh hướng nào. Tất cả những nước đang bị khủng hoảng, ngoại trừ Libya, đều là đồng minh của Mỹ chẳng những trong cuộc bảo vệ Do Thái, bảo vệ nguồn dầu hỏa cho cả thế giới, mà còn trong cuộc chiến chống khủng bố Hồi giáo quá khích. Chính vì tính đồng minh với Mỹ của cấp lãnh đạo các nước đó, nên các cuộc nổi dậy hiện nay không tránh được việc mang màu sắc bài Mỹ. Bất cứ chính phủ nào đó cũng sẽ có nhiều hy vọng được thay thế bằng một chính quyền ít thiện thiện hơn với Mỹ.

Tin báo chí cho biết là sau khi nắm quyền quân đội Ai Cập, lần đầu tiên đã cho chiến hạm Irlandi vòng qua kênh đào Suez để đến Syria. Đó là bước đầu. Ai báo dám được bước sau không phải là tàu chiến Irlandi qua Suez đánh thẳng vào bờ biển Do Thái"

Đặc biệt đáng lo ngại nữa là tình hình Libya.

TT Gadhafi không thân thiện chút nào với Mỹ từ hơn bốn thập niên qua. Nhưng có tin lực lượng chống đối ông không chỉ là quân chúng binh thường nổi lên đòi dân chủ, mà lại là những thành phần chống đối có vũ trang và có tổ chức, hiện nay đã dùng phương tiện quân sự chiếm được hơn nửa lãnh thổ Libya. Gadhafi đã tố cáo đó là những lực lượng của tổ chức khủng bố quá khích Al Qaeda. Nếu đúng như vậy thì TT Obama đang ở trong tình trạng trên đe dưới búa tại Libya. Làm gì bây giờ"

Ngày xưa, ta cứ nghe nói đến "bàn tay lồng lá xịa" là hết hồn. Bây giờ, qua cuộc sụp đổ của cộng sản Đông Âu, qua vụ 9/11, và vụ nổi dậy hiện nay tại Trung Đông, mới thấy CIA chỉ là "trống rỗng kêu to", tốn hàng tỷ bạc hàng năm chỉ để ra những báo cáo chẳng ai đọc được mà cũng chẳng chính xác gì hết, chẳng giúp gì cho các tổng thống hết. Vì CIA mủ tịt nên TT Obama cũng chẳng biết bén nào đánh nhau với bén nào, ủng hộ bén nào, chống bén nào!

Cho đến nay, TT Obama đã hoàn toàn ở trong thế bị động, bị các diễn biến hàng ngày hàng giờ chi phối, đón ngang đỡ dọc mà chẳng biết phải làm gì. Chỉ biết đe nghị cấm vận. Làm như mấy ông dóc tài đều sợ cấm vận. Cuba, Bắc Hàn, Iran bị cấm vận từ mấy chục năm nay, chỉ khổ dân chứ mấy ông lãnh tụ có sao đâu, vẫn đầy đủ xi-gà, cognac. Phải đợi đến sau khi hàng ngàn người thiệt mạng và quân nổi dậy đã chiếm được hơn nửa lãnh thổ thì TT Obama mới dám yêu ớt lên tiếng kêu gọi TT Gadhafi từ chức. Báo Anh The Telegraph, nhận định rằng chính sách đối ngoại nhút nhát (timid) của TT Obama trở thành một bối rối lớn (major embarrassment) cho đại cường Mỹ.

Ưu tiên hàng đầu trong chính sách đối ngoại của TT Obama là vuốt ve, lấy lòng khối Á Rập và Hồi giáo, để họ đứng về phe Mỹ, tiếp tay chống lại khủng bố Al Qaeda. Sau bao nhiêu bài diễn văn ca tụng văn minh Á Rập và Hồi giáo, bao nhiêu tỷ tung ra viện trợ máy xú Trung Đông, kết quả là cả vùng nổi lên chống lại các chính quyền ôn hòa đồng minh của Mỹ. Thành tích đối ngoại này của TT Obama - và bà ngoại trưởng Hillary Clinton - hình như chẳng có gì đáng kể công.

Có nhiều hy vọng TT Obama sẽ dì vào lịch sử như vị tổng thống đã làm mất cả khối Trung Đông. Cũng như các TT Dân Chủ khác như Truman để mất Tàu, Johnson để mất Việt Nam, Carter để mất Iran. Nhưng, xét cho cùng, Tàu, Việt Nam và Iran đều không có vị thế trọng yếu trong chính trị, kinh tế và an ninh Mỹ bằng cả vùng Trung Đông. Mất Trung Đông sẽ có những hậu quả không thể lường được khi mà cả nước Mỹ cũng như cả khối Liên Âu, hoàn toàn lệ thuộc vào dầu lửa để tồn tại. Chúng ta hãy thử tưởng tượng một nước Mỹ không có điện, không có xăng, không có xe hơi, không có máy bay, không có computer...

Có thể không đến nỗi vậy, nhưng hãy thử mường tượng xem với giá tám hay mười đô một ga-lông xem sao. Bên Âu Châu, giá xăng bây giờ đã lên đến mức đó rồi.

Nhớ lại câu chuyện của bà Hillary: bây giờ là lúc chuông điện thoại ba giờ sáng đang reo từ khắp nơi. Rõ ràng là TT Obama chưa sẵn sàng bốc điện thoại để lấy quyết định. Ngay cả bà Hillary hiển nhiên cũng chưa sẵn sàng luôn.

2. CUỘC CHIẾN GIỮA BÁO THÚ VÀ NGHIỆP ĐOÀN"

Tuần rồi, cột báo này đã bàn qua tình hình tại tiểu bang Wisconsin, nơi mà chính quyền bảo thủ Cộng Hòa đang tìm cách cấm nguy kinh tế tiểu bang bằng cách bắt công chức đóng góp nhiều hơn vào các trợ cấp an sinh, đồng thời cũng đang tìm cách giới hạn ảnh hưởng của các nghiệp đoàn. Các công chức, với hậu thuẫn mạnh của các nghiệp đoàn đang tranh đấu chống lại.

Sau khi bài viết lên báo, thì có tin Thượng Viện tiểu bang đã thông qua được dự luật của thống đốc sau khi cảnh sát lùng bắt được các nghị sĩ đang đi trốn không đi họp để thượng viện không đủ số phiếu quyết định. Cứ như con nít chơi trò ú tim! Dĩ nhiên là các nghiệp đoàn chưa bao giờ và cuộc tranh đấu vẫn tiếp tục. Bây giờ đến lượt biểu quyết ngân sách cho tiểu bang, các nghị sĩ Dân Chủ lại bỏ trốn nữa. Hai bên vẫn còn giằng co, biếu tinh....

Ngay lúc đó, TT Obama đã nhảy vào vòng chiến dù đây là vấn đề thuần túy thuộc quyền hạn tiểu bang, không liên quan gì đến liên bang. Nhưng tất cả mọi người đều ý thức rõ ràng cuộc chiến này sẽ vượt khỏi phạm vi tiểu bang và ảnh hưởng lớn lao trên cả nước Mỹ, đặc biệt là trên sự tồn vong của nghiệp đoàn lẫn tương lai chính trị của chính tổng thống. Ông cũng không quên được hậu thuẫn của các nghiệp đoàn là yếu tố then chốt trong việc ông đắc cử tổng thống. Do đó, bắt buộc ông đã phải tham chiến, cho dù là chỉ để cảm ơn sự hậu thuẫn của nghiệp đoàn trước đây.

Nhưng câu chuyện không giàn dì như vậy.

Ông tham chiến là sẽ mở rộng cuộc chiến. Nếu các nghiệp đoàn công chức thất bại, sẽ có ảnh hưởng giày chayền qua hàng loạt các tiểu bang khác và uy tín cá nhân của ông sẽ suy giảm. Ngoài ra, tiếng nói của ông chỉ khiến hai bên càng trở thành cứng rắn mà không mang lại giải pháp nào. Không phải tổng thống nói là thống đốc phải nghe. Chẳng những thế mà hình ảnh một tổng thống tích cực đứng về phía nghiệp đoàn, đòi hỏi cho nghiệp đoàn những quyền lợi quá đáng mà hầu hết dân Mỹ ngoài nghiệp đoàn đều không hưởng được thì sẽ không có ảnh hưởng tốt cho tổng thống đối với khối đại đa số dân Mỹ rất bất bình về sự không công bằng này. Chỉ có hình ảnh một tổng thống có khuynh hướng "xã hội" không thân thiện với giới doanh gia mà chỉ bảo vệ các nghiệp đoàn phe ta.

Nhiều chuyên gia chính trị đã nhận định rằng sự tham gia của tổng thống là một sai lầm lớn. Dường như TT Obama sau đó có ý thức được sai lầm này, vì sau khi phát biểu ý kiến trên truyền hình ủng hộ các nghiệp đoàn, đã im hơi lặng tiếng, tránh không có ý kiến gì khác nữa. Cũng là một "gân gá" không nhỏ. Đây là cuộc chiến có tầm vóc và hệ quả lớn lao và lâu dài. Tổng thống tham gia có ý kiến không được, mà im lặng đứng ngoài cũng chẳng xong. Làm gì bây giờ"

3. NGÂN SÁCH: TIÊU HAY KHÔNG"

Trong khi cả nước ồn sẩy cách tiêu xài của TT Obama nêu cùi bắp cho Cộng Hòa hàng loạt, từ cấp liên bang đến tiểu bang, thì TT Obama vẫn loay hoay, không biết phải làm gì. Đành phải múa nước đòn. Tuyên bố đóng băng chi tiêu, kêu gọi cắt giảm thâm thuỷ, để tránh an dân chúng. Nhưng đồng thời lại chịu áp lực phe cấp tiến, đưa ra ngân sách với hàng ngàn tỷ thâm thuỷ, rồi lên tiếng ủng hộ yêu sách của nghiệp đoàn tại Wisconsin.

Thật ra, thâm tâm của TT Obama hướng về chủ trương của phe cấp tiến cực đoan, tuy chưa đến mức "xã hội chủ nghĩa" nhưng cũng chẳng cách bao xa, với quan niệm vai trò "vú em" của Nhà Nước bao trùm tất cả mọi sinh hoạt chính trị, kinh tế, xã hội, văn hóa, giáo dục.... Với Nhà Nước đóng vai phu hộ tung tiền cứu nguy kinh tế, cứu nguy tài chính, cứu nguy hàng xe, cứu nguy công chức, cứu nguy... dù thứ, bằng tiền lấy từ đủ loại thuế, trên nguyên tắc là từ các "tài phiệt", nhưng trên thực tế là từ giai cấp trung lưu. Nói như cựu Chánh Văn Phòng Rahm Emanuel, phải lợi dụng khủng hoảng như là cơ hội ngàn năm để thay đổi xã hội.

Ngay trong hai năm đầu, ta đã thấy những chương trình khổng lồ bắc ngàn tỷ tung bay khắp trời. Thâm thủng ngân sách nhảy vọt từ vài ba trăm tỷ dưới thời Bush, lên đến hàng chục ngàn tỷ. Dân Mỹ "tả hỏa", ún ủn đi bỏ phiếu tháng Mười Một vừa qua, trao quyền kiểm soát Hạ Viện cho phe bảo thủ đối lập, mỏi mòn chờ đợi sự thay đổi... .

TT Obama là một chính khách sáng suốt, không thể không nhìn thấy thông điệp của dân, và không thể không nghĩ đến tương lai chính trị của chính mình. Nhưng hợp tác với phe bảo thủ, cắt giảm chi tiêu, cân bằng ngân sách, giảm thuế cho dân, giảm thiểu sự can thiệp của Nhà Nước, tất cả đều là những việc làm đi ngược lại lý tưởng căn bản và triết lý nhân sinh quan của chính mình. Mà tiếp tục tiêu xài thì dân Mỹ chống đối. Làm gì bây giờ"

Điều quan trọng hơn nữa là vấn đề lớn nhất trong ngân sách là các trợ cấp an sinh như Medicare, Medicaid, Social Security, nhưng không ai dám dụng đến hết, từ TT Obama cho đến các lãnh tụ đối lập Cộng Hòa. Tất cả đều như là điều vui đầu dưới cát, rồi chỉ trích lẫn nhau, cãi nhau về cắt giảm mấy cái lặt vặt bên lề.

Chưa bao giờ TT Obama lại gặp những thử thách lớn như bây giờ. Những quyết định của ông sẽ có ảnh hưởng vĩ đại và lâu dài cho tương lai của Mỹ và cả thế giới luôn. Chẳng có giải pháp trắng đen rõ ràng hay dễ dàng nào. Cho đến bây giờ, TT Obama đã chọn con đường tiếp tục nhai gân gá, "chờ xem sao". Khiến cho bà ký giả Ruth Marcus, bình thường hết lòng ca tụng Obama, đã phải nhận định tổng thống bị "mất tích trong chiến đấu" (missing in action) trong một bài đăng trên báo phe ta Washington Post. Như một trùng hợp, bà nêu lên băn khoăn rằng TT Obama "đang làm gì và ở đâu rồi" (6-3-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Biểu Tình Trung Đông Lan Vào... Trung Mỹ"

Vũ Linh

Wisconsin thi vừa trải qua một cuộc cách mạng...

Tin tức thời sự Mỹ hiện đang trả ngập tin khủng hoảng, biểu tình tại Ai Cập, Lybia, Yemen, và...tiểu bang Wisconsin. Tại đây, dân chúng xuống đường biểu tình chống thống đốc. Rồi lại một nhóm khác cũng xuống đường hoan hô thống đốc. Không khác gì tình trạng Ai Cập cách đây vài tuần. Hay Lybia hiện nay.

Không ai giải xứ Mỹ này, có ba tiểu bang cấp tiến nhất nước. Bên phía Tây là Cali, phía Đông là Massachusetts, và ở giữa là Wisconsin.

Cali là thủ phủ của dân phong lưu Hollywood, với các đại học cực tả như Berkeley, các thống đốc "không giống ai" - từ tài từ cao bồi Reagan đến tài từ lực dien với cái tên không ai nhớ được, rồi bây giờ là ông đạo Zen - với bà nghị sĩ có cái tên nghe phát ớn là Boxer. Cali cũng là bang có thể nói là rộng rãi tiền bạc nhất về trợ cấp an sinh, thất nghiệp, về lương lậu bao gồm bối lộc cho công chức. Rộng rãi đến độ ngắc ngứ bên bờ phà san từ nhiều năm qua mặc dù các thuế và phí đều cao nhất nước.

Massachusetts phía đông là đất của các đại học cấp tiến Harvard, MIT, là địa bàn của gia đình Kennedy, và là nơi đã đưa ra các ứng viên tổng thống cấp tiến cựu đoàn nhất như John Kerry, Michael Dukakis. Cũng là tiểu bang duy nhất đã ban hành chế độ bảo hiểm và dịch vụ y tế cho toàn dân - một chính sách mà TT Obama đang cố áp dụng cho cả nước mà chưa xong.

Wisconsin nằm ở giữa, phía bắc, ven vùng Đại Hồ, là tiểu bang đầu tiên đã khai sinh ra thuế lợi tức tiểu bang, công nhận quyền thương lượng tập thể về lương bối của các nghiệp đoàn, cũng là tiểu bang tiên phong trong vấn đề giải phóng dân nô lệ da đen qua việc thành lập đảng Cộng Hòa vào năm 1854 tại một trường tiểu học của thành phố Ripon.

Lịch sử có nhiều cái oái ăm: đảng Cộng Hòa bây giờ mang tiếng là đảng bảo thủ kỵ thị da đen, mà lại là đảng cấp tiến được thành lập để tranh đấu cho cuộc giải phóng dân nô lệ. TT Cộng Hòa Abraham Lincoln đã phải trực diện với cuộc nội chiến cũng vi chủ trong đây mạnh cuộc giải phóng nô lệ này.

Wisconsin cho đến gần đây cũng là tiểu bang đã bầu ông Russ Feingold, nổi tiếng là thượng nghị sĩ thiên tả cực đoàn nhất trong Thượng Viện. Wisconsin là một trong những tiểu bang đứng đầu về tổ chức nghiệp đoàn. Cứ bốn cử tri đi bỏ phiếu là đã có một người là đoàn viên của một nghiệp đoàn rồi.

Trong mấy năm gần đây, cả ba tiểu bang nói trên đều là nạn nhân của các chính sách cấp tiến vung tay quá trán, đưa đến những thay đổi chính trị quan trọng.

Cali trước bờ vực thảm họa bão cho ông lực dien Arnold Schwarzenegger làm thống đốc để thu dọn "chiến trường", nhưng ông này thất bại, chẳng làm được gì để cứu nguy tiểu bang. Bây giờ dân chúng quá chán, bầu trở lại ông cựu thống đốc giàn dở Jerry Brown. Chưa ai biết Cali sẽ giải quyết khủng hoảng kinh tế của tiểu bang như thế nào, chỉ biết là sẽ còn "nội chiến" dài dài giữa hai chính đảng, làm té liệt mọi cố gắng cứu nguy.

Massachusetts thi đã bầu một ông... Cộng Hòa thay thế TNS Ted Kennedy, lâm đao lợn hết chương trình của TT Obama. Nhưng toàn thể bộ máy chính quyền tiểu bang vẫn còn trong tay phe Dân Chủ cấp tiến.

Wisconsin thi vừa trải qua một cuộc cách mạng, với cuộc bầu cử giữa múa tháng Mười Một vừa qua. Tiểu bang cấp tiến nhất miền Trung nước Mỹ đã bầu một ông thống đốc bảo thủ Cộng Hòa, và trao da số tại hạ viện và thượng viện của tiểu bang cho Cộng Hòa luôn. Ông Feingold thua đậm khi tranh cử trở lại. Và kết quả là chính trị tiểu bang đã bị đảo lộn và bây giờ Wisconsin đang bắt chước... Trung Đông, với hàng ngàn người xuống đường biểu tình mỗi ngày, chống đối thống đốc và ủng hộ thống đốc.

Truyền thông ít hiểu biết thi gọi đó là "biểu tình bảo vệ nghiệp đoàn" làm du lân tưởng rằng đây là bảo vệ công nhân thợ thuyền bị bọn tư bản Cộng Hòa bóc lột!

Trước viễn tượng cái tiểu bang phải khai phá sản vì ngân sách tiểu bang sẽ thâm thủng tới gần bốn tỷ trong năm tới, các chính khách Cộng Hòa đã ra tranh cử múa thu năm ngoái với chủ trương cắt giảm chi tiêu để chính đốn kinh tế. Và họ thành công, làm nên lịch sử khi đại thắng tháng Mười Một.

Bây giờ, để thực hiện lời hứa, thống đốc Scott Walker và các dân cử Cộng Hòa tung ra dự luật đầu tiên nhằm cắt giảm chi tiêu của chính quyền tiểu bang.

Thống đốc đề nghị ba biện pháp:

- cắt tất cả các công chức tiểu bang phải đóng góp 6% lợi tức của họ vào quỹ hưu bối của họ (cho đến giờ, công chức không phải đóng góp xu nào, trong khi tất cả công nhân thợ thuyền làm cho các hàng tư đều phải đóng);
- tăng tiền bồi hiem y tế của họ từ 6% lên đến 12% (trong khi tất cả nhân viên các hãng tư đều đóng nhiều hơn); và
- giới hạn các nghiệp đoàn công chức - ngoại trừ trong ngành cảnh sát và cứu hỏa - chỉ được quyền điều đình mức lương, chứ không được điều đình các bối lộc khác như các đóng góp hưu trí, ngày nghỉ, ưu tiên thăm niên, tiền thưởng, quyền sa thải... và không cho chính quyền tiểu bang quyền tự động khấu trừ nguyệt liêm các công chức đóng cho nghiệp đoàn. Điều mua mai đang nói tiểu bang Wisconsin là tiểu bang đầu tiên cho nghiệp đoàn các quyền này, bây giờ lại là tiểu bang đầu tiên đòi lây di những quyền đó.

Khoảng hơn 170.000 công chức sẽ bị luật mới chi phối. Theo thống đốc, hai biện pháp tăng giá sự đóng góp của công chức sẽ mang mức đóng góp của họ lên ngang hàng với sự đóng góp của các nhân viên làm việc trong khu vực tư, không có gì quá đáng.

Trên thực tế, hiện nay các công chức được lãnh gói lương và bối lộc cao gấp đôi các đồng nghiệp trong khu vực tư, chưa kể chuyện việc làm được bảo đảm hàn như không ai có thể bị sa thải. Việc hủy bỏ quyền điều đình lương bối tập thể sẽ giúp các công sở điều đình với cá nhân các viên chức về mức bối lộc phù hợp hơn. Nếu không áp dụng những biện pháp kèm chế quy mô trên, it ra là 12.000 công chức sẽ phải bị sa thải vì ngân sách hết tiền.

Phe Cộng Hòa cũng giải thích những biện pháp đó với nghiệp đoàn còn nhằm mục đích tạo một môi trường kinh doanh thuận lợi để thu hút các nhà đầu tư và doanh gia, tạo công ăn việc làm cho tiểu bang.

Ngay sau khi dự luật được công bố, các công chức rầm rộ chống đối, với hậu thuẫn của giới thợ thuyền và lời tuyên thệ của thống đốc thiếui hiếu hoặc thưa gian y. Các nghiệp đoàn huy động cả chục ngàn công chức và nhân công xuống đường để phản đối và đòi trả về chế độ, theo gương... Ai Cập. Các giáo chức đồng loạt nghỉ dạy, cho học trò về nhà, có người lôi học trò đi theo biểu tình dù múa dứa hòn chảng hiếu chuyện gi.

Để có lý do chính đáng và khỏi bị kỵ luật, giáo chức và công chức đi biểu tình mang cả giấy chứng minh bệnh tật có bác sĩ ký tên đầy đủ. Các bác sĩ kê băn bén là đường để ký cá ngán giấy khai bệnh của những người biểu tình!

Ngay sau đó, chục ngàn người khác cũng xuống đường... hoan hô thống đốc, cũng là theo gương Ai Cập. Có khác chảng là chúng ta chưa thấy... xe thiết giáp xuống đường!

Chắc chưa đến nỗi vậy, nhưng it ra thi tình trạng cũng tương tự như bên Âu Châu, khi các chính quyền Hy Lạp, Anh, Pháp, Bồ Đào Nha, Tây Ban Nha, Ái Nhì Lan ban hành các biện pháp tự chế tiêu xài để cứu nguy kinh tế, giảm công trái và bì các nghiệp đoàn công chức biếu tinh phân đó. Nhìn vào gương Âu Châu, những cuộc biểu tình tại Wisconsin trước sau gì thi cũng phải xảy ra. Trên cột bão này, viễn tượng Nhà Nước Mỹ bắt buộc phải cắt giảm chi tiêu và công chức Mỹ xuống đường giống như Âu Châu đã được tiên đoán khi viết về cuộc khủng hoảng bên Hy Lạp hồi Tháng Năm năm ngoái.

Sau các nghiệp đoàn, đến phiên đảng Dân Chủ nhảy vào vòng chiến, với các chính khách địa phương lớn tiếng chỉ trích biện pháp của thống đốc, với sự hậu thuẫn của cấp lãnh đạo liên bang, kể cả TT Obama. Đảng Cộng Hòa phản ứng, với tân Chủ Tịch Hạ Viện có giác TT Obama can dự vào chuyện của tiểu bang.

Đảng Cộng Hòa nǎm da số tại cá hai viện quốc hội tiểu bang Wisconsin nên đảng Dân Chủ biết sẽ không thể nào ngăn chặn việc dự luật được thông qua. Chi còn một cách đối phó: các nghị sĩ Dân Chủ trốn không di hợp nên phiến họp không đú túc số để biểu quyết. Theo luật thi Thượng Viện Wisconsin có 33 ghế, phải cần tối thiểu 20 nghị sĩ hiện diện mới đú túc số biểu quyết. Đảng Cộng Hòa nǎm da số nhưng chỉ có 19 phiếu, thiếu một phiếu. Đảng Dân Chủ là thiểu số, sợ bị thua nên tất cả 14 nghị sĩ Dân Chủ trốn di ra khỏi tinh hay khỏi tiểu bang hết.

Điều làm các chuyên gia chính trị chủ ý là sự can dự của TT Obama. Dịch thân TT Obama tuyên bố: đây là hành động đánh thẳng vào các nghiệp đoàn ("direct assault on the unions"). Đúng ra, đây là một vấn đề thuần túy địa phương, trong thẩm quyền của thống đốc và quốc hội tiểu bang, không liên quan gì đến chính quyền liên bang. Sự can thiệp của tổng thống chỉ khiến người ta càng thấy tầm mức quan trọng của cuộc tranh cãi, và càng làm cho cá hàn hảng say hơn.

Cá ba biện pháp do thống đốc Wisconsin dự tính ban hành đều có ảnh hưởng lớn chảng những vượt ra ngoài biên giới tiểu bang, mà còn có tác dụng lâu dài qua khôi thâm thủng ngân sách của vài ba năm tới, vi đều có tính cách tiên phong, gây ra tiền lệ, có thể rất nhiều tiểu bang khác đang gặp khó khăn tương tự như Florida, Michigan, New Jersey, là những tiểu bang với thống đốc thuộc đảng Cộng Hòa, sẽ bắt chước theo ngay. Hiện nay những dự luật tương tự đã được thảo tại hai tiểu bang Cộng Hòa láng giềng Ohio và Indiana.

Tất cả đều là những tiểu bang then chốt trong các cuộc bầu cử tổng thống. Ngay cả hai ông thống đốc Dân Chủ của Cali và Nữu Uớc cũng đang gặp khó khăn vĩ đại và đang nghiên cứu cách cắt giảm chi tiêu của tiểu bang.

Công chức phải đóng góp nhiều hơn vào quỹ hưu bối và bồi hiem y tế sẽ trả thành thông lệ không máy giáp dán với các công chức. Chảng phải 170.000 công chức tiểu bang Wisconsin không, mà là tam triệu công chức cá nước.

Quan trọng hơn cả là biện pháp cắt quyền điều đình tập thể của nghiệp đoàn. Mất quyền này thi nghiệp đoàn không còn lý do tồn tại và sẽ mất dần đoàn viên, di đến chỗ tự giải thể thôi. Tuy dự luật của thống đốc Wisconsin cho các nghiệp đoàn giữ lại quyền điều đình lương, nhưng dù sao thi đây cũng là bước đầu chắt tay chân nghiệp đoàn.

Mà từ hօi nào đến giờ, nghiệp đoàn hiện nǎm đã là lực lượng nòng cốt của đảng Dân Chủ, nhất là tại các tiểu bang then chốt vừa nêu. Họ thu tiền niêm liêm của đoàn viên để tài trợ các chính khách sẽ quyết định về mức lương của đoàn viên! Nói nǎm ra, dự luật của thống đốc Wisconsin sẽ ảnh hưởng trực tiếp đến cuộc diện chính trường Mỹ trong lâu dài, và dĩ nhiên sẽ ảnh hưởng lớn đến cuộc bầu cử tổng thống vào năm tới. Làm sao TT Obama không can dự được? Nhất là khi sự can thiệp này là cách tốt nhất để lấy lại hậu thuẫn của cánh tả của đảng Dân Chủ, là cánh đang mạnh mẽ chỉ trích chuyện TT Obama đang muốn hợp tác với đối lập Cộng Hòa.

Nhưng can dự vào thi sẽ đòi hỏi tổng thống phải có biện pháp giải quyết, không có thi ảnh hưởng trên cuộc bầu cử còn tai hại gấp bội. Đây là điều TT Obama cần cẩn nhắc cho kỹ.

Hiển nhiên là cuộc tranh cãi tại Wisconsin thật ra là cuộc tranh cãi giữa hai khối bao thủ và cấp tiến về hướng đi của chính quyền, cũng như về những phương cách cứu vãn kinh tế. Và vai trò của các nghiệp đoàn, không còn là một tranh chấp cục bộ của một tiểu bang. Đúng như Washington Post đã nhận định, cuộc tranh cãi này di xa hơn Wisconsin rất nhiều.

Quý đọc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Bạc Tỷ Tiếp Tục Bay

22/02/2011

Bạc Tỷ Tiếp Tục Bay

Vũ Linh

...không hề cát trợ cáp xã hội và chi tiêu quốc phòng một xu, mà trái lại còn tiếp tục tăng...

TT Obama vừa đệ trình ngân sách mới cho tài khóa 2012. Tổng cộng chi tiêu lén tới (xin hãy ngồi chờ vĩnh!) ba ngàn bảy trăm ba chục tỷ (3.730 billion), gần gấp hai lần số thu nhập của Nhà Nước, đưa đến thâm thủng là một ngàn sáu trăm năm chục tỷ (1.650 billion).

Trong cuộc họp báo giới thiệu ngân sách mới, TT Obama tuyên bố: Nhà Nước phải sống trong giới hạn của mình trong khi vẫn phải đầu tư vào tương lai (the federal government...

Đó có một khái niệm cụ thể, ta có thể nhìn vào một hình ảnh để hiểu. Nếu Nhà Nước Mỹ là một công chức di làm lãnh lương 2.000 đô một tháng, thi có nghĩa là anh ta đà xài 3.500 đô một tháng. Hình như theo định nghĩa của TT Obama, làm hai ngàn, xài ba ngàn rưỡi là có nghĩa là "sống trong giới hạn của mình" rồi!

Những con số trăm tỷ này cũng là những cái mà người dân bình thường như chúng ta khó cảm nhận được tầm mức. Cần phải nhìn lại vài con số của quá khứ để có thể mường tượng rõ hơn.

Hai năm 2002-2003 là thời gian quân Mỹ cùng lúc đánh mạnh tại hai chiến trường Afghanistan và Iraq, cũng như tung ra hàng loạt biện pháp cực kín kẽ -như thành lập Bộ Nội An -để chống nạn khủng bố của Hồi Giáo quá khích ngay sau biến cố 9/11.

Tổng cộng ngân sách của hai năm đó bị thâm thủng khoảng 600 tỷ: 200 tỷ cho 2002, và 400 tỷ cho 2003.

Năm 2007, tình hình chiến tranh Trung Đông hết leo thang, kinh tế ổn định, thâm thủng ngân sách tuột xuống còn 160 tỷ. Năm 2008 là năm nước Mỹ bị khủng hoảng tài chính đe dọa phá sản toàn bộ hệ thống tài chính, ngân hàng và hàng bảo hiểm của Mỹ. TT Bush mau mắn ra lệnh chi ra hơn bảy trăm tỷ để cứu nguy. Một phần lớn số tiền này chỉ được chi ra năm sau, 2009, nhưng một mảng không nhỏ - một phần ba - cũng đã được đưa ngay qua các ngân hàng. Năm đó, ngân sách của TT Bush bị thâm thủng hơn 450 tỷ (456 billion).

Nếu nhìn vào nguyên thời gian nắm quyền của TT Bush thì ta thấy tổng cộng ngân sách bị thâm thủng vào khoảng trên dưới hai ngàn tỷ (2.000 billion) trong tám năm. Ông viên Barack Obama tranh cử tổng thống, và ngay từ đầu, vào năm 2007 khi mà ngân sách thâm thủng của Bush là 160 tỷ, đã tung ra khẩu hiệu tranh cử "TT Bush là người vô trách nhiệm" vì đã đưa nước Mỹ đến cảnh thâm thủng ngân sách, nợ nần hơn Chúa Chém. Ông không hề nhắc đến chuyện thâm thủng ngân sách hoàn toàn ngoài ý muốn của TT Bush, mà chỉ do nhu cầu chiến tranh chống khủng bố toàn cầu sau 9/11, đồng thời cũng là hậu quả của suy thoái kinh tế trong hai năm đầu 2001-2002 do bong bóng điện toán "dot.com" bị bể trong năm cuối của TT Clinton.

Năm 2009 là năm đầu chấp chính của tân tổng thống Obama.

Cuộc chiến tại Iraq được xoáy thang, cùng lúc với cuộc chiến tại Afghanistan (trước khi leo thang trở lại), nhưng ảnh hưởng trên ngân sách không thay đổi gì nhiều. Các ngân hàng nhận được số tiền vài trăm tỷ còn lại chưa giải ngân. Nhưng rồi TT Obama tung ra luật kinh tế hơn 700 tỷ.

Nếu tính nhầm thì bình thường, kể cả tiền kích cầu, có lẽ thâm thủng năm 2008 của TT Bush sẽ tăng lên gần 1.000 tỷ, và như vậy thâm thủng tổng cộng có thể sẽ vào khoảng 1.500 tỷ cho năm 2009. Thực tế, theo ước tính của Quốc Hội Mỹ (Congressional Budget Office - CBO), thâm thủng ngân sách trong một năm đầu tiên của TT Obama là gần 1.900 tỷ, gần bằng tổng cộng thâm thủng trong tám năm của TT "vô trách nhiệm" Bush.

Qua năm 2010, các ngân hàng bắt đầu hoàn trả lại số tiền cứu nguy do Nhà Nước bơm vào. Bình thường thì nhờ đó chắc là thâm thủng ngân sách sẽ giảm nhiều. Thực tế là cũng vẫn theo Quốc Hội Mỹ, thâm thủng ngân sách là trên dưới 1.400 tỷ.

Tổng cộng thâm thủng ngân sách từ 2009 đến 2019 là khoảng mươi ngàn tỷ đô (10,000 billion), gấp năm lần thâm thủng trong tám năm của Bush.

Xin xem sơ đồ trình bày mây con số này của tờ Washington Post.

Nhớ lại khẩu hiệu tranh cử của Obama: có lẽ ý ông ta muốn nói TT Bush "vô trách nhiệm" vì tiêu xài... quá ít "Không chịu phân phát tiền cho thiên hạ nhiều hơn"

Cách đây vài tuần, trong bài diễn văn Báo Cáo Tình Trạng Liên Bang, TT Obama long trọng tuyên bố trước Quốc dân ông sẽ cho đóng băng những chi tiêu không bắt buộc (discretionary spending). Một ngày trước khi ngân sách mới được công bố, một viên chức cao cấp của Tòa Bạch Ốc cũng tuyên bố "chúng tôi rất mong muốn hợp tác với đảng Cộng Hòa để cắt chi tiêu và giảm thâm thủng ngân sách". Một ngày hôm sau, ngân sách mới được tung ra với những con số chi tiêu lớn chưa từng thấy trong lịch sử Mỹ.

Đừng nghe những gì...

Điều đáng nói nữa là TT Obama đã khoe ngân sách này là một ngân sách tânitem hết sức, so với ước tính ngân sách trước đây có thể sẽ đưa đến cắt giảm một ngàn tỷ thâm thủng của thập niên tới. Thay vì thâm thủng tổng cộng là 11.000 tỷ thì sẽ "chỉ còn" 10.000 tỷ. Đưa ra kế hoạch thâm thủng hơn mươi một ngàn tỷ, rồi bấy giờ khoe đã giảm thâm thủng được hơn một ngàn tỷ, xuống mươi ngàn tỷ. Có gì đáng khoe?

Đưa ra kế hoạch không thâm thủng ngay từ đầu có phải là không cần khoe cũng vẫn được hoan nghênh không?

Nhưng đáng lo ngại hơn cả là chuyện bớt thâm thủng một ngàn tỷ đó không phải do giảm chi tiêu, mà, theo nhà báo Charles Krauthammer của Washington Post, do ... tăng thuế gần hai ngàn tỷ trong vòng mươi năm tới, thuế trên "nhà giàu" như TT Obama quang bá, và thuế vòi hính trên hàng hoá như dầu xăng, thuốc lá, nước ngọt chẳng hạn, mà TT Obama dầu kin vì dụng chạm trực tiếp đến tất cả mọi người, giàu cũng như nghèo.

Hãy thử làm một bài toán lớp mẫu giáo: tăng thuế hai ngàn tỷ mà chỉ bớt thâm thủng có một ngàn tỷ, vậy một ngàn tỷ cách biệt ở đâu "TT Obama không biết công trừ" Không phải vậy. Câu giải đáp là TT Obama thật sự đã tăng chi tiêu lên thêm một ngàn tỷ nữa so với ước tính trước đây.

TT Bush là "vô trách nhiệm" với thâm thủng vài trăm tỷ, bây giờ thâm thủng cả chục ngàn tỷ bắt kể cả ngàn tỷ thuế mới thì gọi là gì?

Không kể những chi tiêu không lồ về trợ cấp an sinh xã hội và quốc phòng, một số khá lớn chi tiêu sẽ được dùng trong các lãnh vực nghiên cứu, giáo dục, khai thác năng lượng sạch, xây dựng hạ tầng như đường xe lửa, xa lộ, cầu cống, phi trường, bến tàu, ... Là những chi tiêu xây dựng hạ tầng lâu dài mà TT Obama đã hứa trong Báo Cáo Liên Bang, để nước Mỹ có thể duy trì tư thế lãnh đạo trên thế giới, không cho Tàu và Ấn Độ qua mặt.

Một trong những chương trình chi tiêu của ngân sách mới là 53 tỷ dành cho việc mở đường xe lửa cao tốc. Ông Bộ trưởng Giao Thông: một dân biểu Cộng Hòa xé rào chạy theo TT Obama - khoe rằng đây chỉ là phần đầu của một kế hoạch khổng lồ tốn 500 tỷ trong 25 năm tới, nhằm biến xe lửa thành phương tiện giao thông cho 80% dân Mỹ.

Bên Âu Châu, xe lửa là phương tiện giao thông thông dụng nhất, với các đường xe lửa cao tốc tối tân nhất, nhanh nhất, tiện dụng nhất. Cá trâm triệu dân Áo Châu dùng xe lửa để di chuyển hàng ngày từ tinh nọ, nước này qua nước kia.

Nhưng bắt cứ người nào đã sống trên đất Mỹ này hơn một ngày đều biết dân Mỹ không xe lửa. Chỉ có xe hơi và tàu bay. Xe lửa chỉ để chở hàng, hay曙光 như bò ngựa. Theo thống kê, mỗi năm có chưa từ 30 chục triệu hành khách xe lửa, nhưng lại có 729 triệu hành khách máy bay, và 45 tỷ cuộc xe hơi chạy trên các xa lộ Mỹ. Hàng xe lửa Amtrak được khai trương cách đây hơn ba thập niên, vào năm 1979 - một sáng kiến của TT Carter dĩ nhiên - cho đến nay vẫn lỗ là triền miên, mỗi năm tốn của công quỹ khoảng một tỷ trợ cấp, từ những năm đầu tiên cho đến ngày nay, hơn ba mươi năm sau. Nếu kế hoạch xe lửa cao tốc của TT Obama được thực hiện, có nhiều hy vọng Nhà Nước sẽ phải trợ cấp đường xe lửa này trong vài chục hay vài trăm năm nữa, với tiền thuế của chúng ta và con cháu chúng ta đóng.

Thống đốc Florida Rick Scott thuộc đảng Cộng Hòa đã lên tiếng từ chối không nhận gần hai tỷ rưỡi phần ngân sách xe lửa cao tốc dành cho tiểu bang này, vì ông cho là chương trình này tốn tiền thuế của dân quá nhiều mà không mang lại lợi ích cụ thể gì.

Ông là thống đốc thứ ba sau các thống đốc Ohio và Wisconsin đã từ khước số tiền này. Chỉ có tiểu bang California là mau mắn hứng ngay khoản tiền mà Florida từ chối.

TT Obama có khynthia hướng bát chúc Áo Châu và theo gương TT Carter, nhưng không cần phải di xa như vậy.

Năm ngoái, trước những chỉ trích về việc Nhà Nước Obama vung tay quá trán, TT Obama cho thành lập một Ủy Ban lưỡng đảng nghiên cứu vấn đề cắt giảm thâm thủng ngân sách. Một hành động thuần túy màu mè chính trị chi tốn tiền- trả cả chục triệu cho các ông chuyên gia thương hạng ngồi nghiên cứu dữ kiện thống kê và lý thuyết kinh tế ví mô - mô hoàn toàn vô bổ. Ủy Ban này cách đây ít tháng đưa ra khuyến cáo cần phải cắt giảm 4.000 tỷ thâm thủng trong mươi năm tới, bằng cách cắt giảm các trợ cấp an sinh xã hội và chi phí quốc phòng. TT Obama cảm ơn ủy ban và xép báo cáo vào kho văn khố quốc gia!

Đây là loại khuyến cáo... nghe chói cho vui, vì thực tế, trợ cấp an sinh và phân lõi chi phí quốc phòng là hai cục than đỏ mà bất cứ ai thò tay đung đẽn sẽ bị phỏng... nguyên người. Và trong ủy ban này, các nhân vật Dân Chủ đã mau mắn... nhô vào khuyến cáo của ủy ban khi đồng ý với đề nghị tăng chi của ông Obama!

Ngân sách mới mà TT Obama vừa đề nghị hè cắt tráy cấp xã hội và chi tiêu quốc phòng một xu, mà trái lại còn tiếp tục tăng thêm đều đặn, coi như là để đuổi theo kịp việc đồng tiền mất giá qua lạm phát.

Một điểm lù lù: trong khi gần 15 triệu người Mỹ đang đói mắt đì tìm việc làm, thì TT Obama đã dành 10 tỷ trong ngân sách cho việc tái huấn nghệ và tìm việc cho những người thất nghiệp. Mười tỷ trong một ngân sách ba ngàn bảy trăm ba chục tỷ. Đủ thấy ưu tiên của TT Obama và ưu tiên của người dân Mỹ cách nhau bao xa.

Dù sao thì ở đây ta vẫn đang nói chuyện hơi xa với vì đó là ngân sách của năm 2012. Còn ngân sách của năm nay, 2011, thì vẫn còn... mù tịt vì còn đang trong vòng tranh cãi giữa Tòa Bạch Ốc Dân Chủ và Hạ Viện Cộng Hòa, dù tài khoá 2011 của ngân sách Nhà Nước Mỹ đã bắt đầu từ tháng Mười 2010. Phe Cộng Hòa đang tìm cách cắt khoảng một trăm tỷ trong ngân sách của những tháng còn lại của năm nay. Báo chí đã lên tiếng cảnh giác có thể Nhà Nước sẽ "đóng cửa tiệm" tháng Ba tới này vì Hạ Viện và Tòa Bạch Ốc cái nha, không thông qua được ngân sách và Nhà Nước theo luật không được xài tiền nếu không có ngân sách.

Trong khi cuộc cãi vã còn đang hàng hay, thì TT Obama đã đầu vào lừa, tung ra ngân sách khổng lồ mới cho năm tới này.

Phe Cộng Hòa mau mắn phản ứng, đồng loạt tố cáo TT Obama hình như vẫn chưa tinh giác mông xây lâu đài trên cát. Vẫn tiếp tục tung hết chục tỷ này đến trăm tỷ khác trong khi không ngừng kêu gọi tần tiệm. (20-2-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Hồ Cẩm Đào, Người Xông Đất Nước Mỹ

17/02/2011

[Viết Báo Xuân Tân Mão 2011](#)

- [Sinh Nhật Tròn Tuổi 100 Nữ Tác Giả Trùng Quang](#)
- [Hành Hương](#)
- [Đời Sống](#)
- [Meo Meo Tân Mão](#)
- [Trang Sứ Cử](#)
- [Ký](#)
- [Viết Về Nước Mỹ 2011](#)
- [Thơ](#)
- [Tử Vi](#)
- [Truyện](#)
- [Đặc Biệt](#)
- [Lịch Sử Sang Trang](#)
- [Thời Sự](#)
- [Hiện Tượng](#)

Bác Đào cùng với Bác Mao một vẫn.

Ngày 19-1-2011, Chủ tịch Hồ Cẩm Đào tới Mỹ dự quốc yến đầu năm do Tổng thống Barack Obama khoản đãi. Xông đất nước Mỹ, hẳn túi phải đầy phong bao đỏ. Bắc Kinh đã loan báo điều này.

Chuyện quan hệ Hoa Mỹ sẽ đầy lời hoa mỹ. Thành tích này sẽ được vị quốc khách của nước Mỹ mang về Tàu ăn Tết Tân Mão. Không chừng mấy bác ở Bình Nhưỡng và Hà Nội cũng được ăn ké.

Chuyện tới tấp sau, ngó lui trước đã.

*

Tuần báo TIME có thông lệ mỗi năm bầu một nhân vật đặc biệt làm "Nhân Vật Của Năm." Năm 2010, báo này đã chọn Mark Zuckerberg, chàng thanh niên 27 tuổi sáng lập Trang Mạng Truyền Thông Xã Hội Facebook. Thôi thì để an ủi vị quốc khách xông đất nước Mỹ, kẻ viết này xin chọn "bác" Hồ Cẩm Đào, Chủ Tịch Trung Quốc, làm Nhân Vật của Năm 2010. Dù rằng ông sinh vào tuổi ngọ mà năm 2011 này là năm Mão, Hồ Cẩm Đào vẫn xứng đáng là "nhân vật năm Dần" vì là người đã để dấu ấn quan trọng trên thế giới trong cái năm con cọp hắc ám. Và càng là dấu ấn trong chúng ta, người Việt tỵ nạn như người Việt nói chung.

Có điều nếu đặt ông "đồng chí" Chủ Ba này vào danh sách, thì hiển nhiên, ông này nằm về phia các đồng chí Staline và Đặng Tiểu Bình, chứ không thể ngồi cạnh các Tổng thống de Gaulle, Kennedy hay Clinton hay Bush.

Để tránh mọi hiểu lầm, ta sẽ gọi "bác" Hồ Tàu này là bác Đào, để khỏi lầm với một "bác" Hồ khác.

Đúng vậy, năm 2010 quả là năm bác Đào nói riêng và Trung Quốc nói chung đã tạo nhiều phong ba bão táp trên thế giới, và xuất hiện trên truyền hình và báo chí khá nhiều.

Ba thập niên sau khi bác Mao di thăm bác Staline, nước Tàu đã thay đổi mà vẫn ... như (ngàn) xưa. Nhà Nước đã mờ cửa cho tư bản thế giới tràn vào, đã tháo xiềng kinh tế cho phép người dân được quyền sở hữu của cải và kinh doanh ăn loli, đưa đến tình trạng ăn nên làm ra của một thiểu số khá lớn dân Tàu có "quan hệ" tốt và có máu kinh doanh. Cũng như nẩy sinh ra một giai cấp mới: tư bản đó đầy huy chương đỏ trước ngực và đồ-la xanh trong túi.

Hình ảnh nước Tàu bây giờ là một trời một vực với hình ảnh vệ binh đỏ của Mao trước đây.

Nhưng cũng có những khía cạnh khác của nước Tàu mà từ nửa thế kỷ trước cho đến giờ vẫn không thay đổi. Giồng máy của đảng CS vẫn hoàn toàn khống chế mọi khu vực của xã hội, mọi góc cạnh của đời sống người dân.

Hãy nhìn qua những thay đổi trước. Rồi chuyện cổ thì sẽ nói sau.

Đầu tiên là bác chủ tịch Đào ngày nay rất chijkhuô du lịch thế giới, khác xa bác Đặng Tiểu Bình rất ít ra ngoài nước Tàu, và khác xa hơn nữa với bác Mao, là người chỉ ra khỏi nước đâu đó hai lần, một lần di triều kiến Staline sau ngày chiếm được Hoa Lục, và một lần di diều dính với tay "xét lại" Khrutchev.

Bác Đào cũng rất "phong thái". Luôn luôn đeo kính tráng, tóc nhuộm đen láy và chải tém như các đại gia trong phim bộ Hồng Kông, áo vét cà vạt đỏ, không có luộm thuộm trong máy bộ đồ bốn túi bần cỗ nồng cách mạng cứ nhìn thấy là lạnh người. Bác Đào cũng khá tốt tướng: cao honbác Đặng, đẹp trai hơn bác Mao.

Trong khi bác Mao thờ câu nào ra cũng được bộ tuyên truyền biến thành thơ, là lời hay ý tuyệt chưa từng có trong nhân loại, và bác Đặng thì nói câu nào ra cũng được mài dũa thành "thánh ý", bác Đào lại nổi tiếng như người miệng hến. Không bao giờ nói một câu nào ngoài việc đọc những bài diễn văn theo đúng bài bản. Nhạt hơn nước lâ, nhưng tiêu biểu an toàn của những bài diễn văn các quan chức của đảng đọc khắp nước, khắp các làng huyện mỗi ngày, từ hơn năm chục năm qua.

Bác này cũng rất chịu khó tham dự các buổi họp của các tay đế quốc đại tư bản, G7, G8, G10, G20, G2... gì gì cũng đều có mặt. Không còn như bác Mao, suốt ngày đòi chôn sống họ.

Bác Mao thì hổ hào giết đế quốc tư bản, thực tế lại không dung chạm gì đến các đế quốc tư bản, mà chỉ lo "giải phóng" đồng bào. Chỉ nội trong phong trào "nháy vợt", bắt dân bỏ chuyện cày ruộng, mang nồi niêu ra nung thành sắt cũng khiến cõi bốn chục triệu "đồng bào" bỏ mạng. Cách Mạng Văn Hoá đã cắt mạng thêm vài triệu nữa.

Bác Đào thì chuyển 180 độ, tiếp theo sự thay đổi chính sách của bác Đặng. Không thắc mắc chuyện cách mạng nữa mà chủ trương bành trướng ra nước ngoài.

Chính sách cởi mở kinh tế cho phép người dân phát huy "máu làm ăn" của họ, nhất là trong khu vực tiểu thương. Hàng hoá các loại, hàng triệu thứ được sản xuất với giá rẻ mạt dựa trên lương chết đói của nhân công Tàu, để tung ra thị trường thế giới.

Thú mòn Hồ Cẩm Đào tại Thế vận hội

Có lẽ phải nói không nơi nào mà thành quả đổi mới kinh tế và ảnh hưởng của Tàu lại có thể rõ ràng hơn Phi Châu. Người viết vốn đã "hành hiệp" trong khu vực này từ nhiều năm nay nên dám không làm dâu!

Bác Đào gửi qua Phi Châu hàng ngàn loại đồ gia dụng trong nhà. Đai khai tất cả máy móc lớn nhỏ dùng trong nhà như nồi cơm điện, quạt máy, máy phát thanh, truyền hình nhỏ, máy hút bụi, máy xay thức ăn, bàn ủi, đồng hồ... Đồ gia dụng ở đây phải hiểu là gồm tất cả những gì cần thiết trong nhà, kể cả bàn ghế từ giường bằng nhựa, mùng, mền, chăn, chiếu, luôn cả quần áo, giày dép, vải vóc, cả đồ chơi trẻ em, sách vở, giấy bút, rồi thực phẩm như mì gói, bánh kẹo, xì dầu, tương chao, gạo, trà, cà-phê, thuốc lá...

Một ngàn thứ làm nhảm ly nhì rất cần thiết cho dân chúng các nước mới mẻ mang, mà lại rất vửa túi tiền của họ. Có thể nói hai phần ba hàng hoá trong các item tạp hoá và siêu thị Phi Châu đều "Made in China".

Ngoài ra, phải kể luôn hàng ngàn loại máy móc kỹ nghệ nhẹ như máy cưa, máy cắt, máy đúc, máy khoan, máy đục, hay máy may, máy in, máy làm giày, máy dệt, máy xay... Ngoài đường thi đàm rãnh xe đạp, xe gắn máy, thậm chí cả xe hơi hiệu LiFan, trông y hệt máy xe Mini Cooper chạy dày bên Mỹ và Âu Châu.

Băng video từ phim Lý Tiểu Long đến Lý Liên Kiệt, từ phim tiểu sử Đặng Tiểu Bình đến phim kỷ niệm 50 năm thành lập nước Tàu của Mao, tất cả đều phiên âm qua tiếng Anh tiếng Pháp. Mặc dù đó là thứ tiếng Anh tiếng Pháp mà mấy ông Tây ông Mỹ sẽ nghe nhưng không thể hiểu được.

Cánh tay của bác Đào thật ra còn với xa hơn vậy. Tại thủ đô Kampala của Uganda, có ngôi cao ốc vĩ đại, cao nhất thành phố là trụ sở của Bộ Ngoại Giao Uganda, cũng là quà tặng của Cộng Hòa Nhân Dân Trung Quốc. Bác Đào mua đất, cho kỹ sư Tàu vẽ rồi xây cất, xong tặng lại cho chính phủ Uganda... choi.

Tại Kenya, bác mời hơn một trăm viên chức ngân hàng qua tham quan các ngân hàng Thượng Hải và Hồng Kông vài tháng. Chi phí hoàn toàn do Nhà Nước Tàu thanh toán. Mấy ông Phi Châu được đi tham quan coi như được trúng số độc đắc, dĩ nhiên là ra về ca tụng công đức của bác Đào đến khan cổ luôn.

Ethiopia có hơn 100.000 công nhân Tàu, đại đa số là kỹ sư rất trẻ, làm việc trong cả trăm dự án xây cất nhà máy, hàng xưởng, đập nước, xa lỏ, cầu cống, đồn điền canh nông, thi điem nuôi gia súc. Bác Đào có một chính sách rất đặc biệt: mỗi lần bảo trợ cho một dự án là bác gửi kèm theo cả... sự đoàn chuyên viên, từ quản lý công trình đến kỹ sư, chuyên gia và quản lý các cấp. Tại chỗ thi chỉ thuê lao công địa phương.

Ngay các công ty bán các máy móc kỹ nghệ cũng vậy, mỗi lần bán một máy gì đó cũng gửi theo một hay hai chuyên gia qua chỉ dẫn cách sử dụng và bảo trì máy móc trong ít nhất vài tháng. Tất cả các chuyên viên này đều được trả lương... chết đói của Tàu, thêm chút đỉnh phụ cấp, do đó, họ đều rất hào minh, sống thanh đạm với dân địa phương, và được cảm tình của họ. Khác xa với các chuyên viên của Âu Mỹ, chỉ ở khách sạn Sheraton nấm sao.

Nam Phi có những khu công nghệ khổng lồ, trong đó có cả chục công ty hàng xưởng Tàu hoạt động dù mọi ngành nghề, đặc biệt là ngành lắp ráp kỹ nghệ nhẹ.

Dĩ nhiên là bác Đào thân tặng các quốc gia Phi Châu hàng tỷ tiền viện trợ đủ loại, đủ kiểu. Viện trợ của bác Đào ngon lành hơn viện trợ của bác Sam nhiều! Luôn luôn là vô điều kiện, chẳng có rắc rối này nọ về nhân quyền, tự do, dân chủ gì hết. Trái lại, càng ít tự do cho dân chúng càng có nhiều hy vọng được viện trợ mạnh. Điển hình là xứ Zimbabwe của nhà độc tài Robert Mugabe, có thể nói độc tài nhất Phi Châu mà cũng nhận được nhiều viện trợ của Trung Quốc nhất.

Chính sách phát triển kinh tế chủ yếu dựa trên xuất cảng sản phẩm này đã đưa nước Tàu đến thặng dư cán cân thương mại cả trăm tỷ mỗi năm, từ máy chục năm qua. Bác Đào dùng tiền này để đầu tư - nói cho chính xác hơn - để mua nước Mỹ.

Hiện nay, Trung Quốc có khoảng 2.600 tỷ đô-la dự trữ ngoại tệ, trong đó có hơn tám trăm tỷ công khố phiếu Mỹ. TT Obama vung tiền ra thay đổi xã hội Mỹ, được bác Đào mau mắn yểm trợ tối đa bằng cách bỏ tiền ào ào mua công khố phiếu Mỹ, tức là ứng tiền cho Obama mượn với lãi suất rẻ mạt của công khố phiếu Mỹ.

Sự lật đổ của Nhà Nước Tàu thể hiện rõ rệt dù nằm ngoài, khi Ngoại Trưởng Hillary Clinton viếng thăm thành phố Bắc Bình. Thật ra là được TT Obama yêu cầu di rao bán công khố phiếu, nên bà công khai tuyên bố trước khi lên đường là không có ý định thảo luận chuyện nhân quyền của Trung Quốc trong chuyến đi.

Sự lật đổ cũng được phản ánh qua việc TT Obama phả lệ, không dám tiếp kiến Đức Đạt Lai Lạt Ma khi ngài qua Mỹ cách đây hơn một năm. Sự lật đổ của bác Đào.

*

Cởi mở kinh tế đối nội và bành trướng kinh tế đối ngoại - thay vì qua súng đạn với các mặt trận giải phóng của thập niên năm mươi sáu mươi đang được thực hiện mạnh mẽ, thể hiện những thay đổi quan trọng. Nhưng cũng có những khía cạnh vui như cần, chẳng có gì thay đổi, cơ bản là vẫn đề chính trị.

Trước hết, các đối tác ngoại quốc khám phá ra kinh tế thị trường của Trung Quốc dù sao cũng vẫn là thứ kinh tế thị trường trong giới hạn Trung Ương Đảng cho phép. Các doanh nghiệp hoạt động vẫn cần "quan hệ tốt" với cấp lãnh đạo chính trị từ trung ương đến địa phương, nhiều khi ngược lại tính cạnh tranh thực sự của thị trường.

Sau đó là vấn đề nhân quyền.

Dù sao thì các chính quyền Âu Mỹ cũng không thiện triết để với Bắc Bình khi mà bác Đào vẫn còn thẳng tay đàn áp những nhà tranh đấu, kiểm duyệt internet, và khi báo chí vẫn chỉ là công cụ tuyên truyền của đảng. Khi giải Nobel Hòa Bình 2010 được trao cho một nhà tranh đấu đang còn trong tù thì ngay cả tổng thống "ông hòa" như Obama cũng phải dè dặt và lén tiếng.

Rồi càng ngày người ta càng khám phá ra sản phẩm của Tàu đúng là của rẻ chẳng những là của ôi, mà còn là của có thể làm loi mạng. Thực phẩm chứa đầy hóa chất nếu chưa muối nói là độc chất, từ thuốc bơm cho rải cây lớn hơn bình thường, đến súp trê em đầy thuốc kích thích dường như lại gây ung thư. Ở Bắc Việt, người ta mới khám phá ra hàng loạt mực khô xé sẵn nhập cảng từ Quảng Châu, giá rẻ bằng một phần tư sản phẩm tương tự vẫn thường bán. Mua về ăn cũng có "mùi" mực khô và mặn. Xét kỹ lại thì là mực... plastic ngâm nước muối.

Bên Âu Châu, người ta thấy ghế nệm ngồi lên là ngứa ngáy. Bên Mỹ thì các bức tường xây nhà tiền chế làm sẵn nhập cảng từ Tàu qua, lâu ngày phát ra mùi hôi. Ngay cả đồ chơi trẻ em cũng chứa đủ loại hóa chất, vòng đeo vào cổ vài phút là gây nổi mề đay. Máy móc cũng lúc chạy lúc không, chạm điện phát hỏa là chuyện thường.

Năm 2010, những tin tức về vấn đề này đã tràn ngập truyền thông, thậm chí ngay trong cộng đồng tỵ nạn chúng ta, thiên hạ đã công khai phán quyết "made in China" là phải tránh ngay.

Quan trọng hơn nữa, chính sách bành trướng bằng kinh tế có vẻ chỉ áp dụng cho các vùng xa xôi, còn trong vòng cánh tay nói dài của Bắc Kinh thì một chính sách cứng rắn hơn nhiều đã được áp dụng.

Trước con cọp giấy Obama, tân Hán Đế có khai thè lưỡi bò xuống vùng Đông Nam Á. Nhìn vào bản đồ vùng này trên sách báo Tàu, người ta không khỏi phi cười trước cái lưỡi bò liềm xuống tận Nam Dương. Nhưng thực tế không đáng cười tí nào mà thật là đáng lo. Đối diện với nguy cơ lưỡi bò, các nước Đông Nam Á chẳng còn chỗ nào để bám víu. Nga thì dĩ nhiên đã không còn khả năng lưu tâm đến khu vực này từ lâu rồi. Mỹ thì TT Obama là người chủ trương cầu hòa bốn phương tầm hướng, không có lý do gì vuốt râu rồng đó. Thành thử... mạnh ai nấy lo.

Nhà Nước Việt Nam trong thời gian qua, đã thổi phồng những vụ thăm viếng xã giao của các chiến hạm Mỹ. Các hình ảnh phổ biến trên internet - chẳng biết cái nào đúng cái nào sai - cũng cho thấy Nhà Nước xã nghĩa Việt Nam đã có tinh thần phô trương tinh thần nghị Việt-Mỹ mới, với tin như mua hai chiếc phản lực F-35 tối tân nhất của Mỹ, hay với hình ảnh cảnh sát biển Việt Nam diễn hành trong lễ kỷ niệm Một Ngày Tháng Long với súng M-18 của Mỹ. Tất cả có vẻ nhằm mục đích cảnh giác "Thiên Triều" phuông Bắc về hậu thuẫn của bác Sam.

Thật ra, người ta có cảm tưởng những hình ảnh trên chỉ có tác dụng trấn an dân chúng chứ một sự can thiệp quân sự của TT Obama là chuyện không tưởng ngay nào mà ông Obama còn ngoidó. Vì với hoàn cảnh hiện nay, việc bác Đào nắm gần ngàn tỷ công khố phiếu Mỹ vẫn là yếu tố then chốt, cái chốt khóa tay một ông Tổng thống thích đi vay tiền để làm cách mạng. Thi bác Đào cho vay ngay!

*

Với tất cả những thành tích nêu trên, dù xáunhiều hơn tốt, bác Đào và chủ nghĩa bành trướng mới của Trung Quốc "xứng đáng" được đưa lên hàng Nhân Vật Của Năm 2010. Không thua gì bác Staline ngày trước. Sau đó thế nào thi xin hỏi Ba Lan, Tiệp Khắc.

Vũ Linh

Nạn Thất Nghiệp Tới Đâu Rồi"

15/02/2011

Nạn Thất Nghiệp Tới Đâu Rồi"

Vũ Linh

...muốn bản nhà ở Cali, chạy qua Texas kiếm việc cũng không được...

Thông kê Tháng Giêng vừa qua cho thấy tình hình công ăn việc làm vẫn không có tiến triển tốt đẹp gì cho lắm. Trong tháng, số người có việc gia tăng lên được 36.000. Dĩ nhiên là tốt hơn thống kê cho thấy hàng chục ngàn người mất việc. Nhưng thực tế là con số này không thấm thảm vào đâu so với nhu cầu giảm tỷ lệ thất nghiệp.

Chi tiết theo dãy tăng trưởng của dân số Mỹ nói chung, mỗi tháng cần phải có tối thiểu 150.000 người có việc làm mới thi mới duy trì được tình trạng thất nghiệp nguyên mức, hay là gần 9,8% hiện nay. Ít hơn thì dĩ nhiên tỷ lệ thất nghiệp sẽ tiếp tục gia tăng.

Nói cách khác, con số người mới có việc trong Tháng Giêng chỉ mới bằng một phần tư nhu cầu để duy trì tình trạng "vũ như cũ", vẫn như cũ. Tức là tỷ lệ thất nghiệp trong Tháng Giêng đã không đậm chân tại chỗ, mà vẫn tiếp tục leo thang.

Thông kê chính thức cho thấy tỷ lệ thất nghiệp trong Tháng Giêng đã giảm từ 9,4% hồi Tháng Chạp xuống 9,0%. Tuy nhiên theo các chuyên gia, sự giảm sút này không phải là do nhiều người có việc làm hơn, mà là do nhiều người chán nản không ghi tên kiếm việc nữa thôi. Những người này theo cách tính thống kê của Mỹ đã không bị xếp hạng vào thành phần thất nghiệp. Một cách tính lừa lùng!

Các chuyên gia ước tính nói trong Tháng Giêng, đã có hơn 300.000 người bỏ cuộc. Nếu kể cả những người thất nghiệp nhưng không di kiếm việc nữa thì tỷ lệ thất nghiệp thực thụ ở Mỹ hiện nay là hơn 16%, tức là gần 14 triệu người, trong đó có khoảng sáu triệu rưỡi người đã tìm không ra việc làm từ hơn 6 tháng. Ở cái xứ Mỹ này, chúng ta đều biết thất nghiệp trên sáu tháng coi như không còn hy vọng tìm ra việc tương đương hay cùng ngành với nghề cũ nữa. Chi còn nước thất nghiệp luôn hay đổi nghề hay chấp nhận qua mức lương thấp hơn nhiều.

Con số 36.000 việc mới này thấp hơn dự đoán của các chuyên gia. Trước đó, các chuyên gia kinh tế ước tính sẽ có thêm 145.000 việc mới trong tháng. Thực tế là khu vực tư tạo ra được 50.000 việc làm, nhưng khu vực công lại sa thải thêm 14.000 người.

Trong Tháng Giêng, mức lương trung bình theo đầu người gia tăng chút đỉnh. Không phải các công ty có lời nhiều nên tăng lương nhân viên, mà chỉ phản ánh chuyên các công ty bắt nhân công đang làm phải làm nhiều giờ hơn, thay vì đi thuê nhân công mới, hay thu nhận lại nhân công mới bị sa thải.

Không cần nhìn kỹ chi tiết thống kê, ta cũng biết phần lớn những người tìm không ra việc là những người không có tay nghề chuyên môn, hay không có bằng cấp cao học, và những người có tuổi gần về hưu, khoảng tuổi 50. Thông kê Mỹ không có nghiên cứu tính dân số tị nạn chung ta nói riêng, nhưng hiển nhiên là đại đa số dân tị nạn thế hệ một đang hết sức chật vật, vừa lớn tuổi lại vừa không có bằng cấp Mỹ. Bù lại, tin vui hơn là dân tị nạn thế hệ thứ hai phần lớn là có học, cộng thêm óc thông minh và tinh thần năng, nên cũng tương đối không bị khó khăn như lớp cha anh.

Thông kê cho thấy các ngành có nhu cầu thuê người nhiều nhất hiện nay là công nghệ thông tin (information technology) và kỹ sư, là những ngành mà giới trẻ Việt Nam theo đuổi khá nhiều. Cũng là một tin tốt cho công đồng chúng ta.

Ngành bị mất việc nhiều nhất trong năm qua dĩ nhiên là xây cất, với ảnh hưởng của cuộc khủng hoảng giá cát vẫn còn. Người ta ước đoán phải ít ra là hai năm nữa thì ngành xây cất mới có cơ phục hồi được.

Tình trạng thất nghiệp dai dẳng có vẻ như tréo cẳng ngõng với các tin tức về phục hồi kinh tế.

Cách đây cả nửa năm, TT Obama đã quảng bá là khủng hoảng kinh tế đã được ngăn chặn lại từ giữa năm 2009, và từ đó đến nay, có thể nói là "kinh tế đã phục hồi".

Các chỉ số kinh tế đúng ra đã cho thấy kinh tế đã thực sự phục hồi.

Theo tin tức báo chí, tiền lời của các đại công ty điện tử như IBM, Xerox... đều đang đạt kỷ lục. Sinh hoạt trong các ngành chế biến đang ở mức cao nhất từ 2004. Một chỉ dấu quan trọng nữa là các chỉ số trên thị trường chứng khoán Dow Jones và Nasdaq, đang lên mức cao nhất từ ba năm nay, tức là đã trở về mức của thời trước khủng hoảng tài chính cuối năm 2008.

Điều đáng nói là mặc dù kinh tế đã hồi phục, nhưng việc làm vẫn không thấy dày.

Hơn hai năm sau khi TT Obama tung ra cả ngàn tỷ đô kinh cầu kinh tế để gọi là tạo công ăn việc làm, tỷ lệ thất nghiệp vẫn hầu như đứng nguyên tại chỗ ở mức gần 10%. TT Obama và truyền thông cấp tiến loay hoay tìm câu giải thích cho sự thất bại, chỉ biết ca bài... đó thừa cho Bush, tại sao TT Obama lại thay thế nguyên ê-kíp kinh tế mà chính mình đã bổ nhiệm"

Trong khi đó, khởi bài thủ quát quyết chương trình kích cầu kinh tế của TT Obama ngay từ đầu đã không phải là một chính sách có mục đích tạo công ăn việc làm. Chương trình kích cầu kinh tế nhìn chung không có tác dụng nhiều trong ngắn hạn, tất nhiên không thể giải quyết nhanh chóng ngay bây giờ. Vì chương trình đó thực sự ra là một chương trình dài hơi nhằm mục đích tái phân phối lợi tức trong xã hội Mỹ, có thể nói là bị che lấp dưới chiêu bài tạo công ăn việc làm.

Thực tế như vậy thì dĩ nhiên những chương trình kích cầu kinh tế đã chẳng kích được gì và nạn thất nghiệp vẫn còn nguyên.

Đại số doanh nghiệp dán Mỹ đã nhanh rò sự thật và dì bò phiếu Tháng Mười Một vừa qua. Bây giờ thì dường như TT Obama nghe được tiếng nói của dân và đang cố khuyễn hướng chú tâm nhiều hơn vào vấn đề thất nghiệp và thắt sự tìm cách giải quyết.

Nhưng có ý định là một chuyên, đối phó với thực tế là chuyên khác. Thực tế có rất nhiều vấn đề.

Đầu tiên là nhũng ngành công nghệ Mỹ càng ngày càng cơ giới hóa, toàn tự động hóa, do đó càng ngày càng ít nhu cầu nhân sự. Cuộc khủng hoảng hai năm trước đã cho họ cơ hội thanh lọc thêm nhân sự, sa thải thêm người, và chú trọng hơn vào computer. Mặc dù sa thải người, nhưng cuối cùng thi các công ty không những không thu rút nhỏ lại, mà lại vẫn tiếp tục bành trướng, mỗi ngày mỗi lần nhiều hơn. Bây giờ không có lý do gì họ lại đổi sách luroc, trả về thuế các nhân công cũ.

Cũng trong thời gian gần đây, một số lớn các đại công ty cũng đã chuyển cơ sở ra nước ngoài, thi hành chính sách giá công cho các nước chậm tiến lương thấp như Việt Nam, Bangladesh,... Từ đó, họ càng ngày bành trướng doanh thu, càng lời trong khi càng dùng ít nhân công Mỹ. Phần lớn doanh thu và tiền lời của các đại gia là tiền từ các cơ sở ở ngoài nước Mỹ. Họ chẳng có lý do gì đóng cửa các cơ sở ở các nước ngoài để mang các hàng xưởng của họ về Mỹ, mướn thêm nhân công Mỹ. Nhát là trong bối cảnh một chính quyền Obama suốt ngày đòi tăng thuế các "đại gia".

Các chuyên gia đều có nhận định chung là chính quyền Obama là chính quyền ít thân thiện với giới kinh doanh nhất trong lịch sử cận đại Mỹ. Tuy TT Obama đưa ra vài thông điệp mới để chiều du khách kinh doanh, chẳng hạn như bổ nhiệm tài phiệt Daley làm Chánh Văn Phòng, đì gặp mặt Phòng Thương mại Mỹ, ca tụng chế độ kinh tế thị trường Mỹ, v.v..., nhưng dù sao thì cũng vẫn còn là... thông điệp, chưa có gì cụ thể. Trái lại, trong diễn văn mới đây của TT Obama trước Phòng Thương mại, ông còn hô hào các doanh già nên tự hỏi mình có thể làm gì được cho nước Mỹ "ask yourself what you can do for America", bắt chước theo thông điệp nổi tiếng của TT Kennedy ngày xưa". Nói nôm na là ông đang trách các doanh gia Mỹ đã không chịu làm gì để tạo công ăn việc làm cho dân Mỹ, hoặc giả đang cố kích thích lòng yêu nước của các doanh gia Mỹ. Làm như thế các doanh gia tài phiệt đều có thể vì lòng yêu nước, mang cơ sở ở nước ngoài trở về Mỹ để tạo công ăn việc làm cho dân Mỹ, đóng thuế nhiều hơn cho TT Obama, và cũng giúp ông đặc cách lại hai năm nữa. Không biết TT Obama có biết ông đã dời hỏi quá nhiều không"

Một vấn đề nữa là việc di chuyển của dân Mỹ di kiếm việc làm. Trong quá khứ, dân Mỹ nổi tiếng là loại dân phiêu bạt giang hồ, sẵn sàng bán nhà đổi tình, đổi tiểu bang để tìm việc làm. Do đó, vấn đề thất nghiệp cao thường không kéo dài lâu, khác với tình trạng hiện tại. Bây giờ thì sự di chuyển của lực lượng lao động Mỹ không còn dẻ dàng như trước. Không phải nói "Cali không có việc làm, bán nhà đi Texas" là được ngay. Vì cùng với khủng hoảng kinh tế là cuộc khủng hoảng giá cát lớn nhất lịch sử Mỹ. Bây giờ thiên hạ có muôn bần nhà ở Cali, chạy qua Texas kiếm việc làm cũng không được, vì nhà Cali không bán được đẻ dáng nhà.

Một khía cạnh lớn nữa là chính sách súng天涯地府, tiêu xài như nước trong hai năm đầu của TT Obama. Những chỉ tiêu quá mức đó đã tạo ra những lỗ thâm thủng ngân sách vĩ đại chưa từng thấy trong lịch sử Mỹ. Dưới thời TT Roosevelt thập niên ba mươi, cuộc khủng hoảng kinh tế và nạn thất nghiệp đã được Nhà Nước giải quyết bằng cách mau chóng tung ra hàng loạt chương trình vĩ đại như xây đường xá, đập nước, đường xe lửa... để tạo công ăn việc làm. Ngày nay, trước những thâm thủng ngân sách đã quá lớn, TT Obama không thể nào lại tung thêm tiền tài trợ các dự án vĩ đại kêu Roosevelt nữa. Cho dù có muốn làm liều nữa thì ông cũng đã bị dân Mỹ khép tay khi họ trao da số kiểm soát Hạ Viện cho đảng Cộng Hòa. Thông điệp của dân Mỹ: tiêu xài như vậy có quá nhiều rồi tổng thống ơi! Bây giờ không có tiền thì cũng không tạo công ăn việc làm để giải quyết nạn thất nghiệp.

Nạn thất nghiệp cao hiện nay không có triệu chứng giảm sút gì trong tương lai gần. Nhiều người lao quan nhất đã ước tính phải mất ít ra là 5 năm nữa, may ra tỷ lệ thất nghiệp mới xuông lai mức của thời TT Bush. Nhưng người bi quan thì ước đoán phải cần... 10 đến 15 năm. Đây là một tin không vui tí nào cho TT Obama. Hai năm nữa ông phải trực diện lại với dân Mỹ. Nếu tỷ lệ thất nghiệp vẫn lừng lờ ở mức 9%-10% hiện nay thì sẽ khó cho ông giải thích với dân Mỹ. Bốn năm nữa mà ông vẫn... đó thừa cho Bush thì sẽ không ổn.

Dân Mỹ là dân không có kiên nhẫn, cũng không muốn nghe những lời phán trần. Họ chỉ muốn thấy kết quả cụ thể: làm được việc hay không làm được việc. Cuối tháng họ có tiền lương hay không, có bánh mì trên bàn ăn hay không. Không cần giải thích, mà cũng chẳng thể tính cầm là gì.

Phải chờ TT Obama đặt ưu tiên thực sự cho việc giải quyết nạn thất nghiệp ngay từ đầu, ngay từ trong chương trình kích cầu kinh tế năm 2009, thi có lẽ tình trạng đã không khó khăn như ngày nay, lại có thể cứu vãn được nhanh chóng, như TT Bush đã làm trong cuộc khủng hoảng dot.com năm 2000. Chỉ tiếc là giải quyết nạn thất nghiệp chưa hề là ưu tư của TT Obama trong suốt hai năm đầu của ông, cho đến cuộc bầu cử giữa mùa Tháng Mười Một vừa qua. Quá muộn.

Điều buồn cười là sau khi nắm đà số tại Hạ Viện trong 4 năm (từ 2006) mà chỉ thấy tỷ lệ thất nghiệp leo thang vùn vụt, đảng Dân Chủ bỗng tung ra chiến dịch hạch hối đảng Cộng Hòa "việc làm đầu" ngay sau khi Cộng Hòa vừa chiếm được đa số chưa tới một tháng rưỡi. Còn treo bảng tại Hạ Viện đêm ngày Cộng Hòa nắm đà số mà không giải quyết được nạn thất nghiệp: 40 ngày! Ai dám nói chính khách đều không còn là trẻ con nữa "Hay họ coi chúng ta là con nít" (13-2-11)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Ai Cập Và Dân Chủ: TT Bush Có Viễn Kiến"

08/02/2011

Ai Cập Và Dân Chủ: TT Bush Có Viễn Kiến"

Vũ Linh

Nếu Ai Cập, Yemen, và Jordan rơi vào tay Hồi giáo quá khích thì sẽ là một đại họa...

Thời sự quốc tế đã tràn ngập tin tức biến động tại các nước Trung Đông và Phi Châu, từ Tunisia đến Ai Cập, qua Yemen, Algeria, Jordan và Sudan, phía nam sa mạc Sahara của Phi Châu luon. Tại những nơi này, bất ngờ dân chúng nổi lên chống đối chính quyền và đòi tự do dân chủ.

Tại Tunisia, tổng thống bị lật đổ sau khi cầm quyền một cách tuyệt đối, phải trốn chạy ra khỏi nước. Tại Ai Cập, hàng trăm ngàn người xuống đường liên tục đòi TT Mubarak từ chức, bắt kẽ sự đàn áp mạnh mẽ của cảnh sát, đã khiến cả trăm người chết, hàng ngàn người bị thương, và hàng ngàn người khác bị bắt. Tại Yemen, dân chúng cũng áo ạt xuống đường chống đối chính quyền và cho đến nay, vẫn bị đàn áp mạnh. Cá ba ông tổng thống Tunisia, Ai Cập, và Yemen đều là những con khung long đã nắm quyền một cách tuyệt đối từ trên dưới ba thập niên.

Các quan sát viên nhận định dường như đang có một cơn cuồng phong dân chủ thổi vào vùng này. Không ai biết được đây có phải là những ngày đầu của một phong trào quy mô sẽ đẩy lên và thay đổi toàn diện bành cờ chính trị trong vùng hay không. Có nhiều người lạc quan còn nghĩ tới cơn cuồng phong dân chủ của cuối thập niên 80 đã quét sạch chủ nghĩa cộng sản tại Âu Châu.

Tuy chưa ai biết chuyện gì sẽ xảy ra trong lâu dài, nhưng ở đây, ta cũng nên nhìn lại quá khứ.

Năm 2005, TT Bush tái đắc cử, nhậm chức tổng thống nhiệm kỳ hai.

Năm đó là năm quân đội Mỹ còn đang bù đầu với hai cuộc chiến chống khủng bố toàn cầu tại Afghanistan và Iraq. Đặc biệt cuộc chiến tại Iraq đang bị chỉ trích mạnh. Chẳng những quân đội Mỹ gặp khó khăn lớn khi thanh toán dư đảng của Saddam Hussein, đối phó với cuộc chiến nội bộ giữa các phe nhóm sắc tộc và giáo phái, mà hơn thế nữa, lại hoàn toàn thất bại không tìm thấy vũ khí giết người tập thể gì hết. Và quân đội Mỹ cũng có triển vọng sẽ ở lại hai xứ này rất lâu, để tái tạo và củng cố hòa bình, cũng như để dựng nước.

Trong bài diễn văn nhậm chức lần thứ hai, ông nhấn mạnh nước Mỹ đang trực diện với cuộc chiến khủng bố của khối Hồi Giáo quá khích. Những biện pháp quân sự và an ninh chống khủng bố trong nước, hay cùng với các đồng minh trên thế giới chỉ là tìm cách giải quyết cái "diện" của nạn khủng bố, mà không nhắm vào cái "điểm". Cái điểm chính là thể chế chính trị tại Trung Đông và trong các nước Hồi Giáo. Tại đây, đã không có dân chủ, người dân không có tiếng nói trong khi phải sống cơ cực trong cảnh nghèo nàn và chật chội cùng với những bất công xã hội thật lớn. Tình trạng dọa ra những đòn ép, bắt mẫn, chống các chế độ cầm quyền trong vùng, nhưng cũng chống luôn cả Mỹ và các nước Tây Phương đồng minh của Mỹ, bị coi như là đã hậu thuẫn các chính quyền độc đoán trong vùng. Từ đó đưa đến 9/11 và nạn khủng bố toàn cầu.

Muốn giải trừ nạn khủng bố thì phải trực diện với nguyên nhân xâu xa này, và tìm cách giải quyết. Và cách giải quyết mà tổng thống tái cử Bush đưa ra trong bài diễn văn nhậm chức là xây dựng dân chủ trong các nước Trung Đông. Một khi có dân chủ, dân chúng được thỏa mãn, thì bất mẫn, chống đòn sáp chém dứt, và nạn khủng bố toàn cầu sẽ tự nó bị dập tắt vì không còn hậu thuẫn, không còn lý do tồn tại.

Sứ mạng của quân đội Mỹ tại Afghanistan và Iraq chẳng những là tái tạo và bảo vệ hòa bình, mà còn là xây dựng dân chủ, làm gương hay làm đầu cầu dân chủ, cho tất cả các nước trong vùng. Nếu nước Mỹ thành công, mang lại dân chủ -tức là cho người dân có tiếng nói- tại hai xứ này, thì chắc chắn là dân chúng cũng như các chính quyền trong vùng sẽ nhìn vào đó mà suy nghĩ.

Nhiều người khi đó đã cho rằng chủ thuyết mới này của TT Bush có tính cách nguy hiểm nhằm biện minh cho cuộc chiến tại Iraq, hoàn toàn không thực tế vì dân Hồi giáo không có truyền thống dân chủ.

Bây giờ nhận lại những biến chuyển tại Tunisia, Ai Cập và Yemen, người ta không khỏi thắc mắc. Hình như dân Á Rập Hồi giáo cũng có những ước vọng về tự do dân chủ. Biết đâu TT Bush quả thực là người đã có viễn kiến, nhìn thấy rõ giải pháp trường kỳ cho nạn khủng bố" Vả giải pháp đó đang thực sự xảy ra"

Dù sao thì các biến cố này, nhất là cuộc khung hoảng tại Ai Cập, đã đặt chính quyền Obama vào một thế bí, chẳng biết phải làm gì. Tiến thoái lưỡng nan.

TT Obama và truyền thông cấp tiến phe ta dĩ nhiên không dám nhắc đến chủ thuyết Bush. Ứng viên Obama, rồi sau đó, tổng thống Obama, là người chỉ trích cuộc chiến tại Iraq mạnh nhất. Ông không tin vào chuyện vết dầu loang dân chủ, và chủ trương rút quân Mỹ về càng sớm càng tốt. Bây giờ làm sao ông có thể nói "Bush có lý, tôi sai""

Một lý do nữa khiến cho ban đầu ông thấy khó dám nói dại vì chưa rõ phe nhóm nào đang điều khiển cuộc nổi dậy và có cơ lén nắm quyền tại Ai Cập. Hiện nay, tổ chức đối lập lớn nhất tại Ai Cập, cũng là tổ chức có nhiều hy vọng nắm quyền nếu TT Mubarak bị lật đổ, là tổ chức Hồi giáo Muslim Brotherhood, cực đoan, hoàn toàn không thân thiện với Mỹ, chủ trương tiêu diệt Do Thái. Trong khi đó TT Mubarak lại là đồng minh quan trọng nhất của Mỹ trong khối Á Rập và Hồi giáo, mỗi năm nhận được hàng trăm tỷ viện trợ của Mỹ để tiếp tay chống khủng bố, và nhất là duy trì hòa bình với Do Thái, bảo đảm ổn định trong vùng.

Từ đây đưa đến phản ứng đầu tiên của chính quyền Obama, qua lời tuyên bố của PTT Biden. Ông nói rõ ràng "TT Mubarak không phải là nhà độc tài". Ông Biden luôn luôn vẫn là một Biden nói năng lung tung không khác gì ông tướng râu kẽm của ta ngày xưa: 30 năm nắm quyền, cầm chi mọi đối lập, mà lại không phải là độc tài. Ông Biden cũng phán quyết thêm TT Mubarak không cần từ chức. Tiếng nói của phó tổng thống Mỹ quan trọng hay tiếng nói của hàng triệu dân Ai Cập quan trọng"

Thái độ này dĩ nhiên làm quần chúng đang nổi dậy càng thêm bất mãn với Mỹ, và càng tăng thêm uy tín của nhóm Hồi giáo quá khích Muslim Brotherhood, tức là tăng triển vọng nắm quyền của khối này.

Trước sự lớn mạnh của phong trào nổi dậy, chính quyền Obama phải điều chỉnh thái độ, một cách mập mờ: kêu gọi cải cách và một sự chuyển tiếp trong trật tự (orderly transition), nhưng lại phủ nhận chủ trương thay đổi chế độ (regime change). Không ai hiểu nghĩa là gì.

Đến khi TT Mubarak hứa sẽ không ra tranh cử Tháng Chín tới, thì TT Obama lại thay đổi lập trường, kêu gọi bắt đầu tiến trình chuyển tiếp ngay từ bây giờ. Người ta có cảm tưởng chính quyền Obama đúng là không biết phản ứng như thế nào, chỉ chạy theo biến cố từng ngày.

Trong cuộc chính biến trước đây tại Tunisia, chỗ đứng của Mỹ dẽ dàng hơn. Ông tổng thống trị vì ba chục năm tại đây là đồng minh quan trọng của Pháp, ít quan hệ với Mỹ. Cuộc nổi dậy cũng thành công mau lẹ khi ông tổng thống nhanh chóng trốn ra khỏi nước khi vừa có biến động.

Tình hình tại Ai Cập rắc rối hơn nhiều vì tổng thống, đối ngoại là đồng minh tích cực nhất của Mỹ, đối nội lại là bàn tay sắt, chẳng những nắm quyền tuyệt đối từ hơn ba chục năm lại còn đang chuẩn bị cho ông con lên kế vị, theo gương Bắc Hàn nữa. Mỹ ủng hộ chuyện này thì thật là tréo cẳng ngỗng với truyền thống dân chủ Mỹ.

Nhưng nếu nhanh chóng phản bội đồng minh từ mấy chục năm qua để ủng hộ phe nổi dậy Hồi giáo cực đoan, có thể là thù địch với Mỹ, thì cũng thật khó. Nếu "không may" nhóm quá khích Muslim Brotherhood lật đổ được TT Mubarak thì Ai Cập có thể sẽ trở thành một Iran thứ hai, và Mỹ sẽ trở thành kẻ thù của chính quyền mới.

Có lẽ chỉ còn một giải pháp cho TT Obama là... câu giờ.

Trí hoán xem bên nào thắng thế, đồng thời hy vọng trong phe nổi dậy sẽ nỗi lên một lanh tú tương đối ôn hòa. Hiện nay, ông Mohammed ElBaradei, trước đây là Tổng Giám đốc Cơ Quan Năng Lực Nguyên Tử Quốc Tế (International Atomic Energy Agency), đã từng lanh giải Nobel Hòa Bình (thường dành cho các người có khuynh hướng cấp tiến hay thiên tả), có vẻ đã nỗi lên như là người lãnh đạo, nhưng không ai biết thực quyền của ông này tới đâu.

Ông là người sống ở ngoại quốc, chưa bao giờ chống TT Mubarak đòi dân chủ gì hết, mới chỉ bay về nước sau khi cuộc nổi loạn đã xảy ra rồi, theo kiểu lợi dụng thời cơ, chứ không phải là lanh tú thật sự từ đầu. Vấn đề nữa là ông này cũng chẳng thân thiện gì với Mỹ, trước đây đã canh chuyện Mỹ muốn kiểm soát mạnh hơn chương trình nguyên tử Iran và không hề kêt án hành động quá khích của lực lượng Hamas trên dải Gaza.

Điều phiền toái cho TT Obama là thái độ câu giờ, lưỡng lự nước đôi cui cùng chẳng thỏa mãn bến nào hết, và bến nào thắng thi cũng không cảm ơn Obama.

Chẳng những TT Obama đang mất kẹt khúc xương Ai Cập, mà ngay cả tại Yemen và Jordan nữa.

Yemen là nước Hồi giáo sáo huyệt của rất nhiều lanh tú khủng bố. Ông tổng thống ở đây là đồng minh quan trọng trong cuộc chiến. Gần đây các tài liệu do WikiLeaks tiết lộ trên báo chí cho thấy ông tổng thống đã thoả thuận ngầm với Mỹ, cho phép máy bay không người lái của Mỹ bắn giết các sáo huyệt khủng bố dưới danh nghĩa là máy bay của Yemen đánh.

Trong khi đó, Jordan là một vương quốc có truyền thống thân thiện với Mỹ từ trước đến giờ, với cái giá cụ thể là cả ty Mỹ kim viễn trợ mỗi năm. Cũng là một đồng minh tích cực giúp đỡ duy trì hòa bình tại Trung Đông và tiếp tay chống khủng bố toàn cầu. Tuy Quốc vương Jordan không mạnh tay như TT Ai Cập, nhưng không ai có thể nói Jordan là một xứ có tự do dân chủ hết. Vua Jordan đã mau mắn giải tán nội các, nhưng vấn đề là dân chúng chống chế độ quân chủ độc đoán chả đâu có chống nội các.

Cái rắc rối trong chủ thuyết của TT Bush không phải là dân Hồi giáo trong vùng không có truyền thống dân chủ, mà chính là ở điểm nếu có dân chủ thì các nhóm ít thân thiện với Mỹ sẽ khai thác, lợi dụng mức dân trí thấp và ảnh hưởng của các nhóm Hồi giáo quá khích, nhảy lên nắm quyền, để rồi áp dụng những chính sách không thân thiện với Mỹ.

Đây không phải là chuyện không thể xảy ra. Trái lại, đã xảy ra rồi. Tại Palestine, dưới áp lực của Mỹ, chính quyền Palestine đã phải tổ chức bầu cử trong dân chủ. Kết quả là nhóm quá khích Hamas chiếm quyền tại vùng Gaza, gây bối rối và khó khăn vô tận cho chính quyền Palestine và Mỹ.

Nếu Ai Cập, Yemen, và Jordan rơi vào tay các nhóm Hồi giáo quá khích thì sẽ là một đại họa cho Mỹ, cho hòa bình trong vùng, cho sự sinh tồn của Do Thái cũng như sự tồn tại của các chế độ vương quốc vùng Vịnh như Ả Rập Saudi và Liên Hiệp Các Vương Quốc Ả Rập, và cho cuộc chiến chống khủng bố toàn cầu.

Đó là chưa nói đến chuyện kinh tế. Vùng Trung Đông này sản xuất dầu gầm hai phần ba dầu hỏa trên thế giới, trong khi 40% dầu di chuyển qua kinh đào Suez của Ai Cập. Không những Mỹ và Âu Châu lo ngại, mà ngay Nhật, Tàu, và cả vùng Đông Nam Á cũng đang hồi hộp vì lệ thuộc vào dầu hỏa Trung Đông. Sẽ không phải chuyện lạ nếu giàu dầu xăng thế giới vọt lên gấp đôi (8 đô một ga-long xăng tại Mỹ).

Trong tuần qua, khi tin khủng hoảng Ai Cập bùng nổ, chỉ số chứng khoán Dow Jones rớt ngay gần hai trăm điểm.

Biến động tại Trung Đông là thử thách lớn nhất về đối ngoại của chính quyền Obama. Ta hãy xem ông đối phó như thế nào. Nếu ông để mất Ai Cập thì đảng Dân Chủ có dịp chứng minh một lần nữa là các tổng thống từ đảng này chỉ mang lại đại họa cho chính sách đối ngoại của Mỹ: TT Truman để mất Trung Hoa, TT Johnson để mất Việt Nam, TT Carter để mất Iran, và TT Obama để mất Ai Cập – hay mất cả Trung Đông" - (06-02-11)

Quý đọc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Tình Trạng Liên Bang: Đì Về Đâu"

01/02/2011

Tình Trạng Liên Bang: Đì Về Đâu"

Vũ Linh

...một lỗ hổng thật lớn: vấn đề thất nghiệp giải quyết làm sao đây...

Tối Thứ Ba 25 vừa qua, TT Obama ra trước quốc hội đọc báo cáo về Tình Trạng Liên Bang.

Theo thông lệ có từ vĩ tổng thống đầu tiên, mỗi đầu năm, vào cuối Tháng Giêng, tổng thống ra đọc báo cáo trước phiên họp khoáng đại lưỡng viện, phúc trình về thành quả trong năm qua và trình bày kế sách cho năm tới. Đúng ra thì đây là báo cáo của Hành Phố với Lập Pháp. Nhưng trong thời buổi truyền thông đại chúng, bài báo cáo được phổ biến rộng rãi trên đài phát thanh, đài truyền hình, và gần đây trên mạng luôn, do đó, đã thành một hình thức báo cáo cho toàn dân. Đây dĩ nhiên là bài diễn văn quan trọng nhất của tổng thống trong năm.

TT Obama năm nay tiếp tục thông lệ đó. Không có gì mới lạ. Cái mới lạ là trong nội dung, và nhất là "khẩu khí" trong báo cáo đó.

Các quan sát đều đồng ý đây có lẽ là bài diễn văn có tính ôn hòa nhất của TT Obama sau bài diễn văn nhậm chức. Ai cũng biết ứng viên Barack Obama đã lấy đoàn kết toàn dân và đoàn kết lưỡng đảng làm chiêu bài chính trong cuộc tranh cử tổng thống năm 2008, và đó cũng thành lý do quan trọng nhất khiến đa số cử tri Mỹ đã bầu cho ông. Nhưng thông điệp đoàn kết đó chỉ tồn tại đến bài diễn văn nhậm chức hồi Tháng Hai năm 2009.

Sau đó thì mọi người đều nhận thấy sự thật cờ khác lời quảng bá khi tranh cử.

Ngay sau khi ứng viên Obama đắc cử và đảng Dân Chủ đại thắng, chiếm đa số tuyệt đối kiểm soát cả Thượng Viện lẫn Hạ Viện, thì người ta thấy tổng thống và đảng Dân Chủ thi hành ngay chính sách "được làm vua thua làm giặc". Hàng loạt luật lệ, trong đó có bả luật có thể nói là vĩ đại – kinh cẩn kinh tế, cải tổ kinh tế, và cải tổ tài chính – đều được phe Dân Chủ thông qua lưỡng viện và tổng thống ban hành, mà không có hậu thuẫn tối thiểu nào của đối lập trong quốc hội, và của khối bảo thủ trong quần chúng.

Trong con mắt của tổng thống và đảng Dân Chủ, một nửa nước Mỹ đối lập hầu như không hiện diện, hay không đáng lưu ý.

Phát ngôn viên của tổng thống, ông Robert Gibbs, khi được hỏi về phương thức cai trị độc đáo này, đã trả lời ngắn gọn: "chúng tôi thắng mà" (We won).

Ngày trước, TT Bush bị chỉ trích thi hành một chính sách cao bồi, một người một ngựa bất cẩn đồng minh khi đánh Iraq. Ngày nay TT Obama có vẻ như cầu hòa với cả thế giới, nhất là với khối Hồi Giáo và các tiểu quốc kề thù, nhưng lại bắt cần đổi lập trong nước.

Cuộc bầu cử giữa mùa vừa qua là dịp dân Mỹ lên tiếng về câu nói "we won" này. Đảng Dân Chủ mất 62 ghế tại Hạ Viện, 6 ghế trong Thượng Viện, hàng chục ghế thống đốc tiểu bang, và hàng ngàn ghế dân cử cấp tiểu bang và địa phương. Đây là thất bại lớn nhất của đảng Dân Chủ trong hơn một nửa thế kỷ qua. Trong Tòa Bạch Ốc, ba vị trong "tứ trụ triều đình" phải ra đi, toàn bộ ban tham mưu kinh tế cũng bị thay thế.

Bây giờ thì đến bài diễn văn Tình Trạng Liên Bang.

Hoàn toàn khác với thái độ một chiều trước đây, chủ đề chính của bài diễn văn là đoàn kết lưỡng đảng: "những luật mới sẽ chỉ được thông qua với hậu thuẫn của cả hai đảng". Một sự thật hiển nhiên vì Cộng Hòa đã chiếm được đa số tại Hạ Viện, chứ không phải vì thiện chí của tổng thống!

Cho dù đây có thể là chuyện TT Obama trù về với chiêu bài tranh cử năm 2008, với vai trò ứng viên tổng thống chuẩn bị cho cuộc tranh cử lại năm 2012, thì đó cũng là một thái độ đáng hoan nghênh. Chúng tôi thể chế chính trị của Mỹ bắt buộc các chính khách lãnh đạo quốc gia phải quan tâm đến ý đám, chứ không phải chỉ cần biết ý mình hay ý đám. Dân Mỹ bầu cho ông vì chiêu bài đoàn kết lưỡng đảng, ông không giữ lời hứa, bị "trừng phạt" qua kỳ bầu cử vừa rồi, bây giờ bắt buộc phải tìm cách trở về thi hành lời hứa này không muốn bị dân Mỹ cho về hưu hai năm nữa.

Vấn đề gai góc nhất trong hai năm vừa qua chính là vấn đề cải tổ y tế. Cuộc tranh cãi vẫn tiếp tục mạnh mẽ, đưa đến chuyện 26 tiểu bang tung đơn kiện chính quyền liên bang vi luật vi phạm tinh đồng lặp của các tiểu bang, vi phạm Hiến Pháp. Rồi sau đó, cũng đưa đến việc Hạ Viện do Cộng Hòa nắm đa số biểu quyết thu hồi luật này. Ai cũng biết cuộc biểu quyết chỉ có tính tượng trưng vì Thượng Viện và TT Obama sẽ không bao giờ chấp nhận thu hồi.

Dù vậy, thái độ của TT Obama cũng thay đổi rõ ràng. Trong bài diễn văn báo cáo Tình Trạng Liên Bang, ông tuyên bố sẵn sàng cứu rỗi lại những đề nghị của Cộng Hòa, đặc biệt liên quan đến vấn đề thera kiện vi tai nạn y khoa, với mục đích giảm chi phí bảo hiểm của các bác sĩ và nhà thuốc, là giảm chi phí các dịch vụ y tế nói chung. Đây là lập luận quan trọng nhất của Cộng Hòa muốn giảm chi phí y tế qua việc cắt giảm các vụ thua kiện này, cũng như giới hạn số tiền bồi thường nạn nhân.

Ưu tư thứ hai của Cộng Hòa và khối bảo thủ là thăm thung ngán sách và công trái chồng chất. Ở đây, TT Obama cũng nhận nhượng, xác định rõ rệt ý định cắt giảm chi tiêu Nhà Nước. TT Obama tuyên bố một cách mạnh mẽ sẽ đóng băng chi tiêu trong năm năm tới. Đáng ngạc nhiên hơn nữa là lời "nhận tội" một cách rõ ràng "chúng ta phải trực diện với chuyện chính phủ đã tiêu xài nhiều hơn họ vào; tình trạng này không thể kéo dài". Người ta có cảm tưởng tổng thống đang nói đến một chính quyền nào khác – chính quyền Bush" - đã vung tay tiêu xài quá đáng chứ không phải là chính quyền Obama. Chỉ trong hai năm TT Obama cầm quyền, Nhà Nước Mỹ đã mắc nợ thêm ba ngàn tỷ đô, chưa kể hơ mươi ngàn tỷ đô dư chi cho chương trình cải tổ y tế sẽ trả trong suốt thập niên tới.

Chuyện chính quyền nào tiêu xài vung vút là chuyện nhò, chuyện lớn là tổng thống đã nhìn nhận không thể vung tay quá trán như trước nữa.

TT Obama cũng xác quyết sẽ phủ quyết tất cả mọi đạo luật trong đó có những dự chi vốn kén theo để làm quà cáp cho các địa phương hay phục vụ quyền lợi của một vài dân cư trong quốc hội. Đây chẳng những là đòi hỏi lớn của phong trào Tea Party, mà cũng là một trong những lời hứa của Obama khi tranh cử mà ông đã không giữ. Một nhà báo đã nhận định một lần nữa, TT Obama sẽ không giữ lời hứa này được.

TT Obama cũng không quên về giờ kinh doanh mấy câu họ họ yên tâm hơn: "chế độ tự do kinh doanh của chúng ta đã kích thích óc sáng tạo".

TT Obama nhấn mạnh "nhờ những cắt giảm thuế do chúng tôi thông qua, phiếu lương của người dân Mỹ ngày hôm nay đã lớn hơn được một chút" (Thanks to the tax cuts we passed, Americans' paychecks are a little bigger today). Làm như thể những cắt giảm thuế là do chính quyền Obama chủ trương chứ không phải là già tài của cựu TT Bush mà phe cấp tiến vẫn chống đối mạnh từ trước đến giờ vậy!

Đối với khối bảo thủ, những lời tuyên bố trên nghe rất êm tai. Nhưng chua ai có thể thực sự nhảy múa vui mừng hết. Chi vi thông điệp của TT Obama là một thông điệp mang rất nhiều mâu thuẫn, chỉ khiến người ta thêm rối trí.

Trong khi TT Bush kêu gọi kèm chế chí tiêu, thì ông cũng kêu hào... tảng đói chỉ tiêu xây dựng hạ tầng cơ sở như đường xá, xe lửa cao tốc, nhiên liệu mặt trời, giáo dục, nghiên cứu... để nước Mỹ không cho ai qua mặt được, giữ vững vai trò lãnh đạo về mọi phương diện. Tổng thống nhận định nước Mỹ đang bị đe dọa bởi Trung Cộng và Ấn Độ, do do cần thức tinh trước đe dọa này, nỗ lực nhiều hơn để vươn lên cao hơn. Ông nhấn mạnh giờ này đây là giờ "Sputnik" của chúng ta (our Sputnik moment). Sputnik là chương trình thám hiểm không gian đầu tiên của Liên Xô vào cuối thập niên 50 (1957), đưa đến việc bắn hỏa tiễn có người ở trong ra khỏi quỹ đạo trái đất. Biển cõi này thúc tinh dân Mỹ, khiến TT Kennedy phải vội vã kêu gọi cố gắng đuổi theo và vượt Liên Xô về ngành khoa học không gian.

Ý TT Obama là so sánh sự vươn lên của Trung Cộng và Ấn Độ với việc Liên Xô bắn Sputnik, và đây là lú Mỹ phải bứng hình, vung lén trả lại, nỗ lực nhiều hơn để qua mặt cả thế giới trong các vấn đề sáng tạo, giáo dục, và xây dựng.

Viec so sánh này có tính gượng ép, cố tìm một hình ảnh cụ thể nghe cho "kêu", nhưng không ổn. Sputnik là một biến cố, và quan trọng hơn nữa, chương trình Sputnik thật ra là một thất bại lớn của Liên Xô; tôn kém quá nhiều mà kết quả không bao nhiêu, nên sau đó bị chính quyền chấm dứt. Trong khi đó thì thực sự Mỹ hiện nay không trực diện với một biến cố nhất thời nào. Sự lớn mạnh của Trung Cộng và Ấn Độ là một tiến trình dài hạn đã có từ mấy chục năm qua và sẽ còn kéo dài vài chục năm nữa là ít.

Không ai rỗng hai nước này có thể qua mặt Mỹ trên báu cứ phái diện gi trong vài năm tới, như Liên Xô đã qua mặt Mỹ trong ngành khoa học không gian với biến cố Sputnik.

Nhưng quan trọng hơn chuyện so sánh này là vấn đề cộng đồng tự nhân chia không ổn.

Một mặt thi đồng bằng chí tiêu, mặt khác thi già tảng gấp đôi chí tiêu cho hạ tầng cơ sở. Như vậy tóm lại nghĩa là gi "Xài hay không xài" Hay là Đáng Tiên Tri vẫn còn phép màu, đồng bằng tổng số chí tiêu trong khi vẫn già tảng gấp đôi chí tiêu cho hạ tầng cơ sở.

Thật ra, việc này vẫn có thể thực hiện được nếu các chí tiêu về hạ tầng được bù đắp bằng cắt giảm nhiều mục chí tiêu khác. Nhưng như vậy thi vẫn đề đặt ra là cắt ở đâu" Ba mục chí tiêu lớn nhất trong ngân sách Mỹ là chi phí quốc phòng, an sinh xã hội và tiền lãi trả cho nợ của Nhà Nước. Cả ba tiết mục này đều khó cắt giảm được. Như vậy thi cắt ở đâu"Không ai có câu trả lời và cũng không ai biết TT Obama sẽ làm thế nào vì ông không nói ra. Đây cũng sẽ là đề tài tranh cãi lớn nhất giữa chính quyền Dân Chủ Obama và Hạ Viện Cộng Hòa trong những ngày tháng tới.

TT Obama đã cập đến vấn đề kèm chế tham thung ngán sách và phát triển hạ tầng trong khuôn khổ một chương trình lớn để hồi phục kinh tế vẫn còn trì trệ sau khi đã tung hàng ngàn tỷ vào các chương trình kích cầu kinh tế, cứu nguy ngán hàng, cứu nguy hàng x... trong suốt hai năm qua.

Nhưng nếu nghe cho kỹ bài diễn văn rất "hoành tráng" này thì ta sẽ thấy một lỗ hổng thật lớn: vấn đề thất nghiệp giải quyết làm sao đây

Cắt giảm chi tiêu thi lấy đâu ra tiền tài trợ các dự án tạo công việc làm cho dân" Một khác, xây dựng hạ tầng, nhất là trong khu vực giáo dục và nghiên cứu, là những công trình dài hạn, kiểu như trồng cây trăm năm, hay it ra cũng là năm mươi năm. Mức thất nghiệp gần 10% là chuyện cụ thể của hiện tại. Những người thất nghiệp cần việc làm ngay bây giờ để mang cơm áo về nhà ngay hôm nay, đâu có thể nín thở qua cầu trong năm mươi năm nữa được.

Tổng thống sẽ làm gì ngay hôm nay để mang công ăn việc làm đến cho dân chúng" Câu hỏi này không có câu trả lời trong bài diễn văn. Một vấn đề cực kỳ quan trọng cho cả chục triệu dân Mỹ đã không được đề cập đến một cách rõ rệt trong bài diễn văn

quan trọng nhất trong năm của tổng thống! (30-1-11)

Quý đọc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Đường Hướng Mới - Nhân Sự Mới "

25/01/2011

Đường Hướng Mới - Nhân Sự Mới "

Vũ Linh

...chiếc tàu buồm Obama đang "cuốn theo chiều gió"...

Trong mấy bài viết gần đây, chúng ta đã xét lại sự thay đổi thái độ và lập trường của TT Obama sau cơn hồng thủy bầu cử giữa mùa tháng Mười Một. Người ta đã thấy một tổng thống "mới", quay lưng lại với các đồng minh cấp tiến cực đoan để bắt tay với phe bảo thủ Cộng Hòa, tiêu biểu và quan trọng nhất dĩ nhiên là gia hạn luật giám thuế của TT Bush. Thắc mắc lớn hiển nhiên là không biết đây chỉ là những sửa sai chiến thuật nhất thời để lấy lại thăng bằng, hay chính là những thay đổi sách lược để đáp ứng lại "ý dân", đồng thời bảo đảm tương lai chính trị lâu dài cho tổng thống.

Muốn có một khái niệm chính xác hơn, có lẽ ta phải đi xa hơn các quyết định về chính sách vừa qua, để nhìn vào những quyết định về nhân sự, có tính lâu dài hơn nhiều.

Trong những ngày tháng gần sát ngày bầu cử đầu tháng Mười Một, và trong những ngày sau đó, TT Obama đã lấy một số quyết định nhân sự quan trọng, với những hệ quả lâu dài rất có ý nghĩa.

Trong từ trụ định thi ba người quan trọng nhất đã ra đi:

- Quản sự David Axelrod ra đi, chính thức là để về chuẩn bị cho cuộc tái tranh cử năm 2012 của TT Obama. Điều này tương đối dễ hiểu. Ông này là chuyên gia về tranh cử, làm quản sự về chính sách trị quốc dường như không thích hợp lắm. Theo nhận xét chung, những thất bại trong hai năm qua của TT Obama phần lớn đều do quản sự xúi dại.

- Chánh Văn Phòng Rahm Emanuel ra đi, chính thức là để ra tranh cử chức Thị Trưởng Chicago. Điều này nghe không ổn cho lắm. Cố thể ông Emanuel thích làm "cá lớn trong ao Chicago" hơn là làm "cá nhỏ trong đại dương Hoa Thịnh Đốn", nhưng ai cũng biết chắc Chánh Văn Phòng Tổng Thống uy quyền hơn nhiều, có thể nói còn uy quyền hơn cả phó tổng thống nữa. Có nhiều tin ông Emanuel tinh tinh cứng rắn, dung chạm lung tung. Bình thường khi thành công thì mọi người đều vui vẻ, xuề xòa với nhau, nhưng khi thất bại thì dễ gãy gò, xia tay đổ lỗi, người càng cứng rắn thì càng đe dọa mạnh. Cuộc bầu cử tháng Mười Một đã là bằng chứng hai năm đầu chấp chính của tổng thống có vẻ không thành công. Trách nhiệm lớn nhất là từ tổng thống, sau đó đến ông Chánh Văn Phòng. Sau khi thất bại, mọi ngón tay đều xia vào ông này và với tính tình của ông, ông đã ... xia lại. Chi còn một giải pháp là ra đi.

- Phát ngôn viên Robert Gibbs là người vừa mới thông báo sẽ ra đi. Ông này là tám phúc lâu năm của tổng thống, nhưng xếp hạng chót trong từ trụ. Ông đòi được nâng lên hàng cố vấn, nhưng bị bà cố vấn Valerie Jarrett phản đối. Ông Gibbs cũng là tiếng nói, cái mặt của chính quyền Obama, do đó, nếu tổng thống muốn đổi bài ca, đổi bộ mặt thì bắt buộc ông này phải ra đi.

Trong từ trụ, chỉ còn lại bà Valerie Jarrett, cố vấn về những vấn đề quan hệ với quần chúng (Public Engagement, ai muốn hiểu sao thi hiểu). Bà Jarrett là bạn cố tri của tổng thống, cũng là người được TT Obama coi trọng nhất. Nghe nói bà này thật ra chẳng phải là chuyên gia lỗi lạc gì, mà chỉ có một trách nhiệm duy nhất mà bà ta hành rất tích cực là bảo vệ tổng thống. Bà đã từng công khai đựng chạm với cả ba vị trong từ trụ nói trên về những chuyện mà bà cho là có hại cho tổng thống, bất chấp các điều kiện khác.

Điều đáng lưu ý nữa là ngoài từ trụ triều đình ra, thay đổi nhân sự còn được thực hiện ở nhiều nơi khác, toàn là cấp thượng tầng, trong đó có toàn bộ nhóm tham mưu kinh tế (Tổng Giám đốc Ngân Sách Peter Orszag, Chủ tịch Hội Đồng Cố Vấn Kinh Tế Larry Summers, Chủ tịch Hội Đồng Kinh Tế Christina Romer, Cố Vấn Đặc Biệt Paul Volker). Một sự nhìn nhận rõ ràng là chính sách kinh tế trong hai năm qua đã là một thất bại không lồ.

Các quyết định thay đổi nhân sự đến một cách đột兀, trong một thời gian rất ngắn chỉ có vài ba tháng, và sau hai năm cầm quyền. Thông thường, sau hai năm chấp chính, các tổng thống Mỹ hay thay đổi nhân sự, nhưng có thể nói chưa bao giờ trong lịch sử dài Mỹ, lại có chuyện thay đổi những nhân vật trụ cột một cách nhanh chóng và sâu đậm như vậy.

Một nhà báo Anh nhận định Obama là người lãnh đạo lạnh lùng không "ít tinh cảm nhất" (the most unemotional), hoàn toàn trái với TT Bush là người bị coi như quá nhiều tinh cảm. Chẳng hạn như phải mất đến ba năm TT Bush mới quyết định thay thế Bộ Trưởng Quốc Phòng Ron Rumsfeld trong khi ông này bị chống đối từ mọi phía vì bị coi như người có trách nhiệm lớn nhất trong những khó khăn tại Iraq và Afghanistan. Quan niệm của TT Bush là những thất bại là thất bại của tổng thống chứ không phải thất bại của nhân viên thừa hành, do đó thay đổi là phải thay đổi sách lược và hành động từ tổng thống chứ không phải thay đổi bằng cách sa thải nhân viên thuộc cấp. Hiển nhiên là TT Obama không chia sẻ cách suy nghĩ này.

Nhìn dưới khía cạnh khác, thì người ta có thể nói là TT Obama đã chứng minh là người ít kinh nghiệm nhất khi nhận chức. Bỏ nhiệm tung tung để rồi hai năm sau phải thay đổi sâu đậm hàng loạt.

Những bộ nhiệm ban đầu hiển nhiên phần lớn là những quan sát mới, điển hình là trước đây, chưa ai nghe nói đến tên các từ triều đình bao giờ. Những nhân vật mới được đưa ra để thực hành chiêu bài tranh cử "Thay đổi". Nhưng rồi TT Obama mau mắn khâm phá ra rằng đưa chiêu bài ra tranh cử thì dễ, làm được hay không lại là chuyện khác. Những nhân vật mới này đã nhanh chóng chứng minh họ đều yếu kém, và kinh nghiệm cũng như khả năng, đưa đến thất bại cho tổng thống. Khiến tổng thống phải "thay đổi" nữa: trở về với quá khứ. Tức là trở về với nhân sự của chính quyền Clinton.

Thật ra, nội các Obama trước đây đã đầy rẫy những nhân vật của nội các Clinton như bà Hillary, Chánh Văn Phòng Emanuel, Cố Vấn Kinh Tế Larry Summers, Giám đốc CIA Leon Panetta, Bộ Trưởng Tư Pháp Eric Holder, ... Nhưng bây giờ một vài người ra đi, chỉ để TT Obama có thể thay thế bằng những người còn thân cận với Clinton hơn nữa. Như ông Gene Sperling thay thế ông Summers, và ông William Daley thay thế ông Emanuel. Chưa kể thêm ông Jack Lew thay thế ông Orszag trong trách nhiệm Giám đốc Ngân Sách. Ông Lew trước đây là Giám đốc Ngân Sách cho Clinton, bây giờ trở về chức cũ.

Ông Sperling trước đây đã làm Chủ tịch Hội Đồng Cố Vấn Kinh Tế cho TT Clinton, bây giờ coi như cũng trở về việc cũ.

Ông Daley trước đây là Bộ Trưởng Thương Mại của TT Clinton, bây giờ làm Chánh Văn Phòng.

TT Obama khi còn tranh cử, đã lén tiếng chí trịch quòng máy chính trị có điểm của Hoa Thịnh Đốn, và hứa hẹn "thay đổi" không khí làm việc đó. Nhìn vào nội các của TT Obama, không ai có thể nói đã có "thay đổi" gì hết. Dù vậy, việc bổ nhiệm ông Daley vẫn có thể coi như là một trong những thất hứa lớn nhất của Obama. Ông Daley này chẳng những là cựu chính khách lão làng trong guồng máy chính trị Hoa Thịnh Đốn, mà cũng còn là một trong những đại tài phiệt của Wall Street, đồng thời là nhân vật trụ cột trong triều đại Daley đã xưng hùng xưng bá tại Chicago từ hơn nửa thế kỷ qua.

Ông Daley hiện nay là Chủ tịch Hội Đồng Chấp Hành (Chairman Executive Committee) của đại hội tổ chức ngân hàng JP Chase Morgan, thành viên Hội Đồng Quản Trị của hãng máy bay không lõi Boeing, cùng nhiều đại công ty khác. Hai ông anh ruột của ông Daley là Richard M Daley, thị trưởng Chicago từ 1989, và John Daley, thành viên đầy uy quyền của Hội Đồng Quận Hạt Cook (Cook County Board of Commissioners) ở Chicago từ 1992. Cả ba anh em này cũng là con của ông Richard J Daley, thị trưởng khét tiếng của Chicago từ 1953 đến 1976. Trong lịch sử cận đại của thành phố Chicago, tiếng tăm và uy quyền của gia đình Daley còn lớn hơn cả mafia Al Capone nhiều. Có nhiều tin khẳng định ông Kennedy năm xưa đã cát cứ tổng thống, thẳng PTT Nixon có vài ngón phiếu tại Chicago, nhớ Daley (cha) chỉ thi cho các nghiệp đoàn Chicago gian lận phiếu giúp Kennedy.

Điều quan trọng đáng nói là ông Daley này cũng là thành viên Hội Đồng Quản Trị của Third Way – Con Đường Thứ Ba – là một nhóm nghiên cứu (think tank) của đảng Dân Chủ, với chủ trương ôn hòa, thiện với giới kinh doanh. Khi nhậm chức thành viên HDQT, ông Daley đã tuyên bố "... chúng ta phải nhìn nhận chương trình của phe ta đã không được hậu thuẫn của đa số dân Mỹ, dựa trên sự nhận thấy này, chúng ta cần phải bẻ lái về một đường hướng ôn hòa hơn". Ông Daley vừa là người ôn hòa trong chính trị, vừa là một nhà kinh doanh được sự tin tưởng của giới doanh gia, là giới đã hoàn toàn mất tin tưởng vào chính sách cấp tiến của TT Obama. Chicago có thể là ô tham nhũng của Mỹ, nhưng ông Daley này chắc chắn không bị lừa vào đồng tiền. Ông sẽ lãnh lương 170.000 đô một năm với TT Obama, chưa bằng lương hai tuan của ông với Chase hiện nay, khoảng năm triệu đô một năm.

Nhìn dưới khía cạnh tích cực, ông Daley là một người có đầu óc thực tế, ôn hòa, được tin tưởng của giới chính trị và kinh doanh Hoa Thịnh Đốn. Nhìn dưới khía cạnh tiêu cực, ông cũng là hình ảnh tiêu biểu của chính khách cố định mà TT Obama đã từng là kinh kịch mà khi còn tranh cử. Cố gắng lây lại niềm tin của giới kinh doanh sau đó cũng được TT Obama cùng cố gắng việc bổ nhiệm ông Chủ tịch Tổng Giám đốc hãng General Electric làm Cố Vấn Đặc Biệt về Kinh Tế.

Đảng Tiên Tri dường như đã trở về với thực tế, chẳng những châm chi học kinh nghiệm của Clinton, mà còn dùng toàn người của Clinton cho chắc ăn, để hy vọng làm đủ hai nhiệm kỳ. Người chiến thắng lớn và vui mừng nhất hiện nay không ai khác hơn là cựu TT Bill Clinton. Cho dù bà vợ Hillary làm tổng thống, chưa chắc bà đã đi theo con đường Clinton bằng TT Obama. Trước lại, có khi để tránh mang tiếng lèu thuộc chồng, bà sẽ dùng những người mới nhiều hơn.

Một nhà báo đã nhận xét một cách hóm hỉnh: "thay đổi" mà ứng viên Barack Obama hứa hẹn có nghĩa là thay đổi từ Bush trở về Clinton, chứ không phải thay đổi từ Bush qua một cái gi mới lạ thực sự. Dân Mỹ bác bỏ bà Clinton nhưng lại lãnh dù ông Clinton thứ hai.

Trong lúc này, vẫn chưa khẳng định được TT Obama cho thay đổi nhân sự vì nhân sự cũ quá bất hòa và cực đoan đã mang họa đến tổng thống, hay tổng thống đang sửa sai nhất thời để lấy lại thăng bằng sau khi bị cơn bão bảo thủ quật ngã, hay vì tổng thống đã quyết định thực sự chuyển hướng theo con đường ôn hòa, trong hai năm tới nên cần sa thải mấy tay phụ tá cấp tiến quá mức. Có khi cả ba lý do đều đúng.

Dù sao, thi cho đến nay, ta thấy chiếc tàu buồm Obama đang "cuốn theo chiều gió", chiều gió ôn hòa theo mô thức Clinton, cần thiết để đổi phó với cơn bão bảo thủ, với hy vọng thoát nạn và thuận buồm xuôi gió sau năm nữa. (23-01-11)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Bạo Lực Trong Chính Trưởng

10/01/2011

Bạo Lực Trong Chính Trưởng

Vũ Linh

...không lạ nếu Dân Chủ sẽ hô hào bảo vệ luật cai trị để tưởng nhớ bà Giffords...

Trong sự kinh hoàng của mọi người, tại thành phố Tucson, một thanh niên bắn súng từ trong đám đông nhảy ra, chia súng tự động bắn ngay đầu bà dân biểu Gabriella Giffords, rồi súng đâm, bắn loạn vào đám đông, khiến 6 người chết và cả chục người bị thương. Hung thủ bị vài người trong đám đông áp đảo và cảnh sát bắt tại trận.

Bà Giffords là dân biểu Dân Chủ mới được cử tri tiểu bang Arizona bầu vào Hạ Viện Liên Bang năm 2006, và đặc biệt lại khít nút trong cuộc bầu cử giữa mùa tháng Mười Một vừa qua, hạ một đối thủ thuộc khynh hướng bảo thủ được Phong Trào Tea Party ủng hộ. Tuy bà Giffords là thuộc đảng Dân Chủ, nhưng được coi như có khynh hướng trung dung. Bà chống lại việc ăn xá toàn diện di dân ở lậu, một vấn đề hết sức nhạy cảm tại bang Arizona, nhưng cũng chống lại luật chống di dân rất khắc khe của Arizona do bà Thống đốc Cộng Hòa ban hành gần đây. Bà cũng chủ trương ủng hộ việc sở hữu súng, một quan điểm bắt buộc phải có trong cái xứ cao bồi miền Tây này. Quan trọng hơn là bà ủng hộ luật cai trị của TT Obama rất mạnh và bị nhóm Tea Party chỉ trích rất nặng khi còn tranh cử.

Hiện nay những chi tiết về hung thủ chưa rõ ràng vì anh ta không hợp tác với cảnh sát, không chịu khai gì. Chi biết anh là Jared Loughner, da trắng, mới 22 tuổi, có vẻ như tâm thần không ổn định, mới bị đuổi khỏi trường cộng đồng vì gây rối loạn.

Hành động quá khích này đã mau mắn bị cả thế giới lên án. Từ TT Obama đến các lãnh tụ lưỡng đảng, tất cả đều lên tiếng khen ngợi hành động bạo lực đều không thể chấp nhận được trong sinh hoạt chính trị Mỹ.

Phản ứng của mọi người không có gì đáng ngạc nhiên. Trong xã hội dân chủ, khác biệt chính kiến là nền tảng cho mọi sinh hoạt chính trị lành mạnh. Chỉ có trong các xứ độc tài, độc đoán, độc ác, độc tôn thì mới có hiện tượng bịt miệng trói tay, hay thù tiêu, ám sát những người khác biệt tư tưởng. Nước Mỹ được xây dựng trên nền tảng tôn trọng khác biệt chính kiến, một trời một vực với các nước XHCN, không bao giờ có chuyện đàn áp đối lập bằng bạo lực.

Tuy nhiên, cũng phải nhìn nhận văn hóa Mỹ cũng là một thứ văn hóa đặt nền tảng trên bạo lực, xuất phát từ cái máu "cao bồi", một sống hai chết cần thiết cho nhu cầu sinh tồn trong thời khai quốc. Trong lịch sử chính trị Mỹ, chính khách bị mưu sát là chuyện xảy ra thường xuyên, nhất là trong lịch sử cận đại. Hầu như không có tổng thống nào thoát được chuyện bị đe dọa hay bị ám sát. Từ TT Lincoln đến TT Kennedy, từ TT Ford đến TT Reagan. Ngay cả những chính khách lớn không phải là tổng thống cũng không thoát, như Thượng Nghị Sĩ Robert Kennedy, hay Mục Sư Martin Luther King, hay Thống Đốc Alabama George Wallace.

Điều đáng nói trong vụ án sát này là phản ứng của truyền thông đồng chính của Mỹ. Ở đây, có hai vấn đề chính ta cần nhìn cho rõ.

Trước hết, cho đến nay, không có gì xác định đây là một vụ ám sát chính trị. Hung thủ hiện chưa chịu mờ mịt nên cảnh sát cũng chưa biết ý đồ của anh ta là gì, tại sao có hành động này. Có thể như báo chí đăng tin, đây là một hành động chính trị, tức là anh ta cố tình bắn chết bà dân biểu Dân Chủ cấp tiến này vì anh có khynh hướng bảo thủ cực đoan, muốn thanh toán một kẻ thù chính trị. Nhưng cũng có thể anh ta ra tay chỉ vì là một người bất bình thường, hành động khiên cưỡng.

Nhưng truyền thông đồng chính dường như đã ảo tại kết luận đây là ám sát vì lý do chính trị, được thúc đẩy bởi không khí chính trị quá khích hiện nay trong chính trường Mỹ.

Từ đó dẫn ta đến vấn đề thứ hai, là việc truyền thông úp úp mở mở, đưa tin và bình luận có vẻ một chiều, đưa thiên hạ đến kết luận đây là hành động quá khích của một thành viên khối bảo thủ chống lại một chính khách cấp tiến. Một ngày sau vụ tấn công, báo New York Times có hai bài bình luận lớn (Bloodshed Puts New Focus on Vitriol in Politics; A Turning Point in the Discourse, but in Which Direction"). Trên cẩn bản, những bài bình luận này hoàn toàn dựa trên việc nhìn nhận như đây là ám sát chính trị, không hề đề cập ngô cho giả thuyết hung thủ bị điện hay có từ thù giết. Dĩ nhiên là cả hai bài bình luận đều mạnh mẽ lèn án mọi hình thức bạo động trong chính trị, cho dù đến từ phía tay hay phía hữu. Cả hai bài báo cũng cần thận đăng tin lánh tự lưỡng đảng, kể cả khối bảo thủ Cộng Hòa, đều lèn án vụ ám sát. Nói cách khác, cả hai bài báo đều cố gắng minh định họ không có ý định kết án trực tiếp khối bảo thủ, đảng Cộng Hòa, hay ngay cả Phong Trào Tea Party. Nhưng không cần đọc kỹ, án ý của các bài giả cũng khá rõ ràng.

Một nửa các bài bình luận nhắc nhở về thái độ cực đoan, quá khích của Phong Trào Tea Party, cũng không quên đá giò lại qua bà Sarah Palin, lãnh tụ tinh thần của Phong Trào, đồng thời nêu những vụ chống đối TT Obama như điển hình cho thái độ quá khích cực đoan của phe bảo thủ.

NYT nhắc lại chuyện trên website của bà Palin, có một danh sách đối tượng chính trị cần phải triệt hạ, tức là cần phải đánh bại trong kỳ bầu cử vừa qua, trong đó có bà Giffords. Hình của những nhân vật này bị đặt trong một cái khung giống như bia tập bắn. Theo báo NYT thì bà Giffords cũng là đối tượng của hàng loạt công kích của khối Tea Party vì lập trường ủng hộ cải tổ y tế của bà. Sau khi bà Giffords bỏ phiếu ủng hộ việc thông qua luật cải tổ y tế thì vẫn còn của bà bị liệt kê.

Tuy NYT không dám xác quyết sự liên hệ trực tiếp của bà Palin hay Phong Trào, nhưng báo này hiển nhiên nhận định vụ ám sát là hệ quả tất yếu của không khí hung hán mà khối bảo thủ đã khơi dậy đối với TT Obama nói riêng, và khối cấp tiến Dân Chủ nói chung.

NYT cũng ghi nhận Chủ Tịch đảng Cộng Hòa Michael Steele cho rằng bà Nancy Pelosi, khi bà còn làm Chủ Tịch Hạ Viện, phải bị đặt trước "firing line". Ở đây, án ý rất rõ ràng. Danh từ "firing" trong khuôn khổ bài nói chuyện của ông Steele mang ý nghĩa là cần phải sa thải. Nhưng danh từ này cũng có thể hiểu là bị bắn. Ai muốn hiểu sao thi hiểu, nhưng trong khung cảnh một bài viết về vụ ám sát, ý đồ của NYT không thể không rõ ràng hơn. Theo NYT, hiển nhiên là ông Chủ Tịch đảng Cộng Hòa phải chịu trách nhiệm giàn vi đã khuyễn khích người ta bắn đối thủ chính trị.

Hai bài bình luận này thật ra không thẳng thừng bằng bài của nhà báo cấp tiến cực đoan Paul Krugman, cũng trên NYT (Assassination Attempt in Arizona). Ông này còn công khai kêu gọi các lãnh tụ Cộng Hòa hãy lên tiếng chống lại những người có thái độ thù hận quá khích (hate-mongers). Làm như thế các lãnh tụ Cộng Hòa là những đồng loã vẫn cố vỗ cho bạo lực và chưa lên tiếng gì trong vụ ám sát này". Làm như thế thái độ thù hận quá khích chỉ có trong phe bảo thủ, còn phe cấp tiến thì toàn là những người khoan thai, độ lượng, và ôn hòa"

NYT không phải là cơ quan ngôn luận duy nhất đưa lập luận ám chỉ phe bảo thủ chịu trách nhiệm trong vụ ám sát. Đài truyền hình CNN cũng tràn ngập những bình luận theo chiều hướng này. Báo New York Daily News còn tráng lệ hơn, xác định "máu bà Giffords chảy trên tay bà Palin". Việc truyền thông đồng chinh gán ghép hung thủ với phong trào bảo thủ cực đoan hình như không ăn khớp với các khám phá mới của cảnh sát, chẳng hạn như hung thủ thật ra có khuynh hướng thiên tả, mê đọc Tuyên Ngôn Cộng Sản của Karl Marx, như đài ABC đã loan tin.

Những lời kết án gián tiếp của truyền thông cấp tiến chẳng những hàm hố mà cũng hiển nhiên có tính cách một chiều.

Không ai phủ nhận không khí quá khích trong chính trường Mỹ đã được phản ánh qua những phán quyết hay hành động của một số thành viên Phong Trào Tea Party gần đây. Nhưng không khí hung hán trong chính trường Mỹ không phải chỉ mới đến từ phía bảo thủ trong thời gian gần đây. Khó ai chối cãi được cựu TT Bush đã là một tổng thống bị đánh nặng nề và hàn hắt nhất trong các tổng thống Mỹ. Báo chí Mỹ thường xuyên công khai si và ông là Hitler, khi đột, thẳng ngu của lảng... Chưa có một chính khách, hay thành viên Tea Party, hay nhà báo bảo thủ nào dám nói về TT Obama như vậy. Nhà làm phim cấp tiến nói tiếng với loại phim tài liệu bóc bát TT Bush, Michael Moore còn làm một phim già tướng trong đó TT Bush bị ám sát chết, được truyền thông ca ngợi nhiệt liệt.

Người ta cũng không quên hình ảnh hai thành viên da đen mang gậy dài đi lảng vảng phòng đầu phiếu, đe dọa cử tri trong cuộc bầu tổng thống năm 2008. Hai tên này bị bắt mà được chính quyền Obama tha bổng. Nhà báo Krugman nghĩ gì về chuyện này?" Sao không thấy ông kêu gọi TT Obama và các lãnh tụ Dân Chủ phải có thái độ rõ ràng chống các hành động có tính bạo động, khùng bạo tinh thần cử tri kiểu này"

Truyền thông cấp tiến chỉ trích không khí hung hán do Cộng Hòa mang lại, nhưng lại tệ nhỉ không nhắc đến câu tuyên bố của chính TT Obama: "nếu họ - Cộng Hòa - mang dao đến thì ta sẽ mang súng lại" (If they bring a knife to the fight, we bring a gun). Đây có phải là kiểu phát biểu kích động bạo lực mà phe cấp tiến đang chỉ trích phe bảo thủ không"

Ngay trong trường hợp bà Palin cũng vậy. Không chỉ có Phong Trào Tea Party hâm dọa bà, mà ngay cả trên mạng Daily Kos của phe cấp tiến cực đoan, bà cũng bị đe dọa "dead to me" sau khi bà không bỏ phiếu bầu bà Nancy Pelosi làm Chủ Tịch Hạ Viện. Sao không bảo nào nói Daily Kos phải chịu trách nhiệm đã giàn tiếp cổ vũ việc ám sát bà Giffords"

Có điều đáng nói nữa là FBI đã nhanh chóng tuyên cáo hung thủ có thể sẽ bị quy tội "khủng bố" (terrorism). Chính quyền Obama rất mau mắn tố giác các thành phần Mỹ tráng cực đoan phái hữu là khùng bố, ngay cả khi chưa có bằng chứng gì hết. Nhưng lại rất đẽ đặt đối với khùng bố Hồi giáo. Cách đây hơn một năm, khi anh sĩ quan quân y Hồi giáo hét "Alahu Akbar" rồi quay súng bắn chết hơn một tá quân nhân đồng ngũ thì không ai dám nói đó là khùng bố hét, mà mọi cơ quan ngôn luận vội vã lý luận anh này bị bệnh tâm thần. Bây giờ, chưa cần bằng chứng gì hết là truyền thông và ngay cả FBI đã nhanh nhẹn tuyên bố đây có thể là hành động khùng bố của cựu hủu.

Đó là kết quả của chính sách "phái đạo chính trị" (political correctness) mới. Việc kết án này rất phù hợp với ý kiến trước đây của Bộ trưởng Nội An Janet Napolitano khi bà tuyên bố đối tượng khùng bố của bà không phải là những tên Á Rập Hồi Giáo quá khích, mà là những phần tử cựu hủu, cựu quân nhân Mỹ tráng. Tố giác phu hủu, dù không bằng chứng, vẫn phải đạo chính trị hòng đụng chạm đến mấy ông Hồi giáo quá khích mà TT Obama vẫn cố gắng ve vãn từ lâu nay.

Dù sao thi vụ ám sát cũng mang đến chính trường Mỹ một yếu tố mới. Ngay sau khi vụ này xảy ra, quốc hội Cộng Hòa phải hoãn lại cuộc tranh luận để biểu quyết thu hồi luật cải tổ y tế. Người ta cũng tiên đoán cuộc tranh cãi sẽ bớt xôi động phần nào khi phe Cộng Hòa bị bắt buộc phải hạ hỏa cuộc tấn công chống luật cải tổ y tế, trong khi phe Dân Chủ sẽ không bỏ lỡ cơ hội đưa hình ảnh bà Giffords là một người bị ám sát vì lý tưởng, hay ám chỉ bà là người đã hy sinh vì ủng hộ luật cải tổ y tế. Sẽ không phải chuyện lạ nếu phe Dân Chủ mai này sẽ hô hào bảo vệ luật cải tổ y tế để tưởng nhớ bà Giffords. (09-01-11)

Quy đúc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Nhìn Về 2012

04/01/2011

Nhìn Về 2012

Vũ Linh

...dân Mỹ thường bầu lại đương kim tổng thống...

Bước qua năm mới, kẻ viết này muốn gieo thử một quả cho hai năm tới, xem tương lai chính trị của TT Obama như thế nào. Dĩ nhiên là chỉ đoán mò cho vui chứ nếu biết trước những gì sẽ xảy ra cả hai năm sau thi... chơi cờ phiếu chắc chắn có lợi hơn viết bão nhiêu.

Chính trị ở Mỹ không giống với chính trị ở các nước "dân làm chủ, đảng lãnh đạo", chuyện gì cũng biết trước được... cả chục năm trước, với các lãnh tụ muôn năm và chính sách vĩnh cửu, dù trời mưa hay nắng. Chính trị ở cái xứ Mỹ này là dân làm chủ nước, kể cả làm chủ cái đảng lãnh đạo luân. Bằng chứng là dân vừa lên tiếng rất mạnh trong kỳ bầu cử vừa qua, khiến đảng lãnh đạo phải điều chỉnh chính sách một cách quy mô.

Dân làm chủ cũng có nghĩa là giờ thời người thói quen, chẳng ai đoán được sẽ thổi theo chiều nào, lúc nào. Hai năm trước, ông Barack Obama được coi như Đáng Tiết Trí giáng trần, một tháng trước đây, ông bị coi như tổng thống bất bát có nhiều hy vọng về vươn sorm trong thời vong của cả nước, của cả thế giới không chung. Bây giờ thì ông lại đang được truyền thông thổi lên như một tổng thống xuất sắc, biết thích nghi với ý dân, và bảo đảm sẽ ngồi trong Tòa Bạch Ốc sáu năm nữa. Thành ra bây giờ mà đoán chuyện hai năm nữa thì có mà Thành mới biết chính xác được. Dù vậy, cũng chẳng thiệt hại hay mất mát ghê gớm gì nếu ta cứ bâng bâng.

Cuối năm 2012, nước Mỹ sẽ đi bầu tổng thống lại, cũng như bầu lại phần lớn cấp lãnh đạo trong quốc hội và ở cấp tiểu bang.

Về phía Dân Chủ, theo truyền thống chính trị Mỹ, có nhiều hy vọng sẽ không có chính khách Dân Chủ nào ra tranh chức với đương kim tổng thống Obama. Hiện nay, ta không thấy khuôn mặt sáng giá nào hết, trừ bà Hillary Clinton thi bà lại nói trước là sẽ không ứng cử gì cả...

Trong cuộc tranh cử năm 2008, thượng nghị sĩ Barack Obama phải chạy đua với một số ứng viên năng ký khác của đảng Dân Chủ. Nhưng sau khi đắc cử, ông đã mau mắn hoà giải hay khoát tay các đối thủ quan trọng nhất. Thượng nghị sĩ Joe Biden được mời làm phó tổng thống, thượng nghị sĩ Hillary Clinton được mời làm Ngoại Trưởng. Dĩ nhiên sẽ không thể có chuyện hai người này nhảy ra tranh cử với tổng thống đương nhiệm. Ai dám nói TT Obama không có thù đoạn chính trị"

Ngoài hai vị này ra, chẳng có ai thấy có chút hy vọng nào. Các tên tuổi lớn của Dân Chủ như Ted Kennedy, Robert Byrd đều vừa qua đời. Một lò nghị sĩ, dân biểu, thống đốc tên tuổi cũng vừa được dân Mỹ mới về vùn dập cùi cá. Lãnh tụ khối Dân Chủ, nghị sĩ Harry Reid, vừa thoát chết, lận đận thắng một bà vô danh trong đường to kẽ tò, làm sao dám ôm mộng tranh chức tổng thống với Obama" Cựu PTT Al Gore đã chẳng còn bao nhiêu uy tín, nhất là hai năm qua là hai năm nước Mỹ bị bão tuyet liên miên, khiến thuyết hâm nóng dùi của Gore trở thành trò cười cho thiên hạ.

Một yếu tố nữa là chuyện ra tranh cử chống lại tổng thống đương nhiệm của phe minh cũng là một hành động chính trị phiêu lưu cực kỳ nguy hiểm. Nếu thất bại thi sẽ tham bại danh liệt vì mang tiếng là "phản đảng", chưa kể sẽ bị tổng thống trả thù. Trong tình trạng hiện hửu, người ta không thấy trong đảng Dân Chủ có người có ý định ra thách đấu với TT Obama.

Sau cùng là vấn đề lý tưởng. Người ta chỉ có thể ra tranh cử chống tổng thống đương nhiệm nếu thấy vị này dường như là đã có hành động "phản đảng", phản lại lý tưởng của đảng. Như TT Bush cha bị chính khách bảo thủ Pat Buchanan ra thách đấu vì TT Bush tăng thuế, trái với đường hướng và lời hứa của ông khi tranh cử. Cho đến nay, TT Obama đã dũng theo đường hướng cấp tiến của đảng Dân Chủ, không ai nghĩ ông sẽ bị một đảng viên Dân Chủ nào thách đấu, ngoại trừ trường hợp hai năm tới TT Obama sẽ thành thành bảo thủ và sẽ tự ông hùm hùm lùi cải tổ y tế chẳng hạn, một điều khó ai tin có thể xảy ra.

Chuyện TT Obama sẽ ra tranh cử, đại diện cho đảng Dân Chủ coi như là chuyện đương nhiên.

Về phía đối lập Cộng Hòa thi tình hình dường như còn xấu hơn hồi năm 2008. Năm đó, dù sao, Cộng Hòa còn đưa ra được một ứng viên nặng ký, TNS John McCain, một vị dân cử có uy tín lớn, cũng là một "người hùng". Vậy mà cũng vẫn thua.

Bây giờ, truyền thông liên tục đưa ra những tên tuổi có thể đại diện cho Cộng Hòa, nhưng nhìn kỹ thi chẳng thấy ai có hy vọng gì đối với TT Obama. Các khuôn mặt được đưa ra đều đã thua McCain, và tệ hơn nữa, chẳng có sáng kiến, tư tưởng mới lạ gì.

Những cựu thống đốc Huckabee, Romney,... chẳng có một sức thu hút kiểu Obama, Clinton, hay Kennedy gì hết. Cũng chẳng phải là những chính khách uy tín lớn như Reagan, Bush cha, hay McCain. Ông Huckabee là một "ông cổ dạo", còn có tính "truyền giáo" hơn xaxu TT Carter ngày xưa, khó đắc cử trong cái thời đại cởi mở hiện nay. Ông Romney thi có khuyễn hướng cấp tiến, ít hy vọng thành công trong một đảng bảo thủ.

Còn một người được nhắc nhở nhiều là Newt Gingrich, cựu Chủ Tịch Hạ Viện. Nhưng ông này trước đây, gây xì-căng-đan, bô vơ dí lạy bà thư ký, phải từ chức về nhì... viết sách viết báo. Khó ai có thể mường tượng ông sẽ là một ứng viên có hy vọng thành công trong cái đắc coi trọng những giá trị gia đình.

Nhân vật sáng giá nhất hiện nay là bà Sarah Palin, cựu thống đốc Alaska, cũng là cựu ứng viên phó tổng thống cùng liên danh với McCain. Bà là người hiện đang nổi đình nổi đám, được coi như lãnh tụ bán chính thức của Phong Trào bảo thủ Tea Party.

Nhưng Palin có ba điểm yếu, khó có thể vượt qua được, ít nhất là trong hai năm tới.

Thứ nhất, bà là người thiếu kinh nghiệm chính trị cấp liên bang, và nhất là trong các vấn đề quốc phòng và đối ngoại, là những trách nhiệm cốt của tổng thống. Thứ nhì, bà thuộc thành phần bảo thủ cực đoan trong khi dân Mỹ nói chung không tin nhiệm chính khách cực đoan trong các vai trò lãnh đạo quan trọng. Thứ ba, bà là người được truyền thông cấp tiến chọn làm đối tượng lý tưởng, đã từng xùm lại đánh không thương tay, dù kiêu, dù cách, tạo ra một ấn tượng không mấy tốt đẹp về bà trong quần chúng Mỹ và thế giới.

Người ta nhìn bà Palin như có thể là một lãnh tụ lớn của khối bảo thủ, nhưng khó có thể nhìn bà như lãnh tụ của cả nước Mỹ, bao gồm cả bảo thủ lẫn cấp tiến và ôn hòa.

Truyền thông cũng đã đưa tên một số chính khách Cộng Hòa khác, nhưng không có người nào có được hậu thuẫn của trên 5% dân Mỹ.

Cuộc bầu tổng thống trên nguyên tắc sẽ là cuộc bầu giữa đại diện hai chính đảng Dân Chủ và Cộng Hòa, có thể có thêm một ứng viên vô vẫn khác. Trên thực tế, đây sẽ là cuộc trưng cầu dân ý về TT Obama. Dân Mỹ mà ủng hộ thì ông sẽ tái đắc cử, không thì ông sẽ về vườn. Hoàn toàn tùy thuộc vào nhận định của dân Mỹ đối với ông chứ không phải tùy vào ứng viên mạnh hay yếu nào của đảng Cộng Hòa. Cũng như cuộc bầu năm 2008, tất cả là một cuộc biểu quyết ủng hộ hay chống cự TT Bush (cho dù ông không ra tranh cử được), chứ không tùy thuộc vào ứng viên mạnh hay yếu nào của đảng Dân Chủ. Kết quả, dân Mỹ quá chán với TT Bush nên bầu lại một ông chính khách vô danh, vô quá khứ, vô kinh nghiệm là Obama.

Cuộc bầu cử tháng Mười Một vừa qua khó có thể được coi như là một chi dấu cho hai năm tới. Trong các cuộc bầu cử giữa mùa dưới thời hai tổng thống Carter và Bush 41 (cha), cả hai ông tổng thống đều được coi như thành công cung cấp được thể chính trị của mình, nhưng hai năm sau, cả hai ông đều thất bại khi tái tranh cử, trở thành hai ông tổng thống một nhiệm kỳ. Dưới thời TT Clinton, cuộc bầu cử giữa mùa năm 1994 là một thảm bại vĩ đại, nhưng hai năm sau, ông được bầu lại. Bây giờ TT Obama cũng thảm bại. Chuyện ông đi theo Carter hay Clinton là điều chưa biết được.

Điều ta biết được bây giờ là ông Obama đã hết sức mẫn bê lái, thỏa thuận và nhượng bộ phe bảo thủ Cộng Hòa ngay sau khi kết quả bầu cử được công bố, mà không cần chờ đến ngày khai mạc quốc hội khóa tới, trong khi làm ngơ để cho phe đồng minh cấp thiết bài khault không thông qua được mấy dự luật.

Sự thay đổi nhanh chóng này là một ngạc nhiên lớn cho tất cả mọi người, từ đồng minh đến kẻ thù. Nhưng dù sao, cũng vẫn còn quá sớm để biết được đây là thay đổi chiến thuật, cuốn theo chiều gió nhất thời, hay là thay đổi đường hướng lâu dài. Trong hai năm tới, TT Obama sẽ phải trực diện với một số vấn đề lớn như đã bàn đến trong bài viết tuần trước (như giải quyết thất nghiệp, cân bằng ngân sách, giảm nợ quốc gia, cải tổ y tế...). Điều là vấn đề gay cấn ở chỗ không thể có quyết định "màu xám" ở giữa được, mà nhất định là phải "mèo tráng hay mèo đen" rõ ràng.

Kết quả cuộc bầu tháng Mười Một vừa qua cho thấy cả đều sẽ tùy thuộc vào thái độ và hành động của TT Obama trong hai năm tới, chứ không phải trong hai năm qua. Nếu dựa vào thành quả của hai năm qua, hiển nhiên là TT Obama khó có hy vọng tái đắc cử, như cuộc bầu tháng Mười Một vừa qua đã xác nhận.

Bài toán của TT Obama có vẻ hiển nhiên: ông nhượng bộ Cộng Hòa chẳng qua chỉ vì lý do chiến thuật ngắn hạn, để rồi trở về với những chương trình cấp tiến cựu đoan, tốn kém và phiêu lưu, thì có nhiều hy vọng sẽ đi theo con đường của Carter, làm tổng thống một nhiệm kỳ. Trái lại, nếu ông thực tâm đi vào con đường ôn hòa hợp tác lưỡng đảng theo mô thức Clinton thì hy vọng tái đắc cử của ông sẽ cao hơn nhiều. Cái trớ trêu trong bài toán trên là nếu ông theo con đường của cựu tri cấp tiến của ông muốn, thì ông sẽ thất bại, trong khi ngược lại nếu ông theo con đường của đối lập bảo thủ muôn thì ông sẽ lại thành công.

Nói cách khác, cựu tri cấp tiến của ông đòi hỏi ông làm theo ý họ thì sẽ mất ông tổng thống, trong khi khối bảo thủ Cộng Hòa đòi hỏi ông làm theo ý họ thì sẽ bị kẹt với ông tổng thống này thêm bốn năm nữa.

Tóm lại, mọi sự sẽ phần lớn tùy thuộc vào các quyết định của TT Obama trong hai năm tới. Tuy nhiên, cũng cần lưu ý dân Mỹ thường có truyền thống bầu lại đương kim tổng thống, trừ phi ông này quá xá xە như TT Carter chẳng hạn. Tâm lý bình thường của cử tri, họ không muốn đổi ý vì như vậy là rõ ràng tự nhận mình đã sai lầm từ đầu rồi. Đồng thời dân Mỹ cũng có tính độ lượng, có ý thức chính trị cao, hiểu được chuyện làm tổng thống không phải dễ, nên có khuynh hướng chấp nhận cho tổng thống có thời giờ, có thêm cơ hội.

Trong trường hợp của TT Obama, lại còn yếu tố rất quan trọng là dân Mỹ sẽ dần do rất nhiều và sẽ khó lây quyết định bác bỏ ông tổng thống da màu đầu tiên một cách dễ dàng vì vẫn sợ mang tiếng kỳ thị. Cái tính sợ mang tiếng kỳ thị này là một trong những yếu tố quan trọng khiến Obama đặc cử lần đầu, và cũng sẽ là yếu tố quan trọng khiến ông tái đắc cử. Không có cơ quan truyền thông hay tham dò dư luận nào dám bàn đến chuyện ấy, nhưng ai cũng nhìn thấy cái bóng ma khổng lồ này. (2-01-11) Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: VuLinhh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Nhún Nhường Đến Mức Nào?

24/08/2010

Nhún Nhường Đến Mức Nào"

Vũ Linh

...gần 30% cho rằng ông không sanh ra tại Mỹ, mà tại Kenya...

Giờ đây thì ai cũng đã biết sách lược chống khủng bố của TT Obama như thế nào rồi. Nhưng vẫn chỉ là biết sách lược đại cương, trong khi trên thực tế, không ai hiểu rõ TT Obama trên phương diện áp dụng sẽ đi xa tới đâu.

Ngay sau khi đắc cử, TT Obama xác nhận với mọi người ông sẽ lật ngược 180 độ sách lược của TT Bush. Ở đây ta khôi cùn nhắc lại những chi tiết gì nhiều. Chỉ cần nhớ lại chính sách mới của tân tổng thống trên căn bản hoàn toàn dựa trên một sách lược mềm dẻo, với mục đích vượt về lâm tinh khôi Hồi giáo, quâ khích cũng như ôn hòa.

Viec cấm đánh danh từ gây "mích lòng" các nhóm khủng bố như "thánh chiến" (jihad), hay "khủng bố Hồi giáo" (islamic terrorism), đã được thi hành, nhưng tất cả các quyết định khác lại không thực hiện được vì chỉ là những quyết định hờ dở, lấp quá sớm vì lý do chính trị trong khi chưa tìm hiểu rõ vấn đề.

Trại Guantanamo đã không đóng cửa được. Gần hai trăm tù không nước nào nhận thành ra vẫn còn bị nhốt tại đó và chính quyền Obama vẫn chưa có giải pháp gì, hoặc có mà không dám nói ra trước sợ bị bê nữa. Chuyện mang tù khủng bố về Nữu Ước để trại tù ra khỏi tò dân sự đã chìm xuồng vì sự chống đối của chính thành phố và những khó khăn thực tế khác, trong đó có chuyện Nữu Ước cho biết sẽ không thể bảo đảm an ninh tại đây được nếu quân khủng bố quyết định đánh đập trả thù. Nôm na ra là không dám làm vì sợ bị đánh. Đại cường Cơ Hỏa của TT Obama nghĩ đến chuyện máy tên khung bố trả thù là đã bi lối, không dám làm gì nữa rồi, chưa cần chứng hành động.

Dự định truy tố các cố vấn của TT Bush và nhân viên CIA ra tòa cũng chìm xuồng luôn vì bộ Tư Pháp, sau khi khua chiêng gõ trống ồn ào để thoả mãn các cựu tri cấp tiến cựu đoan, đã kết luận không đủ yếu tố buộc tội ai hết. Chẳng có ai vi phạm luật gi hết. Những biện pháp xoa dịu khủng bố hay xin lỗi khỏi Hồi giáo đã chẳng có được thành quả nào. Các nhóm khủng bố vẫn tiếp tục cố gắng đặt bom trên tàu bay hay trên xe hơi.

Có lẽ chính quyền Obama đã nhìn thấy rõ sự "chưa thành công" của chiến lược mới, nên quyết định cần phải đi thêm vài bước nữa.

Bước đầu là úng hộ chuyện xây mới tên Hồi giáo sát nách hai tòa cao ốc bị đánh xập ngày 9/11. Đây không phải chỉ là một ngôi đền vĩ đại, mà là một trung tâm sinh hoạt Hồi giáo, trị giá 100 triệu đô, với cao ốc 15 tầng, và đầy đủ tiện nghi như phòng họp cho 500 người, hồ bơi (đền thờ mà cũng có hồ bơi), thư viện,... Dĩ nhiên không ở ngày chố hai cao ốc bị xập, nhưng chỉ cách đó hai con đường (2 blocks). Việc xây trung tâm sinh hoạt này bị các thân nhân của gần 3.000 người chết ngày 9/11 kịch liệt chống đối vì cho đó là một sự xúc phạm công khai đến vong linh những người quá cố. Một hành động có tính thách thức, khêu khích trắng trợn.

Truyền thông cấp tiến đồng loạt hoan hô chuyện này như là một hành động hàn gắn (healing) với khối Hồi giáo. Cản hàn gắn vi sự "mích lòng" khối Hồi giáo. Trong khi khối Hồi giáo đó không cần biết có "mích lòng" thân nhân 3.000 người chết và dân Mỹ hay không."

Ngày 13 tháng 8 vừa qua, TT Obama mở tiệc tại Tòa Bạch Ốc ăn mừng ngày đầu của tháng Ramadan, là tháng lễ chay của Hồi giáo. Đây là tháng lễ mới của Tòa Bạch Ốc, nhưng chỉ ăn tiệc ngày đầu tháng thôi, chưa đến nỗi cả Tòa Bạch Ốc nhịn ăn cả tháng. Nhập dịp này TT Obama lên tiếng ủng hộ việc xây đền, nhân danh tự do tín ngưỡng. Ông xác nhận tất cả các tôn giáo đều có quyền xây nơi thờ phượng tại bất cứ đâu trên nước Mỹ. Washington Post mau mắn phu họa theo tổng thống và tố cáo những người chống là kỳ thi tôn giáo.

Fox News vừa loan tin, một nhà thờ Cơ Đốc Hy Lạp (Greek Orthodox) sát cạnh hai cao ốc, cũng đã bị đánh xập hồi 9/11. Suốt mấy năm qua, họ xin phép được xây lại tại chỗ cũ, nhưng đã bị nhà cầm quyền bác bỏ và yêu cầu xây tại chỗ khác, cách hai cao ốc ít nhất 100 thước (khoảng năm blocks). Câu hỏi đặt ra là một nhà thờ Cơ Đốc bị đánh xập ngày 9/11, muốn được xây lại tại chỗ cũ thì không được phép vì cho là quá gần hai cao ốc, nhưng một đền Hồi giáo muốn được xây gần hơn nữa thì lại được phép, nhân danh tự do tôn giáo.

Thế nghĩa là gì?"

Khi minden đợt do tin ngưỡng, TT Obama đã lái vẫn đe. Cá thể giới đều biết tự do tin ngưỡng chưa bao giờ bị rắc rối tại xứ Mỹ này. Không ai phản đối việc mở tiệc Ramadan trong Tòa Bạch Ốc, hay xây đền Hồi giáo tại Mỹ hết, chỉ yêu cầu dừng xây ngay chỗ 3.000 người đã bị giết bởi Hồi giáo quá khích thôi. Ngay cả Thủ Đốc Nữu Ước từ đầu đã nhìn thấy sự tinh tế nhí của vấn đề, và đề nghị với nhóm Hồi giáo nên chọn một địa điểm khác, nhưng nhóm này nhất định không đổi ý. Vì chả ý muốn thách thử" Công bằng mà nói, TT Obama cho dù muốn, cũng không có quyền ra lệnh xây hay cấm xây đền này vì hoàn toàn ngoài thẩm quyền của ông. Đáng lẽ ra, ông không cần và không nên can dự vào một vấn đề địa phương, nhưng ông đã lén tiếng ủng hộ chỉ để lấy điểm với khối Hồi giáo. Và ông ta thêm một khó khăn mới cho đảng Dân Chủ đang lo sợ sẽ bị tham bại trong kỳ bầu cử tới. Thảm đùa lùn của CNN cũng cho thấy 70% dân Mỹ chống đối việc xây đền. TNS Harry Reid, lãnh tụ khối đa số Dân Chủ đã là nạn nhân tiên tiễn: bị đe dọa mất ghế, ông phải mau mắn lén tiếng kêu gọi nhóm Hồi giáo xâm nhập chỗ khác, trái với ý của TT Obama. Chủ tịch đảng Dân Chủ Howard Dean, người chịu trách nhiệm về cuộc tranh cử của các ứng viên Dân Chủ, cũng đã lén tiếng chống vi nhิ rõ ánh hưởng tại hai cửa vẫn đe trong cuộc bầu cử tới. Như vậy có thể nói là các ông Reid và Dean đã không tôn trọng tự do tôn giáo như Washington Post tố không"

Một điều lạ lùng nữa. Chi phí xây trung tâm này là 100 triệu đô. Nhà Nước Mỹ không có vé gi thắc mắc xem số tiền này từ đâu ra mặc dù có tin đồn là tiền sẽ đến từ Á Rập Saudi và Iran. Trái lại, bà Chủ Tịch Hạ Viện Nancy Pelosi lại yêu cầu điều tra xem những người chống đối xây đền lén lén đàu ra để vận động chống đối. Không biết bà có "nỗi lòn" không"

Các nước Á Châu, tuy không bị đánh chén 9/11, nhưng lại là những nước bị đe dọa nhiều hơn, vì số di dân Á Rập và Hồi Giáo bê dát đát. Dù vậy, cho đến nay, chưa thấy xứ Á Châu nào khum núm o bế mấy ông Hồi giáo hết. Trái lại, Thụy Sĩ ra lệnh cấm không được xây tháp Hồi Giáo trên nóc các đền. Đức đóng cửa đền Hồi giáo trước đây được nhóm khủng bố 9/11 dùng làm nơi họp tại Hamburg. Pháp ra luật cấm phụ nữ Hồi giáo mang khăn che mặt ngoài đường, và cấm không cho nữ học sinh Hồi giáo được mang khăn che tóc trong trường.

Không rõ có thể tượng trưng được TT Obama sẽ dám làm bắt cứ chuyện gi kiếu này. Trái lại, hết vuốt đền ve. Chẳng những công khai mà còn lén lút làm nhiều chuyện khác nữa.

Cách đây hơn hai năm, nhà đài tài Khadafi của Libya ra lệnh đặt bom đánh rót một chuyến bay của hàng Pan Am khi bay ngang qua Anh làm 260 hành khách chết hết, trong đó phần lớn là dân Mỹ. Sau cả chục năm điều tra, thủ phạm người Lybia, Abdel Baset al-Megrahi bị bắt và năm 2001 bị kết án chung thân tại Scotland (tương đương với một tiểu bang trong Liên Hiệp Anh, là nơi tàu bay rớt).

Cách đây đúng một năm, al-Megrahi được chẩn bệnh và một bác sĩ đưa ra kết luận là tên này bị ung thư đến thời cuối, nhiều lầm là sống được ba tháng nữa thôi. Vì lý do nhân đạo, chính phủ Anh ra lệnh thả hắn về Lybia. Dĩ nhiên là tên tù này khi về tới Lybia đã được long trọng đón rước như một anh hùng dân tộc. Đích thân con trai trưởng của Khadafi - coi như là thái tử sắp nối nghiệp phụ vương - ra tân phi trường đón.

Chính quyền Obama lén tiếng công khai phản đối Thủ tướng Anh, tiếp các thân nhân của các nạn nhân đã bị chết oan, khẳng định tổng thống sẽ không bỏ qua chuyện này và sẽ lập ủy ban điều tra cho ra lẽ.

Một năm sau, sự thật lòi ra. Câu chuyện không giống như mô tả ở trên chút nào.

- Một năm sau khi được thả, al-Megrahi vẫn sống nhàn rảnh, như một ông hoàng, chẳng có triệu chứng sắp chết gi hết. Phúc trình nói rằng tên tù chỉ còn sống được ba tháng, là phúc trình của một bác sĩ được mang từ ngoài nhà tù vào, trong khi bốn vĩ bác sĩ chăm sóc tên tù từ nhiều năm trước, không có người nào ký vào phúc trình đó.

- Việc thả tù là do áp lực của hàng đầu của Anh, BP (hàng đầu thủ phạm vụ dầu loang ở New Orleans), vừa kiểm được mỏ dầu ngoài khơi Lybia, muốn được khai thác, nhưng bị Khadafi ra điều kiện, làm khó dể. BP thương lượng với Thái Tử Lybia rồi với chính quyền Anh để tìm cách thả tên tù ra lầy lòng Khadafi. Sau đó, BP được giấy phép cho khai thác dầu. BP nhận nhận có thương lượng với Khadafi cũng như áp lực chính quyền Anh, nhưng dĩ nhiên không nhận đã nói chuyện về al-Megrahi. Tuy nhiên, nhiều báo Anh không tin lời phủ nhận này.

- Chính quyền Anh trước khi thả tù, đã tham khảo chính quyền Obama. TT Obama đích thân xử lý, hiểu rằng Lybia là một nước Á Rập Hồi Giáo cực đoan có ảnh hưởng lớn đối với các nhóm khủng bố quá khích, nên đồng ý cho thả, và còn khuyến cáo nên thả về Lybia, chứ không nên thả ra tại Anh. Một loạt thông điệp trao đổi lúc đó giữa hai chính quyền Anh và Mỹ vừa được Thủ tướng Scotland công bố để chống đỡ những chi trich.

- Ủy ban điều tra mà TT Obama long trọng hứa hẹn cho đến nay vẫn chưa ra đờ.

Tòa Bạch Ốc không lên tiếng xác nhận hay phủ nhận ghi gì về tin TT Obama đồng ý thả tên tù. Nếu thật sự TT Obama đã biết trước và chấp nhận thả al-Megrahi thì sự ngạc nhiên và bất bình của TT Obama khi nghe tin tên tù được thả ra chỉ là trò xi-nê-ma rẻ tiền lừa thiên hạ. Sao lại im lặng" Chẳng lẽ thủ tướng Scotland nguy tạo thông điệp mà lại không bị chính phủ Anh truy tố" Rất có thể TT Obama đã đồng ý vì đây cũng là cách vuốt ve các nhóm quâ khích Hồi giáo vẫn còn nể nang Khadafi.

Và như vậy cũng giúp ta hiểu rõ tại sao cả năm nay mà vẫn chưa thấy ủy ban điều tra được thành lập. Ngay cả ủy ban điều tra do Thượng Viện thành lập trước sự đòi hỏi của phe Cộng Hòa cũng đã bị các thượng nghị sĩ trong khối đa số Dân Chủ ngầm tóm

cả năm nay chưa thấy nhúc nhích gì hết. Cách đây ít ngày mới rục rịch viết thư cho chính phủ Scotland xin tài liệu để trấn an dư luận đang bất mãn.

TT Syria, là một trong những lãnh tụ không thân thiện ghi với Mỹ, và được TT Obama o bế, đã công khai nhận định về TT Obama như là một nhà lãnh đạo "yếu" (weak), quả là không sai chút nào. Vấn đề là không hiểu TT Obama sẽ còn nhận nhượng hay

nhún nhường đến mức nào để thỏa mãn các nhóm khung bối quâ khích, hy vọng chúng sẽ tha, không đánh Mỹ nữa.

Dù sao thì sự nhún nhường với Hồi giáo đã tăng thêm sự hiếu lèn về tin ngưỡng của TT Obama. Năm 2008, khi ông còn tranh cử và người ta biết đến ông, kể cả tên đậm là Hussein cũng được né - thi 10% dân Mỹ (khoảng 30 triệu người) nghĩ ông là Hồi giáo. Con số đó bây giờ đã tăng gấp đôi, 20% (hay 60 triệu người), sau khi TT Obama đắc cử gần hai năm. Năm 2008, báo New York Times nhận định cả hai ông bố ruột và bố kế của TT Obama đều theo đạo Hồi, và theo luật Hồi, TT Obama đương nhiên là đạo Hồi khi ra đời. Nhưng TT Obama khẳng định ông theo đạo Thiên Chúa. Tòa Bạch Ốc mới đây đã ra thông tin xác nhận TT Obama là Thiên Chúa giáo thuần thành tuy không nói rõ từ hồi nào, mỗi ngày đều đọc kinh. Hiện nay chỉ có một phần ba dân Mỹ

biết TT Obama theo đạo Thiên Chúa, gần một nửa không biết ông theo đạo gì. Chưa kể gần 30% cho rằng ông không sanh ra tại Mỹ, mà tại Kenya!

Càng biết TT Obama nhiều, người ta lại càng mù mờ về ông. Nói cách khác, càng ít tin ông hơn. (22-8-10)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Phong Trào Tea Party: Câu Hỏi Lớn

22/06/2010

Phong Trào Tea Party: Câu Hỏi Lớn

Vũ Linh

... 41% dân Mỹ ủng hộ trong khi 58% chống TT Obama...

Thời gian gần đây, báo chí Mỹ om xóm bán tán về sự lún mòn của Phong Trào Tea Party, mà có báo Việt ngữ dịch sai là "Đảng Trà". Đài cương, phong trà này ra đời như là một sự chống đối chính sách của TT Obama. Họ chống đối sự bành trướng quá mức của Nhà Nước trong cuộc sống của họ và trong guồng máy kinh tế tài chính, một sự bành trướng dựa trên sự cao thuế nặng mà họ sẽ phải chịu.

Ra đời vào mùa hè năm ngoái trong tinh thần tự phát từ khối quần chúng, đến nay phong trà còn mang tinh chất một cuộc nổi dậy của quần chúng, rời rạc, vô tổ chức và nhất là không có lãnh đạo hay đường lối rõ rệt. Không phải là một thứ "đảng" có tổ chức thống nhất trên cả nước, mà là một loạt các nhóm lớn nhỏ, nỗi lòng riêng rẽ trên 50 tiểu bang, với hàng trăm "lãnh tụ" địa phương tuyên bố vung vít.

Nếu muốn nói đến một mẫu số chung, thì đây là một phong trà có lập trường bảo thủ, khuynh hướng cực đoan.

Ngay từ đầu, giới truyền thông "đảng chính" có thái độ coi nhẹ phong trà này. Nếu không nhìn như chuyên tào lao, thi họ cũng chỉ coi như là những nhóm da trắng kỳ thị quâ khích, với sức sống của một ngọn lửa rơm, bùng lên rồi tắt.

Cái nhìn khinh thường này còn được cung cấp bằng sự nói lên của bà Sarah Palin, cựu thống đốc Alaska và cựu ứng viên phó tổng thống của Cộng Hòa, như ngôi sao sáng, gần như là lãnh tụ tinh thần của phong trà. Giới truyền thông này chưa bao giờ có thiện cảm hay tôn trọng bà như một chính khách nặng ký.

Mùa hè năm ngoái, Phong Trào Tea Party tổ chức được một cuộc mít-tinh vĩ đại, quy tụ được trên dưới một triệu người tại thủ đô Hoa Thịnh Đốn. Đến mùa thu, một vài chính khách nhảy ra tranh cử trong các cuộc bầu cử địa phương với hậu thuẫn tích cực của phong trà, đồng thời phong trà cũng cầm đầu những đợt tượng cấp tiến cần bị đánh bại trong các bầu cử.

Thành quả ban đầu không lấy gì là khà quan. Sự tranh cử của một ứng viên trà trong một cuộc bầu dân biểu liên bang của một đơn vị tiểu bang Nữu Ước đã đưa đến chia rẽ hàng ngũ bảo thủ Cộng Hòa để rồi ứng viên cấp tiến Dân Chủ thắng. Nhưng điều lạ lùng là trong sự èo uột đó, Phong Trào Tea Party vẫn... không chết. Trái lại, ánh hưởng ngày một lớn mạnh dù vẫn chưa thống nhất được về tổ chức hay chiến lược, chiến thuật. Vẫn ô hợp như thòr ban đầu. Vậy mà từ đầu năm nay, phong trà bắt đầu đạt được thành quả cao thủ qua chiến thắng của các dân cử được sự ủng hộ của phong trà.

Tại Florida, thống đốc Charles Crist của Cộng Hòa ra tranh cử thượng nghị sĩ liên bang. Nắm chắc trong tay cái ghế này 100% khi thăm dò dư luận cho thấy dân Florida ủng hộ ông đến gần hai phần ba, trong đó có một số rất lớn thành phần thuộc đảng Dân Chủ. Bất ngờ một dân biểu trẻ địa phương nhảy ra tranh cử ngay trong đảng Cộng Hòa. Ông này đưa ra một lập trường bảo thủ mạnh, chỉ trích ông Crist là quá gần với TT Obama, và được ngay hậu thuẫn của Phong Trào Tea Party và bà Sarah Palin. Thế rồi ngôi sao Charles Crist ngày một lu mờ trong đảng Cộng Hòa, đến độ khiến ông thấy là không có hy vọng đặc cử trong cuộc bầu sơ bộ của đảng Cộng Hòa vào tháng Tám. Đành phải bỏ đảng ra tranh cử với tư cách độc lập không đảng nào, ôm hy vọng đặc cử với phiếu của cử tri ôn hòa dù phê phái.

Chính khách Mỹ bö đang đi tìm chiến thắng cá nhân là chuyện thường.

Cách đây vài tuần, tại tiểu bang Kentucky, ông Rand Paul, một dân biểu bảo thủ cực đoan, được hậu thuẫn mạnh mẽ của Phong Trào Tea Party và bà Sarah Palin, đã chiến thắng trong cuộc bầu sơ bộ khi đảng Cộng Hòa tuyển ứng viên thượng nghị sĩ liên bang. Ông chiến thắng một cách huy hoàng, hạ đối thủ với trên 25 điểm cách biệt.

Mới đây, tại Nevada, cũng trong cuộc bầu sơ bộ của Cộng Hòa, trong sự bất ngờ của mọi người, bà Sharron Angle dễ dàng giành được quyền ra tranh cử thượng nghị sĩ liên bang chống đương kim nghị sĩ Harry Reid, lãnh tụ khối đa số Dân Chủ trong Thượng Viện. Bà Angle cũng thuộc khuynh hướng bảo thủ cực đoan, được hậu thuẫn mạnh mẽ của Phong Trào Tea Party và bà Sarah Palin.

Cũng ngày đó, California có cuộc bầu sơ bộ của Cộng Hòa để tranh chức thượng nghị sĩ liên bang trong tay bà Barbara Boxer của Dân Chủ. Barly Fiorina, với hậu thuẫn tích cực của bà Sarah Palin và Phong Trào Tea Party, cũng đã chiến thắng vẻ vang. Tóm lại, trong các cuộc bầu cử mới nhất trong đảng Cộng Hòa, người ta đã thấy được sự chiến thắng của ứng viên được hậu thuẫn của Phong Trào Tea Party: tinh thần chống đối TT Obama và chính sách cấp tiến của ông ngày một mạnh. Sự lớn mạnh này cũng để hiện trong không khí chính trị hiện hữu.

Thậm dò dư luận mới nhất của Rasmussen cho thấy chỉ có 41% dân Mỹ ủng hộ trong khi 58% chống TT Obama. TT Bush, bị truyền thông coi là tổng thống tệ nhất, phải mất tám năm mới xuống tới mức 35%, trong khi TT Obama chỉ cần một năm rưỡi đã xuống tới 41%. Cố lên, chỉ còn 6 điểm nữa là bắt kịp Bush. Một năm rưỡi sau khi chấp chính, chưa ai thấy rõ ràng thành quả nào của TT Obama.

Đó nỗi, 18 tháng sau khi ban hành luật kích cầu, kinh tế vẫn trì trệ, thất nghiệp vẫn ở mức kỷ lục trên dưới 10%; hơn hai năm sau khủng hoảng gia cư, tỷ lệ số nhà bị tịch thu đã tăng lên đến mức kỷ lục 44% chứ chẳng suy giảm. TT Obama vẫn rì rà dò thưa lên đầu TT Bush, chỉ khiến người ta thắc mắc không biết ông đã làm gì trong gần một nửa nhiệm kỳ qua" Chương trình cải tổ y tế bước vào giai đoạn thực hành với các dân cử, luật gia, và công chức bù đầu cái nhau về chi tiết và thế hệ áp dụng luật mới.

Trong khi hơn 30 tiểu bang đang truy cứu thủ tục thưa kiện chính phủ vi phạm Hiến Pháp. Luật cải cách ngân hàng thi dù chẳng ai chống (kể cả phe Cộng Hòa) vẫn chưa được thông qua vì các vị dân cử còn đang cãi cọ chuyện quá cấp phụ định. Nhà Nước vẫn chẳng biết làm gì trước nạn đầu loat tại Vịnh Mẽ Tây C, ngoại trừ xia tay dỗi lối hét Bush đến háng BP, làm người ta có cảm tưởng chuyện đó trách nhiệm quan trọng hơn chuyện chặn đầu thát và tẩy rửa đầu.

Đối ngoại cũng gặp toàn thất bại.

Cái nhau với đồng minh quan trọng nhất là Anh vì vụ dầu loang, kinh chống Do Thái, còn đồng minh Al Maliki thi thua trong cuộc bầu cử tại Iraq. Tại Afghanistan, TT Karzai chống Mỹ ra mặt trong khi chiến trường ngày càng xô động: trong bảy năm của Bush, 550 quân nhân tử vong, trong một năm rưỡi của Obama, gần 500 quân nhân thiệt mạng. Nguy hiểm hơn cả, người ta mới khám phá ra tổ chức mực vụ ISI của Pakistan vẫn đang huấn luyện và vũ trang cho Taliban ở Afghanistan dù Pakistan đã được TT Obama mua chuộc với cả trăm tỷ tiền viện trợ kinh tế và quân sự.

Đối với các nước đối nghịch lâu năm như Iran, Bắc Hàn, Venezuela,... tình trạng ngày thêm suy đồi bất chấp những tuyên bố cầu hòa của TT Obama. Iran phớt lờ mọi hâm doa và quyết nghị của Liên Hiệp Quốc, ngang nhiên tiến hành chương trình phát triển nguyên tử, bây giờ với hậu thuẫn của hai nước lớn Ba Tây và Thổ Nhĩ Kỳ. Bắc Hàn công khai thách thức bằng cách vô cớ đánh đắm chiến hạm Nam Hàn.

Quan hệ với Nga ngày càng lạnh nhạt trong khi Putin mặc bẩn cũng có thể lực trong Liên Bang Xô Viết cũ. Đồng minh Mỹ, TT Bakiyev của Kyrgyzstan bị lật đổ và đồng minh Nga lên thay. Hiệp ước Mỹ-Nga giải giới nguyên tử chỉ là chuyện mè mè vô ích: mỗi nước vẫn còn cả ngàn trái bom nguyên tử trong khi chỉ cần vài chục trái dù tan hoang thế giới. Trung Quốc đơn phong hùy bô cuộc họp với bộ trưởng Quốc Phòng Robert Gates, v.v....

Bất chấp chính sách "ôn hòa" mới, các tay khung bỗn vân chra chia thay đầu hiệu hoà hoang, trong khi những ám mưu khung bỗn gây chi đưa ra ánh sáng sự bất lực của cơ quan an ninh trong cố gắng ngăn chặn khủng bố. Vụ xù các lánchez tại Nữu Ước đi vào bê tông, tiến tới không được, rứt lui mất mặt, trong khi nhà tù Guantanamo vẫn còn đó mà không ai thấy cách nào đóng cửa được.

Những thành quả bất bát này đưa đến sự thất vọng ròn bất mãn của đa số dân Mỹ, đưa đảng Dân Chủ đến tình trạng nguy kịch với hàng loạt ứng viên bảo thủ cực đoan được sự ủng hộ của Phong Trào Tea Party và đắc cử.

Những chiến thắng của Phong Trào Tea Party này bất ngờ đã thay đổi cuộc diện chính trị Mỹ. Trong khi các tham dò dư luận vẫn cho thấy đảng Dân Chủ sẽ bị chống đối mạnh và sẽ mất phiếu đáng kể, oái ăm thay, vẫn tượng thắng lợi tháng Mười này lại có vẻ sáng hơn.

Sự thành công của Phong Trào Tea Party có thể là con dao hai lưỡi. Nó đưa đến chiến thắng của các ứng viên bảo thủ cực đoan, có nghĩa là trong cuộc bầu cử tháng Mười này tới đây, các ứng viên đảng Dân Chủ sẽ trực diện với các ứng viên bảo thủ cực đoan, phần lớn lại cũng ít tên tuổi và thiếu tổ chức. Trong khi đó, dân Mỹ nói chung không ủng hộ một lập trường cực đoan nào, cho dù đó là cực đoan phái tả hay cực đoan phái hữu.

Mặt khác, cuộc tranh cử của các ứng viên bảo thủ cực đoan đã và có thể cũng sẽ chia rẽ khố cử tri bảo thủ, đưa đến chiến thắng cho ứng viên Dân Chủ như ta đã thấy tại Nữu Ước. Kết quả là, với các ứng viên bảo thủ cực đoan, Cộng Hòa có thể sẽ gặp khó khăn hơn.

Nhìn vào những chiến thắng của các ứng viên được sự ủng hộ của Phong Trào Tea Party vừa nêu trên, ta thấy vẫn tượng chiến thắng lớn của đảng Cộng Hòa đã trở thành một câu hỏi lớn. Báo điện tử Real Clear Politics trước đây dự phỏng Cộng Hòa sẽ thắng thêm tám ghế thượng nghị sĩ, bây giờ đã cắt con số đó xuống còn sáu ghế, với hai ghế có thể bị mất là:

- Florida, trước đây Cộng Hòa nắm chắc ghế thượng nghị sĩ với thống đốc Crist, bây giờ không ai biết ai sẽ thắng với ba ứng viên: Cộng Hòa, Dân Chủ và độc lập.

- Nevada, lãnh tụ Dân Chủ Harry Reid trước đây bị coi như chắc chắn thua, bây giờ sẽ đối diện với một ứng viên Cộng Hòa cực đoan, thiếu kinh nghiệm, ít uy tín. Hy vọng tái đắc cử của ông Reid bất ngờ đã lớn mạnh hẳn lên.

Đây là cách nhìn bi quan cho đảng Cộng Hòa. Có thể đảng Dân Chủ vẫn thất bại nặng vì chính sách của TT Obama càng ngày càng mất hậu thuẫn, nhưng dù sao thì sự lớn mạnh bất ngờ của Phong Trào Tea Party cũng thổi vào chính trường Mỹ một yếu tố mới, thay đổi cuộc diện chính trị mà không ai biết được thay đổi đến mức nào. (20-06-10)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Câu Chuyện Thất Nghiệp

15/06/2010

Câu Chuyện Thất Nghiệp

Vũ Linh

...bốn trăm ngàn người có việc do Nhà Nước công bố chỉ là số... ảo.

Tháng Hai năm 2009, vừa đắc cử không bao lâu, tân TT Obama đưa ra ngay một chương trình kích cầu kinh tế vĩ đại gần 800 tỷ đô. Ông quảng bá đó là chương trình khẩn thiết, bắt buộc phải có để cứu nguy tình trạng kinh tế đang đi vào giai đoạn suy trầm lâu dài, đưa đến thất nghiệp nặng nề. Lúc đó tỷ lệ thất nghiệp đang ở mức 6%. Ông cảnh giác nếu không có biện pháp quy mô kích cầu kinh tế thì tỷ lệ thất nghiệp sẽ có thể lên đến mức nguy kịch 8% trong vòng vài tháng tới.

Khối Cộng Hòa chống đối mạnh mẽ. Theo họ thi kế hoạch kích cầu trước hết là quá lớn, lớn hơn khả năng tài chính của Nhà Nước Mỹ, và quan trọng hơn nữa, không có gì chứng minh kế hoạch có thể làm suy giảm tỷ lệ thất nghiệp vì thật ra là một chương trình có tính cách tài sản phổi lợi lùi lâu dài, kiêu như giài tảng trợ cát xã hội cho những người lợi túc thấp, chứ không nhằm vào việc giải quyết nạn thất nghiệp. Nói cách khác, kế hoạch sẽ không giảm tỷ lệ thất nghiệp mà lại tốn kém quá mức. Nói kế hoạch này nhằm giúp kích động kinh tế, tạo công ăn việc làm ngay trong ngắn hạn hoàn toàn không đúng sự thật. Phe Cộng Hòa chỉ trích TT Obama đã dùng chuyện giải quyết nạn thất nghiệp làm bình phong để khagua láp y đò cải cách xã hội.

Dù vậy, quốc hội vẫn thông qua kế hoạch kích cầu kinh tế nhờ khối da số Dân Chủ, mà không có được một phiếu nào từ khối đối lập Cộng Hòa.

Những chuyện gì xảy ra sau đó, phần lớn chúng ta theo dõi tin tức thời sự đều đã thấy.

Mặc dù kế hoạch kích cầu kinh tế được thông qua như TT Obama kêu gọi, nhưng tỷ lệ thất nghiệp chẳng những không giảm xuống dưới 6% như TT Obama hứa hẹn, cũng chẳng tăng lên 8% như ông đe dọa, mà vọt lên đến 10%. Giờ này đây, gần một năm rưỡi sau khi luật kích cầu kinh tế được ban hành, tỷ lệ thất nghiệp vẫn ngoan cố đứng khung gần mức 10% mà chẳng ai thấy triển vọng suy giảm trong tương lai gần.

Quá đúng như những lời chỉ trích của khối bảo thủ, kế hoạch đầu tiên này - cùng với các kế hoạch không lồ khác như cứu nguy ngân hàng, hăng bảo hiểm, hăng xe, và chương trình cải tổ y tế - đã tăng mức nợ của Nhà Nước lên đến mức vô tiền khoáng hậu là 13 ngàn tỷ, trong khi chẳng có tác dụng nào trên tỷ lệ thất nghiệp.

Sáng Thứ Sáu 4 tháng 6 vừa qua, TT Obama hoan hỷ ra thông báo khoe kế hoạch kích cầu đã có tác dụng cụ thể và cuộc phục hồi kinh tế đã bắt đầu với thống kê cho thấy trong tháng Năm, hơn 430.000 việc làm mới đã được tạo ra, một con số lớn nhất trong một thập niên qua. Một tin mừng lớn cho chúng ta "Chúng ta sáp có việc làm lai" Kinh tế đã thực sự bắt đầu phục hồi" Mọi người đều có quyền vui mừng và trì ơn công trạng của TT Obama"

Sự thật có hơi khác.

Thị trường chứng khoán Dow Jones ở Nữu Ước đón nhận tin này bằng cách... rớt hơn 320 điểm ngay trong ngày Thứ Sáu này, một kỷ lục chưa thấy từ cuối năm 2008. Qua Thứ Hai, thị trường chứng khoán Á Châu và Âu Châu sụp đổ theo. Tại sao phản ứng la vậy"

TT Obama có thể hàn hoan quảng bá tin "kinh tế đã phục hồi" cho bần dân thiên hạ nhưng không qua mặt được các chuyên gia kinh tế tài chính, cũng như các nhà đầu tư. Họ mau mắn nhìn thấy sự thật sau các con số bóng bẩy của Nhà Nước đưa ra.

Trong số hơn 430.000 việc làm mới ra đời, thi đã có hơn 390.000 việc là do thi thập dữ liệu kiểm kê dân số, tức là những việc làm nhất thời ngắn hạn, trong khi số việc làm lâu dài của tư doanh, có tác dụng thực sự trên năng xuất kinh tế thì chỉ có hơn 40.000, một con số không may may ý nghĩa gì so với gần mươi lăm triệu dân Mỹ đang thất nghiệp.

Chẳng những hackett chỉ là con số công chức di thi thập dữ kiện, tức là một loại việc làm chẳng có năng suất gì vào việc phát triển kinh tế, mà hơn vây nữa, chỉ là một gánh nặng phụ trời cho công quỹ.

Ở đây không thể rết giàn đì: tảng việc làm có năng suất trong khung vực tư sẽ có tác dụng tăng trưởng kinh tế, trong khi tảng việc làm thu thập dữ kiện trong guồng máy thư lại Nhà Nước thi chỉ có thể tăng gánh nợ của Nhà Nước thôi. Nhìn vào những gì đang xảy ra tại Hy Lạp, hay ngay cả tại tiểu bang Cali, các nhà đầu tư và chuyên gia kinh tế tài chính chỉ có thể lo sợ hơn cho tương lai nước Mỹ.

Mặt khác, con số 40.000 việc làm thật sự mới được tạo ra lại quá ít, chứng tỏ rõ ràng kinh tế chưa phục hồi gì hết. Theo các chuyên gia kinh tế, hiện nay nước Mỹ có gần 15 triệu người thất nghiệp. Mỗi tháng lại có thêm khoảng một trăm ngàn thanh niên thanh nữ đến tảng gia nhập thi trường việc làm. Muốn những người này có việc làm, trung bình mỗi tháng kinh tế Mỹ phải tạo ra 400.000 việc làm, và tiếp tục như vậy trong ít nhất ba năm liền. Nhìn vào cách tính này thi ta thấy rõ 40.000 việc làm mới được tạo ra trong tháng Năm chỉ là mui rõ bô biển, chẳng những không phản ánh một sự phục hồi kinh tế như lời quảng bá của tổng thống, mà lại thể hiện rõ tri trạng kinh tế sẽ còn kéo dài khá lâu.

Và đó chính là lý do tại sao thi trường chứng khoán lại rớt thảm hại như vậy sau khi TT Obama loan tin có thêm hơn bốn trăm ngàn việc làm mới được tạo ra. Phép lạ Obama chỉ có trong mắt của các đệ tử của Đặng Tiên Tri thôi, không thuyết phục được các chuyên gia hay mấy tay tư bản Nữu Ước hay Luân Đôn hay Ba-Lê.

Đã vậy, ngày cao con số 390.000 người được thuê làm công chức nhất thời cũng là một con số cần được nhìn cho kỹ.

Theo một phúc trình của Tống Thanh Tora (Inspector General) của chính phủ Mỹ, con số này quá lớn, lớn hơn nhu cầu thực sự. Cơ quan phụ trách việc kiểm kê dân số nhận ra là con số người thực sự cần thiết cho công tác này thấp hơn, và giải thích họ thu dụng nhiều người để sẵn sàng có người thay thế mỗi khi có người nghỉ việc. Họ gọi đó là một cách để tiết kiệm chi phí (cost-saving measure).

Ở đây, ta thấy rõ cách làm việc của khu vực Nhà Nước trong chính quyền Obama. Trong một công ty tư nhân, khi nào có nhân viên nghỉ việc thi người ta mới di tuyển dụng người thay thế. Trong việc kiểm tra dân số, Nhà Nước Obama thu nhận nhân sự thay thế trước khi có người nghỉ việc. Dĩ nhiên kết quả là ta thấy hàng loạt người được thu dụng, cho qua các khóa huấn luyện cần thận và được trả lương đáng hoàng đế... không làm gì hết, hay làm đại khái, chỉ vì chưa cần đến họ.

Một chuyện lạ khác nữa. Đài truyền hình FOX phỏn vấn trực tiếp một nữ nhân viên đang được thuê làm nhân viên thu thập dữ kiện kiểm kê dân số. Bà này cho biết là bà đã được thu dụng, rồi được huấn luyện trong khoảng 40 tiếng rồi giao việc làm. Nhưng chỉ làm vài ngày là bà bị cho nghỉ việc, để rồi vài ngày sau lại được thu dụng lại, và được thông báo là lại là người mới có việc.

Sự kiện này, nếu đúng sự thật, chứng minh quá đúng là quá nhiều nhân viên đã được tuyển dụng khi cho họ phái nghỉ việc thường xuyên để nhường chỗ cho những người khác.

Đồng thời, sự kiện này cũng cho ta thấy con số hơn bốn trăm ngàn người có việc do Nhà Nước công bố chỉ là con số... ảo. Tình trạng của cái bà được phỏn vấn trên Fox được ghi vào thống kê là có "hai" người được tuyển dụng trong khi trên thực tế, chỉ có một người được tuyển dụng hai lần.

Những mánh khóe chính trị kiểu này đều là do "Bắc Bộ Phủ" làm thi không có gì đáng ngạc nhiên, nhưng dưới chính quyền Obama, một người từng tranh cử với những chiêu bài "trong sạch và trong sáng", thì quả là chuyện đáng nói.

Nói theo kiểu Mỹ: cũng vẫn chỉ là chính trị kiểu cũ rich, hứa hẹn một đảng làm một nோ. Nói theo kiểu tổng thống Thiệu: đừng nghe những gì ...

Nhìn vào thành quả tạo công ăn việc làm của TT Obama sau một năm rưỡi chấp chính, người ta có thể khẳng định hoặc là TT Obama đã thất bại hoàn toàn, chẳng tạo được việc làm cho ai hết bất chấp những quảng bá cho kế hoạch kích cầu kinh tế, hoặc việc tạo công ăn việc làm không phải là ưu tiên hàng đầu của tổng thống bắt kể những diễn văn và tuyên bố hào hào tạo công ăn việc làm.

Thật ra, nhanh nhất nghiệp chưa được giải quyết không phải vì TT Obama bắt tài bắt lực không biết giải quyết như thế nào, mà chỉ vì vấn đề tạo công ăn việc làm không phải là ưu tiên của TT Obama. Không phải vì ông không quan tâm đến dân tình. Nhưng chỉ vì ưu tư của ông nằm ở chỗ khác.

TT Obama là người có một viễn ảnh vĩ đại, muốn cải cách toàn diện chế độ xã hội Mỹ theo hướng cấp tiến thiên tả, dựa trên các nguyên tắc căn bản của khối này, tức là tái phân phối lợi tức, chia sẻ tổng sản phẩm cá nước cũng như quyền lợi an sinh một cách "đông đều" hơn, cung cấp bảo hiểm và dịch vụ y tế cho toàn dân, áp đặt một sự can thiệp mạnh mẽ và sâu rộng của Nhà Nước vào guồng máy kinh tế tài chính dưới chiêu bài cứu nguy các hăng xe, các hăng bảo hiểm, các ngân hàng, ...

Tất cả những chuyện lớn này đều hồi chi tiêu không rõ. Như đã nói phần trên, với các chương trình đồ sộ này, ngân sách nước Mỹ đã thảm thủng quá nặng, khiến Nhà Nước đã mắc nợ tới 13 ngàn tỷ.

Bây giờ muốn giải quyết nạn thất nghiệp thi cũng lai cần có những chương trình kế hoạch vĩ đại khác do Nhà Nước tài trợ, hay những giải thuế quy mô cho khu vực tư để khuyến khích các công ty tư tạo công ăn việc làm. Cách nào thi cũng chỉ trầm trọng hóa thêm thảm thủng ngân sách khiến Nhà Nước lại mắc nợ thêm nữa.

Cải cách xã hội và giải quyết thất nghiệp, hai chuyện chỉ có thể làm một.

Đối với TT Obama, việc tạo công ăn việc làm chỉ là ưu tiên hàng thứ, sau các chương trình cải cách xã hội, là những chương trình có hệu quả lớn lao và lâu dài cho nhiều thế hệ (giá trị của TT Obama) trong khi chuyện thất nghiệp tương đối vẫn chỉ là vấn đề cung bộ ngắn hạn. Do đó, ta mới thấy trạng sau hơn 18 tháng chấp chính, tỷ lệ thất nghiệp vẫn chẳng suy giảm. Và trong tương lai gần, cũng sẽ chẳng có tiến bộ nào. Đó là sự thật chúng ta cần nhìn rõ bất kể những xác quyết của chính quyền Obama. Thực tế mà nói, nếu tỷ lệ thất nghiệp qua năm tới mà xuống được tới mức 9% thì coi như là chúng ta may mắn lắm rồi. (13-6-10)

Quý đọc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: VuLinhh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Dân Mỹ Lại Lên Tiếng Bác Bỏ Tt Obama

25/05/2010

Dân Mỹ Lại Lên Tiếng Bác Bỏ TT Obama

Vũ Linh

...đinh dáng xa gần với tổng thống đều rót dài thê thảm...

Thứ Ba vừa qua, bầu cử sơ bộ đã được tổ chức tại ba tiểu bang cho cả hai đảng Dân Chủ và Cộng Hòa. Tuy chỉ là bầu cử sơ bộ nhưng kết quả tại cả ba tiểu bang Pennsylvania, Arkansas và Kentucky đã gây rúng động lớn trong chính trường Mỹ. Toàn là những tin không vui cho TT Obama và các đệ tử trung kiên của ông.

Ta hãy xét lại xem.

PENNSYLVANIA

Cuộc tranh cử sơ bộ trong đảng Dân Chủ mang những ý nghĩa thật đặc biệt. Thượng Nghị Sĩ đương nhiệm Arlen Specter ra tái tranh cử và dùng phái một dân biểu địa phương Joe Sestak, cũng là cựu đề đốc hải quân Hoa Kỳ. Cuộc chạy đua thực sự bắt đầu cách đây hơn một năm như là trận đấu "châu chấu đá voi". TNS Specter là người đã từng ngồi ở ghế thượng nghị sĩ này trên dưới bốn chục năm. Trong bốn thập niên đó, ông là người của đảng Cộng Hòa, có khuyễn hướng ôn hòa, rất có uy tín, làm Chủ tịch Ủy Ban Tư Pháp của Thượng Viện, tức là người nắm vai trò quan trọng nhất trong việc chuẩn nhận các quan tòa liên bang và thành viên Tối Cao Pháp Viện để tổng thống đắc cử.

Năm 2008, đảng Dân Chủ đại thắng, nắm được 59 ghế, còn thiếu đứng một ghế thi đại số tuyệt đối kiểm soát hoàn toàn Thượng Viện. Phe Dân Chủ và TT Obama đã tìm đủ cách ve vãn chiêu dụ ông Specter. Đã vậy, trong đảng Cộng Hòa lại nỗi lên một ngói sao mới, Ông Toomey, de sở sẽ được ông Specter. Ông Specter suy tính kỹ rồi quyết định xé rào, nhảy qua bên đảng Dân Chủ. Ông tuyên bố thắng thường "tôi đối đáng vi muôn được đắc cử", và ông giải thích "cho rằng cội phục vụ dân quan trọng hơn cái mủ đảng phái". Quyết định của ông đưa đến chuyện đảng Dân Chủ nắm được con số phiếu nhiệm 60 ghế, giúp TT Obama thông qua được gói kích cầu kinh tế -stimulus- gần 800 tỷ và cuộc cải tổ y tế gần 1.000 tỷ, bắt chấp sự chống đối toàn diện của đảng Cộng Hòa.

Cách đây hơn một năm, khi ông Joe Sestak quyết định ra tranh cử chống ông Specter thi tham dự dù luân cho thấy ông Specter thắng ông Sestak hơn hai chục điểm. Chẳng những vậy, toàn thế guồng máy của đảng Dân Chủ được TT Obama ra lệnh ủng hộ ông Specter tối đa. TT Obama, Phó TT Joe Biden, Thống Đốc Ed Rendell tích cực vận động cho ông đương kim thượng nghị sĩ xé rào từ Cộng Hòa nhảy qua. Thậm chí ông cựu đề đốc Sestak còn công khai tố cáo Tòa Bạch Ốc tính mua chuộc ông, tặng cho ông một cái job béo bở để ông ngừng cuộc chạy đua chống ông Specter.

Phe Cộng Hòa là hét phản đối, yêu cầu Bộ Tư Pháp điều tra chuyện hối lộ mua quan bán tước này. Nhưng dĩ nhiên là Bộ Tư Pháp của TT Obama lờ đi, và cho đến bây giờ vẫn không ai biết hư thực như thế nào.

Kết quả, tần qua đương kim TNS Specter bị thua đậm bắt kể những lời kêu gọi giờ chót của TT Obama.

Cuộc thất bại này mang hai ý nghĩa quan trọng. Thứ nhất, dân Mỹ có vẻ không hoan hỷ thèm ông Specter là "hy sinh" làm nghị sĩ muốn năm để "phục vụ" dân bằng mọi giá, kể cả nhảy rào từ đảng này qua đảng nọ. Cũng cần phải nói ông Specter này ban đầu là đảng Dân Chủ, rồi nhảy rào qua Cộng Hòa cách đây gần bốn chục năm dưới thời TT Nixon, rồi bây giờ lại nhảy rào trở về Dân Chủ lại. Do đó bị đối thủ của ông chỉ trích là người không có lập trường mà chỉ là theo thời cơ chủ nghĩa.

Thứ hai, tất cả những vận động của TT Obama và guồng máy đảng đều vô hiệu.

Đây là lần thứ tư một ứng viên quan trọng của đảng Dân Chủ đã thất bại, dù được sự hậu thuẫn mạnh mẽ của TT Obama. Trước đó, các ứng viên thống đốc của New Jersey, Virginia, và ứng viên thượng nghị sĩ của Massachusetts đều bị "ngựa về ngược" thảm bại trước đối thủ Cộng Hoà bắt chấp hưu thuẫn tối da của TT Obama, đích thân di vận động cho họ. Báo Mỹ gọi là thành tích 0-4 của TT Obama.

Điều đáng nói trong trường hợp của ông Specter này là đây là cuộc tranh cử trong nội bộ của đảng Dân Chủ, vậy mà sự tích cực vận động của TT Obama cũng chẳng đưa đến kết quả nào. Hay là chính vì cuộc vận động đó mà ông Specter thất bại không chứng?" Không phải là cứ tri bô đảng Dân Chủ theo đảng Cộng Hòa nữa, mà là chính đảng viên đảng Dân Chủ bỏ phiếu bác bỏ người của TT Obama đề cử.

Cho đến nay, chưa ai biết được ông Sestak của đảng Dân Chủ, hay ông Toomey của đảng Cộng Hòa sẽ thắng trong cuộc bầu chính thức tháng Mười Một tới. Tuy nhiên sự thất bại của ông Specter cũng không khác gì một thất bại lớn của chính cá nhân TT Obama.

Một kết quả khác của Pennsylvania: trong cuộc bầu cử đặc biệt thay thế dân biểu Dân Chủ Jack Murtha vừa qua đời, ứng viên Mark Critz đã chiến thắng, giữ lại cái ghế này cho đảng Dân Chủ. Một thành tích hiếm hoi mà Tòa Bạch Ốc thôi phòng ngay. Điều Tòa Bạch Ốc không nói là ông Critz này tuy là Dân Chủ, nhưng lại là người có khuynh hướng bảo thủ công khai chống lại cái tó y tế của TT Obama.

ARKANSAS

Đương kim Thượng Nghị Sĩ Blanche Lincoln ra tranh cử sơ bộ trong đảng Dân Chủ. Đối thủ của bà là một chính khách vô danh, chưa ai biết. Nhưng kết quả bầu cử cho thấy bà Lincoln chưa chiếm được 50% phiếu, chỉ thắng được khít nút 45% so với 43% của đối thủ. Do đó, theo luật của tiểu bang, hai người sẽ phải qua cuộc bầu cử lần thứ hai, sẽ được tổ chức và đàm tháng Sáu này.

Đây là tiểu bang tương đối bão hòa, đã bỏ phiếu cho Bush và McCain trong các kỳ bầu tổng thống gần đây. Do đó, sau khi bà Lincoln bỏ phiếu ủng hộ luật cải tổ y tế của TT Obama thi hậu thuẫn của bà rớt thảm hại, khiến bà đã không hạ nổi một ứng viên vô danh ngay trong chính đảng của mình. Thực tế mà nói, cuối cùng thì bà chắc cũng sẽ hạ được đối thủ này trong tháng tới.

Sau đó, TT Obama và đảng Dân Chủ trong những tháng tới sẽ tung toàn lực ra để hậu thuẫn bà. Khi bộ luật cải cách ngân hàng được Thượng Viện thông qua tuần rồi, phe Dân Chủ đã đưa bà Lincoln ra trước truyền thông để công bố tin tức. Dù vậy, hiện nay vẫn không ai nghĩ bà có hy vọng sẽ thắng ứng viên của đảng Cộng Hòa trong kỳ bầu tháng Mười Một. Thậm chí dư luận mới nhất cho thấy 55% dân chúng tiểu bang vẫn mạnh mẽ chống đối cải tổ y tế, và đây là vấn nạn lớn nhất của bà Lincoln.

KENTUCKY

Tại Kentucky, cuộc tranh cử đáng nói là cuộc tranh cử sơ bộ trong đảng Cộng Hòa. Có hai ứng viên ra tranh chức nghị sĩ sau khi vị thượng nghị sĩ đương nhiệm tuyên bố về hưu không ra tranh cử nữa. Cuộc tranh cử sơ bộ trong đảng Cộng Hòa đáng nói vì đây là tiểu bang bảo thủ mà ứng viên Cộng Hòa có nhiều hy vọng sẽ thắng ứng viên Dân Chủ dễ dàng trong kỳ bầu tháng Mười Một tới. Mọi con mắt đều nhìn về phía Cộng Hòa.

Có hai ứng viên chính. Cả hai đều thuộc khối bảo thủ, chống lại chủ trương cấp tiến của TT Obama. Cuối cùng thì cuộc chạy đua trở thành cuộc đấu võ xem ai chống Obama mạnh hơn, và trong hai người như vậy, dân chúng chọn ai.

Kết quả rõ ràng: ứng viên Rand Paul, người được sự hậu thuẫn mạnh mẽ và công khai của Phong Trào Tea Party, đặc biệt có cách vang, hạ đối thủ với hơn 25 điểm cách biệt. Ông Rand Paul là con của dân biểu Texas, Ron Paul, trước đây đã nhiều lần ra tranh cử tổng thống với tư cách độc lập.

Sự đặc biệt có thể nói là "huy hoàng" của ông Paul chẳng những là một chiến thắng to lớn của Phong Trào Tea Party, mà còn là một bài học thích đáng cho phe cấp tiến, đặc biệt là trong giới truyền thông "đóng chính" như New York Times và Washington Post, từ trước đến giờ vẫn coi thường phong trào này như là chuyện vở ván của máy ký thị da màu quá khích cực hưu.

Chuyện đáng nói nữa là đối thủ của ông Paul đã được sự hậu thuẫn của hầu hết các tài to mào lớn của đảng Cộng Hòa, trong khi ông Paul chỉ có được hậu thuẫn của những người với địa vị ít quan trọng hơn, trong đó có bà Sarah Palin, cựu thống đốc Alaska, cũng là cựu ứng viên phó TT của ông McCain.

Đây hiển nhiên là tiếng chuông cảnh tỉnh cho những người coi thường Phong Trào Tea Party cũng như coi thường ảnh hưởng của bà Sarah Palin. Hay những người coi thường những làn sóng ngầm chống đối chính sách cấp tiến của TT Obama.

Những cuộc bầu cử vừa qua đã mang tính cách những cuộc trưng cầu dân ý về đường lối cấp tiến của TT Obama, và cho đến nay, tất cả những cuộc bầu cử này đã là những thất bại lớn cho TT Obama.

Ngoài ra, cũng cần phải nói đến hai trường hợp của các tiểu bang Texas và Florida.

Tại Texas, bà Thượng Nghị Sĩ Cộng Hòa tham niên Kay Bailey Hutchison trở về quê hương Texas để tranh cử Thống Đốc. Coi như chuyện tim chở an nghỉ tuổi già. Chắc ăn một trăm phần trăm. Nhưng bất ngờ xảy ra, bà thua đương kim thống đốc trong cuộc bầu sơ bộ của đảng Cộng Hòa. Cái tội của bà" Đã bỏ phiếu ủng hộ luật cải cách ngân hàng của TT Obama, dù đó là lần duy nhất bà bỏ phiếu ủng hộ một đề nghị của TT Obama.

Tại Florida, đương kim thống đốc Charles Crist, ngôi sao sáng chí của đảng Cộng Hòa, ra tranh cử thượng nghị sĩ. Cũng coi như chắc ăn một trăm phần trăm khi tham gia tranh cử với hơn 25 điểm cách biệt. Ông Crist sẽ bị tham bại dưới tay ông chính khách trẻ mới lên trong cuộc bầu cử sơ bộ trong đảng Cộng Hòa. Cái tội của ông Crist" Đã ôm hôn TT Obama và tuyên bố ủng hộ kế hoạch kích cầu kinh tế khi tổng thống viếng thăm Florida. Ông Crist biết không còn hy vọng thắng trong đảng Cộng Hòa, nên bỏ đảng, tuyên bố sẽ ra tranh cử tháng Mười Một với tư cách độc lập. Theo gương Thượng Nghị Sĩ Arlen Specter của Pennsylvania, bỏ đảng để mưu cầu thắng lợi cá nhân. Chỉ chưa biết kết quả bầu cử tháng Mười Một sẽ ra sao.

Khiêm điểm lại tất cả những thành quả của các cuộc bầu cử trong một năm qua, không có kết quả nào khả dĩ gọi là chiến thắng cho TT Obama, trái lại, tất cả những chính khách nào dính dáng xa gần gi với tổng thống đều bị rớt dài thảm, mà lại toàn chuyện ngay về ngực.

Kết luận tất nhiên là dân Mỹ, sau những năm tháng hò hỉ với "Hy Vọng" và "Thay Đổi" từ tân tổng thống, đã thấy có thể đổi thật sự, nhưng những thay đổi đó đi quá xa, xa hơn niềm hy vọng của họ quá nhiều. Nước Mỹ đã đi quá xa về hướng tà, ngày càng trở thành một Nhà Nước "vú em" theo mô thức Áu Châu. Tuy còn xa lắm mới đến mức xã hội chủ nghĩa, nhưng cũng đủ để người dân sợ sệt vò.

Tất cả các quan sát viên tình hình chính trị Mỹ đều nghĩ Dân Chủ sẽ bại trong tháng Mười Một tới, hay dù không thất bại nặng, thì những ứng viên Dân Chủ muốn đặc biệt sẽ phải tìm cách tránh xa TT Obama và cách chính sách cấp tiến của ông. Hân hoan của Đảng Tiên Tri đã trớ nên quá nồng, không nên dừng quá gần. (23-5-10)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: VuLinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Cải Tổ Y Tế: Đì Cửa Sau?

09/03/2010

Cải Tổ Y Tế: Đì Cửa Sau"

Vũ Linh

...bà Chủ Tịch Hạ Viện đang bù đầu di đêm trả giá với các dân biểu...

Tháng Năm, 2009, TT Obama rầm rộ công bố chương trình cải tổ y tế vĩ đại nhất từ nay đến kia. Ông ra hạn cho Quốc hội phải thông qua trước khi nghỉ hè vào tháng Tám. Bây giờ, 10 tháng sau, kế hoạch vẫn còn trong vòng tranh cãi.

TT Obama, với chiêu bài "Thay Đổi" muốn làm một cuộc "cách mạng", thay đổi toàn diện hệ thống y tế. Ông tung ra một kế hoạch quy mô mà theo ông, sẽ mang bảo hiểm y tế đến cho ba chục triệu dân Mỹ, và sẽ cắt giảm chi phí y tế mạnh mẽ trong mười năm tới.

Nghe thi khó phán đổi được. Tuy nhiên, không ai không hãi sợ trước phi tốn khổng lồ của kế hoạch. Chưa ai thấy chắc chắn điểm lợi, nhưng tất cả đều nhìn thấy cái giá: hơn một ngàn tỷ Mỹ kim trong 10 năm tới, chỉ trả bằng 500 tỷ thuế ("nhà giàu" lãnh đủ) và cắt giảm 500 tỷ Medicare (người già lãnh đủ). Một số người khác thì lo sợ sự lớn mạnh ma lù của giường máy thư lai vừa tốn kém, vừa nặng nề và vô hiệu.

Những chống đối nói liên tục, ngay cả trong nội bộ Dân Chủ, khiến cho dự luật không thông qua được mặc dù khối Dân Chủ nắm quyền kiểm soát tuyệt đối cả Tòa Bạch Ốc, lẫn Thượng Viện và Hạ Viện.

Tình trạng trở nên đen tối khi Dân Chủ mất ghế Thượng nghị sĩ Massachusetts, tức là mất số 60 phiếu mà nhiệm để kiểm soát Thượng Viện một cách tuyệt đối. Dân Chủ vẫn còn đa số với 59 phiếu so với 41 phiếu Cộng Hòa. Nhưng nhờ một thủ tục chính họ vận dụng tại thượng nghị, họ không cần đủ phiếu để thông qua bất cứ dự luật nào nữa nếu họ Cộng Hòa nhất trí chống. Ông đây, xin nhắc lại sơ qua thủ tục này.

Trong tình thần tôn trọng tiếng nói thiểu số, thủ tục của Thượng Viện (Hạ Viện không có thủ tục này) cho tất cả các thượng nghị sĩ quyết phán ý kiến về một dự luật trước khi biểu quyết. Lợi dụng quyền này, phe thiểu số chống đối thường lên phát biểu ý kiến không ngừng, kéo dài hàng tiếng đồng hồ hay hàng ngày trời, để cản đầu và hạn định cuộc tranh luận, đưa đến bế tắc, không thông qua được dự luật. Đây là thủ tục được gọi là "filibuster", tức là một hình thức cản đầu giờ vô hạn định, tung được ca hai đang sử dụng thường xuyên khi ở vào thế thiểu số. Cuộc tranh luận kéo dài này chỉ có thể được chấm dứt khi có đủ sáu mươi phiếu quyết định chấm dứt tranh luận.

Khi phe Dân Chủ nắm được đa số 60 ghế thì coi như là phe Cộng Hòa hoàn toàn bị khống chế, không sử dụng được thủ tục "cản giờ", và phe Dân Chủ có thể thông qua bất cứ dự luật nào nếu tất cả sáu mươi thượng nghị sĩ Dân Chủ nhất trí.

Nhưng dự luật cải tổ y tế trong cả năm đó không được thông qua không phải chỉ vì sự chống đối của Cộng Hòa, mà cũng vì gặp phải đối ngay trong phe Dân Chủ nên không có đủ 60 phiếu để vượt qua thủ tục cản đầu mà phe Cộng Hòa chắc chắn sẽ sử dụng. Bây giờ phe Dân Chủ lại chỉ còn 59 phiếu thì cho dù có nhất trí, cũng chưa đủ túc số nếu không kể được một thượng nghị sĩ Cộng Hòa nào ủng hộ.

Tuy nhiên, Thượng Viện cũng có một phương thức vượt qua cái ái 60 ghế này. Đó gọi là thủ tục "budget reconciliation", có thể dịch nôm na không chính xác lắm là thủ tục hòa hợp, hay thỏa hiệp ngắn sáu.

Thủ tục này được khai sinh ra năm 1974, qua sáng kiến của TNS Robert Byrd, cho phép Thượng Viện sửa đổi luật hiện hành, hay thay đổi luật nhằm mục đích rất giới hạn là để giúp thực hiện được mục tiêu ngân sách của mỗi năm. Và khi điều chỉnh như vậy thì chỉ cần đa số 51 phiếu là đủ - cốt để tránh cản đầu để bế tắc khiến Nhà Nước không có tiền điều hành. Điều kiện tiên quyết để áp dụng thủ tục hòa hợp này là bắt buộc dự luật phải có liên hệ đến ngân sách quốc gia.

Trong thời gian từ 1974 đến nay, thủ tục này được sử dụng rất ít, khi có nhu cầu áp dụng ngân sách, hay cần thông qua gập một dự luật nhỏ nào đó. Tổng cộng đã được sử dụng 22 lần trong hơn 35 năm qua, với 19 lần thành luật và ba lần bị tổng thống phủ quyết.

Trở lại câu chuyện cải tổ y tế ngày nay.

Trước bế tắc không thể vượt qua được thủ tục cản đầu mà phe Cộng Hòa sẽ sử dụng sau khi được ghế nghị sĩ tại Massachusetts, phe Dân Chủ và TT Obama nhìn thấy rõ chi có ba lựa chọn: 1/ thay đổi toàn diện dự luật để thu hút được sự ủng hộ của khối bảo thủ, hay 2/ đe dọa bỏ lùn dự luật như TT Clinton đã làm năm 1993 khi ông không được 60 phiếu, hay 3/ duy trì lập trường và sử dụng thủ tục reconciliation để chỉ cần 51 phiếu, tức là không cần một phiếu nào của Cộng Hòa.

Cho đến nay, chưa ai rõ TT Obama sẽ lựa chọn giải pháp nào. Nhưng TT Obama đã tuyên bố đứt khoát sẽ không bỏ cuộc và sẽ tìm đủ mọi cách để có được cái đó.

Trước tiên, TT Obama có vẻ như chứng tỏ thiện chí hòa giải với phe Cộng Hòa bằng cách tổ chức một cuộc họp thượng đỉnh giữa các lãnh tụ Quốc hội thuộc hai phe Dân Chủ và Cộng Hòa, họp cùng Tòa Bạch Ốc để tìm mẫu số chung và giải pháp ven toàn. Hội nghị thượng đỉnh này được khua chiêng gõ trống rầm rộ và được trực tiếp truyền hình cho cả nước theo dõi, nhưng rồi cũng chỉ là chuyện đầu voi đuôi chuột. Cả hai phe đến họp chỉ cốt để tranh điểm trước máy truyền hình, khư khư giữ lập trường mà chẳng bén nào nhân nhượng nửa bước, chỉ lo đàm kinh đối phương. Chẳng có một cố gắng dung hòa nào hết. Kết quả, không có một tiến bộ nào.

Sau đó, TT Obama để nghị sửa đổi dự luật để thêm vào một vài ý kiến của phe Cộng Hòa, nhưng lập tức bị chỉ trích ngay là làm trò xảo thuật vụn vặt. Một cách cụ thể, nếu chi phí cải tổ của TT Obama là 100.000 đô, thì những ý kiến của Cộng Hòa mà TT Obama chấp nhận sẽ cắt giảm chi phí đó khoảng 5 đô (theo chiết tính của một bài đăng trên Washington Post).

Thế rồi TT Obama để ngó cảnh cửa cho việc thông qua dự luật bằng thủ tục hòa hợp reconciliation.

Cho đến nay, có nhiều trường hợp cho thấy TT Obama sẽ dùng thủ tục này, bất chấp mọi chống đối. Đây sẽ là cố gắng cuối cùng của TT Obama, nếu không thực hiện được thì cải tổ y tế sẽ di vào lịch sử cùng với cải tổ của bà Hillary năm 1993. Cho đến nay, vẫn chưa có gì bảo đảm thủ tục này sẽ giúp thông qua dự luật dễ dàng.

Hiện nay, cả Hạ Viện lẫn Thượng Viện đều đã biểu quyết chấp nhận hai bản thảo khác nhau của dự luật. Việc đầu tiên cần làm là hai viện phải nhất trí với một dự luật. Dự luật của Thượng Viện đã được thông qua với 60 phiếu thuận trước đây rồi, bây giờ không thể sửa đổi vì phe Dân Chủ không còn nắm 60 ghế nữa. Sửa đổi rồi biểu quyết lại sẽ bị bác chắc chắn. Do đó chỉ có dự luật của Hạ Viện mới có thể sửa đổi được. Trong giả thuyết Hạ Viện sửa đổi dự luật và kiểm được dù đa số để thông qua, thì dự luật đó sẽ được mang qua Thượng Viện để biểu quyết và sẽ chỉ cần 51 phiếu là xong.

Nhưng cái khố là dù luật này đã được Hạ Viện thông qua với đa số đúng năm phiếu. Ngày giờ sửa đổi cho phù hợp với dự luật của Thượng Viện rồi biểu quyết lại thì không có gì bảo đảm sẽ được đa số thông qua. Trong đa số năm phiếu đó, thì một dân biểu đã qua đời và hai người đã từ chức. Hiện nay, bà Chủ tịch Hạ Viện đang bù đầu để đếm trả giá với các dân biểu để kiểm tống lá phiếu một.

Một trong những khía cạnh lớn nhất là vấn đề dùng tiền Nhà Nước tài trợ phái thai. Dự luật của Thượng Viện không ghi rõ, coi như chấp nhận chuyện này, trong khi dự luật của Hạ Viện ghi rất rõ là cấm chuyện này. Ngày giờ nếu phái bộ điều cấm này để phù hợp với dự luật của Thượng Viện thì sẽ có ít nhất 12 dân biểu trong khối bảo thủ Dân Chủ (và DB Cao Quang Ánh bên Cộng Hòa) trước đây bỏ phiếu thuận sẽ chống lại, và như vậy dự luật sẽ không thông qua Hạ Viện được.

Một giải pháp khác được ban: Hạ Viện sẽ biểu quyết chấp nhận toàn bộ dự luật đã được Thượng Viện thông qua. Vậy là xong, dự luật sẽ thành luật và được TT Obama ký ngay. Sau đó, những điều sẽ được tu chỉnh từng điểm, qua thể thức hòa hợp ngắn với 51 phiếu cần thiết. Cái nguy hiểm là không ai bảo đảm những điều sẽ được tu chỉnh như thế nào và khi nào.

Đi nhiên là phe Cộng Hòa chống đối, và giờ TT Obama đã luôn cưa sú. Phe Dân Chủ phản bác, cho là Cộng Hòa giả dối vì trước đây cũng đã thông qua khá nhiều dự luật bằng hình thức thỏa hiệp này rồi. TT Obama nhắc lại hai lần giám thuế của TT Bush đều được biểu quyết qua cách thỏa hiệp này. Phe Cộng Hòa trả lời lại là những dự luật trước đây được thông qua đều có liên hệ trực tiếp đến ngân sách (tăng hay giảm thuế chẳng hạn), hay chỉ là những đạo luật có tầm vóc nhỏ hay giới hạn. TT Obama nhắc đến biến pháp giảm thuế của TT Bush mà “quên” không nói là những biện pháp có giới hạn và sẽ chấm dứt vào cuối năm nay. Không như dự luật cải tổ y tế là một bộ luật sẽ “cách mạng hóa” vĩnh viễn toàn diện hệ thống y tế của Mỹ, chẳng phải là một biện pháp tu chỉnh ngân sách, mặc dù sẽ có động mạnh trên ngân sách qua cái hố thâm thủng cả ngàn tỷ. Hơn thế nữa, khác với các biện pháp trước, dự luật này hiện nay bị đa số (55%) dân chúng chống đối, và ngay cả thủ tục reconciliation này cũng bị hai phần ba dân Mỹ chống vi nhận thấy là không chính danh.

Một cuộc cải cách lớn lao, tốn hơn một ngàn tỷ, bị dân chống đối thì không thể chui lòn qua cửa sau như là một sự điều chỉnh chỉ thu ngân sách Nhà Nước được. Nói cách khác, dự luật vĩ đại cách mạng hệ thống y tế sẽ không thể biến thành một thứ “phụ đính” cho ngân sách!

Hiện nay ngay trong hàng ngũ Dân Chủ cũng đã có một số thương nghị sĩ công khai chống lại việc dùng thủ thuật “hợp tác” để thông qua dự luật cải tổ y tế. Trong đó đáng kể nhất là TNS Dân Chủ Robert Byrd, cha đẻ ra thủ tục này. Ông cho rằng đây là một mánh chính trị không chấp nhận được vì viến nhiên không phải là một biện pháp ngân sách. Năm 1993, khi TT Clinton tinh dùng thủ tục này để thông qua dự luật cải tổ y tế, thi chính TNS Byrd công khai chỉ trích và vận động chống lại, khiến TT Clinton phải tự định.

Theo tin của thông tấn xã AP, 5-3-2010, tháng Mười năm 2007, khi còn tranh cử tổng thống, ứng viên Obama khẳng định ông sẽ không thông qua cải tổ y tế nếu chỉ có 51 phiếu (We're not going to pass universal health care with a 50-plus-one strategy).

Giống như TT Thiệu hồi xưa đã nói: đừng nghe những gì Obama nói, mà hãy nhìn kỹ những gì Obama làm.

Nếu được thông qua với hình thức thỏa hiệp ngân sách, thì đây sẽ là lần đầu tiên trong hơn hai trăm năm lịch sử Mỹ, một dự luật được thông qua mà không có được đến một phiếu của phe đối lập tại cả Thượng Viện lẫn Hạ Viện. Đó là “hợp tác lưỡng đảng” mà ứng viên Barack Obama đã từng kêu gọi và hứa hẹn trong suốt hai năm tranh cử tổng thống. Đừng nghe những gì!!! (7-3-10)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi Thứ Ba.

Một Năm Của “hy Vọng” Và Hứa Hẹn?

12/01/2010

Một Năm của “Hy Vọng” Và Hứa Hẹn”

Vũ Linh

...nghe cho kỹ thi... chẳng ai thoa mẩn hết...

Năm 2008, Thượng Nghị Sĩ Barack Obama tranh cử tổng thống với chủ đề mang lại một niềm Hy Vọng mới cho nước Mỹ, và cho nhân loại luon! Thông điệp của ông đưa ra không có gì mới lạ vi thực tế mà nói, không một chính trị gia nào tranh cử bất cứ chức vụ gì mà lại không hứa hẹn hy vọng và đổi mới. Nhưng TNS Obama được trời phú cho cái tài ăn nói thao thao bất tuyệt, thu hút được cảm tình và nhất là niềm tin của thiên hạ.

Chưa bao giờ dân Mỹ và thế giới lại có nhiều người say mê thông điệp của một chính khách như lúc này. Mà những người say mê không phải là những người u mê đệ tử các bà đồng, cầu bông, hay dân cung đình nghèo khổ bám víu vào hy vọng để sống. Oái ăm thay lại là những trí thức, học giả, nhà báo, những người tự cho là có đầu óc tiến bộ, vân minh, cởi mở, hiếu biết sự đời. Đĩ nhiên không kể những người cùng mầu da với ông ta đã ủng hộ ông một cách vô điều kiện.

Theo dõi các buổi nói chuyện của ứng viên Obama - và sau này, của TT Obama cũng vậy - một báu sỹ phân tâm nổi tiếng, đã nhận xét ông này có khả năng nói chuyện với một cự tọa đồng người và hoàn toàn khác biệt chính kiến, nhưng sau khi nghe Obama, thì tất cả mọi người đều ra về với cảm tưởng Obama đã hoàn toàn đồng ý với mình. Không phải ai cũng làm được trò áo thuật tâm lý này.

Kỹ thuật của TT Obama là luôn luôn nói hai chiều ba phái.

Kiểu như ông giải thích quy định của ông trong chiến lược Afghanistan: ông chống chiến tranh, nhưng có những cuộc chiến cần thiết; ông chủ trương rút quân, nhưng ngay bây giờ thi cần tăng quân. Những người chống chiến tranh thi chỉ nghe thấy ông bài bác chiến tranh. Người ủng hộ cuộc chiến tại Afghanistan thi lại chỉ nghe thấy ông xác nhận cuộc chiến này cần thiết.

Theo nếp dân chung... ngoài da, nếu nghe qua loa thì mọi người đều thoa mẩn. Nhưng nếu nghe cho kỹ thi... chẳng ai thoa mẩn hết! Vấn đề là thiên hạ ít người chịu nghe cho kỹ và suy nghĩ, mà phần lớn lại chỉ thích nghe và chủ tâm vào những ý kiến hợp nhau, do đó đã sốt mói tin tưởng Obama như vậy.

Kỹ thuật thứ hai của ứng viên Obama là hứa hẹn bánh kẹo cho mọi người. Lớn bê không thiểu. Từ các vấn đề quân sự đến kinh tế, xã hội, văn hóa, giáo dục, cho người già trẻ nam nữ, thuộc đủ loại thành phần xã hội. Mặc dù ai cũng biết chính khách nào cũng hứa hứa hứa vượng, nhưng chưa ai hứa nhiều như ứng viên Obama. Một lần nữa, Obama hay ai đó bên sau, đã đánh đúng tâm lý quần chúng: thích được nghe hứa hẹn mà lại ít thắc mắc những hứa hẹn đó có thể thành sự thật hay không.

Báo Mỹ đều ỉa nói, lè loi chí cờ to Saint Petersburg Times theo dõi và đếm ra ứng viên Obama hứa hẹn tổng cộng hơn 500 điều! Một con số không tiền khoáng hậu trong lịch sử tranh cử tổng thống Mỹ.

Dù đồng ý hay không về kỹ thuật của ứng viên Obama, ta cũng nhìn nhận nó rất hiệu quả, vi không thiếu gì người thích ăn bánh vẽ đã xúm lại công kênh ông ta vào Tòa Bạch Ốc. Ngày giờ, xấp xỉ một năm sau khi TT Obama nhậm chức, ta đã nhìn thấy những gì! Bao nhiêu phần hứa hẹn và hy vọng đã đạt được

Cũng theo tờ Saint Petersburg Times thi cho đến nay, TT Obama thực hiện được khoảng 100 lời hứa, trong đó có trên 20 lời hứa đã bị “du di” ít nhiều. Những người ủng hộ Obama sẽ nhìn con số này như một thành quả đáng mừng: thực hiện được một phần năm (20%) những lời hứa trong một năm đầu. Không tệ!

Những người không ưa Obama sẽ cho rằng quá ít ỏi, nhất là hứa hết các điều hứa hẹn đã thực hiện được đều có tính chíết, lật vặt, không đáng kể, hay là những lời hứa chi tiền cho đủ loại chương trình xã hội lát nhất. Chẳng hạn như thay đổi điều kiện cho tiểu thương vay vốn làm ăn, già hạn các chương trình thiện nguyện cho các bô lão, bô nhiệm một cố vấn đặc trách vấn đề phụ nữ nạn nhân của bạo hành. Toàn là chuyện mà nếu ta đọc báo hàng ngày thi sẽ chẳng thấy bao nào đăng, dù là báo phe ta.

Trong khi đó, những “chuyện lớn” mà ứng viên Obama kêu chiêng gõ trống rỗng rỗng thi lại chưa thực hiện được.

Về phương cách trị quốc binh thiên hạ thi ứng viên Obama long trọng hứa hai điều: trong sáng (transparency) và hợp tác lưỡng đảng (bipartisanship).

Trong sáng có nghĩa là mọi quyết định, nhất là các dự luật, đều được thông báo trước, cho toàn dân hiểu rõ, tham gia thảo luận, it ra vài ba ngày. Đó là lời hứa. Thực tế ta nhìn thấy gì?

Trong năm qua, TT Obama đã cho thông qua vài điều luật quan trọng, trong đó có việc sử dụng quỹ cứu trợ tài chính (TARP do TT Bush ban hành), ban hành các biện pháp kích động kinh tế (stimulus). Ngoài ra, dự luật cải tổ y tế cũng sắp được biểu quyết. Trong cả bốn điều, không có vấn đề nào được đưa đầy đủ chi tiết ra quần chúng vi đều nằm trong các bản dự thảo đầy cản ngang trang, chí chít những tiểu tiết, cú pháp, mà các nhà lập pháp mặc cả qua điện thoại hay trong phòng kín với nhau, và với Tòa Bạch Ốc.

Chẳng hạn như TT Obama điện thoại cho dân biểu Cao Quang Ánh, hay Chủ tịch Thượng Viện họp riêng với các thượng nghị sĩ Nebraska và Louisiana, để được phiếu của họ!!!

Đài truyền hình C-SPAN, chuyên trực tiếp truyền hình các cuộc tranh luận tại quốc hội, thi than phiền TT Obama đã không giữ lời hứa trị quốc một cách trong sáng, và viết thư chính thức đòi hỏi được thu hình trực tiếp các cuộc tranh luận về cải tổ y tế đang diễn ra trong hậu trường giữa Tòa Bạch Ốc và các lảnh tụ Dân Chủ. Không ai biết rõ ràng những gì đã được trao đổi. Báo Mỹ gọi đây là phương cách làm việc theo trường phái mafia Chicago. Nôm na dễ hiểu là băng đảng Chicago.

TT Obama cũng từng tựa kinh tính “cứu doan” của chính quyền Bush và hứa hẹn một chính sách dung hòa để tạo được hợp tác lưỡng đảng.

Trong suốt năm qua, mặc lán quốc hội bô phiếu, nếu TT Obama kiếm được một hay hai phiếu của phe Cộng Hòa, thi đã được coi như là một thành quả vĩ đại. Đĩ nhiên là báo phe ta đã đỗ thừa cho đổi lập Cộng Hòa không hợp tác, nhưng lại cố lờ đi chuyện hàng chục dân biểu Dân Chủ báu thu cũng đã bỏ phiếu chống.

Vấn đề là phải làm sao để đạt được hợp tác của đổi lập qua những chính sách tương đối ôn hòa có thể được sự ủng hộ của khối bảo thủ, chứ nếu cứ khư khư đưa ra những đề nghị quá thiên tả thi đừng nêu hứa hẹn hợp tác lưỡng đảng rồi đó thừa đổi lập. Hợp tác lưỡng đảng không có nghĩa là “lâm theo tôi bắt tôi cõi doan tôi”.

Hiện nay, Tòa Bạch Ốc đang điều đình riêng với các lảnh tụ Dân Chủ về dự luật cải tổ y tế mà không cho bắt cứ một vị dân cử Cộng Hòa nào tham gia. Làm sao có hợp tác lưỡng đảng khi chỉ có một bên họp kin” Xứ Mỹ đã theo quy cách Hà Nội từ thời vua Võ”

Trong hai vấn đề trên, ta thấy rõ những lời hứa khi tranh cử đã không được giữ.

Nhìn vào năm 2010, không còn ai sẽ nghe TT Obama nhắc đến “trong sáng” và “hợp tác lưỡng đảng”, nhưng bùn dân sẽ được nghe lại trong mùa tranh cử năm 2012, và rồi cũng sẽ không thiếu gì người... vẫn tin và hy vọng.

Còn về chính sách an bang tề thi thi ứng viên Obama hứa hơn 500 điều như ta đã thấy phần trên, nhưng tóm lại, có ba vấn đề chính: thi đổi chiến lược chống khủng bố ở trong cũng như ngoài nước; phục hồi kinh tế tạo, công ăn việc làm cho dân, và cải tổ y tế mang bảo hiểm y tế đến cho toàn dân và cắt giảm chi phí y tế.

Cuộc chiến chống khủng bố đã thay hình đổi dạng dưới chính quyền mới. Từ một “cuộc chiến chống khủng bố” (war against terrorism) đã xuống thang thành những “biện pháp phòng ngừa tai họa do người tạo ra” (preventive measures against man-made disasters - ai muốn hiểu sao thì hiểu), kèm theo những lời xin lỗi liên tục lấy lòng khôi Hồi giáo, và thái độ coi các viên chức an ninh Mỹ như những sát thủ cần bị trừng trị, trong khi lại coi các tên khủng bố như những công dân cần được luật pháp bảo vệ tôi ta. Tất cả chẳng đưa đến một tiến bộ nào trong cuộc chiến chống khủng bố tại nội địa. Trái lại, dường như chỉ làm giã tăng những vụ tấn công.

Nếu không nhớ may mắn thi trước ngày Giáng Sinh, gần ba trăm hành khách đã thiệt mạng trong chuyến bay của Northwest Airlines từ Hoa Lan qua Detroit rồi. TT Obama luồng cuồng, giải thích rằng đó là “hành động đơn lẻ”, ba ngày mới hoàn hồn, rồi dùng cảm chí trách các cơ quan an ninh là bất lực! Hết đó thừa cho Bush đến bùn cái cho thuộc hạ.

Phải đợi đến hai tuần sau biến cố và sau khi bị chỉ trích mạnh, TT Obama mới lên tiếng nhận trách nhiệm, nhắc lại câu “The Buck Stops Here” của TT Truman. Phản ứng của TT Obama làm thiên hạ nhớ lại quảng cáo “điện thoại ba giờ sáng” của bà Hillary: Obama dường như chưa sẵn sàng ứng phó với biến động lớn.

Chiến lược nương tay chống khủng bố có thể được giới cấp tiến thiên tả và phản chiến hoan nghênh, nhưng Osama Bin Laden và các tên khủng bố đã coi như pha. Theo báo cáo mới nhất của bộ Quốc Phòng, trong các tù bị nhốt tại Guantanamo, cùn tên được thả thi có một tên hoạt động khủng bố trờ lại. Chính tên khủng bố từ Nigeria mới bị bắt đã khoe có ít nhất 20 tay khủng bố khác đang được huấn luyện để tấn công Mỹ trong thời gian tới. Nhưng dĩ nhiên dưới sự bảo vệ chặt chẽ của Bộ trưởng Tư Pháp Eric Holder, không ai được tra khảo hồn và sẽ không ai biết được tổ chức Al Qaeda của hắn đang toan tính những gì. Cho đến nay, lời hứa long trọng bảo vệ nước Mỹ chống khủng bố là một câu hỏi càng ngày càng lớn.

Cuộc chiến tại Iraq được ổn định phần lớn. Lời hứa rủi quân có cơ giữ được, nhưng hoàn toàn nhờ chiến lược dồn quân của Bush trước khi ông rời nhiệm sở.

Tại Afghanistan, tình hình càng ngày càng rối ren. Chiến lược mới hoàn toàn bị chi phối bởi cuộc bầu cử năm 2012: tạm thời tăng quân để bảo vệ cuộc triệt thoái trước mùa tranh cử. Trong chiến lược này, vấn đề an ninh, ổn định và hòa bình lâu dài cho dân Afghanistan hoàn toàn không được coi như một yếu tố đáng chú ý. Cũng không khác gì Kissinger ngày xưa chỉ lo rứt quân Mỹ mà không ránh đế quan tâm đến số phận dân Việt ta. Trước cuộc khủng hoảng kinh tế, một kế hoạch kích động quy mô 787 tỷ được tung ra. Cho đến nay, chỉ mới có chưa tới một phần ba số tiền trên được chi dùng vì hầu hết quỹ này nhắm vào các mục tiêu tài chính phi lợi tức lâu dài. Tình trạng khủng hoảng gia cư vẫn chưa đi đến đâu, hàng trăm ngàn nhà vẫn bị sao và được ngân hàng bán đỗ bán tháo trên thị trường. Trong khi đó, một năm sau khi kế hoạch cứu nguy được tung ra, tỷ lệ thất nghiệp vẫn cao nhất từ hơn hai chục năm nay, xấp xỉ trên mươi phần trăm, mà không ai nhìn thấy triển vọng giàm bớt.

Cuộc cải tổ này được quang bá như là một cuộc cách mạng xã hội lớn nhất trong hơn nửa thế kỷ qua, vẫn còn đang trong tình trạng nghẽn mà chưa ai biết khi nào sẽ đập bù và hình thù cuối cùng sẽ ra sao. Có điều chắc chắn là ta sẽ chứng kiến cảnh một đầu voi không lò với cái đuôi chuột tỳ hon. Một cách cụ thể, TT Obama và phe cấp tiến sẽ thông qua được dự luật cải tổ y tế và ca khúc khải hoàn như là biến cố của thế kỷ, trong khi lịch sử mai hậu sẽ chỉ nhìn thấy một cuộc cải tổ mà tăm tối và khong hogn gi những cải tổ trước đây của các TT Carter, Clinton và Bush, tuy chi phí thi cao gấp bội! Khờ thì cứ chi thôt....

Nói chung, theo viện thăm dò dư luận Gallup, TT Obama bắt đầu năm thứ hai của nhiệm kỳ với tỷ lệ hậu thuẫn thấp nhất (50%) và tỷ lệ chống đối cao nhất (44%) trong các tổng thống cận đại Mỹ, từ TT Eisenhower sau Đệ Nhị Thế Chiến đến giờ. Hơn bát cứ dữ kiện nào khác, mấy ty lè này nôi lên rõ ràng thành quả của TT Obama trong năm đầu chấp chính. Như ký giả Steven Thomma đã viết trên báo điện tử McClatchy: năm ngoái Obama hô hào "Yes, We Can", năm nay, dân Mỹ trả lời "No, You Can't". (10-1-10)

Vũ Linh là một chuyên gia kinh tế đang làm việc ngoài Hoa Kỳ cho các tổ chức quốc tế. Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Cái Tổ Y Tế, Phần 5:Huyền Thoại Của TT Obama

27/10/2009

Cái Tổ Y Tế, Phần 5:Huyền Thoại Của TT Obama

Vũ Linh

...Obama chủ trương đánh thuế nhà giàu đến chết...

Ủy Ban Tài Chính Thượng Viện Mỹ vừa thông qua được một dự luật về cải tổ y tế.

Có ba điểm đáng nói: Thứ nhất, chẳng ai biết những gì đã được trao đổi trong hậu trường nhưng kết cuộc chỉ có đúng một thượng nghị sĩ Cộng Hòa bỏ phiếu thuận. Thứ nhì, đảng Dân Chủ nắm đa số tuyệt đối trên cả hai viện, mà sao tranh cãi mãi đến ba tháng rồi才 có một ủy ban thông qua được một dự luật! Thứ ba, dự luật của ủy ban này mới là một trong năm dự luật đang được lưỡng viện thảo luận. Có nghĩa là con đường còn rất dài. Tại sao khó khăn vậy?

TT Obama than phiền những người chống đối kế hoạch đã cố tình xuyên tạc, khiêu khích phải lén tiếng phá vỡ những cải tổ mà ông gọi là "huyền thoại" do đó lập dựng lên.

Những người ủng hộ tổng thống đã chăm chỉ lập lại lý luận của tổng thống. Họ cũng cho rằng ông là người can đảm, dũng lông nhẫn ái, đang cố thay đổi một chế độ y tế chẳng những bất công và ích kỷ mà còn tàn nhẫn, hoàn toàn bị chi phối bởi bọn tài phiệt bất lương. Những cố gắng của TT Obama nhằm mang lại một chế độ y tế "tốt hơn và nhân bản hơn" đã bị chống phá bởi nhiều khó khăn từ những luận điệu ru ngủ mị dân nhằm mục đích làm rối trí thiên hạ, hay có tình cách hù dọa những người thiếu hiểu biết, với mục đích "bảo vệ nòi corm" của những thế lực đó.

Nếu quý độc giả đọc kỹ một chút về lập luận trên thì sẽ thấy có cái gì đó không ổn.

Theo lập luận này, chỉ Obama và phe cấp tiến là những người "tốt", "nhân bản", còn những người chống Obama đều là xấu, loại cường hào ác bá chỉ biết bảo vệ "nòi corm" của mình. Đây chỉ là chiêu "độc quyền yêu nước" một chiêu hình như chép theo sách vở xã hội chủ nghĩa.

TT Obama có lý khi nói vấn đề đã thành rỗi mù chằng vì những xuyên tạc và huyền thoại. Nhưng điều ông không nói ra là những huyền thoại không phải chỉ đến từ phe chống đối, mà cũng đầy rẫy ngay trong lập luận của chính tổng thống và các đồng minh. Những thiếu sót của chế độ y tế Mỹ không phải là chuyện mới có, phải đợi đến khi có Đảng Tiên Tri Barack Obama giáng thế mới được đề cập đến. Đây là mối nhức đầu lớn nhất của TT Harry Truman từ nửa thế kỷ trước, và cũng là mối quan tâm của gần một tá tổng thống Mỹ từ đó đến nay.

Điều này chứng tỏ vấn đề đã thành rỗi mù chằng vì những xuyên tạc và huyền thoại. Nhưng điều ông không nói ra là những huyền thoại không phải chỉ đến từ phe chống đối, mà cũng đầy rẫy ngay trong lập luận của chính tổng thống và các đồng minh.

Những thiếu sót của chế độ y tế Mỹ không phải là chuyện mới có, phải đợi đến khi có Đảng Tiên Tri Barack Obama giáng thế mới được đề cập đến. Đây là mối nhức đầu lớn nhất của TT Harry Truman từ nửa thế kỷ trước, và cũng là mối quan tâm của gần một tá tổng thống Mỹ từ đó đến nay.

Một huyền thoại lớn đang được nhóm cấp tiến thổi phồng là các dân cư đối lập Cộng Hòa đã bị đồng tiền của tài phiệt chi phối.

Nếu phe cấp tiến xé và những chính khách bị đồng tiền mua chuộc thì họ nghĩ thế nào về TT Obama là người đã đắc cử vào Tòa Bạch Ốc (hay là mua) với cái giá chưa từng thấy là 700 triệu đô la, hai phần ba số tiền đó đến từ các đại công ty, các khối quyền lực, các công đoàn, các ty phu từ Wall Street đến Hollywood" Hoan hô Obama trong khi chỉ trích các chính khách khác đã bị đồng tiền chi phối, nghe có nghịch lý không" Nhất là khi các chính khách Cộng Hòa "hù hò" này nêu kiêm được 1% của số tiền Obama thu được đã là giờ lâm ròi.

Nhìn kỹ, ta thấy cái tổ y tế đang gặp khó khăn không phải vì huyền thoại Cộng Hòa chống đối vì đảng này là thiểu số tuyệt đối. Cũng không phải do chống phá của tổng giám đốc các hãng bảo hiểm vì những ông này không có quyền bỏ phiếu trong cả hai viện. Thực ra, những vấn đề của chế độ y tế Mỹ phức tạp hơn luận điệu áu trai trên.

Không kể những lý do chi tiết, có hai lý do chính chống lại cái tổ y tế của TT Obama. Thứ nhất là chi phí quá cao, và thứ nhì là nguy cơ quốc hữu hóa chính sách y tế.

Vấn đề thứ nhất là chi phí. Chưa kể chi phí cái tổ y tế này thì ngân sách Mỹ đã thâm thuỷ khoảng mười ngàn tỷ trong mười năm tới, nhình "nhân bản" của TT Obama, sẵn sàng lấy tiền thuế của dân "nhà giàu" tái phân phối lại cho dân "nhà nghèo". TT Obama tuyên bố chắc chắn sẽ không bị thâm thuỷ thêm, cho dù là một xu, và những quyền lợi y tế hiện hữu trong Medicare và Medicaid sẽ không bị cắt gi hết.

Đây là lý luận của một phu thủy có phép tàng hình, dì trên mặt nước được, và vỗ tay ra 1.000 tỷ, mà chỉ những đệ tử cuồng tín nhất mới tin được. Thăm dò mới nhất cho thấy trong 10 người Mỹ, có 8 người tin rằng cải tổ y tế sẽ gia tăng phí tổn hay tiết kiệm dịch vụ y tế đang có, và chỉ có 4 người ủng hộ kế hoạch của TT Obama.

Đại cương, TT Obama hứa sẽ chủ chốt cho kế hoạch này bằng hai cách. Thứ nhất là cắt giảm phí phạm hành chánh, được ước tính có thể lên đến một phần ba chi phí cải tổ. Và thứ nhì là tăng thuế nhà giàu.

Obama là tổng thống thứ... 44 của Mỹ đã hứa hẹn cắt giảm phí phạm hành chánh. Chưa có một tổng thống nào mà lại không hứa cắt giảm phí phạm. Thực tế nếu làm được thì không còn lý do để TT Obama cho đến ngày nay, hơn 200 năm sau TT George Washington, vẫn tiếp tục hứa hẹn cắt giảm phí phạm. Và cũng chỉ có những đệ tử ngoan đạo nhất của giáo chủ Obama mới tin ông này có phép lạ làm được chuyện mà 43 tổng thống trước không làm được. Ta hãy chờ xem.

Về chuyện tăng thuế "nhà giàu" thì lập luận của TT Obama và phe cấp tiến nghe như những "nhà giàu" đều là những tên cướp cạn, làm giàu trên xương máu dân nghèo, nên cần phải bị đe dọa thuế tận cùng. Nghe cũ rich, "bác" Các-Mác đã nói từ hơn một thế kỷ trước, và các "bác" Mao và Hồ đã lay trừng tri, đấu tố, chôn sống.

Chuyện chính quyền Obama dùng lại lập luận của mấy "bác" này không là chuyện lạ khi ta nhớ lại bà Anita Dunn, Giám đốc Thông Tin của Tòa Bạch Ốc, công khai tuyên bố Mao Trạch Đông là "triết gia chính trị bà ái mộ nhất" (my favorite political philosopher).

Nhiều người rất mau miệng xi và dán "nhà giàu", tức là những người giàu hơn, mà lại quên mất chính họ cũng bị nhiều người nghèo hơn chỉ trích vì cái tội... giàu hơn những người này. Giàu nghèo chỉ là chuyện tương đối. Ta không cần tranh cãi thêm, mà chỉ cần nhìn lại lịch sử thế giới. Đầu máy cho thịnh vượng kinh tế luôn luôn là mấy ông "nhà giàu" dâng ghét này chửu bao giờ là các công chức lè phê làm việc "vì dân, do dân, bởi dân". Ngay chính Đặng Tiểu Bình cũng đã phải nhận nhận "làm giàu không phải là cái tôi", và nhòi Trung Quốc ngày nay không còn là cái Trung Quốc khốn khổ của "nhà vọt xuống hố" hay "cắt mang ván hoá" nữa.

Có người lý luận là không thể chấp nhận được chuyện một tổng giám đốc làm lương 60 triệu một năm, gấp 6.000 lần một công nhân lanh 10.000 một năm. Do đó phải để xem ông này xuống để lấy thuế cho công bằng. Lý luận kiểu my dân này cũng từ sách vở của "bác" Các-Mác ra.

Thứ nhất, không ai bắt buộc công ty phải trả 60 triệu cho ông tổng giám đốc này. Công ty có thể mướn một người khác - như mướn kẻ viết bài này với mức lương 10.000 cũng đủ rồi - tại sao công ty không làm vậy? Mức lương đó là một sự trao đổi và thỏa thuận trong tự do giữa hai bên, do nhu cầu của hai bên, không ai lỗi, không ai phải hét.

Thứ nhì, so sánh mức lương dựa trên năng xuất đó không giải thích được chuyện một chị Oprah Winfrey nói chuyện cà ké trên TV mà lanh 80 triệu một năm, hay anh Tiger Woods chỉ đánh gôn chơi mà thu được một trăm triệu một năm trong khi TT Obama, bù đầu với sinh mạng của hơn 300 triệu dân Mỹ trong gần bảy tỷ người trên thế giới lại chỉ lanh có 400.000 một năm. Obama phải cật lực làm việc 20 tiếng một ngày, 365 ngày một năm, trong 250 năm mới bằng Tiger đánh gôn trong một chục cái cuối tuần.

Cái nghịch lý đó chính là nền tảng của kinh tế thị trường, tự do bán, tự do mua.

Nếu TT Obama hứa tăng tổng thống quá ít, ông không cần ra tranh cử, di bán xe cũ chắc nhiều tiền hơn với tài sản của ông. Cái chế độ "bất công" đó đưa đến tình trạng một thiểu số rất nhỏ có lợi tức lố bịch, nhưng đại đa số còn lại vẫn sung túc hơn là trong chế độ công bằng trước kia do xã hội chủ nghĩa.

Có thể cái lý tưởng công bằng của TT Obama là 1% dân giàu nhất đóng hết thuế để 99% số dân còn lại có được tất cả miễn phí. Kép này không thuộc thành phần 1% giàu đô nên không màng, mặc dù cái lý tưởng đó khuyến khích 99% dân chúng vứt bỏ hết tinh thần trách nhiệm và nỗ lực cá nhân. Nhưng thực tế không bao giờ có được chuyện này. Thực tế là không có cách nào 1% những nhà giàu này có đủ tiền để chia cấp hơn mười ngàn ty phi tốn của các chương trình vĩ đại của TT Obama, cho dù tất cả lợi tức của họ bị tịch thu qua thuế.

Có một nghịch lý hiển nhiên nữa mà những người hoan hô Obama không nhìn thấy hay không muốn nhìn thấy. Ứng viên Obama chủ trương đánh thuế nhà giàu đến chết, nhưng trong cuộc tranh cử tổng thống, theo tài liệu được công bố, đa số các tài phiệt ở Wall Street lại ủng hộ Obama, trong đó có những ty phu nổi tiếng thế giới như George Soros hay Warren Buffet" Họ diễn hết rồi"

Thật ra họ ủng hộ Obama thứ nhất để tránh tiếng là thuộc phe "nhà giàu da trắng" chuyên bóc lột thiên hạ. Thứ nhì là họ thính mũi, biết trước McCain không thể thắng được, nên ủng hộ Obama trước để lây điếm. Thứ ba là họ chẳng sợ bị Obama đánh thuế, vì có tăng thuế bao nhiêu thì họ cũng có cách bẩn lén đầu chúng ta, người tiêu thụ. Nếu các doanh già này ngồi im chấp nhận trả thuế nhiều hơn mà không tim cách gõ lại thì họ quá là không khôn ngoan lắm, và nếu không khôn ngoan lắm, chắc họ... cũng như chúng ta thôi, không thể thành tựu được. Tăng thuế trên lợi tức của họ thì họ sẽ đổi công ty tăng lương để bù đắp lại, và công ty cần họ, sẽ tăng lương, rồi tìm cách gõ bài cáo bằng cách tăng giá hàng bán cho chúng ta. Và đó chính là cái thuế gián tiếp và vô hình mà chúng ta phải gánh trong khi TT Obama vẫn có thể quá quyết ông đã giữ lời hứa không tăng "thuế" giới nghèo và trung lưu.

Hơn nữa, mấy ông nhà giàu nào cũng có cả chục cổ phần chi dân cách tránh thuế - rất hợp pháp. Nếu như TT Obama quyết định tăng thuế nhà giàu tới mức 50% chẳng hạn, và nếu có người nào nghĩ rằng anh Tiger sẽ đóng năm chục triệu tiền thuế thì người đó phải là người ngày thơ nhất thế giới.

Lời xác định của TT Obama là sẽ không tốn thêm một xu hay không cắt giảm quyền lợi gì hết chỉ là một huyền thoại mà TT Obama dùng để rao bán cải tổ y tế. TT Obama phải tăng thuế (trực tiếp, gián tiếp, vô hình, hưu hình), hoặc là cắt giảm ngân sách an sinh, y tế, an ninh, quốc phòng, hay gi gì đó.

Lý do chống đối thứ hai là nguy cơ quốc hữu hóa chế độ y tế.

Đề nghị của TT Obama dĩ nhiên còn xa lăm mới đến chuyện có thể gọi là quốc doanh hoá chế độ y tế, và chúng ta chưa cần lo sợ nước Mỹ trở thành Cộng Hòa Xã Hội Chủ Nghĩa Hoa Kỳ, nhưng có quyền lo sợ sẽ phải cống thêm một con khung long quốc doanh là hệ thống bảo hiểm công do công chức điều hành. Kinh nghiệm nhìn thấy mươi mươi là các cơ quan do các công chức quản lý, như Quỹ An Sinh, Medicare, bưu điện USPS, xe lửa Amtrack, hoặc hai cơ sở bán công về tin dụng gia cư là

Fannie Mae và Freddie Mac... đều lùng đáy và đã phá sản từ lâu nếu không được Nhà Nước nuôi hoặc cấp cứu bằng tiền thuế của chúng ta. Cho nên lý luận bảo hiểm công sẽ cắt giảm chi phí y tế cũng chỉ là một huyền thoại khác của TT Obama.

Những người ủng hộ TT Obama cho rằng chống đối kế hoạch cải tổ y tế là những người chủ trương duy trì tình trạng tệ hại hiện tại. Nói vậy có tính cách hàm hồ, kiểu đánh phủ đầu những ai không đồng ý với mình. Những thiếu sót của hệ thống y tế Mỹ là chuyện rõ hơn ban ngày, và ai cũng thấy như cầu cải tổ. Cải tổ như thế nào mới là khíc mắc chưa có giải pháp.

Tử thời ông Harry Truman đến nay, tất cả các tổng thống đều đã làm một cái gì, không nhiều thì ít. Ngay cả tổng thống Bush là người bị cho là bảo thủ nhất, cũng đã cải tổ chế độ thuốc men trong Medicare.

Vấn đề của cuộc cải tổ lần này của TT Obama là quá lớn, quá mạnh, quá mau, và quá đắt. Nếu như kế hoạch được cứu xét lại, điều chỉnh bớt lại, thì có thể sẽ được chấp nhận dễ hơn và hy vọng thành công lớn hơn. Và cả nước sẽ được nhờ hơn. Nhưng ông là bậc giáo chủ siêu phàm nên đòi làm tất cả và thấy có sự chống đối là dà kích những người không đồng ý là dựng ra huyền thoại. Chuyện ông Obama có thể làm được mọi việc mới là huyền thoại, lớn nhất (25-10-09).

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi Thứ Ba.

Tháng Tám Mưa Lũ

08/09/2009

Tháng Tám Mưa Lũ

Vũ Linh

...Đảng Dân Chủ... thế nào cũng mất một số ghế quan trọng...

Binh thường thi trong sinh hoạt chính trị Mỹ, tháng Tám là tháng trời quang mây tạnh với nắm ấm: các chính khách đi nghỉ hè, Quốc hội ngưng họp, Tổng thống đi đánh gôn. Nhưng tháng Tám năm nay không giống thông lệ. Đây là tháng mưa giông gió lớn nhất từ ngày TT Obama nhậm chức hồi tháng Giêng, dù Quốc hội vẫn nghỉ hè và Tổng thống vẫn đi đánh gôn.

Chưa khi nào TT Obama và đảng Dân Chủ lại gặp nhiều chuyện nhức rảng như trong tháng qua. Tranh cãi về cải tổ y tế đã nhảy lên hàng đầu của những cái nhức đó. Nhưng không là vấn đề duy nhất.

Cuộc tranh luận ngày càng trở nên hăng say, có triển vọng đi đến hoàn toàn bắc tắc nếu cả hai bên cấp tiến và bảo thủ không đạt thỏa thuận. Cải tổ y tế là cần thiết trước tình trạng mấy chục triệu người không có bảo hiểm sức khỏe và trăm triệu người có bảo hiểm mà chưa đủ davo hết. Đây là điều duy nhất mà mọi người đều đồng ý. Nhưng nói đến giải pháp là lập tức cãi nhau như mổ bò.

Bây giờ, không biết vì tham vọng quá lớn hay vì ngày thơ, TT Obama lại đưa ra một chương trình mạnh bạo chưa từng thấy nhằm cách mạng hóa toàn diện chế độ y tế. Và dĩ nhiên là bị chống đối mạnh vì dụng chạm đến quyền lợi của nhiều người, từ các hằng bảo hiểm, hằng thuốc, nhà thương, luật sư, bác sĩ, đến người già, người nghèo lo sợ bị cắt Medicare và Medicaid, đến người dân thường, pháp phòng sợ bị đánh thuế nặng.

Một số lớn người khác thi dù quyền lợi không bị trực tiếp đe dọa lại không thể tin tưởng vào sự can thiệp ngày một mạnh của Nhà Nước. Người ta chỉ cần nhìn vào thành quả của các cơ chế quốc doanh như Quý An Sinh, Medicare, Medicaid, hay những phi phạm không lòi của các bộ, sở Nhà Nước, là thấy khả năng của công chức.

Rất ít người tin rằng Nhà Nước nắm quyền điều hành quango y tế sẽ đưa đến kết quả khả quan. Nhưng đa số công chức thi vẫn bỏ phiếu Dân Chủ và đôi bên đều nhau vào cõi phiếu điều của chế độ bao cấp mà nhiều người không nhìn ra sự tốn kém. Phúc trình mới đây của Tổng Thanh Tra (Inspector General) cho thấy một thi dụ điển hình.

Cơ chế Medicare hiện trả hơn 4.000 đô để thuê trong bốn năm một chiếc xe lăn có máy điều khiển cho người già, trong khi xe đỗ bên ngoài thị trường có ngàn đô. Sao không mua đứt xe lăn và tặng cho người già" Khác biệt 3.000 đô là này trôi vào tay hằng cung xe lăn và sự thoả thuận của công chức Medicare. TT Obama có hứa sẽ cắt giảm loại phí phạm ấy. Chẳng có gì mới lạ vì đó cũng là lời hứa của các TT Carter và Clinton.

Cuộc tranh cãi sôi sục trong suốt tháng Tám, và sẽ bước vào giai đoạn gay cấn hơn nữa khi Quốc hội và Tổng thống trở về làm việc lại sau lễ Lao động. TT Obama sẽ đọc trước Quốc hội Thứ Tư 12 tháng Chín này một bài diễn văn quan trọng về cải tổ y tế. Ta hãy đón nghe.

Cũng trong tháng Tám, người ta còn thấy hàng loạt vấn đề nhức nhối khác:

- Chương trình đổi xe xe nghe có vẻ thành công lớn và giúp kích động được kinh tế - tuy chỉ một tí - nhưng lại vạch trần khả năng quản lý kinh doanh rất tệ của công chức. Kế hoạch sai trật từ đầu: thiếu tiền, thủ tục hành chánh lùm thuộm, giúp bán xe Nhật và Đại Hán xe Mỹ. Chương trình chủ đích giúp người nghèo đang đì xe op ep từ ca chục năm nay, rốt cuộc lại giúp thành phần trung lưu vi các xe mới khá đắt tiền, cao hòn túi tiền và ngoài khả năng vay mượn của dân nghèo thường không đủ điểm tín dụng (credit score). Phần lớn các xe cũ mang đến đổi đều trị giá bốn ngàn, chạy được ít ra vài năm nữa, nhưng bị bắt buộc phải huy. Cũng chỉ là tiền thuế của dân thôi! Các hằng bán xe cũng đang lớn tiếng khiếu nại: cứ trên mười chiếc bán ra, Nhà Nước mới bồi hoàn chừng một hai cái, còn họ chưa biết khi nào sẽ nhận được tiền.

- Chương trình cứu nguy ngân hàng ra hơn 700 tỷ đô thuê của dân. Nhà Nước cùng các ngân hàng đều la hoảng hệ thống ngân hàng và tài chính Mỹ sắp sụp đổ toàn diện nên cần Nhà Nước bơm tiền cứu nguy. Thiên hạ chẳng ai biết hư thực thế nào, chỉ biết các ngân hàng lõi đang nức rực, tảng hàng loạt lè phi dịch vụ, sa thải nhân viên cũng hàng loạt. Với hàng trăm tỷ đô Nhà Nước tảng, họ lại không thấy có nhu cầu cứu vớt các giấy nợ mua nhà gi nữa. Hàng ngàn đơn xin sửa đổi điều kiện nợ đang có và hàng ngàn đơn xin mua và bán nhà loại "short sale" bị ngân hàng ngâm tóm hay bác bỏ. Các thống kê cho thấy ngân hàng đáp ứng chưa tới 10% các đơn xin sửa đổi điều kiện vay mượn.

Kết quả: chỉ sau hơn nửa năm cứu nguy, các đại gia như JP Morgan, Bank of America hay Citibank đã công bố cả chục tỷ tiền lời mỗi tam cá nguyệt. Vì vậy, thiên hạ thắc mắc không biết việc cứu nguy đã là phép lạ quá hưu hiệu hay khùng hoảng ngán hảng thực sự là trò Nhà Nước thông đồng với các tài phiệt để thổi phồng lên quá đáng. Hay Nhà Nước đã bị ngân hàng lừa" Bộ Tài chính vừa loan báo cho đến nay đã "lời" được hơn bốn tỷ trên tiền cứu nguy do các ngân hàng hoành trá. Nhà Nước lời, ngân hàng lời, thế thi ai lõi nêu không phải là người dân"

- Tình trạng thất nghiệp vẫn chưa thấy khả quan. Khi TT Obama vận động cho kế hoạch gần 800 tỷ kích động kinh tế, ông hứa là nếu kế hoạch được chấp nhận thi sẽ tạo thêm hai triệu rưới việc làm và tỷ lệ thất nghiệp sẽ được kim hâm ở mức 6%, đồng thời dọa là nếu không sẽ vọt lên tới 8%. Kế hoạch được thông qua. Nhưng cho đến nay mỗi tháng vẫn có trên dưới nửa triệu người già nhập hàng ngũ thất nghiệp. Vày mà tỷ lệ thất nghiệp đã lên đến gần 10%, hoặc cao hơn nữa như 12% tại Cali. Bây giờ thiên hạ mới thấy kế hoạch cứu nguy kinh tế của TT Obama thực sự không phải là gấp rút cứu nguy kinh tế như ông quảng bá, mà là kế hoạch tái phân phòi lợi tức "với định hướng xã hội" chỉ có tác dụng lâu dài. Không là điều đa số dân Mỹ mơ tưởng.

- Cuộc chiến chống khủng bố bị rắc rối khi Bộ trưởng Tư Pháp ra lệnh điều tra hành động "tra tấn" tù trong quá khứ của CIA. Gần ba phần ba dân Mỹ không đồng ý và coi đó là một vụ thanh toán chính trị nguy hiểm với hậu quả rất tệ cho việc bảo vệ an ninh.

- Hai chiến trường tại Trung Đông và Trung Á cũng chẳng tiến triển khả quan. Các cuộc tấn công và đánh bom đều tảng mạnh tại cả Iraq lẫn Afghanistan. Tháng Tám là tháng mà số tử vong của quân đội Mỹ đạt mức kỷ lục cao nhất từ hơn bảy năm qua, khi cuộc chiến Afghanistan bắt đầu. Tàu chiến trường Afghanistan cho biết là cần thay đổi chiến lược quý mò và cần thêm quân mới có hy vọng thành công. Nhưng ông lại không định nghĩa thế nào là "thành công". Tóm lại Mỹ đang làm gì và đang muốn gì" Phá các trại quân khủng bố của Al Qaeda và Taliban thi đã làm rồi. Sao chưa vè còn đợi gi" Hay là muốn ở lại để "xây dựng dân chủ" như Bush đã muốn làm tại Iraq" Thế thi tài sao TT Obama đòi bờ Iraq được mà không bờ Afghanistan" Nếu không cần xây dựng dân chủ tại Iraq thi sao lại cần xây dựng dân chủ tại Afghanistan" Hay là muốn ở lại để không cho Al Qaeda hồi sinh, dùng Afghanistan làm địa bàn" Như vậy sẽ phải ở lại bao lâu" Năm năm" Năm chục năm" Thăm dò dư luận cho thấy lần đầu tiên, đa số dân Mỹ (57%) không muốn tiếp tục cuộc chiến này nữa.

Những khó khăn dồn dập trong tháng Tám đã có tác động bất lợi cho TT Obama. Như đã có dịp viết trên cột báo này cách đây không lâu, phi cơ Obama đang hạ cánh, mà hả rát nhanh. Những thăm dò dư luận mới nhất cho thấy hậu thuẫn của TT Obama bị tuột nhanh hơn bất cứ tổng thống nào khác trong lịch sử cận đại. Hơn xa các tay quân quân Nixon, Carter và Bush.

Ông Obama đặc cù tổng thống với tỷ lệ 54%. Sau đó, đến cuối tháng Giêng năm nay, ngay sau ngày nhậm chức, mức hậu thuẫn lên đến tột đỉnh, gần 70%. Trong khi đó, mức chống đối lè tè ở 20%, cách biệt 50%.

Ngay một tháng Chín vừa qua, mức trung bình của hơn một phần dò dư luận cho thấy ông có hậu thuẫn của 51% dân Mỹ, bị 44% chống, với mức cách biệt rót từ 50% xuống còn 7% chỉ trong vòng hơn nửa năm. Có thể đây là điểm đáy và ông sẽ leo lên trở lại nếu xoay xoáy. Không thi sẽ như Bush, có mức hậu thuẫn tuột xuống còn 30% cho đến ngày về hưu.

Điều đáng ngại chí TT Obama là hậu thuẫn của thành phần độc lập, không thiên về đảng nào. Đây là khó chí quyết định mọi cuộc bầu cử Mỹ. Có hai triệu chứng đe dọa TT Obama. Thứ nhất là thành phần độc lập, trước đây lừng lờ ở mức 20% dân số Mỹ, bây giờ vọt lên 40%. Thứ nhì là khó chí độc lập dò bắt đầu hét tin tưởng vào Tổng thống. Theo CNN, tỷ lệ của khó chí độc lập ủng hộ Obama đã rớt từ hơn 60% hồi bầu cử xuống còn hơn 40%. Trong ba người độc lập, chỉ có một người (35%) ủng hộ kế hoạch cải tổ y tế của TT Obama.

Khối độc lập không hậu thuẫn TT Obama thi hiển nhiên là tương lai chính trị của Tổng thống và đảng Dân Chủ không sáng sủa lắm. TT Obama thi chưa sao vi đến 2012 mới phải bầu lại. Nhưng đảng Dân Chủ thi lo sốt vó vi có bầu cử quốc hội năm 2010.

Thàm dò mới nhất cho thấy chí có 37% dân Mỹ thỏa mãn với thành quả của Quốc hội, thấp nhất từ một phần tư thế kỷ. Mức hậu thuẫn của đảng Dân Chủ, đại thắng trong hai kỳ bầu cử 2006 và 2008, bảy giờ tuột ngang hàng với đảng Cộng Hòa.

Người ta không nghĩ Dân Chủ sẽ thàm bại đến độ mất đa số kiểm soát Hạ Viện, nhưng thế nào cũng mất một số ghế quan trọng, lót đường cho việc có thể mất luôn đa số vào năm 2012. Cái nguy trước mắt của Dân Chủ là sẽ mất đa số tuyệt đối 60 ghế tại Thượng Viện. Bây giờ Dân Chủ năm dòn con số ghế đó, nhưng lại có ít nhất hai ghế đang bị lung lay mạnh. Điều phiền toái lớn cho TT Obama là nếu Dân Chủ chỉ mất một ghế, còn 59 thời thi sẽ gặp khó khăn lớn, không thông qua được bất cứ điều luật nào nếu Cộng Hoà đoàn kết chống lại. (Sau khi TNS Kennedy qua đời, Dân Chủ chỉ còn 59 ghế, nhưng tiểu bang Massachusetts là tiểu bang cấp tiến nhất Mỹ, rồi cũng sẽ bầu một thượng nghị sĩ Dân Chủ khác thay thế)

Trong tình trạng ấy, TT Obama bắt buộc phải nhân nhượng với phe Cộng Hòa chứ không thể tiếp tục "đuòng ta, ta cứ dì" bắt cần Cộng Hòa. Chỉ có như vậy thi mới hy vọng có tình thần hợp tác lưỡng đảng tại Quốc hội Mỹ, chứ ngày nào mà Dân Chủ (hay Cộng Hòa cũng vậy) còn nắm dù đa số tuyệt đối 60 ghế thi ngày đó sẽ không có hợp tác lưỡng đảng (6-9-09).

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý, đề nghị, khuyến khích hay... chi trich qua email: Vulinh11@gmail.com

Cải Tổ Y Tế, Phần 3: Tại Sao Đang Gặp Khó Khăn?

01/09/2009

Cải Tổ Y Tế, Phần 3: Tại Sao Đang Gặp Khó Khăn"

Vũ Linh

...Bảo hiểm tư sê chết, đưa đến độc quyền bảo hiểm quốc doanh...

Theo tôi tất cả các tham dò dư luận, đề nghị cải tổ bảo hiểm y tế của TT Obama đang gặp khó khăn, và không có hy vọng được quốc hội thông qua nếu không có những tu chỉnh quan trọng.

Kế hoạch cải tổ y tế đang bị phe bảo thủ Cộng Hòa chống đối mãnh liệt là dĩ nhiên. Nhưng khó khăn không phải ở đó. Đảng Dân Chủ hiện đang kiểm soát một cách tuyệt đối cả hành pháp lẫn lập pháp, và trên nguyên tắc, có thừa phiếu để thông qua mọi dự

luật, bất chấp mọi chống đối của Cộng Hòa. Nhưng trong tình trạng hiện tại, dự luật cải tổ y tế khó được chấp nhận chính vì sự chống đối từ trong hàng ngũ đảng Dân Chủ. Điều đó phản ánh một sự chống đối ngay từ khía cạnh tri Dân Chủ. Theo các thăm dò mới nhất, hơn 50% các lão niên chống đối. Hình ảnh trên truyền hình về các cuộc thảo luận nhóm giữa các vị dân cử và cử tri của họ (townhall discussions) cho thấy những người lớn tuổi chỉ trích mạnh nhất là những ông già bà lão lợn cai tổ y tế sẽ cắt giảm Medicare của họ. Không ai dám làm mất lòng các cụ, là những người "ranh rỗi", chịu khó bầu bán tích cực nhất. Do đó, những chống đối từ phía cử tri bắt buộc các vị dân cử Dân Chủ phải suy nghĩ lại trước khi biểu quyết về dự luật. Trong cả thượng viện lẫn hạ viện đều có khối Dân Chủ bảo thủ chống đối những đề nghị của TT Obama. Nếu không có hậu thuẫn của khối này, dự luật không thể nào được thông qua. Và đó chính là khó khăn lớn nhất của TT Obama, chứ không phải sự chống đối của Cộng Hòa hay của các hàng bảo hiểm như một vài bài báo đã nhận định một cách hời hợt.

TT Obama nhìn thấy khó khăn nên đã lên tiếng. Ông phớt lờ những chống đối từ hàng ngũ Dân Chủ, mà chỉ đà kích Cộng Hòa đã xuyên tạc kế hoạch của ông bằng những điều mà ông gọi là huyền thoại (myths). Ông tuyên bố đã đến lúc cần phải lật tẩy những huyền thoại này để có một cuộc tranh luận lương thiện (honest discussion). Mỗi khi nghe thấy các chính trị gia nói đến chữ "lương thiện" là ta nên cẩn thận!

TT Obama xác định ông sẽ:

- không cung cấp bảo hiểm cho dân ở lậu;
- không trả tiền pha thai;
- không giết ai hết, cũng như không có "hội đồng tử hình" (death panel);
- không bắt buộc phải có bảo hiểm công, chỉ là một đề nghị.

Chuyện ta hãy xem lại cái "bỗng không" này.

Về vấn đề dân cư ở lậu, đây là lần đầu tiên TT Obama nói rõ là không. Trước đây, ông hết sức lấp lẩn.

Khi tranh cử, ông tuyên bố muốn cung cấp bảo hiểm cho tất cả 47 triệu người hiện nay không có bảo hiểm vì cần cứ trong cuộc khảo sát của Census Bureau Mỹ năm 2007. Nhưng con số này bao gồm gần chục triệu dân cư ở lậu lẫn những người... không muốn mua bảo hiểm. Ông cũng từng tuyên bố "nguyên tắc nhân đạo căn bản đòi hỏi chúng ta phải cung cấp bảo hiểm cho các cư dân bất hợp pháp". Ông quên rằng với đa số dân Mỹ, nguyên tắc công bằng căn bản đòi hỏi phải có đóng góp mới có quyền lợi. Nếu dân ở lậu chưa đóng một đồng thuế, làm sao có thể đòi bảo hiểm y tế hay quyền lợi an sinh xã hội khác" Hay là Nhà Nước sẽ lo cho họ - với tiền thuế của người khác chẳng" Lập trường TT Obama có lẽ đã thay đổi trước áp lực, và vấn đề đã được sáng tỏ"

Chuyện pha thai, đây là vấn đề nhò, chỉ có một số nhỏ khối bảo thủ cực đoan nêu lên. Do đó thực sự không đe dọa kế hoạch cải tổ. TT Obama cố làm cho chuyện để lấp lẩn khối cắp tiến cực đoan đòi cho pha thai dễ dàng: họ đang nghĩ ngờ lập trường của ông.

Về chuyện hội đồng tử hình, không ai nghĩ TT Obama muốn lập ủy ban để giết ai hết. Tuy nhiên, việc dự luật đề nghị trả tiền để khuyến khích việc tham khảo ý kiến một hội đồng về chăm sóc mạng sống (end-of-life consultations) làm thiên hạ đặt vấn đề rằng có phải các dịch vụ y tế sẽ được gạn lọc để chấm dứt việc chữa trị và những người bệnh nặng quá nên được mờm cho giải pháp "ra đi" sớm hơn"

Bây giờ điều luật này đã được gạch bỏ, và TT Obama xác nhận không có hội đồng tử hình thi đó cũng là điều tốt, đã làm sáng tỏ phần nào vấn đề.

Chuyện bảo hiểm công thì những cái chính của TT Obama vẫn chưa làm sáng tỏ gì hết, mà trái lại còn làm mù mờ thêm. Thông điệp của tổng thống và cấp lãnh đạo Dân Chủ đối với nhau, khiến không ai biết đâu là đâu. Và đây không phải là "huyền thoại" do pha Cộng Hòa tung ra để phá đám.

Đầu tiên thì TT Obama muốn bao bì bảo hiểm công là yếu tố then chốt (essential) của cuộc cải cách - là lập trường của ông từ khi tranh cử. Sau khi gặp chống đối mạnh, TT Obama đổi giọng, cho rằng đây chỉ là một phần rất nhỏ (sliver) của kế hoạch. Bà Chủ Tịch Hạ Viện lại khẳng định không có bảo hiểm công là dự luật sẽ không qua được Hạ Viện. Ngay sau đó, nhân vật thứ nhì của Hạ Viện Dân Chủ, Steny Hoyer, lại tuyên bố ngược lại có thể sẽ hủy bỏ điều khoản này trong dự luật. Rồi một khối 50 dân biểu cấp tiến Dân Chủ ký tuyên cáo sẽ chống lại dự luật nếu không có bảo hiểm công. Phát ngôn viên Tòa Bạch Ốc xác nhận đây là yếu tố then chốt. Bây giờ TT Obama lại nói không cần thiết.

Nếu quý độc giả đọc đoạn trên mà không hiểu rõ tóm lại là như thế nào - có hay không có một chế độ bảo hiểm công" - thì đó chính là mấu chốt vấn đề. Thiên hạ bị rối trí và chẳng hiểu gì hết.

Thật ra, đây là yếu tố then chốt của cuộc cải tổ vì khó mà có bảo hiểm toàn diện nếu không có một hình thức bảo hiểm công. Nhưng TT Obama, là người thực tế, đã thấy ít hy vọng thành hình, nên tìm cách rào đón, làm giảm tầm quan trọng của ý kiến để sau này có thể chấp nhận yết kế.

Việc TT Obama lên tiếng giải tỏa "huyền thoại" đã giúp làm sáng tỏ vài khía cạnh. Nhưng hiển nhiên là còn nhiều khía cạnh quan trọng khác đưa đến chống đối dự luật mà ông đã không đề cập đến. Như vậy có lẽ những khía cạnh này là vấn đề thực sự chứ không phải là huyền thoại"

Có hai vấn đề lớn mà thiên hạ lo ngại.

- cung cấp bảo hiểm và dịch vụ y tế thêm cho 47 triệu người;

- quốc doanh ngành bảo hiểm y tế.

Việc cung cấp bảo hiểm cho toàn dân sẽ đưa đến cung cấp bảo hiểm và dịch vụ y tế cho gần năm chục triệu người hiện không có bảo hiểm. Vấn đề đặt ra là không thể có ngay số bác sĩ và nhà thương cần thiết. Cũng như Nhà Nước không thể có cả chục ngàn tỷ tung ra để tài trợ. Do đó bắt buộc phải có những biện pháp như giới hạn, gạn lọc các dịch vụ y tế, đóng thuế hay cắt giảm Medicare và Medicaid.

Hãy lấy một hình ảnh tiêu biểu.

Có sáu người ngồi chung nhau ăn một cái pizza. Bây giờ có thêm hai người nữa nhập cuộc. Sáu người này phân vân không biết mỗi người phải cắt bớt phần của mình để chia cho hai người mới, hay phải hùn tiền mua thêm pizza. TT Obama khẳng định không ai bị bớt phần hết, và cũng không ai phải hùn thêm tiền gi hết. TT Obama sẽ tăng thuế "nhà giàu" để mua thêm pizza cho mọi người. Cái đó gọi là phép lạ my dân Obama.

Đây là chương trình vĩ đại thứ tư của Obama, sau các chương trình cứu nguy ngân hàng, cứu nguy hàng xe, và kích động kinh tế. Chương trình này cũng tốn cả ngàn tỷ, đưa đến thăm thùng ngân sách khoảng mươi ngàn tỷ đô trong mười năm tới. Nhưng không sao, chương trình nào thì cũng sẽ được trả bù bằng thuế trên "nhà giàu". Đã đến lúc thiên hạ mặc nhảm đúng là được bao nhiêu tiền thuế trước khi liệt lợt"

Dù tăng thuế nhà giàu đi nữa thì vẫn chưa đủ, nên bắt buộc phải tiết chế dịch vụ y tế. Đó là nhiệm vụ của "hội đồng y tế": gạn lọc các bệnh nhân và phương tiện cứu chữa, chăm sóc. Vẫn chưa ai biết hội đồng sẽ làm việc dựa trên tiêu chuẩn nào.

Ta hãy tạm bỏ qua chuyện hội đồng có thể chấm dứt việc chữa trị một người bệnh nặng để họ "ra đi" sớm vì theo TT Obama, sẽ không có chuyện này - không có gì bảo đảm, nhưng ta hãy tạm tin lời của tổng thống để trả lại vi dụ cụ bà 80 tuổi cần phải thay xương chậu đã được bắn trên cột bắp này từ lâu trước. TT Obama vẫn chưa nói rõ cụ sẽ được hội đồng y tế cho phép thay, hay sẽ phải ráng chịu đau, di cà nhắc đến hết đời.

Vấn đề là những yếu tố và gạn lọc sẽ ảnh hưởng như thế nào lên Medicare và Medicaid. TT Obama xác định sẽ không ai bị cắt gi hết. Nhưng các dân biểu Dân Chủ trong Hạ Viện đã đưa ra một dự luật phụ định nhằm cắt 200 tỷ tiền Medicare để cung cấp bảo hiểm cho những người hiện không có bảo hiểm. Trống đánh xoài kèn hối người" Thực tế, dịch vụ y tế qua Medicare cho các cư và Medicaid cho người nghèo hiện nay chiếm hơn hai phần ba tổng số dịch vụ cung cấp, không làm sao có thể tiết chế mà không đụng đến hai chương trình này.

Và đây chính là mối lo lớn của many người già Mỹ, mà cũng là ưu tư của rất nhiều dân y tạng ta đang nương tựa vào Medicare và Medicaid.

Ưu tư lớn thứ hai là việc xã hội hóa ngành bảo hiểm y tế.

TT Obama đã nói thật khi ông xác nhận mọi người đều có quyền giữ bảo hiểm tư đang có nếu muốn, và ông không chủ trương triệt tiêu chế độ bảo hiểm tư. Nhưng người ta sẽ thấy bảo hiểm công rẻ tiền hơn bảo hiểm tư vì được Nhà Nước bao cấp không sợ lỗ lả. Thiên hạ sẽ chạy qua bảo hiểm công hết. Gần ba phần tư những người có bảo hiểm hiện nay là qua các công ty chủ nhân của họ mua bảo hiểm tập thể cho họ. Nếu như có bảo hiểm công rẻ hơn, tất nhiên các công ty này sẽ chuyển hết qua bảo hiểm công để tiết kiệm, bắt kể phẩm chất hay hiệu năng. Không có chủ nhân nào dại dột đi giữ bảo hiểm tư để tiền cho nhân viên. Cuối cùng thì bảo hiểm tư không thể cạnh tranh được với bảo hiểm công vì túi tiền không đầy và quyền lực chính trị của bảo hiểm công. Bảo hiểm tư sẽ chết, đưa đến đòn quyền bảo hiểm quốc doanh.

Dân Việt Nam ta nhìn vào tiến trình này thì liên tưởng ngay đến chuyện không biết có phải TT Obama đang áp dụng mô thức "kinh tế thị trường với định hướng xã hội chủ nghĩa" không" Bắt đầu bằng gia tăng cạnh tranh giữa công và tư với thế mạnh cho "thành phần kinh tế quốc doanh" như cách gọi của Hà Nội, để rồi cuối cùng vào tay Nhà Nước hết.

Dù sao thì điều này không được do sáu dân Mỹ ủng hộ. Khi nhìn vào thành quả của Quỹ An Sinh Xã Hội (Social Security Fund), Medicare, Medicaid, Sở Bưu Điện Liên Bang (US Post Office) chẳng hạn thì họ lo lắng cho khả năng quản lý kinh doanh của Nhà Nước. Tất cả các cơ quan Nhà Nước áy ánh lè đều xấp tiệm từ lâu rồi nếu không có bao cấp với giới hạn của Nhà Nước. Nhà Nước tiếp tục đe cỗ dân đóng thuế để nuôi loại cơ sở quốc doanh đó. Mai mốt sẽ có thêm bảo hiểm công phải nuôi nữa.

Thượng Nghị Sĩ Joe Lieberman - ứng viên Phó Tßen Al Gore vào năm 2000 - cho rằng thời buổi khó khăn kinh tế hiện nay không cần phép nhà Nước tung ra cả ngàn tỷ để cải tổ toàn diện y tế sau khi đã tung ra cả ngàn tỷ khác cho các chương trình cứu nguy dù thứ Nhát là khi hơn 80% dân Mỹ thua mản với bảo hiểm y tế họ đang có. Chuyện cải tổ tuy cần thiết nhưng không khẩn cấp, có thể chờ qua cơn khủng hoảng.

Một lý do quan trọng khiến dự luật đang bị chống đối là sự hấp tấp của TT Obama đã không thanh toán khói Dân Chủ một cách kỹ lưỡng. Ông ý thức rõ ràng cái đà số tuyệt đối 60 phiếu mà Dân Chủ hiện có ở Thượng Viện hết sức lỏng lẻo và khó có hy vọng duy trì qua cuộc bầu cử năm 2010, nên tìm cách thông qua càng sớm càng tốt những things đổi mà ông muốn thực hiện. Chi sỹ đắc tốc bất đạt.

Dù sao dù nữa, nếu TT Obama thất bại, không thông qua được dự luật cải tổ, hoặc phải xếp qua một bên với đề nghị quan trọng, thì đó không phải là do pha đâm của Cộng Hòa, mà chỉ vì không có hậu thuẫn của chính cử tri Dân Chủ và dân biểu nghị sĩ Dân Chủ. Trong vấn đề cải tổ y tế này, Cộng Hòa thật sự chẳng có tiếng nói gì vì là thiểu số trong quốc hội. Thành hay bại hoàn toàn tùy thuộc khối dân biểu nghị sĩ Dân Chủ. Trong những ngày tháng tới, TT Obama sẽ rất bận rộn thuyết phục họ, hay đổi cách giô với họ, may ra mới có thể được kế hoạch cải tổ y tế (30-8-09).

Quý độc giả có thể trực tiếp liên lạc với tác giả để góp ý, đề nghị, khuyến khích hay... chi trích qua email: VuLinh11@gmail.com

Chương Trình Đổi Xe

11/08/2009

Chương Trình Đổi Xe
Vũ Linh

Ý kiến thi tuyệt hảo nhưng phần thi hành thi sai trật tung tung...

Đầu Tháng Bảy, quốc hội mau mắn thông qua một dự luật do TT Obama đề nghị với tối thiểu tranh luận, vì tính cách thử nghiệm và cũng vì chương trình này dự chi có một tỷ đô, một con số quá nhỏ so với các chương trình khổng lồ của Obama.

Dự luật này khai sinh ra một chương trình đổi xe được gọi là Car Allowance Rebate System - CARS, hay nôm na là Cash for Clunkers (tiền mặt đổi lốp xe phế thai). Chương trình này cho phép những người có xe cũ uống xăng quá nhiều có thể mang xe đổi, mua xe mới, bắt kể tình trạng xe cũ. Nhà Nước tặng cho mỗi xe từ 3.500 đến 4.500 đô qua hình thức bồi hoàn cho hàng bán xe để hàng xe có thể giảm giá xe mới. Số tiền này được trích ra từ ngân quỹ của chương trình gần 800 tỷ kinh động kinh tế đã được phê chuẩn trước đây.

Chi tiết chương trình khá khức mắc với một cuốn sách về thể lè dày hơn 130 trang. Đại cương thi có những điều lè chính như sau:

- Xe cũ mang đến đổi phải là xe dưới 25 năm, vẫn được bảo hiểm trong năm vừa qua, và thuộc loại uống xăng với một ga-lông chạy chưa tới 18 dặm; xe cũ mang đến đổi sẽ bị phá hủy.

- Xe mua phải là xe mới năm 2009, với một ga-lông xăng chạy được trên 22 dặm cho xe du lịch và SUV, hay 18 dặm cho xe tải nhỏ pick-up, và 15 dặm cho xe tải lớn truck.

- Số tiền bồi hoàn tùy theo sự khác biệt về mức uống xăng giữa xe cũ và xe mới; khác biệt năm dặm sẽ được bồi hoàn 3.500 đô, khác biệt trên 10 dặm sẽ được lánh 4.500 đô (ví dụ xe cũ chạy được 16 dặm một ga-lông, và xe mới chạy được 22 dặm, sự khác biệt là 7 dặm thì tiền bồi hoàn sẽ được tính ra khoảng 3.900 đô).

Mục đích hiển nhiên của chương trình là một mặt loại bỏ các xe cũ uống xăng và gây ô nhiễm, và mặt khác khuyến khích việc mua xe mới ngõ hầu giúp phục hồi kỹ nghệ xe Mỹ.

Chương trình được tung ra ngày 24 Tháng Bảy, dự trù kéo dài từ cuối Tháng Bảy đến cuối Tháng Mười, tức là 100 ngày. Đóng một tuần sau khi chương trình được tung ra thì ngân sách dự chi một tỷ đô đã cạn ngay lập tức. Hơn 250.000 xe cũ đã được mang đến đổi lấy xe mới trong có một tuần. Số lượng xe mới được bán ra trong Tháng Bảy đạt kỷ lục cao nhất từ hơn hai năm nay.

Hiển nhiên chương trình đã thành công vì đạt những mục tiêu của chính phủ đề ra. Quan trọng hơn nữa, chương trình có thể cũng sẽ là động cơ thay đổi kinh tế Mỹ một cách cụ thể nhất. Một khía cạnh khác là chương trình này cũng giúp cho dân nghèo có dịp mua xe mới thay thế máy cài xe cũ rách rách.

Chính quyền Obama lớn tiếng tự ca tụng sự thành công vượt qua mọi dự tính của chương trình, và kêu gọi quốc hội chuẩn chi khẩn cấp thêm hai tỷ nữa để tiếp tục chương trình. Và quốc hội Mỹ mau mắn tuân hành mặc dù đã có nhiều tiếng nói ưu tư và chống đối, chẳng những từ phía các dân cử Cộng Hòa, mà ngay cả trong khối dân cử Dân Chủ.

Những ưu tư và chống đối nêu lên vì nhiều trực trắc và kẽ hở của chương trình.

Trên căn bản, ý kiến trao đổi xe này là một sáng kiến đáng được ca tụng vì hai mục tiêu giảm phung phí năng lượng và giúp phục hồi kỹ nghệ xe. Cũng phải nói cho rõ đây không là sáng kiến của ê-kíp Obama, mà là ý kiến mượn tạm của các nước Âu Châu, với một số thay đổi để phù hợp với hoàn cảnh Mỹ.

Ý kiến thi thật hay, nhưng thi hành thì hết sức luộm thuộm.

Trước hết là con số ngân sách dự chi một tỷ. Lúc đầu thi quốc hội bàn thảo về con số bốn tỷ, nhưng cãi nhau ôm口号 để rồi đi đến giải pháp một tỷ. Đã có một khái niệm về con số một tỷ này, ta chỉ cần nhìn vào kinh nghiệm của Đức. Nước Đức có dân số chỉ bằng một phần ba dân số Mỹ, nhưng có ngân sách là bảy tỷ đô dành cho chương trình đổi xe tương tự. Nói cách khác, con số một tỷ không thấm vào đâu vì nếu dựa trên kinh nghiệm của Đức thi Mỹ đã phải có một ngân sách khoảng hơn hai chục tỷ. Không trách được chương trình đã can thiệp ngay trong bảy ngày trong khi được dự trù kéo dài một trăm ngày! Cai trị là tiền liệu!

Vấn đề lớn thứ hai là chương trình tuy được đề xướng để giúp phục hồi kỹ nghệ xe Mỹ, nhưng lại giúp phục hồi kỹ nghệ xe... Nhật, Hàn Quốc và Đức!

Theo thống kê sơ khởi, trong mười chiếc xe cũ được mang đến đổi thì cả mười đều là xe Mỹ của Ford, GM, và Chrysler, nhưng trong mười chiếc xe mới được mua thì chỉ có hai chiếc là xe Mỹ, với hảng Ford đứng đầu bảng, còn lại tám chiếc là xe các nước khác như Toyota, Honda, Subaru, Hyundai, Volkswagen... Trong ba hảng xe Mỹ, Ford - hảng xe Mỹ duy nhất đã không khai phá sản- đứng đầu về số bán xe mới. Cụ thể, số bán xe Ford tăng khoảng 2% trong khi xe Subaru tăng 35%.

Bảo chí pha đã đăng tin này với một số ngạc nhiên, và các ví dụ khác trong quốc hội cũng đều có vẻ ngạc nhiên. Có lẽ các chức sắc cao cấp đó từ trước đến giờ toàn đi xe lón kiểu Cadillac hay Lincoln hay Mercedes nên không rành lâm về thị trường xe hơi. Nhưng người dân u mê chúng ta thi đều thấy rõ nếu muốn đổi xe mới uống ít xăng thi dĩ nhiên thiên hạ sẽ đổi lấy xe Nhật hay xe Hàn Quốc, chứ không ai dại gì đổi lấy xe Mỹ. Nhất là hai trong ba hảng xe Mỹ đã khai phá sản! Cho dù Nhà Nước Mỹ bao đầm, nhưng chắc chắn là mua xe của những hãng không phả sản như Ford và các hãng Nhật.

Vấn đề ba là hệ thống thủ tục hành chánh nề nề rườm rà của Bộ Giao Thông Mỹ. Công chức Mỹ chẳng những đã viết ra được một tập thể lệ hơn 130 trang, mà còn nghĩ ra được cả xấp đơn mà thiên hạ phải điền để có thể trao đổi xe qua chương trình này. Các hãng bán xe cũng có cả xấp giấy tờ phải hoàn tất để có thể nhận được tiền bồi hoàn của Nhà Nước. Bảo chí loan tin các nhân viên kế toán các hãng bán xe đã phải làm việc đến hai giờ sáng mỗi đêm trong suốt tuần lễ chương trình này được tung ra để kịp hoàn tất các giấy tờ thủ tục và nộp cho Nhà Nước trước khi ngân sách bị cạn. Đây là một cuộc chạy đua bạt mạng giữa các hãng xe.

Có nhiều hãng xe đã bắt khách hàng mua xe phải ký giấy nhận sẽ mang xe mới lại trả cho hãng nếu hãng không nhận được tiền bồi hoàn của Nhà Nước.

Đã nhiên là tất cả khái giấy tờ đó phải được thanh lý bằng máy điện tử. Các chuyên gia Nhà Nước đã làm việc ngày đêm để lo chuyện thay đổi cho chương trình này. Vì tính cách quá gấp rút, chương trình vấp phải đủ loại lỗ hổ và sai trật. Một tuần sau khi chương trình được tung ra, Bộ Giao Thông tung bộ ngân sách đã cạn, nhưng thực tế không ai biết rõ bao nhiêu tiền đã được chi ra để bồi hoàn các hãng xe, và còn lại -hay đã thiếu hụt- bao nhiêu trong quỹ.

Bộ Giao Thông lo sợ hết tiền, ra thông cáo chấm dứt chương trình. Thiên hạ nhao nhao phản đối, TT Obama ra lệnh tiếp tục, kêu gọi quốc hội chuẩn chi thêm hai tỷ!

Chương trình cũng có nhiều điều hơi ác ám. Tất cả các xe cũ mang đến đổi bắt buộc bị phá hủy trong khi tiền bồi hoàn tối thiểu là 3.500 đô. Có nghĩa là một chiếc xe trị giá 3.500 đô sẽ bị hủy. Dân ty nạn chúng ta đều biết rõ có rất nhiều xe trị giá cỡ đó vẫn còn chạy được rất ngon lành, sao lại đái phá hùy? Có phí phạm tiền thuế chúng ta đóng để tài trợ chương trình này không?

Tất cả những lỗ xộn trên nói lên một sự kiện rất rõ ràng. Ý kiến thi tuyệt hảo nhưng phần thi hành thi sai trật lung tung, từ hết tiền quá nhanh đến việc giúp bán xe ngoại nhập, đến các trực trắc hành chánh. Chỉ chứng tỏ các kế hoạch già Nhà Nước đã tính toán sai bét từ đầu, không lượng giá đúng mức sự hưởng ứng của thiên hạ, cũng như những khó khăn thực tế.

Câu hỏi đặt ra là nếu các công chức có thể tính toán ra được một kế hoạch sai trái từ đầu, rồi thi hành kế hoạch đó một cách cực kỳ luộm thuộm như vậy đối với một chương trình tương đối nhỏ, thì làm sao người ta có thể tin tưởng chính các công chức này lại có đủ khả năng quản lý những chương trình lơn gấp bội, chẳng hạn như chương trình một ngàn tỷ cái tổ toàn bộ thống y tế Mỹ.

Các kế hoạch hay chương trình của các nước công sản trước đây cũng như xã hội chủ nghĩa ngày nay trên cẩn bản đều nghe rất hợp tình hợp lý và hay ho trên lý thuyết, nhưng đến khi được giao cho công chức thi hành thi đều hỏng hét. Đó là lý do chính các chế độ cộng sản và xã hội cực đoan đã thất bại.

Việc chính quyền Obama ngã theo xu hướng xã hội trong đó Nhà Nước quyết định và thi hành mọi chuyện chỉ làm thiên hạ lo ngại Obama sẽ bước vào con đường xã hội chủ nghĩa với Nhà Nước can thiệp, quy hoạch và thi hành mọi chương trình, để rồi kết quả cũng không khác bao nhiêu.

Những chuyện đang xảy ra với chương trình đổi xe phi thải lấy tiền mặt chỉ xác nhận khả năng quy hoạch và thi hành thật sự kém của Nhà Nước và các công chức trong một chương trình tương đối rất hay và cần thiết (9-8-09).

Giúp chủ: Quý độc giả có xe cũ muốn đổi và muốn tìm hiểu chi tiết chương trình có thể vào website www.cars.gov để tham khảo thêm. Muốn biết về mức uống xăng của xe cũ của quý vị thì có thể vào website www.fueleconomy.gov (VL)

Thăm Lại Guantanamo

23/06/2009

Thăm lại Guantanamo

Vũ Linh

...tù khung bỗng ngày nay thi chưa chết đã được Obama đưa về thiên đường hạ giới...

Cách đây vài tuần, bài viết hôm mừng hai tháng Sáu trên cột này đã bàn giao về chuyện tù khung bỗng bị nhớt tại Guantanamo. Vì đây là một trong những ưu tiên của TT Obama nên chính phủ Mỹ đã có nhiều cố gắng giải quyết vấn đề cấp tốc. Do đó, trong mấy tuần qua, đã có vài bài chuyển động ghi nhận.

Nhắc lại vấn đề: Việc quản thúc các tù khung bỗng tại căn cứ Guantanamo gây nhiều tai tiếng cho chính quyền Bush vì việc đổi xử thiếu nhân đạo hay thiếu nhân quyền với các tù khung bỗng bị bắt tại trận địa Iraq hay Afghanistan. Câu chuyện trở thành đề tài sốt dẻo trong cuộc tranh cử tổng thống năm ngoái, với lời hứa chắc nịch của ứng viên Barack Obama là sẽ nêu cái gai này ngay sau khi đắc cử.

TT Obama đã giữ phần nào lời hứa. Hai ngày sau khi nhậm chức, ông ký lệnh là trong nội một năm thi sẽ đóng cửa trại tù này.

Nhưng vấn đề không giải dứt như ông nghĩ. Đóng cửa thi đe, đưa 241 tù đi đâu lại là cả một vấn đề. Không xử nào chịu nhận và trong nước Mỹ, cũng chẳng tiểu bang nào muốn.

Tuy vậy, trong thời gian qua, TT Obama đã thành công chuyển được một số tù ra khỏi trại. Con số trên nguyên tắc đã giảm xuống còn đâu đó 226. Nhưng chỉ là nguyên tắc thôi, dựa trên lời hứa của vài nước, thực tế cho đến nay chỉ mới có đâu bốn năm người được bốc đĩa.

Vấn đề này cực kỳ phức tạp. TT Bush muốn đóng cửa từ gần bốn năm trước khi mãn nhiệm mà không làm được vì không có giải pháp thỏa đáng. TT Obama thi hứa như định đóng cột sẽ giải quyết trước cuối tháng Giêng năm 2010, tức là còn hơn sáu tháng nữa. Chưa biết ông sẽ làm gì.

Nhưng nhìn cách ông giải quyết được vài trường hợp trong thời gian qua cho ta thấy nhiều chuyện cũng... vui vui.

Anh tù đầu tiên được ra khỏi Guantanamo là một tay gốc Bắc Phi mang quốc tịch Pháp.

Trong chuyến công du Âu Châu hồi tháng Ba, TT Obama có điều định với TT Sarkozy của Pháp. Lần đầu tiên gặp tân tổng thống Mỹ và lại được yêu cầu, chẳng lẽ TT Pháp gạt phăng" Chẳng dạng đừng, Pháp nhận lãnh đúng một người, là anh này, được đưa qua Pháp và mau mắn được trả tự do, khôi cản biết có tội gì không. Pháp có một cộng đồng cá chục triệu dân Bắc Phi, bắt đầu định cư từ Thế Chiến Thứ Nhất khi Pháp bắt một số thanh niên Bắc Phi di lính thuộc địa. TT Sarkozy không muốn rắc rối với họ, nên tha anh tù khung bỗng này ra cho xong chuyện. Chi một người thi có lẽ cũng chẳng làm nên chuyện gì.

Rồi báo chí loan tin bốn người tù đã được Bermudas nhận cho định cư.

Tức là không phải bị nhớt, mà được qua đó, chính phủ sẽ giúp định cư, cho tiền trợ cấp, nhà cửa, kiểm công ăn việc làm đầy đủ, và sống cuộc đời tự do. Đây là bốn anh tù người Uighurs trong tổ chức Hồi giáo tại Tân Cương tranh đấu đòi quyền tự trị.

Quần đảo Bermudas nằm ở phía Bắc Đại Tây Dương, cách Miami不远, là một thứ thiên đường của du khách cõi triệu phú và tài tử xi-nê-ma cõi tiền, với những bãi biển cát trắng đẹp nhất thế giới. Không có tiền thi miễn mờ tới đây. Không ai hiểu tại sao chính quyền Bermudas nhận mấy anh tù khung bỗng này. Chi biết là phát ngôn viên Bộ Ngoại Giao Anh tuyên bố chính phủ Anh sẽ xé lại quyết định gi"

Bộ Ngoại Giao Anh"

Số là quần đảo này là quốc gia độc lập trên cẩn bản, có chính phủ đảng hoàng. Nhưng trước đây là thuộc địa Anh, và khi được độc lập thi đã ký một hiệp ước tự đặt mình vào trong khu vực ngoại giao và quốc phòng của Anh, tức là hai vấn đề này hoàn toàn tuỳ thuộc vào chính quyền Anh.

Việc chính quyền quần đảo này chấp nhận mấy anh tù khung bỗng được chính phủ Anh xét lại xem có phải là vấn đề thuộc phạm vi ngoại giao hay quốc phòng không - theo đòi hỏi của đảng Bảo Thủ đối lập. Nếu phải thi quyết định của chính quyền Bermudas trở thành bất hợp pháp vì họ không có quyền đó, chi có chính phủ Anh mới có quyền. Mà thủ tướng Anh chưa hề được thông báo về chuyện này, trong khi quốc hội cũng hoàn toàn mù tịt.

Chưa biết kết quả ra sao, chi biết bốn anh tù này đúng là còn hơn trung số độc đắc. Đang từ trong ngục tù được trả là tối tăm nhất bỗng chuyển ngay qua thiên đường hạ giới. Làm nhiều người tiếc ngẩn ngơ. Biết vậy hời đó ta theo khung bỗng thi bây giờ khai rồi.

Thiên hạ chưa hết ngårng thi bắt ngờ lại nghe tin 13 anh tù Uighurs khác được Palau chấp nhận cho định cư. Trại Guantanamo có 17 anh tù khung bỗng Uighurs. Bốn anh được định cư tại Bermudas, còn lại 13 anh được đi Palau.

Câu chuyện Bermudas đã lùi lùi, chuyện Palau còn ngô nghênh hơn.

Palau là một quần đảo phía Đông Phi Luật Tân. Cũng là một thứ thiên đường hạ giới với những bãi cát trắng tinh, hàng dừa thơ mộng. Quý độc giả muốn thấy hình bãi biển Palau có thể truy cập "Palau" trên trang website của Wikipedia.

Quốc gia Palau gồm có một hòn đảo, chi vĩ đồng cỏ chừng hòn bốn trăm cây số vuông. Nếu gom lại làm một khối, thi chi vĩ này có thể ví như một ô vuông với khoảng hai chục cây số mỗi bề. Nếu đứng trước một bàn đồ thế giới thi chừng hai bờ biển, chắc quý vị sẽ mất khoảng nửa ngày mới tìm ra được quần đảo này. Dân số cả "nước" có hơn hai chục ngàn người. Mang cả nước đi coi football ở Mỹ thi cũng chỉ mới ngồi đây khoảng một phần tư khán đài.

Đây cũng là một "quốc gia" độc lập, có chính phủ, tổng thống do dân bầu đảng hoàng, và cũng là thành viên của Liên Hiệp Quốc. Nhưng trên thực tế, đây là một thứ "bản thuộc địa" của Mỹ, do Mỹ chiếm được từ trong tay của Nhật sau Đệ Nhị Thế Chiến.

Trước đó, Nhật chiếm của Đức. Trước nữa Đức mua lại của Tây Ban Nha. Và trước trước nữa là hòn đảo hoang với lác đác vài anh ngư phủ người Phi sinh sống.

Hiện nay Palau hoàn toàn lệ thuộc Mỹ trong các vấn đề quốc phòng, ngoại giao, kinh tế qua một hiệp ước ký kết khi được độc lập, cũng tương tự như Bermudas với Anh Quốc.

Không ai hiểu rõ tại sao Palau nhận số tù này. TT Palau tuyên bố ông nhận vì "truyền thống nhân đạo" của dân Palau, không ai chịu nhận những người tù "xấu số" này, nên ông tình nguyện giúp họ. Nghe cũng mùi lòng. Nhưng mùi lòng chỉ được đúng một ngày, cho đến hôm sau, khi báo chí loan tin chính quyền Obama đã nhận viện trợ kinh tế 200 triệu đô cho Palau. Phát ngôn viên Bộ Ngoại Giao Mỹ mỉa mai nhấn mạnh hiệp ước này không liên hệ xa gần gì đến việc Palau tự nhiên nhận tù khủng bố. Chỉ là chuyện trùng hợp hệt sức ngẫu nhiên. Ai muốn tin thì xin túy tiện, xúi này là xúi tự do mà.

Chi có điều đáng nói là Palau là một hòn đảo nhỏ xíu, tổng sản lượng cả nước chỉ có 150 triệu đô, bây giờ bất ngờ được viện trợ hai trăm triệu. Chẳng ai hiểu rõ đùa làm gì. Trong một nước mà tổng số sản lượng chỉ có 150 triệu, bất ngờ tự nhiên được đổ vào 200 triệu, không khéo thi sẽ bị làm phát lập tức. Tiền đó vào mà hàng hóa không tăng thì đĩ nhiên giá cả sẽ tăng. Nhưng đó là chuyện của ông TT Palau lo.

Biết đâu ông ấy muốn báo đàm không có lạm phát cho cả nước nên sẽ mang số tiền đó gửi tạm ở ngân hàng nào đó bên Thụy Sỹ không chừng....

Sau khi TT Palau nhận tù thi có một tờ báo đổi lập địa phương - vắng, hòn Việt Nam ta, xúi này cũng có báo đổi lập địa phương - phản đối, cho rằng việc nhận tù khủng bố này sẽ đe dọa kỹ nghệ du lịch nước nhà. Thiên hạ sẽ tránh né không đến xúi này nữa.

Sau đó thi có khoảng hai chục người xuống đường biểu tình phản đối. Xin quý vị đừng coi thường con số hai chục người ấy. Nó tương đương với một phần ngàn dân số của cả nước Palau. Nếu tính theo kích thước Mỹ, thi tương đương với ba trăm ngàn dân Mỹ生存 dường tại Hoa Thịnh Đốn. Ai dám nói là "t"

TT Palau bèn kêu thảng thay, tuyên bố là ông chỉ mới ngó ý chấp nhận nhưng chưa nhận. Các tù nhân sẽ được duyệt xét lại và chấp nhận từng trường hợp một. Chẳng biết có hay không, nhưng ta chờ xem TT Palau sẽ thanh lọc thế nào, và cuối cùng sẽ nhận bao nhiêu tù khủng bố!

Rồi đến Ý Đại Lợi.

Thủ tướng Ý Berlusconi qua viếng thăm Mỹ và đã mặt đầm với TT Obama mấy tiếng đồng hồ. Sau đó, ra tuyên bố Ý sẽ nhận bốn người tù khủng bố. Hôm sau CNN chạy tin Thủ tướng Ý đang gặp khủng hoảng cá nhân, tên tuổi bị đính dính đến chuyện "đào nhì" nào đó, nên phải tìm cách chạy qua Mỹ gặp TT Obama để cái tin này lẩn át tin về chuyện bê bối cá nhân. TT Obama sẵn sàng giúp thủ tướng Ý và tiếp ông ngay. Xin quý đọc giả ghi nhận không phải kẻ viết này bôi bác hay phía gi, mà chính là bản tin của CNN.

Nếu mèo mò suy nghĩ rộng thêm một chút thi ta có thể đặt câu hỏi tại sao từ trước đến giờ Ý một mực từ chối không nhận anh tù nào, bây giờ bất ngờ đổi ý, nhận bốn anh sau mấy tiếng mặt đầm với TT Obama. Có liên hệ gì đến chuyện TT Obama giúp Thủ Tướng Ý trong con hoạn nạn không"

Chinh trường cũng chẳng khác thường trường bao nhiêu. Tất đều có giá.

Dù sao thi ta đã nhìn thấy rõ hai chuyện.

Thứ nhất TT Obama đang cố gắng giữ lời hứa đóng cửa trại tù Guantanamo, và ông cố dù mọi cách để tìm ra giải pháp. Một cố gắng phi thường đáng phục.

Thứ nhì, giải pháp của TT Obama tuy không có bằng chứng gì xác định, nhưng có vẻ như là loại giải pháp tiêu biểu của các chính khách thuộc "trường phái" Chicago. Theo kiểu mặc cả điều định trong hậu trường và chẳng ai biết được đối bên đã trao đổi những gì. Không ai hiểu Bermudas hay Ý tại sao tự nhiên bất ngờ nhận tù. Trường hợp Palau, người ta có thể liên kết chuyện nhận tù với chuyện viện trợ kinh tế, nhưng cũng chẳng ai khẳng định được, chỉ là chuyện đoán mò. Chẳng thấy tờ báo nào than phiền về chuyện TT Obama không giữ lời hứa trả nước một cách trong sáng, không mở án bí mật như kiểu Bush-Cheney.

Trong gần sáu tháng qua, TT Obama đã thanh lý được khoảng hai chục anh tù. Ông còn sáu tháng nữa với hơn hai trăm tù vẫn ngồi đợi. Điều này ông sẽ phải cố gắng nhiều hơn nữa. Có thể trong thời gian tới sẽ có nhiều nước tì hon khác giữa đại dương hay trong rừng rậm Phi Châu sẽ bắt ngón nhận được vài trăm triệu viện trợ Mỹ, đồng thời cũng sẽ nhận đòn ván anh từ "nhân đạo". Và bà Ngoại trưởng Hillary sẽ khẳng định hai chuyện chẳng có liên hệ gì với nhau. Tình cờ thôi.

Những người theo đạo Hồi tin rằng làm điều tốt lành, tuân lời Đấng Allah thi sau khi chết sẽ được lên Thiên Đường, có sẵn trinh nữ mang vòng hoa đứng đợi. Những tên tù khủng bố ngày nay thi chưa chết đã được Obama đưa về thiên đường hạ giới. Bermudas "Palau" Venice" Naples" Chi không biết có trinh nữ đón chờ hay không. Mong sao đừng có anh khủng bố nào ôm mộng, tham gia khủng bố để có dịp được TT Obama giúp định cư tại thiên đường với tiền thuế chúng ta đóng góp.

Dù sao, TT Obama cũng vẫn hon cao bời Bush không biết mánh mung trao đổi để có giải pháp, cũng như đã không chịu đóng cửa trại tù Guantanamo, đưa mấy anh tù về các đảo thần tiên này sớm hơn (21-06-09)

Obama: Kiểm Điểm Thành Quá 30 Ngày Đầu

03/03/2009

Obama: Kiểm Điểm Thành Quá 30 Ngày Đầu

Vũ Linh

...KHÔNG ra biện pháp cứu nguy nữa thi kinh tế mới khả lén lại được...

Nhiệm kỳ tổng thống là bốn năm, tổng thống giỏi thi họ tám năm. Do đó, ba mươi ngày chẳng có nghĩa lý gì. Nhưng dù sao thi những quyết định đầu luon luon mang nhiều ý nghĩa. Ít nhất nó cũng phản ánh phong thái tiếp cận và đường hướng chính trị một cách thực sự, khác với những lời lẽ bô bô, đao to búa lợn trong mùa tranh cử.

Trường hợp TT Obama còn đáng lưu ý hơn vì ông muốn nhân cơ hội khủng hoảng thay đổi toàn diện nền tảng chính trị xã hội Mỹ. Không ai dám nói Obama là người không có tham vọng. Như vậy cũng là điều tốt để kiểm điểm lại thành quả của TT Obama trong thời gian một tháng đầu vừa qua.

* Trước hết phải nói qua bối cảnh.

Obama nhậm chức trong khi quân lực Mỹ còn đang tham chiến trên hai trận địa Iraq và Afghanistan, và đang phải đối phó với nạn khủng bố Al Qaeda. Ông cũng đang ngó thờ vỉ các cuộc khủng hoảng kinh tế, tài chính, ngân hàng, gia cư, thất nghiệp v.v...

Nguyên nhân các cuộc khủng hoảng liên tục này từ đâu ra không là đề tài của bài viết nên ta miễn bàn đến. Chỉ cần biết mấy ông Bush, McCain và Cộng Hòa lanh lẹ. Nhờ vậy mà Obama đắc cử. Chẳng hiểu đấy là điều may mắn hay là cái họa cho TT Obama.

Chắc chắn khi quyết định ra tranh cử năm 2008, Thượng nghị sĩ Obama không thể nào ngờ được mình sẽ lãnh một gia tài nặng nề như vậy.

Ông thành công hay không thi chưa ai biết được, nhưng có điều chắc chắn là ông sẽ dì vào lịch sử Mỹ với thành tích đẽ đời. Chẳng những là vị tổng thống da đen đầu tiên, mà là người mang dấu ấn to lớn trong cuộc khủng hoảng toàn cầu hiện nay. Hoặc là ông sẽ là một vĩ nhân sê lèo lái con thuyền Mỹ và cả thế giới vượt qua được cơn tsunami của thế kỷ. Hoặc là ông sẽ dì vào lịch sử như tổng thống một nhiệm kỳ bết bát nhất lịch sử, xấp xỉ ngang hàng với ông đồng chí Dân Chủ Jimmy Carter.

Không chín thi bù.

Tới lại thành tích ba mươi ngày của TT Obama. Trong thời gian ngắn ngủi này, TT Obama làm được khá nhiều chuyện. Từ chuyện lập nội các, đến chuyện ký một số sắc luật lớn nhỏ.

* LẬP NỘI CÁC

Thành quả của Obama trong việc lập nội các có những điểm đáng khen, nhưng cũng có nhiều vết đen khá lớn.

Việc lui nhiệm Bộ Trưởng Quốc Phòng Robert Gates được mọi người đồng ý là hành động sáng suốt nhất, chẳng những vì ông Gates là người có khả năng, mà cũng vì cuộc chiến tại Iraq đang có thành quả phấn khởi, tức là chính sách, chiến lược và chiến thuật đều khả dĩ, không có lý do gì mà thay ngựa trên nước thang.

Việc bổ nhiệm Hillary Clinton làm Ngoại Trưởng cũng được hoan nghênh nhiều. Bà được cả thế giới, từ quan đến dân, biết nhiều và cũng được nhiều cảm tình. Bà cũng đủ khả năng và cứng rắn để đương đầu với các cao thủ võ lâm như Putin hay Hồ Cẩm Đào hay Sarkozy.

Tuy nhiên việc bổ nhiệm bà Hillary bị nhiều tỷ vết rõ ràng TT Obama có vẻ bối nhiệm căn cứ trên động lực chính trị, để cầu hòa với phe nhóm Clinton và bộ máy chính trị của đảng Dân Chủ, hơn là vì tin tưởng vào bà. Bằng chứng là TT Obama đã bổ nhiệm hàng loạt phu tá đặc trách các vấn đề quan trọng. Như phu tá đặc biệt về Do Thái-Palestine, phu tá đặc biệt về Iraq-Iran-Afghanistan, phu tá đặc biệt về Pakistan-Ấn Độ, phu tá đặc biệt về Sudan, v.v...

Đại khái thi những vấn đề quan trọng nóng bỏng nhất đều có phu tá đặc biệt liên hệ thẳng với tổng thống. Như vậy bà Hillary còn lại gì! Nhất là trong khi ông Phó TT Biden cũng đang tranh giành các công tác đối ngoại. Ông Biden vừa đại diện Mỹ di dự Hội nghị Chiến lược tại Âu Châu, gặp Putin, Hồ Cẩm Đào... Tại đây ông đã đọc diễn văn vạch ra đường hướng đối ngoại của chính quyền Obama, một việc đáng lẽ phải để tổng thống hay ngoại trưởng làm.

Bà Hillary được lô "an ui".

Đi một vòng Á Châu săn và corm chiến Dương Châu với kim chi. Qua Bắc Kinh, bà lờ cái gai nhận quyền để chì kêu gọi Trung Quốc mua công khố phiếu Mỹ - tức là cho Mỹ vay tiền trang trải những dự án vĩ đại của TT Obama. Bà cũng di Indonesia để viếng thăm... trường tiểu học cũ của Obama. Bà ghé Nhật nói chuyện về kinh tế tài chính, không may đúng lúc Tổng Trưởng Tài Chính Nhật nhau say bì bõi, họp báo, nói năng cà lăm bậy bạ tại Geneve, bị tổng cõi vươn, nên bà chỉ còn đi... viếng chùa.

Tại Nam Hàn, bà họp mặt với một nhóm nữ sinh để trả lời những câu hỏi về kiểu tóc, về cuộc sống với ông chồng bay bướm, về thất vọng làm tổng thống hụt... Chẳng có câu hỏi quan trọng nào về chính sách đối ngoại của Mỹ.

Tóm lại, chẳng ai biết bà Ngoại trưởng di Á Châu làm gì và đạt được thành quả gì. Có lẽ chuyện công du của bà sẽ là di Phi Châu thăm các bệnh nhân sốt rét hay AIDS.

Các chức vụ quan trọng khác do TT Obama bổ nhiệm đều không được thuận buồm xuôi gió gì cho lắm.

Ông Bộ Trưởng Tài Chính Tim Geithner thoát nạn, được quốc hội phê chuẩn trong đường rờ kờ tòu mắc mòi trốn thuế, có lẽ vì ông đã dày kinh nghiệm đối phó với cuộc khủng hoảng tài chính và ngân hàng từ thời ông Bush.

Ông Bộ Trưởng Bảo Vệ Y Tế Tom Daschle rớt dài vì trốn thuế nặng hơn, lại cũng đã từng làm vận động viên hành lang (lobbyist) mà khai gian là chỉ làm cố vấn (advisor) cho các nhà thương và hảng bao chế thuốc, lãnh lương hơn năm triệu đô trong có hai năm.

Ông Bộ Trưởng Thương Mại Bill Richardson phải rút lui vì đang bị điều tra về tội hối mại quyền thế. Người được đề cử thay thế, thượng nghị sĩ bảo thủ Cộng Hòa Judd Gregg thi sau khi đồng ý được hai ngày cũng lại rút lui, vì chống lại kế hoạch kích động kinh tế của Obama. Bây giờ thi mới tìm ra được ông cựu Thống Đốc tiểu bang Washington, người Mỹ gốc Hoa lo bộ Thương Mại. Mà ông này cũng có tai tiếng vi dính líu đến vận động tiền bạc của người Hoa cho ông bà Clinton thời xưa! Đứng cứ tướng là người Mỹ gốc Á là như... chúng ta đâu!

Bà Bộ Trưởng Lao Động thi khốn đốn trước quốc hội vì đức lang quân trốn thuế trong khi làm bi-zết riêng.

TT Obama cũng ra sáng kiến đặc biệt, chẽ ra một chức vụ ngang hàng bộ trưởng, đặc trách kiểm soát hiệu năng của chính phủ và bổ nhiệm một bà chính khách Dân Chủ. Nhưng chỉ sau vài ngày thi bà phải rút lui, cũng vi... trốn thuế.

Kể cũng lại! Lừa một người trốn thuế để làm bộ trưởng Tài Chính là chuyện thuế má. Rồi lại lừa một người trốn thuế khác để lo chuyện bảo đảm các bộ trưởng làm việc đúng đắn!

Những thành quả tuyển lựa các bộ trưởng trốn thuế hàng loạt kiểu này, cho đến nay chưa có tổng thống Dân Chủ hay Cộng Hòa nào đạt được. Nhờ lại khẩu hiệu "Thay Đổi Mùa Chóng Ta Tin Được" thi có thay đổi thật!

Thật ra, đây không phải chuyện cõi ý, mà chỉ là "tai nạn". Và những cái "tai nạn" này chỉ chứng tỏ cách làm việc hời tài từ, thiếu kinh nghiệm của é-kip Obama.

Điển hình tai nạn nữa là câu chuyện tóm Zinni. Ông đại tướng hời hưu trước đây là tư lệnh vùng Trung Đông đã công khai chỉ trích TT Bush về cuộc chiến Iraq. Ông được nhắc nhớ đến và chính thức mời làm tân đại sứ Mỹ tại Iraq. Phó TT Biden, bà Ngoại Trưởng Hillary, ông Cố Vấn An ninh James Jones đều nán nì ông này nhận cái gán gá Iraq, và cuối cùng ông nhận. Phó TT Biden điện thoại cảm ơn ông.

Bất ngờ vài ngày sau, ông đọc báo và thấy có một tân đại sứ đã được bổ nhiệm tại Iraq. Coi lại thi không phải là tên mình. Ông hỏi lại thi mới ngã ngửa là TT Obama đổi ý, mời người khác làm đại sứ, và mọi người đều quên phéng việc thông báo cho ông Zinni biết. TT Obama bối rối, mời ông Zinni làm đại sứ tại Ả Rập Saudi cho đỡ tủi thân. Dĩ nhiên ông Zinni lên cơn điên, từ chối, và chửi TT Obama một trận.

Có lẽ không thông báo không phải vì "quên phéng" đâu, mà là vì trong cái bếp ngoại giao Mỹ, có quá nhiều đầu bếp, không ai biết ai có trách nhiệm gi. Không ai biết ai sẽ phải thông báo, ông Phó Biden hay bà Hillary, hay ông Jones. Rốt cuộc, người này dùn người kia, rồi không ai thông báo hết. Thông báo cái chuyện này cũng khó ăn nói lắm, tội gì nhận"

Một điểm son đáng nói của TT Obama trong vấn đề lập nội các là đã có ý muốn bắt tay với phe Cộng Hòa. Từ ông Quốc Phòng, đến ông Tài Chính, ông Cố Vấn An Ninh, ông Giao Thông, rồi ông Thương Mại hụt. Điều là phe Cộng Hòa hoặc thiên về Cộng Hoà. Chưa khi nào phe đối lập lại hiện diện đồng dào như vậy.

Có tới ba ông Mỹ gốc Á Châu: Thương Mại (Tàu), Cựu Chiến Binh (Nhật), và Năng Lượng (Tàu). Chưa có ông bà gốc Mít nào được lưu ý.

Phe ta dường như được Cộng Hòa ưu đãi hơn! Dưới thời TT Cộng Hòa Bush, có một ông làm Thứ Trưởng Tư Pháp, là cha đẻ ra bộ luật Patriot Act chống khủng bố. Ngoài ra, có một bà gốc An-Nam làm rất lớn, giữ việc liên lạc giữa TT Bush và các dân biểu nghị sĩ Cộng Hòa. Dưới thời TT Dân Chủ Clinton, chỉ có một ông giáo sư gốc An-Nam được bổ nhiệm làm một chức gì đó mà chẳng ai biết, ai nghe, ai thấy. Bấy giờ thì chưa thấy TT Obama ngó ngang gì tới cộng đồng gốc Mít này.

Nội các Obama cũng có một điểm nổi bật: toàn chính trị gia chuyên nghiệp như thống đốc, dân biểu, nghị sĩ, cựu bộ trưởng, thứ trưởng... Hay giới trí thức khoa bảng, giáo sư, viện trưởng đại học, thành viên các trung tâm nghiên cứu. Không có một ông bà bi-di-nết, chủ tịch tổng giám đốc một công ty đại gia nào. Người ta nói rằng Dân Chủ không thân thiện với giới kinh doanh cũng đúng phần nào.

KÝ SẮC LUẬT

TT Obama trong tháng qua đã ký nhiều sắc luật quan trọng.

Sắc luật thay đổi chính sách chống khủng bố gây hoang mang cho thiên hạ đã được ta bàn qua. Ở đây chỉ cần thêm một chi tiết mới, tuy chẳng có gì đáng ngạc nhiên. Sau cả mấy năm trời si và Bush đã hành hạ tù nhân tại Guantanamo và đòi đóng cửa trại tù này, phe Dân Chủ bất ngờ thay đổi cảm hờ. Sau khi thảm Guantanamo, Bộ Trưởng Tư Pháp Eric Holder tuyên bố là không thấy có sự hành hạ tù nhân nào hết, trái lại họ được đối xử hứa hẹn từ tù và nhân đạo. Ông cũng cho biết sẽ rất khó đóng cửa nhà tù này vì chưa có giải pháp thỏa đáng nào.

Về đầu là phần damn nhập cho vé sau: tu nhân được đổi từ tết lâm, đầu cần phải đi đầu nữa làm gì! Phái chi ông Holder nói lên những điều ấy khi Bush còn tại chức thì đỡ khổ cho ông TT xấu số này biết mấy.

Sắc luật về kích động kinh tế cũng đã được bàn qua nhiều lần, ta khỏi cần nói thêm. Chỉ ghi nhận rằng TT Obama cảm thấy chi 700 tỷ cứu nguy ngân hàng, 800 tỷ kích động kinh tế, vẫn còn ít, nên vừa đề nghị chi thêm 634 tỷ phát triển y tế, già tăng chi tiêu quốc phòng thêm 200 tỷ, đưa thêm cho các ngân hàng 750 tỷ nữa.

Chưa nghe nói bao nhiêu trăm tỷ để giải quyết khủng hoảng gia cư sẽ được công bố ít ngày nữa (chúng ta sẽ có dịp tìm hiểu sau). Vị chi ngân sách mới của TT Obama sẽ xấp xỉ gần 4.000 tỷ.

Kết bài này đang tinh chuyên mờ nhà máy in tiền cho TT Obama, chắc sẽ phát tài to. May ra sẽ có đủ tiền đóng thuế cho TT Obama xài.

*

Ta cũng nên nhìn qua vài luật lệ khác.

TT Obama đã ký sắc lệnh - không phải đạo luật phải thông qua quốc hội mà là lệnh từ tổng thống - cho phép viện trợ nước ngoài được sử dụng trong các công tác y tế có liên quan đến việc ngừa thai và phá thai, gọi theo danh từ mỹ miều là kế hoạch hoá gia đình.

Sắc lệnh là một trò hề tiêu biểu của chính trị Mỹ trong con mắt của dân chúng thế giới, nhất là tại các nước bị gọi là chậm tiến.

TT Carter là người đầu tiên cho phép việc dùng quỹ viện trợ y tế của Mỹ trong các công tác liên hệ đến ngừa thai và phá thai tại các nước chậm tiến, nhất là Phi Châu. TT Reagan, phe bảo thủ Cộng Hòa, lật ngược luật này, cấm không cho sử dụng tiền viện trợ vào loại công tác ấy. TT Clinton lén ngôi, lật ngược lại lệnh của TT Reagan. TT Bush lén ngôi, lại lật ngược quyết định của TT Clinton. Bây giờ TT Obama lén ngôi, lại lật ngược quyết định của TT Bush.

Nếu có người chịu khó làm thống kê, chắc sẽ thấy dân số Phi Châu tăng sút通俗 rất nhiều vào chuyện ai làm tổng thống Mỹ!

Để xác nhận minh rát bất mãn với giới làm bi-di-nết, TT Obama cũng đã ra lệnh cắt lương mấy vị đại gia đang nhận tiền cùi giúp của Nhà Nước Mỹ xuống còn có nửa triệu đô một năm.

Đối với quý tộc già cũng như đối với kế bài này, được lãnh lương nửa triệu đô chỉ là giấc mơ không bao giờ thành sự thật.

Nhưng với mấy ông bà đại gia thi lãnh nửa triệu đô có thể sẽ chết đói ngày. Tại đại ngân hàng đầu tư Lehman Brothers, trước khi phá sản, cả năm viên chức cao cấp nhất của công ty, không có ông nào lãnh dưới năm chục triệu một năm cả. Từ năm chục triệu đô xuống năm trăm nghìn thì cũng không khác nào quý vị đang lãnh lương hai chục ngàn bị cắt xuống còn có hai trăm đô một năm. Làm sao sống được! Tự tử chăng! Hay di kiếm việc ở xứ khác?

Nhiều người với vân hoan hô, phục lăn quyết định mạnh bạo của tân tổng thống.

Thật ra, quý vị khôi cùi phải lo cho mấy vị đại gia ấy. Chưa có ông bà nào tự từ vì bị cắt lương hết. Chuyển TT Obama hò hoán om sòm cắt lương chỉ là tiểu xáo chính trị của ông tổng thống mị dân thôi. Hãy khoan hoan hoa.

Phần lớn lợi tức của các vị đại gia này không phải là lương, mà là cổ phiếu, dù loại tiền thường dân Mỹ gọi là bonus khi giá cổ phiếu tăng, và quà cáp kiểu như nhà nghỉ mát bên Tây, tàu bay phản lực riêng, du thuyền riêng, quyền mua bán cổ phần công ty với giá đặc biệt (stock options), công ty bồi hoàn tiền thuế (tax reimbursements), tiền ký hợp đồng nhận làm cho công ty (signing bonus), tiền bồi thường nếu bị nghỉ việc (termination bonus), tiền hư ru (như Ông Chủ Tịch ngân hàng RBS làm nhà băng phá sản, bị đuổi về hưu khi mới 50 tuổi, để lãnh hưu một triệu đô một năm cho đến chết), chi phí vãng phanh khi công tác tại khách sạn sáu hay bảy sao gi đó (per diem), đi xe dài mười thước có tài xế đày đủ mà khỏi trả tiền hay đóng thuế (như Bộ Trưởng Bảo Vệ Y Tế hụt Tom Daschle đã nói ở trên), tiền phụ cấp du hý (entertainment expenses), đón gởi, niêm liêm hội viên các hội đặc biệt (club memberships - niêm liêm cờ nứa triều đìn một năm, chứ không là hai chục đìn một năm như mấy hội người già ty nạn chúng ta đâu), bảo hiểm y tế đặc biệt mẫn đòn, bảo hiểm sinh mạng vài trăm triệu, bảo hiểm mất việc vì tai nạn (work comp), tiền đi tắm hơi, dán bóp thư giãn, tiền con cái đi học Harvard hay Yale hay học dường cầm, và biết bao thứ linh kinh khác.

Như mấy ông Lehman Brothers nói trên, lương chỉ khoảng trên dưới một triệu một người thôi, còn lại trên dưới năm chục triệu là các loại bonus và quà bánh.

Bây giờ TT Obama có cắt lương mà không động đến bonus và quà bánh thì cũng như không. Lấy ví dụ Ông Chủ Tịch Tổng Giám Đốc William Clay Ford của hãng xe Ford. Từ mấy năm nay, ông chỉ lãnh lương tương đương trung có đúng một đô một năm thôi, bảy giờ TT Obama cảm không cho ông lãnh lương hơn năm trăm nghìn thì ông Ford sẽ nghĩ gì!

Chẳng nghĩ gì hết, mà chỉ tiếp tục ngồi rung đùi lấy gần 20 triệu tiền bonus mỗi năm chờ ngày TT Obama cho vài chục tỷ để "cứu nguy" hãng xe của ông.

*

KẾT LUẬN

Ba mươi ngày qua là quá ít để có một nhận định giá trị và đứng đắn. Nhưng ta cũng có thể thấy TT Obama là người biết lợi dụng cảm tình và thiện chí dân Mỹ thường dành cho tổng thống mới đắc cử để chuyển hướng chính sách tri quốc, qua những mò mẫm vấp ví thiếu kinh nghiệm.

Điều tát cả mọi người đồng ý là TT Obama đang bê lái con thuyền Cờ Hoa về phía cực tả, và nhanh hơn mọi dự đoán. Nhà Nước tung tiền thay đổi toàn diện cấu trúc chính trị xã hội Mỹ, kể cả việc lấy cờ cùi nguy, quốc hưu hóa từng bước các cơ sở thương mại lớn như các hàng xe và ngân hàng. Và đây chỉ là những bước đầu trong 30 ngày đầu của một nhiệm kỳ bốn năm.

Năm 1980, TT Reagan phát động cuộc "cách mạng bảo thủ", mang lại ba mươi năm thịnh vượng cho Mỹ cho đến ngày nay thi hết hơi tàn lực. Bây giờ, TT Obama đang nỗ lực lật ngược thế cờ, phát động một cuộc "cách mạng cấp tiến" quy mô, lớn hơn gấp bội các chương trình Tân Biên (New Frontier) của TT Kennedy và Đại Đồng (Great Society) của TT Johnson.

Chẳng ai biết TT Obama có thành công hay không vì phải chờ năm bảy năm nữa mới thấy. Chỉ biết bây giờ thi giới kinh doanh đang run như cầy xáy. Mỗi lần TT hay quốc hội công bố một kế hoạch cứu nguy kinh tế là thị trường chứng khoán rớt ngay mấy trăm điểm (tức là quý tiền hưu của quý vị mất vài trăm vài ngàn), kinh tế lại lún sâu thêm. Chắc là phải chờ đến khi nào TT và quốc hội ngưng tay, KHÔNG ra biện pháp cứu nguy nữa thi kinh tế mới khả lên lại được.

TT Obama đã tận dụng phương tiện truyền thông, lấy cảm tình với báo chí và liên tiếp lên truyền hình để nói chuyện với quần chúng. Ông tiếp tục phương thức "vận động tranh cử" rất hưu hiệu của mình, di hết tiểu bang này đến tiểu bang nọ để vận động trực tiếp với quần chúng.

Không phải là ngẫu nhiên mà những tiểu bang ông vận động lại đều là địa bàn then chốt cho các cuộc bầu cử tổng thống. Ông đã di Ohio, Pennsylvania, Florida, là ba tiểu bang "xôi đậu" chính yếu, và Colorado, Arizona là hai tiểu bang miền Tây đang chuyển hướng qua phe Dân Chủ. Chưa chi đã lo cho cuộc bầu cử năm 2012" (1-3-09)

Tân Nội Các Obama

30/12/2008

Tân Nội Các Obama

Vũ Linh

...muốn an bang tết thế, ông sê cần phải chuyển về phía hữu...

Không bao lâu nữa thi tổng thống tân cử Barack Obama sẽ tuyên thệ nhậm chức. Cho đến nay thi nội các của ông đã thành hình tuy chưa chính thức vi vẫn còn phải chờ Quốc Hội phê chuẩn. Tất cả chỉ còn là vấn đề hình thức.

Nhân xét tổng quát về thành phần, chúng ta thấy có vài điều đáng chú ý.

Nói chung, đây là một nội các đa dạng thập cẩm, đúng như ông Obama đã hứa. Gồm có da trắng, da nâu, da đen, da đỏ và cả da vàng nữa; trẻ già; nam nữ; báo thù và cấp tiến. Phần lớn là Dân Chủ, nhưng cũng có Cộng Hòa luon.

Chẳng phải là điều gì mới lạ, vi từ trước đến nay, tổng thống nào lên nắm quyền cũng làm như vậy thôi. Kể cả mấy TT già như Clinton và Bush. Một nét đặc biệt nữa là trong toàn thể nội các, người nào cũng kinh nghiệm cùng mình, hơn xa... ông tổng thống.

Không hiểu ai sẽ chỉ huý ai"

Üng viên tổng thống Obama hò hào và hứa hẹn thay đổi tất cả, từ chính sách đến nhân sự, và nhất là về cung cách làm việc của các chính khách lão làng hù hóa của thủ đô. Nhưng sau khi đắc cử thi ông lại chọn toàn những khuôn mặt lão làng hù hóa của thủ đô vùa những chức vụ then chốt nhất!

Bắt đầu bằng ông phó TT với hoa báu chức năm từ thủ ở Thượng Viện. Joe Biden là người thi khi tốt nghiệp ra là đì làm chính trị trong Quốc hội, và chưa một ngày hành nghề hay kiếm ăn trong đời sống bình thường của đa số dân chúng. Ông là điển hình của chính khách lão làng ở thủ đô.

Rồi đến ông Chánh Văn Phòng -tương đương với Bộ Trưởng Phủ Tổng Thống của ta ngày xưa- và các ê-kíp kinh tế, tài chính, ngoại giao, an ninh, quốc phòng,... toàn là những khuôn mặt cũ rich của thời TT Clinton. Hoặc thời Bush.

Trong lúc tranh cử, ông Obama lón tiếng tố cáo McCain chỉ là Bush nhiệm kỳ 3. Không thể chấp nhận được. Phái Thay Đổi Phái Đổi Mới Phái Cờ tư tưởng mới. Phái Xóa Bàn Cờ làm lại mới hết. Và chúng ta nhìn thấy... Clinton nhiệm kỳ 3! Đổi mới trở về quá khứ"

Với các thứ trưởng thời xưa bấy giờ thăng chức lên bộ trưởng như cựu thứ trưởng Tư Pháp Eric Holder lên làm bộ trưởng Tư Pháp. Hay cựu bộ trưởng bộ này nhận bộ mới, như cựu bộ trưởng Năng Lượng Bill Richardson bấy giờ làm Thương Mại. Hay bộ trưởng chạy qua cố vấn như cựu bộ trưởng Tài Chính Larry Summers bấy giờ cầm đầu khối cố vấn kinh tế tài chính. Vài người khác trước oai vể thấp hơn, rồi bấy giờ lên cao hơn, như bộ trưởng Gia Cư, Chủ Tịch Ủy Ban Chứng Khoán...

Tốt điểm là Hillary Clinton.

Bà Phó tổng thống bách chính thức của TT Clinton được bổ nhiệm Ngoại Trưởng. Trước đây, bà Hillary lón tiếng chê trách Obama không có kinh nghiệm để trả lời điện thoại nửa đêm báo nguy khẩn cấp từ Trung Đông hay đâu đó. Bây giờ, bà được ông ta nhận tát ái tát cho trách nhiệm trả lời điện thoại. Lạ lùng thay, bà nhận lời và bỏ cái ghế thượng nghị sĩ muốn đổi đang có. Thế rồi, chưa nhận chức Tổng thống, đêm Thứ Năm rạng ngày Thứ Sáu 26, đang yên giấc tại Hawaii, ông Obama được điện thoại báo tin: Israel đã tấn công lực lượng Hamas tại dải Gaza, làm Hillary Clinton phải học bài chối chết để tìm giải pháp cho ê-kíp mới!

Các nước Trung Đông bén phần vân gai tai.

Ông Obama ngày càng tò vò thông cảm hơn với lập trường tự vệ của Israel, có thể vi là phiếu Do Thái tại Mỹ. Nhưng liệu Hillary Clinton có tiếp tục theo đuổi chính sách hoà hoãn và thân Palestine của ông Clinton ngày xưa chăng" Nước Mỹ dưới sự lãnh đạo của Barack Obama quả là khó hiểu.

TT Obama cũng đã làm một chuyện khá hy hữu.

Trong nội các của ông, có tới bốn người trước đây là đối thủ cùng chạy đua vào Tòa Bạch Ốc: phó TT Biden, Ngoại trưởng Hillary, bộ trưởng Thương mại Richardson, và bộ trưởng Cảnh Nông Tom Vilsak. Trong lúc tranh cử, cả bốn người đều đã có những lời tố cáo và chỉ trích ông Obama khá nặng nề, đều có ý coi thường kinh nghiệm mông man của ông. Bây giờ được ông tặng trọng trách và vui vẻ nhận lời, quên bẵng những lời chỉ trích chê bai trước đây.

Rất tiếc là ông cựu thượng nghị sĩ John Edwards bị đánh lừa vào chuyện lém nhem tinh ái và có con hoang, nếu không thì cũng thành bộ trưởng gì đó cho TT Obama rồi.

TT Obama đã có dịp chứng minh mình không phải tay vừa. Có thể chẳng có kinh nghiệm an bang tể thí, nhưng mưu mịu chính trị thì rất cao. Ông hoài già tất cả các đối thủ cũ, biến họ thành thuộc hạ hết. Nếu không là thuộc hạ thì ít ra chắc chắn mấy người tên tuổi này sẽ không thể nhảy ra chạy đua với ông vào năm 2012 được.

Chinh trị kiểu Mỹ rất độc đáo.

Nếu thắng thì kẻ thù hôm trước, hôm sau vẫn là đồng minh được. Ngược lại bạn tám giao hôm trước, hôm sau thành kẻ thù cũng là thường, nhất là khi thua, như các thượng nghị sĩ John Kerry và Chuck Hagel, bạn chí thân hơn ba chục năm của ông McCain, nay ông Hagel đã thành kẻ thù không tiếc lời thóa mạ ông chiến hữu tổng thống hụt McCain.

Chuyện khó hiểu nhất là chuyện bộ trưởng Quốc Phòng của TT Bush là ông Robert Gates được mời lưu nhiệm.

Cái lý cơ bản của ứng viên Obama khi ra tranh cử tổng thống là chống lại cuộc chiến Iraq. Obama đã kích từ quyết định đánh đến chiến lược, chiến thuật, nhân sự và nhất định lật ngược chủ trương của TT Bush, và bác bỏ luôn chủ trương tương đối ôn hòa hơn của McCain. Lập trường quyết liệt này của Obama hoàn toàn không chế cuộc chạy đua vào Bạch Ốc từ những ngày đầu, cho đến những ngày gần cuối khi đà tranh cử chuyển qua chuyện khủng hoảng kinh tế tài chính.

Bây giờ, sau khi có quyền thay đổi rồi thì ông lại... không thay đổi gì hết.

Tư lệnh chiến trường Iraq, tướng Odierno vẫn còn đó. Tư lệnh chiến trường Trung Đông, tướng Petraeus, cũng vẫn giữ chức này. Rồi bộ trưởng Quốc Phòng Gates, được lưu nhiệm. Kể cả hơn 150 viên chức cao cấp của Bộ Quốc Phòng do TT Bush bổ nhiệm cũng được giữ lại, theo như đòi hỏi của ông Gates và được Obama hoàn toàn "nhất trí".

Điều đáng chú ý nữa là trước đây, cả ba người ấy (ông Gates và hai vị tướng) đều đã lên tiếng bác bỏ kế hoạch rút quân trong vòng một năm rưỡi của ứng viên Obama.

Thế thì thay đổi gì! Ông đâu!

Tân TT Obama evidently đã muốn thấy mọi sự chuyển tiếp hay thay đổi chính sách được thực hiện một cách chậm rãi và chắc chắn, tránh vấp váp có thể gây ra tai họa lớn. Dĩ nhiên đây là một cách xử thế đáng hoan nghênh, chứng tỏ tinh thần trách nhiệm rất cao. Nhưng tuyệt đối không giống lập trường của ứng viên Obama khi còn đang tranh cử. Không hiểu những người bỏ phiếu cho Obama vì lập trường "phản chiến" cực đoan của Obama bây giờ nghĩ sao?

Dưới một khía cạnh khác thì chuyện lưu nhiệm bộ trưởng Gates lại cũng chẳng có gì lạ cho lắm.

Thông thường, các TT Dân Chủ bị chê là rât nhu nhược và lanh vực an ninh, quốc phòng. Để chống đỡ sự chỉ trích, các TT Dân Chủ sẵn sàng tặng khúc xương an ninh quốc phòng này cho phe đối thủ Cộng Hòa, vừa được tiếng là hoà hợp lưỡng đảng khi an ninh quốc gia bị đe dọa, vừa kêu miêng mây Cộng Hòa.

TT Dân Chủ Kennedy vừa thấy Việt Nam có véc rác rò rỉ qua là bổ nhiệm ngay cựu ứng viên phó TT của ông Cộng Hòa Nixon là Henry Cabot Lodge làm đại sứ Mỹ tại Việt Nam vào năm 1963. Miền Nam Việt Nam lúc đó đang bị Miền Bắc bắt đầu đánh mạnh, cũng như đang bị khủng hoảng nội bộ trầm trọng vì sự chống đối của Phật Giáo. TT Johnson cũng lại bổ nhiệm ông Cabot Lodge làm đại sứ lần thứ hai khi cuộc chiến tiếp tục leo thang mạnh năm 1965.

Gần đây hơn, TT Clinton sau khi nhận chức cũng bổ nhiệm một Nghị sĩ Cộng Hòa là William Cohen làm bộ trưởng Quốc Phòng.

Bây giờ TT Obama có lưu nhiệm bộ trưởng Quốc Phòng của TT Bush thì cũng là theo mô thức bán cái mà thỏi. Vả lại, ông Gates và hai tướng Petraeus và Odierno đều đang thắng thế tại Iraq, may ra áp dụng bài bản ở đó qua Afghanistan thì còn có hy vọng. Tôi gi thay!

Cũng có khi nhân danh hòa hợp hòa giải lưỡng đảng, một chính khách phe đối nghịch được mời làm bộ trưởng để làm cảnh. Như TT Bush mời một Dân Biểu Dân Chủ làm bộ trưởng Giao Thông. Bây giờ TT Obama đáp lễ, cũng mời một ông Dân Biểu Cộng Hòa ra làm bộ trưởng Giao Thông. Chứng tỏ bộ Giao Thông của Mỹ là trách nhiệm vô thường vô phạt, làm cảnh cho vui nhà vui cửa. Phần lớn đường xá cầu cống Mỹ nằm trong trách nhiệm của chính quyền tiểu bang, ngoại trừ mấy xa lộ liên bang "gọi là Interstate như I-10, I-95, ...

Một chuyện ngay nhiên khác là ê-kíp ngoại giao, an ninh của TT Obama.

Khi đưa thương nghị sĩ Joe Biden ra trình làng như là ứng viên phó TT với mình, thì ông Obama giải thích ông cần ông Biden vì kinh nghiệm hùng hậu của ông này trong các vấn đề ngoại giao, quốc phòng và an ninh. Ông nhấn mạnh ông phó TT Biden sẽ có tiếng nói lớn trong nội các Obama về các vấn đề sinh tử vừa nêu.

Thế rồi chuyện gì xảy ra sau khi ứng viên Obama đắc cử?

Người ché trách ông Obama mạnh nhất về tội thiếu kinh nghiệm ngoại giao và an ninh - có thể nói là người đã ép buộc, đẩy ông Obama vào cái thế phải chọn Biden làm phó để làm binh phong đỡ đòn - là Nghị sĩ Hillary Clinton lại được bổ nhiệm làm ngoại trưởng. Bộ trưởng Quốc Phòng thi lại là người do TT Bush bổ nhiệm. Còn Cố Vấn An Ninh, tướng Jones, thi lại là cựu viên cố vấn an ninh của... McCain.

Cả ba người trên đều không là loại "nghị gật ba phải để sái bão" cả. Và cũng đều có dư thừa kinh nghiệm và khả năng, không cần sự chỉ bảo hay "tiếng nói lớn" của cựu thượng nghị sĩ Biden. Và cả ba cũng đều có quan điểm bảo thủ hơn ông Biden nhiều, chắc chắn ông Biden có nói họ cũng chẳng nghe. Như vậy thì ông phó Biden sẽ làm gì?

Mất hết tiếng nói quyết định trong ba vấn đề sở trường của ông rồi thì làm gì nữa? "Đi lên show truyền hình" Hay đi ăn cùri và dự đám ma, chờ ngày mãn nhiệm, di vè làm cựu viên vận động hậu trường, móc nối quan hệ?

Một quyết định quan trọng là việc bổ nhiệm bà thống đốc Arizona, Janet Napolitano, làm bộ trưởng An Ninh Quốc Nội. Bà Napolitano là một luật sư, chưa hề có kinh nghiệm mô tê gì về chiến tranh chống khủng bố hét. Do đó việc bổ nhiệm này mang ý nghĩa là một thông điệp của tân TT Obama, nhấn mạnh cho mọi người biết ông coi chuyện chống khủng bố là một vấn đề của luật pháp, có luật lệ quy tắc rõ ràng phải tuân thủ. Chứ không còn là một cuộc chiến một sống một còn như quan điểm của TT Bush. Sự khác biệt này rất quan trọng.

Nếu là một vấn đề luật pháp thì có tính cách "thù" nhiều hơn "công". Theo đúng luật, không ai có thể bị bắt giữ trước khi phạm tội. Có nghĩa là quân khủng bố sẽ không bị đụng tới cho đến khi chúng ra tay, đã giết người. Khi đó thì cảnh sát mới can thiệp, di bắt hung thủ. Có thể hơi muộn vì đã có người bị chết oan rồi.

Quan niệm của TT Bush có tính "công" nhiều hơn. Tiết hạ thủ vì cường. Ra tay trước khi quân khủng bố có thể có hành động. Có thể nhiều người sẽ bị oan, theo dõi thiếu lý do chính đáng, nhưng cũng có thể ngăn chặn một cuộc tấn công của khủng bố. Không đợi có người chết rồi mới hành động. Trong hòn báu năm qua, từ sau ngày 9/11, đã không có một người nào chết hay bị thương vì khủng bố trên đất Mỹ hết.

Mỗi người mỗi ý nghĩ. Không biết quý độc giả nghĩ sao, nhưng đã có nhiều tiếng nói trên truyền thông tờ ý lo ngại về quan điểm của TT Obama. Tuy có tính cách hơi ich khy, nhưng tựu chung có nhiều người cho rằng mạng sống của họ quan trọng hơn vấn đề nhân quyền của mấy ông Hồi giáo quá khích rất nhiều. Không thể đợi họ chết oan vì bom khủng bố rồi thi hành sát mồi di tím hung thủ để trừng phạt, bắt bồ tử có đầy đủ giường nệm, tivi, luật sư cái cợ cho đúng sách vở, với tiền do vợ con họ sống sót đóng thuế để Nhà Nước lo cho các tù nhân một cách chu đáo, đúng với mọi tiêu chuẩn nhân quyền văn minh tiến bộ.

Một nhóm người cũng khá thwang vè ông Obama. Đó là khối dân da đen. Ông Obama đã cùi tổng thống phái nói là hoàn toàn nhớ sự hậu thuẫn tuyệt đối của họ, khi 97% khối này bỏ phiếu cho ông, giúp ông thắng được bà Hillary trong vòng đầu, rồi hạ luôn ông McCain. Họ kỵ vọng rất nhiều. Nhưng rồi nhìn lại trong nội các Obama, chỉ có đúng một ông da đen là bộ trưởng Tư Pháp. Còn ít hơn thời TT Cộng Hòa Bush, khi có tướng Colin Powell và bà Condoleezza Rice giữ những trọng trách hàng đầu.

Chưa kể là nhân vật Eric Holder này còn bị tai tiếng từ khi làm Thứ trưởng bộ Tư Pháp dưới trào Bill Clinton - lại một di sản của Clinton nữa - thì lại vận động cho ông Clinton ăn xá vài giờ trước khi mãn nhiệm một tài phệt bị truy tố gian lận và đang lẩn trốn tại Thụy Sĩ là Marc Rich. Vợ chồng ông Rich này đã chi tiền rất đậm cho đảng Dân Chủ và bà Hillary!

Không phải là trong giới da đen không có người tài. Nhưng ông Obama khôn khéo tránh tránh bày nhiều khuôn mặt da màu quâ, sợ bị dân da trắng nghi ngờ. Tuy nhiên ta có thể tin rằng ở lớp thứ hai (phụ tá và cố vấn cao cấp) và lớp thứ ba (tổng giám đốc, giám đốc các Nha, Sở), người ta sẽ chứng kiến nhiều viên chức da đen hơn trong tương lai.

Người thất vọng nhiều nhất chính là thượng nghị sĩ John Kerry.

Phái nói Kerry là người có công lớn nhất cho sự nghiệp tổng thống của ông Obama. Chính ông Kerry là người đã lựa một nghị sĩ trẻ vô danh của tiểu bang Illinois để đọc bài diễn văn chính trong Đại Hội Đảng Dân Chủ năm 2004 là năm ông Kerry đại diện Dân Chủ tranh cử tổng thống với đương kim TT Bush. Dịp này là cơ hội thôi tên tuổi nghị sĩ Barack Obama ra trước dư luận, làm bành đà cho cuộc tranh cử tổng thống của ông hai năm sau. Sau đó, suốt hai năm trời tranh cử, ông Kerry cũng là người tích cực vận động cho ứng viên Obama.

Ông Kerry từng công khai đánh tiếng ông muốn làm ngoại trưởng trong nội các Obamam và ai cũng nghĩ ông sẽ được ghế này. Bất ngờ, TT tân cử Obama lựa bà Hillary, cho ông Kerry tiếp tục là thượng nghị sĩ đến ngày về hưu luôn. Làm sao không thất vọng được?

Ông Obama đã gầy ra một con bão nhỏ trong nội bộ phe cấp tiến (hay thiên tả) khi ông lại chọn ông mục sư Rick Warren làm chủ lễ cho lễ tấn phong của ông. Mục sư Warren là người chủ trì cuộc tranh luận đầu tiên giữa hai ứng viên Obama và McCain tại nhà thờ Saddleback ở mì ền Nam Cali hồi tháng Chín. Ông Warren cũng là thành phần chống phá thai và hôn nhân đồng tính rất mạnh. Một nhóm đồng tính đã là hết, lòn tiếng tố Obama phản bội, trong khi mấy bà cấp tiến thì đê dát hơn, nhưng hết sức ngang, thắc mắc khi thấy ông Obama giao trách nhiệm có ý nghĩa lớn như vậy cho ông mục sư mang tiếng mang tội là chống phá thai!

Nhìn chung vào thành phần nội các Obama, ta thấy phần lớn là cựu viên nhiều kinh nghiệm thực tế, không phản ánh lập trường cấp tiến của ông Obama hồi còn tranh cử. Điều này làm nhiều người bảo thủ yên tâm hơn. Nhưng ngược lại, làm vỡ mộng khá nhiều thành phần cấp tiến quá khích.

Dân Mỹ nói chung có tính trung dung, hơi thiên hữu, không cấp tiến cực đoan. Ông Obama có thể đắc cử tổng thống nhờ sự hậu thuẫn của liên minh cấp tiến và tinh thần chống Bush, nhưng muốn an bang tể thí, ông sẽ cần phải chuyển về phía hữu. Đó là lý do của sự đà hướng rõ ràng của ông.

Vấn đề là như vậy thì cuộc hôn nhân của ông Obama với cánh cấp tiến cực đoan sẽ họ được bao nhiêu lâu! Nhất là khi ông đắc cử mà không cần sự trợ giúp của các dân biểu nghị sĩ Dân Chủ trong Quốc hội, và thực tế cũng chẳng giúp ích gì họ trong các cuộc bầu cử trễ tại Georgia và Louisiana, sau khi Obama đã thắng cử. Thành phần này vốn thiên tả hơn nên chưa chắc đã thấy hài lòng với nội các ôn hòa của Tổng thống Obama khi họ nghĩ đến việc phải tái tranh cử vào kỳ tới, vào năm 2010. (081227)

Đại Hội Đảng Và Diễn Văn

10/09/2008

...đại hội đã trở thành một công cụ tuyên truyền...

Cuối cùng thì hai đảng Dân Chủ và Cộng Hòa cũng đã tổ chức xong Đại Hội Đảng và đã chính thức tấn phong hai liên danh Obama-Biden và McCain-Palin đại diện cho hai đảng tranh cử chức vị tổng thống-phó tổng thống Mỹ trong Tháng Mười Một.

Trong quá khứ, đại hội đảng là một dịp họp mặt nghiêm trang, có thể nói là khô khan, trong đó các chức sắc cao cấp của đảng thao luận, tranh cãi, mặc cả, kỳ kèo với nhau trong các phòng họp kín mà người ta nói là thường mù mịt khói xi-gà, để rồi cuối cùng một liên danh được bầu làm đại diện cho đảng ra tranh cử.

Ngày nay, đại hội đảng đã hoàn toàn biến thể. Người ta biết trước từ lâu ai sẽ đại diện cho đảng. Đại hội đảng do đó chỉ còn là một buổi lễ chính thức tấn phong liên danh đã đắc cử. Quan trọng hơn thế nữa, đại hội đã trở thành một công cụ tuyên truyền, quảng bá và cổ võ cho phe ta.

Nhìn vào cảnh pháo bông tung bay ngô ngộ trời trong đại hội đảng Dân Chủ tại sân vận động thành phố Denver, không ai không thể nhớ lại hình ảnh thế vận hội Bắc Kinh. Rất huy hoàng. Nhưng chẳng có gì nghiêm túc như một đại hội của một đảng chính trị, đang bầu những người có thể lãnh đạo cả nước, chứ không phải để hoan hô vài lực sĩ đã đoạt huy chương vì đã chạy nhanh nhất hay nhảy cao nhất.

Đại Hội Đảng Dân Chủ, nói theo danh từ hợp thời trang, "hoành tráng" hơn Đại Hội Đảng Cộng Hòa rất nhiều.

Buổi lễ hoành tráng của ứng viên Barack Obama được tổ chức vào ngày cuối cùng tại một sân vận động với 75.000 chỗ ngồi. Với sự hiện của gần cả trăm ngàn người hò hét như điên cuồng, không khí của ngày cuối cùng hết sức hò hởi không khác gì không khí trận chung kết Super Bowl hàng năm của Mỹ. Chính trị tại Mỹ đã trở thành một thú tiêu khiển thời thượng.

Đây không phải là lần đầu tiên một ứng viên đọc diễn văn nhận tán phong tại sân vận động. Trước đây, các ứng viên Roosevelt và Kennedy cũng đã làm như vậy. Đảng Dân Chủ có khuynh hướng muốn chứng minh mình là đảng của quần chúng nên thích ra mắt tại sân vận động với cả trăm ngàn người tham dự.

Bên Cộng Hòa có ít tiền hơn nên đại hội được tổ chức tại một sân bóng rổ chỉ chứa được 20.000 người tại Minneapolis-Saint Paul. Đã vậy, lại còn bị trời hại. Ngày khai mạc Đại Hội, dự tính làm dinh đám với diễn văn của đương kim tổng thống Bush, đã bị hủy bỏ vì cơn bão Gustav đánh vào Louisiana. Máy thay tướng số thế nào cũng đổ thừa cho ... Thiên Mệnh.

Đại Hội Đảng cũng là cơ hội để bốn ứng viên tổng thống và phó tổng thống của cả hai đảng đọc diễn văn nhận sự tán phong. Đó phải là những bài diễn văn quan trọng nhất trong cuộc đời của họ, có dư âm rất lớn.

Qua những bài diễn văn đó, người ta sẽ có dịp nghe được quan điểm và chương trình hành động của các ứng viên, đồng thời cũng có dịp thưởng lãm khẩu khí, tư cách của họ.

Ứng viên đầu tiên lên diễn đàn là TNS Joe Biden, ứng viên phó TT của Dân Chủ. Ông đọc một bài diễn văn phản ánh đúng vai trò "đánh đẩm" của ông, tấn công Bush và McCain thẳng thừng và hùng hồn. Nhưng xét cho cùng, chẳng có gì... đảng nói vi chẳng có gì mới lạ.

Rồi tới hôm sau đến ông Obama.

Người ta còn nhớ khi Obama hạ được bà Hillary hồi Tháng Sáu thì ông đã đọc một bài diễn văn mà giới truyền thông cấp tiến gọi là "để đời", với những câu dao to búa lớn tự cao tự đại bất hủ như "chúng ta là cái mà chúng ta vẫn hằng mong đợi" (we are what we have been waiting for), "đây là lúc mà mục nước đại dương sẽ bắt đầu dâng lên chậm hơn và hành tinh chúng ta sẽ bắt đầu hàn gắn các vết thương" (this was the moment when the rise of the oceans began to slow and our planet began to heal)...

Đó là loại khẩu khí mà mọi người mong đợi ở ông Obama, nhất là khi nhìn thấy sân khấu nguy nga vĩ đại, với một bức tròn khổng lồ ở giữa sân vận động, phía sau là các cột nhà già, làm theo kiểu các ngôi đền của đế quốc Hy Lạp thời huy hoàng xa xưa. Như thế thần linh Apollo sẽ đọc diễn văn chứ không phải Obama.

Thực tế, bài diễn văn đã là một thất bại lớn cho ông Obama, và một thất vọng lớn cho các đệ tử của ông. Không còn dao to búa lớn gì nữa, mà chỉ còn là một bài diễn văn tầm thường như tất cả các bài diễn văn của các chính trị gia. Có lẽ việc McCain chỉ trích Obama quá tự cao tự đại đã có tác dụng khiến ông này phải rụt rè hơn.

Nửa đầu của diễn văn là phần tiêu cực, đàm phán Bush và McCain. Ông McCain bị lôi tên ra chửi 22 lần, điều mà ngay cả các bình luận gia cấp tiến cũng phải lấy làm ngạc nhiên, vì không giống một bài diễn văn nhận sự bổ nhiệm của đảng. Năm 1999, ứng viên George Bush trong bài diễn văn cùng dịp chỉ nhắc đến tên đối thủ Al Gore có đúng một lần.

Mà phần lớn những chỉ trích lại không đúng.

Ông Obama lập dí lập lại khẩu hiệu "McCain là Bush nhiệm kỳ ba", là cái mủ phe Dân Chủ cố chụp lên đầu McCain, cho dù đã có bằng chứng rõ rệt McCain có nhiều quan điểm hoàn toàn trái ngược với Bush. Obama nhấn mạnh McCain đã bỏ phiếu theo phe Cộng Hòa, tức là theo Bush, hơn 90%.

Nếu quý độc giả coi lại lịch trình làm việc của quốc hội Mỹ mà kẻ viết bài này đã xết qua (xin xem bài "Câu Chuyện Vịt Què" trên Việt Báo số ra ngày 21 tháng 7 năm 2008), thi quý vị sẽ thấy hầu hết các quyết định của Quốc hội Mỹ đều là loại vô thường vô phạt, như đặt tên cho văn phòng bưu điện địa phương, và sẽ hiểu hầu hết tất cả các vị dân cử Mỹ đều bỏ phiếu đồng ý với nhau trên 90%, kể cả Obama và Biden.

Ông Obama không nhắc đến chuyện ông McCain đã công khai chống Bush trên các vấn đề chiến tranh Iraq, đối xử với tù khung bố, đóng cửa nhà tù Guantanamo, cắt thuế, sự chi phối của các thế lực tôn giáo, ảnh hưởng của các tổ chức vận động hành lang, các vấn đề môi sinh hâm nóng địa cầu, ... Điều là những vấn đề quan trọng hơn hẳn các trụ sở bưu điện nhiều. Nhưng lại là những vấn đề mà phe Dân Chủ cho là phần 10% McCain khác biệt với Bush, coi như những chuyện nhỏ không đáng để ý.

Phản hai có tính xây dựng hơn, đưa ra chương trình của ông Obama. Dĩ nhiên, ông Obama vẫn tiếp tục truyền thống cấp tiến (thiên tài) Dân Chủ đưa ra một cái bánh vẽ khổng lồ trong đó mọi người đều có được tất cả những gì mình muốn. Chi tiết không cần thiết. Vả chi phí là bao nhiêu, ai trả, cũng không quan trọng.

Tóm lại, bài diễn văn của ông Obama đã là một thất vọng, không còn cái "khẩu khí Obama" mà chỉ là một bài diễn văn chính trị rất bình thường.

TNS John McCain thì đọc một bài diễn văn hết sức... đúng phong cách McCain.

Ông không tấn công Obama, mà chỉ nêu lên một số khác biệt quan trọng về chính sách giữa hai người. Ông còn lịch sự mở màn bằng những câu ca ngợi Obama cũng là người yêu nước, đáng kính phục. Dĩ nhiên ông không quên nhắc lại quá trình, từ thời phi công bị tù ở Hà Nội, cho đến sự nghiệp gần ba mươi năm trong quốc hội, để nhấn mạnh sự khác biệt với một Obama chẳng có gì để khoe.

Chẳng có gì là hớp hồn người nghe, rất nghiêm trang và thực sự hơi buồn ngủ. Chỉ đến vài phút cuối cùng thì bài diễn văn mới trở thành sống động, khi ông hô hào tất cả dân Mỹ đứng dậy và quyết tâm tranh đấu. Cả hội trường như là thức tinh và đồng loạt hò hét như vỡ chợ.

Tuy trình bày một cách không mấy dinh đám, nhưng về nội dung, ngược lại, bài diễn văn đánh dấu một khúc quanh quan trọng vì đã vạch rõ hướng chiến lược mới của ông McCain: chủ trương "thay đổi" Hoa Thịnh Đốn. Đây đúng ra là thông điệp của Obama. Nhưng vì Obama liên tục thay đổi lập trường và lại lựa một thượng nghị sĩ với gần bốn chục năm sinh hoạt trong giới chính trị Hoa Thịnh Đốn đứng cùng liên danh, thông điệp này mất hết ý nghĩa, và ông McCain lợi dụng nhảy vào thế chỗ, dựa trên quá trình "ngựa chứng" của ông cũng như quá trình chống các lãnh tụ Cộng Hòa của bà Palin. Vừa đoạt lấy thông điệp của Obama vừa cố gắng tách mình khỏi Bush.

Nhận xét tổng quát, cả bài diễn văn của ba ông Biden, Obama, và McCain đều là những bài diễn văn kiểu cổ điển, với những luận điệu khá quen thuộc, không có gì xuất thần, tuy cách trình bày có khác nhau.

Điều nói bất đồng nói, có thể nói là đi vào lịch sử, chính là bài diễn văn của Thống Đốc Sarah Palin, ứng viên phó tổng thống của Cộng Hòa. Bà đọc diễn văn một tối trước ông McCain.

Bà Palin là người có thể nói hoàn toàn vô danh, không ai biết đến ngoài tiểu bang Alaska của bà. Người ta chỉ biết chung chung bà là thống đốc trẻ nhất lịch sử Alaska, rất bảo thủ, thật trong sạch, đã leo lên chức thống đốc nhờ đánh chính các đồng chí Cộng Hòa của bà, từ thống đốc Murkowski đến dân biểu Don Young, đều là những tay tổ tham nhũng.

Việc ông McCain lựa bà đứng cùng liên danh đã gây chấn động mạnh trong cả hai phe Cộng Hòa và Dân Chủ. Phe bảo thủ Cộng Hòa hoan hô nhiệt liệt và mức ủng hộ của ông McCain nhảy vọt lên ngay trong hàng ngũ bảo thủ. Phe Dân Chủ thì nhìn thấy ngay nguy cơ mất phiếu của các bà và của các khối dân trung lưu và lao động chưa tin tưởng Obama.

Và phe cấp tiến bắt buộc phải ra tay sớm để chặn nguy cơ.

Chi hai ngày sau khi tên bà được công bố là các nhân viên trong ban vận động tranh cử cho Obama-Biden, và các báo cấp tiến đã tấn công bà một cách tận tình, bằng những chuyện hơi bẩn, không dinh dáng gì đến vấn đề an bang trị quốc. Một diễn đàn internet tung tin con út của bà thật sự là con của con gái của bà, có bầu khi mới có 16 tuổi, nên bà Palin nhận là con đẻ đố xấu hổ. Cô gái này năm nay 17 tuổi sau đó còn bị khui ra là hiện đang có bầu dù chưa chửa chòng. Tờ New York Times khui chuyện chồng bà Palin cách đây 22 năm bị phạt... vi lái xe khi say rượu.

Bà bà "la-sát" trong hàng ngũ kỳ giả cấp tiến, Maureen Dowd trên New York Times, Sally Quinn trên Washington Post, và Gloria Steinem trên Los Angeles Times, đồng loạt viết bài si và cá nhân bà Palin. Bà Quinn công khai lên tiếng tố bà Palin lơ là trách nhiệm già dinh con cái, làm nhiều người ngạc nhiên. Phe cấp tiến là phe luôn luôn hô hào giải phóng phụ nữ, chống lại lập luận đàn bà phải ở nhà lo cho chồng con, bây giờ có một bà Cộng Hòa bảo thủ ra tranh cử phó tổng thống thì bà Quinn lại tố không chịu ở nhà lo cho chồng con!

Cuộc công kích quá mạnh đến độ ngay cả hai ông Obama và Biden đều phải lên tiếng kêu gọi báo chí phe ta nên tự kềm chế lại!

Chẳng biết những lời kêu gọi đó có thật tình hay không, nhưng bà Palin tiếp tục bị đánh chí tử.

Họ đã kích bà Palin là thiếu kinh nghiệm trị quốc và bang giao quốc tế, chưa sẵn sàng. Những cố vấn của Obama và các ký giả cấp tiến nêu đề này thi quâ là đáng ngạc nhiên. Những người này chính là những người lớn tiếng hò hoán kinh nghiệm không

quan trọng để bênh vực Obama so với McCain hay bà Hillary. Cũng chính những người này bây giờ lại thấy kinh nghiệm là chuyên sinh từ và báo nguy chuyên bà Palin không kinh nghiệm! Có thể nào già dối trắng trợn hơn"

Chính ông Obama chê bà Palin chỉ quản lý có 50 nhân viên với một ngân sách 12 triệu đô khi làm thị trưởng Wasilla, trong khi ban vận động tranh cử của ông có 2.500 nhân viên, và một ngân sách 12 triệu đô chỉ cho ông xài trong vài ngày. Sự so sánh này thoạt nghe thi thấy vui vui, nhưng thật ra thiếu lương thiện, coi thường lý trí của người nghe. Ông Obama so sánh tình trạng của ông bây giờ với tình trạng bà Palin cách đây cả chục năm, giống như so sánh trái trứng với con gà.

Nếu so sánh tình trạng hiện tại của cả hai người thi ông Obama đang quản lý ban vận động của ông thật, nhưng bà Palin lại là Thống đốc Alaska, một tiểu bang lớn bằng California và Texas cộng lại, nơi khai thác một nửa khối lượng dầu thô và dầu khí của cả nước Mỹ. Nếu so sánh quá khứ, thi bà Palin có làm Thị Trưởng một thành phố nhỏ thật, nhưng ông Obama lúc đó chỉ là nhân viên thiện nguyện (community organizer) lo tẩy độc asbestos cho một chung cư dân da màu ngoại ô Chicago, chắc chắn không có tới 50 nhân viên và 12 triệu đô ngân sách.

Nói về kinh nghiệm thì quả thực bà Palin yếu thật. Nhưng kinh nghiệm bang giao quốc tế của bà ít ra cũng không thua Obama trong khi kinh nghiệm quản lý thi hơ xa Obama. Nếu phe cấp tiến không có thắc mắc gì với một Obama ra làm tổng thống, thi không hiểu tại sao họ lại hoán đổi Palin không làm phó được. Ít nhất làm phó còn có thời gian học hỏi.

Sự thật Dân Chủ rất lo lắng, và cái lo lắng đó được xác nhận bằng một thăm dò dư luận do đài CBS tổ chức sau khi ông Obama đọc diễn văn và ngay sau khi tin về bà Palin được phổ biến. Theo thăm dò mới nhất này, sự ủng hộ Obama so với McCain vọt lên 48%-40% sau đại hội đảng Dân Chủ. Nhưng một ngày sau khi bà Palin được lựa, trước khi thiên hạ được nghe bài diễn văn của bà, liên danh McCain-Palin vọt lên ngang hàng với liên danh Obama-Biden ở mức 42%, xóa ngay tâm điểm cách biệt.

Trước những công kích của Dân Chủ và các báo cấp tiến, và nhất là vì chưa ai biết bà Palin là người như thế nào, nên rất nhiều người lo sợ dùm bà Palin sẽ không chịu nổi áp lực. Tất cả mọi người trông chờ xem bà Palin sẽ đọc diễn văn ra mắt như thế nào.

Và điều ngạc nhiên lớn nhất cho tất cả mọi người là bà đã đọc một bài diễn văn ... này lừa, được nhất loạt ca tụng như bài diễn văn hay nhất trong cả hai đại hội của hai đảng. Hay nhất về nội dung cũng như về cách đọc. Hơn xa các bài diễn văn của ba ông Obama, Biden và McCain (đọc một ngày sau).

Bà đã bị chỉ trích là thiếu kinh nghiệm, nên mọi người nghĩ bà sẽ không dám đánh Obama về vấn đề kinh nghiệm. Không ai ngờ được bà công khai đánh Obama là ... thiếu kinh nghiệm so với bà. Bà miệt thị kinh nghiệm nhân viên thiện nguyện của Obama so với kinh nghiệm làm thị trưởng của bà. Bà cũng kể lại chuyện Obama đã biểu quyết "hiện diện" 130 lần khi còn làm thượng nghị sĩ tiểu bang Illinois, để nhắc cho mọi người biết làm tổng thống hay làm thống đốc không có quyền biểu quyết hiện diện, mà phải lùy quyết định rõ ràng rồi chấp nhận hậu quả. Bà còn đánh luồn cả giới truyền thông cấp tiến tuyên bố rõ ràng bà không về thu đỗ để lấy điểm với báo chí mà để thay đổi họ.

Bằng những câu châm chích mỉa mai nặng nề nhưng dí dỏm, vừa đánh vừa cười rất tươi. Không hổ với biệt danh Sarah Barracuda (Sarah Cá Mập) mà bà nhận được khi còn chơi bóng rổ thời trung học.

Diễn văn của bà Palin chỉ được thông báo có năm ngày trước, và chỉ được sáu dài trực tiếp truyền hình. Dù vậy cũng thu hút được hơn 40 triệu người. Không ai có thể tin được diễn văn của một chính trị gia vô danh lại có thể thu hút nhiều người coi hơn là buổi lễ khai mạc thế vận hội Bắc Kinh. Diễn văn của ông Obama đọc tại vận động trường Denver một tuần trước được rầm rộ quảng cáo từ ba tháng trước và được mười hai dài truyền hình trực tiếp truyền hình, thu hút được 41 triệu người.

Ngày hôm sau, liên danh McCain-Palin thu được ngay hơn 7 triệu đô tiền yểm trợ trong đúng một ngày, một con số ông McCain chưa từng thấy.

Sự xuất hiện của bà Palin, và nhất là bài diễn văn của bà, đã làm xáo trộn cuộc chạy đua, khiến phe Dân Chủ lúng túng tìm cách đối phó. Một công tác khó khăn. Ông Obama rất cần phiếu của các bà da trắng, nhưng thành tích của ông là đã đánh bà Hillary, thà tượng của các bà cấp tiến. Bây giờ lại phải đánh một bà nữa, bà Palin, thà tượng của các bà bảo thủ. Thế thì còn đâu phiếu phụ nữ nữa. Trong những ngày tới, Obama sẽ ủy nhiệm cho các bà cấp tiến đánh xa luân chiến bà Palin.

Cuộc tranh cử năm nay đây bất ngờ. Thế nào cũng còn nhiều bất ngờ nữa trong hai tháng cuối.

Câu Chuyện "Vịt Què" Ở Mỹ

22/07/2008

...Bush bị 65% dân Mỹ chống đối thi quốc hội lại bị tới 75% dân chống đối...

Chi còn khoảng nửa năm nữa là tổng thống Bush sẽ dọn nhà về Texas để có nhiều thời giờ chặt cây, nhổ cỏ, làm vườn, quét rác trong căn trại của ông. Đó là thú vui lớn nhất của ông. Và nhiều người dân Mỹ cũng nghĩ rằng đó chính là cái nghề sở trường mà đáng lẽ ông Bush nên làm từ mấy năm qua, thay vì vào Tòa Nhà Trắng, biến nơi này thành một "bãi rác".

Đây là thời điểm mà người Mỹ gọi là thời "vịt què" (lame duck). Một số dân ty nạn chúng ta không quen với tập tục phong hóa Mỹ, đã cho rằng danh từ vịt què này đã được dùng để phi báng Bush vì Bush quá tệ.

Thật ra không hẳn là vậy. Chứ này là hình ảnh áp dụng cho tất cả các tổng thống - hay tất cả các viên chức ngành nghề khác - trong giai đoạn gần ngày mãn nhiệm kỳ rời nhiệm sở, khi mà tiếng nói không còn nặng ký như trước, chẳng làm được gì nhiều, chỉ lết cho qua ngày, chờ đến ngày về nhà đi câu cá.

TT Bush đúng là đang trai qua thời kỳ vịt què. Tiếng nói của ông phần lớn chỉ còn được nghe vang vẳng từ rất xa vọng lại, chẳng ai nghe rõ và cũng chẳng ai để ý. Bây giờ thiên hạ mặc bận nghe McCain và Obama bối bát nhau.

Các chính khách đối nghịch trong đảng Dân Chủ đều chẳng cần biết Bush nói đúng hay sai. Hết Bush mờ miện ra là cứ việc chửi toáng lên thôi. Ngay cả đến các chính khách Cộng Hòa phe ta cũng lơ là, nếu không muốn nói là đang tìm cách tránh Bush cho xa.

Như cái ông McCain cần sự yểm trợ tài chính nên bắt buộc phải nhờ TT Bush đi gây quỹ dùm vì dù sao thi Bush vẫn còn được sự ủng hộ của khối bảo thủ cực đoan. Nhưng McCain cũng sợ dính líu quá nhiều với Bush. Hai ông hẹn nhau cùng đi gây quỹ, McCain dồn Bush tại phi trường, bắt tay, chào hỏi vài câu rồi viện cớ bận chuyện khác, biến mất, để Bush một mình vào hội trường đọc diễn văn. Hai ông gặp nhau, theo báo chí Mỹ, chưa được năm phút, không có sự hiện diện của truyền hình và ký giả.

Mới đây, người ta cũng đã chứng kiến một cảnh khác lạ trong quốc hội Mỹ. Một số lớn dân biểu và nghị sĩ Cộng Hòa liên kết với các dân cử Dân Chủ bỏ phiếu chống TT Bush trong một dự luật về medicare, gạt phăng quyền phủ quyết của tổng thống. Trong suốt hơn bảy năm làm tổng thống, Bush gặp phải tình trạng này chỉ có dâu ba lát, tất cả đều trong thời gian "vịt què" gần đây.

Các chính khách, Cộng Hòa hay Dân Chủ cũng vậy, đều là những người rất thính mui cũng như có một bản năng tự vệ rất cao. Họ đang lo tránh xa Bush cốt để mờ cánh cửa ngỏ cho tương lai chính trị của mình dưới một tổng thống mới. Đó là điều dễ hiểu. Họ cũng lo tránh xa Bush vì tỷ lệ ủng hộ Bush đã xuống thật thấp trong khi tỷ lệ chống đối lại lên thật cao.

Trong thời gian gần đây, hầu như không có tuần nào là không có một vài cơ quan truyền thông Mỹ lập lại cho mọi người biết là tỷ lệ ủng hộ Bush vẫn lừng lờ ở mức kỷ lục thấp, trên dưới 30%, trong khi tỷ lệ chống đối lại ở mức thật cao, khoảng 65%. Phe Dân Chủ và bảo chí cấp tiến (thiên tả, liberal, progressist) rất hò hò và không bao giờ bỏ qua được một cơ hội để nhắc nhớ thiên hạ.

Không ai chối cãi được những tỷ lệ này quá là tệ hại. Trong lịch sử cận đại Mỹ, chỉ có duy nhất một tổng thống Mỹ đã đạt được thành tích không mấy phần khởi này. Đó là tổng thống Harry Truman của Dân Chủ, người chủ trì cuộc chiến tranh Cao Ly (Hàn Quốc) vào cuối thập niên 40. Ông Truman lúc cuối trào cũng thấy tỷ lệ ủng hộ rớt xuống dưới 30%.

Nhưng có một điều khá lý thú ít được nhắc đến.

TT Truman, người bạn đồng hành xấu số của Bush, sau gần một nửa thế kỷ bị bôi bác, đã bất ngờ trở thành một trong những tổng thống giỏi nhất và được kính phục nhất trong lịch sử Mỹ. Và các sử gia hiện nay đều nhất trí TT Truman đã bị bạc đãi thưởn

Trong khi mọi người đều chú tâm theo dõi tỷ lệ của Bush, thi hầu như không ai để ý đến một vài tỷ lệ khác. Đó là những tỷ lệ hậu thuẫn và chống đối... quốc hội Mỹ.

Nếu những tỷ lệ của TT Bush thật èo uột, thi những tỷ lệ của quốc hội lại còn thê thảm hơn gấp bội.

Trung tuần tháng Bảy vừa qua, tổ chức thăm dò dư luận nổi tiếng, Gallup, công bố kết quả thăm dò mới nhất.

Trong khi tỷ lệ ủng hộ Bush là 33%, thi tỷ lệ ủng hộ quốc hội chỉ là 14%, chưa bằng một nửa của Bush. Nếu tính trung bình cho 18 tháng qua, thi tỷ lệ ủng hộ quốc hội chỉ là 25%, vẫn thua xa trung bình 30% của Bush.

Thêm vào đó, trong khi Bush bị 65% dân Mỹ chống đối thi quốc hội lại bị tới 75% dân chống đối.

Những tỷ lệ của quốc hội Mỹ đều là những con số kỵ lục chưa từng thấy trong lịch sử cận đại Mỹ. Trong 34 năm Gallup hoạt động, tỷ lệ ủng hộ quốc hội đã xuống dưới 20% sáu lần, trong đó có bốn lần với quốc hội nhiệm kỳ này, một lần thấp nhất là 18% trong năm 1992 dưới thời TT Clinton, và một lần nữa vào năm 1979 dưới thời TT Carter. Trong cả sáu lần, quốc hội đều do đảng Dân Chủ nắm đa số kiểm soát.

Gallup đi vào chi tiết, thám dò xem dân chúng đánh giá hai chính đảng như thế nào. Kết quả là phe Dân Chủ trong quốc hội được sự ủng hộ của 11% dân Mỹ (một phần ba tỷ lệ của Bush) trong khi phe Cộng Hòa nhận được hậu thuẫn của 16% dân chúng.

Những tỷ lệ trên được rất ít người biết đến chi vì phe Dân Chủ cũng như các đồng minh trong giới truyền thông cấp tiến đã cố tình giấu nhẹm không phổ biến. Dại gì mà lại đi bắc loa khoe là "phe ta" có những tỷ lệ bất bù như vậy!!!

Một tổng thống "vịt què" còn được gần một phần ba dân Mỹ hậu thuẫn, trong khi một chính đảng vừa đại thắng tại cả hai viện cách đây hơn một năm mà chỉ còn được sự ủng hộ của hơn một phần mười dân chúng thì quả là chuyện lạ. Có lẽ là chuyện lạ, nhưng không là chuyện đáng ngạc nhiên khi ta nhìn vào những thành quả của quốc hội trong thời gian từ ngày "đại thắng mùa thu" tháng Mười Một năm 2006 đến nay.

Trong cuộc bầu cử ký đó, phe Dân Chủ đã thắng nhờ vào sự bất mãn của dân chúng đối với TT Bush, nhất là trong vấn đề Iraq. Đảng Dân Chủ hứa hẹn sẽ rút quân và chấm dứt cuộc chiến tại Iraq trong vòng một năm, dựa trên lời kêu gọi rút quân trước tháng Ba năm 2008 của TNS Obama. Kết quả, người ta đã thấy trong suốt thời gian từ đó đến nay, các ông bà dân biểu nghị sĩ Dân Chủ đã chẳng làm ra trò trống gì, vẫn tranh cãi lẫn nhau, để rồi TT Bush vẫn ứng dụng thi hành chính sách dồn quân của ông.

Tệ hại hơn nữa cho phe Dân Chủ, hiện nay người ta đang chứng kiến sự thành công của chiến lược dồn quân đó, chứng tỏ lập trường của phe Dân Chủ là sai lầm. Chẳng những số tử vong quân sự và dân sự đều giảm mau chóng, mà ngay chính quyền Iraq cũng đã thành công vì tạo được một sự đoàn kết khá mạnh trong các khối chính trị, đưa đến tình trạng tương đối ổn định hơn nhiều trong chính trường cũng như trên chiến trường.

Ngoài vấn đề Iraq ra, thiên hạ còn nhận thấy bao nhiêu lời hứa hẹn nói dối dám của đảng Dân Chủ cũng đều lần lượt đi vào lồng khung như thường lệ. Tất cả những hứa hẹn là sẽ lật ngược các quyết định của TT Bush về cải tổ giáo dục, an sinh, thuế mía... đều không thực hiện được. Chứng tỏ phần lớn các hứa hẹn của các chính trị gia luôn luôn vẫn chỉ là bành vẽ không thực tế.

Bà Nancy Pelosi, lãnh tụ khối Dân Chủ tại Hạ Viện, đã đắc cử Chủ Tịch Hạ Viện sau khi khôi này đại thắng. Bà cam kết sẽ cho thông qua một loạt dự luật ngay trong vòng 100 ngày đầu của nhiệm kỳ mới, bắt đầu tháng Giêng năm 2007. Đúng như lời hứa, với đa số trong Hạ Viện là Dân Chủ, Hạ Viện đã thông qua được ngay các dự luật của bà Pelosi. Nhưng câu chuyện đến đó thì chấm dứt. Cho đến nay, chưa có dự luật nào trở thành luật hết, hoặc vì chưa được Thượng Viện cứu xét, hoặc bị TT Bush bác bỏ. Người ta có thể đổ lỗi cho Thượng Viện hay cho TT Bush, nhưng cũng có thể nhận định những dự luật của bà Pelosi toàn là những dự luật không thiết thực, hay không đáp ứng nhu cầu thực tế.

Nhìn vào chương trình làm việc của quốc hội, người ta cũng sẽ hiểu được tại sao các vị dân cử đạt được quá ít thành quả cụ thể.

Theo tài liệu của chính quốc hội, Hạ Viện Mỹ làm việc hết sức an nhàn. Quý độc giả có thể tham khảo trang web của quốc hội dưới đây sẽ thấy rõ lịch làm việc của Hạ Viện:

(<a curr_month=1&curr_year=2008" href="http://clerk.house.gov/legislative/index.html">http://clerk.house.gov/legislative/index.html" currmonth=1&curr_year=2008)

Đại khái thì Hạ Viện làm việc, hay là họp, chín ngày trong tháng Giêng, mười ba ngày trong tháng Hai, và mười ngày trong tháng Ba năm 2008. Nói cách khác, trong 90 ngày của quý một năm nay, các dân biểu đã làm việc tổng cộng 32 ngày, 58 ngày còn lại thì... chúng ta không biết họ làm gì, có lẽ phần lớn là di dọc diễn văn chửi Bush hay gây quỹ kiếm tiền. Nhưng có điều chắc chắn là họ vẫn lãnh lương đầy đủ cho 90 ngày.

Ngay cả trong những ngày "làm việc", các dân biểu thông thường cũng không phải làm việc cật lực như phần lớn dân ty nạn chúng ta. Dưới đây là ví dụ cụ thể về vài ngày "làm việc" của Hạ Viện Mỹ:

– Ngày 3 tháng Giêng năm 2008:

+ Khai mạc: 12:00 trưa;

+ Bế mạc: 12:03 trưa. Phiên "hợp", tức là "ngày làm việc" kéo dài đúng ba phút.

– Ngày 15 tháng Giêng năm 2008:

+ Khai mạc: 12:00 trưa;

+ Hoãn họp: 12:03 trưa; Phiên "hợp" buỗi sáng kéo dài đúng ba phút.

+ Tái nhóm: 6:30 chiều; với chương trình nghị sự như sau:

* Quyết nghị 913: bổ nhiệm hai dân biểu Hoyer và Boehner vào tiểu ban để thông báo cho tổng thống biết là Hạ Viện họp khoáng đại;

* Quyết nghị 914: xác nhận Hạ Viện họp có đủ túc số;

* Quyết nghị 915: án định giờ họp của Hạ Viện;

* Quyết nghị 1585: cấp khoán cho vài chi phí quản sự của Bộ Quốc Phòng.

+ Bế mạc: 8:19 tối. "Ngày làm việc" kéo dài đúng 1 tiếng 52 phút.

– Ngày 17 tháng Giêng năm 2008:

+Khai mạc: 10:00 sáng; với chương trình nghị sự như sau:

* Quyết nghị 922: Tái cho phép dự án HOPE VI nâng cấp những khu chung cư bị hoang phế;

* Quyết nghị 894: Tu chính vài điều trong luật về thuế vụ liên bang.

+ Bế mạc: 3:00 chiều. Một ngày bận rộn của Hạ Viện: 5 tiếng.

– Ngày 28 tháng Giêng năm 2008:

+ Khai mạc: 2:00 chiều; với chương trình nghị sự như sau:

* Quyết nghị 4240: Đặt tên cho sở bưu điện đường West Alameda tại Lakewood, Colorado, là "Công Ốc Bưu Điện Felix Sparks";

* Quyết nghị 2110: Đặt tên cho sở bưu điện đường North Street tại Taft, California, là "Sở Bưu Điện Larry S. Pierce";

* Quyết nghị 4140: Đặt tên cao ốc tại Port Angeles, Washington, là "Công Ốc Richard B. Anderson";

* Quyết nghị 2913: Tu chính một điều khoản của Luật International Center Act;

* Quyết nghị 832: Tuyên dương Hội Đồng Quản Lý Nước (Water Management Board), Texas;

* Quyết nghị 933: Tuyên dương đội banh Tiger của Đại Học Louisiana State đã đoạt chức vô địch "football" cấp đại học Mỹ;

* Quyết nghị 938: Tuyên dương đội banh Mountaineer của Đại Học West Virginia đã đoạt giải "football" Fiesta Bowl;

+ Hoãn họp : 3:18 trưa;

+ Họp lại: 5:09 chiều: duyệt lại các quyết nghị của buổi trưa, và thảo luận vài vấn đề linh tinh;

+ Bé mạc: 10:14 tối; "Ngày làm việc" kéo dài tổng cộng 6 tiếng.

Hình như Hạ Viện Mỹ làm việc thật tật tát, và những ưu tư của Hạ Viện đối với các vấn đề trị quốc an dân nghiêm túc lại còn ít hơn nữa. Có lẽ mỗi tháng bàn chuyện quốc sự một ngày là dư thừa rồi "Thời giờ còn lại thì phải lo đặt tên cho các công thự."

Nhìn vào cái thời khóa biểu "nặng nề" kiểu "vịt què" này, chúng ta hiểu ngay vì sao mà có nhiều người ra tranh cử dân biểu như vậy.

Tổng thống Bush lên tiếng than phiền Hạ Viện suốt một năm rưỡi nay đã không biểu quyết được một dự luật nào về vấn đề ngân sách, liền bị bà Pelosi lớn tiếng đà kích "chính quyền Bush là một thất bại toàn diện" (total failure). Nếu được một phần ba dân Mỹ ủng hộ mà đã là "thất bại toàn diện", thì khi chỉ có một phần mười dân Mỹ chấp nhận thì gọi là gì?

Lịch làm việc của Thượng Viện cũng tà túc tương tự thôi.

Nhưng các thượng nghị sĩ đang tranh cử tổng thống thì tệ hơn nhiều. Họ vẫn lãnh lương đầy đủ 165,000 đô một năm (chưa kể cả trăm thứ bổng lộc phụ, và cũng chưa kể tiền yểm trợ trà nước của các tổ chức vận động hành lang -lobbyists), nhưng hiện diện tại thượng viện có chừng vài ngày trong gần hai năm nay, vì bận tranh cử trên khắp nước Mỹ. Cũng không khác gì trường hợp thượng nghị sĩ John Kerry trong những năm 2003-2004. Trong cuộc tranh cử tổng thống năm nay, đã có 4 TNS Dân Chủ (Obama, Clinton, Biden, Dodd) và 1 TNS Cộng Hòa (McCain) tham gia. Tất cả đều tranh cử toàn thời đến khi thất cử. Hai ông McCain và Obama dĩ nhiên vẫn đang tiếp tục tranh cử toàn thời đến tháng Mười Một, mà vẫn ăn lương thượng nghị sĩ toàn thời luồn.

Tổng thống "vịt què" vì gần hết nhiệm kỳ, chẳng còn làm được gì nhiều, điều này cũng dễ hiểu. Nhưng quốc hội vừa mới được bầu mà đã lè phè như vậy, làm sao việc nước trời chảy được "Làm sao dân chúng ủng hộ mạnh hơn được" Được 14% hẫu thuẫn là quá cao rồi. Đó là kết quả của viện Gallup, tuần qua viện thăm dò dân ý Rasmussen còn đưa ra kết quả bi đát hơn, với tỷ lệ tin tưởng vào Quốc hội đã sụt tới... 09%!

TNS Obama chê bai sự thụ động và bất lực của chính quyền Bush. Ông chủ trương tăng thuế, để lấy tiền phát triển hệ thống hành chính tối đa để gia tăng các dịch vụ y tế, an sinh cho dân chúng, xiết chặt tư doanh hơn bằng những luật lệ mới cho phép các công chức kiểm soát chặt chẽ hơn các ngân hàng, hàng đầu xâng... để bảo đảm giá tăng năng xuất kinh doanh.

Nếu có người nào nghĩ rằng các công chức mới do tổng thống Obama mang vào làm việc sẽ siêng năng và có năng xuất cao hơn các vị dân biểu, nghị sĩ, thì... xin kính chúc những quý vị đó nhiều may mắn! (19-7-08)

Bầu Cử Mỹ: Điểm Và Diện

15/07/2008

Các ứng viên cũng đều là chuyên viên bôp mèo sự thật chẳng chút e lệ gi...

Cuộc chạy đua vào Tòa Bạch Cung đã diễn ra từ gần hai năm nay. Phải nhìn nhận rằng chỉ một chế độ thực sự tự do dân chủ như Mỹ mới có được một cuộc tranh cử hào hứng và thu hút người theo dõi như vậy thôi. Dĩ nhiên cũng có nhiều người theo dõi không vì lý do chính trị gì, mà chỉ để... cá độ ăn tiền, nhất là khi cuộc chạy đua gay cấn như hiện nay.

Có lẽ ít người để ý, nhưng trong thời gian tranh cử tại Mỹ vừa qua thì trên thế giới cũng đã có nhiều cuộc tranh cử quan trọng khác. Bên Pháp, có cuộc bầu cử năm ngoái đưa ông Sarkozy lên làm tổng thống. Bên Anh có cuộc bầu cử quốc hội đưa ông Brown lên làm thủ tướng. Bên Ý cũng có bầu quốc hội đưa ông Berlusconi lên thủ tướng. Bên Nga có cuộc bầu tổng thống Medvedev thay thế Putin... Nhưng chẳng có nơi nào thu hút được sự chú ý như ở Mỹ.

Theo dõi cuộc chạy đua của cả hai bên Cộng Hòa và Dân Chủ, chúng ta học được nhiều điều hay ho về thế nào là dân chủ thực sự.

Làm sao để cả chục triệu người không biết mình là ai, không được Nhà Nước giới thiệu, mà vẫn có thể bỏ phiếu bầu cho mình không phải chuyện dễ. Làm sao thỏa mãn đòi hỏi hay nhu cầu của cả chục triệu người khác nhau, giàu nghèo, sang hèn, nam nữ, đồng tính, trắng đen, nâu vàng, trẻ già, lính thợ hay trí thức, khó tính dễ tính, tốt xấu, ác hiền, công giáo với tin lành, hồi giáo với do thái, Zen với Mormons, vân vân,...

Cái khó khăn lớn là trong suốt cả hai năm trời, mỗi ngày bỏ ra trên dưới mươi bốn tiếng đồng hồ đã gặp cả ngàn người trong ít nhất là hai hay ba cuộc họp mặt, từ tinh này đến tiểu bang nọ mà khỏi cần biết trời nắng, trời mưa, trời tuyết, trời lạnh, trời nóng. Không bao giờ có quyền ấm đau, cảm cúm, "call sick".

Không ai có thể không t菴 phục khẩu phục sức chịu đựng của các ứng viên. Không chỉ chịu đựng về thể xác không mà còn chịu đựng về tinh thần nữa. Lúc nào đâu óc cũng phải tinh táo. Nói đi nói lại một vài đề tài chính ngày này qua tháng nọ không chán. Làm gì hay không làm gì thì cũng có người chửi bới, bối bối, mà vẫn phải cảm rằng tưối cười vòn vã. Lúc nào cũng phải có câu trả lời cho hàng trăm hàng ngàn câu hỏi có khi hóc búa có khi gân dở. Cũng không bao giờ được trả lời sai hay hờ một câu nào vi báo chí cứ vỗ sê khai thác đến chết. Bà Hillary lõi lõi nhắc đến chuyện Robert Kennedy bị ám sát, phải xin lỗi ngày này qua ngày khác mà vẫn không được tha.

Chẳng những không được nói hờ hay làm sai điều gì, mà ngay cả quá khứ cho đến tam đại từ đời cha đời ông cũng không thể có được một chấm đen. TT Bush có lăn lẩy xe bị cảnh sát phát vi uống rượu quá độ. Chuyện lầm cảm xa lắc xa lơ trước khi ông cai rượu hơn ba chục năm nay, nhưng cũng xém làm ông thất cử năm 2000. McCain thì phải công bố hồ sơ sức khỏe cho các báo nghiên cứu xem cách đây năm năm ông có uống thuốc nhức đầu hay viagra gì không!

Cái khó khăn không kém nữa là làm thế nào có người sẵn sàng bỏ tiền cho mình đi tranh cử. Rồi làm thế nào để có cả trăm cả ngàn người tiếp hối minh, làm loa lật lội di vận động cho mình, có khi có lương, nhưng phần lớn là "làm chùa".

Có nhiều người nhìn vào các cuộc tranh cử của Mỹ rồi có những nhận định rất phiến diện, chỉ chứng tỏ họ không hiểu rõ được sự phức tạp của tranh cử kiểu Mỹ. Ví dụ như có người nói ông Bush con đắc cử vì là con của tổng thống, hay bà Hillary lên được gần tinh vi có chồng là tổng thống. Những loại liên hệ này có thể giúp phần nào đó, nhưng cốt tru vẫn là khả năng của ứng viên. Bằng chứng là cựu đệ nhất phu nhân Hillary với cùa gồng máy tranh cử gây dựng từ... 2001 đã lại thua anh vô danh Obama. Một trăm triệu dân Mỹ không dối lầm đâu.

Rồi chúng ta cũng đã có dịp nhìn thấy những hiện tượng không lấy gì làm hổ danh, và đáng làm gương cho các nước chậm tiến.

Vấn đề đầu tiên, như bà con ta thường nói, chính là vấn đề tiền đâu.

Cuộc tranh cử tổng thống Mỹ hiện nay đã cho thấy đây là một hành trình tốn kém quá mức tưởng tượng.

Nhìn vào ứng viên Mitt Romney, một triệu phú đã chỉ ra hơn ba mươi lăm triệu tiền túi ra tranh cử, mà thất bại và phải rút lui, mất hết cả tiền lòi lẩn vốn, cả chi lắn chài, ta có thể nói đồng tiền không chắc đã mua được phiếu cử tri. Nhưng ngược lại, nhìn vào cuộc chạy đua giữa bà Hillary và ông Obama, không ai có thể chối cãi là nếu không có tiền và không biết cách "xin" tiền, thi xin miễn phí đến giác mộng an bang tế thế tại Mỹ. Giống như người ta nói đồng tiền không mua được hạnh phúc, nhưng có tiền dễ có hạnh phúc hơn. Ông Obama đã thu và chi gần ba trăm triệu đô của thiên hạ từ gần hai năm nay. Bà Hillary thu ít hơn, nhưng chỉ nhiều hơn, đến độ phải ứng tiền túi hơn mười triệu ra thêm, chưa kể còn thiếu nợ người kia hơn hai chục triệu.

Đó chỉ mới là những con số cho cuộc tranh cử sơ bộ trong nội bộ đảng Dân Chủ thôi, chưa nói đến cuộc tranh cử giữa hai đảng trong những tháng tới.

Nếu quý vị có khai thuế liên bang mỗi năm, quý vị sẽ biết là trong đơn khai thuế, quý vị được hỏi có đồng ý trích ra ba đô để đóng góp vào quỹ tranh cử tổng thống Mỹ hay không. Số tiền đó là tiền chính phủ liên bang dành để giúp các ứng viên không có tiền có cơ hội tranh cử. Dân Chủ mà!

Trong cuộc tổng tuyển cử sắp tới giữa hai ứng viên Dân Chủ và Cộng Hòa, Nhà Nước Mỹ sẽ chỉ cho mỗi bên đóng đều khoảng 84 triệu đô mỗi người (từ số tiền chúng ta tự nguyện đóng góp khi khai thuế). Một khi ứng viên chính thức nhận số tiền này không được nhận đóng góp gì của cử tri nữa. Ông McCain biết trước sẽ không thể thu bằng Obama, nên hò hởi nhận sự giúp đỡ này và kêu gọi Obama cũng làm tương tự. Ông Obama không chịu thua, lớn tiếng chỉ trích việc dùng tiền mua quan chức và hứa ngay là sẽ nhận tài trợ của Nhà Nước như ông McCain. Nếu ông Obama nhận lời thì hai phe có vẻ có cơ hội đồng đều, ít nhất là trên phương diện tài chính. Nhưng ông Obama nhận thấy ngay sau đó là mình có khả năng thu được ít ra là gấp đôi gấp ba số tiền Nhà Nước cho, tội gì giới hạn mình, nên nuốt lời hứa và bác bỏ tiền của Nhà Nước, để có thể dùng tiền để McCain. Ai dám nói chính trị già nói sao làm vậy"

Vấn đề quan trọng thứ hai là tính chất phiến diện của cuộc tranh cử.

Nước Mỹ là một nước hết sức lớn. Cho dù các ứng viên bô cả hai năm, mỗi ngày di vận động trên dưới hai chục tiếng đồng hồ đi nữa, cũng không thể nào có thời giờ gặp từng người trong số ba trăm triệu dân Mỹ để nói chuyện chi tiết, tranh luận, trả lời câu hỏi, và tất cả các chính sách, đường lối của mình.

Muốn chuyển đạt tư tưởng của mình đến số đông thì chỉ có một cách hữu hiệu duy nhất. Đó là quảng cáo trên đài phát thanh và nhất là trên đài truyền hình. Những chương trình này hết sức đắt giá, có khi lên đến cả mấy trăm ngàn đô cho một hay hai phút phát sóng, tùy thị trường, tùy giờ giấc phát sóng, tùy tính gay cấn của cuộc chạy đua trong một thời điểm hay địa phương nào đó.

Các ứng viên bắt buộc phải có những quảng cáo rất ngắn gọn, trong một vài phút (năm phút là nhiều lắm rồi).

Ví dụ như bà Hillary tung ra hai phút quảng cáo nói sít lập chế độ bảo hiểm y tế cho tất cả dân Mỹ trong khi chỉ trích kế hoạch y tế của ông Obama sẽ khiến cho mười lăm triệu người dân Mỹ không có bảo hiểm. Dĩ nhiên, ông Obama phản pháo, tung ra quảng cáo tố cáo chương trình bà Hillary bắt buộc tất cả mọi người phải có bảo hiểm y tế, kể cả những người không có tiền mua bảo hiểm, nếu không mua sẽ bị đi tù.

Người ta nghe vậy thì biết vậy nhưng không biết gì thêm. Không có chi tiết nào, không biết chương trình bà Hillary như thế nào, chương trình ông Obama ra sao. Và cử tri Mỹ phải lấy quyết định bầu cho ai dựa vào mấy phút quảng cáo ngắn gọn này và những khúc quảng cáo khác, cũng ngắn gọn tương tự, liên quan đến các đề tài sinh tử khác như quốc phòng, an ninh, thuế má, hôn nhân..., cũng như nhiều đề tài có tính cách địa phương hơn.

Để tranh thủ khai thác tối đa thời gian xuất hiện trên màn truyền hình, các ứng viên cũng phải có khả năng đưa ra những câu tuyên bố thật ngắn gọn, nhưng cũng thật hấp dẫn, làm những chuyện thật vớ vẩn nhưng đặc biệt, có ấn tượng và ý nghĩa lâu dài. Vì dù như bà Hillary đi uống bia với mấy anh Mỹ trung lưu, hay ông Obama đi thực bì-da với mấy anh lính tho.

Mỗi lần xuất hiện đọc diễn văn là một lần dàn cảnh cầu kỳ, có tính toán kỹ lưỡng.

Ông Obama lén đọc diễn văn thi sau lưng là một khối máy bà Mỹ tráng già đứng cầm khẩu hiệu "Yes, We Can" đồng loạt đưa lên đưa xuống đúng điệu đúng lúc, dưới sự chỉ dẫn của một đạo diễn đứng sau ống kính. Có lần có hai bà Mỹ gốc Á Rập, đầu cuốn khăn bịt tóc theo kiểu Hồi Giáo, bị ngăn cản không cho ngồi phía sau Obama khi ông này đọc diễn văn, vì sợ hình ảnh này sẽ "gây hiếu lầm", xác nhận ông Obama là người theo đạo Hồi. Sau đó xin lỗi chối chết hai người đã bị mời ra khỏi phòng cảnh sau lưng ứng cử viên nổi tiếng là hòa hợp màu da và sắc tộc!

Bà Hillary xuất hiện thi sê-thấy các bà Mỹ đen và thanh niên thanh nữ hò hét sau lưng. Cần khối cử tri nào thì đưa người của khối đó lên, làm như mình đã có hậu thuẫn của khối đó rồi. Có lần có cả một thanh niên đeo găng vỗ sĩ quyền Anh đứng sau lưng, tay đeo lôp đùa, để nhấn mạnh quyết tâm tranh cử không chịu thua của bà Hillary.

Vì không có thời giờ nhiều cũng như vì dân Mỹ nói chung không am tường các chính sách và đường lối cho lắm, nên các ứng viên phải chú ý đến cá nhân các đối phương. Phần lớn là để đà kích đối phương hay tự đánh bóng mình. Và phần lớn cũng đều là những chuyện dám dĩ không dám dĩ vào đâu, nhưng lại có ảnh hưởng to lớn.

Điển hình là ông Obama bị chỉ trích là không yêu nước vì không deo huy hiệu cờ Mỹ trên ve áo như các ứng viên khác. Nếu xác định tinh yêu nước hay không qua việc deo huy hiệu cờ Mỹ thì có lẽ 99% dân Mỹ không yêu nước vì nhìn quanh chúng ta, qua các bạn học, bạn làm việc, người quen, ta chẳng thấy ai deo cờ Mỹ cả, trừ các chính trị gia my dân hay những người tích cực yêu nước. Ấy vậy mà sau vài lần bị chỉ trích, ông Obama cũng đành phải xuất hiện với huy hiệu cờ Mỹ trên ve áo vét, và khi đọc diễn văn thi dâng sau luôn luôn là một rứng cờ Mỹ.

Các ứng viên cũng đều là chuyên viên bôp mèo sự thật chẳng chút e lệ gi.

Ví dụ như ông McCain tuyên bố sẵn sàng chấp nhận một sự kiện điện của quân đội Mỹ tại Iraq, "có thể cả trăm năm" nữa, theo mô thức quân đội Mỹ đang đóng tại Âu Châu, hơn năm mươi năm sau đệ nhị thế chiến để bảo đảm hòa bình. Phe Dân Chủ, kể cả ông Obama và bà Hillary, mau mắn suy diễn và tố cáo McCain chủ trương tiếp tục đánh nhau để lính Mỹ tiếp tục chết tại Iraq một trăm năm nữa. Ai nghe cũng phải toát mồ hôi. Nhưng nội dung phát biểu của McCain không hẳn là như vậy và ông ta cũng có con trai đang là Thủy quân Lục chiến phục vụ tại Iraq, trong khi chờ đợi một người thứ hai sẽ qua đó sau khi tốt nghiệp Võ bị Hải quân!

Các ứng viên, hay các dàn em, cũng chẳng ngại khai thác sự thiếu hiểu biết của dân Mỹ. Như ông Obama qua thăm viếng một nước Phi Châu, được Nhà Nước xứ này đón rước linh đình, cho mặc quốc phục, một loại bộ đồ giống như quần áo của mấy ông Hồi giáo, có quần khăn trên đầu dâng hoàng. Thế là ông bị chụp mũ Hồi giáo quá khích ngay.

Ngay cả cái tên cứng cỏi cũng có thể là một cái nợ lớn. Bà Hillary loay hoay không biết cái tên "Clinton" phải được dùng như thế nào để tránh tai vạ lây với ông chồng nhiều chuyện. Ông Obama thì đổi với cử tri Mỹ, lo giấu cái tên "Hussein" cho kỹ, hể ai nhắc tới là hét ầm lên là dùng thủ đoạn tiểu xảo để chụp mũ Hồi giáo quá khích lên đầu mình. Nhưng chính ông cũng không ngại khai thác cái tên Hussein đó khi cần thiết. Ông đã từng công khai tuyên bố là cái tên đó sẽ cho ông có được sự tin tưởng và lợi thế khi cần nói chuyện với khối Hồi giáo!

Hậu thuẫn của các tài tử, ca sĩ, những nhân vật nổi tiếng (celebrities) cũng là yếu tố đáng giá ngàn vàng dù mấy vị này mù tịt về chính trị chính em. Bà Oprah Winfrey, bà den chuyên lên truyền hình tán hieu tán vươn chuyện dàn bà, tổ chức gây quỹ tại "nhà riêng", mời sờ so có 3.000 người, thu được vài triệu cho Obama. Cũng nên nói thêm, bà Oprah lúc sau này đã hết tên tiếng ủng hộ Obama rồi, vì sau khi bà hò hét cho ông này thi chương trình nói chuyện của bà mất ngay 10% khán giả phần lớn là các bà ủng hộ bà Hillary. Bà Oprah mỗi năm thu hơn 100 triệu, mất 10 triệu cho Obama thì có vẻ đắt quá.

Nói chung, những yếu tố then chốt để đắc cử tổng thống Mỹ lại chỉ là những chuyện chi tiết dám dĩ, có tính cách "diện" nổi, trong khi những "điểm" quan trọng như sách lược thì chỉ được bàn qua loa.

Tính hời hợt thiếu chiêu xảo của cuộc tranh cử của Mỹ một phần nào được bù đắp bằng sự kéo dài vô tận của cuộc tranh cử - đúng ra là có khoảng hai năm thôi, nhưng người ta có cảm tưởng như vô tận- và giúp cử tri hiểu biết nhiều hơn về các ứng viên.

Nhưng dù sao cũng vẫn chưa đủ, để rồi cuối cùng, việc bầu tổng thống vẫn chỉ là một vấn đề hên xui may rủi, phần lớn được quyết định theo tinh cảm phe nhóm cá nhân, theo kiểu cấp tiến thì sống chết với Dân Chủ, bảo thủ thì bán nhà theo Cộng Hòa, không cần biết ứng viên là ai. Do đó có khi dân Mỹ bầu được người thật giỏi, như Roosevelt, cũng có khi bầu một người chẳng giống ai, như ông tròng đậu phộng Carter (dĩ nhiên mấy ông bà Dân Chủ nghĩ ngay đến George W. Bush, tổng thống đương nhiệm, là người tệ nhất, nhưng chuyện này để lịch sử trả lời sẽ công bằng hơn).

Ai cũng thấy rõ tính phiến diện hên xui may rủi, nặng phần trình diễn, có khi giống như một tuồng hát bội, của thế thức tranh cử của Mỹ. Ứng viên Obama sẽ đọc diễn văn chấp nhận làm đại diện cho đảng Dân Chủ tại một sân vận động tại Denver, với hy vọng tiếng hò hét của 76.000 người sẽ khóc lấp mọi tuyên ngôn lờ mờ về chính sách hay lập trường của ông Obama, cũng như sẽ lấn át mọi tiếng la hét cổ vũ cho bà Hillary của một số các bà chung thủy với bà Hillary.

Tranh cử kiểu Mỹ chưa hoàn hảo, nhưng chưa ai đưa ra được một ví dụ thực tế về tuyển lựa lãnh đạo hữu hiệu hơn (13-7-08).

Đảng Dân Chủ Đang Thắng Hay Thua?

22/04/2008

...Dân Chủ đang gặp nhiều khung hoàng nằng có thể lại đưa đến thất bại...

Đảng Dân Chủ từ lâu nay đã có thành tích mà người Mỹ gọi là "tự bắn vào chân mình". Tức là kiểu "gây ông đập lưng ông" của ta. Đảng tự đặt mình trong thế bị không gỡ ra được, chẳng hạn như tranh án trong nội bộ, để cù ứng viên cựu đoàn, và đặt ra luật lệ hay thủ tục bao giờ rắc rối khiến tay bị tự trời, tự làm mình thua hết keo nát đến hiệp khác.

Đảng Dân Chủ trên nguyên tắc là đảng đa số tại Mỹ, với sự hậu thuẫn của một liên minh đa dạng gồm dân lao động, dân da màu (bao gồm da đen, da nâu, da vàng), phần lớn dân trung lưu, trí thức cấp tiến, giới trẻ, và phụ nữ. Đảng Cộng Hòa thường được coi là đảng thiểu số của mấy ông nhà giàu da trắng. Nhìn vào các cuộc tranh cử sơ bộ mấy tháng qua, ta thấy bên Dân Chủ thu được trên ba chục triệu phiếu cử tri, trong khi bên Cộng Hòa èo uột thu chưa tới một nửa con số đó.

Thế nhưng trong lịch sử cận đại Mỹ từ sau thế chiến thứ hai, bên Cộng Hòa đã thắng 9 lần tranh cử tổng thống, so với 5 lần bên Dân Chủ.

Không phải thua vì nghèo, ít tiền hơn mấy ông nhà giàu Cộng Hòa. Bằng chứng là chỉ trong Tháng Hai vừa qua, ông Obama đã thu được 50 triệu đô tiền quần chúng yểm trợ, bà Hillary thu được 30 triệu, tổng cộng 80 triệu cho bên Dân Chủ, trong khi ông McCain của Cộng Hòa vót vát được có trên dưới 10 triệu cũng trong cùng thời kỳ. Mấy ông nhà giàu da trắng có vẻ keo kiệt hơn"

Đảng Dân Chủ thua chỉ vì đưa ra ứng viên dở, cựu đoàn, trong khi chiến lược tranh cử thì lại luộm thuộm. Ngay trong cuộc bầu cử hiện nay, đảng Dân Chủ cũng đang gặp nhiều khung hoàng nằng có thể lại đưa đến thất bại nữa trong kỳ tổng tuyển cử tháng Mười Một tới.

Khung hoàng thứ nhất là nội chiến.

Sau chiến thắng của bà Thượng nghị sĩ Hillary Clinton tại Ohio và Texas, cuộc chạy đua vào Tòa Bạch Ốc bên phía Dân Chủ đã hoàn toàn bế tắc. Bế tắc sẽ chỉ trầm trọng thêm nếu bà Hillary thắng tại Pennsylvania cuối tháng Tư này như dự trù. Nếu không giải quyết êm đềm sớm thì hai bên sẽ giết nhau tận tinh để Cộng Hòa sẽ ứng dụng bước vào Nhà Trắng đầu năm 2009. Chuyện này, ai cũng thấy rõ.

Khung hoàng thứ nhì là thế thức bầu cử đưa đến tình trạng chia rẽ mà không có giải pháp ổn thoả nào.

Đảng Cộng Hòa có hình thức bầu cử sơ bộ rất đơn giản. Tại mỗi tiểu bang, ứng viên về đầu nhận lãnh tất cả phiếu đại biểu của tiểu bang đó tại đại hội đảng, và người nào có nhiều phiếu đại biểu nhất sẽ là đại diện cho đảng trong cuộc tranh cử tổng thống. Giản dị, dễ hiểu, và khôi tranh luận.

Kết quả thực tế là các cuộc tranh cử sơ bộ bên Cộng Hòa thường chấm dứt sớm, không ai tranh cãi gì cả, và tất cả các ứng viên vui vẻ ngồi chung lại với nhau để tấn công đối thủ chung bên Dân Chủ. Đó cũng chính là tình trạng ta đang thấy hiện nay.

Thượng nghị sĩ John McCain thắng và được tất cả các ứng viên Cộng Hòa khác ủng hộ ngay, mặc dù trong lúc còn tranh cử họ đã thẳng tay chửi nhau.

Bên Dân Chủ thì thế rắc rối hơn nhiều.

Ví dụ một tiểu bang có 20 ghế đại biểu và 4 ứng viên tranh cử. Kết quả bầu sơ bộ, bốn ứng viên này thu được theo thứ tự 40%, 39%, 15%, và 5% phiếu của cử tri.

Theo luật lệ của đảng Dân Chủ, số ghế đại biểu được chia cho mỗi ứng viên theo tỷ lệ số phiếu cử tri nhận được. Và như vậy, ứng viên đầu sẽ được 8 ghế (40%), ứng viên về nhì cũng được 8 ghế (39%), ứng viên về ba được 3 ghế (15%), và ứng viên về chót được 1 ghế (5%). Với cách này, hiển nhiên là số ghế đại biểu bên Dân Chủ bị phân tán vụn ra và cuộc chạy đua do đó có thể kéo dài vô tận, tùy kết quả các tiểu bang.

Ta cần ghi nhận đây chỉ là cách phổ thông nhất thôi, vì có nhiều tiểu bang chia ghế còn phức tạp hơn nhiều, chẳng hạn như California chia phiếu theo 53 quận (district) riêng rẽ, hay Texas, có bầu sơ bộ trực tiếp (primaries) và cả thảo luận rồi bầu theo hội đồng hay nhóm (caucuses). Sự phức tạp này còn đưa đến cảnh tréo cẳng ngỗng vô lý như ở Texas, bà Hillary thắng Obama với hơn 100.000 phiếu, nhưng lại nhận được ít đại biểu hơn. Chính vì vậy mà bà Hillary, dù đang thua số ghế đại biểu so với ông Obama, vẫn nhất quyết không chịu rút lui.

Đã vậy, đảng Dân Chủ lại còn có thêm 796 "siêu đại biểu" (super delegates) được trung ương và các đảng bộ địa phương chỉ định. Điều mà bên Cộng Hòa không có.

Bây giờ thì ta hãy mờ ngoặc bàn qua về chuyện siêu đại biểu.

Sau những lần đại bại của Dân Chủ năm 1972, khi thượng nghị sĩ cấp tiến phản chiến cực đoan George McGovern chỉ thắng được đúng một bang trong khi ứng viên Cộng Hòa Richard Nixon đại thắng tại 49 tiểu bang, và năm 1980, khi tổng thống Jimmy Carter chỉ thua được một nhiệm kỳ thi bay chức năm vì quá bết bát, thua Ronald Reagan của Cộng Hòa, đảng Dân Chủ khổ công tìm hiểu tại sao.

Kết quả cuộc tìm hiểu cho thấy hình thức bầu cử sơ bộ bên Dân Chủ thường đưa đến sự thành công của các ứng viên cực đoan như McGovern, hay mị dân hứa hẹn giỏi mà quả bết như Carter.

Cuộc bầu cử tổng thống Mỹ hết sức phức tạp, lại phải trải qua hai giai đoạn, giai đoạn bầu sơ bộ trong nội bộ hai đảng để bầu đại diện cho đảng, và cuộc tổng tuyển cử giữa hai đảng để bầu tổng thống cho cả nước. Tổng cộng kéo dài ít ra là cả năm trường, và lần này là hai năm. Vì tính phức tạp, lâu dài, cũng như vì phải đi bầu hai lần, nên thông thường chỉ có những người rất "mê" chính trị, bỏ cả năm trời theo dõi kỹ tinh hình, lập trường các ứng viên, mới tích cực tham gia đầu phiếu trong các cuộc bầu sơ bộ cả hai lần. Và dĩ nhiên đây cũng là những người có lập trường dứt khoát nhất, có thể nói háng háng, háo thắng và cực đoan nhất.

Kết quả là các ứng viên cả hai đảng, trong thời kỳ sơ bộ thường phải có lập trường cực đoan hơn để thu hút số phiếu cử tri tương đối cực đoan ấy. Bên Dân Chủ là cấp tiến cực đoan, bên Cộng Hòa thì là bảo thủ cực đoan.

Để tránh cảnh thất bại tiếp tục, năm 1982, đảng Dân Chủ đưa ra giải pháp "siêu đại biểu". Mỗi tiểu bang sẽ được quyền đề cử một số đại biểu đặc biệt, không phải do dân trực tiếp bầu, mà do các cơ sở đảng cấp trung ương và địa phương chỉ định. Họ là những "nhân sĩ chức sắc" của đảng, như thống đốc, nghị sĩ, dân biểu, lãnh tụ nghiệp đoàn, lãnh tụ hội đồng ngoại vi, cựu tổng thống, cựu phó tổng thống, ... Tổng số là 796 người.

Những người này, khi vao đại hội đảng, muốn bỏ phiếu cho ứng viên nào cũng được. Mục đích chính là để các lãnh tụ già dặn kinh nghiệm của đảng có tiếng nói, có thể hoà giải phần nào kết quả cực đoan hay mị dân của các cuộc bầu sơ bộ. Tiếng nói của các siêu đại biểu này cũng trở thành quan trọng khi các ứng viên không người nào đạt được tuc số cần thiết qua các cuộc bầu của cử tri.

Tính cho đến nay, ông Obama và bà Clinton đang ngang ngửa với nhau và chắc chắn chẳng ai thu được đủ số phiếu đại biểu cần thiết để đắc cử đại diện cho đảng. Cuối cùng thì đảng Dân Chủ sẽ phải nhờ khỏi "siêu đại biểu" lừa đại diện.

Nhưng nếu quyền quyết định nằm trong tay các siêu đại biểu thì tính dân chủ sẽ bị mất. Người thua cuộc chắc chắn sẽ chỉ trích là đảng coi thường phiếu cử tri mà coi nặng phiếu của các chức sắc đảng. Đó là chưa kể vấn đề khó tránh được là tham nhũng, mua phiếu: báo chí đã loan tin ông Obama đã "ủng hộ" 694 ngàn Mỹ kim, và bà Hillary 195 ngàn Mỹ kim cho một số siêu đại biểu rời.

Máy ông bà siêu đại biểu này cũng không biết phải bỏ phiếu như thế nào nữa. Lấy ví dụ hai ông Ted Kennedy và John Kerry. Họ đều là thượng nghị sĩ Massachusetts. Cả hai đều công khai và tích cực ủng hộ Obama. Nhưng đa số cử tri tiểu bang Massachusetts lại bầu cho bà Hillary. Như vậy tại đại hội đảng, họ bầu cho Obama là đi ngược lại ý đa số cử tri của Massachusetts, mà bầu cho bà Hillary thì là đi ngược lại ý của chính mình.

Cái mâu thuẫn lớn là đảng Dân Chủ thành lập khối siêu đại biểu với mục đích hoá giải phần nào những tác hại của kết quả bầu cử sơ bộ phổ thông. Bây giờ bầu cử phổ thông đi đến bế tắc, và rời hình thức siêu đại biểu cũng chẳng giúp giải quyết gì mà chỉ lâm vào rắc rối thêm!

Khủng hoảng thứ ba không kém quan trọng là chuyện các tiểu bang Florida và Michigan.

Vì cãi lại chí thị của trung ương đảng khi đòi ngày tổ chức bầu sơ bộ cho sớm hơn, hai tiểu bang này bị Trung Ương đảng trừng phạt và tước quyền cử đại diện tham dự đại hội đảng tại Denver. Tất cả các ứng viên đồng ý và cam kết không tranh cử tại những tiểu bang này. Nhưng dĩ vậy, đảng viên vẫn ủn ủn đi bỏ phiếu, và kết quả bà Hillary đã thắng lớn ở cả hai tiểu bang.

Và dĩ nhiên bây giờ bà đòi hỏi trung ương đảng phải thu hồi biện pháp trừng phạt và nhìn nhận những lá phiếu của cử tri Florida và Michigan, công nhận chiến thắng của bà, chấp nhận những đại diện của bà, cho họ tham dự và bỏ phiếu cho bà tại đại hội đảng.

Lý luận của bà là không thể coi như pha tiếng nói của hơn hai triệu cử tri Dân Chủ đã đi bầu tại Florida và Michigan. Ông Obama vi thua phiếu tại hai tiểu bang này, dĩ nhiên chống đối lại ngay, dựa trên lý luận luật lệ là luật lệ, không thể chấp nhận một sự coi thường luật lệ trắng trợn như vậy. Quyết định trừng phạt của đảng phải được duy trì, không nhìn nhận đại biểu của hai bang này.

Đảng Dân Chủ lâm vào thế bế tắc, loay hoay chưa biết phải quyết định như thế nào.

Bế tắc này hết sức quan trọng vì tổng số phiếu đại biểu của hai bang lớn này có thể làm nghiêng cán cân và mang chiến thắng lại cho một trong hai ứng viên, và tránh được chuyện phải cãi nhau cho đến đại hội đảng. Không có đại biểu của hai bang này, ông Obama chắc chắn sẽ thắng. Với phiếu của hai bang này bà Hillary còn có nhiều hy vọng.

Quan trọng hơn nữa, trong hai bang đó là tiểu bang thường đóng vai trò quyết định trong cuộc bầu tổng thống. Năm 2000, Bush đắc cử tổng thống chỉ nhờ đã thắng Gore có 537 phiếu tại đây. Bây giờ đảng Dân Chủ không nhìn nhận các đại biểu của Florida thì coi như có thể mất cả ngàn phiếu là vì các đảng viên Dân Chủ bất mãn sẽ không đi bầu, để rồi Dân Chủ sẽ mất tiểu bang này về tay Cộng Hòa trong Tháng Mười Một tới, và có thể mất luôn cái ghế tổng thống.

Cả ba cuộc khủng hoảng vẫn còn đang trong giai đoạn bế tắc không có giải pháp. Cho đến nay, chưa ai nhìn thấy được giải pháp hoàn hảo nào.

Đã vậy, đảng Dân Chủ năm nay lại còn đi vào một cuộc "thử nghiệm" chính trị chưa từng thấy trong lịch sử Mỹ. Sau các cuộc bầu bán vòng loại, hiện nay chỉ còn hai ứng viên. Một người là phụ nữ, người kia là da đen. Một trong hai người này dĩ nhiên sẽ là đại diện cho Dân Chủ trong cuộc tranh cử tổng thống với Cộng Hòa tháng Mười Một tới. Chưa bao giờ trong lịch sử Mỹ lại có một phụ nữ hay một người da đen đại diện cho một chính đảng ra tranh cử tổng thống. Bất kể các cuộc thăm dò ý kiến, không ai biết chắc chắn được dân Mỹ nói chung đã sẵn sàng chấp nhận một phụ nữ hay một người da đen làm tổng thống hay chưa.

Đã vậy thì chớ, ứng viên phụ nữ da trắng có thể được lựa chọn là một người với một quá khứ đen kịt vi những chuyện lộn xộn hay khai khai, trong khi ứng viên da đen thi ngược lại, lại là một người với một quá khứ trắng tinh, vì chưa làm được chuyện gì đáng nói.

Điều tất cả mọi người đều nhìn thấy là năm nay là "vận động" của đảng Dân Chủ vì những thất bại lớn lao của Bush, và phần chiến thắng coi như chắc chắn nằm trong tay Dân Chủ. Nhưng nhờ tài "tự bắn vào chân", đảng Dân Chủ không khéo sẽ lại tặng cái ghế tổng thống cho ông Cộng Hòa McCain (20-4-08).

Máy Bay Obama Bắt Đầu Hạ Cảnh ?

14/07/2009

Máy Bay Obama Bắt Đầu Hạ Cảnh "

Vũ Linh

Newsweek lại tôn vinh Obama là "Thượng Đế"...

Trên thế giới này, có lẽ không xứ nào có nhiều cách thăm dò dư luận cao siêu như nước Mỹ. Và cũng không có xứ nào mà thiên hạ tin tưởng vào các thăm dò như ở Mỹ.

Có hai lãnh vực mà thăm dò dư luận được coi như cựu kỵ quan trọng và có tính cách quyết định. Đó là tiếp thị -marketing- và chính trị. Trong hai lãnh vực này, không ai dám lấy quyết định nào nếu không có thăm dò dư luận trước. Bất cứ một quyết định lớn nhỏ nào cũng đều phải trải qua hàng loạt thử thách thăm dò, nghe ngóng.

Điều này dễ hiểu và có thể chấp nhận được trong tiếp thị vì có như vậy mới bán được hàng. Nhưng áp dụng vào chính trị thì quả là có cái gì không ổn.

Các chính trị gia thời nay hầu như đã coi chuyện kiên định lập trường như một hành động thiếu thực tế nếu muốn dùng danh từ lịch sự, hoặc ngõ ngách nếu muốn nói thẳng. Thực tế thì các chính khách cũng đã trở thành những món hàng. Muốn bán được thì phải trình bày, định giá, và quảng cáo sao cho hấp dẫn thiên hạ, để có càng nhiều người mua càng tốt. Ở trong giới hàng dò có cái giá, lượng và phẩm ra sao là chuyện hạ hời phản giải.

Trong suốt hai năm qua, món hàng đắt giá Barack Obama đã được tung ra, trình bày, phô trương một cách cực kỳ mỉa mai, hấp dẫn, mang lại biết bao "hy vọng" cho khách mua hàng.

Từ thông điệp đến con người, thậm chí cả bà vợ và hai con con gái cũng được gói ghém trong những bao bì hấp dẫn bởi các chuyên gia tiếp thị chính trị, và được giới truyền thông tiếp tay tung ra thị trường, làm bộ thẩm định, rồi ngọt ca vang trời.

Trong khoảng hơn một năm rưỡi, Time đưa hình Obama lên mặt báo 14 lần, một kỷ lục vô tiền khoáng hậu. Sau đó chắc thay hơi quá lố nên Time đổi kiểu, đưa hình ... bà Michelle Obama. Trong tương lai gần, chúng ta sẽ không ngạc nhiên nếu thấy hai cô bé con của ông bà Obama cũng được đưa lên mặt báo luân.

Newsweek thi không đưa hình lên quá nhiều như vậy, nhưng ông chủ bút của Newsweek lại tôn vinh Obama là "Thượng Đế" (nguyên văn: "He's just God").

Các ký giả cấp tiến trên báo cũng như trên truyền hình tranh đua nhau xem ai tung hô Obama lên cao nhất.

Người dân Mỹ theo dõi tin tức qua báo và truyền hình, dĩ nhiên không thể thoát khỏi tai máy anh siêp tiếp thị chính trị, và chẳng những bà Obama lên làm tổng thống, mà cho đến giờ này vẫn còn mê mẩn sống trong hy vọng và chờ rùa Bush.

Nói chung, họ rằng Bush là thảm họa lớn nhất lịch sử Mỹ, vì đã giết một lúc hai công ty xe hơi lớn nhất thế giới đã từng xưng hùng xưng bá từ cả trăm năm nay, giết một loạt các ngân hàng vĩ đại, phá hoại kinh tế, tạo ra nạn thất nghiệp lớn nhất từ đầu thế kỷ đến giờ. Đã vậy lại còn thua trận ở Iraq, Afghanistan, lạm quyền, vi phạm Hiến Pháp, vân vân... Họ cũng tri ân Obama đang ra tay cứu các hàng xe, cứu các ngân hàng, cứu nhân công thất nghiệp, cứu ông già bà lão (sẽ được Obama cho trợ cấp nhiều hơn), cứu lính Mỹ khỏi phải chết trận... Tóm lại cứu cả thế giới ta bà này, kể cả việc đang cố gắng cứu luôn mấy anh khùng bố khôi bị bắt đi tù hay bị giết ngoài mặt trận.

Chiến dịch tiếp thị đã biến ông này từ một chính trị gia trẻ tuổi, chẳng có kinh nghiệm gì trở thành một Đăng Tiên Trí Cố khôn lanh dồi dà và trội, biến một người cấp tiến cực đoan thành một chính khách ôn hòa có phép lá giải quyết mọi vấn đề, hàn gắn mọi đố võ, đoàn kết cả nước. Lấy thuế của mấy anh nhà giàu để tăng chi tiêu, trợ cấp dù loại cho tất cả mọi người. Cộng trú nhân chia tuy không ổn nhưng TT Obama có phép thần thông, khôi cản thắc mắc.

Trong khi Bush là hiện thân của ác quỷ phá tan thế giới thì Obama là hiện thân của thiên sứ giảng tràn cứu nhân độ thế.

Trong bối cảnh đó, chẳng những Obama đặc cử tổng thống một cách vê vang, mà sau đó, mức hậu thuẫn của dân chúng qua các thăm dò dư luận vẫn lờ lửng trên chín tảng mây xanh, nơi cư trú của ông.

Ngay sau lễ đăng quang, cuối tháng Giêng, tỷ lệ ủng hộ thành tích chung -overall job approval rating- leo lên gần 65% trong khi tỷ lệ chống đối chỉ khoảng 20%, theo kết quả thăm dò tổng hợp của cơ quan truyền thông Real Clear Politics (bằng cách tính trung bình của các cuộc khảo sát): Khoảng cách biệt 65-20 là xấp xỉ 45%.

Nhưng chuyên gi phải đến thì cũng sẽ đến, không sớm thì muộn.

Các cuộc thăm dò dư luận gần đây, sáu tháng sau khi Obama nhậm chức, cho thấy máy bay Obama đang từ hụt cánh. Từ ba chục ngàn bộ bay giờ đang tà tà xuống hơn hai chục ngàn bộ. Cũng còn cao lắm, nhưng càng ngày càng xuống thấp và thiên hạ càng ngày nhìn rõ hơn hình dạng máy bay.

Đầu Tháng Bảy, tính trung bình tỷ lệ của gần một chục cơ quan thăm dò (Real Clear Politics Average), tỷ lệ ủng hộ đã rớt xuống còn 56,5% trong khi tỷ lệ chống đối tăng lên 38,5%. Khoảng cách biệt chỉ còn 18% so với 45% cách đây năm tháng.

Đó là tính trung bình. Piêng cơ quan Rasmussen thi cho thấy chỉ có 51% ủng hộ Obama, thấp hơn tỷ lệ 52% ông đạt được trong cuộc bầu cử. Nói cách khác, từ sau ngày bầu cử, chỉ có những người bỏ phiếu cho TNS McCain mới chống Obama, trong khi bây giờ một số người đã từng bỏ phiếu cho Obama đã thay đổi lập trường vì thất vọng.

Trung tuần Tháng Sáu, cơ quan thăm dò NBC News/Wall Street Journal cho thấy chỉ có 56% thỏa mãn với cách làm việc của TT Obama, nhưng lại có tới 70% dân Mỹ ưu tư về nạn thám thính nghe sách quá lớn, có thể tác hại mạnh tới nền kinh tế trong tương lai gần.

Cuộc khảo sát hỗn hợp của CBS/New York Times biết được hơn một nửa dân Mỹ không đồng ý cách TT Obama cứu hai hãng xe Chrysler và General Motors, và không tin tưởng về các đề nghị cải tổ y tế mà tổng thống và đảng Dân Chủ đang đưa ra. Cuộc thăm dò cũng khám phá là đa số dân Mỹ chống lại việc đóng cửa trại tù Guantanamo và cho các tù khùng bố đinh mắt ở Bermuda.

Cuộc thăm dò của CNN/Opinion Research thi cho thấy trong khi phần đông phụ nữ, thành niên, và dân da màu vẫn ủng hộ TT Obama mạnh mẽ, tỷ lệ hậu thuẫn trong giới các ông da trắng trên 50 tuổi đã rớt xuống mạnh nhất.

Cơ quan Rasmussen xét về các trường hợp cực đoan và cho biết số người ủng hộ Obama một cách mạnh mẽ (strongly approve) đã tuột xuống 31%, dưới số người chống đối mạnh mẽ (strongly disapprove), 33%. Đây là lần đầu tiên số người chống đối mạnh vượt qua số người ủng hộ mạnh.

Tất cả các tỷ lệ trên liên quan đến các chính sách của tổng thống.

Trên phương diện cá nhân, TT Obama vẫn được nhiều cảm tình của dân chúng, dù cảm tình này cũng đang tuột dốc, từ 64% hồi Tháng Ba xuống 61% qua Tháng Sáu. vẫn còn khá cao hơn sự hậu thuẫn về chính sách.

Khác biệt trong hậu thuẫn cá nhân và hậu thuẫn chính sách không có gì lạ. Ngay cả TT Bush hồi trước cũng vậy. Tuy đại đa số chống đối các chính sách của ông Bush, nhưng ông vẫn được cảm tình cá nhân rất lớn vì dân Mỹ nói chung vẫn nhận định Bush như một người có lập trường chính đáng, lương thiện, có tư cách, và dẽ hòa minh.

Đây là điểm khác biệt lớn giữa hai ông Obama, Bush và cựu TT Bill Clinton: Từ cách ông Clinton qua những xi-căng-đan tình ái lăng nhăng bị dân Mỹ chê bai hay khinh thường, nhưng chính sách của ông lại được dân Mỹ ủng hộ, nhờ vậy mới không bị mất chức. Nói vắn tắt là "người không tốt, nhưng làm việc tốt"

Trong khi TT Obama vẫn còn được sự hậu thuẫn khá mạnh, thì các cấp lãnh đạo đảng Dân Chủ lại bị lúng túng vì hậu thuẫn quá thấp. Bà Chủ Tịch Hạ Viện Nancy Pelosi chỉ kiếm được có 24% hậu thuẫn, còn thấp hơn cả cựu phó TT Cheney, kẻ thù số một của phái cấp tiến và giới truyền thông.

Mặc dù tỷ lệ hậu thuẫn vẫn còn cao, nhưng TT Obama cũng bắt đầu nhận thấy nhiều triệu chứng bất ổn.

Ai cũng biết đảng Cộng Hòa thi nhầm mắt chống đối trong khi đảng Dân Chủ thi nhầm mắt ủng hộ. Do đó, thành phần then chốt quan trọng nhất, có thể quyết định kết quả mọi cuộc bầu bán chính là thành phần độc lập, không thuộc đảng nào. Đây là thành phần đã mang lại chiến thắng cho ứng viên Obama trong kỳ bầu cử vừa qua.

Trong giới độc lập này, tỷ lệ hậu thuẫn của TT Obama đã rớt dài một cách mà chúng ta chỉ có thể bắt ngó. Theo cuộc khảo sát của NBC/Wall Street Journal, tỷ lệ hậu thuẫn này đã rớt từ 60% hồi Tháng Tư xuống 45% qua Tháng Sáu.

Số người cho rằng TT Obama là thành phần "rất cấp tiến", rất thiên tả (very liberal) già tăng từ 46% lên tới 64% trong cùng thời gian. Vâng đây là con số không thể lanh gai vi hâu hết thành phần độc lập có lập trường ôn hòa, hay tương đối hơi bảo thủ, chứ mấy ưa không xu hướng "rất cấp tiến". Một khi đa số khôi độc lập cho TT Obama là thành phần cấp tiến cực đoan thì hậu thuẫn trong khối này sẽ bị giảm sút.

Hai mồi lo lớn nhất của khôi độc lập là

-nạn thám thính nghe sách, được ưa lượng là 1.8 ngàn tỷ trong năm nay và gần mươi ngàn tỷ trong suốt mươi năm tới, và

-chương trình cải tổ y tế, sẽ già tăng thám thính nghe sách thêm một ngàn tỷ nữa.

Theo các chuyên gia chính trị, khôi độc lập lúc trước ủng hộ TT Obama mạnh mẽ vì họ muốn thấy một Nhà Nước cảnh giác, can thiệp đúng mức thay vì khoanh tay thà lỏng như Bush đã làm. Nhưng ngược lại, hiện nay khôi này lo lắng vì họ không muốn thấy một Nhà Nước vú em ("nanny state") - ta gọi là "bao cấp" do kinh nghiệm xã hội chủ nghĩa tại Việt Nam - đòi can thiệp và kiểm soát mọi khía cạnh sinh hoạt của người dân, lại còn làm chủ các hãng xe và ngân hàng lớn nhất Mỹ nữa.

Tỷ lệ ủng hộ TT Obama sẽ được các quan sát viên theo dõi kỹ trong những ngày tháng sắp tới khi tác động của các chương trình kích động kinh tế, cứu các hãng xe và ngân hàng sẽ được nhìn thấy rõ hơn. Và nhất là khi chương trình cải tổ toàn diện hệ thống bảo hiểm y tế sẽ được Quốc hội cứu xét trong chí tiết và phê chuẩn.

Năm 1993, chương trình cải tổ y tế của bà Hillary sụp đổ và uy tín của cả bà lẫn TT Clinton bị sứt mẻ trầm trọng khiến đảng Dân Chủ mất đa số trong cuộc bầu cử giữa nhiệm kỳ vào năm 1994. TT Obama học được bài học đó và đang chuẩn bị một kế hoạch tương đối ôn hòa thực tế hơn, và có nhiều hy vọng thành công hơn.

Nhưng không có nghĩa là không còn nhiều gai góc.

Chúng ta hãy chờ xem máy bay Obama sẽ bị bốc lên trời xanh, hay sẽ từ hụt cánh. Và cũng chờ xem dân vỗ tay của truyền thông xoay tròn ra sao, và trả mặt thế nào nếu thàn tượng Obama rớt cuộc cũng chỉ là một chính khách bình thường (09071).

Câu Chuyện Hải Tặc Somalia

21/04/2009

Câu Chuyện Hải Tặc Somalia

Vũ Linh

...bây giờ đám hải tặc đã dám "vuốt râu hùm" Mỹ rồi...

Thuyền trưởng Richard Philips đã trở lại Hoa Kỳ với gian đàm và được đón tiếp như một anh hùng. Ông như rồng vinh dự đó cho các chiến binh thuộc đơn vị "Người Nhái" đã giải cứu ông.

Bây giờ sảng ngày tám tháng Tư, cách bờ biển Somalia khoảng trăm dặm một nhóm hải tặc Somalia đã tung giây mốc, leo lên một chiếc tàu tài hàng của Mỹ tên là Alabama để đánh cướp tàu. Thúy thu đoàn gồm hai chục người đã kháng cự, dám một hải tặc bị thương ở tay. Các thủy thủ làm cho thuyền của hải tặc bị lật và chìm (chưa rõ bằng cách nào). Hai bên bị giằng co. Một bên hai chục người nhưng tay không, một bên là bốn tên hải tặc đều có AK 47. Thuyền trưởng chiếc tàu, đúng theo phong cách một vị thuyền trưởng, đã đề nghị tự hiến làm con tin cho hải tặc, đổi lấy tự do cho thủy thủ và chiếc tàu.

Vị thuyền trưởng được mang qua một chiếc xuồng cấp cứu nhỏ bằng mủ có méi che kín và bị bốn tên hải tặc canh giữ. Bộ Tư Lệnh Lực Lượng Mỹ tại Trung Đông, phái ngay một số chiến hạm đến bao vây xuồng của hải tặc. Chuyên viên đối phó với những vụ bắt con tin của FBI cũng được phái đến.

TT Obama giữ im lặng tuyệt đối, không lên tiếng cũng như không trả lời câu hỏi báo chí, trái với thông lệ đọc diễn văn hùng hồn của ông.

Ai làm những gì ở Hoa Thịnh Đốn thi không biết. Chỉ biết là một mặt hải quân Mỹ được lệnh gửi chiến hạm đến diều đình với nhóm hải tặc khi nhóm này đòi tiền chuộc thuyền trưởng là hai triệu đô, và mặt khác, Bộ Tư Pháp ra lệnh xem lại luật Mỹ xử lý vụ hải tặc cướp tàu như thế nào.

Hai bên đang diều đình thi ngày 10/4, vì thuyền trưởng bất ngờ nhảy được xuống biển, lội về phía chiến hạm Mỹ. Quân hải tặc nhảy xuống biển theo và bắt được ông này, lôi lên thuyền của chúng lại, trước sự chứng kiến của quân nhân Mỹ, ngỡ ngàng không biết phản ứng ra sao.

Thuyền trưởng bị bắt lại. Điều đình tiếp tục.

Bất ngờ ngày 12/4, trong khi tên hải tặc bị thương ở tay -mới 16 tuổi- đang trên chiến hạm Mỹ để diều đình và xin điều trị, thi các thiện xạ của hải quân Mỹ theo dõi từ lâu, thấy bất ngờ có cơ hội ba tên hải tặc đều lộ diện cùng lúc, ném đồng loạt bắn xé ba tên hải tặc còn lại trên xuồng khi thấy một trong ba tên chia AK vào lưng thuyền trưởng. Ba phát đạn vào đầu ba tên cùng lúc, chết ngay tại chỗ. Khó có thể tưởng tượng được tài thiện xạ của những người nhái này khi cả hai chiếc thuyền đều rập rình theo sóng lớn lại có thể bắn chính xác như vậy được, nhất là lúc đó là 7 giờ rưỡi, trời đã nhá nhem tối. Thuyền trưởng được cứu, tên hải tặc đang diều đình bị bắt.

Vụ cướp tàu chấm dứt tốt đẹp.

TT Obama trước đó đã ra lệnh, một mặt điều đình, một mặt cho phép bắn nêu thấy tính mạng thuyền trưởng bị đe dọa. Báo chí phe ta nức nở ca tụng TT Obama chứng tỏ khôn lanh đạo vượt bức, giải quyết ổn thoả mọi chuyện.

Không biết quý độc giả nghĩ sao, chứ kè viết bài này chẳng là tổng thống, cũng chẳng có tài lãnh đạo vượt bức gi, nhưng chắc cũng có thể ra cái lệnh ba phải ấy. Điều đình! Thi dĩ nhiên là phải điều đình trước để cầu giờ và có gí tính sau, chứ không lẽ cho ngay một tiểu đoàn TQLC bắn ào ào cho chìm xuống và chết vì thuyền trưởng! Bảo vệ tính mạng thuyền trưởng khi cần! Còn gì hiến nhiên hơn! Đây là những thủ tục căn bản của FBI mỗi lần gặp chuyện bắt con tin. Chẳng có gì là sáng kiến hy hữu.

Những người già là viên sĩ quan chỉ huy ra lệnh bắn đúng lúc và bả tay thiện xạ bắn chính xác. Chứ cái lệnh ba phải này giờ ở chỗ nào?

Có báo còn bốc là chính TT Obama, trong sự tài ba tuyệt vời, đã đích thân ra lệnh nổ súng lúc đó. Trong cái khoang cơ hội vội giây đồng hồ đó, làm gì có chuyện hải quân Mỹ trên tàu điện thoại cho TT để TT đích thân ra lệnh nổ súng tức khắc.

Rõ là chuyện tiểu lầm.

Đây không phải là lần đầu tiên xảy ra tình trạng hải tặc cướp tàu trong vùng này. Trái lại hải tặc đã hành hành vùng biển này từ cả mấy trăm năm nay. Vùng này là cửa vào kinh đào Suez của Ai cập, là trục hải lộ chính nối liền Á Châu với Âu Châu, nơi mà cả ngàn chiếc tàu chở hàng hoá và dầu thô qua lại hàng ngày.

Tình trạng hải tặc tấn công bắt đầu khoảng gần hai chục năm nay, khi nước Somalia rơi vào tình trạng sứ quân nội chiến, rồi biến thành quốc gia vô chính quyền.

Những vụ cướp tàu bắt đầu gia tăng cường độ vào năm 2007 và 2008.

Vụ cướp tàu lần này là lần đầu tiên hải tặc đánh tàu Mỹ. Có lẽ họ nhen định TT Obama khác với ông TT cao bồi Bush, để có cơ hội "làm ăn" hơn, có thể điều đình được. Và hai bên quả nhiên điều đình ngày qua ngày khác.

Các tàu bị cướp gồm nhiều quốc tịch. Từ đó, thái độ đối với các nhóm hải tặc cũng đủ kiểu.

Một nhóm hải tặc dùng thuyền nhỏ từ một chiếc tàu lớn qua đánh cướp một tàu Ấn Độ. Hải quân Ấn tuân tiếu trong khu vực được gọi đến khẩn cấp. Nhóm hải tặc đòi tiền chuộc con tin. Hải quân Ấn được lệnh bắn chìm luôn cả tàu nhỏ lẫn tàu lớn của hải tặc. Hết chuyện.

Hải tặc cũng đánh cướp ba chiếc tàu Pháp, tháng Tư và tháng Năm năm 2008, và tháng Tư năm 2009. Cả ba lần, TT Sarkozy ra lệnh hải quân Pháp tấn công hải tặc giải cứu con tin. Lần cuối cùng cách đây ba tuần, bắn chết bốn hải tặc, cứu được bốn công dân Pháp, nhưng cũng làm thiệt mạng một con tin. Chưa hết. Một tuần sau, Pháp tìm được chiếc tàu lớn, nơi xuất phát của hải tặc đã đánh tàu Pháp. TT Sarkozy cho lệnh tấn công, giết một số và bắt 11 tên.

Nhưng hải tặc vẫn lồng hàng vi công có nhiều trường hợp thành công lớn. Chiến lợi phẩm được ước lượng có thể lên đến cả chục triệu đô trong năm qua.

Chẳng hạn như hồi Tháng Mười Một vừa qua, một chiếc tàu chở dầu của Á Rập Saudi bị bắt giữ, đến tháng Giêng mới được trả tự do sau khi Á Rập trả ba triệu đô tiền chuộc.

Hiện vẫn còn khoáng vài chiếc tàu lớn nhỏ với gần ba trăm thủy thủ đoàn vẫn bị giữ làm con tin.

Vụ cướp tàu Alabama đã kết thúc tốt đẹp nhờ sự may mắn, nhờ sự hy sinh cao cả của thuyền trưởng, nhờ tài thiện xạ của quân nhân người nhái Mỹ, và nhờ vào sự ngu xuẩn của đám hải tặc đã tha cho tất cả thủy thủ đoàn và chiếc tàu, mà chỉ giữ có đúng một ông thuyền trưởng, khiến chuyện giải cứu dễ dàng hơn.

Ván đòn đã đặt ra là bây giờ đám hải tặc đã dám "vuốt râu hùm" Mỹ rồi.

Mai mối TT Obama sẽ làm gì cho cả chục, cả trăm chiếc tàu Mỹ chạy qua chạy lại trong khu vực" Làm sao bảo đảm an toàn" Nhất là sau khi các nhóm hải tặc khác đã lên tiếng nhất quyết trả thù cho đồng bọn, hứa hẹn sẽ đặc biệt nhắm vào tàu Mỹ và tàu Pháp.

Cách ứng phó của các nước như Pháp và Ấn Độ đã rất rõ ràng. Nhưng cách ứng phó của Mỹ thì quả là một điều không ai biết được vì ngay chính quyền của TT Obama cũng không biết phải làm gì.

Như thông lệ, một ủy ban đặc biệt đã được thành lập để nghiên cứu khía cạnh pháp lý của vấn đề, để xét lại xem các hải tặc này đã vi phạm luật gì của Mỹ, và cũng theo luật đó thì sẽ bị trừng trị như thế nào. Đúng theo nguyên tắc "thượng tôn luật pháp" của TT Obama. Chắc chắn là hiện nay đã có một số luật sư Mỹ chuyên ngành, chạy qua luật hải tặc gì đó để mai mốt có dịp bênh vực và bảo đảm nhân quyền cho mấy anh hải tặc bị bắt.

Trong tương lai, nếu tàu Mỹ bị cướp, trong đó có nhiều thủy thủ đoàn bị bắt làm con tin, người ta chỉ có thể thắc mắc không biết TT Obama sẽ áp dụng phương pháp Carter hay không.

Năm 1979, sinh viên Hồi Giáo quá khích bắt gần năm chục nhân viên tòa đại sứ Mỹ tại Iran làm con tin. TT Carter lúc đó ra lệnh điều đình, kéo dài hơn một năm trời, đến đúng ngày TT Reagan tuyên thệ nhậm chức thi bắt ngay Iran với vũ trang tự do vô điều kiện cho tất cả các con tin được trả về Mỹ. Trùng hợp" Hay là vì Iran ngán lời hứa sẽ "giải quyết" vụ con tin của ứng viên cao bồi già Reagan khi còn đang tranh cử"

Báo chí đăng tin TT Obama đang cho nghiên cứu một giải pháp quân sự: cho quân Mỹ đổ bộ đánh vào các sào huyệt của hải tặc trên đất Somalia. Nghe thì có vẻ oai lâm, nhưng ai tin TT Obama sẽ dám làm chuyện này. Iraq chưa xong, Afghanistan ngày càng rối ren, ai tin Obama dám mở một mặt trận thứ ba. Nhất là Somalia lại là một xứ súng nhiều hòn đảo, không dễ nuốt tí nào.

Người ta còn nói TT Bush -cha- năm 1991 đã gửi quân Mỹ đến Somalia lấy tiếng là để bảo vệ các hoạt động của các hội đoàn từ thiện đến cứu giúp nạn nhân chiến cuộc, nhưng thực tế là để dòm ngó tìm cách kiểm soát vùng cửa biển huyết mạch này trong lâu dài. TT Clinton tiếp tục chính sách này. Tuy cố tránh xa những cuộc giao tranh giữa các sứ quán, nhưng cuối cùng cũng không tránh khỏi xung đột với một nhóm phiến loạn.

Cuộc dụng độ năm 1993 đưa đến 18 quân nhân Mỹ bị tử trận và 73 bị thương. TT Clinton mau mắn ra lệnh rút toàn bộ lực lượng Mỹ khỏi Somalia trong vòng hai mươi bốn tiếng và không bao giờ muốn nghe nói đến xứ này nữa!

Cách đây không lâu, Phó Tổng Thống cũ Joe Biden tiên đoán ngày sau khi TT Obama nhậm chức, sẽ có nhiều nhóm muôn thử thách tân tổng thống. Quả nhiên đúng như vậy.

TT Obama cảnh cáo Bắc Hàn không được thử hoặc tiến hành thử, nếu không thi phải lãnh hậu quả. Nửa ngày trước khi TT Obama đọc diễn văn kêu gọi giải giới vũ khí nguyên tử tại thủ đô Tiệp, Kim Chính Nhật vẫn cho bắn thử hoả tiễn, bắt cháp lời cảnh cáo của TT Obama. Mỹ bỗng tay ngòi nhìn.

Bây giờ đến mấy anh hải tặc lùn nhau 16 tuổi cũng muốn thử lửa với Obama. Rất may TT Obama đã tai qua nạn khói êm đẹp trong vụ Alabama này. Nhưng lần tới thi sao"

Hải tặc cướp tàu là một vấn đề bắt đầu được chú ý tại Mỹ. Thiên hạ nhồn nháo để nghị giải pháp. Chúng ta sẽ không lấy làm lạ nếu trong ít ngày tới có vài tiếng nói "cấp tiến nhân đạo" để nghị giải pháp cho vấn đề hải tặc là Mỹ cần viện trợ cho Somalia và trấn áp để cứu dân xứ này thoát cảnh nghèo túng, chiến tranh, và trở thành bạn của Mỹ.

Chỉ vì dân chài quá nghèo - lại bị nước Mỹ giàu có bỏ lỡ - nên họ mới thành hải tặc. Lý luận ấy đã được nêu ra. Và đây cũng là giải pháp từng được đề nghị để giải quyết vụ con tin dưới thời TT Carter, và vụ khủng bố 9/11.

Đối với giải "cấp tiến nhân đạo" này, tất cả các vấn đề trên thế giới đều chỉ có một nguyên nhân: Mỹ chưa chịu bỏ tiền ra nuôi cả thế giới. Do đó chỉ có thể có một giải pháp: Mỹ xin lỗi cả thế giới, và gửi tiền nuôi cả thế giới. Như vậy cả thế giới - kể cả Bin Laden, Kim Chính Nhật, Ahmadinejad, Hugo Chavez, anh em Fidel và Raul Castro, và hải tặc Somalia - sẽ "vô vàn mến yêu" nước Mỹ và thế giới sẽ hòa bình (19-4-09).

Câu Chuyện Hàng Xe Gm

07/04/2009

Câu Chuyện Hàng Xe Gm

Vũ Linh

...cứu các hãng xe là quyết định chính trị...

...cứu các hãng xe là quyết định chính trị...
...cứu các hãng xe là quyết định chính trị...

Ông Wagoner là một nhân viên kỹ cựu của hãng GM, đã làm việc với công ty từ 32 năm nay và từ từ leo thang lên đến Chủ Tịch vào năm 2000.

Cùng ngày hôm đó, TT Obama lên truyền hình giải thích quyết định của ông.

Ông Obama nói rằng trước đây, khi GM gặp khó khăn, cùng lúc với Chrysler, chính phủ đã cho các công ty này vay một số tiền lớn (17 tỷ cho GM, 4 tỷ cho Chrysler) với điều kiện cả hai hãng đều phải nộp một kế hoạch cải tổ toàn diện để bão dâm tiền Nhà Nước sẽ không bị mất.

Nhưng rất tiếc, cả hai kế hoạch do hai hãng đề nạp đều không thoả mãn TT Obama, nên ông ra tối hậu thư cho cả hai, cho thêm một thời hạn nữa để nộp lại một kế hoạch khác. TT Obama không đã động gì đến chuyện ông Wagoner, nhưng mọi người đều hiểu ông là thái ông Wagoner để tạo áp lực mạnh hơn, hy vọng có một kế hoạch hữu hiệu hơn, đồng thời để cảnh cáo tất cả các công ty đang nhận tiền cấp cứu của chính phủ.

Sau vụ các đại gia AIG bị tố "lãnh cả triệu tiền thường vi đã có công phá tan công ty", khiến cả nước nổi loạn, ông Wagoner bị lãnh dạn dây dù.

Đúng theo "truyền thống" từ mấy tháng qua, mỗi lần TT Obama lên truyền hình công bố một kế hoạch cứu nguy là... y như rằng: thị trường chứng khoán Dow Jones ngày hôm đó rớt ngay hơn ba trăm điểm, sau khi ý ạch lén được hơn một ngàn trong ba tuần trước.

Đúng ra, ông Wagoner này đáng bị sa thải hơn ai hết.

Ông là nhân viên kỹ cựu với hơn bốn năm kinh nghiệm làm việc với GM thật, nhưng ông đã làm Chủ Tịch trong gần mươi năm qua, trong đó có bốn năm chót là bốn năm hàng GM đã lỗ tổng cộng hơn tám chục tỷ đô. Chưa cho vè vưứn thi còn đợi gi nữa" Chỉ có các chế độ Xã Hội Chủ Nghĩa mới tiếp tục ăn những người có thành tích bất như vậy thôi. Chế độ tự bản Mỹ phải là chế độ có sự tuyển lựa rõ ràng. Giỏi thi thành công, dở là bị đào thải.

Ở đây, cũng xin quý độc giả đừng quá lo lắng cho ông Wagoner. Trong gần 10 năm làm Chủ Tịch, ông ta đã lãnh mỗi năm vài chục triệu rồi; bây giờ có vè vưứn thi thế nào cũng lại ôm theo vài triệu tiền an ủi nữa. Không có chuyện ông Wagoner xếp hàng đì xin tiền thất nghiệp đâu.

Không kể bốn năm cuối, hàng GM cũng đã có một thành tích lâu dài không lấy gì làm vang, như tất cả các hãng xe Mỹ: từ máy chục năm nay làm xe dọc ẹc, vừa xấu, vừa thô, vừa hay hỏng, vừa hao xăng. Người ta có thể khẳng định rõ ràng nước Mỹ hiện nay là nước duy nhất trên thế giới còn mua xe... Mỹ! Đì ra khỏi xứ Mỹ này thi không còn thấy bóng dáng một chiếc xe Mỹ nào nữa. Ngoại trừ Canada (như là "tiểu bang thứ 51" của Mỹ), và các tòa đại sứ Mỹ trên thế giới vẫn bắt buộc phải sử dụng xe Mỹ.

Đã vậy, xe Mỹ lại còn mắc nhát vi phải trả lương và bonus lộc quá cao cho các nghiệp đoàn và các xếp lớn. Nhân công không chuyên môn thi lãnh lương tối thiểu cao đột nhất gấp ba các đồng nghiệp trong mấy xã hộiingo quốc khác đang hoạt động tại Mỹ, chưa kể một chế độ phúc lợi xã hội rất hào phóng. Các xếp lớn thi lãnh lương và tiền thưởng vài chục triệu. Họ không cần biết công ty đã lỗ hơn tám chục tỷ trong bốn năm qua.

Nhưng việc đuổi ông Wagoner này về vறun cũng làm nhiều người bất mãn và lo sợ.

Thứ nhất, việc ông ta bị làm đế tê thần quá lộ liễu. Ngày cà bà Thống Đốc Michigan, một đảng viên Dân Chủ đã từng mạnh mẽ ủng hộ ứng viên Barack Obama, cũng phải lên tiếng cho là ông này đúng là đã bị mang ra tê thần.

Thứ nhì, việc TT áp lực để sa thải mọi Chủ Tịch của một công ty tư làm nhiều người lo ngại không biết Nhà Nước sẽ can thiệp đến mức nào vào guồng máy kinh tế Mỹ. Sau GM, nếu có ngân hàng nào được Nhà Nước cho vay thi có vì đó mà được Nhà Nước quản lý luôn nhân sự chẳng"

Đồng ý rằng Nhà Nước cho GM mượn nhiều tiền, nhưng như vậy không có nghĩa Nhà Nước chịu nợ có quyền sa thải nhân viên cao cấp như thế. Nếu như một công ty di mượn tiền ngân hàng, ngân hàng đò có quyền đòi đuổi Tổng Giám Đốc của công ty này không" Một ông chủ tiệm phở ở khu Bolsa di vào nhà băng mượn tiền, nhà băng có quyền đòi đuổi ông ta và cho ông đầu bếp lên làm Tổng Giám Đốc không"

Dĩ nhiên là các ngân hàng thường có điều kiện cho vay mượn, bắt công ty vay mượn phải làm chuyện này chuyên kia để chính đồn sổ sách, nhưng năm thi mười họa không thấy có chuyện ngân hàng thay thế Tổng Giám Đốc. Không phải là các ngân hàng thương tinh ai đâu, mà là ngân hàng sợ sau đó sẽ phải chịu trách nhiệm, nếu công ty thất bại sẽ bị thưa kiện rát lõi thôi.

Và đây là điểm thứ ba, sa thải ông Chủ Tịch này về vறun cũng là Nhà Nước mặc nhiên doят quản lý công ty. Nhất là khi Nhà Nước quyết định sẽ thay thế đà số thành viên Ban Quản Trị như TT Obama đã ngô ý. Nếu sau này thành công thi không nói làm gì, nhưng nếu thất bại thi Nhà Nước phải hoàn toàn chịu trách nhiệm, không đò thưa lên đầu ai được nữa. Trước những khó khăn tay trời của các hãng xe Mỹ, quyết định của TT Obama làm chính mấy ông Dân Chủ phe ta cũng phải cho là hơi đại dột.

Thứ tư, không ai tin rằng các công chức Nhà Nước lại có khả năng điều hành một đại công ty cỡ GM giỏi hơn ông Wagoner.

Hành chính và kinh doanh là hai lãnh vực khác nhau rất xa. Dĩ nhiên là GM đã thăng chức Tổng Giám Đốc Điều Hành (Chief Operating Officer) lên thay ông Wagoner làm Tổng Giám Đốc Quản Trị (Chief Executive Officer), đồng thời bổ nhiệm một tân Chủ Tịch Hội Đồng Quản Trị (Chairman of the Board). Nhưng qua sự từ chức của ông Wagoner và việc thay thế đà số thành viên Hội Đồng Quản Trị, ai cũng hiểu thế lực thực sự của Nhà Nước so với quyền hành của ông tân Tổng Giám Đốc và ông tân Chủ Tich.

Trong cả vụ này, người ta nhớ đến một câu danh ngôn của Colin Powell. Khi vào một cửa hàng bán đồ mà khách hàng tay ráo mồ và làm bể đồ thì coi như khách chịu trách nhiệm và phải mua luôn, rồi đem mảnh vụn về.. giục thùng rác. Ngoại trưởng Powell dùng nguyên tắc ấy để can gián Chính quyền Bush của ông về vụ Iraq: "Vô đô làm bể đồ là phải ôm luôn đấy!" Chính quyền Obama đã ôm lấy hãng GM khi quyết định sa thải người cầm đầu việc quản lý, bây giờ thi làm gì với GM, hay quảng cáo đâu. Chắc chắn là TT Obama và các siêu cố vấn của ông phải thấy rõ những bất lợi trên, mà ông vẫn quyết định ép ông Wagoner phải từ chức. Ví dưới cái nhìn của TT Obama, có lý do chính đáng lắm.

Trước hết ta có thể đoán tại sao TT Obama cần cứu các hãng xe Mỹ.

Với những con mắt phàm tục, chúng ta cũng nhìn thấy cái dở của xe Mỹ, và hiểu được bao nhiêu tiền đồ vào các hãng xe đó cũng chỉ là những biện pháp vả viu nhất thời, không thể nào cứu các hãng xe về lâu về dài được, không thể nào giúp xe Mỹ cạnh tranh ngang ngửa với xe Nhật, xe Đại Hàn và xe Đức trong tương lai lâu dài được. Vấn đề của xe Mỹ là vấn đề cấu trúc nền tảng mà không phải vài chục tỷ nợ ngần hạn có thể giải quyết được.

Như vậy thì câu hỏi là tại sao các siêu cố vấn của TT Obama lại không nhìn ra, mà vẫn cứ nhất định phải đổ lỗi vào cái hủ chìm không dày"

Câu trả lời rất giản dị. TT Obama chẳng thiết gì đến các hãng xe Mỹ, cũng chẳng thương tình gì mấy xếp lanh langgalai của mấy hãng đó. Nhưng ông mắc nợ rất lớn với các nghiệp đoàn. Ông cứu các hãng xe là để cứu các nghiệp đoàn, thành phần chủ lực của cử tri đoàn của đảng Dân Chủ.

Nói cách khác, vấn đề các hãng xe không phải là vấn đề kinh tế tài chính gì, mà là vấn đề chính trị. Cứu các hãng xe là một quyết định chính trị. Do đó, không ai có thể nghĩ rằng các giải pháp kinh tế tài chính kiểu bơm vài tỷ dầu này vài tỷ dầu kia là có thể giải quyết được những khó khăn cơ bản của kỹ nghệ xe hơi Mỹ.

Các hãng xe Mỹ so với các hãng xe Nhật và Đại Hàn, và ngay cả các hãng xe Âu Châu, đã trở thành những loại khủng long khổng lồ, nặng nề, già nua, đáng lẽ phải theo luật đào thải của tạo hóa từ lâu lắm rồi. Nhiều doanh nghiệp khác của Mỹ đã từng xuất hiện, không thể thi trường rồi lụi bại và bị đào thải. Còn ai nhớ các hãng hàng không PanAm hay TWA nữa không"

Nhưng ta đại gia xe hơi vẫn được tiếp tục niềm tin của các chính trị gia bị hoàn toàn lệ thuộc vào chúng. Các chính khách Dân Chủ thì đã trở thành con tin của các nghiệp đoàn. Các chính khách Cộng Hòa thì lại là con tin của các xép lớn, mỗi năm mỗi tháng lánh ra trăm ngàn tên từ các nhóm áp lực -lobbyists- của kỹ nghệ xe hơi Mỹ. Muốn thay đổi cách thiết kế máy xe để it hao xăng hơn hoặc có hiệu năng cao hơn cũng không làm được vì phải sa thải nhân viên và huấn luyện người mới theo kỹ thuật mới. Ba hãng xe đã có chương trình cải tiến kỹ thuật như vậy mà vẫn phải gửi lại nhân viên lỗi thời và trả lương cho họ tới sở đánh cờ vì các nghiệp đoàn đòi hỏi như vậy!

Trong tình huống đó thi làm sao các chính khách dám để ba hãng xe này xấp tiêm mà không cứu.

Các hãng xe này và cả trăm ngàn chi nhánh, công ty con, công ty phụ tùng, phần lớn nằm trong vòng đại đại hồ, tại bốn tiểu bang Michigan, Ohio, Indiana và Pennsylvania, đều là những tiểu bang có tiếng nói quyết định trong các cuộc bầu tổng thống.

Đảng nào để các hãng xe này là đảng đó sẽ mất ngay mấy tiểu bang ấy. Cả Dân Chủ lẫn Cộng Hòa, không phe nào dám để mất luôn mấy tiểu bang này, vì như vậy là vĩnh biệt Tòa Bạch Ốc luôn rồi.

TT Obama cần phải cứu các nghiệp đoàn bằng cách tung tiền tiếp tục nuôi các hãng xe. Nhưng ông cũng nhìn thấy khó làm được chuyện cứu nguy này nếu không có sự nhượng bộ nào đó của các nghiệp đoàn. Mà yêu sách đầu tiên của các nghiệp đoàn là phải thải cấp lãnh đạo trước. TT Obama đã chấp nhận yêu sách đầu tiên này và ép ông Wagoner phải từ chức.

Thông điệp mới cho các nghiệp đoàn: ông đã hành động với ban quản lý rồi đó, bây giờ đến phần quý vị lùi một bước.

Mặt khác ông cũng nhắc di nhác lại là Ban Quản Lý mới sẽ có hai tháng để điều chỉnh với các chủ nợ và các nghiệp đoàn để cải tổ toàn bộ công ty. Nếu không thi nên chuẩn bị khai phá sản. Ai cũng biết rõ là một khi khai phá sản thi mọi hợp đồng với các nghiệp đoàn, kể cả các hợp đồng hưu trí cho những nhân công đã về hưu, có thể sẽ bị vào thùng rác hết, và công ty có toàn quyền đuổi hết các công nhân hiện hữu nếu muốn, để chỉ mướn lại những công nhân đã từ bỏ nghiệp đoàn.

TT Obama hiển nhiên là không dám có ý định giết chết các nghiệp đoàn. Nhưng ông cũng hiểu nếu không có nhượng bộ nào đó của nghiệp đoàn thi chẳng còn cách nào cứu các hãng xe này hết.

Hiện giờ rất khó tiên đoán kết quả của các ty ra tỵ vào này sẽ như thế nào. Các nghiệp đoàn là mấu chốt của mọi giải pháp. Họ đang níu kéo, trông chờ các đồng minh Dân Chủ trong quốc hội, cũng như tin rằng TT Obama không dám giết họ, nên vẫn ngoan cố không chấp nhận bất cứ nhượng bộ nào. Nhưng lực lượng ngày càng nặng.

Có nhiều hy vọng hãng GM sẽ đóng cửa hay phá sản một phần. Các công ty con lỗ lả quá nhiều như các hãng Dodge, Pontiac sẽ bị cho xập xiềng. Các xe SUV khổng lồ sẽ hết được sản xuất. Các hãng Cadillac và Chevrolet sẽ được cung cố lại với điều kiện nghiệp đoàn chịu nhượng bộ như họ đã nhượng bộ hãng Ford. Nhưng dù sao thi ai cũng nhìn thấy đó là cảnh chiếc tàu thoát được một cơn sóng lớn. Nhưng cái tàu đó tự nó đã cũ rích, ốp ẹp, tà túi từ lâu rồi, không cơn sóng này thi cơn sóng tự sẽ đánh tan nó.

Nếu không có những thay đổi từ căn gốc, thi trước sau gi cũng đến ngày máy chiếc tàu đó tan tành và chìm luon. Chi tiếc là từ giờ đến đó, chúng ta vẫn bị đe dọa đóng thuế để máy chiếc tàu đó lây lát thêm một thời gian.

Tất cả chỉ vì lý do chính trị.

Hiện nay, trên nước Mỹ cũng có nhiều công ty xe hơi nhỏ mới thành lập. Quý đọc giả theo dõi tin tức đã thấy có một công ty gần đây quảng cáo một loại xe mới (chúng tôi không tiện nêu tên để tránh bị hiểu lầm là đang quảng cáo cho xe đó!) Xe chạy 100% bằng điện, nhỏ và gọn. Nhưng đáng tiếc là bán khó đắt, với giá hơn năm chục ngàn đô. Chắc còn khá lâu loại xe này mới giàm giá và thịnh hành được.

Nhưng đó chính là giải pháp cho tương lai. Nếu TT Obama có thể quản được các vấn đề chính trị mà thật sự muốn tìm giải pháp giúp kỹ nghệ xe hơi Mỹ phát triển mạnh để đương đầu với các công ty nước khác, thi đó là hướng nhìn cần thiết. May chục ty đó vào giúp máy công ty mới thành lập này hữu hiệu hơn là để đánh cùi mìn khung long đang hấp hối (5-4-09).

Điều Tra Tổng Thống Bush?

10/03/2009

Điều Tra Tổng Thống Bush"

Vũ Linh

...đại cường Cờ Hoa đang noi theo gương dân chủ kiểu Phi Châu...

Thượng nghị sĩ Dân Chủ của tiểu bang Vermont, ông Patrick Leahy, Chủ tịch Ủy Ban Tư Pháp Thượng Viện vừa chính thức yêu cầu thành lập một Ủy Ban Chân Lý (Truth Commission) để điều tra cựu TT Bush và các viên chức chính quyền Cộng Hòa.

Theo ông Leahy, Ủy Ban gồm các thành phần "trung lập" không phe nhóm, lập ra với mục đích tìm hiểu chính quyền Bush đã làm những gì, vi phạm những luật lệ nào, đặc biệt trong hai vấn đề "nghe lén điện thoại và đọc lén điện thư" và "trả tấn tú tại trại Guantanamo". Mục đích theo ông Leahy là rút kinh nghiệm để các tổng thống tương lai phải cẩn trọng và tôn trọng luật pháp hơn. Ông cũng nhấn mạnh ủy ban không có mục đích truy tố bất cứ ai. Thế nhưng ông cũng từ chối xác nhận là sẽ không truy tố ai

Ông Leahy cũng viện dẫn tiền lệ của Ủy Ban Điều Tra của Thượng Nghị Sĩ Dân Chủ Frank Church hồi năm 70 đã cứu xét những "lạm dụng" của CIA. Hàng trăm viên chức chính quyền Nixon, cũng như các viên chức cao cấp của FBI và CIA, đã bị lôi ra trước quốc hội hạch tội trong mấy năm trời. Nhiều người phải khai phả sản vi tiền muron luật sư để bảo vệ hay làm cố vấn.

Điều ông Leahy không nhắc đến là tuy Ủy Ban Điều Tra Frank Church không truy tố ai ra tòa, nhưng đã đưa đến tê liệt hoàn toàn hệ thống thu thập tin tức của FBI và CIA. Cuộc tấn công khủng bố 9/11 thành công mỹ mãn một phần lớn do sự tê liệt của các cơ quan này. Tố cáo cấp tiến cực đoan tranh đấu cho nhân quyền ACLU với vã hoan hô ngay ý kiến của TNS Leahy. Đáng sau là sự có vú của nhiều trí thức và nhà báo cực tả.

Dân biểu John Conyers nghe được, cũng vội vã tán thành hết lòng. Từ mấy năm nay ông Conyers của đảng Dân Chủ, Chủ tịch Ủy Ban Tư Pháp Hạ Viện, đã tìm mọi cách để phát động thủ tục "đàn hặc" (impeach) nhằm bãi chức TT Bush, mà không thành công.

Với sự có vú của hai ông chủ tịch Ủy Ban Tư Pháp của hai viện, cùng với việc đảng Dân Chủ nắm đa số kiểm soát tuyệt đối tại cả hai viện, có thể đề nghị này sẽ thành sự thật. TT Bush và các cộng sự viên cao cấp có thể sẽ bị lôi ra trước Quốc Hội điều trần, và bị quy trách về nhiều chuyện chứ không giới hạn trong hai vụ mà ông Leahy nêu ra.

Nước Mỹ là nước thượng tôn luật pháp, trong quan niệm không ai, kể cả tổng thống, có quyền vi phạm luật.

Chì vi phạm luật là tinh cách khoda lập một vụ nghe lén vớ ván ở Watergate, mà TT Nixon bị đán hặc và phải từ chức dù ông đã thực hiện được những thành tích lớn như chấm dứt chiến tranh Việt Nam giúp cho Mỹ thoát ra khỏi hổ thám Việt Nam, mở liên lạc ngoại giao với Trung Quốc, đào xâu hổ chia rẽ giữa Nga-Tàu, cùng có thể chiến lược của Mỹ và Do Thái tại Trung Đông, chấm dứt chế độ quân dịch, thành lập Cơ Quan Bảo Vệ Môi Sinh (Environment Protection Agency), ...

Trên căn bản đó, không ai, kể cả TT Bush, có thể được miễn truy xét. Và đề nghị "tim hiểu" của TNS Leahy không phải là không chính đáng.

Nhưng thực tế chính trị lại hơi khác. Và do đó đề nghị của Leahy có khá nhiều vấn đề.

Tuy ông Leahy chỉ đề nghị thành lập một ủy ban để "tim hiểu" và khẩn định ủy ban không có mục đích truy tố ai, nhưng không cần phải là nhà thông thái chúng ta cũng hiểu được "tim hiểu" chỉ là bước đầu. Cái ủy ban này chắc sẽ giữ lời hứa, không truy tố ai hết. Nhưng không có gì cản trở ủy ban này ra phán quyết kết án chính quyền Bush, rồi bước kế tiếp sẽ là sự thành lập một ủy ban khác để truy tố ông và các cộng sự viên ra tòa.

Việc thành lập một Ủy Ban Chân Lý này làm người ta liên tưởng ngay đến các Ủy Ban Chân Lý đã được thành lập trước đây tại Nam Phi và Rwanda.

Tại Nam Phi, sau khi chính quyền da trắng ký thị da đen bị rót dài và TT da đen Nelson Mandela lên nắm quyền, ông đã thành lập ngay một Ủy Ban Chân Lý để truy cứu các hành vi kỷ thị của các chính quyền da trắng trước. Hàng loạt các viên chức bị tố giác đã vi phạm nhân quyền của thiểu số da đen, dân áp, bất nhứt, hành hạ hay thậm chí giết chết họ, trong thời gian da trắng nắm quyền.

Tại Rwanda, năm 1994, khởi bạo đà số Hùm đã mở chiến dịch quy mô giết bạo lực thiểu số Tutsi. Hơn nửa triệu người đã bị thảm sát, phần lớn bằng dao rùng, giáo mác, hay phóng hỏa đốt sống. Hành vi man rợ chỉ được chấm dứt sau khi Liên Hiệp Quốc gửi quân can thiệp (trong khi TT Clinton lạnh cảng làm ngơ, để rồi sau khi tinh hình ôn định xong xuôi, chạy qua Rwanda "xin lỗi")

Chính phủ mới sau đó đã thành lập một Ủy Ban Chân Lý và hàng trăm viên chức can dự vào cuộc thảm sát đã bị bắt ra tòa. Nhiều viên chức cao cấp nhất cũng đã bị đưa ra Tòa Án Quốc Tế, tại The Hague (Hà Lan) và Nairobi (Kenya).

Cho đến nay, cả hai "Ủy Ban Chân Lý" trên vẫn còn hoạt động và đang truy lùng các người bị tinh nghi can dự.

Vì ông Leahy đề nghị thành lập ủy ban lấy tên là Ủy Ban Chân Lý là hành động liều lĩnh nhắc nhớ và gán liền các quyết định của chính quyền Bush với những vụ thảm sát ghê gớm và man rợ nhất của lịch sử nhân loại tại Phi Châu. Khó ai có thể nghĩ thiện chí và ý định chi muốn "tim hiểu" của ông Leahy là sự thật.

Đề nghị điều tra các vụ tra tấn tù nhân tại trại tù Guantanamo cũng rõ ràng tréo cẳng ngỗng với lời tuyên bố gần đây của Bộ Trưởng Tư Pháp của TT Obama.

Ông Eric Holder, sau khi viếng thăm trại Guantanamo đã tuyên bố là ông không thấy có bằng chứng gì là đã có tra tấn tù không bố đáy, trái lại ông nhận thấy họ được đối đãi rất tử tế và nhân đạo. Khi điều trần trước Thượng viện để được phê chuẩn làm Bộ trưởng, ông Holder cũng nói rằng "không thể truy tố về hình sự những khác biệt về cách hành sự" khiến phe ta trong đảng Dân Chủ của ông không chịu không tin.

Điều đáng nói nữa là cả thượng nghị sĩ Leahy và dân biểu Conyers đều chứng minh rõ ràng là những người không một chút ôn hòa hay công bằng.

Năm 2001, một ngày trước khi bàn giao Tòa Bạch Ốc cho tân TT Bush, TT Clinton ký sắc lệnh án xá 144 tội phạm (so với hơn một chục được TT Bush án xá). Trong số này có ông Marc Rich là người bị tội, đang trốn tại nước ngoài. Trước đó bà vợ ông Rich đã đóng góp cả trăm ngàn đô cho quỹ xây thư viện Clinton. Một luật sư có thể già và Thứ trưởng Tư Pháp đã dàn xếp chuyện xá tội ấy là ông Eric Holder.. đương kim Bộ trưởng Tư Pháp của Obama! Một số chính khách Cộng Hòa và bảo chí kêu gọi điều tra để xem có phải ông Rich đã bỏ tiền mua chuộc sự án xá của TT Clinton hay không.

Với tư cách thành viên Ủy Ban Tư Pháp Thượng Viện, ông Leahy lập tức bác bỏ ý kiến ấy. Ông cho rằng việc điều tra hành vi của một tổng thống mãn nhiệm không có tính cách trả thù và sẽ gây ra tiền lệ xấu, mỗi lần thay đổi tổng thống là lại đui truy lùng

hành vi của tổng thống tiền nhiệm.

Từ xưa đến nay, chưa bao giờ có chuyện chính quyền mới truy cứu chính quyền mãn nhiệm. Ngay cả TT Nixon, sau khi từ chức, thi cũng đã được TT Ford ân xá và miễn truy tố mọi chuyện dù sau đó ông Ford bị mất điêm và thắt cù.

Bây giờ, ông Leahy đã hoàn toàn lật ngược lập luận một cách lòi liêu. Lật ngược theo kiểu chỉ có một chính trị gia mới lâm dược mà không cảm thấy nhợt nhạt.

Ông Conyers là dân biểu da đen lãnh đạo khối dân biểu Dân Chủ trong vụ truy tố để truất nhiệm TT Clinton. Mặc dù tội của TT Clinton với cô Monica Lewinsky khá rõ ràng, nhưng ông Conyers một mực chống lại vụ điều tra và truy tố TT Clinton, cho rằng vụ này có tính cách "chính trị", không có căn bản hành động, và chỉ xúc phạm uy quyền của tổng thống. Dĩ nhiên là theo ông Conyers, hành động của TT Clinton trong Phòng Bầu Dục với Monica chẳng có gì xứng đáng để uy quyền hay uy danh của tổng thống cả. Đối với ông Conyers, "hút xì ga" theo kiểu ông Clinton và cô Monica là chuyện nhỏ, bình thường thôi.

Thật ra, TT Clinton không bị điều tra và truy tố vì có quan hệ tình dục bất chính với nhân viên tập sự Monica mà vì tội "man khai hưu thệ", đã thề trước toà là nói đúng sự thật mà sau đó lật khai gian. Ông chống chế rằng mình không khai gian mà chỉ có định nghĩa khác về "quan hệ tình dục". Ông là một luật sư có tài! Sau đó, ông vẫn thoát vì Thượng viện bác bỏ chuyện ấy, với nhiều lá phiếu của các Nghị sĩ Cộng Hòa.

Bây giờ thì Dân biểu Conyers lại nghĩ tổng thống Bush cần phải bị điều tra, truất phế và trừng trị để bảo vệ Hiến Pháp và uy quyền tổng thống. Sau khi những cố gắng truất nhiệm liên tục của ông thất bại thì ông đã nhảy ngay vào hoan nghênh đề nghị của ông đồng chí Leahy.

Có một điều đáng chú ý là đòi điều tra các vị tổng thống tiền nhiệm hinh như là "thông lệ" của các vị dân cử Dân Chủ. Tất cả các vị tổng thống Cộng Hòa sau khi mãn nhiệm đều bị phe Dân Chủ đòi điều tra. Từ Nixon lạm quyền với chiến tranh Việt Nam và che giấu vụ Watergate, đến Ford qua vụ áx xá cho Nixon, rồi Reagan qua vụ trao đổi vũ khí Iran-Nicaragua, bây giờ đến Bush. Trong khi đó, phe Cộng Hòa chưa bao giờ đòi điều tra bất cứ một tổng thống Dân Chủ nào. Không phải vì các tổng thống Dân Chủ đều hoàn hảo, mà chỉ vì nguyên tắc của Cộng Hòa là không muốn truy tố các tổng thống đã mãn nhiệm.

Khi TT Bush mới nhậm chức, có nhiều dư luận đòi điều tra cựu TT Clinton về việc áx xá cho Marc Rich như trên đã nói. Nhưng TT Bush bác bỏ ngay ý kiến này.

Cái mâu thuẫn lớn trong vấn đề là những hành động của TT Bush, khác với các hành động của TT Clinton, không có lợi lộc gì cho cá nhân ông, mà chỉ là những hành động nhằm bảo vệ an toàn và mạng sống cho dân Mỹ chống khủng bố quá khích Hồi Giáo. Nếu như TT Bush lem nhem tham nhũng, lấy tiền bỏ túi chẳng hạn, thì hành vi đó đáng bị truy cứu. Nhưng nếu là những quyết định về chính sách thì mọi sự truy tố sẽ chỉ đưa ra tiền lệ cực kỳ nguy hiểm cho tất cả các tổng thống tương lai. Cá TT Obama sau này cũng có thể bị một chính quyền Cộng Hòa truy tố vì khác biệt ý kiến về chính sách.

Đi xa hơn cả nhân ông Bush, cuộc điều tra sẽ không tránh được chuyện khui ra các phương pháp mạnh và bí mật chống khủng bố của Mỹ, và kẻ có lợi trước mắt chính là ông Osama Bin Laden và các nhóm khủng bố. Sau một loạt quyết định của TT Obama giải tỏa chính sách chống khủng bố của chính quyền trước, việc tiết lộ các bí mật ấy sẽ chỉ làm cho thiên hạ lợ sợ hồn sinh của các nhóm khủng bố Hồi Giáo quá khích tại Mỹ.

Ông Leahy bao dám bí mật quản sự và an ninh sẽ được giữ bí mật. Nhưng không ai tin rằng các dân biểu nghị sĩ sẽ biết giữ bí mật. Bất cứ tin nào có lợi cho họ và có hại cho đối thủ chính trị luôn luôn được các vị dân cử tìm cách xì ra thật mau cho bão chí để dùng báo chí làm công cụ tác động vào dư luận.

Một yếu tố thứ hai rất đáng chú ý là sau khi điều tra và kết tội chính quyền cũ, chính quyền mới mặc nhiên cài sửa luật lệ theo kiểu "hồi hiệu" - retroactive, có hiệu lực ngược thời gian. Ngày xưa, dưới Chính quyền Bush thi nhân viên CIA hoặc binh lính Lực lượng Đặc biệt có thể thi hành nhiệm vụ khai thác tin tức tình báo theo một số quy định họ nghĩ là hợp pháp. Ngày nay, khi các quy định ấy được chính quyền mới bảo là sai thi nhân viên an ninh của Mỹ đã lỡ khai thác tù binh - nghĩa là bô máy bảo vệ an ninh Hoa Kỳ bị tê liệt.

Vì ý thức được những mồi nguy áy nên chính TT Obama cũng đã có vẻ không hổ hởi với ý kiến truy cứu các quyết định của TT Bush.

Khi còn tranh cử thì ứng viên Obama tuyên bố chỉ trừng phạt không chấp nhận truy cứu vi muộn lấy phiếu của khối đối lập và khối Cộng Hòa ôn hòa. Bây giờ đã nắm quyền và cần hậu thuẫn của các dân biểu và nghị sĩ Dân Chủ cựu doan trong quốc hội nên TT Obama đổi giọng, nói có thể cựu xét ý kiến này. Ông lừng lơ tuyên bố "không có ai ở trên luật pháp được", ai muốn hiểu sao thi hiểu! Dĩ nhiên ông vẫn còn dè dặt, muốn du dây. Vừa muốn chiều ý các đồng chí trong quốc hội mà ông rất cần, vừa sợ tạo tiền lệ là mài mới chính mình sẽ lánh dứ. Hơn nữa, chấp thuận cuộc điều tra này cũng có vẻ đi ngược lại chủ trương hòa đồng lưỡng đảng mà ông lớn tiếng cố súy khi còn tranh cử.

Lại cũng không thể quên bấy giờ cuộc chiến chống khủng bố là trách nhiệm của ông. Sợ hãi tiết lộ các phương pháp chống khủng bố để rồi có chuyện gì xảy ra thì ông sẽ lãnh đủ hậu quả.

Ngay trong đảng Dân Chủ cũng đã có nhiều tiếng nói dè dặt vì lo ngại loại hậu quả trên. Dù sao thì TT Obama cũng chỉ có thể khuyến cáo các ông chính khách Dân Chủ chứ không thể ngăn cấm được họ, nếu họ nhất quyết tiến tới.

Có nhiều hy vọng phe Dân Chủ sẽ đi đến quyết định "điều tra" TT Bush. Không phải vì muốn trừng trị hay bắt nhốt TT Bush, thực tế mà nói, họ không thể làm chuyện quá đáng này được.

Mà thật ra, tất cả chỉ là trò chơi chính trị kiểu Mỹ.

Họ sẽ xúc tiến các cuộc điều tra, điều trần, coi như là cơ hội bắc chi trich đối thủ Cộng Hòa ngõ hầu giành lấy ưu thế chính trị cho các cuộc bầu cử trong những năm 2010, 2012 tới. Kết quả không quan trọng, mà quan trọng là cơ hội được lên truyền hình, báo chí, cao giọng chỉ trich phe đối lập và tự đe cao minh.

Đi thêm một bước nữa, có thể một số viên chức Cộng Hòa sẽ bị quốc hội Dân Chủ truy tố ra tòa. Kết quả có bị trừng phạt hay ở tù hay không cũng không quan trọng. Quan trọng là chuyện bão chí sẽ tiếp tay đằng rùm beng là các lãnh tụ Cộng Hòa bị ra tòa.

Uy tín của đảng Cộng Hòa sẽ sút mè nặng.

Về lâu về dài, tình trạng được làm vua vua làng giặc này rát có hại cho các chính quyền, dù Cộng Hòa hay Dân Chủ. Nhưng dĩ nhiên các vị dân cử luôn luôn chỉ nhìn thấy cuộc bầu cử sắp tới và cái giá của mình thôi. Những chuyện lâu dài và ảnh hưởng thế nào đến định chế chính trị hay an ninh của nước Mỹ là quá xa vời, hơi sứa đâu mà lo bấy giờ.

Vấn đề ở đây không phải là chống hay bảo vệ ông Bush, có vỗ hay ngăn chặn mọi cuộc điều tra. Nhưng là nguyên tắc cho đúng. Thứ nhất nếu muốn điều tra thì không thể có chuyện tổng thống Cộng Hòa thi cùa điều tra, tổng thống Dân Chủ thi miễn. Và nếu có điều tra thi điều tra thật, chứ không phải lấy cùa điều tra để bôi bác đối lập, tự ca tụng mình hào hả lấy điểm chính trị và láy phiếu sau này.

Nước Mỹ là đại cường, luôn tự coi mình là ván minh dân chủ tiên tiến bô đì trước thế giới. Nhưng qua việc thành lập Ủy Ban Chân Lý theo mô thức Nam Phi và Rwanda, người ta có cảm tưởng đại cường Cờ Hoa đang noi theo gương dân chủ kiểu Phi Châu.

Triệu chứng của tiền bô "Hay tự hậu" (8-3-09)

Madoff: Một Bài Học Cho Dân Ty Nạn

06/01/2009

Madoff: Một Bài Học Cho Dân Ty Nạn

Vũ Linh

...trong thế giới tư bản cá lớn nuốt cá bé này, chẳng có gì "chùa" hết...

Trung tuần tháng 12 vừa qua, giới tài phiệt Wall Street ở New York bị rúng động bởi một trận động đất kinh hồn. Không phải động đất sập nhà rót cầu gi. Cũng chẳng phải thi trường chứng khoán lai tùt cả ngàn điểm như hồi tháng 10. Lần này là tin một đại tài phiệt bị tông vào lừa đảo thuộc loại siêu cao cấp.

Quá cao cấp đối với dân ty nạn chúng ta.

Nhưng chúng ta cần biết vì kiều lừa gạt này thật là rát thông thường, nhiều người ty nạn nghèo mạt cũng dã là nạn nhân. Và nhiều người sẽ tiếp tục là nạn nhân nếu cả tin mà không chịu tìm hiểu.

Ông Bernard Madoff bị FBI bắt ngày 11 tháng 12 vừa qua vì tội lừa gạt một số tiền vò tiền khoang hưu ước lượng là hơn 50 tỷ đô la. Huy tường tương là 50 tỷ đô gồm toàn giấy 100 đô và mệnh mà nhân nha đếm cả 50 triệu tờ giấy trong tám tiếng một ngày mỗi giờ mờ tờ (lẹ hơn tiêu hay đốt) thi phải mất bao năm! Nhiều lầm. Sáu ngày trước khi bị vò, ông ta còn còng được 10 triệu đô của một nạn nhân là đại gia tại New York. Chưa bao giờ lịch sử nhân loại lại có chuyện một người lừa tiền thiên hạ đến mức kinh khủng như vậy (lừa tiền thôi, chứ lừa xong máu cách mạng hay độc lây dân tộc thi có nhiều lầm, khói nói ở đây cho lệc đ).

Ông Madoff này là một đại gia tài chánh ở New York. Là Chủ Tịch một công ty đầu tư tuy ít người biết nhưng rất thành công và có tiếng trong giới tài chánh cao cấp. Trước đây có lúc ông đã là Chủ Tịch Thị Trường Chứng Khoán NASDAQ, nơi giao dịch cổ phiếu của các công ty phần lớn hoạt động trong ngành kỹ thuật cao cấp điện toán, mạng internet... như Yahoo, Google, Microsoft, Apple, Cisco, ...

Nhờ địa vị đó, ông là một trong các tài phiệt nặng ký, có uy tín rất lớn trong thế giới tài chánh, từ Nữu Ước đến Luân Đôn, Ba Lê, Mu Ních, Đông Kinh, Thượng Hải, ...

Ta không cần đi vào chi tiết chuyện lừa đảo của ông, nhất là khi nhà chức trách còn điều tra, chưa có gì rõ ràng. Chỉ cần biết là cái mánh ông Madoff dùng thường được gọi là "Ponzi scheme", mánh Ponzi, sau này biến thể ra thành một "pyramid scheme", mánh kim tự tháp.

Ponzi là tên một dân trại gốc Ý Đại Lợi. Đầu thế kỷ, anh di cư qua Mỹ lập nghiệp. Anh nghĩ ra một mánh khóe lừa ăn nhở dù từ hai bàn tay trắng, trả nên triệu phú trong vòng chay sáu tháng.

Đại khái, anh mớ một cái bi-di-nét mua qua bán lại phiếu tem bưu điện. Rất thường. Nhưng anh hứa với những người hùn hập làm ăn với anh là họ sẽ được lời cỡ 50% trong vòng 45 ngày. Không sai.

Tiếng đồn bung ra, hơn 40.000 người xúm lại tặng tiền cho anh, anh thu được khoảng 15 triệu (tương đương với mấy trăm triệu tiền ngày nay) và anh trả thành triệu phú trong vòng sáu tháng.

Trên cẩn bản, cái mánh này thật là già dí. Anh thu tiền mặt của thiên hạ, ghi vào sổ, kiểu như sổ tiết kiệm ngân hàng vậy. Bốn mươi lăm ngày sau, anh cũng ghi vào sổ tiền lời 50% thật. Người đầu tư mê quá, chẳng những không rút tiền ra, mà lại bỏ thêm vào nữa, và cứ như thế thấy số vốn đầu tư của mánh tăng vọt mau chóng... trên sổ sách.

Có những người da ngứa hót, rút tiền ra ngay sau khi thấy lời. Và anh Ponzi này trả tiền cho họ ngay, rất sòng phẳng, với số tiền lời vĩ đại đúng như anh hứa. Anh lấy tiền mấy người mới tham gia vào để trả cho họ. Có người chắc ăn, lấy tiền ra rồi đi luôn.

Nhưng chỉ là thiểu số. Phần đông những người đầu tư khác thấy có lời lớn thật, thi tin tưởng lại, bò tiền vào trả lời, rồi lại bò thêm nhiều hơn nữa để hy vọng có lời thêm nữa. Mấy người khác nhìn vào cái gương này, an tâm, cũng bò thêm tiền vào.

Cái mánh của anh Ponzi là thuyết phục được các tay đầu tư tiếp tục đưa tiền cho anh, càng ngày càng nhiều. Thêm vào đó, càng ngày sẽ càng có nhiều người nhảy vào cuộc, đưa thêm tiền cho anh. Nền tảng của cái tính toán của anh Ponzi này chỉ là đánh vào lòng tham của thiên hạ.

Nhưng anh lại trả thành nạn nhân của chính sự tham lam, thành công quá nhanh của anh. Cái kim tự tháp xây trên cát sụp đổ mau lẹ và anh bị xô khán mau chóng, chưa kịp ăn hưởng gi. Chi để lại cho đời cái tên: "mánh Ponzi".

Ông tài phiệt tân thời Madoff cũng lâm án theo mánh đó. Qua trung gian công ty đầu tư của ông, ông cũng hứa lời lớn. Nhưng ông rất khôn khéo, rào trước đón sau rất kỹ lưỡng, một cách rất quy củ, rất khoa học, nghĩa là khô tính, chọn lọc khách hàng, chứ không phải là ai muốn gộp tiền đầu tư cũng được. Số tiền lời của ông trả lại thiên hạ không lớn quá như của cái anh Ponzi, nhưng rất chắc nịch, năm này qua năm khác, khiến các nhà đầu tư tin tưởng vào khả năng đầu tư có lời của ông.

Lấy ví dụ, Nasdaq có lên 5% thi ông cho các nhà đầu tư của ông 8%-10%. Nasdaq có xuống 5% thi đầu tư của ông chỉ suy theo 2%. Ăn ít no dai. Ông Madoff này làm ăn như vậy từ 1960 đến giờ mới bị bắt!

Điểm đặc biệt của ông là ông không phải thay lâm án cõi con.

Madoff có tên chỉ là "chợn mặt lấy vàng"! Chỉ nhận lâm án với các triệu phú, tỷ phú, các đại công ty đầu tư, các đại ngân hàng. Rất ít nhà đầu tư chử không dưa vào số đồng quan chung. Nhưng số người này bò vào cho ông những số tiền bạc triệu, bạc tỷ, càng ngày càng lớn. Theo tin báo chí, một nhà đầu tư Pháp đã tự tử vì bị mất hết giá tài sản của cá hàng trong nhà, đầu một tỷ rưỡi đô. Một số ngân hàng lớn nhất thế giới cũng bị lỗ cát tỷ bạc.

Công ty đầu tư của ông trên sổ sách hiện nay có khoảng 17 tỷ đô tài sản, nhưng khi cảnh sát coi lại thi... chẳng có gì hết, ngoại trừ các văn phòng, máy điện toán, bàn ghế nhân viên. Chưa ai biết ông Madoff này đã tẩu tán tiền lời của ông đi đâu hết.

Cái mánh Ponzi này đã được một số tay ma đầu biến chế và quần chúng hóa thành cái mà người ta gọi là "mánh kim tự tháp".

Cái mánh kim tự tháp rất thông thường, và có dịp phát triển mau chóng trong giới dân trung lưu hay nghèo, ít hiểu biết về những khía mắc tài chính. Chi thấy dễ ăn, có lời nhiều là rủ rê bạn bè, thân nhân vào. Điều hình là ta thấy có nhiều chương trình bán hàng dựa trên mánh kim tự tháp, nhất là trong những ngành bán mỹ phẩm, thuốc tẩy dưỡng sinh, và bảo hiểm nhân thọ. Đây là những ngành kinh doanh phổ biến trong đó có rất nhiều công ty lớn và uy tín hoạt động. Do đó, không tránh được chuyện vài tay mánh mung, lợi dụng nực đục thà câu, chui vào khai thác. Nhìn vào, chẳng có cách nào biết được công ty nào chân chính, công ty nào mánh mung. Trên cẩn bản, các công ty mánh mung này đã thu dụng một người bán, và đòi hỏi họ đã thu dụng nhiều người khác gia nhập. Mỗi người đã bán đều được ăn huê hồng. Và mỗi khi họ kết nạp được một người mới vào, thì họ cũng ăn huê hồng của người mới này luôn. Cứ như thế tiếp tục, mỗi khi có một lớp người mới vào là họ lai "lên cấp", ăn thêm huê hồng.

Sự khác biệt giữa Ponzi và kim tự tháp là mánh Ponzi phần lớn dựa vào một người chủ chốt, thuyết phục được những người đầu tư không rút tiền ra mà cứ tiếp tục bơ thêm tiền đầu tư vào. Một người chủ chốt liên hệ trực tiếp với những người đầu tư. Ngược lại, mánh kim tự tháp dựa trên cản báy hạ tầng càng ngày càng phát triển, càng ngày càng nhiều người tham gia. Một người tham gia đầu tư, rồi ba người này tham gia thêm ba người nữa, thành ra chín người, từ chín người thành 27 người, v.v... Đun lên như hình cái tháp. Những người tham gia chỉ biết người đã giới thiệu mình mà không biết những người chủ chốt là ai. Để nhôm chủ chốt lấy tiền của người sau trả cho người trước.

Và lý tắt nhất là đến một lúc nào đó, nền tảng đó sẽ không lớn mạnh mãi mãi được, càng ngày sẽ càng ít người mới tham gia. Đe rồi đến lúc số tiền trả cho những người lớp trước lớn hơn số tiền thu được nơi những người vào sau. Và rồi toàn thể kim tự tháp sụp đổ.

Thông thường thì mấy người chủ chốt lúc đó đã biến mất từ lâu rồi. Hay số tiền thu được cũng đã bị tẩu tán đi mất hết rồi. Hay anh chủ chốt chỉ cần khai phá sản là... huê. Hay có bị bắt đi tù thì cũng đã ăn hưởng quá no nê rồi. Cái ông Madoff năm nay 70 tuổi, sống cuộc đời vương giả của một triệu phú từ gần 50 năm nay, bây giờ có vào từ vài năm rồi chết trong tù cũng... chẳng sao. Vợ con vẫn còn cả triệu sống đời này qua kiếp khác.

Mánh kim tự tháp này có rất nhiều hình thức. Điều hình nhất là các phong trào bán hàng thông dụng, ví dụ mỹ phẩm. Mỗi người tham gia đều phải bỏ tối thiểu vài trăm, vài ngàn mua một lô mỹ phẩm về bán. Hàng đã trả tiền trước rồi, nên công ty không cần biết, muốn bán sao cũng được, cách nào hay giá nào cũng được, hay nuốt lấp cũng được (tức là để trong nhà). Sau khi đã lấy lô hàng rồi thì có quyền mua thêm, và bắt đầu được ăn huê hồng. Mức huê hồng càng ngày càng cao.

Mặt khác, nếu giới thiệu bạn bè, thân nhân vào làm chung thì lại còn được ăn huê hồng tiền giới thiệu, rồi huê hồng trên số hàng của người mới vào bán được. Rồi cứ thế tiếp tục "lên cấp", càng ngày càng nhiều huê hồng. Và theo lời hứa hẹn, đến lúc nào đó, không cần bán gì nữa, chỉ ngồi nhà chờ, ăn huê hồng trên đầu những người mình giới thiệu vào, và những người được giới thiệu vào sau, theo kiểu giây chuyền chồng chất.

Mỗi năm đều có "đại hội" tổ chức tại những nơi mà chỉ nghe không là đã phải mê, như bờ biển Họa Ưy Di, Cancun... để nghe tuyên dương những người đã thành công lớn, lanh vân bẳng, chức vị mới, tiền thưởng, tên tuổi hình ảnh được đưa lên bản tin của công ty, mang về khoe với con cháu, bạn bè...

Đi dự đại hội ở những thiên đường như vậy mà chỉ có trả tiền tượng trưng, rẻ mạt, không hổ danh sao được" Nhưng thiên hạ quên mất là tiền là do chính họ đã trả trước rồi khi bỏ cả trăm, cả ngàn để nhập cuộc. Không thiếu gì trò cám dỗ.

Những người tham gia sẽ được giới thiệu làm quen với những người đã thành công vượt mức, bây giờ đều triều phú hét. Nhìn vào đó làm gương. Cũng có những người thành công thật, trở thành giàu có thật. Trong cái mánh nào thì cũng có người được hưởng thật. Nếu không thì làm sao chịu được số đông" Nhưng thực tế là trong cả chục ngàn người tham gia thì những người thành công chỉ đếm trên một bàn tay. Còn lại toàn là dán lao động không công, nếu chưa mất hết vốn lỗ là may lầm rồi.

Một hình thức khác cũng khá thông dụng. Cách đây khoảng mươi mấy hai chục năm gi đó, có một lúc có phong trào xâu chuỗi trong một cộng đồng tỵ nạn Việt (xin miễn nói là cộng đồng ở nơi nào).

Đá khát lầu, nên kè viet này cũng không rõ hết chíết.

Đại cương thì không biết từ đâu bộc phát ra một cái nghề mới. Đi mua hàng về xâu chuỗi, làm vòng cổ, vòng tay cho mấy bà deo, hay làm chuỗi trang.

Mỗi người tham gia phải bỏ vào đâu vài ngàn đô cho một công ty xưng là chuyên sản xuất xâu chuỗi, làm vốn tiền khởi đe lấy dụng cụ, đồ nghề về nhà làm việc tại gia. Rồi sau đó bỏ tiền ra mua một số hột mang về nhà ngòi xâu, xâu xong mang những xâu chuỗi đó giao lại công ty, ăn lời gấp đôi. Ví dụ như bỏ một ngàn đô mua hột, mang giao lại, lanh hai ngàn đô.

Khi phong trào mới bộc phát, chỉ có vài người phiêu lưu nhào vào xem thử.

Thấy có ăn thật. Bỏ năm trăm đô, mấy ngày sau lánh về một ngàn ngay. Bỏ thử ra một ngàn nữa, mấy ngày sau cũng thu về hai ngàn ngay. Chắc hơn đinh đóng cột. Rất nhiều điều lợi. Lời gấp đôi, lanh tiền mặt chẳng khai thuế má gì, việc làm quá dễ, ai cũng làm được, mấy bà già nhà vừa coi phim bộ vừa làm, với sự phụ giúp của mấy đứa con gái, cháu gái.

Thế là cơn sóng thần tsunami xâu chuỗi tràn ngập cộng đồng. Thiên hạ nhẩy bô vào. Bao nhiêu tiền tiết kiệm trong ngân hàng, hay giấy dừa giờ giàn giường được lôi ra, năm ngàn, mười ngàn, hai chục ngàn, không cần biết. Lời gấp đôi trong có mấy ngày, mấy tuần mà. Ông chồng nào không đồng ý sẽ bị bà xã lôi nhái "giáu tiền cho vợ bé hay sao vậy" là hét hòn. Bà vợ nào không đồng ý thì bị chồng chê là làm biếng, kiêm cớ không chịu cày cuốc kiếm tiền. Rồi lại rủ thêm bạn bè thân nhân, cùng nhau ăn lời, lại được huê hồng giới thiệu người mới vào.

Chẳng ai thắc mắc là sao không thấy mấy xâu chuỗi này bán ở đâu cả! Có hỏi thì được trả lời là bán ở tiểu bang khác, hay bán ở Á Châu, Phi Châu gi đó.

Sự thật, chẳng có ai bán xâu chuỗi gi hết. Nhưng xâu chuỗi mang về giao lại cho công ty, được công ty gỡ ra, lấy hột ra đưa lại cho thiên hạ về xâu tiếp. Cứ thế đến lúc nào đó, mấy anh đầu nậu hết hết để xâu, hay ăn no quá rồi, và quyết định đóng mản, chấm dứt tưng hô, dì qua nơi khác làm ăn.

Những người "đầu tư" bo ra cả ngàn, cả chục ngàn, mang cả thùng xâu chuỗi đến công ty, thi mới hay công ty đã dọn đi mất rồi, điện thoại không ai trả lời. Hỏi nhau thì chẳng ai biết công ty biến đâu mất rồi. Cũng chẳng biết ai là chủ nữa. Thế là mất toi hết vốn lỗ, ôm một đống hột không biết làm gì.

Làm gi bây giờ" "Đi thura kiện a" Thura a, thura ở đâu" Dân ty nạn tiếng Anh tiếng Mỹ mù tịt, biết thura gởi gi" Giấy tờ đâu" Bằng chứng gi" Chẳng may thura gởi, ông thuế vụ lại hạch hỏi "thế mấy trăm mấy ngàn bà ăn lúc đầu đó có khai thuế chưa" thi chỉ có chết. Ngậm bồ hòn thối.

Điều này là mánh mung lừa đảo thi nhiều vò kẽ và cũng hết sức da dạng, chẳng thể nào biết hết, kể hết được. Bình luận già kinh tế trên cột báo này là ông Nguyễn Xuân Nghĩa thi nêu vấn đề với người viết, là dù không thể biết hết mỉnh vẫn cố gắng thông tin cho mọi người cùng hiểu để khỏi bị lừa.

Đánh cỗ gắng trình bày vài ý kiến ở đây cho "phai đạo":

Điều cần biết là trong thế giới tự bản cá lớn nướt cá bé này, chẳng có gì "chùa" hết. Người Mỹ có câu "there's no free lunch" - chẳng có bữa ăn nào miễn phí cả. Nếu thấy cái gì quá dễ ăn, chẳng tốn công tốn sức bao nhiêu mà lại lời to thì tốt nhất nên tránh xa, hoặc... tốn gần mà hời - nhưng không đem tiền theo.

Chẳng hạn như hời xem hệ thống đầu tư do hoạt động từ bao lâu rồi, có cơ quan kiểm toán (kiểm tra kế toán), có khai thuế không, bao nhiêu, và tiền đầu tư đó - kể cả các hạt xâu chuỗi - do cơ sở nào quản lý để sanh lời" ... Một điều quan trọng nữa cần để ý: không phải là mình nói chuyện với một đại diện của một công ty lớn là chắc ăn; không ai có thể nói công ty đầu tư của ông Madoff là nhỏ cá. Cho nên, nếu có lòng tham muốn thử thời vận thì cũng được, nhưng gặp họa vào thân thì phải chịu thôi.

Mà nói về họa thì có nhiều mối họa khó tránh lâm!

Đầu năm mới, không dám làm đòn giãy vuai mà dẫu lại cái giọng cười của ông kinh tế già trên cột báo này: chạy theo tiền là ra! Phải xem tiền từ đầu rót vào đâu, dùng làm gì để sanh lời cho chúng ta như được quảng cáo hay hứa hẹn" Mà cả một chuỗi xoay vần ấy có số sách luật lệ minh bạch không"

Theo lý luận đó thi ta sẽ hể tưởng bở nếu nghĩ đến tiền hưu bống Social Security: tiền từ minh đóng thuế, thi du như FICA, được giao cho nhà nước hay ai đó quản lý để trả lại cho minh sau này khi ta về già. Các chính trị gia đều hứa vậy để lấy phiếu cùi cao niêm nhưng sự thật là khi minh lãnh tiền thi đây là tiền của thế hệ vè sau đóng vào một cái quỹ có nguy cơ phá sản từ lâu. Nếu ông Madoff lại là nhà làm luật và hứa hẹn trả lại thuế cho minh từ một cái quỹ lủng thi các thế hệ vè sau sẽ kiện ai khi tiền đã xài trước từ lâu rồi" (09.01.04)

Nhìn Lại Kết Quả Bầu Cử

12/11/2008

Nhìn Lại Kết Quả Bầu Cử

Vũ Linh

...bánh vẽ ông Obama đưa ra trông quá ngon, hơn một nửa dân Mỹ muốn thử...

Ứng viên Dân Chủ Barack Obama đã thắng cử. Chiến thắng của ông rõ ràng, không ai có thể đật bất cứ câu hỏi nào hết. Ông thắng với hơn 65 triệu phiếu, hay gần 53%, hơn ông McCain gần 8 triệu phiếu. Đây là những con số kỷ lục. Năm 2000, Al Gore thắng Bush 500,000 phiếu nhưng thua phiếu cử tri đoàn. Năm 2004, Bush thắng Kerry với 3 triệu phiếu. Trong lịch sử cận đại Mỹ, chỉ có một tổng thống duy nhất là Jimmy Carter đã thu được hơn 50% tổng số phiếu, với 50,1%, thua xa Obama.

TNS Obama có những lợi thế lớn ngay từ đầu. Nghĩ chung, những lợi thế này quá lớn và bất chấp mọi cố gắng, ông McCain vẫn không vượt qua nổi.

Công bằng mà nói, kia lưa TNS John McCain. Cộng Hòa đã lừa ống ứng viên mạnh nhất của họ. Trong hàng ngũ các ứng viên Cộng Hòa chạy đua sơ bộ, không ứng viên nào khác có tư thế mạnh bằng ông McCain. Nhưng hiển nhiên là ứng viên mạnh nhất của Cộng Hòa trong tình huống hiện nay cũng vẫn chưa đủ để vượt qua những mô đât quá lớn trước mặt.

Đây là lúc chúng ta có thể kiểm điểm lại những lợi thế rõ ràng của ông Obama.

Phai nói ngay là có khá nhiều yếu tố đã đưa ông Obama đến chiến thắng. Chúng ta sẽ không thể vào chi tiết hết được.

Có hai yếu tố hết sức quan trọng, mà thật sự không có tính cách quyết định nên khởi đầu nhiều. Đó là các vấn đề tiền và sự thiện vị của truyền thông.

Ông Obama đã "tẩy tiền để người", tung ra hơn bảy trăm triệu để "mua" Tòa Bạch Ốc thật. Nhưng vấn đề là đây không phải là tiền túi của ông, mà là tiền thiện hạ yết trợ. Nếu ông McCain có được số tiền đó thi ông cũng sẽ không ngần ngại dùng tiền để mua Tòa Bạch Ốc như Obama thôi. Do đó, vấn đề cần xét là tại sao có sự yết trợ mạnh mẽ đó.

Sự thiện vị của truyền thông đối với các ứng viên cấp tiến không phải là chuyện mới lạ, mà đã có từ cả nửa thế kỷ nay. Nhưng các ông Nixon, Reagan, Bush (cha), Bush (con) đều đã vượt qua được khó khăn ấy. Vấn đề là tại sao McCain không vượt qua được.

LỢI ĐIỂM # 1: DI SẢN CỦA TT BUSH

Lịch sử cho thấy dân Mỹ là thứ dân ngòi không yên, luôn luôn tìm cách mới lạ để tiến lên chứ không bao giờ chịu đứng yên một chỗ, chứ đừng nói là de lui. Rất ít khi một đảng được nắm quyền quá hai nhiệm kỳ. Một biệt lệ xảy ra khi Phó tổng thống Bush (cha) được đặc cử tiếp theo tám năm của TT Reagan. Chẳng qua vì sự thành công đặc biệt của TT Reagan thôi. Ngay cả Al Gore cũng không giữ quyền được sau tám năm tương đối thành công của TT Clinton.

Bây giờ, sau tám năm của Bush, dân Mỹ muốn thấy đổi.

Ý muốn này dồn nén mạnh bắt cứ lúc nào khác vì triều đại của Bush là một chuỗi dài khó khăn ngay từ những ngày đầu vừa chân ướt chân ráo dọn vào tòa Bạch Ốc, cho đến ngày thu xếp đồ đạc về quê Texas. Chưa hết cơn khùng hoảng thị trường chứng khoán "dot.com" thi lại gấp vụ khủng bố tấn công 9/11. Rồi đến cuộc chiến Afghanistan và Iraq. Vài tháng trước khi về quê, lại bị vụ khủng hoảng tài chính. Nội bộ đảng Cộng Hòa thi hết xi-căng-dan vè già và trai, đến lem nhem tham nhũng trong đám dân biểu nghị sĩ. Và cả hai, ông Bush và đảng Cộng Hòa bên Quốc hội, đều xài tiền như nước!

Dân Mỹ chán ngấy mấy ông Cộng Hòa đến tận cõi. Mà ông McCain cũng không chứng tỏ được ông có khả năng hay ý chí muốn tách xa khỏi TT Bush.

LỢI ĐIỂM # 2: KHỦNG HOÁNG TÀI CHÁNH

Dân Mỹ vẫn có thành kiến rằng Dân Chủ là đảng của nhà nghèo và trung lưu, đảng của Nhà Nước bao che cho dân, lo cho họ nhiều hơn là đảng Cộng Hòa, là đảng của dân nhà giàu, của tài phiệt. Tám năm thống trị của "tài phiệt Cộng Hòa" theo lập luận của phe Dân Chủ đã đưa đến tình trạng khùng hoảng nhà cửa, khùng hoảng ngân hàng, trực tiếp đe dọa nhà cửa, và công ăn việc làm, đời sống hàng ngày của dân nghèo và trung lưu.

Cho đến giữa tháng Chín, cuộc chạy đua vẫn ngang ngửa. Rồi cái mà truyền thông gọi là "bất ngờ Tháng Mười" nổ bùng từ tháng Chín qua những xáo trộn của thị trường chứng khoán, những cảnh các đại ngân hàng liên tục xập tiêm, cảnh Nhà Nước tung hàng trăm tỷ tiền thuế của dân ra để cứu vớt các tài phiệt - cho dù hình ảnh đó là sai hoàn toàn - đã làm dân Mỹ tránh xa Cộng Hòa và gần lại với Dân Chủ hơn. Vì họ nghĩ Dân Chủ cũng là đảng có khả năng điều hành kinh tế giỏi hơn đảng Cộng Hòa là đảng mạnh hơn về quốc phòng và an ninh.

Chính ông McCain còn cung cấp thành kiến này khi thu nhận ông cũng không rành về vấn đề kinh tế cho lắm. Chẳng hiểu ông quá thật thà hay quá lạm cảm. Có khi là cả hai!

Bây giờ là lúc dời sống kinh tế là vấn đề sinh tử trước mắt. Hai phần ba dân Mỹ cho rằng kinh tế là ưu tư hàng đầu của họ. Do đó cũng là lúc trao con thuyền quốc gia cho Dân Chủ. Thêm vào đó, tâm lý quần chúng, như bầy con trè, là khi gặp khó khăn thi dễ có ý nương tựa vào Nhà Nước hơn. Bây giờ tình hình rối beng, nên lập trường của phe Dân Chủ, gia tăng sự can thiệp của Nhà Nước, được chấp nhận dễ hơn.

LỢI ĐIỂM # 3: MÃU DA ĐEN

Các báo cáo tiếp một mặt ca tụng cuộc bầu cử năm nay có tính cách lịch sử vì là lần đầu tiên một ứng viên da đen làm đại diện cho một chính đảng và có hy vọng vào Tòa Bạch Ốc. Một khác họ cũng rao giảng trong cuộc chạy đua này rằng màu da của ứng viên không là yếu tố quan trọng. Hai mệnh đề hoàn toàn trái ngược!

Nếu màu da không là vấn đề thi sao lại coi chuyện ông Obama làm tổng thống là biến cố lịch sử?

Nếu không phải vì màu da thi làm sao giải thích 97% dân da đen ủng hộ bà Hillary, vợ của người đã từng được dân da đen gọi là "Tổng thống da đen đầu tiên", để chạy theo Obama? Ông Obama đã làm gì cho dân da đen để được sự hậu thuẫn đó?

Thật ra, màu da của ông Obama đã là một yếu tố cực kỳ quan trọng.

Không phải vì là phiếu ông thu được từ khối dân da đen. Từ thời TT Johnson đến giờ, khối dân da đen luôn luôn bỏ phiếu cho ứng viên Dân Chủ với tỷ lệ trên dưới 90%, bây giờ ông Obama có được 97% phiếu của dân da đen cũng không có gì đáng nói. Người ta cũng để ý thấy ông Obama lại thua tại tất cả những tiểu bang nhiều dân da đen tại miền Nam. Rõ ràng là ông Obama đã thắng nhờ phiếu của dân da trắng trung lưu tại các tiểu bang bắc lề vùng đại hồ, và dân da trắng trè và tri thức khập nhor, chứ không phải nhờ phiếu dân da đen.

Một số lớn những thành phần trè và tri thức không để ý đến màu da của Obama thật. Nhưng không ít người vẫn mang mặc cảm kỳ thị và tội lỗi nên đã bỏ phiếu cho ông để hoặc là chuộc lỗi, hoặc là chứng minh mình đã vẫn minh hơn.

Và yếu tố quan trọng nữa là màu da dân da trù thành bức bình phong làm bia đỡ đạn cho ông Obama. Bất cứ lời chỉ trích hay đặt vấn đề nào của phe Cộng Hòa cũng được biến ngay thành chuyện kỳ thị da màu. Làm cho ông McCain nhiều khi há miệng không được. Thậm chí có lúc lại còn phải ra mặt bênh vực Obama, là người đảng hoàng, đảng phục chứ không đảng sơ.

LỢI ĐIỂM # 4: THỐNG ĐIỆP KHÁC BIỆT

TNS Obama là người không có quá trình. Do đó thông điệp của ông bắt buộc phải là những hứa hẹn về tương lai. TNS McCain trái lại có quá trình dày cộm, và ông luôn luôn nhắc nhớ mọi người về những thành tích đó.

Kết quả thực tế là người ta nghe một thanh niên trè nói về những hứa hẹn cho một tương lai đẹp đẽ, và một ông già cứ nhắc lại những chuyện oai hùng quá khứ.

Thông điệp của Obama cũng là "thay đổi toàn diện", một thứ cách mạng ôn hòa trong dân chủ. Trong khi thông điệp của McCain là cải cách, chống tham nhũng và thổi nát của Hoa Thịnh Đốn. Trước những khùng hoảng liên tục đe dọa đến nhà cửa, việc làm, và túi tiền của người dân, tham nhũng ở thủ đô là chuyện quá nhả, dân Mỹ không để ý.

Ông Obama cũng giữ vững chiêu bài duy nhất "Thay Đổi và Hy Vọng" từ đầu đến cuối, luôn luôn nói về tương lai lâu dài cho cả thế hệ trè.

Trong vấn đề này, ông McCain rõ ràng đã thua xa. Thông điệp của ông thay đổi thường xuyên. Từ sự thiếu kinh nghiệm của Obama, đến Iraq; lúc thi chống tham nhũng ở Hoa Thịnh Đốn, lúc thi nêu vấn đề thuế; hết là hoảng sợ vụ mục sư Wright thi lại tung hô Joe The Plumber; từ tay khùng bố Bill Ayers đến chủ trương tái phân lợi tức từ dân giàu cho người nghèo nhuốm mùi xã hội chủ nghĩa...

McCain không có sự tập trung vào một chủ đich rõ rệt, khiến cho phê đối lập có thể mô tả ông như một người theo cơ hội chủ nghĩa, nói và làm lung tung, miên sao cá nhân minh thẳng được thi thôi. Vẫn bận rộn tìm kiếm lý do để thuyết phục người ta bỏ phiếu cho mình. Khác với Obama là có một viễn kiến lâu dài chờ đất nước.

Cũng không ai phản đối biệt tài nói rất giỏi, ráy hay, ráy có lý, ráy hùng hồn của ông Obama không cần biết nói sai hay nói đúng, nói lão hay nói thiệt.

Trong xã hội tân thời, có hai nghề cần miệng lưỡi nhất, đó là luật sư và chính trị gia. Không có miệng lưỡi thi đừng hy vọng chen chân vào những nghề này! Obama là luật sư dì làm chính trị, là hợp cách!

LỢI ĐIỂM # 5: GUỒNG MÃY VÂN ĐỘNG TRANH CÚ

Ông Obama bị chỉ trích là không có một chút kinh nghiệm về quản lý. Ông phản ứng bằng cách khoe tài quản lý cuộc vận động tranh cử của ông. Thoạt nghe thi thấy như cãi chay cãi cối. Nhưng nhìn lại cho kỹ, sự thành công của ông một phần rất lớn là nhờ tổ chức vận động bùa cử hứa như tuyệt hứa của ông.

Từ đầu đến cuối, rất quy mô, rất hiệu quả, rất kỹ luật.

Ngay từ đầu, ông đã thành công trong giai đoạn khó khăn nhất: hạ được bà Hillary và cùa guồng máy chính trị của đảng Dân Chủ.

Ông ta đã được mọi sự hậu thuẫn như cùa tín trong giới trí thức khá già và trè, chẳng những thu được tiền mà còn thu được tài năng về thông tin điện toán của họ để dùng trong cuộc chạy đua. Cuộc vận động tranh cử của Obama đã là một chiến dịch thi chính trị -political marketing- quy mô, tân tiến, tốn kém, và vĩ đại chưa từng thấy.

LỢI ĐIỂM # 6: NHỮNG SAI LẦM CỦA ỐNG MCCAIN

Đã vậy, ông McCain cũng đã phạm phải nhiều lỗi làm nghiêm trọng trong cuộc chạy đua với ông Obama.

Lỗi lầm lớn nhất có lẽ là đã tấn công ông Obama không đúng chỗ, không trúng từ huyệt.

TNS Obama có hai nhược điểm lớn nhất là quá trình quá mông lung, và lập trường thiên tả nhất trong các ứng viên tổng thống từ trước đến nay. Đúng ra, đây phải là mũi dùi tấn công của phe Cộng Hòa. Trong cuộc chạy đua với ông Obama, bà Hillary đã tung ra cái quảng cáo gọi là "ba giờ sáng". Đáng ý thi bà dát vấn đề nêu nửa đêm, ba giờ sáng, có một biến cố khẩn cấp liên quan đến vấn đề an ninh quốc gia, thi ông Obama đã sẵn sàng chưa? Đây là lập luận nặng ký nhất của Hillary đánh Obama, và ngay sau đó, hậu thuẫn của Obama rớt dài mau chóng tại Ohio, Pennsylvania, Virginia, vi mọi người thấy rõ Obama chưa sẵn sàng. Chi tiếc cho bà Hillary là quảng cáo tung ra quá muộn, sau khi Obama đã nắm chắc số phiếu cử tri cần thiết để loại bà.

Nếu so với bà Hillary thi ông McCain còn có tư thế sẵn sàng trả lời chung điện thoại vào lúc ba giờ sáng hơn bà Hillary rất xa. Vây mà vì lý do nào đó, ông đã không khai thác yếu tố quan trọng này.

Đã vậy, ông lại tựa dài cùi lùi luận trù tuối thiếu kinh nghiệm chống Obama này khi lại chọn bà Palin đứng cùng liên danh. Ba thống đốc này còn trè hơn Obama và có quá trình mông lung không thua gì ông Obama. Làm cho ông McCain không thể dùng lập luận "ba giờ sáng" được nữa.

Điểm yếu thứ hai của Obama là lập trường cấp tiến thiên tả, nói như Obama nói là "san sẻ sự giàu có". Lập trường này nghe rất nặng mùi xã hội chủ nghĩa, di ngược lại những giấc mộng tự lực cánh sinh, tự do làm giàu của đại số dân Mỹ, kể cả thành phần tiêu thương. Quan trọng hơn nữa, đây là vấn đề liên hệ trực tiếp đến túi tiền của thiên hạ trong những ngày kinh tế bát ổn. Ván đòn đóng thế cực kỳ quan trọng, nhưng ông McCain không giải thích rõ ràng một cách cụ thể và dễ hiểu cho mọi người, mà cứ lặp lại lập luận tóm quát ông Obama nói sẽ tảng thuê, trong khi ông Obama nói rõ ràng minh bạch là ông sẽ cát thuê cho 95% dân Mỹ.

Ông McCain thực sự phải đợi đến lúc anh Joe The Plumber xuất hiện với câu hỏi giản dị của anh thi mới xác định được lập trường về thuế của ông một cách rõ ràng hơn, tạo sự chú ý của dân Mỹ nhiều hơn.

Nhưng cũng không khác gì quảng cáo "ba giờ sáng" của bà Hillary, ông đã tim ra vũ khí quá muộn.

Một yếu tố quan trọng khác đã không được ông McCain chú tâm ngay từ đầu.

Trong thời thế hiện tại, rất có nhiều hy vọng đảng Dân Chủ sẽ thắng lớn tại Quốc hội, thậm chí có thể còn chiếm được đa số tuyệt đối kiểm soát được cả Hạ Viện lẫn Thượng Viện. Với sự đắc cử của Obama, đảng này sẽ nắm luôn Hành Pháp.

Trong vài năm tới, sẽ có ít ra là hai hay ba thẩm phán Tối Cao Pháp Viện về hưu. Với một tổng thống Dân Chủ và một quốc hội Dân Chủ, thế nào những thẩm phán này cũng sẽ được thay thế bằng những thẩm phán "phe ta". Như vậy cả ba ngành Lập Pháp, Hành Pháp, và Tư Pháp, sẽ đều do một đảng kiểm soát trọn vẹn.Thêm vào đó, giới truyền thông cũng đã hoàn toàn chui vào trong mìn của ông Obama rồi.

Đây là một tình trạng tập trung tất cả từ quyền (hành pháp, lập pháp, tư pháp và báo chí) trong một phe, cực kỳ tai hại, vi Dân Chủ sẽ có dịp thao túng toàn diện chính trường Mỹ, để lại những chính sách thiên tả có ảnh hưởng rất lâu dài. Tốt hay xấu thi chưa biết, mà chí biến là guồng máy chính trị không sờn cản sờn và kiềm soát lẫn nhau nữa. Chưa nói tới việc ban tranh cử của Obama sẵn sàng trừng phạt dài truyền hình nào nêu câu hỏi hóc búa và hứa hẹn vận động Quốc hội làm luật đóng cửa các đài phát thanh địa phương, vốn có lập trường và quan điểm bảo thủ hơn.

Đây phải là điểm mà ông McCain phải nhấn mạnh ngay từ đầu, nhưng là lùng thay, không ai nghe ông McCain rung chuông báo động gì hết.

Thay vì chỉ tóm vào các vấn đề thực sự quan trọng nêu trên ngay từ đầu, ông McCain lại tập trung mũi dùi tấn công vào những chuyện thật sự... lâng nhách, có tính cách cá nhân, không liên hệ trực tiếp đến sống của cử tri, chẳng gây tác động gì, mà chỉ thấy đây là M nhuyễn vai. Ông McCain tống Obama có liên hệ với giồng mách chính trị bẩn thỉu. Chính trị già nào mà không có liên hệ với một giồng mách chính trị bẩn thỉu? Ông tống Obama có liên hệ với tài phiệt Rezko đang bị ra tòa. Thi chính ông McCain cũng từng liên hệ với tài phiệt Keating đã từng bị tù. Ông tống Obama có liên hệ với cựu khùng bố Bill Ayers, nhưng đó là chuyện của thời thập niên 60 khi chống chiến tranh Việt Nam là chuyện bình thường. Không ai tin Obama là một tên khùng bố.

Vì không nói về chính sách mà đánh cá nhân nên McCain bị truyền thông tố là chơi bẩn. Uy tín của ông bị sứt mẻ nặng nề.

LỢI ĐIỂM # 7: SỰ CHỌN LỰA BÀ SARAH PALIN

Thêm vào đó, nghĩ cho cùng việc ông McCain lùa thằng đốc Sarah Palin cũng đã là một sai lầm chiến lược quan trọng. Không phải vì bà này là một mụ nhảu què ngòi như truyền thông cấp tiến mô tả. Bà Palin chắc chắn đã gây chấn động và huy động tinh thần khói báu thủ như McCain mong đợi thật. Bà thu hút được là phiếu cơ sở và sau khi thất cử vẫn được 64% đảng viên cho rằng sẽ là lãnh tụ Cộng Hòa trong tương lai (so với 12% hay 11% của các nguyên thống đốc Mitt Romney hay Mike Huckabee). Nhưng cái lợi này nhả hòn cái hại lớn.

Ông Obama từ trước đến giờ không ăn bứt được vì thiên hạ vẫn còn nhiều câu hỏi rất lớn đối với ông. Ông là ai, lập trường thế nào? "Khả năng ra sao" Kinh nghiệm ở đâu? Bất ngờ ông McCain chọn bà Palin, một người không ai biết đến, cũng chẳng có kinh nghiệm gì ghê gớm. Như đã báu trên, ông McCain mất ngay cái vui khi "kinh nghiệm" để dùng chống Obama.

Nhưng quan trọng hơn nữa, tất cả các câu hỏi đặt ra cho Obama bây giờ được chuyển qua bà Palin, dĩ nhiên với sự tiếp tay tích cực của truyền thông. Người ta đặt câu hỏi về bà Palin nhiều hơn là lo sợ về ông Obama. Dù sao thi ông Obama, sau gần hai năm tranh cử, đã trở thành một khuôn mặt quen thuộc hơn khuôn mặt mới toanh của bà Palin.

Số phiếu bà Palin huy động được trong khối bảo thủ cuối cùng thi cũng chưa bằng số phiếu của các thành phần phụ nữ và độc lập nghĩ ngòi bà mà chạy qua bên kia! Qua những câu hỏi ấy, người ta cũng dâng ra nghi ngờ sự tính toán của ông McCain và khả năng xết đoán của ông luôn.

LỢI ĐIỂM # 8: Ý TRỞ!

Cách đây một năm, ưu tư lớn nhất của dân Mỹ là cuộc chiến Iraq và vấn đề an ninh nội bộ chống khùng bố. Ông McCain hưởng lợi lớn vì ông là người được dân Mỹ tin tưởng có khả năng và kinh nghiệm cần thiết để ứng phó với các vấn đề quốc phòng an ninh. Cách đây nửa năm, giá dầu xăng tăng vùn vụt. Ông McCain kêu gọi khoan mỏ dầu mới và được ngay sự đồng ý của hơn hai phần ba dân Mỹ.

Ngày nay, nhờ sự thành công của kế hoạch đòn quân của TT Bush, tình hình Iraq lắng dịu, tin tức Iraq biến khói mờ báo. Giá xăng cũng đột ngột rớt từ hơn bốn đô xuống còn khoảng hai đô mỗi ga-lông. Chẳng ai thắc mắc chuyện khoan mỏ dầu nữa.

Hai lợi thế then chốt của ông McCain bất ngờ biến mất.

Trong khi đó, cuộc khùng hoảng tài chính nổ bùng ra. Mà trong đầu người dân Mỹ, kinh tế tài chính chính là sở trường của đảng Dân Chủ.

Bảo sao sự hậu thuẫn của ông McCain không rớt? Ý trời!

Cuối cùng thi hành về ông Obama đưa ra trông quá ngon, hơn một nửa dân Mỹ muốn thử. Bốn năm tới sẽ là thời gian chúng ta xem tài làm bánh thật của tổng thống Obama. Giới truyền thông và những người ủng hộ Obama đang say sóng, vui mừng nháy múa, nhưng giới kinh tế tài chính có vẻ đê dặt hơn nhiều. Trong hai ngày ngay sau khi TNS Obama đắc cử tổng thống, thị trường chứng khoán rớt ngay 1.000 điểm, 10%. Kinh tế Mỹ mất 1.500 tỷ (9-11-08).

Hoa Thịnh Đốn tìm cách cứu ván. Ứng viên Dân Chủ Obama, ăm ờ ra xem gió thổi chiều nào.

Một căn bệnh do Dân Chủ gây ra. Một liều thuốc đắng được Dân Chủ cố vỗ, và mọi người đều ghét. Một ứng viên Cộng Hòa sút sảng tim cách giải quyết. Một ứng viên Dân Chủ lừng lờ đón gió.

Như vậy chắc hẳn Dân Chủ bị ghét cay ghét đắng, và Cộng Hòa được hậu thuẫn mạnh, và ông McCain sẽ là kẻ thù lợi!

Xin thưa, không phải vậy. Sự thật hoàn toàn trái ngược.

Với sự phu họa của truyền thông, cuộc điện được trình bày lại như sau:

- Phe Dân Chủ tố giác khủng hoảng là vì TT Bush muốn giúp cho các tài phiệt tiếp tục làm giàu. Không ai nhắc đến những lời cảnh giác liên tục của Bush trong những năm trước và cũng không thấy nhắc tới quyết định giải toả kiểm soát ngân hàng ông Clinton ban hành năm 1999, với sự đồng tình của ban tham mưu kinh tế của ông (như Robert Rubin hay Larry Summers), nay đang là cố vấn kinh tế cho ông Obama.

- Phe Dân Chủ tố giác khủng hoảng cũng vì McCain chủ trương chống chống việc áp đặt các luật lệ kiểm soát ngành tài chính ngân hàng. Không ai nhắc lại những lời kêu gọi cải tổ Fannie Mae của ông từ năm 2006.

- Lúc đầu, lãnh tụ Dân Chủ tại Thượng Viện, TNS Harry Reid lớn tiếng tố lỗi phe Cộng Hòa chống biện pháp cứu nguy, và tố McCain đã không đồng vai trò lãnh đạo, không giúp thuyết phục các đồng chí Cộng Hòa ủng hộ dự luật. Ngày hôm sau, ông McCain bỏ cuộc vận động tranh cử, chạy về thủ đô để giúp giải quyết bê bối. Ông Reid đổi giọng ngay, nói không ai cần ông McCain xia vố, mang chính trị vào phà thối chuyện kinh tế, làm rối loạn thêm tinh hình. Tất cả các báo ca lại bài ca của ông Reid. McCain bị tố là hổ dồ, làm hỏng chuyện.

- Ông Obama không biết làm gì, im lặng mấy ngày để nghe mùi gió chạy chiều nào, tiếp tục đi vận động tranh cử như không có chuyện gì xảy ra. Sau khi Hạ Viện báu dự luật, thị trưởng chứng khoán xup đổ, kinh tế Mỹ mất 1.200 tỷ trong một ngày, các vị dân cử hốt hoảng, thay đổi lập trường, bỏ phiếu chấp thuận dự luật, thi ông Obama cũng lên tiếng ủng hộ dự luật. Ông Obama được báo chí phe ta ca ngợi là bình tĩnh ngồi yên nhân định vấn đề. Cái kiểu bình tĩnh của cựu TT Clinton: không làm gì cả, hy vọng thời gian sẽ là thà dược giải quyết mọi chuyện.

Nói tóm lại, phe Dân Chủ với sự phu họa của truyền thông đã tó vê cuộc khủng hoảng tài chính như là một lỗi làm vĩ đại của Bush và McCain, và cả hai ông cũng đã hoàn toàn bất lực, không biết cách nào gỡ rối. Ngày chỉ còn biết trồng cây vào ông Obama thôi, mặc dù ông này trong vấn đề thuế mả làm tinh cộng trừ không xong, chưa hề làm báu cát chuyện gì chứng minh ông sẽ là bác sĩ chữa được bệnh, và mặc dù chính ông này cũng chưa hề đưa ra toa thuốc nào hết.

Không cần biết. Niềm tin với Đảng Tiên Trì Obama tăng vọt nhanh chóng.

Cuộc khủng hoảng tài chính đã là yếu tố thay đổi cuộc cờ trong thời gian qua.

Ông McCain đang thắng Obama hai ba điểm, rót như sung rụng, thua ngược lại Obama từ 5 đến 12 điểm. Tuy chiếc xe tuột dốc McCain đã được thắng lại nhờ anh thợ Joe The Plumber, nhưng ông McCain vẫn còn đang thua ông Obama tại các tiểu bang bắn lè có tiếng nói quyết định, như Florida, Ohio, Missouri, Pennsylvania, Virginia, và Michigan. Và lập tức anh thợ ống nước Joe The Plumber bị báo chí lẩn chính khách Dân Chủ (tại Ohio) rượt đuổi điều tra như thế một tay khủng bố nhập lậu! Vậy mà không ai nêu vấn đề gì nhiều về Bùi Dì của ông Obama đã nhập lậu, bị lén lút xuất từ bốn năm trước mà vẫn sống trong khu gia cư housing của chính phủ!

Ở đây cũng cần ghi nhận trong tất cả các thăm dò, vẫn còn từ 5% đến 15% dân Mỹ còn lùng chừng, chưa quyết định. Nếu hai phần ba số người này ủng hộ McCain trong ngày bỏ phiếu thì ông này sẽ thắng. Hơi khó mà không phải không thể xảy ra.

Người ta không quên năm 1980, 10 ngày trước bầu cử, ông Reagan thua TT đương nhiệm Carter 8 điểm. Cuối cùng, Reagan đại thắng trên 47 tiểu bang, và Carter chỉ thắng có ba tiểu bang.

Dù sao thì theo tình trạng hiện tại, nếu không có biến cố đặc biệt nào xảy ra, thi có nhiều hy vọng nước Mỹ lần đầu tiên sẽ có một tổng thống da đen thiên tài nhất trong năm tới.

Trừ phi dân Mỹ bắt đầu nghĩ kỹ hơn về những hứa hẹn của ông Obama. Như hàng thống tần AP sau gần hai năm tán dương Obama một cách công khai, rồi cũng đã phải nhận nhận chương trình của ông này -nhất là các chương trình về thuế má, và trợ cấp y tế và an sinh- chỉ là bánh vẽ không thực tế. Quý độc giả thấy hứng có thể tham khảo trang: http://news.yahoo.com/s/ap/20081030/ap_on_el_ge/fact_check_obama_ad/01-11-08.

Dân Ty Nạn Và Bầu Cử Tổng Thống Mỹ

16/09/2008

...quý vị đang là công dân Mỹ sống ở Mỹ, nên nghĩ theo người Mỹ...

Bài Hai: Thành Kiến và Sự Thật

Thật sự thì không ai có thể có những nhận định theo kiểu "dân Việt tỵ nạn ủng hộ ai hay chống ai" trong cuộc tranh cử tổng thống Mỹ hiện nay. Lý do đơn giản là cộng đồng người Việt tỵ nạn không phải là một cộng đồng thuần nhất.

Hơn ba chục năm sống trên đất nước tự do này cũng đã tập cho chúng ta cách suy nghĩ biệt lập. Nếu nói về mẫu số chính trị chung thì có thể nói là "cờ vàng chống cộng" là mẫu số chung duy nhất. Còn lại thì là tình trạng "ba người mười ý". Mà ngay cả trong chủ trương "chống cộng", chúng ta cũng đã thấy nhiều khác biệt chính kiến rất nghiêm chỉnh.

Nếu suy nghĩ theo kiểu cổ lỗ sĩ "đoàn kết là sống, chia rẽ là chết" thi đây là một tình trạng không "lành mạnh" cho lắm. Nhưng sau hơn ba chục năm ở Mỹ, chúng ta cũng nhìn được vấn đề dưới một khía cạnh mới: đa dạng mang lại những nguồn sinh lực mới.

Thật vậy, cách suy tư của mỗi người trong chúng ta được định đoạt bởi vị thế của mỗi người trong khung cảnh xã hội, giáo dục, kinh tế, văn hóa, tôn giáo, lịch sử, ... Một nhân công đầu tắt mặt tối "đi cày" hai jobs một ngày không thể có cách suy tư hay nhu cầu tương tự với một giáo sư đại học một ngày đi dạy ba tiếng, uống trà đọc báo năm tiếng. Một sinh viên mới ra trường không thể nhìn thế giới dưới con mắt của một ông già đã về hưu. Thực tế thật giản dị. Do đó, kêu gọi đoàn kết nhất trí trong mọi vấn đề trong một cộng đồng dù nhỏ bé như cộng đồng người Việt tỵ nạn chỉ là điều thiếu thực tế, không bao giờ thực hiện được.

Áp đặt vào đời sống chính trị Mỹ nói chung và cuộc bầu cử tổng thống Mỹ nói riêng, ta cũng đã thấy cộng đồng tỵ nạn có dù mọi khuynh hướng, từ ủng hộ bà Hillary đến hoan hô ông Obama, rồi qua đến ông McCain, bà Palin, và dĩ nhiên cũng có khởi người thờ cúng chính trị Mỹ.

Chúng ta không có các tổ chức thâm dò dư luận nên chẳng có dữ kiện để phân tích một cách khoa học và tương đối chính xác. Nhưng trong đại thể thi dân Việt tỵ nạn chúng ta cũng chia làm hai khối lớn: ủng hộ Dân Chủ hay ủng hộ Cộng Hòa. Dĩ nhiên là trong hai khối tư tưởng lớn đó cũng có số khuynh hướng phụ.

Bên phía ủng hộ Dân Chủ là những người có nhiều ưu tư về vấn đề kinh tế gia đình, an sinh xã hội, đời sống hàng ngày, lúc nào cũng đinh ninh trong đầu óc Dân Chủ là đảng lấy thuế nhà giàu để trợ cấp dân nghèo, trong đó có khối dân tỵ nạn chúng ta, khác với đảng Cộng Hòa là đảng của các ông nhà giàu Mỹ trắng.

Phải nói đây là một trong những thành kiến lâu đời khó phả bỏ nhất, xuất phát từ thời đại của TT Dân Chủ Roosevelt là cha đẻ chế độ an sinh xã hội hiện hữu, và nuôi dưỡng bằng các lập luận được lập đi lập lại trên các cơ quan truyền thông cấp tiến Mỹ từ mấy chục năm nay.

Bé cái làm.

Nhìn vào sự yểm trợ tiền bạc cho các ứng viên tổng thống hai phe, ta phải đặt lại câu hỏi: đảng nào là đảng của nhà giàu, và đảng nào là đảng nhà nghèo? Ông Obama được sự ủng hộ của các tay tài phiệt tỷ phú giàu nhất Mỹ như Warren Buffett (người được coi là giàu nhất thế giới, hơn cả ông Bill Gates của Microsoft), George Soros (tỷ phú thiên tài bảo trợ cho tổ chức MoveOn.org), Ted Turner (tỷ phú sáng lập đài CNN, và chồng cũ rồi mới của tài tử thần công Jane Fonda) và các tài phiệt Wall Street: số tiền yểm trợ Obama thu được từ các đại tài phiệt Wall Street lớn gấp hai lần tiền McCain thu được). Ngoài ra, còn giới chuyên gia điện toán trẻ triệu phú tại thung lũng silicon San Jose, các đại tài từ Hồ Ly Vọng, các nhân vật nổi danh như bà Oprah Winfrey là người kiếm được trên dưới cả trăm triệu đô mỗi năm."

Cho đến nay ông Obama thu được hơn ba trăm triệu đô so với ông McCain mới kiếm được một phần ba số đó. Trong tương lai, ông McCain sẽ nhận 84 triệu tiền yểm trợ của chính phủ để tranh cử trong khi ông Obama bắc tài trợ công để hy vọng thu được từ ba trăm đến năm trăm triệu của tư nhân -cá nhân và công ty- cho nhu cầu tranh cử.

Câu chuyện ông Obama thu được nhiều tiền nhờ vào sự đóng góp lè tè vài chục đô của hàng triệu người chỉ là huyền thoại do ông dựng lên với sự phu họa của báo chí phe ta thôi. Dựa trên báo cáo của chính Obama, những số bạc lè này tổng cộng chưa tới một phần ba tổng số thu của Obama!

Câu hỏi đầu tiên là như vậy thi tại sao đảng Dân Chủ chủ trương đánh thuế nhà giàu tối đa" mà lại được sự hậu thuẫn của nhiều ông bà nhà giàu như vậy? Có cái gì mâu thuẫn, không thật?"

Câu trả lời là khâu hiệu đính thuế nhà giàu" của đảng Dân Chủ vẫn chỉ là khâu hiệu để giúp đảng Dân Chủ lấy phiếu của đại đa số dân nghèo bù đắp đi cày, dẽ tin và ít thời giờ tìm hiểu kỹ lưỡng vấn đề, cũng như giúp mấy ông bà nhà giàu này bớt mặc cảm tội lỗi. Trong khi thực tế họ có cả vạn cách trốn thuế, hay đổ thuế lên đầu thiên hạ, hay vì họ có quyền rộng lượng vi đã quá nhiều tiền, có đóng thuế thêm chút ít cũng ăn đến ba đời vẫn chưa hết. Ông Soros năm 2007 có lợi tức trên ba tỷ đô, có đóng thuế một phần ba, hay là một tỷ cũng vẫn còn hai năm, hay mỗi ngày 55 triệu đô để xài chơi. Muốn xài hết cũng nhức đầu lắm. Thành thử bù chút it ra cho tổ chức MoveOn.org đánh Bush và McCain cũng vui."

Đối với đa số dân ty tỵ nạn chúng ta, là khối người phần lớn ở mức thấp của giai cấp kinh tế, chúng ta không lo lắng nhiều về chuyện Dân Chủ đòi tăng thuế nhà giàu, mà chỉ ưu tư về triển vọng gia tăng trợ cấp an sinh dưới một chính quyền Dân Chủ.

Nếu nghĩ rằng đảng Dân Chủ chủ trương lấy thuế nhà giàu và các công ty để chia lại cho dân nghèo, và dân ty tỵ nạn chúng ta sẽ bị thu thuế và sẽ nhận trợ cấp an sinh nhiều hơn khi bầu cho Dân Chủ, thi có lẽ chúng ta chưa nghĩ thấu vấn đề.

Thực tế trong vài năm qua cho thấy câu chuyện Dân Chủ cho trợ cấp nhiều hơn Cộng Hòa cũng chỉ là huyền thoại. TT Dân Chủ Clinton là người đã xúc tiến một cải cách quan trọng khi ban hành những luật mới xiết chặt trợ cấp an sinh cho những người thất nghiệp lão eo-phe, không được nhận oeo-phe quá năm năm (1996 Welfare Reform Act). Ngược lại TT Cộng Hòa Bush lại là người cải đổi, nâng cao chế độ trợ cấp thuốc men cho người già, trong khi giảm thuế cho tất cả mọi người, giàu cũng như nghèo.

Hiển nhiên, chuyện đảng của người nghèo hay đảng của nhà giàu phần lớn chỉ là thành kiến, hay khâu hiệu chính trị. Chúng ta sẽ có dịp xét lại vấn đề một cách chính xác, không dựa trên thành kiến quá khứ, theo kiểu nghèo là phái bỏ phiếu cho Dân Chủ,

giàu thì cho Cộng Hòa, hay là trí thức trẻ thi theo Dân Chủ, lính thợ già thi bịnh Cộng Hòa. Tự nó, hai mènh đề trên đã mâu thuẫn rõ ràng. Trí thức và nhà nghèo ít khi đi ăn với nhau, cũng giống như nhà giàu và lính thợ khó ngủ chung giường!

Từ đầu mùa tranh cử, những người ủng hộ Dân Chủ đã tích cực hậu thuẫn bà Hillary Clinton. Sự thất bại của bà Hillary làm nhiều người ngán ngợ, nhất là sau khi tiêu tan hy vọng bà đứng chung liên danh với Obama. Vấn đề chủ chốt bây giờ là... ông Obama.

Giới trẻ Việt tỵ nạn lạc quan không có ưu tư gì về oe-phe, ít nhay biết gì về cuộc chiến quốc-cộng của Việt Nam, không lo lắng về một 9-11 nữa, chán ghét mấy ông chính khách già lèm nhem bát tài, lai thân cận với bạn bè Mỹ, nên dĩ nhiên mè mẩn thông điệp lạc quan đep đẽ của Obama. Không khác gì giới trẻ Mỹ, thanh niên thanh nữ Việt dì hóc cùng trường với dân da màu, dì làm cùng hăng, làm bạn với họ nhiều, nên chẳng thấy và cũng chẳng hiểu vấn đề kỳ thị da màu.

Phái thẳng thắn nhìn nhận vấn đề: trong khi giới trẻ Việt không có ý nghĩ gì về kỳ thị màu da và tích cực ủng hộ TNS Obama, giờ người lớn "chung ta nhìn ông này với nhiều ngại ngùng, nếu không muốn nói là sợ hãi."

Trước hết vì ông Obama nàyda đen!"

Phần lớn người Việt tỵ nạn chúng ta sống trong môi trường lợi túc thấp, gần dân da đen hơn trong công việc làm, nên nhiều khi có cạnh tranh trực tiếp với dân da màu (đen và Mẽ) trong chuyện kiếm việc làm. Cùng giai cấp xã hội nên cũng cùng nhu cầu an sinh, do đó, chúng ta cũng cạnh tranh trực tiếp với dân da màu về trợ cấp an sinh xã hội. Phần lớn chúng ta cũng sống gần khu vực có nhiều dân da màu, thiếu an ninh hơn.

Những yếu tố này góp lại tạo ra nhiều thành kiến đối với dân da đen nói chung và Obama nói riêng. Người ta đã nghe nhiều người công khai lo lắng ông Obama lên tổng thống thì dân đen sẽ lãnh hết oe-phe, sẽ được ưu tiên kiếm việc làm, các công sở sẽ tràn ngập công chức da đen (tức là lấy mất job của mình - thiếu số, ty nạn).

Đây là những ưu tư không chính đáng mà chính dân Mỹ cũng cảm thấy. Điểm hình là phần lớn dân Mỹ trắng trong các tiểu bang miền Nam nước Mỹ, là nơi có mức dân da đen cao, đã bỏ phiếu chống Obama vì những lý do trên: sự đe dọa của khối dân da đen trong việc làm, an sinh xã hội và an toàn. Tại các tiểu bang vùng núi Tây Bắc Mỹ, là những nơi rất ít dân da đen, dân da trắng tại đây cảm thấy ít bị đe dọa hơn, nên không ngần ngại bỏ phiếu hàng loạt cho Obama!

Một yếu tố thứ hai bất lợi cho Obama trong các cộng đồng Á Châu là tuổi trẻ của Obama. Văn hóa đồng phương kinh trọng kinh nghiệm và tuổi tác theo châm ngông kinh lão đắc thọ". Một người vừa trẻ vừa không có kinh nghiệm gì hết như Obama rất khó chiếm được cảm tình hay lòng tin của khối dân Á Đông. Chưa kể là Obama chưa kịp để ý và ve vãn cộng đồng Á châu, khác hẳn nỗ lực rất sớm của bà Hillary Clinton."

Hiện nay, khối dân tỵ nạn từng tích cực ủng hộ Dân Chủ qua bà Hillary đã bị mắng tịa "và phản vân chưa biết phái làm gì, ủng hộ Obama hay nhảy qua McCain."

Thành phần ủng hộ ông McCain và đảng Cộng Hòa thi đã rõ nét từ lâu. Phe ủng hộ McCain trong dân tỵ nạn ta phần lớn là các ông, chồng cộng, nhất là cựu quân nhân. Phần lớn các vị dân cử Mỹ gốc Việt cũng đều ủng hộ McCain.

Thật ra, sự ủng hộ McCain cũng là sản phẩm của thành kiến. Vì McCain đã tham chiến tại Việt Nam, bị bắt cầm tù nhiều năm tại Hòa Lò, nên chúng ta có khuynh hướng nghĩ ông giàn chúng ta hơn, mang nặng hận thù đối với chế độ cộng sản Việt Nam, sẽ chống cộng kịch liệt. Sự kiện này cũng hợp với ý kiến chung chung là Cộng Hòa chống cộng hơn Dân Chủ.

Sự thật không hẳn như vậy.

Không ai có thể phủ nhận sự hy sinh lớn lao của cá nhân TNS McCain nói riêng, và của các quân nhân đồng minh nói chung, đã giúp bảo vệ tự do của chúng ta. Ông McCain cũng là người xác nhận tinh thần chiến đấu dũng cảm của quân nhân QLVNCH, và tài kháng định rắng phe bất xứng đã thắng", trái ngược với chỉ trich của báo chí thiên ta và... ông Bush khi ông này cho rằng miền Nam mất tự do vì không tranh đấu cho tự do! Bầu cho McCain cũng là một cách cảm ơn ông."

Nhưng cũng phải nói ngay ông McCain tham chiến tại Việt Nam không vì tinh thần chống cộng sản Việt Nam gì hết, ông là quân nhân được chỉ định tham chiến tại Việt Nam thôi. Nhiều người trong chúng ta quên rằng ông McCain đã cùng thượng nghị sĩ Dân Chủ John Kerry, kêu gọi công nhận CSVN sớm nhất sau khi cuộc chiến chấm dứt, khi hàng trăm công cán chính miền Nam còn đang trong tù cải tạo. Họ chủ trương việc đó vì quyền lợi Hoa Kỳ.

Đảng Cộng Hòa cũng không nhất thiết là đảng chống cộng hơn Dân Chủ nếu ta nhớ lại đảng Dân Chủ là đảng bắt đầu cuộc chiến bảo vệ Việt Nam dưới thời các TT Kennedy và Johnson trong khi đảng Cộng Hòa chủ trì sự tháo chạy khỏi Việt Nam với các TT Nixon và Ford.

Duy nhất khác biệt là sau khi John Kerry trả lời thành phần chiến thi John McCain vẫn không che giấu lập trường là phải chiến đấu đến cùng, và đã vận động việc Hoa Kỳ mở ra chương trình HO nhận thêm người tỵ nạn và cũng đề nghị đạo luật đón nhận con lai. Nếu muốn xét cho kỹ hơn, John Kerry ủng hộ bang giao với Hà Nội vì đã từng chống chiến tranh Việt Nam và dà sau cũng có thiện cảm với Hà Nội hơn McCain: Kerry can trả dự luật nêu vấn đề nhân quyền của chế độ Cộng sản Việt Nam tại Thượng viện, McCain ủng hộ dù luật đó. Chuyện ấy cũng là lý do khiến các cựu chiến binh của ta có cảm tình với McCain hơn.

Nhưng thật ra, vào thời buổi 2008 này, chúng ta cần ý thức rõ ràng cuộc chiến quốc-cộng Việt Nam đối với dân Mỹ và các chính trị gia Mỹ đã di vào lịch sử từ lâu rồi. Với họ, Việt Nam bây giờ là một nước mới, không liên hệ gì đến cuộc chiến trong quá khứ. Họ quyết định chính sách hoàn toàn dựa trên quyền lợi kinh tế và chính trị thực tế hiện hữu và tương lai của Mỹ, chẳng liên quan gì đến cuộc chiến quá khứ, hay cuộc đấu tranh hiện nay cho nhân quyền, tự do và dân chủ tại Việt Nam của chúng ta. Hơn 30 năm qua, các tổng thống Mỹ, Dân Chủ hay Cộng Hòa, đều có lén án chế độ CSVN vi phạm nhân quyền, không có tự do dân chủ, nhưng quan hệ Mỹ-Việt vẫn ngày mỗi phát triển.

Dĩ nhiên họ sẽ tiếp tục lên tiếng đòi hỏi nhân quyền cho Việt Nam, nhưng chẳng khác gì họ đang đòi hỏi nhân quyền cho dân Tây Tạng hay Zimbabwe.

Gần đây, tại Houston, đại sứ Mỹ tại Việt Nam đã có một buổi gặp mặt với cộng đồng tỵ nạn Việt. Thông điệp của ông đại sứ không thể nào rõ ràng hơn. Khi một đại diện cộng đồng lên tiếng đặt vấn đề về thái độ của chính quyền Mỹ với các vấn đề của nước chúng tôi"(our country), ông đại sứ sùa lunge ngay: quý vị đang là công dân Mỹ sống ở Mỹ, nên nghĩ theo người Mỹ."Our country" phải là nước Mỹ, không còn là Việt Nam nữa!"

Trong một cuộc họp mặt tại Cali với cộng đồng Á Châu vào đầu tháng Tám vừa qua, đại diện TNS McCain đã trả lời một câu hỏi về lập trường của ứng viên McCain đối với vấn đề Việt Nam. Dĩ nhiên, câu trả lời chẳng có ý nghĩa cụ thể gì mà chỉ là chung chung, theo kiểu ông McCain sđặc biệt quan tâm về tiến trình đẩy mạnh tự do, dân chủ tại Việt Nam", nhưng đây là một "vấn đề té nhí", vân vân (theo bản tin của Việt Báo). Ai hiểu sao thì hiểu, nhưng dưới sự lãnh đạo của bất cứ tổng thống nào, Hoa Kỳ chỉ nêu vấn đề về nhân quyền trong một chừng mực nhất định thôi, trong khi vẫn suy tính đến các yếu tố chiến lược khác, theo dõi chuyển di Việt Nam của Thủ trưởng Ngoại giao John Negroponte thi minh rõ."

Lập luận dà kích Hà Nội một cách dìu dàng của mấy ông Mỹ này làm nhiều người trong chúng ta thấy buồn, nhưng đó chính là thực tế ta phải trực diện để có thái độ thích ứng. Chúng ta cần phải ý thức được thực tế chua chát ấy thì mới nhận định được đúng vấn đề.

Không có gì bảo đảm ông cựu chiến binh McCain sđchóng cộng", tranh đấu cho dân chủ tự do của Việt Nam mạnh hơn ông trí thức cấp tiến Obama. Hay ngược lại cũng vậy. Nếu có khác biệt thì có thể là ông McCain là thượng nghị sĩ lâu năm, đã có dịp thăm VN nhiều lần, từng bỏ phiếu nhiều lần đòi hỏi nhân quyền cho VN trong khi ông Obama là lính mới trong thượng viện Mỹ, chưa có dịp biểu quyết về vấn đề này. Hơn nữa, ông McCain, vì tính tình và kinh nghiệm cá nhân, có thể cứng rắn hơn ông Obama (thí dụ như trong vụ Georgia bị Nga tấn công) nhưng vẫn là vì quyền lợi của nước Mỹ. Chứ không vì quyền lợi của khối dân tỵ nạn Việt, nhất là khi cộng đồng tỵ nạn còn là một khối chính trị rất yếu, với một tiếng nói rất nhỏ trong chính trị Mỹ."

Nói cách khác, chúng ta không nên lấy tiêu chuẩn chống cộng "hay" tranh đấu cho nhân quyền tại Việt Nam" để so sánh và đánh giá hai ông McCain và Obama.

Ở đây cũng cần mở ngoặc để nói thêm là bà Cindy McCain đã lặng lẽ qua Việt Nam rất nhiều lần để giúp đỡ trẻ em bị khuyết tật, chứ ông Obama tuyệt nhiên chưa hề lưu tâm đến Việt Nam. Ngoại lệ duy nhất là gần đây, khi Nguyễn Minh Triết qua Mỹ, ông ra một tuyên cáo vô thường vô phát kêu gọi dân chủ cho Việt Nam. Tuy nhiên ứng viên phó tổng thống của ông là thượng nghị sĩ Joe Biden, đặc cử vào quốc hội Mỹ năm 1972, là một trong các nghị sĩ Dân Chủ bỏ phiếu bác bỏ việc cưu mang Nam Việt Nam chống lại cuộc tổng công kích năm 1975 của Bắc Việt!

Tóm lại, đối với người dân tỵ nạn chúng ta nếu đi bầu tổng thống Mỹ, thi không nên suy nghĩ đơn giản theo kiểu bầu cho Obama thi sẽ nhận trợ cấp nhiều hơn, hay bầu cho McCain thi sẽ giúp VN sớm có tự do dân chủ hơn.

Đó chỉ là những thành kiến thiếu giá trị thực tế (12-9-08).

Chính Trị Và Sự Thật

15/04/2008

...có ai thấy báo Trung Cộng tố Mao nói lão chưa" Hay báo VN nói Hồ Chí Minh nói lão...

Trong mấy tuần qua, báo chí Mỹ làm rùm beng vụ bà thương nghị sĩ Hillary Clinton bị bắt quả tang... nói lão. Cứ như là chuyện động trời ghê gớm hết sức.

Số là trong kỳ tranh cử tổng thống hiện nay, bà Hillary cố gắng nhấn mạnh những kinh nghiệm chính trường của bà, so với anh thu sinh Obama. Để chứng minh rõ ràng minh là người từng trải, bà nhiều lần kể lể cuộc thăm viếng quân nhân Mỹ đang tham chiến tại Bosnia năm 1995. Theo lời kể có ghi âm thu hình thi chẳng những đây là lần đầu tiên một vị đệ nhất phu nhân Mỹ đi thăm các chiến lính ngoài hòa tuyến, mà còn là vượt qua cuộc đột kích kinh hoàng trong vòng lửa đạn.

Máy bay của bà phải lách qua lách lại để tránh đạn phòng không từ dưới bắn lên. Sau khi tàu bay đáp xuống phi trường thì bà và con gái yêu đã phải cùi rập mình chạy trốn chết từ phi đạo vào phòng tiếp tân.

Máy anh ký giả khúc mắc đi tìm hiểu sự thật và moi ra được một đoạn phim thời sự quay cảnh bà Clinton đến Bosnia. Chẳng thấy đạn bắn hay bom nổ gì, mà chỉ thấy bà tươi cười xuống thang máy bay, được một cô bé xinh xắn tặng một vòng hoa, bà vỗ vỗ thăm hỏi em, rồi từ từ cung đoàn tùy tùng đi vào phòng tiếp tân.

Khi được phỏng vấn thì anh phi công lái máy bay cho bà hôm đó lấy làm ngạc nhiên và nói "tôi đâu có thấy ai bắn và cũng đâu có lách tàu bay gì đâu". Bà cũng chẳng phải là đệ nhất phu nhân đầu tiên thăm lính ngoài chiến tuyến. Trước đó, bà Eleanor Roosevelt đã qua chiến trường Âu Châu thời đệ nhị thế chiến, và bà Patricia Nixon đã thăm lính Mỹ tại Việt Nam.

Bị bắt quả tang không chối cãi được, bà Hillary bối rối tuyên bố là lỡ "nói lộn" (I misspoke)!

Câu chuyện trên cho thấy bà Hillary hiền nhiên là đã bóp méo sự thật với mục đích tự đánh bóng cá nhân mình. Đây không phải lần duy nhất bà nói láo. Dick Morris, một người bạn chí thân từ hơn 30 năm nay của cựu Tổng Thống Bill Clinton, cũng là cố vấn giúp cho Clinton đắc cử hai lần, là người hiện nay chống đối bà Hillary kịch liệt. Ông đã liệt kê ra hàng mấy chục thi dụ về thành tích nói láo của bà Hillary trong quá khứ.

Công bằng mà nói, bà Hillary không phải là chính trị gia duy nhất nói láo. Đúng ra phải nói rằng chính trị gia mà không nói láo mới là chuyện lạ.

Trong quá khứ, Trung úy Hải quân John Kennedy, Thiếu úy phi công George Bush (cha), và Trung úy Hải quân John Kerry đều đánh bóng chiến tích của mình một cách sốt sắng. Ông Nixon thì nói láo đến độ mất job. Ông Reagan cũng khoe đã góp công trong cuộc giải phóng các trại tập trung nhốt dân Do Thái của Hitler, dù lúc đó ông chỉ là ký giả đến chụp hình và viết bài phóng sự. Ông Clinton thì dĩ nhiên ai cũng biết ông đã ăn nói vẹo như thế nào trong vụ lem nhem với cô em Monica. Ông Al Gore thì khoe đã phát minh ra internet trong khi ông chỉ góp công ra một điều luật để dàng hóa việc phát triển hệ thống internet thôi.

Trong cuộc chạy đua vào Tòa Bạch Ốc hiện nay, ông Obama cũng chẳng chịu thua bà Hillary bao nhiêu về tài huêng hoang.

Ông khoe đã học hỏi được rất nhiều về những khúc mắc của bang giao quốc tế khi ông còn ở Indonesia. Lúc đó ông chưa tới mươi tuổi. Ông cũng kể công là ông đã đưa ra được luật thanh tra các nhà máy điện nguyên tử để bảo đảm an toàn cho dân Mỹ, nhưng lại "quên" không nhắc là dự luật này khi đưa ra trước quốc hội của tiểu bang Illinois thi đã chẳng có ai hậu thuẫn, kết quả bị đi vào lãng quên, không hề biểu quyết thành luật!

Ông Obama cũng là một con chiên ngoan đạo. Từ hơn hai mươi năm nay, Chủ nhật nào cũng đi nhà thờ nghe ông mục sư Jeremiah Wright giảng. Ông mục sư này như là người cha tinh thần của Obama, đã đứng ra chủ hôn cho đám cưới của Obama. Gần đây, ông mục sư này bị khui ra là đã trưởng kỳ chống... Mỹ. Những bài giảng của ông đều là một chuỗi dài những lời nguyền rủa nước Mỹ và dân Mỹ da trắng. Mục sư Wright công khai hô hét "God damn America" thay vì "God bless America". Ông mục sư này cũng lớn tiếng tố giác chính phủ Mỹ phát minh ra bệnh AIDS với mục đích diệt chủng dân da đen.

Được hỏi về vụ này thì lúc đầu ông Obama chối bay "tôi không hề nghe hay biết gì về những lời giảng đó". Sau khi báo chí thắc mắc tại sao ông có thể nghe ông "cha tinh thần" này giảng liên tục trong hơn hai mươi năm mà lại không nghe không biết gì về những lời nguyền rủa của ông ta, thì ông Obama mới đành phải thú nhận có nghe, có biết.

Hành động và lời nói chính trị thường ít khi đi đôi với sự thật. Chẳng phải ở cấp tổng thống không, mà cấp nào cũng vậy.

Điển hình gần đây là câu chuyện ông Thống đốc Tiểu bang New York, Eliot Spitzer. Ông này là cựu công tố viên, nổi tiếng là thanh liêm trong sạch, không thể hù hoá được. Kiểu như Bao Công ngày xưa vậy. Mà ông này còn hơn Bao Công. Nhân vật Bao Thanh Thiên của văn hoá huê dạng Trung Hoa chỉ ngài một chỗ, chờ người ta đến kiện cáo mới đi truy cứu và xét xử. Ông Spitzer thi chuyện mòn đì lung bát ke gian, từ các băng đảng mafia cho đến các ổ mãi dâm. Tiếng tăm ông nổi như cồn, và cách đây hai năm, ông dã dàng đắc cử Thống đốc New York, được coi như ngài sao đang lên của đảng Dân Chủ, có thể là ứng viên tổng thống tương lai không chừng.

Nhưng coi dzậy mà hóng phải dzậy.

Cách đây vài tuần, ông bị FBI bắt quả tang có liên hệ mật thiết với một ổ mãi dâm hạng sang ở Washington D.C. từ nhiều năm qua, từ những ngày ông còn đầu tấp mặt tối đi lung các ổ mãi dâm ở New York. Mỗi lần "tham quan" các em, ông đã phải chi sơ sơ có hòn bốn ngàn đô cho một tiếng đồng hồ "hàn huyên". Tổng cộng do FBI kiểm kê được thì ông thống đốc gương mẫu này đã chi hơn tám chục ngàn đô trong mấy năm qua để nuôi các em. Số tiền FBI không kiểm kê được thì không ai biết là bao nhiêu. Chỉ tội nghiệp bà vợ phải đứng bên cạnh, cúi gầm mặt nghe ông thú tội trước báo chí.

Xin đừng buồn, đây chính là mặt trái và mặt sáng của chế độ dân chủ.

Trong một chế độ độc tài, chỉ có một người hay một số ít người biết nhau hết, bổ nhiệm lẫn nhau, tạo phe đảng vây cánh cho nhau. Vì là phe đảng với nhau nên dĩ nhiên mọi người đều biết nhau hết nên chẳng thể hay chảng cần khoe khoang khoác lác, và rồi cũng sẵn sàng che giấu tội lỗi cho nhau. Trong cái chế độ dân chủ kiểu Mỹ, các trách vụ quan trọng đều do dân bầu, tức là phải làm sao cho cả triệu người chẳng biết mình là ai mà vẫn bầu cho mình. Nếu nói chính sách không thời thì nhảm chán, hay cũng giống nhau hết, khó câu phiếu. Đành phải che giấu cái xấu, thói phỏng, đánh bóng, và khoác lác, để mình nổi bật hơn người.

Chiến thuật này đã tỏ ra rất hữu hiệu. Cả triệu người làm sao họ biết mình là ai, đã làm gì" Làm sao kiểm chứng hết được" Mà thỉnh thoảng nếu có xảy ra tai nạn, bị lòi đuôi vài chuyện thì cũng chẳng sao vì có biết bao nhiêu chuyện khác đã lọt qua ái mà không bị lộ. Trong chính trị, nói phết tựu trung lại vẫn có lợi hơn là chân chí thật.

Như vậy có phải cái chế độ tự bản tự do ngôn luận, tự do nói láo và hù hóa này cần phải được dẹp bỏ và thay thế bằng một chế độ độc tài trong đó không có cảnh chính khách nói láo nữa chăng" Đã có ai thấy báo Trung Cộng tố giác Mao nói láo chúa" Hay báo Việt Nam nói Hồ Chí Minh nói láo" Hay báo Cuba nói Fidel Castro nói láo"

Cũng không hẳn phải là vậy.

Trong các chế độ độc tài -từ phát xít đến cộng sản hay quân phiệt- các chính trị gia cũng nói láo như ai thôi. Thậm chí còn nói láo nhiều hơn nữa vì tha hồ nói láo và làm láo, chẳng ai dám hé môi khui ra, chỉ sợ mang họa vào thân. Có khi cả tập thể lãnh đạo nói láo và làm láo năm này qua năm khác, thế hệ này qua thế hệ khác. Chuyện nói láo còn được ghi vào sử sách bắt con cháu đời sau học và ghi vào đầu như là những sự thật lịch sử.

Ít ra trong cái chế độ tư bản đầy tự do ngôn luận và hù hóa, chuyện nói láo dã có cơ hội bị bại lộ hơn. Có các chính trị gia đổi lập sẵn sàng khui chuyện xấu ra. Cũng có mấy anh ký giả chuyên đi lung tin giựt gân moi ra.

Cái thảm cảnh của chế độ tự do ngôn luận là khi chính những người có trách nhiệm phanh phui sự thật lại cũng... nói láo hay bóp méo sự thật luôn. Đó là trường hợp của báo chí Mỹ về cuộc chiến tại Việt Nam.

Những ký giả Mỹ theo dõi cuộc chiến tại Việt Nam đã thấy chính quyền của các TT Johnson và Nixon đều không nói hết sự thật. Họ khui ra được nhiều điều dối trá để dàn dàn mất niềm tin nơi chính quyền, dám ra ghét chính quyền, quay ra chống chiến tranh vì thấy không còn chính nghĩa. Rồi cuối cùng họ cũng để mất luôn tinh trung thực của một ký giả. Với tư cách là ký giả viết phóng sự tin tức về cuộc chiến, họ không còn cái nhìn khách quan nữa mà biến ngòi bút của mình thành vũ khí chống cuộc chiến.

Cái tinh thần "phản chiến" của họ tự nó không đáng trách vì con người bình thường, ai cũng có tư tưởng phản chiến hết - không ai ưa thích chiến tranh cả. Nhưng đáng trách là kiểu phản chiến của giới ký giả cấp tiến Mỹ lai... phản chiến một chiều. Thôi phỏng những tin bất lợi cho chúng ta (tham nhũng, Mỹ Lai,...), phớt lờ những thành công của ta (Mậu Thân, An Lộc,...), giấu nhẹm hay khóa lấp những tin bất lợi cho địch (thảm sát ở Huế, tình cách công cụ của Mặt Trận Giải Phóng...), để chứng minh lập trường chống chiến tranh của mình là đúng.

Ai cũng biết chính trị và sự thật không đi đôi, khó tránh được.

Nhưng có cái nói láo vớ vẩn và cái nói láo chết người. Cái bóp méo sự thật của báo chí Mỹ tại Việt Nam mới là quan trọng vì di đến hậu quả là đưa cả một nước vào tù, cả triệu người bỏ của chạy lấy người, cả ngàn người chết oan trong "trại cải tạo" hay trong rừng rậm hay trên biển khơi.

Chứ mấy câu nói láo vặt của bà Hillary thì chẳng chết ai, mà chỉ làm trò cười cho thiên hạ. Có gì đâu mà báo Mỹ phải làm to chuyện! (12-4-08)

Obama Hay Hillary?

11/03/2008

...có phải là quà bông Obama bắt đầu xí hơi không...

Với chiến thắng tuần qua của thượng nghị sĩ Hillary Clinton tại Rhode Island, Ohio và Texas, cuộc chạy đua vào Tòa Bạch Ốc bên phía Dân Chủ đã đi vào... ngõ cụt.

Trong ba tuần sau ngày Thứ Ba Hồng Thúy, ông Obama liên tục thắng mười hai hiệp liên. Vì vậy, người ta bắt đầu nghe nhiều tiếng kêu gọi bà Hillary rút lui trong tratt tự để tránh cảnh ngao sô giết nhau cho ngư ông McCain thù lợi.

Bây giờ, dù kể thêm những chiến thắng mới nhất, bà Hillary vẫn còn thua nghị sĩ Barack Obama về tổng số phiếu cử tri, số tiểu bang, cũng như số ghế đại biểu. Bà cũng thua luôn trong cuộc chạy đua lấy lòng giới truyền thông cấp tiến. Và một vài tờ báo vẫn

tiếp tục kêu gọi bà rút lui.

Nhưng vấn đề không giản dị như vậy.

Về tổng số phiếu, tính đến sau ngày Ohio và Texas bầu sơ bộ, tùy theo ước tính của mỗi cơ quan thống kê, bà Hillary có thể thua Obama 300.000 phiếu, hay thắng Obama 30.000 phiếu, trong tổng số gần 30 triệu dân Mỹ đi bầu. Chẳng biết phải hiểu như thế nào về những ước tính khác biệt này!

Về số tiểu bang, vấn đề mới lại thêm rắc rối.

Bà Hillary thắng tại chín tiểu bang trong khi ông Obama về đầu tại gần 25 tiểu bang. Nhưng ông Obama thắng phần lớn tại các tiểu bang miền nam và miền tây-bắc, là những tiểu bang "vô dụng" vì đảng Dân Chủ là thiểu số tại đó và chắc chắn Cộng Hòa sẽ thắng tại những bang này trong kỳ bầu cử tháng Mười Một. Trong khi đó, bà Hillary thắng tại các tiểu bang lớn nhất và đông dân nhất, nghĩa là then chốt nhất, từ New York, đến New Jersey, California, Texas, Michigan, Massachusetts...

Quan trọng hơn thế, bà còn thắng tại Florida và Ohio, và có nhiều bảo đảm sẽ thắng luôn tại Pennsylvania, là ba tiểu bang "sinh tử".

Muốn đắc cử tổng thống trong cuộc bầu cử toàn quốc vào tháng 11 này, bắt buộc một ứng viên, dù Dân Chủ hay Cộng Hòa, phải thắng ít nhất hai trong số ba tiểu bang này. Các ông Gore và Kerry trước đây thua ông Bush chỉ vì thắng có Pennsylvania trong khi thua tại Ohio và Florida. Obama thua Hillary tại cả ba tiểu bang này thì làm sao thắng được McCain? Hiện nay, nhiều chuyên gia nhìn vào tình trạng này và lo ngại Obama sẽ thua bà Hillary để đại diện cho Dân Chủ, nhưng rồi sẽ thua McCain của Cộng Hòa!

Về số ghế đại biểu, bà Hillary hiện có khoảng 1.450 phiếu, và Obama có khoảng 1.550 phiếu, trong khi cần phải có hơn 2.000 phiếu mới thành ứng viên chính thức đại diện cho Dân Chủ. Người ta ước lượng cho dù thắng hết tất cả các tiểu bang còn lại, bà vẫn không đạt được số cần thiết. Nhưng Obama cũng vậy, cho dù có thắng hết tất cả các cuộc bầu phiếu còn lại cũng chưa đạt được số cần thiết. Trong số gần 800 người này thì 200 ủng hộ Obama, 220 ủng hộ Clinton, và gần 400 vẫn chưa có thái độ rõ ràng. Phần lớn những "siêu đại biểu" này là các dân biểu, nghị sĩ, thống đốc, là những người đã thành đạt trong thời chông bà Hillary làm tổng thống, do đó vẫn chịu ơn mua mòc của ông bà Clinton.

Nhìn kỹ những con số đó, người ta thấy hiển nhiên rằng hai bên còn ngang ngửa với nhau, chẳng thấy gì là quyết định cả, nếu không muốn nói là bà Hillary hơi có lợi thế hơn, đặc biệt là điểm liên quan đến các tiểu bang còn lại, bà vẫn không đạt được số cần thiết. Nhưng Obama cũng vậy, cho dù có thắng hết tất cả các cuộc bầu phiếu còn lại cũng chưa đạt được số cần thiết. Trong số gần 800 người này thì 200 ủng hộ Obama, 220 ủng hộ Clinton, và gần 400 vẫn chưa có thái độ rõ ràng. Phần lớn những "siêu đại biểu" này là các dân biểu, nghị sĩ, thống đốc, là những người đã thành đạt trong thời chông bà Hillary làm tổng thống, do đó vẫn chịu ơn mua mòc của ông bà Clinton.

Những nhân định trên sẽ làm nhiều người ngạc nhiên họ chi đạc phốt qua báo chí. Giới truyền thông cấp tiến dường như đang bị bùa mê Obama hòm hòm, tung hô Obama như thánh sống, để rồi thay nhau kêu gọi bà Hillary rút lui. Chỉ trong một tuần lễ trước ngày bầu cử tại Ohio và Texas, Washington Post, Time và Newsweek đều có bài viết kêu gọi bà Hillary rút lui.

Đi nhiên những người chân thành Dân Chủ là lảng cho chuyên huyền huyễn để tượng tân trong khi đối thủ Cộng Hòa vui vẻ ôm nhau ca bài "đoàn kết là mẹ thành công".

Nhưng vấn đề là tại sao bà Hillary lại phải rút lui mà không phải là Obama?

Nếu nói về số phiếu cử tri thì những con số trên đã chứng minh rõ ràng chưa ai thắng. Nếu nói về lái trường và quan điểm thì bà Hillary và ông Obama, giống như hai chị em sinh đôi, chẳng có gì khác nhau.

Nếu nói về kinh nghiệm chính trị thì bà Hillary trội hơn hẳn Obama, với này là tám năm làm thượng nghị sĩ và tám năm học lóm với tổng thống phu quân. Nếu nói về khả năng kinh bang tế thế thì cũng ngang nhau vì chưa bao giờ có dịp chứng tỏ tài năng của mình. Tuy nhiên bà Hillary có lợi thế là sẽ có sự "yểm trợ" của ông chồng đã từng làm tổng thống trong tám năm.

Nếu nói về tài múa mép khua môi và vẽ bánh thi đĩ nhiên ông Obama hơn bà Hillary nhiều. Nhưng chẳng lẽ đây lại là tiêu chuẩn quan trọng nhất để bầu tổng thống sao?

Nhìn vào con người bà Hillary thi ai cũng thấy rõ bà không phải là người dễ dàng chịu bô cuộc. Sau khi thua liên tiếp mười hai keo và trước áp lực của báo chí, bà chẳng những không rút lui lại còn phản công mạnh mẽ bằng cách tận tinh đánh Obama thắng tay trong mấy ngày trước ngày bầu cử tại Ohio và Texas.

Bà tung ra mản quảng cáo trên truyền hình trong đó có hình một vài em bé đang ngủ ngoan giấc và đặt câu hỏi nếu như trong lúc này, giữa đêm khuya – ba giờ sáng - chuông điện thoại đó tại Tòa Bạch Ốc reo lên, thi ai sẽ là vị tổng thống có khả năng ứng phó với cuộc khủng hoảng nghiêm trọng và bất ngờ đó để bảo đảm những em bé đó tiếp tục an giấc? Ý bà muốn so sánh kinh nghiệm chính trường mông manh của Obama với sự từng trải của bà. Mặc dù ai cũng biết bà Hillary chưa từng gặp trường hợp nửa đêm phải dậy giải quyết khủng hoảng (không kể "khủng hoảng gia đình" với ông chồng đào hoa), nhưng mản quảng cáo này dường như đã có tác dụng, khiến nhiều người phải suy nghĩ lại về kinh nghiệm ứng phó khủng hoảng của Obama.

Điều thứ vùi bùn cùi là bà Hillary thật ra chẳng có gì hơn Obama về khả năng giải quyết khủng hoảng an ninh quốc phòng mà vẫn đánh Obama trong chuyện này được. Thủ tướng tương lai Obama phải đối đầu với McCain thi Obama sẽ ôm đầu múa đến cõi nào?

Rồi bà Hillary cũng được "trở" giúp khi ông Obama gặp xui xẻo liên tục trong khoảng thời gian đó.

Trước hết là vụ bà vợ lợn tiếng hò hét "lần đầu tiên trong đời, bà lấy làm hận diện là người Mỹ". Bà bị chỉ trích ngay lập tức là đã phủ nhận bao nhiêu thành công của nước Mỹ trong mấy thập niên qua, và chỉ hận diện khi chông bà thành công thôi, báo hại ông chồng phải thanh minh thành ngã gần chết. Rồi người ta đợc được luận án tiến sĩ của bà trong đó bà khẳng định nước Mỹ có nạn kỳ thị da màu, một lập luận đi ngược lại những quâ quyết của ông chồng khi đị vận động tranh cử.

Rồi đến vụ ông Tony Rezko, một tài phiệt Chicago gốc Trung Đông (Syria) đã từng tài trợ sự nghiệp chính trị của ông Obama, đang bị ra tòa vì tham nhũng. Ông Obama không dính dáng đến mấy chuyện tham nhũng bị tố đó, nhưng lại là người đã từng nhận rất nhiều tiền yểm trợ của Rezko từ hai chục năm qua. Chưa kể việc vợ của Rezko mua miếng đất bên cạnh nhà của Obama bằng tiền của một cựu bộ trưởng tham nhũng của... Saddam Hussein (!), rồi bán lại ngay cho Obama để Obama mờ rộng vùn sau nhau.

Nghe khét khết dầu dây.

Rồi đến chuyện Louis Farrakhan lên tiếng ủng hộ Obama. Cái ông Farrakhan này là chủ tịch của tổ chức Nation of Islam, là một nhóm chính trị Hồi giáo quá khích ở Mỹ, chủ trương phát huy Hồi giáo và truy diệt Do Thái. Được Farrakhan ủng hộ thi không khác gì được tặng bom, khiến ông Obama phải khóc từ muôn dứt hơi. Dù sao thi cũng khá nhiều cử tri Dân Chủ thân Do Thái đã suy nghĩ lại, nhất là khi cái tên đệm của Obama lại là... Hussein, một cái tên dân Do Thái nghe thấy là muốn phát điên.

Kế tiếp là vụ NAFTA. Đây là một hiệp ước thương mại giữa Mỹ, Canada, và Mexico, nhằm mở rộng giao thương giữa ba nước Bắc Mỹ. Hiệp ước này do TT Bush (cha) thương lượng, rồi TT Clinton hò hời ký sau hai năm vận động và nhờ lá phiếu... Cộng Hòa mới đúi túc số. Hiệp ước bị chống đối mạnh tại những tiểu bang bắc Mỹ vì bị coi là nguyên nhân đưa đến thất nghiệp trầm trọng tại đây. Vì muốn tranh phiếu tại vùng này, trong đó có tiểu bang Ohio, ông Obama công khai đã phâp hiếp ước.

Nhưng ông lại lén đi đêm, có lèi vì muốn tránh an ông hàng xóm Canada.

Một đài truyền hình Canada khui ra là Obama đã Intent theo cho Đại sứ Canada tại Hoa Kỳ để xác định lập trường của Obama công khai chống NAFTA chỉ là don chính trị nói trong mùa tranh cử. Nghĩa là không có ảnh hưởng gì đến hiệp ước đó hết. Obama lớn tiếng chối cãi. Nhưng ngay sau đó thì báo chí khám phá ra là một đại diện - và có vấn kinh tế - của Obama có hợp với lãnh sự Canada ở Chicago để khẳng định việc Obama chống NAFTA chỉ là mản tuồng. Một lần nữa, Obama lại phải cải chính, cho rằng cái đại diện đi gặp lãnh sự Canada chỉ là đị với tư cách cá nhân, không đại diện và phản ánh lập trường của Obama.

Có thể là như vậy thật, nhưng chắc chắn cũng có nhiều nhân công mất job tại Ohio không tin lời thành minh của Obama.

Bà Hillary không bỏ qua cơ hội khai thác, đánh Obama tận tình trên ngàn ấy vấn đề. Trong khi ấy, bà cũng không ngót than vân giới truyền thông là thiên vị quá đáng về phe Obama, khiến giới này bắt đầu thấy nhợt, nên bắt đầu đặt câu hỏi với ông Obama nhiều hơn. Và trong một vòng tranh cử, khi báo chí đặt câu hỏi thứ tám thi ông Obama chém về: "tám câu dù ròi", và lận mắt tám, ngược với ông McCain, luôn luôn nghe ngóng và trả lời từng câu hỏi gần xa của báo chí.

Một yếu tố đáng kể nữa là sự kiện ông McCain rõ ràng sẽ là ứng viên của Cộng Hòa.

Các cử tri Dân Chủ bắt buộc phải nghĩ lại xem Obama có hy vọng thắng được một ứng viên nặng ký như McCain hay không.

Kết quả con sốt Obama đã bị chận đứng tại Ohio và Texas.

Không ai biết được có phải là quả bóng Obama bắt đầu xì hơi không. Chỉ biết là cuộc chạy đua bên phia Dân Chủ còn rất gay cấn, và mọi ý kiến rút lui, cho dù của bà Hillary hay của ông Obama, đều là không thực tế.

Rồi người ta nghĩ chuyện hai người ngồi chung với nhau trong một liên danh "lý tưởng" (dream ticket). Kể ra thi liên danh Obama-Clinton có thể sẽ là cơn ác mộng cho McCain. Dân Mỹ đã quá ngán anh cao bồi Bush với cuộc phiêu lưu Iraq, các dân biểu Cộng Hòa lem nhem, tri trệ kinh tế, khủng hoảng địa ốc,... Thế nào họ cũng ưa qua bên Dân Chủ nếu có sự đoàn kết giữa hai phe Obama và Hillary, và nếu dân Mỹ sẵn sàng chấp nhận một lúc một phụ nữ và một người da đen lãnh đạo (hơi khó tưởng tượng đực).

Nhưng thực tế mà nói, rất ít hy vọng có được liên danh này. Cá hai ứng viên Obama và Hillary đều có vẻ ủng hộ sáng kiến này, với điều kiện... minh đứng đầu liên danh.

Bà Hillary với tham vọng lớn hơn người, và với sự chuẩn bị từ hơn hai chục năm qua, chắc sẽ khó chấp nhận làm phó tổng thống một lần nữa. Ai cũng biết bà đã thực sự là "đệ nhất phó tổng thống" dưới thời chông làm tổng thống trong khi Al Gore thực sự chỉ là "đệ nhị phó tổng thống".

Trong khi đó, Obama chê bà Hillary là "rượu cũ binh cũ", đòi hỏi thay đổi hết, chẳng lẽ lại chấp nhận vào bàn tiệc, làm phó cho bà Hillary sao? Như vậy thi cũng chỉ là một chính khách nói phét và tham quyền như bao nhiêu chính khách khác thôi. Có phải là đà phản bộ lại niềm tin của những người đã lờ tin tưởng vào những hứa hẹn nỗ lực pháo của ông không? Hơn thế nữa, có lẽ Obama sẽ không chấp nhận làm "đệ nhị phó tổng thống" như Al Gore, đứng sau "đệ nhất phó tổng thống" Bill Clinton.

Như vậy thi cũng như không thôi. Và họ sẽ tiếp tục đánh đá nhau. Nếu cứ tiếp tục kiểu này cho tới đại hội đảng cuối tháng Tám, thi sẽ thật khó có hy vọng hàn gắn, ngồi lại với nhau được.

Và ngay ông McCain sẽ có nhiều hy vọng thủ lợi thật. (9-3-08)

Câu chuyện Bà Hillary Clinton

07/10/2007

...An sinh và an ninh, hai vấn đề căn bản chúng ta phải nhìn thấy rõ và hiểu cho rõ khi đánh giá các ứng viên...

Dù còn khoảng bốn tháng nữa thi đảng Dân Chủ mới chính thức bắt đầu di bầu người đại diện để tranh chức tổng thống Mỹ với đảng Cộng Hòa trong cuộc bầu cử tháng Mười Một năm 2008, nhưng đã có nhiều triệu chứng cho thấy bà Hillary Clinton sẽ được trúng tuyển đại diện cho Dân Chủ:

- Từ ngày bắt đầu cuộc vận động đến giờ, bà là người đã gây được quỹ nhiều nhất, với trên tám chục triệu Mỹ kim. Con số chẳng những cao mà còn tiếp tục gia tăng không ngừng.

- Theo các cuộc thăm dò dư luận quần chúng, hiện nay bà đã bỏ xa các đối thủ Dân Chủ chính. Hồi đầu năm, bà được khoảng 40% đảng viên Dân Chủ ủng hộ, so với 25% của Thượng Nghị Sĩ Barack Obama, và 15% của cựu Thượng Nghị Sĩ John Edwards. Đầu tháng Mười, bà vượt lên 53% so với ông Obama tuột xuống 20%, và ông Edwards xuống 13%.

- Quan trọng hơn nữa, bà cũng già tăng ảnh hưởng đáng kể tại các tiểu bang lớn nhất Mỹ với nhiều cử tri đoàn nhất như California, Florida, New York, New Jersey, Pennsylvania,...

Ngoại trừ trường hợp tai nạn hy hữu từ đây đến ngày Đại Hội Đảng Dân Chủ mùa hè 2008, kết quả cuộc chạy đua bên phe Dân Chủ coi như đã an bài. Vấn đề còn lại là chạy đua vào chức Phó cho bà Hillary thôi.

Trong khi đó thi bên Cộng Hòa, tình hình vẫn còn mù mịt hơn đêm ba mươi.

Lý do chính là đảng viên đảng bảo thủ này vẫn chưa nhìn thấy ai sáng giá có thể phản ánh và tranh đấu cho những giá trị bảo thủ của mình cả.

Üng viên Cộng Hòa Giuliani đang được sự hậu thuẫn cao nhất vì thành tích cứng rắn có thể đương đầu với tai họa khung bối rối là một người đã có ba đời vợ, bị các con ruột chống đối không thèm nói chuyện từ nhiều năm nay, từng sống chung với một anh đồng tính, chấp nhận chuyện phá thai và hôn nhân đồng tính, ... Toàn là những chuyện "loạn luân" mà mấy ông bà bảo thủ nghe đến là toát mồ hôi rồi.

Üng viên có triển vọng thứ hai là một "lão đồng chí" tuổi đã ngoài 70, it hy vọng đặc cùi vì có chủ trương đánh Iraq đến cùng trong khi ba phần tử dân Mỹ chống lại cuộc chiến này, đó là người hùng cô đơn John McCain.

Üng viên thứ ba là người theo đạo "Mormon", bị đa số đảng viên Thiên Chúa Giáo và Tin Lành của Cộng Hòa coi như là "ngoại đạo" nếu không phải là "tà giáo".

Để cứu vớt đảng, một cựu Thượng Nghị Sĩ hiện đang làm nghề tài tử ti-vi ré tiềng được đưa ra làm "người hùng bảo thủ". Khổ nỗi anh này lại nổi tiếng là một thứ playboy làm biếng, ra ứng cử không sờ sắng lắm nhưng miễn cưỡng phải ra vì... bà nhà có tham vọng làm đệ nhất phu nhân.

Trong tinh huống trên, dĩ xa hơn một chút, có nhiều dấu hiệu cho thấy bà Hillary Clinton chẳng những nắm chắc ghế đại diện Dân Chủ, mà lại còn nhiều hy vọng... đặc cùi tổng thống luôn! Hạ hết các đối thủ tu mi nam từ nhưng yếu xiù của cả hai chính đảng.

Dĩ nhiên vấn đề chẳng giản dị như vậy.

Cho đến nay, vẫn chỉ là cuộc chạy đua trong nội bộ của hai chính đảng, dù sao cũng là đồng chí với nhau, chi khêu nhau nhẹ nhõm. Đến đến cuộc chạy đua thật sự giữa hai đảng bắt đầu thì cuộc diện sẽ thay đổi, và chúng ta sẽ thấy những màn tố khố thứ thiệt. Chưa ai biết bà Hillary sẽ đỡ đòn của phe Cộng Hòa như thế nào. Theo thăm dò dư luận hiện nay, bà Hillary sẽ thua khít nút ông Giuliani của Cộng Hòa, nhưng dư sức hạ do ván tắt cả các ứng viên Cộng Hòa khác.

Dù chưa ngã ngũ, chuyện bà Hillary đạt được thành tích đứng đầu phe Dân Chủ không phải là chuyện đáng coi thường. Và bà Hillary quả nhiên không phải là người tầm thường.

Từ nhỏ, bà đã phải đương đầu với một ông bố nghiêm khắc quá mức. Khi con gái được điểm cao thi, thay vì khen thưởng, ông bố chê trường học và thầy giáo quá dỗi dãi. Từ ngày còn ở tiểu học, bà đã không ngại dùng quả đấm để biểu diễn "nữ quyền" của mình với vài anh bạn trai to lớn hơn mình. Đến tuổi thanh nữ, thay vì làm một tiểu thư chải chuốt dài các, bà đã chọn làm một cô gái đầu tóc bù xù, đeo kính cận với cái khung đèn che gần nửa mặt, ăn mặc lôi thôi lèch thech, và thè không... cạo lông chân và lông nách.

Ra luật sư, bà nhảy ra bênh vực một nhóm da đen cấp tiến quá khích Black Panther trong vụ án nhóm này hành hung và giết một sinh viên không cùng lập trường. Nhảy vào chính trị, bà làm ngay phụ tá cho nhóm dân biểu Dân Chủ đang truy tố TT Nixon lem nhem vụ Watergate, đặc trách nghiên cứu luật lệ về truất phế tổng thống (hiển nhiên kinh nghiệm này đã giúp bà cứu ông chồng sau này).

Khi kiểm chổng thi bà lừa Bill Clinton là người bà cho là có tương lai lên đến tận định, bắt chấp thành tích đào hoa của anh này. Khi ông chổng về quê Arkansas để tranh cử và hy vọng trở thành công tố viên trẻ nhất lịch sử tiểu bang, thi bà bỏ sự nghiệp để tòng phu, giúp chồng bắt đầu leo lên đinh uy quyền. Khi chồng tranh cử thống đốc Arkansas, rồi sau đó tổng thống Mỹ, bà tận tình giúp chồng vật lộn trong chính trường Mỹ để đạt được giấc mộng chung.

Sau khi Bill Clinton đặc cùi tổng thống thi bà đã nghiêm nhiên trở thành "đồng tổng thống" (co-president), để rồi nếu có chuyện không đồng ý thì cũng chẳng ngại gì ra tay ném đèn dầu giùng vào đầu ông chồng tổng thống (báo hại TT Clinton phải loay hoay giải thích "bị vấp té" với đám ký giả tờ mờ ưa bối móc). Ngược lại khi chồng bị lôi xuống bùn vì vụ Monica thì bà cảm nhận mất mát bất cứ gì để bảo vệ ghế tổng thống cho chồng, ý thức rõ ràng chồng bị truất phế thi cũng là lúc tất cả mộng kinh bang té của bà sẽ chìm xuống ngay. Khi chồng bước qua nhiệm kỳ hai, gần ngày về hưu, thi bà chuẩn bị con đường hoạn lộ cho chính mình bằng cách nhảy dù vào New York để tranh cử và để dàng đặc cùi Thượng Nghị Sĩ New York.

Chưa ai biết nước Mỹ đã sẵn sàng chấp nhận một phụ nữ làm tổng thống hay chưa, nhưng bà Hillary quả là người phụ nữ với đầy đủ "nam tính" của một võ sĩ chính trị để giữ trọng trách này. Bà Hillary dường như muốn nhấn mạnh điểm ấy nên đã vĩnh viễn giã từ cái... váy để nhất quyết chỉ mặc quần tây thôi.

Cứng rắn có thể đầy đủ, nhưng tư cách đạo đức thi còn nhiều câu hỏi.

Quá trình sự nghiệp của bà phản ánh rõ ràng một người đầy ngập tham vọng chính trị cá nhân, đầy đủ quyết tâm và kỷ luật cá nhân, sẵn sàng làm mọi chuyện, nói dù điều để đạt được mục tiêu của mình, bất kể thủ đoạn hay mưu mị. Vấn đề là nước Mỹ có cần và có muốn một người như vậy làm lãnh đạo không! Người ta nhìn bà Hillary mà nhớ lại một Nixon cũng đầy tham vọng và xảo quyệt, đến độ bị mất chức luôn.

Nhưng Nixon cũng chính là người đã tạo được những thành tích để đời như di Nga, di Trung Cộng, chấm dứt chiến tranh Việt Nam... Trái lại với ông tổng thống Carter đức độ ngay thẳng nhưng nhu nhược, mà những thành tích đáng ghi nhận nhất là để mất kinh đào Panama, và bỏ tay nhin nhóm sinh viên Hồi Giáo quá khích chiếm giữ Tòa Đại Sứ Mỹ tại Iran trong hơn một năm trời.

Bà Hillary cũng đã từng bị tố dính dáng vào nhiều chuyện mờ ám. Chẳng hạn như vụ đầu tư mua cổ phiếu gi đó, chi bỏ ra 1.000, vài tháng sau thu về 100.000. Dĩ nhiên là đầy đủ ván tư mua bán hợp lệ, nhưng lối kiêu dò thi cũng chẳng khác gì chuyện mấy Chủ Ba Chợ Lớn đánh bài với mấy ông lớn Sài Gòn, lòn nào cũng thua bạc triệu mà vẫn tươi cười hồn hồn!

Quan điểm chính trị của bà Hillary cũng là một câu hỏi lớn.

Qua các cuộc đấu tranh đòi bình đẳng nữ quyền, đến việc bênh vực cho nhóm Black Panther, từ việc tích cực tiêu diệt Nixon đến các chương trình cải cách y tế bà phát động dưới thời Clinton, bà đã chứng minh căn gốc cấp tiến (liberal). Gần đây hơn, bà đã đưa ra những đề nghị như áp đặt chương trình bảo hiểm y tế toàn diện tốn hàng trăm tỷ một năm, và chương trình cấp cho mỗi trẻ sơ sinh một trái phiếu quốc gia trị giá năm ngàn Mỹ kim (tuy nghị sử dụng khi đến tuổi thành niên, lúc đó công cá tiền lãi, có thể sẽ lên đến vài chục ngàn) để tốn hàng chục tỷ. Nghe thi hấp dẫn, nhưng mặt trái của vấn đề là cái giá phải trả là... tăng thuế mệt nghỉ. Dân Mỹ - những người đc và biết tính - có vẻ không ưa thích những chương trình này lắm lắm.

Chương trình y tế toàn diện mới chỉ là chương trình cũ bà đưa ra năm 1993 và bị cả nước chống đối, bây giờ tái bản, thêm chút mắm muối, hành tội.

Đại cương, tác dụng của chương trình này có thể được mô tả như sau. Tại nước Mỹ này, thiên hạ đang đì xe Mec-xe-đi, Toyota, xe gắn máy và... di bộ. Bà Hillary muốn tất cả mọi người đều có xe đì, không phải di bộ, tức là không còn người sống mà không có bảo hiểm y tế. Nhưng không sao có dù tiền để Nhà Nước Mỹ mua Mec-xe-đi hay Toyota cho tất cả 250 triệu dân Mỹ. Giải pháp của bà Hillary là... tất cả cùng đì xe đap hết.

Tất cả sẽ có bảo hiểm y tế, nhưng phải đì Bác sĩ, nhà thương được chỉ định, bệnh nặng cần mổ xé thi phải ráng chịu đau xép hàng cá tháng cá nǎm chờ tới phiến minh, theo vài mô thức xã hội của Âu Châu, v.v... Ngoài ra, phần lớn những cuộc giảm thuế vừa được TT Bush ban hành gần đây sẽ bị chấm dứt để lấy tiền chu cấp chương trình vĩ đại này, thuế mà sẽ già tăng theo nhu cầu của chương trình, khoảng vài trăm tỷ một năm.

Chương trình trái phiếu 5.000 Mỹ kim là ý kiến mới, ước tính sẽ tốn khoang hai chục tỷ năm đầu, được tài trợ dĩ nhiên bằng... tăng thuế. Ngay sau đó, ý kiến này đã bị hơn hai phần ba dân Mỹ chống đối, chỉ được khôi dân da đen ủng hộ. Cũng chỉ là loại chương trình "đưa tiền cho mấy ông bà công chức lè phè cất dùm, sau hai chục năm sẽ trả lại, có lây lại được vốn và lãi hay không thi không có gì bả dám".

Quan điểm của bà Hillary đối với cuộc chiến Iraq, cai gai lớn nhất của Mỹ hiện nay, cũng rất mập mờ.

Bà ứng hộ cuộc chiến từ đầu để lấy điểm dân bảo thủ và dân nhà banh, nhưng khi thấy dư luận Mỹ bắt đầu chống đối thi bà cũng bắt đầu chuyển hướng, đòi rút quân. Nhưng ý thức được một số không nhỏ dân Mỹ không muốn có thái độ vô trách nhiệm, phu tay đì về khơi khơi, nên bà cũng rào đón và hứa hẹn sẽ rút từ từ và sẽ để một ít quân chiến đấu lại để chống... khung bối.

Quan điểm của bà Hillary đối với các vấn đề liên quan trực tiếp đến chúng ta, như tình hình đấu tranh cho dân chủ tại Việt Nam và những nhu cầu và quyền lợi của cộng đồng người tỵ nạn Việt, thi ngoài những tuyên bố chung chung về bảo vệ nhân quyền và tự do tôn giáo tại Việt Nam và bảo đảm an sinh cho cộng đồng Việt tại Mỹ, chúng ta chưa thấy có gì cụ thể, có tác dụng rõ ràng ngay được, mặc dù một người gốc Việt đã được bổ nhiệm làm đồng chủ tịch ủy ban vận động cộng đồng Á Châu của bà Hillary.

Tóm lại, dù chả cần biết người dân Mỹ nghĩ gì và sẽ bỏ phiếu như thế nào, riêng chúng ta thi thấy rõ có nhiều vấn đề cần suy nghĩ kỹ hơn, trước khi ta chạy theo dư luận Mỹ. Từ giờ đến ngày bầu cử thời giờ còn nhiều để chúng ta xem xét và suy xét vấn đề.

Điều cần nhớ là đảng Dân Chủ không chỉ là đảng của oe-phe, mà cũng là đảng của tăng thuế, trước sau gì cũng có ảnh hưởng đến mỗi người trong chúng ta. Cuộc chiến Iraq và cuộc chiến chống khủng bố nói chung cũng đáng lưu ý chứ không cần đợi đến lúc chính mình là nạn nhân, hay con cháu di Iraq thi mới lo. An sinh và an ninh, đó là hai vấn đề cần bắn chúng ta phải nhìn thấy rõ và hiểu cho rõ khi đánh giá các ứng viên.

Những Oái Ấm Của Chính Trị Mỹ

16/04/2007

...may mắn lớn nhất của cù tri Mỹ hiện nay chắc chắn là... còn lâu lắm mới phải đì bầu...

Cuộc bầu cử tổng thống Mỹ còn cách chúng ta chừng 20 tháng, nhưng đã tung bùng nhộn nhịp còn hơn cuộc bầu cử tổng thống Pháp sẽ diễn ra cuối tháng Tư này. Dân ty nạn chúng ta, dzī nhiên là đối với những người qua hời 75, từ hơn 30 năm qua đã quá quen thuộc với trò hót xiếc này rồi, bắt đầu từ lúc một số nhân công ty nạn chúng ta tan sờ làm ra vè bất ngờ lại thấy một ông Mỹ đứng đợi, cười toe toét, vồn vã bắt tay và giới thiệu "Hi, I'm Jimmy Carter and I'm running for President"! Năm đó là năm

1976.

Dân ty nạn chúng ta chôn ướt chôn ráo mới đến Mỹ ngơ ngác là phải! Hãy thử tưởng tượng đi làm ra ở Gò Vấp gặp một ông mặc sơ-mi ca-rô, quần cao bồi, cười híp mắt, "Chào bạn, tôi là Nguyễn Văn Thiệu, đang tranh cử Tổng Thống"!

Chúng ta thuộc thành phần văn minh miệt vườn, làm sao hiểu được văn minh cao ốc.

Đã vậy vẫn chưa đủ. Cuộc tranh cử Tổng thống Mỹ năm nay lại còn đưa ra thật lắm mâu thuẫn trớ trêu khiến chúng ta đã ngơ ngác, lại ngơ ngác hơn nữa. Tôi xin phép tạm liệt kê dưới đây hầu quý độc giả một vài thí dụ.

Đề tài tranh cử chính là chiến tranh Iraq. Cũng dễ hiểu. Tất cả các ứng viên đều tranh nhau đưa ra sáng kiến để giải quyết cuộc chiến, tranh luận về gia tăng quân số, vũ khí, khả năng tác chiến của lính Mỹ, tài thao lược của tướng tá, chiến thuật chống bom, chiến lược quân sự... Chúng ta nghe thảo luận hàng quá nên quên mất trong số hơn hai ứng cử viên, chỉ có đúng hai người là cựu quân nhân (McCain và Hunter), còn lại chẳng ai nói biết đại liên khác tiêu liên chỗ nào cả. Chẳng biết có phải trùng hợp hay không, nhưng hai cựu quân nhân này đều là phe Cộng Hòa và ủng hộ cuộc chiến Iraq.

Đảng Cộng Hòa là đảng lớn tiếng bảo vệ "giá trị gia đình" (family values), nhưng mấy ông ứng viên hàng đầu đều là những người đã ly dị, có khi hai lần. Trong số những ứng viên Cộng Hòa có chút hy vọng, cái ông duy nhất chung thủy chỉ có một vợ lại chính là ông Mitt Romney theo đạo Mormon, có thời chủ trương đa thiê.

Ứng viên dẫn đầu Cộng Hòa hiện nay, Giuliani, cũng là ứng viên dẫn đầu về số vợ, tôi muôn nói vợ chính thức. Ứng viên McCain thì từ Hà Nội Hilton trở về lại Mỹ đã mau mắn ly dị bà vợ đã từng làm "hòn vọng phu" trong năm nǎm, để lấy vợ mới. Ứng viên Gingrich, khi còn là lãnh tụ Cộng Hòa tại quốc hội cách đây mấy năm, ban ngày bận ra Quốc Hội dồng dạc hô hào truất phế Clinton vì lem nhem với Monica, ban tối về lén lút hú hí với vợ bé. Tuy nhiên mấy ứng viên này chẳng có người nào lo ngại về viễn tượng phải đối phó với phe Dân Chủ trong tương lai hết. Khi một tổng thống Dân Chủ bị bắt quả tang đang "chẩm mút" xì gà thì phe Dân Chủ nhún vai cho rằng "chỉ là chuyện tình dục" (it's all about sex), chẳng ảnh hưởng gì đến chuyện chính trị kinh bang thế hệ.

Như vậy thì có lý dì một hai lần chắc cũng chẳng sao.

Đảng Cộng Hòa cũng là đảng cực kỳ bảo thủ. Nhưng điều ngược ngạo là ứng viên đứng đầu lại là Giuliani, người đã ba đời vợ, chấp nhận cho phá thai, chấp nhận hôn nhân giữa những người đồng tính, cựu thị trưởng New York, thành phố cấp tiến (liberal) nhất Mỹ. Ngồi sao dang nỗi lại là Romney, cái ông theo đạo da thiê, cựu thống đốc Massachusetts, tiểu bang cấp tiến nhất, đại diện bởi hai TNS vô địch cấp tiến Kennedy và Kerry tại Thượng Viện. "Bảo thủ" Chắc chắn Cộng Hòa sẽ phải áp dụng chiến thuật của TT Clinton trước đây đã từng dùng để tự bảo chữa: tất cả chỉ là vấn đề định nghĩa.

Đảng Dân Chủ là đảng đại thắng mùa tranh cử tháng 11, 2006, chiếm đa số tại lưỡng viện Quốc Hội, đưa được cả trăm dân biểu và nghị sĩ vào chính trường. Nhưng lại kiếm chẳng ra được anh ứng viên nào sáng giá hết, mà phải trông cậy vào một "nữ nhi" và một "kép nhì" có nửa phần máu Kenya. Đảng Dân Chủ đúng là đảng tranh đấu cho quyền lợi phụ nữ, trẻ em, và dân thiểu số.

"Nữ nhì" đây dzì nhiên là bà Clinton, một người đa dạng đầy tài biến hóa. Xuất thân từ một gia đình "redneck" bảo thủ hạng nặng, bà đã trở thành một sinh viên cấp tiến cực đoan chống đối mọi hệ thống quyền hành, kết phe đảng với nhóm quá khích Black Panthers. Rồi sau đó biến thành Bà Phụ Nhân Thống Đốc không chống lại quyền hành nữa, rồi Đề Nhât Phụ Nhân "co-president" đầy oai quyền, miệt thị mấy bà nội trợ chỉ biết ở nhà nướng bánh. Từ hung hăng bênh vực nữ quyền, bất thình lình bà ta biến hóa thành một người vợ hiền, đau khổ khép nép đứng sau lưng chồng để cảm thông những phút "yêu lòng" của "tướng công". Từ một sinh viên trước đây suốt ngày xuống đường chống chiến tranh Việt Nam, bà đã lột bỏ chiếc áo phản chiến, bỏ phiếu ủng hộ Bush đánh Iraq để lấy lòng phe bảo thủ và các quân nhân, rồi bảy giờ lại thi đấu với các ứng viên Dân Chủ xem ai tố cáo chiến tranh Iraq mạnh nhất.

Chẳng ai biết khi người đàn bà da diện này lên chức tổng thống thi bà sẽ là người như thế nào.

Ứng viên Dân Chủ sáng giá nhất hiện nay là "kép nhì" Barack Hussein Obama, còn có biệt danh là "O Bambi", con nai to của Disneyland. Chẳng những ông này trẻ tuổi nhất, ít kinh nghiệm nhất - là cầu hỏi lớn nhất - mà lại là dân lai Phi Châu. Chúng ta chẳng kỳ thị da trắng da nâu da đen gi hết vì dù sao thì họ cũng chẳng phải... da vàng như An Nam Mít ta. Nhưng điều bất bình thường là nứai đại cương Cờ Hoa đã sẵn sàng bầu một người da đen làm tổng thống, sao lại lụa anh chàng non choet chẳng thành tích gì ngoài thành tích nói nhiều và nói nhanh.

Điều trớ trêu nữa là trong lúc cả nước Mỹ nghe đến tên mấy anh Hồi Giáo nêu không run thì cũng phát điên, thì ngài sao Dân Chủ sáng chói này lại có cái tên lót là... Hussein và cái họ là Obama! "Nghe quen quen" Tổng Thống Hussein Obama" Tổng Thống Mỹ hay Tổng Thống Iraq vậy" Có lộn không" Chắc tại sợ chúng ta "lộn", nên giới truyền thông tiến bộ của Mỹ đã rất tế nhị giữ cái tên Hussein dưới gầm giường, không bao giờ nhắc đến" Nghĩ cho cùng, đó là một sự sai lầm. Biết đâu, có một tổng thống với cái tên như vậy, nước Mỹ sẽ lấy được cảm tình của mấy anh Hồi Giáo quá khích và chúng ta sẽ an toàn hơn"

Nhân vật Dân Chủ thứ ba có chút hy vọng là cựu thượng nghị sĩ Edwards, đại luật sư, triệu phú ở trong một tư dinh lớn hơn 35,000 feet vuông (cái phòng ngủ của kè hèn này có được 100 feet vuông!), nhưng hổ mờ miếng là thè sống chết vì dân lao động nghèo khổ, vì thương họ quá nên nhất định phải hy sinh làm tổng thống ít nhất năm năm để cứu họ. Làm chính trị gia thật là khổ. Bà vợ bị ung thư nặng không lo được mà vẫn phải lang thang ở tận Iowa, New Hampshire gì đó để cứu giúp những người nghèo khổ (có thể bỏ phiếu) ở đó.

Còn một ngài sao Dân Chủ đang lấp ló nữa là ... cựu Phó TT Gore. Nhưng ông này chưa có thời giờ tranh cử vì còn đang bận khẩn cấp báo nguy thế giới sẽ trở thành lò lửa trong vòng một triệu năm nữa!

Đọc lại những mẫu truyện oái ăm trên, ngẫm nghĩ lại, cái may mắn lớn nhất của cử tri Mỹ hiện nay chắc chắn là... còn lâu lắm mới phải đi bầu!

Còn cử tri tại Việt Nam" Dễ ợt, cứ đợi đảng cử là mình bầu. Vừa đỡ nhức đầu vừa vừa an toàn sự nghiệp mà vẫn được tiếng là nay đã có dân chủ!

15-4-07

Nhận Định Bài Viết Luật Sư Nguyễn Quốc Lân Về Nghị Viên Janet Nguyễn

13/01/2007

Nhận Định Bài Viết Luật Sư Nguyễn Quốc Lân Về Nghị Viên Janet Nguyễn

(LTS: Bài viết sau đây của tác giả Vũ Linh đã được Việt Báo yêu cầu thính ý và được đồng ý từ nghị viên Janet Nguyễn, người trực tiếp liên hệ trong cuộc tranh luận này. Cùng lúc với bài này cũng là một bài của Luật Sư Nguyễn Quốc Lân, trình bày một số điểm trong bài giải thích từ phía nghị viên Janet Nguyễn do ông Peter Dương Đại Hải thực hiện. VB trân trọng giới thiệu cách trình bày từ hai phái, và nghĩ rằng chuyện này có thể khép lại trong khi chờ tòa xử. Bài đăng toàn văn như sau.)

Tôi được một số bạn gửi bài của Luật sư Nguyễn quốc Lân về Nghị viên Janet Nguyễn đăng trên Việt Báo vào cuối tuần tháng Mười Hai vừa qua. Đối với tôi khi đọc qua thi bài viết có một giọng điệu lèn ám tố cáo gay gắt và phê phán phẫn nộ chưa từng thấy trên diễn đàn chính trị.

Tôi không ở miền nam California nhưng đã từng hay giúp đỡ những cử viên gốc Việt gây quỹ tại các vùng trong nước Mỹ. Vì thế nên khi bạn bè hỏi ý kiến thi tôi giới ý rằng LS Nguyễn quốc Lân trong ban vận động tranh cử của LS Nguyễn quang Trung nên bài viết có nhiều tác dụng chính trị để lấy phiếu và làm cộng đồng hiểu rõ.

Bài của LS Nguyễn quốc Lân được viết dựa trên luận điệu vi NV Janet Nguyễn đã cùng với tất cả những người trong Ủy Ban Kế Hoạch và Hội Đồng Thành Phố không chấp thuận thay đổi zoning nên có đã "phản bội" đất nước và chà đạp lên tín ngưỡng của cộng đồng. Cuộc vận động xin đổi zoning Chùa Quan Âm trong đó có LS Nguyễn Lân và NV Andy Quách.

Chữ "phản bội" được LS Nguyễn Lân lập đi đứng lại hơn một chục lần trong bài. Các bạn của tôi chia xé khi họ thấy chữ phản bội dùng trong bài làm họ tưởng nhớ lại hồi còn ở trong nước bị tố cáo vu tội để bắt đi cải tạo.

Bài của LS Nguyễn Lân được chia làm ba phần phân tích chính: "Trên Phương Diện Pháp Lý", "Trên Phương Diện Cộng Đồng", "Trên Phương Diện Chính Trị". Vì thế tôi xin được nhận định trong ba phần này.

Trên Phương Diện Cộng Đồng

LS Nguyễn Lân tố cáo rằng NV Janet Nguyễn đã "phản bội" người Việt nam và không đủ tư cách trong cộng đồng. Đây là một lời vu khống khá nặng nề và tôi thiết nghĩ cần phải được bày tỏ để hư thực ra sao.

NV Janet Nguyễn cùng gia đình ba anh chị em vượt biển qua Mỹ để thoát chế độ đàn áp vi bối cõi trong quân đội. Người cậu ruột của cô, một sĩ quan cao cấp đã chiến đấu tới cùng vào những ngày cuối của Tháng Tư, 1975, và bị cộng sản bắn xù từ ngay sau khi ông bị bắt.

Tới Mỹ thi bố mẹ cô làm nghề lao động nuôi gia đình. Khi vào đại học, thay vì học khoa học để theo ngành nha hoặc y như sự mong muốn của bố mẹ, cô nhận thấy cộng đồng cần có được tiếng nói trong chính quyền nên cô đã làm cho hai người chủ tịch

Hội Đồng Giám Sát Quận Cam, William Steiner và Cynthia Coad. Cô lầy bằng cử nhân chính trị học tại đại học UC Irvine. NV Janet Nguyễn cũng đã làm phụ tá và trở thành giám đốc địa hạt cho Dân biểu Ken Maddox, một người bạn đồng minh của cộng đồng và đã tích cực giúp Trần thái Văn ra tranh cử.

Trước một ngày bầu cử nghị viên năm 2004, thi bố cô mất sau cơn bạo bệnh. Trong sự lúng túng, gia đình cô quay quần lại và nhất định không để người con gái của mình ngã lòng. Một mặc lo tang chay, một mặc lo các công việc tranh cử, cùng với sự hộ trợ của ông fiance sắp cưới, NV Janet Nguyễn vượt qua cảnh gia đình và đặc cử. Cô chia sẻ: "Hôm bầu cử là ngày thật buồn trong đời Janet vì có thắng hay thua, Janet không thể nào chia xé niềm vui buồn với bố được nữa."

NV Janet Nguyễn có người anh đã hành quân bên Iraq và đây là niềm kiêu hãnh của gia đình cô. NV Janet nói: "Gia đình Janet cũng rất lo nhưng đây là bốn phần phục vụ và giá trị để bảo vệ lý tưởng tự do và dân chủ mà gia đình Janet liều mạng vượt biển qua Mỹ để thoát chế độ đàn áp độc tài. Bố lúc còn sống hay nhắc nhở Janet là đừng bao giờ quên gốc của mình và tại sao mình qua bên Mỹ."

Theo như các tin tức ghi nhận, trong những năm qua cô đã âm thầm phục vụ cho cộng đồng mà không cần phải quảng cáo àm ī. Không biết bao nhiêu đơn từ yêu cầu của các vị dân cử khác trợ giúp, mà nhân viên của họ chuyển qua cho cô ngay cả không có một công văn chính thức để giải thích cô cung hoà tát như đó là một bốn phần của cô.

NV Janet Nguyễn cũng đã giúp đỡ những tiệm buôn bán tư nhân về những luật lệ liên quan đến cơ sở cũng như là nhân viên để bảo đảm họ được hưởng đủ quyền lợi và đúng điều kiện. Thường thường vi thiếu kinh nghiệm và Anh ngữ nên có những thiếu thông cảm giữa cơ quan chính quyền và người thương gia.

Một chủ nhà hàng trong vùng nói: "Chúng tôi thường không hiểu những điều luật nhưng nếu có người hướng dẫn và chỉ bảo thì chúng tôi làm đúng luật thôi. Đằng này ở đây họ cứ tới kiểm soát rồi phạt mà chẳng chỉ bảo gì hết."

Đây là điều mà NV Janet Nguyễn muốn đượet thấy trong hội đồng giám sát là làm việc gần gũi và tạo ảnh hưởng đến những cơ quan như Orange County Healthcare Agency (HCA) để có những trương trình hướng dẫn cộng đồng để khôi vi phạm luật vi vô tình không biết.

Đồng thời NV Janet Nguyễn còn muốn cộng đồng có nhiều phần định đoạt hơn khi ngân quỹ được phân chia và tài trợ. Được lóm lên trong một gia đình ty nạn lao động nên cô hiểu được những quyền lợi cộng đồng cần có trên lãnh vực y tế cộng đồng, bảo hiểm sức khỏe, trương trình dưỡng lão, trương trình mớ mang thành phố cho thương mại và công ăn việc làm, v.v.. Vì thế tiếng nói của cộng đồng thể hiện qua tiếng nói của một giám sát viên gần gũi với cộng đồng sẽ nhiều phần hữu hiệu hơn.

NV Janet Nguyễn ngoài ra còn muốn đẩy mạnh những dự án sửa chữa đường xá cho những khu cộng đồng và dự án giúp các công ty vỗ đầu tư xây cất những nhà dưỡng lão và khu chung cư cho người có lợi tức kém.

Trên Phương Diện Pháp Lý

LS Nguyễn Lân lên án NV Janet Nguyễn đã vi phạm luật lệ, chà đạp lên tin ngưỡng cộng đồng và không tôn trọng tư do căn bản trong vụ Chùa Quan Âm. Câu chuyện này được kéo dài trong nhiều năm trên vấn đề xin đổi zoning để xây chùa theo đúng luật thành phố Garden Grove

Theo tin tức trên báo chí Việt tại quận Cam thì khi đất này chủ trước đã xin đổi zoning nhưng Hội Đồng Thành Phố đã bác từ. Lúc đó DB Trần thái Văn còn là nghị viên thành phố Garden Grove. Khi các thày Chùa Quan Âm mua lại thì được nhân viên trong ban thi hành luật pháp thành phố khuyen trước rằng chuyện xin đổi zoning là một chuyện rất khó thành công.

Chùa Quan Âm hai lần xin Ủy Ban Kế Hoạch của thành phố và hai lần bị bác bỏ. Khi mang lên Hội Đồng Thành Phố thi hai lần cũng không được chấp nhận. Luật zoning là luật được đặt ra để các cơ quan hành chánh tuân theo và hành xử. Nếu luật không đúng và có khuyết điểm thi cần phải có thay đổi hoặc bổ túc những điều lệ luật pháp. Các cơ quan hành chánh thi chỉ dựa theo luật mà thi hành. Chùa Quan Âm kiện lên tòa để xin đổi zoning. Hiện giờ tòa còn đang xét xử chưa ngã ngũ và Chùa Quan Âm vẫn không được đổi zoning như muốn.

NV Janet Nguyễn lần thứ nhất bỏ phiếu thuận nhưng lần thứ hai, bỏ phiếu không chấp thuận. Là người gốc Việt đã từng giúp đỡ các tổ chức Phật Giáo như Chùa Liên Hoa và các tổ chức tôn giáo khác, NV Janet Nguyễn am hiểu rằng cô sẽ bị xuyen tạc trong cộng đồng bởi những đòn chính trị thổi phồng.

Nhưng cô trình bày trên các báo chí: "Là một nghị viên gốc Việt, một phụ nữ Việt Nam lương hào, tôi lúc nào cũng ủng hộ và bảo vệ quyền lợi của cộng đồng, nhất là những cơ sở tôn giáo, tuy nhiên việc ủng hộ của tôi phải nằm trong tinh thần thượng tôn luật pháp, tôi không phải chỉ đại diện cho cư dân gốc Việt mà còn các cư dân sắc tộc khác trong thành phố."

Trên Phương Diện Chính Trị

Đây là bài viết với tinh cách hạ độc thủ chính trị vi LS Nguyễn Lân và khôi chính trị trong ban vận động cho LS Nguyễn quang Trung nên từ ngữ rất sát sáo với tinh cách xuyên tạc. Nhưng đối với tôi đó là những thủ đoạn chính trị và người Mỹ thường cho rằng là "Fair Game".

Nhưng câu chuyện nào cũng có hai mặt. LS Nguyễn quang Trung thật ra là người hiền lành và thường hay nói với bạn bè ông không có tham vọng chính trị. Trong năm 2006, ông ra tranh cử hai lần nhưng không thắng cho chức vụ giám đốc của Orange County Water District và ghế Ủy Ban Trung Ương Đảng Cộng Hòa cho địa hạt 68th (Khu phận của DB Trần Thái Văn). Đây sẽ là lần thứ ba ông ra ứng cử chưa đây trong một năm. Tiền gây quỹ của ông thi hạn hẹp dù rằng được khôi chính trị nổi tiếng có một không hai ở Quận Cam của DB Trần thái Văn và LS Nguyễn Lân vận động. Khi ra tranh cử dù muốn dù không ông cũng sẽ chia phiếu trong cộng đồng.

Phản ứng trong cộng đồng sau khi đọc bài của LS Nguyễn Lân xuyên tạc NV Janet thi đã dạng. Tôi đích thân gọi điện thoại và thư tín điện cho hơn 100 người vùng Garden Grove và Santa Ana. Đây là bạn bè và người quen biết của tôi nên họ chỉ phản ánh ý kiến riêng của họ. Một số người thi nói chính trị có những thủ đoạn tội tệ tranh chấp quyền lực nên họ sẽ không đi bầu vì thất vọng, người thi sau khi đọc bài viết về LS Nguyễn Lân, Chùa Quan Âm thi nói nên cần phải giúp NV Janet Nguyễn nhiều hơn và có người thi lên tiếng chứng tôi qua đây để xây dựng đoàn kết nhưng lại thấy thế hệ trẻ càng ngày càng tệ hơn thế hệ già.

Nhưng điểm lạ là họ không nhận thấy rằng LS Nguyễn quang Trung có đủ khả năng và họ có cảm tưởng đây chỉ là con cờ của khôi chính trị gốc Việt lớn nhất tại miền nam California để triệt hạ đường chính trị của NV Janet Nguyễn, người mà có đủ khả năng và tư cách chính trị trong dòng mạch chính.

Kết Luận

Trong bài viết LS Nguyễn Lân nhấn mạnh ông không thổi phồng câu chuyện đổi zoning và những ai không thấy được NV Janet Nguyễn đã phản bội cộng đồng và vi phạm quyền tư do căn bản thi "giống như đà điểu chui đầu vào cát để trốn tránh". Lập điệu này cần phải được hiểu theo khía cạnh rằng LS Nguyễn Lân trong ban vận động tranh cử của LS Nguyễn quang Trung và trong ban cố vấn pháp lý của cuộc kiện Chùa Quan Âm.

Đối với tôi thi cộng đồng có một cơ hội thật lớn để chọn lựa một người xứng đáng để đảm trách một chức vụ có ích lợi cho cộng đồng. Chúng ta sống trong một nền dân chủ tư do dựa trên căn bản pháp luật minh bạch có căn cơ và không ai được quyền trên pháp luật và không tuân theo. Đoàn kết và đặc quyền lợi cộng đồng trên hết thay vì một khôi chính trị hoặc cá nhân với những thủ đoạn gây chia rẽ và phản no thi mọi người chúng ta sẽ thắng.

Lại Một Chuyến Công Du

24/11/2010

Lại Một Chuyến Công Du

Vũ Linh

...Ấu Châu lại quay qua ủng hộ lập trường của Trung Quốc, cõ lập Mỹ...

Bốn ngày sau thất bại trong cuộc bầu cử giữa mùa, TT Obama đã bay đi công du mười ngày tại Á Châu. Đây là hành trình lâu dài nhất trong hai năm qua, mặc dù TT Obama đã công du trên hai chục lần từ ngày nhậm chức. Chuyến công du được ấn định từ lâu rồi, nhằm nhiều mục đích. Trước hết là việc chính quyền đã dự đoán trước sẽ thua nặng trong cuộc bầu cử nên chỉ vài ngày sau kết quả bầu cử là tổng thống đã lên đường, hiển nhiên là để giảm thiểu tin thất bại bầu cử nội bộ và thổi phồng tin du hành và thành quả ngoại giao. Nhưng cuộc du hành cũng nhằm vào nhiều mục đích quan trọng và chính đáng khác.

Tổng thống đã thăm bốn quốc gia với nhiều mục đích khác nhau:

- Di Ấn Độ để trấn an xứ này về những liên hệ ngày càng chặt chẽ hơn giữa Mỹ và Pakistan, là kè thù có thể nói truyền kiếp của Ấn; và cũng để đúc kết một số thoả hiệp thương mại.
- Di Nam Dương là quốc gia đóng dấu Hồi giáo thế giới - cũng là quê hương của ông bố ghê của tổng thống và là nơi tổng thống đã sống bốn năm vào thời thơ ấu - để xác định lại chính sách thân hữu của Mỹ với khối Hồi giáo.
- Di Nam Hàn để hoàn tất hiệp ước thương mại Mỹ-Hàn, và dự hội nghị thương định G-20.
- Di Nhật họp hội nghị thương định APEC của các nước ven Thái Bình Dương.

Trong khi TT Obama và Tòa Bạch Ốc quảng bá sự thành công lớn lao của chuyến du hành, giới truyền thông đã có những nhận định đẽ dặt hơn nhiều, đặc biệt là hai chuyến đi Nam Hàn và Nhật.

Chuyến đi Ấn Độ đánh dấu một bước tiến quan trọng trong quan hệ Mỹ-Ấn, từ xưa đến nay vẫn ít khi được tốt đẹp. Trong suốt thời kỳ chiến tranh lạnh, Ấn Độ tuy là lãnh đạo khơi đệ tam thế giới tự xưng là trung lập, nhưng thật sự lại là đồng minh quan trọng của Liên Bang Xô Viết chống Mỹ và Trung Quốc, là đồng minh của Pakistan. Việt Nam ta đã nếm mùi thiên vị này khi Ấn là một thành viên trong Ủy Hội Quốc Tế Kiểm Soát Định Chiến sau Hiệp Định Geneve, mà luôn luôn đứng về phía cộng sản Bắc Việt, bao che cho chiến tranh xâm lăng miền Nam. Thời gian hai thập niên qua, quan hệ Mỹ-Ấn đã tốt đẹp hơn qua việc hợp tác về nghiên cứu nguyên tử, và nhất là qua việc phát triển mạnh của các công ty điện toán lớn của Mỹ tại Ấn như Microsoft, Apple, Cisco, Dell. Tuy nhiên việc Mỹ thân thiện triệt để với Pakistan trong cuộc chiến chống Al-Qaeda vẫn là cái gai trong con mắt Ấn Độ.

Trong cuộc viếng thăm của TT Obama, một loạt hợp đồng thương mại trị giá mươi tỷ đô-la đã được ký kết và công bố. Chính quyền Obama quảng bá chuyến du hành và các thỏa ước trên là giúp tạo công ăn việc làm và giải quyết nạn thất nghiệp cao hiện nay. Tuy nhiên, theo các chuyên gia, các hợp đồng trị giá mười tỷ này nhiều lầm là sẽ có tác dụng tạo thêm việc làm cho trên dưới 5.000 người, một con số chưa thấm vào đâu so với hơn 15 triệu người còn đang thất nghiệp hiện nay.

Hợp đồng thương mại vẫn là vũ khí số 1 trong chiến lược của tư bản Mỹ. Có thể rất hiệu quả về kinh tế nhưng không bắt buộc có tác động chính trị. Quan hệ Mỹ-Ấn vẫn tùy thuộc quan hệ Pakistan-Ấn chưa cải thiện được vì tranh chấp biên giới vùng Kashmir vẫn tồn tại. Chuyến công du của TT Obama có thể nói chưa có kết quả cụ thể gì trong nhất thời.

Điều đáng ngạc nhiên là khi ở Ấn Độ, từ nhiên TT Obama tuyên bố vài câu chỉ trích Do Thái trong các vùng "tam chiếm" của Palestine. Quan hệ giữa Mỹ và Do Thái có thể nói là tồi tệ nhất trong mấy thập niên qua, dĩ nhiên đã lại bị xê-thêm một miếng, trong khi TT Obama thật sự không có lý do khẩn thiết gì phải đề cập đến vấn đề trong lúc này.

Chuyến đi Nam Dương nhằm mục đích xác định lại thái độ hòa hoãn cởi mở đối với Hồi giáo. Nhưng cũng như tất cả các hành động và tuyên bố hòa hoãn trước đây, dường như chẳng có tác dụng gì. Các nhóm Hồi giáo quá khích vẫn nghiến răng tách đánh giết dân Mỹ trước sự thờ ơ của khối Hồi giáo trên thế giới, chỉ lên tiếng tố giác lây lệ sau mỗi lần quân khủng bố có hành động.

Chuyến đi rõ ràng gây ấn tượng với nhiều người về sự trưởng thành và trưởng thành của TT Obama. Mật khác, Tòa Bạch Ốc, với sự "thông cảm" của truyền thông cũng không muốn làm to chuyện thông điệp hòa hoãn với Hồi giáo ngay từ lúc một tên khủng bố đang bị truy tố ra tòa tại Núi Ước. Sau chuyến đi thì nhu cầu "im lặng" lại thành lớn hơn: hai ngày sau khi TT Obama viếng Nam Dương, tên khủng bố này bị bồi thẩm đoàn của một tòa án dân sự Núi Ước kết án死刑 một tội, và tha 284 tội khác, xác định rõ ràng nỗi lo lắng của tòa án dân sự không có khả năng đối phó với nạn khủng bố là đã thành sự thật.

Phản quyết này khiến chính quyền Obama bối rối thêm, không biết phải giải quyết vấn đề trùm khủng bố Khalid Sheikh Mohammed như thế nào. Không đưa ra tòa thì áp dụng kế sách của Bush; đưa ra tòa quân sự thì lại mâu thuẫn với chính mình; đưa ra tòa dân sự mà lối tòa này là bóng thi bão đâm cát nước Mỹ sẽ nỗi loạn. Lập tức, một Nghị sĩ Dân Chủ tại Virginia là ông Jim Webb, cựu chiến binh tại Việt Nam, đã có bài tuyên cáo đá kích việc đưa ra tòa án dân sự xét xử các nghi can khủng bố.

Chuyến đi gấp tống thống Nam Hán, trên căn bản là để đón kết thỏa ước mậu dịch tự do giữa hai nước, nhưng thực tế không thành, vì hai bên vẫn không đạt được thỏa thuận đặc biệt về thuế suất áp dụng cho xe Hán quốc nhập cảng vào Mỹ. Nói cách khác, chuyến dúc kết thỏa ước là một thất bại nặng, đi không về không. Đây là một ngạc nhiên lớn.

Thông thường, khi tổng thống tới để đúc kết một hiệp ước, tất cả đều phái xong xuôi từ lâu, lãnh đạo chỉ đến chính thức ký và trao đổi văn kiện thôi. Việc đích thân tổng thống đi tới mà lại về không phản ánh một lần nữa tính "tài tú" của chính quyền Obama. Nhưng thất bại lớn nhất phải nói đến là thất bại tại Hội Nghị G-20 của hai mươi cường quốc kinh tế thế giới, họp tại Hán Thành. Hội nghị này thực tế là một cuộc "đấu vỡ" giữa Mỹ và Trung Quốc.

Tinh thần cẩn thận thương mại thế giới ngày càng thuận lợi hơn cho Trung Quốc nhờ tri giá quá thấp của Nhân Dân Tệ. Tri giá hoàn toàn già tạo này đã giữ hàng Trung Quốc ở giá thấp, do đó giúp xuất cảng hàng Trung Quốc ra thế giới, đặc biệt là qua Mỹ, trong khi giá hàng thế giới nhập cảng vào Tàu ở mức quá cao.

Trong nhiều năm qua, Mỹ đã áp lực Trung Quốc điều chỉnh lại hối suất, nhưng không có kết quả nào. Trong Hội Nghị lần này, Mỹ tiếp tục áp lực, trông cậy vào hậu thuẫn của các đồng minh Liên Âu. Nhưng điều không may là bất ngờ, các đồng minh Âu Châu lại quay qua ủng hộ lập trường của Trung Quốc, cõ lập Mỹ.

Trung Quốc và các nước Liên Âu chỉ trích Mỹ vì ngày trước hội nghị, đã quyết định sẽ tung Mỹ kim ra mua lại 600 tỷ công khố phiếu Mỹ trên thế giới, tạo áp lực lạm phát - tăng giá do số lượng đô-la được tung vào thị trường - lên thị trường thế giới.

Chính phủ Mỹ đã giải thích việc mua lại công khố phiếu là do nhu cầu già tăng lạm suất dài hạn tại Mỹ, nhưng lời giải thích này không được ai nghe hết. Hình ảnh tổng thống đại cường Cờ Hoa, thay vì khoe khoang thành quả áp lực được Trung Quốc điều chỉnh hối suất Nhân Dân Tệ, được thay thế bằng hình ảnh TT Obama đứng phân trần, giải thích chuyện mua lại công khố phiếu, chắc chắn đã xác nhận thế yếu đối ngoại của TT Obama, sau cuộc đại bại tại quốc nội trong cuộc bầu cử giữa mùa.

Trung Quốc chống đối áp lực của Mỹ một cách mạnh mẽ, chẳng những vì lý do kinh tế để bảo vệ hàng xuất cảng Trung Quốc, mà cũng là cách nói lên sự bất mãn của Bắc Kinh với ý nghĩa chung của cuộc Áu của TT Obama. Việc TT Obama viếng thăm một vòng các cường quốc Á Châu bao quanh Trung Quốc, từ Ấn Độ qua Nam Dương, đến Nam Hán và Nhật, đã mang ý nghĩa để dọa công khai đối với Bắc Kinh.

Tiếp theo chuyến đi Hán Thành là cuộc công du Nhật để tham dự hội nghị thương định APEC (Asia-Pacific Economic Cooperation) của các nước ven Thái Bình Dương. Hội nghị này đã nổi bật ở điểm... chẳng xảy ra chuyện gì đáng nói. Chỉ là các quốc trưởng và các nhà lãnh đạo trong vùng gặp nhau bắt tay thân hỉ, nói chuyện trời mưa trời nắng, chụp hình cười toe toét. Hết.

Nhận định chung của truyền thông cấp tiến "thân thiện" với TT Obama là đây là một cuộc công du với kết quả hứa hẹn, trong khi phe đối lập Cộng Hoà thì cho đây là một thất bại trọn vẹn, chẳng mang lại được một kết quả cụ thể nào trong khi tổn thất trá trinh cho công khố. Cố tin đồn chuyển công du tới hai trăm triệu đô một ngày, nhưng Tòa Bạch Ốc mạnh mẽ cãi chính.

Thực tế, hai trăm triệu đô một ngày thì đúng là nói quá, nhưng chi phí không phải nhỏ. Phái đoàn của TT Obama gồm năm phần lực lượng lõi, chờ vài trăm phụ tá, công chức, doanh gia, mang theo cả chục xe bọc thép, hàng tấn dụng cụ máy móc truyền tin, an ninh... Tại Mumbai, phái đoàn đã bao thầu hết 500 phòng của khách sạn Taj Mahal, năm sao, sang nhất thành phố. Nếu so sánh thành quả với chi phí thi quà là không tương xứng chút nào.

Thông tấn xã Associated Press nhận định chuyến công du là có thể gây ảnh hưởng ngoại giao quan trọng về lâu về dài, nhưng một lần nữa, dường như lại xác nhận TT Obama vẫn đang lo lùng trên mây, không nhìn thấy rõ nhu cầu khẩn yếu thực sự và trước mắt của người dân: họ cần tăng trưởng kinh tế, cần việc làm ngay bây giờ, chứ không cần thành quả ngoại giao lâu dài. (21-11-10)

Quý đọc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: VuLinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Bầu Cử Giữa Mùa: Nghĩ Gi?

09/11/2010

Bầu Cử Giữa Mùa: Nghĩ Gi?

Vũ Linh

...vì ôm hòn TT Obama nên đã mau mắn bị cho về nhà đuổi gà...

Sau nhiều tháng tranh cử gay go và sôi nổi, cuối cùng thì cuộc bầu cử giữa mùa đã đưa đến kết quả gần đúng như các thăm dò dư luận trước đó. Cuộc bầu cử quả là một trưng cầu dân ý về TT Obama và kết quả cho thấy dân Mỹ đã không còn say mê những "thay đổi" của TT Obama. Trái lại, họ lo ngại nhiều hơn, quyết định trao cho đảng đối lập Cộng Hòa quyền kiểm soát, hay ít nhất cũng là quyền làm chậm lại những chính sách quá cấp tiến của tổng thống và đảng Dân Chủ.

Sau những phản ứng lớn dồn dập thời TT Bush, dân Mỹ muốn trao cho một đảng toàn quyền quyết định, trao cho đảng Dân Chủ chẳng những Tòa Bạch Ốc, mà cả thế đa số tuyệt đối tại cả hai viện quốc hội. Với hy vọng chấm dứt sự bế tắc do phân hóa và tranh cãi triền miên giữa hai đảng. Việc trao quyền lại đưa đến kết quả ngoài dự liệu.

Họ không ngờ đảng Dân Chủ đã nhận thế đa số tuyệt đối để đưa nước Mỹ đi qua xã hội hướng tâ, trong khi vẫn không giải quyết được những khó khăn trước mắt, nhất là tình trạng thất nghiệp.

Cái hay của thế chên chủ Mỹ là bắt chấp các tranh cãi của các chính khách, bắt chấp quyết định của những người đang nắm quyền, cuối cùng thì người dân vẫn có tiếng nói. Họ có thể đặt niềm tin vào những lời hứa hẹn của các chính khách, nhưng khi nhận thấy những chính khách đó hoặc là thất hứa, hoặc giờ lời hứa mà kết quả không đúng theo ý họ, là họ không ngần ngại thay đổi lãnh đạo và từ đó thay đổi chính sách của Nhà Nước, tự động điều chỉnh được những sai lầm của chính quyền, trong ổn định và trật tự. Vô là điều ta đã thấy rõ ràng qua cuộc bầu cử giữa mùa vừa qua.

Nhìn lại quá trình hai năm nắm quyền của TT Obama và đảng Dân Chủ, người dân Mỹ đã nhìn thấy Mỹ rõ ràng là quay qua hướng tâ, trước hết với luật kích cầu kinh tế, trên nguyên tắc là để phục hồi kinh tế giảm tỷ lệ thất nghiệp, nhưng trên thực tế, dường như lại nhầm vào việc cải đổi xã hội, tái phân phối lợi tức - "spread the wealth", theo lời của chính TT Obama. Họ cũng thấy tình trạng bảo hiểm và dịch vụ y tế được cải đổi một cách quy mô chưa từng thấy từ hơn nửa thế kỷ qua.

Không ai phản đối việc cần phải cung cấp bảo hiểm và dịch vụ y tế cho tất cả dân Mỹ, nhưng lại có rất nhiều người lo ngại cái giá quá đắt của cái tôi, 10 ngàn tỷ. Cái tôi tài chính thì nói cho chúng ta rằng có ảnh hưởng trực tiếp gi đến khối quần chúng mặc dù ròng sự kiện của Nhà Nước trên các ngân hàng nói riêng và thị trường tài chính nói chung. Ông tổng giám đốc ngân hàng có làm lương ít đai hay bị kiểm tra thường xuyên hơn cũng chẳng có lợi gì cho người dân.

Nhưng cả ba chuyện này đều xác định hướng đi lâu dài của nước Mỹ. Trong khi chuyện trước mắt, quan trọng đến mức sinh tử của người dân, thì họ lại... không thấy gì hết. Họ vẫn không có việc làm và thất nghiệp vẫn ở mức kỷ lục trên dưới 10%. Nhà cửa vẫn bị ngân hàng xiết. Cuộc chiến chống khủng bố trong nước hay tại Afghanistan không có tiền bối và không ai thấy được "anh sáng cuối đường hầm" hết.

Thiên hạ có cảm tưởng ưu tiên của TT Obama là "thay đổi" thật, nhưng là những thay đổi dường dài, để dân áu lại cho vui thế hệ nữa, chứ không phải là thay đổi để đáp ứng những nhu cầu trước mắt của người dân. Những chuyện thất nghiệp, kéo nhà, đối với TT Obama có lẽ chỉ là những chuyện "hô" nhất thời không đáng quan tâm, một vài năm rồi cũng sẽ qua. Ông không nghĩ đến "vài năm", mà nghĩ đến chuyện vài thế hệ.

Qua cuộc bầu cử, dân Mỹ đã nói lên rất rõ ràng ý kiến của họ: xin tổng thống lo chuyện trước mắt của chúng tôi đi.

Chiến thắng của Cộng Hòa được nhiều người coi như một thất bại quan trọng của TT Obama, một sự bắc bối rõ nét nhất đối với chính sách cực đoan của tổng thống, bắt buộc tổng thống phải điều chỉnh chính sách.

Nhưng ta cũng không thể bắc bối luận theo rát có thể tất cả dân nâm trong tinh túng của TT Obama ngày từ đầu. Ông muốn "thay đổi" quy mô thực sự, và đồng thời ông cũng hiểu ông chỉ có cơ hội trong hai năm đầu thôi, vì thế nào dân Mỹ cũng sẽ nghĩ về phe đối lập trong kỳ bầu cử mùa. Do đó, phải triệt để khai thác thế thường phong của hai năm đầu với da số tuyệt đối tại cả hai viện.

Nhìn dưới khía cạnh này, thì quả thực TT Obama đã tính toán đúng và đã thành công với ba cuộc cải tổ quy mô về kinh tế, y tế và tài chính. Bây giờ thì vấn đề đã rõ ràng, cho dù phe Cộng Hòa có hoán cải cách gì thi cũng không thể lật ngược hay thu hồi luật này được.

Hướng về tương lai hai năm tới, có nhiều hy vọng TT Obama sẽ đi theo con đường của Clinton trước đây, không còn bắt chối đối lập, thông qua những luật lệ mà không cần một phiếu nào của đối lập, trái lại sẽ tìm cách hợp tác với khối đa số đối lập Cộng Hòa để thông qua một số những luật tương đối nhỏ hơn vì dù sao thì ông cũng đã thực hiện được ước vọng của mình rồi, qua ba cuộc cải cách vĩ đại đã được thông qua. Đặc biệt là tổng thống sẽ chú tâm hơn vào các vấn đề thất nghiệp và xuất nhập.

Rồi dân Mỹ, với truyền thống bầu lại tổng thống trừ phi bất ngờ, sau khi chiếm được hòn sau chục ghế tại Hạ Viện, đã nắm được da số tại đây, nhưng vẫn chưa chiếm được da số tại Thượng Viện. Đúng như đã tiên liệu, chính trường Mỹ trở thành thế ba chán, với Dân Chủ kiểm soát Tòa Bạch Ốc, Cộng Hòa kiểm soát Hạ Viện, và Thượng Viện ở thế ngang ngửa, với quyền quyết định nằm trong tay một số nhỏ thượng nghị sĩ gọi là "on hòa" trong khối Cộng Hoà cắp tiến và Dân Chủ bảo thủ.

Trước thiên chi mới của TT Obama, phe Cộng Hòa sẽ bắc bối phải hợp tác để khôi mang tiếng là đối lập tiêu cực chỉ giặc phả đám. Nhưng cái khố của khối Cộng Hoà là sức mạnh mới của nhóm bảo thủ Tea Party. Thân thiện quá với TT Obama thi sẽ có nhiều hy vọng thất nghiệp sau cuộc bầu năm 2012, như thống đốc Charlie Crist của Florida, từ tư thế ngồi sao sáng của đảng mà chỉ vi ôm hòn TT Obama nên đã mau mắn bị cho về nhà đuổi gà.

Khối Cộng Hoà sẽ có hai lựa chọn. Nói đúng hơn là sẽ phải dù giày giữa hai thế: hợp tác với TT Obama hay hợp tác với Tea Party để chống Obama mạnh hơn nữa. Trong những ngày tháng tới, cắp lãnh đạo Cộng Hòa sẽ phải mổ xé vấn đề cặn kẽ để tìm giải pháp.

Có nhiều hy vọng đảng Cộng Hòa sẽ tìm cách biến minh thành đảng ôn hòa, đứng giữa khối thiên tả Dân Chủ và khối thiên hữu Tea Party. Nếu họ làm được chuyện này thi tương lai của đảng Cộng Hoà có cơ sáng lạn vì sẽ thu hút được khối ôn hòa và trung lập không thuộc đảng nào.

Trong cuộc bầu cử vừa qua, không ai có thể chối cãi phe chiến thắng rõ ràng nhất là khối Tea Party. Một bà Sharron Angle hoàn toàn danh đai xém đánh bại ông Harry Reid, thượng nghị sĩ kỳ cựu với ba chục năm kinh nghiệm, lãnh tụ khối Dân Chủ tại

Thượng viện. Một bà Christine O'Donnell cũng hoàn toàn vô danh, xém thắng cử tại một trong những tiểu bang cấp tiến nhất Mỹ, là đất Delaware của Phó TT Biden. Một ông Marco Rubio rất ít người biết đến đã đánh bại cựu nghị sĩ sao sáng của Cộng Hòa, thống đốc Crist của Florida. Chưa kể hàng loạt dân biểu trẻ, không kinh nghiệm gì, đã đắc cử nhờ hậu thuẫn của phong trào Tea Party.

Tư thế của phong trào đã được xác định rõ rệt, và ngày nay, dù muốn hay không, giới truyền thông "dòng chính" không còn có thể coi thường hay phủ nhận sự hiện hữu của họ nữa. Ngay cả hai chính đảng Cộng Hòa và Dân Chủ cũng bắt buộc phải chú tâm vào phong trào. Số là một loại trà đáng cho cả hai đảng!

Mặc dù nhiều ứng viên được sự ủng hộ của phong trào Tea Party đã đắc cử, chứng tỏ sức mạnh của phong trào trong quần chúng, nhưng chẳng ai biết được sức mạnh của khối này trong chính trường, tức là trong quốc hội.

Đây là một phong trào, cho đến giờ vẫn còn mang tính chất tự phát, không có cương lĩnh thống nhất, không có lãnh tụ duy nhất, mà cũng chẳng có một sự phối hợp thuận nhất nào. Do đó, không ai biết được những vị dân cử mới theo phong trào sẽ hợp tác - hay không hợp tác - với nhau như thế nào trong quốc hội tương lai, sẽ bỏ phiếu như thế nào. Ta không thể quên các ứng viên Tea Party đã chỉ trích và loại bỏ các vị dân cử của chính đảng Cộng Hòa ở vòng sơ bộ trước khi thắng ứng viên Dân Chủ.

Trên cẩn bản, họ có khuyễn hướng bảo thủ mạnh, nên có nhiều hy vọng về phía Cộng Hòa chống TT Obama. Nhưng họ cũng là những người đã lớn tiếng chỉ trích ngay cả cựu TT Bush và cựu ứng viên tổng thống Jonh McCain.

Dù sau thi cuộc bầu cử vừa qua đã vê lại bản đồ chính trị Mỹ với sự xuất hiện của phong trào Tea Party. Và điều đáng nói là chẳng ai đoán biết được anh hưởng và sức mạnh của phong trào này sẽ như thế nào" Chẳng những chúng ta không biết, mà ngay các lãnh tụ hai đảng Cộng Hòa và Dân Chủ hay cả TT Obama cũng không biết. Có lẽ chính các chính khách trong phong trào cũng chẳng biết gì luôn!

Do đó, chẳng ai biết được chính trường Mỹ sẽ như thế nào trong hai năm tới. Chắc chắn trong những tháng đầu của năm tới, ta sẽ chứng kiến nhiều cuộc thăm dò, có cựu trả giá tại Hoa Thịnh Đốn, trước khi các khối liên minh chính trị được thành hình. (6-11-10)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com.

Tổng Thống "hậu Kỳ Thị"

31/08/2010

Tổng Thống "Hậu Kỳ Thị"

Vũ Linh

...tố cáo người khác là kỳ thị đã trở thành một chiến lược hữu hiệu...

Trong thời gian tranh cử, ứng viên Barack Obama được truyền thông tung hô như một ứng viên của thời hậu kỳ thị (post-racial). Họ cho rằng không phải là chuyện một người da đen ra tranh cử không, mà cũng vì bản tính của ông Obama, một người vừa có hai dòng máu, vừa có tính ôn hòa, có thể tạo được nhịp cầu xoá bỏ lằn ranh màu da trên đất Mỹ. Đì xa hơn nữa, ông Obama cũng là người với một thông điệp thật đẹp: đoàn kết toàn dân, không còn nước Mỹ trắng hay nước Mỹ đen, nước Mỹ Cộng Hòa hay nước Mỹ Dân Chủ, nước Mỹ giàu hay nước Mỹ nghèo... Mà chỉ còn một Hiệp Chủng Quốc Hoa Kỳ. Một thông điệp đẹp đến độ mộng tưởng mà chỉ có dân Mỹ ngày thơ mới mơ mộng được.

Dân Mỹ đang mơ màng thì bất ngờ bị lây bệnh bởi câu chuyện mục sư Jeremiah Wright, mục sư của giáo đình Obama, đã từng chủ trì hôn lễ của Obama và rửa tội cho hai con gái. Một loạt bài giảng cũ của ông đã xuất hiện trở lại. Người ta xúm lại nghe và khám phá ông này đã có những bài giảng sắc mù kỳ thị, xi và dán da trắng và các chính quyền da trắng của Mỹ. Thậm chí còn nghe ông ta nguyện rủa "God Damn America" hay vi ta cung "Gob Bless America".

Không hổ danh là tay hùng biện kiệt xuất, ứng viên Obama đã lén Pennsylvania đọc một bài diễn văn cực kỳ "hoành tráng", xác nhận nước Mỹ vẫn còn vấn đề kỳ thị mà tất cả mọi người phải trực diện để cùng nhau giải quyết, và hứa hẹn sẽ di tien phong hàn gắn những vết thương đã có từ quá lâu rồi. Ứng viên Obama cũng không ngại tố cáo ông mục sư và rút ra khỏi nhà thờ và họ đạo của ông này. Ông Wright nhún vai tuyên bố "tôi hiểu Obama hơn ai hết, ông ta đang làm những gì chính trị gia cần phải làm thôi".

Truyền thông dĩ nhiên phủ phục tung hô, rằng đây là bài diễn văn hay nhất từ ngày TT Lincoln kêu gọi hàn gắn sau cuộc nội chiến Bắc-Nam. Câu chuyện ông Wright mau chóng được quét vào gầm giòng.

Khi ông Obama đắc cử thì cả nước Mỹ vui mừng vì rõ ràng đây là bằng chứng nước Mỹ đã tiến được một bước thật lớn, xoá bỏ được nạn kỳ thị. Dân thiểu số da nâu và da vàng cũng mừng theo vì hy vọng mình cũng sẽ có cơ hội thăng tiến vô hạn trong xứ của con người. Ký nguyên hoà đồng mờ mòn. Nhưng rồi cũng mau mắn hả mòn trong sự thát vọng của tất cả những người da đen mừng quá sớm.

Nhận chức không bao lâu thì TT Obama đã dụng ngay vụ ông giáo sư da đen Henry Gates bị cảnh sát bắt. Để nhắc lại, ông giáo sư này đã nghỉ hè về lại nhà, làm mất chìa khóa vô nhà, bèn cùng anh tài xe leo rào vào cửa hập, này cửa nhà bếp để chui vào nhà. Một người sau đó dùng kính thay, bá cảnh sát. Cảnh sát đến nơi thì hai người đã vào trong nhà rồi. Cảnh sát dòi ông Gates đưa xem giấy tờ chứng minh nhà này là của ông ta. Thay vì đưa cái bằng lái xe có địa chỉ ra và mọi chuyện xong ngay, thì ông giáo sư ý thế, phách lối sỉ và vinh cảnh sát, còn dọa ông là "bạn thân của tổng thống". Ông ta bị cảnh sát công tay mang về bắt.

TT Obama nghe tin, chưa rõ đầu đuôi, mau mắn phang luồn: cảnh sát thất ngu xuẩn. Sau đó vỡ lẽ ra, bén lén tố cáo rằng cảnh sát hùa hò với ông giáo sư và anh cảnh sát, cùng với ông Phó Biden, tại Tòa Bạch Ốc. Hai ông đen, hai ông trắng, cho cản bằng.

Câu chuyện bộ lô ra từ tường thâm kín của TT Obama. Một từ tường tiêu biểu của dân da đen, hể có dụng chạm với cảnh sát da trắng là tráng dương nhiên có lỗi, chẳng cần biết đâu duỗi câu chuyện làm chi cho mệt. Hoàn toàn không giống như những lời vận động hò hào đồng trắng đen khi tranh cử, cũng cách xa một trời với bài diễn văn lịch sử tại Pennsylvania.

Rồi gần đây là câu chuyện bà Shirley Sherrod. Bà da đen này làm việc tại bộ Canh Nông. Trong một buổi thuyết trình, bà kể lại chuyện đã có một gia đình nông gia da trắng gặp khó khăn tài chính đến nhờ bà giúp, bà nói bà không giúp được và đưa họ đến một luật sư trắng. Câu chuyện được tung lên truyền thông và biến thành chuyện một bà da đen kỳ thị không chịu giúp gia đình da trắng. Bộ Canh Nông trong một ngày nhận được bốn lần điện thoại từ Tòa Bạch Ốc chỉ thi phái giải quyết vụ này tức thì, vì sợ Cộng Hòa khai thác. Bà Sherrod mau mắn bị sa thải.

Phát ngôn viên Tòa Bạch Ốc khoe chuyện kỳ thị da đen hay da trắng gi cũng không thể được tha thứ dưới chính quyền Obama.

Một ngày sau, câu chuyện hiện ra ánh sáng rõ hơn. Bà đen này thực ra có tìm mọi cách để giúp gia đình da trắng, và gia đình này thoát nạn, không bị ngân hàng xiết gia trại, rất biết ơn bà, và xác nhận bà này chẳng có hành động kỳ thị gì. TT Obama đích thân điện thoại cho bà Sherrod để xin lỗi, và bộ Canh Nông đề nghị việc làm mới cho bà. Một việc mới được tạo ra riêng cho bà, nhưng bà đã từ chối vì không hiểu rõ bà sẽ phải làm gì.

Lại một thi du diễn hình của cách làm việc "tài tử" của chính quyền Obama, làm gì cũng chẳng có chuẩn bị trước sau gì hết.

Câu chuyện này vớ vẩn không kém câu chuyện ông giáo sư. Chỉ là một câu nói của một công chức thấp chẳng ai biết. Nhóm chuyện "xe cán chò" chẳng có nghĩa lý gì này trước đây chẳng thấy đăng trên báo chí dưới thời các TT Clinton hay Bush. Vậy mà đến thời TT "hậu kỳ Thị" Obama thì lại nhảy lên loại tin hàng đầu của báo chí và truyền hình trong cả tuần. Cả tổng thống cũng đích thân xia vào.

Nói cách khác, vấn đề kỳ thị da màu không hề biến mất sau khi Obama đắc cử, mà trái lại, đã trở thành cảng thẳng, nhạy cảm hơn trước rất nhiều.

Rồi đến câu chuyện của nhóm Black Panthers. Black Panthers là một nhóm cực tả thường tranh đấu bằng bạo lực để "giải phóng" dân da đen, xuất hiện thời thập niên 60. Nhóm này rã đám từ lâu lắm, nhưng năm 2007 lại được phục sinh dưới cái tên New Black Panthers Party để hùa thuẫn cho ứng viên da đen Obama. Trong cuộc bầu cử tổng thống tháng 11 năm 2008, có hai thành viên da đen thuộc nhóm này, mặt mày hung hiểm, mặc đồ trận nhà binh, trong đó có một anh mang một cây gậy dài, làng vang trước một phòng đấu phieu. Hai anh bị cảnh sát bắt và bị tố là có ý khung bô tinh thần chờ đợi. Nhưng rồi được tại ngoại.

Gần đây, Bộ trưởng Tư Pháp Eric Holder - da đen - ra quyết định miễn tố cáo hai, tạo nên một làn sóng công phản vi thái độ thiên vị lợ liêu: xác gậy đài nghênh ngang trước phòng bô phiếu hù dọa thiên hạ mà chẳng có tội gì. Câu chuyện chỉ có thể xảy ra ở Bắc Hàn dưới triều đại Kim Chính Nhật, mà lại xảy ra... ở Mỹ dưới triều đại Obama!

Sau khi bộ trưởng Holder miễn tố, một viên chức cao cấp của Bộ Tư Pháp từ chức để phản đối, và công khai họp báo tố cáo đây không phải là trường hợp duy nhất, mà thay ra bộ Tư Pháp của TT Obama đã áp đặt một chính sách đặc miễn cho dân da đen. Người ta cũng đã ý thức rõ sau này, một phong trào của dân da trắng ký thị da đen, thậm chí là hiện thân của các nhóm Ku Klux Klan, là nhóm da trắng ký thị cực đoan của nứa thế kỷ trước, chứ không còn là một phong trào quần chúng chống sưu cao thuế nặng của Nhà Nước.

Nhà báo cấp tiến Thomas Friedmann của New York Times khẳng định "những người chống Obama chỉ có thể là tại kỳ thị dân da đen". Giản dị và rõ ràng. Ông tổng thống "hậu kỳ Thị" đã trở thành biểu tượng của dân da đen, dụng đến ông là dụng đến dân da đen. Không ai như đến cái mờ da trắng của ông hết.

Điều đáng nói là đã có một vài ông bà tỳ nạn chúng ta cũng lây cái bệnh dám dờ này. Trong khi đại da số chúng ta đã thành công mỹ mãn trong việc hội nhập vào nước Mỹ, từ kinh tế, xã hội, quân sự, văn hóa, khoa học đến chính trị, thì một thiểu số vẫn chưa hiểu được nước Mỹ trở thành cường quốc nhờ tôn trọng tự do tư tưởng cá nhân, không phải nhờ bắt nhốt, bit miệng hay nhục mạ đối lập...

...Một trình độ văn hóa đáng buồn. Ba mươi lăm năm bô nước ra đã nhân danh tự do dân chủ mà vẫn chưa hiểu thế nào là tự do dân chủ.

Hai chuyên gia chính trị Patrick Caddell và Douglas Schoen gần đây đã viết một bài báo dài, công khai đặt vấn đề TT Obama đã nham hiểm (cynical approach) áp dụng một chính sách cai trị dựa trên sự chia rẽ dân chúng ra thành từng khối màu da, giao cắp, và đảng phái (rather than being a unifier, Mr. Obama has divided America on the basis of race, class and partisanship).

Hai ông đã chứng những chuyện về giáo sư Gates và nhóm New Black Panthers để bàn về sự thiên vị với dân da đen của TT Obama. Hai Ông cũng coi việc TT Obama ra lệnh thuỷ tiêu bang Arizona ra tòa về luật chống di dân lậu như một cố gắng lây diêm dân da nâu, khói cùi trùi ru tiêu của đảng Dân Chủ, chống lại dân da trắng.

Những lời tuyên bố liên tiếp chống "tai phệt" Wal Street cũng không ngoài ý định lấy điểm với "dân nghèo" để kích động cuộc "đấu tranh giai cấp" mới. Vài hai ông cũng cho rằng chuyện TT Obama tiếp tục đỗ thừa mọi việc lén lút TT Bush chỉ thể hiện ý định kích động khối cấp tiến, nuôi dưỡng tình trạng phe đảng trong cùi tri Mỹ.

Điều đáng chú ý là cả hai chuyên gia này đều là cựu viên chức cao cấp của chính quyền Dân Chủ, đã từng mạnh mẽ ủng hộ Obama. Ông Caddell là cựu phụ tá của TT Carter trong khi ông Schoen là cựu phụ tá của TT Clinton.

Hai ông đã trích dẫn bà Mary Frances Berry, người da đen, cựu Giám Đốc Ủy Ban Dân Quyền (Civil Rights Commission) của TT Clinton, nhìn nhận chính quyền Obama đã dùng nạn kỳ thị da màu để đánh lạc hướng dư luận khỏi những vấn đề quan trọng, và như bà nói "tố cáo người khác là kỳ thị đã trở thành một chiến lược hữu hiệu cho đảng Dân Chủ", người bị tố bị dồn vào thế phải phản bội mình không phải kỳ thị, và không còn có dịp chỉ trích những chuyện như thất nghiệp nữa.

Với chính sách chia để trị này, TT Obama rõ ràng đang chứng minh ông không phải là tổng thống của Hiệp Chủng Quốc Hoa Kỳ, trong đó có dân da trắng, da đen, da vàng, da nâu, giàu, nghèo, bảo thủ, cấp tiến, Dân Chủ, Cộng Hoà như ông hô hào thời tranh cử. (29-8-10)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Cải Tổ Tài Chính: Nghĩ Gì?

03/08/2010

Cải Tổ Tài Chính: Nghĩ Gi'

Vũ Linh

Nạn nhân kế là giới trung lưu, sẽ khó vay tiền mua nhà, mua xe...

Trung tuần Tháng Bảy, TT Obama long trọng ký luật cai trị tài chính vừa được lưỡng viện thông qua. Đây là bộ luật tài chính lớn nhất từ hơn 70 năm nay.

Những người ủng hộ TT Obama và truyền thông của "lề phải" đã mau mắn phủ phục tung hô rằng đây là biến cố lịch sử, lại một phép màu của Đảng Tiên Tri sẽ bảo đảm thế giới được an toàn và người dân tháp cổ bê họng sẽ được bảo bọc kỹ càng trong vài năm kế tiếp. Nhưng người chống TT Obama coi đây là một mè lươi nữa của Nhà Nước để kiểm soát sinh hoạt kinh tế tài chính cả nước, là bằng chứng nực Mỹ đang bước thêm một bước nữa qua ngưỡng cửa "xã hội chủ nghĩa".

Sự thật dĩ nhiên là khoảng giữa đâu đó. Bộ luật này là một bước tiến vĩ đại về hướng tâ, tuy chưa đưa nước Mỹ vào chế độ xã hội chủ nghĩa, nhưng cũng chẳng bảo đảm an toàn tài chính tuyệt đối.

Thật ra, cũng như bất cứ bộ luật nào khác, bộ luật này không hoàn toàn xấu, cũng chẳng hoàn toàn tốt. Có những điểm hay, những điểm đang lo ngại, cũng có thiếu sót và... vài chuyện quái lạ.

CÁI HAY

Khủng hoảng tài chính vừa qua thực sự là khủng hoảng tín dụng. Trong hơn hai thập niên, các ngân hàng đã lạm dụng, cung cấp tín dụng bừa bãi qua nợ mua nhà, mua xe, và thẻ tín dụng cho hàng triệu người không có đủ điều kiện vay mượn. Khách tiêu dùng bị cáo buộc trả tiền quá đắt, tưởng rằng mình có thể có được tất cả những tiện nghi vật chất một cách dễ dàng, không có hậu quả tai hại nào. Kết quả, một số lớn đã trở thành nạn nhân của các ngân hàng cũng như nạn nhân của lòng tham hay sự cầu thâ của chính họ. Dựa đến tình trạng nhà cửa bị xiết, xe cộ bị lấy mất, và thẻ tín dụng bị thu hồi. Khủng hoảng là hậu quả của lòng tham từ phía các ngân hàng, nhưng cũng là lòng tham từ phía người tiêu thụ chúng ta. Nhìn nhận sự kiện đó để khôi dòi thừa lâm TT Bush thì ta mới nhìn được rõ vấn đề.

Bộ luật cai trị tài chính mới ban hành sẽ mang lại cho người dân bình thường chúng ta một số những bảo đảm căn bản, vì chúng ta là những người chẳng hiểu mò tè át giáp gi về luật lệ tài chính, về cách các ngân hàng tính tiền lãi và lệ phí, cũng chẳng biết đc những hàng châ lì ti trên hàng xâp giấy nợ ngân hàng bắt phải ký, v.v...

Bộ luật mới lập những rào cản thực tế bảo vệ người tiêu thụ khỏi bị các ngân hàng lừa, bắt các ngân hàng sáng tỏ các điều kiện vay mượn, giúp chúng ta hiểu rõ chúng ta đang làm gì hơn. Luật mới cũng không cho phép ngân hàng cho vay quá dễ dàng, tức là chúng ta sẽ không còn cơ hội vay mượn tiền ngân hàng bừa bãi như trước. Sẽ không còn vay mượn với "no down". Cũng không còn loại nợ gọi là "NINJA loan" nữa (NINJA tức là No Income, No Job and Assets, cũng là loại nợ liều mạng kiểu vố sâ cám từ Ninja Nhật).

CÁI ĐẮNG LO NGẠI

Bộ luật này cũng không khác gì các bộ luật vĩ đại kiểu Obama: dày hơn 2.300 trang. Cũng như bộ luật cai trị y tế, các chuyên gia và luật gia sẽ phải làm việc và cãi nhau trong vài tháng nữa mới hoàn tất được các chi tiết về thủ tục áp dụng. Do đó, cho đến nay, cũng chưa ai rõ được tất cả chi tiết và hậu quả thực tế của luật mới.

Nhưng giới doanh gia đã công khai bày tỏ sự lo ngại của họ. Phòng Thương Mai Mỹ (American Chamber of Commerce) là tổ chức doanh gia lớn nhất nước, đã công khai chống đối luật mới vì họ cho rằng luật này không thân thiện gi lâm đối với doanh nghiệp, trái lại chỉ gây khó khăn cho họ cần mượn tiền làm ăn, qua hàng hàng lớp lợp thủ giấy tờ, với lãi suất vay mượn và lệ phí dịch vụ cao hơn. Lệ phí ký chi phiếu, chuyển ngân, bảo quản tài khoản,... chắc chắn sẽ giá tăng. Và công ty càng nhỏ thì những khó khăn càng lớn, gánh nặng của lâai xuất và lệ phí càng cao.

Nạn nhân chính không phải là các đại gia, mà sẽ là các tiểu thương, trong đó có hầu hết các cơ sở kinh doanh của dân Việt tỵ nạn. Hậu quả dĩ nhiên sẽ là việc tăng giá cả cho tất cả những người tiêu thụ. Một ông chủ tiệm phở ở khu Bolsa nếu phải trả tiền lãi và lệ phí ngân hàng cao hơn thì dĩ nhiên sẽ kiếm cách bù đắp bằng tăng giá cả phở thôi.

Nạn nhân kế là giới trung lưu, cũng sẽ khó vay tiền mua nhà, mua xe, hay để trả tiền nhà thương, hay tiền học hành cho con cái, và sẽ phải trả lệ phí ngân hàng cao hơn.

NHỮNG THIẾU XỐT

Bộ luật được quảng bá sẽ giúp nước Mỹ tránh được tình trạng khủng hoảng đe dọa sự sống còn của những đại tập đoàn tài chính, khiến Nhà Nước phải dùng tiền thuế của dân để cứu họ, như TT Bush đã làm cuối năm 2008, với luật TARP. Theo luật mới, nếu ngân hàng bị khai khẩn thì sẽ phải khai phâ sản, tài sản sẽ bán để thanh toán nợ nần, Nhà Nước không can thiệp. Thực tế không giản dị như vậy.

Không phải như phâ Dân Chủ là TT Bush dùng cù ty tiền thuế của dân để cứu các tài phiệt, nên bây giờ TT Obama phải làm luật để cho các tài phiệt này chết mà sâ không cứu. Đây chỉ là lập luận my dân rẽ tiền để lường gạt người khờ. Từ xưa đến nay, đảng Cộng Hòa là đảng chủ trương không can thiệp vào quâng máy kinh tế, trong khi đảng Dân Chủ chủ trương ngược lại. Nhìn vào việc TT Obama cứu hai hàng xe GM và Chrysler thì rõ.

Từ đầu năm 2008, cuộc khủng hoảng tài chính đã manh nha. Nhưng đúng theo chủ trương của Cộng Hòa, TT Bush không can thiệp, đưa đến sự phâ sản của hai đại công ty tài chính Bear Stearns và Lehman Brothers mùa thu năm đó. Nhưng rồi khủng hoảng lan rộng mà mang chóng vĩ những liên hệ chặt chẽ vâ dịch vụ và nợ nần qua lại giữa các ngân hàng lớn trên khắp thế giới. Sau khi Lehman khai phâ sản, thì hàng loạt đại tập đoàn tài chính từ Mĩ qua Âu Châu, Á Châu cũng bị đe dọa xập xiệp theo. Những ngân hàng này quá lớn, không thể để bị đồng loạt phâ sản được. Chẳng dâng đứng, TT Bush phải can thiệp, cứu ngay.

Sự thật là các đại tập đoàn này quá lớn, nếu để phâ sản sẽ tạo ảnh hưởng dâng chuyền giât luon toàn bộ hệ thống ngân hàng Mĩ và thế giới. Trong tương lai, nếu có một đại tập đoàn nào bị đe dọa, Nhà Nước Obama bắt chấp luật mới sẽ vẫn phải can thiệp để cứu cả hệ thống tài chính Mĩ và thế giới.

Trước cuộc khủng hoảng cuối năm 2008, hệ thống tài chính Mĩ nằm trong tay khâng hai chục tập đoàn tài chính lớn. Cuộc khủng hoảng giât dì một môt qua phâ sản hay qua sât nhập, và đưa đến tình trạng tập trung lớn hơn trước nua! Hiện nay, không phải hai chục mà chỉ nâm tập đoàn lớn đã kiểm soát được một nửa thị trường tài chính Mĩ. Đó là các đại tổ hợp Bank of America, JP Morgan, Wells Fargo, Citi Group, và Goldman Sachs. Tổng tài sản của họ được ước lượng là khoảng 9.000 tỷ Mĩ kim, và tổng số khâch hàng của họ lên đến hàng trăm triệu người. Bất cứ môt hợp nô phâ sản kéo theo sự phâ sản của các tổ hợp còn lại, tức là sự phâ sản của cả hệ thống tài chính thế giới.

Một cách thực tế, luật mới không can thiệp để cứu ngay các ngân hàng bị khai khẩn sẽ chỉ được áp dụng cho những ngân hàng hạn truy hay nhô, nhưng tuyệt đối không thể áp dụng được với các đại tổ hợp, bất kể những lời quảng bá của TT Obama. Nói như TT Obama là sẽ để cho các tập đoàn này phâ sản mà không cứu là... nô lão không hơn không kém. Trước đây, các tập đoàn này được coi là "too big to fail", bây giờ họ đã trở thành "too much bigger to fall".

Một điểm thiếu sót cùy khan trọng nua quan đến hai đại tổ hợp quốc doanh Fannie Mae và Freddie Mac, là hai tổ hợp chuyên mua lại các nợ mua nhà của các ngân hàng, để giúp các ngân hàng có tiền mặt cho thiênh hâ vay tiếp tục.

Fannie Mae (và sau này thêm Freddie Mac) là cơ quan bán công được thành lập ngày sau cuộc khung hoảng kinh tế đầu thập niên 30 để giúp tài tái trợ nợ mua nhà. Từ ban đầu, một chính sách tín dụng bảo thủ được áp dụng: 20% trả trước (down payment), phâ cùi việc làm liêc tục hai năm, và tiền nợ trả hàng tháng phải dưới 28% tiền lương trước khi trả thuế. Đến thời TT Clinton (chứ không phải Bush), ông quyết định thâ lòng chính sách tín dụng ngân hàng. Hàng loạt luật lệ kiểm soát ngân hàng được ông bãi bỏ. Fannie Mae nhận được lệnh phâ gia tăng số nợ dành cho "dân nghèo" với lợi tức thấp qua những đê dái của một loại nợ mới, gọi là nợ thứ cấp dưới tiêu chuẩn (sub-prime loans). Những tiêu chuẩn bảo thủ cũ bị biến mất. TT Clinton cũng chỉ thị số lượng nợ thử cùi phâ trên 55% tổng số nợ tài tài trợ của Fannie Mae. Dưới trào Clinton, tổng số nợ của Fannie Mae tăng vọt từ 100 tỷ năm 1990 lên đến 900 tỷ năm 2002. Đến năm 2007, Fannie Mae và Freddie Mac sở hưu một nửa số lượng nợ mua nhà của cả nước Mĩ, trong đó hơn một nửa (55%) là nợ dưới tiêu chuẩn.

Khi đê vỡ bô năm 2008, Fannie Mae và Freddie Mac là hai đại tổ hợp đầu tiên bị đe dọa phâ sản vì hàng trăm tỷ nợ dưới tiêu chuẩn biến thành nợ thất thu, khiến TT Bush phải mau chóng quốc hưu hóa cả hai, tức là cho Nhà Nước gánh tất cả nợ của cả hai đại tổ hợp này.

Nói rõ ra, hai đại tổ hợp này, nhô chính sách mua lại nợ mua nhà của các ngân hàng, đặc biệt là các nợ dưới tiêu chuẩn, là hai cơ quan chịu trách nhiệm lớn nhất trong vụ khung hoảng tài chính vừa qua. Nhưng bộ luật cai trị tài chính mới ra lại không có một châ nào đê cập đến hai cơ quan này. Luật mới đê ra chỉ để kiểm soát các ngân hàng mà không áp dụng cho Fannie Mae và Freddie Mac. Một sự kiện cùy khan rõ, chỉ có thể được giải thích bằng lý do hai cơ quan này đang sô hưu cũng như chuyên mua lại tín dụng dưới tiêu chuẩn cho "dân nghèo", do đó, vi ý do chính trị, không ai dám dùng đến khôi "dân nghèo" này, phâ lớn là dâna dâma, cù tri cùi đảng Dân Chủ.

Đây là ta chưa nói đến mối quan hệ "lộn luân" vâ tiền bạc giữa hai tổ hợp này với các chính trị gia bên đảng Dân Chủ, trước tiên là hai tài giá của đạo luật, Dân biểu Barney Frank và Nghị sĩ Chris Dodd: họ được hai tổ hợp này chi tiền yểm trợ dâng dào trong những năm trước và khi hai cơ sở này rung chuyển vào đầu năm 2008, ông Frank còn gân cùi rằng đừng đứng hót hoảng, hai tập đoàn này vẫn lành mạnh! Chúng ta sẽ trả lại chuyện quái lạ này.

CÁI QUÁI LÀ

Năm 1999, bà Brooksley Born, người chịu trách nhiệm kiểm soát giao dịch thương phẩm phái sinh (hay "biến phiếu thương phẩm" - commodity derivatives) lâm tiếng yêu cầu ra luật lệ kiểm soát chât chẽ những dịch vụ này. Bà bị chỉ trich nặng nè và bị bộ trưởng Tài Chính Larry Summers (hiện là Cố Vấn Kinh Tế cho TT Obama) ép từ chức. Một năm sau, tháng 12 năm 2000, một tháng trước khi TT Clinton bàn giao cho TT Bush, dưới sự bảo trợ của dân biểu Barney Frank tại Hạ Viện và TNS Christopher Dodd tại Thượng Viện, quốc hội Dân Chủ ra luật Commodity Futures Modernization Act, miễn tất cả các dịch vụ phái sinh khỏi phải chịu sự kiểm soát nô của Ủy Ban Chứng Khoán và Giao Dịch (Securities & Exchange Commission).

Năm 2005, TT Bush lo ngại vâ giá nhà tăng quá mạnh, chẳng hạn như ở California và Florida, do sự bành trướng quá nhanh của Fannie Mae và Freddie Mac, ra lệnh cho bộ trưởng Tài Chính John Snow đê nghị Quốc hội ra luật giới hạn và kiểm soát nợ dưới tiêu chuẩn của hai cơ quan này. Đề nghị bị hai ông Frank và Dodd bác bỏ. Họ ôn ào tâ cáo TT Bush âm mưu xiết chặt không cho ngâng hàng cấp nợ mua nhà cho dân nghèo, và muốn biến quyền sở hưu thành một đặc quyền của dân nhà giàu.

Năm 2009 sau khi Fannie Mae và Freddie Mac bị quốc hưu hóa, người ta khám phá hai vị dân cùi ăn tiền yểm trợ nhiều nhất của hai cơ quan này chính là hai ông Frank và Dodd (người đứng hàng thứ ba là một thương nghị sĩ từ Chicago tên là... Barack Obama !).

Năm 2010 này, cũng chính hai ông Frank và Dodd là hai vị dân cùi lâm tiếng tố cáo TT Bush và đảng Cộng Hòa đã thâ lòng cho tài phiệt bóc lột dân mà không chịu kèm chế họ, gây ra khung hoảng tài chính. Hai ông đứng ra bảo trợ luật cai trị tài chính với mục đích kiểm soát chât chẽ các dịch vụ phái sinh, nợ mua nhà, và các định chế tài chính nói chung.

Nói cách khác, hai thủ phạm lớn nhất trong cuộc khung hoảng tài chính của thế kỷ, bây giờ lại là hai người đang khua chiêng gõ trống tố khô Bush và hùng hổ bảo trợ luật cai trị tài chính. Tường chuyện đùa mà lại là chuyện thật một trăm phần trăm. (1-8-10) Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để gõ ý qua email: Yulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Vấn Đề Di Dân Bất Hợp Pháp

13/07/2010

Vấn Đề Di Dân Bất Hợp Pháp

Vũ Linh

...Dân Chủ càng ngày càng lê thuộc vào khôi cù tri thiểu số da màu...

Ngày 1 tháng 7, TT Obama đọc diễn văn quan trọng vê vấn đề di dân bất hợp pháp. Ông kêu gọi quốc hội nêu tìm giải pháp cho vấn đề cùng sôm cùng tốt vi đê trở thành trầm trọng. Ông nhìn nhận khô khẩn thực tiễn là trực xuất cù chục triệu người đê vê nước không là giải pháp, mà phải tìm cách hợp thức hóa tình trạng này, không thê để họ sống ngoài vòng pháp luật, thiêu những bảo đảm cùn vê an sinh cho họ đê được. Vâ nếu chính phủ liên bang không làm gi thi các chính quyền tiểu bang sẽ làm lung tung, không có sự thống nhất trong chính sách đê dân giữa các tiểu bang, mà có thể làm những chuyện vi phạm Hiến Pháp luon.

TT Obama ánh chỉ đê trưởng hợp tiểu bang Arizona mới ra luật coi di dân bất hợp pháp là... bất hợp pháp, không đê được có việc làm, không đê được hưởng quyền lợi gi, những người khâ nghi có thể bị hỏi giấy bất cứ lúc nào, và có thể bị trực xuất ra khỏi tiểu bang ngay nếu bị bắt. Chính quyền liên bang vừa quyết định thua tiểu bang Arizona ra tòa vi vi phạm nhân quyền, hiến pháp gi.

Bài diễn văn của TT Obama phản ánh một quan điểm không có gi mới là của đảng Dân Chủ, chủ trương ân xá tất cả di dân ở lâm với vài điều kiện tương trưng như đồng tiền phạt, học tiếng Anh, và ghi tên xin nhập quốc tịch Mĩ.

Vấn đề di dân ở lâm là một nhức nhối cho Mĩ từ cùi mấy chục năm nay, chứ không phải mới xuất hiện hôm qua. Gần đây, các TT Clinton và Bush cũng đã thử giải quyết, nhưng đều thất bại. TT Bush của tiểu bang Texas, một trong những cửa ngô vào Mĩ của di dân lâm, có một chủ trương tương đối cùi mớ nhất trong khôi bảo thủ Cộng Hòa. Ông dự tính dùng uy tín cùa mình trong khôi bảo thủ đê đưa giải pháp trên cùn bâi là đê dái việc hợp pháp hóa di dân tuy chưa đê ôn xâ toàn diện, nhưng bị chống đối

mạnh ngay trong khối bảo thủ và đảng Cộng Hòa, khiến ông không thực hiện được ý định.

Chẳng riêng gì khối bảo thủ mà hai phần ba dân Mỹ chống lại việc ân xá những di dân này. Khối cấp tiến và truyền thông cổ tinh bóp méo vấn đề và trinh bày nó như là phản ánh một thái độ kỳ thị màu da của dân da trắng Mỹ. Nhưng sự thật phức tạp hơn nhiều.

Đã nhiên dân Nam Mỹ và Mĩ Tây Cơ là da sổ lợn, nhưng trong số di dân lợn cũng có cả dân da trắng (từ Đông Âu), da vàng (phần lớn du sinh, học xong, trốn ở lại, trong đó cũng có du sinh Việt Nam), da đen (Phi Châu) và da nâu (từ các nước Trung Đông được coi là rất nguy hiểm cho vấn đề an ninh của Mỹ như Iraq, Ả Rập Saudi, Yemen...). Đây là hiện tượng oái ăm của Mỹ: cả thế giới ít khi bô lõi cơ hội si và Mỹ, nào là đế quốc, nào là bóc lót, nào là kỵ thị, nào là phản phúc, nào là hiếu chiến, nhưng chẳng ai bô lõi cơ hội qua Mỹ sống. Nhiều người qua rồi, tuy miêng vẫn chửi Mỹ, nhưng lại... chẳng nỡ ra đi.

Dân Mỹ nói chung không chống lại chuyện di dân. Theo luật Mỹ, mỗi năm đều có cả chục ngàn dân từ xứ được cho nhập cảnh và định cư tại Mỹ hợp pháp, mà không ai phản đối cả. Ngoài ra, trong những trường hợp đặc biệt, cả trăm ngàn người cũng có thể được đón nhận vào cùng lúc, với tất cả thiện cảm của dân Mỹ. Nước Mỹ đã nhận hàng trăm ngàn dân tỵ nạn Việt, Căm-Pu-Chia, Lào và gần đây Iraq, Afghanistan. Vấn đề ở đây là những người xâm nhập lậu, ở lậu.

Tinh hợp pháp là một vấn đề cực kỳ quan trọng đối với dân Mỹ vì họ quan niệm nước Mỹ là nước dân chủ cởi mở nhất thế giới, nhưng phải có pháp trị mới tồn tại trong sự cởi mở đó được. Và chuyện một khối cả chục triệu người làm chuyện bất hợp pháp lại được miễn tội, ân xá một cách gián di như vậy không thể chấp nhận được. Chẳng những vậy thi chớ, sà còn khuyến khích cho hàng chục triệu người khác đó xô vào trong tương lai. Nếu thực sự cần ân xá, thi trước hết phải có cách khóa cửa biên giới chứ không thể xảy ra tình trạng vỡ đê ngay.

Hàng chục triệu di dân lợn này là một khối người đến Mỹ vì lý do sinh kế, kiếm được việc làm với lương cao hơn, để rồi có được đời sống vật chất thoải mái hơn là ở quê nhà. Họ là một đóng góp lớn lao cho kinh tế Mỹ vì là nguồn lao động rẻ nhất, làm những việc mà phần lớn dân Mỹ không chịu làm. Nhưng lại, họ cũng là một gánh nặng lớn cho nước Mỹ: họ không đóng thuế gì hết, nhưng được hưởng một số quyền lợi của những người đóng thuế như con cái được đi học trường công miễn phí, bệnh hoạn được vào phòng cấp cứu mà chi phí cao trong khi họ không có tiền trả. Họ cũng lây cho phần công ăn việc làm của các dân thiểu số khác như dân da đen, dân Việt tỵ nạn. Một số không nhỏ di dân này cũng làm những chuyện bất hợp pháp khác như trộm cắp, băng đảng, buôn ma túy, giết người. Trở thành một gánh nặng cho các cơ quan an ninh, trại tù của các tiểu bang.

Không ai phủ nhận đây là vấn đề cực lớn, cần phải giải quyết. Nhưng cho đến nay, chưa ai có giải pháp nào thỏa đáng, được sự hưởng ứng của tất cả mọi người. Vấn đề lại còn được phức tạp hóa hơn nữa vì yếu tố chính trị lồng trong bối cảnh xã hội.

Ai cũng biết rằng Dân Chủ được hậu thuẫn của các khối dân thiểu số vì chủ trương Nhà Nước làm vù em của đảng. Từ chủ trương đó, đưa đến cái nhìn giản dị là theo dân thiểu số - thuộc đủ loại màu da - đảng Dân Chủ sẽ lấy thuế nhà giàu để cung cấp mọi tiện nghi, bảo đảm an sinh cho họ. Sự thật có như vậy hay không là chuyện họ không biết hay không cần biết.

Đã vậy, chủ trương của đảng Dân Chủ ân xá, hợp thức hóa khối di dân đang ở lậu là một quyết định dĩ nhiên sẽ được họ hoan hô hết mình. Nếu được trở thành dân Mỹ, có thể cái khói hơn một chục triệu di dân lợn này sẽ ủng hộ đảng Dân Chủ đến 80%-90% trong vài thế hệ nữa là.

Năm xưa TT Bush đã thẳng thắn nói về được hưu thuẫn của gần 40% dân Mỹ gốc La Tinh. Nhưng McCain thì thua Obama vì chỉ thu hút được chưa tới 20% phiếu của khối cử tri này. Bây giờ mà đảng Dân Chủ kiểm được hậu thuẫn của khối cả chục triệu di dân được hợp thức hóa thì đảng Cộng Hoà chỉ còn cách giải thế.

Đó mới chính là lý do quan trọng nhất tại sao đảng Dân Chủ có vỗ cho ân xá trong khi đảng Cộng Hòa chống.

Nhưng không phải ông bà Dân Chủ nào cũng chủ trương ân xá. Và đến đây thi ta phải nói đến tính my dân của TT Obama.

Từ ngày tổng thống đắc cử đến gần đây, đảng Dân Chủ nắm da số tuyệt đối kiểm soát chặng những Tòa Bạch Ốc mà cả hai viện quốc hội. Có nghĩa là TT Obama có thể ban bố bất cứ điều luật nào, kể cả việc ra luật ân xá hơn một chục triệu di dân ở lậu.

Cũng như ông đã cho thông qua các luật kích cầu kinh tế hay cải tổ y tế mà chẳng cần đến một phiếu của Cộng Hòa. Nhưng ông đã không làm. Ông đã rõ ràng không giữ lời hứa: khi tranh cử, ông hứa sẽ giải quyết vấn đề di dân ngay trong năm đầu ("I cannot guarantee that it's going to be in the first 100 days. But what I can guarantee is that we will have in the first year an immigration bill..."), nguyên văn câu tuyên bố của ứng viên Obama. Dời đến 17 tháng sau, khi đảng Dân Chủ mất da số kiểm soát Thượng Viện rồi thì ông mới kêu gọi khẩn cấp đặc diện vấn đề. Ông đợi đến bây giờ mới lên tiếng vi hai lý do:

- Lý do thứ nhất là ông biết sẽ không thông qua được luật ân xá toàn diện cho dù trong khi đảng Dân Chủ nắm da số tuyệt đối vì có khá nhiều vị dân cử Dân Chủ không hậu thuẫn ân xá, cử tri của họ muốn như vậy. TT Obama đợi đến bây giờ, khi Dân Chủ đã mất da số tuyệt đối, bắt cứ luật nào bị Cộng Hòa chống cũng khó được thông qua, và như vậy sẽ có dịp để thừa họ Cộng Hòa là chướng ngại vật không giải quyết được vấn đề.

- Lý do thứ hai là còn bốn tháng nữa là có bầu cử quốc hội. Theo tất cả các thăm dò dư luận, đảng Dân Chủ sẽ thua bại, thậm chí có thể mất cả da số tại Hạ Viện luôn. Trong khi đó thì hậu thuẫn của khối dân thiểu số mà đảng Dân Chủ trông cậy, càng ngày càng yếu ớt, vì tình trạng kinh tế suy sụp, thất nghiệp tràn lan trong khối dân này. Bây giờ nếu vấn đề di dân lén là cách chắc chắn nhất để lấy lại hậu thuẫn của dân Mỹ gốc La-tinh.

Đại khái là ông tổng thống nói cho có mà biết là chẳng làm được gì hết. Báo phe a New York Times cũng phải nhận nhận bài diễn văn của TT Obama thật sự chỉ nằm trong chiến lược tranh cử của đảng Dân Chủ, chứ không phải là một cố gắng chân thành để giải quyết vấn đề di dân ở lậu. Ngay cả việc thua Arizona ra tòa cũng rõ ràng là một chiến thuật bùi rùi là vì một vấn đề phức tạp và sẽ kéo dài qua khởi cuộc bầu cử tháng Mười Một.

TT Obama trong bài diễn văn cũng lồng tiếng tố giác về Cộng Hòa đã vùa nhận cảm tách như là một sự kiện trong chiến lược tranh cử của đảng Dân Chủ, chứ không phải là một cố gắng chân thành để giải quyết vấn đề di dân ở lậu. Ngay cả việc thua Arizona ra tòa cũng rõ ràng là một chiến thuật bùi rùi là vì một vấn đề phức tạp và sẽ kéo dài qua khởi cuộc bầu cử tháng Mười Một.

Nhưng Obama vẫn bất chấp vì thấy rõ tương lai chính trị của ông và đảng Dân Chủ nằm trong khối cử tri này. Thực tế chính trị cho thấy đảng Dân Chủ càng ngày càng lệ thuộc vào khối cử tri thiểu số da màu, trong khi khối da số da trắng càng ngày càng chay qua đảng Cộng Hòa. "Điển biến hòa bình" sẽ đưa nước Mỹ về đâu, là vấn đề tương lai xa sẽ trả lời. (11-07-10)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Cải Tổ Tài Chính: Chuyện Bên Lề

27/04/2010

Cải Tổ Tài Chính: Chuyện Bên Lề

Vũ Linh

...vận động hành lang này là di quyên góp tiền dâng tặng các chính khách...

Sau khi thành công thông qua được bộ luật vĩ đại cải tổ y tế, TT Obama quay qua đối phó với thị trường tài chính. Đây cũng là một bộ luật vĩ đại, đúng theo mô thức Obama.

Tuy nhiên, các biện pháp chỉ ảnh hưởng đến ngân hàng, chứ không có tác dụng lớn trên khối quần chúng. Dĩ nhiên là một số biện pháp sẽ đưa đến giá tăng chi phí của các ngân hàng và chắc chắn các ngân hàng hàng này sẽ chuyển lại sự giá tăng đó lên đầu người tiêu thụ bằng cách tăng lệ phí dịch vụ ngân hàng, hay tăng tiền lãi trên các loại nợ. Nhưng dù sao thi cũng không có tác dụng lớn và trực tiếp, hay gây ra tranh luận căng thẳng trong quần chúng như luật cải tổ y tế. Do đó, chúng ta không cần bàn sâu vào cải tổ này, mà chỉ muốn bàn qua về những chuyện bên lề. Bên lề nhưng rất có ý nghĩa.

Chúng ta còn nhớ rõ vụ khủng hoảng tài chính cuối năm 2008 đã thay đổi cuộc diện chính trị Mỹ. Hai ứng viên Cộng Hòa và Dân Chủ đang chạy hết gần vi gần đến mức, trong khi các thăm dò dư luận cho thấy chưa bao giờ nắm phần thắng chắc chắn cả, tuy ứng viên Dân Chủ có thể thương phong hơn. Thế rồi bất ngờ cuộc khủng hoảng nổ hôm 15 Tháng Chín và trở thành "Bất ngờ Tháng 10", biến cố gây chấn động vào tháng trước ngày bầu cử. Trong cuộc chạy đua khít nút giữa hai thượng nghị sĩ Barack Obama và John McCain, khủng hoảng tài chính làm nghiêm cản cản về phía TNS Obama, và cuối cùng thi ông đã chiến thắng.

Để rồi ông phải trực diện với vấn đề lớn là chuyện cải tổ hệ thống tài chính Mỹ, để tránh khủng hoảng tài điện. Ai cũng nhìn thấy vi không có sự kiểm soát chặt chẽ nên các tổ hợp ngân hàng đã có dí lỏng hành, tung quá nhiều tiền vào những đầu tư quá rủi ro.

Nguyên nhân xa của cuộc khủng hoảng không có gì khác hơn là chính sách giá cư my dân của TT Carter ép buộc các ngân hàng phải cấp nợ mua nhà trả lời cho các thành phần nghèo (phần lớn là da màu), đưa đến sự ra đời của nợ thứ cấp (sub-prime loans). Nguyên nhân gần hơn là quyết định của TT Clinton, hủy bỏ phần lớn các luật lệ khắt khe kiểm soát các ngân hàng, đã được đặt ra từ thời TT Roosevelt để đối phó với cuộc khủng hoảng tài chính năm 1929. Việc hủy bỏ này vào năm 1999 đưa đến sự ra đời của các đại tổ hợp tài chính, cũng như những phát minh tài chính như đầu tư phái sinh, đầu tư đối xứng, kén nợ,... mà chẳng ai hiểu là gì. Ngay cả các đại gia ngân hàng cũng chẳng ai hiểu rõ ảnh hưởng của các phát minh này, cho đến lúc... quá muộn. Tuần trước, chính ông Clinton cũng xác nhận rằng đảng lê ôn không nên nghe lời khuyên của các Tổng trưởng và Thứ trưởng Ngân Khố vào thời ấy là Robert Rubin và Larry Summers mà ủng hộ việc xóa bỏ này.

Bây giờ, TT Obama giờ đưa ra một dự luật mới, cải tổ tận gốc hệ thống kiểm soát ngân hàng. Nói cách khác, tìm cách tái lập lại một phần quan trọng các biện pháp mà TT Clinton đã hủy bỏ, cộng thêm một số biện pháp khác thích ứng với đòi hỏi mới.

Để có vỗ hậu thuẫn của quần chúng, TT Obama và các chính khách Dân Chủ trong suốt thời gian tranh cử trước đây, cho đến bây giờ, luôn luôn lớn tiếng đà kích các tài phiệt Wall Street, gọi họ là những "fat cats" (mèo mập).

Những chuyện về lưỡng bồng, huê hồng không lồ của các tổng giám đốc, các chức sắc tại Wall Street được thổi phồng lên để kích động tâm lý quần chúng. TT Obama quyết định bổ nhiệm một viên chức đặc biệt tại Tòa Bạch Ốc để chỉ lo về kiểm soát lưỡng bồng của các đại gia, được báo chí gọi là một "tsar" (Nga hoàng). Chỉ là chuyện màu mè my dân vi ai cũng biết Tòa Bạch Ốc chẳng có một tí quyền hành nào để định đoạt lưỡng bồng các tổng giám đốc của doanh nghiệp.

Tất cả những kêu gọi trống đõ đã cùng có một hình ảnh quen thuộc với phần lớn dân Mỹ: đảng Dân Chủ là đảng của dân nghèo, là đảng của các vị cựu tinh, giúp người dân thấp cổ bé họng chống lại các con khùng long tài chính chuyên bóc lột thiên hạ, trong khi đảng Cộng Hòa là đảng của tài phiệt da trắng.

Sự thật không hẳn như vậy.

Trong cái xí xự do dân chủ này, tất cả đều được định đoạt bằng... tiền, không hơn không kém. Hiện có cả ngàn tổ chức vận động hành lang đang hoạt động. Trên cẩn bản, họ là những chuyên viên di vận động các chính khách của cả hai đảng để các chính khách này quyết định những chuyện có lợi cho nhóm quyền lợi của họ. Thực tế, cách thuyết phục hiệu quả nhất vẫn là... tiền. Và công tác chính của các tổ chức vận động hành lang này là di quyên góp tiền dâng tặng các chính khách. Dưới hình thức quà cáp, du lịch, ve coi dã banh, đánh golf, coi sexy show, xe limo đi chơi, phiếu hội viên các hội nhóm thượng lưu,... và dĩ nhiên là tiền mặt cho các quỹ tranh cử của các chính khách.

Những yểm trợ kiểu quà cáp thi khó mà lượng giá được, nhưng yểm trợ tiền mặt gây quỹ thi luật pháp Mỹ khá minh bạch, bắt buộc các chính khách và tổ chức vận động phải công bố.

Ta chỉ cần nhìn vào đó thi sẽ thấy đồng tiền ở Mỹ chi phối các chính khách như thế nào. Không có chính khách nào, Cộng Hòa hay Dân Chủ mà không hưởng được những yểm trợ của các tổ chức này.

Trong cuộc cải tổ y tế, các hiệp hội của bác sĩ, nhà thương, nghiệp đoàn, ... đều bô ra cả trăm triệu vận động ủng hộ hay chống cải tổ. Bây giờ đến cuộc cải tổ tài chính cũng không khác, hàng trăm triệu đã và đang được chuyền tay từ các tổ chức vận động đến các chính khách. Cải tổ tài chính có tác dụng đến các ngân hàng, là các kho tiền, thi dĩ nhiên số tiền yểm trợ còn nhiều hơn gấp bội, so với cải tổ y tế.

Quý độc giả thấy phái Dân Chủ, từ TT Obama cho đến phó TT Biden, các thượng nghị sĩ và dân biểu, đều nhất loạt xi và không thương tiếc các tài phiệt Wall Street, và như vậy quý vị có thể nghĩ khối tài phiệt bóc lột thiên hạ và chính khách Dân Chủ cùi tinh dàn tộc là hai kẻ thù không đội trời chung. Nhưng thực tế không phải vậy chút nào.

Theo tờ báo của giới tài phiệt, Wall Street Journal, chính khách cả hai đảng đều nhận được yểm trợ tài chính rất hậu hĩnh. Nhưng điều bất ngờ là khối Dân Chủ nhận được hơn khối Cộng Hòa khá nhiều, hiển nhiên là vì đang nắm quyền. Trong năm nay, các đại gia tài chính và ngân hàng đã đóng góp - tính đến tháng Tư - khoảng 34 triệu cho các chính khách cả hai đảng. Đảng Dân Chủ lãnh được gần hai phần ba (62%) trong khi đảng Cộng Hòa lãnh hơn một phần ba (37%).

Ai cũng biết là các chuyên gia quản lý các quỹ đầu xung (hedge funds manager) là những người làm nhiều tiền nhất. Lợi tức của mười ông quản lý hàng đầu trung bình là hai chục tỷ đô mỗi năm, vâng hơn một ngàn năm trăm triệu một tháng! Trong số này có Ai cũng biết là các chuyên gia quản lý các quỹ đầu xung (hedge funds manager) là những người làm nhiều tiền nhất. Lợi tức của mười ông quản lý hàng đầu trung bình là hai chục tỷ đô mỗi năm, vâng hơn một ngàn năm trăm triệu một tháng! Trong số này có

Mỗi ngày, báo chí loan tin về những yểm trợ tài chính của tổ hợp dầu từ lớn nhất thế giới - con mèo mập nhất - Goldman Sachs. Năm 2008, tổ hợp này đóng góp 995.000 đô cho ứng viên Dân Chủ Barack Obama. Ứng viên Cộng Hòa John McCain lẹt đẹt sau rất xa, chỉ có hơn 200.000. Từ đầu năm đến giờ, Chủ tịch Tổng Giám đốc của Goldman Sachs, ông Lloyd Blankfein, đã vào Tòa Bạch Ốc thăm TT Obama bốn lần. Không kể gia đình và nhân viên nội các, cố vấn, chưa ai đạt được thành tích này.

Ngoài Goldman Sachs ra, TNS Obama còn nhận được yểm trợ của cả chục tổ hợp tài chính khác, tổng cộng là hơn 15 triệu đô. Nếu ai còn muốn tin TT Obama sẽ truy diệt "mèo mập" thì xin tùy tiện. Goldman Sachs mới đây cũng đã tổ chức một bữa tiệc gây quỹ cho ông Harry Reid, lãnh tụ khối Dân Chủ tại Thượng Viện, kiếm cho ông hơn 37.000 đô. Tổng cộng, ông Reid đã nhận được số tiền có 920.000 đô từ mấy ngân hàng lớn nhất, nói trong năm nay. Trong khi đó, ông vẫn lén tiếng tuyen bê lanh dạo thương lượng trong kế hoạch lùng bắt "mèo mập" Wall Street.

Còn nữa. Ông Greg Craig, cựu phu tá pháp luật của TT Obama, người đã đề xuất ý kiến đóng cửa trại tù khủng bố Guantánamo, bị ép từ chức vì đã xúi TT Obama ký sắc lệnh không tướng là đóng cửa trại tù trong vòng một năm, đã được Goldman Sachs thuê làm cố vấn ngay. Coi như ông Craig cho mượn tên và nhận làm đầu cầu cho "quan hệ" với chính quyền Obama, dĩ nhiên là với số lương không nhỏ.

Goldman Sachs cũng là công ty đang bị truy tố ra tòa vì tội lừa dối, giấu đi một số dữ kiện, bao gồm số nợ xấu cho các ngân hàng khác. Câu chuyện kiện cáo này khá lùm xùm. Nội vụ được phanh phui ra từ cả năm nay rồi, tại sao đến bây giờ, đúng lúc quốc hội thảo luận về cải tài chính mới được tung ra? Hơn thế, khách hàng mà Goldman Sachs bị tố đã lừa đảo không phải là những tay mờ như quý tộc già hay kẻ viết này đâu, mà là đại gia ngân hàng Đức. Làm như họ dễ dàng bị lừa lảm.

Chắc chắn là ngân hàng Đức này đã cẩn nhắc kỹ lưỡng: càng nhiều rủi ro thì càng mua rủi ro và càng lời nhiều thôi. Chính ngân hàng này lại không thưa kiện gì cả, mà là Nhà Nước Obama thưa kiện dùm. Không ai hiểu Nhà Nước đang chơi trò gì. Phe Cộng Hòa đang đòi điều tra. Chi biết là TT Obama tuyên bố không có lý do gì hoàn trả lại gần một triệu tiền yểm trợ của Goldman Sachs.

Một điều đáng nói: TNS Dân Chủ Chuck Schumer của Nữu Ước (tiểu bang của Wall Street) là một trong những tiếng nói ồn ào nhất Thượng Viện. Thế nhưng trong cuộc cải tổ tài chính này, không ai nghe ông tuyên bố một câu nào. Ông cũng là chính khách nhận được nhiều tiền nhất từ mấy con mèo mập Wall Street, hơn 1.5 triệu đô trong năm 2009.

Đọc những tin trên, không cần phải suy nghĩ lâu lắc mất thời giờ, ta cũng thấy ngay tất cả những xì và trên truyền hình, báo chí rộp cuộc cải tổ tài chính này là những trò xiếc cho mắt thiên hạ. Các chính khách Dân Chủ cũng chẳng khác gì các đồng nghiệp Cộng Hòa, đều chia tay ra nhận tiền của các tài phiệt không e ngại một giây đồng hồ. Chìu thi cùi chùi vì được tiếng là yêu dân nghèo và thích công bằng, nhưng tiền thì vẫn nhận. Các tài phiệt hiểu rõ trò chơi chính trị hơi ai hết, chẳng lý gì đến các lời xì và vò ván, vẫn tiếp tục đóng đóng góp yểm trợ dài dài. Bên nào dám nắm quyền, bên đó hưởng nhiều hơn. Chỉ có mấy anh thật thà chất phác, tướng dũng Dân Chủ chống tài phiệt thật nên gần cổ hoan hô Dân Chủ, cùi tinh của dân nghèo.

Cuộc tranh cãi về cải tổ tài chính đang tiếp tục. Người ta chưa rõ chúng nào luật sẽ được thông qua, và cuối cùng thi luật mới sẽ có những điều khoản nào. Có nhiều hy vọng luật sẽ được thông qua mà không cần đến mảnh mung, tiểu thuật như luật cải tổ, và hệ thống kiểm soát các ngân hàng sẽ được xiết chặt hơn vì đây là điều cần thiết mà tất cả mọi người đều đồng ý, Dân Chủ cũng như Cộng Hòa. Khác nhau chỉ là ở mức độ xiết chặt đến đâu, khi nào thì Nhà Nước có quyền trực tiếp can thiệp, và can thiệp tới mức nào.

Trong vấn đề này, có lẽ một phần quan trọng sẽ tùy thuộc các ông thượng nghị sĩ hay dân biểu nào được nhiều tiền hay ít tiền. (25-4-10)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Yulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Cải Tổ Y Tế: Huyền Thoại Và Tiểu Thuật

06/04/2010

Cải Tổ Y Tế: Huyền Thoại Và Tiểu Thuật

Vũ Linh

...nửa tá công ty lớn đã công bố sẽ bị lỗ nặng vì luật y tế mới...

Cuối cùng thi TT Obama và đảng Dân Chủ đã thông qua được cuộc cải tổ y tế lớn nhất từ nửa thế kỷ nay. Luật cải tổ y tế này đánh dấu một thành quả vĩ đại của tổng thống. Nếu nhìn sâu vào vấn đề, ta sẽ thấy TT Obama đã thành công một cách thật khó khăn, dựa trên không ít huyền thoại, cũng như nhờ một vài tiểu thuật để thông qua quốc hội.

HUYỀN THOẠI

Luật cải tổ y tế được khối Dân Chủ quang bá sẽ cung cấp bảo hiểm y tế cho hơn ba chục triệu người hiện nay không có bảo hiểm. Việc này sẽ giúp 1) cắt giảm con số hàng chục ngàn người chết mỗi năm vì không có bảo hiểm y tế, và 2) cắt giảm chi phí y tế vì những người không có bảo hiểm thường hay chạy vào phòng cấp cứu (emergency room) của nhà thương, nơi chi phí rất cao. Hai điểm này nhằm thẳng vào lòng nhân của mọi người, cũng như những ưu tư về chi phí y tế quá cao hiện nay.

Theo chuyên gia kinh tế Megan McArdle trong một bài viết trên báo có xu hướng thiên tả là The Atlantic, vấn đề bảo hiểm y tế sẽ giúp cắt giảm số người chết chỉ là huyền thoại. Gần một nửa những người hiện không có bảo hiểm là thành phần thanh niên, thanh nữ trong tuổi từ 18 đến 34, rất khỏe mạnh, không mua bảo hiểm vì thấy không cần thiết. Do đó, việc họ bị bắt buộc mua bảo hiểm hiện nay không giàn hay tảng nguy cơ bị chết gi hết.

Ngoài ra, một số lớn những người bị từ chối bảo hiểm là những người bị bệnh nặng từ trước, do những thói xấu của riêng họ như ung thư vi khuẩn thuốc lá, ruy, hay bị AIDS vì chích ma túy hay có cuộc sống sinh lý thả lỏng. Đối với những người này, có bảo hiểm cũng không thể đỡ được cách sống của họ và không tăng tuổi thọ của họ. Ngoài ra, nếu có vấn đề nguy cấp, ai cũng có thể đi đến phòng cấp cứu của bệnh viện, dù không có bảo hiểm.

Một trong những cái lý có vẻ rất thực tế để đòi hỏi có bảo hiểm y tế cho những người hiện không có bảo hiểm là chuyện những người này, vì không có bảo hiểm, nên mỗi khi bị bệnh, là chạy ngay vào phòng cấp cứu của nhà thương. Chi phí cấp cứu rất cao.

Do đó việc cung cấp bảo hiểm cho họ sẽ giúp giảm nhu cầu vào phòng cấp cứu, và giảm chi phí y tế nói chung.

Đây cũng chỉ là một huyền thoại khác.

1. Tiểu bang Massachusetts là tiểu bang duy nhất ở Mỹ đã có luật bắt buộc bảo hiểm y tế cho toàn dân. Kinh nghiệm tại đây cho thấy bảo hiểm toàn dân đưa đến tình trạng quá nhiều bệnh nhân so với quá ít bác sĩ, nhà thương. Kết quả là thiên hạ phải chờ dài dài cho đến khi muôn lấy hẹn với bác sĩ. Bởi vậy, một số lớn bệnh nhân không đi bác sĩ gì hết mà thay vào phòng cấp cứu luôn, mặc dù không có nhu cầu cấp bách gì hết. Kết quả, số lượng người chữa trị qua phòng cấp cứu chẳng những không giảm mà lại tăng mạnh trong những năm sau khi luật bảo hiểm y tế toàn dân được thông qua tại Massachusetts.

2. Ngoài ra, Văn Phòng Quốc Gia Nghiên Cứu Kinh Tế (National Bureau of Economic Research) nghiên cứu trường hợp các thanh niên 19 tuổi, vừa rời gia đình, tức là mới tách ra khỏi bảo hiểm của bố mẹ, cho thấy tỷ lệ sử dụng phòng cấp cứu giảm 40%. Nói cách khác khi không còn bảo hiểm nữa thì mảng anh thanh niên này không chạy vào các phòng cấp cứu nữa. Văn Phòng cho rằng việc phổ biến bảo hiểm cho ba chục triệu người sẽ làm tăng số người viếng các phòng cấp cứu lên hơn 13 triệu người mỗi năm, chứ không có giảm gì cả.

Đó là hai câu chuyện được bà Ruth Marcus, một nhà báo cấp tiến cực đoan viết trên Washington Post, không phải do phe "kẻ thù" Cộng Hoà pha ra.

Đúng theo mô thức chính trị cổ điển, muốn có hậu thuẫn thì cần phải tìm được một "kê thu" để tác động tinh thần quần chúng. "Kê thu" ở đây là các hãng bảo hiểm y tế. TT Obama đã nhiều lần tấn công các hãng này, và những người ủng hộ ông hùa theo làm loa phóng thanh, tố các hãng bảo hiểm như là loại ác bá bóc lột người dân đến tận xương tủy.

Trong một bài viết trên truân báo Newsweek, kinh tế gia Robert Samuelson chỉ biết rõ tổng số tiền lời trong năm 2009 của 14 công ty bảo hiểm lớn nhất Mỹ là hơn chín tỷ, chưa tới 0.4% tổng số chi phí gần 2.500 tỷ mà các công ty này phải trả. Tất cả các độc giả có cơ sở thương mại đều biết rõ mức lời 0.4% không là cái gì ác bà như TT Obama mô tả.

Mặc dù chi phí cái tôi sẽ lên đến một ngàn tỷ, TT Obama quá quyết đai số dán chung sẽ không phải đóng thêm thuế gì mà cũng không mất quyền lợi y tế nào hết, trong khi chi phí y tế sẽ giảm. Đây có lẽ là phép lạ lớn nhất mà chỉ có những đệ tử trung kiên nhất của Đảng Tiên Tri mới tin được. Một cái bánh thật to, thật đắt tiền, mà lại hoàn toàn miễn phí!

Không cần phải tranh luận nhiều về lý thuyết kinh tế mà hay nhín thẳng vào thực tế. Chỉ vài ngày sau khi luật cải tổ được thông qua, nửa tá công ty lớn đã công bố sẽ bị lỗ nặng vì luật y tế mới. Hàng bảo hiểm Prudential cho biết sẽ lỗ một trăm triệu trong quý một đầu tiên. Hàng điện thoại Verizon sẽ lỗ 970 triệu, AT&T một tỷ. Không ai tin là các hãng này sẽ hy sinh, chấp nhận lỗ là mà không tim cách tăng giá hàng lên để bù lỗ! Cuối cùng ai sẽ gánh chịu những chi phí này nếu không phải là người tiêu thụ chúng ta?

Prudential, Verizon, và AT&T còn một giải pháp khác, cũng là tin buồn cho những người đang làm cho máy hàng này: sa thải bớt nhân viên! Như hàng sản xuất dụng cụ y khoa Medtronic ở Minnesota vừa loan báo sẽ sa thải 1.000 nhân viên. Mới chỉ là mìn mìn. Một công ty nghiên cứu ước tính tổng cộng lỗ là cho các công ty sẽ sáu nghìn tỷ. Ai sẽ gánh khoản tiền này?

Ngoài ra, các tiểu bang sẽ phải chịu gánh nặng hơn cho Medicaid (MediCal ở California). Trong tình trạng khó khăn hiện nay của một số lớn tiểu bang như California, gánh nặng này sẽ là một tai họa, đưa đến việc cắt giảm các dịch vụ của tiểu bang, tăng thuế và phí địa phương, và sa thải công chức tiểu bang như giáo chức và cảnh sát viên.

TIỂU THUẬT

Luật cải tổ y tế vừa được thông qua là dự luật duy nhất trong lịch sử cận đại Mỹ đã được thông qua chẳng những không có hậu thuẫn của phe đối lập, mà lại còn được thông qua bằng những thủ tục quốc hội lát lèo. Bằng một kỹ thuật dành để giải quyết bế tắc ngân sách. Qua việc sử dụng thủ tục "hòa giải" (reconciliation) chỉ dành để tinh chỉnh ngân sách, luật cải tổ y tế của TT Obama mang hình thức một phu dinh của ngân sách chứ không phải là một bộ luật vĩ đại cách mạng hóa hệ thống y tế Mỹ.

Đó là cái mánh lới nhất dùng để thông qua dự luật. Và dân Mỹ không ưa lối làm việc này. Đa số 53% dân Mỹ cho rằng đây là làm dụng quyền hành (abuse of power), theo thăm dò của USA Today (cũng là báo ủng hộ TT Obama).

Ta cũng cần nhớ dự luật được thông qua tại cả hai viện sau những trả giá, mua qua bán lại với các vị dân cử. Điểm hình là các vụ mua chuộc tốn cả trăm triệu với các thượng nghị sĩ của Arkansas, Nebraska, Louisiana, và Connecticut. Tất cả đều thuộc đảng Dân Chủ mà là phiếu rất cần thiết để phe Dân Chủ có đủ phiếu để vượt qua được chống đối của phe Cộng Hòa. Sau khi báo chí loan những tin này thì dư luận công phản, TT Obama cũng họa theo và nói sẽ bác bỏ những thỏa thuận không chính đáng này. Nhưng rồi... không có chuyện gì xảy ra hết.

Tuần ván đòn của Thương Viên được Hạ Viện thông qua và TT Obama ký.

Tại Hạ Viện, dự luật vượt qua được cửa ai chống đối của nhóm một tá dân biểu Dân Chủ chống phá thai, chính thức là nhờ cam kết của TT Obama sẽ ra sắc lệnh cấm dùng công cụ để tài trợ phá thai. Rồi bất ngờ người ta khám phá ra các dân biểu này đã đưa vào ngân sách tài khóa tới một danh sách quà cáp Mỹ gọi là "earmarks", tức là những chương trình trợ cấp của liên bang, trị giá 3,4 tỷ cho tiểu bang của họ. Có tiền mua tiền còn được, huống chi mấy ông bà dân biểu, nghị sĩ sắp phải tranh cử.

Không phải chỉ có những mua bán với các dân cử, mà còn có điều đình trả giá với các khối thế lực nữa. Tiêu biểu là trong vụ thuế đánh trên các chương trình bảo hiểm đất tiền, gọi là "cadillac plan". Sẽ ảnh hưởng tai hại cho các nghiệp đoàn vì các nghiệp đoàn đã tranh đấu được những chương trình bảo hiểm rất tốt và do đó rất đắt tiền. TT Obama rất khôn ngoan điều đinh với các nghiệp đoàn, đã cho điều khoản này chỉ có hiệu lực kể từ năm 2018, tức là hai năm sau khi ông đã về hưu, sau khi đã làm tổng

thống hai nhiệm kỳ (nếu được bầu lại năm 2012). Nhường cho người kế nhiệm đối đầu với nghiệp đoàn.

Một tiểu thuật nữa liên quan đến cách tính chi phí.

Theo TT Obama, cái tổ y tế sẽ tốn gần 1.000 tỷ trong 10 năm tới, nhưng sẽ không gây thêm thâm thủng ngân sách. Ông Jay Cost, một chuyên gia không đảng phái, viết trên diễn đàn điện tử Real Clear Politics, chỉ phi thực thụ của cái tổ là hơn 2.000 tỷ. Ngân sách của TT Obama đã ra một cái hố thâm thủng trên 10.000 tỷ trong 10 năm tới rồi, không thể đưa thêm cái mục chi 2.000 tỷ này ra được.

TT Obama bén tim ra một phương thức rất hữu hiệu: bắt đầu thu nguồn tài trợ cho cái tổ ngay từ khi luật được thông qua trong khi phần lớn những chi phí - hay quyền lợi - sẽ được chi trả bốn năm sau. Nói cách khác, trong 10 năm tới, ngân sách sẽ thu tiền trang trải cái tổ trong dù 10 năm từ 2011 đến 2020, nhưng sẽ chi trả cho phần lớn các quyền lợi từ năm 2014 đến 2020, bớt được 4 năm chi phí! Do đó tổng cộng chi phí mới chỉ có 1.000 tỷ thay vì 2.000 tỷ.

Ta cần nhớ rằng hạn là các cải cách medicare sẽ bắt đầu ngày từ đầu năm nay, trong khi việc mở rộng bảo hiểm cho những người không có bảo hiểm hay già tăng Medicaid sẽ chỉ được bắt đầu vào năm 2014, và hoàn tất vào năm 2019. Thu tiền trước, cắp hàng sau. Ông Cost gọi đây là một tiểu thuật ngân sách (budgetary gimmick) nhở mà TT Obama mới có thể khoe cái tổ sẽ không tạo thâm thủng ngân sách gì hết.

Báo Newsweek, trên ấn bản điện tử ngày 30 tháng 3, cây viết cựu trù Howard Fineman đã khen ngợi cách tinh vi của một thượng nghị sĩ Dân Chủ giấu tên: ông ta đã bỏ phiếu ủng hộ cái tổ y tế vì trung thành với đảng và nể tổng thống, nhưng ông nghĩ rằng đó là "diễn rõ chính trị" (the measure was political folly), vì cái tổ sẽ đưa đến chuyện "tẩy thuế trước, trả quyền lợi sau, và tăng giá bảo phí ở giữa" (some taxes first, most benefits later, and rate hikes by insurance companies in between).

Theo đài truyền hình CBS, thám dò mới nhất cho thấy hai tuần sau khi cái tổ y tế được thông qua, tỷ lệ hạch thuần của TT Obama đã rớt ngay năm nay, xuống mức thấp nhất từ trước đến nay: còn 44%. Chi có một phần ba dân Mỹ (34%) ủng hộ cái tổ y tế, so với 38% trước khi cái tổ được thông qua.

Theo một thăm dò mới nhất ngày 31-3 của báo USA Today, gần hai phần ba dân Mỹ (65%) cho rằng cái tổ y tế quá tốn kém mà lại nói rõ sự can thiệp của Nhà Nước quá nhiều, trong khi 58% cho rằng chi phí y tế sẽ không giảm gì hết. Nếu hai phần ba dân chúng chống đối mà "lãnh tụ" vẫn cứ tiến tới thì ta phải nghĩ sao?

Năm 1993, TT Clinton muốn cái tổ y tế, nhưng đa số dân chúng không ủng hộ và ông kiểm không đủ phiếu tại quốc hội, do đó bỏ ý định. Năm 2005, TT Bush muốn cái tổ hệ thống an sinh xã hội, nhưng bị chống đối và không đủ phiếu, nên cũng bỏ ý định. TT Obama "thay đổi" cách làm việc. Đa số dân chống và ông cũng không kiểm đủ phiếu, nhưng vẫn cứ tiến tới, cho dự luật thông qua bằng kế hở của thủ tục quốc hội. Đó gọi là "thay đổi mà chúng ta có thể tin được". Nói như các vị trí thức cấp tiến: hạch thuần của dân không trọng trị và dân rất dốt.

Trong cuốn hồi ký của David Plouffe, người điều hành cuộc vận động tranh cử của ứng viên Barack Obama, ông đã nhận định Obama là một người có lòng tự tin cực cao, và luôn cho mình là nghĩ đúng, làm đúng, bất kể mọi ý kiến khác biệt của người khác, cho dù họ là đa số. Trong vấn đề cái tổ y tế, TT Obama tự tin cho rằng mình đúng trong khi phái lập bảo thủ, đảng Cộng Hòa, và hai phần ba dân chống đối, đều sai hết.

Cung cấp bảo hiểm cho toàn dân là chuyện chính đáng cần làm. Nếu TT Obama bớt tự tin và kiêu ngạo quá đáng, tôn trọng ý kiến phe đối lập hơn, trong đó có rất nhiều người ôn hòa và có uy tín lớn, thì có lẽ đã không cần phải sử dụng những huyền thoại và xảo thuật mà vẫn có thể có một cuộc cải tổ được hậu thuẫn của cả hai đảng và của đa số dân Mỹ. (4-3-10)

Quý đọc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: VuLinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi Thứ Ba.

Khai Phá Sản: Một Giải Pháp?

02/03/2010

Khai Phá Sản: Một Giải Pháp?

Vũ Linh

Trước hết phải nói đây thực sự phải là giải pháp tối hậu...

Lời đầu: Tuần vừa qua, cột báo này đã trình bày một vài vấn đề liên quan đến bán tháo và sai áp nhà để thoát nợ ngân hàng. Một số độc giả viết thư nêu ý kiến rằng không biết họ có thể lấy một giải pháp khác, là giải pháp khai phá sản không. Bài viết này sẽ giúp phần nào trả lời câu hỏi đó.

Trong thời gian qua, cuộc khủng hoảng gia cư đưa đến tình trạng một phần tư nợ nhà ở nước Mỹ gặp khó khăn, một phần do nhà mất giá quá mau chóng, và một phần vì suy trầm kinh tế tiếp theo đưa đến nạn thất nghiệp nặng nề, dày dưa cả năm trời. Trong thời gian các gia chủ bắc rối, có nhiều người bị nạn vì đã vung tay quá trán, làm bừa mua nhà quá khứ nặng tài chính của mình, hay cố tình hành động liều lĩnh có mục đích trục lợi. Nhưng đó là thiểu số, còn lại đa số là những người thật sự lương thiện, hành xử có suy nghĩ tinh toán, chi muộn có một mâm ám giá đình, nhưng chẳng may tình trạng suy đồi quá mức dự tính của họ. Thật ra tình trạng suy đồi quá lớn đã vượt qua mọi sự tính toán của các chuyên gia kinh tế tài chính, các đại gia ngân hàng, các học giả với dù thử bàng tím sỉ, thac sỉ..., thành thử những người dân bình thường như chúng ta đây, có tính làm rõ bị kẹt cũng không là chuyện lạ.

Vấn đề là bây giờ ta đang mắc nạm, làm sao thoát?

Bài viết trên cột báo này tuần trước có đề cập đến vài giải pháp như điều định bán tháo nhà, hay để cho ngân hàng sai áp nhà. Cả hai giải pháp đều không phải là những con đường tắt để thoát nợ một cách gọn gàng, mau chóng. Trái lại, nếu không cần thận về vấn đề pháp luật, sẽ có thể bị nhức đầu nặng hơn nữa.

Trên cẩn bản, ta có thể gấp hai loại "tai nạn".

Chúng ta vẫn có công ăn việc làm, vẫn có lợi tức như cũ, vẫn có khả năng tài chính để trả tiền nhà, nhưng gặp vấn đề là nhà mất giá quá nhiều, khiến số nợ đã lên cao hơn giá nhà nhiều. Người Mỹ gọi đây là tình trạng "underwater", chìm dưới nước.

Tình trạng này là tình trạng tai nạn nhất thời, có thể ta chẳng cần làm gì hết. Cứ coi như chẳng có chuyện gì xảy ra cả. Ta cứ "nín thở qua cầu", hy vọng cuộc khủng hoảng gia cư rồi sẽ qua, và giá nhà sau này sẽ lên lại. Biết đâu năm mươi năm nữa thi giá nhà sẽ lại lên cao hơn số nợ rất nhiều.

Thực tế là ta đã vay mượn để mua một mâm ám giá đình cho lâu dài, và như vậy có bốn phần pháp lý và tinh thần là phải trả nợ. Khi vay mượn, không có điều lệ là sẽ trả nợ tuy theo giá nhà: như giá lên cao thì ta tiếp tục trả nợ, giá xuống thấp thì sẽ không phải trả. Mà thật ra, nếu ta dự tính mua nhà để ở lâu dài hay để đầu tư lâu dài, thì chuyên gia nhà tăng sụt nhất thời chẳng ảnh hưởng gì đến việc sở hữu nhà của ta, và do đó ta vẫn cần trả nợ đầy đủ để tiếp tục giữ căn nhà.

Chuyên gia nhà tăng sụt chỉ quan trọng khi ta có ý định bán nhà lát rời khỏi, tức là chỉ quan trọng cho những người đầu tư, mua để bán lại ngay hạn. Trường hợp này, nhà mất giá thì chỉ là một tai nạn đầu tư, có án có thua thòi.

Dĩ nhiên có trường hợp tai nạn thứ hai là khi ta mua công ăn việc làm, hay lãi từ, không còn tiền trả tiền nhà nữa. Chuyên bán nhà trả thành một nhà cầu thực sự quan trọng chứ không phải để lấy lời nhử trường hợp đầu tư trên.

Và đây là lúc phải nghĩ tới hai giải pháp bán tháo và sai áp như đã bàn đến tuân qua. Thế nhưng cũng có khi hai giải pháp đó vẫn không giải quyết được vấn đề. Do đó, một số độc giả đã hồi tâm về giải pháp khai phá sản.

Luật phá sản thật ra là một bộ luật thực sự hữu ích, có thể giúp ta thoát khỏi một đại họa tài chính bất kể vì bất cẩn hay xui xẻo, để có cơ hội làm lại cuộc đời. Nhưng cũng phải nói ngay luật đó không phải được lập ra để mọi người có thể dễ dàng lạm dụng, làm bậy rồi trốn tránh trách nhiệm.

Trước hết phải nói đây thực sự phải là giải pháp tối hậu, cuối cùng, khi không còn cách nào khác nữa, vì giải pháp này không dễ dàng mà còn có nhiều hậu quả tai hại.

Đầu tiên, việc khai phá sản đúng ra phải gọi là "xin được khai phá sản" (petition for bankruptcy), phải được tòa cho phép phá sản, chứ không phải mình muốn phá sản là phá sản. Phải theo đúng luật lệ và thủ tục. Và luật phá sản cũng thay đổi tùy theo mỗi tiểu bang.

Trước hết, ta bị bắt buộc phải đi qua cái gọi là credit counseling, tức là làm khảo ý kiến chuyên viên về tín dụng để họ tìm cách giúp ta giải quyết khó khăn tài chính một cách có trật tự, ổn thỏa, trong vòng sáu tháng trước khi khai phá sản. Nếu không có cách giải quyết ổn thỏa thì họ sẽ khai thác ta phải làm gì, bán tháo, sai áp, hay phá sản; mà phá sản theo kiểu gì vì có nhiều loại phá sản như sẽ bàn đến dưới đây.

Bước thứ hai là phải nói chuyện với luật sư chuyên về khai phá sản (bankruptcy lawyer). Đây không phải là vấn đề di kiêm một mâu thuẫn rời rạc về nhà ngồi điện vào, mà phức tạp hơn nhiều. Bất buộc phải có luật sư vì đây là hình thức "xin phép tòa cho ta khai phá sản", và quyết định cuối cùng cho phép hay không, phải làm gì, trách nhiệm và bốn phần như thế nào, là quyết định của ông tòa (bankruptcy judge), dựa trên sự khai báu về tình trạng tài chính của chúng ta.

Trên cẩn bản, có hai hình thức phá sản. Ở đây, ta chỉ nói đến chuyện khai phá sản cá nhân (personal bankruptcy), chứ phá sản công ty thì lại là chuyện khác, tuy cũng tương tự.

Hình thức thứ nhất, nhẹ nhàng hơn, dưới cái tên là Chapter 13 (Chapter 11 cho công ty), là hình thức có điều kiện thanh toán thời gian để thanh toán nợ nần. Nợ vẫn còn đó và vẫn phải trả đầy đủ, chỉ là được triển hạn, mỗi tháng trả ít đi, kéo dài thời gian trả nợ ra, thường thường là từ ba đến năm năm. Tránh cho người mắc nợ khỏi bị các chủ nợ sao áp tài sản.

Đây là trường hợp của những người bị khó khăn nhất thời, chẳng hạn như nhất thời mất việc làm hay mất lợi tức, nhưng có nhiều triển vọng sẽ có lợi tức lại.

Ta sẽ phải thành thật khai báo tất cả mọi dữ kiện về tình trạng tài chính như tài sản nói cũng như chìm, tại Mỹ hay tại Việt Nam hay tại bất cứ đâu khác..., tất cả lợi tức chính thức hay bán chính thức hay chui... tất cả các món nợ lớn nhỏ... Dựa trên những tin tức chi tiết đó, ông tòa sẽ quyết định một chương trình trả nợ trong trật tự, mỗi tháng sẽ trả bao nhiêu cho chủ nợ nào. Nếu cần, một phần lương cũng có thể bị tòa giữ lại, để trả nợ. Không nói thi ta cũng có thể hinh dung được là các chủ nợ sẽ không ngồi yên, và sẽ tìm cách đòi ta trả nợ tối đa, càng nhanh càng tốt. Nhưng họ cũng có thể nhận nhượng để gỡ gạc được phần nào hay phần này, còn hơn là dồn con nợ vào đường cùng, không trả được gì hết. Ông tòa cũng sẽ nghe lời trình bày của các chủ nợ khi lấy quyết định.

Sau khi thanh toán được hết nợ nần theo chương trình ấn định, thi ta sẽ thoát ra khỏi tình trạng phá sản (discharged), và sẽ sinh hoạt lại bình thường.

Tài sản ta phần lớn sẽ còn được giữ nguyên, cả nhà ở đang ở.

Hình thức thứ hai, có tính nặng nề hơn nhiều, là khai phá sản dười cái gọi là Chapter 7. Tức là thực sự phá sản, khánh tận, thanh lý tất cả nợ nần và tài sản luon.

Tất cả nợ không thể chấp (unsecured credit) sẽ được xóa bỏ. Nhưng quan tòa sẽ buộc con nợ phải trả nợ càng nhiều càng tốt, bằng cách bắt con nợ phải chuyển giao cho quan tòa tất cả tài sản của mình. Tài sản này sẽ được quản lý bởi một người được tòa chỉ định. Người này (trustee) sẽ phải thanh toán, tức là bán tài sản đó của chúng ta, kể cả nhà, xe, tiền trong trương mục ngân hàng, của cải đáng giá trong nhà như nữ trang, đồng hồ Rolex, dàn máy karaoke, bàn ghế từ giường, đồ trang trí, đồ cổ, áo lông, collection tem hay tiền cũ, v.v... Dĩ nhiên, những tài sản không có giá trị nhiều hay khó bán thi có thể sẽ không ai ứng đến. Số tiền thu được sẽ dùng để trả cho các chủ nợ. Tóm lại, không giữ được gì hết, kể cả cái nhà đang ở. Tuy nhiên, tùy theo luật của mỗi tiểu bang, sẽ có một vài thứ tài sản được miễn, tức là ta được giữ lại.

Cho dù khai khánh tận tuyệt đối thi cũng vẫn có loại nợ không thể xóa được như thuế Nhà Nước, tiền cấp dưỡng cho vợ hay con trong trường hợp đã ly dị...

Quyết định khai phá sản dười Chapter 7 hay 13 tùy thuộc vào tình trạng tài chính của con nợ, cũng như tùy luật tiểu bang.

Dưới cả hai hình thức, ta phải khai báo chi tiết tất cả tài sản, nợ nần, và lợi tức, bắt kể lớn nhỏ, từ nguồn gốc nào. Điều hiển nhiên là mọi lời khai báo không đúng sự thực hay thiếu sót, nếu tòa biết được bắt cứ bằng cách nào, sẽ bị coi là trọng tội, có thể bị phạt rất nặng, hoặc đi tù như không, nếu bị kết tội là cố ý lừa dối quan tòa. Đây là cách ta chứng minh cho ông tòa và thuyết phục ông ta là ta thực sự gặp khó khăn và cần sự giúp đỡ của ông. Không phải là ta muốn nói trăng nói cuội gi là ông tòa sẽ đồng ý giúp ta trả tránh trách nhiệm đâu.

Trong cả hai trường hợp, điểm tín dụng (credit score) sẽ bị hạ xuống rất nhiều. Và tình trạng phá sản sẽ được ghi vào lý lịch tài chính trong 10 năm nếu là Chapter 7, và trong 7 năm nếu là Chapter 13. Trong thời gian này, gần như là không thể vay mượn bất cứ gì, nợ mua nhà hay mua xe, nợ thẻ tín dụng... Thậm chí sau khi khai phá sản mà ta đi kiếm việc làm, có nhiều công ty cũng không mướn nữa, nhất là những công ty có dịch vụ tài chính như ngân hàng, tín dụng. Có cả các công ty ta đang làm việc mà khai phá sản, cũng có thể sa thải ta được. Cần phải hồi cho kỹ lưỡng.

Điều quan trọng nhất quyết định khai phá sản là bài này chỉ có mục đích đưa ra một khái niệm để độc giả hiểu thêm về vấn đề khai phá sản một cách tổng quát, không phải là một sự chỉ dẫn tường tận và chính xác. Hơn thế nữa, mỗi trường hợp đều có hoàn

cánh riêng. Quý đọc giả cần phải tham khảo ý kiến luật sư cho chắc chắn (28-2-10).

Quý đọc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi Thứ Ba.

Một Thái Độ Trich Thượng?

16/02/2010

Một Thái Độ Trich Thượng*

Vũ Linh

...chóng phe cấp tiến thi chí bị chửi là ngu xuẩn, chưa đến nỗi bị xử bắn...

Trong suốt ba năm qua, từ ngày nhậm vặt Barack Obama xuất hiện trên chính trường Mỹ, chúng ta đã có dịp đọc và nghe không biết bao nhiêu lời ca tụng về sự thông minh xuất chúng của ông.

Ông Obama được giới truyền thông cấp tiến và những người ủng hộ thổi lên tận chín tưng mây. Không còn là một người bình thường mà là một siêu nhân, nói như Chris Matthews của đài truyền hình MSNBC, "chi giảng thể một lần trong một thế hệ". Và chúng ta phải lấy làm vui mừng vì được sanh cùng thời với ông để có cái may mắn và vinh dự được ông dẫn dắt qua những chông gai của cái thế giới trục này. Không cần làm bất cứ gì, mà chỉ mới nói vài câu là đã được dân Mỹ tặng cho Tòa Bạch Ốc, và dân Âu Châu tặng cho giải Nobel.

Sau khi các ứng viên Dân Chủ liên tiếp bị dân Mỹ mỉa về vờn tại Virginia, New Jersey và Massachusetts, TT Obama lên tiếng, khiêm tốn nhận ra ông đã làm lố. Ông nhận tội là đã nói chưa rõ ràng cho dân Mỹ hiểu cái viễn tượng của nước Mỹ "hoành tráng" do ông lãnh đạo. Mặc dù ông đã là tổng thống xuất hiện nhiều nhất trên truyền hình, họp báo, họp với tổ dân phố, nói nhiều nhất, di công du nhiều nhất, trong nước cũng như khắp thế giới... Ông giải thích thêm lý do dân không hiểu là vì những vấn đề này khá "phức tạp" (complex), hay nói nôm na ra, ông xác nhận dân ngu khu đen không thể hiểu được những vấn đề "phức tạp" của đất nước.

Nói cách khác, như cột bài này đã viết, ông nhận tội đã đối diện với một khối dân hết sức chán tiêu, nói mãi mà vẫn chẳng hiểu mò mè át giáp gi.

Ký giả Charles Blow của báo New York Times -chữ còn báo nào nữa!- cho rằng tổng thống không hiểu được là phải nói một cách giản dị cho đám dân tầm thường (not understanding the necessity of speaking in the plain words of plain folks). Anh ta khuyến cáo một cách rõ ràng hơn, và không một chút ma mai: lần sau tổng thống đọc diễn văn, phải có người gõ vào mắt cả chân của ông và nói "Tổng thống ơi, chúng tôi ở dưới này đây" (the next time he gives a speech, someone should tap him on the ankle and say, 'Mr. President, we're down here').

Làm ta nhớ lại một "huyền thoại": "Bác" Hồ ngày xưa viết diễn văn, rồi đưa cho một anh là lợ lợp, anh này hiểu thi "Bác" mới đọc cho quần chúng. Từ là "Bác" có trình độ của dân chỉ là ở cấp tát lợt. Obama ngày nay chắc cũng chẳng khác gì nhiều.

Giới cấp tiến Mỹ cũng như Việt ty nạn nức nở ca tung không biết chán "khẩu khí thiên phú" và tài lãnh đạo xuất chúng của TT Obama, chẳng những xứng đáng là nhà lãnh đạo tài ba lối lịch sử Mỹ, mà còn xứng đáng "lãnh đạo thế giới" nữa cơ.

Khẩu khí thiên phú như thế nào không biết, chỉ biết cách đây ít tuần, báo chí đã chụp hình TT Obama vào trong một lớp tiểu học thăm học trò, nói dối câu với các em. Vậy mà cũng không xuất khẩu được câu nào, mà chỉ biết châm chọc qua cái màn ảnh teleprompter. Khẩu khí trời cho, nhưng có lẽ hôm đó trời đã vắng quên chưa cho Obama khẩu khí trước khi ông tới trường học. Danh hài Jon Stewart, chuyên gia chế chọc báo thù và Cộng Hòa trên The Daily Show của đài truyền hình Comedy Central, cũng phải đặt câu hỏi "Phải đặt một cái bục và cái đài máy truyền diễn văn trong một lớp sáu" cho tổng thống" (You set up a presidential podium and a teleprompter in a sixth-grade classroom")

TT Obama có lanh đao thế giới hay không thì không biết vì hình như chưa ai hỏi ý kiến thế giới cả - chỉ biết là ông đang vật lộn với chuyện lãnh đạo một nước Mỹ mà chưa xong. Cả ba lần TT Obama di vận động cho dân em Dân Chủ tại Virginia, New Jersey, và Massachusetts gần đây, đều được dân chúng địa phương cảm ơn, mời đi về Tòa Bạch Ốc thay đổi lại chính sách dùm, để họ bầu ứng viên đổi lập Cộng Hòa. Hiện nay, chưa tới một nửa dân Mỹ (47%) cho rằng TT Obama làm được việc.

Thật ra, thái độ sùng bái Đáng Tiết Tri Obama như mọi thiên tài tri tuệ tuyệt đỉnh không còn ai hơn - và mặc ông lên ngang hàng với một bà tự xưng là Võ Thượng Sư - không phải là hiện tượng mới lạ trong chính trị Mỹ. Trên thực tế, ngay từ sau Đệ Nhị Thế Chiến cho đến nay, ta đã nhận thấy một hiện tượng rõ nét: phe Dân Chủ cấp tiến là lò sản xuất ra trí thức thiên tài, những nhà nhân bản đạo đức, trong khi khối Cộng Hòa bảo thủ thì lại là ổ chứa những rác rến xã hội, không là Mỹ ruộng u mê thì cũng thối nát, không thối nát thì cũng cứng hào ác bá hay kỳ thị. Không chỉ có tổng thống không đầu, các phó tổng thống và ứng viên tổng thống hay phó tổng thống cũng vậy thôi.

Đây nhá:

Trong phe Cộng Hoà bảo thủ, ta có các tai họa:

- TT Eisenhower là tay vồ biển vô mưu, mặc dù đã lãnh đạo toàn thể quân đội đồng minh chiến thắng trực phát xít Đức Ý trong Đệ Nhị Thế Chiến.
- TT Nixon thi chí là tên vồ lại, gian xảo, phải từ chức trong ô nhục, dù ông xuất thân bần hèn, ta trắng làm nên sự nghiệp, từ dưới lên trên.
- TT Ford thi được mồ tả như là tay chân của Nixon, một người không thể vừa nhai kẹo cao su được vì không thể làm hai chuyện một lúc, dù trước khi làm tổng thống ông đã là Chủ tịch Quốc Hội trong nhiều năm.
- TT Reagan chỉ là anh tài từ đồng những vao cao bồi hàng tòi, dù đã từng là Thống đốc California, tiểu bang lớn nhất của Mỹ (California dường như là tiểu bang vớ vẩn nhất Mỹ, hết tài từ cao bồi đến tài từ lực điện Schwarzenegger lên làm thống đốc!)
- TT Bush 41 (cha) chỉ là một công chức ba phải, không thọ hơn được một nhiệm kỳ.
- TT Bush 43 (con) thi hết chè, chí là tay cao bồi, con ông chúa cha, đệ tử lưu linh, đã phá tan nát nước Mỹ.
- Phó TT Cheney của Bush thi chí là cảnh tay nỗi dài của các tài phiệt đầu hóa.
- Phó TT Agnew thi tham nhũng và mafia hồn cõi ông xếp Nixon, đến đó phải từ chức.
- Phó TT Quayle của Bush cha là đối tượng của cả ngàn câu chuyện bối rối chép đieber như một tên ngáo, ngáp phải ruồi.
- Các ứng viên tổng thống Bob Dole và McCain thi chí là những ông già lầm cảm.
- Còn ứng viên PTT Sarah Palin thi miễn bàn: một mụ nhà quê ngớ ngẩn nhất trần gian, có mấy tiết mục trong bài diễn văn cũng phải ghi vào lòng bàn tay như chí vú di chợ sơ quên.

Còn bên Dân Chủ:

- TT Kennedy (DC) thi khôi nói. Một thứ thần đồng xuất thân từ Harvard, tổng thống trẻ nhất lịch sử Mỹ, mặc dù bị Khruschev xô mũi như tay mờ.
- TT Johnson: lanh tu vĩ đại nhất của quốc hội, một ông vua của các thủ thuật chính trị, mặc dù bị kẹt không gõ ra được trong chiến tranh Việt Nam.
- TT Carter, một nhà nhân bản, học già uyên bác, kỹ sự nguyên từ học, doanh gia triệu phú về đập phong, giải Nobel Hòa Bình, dù chỉ làm TT đúng một nhiệm kỳ sau khi đưa nước Mỹ vào tình trạng sa sút trên mọi phương diện.
- TT Clinton, cũng lại là một tổng thống trẻ nhất, người thông minh tuyệt đỉnh từ trường Yale, đã được học bổng Rhodes Scholars, có lẽ chỉ thông minh kém bà vợ Hillary thôi.
- PTT Al Gore, người tự nhận đã "sáng chế" ra internet!!! Cũng giải Nobel. Cũng là người có viễn kiến nhìn thấy mối nguy hâm nóng địa cầu trong mấy thế kỷ nữa (trong khi chờ đợi thi quý đọc giả ở khắp nước Mỹ chịu khó mò máy sưởi cho mạnh hơn và nhớ dừng ra khỏi nhà trong các con báu tuyệt túc miền Đông Bắc nước Mỹ tới tận miệt Texas).

Và bây giờ là Đáng Tiết Tri của thế kỷ 21!

Đó là những hình ảnh mà giới truyền thông đã phổ biến trong quần chúng từ cả nửa thế kỷ nay. Chẳng phải một vài chính khách lãnh đạo không mà cả đảng Cộng Hòa đều như vậy.

Cách đây ít ngày, ký giả Steve Benen viết trên báo Washington Monthly một bài có tựa là "Dân chúng đang tương thường cái ngu xuẩn của Cộng Hòa" (The Public Is Rewarding GOP Idiocy): đảng Cộng Hòa cả năm qua đã hành xử như trẻ con, bạt mạng và bất bình thường đang gián chối với diêm quẹt, và vui thú chơi đùa trước xe cộ lùi thông (Republicans have spent the last year acting like children - reckless, disturbed children who fiddle with matches and take pleasure in playing in traffic).

Điển nhiên là thái độ miệt thị đó cũng lan qua giới "cấp tiến" ty nạn!

Gần đây, cái khát này được đúc bùi của mọi người ca tụng TT Obama đã có trường... đơn thân độc mã đến hang cop của Cộng Hòa (TT Obama đáp lời mời tham dự cuộc hội thảo của các dân biểu và nghị sĩ Cộng Hòa), để rồi kết luận những người chống lại Obama chỉ có thể là những người chẳng hiểu Obama nói gì, hay hiểu mà vẫn chỉ trích để "thò mán tự ái cá nhân hay che đậy kiến thức nông cạn của mình". Có lẽ phải làm như những người cấp tính, cúi rập người phủ phục dưới chân Đáng Tiết Tri thi mới chứng minh được là mình không có tự ái cá nhân hão!

Gần đây tờ Washington Post có đăng bài phân tích dài của Gerard Alexander, giáo sư chính trị học của Đại Học Virginia, dướ tựa đề "Tại sao cấp tiến lại quá trich thượng như vậy?" (Why Liberals Are So Condescending) Ông viết "hơn xa giới báo thù, hình như giới cấp tiến Mỹ đã tin chắc rằng cái nhìn của họ là đúng, hiển nhiên, và dựa trên dữ kiện và lý trí, trong khi quan điểm bảo thủ chẳng những sai mà còn không chính danh, giáo điều và không xứng đáng được cứu xét một cách nghiêm chỉnh" (...

American liberals, to a degree far surpassing conservatives, appear committed to the proposition that their views are correct, self-evident, and based on fact and reason, while conservative positions are not just wrong but illegitimate, ideological and unworthy of serious consideration). Xin lỗi là phải trích nguyên văn khá dài để đọc giả lâm tường!

Ông Alexander này cũng nhận định rằng với phe cấp tiến thiên tài là các lãnh tụ Cộng Hòa chỉ là những tên ma giáo lừa gạt quần chúng (crass manipulators), trong khi những người đi theo họ chỉ có thể là ngu xuẩn (stupid).

Nói nôm na ra cho bá con nông cạn để hiểu thi đối với khối cấp tiến Mỹ (và bây giờ đã lan qua giới cấp tiến ty nạn), những người khác ý kiến với họ chỉ có thể là những người ngu xuẩn hay khuyết tật tâm thần.

Nếu như vậy thì tại sao gần đây cự tri Mỹ lại liên tục hôp bao phé bao và bác bao phé cấp tiến nhỉ? Diện dân diện từ khuyễn ta Slate có câu trả lời chắc chắn: vì quần chúng Mỹ trẻ con và u mê (childish and ignorant American public).

Cái cao ngạo này không có gì đáng ngạc nhiên khi ta nhìn vào hai thành phần cột trụ của cấp tiến:

- giới thường lúr tri thức: giáo sư và sinh viên các đại học lớn trong Ivy League như Harvard, Yale, MIT... hay bác sĩ, luật sư... Họ đều cho mình là siêu trí thức, học nhiều hiểu rộng nên thấy được chân lý tuyệt đối. Khác biệt ý kiến với họ chỉ có thể là những kẻ "hiểu biết nông cạn", nếu không là ngu xuẩn.
- giới truyền thông: là những người biết hết chuyện đời, làm nghề cầm bút để dạy bảo thiên hạ. Khác ý với họ chỉ có thể là những học trò dốt.

Trong một xã hội dân chủ như Mỹ, thái độ trich thượng vô lối ấy quả là chuyện lạ. Khác biệt chính kiến và tôn trọng sự khác biệt phải là nền tảng của dân chủ. Nhưng với phe cấp tiến, chuyện này không thể có được. Làm chúng ta không khỏi nghĩ đến các "Bác" Mao và Hồ. Khâm phục tư tưởng Hồ Chí Minh và Mao Trạch Đông rồi phủ phục dưới chân các Bác và trước Đáng mới là biểu hiện của thông minh, tiến bộ và yêu nước. Còn chúng đối hoặc không đồng ý với các Bác và Đáng chỉ có thể là kẻ ngu xuẩn.

Cũng may là ở xứ Mỹ này, chống đối phe cấp tiến thi chí mới bị chửi là ngu xuẩn thôi, chưa đến nỗi bị xử bắn. Nếu không thi kẻ viết này đã nằm dưới cỏ xanh lâu rồi (14-2-10).

Quý đọc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com

Tình Trạng Liên Bang

02/02/2010

...bỗn cũ soạn lại, thêm chút mắm muối vì đã hơi nhạt...

Tối Thứ Tư vừa qua, TT Obama đọc bài diễn văn báo cáo Tỉnh Trạng Liêng Bang đầu tiên sau một năm chấp chính. Như thông lệ, đây là dịp tổng thống phúc trình thành quả năm qua, mà quan trọng hơn nữa, đó cũng là dịp tổng thống phát họa chương trình cho năm tới.

Đã nhiên, đây là bài diễn văn quan trọng thứ nhì của TT Obama, sau bài diễn văn nhậm chức đọc cách đây một năm. Bài diễn văn còn mang một ý nghĩa đặc biệt nữa sau khi đảng Dân Chủ tham bại trong ba cuộc bầu cử quan trọng mới đây để bầu thống đốc tại Virginia và New Jersey, và bầu nghị sĩ tại Massachusetts. Cả ba cuộc bầu cử đều là bằng chứng hiển nhiên dân Mỹ không chia sẻ hướng đi của tổng thống và không nhâm mất thảo khoản cho Obama và đảng Dân Chủ đặc bù lâm nữa.

Thông điệp của dân Mỹ gần đây, được xác nhận bởi các cuộc thăm dò dư luận, là họ muốn tổng thống thay đổi ưu tiên, lo vấn đề công ăn việc làm của người dân trước khi lo cách mạng hoá chế độ y tế chưa cần thiết, cũng như kèm hâm những chương trình vĩ đại vốn kém quá mực chi khiến cho ngân sách càng lún sâu vào vòng thâm thủng, đưa nước Mỹ vào cảnh nợ hơn chúa chóm, bắt người dân phải công lưng đóng thuế trả nợ. Họ cũng muốn TT Obama và đảng Dân Chủ hợp tác với đảng Cộng Hòa chứ không còn chờ đảng này quyền kiểm soát tuyệt đối cả hành pháp lẫn lập pháp để rồi muốn làm gì thì làm, kể cả ban hành những luật lệ cấp tiến cực đoan, cách xa những giá trị xã hội văn hoá Mỹ quá nhiều.

Trong một năm qua, người ta đã thấy tổng thống hành động, và trong vài tháng qua, người ta cũng đã thấy dân Mỹ phản ứng. Vấn đề bây giờ là chờ xem tổng thống đã nhìn thấy gì và sẽ nói gì, làm gì" Bài diễn văn tối Thứ Tư vừa qua chính là đáp số cho câu hỏi này. Tâm quan trọng của bài diễn văn quá rõ ràng.

Phải nói ngay bài diễn văn đúng là tiêu biểu cho khâu khép của TT Obama. Được vỗ tay đến chín chục lần trong khi bài diễn văn kéo dài bảy mươi phút. Đại khái là vỗ tay mỗi phút một lần. Diễn đàn điện tử *the Huffington Post* cũng phải nhận định bài diễn văn dường như cố gắng nắn ra cho mỗi khối cử tri một câu nói để họ vỗ tay hoan hô (an attempt to deliver at least one applause line for every constituency in the country). Vỗ tay vì tổng thống nói hay, có ý kẹo ty bành cho tất cả mọi người, mà cũng vì lịch sự chiếu lệ theo truyền thống. Bão chà đã chup được hình Chủ Tịch Thượng Viện Harry Reid vừa ngáp vừa vỗ tay. Chắc các chính khách quan trọng làm việc rất mệt trong ngày nên chín giờ tối đã ngáp rồi. Hoặc giả tổng thống nói quá nhiều về những chuyện xưa hơn trái đất, nhạt hơn nước lá, khiến ông Reid phải ngáp.

Mấy ngày trước đó, TT Obama đã lên tiếng vài lần, phần lớn để giải thích và thà bông thăm dò dư luận trước khi ông chính thức đọc diễn văn. Ông khiêm tốn nhận trách nhiệm đã chưa dâng thông tin về tướng quân chúng, khiến dân chúng vẫn chưa hiểu được tinh quan trọng của các chương trình vĩ đại của ông, mặc dù ông là tổng thống đã hợp báo, ra trước truyền hình và cho truyền thông phỏng vấn nhiều nhất trong các tổng thống tân thời Mỹ. Nói cách khác, TT Obama cho rằng dân chúng Mỹ rất là chậm tiêu nghe mà không hiểu, hay là không chịu lắng nghe tổng thống. Trong chế độ dân chủ Obama, người dân có bốn phản ứng lành tự chứ tổng thống không có trách nhiệm phải nghe dân! Chưa kể rằng ông là tổng thống hợp báo và nói nhiều nhất trong tất cả các tổng thống vào năm đầu tiên...

Ông cũng tỏ ra có thái độ ôn hòa, đưa ra vài nhận định và đề nghị có vẻ nhân nhượng:

- xá nhận vấn đề kinh tế và công ăn việc làm của dân chúng đang lún sâu lùn hơn nữa;

- nhận nhận cách phỏng tuy xài tiền hơi quá đáng, do đó đề nghị thành lập một ủy ban lưỡng đảng nghiên cứu các biện pháp giới hạn thâm thủng ngân sách, đồng thời cũng đề nghị "đóng băng" một số chi tiêu trong ba năm tới;

- ngó ý sẽ tham khảo lãnh tụ Quốc hội rộng rãi hơn, kể cả các lãnh tụ Cộng Hòa, để đạt được tiến bộ trong cải tổ y tế.

Phản ứng chung là hoan nghênh thiện chí mới của tổng thống. Dường như TT Obama đã nghe được thông điệp mới của dân chúng. Mọi người dự đoán những điểm đó sẽ là cái sườn của chính sách mới cho năm thứ hai của TT Obama, và mọi người hy vọng TT Obama đã tinh giàc.

Quá nhiên, TT Obama đã đưa những điểm trên vào diễn văn của ông, và được nhiều người tán thưởng, kể cả một số chính khách báo thù Cộng Hòa.

Nhưng đúng với môt thức nói hai ba chiêu của Obama, ông cũng không quên sán tay áo, có vóhe cấp tiến bằng cách hô hào họ kiên cường tiến lên. Ông nhấn mạnh thay đổi không bao giờ là chuyện dễ dàng, mọi người cần phải kiên trì vượt qua trở ngại.

Ông xác định ông không bò cuộc (I don't quit - hai lần).

Ông cũng không quên chí trung đảng Cộng Hòa bất hợp tác, trong khi hứa hẹn sẽ bắt đầu tham khảo ý kiến các lãnh tụ Cộng Hòa. Lạ thật! Bây giờ mới bắt đầu tham khảo ý kiến đổi lập mà lại chỉ trích đổi lập bất hợp tác" Ông tuyên bố vây mà hiến nhiên không nhìn thấy sự mâu thuẫn. Hình như các cụ xưa gọi là vừa đánh trống vừa ăn cướp thì phải.

TT Obama chỉ trích luôn cả Tối Cao Pháp Viện vừa rồi đã quyết định bác bỏ giới hạn số tiền của các tổ chức và công ty yểm trợ các ứng viên chính trị. Chẳng những đây là một hành động bị coi là khiêm nhã với Tối Cao Pháp Viện - vì họ được mời đến với tư cách thượng khách (distinguished guests) để nghe hành pháp báo cáo với lập pháp - mà lại lùng kinh người ta nhớ lại ứng viên Obama đã gây quỹ được hơn bảy trăm triệu khi tranh cử tổng thống, phần lớn số tiền đó đến từ các công ty và các nghiệp đoàn cũng như tổ chức cấp tiền như MoveOn.org, UCLa, các ty phu George Soros, Warren Buffet, ... Mả bây giờ ông lại bắt mản thấy Tối Cao Pháp Viện cho phép các tổ chức do tự do đóng góp cho chính khách tranh cử. Dường như ông muốn duy trì thành tích kỷ lục gây quỹ mà không muốn có người thứ hai bắt chước theo được. Hay ông muốn ngăn chặn các đối thủ gây quỹ cho cuộc tranh cử chống ông năm 2012"

Và dĩ nhiên là ông cũng vẫn trả về với luận cứ quen thuộc: tất cả là lỗi của Bush. Ngay trong đoạn mở đầu, TT Obama đã nhắc lại ngày già tài của Bush (one year ago, I took office amid two wars, an economy rocked by severe recession, a financial system on the verge of collapse, and a government deeply in debt). Hay khi nói về thâm thủng ngân sách, ông tố cáo đó cũng là già tài của Bush (we will still face the massive deficit we had when I took office), chứ không phải tại các dự án vĩ đại tốn gần hai ngàn tỷ ông đã tung ra, chưa kể cái tý tế tốn hòn một ngàn tỷ nữa. Cái mà Obama gọi là thâm thủng khổng lồ (massive deficit) của Bush chưa bằng một phần mười cái thâm thủng của Obama.

Nói cách khác, tổng thống bao cáo ông chưa làm gì được vì dân chúng châm tiêu không nghe lời ông, Cộng Hòa phả đám, Tối Cao Pháp Viện quyết định bấy ba, già tài quá đón tối của Bush để lại. Lỗi của tất cả thiên hạ, không phải tại tổng thống. Điều ông không nói là theo một cơ quan nghiên cứu trung lập, ông là tổng thống tạo chia rẽ lớn nhất trong lịch sử cận đại Mỹ (most polarized president in modern history).

Đó là cái nhìn về quá khứ.

Hướng về tương lai, như đã thà bông thăm dò, ông đưa ra một loạt đề nghị, thoảng nghe thì có vẻ ôn hòa, bớt cực đoan. Nhưng thực tế lại không có gì là rõ ràng:

- ông nhấn mạnh ưu tiên công việc làm cho dân chúng, nhưng không có đề nghị cụ thể nào về kế hoạch tạo việc làm (phụ chí: hai ngày sau bài diễn văn, TT Obama công bố kế hoạch tạo công ăn việc làm: mỗi hãng xưởng thuê thêm một nhân viên sẽ được miễn thuế 5.000.000. Phản ứng đầu tiên của giới doanh thương: không lấy gì làm háp dẫn! Trước hết họ cho rằng họ cần tiền mặt ngay bây giờ chứ không thể chờ được giảm thuế cuối năm; sau đó họ cũng cho rằng phải có khách hàng mới thuê nhân viên được, nghĩa là nếu kinh tế không được phục hồi thì sẽ không có khách hàng, họ vẫn không thuê thêm nhân viên được, giảm thuế cũng vô ích);

- ông đề nghị thành lập ủy ban kiểm soát thâm thủng ngân sách và "đóng băng" chi tiêu, nhưng lại không nói rõ quyền hạn của ủy ban như thế nào, và cũng "quên" không nói là chuyện đóng băng -nếu có- sẽ chỉ xảy ra sau năm 2010 và sẽ có tác dụng giảm thâm thủng ngân sách khoảng ... ba phần trăm trong mười năm. Dân ta gọi đó là chuyện "muỗi đốt gỗ";

- ông tuyên bố sẽ tham khảo lãnh tụ Cộng Hòa và cải tổ y tế, nhưng chưa ai rõ ông sẽ chấp nhận ý kiến của khái bô thủ tới mức nào.

Nói cách khác, vẫn chí là... diễn văn để hứa hẹn và cho dân chúng hy vọng. Nhầm xoa dịu sự bất mãn của dân chúng và động viên tinh thần chính khách đảng Dân Chủ đang lo xót vó sau những thất bại liên tục gần đây. Báo chí cho rằng tổng thống đã trở về đóng vai trò ứng viên tổng thống của đảng Dân Chủ. Ký giả *the Fareed Zakaria* của *Newsweek* đã phải kêu gọi tổng thống hãy chấm dứt cuộc vận động tranh cử, ngưng cùi xú như chủ tịch đảng Dân Chủ, và hành xử như... một tổng thống đứng trên cả hai đảng!

Nếu quý độc giả đọc phần trên kỹ một chút thì sẽ thấy có một vấn đề không lồ chưa được đề cập đến: đó là cuộc chiến chống khủng bố. Chỉ vì TT Obama đã không nói nhiều cho lắm về cuộc chiến sinh tử này. Đúng theo chính sách xuống thang cuộc chiến chống khủng bố, ông chỉ đề cập đến Al Qaeda có hai lần, trong một đoạn văn chưa đầy năm phút trong bài diễn văn dài bảy mươi phút. Để khoe đã từng có được các biện pháp an ninh sau khi khủng bố đặt bom thất bại trong chuyến bay từ Hoa Lan về Detroit trước ngày Giáng Sinh vừa qua, và cũng để kỉ công trong năm 2009 đã giết được nhiều khủng bố Al Qaeda hơn 2008 dưới thời Bush. Chỉ nói khơi khơi mà chẳng cần đưa bằng chứng gì cho cả hai chuyện. Ai muốn tin thì tin.

...

Thực tế mà nói, trong suốt một năm đầu chấp chính, TT Obama chưa làm được chuyện gì đáng nói, chỉ có thành tích gì đáng kể. Do đó, bài diễn văn báo cáo Tỉnh Trạng Liêng Bang nghe giống như một bài phản trắc, để biện minh và đổ thừa. Phần chương trình cho tương lai thì cũng chỉ là những bài diễn văn đọc khi tranh cử, hay bỗn cũ soạn lại, thêm chút mắm muối vì đã hơi nhạt.

Thôi thì ta hãy chờ báo cáo Tỉnh Trạng Liêng Bang năm tới, may ra có chút khác biệt. (30-1-08)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể trực tiếp liên lạc với tác giả để góp ý, đề nghị, khuyến khích hay... chi trich qua email: Vulinh11@gmail.com

Afghanistan: Chiến Lược Mới

08/12/2009

Afghanistan: Chiến Lược Mới

Vũ Linh

...năm 2011 bắt đầu "tháo chạy" cho đến năm 2013 là hạn chót, bắt kể tháng bại...

Sau ba tháng tràn trọt suy nghĩ, họp bàn thương lượng với nhau, cuối cùng thì TT Obama đã có quyết định về chiến lược mới tại Afghanistan.

Điều làm cho mọi người ngạc nhiên là chiến lược mới này... chẳng có gì đáng ngạc nhiên, mà lại có vẻ đúng theo môt thức nhiều người đã tiên đoán: đó là "mô thức Obama", hứa hẹn dù thử cho mọi người, mỗi người được thỏa mãn chút đỉnh để rồi chẳng ai cảm thấy thỏa mãn, và mọi người đều bất mãn. Quan trọng hơn nữa, chiến lược mới có vẻ khó thành công mà chỉ là một canh bạc không lõi.

Tháng Ba đầu năm nay, sau khi được chính quyền Bush phủ trình đầy đủ về tình trạng cuộc chiến và sau khi suy tư gần sáu tháng, tân TT Obama long trọng tuyên cáo chiến lược mới trong cuộc chiến ông gọi là "cuộc chiến cần thiết" (war of necessity). Ông ra lệnh thay Tư Lệnh Chiến Trường và tăng hơn hai chục ngàn quân.

Đến tháng Tám, trước sự suy sụp mâu ch้อง của tinh hinh chiến sự, tân Tư Lệnh Chiến Trường, tướng McChrystal xin tăng quân khanh cấp sâu chục ngàn, tối thiểu là bốn chục ngàn, nếu không thi Mỹ sẽ thất bại trong vòng một năm tới. TT Obama nhận được tin nhắn, suy nghĩ mất hơn ba tháng, họp Hội Đồng An Ninh gần mười lần, mới đi đến một quyết định mà hầu hết bần dân thiên hạ đều đã đoán được từ mấy tháng trước.

Giữa mức tối đa 60 ngàn quân như yêu cầu của tướng McChrystal, và tối thiểu là không gửi gì thêm, TT Obama lấy quyết định ba phải là... cắt đối, cho thêm 30 ngàn. TT Obama quyết định tăng quân lập tức, nhưng đồng thời cũng ẩn định ngày bắt đầu... rút quân, tháng Bảy năm 2011.

Quyết định này, đúng như dự đoán, được cả hai phe Dân Chủ cấp tiến và Cộng Hòa bô thủ vừa hoan hô vừa chỉ trich.

Phê cấp tiến đã kinh việc độn quân nhưng hoan hô lịch trình rút quân. Phe bô thủ hoan hô việc độn quân và đà kích lich trình rút quân. Tình trạng chính trị Mỹ đã di đến giai đoạn phân hóa cùng cực, với hai chính đảng chống đối nhau như trắng với đen trong bài cũn đê gi, khiến chẳng ai còn hiếu quyền lợi chung của đất nước ở đâu nữa.

Nhìn dưới một khía cạnh khác, TT Obama có thể nói đã bị ủy ban Nobel trói tay, đặt vào thế bắt buộc phải thực hiện những chủ trương hòa hoãn mà ông đã hứa hẹn, hầu như là khiến ông khó có thể thay đổi, chuyển hướng. TT Obama hiện đang đối đầu với báu vật đổi ngoại lệ:

- Cuộc chiến chống khủng bố: ông đã dì lòng vòng xin lỗi và kêu gọi khối Hồi giáo và Tây phương thông cảm nhau hơn. Ủy ban Nobel một mảnh hoan nghênh cách hành động của TT Obama, đồng thời cũng cản ông ở thế không lùi được, mặt khác cũng gửi một thông điệp cho khối Hồi giáo quá khích là nên đáp ứng lại bước tiến của TT Obama.

- Cuộc thử thách giữa Mỹ và Iran hay Bắc Hàn với những cố gắng phát triển khía nòng lõi vũ khí nguyên tử. Tương tự như tình hình trên, ủy ban phổ biến thông điệp là họ ủng hộ cách tiếp cận vấn đề của TT Obama và không cho ông cơ hội thay đổi chính sách. Nhưng cũng xác định cho Iran và Bắc Hàn ý nguyện của ủy ban Nobel.

- Đối với cuộc chiến tại Trung Đông, việc trao giải Hòa Bình cho TT Obama có lẽ mang ý nghĩa nhiều nhất. Bây giờ là lúc TT Obama đang nhức đầu nghiên cứu phúc trình của Tư lệnh Chiến Trường Afghanistan; tăng thêm từ 40.000 đến 60.000 quân hay không. Việc trao giải thưởng Hòa Bình là một tuyên cáo không thể nào rõ ràng hơn là ủy ban không ủng hộ việc leo thang chiến tranh tại Afghanistan. Việc này sẽ một mảnh khiến TT Obama khó lấy quyết định tăng quân theo yêu cầu của vị Tư lệnh Chiến Trường, mặt khác cũng giúp Obama có thể viện dẫn lý do cả thế giới không đồng ý leo thang chiến tranh, nên sẽ giúp ông dễ bác bỏ yêu cầu của các tướng lãnh hơn. Ngược lại, nếu ông có ý định tăng quân, giải thưởng này chỉ mang lại bối rối cho ông, và chỉ là dẫu lừa bùng lớn hơn các chí trich chống tổng thống.

Trên đây là những ý kiến có tính cách "tích cự" hơn. Nhưng cũng có một cách giải thích tiêu cực hơn: ta có thể suy luận những lá phiếu của ủy ban hoàn toàn có tính cách chính trị, nhằm tiếp nối thế hiện tại tay của TT Bush của ủy ban nói riêng, và khối thiên tá Á Âu Châu nói chung.

- Cuối thập niên, năm 1978, Liên Xô tung quân chiếm Afghanistan, TT Carter lúc bấy giờ lên tiếng chống sự xâm lăng này, nhưng chẳng làm gì hết, ngoài chuyện tẩy chay Thế vận hội năm 1980 được tổ chức tại Mạc Tư Khoa. Một cuộc tẩy chay chẳng đi đến đâu: vắng mợ thi chay vẫn đông. Trái lại, TT Bush sau vụ 9/11, tung quân ra đánh Afghanistan. TT Carter dĩ nhiên lớn tiếng chỉ trích và so sánh cách giải quyết vấn đề của ông và cách của Bush. Cuộc tranh cãi giữa hai chính sách đang sôi động, thi ủy ban Nobel năm đó -2002 quyết định tặng giải Nobel Hòa Bình cho Carter.

- Năm 2003, TT Bush tung quân đánh Iraq, lật đổ Saddam Hussein vì ông tin chắc Saddam có vũ khí nguyên tử. Gần hết thế giới chống lại quyết định này và lý luận cần cho thêm thời gian cho ông El Baradei, Giám đốc cơ quan IAEA là cơ quan Liên Hiệp Quốc phụ trách vấn đề kiểm soát sự phát triển vũ khí hạt nhân trên thế giới. Bush chê ông ElBaradei yếu đuối và thiếu khéo léo; và TT Bush vận động thay đổi ông này. Năm 2005, ủy ban Nobel phản ứng, quyết định tặng ông ElBaradei này giải Nobel Hòa Bình.

- Năm 2007, ủy ban trao giải thưởng cho cựu phó TT Al Gore, một người đã bị thua Bush trong kỳ tranh cử năm 2000, và là người sau mấy năm im lặng, bắt đầu lên tiếng đả kích Bush về dù mọi chuyện, chẳng những về cuộc chiến Iraq, mà luôn cả các vấn đề bảo vệ môi sinh, chống hâm nóng địa cầu.

- Trong hai năm tranh cử, TNS Barrack Obama đưa chiếu bài tranh cử chính là ông không phải là Bush! Từ cuộc chiến chống khủng bố Hồi giáo, đến các cuộc chiến tại Iraq và Afghanistan, đến cách trực diện với các nước nguy hiểm như Iran và Bắc Hàn. Chỉ cần dựa trên cuộc tranh cử và những bài diễn văn thời cũ để ủy ban trao giải thưởng cho Obama, không cần phải có thành tích cụ thể gì hết.

Hiển nhiên, nhin vào những sự kiện trên, người ta có thể suy luận là việc trao giải thưởng Nobel Hòa Bình càng ngày càng rõ ràng thành một tuyên ngôn chính trị, phản ánh quan điểm và nguyện vọng chính trị của ủy ban, chứ không phải là một sự tay láng thường một thành tích cụ thể nào của các nhà hoạt động đã và đang cố gắng tranh đấu cho những lý tưởng hòa bình thực sự trên thế giới. Có nhiều người di xa hơn, đã nhận định ủy ban có tinh thần một lần nữa tiếp tục xác định thái độ chống Bush và chống những gì liên hệ xa gần đến các chính sách của Bush.

Riêng đối với dân Việt chúng ta, giải Nobel về Hòa Bình mang một ý nghĩa khá chua cay. Năm 1973, giải này được trao tặng cho hai nhân vật vừa đặt bút ký xong Hiệp định Paris chấm dứt chiến tranh Việt Nam. Trên nguyên tắc hai ông này đã mang lại "hòa bình" cho Việt Nam, xứng đáng để lãnh Nobel về Hòa Bình. Thực tế hoàn toàn khác.

Một người - Kissinger - được tay láng thường vì đã có công chấm dứt sự can thiệp của Mỹ giúp dân quân Miền Nam chúng ta chiến đấu chống xâm lăng của Bắc Việt. Và một người - Lê Đức Thọ - vì đã có công đang chui huy cuộc "giải phóng" Miền Nam. Kissinger hờ hững nhận giải vì coi như đã hoàn tất sứ mạng "rút lui trong danh dự", trong khi Lê Đức Thọ từ chối không nhận vì công tác chưa hoàn tất. Qua năm sau, Lê Đức Thọ tung hai chục sư đoàn và hàng ngàn chiến xa vào Nam để dứt điểm cuộc chiến.

Không ai đặt vấn đề về sự lựa chọn của ủy ban Nobel hết (11-10-09)

Vũ Linh

(Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.)

Những Giải Pháp Mới

27/05/2009

Những Giải Pháp Mới

Vũ Linh

...không tăng thuế lợi tức... nhưng tăng đủ loại thuế khác...

Tiền cột bài này, quý độc giả có dịp đọc khá nhiều bài về chương trình cứu nước của TT Obama. Cố người đã cho rằng kẻ viết này dã quá khát khe, hoặc có thành kiến với ông.

Theo ý những người ấy, cái ông Bush vô tài bất tay không đã ra đi, để lại một "gia tài của mẹ" ghê gớm chưa từng thấy. Dĩ nhiên, tất cả đều là lỗi của Bush hết thôi, bây giờ Obama đang toát mồ hôi cứu nguy tự phai, tại sao lại bắt bẻ"

Đối với chuyện khủng bố, như báu cựu ký giả này là tân Thủ Trưởng Quốc Phòng dã nói, nếu không có Bush thì Mỹ dẫu có bị Al Qaeda tấn công! Rồi cũng chính vì Bush đối xử thiếu lịch sự vãnh minh với mày anh khủng bố - dùng trả tấn mọi rợ - nên chúng ta chẳng những phải sống trong pháp phòng lo sợ, mà nước Mỹ còn mất đi tư thế "đỉnh cao vãnh minh trí tuệ loài người". Cũng chính vì Bush vô cớ mang quân đi đánh Iraq và Afghanistan nên khối Hồi Giáo mới có lý do đoàn kết và lớn mạnh, trở thành mối đe dọa lớn cho Mỹ ngày nay.

Trong chuyện kinh tế tài chính, cũng vẫn là lỗi của Bush thôi.

Tất cả những anh không tiền, không job, dã xô đi mua nhà, xập xíp ngầu làm đơn mượn tiền (còn nhớ khẩu hiệu "no cost, no down" không"), bây giờ có nô home vì mất nhà thi công tại Bush không có biện pháp thích nghi để giúp mày anh dã khát phải trả nợ mà vẫn giữ được nhà.

Tất cả mấy anh rùng rinh được ít tiền, hy vọng làm giàu bằng cách mua hai ba nhà cho thuê, trong khi chờ đợi vài năm nữa bán lấy lời, đi Bahamas dường già, bây giờ giữ không nổi mấy cái nhà đó, cũng là lỗi tại Bush dã không bảo đảm được ngày về hưu trong梦 của họ.

Tất cả mấy ông tài phiệt ngang hàng đầu cơ mua dán lại mấy cái giấy nợ mua nhà của mấy vị chủ nhân không tiền đó, bây giờ trắng tay, cũng là tại Bush dã không có luật lệ quy cùi ngán chặn hay bảo vệ những mánh mung của họ.

Tất cả mấy ông xếp lợn và nghiệp đoàn xe hơi, lanh lương cao đòi bông hậu để làm xe cui, bây giờ cạnh tranh không nói, xe bán không được, cũng là lỗi của Bush dã không chịu ngán lòn sóng xe nhập về tiền của Nhật và Đại Hàn để bảo vệ kỹ nghệ xe hơi của Mỹ.

Tất cả các công ty hàng xưởng Mỹ - cũng cùng một triết lý với người dân Mỹ bình thường - sống như Chúa Chổm trên nợ của ngân hàng, bây giờ bị ngân hàng xiết nợ, hết tiền, sa thải nhân công, tạo cảnh thất nghiệp dày chay, cũng là lỗi Bush dã không tung tiền ra giúp họ, hay ra luật cảm sa thải.

Còn nhiều nữa...

Chi cần nghe lại những bài diễn văn òn ào thời tranh cử, cũng như coi lại mấy buổi họp báo của TT Obama gần đây thi sẽ thấy dù thứ tội tay đinh của Bush.

Cái ông Bush này dã vè vờn rồi. Bây giờ là lúc Đặng Tiên Trì trả tâng bang tế thế. Cũng là giải đoán của các phép lạ để giải quyết ôn hòa mọi chuyện. Lá lúc mọi người nên quy phục hay tiếp tay, chứ không phải lúc ngoan cố ra rả chỉ trich mãi.

Nhưng xin thú thật, nhìn mãi mà vẫn chưa thấy được lý do... quy y.

Hay nói về chuyện khủng bố.

Chủ trương mới của TT Obama là một mảnh dì lòng vòng phản Trần xin lỗi từ phía, mặt khác thay đổi cách đối xử với khát khe. Về chủ trương này, câu hỏi đầu tiên là TT Obama phản Trần xin lỗi chuyện gì? Mỹ dã làm lỗi gì?

Cuộc chiến này có hai giải đoán rõ ràng: trước và sau 9/11.

Trước ngày đó, Mỹ dã làm lỗi gì dã bị Osama bin Laden đánh! Cái bà ký giả Thủ Trưởng Quốc Phòng quên rằng Al Qaeda dã đánh Nữu Uớc từ năm 1993, khi Bush còn chưa làm thống đốc Texas. Lúc đó Osama chống Mỹ vì Mỹ là kẻ đứng sau lưng Do Thái, kè thù không đội trời chung của khát khe. Sau ngày đó thi lỗi của Mỹ là dã lật đổ chế độ Taliban tại Afghanistan, sào huyệt của Osama, và lật đổ Saddam Hussein, bị nghi là đồng minh của Osama.

Bây giờ TT Obama muốn Al Qaeda tha cho Mỹ thi phải làm gì! Bó rơ Do Thái! Phục hồi chế độ Taliban và chế độ Saddam! Cả ba chuyện đều không thể làm được. Vậy thi chuộc lỗi cách nào bấy giờ?

Hay là xin lỗi i vì dã bắt giữ và tra tấn tù Al Qaeda!

Chuyện tra tấn thi chính TT Bush dã lèn án và ra lệnh cấm chỉ từ 2004 rồi, bây giờ khui lại, kinh chiêng gõ trống làm gì! Dĩ nhiên là kích động được các đệ tử phe ta và gửi được thông điệp "hòa hoãn" cho Osama, nhưng có giúp chúng ta an toàn hơn không?

Chuyện gián giữ thi TT Obama có giải pháp gì để chuộc lỗi với Al Qaeda? Thủ hết ra! Đó cũng là chuyện không làm được.

Hay là cần phải trai thảm dã, "nối vòng tay lớn" dón mời các ông khung bô vào khách sạn Hilton, uống trà ăn bánh ngọt coi TV thi các ông ấy sẽ tự nguyện khai ra hết các kế hoạch tấn công, các tay khung bô nằm vùng sẽ ra đầu thú hết. Nhân đạo và hiệu quả, thi vi dã tra tấn, tạo thêm hận thù!"

Tóm lại, giải pháp của TT Obama như thế nào, kẻ viết này thật sự không biết, nên cũng chẳng thể hoan hỷ được.

Về các vấn đề kinh tế tài chính, theo cái nhìn của phe Dân Chủ và Cấp Tiến, thi TT Bush dã lèn, thà lòng nên mọi chuyện mới như dô vỡ, nước tràn vào từ phía. Đáng lẽ ra TT Bush nên mạnh mẽ can thiệp, chấm dứt chế độ tài phiệt tư bản bóc lột, chuyển qua kinh tế công chung chay huy thi mọi chuyện dã yên ổn từ lâu rồi. Do đó, giải pháp bây giờ phai là Nhà Nước can thiệp tối đa, từ phía. Tung công chức ra cuốn tiền Nhà Nước dã bit lỗ để tàu khói chìm.

Trước nhất, chuyện Nhà Nước can thiệp từ trước đến giờ dã chứng tỏ thành quả quá rõ ràng khắp nơi.

Trên lý thuyết thi làm sao công chức thu lại lè phê dã làm mà lại có khả năng và sáng kiến hơn hàng triệu triệu tư nhân quản lý đời sống của chính họ theo quy luật "của đau con xót" - tinh sai là lỗ và có khai sát nghiệp! Về thực tế thi dã có bằng chứng rành rẽ là các chế độ kinh tế chay - chi huy bô công chức hay bô đảng viên cũng vậy - dã hoàn toàn sụp đổ trên khắp thế giới.

TT Obama tung tiền ra quản lý cả nước, thi hành dù loại khát khe hoạch tạo công ăn việc làm cho dân. Có đúng vậy không? Ta hãy thử nhìn một vài thí dụ gần đây về cách xài tiền của Nhà Nước Obama.

Theo báo chí, Bộ Y Tế dã chi cho Đại học Wayne của tiểu bang Michigan 2,6 triệu đô để nghiên cứu về bệnh AIDS. Thực nghiệm trọng lâm, nên trường sẽ gửi chuyên viên qua tận Quảng Đông bén Trung Quốc, di dạo phố Hồng Kông và Thâm Quyến, "lâm thâm" và phỏng vấn 700 gái mại dâm và 200 ma cao và tú bà, để tìm hiểu sự liên hệ giữa rưỏu và mại dâm! Đại khái xem rưỏu có kích thích tình dục và già tăng rưỏi ro bị bệnh AIDS không. Để xem say rưỏu rồi thi có nói hưng và quên áo mưa hay không!

Cuộc điều tra này nỗi tiếp một công trình nghiên cứu khác cũng của Bộ Y Tế, là bô ra 400.000 đô để gửi chuyên viên qua Buenos Aires (thủ đô Argentina), vào những quán nhậu lại cái -gay bars-, nghiên cứu liên hệ giữa rưỏu và hiện tượng đồng tính!

Đây chỉ là vài chuyện nhỏ trong cả ngàn chuyện nhỏ mà tiêu biểu cho cách xài tiền của Nhà Nước, Obama hay Bush cũng vậy thôi. Kẻ viết này khô có thể hiểu được cái lý xài tiền ấy.

Gửi "chuyên viên" dã nửa thế giới nghiên cứu những chuyện hiến nhiên, con nít mới nứt mắt cũng đã biết. Hơn nữa, ở Mỹ này, chô não không có mồi dâm và quan lại cái, việc chi phải di xa vay! Mà cũng chẳng ai biết được kết quả của các cuộc điều tra tốn

kém ấy sẽ được sử dụng như thế nào" Hỗn ịch ở chỗ nào"

Bên cạnh những phi phạm vô lý trên, giao cho công chức trách nhiệm quản lý các đại công ty xe hơi, hay các đại ngân hàng cũng vô lý không kém, nếu không nói là nguy hiểm. Cái sai lầm của tổng giám đốc các đại gia đó - và cả các lãnh tụ nghiệp đoàn - là bị chỉ phái bởi lòng tham, tham cho cá nhân bằng cách lấy lương và bonus lộc quá cao và tham cho công ty hay công đoàn bằng những quyết định kinh doanh liều lĩnh. Do đó giải pháp phải là giới hạn lòng tham đó lại, chứ không phải thay thế những người đó bằng những công chức không thể nào có khả năng bằng họ.

Mà khoan nói tới các đại công ty. Hãy thử hỏi một bà chủ tiệm phở ở khu Balsa đang bị ảm xem bà có nghĩ rằng một công chức Sở An Sinh đến quản lý tiệm phở của bà thì cơ sở có sẽ lại phát tài hay không?"

Nếu chưa thấy thì xin nhắc lại, rằng báo chí mới nêu một chuyện tiêu biểu cho khả năng và cách làm việc của công chức.

Trong mấy tuần qua, Nhà Nước đã gửi hàng loạt ngân phiếu 250 đô tiền "kích động kinh tế" cho các cụ đang lãnh tiền già. Đưa tiền cho các cụ trước, kinh lão đắc thọ là tốt thật. Nhưng đó là một sai lầm kinh tế. Thuần túy trên căn bản lý luận, các cụ thường chắt chiu để dành tiền - cất trong tủ quần áo - chứ không xài hoang. Do đó nêu cần khẩn cấp kích động kinh tế thì giới trẻ xài hoang - tức là bơm ngay tiền vào guồng máy kinh tế - phải là những người nhận tiền trước mới đúng.

Ngoài ra còn cách làm việc luộm thuộm nữa.

Một bà Mỹ nhận được chi phiếu đê tôm của cụ thân sinh. Vấn đề là ông cụ đã... quy tiền từ 34 năm trước rồi sau khi sống một giai đoạn rất ngắn tại Hoa Kỳ. Phát ngôn viên Bộ Tài Chính giải thích chuyện này xảy ra vì hồ sơ của Sở An Sinh -Social Security Administration - chưa cập nhật. Ông này cũng tiết lộ có cô cả chục ngàn người đã chết mà danh sách chưa cập nhật. Chưa cập nhật sau hơn ba chục năm"

Vậy mà tính giao cho họ Bank of America để họ quản lý" Bao nhiêu lâu thì trung mục của chúng ta mới được cập nhật"

Nhà Nước bét bát từ xưa đến nay không phải là lỗi của Obama. Nhưng giao trách nhiệm lớn cho Nhà Nước thì sẽ là lỗi của Obama.

Một vấn đề quan trọng khác là TT Obama lấy tiền đầu ra để Nhà Nước tung ra quản lý cá nước như vậy" Ông Warren Buffet - nhà tài phiệt giàu nhất nhì Mỹ đã từng tích cực ủng hộ Obama - thi tiền đoán trong tương lai nước Mỹ sẽ bị lạm phát trầm trọng, và Nhà Nước cũng sẽ phải tăng thuế mạnh. Ông Ben Bernanke, Chủ tịch hệ thống Ngân Hàng Dự trữ Liên Bang, cũng xác nhận sẽ có lạm phát lớn.

Ứng viên Obama đã nhiều lần nhấn mạnh sẽ không tăng thuế lợi tức của bất cứ ai có lợi tức 250.000 đô trở xuống. Cho đến nay, ông đã giữ lời hứa. Nhưng đó chỉ là cái nhìn hời hợt. Ông đã tăng thuế xăng, tăng thuế thuốc lá. Quốc hội do phe Dân Chủ kiểm soát tuyệt đối, đang tính chuyện tăng thuế bia rượu và thuế nước ngọt như Coca, Seven-Up,... TT Obama cũng công bố ý định bắt các hãng xe thay đổi thiết kế máy theo tiêu chuẩn năng lượng mới, và theo các nhà nghiên cứu kinh tế thì việc này sẽ tăng giá mỗi xe lên khoảng 1.300 đô.

Mai mốt, ai bao dám là Nhà Nước Obama sẽ không có tăng thuế xai xi phẩm như nước hoa, nến trang, rồi đến thuế năng lượng, thuế xai lô, thuế nhà hàng, thuế sách báo, thuế nhập cảng, thuế giá dung, hay thuế gi khác nữa"

Chính TT Obama cũng xác nhận hôm 15 tháng 5 là mức chi tiêu của Nhà Nước không thể tiếp tục được và lãi suất ngân hàng sẽ phải tăng (để dự các nhà đầu tư Ba Tàu hay Á Rập). Tức là tiền lãi trên nợ các hàng xưởng vay mượn sẽ tăng, và giá cả hàng hóa sản xuất bằng tiền nợ đó sẽ tăng theo.

TT Obama vẫn có thể xác nhận là ông đã giữ lời hứa là không tăng thuế lợi tức. Quản từ nhất ngôn đây. Nhưng tăng đủ loại thuế khác, tăng lãi suất ngân hàng, và tăng lạm phát. Như vậy khác nhau chỗ nào"

Thay vì lo hoan hô TT Obama, kẻ viết này đang lo để đánh tiền chuẩn bị mai một vật giá sẽ gia tăng không kịp đỡ. Dĩ nhiên, đó chỉ là ý kiến cá nhân của người viết. Mà hình như cũng là ý kiến thiểu số. Hiện nay đa số thiên hạ vẫn còn tin và trông chờ phép lạ của Đấng Tiên Tri. Quyền tự do của mỗi người có thể cho phép ta tự do di vong bùn vi cứ nguyễn mắt nhìn lên như vậy.

Nhưng, sự tuyệt vời của nền dân chủ là sau vài năm ngờ nghênh như thế, ta cũng có quyền tự do đổi - và bỏ phiếu kiểu khác... (24-5-09)

Tt Obama Cắt Ngân Sách

28/04/2009

TT Obama Cắt Ngân Sách

Vũ Linh

...một thiện chí đáng giá mưới xu!

Đi làm về đến nhà, ông chồng mệt mỏi ngồi xuống ghế bành thở dốc.

Bà vợ chạy ra ngạc ngỡ: "Anh ơi, tháng sau em cần anh đưa cho em 4.000 đô nhé! Chợ búa, xài lặt vặt trong nhà đó mà."

Ông chồng sững sờ quay lại: "Cái gì" Tiền đâu mà đưa cho bà tôi bognan" Không có cách nào hết! Bà nó tính lại đி"

Bà vợ xu mệt, ra bán ăn lấy giấy bút và máy tính ra hý hoây làm việc. Một tiếng đồng hồ sau, bà hý hùng chạy về phía ông chồng: "Xong rồi anh ơi, em đã cắt xén lung tung, dù thử hết, bây giờ em chỉ cần anh đưa cho em 3.650 đô thôi."

Ông chồng gay gắt "Bà có điên không" Cắt như vậy mà ăn thua gì" Tôi vẫn không có số tiền đó cho bà đâu! Bà xài tiền kiểu này thì mình sẽ nợ như Chúa Chóm suốt đời, đến đời con đời cháu tui nó vẫn phải è cổ trả nợ cho bà. Bà làm gì thì làm, tôi không biết, cái nứa đி."

Bà vợ thất vọng tràn trề, không biết làm sao đành ra bàn lui cui công trừ nhân chia nứa.

Cá buổi tối, chồng làm được gi, qua ngày hôm sau mới xong. Bà đưa cho ông chồng con số mới của bà: "Anh ơi, em đã cắt nứa rồi. Anh xem này, em đã cắt thêm được 10 xu nữa, bây giờ anh chỉ cần đưa em 3.649 đô và 90 xu thôi!"

Nếu quý độc giả đọc mẩu truyện trên mà cho đó là chuyện...diều dở, chẳng ai cười được, thì quý vị rất sáng và khéo viết này xin hoàn toàn đồng ý. Đó là một câu chuyện diều thật vô duyên.

Nhưng lạ lùng thay, đó không là chuyện diều, mà là chuyện có thật 100%. Chưa phải vậy, xin nói lại. Chỉ có thật 90% thôi. Cái phần 10% phia là chuyện hai vợ chồng, vì chẳng có hai vợ chồng nào như vậy cả.

Và dưới đây là cái phần 90% có thật.

Cách đây hơn một tháng, TT Obama đưa ra đề nghị ngân sách cho tài khóa tới: 4.000 tỷ đ. Quốc hội phản đối, mang ra mổ xé và cuối cùng khuyến cáo một ngân sách mới "chỉ có" 3.650 tỷ đ đô thôi.

Ngày 20 tháng Tư vừa qua, sau khi cả nước Mỹ tổ chức các buổi "tiệc hoan uống trà" (tea parties) với ý nghĩa chống đối chính sách suru cao thuế nặng của TT Obama để chu cấp cho cải ngân sách không lồ không tưởng của ông, thi TT quyết định: triệu tập nội các khẩn cấp, và ra lệnh cho tất cả các bộ trưởng, giám đốc các nhà sờ, cơ quan phải điều nghiên toàn bộ ngân sách của họ, xét lại từng chi tiết một. Bằng mọi giá làm sao phải cắt ngân sách Quốc gia 100 triệu, hay là một phần mười của một tỷ.

Nếu quý độc giả thay thế một đô bằng một tỷ, thi câu chuyện diều dở của hai vợ chồng trên trở thành câu chuyện TT Obama đề nghị cắt giảm ngân sách cho tài khóa mới. Từ 4.000 tỷ cắt xuống còn 3.650 tỷ, để rồi TT Obama ra lệnh cắt thêm 100 triệu, xuống còn 3.649 tỷ.

Vẫn biết là đã có rất nhiều tiếng nói chống đối, hay ít nhất cũng lo ngại, những con số của TT Obama. Những chuyên gia kinh tế trung lập, không nghiêng về phe nào, đã ước tính ngân sách của TT Obama trong mười năm tới sẽ tích lũy khoảng 10.000 tỷ thuế hụt (10 triệu triệu đô) - viết bằng con số thì không có chỗ trong một cột báo. Những thiếu hụt ấy, con cháu chúng ta sẽ phải trả trong ít nhất là một thế hệ nữa. Trả bằng suru cao thuế nặng hay trả bằng lạm phát qua việc in tiền bừa bãi, hay bằng cách vay mượn các Chủ Ba. Không có 36 cách.

Hồi hở chạy theo nguồn Hợp Vọng Obama, dĩ nhiên là giới trẻ chưa thấy gì đáng quan ngại. Nhưng chính giới trẻ đó sẽ là những nạn nhân của kinh tế theo sách vở Obama. Nếu có ai nhắc đến kinh nghiệm Jimmy Carter thi giới trẻ này dĩ nhiên là ngạc vi lúc đó phần lớn chưa ra đồi.

Nhưng không hiểu gì người trong giới trung niên đã ném mủi kinh tế Carter. Họ đang lo sot vó. Trong những ngày qua, họ liên tục biểu tình phản đối, chống lại mọi hình thức tăng thuế của TT Obama.

Ở đây, phải mở ngoặc để nói rõ: TT Obama đã lòng trọng hứa là ông sẽ nhất quyết không lấy một xu thuế mới nào của tất cả những người làm lương dưới 250.000 một năm. Cho đến nay, quả nhiên thuế lợi tức vẫn không thay đổi, chưa ai phải đóng thêm xung thuế lợi tức nào cả.

Nhưng có những loại thuế vô hình khác đã được tăng mạnh mẽ, mà ít người thấy. Thuế xăng đã tăng, nhưng vi giá thành của dầu thô giảm nên chẳng ai nhìn thấy thuế đó hết. Thuế thuốc lá cũng tăng vọt, nhưng vi ít người hút thuốc nên cũng ít người để ý.

Trong tương lai, sẽ còn nhiều loại thuế "bi mật" được gia tăng mà ít người thấy. Và nếu quý vị để ý kỹ thi sẽ thấy mấy cái thuế vô hình này không hè tha máy vi lanh lương dưới 250.000 đô dầu. Chưa kể là dân giàn thuốc lá phần lớn là dân lao động nghèo!

Để tránh an những người chống tăng thuế, TT Obama đã lớn tiếng ra lệnh nội các họp khẩn cấp để tìm cách cắt giảm ngân sách. Khi tin tức mới được loan truyền, người ta đã nghĩ là mỗi bộ, nha sở sẽ phải tìm cách cắt giảm một trăm triệu. Và thiên hạ mừng thầm. Phải như thi chử. Tất cả các bộ, nha, sở, cát như vầy thi cũng giảm được một vài chục tý. Tuy ngân sách vẫn còn cao quá, nhưng cũng đỡ lắm.

Nhưng không phải vậy. Sự thật là tất cả các bộ, nha, sở, cơ quan cộng lại mới cắt được một trăm triệu thôi. Một phần 36.000 của ngân sách. Tức là ngân sách 36.000 đong sẽ được cắt đúng một đong.

Trán an kiếu này dường như có voi thường người dân một cách thật quá đáng.

Thái độ của TT Obama thật đáng bàng bèn.

Đối với dân Mỹ, ông xứng sự lối coi thường sự hiểu biết của họ, tức là nói chung coi thường họ. Hết hứa hẹn vung vút lung tung, thi quay qua làm trò bị mắt thiên hạ một cách lợ liêu. Nhưng đối với các kẻ thù của Mỹ thi ngược lại, ông tìm đủ cách nhấn mạnh rằng ông rất kính trọng chứ không bao giờ dám coi thường họ.

Đối với khối Hồi Giáo, thi ông đã lén tiếng năn nỉ quá nhiều lần, chúng ta đều biết và khói cẩn nhắc lại.

Đối với Iran thi ông hết lời ca ngợi vinh minh và vinh hoa của dân tộc Ba Tư, và nhún nhường kêu gọi nói chuyện với TT Ahmadinejeh, hoàn toàn quên hẳn chuyện Iran đã làm nhục nhân viên Tòa Đại Sứ Mỹ tại Iran như thế nào trong cả năm trời dưới thời ông TT đồng chí Jimmy Carter.

Tại Hội Nghị Thượng Đỉnh Nam Mỹ gần đây, TT thiên tá Daniel Ortega của Nicaragua (trước đây là cộng sản chính hiệu) lên đọc một bài diễn văn dài gần một tiếng đồng chí có một chủ đề duy nhất: mạt sát và hài tội để quốc Mỹ đã vi phạm biết bao tội lỗi với dân tộc Nicaragua từ 1946 (thời TT Truman) đến nay. TT Obama chịu trận ngồi nghe, sau đó lén nói đùa "tôi xin cảm ơn TT Ortega đã không kết án tôi vì những cái tội của Mỹ đã phạm khi tôi mới có ba tháng".

Ortega xi và nước Mỹ trong một tiếng đồng hồ trước một diễn dân quốc tế. Tổng thống Mỹ ngồi yên nghe, xong rồi pha trò. Câu pha trò của TT Obama nói lên rõ ràng suy nghĩ của ông. Chỉ có cá nhân Obama mới là quan trọng. Nước Mỹ là chuyện nhỏ. Họ hờ hững, tha hồ chửi các tổng thống tiền nhiệm, từ Truman đến Bush, đứng đằng trước là được.

Cũng tại Hội Nghị này, TT Hugo Chavez, nhà độc tài thiên tá của Venezuela, cách đây có mấy tháng qua Iran, tuyên bố TT Obama cũng có cùng mủi xú ụ (same stench) như Bush. Khi hai ông gặp nhau, thi hai người lại bắt tay rất vồn vã. Chavez tặng cho Obama một cuốn sách cũ, viết cách đây ba chục năm để mạt sát tính đế quốc của Mỹ đã lợi dụng khai thác và "hút máu" (sucking blood) Nam Mỹ trong hơn 500 năm qua như thế nào. TT Obama không giận gì mà lại hết sức vui vẻ nhận cuốn sách. Cuốn sách chửi nước Mỹ chứ đâu có chửi Obama đâu. Mắc gì không nhận"

Trong lịch sử nước Mỹ -hay lịch sử bất cứ nước nào cũng vậy- chưa khi nào người ta thấy cảnh một vị quốc trưởng vui vẻ ngồi nghe thiên hạ nhục mạ xú minh. "Thay đổi mà Chúng Ta Tin Được", đúng là khẩu hiệu của TT Obama.

Thái độ cực kỳ khiêm tốn, hòa nhã của TT Obama đối với các kẻ thù nói trên, tuy hơi quá, nhưng cũng có thể hiểu được như là ông đang muốn thay đổi quan hệ giữa Mỹ và một vài nước một cách tuyệt đối. Nói cho đúng hơn, xoay ngược 180 đ. Điều này tốt hay xấu có kết quả như TT Obama mong muốn hay không thì chưa biết. Nhưng cứ cho là một chiến lược mới, đế hời phân giải.

Trong khi TT Obama tìm đủ cách lấy lòng các kẻ thù của Mỹ, thi ông lại không bao giờ thắc mắc chuyện lấy lòng phe đối lập Cộng Hòa, tuy cũng là dân Mỹ với nhau. Các dự luật ông đưa ra, từ kích động kinh tế đến ngân sách, hoàn toàn thiên ta cực đoan đến độ tuyệt đại da số dân biểu, nghị sĩ, và thống đốc Cộng Hòa. Kể cả một số người ôn hòa, cũng không chấp nhận được. Nhưng TT Obama vẫn bắt cần.

Bây giờ ông tung ra trò cát gián ngân sách độc đáo này. Vung ra cá ngán tỷ, rọi lại khua chiêng gói trống rầm rộ là sẽ cát một phần mười của một tỷ.

Phản lợn dân Mỹ đều là dân có học, làm sao họ không nhìn thấy được cái phép phù thủy thô thiến ấy" Cắt 10 xu trong một ngân sách 3.650 đô" Chuyện đùa hay thật"

TT Obama biết rất rõ, coi thường Osama Bin Laden hay Ahmadinejeh thì hơi phiền, chứ với dân Mỹ, cho dù ông làm gì -hay không làm gì- thì cũng vẫn có rất nhiều người hoan hô. Có thể hoan hô vì đã lỡ phóng lao ngày bầu cử rồi thi phải theo lao thổi.

Điều đáng ngạc nhiên hơn là quý độc giả có thể tim báo Mỹ để đọc. Không một tờ báo lớn nào chỉ trích hay đặt vấn đề với TT Obama về chuyện dám dỡ này.

Trái lại, báo "phê ta" Washington Post đã kich những người chỉ trích hành động của TT Obama là đã không hiểu tính biểu tượng (symbolique) của quyết định. Biểu tượng cho cái gì" Cho "ký nguyên trách nhiệm" mà TT Obama thường hò hào" Tình thần trách nhiệm kiểu cắt 10 xu trên 3.650 đồng"

Có bao khác đã nghiêm chỉnh đăng tin này với lời lẽ có vẻ thán phục TT Obama đã có thiện chí tối đa cắt giảm gánh nợ cho dân Mỹ.

Thật lạ lùng, TT Obama là người "vẽ" ra cái ngân sách khổng lồ đó mà! Nếu quả thực ông có tinh thần trách nhiệm và lo lắng cho gánh nợ của con cháu ông sau này, thì ông cũng có thể "vẽ" lại một ngân sách khác, cắt giảm cả ngàn tỷ, hay ít nhất cũng cả trăm tỷ. Cần chỉ màu mè làm diễn triêu tập buổi họp khẩn cấp của nội các để ra lệnh họ phải tìm cách cắt 10 xu"

Một thiện chí đáng giá mười xu! (26-4-09)

Mccain Hay Obama?

28/10/2008

<“xml:namespace prefix = o ns = "urn:schemas-microsoft-com:office:office" />

Vũ Linh

...con tàu Cờ Hoa vào vùng biển động cắp... Mười! Quý vị lựa ai làm thuyền trưởng"...

Cuối cùng rồi thi ngày bầu cử cũng đã tới. Chỉ còn một tuần nữa. Cho đến nay, chưa ai có thể quả quyết một trăm phần trăm ứng cử viên nào sẽ thắng. Còn một vòng chạy cuối cùng. Biết đâu chẳng có một ông bất ngờ vấp té"

Cuộc bầu tổng thống năm nay là một bầu cử đi vào lịch sử Mỹ. Một là nước Mỹ sẽ có một người da đen làm tổng thống, hai là sẽ có một phụ nữ làm phó tổng thống. Cả hai chuyện đều chưa từng xảy ra trong hơn hai trăm năm của Hiệp Chủng Quốc Cờ Hoa.

Cuộc chạy đua vào tòa Bạch Cung đã kéo dài hai năm và chúng ta đã nghe quá nhiều về cả hai phe. Nếu đầu óc chưa rối bù thì cũng là chuyện lạ.

Trong ngày trọng đại này, có lẽ là lúc ta hãy tổng kết lại một vài yếu tố chính để xem lại lần cuối vị thế của đôi bên. Vì khuôn khổ bài báo có hạn, chúng ta sẽ không đề cập đến các vấn đề đối ngoại không liên hệ trực tiếp đến chúng ta.

LIÊN DANH OBAMA-BIDEN

Đảng Dân Chủ với khuynh hướng cấp tiến năm nay đưa ra hai thượng nghị sĩ, một là Barack Obama của tiểu bang Illinois, và hai là Joe Biden của tiểu bang Delaware. Điểm hết sức nổi bật của ông Obama, chính là quá trình của ông. Trong lịch sử chính trị Mỹ, chưa có một ứng viên tổng thống nào có quá trình mỏng manh như vậy.

Tính đến ngày ra tranh cử tổng thống, ông Obama cả đời làm đúng ba việc: ba năm làm nhân viên thiện nguyện tại một chung cư da màu tại Chicago, tám năm làm nghị sĩ tiểu bang Illinois đại diện cho một khu da đen ngoại ô Chicago, và hai năm thượng nghị sĩ liên bang cho tiểu bang Illinois. Không kể ông cũng làm luật sư tập sự (không phải luật sư thực thụ) và giảng viên (không phải giáo sư) đại học bán thời trong mấy tháng.

Trong hai năm ngắn ngủi làm TNS tại Hoa Thịnh Đốn, ông được xếp hạng là thượng nghị sĩ cấp tiến nhất, thiên tả nhất, nhưng chưa đưa ra được một dự luật nào, ngoại trừ một dự luật kêu gọi Cộng Hòa Congo của Phi Châu tôn trọng dân chủ.

Trong khi đó, ứng viên phó cho ông Obama là ông Joe Biden, là TNS từ 36 năm qua. Ông xuất thân từ một gia đình thợ thuyền tại tiểu bang Pennsylvania và hiện là Chủ Tịch Ủy Ban Ngoại Giao của Thượng Viện.

Ông được ông Obama lựa đứng chung liên danh chính vì gốc gác thợ thuyền và quá trình cả đời làm thượng nghị sĩ của ông, để bù lại trang giấy trắng Obama. Ông Biden có khuynh hướng cấp tiến rất mạnh, tuy không bằng Obama.

Trong vấn đề Việt Nam, ông Obama còn học tiểu học khi cuộc chiến chấm dứt. Cho đến nay, ông cũng không để ý gì đến vấn đề Việt Nam, ngoài việc ra một tuyên cáo vô thường vô phạt ủng hộ cuộc đấu tranh cho tự do dân chủ và nhân quyền tại Việt Nam khi Nguyễn Minh Triết qua Mỹ.

Ông Biden trái lại, rất quen thuộc với vấn đề Việt Nam cũng như đã có rất nhiều dịp minh xác lập trường. Vào thập niên 70, khi mới vào Thượng Viện, ông chủ trương chống việc Mỹ tham chiến tại Việt Nam, liên tục bỏ phiếu chống mọi viện trợ kinh tế và quân sự cho miền Nam. Trong những ngày cuối, ông công khai chống lại việc chấp nhận dân ty nạn vào Mỹ. Sau này, ông cũng bác bỏ nhiều dự luật lên án chính quyền CSVN vi phạm nhân quyền, cũng như chống đối việc nhận dân HO vào Mỹ.

CHƯƠNG TRÌNH CỦA LIÊN DANH OBAMA-BIDEN

Phải nói ngay lập tức là viết bài về phần này không dễ, vì thứ nhất ông Obama, dưới khẩu hiệu "Thay Đổi", thay đổi lập trường nhanh hơn kể viết bài này có thể đánh máy, và thứ nhì, có nhiều vấn đề ông Obama không nói chi tiết, nên chẳng ai có thể xác định dự tính của ông.

Đối nội, liên danh Obama-Biden chủ trương đúng theo sách vở cấp tiến Dân Chủ: tăng cường vai trò của Nhà Nước qua các luật lệ, tăng thuế để lấy tiền tăng trợ cấp cho dân nghèo. Ông Obama gọi đó là chính sách "san sẻ tài sản" (spread the wealth around).

Trong vấn đề thuế, phe Dân Chủ một mặt kêu gọi chấm dứt các cắt giảm thuế của TT Bush vào năm 2010, tức là tăng thuế trở lại một cách đồng loạt cho tất cả mọi người; mặt khác hứa hẹn sẽ cắt thuế lợi tức (income tax) cho 95% dân chúng, những người có lợi tức dưới 250.000 một năm. Hai định đê hoàn toàn mâu thuẫn nhau. Ông cũng hứa không tăng thuế đánh trên lợi nhuận đầu tư (capital gain tax), hay tăng phần đóng góp cho quỹ an sinh xã hội (social security contribution) cho các thành phần này. Ông cũng sẽ duy trì việc khấu trừ 3.500 đô thuế cho mỗi người con còn sống với cha mẹ.

Ông cũng hứa đơn giản hóa các thủ tục báo hiêm y tế để tiết kiệm 2.500 đô cho mỗi người. Không có chi tiết gì hơn để biết ông sẽ giản dị hóa và tiết kiệm bằng cách nào. Ông sẽ cho phép khấu trừ thuế ở mức 500 đô cho mỗi người, hay 1.000 đô cho một gia đình có cả hai vợ chồng đều đi làm, khấu trừ 4.000 đô (chứ không phải 1.000 đô như đã ghi trước đây) cho mỗi sinh viên học đại học, 1.000 đô tiền mua mỗi chiếc xe chạy bằng điện.

Ở đây, ta cần hiểu rõ "khấu trừ thuế" - tax credit - không phải là tiền mặt Nhà Nước cho chúng ta xài chơi, mà là số tiền được khấu trừ vào tiền thuế ta phải đóng. Ví dụ chúng ta khai thuế và phải trả 3.000 thuế. Nhà Nước cho ta "tax credit 1.000", thì chúng ta sẽ phải đóng thuế có 2.000 thôi. Nếu chúng ta khai thuế cuối năm mà không phải trả đồng nào - như phần lớn dân ty nạn lón tuổi và lợi tức thấp - thì "tax credit" chẳng có tác dụng gì hết. Đã không phải đóng thuế rồi thì còn khấu trừ gì nữa!

Ông cũng hứa tăng lương cho giáo viên, công chức, quân nhân, cũng như tăng mức lương tối thiểu 50% từ 6,5 đô một giờ lên 9,5 đô. Đồng thời Nhà Nước sẽ bảo đảm tất cả các nợ mua nhà không trả được để ngân hàng không sai áp nhà được. Ông Obama mới đây cũng đề nghị cấm các ngân hàng không được sai áp nhà trong 90 ngày. Ông cũng sẽ chi

hàng trăm tỷ để tìm nguồn nhiên liệu mới thay thế dầu xăng.

Cả hai ông Obama và Biden đều chấp thuận các biện pháp cứu nguy tài chánh mới đây của TT Bush.

Trong vấn đề chống khủng bố trong nước, TT Bush quan niệm đây là một cuộc chiến tranh, cần những biện pháp mạnh, kể cả tam giới hạn tự do cá nhân và có quyền theo dõi và bắt giữ nghi can trước khi chúng có hành động. Phe Dân Chủ coi đây là vấn đề trật tự an ninh nội bộ, không chấp nhận giới hạn tự do cá nhân, đòi hỏi tôn trọng nhân quyền của các nghi can khủng bố, phải có đầy đủ bằng chứng phạm tội mới bắt giữ được, phải đưa ra tòa ngay, không bị kêu án thì phải thả ngay. Nôm na là phải thu hẹp phạm vi của đạo luật bảo vệ an ninh “Patriot Act”.

NHẬN ĐỊNH

Nói tóm lại, chương trình kinh tế tài chánh của liên danh Obama-Biden có vẻ hấp dẫn với dân ty nạn vì có nhiều hứa hẹn có lợi nếu chúng ta đi làm công với mức lương thấp hơn 20.000 đô một tháng. Ông Obama hứa sẽ cắt thuế tuy không ai biết cắt thế nào.

Những người đang được miễn thuế vì không có lợi tức vẫn không phải đóng thuế gì, và tất cả những khẩu trừ thuế mà ông Obama hứa hẹn đều không áp dụng cho khối này.

Nếu quý vị là chủ một tiệm phở nhỏ thu được trên 800 đô một ngày, hay là 20.000 một tháng (mở cửa 25 ngày), hay 250.000 một năm, thì quý vị sẽ bị tăng thuế khá nặng. Tổng cộng mọi thứ thuế và đóng góp an sinh, tiền già, tiền bảo hiểm y tế, có thể sẽ lên tới 60%, hay là 480 đô thuế một ngày, chỉ còn giữ lại 320 đô thôi.

Nếu gia đình quý vị có cả hai vợ chồng đều đi làm, và lương gộp cao hơn 20.000 một tháng, mức thuế của quý vị sẽ tăng vọt. Các vị bác sĩ, luật sư, chuyên viên điện toán ở Bolsa nên chuẩn bị sẵn tiền trả thuế thêm.

Ông Obama thu thuế nặng đê “san sè sự giàu có” như ông nói.

Một vấn đề lớn hơn nữa được đặt ra. Theo các chuyên gia kinh tế tài chánh, không có cách nào ông Obama có thể giữ tất cả lời hứa. Một cái bánh vẽ không lồ.

Một chương trình hành động quy mô vĩ đại, tôn kính khoáng chín trăm tỷ một năm, được đài thọ một phần nhỏ bằng việc tăng thuế các nhà giàu và các đại công ty, không thể nào đủ. Bằng chứng” Hiện nay, TT Bush không có những chương trình vĩ đại kiểu ông Obama hứa hẹn, cũng không có hứa hẹn cắt thuế cho 95% dân chúng như Obama hứa, mà đã bị thâm thủng ngân sách cỡ năm trăm tỷ (phe Dân Chủ đã thừa tại chiến tranh Iraq, nhưng cuộc chiến này theo ông Obama, chỉ tốn trên dưới một trăm tỷ một năm).

Một câu hỏi có tính cách chi tiết, nhưng tiêu biểu cho những lời hứa hẹn của Obama: hiện giờ 40% dân Mỹ không đóng thuế lợi tức gì hết, làm sao ông Obama có thể hứa cắt thuế cho 95% dân Mỹ”

Ông Obama cũng nhất quyết sẽ tăng thuế các công ty lớn. Trong thời buổi kinh tế suy xụp như hiện nay, tăng thuế công ty là “thần dược” bão dâm con bệnh Cờ Hoa sẽ đi từ bị thương đến chuyên sang từ trần. Công ty thất nghiệp là dân thất nghiệp.

Ông Obama bắt buộc sẽ phải tăng thuế, trực tiếp hay gián tiếp để bù đắp thiếu hụt. Hay sẽ phải cắt giảm rất nhiều chương trình đã hứa. Còn không thì sẽ bù đắp thiếu hụt bằng thâm thủng ngân sách, để rồi sẽ có nhiều hy vọng nước Mỹ trở về thời đại của Jimmy Carter, khi mà thất nghiệp lên đến 8%, lạm phát lên tới 13%, và lãi suất ngân hàng lên tới 22%. Hiện nay, mức thất nghiệp ở khoảng 6,1%, lạm phát 3%, và lãi suất mua nhà 6%.

Cả hai ông Obama và Biden đều cực lực chống việc khoan thêm mỏ dầu tại Mỹ.

Trong chính sách chống khủng bố, lập trường của Dân Chủ hợp với quan niệm tự do dân chủ của Mỹ, nhưng đây có vẻ là một chính sách chữa bệnh (chờ đến sau khi bệnh đã phát tác, tức là sau khi khủng bố đã đánh, người đã chết), hơn là phòng bệnh (ngăn trước).

Đối với vấn đề Việt Nam, bang giao giữa hai nước vẫn tiếp tục phát triển mạnh, lâu lâu thêm chút mắm muối bằng vài tuyên cáo lên án VC vi phạm nhân quyền, tự do, dân chủ.

Không ai tin là ông Obama sẽ dám nói mạnh với CSVN, hay với Bắc Kinh nếu Trung Quốc xử ép với Việt Nam như ông McCain.

LIÊN DANH MCCAIN-PALIN

Đây là liên danh của đảng Cộng Hòa, có khuynh hướng bảo thủ, với Nghị sĩ John McCain của tiểu bang Arizona, và Thống Đốc Sarah Palin của tiểu bang Alaska.

Điểm nổi bật của TNS McCain là quá khứ đầy cộm của ông. Ông là cựu sĩ quan phi công, bị bắn rót tại Hà Nội và bị tù tại Hòa Lò hơn năm năm mà không chịu được tha sớm nhờ vai vế con trai Đô đốc Tư lệnh Thái binh dương. Trở về Mỹ, ông giải ngũ sau một thời gian ngắn phục vụ Hải Quân. Sau trở thành Dân Biểu rồi Thượng Nghị Sĩ.

Ông nổi tiếng vì tính bát khuất, không chịu đê VC thà về Mỹ trong khi các chiến hữu của ông còn bị tù đầy, chấp nhận ở lại để chịu tra tấn đánh đập của CSVN, đến độ mang tật, bây giờ đưa hai cánh tay lên qua vai không được.

Trong chính trường Mỹ, ông cũng nổi tiếng là “ngựa chứng”, muốn làm gì thì làm, bất chấp đường lối và lập trường của đảng Cộng Hòa, hay của một tổng thống Cộng Hòa. Ông sẵn sàng bắt tay với các lãnh tụ Dân Chủ cấp tiến nhất như Ted Kennedy và Russ Feingold để bảo trợ nhiều đạo luật của Thượng viện.

Bà Palin được bầu làm Thống Đốc Alaska cách đây hai năm. Trước đó bà là Chủ Tịch Ủy Ban Bảo Tồn Dầu Hỏa và Dầu Khí Alaska trong một thời gian ngắn trước khi từ chức để phản đối tình trạng tham nhũng của các đồng chí Cộng Hòa trong Ủy Ban. Trước đó nữa, bà làm việc 10 năm tại thành phố Wasilla, từ 1992 đến 2002, ban đầu là thành viên Hội Đồng Thành Phố bốn năm (cùng lúc ông Obama làm nhân viên thiện nguyện), sau làm Thị Trưởng sáu năm (khi ông Obama làm nghị sĩ tiểu bang).

Bà Palin nổi tiếng là loại ngựa bất kham như ông McCain, bà bước vào dinh thống đốc bằng cách đánh các chính khách Cộng Hòa vì bất tài và tham nhũng.

CHƯƠNG TRÌNH CỦA LIÊN DANH MCCAIN-PALIN

Dưới triều đại McCain, chúng ta sẽ thấy nhiều thay đổi quan trọng. Nhưng hiển nhiên sẽ không có những thay đổi kiểu đỏi đỏi như phe Dân Chủ hứa hẹn.

Về thuế khoá, ông McCain sẽ gia hạn vĩnh viễn những cắt giảm thuế của TT Bush ban hành năm 2001, tức là mức thuế chúng ta đang đóng sẽ không tăng, mà còn bớt qua những sửa đổi như cho mỗi gia đình được khấu trừ 5.000 đô thuế để giúp mua bảo hiểm y tế; tăng gấp đôi việc khấu trừ thuế cho các con còn sống với cha mẹ, từ 3.500 đến 7.000 một người; và miễn thuế đánh trên tiền hưu và tiền già.

Ông McCain bỏ phiếu thuận cho các biện pháp cứu nguy tài chánh của TT Bush, giống như hai TNS Obama và Biden. Thêm vào đó, ông cũng đê nghị trích ba trăm trong số tiền bảy trăm tỷ cứu nguy, đê tái tài trợ lại các nợ mua nhà khó thu, tránh sai áp.

Ông chủ trương cấp phiếu (voucher) đê học sinh có thể học trường tư. Các chương trình trợ cấp an sinh xã hội khác vẫn được duy trì như cũ.

McCain cũng đòi hỏi khoan thêm dầu ngoài thềm lục địa tại California.

Trong vấn đề chống khủng bố, ông chủ trương như TT Bush, mạnh bạo hơn, nhưng chống lại việc tra tấn nghi can, và đòi đóng cửa nhà tù Guantanamo ở Cuba.

NHẬN ĐỊNH

Đại đê thì tình trạng chúng ta sẽ tương đối vẫn như cũ với một tổng thống McCain. Không đóng thuế thêm mà bớt được ít thuế, tùy tình trạng cá nhân. Những vấn đề oe-phe,

medicaid, medicare, tiền thất nghiệp, tiền già, sẽ không có gì thay đổi. Ngay nhau có nhiều hy vọng dễ điều đình lại với ngân hàng hơn.

Phe Dân Chủ tố đảng Cộng Hòa là đảng của nhà giàu, không biết gì về nhu cầu của khối trung lưu và nhà nghèo. Bằng chứng là “chính McCain đã định nghĩa trung lưu là có lợi tức từ ba triệu đến năm triệu đô” trong cuộc tranh luận với mục sư Rick Warren tại Los Angeles tháng Tám vừa qua. Đây là một mệnh đề thiếu lương thiện của phe Dân Chủ ở hai ý. Thứ nhất, McCain nói dưa để nói mỉa mà phe Dân Chủ xuyên tạc (sẽ nói dưới đây). Thứ hai là lợi dụng những người trung lưu và nhà nghèo đầu tấp mặt tối đi làm nên ít thời giờ theo dõi tin tức để lừa họ.

Đây là điều đáng tiếc vì chúng ta có thể khác biệt ý kiến mà không cần phải nói lão.

Trong cuộc tranh luận tại nhà thờ Saddleback tại miền Nam California, khi mục sư Warren hỏi ông định nghĩa thế nào là nhà giàu, thì McCain đã cười rồi hỏi lại “how about 5 million” (dịch đại khái là “có thể là năm triệu không”). Rồi ông bắt cười lớn và nói “thế nào rồi câu này cũng sẽ bị xuyên tạc và khai thác”. Mục sư Warren và cả hội trường cười rộ theo. Nói cách khác, câu nói “năm triệu” chỉ là câu nói dưa. Đúng như ông McCain tiên đoán, phe Dân Chủ xuyên tạc và khai thác ngay. Lại còn thêm mắm muối, nói là McCain định nghĩa trung lưu là có lợi tức trung bình từ ba triệu đến năm triệu đô. Ông McCain chưa bao giờ nói đến con số ba triệu này (quý độc giả có thể tự tìm hiểu bằng cách vào YouTube - Saddleback debate - để coi lại cuộc tranh luận, và nghe rõ những gì ông McCain nói và nhận định xem phe Dân Chủ có xuyên tạc hay không.)

Với sách lược của McCain, chúng ta có thể cảm thấy an toàn hơn trong cuộc chiến chống khủng bố, không ngồi chờ cho bom nổ người chết rồi mới đi điều tra bắt thủ phạm, bỏ vào nhà tù với đầy đủ tiện nghi máy lạnh, giường nệm, tivi,...

Trong vấn đề Việt Nam, những liên hệ của ông McCain với chúng ta đã quá rõ ràng. Ông là người lên tiếng ca ngợi sự chiến đấu của quân lực VNCH. Ông mạnh mẽ cỗ vũ cho việc công nhận thiết lập bang giao với Việt Nam nhưng đồng thời cũng tích cực đưa ra những đạo luật mở rộng cửa nước Mỹ cho dân tỵ nạn, HO và gia đình, những chuyện mà ông Biden của liên danh Dân Chủ quyết liệt chống đối.

Việt Nam ta coi nặng câu “uống nước nhớ nguồn” nên khó quên được thái độ của hai ông McCain và Biden. Những người ủng hộ liên danh Obama-Biden có thể nhìn vào những hứa hẹn vật chất hiện hữu và tương lai của họ, tin hay không là quyền của mỗi người. Nhưng cũng cần hiểu nếu nước Mỹ trước đây nghe theo ý kiến của ông Biden thì đã không có cộng đồng tỵ nạn Việt tại Mỹ. Tất cả vẫn còn ở Việt Nam thôi. “Thế hệ một” còn đang loay hoay kiếm sống sau khi đã đi tù cải tạo cả chục năm - nếu không chết trong tù- và “thế hệ hai” vẫn đang bù đầu học tập “tư tưởng Hồ Chí Minh”.

KẾT LUẬN

Cả hai ứng viên Dân Chủ và Cộng Hòa đều hứa hẹn cắt thuế và tăng quyền lợi. Những hứa hẹn này được tung ra trước khi cuộc khủng hoảng tài chính bùng nổ. Nay giờ, với cuộc khủng hoảng, các tiền đề kinh tế, tài chính, xã hội đều bị đảo lộn, và Nhà Nước sẽ phải dành ưu tiên cho việc giải quyết khủng hoảng.

Nhưng cả hai ứng viên rõ ràng chưa phản ứng kịp, vẫn loay hoay bênh vực những lời hứa hẹn, và đáng lo hơn nữa, cả hai đều chưa đưa ra được kế hoạch nào có thể chữa bệnh cho nước Mỹ. Những biện pháp hai bên đưa ra mới đây đều có tính cách vá víu, mị dân, cốt lấy phiếu.

Chắc hơn định đóng cột là cả hai ông Obama và McCain sẽ nuốt rất nhiều lời hứa, và sẽ đỗ thừa lên đầu TT Bush. Đỗ lỗi cho Bush chính là thần dược giải quyết được mọi vấn đề. Ông Obama sẽ thua hứa nhiều hơn, chỉ vì ông hứa hẹn nhiều hơn.

Thực tế cần phải suy nghĩ không phải là những hứa hẹn trong mùa tranh cử. Mà phải nhìn vào hai vấn đề:

1) Bên nào có khả năng, kinh nghiệm và viễn kiến để vượt qua các cuộc khủng hoảng kinh tế tài chính, đồng thời đương đầu với cuộc chiến khốc liệt chống khủng bố trên cả ba mặt trận quốc nội, Iraq và Afghanistan”

2) Đời sống thực tế của chúng ta sau khi tổng thống mới áp dụng các chính sách của họ. Bên nào sẽ lấy thuế nhiều hơn, và bên nào sẽ gia tăng trợ cấp nhiều hơn”

Đó chính là những câu hỏi cần đặt ra. Lá phiếu phải được quyết định bằng câu trả lời cho các câu hỏi ấy. Không phải là những yếu tố vớ vẩn như một câu nói dưa dù vô duyên, hay tài nói giỏi, hứa nhiều, hoặc nháy mắt đá lồng nheo giỏi, hay màu da.

Con tàu Cờ Hoa đang đi vào vùng biển động cản... Mười! Quý vị lựa ai làm thuyền trưởng” (26-10-08)

Tín Nghĩa Trong Chính Trị Mỹ

03/06/2008

...quan niệm tinh nghĩa của người Mỹ thật là khác lạ...

Tuần vừa qua, ông Scott McClellan cho xuất bản một cuốn sách có tính hồi ký tựa đề là “Chuyện Gi Đã Xẩy Ra: Bên Trong Tòa Bạch Ốc và Văn Hóa Lừa Đảo của Hoa Thịnh Đốn” (What Happened: Inside the White House and Washington’s Culture of Deception”). Hồi ký này ghi lại những chuyện hậu trường Tòa Bạch Ốc trong thời gian McClellan làm việc tại đây, dưới cái nhìn và nhận định của ông. Tóm lại ông chỉ trích TT Bush và các cộng sự viên của ông rất nặng nề.

Đây không phải chỉ là một cuốn sách viết để đà kích Bush như hàng trăm cuốn sách khác viết cùng mục đích. Điểm đặc biệt đáng ghi nhận là tác giả không phải là một “kẻ thù” cấp tiến Dân Chủ của ông Bush. Tác giả chính là một “đệ tử” ruột trung kiên đã làm việc sát cánh với Bush từ gần mươi năm nay, khi ông Bush còn làm Thống Đốc Texas. Ông theo TT Bush về làm việc tại Hoa Thịnh Đốn, đến chức phát ngôn viên chính thức của Tổng Thống Bush. Sau đó, năm 2006, ông bị sa thải trong cuộc cải tổ nội bộ ban tham mưu của TT Bush.

Tuy ông McClellan có vài lời khen ông Bush dễ thương, tốt bụng, trong sạch, thông minh và rất giỏi về chính trị, và ông xác nhận ông vẫn mến phục Bush, có thể cho nó có vẻ phải làm người một chút, nhưng đại để thì ông đã kích Bush và đặc biệt là các cộng sự viên của ông một cách mạnh bạo nhất, bằng một ngôn ngữ mà ngay giới báo chí cấp tiến cũng phải lấy làm ngạc nhiên. Theo nhận xét của báo chí, có lẽ từ trước đến giờ, chưa có cuốn hồi ký loại “phản thần” nào lại nặng lời như cuốn này.

Hầu như các biến cố lớn của thời đại Bush đều được ông chiếu cố để chỉ trích. Chiến tranh Iraq, trận bão Katrina tàn phá New Orleans, vụ nhân viên CIA Valerie Plame bị khui ra báo chí, và nhất là chính sách trị quốc nói chung của Bush, là những đề tài chính.

Theo ông McClellan, chiến tranh Iraq là không cần thiết cho vấn đề an ninh của Mỹ như TT Bush vẫn xác định. Ông cho rằng Bush đã có chủ ý đánh Iraq - vì một giấc mộng không tưởng là muốn dân chủ hóa cả vùng Trung Đông - và đã tung ra một chiến dịch tuyên truyền dư luận quân chủng Mỹ để rồi cuộc chiến biến thành một chuyện không thể tránh được nữa vì vấn đề an ninh của nước Mỹ. Vẫn theo McClellan, cuộc chiến là một sai lầm chiến lược lớn lao.

Trong trận bão Katrina, McClellan nhận định Bush thật sự đã không có sự quan tâm cần thiết đối với các nạn nhân, mà chỉ có ưu tư về vấn đề hình ảnh của tổng thống, chẳng hạn như cho Bush lên phi cơ bay trên không phận khu vực bão, chụp hình phổ biến ra báo chí.

Trong vụ bà Valerie Plame bị tiết lộ là CIA châm, ông McClellan cho biết đã có những cuộc họp trong Tòa Bạch Ốc giữa các nhân viên cao cấp để tìm cách chạy tội. Chúng ta còn nhớ bà Plame là vợ một cựu đại sứ đã từng lén tiếng chống đối chiến tranh Iraq. Bất ngờ chuyện bà Plame là nhân viên châm của CIA bị khui lên báo. Nhiều dư luận báo chí lúc đó nghĩ TT Bush hay phó TT Cheney đã cố tình ra lệnh cho xì chuyện này ra để trả thù. Một công tố viên liên bang được đặc biệt bổ nhiệm để điều tra tất cả các viên chức cao cấp nhất trong Bạch Ốc. Sự thật về sau lời ra là chuyện này do một cựu thứ trưởng ngoại giao vô tình tiết lộ cho một nhà báo trong một cuộc nói chuyện, không hề nằm trong “kế hoạch đen tối” gì của TT hay phó TT. Hơn nữa, bà Plame chỉ làm cho CIA một thời gian ngắn, cách đây nhiều năm và đã mẫn hận “bảo mật”, do đó không có chuyện tinh mang bà bị đe dọa như phe Dân Chủ tố giác.

Ông McClellan cũng tố cáo phó tổng thống Dick Cheney thật sự đã khuynh đảo mọi chính sách của tổng thống Bush trong bóng tối, một cách âm thầm nhưng chắc chắn.

Nói chung ông McClellan tố TT Bush là đã không nắm vững tình hình, thường bị các phụ tá và cố vấn cao cấp, nhất là phó tổng thống Cheney thao túng. Quan trọng hơn nữa, Bush đã coi việc điều hành chính quyền như là một cuộc tranh cãi trường kỳ. Có nghĩa là cả các hành động và lời nói của chính quyền Bush đều chỉ nhằm vào mục đích chính trị, lấy điểm và lấy phiếu của quần chúng, chứ thực sự không phải vì một niềm tin vào một chính sách hay lập trường nào.

Phản ứng của TT Bush được mô tả là "ngỡ ngàng" và "rất buồn". Nhưng phản ứng của các cựu đồng nghiệp thì mạnh mẽ hơn nhiều.

Tất cả đều lên án hành động của ông McClellan. Họ đặt câu hỏi ông McClellan làm phụ tá phát ngôn viên từ 2001 đến 2003, rồi phát ngôn viên từ 2003 đến 2006, là thời điểm ba năm khi chiến tranh Iraq đang ở mức nóng bỏng nhất. Ngày nào tin tức Iraq cũng tràn ngập báo chí, với đầy rẫy những chỉ trích của phe phản chiến. Mà ông McClellan cũng là người mỗi ngày họp báo để bênh vực cho chính sách và hành động của chính quyền Bush. Nếu ông không đồng ý tại sao lúc đó không lên tiếng chống đối, hay từ chức, mà trái lại, lại hăng hái biện hộ mỗi ngày "Có phải là ông đã hy sinh lương tâm vì đồng lương"

Ngày nay ông McClellan tố cáo Bush hành động dối trá, lừa dối Mỹ, nhưng như vậy thì trách nhiệm của người phát ngôn, tức là người rao giảng cái dối trá của Bush cho báo chí và dân Mỹ thì như thế nào? "Tinh thần tự trọng của ông để đâu?" Thêm vào đó, ông đã thú nhận nói láo trong sáu năm qua, có gì bảo đảm ông không phải là đang nói láo tiếp tục, theo một chiều hướng ngược lại vì có lợi cho cá nhân hơn?"

Và câu hỏi cuối cùng, tại sao lại không viết sách sớm hơn mà đợi đến giữa mùa bầu cử mới viết

Điều mỉa mai là những câu hỏi trên chính là những câu hỏi mà chính ông McClellan đã nêu ra khi chỉ trích một đồng nghiệp khác, ông Richard Clark, một giám đốc đặc trách chống khủng bố trong hệ thống cố vấn về an ninh quốc gia cho Bush, từ chức rời viết sách bối bối Bush năm 2006 - cung sắt ngày đầu cử.

Mặt khác, hầu hết những chỉ trích của ông McClellan đã được phát biểu bởi các ký giả từ lâu nay và cũng đều được chính ông này phản bác trong các cuộc họp báo của ông. Ngày ông lập lại những chỉ trích này mà lại không nhắc đến những câu trả lời mà chính ông đã dùng.

Về điểm ông cho rằng Bush hành xử như đang tranh cử thường trực, làm gì thì cũng chỉ cốt lấy điểm lấy phiếu, thi có vẻ không vững lắm. Bằng chứng là TT Bush nổi tiếng là người ngoan cố, nhất định duy trì lập trường trong mọi tình huống, đến độ mức hậu thuẫn xuống thấp nhất lịch sử mà ông cũng chẳng thèm để ý.

Điều đáng mỉa cười nhưng dễ hiểu nữa là trong khi các đồng nghiệp cũ và giới báo chí báo thù quay qua đánh McClellan, thì giới báo chí cấp tiến, trước đây chê bai và đánh McClellan bao nhiêu thì bây giờ quay qua ôm và nức nở ca ngợi ông bấy nhiêu.

Ông McClellan đã biện hộ hành động minh như cần thiết vì quyền lợi của đất nước, một cái gì lớn hơn quan hệ cá nhân giữa ông và Bush. Ông cho rằng TT Bush đến Hoa Thịnh Đốn thực sự với ý định "thay đổi văn hóa lừa lọc" của thủ đô Mỹ, nhưng lại bị lôi cuốn vào trong cái văn hóa đó. Một bài học cần thiết cho các chính quyền tương lai, nhất là cho các ứng viên tổng thống muốn hò hỉ "thay đổi" như ông Obama đang làm. Dĩ nhiên, chứ chẳng lẽ ông lại nói huyễn tết ra là ông cần tiền và cần bán được sách!"

Nhiều người cũng đã đặt câu hỏi ngoài nhu cầu tiền bạc ra, McClellan có còn ý đồ chính trị nào khác hay không. Câu hỏi này được đặt ra vì những liên hệ của nhà xuất bản cuốn hồi ký, Public Affairs của nhà báo thiên tả Peter Osnos. Nhà xuất bản này có công ty mẹ là Perseus Books, một công ty có liên hệ mật thiết với ông Richard Holbrooke, cựu thư trưởng ngoại giao của TT Clinton. Ông Holbrooke nay mэр là nhà ngoại giao "lão thành", một chuẩn ứng cử viên Ngoại trưởng cho bất cứ một Tổng thống nào thuộc đảng Dân Chủ và hiện là cố vấn ngoại giao cho Obama, sau khi đã cố vấn cho Hillary!

Công ty Perseus Book còn có vốn tài trợ của ông George Soros, nhà tài phiệt đang yểm trợ Obama.

Có thể cuốn sách của McClellan sẽ gây khó khăn cho ông McCain khi ông phải giải thích sự cần thiết của cuộc chiến Iraq. Chính ông McClellan cũng phản trần rằng bản thảo nguyên thủy của ông nói về Bush nhẹ nhàng hơn (đã được một website phanh phui và đăng tải nguyên văn cho độc giả tham khảo) nhưng ông được của nhà xuất bản thuyết phục là phải nặng hơn thì sách mới bán chạy!

Thật ra, tất cả những lời cáo buộc của ông McClellan chẳng có gì mới lạ. Đó là những lập luận mà phe Dân Chủ và giới truyền thông cấp tiến đã nhai đi nhai lại để đánh Bush từ nhiều năm qua. Nhưng cái độc hại là đây là những lời tố của một người rất thân cận với Bush từ lâu nay. Ông McClellan chỉ xác nhận những lời tố của phe Dân Chủ và cấp tiến là đúng thôi.

Nói "độc hại", nhưng thật sự cũng không độc hại gì. Những người chống Bush vẫn sẽ tiếp tục chống, trong khi những người ủng hộ Bush vẫn sẽ tiếp tục ủng hộ thôi. Những người đá kích cuộc chiến Iraq vẫn đá kích, và những người hoan hô vẫn hoan hô.

Nói cách khác, cuốn sách chẳng đưa ra chuyện gì mới lạ và cũng chẳng có tác dụng gì nhiều trên thực tế. Cũng chẳng có hại gì nhiều cho ông Bush vì dẫu nà ông cũng chỉ còn ngồi chờ ngày về hưu. Tỷ lệ hậu thuẫn của ông đang ở mức thấp nhất trong lịch sử cận đại Mỹ, khó có thể xuống thấp hơn.

Một hậu quả riêng cho cá nhân tác giả là có khi Scott McClellan sẽ được phe Dân chủ trong Quốc hội yêu cầu ra điều trần để dùng từng trang sách làm chứng cớ buộc tội Chính quyền Bush hoặc một số cộng sự viên của tổng thống, với hậu quả pháp lý là số không, nhưng cũng giúp truyền thông báo chí loan thêm tin tức tiêu cực về một chính quyền sắp mãn nhiệm để... tấn công ứng cử viên McCain!

Nghĩa là cuốn "hồi ký" chỉ giúp cho giới truyền thông cấp tiến có thêm đề tài bôi bác Bush thôi. Ở cái xứ tự do dân chủ này, đánh tổng thống, không cần biết tổng thống Cộng Hòa hay Dân Chủ, là môn thể thao mà tất cả mọi người đều muốn tham gia hay theo dõi, mà chẳng ai bị thua kiện phải bồi thường bạc triệu hay bạc ngàn gì hết.

Nếu cuốn sách này có được một tác dụng nào đó, thì đó chỉ là vạch ra cho thiên hạ xem quan niệm về "tinh nghĩa" của người Mỹ.

Trong quan niệm nhân sinh Á Đông ta, chữ "nghĩa" là cái gì thiêng liêng, có khí còn quý hơn sinh mạng minh mẫn. Câu nói "hết tình nhưng vẫn còn nghĩa" là câu nói ta nghe thấy rất thường xuyên, nhất là trong quan hệ vợ chồng. Trong các truyện Tàu như Tam Quốc Chí hay Thủy Hử, "nghĩa" là đức tính được đưa lên hàng đầu, tiêu biểu cho các anh hùng đang được thờ phong như các vị thần hay thánh, như Quan Công chẳng hạn.

Trong văn hóa dân gian Việt Nam, tinh nghĩa "thầy trò" là cái gì mà ai cũng tôn trọng. Ngày cà trong quân đội, vị sĩ quan chỉ huy vẫn thường được gọi là "ông thầy" một cách thân mật nhưng trịnh trọng, và đầy ý nghĩa.

Nhìn vào cuốn sách này thì thấy quan niệm tinh nghĩa của người Mỹ thật là khác lạ.

Khi ông McClellan ra đi thì đích thân Bush họp báo cùng với ông để có dịp ca ngợi ông như là "biểu tượng cho những cái gì tốt đẹp nhất của gia đình ông, của tiểu bang (Texas) và của quốc gia (Mỹ)". Ông Bush còn nói sẽ mong đợi ngày nào đó, sau khi cả hai về hưu, sẽ có dịp ngồi ghế lắc lư, nhâm xà hàn huyên nhắc lại những ngày bận rộn tại Tòa Bạch Ốc (có nhiều hy vọng sau khi đọc cuốn sách này, ông Bush sẽ đổi ý, không nghĩ đến chuyện hàn huyên với ông McClellan nữa).

Nếu ông McClellan là biểu tượng cho những cái gì tốt đẹp nhất của Mỹ thì chắc chắn ta nên nghĩ đến chuyện di cư qua nước khác tỵ nạn là vừa!

Cho đến nay, chẳng ai biết ông này đã được trả bao nhiêu tiền để viết cuốn sách này. Một số nguồn tin cho biết ông chỉ lãnh có 75 ngàn bạc, chia cho số trang sách thì rất bèo! Ai cũng hiểu là muốn sách được trả nhiều tiền hay bán chạy, thi phải có cái gì đặc biệt, giựt giân. Đó là lý do ông McClellan phải mạnh mẽ chỉ trích Bush, chứ viết sách nói chuyện tầm phào hay ca ngợi Bush trong thời điểm này thi báo đài sách sẽ bị "on sale", mua một tặng một trong tuần tới.

Cái lý đó thi cũng dễ hiểu.

Cũng như người ta có thể hiểu được ý muốn trả thù vì bị sa thải, hay ý muốn lấy điểm với Obama để biết đâu kiếm được job mới (ông McClellan đã lên tiếng ca tụng Obama và nói có thể sẽ bỏ Cộng Hòa để bỏ phiếu cho Obama). Nhưng từ đó đi đến chỗ mạt sát một người đã từng đỡ đầu cho cả cuộc đời và sự nghiệp chính trị của mình, đồng thời nhục mạ các đồng nghiệp cũ của mình thi hinh như dì hời quâa xa. Cái câu "ăn cháo đê bắt" có lẽ vẫn còn hơi nhẹ.

Đây không phải lần đầu có người viết sách bối bối "ông thầy". Dưới thời Bush, trước đây đã có it là một tá cộng sự viên cao cấp đã viết sách rồi, trong đó có các cuốn hồi ký của cựu bộ trưởng tài chính O'Neil, cựu giám đốc an ninh Clarke, và gần đây là tướng Ricardo Sanchez, cựu tư lệnh chiến trường Iraq, là chỉ trích Bush khá nặng nề. Và ngay cả các tổng thống khác như Clinton, Reagan, Carter, Nixon, ... cũng đều đã gặp hoàn cảnh tương tự. Và hồi ký này chắc chắn cũng không phải là cuốn sách cuối cùng viết bởi một cộng sự viên của Bush để đá kích Bush.

Đây chính là một thứ truyền thống trong chính trị Mỹ. Một khía cạnh của tinh túy do dân chủ mà không biết chúng ta có nên học hay không.

Lộ Trình Chông Gai # 3: TNS McCain

20/05/2008

Thật ra thi chẳng có ông tổng thống nào rành về kinh tế hết...

Trong khi bên Dân Chủ, hai ứng viên Hillary Clinton và Barack Obama còn đang đánh nhau túi bụi, thì bên Cộng Hòa, ứng viên John McCain ứng dụng đóng vai ngư ông thủ lợi. Thật ra, con đường ông McCain phải đi cũng không kém phần gập ghềnh, theo cái dạng "lên voi xuống chó".

Năm 1999, thượng nghị sĩ John McCain ra tranh cử làm đại diện cho đảng Cộng Hòa trong cuộc bầu tổng thống năm 2000. Ông ra chạy đua cùng với thống đốc Texas, George W. Bush (Bush con). Thoạt nhìn, ai cũng thấy ông sẽ dễ dàng thắng. Ông là một người hùng, đã hy sinh xương máu, tham chiến ở Việt Nam và chịu cảnh ngục tù tra tấn của Cộng sản Việt Nam trong hơn năm năm, bây giờ mang tật không giờ cao hai tay được.

Về Mỹ, ông đã tham gia sinh hoạt chính trị một cách tích cực, và đắc cử dân biểu Arizona năm 1982, rồi thượng nghị sĩ năm 1986. Trong gần hai mươi năm tại quốc hội, ông đã chứng tỏ là một thành viên có uy tín lớn.

Kinh nghiệm quân sự, kinh nghiệm chính trị, uy tín cá nhân,... tất cả những gì cần thiết cho một ứng viên. Tất cả những gì Bush không có.

Nhưng chỉ vòn vẹn ba lần ra quân, tại Iowa, New Hampshire và South Carolina, là ông đã thua Bush thảm hại, phải rút lui.

Năm 2004, tổng thống Bush ra tái tranh cử. McCain tích cực ủng hộ và di vận động cho Bush. Trong những năm tiếp theo, ai cũng thấy ông là ngôi sao sáng nhất của đảng Cộng Hòa, người đương nhiên sẽ dễ dàng kế vị Bush.

Đầu năm 2007, cuộc chạy đua vào Tòa Nhà Trắng bắt đầu, dù ngày bầu tổng thống còn cách đây tới gần hai năm.

Tổng thống đương nhiệm George Bush không ra tranh cử được nữa. Phó tổng thống Dick Cheney lại không ra tranh cử. Cuộc chạy đua mở rộng cho tất cả mọi người. Tổng cộng tám ông chính khách nhảy ra bên Cộng Hòa. Ông McCain vẫn được coi như có ưu thế nhất.

Cho đến khi cuộc bầu sơ bộ thật sự bắt đầu, vào ngày 3 tháng 1 năm 2008.

Kết quả cuộc bầu sơ bộ đầu tiên tại Iowa là một bất ngờ cho mọi người. Một mục sư vô danh, cựu thống đốc Arkansas, Mike Huckabee, về đầu. Ông McCain về hạng ... tư!

Chuyện gì đã xảy ra"

Nếu có một lý do duy nhất để giải thích thất bại ban đầu của McCain thì đó chính là cuộc chiến Iraq. Thời điểm đầu năm 2008 còn phảng phát dù ám của phong trào chống chiến tranh Iraq trong suốt năm 2007. Cả năm trước, cuộc chiến ngày càng khốc liệt. Con số tử vong và thương vong đạt mức kỷ lục. Hơn hai phần ba dân Mỹ chán ghét, chống đối, không hiểu hay không chấp nhận cái lý của cuộc chiến này. Cuối năm 2006, dân Mỹ đi bầu quốc hội đã ủng hộ lập trường chống chiến tranh của đảng Dân Chủ.

Không khí chống chiến tranh Iraq hoàn toàn không chế mọi vấn đề khác trong các cuộc bầu sơ bộ đầu năm 2008.

Trong bối cảnh đó, ông McCain ra tranh cử với chủ trương... tiếp tục đánh và đánh mạnh hơn nữa tại Iraq. Nếu không phải là điên thì cũng phải là giàn hòn "bát sáu".

Trong quá khứ, ông cũng đã nhiều lần đưa ra những lập trường thật động trời đối với cử tri bảo thủ của đảng Cộng Hòa, có tính cách "phản đảng" rõ ràng.

McCain chủ trương tha thứ các điều kiện bất hợp pháp, cho họ đóng tiền phạt, rồi nhập tịch Mỹ với vài điều kiện. Đây là lập trường của phe cấp tiến Dân Chủ mà Ông lại còn cùng ký với thượng nghị sĩ Ted Kennedy khi đưa dự luật này ra trước quốc hội. Ted Kennedy" Kê thù không đội trời chung của phe bảo thủ!

McCain là một trong hai thượng nghị sĩ Cộng Hòa bỏ phiếu chống lại việc giảm thuế của TT Bush, một chủ trương tiêu biểu của đảng Cộng Hòa. Ông cũng đã cùng với thượng nghị sĩ cấp tiến hăng hái Russ Feingold của Minnesota đưa ra đạo luật mang tên hai người về việc yểm trợ tài chính cho các ứng viên chính trị, thực tế là giới hạn sự yểm trợ tiền bạc của các đại công ty cho các ứng viên Cộng Hòa. Về lý thi để hạn chế việc chi phối chính trị bằng tiền bạc, nhưng cũng hạn chế quyền báu tó quan chính trị và thực tế là cắt mạch máu của họ.

McCain đồng ý với cựu phó tổng thống Al Gore là trái đất đang bị hâm nóng, cần phải làm có biện pháp ngăn ngừa. Ông cũng đã tố cáo các lãnh tụ tôn giáo là khắc nghiệt thiếu bao dung (intolerant), trong khi khối công giáo và tin lành quá khích lại là cột trụ của phe bảo thủ Cộng Hòa, những thế lực đã giúp Bush chiến thắng trong hai lần tranh cử tổng thống.

Tóm lại, nghị sĩ John McCain hiển nhiên đang lội ngược dòng sông Cộng Hòa.

Bảo làm sao mà không thua cho được. Về hạng tư là may rủi.

Nhưng rồi chuyện đổi thay đổi.

Sau khi TT Bush nghe lời kêu gọi của các tư lệnh chiến trường Iraq, dồn quân tại Iraq đúng như McCain chủ trương, thì cuộc chiến đạt được thành quả tốt đẹp hơn trước. Con số thương vong và tử vong tuột xuống rõ ràng, tinh hình an ninh có vẻ khá quan trọng. Biến chuyển này tự nhiên mang một ý nghĩa mới. Ông McCain không còn là điên hay giàn nữa, mà trở thành người có viễn kiến, đã nhìn thấy rõ giải pháp cho cuộc chiến nhờ kinh nghiệm quân sự của mình.

Sau tám năm Clinton và bảy năm Bush, người ta cũng đã thấy chính trường Mỹ chỉ là một chiến trường, trong đó hai chính đảng chỉ lo đánh nhau chí chém suốt ngày. Dân Mỹ chán ghét tình trạng này. Thượng nghị sĩ Obama nhìn thấy rõ và vận động cho mình qua chủ trương tích cực hợp tác với Cộng Hòa. Người ta nghe Obama nói, nhưng chưa thấy Obama đã làm được gì, chỉ thấy McCain là người thực tế đã hợp tác với các đối thủ trong phe cấp tiến Dân Chủ.

Thêm vào đó, các đối thủ Cộng Hòa của ông đã lần lượt chứng tỏ sự yếu kém của mỗi người.

Kết quả bất ngờ là chỉ tới cuối tháng Hai năm 2008 ông nghiêm nhiên trở thành đại diện cho đảng Cộng Hòa khi vận động được đa số lá phiếu của cử tri đoàn và chỉ còn chờ lễ đăng quang chính thức tại đại hội đảng vào tháng Chín tại St Paul, tiểu bang Minnesota.

Khác với hai ứng viên Dân Chủ còn đang leo trèo qua những chông gai chồng chất. Ông McCain thư thái bước lên ngai Cộng Hòa. Nhưng khác với các ứng viên Dân Chủ, bây giờ là lúc chông gai bắt đầu nỗi lên cho McCain.

Khó khăn đầu tiên của John McCain là khó khăn nội bộ.

Sức mạnh của đảng Cộng Hòa hoàn toàn dựa trên các thế lực bảo thủ. Nhưng chính các nhóm bảo thủ này lại là khối chống đối McCain mạnh mẽ nhất. Với họ, các thành quả chính trị của McCain chỉ là những chuyện phản lại các giá trị và niềm tin của khối bảo thủ. Nhiều nhà bình luận bảo thủ nổi tiếng, như Rush Limbaugh, Ann Coulter công khai chống đối McCain, gọi ông là "cấp tiến giả trang" (nguyên văn: liberal in disguise). Bà Coulter còn lén tiếng mỉa mai kêu gọi ứng cử Hillary vì cho rằng Hillary bảo thủ hơn McCain. Một lãnh tụ của một tổ chức tin lành bảo thủ lớn hờ hào mấy triệu đệ tử nambi ngú, không đi bầu vào tháng Mười Một tới này.

Lập trường của ông McCain trong vấn đề di dân bất hợp pháp cũng là một vấn đề lớn. Tuy ông hợp tác với phe cấp tiến Dân Chủ, nhưng đây lại là một lập trường bị đại đa số dân Mỹ chống đối, nhất là trong đảng Cộng Hòa.

Trước các cuộc tấn công Obama về vụ mục sư quá khích Jeremiah Wright, báo chí ủng hộ Obama liền khui ra chuyện mục sư của ông McCain, ông Hagee. Thật ra, mục sư John Hagee không là mục sư của McCain, như trường hợp mục sư Wright của Obama. Nhưng ông Hagee này cũng quá khích không kém mục sư Wright, với những lời giảng đầy lửa. Ví dụ như ông gọi Công Giáo là gái điếm (nguyên văn: "the Great Whore") chỉ giải hút máu dân Do Thái. Ông cho vụ bão lụt Katrina là do Chúa trừng phạt dân New Orleans vì thành phố này đã tổ chức diễm hành cho mấy anh lại cái. Trong khi Obama công khai bác bỏ sự quá khích của mục sư Wright thì McCain lại vui vẻ chấp nhận hậu thuẫn của mục sư Hagee, dù vẫn tuyên bố không chấp nhận lập trường quá khích của ông này.

Lập trường của McCain về vụ chiến tranh Iraq là cả một... canh bạc nhất chín nhì bù.

Tình trạng tạm ổn định tại đây là một lợi điểm cho ông, nhưng không ai biết được thằng tới tinh hình sẽ biến chuyển thế nào. Nếu từ đây đến tháng Mười Một, cuộc chiến gia tăng cường độ thì hy vọng đặc cử tổng thống của ông McCain coi như tiêu tan mây khói.

Đã vậy, ông lại tuyên bố sẵn sàng ở lại Iraq cả trăm năm nữa. Dĩ nhiên ông chỉ muốn nói đến một sự hiện diện của Mỹ trong tình trạng như bên Âu Châu sau sau đợt chiến, hay bên Nam Hàn sau chiến tranh Triều Tiên, để đóng một vai trò ổn định an ninh chung cho toàn vùng, chứ không phải muốn tiếp tục đánh nhau một trăm năm nữa. Nhưng câu nói của ông vẫn bị bóp méo và khai thác tối đa.

Cuộc chiến Iraq đã không còn là đề tài quan yếu hàng đầu cho dân Mỹ nữa. Bây giờ họ lo chuyện kinh tế: khủng hoảng nhà cửa, giá xăng, giá thực phẩm. Trước những ưu tư mới này, ông McCain đã tỏ ra hết sức... mù mờ.

Về vụ khủng hoảng nhà cửa, ông theo đúng chủ trương Cộng Hòa, can thiệp tối thiểu, để gồng má kinh tế tự điều chỉnh chứ không muốn Nhà Nước tăng thuế hùn cứu giúp những người đầu cơ giá nhà hay những tay tài phiệt lạm dụng thời cơ hốt bạc. Trong nền kinh tế thị trường này, lập trường đó nghe có vẻ có lý. Nhưng nếu là người bị nhà băng xiết nhà thì chắc quý vị không lấy gì làm vui khi thấy Nhà Nước làm ngó.

Với giá xăng tăng vọt, ông đề nghị miễn giảm thuế xăng trong vài tháng. Nhưng các kinh tế gia nhận xét giảm thuế như vậy chỉ giúp người dân tiết kiệm được vài chục đô một tháng. Muối bỏ biển. Trong khi các hàng đầu vẫn thu lợi nhuận cao như thường. Nói chung về vấn đề kinh tế, ông tuyên bố thẳng thừng "tôi không rành về những vấn đề kinh tế lắm". Thật ra thì chẳng có ông tổng thống nào rành về kinh tế hết. Trong lịch sử Mỹ, chưa có ông kinh tế già nào dắc cử tổng thống, kể cả ông Bush con là người có bằng Cao học MBA về quản trị. Nhưng các tổng thống đều có đủ loại siêu cố vấn trong mọi lãnh vực. Dù sao thì trong thời buổi giao chau cùi quế mà ông tổng thống lại nói huých tết là không rành về kinh tế thì chỉ giúp mấy đối thủ chính trị coi bia đầm đá thôi.

Cá nhân ông McCain cũng không là một bức tranh hoàn hảo.

Nếu Obama phải chống đỡ những liên hệ của ông với tài phiệt Tony Rezko đang hầu tòa, và bà Hillary phải thanh minh thanh nga về vụ Whitewater và nhiều vụ khác, thì ông McCain trước đây cũng hết sức lận đận giải thích vai trò của ông trong nhóm "Keating Five", là nhóm năm thượng nghị sĩ dinh líu vào vụ lem nhem của Charles Keating. Cái ông Keating này là chủ một ngân hàng bị phá sản ở tiểu bang Arizona của thượng nghị sĩ McCain. Năm ông thượng nghị sĩ, trong đó có McCain, bị tố đã dùng

anh hưởng cá nhân can thiệp ngăn cản chính phủ điều tra. Thượng Viện cho điều tra vai trò của McCain và ông bị khiển trách nhẹ. Vụ này xảy ra cách đây hơn hai mươi năm, nhưng bảo đảm phe Dân Chủ sẽ khui ra.

Về tinh tinh, ông McCain bị đán dề là người nóng nảy, có khí sảng trong liên hệ với các đồng viện tại quốc hội. Vai trò tổng thống cần một người hết sức bình tĩnh tinh táo. Một người nóng nảy cộc cằn có thích hợp không?

McCain cũng chứng tỏ là một người cứng ngắt trong việc giữ lập trường của mình, hết sức tự tin là mình đúng bất chấp những chống đối. Nghe sao giống Bush quá.

Một chồng gai vĩ đại trước mắt là... cái tuổi thất thập cổ lai hy của ông. Obama đã khêu nhè bằng cách ca ngợi McCain như một người hùng đã hy sinh cho đất nước "trong hơn nửa thế kỷ"! Năm 1996, thượng nghị sĩ Bob Dole đại diện Cộng Hòa ra tranh cử với Bill Clinton. Ông Dole lúc đó 73 tuổi, là một người hùng của đệ nhị thế chiến, tuy phải bị liệt vì bị thương trong cuộc chiến, tranh cử với chiêu bài "người hùng nhiều kinh nghiệm". Bill Clinton trẻ trung, không đi lính ngày nào, tranh cử với khẩu hiệu "Nhịp cầu vào thế kỷ 21". Quá khứ đối đầu với tương lai. Nghe giống giống McCain với Obama hiện nay. Năm đó Bill Clinton đại thắng, chiếm hơn hai phần ba phiếu cử tri đoàn.

Nhưng cái chồng gai lớn nhất của ông McCain chính là... tổng thống Bush.

Ông McCain khác biệt chính kiến với TT Bush rất nhiều. Nhưng có hai điểm giống nhau: cũng là đảng viên Cộng Hòa và cùng chủ chiến tại Iraq. Đó chính là đề tài khai thác của phe Dân Chủ, với khẩu hiệu McCain tức là Bush nhiệm kỳ 4.

Đây là chồng gai lớn nhất vì TT Bush đã trở thành tổng thống với sự chống đối lớn nhất trong lịch sử Mỹ. Các cuộc thăm dò dư luận cho thấy TT Bush hiện bị sự chống đối của hơn 70% dân Mỹ, vì cuộc chiến Iraq, rồi vì những khó khăn kinh tế hiện nay của Mỹ.

Những thất bại lớn này gắn liền tên tuổi của Bush với đảng Cộng Hòa và tất cả các chính khách Cộng Hòa. Ông McCain đang loay hoay tìm cách đứng xa Bush mỗi ngày một chút. Thành công hay không thì chưa ai biết được.

Chẳng những vậy, dân Mỹ là dân thích thay đổi, mới lạ. Tám năm với Cộng Hòa quá đù rồi. Đã đến lúc phải thay quần áo mới, đổi qua Dân Chủ.

Trong tất cả các khuôn mặt Cộng Hòa, có lẽ ông McCain là ứng viên mạnh nhất với nhiều hy vọng thắng cử nhất. Nhưng trong tinh huống hiện nay của đảng này, có thể vẫn chưa đủ để giữ Tòa Nhà Trắng trong nhiệm kỳ tới.

Năm nay là năm cực kỳ khó khăn cho Cộng Hòa vì tình hình chung. Cũng là năm khó khăn cho Dân Chủ vì cuộc nội chiến dài dằng. Nhưng khó khăn lớn nhất là nơi cù tri Mỹ, phải lựa chọn giữa thàn tượng mới Obama -người coi như sẽ là đại diện Dân Chủ và người hùng McCain. Nói một cách thiếu lịch sự hơn, giữa nai tơ O-Bambi và khung long McCain. Không phải chuyện đẽ.

Qua hai bài viết trước và bài này, khi duyệt qua đoạn dường chồng gai của cả ba ứng viên (kể cả bà Hillary), người ta đều thấy rõ là không có ai quá bất bát, mà cũng chẳng có ai tuyệt hảo hay có tầm vóc của một Reagan hay một Kennedy (18-5-08).

Câu Chuyện Truyền Thông Mỹ

26/02/2008

...bất ngờ là khiến các nhóm bảo thủ chống McCain, bất thịnh linh nhảy ra bênh vực McCain...

Tuần vừa qua, nhật báo lớn nhất Mỹ, tờ New York Times (NYT), đăng một bài điều tra về quá khứ của thượng nghị sĩ John McCain, người được coi sẽ là ứng viên Cộng Hòa trong cuộc tranh cử tổng thống Mỹ tháng Mười Một tới.

Bài báo đưa tin cách đây tám năm, khi còn đang tranh cử ứng viên tổng thống của đảng Cộng Hòa với thống đốc Bush, ông McCain đã có liên hệ mật thiết, có thể kể cả liên hệ tình ái, với một bà làm chuyên viên vận động hành lang cho một công ty đại gia trong ngành thông tin. Một thiết kế độ các phụ tá của ông McCain phải đi gặp bà này để yêu cầu bà tránh xa ông McCain ngay. Bài báo đưa tin dựa trên lời tố giác của hai cựu nhân viên của McCain trong Tiểu Ban Thương Mại Thương Việt Mỹ, khi ông còn đang làm chủ tịch tiểu ban này. Hai nhân viên ẩn danh này đã có chuyện bất mãn với McCain và không còn làm việc cho ông này nữa.

Cũng nhân tiện chuyện này, NYT đã viết rất dài về vụ ông McCain cách đây hơn hai mươi năm đã từng dính líu đến một vụ nhận tiền hối lộ để tìm cách giúp một ngân hàng đang bị phá sản. Trong câu chuyện này, ông McCain và bốn thượng nghị sĩ khác - thuộc cả hai đảng Dân Chủ và Cộng Hòa- đã bị điều tra, ba vị bị mất chức nhưng ông McCain thì không bị tội gì mà chỉ bị cảnh cáo đã không cẩn trọng trong các liên hệ quen biết của ông.

Ngay sau khi tờ NYT đăng tin, ông McCain đã chính thức bác bỏ tin liên hệ tình ái này và tố cáo báo NYT đăng tin bôi bác và căm cứ để cố tình đánh phá ông.

Chuyện này cho đến nay vẫn còn gây chấn động trong giới truyền thông và chính trị Mỹ vì nếu có thật, tin này sẽ vô cùng bất lợi cho ông McCain và sẽ ảnh hưởng trực tiếp đến cuộc tranh cử tổng thống của ông. Hiện nay thì không ai biết có thật hay không. Chỉ biết là tin này đã đưa ra ánh sáng khá nhiều vấn đề.

Vấn đề đầu tiên là cái tin tờ NYT đưa ra không có gì rõ ràng, cụ thể, không có bằng chứng gì hết. Ví dụ như không có hình ảnh chụp hai người đang "âu yếm nhau" chẳng hạn, như trường hợp ứng viên tổng thống Dân Chủ Gary Hart năm 1984 bị chụp hình với cô đào nhí mặc áo tắm ngồi trên đùi. Cũng chẳng có nhân chứng gì ngoài hai cựu nhân viên đã bất mãn với McCain, mà lại là hai người "ẩn danh" không dám đưa tên mình ra. Ném đá đầu tay là hành động của những người không đáng tin tưởng cho lắm. Đồng thời cũng là chuyện khá xưa, xảy ra cách đây tám năm rồi, do đó câu hỏi đặt ra là tại sao đến tám năm sau, khi mà ông McCain đang trên đà trở thành ứng viên tổng thống của đảng Cộng Hòa, thì NYT mới khui ra" Đã vậy lại còn lợi dụng cơ hội nhắc lại một cách thật chi tiết một chuyện không đẹp của hơn hai mươi năm trước.

Thời điểm cũng như tính lồng léo vô bằng chứng của bản tin khiến người ta đặt câu hỏi tại sao NYT lại làm chuyện này.

Theo NYT thì họ chỉ làm bốn phần thông tin, tìm hiểu và công bố tất cả những gì họ biết về McCain, hay bất cứ ứng viên nào khác mà thôi, không cần biết tin đó tốt hay xấu, có lợi hay có hại cho ai. Dĩ nhiên là tất cả các ký giả đều sẽ có cùng một lập luận như vậy khi muốn đăng bài cứ một tin gi.

Trên nguyên tắc thì nghe có vẻ hợp lý. Nhưng trên thực tế, người ta chỉ thấy báo chí khui những chuyện không mấy gi tốt đẹp trong khi ít thấy những chuyện đẹp đẽ được chiếu cõi. Khiến người ta có cảm tưởng "chức năng" của báo chí Mỹ chỉ là dì... khui thủng rác mà thôi. Đặc biệt là thủng rác phe bảo thủ Cộng Hòa.

Giới truyền thông Mỹ tự phong cho mình một vai trò "cánh sát" khui những chuyện không tốt, để bắt các chính trị gia phải nhận trách nhiệm (accountability). Như vậy rất tốt, nhưng câu hỏi đặt ra là như vậy thì ai làm "cánh sát" khui những chuyện không tốt của giới truyền thông? Khui những đòn đánh phe đảng, những tin thất thiệt có dụng ý của báo chí! Lầm sao bảo đảm được báo chí nhận trách nhiệm?

NYT giải thích vấn đề thời điểm là "chúng tôi đã tin khi sẵn sàng" (when we are ready), mà chẳng có một lời giải thích nào khác. Thế thì làm sao ai biết được lúc nào họ "sẵn sàng". Có phải họ chỉ sẵn sàng khi thấy McCain sắp sửa trở thành ứng viên tổng thống của Cộng Hòa, tám năm sau khi câu chuyện đã xảy ra"

Không ai có thể coi NYT như là loại báo là cái hay báo cho không ở chợ trời, sẵn sàng dâng bát cùi giặt gân nòi. Do đó người ta chỉ có thể tìm hiểu dung ý qua quá trình và lập trường của tờ báo này.

NYT chẳng những là tờ báo lớn nhất Mỹ qua số báo phát hành, mà cũng là báo có tiếng tăm nhất Mỹ, cùng với tờ Washington Post. Điều đáng chú ý là cả hai báo này -cũng như phần lớn các báo Mỹ, trong đó có tờ Los Angeles Times- đều có lập trường cấp tiến thiên tả công khai, thân cận với các nhóm cấp tiến trong đảng Dân Chủ trong khi tích cực chống đối phe Cộng Hòa bảo thủ.

Mấy tờ báo này trước đây đã "khui" không biết bao nhiêu chuyện bất lợi cho cuộc chiến chống Cộng của miền Nam và đồng minh Mỹ. Một ví dụ điển hình là trận tổng công kích Mậu Thân cũng đã được mấy cơ quan ngôn luận này hoà phép từ một thất bại nặng nề của cộng quân thành một chiến thắng oanh liệt của chúng. Dưới con mắt của mấy ký giả cấp tiến này thì Việt Nam của chúng ta ngày xưa chỉ có tướng tá tham nhũng, binh lính hèn nhát, ăn mày ban ngày, đì điếm ban đêm. Chỉ có thảm sát Mỹ Lai mà không có thảm sát Mậu Thân.

Lập trường của mấy tờ báo này ngày nay cũng không có gì thay đổi qua cái nhìn của họ đối với cuộc chiến tại Iraq nói riêng, và tất cả những gì TT Bush làm hay nói, cũng như tất cả những gì phe bảo thủ nói hay làm. Không có gì hay, không có gì đúng, không có gì phải, không có gì tốt.

Mấy tờ báo này cho đến ngày nay vẫn tiếp tục truyền thống "khui sự thật", từ những vụ tra tấn tù Al Qaeda, nghe lén điện thoại, theo dõi các vụ chuyển ngân, gây khó dễ không i cho cuộc chiến chống khủng bố.

Đặc biệt là đối với cuộc chiến Iraq, mấy tờ báo này công khai và tích cực chống đối bằng mọi giá, khai thác tối đa những thất bại của Bush tại đây để cố vỗ cho dân hỏi rút quân của đảng Dân Chủ.

Tinh thiên cấp tiến này không phải chỉ giới hạn ở báo chí, mà còn rất mạnh mẽ trong truyền hình. Các đài truyền hình chính của Mỹ như ABC, CBS, NBC, CNN, MSNBC đều cùng chia sẻ một lập trường ủng hộ phe cấp tiến và chống bảo thủ. Chỉ có đài FOX là thiên về phe bảo thủ.

Người ta còn nhớ trong cuộc tranh cử tổng thống giữa Bush và Kerry năm 2004, người phát ngôn của CBS, ký giả kỳ cựu nổi tiếng Dan Rather, vì muốn chống Bush, đã háp tấp tung một tin cực kỳ bất lợi cho Bush là Bush đã từng viết thư xin xô trốn lính cách đây gần bốn chục năm. Ngay sau đó tờ New York Times đã vỡ lẽ bức thư này là ngụy tạo. Trước sự chỉ trích của thiên hạ, CBS không còn lựa chọn nào khác hơn là sa thải Dan Rather.

Giới truyền thông ý thức được hình ảnh thiên tài này nên đã bao chữa cho rằng không hề có những thành kiến phe nhóm như vậy. Tuy nhiên, trong một cuộc thăm dò mới đây, người ta đã thấy là gần 80% giới ký giả báo chí và truyền hình ủng hộ đảng Dân Chủ và góp tiền cho các ứng viên tổng thống của đảng Dân Chủ. Chỉ có 20% là gửi tiền ủng hộ ứng viên Cộng Hòa.

Trong khi đó ông McCain lại là một đảng viên đảng Cộng Hòa, có khuyễn hướng bảo thủ đi ngược lại tất cả những lý luận của giới truyền thông cấp tiến. Kể cả việc ông tích cực chủ trương đánh mạnh tại Iraq. Do đó không thể tránh được chuyện có nhiều người đã nghĩ ngờ NYT có tình dành McCain để giúp cho phe Dân Chủ -Hillary hay Obama cũng được- trong kỳ bầu cử này.

Điểm đáng chú ý là NYT đã bắt đầu cuộc điều tra này từ hồi Tháng Mười năm ngoái. Ba tháng sau, tháng Một năm nay, NYT lên tiếng ủng hộ McCain làm ứng viên cho phe Cộng Hòa. Rồi bây giờ NYT tung bản tin này ra. Câu hỏi đặt ra là nếu NYT đã biết có vụ "lèm nhèm" này rồi thì tại sao lại ủng hộ McCain để rồi bấy giờ cho nó lớn vụ này. Câu trả lời chỉ có thể là một điều cố tình của ban trị sự NYT. Họ ca tụng McCain như là ứng viên sáng giá nhất của phe bảo thủ Cộng Hòa, rồi bồi tiếp bằng màn khui này, như thể muốn nói "thấy chưa, khá nhất của Cộng Hòa là vậy đó".

Chưa biết vụ "lèm nhèm" này có ảnh hưởng như thế nào đối với cử tri Mỹ, nhưng đã có ngay tác dụng bất ngờ là khiến cho các nhóm bảo thủ từ trước đến giờ vẫn chống McCain bất thình linh nhảy ra bênh vực McCain để chỉ trích hành vi của NYT. Tờ NYT chính là điểm tập hợp của phe bảo thủ. Họ có thể bất đồng ý với nhau về nhiều điều, nhưng họ có NYT và giới truyền thông cấp tiến đánh dín vào là họ đoàn kết lại ngay. Ông McCain đã nhìn thấy điểm này và đã maul "tuyên chiến" ngay với tờ NYT để thu hút cảm tình của nhóm cực bảo thủ.

Biết đâu bài báo của NYT sẽ gây phản ứng ngược, tạo được sự đoàn kết trong khối bảo thủ mà McCain hằng mong đợi.

25-2-08

Chính Trưởng Mỹ Rối Loạn

21/09/2010

Chính Trưởng Mỹ Rối Loạn

Vũ Linh

...những chính khách ôn hòa của đảng Cộng Hòa cũng bị đe dọa...

Thứ Ba 14 tháng 9 vừa qua, một số tiểu bang đã có bầu cử sơ bộ trong nội bộ hai chính đảng, chuẩn bị cho cuộc bầu toàn quốc tháng Mười Một tới. Kết quả đã cho thấy một chuyển biến thật đáng chú ý đang xảy ra trong chính trường Mỹ.

Trong khi đảng Dân Chủ là đảng đang nắm quyền có vẻ vẫn giữ tôn ti trật tự để duy trì thế thượng phong, thì đảng Cộng Hòa lại bị đảo lộn, với sự thất cử của hàng loạt chính khách lão làng, đưa ra những khuôn mặt mới, hầu hết rất trẻ. Điểm đáng nói là những nhân vật mới chẳng những trẻ mà còn lớn lao thuộc thành phần bảo thủ khá cực đoan.

Tại tiểu bang Delaware, TNS Joe Biden lên phó tổng thống nên dân chúng sẽ bầu người thay thế ông vào Tháng Mười Một tới. Đây là tiểu bang nằm trong tay đảng Dân Chủ từ xưa đến nay. Ông Biden đã làm thượng nghị sĩ trên dưới ba chục năm. Dù vậy, sau khi ông ra đi thì đảng Dân Chủ không có ai sáng giá ra tranh cử hết, trong khi bên Cộng Hòa có ông cựu dân biểu cấp tiến Mike Castle ra tranh cử, hơn 70 tuổi, rất được ủng hộ. Các thăm dò cho thấy Delaware sẽ vùi tay Cộng Hòa 100%.

Bất ngờ, bên Cộng Hòa cũng có bà Christine O'Donnell, trẻ hơn ông Castle 30 tuổi, cũng nhảy ra tranh cử. Bà đưa ra lập trường bảo thủ cực đoan, nhưng trong suốt mấy tháng trời, không ai coi bà ra già cả vì tiểu bang Delaware tương đối cấp tiến. Không ai nghĩ bà có khả năng hạ được một chính khách kỳ cựu, cấp tiến, được sự hậu thuẫn của cả giang magma của đảng tại tiểu bang. Rồi bà ứng viên vô danh này được phong trào Tea Party ủng hộ, và bà Sarah Palin, cựu ứng viên phó tổng thống của Cộng Hòa, cũng lên tiếng hậu thuẫn. Bất thình, thiên hạ chú ý và ngó sao O'Donnell bắt đầu sáng trong giới Cộng Hòa. Thứ Ba vừa qua, bà O'Donnell hạ ông Castle trong sự ngỡ ngàng của cả nước.

Đây là lần thứ tư một chính khách ôn hòa hay cấp tiến kỳ cựu tên tuổi của Cộng Hòa bị "đảo chánh" bởi thế hệ trẻ bảo thủ hoàn toàn vô danh. Lần đầu là Thống đốc Chris của Florida, lần thứ nhì là TNS Bennett của Utah, và lần thứ ba là TNS Murkowski của Alaska.

Cá phong trào Tea Party lần bà Palin, ngay từ khi mới xuất hiện trên chính trường đã bị giới truyền thông cấp tiến nêu không khinh thường thi cũng bôi bác, coi như là chuyện tào lao. Nhưng rồi uy tín và tiếng tăm của phong trào và bà Palin nhảy vọt lên sau khi một vài ứng viên bảo thủ vô danh thắng cử với sự hậu thuẫn của Tea Party và bà Palin.

Thiên bài bắt đầu chú ý nhiều hơn, nhất là đồng thời với những thắng lợi trong các cuộc bầu cử, phong trào cũng huy động được cả trăm ngàn người tham dự những cuộc biểu dương lực lượng vào những ngày 15 tháng 4 năm 2009 và 2010 (ngày 15 tháng 4 là hanu cuối khai thuế lợi tức liên bang) tại Hoa Thịnh Đốn và cả cả thành phố lớn.

Phê cấp tiến bắt đầu lo ngại và ra tay đánh. Từ chuyện tào lao, phong trào được biến thành một tổ chức Ku-Klux-Klan kỳ thị da đen tân thời. Tuy chưa ai thấy phong trào này có tuyên cáo hay bất cứ hành động nào chống dân da đen, nhưng giới truyền thông vẫn quả quyết đây là phong trào kỳ thị, dựa trên quan điểm chống TT Obama là người da đen. Như nhà báo cấp tiến Thomas Friedman đã xác định trên New York Times, chống TT Obama nghĩa là kỳ thị da đen, không hơn không kém.

Một vài người cũng chứng minh phong trào là kỳ thị vì sự vắng bóng của dân da đen, để ra chua từ một phần mười những người tham gia phong trào là dân da đen. Nhưng lập luận này bù qua chuyện tỷ lệ dân da đen ở Mỹ cũng chỉ xấp xỉ một phần mười tổng số dân Mỹ thôi! Hơn thế nữa, phần lớn khối thành viên của phong trào là dân trung lưu da trắng thuế một nghìn trong khi phần lớn những người không đóng thuế mà lại hưởng lảnh dù thứ quyền lợi an sinh là dân da màu. Như vậy, sự vắng bóng của dân da màu trong một phong trào chống thuế, cát gián quyền lợi an sinh hiện nay là vấn đề quyền lợi kinh tế, chẳng liên quan gì đến chuyện da trắng da đen.

Nếu nói cát gián quyền lợi an sinh của dân nghèo da màu là kỳ thị da màu, thì chủ trương tăng thuế dân nhà giàu da trắng có thể gọi là chủ trương kỳ thị dân da trắng không"

Quan điểm mèo mổ chống Obama là kỳ thị da đen vô lý như vậy mà lại được phổ biến qua một nhà báo nổi tiếng, đăng trên NYT, và được không ít nhân vật trí thức cấp tiến tin là đúng.

Bất chấp những bối bối, bối mèo, và đánh phá, ánh hưởng của phong trào Tea Party vẫn lên như diều gặp gió. Sự đắc cử của bà O'Donnell và các ứng viên được Tea Party ủng hộ tại các tiểu bang khác là bằng chứng hiển nhiên nhất. Và các quan sát viên bắt buộc phải suy nghĩ kỹ hơn về các hiện tượng Tea Party và Sarah Palin.

Nhìn vào kết quả bầu cử gần đây trong đảng Cộng Hòa, không ai còn có thể nói Tea Party là một phong trào kỳ thị dân da màu. Các chính khách mới thắng cử là da trắng thật, nhưng các chính khách thất cử cũng da trắng không kém. Những biến động này xảy ra trong chính hang ngũ đảng Cộng Hòa, thành ra cũng không phải là một phong trào của Cộng Hòa chống Dân Chủ. Rồi người ta nhận thấy một số lớn các chính khách đương nhiệm vẫn được bầu lại, chứng tỏ đây cũng không phải là một phong trào muốn lật đổ tất cả những người đương nhiệm.

Phản đối mâu chung chỉ mọi người phải nhận nhận đây là một phong trào bảo thủ chống cấp tiến, không hơn không kém. Chống sưu cao thuế nặng, chống sự can dự quá đáng của Nhà Nước vú em. Tất cả các ứng viên tương đối bảo thủ hơn đều thắng các đối thủ ôn hòa hơn, tất cả các yếu tố khác đều là phụ.

Sự lớn mạnh cực kỳ mau chóng của phong trào bảo thủ này, bắt chấp những đánh phả mạnh bạo của phe cấp tiến, rõ ràng phản ánh một cuộc nổi loạn của dân Mỹ, một thứ phản ứng ngược chống lại chính sách cấp tiến của TT Obama. Nếu ngày trước, chính sách của TT Bush đã tạo ra bất mãn trong quần chúng đưa đến hiện tượng Obama, thì ngày nay, chính sách của TT Obama lại tạo ra một cuộc nổi loạn khác và khai sinh ra hiện tượng Tea Party và Sarah Palin đã trở thành hiện tượng cho một cái gì đó lớn hơn nhiều: một sự chuyển hướng của khối cử tri Mỹ qua phía hữu, có cơ đao lộn cán cản chính trị, với những hậu quả quan trọng và lâu dài, đe dọa cả hai chính đảng, di xá hồn cuộc bầu cử tới, có thể ảnh hưởng mạnh đến cả cuộc bầu tổng thống và quốc hội năm 2012.

Các chuyên gia nhận định chiến thắng của bà O'Donnell sẽ là một thất bại cho đảng Cộng Hòa. Với ông Castle, thi Cộng Hòa nắm chắc phần thắng, nhưng với bà O'Donnell thi có nhiều hy vọng ứng viên Dân Chủ sẽ thắng. Tức là Cộng Hòa sẽ bớt đi một chiến thắng tại Thượng Viện và hy vọng chiếm đa số tại đây đã giảm bớt.

Nhận định này chưa chắc đúng. Người ta mới khám phá ra ông ứng viên Dân Chủ chống bà O'Donnell khi còn 21 tuổi có viết báo, khoe mình đã tìm ra chân lý khi bỏ đảng Cộng Hòa để trở thành đệ tử của chủ nghĩa Mác (a Marxist)! Tiểu bang Delaware có thể rất cấp tiến, nhưng chưa biết có sẵn sàng bầu cho một ông công khai theo cộng sản hay không.

Dù sao, tác hại trên đảng Cộng Hòa nếu có thì có thể chỉ là tác hại cục bộ.

Cực bộ vì Cộng Hòa có thể thua tại tiểu bang Delaware, nhưng sự kiện một bà O'Donnell bảo thủ cực đoan, thiếu kinh nghiệm, ăn nói hờ hững, bị các chính khách tên tuổi của Cộng Hòa chống (như ông Karl Rove, cựu quan sứ của TT Bush, ông Chủ tịch đảng Cộng Hòa tại Delaware, và ngay cả lãnh tụ khối Cộng Hòa tại Thượng Viện), mà vẫn thắng tại một tiểu bang cấp tiến chứng tỏ khuyễn hướng bảo thủ nổi loạn hiện đang rất mạnh, sẽ trực tiếp đe dọa tất cả các ứng viên đảng Dân Chủ khác tại khắp nơi. Cộng Hòa có thể thua tại Delaware, nhưng dựa trên con bầy báo thù, lại có thể thắng tại nhiều nơi khác như California, Nevada, Wisconsin, Connecticut, ... là những nơi xôi đảo, ngang ngửa. Cũng như có thể thắng nhiều ghế hơn dự tính tại Hạ Viện.

Hai ngày sau cuộc bầu cử vừa qua, 31 dân biểu Dân Chủ "thinh mui" đã kiến nghị yêu cầu Hạ Viện già hạn giám thuế của TT Bush, kể cả những người già có lợi tức trên 250.000, một quan điểm của khối bảo thủ Cộng Hòa.

Dù sao thì nhất thời, đảng Cộng Hòa bị dát vào đê lồng tung. Chẳng phải đảng Dân Chủ bị đe dọa mà ngay chính những chính khách ôn hòa của đảng Cộng Hòa cũng bị đe dọa. Tiếng nói của những ông ta tới mót lớn trong đảng Cộng Hòa đã bị "coi như pha". Tiếng nói của những người bảo thủ cực đoan ngoài gường máy chính quyền như bà Palin, cựu chủ tịch Hạ Viện Gingrich, hay trong gường máy như dân biểu DeMint, trở thành nặng ký. Nhất là bà Palin. Hầu hết các ứng viên được bà lèn tiếng ủng hộ đều đắc cử. Nhờ bà O'Donnell hoàn toàn vô danh, nhưng nhờ hậu thuẫn của bà Palin lại thắng lớn. Thượng hay ghét, coi trọng hay khinh thường Tea Party và bà Palin đều không quan trọng nữa. Mà quan trọng bây giờ là phải lượng định lại tần ảnh hưởng thực sự và lâu dài của phong trào này và nhất là của bà Palin.

Điều này đã làm cả hai chính đảng đều nhức đầu. Vì cả hai đảng đều coi nhau là vai trò và ảnh hưởng của bà Palin. Bây giờ trước khi thế mới, lúng túng không biết phải đổi phò như thế nào. Một ngày sau khi bà O'Donnell chiến thắng mang bối rối đến cho các lãnh tụ đảng Cộng Hòa, bà Palin mau man rực rỡ với cáo kêu gọi đảng Cộng Hòa nhận lời hồi của quần chúng (tức là chấp nhận quan điểm của phong trào Tea Party), ngồi lại với nhau để hoạch định chiến lược chống Dân Chủ trong kỳ bầu cử tới. Các lãnh tụ đảng không chỉ để ngồi kêu gọi đoàn kết này cũng như khích phủ nhận thực trạng nổi loạn nội bộ, mà nghe theo lời kêu gọi là rát ra nhanh chóng vai trò lãnh đạo của bà Palin và ôm láy chủ trương của Tea Party. Đúng là tiền thoái lưỡng nan.

Phê Dân Chủ cũng két không kém. Họ nhận thấy càng đánh bà Palin thì bà lại càng được khích bảo thủ hoan hô, và vai trò cũng như uy tín của bà lại càng lên cao. Quan điểm của bà và phong trào Tea Party lại càng vang dội. Cũng là tiền thoái lưỡng nan.

Những biến động tạo ra bởi con cồng phong Tea Party chẳng những làm dấy lên những dự đoán cho cuộc bầu quốc hội tới, mà còn có tác dụng hiển nhiên trên cuộc chạy đua vào Tòa Bạch Ốc năm 2012, ít nhất là trong đảng Cộng Hòa. Ngôi sao sáng của Cộng Hòa hiện nay là cựu Thống đốc Massachusetts Mitt Romney. Nhưng ông này là người tương đối ôn hòa, từng làm thống đốc tiểu bang cấp tiến nhất Mỹ, từng ra bộ luật y tế không khác gì bộ luật y tế của TT Obama mới đưa ra.

Cơ bảo thủ đã giảm ngày hy vọng làm tổng thống của ông, có thể sẽ không qua được các cuộc bầu sơ bộ trong nội bộ đảng Cộng Hòa nữa. Trong cả hai đảng, bầu cử sơ bộ thường có sự tham gia đồng đảo của thành phần cực đoan, háng hái đì bầu hơn. Thành phần cực đoan bên Cộng Hòa chắc chắn sẽ không bầu cho ông Romney. Ông Romney không phải khờ khạo; sau khi bà O'Donnell đắc cử, ông đã lèn tiếng ủng hộ và gửi vài ngàn yểm trợ bà ngay.

Năm 1992, nhân vật Ross Perot của phe bảo thủ nổi loạn, ra tranh cử chống TT Bush (chả), chịu phiếu phe bảo thủ, đưa đến chiến thắng bất ngờ của ứng viên Dân Chủ Bill Clinton. Ông Perot chưa đạt được 20% phiếu. Bây giờ phong trào Tea Party có hậu thuẫn của 25% dân Mỹ. Khối thế lực một phần tư dân Mỹ này không thể bị coi thường vì trong lịch sử cận đại Mỹ, vì ngoài hai chính đảng ra chưa có một phong trào hay tổ chức chính trị nào đạt được mức hậu thuẫn đó. Không ai biết được hậu quả sẽ như thế nào, chỉ biết là càng coi thường các hiện tượng Tea Party và Sarah Palin thì càng đe dọa, cho dù Cộng Hòa hay Dân Chủ. (19-9-10)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Yulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Kinh Tế Lủng Củng

20/07/2010

Kinh Tế Lủng Củng
Vũ Linh

Khi chính khách nói chuyện thì ta cần nghe rõ từng câu...

Đầu tháng Sáu vừa qua, TT Obama lên truyền hình rầm rộ quảng bá kinh tế đang trên đường phục hồi với thống kê cho thấy trong tháng Năm đã có hơn 430.000 người kiếm được việc làm. Nhưng đến cuối tháng thì thống kê cho thấy trong tháng Sáu sau đó, có 125.000 người mất việc. TT Obama không nói gì nữa, để bà Bộ trưởng Lao Động Hilda Solis viết bài cho AOL News, giải thích chuyện mất việc như là kết quả của một sự kiện bất bình thường vì 225.000 người trước đây được thuê làm nhân viên di chuyển dứt điểm kiểm kê dân số (census) đã nghỉ việc vì xong công tác. Theo bà Solis, thì trong tháng Sáu đã có trên dưới 100.000 (225.000 trừ 125.000) công việc làm mới được tạo ra. Bà cũng cho rằng kinh tế trong nửa năm đầu của 2010, đã tạo ra 600.000 việc làm mới, đại khái 100.000 mỗi tháng.

Khi các chính khách nói chuyện thì ta cần phải nghe cho rõ từng câu.

TT Obama kể công đã tạo ra hơn bốn trăm ngàn việc làm, nhưng tuyệt đối không nói gì về chuyện trong con số đó đã có 390.000 người được thuê tạm thời để kiểm tra dân số. Nhưng khi bà Solis phân trần chuyện thất nghiệp gia tăng, thì bà nhấn mạnh đó là hậu quả của việc hoàn tất kiểm kê dân số. Nói cách khác, yếu tố kiểm kê dân số, là yếu tố then chốt trong thống kê về việc làm trong mấy tháng qua, chỉ được nhắc đến khi cần, nhưng lờ đi khi không cần.

Thống kê là những con số vô trung thực, hoàn toàn tùy thuộc vào cách diễn giải. Ví dụ như thống kê cho thấy hơn 80% thiên hạ chết trên giường, từ giường bệnh nhà thương đến giường ngủ ở nhà. Như vậy, ta có thể diễn giải cái giường là nơi nguy hiểm, để dọa tinh mang ta nhất hay không?

Sự thật là các con số về việc làm liên quan đến cuộc khảo sát dân số, 10 năm lại làm một lần, thì không thể được tinh vi chi là nhất thời, không có ảnh hưởng lâu dài gì đến công ăn việc làm hay chuyện kinh tế phục hồi hay chưa.

Bà Solis cũng không hoàn toàn ngay thẳng khi quảng cáo kinh tế đã tạo ra hơn nửa triệu việc làm trong sáu tháng đầu năm nay. Con số không sai, nhưng không là con số đáng phấn khởi. Như đã trình bày trên cột báo này, kinh tế Mỹ muốn trở về tỷ lệ thất nghiệp của cuối trào Bush, tức là 5%, phải "đè rai" ít nhất 400.000 việc làm mỗi tháng trong ba năm liên tục, chứ 600.000 việc trong 6 tháng thì tỷ lệ thất nghiệp 10% hiện nay sẽ tồn tại vĩnh viễn!

Mới đây, sau khi thăm dò dư luận cho thấy 60% dân Mỹ nghĩ rằng luật kinh tế chẳng mang lại lợi ích gì cho họ, Tòa Bạch Ốc với quang cáo rằng kế hoạch này đã tạo ra được gần ba triệu việc làm trong năm qua. Kích cầu kinh tế có hiệu ứng thực sự! Không phải vậy. Khoa tạo ra ba triệu việc làm không là nói lố, nhưng không phải là nói hét sự thật. Điều không được nói ra là đó là con số gộp, chưa扣除 những việc làm bị mất. Khảu trừ rồi thì chỉ còn 600.000 như bà Solis khoe. Thực tế, tỷ lệ thất nghiệp của năm ngoái là 10%, bây giờ chỉ giảm được xuống 9,5%.

Hơn 860 ty công ty kinh tế chỉ làm giảm tỷ lệ thất nghiệp từ 10% xuống 9,5%. Nếu tính nhầm trên đầu ngón tay là 860 ty bằng 0,5%, thì muôn thất nghiệp giảm năm điểm, xuống mức 5% của cuối trào Bush, Nhà Nước cần phải tung ra 8.600 ty kinh cầu.

Đối với TT Obama có thể chỉ là bạc lè, nhưng nước Mỹ có gánh nén con số này không!

Một cách nhin là 860 ty được gán ba triệu việc làm, như vậy vì chi Nhà Nước phải bỏ ra khoảng 300.000 đô để tạo ra một việc làm. Có thể nói là tất cả những người mới có việc đều chỉ có lương nhiều lăm là 50 ngàn một năm. Bỏ ra 300.000 để tạo ra một việc làm trả lương dưới 50.000! Có lợi hay không thì trẻ em tiểu học cũng trả lời được. Thay vì khô sô tạo việc làm với mức lương 50.000, tại sao Nhà Nước không tặng thẳng 50.000 tiền mặt cho mỗi người, và như vậy, với gần 900 ty, sẽ giúp được 18 triệu người, thay vì ba triệu! Vừa nhiều người được hưởng lợi hơn, vừa tiện việc số sách.

Nhưng, tại sao kinh tế vẫn chưa khai hòn?

TT Obama dĩ nhiên đó thừa là già tài TT Bush để lại dã tê hại hơn đòn tự tinh của ông quá nhiều. Và ông đề nghị... tăng thêm ngân sách kích cầu kinh tế. Gói kích cầu nguyên thủy là 780 ty, sau đó tăng lên 860 ty, bây giờ được đề nghị già tăng thêm 270 ty nữa. Quốc hội đang cứu xét. Ta cũng cần nhớ lại gói kích cầu không phải là số tiền khổng lồ duy nhất mà TT Obama đã bơm vào kinh tế. Cùng lúc với gói đó, TT Obama cũng đã tung ra phụ dính ngân sách hơn 400 ty, và kế hoạch cải tổ y tế hơn 1.000 ty. Không kể gói 700 ty cứu nguy ngân hàng được ban hành cuối năm 2008 dưới thời TT Bush.

Nhìn vào những quyết định của TT Obama và nhóm chuyên gia của ông, thi ta thấy rõ quan điểm của họ về cách điều hành kinh tế cả nước, gọi là kinh tế vĩ mô, kinh tế đại tượng ở cấp quốc gia. Đây là quan điểm của trường phái "tân Keynesian" mà chúng ta cũng nên hiểu rõ hơn.

Trước Đệ Nhị Thế Chiến, tư tưởng chủ yếu trong kinh tế vĩ mô là thuyết cân bằng ngân sách (balanced budget). Theo đó, Nhà Nước cần giữ cân bằng chi tiêu của ngân sách quốc gia, để duy trì giá trị đồng tiền, tránh lạm phát, giá cả tăng quá nhanh, gây ra khủng hoảng kinh tế, thất nghiệp, phá sản, v.v.... Ngay trước Đệ Nhị Thế Chiến, kinh tế nhiều nước Âu Châu đã bị lạm phát tàn phá, tiền phải chớp cá xe mới mua được vài ổ bánh mì.

Sau Đệ Nhị Thế Chiến, xuất hiện tư tưởng được gọi là Keynesian, tức là quan điểm của kinh tế gia John Maynard Keynes của Anh thời đầu thế kỷ 20. Ông Keynes chủ trương một chính sách hoàn toàn trái ngược: chấp nhận thâm thủng ngân sách để phát triển kinh tế.

Đại cương ông Keynes chủ trương Nhà Nước phải đóng vai trò tích cực trong việc phát triển kinh tế và bảo đảm toàn dung nhân lực qua việc can thiệp mạnh của Nhà Nước. Một mặt kiểm soát kinh tế bằng luật lệ chỉ phối mọi hoạt động kinh tế, mặt khác đóng vai trò tạo công ăn việc làm cho cả nước qua những dự án lớn. Nói nôm na là kinh tế được nuôi dưỡng bằng chi tiêu của Nhà Nước. Nhà Nước càng chi nhiều thì kinh tế càng phát triển. Những chi tiêu lớn lao này sẽ được tài trợ bằng thâm thủng ngân sách, mà ông Keynes cho rằng sẽ chỉ là chuyện nhất thời vì sau đó, kinh tế sẽ phát triển mạnh và với chính sách tăng thuế, số thuế thu vào sẽ già tăng dù để bù đắp những thâm thủng trước đó.

Thuyết này đã được cả thế giới áp dụng để gây dựng lại kinh tế toàn cầu sau những tàn phá của Đệ Nhị Thế Chiến, đặc biệt tại Âu Châu. Ta cũng nên nhớ sau Đệ Nhị Thế Chiến cũng là lúc các đảng thiên tả - nghĩa là xã hội và cộng sản - có ảnh hưởng rất mạnh tại Âu Châu. Sau đó thì lý thuyết Keynesian bắt đầu sự hấp dẫn, và thế giới, dưới ảnh hưởng của TT Reagan và bà Thủ Tướng Anh Thatcher, có hy vọng hướng trở về lại với thuyết cân bằng ngân sách và giảm thuế để khuyến khích khu vực tư tạo ra công ăn việc làm, chứ không trông cậy vào Nhà Nước để tạo việc làm nữa.

Nạn suy trầm kinh tế của những năm 1983-84, với thất nghiệp có lúc lên tới 10,7%, được TT Reagan mau mắn giải quyết với chính sách cắt giảm thuế quay mò thời đó, đưa đến một chu kỳ thịnh vượng kinh tế kéo dài tới 25 năm. Năm 2001, TT Bush lánh giá tài suy trầm kinh tế ráo rrolley bằng "dot.com" xì hơi năm 2000, khiến thi trường chứng khoán rớt gần 40% cuối thời Clinton ngay trước vụ khủng bố. Vừa suy trầm vừa chiến tranh là họa vô đơn chí. Nhưng thay vì theo mô thức Obama là ngồi đỗ thừa cho Clinton, TT Bush giảm thuế mạnh mẽ và kinh tế phục hồi mau chóng. Kinh tế phát triển dưới TT Bush từ cuối năm 2001 đến giữa năm 2008, với tỷ lệ thất nghiệp ở mức 4%-5%.

Nhưng cũng thời gian đó tại Âu Châu, thuyết Keynesian lại được phục hồi, với vài sửa đổi để trở thành thuyết "tân Keynesian" (neo-keynesian). Dù sao, ảnh hưởng của các chủ thuyết xã hội thiên tả vẫn còn rất mạnh mẽ tại Âu Châu.

Nhin vào thâm thủng được qua sự phục hồi kinh tế mà chúng của Âu Châu sau Đệ Nhị Thế Chiến, không ai nhận được tình thực và hữu hiệu của lý thuyết Keynesian thời đó khi mà các phương tiện sản xuất đều chưa được tận dụng. Nhưng ngày nay, cũng nhìn qua tình trạng kinh tế chung của Âu Châu, thi người ta lại thấy lý thuyết của Keynes đã sai lầm hay lỗi thời, cho dù dưới hình thức đó.

Hàng loạt các nước Âu Châu đang lâm tai họa khủng hoảng kinh tế như Hy Lạp, Bồ Đào Nha, Tây Ban Nha, Ý, Pháp, Bỉ, v.v.... Nguyên nhân của tai họa chính là những chi tiêu lỏn lao của khu vực công, tạo ra thâm thủng ngân sách vĩ đại với những số nợ khổng lồ mà Nhà Nước không trả nổi cho dù mức thuế đã lên tới một nửa mức lương của thiên hạ. Cả khối Liên Âu bị dọa phá sản. Vì vậy, Liên Âu đang lo ban hành các biện pháp thắt lưng buộc bụng, cắt giảm chi tiêu Nhà Nước hàng loạt, đưa đến cắt giảm những chương trình bao cấp khổng lồ của Nhà Nước. Đó là luồng gió mới về tư tưởng kinh tế đang thổi vào Liên Âu.

Nhưng oái ăm thay, TT Obama là người lội ngược dòng.

Hội nghị thương định khối 20 cường quốc kinh tế (G-20) tại Toronto vừa qua, tuy đạt được vài thành quả nhỏ mà thất bại lớn trên vấn đề đối phó với khủng hoảng kinh tế toàn cầu hiện nay. Trong khi tất cả 19 nước từ Âu Châu đến Nga, Trung Quốc và Nhật đều chủ trương thắt lưng buộc bụng để giảm chi tiêu của Nhà Nước, thi TT Obama lại đơn thân độc mồ hào hàn Nhà Nước tiếp tục kích cầu bằng các chương trình quốc doanh lớn lao. Nói cách khác, trong khi cả thế giới đang vật lộn với những tác hại của đường lối Keynesian thi TT Obama hô hào áp dụng chủ thuyết tân Keynesian, dùng tiền Nhà Nước để giải quyết mọi vấn đề.

Quyết định của TT Obama khiến các chuyên gia kinh tế trên thế giới phán văn, dường như TT Obama là người của thế kỷ trước! Nhưng nó cũng phản ánh cá tính của ông. Nhất quyết dùng tiền Nhà Nước cải đổi xã hội về hướng tả, và tuyệt đối tin tưởng vào chính mình, bất chấp sự thật cả thế giới đang chứng kiến.

Chẳng những cả thế giới đang lo ngại về cuộc khủng hoảng của Âu Châu, mà còn đang run sợ trước viễn ảnh thâm thủng ngân sách và nợ hơn 10.000 tỷ của Mỹ, nhưng TT Obama vẫn bình chân như vại, tiếp tục tung hét lý này đến tận khía. Kế hoạch mới nhất là tung hai tỷ trợ cấp tạo việc làm trong khu vực năng lượng sạch (Grant for Clean Energy Jobs).

Xét cho cùng, kinh tế không phải là cần bao nhiêu trầm tý nữa mới giải quyết được nạn thất nghiệp và vượt qua được khủng hoảng kinh tế. Vấn đề là John Maynard Keynes đã chết từ hơn nửa thế kỷ rồi, và với sách lược kinh tế của TT Obama, có bô thêm bao nhiêu trầm tý nữa thi vẫn không phục hồi kinh tế và giải quyết nạn thất nghiệp được. Đó là cái nhìn của 19 nước trong khối G-20 khi họ nhất trí không đồng ý với TT Obama tung ra thêm vài gói kích cầu nữa. Chẳng qua chỉ vì ưu tư sốt của TT Obama là cái đổi xã hội chứ không phải là phục hồi kinh tế và giải quyết thất nghiệp.

Tuần qua, Ngân Hàng Dự Trữ Liên Bang tiến đoán theo dãy này, sẽ phải mất năm hay sáu năm mới phục hồi kinh tế được. Ngày Thứ Sáu cuối tuần, chỉ số tin tưởng vào tương lai kinh tế rớt xuống mức thấp nhất từ một năm nay. Thị trường chứng khoán Nữu Ước đáp ứng bằng cách rớt ngay 260 điểm trong ngày. Kinh tế đang lung tung sẽ còn lung tung dài dài.(18-07-10)

Quý đọc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Câu Chuyện Vị Tướng Tư Lệnh

29/06/2010

Câu Chuyện Vị Tướng Tư Lệnh
Vũ Linh

...rút quân về chỉ là để ngó cảnh cửa vào Nước Ước cho Al Qaeda...

Tuần qua, TT Obama quyết định cách chức tướng Stanley McChrystal, tư lệnh chiến trường Afghanistan. Chính thức thi tướng McChrystal xin từ chức và được tổng thống chấp nhận. Tướng bốn sao McChrystal được chính TT Obama lựa chọn và bổ nhiệm cách đây hơn một năm để thực thi chiến lược mới của tổng thống, đại khái là đánh mạnh rút mau, tảng quân, nhưng phải rút lui trong năm 2011 (trước khi TT Obama trực diện với cử tri để tranh cử tổng thống năm 2012).

Với quá trình là tướng chỉ huy các công tác quân sự đặc biệt có tính cách chống phiến loạn (counterinsurgency, gọi tắt là COIN) khác với các cuộc chiến cổ điển giữa các đại đơn vị, tướng McChrystal là quân nhân tác chiến đúng nghĩa, chủ trương đánh mạnh. Đồng thời ông cũng chủ trương phải lùi lỏng dàn, tránh những tổn thất quá đáng cho dân. Mỗi lần quân đồng minh bắn nhầm giết dân quá đáng, ông đích thân đến gặp TT Karzai xin lỗi. Cố lè Mỹ đã học được bài học của cuộc chiến tại Việt Nam khi quân đội Mỹ thả bom từ B-52, bắn đại bác ồ ạt, mà rất ít chú tâm đến tác hại tâm lý. Với chủ trương này, ông đã chứng tỏ là một viên tướng hữu hiệu, đạt được thành tích lớn lao trong cuộc chiến, vừa trên mặt quân sự vừa trên phương diện chính trị vi rất

được lòng của các lãnh tụ bộ lạc Afghanistan.

Ông cũng là một viên tướng tiêu biểu cho thế hệ tướng lãnh mới của Mỹ: một tướng trí thức, theo học Harvard, và là chuyên gia về chiến tranh chống phiến loạn. Ông cũng hiểu được mảnh lực của truyền thông và không ngần ngại dùng phương tiện này để cổ súy cho quan điểm của ông. Khác với lối tướng cổ điển như tướng Westmoreland tại Việt Nam im lặng tuân lệnh cho đến khi về hưu mới viết hồi ký than vãn.

Ngay sau khi được bổ nhiệm tư lệnh chiến trường, ông đã bay qua Luân Đôn họp báo, tìm hậu thuẫn cho yêu cầu đón quân của ông. TT Obama bất mãn, gọi ông đến Hoà Lan để gặp tổng thống tại đây. Ông bị TT Obama chính thức cảnh cáo về việc dùng bài chí để làm áp lực lên tổng thống và quốc hội.

Ông đúng là một quân nhân kiêu võ biền bộc trực, không chút tế nhị nào trong chính trị. Ông công khai tuyên bố thân phục và yểm trợ TT Obama và xác nhận đã bỏ phiếu bầu cho Obama. Nhưng đồng thời, ông cũng không hề giấu diếm thái độ khinh thường đối với phần lớn các cộng sự viên của tổng thống, kể cả PTT Biden. Dưới con mắt của ông, những người này chỉ là chính khách, mà lời nói và hành động bị chỉ phai bởi nhu cầu chính trị cá nhân trong khi không quan tâm đúng mức nhu cầu quân sự quốc gia.

Mùa hè vừa rồi, ông cho tập san Rolling Stones làm thiên phóng sự đặc biệt. Dì theo ông và các phụ tá một thời gian để viết một bài dài về cuộc chiến tại Afghanistan. Đây là một tạp chí thiên tài, phản chiến mạnh, dĩ nhiên viết bài có tính cách chống cuộc chiến, nên có tính ghi lại những chuyện hay lời tuyên bố bất lợi cho cuộc chiến.

Trong bài báo đó, chính ông đã công khai thường PTT Biden. Khi được hỏi về PTT Biden, ông hồi lai "ai vậy" (who's that). Thật ra ông nói không nhiều. Phần lớn bài báo trích dẫn những lời tuyên bố của các sĩ quan phụ tá của ông. Điều là những lời tuyên bố nặng nề chống báng cấp lãnh đạo tại Hoa Thịnh Đốn, chẳng hạn như gọi ông Jim Jones, Cố Vấn An Ninh của tổng thống là "hè" (clown), hay chỉ trích đại sứ Mỹ là chỉ lò rào đón cho cá nhân để nếu có thất bại, cũng không bị đổ lỗi. Một vị tướng phụ tá khác còn nói thẳng thừng là cuộc gặp gỡ giữa tướng McChrystal và TT Obama tại Hòa Lan đã là một thất vọng lớn khi tổng thống có vẻ "không chuẩn bị kỹ càng cho cuộc gặp gỡ", nôm na ra là tổng thống hết sức mù mờ chẳng biết mình đang nói gì và cũng chẳng có lập trường gì trong vấn đề giải quyết chiến tranh Afghanistan.

Tờ báo chưa phát hành thì bài phóng vấn đã bị lộ ra ngoài.

Phản ứng của Hoa Thịnh Đốn không có gì lạ, hoàn toàn bất lợi cho tướng McChrystal. Ông bị chỉ trích nặng nề là vô kỷ luật. Ngay cả Thượng Nghị Sĩ Cộng Hoà "diều hâu" John McCain cũng phải lên tiếng chỉ trích tướng McChrystal đã đi quá xa. Tướng McChrystal ý thức mình đã sai lầm, đã sờ soá lớn cho Rolling Stones khai thác, với vang công khai xin lỗi, nhận trách nhiệm đã hành xử thiếu chính chắn, cũng như cho phép sĩ quan thuộc hạ nói những lời bất kính với thương cấp.

TT Obama được mô tả là giận dữ, gọi ông tướng đeo kính diện dế cho ông cơ hội giải thích. Ngày sau đó, tướng McChrystal đe đơn từ chức và được TT Obama chấp nhận, và tướng Petraeus được chỉ định thay thế ngay. Việc bổ nhiệm tân tư lệnh sau vài tiếng đồng hồ chứng tỏ cuộc nói chuyện của TT Obama với tướng McChrystal chỉ là chuyện lầm cho có trong khi tổng thống đã có người thay thế.

Công bình mà nói, TT Obama không có lựa chọn nào khác, và bị bắt buộc phải lấy quyết định đúng là cách chức tướng McChrystal. Nước Mỹ là nước dân chủ pháp trị, trong đó vị lãnh đạo được dân bầu làm tổng thống cũng là Tổng Tư Lệnh quân đội, và mọi hành động hay lời nói chống lại ông đều có thể bị coi là vô kỷ luật không thể thứ được, và vị Tổng Tư Lệnh có toàn quyền cách chức để duy trì quân kỷ không thể không có.

Năm xưa, thời chiến tranh Cao Ly, tướng MacArthur bắt đồng ý ký định với TT Truman, công khai chống đối và bị tổng thống cách chức. Thật ra hai vụ cách chức khác nhau khá xa.

Tướng MacArthur khác biệt ý kiến với TT Truman về vấn đề chiến lược, đại khái ông chủ trương đánh mạnh, chiếm Bắc Hòn ròn bằng qua biển giới Trung Cộng luôn, trong khi TT Truman chủ trương chiếm ưu thế quân sự rồi diều đình để tái lập hoà bình chứ không muốn đại chiến thứ ba với khối cộng sản Nga-Tàu.

Tướng McChrystal thì đồng ý với chiến lược của TT Obama, chỉ khác biệt về chiến thuật và các lệnh hành quân ông coi là yếu đuối, do quyết định của các phụ tá của tổng thống. Điều hình là lệnh cho các quân nhân chỉ có thể tuân thủ tại những khu vực tương đối an toàn mà tính mạng không bị đe dọa ("Patrol only in areas that you are reasonably certain that you will not have to defend yourselves with lethal force,") Tướng McChrystal công khai bày tỏ sự lo lắng của ông là đánh nhau kiểu này sẽ chỉ làm chết lính mà không đạt được thành công.

Câu chuyện trên làm người ta nhớ lại lời than phiền của tướng Westmoreland là ông như là một võ sĩ được đưa lên đài với một tay bị các chính khách trói quặt sau lưng.

Nhưng điểm quan trọng nhất trong thời đà của tướng McChrystal là cả nhân ông và các sĩ quan chiến trường Afghanistan hiến nhiên đã ăn nói phạm thượng, chứng tỏ đã coi thường, bất phục tổng thống và cấp lãnh đạo chính trị tại Hoa Thịnh Đốn. Có thể là quá bức đe dọa vì bị trói tay. Dù sao đây dĩ nhiên là cái tội nặng nhất không thể thứ được.

Trên cẩn bản, lấy quyết định cất chức tướng McChrystal có vẻ để dâng hành động thiêu kỷ luật của vị tướng, nhưng trên thực tế không dể chử nào. Tướng McChrystal mặc dù có những hành động và lời lẽ bất kính đối với cấp lãnh đạo, nhưng quan điểm của ông trên thực tế lại phản ánh một sự xung khắc lớn trong chiến lược chiến thuật tại Afghanistan giữa cấp lãnh đạo Mỹ, mà cũng giữa Mỹ và các đồng minh.

Trong nội bộ chính quyền Mỹ, lập trường tương đối cứng rắn của tướng McChrystal được hậu thuẫn mạnh của bộ trưởng Quốc Phòng Robert Gates và bộ trưởng Ngoại Giao bà Hillary Clinton. Trái lại, PTT Biden, Cố Vấn An Ninh Jim Jones, Đặc Sứ Richard Holbrooke, và Đại Sứ Karl Eikenberry thì chủ trương tránh dụng chạm, cầu giờ chờ ngày rút quân. Mâu thuẫn này không phải mới có bây giờ mà đã ám từ lâu, và đã là lý do chính khiến TT Obama trước đây chần chừ suy tính cả ba tháng trời mới có được quyết định đón quân theo yêu cầu của tướng McChrystal.

Vấn đề cũng gặp khó khăn với đồng minh.

Ngay sau khi bài báo trên Rolling Stones bị lộ, TT Karzai của Afghanistan mau mắn ca tụng tướng McChrystal là vị tướng hưu hiệu, xuất sắc nhất từ trước đến giờ. Một số lãnh tụ bộ lạc cũng lên tiếng ca ngợi tướng McChrystal và e ngại việc cất chức của ông sẽ ảnh hưởng tai hại đến cuộc binh định Afghanistan. Phát ngôn viên của Liên Minh Phòng Thủ Bầu Đài Tây Dương (NATO) và ngay cả Ngoại Trưởng Đức cũng đều lên tiếng ủng hộ tướng McChrystal ngay.

Những sự kiện này phải bày ra ánh sáng sự ph襌 tạp của vấn đề Afghanistan với những khác biệt quan điểm cản bận ở cấp lãnh đạo cao nhất.

TT Obama sau khi cách chức tướng McChrystal, đã xác nhận không có gì thay đổi trong chiến lược chiến tranh. Tắt tư lệnh, tướng Petraeus trước đây là tư lệnh chiến trường Iraq, đã thi hành hưu hiệu chính sách đón quân đưa đến một tình trạng tương đối ổn định tại đây. Cuộc chiến tại Iraq tuy vẫn còn lai rai với những tấn công bằng bom tự sát rì rả của quân khủng bố, nhưng trên tổng quát, được coi như đã thành công, giúp cho TT Obama thực hiện lời hứa rút hết quân Mỹ trong năm tới.

Tướng Petraeus coi như bị xuống cấp vì ông hiện đang làm tư lệnh cả mặt trận vùng Vịnh, nhưng TT Obama không có lựa chọn nào khác vì cần tướng có khả năng nhất. Tướng Petraeus chẳng những xuất sắc về quân sự, mà cũng khéo léo về chính trị hơn tướng McChrystal.

Trong câu chuyện này, qua việc chỉ tướng McChrystal từ chức cũng như sự bổ nhiệm tướng Petraeus, TT Obama đã được nhìn nhận như đã lấy những quyết định đúng đắn. Vấn đề là những quyết định đúng đắn đó chỉ là những quyết định cục bộ trong một bức tranh vĩ đại: có giải quyết ổn thỏa cuộc chiến chống khủng bố tại Afghanistan được hay không. Cuộc chiến tại đây, "chính danh" hơn cuộc chiến tại Iraq, còn là cuộc chiến sinh tử của Mỹ chống Taliban và nhóm khủng bố Al Qaeda.

Bó dở cuộc chiến để rút về đúng hạn kỳ của TT Obama ấn định - bắt đầu từ giữa năm 2011 - sẽ có nghĩa là quân khủng bố Al Qaeda và Taliban có thể sẽ chưa bị tiêu diệt hoàn toàn, và sẽ có cơ hội tiếp tục đánh nhau với quân của TT Karzai sau khi lính Mỹ đã về nước hết (trong khoảng thời gian "coi cho được -decent interval") Nếu chẳng may, TT Karzai thất bại, quân Taliban chiến thắng, chiếm lại được chính quyền (30-4 thứ hai) thì tình trạng sẽ trở về nguyên trạng của trước 9/11 năm 2001. Nói cách khác, cuộc chiến trong gần tám năm nay trả thành một cuộc chiến hoàn toàn vô ích mặc dù tốn kém cá nhân, cá nhân quân và dân chết. Ngay sau nữa là Afghanistan sẽ lại trở thành căn cứ địa và "quân trường" của quân khủng bố.

Tại Việt Nam, Mỹ rút về là hết chuyện. CSVN không có ý định cũng như khả năng đuổi theo đánh tới Nuru Ước. Tại Afghanistan, rút quân về chỉ là để ngó cảnh cửa vào Nuru Ước cho Al Qaeda. Ai bảo đảm được một 9/11 nữa sẽ không xảy ra"

Tướng Petraeus chỉ còn kinh hòn năm để tiêu diệt khủng bố tại Afghanistan, hay gây dựng quân đội Afghanistan thành một lực lượng quân sự đủ mạnh để tiêu diệt hay ít nhất cầm chân khủng bố, để tám năm chinh chiến khởi trở thành công cốc, và để bảo vệ nước Mỹ trong lâu dài. Cố làm được không, đó mới là vấn đề.

Tuần trước, tướng Petraeus đang điều trần trước Quốc hội Mỹ để trả lời bài. Phát ngôn viên của Taliban đã nhận định việc bổ nhiệm một ông tướng đã kiệt sức vì tám năm thử lửa tại Iraq và Afghanistan sẽ không cứu vãn được tình thế. Đây chỉ là luận điệu tuyên truyền bôi bác, nhưng dù sao thì gánh nặng trên vai tướng Petraeus không nhỏ, nhất là lại bị giới hạn thời gian tính vi nhu cầu tái tranh cử của TT Obama năm 2012. Thời thi chúng ta chờ xem. (27-06-10)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Viết Lại Lịch Sử

23/03/2010

Viết Lại Lịch Sử

Vũ Linh

...cuối trào Bush, đã có ba cuộc khung hoàng lốn: già cù, ngán hàng và kinh tế...

Cách đây ít tuần, bà phụ tá Valerie Jarrett được tuần báo Newsweek phỏng vấn. Bà Jarrett là một trong "tứ trụ triều đình" (cùng với quân sự David Axelrod, phát ngôn viên Robert Gibbs, và Chánh Văn Phòng Rahm Emanuel), bạn chí thân của TT Obama từ mấy chục năm qua tại đất Chicago khét lẹt. Biết sẽ phải trả lời nhiều câu hỏi về thành quả năm qua của TT Obama nên ngay từ đầu, bà Jarrett đã rào đón "Look, we inherited a mess", tạm dịch là "Này nhé, chúng tôi đã hưởng một già tài ròi tung".

Gần đây, cựu quan sự của Bush là Karl Rove xuất bản hồi ký về tám năm cầm quyền của Bush. Ông Paul Begala, cựu phụ tá của TT Clinton, hiện là bình luận gia cho đài truyền hình CNN, viết ngay một bài phân tích và chỉ trích sách của Ông Rove chỉ là 500 trang nói nỗi. Begala đã kich dà vung phì thảng ngay từ đầu sách của Clinton để lại khiến nước Mỹ mang nợ, là thù phạm trong các khung hoàng già cù và ngán hàng, đẩy kinh tế xuống hố, nói lão về vụ Iraq, không để ý đến những cảnh giác về khung bố khiến xảy ra vụ 9/11 mà đáng lẽ ra đã có thể tránh được.

Câu nói của bà Jarrett không có gì lạ, và lập luận của ông Begala cũng ráp khuôn theo quan điểm cấp tiến, thiên tài. Tất cả chung quy là tại Bush hết. Hơn một năm sau khi nhậm chức, TT Obama và các phụ tá vẫn còn cãi bài đỗ thừa lèu đầu Bush. Vấn đề là do số dân Mỹ cũng biết Bush để lại một già tài không may mắn và do đó họ mới bầu Obama lên để dọn dẹp, để "thay đổi", vì tin ở lời hứa Ông sẽ giải quyết mọi chuyện, chứ không phải báu một người chẳng biết làm gì hơn là ngồi ăn ván thắng này qua năm nay. Nếu Bush không làm những sai lầm to lớn khiến dân Mỹ chán ghét thì làm sao Obama được bầu" Dũng ra, Obama phải cảm ơn Bush vì đã không hưởng được cảm giác mát ăn bát vàng"

Sự thật nước Mỹ là một nước lòn, với thật nhiều vấn đề rắc rối, hết chuyện này đến chuyện khác, liên miên bất tận, và tất cả các tổng thống từ xưa đến nay, đều hưởng một già tài đầy chuyện nhức đầu. Từ Lincoln vừa lèn lèn lanh ngay cuộc nội chiến, đến Roosevelt nhận chức trong cuộc khung hoàng kinh tế vĩ đại. Gần đây hơn, Kennedy thừa hưởng cuộc chiến tranh lạnh và đàm hòa tiền nguyên từ tại Cuba cách Miami một trăm dặm. Johnson thừa hưởng chiến tranh và khung hoàng chính trị ở Việt Nam và cuộc tranh đấu dân quyền của dân da đen. Nixon lanh cuoc chiến Việt Nam và một nước Mỹ phân hóa cung cực. Carter lanh cuoc Watergate khiến dân Mỹ mất tin tưởng vào chính quyền. Reagan nhận được một nước Mỹ sa sút trên mọi lãnh vực, từ kinh tế đến ngoại giao. Ngay cả TT Bush 43 cũng thừa hưởng cuộc khung hoàng kinh tế sau khi thị trường chứng khoán rớt gần 60% năm 2000 vào cuối trào Clinton....

Đi nhiên là dân Mỹ đã nghe đủ kiểu tố giác các vị tổng thống tiền nhiệm trong mảng tranh cử. Nhưng sau khi tổng thống mới nhậm chức thì những chuyện xia tay đỗ thừa hùm như chấm dứt. Các tảng tổng thống bắt tay vào việc, giải quyết các chuyện rắc rối.

Duy chỉ có TT Obama thì hơn một năm sau, vẫn ngồi than vắn và đỗ thừa.

Và điều đáng nói hơn nữa là những lời cáo buộc về Bush phần lớn không có căn bản nghiêm chỉnh. Ông Begala tố TT Bush đã không ngửu được cuộc tấn công 9/11, đã nói láo để có lý do đánh Iraq, làm tan nát kinh tế Mỹ qua các khung hoàng già cù, ngán hàng, và để lại một hố thâm thủng ngán sách vĩ đại. Ta hãy thử khám phá lại mấy vấn đề này.

VŨ TẤN CÔNG 9/11

Ông Begala khẳng định nếu Bush chả tám hơn thi đã có thể ngăn ngừa được cuộc tấn công 9/11. Trong tất cả các lời chỉ trích Bush, đây là lời chỉ trích thiếu lương thiện nhất. Không ai biết trước được cuộc tấn công đó, hay ngần ngừa được nó.

Hệ thống an ninh tình báo mà TT Bush thừa hưởng là một cơ chế bết bát cứng cặc, vô tổ chức, với ít nhất là hai tá cơ quan cùng chung trách nhiệm mà chỉ lo tranh công mòi giò nhau chứ không có hợp tác, chia sẻ tin tức với nhau. Đây thật ra là già tài của mấy đời tổng thống để lại.

Nếu thật sự phải nói đến vấn đề trách nhiệm thi những người có trách nhiệm lớn nhất làm té liệt các cơ quan an ninh tình báo là các thượng nghị sĩ Dân Chủ, đứng đầu là Frank Church, từ dưới thời Nixon đã truy tố các hoạt động của CIA và giới hạn tối

các hoạt động này. Rồi đến các TT Carter và Clinton khi họ cắt giảm ngân sách và cấm không cho CIA và FBI dùng những thành phần "bất hảo" làm nguồn tin hay gián điệp, cắt đứt phần lớn nguồn cung cấp tin từ nhân sự, mà chỉ có thể trông cậy vào các nguồn kỹ thuật qua máy móc như computer, internet, điện thoại, phi cơ thám thính.... Những phương tiện này có thể hữu hiệu ở Mỹ, nhưng khi Osama Bin Laden chui vào hang núi, không sử dụng điện thoại hay email, thì Mỹ đành bó tay, tám năm truy lùng cũng không tìm được dấu vết.

Dựa trên lập luận của ông Begala, thì ta có thể đặt câu hỏi nếu vụ 9/11 xảy ra là do Bush bất tài bất cẩn, thì vụ đánh bom hai cao ốc World Trade Center ở Nữu Ước năm 1993 dưới thời Clinton thì có phải là do Clinton - và ông phụ tá Begala- bất tài và bất cẩn không? Và hầu hết các đặc công cảm tử Hồi giáo trong vụ 9/11 đều đã sống ở Mỹ, học lái máy bay từ thời TT Clinton, sao họ không bị khám phá và bắt ngay từ lúc đó? TT Clinton - và Begala- có tám năm để ngăn chặn khủng bố trong khi TT Bush có tám tháng để ngăn ngừa vụ 9/11.

Cái công lao của Bush là cái tóm toàn diện tổ chức an ninh và bảo đảm nước Mỹ được an toàn cho đến ngày nay. TT Obama cần ghi nhận công lao của Bush đã để lại cho ông một hệ thống an ninh hoàn hảo hơn. Nhưng đòi hỏi sự công nhận như vậy là quá đáng!

CUỘC CHIẾN IRAQ

Sau vụ tấn công 9/11, cả nước Mỹ, từ dân chúng đến cấp lãnh đạo hai đảng và cả truyền thông, hầu như mất tinh túc, hoảng sợ trước sự bất lực của tổ chức an ninh Mỹ (không có khả năng ngăn cản được quân khủng bố). Al Qaeda là một đe dọa, nhưng Saddam Hussein cũng nguy hiểm không kém. Lãnh tụ Iraq không bao giờ dám hàn dẹp đánh Mỹ. Mà ông này lại dường như có vũ khí giết người tàn ác kỳ nguy hiểm. Chỉ cần một trái bom "bẩn", tức là bom nguyên tử bô tûi hay một trái bom vi khuẩn đó, thả ngay trung tâm Nữu Ước là có thể giết được hàng trăm ngàn người. Trong khi đó, tất cả tin tức tình báo Mỹ, Do Thái, Anh, Pháp, Đức, Nga, Á Rập đều chắc chắn là Saddam có những vũ khí đó và sẵn sàng sử dụng.

Cựu TT Clinton tuyên bố năm 1998: "Cộng đồng thế giới có thể sẽ thấy càng ngày càng nhiều những đe dọa kiểu Iraq ngày nay: một nước ngông cuồng với vũ khí giết người tàn ác, sẵn sàng sử dụng hay cung cấp cho các tổ chức khủng bố những vũ khí đó. Nếu chúng ta không có biện pháp đáp ứng bây giờ, Saddam và tất cả những tên muôn theo bước chân của ông ta sẽ cảm thấy mạnh dạn hơn trong tương lai." Nói thì oai, nhưng TT Clinton chẳng dám làm gì, dù đã được thỉnh nguyện thư của rất nhiều nhân vật của cả hai đảng, kể cả những nhân vật này chửi ông Bush là nô lão!

Không một tổng thống hay chính khách Mỹ nào trong thời điểm đó có thể khoanh tay ngay chờ Saddam thả bom "bẩn" rồi mới hành động. Ta thử tưởng tượng mà chuyện đó xảy ra thì Bush sẽ có tội cõi nào và sẽ bị đánh tới đâu? Khi TT Bush - sau khi cảnh cáo Saddam cả chục lần, và sau khi Saddam phô lò cả chục quyết định của Hội Đồng Bảo An Liên Hiệp Quốc - quyết định đánh Saddam để loại trừ mối đe dọa lớn này, thì cả Thượng viện lẫn Hạ viện đều ủng hộ quyết định của ông, kể cả các thượng nghị sĩ Dân Chủ Hillary Clinton, John Kerry, và Joe Biden. Quyết định đó cũng được cựu TT Clinton hoan nghênh.

Ta cũng cần biết là TT Bush lẩn các lãnh tụ lưỡng đảng tại Thượng và Hạ viện đều nhận được cùng một bão cáo về tinh hình an ninh. Các báo cáo định kỳ này do Giám đốc CIA George Tenet soạn thảo, và ông Tenet là người được TT Clinton bổ nhiệm chứ không phải là "đàn em" của Bush, thông đồng với Bush đánh lừa Quốc hội. Muốn biết thêm quan điểm của các lãnh tụ Dân Chủ về vấn đề Iraq dưới thời TT Clinton, tức là trước khi Bush có dịp "nô lão", xin xem:

<http://www.rightwingnews.com/quotes/demsonwmds.php>

Đánh Iraq là một quyết định sai lầm vì dựa trên tin tức sai lầm của tình báo, không phải vì TT Bush cố tình "nô lão".

KHỦNG HOÀNG KINH TẾ

Phải nói ngay là cuối trào Bush, đã có ba cuộc khủng hoảng lớn: giá cur, ngân hàng và kinh tế. Nhưng tựa chung, cả ba cuộc khủng hoảng thực sự chỉ là một: khủng hoảng giá cur đưa đến khó khăn cho ngân hàng với hàng ngàn nợ mua nhà không thanh toán, tạo ra tình trạng nợ đần đến suy tàn kinh tế. Đầu giây mới nhợt vẫn là khủng hoảng giá cur, đánh dấu bởi tình trạng thiên hạ mua nhà bừa bãi, không trả nợ được, phải bán nhà, tồn kho nhà tăng mạnh, và giá nhà suy xẹp.

Cuộc khủng hoảng giá cur không phải nảy sinh ra trong mấy năm ông Bush làm tổng thống, mà là kết quả của một tiến trình hơn ba mươi năm, kể từ thời TT Carter.

Vào năm 1977, TT Carter nhận thấy các ngân hàng không chịu trả nợ mua nhà rẻ tiền trong các trung tâm (downtown) thành phố lớn, nơi tập trung số đông dân nghèo, phần lớn là dân da màu. Ông ra luật Community Reinvestment Act chấn chỉnh những cấm kỵ thị (redlining) những khu này, mà còn bắt buộc các ngân hàng phải dãi tốn cho việc cấp nợ mua nhà cho những khu này. Đưa đến một sự bộc phát nợ mua nhà trong giới trung lưu và nghèo.

Trước áp lực của mức cầu, cộng với sự phát triển kinh tế mạnh mẽ dưới thời TT Reagan, các ngân hàng bị đặt vào tình trạng phải phát triển mạnh để có đủ tiền cho vay. Qua thời TT Clinton, năm 1999 ông Clinton áp dụng nhu cầu của ngân hàng bằng cách giải tỏa luật kiểm soát ngân hàng, cho phép các ngân hàng thương mại sát nhập vào các ngân hàng đầu tư, công ty tài chính, và hăng hái kiếm, đưa đến sự ra đời của những tổ hợp tài chính khổng lồ như CitiGroup, Bank of America, Lehman Brothers,...

Đưa đến tình trạng cạnh tranh sống chết giữa các ngân hàng.

Các đại gia này thi đua tìm mọi cách để thỏa mãn nhu cầu cho vay mua nhà, chế biến ra những công cụ tài chính phức tạp như các gói nợ (debt bundles), các nghiệp vụ đầu tư phái sinh (derivatives) và đối xứng (hedging) dưới thời TT Clinton.

TT Clinton cũng bành trướng mạnh vai trò của hai cơ quan tín dụng bán công Fannie Mae và Freddie Mac, mua lại hàng trăm tỷ nợ nhà của các ngân hàng để các ngân hàng có tiền cho vay tiếp tục. TT Bush đã nhiều lần đòi già tăng sự kiểm soát hai định chế này, nhưng là hai con gà đẻ trứng vàng giúp hàng triệu gia đình trung lưu và nghèo sở hữu nhà, do đó Bush cũng không có được hậu thuẫn trong Quốc hội để có thể làm được gì. Chưa kể là hai cơ sở bán công ấy cũng chi tiền vận động rất mạnh cho phe Dân Chủ trong Quốc hội. Chủ tịch Ủy ban Ngân hàng Thượng viện là Nghị sĩ Chris Dodd bị điều tra chính là vì chuyện này với Fannie Mae và Freddie Mac (chưa kể tiền bạc của hai công ty Countrywide và AIG) mà nay quyết định sẽ không ra tái tranh cử nữa.

Ví dụ dái hóa nợ mua nhà đưa đến kết quả thực tiễn là 1) sự thịnh hành của nợ thứ cấp (sub-prime) cho những người chưa đủ điều kiện vay mượn bình thường, và 2) giá nhà giá tăng một cách vô lý, đặc biệt là trên các thị trường nóng bỏng như Florida, California, và Nevada. Thiếu hụt mua bán chung các ngân hàng làm không dãy, cũng như chi trích Bush đã không làm gì để ngăn chặn khủng hoảng, nhưng quên rằng chính mình cũng có trách nhiệm lớn khi vung tay quá trán, mua nhà bừa bãi quá khích của mình. Trước khi quy trách nhiệm lên người khác, ta cũng nên nghĩ lại trách nhiệm của chính mình.

Đến một lúc nào đó bong bóng giá cur sẽ nổ tung, cũng như bong bóng điện toán dot.com đã nổ năm 2000 cuối thời Clinton. Cái không may cho TT Bush, mà cũng cho ứng viên Cộng Hòa McCain, là bong bóng đó nổ lúc cuối trào Bush, đúng một tháng trước cuộc bầu cử tháng 11 năm 2008. Cả Bush lẫn McCain đã phải trả giá thật đắt cho các chính sách my dân của Carter và Clinton.

Ông Begala chỉ trích Bush đã để lại một cái hố thâm thủng ngân sách khổng lồ. Nhưng ông quên nhắc lại cái hố thâm thủng của Bush là chuyện bắt buộc phần lớn vi cuộc chiến chống khủng bố trong nước cũng như ngoài nước, mà vẫn chưa bằng một phần mười cái hố Obama sẽ để lại trong những năm tới vì chính sách tái phân phối lợi tức của ông. Điều đáng nói là Begala lờ tiếng chỉ trích cái hố thâm thủng chưa tới một ngàn tỷ của Bush, nhưng lại hai tay hoan nghênh cái hố thâm thủng mười hai ngàn tỷ của Obama.

Lịch sử ghi nhận TT Bush đã làm nhiều sai lầm cay đắng và nghiêm trọng, chẳng hạn như không tích cực hơn khi thấy bong bóng giá cur càng ngày càng căng, đã cắt giảm thuế quá nhiều trong lúc nước Mỹ phải gánh hai cuộc chiến khiến ngân sách rơi vào thâm thủng, hay đã không có kế hoạch chu đáo hơn để ổn định Iraq sau khi đã loại bỏ được Saddam. Nhưng tố cáo Bush đã nói láo về vụ Iraq hay là thủ phạm tạo ra khủng hoảng giá cur, ngân hàng phá tan nước Mỹ chỉ là viết lại lịch sử. (21-3-10)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi Thứ Ba.

Bán Tháo Và Sai Áp Nhà: Điều Cần Biết

23/02/2010

Bán Tháo Và Sai Áp Nhà: Điều Cần Biết

Vũ Linh

Khoảng năm chục triệu gia đình đang gặp khó khăn...

Báo New York Times, trong số ra Tháng Mười Một năm ngoái đã loan tin số lượng nhà bị ngân hàng sai áp sẽ tiếp tục tăng mạnh trong năm 2010. Ít ra cũng sẽ có hơn hai triệu nhà bị sai áp trong năm nay, trong khi giá nhà trung bình sẽ rớt thêm 10% nữa.

Đối với những người thắc mắc tại sao cuộc khủng hoảng giá cur vẫn tiếp tục sau khi TT Obama đã tung ra kế hoạch 75 tỷ cứu nguy, gọi là Making Home Affordable Program, cho các ngân hàng sửa đổi lại nợ nhà để giúp những gia chủ bị kẹt tiền vì mất việc làm, thì báo "phe ta" Times đã có câu trả lời và nhận xét: "vì kế hoạch cứu nguy của TT Obama đã sai trật ngay từ đầu" (the Obama plan has been flawed from the start).

Trên cẩn bản, chương trình cứu nguy này dựa trên thiện chí của các ngân hàng, chịu cho sửa đổi nợ hay không. TT Obama loan tin rằng sẽ có đến bốn triệu gia đình được giúp đỡ sửa nợ và thoát nạn. Ngay từ đầu, cũng như cột báo này đã viết, không ai tin vào con số lao quan này hết. Và thực tế cho thấy là đúng vậy, con số mấy triệu chỉ có trong diễn văn bông bãy của TT Obama. Cho đến nay, chỉ mới có 750.000 người được cho điều chỉnh tạm thời, và lèo tèo 66.000 được điều chỉnh thực thụ. Nếu tính gia cư không cải thiện, và tỷ lệ thất nghiệp không suy giảm sút, thì phần lớn những 750.000 người được điều chỉnh tạm thời sẽ không còn đủ điều kiện điều chỉnh nợ thực thụ nữa và sẽ mất nhà.

Có khá nhiều lý do kế hoạch này đã thất bại:

-Sửa đổi nợ tức là kèo dài thời gian nợ ra để người vay trả ít hơn mỗi tháng. Điều này hiển nhiên không có gì hấp dẫn cho các ngân hàng vì lúc này là lúc tất cả các ngân hàng kẹt tiền mặt và cần nhiều tiền hơn, chứ không phải cần ít đi. Trong khi đó, việc sửa nợ hoàn toàn "tùy ý" của ngân hàng, không có gì bắt buộc họ phải làm hết. Đây là môt thức can thiệp nửa vời tiêu biểu của TT Obama, muốn can thiệp nhưng không thể can thiệp thẳng thừng như trong các nước xã hội chủ nghĩa.

-Không ép buộc được thi cùi cách khuyến khích. Số tiền TT Obama cho ngân hàng để khuyến khích họ sửa nợ chỉ là một ngàn đô cho mỗi cá nhân nợ họ chịu sửa đổi. Chỉ là bắc các sô với hàng tỷ tiền nợ ngân hàng đang có. Lấy một ví dụ cụ thể: trung bình một căn nhà ở Nam California giá nửa triệu, phần lớn đều nợ ngân hàng đầy đủ từ trước giờ là vì không trả trước giờ (no down), hoặc là vì chủ nhà đã xin thêm nợ nhe, nợ ba để lấy tiền ra rồi. Số nợ đó phải trả tiền lãi là năm phần tối thiểu (chưa kể các nợ sub-prime mà lãi suất có thể cao hơn nhiều), tức là 25.000 đô một năm. Lớn gấp 25 lần số tiền Nhà Nước trả cho ngân hàng để chính nợ. Không có lý do gì ngân hàng phải choáng mắt vì cái 1.000 đô Nhà Nước thường cho họ.

-Phần lớn điều chỉnh là tạm thời, sau đó đều nhà tiếp tục mất giá, và giá chủ tiếp tục mất giá -như tình trạng hiện nay- thì lại phải điều chỉnh lại, và có rất nhiều trường hợp sẽ không đủ điều kiện điều chỉnh nợ thực thụ nữa và sẽ mất nhà.

-Sự can thiệp của Nhà Nước tự nó đã làm cho kế hoạch thất bại. Người vay nợ thấy có cơ hội quyệt nợ hay sửa đổi nợ có lợi cho mình nên ý lại, không trả nợ để đền xin sửa nợ. Ngân hàng không thấy như cầu sửa nợ vì nếu có bồ gi thì Nhà Nước cũng sẽ can thiệp, borm tiền vào cứu họ như đã làm, nhất là khi họ thấy các con nợ lding tình hình, cõi tĩnh không trả nợ.

Kết quả cụ thể là kế hoạch cứu nguy các người vay nợ nhà đã thất bại hoàn toàn. Hiện nay, chúng ta ra đường vẫn thấy nhan nhản những bảng nhà bán tháo (short sale) hay nhà sai áp (foreclosure).

Và đúng như New York Times dự đoán, con số nhà bị sai áp vẫn tiếp tục tăng mạnh mà không có triệu chứng suy giảm chút nào. Nếu theo dõi báo chí kỹ thi ta sẽ thấy vẫn đề của cur không phải là ưu tiên gi đồi với TT Obama. Hiện nay không ai thấy có kế hoạch hay ý kiến gì để giải quyết khủng hoảng kéo dài này. Khoảng năm chục triệu gia đình đang gặp khó khăn, nhưng ưu tư của TT Obama là cái tố y tế (hoàn toàn bế tắc sau khi Dân Chủ mất đa số 60 ghế kiểm soát Thượng Viện), việc làm (mới trở thành ưu tiên sau khi lò là cùa nửa năm trời và bị chỉ trích nặng, rồi mất ghế thượng nghị sĩ ở Massachusetts), và hâm nóng địa cầu (có thể đe dọa trái đất trong vài thế kỷ nữa). Trong tuần qua, TT Obama đến Las Vegas và công bố một chương trình 1.5 tỷ đế giúp năm tiểu bang bị khủng hoảng giá cur nặng nhất. Tuy chíết chưa được công bố, nhưng chỉ nhìn vào con số này so với cả ngàn tỷ cứu nguy ngân hàng, cứu nguy các hàng xe, thi ta cũng thấy nó nhỏ hơn giòi nước thà xuống đại dương.

Tình trạng khủng hoảng giá cur gần đây lại còn thêm trầm trọng vì một hiện tượng mới: nhiều người có tình không trả nợ nhà, bỏ nhà, mặc dù vẫn đủ khả năng tài chính để trả nợ. Đó là tình trạng của những người thấy giá nhà xuống quá thấp so với số tiền còn nợ.

Lý ví dụ một người mượn 400.000 đô để mua một căn nhà 500.000. Bây giờ giá thị trường căn nhà đó tuột xuống còn 300.000, tức là 100.000 thấp hơn số nợ. Chủ nhà thấy không có lý do gì tiếp tục trả mỗi tháng 2.500 hay 3.000 đô trong khi họ đã mất hết vốn mà lại còn phải trả thêm cho ngân hàng 100.000 nữa. Thà bỏ nhà cho nhà băng rồi đi thuê nhà có lợi hơn. Hay mua một căn nhà khác rẻ hơn.

Chẳng những vậy, họ còn được cái lợi là ở nhà mà khỏi trả tiền trong một thời gian. Thông thường ngân hàng phải mất cả năm trời mới sai áp nhà, trong thời gian đó họ cứ ở lý trong nhà không trả tiền nợ, cho đến khi bị đuổi ra khỏi nhà cả năm sau. Họ có thể tiết kiệm được vài ba chục ngàn một năm như trong ví dụ trên.

Tình trạng không trả tiền nợ nhà sẽ đưa họ đến cảnh bị ngân hàng bắt bán tháo (short sale), rồi nếu không được sẽ bị sai áp (foreclosed).

Bán tháo là tình trạng gia chủ - cũng là con nợ - điều đình với ngân hàng cho họ bán rẻ, thấp hơn số tiền còn mắc nợ. Bán được bao nhiêu, ngân hàng lấy bấy nhiêu để trừ vào tiền nợ. Sai áp là tình trạng không bán được, đưa luôn nhà cho ngân hàng rờ đi, rờ trống. Sai áp là phải qua quyết định của tòa. Ngân hàng sẽ thưa con nợ ra tòa và được tòa cho phép lấy nhà. Ngân hàng lấy nhà rồi bán, thu được bao nhiêu thì trừ vào số nợ. Bán tháo thì trên nguyên tắc vẫn còn được ở trong nhà, trong khi sai áp thì phải dọn ra.

Nhiều người nhìn thấy đây là cách giàn đị để thoát nợ, và không ít người đã có tình để xây ra tình trạng này. Dĩ nhiên là họ biết mức khai tín (credit score) của họ sẽ bị ảnh hưởng tai hại. Họ sẽ bị vào "số đen tín dụng" năm bảy năm là ít, mai mốt mua nhà, mua xe hay xin thẻ tín dụng sẽ khó khăn hơn. Nhưng họ vẫn chấp nhận một phần để thoát nợ, và một phần dựa trên lý luận bấy giờ ai cũng vậy hết, do đó mức khai tín chắc cũng không hại lắm. Thời thi chuyen mai đế mai mốt tinh.

Tính toán như vậy là giàn đị hoà vốn đế mà quên mất một yếu tố then chốt sẽ gây nhức đầu không ít sau này.

Đó là vấn đề tiền vốn thiếu ngân hàng (deficiencies).

Trở lại ví dụ trên, nếu như bán tháo nhà được 400.000 thì coi như đã trả dứt cái nợ 400.000. Nhưng nếu chỉ bán được 300.000 thì coi như vẫn còn thiếu ngân hàng 100.000. Trong tình trạng ngân hàng sai áp và bán nhà cũng vậy. Nếu ngân hàng bán được 400.000 thì coi như xong nợ, nhưng nếu ngân hàng chỉ bán được 300.000 thì coi như người vay vẫn thiếu ngân hàng 100.000.

Nếu quý vị nghĩ rằng quý vị có thể phủi tay ra, không thắc mắc gì đến số tiền 100.000 còn thiếu đó nữa, thì quý vị đã sai lầm nghiêm trọng, và đã rước họa vào thân rồi. Vì các ngân hàng sẽ không tha số nợ còn thiếu đâu và sẽ tìm đủ mọi cách lấy lại, một cách hợp pháp hoàn toàn.

Trong vấn đề này, luật lệ tùy thuộc vào mỗi tiểu bang. Hầu hết các tiểu bang - trong đó có Florida và Texas - cho phép ngân hàng tiếp tục tố để lấy về số tiền nợ còn thiếu. Ngay cả trong trường hợp thoả thuận với ngân hàng và được phép bán tháo nhà, ngân hàng vẫn có quyền truy tố. Lấy ví dụ trường hợp trên, mặc dù con nợ điều đình và được ngân hàng cho phép bán tháo với giá 300.000, ngân hàng vẫn có quyền truy đòi 100.000 còn thiếu.

Tức là ngân hàng sau đó có quyền sao áp các tài sản khác (nhà, xe, trang sức ngân hàng), hay có quyền xin tòa cho giữ lại một phần lương (salary garnishment), không những để thanh toán số tiền nợ thiếu, mà còn phải trả tiền tòa, tiền luật sư, tiền lãi hời tố, v.v..., cho ngân hàng nữa.

Chi có một cách duy nhất để thoát nợ là bắt ngân hàng ký giấy tha nợ thiếu, trên giấy trắng mực đen đáng hoàng, ngay khi điều đình để bán tháo nhà.

Tiểu bang California là một trong số ít tiểu bang không cho phép truy đòi số tiền thiếu đó. Nhưng thực tế không dễ dàng như vậy vì ngân hàng có nhiều cách để truy đòi số tiền thiếu.

-Thông thường khi vay mượn tiền mua nhà, ta ký hai văn kiện chính, 1/ để nhận rõ đã vay mượn một số tiền để mua nhà, và 2/ để trao nhà cho ngân hàng làm thế chấp nợ. Khi điều đình bán tháo hay sai áp, thường thì ngân hàng sẽ ký giấy nhận nhà và giải tòa thế chấp, nhưng nếu ta không cần nhận, ngân hàng sẽ không ký giấy xóa nợ, để rồi dưa trên giấy nợ vẫn còn giá trị đó, ngân hàng sẽ tiếp tục truy tố ta.

-Hay trong những trường hợp bán tháo, sai áp, ngân hàng sẽ bắt con nợ ký cá xáp giấy tờ. Ta không cần nhận sẽ bị ngân hàng lừa ký tên chấp nhận số thiếu hụt như là nợ còn thiếu sẽ phải trả. Hiện nay đã có một số người ra toà trong trường hợp bắt cần này rồi. Bút sao ghi chép.

-Khi ta ký văn kiện vay mượn, thông thường thi cung huu luat de được áp dụng là luật lệ của tiểu bang của ngân hàng sở hữu giấy nợ. Trong thời gian qua, các giấy nợ nhà đã được các ngân hàng mua đi bán lại cả chục lần, bây giờ chẳng ai rõ ngân hàng nào đang sở hữu giấy nợ đó. Mặc dù là giấy nợ mua nhà ở Cali với một ngân hàng Cali, nhưng bây giờ rất có thể giấy nợ đó đã là sở hữu của một ngân hàng Texas, nơi cho phép truy tố số tiền thiếu hụt, thì ta sẽ kẹt ngay.

Trong trường hợp này, chỉ có một cách duy nhất là chúng ta chịu khó chi tiền, thuê luật sư đáng tin cậy, coi dùm giấy tờ khi ta điều đình bán tháo với ngân hàng để bảo đảm ta đã hoàn toàn thoát nợ.

Ở đây, vấn đề là ta cần phải thuê luật sư thật sự biết việc, chuyên về giao dịch địa ốc - thay vì chuyên về tai nạn xe cộ chẳng hạn. Quan trọng hơn nữa là đừng trông cậy vào mấy ông bà nhân viên các hãng địa ốc, trung gian mua bán nhà (realtor, real estate agent). Họ không biết gì về luật mà chỉ cần kiểm tiền huệ hồng.

Xứ Mỹ là xứ tự do dân chủ nhất thế giới, nhưng là tự do dân chủ pháp trị, đấu do có luật lệ quy cùi đây đủ. Không phải ngẫu nhiên mà nước Mỹ là nước có nhiều luật sư nhất thế giới. Các ngân hàng là các định chế lớn, có cả trăm cả ngàn luật sư làm việc cho họ, bảo vệ quyền lợi của họ. Nếu ta nghĩ rằng cứ việc quay lưng bước đi là sẽ thoát nợ, để ngân hàng lanh đạn, là ta đã lượng giá sai lầm vấn đề, giàn đị hoà quá mức để rồi sau này lanh hận quá đáng tiếc. Chúng ta cần phải cực kỳ kỹ lưỡng để tránh hau hoạ. (21-2-10)

Quý đọc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi Thứ Ba.

Câu Chuyện Truyền Thông Mỹ

29/09/2009

Câu Chuyện Truyền Thông Mỹ

Vũ Linh

...không biết mình đã bị vào xiếc của truyền thông cấp tiến...

Người ta thường nói dân chủ và dân trí luôn luôn đi dì với nhau. Không có dân trí thì không thể có dân chủ. Ngược lại, không có dân chủ thì dân trí cũng không phát triển được.

Dân chủ là quyền của người dân làm chủ đất nước, tức là quyền tự do lựa chọn người lãnh đạo, trong trật tự ổn định, theo tự do bầu cử để lấy người có da số phiếu của dân. Dân trí là sự hiểu biết của người dân về những vấn đề của đất nước, để có thể có một quyết định sáng suốt, chọn người lãnh đạo cho đúng ý mình, người minh nginh có thể sẽ thực hiện được những nguyện vọng của mình. Nôm na là vậy.

Dân chủ tại xứ Mỹ này đã được Hiến Phản bảo đảm, và được tuyệt đối tôn trọng trong hơn hai trăm năm qua. Không ai khiếu nại. Trong một nước với hơn ba trăm triệu dân, TT Bush đắc cử với hơn 500 phiếu của tiểu bang Florida vẫn là tổng thống với đầy đủ quyền hành, cho dù nhiều người không vui, xì và ông suốt tám năm trời.

Dân trí là vấn đề phức tạp hơn nhiều.

Ở đây ta không nói đến các lớp "công dân giáo dục" sơ đẳng và áu trĩ mà ta bị nhồi vào đầu trong những lớp tiểu học hay trung học ở Việt Nam ngày xưa. Càng chẳng thể bàn đến những lớp "học tập cải tạo" của mấy đấng "đinh cao tri tuệ loài người" thời mới nước.

Làm sao vun xới dân trí trong cái nước văn minh tiến bộ này"

Dĩ nhiên là có những trường đại học dạy về những khoa chính trị, lịch sử hiện đại, nhưng đó là phần học hỏi lý thuyết căn bản dành cho một thiểu số. Đối với người dân thường, thực tế chỉ có trường "đời" là nơi đào tạo dân trí, mà truyền thông là phương tiện chính.

Chúng ta theo dõi tin tức chính trị, kinh tế, xã hội, văn hóa... qua báo chí, truyền thanh, truyền hình. Theo dõi thời sự, nghe và đọc lời bình luận từ mọi phía, ủng hộ hay chống đối. Rồi dùng sự hiểu biết của mình mà suy luận rồi kết luận và có lập trường. Nhìn vào đó thi ta thấy vai trò hết sức quan trọng của truyền thông, là nơi xuất phát tin tức cho ta.

Nói đến truyền thông là phải nói đến các nhà báo, là những người phổ biến tin tức.

Trên cẩn bản, có hai loại nhà báo. Những người viết - hay đọc - tin tức, và những người viết - hay đọc - bình luận. Khác biệt giữa hai lớp người này rất rõ ràng.

Viết tin, là phải viết cho đầy đủ, và nhất là trung thực. Cố sao nói vậy, lời hay hại không cần biết. Và cũng tuyệt đối không có ý kiến cá nhân, không được "bóp méo" tin tức hay giấu diếm gì hết. Người Việt chúng ta chưa quen nhiều với truyền thông thông tin hay cách làm việc của nhà báo viết tin của Mỹ, nên nhiều khi thấy khó hiểu tại sao những tin bị mặt an ninh quốc phòng mà báo Mỹ đang khơi khơi, bắt cháp những tai hại cho an ninh của cả nước.

Viết bình luận thì hơi khác, ở điểm là tác giả dựa trên một vài dữ kiện nào đó để viết về ý kiến cá nhân của mình về những dữ kiện đó. Điều quan trọng là dữ kiện phải chính xác, trung thực, không bị "bóp méo". Nhưng phần quan điểm thi lại hoàn toàn chủ quan. Cùng một dữ kiện mà hai người khác biệt chính kiến vẫn có hai cách bình phẩm trái ngược nhau. Cũng như một đồng bạc cắc. Hai người cùng nhìn vào một đồng tiền, nhưng đứng từ hai phái đối mặt nhau thi sẽ nhìn thấy hai hình khác nhau, và cả hai đều rát thành thật.

Trên cẩn bản, trong cả hai trường hợp đều cần yếu tố trung thực. Đó là nền tảng của một hệ thống truyền thông hứa hẹn ích cho quần chúng, cho việc xây dựng dân trí đồng.

Thế nhưng truyền thông Mỹ có trung thực không."

Truyền thông Mỹ hiện nay có thể nói chia làm ba khối.

Một khối là cái thường được gọi là "truyền thông dòng chính", dịch từ "main stream media" (MSM), tiêu biểu bởi những cơ quan ngôn luận lớn nhất như các báo New York Times, Wall Street Journal, Washington Post, Los Angeles Times, San Francisco Chronicles, Miami Herald..., các tạp chí Time, Newsweek, các đài truyền hình Fox, ABC, CBS, NBC, CNN.

Khối thứ hai là khối tạp nhạt hơn của các cơ quan ngôn luận địa phương, các báo và đài của các tiểu bang, tinh, ...

Và cuối cùng là khối truyền thông hiện đại nhất, như cable, internet, emails, blogs, facebook... Bán chính thức, và không có tổ chức quy mô, rõ rệt, nhưng lại rất hiệu quả. Kiểu như cái mà ta gọi là "dài phát thanh Catinat" ở Saigon ngày xưa.

Khối thứ nhì dĩ nhiên là phương tiện phổ biến nhất, có tính cách quang đại, và được coi là có uy tín nhất (ta sẽ xem lại chuyện này). Khối thứ nhì hiển nhiên có tính cách cục bộ. Và khối thứ ba thường luân lưu trong những khối quần chúng có liên hệ với nhau, và cùng quan điểm. Kiểu như báo thù thi coi đài truyền hình Fox, cấp tiền thi coi MSNBC.

Nhìn dưới khía cạnh trên, thi rõ ràng truyền thông dòng chính - MSM - phải là khối mà chúng ta tin tưởng để tim hiểu vấn đề, hay nói cách khác, để xây dựng dân trí.

Nhưng đáng tiếc thay, MSM trong mấy thập niên qua càng ngày càng đi vào con đường phe phái, hướng về phe cấp tiến thiên tả, mất sự công bằng, tiêu biểu bởi những tính toán thối phòng những tin có lợi cho họ, và ngược lại ém nhẹm những tin bất lợi, cũng như tiêu biếu bởi những bài bình luận công khai thiên vị, bất lợi cho khói báo thù.

Câu chuyện MSM đã công kênh Obama vào Tòa Bạch Ốc là chuyện ai cũng biết, không cần bàn thêm.

Dân ty nạn chúng ta cũng không ai lạ gì thái độ của MSM đối với cuộc chiến Việt Nam. Chúng ta đều đã biết rõ hình ảnh cuộc chiến đã được đưa vào quần chúng Mỹ như thế nào. Trước mắt của MSM, đây là cuộc chiến "không chính đáng của đế quốc Mỹ chống lại những người hùng diệp râu, dùng mả tấu chốn chiến xa và trục thẳng Mỹ, để đánh thống nhất và độc lập cho cả nước". Quận dân miền Nam chúng ta không có mặt trong cuộc chiến đó, chỉ gồm có "những tướng tá bất tài tham ô, những lính trắng chỉ giỏi đào ngũ, những đĩ điếm và ăn mày, tất cả chỉ đứng ngoài lề làm cảnh, vướng chân vướng cảng lính Mỹ". Hình ảnh méo mó thô bạo này đã được truyền thông dòng chính phổ biến mạnh mẽ khiến da số dân Mỹ có ấn tượng là đúng như vậy. Và đó là nguyên nhân lớn nhất khiến ta thưa trán và phải tìm sống sót ở đây.

Điều này chẳng có gì mới lạ, nhưng chuyện đáng ngạc nhiên là trong khối ty nạn chúng ta, trong đó có không ít nhà báo Việt ty nạn, vẫn không thiếu gì người coi MSM như là ngọn đuốc của tự do ngôn luận, là Tứ Thư Ngũ Kinh của truyền thông. Vẫn không tin là MSM có thể thiên vị, hay giấu nhẹm tin. Sự thật là đã có nhiều tin bị bóp méo hay ém nhẹm.

Điển hình cho sự ém nhẹm hay bóp méo này là những tin như về ứng viên tổng thống của Dân Chủ năm 2004, John Edwards. Ông này tảng tu với một nữ phụ tá trong khi tranh cử và trong lúc bà vợ bị ung thư nặng. Các báo "lá cải" đăng tin rầm rộ, nhưng New York Times (NYT) và Washington Post thiên lòng lảng. Cho đến lúc gần cả năm sau, người tình nhân này có bầu, và ông Edwards bị chụp hình nửa đêm từ phòng khách sạn bà này đi ra, phải báo thù nhận tội (mà vẫn không nhận minh là người cha của đứa bé, để một phụ tá khác đứng ra lãnh - chuyện ấy bây giờ mới sáng tỏ!) Khi chuyện tình ái vụng trộm này bị phanh phui và ông Edwards nhận lỗi, tờ NYT mới miễn cưỡng đăng tin. Trong khi đó thi NYT ngay trong thời gian sôi nổi của cuộc tranh cãi lau mìn loan tin ứng viên Cộng Hòa McCain giàn dìu với một bà có chồng, mặc dù không bằng chứng, và sau này bị chứng minh là tin lừa lão.

Hay là câu chuyện của ông phụ tá môi sinh của TT Obama, Van Jones.

Nhà báo Glenn Beck từ bên CNN qua đầu quân bén đài Fox đã liên tục tố giác ông này trên đài Fox cả tháng trời, và những chuyện như từng công khai xác nhận minh là cộng sản Mác-xít, từng xi và dân da trắng (ông Jones người da đen), từng ký kiến nghị

đòi điều tra việc TT Bush đã biết trước vụ tấn công 9/11 mà cả để xảy ra hầu có có đánh Trung Đông kiểm dầu hỏa. Ông Jones hai lần phải xin lỗi, cuối cùng phải từ chức. Một phu tá cao cấp của tổng thống, dính dáng vào những chuyện lớn đến độ phải từ chức, mà cả Washington Post lẫn NYT đều tuyệt nhiên im lặng không đăng tin gì cho đến khi ông này từ chức.

Lấy ví dụ cụ thể gần đây nhất, tuần trước, trên cột báo này có viết về chuyện một dân biểu Cộng Hòa là lòn "Ông nói láo" khi TT Obama đang đọc diễn văn trước lưỡng viện và sau đó phải xin lỗi. Ké viết này có viện dẫn hai đề nghị của phe Cộng Hòa tu chính luật cải tổ y tế nhưng bị phe Dân Chủ bác. Một đề nghị là cho dù trong một gia đình di dân bất hợp pháp có một đứa trẻ sinh ra tại Mỹ - và là công dân Mỹ - thì cũng chỉ đứa bé đó được hưởng quyền lợi này. Cả hai đề nghị đều bị Dân Chủ bác. Ông này chung ta không bao đến chuyện nên hay không nên cho những người này hưởng những quyền lợi đó, mà chỉ nói về diễn tiến câu chuyện.

Có đọc giả đã đặt vấn đề với tác giả vi... không tin này đang trong khối MSM. Cho rằng tác giả có tinh thần phe đảng, muốn bôi bác Dân Chủ nên bô méo sự thật, hay phịa tin, xuyên tạc! (Ké viết xin cảm ơn vị độc giả này đã cho cơ hội giải tỏa một vấn đề có thể nhiều độc giả khác cũng thắc mắc.)

Thật ra, hai đề nghị đó do dân biểu Heller của tiểu bang Nevada, đại diện Cộng Hòa, đệ nạp tại Hạ Viện để tu chính hai điều 221 và 222 của dự thảo AAHCA091001 của dự luật cải tổ y tế HR 3200, một trong ba dự thảo được thảo luận tại Hạ Viện (chi tiết này do Việt Báo cung cấp cho tác giả). Phe Cộng Hòa tìm cách ngăn chặn lỗ hổng của dự luật. Nhưng phe Dân Chủ bác, giúp mở cánh cửa cho di dân bất hợp pháp có được bảo hiểm và dịch vụ y tế, khiến ông dân biểu Cộng Hòa nói đóa khi nghe TT Obama khăng định là dự luật sẽ không cung cấp bảo hiểm và dịch vụ y tế cho dân ở lâu.

Dân biểu Cộng Hòa Lamar Smith của tiểu bang Texas viết một bài báo dài để chỉ trích chuyện mờ ám của Dân Chủ. Ông viết "Dự luật để ngỏ trường hợp một người trong gia đình là công dân được hưởng quyền lợi, thi cả nhà - kể cả những di dân bất hợp pháp - cũng được hưởng những quyền lợi đó" (tạm dịch từ: The bill also leaves open the possibility that if one citizen family member is eligible for benefits, then the entire family - including illegal immigrants - is also eligible for the benefits).

Nhưng NYR và các đồng nghiệp thiên tài trong "dòng chính" đã không đăng tin này vì sợ làm "lộ tẩy" Đảng Tiên Tri. Phải đọc những báo địa phương hay báo thủ hoặc tìm vào website của các trường đại học chuyên tìm hiểu về lề phải trá của các chính trị gia thi mới thấy những loại chiết này. Nhưng mấy ai chịu khó như vậy!

Trên đây là những bằng chứng hiển nhiên về tính không trung thực của truyền thông cấp tiến của dòng chính. Những tin mà họ nghĩ không thuận lợi cho quan điểm của họ thì bị ém. Và những người "bình thường" đọc những tin tức qua các báo cấp tiến lớn, hay đọc những bài dịch "đại khái" trên vài bài báo Việt ngữ - người viết không dám nói rõ hơn vì muốn giữ hoà khí giữa các đồng nghiệp - sẽ không thấy loại tin bất lợi này. Họ định hình là họ đã nắm vững vấn đề, mà không biết mình đã bị vào xiếc của truyền thông cấp tiến. Cứ tưởng mình đọc New York Times là đúng.

Và đó cũng chính là vấn nạn của truyền thông đồng chính của Mỹ. Có vẻ trung thực mà không trung thực. Có vẻ công bằng mà không công bằng.

Bài học cho chúng ta là cần sáng suốt nhận định. Một tin không được đăng tải trên MSM không có nghĩa là tin đó không có thực. Hay một tin được đăng tải cũng không có nghĩa là chuyện xảy ra đúng như vậy. Người dân muốn tìm hiểu vấn đề, cần phải chịu khó nhận định, chịu khó tìm đọc tin tức và bình luận từ nhiều nguồn, và chờ đợi nhau nhanh để rồi rời vào tròng, đi đến kết luận sai trái. Đó là cái giá chúng ta phải trả cho nền dân chủ, vì không chấp nhận thông tin một chiều và không muốn là nạn nhân của sự gian trá (27-9-09).

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý, đề nghị, khuyến khích hay... chỉ trích qua email: VuLinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Câu Chuyện 'cánh Sát Ngu Xuân'

04/08/2009

Câu Chuyện 'Cánh Sát Ngu Xuân'

Vũ Linh

Dân chủ pháp trị kiểu Obama"

Sau một tuần du lịch Trung Quốc về đến nhà, một ông giáo sư đại học Harvard thấy nhà bị kẻ trộm viếng, khoá cửa trước bị bẻ gãy nên không vào được. Ông và anh tài xế đi vòng ra phía sau, cậy cửa nhà bếp vào được trong nhà.

Chẳng may một bà qua đường thấy có hai người cậy cửa rời vào nhà nên báo cảnh sát. Cảnh sát đến nơi thì hai người đã vào được trong nhà... Những chuyện gì xảy ra sau đó thì chưa ai rõ vì hai bên đều có cách diễn giải khác nhau.

Chỉ biết là anh cảnh sát gác cửa, ông giáo sư mở cửa mà không chịu buông ra, rồi lời qua tiếng lại, cảnh sát bèn còng tay ông chủ nhà lôi về bốt. Sau đó thì mọi chuyện được "thông cảm", ông giáo sư ra về và không bị truy tố gì hết.

Câu chuyện lầm thường có lẽ một ngày xảy ra cả ngàn lần trên khắp nước Mỹ. Nhưng trong trường hợp này, nó đã biến thành thành loài tin trang nhất của hầu hết các báo lớn. Chỉ vì tổng thống Mỹ da đen nhảy vào cuộc. Chuyện bé xé ra thành chuyện khổng lồ.

Trước hết là chuyện dấu khâu giữa hai bên. Ông giáo sư da đen tố cáo anh cảnh sát viên da trắng là kỳ thị da đen khi hỏi giải cán cước ông, có lời lẽ hống hách thiếu lẽ dở và dám cầm tay ông chỉ vì ông là da đen. Bên anh cảnh sát viên thi biện minh tuyệt đối tuân thủ theo thủ tục cảnh sát, anh không chịu vào nhà - cách đây vài tháng có ba cảnh sát viên đã bị bắn chết khi vào nhà một bà già để can thiệp vào một vụ cãi vã giữa bà và người con. Anh yêu cầu giáo sư ra khỏi nhà và đưa giấy tờ căn cước. Ông giáo sư trả lời kiểu xì xả "tao chỉ ra nói chuyện với bà già mày thôi" ("I'll speak with your mama outside") rồi đe dọa "anh có biết anh đang đối diện với ai không" (ông giáo sư da đen này là bạn thân giao với Obama). Do đó anh cảnh sát bị bắt buộc phải dùng biện pháp còng tay ông giáo sư mang về bốt.

Câu chuyện vừa nổ ra, chưa ai biết đâu duỗi át giáp như thế nào thì vài lãnh tụ da đen đã nhảy vào hô hét khai thác - như mọi khi. Các mục sư Al Sharpton và Jesse Jackson mau mắn xi và "cánh sát Mỹ trắng là như vậy đó". Các vị này chưa biết là tại nơi xảy ra chuyện, có tói ba cảnh sát viên, một anh da trắng, một anh La Tinh, và một anh da đen.

Mấy ông Sharpton và Jackson là loại "chuyện già kinh động" chuyện loại da màu kiểu ấy nên chẳng nói làm gì, vì dù sao chẳng bao nhiêu người coi những hô hét của hai ông này là gì từ trước đến nay.

Nhưng điều làm nên chuyện là sự "tham chiến" của đích thân TT Obama.

Ông Obama tuyên bố "đu ông chưa rõ chi tiết nội vụ như thế nào, nhưng ông cảm thấy cảnh sát đã hành động một cách ngu xuẩn".

Một câu tuyên bố thật lùng lùng nhiều người gãi đầu gãi tai.

Thứ nhất, đây chỉ là chuyện tình nghi trộm vặt vào nhà một thường dân, cảnh sát đến điều tra, tức là chuyện nhỏ hơn chuyện... xe cát chở ở Chợ Cũ - nhỏ hơn vì chưa có con chó nào chết! Chưa chắc ông cảnh sát trưởng ở cái bốt cảnh sát đã biết đến, sao lại cần đến nguyên thủ quốc gia lên tiếng! Một câu chuyện chẳng đâu vào đâu mà lại khiến tổng thống phải lên tiếng, mà lại lên tiếng khi chưa biết gì về chi tiết câu chuyện, để rồi phải "lấy làm tiếc" đã nói quá lời, và tìm cách gỡ rối bằng cách mời hai ông cảnh sát và giáo sư đến Tòa Bạch Ốc uống bia chơ với cả ông tổng thống lão ông phó tổng thống! Nước Mỹ bi hài!

Câu tuyên bố của tổng thống đã vờ vĩnh, cách gõ rõi còn vỡ vỡ hơn. Chẳng lẽ cả thế giới này anh thịnh trị quá mức không còn chuyện gì khác để tổng thống và phó tổng thống phải lo hay sao?

Có nhiều người rằng ráng giải pháp uống bia chơ là một giải pháp "cool", nói theo kiểu Mỹ con. Không biết quý độc giả nghĩ sao, riêng kẻ viết này nghĩ rằng thứ nhất là tổng thống lão phó tổng thống phải mất thời giờ uống bia để gõ rõi một chuyện xe cát chở có gì là "cool" cả. Và thứ hai, "cool" nên áp dụng cho mấy anh chị tài từ ca sĩ nhí, chứ áp dụng vào một tổng thống cường quốc lớn nhất thế giới thì hơi... đáng lo.

Thứ nhì, vẫn biết là cái ông giáo sư này là chỗ quen biết của tổng thống, nhưng không phải vì vậy mà tổng thống phải can thiệp. Leo lên đến chức tổng thống thì có lẽ danh sách "bạn bè quen biết" có thể có đến cả triệu. Không thiếu gì người "thấy sang bắc quang lung họ". Nhìn vậy, bắt cứ chuyện lén bén gi đinh dáng để "bawn" của tổng thống là đích thân tổng thống sẽ can thiệp sao? Hết cảnh sát mà xô xát với bạn của tổng thống là sẽ bị tổng thống hỏi thăm sức khỏe! Như vậy tất cả các "bạn" của tổng thống đều trở thành bất khả xâm phạm sao? Dân chủ pháp trị kiểu Obama"

Thứ ba, quan trọng hơn, là chuyện chính tổng thống xác nhận ông "chưa rõ chi tiết nội vụ câu chuyện" gì hết, như vậy sao lại có thể chính thức tố giác cảnh sát đã có "hành động ngu xuẩn" - acted stupidly. Làm sao mà tổng thống lại có thể hờ hững như vậy?

May quá, đây là chuyện nhỏ, chứ chuyện lớn quốc gia đại sự, liên quan đến an ninh sinh tử cả nước, hay thậm chí cả thế giới, mà tổng thống lại hờ hững vậy thì người dân chúng ta có thể cảm thấy an toàn được không? Nhất là khi ta nhớ lại là ông tổng thống này trước đây chẳng có nửa ngày kinh nghiệm kinh bang để thi gi hé.

Thái độ của TT Obama cũng là làm người ta lo ngại cho vấn đề an ninh cho nước Mỹ hơn thõi. Sau khi các cơ quan an ninh như CIA bị liên tục chỉ trích và đòi điều tra và trừng phạt, bây giờ đến phiên các cảnh sát bị chửi là ngu xuẩn. Không hiểu TT Obama có nghĩ cái nhìn của ông sẽ tác động như thế nào trên tinh thần các viên chức trách nhiệm về an ninh trật tự của nước Mỹ này hay không.

Tuy những chuyện trên đáng bàn nhưng cũng không phải là chuyện chính.

Chuyện chính ở đây là toàn bộ câu chuyện, từ hành động của viên cảnh sát viên da trắng đến phản ứng của anh giáo sư da đen, đến lời tuyên bố hấp tấp của tổng thống, rồi cuối cùng là phản ứng của báo chí... tất cả đã chứng minh một chuyện. Vấn đề khác biệt màu da -nếu không muốn nói là kỳ thị màu da- vẫn còn là cái gai lớn trong quan hệ xã hội chính trị Mỹ.

Việc Obama, một người da đen, được bầu làm tổng thống danh dấu một bước tiến vĩ đại ai ngờ và dĩ nhiên đã giải tỏa được nhiều thành kiến từ cả hai phía đen trắng. Nhưng nếu nghĩ rằng mọi chuyện kỳ thị đã đi vào quá khứ thì quả là nói hơi quá sớm.

Vẫn còn những sóng ngầm âm i dưới mặt nước phảng lặng có thể biến thành những cơn sóng thần dễ dàng nếu không khéo.

Những từ tưởng kỳ thị vẫn còn đó.

Khi ông giáo sư da đen hồn ánh cảnh sát viên da trắng "tại sao anh đến hỏi giấy tôi, tại vì tôi da đen", thì câu hỏi đó chứng minh một giáo sư đen, mặc dù đã leo lên tột đỉnh của sự thành công nghề nghiệp, vẫn chưa hoàn toàn tin tưởng là đã hết nạn kỳ thị.

Mà vẫn rất lạc hậu nghĩ đâu, rằng cứ cảnh sát trắng mà hỏi giấy một ông đen là đương nhiên ông cảnh sát trắng đã có hành động kỳ thị.

Khi một tổng thống da đen có thể chửi tất cả cảnh sát Mỹ là ngu xuẩn vì đã bắt một người bạn da đen trong khi chưa biết gì về chi tiết nội vụ thi câu nói đó xác nhận vài chuyện lạ. Hoặc ông tổng thống đã mù quáng bênh ông bạn cùng màu da, hoặc là còn bị ám ảnh bởi chuyện kỳ thị màu da, dù đã được bầu làm tổng thống trong một xứ mà dân da đen chỉ chiếm có 10% dân số.

Nhin kỹ vào vấn đề, ta thấy nước Mỹ vẫn chưa hoàn toàn khắc phục được yếu tố da màu. Ma áng lo nhất là vấn đề đến từ cấp cao nhất. Từ một giáo sư đại học Harvard đến đích thân ông tổng thống vẫn chưa tự "giải phóng" khỏi những tư tưởng về khác biệt da màu, hay những thành kiến đối với cảnh sát da trắng. Kể cả phản ứng đầy mặc cảm là mình phải được đối xử khác với màu da. Dĩ nhiên là TT Obama đã quá hấp tấp khi ra tuyên bố về vụ này, nhưng chính cái hấp tấp đó mới vạch trần thành kiến "tự nhiên" xuất phát từ thâm tâm của ông, chứ không phải là một câu nói có tính toán cẩn nhắc.

Dĩ nhiên là không tờ báo nào gọi là "cập tiến" của Mỹ lại dám hô hét các báo đều nhìn nhận khắc biệt màu da vẫn còn là một vấn đề lớn của nước Mỹ.

Ta cứ thấy báo chí bắn chuyện kỳ thị da màu ở Mỹ. Đại cương thì hầu hết đều cho là vấn đề đó đã giảm thiểu trong thành phần có truyền thống cấp tiến như văn nghệ sĩ, trí thức khoa bảng và chính trị gia cấp cao. Và một cách cụ thể, kỳ thi chỉ còn là chuyện nhiều khê trong giao cấp thấp, lợi tức kém hay it học nên tư tưởng chưa được hoàn toàn khai phóng. Nào ngờ! Câu chuyện vớ vẩn của một anh cảnh sát trắng bắt ông giáo sư đen, qua phản ứng của tay tri thức Harvard và tổng thống Mỹ lần giới truyền thông cho thấy rằng có lẽ chuyện kỳ thi da màu từ cả hai phía trắng đen vẫn có chiều sâu hơn người ta nghĩ (2-8-09).

Cuộc Chiến Chống Khủng Bố

17/02/2009

Vũ Linh

...Obama có vẻ như muốn chấm dứt 'cuộc chiến' với khối Hồi Giáo quá khích...

Một trong những hành động đầu tiên của tân TT Obama là 12 tiếng đồng hồ sau khi nhậm chức ký ngay sắc lệnh đóng cửa trại tù Guantanamo cũng như tất cả các trại tù bí mật khác ở ngoài nước Mỹ trong vòng một năm, cấm nhân viên an ninh Mỹ sử dụng một số biện pháp chống khủng bố, như tra tấn tù khung bố và dẫn độ các tù nhân qua các xứ khác. Đồng thời TT Obama cũng ra lệnh ngưng truy tố các tù nhân này ra trước các tòa án quân sự đặc biệt để chuẩn bị chuyển những tù này qua tòa án dân sự. Tất cả những quyết định này không có gì đáng ngạc nhiên vì đều đã được ứng viên Obama hứa hẹn trong mùa tranh cử. Những quyết định này cũng làm giới cấp tiến và truyền thông vui mừng và hết lời ca ngợi như một sự phục hồi của tinh thần thượng tôn luật pháp cũng như để bảo đảm việc tôn trọng nhân quyền của tất cả mọi người, cho dù đó là nhân quyền của những tên khung bố chủ trương giết người vô tội bắt cứ ở đâu và bằng bất cứ cách nào.

Tuy nhiên cũng có nhiều người lo ngại vì quyết định với vũ hắp tay này đã được lấy mà không hề có sự tham khảo các viên chức hay chuyên gia về vấn đề chống khủng bố.

Trại tù Guantanamo là một trại đặc biệt nằm trong khu quân sự thuộc quyền kiểm soát của Hoa Kỳ trên đất Cuba, mới được thành lập sau khi Mỹ quyết định đánh quân khung bố Al Qaeda và Taliban tại Afghanistan, với mục đích dùng để giam giữ các quân khung bố bị bắt tại mặt trận, bị coi như là tù binh đặc biệt, không thể bị bắt và giam giữ trong khuôn khổ luật pháp binh thường, trong một nhà tù dân sự trên đất Mỹ.

Các trại tù bí mật khác thì được báo chí khui ra cách đây hơn hai năm, cho là đã được mở ra tại một vài quốc gia đồng minh tại Trung Đông và Đông Âu, nhưng đến nay vẫn không được chính phủ Mỹ hay bất cứ chính phủ nào khác xác nhận hay phủ nhận, do đó cũng chẳng ai biết có thật hay không, bao nhiêu, và ở đâu.

Về trại tù nhân được viện dẫn qua chuyện sử dụng hình thức nhẫn nại (water boarding). Tù nhân bị bịt mắt, bắt nằm ngửa, đầu dốc ngược mặt che khán, rồi bị đổ nước lên mặt liên tục, để họ cảm giác đang bị chết đuối. Báo chí làm lớn chuyện hình thức "tra tấn" khiến có ký giả của đài truyền hình Fox News đã đích thân thử nghiệm: "không nguy hiểm đến tính mệnh, nhưng dù biết trước cũng thấy sợ lắm!" Như vậy có phải là "tra tấn" hay không thì cũng còn tùy... luật sư hay các nhà ngôn ngữ!

Thật ra, trong mấy ngàn tù bị bắt nhốt tại Afghanistan, Iraq, và Guantanamo, chỉ có ba người phải chịu "cực hình" ấy. Đó là Khalid Sheikh Mohammed, nhân vật đứng hàng thứ ba của Al Qaeda, kiến trúc sư của kế hoạch tấn công 9/11, Abu Zubaydah, Tư lệnh Quân Sư của Al Qaeda, và Abu al-Nashiri, thủ phạm vụ đánh bom chiến hạm USS Cole ngoài khơi Yemen. Hình thức này đã bị chính phủ Mỹ cấm sử dụng từ hơn ba năm nay, nhưng vẫn là đòn sát děo để chửi Bush.

Danh dě (rendition) các tù khung bố là trường hợp bắt được quân khung bố Trung Đông rồi trả về nguyên quán cho các đồng minh "ít tôn trọng nhân quyền", như Ai Cập, Ả Rập Saudi, Jordan... để họ bị tra tấn. Giải pháp này bị tố giác là hình thức bắn cát chuyên tra tấn, và lại cũng děi bị cầm từ lâu rồi.

Sau ngày 9/11, TT Bush đã lấy những quyết định mạnh bạo để chống khung bố Hồi Giáo quá khích nhằm bảo đảm nước Mỹ không bị tấn công lần nữa. Không ai chối cãi được sự thành công của ông qua sự kiện là suốt hơn bảy năm sau biến cố 9/11, không có một người Mỹ nào thiệt mạng vì khung bố tấn công trên đất Mỹ.

Tuy nhiên sự thành công đó đã được trả bằng một giá đắt. TT Bush bị tố cáo đã đi quá trớn, vi phạm Công ước Geneva về tù binh, đàn áp nhân quyền các tù khung bố, và tệ hơn nữa, vi phạm quyền bí mật riêng tư (privacy rights) của công dân Mỹ qua chuyện nghe lén điện thoại, đọc email trên thư email.

Phé Dân Chủ, cấp tiến và truyền thông tố cáo TT Bush có thể cũng đã lạm quyền, vi phạm Hiến Pháp. Chuyện này, chúng ta, người dân tự nạn binh thường, khó có thể nhận định chính xác được. Chỉ biết là TT Bush có một tiểu ban gồm các chuyên gia luật pháp thường thăng đặc biệt cố vấn cho ông về tinh hợp hiến của các hành động của ông. Hơn thế nữa, nếu thật sự các hành động của ông vi phạm Hiến Pháp, chắc chắn ông đã bị Quốc Hội do phe đối lập kiểm soát từ năm 2006 tìm cách giải nhiệm mà không cần đợi ông hết nhiệm kỳ.

Vấn đề tù khung bố thực sự hết sức phức tạp, cho đến nay vẫn chưa ai đưa ra được một giải pháp thỏa đáng hay một nhận định công bằng không phai phai.

Trên phương diện pháp lý, phần lớn các tù khung bố bị bắt là tại Afghanistan hay Pakistan. Cuộc chiến Afghanistan khác với cuộc chiến Iraq ở chỗ nước Mỹ, qua quyết định của Quốc Hội và Liên Hiệp Quốc chính thức tuyên chiến với nhóm cầm quyền Taliban. Do đó, những tù binh bị bắt tại mặt trận đều là những tù binh chiến tranh, không thuộc thẩm quyền pháp lý của các tòa dân sự Mỹ.

Với tư cách tù binh chiến tranh, đúng theo công ước Geneva về vấn đề tù binh chiến tranh, các tù nhân bị tạm giam, không thể bị tra tấn để lấy tin, không thể bị xúi xúi, và khi chiến tranh chấm dứt thì sẽ được trao trả lại cho phe đối phương, hay cho trở về quê quán.

Trên căn bản này thì TT Bush rõ ràng là đã vi phạm công ước quốc tế khi dùng biện pháp mạnh để lấy cung và lấy tin.

Nhưng ngược lại, các tù nhân này cũng không hẳn là tù binh chiến tranh. Họ không mặc quân phục, không thuộc các đơn vị quân đội chính quy nào. Cuộc chiến chống khung bố cũng là một cuộc chiến mờ hồ chẳng ai định nghĩa được giới hạn, hay khi nào thì chấm dứt để các tù binh có thể được trả về nguyên quán. Khi tấn công Núi Ước, các tên khung bố không đánh một mục tiêu quân sự nào mà chỉ cố tình giết dân vô tội. Luật quốc tế về tù binh chiến tranh khó có thể được áp dụng.

Luật pháp binh thường cũng khó áp dụng vì loại tù này bị bắt tại Afghanistan hay một vài xứ Trung Đông khác như Pakistan, Yemen, Ả Rập Saudi, Iraq, khi chưa có một hành động phạm pháp nào đối với Mỹ cả, hay ít nhất cũng là chưa có bằng chứng phạm tội rõ rệt. Khó có thể mang ra trước tòa xét xử như thông lệ, và kết án theo hình luật Mỹ.

Đối với một Khalid Sheikh Mohammed thì tội trạng rõ ràng, có thể bị đưa ra xúi xúi. Nhưng đối với một số lớn các tù khung bố khác, việc giam giữ họ có tính cách phòng ngừa nhiều hơn là trừng phạt.

Lấy một ví dụ già dì. Một tên khung bố bị bắt vì đang học lái phản lực và có ý định cướp máy bay dãm vào một cao ốc. Đường sự mới học lái máy bay, chưa làm gì, chưa giải ai, thì làm sao truy tố ra toà? "Về tội gì" Nhốt đến bao giờ? Mà nếu thả ra thì ai dám thả? Ai sẽ chịu trách nhiệm nếu tên này thực hiện ý định?

Hay một tên khung bố bị bắt tại Afghanistan và chưa hề đâm chấn đến đất Mỹ, chưa phạm một tội gì với nước Mỹ. Làm sao xét xử theo luật Mỹ? "Về tội gì" Mà không bắt, thì để tên này tự do chuẩn bị hành động sao?

Nếu TT Bush không làm gì và hai tên khung bố trên hành động, giết được vài người hay vài chục người Mỹ, đảng Dân Chủ và truyền thông sẽ ca ngợi tinh thần trọng luật pháp của TT Bush hay sẽ chỉ trích ông vô tài bất lực"

Báo New York Times gần đây đã loan tin và chỉ trích chính quyền Bush lờ đãng vi một tên khung bố trước đây bị bắt nhốt tại Guantanamo, sau đó được mang về Ả Rập Saudi trả tự do vì thiếu yếu tố kẽm tội. Bây giờ tên này đã trở thành phó tư lệnh Al Qaeda tại Yemen.

Nói cách khác, TT Bush nhốt tù khung bố cũng bị chỉ trích, thả chúng ra cũng bị chỉ trích.

Trong vấn đề đóng cửa các nhà tù, điều mà phe đối lập không nói nhiều là chính TT Bush cũng không muốn có những nhà tù này, và đã muốn đóng cửa trại Guantanamo từ hơn hai năm nay rồi. Nhưng không thể đóng cửa được vì không có giải pháp nào khác cho các tù nhân. Cũng phải nói chia rõ là cao điểm số tù lên đến hơn 7000 bài giờ đã xuống còn 245 người. Những tên còn lại là những tên nguy hiểm nhất, không thể trả tự do được.

Mà cũng không thấy đã đâu khác được. Trả về các nước Trung Đông thì sẽ bị tố cáo là dã manh chóng và các nước đó để bị tra tấn hay thù tiêu. Trao trả cho các nước đồng minh Âu Châu như Anh, Pháp, Đức (vì nhiều tên khung bố có quốc tịch các nước này) cũng không được vì các nước này chẳng dám nhận những trái bom nổ chậm ấy. Mang vào Mỹ nhốt thì các tiểu bang đều náo náo phản đối. Một đề nghị mang tù khung bố về nhốt tại Alcatraz, nhà tù nổi tiếng ở một hòn đảo trong vịnh San Francisco, bị bà Nancy Pelosi, dân biểu San Francisco và Chủ tịch Hạ Viện, bác bỏ ngay lập tức. Một đề nghị khác là mang tù khung bố về nhốt tại trại tù Fort Leavenworth ở Kansas cũng đã bị Thống đốc tiểu bang này phản đối.

Đối với phe cấp tiến thiên tả, chuyện tù khung bố trước đây rõ ràng như ban ngày. TT Bush vi phạm công pháp quốc tế, vi phạm nhân quyền của tù binh. Do đó, phải phục hồi luật pháp, đóng cửa trại Guantanamo và các nhà tù bí mật, đưa tù ra tòa, cõi thi cho dù tù, không tội thì thả.

Nhưng đó là chuyện khi họ còn ở trong thế đối lập.

Bây giờ, với TT Obama, họ đã nắm quyền, đến lúc phải có quyết định và chịu trách nhiệm về những quyết định đó. Mọi sự bất thản trờ nên "tệ nhị" hơn, hết còn rõ ràng như trước nữa.

Tuần báo Newsweek, một thứ cơ quan ngôn luận của Obama trong thời tranh cử, đã từng là một trong những tờ báo công khai chống chính sách tù khung bố của TT Bush và PTT Cheney mạnh mẽ nhất. Ngay trong tuần lễ đầu sau khi TT Obama nhậm chức, đã viết một bài dài phân tách về vấn đề, nhưng với một luận điểm hoàn toàn khác lạ.

Bây giờ Newsweek cho rằng chính sách của PTT Cheney coi vây chung không phải là không hiệu nghiệm và dễ dẹp bỏ. Trước lại, TT Obama cần có thái độ thực tiễn, cân nhắc kỹ lưỡng. Newsweek cũng cảnh giác chuyện hòn báy năm qua đã không có một dân Mỹ nào chết vì khung bố, do đó, TT Obama sẽ khó tránh trách nhiệm nếu lật ngược chính sách Bush-Cheney và có chuyện gì xảy ra.

Hiển nhiên là phe cấp tiến sau khi đã nắm quyền thì đã vội vã kéo thẳng tay, thay đổi giọng ca. Bây giờ họ đã ý thức được tính khía cạnh của vấn đề tù khung bố.

Ví dụ như mấy tên khung bố bị mang về Mỹ nhốt, đưa ra tòa dân sự Mỹ, và thiếu yếu tố kẽm tội, tòa kết luận trắng án. Chuyện gì sẽ xảy ra? Thủ tướng ra trên đất Mỹ, để chúng được ở hợp pháp vì chính phủ Mỹ đã mang chúng vào mà bây giờ không xúi nào khác nhận "Rồi cấp phép làm hay o-pee-đe nuôi chúng"! Và đúng theo luật pháp Mỹ. Nhà Nước Mỹ cũng không có quyền nghe lén điện thoại của chúng, đọc lén email của chúng, hay theo dõi chúng. Rồi nếu chẳng may một buổi sáng đẹp trời nào đó, chúng ôm bom tự vận trong một đám đông dân Mỹ thì sao! Ai chịu trách nhiệm? Có trường hợp đã xảy ra tại Mỹ là một luật sư thuộc loại thiên tài đã nhận danh quyền biện hộ của bà để gặp riêng nghỉ can trong tù và lén lút giúp cho nghỉ can vượt ngục. Có tên tái diễn vụ đó với một tên khung bố tự sát hay không?

Luật pháp của Mỹ rất là quy củ, đặt rất nặng các yếu tố nhân đạo và tôn trọng nhân quyền của tù nhân.

Có một câu chuyện điển hình cho luật pháp Mỹ.

Năm 2001, một tháng trước biến cố 9/11, một công dân Pháp gốc Maroc tên là Zacarias Moussaoui bị bắt vì vi phạm luật di trú, ở quá hạn. Anh này cũng bị nghi ngờ vi không biết ở đâu mà có tiền di học lái máy bay 747, mà lại không muốn học cát cánh hay đáp xuống đất, mà chỉ muốn học điều khiển máy bay lúc đang bay trên trời. Anh bị bắt cùng với nhiều hồ sơ tài liệu cá nhân và một cái laptop. Nhưng khi cảnh sát xin phép chánh án để xem các hồ sơ đó cũng như mở computer để coi các hồ sơ hay emails trong đó thì tòa cầm vi muốn bảo vệ quyền bí mật riêng tư của anh trong khi cảnh sát không có bằng chứng về tội ác nào của anh Moussaoui này.

Sau vụ 9/11, người ta mới khám phá ra anh này có thể là người thứ hai mươi được chỉ định tham gia vào vụ 9/11 (người ta còn nhớ có 19 tên khung bố bị chết trong vụ này. Có bốn máy bay bị cướp, mỗi máy bay có năm tên khung bố, ngoại trừ một chiếc máy bay chỉ có bốn tên, thiếu một tên, có thể là Moussaoui). Nếu như các quan tòa Mỹ cho phép FBI coi computer của Moussaoui, có lẽ FBI đã khám phá ra âm mưu và ngăn chặn được vụ 9/11. Moussaoui cũng đưa giốn với các tòa Mỹ trong bốn năm trời mà không thể bị kết tội gì, cho đến khi cuối cùng anh ta quyết định nhận tội toàn tính cướp máy bay, với ước mơ được trở thành kẽu tào, và bị kết án chung thân.

Câu chuyện trên chứng minh là với những tên tù nguy hiểm và cứng rắn, áp dụng chế độ luật pháp "bình thường" chưa chắc đã là điều tốt. Có thể là tốt cho các đương sự nhưng lại gây rủi ro lớn lao cho những người vô tội. Và ai cũng biết các tù khung bố Hồi Giáo đều là những tên quá khích cực kỳ nguy hiểm, sẵn sàng thi thả.

Bây giờ nếu các tù khung bố được hưởng chế độ "bảo vệ nhân quyền" của luật pháp Mỹ và được thả ra, thi bao nhiêu tên sẽ là một Moussaoui mới! Và TT Obama có chịu trách nhiệm không?

Một vấn đề hết sức sốc đằng khác. Luật pháp Mỹ bắt buộc cảnh sát khi bắt người phải đọc cáo giác là Miranda rights, đại khái khai các quyền căn bản của người bị bắt, như là có quyền giữ im lặng không trả lời khai cung, có quyền có luật sư biện hộ... Nếu không được nghe cảnh sát đọc những quyền này thì khi ra tòa, người bị tinh nghi sẽ được tha bổng ngay.

Các tù khung bố bị quan nhân Mỹ hay đồng minh bắt tại mặt trận Afghanistan và Iraq, chưa bao giờ được nghe đọc Miranda rights gì hết. Như vậy quan tòa sẽ tự động trả tự do cho họ hết thi sao?

TT Bush hiển nhiên đã có những biện pháp tuy hưu hiệu nhưng cũng quá đắng.

Hình thức tra tấn nhận nước trước đây đã được Khmer Đỏ áp dụng, bây giờ Mỹ lại áp dụng thi quả là khó chấp nhận. Tình trạng biền chế của các tù cũng phải được án định lại cho minh bạch hơn. Phải có sự án định tội trạng rõ ràng cũng như phải có thời hạn giam giữ rõ ràng. Những tên cái tạo dưới chế độ Việt Cộng đều hiểu rõ bị giam giữ không có tội rõ ràng cũng như không biết ngày ra là một sự hành hạ tinh thần còn nặng nề hơn tra tấn thân xác.

Cùng lúc với những quyết định trên, TT Obama cũng đã gửi những thông điệp thật rõ ràng. Ông dành cuộc phỏng vấn truyền hình đầu tiên cho đài Al Arabia để lên tiếng ông không coi Hồi Giáo là kẻ thù, nhắc lại cái tên Hussein của ông và đập Hồi của hai ông bố ruột và bố ghé của ông, và nhắc lại thời niên thiếu của ông đi học tại một trường Hồi giáo ở Indonesia, là một xứ Hồi giáo. Đây là một hành động hoàn toàn trái ngược lại chủ trương tuyệt đối tránh né nói về liên hệ Hồi giáo của ông khi ông còn đang tranh cử. Nhưng cũng là một sự... khiêm nhường đối với linh hồn Hồi và ba vị tiên hiền. Từ thời Bush cha, ngần ấy lần Hoa Kỳ ra quân là để cứu dân Hồi giáo, từ Kuwait tới Bosnia-Herzegovina tới Kosovo hay Afghanistan và Iraq. Trong khi ấy, các quốc gia Hồi giáo khác thì nín thinh, hoặc nấp tên cho các lực lượng quá khích để họ khôi gác khung bố ở nhà!

Nhân dịp Hồi giáo ngược, TT Obama cũng lên tiếng muốn gặp TT Iran. Nhưng ông lập tức bị hổ khi TT Iran cho biết chỉ nói chuyện sau khi Mỹ xin lỗi về những "tội ác" quá khứ của Mỹ.

Cách tiếp cận hòa hoãn của TT Obama hoàn toàn trái ngược với kiểu hung hăng "anh ở phe chúng tôi hay anh chống chúng tôi" (you are with us or against us) của TT Bush. TT Obama có vẻ như muốn chấm dứt "cuộc chiến" với khối Hồi Giáo quá khích.

Có thể đây là cách đối phó hữu hiệu hơn, khó ai biết được. Vấn đề là cuộc chiến này không do Mỹ (TT Bush) phát động, do đó Mỹ (chó dù là TT Obama) cũng không chấm dứt được. Chấm dứt hay không là quyết định là của Al Qaeda và nhóm Hồi giáo cực đoan. Chỉ mong sao chính sách này không có kết quả giống như chính sách hoà hoãn của TT Carter, đã đưa đến chuyện Hồi Giáo lật đổ Hoàng đế Iran, khai sinh ra khuyễn hướng Hồi giáo quá khích dưới "Giáo chủ" Ayatolla Khomeini. Chúng ta cũng chỉ có thể hy vọng TT Obama sẽ không quên an ninh của người dân vô tội vốn quan trọng hơn nhân quyền của mấy tên khủng bố. Không thể vi "nhân quyền" của mấy ông đó mà vội vã lấy quyết định có thể đưa đến đại họa. Nếu chẳng may, trong mấy năm tới, bất ngờ có một vụ nổ bom chết dân Mỹ, và thủ phạm bị khám phá ra là một cựu tù đã bị TT Bush nhốt tại Guantanamo, và sau đó được TT Obama thả ra thì sao? Chắc chắn TT Obama sẽ là tổng thống một nhiệm kỳ, nhưng quan trọng hơn nữa, có người vô tội đã mất mạng.

Việc TT Bush đã quá xa trong các biện pháp mạnh không phải là lý do để TT Obama dĩ quá xa trong chiêu hướng ngược, để những tên khủng bố có quyền lánh oeo-phe, ung dung dĩ dạo phố trong khi chuẩn bị giết chúng ta, để rồi sau khi hành động, bị bắt vào tù sống trong điều kiện với tiền thuế chúng ta đóng và được các luật sư nhiều phần là đảng viên Dân Chủ biện hộ bằng cách gây cho dân Mỹ cái mặc cảm phạm tội. (8-2-09)

Ông Blago: Chính Trưởng Như Hý Trưởng

13/01/2009

Ông Blago: Chính trưởng như Hý trưởng

Vũ Linh

...không ai dám nói ông Obama là ông Mugabe đâu...

Cả tháng nay, Quốc hội Mỹ xôn xao về chuyện ông Blago. Tiếng Tây, "blague" có nghĩa là chuyện diễu. Tiếng Mỹ "Blago" nghe giống giống nhưng không có nghĩa là chuyện diễu, mà là tên ngắn gọn của Thống đốc Rod Blagojevich của tiểu bang Illinois, dù ai có chối thi cũng phải thán giao của tổng thống tân cử Barack Obama. Không phải chuyện diễu, mà tựa như hát bài.

Ông Blago là một chính khách chuyên nghiệp. Năm nay 52 tuổi, ông đắc cử Thống đốc Illinois năm 2002. Trước đó, ông là Dân Biểu Liên Bang, đại diện cho một khu vực của thành phố Chicago, trong khi Barack Obama lúc đó làm Nghị Sĩ tiểu bang, đại diện cho một khu vực khác của Chicago, sát nách khu vực của ông Blago.

Cả hai ông Obama và Blago là đồng chí tân giao trong đảng Dân Chủ, cùng tích cực hoạt động tại thành phố Chicago trong nhiều năm.

Trong hơn 30 năm qua, tiểu bang Illinois luôn luôn bầu các Ông Cộng Hòa làm thống đốc, trong khi thành phố Chicago lại hoàn toàn bị khống chế bởi bộ máy Dân Chủ. Ông Blago là đảng viên Dân Chủ đầu tiên đắc cử thống đốc Illinois, kể từ năm 1972. Danh giá lắm. Nhưng trong chính trường Mỹ, cả tiểu bang Illinois lẫn thành phố Chicago đều khát tiếng tham ô thối nát từ thời lanh chúa Al Capone lộng hành hồi đầu thế kỷ cho đến giờ.

Nếu không tin thì xin được lỗi. Cả hai thống đốc Cộng Hòa nắm quyền trước khi ông Blago đắc cử đều đang ngồi tù vì tham nhũng. Dân biểu đầy uy quyền Dan Rostenkowski, chủ tịch "Ways and Means Committee", là cái úy ban nắm hào bao, quyết định mọi chi thu ngân sách của Nhà Nước Mỹ, đã bị mất chức và tù năm 2005 vì tội tham nhũng, sau 40 năm hét ra lừa tại Hạ Viện.

Trong môi trường đó, Blago ra tranh cử và các cử thống đốc nhõn thuyết phục được quan chúng, rằng ông là niềm hy vọng, là người sẽ trong sạch hóa guồng máy chính trị của tiểu bang Illinois nói chung, và thành phố Chicago nói riêng.

Ủy ban vận động tranh cử của ông Blago lút gombok có một thượng nghị sĩ tiểu bang Illinois ai biết, vi khai ấy thay cõi trong trường cũng mù tịt như truyền thông, là Barack Obama; là một cựu phụ tá của Bill Clinton, ông Rahm Emanuel, nổi tiếng chơi bạo với hỗn danh là Rambo; là một chuyên gia vận động tranh cử, ông David Axelrod; và một nhân vật địa phương nữa. Ông Obama hiện nay là tổng thống tân cử, "Rambo" Emanuel là Chánh Văn Phòng cho Obama, và Axelrod là "kiến trúc sư" điều hành cuộc vận động tranh cử của ứng viên Obama. Toàn những khuôn mặt quen thuộc, phe ta.

Và dĩ nhiên, lập luận tranh cử nghe cũng rất quen thuộc.

Ông Blago tranh cử với chiêu bài trong sạch hoà chính trị Chicago, thay đổi toàn diện cung cách làm việc của chính trưởng thối nát. Buổi tối sau khi biết mình thắng cử, Blago lên truyền hình dông dạc tuyên bố: "Đêm nay, thưa quý ông bà, Illinois đã bỏ phiếu cho sự thay đổi" ("Tonight, ladies and gentlemen, Illinois has voted for change"). Nghe quen quen.

Điều khác biệt ngày nay là trong khi đồng chí Obama chuẩn bị làm lễ đăng quang tại thủ đô Hoa Thịnh Đốn, thì ông Blago chuẩn bị ra tòa vì tội... tham nhũng thối nát. Chẳng khác gì mấy ông chính khách tiền nhiệm mà ông không tiếc lời thóa mạ khi còn đang tranh cử.

Ngày chính tháng 12 vừa qua, FBI ra trát bắt và truy tố ông Blago về tội tham ô, mua quan bán trước. Chi tiết chưa được loan báo hết, nhưng đại khái thì FBI đã thu băng được ông Blago nói chuyện điện thoại với một số chính khách Illinois, ra giá bán chức Nghị Sĩ Illinois cho ai trả giá cao nhất. Trong một cuốn băng ghi cuộc nói chuyện của Blago với một phụ tá, ông nói huyễn tết "đây là cơ hội bằng vàng, ai muốn lấy cái ghế này thì phải trả tiền!"

Đầu đuôi câu chuyện là do sự đắc cử tổng thống của ông Obama.

Sau khi đắc cử tổng thống thì Barack Obama phải từ chức thượng nghị sĩ đại diện cho tiểu bang Illinois, như nhiều vị dân cử khác sẽ bước vào Hành pháp của Obama. Theo luật pháp Mỹ, thống đốc có toàn quyền bổ nhiệm một người tạm thời thay thế nghị sĩ Obama, cho đến kỳ bầu cử tới vào năm 2010.

Ông Blago nắm quyền bổ nhiệm với điều kiện đó và ông quyết định - theo như truy tố của FBI - ra giá kiểu đấu thầu, vì có rất nhiều người ngầm nghệ cái chức quan trọng này.

Hắn là FBI đã thấy mùi khét từ lâu nên dù không biết trước được chuyện mua quan bán trước này vẫn xin được phép thu băng theo dõi các cuộc nói chuyện của ông Blago. Chẳng ai biết được FBI đã thu được những gì, ai là những người đã "thảo luận" hay trả giá với ông Blago. Họ chỉ nói kết quả nộp hồ sơ tự.

Báo chí khui ra chuyện TT tân cử Obama đã gặp riêng ông Blago trước khi chính thức từ chức nghị sĩ, và ông Emanuel cũng đã có nhiều trao đổi với ông Blago về vụ tìm người thay thế ông Obama. Dĩ nhiên cũng chẳng ai biết được họ nói với nhau những chuyện gì. Hoặc có biết thì chưa nói ra với chúng có rõ rệt.

TT tân cử Obama muốn minh bạch hóa câu chuyện để khỏi bị vẩy bùn, bèn lén tiếng yêu cầu ban tham mưu của ông điều tra ngay xem đã có sự vi phạm, lem nhem hay thông đồng giữa ông và ông Blago gi không. Và dĩ nhiên là sau vài ngày "điều tra" ban tham mưu của ông ra thông cáo kết luận ông Obama và ông Emanuel chẳng ai làm điều gì sai trái, phạm luật gì hết.

Nói cách khác, Ông Obama ra lệnh cho dân em điều tra xem ông Obama có tội hay không, và dân em ông, sau khi điều tra, kết luận ông Obama vô tội! Câu chuyện làm người ta nhớ lại cách đây ít lâu, TT Robert Mugabe của xứ Phi Châu Zimbabwe ra tranh cử tổng thống, đắc cử với 99,99% phiếu. Ông bị tố già gian lận bầu cử. Tức là, ông liên ra lệnh cho cảnh sát điều tra, và sau khi điều tra rất kỹ lưỡng cảnh sát kết luận ông Mugabe không gian lận gì hết.

Không ai dám nói Ông Obama là ông Mugabe đâu.

Mà chỉ thấy có vẻ như chuyện diễu. Chính tờ báo cấp tiến Los Angeles Times của nhiều bậc thức giả Bolsa cũng phải viết bài châm biếm về chuyện ấy. Báo ta thì lòi! Dù sao, ông Obama đã mau lén tiếng chỉ trích hành động của ông đồng chí lâu năm Blago, và kêu gọi ông từ chức ngày.

Ông Blago một mực phủ nhận, nhất quyết xác định là hoàn toàn không có chuyện rao bán chức nghị sĩ gì hết. Toàn là dựng đứng! FBI thì chưa chịu công bố chi tiết, và xin tòa cho thêm hạn 90 ngày để bố túc hồ sơ cho hoàn hảo.

Bây giờ đến phiên Thượng Viện Mỹ nhảy vào cuộc.

Thượng Nghị Sĩ Harry Reid, Chủ Tịch Thượng Viện, một đồng chí Dân Chủ của Blago, cũng lên tiếng kết án, kêu gọi ông Blago từ chức và đồng thời nói rõ việc bị tố ra giá bán chức nghị sĩ đã làm ông Blago này mất hết tư cách để có thể đương đường chính chính bổ nhiệm một thượng nghị sĩ mới thay thế Obama. Đa xá hứa, ông Reid còn xác định nếu ông Blago cùi bổ nhiệm thì Thượng Viện sẽ biểu quyết không chấp nhận người thay thế đó. Đòn hù!

Hai bên còn đang giằng co dồn dập thì bất ngờ ông Blago tung đòn độc.

Ông bổ nhiệm một cựu bộ trưởng Tư Pháp tiểu bang Illinois, ông Roland Burris, làm thương nghị sĩ thay cho Obama. Đây quả là độc chiêu của ông Thống đốc Blago.

Obama là thượng nghị sĩ da đen duy nhất trong Thượng Viện. Bây giờ ông không còn ở Thượng Viện nữa thi điều hợp lý là phải kiểm một người cũng da đen thay thế, để cho có sự hiện diện của một người da đen trong đó. Gọi là "affirmative action" theo ý nghĩa tích cực! Và ông Burris này là da đen. Một Dân biểu Dân Chủ da đen tại Illinois nhanh chóng đồng ý: bác bỏ ông Burris là... ký thị da màu!

Ông Burris cũng là một chính khách có tên tuổi, nhưng không thành công lâm vi tranh cử nhiều lần mà luôn luôn thất bại. Ông có hò sơ trong sạch, theo tiêu chuẩn Chicago, cho đến giờ chưa ai thấy ông có vấn đề gì. Hiển nhiên là ông cũng có đầy đủ khả năng làm thượng nghị sĩ! Và như vậy không có lý do gì không cho ông làm thượng nghị sĩ, khi mà thống đốc Blago chưa bị Tư Pháp tiểu bang đưa ra tòa hay Lập pháp tiểu bang truất bãi, nên vẫn có quyền bổ nhiệm.

Cứ theo Hiến Pháp, ông Blago còn là Thống đốc với đầy đủ quyền hành và chuyên ông bổ nhiệm người thay thế là hợp pháp, hợp hiến. Không có gì sai trái. Như vậy lấy lý do gì không cho ông Burris lên làm thượng nghị sĩ?

Nhưng, như ông này lên làm thượng nghị sĩ thì cũng không xong.

Thứ nhất là Blago rõ ràng đã cai cả Thượng Viện Mỹ như pha, cản Dân Chủ như không có, quyền hành của Chủ Tịch Thượng Viện là hảo huyền, tiếng nói của tổng thống tân cử Obama như tiếng vọng trong sa mạc. Ông Blago thật sự bất cần thiên hạ.

Trước khi bị FBI truy tố, mức hậu thuẫn của ông chỉ có trên 10% chửu định. Có nghĩa là trong 10 người dân Illinois, thì chỉ có một người ủng hộ, chín người không ưa. Một thăm dò dư luận mới nhất, sau khi ông bị truy tố, cho thấy mức hậu thuẫn của ông đã xuống đến mức không tiền khoáng hậu là đê-rô %!

Nhưng ông bất cần. Coi cá thế giới như pha. Luật lệ vốn khác với đạo đức chính trị!

Thứ nhì, nếu Thượng Viện chấp nhận quyết định bổ nhiệm của ông Blago thi mặc nhiên nhín nhận uy quyền của thống đốc, không tránh được chuyện phe Cộng Hòa sẽ chi trich đến cùng. Nguy hiểm hơn nữa, dù ông Burris có được làm thượng nghị sĩ thi đến năm 2010, tiểu bang cũng vẫn phải bù một thượng nghị sĩ thực thụ. Và Dân Chủ lo rằng với sự liên hệ của ông Burris với ông Blago, có nhiều hy vọng ông Burris sẽ thua một ứng viên Cộng Hòa, nhất là nếu lúc đó ông Blago đã bị ngồi tù.

Đây là vấn đề rất quan trọng cho đảng Dân Chủ.

Đảng này hiện nay đã nắm được 59 ghế tại Thượng Viện. Tháng Ba tới, tiểu bang Georgia sẽ bầu thương nghị sĩ lại. Dân Dân Chủ có nhiều hy vọng thắng tại tiểu bang miền Nam nhiều dân da đen này, và nếu thắng, đảng Dân Chủ sẽ nắm được đa số tuyệt đối 60 ghế trên 100 ghế thương nghị sĩ. Đây là dịp may mắn năm một thuở để nắm trọn quyền hành pháp và lập pháp trong tay, mà phe đối lập Cộng Hòa không có cách nào xoay sở được.

Do đó, Dân Dân Chủ không thể chấp nhận rủ ro tuột mất cái ghế thương nghị sĩ then chốt này trong hai năm nữa. Cần phải có một người mạnh mẽ, không liên hệ đến Blago để bảo đảm an toàn lâu dài cho phe Dân Chủ. Nhất là khi thấy đảng Dân Chủ đang nắm quyền tại lưỡng viện, nhưng ảnh hưởng cũng rất phiêu lưu. Ngay chính ông Chủ Tịch Reid cũng chỉ được hậu thuẫn của cỡ 18% cử tri, thua xa TT Bush.

Điều đáng bức xúc cho ông Chủ Tịch Thượng Viện là thua túy về phương diện pháp lý, ông chẳng có quyền không nhận ông Burris làm thượng nghị sĩ. Ngay cả TT Obama cũng chẳng làm gì được nếu ông Blago nhất định giữ quyết định và ông Burris cũng nhất định là Hoa Thịnh Đốn nhận chức.

Gặp đip ngàn vàng, nhất định ông Burris không chịu nhà ra. Ông là người đã tranh cử nhiều chức nhiều lần nhưng số lận đận, rót hoài. Ông ra tranh cử một lần vào chức Thượng Nghị Sĩ Liên Bang, một lần làm Thị trưởng Chicago, và ba lần là Thống đốc Illinois. Rót đay dù không trúng cử một lần nào. Bây giờ tự nhiên không cần tranh cử gì cả, lại được làm thượng nghị sĩ. Béo bở quá, làm sao buông được. Cho nên, ông hiên ngang và ôn ào tới thủ đô như một gánh xiếc rồi phải di bộ khỏi Thượng Viện vì không được đảng Dân Chủ nhận vào làm Nghị sĩ...

Câu chuyện đến nay chưa ngã ngũ.

Ông Blago vẫn khẳng định ông vô tội, có đầy đủ thẩm quyền để bổ nhiệm thượng nghị sĩ mới. Ông Burris cũng khẳng định mình đầy đủ điều kiện làm thượng nghị sĩ. Chuyện thống đốc Blago có lem nhem hay không hoàn toàn chẳng có quan hệ gì đến ông cả. Chủ Tịch Thượng Viện thi nhất định không nhận quyết định của một người không còn tu cách quyết định gì hết. TT Obama đứng về phe Chủ Tịch Thượng Viện, nhưng cũng chẳng làm gì được hơn. Rồi mới đây, ông bộ trưởng Nội Vụ tiểu bang Illinois từ chối thi thực việc bổ nhiệm ông Burris và bị thống đốc Blago đe dọa đưa ra tòa vì tội cãi lệnh thống đốc. Trong khi Tối cao Pháp viện Tiểu bang thi cho rằng việc thi thực ấy không cần thiết!

Một màn hả hê bởi hy hữu có tính diễu dở mà chưa ai biết sẽ kết thúc như thế nào.

Thực tế mà nói, có nhiều hy vọng ông Burris sẽ được làm thương nghị sĩ vì thuận tiện về pháp lý, không có lý do gì ngăn cản ông cả. Như vậy thì đây sẽ là thất bại thứ nhì của tổng thống tân cử Obama. Thất bại thứ nhất là việc thống đốc New Mexico Bill Richardson phải rút lui khỏi việc đề cử ông làm bộ trưởng Thương mại vì đang bị điều tra về vụ ông này lém nhem, cấp hợp đồng cho một công ty cung cấp dịch vụ cho tiểu bang New Mexico để đổi lấy yểm trợ tài chính cho ông thống đốc. Trong khi đó phe Cộng Hòa ngầm miệng xoa tay nhìn mấy ông đối thủ Dân Chủ đánh nhau.

Thật ra, đảng Cộng Hòa cũng đang trong tình trạng bối rối không kém. Cái ghế thương nghị sĩ tiểu bang Minnesota đang trong tay của một thương nghị sĩ bảo thủ có uy tín của Cộng Hòa, ông Norm Coleman, buồng bị tuột vào tay phe Dân Chủ. Điều đáng bức xúc cho mấy ông Cộng Hòa là lại bị thua vào tay một... danh hè (comedian) Al Franken, chẳng có kinh nghiệm chính trị gì, mà chỉ chuyên chọc cười thiên hạ. Thua đấu có khoảng 200 phiếu trên tổng số có chục triệu dân tiểu bang Minnesota sau khi đã thắng 225 phiếu rồi bị đếm đi, đếm lại... mỗi lần đếm lại lại bị mất thêm phiếu.

Đúng là chính trường Mỹ. Chỉ có Mỹ (090111).

Huyền Thoại Obama

25/11/2008

Huyền Thoại Obama

Vũ Linh

...ai nói Obama không dùng xảo thuật chính trị" Lại một huyền thoại...

Mỗi năm gần đến dịp Tết là dân ta có tục đi xem thầy bói gieo quẻ cho năm tới. Năm này Tết đến sớm, cuối Tháng Giêng Tây, cho nên kẻ viết bài này cũng vội thử làm thầy bói. Thủ đoán mò tổng thống tân cử Barack Obama sẽ trị nước ra sao trong những tháng năm tới. Và có giờ được những lời hứa tuyệt hảo của ông hay không.

Không có gì bao đát sô đoán trúng. Mà cũng chẳng ai kiện cáo là đoán sai để đòi "refund" được. Ông Obama không làm (được) những gì hứa hẹn thì có ai đòi refund không"

Ai cũng biết ứng viên Obama hứa hẹn rất nhiều, không khác gì máy anh công từ đài tản đài. Kiểu như "em muốn gì anh cũng tặng hết, nhiều thứ em chưa kịp nghĩ đến anh đã tặng rồi".

Khó ai có thể đoán được TT Obama sẽ giữ những lời hứa nào và sẽ không giữ lời về chuyện gì. Nhưng ta cũng có thể mường tượng được một viễn ảnh tương lai dựa trên những chuyện ông Obama đã làm, - tuy chưa nhiều lắm, để có thể có nền tảng tri xác định.

Một trong những lời quảng bá căn bản của Obama là ông không phải là chính trị gia bình thường, cổ điển, mà là một chính khách hoàn toàn mới lạ. Không dựa vào quá khứ, không theo những chính sách lỗi thời, không áp dụng xảo thuật chính trị, không dùng bọn chính khách chuyên nghiệp của Hoa Thịnh Đốn, không dựa vào các khái niệm, không dùng tiền mua chức vụ, và chủ trương để huỷ hợp tác lưỡng đảng.

Thông điệp của ông Obama là thông điệp của Thay Đổi, của Đổi Mới, của Hy Vọng, của Tương Lai trong sáng, sạch sẽ. Một chính trị gia hoàn toàn khác thường.

Thông điệp đó thu hút được cả triệu thanh niên đầy lý tưởng trong sáng, cả triệu thành phần trí thức cấp tiến chân chính với chính trị đám đá bẩn thùy cổ điển. Và có lẽ là lý do quan trọng nhất đã mang lại chiến thắng cho TNS Obama vì hình ảnh giới trẻ đồng dâng ủng hộ ông đã khiến dư luận chú ý tim hiểu và bao chí ôn ào cổ vỗ. Dù sau đó, "giới trai" này không bao giờ đồng dâng như ta nghĩ (17% năm 2004, lần này là 18%)

Nói ra thì có vẻ hả hỉ nhỉ trong ca đón hàng hò hỉ tung hô kỷ nguyên Obama, nhưng sự thật con người của tân TT Obama không hánh như hình ảnh được bộ máy tiếp thị chính trị của ông phổ biến.

Ông Obama xuất thân từ Chicago. Một "trường phái" nổi tiếng từ rất lâu nay chẳng phải nhờ mấy thành tích của Al Capone, Lucky Luciano và các tay tổ mafia không thôi, mà còn nhờ biệt tài thao túng sân khấu chính trị rất bẩn của các chính khách Chicago, như cựu thị trưởng Richard Daley.

Không ai có thể tố Obama là thành phần bẩn hào chính trị cả. Nhưng nếu ông ngoi lèn được trong môi trường đó thì cũng đừng ai nghĩ rằng ông là nai to chán chì hạt bột! Ông có thể thiếu kinh nghiệm an bang tế thế, nhưng không thiếu kinh nghiệm dò vật chính trị. Việc ông thành công là loại bỏ được cả gường máy chính trị của TT Clinton thiết lập để hậu thuẫn cho bà Hillary là một kỷ công không phải một người tu hành hiền lương có thể đạt được!

Ký giả kỳ cựu David Freddoso trong cuốn sách "The Case Against Barack Obama", đã thu thập chi tiết với đầy đủ bằng chứng về cuộc đời chính trị của Obama trong suốt thời gian từ nghị sĩ tiểu bang tại Chicago đến thương nghị sĩ liên bang, trước khi ra tranh cử tổng thống. Ông Obama đã sử dụng những chiến thuật có tính cách "lát lèo" để thắng các đối phương Dân Chủ cũng như Cộng Hòa, hầu từ một nhân viên thiện nguyện nhỏ bé trở thành một chính khách đầy thế lực của đảng Dân Chủ trong một thời gian thật ngắn.

Quý độc giả có hưng thú có thể tìm đọc cuốn sách này tại bất cứ tiệm sách lớn nào, để biết đầy đủ chi tiết. Theo kiểu Mỹ, người viết "thành thật khai báo" là không ăn hoa hồng bán sách mà cũng chẳng là cán bộ chạy hiệu cho đảng Cộng Hòa vì là... chuyên gia làm việc ở nước ngoài!

Đại cương, ông Obama là người tính toán rất kỹ, chuẩn bị chu đáo, làm mọi việc đều có lý do chứ không hành động kiểu bốc đồng, rất có kỷ luật.

Một vài người si mê thần tượng Obama ca tụng ông là "hy sinh", không lo làm giàu bằng cách đùi làm luật sư sau khi tốt nghiệp luật, mà đùi làm nhân viên thiện nguyện với mức lương tượng trưng, vì lý tưởng "phục vụ người nghèo". Bà vợ Michelle của Obama cũng khuyên nhủ dân chúng như vậy dù hai vợ chồng ở trong ngôi nhà triệu sáu và chòng vữa đặc cùi Nghĩ sì là vợ được tăng lương gấp rưỡi!

Lý luận ngay ngắn này chỉ có những người gọi là "Obamaniacs" mới nghe lọt tai thôi. Hãy cứ để họ tiếp tục tin tưởng như vậy vì chỉ có kinh nghiệm thật mới khiến người ta truyềng thành mà thôi.

Thật ra, cái nghề "chuyên gia tổ chức cộng đồng" (community organizer) mà người ta coi là một ưu điểm của ông Obama chỉ là một thứ chuyên viên vận động - lobbyist- có khì là gây áp lực bén hành lang chính trị để tranh thủ quyền lợi cho thân chủ của mình.

Những hoạt động ấy giúp thiết lập các quan hệ chính trị cần thiết cho tương lai, một thứ mạng lưới quan hệ, quen biết. Chính nhờ mạng lưới ấy mà ông Obama đã móc nối được với các lãnh chúa chính trị Chicago, giúp ông thành nghị sĩ tiểu bang, đại diện cho một quận vùng ngoại ô Chicago.

Nói cách khác, ông Obama đã làm nhân viên thiện nguyện chẳng phải vì không muốn làm giàu hay chi muốn giúp dân nghèo, mà vì là người có tham vọng chính trị, chịu bỏ công và bô thời giờ để thiết lập cơ sở chính trị cho tương lai lâu dài. Trên đời này, có kẻ thích tiền, có người thích quyền. Ông Obama thích quyền, nên chon con đường chính trị.

Chuyện ông hy sinh đùi sống vung giã của một luật sư để đùi làm nhân viên thiện nguyện vì lý tưởng phục vụ người nghèo chỉ là huyền thoại. Đó là huyền thoại thứ nhất.

Ở đây, chúng ta không cần đi vào chi tiết của thời xa xưa, mà chỉ bàn về chuyện cận đại, về những quyết định gần đây của ông Obama. Để có một khái niệm về con người của tổng thống Obama.

Chuyện quan trọng đáng nói đầu tiên là chuyện... tiền!

Trong thời gian tranh cử bối với gường máy chính trị khổng lồ đầy tiền của ông bà Clinton, ông mạnh mẽ chỉ trich việc gầy quỹ tư nhân để tranh cử, rằng đó là hiện tượng chính trị gia bị đồng tiền mua chuộc. Ông thành đố bà Hillary nhận tiền của Nhà Nước để tranh cử thay vì đi gầy quỹ, đùi nhận tiền của các nhóm thế lực. Nghe thi thật đúng với hình ảnh của một chính khách đổi mới và rất đáng phục. Cho đến khi ông Obama loại được bà Hillary, ra tranh cử đối diện với ứng viên Cộng Hòa, ông McCain. Lúc đầu thi ông cũng thắc ông McCain từ khước tiền yểm trợ từ nhân dân để lấy tài trợ của Nhà Nước. Ông McCain nhận lời ngay. Ông Obama cũng hứa sẽ nhận tài trợ của Nhà Nước. Nhưng sau đó, ông Obama thiết lập được một bộ máy gây quỹ uy tín. Ông thay đổi giọng hát.

Lớn tiếng là kinh kịch Nhà Nước tài trợ tranh cử, vì lý do hình thức này bô tay ứng viên nào nhận tiền rất ít của Nhà Nước trong khi làm lợi cho ứng viên nào nhận tiền thả giàn của nhà giàu. Ông ám chỉ McCain là ứng viên Cộng Hòa sẽ được hậu thuẫn tài chính mạnh mẽ của các tài phiệt, khiến Obama sẽ bị thua thiệt. Ông rất "buồn phiền" bắt buộc phải từ khước tài trợ của Nhà Nước, đùi nhận tiền yểm trợ của "đàn nghèo".

Vấn đề là đám "đàn nghèo" thật sự của ông Obama chỉ là thiểu số trong các mạnh thường quân. Đa số là "đàn nghèo" kiểu các ty phú Warren Buffet, George Soros, Oprah Winfrey, Barbra Streisand, các tài phiệt New York, tài tử Hollywood... Tài liệu do chính Obama công bố cho thấy những khối -bloc- tiền yểm trợ lớn cỡ vài trăm ngàn đô lén đến hơn hai phần ba số máy trăm triệu Obama nhận được. Vậy mà cho đến nay, vẫn có người ngày ngô tin (hay ngoan cố cãi) Obama nhận toàn là tiền lè cõi vài chục đùi do hàng triệu dân nghèo yểm trợ.

Cuối cùng thi ông Obama đã thu và chi gần 700 triệu đùi để mua ghế tổng thống, trong khi ông McCain thu và chi 85 triệu của Nhà Nước cấp cho!

Chuyện tráo trát ấy, nếu do một ông bà Cộng Hòa nào làm, báo đám sẽ bị truyền thông cấp tiến đánh liên tục cho đến thế kỷ sau. Nhưng với ứng viên phe ta Obama, thi hành động ấy được ca ngợi là "sáng suốt, thực tế nhất", chứng tỏ khả năng nhận định xuất chúng của thiên tài chính trị Obama.

Hình ảnh một Obama trong sach, không chấp nhận chuyện dùng tiền mua chức vụ rõ ràng chỉ là một huyền thoại. Huyền thoại thứ nhì.

Thông điệp căn bản của ứng viên Obama là "Thay Đổi", không chơi với các chính khách chuyên nghiệp của Hoa Thịnh Đốn. Ông lớn tiếng chê bai TNS McCain là một thứ khùng long tiền sử đã ngự trị tại thủ đô quá lâu. Một thứ xe cũ xiết từ lâu lắm rồi, hết còn chạy được nữa. Thiên hạ cần phải mua cái xe mới toanh Obama. Mặc dù chua ai chay thử cái xe này để biết được xe này tốt hay xấu.

Thế rồi ông đưa thương nghị sĩ Joe Biden ra làm ứng viên phó đứng cùng liên danh!

Ông ca ngợi ông Biden là chính trị gia chuyên nghiệp, có kinh nghiệm chắc nịch về các vấn đề quốc phòng, an ninh, ngoại giao, là các vấn đề sinh tử của Mỹ trong cuộc chiến sống còn chống khung bộ quá khích.

Chi có hai vấn đề đáng nói.

Chuyện thứ nhất là ông vẫn nhấn mạnh chuyện kinh tế mới là quan trọng khi cần đá kích McCain là người vẫn được uy tín nhiều hơn về các vấn đề an ninh, quốc phòng. Nhưng khi muốn biện minh cho ông Biden, thi chính vấn đề an ninh quốc phòng lại thành quan trọng nhất!

Chuyện thứ hai là nếu thương nghị sĩ McCain bị chê là khùng long đùa ngự trị tại Hoa Thịnh Đốn quá lâu, thi thương nghị sĩ Biden là gì? Ông Biden làm thương nghị sĩ từ khi ông McCain còn đang là "khách du lịch nghỉ ngoi" tại khách sạn Hòa Lò ở Hà Nội.

Truyền thông cấp tiến lại có dịp ca tụng sự sáng suốt, óc thực tế của thiên tài Obama, mà chẳng ai nhắc đến chiêu bài "thay đổi" nữa.

Chuyện ông Obama là hiện thân của thế hệ trẻ, tách xa khỏi chính trị cổ điển của các chính khách khùng long rốt cuộc cũng chỉ là huyền thoại. Huyền thoại thứ ba.

Cái huyền thoại thứ ba này được xác nhận mạnh mẽ bằng những cộng sự viên khác mà TT tân cử Obama đã lựu.

Đi nhiên, cho đến lú bài này được viết thi chưa có người nào được chính thức bổ nhiệm vào chức vụ gi hết. Nhưng tân TT Obama đã thà những quả bóng thâm dò luân mang rất nhiều ý nghĩa.

Người đầu tiên là ông Rahm ("Rambo") Emanuel được đưa ra làm Chief of Staff (Chánh văn phòng - dịch theo kiểu Annam). Phải nói ngay là nghe cái chức vụ này có vẻ tầm thường, nhưng có lẽ là trách nhiệm quan trọng nhất trong chính quyền Mỹ, sau tổng thống. Có thể phái là Đống lý Văn phòng hay Bộ trưởng Phủ Tổng thống; nhiều học giả Mỹ còn gọi là "Thủ tướng chinh".

Về trách vụ, ông Chánh văn phòng này là soi dây móc TT với toàn thể nội các, quốc hội, và các chính quyền tiểu bang. Ông cũng là cái lọc vi quyết định chương trình, kế hoạch, dự luật gì thi được trình lên tổng thống, tổng thống đi đâu, làm gì, gặp ai...

Cũng là người dè cùi các cộng sự viên, bộ trưởng, và cố vấn thân cận nhất của tổng thống.

Tân TT Obama đã lựu ông Emanuel trong vai trò then chốt ấy.

Ông Emanuel hiện đang làm dân biểu liên bang, đại diện cho một vùng trong đó có tinh Chicago (lại Chicago). Ông từng là cánh tay mặt tay trái của cựu TT Clinton, và là chiến lược gia chủ trì cuộc chiến thắng của đảng Dân Chủ trong mùa bầu cử tháng 11 năm 2006. Ông nổi tiếng là người thô bạo, đã từng thề không sống chung với kẻ thù Cộng Hòa nên có biệt danh Rambo, tay hung đùi dữ dằn của phim ảnh Hollywood do tài từ Sylvester Stallone đóng. Ông còn có thành tích rất "Mafia" khi gửi cho đối thủ (Dân Chủ) một con cá chết, ra cái đều người là xác chết dưới đáy hồ (quý vị xem phim Bố già thi nhớ!) Cố người đã phục vụ trong chính quyền Clinton thi kể rằng đến ông bà Clinton cũng ớn nén mới đẩy Emanuel di và cố giúp nhân vật kỳ tài này đắc cử Dân biểu

ở Chicago cho rảnh nợ!

Việc ông Obama tuyển chọn Emanuel có thể nói là đã chứng minh rõ ràng chủ trương bất hợp tác lưỡng đảng của ứng viên Obama cũng chỉ là một huyền thoại. Huyền thoại thứ tư.

Rồi tân TT Obama cũng đã gặp Nghị sĩ Hillary Clinton. Chưa có gì cụ thể, nhưng báo chí đã loan tin là bà Hillary có thể được mời làm Ngoại Trưởng và bà đã nhận lời (như khi đọc bài này).

Đây là một tuyệt chiêu của ông Obama.

Một mặt, khói ai có thể nói Hillary không xứng đáng với trách nhiệm ấy. Bà là người được rất nhiều cảm tình của thế giới, từ các vị lãnh đạo, nguyên thủ quốc gia đến dân chúng các nước Âu Châu, Á Châu, và Phi Châu. Hiển nhiên, bà cũng có nhiều kinh nghiệm về chính sách đối ngoại của Mỹ - chắc chắn là nhiều hơn ông Obama rồi. Bà cũng đủ cứng rắn và mảnh mung để đối mặt với những Putin, Chavez, hay Ahmadinejad.

Quan trọng hơn nữa, bà Hillary đã từng tố cáo ông Obama không đủ kinh nghiệm để trả lời điện thoại bão giông sáng khi có khủng hoảng quốc tế. Lời tố cáo đã đánh trung yếu điểm của Obama. Bây giờ Obama đáp lễ lại, mời bà Hillary làm Ngoại Trưởng, tức là nhờ bà trả lời dùm điện thoại vào ba giờ sáng. Giải quyết được mọi việc thi TT Obama sẽ được ca ngợi. Bi thất bại thì đó là tại Bà Hillary đã trả lời điện thoại ấy.

Bà Hillary không phải tay mơ nên vẫn đang phân vân tính toán. Chưa chắc bà đã chịu bồi cãi chức thương nghị sĩ và có thể đổi lập hay mặc cả với Hành pháp để yên áo ngồi dưới và rầm rắp nghe lệnh Obama. Nếu bà nhận, chắc chắn đã có điều đình cam go và khá nhiều điều kiện mà chúng ta không biết được. Cũng có thể những điều kiện đó đã được thảo luận từ mấy tháng trước, khi bà Hillary chấp nhận rút lui để ủng hộ Obama. Một cuộc đấu kiểu vỏ quýt dày đặc móng tay nhọn.

Ai nói Obama không dùng xảo thuật chính trị! Lại một huyền thoại. Huyền thoại thứ năm.

Rồi người ta nghe nói tân TT Obama đã lựa cựu thương nghị sĩ Tom Daschle làm bộ trưởng Y Tế An Sinh!

Ông Daschle trước đây là lãnh tụ khối Dân Chủ trong Thượng Viện, cũng là một trong những tiếng nói đã kích Bush ồn ào nhất. Ông bị thất cử năm 2004 khi uy tín của Bush còn rất lớn. Ông Daschle cũng là một "khủng long" của Hoa Thịnh Đốn, đã từng làm dân biểu rồi thượng nghị sĩ trong 30 năm. Ông cũng là người có lập trường thiên tả nặng.

Việc ông được bổ nhiệm làm bộ trưởng Y Tế làm nhiều ông bà báo thù lão. Ông chủ trương tự do phá thai tối đa, kế cả phá thai muộn, cũng như không chấp nhận cứu bào thai sống sót sau cuộc phá thai.

Lập trường cực đoan của ông cựu thương nghị sĩ thiên này cũng chỉ xác nhận thêm việc ông Obama chủ trương thay đổi và đề huề với phe Cộng Hòa là huyền thoại.

Hai ông bà Daschle, sau khi ông thất cử mất ghế lãnh tụ Dân Chủ tại Thượng Viện, đã trở thành chuyên viên vận động hành lang (lobbyists) rất có thế lực tại Hoa Thịnh Đốn. Việc ứng viên Obama xác định không chối với các chuyên viên vận động hành lang lại thi cũng vẫn chỉ là huyền thoại. Huyền thoại thứ sáu.

Báo chí cũng loan tin bà Penny Spritzer có thể được mời làm bộ trưởng Thương Mại.

Bà Spritzer là một ty phú của Chicago (vẫn lại Chicago), với gia tài đứng hàng thứ 135 trên thế giới. Cá thể giới với gần sáu tỷ người, chi có hơn một trăm người giàu hơn bà. Bà hiện là Chủ Tịch Tổng Giám đốc nhiều tập đoàn lớn, trong đó có công ty con của tập đoàn khán san Hyatt. Trước đây bà là Chủ Tịch ngân hàng Superior Bank of Chicago, một ngân hàng chuyên cấp tín dụng nhà đất cho những người nghèo không đủ tiêu chuẩn tài chính vay mượn nợ mua nhà bình thường. Ngân hàng này bị chính phủ đóng cửa và bà Pritzker đồng ý đóng tiền phạt 460 triệu đô trong 15 năm cho Nhà Nước. Bà có biệt danh là "Nữ Hoàng Nợ Hết Đảo" - The Queen of Subprime Lending!

Có vẻ hơi mâu thuẫn với chủ trương của ứng viên Obama là yểm trợ nhà nghèo chống tái貧乏, nhất là tái thiết làm giàu nhờ do dân nghèo vay kiểu sub-prime. Lại một huyền thoại. Huyền thoại thứ bảy.

Tính đến cuối tháng Mười Một, tất cả những người được tân TT Obama đề cử vào nội các đều là những chính khách chuyên nghiệp đã từng từ thù ở Hoa Thịnh Đốn vào chục năm. Chỉ có một người duy nhất là không có liên hệ quá gần với Hoa Thịnh Đốn.

Đó là Thống đốc Janet Napolitano của tiểu bang Arizona, có thể được đề cử làm bộ trưởng Nội An, Homeland Security.

Nhưng vấn đề của bà này là bà xuất thân là luật sư, đặc cứ thông đốc năm 2002. Chẳng có một tí gì dính lấn đến các vấn đề an ninh chống khủng bố. Không rõ tại sao bà lại được giao trọng trách ấy! Vì bảo vệ an ninh lại trở về vị trí cũ - theo lập trường Dân Chủ - là vấn đề pháp luật chứ không là chuyên chống khủng bố"

Đã nói đến chuyện luật sư thì việc ông Obama mời Eric Holder làm Bộ trưởng Tư pháp cũng là chiêu lurement. Ông ta đã từng là phụ tá Bộ trưởng Tư pháp thời Bill Clinton và nổi tiếng vì vận động cho ông Clinton ký lệnh toàn xá cho rất nhiều người có tội vào tiếng trước khi mãn nhiệm. Với thành tích rất tệ và để gây tranh luận từ thời Clinton, ông Holder này được chọn làm Bộ trưởng Tư pháp chỉ vì là người da đen hay sao?"

Nói tóm lại, tất cả những tên tuổi trên đều dựa theo tin Radio Catinat, chưa được chính thức xác nhận, chưa ai được chính thức mời và cũng chưa ai chính thức nhận lời. Cũng có thể những tên nêu ra chỉ là những quả bóng thăm dò dư luận, hay những tin vui tung ra để đe dọa hổ lợn, đánh lạc hướng thiên hạ.

Dù sao thì hầu hết các nhân vật này là những tên tuổi lớn và lôi kéo về nếp sinh hoạt của Hoa Thịnh Đốn. Không có gì thể hiện chủ trương "thay đổi" và "đổi mới" của một ứng viên khác lạ. Thậm chí những người này còn "cũ" hơn những người mà các tân TT Clinton và Bush đã bổ nhiệm khi mới nhận chức.

Nhận định một cách xứng đáng tích cực thì có thể nói tân TT Obama là người thực tế, hiểu rõ nhu cầu thiết thực của guồng máy chính quyền, nên chọn toàn những khuôn mặt dày dặn kinh nghiệm. Cũng hợp lý thôi. Nhưng hoàn toàn đi ngược lại những hứa hẹn thay đổi của ứng viên Obama.

Với quá nhiều khuôn mặt cũ, nhiều người cũng lo ngại triều đại Obama sẽ chỉ là triều đại Clinton thứ ba. Nhờ đó, biết đâu còn ít tệ hơn nhà cách mạng Barack! Nếu vậy thì bà Hillary lên làm Tổng thống còn hơn... Nhưng dù sao, so sánh ông Obama với Chủ Cứu Thế như Tờ Time hay Abraham Lincoln như Tờ Newsweek là có ý phong đại và biết đâu lường gạt những kẻ sẵn sàng bị lường gạt!

Nói cách khác, những lời ông Obama hứa hẹn thay đổi và đổi mới trước đây về nhân sự và cách làm việc đều có vẻ chỉ là những chiêu bài tranh cử. Chỉ không biết những hứa hẹn về y tế, an sinh, xã hội, thuế, trợ cấp, tăng lương... cũng có là chiêu bài tranh cử hay không thôi.

Kết bài này không là thay đổi chuyên nghiệp nên không đoán chính xác được câu trả lời. Chỉ biết cầu mong tất cả các hứa hẹn đều không chỉ là chiêu bài tranh cử, mà sẽ có vài chuyện được thực hiện (23-11-08).

Hậu Bầu Cử: Cộng Hòa Đi Về Đâu ?

18/11/2008

Hậu Bầu Cử: Cộng Hòa Đi Về Đâu "

Vũ Linh

...món hàng Cộng Hòa bây giờ rẻ hơn loong Coca phế thai...

Trước ngày bầu cử 4 Tháng 11 vừa qua, ai cũng biết năm nay là năm đại họa cho đảng Cộng Hòa. Nhưng điều bất ngờ là không ai dự đoán được sự tuột dốc lai quá mạnh như kết quả bầu cử cho thấy.

Còn nước lú Dân Chủ tràn vào toà Bạch Cung và Quốc hội. Món hàng Cộng Hòa bây giờ rẻ hơn loong Coca phế thai.

Một lý do quan trọng là dì sản của TT Bush.

Con người ta làm gì cũng có số mệnh, cũng có vận may vận rủi. Người ta có thể tranh cãi nhiều về khả năng kinh bang tế thế của TT Bush. Phe cấp tiến sẽ cho ông là TT tệ nhất lịch sử Mỹ, trong khi phe bảo thủ sẽ nhớ ơn ông về nhiều chuyện tốt đẹp hơn (chúng ta sẽ có dịp bàn chi tiết trong một bài khác).

Nhưng không ai chối cãi được TT Bush là người gặp vận xui quay nhất. So với TT Clinton là người tốt số nhất.

Trong khi TT Clinton chủ trì một thời đại nhằm chấn chỉnh không muốn nói là thời đại an bình phát triển ổn định nhất, trong đó chẳng có chuyện gì xảy ra, đế TT Clinton ngồi mán bát vàng, thi Bush lại hứng những búa tạ khổng lồ. Khủng hoảng dot.com, khủng hoảng nhà cửa, khủng hoảng dầu xăng, khủng hoảng ngân hàng, 9/11, Katrina, Ike, Iraq, AfghanistanNghe mà thấy ón lạnh.

Hiển nhiên là số ông Bush không khả. Hay nói cách khác, ông không có được thiên mệnh trí quốc, nên gặp hết khó khăn này đến nhức óc khác. Trong khi Clinton chỉ có một ưu tư lớn: làm sao giải nhem máy chuyện dan diu ngoại tình.

Đã vậy, mấy ông đồng chí Cộng Hòa của Bush cũng chẳng giúp cải thiện gì, mà lại còn đóng góp lớn lao vào công trình phá đảng. Hết ông này đến bà nọ, thay phiên nhau dính dáng vào những vụ lem nhem tiền bạc, trai gái, dù kiều, từ trên mạng internet đến nhà cửa công cộng.

Trong những tháng tranh cử cuối cùng, người ta không thấy bóng dáng TT Bush đâu hết. Trái với truyền thống từ xưa, tổng thống luôn luôn cố gắng dì vản động tranh cử cho các đồng chí, lấy uy tín của mình để giúp họ, trong kỳ bầu cử này ông Bush phải làm thế lận. Chẳng hiểu là vì các vị dân cử sợ ông giáp, hay trái lại, vì ông Bush không muốn dính dáng đến mấy ông chính khách lem nhem quá nhiều.

Ông chính khách cuối cùng là TGS Ted Stevens, là TGS tham mưu nhất của bên Cộng Hòa, đại diện cho Alaska. Bị ra tòa và kết án tội tham nhũng, hối mại quyền thế, mua bán ảnh hưởng,

Kết quả là đảng Cộng Hòa đại bại. Chẳng những mất Hành pháp mà còn mất hơn nữa tám ghế thượng viện và hai chiếc ghế hạ viện. Cộng với những thất bại nặng nề của kỳ bầu cử năm 2006, đảng Dân Chủ bây giờ nắm quyền tuyệt đối tại Nhà Trắng, Thượng Viện và Hạ Viện luôn.

Tai hại rõ rệt, thất bại của đảng Cộng Hòa không phải là một tai nạn nhất thời. Tương lai lâu dài của đảng Cộng Hòa cũng không có gì sáng lang.

Một số lớn đảng viên thuộc khuyễn hướng bảo thủ cực đoan không ủng hộ TT Bush nữa. Chính sách của ông tuy vẫn còn được hậu thuẫn trên các vấn đề xã hội, văn hóa, quân sự, nhưng lại bị chống đối khá mạnh trong vấn đề kinh tế.

Vì ông đã bành trướng thế lực của Nhà Nước và tinh xảo vung vút đưa đến tham thủng ngân sách quá nặng. Hoàn toàn trái với quan niệm bảo thủ với một Nhà Nước cảng nhả cảng tốt, và kỷ luật tài chính tối đa.

Đối với các đảng viên bảo thủ ôn hòa hơn, cũng như đối với thành phần độc lập, chính sách của TT Bush cũng đã trở thành hơi quá khích, dành ánh hưởng quá nhiều cho các khối tôn giáo cực đoan.

Cuộc tranh cử của TGS McCain cũng đã biến đảng Cộng Hòa thành biểu tượng của thế hệ cũ, già nua, lạc hậu, không có sáng kiến mà chỉ bám víu vào những chủ đề cũ điển như:

- chống thuế (trong một xã hội phân tán, một bên thi nghèo nàn không ai phải đóng thuế gì, và một bên thi quá giàu đến độ chẳng ai sợ đóng thuế nữa),

- một nước Mỹ hùng mạnh lấy súng và tiền để người (trong một thế giới hậu chiến tranh lạnh, sau khi dân chủ do đó đã thẳng công sản chủ nghĩa),

- một nước Mỹ đặt nặng các giá trị văn hóa, luân lý, và tín ngưỡng cổ truyền (trong một thế giới ngày càng toàn cầu hoá, khoa học hóa, đa dạng và cởi mở).

Thật không phải là một ngẫu nhiên khi khối cử tri duy nhất có da số ủng hộ TGS McCain là khối mấy ông bà già Mỹ trắng, trong khi tất cả các khối khác đều ủng hộ TGS Obama. Đây không phải là chuyện đặt lại vấn đề tư tưởng nền tảng của khối bảo thủ Mỹ mà đảng Cộng Hòa là tiếng nói chính.

Tư tưởng cơ bản của bảo thủ vẫn còn giả tri, có khi còn có giả tri nhiều hơn trước nữa trong thời đại đầy rẫy khó khăn ngày nay.

Đó là những tư tưởng xuất phát từ ba lý luận chính:

- sáng kiến tư nhân hữu hiệu hơn luật lệ Nhà Nước của mấy ông bà công chức đặt ra để chi phối mọi sinh hoạt;

- cơ hội tiến thăng cá nhân là động cơ mạnh hơn sự ý lại vào của thi phát, ăn không ngồi rồi chờ oe-phe;

- giả tri giá dinh nặng hơn sự buông thả vô trách nhiệm kiểu hồn nhân động tinh hay tự do phá thai.

Nói chung, đây là những ý tưởng nền tảng xây nền văn minh và quốc gia Hợp Chủng Quốc, không có gì sai, không có gì lỗi thời. Vấn đề chỉ là điều chỉnh cho hợp với thời điểm hiện hữu hơn, sao cho thích hợp với thực tế của kỷ nguyên mới, và tìm cách chuyển đổi những tư tưởng đó đến quần chúng.

Hiển nhiên là những vấn đề của đảng Cộng Hòa hiện nay lớn hơn vai trò của cá nhân ông Bush hay ông McCain quá nhiều. Cộng Hòa cần phải tìm về nguồn, trở về với những giá trị nền tảng của triết lý bảo thủ, nhưng đồng thời cũng phải tìm cách chuyển đổi thông điệp mới, thích hợp với thế kỷ 21 hơn.

Thêm vào đó, người mang thông điệp cũng phải có những điều kiện thuận lợi.

Nhìn vào người hùng McCain, từ cách đến quá trình cá nhân, không ai không cảm thấy ông đáng bội phục. Nhưng giới trẻ, là hình ảnh và sức mạnh của nước Mỹ, thì lại không thể nào nhìn ông như người có thể lãnh đạo họ bước vào thế kỷ 21. Thậm chí, đối với nhiều người, chỗ ngồi của người hùng là trên bàn thờ, chứ không phải trong phòng Bầu Đức.

Vai trò và hình ảnh người mang thông điệp cực kỳ quan trọng.

Điển hình, thông điệp của đảng Dân Chủ năm nay cũng không khác gì của những năm trước. Một thông điệp cấp tiến có diện của một Nhà Nước trực tiếp ra luật chỉ phổi mọi sinh hoạt của quần chúng, gọi là lấy thuế nhà giàu giúp nhà nghèo, phỏng khoáng trong các vấn đề văn hóa, tôn giáo

Từ nhiều thập niên qua, thông điệp cấp tiến này đã bị dân Mỹ bác bỏ, qua sự thất bại của các ứng viên thiên tả, từ Mondale, Dukakis, đến Gore và Kerry. Nhưng lại thành công lớn với Obama, người mang thông điệp mới.

Trong những ngày tới, đảng Cộng Hòa sẽ có những buổi họp hành, hội thảo để tìm hướng đi mới và người mới. Một tuần sau ngày bầu cử, đã có Đại Hội các Thống Đốc Cộng Hòa, tổ chức tại Miami. Sẽ còn nhiều buổi cãi cọ nữa.

Chúng ta không có khả năng làm bàn về các giải pháp liên quan đến vấn đề thay đổi tư tưởng chỉ đạo của Cộng Hòa. Nhưng vẫn có thể điểm qua vài khuôn mặt của những người có thể là người mang thông điệp mới.

Những lãnh tụ mới của đảng Cộng Hòa hiện nay không ít, chỉ là chưa ai nổi trội lên thôi.

Có những lãnh tụ thế hệ cũ như các ứng viên tổng thống kiểu cũ như Romney, cựu thống đốc Mike Huckabee, cựu thị trưởng Rudolph Giuliani. Nhưng may mắn là đây có dịp thử lửa, và có vẻ không lấy gì làm hấp dẫn cho lắm. Từ trước không có gì mới lạ. Khả năng thu hút quần chúng cũng tầm thường và giới hạn. Không ai có tư thế của một ngôi sao sáng. Những thăm dò dư luận sau ngày bầu cử cho thấy mỗi ông chỉ có trên dưới 10% hậu thuẫn trong đảng. Tất nhiên họ sẽ còn hiện diện một thời gian trên sân khấu chính trường Mỹ, nhưng ít có hy vọng nổi lên như là một lãnh tụ lớn.

Trong số những ông này, đã có dư luận ông Romney có nhiều hứa hẹn nhất. Thậm chí, có người còn cho rằng nếu McCain lừa ông Romney đứng cùng liên danh thì có thể đã thắng Obama. Ông McCain bị thua trong những ngày cuối do khùng hoảng tài chính bùng nổ mà thiên hạ không tin là ông có đủ hiểu biết và khả năng giải quyết. Bà Palin đã nhiên không giúp ông McCain được gì trong vấn đề này. Nhưng ông Romney, với tư cách một doanh gia rất giàu và một thống đốc rất thành công trong chính sách kinh tế, sẽ có thể làm cho người ta tin tưởng liên danh Cộng Hòa hơn.

Hơn thế nữa, với cái đạo Mormon của ông Romney, có thể liên danh Cộng Hòa đã không thua ở Nevada và Colorado (là những tiểu bang rất đồng dân theo đạo Mormon), mà lại còn có thể thắng tại Michigan, quê hương của gia đình Romney, nơi mà thân sinh của ông Romney đã từng là một thống đốc rất được hâm mộ.

Cũng có những ngôi sao mới bắt đầu nổi lên, tuy chưa sáng chói gì. Đó là khối các thống đốc trẻ có khuynh hướng ôn hòa, kể cả vài ông làm thống đốc các tiểu bang đã bỏ phiếu cho TNS Obama: các thống đốc Tim Pawlenty của Minnesota, Charlie Christ của Florida, Mitch Daniels của Indiana. Vấn đề là các ông này, ngoài dân của tiểu bang của họ ra, chẳng ai biết họ là ai, đã làm được gì, lập trường ra sao.

Cách đây ít lâu, có dư luận tung hô thống đốc Bobby Jindal -người gốc Án Độ- của Louisiana như là ngôi sao trẻ sáng chói, một lãnh tụ tương lai của Cộng Hòa. Nghĩ cho cùng, dường như phe Cộng Hòa thời ông này lên chỉ có chứng minh mình cũng không kỳ thị, sẵn sàng ứng hộ một chính trị gia trẻ gốc thiểu số, na như Obama, chứ ông Jindal này chưa có gì chứng minh là xuất sắc khác thường cả.

Và dĩ nhiên là còn bà thống đốc Alaska, Sarah Palin.

Cách đây ba tháng cả thế giới chẳng ai nghe nói đến tên bà này, ngoại trừ khoảng một triệu người dân Alaska. Sự xuất hiện đột ngột của bà trên chính trường Mỹ, đặc biệt là qua bài diễn văn này lừa bà đọc tại Đại Hội Đảng Cộng Hòa, là một quả bom gây chấn động cả thế giới.

Khối báo thù lên tinh thần, lần đầu tiên cảm thấy phấn khởi, hò hét với ông McCain, người mà từ trước đến giờ vẫn bị khói báo thù nghe giờ là "cấp tiến nằm vùng". Bà là hình ảnh tiêu biểu của nữ lưu tinh nhò Mỹ, bình dân, bảo thủ, đặt nặng trách nhiệm nhưng cũng dám ra rắc ngà voi cho thiên hạ, sống trong một gia đình có nhiều nét tiêu biểu của một gia đình Mỹ bình thường, với không ít những vấn đề phức tạp, tốt cũng như xấu, như con trai đì lính bên Iraq, con gái chưa chồng mà đã có bầu, và một đứa con khóc bị tật bẩm sinh. Bà cũng có khả năng truyền đạt tư tưởng cho người khác bằng cách nói năng nhẹ nhàng, dễ hiểu, không phải kiểu đao to búa lớn như Obama.

Phe cấp tiến nhìn thấy ngay nguy cơ lâm dâng của bà Palin, và đã đánh phủ đầu ngay từ khi tên bà được đưa ra công chúng. Họ thành công phần nào trong cố gắng chụp mũ "nhà quê ngờ ngẩn" lên đầu bà Palin. Trong tương lai, bà sẽ phải tốn công rất nhiều để xóa bỏ hình ảnh đó.

Không ai biết được vai trò của bà trong những năm tới sẽ như thế nào. Dường nhiên là bà sẽ vẫn là thống đốc Alaska, nhưng rồi sau đó ra sao thì khó ai biết được. Bà sẽ ra tranh cử thượng nghị sĩ" Hay tổng thống vào năm 2012" 2016" Có điều chắc chắn là Palin đã tạo được một thế lực khá mạnh sau lưng bà. Theo thăm dò sau ngày bầu cử, bà đã được sự hậu thuẫn của hai phần ba đảng viên Cộng Hòa. Hơn xa các ông Romney và Huckabee.

Dù cho bà chưa lên vai vể lãnh đạo đảng được, nhưng không ai không nhìn thấy hậu thuẫn Palin đang có. Trong cuộc họp của các thống đốc Cộng Hòa tại Miami, bà đã là có khoảng hơn 200 ký giả bu theo trong khi các đồng nghiệp của bà chỉ có lác đác hai ba anh sần tên đến. Trong cuộc họp báu chung, hầu hết các câu hỏi đều nhằm vào bà, khiến vài đồng nghiệp phải than phiền, vì họ có cảm tưởng như đang đóng vai phụ diễn, làm "chân kiềng" cho tân lãnh tụ đảng.

Dù sao thì đảng Cộng Hòa cũng còn bốn năm để chinh chính nội bộ, tìm thông điệp và tìm lãnh đạo. Bốn năm trong chính trị Mỹ là bốn năm kỳ. Từ giờ đến đó, biết bao nhiêu nước sè chảy qua cầu, ai biết được ai nói ai chim" Cách đây ba tháng, ai biết bà Palin là ai" Cách đây hai năm ai biết ông Obama là ai" Cung cách đây hai năm, ai nghĩ được bây giờ bà Hillary đang xin job bộ trưởng gì đó với tổng thống Obama"

Cuộc bầu cử quốc hội năm 2010 tới đây sẽ cho ta thấy Cộng Hòa đã được bao xa trên con đường phục hồi tư thế của mình. (17-11-08)

McCain-Obama: Hiệp Một

24/06/2008

...Chiến lược nào thất bại hay thành công sẽ là yếu tố quyết định cho cuộc bầu tháng Mười Một...

Bây giờ thì cuộc chạy đua trong nội bộ hai đảng Dân Chủ và Cộng Hòa đã chấm dứt. Đã đến lúc chúng ta nhìn vào cuộc bầu cử tháng Mười Một tới, là cuộc chạy đua giữa hai thượng nghị sĩ, McCain bên Cộng Hòa và Obama bên Dân Chủ.

Từ đây đến đó còn gần năm tháng. Mùa năm tháng trong chu kỳ chính trị Mỹ thi không khác gì năm năm hay hơn nữa. Còn rất xa, và rất nhiều chuyện có thể xảy ra, thay đổi hoàn toàn cuộc điện. Cách đây sáu tháng, vào đầu năm nay, ai dám nói trê Obama sẽ loại được bà già tráng Hillary""

Nhưng không phải vì vậy mà chúng ta không có quyền bàn góp để đoán mò xem ai có nhiều hy vọng hơn ai. Quyền đoán mò là quyền của tất cả mọi người. Và bất cứ ai cũng có quyền đồng ý hay khác ý.

Năm nay có thể nói là một đại họa cho phe Cộng Hòa. Chưa bao giờ tình hình lại thuận lợi cho phe Dân Chủ và bất lợi cho phe Cộng Hòa như bây giờ. Cuộc chiến Iraq chưa ngã ngũ. Kinh tế dì vào chu kỳ khủng hoảng với giá nhà tuột dốc nhanh nhất từ mấy chục năm nay, trong khi giá xăng mỗi ngày mỗi phá một kỷ lục mới. Các dân biểu và nghị sĩ Cộng Hòa thi bị đính líu vào dù chuyện lèm nhèm, từ tham nhũng tiền bạc đến các chuyện tình dục nhơ nhóc.

Trong mấy tháng đầu năm, có ba cuộc tranh cử dân biểu địa phương tại Illinois, Louisiana và Mississippi. Tất cả đều là những căn cứ địa vững chắc của Cộng Hòa từ mấy chục năm nay. Ấy vậy mà các ứng viên Cộng Hòa đều thua tuột luôt tại cả ba nơi. Một dấu hiệu không thể nào rõ ràng hơn về sự tuột dốc của Cộng Hòa.

Phản lối dân Mỹ, do sự dán dắt của phe Dân Chủ và bao chí cấp tiến, đã hết cả mọi lối lèn đầu Tổng Thống Bush nên ông bị chống đối tới mức kỷ lục chưa từng thấy trong lịch sử cận đại Mỹ. Công bằng mà nói thì ông Bush không có đủ quyền hành ngang chặn các ngân hàng cho vay bừa bãi, nhất là khi quốc hội dưới thời Clinton ra luật nói lòng sự kiểm soát để giúp càng nhiều người có thể mua được nhà càng tốt. TT Bush cũng chẳng đủ khả năng ngăn chặn các ông Ba Tàu và Án Độ tư bản hoá tối đa, mua xe ào ào khiến xung nhợt thế giới lén giá không ngừng, trong khi quốc hội ra luật cấm khai thác thêm mỏ dầu tại Mỹ. Quốc hội là cơ quan quyết định ngân sách quốc gia theo Hiến Pháp Mỹ, dù vậy, Bush vẫn bị quốc hội tố là tham phạm gây thảm thùng ngân sách và trámy.

Hầu hết các dân biểu nghị sĩ Dân Chủ bỏ phiếu cho Bush đánh Iraq, nhưng cũng chính những người này bày giờ tố Bush đánh Iraq bất hợp pháp.

Không cần biết phân bùa đúng hay sai, chỉ biết Bush làm tổng thống thì phải chịu trách nhiệm về những gì xảy ra dưới triều đại của mình. Cũng công bằng thôi. Nếu mọi sự đều tốt đẹp thì ông có quyền kế công, còn không thì ráng nghe chửi vây. Đó là quy luật thiên định trong chính trị Mỹ từ hồi nào đến giờ.

Ông già tráng John McCain ra tranh cử, đại diện cho phe Cộng Hòa trong những điều kiện bất lợi nhất, trong khi ông trẻ Barack Obama, đại diện cho phe Dân Chủ lại là người thừa hưởng những điều kiện thuận lợi nhất.

Một cách ngắn gọn, Obama có bốn yếu tố thuận lợi rất lớn mà McCain không có: dân Mỹ chán ngán Cộng Hòa, Obama là hình ảnh một lãnh tụ mới mẻ, hăng hái sung sức, dư thừa tiền bạc và được sự hậu thuẫn mạnh mẽ của giới truyền thông cấp tiến, gồm mấy đài truyền hình chính như ABC, CBS, NBC và CNN, và các tờ báo lớn như hai tuần báo Time, Newsweek, và ba nhật báo New York Times, Washington Post, Los Angeles Times.

Như vậy, đúng ra thì ông Obama phải là người có hy vọng thắng rất xa đối phương. Nhưng thực tế cho thấy trong tất cả các cuộc thăm dò dư luận, có khi McCain thắng ông Obama ba điểm, có khi ngược lại, Obama thắng McCain năm điểm. Như vậy thi cứ coi như là hai bên ngang nhau thôi.

Tinh hình bất lợi cho Cộng Hòa như vậy mà hai ứng viên ngang nhau thì cũng có thể nói là Obama đang ở thế yếu, và McCain trong thế mạnh. Dick Morris, một cựu cố vấn chính trị của TT Clinton, đã nhận định: "Cái đảng ở trong tư thế mạnh đã lừa một ứng viên yếu nhất, trong khi cái đảng trong tư thế yếu đã lừa một ứng viên mạnh nhất".

Đảng Cộng Hòa ý thức được sự thất thế nên lựa ứng viên mạnh nhất để cố giữ Tòa Bạch Ốc. Đảng Dân Chủ ý lại vào thế tất thắng nên muốn "làm lịch sử", đưa một phụ nữ hoặc một người da đen lên làm tổng thống.

Mà tại sao McCain lại là một ứng viên mạnh nhất

Thượng nghị sĩ McCain là một ứng viên có thể nói là gần hoàn hảo, gần như lý tưởng cho Cộng Hòa. Ông là người hùng, đã hy sinh nhiều cho đất nước. Can trường, thẳng thắn, đầy đủ tư cách và kinh nghiệm quân sự cũng như kinh nghiệm chính trị, rất có uy tín và được nể phục trong quốc hội. Sẵn sàng hợp tác với phe Dân Chủ để làm ra chuyện. Ông giải ngũ và tham gia chính trường khi Obama còn đang mài đũng quần tại trường trung học. Ông lại được sự hậu thuẫn của phe Cộng Hòa ôn hòa và các khối độc lập không thuộc đảng nào.

Một người từng trải. Nhưng có thể nói từng trải hơi quá nhiều với cái tuổi hơn 72. Cái tuổi mà phần lớn thiên hạ đã lo về câu ça làm vườn. Hiện giờ thì ông có vẻ vẫn khỏe lắm, nhưng chẳng ai dám bảo đảm ông sẽ đủ sức chịu đựng bốn năm làm tổng thống, hay đủ sáng suốt để lấy quyết định. Ông McCain đã khéo léo lái vấn đề, xia mũi dùi về phía Obama để nhấn mạnh ông này “quá trẻ và thiếu kinh nghiệm”.

Điều phiền hồn nữa, ông quá gần TT Bush trong lập trường về Iraq, phá thai, hôn nhân đồng tính... khiến phe Dân Chủ gọi ông là "Bush nhiệm kỳ ba". Nhưng rất nhiều người không tin lập luận này vì trong quá khứ, ông McCain đã chống đối TT Bush trên nhiều vấn đề quan trọng, như chiến lược Iraq, thuế, bảo vệ môi sinh, gây quỹ cho đảng, ngân sách Nhà Nước, Katrina, tra tấn tù khung bô... Một bằng chứng khá rõ: phe bảo thủ cực hữu triệt để ủng hộ TT Bush, nhưng lại chống McCain mạnh mẽ.

Ông không phải là người hoàn hảo, nhưng rõ ràng ông là ứng viên mạnh nhất mà Cộng Hòa có thể đưa ra.

Còn ông Obama, tại sao lại là một ứng viên yếu***

Nói cách khác, đây là thời điểm mà không có nhiều người phản đối. Ông Obama là người đang sáng rực dưới bầu trời Dân Chủ. Trẻ tuổi, tài cao, nỗi lòng như pháo nổ, hứa hẹn một tương lai rực rỡ chưa từng thấy cho nước Mỹ. Mỗi lần mít-tinh là thu hút cả chục ngàn người nghe. Ông là người lôi cuốn được hàng trăm ngàn thanh niên thanh niên trẻ, lần đầu tiên trong đời họ, háng háng tham gia vào sinh hoạt chính trị Mỹ. Hậu thuẫn của ông cũng được thể hiện qua việc cho đến nay ông đã thu được hơn hai trăm triệu đô tiền yểm trợ, một kỷ lục chưa ai đạt được. Như vậy sau lối gọi là 'nhất nhát'

Thật ra, khối dân ái mộ Obama tuy hăng hái, ôn ào, mà lại không đại diện cho đa số cử tri Mỹ. Chúng ta cần nhớ là chỉ mới có khoảng 15% dân Mỹ tham gia vào các cuộc bầu sơ bộ, còn lại chưa lên tiếng cho đến khi tổng tuyển cử tháng Mười Một tới. Nếu coi như ba ứng viên Obama, Hillary và McCain xấp xỉ ngang nhau, thì mỗi người chỉ mới được phiếu của 5% dân Mỹ thôi, tức là trên dưới 15 triệu người trong cái xứ 300 triệu dân này.

Cái liên minh mà Obama thành lập được là một liên minh của năm khối: dân da đen, trí thức cấp tiến, sinh viên khai giả, các thành phần chống chiến tranh Iraq, và giới truyền thông cấp tiến. Đây không là lần đầu tiên trong chính trị Mỹ có một liên minh như vậy, mà là lần thứ hai rồi.

Năm 1972, khi đại diện phe Dân Chủ, thượng nghị sĩ George McGovern cũng đã tạo được một cuộc tập hợp tương tự. Ông ra tranh cử đối diện với đương kim tổng thống Richard Nixon. Ông thu hút được sự ủng hộ hăng say, gần như điên cuồng, của giới trẻ và trí thức phần chiếm, của dân da màu và cũng lôi cuốn được cả chục ngàn người đến nghe ông nói chuyện, đồng thời cũng được cỗ vũ bởi giới truyền thông cấp tiến đang đánh Nixon với bài về cuộc chiến Việt Nam và khủng hoảng dầu xăng, y tế tình trạng hiện nay.

Nhưng kết quả cuộc bầu tổng thống năm đó cho thấy rõ sức mạnh thực sự của liên minh này: McGovern thua Nixon trên 49 tiểu bang, chỉ thắng khít nhút được có đúng một tiểu bang Massachusetts, tiểu bang cấp tiến nhất Mỹ (và District of Columbia, là thủ đô Washington, một thành trì kiên cố của khối cùi trả đen). Dân Mỹ nói chung chống chiến tranh vì bản tình hiền hòa lương thiện, nhưng họ cũng không muốn cuốn cờ tháo chạy như McGovern chủ trương. Hay Obama chủ trương hiện nay.

Ông McGovern cũng thừa nhận là thành phần không phải dân thành thị mà sống ở thôn quê, các tỉnh nhỏ, và ngoại ô các thành phố lớn.

Kinh nghiệm của McGovern không khỏi làm nhiều người nghĩ đến trường hợp của Obama ngày hôm nay. Nhất là khi nhìn vào những chiến thắng của bà Hillary lúc cuối mùa bầu sơ bộ.

Trước hết, những chiến thắng sau này chứng minh Obama chỉ thắng được lúc đầu mùa tranh cử khi còn ít người biết đến, sau này khi càng nhiều người biết rõ ông hơn - đặc biệt là sau khi liên hệ của Obama với các mục sư quá khích Wright và Pfleger, giáo sư khủng bố Ayers, và tài phiệt đang ngồi tù Rezko được khui ra - hầu thuẫn càng ngày càng yếu, nhất là tại các tiểu bang lớn.

Trước hết, phải nói về thực tế bầu cử Mỹ. Chúng ta cần ghi nhận là theo thể thức bầu tổng thống của Mỹ, kết quả từng tiểu bang mới có tính cách quyết định, chứ không phải tổng số phiếu của cả nước. Al Gore thu được nửa triệu phiếu nhiều hơn Bush mà

Do đó, trên nguyên tắc, đây là cuộc bầu cử trên năm mươi tiểu bang. Nhưng có những tiểu bang chắc chắn sẽ bầu cho Cộng Hòa – như Texas, các tiểu bang Tây-Bắc, và Miền Nam - và những tiểu bang 100% Dân Chủ - như California, New York, Massachusetts, Illinois. Do đó, thực tế mà nói thì cuộc chạy đua được quyết định tại những tiểu bang, trong vòng đại đại hội - còn được gọi là vòng đại ri xét, Rust Belt, vì là khu kỹ nghệ nặng bị đào thải - như Ohio, Pennsylvania, Kentucky, Missouri, West Virginia, Michigan. Thắng trong đa số các tiểu bang này là đắc cử tổng thống.

Giảm thiểu rãnh hiến

Các tiểu bang vừa nêu trên là nơi có sự tập trung lớn của khối trung lưu và lao động Mỹ trắng. Cho đến nay, các cuộc tranh cử với bà Hillary và thăm dò dư luận cho thấy Obama rất yếu tại tất cả các tiểu bang huyết mạch ấy. Đã yếu ngay trong khối Dân Chủ thi hành các "hòn đá" dành dân" bao Công Hòa [\[xem\]](#)"

Tại Kentucky, trong một cuộc thăm dò dư luận của đài CNN, chỉ có một phần ba (33%) cử tri Dân Chủ của bà Hillary nói là sẽ bỏ phiếu cho Obama nếu ông là ứng viên của Dân Chủ. Một nửa sẽ đảo ngũ qua bên McCain, phần còn lại sẽ không đi bầu. Đó là chưa kể đến Florida, một tiểu bang then chốt để mang về chiến thắng cho Bush năm 2000. Tại đây, McCain hiện đang thắng Obama, ít nhất là trước điểm

Một điều đáng quan ngại nữa cho Obama là trong cuộc chạy đua với bà Hillary, ông thắng phần lớn nhờ hậu thuẫn của một thành phần chủ lực trong đảng Dân Chủ: dân da đen. Nhưng khối da đen chỉ là 11% số cử tri cả nước, mà lại tập trung ở các tiểu bang miền Nam Hoa Kỳ, và có thể bị lật đổ (xem bài [Đảng Dân Chủ](#)).

Có một yếu tố kỹ mà ai nói đến cũng phải uốn lưỡi bấy lè để làm sao nói cho nó "phải đạo chính trị" (politically correct). Đó là vấn đề kỳ thị da đen. Nói huých tết ra thì hiển nhiên rất nhiều ông bà Mỹ trắng chưa chấp nhận một người da đen làm tổng thống, dù không dám nói ra. Nếu được thăm dò ý kiến thì hầu hết số nói sẵn sàng bỏ phiếu cho Obama để chứng tỏ mình tiến bộ, văn minh, không kỳ thị. Nhưng khi vào phòng phiếu, đứng một mình, họ lại bỏ phiếu khác. Hiện tượng này được báo Mỹ gọi là "hiện tượng Bradley". Tom Bradley từng là thị trưởng Dân Chủ da đen rất có uy tín của Los Angeles (ngày nay, phi trường LAX có tên chính thức là Tom Bradley International Airport). Năm 1982, ông tranh cử thống đốc California, đối diện với một ứng viên Cộng

Tất cả các cuộc thăm dò dư luận cho đến ngày cuối cùng trước ngày bầu cử dự báo ông sẽ đại thắng. Nhưng kết quả ông đại bại. Chúng tôi rất nhiều ông bà Mỹ trắng miệng nói sẽ bầu cho ông da đen Bradley, nhưng khi bỏ phiếu thì lại bỏ phiếu cho ông da

Bà Hillary cũng đã nhìn thấy hiện tượng ấy trong kỳ bầu sơ bộ ở New Hampshire. Trước ngày bầu, thăm dò dư luận cho thấy bà sẽ thua Obama ít nhất là 12 tới 15 điểm. Rốt cuộc bà thắng Obama ba điểm. Trong các cuộc bầu ở Texas, Ohio, Pennsylvania, West Virginia, Kentucky, Colorado, Florida, và Massachusetts, bà cũng thua Obama.

Có nhiều dư luận cho rằng nhìn vào tình hình chung bất lợi cho Cộng Hòa và cá nhân hai ứng viên có phần bất lợi cho Obama, có thể người ta sẽ thấy Cộng Hòa thắng trong cuộc bầu cử tổng thống trong khi Dân Chủ sẽ thắng lớn trong cuộc bầu cử quốc hội.

Tinh trạng hiện hữu, trong hiệp đầu của cuộc chạy đua, còn cách đại hội của cả hai đảng khoảng hai tháng, cho thấy ông McCain có thể thượng phong hơn ông Obama. Nhưng chắc chắn tình hình sẽ thay đổi khi đảng Dân Chủ chính thức đoàn kết lại sau đại hội đảng cuối tháng Tám và sau khi bà Hillary Clinton lui về nhà Obama. Khi đó thế đứng của ông Obama sẽ mạnh hơn bao giờ hết. Tiếp theo là chiến thắng của ông Obama và Hillary sẽ là kết quả không thể tránh khỏi.

Một vấn đề quan trọng hơn nữa: sự phân tách trên chí có giá trị dựa trên các cuộc bầu cử tổng thống từ năm 1992 đến 2004. Hiện nay, người ta đang thấy cả hai ứng viên Obama và McCain đang có "về" lại bản đồ chính trị Mỹ. Obama đang cố chen chân vào cửu địa Cộng Hòa, là các tiểu bang tây-bắc, và tranh thắng tại miền nam nhờ khối cử tri da đen. McCain thì lõi lán đất qua các khối dân Nam Mỹ và khối lao động Mỹ trắng. Chiến lược nào thất bại hay thành công sẽ là yếu tố quyết định cho cuộc bầu tháng

Công Hòa· Tang Gia Bối Bối

...Có lẽ TT Bush sẽ vui thú diễn viên trong tình trạng rối ren nhất...

Trong những tuần lễ qua, người ta đã chứng kiến cảnh đảng Cộng Hòa Mỹ đi từ tiểu họa này đến đại họa kia kiểu "họa vô đơn chí". Hoàng Đế Bush chưa băng hà, nhưng quả là tình trạng tang gia bối rối tột cùng.

Bắt đầu từ tổng thống Bush càng ngày càng bơ vơ tro troi, thất bại liên tục tại quốc hội, trong khi cái gân gà Trung Đông vẫn còn dai hơn lúc nào.

Hậu thuẫn của TT Bush trong quần chúng Mỹ cũng vẫn đi dẹt ở cấp thấp nhất lịch sử Mỹ, khoảng ba mươi phần trăm. Do đó ông đang cố vật lộn để leo lên cao hơn một chút, làm sao để lại một già tài coi cho được một chút. Nhưng hình như "mệnh thiên tử" đã hết nên chẳng những không leo lên đầu hết, mà trái lại, ngày càng lún sâu thêm, kéo cả đảng Cộng Hòa theo luôn.

Trong vòng vài tháng gần đây, các công sự viên thân tín và quan trọng nhất của Bush đã lùn lượt ca bài vĩnh biệt. Không kể các cấp nhỏ, chỉ từ thượng tầng thân cận nhất với tổng thống, cũng đã có hơn một tá viên chức già biệt. Từ quản sự tối cao Karl Rove, đến các cố vấn chính trị, cố vấn kinh tế, cố vấn an ninh, cố vấn giao tế, phát ngôn viên, v.v... Ai cũng biết TT Bush chỉ còn tại chức một mảnh nữa thôi, và trong năm cuối cùng, ông sẽ chỉ lo dọn dẹp hành trang nên cũng chẳng làm nên chuyện gì, do đó họ có ra đi để sớm lo cho tương lai của họ thì cũng dễ hiểu và cũng chẳng có hại gì nhiều. Nhưng ra đi hàng loạt như vậy, chẳng chút thắc mắc gì đến ông thuyền trưởng đang vật lộn với những cơn sóng lớn thì hình như có vẻ hơi dã man quá. Nhất là sau khi phái áo ra đi thì vàng viết sách bật mí những chuyện hậu trường nói xấu xếp cũ một cách tinh tế, thi đúng là chí cõ... Mỹ mới có thể cạn tàu ráo máng như vậy thôi.

Nước Mỹ có rất nhiều điều hay lợ chúng ta cần học hỏi, nhưng những chuyện ăn cháo đá bát kiều này, mong con cháu chúng ta đừng học.

Trước tình trạng hậu thuẫn của quần chúng càng ngày càng yếu, TT Bush cũng ngày một mất tư thế và ảnh hưởng trong quốc hội. Chẳng những khói đa số Dân Chủ càng ngày càng làm mạnh, biểu quyết nhiều điều luật bất lợi cho phe Cộng Hòa và TT, khiến TT phải sử dụng quyền phủ quyết nhiều hơn trước, mà ngay cả các dân biểu nghị sĩ đồng chí Cộng Hòa cũng phớt lờ, thậm chí công khai chống đối lại đảng trưởng Bush. Điểm hình là các vụ chiến tranh Iraq với cảng ngày càng nhiều ông dân biểu nghị sĩ Cộng Hòa chống cuộc chiến, và vụ dân cư ở lậu trong đó đa số ông Cộng Hòa chủ trương trái ngược hẳn lập trường của Bush, bất chấp mọi lời kêu gọi của Bush.

Tại Trung Đông, tình hình Iraq có vẻ sáng sủa hơn trước vì các vụ tấn công của quân khủng bố giảm sút rõ rệt trong hai tháng qua, nhưng giải pháp dài hạn vẫn chưa ai nhìn thấy. Chính phủ Iraq do nhóm Shites kiểm soát, vẫn nhất quyết không nhượng bộ chia bớt quyền hành và tiền dầu lửa cho nhóm thiểu số Sunnis, mặc dù áp lực nặng nề của Bush. Rõ ràng là ngay tại Iraq, tiếng nói của Bush cũng rất nhẹ ký.

Về vụ Iran, TT Bush vừa lãnh một quả bom CBU và đang bối rối không biết đỡ làm sao.

Trong suốt hai năm nay, sau khi tin tức tổng hợp của các cơ quan tình báo Mỹ qua phúc trình National Intelligence Estimate (là phúc trình an ninh tổng hợp nộp cho quốc hội) đã kết luận Iran đang chế tạo bom nguyên tử, TT Bush kêu chiêng gõ trống, báo nguy với thế giới về hiểm họa Iran đang làm bom nguyên tử, hò hét tới độ nhiều người lo ngại Bush sẽ đánh Iran trong ngày mai. Bất ngờ trong tuần qua, cũng cái cơ quan này lại đưa ra một phúc trình mới, với kết luận trái ngược là... Iran đã ngưng chương trình vũ trang nguyên tử bốn năm nay rồi!

Chẳng ai hiểu chuyện gì đang xảy ra. Người thi cho rằng các cơ quan tình báo của Mỹ vẫn bất tài bất lực hơn bao giờ hết, chỉ giải đoán mò lung tung, nay này mai khác. Người khác thi rằng cơ quan này âm mưu kéo giò TT Bush vì phúc trình được viết bởi ba viên chức có tiếng là cấp tiến chống chính sách đối ngoại của TT Bush. Cũng có người cho rằng sau khi tình báo Mỹ bị hổn vi vũ vũ khi giết người tập thể của Iraq, bây giờ các xếp mới được bổ nhiệm của các cơ quan tình báo Mỹ lạnh lùng nên chơi đao chác ăn, nói Iran không có gì hết. Lại có giả thuyết TT Bush cho ra phúc trình này để lây cớ thối lui, bớt hung hăn với Iran.

Không cần biết nguyên nhân nào, chỉ biết là phúc trình mới này chắc chắn cột chân TT Bush khiến ông không còn có thể hăm dọa trừ phạt Iran nữa. Nhưng quan trọng hơn nữa là phúc trình này chẳng những khiến ông tổng thống Iran vui mừng la hét "Thấy chưa, tôi vẫn nói là tôi không có gì mà" mà còn khiến các đồng minh của Mỹ như Do Thái, Anh, Pháp và Đức bối rối không biết phải giải thích làm sao chính sách của họ từ trước đến giờ là ủng hộ lập trường chống Iran của Mỹ. Phúc trình này cũng giúp cho Nga và Trung Quốc mạnh dạn hơn trong việc chống lại mọi biện pháp trừng trị Iran.

Ngoài Tòa Bạch Ốc, cảnh chạy loạn đảo ngũ tập thể của phe Cộng Hòa cũng đã lan rộng từ hàng ngũ công sự viên của Bush qua cả quốc hội.

Hàng loạt dân biểu nghị sĩ thâm niên và uy tín nhất của Cộng Hòa đã hoặc là từ chức, hoặc tuyên bố sẽ không ra tranh cử lại năm 2008. Trong đó có lãnh tụ Cộng Hòa tại Thượng Viện Trent Lott và lãnh tụ Cộng Hòa tại Hạ viện Denis Hastert. Các nhân vật khác gồm có các nghị sĩ lão thành của Virginia, Nebraska, New Mexico... lì nhất là tám vị, cho đến nay. Họ cảm thấy tương lai sẽ tiếp tục nằm trong khối thiểu số Dân Chủ đè đầu, chẳng còn quyền hàn gi nhiều nên về hưu cho khỏe. Tương lai Cộng Hòa trong kỳ bầu cử năm 2008 đen tối hơn bao giờ hết, và đảng Dân Chủ có hy vọng chiếm đa số với hơn 60 ghế tại thượng viện, là đa số có thể quyết định mọi chuyện, có khả năng vượt qua quyền phủ quyết của tổng thống.

Thậm chí đến ông thị trưởng New York Bloomberg cũng nhảy xuống, bỏ đảng Cộng Hòa để hăm he dòm ngó ghế tổng thống, với tư cách ứng viên độc lập. Chỉ vi tình hình phe Cộng Hòa trong cuộc tranh cử tổng thống này cho đến nay vẫn còn mù mịt, không ai nhìn thấy gi rõ ràng hết.

Trong khi bà Clinton đang dẫn đầu rõ ràng bên Dân Chủ mặc dù sự hậu thuẫn bị kém đi nhiều trước các cuộc tấn công của các ông Obama và Edwards, thì bên Cộng Hòa vẫn rối loạn, có khi còn hơn trước đây.

Ngôi sao già Thompson chưa mọc dã tát. Cự McCain i ách leo thang mãi mà vẫn chưa lên được bao nhiêu bức. Ông Romney thi vẫn bận rộn phản tranh giải thích hết chuyện này đến chuyện khác, từ chuyện đạo Mormon của ông đến chuyện người làm vợ của ông là dân Mẽ ở lậu, rồi đến chuyện trước đây đã từng chấp nhận phá thai bây giờ lại chống. Ông Giuliani vẫn quanh đi quẩn lại chỉ quảng cáo được thành tích 9-11 mà chẳng nói được chuyện gì khác, ngoại trừ việc biện hộ cho mấy tay đàn em đang bị ra tòa vì tham nhũng trước đây. Hai ông Romney và Giuliani bắt đầu đánh nhau túi bụi khiến ông cựu thống đốc Arkansas Mike Huckabee bất ngờ nhảy lên vai trò ngự ông thủ lợi, từ 1% hậu thuẫn trong đảng vượt lên đến hơn 20%, thua Giuliani sát nút.

Ông Huckabee "có tướng" hơn nhiều ứng viên khác: dẹp trai hơn Thompson, hiền lành hơn Giuliani, trẻ hơn McCain, đáng tin hơn Romney. Tướng mạo cũng rất quan trọng trong chính trị Mỹ. Quan trọng hơn thế là tính bảo thủ của ông Huckabee.

Ông có lẽ là nhân vật bảo thủ nhất trong tất cả các ứng viên tổng thống trong cả hai chính đảng, triết lý chống phá thai, chống hôn nhân đồng tính, chống đồng tính trong quân đội, không muốn có nữ quân nhân, đã từng kêu gọi cờ lật những bệnh nhân AIDS, và chủ trương bối bối tất cả mọi thứ thuế ngoại trừ thuế bán hàng (sales tax), do đó đang được nhóm bảo thủ cực hữu của Cộng Hòa ủng hộ triết lý như là ứng viên biểu tượng cho tư tưởng Cộng Hòa nhất. Nhưng cái khó của đảng Cộng Hòa là nếu ông ta đắc cử đai diện cho phe Cộng Hòa thì Cộng Hòa sẽ nguy to, khó chiếm được Nhà Trắng vì dân Mỹ nói chung khó chấp nhận một tổng thống là người cực hữu đã từng là nhà truyền giáo trước đây. Chưa gi thi những thăm dò dư luận mới nhất đã ghi nhận ông Huckabee nay sẽ thua đậm tất cả ứng viên hàng đầu của Dân Chủ.

Tóm lại, cho đến giờ thi thiên hạ vẫn chỉ thấy cảnh "kết xe" bên Cộng Hòa, lố nhố nứa tá ứng viên mà chẳng ai có tư thế nổi bật như bà Clinton bên Dân Chủ, và vẫn chưa ông nào có được sự ủng hộ của một phần ba đảng viên Cộng Hòa, chứ chưa nói tới cả nước Mỹ.

Từ Tòa Bạch Ốc đến hành lang quốc hội và cả cuộc tranh cử tổng thống, trước sau gì chỉ toàn là những tin "không vui" cho Cộng Hòa.

Trước tình trạng bi đát này, TT Bush bắt buộc phải "làm một cái gì" để lưu danh sử xanh và lấy điểm cho Cộng Hòa. Nhìn đi nhìn lại vẫn chẳng thấy có gì có thể làm được trong những vấn đề quốc nội vi phe Dân Chủ vẫn nắm quyền ở Quốc hội và chắc chắn sẽ không hợp tác.

Bên phải nhìn ra ngoài nước Mỹ.

Kết quả tương đối thành công, áp lực được Do Thái và Palestine đến Annapolis để họp thượng đỉnh tìm giải pháp cho cuộc chiến trường kỳ giữa hai này. Nhưng tựu chung vẫn chỉ là đồng ý gặp nhau, và cùng nhau hứa hẹn sẽ... tiếp tục gặp nhau trong suốt năm tới! Có nghĩa là họ đến khi TT Bush vè hưu thì cũng sẽ vẫn chưa có gì mới lạ. Trong khi đó Iraq sẽ còn lùng cango là vài năm nữa, cho dù Cộng Hòa hay Dân Chủ chiến thắng trong cuộc bầu cử tổng thống tới đây.

Có lẽ TT Bush này sẽ đi vè vui thú diễn viên trong tình trạng rối ren nhất của đảng Cộng Hòa từ hơn mười năm qua. Chắc phải mười năm nữa thi hy vọng mới vươn lên cho phe Cộng Hòa.

Vũ Linh

12-11-07

Cuộc Chiến Hillary-Obama

26/11/2007

...Obama bắt đầu vung chưởng mạnh thi hậu thuẫn của ông tăng vọt, khiến bà Clinton phải đỡ đòn...

Cuộc tranh cử tổng thống Mỹ ngày càng hấp dẫn qua các màn tố khô lắn nhau ngày càng nặng nề giữa các ứng viên cả hai phe Dân Chủ và Cộng Hòa.

Giữa hai chính đảng thì dĩ nhiên có những khác biệt căn bản về đường lối chính sách trị nước an dân, nhưng ngược lại giữa các ứng viên cùng đảng thì những khác biệt về chính sách tổng quát này không đậm nét lắm. Quan trọng là các yếu tố khác như cách thi hành chính sách, kinh nghiệm cá nhân, tư cách, khả năng thực hiện những thay đổi cần thiết, tính đáng tin cậy, v.v.... Hiện nay, chúng ta vẫn còn trong giai đoạn tranh cử sơ bộ giữa các ứng viên cùng đảng, do đó các ứng viên hiện chủ tâm vào những yếu tố này nhiều hơn là vào các chính sách lớn.

Ví dụ điển hình là tất cả các ứng viên Dân Chủ đều chủ trương gia tăng các chương trình xã hội y tế và sẽ tài trợ các chương trình đó bằng cách tăng thuế. Nhưng làm cách nào để đồng tiền thuế của dân chúng được sử dụng hữu hiệu nhất? Đó là điều quan trọng hiện nay. Và điều quan trọng này sẽ được quyết định bởi khả năng thực hiện cái cách dựa trên kinh nghiệm chính trị của mỗi ứng viên.

Đó là lập luận của những người đặt nặng vai trò của "kinh nghiệm".

Dĩ nhiên là khi đặt nặng vai trò kinh nghiệm, những người tự đó cho là mình có nhiều kinh nghiệm, như bà Clinton chẳng hạn. Trái lại, những người chưa nhiều kinh nghiệm thì hô hào "đổi mới", phải thay đổi. Không thể dựa trên kinh nghiệm cũ - hàm ý là lỗi thời, lạc hậu - mà phải là dựa trên viễn kiến và khả năng phán đoán, như ông Obama chẳng hạn.

Trong đảng Dân Chủ hiện nay, cuộc đấu trí đang đến mức căng thẳng giữa hai ứng viên hàng đầu là hai Nghị sĩ dù sao cũng thuộc loại "junior", đặc cử sau một đồng viện trong cùng đơn vị, đó là Hillary Rodham Clinton và Barack Hussein Obama. Và biến cố gây chú ý là lần đầu tiên Obama đã có vé thắng điểm Clinton trong cuộc thăm dò dư luận tại Iowa là tiểu bang sẽ có cuộc đầu phiếu sơ bộ đầu tiên trước một loạt tiểu bang khác để dẫn tới ngày mùng năm tháng Hai, "Ngày Thứ Ba Vĩ ĐẠI".

Dựa vào việc bà đã từng là đệ nhất "phụ tá" cho chồng khi ông Clinton còn làm thống đốc Arkansas và sau đó làm tổng thống Mỹ, bà Clinton tự cho là người có kinh nghiệm cung minh về chuyên kinh bang tế thế Mỹ. Do đó là người sẵn sàng và biết cách để đổi mới chính sách hiện hữu, và dĩ nhiên chê ông Obama là tay mơ. Ông Obama bèn đáp lễ, rằng mình cũng kinh nghiệm đây mình, nhưng là một loại kinh nghiệm khác, không bị hoen ố bởi những thất bại và sai lầm từ trước đến nay như bà Clinton. Do đó, ông sẽ dễ dàng thay đổi qua cái mới và cái hay, chứ không phải mới về cái sai lầm cũ.

Hai người cãi qua tranh lại, chỉ làm dân Mỹ có đôi chút hiểu biết phải cười mỉm chi, vì rõ ràng cả hai bên đều... xạo như nhau!

Không ai chối cãi được sự kiện ông Clinton đã từng làm thống đốc Arkansas trong mươi hai năm, và tổng thống Mỹ trong tám năm, và bà vợ ông như vậy đã là đệ nhất phu nhân Arkansas, và sau đó đệ nhất phu nhân Hoa Kỳ, trong thời gian tổng cộng hai mươi năm.

Nhưng người ta thắc mắc không hiểu tại sao bà lại cho rằng hai chục năm đó đã cho bà đư thừa kinh nghiệm để làm tổng thống Mỹ. Bà là vợ của thống đốc và vợ của tổng thống, chứ có phải là thống đốc và tổng thống gì đâu. Chắc chắn là bà có xáu vào chuyên chính sự quốc gia, làm thầy bùa hay thầy cùi như tất cả các bà vợ đã sự ra làm, nhưng khó mà cho rằng đó thực sự là "kinh nghiệm". Một bà vợ ông tướng thịnh thoảng chắc cũng góp ý với chồng kiểu... "Ông ơi, minh mang lính công binh về xânh cho đỡ tốn!" Nhưng như vậy không có nghĩa bà này đư thừa kinh nghiệm chỉ huy một cuộc hành quân tác chiến chống địch quân trong rừng.

Thực tế bà Hillary đã được đức lang quân TT Clinton bổ nhiệm làm chủ tịch một tiểu ban đặc nhiệm thành lập năm 1992 để cải tổ hệ thống và chính sách y tế Mỹ. Nhưng ủy ban này thất bại ê chề, phải bị giải tán, và dĩ vòi lịch sử như thất bại lớn nhất của chế độ Clinton khiến đảng Cộng hòa chiếm đa số tại Quốc hội năm 1994. Giờ đây, bà đã dựa trên thất bại ấy để khoe là có kinh nghiệm và bảo đảm lần sau chắc chắn sẽ thành công. Cũng kiểu như anh phi công hứa hẹn với hành khách "Xin quý vị đừng lo, tôi là phi công đầy kinh nghiệm, đã từng làm rót tàu bay trong chuyến bay trước, nhớ vậy bây giờ tôi biết làm sao đẽ tàu bay khỏi rót nữa rồi".

Nếu có quý độc giả nào có gan lên tàu bay với phi công này thì xin tùy tiện.

Tất nhiên, bà Hillary có thể trả lời - và đã trả lời - rằng ngoài ra, bà có góp ý rất nhiều với đức ông chồng. Minh có thể tin con người có đầy tham vọng và quyền uy này, rằng bà ta không an phận nội trợ nướng bánh ở nhà - như bà ta đã có lần mỉa mai. Nhưng, trong trường hợp đó, xin đề nghị bà Nghị sĩ trưng bày lại mọi tờ trình lên tổng thống mà có ghi lại vài ba lời vàng ý ngọc của bà. Điều ấy hơi kẹt vì cho tới nay bà từ chối công bố mọi văn kiện của hai người mặc dù đã được yêu cầu. Có những niềm riêng... làm sao dám nói!"

Phản minh, ông Obama thì quả thật là nai tơ mới mon men nơi ven rừng nên kinh nghiệm chính trường Mỹ chẳng có gì để vỗ ngực. Nhưng không phải vì vậy mà ông chịu thua.

Ông Obama khoe về vấn đề an sinh thi ông đã có kinh nghiệm sinh hoạt chấn tròn một năm trong một tổ chức thiện nguyện của cộng đồng Mỹ da màu ở Chicago, kiểu như ủy viên xã hội của Hội Tương Tế Kontum ra tranh cử tổng thống Việt Nam chẳng hạn.

Sau khi tuyên bố sẵn sàng nói chuyện với điều kiện với bất cứ nhà lãnh đạo nào trên thế giới, kể cả máy trợ lực tài khứ của Mỹ như tổng thống Iran, thì ông Obama bị chê là ngày thơ, thiếu kinh nghiệm giao dịch quốc tế. Ông vội vã khoe đã từng sống ở Indonesia bốn năm, và kinh nghiệm sống ở nước ngoài này đã giúp ông hiểu rõ mọi khía cạnh của chính trị quốc tế. Ai nghe lời nói này cũng đều phải khâm phục ông Obama quá là... thán đồng hiếm có.

Obama sống ở Indonesia từ năm lên sáu đến năm lên 10. Ở cái tuổi đó, tất cả chúng ta còn lò bẩn bỉ, dã cẩu, hay nhảy giây, vậy mà ông Obama đã biết lợi dụng những năm thơ ấu ở nước ngoài đó để "nắm bắt" hết những khía cạnh chính trị quốc tế. Còn gì đáng phục hơn!"

Nói về "đổi mới" thì đây không phải lần đầu các chính khách ra tranh cử hứa hẹn đổi mới. Từ hơn hai ngàn năm trước Thiên Chúa, các dân biểu Hy Lạp khi ra tranh cử cũng đã biết ca bài đổi mới này rồi.

Khi bà Clinton hô hào "đổi mới" thi bị ngay các đồng chí Dân Chủ đặt vấn đề:

Bà đã từng ủng hộ Bush đánh Iraq, và hiện nay, tuy đòi hỏi phải rút quân Mỹ về, nhưng nhất định không chịu ấn định ngày giờ rút khỏi. Cũng chẳng khác gì lập trường của Bush cho lắm. Thế thi có gì thay đổi?"

Bà tính hủy bỏ những cắt giảm thuế do Bush ban hành đối với giới "nhà giàu", nhưng không chấp nhận tăng thuế quy mô đối với giới trung lưu như Obama chủ trương. Như vậy thi lấy tiền đâu ra để cải cách an sinh, y tế..."

Bà chủ trương cố gắng cân bằng lại ngân sách bằng cách tiết kiệm tối đa chi tiêu của nhà nước. Có phải là lại trả về mô thức trị nước kiểu vô vi, nghĩa là "không làm gì cả", của ông chồng hay không? Như vậy thi thay đổi ở đâu?"

Bà cũng là người có nhiều quan hệ mật thiết và nhờ và nhiều vào giới tài phiệt và các đại ty hợp kinh doanh, như vậy thi, như ông John Edwards tố cáo, bà chỉ thay thế tài phiệt Cộng Hòa bằng tài phiệt Dân Chủ thôi. Có gì mới?"

Ông Obama dĩ nhiên có nhiều tự do hơn trong vấn đề hứa hẹn thay đổi. Từ trước đến giờ ông chưa làm chuyện gì cả thi tất nhiên bắt cứ làm chuyện lớn nhỏ gì thi cũng đều là mới lạ và có... cải cách rồi. Cải cách được việc hay không là chuyện chẳng ai tiên đoán được. Đến khi biết được thi đã quá muộn, ông Obama đã là tổng thống rồi.

Nó về tư cách cá nhân thi bà Clinton bị ông Obama chỉ trích vì lập trường bất nhất, mập mờ, một người tráo trở, thù đoạn và xảo quyết không thua gì Nixon ngày xưa. Một hình ảnh tương phản với hình ảnh thư sinh ngày ngô Obama mà bà Clinton đang cố vẽ ra. Đảng viên Dân Chủ có một lựa chọn khá rõ ràng rồi.

Nhưng quan trọng hơn nữa, bà Clinton bị tố cáo là... nói chuyện sao mà nghe giống như... Bush! Từ chuyện cần trọng rút quân khỏi Iraq đến giám chi tiêu Nhà Nước và không tăng thuế giới trung lưu, cũng như chuyện ưu đãi giới tài phiệt, sao mà có vẻ giống chủ trương của Bush quá.

Trong tuần qua, TT Bush lên tiếng đoán mò là chắc chắn bà Clinton sẽ đắc cử, đại diện cho phe Dân Chủ và bà sẽ là một dịch thủ đáng ngại nhất cho phe Cộng Hòa. Đây là lần thứ hai ông Bush lên tiếng như vậy. Có người nhận định Bush làm như vậy để cảnh giác và khích động mấy anh báo thù Cộng Hòa đang hận thù bà Clinton đến tận xương tủy.

Nhưng cũng có người cho rằng ông Bush thực sự đang vận động cho bà Clinton vì xét cho cùng, trong đám ứng viên Dân Chủ, bà có nhiều điều tuy khác ý nhưng tương đối - tương đối thôi - lại gần với Bush và đảng Cộng Hòa nhất. Đối với Bush và mấy anh báo thù Cộng Hòa, bà Clinton thật là con người đáng ghét và cần truy diệt, nhưng nếu không diệt được thi ít nhất lập trường chính trị của bà Clinton cũng đỡ thiên tả hơn mấy vị Obama hay Edwards. Chưa kể là trong ngàn ấy ứng viên Dân chủ, Hillary Clinton là người có tỷ lệ "đáng ghét" cao nhất. Nên rất dễ cho đảng Cộng Hòa xoay tró.

Cuộc chiến giữa bà Clinton và ông Obama ngày càng hào hứng, và chắc chắn sẽ còn hào hứng hơn nữa. Lý do giản dị là dân Mỹ có vẻ khoái những màn đánh nhau càng tàn bạo càng tốt, theo đúng truyền thống cao bồi Mỹ. Sau khi ông Obama bắt đầu vung chưởng mạnh thi hậu thuẫn của ông tăng vọt, khiến bà Clinton phải đỡ đòn, đánh mạnh trả lại.

Hy vọng các ứng viên tiếp tục mạnh tay lột áo nhau để chúng ta có dịp biết nhiều, biết rõ hơn về họ.

20-11-07

Cộng Hòa Tuột Dù?

14/09/2007

...Những nước không có tự do dân chủ, sự lạm dụng và sai lầm sẽ trầm trọng gấp trăm ngần lần Mỹ, vì bung bit và không có cơ hội tự điều chỉnh...

Mùa bầu cử tổng thống và quốc hội Mỹ còn hơn một năm nữa mới đến, chưa ai biết sẽ ngã ngũ như thế nào, nhưng hiển nhiên là đảng Cộng Hòa đang trải qua một thời kỳ đen tối, từ bị thương đến ngắc ngoài. Nếu không mau chóng chỉnh đốn, sẽ đại bại trong mùa bầu cử tới.

Bắt đầu từ ông tổng thống đang bận rộn thu xếp đồ đạc chuẩn bị dọn nhà về Texas, cho đến các nghị sĩ và dân biểu, tất cả đều đang đì từ tiểu nạn này đến đại nạn khác. Ta có câu "họa vở đơn chí". Mỹ có câu còn chính xác hơn: "when it rains, it pours", tạm dịch là "khi trời mưa thì mưa như thác đổ".

Bắt đầu bằng TT Bush.

Cựu tổng thống Carter lên tiếng chê Bush là tổng thống dở nhất lịch sử Mỹ, mặc dù ông Carter chỉ làm tổng thống có đúng một nhiệm kỳ thì đã bị mời về quê trồng đậu phộng tiếp tục. Tuy còn hơn một năm nữa mới hết nhiệm kỳ, nhưng đã có rất nhiều cuộc bàn cãi về giá tài của TT Bush để lại cho nước Mỹ. Khen thì không có bao nhiêu. Chê thì... nghe mett nghi.

Từ ngày đảng Dân Chủ thắng lớn trong cuộc bầu cử tháng 11 năm 2006, đảng này đã không bỏ lỡ thời cơ tấn công đối thủ là TT Cộng Hòa Bush. Liên tục từ đầu năm đến giờ, hàng loạt xi-căng-đan và thất bại của TT Bush đã được khui ra, mang ra trước quốc hội để khai thác lợi thế chính trị. Chuyện lớn chuyện nhỏ kêu ra không hết. Mỗi tiêu ban của quốc hội đều thấy có vấn đề cần điều nghiên, điều tra và điều tra. Tất cả trên dưới 300 vụ. Thật ra đây không phải là hiện tượng mới lạ gì, cũng chẳng thể hiện một dã tâm den dắt đặc biệt nào của đảng Dân Chủ, mà chỉ phản ánh một thứ truyền thống trong chính trị Mỹ. Tất cả những tổng thống Mỹ trong nhiệm kỳ thứ hai luôn luôn bị mang ra lâm thịt một cách tận tinh, coi như là một cách ghi nhận công ong của các vị tổng thống đã hy sinh ra thêm một nhiệm kỳ nữa. Nhìn lại quá khứ gần, chúng ta thấy TT Nixon với vụ Watergate, đi đến bắt buộc phải từ chức; TT Reagan với vụ bán vũ khí cho Iran lấy tiền yểm trợ kháng chiến Nicaragua, xém mất chức; TT Clinton với vụ Monica đến xém bị truất phế. Các TT Ford, Carter, và Bush 41 thoát nạn vì đã được về hưu non, rót dài kêu ra tranh cử nhiệm kỳ hai. TT Bush 43 đặc cứ nhiệm kỳ hai, chạy trốn không khỏi nồng nàn cũng không thoát được. Nhưng có điểm đặc biệt đáng chú ý là đích thân Bush không trực tiếp bị dính dáng đến những chuyện lem nhem nào, mà chỉ bị đánh gián tiếp là bát tài hay như nhược vi được bao bọc bởi toàn những người thiếu khă năng hay thiếu tư cách, hay dung túng cho các hành vi tham nhũng bê bối.

Cuộc chiến Iraq dĩ nhiên "nỗi cộm" trong các sai lầm to lớn của Bush. Nặng lời một chút thì Bush bị tố cáo đã nói láo, ngụy tạo lý do và chứng cớ cốt mang quân đi đánh Iraq để kiếm tiền cho các đại gia dầu hỏa, mặc dù chính những người chỉ trích này lại là những người đã từng mạnh mẽ hào hùng có hành động đối với Saddam Hussein ngay từ dưới thời TT Clinton. Nhe lời hơn thì Bush bị chỉ trích đã hoàn toàn "quản lý" sai cuộc chiến, đánh với quá ít quân vi sợ ảnh hưởng chính trị bất lợi, nghe lời máy ông quân sự trốn lính như Phó TT Cheney, Bộ Trưởng Quốc Phòng Rumsfeld, Phụ tá Quốc Phòng Wolfowitz, mà bỏ qua ý kiến của các quân sự nhà binh có thành tích trận mạc như Ngoại Trưởng Powell, Thượng Nghị Sĩ McCain. Những người chỉ trích này quên rằng trong chế độ dân chủ kiểu Mỹ, chiến lược quân sự bắt buộc phải bị chỉ phối bối tác dụng chính trị.

Tiếp đến là câu chuyện Bộ Trưởng Tư Pháp Gonzalez bị phe Dân Chủ tố cáo lạm quyền cho về vườn 8 ông công tố viện không hợp nhau TT Bush trong sáu năm cầm quyền. May ông dân biểu, nghị sĩ Dân Chủ này lập lờ không hề nhắc đến chuyện TT Clinton khi lên nắm quyền đã mau mắn trong một năm sa thải một hời 93 công tố viện do TT Bush 41 (cha) bổ nhiệm.

Rồi lại đến thảm họa bão Katrina tàn phá New Orleans, mà TT Bush bị tố đã điều động việc cứu nạn quá tệ hại. Điều phe chỉ trích Dân Chủ không nói đến là theo Hiến Pháp Mỹ, đây là trách nhiệm hàng đầu của tiểu bang và địa phương, không phải của liên bang. Mà ở cấp tiểu bang và địa phương, tất cả các viên chức cao cấp nhất đều thuộc đảng Dân Chủ, kể cả bà Thống đốc Louisiana, Thị Trưởng New Orleans, và tất cả các Dân Biểu và Thượng Nghị Sĩ của tiểu bang Louisiana. Chưa kể những chi tiết như khi TT Bush đề nghị gửi Vệ Biên Quốc Gia tới giúp thì bà Thống đốc không cho phép vì đòi phải có quyền chỉ huy lực lượng này, là điều không thể vì Vệ Biên là của liên bang, do đó bị triệt máy ngày để "điều đình". Khi cần di tản nạn nhân thì máy trám chiếc xe buýt không sử dụng được vì các bác tài do Thị Trưởng bổ nhiệm đã trốn về nhà hết. Khi cần cảnh sát địa phương để duy trì an ninh thì khám phá ra một số lén cảnh sát đã nhập cuộc mang súng đi cướp phá tiệm buôn. Những người chỉ trích Bush cũng không nhắc đến chuyện khi cần tìm nơi định cư thì TT Bush đã dùng ảnh hưởng cá nhân áp đặt Texas phải nhận cả trăm ngàn người tị nạn Houston ngày nay đã trở nên thành phố với mức tội phạm cao nhất Mỹ. Họ cũng không nói gì về tình trạng bê bối trong cuộc gây dựng lại New Orleans do các cấp tiểu bang và địa phương lo. Hai năm sau cơn bão, cảnh tiêu điều vẫn còn đây đây mặc dù chính quyền Bush đã bò vào máy trám ty Mỹ kìm kìm cứu giúp, và ít nhất là một ty đã bị các viên chức địa phương cát xê bô túi riêng.

Nói chung, TT Bush cũng bị tố là một người lãnh đạo "cô huống" với các đại nạn như vụ 9/11, Katrina, và tiểu nạn như gãy cầu, sập hầm mỏ, đồng thời có tay "sát thủ" làm chết người như rạ qua các cuộc chiến Afghanistan và Iraq.

Trên đây chỉ là vài vấn đề chính. Còn biết bao chuyện khác đang bị khui móc. Nào là vụ hành hạ tù nhân Abu Graib, nghe lén điện thoại bất hợp pháp, ...

Rồi đến vấn đề của các nghị sĩ và dân biểu Cộng Hòa.

Từ trưởng khối Cộng Hòa, dân biểu Tom DeLay, đến dân biểu Ohio là Robert Ney, bị tố tham nhũng tiền bạc đến phải từ chức. Rồi đến dân biểu Florida là Mark Foley và Thượng Nghị Sĩ Idaho là Larry Craig lén nhem chuyện tình dục đồng tính, cũng phải từ chức luôn. Và Thượng Nghị Sĩ thâm niên nhất của Cộng Hòa, Ted Stevens của Alaska thì còn đang bị điều tra vi tham nhũng. Hai Thượng Nghị Sĩ uy tín nhất của Cộng Hòa, John Warner của Virginia và Chuck Hagel của Nebraska cũng tuyên bố sẽ về hưu sang năm tới, có thể vì áp lực nội bộ trong đảng Cộng Hòa vì đã mang tội "phản đảng" chống lại TT Bush trong cuộc chiến Iraq, mà cũng có thể vì thấy trước sẽ gặp khó khăn khi tái tranh cử năm tới. Đến cả thị trưởng New York, ông Bloomberg, cũng ca bà "tôi bô dáng", có thể để dễ dàng ra tranh cử tổng thống.

Tham nhũng và bê bối thật ra là những căn bệnh có trong máu hùn hết các chính trị gia Mỹ. Cộng Hòa hay Dân Chủ cũng vậy thôi. Vài ví dụ điển hình của phe Dân Chủ:

- Dân biểu Dân Chủ Jefferson của Louisiana vừa bị bắt quả tang ăn hối lộ, giá 90.000 đô tiền mặt trong túi lanh trong văn phòng tại quốc hội.

- Bà dân biểu Nancy Pelosi của California, đắc cử Chủ Tịch Hạ Viện sau khi Dân Chủ thắng lớn cuối năm ngoái. Bà nhậm chức Chủ Tịch tháng 1 năm 2007. Qua tháng 2, con trai của bà, một anh "loan officer" trè của một ngân hàng nhỏ ở Los Angeles, được công ty INFO-USA (công ty dùt lót ông bà Clinton cả triệu đô như đã được kể trong một bài trước đây) mời ngay làm Phó Tổng Giám Đốc (Vice President) lánchez lương 180.000 một năm để... chẳng làm gì hết. Giao kèo làm việc mới cho phép ông Phó Tổng này vẫn tiếp tục giữ job loan officer cũ, mặc dù có chức mới và lương mới. Nhất cử lưỡng tín!

- Thượng Nghị Sĩ Dân Chủ Harry Reid của Nevada cũng đắc cử Chủ Tịch Thượng Viện cùng lúc với bà Pelosi. Ngay sau đó, cả ba ông con trai và một ông con rể của ông Reid có job mới ngay, làm lobby cho mấy công ty đại gia, lãnh thù lao bạc triệu ngay.

- Còn chuyện quyền tiền tranh cử nữa chứ! Nghị sĩ Hillary Rodham Clinton vừa phải trả lại - cho những ai" - 850 ngàn tiền ủng hộ do một doanh gia gốc Hoa có thành tích đáng nghi ngờ là bị truy nã mà vẫn lén trốn phát luật và mươi năm sau xuất hiện thành một ứng viên đắc lực cho đảng Dân chủ. Norman Hsu bị truy nã mà đì trốn, khi bị tố giác thi nộp hai triệu tiền thế chân để được tại ngoại hầu tra. Đến ngày ra toà để xin giảm tiền thế chân lại vùi mất và sau bị bắt khi đi xe lửa từ California qua Colorado. Anh chàng này gom tiền của ai và cho những ai trong đảng Dân Chủ là chuyện ly kỳ mà ít ai nói tới!

Đảng Dân Chủ rất giỏi luật và giỏi lách, lại được sự thiện cảm của truyền thông nên khôi lo bị sét đánh. Và ứng dụng nhìn đảng Cộng Hòa đang bối rối với cuộc tranh cử tổng thống năm tới.

Trong khi bà Hillary Clinton đang đè bẹp các đối thủ Dân Chủ thi bên Cộng Hòa, chẳng có được một khuôn mặt nổi bật nào. Hết người đến độ phải mang ông tài tử xi-nê-ma Fred Thompson ra tiếp sức. Khổ nỗi ông tài tử này cũng chẳng có gì sáng giá cả. Chỉ chuyên đóng vai phụ trong các phim truyền hình nhẹ ký, mà lại nói tiếng lâ... làm biếng (lazy). Cái "hào quang" này có được trong thời gian tám năm ông làm Thượng Nghị Sĩ. Trong suốt một nhiệm kỳ rưỡi tám năm này (ông thay thế TNS Al Gore khi ông này ra làm Phó Tổng Thống cho Clinton, sau đó đắc cử thêm một nhiệm kỳ sáu năm), ông chỉ giúp cho ra được bốn điều luật nhỏ chẳng ai biết tới.

Những tai họa chồng chất trên đe dọa Cộng Hòa sẽ gặp đại nạn trong mùa bầu cử 2008, chẳng những mất Nhà Trắng, mà sẽ mất thêm ghế tại lưỡng viện quốc hội luôn.

Tóm lại, sự thật TT Bush thành công hay thất bại dĩ nhiên tùy người nhận định. Đồng tiền hai mặt, hai người đứng hai phía sẽ có hai cái nhìn khác nhau mà chẳng ai phạm tội nhin sai hết. Nhưng nói chung, những chỉ trích của đảng Dân Chủ thật sự quá đáng. Tuy nhiên không phải hoàn toàn do cho Bush và phe Cộng Hòa.

Điểm mạnh của Bush và đảng Cộng Hòa gần đây (cho đến trước kỳ bầu cử 11/2006) là đã khai thác được sự bất mãn của dân chúng Mỹ đối với TT Clinton, đã làm được chuyện khô khẩn là chẳng những mang lại chiến thắng cho Bush trong hai kỳ tranh cử năm 2000 chống đương kim Phó Tổng Thống Al Gore, và năm 2004 chống Thượng Nghị Sĩ John Kerry, mà còn thành công nắm trọn vẹn cả quyền lập pháp và tư pháp trong tay, lại nắm luôn cả đa số hơn 30 chức Tổng Đốc trong số 50 tiểu bang Mỹ (trong đó có những tiểu bang lớn nhất Mỹ là New York, California, Florida, Texas, Ohio, và Indiana đều trong tay Cộng Hòa), chưa kể quyền kiểm soát đa số các ngành lập pháp và tư pháp cấp tiểu bang luôn.

Điểm yếu của Bush và Cộng Hòa, đúng như Dân Chủ chỉ trích, là một sự tự tin và kiêu căng quá đáng, đưa đến tình trạng làm ăn cầu thà, sai lầm và lạm dụng, phách lối coi thường thiên hạ, làm sao cũng không chịu sửa. Các dân biểu ăn bẩn mà không thèm chùi mép, các viên chức bộ tư pháp chẳng té nhì, v.v... chỉ thể hiện tình trạng bất cần và bất cần của phe Cộng Hòa. Đó là chưa nói đến chuyện Iraq với thái độ ngạo mạn vô lối có tính cách thách thức thiên hạ của bộ trưởng Quốc Phòng Rumsfeld.

Như vậy mới thấy rõ, cho dù là ở Mỹ là nước có truyền thống dân chủ từ cả trăm năm nay, việc một đảng nắm tất cả mọi quyền hành là điều tối kỵ, làm tê liệt cơ cấu "kiểm soát và cân bằng" (check and balance) quyền thế, nếu không đưa đến lạm dụng thì cũng đưa đến sai lầm. Những chỉ trích của phe đối lập Dân Chủ, mặc dù quá đáng, vẫn là điều cần thiết.

Đối với mấy nước không có tự do dân chủ, những lạm dụng và sai lầm đó sẽ trầm trọng gấp trăm ngần lần ở Mỹ, vì bị bung bit hết, và không có cơ hội tự điều chỉnh như chúng ta đang thấy ở Mỹ.

Đại Cường Cờ Hoa Và Đồng Minh

Nước Mỹ có một biệt tài là nặn ra kè thù... và để họ sống thọ hơn đồng minh!

Tuần lễ qua, Thượng Nghị Sĩ Carl Levin của đảng Dân Chủ lên tiếng kêu gọi thay thế Thủ Tướng Iraq, ông Nuri al-Maliki, vì ông này đã không đạt được những tiến bộ gì trong việc giải quyết những mâu thuẫn chính trị phe nhóm tại nước này như đảng Dân Chủ Mỹ đòi hỏi. Ngày hôm sau, bà Hillary Clinton, một ứng viên tổng thống của đảng Dân Chủ cũng mau mắn lên tiếng đưa ra đòi hỏi tương tự.

Nếu chúng ta rành rỏi, có thời giờ uống trà ngầm trăng, suy nghĩ chuyện... thiền hả, thì có thể nhận thấy một điểm không lý thú gì lắm.

Từ ngày Dân Chủ thắng lớn, kiểm soát lưỡng viện quốc hội, mấy ông chính khách đảng này không ngó hô hào rút quân khỏi Iraq. Nhưng rồi cũng không đủ sức ngăn cản TT Bush gia tăng quân số. Chỉ còn hy vọng hành động vớt vát cuối cùng này sẽ thất bại và Dân Chủ sẽ ở thế mạnh hơn.

Trung tuần tháng Tám vừa qua, Thượng Nghị Sĩ Levin, chủ tịch Ủy Ban Quân Vụ Thượng Viện, đích thân bay qua Iraq để xem xét tình hình. Chẳng rõ ông đã nhìn thấy gì, mà chỉ thấy khi trở về Mỹ thì ông với vàng lén tiếng kêu gọi... hất cẳng thủ tướng Iraq.

Người ta chỉ có thể đoán mò là có lẽ việc tăng quân vừa qua đã đạt được vài kết quả đáng kể, khiến cho Dân Chủ phải... chuyển thế võ, tạm bỏ qua việc đòi hỏi rút quân, để chia mũi dùi vào chính quyền Iraq. Ngay chính bà Hillary cũng phải nhận nhận quân đội Mỹ đã đạt được một số thành quả trên phương diện quân sự, vài ngày trước khi bà kêu gọi thay thế Thủ Tướng Iraq.

Chẳng hiểu đòi hỏi này có thành không, hay cũng vẫn chỉ là những tiếng trống ồn ào của mùa tranh cử. Dù sao thì hai ông bà có vai vể lãnh đạo của Dân Chủ - trong đó bà Hillary là người nuôi hy vọng làm tổng thống Mỹ năm 2009 - đã đưa ra một ý kiến có vẻ mới lạ, nhưng thật ra rất tiêu biểu cho chính sách đối ngoại bất di bất dịch của đại cường Cờ Hoa từ nửa thế kỷ qua.

Bước qua thế kỷ hai mươi, Mỹ trở thành một đại cường, hiện diện và có quyền lợi trên khắp năm châu bốn bể, do đó cũng có kè thù và đồng minh khắp thế giới. Kè thù thì phản động là những thế lực to lớn cờ khối Phát-xít, khối Cộng sản, và hiện nay là khối Hồi giáo quá khích. Đồng minh thì không kể những cường quốc đồng minh cổ hữu như Anh, Pháp, Úc, Canada,... còn thi thường là những anh nhược tiểu có thể cho Mỹ mượn đất làm căn cứ chiến lược, hay làm binh phong để Mỹ đánh nhau theo kiểu ủy nhiệm, vừa có vẻ có chính nghĩa, vừa bớt hao quân Mỹ, còn có thể góp được vài phiếu tại Liên Hiệp Quốc. Đổi lại thì sẽ được ít đó-là cho các người hùng chậm tiến gửi vào trương mục riêng tại Thụy Sỹ.

Từ sau Đệ Nhị Thế Chiến, chúng ta có thể kể ra khá nhiều tên các lãnh tụ nhược tiểu đồng minh của Mỹ. Điểm đáng nói là hầu hết đều một thời làm đồng minh được Mỹ tung hô và phô hộ hết mình (chẳng hạn TT Ngô Đình Diệm được TT Eisenhower ca tụng như là một Churchill của Á Châu). Và tất cả cũng đều chia sẻ một số phận như nhau: bị chính phủ hay quốc hội Mỹ bỏ rơi một cách rất "vô tư", hay tệ hơn - cũng là thông thường hơn- là bị Mỹ trực tiếp hay gián tiếp lật đổ, dưa đi đây, bỏ tù, hay giết chết!

- TT Tướng Giới Thạch bị Hồng Quân của Mao truy lùng, đuổi chạy qua Đài Loan trước sự thờ ơ của TT Truman.

- TT Lý Thừa Văn bị nhóm quân nhân Nam Hàn thân Mỹ đảo chính dưới thời TT Eisenhower.

- TT Batista của Cuba bị Fidel Castro lật đổ trong khi TT Eisenhower ngó lơ.

- Hoàng Đế Iran, Mohammad Pahlevi, bị nhóm Hồi giáo quá khích của Khomeni lật đổ và bị TT Carter không cho vào Mỹ chữa bệnh sau khi lưu vong.

- TT Marcos bị dân Phi nổi dậy lật đổ trong khi TT Reagan từ chối can thiệp.

- TT Diệm bị các tướng lãnh VNCH lật đổ với sự yểm trợ của TT Kennedy.

- TT Lon Nol bị quân Khờ-Me Đỏ đánh bại sau khi TT Ford chấm dứt yểm trợ dưới áp lực của quốc hội Mỹ.

- TT Thiệu bị TT Nixon bắn đứng và TT Ford ép từ chức, hy vọng dọn đường cho một chế độ trung lập được Hà Nội chấp nhận.

- TT Noriega của Panama bị TT Bush (cha) đánh, bắt mang về Mỹ đưa ra tòa Mỹ kêu án vài chục năm tù.

- TT Mobutu, người hùng chống cộng Phi Châu, bị đảo chính đi lưu vong, nhưng TT Clinton không cho vào Mỹ tỵ nạn.

- Saddam Hussein bị TT Bush (con) đánh, bỏ tù và hành quyết bởi chính phủ mới của Iraq.

Nhìn vào danh sách trên, ta thấy tên của tất cả các tổng thống cận đại của Mỹ (ngoại trừ Johnson), thuộc cả hai đảng Cộng Hòa và Dân Chủ.

Ai cũng biết nước Mỹ thay đổi chính sách đối ngoại như chong chóng, mau thi một hay hai năm, lâu thi bốn năm hay tám năm, đúng theo chu kỳ bầu cử tổng thống Mỹ. Nhưng có một điều dường như không bao giờ thay đổi: nhược tiểu mà làm đồng minh với Mỹ thì nên cầu nguyện cho nhiều mới hy vọng được an toàn, không cần biết Mỹ Cộng Hòa hay Mỹ Dân Chủ.

Khi còn sử dụng được thi "còn lành canh ngọt", rất thân thiện vui vẻ. Khi không còn hữu ích nữa thì... bái拜 một cách không nể tình trong nghĩa gi cho lầm.

Cái khó trong việc làm đồng minh với Mỹ là không biết phải hành xử như thế nào cho "phải đạo" với đại cường. Lấy ví dụ trường hợp Việt Nam. TT Diệm cũng đầu không nghe lời, lại còn hâm he đi đêm với Hồ Chí Minh nên bị sa thải và giết. Ngược lại TT Thiệu thi nghe lời một trăm phần trăm, ngoan ngoãn áp dụng đúng sách lược chống xâm lăng Cộng Sản của Mỹ. Đến lúc Mỹ thất bại thì cũng lão lào cùa... TT Thiệu, do đó cũng bị mất job, tuy chưa đến nỗi bị giết.

Không nghe thi không xong, mà nghe lời thi cũng không xong.

Phải chi thay thế "đồng minh" mà có kết quả như ý muốn thì chẳng nói làm chi.

Điều bất hạnh cho đất nước chúng ta là cả hai lần, Mỹ đều đã lấy quyết định sai lầm. Sứ giả Mark Moyar trong cuốn sách mới phát hành "Triumph Forsaken" đã chứng minh TT Diệm năm 1963 đang thành công trong cuộc chiến chống Việt Cộng, trong khi tác giả Lewis Sorley trong cuốn "A Better War" thì đã khẳng định chính sách Việt Nam hóa năm 1974 cũng đang đạt được thắng lợi khi Mỹ cắt viện trợ. Trong cả hai trường hợp, Mỹ mất kiên nhẫn, thay đổi chính sách, và thay thế "đồng minh". Kết quả là cả nước Việt chúng ta rơi vào gông cùm Cộng Sản và dân số nước Mỹ được gia tăng hơn một triệu nhờ làn sóng tỵ nạn.

Trở lại chuyện Iraq. Rõ ràng là Mỹ có hai lựa chọn.

1) Một là coi Iraq như một thuộc địa và những cuộc bầu cử gần đây chỉ là những màn kịch cho vui nhà vui cửa. Trường hợp này thì dĩ nhiên các ông bà nghị sĩ, dân biểu Mỹ có quyền đòi thay thế tùy hỷ bất cứ ai mà chẳng ai có quyền than phiền gì.

2) Hai là nhận ra Iraq là một quốc gia độc lập, có chủ quyền, trong đó các nhà lãnh đạo là những người có được quyền hành một cách chính thống, do dân Iraq bầu trong tự do dân chủ. Trường hợp này thì các ông bà chính khách Mỹ cũng nên theo phép cư xử quốc tế. Tôn trọng những người lãnh đạo Iraq tức là tôn trọng tiếng nói của người dân Iraq.

Những lời tuyên bố của ông Levin và bà Hillary hiển nhiên thể hiện cái nhìn của họ nói riêng và của nước Mỹ nói chung về Iraq: chỉ là một thứ thuộc địa tèp riu. Cao lâm thi là một loại đồng minh hạng ruồi. Và Mỹ - chử không phải dân Iraq - có toàn quyền sa thai bất cứ cấp lãnh đạo nào của Iraq.

Khoan nói đến tính thực tế hay không của những đòi hỏi ấy, chỉ cần nghe những lời trên thi bắt cứ đưa con nít nào trên thế giới cũng sẽ có ngay câu trả lời cho câu hỏi mà nhiều đại học giả Mỹ suy nghĩ nát óc vẫn chưa thấy: tại sao thế giới ghét Mỹ"

Các đại học giả Mỹ không biết được câu trả lời chẳng qua chí vi, giống như cấp lãnh đạo Mỹ và hầu hết dân Mỹ, họ đều cho là một khi đã xi tiền viện trợ ra thì đương nhiên đại cường Cờ Hoa có rất nhiều quyền, trong đó có quyền thay tài xế, đầu bếp, gác dan, lính thư, v.v... cho dù quốc tịch gì thi cũng chẳng thành vấn đề.

Để xác định câu châm ngôn "Làm kè thù của Mỹ ít nguy hiểm hơn làm bạn của Mỹ", ứng viên tổng thống Barrack Hussein Obama của Dân Chủ đã xa hơn bà Hillary một bước, công khai lên tiếng sẵn sàng uống trà ăn bánh ngọt với bất cứ nhà độc tài kè thù nào của Mỹ như các lãnh tụ Cuba, Iran, hay Bắc Hàn, đồng thời cũng hâm dọa sẽ "còn hành động" với đồng minh Pakistan ngay nếu cái anh tổng thống Musharraf của xứ này không mau mắn hành động đúng theo ý của tổng thống Obama. "Còn hành động" đây có thể hiểu là mang quân Mỹ vào Pakistan truy lùng quân khủng bố, nhưng nếu Musharraf không đồng ý cho quân Mỹ vào Pakistan thi sao" TT Musharraf sẽ thành một Saddam Hussein thứ hai" Hay một Ngô Đình Diệm thứ hai"

Ông Levin, hay bà Hillary, hay ông Obama cũng chẳng khác gì các TT Kennedy, Nixon, Bush,... Chính sách của Mỹ đối với các đồng minh nhược tiểu không bao giờ thay đổi.

Nhìn lại chuyện thời sự cận đại, có một anh trước đây là "đồng minh" của Mỹ trong cuộc chiến Afghanistan chống xâm lăng Sô Viết, nhưng anh này khôn nhất, thay đổi chiến lược, trở thành kẻ thù của Mỹ, và cho đến nay vẫn chưa bị tiêu diệt: đó là Osama Bin Laden!

Nước Mỹ có một biệt tài là nặn ra kẻ thù... và để họ sống thọ hơn đồng minh!

Truyền Thông Mỹ Và Cuộc Tranh Cử

21/10/2008

<“xml:namespace prefix = o ns = "urn:schemas-microsoft-com:office:office" />

Vũ Linh

...chỉ cần giữ sự tinh táo để hiểu là có rất nhiều chuyên coi dzậy mà hỏng phải dzậy...

Ngay từ khi ngôi sao Obama xuất hiện, ông đã chinh phục được ngay cảm tình - nói cho đúng hơn - chiếm được niềm tin tuyệt đối của phe cấp tiến (thân tả, liberal) đặc biệt trong giới truyền thông và giới trí thức khoa bảng với một rõ ràng cấp viết tắt mà chẳng ai hiểu là gì. Kiểu như PhD, mà có người hiểu là Phở Dở.

Vô tình hay có ý, họ tự biến thành những cái loa phổ biến lại tất cả những gì ông Obama nói, nức nở ca tụng gần như mù quáng, có lờ đi những sai lầm hay khoác lác của ông, bênh vực ông và tiếp tay đánh phe Cộng Hòa không nương tay.

Chuyện diễn hình mới nhất là thái độ của truyền thông đối với bà Thống Đốc Sarah Palin, ứng viên phó tổng thống của đảng Cộng Hòa.

Sự đánh phá của báo chí thật mạnh bạo đối với bà Palin, người mà giới truyền thông nhìn thấy ngay là một mối nguy lớn cho cấp tiến, chẳng những cho cuộc bầu cử năm nay, mà còn là trong tương lai lâu dài. Chỉ cần bà Palin làm phó TT trong tám năm hay bốn năm thì bà sẽ là một ứng viên tổng thống với triển vọng rất lớn cho Cộng Hòa. Nếu liên danh McCain-Palin thắng năm nay thì sẽ có nhiều hy vọng Cộng Hòa sẽ nắm quyền một lèo trong mười sáu năm tới, và cũng đi vào lịch sử như là đảng đã giải phóng được phụ nữ bằng hành động thật sự chứ không phải bằng miệng lưỡi như phe Dân Chủ, là phe đã bác bỏ bà Hillary.

Khi ông Obama mới xuất hiện và lo chạy đua với bà Hillary, cũng như sau khi thắng bà này rồi và phải quay qua chạy đua với ông McCain, thì vẫn đề kinh nghiệm được đặt ra.

Ông Obama tổng cộng có quá trình sáu tháng làm nhân viên thiện nguyện cộng đồng (community organizer) cho một khu chung cư dân da màu tại Chicago, tám năm thương nghị sĩ tiểu bang Illinois đại diện cực tả cho một khu dân da đen phía nam ngoại ô Chicago, và hai năm thượng nghị sĩ Thượng Viện Mỹ. Một quá trình mông lung trang giấy báo quý vị đang đọc. Thua xa bà Hillary và ông McCain.

Nhưng không sao. Truyền thông giải thích rằng kinh nghiệm không quan trọng. Không ai có thể nói rằng mình có sẵn kinh nghiệm làm tổng thống.

Đến khi bà Palin xuất hiện thì cũng chính giới truyền thông và giới trí thức ủng hộ Obama hết hồn la hoảng ngay là... bà này chẳng có kinh nghiệm gì hết. Nguy quá!

Báo cấp tiến Washington Post chính thức viết bài ủng hộ Ông Obama trong số ra ngày 17 tháng 10. Dĩ nhiên. Tờ báo viết: “Vâng, chúng tôi có những đe dặt và lo ngại, hầu như không tránh được, vì kinh nghiệm tương đối ngắn ngủi của ông Obama trên chính trường quốc gia. Nhưng chúng tôi có những hy vọng rất lớn”.

Cũng trong bài này, tờ báo biện minh không thể ủng hộ ông McCain được vì nhiều lý do, một lý do quan trọng là việc ông này đã lựa bà Palin đứng cùng liên danh, một người “chưa sẵn sàng làm tổng tư lệnh”.

Bản theo kiểu Mao Tôn Cương bản truyền Tam Quốc Chí, thì ta có thể thấy rõ đối với báo WP, cả ông Obama lẫn bà Palin đều không có kinh nghiệm gì cả, nhưng báo này ủng hộ Obama vì với ông này thì WP có những hy vọng rất lớn.

Làm như thế khi ứng cử tổng thống, kinh nghiệm không cần mà chỉ cần hy vọng, nhưng khi ứng cử phó thì không thể hy vọng được nữa mà kinh nghiệm trở thành yếu tố sinh tử. Thế thi ai là người lấy quyết định nhân nút bom nguyên tử” Tổng thống hay phó tổng thống”

Cách suy nghĩ và lý luận này thật quái lạ, không thể giải thích nổi. Có lẽ áp dụng lý trí hay toán học kiểu $1+1=2$ không còn thích hợp nữa (cho dù có bằng Phở Dở), mà phải tìm câu giải thích qua niềm tin trong một tôn giáo mới.

Khi Đáng Tiên Tri Obama nói sẽ đi trên mặt nước được thì tất cả các đệ tử phải tin là được. Bà Palin không phải là Đáng Tiên Tri, do đó không thể so sánh được, và bà không thể đi trên mặt nước được.

Và để chứng minh cái thiếu kinh nghiệm nguy hiểm này, hai ký giả Charles Gibson của ABC và Katie Couric của CBS, khi được phỏng vấn bà, đã giăng bẫy, hỏi bà những câu hỏi mà không ai có thể trả lời được.

Kiểu như Gibson hỏi bà “nghĩ sao về chủ thuyết Bush”, một chủ thuyết chỉ có trong trí tưởng tượng của các ký giả, và ngay trong giới ký giả cũng có ít ra là năm cách diễn giải “chủ thuyết” đó. Vì không trả lời vào câu hỏi mơ hồ này, bà Palin bị báo chí rêu rao cả tháng trời liền, giống như bà là người u tối nhất thế giới.

Hay như Couric hỏi bà “đọc báo nào”. Trong tư thế một chính trị gia, dĩ nhiên bà không muốn có vẻ thiêng vị, nhất là khi các báo lớn đều là những tờ báo chuyên bôi bác bà, nên trả lời loanh quanh, không chịu tiết lộ. Thế là báo chí làm rùm beng như thế bà Thống Đốc tiểu bang lớn nhất Mỹ này mù chữ, chưa bao giờ biết đọc báo là gì.

Trong khi giới truyền thông lớn đánh bà, thì giới truyền thông lá cải cũng nhảy vào tham chiến. Các blogs trên internet, và các báo chợ, tổ dù chuyện nhơ nhóc về đời tư của bà.

Như con gái út của bà thực sự là con của con gái bà, tức là cháu ngoại của bà. Nhưng vì cô này vị thành niên và chưa chồng, nên bà Palin hy sinh nhận làm con mồi để tránh tiếng xấu.

Con một dân biểu Dân Chủ của Tennessee (mới bị FBI bắt), một đệ tử trung kiên của Đáng Tiên Tri, trí thức với đủ loại bằng cấp của đại học Tennessee, tìm được cách chui vào hộp thư email của bà, mau mắn phổ biến ngay trên internet, và cả ngàn ký giả chui vào tìm rác. Cũng may cho bà, chẳng thấy gì đáng nói (một bài học cho các quý vị dân cử: nhớ đừng để hình bậy bạ trong email nhé).

Trong 25 đêm liền sau khi bà Palin được đưa ra là ứng viên phó TT, các chương trình hài hước Late Show của David Letterman và Tonight Show của Jay Leno mang bà ra làm trò cười 180 lần, ông McCain 106 lần, ông Obama 26 lần, và ông Biden 16 lần.

Chương trình Saturday Night Live (SNL) của đài truyền hình NBC tuần nào cũng mang bà Palin lên chọc quê. Sau đó được gửi vào mạng NBC và YouTube cho thiên hạ tiếp tục coi cả triệu lần trên internet. Một màn hài của SNL thậm chí còn ám chỉ không những con gái út của bà chính là cháu ngoại của bà, mà tệ hơn nữa, ông bố của đứa bé không ai khác hơn là... chồng bà Palin. Một gia đình loạn luân hiềm thấy!

Sau khi bị chỉ trích là phe đảng quá lố liều, chương trình SNL cho lên đài một chương trình chọc quê phe Dân Chủ, cho có vẻ công bằng. Màn hài này tổ đảng Dân Chủ đã tài

phiệt thiên tá George Soros mua rồi. Màn hài này lên dài được đúng một đêm, rồi sau đó bị thu hồi ngay, không cho chiếu trên mạng nữa. Lý do là “không hợp với tiêu chuẩn của đài NBC”.

Bối bác gia đình bà Palin loạn luân thì ô-kê, nhưng đúng đén đảng Dân Chủ là không hợp tiêu chuẩn. Tiêu chuẩn gì”

Hình ảnh bà Palin mà truyền thông đưa ra được thể hiện rõ ràng như một mụ nhà quê ngớ ngẩn, xuất thân trong một gia đình loạn luân, làm thị trưởng một cái làng mà dân số chỉ bằng một phần mười số dân coi đá banh trong một sân vận động mỗi cuối tuần.

Rồi mọi người mong chờ cuộc tranh luận giữa bà Palin và ứng viên phó tổng thống của Dân Chủ, thượng nghị sĩ Joe Biden.

Một bà nhà quê u mê đối chất với một cáo già chính trị, đã làm thượng nghị sĩ từ khi bà Palin còn học tiểu học -nếu bà có đi học! Bảo đảm sẽ bị Biden ăn tươi nuốt sống. Các báo cấp tiến còn khuyến cáo Biden nhẹ tay một chút để tránh mang tiếng vũ phu.

Kết quả hơn bấy chục triệu người đã có dịp thấy hình ảnh của truyền thông phô biến ra rõ ràng không giống hình ảnh họ nhìn thấy tận mắt. Bà Palin đã chứng minh là người dân bà đảm đang, lo được cho gia đình với năm con, mà vẫn là thống đốc một tiểu bang lớn. Đồng thời cũng là người học bài rất nhanh, đối đáp rất mau, vừa đánh rất đau vừa cười rất tươi, ăn nói bình dân giản dị, không có kiểu đao to búa lớn. Chẳng có gì thách thức so với cáo già Biden. Đã vậy lại đẹp đẽ, duyên dáng, có vẻ rất thực. Khác xa bà Hillary trên đủ mọi phương diện.

Đó là điều người dân thường chúng ta nhìn thấy. Không giống như nhận định của giới truyền thông.

Một bà ký giả cấp tiến phán quyết “bà Palin không bị té dập mặt, coi như giỏi lắm rồi”. Một bà khác ví bà Palin với một đứa con nít mới biết đi. Bước chập chững vài bước mà không té, được cả nhà vỗ tay hoan hô.

Các báo và đài truyền hình lớn đồng loạt phê điểm ông Biden thắng lớn, như là một chính trị gia già dặn, kinh nghiệm, chững chạc, uy tín, nắm vững vấn đề, có vẻ như một giáo sư đang đối chất với cô nữ sinh không thuộc bài. Vì ông đã liên tục số ra hàng loạt chi tiết, thống kê, chứng tỏ dứt khoát ông nắm vững dù mọi vấn đề một ngàn phần trăm.

Hơn bà Palin xa lắc, dĩ nhiên. Mà có thể hơn cả các đồng nghiệp McCain và Obama luôn không chừng.

Một anh ma gà nào chẳng ai biết, đã khui ra là hầu hết những chuyện ông Biden nói đều là... nói sai, nói nhầm, hay nói láo. Và phô biến trên mạng. Cái anh chàng này đưa ra tổng cộng 22 bằng chứng Biden nói láo hay nói sai. Chúng ta không cần biết hết mà chỉ cần đọc câu chuyện tiêu biểu vui nhất:

Ông Biden quang bá tính bình dân của mình bằng cách nói bà Palin chỉ cần đi với ông đến tiệm ăn bình dân tên là Katie's Restaurant ở Wilmington của tiểu bang Delaware mà ông vẫn thường ăn thi sẽ có dịp hỏi những người khách hàng ở đây về đời sống kinh tế hàng ngày của họ. Một thượng nghị sĩ thăm viếng cao sang như vậy mà vẫn chịu khó đi ăn nhà hàng bình dân đầu phố để hiểu rõ đời sống dân tình. Đáng phục thay.

Vấn đề là nhà hàng này đã đóng cửa từ hơn hai chục năm hay ba chục năm rồi, không ai nhớ rõ. Ông vua phóng đại Biden vẫn chứng nào tật nấy.

Cũng như ông Biden chê TT Bush và McCain đã thiếu khả năng lãnh đạo -leadership - như TT Roosevelt, bằng câu nói bất hủ “khi con khùng hoàng tài chánh năm 1929 xảy ra, TT Roosevelt đã lên ngay đài truyền hình trấn an thiên hạ”. Vấn đề là cuộc khùng hoàng xảy ra năm 1929 là năm ông Herbert Hoover làm tổng thống chứ chưa phải là Roosevelt, và khi đó thì truyền hình cũng chưa được quản chúng hóa, còn đang trong phòng thí nghiệm. Roosevelt đắc cử TT năm 1932, nhậm chức đầu năm 33 và truyền hình chỉ trở thành thịnh hành vào cuối thập niên 30 đó!

Những chi tiết này tuyệt nhiên không thấy các báo hay đài truyền hình nói gì nhiều. Tưởng tượng bà Palin hay ông McCain mà phạm những lỗi lầm ấy thì bảo đảm từ đó cho đến ngày bầu cử, không ngày nào là không thấy bình luận về sự u tối của bà nhà quê Palin hay về sự lầm cảm của cụ già McCain trên trang nhất của tất cả mọi báo lớn hay trong tất cả các chương trình của truyền hình.

Một câu chuyện khác rất tiêu biểu.

Ông Biden có con trai lớn làm luật sư trong ngành quân pháp. Tháng Chín vừa qua, anh bị điều động đi Iraq. Ông Biden không bô lô dịp quảng bá rầm rộ. Trong ngày Đại Hội Đảng Dân Chủ, anh này được đưa ra trước đại hội để đọc một bài diễn văn ngắn giới thiệu bô, ứng viên phó TT Joe Biden. Cả hội trường đứng dậy vỗ tay hoan hô, nhìn cảnh bô con ôm nhau, với ông Biden rơm rớm nước mắt. Báo chí nức nở ca ngợi tinh thần yêu nước, sự can đảm sẵn sàng hy sinh mang sống của anh, dù anh là sĩ quan quân pháp, qua Iraq làm việc văn phòng. Và cảm phục ông Biden đã không tìm cách cho con trốn lính.

Cứ cho là hợp tình hợp lý đi.

Bà Palin cũng có con trai lớn, được điều động đi Iraq cũng trong tháng đó, trước con ông Biden có mấy ngày. Anh là binh nhì trong một đơn vị tác chiến. Bà Palin kín đáo hơn, không hò hét om sòm. Trong ngày Đại Hội Đảng Cộng Hòa, bà chỉ có một câu ngắn gọn nói về anh này sắp đi Iraq. Và anh này cũng không lên đọc diễn văn gì hết, chỉ lên khán đài cùng với cả gia đình vẫy tay chào thiên hạ sau khi bà Palin đọc xong bài diễn văn.

Phản ứng của báo chí

Một bà ký giả viết bài nặng nề chỉ trích bà Palin đã công bố chuyện con trai qua Iraq để lấy điểm chính trị. Bà Palin vì tham vọng cá nhân đã sẵn sàng mang mạng sống của con mình ra làm mồi nhử để lấy phiếu. Theo bà ký giả này thì bà Palin đã nhắc nhở cho quân du kích Al Qaeda tại Iraq biết để họ tìm cách giết con bà. Dù sao thì bà Palin cũng là một người nổi tiếng, giết được con bà sẽ gây tiếng vang cho quân khùng bô.

Kê cũng lạ! Cùng một câu chuyện tương tự, mà hai phản ứng hoàn toàn khác biệt. Sao không thấy bà ký giả này đặt vấn đề Biden mang mạng sống của con ra làm mồi lấy phiếu khi ông này đưa con mình ra đọc diễn văn trước cả triệu người nhỉ?

Công bằng mà nói, bà Palin không phải là cáo già chính trị như bà Hillary, cũng không phải là bà Carly Fiorina, cựu chủ tịch tổng giám đốc hảng điện tử Hewlett-Packard. Nhưng dù sao thì cũng không phải là một bà bán bông giấy tại chợ trời sáng chุ nhặt như truyền thông mô tả. Bà là thống đốc tiểu bang lớn nhất Mỹ, được sự ủng hộ của hơn 80% dân Alaska và quản lý một ngân sách gần hai tỷ đô la. Trong 49 tiểu bang còn lại, không có thống đốc nào đạt được mức hậu thuẫn ấy!

Sự thiên vị của truyền thông chẳng phải chỉ giới hạn ở bà Palin. Mới đây nhất là câu chuyện anh “Joe The Plumber”.

Trong cuộc tranh luận tối 15 tháng 10 vừa qua, những người theo dõi cuộc đấu khẩu bất ngờ đã được làm quen với anh “Joe The Plumber”. Cái tên này được cả hai ứng viên McCain và Obama đưa ra và nhắc lại tổng cộng 26 lần. Cả hai ứng viên thậm chí còn nhìn thẳng vào ống kính truyền hình và gọi “anh Joe ơi, nếu anh có theo dõi chúng tôi...” Nhiều người dĩ nhiên thắc mắc không hiểu đầu đuôi câu chuyện thế nào, anh này là ai, làm gì để tự nhiên nổi lên như cồn, trở nên một nhân vật quan trọng như vậy.

Anh Joe The Plumber này tên thật là Samuel Joe Wurzelbacher, một anh thợ sửa ống nước. Trong khi ông Obama đi vận động ở Ohio thì gặp anh. Anh chất vấn ông Obama. Đai cương anh nói làm nghề sửa ống nước mấy chục năm, dành dụm được ít tiền, đang tính sang năm sẽ mua lại cái công ty nhỏ anh đang làm. Khi đó thì lợi tức của anh có thể vượt

qua 250.000 đô một năm, và như vậy có phải ông Obama sẽ tăng thuế của anh lên không (cũng là câu hỏi của khá nhiều ông bà chủ các tiệm phở, tiệm băng nhạc tại khu Bolsa đã làm hơn số tiền này). Ông Obama hứa cắt thuế cho 95% dân Mỹ và sẽ tăng thuế cho những ai làm trên 250.000.

Ông Obama trả lời đại khái ông không muốn trừng phạt (punish) sự thành công của anh Joe, nhưng ông muốn san sẻ sự giàu có cho tất cả (spread the wealth).

Câu chuyện được ông McCain mang vào cuộc tranh luận. Phe Dân Chủ lập tức ý thức tính chất cực kỳ nguy hiểm của hình ảnh anh Joe: một người con lุง đi làm kiêm tiền cá đòi, đến gần cuối đời khâm khá một chút là bị Nhà Nước cưỡng chiếm công lao qua suru cao thuế năng để chia lại cho những người nghèo hơn, hay những kẻ không chịu cố gắng làm ra tiền tự nuôi thân. Có vẻ nặng mùi xã hội chủ nghĩa quá.

Các báo cấp tiến liên xúm vào bối cảnh đòi từ đê bối bẩn anh Joe này. Anh bị tố là dân Cộng Hòa giả danh thợ thuyền (tội nặng lắm vì Cộng Hòa thì không thể là thợ thuyền được), trốn thuế (anh có khai báo là còn thiếu khoảng một ngàn đô, như rất nhiều người Mỹ khác), băng hành nghề hét hanh mà chưa gia hạn lại (tức là không còn là thợ nữa - tội mạo danh), vừa ly dị với bà vợ (gia đình bê bối), lại còn là bà con xa với một ông chủ ngân hàng cách đây hai chục năm bị ra tòa vì tội biển thủ tiền trong ngân hàng của mình. Báo chí phụ họa theo luận điệu khinh rẻ mỉa mai của các ông Obama và Biden: thợ sửa ống nước mà làm tối hơn 250.000"

Những tấn công cá nhân này chẳng những có tính nhô mọn, mà quan trọng hơn nữa, đã đánh sai mục tiêu trong khi phe lò nhiều nhân vật cực kỳ mờ ám trong sự nghiệp của Obama.

Vấn đề cá nhân anh Joe này là ai, tốt hay xấu, không quan trọng. Cái hình ảnh một người lính thợ công lุง đi làm cá đòi rồi bị Obama sung công tài sản (theo các chuyên gia thuế khoá, anh ta có thể bị thuế lên đến 60% mức lợi tức của mình) chia lại cho người khác mới là điểm quan yếu, làm rất nhiều người Mỹ trong cùng tình cảnh của anh Joe - rất nhiều tại các tiểu bang xôi đậu vòng đai đại hò - phải suy nghĩ lại trước khi bỏ phiếu cho Obama. Đây là điểm chính yếu nguy hại nhất cho phe Dân Chủ và chính vì vậy mà anh Joe này lập tức bị đánh phủ đầu, không khác gì trường hợp bà Palin.

Nhưng khi đánh anh như vậy, họ lại đặt ra vấn đề khác: thê không ai có quyền chát ván Đáng Tiên Tri sao" Chi hỏi ông ta một câu hỏi không hợp nhỉ là bị bối mòi đòi tu ra đê làm nhục sao" Tính dân chủ của đảng Dân Chủ như vậy sao"

Sự thiên vị của truyền thông cấp tiến quá lộ liễu, đến độ chính họ cũng chẳng thèm che giấu, e lệ gì nữa. Như nàng Kiều khi đã qua năm thứ 16!

Đài NBC đã được gọi là đài New Barack Channel. Báo New York Times đã được coi như cơ quan ngôn luận chính thức của Obama. Newsweek đưa hình Obama lên trang bìa tám lần trong năm qua, trong khi McCain được lên hai lần.

Ký giả Chris Mathews của truyền hình MSNBC thú nhận mỗi lần nghe Obama nói là khí huyết trong người ông chạy rần rần từ chân lên đầu. Kiểu như Trương Tam Phong vận nội công" Ông phán quyết ông Obama là một siêu nhân chi giáng thế một lần trong mỗi thế hệ, và tất cả chúng ta phải tạ ơn Thượng Đế đã cho chúng ta cái cơ may sống trong cái thế hệ này, khi siêu nhân Obama giáng thế.

Một thống kê cho thấy 80% các ký giả đã gửi tiền yểm trợ cho Obama, 10% cho McCain, và 10% không cho ai hết.

Hollywood cũng nhảy vào cuộc chiến. Một tháng trước ngày bầu cử, đạo diễn Oliver Stone tung ra phim "W.", một phim bôi bác TT Bush thậm tệ. Không thể nào cẩn đúng thời điểm hơn. Trong khi đó hãng Warner quyết định không phát hành phim "Hanoi Hilton", một phim đề cao McCain, cho đến sau ngày bầu cử, với lý do: "tránh gây ảnh hưởng cho cuộc bầu cử".

Nền tảng của chế độ dân chủ là sự hiểu biết của quần chúng. Và quần chúng chỉ có được sự hiểu biết qua các phương tiện truyền thông. Báo chí là nguồn gốc tin tức.

Chúng ta muốn am tường tình hình chung quanh bắt buộc phải đọc báo, đọc tin tức cũng như đọc các bài bình luận, xem truyền hình. Chỉ cần giữ sự tinh táo để hiểu là có rất nhiều chuyện coi dzậy mà hỏng phải dzậy. Nếu không chịu hiểu thì cứ ráng chịu! (20-10-08).

Câu Chuyện Xăng Nhớt

08/04/2008

Kinh tế Mỹ đang đi vào chu kỳ tuột dốc...

Từ cuộc khủng hoảng địa ốc bấy giờ qua đến khủng hoảng năng lượng. Hai cuộc khủng hoảng này có nguy cơ đưa đến tình trạng suy trầm, là kinh tế trì trệ, không phát triển, hay tình trạng nặng hơn, tức là suy thoái.

Câu chuyện khủng hoảng nhà cửa đã được bàn qua kỹ trước.

Bây giờ ta thử xét chuyện xăng nhớt. Tuy chí là "chuyện nhỏ" so với cuộc khủng hoảng địa ốc vi giá xăng chỉ tăng có một vài đồng trong khi giá nhà rớt cả trăm ngàn, nhưng tác dụng về lâu về dài có khi lại quan trọng hơn. Dầu xăng tăng giá thường là tăng luôn, không xuống lại. Giá nhà tuy sụt nhưng sẽ lại lên.

Trong khoảng một năm nay, giá xăng tăng vọt một cách nhanh chóng. Mỗi tuần ra đồ xăng thì chúng ta lại thấy có giá mới. Nhìn đồng hồ tiền quay mà thấy chóng mặt. Giá dầu thô từ trung bình 60-70 đô một thùng cách đây một năm, đã tăng lên 100-110 đô một thùng. Giá xăng cũng theo đó tăng từ trung bình 2,5 đô một ga-lông lên tới khoảng 3,5 đô, có thể sẽ lên đến 4 đô vào mùa hè tới đây. Thậm chí đài truyền hình NBC đăng tin có cây xăng ở thành phố Gorda, phía Nam San Francisco gần đây đã bán tới 5,4 đô một ga-lông. Theo đà này thi đến cuối năm 2009, nếu giá một thùng dầu thô tăng lên hơn 150 đô, và giá một ga-lông xăng leo lên 6 đô hay hơn nữa, thì cũng không phải là chuyện lạ.

Đi nhiên trong mùa bầu cử hiện nay thi đây là khía cạnh mà các chính trị gia không thể bỏ qua. Ông ứng viên tổng thống Obama của đảng Dân Chủ lớn tiếng đổ lỗi cho TT Bush và cuộc chiến Iraq đã khiến giá xăng tăng vọt quá nhanh. Ông tuyên bố "nếu quý vị phải tốn tới năm mươi đô để đầy bình xăng cho xe của quý vị, thi quý vị phải biết đó là do cuộc chiến của Bush tại Iraq gây nên". Chiêu bài mị dân thật ăn tiền.

Tiếc là ông lại không giải thích rõ ràng liên hệ giữa cuộc chiến tại Iraq với việc tăng giá xăng. Ông Obama là một thiên tài về chiêu bài và khẩu hiệu nổ hồn pháo Tết kiểu "Yes, we can", nhưng ít khi chịu nói chuyện chi tiết cụ thể.

Chiến tranh Iraq bắt đầu từ năm năm trước - tháng Ba năm 2003 - nếu giá dầu tăng vì chiến tranh thì phải tăng ngay từ lúc đó rồi, sao phải đợi mãi đến giờ" Giờ đây, tình hình an ninh Iraq đã có ít nhiều tiến bộ, và số lượng dầu của Iraq sản xuất và xuất cảng cho thế giới cũng đã tăng 30% so với những ngày đầu Iraq mới được "giải phóng" khỏi chế độ Saddam! Dĩ nhiên, tình hình cung cấp xăng dầu của Iraq cũng hơn xa thời "tiền chiến" khi Iraq còn bị phong tỏa kinh tế và không xuất cảng dầu được quá một mức nhỏ do Liên Hiệp Quốc áp định để trao đổi lấy thuốc và thực phẩm nhu yếu cần thiết (Foods for Oil Program).

Đúng ra như vậy thi giá dầu bấy giờ phải giảm, chứ lý đâu lại tăng được"

Thật ra, chuyện xăng dầu tăng giá cho đến nay chẳng liên hệ gì đến chiến tranh Iraq hết. Giá tăng chỉ vì một lý do đơn giản là nhu cầu xăng dầu của thế giới gia tăng quá nhiều nhờ liên tục phát triển kinh tế khắp nơi, vượt quá xa mức cung của thế giới.

Dầu xăng hầu như đã trở thành nguồn năng lượng duy nhất của nhân loại. Người ta có thể kể ra than đá, sức gió, ánh sáng mặt trời, nước sông, hay một vài phát minh tân kỳ khác, nhưng tất cả chỉ là những giọt nước trong đại dương so với nhu cầu năng lượng của thế giới ngày nay.

Nhà máy, hàng xưởng, máy bay phản lực, tàu hàng hải, xe lửa, xe hơi, máy lạnh, máy sưởi, điện trong tư gia hay công ốc, tất cả đều chạy bằng dầu xăng. Kinh tế càng phát triển nhanh, chúng ta càng cần năng lượng, tức là càng cần dầu xăng.

Một thí dụ thôi là chuyện "ô tô con" (nói theo người Hà Nội). Chúng ta không có thống kê chính thức, nhưng Nhà Nước Bắc Kinh ước lượng mỗi tháng có trên một triệu chiếc xe hơi mới được "xuống đường" tại Trung Quốc. Tức là có thêm khoảng 12 triệu xe

mới mỗi năm.

Ấn Độ là nước đồng dân cư không kém Trung Quốc, mà lại tiến bộ hơn nhiều. Ta có thể ước chừng nhu cầu của Ấn Độ cũng chẳng thua gì Trung Quốc, mỗi tháng cũng có không dưới một triệu chiếc xe mới "xuống đường" tại xứ này. Đã vậy, Ấn Độ mới đây lại còn cho ra lò một loại xe du lịch nhỏ bán 2.500 đô một chiếc, một cái giá rẻ ở mức kỷ lục chưa từng thấy. Chắc chắn nếu xe này chạy tốt thì số lượng xe hơi tại Ấn sẽ gia tăng rất nhanh trong thời gian tới.

Nếu cộng thêm số xe mới tại các nước "rồng cọp" Á Châu khác, như Nhật Bản, Nam Hàn, Đài Loan, Thái, Phi, Nam Dương, Mã Lai, ... , có thể mỗi năm có trăm triệu chiếc xe mới được sản xuất và xuất khẩu tại Á Châu. Chưa kể Âu Châu, Nam và Bắc Mỹ, Úc Châu và Phi Châu. Và cũng không kể cả triệu chiếc xe gắn máy tại những xứ "rồng chưa thôi nôi" như Việt Nam.

Dĩ nhiên chúng ta chưa văn minh đến mức phát minh ra xe chạy bằng không khí hay nước lạnh. Tất cả vẫn phải chạy bằng xăng và dầu. Ngay cả mấy cái xe chạy bằng điện cũng vậy thôi. Tuy không cần xăng, nhưng cần điện, mà điện thì phải có dầu mới sản xuất được. Trước sau cũng vẫn là vấn đề dầu xăng.

Ngoài ra dân số thế giới ngày nay đã lên đến trên sáu tỷ. Với đà văn minh và mức phát triển kỹ nghệ kỹ lục, nhu cầu năng lượng, điện, dầu, xăng... chỉ có thể gia tăng lũy tiến mỗi ngày.

Trước sự tăng vọt của nhu cầu dầu xăng của thế giới, mức cung đã không đủ nhanh và nhiều để bắt kịp mức cầu.

Dầu thô là một món hàng được nhiều nước và nhiều công ty lớn (quốc doanh cũng như tư doanh) khai thác và bán dầu giá trên thị trường quốc tế. Một mức cầu lớn lao như hiện nay ta đang thấy dĩ nhiên sẽ tạo sức ép mạnh mẽ trên thị trường. Và đó là lý do quan trọng nhất giải thích việc giá dầu và xăng vọt lên trong thời gian qua.

Lý do thứ hai quan trọng không kém dĩ nhiên là nhu cầu kiếm lời của các nước và công ty đại gia khai thác các mỏ dầu trên thế giới.

Người ta ước tính ví dụ một ga-lông xăng bán ra thị trường với giá là 3 đô. Đại cương, trong ba đô đó, thì tiền dầu thô đã tốn hết hai đô, tiền thuế đóng cho Nhà Nước là nửa đô, và nửa đô nữa phải chi cho việc lọc dầu thành xăng, và tiền chuyên chở xăng từ nơi sản xuất đến các cây xăng.

Cái hai đó tiền dầu thô chính là chìa khóa của vấn đề. Trong hai đô này có chi phí khai thác lấy dầu từ dưới đất hay dưới đáy biển lên, tiền huê hồng cho các chủ mỏ dầu, chi phí tìm kiếm mỏ dầu, chi phí tổng quát (hành chánh, nhân viên, ...), tiền huê hồng cho các nhà trung gian (brokers/traders), và tiền lời.

Chi phí khai thác sai biệt một trời với mực từ mỏ dầu này đến mỏ dầu khác, tùy loại dầu xaux hay tốt, dễ hay khó khai thác, trên đất liền hay sâu dưới đáy biển, tùy máy móc dụng cụ khai thác tân kỹ hay cũ mèm. Khác biệt cũng có từ xứ này qua xứ khác tùy giá nhân công và thuế địa phương. Nói chung, có nơi chỉ tốn khoảng 10 đô một thùng dầu thô, có nơi khác lên tới 70 đô một thùng, trong khi giá thị trường hiện nay là trên dưới 100 đô một thùng.

Tiền huê hồng (royalties) cho các chủ mỏ rất lớn. Tại các vương quốc Á Rập, tiền bán mỗi thùng dầu thô được phân chia theo tỷ lệ nhất định cho cả hoàng tộc, từ ông vua, đến bà vợ chính, các bà vợ nhỏ, phi tần, cung nữ, hoàng tử, công chúa, chủ bá anh em, tôn thất trong hoàng tộc, tất cả đều có phần. Hầu hết họ đều ở trong những dinh thự nguy nga nhất thế giới, đều đi xe Rolls Royce và có máy bay phản lực riêng để đi du lịch. Chúng ta, người tiêu thụ dầu xăng, chính là những người cung lung đồng tiền cho những vđô hưởng thụ. Trong khi hoàng tộc vui vẻ thì người dân bình thường mẩy xúi đó, không có "quan hệ" lớn thì cũng như dân thường các nước chậm tiến khác thôi, nghĩa là vẫn nghèo đói dài dài. Cố khí hậm hực nghe lời xúi giục chơi trò khung bối bối ghét.

Nigeria là nước sản xuất dầu lớn nhất của Phi Châu. Nhưng dân Nigeria cũng được xếp hạng nghèo nhất thế giới. Đặc điểm của xứ này (cho đến cách đây ít năm) là cứ vài năm lại có một cuộc đảo chánh. Và mỗi ông tướng lên nắm quyền chỉ cần năm ba năm là đã có ngay vài trăm triệu đô trong trương mục tại ngân hàng Thụy Sỹ, sẵn sàng chấp nhận bị đảo chánh để lưu vong qua Âu Châu ăn hưởng.

Nói về tiền lời của các công ty đại gia thì năm vừa qua, trong khi giá xăng lên ào ào, thì năm công ty dầu lớn nhất Mỹ đã báo cáo là họ đã thu được lợi nhuận kỷ lục, sơ sơ có hơn 120 tỷ. Công ty lớn nhất, Exxon, lời trên 40 tỷ. Các chủ tịch, tổng giám đốc các công ty này đều làm lương cả trăm triệu trở lên. Quốc hội Mỹ trong tuần qua có mởi mấy vị này ra điều trần và giải thích. Nhưng chỉ là làm trò mèo mèo, rồi dầu cũng vào đấy thôi.

Thứ nhất, dù có là "đại gia", các tổ hợp dầu khí Hoa Kỳ không thể nhảy nhau làm giá, vì sẽ phạm luật. Mùa dù có muốn thì cũng không nói với thế giới có cả trăm và ngàn nhà cung cấp lớn nhỏ nên chẳng ai bảo ai là đồng thanh nâng giá b López có nhà tiêu thụ được. Nhưng, khi giá xăng dầu cùng lên thì họ thu thêm lợi nhuận và chẳng phản nản chi vì điều ấy. Có khi còn khéo léo chi tiền cho các nhà làm luật - các đại diện dân cử - để không ban hành những chánh sách bất lợi cho họ.

Không chỉ có các công ty này đóng góp rất tích cực vào các chi tiêu của các vị nghị sĩ, dân biểu, cũng như các ứng viên tổng thống. Ứng viên Cộng Hòa John McCain đã nhận được gần 400.000 đô của các công ty dầu hỏa đóng góp cho cuộc chạy đua vào tòa Bạch Cung. Bà Hillary Clinton nhận được khoảng 350.000 đô. Ông Barack Obama lãnh gần 300.000 đô.

Trên bì mặt thi hai người sau nhận được ít hơn một chút vì cả hai đều thuộc một đảng Dân Chủ. Nhưng nếu xét cho kỹ hơn, họ nhận được sự yểm trợ nhiều hơn từ cá nhân các đại gia hay đại tài phiệt, hơn McCain nhiều lắm! Trong khi McCain bị mang tiếng là chống lại việc các nhóm quyền lợi dùng tiền lũng đoạn chính trị, và bị các tài phiệt nghi ngờ.

Ông Obama lớn tiếng vỗ ngực khoe là "chưa hề nhận được một đồng nào của các công ty dầu hỏa cả". Thi cũng đúng thật. Luật tranh cử Mỹ cấm các công ty đóng tiền trực tiếp cho các ứng viên này. Nhưng điều ông Obama không nói là ông chỉ chơi chữ thôi. Thật ra ông nhận được cả trăm ngàn từ cá nhân các chủ tịch, tổng giám đốc, và nhân viên các công ty này đóng góp gián tiếp, qua các quỹ vận động chính trị (Political Action Committees) của các công ty, y như trường hợp của bà Clinton hay ông McCain. Chẳng cao thượng gì hơn đâu.

Có một yếu tố nữa giải thích cho việc giá dầu tăng.

Đó là việc cần phải có kế hoạch lâu dài để quản lý kho dự trữ, và quan trọng hơn nữa, khả năng lấy dầu từ dưới đất lên, rồi lọc dầu, biến dầu thô thành điện, thành xăng cũng có giới hạn trên phương diện kỹ thuật. Chúng ta hiện nay chưa có kỹ thuật cao đến mức cung có thể chạy theo kịp mức cầu.

Tình trạng khai thác dầu ở Mỹ còn thêm rắc rối vì những mỏ hiện đang khai thác tại Louisiana, Texas và Alaska ngày càng vơi đi mau chóng, trong khi các vùng mỏ khác như ngoài khơi California và Alaska lại không được khai thác, phần lớn vì các luật bảo vệ môi sinh hiện hành. Các chính khách Mỹ luôn luôn hô hào bảo vệ môi sinh, nhưng lại không ai dám đề nghị phát triển việc khai thác mỏ dầu ở Mỹ, mà chỉ dám kêu gọi phát triển các nguồn năng lượng khác. Những lời kêu gọi nặng mủi "phai đạo chính trị" (Mỹ gọi là "politically correct") nhưng rõ ràng đây đã được TT Nixon đưa ra từ hơn 30 năm trước, khi tổ hợp các nước khai thác và xuất cảng dầu OPEC phong tỏa bán qua Mỹ. Hơn ba mươi năm sau, vẫn bài ca cũ rich này thôi.

Điều khó cho chúng ta là cá nhân mỗi người chúng ta, chẳng ai có thể làm gì cùi thể để chỉnh đốn tình hình được. Tổng Thống Bush, hay các Nghị sĩ McCain, Obama, hay Hillary trong cương vị tổng thống sau này có thể kêu gọi mọi người chịu khó tiết kiệm, chứ thực tế, chẳng ai cầm đoán chúng ta lái xe đi làm, đi chơi, đi chợ được. Mùa có cảm cũng chẳng ai nghe. Cũng chẳng ai chịu khó mua máy lạnh máy nóng đúng theo mức độ khuyến cáo của Nhà Nước. Nóng thì mua máy lạnh. Lạnh thì mua máy sưởi. Tiền điện cuối tháng mới trả, tinh sau. Và lại, dù sao giá xăng bên Mỹ này vẫn chưa bằng nửa giá bên Âu Châu hay Á Châu. Còn rẻ chán.

Chi có một cách cùi thể duy nhất là khi giá xăng lên đến mức không chịu nổi nữa thì ta mới thấy nhu cầu phải tự cắt giảm. Vào lúc đó, đúng theo luật cung cầu, giá dầu xăng mới có cơ hội ngưng bay bổng. Hay là khi các khoa học gia bất ngờ tìm ra được thần dược nào khác có thể thay thế dầu xăng.

Trong khi chờ đợi, với giá xăng leo thang và tiền nợ nhà nhảy vọt, chỉ còn cách nắn ni bà xã bớt đi shopping hay cầu xin ông xã bớt uống bia mỗi cuối tuần mà thôi. (5-4-08)

Mỹ Và Vấn Đề Kỳ Thị

18/03/2008

...thành công của ông Obama cho đến ngày hôm nay, một phần cũng nhờ cái áo giáp "thép đen"...

Lâu nay rất nhiều người tin rằng nước Mỹ là nước văn minh tiến bộ nhất thế giới, chẳng những về kỹ thuật và khoa học, mà còn trên đủ mọi phương diện khác. Như văn hóa, với thành quả văn chương, phim ảnh, âm nhạc, truyền thông gần như khống chế cả thế giới; hoặc kinh tế với một chế độ tư bản, kinh tế thị trường hữu hiệu nhất, hay xã hội với một chế độ an sinh tương đối công bằng nhất, không cực hữu cũng chẳng cực tả. Về quân sự, nước Mỹ có một quân đội hùng mạnh tàn tiến nhất. Còn về chính trị, Hoa Kỳ có một thể chế chính trị bảo đảm bình đẳng, tự do và dân chủ tuyệt đối cho mọi công dân.

Có thật vậy không?

Ở đây, chúng ta khoan bàn về những vấn đề khác mà hãy thử xem lại những "tiến bộ" về chính trị của Mỹ.

Nếu nói về tự do có tiếng nói trong những vấn đề chính trị, thì không ai chối cãi được nước Mỹ cực kỳ tự do, ai muốn nói gì thì cứ nói, dù ông đàn bà, người già trẻ em, da trắng da đen, giàu nghèo,... đều có quyền ngang nhau. Muốn ca tung hay si và bất

cú chuyện gi, bất cứ ai, cũng được, không bao giờ sợ bị bắt đi học tập cải tạo tư tưởng cá, mặc dù đầu óc mèo mó khùng điên.

Thậm chí dở hơi như cái anh Ralph Nader (năm nay 74 tuổi, còn già hơn McCain) cũng được ra tranh cử tổng thống bốn lần, lần nào cũng được bảo đảm quyền nói láng nhăng và cũng được năm bảy phần trăm dân Mỹ hoan hô vỗ tay.

Thế nhưng nếu nói về ảnh hưởng và quyền lực thực tế trong chính trị thì vẫn đề cần phải được xét lại. Tình hình đẳng giữa tất cả các công dân dường như chỉ mới có trên lý thuyết thôi.

Năm 1920, Hiến Pháp Hoa Kỳ được chính thức tu chính để cho phụ nữ có quyền bỏ phiếu trong các cuộc bầu phiếu chính trị. Chúng ta không có tài liệu chính xác, nhưng chắc chắn nước Mỹ là một trong những nước đầu tiên cho phụ nữ được bình đẳng với các vị tu sĩ nam từ trên phương diện chính trị. Nhưng phải đợi đến 82 năm sau, đến năm 2008, thì nước Mỹ mới hy vọng - chưa có gì chắc chắn - có được một nữ lưu lén lãnh đạo. Để rồi báo chí Mỹ nhấn nhá dặt vấn đề, từ những vấn đề quan trọng nhất như "dân bà có làm tổng tư lệnh quân đội được không?", cho đến những vấn đề đầm đìa nhất như "thế thi gọi ông chồng bà tổng thống là gì?"

Trong khoảng thời gian hơn tám mươi năm đó, cả thế giới, mặc dù đã sau Mỹ, nhưng rõ ràng đã đến trước từ lâu rồi. Tại Âu Châu, bà Thatcher của Anh đã nắm quyền từ hơn hai chục năm trước, cùng lúc với bà Golda Meir làm thủ tướng Do Thái. Gần đây hơn, Phi Châu đã có bà Johnson-Sirleaf của Liberia, Nam Mỹ có bà Bachelet của Chile, đều là tổng thống được dân bầu đàng hoàng. Ngay cả khỏi Hồi giáo thường bị cho là có chánh sách hù hãi với phụ nữ, cũng đã có bà Bhutto làm thủ tướng Pakistan trong thập niên 80 rồi.

Tại Phi Luật Tân và Nam Dương, hai cuộc cách mạng từ quần chúng lên -khác với "cách mạng" từ các đồng chí hay các tướng tá xuống- đã đưa bà Corazon Aquino và bà Sukarno Megaputri lên làm tổng thống. Thậm chí đến cả cái xứ Trung Quốc cộng sản cũng thế: nếu Đảng Tiểu Bình không cao tay ẩn hờn thi Giang Thanh cũng đã là người dân bà thứ ba - sau Hoàng đế Võ Tắc Thiên và Thái hậu Từ Hy - lên nắm quyền sinh sát trên hơn một ty các đàng con trời rồi. Dĩ nhiên bà Giang Thanh, cũng như hai bà hoàng kia, đều chẳng được ai bầu hết, mà đã lọt vào đinh cao của quyền lực qua phòng the của hậu trường.

Bà Hillary Clinton của Mỹ ngày nay cũng đang tinh leo lên tột đỉnh quyền uy bằng một sự phối hợp phương thức của bà Giang Thanh và bà Thatcher. Vừa dựa hơi ông chồng, vừa dùng khả năng cá nhân tranh cử trong dân chủ đàng hoàng.

Điều may mắn cho phụ nữ Hoa Kỳ là lần đầu tiên có một bà có đủ tầm vóc để tranh cử ngang ngửa với bất cứ ông nào, và thực sự có hy vọng đắc cử, trở thành tổng thống "phụ nữ" đầu tiên của Mỹ. Lần đầu tiên trong lịch sử, nước Mỹ có hy vọng chạy theo kip sự tiến bộ của Liberia và các nước nhược tiểu khác, sẵn sàng chấp nhận một phụ nữ làm tổng thống.

Điều không may là chính người phụ nữ đó lại có quá nhiều hành trang.

Phải có tầm vóc thi mới đánh nhau ngang ngửa với mấy ông được, nhưng chính cái tầm vóc đó làm nhiều người dâm ra ghét hay sợ. Bà Hillary là người dân bà Mỹ được nhiều người nể phục nhất, nhưng đồng thời cũng là người bị ghét hay sợ nhất, với một tỷ lệ rất cao.

Và đây chính là thế bí của bà Hillary. Thiên hạ thường cho rằng làm tổng thống là một công việc cực kỳ khó khăn đòi hỏi một sự bình tĩnh, cứng rắn đặc biệt, những khả năng mà một nữ nhi không thể có được. Bà Hillary muốn vượt qua bức tường này nên đã phải cố chứng tỏ mình cứng rắn hơn người. Không ngờ cố gắng này lại mang lại cho bà một hình ảnh của một nữ hung thần, dữ dằn, đầy tham vọng đáng sợ và đáng ghét.

Cuộc tranh cử tổng thống hiện nay sẽ cho ta biết khối người nể phục nhiều hơn, hay khối người ghét sợ nhiều hơn. Hoa Kỳ có thể đã sẵn sàng để đón bà lãnh đạo. Nhưng với bà Hillary, chẳng có gì bảo đảm Hoa Kỳ sẽ có bà tổng thống năm nay.

Điều thật đặc biệt nữa cho cuộc bầu cử tổng thống năm nay là lần đầu tiên trong lịch sử Mỹ, chẳng những một phụ nữ có hy vọng làm tổng thống, mà ngay cả một người "da đen" cũng có hy vọng lên làm tổng thống.

Năm 1965, tổng thống Johnson ban hành luật bình đẳng chính trị cho dân da màu, cho phép khối người này có đầy đủ quyền bầu bán tranh cử như bất cứ một công dân Hoa Kỳ nào khác.

Và bây giờ, hơn bốn mươi năm sau, người ta mới thấy được một ứng viên tổng thống da đen với hy vọng thực sự chứng minh được quyền bình đẳng đó.

Vấn đề kỳ thị màu da ở Mỹ còn nghiêm trọng hơn chuyện kỳ thị nam nữ, không cần biết Mỹ đã làm những luật gì, cũng như không cần biết mấy ông bà chính khách Mỹ tuyên bố láng nhăng chuyện gi, hay báo chí Mỹ tự bào chữa thế nào.

Trong suốt mấy trăm năm, dân da trắng Mỹ vẫn nhìn mấy anh da đen như là nô lệ ngang hàng với loài gia cầm - người ta vẫn còn nhớ những bảng ghi "cấm chó và da đen" của thập niên 50. Ngày nay, tình trạng đã tiến bộ rất xa, nhưng một phần lớn khối dân da trắng vẫn cảm thấy có cái gì không ổn đón với dân da đen. Sự kỳ thị màu da, bất chấp mọi thứ luật lệ được phát minh ra và bất chấp mọi lời bào chữa, vẫn tiềm tàng đâu đó. Trong đầu óc mấy ông bà "Mỹ trắng" cũng như trong đầu óc mấy ông bà "Mỹ đen".

Nếu nói không còn kỳ thị nữa, thì sao còn thấy đầy rẫy những luật lệ, hành động, lời bàn,... về chuyện khác biệt màu da" Nếu thực sự không còn kỳ thị thì sao còn đặt vấn đề ông Obama đen hay trắng"

Trên thực tế, vấn đề kỳ thị màu da của Mỹ vẫn còn đó. Chỉ khác là phần lớn mấy anh da trắng, đặc biệt là trong giới trí thức và truyền thông, đều cảm thấy "tội lỗi" và bị rơi vào tình trạng "chối bỏ tập thể" (mass denial). Đến độ sự kỳ thị chống da đen biến chứng thành kỳ thị chống ... da trắng!

Thật vậy, một anh da trắng mà làm hay nói bất cứ điều gì dựng châm đến mấy anh da đen thì sẽ bị đòn hội đồng đến chết, nếu không thi cũng bị khinh ghét như là một anh lạc hậu chậm tiêu. Ngược lại một anh da đen thì đương nhiên có quyền làm và nói bất cứ gi để si và anh trắng và kêu chiêng gõ trống về "niềm kiêu hánh" của dân da đen (black pride), như thể dân da đen mới có quyền kiêu hánh trong khi dân da trắng hay da vàng thì phải cảm thấy hổ thẹn.

Chúng ta thấy đầy rẫy những sách báo, chương trình truyền hình, hội nhóm, trường học, học bổng,... chỉ dành riêng cho dân da đen, tuyệt đối cấm dân da trắng bén mảng đến. Hãy thử tưởng tượng có những hội nhóm chỉ dành riêng cho dân da trắng và tuyệt đối cấm dân da đen, những hội nhóm đó sẽ thay được bao lâu trước khi bị tẩy chay, chửi bới, thêu rà tòa, bị FBI đóng cửa"

Trong các hằng xướng cũng như trong các trường học, các luật "Affirmative Actions" đều được áp dụng chặt chẽ, bắt buộc phải có tối thiểu bao nhiêu người da màu trong hằng hay trong trường, không cần biết những người này có đủ tiêu chuẩn, hay khả năng hay không.

Trong cuộc tranh cử tổng thống hiện nay, có biết bao ông bà da đen đã công khai tuyên bố muốn bầu cho Obama vì ông này là da đen. Hãy thử tưởng tượng một cử tri trắng lên truyền hình tuyên bố "tôi sẽ bầu cho McCain vì ông này là da trắng"! Bảo đảm trong vòng hai phút thôi, ông McCain sẽ phải lên truyền hình chửi bới anh này liền.

Ngay cả chuyện "màu da" của ông Obama cũng thật là đáng ghi nhận.

Ông Obama ý thức rõ ràng nước Mỹ chỉ có hơn 10% là da đen nên ngay từ đầu cuộc vận động tranh cử, ông cố tránh không nhắc đến màu da của mình. Bà Hillary Clinton cũng nhìn thấy rõ con số 10% đó nên cho ông chồng và các đệ tử khéo léo "nhắc nhở" chuyện này cho cử tri. Ông Clinton công khai ca tụng cuộc tranh cử này lần đầu tiên đưa một ứng viên phụ nữ và "một ứng viên da đen ra tranh cử". Thủ tướng Pennsylvania, Ed Rendell, tuyên bố thẳng thừng "dân Mỹ chưa sẵn sàng chấp nhận người da đen làm tổng thống".

Điều ông Clinton và rất nhiều người khác không nhắc đến là ông Obama này chỉ lai thôi.

Bà mẹ ông là Mỹ trắng rắc mà sao không ai để ý" Ông là 50% đen và 50% trắng đều nhau, tại sao không ai nói ông là "trắng" hay "xám", mà lại nói ông là "đen"" Cái 50% trắng của ông liệu đi đâu rồi"

Chiến lược của bà Hillary thành công ở điểm khiến cho dân da đen ý thức được Obama là người cùng màu da và ủn ủn chạy theo Obama ngay. Nhưng điều bà Hillary mong đợi, là vì vậy mà dân da trắng ủn ủn chạy qua bên bà, lại không xảy ra. Chỉ vì bà Hillary đánh giá sai lầm phần ứng ngực xuất phát từ tình trạng "chối bỏ tập thể" đã bắn ở trên.

Hiển nhiên yếu tố màu da là yếu tố hết sức quan trọng trong đời sống chính trị Mỹ hiện nay. Nhưng chỉ vi cái mặc cảm kỳ thị mà không ai dám công khai dụng đến nỗi hét. Obama đang mặc một thứ áo giáp chắc hơn thép. Cái ông thượng nghị sĩ già Biden, khi còn tranh cử với Obama, chỉ cần mở miệng khen Obama thông minh (articulated) là bị đòn hội đồng ngay. Thiên hạ hỏi ngay "Thế nghĩa là gì?" Ý ông muốn nói dân da đen không thông minh, chỉ có Obama là trưởng hợp đặc biệt thôi sao"" Báo hại ông Biden phải phân trần muôn đứt hơi. Đó là ông Biden này chử ché Obama đốt mà đã bị đòn rồi. Còn ai dám dụng mạnh hơn nữa"

Sự thành công của ông Obama cho đến ngày hôm nay, một phần cũng nhờ cái áo giáp "thép đen" đó, mặc dù không ai phủ nhận được tài ăn nói xuất chúng và sự thông minh thực sự của ông. Mới đây, bà Geraldine Ferraro tuyên bố thẳng thừng ông Obama sẽ không thể có sự thành công như đang thấy nếu ông là một người da trắng. Sau câu nhận định, bà Ferraro - vốn là cựu ứng viên phó tổng thống của Dân Chủ năm 1984, và cựu tham tán của giới cấp tiến - đã bị báo chí cấp tiến tấn công đến độ phải rút ra khỏi Ủy Ban Văn Động cho bà Hillary. Trong tương lai, nếu Obama đặc cử làm ứng viên Dân Chủ, chắc chắn bên Cộng Hòa và McCain sẽ phải uốn lưỡi bảy lần mỗi khi muốn lên tiếng đà kích ông Obama.

Trong cộng đồng tỵ nạn Việt, rất nhiều người cho rằng Obama sẽ khó có hy vọng chống lại McCain vì dân da đen chỉ là thiểu số 10% trong khi dân da trắng Mỹ vẫn là đại số và phần lớn những người này chưa sẵn sàng chấp nhận một người da đen làm tổng thống. Nói như vậy có thể đúng vào kỷ bầu cử tháng Mười Một. Nhưng cho đến nay, lập luận này dường như chưa phản ánh đúng sự phứa tạp của vấn đề kỳ thị màu da tại Mỹ. Nếu tính số phiếu thu hoạch được bên Dân Chủ cho đến cuối tháng Hai, Obama đã thu được một triệu phiếu nhiều hơn bà Hillary (10,4 triệu phiếu của Obama so với 9,4 triệu phiếu của Hillary). Có nghĩa là khá nhiều dân da trắng đã bỏ phiếu cho Obama.

Nước Mỹ thật sự vẫn đang còn vật lộn với nạn kỳ thị nam nữ và kỳ thị da màu.

Dù sao đi nữa, ông Obama cũng như bà Hillary đều là những người đang cố lật một trang sử mới cho nước Mỹ, đập phá những bức tường kỳ thị nam nữ và kỳ thị da màu. Thành công hay không thì chưa ai biết được. Chỉ biết cái xui xẻo cho nước Mỹ là cả hai người cùng ra sức một lúc, và cũng đang đánh nhau tận tinh. Cho dù thành công, cũng chỉ có được một người thành công và một bức tường bị đập đổ mà thôi, người kia sẽ phải chờ thêm vài chu kỳ bầu cử tổng thống nữa (15-3-08).

Bà Hillary Đi Về Đâu?

04/03/2008

...Nếu bà Hillary tiếp tục thua tại Texas và Ohio thì cuộc tranh cử bên Dân Chủ có thể coi như chấm dứt...

Cách đây không lâu, hai ký giả kỳ cựu của nhật báo lớn nhất Mỹ, The New York Times, viết một quyển sách về tiểu sử bà thượng nghị sĩ Hillary Clinton. Theo hai ký giả này thì cách đây hơn hai chục năm, hai ông bà Clinton đã có một ước hẹn với nhau. Không phải là loại ước hẹn kiểu "thề non hẹn biển yêu nhau đến chết" như bao cặp vợ chồng trẻ khác. Mà là một cuộc ước hẹn chính trị.

Bà Hillary sẽ làm tất cả những gì có thể làm, hy sinh bất cứ chuyện gì để giúp đức lang quân chiếm được và giữ cho chắc ghế tổng thống Mỹ. Đổi lại, ông chồng này sau đó sẽ phải đáp lễ tương tự để báo đáp bà vợ cũng sẽ đặc cừ tổng thống Mỹ. Cuộc ước hẹn này do chính bà Hillary kể cho một người bạn thân nhất, và bà bạn thân này, đúng theo truyền thống Mỹ, đã mau mắn đi bắt mí cho các ký giả. Chắc cũng được "thù lao" dù mua vài bộ áo mới.

Như chúng ta đã biết, về đâu của cuộc ước hẹn đã thành sự thật. Bà Hillary đã hết lòng giúp chồng lọt vào được Nhà Trắng. Phải nói là "cứu" chồng mới đúng. Ngày từ lúc vận động tranh cử sơ bộ, ông Bill Clinton đã bị đánh túi bụi. Từ chuyện chạy qua Anh trốn lính đến chuyện hút nhưng không "hit" càn sa, từ chuyện tham nhũng đầu cơ mua nhà đất Whitewater đến chuyện lém nhém với nàng ca sĩ phòng trà Gennifer Flowers. Sau khi làm tổng thống rồi thì lại xảy ra chuyện cõi em Monica Lewinsky. Trong những cơn bão táp này, bà Hillary đã lăn xả vào đóng vai Lê Lai cứu Chúa. Nhờ vậy mà ông Clinton mới ngồi ghế tổng thống được dù tám năm.

Bây giờ đến vế thứ hai của cuộc ước hẹn lịch sử: bà Hillary ra tranh cử tổng thống.

Cách đây đúng một năm khi cuộc chạy đua sơ bộ trong đảng Dân Chủ được khai mào, bà Hillary được coi như "định mệnh" - đã nắm chắc cái ghế đại diện đảng Dân Chủ trong tay. Với uy tín và thế lực của cựu tổng thống Clinton, tất cả các đại ca Dân Chủ thức thời vẫn biết thân biết phận tránh qua một bên chấp nhận nhường chỗ cho bà vợ của ông. Các cựu ứng viên sáng giá của Dân Chủ như Al Gore của năm 2000 và John Kerry của năm 2004, ngầm nghĩa tinh hình và thấy có vẻ khó đánh lại cặp vợ chồng Bill và Hillary Clinton, nên đành thua vai trướng thượng, đứng ngoài cuộc chạy đua. Chỉ có mấy anh chính khách già như Biden, Dodd, làm thượng nghị sĩ lâu quá đậm chán, hay mấy anh chính trị già trẻ "diếc không sợ súng" muốn đưa tên tuổi mình lên để chuẩn bị con đường tiến thân lâu dài hoặc muốn kiếm ghế phó tổng thống như Richardson, Edwards, Obama, là nhảy vào thử lửa.

Tinh hình cũng tương tự như năm 1992 khi ông Bush cha ra tái tranh cử. Ai cũng nghĩ ông này sẽ thắng dễ như trở bàn tay, sau khi ông vừa chiến thắng tại Kuwait, đánh Saddam Hussein túi hoa lá, và tỷ lệ ủng hộ của ông lên đến trên 80%. Mấy ông chính khách uy danh lớn nhất của Dân Chủ lúc bấy giờ, như thống đốc New York Mario Cuomo, đều tránh qua một bên, chấp nhận chuyện ông Bush cha sẽ tái đắc cử thêm một nhiệm kỳ nữa. Chỉ có mấy anh chính khách trẻ, "diếc không sợ súng" muốn kiếm chỗ đưa tên tuổi mình lên, như Bill Clinton, mới dám nhảy vào chạy đua với Bush. Kết quả bất ngờ là Bill Clinton trở thành... tổng thống Mỹ.

Hiện nay, chưa ai biết ông Obama "diếc không sợ súng" của năm 2008 này có thể sẽ bắt ngay trở thành tổng thống như Bill Clinton hay không. Nhưng có nhiều triệu chứng cho thấy lịch sử có thể tái diễn.

Suốt cả năm 2007, bà Hillary một mình một ngựa tung hoành. Cho đến cuối Tháng Mười Hai năm 2007, tức là trước cuộc bầu sơ bộ đầu tiên ở Iowa có ít tuần, bà Hillary vẫn còn được sự hậu thuẫn của 53% cử tri Dân Chủ, so với 20% của thượng nghị sĩ Obama, và 15% của cựu thượng nghị sĩ Edwards.

Mặc dù ông Obama lai da đen, nhưng hơn hai phần ba khối da đen vẫn ủng hộ bà Hillary. Một bà thi-văn sĩ da đen công khai ủng hộ bà Hillary vi theo bà, tổng thống Bill Clinton đích thực là "tổng thống da đen đầu tiên" của Mỹ vì thành tích giúp đỡ dân da đen của ông này. Khối dân biểu da đen tại hạ viện (Congressional Black Caucus) cũng chính thức lên tiếng ủng hộ bà Hillary.

Bà Hillary cũng được hậu thuẫn mạnh mẽ của nhiều khối cử tri khác như các bà da trắng, các nghiệp đoàn, dân Mỹ, dân Á Đông, các nhóm phan chiến, và tất cả những người... thù ghét Bush.

Theo tính toán chiến lược của bà thì bà sẽ bước lên ngôi đại diện chính thức cho đảng Dân Chủ trong cuộc tranh cử tổng thống Mỹ vào ngày Thứ Ba Hồng Thúy mùng Năm Tháng Hai, khi mà hơn hai mươi hai tiểu bang bầu đại diện của đảng Dân Chủ cho cuộc tranh cử tổng thống với Cộng Hòa.

Chuyện hoàn toàn bất ngờ là anh thượng nghị sĩ sỉ lai đen, vô danh, trẻ măng, với cái tên quái lạ Barack Hussein Obama và một quá khứ còn ngắn ngủi hơn cái tên của mình, chẳng hiểu từ đâu đến, nhảy ra hạ bà Hillary do ván trong trận thư hùng đầu tiên tại Iowa, và bám theo sát nút tại New Hampshire.

Bà Hillary hốt hoảng, mất ngay bình tĩnh trước sự kiện bất ngờ này, và thay đổi chiến lược. Bà tung quảng cáo mạnh mẽ đánh Obama trên truyền hình, rồi rör lệ dỗ các bà các cô. Nhưng quan trọng hơn nữa, bà cho thân hữu, dân em, và cả chồng là cựu tổng thống Bill Clinton, nhảy lên sân khấu gián tiếp khêu ra vấn đề da trắng da đen. Họ nhắc khéo đến cái tài ba hoa chinh chòe nhưng rồng tép của mấy anh đen như Obama, kêu gọi cựu tổng thống Johnson đã khai phóng dân da đen so với công lao của mục sư Martin Luther King chi giải hò hào xuống. Họ cũng không quên kể lể lại bao nhiêu thành tích giúp dân da đen của Bill Clinton.

Chiến lược này tạo ngay phản ứng, nhưng lại là phản ứng không phù hợp với dự tính. Dân da đen ủn ủn bờ bà Hillary. Trong khi hơn hai phần ba khối da màu ủng hộ bà trong suốt năm 2007, bây giờ gần 90% khối này chạy qua bên Obama. Khối dân biểu da đen gặp cảnh hàng loạt những tên tuổi lớn đảo ngũ vi "thỉnh mõi", bỏ bà Hillary chạy theo Obama.

Trong khi đó, khối dân da trắng trẻ và cấp tiến bất mãn với chiến lược đánh không đẹp và phân chia màu da này của Hillart nên cũng chạy qua bên Obama luôn. Thượng nghị sĩ niên trưởng Dân Chủ, Ted Kennedy, mạnh mẽ chỉ trích chiến lược chia rẽ và công khai ủng hộ Obama.

Obama lợi dụng tinh hình, chỉ trích lối hành động đấm đá cổ điển của các chính khách lão thời như hai ông bà Clinton, và hô hào "thay đổi". Đại cương thì Obama đã mang lại một nguồn sinh khí mới trong chính trị Mỹ. Với những hứa hẹn đep đẽ và chiêu bài thật nô - co khi của chính ông chế ra, co khi dì "mượn tạm" của người khác- ông đã thu hút được niềm tin của giới trẻ, giới trí thức, giới cấp tiến, và giới truyền thông, mặc dù chẳng ai thấy được một chương trình hay kế hoạch cụ thể nào, mà chỉ toàn là hứa hẹn và hy vọng. Kiểu như Mã Giám Sinh tán dào toàn bằng những lời lẽ thê non hẹn biển ngon ngọt.

Phương thức vận động cũng khác hẳn bà Hillary. Mở máy truyền hình lên, ta sẽ thấy bà Hillary hô hào "Tôi sẽ...", "Tôi muốn...", "Tôi nghĩ..."; và sau lưng bà là cả chục người cầm bích chương, biểu ngữ với dòng chữ "Hillary For President". Trong khi đó, ông Obama kiêm tốn kêu gọi "Chúng ta sẽ...", "Chúng ta có thể..."; và sau lưng ông là hàng loạt biểu ngữ với câu "Thay đổi mà chúng ta tin được" (Change We Can Believe In), không có "Obama For President" gì hết.

Dân Mỹ, với máu cao bồi phiêu lưu, thích mạo lật, bất cần kinh nghiệm, quá khứ hay chiều sâu, thèm vào đó lại quá chán ngán cảnh mấy chính khách chửi bới si và nhau, nghe những hứa hẹn thay đổi có vẻ bùi tai. Kết quả Obama thắng đậm tại 13 tiểu bang trong ngày Thứ Ba Hồng Thúy, so với tổng số 34 tiểu bang của bà Hillary. Trong ba tuần lê sau đó, Obama thắng liên tục một loạt 10 tiểu bang nữa trong khi bà Hillary không được tới một tiểu bang. Obama thắng lớn tại các tiểu bang "đen" miền nam, và lùn cả tại những tiểu bang "trắng bạch" vùng núi tây bắc, cấp tiến vùng đồng bắc, và nông nghiệp vùng trung Mỹ.

Dĩ nhiên cả hai bên đều vô ngục khoe là đã "thắng" và ché bai đối phương. Bà Hillary kể thành tích là đã thắng tại các bang lớn hai ven biển, đồng dân và nhiều phiếu nhất. Ông Obama ché bà Hillary chỉ thắng được tại những tiểu bang mà Dân Chủ ngự trị một cách tuyệt đối, tức là những tiểu bang "xanh" (blue states) là đất của Dân Chủ, không "lấn đất dành dân" sau các tiểu bang "đỏ" (red states) vùng núi và miền nam là đất Cộng Hòa, như ông đã làm được, do đó sẽ tiếp tục thua như mấy lần bầu bán trước đây. Bà Hillary đáp lại là ông Obama thắng tại những tiểu bang mà Cộng Hòa ngự trị, do đó chẳng có lợi ích gì cho cuộc bầu cử thực sự vào Tháng Mười Một tới, khi mà mấy tiểu bang này dù gi đi nữa cũng sẽ bỏ phiếu cho Cộng Hòa hết.

Kể ra, bên nào cũng... có lý! Ít nhất là trên lý thuyết. Trên thực tế, chúng ta sẽ phải đợi đến sau ngày bầu cử Tháng Mười Một mới biết được ai đúng ai sai.

Những cuộc thăm dò dư luận mới nhất cho thấy sự hậu thuẫn của bà Hillary trên toàn quốc rót từ 53% xuống 38%, trong khi sự hậu thuẫn của Obama vọt lên từ 20% đến 54%.

Bà Hillary bị bắt ngay đến đó không có kế hoạch hay chương trình gì để chống đỡ.

Dường như bà quá tự tin sẽ thắng trong ngày Thứ Ba Hồng Thúy nên chẳng có chương trình kế hoạch gì cho những cuộc bầu sơ bộ kế tiếp. Bà ngây người nhìn Obama đi từ chiến thắng này đến chiến thắng khác. Sau đó mới hoàn hồn, với bối rối lập văn phòng tại Texas và Ohio, và bỏ thời giờ tranh cử mạnh mẽ tại những nơi này. Coi như đây là cản cứ từ thù cuối cùng.

Thật ra, chiến thắng của Obama đã được giới truyền thông cấp tiến thổi phồng quá đáng. Theo nội quy của đảng Dân Chủ, số ghế đại biểu tại đại hội đảng được chia theo tỷ lệ phiếu cử tri. Do đó, tuy Obama đã thắng tại hơn 25 tiểu bang so với 13 tiểu bang của bà Hillary, tính cho đến cuối tháng Hai, Obama chỉ hơn Hillary có từ 50 ghế đến 110 ghế (tùy theo ước tính của mỗi tờ báo) trong khi còn khoảng 1.400 ghế chưa được chia định.

Lấy ví dụ tiểu bang Missouri. Báo chí thổi phồng chiến thắng của Obama tại đây, nhưng thực tế, Obama chỉ thắng nhờ vài trăm phiếu cử tri và với tỷ lệ 50,1%, do đó số ghế đại biểu được chia đều với Obama và Hillary mỗi người được đúng 36 ghế.

Nếu bà Hillary tiếp tục thua tại Texas và Ohio thì cuộc tranh cử bên Dân Chủ có thể coi như chấm dứt, một phần vì báo chí sẽ tiếp tục tung hô Obama lên chín tưng mây. Và Obama sẽ đại diện cho Dân Chủ tranh cử tổng thống trong khi bà Hillary sẽ về nhà

nướng bánh cho chồng.

Nếu bà thắng thì bà còn hy vọng, nhưng đảng Dân Chủ sẽ lâm vào cảnh bế tắc hoàn toàn, với cả hai ứng viên Obama và Hillary tiếp tục choảng nhau đến đại hội đảng cuối Tháng Tám. Tại đây, các đại biểu của hai phe và cấp lãnh đạo đảng sẽ đấu tranh nội bộ, hoặc điều đình đính chính, cho đến khi một đại diện đạt được đa số phiếu của các đại biểu.

Tình trạng này sẽ là một đại họa cho phe Dân Chủ. Không những không có thời giờ để hàn gắn nội thương, mà cũng chẳng còn thời giờ phản công chống đại diện của đảng Cộng Hòa.

Đây là mối lo sót vó của Dân Chủ, nhưng dĩ nhiên cũng chính là niềm mơ ước của Cộng Hòa.

Trước tình trạng này, ông chồng bà đã làm gì để giữ lời ước hẹn năm xưa" Ông Clinton công khai nhảy vào đấu trường và tấn công Obama kịch liệt. Tấn công mạnh quá đến độ gấp phản ứng ngược. Cái bà thi sĩ-văn sĩ đã từng ca tụng ông là "tổng thống da đen đầu tiên" cũng rút lại lời, nhảy qua ôm Obama. Hiện nay thì ông Clinton đã bị kéo vào sau hậu trường, chỉ được chưởng mặt chút ít, cho có lệ thôi.

Hiển nhiên phần đóng góp hiện nay của ông chồng trong cuộc ước hẹn lịch sử này nếu không phải là rất tai hại, thì cũng là rất ít so với sự đóng góp trước đây của bà vợ (2-3-08).

McCain Hồi Sinh

19/02/2008

...McCain đặc cử tổng thống Mỹ thi chúng ta sẽ thấy các lãnh tụ Hà Nội bối rối...

Năm 1973, Hiệp Định Paris được bốn phe ký kết, chấm dứt sự tham chiến của Mỹ tại Việt Nam, mặc dù cuộc chiến vẫn tiếp tục thêm hai năm nữa. Sau đó, tù binh đôi bên được trao đổi, trong đó có hải quân trung úy John McCain. McCain trở thành người hùng, người trở về từ cõi chết.

Năm 1967, trong phi vụ oanh tạc Bắc Việt lần thứ hai mươi ba, máy bay của trung úy McCain bị hỏa tiễn tầm nhiệt của Nga bắn rót. Thực ra, phi công McCain có thể đã tránh né được hỏa tiễn khi được radar cho biết máy bay của ông đã bị lọt vào vòng tầm nhiệt của hỏa tiễn địch. Ông chỉ cần bẻ lái gắt thì có hy vọng thoát. Nhưng vốn dĩ gan lì – hay ngoan cố- ông tiếp tục trực chỉ vì không muốn hụt mục tiêu, một nhà máy điện lớn. Kết quả: ông thả bom trúng mục tiêu, nhưng đồng thời cũng bị hỏa tiễn bắn trúng. Máy bay nổ tung, ông bị hất văng ra khỏi máy bay, gãy xương cả hai tay và xương chân.

Rớt xuống hồ Trúc Bạch, ông được một đám dân quân Bắc Việt bắt được và chào đón bằng một báng súng vào vai, khiến ông gãy thêm xương vai.

Ông được đưa về "khách sạn" Hòa Lò. Ở đây, ông tiếp tục bị cai ngục cộng sản Bắc Việt chà đón, gãy xương tay và chân thêm vài lần nữa.

Một năm sau, Bắc Việt hay tin thân sinh tù binh McCain vừa được bổ nhiệm Đô Đốc Tổng Tư Lệnh Hạm Đội Thái Bình Dương. Vì mục đích tuyên truyền rẻ tiền cổ vũ của cộng sản, Bắc Việt đề nghị trao trả tù binh McCain về Mỹ. Ông McCain khảng khái - hay ngoan cố- từ chối, không chịu về một mình trong khi các chiến hữu vẫn còn bị tù. Ông ở lại Hòa Lò chịu đòn tra tấn đánh đập thêm bốn năm nữa, cho tới năm 1973. Về đến Mỹ, ông phải chống nạng và nằm nhà thương chữa trị một thời gian dài.

Ngày nay, ông vẫn không dor hai cánh tay lên cao được.

Mùa hè năm 2007, công cuộc vận động tranh cử tổng thống của ông McCain hoàn toàn bế tắc. Tỷ lệ hệu thuẫn của ông trong khối cử tri Cộng Hòa vẫn lẹt đẹt ở hàng thứ tư, sau các ứng viên Giuliani, Romney và Thompson. Số tiền ủng hộ thu được không đủ mua quảng cáo trên truyền hình, mà cũng chẳng đủ để trả lương nhân viên. McCain bắt buộc phải sa thải nhân viên và cố vấn, đóng cửa hàng loạt văn phòng vận động. Ông thay đổi chiến lược vận động. Bỏ thời giờ đi gặp cử tri tại các tỉnh, làng nhỏ nhất tại Iowa và New Hampshire, là hai tiểu bang sẽ có những cuộc bầu sơ bộ đầu tiên. Ông thay đổi phương thức nói chuyện, không còn rào đón như các chính khách bình thường, mà nhất quyết -hay ngoan cố- nói thật nói thẳng và nói hết.

Qua đầu năm 2008, khi các cuộc bầu sơ bộ bắt đầu, ông bất ngờ về đầu tại New Hampshire (đất của Romney), rồi South Carolina (đất của Huckabee), và cả Florida (đất của Giuliani).

Và bấy giờ, ứng viên McCain trở thành đại diện cho đảng Cộng Hòa để tranh cử tổng thống vào Tháng Mười Một tới. Một lần nữa, McCain trở thành người hùng, trở về từ cõi chết!

Sự hồi sinh của ứng viên McCain có thể được giải thích bằng nhiều yếu tố.

Trước hết phải nói đến cách vận động mới của ông.

Chính trị già mà nói thật nói thẳng là điều thật khác thường và hiếm có. Nhờ vậy, ông thu hút được cảm tình của một số lớn cử tri, và nhất là của giới truyền thông, vốn dĩ thích những chuyện giật gân, khác thường. Nhất là trong những chuyện nói thật nói thẳng đó, có nhiều chuyện đi ngược lại tư tưởng lập trường của đảng Cộng Hòa. Giới truyền thông cấp tiến vốn dĩ có ác cảm với Cộng Hòa đã không bô lô cơ hội khai thác và ca tụng McCain là người can đảm, có lập trường dung hòa, không quá khích như Bush hay Giuliani.

Tinh dung hòa này cũng thu hút được cảm tình của những cử tri độc lập, không thuộc đảng Dân Chủ mà cũng chẳng phải đảng viên Cộng Hòa.

Yếu tố thứ hai đưa tên tuổi ông lên là lập trường của ông đối với cuộc chiến Iraq. Trước đây, ông công khai chỉ trích Tổng thống Bush và Bộ trưởng Quốc phòng Rumsfeld là đã điều hành cuộc chiến một cách hoàn toàn sai lầm, không chịu gửi dù lính, nên gây ra vấn đề là tạo cơ hội cho quân phiến loạn Sunnis và quân khủng bố Al Qaeda đạt được nhiều thành quả quân sự. Trong khi cả nước Mỹ chống chiến tranh Iraq và phe Dân Chủ lớn tiếng đòi rút quân, thì ông McCain chủ trương phải đánh mạnh hơn nữa. Cũng chính vì vậy mà tỷ lệ hệu thuẫn của ông đột không lên nổi.

Nhưng rồi ông Bush quyết định đón quân đứng như ông McCain vẫn đòi hỏi từ lâu. Chiến lược này được chứng tỏ là đúng và đưa đến thành công. Các cuộc tấn công khủng bố suy giảm mau chóng và rõ rệt. Ông McCain nhận đó cũng chứng minh rằng điều ông kêu gọi từ đầu đã là đúng. Hiển nhiên ông là người có kiến thức và là một cựu quân nhân có nhiều kinh nghiệm quân sự cũng như chính trị.

Yếu tố thứ ba đưa ông lên ứng viên hàng đầu là những sai lầm chiến lược chiến thuật của các đối thủ của ông. Từ ông Romney với lập trường bất nhất, đến ông Giuliani với chiến lược tập trung nỗ lực quá muộn vào một tiểu bang Florida, từ ông Thompson với cuộc tranh cử iu xiu, đến ông Huckabee chỉ giỏi giảng đạo. Tất cả, chẳng ông nào có tầm vóc của một McCain.

Cuộc chạy đua bên Cộng Hòa chính thức chưa chấm dứt vì ông mục sư Huckabee vẫn còn chưa chịu bỏ cuộc. Nhưng thực tế mà nói, ông này không có chút hy vọng gì. Ông McCain coi như sẽ đại diện cho Cộng Hòa, để mai mối sẽ đấu với bà Hillary hay ông Obama trong trận thư hùng cuối cùng Tháng Mười Một tới.

Nhưng trước khi tới đó, lộ trình của ứng viên McCain vẫn còn nhiều chông gai nghiêm trọng hơn cái gai Huckabee.

Trước hết, dĩ nhiên là cuộc chiến tại Iraq vẫn còn hết sức bấp bênh. Một vài vụ đánh bom chết vài trăm người là có thể thay đổi cuộc diện dễ dàng. Nếu tình hình bỗng suy yếu thì hậu thuẫn của ông McCain có thể biến mất. Và đảng Cộng Hòa sẽ lâm vào cảnh bối rối không biết làm sao có thể kịp thay thế McCain.

Ngoài ra, ngay trong nội bộ phe bảo thủ của đảng Cộng Hòa, ông McCain cũng đang bị chống đối kịch liệt. Nhóm cựu hữu cho rằng ông McCain này chẳng có gì là bảo thủ mà chỉ là thứ cấp tiến nấp dưới chiêu bài bảo thủ, do đó còn nguy hiểm hơn loại cấp tiến thực sự như bà Hillary hay ông Obama. Phe Dân Chủ cũng thừa nhận được rằng ông McCain đã tính toán bô lô đảng Cộng Hòa chạy qua Dân Chủ. Dĩ nhiên, ông cai chính rằng không có chuyện ấy, nhưng nghĩ vấn đề được khêu ra!

Một yếu tố không kém quan trọng là tuổi tác. Chúng ta ngồi coi tin tức tranh cử cũng cảm thấy hết sức mệt mỏi rồi, nói chi đến chuyện di vận động tranh cử thực sự. Một ngày chạy đi hai ba thành phố, hót hèn dẫn ván dài ngắn cá chục lần, đầu óc lúc nào cũng căng thẳng tột đỉnh với việc phối hợp bên trong và ứng đối bên ngoài. Ai biết được cụ McCain sẽ còn đủ sức chạy đua đến lúc nào"

Hiện nay hãy còn hơi sớm để biết được đối thủ Dân Chủ của ông McCain sẽ là ai. Dù sao đi nữa thì sự khác biệt giữa McCain và Hillary hay Obama cũng rất là lớn. Do đó, cuộc bầu Tháng Mười Một tới sẽ là một sự lựa chọn rất rõ ràng cho cử tri Mỹ.

Đối với dân ty nạn, ông McCain là một khuôn mặt quen thuộc.

Một số lớn cựu quân nhân Việt Nam Cộng Hòa coi ông McCain như chiến hữu, chẳng những đã cùng chung vai sát cánh trong cuộc chiến bảo vệ do cho miền Nam, mà còn là bạn tù đã từng ném mùi tra tấn của cộng sản. Cho đến nay, ông McCain vẫn duy trì sự khinh bỉ với những tên cai ngục cộng sản và cho rằng chế độ chiến thắng là chế độ bất xứng.

Với dân ty nạn, ông được biết đến như là người thực tế đã từng kêu gọi bỏ cấm vận, công nhận và mở liên hệ ngoại giao với Việt Nam Cộng Sản sớm nhất, vào năm 1994, với mục đích ngăn chặn ảnh hưởng lan rộng của Trung Cộng. Nhưng đồng thời McCain cũng là người có thành tích tranh đấu tích cực trong 25 năm tại Thượng viện cho dân chủ, tự do, và nhân quyền tại Việt Nam ngày nay. Ông là một trong những chính khách Mỹ am hiểu tình hình Việt Nam nhất vì đã từng thăm viếng Việt Nam nhiều lần nhất. Ông cũng là ứng viên tổng thống có đại diện liên lạc trực tiếp với cộng đồng tỵ nạn Việt tại thủ đô ty nạn Bolsa. Chưa kể là trước đó ông đã vận động một đạo luật cho phép con em các cư tử nhân cải tạo được theo cha mẹ nhập cư Hoa Kỳ. Một số gia đình được di tản hay đoàn tụ đã không quên điều ấy.

Hiển nhiên Thượng nghị sĩ McCain gần với chúng ta hơn bà Hillary hay ông Obama, nhưng cuối cùng thì ông McCain, hay bà Hillary, hay ông Obama, cũng vẫn là người Mỹ, họ phải dành ưu tiên cho quyền lợi nước Mỹ và dân Mỹ. Họ được bầu lên vì chung năng ấy.

Điều thú vị là nếu ông McCain đắc cử tổng thống Mỹ thì chúng ta sẽ có dịp thấy các lãnh tụ Hà Nội bối rối không ít mỗi lần phải trực diện với ông (18-2-08).

Khám Xét Chống Khủng Bố

30/11/2010

Khám Xét Chống Khủng Bố
Vũ Linh

...khủng bố đã thắng lớn rồi: gieo được sự sợ hãi trong khắp thiên hạ...

Sau vụ khủng bố tấn công ngày 9 Tháng 11 năm 2001, hàng loạt biện pháp phòng ngừa được ban hành, đặc biệt đối với các hành khách hàng không. Mọi phi trường lớn nhỏ trên thế giới đều áp dụng những biện pháp mới, tiêu biểu như bắt hành khách đi qua máy dò kim khí và thậm chí cũng có thể bị "nắn thịt nắn gân" đòn chüt.

Vô quit dày thi móng tay nhọn. Những tết khủng bố cũng rất sáng tạo. Có thể nói sáng tạo hơn các chuyên gia an ninh rất nhiều. Lâu lâu lại nghịch ra cách mới để qua mặt an ninh. Mỗi lần qua mặt thi nhân viên an ninh lại học tốc chạy theo, đặt thêm biện pháp phòng ngừa trên tinh nghiệm không may vừa xảy ra. Cứ như vậy, đây là cuộc chạy đua mà các cơ quan an ninh khắp thế giới chỉ là những tay đua về... sau vi thiêu tri tướng tượng hơn các tay khủng bố.

Điều đáng nói vi thật đáng phiền là các biện pháp ban hành luôn luôn là kiểu dao mổ trâu đậm muối, mà lại hồn như luồn luồn... đậm hụt.

Sau khi quản khủng bố dùng dao đục giấy để cướp tàu bay ngày 9/11 thì mọi thứ giờ bằng sắt, nguy hiểm, như dao, dùi, dùi cát móng tay... đều bị nghiêm cấm.

Rồi một tết khủng bố giấu trong gyre, định bắt lừa chậm ngòi nổ trên máy bay. Thế là hộp quẹt, bật lửa đều bị cấm. Chẳng may có anh nhà giàu nào quên, mang bật lửa Dupont mẩy trâm đô lên tàu bay cũng bị bắt phải vứt vào thùng rác. Thậm chí mọi hành khách đều bị bắt cởi giày, cho giày chạy qua máy dò, bao hại nhân viên khám xét và không tinh hành khinh không may gặp phải vài ông bà bạn đồng hành mang vớ ba nǎm chưa thay, cũng phải ráng chịu mũi thòi.

Khi biện pháp máy dò kim khí được ban hành thi quản khủng bố dùng một loạt hóa chất đựng trong các chai lọ, dự tính mang lên máy bay sẽ pha thành bom. Thế là biện pháp cấm mang mọi chai lọ đựng chất lỏng được ban hành, bao hại các ông hết mang rúu, hay các bà không được mang mỹ phẩm theo người khi lên tàu bay nữa.

Mới đây hơn, một anh khủng bố bị bắt mang theo chất nổ trong quần lót. Rồi lại có tin quản khủng bố có thể giấu bom trong nịt ngực của các bà, thậm chí giấu cả "trong" ngực bằng cách mổ ngực để đón bom. Nhân viên an ninh đối phó như thế nào?" Họ đặt mua hàng loạt máy dò thần thề mới, cợc kỹ "hiện đại", có thể nhìn xuyên qua quần áo để khám phá ra bất cứ thứ gì không bình thường được giấu trong người.

Vấn đề là máy dò này nhìn thấy "quá rõ"! Của già của thật, ngắn dài, to nhỏ đều nhìn thấy rõ mồn một. Báo chí đăng tin có mấy anh nhân viên an ninh phi trường khi không có chuyến bay, ngồi không, chẳng biết làm gì, thách nhau dìu qua máy dò để do "kích thước" của nhau. Một anh không được trời ứa dài, "xinh" nhất, bị các đồng nghiệp chế riếu, nói con diện ứa đã lỡ tay giết người luôn. Cũng có tin, một số nhân viên an ninh thâu hình các tài từ ca sĩ nổi tiếng, rồi mang bán lại kiếm tí tiền còm.

Thiên hạ như nhau phản đối. Chính quyền tìm giải pháp và quyết định cho hành khách quyền lựa chọn: không qua máy dò thì sẽ được... người dò. Nhưng không còn dò qua loa như trước, mà dò thật kỹ, sờ soạng cờ 5-10 phút, phụ nữ thì bị dò đến cả bên trong nịt ngực, dân ông thì có thể bị... nắn lùon (xin quý độc giả thử lối, vì thực tế không có danh từ nào khác nhẹ nhàng hơn).

Phản đối chẳng những không giảm mà còn tăng mạnh.

Theo các cơ quan thăm dò dư luận, hai phần ba hành khách bất mãn với các biện pháp mới này. Thậm chí một nửa những người bất mãn muốn cứu xét việc dùng các phương tiện di chuyển khác như đi xe hơi, xe lửa, ...

Các tổ chức bảo vệ nhân quyền và tự do cá nhân kịch liệt phản đối vi hiến nhân biện pháp mới đã đi quá xa, xâm phạm nặng vào khu vực riêng tư thăm kín của mỗi người. Chẳng những vậy, có nhiều trường hợp nhân viên an ninh phi trường đã lạm dụng - vô tình hay cố ý - sờ mó đến độ khinh hành cảm thấy khó chịu, coi như bả xâm phạm tinh dục.

Chinh quyền Obama, từ dịch thân tổng thống trù xuống, phải liên tục thanh minh thành nga, giải thích khà nhiều về sự cần thiết của những biện pháp gắt gao mới. Rõ ràng là khó chịu, nhưng không thể không có được vi mối đe dọa khủng bố tấn công vẫn còn rất lớn, và không còn cách nào khác hơn.

Chung ta đã nêu bật buộc cản hàn sinh một phần những quyền riêng tư cá nhân vi lý do an toàn chung. Đó là điều mọi người đều miễn cưỡng chấp nhận. Các biện pháp máy dò và người dò đã có từ nhiều năm và lâu ngày rồi ta cũng quen dần, chẳng ai khiếu nại gì nữa, mà vẫn kiên nhẫn xếp hàng qua thủ tục kiểm xét mỗi lần phải lấy phi cơ đi đâu.

Tuy nhiên, vấn đề cần bàn ở đây là thật sự những biện pháp gắt gao mới áp dụng có hữu hiệu gi hơn không. Và cái giá chúng ta phải trả là đáng không.

Trước hết, hãy nói về vấn đề hữu hiệu.

Ngay từ sau khi các biện pháp an ninh mới được ban hành sau 9/11, người ta không ngưng nghe được những giải thích về sự cần thiết và hữu hiệu của các biện pháp an ninh mới khi có thay đổi. Để rồi ta thấy rõ ràng những vụ khủng bố tấn công vẫn không hoàn toàn tránh được. Những mưu toan nổ bom trên tàu bay luôn luôn di trước biện pháp an ninh, và chỉ được khám phá hay ngăn chặn nhờ may mắn, hay nhờ cảnh giác cao của một vài cá nhân, không phải nhờ biện pháp an ninh hay nhờ sự hữu hiệu của nhân viên an ninh.

Nói chung không ai chối cãi những biện pháp khám xét quá kỹ lưỡng như vậy có gây trở ngại cho các tết khủng bố và có thể nhờ vậy nên quản khủng bố mới không thực hiện được vụ cướp tàu bay nào nữa. Tuy nhiên, dựa trên kinh nghiệm quá khứ, chẳng có gì bảo đảm là biện pháp mới sẽ hữu hiệu minden trâm phẫn trám, vi chẳng ai bao dám là quản khủng bố lỡ không đón trước một bút rứa nữa, lại không phát minh ra được một cách tấn công khác mà các biện pháp phòng ngừa hiện nay chưa canh được.

Không có gì có thể bảo đảm 100% an toàn được, và bất kể biện pháp gì đưa ra cũng vẫn sẽ còn lỗ hổng bít bít có thể khai thác được.

Nếu như những biện pháp mới dưa ra vẫn chưa bảo đảm an toàn 100% được thì những biện pháp mới đó có xứng đáng với cái giá ta phải trả không.

Cái giá phải trả là để cho máy dò chiếu lên màn ảnh hình ảnh của những "khu vực" nhạy cảm nhất của chúng ta, nếu không thi phải để nhân viên an ninh sờ mó vài chỗ kín nhất. Không còn là chuyện dao mổ trâu đậm muối nữa mà thành dao mổ voi đậm muối.

Ở đây hiển nhiên là những biện pháp đã quá xa so với các biện pháp trước.

Với cá nhân mỗi người chúng ta, đó là cái giá thực sự đáng để lấy một sự an toàn tương đối, chura hoàn hảo.

Phải nói ngay là các biện pháp ngày càng gắt gao được ban hành vi hai lý do chính: sự sợ hãi của các chính trị gia, và cái quan điểm "phái đạo chính trị".

Các chính khách không ai dám chấp nhận rủi ro có một người vô tội nào thành nạn nhân khủng bố. Chỉ cần một người là nạn nhân thi hàng loạt điều tra được tung ra để tìm người trách nhiệm, hàng triệu ngôn ngữ sẽ chờ xià vào một ai đó để tố cáo, để chỉ trich, để thưa kiện, hay để... bỏ phiếu. Sự sợ hãi đó càng nặng nề hơn dưới chính quyền của TT Obama vi chính sách ôn hòa, vuốt ve khỏi Hồi giáo của tổng thống. Vuốt ve mà vẫn bị khủng bố đánh thi hiển nhiên là khó bào chữa hơn là nói hung hăng rồi bị đánh.

Triển cản bản, không có gì quỷ hờn mạng người, nhưng dò hỏi những biện pháp bảo đảm an toàn 100% là không thực tế. Chẳng hạn, hàng ngày vẫn có hàng ngàn người thiệt mạng vi tai nạn lưu thông xe cộ, mỗi tháng đều có tàu bay bị rớt vi tai nạn... Tất cả đều đáng tiếc, nhưng đó là rủi ro trong cuộc sống hàng ngày không thể tránh được.

Lý do thứ hai là lý do "phái đạo chính trị". Nhân dân cái gọi là cù xu đồng đều với mọi người, không phân biệt hay kỳ mẫu da, tuổi tác, xuất xứ, giàu nghèo, già trẻ... Nhân dân nguyên tắc cù xu đồng đều, chỉ cần một người nào làm nỗi tội, thi đương nhiên vi trú nay đều trở thành khà nghỉ, từ trẻ sơ sinh đến các bò lão, từ bò sơ sinh đến ông sáu da vàng, bắt cái tinh với lý định ngô ngắn của lý luận kiêu nhà. Trong lý luận này, không có chỗ cho những suy luận hợp lý kiểu như phân loại hạng người nào có nhu cầu hi vọng là khủng hoảng. Không ai dám nói anh thành niên Á Rập vạm vỡ, mặt dảng dẳng sát đáy ngang hõi bà lão Tàu ngồi run rẩy xe lăn, hay một em bé ba tuổi ôm con gáu đồng cười toe toét.

Anh ký giả cấp tiến da den của Washington Post, Eugene Robinson, tìm cách biện minh cho tinh công bằng phải dại trên đã viện dẫn các tết khủng bố cũng có thể cài bom trong người một cu già hay trong con gáu của em bé được vậy. Dĩ nhiên là đúng vậy, nhưng cái xác suất của chuyện này cao đến mức nào" "Thực tế đến mức nào" Trong số hàng trăm triệu người bị khám xét mỗi khi lấy tàu bay, quản khủng bố sẽ tìm được bao nhiêu cù bà Tàu hy sinh cho chúng" Có bao nhiêu bà mẹ Mỹ tráng sẵn sàng hy sinh con gáu ba tuổi của mình cho Al Qaeda"

Có một bài học thực tế mà giới cấp tiến Mỹ không dám nhìn vào làm gương. Đó là kinh nghiệm của Do Thái.

Do Thái từ ngày lập quốc đã bị dọa bởi cù khái Á Rập chung quanh. Nhất là từ thập niên sáu mươi khi các nhóm quá khích Á Rập chủ trương dùng phương tiện khủng bố, đặc biệt là cướp tàu bay làm con tin. Điều đáng nói là từ nứa thế kỷ qua, không một máy bay Do Thái nào bị cướp trong khi các phi trưởng Do Thái đều không có máy dò người tinh vi như Mỹ, mà cũng không bắt tất cả mọi người phải chịu cho dò người bằng tay một cách thô bạo kiểu các phi trưởng Mỹ hiện nay. Làm sao an ninh Do Thái có thể thành công"

Rất giàn dí, Họ không áp dụng cái quan niệm "phái đạo chính trị" ngớ ngẩn của Mỹ. Các nhân viên an ninh toàn quyền nhận diện mọi người và lượng định mức nguy hiểm qua ngoại hình của thiên hạ. Trong các ví dụ của bà cụ Tàu run rẩy ngồi xe lăn hay em bé ba tuổi ôm gáu trắng nêu trên, họ đều được thông qua mau mắn. Trái lại anh thành niên Á Rập vạm vỡ sẽ bị đưa vào phòng riêng thăm tra cù tiếng đồng hồ nêu cùn.

Hiển nhiên là từ trước đến giờ cù chục ngàn bà cụ và em bé đã được thông qua mà chẳng xảy ra tai nạn nào, trái với lý luận của Washington Post. Trong khi đó, chuyện các thanh niên Á Rập bị nghi ngờ và thẩm tra kỹ lưỡng vừa ngắn được chuyện khùng bõ, vừa là thông điệp rõ ràng cho tất cả các thanh niên Á Rập khác không nên hy vọng sẽ thoát được chuyện thẩm tra cùn kẽ.

Có người cho rằng thẩm tra kỹ lưỡng các thanh niên Á Rập là không công bằng với các thanh niên Á Rập nói chung. Dĩ nhiên không phải thanh niên Á Rập nào cũng là khủng bố, nhưng lịch sử gần đây cho thấy tất cả các tết khủng bố bị bắt đều là Á Rập. Lý luận kiểu bắt tất cả mọi người lớn bé già trẻ phải bị dò xét thi có công bằng với các cụ, các em bé không" Cù công bằng với cù trăm triệu người chẳng liên hệ xà gáu gi đến chuyện Á Rập, Do Thái, Mỹ, Iraq, Afghanistan không" Một lão ông Việt kiều lấy tàu bay về thăm quê ở Cà Mau mặc mòi gi mà phải bị dò xét kỹ lưỡng" Cù công bằng với cù khùng

Nhìn vào biện pháp an ninh mới, người ta có cảm tưởng quản khủng bố đã thắng lớn rồi: gieo được sự sợ hãi trong khắp thiên hạ, đặc biệt là trong chính quyền Mỹ, sống trong pháp phòng run sợ mà không cần Osama Bin Laden phải nhắc ba ngón tay làm gi hết. (28-11-10)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Yulin11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Tìm Một Giải Thích

...sẽ phải lui vài bước, đặc biệt là trong chương trình cải tổ y tế...

Cuộc bầu cử giữa mùa vừa qua đã dão lộn chính trường Mỹ gần như tuyệt đối. Với Hạ Viện lọt vào tay đối lập Cộng Hòa, và Thượng Viện rơi vào thế lưỡng lự ngang ngửa hai đảng, TT Obama không còn cơ hội tung ra những "thay đổi" quy mô mà ông hứa hẹn và mong muốn nữa.

Nếu dù uyển chuyển, ông sẽ thành công theo kiểu TT Clinton trước đây, tức là tiếp tục lãnh đạo một cách "tả tà", với các chương trình tương đối ôn hòa, có thể không lắt nhắt như các chương trình của Clinton, nhưng chắc chắn không còn vĩ đại, đổi mới như hai năm qua, để rồi tổng thống sẽ có nhiều hy vọng đắc cử lại vào năm 2012.

Đi nhiên là phe Cộng Hòa không ngần yên nhín TT Obama "tả tà" tái đắc cử như vậy, mà sẽ có phản ứng. Những điều mà các dân biểu Cộng Hòa kiểm soát Hạ Viện có thể làm là:

-đưa ra những dự luật cực kỳ bảo thủ, như giám thuế đồng loạt, giải thể loại cơ quan Nhà Nước có tiếng vỗ bố hay ăn hại công chúng như Sở Bưu Điện (US Postal Services), hay cải tổ quy mô các định chế như Quỹ An Sinh, Medicare, Medicaid, các cơ quan tín dụng của nhà Fanny Mae và Freddie Mac;

-điều chỉnh quy mô luật cải tổ y tế, làm chậm lại những thay đổi, cắt giảm bớt trợ cấp của Nhà Nước, giới hạn việc bắt buộc tất cả mọi người phải có bảo hiểm, nhân danh quyền tự do lựa chọn của công dân (hiện nay khoảng 20 tiểu bang đã kiện chính phủ liên bang ra tòa vì vấn đề này);

-cắt giảm những "quà cáp" được lồng vào các luật để lấy phiếu của các dân biểu, nhất là các dân biểu Dân Chủ;

-ngân sách xâm và hợp thức hóa di dân bất hợp pháp để không cho phe Dân Chủ có thêm được cả chục triệu phiếu của những người này.

Bất cứ dự luật nào đề ra cũng phải qua hai cửa ai: thượng viện là nơi mà Dân Chủ vẫn còn nắm da số, và quyền phủ quyết của tổng thống. Nếu khối Dân Chủ tại Thượng Viện và TT Obama chấp nhận những dự luật Cộng Hoà này thì họ sẽ mất hậu thuẫn của phe cấp tiến, là khỏi cửa cơ bản của họ. Ngược lại không chấp nhận thì sẽ bị tố là phớt lờ "ý dân", được phản ánh qua việc đảng Cộng Hòa chiếm được gần 65 ghế tại Hạ Viện, một chiến thắng lớn nhất từ năm 1946.

Trong thế "tình thoả lưỡng nan", TT Obama sẽ bị bó tay. Một vài tờ báo cho rằng TT Obama đã trở thành "vịt què" (lame duck), một danh từ dùng để chỉ việc một tổng thống bất lực ngồi chờ ngày mãn nhiệm. Thông thường, một tổng thống trở thành "vịt què" trong một hay hai năm cuối của nhiệm kỳ thứ nhì, khi sáp hối hy vọng tiếp tục làm tổng thống và ảnh hưởng cũng như uy quyền của nhân dân đã mất hết.

TT Obama là người cực kỳ thông minh mà cũng có tham vọng rất lớn, chắc chắn sẽ không chấp nhận làm "vịt què" sớm như vậy. Dù sao thì cũng bị trói tay trói chân rất nhiều, khó còn khả năng "tả xông hứa dột" như chỗ không người nữa, mà sẽ phải chấp nhận sự kiện diện rất mạnh của đối lập, theo ý muốn của dân Mỹ.

Tại sao lại đi đến tình trạng này? Làm sao giải thích việc một tổng thống đắc cử với nhiều phiếu nhất lịch sử Mỹ, được hậu thuẫn cao nhất trong lịch sử khi tuyên thệ nhậm chức, được nhiều người tin tưởng như vậy, mà lại có thể rớt dài, mất hậu thuẫn một cách mâu chung như vậy?

Truyền thông trong thời gian qua dĩ nhiên đã tràn ngập những lời giải thích. Ta hãy thử xét qua.

Trước hết là lời giải thích của chính tổng thống. TT Obama đích thân nhìn nhận ông đã bị thua đậm (shellacking) và không ngờ có thể thua nặng như vậy. Ông cũng cho là không có gì sai lầm trong chính sách, vấn đề chỉ là "thông tin" (communication). Ông cho rằng những vấn đề sách lược thật ra phức tạp, người dân không hiểu rõ trong khi ông đã thất bại không giải thích được rõ ràng cho họ.

Lời giải thích của tổng thống đưa ra nhiều vấn đề không ổn. Hình như tổng thống không nắm vững tình hình thời sự và ý muốn của người dân.

Trước hết, trong it ra là bà thắng trước bầu cử, tất cả các tham do của bà cả các cơ quan truyền thông đều tin doan Cộng Hòa sẽ đại thắng hoặc vi dân chúng bất mãn hay vi lo sợ chính sách của đảng Dân Chủ, làm sao TT Obama có thể nói là "không ngờ" TT Bush từng luôn luôn tuyên bố ông không đọc báo và không cần biết thăm dò dư luận, nhưng TT Obama ngược lại là người luôn luôn tuyên bố ông theo dõi rất kỹ "ý dân". Hiển nhiên khó có thể nói TT Obama "bất ngờ" trước kết quả bầu cử.

TT Obama cho rằng các chính sách quốc gia dân an thường quá phức tạp, người dân không hiểu được. Đó chỉ phản ánh cái mà kể việc này đã bắn qua: thái độ trích thượng của giới cấp tiến, luôn luôn cho rằng mình tuyệt đối đúng, nếu có ai không đồng ý thi chi vì người đó không đủ hiểu biết. Cứ cho rằng đây là đúng sự thật, thi trách nhiệm của người lãnh đạo có phải là phải làm sao giải thích cho dân nghe khu den hiểu không?"

TT Obama nhận định đây là vấn đề thông tin, tức là ông thất bại không giải thích cho dân hiểu đầy đủ. Lời giải thích này đúng như cũng không ổn. TT Obama nói tiếng và đặc cung tổng thống nhờ khả năng thiên phú là giao cảm được với quần chúng, nói chuyện và tạo cảm thông được với quần chúng, trái với ông già lâm cảm McCain, hay là cái bà bị mang tiếng lanh lợi ứng biến là Hillary. Làm sao tự nhiên cái khả năng đó lại biến mất" Ông cũng được sự hậu thuẫn gần như tuyệt đối của khối truyền thông đồng chính, suốt ngày rao giảng sách lược và viễn kiến của tổng thống trên các báo lớn, các đài phát thanh và truyền hình lớn. Làm sao tự nhiên dân chúng lại có thể bất ngờ không nghe, không đọc hay không tin những tin tức và bình luận này nữa, để đến độ tổng thống phải nói là dân chúng không hiểu ông đang làm gì"

Phê cấp tính cực đoan lại có lời giải thích hơi khác. Họ không nhìn nhận là đã thua, mà cho rằng kết quả bầu cử chẳng có gì đáng ngạc nhiên và tất cả đã nằm trong tính toán, kế sách của TT Obama. Tuy TT Obama đặc cung và kéo theo sự đại thắng của đảng Dân Chủ, nhưng ông cũng hiểu cái thế thương phong đó không thọ và khối Dân Chủ sẽ mất thế đó trong cuộc bầu giữa mùa. Do đó, điều quan trọng là phải nhận lúc đang còn thế thương phong tuyệt đối mà thông qua những đạo luật cải đổi xã hội cần thiết. Sau đó nêu có mất vài ngày mất thế da sót tại Quốc hội, thi chuyện đã rồi, tổng thống cũng đã cho thông qua được các cuộc cải tổ quy mô cần thiết về kinh tế - ví dụ, và về tài chính.

Lý luận này tuy có thể đúng nhưng vẫn nặng mùi nguy biện. Hơn thế nữa, nếu thực sự đó là tính toán của TT Obama thì nó phản ánh tính ích kỷ của tổng thống, muốn thực hiện ý định của mình bất chấp việc hàng loạt đồng minh Dân Chủ sẽ mất job như kết quả bầu cử đã cho thấy. Lý luận này cũng cho thấy TT Obama chỉ cần làm đúng ba chuyện rồi sẵn sàng làm "vịt què" trong hai hay sáu năm còn lại. Không giống như cá tính của tổng thống mà chúng ta đã biết.

Phê bảo thủ cực đoan trong khối Tea Party thi cho kết quả bầu cử là thành quả của cuộc tranh đấu của họ là chống sưu cao thuế nặng và chống Nhà Nước "vú em". Không ai chối cãi được sức mạnh mới nổi của phong trào này, nhưng thực tế là phong trào cũng gặp nhiều thất bại quan trọng cho khối bảo thủ. Chẳng hạn như chuyện khối Cộng Hòa đã nắm chắc phần thắng trong cuộc tranh cử nghị sĩ tại Delaware rồi, nhưng vì Cộng Hòa quá sức mạnh của Tea Party đưa ra một bà ứng viên non nớt, quá khích, và ít kinh nghiệm tranh cử, nói năng vung vút, nên Dân Chủ chiến thắng với một ứng viên vỗ ván, vỗ sáu và vỗ vó. Hay chẳng hạn như ở Nevada khi đương kim nghị sĩ Harry Reid, cũng là lãnh tụ khối đa số Dân Chủ tại Thượng Viện bị coi như vô vọng tái đắc cử, bất ngờ lại được lựa nhiệm khi Cộng Hòa, dưới áp lực của Tea Party đã đưa một ứng viên tương đối yếu bước ra tranh cử. Cái mạnh của Tea Party là đã khiến ông Harry Reid xém mất job, chỉ thắng khít khan chênh một người hoàn toàn vỗ ván, nhưng cái mạnh đó chưa đủ, đến độ ông Reid lại đắc cử lại.

Những giải thích trên đều như đều không thoả đáng lắm. Lời giải thích nghe được nhất có lẽ đến từ phía Cộng Hòa tương đối ôn hòa.

Theo khía cạnh này, thi cuộc bầu cử hiện là cuộc trưng cầu dân ý về các chính sách của TT Obama, không hơn không kém. Và dưới khía cạnh này, "ý dân" rất là rõ. Họ quả là sợ hãi trước chương trình quá cực đoan, quá vĩ đại, quá tốn kém, và quá phiêu lưu (vi chăng ai biết sẽ đưa đến hậu quả như thế nào) của TT Obama.

Cái không may lớn cho TT Obama là cùng lúc ông đang phát động kế hoạch mang nước Mỹ về phía ta, mà nhiều cơ quan truyền thông gọi là theo gương Âu Châu, thi cũng là lùi các nước Âu Châu lại làm vào khung hoàng lòn.

Một Hy Lạp với nguy cơ phá sản cả nước khiến cho Liên Hiệp Âu Châu, Mỹ và ngay cả... Trung Quốc, cũng phải nhảy vào cứu vớt, để rồi phải chấp nhận một chính sách thất lụng buộc bụng quy mô, với hàng triệu công chức mất việc, hàng trăm chương trình an sinh xã hội bị cắt bỏ. Rồi đến đồng minh quan trọng nhất, Anh Quốc, tung kế hoạch cứu nguy kinh tế bằng cách sa thải cả nửa triệu công chức. Rồi đến phiên nước Pháp, với cả triệu công nhân viên tràn ngập xuống đường biểu tình, đình công bãi thi, chi vi Nhà Nước tảng tuối hưu tri từ 60 lên 62 tuổi.

Người dân Mỹ nhìn vào những biến chuyển đó, và không tránh được việc đặt câu hỏi: có phải đó là tương lai của nước Mỹ dưới chính quyền Obama không" Âu Châu như vậy thì có gì hay ho mà TT Obama lại muốn bắt chước" TT Obama có ý thức được hướng di của ông sẽ mang lại hậu quả gì không" Hồi tức là trả lời, và trả lời qua lá phiếu ngày 2 tháng 11 vừa qua.

Tuy là trung tâm ý về tổng thống, nhưng họ chưa làm được gì trực tiếp đối với tổng thống vi nhiệm kỳ tổng thống còn hai năm nữa. Chỉ còn một cách, được ghi rõ trong Hiến Pháp cũng như đã thể hiện bao lòn trong lịch sử Mỹ: đó là trao quyền lập pháp cho phe đối lập để ngăn chặn bớt những bước đi "nhảy vọt" của TT Obama và phe cấp tiến.

Thông điệp đó, dù TT Obama hiểu được hay không, cũng đưa đến kết quả cụ thể là những bước nhảy vọt đó sẽ chấm dứt. Nếu may mắn hơn, có thể Nhà Nước sẽ phải lui vài bước, đặc biệt là trong chương trình cải tổ y tế. (14-11-10)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Lãnh Đạo Đâu Rồi?

05/10/2010

Lãnh Đạo Đầu Rồi"

Vũ Linh

...Newsweek: Lãnh đạo tại Tòa Bạch Ốc đã thất bại...

Khi cuộc tranh cử tổng thống còn đang diễn tiến, nhân vật Barack Obama thường bị chỉ trích như một người với một quá trình trắng tinh. Nhiều người dĩ nhiên e ngại một chính khách không có chút kinh nghiệm lãnh đạo, chưa có kinh nghiệm điều hành gì làm sao lãnh đạo cường quốc lớn nhất thế giới, làm sao có thể điều hành một bộ máy chính quyền phức tạp nhất thế giới, để lấy những quyết định vĩ đại ảnh hưởng đến vận mạng của cả nước Mỹ, thậm chí cả thế giới.

Những người ủng hộ Obama đã mau mắn phản bác bằng bài lập luận chính:

- Tổng thống là người có viễn kiến đứng trên đỉnh núi chỉ hướng đi cho mọi người, và các cộng sự viên của ông là những người hoạch định và thực hiện những kế sách và phương tiện đưa đất nước theo hướng đó. Obama là lãnh tụ có viễn kiến hơn người. Vấn đề chỉ là khả năng chọn cộng sự viên, tức là tài dùng người, để thực hiện viễn kiến đó hay không.

- Và bằng chứng hiển nhiên về tài dùng người của ông Obama là guồng máy vận động tranh cử, một guồng máy cực kỳ hữu hiệu đã đánh bại được hai guồng máy không lồ của bà Hillary Clinton và ông John McCain. Không phải là chuyện chơi. Nhất là khi ông Obama là người trước đây không ai biết đến, và không có một hậu thuẫn nào ngoại trừ một khối cư trú nhỏ bé trong tiểu bang Illinois.

Đó là những lời minh chính cho ứng viên Barack Obama.

Nhìn vào kinh nghiệm vận động tranh cử của ứng viên Obama, ông đã thành công tập hợp được một nhóm cố vấn và phụ tá thật tài giỏi và thuần nhất, tung ra một cuộc vận động tranh cử hứu hiệu chưa từng thấy trong lịch sử Mỹ. Điều này không ai chối cãi được. Nhưng sự thành công của nhóm người đó thật ra không khó lầm vì tóm lại chỉ gồm có vài ba người, đều quen biết với nhau từ lâu, đầy kinh nghiệm vận động tranh cử cho các ứng viên cấp tiến của Dân Chủ từ nhiều năm. Họ biết họ phải làm gì và cũng sẵn sàng với nhau, để thỏa thuận và phối hợp công tác với nhau.

Trong nhóm người đó, Obama là người "yếu" nhất, ít kinh nghiệm nhất, do đó, vai trò của ông chỉ giới hạn trong vai trò một ứng viên di lòng vòng đọc diễn văn, mà nhất cử nhất động đều đã được nhóm tham mưu phụ tá soạn, duyệt, và quyết định trước. Ông đi đâu, lúc nào, làm gì, gặp ai... tất cả đều do nhóm tham mưu trù tính.

Nghĩa là các quyết định cũng đều do nhóm phụ tá, cố vấn lấy, chứ không phải là của Obama. Do đó, nói là sự thành công của cuộc vận động tranh cử chứng minh tài "quản lý" một tổ chức quy mô của Obama là không hoàn toàn đúng. Sự thật là ông có được một é-kip rất giỏi để điều hành cuộc tranh cử đó, nếu không muốn nói là điều hành cả ứng viên Obama luôn.

Như vậy có nghĩa là sau khi đắc cử, ông Obama cũng sẽ kiếm được một é-kip thật giỏi để điều hành cả nước"

Câu trả lời là... chưa chắc.

Cho dù là trong cuộc vận động tranh cử, ứng viên Obama thực sự là người điều hành từ đầu đến cuối, không hề lệ thuộc vào nhóm tham mưu thi vẫn chẳng có gì bảo đảm khả năng đó sẽ được chuyển qua khả năng trị quốc. Điều hiển nhiên là điều hành một cuộc tranh cử, dù quy mô cỡ nào đi nữa, cũng không thể so sánh được với việc trị quốc, điều hành cả nước.

Trước hết là vấn đề nhân sự: Ban tham mưu, những người có quyền lấy quyết định hay góp ý kiến với ứng viên Obama trong cuộc vận động tranh cử, chỉ gồm một số người rất ít, đến trên mòn bàn tay. Đúng ra chỉ có bốn người, coi như là "tứ trụ khai quốc": quân sư David Axelrod, quản lý cuộc vận động (campaign manager). David Plouffe, và hai phụ tá Robert Gibbs và bà Valerie Jarrett. Sau này, khi cuộc vận động lớn mạnh thì có thêm nhiều người tham gia, phụ trách nhiều việc chuyên môn, như gây quỹ, mờ trang web, thao chiến lược kinh tế, ngoại giao, quân sự, v.v... Nhưng cần bản văn chỉ là "tứ trụ triều đình".

Ở đây, ta có thể nhìn thấy "diều hành" một nhóm bốn người, đều là bạn thân thiết quen biết nhau từ lâu, không là một vấn đề nhức đầu cho lắm, nhất là khi cả nhóm đều có sự thống nhất ý chí, cùng khuynh hướng cấp tiến, và cùng chia sẻ quan điểm về chiến lược chiến thuật.

Đến khi chuyển qua điều hành cả nước thi vấn đề trở nên phức tạp gấp bội.

Tổng thống không còn nói chuyện với bốn người nữa, mà hầu như là phải nói chuyện với bốn ngàn người.

Đối nội, trong hành pháp dưới quyền tổng thống là nội các với cả tám bộ trưởng, thứ trưởng, giám đốc, phụ tá, "Sa hoàng" - là các cố vấn điều hành riêng một hồ sơ, một lãnh vực, như một ông/bà trùm.

Lại còn các tướng lãnh trong bộ máy quân sự của một quốc gia trong thời chiến. Họ nhận chỉ thị điều hành bộ máy, họ chỉ huy các đơn vị tác chiến và phát triển báu sự thật, như họ thấy ở tại chỗ, lén lén Tống tư lệnh Tối cao, qua những cái lọc là ban tham mưu chính trị của Tổng thống. Cuốn sách của Bob Woodward về cách điều hành chiến tranh của ông Obama có cho thấy vai trò và cá tính nhiều khi mâu thuẫn của ban tham mưu chính trị ở nhà và các tướng lãnh ngoài chiến tuyến.

Đối ngoại là từ hơn 500 nghị sự, dân biểu bên Quốc Hội, các thẩm phán bên Tối Cao Pháp Viện, đến 50 thống đốc, các lãnh tụ đoàn thể, tổ chức, khối thể lực trong đủ mọi ngành nghề, từ lãnh tụ nghiệp đoàn đến đại tập đoàn, nguyên thủ của khoảng 200 quốc gia trên thế giới trong đó có không ít kẻ thù của Mỹ, hoặc cấp lãnh đạo các tổ chức quốc tế như Liên Hiệp Quốc, Liên Hiệp Âu Châu, Ngân Hàng Thế Giới, Quý Tiền Tệ Quốc Tế...

Hầu hết khói người này chẳng quen biết gì nhau mà lại hoàn toàn khác biệt ý chí, quan điểm và quyền lợi, ngay cả trong nội các. Và hầu hết cũng đều là những người leo lên đến thượng đỉnh nhờ có cá tính mạnh, có quyết tâm, có cái tôi thật lớn, không phải là loại người gọi dạ bảo vâng.

Tài dùng vua và ngườiばn nêu cù, là một chuyện. Khi phải làm việc với cả ngàn người không quen biết thì hoàn toàn là vấn đề khác, nhất là khi tuyệt đại số những người đó không phải do mình tuyển chọn. Làm sao dung hòa khói người ô hợp này, đáp ứng được quyền lợi khác biệt, nhiều khi tương khắc của họ? Đó là bí quyết quản lý nhân sự và khả năng lãnh đạo.

Ở đây, như được điểm của TT Obama nhận rõ.

Trong suốt quá trình hoạt động chính trị, xã hội của ông, từ vai trò chủ tịch cộng đồng đến nghị sĩ liên bang, ông chưa hề quản lý một nhóm nhân viên nào, chưa làm giám đốc một công ty nào. Từ trước đến lúc tranh cử, vốn vẹn chỉ quản lý đúng một người là thư ký riêng của ông. Bấy giờ phải trực tiếp quản lý một nội các vĩ đại, và làm việc với cả ngàn người.

Truyền thống cấp thấp có lối đồng loạt chế bá Sarah Palin là tay mơ, trước khi làm thống đốc tiểu bang Alaska mà hưu nai nhiều hơn dân cư, chỉ làm thị trưởng một thành phố nhỏ xíu, mà dân số chưa bằng số người đi coi một trận football. Đúng vậy, nhưng truyền thống đó đã có lối dì cái mâu thuẫn của họ khi họ ủng hộ một Obama, chưa bao giờ làm tới cái chức thị trưởng nhỏ nhoi đó, hay thống đốc cái tiểu bang vắng như chùa Bà Đanh ấy.

Một điểm quan trọng hơn nữa. Lãnh đạo gồm có hai phần: một phần là tài dùng người, tuyển chọn những công sự viên có khả năng, tạo ra một không khí hợp tác, thuận nhất trong cả nhóm. Và phần kia, quan trọng hơn, là phải lấy quyết định cuối cùng.

Trong khói người hùng hào tac với tổng thống, dì niemi là trâm người ngàn ỷ. Ngay trong nội các và khối phụ tá, cố vấn, khác biệt ý kiến là không tránh được. Cho dù quan điểm lập trường cùng một hướng, thi phuơng tiện, cách làm cũng có thể khác nhau một trời một vực. Họ sẽ đưa ra những ý kiến tương phản. Và người phải lấy quyết định tối hậu vẫn chỉ có một: đó là tổng thống.

Ở đây, hiển nhiên viễn kiến không chưa dù. Hứng đì thi có đây, nhưng bảy giờ nhóm cố vấn chỉ ra nhiều đường đi đến, đường nào đúng, đường nào sai, đường nào trắc trở nhiều, đường nào chống gai it" Người láy quyết định trong cái rừng ý kiến đó chính là tổng thống. Và đây mới là thử thách thật sự về khả năng lãnh đạo.

Một phần khả năng lãnh đạo này có thể là năng khiếu thiên phú, nhưng phần lớn chính là kinh nghiệm tích lũy từ nhiều năm, qua nhiều thăng trầm, thành công và thất bại. Chẳng những phải lấy quyết định đúng, mà còn phải lấy quyết định để các cộng sự viên và đối tác phục tùng, chấp nhận và hành động như ý của lãnh đạo.

Điểm bất lợi cho TT Obama trong vấn đề này là hứa hết các đối tác và thuộc hạ của ông, trong và ngoài nội các, đều tràn đầy kinh nghiệm so với ông tổng thống tay mơ. Họ chấp nhận ông làm lãnh tụ tối cao vì tôn trọng nguyên tắc dân chủ, nhưng chưa chả dám phục, khâu phục. Thái độ của tướng McChrystal, Tư Lệnh chiến trường Afghanistan là điển hình về sự coi thường tổng thống tay mơ và é-kip của ông.

É-kip Obama làm việc như thế nào đã là để tài cho cuốn sách mới nhất của nhà báo ký cựu Bob Woodward vừa nói ở trên. Ông này là người đã mở cuộc điều tra cùng với một đồng nghiệp về vụ Watergate đưa đến việc TT Nixon phải từ chức, và cũng là người đã viết bốn cuốn sách nặng nề chỉ trích chính quyền Bush trong hai cuộc chiến tại Iraq và Afghanistan. Không ai có thể nói ông ta là phe Cộng hòa.

Bây giờ, ông viết về "Những Cuộc Chiến Của Obama" (Obama's Wars). Cuốn sách vừa xuất bản đã đưa ra hình ảnh một nội các Obama giống như... chợ cá, trong đó không có một thứ tự trật tự gi, tất cả các viên chức cao cấp nhất, từ Phó Tổng Thống đến các Giám đốc CIA, FBI, các Bộ Trưởng Nội An, Quốc Phòng, Ngoại Giao, các Phụ Tá An Ninh Quốc Gia, Phụ Tá Đặc nhiệm khác, các tướng tư lệnh chiến trường, các đại sứ tại Iraq và Afghanistan... Họ cãi nhau như mổ bò, đá giò lát và kên cua nhau, rinh rập nhau, sỉ và nhau, đưa ra những quan điểm và lập trường hoàn toàn đối nghịch!

TT Obama hoàn toàn bất lực không hóa giải được ai hết, và cũng không biết phải quyết định như thế nào. Kết quả, trong vấn đề dồn quân tại Afghanistan, khi phe "diều hâu" đòi tăng thêm 40.000 quân và phe "bò câu" chỉ chấp nhận 20.000 quân, thì TT Obama sau hơn ba tháng suy nghĩ, bắt chấp thuận lính Mỹ chết mỗi ngày, đã đi đến quyết định "ba phải" nhất là "cưa dồi", tăng 30.000 quân, và vừa dồn quân vừa ra hạn kỳ sẽ rút! Ba phải, nhưng chẳng bến kèo hoan hô mà cả hai phe đều bất mãn! Cuối cùng đưa ra quyết định từ chối của tư lệnh chiến trường, tướng Mc Chrystal.

Thật ra cuốn sách của Woodward chẳng có gì mới, nó chỉ xác nhận điều mà rất nhiều người đã lo ngại từ đầu: TT Obama hình như chưa sẵn sàng trả lời chướng diện thoại khẩn vào ba giờ sáng, đúng như bà Hillary đã tố khi còn tranh cử.

Hình ảnh "xảo xoa gang" đó dĩ nhiên không chỉ giới hạn trong cuộc chiến tại Afghanistan, mà chắc chắn là hiện diện trong mọi hồ sơ khác. Điều hình là vấn đề kinh tế khi mà ba viên chức cao cấp nhất về kinh tế đã ra đi: Giám đốc Ngân Sách, Chủ tịch Hội Đồng Kinh Tế Quốc Gia, và Chủ tịch Hội Đồng Cố Vấn Kinh Tế. Cả ba đều từ chức sau khi ngồi với nhau được một năm rưỡi, và sau khi đã thất bại không vui kinh tế dậy lại được. Ngay cả Chánh Văn Phòng (thật ra là Đồng Lý Văn Phòng có tham quyền như Bộ Trưởng Phú Tống Thống của ta ngày xưa) Rahm Emanuel cũng đang tái vị, về kiêm chức Thị Trưởng Chicago, béo bở hơn mà lại ít nhức đầu.

Quân sự Axelrod cũng đã thông báo sẽ từ chức đầu năm tới. Báo "phe ta" Washington Post sau khi nhận định ông Axelrod bảy giờ mới khám phá ra điều hành một chính quyền khác xa vận động tranh cử, đi đến kết luận là những hứa hẹn "thay đổi" của Obama chỉ phản ánh hoặc là tinh thần ngô (naive - không biết gì về những khó khăn thực tế) hay tinh xảo trả (cynical - biết về những khó khăn nhưng vẫn hứa bùa để đắc cử) của Obama.

Dân Mỹ đã tinh mộng tuy hơi muộn. Thăm dò mới nhất của cơ quan Politico và Đại Học George Washington cho thấy trong 10 người Mỹ, chia tới 4 người (38%) cho là TT Obama xứng đáng được bầu lại vào năm 2012, và 6 người sẽ không bỏ phiếu cho ông nếu ông lại ra tranh cử. Một thăm dò mới đây tại tiểu bang Ohio mong muốn TT Bush ra làm tổng thống trả lai! Đó là về dân ý.

Về các nhà bình luận và hướng dẫn dư luận thì trong khi Thomas Friedmann, khét tiếng cấp tiến, nêu thắc mắc "Lãnh Đạo Đầu Rồi" (Where Is The Leadership) bình búp cấp tiến là bà Eleanor Clift nhận định trên Newsweek: Lãnh đạo tại Tòa Bạch Ốc đã thất bại (I think there's been a failure of leadership in this White House. May lắm thì còn Maureen Dowd của tờ New York Times, không thể ngờ ca lanh tú được, nàng thù vai Phàn Lê Huệ tấn công phe đối lập để cứu già. Bây giờ Maureen cũng bỏ chạy như những người kia thi ta biết là thành phần ưu tú ở trên đã tinh mộng.

Con tàu đang chìm, thủy thủ đang tháo chạy - kể cả các nhà bình luận cấp của Washington Post, New York Times, Newsweek... Họ chúc thuyền trưởng ở lại may mắn. (3-10-10).

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Yulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Gia Hạn Giảm Thuế

21/12/2010

Gia Hạn Giảm Thuế

Vũ Linh

Thứ Sáu vừa qua, TT Obama đã chính thức ký quyết định gia hạn luật giảm thuế của TT Bush thêm hai năm nữa, sau khi lưỡng viện Quốc hội đã thông qua. Đây là quyết định quan trọng nhất của tổng thống từ sau cuộc bầu cử giữa mùa tháng Mười Một vừa qua.

Một vài dòng lịch sử.

Năm 2003, tân TT Bush phải trực diện với cuộc khủng hoảng kinh tế phát sinh từ cuối năm 2000, là năm cuối của TT Clinton, khi bong bóng điện toán "dot.com" xì hơi. Thị trường chứng khoán cuối năm đó rớt khoảng 40%-50% trong vài tháng, tức là còn rớt mạnh hơn trong thời kỳ khủng hoảng tài chính cuối năm 2008. Hàng ngàn công ty điện toán hay liên quan xa gần đến khu vực này phá sản, đưa đến chuyện hàng trăm ngàn người mất việc.

Nói theo thay bối ta, cái số của ông Bush bị dùi thử sao "quá tạ" La Hầu Kế Đô gi đó chiếu vào cung mệnh. Bắt đầu nhiệm kỳ và chấm dứt nhiệm kỳ bằng hai cuộc khủng hoảng kinh tế vĩ đại. Chưa kể cuộc tấn công 9/11 của khủng bố ngay trong năm đầu của nhiệm kỳ đầu.

Nhưng cái giỏi (nói theo những người có cảm tình với ông Bush) hay cái may (nói theo những người ít cảm tình hơn) là TT Bush đã kèm hầm được cuộc khủng hoảng "dot.com" đầu nhiệm kỳ. Tỷ lệ thất nghiệp đang ở mức 4%-5%, vọt lên đến mức 6%-7%, nhưng mau mắn giảm xuống mức 5% trong suốt sáu năm sau, cho đến cuối năm 2008.

Không kể các biện pháp kinh tế tài chính khác, biện pháp đối phó khủng hoảng quan trọng nhất là luật giảm thuế lạm túc - còn được gọi là thuế thu nhập - cá nhân được ban hành năm 2003. Chúng ta không có nhu cầu đi vào chi tiết rắc rối của luật thuế đó, chỉ cần biết đại cương luật này giảm thuế suất cho tất cả những người phải đóng thuế, bắt kẽ thuộc thành phần lạm túc cao hay thấp. Tuy nhiên, luật giảm thuế này chỉ có hiệu lực nhất thời, cho đến cuối năm 2010, như là một biện pháp tạm thời chống khủng hoảng, để phục hồi kinh tế.

Cần bàn lý luận của luật thuế này rất giàn dì. Giảm thuế có nghĩa là:

- đối với giới "nhà nghèo" và trung lưu: có thêm lợi tức để tiêu xài, mua sắm,

- đối với giới "nhà giàu": khuynh khích họ đầu tư vào khu vực sản xuất.

Tóm lại, giảm thuế được coi như biện pháp thực hứu hiệu nhất và nhanh chóng nhất để tạo công ăn việc làm, phục hồi kinh tế. Dựa trên lý luận đó, luật giảm thuế được đại số các vị dân cử, Cộng Hòa như Dân Chủ thông qua năm 2003, tuy bị khói thiếu số cấp tiến cực đoan chống đối mạnh mẽ.

Trên cản bản, thuế của giới lợi tức thấp giảm nhiều hơn giới "nhà giàu". Nhưng nếu tính theo số tiền thực tế, thi dĩ nhiên khói nhà giàu được giảm nhiều hơn. Lấy một ví dụ cụ thể đơn giản cho dễ hiểu, một anh "nhà nghèo" làm lương 20.000 đô được giảm 3% thuế suất, tức là được giảm thuế 600 đô một năm. Trong khi đó, một anh "nhà giàu" làm lương 200.000 đô chỉ được giảm 1% thuế suất, nhưng tính theo tiền thì lại được bớt thuế tới 2.000 đô. Trong thí dụ trên, tuy thuế suất chỉ giảm bằng một phần ba

thuế suất của anh nhà nghèo, anh nhà giàu lại được giảm tiền gấp ba lần. Dựa trên căn bản tính toán này, khởi cấp tiền chi trích TT Bush phe đảng, thiên vị với giới nhà giàu.

Bất chấp sự chống đối, luật thuế mới đã được quốc hội thông qua vì nhu cầu thiết yếu lúc đó là ngăn chặn khủng hoảng kinh tế và mang lại công ăn việc làm.

Vì luật giảm thuế sẽ hết hạn cuối năm nay, nếu không gia hạn thì đương nhiên thuế suất cao hơn của TT Clinton sẽ được phục hồi từ tháng Giêng năm tới. Trong tình trạng kinh tế bết bát và thất nghiệp cao hiện nay, không ai nghĩ chuyên phục hồi mức thuế cao sẽ có lợi ích gì, trái lại sẽ rất tai hại. Điểm tranh luận là có nên gia hạn mức thuế thấp cho giới "nhà giàu" hay không thôi.

Mùa thu vừa qua, quốc hội mang đề tài ra thảo luận, nhưng mau mắn đồng ý hoãn lại đến sau cuộc bầu tháng Mười Một. Không có vị dân cử nào lại ngó ngắt hổ hào tăng thuế vài tháng trước khi bầu bán. Các vị dân cử Dân Chủ tuy miệng hô hào "tăng thuế nhà giàu", thực tế lại rất cần tiền yểm trợ vận động tranh cử của mấy ông nhà giàu này. Chắc ăn là đợi bầu bán xong xuôi rồi mới nói chuyện lại.

Đến bây giờ thì không còn có thể trì hoãn được nữa, bắt buộc phải lấy quyết định.

Trong cuộc tranh cử tổng thống năm 2007-2008, ứng viên Dân Chủ Barack Obama lén tiếng chi trích luật thuế này, và hứa sẽ gia hạn luật giảm thuế này, nhưng chi giá hạn cho những người có lợi tức dưới 200.000 đô. Quan điểm này được TT Obama xác định đi xác định lại trong suốt hai năm qua. Nhưng bất ngờ, TT Obama bảy giờ đã thay đổi, chấp nhận gia hạn mức thuế thấp cho tất cả mọi lớp lợi tức, kể cả giới "nhà giàu". Việc thay đổi quan điểm này là kết quả của hai yếu tố quan trọng:

- Thứ nhất, TT Obama ý thức được tất cả những biện pháp kinh tế của ông trong hai năm qua đã thất bại, chẳng những không giảm mà lại còn gia tăng tỷ lệ thất nghiệp. Và tỷ lệ thất nghiệp cao vẫn là ưu tư quan trọng nhất của đại số dân Mỹ, còn quan trọng hơn cả các ưu tiên khác của tổng thống, như cải tổ y tế, cải tổ tài chính, chiến tranh Trung Đông, ... Việc chính quyền Obama thất bại, hoặc là trong việc giảm tỷ lệ thất nghiệp suốt hai năm qua là nguyên nhân lớn nhất của sự tham bại của đảng Dân Chủ trong kỳ bầu cử giữa mùa vừa qua. Bây giờ mà TT Obama tiếp tục thất bại hay lỡ là trong việc giải quyết nạn thất nghiệp thi tương lai của ông trong kỳ bầu tổng thống tới vào năm 2012 coi như sẽ đen tối hơn đêm ba mươi.

- Thứ hai, TT Obama cũng ý thức được việc gia hạn giảm thuế là ưu tư hàng đầu của khối Cộng Hòa, là khối vừa chiếm được số phiếu tại Hạ Viện. Họ sẽ tìm mọi cách gia hạn luật thuế của TT Bush, bằng cách này hay cách khác. Nếu TT Obama không chấp nhận thì tương lai hai năm tới sẽ là hai năm chiến tranh nồng giang giữa hai chính đảng, de dạ tê liệt hóa toàn bộ chính quyền, đồng thời cũng sẽ de dạ trực tiếp hy vọng tái đắc cử của TT Obama luôn.

Dưới cái nhìn thực tế mới, TT Obama không còn lựa chọn nào khác, dù biết rằng lâm vào là ông đã không giữ lời hứa khi tranh cử và chắc chắn sẽ gây thất vọng cho khối cấp tiền cựu doan, là khối cứ tri trung thành nhất của ông. Đến ngay cả các lãnh tụ Dân Chủ cũng nhìn thấy thế và đành phải chấp nhận quan điểm của Cộng Hòa, gia hạn mức thuế thấp cho tất cả mọi người. Chỉ còn một thiểu số nhỏ cấp tiền cựu doan là vẫn kiên trì chống việc gia hạn mức thuế thấp cho giới "nhà giàu". Kết quả là một tình trạng trào cảng ngổn: tổng thống Obama, bà chủ tịch Hạ Viện Nancy Pelosi, và lãnh tụ khối số Dân Chủ trong Thượng Viện Harry Reid, lại biến thành chính khách mạnh mẽ cõi vô cho chế độ thuế của kẻ thù, cựu TT Bush. TT Obama còn đi xa đến độ cảnh giác những người ủng hộ ông là nếu luật thuế của TT Bush không được giao hạn trọng thì coi như là một thất bại lớn của chính TT Obama.

Quyết định gia hạn mức thuế thấp thực ra là chuyện khó khăn cho TT Obama. Chẳng những vì lý do thà hứa và mất hứa thuần của cấp tiền cựu doan, mà theo tính toán của các chuyên gia Tòa Bạch Ốc, việc duy trì mức thuế thấp sẽ khiến ngân sách thất thu thêm khoảng 800-900 triệu đô một năm tiền thuế. Số tiền lớn này sẽ giúp thu nhỏ phần nào thất thu ngân sách lên đến hàng chục ngàn tỷ trong thập niên tới.

Ngược lại quyết định khو khăn ấy cũng là một tin "sáng sủa" nhất cho TT Obama trong thời gian qua, là một khoảng thời gian khá đỗi với ông.

Bắt đầu bằng thà báu của đảng Dân Chủ trong kỳ bầu cử tháng Mười Một, đến thất bại hoàn toàn trong chuyến công du Á Châu qua Ấn Độ, Nam Dương, Hàn Quốc và Nhật Bản, qua việc WikiLeaks xì ra hàng loạt tin mật cực kỵ bối rối cho chính phủ Mỹ, đến việc một chánh án Virginia phản quyết luật cải tổ y tế (bất buộc tất cả mọi người phải mua bảo hiểm y tế nếu không sẽ bị phạt) là vi phạm Hiến Pháp Hoa Kỳ, đưa đến việc hai mươi tiểu bang đồng loạt xúi tiến việc thưa kiện chính quyền liên bang đòi hủy bỏ một phần luật cải tổ y tế, đến tin tức cho thấy tỷ lệ thất nghiệp đã tăng lên lại 9,8%, rồi đến thăm dò dư luận mới nhất cho thấy chưa tới một phần ba (29%) dân Mỹ cho rằng TT Obama có thể được bầu lại nếu ra tranh cử trở lại năm 2012.

Việc luật thuế mới được mau mắn thông qua với hậu thuẫn của cả hai đảng đánh dấu một bước ngoặt quan trọng và một thành công lớn của tổng thống, so với những luật "một chiều, đùòng ta ta cứ đi" trước đây. TT Obama hiển nhiên đang có xoá bỏ hình ảnh một tổng thống phản hoa nhát lịch sử Mỹ, và qua việc lật lại ký luật thuế mới với sự hiện diện của các lãnh tụ Cộng Hòa đứng sau lưng, dường như ông đã thành công nhanh hơn mọi dự đoán.

Điều đáng nói là khối Cộng Hòa cũng bị đặt vào một thế... tiễn thoái lưỡng nan, không biết nên mừng hay lo. TT Obama chấp nhận ký luật gia hạn mức thuế thấp là con dao hai lưỡi: chứng tỏ sự thành công của khối Cộng Hòa, ép được tổng thống làm theo ý của mình. Nhưng bù lại, quyết định này cũng tăng uy tín và hậu thuẫn của tổng thống trong khối độc lập, và cung cõi hy vọng tái đắc cử của ông hai năm nữa. Cái gương TT Clinton vẫn còn sờ sói đó. TT Clinton đại bại trong mùa bầu cử giữa mùa năm 1994, quay qua hợp tác với phe đối lập Cộng Hòa và tái đắc cử hai năm sau.

Sự khác biệt quan trọng là TT Clinton trong suốt tám năm đã chẳng làm gì có cách để đổi hết, trong khi TT Obama dù sao cũng đã thông qua được ba bộ luật đổi đời mà ông ước muôn, và bây giờ lại thông qua được một luật lớn mà phe đối lập mong muốn.

Có phải tại vì TT Obama giỏi hơn TT Clinton hay không? Có thể, nhưng cũng không hẳn như vậy. Cả hai ông dường như đều có sự uyển chuyển chính trị để thích ứng với tình huống chính trị mới sau khi đã thất bại nặng, nhưng TT Obama đã đạt được kết quả rõ ràng hơn TT Clinton, phải nói tráng ra đó là nhờ vào... sự giúp đỡ của TT Bush! Chính TT Bush, qua những chính sách và những thất bại của ông, đã tạo ra một không khí chính trị đưa đến đại thắng của đảng Dân Chủ, chiếm được số phiếu tuyệt đối tại hai viện quốc hội, nhờ đó TT Obama mới thông qua được những bộ luật lớn của ông, trước khi bị thất bại và phải tái đắc cử ôn hòa hợp tác với đối lập. (19-12-10)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Một Tổng Thống "mới"?

14/12/2010

Một Tổng Thống "Mới"™

Vũ Linh

...quyết định rất... "chính trị", là câu giờ, không quyết định gì cho đến sau bầu cử...

Một tháng sau khi cuộc bầu cử giữa mùa tháng 11 vừa qua đưa đến chiến thắng lớn cho đảng Cộng Hòa, TT Obama đã "nghe" được tiếng nói của đa số dân Mỹ, và bắt đầu chuyển hướng. Ông bắt tay hợp tác với đối lập một cách thực tế, chấm dứt cách lối "được làm vừa" của hai năm đầu của ông.

Chúng ta còn nhớ trong hai năm đó, TT Obama tung ra được ba bộ luật có thể nói là theo khuyễn hướng cấp tiền cựu doan (luật kích cầu kinh tế, luật cải tổ y tế, và luật cải tổ tài chính). Trong cả ba trường hợp, ông đều tỏ thái độ bất chấp đối lập, không cần phiếu nào của Cộng Hòa. Kết quả hiển nhiên là ông thành công thông qua được ba bộ luật nhờ thế số phiếu tuyệt đối của đảng Dân Chủ. Nhưng sự thành công đó có cái giá khá đắt là đảng Dân Chủ mất số phiếu tại Hạ Viện, chỉ còn nắm được thế số phiếu lỏng lẻo tại Thượng Viện, trong khi chính cái ghế tổng thống cũng bị lung lay mạnh.

Dân Mỹ đã gửi một thông điệp hết sức rõ ràng cho TT Obama: chúng tôi bầu cho ông vì những hứa hẹn thay đổi, nhưng những thay đổi mà tổng thống ban hành trong hai năm qua đã đi quá xa, xa hơn những gì chúng tôi mong đợi quá nhiều. Bây giờ chúng tôi muốn trao quyền kiểm soát quốc hội cho đảng đối lập họ có thể ngăn chặn hay làm chậm di chính sách quá cấp tiến, quá đắt giá, và quá phiêu lưu của tổng thống.

Ở đây ta cũng nên ôn lại lịch sử.

Năm 1992, TT Clinton đặc cù và trong hai năm đầu cũng rát hụng hụng tung ra chính sách cấp tiền, đặc biệt là trao cho Đệ Nhát Phu Nhân Hillary quyền cải tổ y tế quy mô. Dù kế hoạch này thất bại hoàn toàn, nhưng người dân Mỹ cũng đã nhận ra chủ trương cấp tiền cựu doan mà họ không sẵn sàng chấp nhận. Đến hồi năm sau, 1994, họ trao quyền kiểm soát quốc hội cho phe đối lập Cộng Hòa. TT Clinton mau mắn thay đổi đường hướng, rẽ sang phái hữu, tự tách mình ra khỏi vòng kiểm tỏa của khối cấp tiền cựu doan trong đảng Dân Chủ, bắt tay với Cộng Hòa. Dụ luật cải tổ y tế không được nhận đến nay. Trong khi tổng thống lại cải tổ chế độ trợ cấp thất nghiệp theo dõi hỏi của khối bảo thủ Cộng Hòa, và công khai tuyên bố "thời đại của Nhà Nước bao quát đã chấm dứt". Sách lược "ba chân vạc" – tổng thống, Dân Chủ, Cộng Hòa – được áp dụng, đưa đến sự tái đắc cử của ông năm 1996, bắt chấp xi-căng-dan ăn vung lâng nhâng với cô Monica.

Ngay bây giờ thì còn hơi quá sớm để có thể khẳng định TT Obama sẽ đắc cử theo lô trinh Clinton, mặc dù cựu TT Clinton được đánh bóng và đưa ra công chúng cùng hiện diện với TT Obama để cố vỗ cho quyết định thỏa hiệp thuế của TT Obama. Dù sao thì chúng ta cũng đã thấy một chuyển hướng quan trọng.

Đầu tháng Chạp vừa qua, TT Obama đã mau mắn đi đến thoả hiệp với khối Cộng Hòa về vấn đề gia hạn luật giảm thuế do TT Bush ban hành năm 2003. Mặc dù nhiệm kỳ quốc hội mới sẽ chi bắt đầu cuối Tháng Giêng năm tới, nhưng tổng thống đã làm việc chặt chẽ với khối thiểu số Cộng Hòa đương nhiệm, hoàn toàn khác với thái độ có tính phách lối "đường ta ta cứ đi" trước đây.

Luật giảm thuế do TT Bush ban hành không có tính cách vĩnh viễn, mà chỉ có hiệu lực đến cuối năm nay. Nếu không gia hạn thì sẽ tự động hết hiệu lực, có nghĩa là thuế suất của tất cả mọi tầng lớp quần chúng sẽ trở về lại mức dưới chế độ Clinton, tức là già tăng đồng loạt.

Tất cả mọi người, từ các chính khách của cả hai đảng, cũng như tất cả các chuyên gia kinh tế, đều đồng ý trong tình trạng kinh tế bết bát và thất nghiệp cao hiện nay, để mức thuế già tăng sẽ rất tai hại, sẽ kéo dài tình trạng trì trệ kinh tế và không giải quyết nạn thất nghiệp. Tin tức mới nhất trong tháng 11 vừa qua cho biết sau gần hai năm kích cầu kinh tế - stimulus - ty lệ thất nghiệp chẳng giảm mà lại tăng lên mức 9,8%. Do đó luật giảm thuế cần phải được gia hạn. Nhưng sự thỏa thuận chỉ đến mức tổng quát này thôi. Đì vào chi tiết thì khác biệt này sinh ra ngày.

Phê cấp tiền Dân Chủ và TT Obama chủ trương chỉ gia hạn giảm thuế cho giới trung lưu với lợi tức dưới 200.000 Mỹ kim một năm, và những người có lợi tức cao hơn sẽ không được hưởng chính sách giảm thuế nữa, thuế suất của họ sẽ tăng mạnh. Phê bảo thủ Cộng Hòa chủ trương những người lợi tức cao này chính là những thành phần có tiềm lực để tạo công ăn việc làm, giúp phục hồi kinh tế, nên không thể tăng thuế họ trong tình trạng hiện tại, do đó luật giảm thuế của TT Bush phải được gia hạn toàn diện cho tất cả mọi mức lợi tức.

Phê chống đối cũng đưa ra một lập luận khá mạnh, cho rằng tiếp tục gia hạn thuế suất cho các "triệu phú" sẽ tốn của ngân sách 800-900 triệu một năm trong khi ngân sách đang bị thâm thủng nặng. Nhưng lập luận này quên mất hai chuyện. Chuyện nhất là chẳng có gì bao dám tăng thuế suất sẽ được thêm cả ngàn tỷ thuế của máy bay cù phu với hàng ngàn chuyên gia thuế vụ sẵn sàng chỉ dẫn cả ngàn cách trốn thuế. Chuyện thứ hai là cách tính này đã không tính đến kết quả kinh tế của các đầu tư mà các cư phu sẽ bỏ ra, giúp phục hồi kinh tế và tạo công ăn việc làm.

Cuộc tranh cãi đến cao điểm hai tháng trước ngày bầu cử, và các vị dân cử lùi đó đã lấy quyết định rất... "chính trị", là câu giờ, không quyết định gì cho đến sau bầu cử. Trước ngày bầu cử chẳng có chính khách nào dại dột muốn bàn chuyện tăng thuế hết. Sau ngày bầu cử, với khối bảo thủ Cộng Hòa chiến thắng thì vấn đề sẽ rõ ràng và giàn dí hơn nhiều. Phê Cộng Hòa có thể dựa trên chiến thắng của mình là "ý dân" để quyết định gia hạn luật giảm thuế, trong khi phe Dân Chủ cũng có thể sau này bán cái, dùng chiêu bài "Cộng Hòa giảm thuế cho triệu phú" để đánh Cộng Hòa.

Trên căn bản, TT Obama đã đồng ý với khối Cộng Hòa, già hạn thêm hai năm nữa toàn bộ luật giảm thuế cho tất cả mọi tầng lớp lợi tức. Bù lại, phe Cộng Hòa cũng nhận nhượng phần nào khi chấp nhận ý kiến của TT Obama triển hạn trợ cấp thất nghiệp thêm 13 tháng nữa, đồng thời tiếp tục cho khâu trả 400 đô thuế cho mỗi người đi làm việc trả lại.

Mặc dù có sự nhượng nhượng của phe Cộng Hòa, nhưng không ai chối cãi được nhượng của TT Obama quan trọng hơn nhiều khi ông chấp nhận duy trì mức thuế thấp cho giới "nhà giàu", trái với một trong những lời hứa quan trọng nhất của ông khi còn tranh cử. Nhận định về thỏa hiệp, TT Obama tuyên bố ông tin chắc sẽ có người không thỏa mãn với dự luật mới, nhưng lúc này không thể là lúc chơi trò chính trị khi cả nước đang cần giải quyết vấn đề kinh tế trì trệ và thất nghiệp nặng. Nói cách khác, TT Obama cuối cùng đã phải nhường nhận tăng thuế "nhà giàu" sẽ không phải là giải pháp cho những khó khăn kinh tế hiện tại.

Các cơ quan truyền thông do dự phần lớn các dân cử Dân Chủ sẽ phủ chối không dính dáng kinh tế cho TT Obama. TT Obama cuối cùng đã phải nhường nhận tăng thuế "nhà giàu" sẽ không phải là giải pháp cho những khó khăn kinh tế hiện tại.

Quan điểm mới của TT Obama không được phe cấp tiền cựu doan ủng hộ. Trái lại khối này đã lớn tiếng chỉ trích sự "yếu đuối" của tổng thống, khiến ông phải phản bội giải thích không ngừng để duy trì hậu thuẫn nền tảng của ông.

Thật ra, không phải là vấn đề tổng thống yếu đuối hay không mà là thực tế chính trị mới. Tình trạng đảng Dân Chủ độc bá vỗ lâm bị dân Mỹ chấm dứt khi họ bỏ phiếu cho Cộng Hòa, đưa đến chuyện đảng này chiếm được thêm 63 ghế tại Hạ Viện, 6 ghế tại

Thượng Viện, và 5 ghế thống đốc tiểu bang. Những vị dân cử mới được bầu chưa nhậm chức cho đến đầu tháng Giêng, do đó trên nguyên tắc, TT Obama có thể cứ để cho luật giám thuế của TT Bush hết hiệu lực, rồi qua năm mới, "đánh nhau" với da số Cộng Hòa trong Hạ Viện mới. Nhưng như vậy thì quan hệ giữa tổng thống và lập pháp Cộng Hòa sẽ cực kỳ xấu cho hai năm tới, có thể đưa đến khủng hoảng chính trị liên tục. TT Obama muốn tỏ thiện chí ngay từ bây giờ để giúp thiết lập một quan hệ tốt trong tương lai, giúp lấy lại được hậu thuẫn của đa số quần chúng Mỹ trong kỳ bầu tổng thống năm 2012. TT Obama chỉ có một cái khung hai năm để tự điều chỉnh, lấy lại uy tín và hậu thuẫn sau kỳ thua đậm vừa rồi.

Nhìn dưới góc độ này, quyết định của TT Obama đáng hoan nghênh, chắc chắn sẽ được khôi phục không theo đảng nào ủng hộ, và tương lai chính trị của ông sáng sủa thêm nhiều. Cho dù khôi phục tiến trình cựu doanh bắt mua, cuối cùng thì họ cũng sẽ phải chấp nhận, chứ chẳng lẽ lại quay qua ủng hộ bảo thủ Cộng Hòa, hay một nhánh vật Dân Chủ khác tạo chia rẽ trong nội bộ đảng?

Thỏa hiệp gia hạn luật giám thuế trên căn bản không có ảnh hưởng đặc biệt gì với khối ty nạn chúng ta, vì đại đa số chúng ta nằm trong khối được cả Cộng Hòa lẫn Dân Chủ cho tiếp tục được hưởng thuế suất thấp. Nhưng quyết định thỏa hiệp của TT Obama đáng chú ý vì nó có thể đánh dấu bước đầu của một chuyển hướng của TT Obama từ cấp tiến cựu doanh đến tương đối ôn hòa hơn vì nhu cầu sinh tồn chính trị, tức là nhu cầu tài chính của khai thác ra tranh cử trở lại vào năm 2012.

Và dưới khía cạnh này thì sự thỏa hiệp lại cho chúng ta một cảm giác "an toàn" hơn. An toàn hơn hiểu theo nghĩa sẽ không còn - hay bớt đi - những kế hoạch cựu doanh vĩ đại tốn kém hàng ngày mà chúng ta cũng như các thế hệ con cháu chúng ta sẽ cùng lưng ra trả. Hy vọng sự chuyển hướng này không là một chiến thuật nhất thời, mà sẽ phản ánh một thay đổi cơ bản về cách lược tri quốc, bớt thiên ta cựu doanh hơn.

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: VuLinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Bật Mí Bí Mật

07/12/2010

Bật Mí Bí Mật

Vũ Linh

..Chắc chắn sau lưng anh ta, có cả chục, cả trăm người khác hợp tác...

Trong mấy ngày qua, dư luận xôn xao về những bí mật ngoại giao của Mỹ bị bật mí trên khắp các mặt báo thế giới, gây ra một trận động đất ngoại giao kinh hoàng chưa từng thấy. Trên 250.000 công điện và thư tín điện tử trao đổi giữa hơn 250 tòa đại sứ và lãnh sự Mỹ trên khắp thế giới với Bộ Ngoại Giao được tung lên các báo.

Các tài liệu mật này được mạng WikiLeaks phổ biến trên mạng của họ, đồng thời cũng gửi đến các tờ báo lớn của Mỹ (New York Times), Anh (The Guardian), Pháp (Le Monde), Tây Ban Nha (El País), và Đức (Der Spiegel). Đây là lần thứ hai WikiLeaks phổ biến công điện mật của chính phủ Mỹ. Lần trước, hồi tháng bảy vừa qua, là 90.000 tài liệu liên quan đến các cuộc chiến tại Iraq và Afghanistan. WikiLeaks là một mạng do một nhóm chuyên gia internet Âu Châu phát động dưới sự phối hợp của Julian Assange, một người Úc 39 tuổi với tư tưởng cấp tiến chống Mỹ cựu doanh. Anh chàng Assange này hiện đang bị trại tù Thụy Điển truy tố về tội hiếp dâm hai phụ nữ, và hiện đang lẩn trốn bên Âu Châu.

Các công điện lần này phần lớn không có tính cách bí mật liên quan đến an ninh quốc gia, nhưng là những nhận định, phân tích tinh hình chính trị của các viên chức ngoại giao Mỹ.

Việc phổ biến các công điện này có thể dọa tinh thần của khá nhiều viên chức an ninh Mỹ cũng như những cộng tác viên địa phương tại Iraq và Afghanistan. Việc phổ biến lần này không dọa tinh thần ai, nhưng lại có tác dụng lớn mạnh gấp bội vì ảnh hưởng trực tiếp đến quan hệ ngoại giao quốc tế.

Các công điện được WikiLeaks xin ra một cách có tính toán, mỗi ngày một ít, với mục đích tạo tác động tối đa, hiện vẫn còn đang được tiếp tục ra. Cho đến nay, những công điện đã được phổ biến cho thiên hạ thấy một bức tranh mới lạ của ngoại giao Mỹ.

Trên phương diện chính thức thì dĩ nhiên ta luôn luôn thấy một mối quan hệ rất tốt đẹp, thân thiện và lịch thiệp giữa Mỹ và các đồng minh, nhưng qua các công điện và thư tín điện tử được lộ ra thì ta lại thấy những nhận định, lời bàn trong hậu trường... không mấy thân thiện. Một vài thí dụ điển hình:

- Nga bị nhận định như một nước "mafia" trong đó các băng đảng lộng hành, tiền hối lô tham nhũng chạy trong guồng máy chính quyền lên đến hơn ba trăm tỷ đô; chế độ dân chủ đã chết; Tổng Thống Medvedev chỉ là con rối trong tay Thủ Tướng Putin. Ông Putin đã mạnh mẽ lên án Bộ Trưởng Quốc Phòng Mỹ, là tác giả những nhận định trên.

- Bà Thủ Tướng Đức được coi như người nhát và thiếu trí tuệ, trong khi ngoại trưởng Đức thì lại thiếu chiều sâu và không có hứng thú gì trong trách nhiệm của ông ta.

- Thủ Tướng Thổ Nhĩ Kỳ - một quốc gia Trung Đông mà Mỹ đang cố gắng để giúp chống lại Iran - bị nghi ngờ là có tài khoản bí mật trong ngân hàng Thụy Sỹ, khiến ông Thủ Tướng này "giận tím mặt" (theo tin báo chí Thổ).

- Tổng Thống Pháp là người ưa nổ, muốn dành lấy sự chú ý của thiên hạ, và khó hợp tác.

- Thủ Tướng Ý lại bị coi như là cái loa của Thủ Tướng Nga Putin.

Ngoài những nhận định trên, các trao đổi cũng phơi bày ra những thảo luận giữa các lãnh đạo thế giới về những vấn đề thời sự lớn, qua đó người ta cũng có dịp thấy nhiều bức tranh hoàn toàn khác với những gì được chính thức công bố. Một vài thí dụ đáng ghi nhận:

- Phần lớn các nước Trung Đông lo sợ việc phát triển hạt nhân của Iran và có khuynh hướng ủng hộ việc Mỹ đánh Iran, mặc dù chính thức không tỏ ý này.

- Trung Quốc không tin tưởng vào Bắc Hán lâm, và tính toán chuyên thống nhất Hán Quốc dưới chế độ của Nam Hán.

- Tổng thống Yemen chấp nhận cho máy bay Mỹ đánh giặc khùng bố trên lãnh thổ Yemen, nhưng sẽ nói đó là máy bay Yemen.

- Chính phủ Anh Quốc cho phép máy bay Mỹ xử lý cản hòn đảo Diego Garcia - thuộc địa Anh gần Ấn Độ Dương - mà dấu quốc hội Anh vì vi phạm Hiến Pháp Anh.

Đáng nói nữa là WikiLeaks xin ra một số quyết định của Bộ Ngoại Giao cũng khiến chính phủ Mỹ bối rối không ít và không biết phải giải thích như thế nào, chẳng hạn như chỉ thị do chính bà Ngoại Trưởng Hillary Clinton ký, yêu cầu theo dõi các viên chức cao cấp của Liên Hiệp Quốc, hay điều tra về bà tổng thống A Càn Định vì bà này bị nghi ngờ tình thần bất bình thường, hay chính quyền Obama ra giá trả cho các đảo quốc tự hòn cá trăm triệu đô để họ nhận từ khung bố đang bị giam tại trại tù Guantanamo mà TT Obama đã long trọng hứa đóng cửa trong vòng một năm sau khi chấp chính.

Việc xin ra những bí mật quốc gia này dĩ nhiên cực kỳ tai hại cho chính sách đối ngoại của Mỹ trong tương lai nói riêng, và quyền lợi của đất nước Hoa Kỳ nói chung. Có thể nói có ba tai hại lớn và rõ ràng:

1.Việc hơn hai trăm năm chục ngàn tài liệu mật bị thoát ra như vậy chứng tỏ guồng máy hành chính cực kỳ tắc trách, không tin tưởng được, và sự bất tài của chính phủ trong việc bảo vệ bí mật quốc gia. Việc xin bí mật là chuyện thông thường, nhưng ở đây ta thấy không phải một vài công điện mà từ cả trăm ngàn tài liệu xuất phát từ cả trăm cơ sở ngoại giao trên khắp thế giới, không phải chuyện nhỏ.

Báo chí trước đây có nêu tên một người bí tinh nghĩ đã tiết lộ các tài liệu bí mật quân sự lần trước là anh binh nhì Bradley Manning, làm việc trong phòng tình báo quân đội Mỹ tại Afghanistan. Việc một anh binh nhì chứ không phải một ông tướng tư lệnh, cũng không phải một siêu điệp viên kiểu James Bond, mà đã có thể coi được, ăn cắp và phổ biến cả trăm ngàn tài liệu quốc phòng là điều lật lùng quái gở, khó tin được. Chắc chắn rằng sau lưng anh ta, có cả chục, cả trăm người khác hợp tác.

Bây giờ đây lại là tài liệu của hơn hai trăm năm chục cơ sở ngoại giao trên khắp thế giới. Chẳng lẽ đây cũng chỉ là việc làm của một anh thư ký quên náo đó tại Bộ Ngoại Giao. Chắc chắn cũng phải có cả chục cả trăm người khác can dự vào.

Hai điều này nói lên những gì về khả năng và tinh đáng tin cậy của hệ thống hành chính và của công chức Mỹ? Và chúng ta có cảm nghĩ như thế nào về cách lược khai triển rộng rãi cái tổ chức hành chính đó lên khắp mọi lanh vực đúng theo quan điểm "Nhà Nước vú em" của TT Obama?

2.Cái hại thứ hai là trong tương lai, các viên chức ngoại giao, nhất là các đại sứ, sẽ dám ra nhút nhát, phải uốn lưỡi hay uốn ngón bút bẩn lướt trước khi phát ngôn, viết lách, hay báo cáo bất cứ chuyện gì. Thậm chí có thể không nói gì mà cũng chẳng viết gì nhiều luôn. Cho dù báo cáo bằng miệng thì những báo cáo đó cũng sẽ phải được ghi nhận vào tài liệu nào đó, và cái nguy cơ tài liệu đó bị xì ra luôn luôn như cây gươm treo lủng lẳng trên đầu họ. Thôi im miệng cho chắc ăn.

Việc im miệng này sẽ đưa đến hậu quả tất nhiên là chính phủ trung ương sẽ thiếu tin tức chính xác để quyết định chính sách hay hành động, già tăng khả năng lầm chuyến sai lầm của chính phủ.

3.Cái hại có thể còn quan trọng hơn nữa là sự mất tin tưởng vào ông đồng minh "to mồm" Mỹ. Các nước đồng minh trước khi hợp tác với Mỹ, đặc biệt là trong các vấn đề tế nhị, chắc chắn sẽ suy nghĩ bấy giờ trước khi quyết định. Muốn chắc ăn, nên tránh hợp tác lùn chí.

Chẳng hạn tổng thống Yemen có thể sẽ nhận nói với TT Obama "Xin lỗi nhe, tôi không thể cho phép máy bay Mỹ đánh bom giết khung bố trên đất Yemen nưa! Tôi không muốn thấy báo New York Times của ông đăng tên tôi trên trang nhất đâu".

Huay Quốc Vương Á Rập Saudi sẽ không dám hé口 để nghĩ cách bắt khung bố, hay cách đối phó với Iran nữa.

Việc tìm kiếm đồng minh sẽ gặp khó khăn, lờ và từ, cuộc chiến chống khung bố toàn cầu đã khó khăn sẽ trở thành rắc rối.

Trước những tai hại lõi lõi nay, chính quyền Obama đã cực kỳ bối rối, phản ứng quyết liệt như tố giác WikiLeaks là vô trách nhiệm, gửi bà Hillary di kháp thế giới phản trần và xin lỗi, bổ nhiệm một viên chức đặc trách điều tra và bit lõi hõng... Vấn chuyện bò chạy mất tăm hời ròi mới lòi xay chưởng, giống như các kế sách chống khung bố vậy.

Theo tin báo chí, trong hệ thống hành chính này, có hơai ba triệu người được phép xem hay biết các tin tức được xếp vào loại "Mật". Mật gì mà cả triệu người có thể được biết! Làm sao bảo mật trong cái tổ chức như vậy? Nhất là trong cái nước Mỹ mà da số thiên hạ đều sẵn sàng vi động tim hay vi tiếng tim, hay ngay cả vi lý tưởng cá nhân, lâm dù mọi chuyện, bất chấp quyền lợi quốc gia.

Một số chuyên gia đã nhận định một là đã có quá nhiều người có thể biết hay xem được những tin tức bí mật, hai là đã có quá nhiều tin tức bí mật mà không có cách không chính đáng. Chẳng hạn như tin nhà độc tài Khadafia của Libya di đâu cũng phải mang theo một cô "y tá" riêng người Thụy Điển, tóc vàng mắt xanh, với ngoại hình rất hấp dẫn. Loại tin như vậy có lẽ đáng gọi là bí mật quốc gia! Chỉ là các viên chức Mỹ luôn luôn lõi lõng bảo vệ an toàn cá nhân, bị ám ảnh bởi nhu cầu giữ bí mật dù thử, chi thua mấy viên chức các chính quyền độc tài công sản một bước.

Đây quả thực là một vấn đề lõi lõi. Khi lõi lõi đao tạo đao xâm nhập tin tức vào chính phủ trong quản chúng, tạo được hậu thuẫn đối với chính sách của Nhà Nước, kích thích được tinh yêu nước, tôn trọng quyền lợi quốc gia trên quyền lợi hay ý muốn cá nhân, thì những triệu người đó cũng sẽ giữ được bí mật. Khi người dân không tin tưởng hay hậu thuẫn chính phủ nữa thì trong cái khói cá triệu người đó không thể tránh được vài trâm, vài ngàn người bất mãn, tìm cách đánh phá.

Trong thập niên 70, dưới thời TT Nixon, những tài liệu quan trọng về chiến tranh Việt Nam của Bộ Quốc Phòng đã bị xì ra (The Pentagon Papers), nhưng đây là hành động của một chuyên viên Bộ Quốc Phòng (Daniel Ellsberg), ăn cắp và phổ biến một tài liệu do Bộ Quốc Phòng đúc kết. Trong trường hợp WikiLeaks hiện nay, đây là hơn hai trăm năm chục ngàn tài liệu xuất phát từ hai trăm năm chục cơ sở ngoại giao, cũng như cả trăm ngàn tài liệu xuất phát từ cả trăm tướng lãnh, tư lệnh quân sự, và viên chức ngoại giao trong vụ xì tài liệu về cuộc chiến Iraq-Afghanistan trước đây.

Trong quan niệm này, chính quyền Obama trước khi xì tài liệu bao bát mật quốc gia, cũng cần phải đi sâu vào vấn đề hơn, tìm hiểu nguyên nhân của việc xì ra hàng loạt tin mật một cách đại quy mô từ cả trăm cá nhân nguồn như vậy, và có biện pháp đối phó với "diễn" của vấn đề, tức là tìm hiểu có những bất mãn nào, tại sao, tầm mức của sự bất mãn đó, ..., chứ không chỉ chú tâm vào "diễn", tức là bit lõi hõng.

Một nhận xét cuối cùng liên quan đến các cơ quan ngôn luận của thế giới tự do. Bất kể các báo lớn đã viễn dán, giải thích cách gì thì người ta cũng thấy máy báo lớn, dưới cái mặt nạ "vi quyền lợi của độc giả", cuối cùng thì cũng không thể không bị cảm dỗ bởi mối lợi phổ biến được tin giật gân, bẩn được báo, gây được tiếng vang, bắt chấp quyền lợi tối thượng của quốc gia. Trong chế độ tự bẩn mà đồng tiền chi phối mọi chuyện, quyền lợi quốc gia là một khái niệm trừu tượng chỉ có trong sách vở và diễn văn của chính khách. (5-11-10)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: VuLinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Sửa sai: Trong bài Khám Xét Chống Khủng Bố tuần trước, tác giả đã viết sai về cuộc tấn công của khung bố "ngày 9 Tháng 11 năm 2001". Dĩ nhiên, mọi người đều biết đó là ngày 11 Tháng 9 năm 2001. Tác giả xin cáo lỗi cùng độc giả.

Đệ Nhất Phu Nhân Nghỉ Hè

18/08/2010

Đệ Nhất Phu Nhân Nghỉ Hè

Vũ Linh

...kiểu như mấy cậu áo gấm về làng của ta vậy...

Trong khi TT Obama kêu gọi dân chúng thắt lưng buộc bụng vi thời buổi kinh tế khó khăn, Đệ Nhất Phu Nhân Michelle Obama cùng Đệ Nhị Công Chúa Sasha đi nghỉ hè tại Tây Ban Nha, vùng Costa Del Sol, là vùng biển đẹp nhất xứ này, nằm ở phía bắc biển trời mọc. Bà ngủ tại một khách sạn năm sao, tốn 2.000 đô một tối, tiền ăn 100 đô một người cho một bữa thanh đạm. Ăn tối hùm hỉ sán giò thì mắc hơn. Bà đi cùng với Sasha, hai bà bạn với con của họ.

Chương trình nghỉ hè của bà rất bận rộn. Đây là chuyến nghỉ hè liên tục thứ ba. Bà đi nghỉ hè Louisiana, chính thức gọi là đi thăm nạn nhân của vụ dầu loang, xong vọt lên phía bắc, tiểu bang Maine, nghỉ một tuần với chồng con, rồi bay qua Costa Del Sol 10 ngày. Sau chuyến đi này sẽ về Mỹ, chờ vài phút, rồi lại đi viếng Florida trước khi bay lên Massachusetts nghỉ hè tiếp tục với chồng con nữa. Thật là vất và quát.

Thật ra, bà Michelle không có trách nhiệm gì trong chính quyền, cũng chẳng ai bầu bà làm chức gi hè, nên rong chơi là quyền của bà và cũng chẳng có gì đáng phê bình. Nhưng báo chí thắc mắc là chúng ta phải đóng bao nhiêu tiền thuế để bà đi chơi vô tư như vậy? Phát ngôn viên Tòa Bạch Ốc khẳng định bà với tư cách "riêng tư" (private), và trả tiền đầy đủ, không ai có thể thắc mắc được. Chỉ có điều lời nói này phải xin lỗi cho ký họ.

Bà Michelle đi với tư cách riêng thật, nhưng cái "riêng" của Đệ Nhất Phu Nhân không giống như cái "riêng" của quý độc giả hay kẻ viết này đâu. Không phải chỉ có một mình bà, mà có cả đoàn tùy tùng, trên dưới hơn 50 người, gồm thư ký, bí thư, phụ tá, bồi béo, linh chiêng linh nỗi... Họ không đi "choi riêng" mà là đi phục vụ cho Đệ Nhất Phu Nhân, tức là là di công vụ, do đó được Nhà Nước trả tiền máy bay, khách sạn, ăn uống, phụ phí, dù thử. Bà Michelle ở khách sạn 2.000 đô một ngày, dĩ nhiên đám tùy tùng và cận vệ cũng phải ở cùng khách sạn. Tuy nhiên, cũng may mà khách sạn có phòng "binh dân" cho mấy người này: chỉ có 400 đô một tối thôi. Vị chi tiền khách sạn là 20.000 đô. Còn tiền xăng cho tàu bay, tiền chờ hai chục chiếc xe SUV từ Mỹ qua (chứ chẳng lẽ Đệ Nhất Phu Nhân và linh bảo vệ chém lại đi thuê xe Alamo hay Budget sao)... biết bao nhiêu thứ linh kinh khác. Tất cả đều tính vào chi phí công du hè. Đế chứng minh là công du, bà có hẹn đi ăn chính thức với đức vua và hoàng hậu Tây Ban Nha. Có quay phim chụp hình làm bằng chứng hẳn hoi.

Bà Michelle cũng rất sòng phẳng. Bà hoàn trả cho Nhà Nước số tiền tương đương với hai vé máy bay hạng nhất, tổng cộng 7.400 đô cho hai mẹ con. Cũng được đi. Chỉ có điều trong khi máy chuyến máy bay dân sự có tới ba trâm hành khách trả tiền vé, thi trong chuyến bay của bà Michelle, chỉ có hai người trả tiền vé, còn lại không ai phải trả hết vì đều là di công vụ. Phi tốn cá chuyến bay là gần hai trâm ngàn đô, bà Michelle trả 7.400, còn lại... chúng ta thắt lưng buộc bụng theo lời kêu gọi của TT Obama để trả dùm, cùng với các chi phí cho đoàn tùy tùng. Ta có thể gửi tiền qua sở thuế vụ cuối năm. Trước sau, trên dưới khoảng nửa triệu cho một chuyến du lịch "riêng tư".

Một tờ báo Mỹ so sánh bà Michelle với nữ hoàng Marie Antoinette, vợ của vua Louis XVI của Pháp. Sự xa xỉ hoang phi của bà hoàng Marie này là một trong những nguyên nhân đưa đến Cách Mạng 14 tháng 7 năm 1789 tại Pháp, rồi cũng đưa cả hai ông vua bà hoàng này lên máy chém.

Đi nhiên chúng ta chẳng ai nghĩ đến chuyện quá quắt như mấy ông Tây ngày xưa. Nhưng chi phí và tinh "hoành tráng" của chuyến đi du lịch "riêng" có vé hoàn toàn tréo cẳng ngỗng với lời kêu gọi thắt lưng buộc bụng của TT Obama trước tình hình kinh tế khó khăn hiện nay. Và cũng ngược với lời khuyên của Michelle khi Barack đi tranh cử, là đừng chi mong làm giàu mà phải nghĩ đến việc phục vụ cộng đồng!

Nhờ đó là cộng đồng quốc gia sẽ phục vụ lợi minh chăng? Trong khi 15 triệu dân Mỹ đang thất nghiệp và máy chục triệu nữa đang vật lộn với nợ nhà thì Đệ Nhất Phu Nhân đi hý, hét bá biến Louisiana đến bãi biển Maine, đến bãi biển Costa Del Sol, rồi về Mỹ thi lại tiếp bá biến Panama City phía bắc Florida, và bãi biển Cape Cod trên Massachusetts. Toàn những địa danh đất tiên dành cho triệu phú. Bà Michelle dường như rất mê biển, có lẽ để có dịp khoe cánh tay rắn chắc. (Nói điều này thật ra hao oan cho bà Michelle, vì khi bà ra bá biến những nước như ở Tây Ban Nha chẳng hạn thì cảnh sát giải tỏa hết cả khu bá biến, không có một bóng người nào được lai gian hơn một trâm thước, chẳng ai nhìn được bắp thịt nào của bà đâu, đừng có ông nào "Hy Vọng" vớ vẩn.)

Không ai có quyền cấm bà, nhưng hình như bà không bận tâm gì lầm về những chuyện vu vơ của dân chúng như bị mất việc, mất nhà, mất xe, mất thẻ tín dụng, ...

Dưới thời TT Bush, Đệ Nhất Phu Nhân Laura không bao giờ đi du lịch huy hoàng như vậy. Mỗi năm, bà Laura đều đi nghỉ hè với một vài bà bạn thân, năm nào cũng như năm nào, suốt tám năm TT Bush cầm quyền, đều di leo núi tại tiểu bang Washington, trong mấy công viên quốc gia tại đây. Không bao giờ đi Âu Châu, hay máy khu nghỉ hè của triệu phú hay tỷ phú, không bao giờ tốn kém hàng trâm ngàn của công quỹ, cũng không có cả năm bấy chục tùy tùng. Mà lại đi trong nước Mỹ để khuyến khích nâng đỡ ngành du lịch Mỹ.

Bà Laura ý thức rất rõ vai trò "lãm gương" của một đệ nhất phu nhân. Cũng như ý nghĩa của mọi việc làm, cử chỉ, hành động, hay lời nói của bà đối với quần chúng, nên hết sức đề dặt rào đón, không kẽ bát tinh khiêm tốn, nhún nhặt của bà.

Khác với bà Laura, bà Michelle dường như không cầu nệ gì về loại chi tiết vật vã này. Huy hoàng lồng lẩy, di ăn tiệc với ông vua bà hoàng cho oai. Hay cũng có thể hành động của bà Michelle chi phán ánh cái mà dân Tây gọi là triệu chứng "arriviste". Ké viết này cũng không biết phải dịch chữ này ra tiếng Anh hay tiếng Việt như thế nào cho ổn. Nhưng đại khái thì cái từ này, từ chữ "arriver" có nghĩa là "đến nơi" mà ra. Nó chỉ một người đã "đến nơi", đã đạt được mức sống, hay mức uy danh, hay mức giàu có, mà mình mơ mộng từ lâu, nên cần phải thỏa mãn ước vọng lứa năm của mình, cũng như để phô trương cho thiên hạ biết, kiểu như mấy cậu áo gấm về làng của ta vậy.

Tòa Bạch Ốc giải thích chuyến đi này bằng một lập luận... không giống ai.

Theo phát ngôn viên Gibbs, bà Michelle có một bà bạn, bà này có ông bố mới qua đời nên đang rầu rĩ, trong khi có con gái chín tuổi của bà bạn này, cũng là bạn thân của Đệ Nhị Công Chúa Sasha, lại cứ i èo một hai đời ăn sinh nhật trên bá biến. Bà Michelle đồng lòng trách ẩn nín rủ hai mẹ con bà bạn đi... Tây Ban Nha tắm biển ăn sinh nhật con con gái điệu.

Chúng ta không ai được hỏi ý kiến, nhưng bà Michelle tin chắc toàn dân sẽ hoan hỷ đồng nửa triệu tiền thuế cho cô bé ăn sinh nhật vui vẻ. Lame kè viết này ước ao làm sao con minh quen được với mấy cô con của tổng thống nha. Hy vọng hai vợ chồng già này sẽ được kể, di tẩm biển ở Cannes hay Nice không chừng"

Thật ra, bà Michelle cũng chỉ bắt chước theo lối sống hưởng thụ của ông chồng "arriviste" thôi. Lúc trước, truyền thông cấp tiến luôn luôn mỉa mai chế riell TT Bush lười biếng, tối chin giờ dà ôm gối đi ngủ. Quan trọng hơn thế nữa, TT Bush cũng bị chỉ trích

đóng lồng trắc ẩn nín rủ hai mẹ con bà bạn đi... Tây Ban Nha tắm biển ăn sinh nhật con con gái điệu.

Đúng ra, TT Obama rất siêng năng. Theo thống kê của báo chí, trong một năm rưỡi làm tổng thống, Obama đã di du lịch - xin lỗi, phải nói là di công tác nước ngoài- nhiều hơn cả TT Bush lẫn Clinton trong tám năm làm tổng thống của hai ông. Truyền thông ca tụng Obama là trí thức biết nhiều hiểu rộng ngoại giao giỏi trong khi Bush là cao bồi ruộng.

TT Clinton biến Tòa Bạch Ốc thành một thứ "siêu khách sạn cho sao" (nói theo văn chương hiện đại, Mỹ nói là super hotel for stars), ông bà nào yểm trợ tiền cho tổng thống là được vào ngủ tại phòng có tên là Lincoln Room gì đó, sảng dây được hàn họng ống ca phê với tổng thống. Một vài bà tài từ ca sô nổi tiếng cũng được mời về đây nghỉ qua đêm, chỉ không biết TT Clinton tiếp mấy bà đó chu đáo đến đâu thôi (ở đây ta không bao đến những chuyện xảy ra trong Phòng Bầu Dục giữa tổng thống và cô Monica).

TT Bush mang lại cho Tòa Bạch Ốc không khí mệt mỏi phòng làm việc khô khan chán phèo. TT Obama bèn biến nó thành... phòng trà, một trung tâm văn nghệ giải trí nào nhiệt. Ngày tối mời tài tử và ca sĩ (nhất là các ca sĩ hip-hop da đen), đến trình diễn, hát hò tiêu khiển tổng thống và phu nhân. Như ca sĩ Beatles Paul McCartney được mời vào hát bài Michelle (lần thứ 10 hay 50!) để tặng Đệ Nhất Phu Nhân.

Bà Michelle dù đã nghe bài này chắc cả chục ngàn lần, vẫn thích thú khi nghe "Michelle, ma belle..." Thinh thoảng cũng có vài tài tử chaoi chaoi của đài truyền hình Disney Channel đến hát trình diễn cho hai cô công chúa. Những ngày nào có trận đấu bóng rổ hay football Mỹ hứa hẹn thì Tòa Bạch Ốc lại thành nơi tụ họp của các chính khách thân hữu đến thưởng thức trận đấu cùng tổng thống. Dân Biểu Cao Quang Ánh nhà ta cũng đã được mời đến coi trận Super Bowl giữa New Orleans, gả nhà của ông Ánh, và Indianapolis, khi TT Obama đang tìm cách mua lá phiếu của ông Ánh trong vụ cai tù y tế.

Trong vụ dầu loang, TT Obama một hôm cho gọi hai ông Chủ Tịch và Tổng Giám đốc hàng dầu BP đến Tòa Bạch Ốc để hỏi tội. Ngày hôm sau, phát ngôn viên Gibbs họp báo, lớn tiếng đà kích ông tổng giám đốc vô ý thức đã chẳng màng gi đến chuyện dầu loang đang làm điều đứng cả trâm ngàn dân Mỹ, ứng dụng di vè Anh dư đưa du thuyền. Một ký giây máy hỏi ông Gibbs vây chử TT Obama hôm nay làm gi vậy" Ư, Ô, À,... tổng thống bận... à, ô, ư,... di đánh gôn cả ngày! Ai có ý kiến thắc mắc gi nữa không"

Theo báo phe ta, TT Obama trong một năm đầu làm tổng thống đã di đánh gôn nhiều gấp hai lần ông Bush trong tám năm làm tổng thống. Công bằng mà nói, so sánh như vậy không đúng hẳn. TT Bush sau khi ra lệnh đánh Iraq thì đã quyết định bỏ đánh gôn. Ông cho rằng thật là vô ý thức nếu tổng thống ứng dụng di đánh gôn trong khi lính Mỹ đang chết ngoài mặt trận. Thành ra ông chỉ đánh gôn lại hai năm đầu thôi, sau đó bỏ hẳn luôn. Nếu muốn so sánh cho đúng thì phải nói là TT Obama trong một năm đầu đánh gôn nhiều gấp hai lần TT Bush trong hai năm đầu, hay là TT Obama đánh gôn nhiều gấp bốn lần TT Bush. Nhưng Bush thì bị báo chí đánh gôn nhiều quá không lo chuyện nước, Obama thì... cần đánh gôn để thư giãn vì chuyện nước nhức đầu lắm. Sau này TT Bush bỏ đánh gôn, nhưng TT Obama thì nghỉ khác. Đánh gôn vẫn quan trọng, không có lý do gì bỏ được. Đánh gôn và lính chết là hai chuyện không có liên hệ gì đến nhau hết. Mỗi tổng thống một cách suy nghĩ và hành động. Chưa thấy New York Times hay Washington Post bình luận gì về chuyện này.

TT Bush bỏ đánh gôn, chưa mẫn nhiệm kỳ đã vui thú diễn viên, cứ dịp là lại chạy vè trang trại tại Texas chật cây, phạt có dười cái nóng hơn 100 độ của Texas. Bà vợ thì di leo núi. Cả hai ông bà vui những thú vui "riêng", chỉ có một vài cận vệ số xui xèo phai di theo, chẳng có túng nào dám di theo, cũng chẳng anh nhà báo nào ngán muốn di theo. Chúng ta cũng chẳng phải thắt lưng buộc bụng đóng góp bao nhiêu. TT Obama và bà Michelle nhậm chức thay đổi hè. Change We Can Believe In. (15-8-10)

Quý đọc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Đảng Nhà Nghèo

10/08/2010

Đảng Nhà Nghèo

Vũ Linh

...cần nhìn vào cá nhân từng người hay từng vấn đề liên quan đến quyền lợi minh thôi...

Trong thời gian qua, kè viết bài này nhận được khá nhiều thư của độc giả. Trong đó có không ít thư của những người ủng hộ TT Obama, ủng hộ đảng Dân Chủ, và ngược lại, chống đảng Cộng Hòa.

Không kể những khác biệt từng vấn đề, nói chung độc giả ủng hộ TT Obama và đảng Dân Chủ thường đưa ra quan điểm phổ thông là chúng ta là dân thiểu số, thành phần tương đối nghèo trong xã hội Mỹ. Trong khi đó, đảng Dân Chủ là đảng của khối thiểu số nghèo, không như đảng Cộng Hòa của triệu phú da trắng!

Đúng theo lô-gic, từ đó, dân ty nạn chúng ta phải chống Cộng Hòa ủng hộ Dân Chủ, ủng hộ những kẻ bảo vệ người nghèo. Chẳng những thế, đảng Cộng Hòa cũng là đảng của bê bối, từ tham nhũng tiền bạc đến lém nhém tinh ái. Trong khi đảng Dân Chủ, như Chủ Tịch Hạ Viện Nancy Pelosi đã lớn tiếng khoe, là đảng của thanh liêm, nhất quyết quét sạch cống rãnh bùn nhơ trong Hạ Viện sau khi bà lên làm Chủ tịch.

Trên căn bản, ta là người nghèo nên phải ủng hộ người thanh liêm trong sạch tranh đấu cho quyền lợi người nghèo. Không có lý gì ta lại đi ủng hộ những tham quan muôn bóc lột minh. Chúng ta là "bàn cỗ nòng" trong xã hội Mỹ, nên cần ủng hộ đảng nào bênh vực bần cố nồng ở Mỹ. Điều này trê con lén bá cũng hiểu. Nhưng điều ít người chịu khó tìm hiểu là đảng Dân Chủ có thực sự là "đảng người nghèo" trong sạch của Mỹ không?

Nếu gõ mặt kiếng hông mà nhìn vào chính trường Mỹ thì may ra sẽ hiểu... câu trả lời giản dị: là hinh như không! Đảng Cộng Hòa có rất nhiều triệu phú, không thể chối cãi. Nhưng đảng Dân Chủ lại còn nhiều triệu phú hơn nữa! Thống kê cho biết trong Thượng Viện, mà da số tới 59/100 là Dân Chủ, có hai phần ba các thượng nghị sĩ là triệu phú (chuyện nhở đâu họ thành triệu phú là vấn đề khác). Đảng Dân Chủ cũng là đảng của các tài phiệt không lồ như George Soros, Warren Buffet, Bill Gates... Trong cuộc chạy đua vào Tòa Bạch Ốc, hai phần ba tiên của các đại gia Wall Street yểm trợ là cho Obama, McCain chỉ được một phần ba.

Thật ra, chính trị gia là triệu phú thì cũng chẳng có gì đáng trách. Lý luận giản dị từ ngàn xưa là nếu mấy ông quan mà nghèo quá, nuôi vợ con chưa xong, thi làm sao rảnh rỗi vác ngà voi chăm sóc dân đen được. Giàu có không phải là cái tội, trừ phi làm giàu phi pháp. Ta không nên trách các chính khách giàu có.

Vấn đề là chỉ xin họ... "thành thật khai báo, nhân dân sẽ khoan hồng!"

Cái bực mình khó chịu nhất không phải là sự giàu sang của họ, mà là cách họ cư xử. Khi họ nói một đảng làm một nêu, thì ta có cảm tưởng như họ khinh dân hết sức, coi ta là những kẻ ngu xuẩn, muốn "giốn mặt" cách nào cũng được. Và đó chính là cách cư xử của một số lớn chính khách triệu phú trong "đảng người nghèo".

Ta hãy nhìn lại vài ví dụ điển hình.

Năm 2004, ứng viên phó tổng thống của Dân Chủ là luật sư thượng nghị sĩ John Edwards. Ông Edwards, luôn vỗ ngực tự khoe xuất thân "bàn cỗ nòng", từ gia đình một thợ hàn mồ nghèo khổ, và tự phong cho mình vai trò chiến sĩ tranh đấu cho dân lao động chống đại gia bóc lột, để xứng một cuộc "đấu tranh giai cấp" tàn thời trong một nước Mỹ đang bị tài phiệt thao túng. Cho đến khi báo chí khám phá ra ông này ở biệt thự 50.000 square feet, mặc những bộ vét không dưới 5.000 đô, mỗi tuần lại cất tóc, tốn 400 đô mỗi lần, chỉ phi do những đê từ ngày ngô gửi đến gọi là tiền yểm trợ tranh cử cho ông ứng viên của dân lao động.

Ông Edwards lúc đó là ứng viên cùng liên danh với ông chánh John Kerry.

Ông Kerry cũng là thượng nghị sĩ, của Massachusetts. Khi tranh cử, ông Kerry chủ tóm đưa hình ảnh một cựu quân nhân, mặc áo nhà binh, gầy gò khắc khổ, ra điều trần trước quốc hội để tố cáo tội ác của lính Mỹ trong thời chiến tranh Việt Nam.

Cũng giống như ông Edwards, ông Kerry đã lột xác sau khi lấy bà grub phu một nghị sĩ Cộng Hoà, trở thành triệu phú từ lâu lắm rồi. Ông Kerry được xếp là giàu nhất Thượng Viện, tức là đương nhiên giàu hơn 40 ông đồng nghiệp Cộng Hoà. Đó là chưa kể gia tài của vợ ông, là triệu phú hưu hằng sốt cả chua Heinz. Ông có túi rủi túc biệt thư, cái nào cũng bạc triệu, di chuyển bằng máy bay phản lực riêng có tên là Flying Squirrel (Sóc Bay).

Gia tài ông được ông khai là "không dứt" 230 triệu (luật thượng viện chỉ bắt các thượng nghị sĩ khai tài sản tối thiểu -no less than- không cần khai chính xác, cho dù có bạc tỷ). Mùa đông ông Kerry di Colorado trượt tuyết, mùa xuân ngâm hoa đào ở thủ đô, mùa hè đi du thuyền lênh vùng biển Đông Bắc, mùa thu đi Âu Châu coi là vắng bay. Ông Kerry là cựu quân nhân, giải ngũ không một đồng dinh tú. Sau ba chục năm làm thượng nghị sĩ với mức lương hiện nay là chưa tới 200.000 đô một năm (cách đây 30 năm chỉ có khoảng 50.000), đã tích lũy được gia sản mấy trăm triệu.

Đến đây, ông mua một du thuyền giá hơn bảy triệu, tương đương với 35 năm lương của ông. Ông khôn ngoan không dám nói bến tàu gần nhà tại Massachusetts, mà mang ra đậu tại một bến cách đó không xa, thuộc tiểu bang Connecticut, để khỏi trả thuế bến khai đất của Massachusetts. Trước Thượng Viện cũng như mỗi khi tranh cử, ông không bỏ lỡ cơ hội tố cáo bọn tài phiệt trốn thuế và do đó cần phải truy lùng tụi nó, lấy tiền phục vụ dân nghèo. Chuyện chính ông trốn thuế bị báo chí khui ra, ông vẫn mang tàu về bến Massachusetts, đóng phạt, xin lỗi và giải thích... vì sợ... Du thuyền của ông có bằng... cái hộp quẹt dầu mà sợ y để làm chòi!

Ta hãy thử tưởng tượng nếu như liên danh Kerry-Edwards dẫn đầu năm 2004 thì nước Mỹ như thế nào? Dân Mỹ có thể hành điện dã có hai nhà lãnh đạo giàu không thua gì nữ hoàng Anh, và Tòa Bạch Ốc có triển vọng biến thành cung điện huy hoàng hơn điện Buckingham. Nhưng không biết hai ông có nhau lợi hại như nào trong cuộc đấu tranh giành cắp tân thời được hai ông có vỗ tay không?

Thượng nghị sĩ triệu phú đầy rẫy, dân biểu triệu phú cũng không thiểu.

Điển hình là ông Charles Rangel, dân biểu da đen cự kỳ quyền uy tại Harlem, chủ tịch Ủy Ban Chuẩn Chi (Ways & Means Committee) Hạ Viện, là ủy ban phê chuẩn mọi chi tiêu của Nhà Nước, cũng là ủy ban ra luật về thuế. Ông nắm trong tay ngân sách hàng ngàn tỷ của cả nước. Nhưng vẫn làng sao mà nghèo được! Giống như các đồng chí trong đảng Dân Chủ, ông cũng cố gắng "giúp dân nghèo", bỏ tiền ra mua với giá "thông cảm" hàng loạt căn hộ cho dân nghèo da đen thuê tại khu Harlem, Nữu Ước.

Ông cũng mua biệt thự nghỉ mát tại vùng biển thơ mộng Caribbean gần Cuba. Cũng như các ông Kerry và Edwards, ông hào hàn Nhà Nước giúp dân nghèo, bằng cách truy lùng thuế tại nhà giàu, và ủy ban của ông tìm đủ cách lấy thuế nhà giàu để giúp dân nghèo. Nhưng cũng như ông Kerry, chính ông cũng... sợ quên không khai nhà nghỉ mát với sở thuế, và trong nhiều năm quên đóng thuế lợi tức từ máy cày hờ cho thuê. Cũng sợ y không khai báo ông lấy tiền dầu ra để mua các bất động sản bạc triệu này.

Các dân biểu đồng nghiệp họp kín đã truy tố ông Rangel vì phạm luật 13 tội lém nhém, nhưng da số "phe ta" khuyên cáo chí nên khiên trách thối. Chuyện chính khách lém nhém bạc triệu là chuyện nhỏ mà.

Lại còn câu chuyện bà dân biểu Maxine Waters, thành viên rất thế lực của Ủy Ban Tài Chính Hạ Viện. Không phải chỉ có mấy ông da trắng mới là triệu phú chủ ngân hàng đâu. Ông chồng bà Waters cũng là da đen như bà, và có cổ phần lớn trong ngân hàng.

Trong chương trình cứu nguy các ngân hàng, hàng tỷ bạc được dành yểm trợ các ngân hàng nhà địa phương, gọi là ngân hàng cộng đồng (community banks).

Bà Waters mau mắn giúp ông chồng nghèo của bà, đưa ông đến gặp viên chức bộ Tài Chính và thêu xep cho ngân hàng của ông nhận được vài triệu tiền cùm của TT Obama. Bà giải thích là hành động của bà nằm trong kế hoạch giúp ngân hàng nhỏ của dân thiểu số, và ngân hàng của chồng bà cũng thuộc loại này, cho dù là ngân hàng da đen (black-owned bank) lớn nhất nước.

Ông Rangel và bà Waters có thể sẽ bị ra tòa tháng 9 hay 10 năm, ngày trước cuộc bầu cử tháng 11. Một tin hả hùng cho đảng Dân Chủ. TT Obama đây nhân nghĩa khuyến cáo cần tôn trọng ông Rangel trong những ngày cuối của một sự nghiệp vĩ đại. Có lẽ TT Obama muốn kín đáo khuyên ông dân biểu nói lén dọn nhà qua bái biến Caribbean nghỉ hưu sớm để đảng Dân Chủ bớt một nhức đầu trong cuộc bầu cử khó khăn tới.

Một bà dân biểu khác trong "đảng dân nghèo" là Chủ Tịch Hạ Viện Nancy Pelosi.

Vì thuộc đảng dân nghèo nên bà rất cần sự giúp đỡ của Nhà Nước. Hiện nay, Nhà Nước đang phải trả tiền cho bà thuê một văn phòng trên một ngọn đồi khu trung tâm đất nhất thành phố, nhìn thẳng ra Vịnh San Francisco, đơn vị của bà, mặc dù bà hầu như không bao giờ làm việc tại đây. Mỗi tháng chúng ta, người dân, đóng góp 15.000 đô để bà trả tiền thuê. Bà cũng là người có tình cảm gia đình sâu đậm, nên gần như cuối tuần nào cũng bay từ Hoa Thịnh Đốn về nhà riêng với ông chồng tại San Francisco, bằng máy bay phản lực riêng do Không Quân Hoa Kỳ cung cấp, chỉ thua Air Force One của TT Obama chút xíu thôi.

Chi phí mỗi tháng bay hàng tuần của bà chỉ khoảng năm chục ngàn đô, cõi lương nguyên năm của một anh ty nạm thuê loại khá cao cấp. Đây là lần đầu tiên một chủ tịch Hạ Viện tư cho mình đặc quyền này. Ông chồng bà thì là triệu phú, cũng thuộc loại đại gia, chủ nhân một công ty thực phẩm lớn, và cũng như ông chồng bà Waters, được bà vợ giới thiệu và nhận vài triệu tiền kinh cầu kinh tế của TT Obama. Người nhà (... nghèo) với nhau cả mả.

Trên cột tài sản toàn cầu, chúng ta đã bắn chuyện bà dân biểu Barney Frank và thượng nghị sĩ Chris Dodd, cả hai đều trong "đảng nhà nghèo", đã tích cực vận động việc cấp tín dụng dưới tiêu chuẩn cho "dân nghèo", đặc biệt là qua cơ quan Fanny Mae, đưa đến sự đổ tài chánh, rồi bảy giờ lại chủ động ra luật ngăn chặn bớt, mà các ông khoe là luật chống tài phiệt Wall Street trong khi thực tế chỉ là luật cắt tín dụng cấp cho "dân nghèo". Qua luật mới, các tài phiệt chẳng sút mè da thịt gì, trong khi "dân nghèo" sẽ khó may tiền hơn trước nhiều.

Sự tích cực hậu thuẫn trước đây có lý do chính trị cao cả mà các ông gọi là "social engineering", kiểu như cài đổi xã hội giúp dân nghèo có dịp sở hữu nhà. Nhưng cũng có lý do cá nhân kém cao thượng hơn. Ông dân biểu đồng tính Frank hết mình ủng hộ Fannie Mae vì một ông giám đốc lanh dạo ở đó là "kép" của ông (hai ông sống cùng nhà như hai... vợ chồng). Trong khi ông Dodd ủng hộ Fannie Mae một phần vì Countrywide Financial là khách lớn nhất của Fannie Mae, mà Countrywide lại cho ông mượn tiền mua tư dinh với điều kiện và lãi suất... nhà nghèo. Chưa kể cả hai ông đều lãnh bạc triệu yểm trợ từ Fannie Mae. Chuyện gì thì cũng có lý do thôi.

Ta có thể còn nhiều chuyện vui đùa tiếp, nhưng có lẽ không cần thiết. Chỉ nên mừng là nữ Dân biểu Janes Hartman của "đảng nhà nghèo" tại California có ông chồng ty phú vừa mua lại tuần báo Newsweek nên từ nay, may ra lại có thêm tờ báo bênh vực người nghèo!

Vấn đề ở đây không phải là "nói xấu" Dân Chủ để "bệnh" Cộng Hoà! Công bằng mà nói, phe Cộng Hoà cũng không chịu thua phe Dân Chủ bao nhiêu đâu. Cả hai đảng đều cả mè một lứa, ăn thua bén nảy nám quyền thối.

Điều quan trọng là đừng nên vi tinh thần phe phái vô lối mà chỉ trich "tài phiệt da trắng Cộng Hoà" để rồi ngày ngô công khen mấy ông bà chính khách "do dân, vì dân, bởi dân" của phe Dân Chủ. Đừng bị mắc hố bởi chiêu bài my dân "Dân Chủ là đảng trong sạch của người nghèo trong khi Cộng Hoà là đảng thối nát của tài phiệt". Chẳng nên vơ dưa và nhầm misti và hay tung hô, mà cần nhìn vào cá nhân từng người hay từng vấn đề liên quan đến quyền lợi của chính mình thôi. Đặc biệt là trong kỳ bầu cử tháng 11 tới, nếu ta đi bầu. (8-8-10)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Tt Obama Và Chính Trị Kiểu Chicago

08/06/2010

TT Obama Và Chính Trị Kiểu Chicago

Vũ Linh

...đề nghị một chức vụ cao trong Hành Pháp đổi láy việc rút lui không ra tranh cử...

Tháng Sáu năm 1972, một nhân viên an ninh tinh cờ nứa đêm di tuân bắt được vài tên "ăn trộm" tại cao ốc Watergate, nơi có trụ sở trung ương của Đảng Dân Chủ tại thủ đô Washington. Ngày hôm sau, báo chí đăng một mẫu tin nhỏ, chẳng ai để ý. Ít tháng sau, vài ký giá tây máy nhìn kỹ hơn. Dần dần, cái tin kiểu "xe cán chở" này lún dần để rồi cuối cùng như ta đã biết, biến thành xi-cango-dan chính trị lón nhất lịch sử Mỹ, đưa đến việc từ chức của TT Nixon vào tháng Tám năm 1974.

Vụ Watergate này thật ra chỉ là chuyện nhỏ. Nhưng chuyện nhỏ này đã phơi bày ra một sự thật lớn hơn: đó là cách hành xử mờ ám, lạm dụng quyền hành để tìm đủ cách che giấu sự thật. Và đó là cái tội lớn của TT Nixon mà dân Mỹ không chấp nhận.

Đó là chuyện cách đây hơn ba chục năm.

Chuyện bây giờ cũng là chuyện nhỏ. Nhưng chưa ai biết chuyện nhỏ này sẽ có thể biến thành chuyện lớn hơn hay không. Một phần cũng còn tuỳ báo chí "phe ta". Phe ta ở đây là mấy tờ báo phe ta mà những ai muốn bình luận thì trước hết phải biết phân biệt, thí dụ như tờ New York Times ở miền Đông và tờ Los Angeles Times tại miền Tây. Xin nhắc lại là năm xưa, báo chí phe ta ráo riết khui vụ Watergate vì không quên trách nhiệm của Dân biểu Ricard Nixon, khi ông ta ráo riết đòi điều tra và truy tố một đại tri thức thiên tài và dảng viên Dân Chủ cao cấp là Alger Hiss về tội làm điệp viên cho... Liên Xô. Chuyện ấy đã xua rồi, mà nhắc lại là không để chạy tội cho TT Nixon.

Trở lại chuyện ngày nay, cuộc bầu cử năm 2008 đưa đến chiến thắng vĩ đại của đảng Dân Chủ: đảng chiếm được cả Hạ Viện lẫn Thượng Viện. Nhưng dù vậy, chiến thắng vẫn chưa trọn vẹn. Còn thiếu đúng ghê nghịch nữa là đảng Dân Chủ sẽ nắm được đa số tuyệt đối 60 ghế kiểm soát trên ván nghị trình của Thượng Viện vì vượt qua rào cản của thủ tục filibuster (tạm gọi là "câu giờ" khi phe đối lập có thể trừng phạt để khai thác ván bài) để không được đàm phán.

Khi ấy, đích thân TT Obama và toàn bộ các tài to mập lớn của đảng Dân Chủ, trong đó có cựu TT Clinton, Nghị sĩ cự ứng viên tổng thống John Kerry, và cố Nghị sĩ Ted Kennedy, xúm lại du đỡ Nghị sĩ Arlen Specter của đảng Cộng Hòa bỏ đảng để nhảy qua Dân Chủ. Số đĩ nhám vào ông này vì chẳng những ông là người có khuyễn hướng trung ôn hòa, mà hơn thế, ông đã từng bỏ đảng Dân Chủ nhảy qua Cộng Hòa cách đây ba chục năm - tức là người có lập trường lóng lẻo, có thể chiêu du được.

Không những thế, ông Specter này còn đang bị một ngôi sao mới nổi của đảng Cộng Hòa đe dọa mất ghế nghị sĩ. Thế là ông Specter nhảy rào, với điều kiện đạt sự hậu thuẫn trên ván của TT Obama và toàn đảng Dân Chủ trong kỳ bầu cử cuối năm nay.

Chuyện không ai ngờ là tự nhiên lại có ông dân biểu Joe Sestak đòi nhảy ra tranh chức của ông Specter ngay trong vòng sơ bộ của đảng Dân Chủ. Chẳng ai thêm để ý.

Nhưng đó là chuyện cách đây hơn một năm. Vài tháng trước ngày tranh cử sơ bộ trong đảng Dân Chủ, bất ngờ các thám dò dư luận cho thấy ông dân biểu vô danh này - cũng là cựu đề đốc, chứ không tệ đâu! - lại vọt lên ngang hàng với ông nghị sĩ kỳ cựu Specter. Từ TT Obama đến các vị quan lớn trong đảng Dân Chủ, tất cả đều xúm lại công khai hậu thuẫn ông Specter và kêu gọi Ông Sestak rút lui để nhường chiến thắng lại cho ông Specter.

Nhưng ông Sestak này ngoan cố! Bất chấp lời kêu gọi của tổng thống, ông vẫn ra tranh cử. Chẳng những vậy, ông còn lớn tiếng tố cáo TT Obama mưu toan mua chuộc ông và dự tính tặng ông chức Bộ Trưởng Hải Quân, với điều kiện ông rút lui. Phe Cộng Hòa là hoảng, đòi điều tra vụ mua chuộc. Nhưng Tòa Bạch Ốc và Bộ Tư Pháp lờ đi.

Để rồi cách đây ít tuần, bầu cử sơ bộ diễn ra, đưa đến chiến thắng bất ngờ của ông Sestak, loại ra khỏi vòng chiến cái ông nghị sĩ thâm niên xê rào từ Cộng Hòa qua.

Chiến thắng này là con dao hao lưỡi cho ông Sestak. Một mặt, có hy vọng thắng ứng viên Cộng Hòa và đặc cử nghị sĩ vào tháng Mười Một tới. Mặt khác, câu chuyện TT Obama mưu toan mua chuộc trở thành quan trọng và lại được khui ra. Vừa do bên Cộng Hòa tim cách đánh trước, vừa do phía ông Specter tìm cách hạ bệ đối thủ.

Câu chuyện nghe giàn giò, nhưng ngày càng to chuyện, không khác gì chuyện Watergate. Nếu thật sự đúng như ông Sestak tố cáo, thì quả là đã có vi phạm luật, và kẻ chủ mưu có thể sẽ đi tù. Cho đến nay, thi nội vụ vẫn chưa có gì rõ ràng. Người ta chỉ thấy diễn biến hết sức lật lèng. Đó là tòa Bạch Ốc đã có phản ứng "lè thang" theo từng giai đoạn, cũng không khác gì trong vụ Watergate.

Lần đầu thì họ bác bỏ toàn bộ câu chuyện, khẳng định không có chuyện đó. Lần phản ứng thứ nhì, Tòa Bạch Ốc hứa hẹn điều tra. Lần thứ ba, Tòa Bạch Ốc cho biết luật sư đã coi lại nội vụ và xác nhận đã không làm điều gì bất hợp pháp, tức là lần đầu tiên nhận đã có chuyện gì đã xảy ra. Lần thứ tư, tin hành lang xì ra là cựu TT Clinton đã "nói chuyện" với ông Sestak hồi Tháng Hai năm này.

Sở dĩ ông Clinton nói chuyện là vì ông Sestak trước đây là người đã mạnh mẽ ủng hộ ứng viên Hillary Clinton chống lại ứng viên Barack Obama trong cuộc chạy đua tranh chức đại diện đảng Dân Chủ tại kỳ bầu cử tổng thống vừa qua. Rồi lần tiếp theo, tin hành lang mới xì ra là Chánh Văn Phòng của tổng thống, ông Rahm Emanuel, chính là người đã nhờ cựu TT Clinton di thuyết phục ông Sestak bỏ cuộc.

Cuối cùng thi luật sư cố vấn của Tòa Bạch Ốc đã thông báo xác nhận trong hai Tháng Sáu và Bảy năm 2009, Tòa Bạch Ốc đã có nhiều lần cố gắng (efforts - số nhiều) tìm hiểu xem ông Sestak có nhận làm việc với Tòa Bạch Ốc không. Có nghĩa là không phải chỉ có một lần cựu TT Clinton nói chuyện, mà còn nhiều lần hay nhiều người hay nhiều hình thức nói khác.

Nhưng câu chuyện dậy lại mang một khía cạnh mới. Theo luật sư của Tòa Bạch Ốc, ông Sestak chỉ được đề nghị từ chức dân biểu của ông để làm thành viên một Ủy Ban Cố Vấn không lương cho tổng thống, chứ không phải để làm Bộ Trưởng Hải Quân. Điều ông luật sư của Tòa Bạch Ốc không giải thích là làm sao lại có thể đề nghị một dân biểu đang làm lương 174.000 đô một năm từ chức để nhận một chức có ván không lương?

Chúng ta thấy diễn biến từng bước một, mỗi bước mỗi trầm trọng hóa vấn đề. Để rồi cuối cùng, câu hỏi vẫn còn lingers là Tòa Bạch Ốc thật sự đã làm những gì, có vai trò chính xác như thế nào.

Vấn đề này tự nó trầm trọng hơn vụ Watergate gấp bội.

Trong vụ Watergate, TT Nixon không hay biết gì vì chỉ là một âm mưu của vài viên chức cấp thấp của đảng Cộng Hòa, tính an cắp tài liệu trong trụ sở đảng Dân Chủ, và cái tội của TT Nixon là tìm cách khóa lấp, giấu tội cho dàn em. Trong vụ Sestak bây giờ thi chỉ thị hành động trực tiếp đến từ Chánh Văn Phòng của TT Obama, và chắc chắn là có tổng thống đích thân can dự, vì không ai nghĩ Chánh Văn Phòng lại có quyền đề nghị một chức vụ cao cấp trong Tòa Bạch Ốc mà không có sự chấp thuận trước của tổng thống.

Câu chuyện còn chưa ngã ngũ thì bắt ngay bão chí cho biết, một ứng viên Dân Chủ của tiểu bang Colorado cũng ở trong tình trạng tương tự: được đề nghị một chức vụ cao trong Hành Pháp đối lái việc ông rủ lui không ra tranh cử chống đương kim nghị sĩ Dân Chủ Michael Bennett. Ông Andrew Romanoff nhận định đã được phục vụ Chánh Văn Phòng Tòa Bạch Ốc cho lựa chọn một trong ba cái job béo bở với cơ quan Agency for International Development (USAID) hay cơ quan Trade & Development Agency. Dĩ nhiên là Tòa Bạch Ốc cái chính và tổ ngực lại là chính ông Romanoff đã xin job. Chuyển xáo xát giao hàng này chẳng ai biết sự thật như thế nào.

Hành động đề nghị chức vụ đối lái việc rút lui không tranh cử là một hành động vi phạm luật Mỹ có mục đích xoay chuyển quyền quyết định chính trị của cử tri và người chủ mưu có thể bị tù tới 15 năm. Luật Mỹ cấm không ai được hứa hẹn chức vụ gì có thể ảnh hưởng đến của một cuộc bầu cử ("The law bars promising any position to influence an election", theo New York Times).

Thực tế mà nói, ít người nghĩ TT Obama hay ông Chánh Văn Phòng Emanuel lại khao ăn vụng không chịu miễn để bộ đì tù hay bị truất nhiệm. Cho dù có bằng chứng rõ ràng là đã có sự hứa hẹn đổi chác đi nữa thì cũng chưa hẳn là TT Obama đã làm chuyện phi pháp vì tất cả tuỳ cách bênh nói chuyện với nhau, khéo léo tóm đầu, bóng gió đến mức nào.

Theo các chuyên gia chính trị Mỹ, cho dù không có bằng chứng đủ tính pháp lý để kết án, thi hành động mua chuộc này hiển nhiên cũng làm mất uy tín TT Obama rất nặng. Những lời chối quanh, nay nói thế này, mai nói thế khác, đã là bằng chứng hiển nhiên TT Obama và thuộc hạ đang làm chuyện gì mờ ám.

Một trong những lời hứa hẹn của TT Obama khi còn tranh cử (theo báo Saint Petersburg Times, ông hứa trên dưới 500 điều) là sẽ áp dụng một chính sách trị quốc trong sáng và trong sạch, trái ngược với những phương thức mờ ám của các chính trị gia chuyên nghiệp. Điều ta nhận thấy là tin tức mua chuộc chính xác bằng chức vụ của Nhà Nước cho thấy có thể là TT Obama không hành động như các chính khách mờ ám, nhưng rõ ràng là ông đã hành động theo đúng trang lệ Chicago, thủ đô của mafia Mỹ. Nhất là khi có ông Chánh Văn Phòng Rahm Emanuel dính dáng vào.

Người ta còn nhớ sau khi Obama đã cùi từ tổng thống thi ghế nghị sĩ của ông tại tiểu bang Illinois bị bỏ trống và theo luật Illinois, Thống đốc Blagojevitch có quyền chỉ định người thay thế. Ông này sau đó bị truất nhiệm và đang ra tòa vì tội "rao bán" ghế thượng nghị sĩ cho người nào là giá cao nhất. Trong vụ này ông Chánh Văn Phòng Rahm Emanuel, một chính khách chính hiệu Chicago, đang bị điều tra vì nghi ngờ có dính líu.

Gần đây hơn, dân biểu Dân Chủ Eric Massa bị FBI tố giác về tội lém nhém tinh ái với một vài anh phu tá trong quốc hội, khiến ông này bị ép buộc phải từ chức. Sau khi từ chức, ông Massa lén truyền hình công khai tố giác tất cả đều là trò "ma-n López" của ông Rahm Emanuel để loại Ông Massa vì ông này đã bỏ phiếu chống luật cải tổ y tế của TT Obama.

Cho đến giờ, chưa ai có bằng chứng vi phạm tội gì cả nhưng cũng không có nghĩa là không có chuyện gì phạm pháp. Sự thật là chẳng ai biết chuyện gì đã xảy ra hay đã không xảy ra. Và đó chính là điều nhiều người đặt vấn đề với chính quyền Obama. Chỉ vì ứng viên Barack Obama là người đã từng lén tiếng hứa hẹn trong sạch và trong sáng. Trong sạch hay không thì không biết, nhưng trong sáng rõ ràng là không có (06-06-10).

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: VuLinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Từ Hy Lạp Đến... Cali

02/06/2010

Từ Hy Lạp Đến... Cali

Vũ Linh

...không sớm thì muộn, cả khối Liên Âu và đồng Euro sẽ sụp đổ.

Cách đây hai tuần, cột báo này đã bàn qua chuyện xa là chuyện Hy Lạp. Hôm nay đây, chúng ta nhìn đến chuyện gần, là chuyện tiểu bang California và chuyện cả nước Mỹ, cũng là một thứ quê hương thứ hai của dân Việt tỵ nạn chúng ta.

Hy Lạp là nước đang bị đe doạ phá sản. Nhì Nước thiếu nợ từ phái, quá nhiều, và không có cách nào trả nổi. Lý do chính là vì bỗng lộc quá lớn của các công chức và dù loại trợ cấp xã hội rất cao. Bây giờ phải đi vay các nước Âu Châu khác, đồng thời thắt lưng buộc bụng trong nước để chính đinh tình trạng kinh tế chung.

Các biện pháp này chẳng những gặp chống đối từ mọi phái, mà cũng chẳng có gì bảo đảm sẽ giải quyết được vấn đề. Cá tháng trời sau khi khối Liên Âu nhận cùi giúp Hy Lạp, thi trường chứng khoán thế giới tiếp tục rớt ào ào. Có nghĩa là các nhà đầu tư, các chuyên gia kinh tế tài chính, tất cả đều lo sợ những giải pháp này chỉ là những vả vùu tạm thời, và rồi không sớm thì muộn, cả khối Liên Âu và đồng Euro sẽ sụp đổ.

Hy Lạp chỉ là một nốt của một vấn đề khổng lồ: sự thất bại toàn diện của mô thức kinh tế xã hội của Âu Châu, tức là của chế độ bao cấp quá mức của Nhà Nước kèm với chế độ lương và hưu bổng quá cao trong khi năng suất thi lại quá yếu. Nói cách khác chỉ quá nhiều trong khi thu chẳng bao nhiêu.

Như đã viết trong bài trước, cái may mắn cho chúng ta là nước Mỹ còn thua xa Hy Lạp, cũng cần một hai chục năm nữa mới lao xuống hố theo kip Hy Lạp. Nhưng đó là nhìn chung cho cả nước. Nhìn vào tiểu bang Cali thì đại họa đã và đang diễn biến trước mắt.

Ngay sau khi bài viết trước được đăng, thi báo chí đã loan tin Thống đốc Cali là ông Schwarzenegger công bố đề nghị ngân sách mới của tiểu bang. Đại cương thi Thống đốc Schwarzenegger đề nghị cắt bỏ toàn bộ chương trình trợ cấp xã hội và chăm sóc trẻ em của tiểu bang, gọi là Calworks, và hàng loạt cắt giảm trợ cấp xã hội khác của tiểu bang kể cả chương trình MediCal, vi Cali hiện đang bị thảm thùng ngân sách gần 19 tỷ.

...

Muốn hiểu rõ nguyên nhân khủng hoảng thi ta cần phải hiểu rõ về vấn đề chi thu của tiểu bang, đặc biệt liên quan đến tiền lương và hưu bổng cho công chức, là chi tiêu lớn nhất trong ngân sách. Dĩ nhiên là vấn đề cung kinh phí tập, không thể bù lại chi tiêu trong phạm vi một bài báo. Nhưng ở đây, ta cần tóm lược vấn đề để có một khái niệm thôi. Ta cũng chỉ nói đến chuyện lương và hưu bổng của công chức, chưa nói đến các chi tiêu khác của tiểu bang như y tế (đóng góp vào medicare và medicaid), giáo dục, an ninh, giao thông, ...

Trên cản bản, lương công chức được trả từ số thu của tiểu bang, phần lớn là từ thuế lợi tức của người dân, và thuế nhà đất (Cali thu thuế lợi tức, nhưng nhiều tiểu bang khác không có thuế lợi tức, ví dụ như Texas, Florida; nhưng bù lại thuế nhà đất cao hơn). Trong khi đó, tiền hưu bổng thường là do đóng góp của công chức, cộng với đối quỹ (matching funds) của tiểu bang; đóng góp này được đầu tư dài hạn, sinh lời để sau này đủ trả tiền hưu cho họ.

Dưới thời TT Clinton, thi trường chứng khoán bốc lên với con sốt điện dot.com khi thi trường địa ốc cũng bốc lên với giá nhà tăng đồng loạt, nhất là tại vài tiểu bang "nóng" như Cali, Florida, Nevada... Các dịch vụ đầu tư sinh xôi này nở rộ, phần lớn do vào thi trường chứng khoán, mua cổ phần các công ty lớn nhở, hay đầu tư vào các tài sản sinh lời dài hạn, như cao ốc cho thuê dài hạn, hay mua các gói nợ dài hạn của các ngân hàng. Sinh lời ngất trời. Khoan nói tới các hàng đầu tư lớn, mấy anh ty nợ lỏn, nhảy vào chơi stock trên mạng, cũng kiếm vài trăm, vài ngàn đế dàng. Hay cũng có thể mua hai nhà, nào là nhà ở, nào là nhà đầu tư, cho thuê kiếm ít tiền, ít lâu sau bán là có lời ngay.

Nhà Nước - tiểu bang - thu tiền vào ào ào. Mỗi lần có ai kiếm được tiền, lợi tức tăng, là có dịp thu thuế lợi tức cao hơn. Mỗi lần nhà tăng giá là có dịp thu thuế nhà đất cao hơn. Một ví dụ cụ thể. Thuế nhà Cali là 1%. Trước đây, một căn nhà ở Cali trung bình 100.000 đô, Nhà Nước thu 1.000 tiền thuế. Sau này giá nhà vọt lên 500.000 đô, Nhà Nước đương nhiên thu vào 5.000 thuế ngay. Tăng gấp năm. Ở Cali có hàng trăm ngàn căn nhà trị giá trên nửa triệu, chúng ta chỉ cần nhân lên là biết tiểu bang thu được bao nhiêu tiền thuế nhá.

Trong tinh trang đó, nếu các nghiệp đoàn công chức có tranh đấu đòi tăng lương và tăng hưu bổng, thi cũng dễ dàng đạt nguyện vọng. Nghiệp đoàn càng lớn mạnh, càng nhiều cùi thi thì càng được các chính khách ưu ái, chiều ý, và quyền lợi tranh đấu được càng cao. Đó là mặt trái của chế độ dân chủ của Mỹ, một chế độ trong đó những người làm luật, những người nắm quyền trên thực tế hoàn toàn bị chi phối bởi các khối thế lực, nhất là các khối nào có đủ tiền để quyết định sự thất bại hay thắng cử của một vị dân cử.

Trong khi đó không ai thắc mắc những con sốt dot.com và địa ốc đó chỉ là hiện tượng nhất thời, không thể kéo dài triền miên bất tận, đổi lại với tiền hưu bổng là tiền phải trả trong tương lai lâu dài. Người ta ước tính tiền hưu dài hạn dựa trên lời ngẩn han. Ví dụ như lời đầu tư năm qua là 40%-50%, thi là thiên hạ cứ thế mà dự phỏng tích lũy tiền lời đầu tư để trả tiền hưu sẽ tiếp tục tăng mỗi năm xấp xỉ 40%-50% trong mấy chục năm tới mà không ai nghĩ đến chuyện mức lời chỉ là ngắn hạn, không có cách nào kéo dài vài thập niên.

Sự mất cân bằng hết sức lòi liều giữa một bên là tiền lời đầu tư có tính cách nhất thời và tiền hưu phải trả có tính cách trường cửu, thi nhưng chẳng ai quan tâm. Cho đến khi bong bóng đầu tư xi hơi.

Khi thiên hạ thất nghiệp và bão bán bát ám thi Nhà Nước thất thu tiền thuế lợi tức. Tỉ lệ thất nghiệp tại California leo lên đến mức gần 13%, mức cao đứng hàng thứ ba trên toàn quốc. Michigan đứng hàng nhất với tỉ lệ thất nghiệp lên tới 14%, theo sau là Nevada với 13.7%. California đã mất 355.500 việc làm trong năm rồi.

Khi nhà cửa xuống giá thi Nhà Nước thất thu tiền thuế nhà đất. Trong ví dụ trên, bây giờ giá nhà tuột xuống còn 300.000, Nhà Nước chi còn thu được có 3.000 thuế, chưa kể cả trăm ngàn căn nhà bị bỏ, giá chủ cũng xu tiền thuế luôn. Trong khi đó, tiền chi trả cho lương, bong lộc, hưu trí, và y tế vẫn không giảm.

Cali là tiểu bang nổi tiếng là cấp tiến nhất, trong đó các nghiệp đoàn công chức và giáo chức mạnh nhất Mỹ. Theo tạp chí US News & Worl Report, giáo chức Cali làm lương cao nhất Mỹ (một giáo viên trung học về hưu có thể lãnh 5.000 một tháng dễ dàng chưa kể bong lộc như bảo hiểm sức khỏe trọn vẹn), một cai ngục gác nhà tù có thể làm lương trên một trăm ngàn, một số lớn công chức về hưu non năm 55 tuổi với tiền hưu bằng 90% tiền lương khi còn đi làm, nếu không cao hơn.

Vấn đề còn bị trầm trọng hóa bởi nhiều yếu tố khác. Như là cách tính tiền hưu.

Do sự tranh đấu của các nghiệp đoàn, tiền hưu được tính trên căn bản tiền lương năm cuối cùng trước khi về hưu. Lợi dụng cách tính này, một số lớn công chức trong năm cuối sẽ cố xin đi làm phụ trợ - overtime - tối đa để mức lương năm cuối được thật cao. Kết quả, một số rất nhiều công chức về hưu lại lãnh tiền hưu nhiều hơn tiền khi còn đi làm bình thường!

Làm sao tránh được nạn thâm thủng ngân sách" Giải pháp" Cắt giảm lương, tức là sa thải hay bớt lương, và cắt giảm tiền bỗng lộc, phúc lợi. Câu chuyện này giải thích quyết định của Thủ Đô Schwarzenegger.

Cali không phải là bang duy nhất bị thâm thủng ngân sách. Nhiều tiểu bang tại Hoa Kỳ đang đối diện thiếu hụt ngân quỹ tổng cộng có thể cả ngàn tỉ đô cho các phúc lợi hưu trí dự trữ dành cho công chức của tiểu bang như nhân viên hành chánh, giáo chức, cảnh sát, lính chữa lửa...

Một thí dụ cụ thể khác là tiểu bang Nữu Ước. Đây cũng là tiểu bang mà nghiệp đoàn công chức có thể cực mạnh, kiểm soát toàn bộ guồng máy chính quyền tiểu bang, cũng như chi phối mạnh mẽ ngân sách của tiểu bang.

Báo New York Times (5-5-10) viết bài về vấn đề này và nêu vài ví dụ: một anh cảnh sát mới có 44 tuổi đã về hưu, lãnh tiền hưu hơn 101.000 đô (nhờ làm phụ trợ tối đa năm cuối) trong khi lương bình thường khi đi làm chỉ có 74.000. Một sĩ quan cảnh sát khác lãnh tiền hưu hơn 222.000 đô! Chưa kể báo hiểm sức khỏe 100% cho cả hai vợ chồng. Tức là cứ năm nhả ngù mỗi tháng lãnh gần hai chục ngàn, không cần thắc mắc chuyện ôm đau, nhà thương, thuốc men, bác sĩ gì hết. Cho đến chết.

Nếu anh ta sống ba chục năm nữa, tiền hưu của anh tổng cộng sẽ là gần bảy triệu đô. Dĩ nhiên không phải anh cảnh sát Nữu Ước nào cũng lãnh hưu kiều này, nhưng đây là ví dụ tiêu biểu cho cái vở lý của chính sách lương bỗng cho công chức.

Trong khi chế độ chính trị xã hội Âu Châu đang bị đe dọa sụp đổ toàn diện theo gương chế độ cộng sản hai chục năm trước, và những tiểu bang Cali, Nữu Ước đang gặp khó khăn không lối thoát, oái ăm thay, nước Mỹ của TT Obama lại phát cao ngọn cờ Âu Châu, coi như đó là những gương sáng để kèm chế độ tham ô của tài phiệt tư bản Mỹ.

Trong đường hướng Âu-Châu hoá, ánh hào quang của các nghiệp đoàn, nhất là nghiệp đoàn công chức SEIU (Service Employees International Union) chưa bao giờ lớn mạnh như hiện nay.

Bên cạnh đó, trong khi khu vực của Mỹ bị nạn thất nghiệp trầm trọng, khu vực công lai già tăng số lượng công chức lên tới mức kỷ lục. Theo mô thức "kinh tế thị trường" thì để giải quyết nạn thất nghiệp, Nhà Nước nên giảm thuế để khuyến khích khu vực phát triển, thuế thêm nhân viên. TT Obama thi lựu chọn mô thức "xã hội", giải quyết thất nghiệp bằng cách già tăng các chương trình Nhà Nước và từ đó già tăng công chức. Luật cải tổ y tế chẳng hạn cũng đã tạo ra trên 150 cơ quan mới của Nhà Nước. Con số công chức Mỹ đã lên cao đến mức kỷ lục chưa từng thấy. Kết quả nạn thất nghiệp vẫn không suy giảm từ cả năm nay, lơ lửng khoảng 10%, ví dụ sau thi khu vực công vẫn rất nhò so với khu vực tư, trong khi chỉ tiêu của Nhà Nước già tăng mà không giảm.

Vấn đề là tiền ống tung ra toàn là tiền vay mượn mà đến lúc nào đó sẽ phải trả. Thống kê mới nhất cho thấy số nợ quốc gia đã lên tới 13 ngàn tỷ. Một thập niên trước, nước Mỹ chỉ mắc nợ chừng 5 ngàn tỷ. Từ Hy Lạp đến Cali hay đến Mỹ còn khá xa, nhưng với đường lối cấp tiến hiện nay của TT Obama và đảng Dân Chủ, khoảng cách càng ngày càng ngắn, ngắn hơn ta nghĩ rất nhiều (30-5-10).

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Tt Obama Và Nạn Kỳ Thị Màu Da

04/05/2010

TT Obama Và Nạn Kỳ Thị Màu Da

Vũ Linh

...hai trăm quốc gia trên thế giới đều có luật ngăn cấm nhập cảnh lậu...

Suốt hai năm vận động tranh cử tổng thống, ứng viên Barack Obama của đảng Dân Chủ đã tạo nên tranh luận thật xôn xao về vấn đề kỳ thị da màu tại Hoa Kỳ. Thiên hạ nhìn việc tranh cử của ông, suy nghĩ lại, và thật sự không hiểu chuyện gì đang xảy ra, và chuyện gì sẽ xảy ra.

Tạm bỏ qua một bên vấn đề quan điểm, lập trường, lý tưởng, và không bàn đến chuyện ứng viên Obama là cấp tiến cực đoan, hay ôn hòa trung dung, mà hãy chỉ xét lại vấn đề màu da của ông. "Hiện tượng Obama" đã hoàn toàn thay đổi tất cả những suy tư, khái niệm mà mọi người đang có về vấn đề kỳ thị màu da tại Mỹ.

Nước Mỹ từ trước đến nay vẫn mang tiếng là một nước cực kỳ lạc hậu, còn chìm ngập trong nạn kỳ thị da màu, trong khi gần hết cả thế giới đã hầu như quên chuyện khác biệt màu da từ lâu rồi. Đó là thói quen suy luận thông tục của nhiều người, nhất là từ Âu Châu, dù rằng ít ai kiểm tra xem tỷ lệ các sắc dân da màu trong thành phần nội các hay quốc hội của mấy nước Âu Châu khi so với Hoa Kỳ thì cao hơn hay thấp hơn. Sự thật thì thấp hơn rất nhiều.

Bây giờ, bắt ngay một người "da đen", cho dù chỉ là 50% thôi, xuất hiện, chẳng những gây xôn xao dư luận mà đặc biệt hơn, ông này lại nói lên như còn. Từ vở danh chẳng ai biết đến, ông ta trở thành ngôi sao sáng giá trong chính trường Mỹ, rồi lại là người đánh tan guồng máy chính trị của già đình Clinton trong đảng Dân Chủ, và họ lùn guồng máy Hồi giáo để chèn chém bước vào Tòa Bạch Ốc.

Truyền thông Mỹ tung hô như đây là biến cố lịch sử, dà đưa nước Mỹ vào một kỷ nguyên mới, kỷ nguyên hậu kỳ thi (post racial) trong đó nước Mỹ đã dứt khoát cho vấn đề kỳ thị màu da vào thùng rá của lịch sử, không khác nào hầu hết nhân loại đã cho chủ nghĩa cộng sản vào thùng rá do cách đây hai thập niên.

Dù vậy, kẻ viết này đã đe dặt nhận định sự thật chưa rõ rệt hay giàn dí như vậy, và có lẽ truyền thông đã hò hét quá sớm. Dưới đây là trích dẫn một đoạn trong bài "Mỹ Và Vấn Đề Kỳ Thị" đã được viết trung tuần tháng Ba, năm 2008:

"... Trên thực tế, vấn đề kỳ thị màu da của Mỹ vẫn còn đó. Chỉ khác là phần lớn mấy anh da trắng, đặc biệt là trong giới trí thức và truyền thông, đều cảm thấy 'tội lỗi' và bị rơi vào tình trạng 'chối bỏ tập thể' (mass denial)..." Thật thế, chuyện kỳ thị vẫn còn. Sau thời gian dài hò hét quá đà và chôn vùi chuyện kỳ thi quá sớm, giới truyền thông cấp tiến đã bồi vấn đề kỳ thi ra lại, dùng nó để biện minh cho những chống đối của một số dân Mỹ đối với một số chính sách của TT Obama, đặc biệt là để biện minh sự chống đối mạnh bạo trong vấn đề cải tổ y tế.

Nhà báo Frank Rich, cấp tiến cực đoan (nói chung là có hiểu là cóc) của New York Times, nhận định trong một bài viết hồi tháng Ba vừa qua, là sau khi phân tích kỹ lưỡng dưới đủ khía cạnh, kết luận duy nhất mà ông có thể có được là những người chống TT Obama và chống cải tổ y tế chỉ có thể là người kỳ thị da màu.

Lập luận của ông Frank Rich này không có gì mới lạ. Ta đã thấy từ ngay lúc TT Obama còn là ứng viên đang tranh cử. Cũng trong bài viết năm 2008 vừa nêu, kẻ này đã viết:

"... Hiển nhiên yếu tố màu da là yếu tố hết sức quan trọng trong đời sống chính trị Mỹ hiện nay. Nhưng chỉ vì cái mặc cảm kỳ thị mà không ai dám công khai dụng đến nỗi. Obama đang mặc một thứ áo giáp chắc hơn thép... Sự thành công của ông Obama cho đến ngày hôm nay, một phần cũng nhờ cái áo giáp 'thép' den'... Trong tương lai, nếu Obama đặc biệt làm ứng viên Dân Chủ, chắc chắn bênh Cộng Hòa và McCain sẽ phải uốn lưỡi bảy lần mỗi khi muốn lên tiếng đà kích ông Obama..."

Quá nhiên như vậy. Mấy ông bà báo thù hay Cộng Hòa da trắng đeo đít TT Obama đang bị phe cái tên chup chui cho cái mũ kỳ thi đeo tay.

Chẳng những TT Obama vẫn đang mặc áo giáp đó, mà ngay cả các chính khách da đen cũng dựa hơi cái áo giáp đó. Cách đây hơn một tuần đã xảy ra câu chuyện trong nghị trường tiểu bang Nữu Ước tại Syracuse, một dân biểu da trắng lên tiếng chỉ trích một dự luật, liền bị ngay dân biểu da tên Parker la lớn "tất cả mấy ông Cộng Hòa đều là dân da trắng kỳ thi hết!"

Giới cấpaint đã vê lèn một bức tranh, trong đó TT Obama là một người có quyết tâm bênh vực người nghèo, trong đó hầu hết là dân da màu, đen có, nâu có và vàng như dân ty nạn chúng ta cũng có, chống lại khối cường hào ác bá da trắng, được hâu thuẫn của khối bênh Cộng Hòa. Do đó, chống Obama chỉ có nghĩa là kỳ thi chống dân da màu, bênh dân da trắng. Không có lý do nào khác.

Ngay cả trong cộng đồng ty nạn chúng ta cũng đã có người lây cản bệnh nhín ván đe dân toàn dưới khía cạnh da màu. Một độc giả đã gửi email cho kẻ viết này. Sau khi đã kích kẻ viết, ông ta chỉ trích là đã không ủng hộ Obama mà lại có vê ủng hộ "dân Cộng Hòa da trắng", kia mà "tui này cũng chỉ coi người Việt chúng ta như cùng đám với dân da đen, dân Mẽ..."

Vấn đề quan trọng không được chú ý là hậu quả thực tế của những chính sách của TT Obama. Lấy ví dụ cụ thể là cuộc cải tổ y tế.

Đã có nhiều người chống cải tổ y tế của TT Obama, cho rằng đó chỉ là cách lüyü thuế của dân da trắng để cung cấp bảo hiểm y tế cho dân da màu (đen, nâu, vàng). Lập luận này thật ra không đúng sự thật.

Luật cải tổ y tế của TT Obama nhằm vào hai mục đích chính:

- Cung cấp bảo hiểm cho hơn ba chục triệu người không có bảo hiểm. Phần lớn số người này là thanh niên ý vào sức khỏe của mình, không thấy có nhu cầu mua bảo hiểm. Trong đó có thanh niên da trắng, da vàng, da đen, da nâu, không thiếu sắc dân nào. Một phần khác là những người làm nghề độc lập, không có bảo hiểm tập thể của hàng, nên phải trả bảo phí rất cao, và họ không mua nổi bảo hiểm. Thành phần này da số là tiêu thương da trắng, nhưng cũng có đủ loại sắc dân, chẳng phải chỉ có dân da màu. Phần còn lại là những người làm công cho các hàng nhô không có bảo hiểm tập thể. Phần này thì có thể có nhiều thành phần da màu hơn là da trắng. Dù sao, nói chung thành phần da màu có lẽ không phải là da số lớn trong số những người không có bảo hiểm hiện nay.

- Mục đích thứ hai của cải tổ y tế là không cho phép các hàng bảo hiểm từ khước những trường hợp bệnh đã có từ trước. Phần lớn "nạn nhân" này là những người tương đối lớn tuổi bị những bệnh như tiểu đường nặng, cao máu, máu có mỡ, ung thư... Mà da số thành phần này là những ông bà da trắng, chứ không phải là dân da màu.

Nhìn hào hào vê trên, khó có thể nói luật cải tổ y tế chỉ cho dân da màu. Nói cách khác, chỉ trích TT Obama là đưa cái tổ y tế ra để giúp dân da màu là oan cho ông. Ngược lại, nói chống cải tổ là kỳ thi màu da cũng hoàn toàn sai.

Thật ra, phần lớn những người chống cải tổ y tế chỉ vi hậu quả là ngại của cải tổ như tăng chi phí y tế, tăng bảo phí, tăng thuế, không đủ bác sĩ và nhà thương, chờ đợi dài người mởi lấy được hẹn. Chẳng lẽ những lý do chính đê không đồng ý với cải tổ y tế? Hay là có người nghĩ rằng những hậu quả tai hại này chỉ có tác dụng trên những dân da trắng, trong khi chúng ta, dân da màu hay dân ty nạn, đều không bị ảnh hưởng?

Chẳng lẽ bảo phi và chỉ phi bác sĩ thuốc men tăng đồng loạt cho dân da trắng, nhưng dân ty nạn chúng ta sẽ được đặc miễn? Hay là chỉ có dân da trắng mới phải xếp hàng lấy hẹn nhà thương và bác sĩ, còn dân da màu thi miễn, cứ việc tự tiện di thẳng vào?

Hay là TT Obama sẽ tăng thuế dân da trắng trong khi dân da đen, da nâu, da vàng thì được không bị!

Những câu hỏi vê lý này chỉ phản ánh cái vở lý của lập luận kỳ thi chống cải tổ y tế.

Ông Frank Rich lý luận dài dòng, tránh không nói thẳng những ai cũng hiểu lý luận của ông: cải tổ y tế là quyết định của một tổng thống da đen có lợi cho dân da đen, do đó chống cải tổ là kỳ thi chống dân da đen. Ông Rich quên mất bảo hiểm y tế toàn dân đã không thực hiện được từ hơn nửa thế kỷ nay, trước khi Obama ra đời, chứ không phải chờ đến lúc một người da đen lên làm tổng thống rồi mới gặp khó khăn. Chẳng qua chỉ là nguy biện vô lối. Hay có tinh chụp mủ để bảo chữa cho Obama.

Ông Rich cũng tự giác Phong Trào Tea Party đang nói lên chống đối TT Obama và cải tổ y tế rất mạnh, cũng chỉ là một tổ chức được sinh ra và lớn lên trong không khí kỳ thi da màu. Thành viên phong trào này, theo ông Rich, đều là dân da trắng kỳ thi cực đoan. Sự thật mục đích và chủ trương của phong trào này đã tiềm ẩn trong giá trị nhân bản và quan niệm sống của dân Mỹ từ ngày khai quốc: đó là tinh thần tự trị, không thích sự can thiệp quá nhiều của một Nhà Nước "vú em", cũng như không chấp nhận đóng thuế để ngăn thất thoát để Nhà Nước phân phối lợi tức cho đồng dân theo quan điểm xã hội. Trong những chủ trương và mục đích này không có gì là kỳ thi chống da đen hay ủng hộ da trắng gì hết.

Ông Rich dẫn chứng chuyện thiếu bỗng dân da màu trong phong trào này. Dưa đến chuyện một người lãnh đạo khối bảo thủ giải thích là phong trào chống lại sự can thiệp quá nhiều của Nhà Nước trong khi da số dân thiểu số là những người ủng hộ và cần sự can thiệp và giúp đỡ của Nhà Nước. Đó là lý do tại sao dân thiểu số không tích cực tham gia phong trào. Không tham gia vì vấn đề quyền lợi cá nhân, và điều này hoàn toàn chẳng liên hệ xa gần gũi đến vấn đề kỳ thi màu da hết.

Câu chuyện kỳ thi mới đây lật lan qua chuyện tiểu bang Arizona ra luật mới chống đê dân lậu. Đây là một bộ luật khá gắt do Thủ Đô Cộng Hòa của tiểu bang ký nhầm kẽm chế nặm nhập lậu từ Mẽ qua. Phê cấp tiến mâu mẫn tố đây là một bộ luật kỳ thi. Nhưng điều khó hiểu là vi sao luật bảo vệ bênh công lại là "kỳ thi" khi tất cả horai trâm quốc già trên thế giới đều có luật ngăn cấm việc nhập cảnh lậu" Vì cho phép cảnh sát có quyền hỏi giấy bất cứ ai họ tinh nghĩa là đê dân lậu, mà da số là những người da màu nâu từ miền Nam lén" Tinh hinh các nước phia Nam Liên hiệp Âu Châu thi sao" Vẽ nêu chịu khó tìm hiểu thi xứ Mexico ở miền Nam lãnh thổ Hoa Kỳ có luật lệ vê đê dân cõi hắc gấp trâm lân Hoa Kỳ đê với đê dân đến từ... miền Nam, từ các nước nghèo hõi có đê dân muôn nhập lậu vào Mẽ. Có ai nói xứ Mẽ kỳ thi không"

Chẳng lẽ bây giờ Arizona nói riêng và nước Mỹ nói chung phải mò toang cửa biên giới cho ai muốn ra muốn vào đều tùy tiện thi mới tránh được tiếng kỳ thi sao"

Người ta có thể đồng ý hay không đồng ý với các chính sách của TT Obama, cũng như đã từng đồng ý hay không đồng ý với các chính sách của các TT Bush, Clinton... Nhưng nói rằng chống lại các chính sách của TT Obama là kỳ thi chỉ là một lập luận nếu

không phải là hồ đồ thì cũng là thiếu lương thiện. Trái với lập luận TT Obama là tổng thống của thời hậu kỳ thi, người ta có cảm tưởng việc Obama đặc cù đã tạo cảng thẳng thêm cho vấn đề kỳ thi tại Mỹ. Lý luận của nhà báo Frank Rich cũng như câu chuyện của Arizona hiển nhiên đã xác nhận tình trạng này. (2-5-10)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Cộng Hòa Bê Bối?

15/04/2010

Cộng Hòa Bê Bối"

Vũ Linh

Cách chức ông chỉ cung có hình ảnh đảng Cộng Hòa là đảng của mày anh da trắng kỳ thi...

Trong bài viết gần đây "Chinh Quyền Dân Chủ Thanh Liêm Hơn", kẻ viết này đã ghi nhận: "Đảng Cộng Hòa hình như họ được bài học, hết lem nhem, hay ít ra thì ta cũng không thấy báo chí đăng tin lem nhem nào của Cộng Hòa nữa".

Có lẽ tác giả phải có lời xin lỗi cùng độc giả vì đã viết ... hơi quá sớm.

Thiên hạ tưởng rằng một số lớn chính khách đảng Cộng Hòa, sau hàng loạt xi-căng-dan về những lem nhem tiền bạc, tình dục, lạm quyền,... đã bị dân Mỹ mờ vè nhà di cư cá, thua đậm trong hai cuộc bầu cử năm 2006 và 2008 liền tù tì. Và như vậy, tất cả

đã học được bài học và sẽ cư xử phải đà và phải phép chính trị hơn. Nhưng chứng nào tật nấy, khó trị!

Báo chí gần đây đang tái tin tức về chuyện lem nhem mới của đảng Cộng Hòa.

Điều đáng nói bây giờ không phải là chuyện của mấy ông dân biểu hay nghị sĩ nữa, mà là chuyện của... ông Chủ Tịch đảng! Ông Michael Steele.

Ông Steele là một luật sư rất thành công trong nghề, nhưng với một thành tích chính trị không mấy gì đặc biệt. Ông đặc cù Phó Thủ Thống Đầu tiều bang Maryland, là tiểu bang có thành phần cử tri da màu đông đảo. Sau bốn năm ngồi chơi xơi nước như tất cả

các ông "phố", ông ra tranh cử thượng nghị sĩ, nhưng thất bại, và lui lui về làm bình luận viên cho chương trình truyền hình.

Năm 2008, đảng Dân Chủ xô đổ vị ngô sao sáng lên Barack Obama, một người da đen. Đến tháng 11, như ta đã biết, ông Obama đặc cù tổng thống. Đảng Cộng Hòa không muốn chịu thua, bèn mau mắn bầu ông Steele, cũng là một người da đen, làm Chủ Tịch đảng - hay đúng hơn, là Chủ Tịch Ủy Ban Toàn Quốc của đảng (Chairman of the Republican National Committee). Hiển nhiên để chứng minh mình cũng không thua gì Dân Chủ, cũng không có gì là kỳ thi. Cũng là lúc đảng Cộng Hòa quảng bá

ngôi sao mới của đảng, Thủ Thống Đầu tiều bang Louisiana, Bobby Jindal, một người gốc Ánh Độ. Thêm một bằng chứng Cộng Hòa không kỳ thi. Đảng cũng cố gắng khuyến khích những khuôn mặt mới lạ như các ông Cao Quang Ánh, Trần Thái Văn, để xác định tính da

đạng của đảng.

Trên quan điểm chính trị, ông Steele là người bảo thủ: chống hôn nhân đồng tính, chống phá thai, chống những can dự quá lớn của Nhà Nước, ủng hộ các biện pháp mạnh chống khủng bố, không tin chuyện hâm nóng địa cầu, chống lại các chương trình vĩ

đại, tốn kém như chương trình kích cầu kinh tế, cái tôi y tế của TT Obama, v.v...

Sau khi đặc cù Chủ Tịch đảng, ông Steele đã bỏ thời giờ đi du khaph nước, để tổ chức cơ cấu đảng cũng như vận động gây quỹ cho đảng và cho các ứng viên của đảng. Dùng theo tổ chức đảng phái của Mỹ, vận động tiền bạc là vai trò thực sự của Chủ

Tịch Ủy Ban Toàn Quốc, chứ ông không có quyền quyết định chính sách hay nhân sự gì. Ông cũng rất bận rộn họp báo, mạnh mẽ chỉ trích chính quyền Obama. Đảng Cộng Hòa không có nhiều khuôn mặt da màu, nên ông Steele di khấp nới để chỉ trích ông

tổng thống da màu là điều tất yếu.

Rồi bất ngờ câu chuyện mấy ông Cộng Hòa di viếng một hộp đêm ở Hollywood, gần trung tâm Los Angeles, nổ bùng ra. Một số mạnh thường quân trẻ (young donors) của đảng Cộng Hòa di chui tối tại một hộp đêm. Chi phí gần hai ngàn đô do một mạnh thường quân trả, sau đó được bà Allison Meyers, phụ trách vấn đề liên lạc vận động khối mạnh thường quân trẻ này lấy tiền quỹ của đảng bồi hoàn lại. Đã vậy, cái hộp đêm lại là loại khá đặc biệt, giải trí khách bằng những màn S&M, sado-masochist. Văn

hoá An Nam ta không có mấy cái trò quái bét hiện nay thành ra chưa biết phải dịch như thế nào cho sát nghĩa, chữ "khô dâm" có người xài coi bộ chưa đủ khô. Đai khai, sado-masochist là kẻ khai là người khác khô lại gấp kẽ bi khô mới thấy khai.

Trên sân khấu thi đây là những màn show tình dục mang nặng mùi bạo hành, trong đó các giải nhân tài từ mặc quần áo bằng da màu đen hờ hững, xiêng xích nhau lại rồi hành hạ nhau bằng roi vọt...

Câu chuyện bị xì ra trên báo cả nước.

Ông Steele ra lệnh sa thải bà Meyers, bắt những "bị can" tham gia cuộc vui đêm đó phải hoàn trả tiền du lịch lại cho đảng. Ông cũng mau mắn cải chính tin ông có mặt tại hiện trường. Có điều dường như là ông Steele có mặt tại Los Angeles trong thời gian đó, và ông từ chối bồi hoàn lại tiền chuyến đi của ông. Một chuyện di rất đắt tiền. Vì ông Chủ Tịch có cái tài là xài rất sang, di đâu cũng thuê tàu bay riêng, và thuê xe limo, tức là loại xe dài lê thê chục thước, trong đó có bar với đủ loại rượu đắt tiền. Trước đó, ông đã bỗn chục ngay sưa sang lại ván phòng Chủ Tịch của ông.

Theo ông Dick Morris, một cựu phu tá của TT Clinton, thì năm 2009, ông Steele gây quỹ cho đảng được đầu một trăm triệu đô, nhưng đồng thời lại xài nhiều hơn vây khá nhiều cho các công tác vận động tranh cử cả chi phí cho ông Chủ Tịch, tức là

kiến đảng rốt cuộc bi... lõi!

Chẳng những ông Chủ Tịch đảng, mà ngay cả các viên chức cao cấp trong Ủy Ban Toàn Quốc cũng mau mắn noi theo gương xài xang và gửi biến lai vè cho đảng. Người ta khám phá ra trong cả ngàn biến lai tiền "văn phòng phẩm" có rất nhiều món hàng đắt giá chẳng có liên hệ gì đến "văn phòng" như quần áo hiệu, nước hoa và mỹ phẩm, nhà hàng, khách sạn, xe limo, ...

Ông Steele này còn có một đặc điểm nữa: chuyện mòn ăn nói vung vít, không khác gì ông tướng "Râu Kém" của chúng ta hồi xưa, khiến mấy anh phụ tá suốt ngày phải đi theo cái chính hay giả thich.

Cách đây không lâu, ông lón tiếng chỉ trích Rush Limbaugh, một bình luận gia trên đài phát thanh, tham vọng của hàng chục triệu dân bảo thủ. Lời đà kích tạo ném một luồng sóng chống đối, khiến vài ngày sau ông phải chính thức rút lui và xin lỗi ông Limbaugh. Mới đây và nghiêm trọng hơn nữa, ông tuyên bố vấn đề phá thai là một sự "lựa chọn cá nhân" (individual choice). Cả đảng Cộng Hòa và khối bảo thủ lén cơn sốt. Ông Chủ Tịch đảng Cộng Hòa mà di theo phe cấp tiến chấp nhận phá thai là chuyện lựa chọn của mỗi người! Hoàn toàn ngược lại quan điểm bảo thủ tôn trọng mạng sống của bà thai! Vài ngày sau, di nhiên ông Steele đã phải trả thông cáo phản trả. Nhưng sự giải thích lòng vòng chẳng thỏa mãn ai hết.

Đây là những tội có thể nói là thuộc loại đại họa cho đảng Cộng Hòa. TT Obama và đảng Dân Chủ đang gặp dùi thử khó khăn, và mọi người dự đoán có thể bị thua lớn trong kỳ bầu cử tháng 11 cuối năm nay, và như vậy đảng Cộng Hòa có hy vọng sẽ chiếm được một số ghế đáng kể, biết đâu chiếm lại được cả vị thế số 1 tại cả thượng viện lẫn hạ viện không chứng. Và đảng đang tìm mọi cách để khai thác lợi thế đó, tấn công TT Obama và đảng Dân Chủ không ngừng nghỉ, từ các chuyện chính sách lòn lao như kích cùn kinh tế và, gần đây nhất, cái tôi y tế, cho đến các chuyện lem nhem của các chính khách Dân Chủ. Cộng Hòa tràn trề hy vọng lật ngược thế cờ, nắn lại thế chủ động ít nhất cũng là trong ngắn hạn lập pháp.

Con đường hoan lợt đang mở lớn thì bất ngờ lại gặp những chuyện vờ vẩn này! Nô chí nhắc nhớ dân Mỹ những cái bối rối quâc múa của mấy ông chính khách Cộng Hòa dưới thời Bush. Tệ nhất là cái kiểu giải trí quâc giờ trong hộp đêm Hollywood đã phả tan ngay mọi cố gắng gây dựng hình ảnh đảng Cộng Hòa như là đảng của giá trị gia đình, đối lơi với những hình ảnh đồng tính, tự do phá thai, mèo chuột với con roi rót, tài từ xi-nê-ma với những xi-căng-dan tình ái, v.v... của phe cấp tiến và đảng Dân Chủ. Quan trọng hơn cả, nhiều mạnh thường quân đã đe dặt hơn trước mỗi lần gửi tiền yểm trợ đảng Cộng Hòa. Chính trị ở cái xíu Cờ Hoa này, không có tiền thì miễn bàn đến. TT Obama đặc cù một phần lớn nhờ đã vận động được bảy trăm triệu để tranh cử, bò xa bà Hillary hay ông McCain.

Những báo đài Hollywood và tiêu xài vung vút giàn bắn lén trong khối bảo thủ, nhất là trong các tổ chức tôn giáo. Ông Tony Perkins, Chủ Tịch một tổ chức tôn giáo bảo thủ rất lớn, Family Research Council, đã chính thức lên tiếng yêu cầu các giáo dân ngưng ngày tắt cả các yểm trợ tài chính cho Ủy Ban Toàn Quốc, mà hãy yểm trợ trực tiếp các cá nhân ứng viên Cộng Hòa. Ngay cả ông Dick Morris, tuy là cựu cố vấn cho TT Dân Chủ Clinton, nhưng nay đã là một trong những bình luận gia bảo thủ chống TT Obama rất mạnh, cũng kêu gọi ngưng yểm trợ tài chính cho Ủy Ban đó. Cả bà Chủ Tịch Hiệp Hội Phụ Nữ Bảo Thủ Mỹ cũng vậy.

Tuần báo Time, viết về nguy cơ thua cù của đảng Dân Chủ trong kỳ bầu cử tới, chỉ rằng lý do quan trọng nhất Cộng Hòa sẽ không đại thắng được như hồi năm 1994 - khi Cộng Hòa lật ngược thế cờ, nắm quyền kiểm soát Hạ Viện và Thượng Viện - là vì ông Chủ Tịch đảng Michael Steele. Những chuyện ông làm và nói đã trả hút chử ý của thiên hạ, làm họ nhớ lại những bối rối của Cộng Hòa, mà quên đi những chính sách nguy hại của TT Obama.

Đảng Cộng Hòa lúng túng trong thế kẹt. Ông Chủ Tịch đảng phải thành một thứ "gân gáu của Tào Tháo", bỏ thi thương, vương thi tội. Không thể phớt lờ những biến cố quá tai hại này, nhưng cũng không thể cách chức ông Steele. Ông này được Ủy Ban Toàn Quốc gồm khoảng 170 đại biểu của đảng trên năm mươi tiểu bang bầu, và chỉ có thể bị cách chức bởi Ủy Ban này thôi, và hiện nay thì Ủy Ban không có ý định tạo xi-căng-dan khổng lồ là Chủ Tịch đảng bị cách chức, nhất là khi ông Chủ Tịch này lại là người da màu nữa. Cách chức ông chỉ cung có hình ảnh đảng Cộng Hòa là đảng của mày anh da trắng kỳ thi. Hơn nữa, người ta cũng không thể bỏ qua công trạng của ông Steele đã đóng góp đáng kể vào việc Cộng Hòa thắng lớn tại các tiểu bang Virginia, New Jersey, và Massachusetts gần đây.

Trước áp lực của các đồng chí, ông Steele đồng ý bỏ nhiệm một viên chức đặc trách kiểm soát mọi chi tiêu của đảng. Ông tân giám đốc tài chính này không ai khác hơn là ông cựu chủ tịch ủy ban tài chính đảng, từng bị ông Steele cách chức vì đã gây khó khăn cho ông. Bây giờ ông Steele đánh phái chấp nhận ông này trở lại. Cuộc bầu cử sắp tới quá quan trọng, không thể để những xi-căng-dan về tiêu xài vung vút gây hại cho hình ảnh của đảng.

Còn về chuyện ăn nói vung vút thi... chẳng có cách gì bịt miệng ông Chủ Tịch lâm mòn này. Các lãnh tụ Cộng Hòa chỉ còn cách yêu cầu, năn nỉ ông... bớt nói dzùm thôi.

Để xem từ giờ đến cuộc bầu cử tháng 11 tới, ông Chủ Tịch sẽ xứ như thế nào, và dân Mỹ sẽ bỏ phiếu như thế nào. Kể cũng khó lừa thật. Nếu nói về chính sách và đường lối thi sự khác biệt giữa Dân Chủ và Cộng Hòa rõ ràng như ban ngày và ban đêm.

Nhưng nếu nói về cá nhân thì các chính khách Dân Chủ hay Chủ Tịch Đảng Phồn lớn cũng chỉ khác nhau như ông Ninh khác ông Ninh thôi. Giữa những ông như ông Michael Steele này và ông Charles Rangel của Dân Chủ, chỉ nhớ là dân biểu lâu năm mà

đến triều phủ, bén tâm lạng người nửa canh, biết làm gì bảy giờ" (11-4-10)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo, trừ số tuần qua, vì bận công vụ.

Cải Tổ Y Tế Được Thông Qua

30/03/2010

Cải Tổ Y Tế Được Thông Qua

Vũ Linh

...Obama vẫn chưa thấy tỷ lệ ủng hộ mình vượt qua 50%...

Cuối cùng thì chuyện phải đến đã đến. Hạ Viện với đa số khít nút 219-212 phiếu đã biểu quyết chấp nhận toàn bộ nguyên văn dự luật đã được Thượng Viện thông qua, với 34 dân biểu Dân Chủ bỏ phiếu chống cùng với tất cả 178 dân biểu Cộng Hòa. Nói cách khác: luật này là luật "độc đảng" vì chỉ được đảng Dân Chủ thông qua, nhưng chống đối thì lại là chống đối... lưỡng đảng!

Thượng Viện cũng đã thông qua dự luật điều chỉnh khác biệt giữa hai dự luật đã được hai viện thông qua, với đa số 56-43 phiếu qua thủ tục hòa giải (reconciliation), để khỏi Cộng Hòa không thể dùng thủ tục cùi giờ (filibuster) ngăn cản. Ba thượng nghị sĩ

Dân Chủ đã bỏ phiếu chống cùng với tất cả thượng nghị sĩ Cộng Hòa. Cũng không khác gì bên Hạ Viện: hậu thuẫn thì độc đảng, chống đối lưỡng đảng.

Điều khoản mà các dân biểu bảo thủ Hạ Viện phản đối mạnh nhất là chuyện dùng công quỹ tài trợ phá thai. Để lấy phiếu của họ, TT Obama cam kết sẽ ra chỉ thị (executive order) cấm chuyện này. Cam kết này đã thuyết phục được 12 dân biểu bảo thủ Dân Chủ chấp nhận dự luật, nếu không thi đĩ nhiên dự luật đã bị đánh bại ngay tại Hạ Viện.

Chương trình y tế mới này cực kỳ phức tạp. Một số điều khoản sẽ áp dụng ngay, phần lớn điều khoản khác sẽ có hiệu lực vào năm 2014, thậm chí có điều khoản chỉ có hiệu lực kể từ 2018. Việc dự luật được thông qua không là một ngạc nhiên khi đảng Cộng Dân kiểm soát tuyệt đối Tòa Bạch Ốc, Thượng Viện và Hạ Viện.

Điều đáng ngạc nhiên là đã mất trên một năm mới thông qua được. TT Obama ngay sau biểu quyết của Hạ Viện, đã tuyên bố đây là một chiến thắng lớn cho dân Mỹ (a great victory for the American people). Đúng ra, ông phải nói đây là chiến thắng lớn cho một thiểu số dân Mỹ mới phái. Theo thăm dò dư luận mới nhất (22 tháng Ba) của CNN, chỉ có một thiểu số 38% dân Mỹ ủng hộ dự luật cải tổ, trong khi đa số 59% chống.

Phi cấp tiến hoan hô hét mồm, kể cả lảnh tụ muôn năm Fidel Castro cũng hò hét ca tụng người mà TT Nga Medvedev gọi là "đồng chí mới của tôi" (my new comrade). Triều thàn phe ta đã tung hô luật này là biến cố lịch sử tương tự như các luật thành lập quỹ an sinh xã hội năm 1935 của TT Roosevelt và luật thành lập Medicare năm 1965 của TT Johnson. Điều họ không nói là cả hai luật này lúc đó đều được sự ủng hộ mạnh mẽ của dân chúng và thông qua quốc hội với đa số phiếu ủng hộ của đảng đối lập Cộng Hòa.

Điều luật cải tổ y tế sẽ đưa TT Obama vào lịch sử như tác giả một bộ luật độc đảng duy nhất trong lịch sử cận đại Mỹ, được thông qua mà không có được một phiếu của phe đối lập tại cả Thượng Viện lẫn Hạ Viện. Dân Chủ dĩ nhiên chỉ trích Cộng Hòa tiêu cực ngang bướng không chịu hợp tác với chính quyền Dân Chủ. Ngược lại, Cộng Hòa đã kích khởi đa số Dân Chủ ngoan cường, coi thường tiếng nói của thiểu số đối lập, và bất chấp luôn cả ý kiến chống đối của đa số dân chúng, trong khi Dân Chủ đang nắm đa số với 57 ghế, thắng lớn tại Thượng Viện, chiếm được đa số kiểm soát với ít nhất là 60 ghế, trong khi bây giờ Cộng Hòa chỉ có 41 ghế, và 3) chiếm được Tòa Bạch Ốc để tránh trường hợp một tổng thống Dân Chủ đúng quyền phủ quyết để ngăn chặn chuyên thù hối luật. Nói cách khác, phải nắm quyền kiểm soát tuyệt đối Tòa Bạch Ốc, Thượng Viện và Hạ Viện, như bây giờ Dân Chủ đang có. Cả ba điều kiện đều cực kỳ khó thực hiện trong tương lai gần. Cố điều chắc chắn là cải tổ này sẽ tác động mạnh bão cử cuối năm nay và sẽ giúp đảng Cộng Hòa chiếm lại được nhiều ghế trong quốc hội.

Hiện nay đã có 14 tiểu bang đưa đơn kiện chính phủ liên bang vì dự luật này vi phạm Hiến Pháp, và it ra là 23 tiểu bang khác đang cứu xét vấn đề thưa kiện. Nhiều người cho rằng những vụ thưa kiện này mang màu sắc chính trị nhiều hơn luật pháp. Nhưng chính báo "phe ta" Washington Post cũng đã nhận định vấn đề không gian dì như vậy. Ta hãy chờ xem.

Trên bản chất, dự luật cải tổ y tế là điều tốt và cần thiết, bảo đảm việc đại đa số dân Mỹ có được bảo hiểm y tế, cũng như không cho phép các hãng bảo hiểm từ khước trả tiền những trường hợp đã có bệnh trước (pre-existing conditions). Khó ai có thể phủ nhận đây là hai nhu cầu cực kỳ quan trọng và cần thiết. Nước Mỹ với tư cách là một nước văn minh tiên tiến nhất thế giới không thể không có bảo hiểm y tế cho toàn dân.

Một số người ủng hộ TT Obama, đã chỉ trích những người chống dự luật nếu không phải là cung hào ác bá "nhà giàu", thi cũng chỉ là ích kỷ, không muốn cho tất cả mọi người có bảo hiểm. Đây chỉ là đà kích thiêu lương thiện. Không ai chống lại ý kiến bắt các hãng bảo hiểm phải trả những bệnh đã có từ trước.

Vấn đề tranh cãi bây giờ là 1) chi phí không lồ của dự luật, 2) cải tổ sẽ đưa đến tình trạng chi phí y tế gia tăng chứ không phải giảm như hứa hẹn.

Trên dưới một ngàn tỷ trong mười năm tới, đó là số tiền chúng ta sẽ phải trả cho cuộc cải tổ TT Obama đề nghị. Không để dâng chút nào trong thời điểm sa sút kinh tế, thất nghiệp tràn lan hiện nay. Chính phủ liên bang chịu một phần lớn chi phí, nhưng các tiểu bang cũng phải gánh vay và gánh chịu. Thủ đốc California đã tính chi phí của California sẽ vào khoảng 2-3 tỷ một năm và sẽ thành gánh nặng lớn cho các tiểu bang đang bị đe dọa phá sản này. Có thể nhiều loại thuế, và lệ phí tiểu bang sẽ phải tăng và các dịch vụ của tiểu bang sẽ bị giảm, một số công chức sẽ bị sa thải.

Cộng đồng người Việt chúng ta từ San Jose đến Bolsa cần theo dõi để xem sẽ bị ảnh hưởng như thế nào.

Dân Mỹ có câu "there is no free lunch", không có bữa ăn nào miễn phí. TT Obama dự trù một ngàn tỷ chi phí sẽ được trả qua:

1. tăng thuế "nhà giàu", hay đúng hơn, tăng số đóng góp vào quỹ Medicare của những người có lợi tức trên 200 ngàn đô một năm, hay gia đình có lợi tức trên 250 ngàn (dự trù thu 200 tỷ);

2. tăng thuế và phí đánh trên các hàng bảo hiểm, các hàng bảo chí thuế có hay sản xuất dụng cụ y khoa (dự trù thu trên 100 tỷ);

3. giảm sự gia tăng của Medicare trong mười năm tới (dự trù tiết kiệm gần 500 tỷ); tiền bồi hoàn Medicare cho các bác sĩ sẽ bị giảm 21%, tiền bồi hoàn Medicare cho nhà thương sẽ bị cắt 1,3 tỷ, so với với mức dự trù nếu không có cải tổ;

4. đánh thuế trên các chương trình bảo hiểm y tế đất liền của những "nhà giàu" hay của các nghiệp đoàn, gọi là "cadillac plan" (dự trù thu 150 tỷ);

5. thu hồi quỹ chế miễn thuế cho một số dịch vụ y tế mà các công ty cấp cho nhân viên.

Đối với người ta trại đầu tiên, định nghĩa "nhà giàu" ở đây hơi khắt khe, và sẽ tác hại cho nhiều tiểu thương có lợi tức trên 250 ngàn một năm. Có nhiều hy vọng mấy ông bà chủ doanh nghiệp sẽ chuyển thuế này lại cho khách hàng bằng cách tăng giá, kiểu ông chủ tiệm phở hay siêu thị trong khu Bolsa sẽ tăng giá hàng của họ.

Về nguồn tài trợ thứ hai thì mọi hy vọng đều vô ích, bao gồm là máy đại gia này sẽ tăng giá hàng hóa và dịch vụ của họ để bù lại phụ phí, và người bệnh sẽ lánh dứ.

Nguồn thu thứ ba sẽ đưa đến tình trạng một số không nhỏ bác sĩ -nhất là các bác sĩ chuyên môn- và nhà thương sẽ không nhận bệnh nhân có Medicare nữa. Với số lượng bác sĩ và nhà thương giảm đi trong khi số người được bảo hiểm gia tăng ba chục triệu, trong đó một phần không nhỏ sẽ lánh Medicare hay Medicaid, chúng ta sẽ có dịp làm quen với "xếp hàng chờ đợi", chờ đến phiên mình lâu hơn, vài ngày hay vài tuần hay vài tháng mới lấy hẹn được với bác sĩ hay nhà thương. Và nhiều người sẽ phải đến bác sĩ.

Thuế trên cadillac plan sẽ chỉ có hiệu lực kể từ năm 2018.

Nguồn thu chót hét sức phức tạp, chưa ai rõ sẽ tác dụng như thế nào. Công ty AT&T cho biết sẽ bị lỗ ngay một tỷ trong quý đầu tiên của năm tới. Chắc chắn AT&T sẽ không "hy sinh" vui vẻ nhận cái lỗ này và sẽ tìm cách chuyển gánh nặng này lên khách hàng.

TT Obama khẳng định cải tổ sẽ giúp:

- ba chục triệu người có bảo hiểm và cả triệu người khác có bệnh từ trước sẽ được bảo hiểm;

- cắt giảm chi phí y tế.

Không ai phản đối vấn đề đầu, nhưng không ai tin về sau hết.

Thuần túy trên lý luận, ta cũng thấy luật cung cầu: số người có bảo hiểm gia tăng ba chục triệu người trong khi số bác sĩ, nhà thương không đủ, làm sao chi phí giảm được? Đã vậy, từ nay các hãng bảo hiểm sẽ không có quyền từ khước trả tiền những trường hợp đã có bệnh trước cũng như không được giới hạn mức bảo hiểm. Các hãng bảo hiểm sẽ phải trả tiền đầy đủ cho các bệnh ngặt nghèo tốn kém, và sẽ chỉ còn hai lựa chọn: 1) tăng giá bảo phí, hay 2) khai phá sản.

Theo phong cách Cộng Hòa, ưu tiên số một hiện nay là cắt giảm chi phí y tế quá cao. Khối Cộng Hòa đưa ra một đề nghị nhưng đã bị khói Dân Chủ phớt lờ đi. Đó là việc duyệt xét lại toàn bộ luật bồi thường tai nạn y tế. Hiện nay, những bồi thường này hầu như không có giới hạn, các bác sĩ hay nhà thương gáy ra tai nạn có thể bị thưa hàng chục triệu như không. Do đó bát bộ họ phải đóng bảo hiểm nghề nghiệp rất cao, đồng thời cũng phải thực hành cách chữa bệnh "phòng thân" rất tốn kém là bắt con bệnh phải qua đủ loại thử nghiệm, phản ứng với các chất, chiết xuất có thể có trong trường hợp bị thưa kiện.

Nếu thay đổi luật, giới hạn sự bồi thường hoặc kiện tụng (tort reforms) thì sẽ giảm được phần lớn những thử nghiệm rườm rà không cần thiết và chi phí bảo hiểm nghề nghiệp quá tốn kém này. Từ đó tiền bác sĩ, nhà thương sẽ giảm mạnh. Nhưng phong cách Cộng Hòa không dám để đến chi lý do thực tế là các luật sư triệu phú chuyên thưa kiện mày chém này (trial lawyers giống như cựu ứng viên phó TT Dân Chủ John Edwards) là khối hậu thuẫn tài chính lớn nhất của đảng Dân Chủ.

Bây giờ còn quá sớm để xác định thái độ của dân Mỹ. Chúng ta sẽ phải chờ đến tháng 11 năm nay để xem kết quả cuộc bầu cử quốc hội như thế nào. Theo báo New York Times, cải tổ này có thể là thành quả vĩ đại để đời của TT Obama, nhưng cũng có thể là một sự thất bại của đảng Dân Chủ. Dù sao, cần nói thêm là sau hai lần ký văn kiện ban hành đạo luật, cho đến ngày 26, ông Obama vẫn chưa thấy tỷ lệ ủng hộ mình vượt qua 50% (trung bình vẫn chỉ khoảng 47%), nếu có tái tranh cử ngày bảy giờ với bất cứ ứng viên Cộng Hòa nào thì cũng chỉ ngang ngửa và nhất là đa số dân Mỹ vẫn cho rằng ông sẽ là Tổng thống một nhiệm kỳ! Cộng lịch sử lầm...

Về lâu về dài, TT Obama hứa hẹn cải tổ y tế, ngoài việc cung cấp bảo hiểm cho hơn ba chục triệu người, sẽ hạ thấp chi phí y tế cho tất cả mọi người, tiền mua bảo hiểm (bảo phí) sẽ không tăng, đại đa số dân chúng sẽ không phải trả thêm một đồng thuế nào, mà cũng không mất bát cứ quyền lợi y tế (Medicare - Medicaid hay Medical) nào. "Hy vọng" cái bánh vẽ khổng lồ sẽ thành sự thật.

Nếu không thì ta cũng... đánh chịu thôi vì cái tội cá tin, thích... ăn bánh vẽ. Thời gian sẽ trả lời. (28-3-10)

Đinh Chính: Bài viết "Chính Quyền Dân Chủ Thanh Liêm Hơn" đã nhận được nhiều phản ứng của độc giả, khen chê đều có. Một số độc giả đã lưu ý tác giả vài điểm như sau:

- Bà vợ dân biểu John Conyers không phải là "thường dân", mà là nghị viên thành phố Detroit, bị FBI quay phim nhận tiền hối lộ \$50.000 để chuẩn nhận một dự án của thành phố này.

- Có một bài báo trên Washington Post năm 2008 đã cho biết bà Laura Bush đã có 16 phụ tá và một số thư ký.

- Trường Oregon State University đã nhận được 26 triệu tiền kêu cầu chử không phải 17 triệu, và trường này cũng đã cho biết việc gia hạn hợp đồng thêm hai năm cho ông bầu Craig Robinson không liên quan gì đến số tiền đã nhận. Tin này khó kiểm chứng vì dĩ nhiên không ai nghĩ trường này sẽ xác nhận là có sự đối chác!

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Yulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi Thứ Ba.

Hy Vọng Của Đảng Cộng Hòa

19/01/2010

Hy Vọng Của Đảng Cộng Hòa

Vũ Linh

...Dân Chủ sẽ hết cõi tung hoành một mình một chợ như hiện nay...

Còn 10 tháng nữa thì dân Mỹ sẽ lại đi bầu. Hơn một phần ba các thượng nghị sĩ (37 vị) và tất cả các dân biểu Hạ Viện (435 vị) sẽ ra tranh cử lại. Cho đến nay, tất cả các thăm dò dư luận cho thấy một chiều hướng phần khởi cho đảng Cộng Hòa. Có nhiều tiếng nói nhắc nhớ lại cuộc bầu cử năm 1994 khi đảng này lật ngược thế cờ, đại thắng, nắm đa số kiểm soát cả thượng viện lẫn hạ viện, lần đầu tiên trong hơn 40 năm. Thật ra, có lẽ đảng Cộng Hòa hô hét quá sớm.

Theo truyền thống chính trị Mỹ, các cuộc bầu cử quốc hội thường đưa đến việc thắng cử của đảng đối lập với đảng của tổng thống đương nhiệm, do đó, điều bình thường là đảng Cộng Hòa hy vọng chiếm được vài ghế của phe Dân Chủ trong kỳ bầu tới.

Chiếm được bao nhiêu, đó chính là vấn đề.

Hiện nay, đảng Dân Chủ nắm quyền kiểm soát tuyệt đối cả hai viện, với tỷ lệ 60-40 tại Thượng Viện, và 256-178 (một ghế trống) tại Hạ Viện. Có nghĩa là đảng Dân Chủ dù phiếu tại cả hai viện để ban hành hay thay đổi bất cứ điều luật nào, cũng như bổ nhiệm hay truất nhiệm bất cứ viên chức liên bang cao cấp nào, như các bộ trưởng, thư trưởng, tướng lãnh, quan tòa kể cả các quan tòa của Tối Cao Pháp Viện. Với một tổng thống cùng đảng trong Tòa Bạch Ốc, đảng Dân Chủ đang nắm quyền kiểm soát tuyệt đối giường máy chính trị Mỹ, trong khi đảng Cộng Hòa chỉ có thể ngồi ngoài là ô phản đối.

Sự kiện này được đảng Dân Chủ ý thức rất rõ là cơ hội hiếm có để có thể thay đổi hướng đi của chế độ, lật ngược lại hướng bảo thủ mà nước Mỹ đã đi theo từ thời TT Reagan đầu thập niên 80 đến giờ, thực thi nhiều chính sách cấp tiến mà họ mơ ước

nhưng không thể thực hiện được trong gần ba thập niên qua.

TT Obama thuộc thành phần cấp tiến, có lẽ cũng không phải đến độ cực đoan, nhưng ông bị áp lực nặng nề của khối cấp tiến cực đoan là khối cùi trỏ nồng cốt của ông. Họ cũng nhìn thấy cơ hội hưu đế có những thay đổi vĩ đại, từ chấm dứt các cuộc chiến tại Iraq như tại Afghanistan, xung thang cuộc chiến chống khủng bố, thừa nhận hôn nhân đồng tính, mở rộng bảo hiểm và dịch vụ y tế, hạn chế quyền lực của giới tài phiệt, phục hồi nghiệp đoàn, nhà nước can thiệp mạnh vào tất cả mọi sinh hoạt kinh tế, xã hội, giáo dục... Bất chấp những cái giá phải trả như bớt an toàn, giới hạn tự do cá nhân để tăng cường một guồng máy thứ lại ít hữu hiệu mà đầy phi phạm, đưa đến thảm thùng ngân sách phải bù đắp bằng giá tăng thuế trực tiếp hay gián tiếp hay vòi hính.

Kết quả là TT Obama và đảng Dân Chủ đã và đang tung ra những chương trình đồ sộ tôn kính một cách khung khép, có thể đưa đến thảm thùng ngân sách hàng chục ngàn tỷ, mà người kế vị TT Obama cũng như con cháu chúng ta sẽ lãnh đủ gánh nặng trong khi chưa rõ sẽ hưởng những lợi lộc gì.

Lấy ví dụ cuộc cải tổ y tế còn đang được tranh luận. Nếu được chấp nhận như đề nghị thì các biện pháp trang trải chi phí như tăng thuế, tăng phí y tế, cắt giảm Medicare... sẽ được áp dụng ngay sau khi luật được ban hành trong khi việc già tăng bảo hiểm cho những người không có bảo hiểm hay có bảo hiểm không đủ, sẽ chỉ có hiệu lực sau năm 2013. Đại khái đó là cái mảnh thu tiền trước, cung cấp dịch vụ sau để có thể giảm thiểu chi phí của kế hoạch và giới hạn bớt thảm thùng ngân sách hầu lọt qua cái biểu quyết.

Dân Mỹ cũng bắt đầu nhìn thấy những chi tiêu đáng e ngại và đã suy nghĩ lại. Trong khi đảng Dân Chủ thua hai cuộc bầu cử thống đốc tại hai tiểu bang then chốt Virginia và New Jersey, thì chính TT Obama cũng thấy mức hậu thuẫn của mình rớt như sụng, nhanh hơn bất cứ tổng thống Mỹ nào trong lịch sử cận đại.

Ngoài ra, hiện có ít nhất là hai thượng nghị sĩ Dân Chủ đang bị đe dọa mất ghế vì họ đều bỏ phiếu ủng hộ cuộc cải tổ y tế của phe Dân Chủ trong khi cuộc cải tổ đó lại bị chống đối mạnh mẽ trong tiểu bang của họ (Nebraska, Arkansas). Một thượng nghị sĩ khác (Robert Byrd của Virginia) quá lớn tuổi, đang nắm liệt giường tại nhà thương, có thể qua đời nay mai (phải đi xe cứu thương ra quốc hội để bỏ phiếu cho Dân Chủ có đủ túc số 60 phiếu khi Thượng Viện biểu quyết về dự luật cải tổ y tế cách đây ít tuan).

Nếu chẳng may ông qua đời thì người kế nhiệm sẽ được Thủ Thống Đảng Cộng Hòa mới đắc cử bổ nhiệm.

Hai thượng nghị sĩ Dân Chủ cũng đã thông báo quyết định không ra tranh cử lại năm nay (Connecticut và North Dakota), mờ ra cơ hội cho Cộng Hòa lấy lại ít nhất là North Dakota là tiểu bang bảo thủ đã bầu liên tục cho Bush và McCain.

Nói cách khác, có ít nhất là năm ghế thượng nghị sĩ Dân Chủ đang bị đe dọa.

Tại tiểu bang Massachusetts, một tiểu bang cấp tiến nhất nước, cuộc bầu cử đặc biệt bầu thượng nghị sĩ thay thế TNS Ted Kennedy mới qua đời, cũng đã trở thành gay go bất ngờ, khiến giờ chót TT Obama rời Bill Clinton phải bay lên vận động cho ứng viên Dân Chủ. Điều ấy phơi bày rõ những khía cạnh của đảng Dân Chủ vi diệu xa về phía tâ.

Phe Dân Chủ hiện ngày thực sự đang ở trong tình trạng hết sức lo lắng. Như ta đã biết, tại Thượng Viện, đa số của họ tuy là tuyệt đối nhưng lại chỉ vừa khít con số mà nhiệm 60 ghế. Chi cần mất một ghế là họ sẽ trở thành hoàn toàn bất lực ngay nếu phe Cộng Hòa nhất trí đoàn kết.

Tại Hạ Viện, phe Dân Chủ nắm một số rất lớn (78 ghế). Nhiều dự báo cho thấy họ cũng sẽ gặp rắc rối. Những chương trình vĩ đại cũng như những thảm thùng ngân sách khổng lồ, và cuộc cải cách y tế quy mô, đã gây lo lắng hay bất mãn công khai trong khối cùi trỏ báu, trong khi một số không những vi dân biếu Dân Chủ đang đại diện cho những vùng bảo thủ.

Khối bảo thủ Cộng Hoà nhìn thấy đây là cơ hội vàng lên phản công. Họ đang tích cực tấn công phe Dân Chủ, khai thác mọi sai lầm, sơ hở, đồng thời cũng đang cố gây quỹ, dì tim nhân tài mới để đưa ra tranh cử cuối năm nay.

Theo những thăm dò dư luận mới nhất, phe Cộng Hòa có nhiều hy vọng chiếm lại được ít ghế tại cả hai viện. Nhưng không ai nghĩ là họ sẽ lật ngược được thế cờ, chiếm được đa số kiểm soát. Cái khó khăn lớn nhất của Cộng Hoà là những thất bại của cựu TT Bush và nhóm Cộng Hòa lãnh đạo trước đây quá lớn và quá gần, thiên hạ chưa satura, được, nhất là khi TT Obama không bỏ lỡ bất cứ cơ hội nào để nhắc lại và đồ thừa. Dân Mỹ cũng rộng lượng hiểu rõ là một năm còn quá ít để TT Obama có thể làm được gì lớn lao, nên tuy họ không vui nhưng cũng chưa sẵn sàng bác bỏ hoàn toàn Obama.

Cái khó khăn lớn thứ hai là Cộng Hoà cho đến nay chỉ giới chỉ trich trong khai lại không đưa ra được những giải pháp thay thế cụ thể và háp dẫn. Điểm hình là trong cuộc cải tổ y tế, đa số dân Mỹ không ủng hộ kế hoạch cải tổ của TT Obama và phe Dân Chủ vi lo sợ mất những quyền lợi đang có mà lại phải trả chi phí y tế cao hơn để mang bảo hiểm cho hàng chục triệu người khác. Nhưng họ cũng không chấp nhận kế hoạch "vẫn như cũ" của phe Cộng Hòa vi dân Mỹ nói chung vẫn cảm thấy có cái gì không ổn khi hàng chục công dân Mỹ không có bảo hiểm y tế.

Ngoài ra, phe Cộng Hòa cho đến nay vẫn chưa nêu lên một nhân vật sáng giá nào. Ngôi sao McCain đã lùi sau khi thất cử tổng thống. Các ứng viên tranh cử tổng thống khác cũng chẳng có gì sáng giá. Bà Sarah Palin tuy đã nổi tiếng nỗi dám với cuốn sách Going Rogue (Nổi Loạn), nhưng vẫn chưa thuyết phục được nhiều người về khả năng an bang thế của bà. Phần lớn các nhân vật khác đều có tiếng nói bị giới hạn trong tiểu bang hay thành phố của mình thôi, chứ chưa đạt được tầm vóc liên bang. Thông điệp mới không có, mà lãnh tụ mới cũng vẫn chưa xuất hiện. Đó là bài toán lớn của đảng Cộng Hoà.

Đi nhiên bây giờ còn quá sớm để có thể tiên đoán chính xác vi trong chính trị Mỹ, một năm dài bằng một thế kỷ. Tuy vậy, ta cũng có thể có nhận định sơ khởi là trong kỳ bầu cử tháng Mười Một năm nay, đảng Cộng Hòa sẽ gặm nhấm được một số ghế đáng kể, có thể cải giàn khôi da của phe Dân Chủ, và như vậy tính nết có thể mạnh hơn nếu họ liên minh được với khối dân cùi bắp thù trong Dân Chủ.

Đặc biệt là tại Thượng Viện, không ai nghĩ Cộng Hòa sẽ lật ngược được thế cờ chiếm được đa số 60 ghế, nhưng có rất nhiều hy vọng Dân Chủ sẽ mất đa số tuyệt đối 60 ghế. Tuy Cộng Hòa chưa đủ khả năng lật ngược những sắc luật đã được khôi cấp tiến ban hành, nhưng chắc chắn khối Dân Chủ sẽ hết cùi tròn hoàn hồn một mình một chyện như hiện nay được nữa và cải trùn cấp tiến cựu đoàn sẽ bị thắng lại.

Và đây sẽ là vấn đề lớn nhất của TT Obama.

Ông y thức rõ ràng cơ hội độc đáo của ông có nhiều hy vọng chấn dứt cuối năm nay. Do đó, bằng mọi giá, ông phải tìm cách cho thông qua những biện pháp cấp tiến nhất, trong vấn đề cải tổ y tế, hâm nóng địa cầu, cải tổ tài chính, rút quân tại vùng Vịnh, chiến lược chống khủng bố. Có nhiều người trách TT Obama ôm đòn quá nhiều, nhưng thực tế mà nói, ông không có nhiều lựa chọn: không làm bây giờ thì sẽ không bao giờ làm được nữa. Như cuộc cải tổ y tế hiện nay, nếu không thông qua được đầu năm nay thì sẽ không có hy vọng được thông qua nữa để rồi sẽ chìm xuống như cuộc thử nghiệm của bà Hillary Clinton năm 1993.

Nói tóm lại, đảng Dân Chủ đang gặp khó khăn vi đã định giài sẽ làm chiến thắng năm 2006 và 2008 của họ. Họ tưởng dân Mỹ đã ngả nặng về phía tâ nêng ra những chính sách thiên tả quá xa. Trong khi thực tế dân Mỹ chỉ bỏ phiếu trong tinh thần muốn thay đổi, không muốn tiếp tục con đường của Bush, muốn ôn hòa hơn nhưng không có nghĩa là quá thiên tả. Bây giờ họ lo sợ và bất mãn với khối cấp tiến cựu đoàn, nhưng lại vẫn chưa quên những quả đắng của khối bảo thủ dưới thời Cộng Hòa Bush.

Có nhiều khía cạnh là một số lớn cùi trai sẽ không đi bầu vi chưa biết phải bầu thế nào. (17-1-10)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Phải Đạo Chính Trị?

22/12/2009

Phải Đạo Chính Trị"

Vũ Linh

...TT Obama đang cố gắng phát cờ trắng!

Tin tức báo chí gần đây đã nhắc nhiều đến chuyện "phải đạo chính trị" (political correctness) của Mỹ. Một anh sĩ quan quân y gốc Palestine, sùng đạo Hồi mạnh mẽ, không bao giờ bỏ lỡ dịp đà kích cuộc chiến của Mỹ tại Iraq và Afghanistan, hô hào các biện nhân của anh chống lại cuộc chiến, và lại còn công khai ủng hộ việc "cắt cổ và đỗ đầu nòng vào họng bọn bất trung" không theo đạo Hồi. Ấy vậy mà vi lý do "phải đạo chính trị", chẳng những không ai dám dụng đến anh ta mà lại còn thăng chức anh từ đại úy lên thiếu tá. Thuyên chuyển anh qua một trại tại Texas. Chuyện gì xảy ra thì chúng ta đã biết. Anh ta không biết lên cơn điên, hay hành xử mang gi đó, nhảy lên bàn quor súng bắn chết một tâ quân nhân và bị thương hơn hai tâ.

Nguyên tắc "phải đạo chính trị" đặt cản trên cổ gắng tránh gây đựng chạm với càng nhiều người càng tốt, và dì xa hơn nữa, trên cổ gắng tôn trọng khái niệm thiểu số. Thế ché dân chủ dựa trên lý luận đa số thắng thiểu số, tuy nhiên, để tránh chuyện đa số áp thiếu số quá đáng đưa đến độc tài da số, khôi da số cần phải tôn trọng ý kiến và quyền lợi của khái thiểu số, nhất là tránh kỳ thị. Dù sao, khôi thiếu số cũng vẫn là một khối chính trị lớn, hay nói nôm na, một khối cùi trai rất đáng kể.

"Phải đạo chính trị" là nguyên tắc kinh bang thế đã có từ thời xưa thời xưa, nhưng đã đạt đến mức thường thura tại Mỹ từ khoảng thập niên sau mươi, khi các khái "thiểu số" bắt đầu công khai nói, đòi quyền lợi. Chẳng những dì binh đằng trên mặt luật pháp, không bị kỳ thị, mà còn đòi hỏi phải được tôn trọng trên phương diện nhân cách, không được dùng những từ ngữ có tính miệt thị. Trong đó có hai khôi quan trọng nhất là khôi da màu và khôi đồng tính. Từ đó phát xuất ra những danh từ mới, kiểu như "My gốc Phi Châu" (African-American) vi y giờ là da đen (black), chẳng hạn.

Trên nguyên tắc, tiến trình đó phải được coi như là một sự tiến bộ của nhân loại, vi xác định quyền bình đẳng giữa người và người, mà không bị ánh hưởng bởi một sự phân xét theo kiểu người này hơn người kia, bất cứ trên phương diện thế xác hay cá tính. Một người da đen chỉ là một người với một màu da "khác", không có nghĩa là một thứ công dân hạng hai. Một người đồng tính cũng thế, chỉ là một người có một ý thích khác, không có nghĩa là một người không đủ quyền công dân như bất cứ ai khác.

Trong các năm sau này, nước Mỹ càng ngày càng tiến xa hơn trong vấn đề phải đạo chính trị này. Dì xa hơn những khôi dân da màu và dân đồng tính, để áp dụng vào tất cả các khôi thiểu số.

Điển hình là khi xảy ra vụ 9/11, Nhà Nước Mỹ số dụng châm đến khôi Hồi giáo, có sức nhấn mạnh là cuộc chiến với một nhóm khung khát khứ không phải với khôi Hồi giáo. Ngay sau khi vụ tấn công xảy ra, TT Bush đã làm lễ truy diệu nạn nhân, và dì phải đưa một nhà truyền giáo Hồi giáo (imam) lên ngồi ghế hàng đầu. Nguyên tắc "phải đạo chính trị" được áp dụng triệt để, đưa đến nhiều tình trạng nếu khôi hãi thì cũng là ngồi ngắn.

Chẳng hạn như việc kiểm xét hành khách đi phi cơ. Cố lúc các nhân viên an ninh phải kiểm xét lại một số người ngoài việa qua các máy dò điện tử. Nhưng chỉ được quyền lúp theo ngẫu nhiên, kiểu như cứ năm người thi lấy ra một người để xét lại, dù người thứ năm đó là một bà lão người Trung Hoa, lụ khụ chóng gày di, hay một em bé gáy tóc vàng đang ôm một con gáu lồng. Chứ không được dụng đến người thứ tư cho dù đó là một anh thanh niên người Trung Đông, mạnh khỏe, ráu riết rạp, đeo theo cái bi to tướng.

Nguyên tắc "phải đạo chính trị" được phe cấp tiến trong truyền thông, tri thức và Hò Ly Vong trọng vong triệt để. Như ta thấy trong phim "2012" gần đây: ông tổng thống Mỹ là da đen, ông khoa học gia cứu thế giới cũng là ông da đen, rồi sau con đại hồng thủy, tất cả bốn châu - Mỷ châu, Á châu, Úc châu - đều chìm dưới đại dương, chỉ còn một mảnh đất hứa cho nhân loại là... Phi châu!

Trò về câu chuyện ông sĩ quan quân y nêu trên. Dù lập trường anh rõ rệt và đáng lưu ý, nhưng anh vẫn ứng dụng tự tại cho đến ngày anh xác súng di bắn bắn đồng ngũ. Dì nhiên hiện nay ta chưa biết rõ nội vụ câu chuyện nên chưa hiểu rõ FBI đã biết nhưng không dám dụng vi sợ vi phạm vấn đề "phải đạo chính trị", hay là FBI lờ mờ chẳng hay biết gì. Nhưng dù sao thi hiện tượng "phải đạo chính trị" cũng thể hiện rõ ràng khi chưa biết đầu đuôi câu chuyện như thế nào mà hàng loạt các báo cấp tiến đã với vã tó cáo anh sĩ quan này bị dien, chứ không có ý đồ khùng bộ gi hay vi lý do tôn giáo nào, cho dù anh này đã vúra bắn vúra hò "Thượng Đế Vĩ Đại".

Chuyện truyền thông trong quá mực nguyên tắc "phải đạo chính trị" tuy quá đáng mà không quan trọng lắm. Nhưng nếu vi nguyên tắc "phải đạo chính trị" mà FBI hay quân cảnh Mỹ không dám dung đến anh sĩ quan này thì quả là nước Mỹ đã đì đến tình trạng quá lố. Mang tính mạng người dân ra thử thách.

Cũng không phải là chuyện dâng ngạc nhiên khi ta thấy Nhà Nước Mỹ đã có ý định mạnh mẽ trừng trị những người vi phạm cái mà Nhà Nước Obama cho là chuyện phải đạo chính trị. Điển hình là các viên chức CIA hay an ninh khác đang bị điều tra vi tội hành hung hay tra tấn các tù khùng bố.

Nhưng chưa hết.

Tin tức báo chí mới đây cho biết quân lực Mỹ đang dự tính truy tố ba quân nhân Mỹ ra tòa án quân sự vi tội "hành hung" một tù khùng bố. Cách đây khá lâu, tháng Ba năm 2004, cả nước Mỹ cũng như thế giới ngỡ ngàng nhìn các dài truyền hình chiếu hình bốn quân nhân thuộc lực lượng bắn quân sự Blackwater, được quân đội Mỹ thuê để tiếp tay ôn định tình hình quân sự lúc đó đang suy đồi tại Iraq. Những người này bị một nhóm khùng bố Iraq, bắt, tùng xéo, đốt, rồi treo xác cháy đen lên thành cầu tại thành phố Fallujah.

Một nhóm quân nhân thuộc lực lượng Navy Seal - Người Nhái- của Mỹ sau hơn năm năm truy lùng, bắt được một tên khùng bố cầm đầu cuộc giết người tàn bạo trên - Ahmed Hashim Abed - vào đầu tháng Chin vừa qua. Tên này được trao cho quân đội

Iraq xử lý. Nhưng mới đây, lại được trao lại cho lực lượng Người Nhái. Trên áo tên này có dính một vài vết máu khô chẳng ai biết được đã có từ bao giờ. Và dĩ nhiên hắn đã hô hoán là bị máy quân nhân Người Nhái hành hung. Chú hô hoán bị các quân nhân Iraq hành hung thì cũng không khác gì di kiện của kholai.

Một viên tướng tư lệnh Mỹ tại Iraq, tướng Charles Cleveland, vội vã làm thủ tục truy tố ba quân nhân Người Nhái ra trước Tòa Án Quân Sự: Julio Huertas, Jonathan Keefe, và Matthew McCabe. Anh đầu về tội danh đã đánh (hit) tên khủng bố và hai người kia bị truy tố vì có ý đồ khinh láp hành động của người đồng ngũ. Ba quân nhân này có thể sẽ bị tù, giáng chức, và đuổi ra khỏi quân đội.

Trên ánh sáng, tên này không ai chối cãi được. Và cũng trên nguyên tắc, ba anh này đã phạm tội, cần trừng phạt. Nhưng vấn đề ở đây là biện pháp trừng phạt thế nào thì hợp tình và hợp lý.

Theo các binh luận của một vài cơ quan ngôn luận báo thù, thì chuyện một quân nhân tung ra một quả đấm hay một cái đá, là chuyện thường xảy ra trong không khí căng thẳng của chiến tranh. Và bình thường đối với những tội với vấn như vậy, thì người quân nhân thù phạm có thể bị xé lõi lên chửi cho một trận, hay cảnh cáo, hay phạt giam kỷ luật một hai ngày là xong.

Nhưng trong trường hợp này, viên tướng tư lệnh - hiểu ý tổng thống - đã làm rùm beng và truy tố ra tòa án quân sự với những hình phạt gắt gao nhất trong quân đội. Để phòng thân và bảo vệ máy ngồi sao trước ngực, ông ta không cần điều tra cho rõ ngon nguội, chỉ cần có một tên khủng bố tố cáo là ông với hành động lèo. Chuyện tang chứng và có tội hay không, ông bắn cái cho tòa án lo.

Chẳng những ta nhìn thấy cách mà Việt Nam ta gọi là dùng dao mổ trâu để đập muối, mà tè hon nữa, công trạng của những quân nhân này, vất vả hơn năm năm truy lùng mới bắt được thủ phạm, cũng không được ghi nhận. Ở đây ta nhìn thấy rõ chính quyền Obama, trong ý định của họ với khôi Hồi giáo, đã đưa cái nguyên tắc "phai đạo chính trị" đổi với khôi Hồi giáo đến mức tuyệt đối. Chẳng những không dám dựng đến khôi Hồi giáo nói chung, mà dì xua hon thế nữa, đã biến ngay ca máy tên khủng bố thành những thứ bất khả xâm phạm, không ai được đụng tới. Một anh quân nhân hay nhân viên an ninh hay CIA nào vò tinh hay cố ý đụng đến thì sẽ bị thẳng tay truy tố đến mức tối đa.

Đây hiển nhiên là một thông điệp mà TT Obama muốn nhắn mạnh để mọi người, nhất là khôi Hồi giáo, thấy rằng ông không phải là anh cao bồi Bush, và những lời cầu hòa và xin lỗi của ông đối với khôi Hồi giáo là do thành ý thành tâm thực sự. Và ông sẵn sàng chứng minh bằng những hành động cụ thể.

Có thể đúng như TT Obama và giới truyền thông cấp tiến khẳng định, đây là sách lược đúng và hữu hiệu để giải quyết cuộc chiến chống khủng bố, nhưng chúng ta cũng có quyền nghĩ ngợ.

Những hành động và lời nói của TT Obama có thể đã làm "mát lòng" một số dân Hồi giáo, nhưng đối với những tên khủng bố quá khích, thì những lời xin lỗi, hay những hành động "phai đạo chính trị" của TT Obama, nếu không làm cho chúng phi cùi, thì cũng chỉ chứng minh cho chúng là chúng đã khai phục được cop giấy Cờ Hoa bằng bạo lực và khủng bố.

Sách lược đối phó với phong trào Hồi giáo quá khích của TT Obama còn đang được lưu ý dưới một khía cạnh khác khi ta nhìn qua Âu Châu. Ai cũng biết Âu Châu nói chung có khuynh hướng cởi mở cấp tiến hơn Mỹ rất nhiều trong các vấn đề xã hội, văn hóa. Âu Châu cũng là nơi mà mỗi năm hàng chục ngàn dân Hồi giáo từ Ả Rập và Bắc Phi được chấp nhận làm cư dân hợp pháp, không kể cả ngàn người khác du nhập bất hợp pháp. Khối dân thiểu số đó ngày một lớn mạnh và ảnh hưởng chính trị của họ cũng ngày một lớn mạnh theo.

Nhưng không phải vì vậy mà các nước Âu Châu phải đưa các nguyên tắc "phai đạo chính trị" lên bàn thờ. Bên Đan Mạch, đã có những bài báo, hay phim công khai chỉ trích tính quá khích của Hồi giáo. Tại Pháp, chính phủ chính thức cảm nín sinh không được quan khán che tóe cho khôi Hồi trong các trường học, vì cho đó là một biểu tượng tôn giáo, không thích hợp cho học sinh. Bên Thụy Sỹ, dân chúng tinh Nyon gần Geneve, trong một cuộc trưng cầu dân ý, đã biểu quyết cấm không được xây những tháp cao và hoa (minarets) trên các đền Hồi giáo tại Thụy Sỹ.

So sánh hai cách tiếp cận vấn đề, người ta có cảm tưởng như TT Obama đang cố gắng phát cờ trắng! Xin được hai chữ bình an. Nhất là khi ta nhìn vào quyết định về chiến lược Afghanistan mới của TT Obama: tung quân vào Afghanistan để bảo vệ cuộc tháo chạy vào trước mùa bão cù năm 2012, như báo phe ta New York Times đã nhận định.

Đó có phải là thông điệp mà TT Obama muốn chuyển đến Osama Bin Laden hay không" (20-12-09)

Quý đọc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Yulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi Thứ Ba.

Thông Điệp Nobel Hòa Bình

15/12/2009

Thông Điệp Nobel Hòa Bình

Vũ Linh

...tăng quân đế bảo vệ cuộc triệt thoái trước mùa tranh cù năm 2012...

Đầu tháng 12, TT Obama bay vù qua Na Uy, dừng chân tại đây chưa đầy 48 tiếng đồng hồ để nhận giải Nobel Hòa Bình 2009. Thiên hạ chờ xem tổng thống sẽ nói gì khi nhận giải này, vì ai cũng biết, kể cả chính tổng thống, là ông chưa có một thành tích gì xứng đáng để nhận giải này.

Và TT Obama đã đọc một bài diễn văn dài và trọng nay đã diễn biến đúng theo dự đoán: "phe ta" phủ phục xuống để tung hô, "phe địch" xúm vào chê bai.

Nữ ký giả cấp tiến hàng đầu Ruth Marcus của Washington Post đã nhận là đoạt giải quán quân. Dưới tựa đề "Điển văn Nobel xuất sắc của Obama" (Obama's brilliant Nobel speech), bà ca tụng TT Obama đã can đảm nói đến "sự thật phủ phàng là chúng ta sẽ không thể xóa bỏ tranh chấp bạo lực trong thế hệ chúng ta. Sẽ có lúc các nước - hành động riêng rẽ hay qua hợp tác với nhau - thấy rằng việc dùng vũ lực chẳng những cần thiết mà còn được chấp nhận là có tính đạo đức".

Bà Marcus kết luận là bài diễn văn chẳng những trình bày tinh túng quát của TT Obama về hiện tình thế giới, mà cũng chứng minh TT Obama đã trưởng thành nhiều trong chức năng tổng thống.

Ký giả Fareed Zakaria của Newsweek cũng lập luận tương tự như bà Marcus, tung hô tinh quan trọng của bài diễn văn vì nó phản ánh cái nhìn "vừa thực tế vừa lý tưởng" của TT Obama. Ông nhấn mạnh câu tuyên bố của TT Obama: "mở mắt nhìn cho rõ ràng, chúng ta có thể hiểu được là sẽ có chiến tranh, và sẽ phải có giải tranh thủ cho hòa bình".

Nữ ký giả Ellen Ratner viết trên FoxNews khen ngợi TT Obama là người có "viễn kiến sâu sắc, hiểu được tính phức tạp của nhân loại cũng như của chiến tranh, hòa bình, tốt và xấu".

Không biết quý đọc giả nghĩ sao, riêng kẻ viết này thấy thật ngạc nhiên.

Bất cứ người nào có một chút hiểu biết tối thiểu về lịch sử nhân loại cũng có thể ý thức được loài người từ ngày khai thiên lập địa cho đến giờ đã trải qua hàng vạn cuộc tranh chấp bạo động, và vạn thiên niên nứa cũng sẽ còn tranh chấp bạo động tiếp tục.

Có lẽ chỉ những trẻ em ngày nay mới tin rằng nhân loại, nhất là trong thế hệ hiện tại, sẽ có thể "sống chung hòa bình" và không còn tranh chấp gì nữa. Cái mõ thức nhân loại sống chung hòa bình chẳng có gì mới lạ, mà đã được các triết gia chính trị thuộc loại sống trong ảo tưởng để xướng từ ngày nhân loại biết... đánh nhau! Gần chúng ta nhất là các triết gia Mác-xít cũng đã mang bánh vẽ này chiêu dụ những người dễ tin để thổi lên tinh thần phản chiến... ở bên kia chiến hào.

Sự thật là cái thế giới đó chưa bao giờ đến với nhân loại, và có nhiều lý do để chẳng bao giờ đến.

Nếu đúng như bà Marcus nhận định, phải cần đến một "tổng thống đã trưởng thành" của một đại cường, hay như Zakaria ca tụng, phải mở mắt nhìn cho rõ, mới ý thức được chuyện không còn chiến tranh trong thế hệ này là ảo tưởng, thi chúng ta quả có lý do để lo sợ không biết đến chúng này là Đáng Tiết Trì của chúng ta mới trưởng thành để đối phó với những vấn đề khốc猛 hơn như cải cách y tế, phục hồi kinh tế, tạo công ăn việc làm cho thiên hạ, tiêu diệt nạn khủng bố, v.v...

Bình tâm bỏ qua những tung hô của "phe ta", bài diễn văn này là một diễn văn tiêu biểu cho chính trị gia Barack Obama: một diễn văn "ba phải" muốn thoả mãn tất cả mọi khuyễn hường. Không chấp nhận chiến tranh, nhưng cũng có những lúc cần phải đánh nhau, cần phải dùng vũ lực để chống đỡ những kẻ ác, hung tàn. Lý luận kiểu này, nghĩ cho cùng, có gì mới lạ? Có gì xuất chúng! Có gì trưởng thành? Hoặc giả các ký giả "phe ta" này đã đánh giá Obama quá thấp, nên chỉ cần ông này nói ra nhận định sơ đẳng là đã trở thành xuất chúng và trưởng thành rồi"

Có một ký giả phe ta ca tụng TT Obama đã khôn khéo tránh mắng vào cái bẫy của Ban Giám Khảo giải Nobel khi họ tặng ông giải thưởng với ý đồ cột tay ông để lôi ông ra khỏi Iraq và Afghanistan, và ông đã phớt lờ, để quyết tâm đáp ứng nhu cầu tăng quân tại Afghanistan. Nhận định như vậy có thể đúng, nhưng chắc New York Times sẽ không đồng ý khi bảo này cho rằng chiến lược tăng quân của TT Obama thật ra chỉ là để "quản lý một sự thất bại" (managing a failure), hay nói cách khác, tăng quân để bảo vệ cuộc triệt thoái trước mùa tranh cù năm 2012.

Thật ra, cái "vũ trụ quan" ngày ngô của TT Obama tuy đáng lo ngại nhưng không là điều đáng ngạc nhiên. Đó chính là vũ trụ quan chung của hầu hết các tổng thống Dân Chủ cận đại, phản ánh một cái nhìn rất lý tưởng, nhưng cũng thật xa rời thực tế trên các quan hệ quốc tế, để chú tâm vào các kế hoạch cải tổ nội bộ vĩ đại, đã đưa đến không ít tai họa cho thế giới nói chung, và nước Mỹ nói riêng.

Bắt đầu từ TT Roosevelt với ưu tiên giải quyết cuộc khủng hoảng kinh tế thập niên ba mươi, trong khi từng lối đòn với sự lớn mạnh của các chế độ phat-xít và quốc xã tại Âu Châu và Á Châu. Thái độ này có thể đã gửi một thông điệp sai lầm, khiến Đức-Ý-Nhật hưng háy ráo riết chiến thứ hai. Phải đợi đến lúc Nhật ra tay đánh Trân Châu Cảng thì Mỹ mới bị bắt buộc phải nhảy vào cuộc chiến. Rồi đến TT Truman, một phó tổng thống tầm thường nhẹ ký của TT Roosevelt, đã khiến Bắc Hàn, Mao và Stalin đánh giá thấp, để rồi tung quân xâm chiếm Nam Hàn.

Qua đón TT Kennedy với cố gắng thực hiện chương trình vĩ đại Biên Cương Mới (New Frontier), khiến Tổng Bí Thư Khruschev lương giá như "tay mo" trên phương diện quan hệ quốc tế, đưa đến cuộc thử lửa Nga-Mỹ tại Cuba, và quyết định của khối cộng sản Nga-Tàu-Bắc Việt khai sinh ra Mặt Trận Giải Phóng Miền Nam năm 1961 để cưỡng chiếm miền Nam Việt Nam.

TT Johnson tiếp tục mục tiêu cát cứ xã hội với chương trình Đại Xã (Great Society) và các biện pháp bành trướng dân quyền cho dân da màu tại Mỹ, trong khi miễn cưỡng đối phó với cuộc chiến tại Việt Nam theo chiến lược "dánh cầm hơi để tránh bị thua" chứ không phải đánh để thắng, khiến cuộc chiến ngày một leo thang, đưa đến thất bại cuối cùng năm 1975.

TT Carter tiếp tục truyền thống "chủ hòa" đối ngoại để tập trung nỗ lực vào các chương trình cải cách nội bộ. Chính sách của vị tổng thống này đã đưa nước Mỹ vào thời kỳ suy yếu nhất trong lịch sử Mỹ: nước Mỹ bị mất một loạt đồng minh lâu đời như Iran (mất vào tay khôi Hồi giáo quá khích, tiền thân của các nhóm cực đoan sau này), Nicaragua và Afghanistan (mất vào tay khôi cộng sản), Phi Luật Tân, và kênh đào Panama, trong thời gian vỏn vẹn bốn năm làm ông Carter tổng thống. Điều đáng nói là TT Carter đã hoàn toàn thất bại, không dám làm gì trước những thất bại liên tục từ mọi phía. Trong khi đó, những cố gắng cải tiến các vấn đề kinh tế xã hội cũng chỉ đưa đến những thất bại không kém trầm trọng. Lam phát cũng như thất nghiệp leo lên đến những mức kỷ lục chưa từng thấy từ thời TT Roosevelt.

TT Clinton cũng theo đúng sách vở Dân Chủ: tránh né Sudan và Rwanda đưa đến những cuộc tàn sát kinh hoàng tại hai xứ này, để rồi sau đó phải xin lỗi vì đã không làm gì; tham chiến kiểu vừa đánh vừa run rẩy tại Liên Bang Nam Tư cũ (chi cho phản lực bay thật cao để thả bom); hay tháo chạy khi chiếc trực thăng đầu tiên bị bắn rơi tại Somalia. Sách lược đối ngoại của TT Clinton khiến Osama Bin Laden công khai gọi là cop giấy và quyết định khơi mào cuộc chiến chống Mỹ bằng ba vụ tấn công trực diện tại Nữu Ước (đánh hai cao ốc World Trade Center lần đầu vào năm 1993), Yemen (đặt bom chiến hạm Mỹ), Kenya và Tanzania (đặt bom hai tòa đại sứ Mỹ tại hai xứ này). Phản ứng éo uột của TT Clinton (bản hòa tiễn tri giá bạc triệu vào các lều trại bô hoang của Bin Laden tại Afghanistan) rõ ràng đã khuyễn khích Bin Laden mạnh tay hơn, đưa đến thảm họa 9/11.

Nói chung, các tổng thống Dân Chủ đã chứng minh họ đều là những người đặt ưu tiên cho các cải cách xã hội trong khi họ là, nếu không muốn nói là hoàn toàn yếu đuối, trong chính sách đối ngoại. Tất cả đều đã đưa đến những nhận định, lượng giá sai lầm từ phía các kẻ thù của Mỹ, để rồi họ ra tay, bắt buộc Mỹ phải lựa chọn: đối phó để các cuộc tranh chấp trở nên trầm trọng hơn (Đệ Nhị Thế Chiến, Chiến tranh Triều Tiên, Việt Nam), hay phải tay chịu thua (Iran, Afghanistan, Nicaragua, Phi, Panama).

Ngày nay, TT Obama mới chấp nhận chưa đầy một năm nên có thể còn quá sớm để có nhận định dựa trên bằng chứng cụ thể. Tuy nhiên, những quyết định và tuyên cáo của ông, cho đến nay, đã cho thấy một cách lược đối ngoại tiêu biểu của các tổng thống Dân Chủ tiền nhiệm: chỉ là ưu tiên thứ, sau ưu tiên đối nội. Do đó, sẵn sàng nhận nhượng với ngoại thù cũng như những "đối tác" mạnh tiếng khác như Nga và Tàu để rảnh tay lo chuyện nội bộ.

Gần cả năm sau khi ông Obama nhận chức và sau khi đã cống du tâm lòn, tham viêng hơn hai chục nước, vẫn chưa ai thấy được một thành quả ngoại giao nào đáng nói, ngoại trừ cái giải Nobel của mấy ông bà dân biểu thiên tả Na Uy thân tặng, và

những bài diễn văn bóng bẩy chưa đọc đã được khen hay.

Cái giải Nobel đó có giá trị như thế nào?" Một ký giả cấp tiến biện minh mặc dù TT Obama chưa làm nên chuyện gì để xứng đáng được thưởng, nhưng nội cái chuyện TT Obama có ý muốn thực hiện hòa bình cũng dù xứng đáng rồi. Lý luận này khiến một ký giả báo thù đáp ứng ngay: ông ta cho rằng thằng con trai của ông học tiểu học, tuy chưa thi tú tài, nhưng có lẽ xứng đáng lanh bảng tú tài vì thằng con... có ý muốn được đậu tú tài. Ý muốn mới quan trọng chứ thành quả thực sự chẳng cần thiết!

Vũ Linh

Quy đtoc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Cái Tố Y Tế: Tới Đầu Rồi?

17/11/2009

Cái Tố Y Tế: "Tới Đầu Rồi"

Vũ Linh

...Tại sao DB Cao Quang Ánh lại lấy một rủi ro to lớn...

Đêm thứ Bảy 9 tháng 9 vừa qua, Hạ viện khẩn cấp thông qua dự luật cải tổ y tế. Sau khi đảng Dân Chủ thất cử tại Virginia và New Jersey, tình trạng trở nên khẩn cấp hơn. Dự luật cải tổ cần được thông qua sớm để tránh bị hàng ngũ các dân biểu ôn hòa Dân Chủ xét lại. Dự luật được thông qua với tỷ lệ khít khao 220-215, hơn có 5 phiếu dù Dân Chủ chiếm đa số tới 81 ghế: 258-177. Có 39 dân biểu Dân Chủ chống. Toàn thể phe Cộng Hòa chống, trừ một, DB Cao Quang Ánh của Louisiana, là trường hợp ta sẽ xem sau.

Như đã biết, những người chống lo ngại chi phí quá lớn chảng những của chương trình cải tổ y tế mà còn hàng loạt kế hoạch quá đắt của TT Obama sẽ đưa cả nước đến chỗ phá sản. Họ cũng sợ nganh y tế sẽ đi vào con đường quốc doanh.

Đây dĩ nhiên là một bước tiến quan trọng, và một thành công lớn của TT Obama cùng đảng Dân Chủ khi vượt qua một số chống đối quan trọng trong nội bộ Dân Chủ. Nhưng nếu muốn cát bánh ăn mừng thì e là còn quá sớm.

Nói về tình hình chung vào giữa tháng 11 thì hiện có 47% dân Mỹ cho rằng kinh tế mới là ưu tiên, so với 17% cho rằng cải tổ y tế là quan trọng nhất. Sau khi Hạ viện biểu quyết hôm thứ Bảy, cuộc khảo sát của Rasmussen cho biết 54% dân Mỹ không đồng ý và chỉ có 45% ủng hộ. Quan trọng nhất, trong thành phần tự cho là không thuộc đảng nào, tỷ lệ chống đối lên tới 58%. Qua Thứ Năm 12, Quinnipac công bố kết quả thăm dò: 55% chống, 36% thuận! Đó là về lòng dân.

Còn lại là ý đảng.

Về bước thắng lợi tuần qua thì tại Hạ viện, phe Dân Chủ nắm đa số lớn hơn, nên dự luật được thông qua dễ dàng hơn bên Thượng viện. Dự luật Hạ viện cũng có phần cấp tiến hơn: Thứ nhất, hai điều khoản liên quan đến ủy ban tham vấn về giải pháp tối hậu (mà bà cựu Thủ Đốc Alaska, Sarah Palin, đã tố cáo là "hội đồng tử hình" - death panel) vẫn được lưu giữ. Thứ hai là điều khoản về bảo hiểm công cũng còn, tuy có chút thay đổi. Phe Dân Chủ Hạ viện có vé thống nhất ý kiến về hai điểm ấy. Tuy nhiên lại có vấn đề khác.

Khởi báo Dân Chủ - gọi là Blue Dogs - yêu cầu Văn Phòng Ngân Sách Quốc Hội (Congressional Budget Office, CBO) điều nghiên chi phí của chương trình cải tổ cũng như chi phí của kế hoạch tài trợ chi phí của Chủ Tịch Hạ viện, bà Nancy Pelosi. CBO này gồm chuyên gia kinh tế độc lập, không thuộc đảng nào. Theo bà Pelosi, chi phí cho cuộc cải tổ trong 10 năm tới sẽ "chỉ là 894 tỷ USD", thấp hơn mức tối đa 900 tỷ mà TT Obama ấn định. Bà đề nghị đại khái một nửa chi phí sẽ do những tiết giảm hành chính và hủy bỏ chương trình Medicare Advantage (trả Medicare bằng tiền mặt để người hưởng tự di mua bảo hiểm tư), một nửa là thuế phụ thu (surtax) trên "nhà giàu", được định nghĩa như người có lợi tức trên 500.000 đô một năm.

CBO cho biết họ ước tính chi phí là 1.055 tỷ, chứ không phải 894 tỷ như bà Pelosi công bố. Họ cho biết bà Pelosi chiết tính bằng cách khấu trừ vào ngân sách số tiền phạt tự trả thu được từ những người không chịu mua bảo hiểm. Đây là một hình thức chiết tính ngân sách đối đầu chưa từng thấy, một trò lờ lờ đánh lận con den không hon không kém. Do đó, khởi Blue Dogs vẫn chống, thế hiện qua 39 phiếu của Dân Chủ bác bỏ dự luật.

Một trớ ngai nữa là chuyện dùn tiền Nhà Nước để giàn tiếp tài trợ phà thai. Nhóm hòa giải sự chống đối, phe Dân Chủ đưa ra tu chính án Stupark với nội dung cảm chuyện này, và thỏa mãn được một số dân biểu bảo thủ, trong đó có DB Cao Quang Ánh là người Công giáo.

Thử thu tuc quốc hội, một dự luật phải được cả Thượng viện lẫn Hạ viện thông qua riêng rẽ. Rồi Thượng viện và Hạ viện kết hợp hai dự luật làm một, sau đó mới đưa ra biểu quyết lại. Nếu thông qua thì mới được đưa tổng thống ký. Cho đến nay, Hạ viện đã thông qua dự luật nhưng đây chỉ là bước đầu. Nói cách khác, cuộc biểu quyết vừa rồi của Hạ viện vẫn chưa nghĩa lý gì vì còn phải hợp nhất với dự luật của Thượng viện, sẽ bị sửa đổi nhiều và phải biểu quyết lại nữa.

So với những đề nghị đầu tiên thì dự thảo của Thượng viện có hai thay đổi lớn, khác với dự luật của Hạ viện. Thứ nhất là bỏ điều khoản về "hội đồng tử hình". Thứ nhì là bỏ đề nghị thành lập công ty bảo hiểm công để cạnh tranh với các hãng bảo hiểm tư.

Tuy nhiên, sau khi dự thảo được Ủy Ban Tài Chính Thượng viện thông qua thì đã có hàng loạt tiếng phản đối ngay trong nội bộ Dân Chủ.

Một đảng, Chủ tịch Thượng viện, TNS Harry Reid, tuyên bố ông không chấp nhận vụ bỏ bê tài chính và sẽ ghi điều này vào trả lời. Ông Reid phải tái tranh cử năm tới và phần lớn cử tri Dân Chủ Nevada - trong đó có một số lớn di dân Nam Mỹ - đòi hỏi bảo hiểm công. Ông ủng hộ bảo hiểm công để bảo vệ cái ghế Nghị sĩ của mình, và gày kẹt cho đảng. Đảng kia, một số nghị sĩ "on-hold" như Joe Lieberman và "bảo thủ" như các nghị sĩ của Nebraska, Kansas và Louisiana, dọa chống dự luật nếu có quy định về bảo hiểm công trong đó.

TNS Charles Schumer của New York cũng nghĩ bảo hiểm công sẽ khó qua được, nên đề nghị hình thức bảo hiểm công do chính quyền liên bang điều hành, nhưng các tiểu bang có quyền không tham gia. Có vẻ rõ ràng, nhưng thực ra chỉ là tiểu xảo. Các tiểu bang cho dù rút khỏi chương trình, vẫn phải chia sẻ gánh nặng chi phí với liên bang. Phe bảo thủ chống lại bảo hiểm công không phải vì từ chối cấp bảo hiểm cho các thành phần cần bảo hiểm mà vì sợ chi phí quá cao. Bây giờ cho rút ra mà vẫn bắt chịu chi phí thì cũng như không.

TNS Olympia Snowe - thành viên Cộng Hòa duy nhất bỏ phiếu thông qua dự luật của Ủy Ban Tài Chính Thượng Viện- thì đề nghị cho các hãng bảo hiểm một thời gian - hai hay ba năm - để mở rộng bảo hiểm ra cho toàn dân và cắt giảm chi phí, nếu không làm được, lúc đó sẽ thành lập bảo hiểm công. Tòa Bạch Ốc có ý muốn chấp nhận đề nghị này vì hy vọng sẽ được ít nhất một phiếu Cộng Hòa, vì toàn khối Cộng Hòa vẫn kiên quyết chống lại bảo hiểm công, kể cả bà Snowe. Giải pháp dung hòa ấy tương đối có nhiều hy vọng được chấp nhận nhất.

Qua bốn thí dụ ấy, ta thấy cuộc tranh cãi tại Thượng viện vẫn còn mạnh. Chưa ai biết giải pháp cuối cùng của Thượng viện như thế nào, nhưng nếu không có hai điều khoản về "hội đồng tử hình" và bảo hiểm công thì sẽ phải điều định gay cấn với Hạ viện.

Đó là chưa nói đến một số Thượng nghị sĩ cấp tiến muốn Nhà Nước trả tiền phà thai luôn, khác với dự luật của Hạ viện.

Trong khi đó, một số các công ty bảo hiểm và cơ quan đặc lập nghiên cứu vẫn đề cũng đã tố cáo phần thuế trên "nhà giàu" của bà Pelosi đề nghị thực ra cũng gồm có cả thuế và lệ phí đặc biệt đánh trên các hàng bảo hiểm, nhà thương, hàng thuốc và hàng sản xuất dụng cụ y khoa. Nhiều người chưa kịp suy nghĩ đã hoan hô khi thấy máy "tài phiệt" này bị đánh thuế nặng hơn. Thật ra, tất cả những thuế và phí này sẽ được các đại gia mua lẻ đổ xuống đầu các bệnh nhân, bắt kể giàu nghèo.

Ngay cả các bệnh nhân đang hưởng Medicare và Medicaid cũng không thoát. Ví dụ như Medicare hiện nay giới hạn một bệnh nhân đến mức 3.000 đô một năm tiền thuốc. Nếu như giá thuốc già tăng thì dĩ nhiên trong giới hạn đó, bệnh nhân sẽ mua được ít thuốc hơn. Nếu muốn mua đủ thuốc thì bệnh nhân sẽ phải trả 100% phần bồi đỗ bằng tiền túi. Trong trường hợp chưa đến giới hạn thì việc tăng chi phí cũng vẫn có ảnh hưởng như thường. Ví dụ như qua Medicare, tiền thuốc bây giờ là 1.000 đô, ta trả 20% tức là 200. Bây giờ tiền thuốc đó tăng lên 1.200 đô, ta vẫn trả 20%, nhưng thành tiền sẽ là 240 đô.

Tất cả các dụng cụ y khoa cũng phải chịu phí phụ phí, tức là những dụng cụ máy móc của bệnh viện sẽ tăng giá, và những chi phí cho các dịch vụ thông thường như chiếu điện, đo nhịp tim, soi ruột, MRI,.. sẽ đều tăng giá. Ngay các dụng cụ thông thường như cấy nang chống, xe lăn, máy nặng tai, kính thuốc... cũng đều có thể tăng giá.

TT Obama vẫn có thể quá quyết ông không hề "tăng thuế nhà nghèo" mà chỉ tăng thuế "nhà giàu", nhưng sự già tăng tiền thuốc, hay tăng tiền nhà thương, tiền xe lăn..., nếu không là hình thức phụ thu trên tất cả mọi người - kể cả những người nghèo - thì là gì!"

Một phần lớn dân Việt tỵ nạn có Medicare hay Medicaid, nên có nhiều người nghĩ rằng mình chẳng bị liên hệ gì. Hoặc giả minh thuộc thành phần lớn tuổi và nghèo mà TT Obama "đã tinh nhân bẩn" đang muốn giúp đỡ. Nhưng người này - cũng như những người ủng hộ TT Obama - cần phải tính lại cho kỹ để khỏi bị bắt ngớ về sau. Không cần suy nghĩ nhiều, mà chỉ cần đặt câu hỏi: một chương trình tốn 1.000 ty đô là mà chỉ cần 1% những người giàu nhất và công ty lớn nhất đóng thuế trong khi 99% dân còn lại không phải đóng góp gì và không mất quyền lợi gì hết. Tin được chăng?

Chương trình cải tổ y tế của TT Obama vẫn còn nhiều trở ngại lớn lao. Khó khăn đầu tiên là thống nhất ý kiến trong nội bộ Thượng viện. Khó khăn thứ hai là phối hợp hai dự luật khác biệt của Thượng viện và Hạ viện. Nhưng khó khăn lớn nhất vẫn là thông qua cửa ái cuối với 60 phiếu tại Thượng viện. Nếu phe Cộng Hòa đoàn kết chi cần một Thượng nghị sĩ Dân Chủ chống thì luật cải tổ y tế cũng tiêu tùng. Có thể Thượng viện phải tìm ra kế hở trong thủ tục biểu quyết để "di cửa sau" và thông qua dự luật mà không cần 60 phiếu. Giải pháp này đã được nhắc đến nhiều lần.

Tuy còn khó khăn, điều chắc chắn là với đa số quyết đối mà đảng Dân Chủ kiểm soát cả hai viện, có nhiều hy vọng một bộ luật cải tổ y tế sẽ ra đời, chỉ chưa biết được got dưa cải xén bao nhiêu thời. Bây giờ là cơ hội hiếm có mà TT Obama và cấp lãnh đạo đảng Dân Chủ không thể bỏ qua được. Dù sao thì chúng ta cần chờ bản cuối được lưỡng viện thông qua mới biết y tế sẽ được cải tổ như thế nào.

Nhân đây, phải nói qua về chuyện DB Cao Quang Ánh, dân biểu Cộng Hòa duy nhất bỏ phiếu ủng hộ dự luật. Nhiều người Việt lại cho đó là một sự can đảm chính trị vì dám chống lại đảng - mà nhiều người khác còn cho là ác ôn như đảng Cộng sản! DB Ánh đặc cử tại một hòn đảo của New Orleans, trong đó hai phần ba dân số là dân da đen nghèo thuộc đảng Dân Chủ. Ông đặc cử năm 2008 khi họ được đương kim dân biểu da đen William Jefferson, lúc đó đang hầu tòa về tội tham nhũng, và bấy giờ đang vào tù với án 13 năm. Chiến thắng của ông Ánh cũng gặp thuận lợi nhờ một trận bão cuốn bùn cát bùi hoán một tuần ngày bão tổng thống, mùng 4 tháng 11 năm 2008. Vì không có ứng viên Obama trong cuộc bầu đặc biệt này nữa, đa số dân da đen khỏi bị bắt, họ bận liên hoan mừng chiến thắng của Obama. Nhờ yêu tố trên, ông Ánh bất ngờ thắng cử.

Từ đó đến nay, ông Ánh bị đặt trong thế khó xử. Trên de là đảng Cộng Hòa, dưới bùa là khối cử tri Dân Chủ.

Các quan sát viên đều nghĩ ông Ánh sẽ không thể đặc cử năm tới vì sẽ có một ứng viên Dân Chủ da đen ra tranh cử để lấy lại ghế của ông. DB Ánh đã từng can đảm bỏ phiếu chống Obama trong dự án kích cầu và dự luật ngân sách liên bang, gây bất mãn trong cử tri Dân Chủ. Khi ấy, ông cũng tự xưng là có can đảm chính trị vì bỏ phiếu theo lương tâm, nguyên tắc.

Bây giờ, trong đêm đầu phiếu về cải tổ y tế, ông đợi đến lúc dự luật có đủ da số là 218 phiếu, tức là đã thắng, rồi mới bỏ phiếu ủng hộ. Ông giải thích là phải đợi kết quả trước đó của khoản tu chính án Stupark có nội dung cảm lấy công quỹ tài trợ phà thai.

Nhưng khi tu chính án đã được thông qua thì nếu thật sự vì lương tâm và đạo lý, DB Ánh khỏi cần chờ đợi khi mẫn cuộc mới bỏ phiếu!

Lá phiếu này hơi khó hiểu vì không ảnh hưởng tới kết quả và chẳng giúp gì ông, trừ đưa tên tuổi là phiếu Cộng Hòa duy nhất lên truyền thông. Sau đó, ông Ánh xác nhận đã được TT Obama điện thoại trực tiếp để chiêu dụ trước cuộc đầu phiếu. À ra thế!

Nhưng không rõ bùi đã có những thỏa thuận gì.

Có thể ông là người dâng phục vì can đảm biểu quyết theo lương tâm. Nhưng lương tâm của ông phản ứng hơi chậm, và gây bất lợi về chính trị vì ông sẽ mất phiếu Cộng Hòa đã từng ủng hộ ông. Một số "mạnh thường quân" Cộng Hòa lập tức đòi lại tiền yểm trợ vì họ coi như bị ông phản bội, và một số chương trình gây quỹ cho ông cũng bị đảng bộ địa phương hủy bỏ. Trong khi ấy, ông vẫn khó lamy được phiếu Dân Chủ năm tới, nhất là khi ông không chịu dùng tiền Nhà Nước để trả tiền phà thai, là điều 99% khối cử tri của ông đòi hỏi. Lá phiếu của ông gây bất mãn trong cả hai khối cử tri Cộng Hòa và Dân Chủ. Càng khó hiểu hơn khi ta biết cuộc biểu quyết này của Hạ viện thật ra cũng chẳng có nghĩa lý gì vì còn phải điều định với Thượng viện, do đó có thể còn nhiều thay đổi.

Tại sao DB Cao Quang Ánh lại lấy một rủi ro to lớn cho sự nghiệp chính trị của ông qua một lá phiếu không cần thiết, gây bất mãn từ cả hai khối cử tri, trong một cuộc biểu quyết vô ý nghĩa? Câu hỏi này chỉ có ông Ánh trả lời được. Còn bảo rằng ông dám

chống vì có tinh thần độc lập với đảng - thi có lẽ ta quên 39 phiếu chống bên Dân Chủ và nhất là chưa hiểu quy luật sinh hoạt chính đảng tại Mỹ. Nơi đây các vị dân cử có toàn quyền bỏ phiếu theo lập trường của mình, chứ không theo kỷ luật đảng như trong một chế độ đại nghị (bầu theo đảng và đảng đề cử lãnh đạo làm Thủ tướng).

Người ta có quyền đồng ý hay không với dự luật y tế, nhưng vấn đề thật không đơn giản. Nếu có người chống thi cũng chẳng phải vì họ vô lương tâm, không thương dân hoặc bị vòng kim cô của đảng Cộng Hòa chụp lén đâu. Tỷ số đảng viên Cộng Hòa còn thấp hơn số người đang chống dự luật! (15-11-09)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi Thứ Ba.

Cuộc Bầu Cử Mới Nhất

10/11/2009

Cuộc Bầu Cử Mới Nhất

Vũ Linh

...Cơ hội cho đảng Cộng Hòa đã đến...

Ngày bốn tháng 11 vừa qua, nước Mỹ đã tổ chức bầu cử tại khoảng hơn một chục nơi, để bầu thống đốc, dân biểu và quyết định về một vài vấn đề có tính cách địa phương. Phần lớn các vụ bầu bán này không đáng chú ý vì mang nặng ý nghĩa địa phương. Nhưng có thể nói đến ba vụ bầu đáng bàn vì ảnh hưởng vượt qua khuôn khổ địa phương.

Đó là các vụ bầu thống đốc tại hai tiểu bang Virginia và New Jersey, và vụ bầu dân biểu liên bang tại hạt 23 (23rd district) của tiểu bang Nữu Ước.

Hai cuộc bầu thống đốc tại Virginia và New Jersey dĩ nhiên đã gây chấn động mạnh và được truyền thông làm rầm beng.

Virginia là tiểu bang khá đặc biệt trong lịch sử Mỹ. Đây gần như là "cái nôi" của nước Mỹ, đã đóng vai trò lãnh đạo cuộc khởi nghĩa thành lập quốc gia này. Tám tổng thống Mỹ xuất thân từ tiểu bang, kể cả vị tổng thống khai quốc, George Washington.

Gần với chúng ta hơn, tiểu bang Virginia từ mấy thập niên qua vẫn là tiểu bang bảo thủ, bao cho Cộng Hòa nhiều hơn. Nhưng trong thời gian mấy năm gần đây, đảng Dân Chủ đã ngày càng lấn át đảng Cộng Hòa. Đường kim thống đốc là Dân Chủ. Cũng như hai thương nghị sĩ, trong đó có TNS Jim Webb, là một cựu quân nhân tham chiến tại Việt Nam và có bà vợ là người gốc Việt. Góc là Cộng Hòa nhảy qua Dân Chủ, ông Webb cũng được nhắc nhở nhiều như có thể là ứng viên phó tổng thống của ông Obama trước khi ông này lừa TNS Joe Biden. Khi Virginia bầu cho Barack Obama thi coi như mản kết của tiến trình giao theo Dân Chủ của tiểu bang, vì Obama là ứng viên Dân Chủ đầu tiên chiến thắng tại Virginia trong hơn bốn chục năm qua. Virginia từ màu đỏ - Cộng Hòa - ngã qua màu tim, rồi thành màu xanh dương - Dân Chủ - với vụ Obama đắc cử.

Đương kim thống đốc Tim Kaine không được tái tranh cử. Phe Dân Chủ đưa một dân biểu địa phương, ông Creigh Deeds ra tranh cử, trong khi phe Cộng Hòa đưa bộ trưởng Tư Pháp của tiểu bang, Robert McDonnell ra. Kết quả như ta đã biết, ông quan tòa thắng ông chính trị gia. Hành pháp Virginia trở lại đảng Cộng Hòa vì dưới chức vụ Thống đốc, hai chức vụ quan trọng nhất cũng được đảng Cộng Hòa chiếm luôn!

New Jersey là thành đồng của Dân Chủ từ mấy chục năm qua, nắm sát nách tiểu bang Nữu Ước, trong khu vực Đông Bắc Mỹ, là địa bàn của giới cấp tiến Mỹ. TNS Obama đã thắng lớn tại tiểu bang này, dĩ nhiên.

Bên Dân Chủ đưa đương kim thống đốc Jon Corzine ra tái tranh cử. Bên Cộng Hòa đưa Công Tố Viện Liên Bang Chris Christie ra. Ngoài ra còn một ứng viên độc lập tham gia cuộc chiến. Kết quả, Cộng Hòa chiếm được New Jersey với tỷ lệ rất lớn dù thống đốc Corzine - một ty phú nguyên Chủ tịch tổ hợp dầu từ Goldman Sachs - đã chỉ tên gấp năm đối thủ cho cuộc tranh cử.

Phản ứng đối với hai cuộc bầu cử không có gì bất ngờ. Phe Cộng Hòa khen chiêng gõ trống, rầm rộ ca khú khải hoàn, làm như ngày mai sẽ là ngày đưa đám toàn thể đảng Dân Chủ và TT Obama. Phe Dân Chủ nhún vai, coi như chuyện nhỏ của hai cái làng bên Phi Châu.

Thật ra, cả hai phe đều đi quá trớn.

Chiến thắng của phe Cộng Hòa mang nhiều ý nghĩa lớn lao. Tuy chưa phải là một cuộc trưng cầu dân ý về cá nhân hay về chính sách của TT Obama, nhưng cũng phản ánh một sự thất vọng nơi cử tri Mỹ. Họ đã đặt niềm tin quá nhiều vào những hứa hẹn của ứng viên Obama, để rồi bây giờ, nhìn lại chẳng thấy "thay đổi" gì ghê gớm, chẳng thấy hoàn cảnh của họ khác hơn năm ngoái. Kinh tế vẫn lúng túng, thất nghiệp cao nhất từ 26 năm nay, cái tôi y tế vẫn còn cãi nhau, chiến tranh Iraq và Afghanistan vẫn còn đó, khủng bố Al Qaeda vẫn đe dọa. Có gì thay đổi? Có chăng là những cải vay tay quá trán của TT Obama và phe Dân Chủ: họ xài tiền như vữa trúng số độc đắc, mà quên mất cuối cùng thi vẫn chỉ là tiền thuế của người dân è cổ ra đóng thôi.

Kết quả là Virginia lại trở về màu đỏ. Tiến trình ngã qua màu xanh có vẻ đã bị lật ngược. Và New Jersey từ màu xanh bao lâu nay, bỗng chuyển qua màu đỏ.

Hiển nhiên, cử tri tại hai tiểu bang này đã gửi một thông điệp rõ rệt cho TT Obama. Chúng tôi nhìn vào thực tế và không lấy gì làm vui với những thành quả của tổng thống.

Nhưng nếu Cộng Hòa nghĩ rằng ngày tận thế của Cộng Hòa đã bắt đầu thì họ sẽ vỡ mộng sớm. Chiến thắng của Cộng Hòa do những yếu tố trên ảnh hưởng thật, nhưng không phải chỉ có vậy. Phe Cộng Hòa còn được lợi thế nhờ cái ông ứng viên Dân Chủ ở Virginia vừa tranh cử yếu ớt, vừa chuyên chí vào việc si và đối phương mà không có chương trình gì tích cực và cụ thể, trong khi ứng viên Dân Chủ tại New Jersey lại là một người bị chống đối mạnh mẽ từ trước vì đã tăng thuế giá cư trú mạnh trong thời gian qua để bù đắp lỗ hổng ngân sách của tiểu bang.

Ngược lại nếu phe Dân Chủ coi thường kết quả hai cuộc bầu cử này, đánh giá sai lạc ý nghĩa của lá phiếu cử tri, thi chắc chắn là họ sẽ phải trả giá trong cuộc bầu cử của cả nước vào năm tới. Nếu hai tiểu bang Dân Chủ này có thể ngã qua phe Cộng Hòa được thì rất nhiều tiểu bang khác cũng có thể mờ các vị dân cử Dân Chủ khác đi về cầu cá.

Kết quả hai cuộc bầu cử có thể sẽ làm một số không ít các vị dân cử Dân Chủ các nơi khác - nhất là các vị trong các tiểu bang bảo thủ đã từng bỏ phiếu cho McCain- đâm ra nhát tay, uốn lưỡi bẩy lần trước khi nói "yes, we can" với TT Obama.

Lá phiếu tương lai của họ trong những vụ biếu quyết về cái tôi y tế cũng như các chương trình vĩ đại khác của TT Obama sẽ cần phải được cân nhắc, tính toán cho kỹ hơn. Có nhiều hy vọng là cái thể "thừa thắng xông lên" của TT Obama đã bị hâm lại. Và đó là tin mừng cho phe Cộng Hòa và khối bảo thủ.

Tại hạt 23 của tiểu bang Nữu Ước, sự kiện hiện phức tạp hơn. Nơi này là thành đồng của Cộng Hòa từ mấy chục năm nay. Vì dân biểu liên bang ở đây được TT Obama mời làm Bộ Trưởng Lục Quân (Secretary of Army) nên giờ phải bầu người thay thế. Cấp lãnh đạo Cộng Hòa tại tiểu bang, tuy tố chức bầu cử sơ bộ, đã tuyển chọn một bà ra làm đại diện cho Cộng Hòa để tranh cử. Các vị lãnh đạo này tính toán là với chiến thắng của TT Obama và phe Dân Chủ trong mấy năm vừa qua, có lẽ dân Mỹ đang ngả theo khuynh hướng ôn hòa cởi mở, do đó đưa một bà tương đối cấp tiến ra để lấy thêm phiếu của cử tri độc lập. Bà này có thành tích khá lùng sờ với các chính khách Cộng Hòa: bà ủng hộ phá thai và chấp nhận hôn nhân đồng tính, đồng ý với kế hoạch cải tổ của TT Obama.

Trước bối cảnh của lãnh đạo đảng Cộng Hòa ở địa phương, khối quản chúng bảo thủ bất mãn và chống đối ra mặt. Một chính khách độc lập nhảy ra tranh cử với một chương trình bảo thủ mạnh hơn nhiều. Kết quả là tranh cử bay ta. Các chính khách bảo thủ Cộng Hoà như bà Sarah Palin, công khai ủng hộ ứng viên độc lập. Rồi các thám dò dư luận cho thấy cái bà đại diện Cộng Hòa này không có cách nào thắng cử được. Bà tức giận, bỏ cuộc và kêu gọi cử tri ủng hộ ứng viên... Dân Chủ cho đỡ ghét!

Cấp lãnh đạo Cộng Hòa, từ địa phương đến trung ương chối với, đành phải quay qua hậu thuẫn ông ứng viên độc lập. Kết quả, ông Dân Chủ thắng mấy ngàn phiếu vì sự chia rẽ trong hàng ngũ Cộng Hòa. Có người nghi ngờ TT Obama đã biết trước đảng Cộng Hòa đang có vấn đề ở đây, nên lôi ông dân biểu Cộng Hòa đi, giúp cho Dân Chủ có cơ hội kiểm thêm được một ghế tại Hạ Viện liên bang! Nếu bà Cộng Hòa già hiệu ki mà rút lui sớm hơn vài tuần, trước khi cử tri bỏ phiếu kiểm diện cho bà thì có khi cái mưu của Obama cũng bị!

Dù sao thì phe Dân Chủ cũng làm rầm beng ngay. Quản sự của TT Obama cho rằng hai cuộc bầu cử thống đốc tại Virginia và New Jersey có tính cách địa phương không quan trọng, nhưng cuộc bầu cử dân biểu tại hạt 23 này mới thật sự quan trọng vì chứng minh dân chúng bác bỏ lập trường bảo thủ quá khích của Cộng Hòa. Thiên hạ không khỏi phì cười trước cuộc bão chửa ngõ ngắn này.

Tổng cộng cử tri tại hạt 23 này chỉ hơn một trăm ngàn, và cũng chẳng ai biết ai là dân biểu đại diện cho mấy cái hiat tiêu này, trong khi thống đốc Virginia và New Jersey kiểm soát trên dưới hai chục triệu dân, và có tiếng nói lớn trong các cuộc bầu tổng thống nữa.

Lập luận của Dân Chủ tuy nghe khôi hài, nhưng phản ánh một vấn đề lớn trong nội bộ Cộng Hòa. Đang đang đứng trước ngã ba đường, không biết phải nghiên rông giùp lập trường, giữ bản sắc bảo thủ, để bảo vệ phiếu của khối cử tri trung thành với tư tưởng bảo thủ, hay phải nương tay để kiểm phiếu trong khối ôn hòa độc lập đang thất vọng với Obama và sẵn sàng cho Cộng Hòa một cơ hội hồi sinh.

Ta hãy bỏ qua một bên những hò hét về vấn của cả hai phe, mà nhín vấn đề sâu hơn. Kết quả cuộc đầu phiếu tại Virginia và New Jersey cho thấy Obama đang mất thế thượng phong và mất hậu thuẫn của khối độc lập, nhưng nếu Cộng Hòa không khéo, không kiểm ra được giải pháp đúng đắn, thì sẽ bị phản hóa nội bộ và khối cử tri Dân Chủ sẽ vẫn thắng như thường, như kết quả của hạt 23 đã chứng minh.

Nhìn xa hơn, qua cuộc bầu phiếu trong năm 2010, vấn đề sẽ vẫn không thay đổi. Vì chính sách cấp tiền trực doanh của TT Obama, đảng Cộng Hòa có cơ hội phục hồi, thu phiếu được của những người ôn hòa trong khối độc lập, và ngay cả trong hàng ngũ Dân Chủ, nhưng nếu chưa tìm ra được hướng đi thì sẽ mất cơ hội, và sẽ vẫn thua. Lúc đó đảng Cộng Hòa chỉ còn có thể tự trách mình thôi.

Nếu ta muốn rút ra một kinh nghiệm cụ thể từ hai cuộc chiến thắng của Cộng Hòa, thi đó là vai trò của TT Obama.

Có tin nói rằng TT Obama đã có một hăng hái vận động mạnh cho cuộc cải tổ y tế, cũng như không chịu lấy quyết định về vấn đề đồn quân ở Afghanistan, vì ông muốn đợi xem kết quả hai cuộc bầu này. Để xem ông vẫn còn được bao nhiêu hậu thuẫn, trước khi quyết định làm mạnh hay là nương tay.

Trong thời gian tranh cử, ông tích cực di vận động cho hai ứng viên Dân Chủ, năm lần vào New Jersey, ba lần tới Virginia và mang uy tín cùng cảm tình cá nhân ra làm mồi nhử cử tri. Nhưng hiển nhiên là ông đã thất bại. Tuy đây không phải là trưng cầu dân ý về tổng thống, nhưng cũng có nghĩa tiếng nói của TT Obama hết sức mờ hoặc của năm 2008 nữa.

Nhìn vào các thám dò dư luận về hậu thuẫn của tổng thống, ta cũng thấy một hình ảnh không mấy hấp dẫn.

Trong bài "Máy Bay Obama Bắt Đầu Hạ Cảnh" ngày 14 tháng Bảy vừa qua, kè viết này đã có đoạn như sau: "Ngay sau lễ đăng quang, cuối tháng Giêng, tỷ lệ ủng hộ thành tích chung - overall job approval rating - leo lên gần 65% trong khi tỷ lệ chống đối chỉ khoảng 20%, theo kết quả thăm dò tổng hợp của cơ quan truyền thông Real Clear Politics (bằng cách tính trung bình của các cuộc khảo sát): Khoảng cách biệt 65-20 là xấp xỉ 45%."

Ngày hôm nay đây, con số ủng hộ đã tuột xuống 51.5%, trong khi số chống đối lên tới 44%. Cách biệt 51.5-44 chỉ còn 7.5%. Từ 45% tuột xuống 7% trong chín tháng; đó là kỷ lục rớt dài mạnh nhất trong lịch sử các tổng thống cận đại Mỹ. Cơ hội cho đảng Cộng Hòa đã đến. Nám được hay không là chuyện ta sẽ chờ xem. (8-11-09)

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi Thứ Ba.

Cuộc Chiến Mới Của Tt Obama

03/11/2009

... TT Obama đổi mục tiêu, quay qua đánh Fox News.

Sau khi nhận chức, TT Obama đã thay đổi hoàn toàn chính sách của vị tiền nhiệm. Tân tổng thống không là một cao bồi hung hăng mà là tiếng nói của ôn hòa và khiêm tốn. Ông hứa hẹn tìm cách nói chuyện với các lãnh tụ độc tài đối địch với Mỹ từ bao nhiêu năm qua, từ Iran đến Venezuela, từ Bắc Hàn đến Cuba. Đối với nạn khủng bố Hồi Giáo quá khích, tân tổng thống đã qua Trung Đông hai lần trong vài tháng đầu để công khai ca tụng văn minh Á Rập, đạo Hồi, và xin lỗi về tất cả những tội lớn nhỏ trước Mỹ đã phạm trong suốt quá trình lịch sử Mỹ. Ông cũng thay đổi chiến lược chống khủng bố trong nước, chuẩn bị rút quân tại Iraq và đang tìm đường chấm dứt chiến tranh tại Afghanistan.

Kết quả rực rỡ là ông được trao tặng giải thưởng Nobel Hòa Bình. Đã vào lịch sử giải Nobel như người đầu tiên lãnh giải mà không cần thành tích cụ thể gì hết. Chỉ cần hứa hẹn và đọc diễn văn cho giới. Theo tiêu chuẩn mới của ban giám khảo thì thông điệp quan trọng hơn thành quả. Chẳng khác gì dân Mỹ đã tặng Tòa Bạch Ốc cho ông vì thông điệp "hy vọng" và tài đọc diễn văn chứ chẳng phải vì thành tích hay quá trình gì.

Những người ủng hộ tổng thống cũng như những người "yêu chuộng hòa bình" thấy hả hê và say sưa vì thần tượng của họ được cả thế giới nhìn nhận như biểu tượng của cởi mở và nhân ái. Những người chống đối TT Obama thì cho là ông đã được xác nhận là nhân vật yếu đuối và nhút懦, gấp đôi thù chua đánh đòn.

TT Obama là một chính khách trẻ xuất thân từ "trường phái" Chicago của tiểu bang Illinois nổi tiếng với hai vị thống đốc đang ngồi tù và một bị truất nhiệm vì tham nhũng và ăn bẩn. Đã vậy, ông lại đánh bại được bà Hillary Clinton và guồng máy của đảng Dân Chủ dù có trong tay bà này, rồi sau đó lại hạ luôn cả ông John McCain và guồng máy của đảng Cộng Hòa. Người như vậy thì không thể nào là người "nhân ái" "yêu đuối", hay may được.

Chẳng qua, ông nhảm nhường với những đối thủ trên chính trường thế giới có lẽ vì ông nghĩ ông chưa đến lúc đối phó với những kẻ địch này. Cho nên ông chịu lép, it ra là tạm thời, để lo đối diện với những vấn đề quốc nội mà ông cho là cấp bách hơn.

Bây giờ ưu tiên của ông là các chương trình cải tổ vĩ đại về tài chính, y tế, môi sinh, năng lượng. Và muốn thành công với những chương trình này thì phải tập trung nỗ lực. Và quan trọng nhất, phải loại bỏ các kẻ địch trong nội bộ đang ra sức chống phá những kế hoạch của ông.

Có hai đối thủ lớn cần đương đầu của ông.

Trước hết là đảng Cộng Hòa. Sau khi đại bại trong hai cuộc bầu cử năm 2006 và 2008, đảng này thiếu lãnh đạo sáng giá và mất uy tín do chính sách mất lòng dân của TT Bush, và nhất là tệ nạn thối nát, bê bối của các dân cử, kẻ cá máy vị tham nhũng cao độ trọng rực cuộc cung đình lâm nhiem tên bắc, tinh dục, dùi.

Trong quốc hội, đảng Cộng Hòa trở thành thiểu số tuyệt đối, chẳng cần trả được những gì phe Dân Chủ muốn làm. Đã thế, đảng này còn đang do dự giữa hai ngả, một là bảo vệ bản sắc và tư tưởng bảo thủ - kỷ cương xã hội, kỷ luật nghiêm túc là giám thuế và giảm chi cho dân để thõa, và cứng rắn về an ninh - hai là dùng hòa quan điểm để thỏa hiệp với thành phần ôn hòa ở giữa hâu còn hy vọng thắng cử. Như nhiều "người Việt quốc gia", khi phân vân như vậy là... phe ta dà nhau tân tinh! Cuộc tranh cử ghế dân biểu hụt 23 tại New York vào tuần này là thí dụ: ứng viên ôn hòa phải rút lui ba ngày trước ngày bầu cử vì sức ép quá mạnh của quần chúng bảo thủ trong đảng.

Vì vậy, đảng Cộng Hòa chưa là một mối lo lớn cho ông Obama.

Đối thủ thứ hai là truyền thông báo thù, với hai đại trùm trên hệ thống truyền thanh và truyền hình: Rush Limbaugh là bình luận gia trên đài phát thanh, và đài truyền hình Fox News. Đây là những phần tử đối lập ồn ào nhất, triệt để chi trich tổng thống về mọi vấn đề. Đứng ra, đây không phải là dân tiên giới truyền thông mạnh mẽ nhất công một tổng thống.

Trong lịch sử cận đại Mỹ, kể từ ngày TT Roosevelt bị đánh kinh sợ các chương trình cứu nguy kinh tế vĩ đại của ông đầu thập niên 30, và TT Truman bị si và vì cách chức người hùng chiến tranh Triều Tiên, là Tướng Mac Arthur, thì hầu như không tổng thống nào thoát được ngõ bút và miệng lưỡi của các nhà báo. TT Nixon bị bao chí khui vụ Watergate để phái từ chức. TT Clinton bị khui vụ lém nhem tinh dục xém chút thi bay chừ. Gần đây hơn, TT Bush là nạn nhân của những chửi bới liên tục và không giựt, có tính cách nhục mạ kiểu như "thằng dân trong làng" (the village idiot).

Do đó, việc TT Obama bị truyền thông báo thù chỉ trich, đánh pháo không có gì là. Điều là lùng áng nói là phản ứng của TT Obama.

Từ TT Roosevelt cho đến TT Bush, bị truyền thông đánh kinh sợ các chương trình cứu nguy kinh tế vĩ đại của ông đều thập niên 30, và TT Truman bị si và vì cách chức người hùng chiến tranh Triều Tiên, là Tướng Mac Arthur, thì hầu như không tổng thống nào thoát được ngõ bút và miệng lưỡi của các nhà báo. TT Nixon bị bao chí khui vụ Watergate để phái từ chức. TT Clinton bị khui vụ lém nhem tinh dục xém chút thi bay chừ. Gần đây hơn, TT Bush là nạn nhân của những chửi bới liên tục và không giựt, có tính cách nhục mạ kiểu như "thằng dân trong làng" (the village idiot).

Cho đến thời TT Obama.

Ai cũng biết TT Obama đã được giới truyền thông cấp tiến công khen ngợi vào Tòa Bạch Ốc. Các báo lớn, đài truyền hình lớn, và các ký giả tranh nhau xem ai tung hô giỏi hơn ai. Giải quán quân là Chris Matthews của đài truyền hình MSNBC. Anh này tuyên bố mỗi lần nghe đến tên "Obama" là anh cảm thấy "rùng mình", như có một luồng "nội lực chạy rần rần từ chân lén đầu", và khoe anh là người cực kỳ may mắn, đã sống đúng trong thời Đặng Tiết Tri Obama giáng thế.

Trong cái ban hợp cá do thi tự nhiên lại có một vài giọng hót... lạc điệu và trật nhịp: đó là tiếng nói của Rush Limbaugh và các bình luận gia của đài truyền hình Fox News. Thật ra thì chỉ là những tiếng la ô nhô so với việc tất cả truyền thông cấp tiến "đồng chinh" đồng loạt đánh Bush trước đây. Dù vậy, TT Obama, cũng như những nhà chúa Tầu ngày xưa, nghe nịnh thần hót quen rồi, tự nhiên lại có một vài tiếng nghịch nhí chói tai nổi lên thì làm sao không bức mình" Và ông quyết định ra tay.

Chi một tháng sau khi nhận chức, ông đích danh chỉ trich Rush Limbaugh.

Các quan trong triều nhanh chóng hưởng ứng ông. Họ xúm lại đà kích Rush, rồi tìm cách bôi lợ cả Rush lẩn đảng Cộng Hòa, gọi anh này là... chủ tịch đảng Cộng Hòa. Nhưng rồi chiến dịch thất bại. Chi làm giàu cho anh Rush, tự nhiên hàng chục triệu người xúm lại nghe các bài bình luận đà kích Obama của anh trên hàng trăm đài phát thanh trên khắp nước Mỹ. Tiền vào ào ào, khiến anh này không biết làm gì cho hết, tinh hùn hập mấy trăm triệu mua luôn đội banh football Mỹ Saint Louis Ram!

Đánh Rush Limbaugh không xong, TT Obama đổi mục tiêu, quay qua đánh Fox News.

Trung tuần tháng Chín, sau khi nghỉ hè về, TT Obama mở chiến dịch quảng bá cho cuộc cải tổ y tế. Trong một ngày ông cho một loạt tát cả các đài truyền hình lớn phỏng vấn y tế, ngoại trừ Fox News bị cho dừng ngoài nhìn trời.

Giám đốc Thông Tin Tòa Bạch Ốc, bà Anita Dunn (người được một tờ báo đồng tên là Anita Dong cho bá con với Mao Trạch Đông là người được bá tòn là thàn tưng) chỉ trich Fox không phải là một cơ quan thông tin (news organization), mà là một cơ quan bình luận (opinion organization). Đai khai theo bà, là một cơ quan cá nhân nhảm, vi bình luận là nói theo quan điểm, muốn nói gì thì nói, không dựa trên sự thật. Không hiểu khi anh Matthews của MSNBC nói đến chuyê "rùng mình" của anh đó là thông tin hay quan điểm, mà không thấy bà Dunn phê bình gì" Bà Dunn cũng tố Fox chỉ là cơ quan ngôn luận của đảng Cộng Hòa. Như vậy không hiểu MSNBC suốt ngày ca tụng TT Obama thì có phải là cơ quan ngôn luận của tổng thống không"

Sau đó đến quản sá David Axelrod và tể tướng Rahm Emanuel, cũng một ngày lên hai đài truyền hình để đà kích Fox. Đúng sách vở chia để trị, họ ca ngợi các đài như CNN, và ước mong các "đài lớn đầy uy tín" này sẽ không bị Fox dù dỗ theo con đường tà đạo, chống báng Nhâ Nước.

Rồi đến Robert Gibbs, phát ngôn viên Tòa Bạch Ốc. Ông tổ chức họp báo cho một "Sa Hoàng". Nhưng Fox bị gạt ra ngoài. Các cơ quan truyền thông, mặc dù tung hô TT Obama, vẫn thấy Tòa Bạch Ốc đã đi quá xa. Họ phản đối và không chịu tham gia cuộc họp báo nếu không có hiện diện của Fox. Khiến Tòa Bạch Ốc phải de lui, chấp nhận cho Fox tham gia họp báo.

Điều mỉa mai là theo thâm dỗ, năm nhân vật truyền hình thù hùt được nhiều người coi nhất hiện nay là Glenn Beck, Bill O'Reilly, Sean Hannity, Shepard Smith và Greta Van Susteren. Cá nấm đều là bình luận gia của đài... Fox! Số người coi CNN và MSNBC công chung lại chưa bằng Fox.

Ly kỳ hơn nữa, cảng bị Cảnh quyền Obama tấn công, đài Fox càng ăn khách khiêu ông chủ đầu tư là Rupert Murdoch - người gốc Úc - hoan hỉ nói rằng doanh lợi của Fox có tăng. Ông liền bị tấn công là "tham lam" và "báo thù", như một cái tội. Thật ra, chủ đầu tư thường không cần thiệp vào nội dung tờ báo hay truyền hình vì đó là công việc của một thành phần chuyên nghiệp về truyền thông.

Và ngoài một hệ thống riêng về tin tức kinh doanh (Fox Business News) rát có giá trị, chương trình 24 tiếng của FoxNews gồm có gần hai chục tiếng tin tức từ mờ sáng đến chiều - và qua đêm. Còn lại, khoảng bốn tiếng là bình luận vào giờ cao điểm với các bình luận già bao thư, nhưng họ cũng nói các nhân vật Dân Chủ hay đắc lấp ló vỗ dài trình bày quan điểm. Họ không lén lỏi hai phần tin tức và bình luận và viết bình luận mà nguy trang thành tin tức, cho nên mới có nhiều khán giả theo dõi hơn các đài khác.

Dù sao, việc nguyên cá một chính quyền, từ tổng thống đến các viên chức cao cấp nhất, xúm lại đánh hội đồng một đài truyền hình là chuyện xưa nay chưa từng thấy. Một phần vì TT Obama đì ứng đối với các chí trich. Phần nữa là vì đài Fox ngày chửi rất mạnh, nhưng lại không nói nhảm như Tòa Bạch Ốc tố cáo.

Trong thời gian qua, đài này đã mạnh mẽ chĩa mũi dùi vào hai vấn đề.

Thứ nhất là các "Sa Hoàng", có ván hay phu đà đặc biệt. Kết quả là Sa Hoàng Van Jones, chuyên lo về môi sinh, bị buộc phải từ chức vì lý luận thực sự thiên lệch - bảo rằng Chính quyền Bush dựng ra vụ khủng bố năm 2001 và dòi điều tra - thân cộng và nhất là có hành vi mờ ám với chứng cứ rành rành. Phái từ chức là để khôi bị điều tra thêm và gây lúng túng cho Tòa Bạch Ốc.

Thứ hai là ACORN, là tổ chức da den chuyên dì vận động quần chúng tham gia sinh hoạt chính trị. Chuyên ACORN này mới kỵ kén phải nói ra cho rõ.

Một cặp sinh viên trẻ kiêm ký giả tay mơ đã giả danh là... ma cao và gái mãi dâm. Họ đến trụ sở của ACORN ở vài thành phố lớn như Miami, New York, San Francisco, Washington DC, xin giúp đỡ để... nhập cảng gái vị thành niên vào Mỹ lập ổ chửa. Vừa nhập cảng dán lậu vừa khai phòng tình dục! Thay vì kêu cảnh sát điều tra một đợt tinh phi pháp như vậy, thi viên chức ACORN lại tận tình giúp đỡ, góp ý kiến cho cặp này cách mang gái lậu vào, cách mờ ổ chửa, cách khai gian thuế... Tất cả đều được hai người này thu video đầy đủ và gửi cho truyền thông!

Các đài truyền hình và báo "đồng chinh" tránh không phô biến những video này, trừ Fox (chắc đây ít tuẫn, kẽ viết bài này đã có díp tố giác việc truyền thông cấp tiến giấu nhẹm những tin bất lợi cho TT Obama và phe cấp tiến, đây là một bằng chứng nữa).

Kết quả dân Mỹ xúc động mạnh, yêu cầu điều tra. ACORN phải sa thải các nhân viên này, nhưng cũng quá muộn. Một số tiểu bang, đáp ứng sự xúc động của dân địa phương, vội vã cắt tiền yểm trợ cho ACORN. Hạ Viện Liên Bang cũng đành phải biểu quyết cất mọi trợ cấp của Nhà Nước dù ACORN là bộ máy hối phiếu chả đảng Dân Chủ.

Hai câu chuyện trên chứng minh Fox không bình luận nhảm mà đã nêu dữ kiện chính xác. Nếu không thì Van Jones đã không phải từ chức và ACORN không mất trợ cấp. Chi khiếu chính quyền Obama thêm sợ hãi, và ráo riết tấn công Fox hơn nữa.

Chiến dịch tấn công của TT Obama khiến ngay cả một số ký giả cấp tiến thường hào hùng phải lén tiếng phản nản. Bà Ruth Marcus viết trên Washington Post, chỉ trich "cuộc chiến ngu xuẩn của Obama chống Fox" (Obama's dumb war with Fox News). Theo bà, cuộc chiến này làm cho Tòa Bạch Ốc trở thành yếu (weak), nhô nhen (small), áu trĩ (childish), và chỉ giúp Fox có thêm khán giả và kiếm thêm tiền.

Nhin vào chín tháng cầm quyền của TT Obama, người ta thấy rõ một cảnh tượng ngực ngực. Trong khi TT Obama hết sức hòa hoãn với các địch thủ phía ngoài, từ các nhà độc tài chửi Mỹ không mồi miếng cho đến khôi quá khích Hồi Giáo, thì ông lại mạnh bạo thẳng tay đối phó với các nhà báo Mỹ, lại tích cực truy lùng các nhân viên an ninh CIA đã có công mang tính mạng ra để bảo vệ nước Mỹ chống khủng bố.

Ngày xưa, Tường Giới Thạch đã nhận định "giặc Nhât là vết thương ngoài da, giặc Mao Cộng mới là ung thư trong ruột". Chẳng lẽ TT Obama cũng có ý tương tự" Giặc Al Qaeda, Iran, Bắc Hàn, là vết thương ngoài da, còn Fox News hay CIA mới là ung thư trong ruột cùn mạnh tay trừ khử trước" Mong sao kẽ viết này đã nghĩ sai (31-10-09).

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Cập Nhật Tình Trạng Khủng Hoảng Gia Cú

...Nhưng rồi thất nghiệp chưa ngừng, vẫn tiếp tục leo thang...

Cuối năm 2008, nước Mỹ bước vào cuộc khủng hoảng giá cư tràn trọng nhất kể từ mấy thập niên. Đến nay, giữa năm 2009, thì cuộc khủng hoảng vẫn tiếp tục nhưng thực sự không là một tiếp nối của cuộc khủng hoảng trước, mà là một vụ khủng hoảng mới, với những nguyên nhân khác và tác hại trên một lớp người khác.

Hãy nhớ lại chuyện quá khứ là cuộc khủng hoảng giá cư cuối năm ngoái và hậu quả của một chính sách giá cư với nhiều sai lầm tích lũy từ hơn ba chục năm trước.

Qua Sắc luật Community Reinvestment Act (Sắc Luật Cộng Đồng Tái Đầu Tư) do TT Jimmy Carter ban hành năm 1977, các ngân hàng bị cấm không được có "chính sách tín dụng kỳ thị" dân da màu. Họ bị buộc phải có một số tối thiểu tín dụng giá cư, tức là nợ mua nhà dài hạn, cho dân da màu trong các khu nội thành của các thành phố lớn, là nơi thường có mức tập trung cao của dân da màu nghèo khổ.

Vì phần lớn khối dân này có lợi tức thấp và thiếu ổn định nên các ngân hàng buộc phải thay đổi thể lệ cấp tín dụng nhằm nới lỏng điều kiện vay mượn, đặc biệt là phỏ biến kiểu vay mượn với lãi suất có thể điều chỉnh. Trong thời gian một hay hai năm đầu, nhà tài trợ lãi suất rất thấp, rồi các năm sau tăng lên dần, dựa trên suy tính là lợi tức của người vay tiền sẽ tăng liên tục trong những năm sau. Tình trạng này "hạ đẳng" hay "thứ cấp" (sub-prime loans) được khai sinh từ thời đó.

Qua đến thời TT Bill Clinton, tín dụng giá cư dài hạn được đẩy mạnh qua nhiều thay đổi về luật lệ ngân hàng, như cho phép các ngân hàng thương mại (commercial banks) được sát nhập với các ngân hàng đầu tư (investment banks) và có sở tài trợ địa ốc (mortgage banks). Đồng thời, vai trò của hai ngân hàng tài đầu tư bán công Fanny Mae và Freddie Mac cũng được gia tăng mạnh mẽ. (Hai ngân hàng này mua lại một số lớn các nợ giá cư dài hạn của các ngân hàng tư, giúp cho các ngân hàng này có thêm tiền mặt để gia tăng mức tín dụng cho khách hàng.) Các ngân hàng tư cũng bắt đầu sáp chép ra hàng loạt công cụ tài chính mới, điển hình là việc mua bán các kén nợ, hay bô nợ, cho các nhà đầu tư giàu có cũng như cho các quỹ đầu tư tư nhân.

Các yếu tố trên kết hợp lại đã để ra tình trạng phát triển thị trường giá cư mạnh mẽ chưa từng thấy, tạo nên một áo tướng phản thịt hiến thấy. Tình trạng phản thịt giá cư này cũng còn được cung cấp bằng việc thị trường chứng khoán leo thang tột độ nhờ sự phát triển của kỹ nghệ học - hay đúng hơn, nhờ vào những suy tính có tính cách đầu cơ vào ngành này. Cho đến nay, nhiều người vẫn còn tin tưởng là dã có phồn vinh thật sự và vẫn nhớ "công lao" của TT Clinton.

Đến thời TT George Bush, dù ông đã nhiều lần lên tiếng ý lo ngại một tình trạng phát triển giá cư quá trán khó kiểm soát được, trên thực tế, ông Bush cũng chẳng lấy gì làm tích cực rong việc kèm chế mức tăng trưởng này. Một phần vì chính ông cũng chủ trương một xã hội sở hữu (ownership society) trong đó người dân được khuyến khích làm chủ ngôi nhà hay các tài sản khác, càng nhiều càng tốt. Một phần nữa, về phương diện chính trị thì cái dối luật lệ để ngăn cản dân chúng mua nhà - nhất là khốn dân nghèo thuộc thành phần "hạ đẳng tín dụng" - hiển nhiên là một hành động tự sát chính trị mà không ai dám làm.

Đúng theo luật vật lý, cái gi bay lên được thì rồi cũng sẽ rớt xuống. Càng bay cao càng rớt mạnh.

Ông Bush có cái sô mà gọi là "sô áo mây" nên lanh dủ hẫu qua khung bong bong thị trường chứng khoán bị xẹp lúc ông mới nhậm chức vào năm 2001, tới cuối trào, năm 2008, thì bong bóng giá cư bị bể!

Trong có mấy tháng cuối năm 2008, thị trường giá cư bị khủng hoảng nặng với hàng triệu người rơi vào tình trạng không trả nổi tiền nhà. Họ bán đổ bán tháo, chấp nhận cho ngân hàng xiết nhà, thậm chí khai phá sản, mất hết tiền vốn trong nhà.

Nhưng hẫu hết nan nhay này thuộc loại "hạ đẳng" là thành phần có lợi tức thấp. Và hẫu hết các ngôi nhà bị bán để bón tháo hay bị sai áp đều thuộc loại nhà có giá tương đối thấp. Vụ khủng hoảng giá cư ấy mở màn cho cuộc khủng hoảng kinh tế lan rộng.

Ai cũng biết thị trường nhà cửa có ảnh hưởng lớn trong kinh tế Mỹ vì tác động trực tiếp đến các kỹ nghệ thép, sắt, xi măng, gạch ngói, gỗ, điện nước, cầu cống, hàng hóa dùng... và ngành xây cất. Hoạt động xây cất bị đình trệ vì hàng trăm ngàn nhà mới cũ ế, không bán được hoặc bán với giá rẻ mà không đủ trả nợ ngân hàng. Hàng triệu người lê thuộc vào kỹ nghệ xây cất bị thất nghiệp. Khi hàng triệu người này thất nghiệp và cạn tiền mua xẩm thì cả nền kinh tế bị nghẽn theo. Toàn bộ kinh tế Mỹ dì vào khủng hoảng. Các công ty thuộc dù mọi ngành nghề gặp khó khăn và bắt đầu sa thải nhân viên. Trong sáu tháng đầu năm nay, trung bình mỗi tháng có trên sáu trăm ngàn người bị mất việc.

Riêng tại tiểu bang California, tỷ lệ thất nghiệp tăng gấp đôi, từ hơn 6% đầu năm ngoái lên đến gần 12% đầu năm nay.

Và chúng ta bùi qua giai đoạn mới của cuộc khủng hoảng giá cư.

Bây giờ thì cuộc khủng hoảng lan qua giới trung lưu, không còn giới hạn trong giới khách nợ hạ đẳng lợi tức thấp nữa. Những người trước đây có đầy đủ công ăn việc làm, có đầy đủ khả năng vay mượn, bây giờ mất việc, không gánh được nợ nhà nữa, bắt buộc phải bán nhà với giá rẻ mạt hay chấp nhận cho ngân hàng xiết nhà. Trong hai tháng đầu năm nay, hơn ba trăm ngàn căn nhà không thuộc dạng hạ đẳng đã bị sai áp.

Trong những tháng này, các thành phố Florida, Nevada bị tác hại mạnh mẽ nhất. Nhưng người ta ước đoán tiểu bang California sẽ vọt lên hàng đầu trong những ngày tháng tới vì những khó khăn tài chính khổng lồ của California hiện nay, khi hàng trăm ngàn công chức đang bị sa thải hay giảm lương.

Cho đến nay, chưa ai dám khẳng định khi nào thì chúng ta mới thấy lại ánh sáng cuối đường hầm.

Trong tình trạng ấy, có nhiều người đã đặt câu hỏi thế thì Nhà Nước Mỹ đã và đang làm gì?"

Hàng loạt biện pháp đã được tung ra để đối phó với cuộc khủng hoảng giá cư nỗi riêng và khủng hoảng kinh tế nói chung. Ngay từ khi chưa nhậm chức, với sự hợp tác của chính quyền Bush, ê-kíp Obama đã phát động hai chương trình quy mô, một là chương trình 787 tỷ kích động kinh tế, và hai là chương trình 75 tỷ cứu giúp giá cư.

Chương trình kích động kinh tế, đúng như ta đã có dịp phân tích, cho đến nay vẫn chưa có tác dụng cụ thể. Số người thất nghiệp vẫn xấp xỉ ở mức năm đến sáu trăm ngàn người mỗi tháng. TT Obama trước đây hứa hẹn nạn thất nghiệp trên toàn quốc sẽ được ngăn chặn ở mức 8% nếu kế hoạch kích động kinh tế của ông được chấp nhận. Kế hoạch đó được cả thượng viện lẫn hạ viện thông qua bởi tất cả các vị dân cử của đảng Dân Chủ. Nhưng rồi thất nghiệp chưa ngừng, vẫn tiếp tục leo thang, cho đến bây giờ đã lên đến gần 10%, hơn xấp xỉ 8% của TT Obama hứa hẹn.

Dĩ nhiên là nhóm Obama đã dò thưa lên đầu ông Bush, cho rằng họ đã "không ngờ" giá tài của Bush để lại đã quá bất ngờ như vậy. Quý độc giả nào theo dõi báo này chắc sẽ nhớ lại kẻ viết này đã tiên đoán như trên từ hồi tháng Hai rồi (xin xem lại bài "Kế hoạch Kích động Kinh tế, Việt Bao ra ngày ba tháng hai"). Không phải là nhờ tài tiên tri như Trang Trinh mà chỉ vì bài toán kinh tế giàn vị như hai cộng hai là bốn thôi. Một kế hoạch gọi là "kích động kinh tế" mà thực tế chỉ là một kế hoạch dài hạn thay đổi cấu trúc xã hội, tái phân phối lợi tức, thi hiến nhiên lâm sao có tác dụng tức khắc về kinh tế được"

Còn kế hoạch cứu nguy các khách nợ mua nhà thì tuy có thể có tác dụng tức khắc, nhưng trên thực tế đã... chẳng có tác dụng gì hết.

TT Obama hứa hẹn kế hoạch này sẽ giải quyết vấn đề nợ nhà cửa cho từ hai đến bốn triệu gia chủ, hay tối thiểu cũng giúp đỡ cho khoảng một triệu rưỡi gia chủ.

Trên thực tế, theo phát ngôn viên của Bộ Tài Chính, thì trong ba tháng đầu của chương trình cải đổi nợ mua nhà (mortgage loan modification), đã có chưa tới 50,000 gia chủ được thông qua chương trình này. Tính đến cuối tháng Sáu thì con số gia chủ được sửa đổi nợ mua nhà đã lên đến 160.000, khoảng một phần mười con số ước lượng tối thiểu của TT Obama. Hơn một triệu rưỡi nhà đang bị đe dọa xiết bởi ngân hàng.

Kế hoạch của TT Obama có một phần dùng để khuyến khích các ngân hàng để dài hạn trong các luật lệ và điều kiện sửa đổi nợ mua nhà. Nhưng con số này, một ngàn đó một năm trong ba năm, chỉ là "muỗi đốt gỗ", có tính cách "màu mè chính trị", nên chẳng khuyến khích được ngân hàng nào hết. Các ngân hàng đang lỗ cả trăm ngàn trên mỗi căn nhà mà họ tài trợ, bây giờ có được bù đắp hai ba ngàn thì quả là chuyện khôi hài.

Theo một nghiên cứu của Bộ Tài Chính, cuộc khủng hoảng giá cư sẽ kéo dài qua năm 2010, và các ngân hàng được ước tính sẽ mất thêm khoảng 600 tỷ nữa, nâng mức lỗ lâm đến tổng cộng hơn 1.000 tỷ, tính đến cuối năm tới.

Nhin vào những con số ấy ta có thể thấy ngay kế hoạch cho ngân hàng và ba ngàn để khuyến khích họ giải quyết êm thắm các khoản nợ thất thu không có tính cách nghiêm chỉnh - và chẳng giải quyết được gì.

Đối với TT Obama, dường như vụ khủng hoảng nhà cửa này có tính cách nhất thời không quan trọng lắm. Ưu tiên của ông nằm trong việc cải tổ y tế với những tác dụng "đôi đũi" lâu dài, thay đổi tần số chế độ bảo hiểm y tế Mỹ. Nhưng đây không phải là vấn đề nhỏ hay dễ dàng gì. Kế hoạch này tồn tại một ngàn tỷ trong khi cho đến giờ vẫn chưa ai rõ sẽ lấy tiền ở đâu ra để chu cấp. Do đó quốc hội đã không thông qua được một kế hoạch cụ thể như mong ước của TT Obama.

Nói tóm lại, cuộc khủng hoảng giá cư vẫn chưa có tiến triển đáng kể, và hy vọng phục hồi sẽ phải đợi qua năm 2011 là sớm nhất (26-7-09).

Chính Khách Và Mỹ Nhân

07/07/2009

Chính Khách Và Mỹ Nhân

Vũ Linh

...ăn vụng không chịu chui mép...

Mắc bệnh... lợn đầu: để đầu này sai khiến đầu kia...

Tháng Tư năm 2009, Thượng Nghị Sĩ John Ensign của tiểu bang Nevada bắt ngờ viếng thăm Iowa, một tiểu bang xa lắc xa lơ, chẳng liên hệ đặc biệt gì với Nevada. Nhưng ai cũng biết Iowa là tiểu bang đầu tiên bỏ phiếu trong vòng sơ bộ của bầu cử tổng thống. TT Obama đã nhớ bắt ngờ đánh bại bà Hillary Clinton tại đây mà có thể nương theo đã trở thành ứng viên đại diện cho Dân Chủ và sau đó đắc cử tổng thống luôn.

Nhận định về cuộc du hành Iowa của TNS Ensign, báo chí làm rùm beng: cuộc chạy đua vào Tòa Bạch Ốc năm 2012 đã bắt đầu"

Có thể. Nhưng cuộc chạy đua của TNS Ensign không thể được bao lâu. Chưa đầy hai tháng sau, ông lên truyền hình thù nhận tội đã gian dối với một bà có chồng, làm nhân viên trong ban tham mưu của ông.

Một ngôi sao Cộng Hòa bỗng rụng.

Đầu Tháng Sáu, báo chí loan tin Thống đốc Mark Sanford của South Carolina tự nhiên mất tích gần một tuần lễ, không ai thấy ông ở đâu hết. Phu tá của ông cho biết ông đi leo núi nghỉ hè. Bà vợ ông thú nhận chẳng biết ông đang ở đâu.

Mấy ngày sau, một già rinh bắt gặp ông tại phi trường, bước ra từ một phi cơ từ Nam Mỹ về. Ngày hôm sau, thống đốc Sanford lên truyền hình thú nhận đã lén đi du hý để chia tay với cô nhân tình người A Cân Đinh. Rồi ông từ chức Chủ tịch Hiệp Hội Các Thống Đốc Cộng Hòa. Sanford là một thống đốc tương đối trẻ, 49 tuổi, trước đây được liệt vào danh sách những người có thể đứng chung danh với ứng viên John McCain trong cuộc tranh cử tổng thống 2008. Sau đó, ông là một ngôi sao sáng của Cộng Hòa với nhiều hy vọng cho năm 2012.

Thêm một ngôi sao Cộng Hòa rụng xuồng cầu.

Những tin này không có gì đáng mừng cho đảng Cộng Hòa dĩ nhiên.

Từ năm ngoái đến giờ, đảng Cộng Hòa bị cuốn hút vào một tình trạng bi đát hiếm có. Sau một thời thống trị toàn bộ guồng máy chính trị Mỹ, đảng đã vào suy thoái một cách cực kỳ nhanh chóng. Chưa đầy bốn năm mà đảng mất hết tất cả quyền thế và ảnh hưởng, từ cấp liên bang đến tiểu bang, từ hành pháp qua lập pháp đến tư pháp.

Lý do chính nhiều người đã nhắc lại là sự thất bại của chính TT Bush. Hai cuộc chiến tại Iraq và Afghanistan đưa đến bất mãn trầm trọng trong dân chúng. Cuộc chiến chống khủng bố trong nước có kết quả cụ thể là từ sau 9/11, không có một người Mỹ nào chết vì khủng bố trên đất Mỹ nữa. Nhưng TT Bush phải trả một giá rất đắt: bị tán công từ phía vì đã vi phạm nhân quyền, và cũng có thể đã vi phạm Hiến Pháp khi tung ra những biện pháp mạnh để bảo vệ nước Mỹ.

Tình hình kinh tế tài chính cũng suy sụp mau lẹ vào lúc cuối trào, năm 2008.

Đã vậy, các chính khách Cộng Hòa cấp cao như thượng nghị sĩ, dân biểu, thống đốc, cũng thay phiên nhau dính vào các vụ lem nhem đủ kiểu, từ lem nhem tiền bạc đến lem nhem tình dục.

Tất cả những yếu tố này đã tạo thế bất lợi rõ ràng cho Cộng Hòa, khiến dân Mỹ muốn thấy thay đổi, muốn đổi ngựa.

Cuộc bầu cử Tháng Mười Một năm 2008 là một đòn chí tử cho đảng Cộng Hòa. Đảng đã lập Dân Chủ thắng toàn diện, từ trên xuống dưới, dù mọi cấp, dù mọi vùng.

Phe Cộng Hòa lóng túng, tim dường sống, và bắt đầu quay qua xia tay dội tội lẫn nhau. Tướng Colin Powell đổ lỗi Cộng Hòa quá khích nên mất hậu thuẫn của khối độc lập. Cựu phó TT Cheney đáp lễ đặt câu hỏi không rõ ông Powell có còn là đảng viên đảng Cộng hòa nữa không sau khi ông ta công khai ủng hộ ứng viên Barack Obama của Dân Chủ.

Quan trọng hơn nữa, đáng tím cách làm sao ngoi đầu lén lại trong dịp bầu cử năm 2010 và nhất là năm 2012 là năm bầu lại tổng thống.

Các mầm non văn nghệ Cộng Hòa chuẩn bị múa may.

TNS Ensign di Iowa như đã nêu trên. Thống Đốc Sanford từ chối không nhận tiền kinh động kinh tế dành cho tiểu bang và kêu chiêng gó trống rầm beng để gây tiếng vang. Một số các tai to mặt lớn khác cũng bắt đầu hô hét kêu gọi sự chú ý của thiên hạ, như Thống Đốc Louisiana Bobby Jindal, hay cựu Chủ Tịch Hạ Viện Newt Gingrich, hay bà Thống Đốc Alaska, cựu ứng viên phó TT, Sarah Palin (trước khi bà đột ngột loan báo từ chức thống đốc).

Trước mặt người ta cũng nhìn thấy rất nhiều cạm bẫy có thể gây khó khăn cho TT Obama, hay hơn nữa, có thể đánh ông rớt nếu ông tái tranh cử năm 2012. Những cạm bẫy cực kỳ to lớn và nguy hiểm như cuộc khủng hoảng tài chính, khủng hoảng kinh tế nói chung, khiếm hụt ngân sách, cài tó y tế, chiến tranh Afghanistan và Iraq...

Một số quan sát viên chính trị nhận định rất có thể Cộng Hòa sẽ có ít nhiều hy vọng lật ngược thế cờ mau chóng.

Thế nhưng ...

Chưa kịp ăn mừng thi nội trong một tháng, hai ngôi sáng của Cộng Hòa thay phiên rơi rụng. Mà lại rơi rụng vì lý do cực kỳ tệ hại, không có gì có thể bào chữa được: lém nhem tinh dục.

Cả hai ông đều lớn tuổi, có gia đình đầm ấm, có con cái lớn nhỏ đầy đủ, lại tạo dựng uy tín cá nhân của mình bằng cách cố vỗ lấp trưởng báo thù, bảo vệ giá trị tôn giáo, kỵ cương gia đình,... Cả hai ông đều là những chính khách Cộng Hòa từng lớn tiếng mặt sát TT Clinton trong vụ Monica.

Những xì căng đan này xảy ra, chẳng những gây tai tiếng cho cá nhân, mà lại còn đặt vấn đề về tinh xảo trả của hai ông. Các ông đã nói láo và lừa được những người thân nhất như vợ con thi có lý do gì các ông sẽ không nói láo và lừa cù tri luôn"

Kết quả mỗi lần một ông chính khách Cộng Hòa mờ miếng nói những giá trị gia đình là làm như bì... mắc quai vây.

Mà nói cho ngay, cả hai đã dính vào bẫy ái tình, mà chẳng phải là một "dào nỗi" tuyệt đẹp hay tuyệt "sexy" gi cho cam. Cả hai ông đã gian dối với hai bà "xòn xòn", tuy cũng còn nhan sắc.

Mỹ nhân của ông Ensign là một bà có chồng, và cuộc dan diu bi ông chồng bị mọc sừng này khám phá và khui ra. Nghe đâu ông chồng này chỉ muốn tống tiền ông thượng nghị sĩ, chứ cũng chẳng ghen tuông gi. Có lẽ cũng chán bà vợ từ lâu rồi, khiến bà vợ phải di tản của lìa.

Mỹ nhân của ông Sandford thi it được biết đến hơn. Là một người A Cân Định, độc thân. Ông Sanford quen bà khi bà đang làm thủ tục ly dị, đang trong cơn khủng hoảng tinh thần. Ông Sanford tìm cách an ủi bà, nhưng có lẽ an ủi hơi kỹ.

Không biết bằng cách nào, báo chí A Cân Định moi ra được một lô emails trao đổi giữa hai người. Lời lẽ chẳng những rất tinh tú, mà lại còn khà "tả chán", giống như ta đọc Hồng Lâu Mộng.

(Một bài học cho các ông có vợ bέ ở Việt Nam, nhớ đừng trao đổi emails nhé, bà xé sẽ thuê người moi ra được hết emails đó, không có gì khó khăn đâu).

Điều hiển nhiên ai cũng nhìn thấy là hai ông này đã nhận chìm hy vọng của Cộng Hòa xuống đáy biển, ít nhất cho kỳ bầu cử 2010, nêu không muốn nói tới 2012.

Câu chuyện của hai ông chính khách đây tương lai và triển vọng tự nhiên lại tự hủy hoại tương lai chắc chắn sẽ là bài học vở lòng cho các sinh viên tám lý học. Nhưng cũng không phải là những bài học thực tập duy nhất hay đầu tiên.

Đừng nói đến lịch sử thế giới xa vời làm chi. Lịch sử cận đại Mỹ đây dấy những vụ xì căng đan có tính cách cực kỳ ngu xuẩn này.

Từ một Ted Kennedy say rượu di chui với nữ thư ký, đâm xe xuống sông làm chết bà thư ký đồng thời giết chết luôn giắc mộng làm tổng thống của mình. Đến ứng viên tổng thống sáng chói Gary Hart di ngao du với dào nhí trên du thuyền Monkey Business - thật là khéo lừa té! - làm tiêu tan sự nghiệp chính trị của mình luôn, để Michael Dukakis thành ứng viên đối thủ với ông Bush cha vào năm 1988. Rồi dĩ nhiên là tuồng cài lương Clinton-Monica xém biến Clinton thành tổng thống thứ nhì bị truất nhiệm trong lịch sử Mỹ.

Gần đây hơn là hàng loạt chính khách như thượng nghị sĩ ứng viên phó tổng thống cho John Kerry năm 2004, John Edwards, di hú hý có con rơi với một nhân viên ban tranh cử, trong khi vừa di tranh cử vừa "đau buồn" lo cho bà vợ bị ung thư nồng (nghe nói ông kép của bà nhân viên này đã khám phá ra một cuốn phim "sex" ông Edwards đang "đóng vai chính" với bà nhân tình; nếu thật sự như vậy thì cái ông Edwards qua thực là... ngu hơn người, ăn vụng không chịu chửi mép mà lại còn để lại dấu vết túng, từ con rơi đến phim sex). Hay ngô sao thanh liêm trong sạch của Dân Chủ, Thống Đốc New York Eliot Spitzer bị bắt quả tang liên hệ thường xuyên và xuyên bang với một "chị em ta" hạng sang tại thủ đô; hoặc thượng nghị sĩ Công Hòa siêu bảo thủ David Vitter của Louisiana, bị bắt quả tang là khách hàng trong động họa của Tú Bá Deborra Jeanne Palfrey cũng tại thủ đô. Rồi lại chuyện ông thống đốc Dân Chủ Jim McGreevey của New Jersey cắp bồ với... ông cố vấn an ninh của mình! Vẹn tình hơn vậy, ông McGreevey này cố tình đem kép của mình vào bộ máy công quyền! Lý do là có thượng nghị sĩ Cộng Hòa Larry Craig, một chính khách đây đao đức của Idaho bị bắt quả tang gãy gùi anh nhân viên chim FBI trong câu tiêu công cộng của một phi trường quốc tế!

Ít nhất người ta cũng có thể nói đây là một hiện tượng có tích cách "lưỡng đảng đê hèu!"

Nghĩ cho cùng, những chuyện lém nhem ăn vụng này là thường tình đối với nhiều đảng mà râu. Nhưng là mày râu bình thường thôi. Chứ còn áp dụng vào các chính khách cao cấp, thi những chuyện này trở thành cực kỳ nguy xuẩn.

Xứ Mỹ này là cái xứ của ký giá cú vọ, luôn luôn bám sát theo dõi, làm sao các ông chính khách ấy có thể nghĩ mình sẽ "thoát nạn" dễ dàng như vậy được! Cái ông thống đốc South Carolina Sanford tự nhiên biến mất cả tuần, không có ở nhà, không rõ làm, làm sao ông có thể nghĩ ông biến mất như vậy mà không gây thắc mắc, hoặc không tạo ra vấn đề gi?"

Nhiều nhà phân tâm học cố tìm cách giải thích hiện tượng này. Cho rằng thường thường muôn làm chính trị gia thành công, leo lên đến các cấp cao nhất, thi phải là những người có cái TỐI lớn hơn thiên hạ. Họ có cái tôi vĩ đại, cái tự tin vờ bờ bến, đồng thời cũng có cái tự cao tự đại cho mình là bất khả xâm phạm. Ông Dick Morris, một bạn thân giao và cố vấn cho TT Bill Clinton, đã viết một cuốn sách phân tích về chuyện ông Clinton nhập nhằng với Monica không hẳn là vì ông tổng thống bị ám ảnh gi về tinh dục, mà chỉ vì trong thâm tâm, ông coi chuyện này như là một sự thách đố thiên hạ, xem ai làm gi được ông, ai dám đứng đến uy quyền của tổng thống"

Ông Dick Morris này là người có kinh nghiệm trong vấn đề ấy. Chính ông đã thuê một gái gọi về khách sạn làm nhiều trò "quái lạ", bị báo chí khui ra cuối cùng phải từ chức cố vấn cho Clinton.

Chẳng là chuyên gia phân tâm học gi nén dĩ nhiên chúng ta không biết gi về những phân tích cao siêu ấy. Chỉ có cảm tưởng mấy ông chính khách này có cơ thể khác người vì mắc bệnh... lợn đầu: để đầu này sai khiến đầu kia (5-07-09).

Các Ứng Viên Phó Tổng Thống

02/09/2008

...Một điều dân ty nạn chúng ta cũng muốn biết: các vị phó này và vấn đề Việt Nam...

Ngày 23 tháng 8, ứng viên tổng thống Dân Chủ Barack Obama công bố việc chọn Thượng nghị sĩ Joseph Biden đứng chung liên danh. Một tuần sau, ngày 29 tháng 8, ứng viên Cộng Hòa John McCain đưa ra bà Thống đốc Sarah Palin.

Luật lệ tranh cử Tổng thống Mỹ rất đặc biệt. Trong khi ứng viên tổng thống là sự chọn lựa của toàn đảng - cả chục triệu người bầu qua các cuộc bầu sơ bộ trong nội bộ hai chính đảng - thi ứng viên phó tổng thống chỉ có đúng... một người quyết định. Đó chính là ứng viên tổng thống. Ông (hay bà) ta quyết định một mình, dĩ nhiên là sau khi tham khảo nhiều người và sau nhiều cuộc thăm dò dư luận. Có khi cũng lén tham khảo thày từ vi, như ở Việt Nam ta ngày xưa không chừng.

Nói nghiêm túc thi thông thường một ứng viên phó TT được lựa để bổ túc cho ứng viên TT. Ví dụ Kennedy, một trí thức trẻ vùng Đông Bắc - Massachusetts - lựa Johnson, một ông cao bồi lão luyện miền Nam là Texas. Ông già Bob Dole lựa thần tượng football Mỹ Jack Kemp.

Dù sao thì dân Mỹ nói chung di bầu tổng thống cho một liên danh, nhưng trên thực tế, là bầu cho người đứng đầu liên danh, người kia chỉ là phần phụ, tăng thêm ít phiếu thì tốt, không thi chẳng sao. Hầu như không bao giờ ứng viên phó tổng thống có ảnh hưởng quyết định trong vấn đề bầu bán.

Ứng viên phó TT không quan trọng chỉ vì trong quá khứ vai trò của phó TT cũng chẳng có gì quan trọng. Phần lớn là lo di đám ma, đám cưới, lễ lạc, trong khi chờ đợi tổng thống bị đứng tim bất tử. Đây cũng là cơ hội học nghề và nhịp cầu cho các phó TT học tập để trở thành tổng thống, nếu không phạm sai lầm như Spiro Agnew của Richard Nixon. Một số lớn các phó TT sau đó đã trở thành tổng thống, như các ông Johnson, Nixon, Ford, và Bush cha gần đây. Tuy nhiên, trong thời đại này, các phó TT đã đóng một vai trò ngày càng quan trọng hơn, đặc biệt là các ông Gore của Clinton và Cheney của Bush.

Dù vậy, đê với cử tri, điều quan trọng thực sự vẫn không phải là cá nhân ứng viên phó tổng thống là ai, sẽ làm được gi. Điều có ý nghĩa chính là quyết định của ứng viên tổng thống khi lựa bạn đồng hành, vi điều đó nói lên rõ ràng lập trường, bài toán chính trị, và tính tình của ông.

Bây giờ ta đã biết hai ứng viên phó tổng thống là ai.

Bên Dân Chủ, TNS Barack Obama đã lựa TNS Joe Biden và phó lờ bà Hillary đúng như chúng ta dự đoán, bắt chấp áp lực mạnh của 18 triệu đảng viên Dân Chủ đã bỏ phiếu cho bà.

TNS Joe Biden năm nay 66 tuổi. Ông xuất thân từ gia đình thợ thuyền tại tiểu bang Pennsylvania. Tốt nghiệp luật, ông ra làm nghị viên thành phố hai năm, sau đó đắc cử thượng nghị sĩ liên bang đại diện cho tiểu bang Delaware năm 1972, khi ông vừa 30 tuổi. Lúc đó, ông là người trẻ nhất đắc cử thượng nghị sĩ trong lịch sử Thượng Viện Mỹ, vừa đúng tuổi được vào Thượng Viện. Năm 1988, ông ra tranh cử tổng thống trong đảng Dân Chủ, nhưng bị đại bại trong vòng sơ bộ vì bị tố cáo là hay "mượn tạm" lời nói của người khác trong trong luận án luật rồi các diễn văn hùng hồn của ông. Năm 2007, ông lại ra tranh cử tổng thống nhưng bị loại bởi ông Obama và bà Hillary ngay vòng đầu tại Iowa.

Biden là người có lập trường cấp tiến nặng trong các vấn đề xã hội, được xếp hạng ba (với Obama hạng nhất) trong Thượng Viện, nhưng lại có khuynh hướng tương đối bảo thủ về các vấn đề quốc phòng và ngoại giao. Hiện nay ông là Chủ Tịch Ủy Ban Ngoại Giao Thượng Viện, và thành viên Ủy Ban Tư pháp. Với quá trình 36 năm trong Thượng Viện, ông là chuyên gia ký cựu nhất của Dân Chủ về các vấn đề bang giao quốc tế. Đó là ưu điểm lớn nhất của ông.

Nhưng, giống như Obama, Biden chưa khi nào kiếm sống trong khu vực tư của xã hội và không có chút kinh nghiệm điều hành gì hết, tuy giỏi tranh luận và đọc diễn văn tại thượng viện. Ông là một người trông rất có "tướng", có nụ cười rất tươi, dễ tạo cảm tình là nói ngay, nói thật, và... nói dối.

Ông Biden cũng là người có một khuyết điểm quan trọng. Ông nói rất hay, nhưng cũng rất nhiều. Tuần báo Time, rất có cảm tình với phe Dân Chủ, cũng phải khuyên ông nên nói ít, nhất là bớt dùng chữ "tôi". Nhưng cái tật này nhiều khi cũng có lợi. Ông nói tiếng là nói ngay, nói thật, và... nói dối.

Việc ông Obama lừa TNS Biden mang nhiều ý nghĩa.

Thứ nhất, vai trò của một ứng viên phó TT trong cuộc tranh cử tổng thống thường là vai trò đánh đố phuơng, mà Mỹ gọi là "attack dog". Với khả năng nói dộc và nói ác, Biden sẽ lãnh vai tấn công phe Cộng Hòa, cho Obama lơ lửng trên mây trong vai trò lãnh tụ cao thượng và tư cách, không dính líu vào chuyện đánh đố.

Thứ nhì, chuyện ông Biden xuất thân từ gia đình thợ thuyền Pennsylvania (thân phụ ông làm nghề bán xe cũ tại thành phố Scranton) là yếu tố quan trọng cho ông Obama là người đã thất bại vì không được sự tin tưởng của khối dân lao động da trắng vùng vòng đai đại hồ. Obama hy vọng ông Biden sẽ giúp phe Dân Chủ lấy phiếu tại vùng này.

Quan trọng hơn nữa, với chuyện Obama thiếu kinh nghiệm, đặc biệt trong các vấn đề đối ngoại được xác nhận rõ rệt trong biến cố Nga đánh Georgia, đưa đến chuyện Obama tuột dù mau lẹ trong các cuộc thăm dò dư luận, ông không có sự lựa chọn nào khác hơn là cầu cứu một người già dặn kinh nghiệm và có uy tín như Biden để bù đắp yếu kém quá lố lỗi này. Đây là lý do chính khiến Obama đã lừa Biden.

Nhìn dưới khía cạnh tích cực, cả ba yếu tố trên bổ túc cho yếu kém của ông Obama, và có mục đích giúp tăng hy vọng đặc cù cho đảng Dân Chủ.

Ngược lại, ông Biden cũng là một người có khá nhiều hành trang không mấy tốt đẹp.

Trước hết, sự trùng hợp tên khá là lùng: Obama - Biden và Osama Bin Laden!!! Chưa chi đã bị mấy anh bảo thủ cực đoan khai thác trên mạng internet để bóp méo, gây ẩn tượng xấu. Thứ đến là cái tài ăn nói thao thao bất tuyệt khiến ông Biden hay nói quá lời.

Khi Obama ra tranh cử tổng thống thì ông Biden đã nói đây là một người Mỹ gốc Phi Châu đầu tiên thông minh (articulate) và sạch sẽ (clean), nhưng hoàn toàn chưa đủ khả năng làm tổng thống. Mà Tòa Bạch Ốc không phải là chỗ để vừa làm vừa học nghề (on-the-job training)! Bây giờ thì ông Biden sẽ phải uốn cong lưỡi để nói ngược lại.

Có lần trả lời một câu hỏi của báo Washington Post về vấn đề giáo dục, ông Biden nhận định học sinh Iowa có điểm trung bình cao hơn học sinh ở thủ đô Washington vì tại Iowa có chưa tới một phần trăm dân Mỹ gốc Phi Châu. Một lần khác, ông than phiền muốn đi vào tiệm Seven-Eleven ở Virginia là phải biết nói tiếng Ảnh Độ, ám chỉ quá nhiều người Ảnh đã mở tiệm 7-11. Cả hai câu nói bị chỉ trích là sặc mùi kỳ thị, và không phải đạo chính trị tí nào.

Tuy nói nhiều và nói hay, nhưng lại hay nói bậy, một thứ Nguyễn Cao Kỳ Mỹ, nên ông không được tin tưởng lắm. Trong hai lần tranh cử tổng thống, ông chưa khi nào được sự ủng hộ của hơn 2% đảng viên Dân Chủ.

Chuyện thứ nhì là kinh nghiệm về ngoại giao và quốc phòng của ông. Vấn đề then chốt hiện nay là Iraq. Và ông đã phạm ba sai lầm lớn về cuộc chiến này.

Thứ nhất là ông mạnh mẽ ủng hộ quyết định của TT Bush đánh Iraq, một thái độ mà Obama chê là thiếu khả năng xét đoán. Bây giờ ông "sửa sai" thay đổi lập trường và chống cuộc chiến kịch liệt.

Thứ nhì, ông lén tiếng chống lại chiến thuật đòn quân của TT Bush và tiên đoán chiến thuật này sẽ đưa đến thảm bại, lính Mỹ sẽ chết nhiều hơn. Sự thật như mọi người biết, ông đã làm to.

Thứ ba, ông chủ trương giải pháp cho vấn đề Iraq là chia Iraq thành ba "tiểu bang" cho ba khối dân Sunnis, Shiites, và Kurds, theo mô thức tiểu bang Mỹ. Giải pháp này mau chóng đi vào lãng quên vì tính thiếu thực tế.

Tóm lại, trong phạm vi chuyên môn nhất của ông, ông đã đi từ sai lầm này đến sai lầm khác.

Nhưng yếu tố tiêu cực quan trọng nhất trong việc tuyển lựa ông Biden chính là cái 36 năm kinh nghiệm tại Thượng Viện Mỹ của ông. Ứng viên Obama ra tranh cử với chiêu bài "thay đổi". Ông lớn tiếng chê trách sự hủ hóa, bất lực của các định chế tại Hoa Thịnh Đốn, từ tòa Bạch Ốc đến Quốc hội, đến toàn thể bộ máy hành chánh công quyền. Ông Obama cũng dè bùi ông McCain là một thứ khủng long đã sống trong vòng dai Washington quá lâu. Bây giờ lại lừa Biden, một người đã làm thượng nghị sĩ mươi năm trước khi McCain bước vào Hạ Viện! Thay đổi Hoa Thịnh Đốn với một người đã làm việc ở Hoa Thịnh Đốn hơn ba thập niên!"

Như vậy, chiêu bài thay đổi biến đâu rồi! Ký giả Frank Rich trên báo cấp tiến của phe ta là New York Times cũng phải nhìn nhận khẩu hiệu của ông Obama "Thay Đổi Chúng Ta Có Thể Tin Được" đã được "mở yên mà đẹp" ("Change We Can Believe In: R.I.P." - R.I.P. là Rest In Peace, câu nguyện được khắc trên bia mộ người quá vãng).

Việc chọn ông Biden chỉ chứng tỏ thế bì của ông Obama. Chuyên gia chính trị Dick Morris nhận định ông Obama đã lấy quyết định này trong thế yếu đùn đụng cùng chứ không có vẻ gì là đang thắng thế, chuẩn bị vào Bạch Ốc. Chưa ai biết ông Obama có thể thay đổi Hoa Thịnh Đốn được không, nhưng ai cũng thấy Obama, lại một lần nữa đã thay đổi lập trường của chính mình. Cũng là thay đổi thôi, tuy không phải là thay đổi mà mọi người nghĩ.

Sự lựa chọn này cũng làm tăng thêm thất vọng của các bà Mỹ. Sau khi Hillary thua và Obama chọn một đảng mày râu, giấc mộng một phụ nữ làm tổng thống coi như tiêu tan bên Dân Chủ. Nếu như Obama thắng McCain và làm tổng thống hai nhiệm kỳ thì tới năm 2016, bà Hillary sẽ 75 tuổi, không còn hy vọng gì nữa. Như vậy chưa biết các bà Dân Chủ sẽ còn phải chờ tới bao giờ mới tìm được một ứng viên nữ nhi có tầm vóc.

Tóm lại, sự lựa chọn TNS Joe Biden có lợi cũng có hại. Những thăm dò dư luận một ngày sau tin này được công bố cho thấy bất lợi nhiều hơn có lợi. Theo thăm dò của đài CNN, con số ủng hộ Obama rớt ngay từ 51% xuống 47%. Con số các đệ tử của bà Hillary sẵn sàng bầu cho Obama cũng rớt từ 75% xuống 66%. Và con số các đệ tử sẵn sàng nhảy qua phe McCain tăng ngay từ 16% lên 27%. Dĩ nhiên, cuộc bầu thật vẫn còn khá xa, và các con số này còn có thể thay đổi nhiều.

Dù sao thì ông Obama vẫn là cái định trụ cột của bên Dân Chủ. Thiên hạ có bầu hay không bầu cho Dân Chủ phần lớn tùy thuộc chuyện họ có ủng hộ ông Obama hay không, chứ ít tùy thuộc vào ứng viên phó tổng thống.

Bên Cộng Hòa, vì cái tuối cao của ứng viên McCain, thiên hạ nghĩ rằng ai là ứng viên phó TT là điều quan trọng hơn. Ông cần một người sẵn sàng làm tổng thống ngay, lỡ khi trúng gió ngày đầu khi vừa nhậm chức. Và bên Cộng Hòa, TNS John McCain đã chọn bà Thủ Thống Đốc Sarah Palin đứng chung liên danh.

Người tinh ý có thể đã đoán ra sự chọn lựa ấy trong cuộc tranh luận gián tiếp mà thực ra là cuộc phỏng vấn hai ứng viên tại nhà thờ Saddleback Church tại Lake Forrest ở quận Cam miền Nam California. Ngày 16 tháng Tám đó, khi được mục sư Rick Warren hỏi thẳng "vì sao tranh cử", McCain nói về tinh thần "Tố quốc Trên hết" từ khi ông 17 tuổi, ký giấy gia nhập Hải quân và trong mọi hoàn cảnh luôn luôn nghĩ rằng đất nước phải trên minh, làm gì cũng vậy, kể cả khi bị tù hay bỏ phiếu. Chữ Country First đã thành khẩu hiệu tranh cử. Và khi ông chọn Sarah Palin đứng chung liên danh thì cũng với tinh thần Country First: chọn một người cho tương lai xứng sô. Không phải vì mình!

Bà Palin năm nay 44 tuổi, mới đắc cử Thủ Thống Alaska năm 2006. Trước đó, bà là Thị Trưởng một thành phố nhỏ của Alaska. Bà là một trong những thống đốc giỏi, được sự ủng hộ của hơn 80% dân tiểu bang, và cũng là ngôi sao sáng đang lên của đảng Cộng Hòa. Bà được tiếng là người có đầu óc cái tiến, trong sạch, dám khui chuyện lèm nhem của các lãnh tụ Cộng Hòa tại Alaska. Bà thuộc thành phần bảo thủ, chống phá thai rất mạnh. Bà là một chuyên viên về năng lượng, chủ trương kinh doanh và giải quyết khủng hoảng dầu xăng cho nước Mỹ. Bà không có kinh nghiệm gì về lập pháp, nhưng lại giàu kinh nghiệm hành pháp với các trách nhiệm thị trưởng và thống đốc.

Nếu nói về kinh nghiệm về bang giao quốc tế thì bà còn ít kinh nghiệm hơn Obama nhiều.

Sự lựa chọn này đặt đảng Dân Chủ trong thế hối kẹt là khó đá kích được bà. Trước hết vì bà là phụ nữ, đánh bà mạnh quá đỗi nhiên là khó coi. Thứ hai, bà là tờ giấy trắng, khác với Hillary là trang giấy đen thui, nên cũng chẳng biết đánh chô nào. Thứ ba là điểm yếu chính của bà là tuối trẻ thiếu kinh nghiệm, nhưng tai hại thay, đó cũng là điểm yếu của Obama. Obama mà đứng ra chê bà thiếu kinh nghiệm thì nghe hơi chói tai (ngay sau khi hay tin bà Palin được lựa, một cố vấn của Obama đã mau mắn chỉ trích kinh nghiệm quốc tế của bà là con số không to tướng; ông có vấn này lập tức bị Obama đích thân sửa lóng). Hơn thế, bà chỉ ra tranh cử phó tổng thống, tức là còn thời giờ học nghề với McCain, chứ chưa là người phải lấy quyết định ngay như trường hợp Obama nếu ông đắc cử. Nhiều nhà bình luận cho rằng McCain đã giáng bẩy cho đối phương tấn công bà Palin là thiếu kinh nghiệm và bị phản tác dụng vì Obama cũng thiếu kinh nghiệm không kém!

Dù sao thì việc tuyển lựa bà Palin cũng là một ngạc nhiên to lớn, nói lên rõ ràng tính "ngựa chứng" của ông McCain cũng như bài toán của Cộng Hòa.

Trước hết, tính bảo thủ của ông McCain được xác định ngay đối với hạ tầng cùi bắp bảo thủ, và ngay sau khi tin về bà Palin được loan ra thì một lãnh tụ Tin Lành bảo thủ lớn trước đây nghỉ ngơi McCain, mục sư James Dobson, liền lên tiếng ủng hộ McCain.

Đảng Dân Chủ lừa ông Biden vì nhu cầu đắc cử ngắn hạn. Sau khi Obama làm tổng thống bốn hay năm thì ông Biden sẽ quá già, không thể nối ngôi được. Bà Hillary lúc đó cũng sẽ quá già luôn. Coi như tương lai đảng Dân Chủ sau Obama là khoảng trống lớn.

Trái lại, McCain đã lấy một quyết định cực kỳ quan trọng cho tương lai của đảng Cộng Hòa. Đã có Sarah Palin thì sự thu hút của Hillary năm 2012, nếu bà ta ra tranh cử, sẽ bị hoài nghi phần lớn: Palin lúc đó cũng đã có một số vốn chính trị quan trọng sau bốn năm làm phó. Đến 2016, nếu các bà muốn có một phụ nữ làm tổng thống thì sẽ phải bùi cho bà Palin của Cộng Hòa vì Hillary đã quá già - gần thất tuần - không còn là đối thủ của Palin nữa. Và có lẽ cũng không có bà nào khác chịu lại bà Palin.

Hiển nhiên là khi lừa bà Palin, ông McCain đã nhấn mạnh là ông coi trọng lá phiếu của mấy bà. Dĩ nhiên bà Palin, với chủ trương chống phá thai, sẽ khó có được hậu thuẫn của mấy bà cấp tiến cực đoan đệ tử của bà Hillary, nhưng vẫn sẽ có sức thu hút rất mạnh với các bà Cộng Hòa và độc lập, là khố cử tri còn nghĩ ngòi ông nhà bình McCain. Đó sẽ là khoán hồn tể chiến thắng của ông McCain.

Do vậy, nếu Cộng Hòa thắng năm nay, rất có nhiều hy vọng Cộng Hòa sẽ ngự trị trong Tòa Bạch Ốc liên tục trong... mười sáu năm tới, đồng thời sẽ là đảng đi vào lịch sử với một phụ nữ đầu tiên làm tổng thống. Đó là tính toán chiến lược dài hạn của phe Cộng Hòa và tinh thần Country First của John McCain.

Nhìn dưới khía cạnh tiêu cực hơn thì quyết định của ông McCain là một hành động kiêu nhát chinh nhì bù, với rất nhiều rủi ro. Thành công như ông tính toán thì đảng Cộng Hòa sẽ được bảo đảm nắm quyền lâu dài. Nhưng cũng có rất nhiều hy vọng thua đậm.

Với sự lựa chọn Palin, phe Cộng Hòa có thể sẽ thua vì bà Palin có thể nói không lại trong cuộc tranh luận với ứng viên phó tổng thống Dân Chủ, ông cáo già Joe Biden. Bà cũng là một khuôn mặt mới toanh, chưa ai biết, còn quá trẻ và chẳng có kinh nghiệm gì nhiều.

Giới cáp típ đã nhận xét quyết định của McCain có tính cách tuyệt vọng. Ông thấy khó thắng được Obama nên lấy một quyết định táo bạo để giành lấy phần thắng. Với rất nhiều rủi ro. Nếu chẳng may có chuyện xảy ra cho McCain sớm, thì nước Mỹ sẽ được lãnh đạo bởi một bà cách đây hai năm chỉ là thị trưởng một thành phố nhỏ xíu nơi đèo heo hút gió Alaska.

Kết quả cũng đúng. Nhưng trong lịch sử hơn hai trăm năm của Mỹ, chưa có một ứng viên tổng thống nào lại tính kế hoạch mình sẽ chết vài tháng nữa để rồi lựa ông phó cho hợp tình thế! Tất cả các sự lựa chọn ông phó đều do tính toán chính trị. Mà theo tính toán chính trị thì sự lựa chọn bà Palin rất hợp lý. Dù sao thì thị trưởng một thành phố nhỏ chắc cũng quan trọng hơn một "community organizer" Obama.

Nhân xét tổng quát về hai sự lựa chọn, một mặt người ta thấy cái thể yếu thiếu kinh nghiệm của Obama đã buộc ông phải bỏ phiếu "thay đổi" để lấy một chính khách kỳ cựu hẫu tảng uy tín cho mình, mà không thắc mắc gì về tương lai lâu dài của đảng Dân Chủ. Một quyết định bảo thủ, muốn tìm thế chắc ăn. Rủi ít, ăn ngắn hạn.

Mặt khác, người ta cũng thấy thế mạnh của McCain: không cần kinh nghiệm của người khác, nhưng cần người cũng có đầu óc cái cách khôn dũng với mình thay đổi chính trường thủ đô Hoa Thịnh Đốn bằng hành động chứ không hứa hứa như Obama, và lại bảo đảm tương lai lâu dài cho đảng Cộng Hòa. Một quyết định táo bạo nhiều rủi ro. Rủi nhiều, nhưng ăn lớn lâu dài.

Một điều dân ty nạn chúng ta cũng muốn biết: các vị phó này và vấn đề Việt Nam.

Joe Biden đã cù Thượng Viện năm 1972. Ông thuộc khối Dân Chủ chống chiến tranh Việt Nam, cũng là người bỏ phiếu cất viện trợ quân sự cho Miền Nam trong những ngày cuối cuộc chiến năm 1975. Sau này, ông đã nhiều lần lên tiếng kêu gọi nhân quyền, dân chủ cho Việt Nam, cũng như ông McCain.

Bà Thủ Thống Đốc Sarah Palin thì mới có khoảng 12 tuổi khi chiến tranh Việt Nam chấm dứt. Có lẽ bà cũng chẳng biết Việt Nam nằm ở đâu trên bản đồ thế giới! (31-8-08)

Tự Do Ngôn Luận?

29/07/2008

...Nhưng khó chấp nhận được chính là những lời tự quảng bá là 'trung thực và công bằng'...

Nước Cờ Hoa có thể chế chính trị tự do dân chủ nhất thế giới, đó là điều ít ai chối cãi được dù ưa hay ghét "đế quốc" Mỹ. Tự do có nghĩa là ai muốn nói gì thì nói, nói sai nói đúng, nói phải nói trái, nói khôn nói dại, nói trắng nói đen, nói thật nói phết,... tất cả đều được hết.

Tại Mỹ, các dài và báo, như hầu hết ký giả viết tin, đọc tin và bình luận, đều lớn tiếng tự quảng bá là đảng tin cậy nhất, trinh bát tin tức trung thực nhất, và bình luận công bằng nhất. Luận điệu này có lẽ là điều lão khoét nhất mà chúng ta có thể nghe được.

Bất cứ một ký giả viết tin, hay đọc tin, hay mọi bình luận gia nào cũng vậy, cũng chỉ là những con người bằng xương bằng thịt, với ý nghĩ, cảm xúc, yêu thương, giận ghét, sở thích... của mỗi người. Do đó, từng lời nói, bài viết hay cách họ lọc tin để suy diễn cũng chỉ phản ánh suy tư rất chủ quan của họ. Điều này là dẽ hiểu và ai cũng có thể chấp nhận được. Nhưng khó chấp nhận được chính là những lời tự quảng bá là "trung thực và công bằng". Không một ký giả hay nhà bình luận nào, chuyên nghiệp hay không chuyên nghiệp -kể cả kẻ viết bài này- có thể đứng trong một vị thế trung dung tuyệt đối được. Sự thật đơn giản vậy thôi.

Nhìn vào hệ thống truyền thông Mỹ, người ta thấy rõ là một số dài truyền hình và báo hoàn toàn không chế truyền thông Mỹ. Về truyền hình thì đó là các dài lớn như ABC, CBS, NBC và CNN, trong khi về báo thì có các nhật báo New York Times, Washington Post, USA Today, Los Angeles Times, San Francisco Chronicles, Chicago Tribune, hay các tuần báo Time và Newsweek. Tất cả những dài truyền hình và báo nặng ký ấy được gọi chung là MSM, chữ viết tắt của Mainstream Media, nghĩa là truyền thông của dòng chính lưu.

MSM từ trước đến giờ vẫn là tiếng nói của giới cấp tiến Mỹ, có lập trường chung rất cấp tiến (liberal) và thiên tả, thường là thân cận với phe cấp tiến trong đảng Dân Chủ.

Sự thiên vị của MSM không là chuyện mới lạ mà thật sự đã có từ mấy thập niên rồi.

Có lẽ nhiều người chưa quên được tờ New York Times là báo đã công bố hồ sơ tối mật Ngũ Giác Đài (The Pentagon Papers) do một nhân viên Bộ Quốc Phòng cõi tui tưởng phản chiến ăn cắp và cung cấp cho và gây tai hại nặng cho cuộc chiến chống Cộng của chúng ta dưới thời TT Nixon. Chúng ta cũng còn nhớ Washington Post là tờ báo đã khui vụ Watergate để đánh gục Nixon. Đây cũng là tờ báo đã khui vụ cựu đại tá Oliver North cung cấp vũ khí cho các lực lượng tự do Nicaragua chống lại nhà độc tài công sản Ortega khiến TT Reagan bối rối không.

Gần đây hơn, tờ New York Times cũng là tờ báo đã công bố chi tiết về những vụ chính quyền Mỹ theo dõi các đường giây chuyển ngầm lậu để tài trợ khủng bố trên thế giới, và gây khó khăn cho chính quyền Bush đang truy lùng các nhóm khủng bố liên hệ đến Al Qaeda.

Hiển nhiên, bảo vệ lập trường thiên tả cấp tiến của mình, cũng như nhu cầu đăng tin sót dẻo để bán báo là chuyện quan trọng hơn xa các vấn đề bảo vệ an ninh quốc gia đối với MSM.

Cuộc tranh cử tổng thống Mỹ, kể cả các cuộc tranh cử sơ bộ, đã kéo dài gần hai năm nay. Chúng ta đã có dịp nghe dài, xem truyền hình, và đọc báo rất nhiều. Do đó, cũng đã nhìn thấy rõ khía cạnh thiên vị của truyền thông Mỹ.

Ví dụ điển hình nhất là tờ The New York Times (NYT).

Đầu mùa hè năm 2007, khi cuộc chạy đua vào Tòa Bạch Ốc bắt đầu, tờ NYT bắt buộc phải có ý kiến về các ứng viên hai phe Dân Chủ và Cộng Hòa đang tranh cử. NYT lên tiếng hậu thuẫn bà Hillary Clinton bên Dân Chủ - dĩ nhiên vì lúc đó chưa ai biết Obama là ai - và ông John McCain bên Cộng Hòa. NYT ủng hộ McCain một phần vì ông này trước đây tranh cử chống thống đốc Bush của Texas trong cuộc tranh cử năm 2000 và sau đó đã nhiều lần lên tiếng phát biểu khác ý với Chính quyền Bush về nhiều vấn đề quan trọng, như thuế, chiến thuật tại Iraq, cách cư xử với tù nhân khủng bố, v.v...

Nhưng phản ứng của McCain lúc đó đang là một "ngôi sao" hết sức lù mờ, không ai nghĩ ông có chút hy vọng nào hết chống lại cựu thị trưởng New York Rudolph Giuliani hay cựu thống đốc Massachusetts Mitt Romney.

Việc hậu thuẫn một người nói tiếng chống Bush mà lại có vẻ vô vọng đặc cứ có thể được hiểu như kiểu khêu giờ lái đảng Cộng Hòa và TT Bush không hổn khôn.

Đến tháng Hai năm 2008, khi ông McCain đã nổi bật như người sẽ đắc thắng cuộc tranh cử sơ bộ bên Cộng Hòa thì NYT bên thân tảng ông này một loạt bài tố cáo không chứng cớ rằng ông này cách đây cả chục năm đã gian dối với một bà là chuyên viên vận động hành lang - lobbyist. Nhiều người thắc mắc không hiểu tại sao NYT lại lên tiếng hậu thuẫn ông McCain nếu đã biết về vụ lém nhém này. Có thể NYT đã cố tình lên tiếng hậu thuẫn và ca ngợi ông McCain là ứng viên Cộng Hòa sáng giá nhất, để rồi sau đó có dịp chứng minh được với thiên hạ người khía cạnh của Cộng Hòa cũng chỉ là thứ lém nhém vớ vẩn thôi!

Không may cho NYT là loạt bài này bị phản ứng ngược. Tờ báo không đưa ra được bằng chứng nào mà chỉ dựa vào lời kể của một người giấu tên, nên bài báo bị coi là vô giá trị và có tính cách bôi bác. Ông McCain thoát hiểm.

Trung tuần tháng Bảy vừa qua, ông McCain lại bị NYT tặng cho một món quà nữa.

Hồi tháng Sáu, ông Obama lên tiếng tuyên bố "có thể xét lại" lịch trình rút quân khỏi Iraq của ông. Ông liền bị phe Cộng Hòa tố ngay là lập trường chao đảo, chuyển hướng để lấy phiếu mắng ông bảo thủ và độc lập không chấp nhận rút quân cấp tốc bất kể hậu quả của Obama. Để đỡ đòn, Obama viết một bài tràng giang đại hải phán trần và giải thích về lập trường của ông trong việc rút quân khỏi Iraq, đồng thời đà kích mạnh mẽ lập trường của McCain và Bush. Bài viết của Obama được NYT đăng nguyên văn trên mục bình luận của báo này.

Một tuần lễ sau, ông McCain viết một bài để trả lời những chỉ trích của Obama và chất vấn lại lập trường của Obama.

NYT từ chối không cho đăng bài trả lời của ông McCain. Chủ bút phụ trách mục bình luận góp ý (Op-ed) của NYT giải thích là bài của Obama đưa ra lập luận mới lạ (new), trong khi bài của McCain có nhiều thiếu sót, nhiều câu hỏi không được trả lời, đồng thời lại chỉ trích Obama hơi nhiều. Ông chủ bút xác nhận NYT sẽ vui vẻ cứu xét việc đăng bài của McCain nếu ông này chịu viết lại, ráp khuôn theo bài của ông Obama (nguyên văn: "mirrors Senator Obama's piece"). Cũng cần biết ông chủ bút này trước đây là phụ tá đặc biệt của TT Dân Chủ Bill Clinton!

Sự kiện NYT đăng bài của Obama rồi không cho đăng bài trả lời của McCain, tự nó là hơi quái vị. Ngày giờ NYT lại còn yêu sách đòi McCain phải viết "rap khuôn" theo Obama thì quả là chuyện lạ. Không khác gì trường hợp các bài viết của các ký giả được các chủ biên "hướng dẫn" cách viết trong chế độ báo chí của các nước cộng sản. Nhưng đây lại là chuyện đang xảy ra trên nước Mỹ, nơi được gọi là thành trì của tự do ngôn luận, với một tờ báo được coi là lớn nhất Mỹ.

Nếu ai không tin NYT là báo cấp tiến thiên vị Obama thì chỉ cần nhìn vào sự kiện trên để hiểu rõ vấn đề hơn.

Nhưng không phải chỉ có NYT là cơ quan truyền thông duy nhất đang cố gắng rao giảng "đạo Obama".

Trước đây, bà Hillary tuy cũng là phe Dân Chủ, nhưng vì ít cấp tiến hơn Obama và thuộc loại đồ cổ, không hấp dẫn gì lắm, nên các báo cấp tiến đã ra công kèo bà xuống để tăng bốc Đáng Tiết Trí mới Obama. Bà Hillary gần cổ phản đối cũng vô hiệu.

Ngay sau khi bà Hillary đại thắng tại Texas và Ohio, có hy vọng lật ngược thế cờ, thắng Obama trong những cuộc bầu chót của cuộc tranh cử sơ bộ bên Dân Chủ, thì cả hai tuần báo Time và Newsweek đều cho ngay hình Obama lên trang bìa với bài viết kèm theo tuyên bố Obama đã xác định chiến thắng của bà Hillary. Dĩ nhiên trong các cuộc bầu sơ bộ sau đó, các cử tri của Obama phản khói, đi bầu ào ào, trong khi cử tri của Hillary nản chí nằm nhà không đi bầu nữa, hay đi bầu cho Obama vậy. Khiến cho Obama thắng thật, đúng như hai tuần báo đã loan tin từ trước.

Sau khi Obama đã được bà Hillary thì ông bắt đầu đổi chiến lược. Bắt đầu trờ giọng ôn hòa, bớt quá khích cấp tiến hơn để thu hút phiếu của các cử tri độc lập và Cộng Hòa ôn hòa. Ông thay đổi lập trường trên một loạt vấn đề, từ việc nuốt lời hứa nhân quyền công khai để tranh cử, đến việc chấp nhận sở hữu súng mà mình vẫn chống đối từ lâu, việc bỏ phiếu miễn tổ các công ty điện thoại trước đây đã giúp Bush nghe lén những cuộc đối thoại của các nghị can khùng bố, xét lại việc rút quân tại Iraq, ... Tất cả những thay đổi lập trường lộ liễu của Obama nếu không được giới truyền thông cấp tiến nêu ca ngợi như hành động khôn ngoan, thì cũng được chấp nhận như có tính thực tế.

Dù còn hơn ba tháng nữa mới tới ngày bầu cử và các cuộc thăm dò dư luận đều cho thấy một tình trạng ngang ngửa giữa hai ứng viên, nhưng tuần báo Time trong số ra trung tuần tháng Bảy đã khẳng định McCain hoàn toàn vô vọng rồi, chỉ vi theo Time, Obama chính là sự thay đổi mà tất cả mọi người đang mong đợi. Nói cách khác, Time chỉ lập lại một khái niệm quen thuộc của Obama thôi, coi như lập luận này đã trở thành sự thật vậy.

Time ra số đặc biệt với 24 trang (một kỷ lục chưa từng xảy ra) ca tụng Obama bằng danh từ và giải thuật vật có tính cách thần thánh hóa Obama đến độ ngay các báo New York Times và Washington Post cũng cảm thấy hơi quá trớn.

Sự thiên vị cũng được thể hiện qua cách phổ biến tin tức.

Đài truyền hình ABC cách đây không lâu, gửi nữ ký giả Martha Raddatz qua Iraq thăm dò dư luận quân nhân Mỹ tại đây. Bà hỏi ý 60 quân nhân về ba ứng viên Obama, Hillary và McCain. Năm mươi bốn người nói sẽ bỏ phiếu cho McCain, 4 người ủng hộ Obama, và 2 ủng hộ bà Hillary. Tối hôm sau, khán giả coi TV ở Mỹ được thấy bà ký giả này phóng vấn 3 quân nhân ủng hộ Obama và 2 quân nhân ủng hộ bà Hillary. Không có một lời nói nào về 54 quân nhân ủng hộ McCain.

Sự tôn sùng Obama lan qua tới hai con gái. Một ký giả của Associated Press viết bài nức nở ca ngợi hai bé Malia, 10 tuổi, và Sasha 7 tuổi là rất ngoan, không bao giờ cãi nhau, sáng ngủ dậy biết tự làm giường, rồi tự đi lấy quần áo mặc đi học, mỗi ngày được bố Obama cho một đồ vi giũ phông ngủ sạch sẽ. Làm sao ký giả này biết rõ những chi tiết ấy vậy, nếu không phải là được chính hai ông bà Obama cung cấp, rồi cứ thế đăng lên báo thôi, coi như sự thực vi được đích thân Đáng Tiết Trí cung cấp!

Gần đây hơn, sự thiên vị của giới truyền thông còn được phơi bày hết sức lộ liễu trong cuộc công du nước ngoài của ông Obama.

Ngay sau khi xác định chiến thắng Cộng Hòa, ông McCain đã ra nước ngoài ba lần, một lần đi Iraq, Afghanistan và Âu Châu, y như Obama bây giờ. Hai lần kia, ông đi Canada và Nam Mỹ. Nhưng cả ba cuộc chu du này đều chẳng ai hay biết. Giới truyền thông loan tin vắn tắt, coi như không có chuyện gì đặc biệt xảy ra.

Nhưng gần đây khi đến phiên Obama chu du Iraq, Afghanistan và Âu Châu thì báo chí và truyền hình chạy tin hàng đầu trên trang nhất từ cả tuần trước đến cả tuần sau. Thậm chí, cả ba người đọc tin chủ chốt (anchorman/woman) của cả ba đài truyền hình ABC, CBS và NBC, cùng với hơn hai trăm ký giả đã đi theo phái đoàn của Obama. Ngày cả TT Bush khi đi công du viếng thăm chính thức một nước nào trên thế giới cũng chưa bao giờ có được sự "hỗn loạn" của cả ba đài truyền hình toàn quốc và nhiều ký giả như vậy!

Bí chi trich, các ký giả này giải thích là chỗ nào có tin sót dèo là họ cần phải đến. Thi cũng đúng vậy. Chỉ có điều là như thế có nghĩa là với họ, chỉ có chỗ nào có Obama thì mới là chỗ có tin sót dèo. Chỗ nào không có Obama là chỗ đó không có tin gì đáng nói!"

Theo thống kê của một tổ chức giám sát truyền thông, trong sáu tuần lễ từ đầu tháng Sáu đến giữa tháng Bảy vừa qua, tuần nào thì tin tức về Obama cũng được loan báo nhiều hơn tin tức về McCain. Tổng cộng số phút được dành cho Obama trên ba đài truyền hình chính là 2 tiếng (114 phút), trong khi McCain chỉ được chia tới một tiếng (48 phút).

Chắc chắn với cuộc chu du của Obama, những con số này sẽ thay đổi nhiều. Thứ ba 22 tháng 7, Katie Couric của CBS có chương trình đặc biệt phỏng vấn Obama, hôm sau, 23 có Charlie Gibson của ABC, rồi hôm sau nữa, 24, tới phiên Brian Williams của NBC. Ba ngày, ba chương trình phỏng vấn đặc biệt, chia đều cho cả ba đài truyền hình. Ngày cả TT Bush khi đi công du viếng thăm chính thức một nước nào trên thế giới cũng chưa bao giờ có được sự "hỗn loạn" của cả ba đài truyền hình toàn quốc và nhiều ký giả như vậy!

Nếu nhìn vào khía cạnh tiền yểm trợ thì sự thiên vị cũng rất rõ. Theo báo cáo của hai ứng viên. Các cơ quan truyền thông và ký giả đã ủng hộ Obama hơn 315.500 đô, và yểm trợ McCain 3.150 đô, đúng 1% số tiền Obama nhận được!

Chuyện truyền thông phe đảng thiên vị Obama không có gì lạ. Điều lạ là dù cho tỷ lệ hối hả thuần TT Bush xuống thật thấp và truyền thông tung hô Obama lên mây xanh, hy vọng thắng cử của Obama vẫn hết sức mong manh. Trong cuộc thăm dò dư luận của Newsweek tháng Sáu vừa qua, Obama thắng McCain 15 điểm, đến giữa tháng Bảy, tỷ lệ này tụt xuống mức 3 điểm, rồi qua cuối tháng Bảy, lại tụt nữa, xuống còn có 1 điểm.

Dân Mỹ thật ra cũng không đến nỗi ngu ngơ lắm. Họ ý thức khá rõ sự thiếu trung thực của truyền thông. Theo như cuộc thăm dò dư luận mới đây của đài truyền hình Fox, hai phần ba dân Mỹ (67%) cho rằng truyền thông muốn Obama thắng, và chỉ có một phần mười (11%) dân Mỹ nghĩ rằng truyền thông trung lập. Một thăm dò dư luận khác cho thấy chỉ có khoảng 15% dân Mỹ tin tưởng giới truyền thông, chưa bằng một nửa mức hối hả thuần 33% của TT Bush mà giới truyền thông không ngớt chê bai là bết nhất lịch sử Mỹ. Con số 15% này chỉ hơn có con số 11% mà dân Mỹ dành cho các dân biểu nghị sĩ Dân Chủ trong quốc hội.

Hoa Kỳ là xứ của tự do ngôn luận. Ai muốn nói gì thì nói. Báo chí muốn bênh phe nào hay chống phe nào là quyền của họ, được Hiến Pháp bảo vệ. Chỉ cần giới truyền thông có đủ tư trọng để đừng vỗ ngực cho rằng mình trung thực và trung lập thôi. Nhưng hình như đòi hỏi này hơi khó cho giới truyền thông cấp tiến Mỹ (26-7-08).

Câu chuyện Khủng Hoảng Nhà Cửa

01/04/2008

...cái gì càng dể ăn thì càng nhiều rủi ro, càng dể có thì càng dể mất...

Kinh tế quốc gia, ở đâu cũng vậy nhưng nhất là ở Mỹ, không phải là một thứ máy có một người –Tổng Bí Thư Đảng- bấm nút lên xuống, mà là kinh tế tự điều chỉnh (goi nôm na là kinh tế "không người lái"), được điều động bởi số cung và số cầu của quần chúng nên bắt buộc phải theo chu kỳ lên xuống và tự điều chỉnh. Ví dụ như một món hàng, nhiều người đòi mua thì giá sẽ tăng; tăng đến lúc cao quá, bớt người mua, thì giá sẽ giảm; giá trời nên rẻ quá, nhiều người mua thì lại tăng.

Kinh tế Mỹ, sau một thời gian dài phát triển không ngừng, bắt đầu từ cuối thời TT Bush 41 (Chá) đến giờ, đang bước vào thời kỳ tự điều chỉnh. Nhẹ thì người ta gọi là "suy trầm". Nặng thì là "suy thoái".

Nhưng đó là chuyện của mấy kinh tế gia ngồi tranh cãi với nhau. Đối với dân bình thường thì chẳng biết suy cái gì, chỉ biết là tiền lương thi vẫn vây mà tiền nhà, tiền xăng, tiền bà xã dì chợ mỗi ngày mỗi tăng.

Hiện nay, chúng ta đang bước vào chu kỳ "suy" của kinh tế. Câu hỏi là tại sao lại là lúc này, chuyện gì đã kích động chu kỳ đi xuống"

Một cách tổng quát, có hai yếu tố quan trọng nhất đã kích động những khó khăn kinh tế hiện nay. Đó là giá nhà cửa suy xụp, và giá dầu thô xang nhớt giá tăng.

Bây giờ ta hãy khoan bàn đến chuyện xang nhớt mà nói chuyện khủng hoảng nhà cửa.

Theo báo chí, tháng Hai vừa qua, tổng số lượng nhà bán ở Mỹ rớt xuống gần 30% so với tháng Hai năm ngoái. Qua tháng Ba, giá nhà trung bình cũng kỳ đã tụt xuống hơn 11%, một con số cao nhất trong hơn 20 năm qua. Đây chỉ là con số trung bình cho cả nước. Có nhiều nơi bị nặng như các tiểu bang Florida, California, Nevada với giá nhà rớt trên dưới 20%. Hay có tiểu bang như Texas giá nhà chỉ có khung một chút chứ chưa đến nổi tụt xuống nhiều.

Giá nhà tụt xuống có nghĩa là ít người mua nhà. Tức là mức tiêu thụ gỗ, thép, sơn, gạch, ngói, tất cả các vật liệu xây cất, bàn ghế tủ giường, dĩ nhiên phải giảm theo. Đưa đến đóng cửa hàng, sa thải nhân công, giá tăng thất nghiệp và đình trệ kinh tế chung.

Tại sao lại có tình trạng này"

Nói một cách giản dị thì có hai yếu tố chính đưa ra tình trạng này: ước mơ của quần chúng muốn có một cái nhà "của mình", và lòng tham của giới tư bản, đưa đến tình trạng thà lỏng, cho vay mượn bừa bãi kiếm lời.

Đối với một người Mỹ, không có gì quan trọng hơn là có một mái ấm gia đình, trong một căn nhà "của mình". Cái giác mơ "sớ hưu" đó chính là nền tảng của chế độ tư bản Mỹ. Phải là "của mình" thì mới được. Dù là nhà, hay xe, hay tiền, hay bất cứ gì khác. Không có chuyện xài chung gì hết. Cho dù thật sự ở cái xứ Mỹ này, chẳng có gì là "của mình" hết. Giỏi lắm thì "mình" chỉ có được 10% hay 20% thôi. Còn lại là của... nhà băng. Nhưng cái nhà, cái xe đứng tên của mình thấy vẫn thích hơn.

Các ngân hàng nhìn thấy nhu cầu này nên tìm đủ mọi cách thỏa mãn, tìm đủ cách để dàng hoà chuyện vay tiền mua nhà, cho thật nhiều người mua được, để nhà băng lời thật nhiều. Lưỡng lợi.

Cách đây chỉ chừng mười năm thôi, muốn vay tiền mua nhà, phải có rất nhiều điều kiện như có việc làm ổn định trong hai năm trước, số tiền vay không được quá 80% trị giá nhà mua, tức là người vay phải bỏ vốn riêng trả trước cho nhà băng (down payment) là 20%, số tiền trả nợ nhà mỗi tháng không được quá một phần ba mức lương tháng, điểm tín dụng (credit score) phải tuyệt hảo....

Quan trọng hơn nữa, chỉ có các ngân hàng tiết kiệm lâu dài (Savings & Loans associations) mới được quyền cho vay dài hạn mua nhà. Các ngân hàng thương mại nhận thương mục vãng lai chỉ được cho vay tiền ngắn hạn, vài tháng hay vài năm thôi.

Trong vài năm gần đây, tất cả đã thay đổi. Chúng ta đọc báo thấy nhanh chóng những quảng cáo như "no down" tức là vay được 100% giá nhà mua, không cần bỏ một xu nào ra, không cần kiểm chứng lợi tức hay việc làm, các viên chức tín dụng ngân hàng thậm chí còn giúp khai gian hồ sơ xin vay tiền nêu cần.

Chẳng những thủ tục và điều kiện cho vay dễ hơn, mà lãi suất lúc đầu cũng rất thấp. Ai cũng thấy mình có đủ khả năng trả nợ.

Rất nhiều người đang lẽ không đủ phương tiện tài chính hay không đủ điều kiện khác, vẫn vay mượn được dễ dàng. Những người này được gọi là khách vay thứ cấp (sub-prime borrowers).

Việc dễ dàng hoà điều kiện vay mượn lại còn được hỗ trợ bởi hàng loạt thay đổi về luật lệ ngân hàng của Mỹ. Các ngân hàng thương mại và hàng ngàn công ty tài chính nhỏ xíu với hai hay ba nhân viên thư ký, cũng cho vay tiền mua nhà được.

Việc thay đổi luật lệ được kích động bởi nhu cầu cạnh tranh trong ngành ngân hàng Mỹ. Trên thế giới, các ngân hàng Âu Châu và Nhật không bị gò bó khắt khe như ngân hàng Mỹ, do đó trong những thập niên 80-90 đã lớn mạnh nhanh chóng, đe dọa trực tiếp các ngân hàng Mỹ. Mỹ bắt buộc phải thay đổi luật lệ ngân hàng, cho phép các ngân hàng Mỹ dễ dàng phát triển từ tiểu bang này qua tiểu bang khác, và qua các nước khác. Các ngân hàng cũng được phát huy các nghiệp vụ từ thuần túy tài chính ngắn hạn qua các ngành bảo hiểm, giao dịch chứng khoán, cho vay dài hạn, v.v... Các công ty tài chính nhỏ cũng được phép cho vay ngắn và dài hạn luôn.

Phối hợp yếu tố dễ dàng hoà điều kiện vay mượn với việc dễ dàng hoà luật lệ ngân hàng đưa đến việc các đơn xin vay tiền mua nhà tăng vọt khắp nơi.

Để đáp ứng đòi hỏi này cho thỏa đáng, các ngân hàng thương mại nhỏ và các công ty tài chính (như Countrywide Financial) cần tiền để có thể cho vay, nhưng cũng cần giới hạn mức rủi ro của việc cho những khách "thứ cấp" vay tiền. Họ sáng chế ra một phương thức mới: gom một mớ nợ trong đó có nợ thất thoát, chắc ăn, với các nợ "thứ cấp" nhiều rủi ro, thành một khối, rồi bán lại cho các nhà đầu tư, thường là các ngân hàng đầu tư lớn (như Bear Sterns), ăn huề hống, lấy tiền lại để cho vay mượn tiếp tục. Những khối nợ này được bảo đảm bằng nợ cầm thế bằng nhà của chúng ta. Việc trộn chung nợ xấu và xấu, nợ lãi cao với lãi thấp, nợ nhà mới với nợ nhà cũ, trong một khối như vậy có tác dụng giảm mức rủi ro, một kỹ thuật rất phổ biến trong giới tài chính mà có người gọi là đầu tư giám thiểu rủi ro (risk hedging investment).

Trong những năm đầu của cái trò chơi đổi xung này, tất cả mọi người đều vui vẻ. Chúng ta, người dân bình thường, mua được nhà dễ dàng. Quá dễ đến độ nhiều người mua thêm hai hay ba căn nhà nữa cho thuê hy vọng mai mốt bán lại lấy lời. Các ngân hàng có tiền cho vay hàng loạt mà không sợ rủi ro nhiều. Các công ty đầu tư mua các khối nợ ngõi xoa tay khi thấy chúng ta trả tiền nhà đều đặn mỗi tháng cho họ. Các công ty, nhà thầu xây cất đua nhau xây nhà mới rồi bán như tôm tươi. Giá nhà liên tục tăng, tăng vùn vụt khắp nơi, nhất là Cali, Florida và Nevada.

Luật thiên nhiên: cái gì bay bổng lên được thì cũng sẽ có ngày rớt, không thể lên mãi được.

Khi mấy ông bà khách thứ cấp vay tiền thì được hưởng lãi suất rất nhẹ để họ có thể trả nợ được vài năm đầu, nhưng lại là thứ lãi suất có thể bị ngân hàng điều chỉnh được, thông thường là hai năm sau. Lãi suất lúc đó sẽ leo thang hai hay ba phần hay hơn nữa mỗi năm. Khi ký giấy vay mượn, phần lớn khách vay thứ cấp này không hiểu rõ điều kiện này, hoặc bị lừa gạt không biết, hoặc ý lợi tức của mình có thể sẽ tăng dù để mình có thể trả thêm số tiền phụ trả mỗi tháng. Nhưng hai hay ba phần không phải chuyện nhỏ.

Lấy ví dụ một căn nhà ở Los Angeles, it ra cũng khoảng 500.000 đô. Khi mới mua nhà họ phải trả ví dụ 5% lãi, tức là phải trả mỗi tháng 2.000 đô tiền lãi không, chưa kể tiền nợ chính, tiền thuê, bảo hiểm, điện nước, v.v... Hai năm sau, lãi suất bị điều chỉnh lên 7%, tức là họ phải trả 2.800 đô một tháng. Qua năm sau, lãi suất lại lên nữa, đến 9%, tăng tiền lãi phải trả lên 3.700 đô một tháng. Năm tiếp, lãi suất lên đến 11%, họ sẽ phải trả 4.600 tiền lãi mỗi tháng. Đó là chưa kể khi nào ngân hàng dự trữ liên bang tăng lãi suất liên ngân hàng, thì tiền lãi nêu trên cũng phải lên theo. Đó là tình trạng những năm 2004-2005 khi lãi suất liên ngân hàng được tăng đều. Đưa đến tình trạng có người đã thấy lãi suất nhà của mình tăng từ 5% khi mua nhà lên tới 15% vài năm sau.

Nói cách khác, chỉ trong vòng ba năm, tiền nhà phải trả đã tăng hơn gấp đôi hay gấp ba. Chúng ta đã làm ở Mỹ đều biết không có hằng số nào tăng lương nhân viên nhanh như vậy.

Bắt đầu từ thời điểm 2005, lãi suất bắt đầu được điều chỉnh theo mô thức này cho những người mua nhà trong những năm 2002-2003. Đến 2006 thì tình trạng trở nên khó khăn. Qua 2007 thì trở thành khủng hoảng.

Kết quả dĩ nhiên là hàng trăm ngàn người không trả nổi tiền nhà. Họ phải bán nhà, khai khánh tận hay trao nhà cho ngân hàng. Các ngân hàng gấp khó khăn vì khách không trả nợ được nữa. Các ngân hàng đầu tư lớn lỗ hàng trăm tỷ, nhiều cơ sở bị xập tiệm lùn. Họ bắt đầu xiết lại điều kiện cho vay. Không còn chuyện thứ cấp gì nữa mà trả về các điều kiện của mười năm trước. Các công ty xây cất gấp tình trạng ca ngán nhà mới không bán được. Thị trường nhà cửa bắt đầu ứ đọng vì quá nhiều nhà bán. Giá nhà tuột dù ào ào mà vẫn không bán được.

Đây là tình trạng chúng ta đang thấy hiện nay.

Vậy thì bây giờ phải làm gì?

Phía Cộng Hòa và TT Bush thì theo đúng chủ trương can thiệp gián tiếp, tôn trọng luật kinh tế thị trường.

Ngân hàng trung ương Mỹ đã giúp các ngân hàng gấp khó khăn bằng cách bơm hàng trăm tỷ tiền mặt cho các ngân hàng bị thiếu tiền mặt. Nhưng càng bơm thì càng thấy chưa giải quyết được gì. Vì không ai biết được trong những khối nợ gộp được bán cho các nhà đầu tư, có bao nhiêu nợ xấu. Quét nhà ra rác, càng quét càng thấy nhiều rác.

TT Bush ra luật mới cho một số khách vay thứ cấp được tái tài trợ qua trung gian vài cơ quan tài chính Nhà Nước, nhưng rất giới hạn.

Ông John McCain thi hứa hẹn sẽ cứu xét vấn đề, nhưng khuyến cáo Nhà Nước không thể can thiệp quá đáng vào guồng máy kinh tế tài chính, cứu giúp những nhà đầu tư tham lam làm giàu trên đầu những người mua nhà, cũng như không nên cứu giúp những người tung tiền mua nhà vung vút quá sức của mình.

Phe Dân Chủ thi theo đúng nguyên tắc can thiệp trực tiếp và tối đa.

Khối đa số Dân Chủ trong quốc hội đòi chính phủ bảo đảm tất cả các nợ xấu. Tốn sô sô có 400 tỷ thôi.

Bà Hillary Clinton đòi cầm nhà băng kiểm soát nợ trong vòng ba tháng, và Nhà Nước bỏ 30 tỷ ra tái tài trợ các nợ xấu. Nhưng "cầm đoán" nghe có vẻ "xã hội chủ nghĩa", không hợp với chế độ tư bản kinh tế thị trường của Mỹ, mà cũng chỉ là biện pháp ngắn hạn và vi vu.

Ông Barack Obama thi đòi Nhà Nước phải can thiệp mạnh mẽ, thay đổi luật lệ ngân hàng, và cũng bơm 30 tỷ tiền tái tài trợ như bà Clinton kêu gọi.

Vấn đề trong các giải pháp Dân Chủ là lấy đâu ra tiền "Lại tăng thuế chênh" Tức là bắt tất cả mọi người - kể cả những người có tinh thần trách nhiệm, mua nhà trong khả năng của mình, và cả những người chưa mua nhà - cũng phải công lưng trả thuế để Nhà Nước cứu những người mua nhà cầu thà hay giới đầu tư liều lĩnh" Tăng thuế vẫn là giải pháp sở trường của đảng Dân Chủ cho mọi vấn đề.

Riêng đối với người dân chúng ta thi làm gì bây giờ?

Đối với những người vay mượn với lãi suất cố định thì dĩ nhiên không có vấn đề gì, cứ tiếp trả nợ đều đặn như thường thôi. Những người có khả năng trả lãi suất điều chỉnh mới thi cũng vậy thôi, cố mà trả nợ để khỏi lôi thôi với nhà băng. Cố cầm cự với tiền túi hay tiền mượn của anh em, họ hàng, bạn bè, được hai hay ba năm nữa thi cơn khủng hoảng có nhiều hy vọng sẽ qua, và lúc đó bán nhà hay xin tái tài trợ với nợ mới.

Trường hợp những người không chạy theo kíp mức giá tăng của lãi suất thi chỉ có cách xin tái tài trợ với ngân hàng, trả vài ngàn tiền làm lại giấy tờ (closing costs) hay xin thương thảo lại với ngân hàng. Bù lại thi lãi suất đang xuống thấp. Các ngân hàng hiện cũng đang gấp khó khăn, chẳng muốn ốp nhà vì cũng chẳng bán được, do đó sẽ dễ dàng chịu thương thảo với khách hàng hơn. Có thể xin giảm tiền trả nợ mỗi tháng, dồn tiền thiếu lên tiền vay chính hay hẹn trả góp sau. Nếu người nào còn vốn (equity)

trong nhà thì cần vay nợ nhì để trả nợ nhất. Dĩ nhiên giải pháp này rất nguy hiểm vì lại tăng thêm nợ. Có cách nữa là đi thuê một căn nhà nhỏ hơn để ở, rồi cho thuê lại nhà lớn của mình. Lúc này có rất nhiều người đi thuê nhà vì chưa muộn mua bây giờ, hay không có khả năng mua nữa. Dĩ nhiên giải pháp này chỉ thực hiện được nếu tiền cho thuê nhà cũ đủ trả nợ nhà đó.

Đối để thi chỉ còn bán đồ bán thảo, được đồng nào hay đồng nấy, rồi dọn đi tiểu bang khác. Cuối cùng là khai phá sản hay trả nhà "của mình" lại cho nhà băng. Nhưng trước khi lấy hành động tuyệt vọng này thi cần nhớ làm vậy sẽ bị "bad credit" trong bấy năm. Ở cái xứ Mỹ này, tín dụng xấu là coi như chết: không xài thẻ tín dụng được, không mua xe trả góp được, có khi còn không kiếm được việc làm nữa.

Nhìn chung, những tỷ lệ nhà bán không được, nhà mất giá, nhà bị ốp chỉ là những con số thống kê. Nhưng thật sự, đó là những con số phản ánh thảm kịch cho những người ước mơ sở hữu được một căn nhà, bị lợi dụng hay bị lừa bởi những tay tài phiệt tham tiền. Bây giờ thi thật sự không có giải pháp nào vẹn toàn không có mất mát. Chúng ta chỉ học được bài học là trong kinh tế thị trường, cái gì càng dễ ăn thi càng nhiều rủi ro, càng dễ có thi càng dễ mất. 30-3-08

Cuộc Chạy Đua Vào Bạch Ốc: Cập Nhật

01/02/2008

...Ông bà nào cũng tuyên bố chung chung ủng hộ tự do, dân chủ, tranh đấu nhân quyền... Toàn rượu nhat trong bình cũ...

Cuộc tranh cử sơ bộ của hai chính đảng Mỹ bước vào giai đoạn quyết định. Ngày 5 tháng Hai tới, 21 tiểu bang, trong đó có những tiểu bang lớn như New York, New Jersey, Illinois, và California, và thủ phủ Washington D.C. (tổng cộng 22 đơn vị) sẽ bầu đại diện cho hai đảng để tranh cử tổng thống vào tháng Mười Một năm nay.

Tại Cali, cũng như hầu hết các tiểu bang khác, các ứng viên Dân Chủ sẽ được chia số ghế đại biểu tham dự Đại Hội Đảng Dân Chủ theo tỷ lệ tổng số phiếu cử tri Dân Chủ, trong khi bên Cộng Hòa, ứng viên về đâu sẽ được lãnh hết số ghế đại biểu của tiểu bang tại Đại Hội Đảng Cộng Hòa. Do đó kết quả bên Cộng Hòa có tính cách quyết định hơn bên Dân Chủ.

Tuy chưa rõ nét hoàn toàn, nhưng người ta có thể đã nhận thấy ai đang có thể nhất rồi.

Khởi đi với gần hai tá ứng viên cho cả hai đảng, cuộc chạy đua cho đến giờ đã được thu hẹp lại còn nửa tá.

Bên Dân Chủ còn lại bà Hillary Clinton và ông Barack Obama, và bên Cộng Hòa còn lại bốn ông: John McCain, Mitt Romney, Mike Huckabee và Ron Paul. Nhưng trên thực tế, mỗi bên chỉ còn hai người chạy đua với nhau: bà Clinton và ông Obama bên Dân Chủ, các ông McCain và Romney bên Cộng Hòa.

Thời gian qua là thời gian tranh cử gay gắt nhất, không những vì là thời kỳ của những cuộc bầu cử sơ bộ đầu tiên, mà cũng vì đây là lúc các ứng viên thật sự giáp mặt với cử tri để tranh giành từng lá phiếu. Kể từ bây giờ, các cuộc bầu cử được tổ chức hàng loạt tại nhiều tiểu bang cũng lúc nền các ứng viên không còn thời giờ hay tiền bạc để đi tất cả các nơi như trước đây.

Vì là thời gian tranh cử gay gắt nhất nên chúng ta cũng có dịp thấy các chiến lược, chiến thuật và các chiêu vòi độc đáo và hiệu quả nhất mà các ứng viên tung ra để đoạt phần thắng.

Đặc biệt là bên Dân Chủ.

TÌNH HÌNH BÊN ĐÁNG DÂN CHỦ

Thượng Nghị Sĩ Obama là người da đen đầu tiên thực sự có hy vọng làm tổng thống Mỹ. Ông ý thức ngay từ đầu là nêu tranh cử như một người da đen, tranh đấu cho quyền lợi của dân da đen và các dân thiểu số khác thì ông sẽ vỗ vong, không khác gì các ứng viên da đen trước đây đã từng thử thời vận. Do đó ông cố tình lờ đi màu da của ông, và đặt chiêu bài tranh cử hoàn toàn vào "đoàn kết, thay đổi và hy vọng ở tương lai". Lời kêu gọi này được sự hưởng ứng của giới trí thức cấp tiến và giới trẻ. Ông đại thắng trong cuộc bầu sơ bộ đầu tiên tại Iowa, một tiểu bang chỉ có khoảng hai phần trăm dân da đen. Và tiếng tăm được giới truyền thông cấp tiến thổi lên đến mây xanh, đe dọa bà Clinton một cách trầm trọng.

Trong khi đó, Thượng Nghị Sĩ Hillary Clinton lúc đầu nghĩ rằng sử dụng con bài "phụ nữ" cũng sẽ khó thắng, nên lờ đi chuyên bà có thể sẽ là người dân bà đầu tiên làm tổng thống Mỹ. Bà hào hàn dân Mỹ nhìn vào sự thiếu kinh nghiệm và những lời hứa xuống của ông Obama. Chiến lược này thất bại hoàn toàn vì dân Mỹ nói chung khá ngây thơ và thích ăn bánh vẽ của Obama, cũng như không ưa tính hiếu thắng, đây là một tính toán của bà, và chán ghét mấy trò đầm đá chính trị cổ điển, nên lại mạnh mẽ ủng hộ Obama, khiến ông thắng lớn tại Iowa.

Sau thất bại Iowa, bà Clinton đổi chiến lược: nhấn mạnh đến yếu tố nữ lưu của mình. Bà dìu trò "rõm lè" với cử tri trước ống kính của ký giả, rồi than vãn bị đám đàm đùa Obama và Edwards ăn hiếp, có thể nước Mỹ sẽ mất cơ hội ngàn năm mới thấy một phụ nữ làm tổng thống. Chiến lược này quả nhiên hiệu quả. Hàng ngàn bà Mỹ, trẻ và nhất là già, đổ xô đi cứu bà, và bà chiến thắng tại New Hampshire, năm ngày sau khi thất bại tại Iowa.

Chúng ta bước qua ba vòng bầu kế tiếp bên phía Dân Chủ, tại Nevada, South Carolina, và Florida. Tại Nevada, Obama được hậu thuẫn rất mạnh của các công đoàn. Và tại South Carolina, hơn 50% cử tri là dân da đen, hầu hết ủng hộ Obama.

Muốn thắng, bà Clinton lại phải thay đổi chiến lược. Bà khơi mào vấn đề da màu. Qua trung gian một vài "thân hữu", bà khéo léo lôi vấn đề da đen của ông Obama ra, hy vọng tạo phản ứng. Dân da đen sẽ ủng hộ phiếu cho Obama, trong khi dân da trắng cũng như dân Mỹ, rất đồng tại Nevada, sẽ chạy qua phía bà Hillary. Kết quả: bà thành công tại Nevada như đã tính toán. Tại South Carolina, tuy bà thua đậm, nhưng đã sẵn sàng với lời giải thích: dân da đen tại đây đồng quã và dĩ nhiên dân phiếu cho ông Obama. Chiêu bài da màu này chắc chắn sẽ được bà khai thác triệt để, dĩ nhiên là một cách kín đáo, trong những ngày tranh cử tới.

Ngay sau đó, Thượng Nghị Sĩ có uy tín nhất trong đảng Dân Chủ, Ted Kennedy, một thứ cây cổ thụ (hay con voi già, tuy lập trường) của phe Dân Chủ cấp tiến, cũng là niên trưởng trong đại gia đình Kennedy, lên tiếng ủng hộ Obama. Một đòn đau cho bà Hillary! Nhưng cũng có thể là con dao hai lưỡi. Một số mấy bà Mỹ trong và ngoài tổ chức đấu tranh cho nữ quyền NOW mau mắn lên tiếng kêu Kennedy... là kỳ thi phụ nữ.

Florida là trường hợp đặc biệt: tiểu bang này bất chấp chỉ thi của trung ương đảng Dân Chủ mà đổi ngày bầu sơ bộ nên bị tước quyền đề cử đại biểu tham dự đại hội đảng. Tất cả các ứng viên Dân Chủ tuyên bố tôn trọng quyết định của trung ương nên không tranh cử tại Florida. Riêng có Hillary Clinton thi vẫn xán tới. Với tên tuổi nổi tiếng toàn quốc từ trước, dĩ nhiên bà thắng lớn, y như tại Michigan, khi bà cũng thắng lớn vì độc diễn. Tuy nhiên, hai chiến thắng này thật ra vô nghĩa vì Florida không có quyền cử đại diện bỏ phiếu tại Đại Hội Đảng.

Trong mấy ngày tới, bước vào ngày Thứ Ba Hồng Thùy (Tsunami Tuesday), mùng năm tháng Hai, cuộc chiến sẽ gia tăng cường độ vì ngày đó có thể sẽ quyết định số phận của hai ứng viên này.

Chuẩn bị cho cuộc thư hùng, hai bên đã một lần nữa thay đổi chiến lược, bắt đầu công khai si và, bối nhau một cách tận tinh.

Ông Obama tố bà Clinton thù đoạn và xảo trá, hiệp lực với chồng là cựu tổng thống Bill Clinton, sẵn sàng làm và nói bất cứ gì để đoạt thắng lợi, kể cả b López Mero sự thật, nói láo và hứa cuội. Bà Clinton tố ngược ông Obama bất tài, chỉ được cái mồm miệng đỡ tay chân, bất nhất, khi thế này khi thế khác, trong suốt năm năm làm nghị sĩ tiểu bang Illinois, chỉ giỏi bỏ phiếu trắng (130 lần)! Lại có liên hệ mật thiết với những thành phần bất hảo, ám chỉ nhà tài phiệt Tony Rezko, một người đã từng đỡ đầu cho Obama trong sự nghiệp chính trị của ông từ hơn hai mươi năm qua, hiện đang ngồi chờ ngày ra tòa về tội gian lận, tổng tiền...

Điều khá bất ngờ là các lãnh tụ lớn của đảng Dân Chủ đã nhìn thấy rõ là dân Mỹ nói chung đã quá mệt mỏi với cái tên Clinton, dù là ông hay bà cũng vậy, và do đó Hillary Clinton có nguy cơ bị Cộng Hòa đánh bại vào tháng Mười Một này. Họ chuyển hướng, quay qua ủng hộ Obama. Các Thượng Nghị Sĩ tên tuổi lớn của Dân Chủ như John Kerry (ứng viên tổng thống của Dân Chủ năm 2004), Ted Kennedy, đều công khai ủng hộ ông Obama. Cố tin đồn các ông Al Gore (cựu Phó tổng thống và ứng viên tổng thống năm 2000) và Howard Dean (chủ tịch đảng Dân Chủ) cũng sẽ lên tiếng ủng hộ Obama trong những ngày tới. Các ông Kerry và Kennedy công khai chỉ trích bà Clinton bôi bác Obama, nói láo và tạo chia rẽ dân trắng - dân đen để phá Obama.

Đảng Dân Chủ áp dụng thể thức phân chia đại biểu theo tỷ lệ phiếu của cử tri, do đó, dù bà Hillary về đâu liên tục tại tất cả các tiểu bang trong khi ông Obama về nhì, thi tiếng nói của ông Obama vẫn quan trọng tại đại hội đảng, nhất là trong trường hợp bà Hillary không thu được đủ số trên 50%. Hai bên sẽ phải tiếp tục đánh nhau đến cùng, hoặc phải điều đình đổi chác quyền lợi và quyền hành, cho đến phút chót.

Phe Cộng Hòa vui vẻ thâu tóm các cuộc tổ khố lắn nhau này. Để đánh sập xài lại trong tương lai.

Nhưng chính phe Cộng Hòa cũng đang rất bận bịu... đánh nhau!

TÌNH HÌNH BÊN ĐÁNG CỘNG HOÀ

Sau khi vài con nhạn bị rót dài, bên Cộng Hòa hiện nay còn lại bốn ứng viên. Trong đó có dân biểu Ron Paul vẫn hiện diện cho có, chứ chẳng có máy may hy vọng nào. Còn lại ba ông, giống như ba sứ quân, mỗi người hùng cù một phương, chưa ai chịu thua ai.

Cựu Thị trưởng New York, Rudolph Giuliani, người có thể mạnh nhất trong suốt cả năm nay, bất ngờ bị đại bại tại Florida, lọt luôn ra ngoài vòng chiến. Cho đến nay, ông áp dụng một chiến lược khá lật lùng và mạo hiểm: không tranh cử tại các tiểu bang nhỏ

đầu tiên như Iowa, New Hampshire, South Carolina, để chỉ chú tâm vào các tiểu bang lớn như Florida, New York, New Jersey, California... bắt đầu từ cuối Tháng Một, đầu Tháng Hai. Ông bô máy chục triệu và máy tháng trời ròng rã vận động tại Florida, rút cuộc vහng ba, đánh phái lui, và chính thức ứng cử John McCain.

Cựu Thủ tướng Arkansas, nhà truyền giáo Cơ đốc Mike Huckabee, người chiến thắng keo dầu tại Iowa, đang èo uột bám víu vào khối cử tri đậm. Ông được rất ít hâm mộ thuần túy dầu nên cũng rất ít tiền và có một bộ máy tranh cử rất nhỏ, ít người. Vì ông là ứng viên của một thiểu số bảo thủ đắt nặng giá trị tôn giáo nên hầu như không có hy vọng gì. Nhưng ông vẫn cố bám, hy vọng sẽ lọt vào liên danh Cộng hòa, ra tranh cử phó tổng thống, có thể cùng liên danh với John McCain".

Cựu Thủ tướng Massachusetts, ông Mitt Romney là nhà triệu phú đã bỏ bạc triệu tiền túi để ra tranh cử, thi đang trong tình trạng "sáng nắng chiều mưa", thua ở Iowa, thắng ở Wyoming, thua ở New Hampshire, thắng ở Michigan, thua ở South Carolina, thắng ở Nevada, mới nhất là thua ở Florida. Điều không vui là tại ba tiểu bang ông thắng, thắng lợi không có ý nghĩa gì vì toàn là thắng lợi đội diện. Wyoming là tiểu bang nhỏ, xa, ít dân; Michigan là tiểu bang "nhà" nơi ông ra đời và cũng là nơi bô ông từng làm thống đốc nhiều năm; Nevada là tiểu bang với đa số dân theo đạo Mormons như ông. Tất cả các ứng viên Cộng hòa khác đều hào nhoáng không vận động tại những tiểu bang áy nén ông đã thắng dễ dàng.

Khó ai tiên đoán được tương lai của ông. Chi biết ông là người giàu nhất, sẽ còn tiền tranh cử đến cùng nếu ông muốn, bắt kể được thua ở bất cứ đâu. Ông Romney là người có lập trường thay đổi bất nhất. Trước đây khi còn là Thủ tướng của tiểu bang cấp nhất Mỹ thì ông là người cấp tiến. Bây giờ tranh cử tổng thống trong đảng Cộng hòa bảo thủ thì ông đã tự biến thành một người bảo thủ nhất. Ông này là ứng viên của giới kinh doanh Cộng hòa.

Thượng Nghị sĩ John McCain, một người đã tinh bô cuộc hồi hè, nay đang nỗi lén như ngồi sao sáng giá nhất. Ông chủ trương tiếp tục đánh mạnh ở Iraq trong khi tình hình ở đó bi đát nhất hồi hè vừa qua nên ông cũng bị đá vào thế yếu nhất lúc đó. Bây giờ tình hình Iraq sáng sủa hơn nhờ cuộc đòn quân của TT Bush. Và ông McCain có quyền quảng cáo quyết tâm cũng như "viễn kiến nhớ kinh nghiệm" của ông. Ông có yếu điểm lớn nhất là hơi lớn tuổi, năm nay đã trên thất tuần. Muốn bầu cho ông thì cũng cần nhìn xem phô tổng thống của ông là ai, lõi như áp lực của trách nhiệm tổng thống lớn quá thi ta biết ai sẽ lén thay thế.

McCain là ứng viên của những người muốn tìm ổn định và an toàn trong một chính trị già dặn kinh nghiệm. Ông thắng liên tục ở những tiểu bang quan trọng nhất như New Hampshire, South Carolina và Florida. Những thắng lợi này đẩy ông lên tư thế ứng viên hàng đầu của Cộng hòa trước các cuộc bầu cử của ngày "Thứ Ba Hồng Thúy". Ông cũng là người đoạt được sự ủng hộ của các lãnh tụ lớn của Cộng hòa như các Thủ tướng các tiểu bang lớn Florida, Texas, và Cali, cũng như một số lớn các lãnh tụ Cộng hòa tại quốc hội.

Mặc dù ông Romney có tiền nhiều, có thể tiếp tục chạy đua đến cùng, nhưng thế thức phản bội đại biểu bên Cộng hòa khác với bên Dân Chủ – người thắng thu hết ghế đại biểu, vè nhì cũng vô ích - ông McCain có nhiều hy vọng trở thành ứng viên đại diện Cộng hòa ngay trong vòng tháng Hai này.

Khác với phe Dân Chủ đang túi bụi chơi nhau, bón ông Cộng hòa tuy cũng chống nhau, nhưng tương đối nhẹ tay hơn. Chưa ông nào thắng thế hay thua hoàn toàn nên ông nào cũng nghĩ mình có thể sẽ cần hậu thuẫn và sự đồng minh của mấy ông kia, theo kiểu Tào Tháo, Lưu Bị và Tôn Quyền vừa đánh nhau vừa nương tựa nhau, túy lúy, túy tình thế. Bằng chứng trước mắt là cựu thị trưởng Giuliani đã rút lui và quay qua ủng hộ McCain.

Đối với dân tỵ nạn chúng ta, các cuộc tranh cử sơ bộ không quan trọng lắm vì phần lớn chỉ lôi cuốn được sự chú ý của các đảng viên đang hoạt động tích cực trong hai chính đảng. Hơn nữa, chúng ta chú tâm nhiều vào những vấn đề liên quan trực tiếp đến Việt Nam. Mà trong những vấn đề này thì chúng ta dường như chẳng thấy có gì khác biệt giữa các ứng viên. Ông bà nào thi cũng tuyên bố chung chung ủng hộ tự do, dân chủ, tranh đấu cho nhân quyền, v.v... Toàn là rượu nát trong bình cũ. Chẳng có một chương trình hành động cụ thể tích cực nào.

Bà Hillary là người đã có dịp thăm Việt Nam cùng chồng năm 1999. Bà từng nhiều lần lên tiếng và bỏ phiếu tranh đấu cho tự do dân chủ Việt Nam tại Thượng Viện. Tổng thống Clinton là người đã thiết lập bang giao Mỹ-Việt vào năm 1995 và là Tổng thống Mỹ đầu tiên thăm viếng Việt Nam Cộng Sản cuối năm 2000. Ông Obama thi mới lên bảy khi trận Tết Mậu Thân xảy ra, lại đang bận "nghiên cứu về ngoại giao quốc tế" theo như ông nói, tại một trường tiểu học ở Indonesia. Ông Romney là sinh viên đại học trong suốt thời kỳ chiến tranh Việt Nam. Hai ông này chưa hề lên tiếng về vấn đề Việt Nam, do đó không rõ lập trường như thế nào.

Đáng lưu ý nhất là Thượng Nghị sĩ John McCain là người am tường vấn đề Việt Nam nhất, cũng như đã có thành tích cụ thể tranh đấu tích cực cho tự do dân chủ ở Việt Nam trong hơn 20 năm qua tại Thượng Viện Mỹ. Ông cũng là cựu phi công bị bắt rót tại Bắc Việt trong khi thân phụ là Tư lệnh Hạm đội Thái bình dương, và là khách miến cưỡng tại Hòa Lò trong năm năm với thành tích là không xin được thả sớm vì vai trò đặc biệt của phụ thân.

Nhưng, mươi năm về trước ông đã kêu gọi tái lập bang giao với Việt Nam thời Clinton, dù vẫn phát biểu rằng phe chiến thắng (Cộng sản Bắc Việt) không có chính nghĩa! Một món chua ngọt cho Hà Nội!

30-1-08

Hoa Thịnh Đốn Bắt Đầu Làm Việc?

28/12/2010

Hoa Thịnh Đốn Bắt Đầu Làm Việc"

Vũ Linh

...con cọp hung hăn Obama đã biến thành con mèo hiền lành...

Tren côt báu này, hai tuần qua có hai bài viết hinh như là "côt hiện cảm với tổng thống mới", khiến không ít độc giả ngạc nhiên! Thật ra, đó không phải là chuyện đáng ngạc nhiên. Ké viết này không có thành kiến kiểu nhầm mắt nhầm mũi chống đối tổng thống. Cái gi đồng ý thi nói đồng ý, cái gi không đồng ý là nói không đồng ý thôi. Với tư cách công dân sống trong chế độ tự do này, tất cả quý độc giả cũng đều có quyền như vậy thôi.

Không ai có thể chối cãi được trong hơn một tháng qua, từ sau ngày bầu cử Tháng Mười Một, một không khí làm việc mới đã xuất hiện tại Hoa Thịnh Đốn. Ông tổng thống "được làm vua" Barack Obama đã bắt ngòi biến thành một tổng thống thật ôn hoà, vẫn thuộc "phe ta" Dân Chủ dĩ nhiên, nhưng cũng rất thân thiện với "phe địch" Cộng hòa.

Kết quả bầu cử đã là một gáo nước lạnh thực tinh tống thống là chủ trương cấp tiến của ông bị dân Mỹ coi như cựu đoan quát không thể chấp nhận được. TT Obama đã hiểu ngay tương lai chính trị của ông - nôm na ra là chuyện tái tranh cử năm 2012 - tuy thuộc phần lớn vào thái độ của ông trong hai năm tới. Tiếp tục con đường cựu đoan bất hợp tác với đối lập sẽ bao đảm ôn hòa trở thành một tổng thống một nhiệm kỳ như TT Carter trước đây. Thay đổi kế sách trị nước, theo con đường ôn hòa hơn, tôn trọng và hợp tác với đối lập thi sẽ có nhiều hy vọng để được thành quả của TT Clinton, đặc cử lại, trở thành tổng thống của Hợp Chúng Quốc chứ không còn là tổng thống của nhóm Dân Chủ cấp tiến cựu đoan nữa.

Trong thời gian trên dưới một tháng sau ngày bầu cử giữa mùa, một loạt dự luật đã được đưa qua quốc hội. Nói như TT Obama, quốc hội "vit què" (lame duck) đang chờ ngày chuyển giao cho khóa mới vào tháng Giêng, đã thành một quốc hội tích cực và hứu hiệu nhất trong lịch sử cận đại Mỹ. Khoan nói đến các dự luật lớn lao, ngay cả ông dân biểu Cao Quang Anh nhà ta, trong khi chuẩn bị dự nhì nhà vè lại New Orleans cũng đã đưa ra quốc hội được hai dự luật tranh đấu cho nhân quyền Việt Nam.

Nói về các dự luật lớn, quan trọng nhất là luật già hạn luật giảm thuế của TT Bush, như kè viết này đã bàn qua trên cột báo tuần trước.

Ngay sau đó, TT Obama cũng đã "lâm việc" với Quốc hội và đạt được hai quyết định quan trọng khác: thông qua luật hủy bỏ chế độ DADT trong quân đội, và phê chuẩn hiệp ước START ký kết với Nga.

- DADT: đây là từ viết tắt của "Don't Ask Don't Tell", chi chính sách do TT Clinton ban hành, chủ trương "quân đội không hỏi và quân nhân không khai" về chuyện đồng tính của các quân nhân khi nhập ngũ. Đây là giải pháp tiêu biểu của ông tổng thống chuyên mòn trán nè Bill Clinton. Giải pháp nhằm một mắt làm ngơ chẳng giải quyết được gì, nhưng TT Clinton không dám cho phép hay cấm đoán chuyện người đồng tính tham gia tòng quân. Phê cấp tiến dĩ nhiên muốn chấp nhận đồng tính trong khi phe bảo thủ dĩ nhiên chống đối kịch liệt. Bây giờ thi TT Obama đã thực sự được khôi Cộng hòa, xóa bỏ giải pháp nhầm một mắt, và coi như cho phép đồng tính được công khai già nhập quân đội.

- START là từ viết tắt của Strategic Arm Reduction Treaty. Đây là một hiệp ước song phương giữa Mỹ và Nga, do TT Reagan đề nghị năm 1982, nhằm cắt giảm vũ khí hạt nhân của cả hai nước. Hiệp ước này đã liên tục được gia hạn, mỗi lần gia hạn là một lần giảm số lượng hỏa tiễn nguyên tử của cả hai nước, lần cuối cùng là vào tháng Tư vừa qua giữa TT Obama và TT Medvedev, nhưng chưa được quốc hội hai nước phê chuẩn. Hiệp ước này bị khôi báo thu cựu đoan trong đảng Cộng Hoà chống đối.

Nhưng trong những ngày qua, TT Obama vận động được hậu thuẫn của cả hai cựu TT Bush (cha và con) và của một chục cựu bộ trưởng ngoại giao Cộng Hoà như Tiến Sĩ Henry Kissinger (ngoại trưởng thời TT Nixon), George Schultz (thời TT Reagan), Jim Baker (thời TT Bush cha), tướng Colin Powell (thời TT Bush con)... và hầu hết cấp lãnh đạo quân lực. Việc quốc hội cuối cùng đã thông qua được hiệp ước này cũng có thể coi như là một sự thất bại của khôi báo thu cựu đoan Cộng Hoà.

Ngoài ra, một số luật nhỏ hơn cũng đã được thông qua, chẳng hạn như luật vè an toàn thực phẩm, luật bồi thường và bao đảm chữa trị cho các nhân viên công lực bị đau bệnh trong khi đối phó với vụ tấn công 9/11, đồng thời khôi Cộng Hoà cũng phê chuẩn một số tham phán do TT Obama đề nghị.

Thật ra, các dự luật được thông qua đều là những nhân nhượng của khôi báo thu Cộng Hoà, nhưng sự nhân nhượng này là một thứ trao đổi "có qua có lại mớiтолong nhau" của Cộng Hoà để đáp ứng lại thái độ hợp tác thân thiện mới của TT Obama. Một trao đổi mà trước đây đã không thể có được.

Thái độ hợp tác mới của TT Obama chẳng những được thể hiện qua việc gia hạn luật giảm thuế của TT Bush, mà còn qua một vài quyết định khác như chấp nhận sự thất bại của hai dự luật DREAM Act và Omnibus Bill.

- DREAM là luật cho phép con vị thành niên của các di dân bất hợp pháp sau này có thể trở thành hợp pháp có điều kiện, như tốt nghiệp trường đại học Mỹ, hay nhập quân đội một thời gian. Luật này bị khôi Cộng Hoà cùng với khôi báo thu cựu đoan Dân Chủ đánh bại.

- Omnibus bill là dự luật hòn một ngàn tỷ bồ túc ngân sách quốc gia. Luật này cũng bị khôi Cộng Hoà đánh bại vì trong đó có khoang trên tám tỷ đô tiền quà cáp linh tinh vờ vắn cho các dân biểu nghị sĩ (porks hay earmarks). Đây là một chiến thắng lớn của nhóm báo thu Tea Party, là nhóm chính trị chống đối mọi hình thức quà cáp này.

Nếu dù vào chi tiết từng bộ luật thi chúng ta có thể kéo dài cuộc thảo luận ứng hộ hay chống đối từng bộ luật một. Nhưng nhìn chung thi ta thấy một không khí mới tại thủ đô Hoa Thịnh Đốn: có sự hợp tác, có qua có lại giữa hai đảng để thông qua hay không thông qua những bộ luật, khác hẳn với cách một bên nhắm mắt làm tới. Đó mới chính là điều quan trọng đối với người dân. Điều cần thấy là có những cuộc tranh luận trong sáng, để có những quyết định trong dân chủ mà chúng ta đều chấp nhận dù đồng ý hay không đồng ý. Không còn chuyện tiếng nói của đối lập bị coi như tiếng "chó sủa trong sa mạc" như trước đây.

Nhin vào việc hàng loạt luật được quốc hội quyết định trong thời gian kỳ lục chia từ một tháng, truyền thông Mỹ đã bày tỏ thái độ.

Nói chung, họ nhận định những quyết định này đánh dấu một chuyển hướng cơ bản, có thể nói là một cuộc "hồi sinh" của TT Obama, bao đảm việc đắc cử của ông trong hai năm nữa. Cuộc chuyển hướng này còn mau mắn hơn cuộc chuyển hướng của TT Clinton trước đây. TT Clinton phải mất nửa năm mới hoàn hồn để đưa ra sách lược "tam đầu chẽ" (triangulation), tự đặt mình lên trên hai chính đảng. TT Obama chỉ cần hai tuần đã thay đổi sách lược. Mau mắn đến độ có nhiều người thắc mắc không hiểu

TT Obama có một lập trường nền tảng vững chắc nhưng uyển chuyển, hay chỉ là người theo "thời cơ chờ đợi", làm bất cứ gì kể cả việc nhảy từ cấp tiến cực đoan qua bảo thủ, để bảo đảm tương lai chính trị của cá nhân mình. Khối cấp tiến cực đoan thì công khai tỏ thái độ bất mãn và mạnh mẽ chỉ trích TT Obama đã bắn dừng họ, "đầu hàng" phe Cộng Hòa vì nhu cầu chính trị ngắn hạn. Họ nhìn vào hoạt động của quốc hội trong thời gian qua và cho rằng những nhượng bộ của TT Obama như già hạn luật giám thuế của TT Bush, chấp nhận để luật DREAM và Omnibus bị bác là những nhượng quá lớn, so với những nhượng bộ của Cộng Hòa như thông qua luật chấp nhận đồng tính trong quân đội (chi ánh hưởng đến vài trăm quân nhân đồng tính là nhiều) và già hạn hiệp ước START (dù sao cũng là hiệp ước do TT Cộng Hòa Reagan khai sinh).

Khối bảo thủ đã nhiên hoan nghênh cách làm việc mới và tin rằng chỉ có phương thức hợp tác lưỡng đảng này mới thật sự phục vụ quyền lợi của toàn dân.

Bất kể quan điểm hoan nghênh hay chống đối, phần lớn quan sát viên cho rằng hai năm tới vẫn là con đường rất dài, chưa ai biết chắc tình hình sẽ chuyển biến như thế nào.

Cụ thể là việc già hạn thuế. Luật này được già hạn hai năm, tức là sẽ hết hiệu lực cuối năm 2012, cũng là lúc sẽ có cuộc bầu tổng thống và quốc hội. Giả hạn hay không già hạn luật này chắc chắn sẽ là đề tài nóng bỏng của mùa tranh cử đó. Phe Cộng Hòa chắc chắn họ гора già hạn vĩnh viễn luật này, trong khi TT Obama sẽ bị áp lực mạnh của khối cấp tiến để già tăng mức thuế của dân "nhà giàu". Ông sẽ ăn nói như thế nào với khối cử tri cột trụ của ông?

Hay luật DREAM? Tiếp tục chịu áp lực của khối bảo thủ để không thông qua luật này sẽ khiến hàng triệu cử tri Mỹ La Tinh có thể bất mãn, ngồi nhà, thay vì đi bầu cho TT Obama như năm 2008?

Một vấn đề có thể nói "không lồ" khác: đó là chuyện cải tổ y tế. Phe Cộng Hòa sẽ vận động hủy bỏ luật cải tổ này, nhưng hy vọng thành công. Và họ sẽ tìm cách giảm thiểu tác dụng bằng cách sửa đổi chi tiết thực hành luật, cũng như kiểm soát hầu bao, không phê chuẩn ngân sách cần thiết để thi hành luật. TT Obama sẽ phản ứng như thế nào?

Rồi đến vấn đề ngân sách và nợ quốc gia. Vấn đề cực kỳ gai góc này là một trong những lý do quan trọng nhất đưa đến sự lún mạnh và thành công của nhóm Tea Party. Cả hai chính đảng sẽ đều phải quan tâm đến việc giám chi tiêu, cắt thâm thủng ngân sách, trả bớt nợ nần của cả nước. Cản bớt thì như vậy, nhưng cắt giam, giảm giam, đó mới là vấn đề.

Cuối cùng và có lẽ quan trọng hơn cả là vấn đề phục hồi kinh tế, tái tạo công ăn việc làm cho dân. Hai chính đảng khác biệt chính kiến từ cơ bản trên vấn đề này. Bất kể thái độ hợp tác chân thành hay không chân thành của cả hai bên, sẽ rất khó đạt được thỏa hiệp, đồng thời tỷ lệ thất nghiệp giới lâm sẽ chỉ giảm xuống mức 9% hay 8% là nhiều.

Nhìn vào các vấn đề lớn trên, ta sẽ thấy những quyết định mới đây của quốc hội có vẻ như đều là những "chuyện nhỏ" nhất thời.

Nói cách khác, việc thay đổi thái độ của TT Obama có thể chỉ là những biện pháp ngắn hạn, nhất thời, để cứu vãn tình thế sau con thám tại Tháng Mười Một, để mua thời gian rồi tính sách lược lại. Ta hãy chờ xem.

Dù sao thì bước qua năm mới, người ta cũng đang thấy con cọp hung hăn Obama đã biến thành con mèo hiền lành, có lẽ để thuận theo... lịch Tàu! (26-12-10)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Yulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Ngân Sách Mới

09/02/2010

Ngân Sách Mới

Vũ Linh

...Dân Chủ là đảng của một Nhà Nước vĩ đại, đánh thuế và tiêu xài...

Tổng Thống Obama vừa công bố dự thảo ngân sách mới cho tài khóa 2011. Nếu có người nào nhảy vào máy con số bên trong mà không thấy chúng mặt thì đó quả là phép lạ.

Đại cương, với tần khoái tới, TT Obama đề nghị chi tiêu hơn 3.800 tỷ đô (chính xác là 3.834.000.000.000), trong khi mức dự thu chi là một nửa số đó, đưa thâm thủng ngân sách cho năm 2011 lên đến 1.600 tỷ (viết rõ cho dễ đọc là 16 ngàn triệu triệu bạc)!

Dân sự nhanh chóng ta quen xài vài chục đô một ngày là nhiều nên không hiểu rõ mức lún lao của số tiền trên. Ta thử nhìn lại cơ hồn:

- Lấy ví dụ ta là một người trưởng sinh bất tử, ngồi trước một núi tiền, toàn là giấy 50 đô, lén cơn đên, quyết định đốt hết số tiền đó, từng tờ một.

- Nếu như ta cầm một giấy đồng đô đốt dốt tờ giấy 50 đô, ta sẽ phải bắt đầu đốt không ngừng nghỉ từ ngày Đức Chúa Jesus giáng sinh cho đến cuối năm 2400 (còn 390 năm nữa) mới đốt được hết số tiền Đảng Tiên Tri Obama dự định chi tiêu trong một năm 2011 (2.400 năm là gần 76 tỷ giấy đồng hoa).

Trong 10 năm kế tiếp, dà chi tiêu này vẫn tiếp tục, đưa đến tổng cộng thâm thủng ngân sách là gần 9.000 tỷ chi tháp niên tới. Số thâm thủng mỗi năm sẽ suy giảm dần - dựa trên giả thuyết kinh tế sẽ phát triển và mức thu thuế sẽ tăng theo. Đó là cách ước tính mà một số chuyên gia kinh tế cho là ào tường, theo giả thuyết kinh tế phát triển mạnh ngay từ năm nay cho đến 10 năm nữa. Nếu không được như dự đoán, thì thâm thủng sẽ tăng gấp bội. Có người rằng thực tế thì mức thâm thủng có thể sẽ lên đến 12.000 tỷ. Điều đáng nói hơn, là số thâm thủng 9.000 tỷ ấy là con số thâm, sau khi đã khấu trừ khoảng 2.000 tỷ tiền thuế mới dù loại mà TT Obama đề nghị sẽ thu thêm trong 10 năm tới (Xem chi tiết trong Wall Street Journal số ngày 2-2-10).

Vài ngày trước khi công bố ngân sách, TT Obama chuẩn bị rào đòn dư luận bằng hai đề nghị: 1/ thành lập một ủy ban lưỡng đảng để thành lập thâm thủng ngân sách, và 2/ đóng băng một số chi tiêu trong những năm tới, kể từ năm 2011.

Về cái ủy ban lưỡng đảng, chẳng những chưa ai biết quyền hạn như thế nào, mà quản trọng hơn nữa, trước tình trạng cầu xin giữa Dân Chủ và Cộng Hòa hiện nay, không ai tin một ủy ban lưỡng đảng sẽ làm được bất cứ việc gì. Chỉ là chuyện nói cho có. Nôm na là lập ủy ban hỗn hợp để cho chém xuồng, một đòn hành chánh cố lỗ!

Còn việc đóng băng một vài chi tiêu, theo cách tính của các chuyên gia, sẽ giảm thâm thủng ngân sách được khoảng 300 tỷ trong 10 năm! So với thâm thủng 9.000 tỷ thì bằng 3%. Báo Los Angeles Times gọi đó là tiểu thuật (gimmicks).

Khoan nói tới thâm thủng của 10 năm mà chỉ cần nhìn vào thâm thủng 1.600 tỷ của năm 2011. Con số này tương đương với gần 11% tổng sản lượng của cả nước. Từ sau Đệ Nhị Thế Chiến, thâm thủng ngân sách chưa bao giờ lên đến hơn 3% tổng sản lượng. Bây giờ TT Obama hóa phép lên đến gần 11%, hơn gấp bốn kỷ lục của nửa thế kỷ qua. Các "ông vua xài tiền" trước đây, như các TT Johnson (với chương trình Đại Xã và chiến tranh Việt Nam), Reagan (với cuộc chạy đua vũ trang đưa đến sự sụp đổ của Liên Xô và khởi công sân), Bush (với cuộc chiến chống khủng bố tại quốc nội và hai cuộc chiến Iraq và Afghanistan), đều thua xa.

Câu hỏi đầu tiên dĩ nhiên là nhiều tinh thần như thế làm gi?

Hiển nhiên là không thể phục hồi kinh tế, vì không có lý do gì kinh tế phải cần được "phục hồi" trong 10 năm trời, trừ phi chính quyền hoàn toàn bắt tài chánh làm nín thở trống gi nén "phục hồi" năm này qua tháng khác mà vẫn chưa xong. Và cũng hiển nhiên là không giống ngân sách của Bush, TT Obama sẽ xuống thang cuộc chiến trong nước, chấm dứt việc tham chiến tại Iraq năm nay và rút quân khỏi Afghanistan năm 2011.

Phần lớn số tiền đó được dự chi cho các mục an sinh xã hội, trong đó có y tế (medicaid, nghiên cứu y khoa), giáo dục (học bổng, trợ cấp cho các trường), già cù, phát triển năng lượng mới. Ngân sách này chưa kể cải tổ y tế chưa được quyết định.

Không ai chối cãi được tinh tính, tốt, của các chương trình này. Nhưng ta cũng phải thấy ngay hai vấn đề cần bàn:

- Các nhân mã người chúng ta, ai cũng muốn có đầy đủ tiện nghi vật chất, nhà cao cửa rộng, ăn no mặc sướng, hoặc cứ nằm nhà mà lanh o-pe. Nhưng câu hỏi đặt ra là ta làm sao có tiền để được những phong tiện và quyền lợi đó? Nếu ta lanh lương một tháng 2.000 đô chẳng hạn, có hợp lý không nếu ta muốn mua một căn nhà một triệu đô? Hay không đùi làm gi mà ở nhà nuôi cá đán con không bố (TT Reagan gọi là "welfare queens") với tiền thuế của người công lương đùi làm có hợp tình không?

- Không có tiền mà muốn xài thì tất nhiên phải lấy tiền từ đâu đó ra. TT Obama đề nghị lấy tiền bằng cách tăng thuế các đại công ty và nhà giàu (sẽ nói ở phần dưới). Nói cách khác, đây là hiện tượng tái phân phối lợi tức theo quan điểm căn bản của xã hội chủ nghĩa: lấy tiền của "nhà giàu" để cung cấp dịch vụ xã hội cho "người nghèo". Chẳng những không phù hợp với giá trị văn hóa "tự lập cánh sinh" của nước Mỹ, mà cũng là mô thức đã thất bại khắp thế giới, từ cái chết của các chế độ cộng sản đến khán chồng chất của các chế độ xã hội Âu Châu hiện nay.

Nhìn dưới khía cạnh tài phán phó lợi tức, nhiều người thuộc giới lợi tức thấp, trong đó có dân sự nhanh chóng ta, sẽ vui mừng cho rằng mình được hưởng thêm quyền lợi vì bọn nhà giàu từ nay phải lo cho mình. Nhưng đó là vui mừng hơi quá sớm, vì chỉ nhìn thấy cái lợi trước mắt mà không nhìn thấy những cái hại "vô hình" và lâu dài.

TT Obama đề nghị sẽ thu 2.000 tỷ tiền thuế mới trong thập niên tới. Hầu hết là tăng thuế các đại công ty và cá nhân có lợi tức trên 200 ngàn một năm (250.000 cho một cặp). Trên cột bão này, chúng ta đã có dịp bàn nhiều lần về vấn đề ấy. Chỉ cần nhắc sơ là nếu có ai nghĩ rằng chuyện tăng thuế chỉ nhằm vào các đại công ty và triệu phú mà chẳng ăn nhầm gì đến chúng ta thì người đó quá là suy nghĩ ngây ngô. Hoặc còn quái đái, như con cháu của chính chúng ta ở trong nhà mà nhiều người cư tường là hiểu biết vi thông thạo Anh ngữ hơn cha mẹ!

Trong thế giới liên lập hiện nay, chuyện ráya bên Ấn Độ hay Phi Châu cũng có ảnh hưởng đến dân Mỹ, làm sao tăng thuế mấy đai già Mỹ lại có thể không có ảnh hưởng đến chúng ta? Nếu Wal-Mart hay EXXON phải đóng thuế nhiều hơn cho Nhà Nước Obama thì quý độc giả có nghĩ là họ sẽ tìm cách "thua me gõ bài cào", bán cái cho chúng ta bằng cách tăng giá hàng hóa và xâng nhớt hay không? Nếu quý độc giả có con cháu đang làm việc "cho bọn nhà giàu" đó sẽ thấy chuyện ấy là tự nhiên, nếu không thì chính con cháu mình có khi mất việc! Hàng số bị thuế nặng quá nên không tăng giá thi thà nhân viên để giảm bớt gánh nặng. Rồi nếu họ tăng giá thi ai sẽ là người thiệt thòi nhiều hơn: các triệu phú hay dân nghèo? Một món hàng bị tăng giá một đố, thử hỏi một đố đối với một giá đinh tỷ nạn HO có lõi hơn đố của một ông triệu phú không?

Đúng là TT Obama đã giữ lời hứa không tăng thuế cho dân trung lưu và nghèo. Nhưng khi bị lạm phát, hàng hoá tăng giá thi có gi khác! Đánh thuế tức là Nhà Nước lấy tiền của chúng ta. Lạm phát là Nhà Nước làm giảm giá trị đồng tiền chúng ta có. Cuối cùng thì chúng ta vẫn có ít hơn trên bàn ăn. Có gi khác?

Mà chủ dù các đại gia không muốn tăng giá thi giá vẫn phải tăng.

Khi ngân sách thâm thủng ngang tay, thi thế giới sẽ nghĩ khả năng thanh toán của Nhà Nước Mỹ, nghĩa là đặt câu hỏi về giá trị của đồng Mỹ kim. Tức là đùa sao mất giá trên thị trường quốc tế và nước Mỹ mà mua hàng ngoại nhập sẽ phải trả giá cao hơn. Giá thành cao hơn thi giá bán lại cho người tiêu thụ chúng ta cũng sẽ phải cao hơn. Từ máy truyền hình Nhật đến nước mắm Phú Quốc. Đó là căn bản của kinh tế thị trường.

Một khía cạnh khác của thâm thủng ngân sách: Nhà Nước Mỹ phải vay mượn thế giới để chi tiêu qua hình thức bán công khố phiếu cho các nước có tiền như Trung Quốc, các nước Á Rập. Muốn họ mua công khố phiếu thi phải trả lãi suất cao. Sẽ tác động ngay lập thi trường quốc nội Mỹ: lãi suất thế tín dụng, mua xe trả góp, mua nhà trả góp sẽ tăng, và lãi suất các thương gia đùi vay ngân hàng sẽ tăng, bắt buộc họ phải tăng giá hàng hóa.

Có thể dân sự nhanh chóng ta sẽ hưởng thêm vài chục đòn medicare mỗi tháng, nhưng có đùa đùi đập máy trảm bạc tiền chay tăng, tiền thế tín dụng tăng không!

Đó là chưa nói đến sự lệc thuộc của kinh tế và chính trị Mỹ vào các Chủ Ba và Á Rập. Nếu như Hồi Cám Đào đòi hỏi gi không được, chi cần lén tiếng muốn cứu xét lại việc mua công khố phiếu Mỹ thi trường tài chánh Nữu Ước bán loạn tức thi, chi số Dow Jones có rót vài trăm điểm cũng là nhẹ.

Từ trước đến nay, đảng Dân Chủ và phe cấp tiến được tiếng là đảng của "đánh thuế và tiêu xài" (the Party of tax and spend), cũng như là đảng của guồng máy vĩ đại của Nhà Nước (the Party of big government). Hình ảnh đó không mấy hấp dẫn, không được dân Mỹ ủng hộ, khiến đảng Dân Chủ thua chín lần trong mười lăm lần tranh cử tổng thống từ sau Thế Chiến II. TT Clinton của Dân Chủ đặc cùi vì chủ trương ôn hòa khi ông tuyên bố "thời của Nhà Nước vĩ đại cáo chung" (the era of big government is over).

Khi tranh cử, ứng viên Barack Obama cũng tuyên bố không chủ trương một guồng máy Nhà Nước khổng lồ mà chủ trương một Nhà Nước hưu hiệu, cũng như chỉ trích TT Bush đã xài tiền một cách vô trách nhiệm. Ông kêu gọi mọi người đừng coi đồng đô như là tiền monopoly, là tiền giả dùng trong một trò chơi của trẻ con Mỹ. Sau khi đắc cử, TT Obama một năm qua đã chứng minh tất cả chỉ là những lời tuyên bố hão khi tranh cử.

Nhà Nước hưu hiệu không thi chưa ai thấy, nhưng mọi người đều thấy công chức liên bang tăng vọt hơn hai triệu người, cao nhất trong tất cả các chính quyền Mỹ từ trước đến giờ, đồng thời cũng lãnh lương cao chưa từng thấy. Cứ năm công chức liên bang thi có một người làm lương trên 100.000 (19%). Theo New York Times, dưới thời Bush, trong Bộ Giao Thông chẳng hạn, chỉ có đúng một viên chức - bộ trưởng - lãnh lương 170.000 đô một năm. Ngày nay, cũng trong bộ đó, có 1.690 viên chức lãnh lương cao hơn mức đó. Bà Laura Bush có đúng một bí thư riêng. Bà Hillary Clinton khi còn là Đệ Nhị Phu Nhân có ba bí thư. Bà Michelle Obama có hơn 25 bí thư và phụ tá. Giải quyết thất nghiệp đấy!

TT Bush có vô trách nhiệm hay không còn là đề tài tranh cãi, chỉ biết cái thâm thủng ngân sách của TT Obama lớn gấp mười lần thâm thủng của Bush.

Một bình luận giả Mỹ nhận định rằng TT Obama đã thành công mỹ mãn trong việc xác nhận lại hình ảnh của đảng Dân Chủ là đảng của một Nhà Nước vĩ đại, đánh thuế và tiêu xài. Nhưng đó vẫn là chuyện nhỏ. Chuyện lớn là mức can thiệp của Nhà Nước

cũng như mức tiêu xài của TT Obama đã lên đến những mức kỷ lục chưa từng thấy, đe dọa trực tiếp nền tảng kinh tế và chính trị Mỹ, chẳng những ngày hôm nay, mà còn cho cả thế hệ tới là ít. Ngân sách này sẽ còn phải được thông qua quốc hội. Ngay sau khi công bố, một số dân biểu và nghị sĩ Dân Chủ, học được bài học Massachusetts vừa qua, đã lên tiếng lo ngại về những con số khủng khiếp của ngân sách mới. Để xem quốc hội sẽ làm gì. (7-2-10).

Quý đọc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Yulinh11@gmail.com

Thượng Viện Và Cải Tổ Y Tế

29/12/2009

Thượng Viện Và Cải Tổ Y Tế

Vũ Linh

...các chính trị gia đều có giá, chi cần trả đúng giá là có thể mua được...

Cuối cùng thi Thượng Viện Hoa Kỳ đã biểu quyết thông qua dự luật cải tổ y tế. Một cách khá hấp tấp để các thượng nghị sĩ kịp về nhà ăn Giáng Sinh và Tết tây với gia đình. Với đúng 60 phiếu của khối Dân Chủ và không một phiếu nào của khối Cộng Hòa. Một lần nữa, TT Obama có dịp vui mừng vì chương trình cải tổ y tế quy mô của ông tiến lên thêm được một bước quan trọng. Ông hy vọng sau mấy ngày lễ, thượng viện sẽ tái nhóm với hạ viện và hai bên sẽ thỏa thuận một dự luật chung quyết định ông kịp thời trước ngày ông ra đọc diễn văn trước quốc hội để báo cáo tình trạng liên bang - State of the Union - cuối tháng Giêng năm tới.

Với khối Dân Chủ kiểm soát đa số tuyệt đối tại cả hai viện, có nhiều hy vọng kế hoạch cải tổ y tế sẽ được thông qua như dự định.

Khối truyền thông và cử tri ủng hộ TT Obama cũng vui mừng vì sắp được thấy một biến cố mà họ cho là "lịch sử".

Thật ra, cải tổ y tế nếu đúng theo kế hoạch TT Obama đưa ra hồi tháng Sáu thì quả là có tính lịch sử, nhưng nhìn vào kế hoạch vừa được thượng viện thông qua, cũng như nhu cầu tiếp tục điều chỉnh với dự luật của hạ viện, thì luật cải tổ y tế dường như đã mất phần lớn tính "lịch sử", ngoại trừ chi phí cao tới mức "lịch sử".

Kế hoạch của TT Obama đưa ra có tính "lịch sử" vi ba mục tiêu chính:

- Cung cấp bảo hiểm cho toàn dân Mỹ;

- Thành lập một hình thức bảo hiểm công, cạnh tranh với các hãng bảo hiểm tư, để ép các hãng này giảm chi phí bảo hiểm;

- Giúp giảm chi phí y tế toàn diện cho dân Mỹ.

Nếu nhìn vào ba mục tiêu trên thì chắc chắn không ai có thể chế bối hay chống đối kế hoạch cải tổ của TT Obama. Cả ba yếu tố đều hợp tình, hợp lý, lại còn mang nặng tính nhân đạo. Do đó những người ủng hộ TT Obama thường đề cao tới đa ba mục tiêu đó và không ngần ngại bối các người không đồng ý là "vô nhân". Nhưng họ phớt lờ những lý luận khác biệt và bỏ qua những yếu tố tiêu cực của cải tổ.

Trước hết, ta hãy nhìn vào ba mục tiêu chính nêu trên để xem thượng viện đã được bao nhiêu xa.

Theo những phân tích của truyền thông, hiện nay có khoảng 15% dân Mỹ không có bảo hiểm. Với kế hoạch của thượng viện, con số này sẽ giảm xuống còn khoảng 6%. Nói cách khác, chế độ bảo hiểm toàn dân vẫn chưa thực hiện được mặc dù có tiến bộ vì số người không có bảo hiểm giảm được 9% - từ 15% xuống 6% - hay khoảng 20 triệu dân Mỹ vẫn chưa có bảo hiểm, không kể hơn một chục triệu thường trú nhân bất hợp pháp.

Dự luật của thượng viện cũng bao gồm kế hoạch thành lập một hình thức bảo hiểm công để cạnh tranh với các hãng bảo hiểm tư. Đây là hàng rào cần quan trọng nhất vì khôi bao thủ trong đảng lo sợ hình thức bảo hiểm công sẽ giết chết bảo hiểm tư và chỉ là bước đầu để "xã hội hóa" hệ thống y tế Mỹ. Việc hủy bỏ hình thức bảo hiểm công là một nhược điểm quan trọng của khối cải tiến trước sự chống đối của phe Cộng Hòa cũng như của khôi bao thủ ngay trong đảng Dân Chủ.

Việc giảm chi phí y tế hiện nay không ai có được câu trả lời rõ ràng và chắc chắn. Một phúc trình của Văn Phòng Ngân Sách Quốc Hội CBO ước tính một phần năm các bệnh viện nhận Medicare sẽ bị lỗ vốn và có thể không nhận Medicare nữa. Nếu lượng đinh này đúng thì chi phí y tế chỉ có thể tăng mà không thể giảm. Theo thăm dò dư luận, chỉ có 16% dân Mỹ tin là chi phí y tế sẽ giảm nhờ cải tổ y tế.

Trong ba mục tiêu chính, ta thấy rõ mục tiêu đầu đã được thực hiện một phần khá lớn, đưa đến kết quả tương đối khả quan là thêm khoảng 9% dân Mỹ sẽ được bảo hiểm y tế. Mục tiêu thứ hai không đạt được vì hình thức bảo hiểm công đã biến mất, và mục tiêu thứ ba thì còn là câu hỏi to lớn vì it ra trong năm năm nữa ta mới biết được chi phí y tế giảm hay tăng.

Người ta không thể không cảm thấy có cái gì đó không ổn. Một kế hoạch được rao bán rầm rộ suốt nửa năm trời như là một cuộc cách mạng vĩ đại nhất trong gần nửa thế kỷ nay, trải qua những cuộc cải vã ôn ào từ trong quốc hội ra đến dân gian, qua truyền thông và qua các cuộc tranh luận dù cấp từ tinh đến tiểu bang đến liên bang, mà kết quả thực tế là chỉ cung cấp bảo hiểm thêm cho chưa tới 10% dân Mỹ. Con voi đẻ ra trứng gá.

Cái trứng gà này cũng rất là đắt giá.

Thêm thứ đắt giá, phải cần 60 phiếu của thượng viện mới thông qua được dự luật. Hiện nay, phe Dân Chủ có 58 phiếu, và hai phiếu tuy mang tiếng độc lập, nhưng thiên về phe Dân Chủ. Do đó, muốn dự luật được thông qua, phe cấp tiến cần có đầy đủ số phiếu của tất cả khôi Dân Chủ và độc lập, không thể mất phiếu nào, vì phe Cộng Hòa đã nhất trí chống lại.

Thượng viện cho đến nay đã thông qua được dự luật vi kiêm được dù đúng con số 60, không thiếu mà cũng không thêm được một phiếu nào.

Việc kiểm đếm số phiếu này đã đưa ra một trái của tình dân chủ của thế chế chính trị Mỹ: tất cả chỉ là một cuộc trả giá như trong chợ cá, và tất cả các chính trị gia đều có giá, chi cần trả đúng giá là có thể mua được. Truyền thông tiết lộ rằng Chủ Tịch Thượng Viện Harry Reid phải đếm với hai thượng nghị sĩ của Louisiana và Nebraska để "mua" phiếu của hai vị này với giá trên 100 triệu đô cho mỗi người, chia đều cho mỗi tiểu bang qua một vài chương trình được "đi chui" vào dự luật cải tổ. It nhất là năm thượng nghị sĩ khác đã thay đổi ý kiến sau khi điều đình với Chủ Tịch thượng viện.

Điều này gây chấn động lớn. Thứ nhất trong khối cử tri của hai tiểu bang bắt đầu vi họ thấy hai vị dân cử của mình có vẻ lập trường lóng lẻo, bị đồng tiền mua chuộc. Thứ nhì trong khối các thượng nghị sĩ Dân Chủ khác thấy mình bị hối, đã ủng hộ dự luật mà không đòi hỏi quà bánh gì. Và thứ ba trong khôi Cộng Hòa khi thấy những trò mua phiếu công khai lộ liễu của khôi Dân Chủ.

Quyết định của thượng viện là bước tiến quan trọng, nhưng chưa phải là cuối cùng. Thượng viện vẫn còn cần thương lượng với hạ viện để có thể đưa ra một dự luật chung kết cho cả hai viện biểu quyết.

Đây cũng là một bước gay go.

Giữa hai dự luật của thượng viện và hạ viện, có nhiều khác biệt lớn cần phải được đà thông, quan trọng nhất là:

- Hình thức bảo hiểm công: thượng viện đã phải loại bỏ điều này, trong khi hạ viện vẫn còn giữ; làm sao dung hợp bấy giờ?

- Tài trợ phái thai: hạ viện ngăn cản trong khi thượng viện lại cho phép, dưới hình thức cá nhân mua thêm bảo hiểm phái thai riêng rẽ, và phải ký hai chi phiếu riêng mỗi tháng, một để mua bảo hiểm thường và một để mua bảo hiểm phái thai;

- Kinh phí của kế hoạch rất lớn trong cả hai dự luật, tuy xem xét chút ít, nhưng xấp xỉ trên dưới một ngàn tỷ trong mười năm tới; hạ viện chủ trương đánh thuế "nhà giàu" trong khi thượng viện đòi đánh phụ phí trên các chương trình bảo hiểm đất tiền - gọi là Cadillac plan. Điều khác mấu chốt là phần lớn các chương trình bảo hiểm của các công đoàn tranh đấu được đều nằm trong loại chương trình đất giá này. Cả hai dự luật đều dự trù cắt giảm khoảng 500 triệu tiền Medicare và Medicaid.

Cả ba khác biệt này đều có thể đánh bại kế hoạch cải tổ nếu không có được sự thỏa thuận của cả hai viện.

Trong hạ viện, nhiều dân biểu đã công khai bày tỏ bất mãn trước kế hoạch hủy bỏ bảo hiểm công mà họ coi như yếu tố then chốt của cải tổ. Ngược lại, cũng có một khôi 41 dân biểu bảo thủ coi vấn đề chống phá thai là then chốt (trong đó có dân biểu gốc Việt Cao Quang Anh) và cho rằng giải pháp ký hai chi phiếu chỉ là xáo thuật kế toán trong khi sự thật là Nhà ước sẽ trả tiền phái thai. Chương trình bảo hiểm gọi là Cadillac plan được coi là quyền lợi quan trọng của các công đoàn, mà việc đánh phụ phí sẽ tạo chấn động mạnh trong các dân biểu thân các công đoàn. Việc cắt giảm Medicare và Medicaid đang chạm đến quyền lợi của hai khôi cử tri người già và người nghèo sẽ khiến cho nhiều vị dân cử phải tính toán lại.

Điều khó khăn lớn nhất là vấn đề số phiếu.

Tại thượng viện, đã có đúng 60 phiếu không hối không kém thông qua dự luật. Tại hạ viện, dự luật được thông qua bởi một đa số đúng 5 phiếu (220-215). Nói cách khác, nếu những điều chỉnh do hai viện thương lượng với nhau gây bất mãn cho MỘT thượng nghị sĩ Dân Chủ hay BA dân biểu Dân Chủ, thì cải tổ y tế sẽ gặp bế tắc ngay. Và đây là điều rất có thể xảy ra khi ta nhìn vào hậu thuẫn của dân chúng Mỹ đối với kế hoạch cải tổ.

Theo các thăm dò dư luận, khi mới được tung ra thì kế hoạch được sự tin cậy hậu thuẫn của hơn hai phần ba dân Mỹ. Nhưng qua các tranh luận trong suốt sáu tháng qua, người dân đã ngày một thấy rõ hơn những vấn đề của cải tổ y tế sẽ tạo ra: thứ nhất là một thâm chí không sánh với đai bát chấp những xác định ngược lại của TT Obama; thứ hai là lợi điểm của chương trình cải tổ không đáng kể (tăng bảo hiểm y tế cho chưa tới một phần mười dân Mỹ, hay là khoảng ba chục triệu người); thứ ba là trong khi tác hại có thể rất lớn (cắt nửa tỷ Medicare và Medicaid một năm).

Những thăm dò dư luận mới nhất cho thấy chi con dưới một phần ba dân Mỹ (32%) hiện nay ủng hộ cải tổ y tế mà thôi.

Nếu ta nhớ lại 33 thượng nghị sĩ và tất cả 435 dân biểu đều phải ra tranh cử lại vào cuối năm 2010, thì không ngạc nhiên nếu có vài vị dân cử coi nặng các thăm dò dư luận trên và thay đổi ý kiến để bảo đảm cái ghế của mình. Chưa chi đã thấy một dân biểu Dân Chủ nào của Alabama đã bỏ đảng Dân Chủ để nhảy qua Cộng Hoà.

Nếu TT Obama không lật ngược được sự bất mãn của dân chúng, thì tỷ lệ thiếu sót một phần ba dân chúng ủng hộ cải tổ sẽ có thể ngắn cân việc thông qua dự luật cải tổ trong ngắn hạn, hoặc xa hơn nữa, trả lại đa số tại quốc hội cho khôi bảo thủ vào năm 2010 để họ biểu quyết hủy bỏ hay thay đổi đạo luật.

Cuộc "chiến" cải tổ y tế vẫn tiếp diễn. Chúng ta sẽ còn có dịp thấy nhiều đối chọi, mua bán phiếu, và thay đổi trong quốc hội trước và sau khi một dự luật chung được lưỡng viện biểu quyết, có thể trong tháng Giêng năm tới. (27-12-09)

(Quý đọc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Yulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.)

Afghanistan: Phảng Phất Mùi Nước Mắm?

20/10/2009

Afghanistan: Phảng Phất Mùi Nước Mắm"

Vũ Linh

...hơn một nửa dân Mỹ đã muốn bỏ Afghanistan...

Cách đây gần tám năm, khoảng một tháng sau khi bị khủng bố Hồi giáo quá khích tấn công ngày 11 tháng Chín năm 2001, TT Bush tuyên chiến với Al Qaeda và Taliban. Ông tung quân vào Afghanistan để không cho khủng bố dừng xúi này làm nơi huấn luyện khủng bố toàn cầu. Quân Mỹ chiến thắng mau lẹ và dễ dàng trước sự ngạc nhiên của cả thế giới. Lúc đó thiên hạ còn nhớ Afghanistan đã là nghĩa địa chôn vùi Hồng Quân Liên Xô cuối cùng phải cuốn gói về nước. Afghanistan được gọi là một "Việt Nam của Liên Xô", để so sánh thất bại của Liên Xô tại đây với thất bại của Mỹ tại Việt Nam.

Giờ đây, tám năm sau, đọc báo, ta lại thấy có câu hỏi "Afghanistan: Việt Nam thứ hai của Mỹ?" Dĩ nhiên, so sánh hai cuộc chiến Afghanistan và Việt Nam có nhiều điều không ổn và gian dị hóa vấn đề nếu không muốn nói là gượng ép vì hai cuộc chiến khác nhau khác.

Tại Việt Nam, điều ta chứng kiến là một cuộc chiến "uy nhiệm" giữa hai khối ý thức hệ cộng sản và tự do, qua hai "nước": "nước" Việt Nam Cộng Hòa với sự yểm trợ của Mỹ, chống đỡ lại cuộc "xâm lăng" của "nước" Việt Nam Dân Chủ Cộng Hòa được sự tiếp tay của Liên Xô và Trung Cộng.

Có nhiều người không chấp nhận lý luận "nước" Bắc Việt xâm lăng "nước" Nam Việt, nghe có vẻ chói tai. Trên thực tế, đã có một hiệp định quốc tế chấm dứt chiến tranh Đông Dương, phân chia Việt Nam ra làm hai vùng riêng biệt. Hiệp định đó quy định sẽ có bầu cử tự do trên cả hai miền để thống nhất lề đất nước, nhưng cho đến khi nào chưa có bầu cử tự do và chưa có thống nhất, thì thực tế vẫn là có hai khu vực riêng biệt, với hai chính phủ có chủ quyền riêng biệt, hai quân đội và hai lá cờ, hai thể chế chính trị xã hội khác biệt. Trên thực tế là hai "nước" riêng biệt, mỗi "nước" đều được nhiều nước trên thế giới công nhận. Việt Nam Cộng Hòa khi đó còn là thành viên của các tổ chức quốc tế. Ngay Khrushchev cũng đã có ý đề nghị Liên Hiệp Quốc chấp nhận cả hai miền Nam và Bắc Việt Nam gia nhập với tư cách hai nước riêng. Vài ai cũng hiểu mọi cuộc huy động quân lực bằng qua vĩ tuyến 17 - công khai hay lén lút - đều mang ý nghĩa xâm lăng. Dĩ nhiên đó là quan điểm của phe quốc gia chúng ta.

Phe cộng sản thi nhất quyết coi vĩ tuyến 17 chỉ là lằn ranh hưu chiến. Quân vương Bắc Việt báng qua lằn ranh vào miền Nam không phải là quân xâm lăng mà chỉ là người Việt "yêu nước di giải phóng" một vùng đất Việt đang bị ngoại bang tạm chiếm. Hiệp định Geneva hay Paris hay bất cứ hiến định nào khác mà cộng sản ký cũng chỉ nằm trên chiến thuật chính trị thôi, không có giá trị gì hơn.

Dù sao thì ta cũng thấy cuộc chiến tại Afghanistan không là cuộc chiến uy nhiệm có hai nước ding dâng. Mà là cuộc chiến táo thô khinh bỉ dã lây xúi làm cát cứ địa để phát triển khủng bố toàn cầu.

Về tóm tắt, cuộc chiến tại Việt Nam đã huy động tới nửa triệu quân Mỹ, hơn một triệu quân Miền Nam, cả triệu quân miền Bắc. Trong khi tại Afghanistan, quân Mỹ chỉ có 62.000 người, cộng với 35.000 quân đồng minh, quân Afghanistan còn đang trong tình trạng được thành lập và chưa được tới một trăm ngàn kể cả cảnh sát, quân Taliban và Al Qaeda chừng hai chục ngàn. Hơn 55.000 quân nhân Mỹ đã thiệt mạng tại Việt Nam trong khi chỉ có chưa tới một phần mười con số tại Afghanistan.

Đó là những khác biệt quan trọng giữa hai cuộc chiến Afghanistan và Việt Nam. Nhưng cũng khó có thể phủ nhận hai cuộc chiến cũng có nhiều điểm giống nhau, rất quan trọng.

Lập luận chính cho sự so sánh hai cuộc chiến Việt Nam và Afghanistan là cái thể bi, dường như không ai thấy lối ra. Cũng như Mỹ càng ngày càng leo thang và sa lầy. Như cầu tăng viện ngày mỗi lớn. Hôm nay bốn chục ngàn quân, ngày mai sáu chục ngàn quân, ngày sau bao nhiêu nữa? Mục tiêu tối hậu là gì?

Ở Việt Nam ngày xưa, Mỹ tham chiến để giúp Nam Việt Nam chống lại xâm lăng từ miền Bắc, nhưng lại không dám đánh thẳng vào miền Bắc, để CSBV gần như tự do đổ quân vào không ngưng nghỉ. Như vậy mục tiêu tối hậu của Mỹ là gì? Là đánh cho tới khi Bắc Việt hết người gửi vào Nam? Một trăm năm như Hồ Chí Minh đã nói? Mỹ có thà bom ném Bắc thôi. Nhưng để được gì? Phá nhà máy, cầu cống, đường lối? Nhưng mấy chủ du kích cộng sản từ trong rừng ra có khi nào cần nhà máy hay xà lô gi đầu?

Họ chỉ cần súng đạn thì đã có Nga Tàu tiếp viện. Nói cách khác, Mỹ đánh mà không thấy chút ánh sáng nào cuối đường hầm.

Ở Afghanistan ngày nay, mục tiêu cũng chẳng rõ là gì. Một ông khùng bô đầu phải chi có ở trong hang nùi Afghanistan? Ngày trên nước Mỹ này cũng có mà. Chúng cũng có mặt ở Luân Đôn, Madrid, Bali, New Delhi, ... Sao không mang Thủ Quốc Lực Chiến vào Luân Đôn? Hay là Mỹ muốn xây dựng dân chủ lâu dài ở Afghanistan, và như vậy sẽ phải ở lại bao lâu nữa? Một trăm năm nữa?

Có lập luận khác nói Afghanistan giống Việt Nam vì TT Obama, cũng như TT Johnson, là người có một chương trình cải cách xã hội vĩ đại, nhưng lại thừa hưởng một gia tài là cuộc chiến tranh quá tốn kém, lấy hết tiền của các chương trình cải cách xã hội. Chương trình "Đại Xã" (Great Society) của TT Johnson phần lớn bị chìm xuồng, không đi đến đâu hết vì chiến tranh Việt Nam. Các chương trình cải cách vĩ đại của TT Obama như cải tổ y tế, năng lượng, môi sinh cũng đang bị cuộc chiến tại Afghanistan đe dọa.

Một điểm giống nhau là mâu thuẫn giữa lãnh đạo chính trị ở Hoa Thịnh Đốn và các tư lệnh chiến trường.

Chúng ta đều biết những что phần của tướng Westmoreland trong hồi ký của ông: ông là vò sỉ bị thương dài với một tay bị trói chặt sau lưng. TT Obama cách đây hai tháng, khi cuộc chiến gặp khó khăn, bắt ngòi cách chức tướng McKiernan, và bổ nhiệm tướng McChrystal làm tư lệnh chiến trường Afghanistan. Vị tư lệnh mới mẫn dứt xét tinh hình và tăng cho TT Obama một món quà: tổng thống phải lấy quyết định, tiếp tục tăng nhẳng nửa đánh nửa muốn rút dù thi chắc chắn sẽ thảm bại, muốn thắng thì phải tăng thêm bùn chục đán chục ngàn quân. Rút bài học của tướng Westmoreland tại Việt Nam, tướng McChrystal không chịu im lặng để các chính trị gia ở Hoa Thịnh Đốn trói tay rồi sau khi về hưu viết hồi ký than vãn, mà trái lại làm rầm beng. Phúc trình của ông bị xí ra cho báo chí đăng, rồi ông họp báo công khai vận động tăng quân, đặt TT Obama và quốc hội vào thế phải lấy quyết định và phải chịu trách nhiệm nếu từ chối tăng quân đưa đến thất bại.

Phe Cộng Hòa đòi tướng McChrystal ra điều trần trước quốc hội, nhưng phe da số Dân Chủ mâu thuẫn gạt bỏ ý kiến này. Dù sao thì quốc hội Mỹ cũng khôn hơn mấy ông đinh cao trí tuệ loài người, không muốn xảy ra tình trạng nhân viên FBI đứng sau lưng bịt miệng tướng McChrystal.

Một điểm giống nhau là là cuộc chiến đã tạo ra mâu thuẫn lớn ngay trong khối lãnh đạo chính trị cao nhất.

Dưới thời TT Johnson, nhân vật có uy tín nhất trong chính quyền là bộ trưởng Tư Pháp Robert Kennedy, em cố TT Kennedy. Ông chống chiến tranh Việt Nam ra mặt, và ra tranh cử chống lại TT Johnson. Ông bị ám sát ngay trong ngày thắng cử cuộc bầu cử bộ tại California, tiểu bang lớn nhất Mỹ, một chiến thắng bảo đảm ông sẽ trở thành ứng viên đảng Dân Chủ và có nhiều hy vọng trở thành tổng thống luôn. Ở cấp thấp hơn và trong quốc hội, đảng Dân Chủ phản hòa nặng giữa hai phe bô câu và điều hâu.

Ngày nay, cuộc tranh cãi trong chính quyền Obama cũng không pha nhẹ. Một bên, tư lệnh tối "diều hâu" là bà Ngoại trưởng Hillary Clinton, bộ trưởng Quốc Phòng Robert Gates, phụ tá đặc nhiệm Richard Holbrooke, và các tướng lãnh. Phe "bô câu" do Phó TT Biden đứng đầu, có thêm quân sự David Axelrod, tướng Jim Jones Chủ tịch Hội Đồng An ninh Quốc Gia, và Chánh Văn Phòng Rahm Emanuel.

Trước cuộc tranh cãi nội bộ cao cấp đó, cả TT Johnson lẫn TT Obama đều có vẻ lúng khùng, không có thái độ dứt khoát, kiểu như trong thăm tăm thi muốn rút, nhưng vì nhiều lý do chính trị, lại không thể rút được. Mà đánh mạnh cũng không được vì còn phải nhìn vào khối đối lập, khối quân chung Mỹ, và nhất là các thế lực trên thế giới như khối cộng sản Nga Tàu hời xưa và khối Hồi giáo ngày nay. Vì mâu thuẫn ấy mà TT Johnson đã phải áp dụng chiến lược leo thang từ từ, mỗi ngày leo một chút mà không ai thấy được leo đến mức nào thì leo được nữa.

Đối với TT Obama thì cho đến nay, không ai biết rõ ông sẽ làm gì. Cố lè ngay cả chính ông cũng chẳng biết mình muốn gì, làm được gì. Có điều rõ ràng là trong suốt thời gian tranh cử, và ngày gần đây, ông đã xác định cuộc chiến Afghanistan là cần thiết (war of necessity). Bây giờ mà quyết định phải tự, bô cuộc thi nghe có vẻ đều dưới bất nhất. Mà tiếp tục tung quân theo dõi hỏi của các tư lệnh chiến trường thì sẽ có nguy cơ mất hậu thuẫn của phe cấp tiến, cũng như mắc vào cái vòng xoáy không lối thoát của TT Johnson. Đang bối rối, lại còn bị mây ông thiên tài Na Uy tròng cái vương miện Nobel Hòa Bình lén đầu nữa!

Một điểm giống nhau quan trọng nữa là thái độ của dân chúng Mỹ.

Những ông cao bồi Mỹ thì lúc nào cũng hâm hố làm người hùng, nhưng là người hùng kiểu Ba Búa Trinh Giáo Kim thôi. Hết ba búa là hết sức lực và hết ý chí. Cuộc chiến Việt Nam và cuộc chiến Iraq, Afghanistan đều khởi đi với mức hào huyền mĩ của dân chúng, kể cả khói truyền thông. Nhưng, sau ba ngày mà chưa có tin chiến thắng là dân Mỹ đã đầu suy nghĩ lại, đặt vấn đề, chê trách chiến lược này, chiến thuật kia, đố thừa qua lại, chửi bới lẫn nhau, rồi bắt đầu chống đối, và đòi phu tay. Các vị lãnh đạo trong quốc hội và chính quyền bắt đầu trốn chạy vai trò lãnh đạo để đi theo dư luận, tìm cách cuộn dù để bảo đảm cái ghế đán cứ của mình.

Những thàm dò dư luận mới nhất cho thấy hơn một nửa dân Mỹ đã muôn bỏ Afghanistan. Truyền thông và chính khách cũng chuyển hướng theo. Điều đáng buồn cho Việt Nam ta ngày xưa, cũng như cho Afghanistan ngày nay, là khi Mỹ chuyển hướng là họ cũng bắt đầu tìm vật thể thàn để biện minh.

Tại Việt Nam ngày xưa, họ viện lý do là dù người Mỹ cố gắng hết mình nhưng không làm gì hơn được nữa vì quân dân Miền Nam quá yếu, quá thối nát, quá bô bô,... Những lập luận này bắt đầu thấy xuất hiện tại Afghanistan: chính quyền của TT Karzai quá yếu, quá thối nát, phe phái, quân đội và cảnh sát đào ngũ hàng ngày, ...

Ngày xưa, TT Ngô Đình Diệm được bô từ một tu viện Hoa Kỳ về nước, ca tung như người hùng cứu tinh dân tộc, một Winston Churchill của Á Châu. Ông được mởi qua Mỹ, đón tiếp như quốc khách, đọc diễn văn trước lưỡng viện quốc hội, cứ sau mỗi câu là cả quốc hội vỗ tay. Đến khoảng 62-63, khi chính sách cố vấn nhớ giùt của TT Kennedy thất bại, ông Diệm trở thành một quan lại hù lậu và độc tài đã lâm hỏng chiến lược của Mỹ, và bị "thay thế".

Ngày nay, TT Karzai của Afghanistan cũng trái qua hồn hùng tương tự. Ông được Mỹ bô từ đầu ra không ai biết, được bô làm tổng thống trong một cuộc bầu cử "máu mực", tiêu biểu cho tinh thần chủ kiến Mỹ. Một gương sáng cho khối Hồi giáo. Bây giờ cuộc chiến gặp khó khăn, TT Obama muốn đổi ngựa, Karzai trở thành người chủ trì cho tham nhũng, thối nát, phe nhóm bộ tộc, và cuộc bầu tổng thống vừa qua là tiêu biểu cho bầu cử gian lận của mấy anh chém tiến độc tài. Chỉ có điểm khác là... Karzai chưa bị "thay thế".

Nhìn lại kỹ, Afghanistan không phải là Việt Nam. Nhưng cũng đã có mùi nước mắm hơi nồng. Không biết trên nóc Tòa Đại Sứ Mỹ ở Kabul có xây sân thượng cho trực thăng đáp xuống chưa (18-10-09).

Vũ Linh

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Cải Tổ Y Tế - Phần 2: "hội Đồng Tử Hình"

25/08/2009

Cải Tổ Y Tế - Phần 2: "Hội Đồng Tử Hình"

Vũ Linh

...cần phải tiên liệu việc dự luật này sẽ chết trong trứng nước...

Kế hoạch quy mô nhằm cải tổ chế độ bảo hiểm y tế của TT Obama còn đang trong vòng tranh cãi cho nên chưa có gì chắc chắn. Tuy nhiên, trên tổng quát, người ta thấy TT Obama đề nghị hai biện pháp chính để cung cấp bảo hiểm y tế toàn diện cho tất cả dân Mỹ và cũng để cắt giảm chi phí y tế. Đó là không kể các biện pháp khác, như trợ cấp dân nghèo và tăng thuế nhà giàu.

Đề nghị thứ nhất là thành lập một hình thức bảo hiểm công do Nhà Nước quản lý để cung cấp bảo hiểm cho những người hiện không có bảo hiểm, và cũng để trực tiếp cạnh tranh với các hãng bảo hiểm tư, ngô hau ép các hãng này giảm phí bảo hiểm và tăng các dịch vụ bảo hiểm. Đề nghị này đang bị chống đối mạnh vì nhiều người coi đây như là bước đầu để "xã hội hóa" - socialize - nganh bảo hiểm y tế. Một lo ngại không phải chính đáng sau khi Nhà Nước nhảy vào khu vực ngân hàng và xe hơi. TT Obama đã đánh tiếng có thể cứu xét lại, nhưng rồi lại xác nhận không bô ý này khi bị cảnh tà chỉ trích. Cho đến nay chưa biết giải pháp cuối cùng sẽ như thế nào.

Đề nghị thứ hai quan trọng hơn vì có ảnh hưởng trực tiếp đến tất cả mọi người, do đó gây tranh luận sôi nổi hơn. Đó là thành lập một hội đồng y tế liên bang. Bài này sẽ xét về câu chuyện hội đồng y tế đó.

Ý kiến này trước đây đã được phổ biến trong giới cấp tiến mà không mấy được ủng hộ. Cựu Thượng Nghị Sĩ Dân Chủ, cũng là cựu Chủ Tịch Thượng Viện, Tom Daschle là một trong những người đi tiên phong, đã viết một cuốn sách (Critical - What We Can Do About The Health Care Crisis, 2008) có vó cho một Hội Đồng Y Tế Liên Bang (Federal Health Board). Việc TT Obama lựu ông làm Bộ trưởng Y Tế - không thành vi ông mắc tội trốn thuế nên phải rút lui - đã nói lên quan điểm của TT Obama. Đại cương, đây là phương thức nhằm kìm chế chi phí quá cao của các dịch vụ y tế của các nhà thương và các bác sĩ, và thứ nhì gạn lọc việc phân phối dịch vụ y tế.

Chi phí quá cao nói chung là vì ngành y khoa của Mỹ biến đổi nhất thế giới, với các bác sĩ giỏi nhất, các nhà thương trang bị máy móc đắt cát cát, và các phương cách chữa trị hưu hiệu nhất, và thuốc tốt và nhiều nhất.

Nhưng một nguyên do quan trọng khác là chi phí thua kiện vì tai nạn nghề nghiệp. Mỗi lần có một bệnh nhân là nạn nhân của việc chấn thương sai, hay chấn thương gặp tai nạn khiến trời bệnh nặng hơn, thậm chí gây tử vong, thì chắc chắn sẽ có thua kiện.

Thông thường các quan tòa có cảm tình với nạn nhân hơn là với nhà thương và bác sĩ, và đòi tiền bồi thường rất cao.

Do đó, các nhà thương và bác sĩ phải mua bảo hiểm tai nạn nghề nghiệp (malpractice insurance) rất cao, và phải gửi nạn nhân đi làm đủ kiểu thử nghiệm để phòng thân - cho bác sĩ và nhà thương - với bằng chứng là đã thử nghiệm đầy đủ và chấn bệnh đúng. Và cũng phải dùng những phương thức trị liệu tối tân nhất và hưu hiệu nhất, cũng là đắt tiền nhất.

Câu chuyện cá nhân của kẻ viết bài này là thí dụ điển hình. Một buổi tối, tự nhiên cảm thấy tức ngực khó thở. Vào bệnh viện khẩn cấp nằm một đêm, không ngủ nghỉ gì được vì phải qua cà nứa tá thử nghiệm dù kiếu. Sáng hôm sau được cho ra về vì không có gì quan trọng. Vài tuần sau, tôi nhận được bản sao biển lai nhà thương gửi cho hãng bảo hiểm: hai chục ngàn đô tiền nhà thương, thử nghiệm, và năm ngàn đô cho các bác sĩ. Chỉ có một đêm, và đó là cách đây mười mấy năm, bây giờ chắc không dưới năm chục ngàn.

Bây giờ, Hội đồng y tế sẽ định ra tiêu chuẩn và khuyến cáo phương thức chữa trị hợp lý nhất, bằng cách bỏ những thử nghiệm không cần thiết, dùng phương thức chữa trị ít tốn kém nhất và hợp lý nhất (mô hay không mô, nằm nhà thương hay không, bao lâu...), cho thuốc rẻ nhất, v.v... Nghe thi rất hợp lý nhưng lại không hợp tình cho lắm.

Mà còn đáng ngại.

Một ông bác sĩ, Ezekiel Emanuel, có viết trong tiểu luận "Nguyên Tắc Về Phân Phối Những Can Thiệp Y Tế Hiếm Hoi" (Principles for Allocation of Scarce Medical Interventions, báo The Lancet, 31/1/2009) rằng khi các phương tiện y tế không được sử dụng thì nên dành ưu tiên cho giới thanh niên hơn là cho trẻ em hay người già. Lý do là giới thanh niên đã nhận được giáo dục đáng kể và sự chăm sóc của cha mẹ, là những khoản đầu tư sẽ bị phung phí nếu không sống được cuộc sống trọn vẹn (they have received substantial education and parental care, investments that will be wasted without a complete life). Trẻ em thi chưa nhận được những đầu tư đó trong khi người già thi đã qua thời kỳ năng suất cao rồi.

Tính toán theo kiểu này là lượng định giá trị mang người qua công thức đầu tư và năng suất. Nghe không khác gì các lý thuyết nhân chung của Hitler ngày xưa. Nhưng tuyệt nhiên không ai dám có sự sánh ấy, vì bác sĩ Ezekiel Emanuel này chính là Cố Vấn Y Tế của TT Obama, cũng là anh em ruột của Chánh Văn Phòng của Tổng thống, Rahm Emanuel.

Tất nhiên dự luật không có những điều ông Emanuel viết, nhưng lại cho hội đồng quyền cản nhắc và quyết định, khiến cho nhiều người lo ngại.

Một thí dụ điển hình được nhiều người bàn đến là trường hợp một bà cụ 80 tuổi bị tai nạn. Thay xuong chân thi cần, nhưng cô nén đau không vi phi có thể lên đến cả trăm ngàn đô" Chắc chắn là đối với thàn nhân của bà cụ thi vẫn đề không có gì phải thảo luận, cần thay là thay, có Nhà Nước không trả tiền thi con cháu cũng phải ràng trả. Thế nhưng qua cái hội đồng y tế thi câu chuyện sẽ khác hẳn. Vài ba công chức Bộ Y Tế (chứ không phải bác sĩ) sẽ cản nhắc để quyết định chia mô hay không. Cản nhắc dựa trên cái gì" Trên lý luận của ông bác sĩ Emanuel" Dựa trên phẩn, lợi nhuận và năng suất kinh tế của bà cụ, cản nhắc quyền lợi cá nhân của bà cụ so với quyền lợi chung của cộng đồng, so với ngân sách Medicare..."

Rõ ràng đây là một bài toán cộng trừ nhân chia, tính chuyện lời lỗ. Rất hợp lý trên phương diện kinh tế. Nhưng nhân tính bô dâu"

Việc tuyển chọn qua hội đồng y tế này là cản thiết để giảm chi phí, nhưng cũng cần thiết vi lý do số lượng: nếu như kế hoạch của TT Obama được phê chuẩn thi sẽ có 47 triệu người nữa có bảo hiểm và có thể đi bác sĩ, và vào nhà thương ngay. Dĩ nhiên là điều đúng, nên làm, nhưng chắc chắn sẽ không đủ bác sĩ và nhà thương cho số tăng vọt bần ấy, do đó bắt buộc phải có giới hạn và gan lọc trong việc cung cấp dịch vụ y tế. Nhưng rồi gan lọc theo tiêu chuẩn nào" Tiêu chuẩn của bác sĩ Emanuel"

Ngân sách Medicare - được ước đoán sẽ phả sản năm 2017 - sẽ phải chia ra cho thêm rất nhiều bệnh nhân, tức là phần Medicare cho mỗi người hay mỗi dịch vụ y tế sẽ bắt buộc phải giảm.

Trong giải pháp ấy, có nhiều triển vọng của cùi cát giài càng ít hy vọng được chữa trị. Và đó cũng là một trong những lý do các lâm nhâp chóng đợt dự luật rất mạnh. Đặc biệt là dự luật chảng những nói về những phương thức hưu hiệu nhất để chữa trị bệnh, mà còn đe cấp thẳng đến việc gọi là "end-of-life consultation", là them khảo ý kiến về việc chấm dứt mạng sống, tức là quyết định nãm chờ từ thàn trong loại bệnh viện đặc biệt (hospice) hay "ra đi" ngay (euthanasia); và "advanced care planning" tức là kế hoạch châm sóc tôi hau, nghĩa là đặt kế hoạch trước cho trường hợp bệnh quá nặng, gần kề cái chết, như vào hospice hay không, chúc thua cho phép khi nào thi được rút ống hơi để bệnh nhân ra đi (living will), v.v...

Bệnh nhân có quyền tham khảo ý kiến bác sĩ về những vấn đề đó, và hội đồng y tế sẽ cho phép Medicare trả chi phí tham khảo, một hình thức khuyến khích bệnh nhân nên tham khảo.

Bà Sarah Palin, cựu Thống Đốc Alaska và cựu ứng viên phó tổng thống của ông John McCain, công khai chỉ trích việc đó và gọi cái hội đồng y tế là "death panel", tạm dịch là "hội đồng tử hình". Cách gọi này đã trở thành khẩu hiệu mạnh mẽ nhất chống lại ý kiến thành lập hội đồng y tế.

Phê Dán Chú cực cãi chính, tố cáo bà Palin xuyên tạc, và xác định hội đồng không có quyền quyết định để ai chết hét, cũng như không được thành lập để khuyến khích ai lừa cái chết hét.

Thật sự, gọi là "hội đồng tử hình" có quá đáng không" Nếu vi lý do phải tiết giảm chi phí, hay vi không đủ phương tiện, vì quyền lợi của da số, hội đồng y tế khuyến cáo nên chấm dứt chữa trị cho những người bị bệnh đến thời kỳ quá nặng, hay quá già yếu, thi như vậy có phải là hội đồng đã khuyến cáo để cho những người này "ra đi" không" Như vậy cum từ "hội đồng tử hình" có gai sai"

Dù sao, cum từ "death panel" cũng gây chấn động đến đế Thượng Viện phải mẫn quyết định loại bỏ hai điều "end-of-life" và "advanced care" nêu trong dự luật. Nếu là xuyên tạc lêu láo, sao Thượng Viện lại phản ứng mau lẹ như vậy"

Khi thi chúc Đốc Alaska, bà Palin đã tuyên bố có nhiều cách phục vụ đất nước và lý tưởng mà không cần chúc vụ gí hét. Cái mū "mụ nhà què ngò ngán" mà truyền thông cấp tiến cố chụp lén đầu bà hình như không phản ánh sự thực cho lắm. Hoặc giả TT Obama đã đưa ra một điều luật quâ tê đến độ một "mụ nhà què ngò ngán" cũng có thể bê công được chỉ bằng một câu nói.

Công bằng mà nói, trước đây, vào năm 2003 dưới thời TT Bush, quốc hội Cộng Hoà cũng đã bàn về chuyện này, và cũng đã chấp nhận ý kiến một hội đồng y tế tương tự. Nhưng bây giờ chính mấy ông Cộng Hoà đó lại là những người chống đối mạnh nhất.

Sự giài đối của các chính trị gia là hiện tượng chung trên cả thế giới.

Tuy nhiên, cũng phải nhìn nhận ý kiến một hội đồng đóng quyết định sống chết của bệnh nhân, đến từ khói báo thù Cộng Hoà nghe it đáng sợ hơn là đến từ khói cấp tiến Dân Chủ. So sánh hai bà, bà Palin của Cộng Hoà là người nhất định chấp nhận giái thai một đứa con bệnh hoạn, và bà Nancy Pelosi, Chủ Tịch Hạ Viện của Dân Chủ, là người chủ trương cho phá thai tự do, thi ta sẽ có một khái niệm rõ ràng tại sao thiên hạ sợ một hội đồng do phe Dân Chủ chỉ định hơn là một hội đồng của phe Cộng Hòa.

Bà Palin nêu ra trường hợp đưa con bệnh hoạn của bà và cho rằng nếu trường hợp này được đưa ra hội đồng y tế cùi xét thi chắc bà sẽ được khuyến cáo phá thai để tiết kiệm ngân quỹ Nhà Nước mai mốt sẽ phải chăm sóc đứa con tật nguyền này. Và đó là lý do bà gọi hội đồng là "hội đồng tử hình".

Người ta cũng còn nhớ cách đây ít năm, đã có câu chuyện của bà Terri Schiavo bị hôn mê cả chục năm trong nhà thương. Ông chồng bà và phe Dân Chủ đòi rút ống dẫn hơi để cho bà "ra đi" (ông chồng đã có bồ mới, nhưng không lấy được vi chưa lý bả vơ được và bà này vẫn chưa chinh thức chết), trong khi bố mẹ bà và phe Cộng Hoà chống lại. Các dân biểu Cộng Hoà khán cấp ra luật ngăn chặn việc rút ống hơi, và đích thân TT Bush phải giàn đoạn việc nghỉ hè, và Hoa Thịnh Đốn để ký luật này hau giữ mạng sống cho bà, cho dù trên thực tế, bà Schiavo sống cũng không khác gì đã chết.

Dĩ nhiên đây là một câu chuyện cực kỳ phức tạp, mang nhiều ý nghĩa tôn giáo và đạo đức mà chúng ta có thể đồng ý hay không, nhưng nó nói lên được phần nào cái nhìn về sống chết giữa hai nhóm bảo thủ và cấp tiến. Và đó chính là lý do cum từ "death panel" đã gây hoảng sợ trong dự luật cái tê y tế của TT Obama và phe cấp tiến Dân Chủ đề xướng.

Cuộc tranh luận còn đang tiếp tục chưa biết ngã ngũ ra sao. Nhưng đã có nhiều triệu chứng cho thấy có lẽ kế hoạch cái tê của TT Obama đang di vào giai đoạn cần "advanced care planning", cần phải tiến liệu việc dự luật này sẽ chết trong trứng nước.

Nếu muốn sống còn, sẽ cần phải có nhiều thay đổi quan trọng về đề nghị bảo hiểm công, về hội đồng y tế, và về chi phí của kế hoạch (23-8-09).

Lại Điều Tra Cia?

21/07/2009

Lại Điều Tra Cia"

Vũ Linh

Như vậy là tin mừng hay tin đáng lo"

Theo tin báo chí, Giám Đốc CIA Leon Panetta mới báo cáo cho quốc hội biết rằng trước đây TT Bush đã chỉ thi cho CIA vê ra một kế hoạch quy mô nhằm truy tìm và ám sát Osama Bin Laden và các lãnh tụ Al Qaeda. Vây mà lại không thông báo cho quốc hội. Ông Panetta cho biết ông đã ra lệnh chấm dứt kế hoạch này.

Báo chí cấp tiến cùng các dân biểu và nghị sĩ Dân Chủ làm rùm beng chuyện này, coi như đây là một bằng chứng hùng hồn nữa về hành động lạm quyền, bất hợp pháp của chính quyền của cựu TT Bush, và đòi cho điều tra cặn kẽ xem CIA đã làm gi. Đáp lời yêu cầu của quốc hội, Bộ Trưởng Tư Pháp Eric Holder đang thu thập tài liệu để nộp cho quốc hội truy xét, đồng thời ông cũng lên tiếng cho biết đang nghiên cứu vấn đề và có ý thiên về việc giao cho một công tố viên đặc biệt -special prosecutor- truy cứu chuyện này. Trong khi thi TT Obama vẫn chưa lên tiếng, có nghĩa là ông vẫn duy trì lập trường trước đây là kêu gọi mọi người nên hướng về tương lai, chứ không nên truy cứu chuyện quá khứ.

Cuối cùng thi Hạ Viện loan báo sẽ lập ủy ban điều tra.

Đọc qua những tin trên, ta có thể có vài nhận xét, tuy chẳng biết là nên lấy làm vui mừng cho chế độ pháp trị Hoa Kỳ, hay lấy làm lo cho sự an toàn của nước Mỹ.

Điều trước tiên là chuyện CIA có kế hoạch ám sát Osama Bin Laden và các lãnh tụ Al Qaeda.

Kế viết này có lẽ hời "chậm tiêu" nên nghĩ nát óc vẫn chưa hiểu tại sao truy lùng Osama Bin Laden lại là một vấn đề "bất hợp pháp", cần điều tra và truy tố.

Tử sau vu Al Qaeda lâm đầu đánh bom hai cao ốc World Trade Center ở Nữu Ước năm 1993, TT Clinton đã ra lệnh truy nã, tìm bắt hoặc giết Bin Laden, và co quan Trung Ương Tình Báo CIA cũng như tất cả các tổ chức an ninh, tình báo, quân đội, cảnh sát đều đe duy huy động để thực hiện mục tiêu này. Thật ra thi có gắng của TT Clinton có tinh cách rõ ràng, ra vè ăn to nói lớn nhưng hành động thực tế thi lại ến xiu xiu.

Kết quả dĩ nhiên cũng chỉ xiu xiu ến, cho đến khi xiu xiu 9/11, và cuộc chiến Afghanistan khi quân lực Mỹ và đồng minh bắt hay giết được nhiều lãnh tụ cao cấp của Al Qaeda. Nhưng vẫn không bắt hay giết được Bin Laden.

TT Bush công khai xác nhận muốn bắt được Bin Laden, "chết hay sống" (dead or alive), cho truyền thông có cơ hội chửi Bush là có mâu cao bồi. Trong hai cuộc tranh cử tổng thống 2004 và 2008, phe Dân Chủ và các ứng viên John Kerry và Barack Obama đã lón tiếng chỉ trich TT Bush bắt tài không bắt hay giết Bin Laden được. Trên cột báo này, bình luận gia Nguyễn Xuân Nghĩa đã có bài phân tách những đòi hỏi đặc biệt của việc CIA đưa người di vào tìm ra đặc công al-Qaeda để tiêu diệt, người viết xin không nhắc lại (xin xem bài "Chuyện Tình... Báo Hại" ngày 18 vừa qua).

Chuyện truy lùng và tiêu diệt nhân sự của al-Qaeda thi cả thế giới đều biết và cả thế giới - kể cả dân Mỹ trong Quốc hội hay ngoài chợ - đều chấp nhận. Thế thi tại sao bây giờ lại coi việc TT Bush chỉ thi cho CIA lùng bắt và giết Bin Laden và các lãnh tụ Al Qaeda là bất hợp pháp, cần điều tra và truy tố"

Nếu như TT Bush ra lệnh cho CIA không được truy lùng, bắt hay giết Bin Laden thi là chuyện quái lạ, đáng nghi ngờ và đáng diệu tra. Đẳng này TT Bush tim cách báo vê nước Mỹ, ra lệnh truy lùng Al Qaeda, sao lại cho là hành động bất hợp pháp"

Hay là tại TT Bush đã không báo cáo cho quốc hội biết về kế hoạch tìm giết Bin Laden" Trên cản bản, quốc hội cũng như dân Mỹ, không ai lạ gi TT Bush muốn truy lùng Bin Laden bằng mọi giá. Nhưng khi di vào chi tiết thi hành thi trên nguyên tắc, CIA phải báo cáo cho quốc hội hành động và thành quả. Kế hoạch mà ta bắn đến chí mới là một dự thảo, chưa được thi hành, chưa thành hành động, do đó cựu phò TT Cheney chỉ thi CIA chưa cần thông báo quốc hội. CIA từ trước đến giờ có cả trăm cá ngán dự thảo kế hoạch về mọi chuyện, chưa bao giờ cần thông báo cho quốc hội, cho đến khi thực hành.

Phê Cộng Hòa nhận định Hạ Viện đòi điều tra kế hoạch này chỉ vì muốn đánh lạc hướng dư luận, giải cứu bà Chủ Tịch Hạ Viện Nancy Pelosi đang bị tố đã biết rõ các vụ "tra tấn" tù khung bố từ lâu mà không khiếu nại gi.

Phê Dán Chú cũng tố giác đây là một kế hoạch bất hợp pháp của CIA vì có tính cách "ám sát" (assassination), chi đặc công đi vào vùng nùi truy tìm Bin Laden và các tay chán cao cấp để giết. Và như vậy là bất hợp pháp. Kế viết này không phải là luật sư, có lẽ vì vẫn nên chẳng hiểu mò át giáp gi về những tê nhí của luật lệ. Chỉ thi có điều khó hiểu là theo lý luận của chính quyền Obama, nếu như tin báo khâm phả ra Bin Laden hay một lãnh tụ cao cấp Al Qaeda đang ở trong một căn nhà nào đó trong một cái lồng nào đó, thi không quân Mỹ có quyền mang bom và hỏa tiễn bắn nát cả lồng để giết sạch, và như vậy là hợp pháp. Cho dù là cái lồng đó nằm trên đất Pakistan là một quốc gia độc lập không phải thuộc địa hay báu bối do của Mỹ.

Còn nếu như CIA cho một toàn biệt kích vào trong lồng lùng giết Bin Laden hay một lãnh tụ Al Qaeda thi lại là bất hợp pháp, cần điều tra và truy tố. Nếu không phải là một lý luận oái ăm thi là gi"

Rồi đương kim Giám Đốc Leon Panetta khoe là đã chấm dứt kế hoạch bất hợp pháp này. Thế nghĩa là gi" CIA sẽ không được truy lùng, tìm bắt hay giết Bin Laden nữa sao" Và CIA chỉ còn được quyền mời Bin Laden vê Hoa Thịnh Đốn để TT Obama có dịp bắt tay xin lỗi, như TT đã làm với Hugo Chavez của Venezuela, Mamour Khaddafi của Libya, và đang mong muốn có dịp làm với Ahmadinejad của Iran và Kim Chính Nhật của Bắc Hán" Như vậy là tin mừng hay tin đáng lo"

Câu chuyện thứ hai đáng bàn là thái độ của các dân biểu quốc hội và chính quyền Obama, nhao nhao đòi điều tra.

Năm 1974, TT Nixon từ chức giữa cuộc khủng hoảng Watergate. Phó TT Ford lên thay. Quyết định đầu tiên của TT Ford là án xá Nixon về mọi tội mà ông đã có thể vi phạm, và ngưng truy tố toàn bộ vụ Watergate. Truyền thông Mỹ lúc đó rầm rộ chỉ trích, khiến dân chúng Mỹ vốn có cảm tình với ông Ford, quay ra nghĩ ông có tội chung với Nixon.

Ba chục năm sau, các sứ giả nhận nhận TT Ford đã lấy một quyết định hệt súc can đảm vì có thể sẽ bị thất cử - và quả nhiên ông thất cử năm 1976, thua Jimmy Carter phần lớn vì quyết định án xá này - nhưng cũng là một quyết định cực kỳ sáng suốt của một vị nguyên thủ quốc gia: chấm dứt tình trạng "nội chiến" chia rẽ đất nước. Một hành động có tính cách hy sinh cá nhân vì quyền lợi đất nước.

Quyết định của TT Ford có thể hơi quá xa. Nhưng đã đi đúng theo hơi hướm năm truyền thống chính trị Mỹ, là các tổng thống sau khi nhận chức không bao giờ truy cứu quyết định của các tổng thống tiền nhiệm. Ngày nay, ta đang chứng kiến những cảnh hoàn toàn trái ngược. Một tân chính quyền miệng thì nói chủ trương hàn gắn đất nước, hợp tác lưỡng đảng, hướng về tương lai, thực tế lại không bao lối mọi cơ hội bôi bác, dối tội, và kết án chính quyền tiền nhiệm. Bây giờ còn đòi điều tra hết chuyện này đến chuyện nọ, công bố những tài liệu cơ mật có liên hệ đến an ninh quốc gia, chỉ vì muốn lấy điem chính trị. Đây là lần đầu tiên trong lịch sử Mỹ, một chính quyền Mỹ đòi điều tra một chính quyền tiền nhiệm.

Chưa biết lịch sử ba chục năm sau sẽ nhận định như thế nào, nhưng trước mắt, đảng Dân Chủ và TT Obama không hề có ý nghĩ noi gương TT Ford, mà trái lại, vẫn đang cố gắng đánh phê đối lập bằng mọi giá mọi cách. Có vẻ như là chuyện hy sinh đất nước cho quyền lợi phe đảng.

Câu chuyện thứ ba đáng bàn là thái độ của TT Obama và bộ trưởng Tư Pháp Eric Holder.

Ngay từ khi còn đang vận động tranh cử, TT Obama đã luôn luôn nhấn mạnh tinh thần hợp tác lưỡng đảng, và chủ trương hướng về tương lai, không moi móc chuyện cũ của chính quyền tiền nhiệm Bush. Nhưng đó chỉ là chuyện miệng nói mà tay không làm, theo kiểu lãnh tụ rộng lượng nhưng bị ép buộc bởi tình thế, bởi quốc hội, bởi dân em. Thực tế giống như phim trinh thám trong đó có anh thám sát viên ác và anh thám sát viên hiền, tức là một anh đánh một anh vuốt.

Trong vụ phổ biến tài liệu mật về tra tấn khủng bố, chính thức được công bố là diễn biến của một TT Obama chủ trương không cho phổ biến các tài liệu mật, nhưng bị áp lực quá mạnh của quốc hội nên sau khi bóc trán đán do cá tháng trôi, đành phải bấm bụng cho phổ biến.

Bây giờ trong vụ đòi điều tra CIA cũng vậy, TT Obama đóng vai anh thám sát viên hiền lành, chủ trương hướng về tương lai, không muốn truy cứu chuyện quá khứ. Nhưng lại ấm ở tuyên bố sẽ sẵn sàng chấp nhận quyết định của bộ trưởng Tư Pháp và quốc hội nếu họ muốn truy cứu đến cùng.

Báo Newsweek, mà chủ bút là người đã tuyên dương Obama chính là Thượng Đế (He's just God), viết một bài dài với tựa đề "Ngày độc lập" (Independent's Day) ca tụng bộ trưởng Tư Pháp có "tinh độc lập". Vì dám làm trái ý với TT Obama khi nhất định đòi điều tra CIA và TT Bush. Cố lè dài Việt ta có tính mảnh mung sẫn nên chúng ta đều nhìn thấy rõ mản song ca lòi lèi giữa Ông tổng thống và Ông tư pháp, với nhạc đệm của Ông nhà báo.

Đảng Dân Chủ hiện nay nắm quyền kiểm soát tất cả hành pháp lâm lập pháp, nên có đủ quyền hạn để muốn điều tra gì thì điều tra mà chẳng ai có thể ngăn cản được. Như vậy có thể thiên hạ sẽ có dịp thấy một số "tội" của chính quyền Bush. Nhưng đồng thời thiên hạ cũng sẽ có dịp nhận định ý nghĩa những lời kêu gọi "hướng về tương lai" của TT Obama. Các sứ giả sẽ có dịp xác định liệu điều tra các chính quyền tiền nhiệm đã được thành hình với TT Obama.

Nhưng quan trọng hơn tất cả các vấn đề bàn trên là hậu quả của các cuộc tấn công liên tục vào CIA, cơ quan thu thập tin tức quan trọng nhất của Mỹ. Các nhân viên tình báo an ninh Mỹ đã hy sinh mạng sống, thi hành công tác lấy tin chống khủng bố trong những điều kiện nguy hiểm nhất, và đã chủ toàn công tác khi không có một người Mỹ nào bị chết vì nạn khủng bố trên đất Mỹ từ hơn bảy năm nay. Nhưng thay vì được tri ân thì họ bị giới truyền thông và cấp tiến lôi ra nhục mạ, tổ giác như những tên phạm pháp, dã vỉ phạm những tội tày trời cần phải bị trừng trị đích đáng.

Trong khi đó thì cũng chính giới truyền thông và cấp tiến đó đã không ngần kêu gọi ban hành những biện pháp bảo đảm "nhân quyền" cho các tên khủng bố đã hay sẽ bị bắt.

Nhìn vào những chuyển hướng hiện nay của cuộc chiến chống khủng bố, kẻ viết này có cảm tưởng như thế giới đảo điên đã lộn chân lén đầu, lộn đầu xuống chân, tìm cách bảo vệ các tay khủng bố trong khi truy lùng những cảnh sát đang bảo vệ chúng ta (19-07-09).

Một Trăm Ngày Tập Nghề

19/05/2009

Một Trăm Ngày Tập Nghề

Vũ Linh

...Chi mong sao thời gian thực tập đừng kéo dài lâu quá...

Đã đánh dấu 100 ngày chấp chính của TT Obama, cuối tháng Tư vừa qua, tuần báo TIME phát hành số đặc biệt, dĩ nhiên là với hình của Obama trên trang bìa. Đây là lần thứ 13, ông được đưa lên bìa báo kể từ ngày ông ra tranh cử tổng thống cách đây hai năm. Một kỷ lục. Dựa hình trước mặt nhiều quá rồi, bây giờ tờ báo đổi kiểu, cho thiên hạ xem lưng của Obama.

Bình thường thì mỗi tổng thống Mỹ được lên mặt báo Time trên dưới một chục lần trong suốt nhiệm kỳ bốn hay tám năm. Theo đà này thì TT Obama sẽ lên mặt báo khoảng bốn chục lần nếu ông chỉ làm một nhiệm kỳ, hay xấp xỉ tám chục lần nếu ông làm hai nhiệm kỳ.

Trong số đặc biệt này, ký giả cột tru của Time, Joe Klein - vốn thường có những bài bá đạo kích ông Bush từ nhiều năm nay - viết về thành quả 100 ngày của TT Obama. Ông mô tả thành quả này như là "stupendous".

Kết viết bài này tuy thông Anh vẫn hơn mấy anh học sinh tiểu học Mỹ mà chưa có dịp thấy cái từ lạ ấy nên phải đi tra từ điển. Và đây là nguyên văn diễn giải của Oxford American Dictionary:

"stupendous achievements: amazing, astounding, astonishing, extraordinary, remarkable, phenomenal, staggering, breathtaking; fantastic, mind-boggling, awesome".

Các nịnh thần thời vua chúa Tàu ngày xưa cũng khó qua mặt được sur tố Joe Klein!

Tiếng Việt của kẻ viết này nêu hơn tiếng Anh của ông Klein, nên chẳng biết phải dùng chữ nào để có thể diễn giải được một cách hoàn hảo sự thán phục vô tận của ông nhà báo với thành quả của Obama. Thời thi xin quý độc giả chịu khó lấy từ điển Anh-Việt ra từng chữ một vậy.

Riêng với kẻ viết này thì khi nhìn vào thành tích của TT Obama mình có cảm tưởng như đi kiếp... tàu ngầm!

Cái nhìn chung, đây thành kiến ấy, có thể tóm lược lại như thế này:

- Kinh tế: thăng qua, số người thất nghiệp tăng thêm 530.000. Từ ngày Obama nhận chức đã có thêm 1,8 triệu người thất nghiệp. Dĩ nhiên "tối của Bush" hết, nhưng rõ ràng những người chờ phép lạ của Đảng Tiên Tri vẫn còn đang chờ.

- Tiền cứu nguy kinh tế chưa có tác dụng gì, it ra là cho đến sang năm. Trái lại, theo viện nghiên cứu Buckeye Institute của đại học Ohio State University, vụ Obama cứu nguy kinh tế đã làm tiểu bang Ohio mất 91.000 việc làm. Một số tiểu bang như South Carolina, Louisiana, Texas đã từ chối không nhận tiền kinh động kinh tế để khỏi bị nanh như Ohio.

- Tài chính: sau khi Nhà Nước bơm cả trăm tỷ cứu nguy, các ngân hàng vẫn cầm thêm 75 tỷ nữa, chẳng ai biết số tiền này sẽ thế bao lâu, và khi nào lại phái... cứu nguy nữa.

- Xe hơi: sau khi Nhà Nước tung ra cát cáty cứu nguy thì Chrysler đã khai phá sản, và GM đang chuẩn bị hờ sờ để theo gương. Phái chi Nhà Nước cứ để cho hàng ngày phá sản cách đây mấy tháng thì phải đỡ hao vát tiền thuế của dân không?

- Iraq-Afghanistan: một số đơn vị tác chiến đã được rót khói Iraq nhưng không để đoàn tụ gia đình mà là qua chiến trường Afghanistan. Các vụ đánh bom cảm tử gia tăng maul và con số tử vong trong cuối tháng Tư đã lên đến mức kỷ lục cao nhất từ hơn nửa năm qua. Chiến trường A Phú Hãn xối động trớ lại.

- Hội Giáo: những lời xin lỗi của TT Obama đọc tại Thủ Nhĩ Kỳ vẫn chưa thấy "hồi âm". Tháng Sáu này, ông sẽ qua Ai Cập xin lỗi nữa. Việc công bố tài liệu mật về các vụ tra tấn tù khủng bố gây hoang mang trong hàng ngũ các viên chức lo chuyện an ninh trong khi không xuất gì đực mấy ông Hội giáo. Đài truyền hình Hồi Giáo Al Jazeera suốt ngày vẫn nhai lại các bài bình luận xì và Mỵ, mà chẳng cảm on TT Obama được một tiếng. Đã vậy, việc công bố tài liệu nhằm đánh Bush, rốt cuộc lại đánh trúng ngay bà Chủ Tịch Hạ Viện Nancy Pelosi. Bà này lu bu giải thích muốn chết và cảm giải thích lại càng chết vì tố cáo cơ quan CIA là... lường gạt Quốc hội, khiến một cựu đồng viện Dân chủ (xưa là Dân biểu) nay làm Giám đốc CIA là ông Leon Panetta phải có thông tin nội bộ cho nhân viên để quát ngực lời cáo buộc vò bắng của bà ta.

- Trại tù: các trại tù bí mật của Bush đã bị đóng cửa, tù nhân được gọi tên mỹ miêu hòn lì "nghĩ can kh úng bố" và chuyển qua các tù bí mật của Obama. Khác nhau chỗ nào? Trại Guantanamo vẫn còn đó mà chưa ai có giải pháp gì. TT Bush muốn đóng cửa năm 2004 mà bốn năm sau chưa làm được vì không biết phải làm gì với 241 tù nhân. Hai ngày sau khi nhận chức, ông Obama bốc đồng ký lệnh đóng cửa mà không có kế hoạch gì, bây giờ ket cứng vì không xú nào chịu nhận và các tiểu bang Mỹ đều lắc. Các tò án quân sự đặc biệt bị Obama giải tán, rồi lại được phục hồi lại vì không có cách nào khác. Tóm lại, toàn bộ chính sách của Bush bị xì và vứt thùng rác, bây giờ lật ra, lau chùi chửi dính, xài lại và được thông ngôn đội lên là "vì ông Obama biết bao vệ danh dự quan đón!"

- Ngoại giao: những cố gắng bắt tay với các xứ thiếu thân thiện như Cuba, Iran, Venezuela, Bắc Hàn, Nicaragua,... vẫn chưa có kết quả gì cụ thể, ngoài cuốn sách mạt sát "Mỹ để" của Hugo Chavez tặng.

- Giáo dục: y tế, nâng lương... vẫn chưa ai thấy gì, ngoài vài quyết định lát vặt.

- Hợp tác lưỡng đảng: ứng viên Obama đã kích Bush bả cháp y kiến phe Dân Chủ tạo phản hoà nặng trong chính trị Mỹ, và hứa sẽ tái lập hợp tác lưỡng đảng. Kết quả qua mấy lần quốc hội bỏ phiếu, chưa một lần nào ông được một phiếu của dân biểu Cộng Hòa, và tại Thương Viện chỉ được ba nghị sự Cộng Hòa ủng hộ. Hết Bush. Nhưng thời đó dĩ nhiên là lối tổng thống Cộng Hòa ngoan cố không chịu hợp tác với tổng thống Dân Chủ.

Nói cách khác, chẳng có chuyện gì có thể gọi là thành tích vẹ vang được.

May ra, có thể được một chuyện: các cụ già ty nạn đã nhận được 250 đô "kích động kinh tế". Ít hơn 600 đô của Bush, nhưng được đồng nào hay đồng nấy, còn hơn là để các công chức Nhà Nước xài dùm.

Nếu đi vào chi tiết, thì ta còn thấy hàng loạt những chuyện... tiếc lâm, chỉ nói lên tinh tài từ của chính quyền mới.

Hãy bắt đầu bằng chính ông tổng thống.

Truyền thông tung hô cái tài ăn nói có một không hai của ông, nhưng thật sự ông Obama chỉ có tài đọc thôi. Quý độc giả để ý kĩ thì sẽ thấy ông không bao giờ lên tiếng nếu thiếu hai miếng kính mờ để xéo hai bên phải trái, Mỹ gọi là teleprompter. Tức là hai màn ảnh trình bày các bài diễn văn soạn trước để Obama chỉ việc đọc. Ngay cả một câu chào hỏi một thượng khách ngoại quốc cũng phải được viết trước và đưa lên kính để Obama diễn xuất.

Trong buổi họp báo chung với thủ tướng Ái Nhĩ Lan, các chuyên viên đưa nhầm bài diễn văn của thủ tướng vào máy cho TT Obama đọc. Trong diễn văn đó, thủ tướng theo đúng xã giao, viết mấy câu cảm ơn và ca tụng Obama. TT Obama đọc tinh bợ, kể cả câu cảm ơn và ca tụng... chính mình, rồi mới sực tỉnh và ngưng lại, quay qua thủ tướng... cười trừ. Rồi không nói gì nữa. Không có bài bản trên teleprompter thi biết nói gì!

Nếu có người nào nghĩ TT Obama là người khiêm tốn, thì chỉ cần nhìn mòn qua Obama tặng Nữ Hoàng Anh: một cái iPod (máy nghe nhạc bỏ túi) trong đó thu mấy chục tiếng đồng hồ toàn là... diễn văn của Đảng Tiên Tri đọc hời tranh cử tổng thống!

Nhưng đó là chuyện nhỏ. Chuyện lớn hơn là thành tích tim còng sự nghiệp.

Phải mất ba lần ông mới bổ nhiệm được một bộ trưởng Thương Mại, hai lần mới kiếm được bộ trưởng Y Tế. Trong nội các, có ba bộ trưởng đã "quên khai thuế". Bốn người khác (hai bộ trưởng và hai thứ trưởng) đã phải rút lui cũng vì "quên khai thuế".

Rồi đến ông Phó Joe Biden.

Ông này lại xác nhận vai trò phó tổng thống chỉ là nói nhảm để tăng uy tín cho tổng thống. Giống như ông Phó Râu Kém của ta hồi xưa, cứ nói năng vung vít chẳng đâu vào đâu.

Tháng Tư qua, khi nước Mỹ xôn xao vì cúm heo, TT Obama lên tiếng trấn an thiên hạ thì ông phó lên truyền hình lại nói huých tết là ông đã khuyến cáo vợ con nên tránh đi xe điện ngầm hay máy bay, tránh những chỗ đông người để khỏi lây bệnh. Báo hại

tòa Bạch Ốc phải giải thích trước cái chết để dàn khôi hốt hoảng và bắt ông Biden hôm sau phải đích thân lấy xe lửa từ Hoa Thịnh Đốn về lại tiểu bang của mình ở Delaware.

Đi tiếp xuống hàng bộ trưởng, thứ trưởng, những vụ "nội nhảm" hay nói nhảm cũng nhanh nhanh. Báo Miami Herald liệt kê một vài chuyện. Ké viết này mượn tạm lại:

Bà Lisa Jackson, Giám đốc Cơ Quan Bảo Vệ Môi Sinh EPA, tuyên bố về giải pháp cho vụ khủng hoảng xe hơi: "Điều mà xin này cần là một cơ quan Nhà Nước hoạch định cho các hãng xe, loại xe nào họ phải thiết kế và sản xuất, với đầy đủ tiêu chuẩn như thế nào". Một ký giả thắc mắc hỏi "Đó có phải là vai trò của chính phủ không" Sao nghe không có vẻ tự do kinh doanh gì hết vậy" Bà Jackson trả lời "Như vậy mới là tự do kinh doanh". Ai muốn hiểu sao thì hiểu!

Bà Rosa Brooks, một ký giả cấp tiến, nghĩa là cực tả, của báo Los Angeles Times, được bổ nhiệm làm Thứ Trưởng Quốc Phòng. Bà thử hỏi xem, một nữ ký giả cấp tiến lại làm thứ trưởng quốc phòng!!!. Quen phép nhả bão nói lão, bà Brooks tuyên bố ngon o: "Người có thực quyền trong Al Qaeda không phải là Osama Bin Laden, mà là... George W. Bush". Bà giải thích: trước khi có Bush, thì Al Qaeda chỉ là một tổ chức vô danh của một vài tên côn đồ quá khích vặt - obscure group of extremist thugs. Nhờ công của Bush, Al Qaeda mới biến thành một đe dọa có tầm vóc quốc tế.

Không biết lúc còn làm ký giả, bà Brooks có đọc báo về các chuyện Al Qaeda làm trước khi Bush dọn vào Tòa Bạch Ốc không" Như đặt bom cao ốc World Trade Center ở Nữu Ước năm 1993, đặt bom hai tòa đại sứ Mỹ tại Kenya và Tanzania, và phá chiến hạm USS Cole tại Yemen, v.v... Chưa kể chuyện làm sao một vài tên côn đồ vặt có thể đánh xập hai cao ốc World Trade Center và Ngũ Giác Đài ngày 9/11.

Còn ông Stephen Chu, bộ trưởng Năng Lượng, thì tuyên bố "giải pháp cho cuộc khủng hoảng năng lượng là tăng giá xăng lên ngang giá xăng của Âu Châu". Là khoảng tầm đòn một ga-lồng. Ra điều trần trước quốc hội, nhìn thấy vẻ mặt hoảng sợ tái mét của các dân biểu nghị sĩ, ông đành thu nhận là đã nói bậy.

Bộ trưởng Nội An, luật sư Janet Napolitano mới là vô địch.

Trong một tháng nắm quyền, chưa ai thấy bà làm gì mà chỉ nghe bà xin lỗi ba lần vì nói nhảm.

Lần đầu bà tuyên bố "vượt biên giới mà không có giấy tờ gì không là một cái tội!" Sau đó phải cải chính ngay, kéo dàn Mẽ ào ào chạy qua Mỹ. Lần thứ nhì, bà nói Canada là xứ đã sơ hở để các tên khủng bố 9/11 xâm nhập vào Mỹ. Sau khi Canada phản đối thì bà xin lỗi nói nhảm, vì thật ra trong 19 tên không tặc của 9/11, không tên nào vào Mỹ qua ngã Canada hết. Lần thứ ba, bà phải xin lỗi các cựu quân nhân vì bộ đã công bố một "báo cáo riêng", rằng phải coi chừng các tổ chức khủng bố cực hữu sẽ kết nạp thành viên là các cựu quân nhân!

Chuyến bộ nhớ là vụ máy bay của tổng thống -Air Force One- dập lượn rất thấp trên trời Nữu Ước, có một phán lực chiến đấu bay theo sau lưng. Mục đích để chụp ảnh máy bay của tổng thống trên tảng Nữ Thần Tự Do cho đẹp - do chí thị từ văn phòng quản sự của tòa Bạch Ốc, mà không cho dân chúng biết trước. Tốn sô sơ hõa ba trăm ngàn đô trong thời buổi gạo chau cùi què. Nhưng tệ hơn nữa, cả ngàn dân Nữu Ước, nhớ lại 9/11, tưởng có không tặc đang bị phản lực của không quân rượt đuổi, hốt hoảng chạy tản loạn, nhiều công ốc ra lệnh di tản dân chúng. Sau đó tòa Bạch Ốc phải xin lỗi và một ông đại tá phải về vườn.

Nghe mấy chuyện trên, chúng ta phì cười, nhưng cười xong thì lại thấy lo. Không hiểu cái ông Joe Klein này nhìn thấy cái gì đáng gọi là "stupendous", kẻ viết này chỉ thấy một chính quyền hết sức tài từ, làm việc luộm thuộm, nói năng vung vít như coi dân là con nít. Chỉ được cái tốt là rất mau mắn xin lỗi.

Thôi thì coi như là một trăm ngày đầu, còn đang thực tập. Đã biết là không có kinh nghiệm mà vẫn bầu thi chịu thôi. Chỉ mong sao thời gian thực tập đừng kéo dài lâu quá. Xin lỗi ít thôi, xin lỗi nhiều quá, mất mạng thiên hạ (17-5-09).

Câu Chuyện Dân Biểu Joseph Cao

24/02/2009

Kế Hoạch Kích Động Kinh Tế - Phần 3: Câu Chuyện Dân Biểu Joseph Cao

Vũ Linh

...biểu quyết của ông Ánh... có thể nói là tự sát chính trị...

Ngày Thứ Ba 17 Tháng 2 vừa qua, trong một buổi lễ long trọng được tổ chức tại Denver, thành phố đã tấn phong ông làm ứng viên Tổng Thống trong Đại Hội của đảng Dân Chủ, TT Obama đã chính thức ký sắc luật đầu tiên, có thể cũng là sắc luật quan trọng nhất của nhiệm kỳ. Đó là đạo luật kích động kinh tế với một ngân sách 787 tỷ đô.

Đây là bài thứ ba của người viết về đề tài này. Số 1 phải viết nhiều như vậy vì chẳng những đây là vấn đề có tính cách sinh tử liên quan trực tiếp đến chúng ta, mà quan trọng không kém, cũng là đề tài gây ra rất nhiều tranh cãi, trong đó có bài viết về lá phiếu biểu quyết của một dân biểu liên bang gốc Việt là ông Joseph Cao.

Bộ luật dày hơn 1.100 trang là một kế hoạch dung hòa giữa hai kế hoạch của hai viện của quốc hội Mỹ. Từ 819 tỷ của Hạ Viện, bộ luật được tăng lên 838 tỷ tại Thượng Viện sau khi Thượng Viện cắt xén mất hơn một trăm tỷ của Hạ Viện để thay thế bằng hơn một trăm tỷ khác. Cuối cùng, sau khi trả giá, xảo nâu, thêm bớt muối tiêu hành tỏi, được biểu quyết ở mức 787 tỷ, và được TT Obama ký.

TT Obama và các vĩ dân cư Dân Chủ, cũng như giới truyền thông và giới trí thức cấp tiến coi đây không khác nào một loạt sắc luật TT Roosevelt ký năm 1933, trong vòng 100 ngày sau khi nhậm chức.

Năm đó, TT Roosevelt bước vào Tòa Bạch Ốc khi cuộc khủng hoảng kinh tế tài chính lớn nhất lịch sử nhân loại đang hành hành.

Tuy tầm mức cuộc khủng hoảng lớn gấp bội tình trạng hiện nay, nhưng đại đế thi cũng tương tự, với thị trường chứng khoán lao xuống vực thẳm, hàng ngàn ngân hàng phá sản, hàng chục ngàn công ty lớn nhỏ đóng cửa, và hàng triệu người mất việc.

Để cứu nguy đất nước, Roosevelt tung ra chương trình New Deal (tạm dịch nôm na là "Tân Ước" - xin lỗi quý độc giả), khai trương một kỷ nguyên mới tại Mỹ, trong đó Nhà Nước ra luật trực tiếp can thiệp thẳng vào đời sống kinh tế tài chính, cũng như khai sinh ra hàng loạt các chương trình lao động, an sinh xã hội vẫn còn tồn tại đến ngày nay. Quan trọng nhất có lẽ là chương trình Social Security, là chương trình cấp tiền già mà may ví về hưu đang lãnh hiện nay.

Đó là thời vàng son của phong trào cải cách Mỹ.

TT Roosevelt thành công một cách vượt mức tưởng tượng. Một phần lớn nhờ Đệ Nhị Thế Chiến giúp kỹ nghệ Mỹ bộc phát vì Mỹ là nước duy nhất trên thế giới còn đây đủ cơ sở sản xuất vận toàn để cung ứng nhu cầu quân sự cũng như dân sự của cả thế giới.

Tỷ lệ thất nghiệp từ 25% năm 1933 rớt xuống còn có 2% năm 1945, dĩ nhiên cũng nhờ một phần lớn thanh niên nam nữ bị động viên đi lính, trong khi hàng trăm ngàn nhân công được thu dụng tại các hảng xưởng cung ứng nhu cầu chiến tranh.

Giới truyền thông cấp tiến hiện đang tung hô TT Obama như là một Roosevelt thứ hai. Sắc luật TT Obama ký chỉ mới là bước đầu và trong tương lai, sẽ còn nhiều luật khác được ban hành. Đặc biệt liên quan đến các vấn đề cứu nguy ngân hàng, vấn đề cứu, bao hiểm sức khỏe, hay bồi vệ môi sinh, v.v...

TT Obama có thành công hay không và có hy vọng trở thành một Roosevelt thứ hai hay không, thì chắc chúng ta còn phải chờ ít ra là 5 hay 10 năm nữa mới biết được.

Trong hiện tại, chúng ta chỉ có thể nhận định vấn đề phần lớn dưới khía cạnh suy luận tùy theo quan điểm chính trị của chúng ta thôi.

Đại cương thì thành phần cấp tiến chủ trương Nhà Nước phải can thiệp mạnh mẽ vào guồng máy kinh tế, tài chính chứ không thể tin tưởng vào khả năng tự điều chỉnh của guồng máy đó. Công cụ can thiệp gồm có ba yếu tố chính là sắc luật, chương trình công chi, và tăng thuế.

Nói cách khác, Nhà Nước sẽ liên tục ban hành hàng loạt luật để điều động, kiểm soát bộ máy kinh tế tài chính. Nhà Nước cũng trực tiếp tác động đến sự phát triển kinh tế bằng cách tung ra các chương trình chi tiêu với tiền Nhà Nước, đặc biệt là các chương trình lõi là xây dựng cơ sở hạ tầng, bến tàu, phi trường, hệ thống hóa xa, trường học, nhà máy biến điện, đập nước, kinh đào, v.v... , và các chương trình tài trợ an sinh xã hội như tiền thất nghiệp, medicaid, medicare, bao cấp dù loại sẽ được giao tăng đài tài trợ những công chi vĩ đại đó.

Trái lại, thành phần bảo thủ thì chủ trương rằng sáng kiến từ nhân là bộ máy phát huy kinh tế hiệu nghiệm nhất, và những nhu cầu và quyền lợi cá nhân đối với sẽ có tác động cân bằng những chênh lệch quá đáng. Nhà Nước đóng vai cảnh sát điều hành lưu thông, cho nên ch i có nhu cầu tối thiểu, và do đó cũng chỉ tối thiểu, và thu thuế tối thiểu.

Nhìn vào kinh tế hướng đổi mới thì người ta có thể mường tượng ngay được cuộc tranh cãi hiện nay về chương trình kích động kinh tế của TT Obama và quốc hội Dân Chủ. Bộ luật mới là một hình ảnh rõ rệt nhất, phản ánh quan điểm cấp tiến hay thiên tài, bao cấp, của TT Obama và đảng Dân Chủ.

Chương trình dự chi một số tiền và tiền khoán hàn là gầm tám trăm tỷ đô la, trong đó bao gồm tất cả những khoản chi tiêu biểu vừa nêu ở phần trên. Từ việc tu bổ hệ thống xa lô liên bang đến tăng tiền thất nghiệp.

Chúng ta không có con số rõ ràng, nhưng hàng trăm tỷ đã được dành cho các chương trình gọi là "chuyển nhượng lợi tức", hoàn toàn có tích cách tái phân phối lợi tức an sinh xã hội chứ không có tính cách sản xuất, tạo công ăn việc làm, hay cứu nguy kinh tế gì hết.

Một điểm khác biệt quan trọng với chương trình của TT Roosevelt là vấn đề thuế.

Trong khi TT Roosevelt khai sinh ra tiền thuế an sinh (Social Security payroll taxes) để tài trợ quỹ tiền già ông mới phát minh ra, TT Obama cho đến nay vẫn khẳng định ông sẽ cắt thuế cho giới trung lưu và nhà giàu.

Và đây có lẽ là câu hỏi quan trọng nhất trong cuộc tranh cãi. Nếu tăng thuế thi sẽ là thất hứa. Nếu nhất định không tăng thuế thi lấy tiền đầu ra tài trợ cho chương trình kích động vĩ đại này" Mà, như ông Obama vừa đề nghị sau khi ký đạo luật kích động là sẽ tìm cách tiết giảm bớt chi ngân sách qua việc tăng thuế của "nhà giàu" - có 10% đóng tiền từ 250 ngàn trở lên - kể từ năm tới kinh tế nếu có phục hồi chốt định sẽ lại suy sụp. là một rủi ro rất lớn cho những người đang kiếm việc làm: không ai muốn đầu tư thêm vì càng làm lòn là càng trả thuế nặng hơn và đều tu giàm chi trả thêm thời gian.

Như đã có dò bát bát, nếu không tăng thuế vàết giá con gà để trưng vang thì chỉ còn hai cách. Tái trả các khoản tăng chi này bằng cách in tiền để đáp ứng nhu cầu: kết quả là lạm phát gây thiệt hại nhất cho dân nghèo và người già. Hay tài trợ bằng cách vay mượn tiền của các Chủ Ba Hồ Cẩm Đào và các ông Á Rập, và kinh tế Mỹ sẽ càng lún sâu vào vòng kềm tỏa của "ngoài bang".

Ngoại trưởng Hillary Clinton đã nghĩ thế nên vừa kêu gọi Trung Quốc tiếp tục mua công khố phiếu của Mỹ: nhớ Trung Quốc tài trợ cho các khoản tăng chi của mình và trả giá là phe lờ chuyện nhân quyền! Một điểm khác biệt quan trọng trong đáng lưu ý nữa là những chi tiêu vô bờ và tàng hình yểm sâu trong chương trình kích động của TT Obama.

Để được sự chấp thuận của các vị dân cư Dân Chủ, gởi khung trong kế hoạch là hàng trăm kế hoạch nhỏ, cụ bộ khác trai già hàng trăm tỷ, mà chẳng liên hệ xa gần gi đến kích động kinh tế quốc gia. Chỉ có lợi cho các vị dân cư Dân Chủ tại địa phương của mấy ông bà ấy, giúp cho họ dễ kiếm phiếu hơn trong các kỳ bầu cử tới. Đây có lẽ là lý do quan trọng nhất khiến khối dân cư Cộng Hòa đồng loạt chống vì sẽ chỉ gây khó khăn cho họ trong các cuộc bỏ phiếu năm 2010 và 2012.

Có lẽ từ trước đến nay, chưa bộ luật nào được thông qua với lanh ranh cấp tiến/bảo thủ rõ rệt như luật này. Rõ ràng là bộ luật đã mang tính cách cấp tiến cực đoan khiến tất cả các dân biểu nghị sĩ Cộng Hòa đều chống, ngoại trừ ba thượng nghị sĩ cấp tiến nhất của Cộng Hòa tại Maine và Pennsylvania.

Thông điệp đoàn kết lưỡng đảng của ứng viên Obama đã tan thành mây khói trong vòng 30 ngày sau khi ông nhậm chức.

Sự đồng loạt chống đối của các vị dân cư Cộng Hòa đã bị giới truyền thông cấp tiến chỉ trích mạnh mẽ. Một số báo chí Việt ngữ cũng phổ biến lại những chỉ trích này, tuy có vài bài viết không thể hiện đúng đắn vấn đề.

Có người cho rằng các vị dân cư Cộng Hòa đã đồng loạt bỏ phiếu chống chỉ vì tuân theo mệnh lệnh của cấp lãnh đạo đảng để phá đảng Dân Chủ.

Nó như vậy có lẽ chưa mờ tả đúng mực lè lối sinh hoạt đảng phái chính trị Mỹ.

Đảng chính trị Mỹ khác xa đảng Cộng Sản VN. Không có Chủ Tịch hay Tổng Bí Thư nắm quyền sinh sát trong tay. Không có Bộ Chính Trị hay Ban Bí Thư gì hết. Cũng chẳng có kỷ luật đảng gì cả.

Cả hai đảng dĩ nhiên đều có một Ủy Ban Quốc Gia (National Committee), với Chủ Tịch đảng hàng. Nhưng ủy ban chỉ có trách nhiệm phối hợp các công tác gây quỹ, vận động tranh cử và điều hợp các buổi họp và đại hội đảng. Còn các vị đảng viên dân thường biểu quyết theo ý mình, hay theo nhu cầu của cử tri mình. Có khi trùng hợp với lập trường chung của đảng, có khi khác biệt.

Điển hình nhất là thượng nghị sĩ Joe Lieberman. Năm 2000, ông là ứng viên phó TT trong liên danh Dân Chủ của PTT Al Gore. Năm 2008, vi mối lo về an ninh quốc gia và không chấp nhận tinh thần phản chiến trong đảng Dân Chủ, ông lại công khai đứng ra vận động cho ứng viên Cộng Hòa John McCain chống lại đồng chí Dân Chủ Barack Obama.

Đảng Cộng Hòa cũng như đảng Dân Chủ Mỹ hoạt động rất lỏng lẻo. Trong thập niên 50-60, có thể nói trung bình chỉ có 60% các vị dân cử cả hai đảng bỏ phiếu theo đường lối của tổng thống của chính phe mình. Và nhiều người còn bỏ đảng bước qua bên kia và... thắng lớn như Ronald Reagan. Qua thời Clinton và Bush, tình trạng chia rẽ giữa hai đảng nặng nề hơn nên các vị dân cử bỏ phiếu theo tổng thống phe mình tăng lên cỡ 80%. Nay giờ, với TT Obama, 100% các thượng nghị sĩ Dân Chủ và hơn 90% dân biểu Dân Chủ đã hẫu thuẫn ông, trong khi 100% các dân biểu Cộng Hòa và gần 90% các nghị sĩ Cộng Hòa đã chống ông.

Tính thuận nhất này chỉ phản ánh một cách biệt ngày càng sâu đậm giữa hai khuynh hướng cấp tiến và bảo thủ, bao cấp và tự do, chứ không phải là quyền lực ngày càng lớn mạnh của một "trung ương đảng". Chưa bao giờ Mỹ có chuyện "trung ương đảng" ra lệnh và các dân biểu, nghị sĩ phải rám ráp tuân thủ, bắt ké quyền lợi cùi tri hay quyền lợi cá nhân.

Và đó chính là trường hợp Dân biểu Joseph Cao Quang Ánh.

Ông Ánh là một hiện tượng đặc biệt: dân biểu liên bang gốc Việt đầu tiên. Trường hợp đặc cùi của ông thật hy hữu và đây may mắn. Ông là dân biểu Cộng Hòa bất ngờ thắng cử trong một đơn vị bầu như hoàn toàn của dân da màu Dân Chủ, nhờ cuộc bầu cử tổ chức riêng biệt, không cùng ngày với cuộc bầu cử tổng thống. Hôm đó rất ít người đi bầu. Và ông lại tranh cử chống một dân biểu Dân Chủ đang bị ra tòa vì bị bắt quả tang giấu 90 ngàn tiền mặt, kết quả tham ô, trong ngắn đà của tù lạnh tại văn phòng quốc hội của ông.

Chiến thắng của ông Ánh rất mong manh, và ai cũng nghĩ rằng ông khó tái đắc cử khi bầu lại vào năm 2010, trừ khi ông lấy điểm được với khối cử tri da đen tại địa phương.

Vậy mà trong cả hai lần Hạ Viện bỏ phiếu về kế hoạch kích động kinh tế, ông bỏ phiếu chống cả hai, cùng với toàn thể khối dân biểu Cộng Hòa, mặc dù trước đó ông đã tuyên bố có thể ủng hộ dự luật này.

Báo chí cấp tiến địa phương lập tức đã kích, rằng ông chao đảo lập trường, "tiền hậu bất nhất", và衲 là đã bị quyền lực của đảng Cộng Hòa chi phối, bỏ phiếu đi ngược lại quyền lợi cùi tri của ông. Một vài cây bút làng báo Việt ngữ với vã luộc lại lý luận này, rằng đối với ông Ánh, "quyền lợi của dân bê hơp quyền lợi đảng".

Ke viết bài này không quên biết ghi ông Ánh. Chi nghe tên ông bao chí đăng tin ông đặc cùi dân biểu liên bang. Dù vậy, cũng vẫn nghĩ rằng kết án ông Ánh đã coi "quyền lợi dân bê hơp quyền lợi đảng" có phần quá đáng và không phản ánh sự thật.

Hơn hai trăm dân biểu và nghị sĩ Cộng Hòa đã bỏ phiếu chống đạo luật, điều ấy không có nghĩa là mấy trăm nhân vật này đều coi quyền lợi dân là bê. Hầu hết các dân biểu nghị sĩ Dân Chủ bỏ phiếu ủng hộ dự luật cũng không có nghĩa là mấy trăm ông bà này coi quyền lợi dân là lớn.

Vấn đề không giàn dì và một chiều như vậy. Ủng hộ hay chống đều là những quyết định có lý do chính đáng nghiêm chỉnh, đáng tôn trọng.

Đặc biệt, việc biểu quyết của ông Ánh là hành động cực kỳ can đảm, thậm chí có thể nói là tự sát chính trị khi mà cùi tri của ông hầu hết đều là Dân Chủ da đen, tôn thờ TT Obama và hoan hô dự luật kích động kinh tế vi có rất nhiều "quả bánh" cho họ. Báo chí cũng nhìn nhận hành động của ông bảo đảm ông sẽ là một dân biểu một nhiệm kỳ.

Do đó, hành động đầy dứt khoát của ông Ánh hoàn toàn dựa trên lý tưởng và lập trường, bất chấp những thiệt hại cá nhân trước mắt. Từ một người đi vào sinh hoạt chính trị, đây là một quyết định đáng khâm phục.

Cộng đồng tỵ nạn chúng ta chỉ có một tiếng nói duy nhất trong quốc hội liên bang Mỹ. Thiết tưởng ta nên cẩn thận, tìm cách giữ tiếng nói này trước khi lập lại những chỉ trích của vài tờ báo thân Dân Chủ đang muốn giật lại ghế dân biểu của ông Ánh.

Mà ông Cao Quang Ánh không là người duy nhất chống lại dự luật.

Ngay tại tiểu bang Louisiana của ông, Thống đốc Bobby Jindal đã lên tiếng muốn nghiên cứu kỹ luật kích động kinh tế, và ông từ chối không nhận khoáng bốn tỷ đô dành cho Louisiana vì số tiền này sẽ chỉ là gánh nợ vĩ đại cho con cháu mà không kích động được kinh tế tiểu bang gì hết.

Dân biểu Cao Quang Ánh và Thống đốc Bobby Jindal cũng không là những người duy nhất chống lại đạo luật kích động kinh tế.

Điều đáng lưu ý là dù có sự cố rõ ràng của TT Obama và giới truyền thông, cũng như sự ủng hộ của hầu hết các dân biểu nghị sĩ Dân Chủ, theo các thăm dò dư luận mới nhất, chỉ có 51% dân Mỹ chấp nhận luật mới. Tức là một nửa dân Mỹ không chấp nhận.

Giới kinh tế tài chính Mỹ cũng không hổ hởi tí nào. Kể từ cuối tháng Chạp vừa qua, khi ý kiến chương trình kích động kinh tế vĩ đại được các cố vấn của Tổng Thống đặc cùi Obama thà ra theo kiểu bong bóng thăm dò dư luận, thị trường chứng khoán đã tuột dốc thảm, sau khi ngoi đầu lên được một chút trong tháng 12.

Từ ngày đầu năm đến giờ, chỉ số Ký nghệ Dow Jones DJIA của New York đã rớt từ khoảng 9.000 điểm xuống còn 7.200 điểm, 20%. Mà những ngày rớt mạnh nhất chính là ngày TT Obama tuyên thệ nhậm chức, ngày dự luật kích động kinh tế được Hạ Viện, Thượng Viện chấp nhận, và ngày TT Obama ký sắc luật. Thứ ba 17 Tháng 2, ngày TT Obama ký sắc luật, thị trường rớt ngay 400 điểm.

Tất cả chỉ chứng minh các chuyên gia tài chính, các nhà đầu tư, đều không tin tưởng ở kế hoạch vĩ đại đầy tính phiêu lưu của TT Obama.

Ngoài nước Mỹ, báo International Herald Tribune - chi nhánh của liên doanh New York Times với Washington Post trên diễn đàn quốc tế - đã đi tin là các chuyên gia kinh tế tài chính quốc tế đang họp tại Diễn Đàn Kinh Tế Thế Giới (World Economic Forum) tại Davos bên Thụy Sỹ cũng lo âu không biết Nhà Nước Mỹ sẽ lấy tiền đâu chi trả các chương trình khổng lồ của TT Obama. Giới chuyên gia đều lo ngại chương trình sẽ thất bại nặng và tạo ra hậu quả nguy hại không lường được cho kinh tế cả thế giới.

Khô có thể nói các chuyên gia kinh tế tài chính của nước Mỹ và cả thế giới mà không hoan nghênh luật kích động kinh tế của TT Obama đều là những kẻ coi quyền lợi của đảng Cộng Hòa Mỹ là lớn trong khi quyền lợi dân là bê.

Giờ phút này, chúng ta có thể hoan hô hay chỉ trích bộ luật kích động kinh tế này. Nhưng gã đã nấu thành corm, bộ luật đã được ký, chống hay ủng hộ không còn tác dụng gì nữa. Nay giờ là tất cả đều cầu mong cho kế hoạch của TT Obama được thành công, phục hồi lại kinh tế sớm!

Nếu không, không ai dám nghĩ đến hậu quả và việc ông Obama có thất cử năm 2012 thi cũng không là một an ủi! (22-2-09).

Cuộc Khủng Hoảng Tài Chính

07/10/2008

<"xml:namespace prefix = o ns = "urn:schemas-microsoft-com:office:office" />

VŨ LINH

...Cộng sản quốc hữu hóa là cướp tài sản tư nhân. Nhà Nước Mỹ quốc hữu hóa là công hàng trăm tỷ nợ xấu của hai công ty tư...

Máy tuân qua, cả nước Mỹ xôn xao vì cuộc khủng hoảng tài chính. Thị trường chứng khoán New York rối loạn, trồi lên tuột xuống bất tử. Khung cảnh chính trị cũng rối loạn khi tổng thống Cộng Hòa được dân biểu Dân Chủ ủng hộ và bị phe ta chống mạnh. Ông ứng viên phó Biden chống, liền bị ông ứng viên chánh Obama sùa lung. Có người la hoảng "Bush áp đặt kinh tế chỉ huy theo xã hội chủ nghĩa" rồi! Hết tổng thống đến ứng viên tổng thống, dân biểu, nghị sĩ, chuyên gia thật, chuyên gia giả, thay nhau lên tiếng trên truyền hình và báo chí, mạnh ai nấy nói, mạnh ai nấy hiểu. Đê rồi cuối cùng, thiên hạ... chẳng ai hiểu chuyện gì đang xảy ra hết!

Có cảm tưởng như thiên hạ đang nói chuyện với nhau bằng tiếng... Mông Cổ.

Nay ta hãy thử nhìn lại toàn bộ vấn đề và diễn giải... bằng tiếng Việt để cùng nhau hiểu rõ hơn một vấn đề liên hệ trực tiếp đến chúng ta.

NGUYỄN NHÂN XA

Điều hiển nhiên không ai thắc mắc là cuộc khủng hoảng tài chính hiện nay chỉ là hậu thân của cuộc khủng hoảng gia cư. Do đó, chúng ta cần coi lại cuộc khủng hoảng gia cư.

Năm 1977 là năm thứ hai của TT Jimmy Carter. Ông Carter này là người rất hiền lành, sinh ra để làm mục sư, nhưng vì một tai nạn của lịch sử, trở thành tổng thống. Ông đặt mọi chính sách của ông trên hai nền tảng: về kinh tế, nâng đỡ dân nghèo, nhất là dân da màu; về chính trị, bảo vệ nhân quyền trong nước cũng như ngoài nước.

Năm đó, ông ban hành luật mới lấy tên là Community Reinvestment Act, viết tắt là CRA (dịch nôm na là Luật Tái Đầu Tư Cộng Đồng), với hai điểm chính.

Thứ nhất là các giới chức địa phương -tiểu bang, quận hạt, thành phố- được khuyến khích bỏ tiền xây dựng cơ sở thương mại, kỹ nghệ trong các trung tâm thành phố lớn, là khu vực tiêu điều, với đa số là dân da đen nghèo, với sự tài trợ để dài của các ngân hàng. Thứ nhì là các ngân hàng bị bắt buộc phải có một số tối thiểu tỷ lệ tiền cho vay trong các khu này, không cần biết những món nợ này có đúng tiêu chuẩn tín dụng hay không.

Kể từ đó, việc cho dân thiểu số vay mượn bắt đầu được giải tỏa dần cho dễ dàng hơn.

Và số lượng nợ mua nhà tăng vọt. Trong ba năm từ 1977 đến 1980, tổng số nợ này tăng 80% từ 700 tỷ lên tới 1.200 tỷ. Các ngân hàng đỗ xô cho vay cũng vì lãi suất dưới thời Carter tăng lên mức kỷ lục, chỉ thấy được ở các nước chậm tiến: hơn 20%.

Tổng thống Dân Chủ Carter khơi mào ra con sót địa ốc lớn nhất từ thời 1929-30. Thị trường địa ốc kẹt cứng vì nhà quá nhiều nên mất giá, y như bây giờ, nhưng nghiêm trọng hơn nhiều. Hơn 3.000 ngân hàng địa ốc (thời đó gọi là Savings & Loans Associations) xấp tiêm. Nhà Nước Mỹ thành lập một quỹ tín thác (Resolution Trust) đặc biệt, bỏ cả trăm tỷ ra mua lại các nợ xấu của các ngân hàng. Ngày 19 tháng 10, 1987, thị trường chứng khoán New York trong một ngày rớt 20% (gấp ba lần ngày 29/9 vừa qua).

Năm 1993, lịch sử tái diễn, với tổng thống Dân Chủ Bill Clinton. Ông hợp tác cùng với dân biểu Dân Chủ Barney Frank, chủ tịch Ủy Ban Tài Chính Hạ Viện, và thượng nghị sĩ Dân Chủ Christopher Dodd, chủ tịch Ủy Ban Tài Chính Thượng Viện, ra một loạt luật mở rộng quyền hạn của Fannie Mae và Freddie Mac, để dễ dàng hóa hơn nữa việc cho dân nghèo và thiểu số vay tiền mua nhà.

Fannie Mae (FNMA) và Freddie Mac (FHLMC)

Đây là tên viết tắt của hai công ty tài chánh được thành lập bởi chính phủ Mỹ từ rất lâu rồi, để tái tài trợ các khoản tín dụng gia cư, nôm na là nợ mua nhà.

Ví dụ, quý vị muốn mua nhà trị giá 500.000 đô. Dĩ nhiên ít ai có đủ số tiền mặt này để trả hết một lúc. Do đó, phải đi vay tiền nhà băng. Ngân hàng đòi 10% tiền mặt nộp ngay (down payment), tức là 50.000, và họ cho quý vị vay 450.000, trả trong vòng 30 năm.

Quý vị có thể nhìn thấy ngay sự thất cân bằng. Ngân hàng phải đưa ngay cho quý vị gần nửa triệu nhưng chỉ thu về được trong ba chục năm. Tiếp tục kiểu này thì chẳng mấy chốc ngân hàng sẽ cạn tiền mặt và không còn tiếp tục cho vay mượn được nữa.

Thành ra, các ngân hàng phải đi “bán” cái giấy nợ dài hạn 450.000 đô này lại cho các nhà đầu tư tư nhân, hay một ngân hàng khác để lấy tiền mặt hầu có thể tiếp tục cho vay.

Fannie Mae và Freddie Mac là hai công ty tài chánh được Nhà Nước thành lập với mục đích mua lại giấy nợ dài hạn này, để cấp tiền mặt cho các ngân hàng tiếp tục cho vay.

Dưới thời Clinton, hai công ty này bành trướng hết sức mau chóng, giúp cho khôi tín dụng gia cư lớn mạnh rất mau. Con sốt địa ốc thứ hai -cũng do một TT Dân Chủ gây ra- bắt đầu.

Giấy Nợ Có Cầm Thé - CDO; và Nợ Thứ Cấp - Subprime Loans

Thập niên 90 cũng là lúc giới tài chánh Mỹ “phát minh” ra được một loạt các dụng cụ đầu tư mới. Tiêu biểu là cái họ gọi là Collateralized Debt Obligations, CDO, tức là giấy nợ có cầm thé.

Các ngân hàng cần bán các giấy nợ dài hạn để có tiền mặt như trên đã nói. Nhưng nếu bán các giấy nợ mua nhà riêng rẽ từng cái thì dĩ nhiên các nhà đầu tư sẽ chỉ mua loại giấy nợ tốt, kiểu như được cầm thé bằng nhà tốt, dễ bán, của các người đi vay có thành tích trả nợ tốt... Không ai mua những giấy nợ của mấy căn nhà lụp xụp, trong khu không tốt, với người vay mượn là người không có công ăn việc làm ổn định, hay lương thấp ...

Bây giờ, các chuyên gia tài chánh nghĩ ra cách gom một lô mấy giấy nợ đó lại như trộn chảo, nợ tốt nợ xấu lẫn lộn và bán từng lô. Thế là tìm được cách bán rất nhiều nợ, kể cả nợ xấu. Cũng có nghĩa là các ngân hàng có thể cho vay nợ xấu nhiều hơn! Các ngân hàng ngày càng dễ dãi hơn trong việc cho vay mượn tiền mua nhà. Từ 20% down xuống đến 10%, 5%, và 0% down luôn. Từ bắt buộc phải có việc làm lương cao đến không cần việc làm. Ai cũng mượn tiền mua nhà được nên từ đó xuất hiện loại nợ thứ cấp - subprime loans.

Các công ty xây cất nhà không kịp thở.

Các ngân hàng nhảy nhót vui sướng vì tiền lời tràn vào ào ào. Giới đầu tư trên khắp thế giới cũng nhảy vào ăn cỏ. Âu Châu, Á Châu và ngay cả các bác Giang Trạch Dân và Hồ Cẩm Đào cũng động lòng tham, mua cả trăm tỷ CDO Mỹ. Con sốt địa ốc tăng độ mau chóng.

Qua thời tổng thống Bush, sự phát triển này được đẩy mạnh hơn nữa. Tuy nhiên, từ đầu năm 2001 rồi năm 2003, 2004, Chính quyền ông nhiều lần cảnh giác con sốt địa ốc có vẻ tuột ra khỏi vòng kiểm soát của Nhà Nước, và đề nghị coi lại hệ thống kiểm tra ngân hàng để giải nhiệt con sốt.

Một cuộc thanh tra Fannie Mae năm 2006 cho thấy lợi tức của công ty trong năm năm dưới quyền tổng giám đốc Franklin Raines (1998-2003) đã được phóng đại lên hơn chín tỷ, giúp cho ông lãnh lương và tiền thưởng hơn 90 triệu trong năm năm. Ông Raines là một tài phiệt da đen được TT Clinton bổ nhiệm sau khi làm Tổng giám đốc Ngân sách, và hiện là cố vấn tài chánh cho ứng viên Dân Chủ Obama.

Sau khi chuyện ông Raines cao sura sổ sách bị khui (trong hàng loạt 101 hồ sơ tai tiếng bị đem ra toà năm 2004), TNS John McCain lên tiếng kêu gọi cứu xét lại tình hình, và xiết chặt hơn các công ty Fannie Mae và Freddie Mac.

Nhưng hai ông Bush và McCain bị phe Dân Chủ, cầm đầu bởi DB Frank và TNS Dodd chống đối với sự hậu thuẫn của tân thượng nghị sĩ Barack Obama, và tố ngay là hai ông có mưu đồ ngăn cản người nghèo và dân da đen mua nhà. Thế là hai ông phải im. Dân Chủ lúc này đang kiểm soát cả hạ viện lẫn thượng viện. Hơn thế nữa, trong danh sách các nghị sĩ nhận tiền yểm trợ của Fannie Mae, được nhiều nhất là NS Dodd, và đứng hạng nhì là tân NS Obama - hơn 126 ngàn - trong số 100 Nghị sĩ. NS McCain được yểm trợ 21.550 đồng).

Điều ngoắt ngoéo là hai cơ sở này là của tư nhân nên chủ đầu tư và quản trị viên kiểm tiền bộn nhộn được miễn thuế liên bang và tiểu bang, lại thi hành nhiệm vụ “cứu dân độ thé” của chính quyền nên được hưởng lãi suất thấp và cho vay mà không cần giữ tỷ lệ an toàn so với tài sản. Thực tế là cho vay gấp ba chục lần vì thương vụ càng cao các doanh gia càng có lợi nên họ càng tung tiền mua chuộc Quốc hội để khỏi tuân thủ các tiêu chuẩn dự phòng cần thiết.

NGUYÊN NHÂN GÀN

Rồi chuyện gì phải đến đã đến. Tình trạng dân chúng đi vay mượn bừa bãi, và ngân hàng cho vay cẩu thả, đưa đến khùng hoảng như ta đã biết.

Nợ thứ cấp được tung ra với lãi suất rất thấp nhưng kích lên rất nhanh, đã trở thành gánh nặng làm nhiều gia đình liêu linsk càng đặng không nổi nữa. Họ bắt đầu bán nhà, bán không nổi thì trả lại cho ngân hàng, hay bị sai áp hàng loạt. Trong khi nhà mới vẫn được xây ào ào. Đưa đến tình trạng thừa mứa quá mức. Nhà út đọng bán không được, mất giá mau chóng.

Cuộc khùng hoảng địa ốc đưa đến cảnh các ngân hàng tràn ngập nợ xấu. Nợ xấu trực tiếp do chính ngân hàng cho vay cẩu thả, và nợ xấu gián tiếp qua các CDO mua từ các ngân hàng khác. Lỗ lả lén lút bạc tỷ. Xập tiệm hàng loạt.

Ngay cả Fannie Mae và Freddie Mac cũng xập tiệm, bị quốc hữu hóa.

Ở đây cần phải nhìn rõ, quốc hữu hóa này không phải quốc hữu hóa kiểu cộng sản. Cộng sản quốc hữu hóa là cướp tài sản của tư nhân. Nhà Nước Mỹ quốc hữu hóa là công hàng trăm tỷ nợ xấu của hai công ty tư.

Cuộc khùng hoảng tài chánh hiện nay

Vì quá nhiều nợ xấu, các ngân hàng bắt đầu xiết tín dụng, không cho vay nữa hoặc cho vay với những điều kiện khó khăn.

Trong giao dịch bình thường, chính các ngân hàng cũng phải vay lẫn nhau, mượn nợ từng ngày, từng tuần, từng tháng... tùy nhu cầu, trên thị trường tiền tệ ngắn hạn. Bây giờ chính các ngân hàng không dám cho vay lẫn nhau nữa vì không biết ngân hàng nào sẽ xập tiệm lúc nào.

Tiền mặt kẹt cứng, không có tiền cho vay mua nhà đã dành, mà nguy hiểm hơn nữa, cũng không có tiền cho vay làm thương mại luôn. Kinh tế Mỹ sống nhờ tiền vay mượn.

Doanh nghiệp Mỹ không vay được tiền thi bi-dzi-nét chết cứng. Sẽ đưa đến tình trạng kinh tế suy giảm, suy thoái, rồi suy xụp luôn. Rồi thất nghiệp sẽ tràn lan.

Kiểm điểm lại tình hình xem lỗi tại ai thì ta sẽ thấy ngay lỗi tại... tất cả mọi người.

Từ chính sách my dân của các TT Carter, Clinton đến sự thụ động hay bất lực của TT Bush, từ dân biểu nghị sĩ đến công chức kiểm tra ngân hàng, từ Fannie Mae đến Freddie

Mac, từ nhà băng Mỹ đến tư bản đồ Tàu, từ mấy anh loan officers đến các ông chuyên gia bán nhà, từ ty phú Warren Buffet mua quá nhiều CDO đến anh ty" nạn vung tay quá trán. Không ai không có trách nhiệm. Sarah Palin là người duy nhất trong hai liên danh ứng cử Tổng thống dám nói ra sự thật vỡ lòng cho quần chúng Mỹ (trong cuộc tranh luận với Nghị sĩ Joe Biden tối Thứ Năm tuần qua: chỉ có khả năng mua nhà 100 ngàn mà ham nhà 300 ngàn rồi dễ bị bọn người tham lam dụ dỗ.

Nhưng quá trễ!

Dự luật 700 tỷ cứu nguy kinh tế

Các nhà lãnh đạo chính trị không còn làm ngơ được nữa. Phải hành động. Phải tung tiền ra cho các ngân hàng để họ tiếp tục cho vay, tránh khủng hoảng kinh tế. Kế hoạch 700 tỷ ra đời.

Chi tiết chương trình bảy trăm tỷ Nhà Nước bỏ ra chưa rõ ràng lắm, và chúng ta cũng không phải chuyên gia có khả năng nghiên cứu những chi tiết đó. Chỉ cần biết đại cương chính phủ Mỹ sẽ bỏ tiền ra mua hàng loạt các CDO đã bán ở trên, để giúp các ngân hàng có tiền mặt tiếp tục cho vay. Chính phủ giữ những CDO đó trong một thời gian, đến khi tình hình ổn định, sẽ bán trở lại. 700 tỷ là con số tối đa trị giá các CDO Nhà Nước có thể mua. Cũng có thể mua ít hơn. Sau đó khi bán lại, có thể sẽ lỗ, nhưng sẽ không mất hết cả 700 tỷ. Trái lại có nhiều hy vọng lúc đó giá nhà cửa cũng đã lên lại, Nhà Nước khi bán lại có thể có lời cả mấy trăm tỷ không chừng.

Đây là một kế hoạch cứu nguy cả nền kinh tế, bằng cách bom bảy trăm tỷ tiền mặt vào thị trường, qua trung gian các ngân hàng để các ngân hàng có tiền mặt tiếp tục đáp ứng nhu cầu vay mượn của dân chúng, từ nhân cung như các công ty, tránh được suy xụp kinh tế và thất nghiệp toàn diện. Không phải là kế hoạch cứu giúp tài phiệt.

Nhưng không ai chịu giải thích rõ ràng cho dân chúng. Dân chúng có cảm tưởng Nhà Nước sẽ lấy bảy trăm tiền thuế họ đóng để giúp các ngân hàng và tài phiệt khỏi mất tiền, mà không ai cứu những người mua nhà thấp cổ bé họng đang kẹt không trả nợ được. Dân chúng nghe phong phanh như vậy nên chống đối mạnh. Chỉ có chưa tới 30% dân Mỹ ủng hộ.

Yếu tố chính trị

Bây giờ cũng là mùa tranh cử.

Mà kế hoạch được đưa ra quá gấp rút. Chính quyền của TT Bush quá ỷ y vào hậu thuẫn tự nhiên của dân biểu nghị sĩ Cộng Hòa nên chẳng thèm tham khảo họ, chỉ cần sự đồng ý của các lãnh tụ Dân Chủ. Máy vị này cũng mắc bệnh tương tự, tin tất cả các dân biểu nghị sĩ Dân Chủ sẽ nghe khuyến cáo của họ. Và quan trọng hơn cả, các vị dân cử đều gấp rút muồn bỏ phiếu cho xong để còn kịp về địa phương tranh cử cho cuộc bầu tháng Mười Một tới đây.

Các vị dân biểu đều ngửi thấy mùi khét, và bất chấp nhu cầu sinh tử của biện pháp cứu nguy, cũng như bất chấp khuyến cáo của cấp lãnh đạo cả hai đảng, đa số bỏ phiếu chống đạo luật cứu nguy tài chính ngày 29 tháng 9. Các vị dân cử chẳng ai hiểu chuyện kinh tế tài chính, chỉ bỏ phiếu theo "ý dân" để hy vọng tái đắc cử lại.

Cả hai ứng viên tổng thống McCain và Obama đều lên tiếng chấp nhận kế hoạch này với sự đè dặt. Cả hai đều khoe có công sửa đổi kế hoạch trong khi chê bai ông kia chẳng làm gì. Cả hai đều kêu gọi các đồng nghiệp phe mình ủng hộ đạo luật mới. Và cả hai đều thất bại.

TT Bush hai lần lên truyền hình kêu gọi, một lần họp "thượng đỉnh" giữa Hành pháp là lãnh đạo lưỡng đảng và một lần qua đài phát thanh trong chương trình hàng tuần ngày Thứ Bảy. Vô hiệu.

Tất cả cấp lãnh đạo cả hai đảng đều thất bại. Chỉ vì đạo luật được đưa ra quá gấp gáp, thiếu chuẩn bị, thiếu thông tin và giải thích cho dân chúng, để dân chúng vẫn chống mạnh mẽ.

Sau khi luật mới bị bác, thị trường chứng khoán New York rớt ngay tức thì gần 780 điểm. Tuy chỉ là 8%, nhưng diễn giải bằng tiền, kinh tế Mỹ đã mất 1.200 tỷ đô trong sáu tiếng đồng hồ, trong khi dầu thô lên giá 25 đồng một thùng!

Các vị dân cử té ngửa, không ngờ tác dụng khủng khiếp như vậy.

Sau khi bị Hạ Viện bác, dự luật được đưa qua Thượng Viện và hai ngày sau, 1 tháng 10, được háp táp thông qua. Khi TT Bush đưa qua quốc hội thì dự luật chỉ vỏn vẹn có 3 trang, khi bị Hạ viện bác thì có 110 trang, khi Thượng Viện phê chuẩn thì đã thành 450 trang! Trong đó có cả trăm... "viên kẹo bọc đường" được chuẩn chỉ để đổi chác, lấy phiếu thuận của các thượng nghị sĩ. Chẳng hạn như "cục kẹo" 128 triệu đô để xây một sân đua xe hơi, hay "cục kẹo" 6 triệu đô cho một hăng làm cung tên bằng gỗ cho con nít bắn chơi. Tổng cộng sơ sơn một trăm tỷ tiền kẹo vớ vẫn đính kèm theo bảy trăm tỷ cứu nguy kinh tế. Đúng truyền thống dân chủ kiểu Mỹ.

Hạ Viện cũng khẩn cấp xét lại, và bỏ phiếu thuận hai ngày sau, 3 tháng 10.

Cuộc khủng hoảng đảo lộn mọi dự đoán về cuộc bầu cử tổng thống tới. Không ai còn biết dân chúng sẽ bỏ phiếu thế nào nữa, mà chỉ biết cả hai ứng viên McCain và Obama đều chứng minh cho thế giới thấy mình cũng đều mù mờ và bất lực như nhau trong cuộc khủng hoảng tài chính nghiêm trọng này.

Nhưng ông McCain có vẻ bị thiệt hại nặng hơn. Ông giàn đoạn cuộc vận động tranh cử, khua chiêng gõ trống rầm rộ là sẽ về Hoa Thịnh Đốn để giúp giải quyết khủng hoảng. Từ Thủ đô, ông gọi điện thoại tú tung để vận động mà chẳng đi đến đâu. Bị coi là hổ đồ và bất lực. Trong khi đó, ông Obama không biết phải làm gì nên chần chừ. Cũng chẳng làm được gì, mà lại được coi là cẩn trọng suy nghĩ. Hay ít ra thì đó cũng là lập luận của giới truyền thông ủng hộ Obama.

Cho đến bây giờ, các thăm dò dư luận cho thấy ông McCain đã bị ông Obama lấn nước khắp nơi, có thể thua đậm nếu không tìm được cách cứu vãn tình thế.

Ảnh hưởng đối với dân ty nạn

Một cách trực tiếp, dự luật 700 tỷ chỉ có tác dụng tối thiểu đến chúng ta qua hai điểm:

- Tiền trong ngân hàng của chúng ta được Nhà Nước bảo đảm an toàn. Trước đây là 100.000 đô, bây giờ là 250.000 đô mỗi trương mục (không phải mỗi người hay mỗi gia đình). Thực tế chẳng có bao nhiêu dân ty nạn có tới 100.000 trong trương mục, tuy một số cơ sở kinh doanh có thể có nhiều hơn. Nếu có nhiều hơn thì tốt nhất là chia tiền ra nhiều ngân hàng.

- Những người có nợ mua nhà gấp khó khăn thì có nhiều hy vọng nợ xấu đó sẽ được bán cho Nhà Nước, và Nhà Nước sẽ dễ dãi hơn ngân hàng, có dàn xếp thay đổi điều kiện vay mượn để ta dễ thở hơn một chút.

Ngoài ra, thị trường tuột dù dĩ nhiên sẽ có hại lớn cho những người sở hữu chứng khoán. Cũng sẽ gây thiệt hại cho những người có tiền tiết kiệm, lương hưu, bảo hiểm nhân thọ, hay niên kim (annuities) không nhất định, tăng giảm theo thị trường. Những người lớn tuổi mất tiền này sẽ khó kiềm lại hơn những người còn trẻ đang đi làm.

Ngược lại, nếu dự luật cứu nguy không được thông qua, có nhiều hy vọng kinh tế sẽ suy xụp toàn diện và tất cả chúng ta đều sẽ... bị thương nặng. Mất việc, mất tiền đầu tư, tiền hưu...

Tin không vui là đạo luật 700 tỷ này chỉ mới là món ăn khai vị hay liều thuốc cầm máu. Sẽ còn cần nhiều biện pháp nữa. Cũng chẳng ai biết 700 tỷ đủ chưa. Nghe thì thấy nhiều

lầm, nhưng cũng chỉ bằng hai lần khôi tín dụng của một ngân hàng Washington Mutual thôi.

Tin mừng là cuối cùng rồi thì thị trường cũng sẽ hồi sinh. Sớm nếu các chính trị gia có thể gạt chính trị qua một bên để giải quyết vấn đề. Muộn hơn nếu các vị này, kể cả hai ứng viên tổng thống, vẫn còn coi vấn đề bầu cử của họ quan trọng hơn quyền lợi kinh tế của cả nước (5-10-08).

McCain - Obama: Hiệp Hai

26/08/2008

...đại hội đảng Dân Chủ cũng chỉ là màn hát xiếc, thiên hạ đi xem rồi đi về, đợi tuần sau đi xem màn xiếc Cộng Hòa...

Cuối tháng Sáu, chúng ta đã có dịp duyệt qua tình hình tranh cử tổng thống Mỹ giữa hai ứng viên John McCain của Cộng Hòa và Barack Obama của Dân Chủ. Hơn hai tháng đã qua, đây là lúc chúng ta cập nhật lại xem tình hình đã biến chuyển như thế nào.

Bài "McCain - Obama: Hiệp 1" đăng trên Việt Báo ngày 24 tháng Sáu kết luận rằng lúc đó, ứng viên Cộng Hòa có thể thượng phong. Ông có thể tiếp tục tiến lên, hoặc phải nhường bước cho ứng viên Dân Chủ. Chuyện ấy tùy thuộc vào hai yếu tố có tính cách quyết định: sự hợp tác của bà Hillary Clinton với ứng viên Obama, và kết quả của những nỗ lực về lại bản đồ chính trị của cả hai phe Cộng Hòa và Dân Chủ.

Cho đến nay, ngay trước đại hội đảng Dân Chủ tại Denver, tình hình đã biến chuyển có nhiều bất lợi cho ông Obama.

Bà Hillary công khai kêu gọi phe mình đoàn kết với phe Obama để chống lại phe Cộng Hòa. Bà đã hai lần di vận động cho ông Obama, tại Florida và Nevada, là hai nơi bà được ứng hộ rất nhiều. Obama cũng đã có dịp nói chuyện với cựu tổng thống Bill Clinton và được ông này hứa sẽ làm bất cứ điều gì cần thiết để giúp Obama đánh bại McCain.

Một bức tranh đoàn kết đẹp đẽ lầm. Chi tiết đó lại chỉ là những trò "màn tường" không che mắt được ai. Hai ông bà Clinton chưa bao giờ và cũng sẽ không bao giờ hò hỉ hậu thuẫn cho Obama. Đó là sự thật đã được xác nhận rõ ràng. Lời kêu gọi đoàn kết của hai ông bà chỉ là hành động giả dối rõ ràng.

Cho đến nay, ngoài hai lần bà Clinton ra mắt trước công chúng tại Florida và Nevada, thi bà đã không làm gì khác. Ông chồng còn tệ hơn, chưa cất một ngón tay lên để tiếp sức cho Obama.

Nếu như hai ông bà Clinton không làm gì thì còn đỡ. Đằng này, hai ông bà đã không bỏ lỡ dịp khêu giờ lái Obama.

Bill Clinton khi được hỏi Obama có sẵn sàng với trách nhiệm tổng thống chưa thì ông trả lời ấm ức "thật ra không ai có thể nói mình sẵn sàng làm tổng thống ngay từ đầu". Nôm na ra là "không", Obama chưa đủ kinh nghiệm và hiểu biết.

Công bằng mà nói thì ông bà Clinton không hò hỉ hợp tác thật, nhưng cũng vì ông Obama lại chẳng sốt sắng gì lầm. Có tin đồn hai bên đồng ý hợp tác có điều kiện. Ông bà Clinton sẽ di vận động cho Obama, ngược lại Obama sẽ giúp yên gop tiền để bà trả nợ. Bà tổ chức một buổi gặp mặt để giới thiệu Obama cho các mạnh thường quân của mình. Ngược lại, bà chẳng thấy Obama làm gì giúp mình. Bà còn thiếu nợ trên hai chục triệu, nhưng từ ngày rút lui cho đến nay, bà chỉ mới yên gop được hơn một triệu trong khi Obama thu được hơn năm chục triệu.

Phê Clinton cũng yêu sách đòi đại hội đảng Dân Chủ phải chia cả hai ông bà phải được đọc diễn văn vào hai buổi tối ngày thứ hai và thứ ba của đại hội. Diễn văn đọc buổi tối là những diễn văn được trực tiếp truyền hình cho cả nước. Bài diễn văn của bà Hillary sẽ được phụ họa bằng một khúc phim ca tụng cuộc đời của bà, do chính bà thực hiện. Họ cũng đòi tổ chức đầu phiếu vòng đầu có tên của bà Hillary rõ ràng. Ý của bà hiển nhiên là chứng minh mình được hậu thuẫn rất mạnh trong đảng qua số phiếu trong các cuộc bầu sơ bộ, và bà chỉ thua Obama vì những lá phiếu của các chức sắc của đảng, đã về hùa với Obama. Nếu sau này Obama lỡ như thua McCain - điều mà bà tin chắc- bà sẽ có dịp nhắc lại sự sai lầm tập thể của các chức sắc của đảng. Và khi bà ra tranh cử vào năm 2012, không ai còn dám cản nữa.

Sau khi Obama chọn thượng nghị sĩ Joe Biden làm ứng viên phó tổng thống thì cái hổ dĩ nhiên chỉ sâu hơn thôi. Trong ký túc, khi đã biết ông McCain sẽ chọn ai đứng chung liên danh thì minh có thể phản tách rõ ràng hơn. Nhưng, ngay trước ngày Đại hội, người ta thấy đảng Dân Chủ chưa thực sự đoàn kết.

Việc hai ứng viên có vể lại bản đồ chính trị cho thấy cả hai ông Obama và McCain hình như không tiến được bước nào. Bản đồ chính trị Mỹ vẫn không khác gì thời Bush chạy đua với Gore và Kerry. Những tiểu bang then chốt vòng đai đại hổ vẫn lùng lở y như trước, chưa bao giờ đạt được thắng lợi rõ ràng. Nếu có biến chuyển thì phải nói là đã có biến chuyển có lợi cho ông McCain. Những cuộc thăm dò dư luận tại các tiểu bang "bản lề" ấy đều cho thấy hoặc ông McCain đã thắng ông Obama (Ohio, Indiana, Missouri), hoặc chỉ còn thua khít nút (Pennsylvania, Michigan).

Tóm lại hai yếu tố quyết định được bàn đến trong bài viết trước đều đã có biến chuyển thuận lợi hơn cho ông McCain.

Ngoài các yếu tố ấy, một số biến cố khác cũng đã xảy ra trong vòng hai tháng qua, rõ ràng có chiều hướng bất lợi cho ông Obama.

Trước hết là chuyến đi du lịch Trung Đông và Âu Châu của Obama đã không mang lại được kết quả tích cực nào tại Mỹ. Dân Mỹ từ trước đến giờ vẫn tự coi mình như một thế giới riêng, bất cần thiên hạ. Khi thấy cả Âu Châu ủn ủn hoan hô ông Obama thì có dân trí thức cấp tính và giới truyền thông là cảm thấy vui vẻ. Còn tuyệt đại đa số dân Mỹ thì nhún vai coi như pha, hay có khi còn cảm thấy bức minh nữa, coi như là một sự can thiệp vào chuyện tranh cử nội bộ của Mỹ. Người ta còn nhớ ứng viên John Kerry hồi năm 2004 còn bị chê bai là "Tây quá".

Ông McCain cũng đã khôn khéo biến những tiếng hoan hô Obama của dân Âu Châu thành vũ khí để đánh Obama. Ông tung ra hai quảng cáo. Cái thứ nhất chê Obama chỉ là một thứ thần tượng tiếng tăm nổi như cồn, nhưng đầu óc rỗng tách, theo kiểu ca sĩ khoe bụng Britney Spears và tài từ phim sex Paris Hilton, không có khả năng và tư cách làm tổng thống được. Cái thứ hai nhấn mạnh tính cao ngạo của Obama, tự coi mình hơn cả Moses trong Thánh Kinh, người đã rẽ nước sông Nile để cứu dân Do Thái và mang đến cho nhân loại Mười Điều Răn của Chúa. Hai quảng cáo, tuy hơi có tính diều cợt, nhưng thật sự đã gây ấn tượng bất lợi hết sức sâu sắc trong tâm lý đại chúng Mỹ.

Chuyện quan trọng nữa là sau khi hạ được bà Hillary thì ông Obama bắt đầu chuyển hướng, thay đổi lập trường một cách lộ liễu. Ông di chuyển từ cấp tiến thiên tả qua cấp tiến ôn hòa, có khi còn hơi bảo thủ - ví dụ như chấp nhận việc sở hữu súng - để lấy cảm tình của giới độc lập và Cộng Hòa ôn hòa cởi mở. Việc chuyển hướng này bị phe bảo thủ chê bai, phe độc lập thắc mắc không hiểu lập trường của ông như thế nào, và các đệ tử cấp tiến cực đoan chỉ trích nặng nề là phản bội.

Cuộc khủng hoảng dầu xăng cũng có ảnh hưởng bất lợi cho ông Obama.

Dân chúng Mỹ lo sốt vó khi thấy giá xăng tăng vùn vút và muốn Nhà Nước có hành động. Giải pháp của ông McCain là khanh thêm dầu, trong khi giải pháp của ông Obama là tăng thuế các hàng dầu. Dân Mỹ dù sáng suốt để nhìn thấy rõ dầu là giải pháp hữu hiệu.

Yếu tố nữa có thể nói có tính cách quyết định là cuộc chiến giữa Nga và Georgia.

Ngay sau khi quân Nga vượt biên giới đánh Georgia, ông McCain lập tức lên tiếng mạnh mẽ tố giác cuộc xâm lăng của Nga và đòi hỏi Nga phải rút quân ngay. Ông Obama lúc đó đang nghỉ xơi tại Hạ Uy Di, cũng phải lên tiếng. Ông kêu gọi hai bên bình tĩnh, ngồi lại nói chuyện nhau, dưới sự bảo trợ của Mỹ và Liên Hiệp Âu Châu. Một lập trường tiêu biểu có tính cách xuề xòa vui vẻ cá làng của cấp tiến Dân Chủ. Nhưng lập trường này bị chỉ trích nặng nề ngay lập tức. Thiên hạ đặt câu hỏi một tên vũ phu đe xâm một phụ nữ ra cưỡng hiếp, mà ông Obama kêu gọi hai bên "bình tĩnh, nói chuyện với nhau" được sao? Ngày hôm sau, ông Obama lên tiếng, thay đổi lập trường để chỉ trích Nga ăn hiếp Georgia. Vẫn chưa đủ, vẫn bị chỉ trích. Ông bị bắt buộc phải ra tuyên cáo thứ ba trong vòng ba ngày, dùng thâm từ nặng nề hơn để chỉ trích Nga xâm lăng Georgia.

Nói cách khác, phải mất ba ngày thi ông Obama mới có được lập trường giống như ông McCain. Sự thiếu kinh nghiệm của Obama hiển hiện rõ ràng hơn ban ngày. Mọi người nhớ lại quảng cáo của bà Hillary: nếu như điện thoại reo vào ba giờ sáng vì một biến động khẩn cấp trên thế giới thì ông Obama đã sẵn sàng chưa? Và câu trả lời do chính ông Obama đưa ra là "hoàn toàn chưa".

Đây là điểm yếu lớn nhất của ông Obama, và ông có dịp chứng minh cho mọi người thấy... minh yếu thật khi tuyển lựa ông Biden, một người nói tiếng nhiều kinh nghiệm về các vấn đề quốc tế. Sự chọn lựa càng xác nhận sự yếu thế ấy. Nhưng, nhân vụ ông Obama thông báo quyết định này qua email phổ biến trước cho các ứng hồ viên vào lúc... ba giờ sáng, nhiều nhà bình luận cho là ông muốn trả đũa lại đòn quảng cáo của bà Hillary về tin dữ được loan vào lúc mọi người còn say ngủ!

Cuối cùng, phát đạn ăn huệ cho ông Obama là cuộc tranh luận với ông McCain tại nhà thờ Saddleback của mục sư Rick Warren tại thị xã Lake Forest ở miền Nam California.

Cả hai ông Obama và McCain đều được hỏi cùng một số câu hỏi, nhưng hỏi riêng từng người, không có sự hiện diện của người kia. Cuộc tranh luận được ba đài truyền hình - CNN, FOX, MSNBC - trực tiếp truyền hình cho cả nước. Và mọi người đều có dịp nghe câu trả lời của cả đôi bên, mà không có tranh luận, cãi cọ.

Nhờ đó, mọi người đều được chứng kiến sự khác biệt giữa hai ứng viên.

Trong khi ông McCain trả lời bằng những câu dứt khoát, mạch lạc, với một thái độ thư thái vui vẻ, thì Obama đã nói vòng vo tam quốc, rào trước đón sau, khiến nhiều người không hiểu ông muốn nói gì, trong một tư thế có vẻ căng thẳng, lo ngại. Những câu ông trả lời rõ ràng hơn thì lại là những câu trả lời lả lùng, khiến người nghe thắc mắc thêm chứ không làm sáng tỏ gì.

Trả lời câu hỏi đầu tiên về ba người "hiền" (wise men) mà ông sẽ tham khảo ý kiến khi cần có quyết định quan trọng, ông đã trả lời thứ nhất là bà vợ, vốn hay nói vung vít, thứ nhì là bà ngoại nay đã xấp xỉ chín mươi tuổi, thứ ba là một lão chính khách Dân Chủ và Cộng Hoà trong Quốc hội. Với ông McCain thì thứ nhất là đại tướng Petraeus, tư lệnh chiến trường Trung Đông, thứ nhì là dân biểu da đen John Lewis, một người hùng của dân da đen vì đã từng tranh đấu mạnh mẽ cho bình đẳng da màu, và thứ ba là bà Meg Whitman, một phụ nữ đã thành công lóng lánh trong thương trường, là tổng giám đốc của công ty bán hàng trên internet, eBay. Không cần suy nghĩ lâu làng, người ta cũng thấy câu trả lời nào xứng đáng cho một tổng thốnghorn.

Trả lời một câu hỏi về vấn đề rắc rối nhất "khi nào thì nhân quyền (human rights) bắt đầu" - có nghĩa là khi nào đời sống con người bắt đầu và hậu quả đối với vấn đề phá thai, ông McCain đã trả lời ngắn gọn "khi thụ thai" (at conception), nghĩa là khi bào thai xuất hiện, và như vậy là bào thai đã là con người, và phá thai là giết người. Một câu trả lời dưới khía cạnh không thể rõ ràng hơn, dù đồng ý hay không. Ông Obama thì tránh né, trả lời lỏng lõing, rồi cho là vấn đề triết lý và tôn giáo ở trên tầm mức hiểu biết hay trách nhiệm của ông (above my pay grade). Chẳng những bị chỉ trích vì thiếu rõ ràng, mà ông Obama còn bị chê là thiếu tinh thần trách nhiệm. Chức vụ tổng thống không còn gì cao hơn, và tổng thống không thể nói bất cứ chuyện gì là ở trên mức trách nhiệm của mình được. Báo Mỹ nhắc lại câu nói bất hủ của tổng thống Truman "the buck stops here", ý muốn nói tổng thống chịu trách nhiệm tất cả mọi chuyện, để chê Obama bán cái cho người khác.

Trả lời một câu hỏi về các thẩm phán Tối Cao Pháp Viện, ông Obama chê ông Clarence Thomas, một thẩm phán bảo thủ da đen do TT Bush (cha) bổ nhiệm, là... thiếu tầm vóc và kinh nghiệm. Mọi người nghe cảm thấy hơi... chung hùng. Một người không kinh nghiệm gì như Obama ra tranh cử tổng thống, luôn luôn nhấn mạnh kinh nghiệm không quan trọng bằng khả năng xét đoán, mà lại chê một thẩm phán Tối Cao Pháp Viện với mấy chục năm kinh nghiệm thẩm phán liên bang là thiếu kinh nghiệm!

Trả lời một câu hỏi về quyết định khó khăn nhất trong đời, ông McCain trả lời là quyết định từ chối đề nghị của Việt Cộng phóng thích ông, chấp nhận ở tù để tiếp tục bị tra tấn hành hạ. Ông Obama thì cho quyết định chống cuộc chiến Iraq là khó khăn nhất cho ông. Quyết định của ông McCain khó khăn ai cũng thấy. Quyết định của Obama không ai hiểu khó khăn ở chổ nào. Trong cái xúy Mỹ damn chủ do này, có cả trăm triệu người chống chiến tranh Iraq, khó khăn không哉! Tại sao lại khó khăn cho một chính trị gia đang tranh cử trong một cuộc vận động cấp tốc doanh chiến tranh kinh liệt! Trong tình huống đó, ra tranh cử mà ủng hộ chiến tranh Iraq là không thể, chứ chống chiến tranh thì đương nhiên là là trường phái có nền móng đặc dù.

Cuộc tranh luận đã là một đại họa cho Obama.

Tất cả các khó khăn trên của Obama là có thật. Nhưng lý do quan trọng nhất trong thất bại của ông có lẽ là sự thiếu rõ ràng trong chương trình của ông. Hơn một năm rưỡi đã qua, thiên hạ đã quá nhảm tai với các khẩu hiệu Hy Vọng và Thay Đổi - 48% dân Mỹ chỉ là đã bị nghe quá nhiều về ông Obama - mà vẫn chưa ai rõ cụ thể là ông Obama sẽ làm những gì. Có những vấn đề ông không chịu nói rõ, các vấn đề ông chịu cho biết vẫn chi tiết thì ông lại thay đổi lập trường.

Nói cho ngay, trong thời gian qua, ông McCain cũng gặp nhiều khó khăn. Ông bị chỉ trích là có thái độ tiêu cực, chỉ lo đánh đổi thủ, thiếu tinh thần xây dựng. Ông cũng bị tố là nguy hiểm, quá hiếu chiến với Nga. Được hỏi ông có bao nhiêu nhà, ông trả lời “không biết”, chứng tỏ ông quá già, có nhiều nhà quá trong khi thiền là một nghề mệt mỏi, nhà ông là ông già lâm cảnh triết rát yếu. Nếu tìm hiều kỹ, người ta thấy ông McCain bị hờ vì thù quâach: nếu là nhà do bà vợ Cindy McCain đứng tên, hoặc của quý “không trut” của bà ta thì có kẽ hở”! Nói sai lai bị khai là qian đù sao, như nhiều nhà bình luân đã nhắc khê, ông lỡ mốt có hoi quat nuroc, chẳng hạn như “số nhà của tòi còn thua Nahi sĩ John Ratz”!

Khi thấy xếp minh bị hổ, ban tranh cử của McCain lật đập phán đòn để chữa lửa, bằng cách chia mủi dùi vào cản nhà trị giá hơn triệu rưỡi mà ông Obama mới mua - với sự giúp đỡ của Tony Rezko, một tài phiệt Chicago đang ngồi tù vì nhiều tội lém nhem tiên bắc. Và họ còn nhồi thêm việc gia đình Obama mới di Hawaii nghỉ hè trong một căn nhà trên một bãi biển riêng, thuê với giá 12.000 đô mỗi tháng.

Hai ông triêu phú đang chỉ trích nhau là... quá!

Dù sao thì so với tình trạng của hai tháng trước, rõ ràng ông Obama đang trên đà tuột dốc nhanh chóng, mặc dù ông đã chi gần 60 triệu đô để vận động nói trong tháng Bảy,嗽 hai số tiền ông McCain chi

Trong khoảng thời gian hai tháng từ tháng Sáu đến tháng Tám, Los Angeles Times cho thấy sự hậu thuẫn của Obama rớt từ 12 điểm hơn McCain, xuống còn hơn 2 điểm. Newsweek xác nhận ông Obama thắng từ 15 điểm, rớt xuống còn thắng có 3 điểm. Theo viên Rasmussen, tỷ lệ thắng của Obama cũng tuột từ 5 điểm xuống còn 1 điểm.

Đáng ghi nhận hơn cả là viên thăm dò dư luận lớn Reuters/Zogby, cho thấy Obama thắng McCain 7 điểm hồi tháng Sáu. Cuối tháng Tám, McCain thắng ngược Obama 5 điểm.

Tính trung bình kết quả tất cả các cuộc thăm dò dư luận cho thấy ông Obama trước đây thắng ông McCain 8 điểm, bây giờ tuột xuống còn có 1 điểm.

Quan trọng hơn nữa, cơ quan truyền thông tổng hợp Real Clear Politics ước tính theo kết quả thăm dò dư luận của từng tiểu bang là McCain hiện đang dẫn đầu với 274 phiếu cử tri đoàn, so với 264 phiếu của Obama. Muốn đắc cử tổng thống cần phải có 270 phiếu.

Tuần này là tuần đăng Dân Chủ hợp đại hội. Các nước sẽ có dịp nghe các chính khách Dân Chủ quảng bá đảng và đả kích phe Cộng Hòa trong không khí phấn khởi của đại hội. Giới truyền thông sẽ rầm rộ tổ chức lễ đăng quang cho tân hoàng đế. Chắc chắn họ sẽ ủng hộ Ông Obama sẽ già tăm.

Nhất là với sự đề cử Joseph Biden làm ứng viên phó tổng thống chung liên danh với ông Obama. Ông Biden là một thương nhân kỳ cựu với 36 năm tại Thương Viên, hiện là chủ tịch Ủy Ban Ngoại Giao Thương Viên.

Thật ra thì cho dù ai khua chiêng cõi trống như nào thì đại hội đồng Dân Chủ cũng chỉ là màn hát xiếc, thiên hạ đi xem rồi đi về, đợi tuần sau đi xem màn xiếc Công Hòa.

Vai trò của phó tổng thống trong cuộc tranh cử cũng chỉ là phụ. Thiên hạ bầu cho tổng thống chứ không bầu phó tổng thống. Nhất là trong trường hợp

Chúng ta sẽ có dịp tìm hiểu thêm về các ứng viên phó tổng thống và cản phát tình hình trong một bài tới (23-8-08).

—E. Winn Chong, D.A. // E. WINN CHONG, D.A. THE OBAMA

Cách đây chi vòn vẹn 18 tháng, ngoài tiểu bang Illinois hầu như chẳng ai biết B

Obama nói lên từ đại hội đảng Dân Chủ mùa hè năm 2004, khi ông đọc bài diễn văn cổ vũ cho ứng viên tổng thống của Dân Chủ năm đó là thượng nghị sĩ John Kerry. Bài diễn văn thật hay khi khiến ông trở nên ngôi sao sáng chói mới mọc của đảng Dân Chủ. Nước Mỹ là nước của thời cơ. Tân thượng nghị sĩ thấy ngôi sao của mình đang sáng chói nên với nỗi lâng cơ hội, nhảy ra tranh cử thượng nghị sĩ tiểu bang Illinois vào cuối năm 2004 và đắc cử ngay. Nhưng chưa hết, cuối năm 2006 tức là vỏn vẹn mới hai năm làm thượng nghị sĩ trong một nhiệm kỳ sáu năm, ông cảm thấy cái ghế thượng nghị sĩ quá nhỏ, lại nhảy ra tranh cử làm đại diện cho Dân Chủ trong cuộc bầu tổng thống Mỹ cuối năm 2008.

卷之三，章第 151-152，頁 111-112，圖 151-152，圖說 151-152

"Vô vọng" vì lúc đó, tất cả mọi người đều nghĩ bà Hillary Clinton sẽ đương nhiên đánh bại bất kỳ ứng viên nào khác trong đảng Dân Chủ.

Võ vong cung vi ông này là người da đen. Trước đây hai lâm tù da đen như các mục sư Jesse Jackson và Al Sharpton đều thất bại hoàn toàn. Các tên tuột lót này còn chẳng dám đấu với anh chàng võ vinh danh này làm anh đc g

Từ tháng Hai năm 2007, mọi người bắt đầu nghe đến tên Barack Obama, mỗi ngày mỗi nhiều. Cái tên đệm "Hussein" được cất kỹ không ai nhắc đến. Trước hết vì tài ăn nói hùng hồn thao túng tuyệt của ông.

Nhưng hờ hững, vì ông không逛街 với một ứng viên nào khác. Ông ra tranh cử tổng thống mà không có một thành tích nào trong quá khứ để chứng tỏ kinh nghiệm. Cũng chẳng đưa ra một chương trình hay kế hoạch gì cụ thể để mọi người biết ông sẽ làm gì. Trên trang web của ông cũng có một số trang trống, dài dài chờ đợi để viết tất cả những chính sách người ta có thể nghĩ tới. Nhưng không ai đọc vì ai cũng biết đó chỉ là một thứ tiểu luận do các học giả thảo ra, toàn là ý kiến chung chung và đẹp nhưng vô nghĩa. Ông tranh cử chỉ dựa trên những bức tranh "hoàn thành" về một tương lai đẹp đẽ, hoà bình, phồn vinh và đoàn kết. Ai mà chẳng muốn vậy?

Chẳng mấy chốc, chỉ ba tháng sau khi các cuộc bầu cử sơ bộ bắt đầu, Obama đã thắng bà Hillary trên mọi phương diện: về số tiền ủng hộ, số cử tri, về số đại biểu, và về số tiểu bang. Ông cũng được sự hậu thuẫn mạnh mẽ của những lãnh tụ lớn trong đảng Dân Chủ.

Sự thành công mang chóng của ông còn là hậu quả của một sự kiện mới trong chính trường Mỹ: ông là một chính khách "bất khả xâm phạm". Trước hết vì ông chẳng có thành tích hay tỷ vết gì để chỉ trich, hay đặt vấn đề. Sau đó, hổ dụng vào ông là bị các đệ tử của ông lập tức la hoảng là "kỳ thị da đen" nên chẳng ai dám hổ hè gì hết.

Nhưng rồi "câu chuyện thần tiên" ("fairy tale", danh từ của Bill Clinton) cũng phải chấm dứt.

Kể từ tháng Ba năm 2008, hơn một năm sau khi cuộc chạy đua bắt đầu, cuộc tranh cử của ứng viên Obama bắt đầu gặp chông gai. Bắt đầu bằng những cơn bão nhỏ:

Bà Michelle Obama, vợ của Obama, trong một cơn say sóng, đứng trước sự hoan hô ầm ĩ của cử tọa, đã nỗi hứng tuyên bố "lần đầu tiên trong đời, tôi cảm thấy hân diện làm công dân Mỹ". Câu chuyện nhỏ phản ánh một cảm hứng nhất thời. Nhưng bị tố là chẳng những đã phủ nhận biệt bao thành công rực rỡ của ván minh Hợp Chúng Quốc trong bốn chục năm qua, lại còn thể hiện một cái nhìn ích kỷ, chỉ "hân diện" khi thấy nước Mỹ hoan hô đức phu quân thôi.

Rồi đến bức hình chụp bà Hillary, ông Richardson, ông Obama và một người nữa đứng dường như đang nghe quốc ca Mỹ. Tất cả mọi người đứng nghiêm chỉnh, đeo tay trên ngực, ngoại trừ Obama đứng đứng đong, buông thõng hai tay, nhìn trời, dường như chẳng thèm để ý đến quốc ca quốc kiếc gì hết. Trong khi mấy người kia có đeo huy hiệu cờ Mỹ thiêng liêng Obama không có gì. Bức hình gây ra hàng loạt đấu khẩu về sự yêu nước, tôn trọng quốc ca quốc kỳ Mỹ của Obama. Ông Obama giải thích lúc đó không phải là hát quốc ca mà chỉ là hát bài America The Beautiful gi đó thôi, không cần phải đeo tay lên ngực. Cờ huy hiệu quốc kỳ Mỹ có đeo hay không chẳng có ý nghĩa gì. Không phải cứ đeo là yêu nước, không đeo là không yêu nước.

Rồi đến chuyện tay tài phiệt đeo bùi cho sự nghiệp chính trị của Obama, Tony Rezko, một người đã yểm trợ tiền cho Obama từ hai chục năm qua, đang bị hầu tòa vì tội lem nhem tham nhũng, mua bán gian lận gì đó. Chuyện chưa ngã ngũ vì tòa chưa tuyên án, và cũng vi quan hệ và vai trò của Obama trong những chuyện lem nhem ấy của Rezko chưa được rõ ràng lắm. Coi như là còn trong vòng nghi vấn, chưa xác định được là có tội.

Tiếp theo là chuyện quan hệ giữa Obama và William Ayers.

Cái ông Ayers này hồi thời chiến tranh Việt Nam cầm đầu một nhóm khủng bố "phản chiến" thân Cộng, có tên là The Weatherman Underground, đặt bom phá Ngũ Giác Đài và một vài nơi khác, gây tử thương cho nhiều người, trong đó có hai cảnh sát viên. Cho đến nay, ông này vẫn tiếp là chưa đánh bom dù, chẳng chửi gì hối hận ăn năn.

Ông Obama nói là chỉ quên biết sơ sơ ông Ayers này tại đại học Chicago là nơi cả hai ông đều là giáo sư. Nhưng thực tế, Obama đã mờ mịt tại nhà của Ayers để mờ mịt sự nghiệp chính trị của mình, ra tranh cử thượng nghị sĩ quốc hội Illinois năm 1996. Cả hai ông Obama và Ayers đều là thành viên Hội Đồng Quản Trị của Quỹ Woods (Woods Foundation, không liên hệ gì đến tay chơi golf Tiger Woods), một tổ chức thiện tài thành lập để giúp sinh viên da đen cấp tiến. Ayers cũng đóng góp tài chính tích cực cho cuộc tranh cử hiện nay của Obama.

Những chuyện trên tuy gây bối rối cho ông Obama, nhưng dù sao cũng chỉ là lùu đạn nhỏ, không cản được cơn lốc Obama. Chỉ giám cương độ cơn lốc một ít.

Cho đến ngày hai trái bom lớn nổ tung.

Trái bom đầu tiên do mục sư Jeremiah Wright tung ra. Ông bị khui đã từng thuộc thành phần kỳ thị quá khích, chuyên đọc những bài giảng sắc mùi chống Mỹ và dán da trắng. Ông tố cáo chính phủ Mỹ cố tình tung ra vi khuẩn AIDS để diệt chủng dân da đen, cho rằng Mỹ ăn bom 9/11 là đáng đời vì lãnh hậu quả của chính sách khủng bố của Mỹ đối với các nước khác (gần đây là đánh Kuwait, xà hơn là thả bom nguyên tử tại Nhật...), ông kêu gọi Chúa trừng phạt Mỹ (God damns America)...

Cả nước Mỹ sững sờ vì ông mục sư này chính là cha tinh thần của Obama từ hơn hai mươi năm qua, người đã từng chủ trì lễ thành hôn của Obama, và làm lễ rửa tội cho hai con của Obama.

Ông Obama với lèn tiếng qua một bài diễn văn về vấn đề này. Ông chỉ trich mục sư Wright chót định, rồi bênh vực ông ta, gọi ông ta là "người trong nhà" (nguyên văn: "he's like family to me"), dỗ lối cho báo chí bóp méo những lời giảng của ông mục sư, và lèn vấn đề qua câu chuyện lớn là vấn đề kỳ thị chung tại Mỹ. Bài diễn văn của ông được báo chí cấp tiến hoan hô như bài diễn văn chính trị quan trọng và hay nhất từ khi tổng thống Lincoln đọc bài diễn văn Gettysburg cách đây một trăm năm chục năm. Báo chí cấp tiến xùm lại bàn về vấn đề kỳ thị của dân da trắng, gia tài của chính sách nô lệ ngày xưa. Và quên đi mục sư Wright, chỉ nhắc lại tội lỗi trong quá khứ của dân da trắng. Kể ra thì ông Obama quả là một tay phu thủy hạng siêu, hoà giải một đại nạn một cách dễ dàng.

Obama tòm tòm đã thoát nạn. Ai ngờ ông mục sư bực mình, phản đòn lại. Ra mắt liên tục tại nhiều cuộc gặp gỡ quan trọng, mục sư Wright lèn tiếng xác nhận lập trường quá khích và những câu giảng này lừa "God damns America" của ông. Không phải báo chí xuyên tạc gì hết. Ông cũng xác nhận những khác biệt căn bản về thế xác như tinh thần giữa dân da trắng và dân da đen, sắc mùi kỳ thị chống da trắng. Ông chọc què dân da trắng không biết nhảy nhót, nhại giọng của các Tổng thống Kennedy và Johnson. Ông ca ngợi lãnh tụ Hồi Giáo quá khích Louis Farrakhan (người chủ trương phái tiêu diệt nước Mỹ) là một vĩ nhân của thế kỷ 20 và 21. Ông cho rằng đang chạm đến ông là đánh cá khói giáo dân da đen. Đã vậy, ông lại còn thông theo một câu, cho rằng Obama bắt buộc phải tố giác ông vì Obama là một chính trị gia (politician), phải nói những gì cần nói.

Đảng Tiên Tri Obama từ trên trời rót xuống thành một chính trị gia tầm thường như bao ngàn chính trị gia khác, với hành động mòn tường giả dối khi cần thiết. Lập luận này cũng hết sức tai hại vì sẽ đánh tan ngay tất cả những lời tự biện hộ của Obama trong quá khứ cũng như tương lai.

Toàn giới truyền thông, dù thân Obama cách mấy, cũng phải đồng loạt kết án ông mục sư quá khích này, khiến Obama bắt buộc phải nặng lời chỉ trich sự phụ. Nhưng lại chỉ làm người ta nhớ lại câu nói của mục sư Wright, Obama là "một chính trị gia phải nói những gì chính trị gia cần nói". Đúng là hà miệng mắc quai.

Cái nan giải của Obama là ông chủ trương đoàn kết tất cả mọi sắc dân không phân biệt trắng, vàng, đen hay nâu. Nhưng quá trình 20 năm làm đệ tử ruột của một mục sư kỳ thị quá khích chỉ chứng tỏ Obama hoặc không thành thật trong chủ trương đoàn kết, hoặc đã chọn lùm xùm phụ trong suốt hai mươi năm. Một người như vậy có thể làm tổng thống được không?

Thêm vào đó, ông cha tinh thần của Obama chống Mỹ như vậy thì thiên hạ có thể nêu vấn đề Obama có chia sẻ quan điểm đó hay không, nhất là khi ông không chịu đeo huy hiệu cờ Mỹ trên áo.

Trái bom thứ hai do chính Obama tung ra. Trong một buổi họp mặt riêng với một nhóm doanh nhân giàu có ủng hộ ông tại San Francisco, ông lèn tiếng cho rằng giới trung lưu Mỹ đang gặp những khó khăn kinh tế, trở nên cay đắng (bitter), phai bám viu (cling to) tôn giáo và súng đạn. Câu nói này bị tiết lộ ra ngoài và ngay sau đó gây nên phản ứng dữ dội trong giới lao động trung lưu Mỹ trắng, đặc biệt là trong giới Công giáo.

Họ bất mãn vì niềm tin thiêng liêng của họ bị biến thành một thứ phao của những người cay đắng, bất mãn sự đời. Khẩu súng đối với dân Mỹ có giá trị đáng quý trọng như cái nhà, cái xe của họ, nay cũng bị coi như một dụng cụ để họ "xì hơi", bớt ấm ức.

Quan trọng hơn nữa, thái độ này bị chỉ trich là có tính cách trích thượng của kẻ thuộc giai cấp trí thức thượng lưu, coi rẻ dân lao động, trung lưu đang vật lộn với cuộc sống hàng ngày.

Dĩ nhiên là bà Hillary cũng như ông McCain đã không bỏ phí thời giờ khoét sâu thêm vết thương, triết để khai thác câu nói này.

Những chông gai của bà Hillary có vẻ như là những chuyện cũ rich của quá khứ, lại có tính cách cá nhân, chỉ phản ánh tham vọng và tinh trá của cá nhân bà, và bà đã loay hoay vượt qua được. Những vấn đề của ông Obama lại là những chuyện mới bị khui, còn nóng hổi, có thể vẫn chưa được khui hết. Đã vậy lại chỉ toàn là những chuyện lớn, đụng chạm đến những vấn đề lớn về chủng tộc (da trắng - da đen) và giai cấp (lao động - trung lưu - trí thức), gây cảm xúc mạnh nơi cử tri, đặc biệt là thành phần lao động da trắng. Mất hậu thuẫn của dân lao động da trắng thì coi như Obama không còn hy vọng vào Tòa Nhà Trắng.

Cho đến nay, các cuộc thăm dò dư luận đều cho thấy ông Obama bị mất hậu thuẫn khá nhiều. Tuy chưa ai dám xác định vì những vụ này mà ông Obama sẽ thua lại bà Hillary, nhưng chiến thắng của bà Hillary đã trở thành chuyện có thể xảy ra, tuy không dễ. Hoặc già, dù ông Obama đã cùi đại diện cho Dân Chủ, chiến thắng của ông đối với đại diện Cộng Hòa McCain trong cuộc bầu cuối cùng tháng Mười Một tới cũng đã trở thành bắp bênh.

Con đường hoan lộ của Obama đã bắt ngòi biến thành hoạn lộ (4-5-08).

Lộ Trình Chông Gai #1: Bà Hillary Clinton

29/04/2008

...McCain làm tổng thống và đến năm 2012, sẽ quá già, và bà Hillary lúc đó ra tranh cử nữa...

Cuộc chạy đua vào Tòa Bạch Ốc bên phía Dân Chủ cho đến giờ đã đi đến bế tắc hoàn toàn sau cuộc bầu sơ bộ tại tiểu bang Pennsylvania. Bà Hillary Clinton đã thắng ông Barack Obama. Nhưng chiến thắng của bà chẳng những không giải quyết gì, mà trái lại còn làm viễn tượng của đảng Dân Chủ thêm tối tăm. Vì cả hai ứng viên Dân Chủ đều ngang ngửa số phiếu và chẳng ai chịu thua ai.

Đây là chuyện không ai ngờ được cách đây một năm khi các cuộc tranh cử sơ bộ bắt đầu.

Khi đó, tất cả mọi người, thuộc mọi khuynh hướng, phe Dân Chủ hay Cộng Hòa, hay độc lập, sau khi thăm dò ý kiến dư luận, tinh xác xuất, nghiên cứu thiên văn địa lý, coi bối bài, bằng đủ cách đều tin chắc bà Hillary Clinton sẽ đại thắng dễ dàng, trở thành đại diện cho đảng Dân Chủ, và sẽ có nhiều hy vọng đánh bại cử tri đại diện cho đảng Cộng Hòa để trở thành người phụ nữ đầu tiên được bầu làm tổng thống Mỹ.

Nhưng, như các cụ ta đã nói, ai tinh gi thi tinh, vẫn không bằng ... trời tinh.

Sự "chưa thành công" - hãy khoan nói tới chữ "thất bại" - của bà Hillary là một đòn đau cho bà, chẳng phải vì bất ngờ không mà vì nghĩ đi nghĩ lại, bà đã thua một cách thật ám ức, vô lý.

Có thể nói bà Hillary đã bỏ cả cuộc đời để chuẩn bị cho cuộc tranh cử này. Như một tác giả đã viết trong một cuốn sách về tiểu sử của bà Hillary, bà đã có một sự ước hẹn với ông chồng từ cách đây hơn hai mươi năm, để hai người giúp đỡ lẫn nhau sao cho cả hai đều sẽ làm tổng thống. Chồng trước vợ sau.

Bà chịu khó tưới cát lát hộ ông chồng tổng thống khi ông này dính líu vào vụ xi-căng-dan với Monica, vì bà ý thức rõ nếu không bênh chồng thì ông sẽ mất ghế tổng thống và bà cũng mất hết hy vọng theo.

Khi Tổng Thống Bill Clinton gần hết nhiệm kỳ thì bà tự chuẩn bị con đường hoan lộc cho mình bằng cách ra tranh cử thượng nghị sĩ tiểu bang New York. Ngay từ đầu bà đã gặp rất nhiều chống đối. Bà không phải là dân New York, tự nhiên muốn mượn tiểu bang này làm bàn đạp, dùng cái ghế thượng nghị sĩ ở đây để leo lên chức tổng thống. Nhưng bà chịu khó nhún nhường đi năn nì i ôi dân New York. Và dân New York cuối cùng cũng chấp nhận bà.

Sau khi đắc cử thượng nghị sĩ, bà đã khâm tốn chấp nhận vai trò "em út", dì theo các thượng nghị sĩ thâm niên hơn để học nghề, mặc dù trước đây những người này vào Tòa Bạch Ốc đều phải cung kính cúi chào đệ nhất phu nhân.

Rồi bà ra tranh cử tổng thống trong đảng Dân Chủ. Với tất cả những chuẩn bị chu đáo, coi như chắc hơn đinh đóng cột. Nhất là khi uy tín của ông chồng bà còn hết sức lớn trong đảng Dân Chủ và trong khối dân lao động và dân da đen, những thành phần chủ lực của đảng.

Ngay đầu tất cả các chương trình, kế hoạch bị dập lợn hết bởi một anh vô danh, chẳng biết ở đâu nhảy ra, chẳng có thành tích gì. Chỉ nhờ cái vỗ miếng, bốc lên ứng viên hàng đầu. Đáng gián hơm nữa, anh này lại là một anh da đen. Chẳng phải gi nhưng cứ tri da đen từ trước đến nay vẫn là thành phần cùi cốt trụ của hai ông bà Clinton, bất ngờ bây giờ có một anh đen ra tranh cử, họ dỗ xô đi bầu cho anh này (hơn 90%), làm bà mất ngay cái đệm tựa quan trọng nhất.

Kiểm điểm lại quá trình tranh cử, người ta nhận thấy bà Hillary không thành công chẳng phải vì mất phiếu da đen không, mà cũng vì khá nhiều yếu tố, một phần vì lỗi của chính bà, một phần vì... số trời.

Cái lỗi, hay nói đúng hơn, cái điểm bất lợi lớn nhất của bà là cái tên Clinton.

Thứ nhất, nước Mỹ là một nước dân chủ. Mà cứ phải nghe mấy cái tên Bush và Clinton mãi từ gần ba mươi năm qua (khi ông Bush cha ra tranh cử tổng thống năm 1979), thành ra có vẻ như hai triều đại của thời phong kiến đang tranh quyền, thay phiên nhau nắm quyền, giống như xưa ta có Trịnh-Nguyễn phân tranh trong mấy trăm năm vậy. Nghe khó chịu quá. Bộ thế giới này hét người rời sao" Ông Bill Richardson, thống đốc New Mexico, một ứng viên tổng thống của Dân Chủ nhưng bị lọt dài, đã phải lên tiếng ám ức than phiền "Bush, Clinton, Bush, Clinton, còn chúng tôi thì sao" ("Bush, Clinton, Bush, Clinton, what about us").

Thứ nhì, cái tên Clinton cũng không phải là cái gi đáng quý ghê gớm. Trái lại, nó chỉ nhắc cho mọi người những cái xi-căng-dan của thời TT Clinton. Các lãnh tụ lớn của đảng Dân Chủ, vì quyền lợi chung của toàn đảng, đã phải cẩn rắng đứng ra bảo vệ Clinton khỏi trở thành phế đế. Nhưng không ai quên được TT Clinton đã làm đảng Dân Chủ bối rối và mất mặt như thế nào trong vụ Monica, cũng như bao vụ lèm nhem khác. Từ chuyện lớn như nhận tiền "yểm trợ" của các tay lái buôn chính trị gốc Hoa, đến chuyện nhỏ như khi hết nhiệm kỳ thi "kiêng nhầm" hàng loạt đồ đặc trong Tòa Bạch Ốc về nhà riêng (sau đó phải trả lại). Các lãnh tụ lớn này lò ngai phe bảo thủ Cộng Hòa và báo chí sẽ lại bới móc những chuyện bê bát ấy. Chưa nói đến chuyện ân xá hàng loạt những tội phạm đã là "ân nhân" của ông bà trong vai giờ trước khi mãn nhiệm tổng thống.

Thứ ba, TT Clinton là người có chủ trương áp dụng một chính sách nước kiệu "chân vạc" (triangulation), tự đặt mình trong thế độc lập đối với đảng Dân Chủ, tạo nên thế chân vạc với ba chân là đảng Dân Chủ, đảng Cộng Hòa, và tổng thống.

Ông áp dụng những chính sách tương đối ôn hòa, không quá cấp tiến, do đó đã làm mất cảm tình của nhóm cấp tiến cực đoan trong đảng Dân Chủ. Cho đến bây giờ, họ vẫn ghét nhau, và lại còn nghĩ ngờ bà Hillary sẽ tiếp tục chính sách "phản đảng" này. Hầu hết là các lãnh tụ cấp tiến của Dân Chủ đều nhảy ra công khai hậu thuẫn cho Obama. Chẳng hạn như các thượng nghị sĩ Ted Kennedy, John Kerry ... Ngay cả cựu tổng thống Carter, cựu phó tổng thống Al Gore, chủ tịch đảng Howard Dean, và chủ tịch Hạ Viện là bà Nancy Pelosi cũng nghiêng về phía Obama, tuy chưa đến độ công khai lên tiếng hậu thuẫn.

Ngoài những yếu tố ấy, chính Hillary cũng đã gây ra những lỗi lầm to lớn. Ở nơi bà, người ta thấy hình ảnh một người đàn bà nhiều tham vọng, cứng rắn, thủ đoạn, sẵn sàng làm và nói bất cứ gì (kể cả nói láo), khóc và cười bất cứ lúc nào, để đạt được mục tiêu. Có người đã vận vay tên của bà từ Hillary qua Hitler để nhắc nhở lại hình ảnh một Hitler của Đức Quốc Xã!

Bà lớn tiếng đánh bóng quá trình và kinh nghiệm chính trị của mình, nhưng trên thực tế, bà chưa dè nghị được một dự luật nào trong hơn tám năm làm thượng nghị sĩ. Tuy nhiên tất cả những yếu tố này các đảng viên Dân Chủ đều đã biết từ trước mà hình như vẫn sẵn sàng bỏ qua, chấp nhận bà.

Cho đến ngày bà đụng độ với Obama.

Ông Obama này là tất cả những gì trái ngược lại với Hillary. Ông không phải là một bà già da tráng, mà là một ông trung niên da đen. Ông là một người không có quá khứ, không có ty vết (thật ra là có vài vấn đề, mãi gần đây mới lộ ra), khác với bà Hillary đầy những chuyện lòn xòn. Ông có cái tên lạ lùng không giống như cái tên Clinton nghe phát chân rời. Ông là một người có vẻ rất tự nhiên, không phải là một tài tử xi-nê-ma mà tất cả các hành động, cách đi đứng, giơ tay vẫy chào, cười nói, đều có đạo diễn sắp xếp trước như bà Hillary. Ông không phải chỉ suốt ngày đọc diễn văn soạn sẵn nhảm chán, mà chuyên môn xuất khẩu thành... khẩu hiệu hết sức sống động. Ông Obama nhầm vào thành phần trí thức cấp tiến có tiền và giới trẻ của các gia đình trung lưu có học, trong khi bà Hillary thì vẫn lo nán giờ lao động nghèo và các bà da tráng. Obama được bảo chí cấp tiến tung hô ngất trời như là một tân giáo chủ của đạo Cấp Tiến, trong khi bà Hillary thì bị chê là đồ cổ. Ông tranh cử với một bức họa tươi đẹp về tương lai, trong khi bà Hillary thì lo thổi phồng quá khứ của mình, phản trần giải thích, và "khêu chán" địch thủ, theo đúng truyền thống chiến tranh chính trị cổ điển Mỹ.

Dân Mỹ, là cái dân thích phiếu lưu, thích cái mới lạ, hay cá tin, dể dìu, lại bị dập lợn cảm là dân kỳ thị, nên dã ào ào bay về phía ông Obama, cũng giống như các con thiêu thân bay vào bóng đèn, mà chẳng ai can nỗi.

Ra quân đụng độ trận đấu tại Iowa, một tiểu bang thành trì của mình, bà Hillary bất ngờ bị thua xiêng liêng. Như người ta thường nói "khinh địch là mắc địch".

Ra quân lần thứ hai, bà rút tua bài học, đổi chiến thuật, ra trước ống kính truyền hình khóc lóc để lấy cảm tình của các bà xòn xòn. Quá nhiên có tác dụng và bà thắng tại New Hampshire.

Ra quân lần thứ ba tại South Carolina, là một tiểu bang với thành phần cử tri da đen đông đảo, bà lại đổi chiến thuật. Cho ông chồng, đã từng được sự ái mộ của dân da đen và được gọi là "tổng thống da đen đầu tiên", cùng bà xuất quân dù dỗ cù tri da đen. Chẳng may, hai ông bà nhảy ra tuyên bố lóng nhảng dụng chạm đến thần tượng của dân da đen, mục sư Martin Luther King, và làm mất lòng nên mất luôn hết phiếu của dân da đen kể từ đó.

Thế rồi đến ngày Thứ Ba Hồng Thúy, 5 Tháng 2, bà đã tường như sắp sửa thu dọn chiến trường sau khi đại thắng. Nhưng bất ngờ nữa, bà thắng tại một số ít tiểu bang lớn, mà thua Obama tại hàng loạt các bang nhỏ có nhiều dân da đen hay nhiều thành phần tri thức cấp tiến.

Sau ngày hồng thủy này là một chuỗi dài động đất: Bà thua liền tù tì tại mười hai tiểu bang lớn nhỏ. Chỉ vi trước đó đã quá ý vào thắng lợi trong ngày Thứ Ba Hồng Thúy nên chẳng có kế hoạch gì và cũng chẳng có chương trình vận động nào cho những cuộc bầu sơ bộ tiếp nối. Hiển nhiên bà Hillary đã quá cá tin ngày Thứ Ba này sẽ là ngày đăng quang của mình.

Sau một thời gian tĩnh dưỡng, chỉnh đốn kế hoạch, sa thải nhân viên cao cấp, tấn công Obama, bà giành được thắng lợi lại tại Texas, Ohio, và Pennsylvania. Nhưng thắng lợi quá nhỏ mà cũng quá muộn.

Người ta đếm số phiếu cử tri và số ghế đại biểu thi thấy bà đã hoàn toàn vô vọng nếu không vận động được sự hậu thuẫn của các "siêu đại biểu".

Trong vụ ghế đại biểu này, người ta lại thấy thêm một lý do khiến bà Hillary thua một cách vô lý. Đó là cách tổ chức bầu sơ bộ hết sức phức tạp và kỳ lạ của đảng Dân Chủ, đưa đến nhiều tình trạng tréo cẳng ngỗng.

Như ở Iowa, cả tiểu bang có mấy triệu dân, chỉ có vài ngàn người chịu khó lặn lội bão tuyệt tham dự các buổi họp thảo luận rồi bầu theo nhóm (caucus), một số lớn những người này là sinh viên "du học" từ các tiểu bang khác đến. Do sự vận động của Obama, họ từ các tiểu bang lân cận như Illinois (tiểu bang nhà của Obama) chạy qua ghi tên đại vào một trường học nào đó, ví dụ như một trường huấn nghệ hay một trường công đồng (community college), và sau đó với cái thẻ "sinh viên cư trú" (resident students) tại Iowa, có quyền đi bầu liền, theo luật của tiểu bang Iowa. Họ rủ nhau đi bầu hàng loạt cho Obama, khiến Obama bất ngờ thắng tại đây.

Bầu xong thi họ về lại tiểu bang nhà của họ!

Hay tại tiểu bang Texas với một hình thức bầu bán rắc rối nhất, đưa đến tình trạng dù bà Hillary hơn Obama cả trăm ngàn phiếu cử tri lại vẫn thua số ghế đại biểu. Trường hợp Nevada cũng tương tự: bà Hillary thắng phiếu cử tri mà lại được ít đại biểu hơn.

Hay tại Florida và Michigan là những tiểu bang lớn mà Hillary thắng lớn nhưng lại không có được một đại biểu, vì cơ sở đảng tại địa phương vi phạm luật lệ đảng, bị trừng phạt không cho cử đại diện bỏ phiếu tại đại hội đảng.

Bà Hillary than phiền về những bất công trên. Nhưng đó là những quy luật tranh cử đã có từ trước, áp dụng đồng đều cho tất cả các ứng viên. Nếu bà là người nhiều kinh nghiệm chính trường thi sao lại không biết "lèo lái" những luật chơi đó để phải thua tay mẹ Obama"

Hiện giờ thi bà chỉ còn hy vọng nới các chính trị gia lão thành, các "siêu đại biểu". Nhưng họ lại toàn là những người rất thính mũi và rất chăm chú bảo vệ tương lai chính trị của họ. Họ nhìn vào những con số và bắt đầu sang ngang, nhảy qua thuyền của Obama.

Dù vậy, hiển nhiên là bà Hillary cho đến nay chẳng hề có ý định bỏ cuộc. Đã có dư luận cho là, tuy bịt sê thua Obama, bà vẫn tiếp tục tranh cử, đánh Obama tận tinh, hy vọng sẽ làm Obama bị thương nặng và sẽ thua ứng viên Cộng Hòa John McCain vào tháng Mười Một này. McCain làm tổng thống và đến năm 2012, sẽ quá già, và bà Hillary lúc đó ra tranh cử nữa và sẽ có nhiều hy vọng thắng hơn.

Dù sao thì bà Hillary không phải là người duy nhất gặp chông gai trong cuộc chạy đua vào Tòa Bạch Ốc. Cả hai ông Obama và McCain cũng vất và không kém. Chúng ta sẽ có dịp làm thầy bàn về hai ông này trong những dịp tới (27-4-08).

Hiện Tượng Obama

11/01/2008

...thượng nghị sĩ liên bang, tức là chỉ là chuyên viên... đấu khẩu...

Các cuộc tranh cử sơ bộ đã chính thức bắt đầu qua hai cuộc bầu cử tại hai tiểu bang Iowa và New Hampshire. Cả hai cuộc bầu đều mang lại bất ngờ cho cả hai chính đảng Dân Chủ và Cộng Hòa.

Bên Cộng Hòa thì ứng viên đứng đầu tại hai tiểu bang này trong các cuộc thăm dò dư luận từ trước đến nay là cựu thống đốc Mitt Romney đã bị thua cả hai lần, thua cựu thống đốc Mike Huckabee tại Iowa, và thượng nghị sĩ John McCain tại New Hampshire.

Giữa hai cuộc bầu là cuộc tranh cử sơ bộ tại Wyoming mà ít người để ý. Ông Romney "độc diễn" và thắng tại đây. Kết quả là cuộc tranh cử bên Cộng Hòa ngày càng rối rắm, với bốn ứng viên vẫn còn ngang ngửa với nhau, mỗi người hùng cứ một nơi.

Bên Dân Chủ, sự bất ngờ càng lớn hơn nữa khi thượng nghị sĩ Barack Obama hạ bà thượng nghị sĩ Hillary Clinton quá dễ dàng không ai có thể tưởng tượng được tại Iowa và chỉ thua sát nút bà Hillary tại New Hampshire (sau khi Obama thắng tại Iowa, truyền thông "thổi" ông này lên mây xanh và tiên đoán ông sẽ đe dọa bà Hillary tại New Hampshire).

Chiến thắng của ông Obama chưa có tính cách quyết định vì đây chỉ mới là hai tiểu bang. Còn tới 48 tiểu bang nữa. Nhưng hiển nhiên những thắng lợi này đã thay đổi hoàn toàn cuộc diễn của cuộc tranh cử tổng thống Mỹ. Không ai còn có thể coi thường ông Obama là vô vọng.

Đây là một hiện tượng quan trọng trong chính trị Mỹ mà chúng ta cũng nên xét kỹ càng hơn, để thử tìm hiểu xem tại sao ông Obama đã thắng.

Thượng nghị sĩ Barack Hussein Obama bắt đầu cuộc hành trình tranh cử tổng thống Mỹ một cách vất vả, trong những điều kiện khó khăn nhất.

Ông là người lai da đen, tranh cử trong một nước mà dân da đen chỉ có khoảng 10%. Tên của ông vừa khó đọc vừa nghe chẳng có vẻ Mỹ gì hết. Đã vậy lại có cái Hussein nằm giữa, nghe sao giống như tên mấy ông Hồi giáo cuồng tín. Ông cũng là một người tương đối trẻ, mới 46 tuổi. Nhưng quan trọng hơn thế, ông là người chẳng có kinh nghiệm chính trị gì đáng kể, hay một thành quả chính trị nào có ấn tượng cá.

Ông làm thượng nghị sĩ tại tiểu bang Illinois mới có tám năm trong thăm lặng vì chẳng làm gì xuất sắc hay nổi bật hết. Sau đó thì đắc cử thượng nghị sĩ liên bang, cho đến nay là ba năm. Năm đầu mắc bận học nghề, học thủ tục mánh mung trong hậu trường quốc hội, tìm hiểu về các vấn đề thường được biểu quyết tại quốc hội cấp liên bang, họ thiết lập quan hệ với các đồng nghiệp, các đối thủ, các tổ chức thế lực, v.v.v. Năm thứ hai, lập tinh biểu quyết được vài điều luật nhẹ nhàng. Năm thứ ba thì đã toàn thời bận tranh cử tổng thống rồi.

Ông Obama thật sự không phải "dđen" mà cũng chẳng phải "trắng", mà là ... "xanh lè", như trái cây xanh chưa chín, ăn vào không chát thì cũng chua.

Vì không có quá khứ nên ông Obama bắt buộc phải tranh cử dựa trên tương lai. Hoàn toàn dựa trên hứa hẹn và hy vọng vào tương lai. Trên cẩn bản, ông hứa hẹn ba chuyện: thay đổi, đoàn kết, và khả năng xít đoán.

THAY ĐỔI

Theo ông Obama, tất cả những gì Bush đã, đang, và sẽ làm, hay ngay cả những chuyện TT Bill Clinton (ý ông Obama là nhầm vào đối thủ là bà Hillary Clinton) đã làm đều sai và hỏng. Do đó phải thay đổi hết, từ ngọn đến gốc. Và chỉ có một người mới, không kinh nghiệm, không có dính líu gì với quá khứ mới thực hiện được những thay đổi cần thiết. Đó là lời khẳng định của ông Obama. Nếu ông đắc cử tổng thống thì tất nhiên chúng ta thành tâm cầu xin ông thực hiện được những thay đổi tốt đẹp nhất.

Tuy nhiên quá khứ đã chứng minh đây không phải là chuyện dễ.

Trước đây, TT Jimmy Carter đã hứa thay đổi y chang như vậy. Dân Mỹ sau khi đã quá chán ghét Nixon, đặt mọi hy vọng vào những thay đổi do ông Carter hứa hẹn. Kết quả ta thấy là những thay đổi của Carter đã đưa ông vào sùi sả như một thảm họa lịch sử, với những thành tích như kinh tế sa sút nhất, thất nghiệp cao nhất, lãi suất cao nhất, chính phủ Mỹ hoàn toàn bất lực nhìn Nga xâm chiếm Afghanistan (Carter, một TT chống chiến tranh, "phản ứng" bằng cách tẩy chay không cho lực sĩ Mỹ tham gia Thế Vận Hội năm đó được tổ chức tại Mac Tú Khoa, chỉ khiến Nga lãnh thêm một lò huy chương!).

Tệ hơn nữa, Mỹ bơ tay nhìn Iran bắt giữ cả tòa đại sứ Mỹ làm con tin trong 15 tháng, sau khi thử đột kích vào Iran nhưng bị thất bại (quân đội Mỹ gửi một toán quân đến giải cứu, nhưng vừa đến Iran thì bị chi tiêu trực thăng chở lính dám vào nhau, rót cháy tan tành, phải gửi trực thăng khác đến cứu chạy, tất cả xảy ra trước khi quân Iran hay biết và phản ứng!). TT chủ hòa Carter đã "thay đổi" quân đội Mỹ thành một đội quân "bất chiến tự nhiên bại". TT Carter cũng bơ tay đứng nhìn Fidel Castro phế thai qua tiểu bang Florida hàng ngàn tù phạm trộm cướp và bệnh nhân tâm thần mà không biết phải phản ứng như thế nào.

Ông Carter trước khi làm tổng thống đã từng làm thống đốc Georgia, dù sao cũng nhiều kinh nghiệm thực tiễn hơn ông Obama bây giờ.

ĐOÀN KẾT

Ông Obama hô hào hai đảng Dân Chủ và Cộng Hòa hãy vì quyền lợi lợi ích của đất nước mà ngưng chửi nhau và ngồi chung với nhau để giải quyết những vấn đề của đất nước. Đây không phải là lần đầu tiên các chính khách Mỹ hô hào "đoàn kết" giữa Dân Chủ, Cộng Hòa để làm chuyện lớn cho quốc gia. Nhưng dĩ nhiên còn köh thực hiện hơn thực hiện những "thay đổi".

Trên cẩn bản, những khác biệt giữa Dân Chủ và Cộng Hòa quá lớn trong dù mọi vấn đề có tầm vóc quốc gia, từ kinh tế đến thuế khoá, y tế, giáo dục, an sinh, quốc phòng, ngoại giao, quân sự..., köh mà có thể có được một sự đoàn kết giữa hai chính đảng.

Thực tế cho thấy, TT Bush, đã nổi tiếng là một thống đốc dung hòa, có khả năng làm việc chung với các lãnh tụ Dân Chủ trong tiểu bang Texas, nhưng khi làm tổng thống thì không dung hòa được gì cả và sau vài năm thì đã bị chỉ trích là một tổng thống chia rẽ nhất. Những "chuyện nhỏ" ở tầm mức tiểu bang thi có nhiều hy vọng dung hòa, chử vào mức quốc gia, thi dung hòa là chuyện không tưởng. Đoàn kết chỉ là một thứ bánh vẽ không bao giờ có thể có được. Ví dụ điển hình: Dân Chủ chủ trương cho phá thai trong khi Cộng Hòa chống phá thai. Làm sao dung hòa và đoàn kết?

Điều mâu thuẫn lớn trong lời kêu gọi của ông Obama: trong khi kêu gọi hai chính đảng đoàn kết và ngưng chửi nhau, thì ông lại cũng là ứng viên luôn luôn công kích TT Bush mạnh mẽ và gay gắt nhất. Trong chính trị, lời nói và việc làm ít khi đi đôi với nhau.

KHẢ NĂNG XÉT ĐOÁN

Ông Obama nhận ra không có nhiều kinh nghiệm, nhưng quá quyết ông có khả năng xét đoán (judgment) hơn người. Bằng chứng là ông đã từng sáng suốt chống chiến tranh Iraq ngay từ đầu, khi còn là nghị sĩ của tiểu bang Illinois. Trong khi các dân biểu và nghị sĩ đầy kinh nghiệm ở Washington bỏ phiếu cho phép Bush đánh Iraq, thi Obama, lúc đó tuy chưa là thượng nghị sĩ liên bang nên không tham gia biểu quyết tại quốc hội, nhưng đã công khai lên tiếng chống cuộc chiến Iraq. Chi vì ông đã nhìn thấy rõ đây là một cuộc chiến sai lầm, với những hậu quả cực kỳ tai hại cho nước Mỹ.

Thực ra, đây có lẽ là một bằng chứng cụ thể nhất về sự thiếu lương thiện của một chính trị gia.

Ông Obama thực sự có lên tiếng chống chiến tranh Iraq năm 2002 khi ông còn là thượng nghị sĩ Illinois. Nhưng ông chống chiến tranh đó trong một hoàn cảnh và môi trường hoàn toàn khác, vì những lý do hoàn toàn khác. Chắc chắn không phải vì "ông đã nhìn rõ đây là một cuộc chiến sai lầm, với những hậu quả cực kỳ tai hại cho Mỹ".

Ông Obama là một nghị sĩ da đen, đắc cử phần lớn do phiếu của dân da đen và dân nghèo của tiểu bang Illinois. Trong khi đó, quân đội Mỹ hiện nay là một quân đội tinh nguyện. Vì tính cách tinh nguyện nên phần lớn quân nhân là thành phần thiểu số da đen, các dân thiểu số hay dân Mỹ trắng nghèo, dũng linh phần lớn vì những quyền lợi vật chất mà quân đội dành cho họ. Bởi vậy họ cũng là thành phần chịu những thiệt hại chiến tranh nặng nề nhất, nên đại biểu dân cử của họ thường chống chiến tranh mạnh mẽ nhất.

Ông Obama bắt buộc phải chống chiến tranh theo những người đã bỏ phiếu cho ông. Ủng hộ chiến tranh là hành động tự sát chính trị trong môi trường đó. Ông chống chiến tranh Iraq chỉ vì quyền lợi cá nhân trước mắt, chẳng liên quan gì đến khả năng xét đoán sự tai hại lâu dài cho nước Mỹ.

Khi lên làm thượng nghị sĩ liên bang thì tầm vóc nhìn của các thượng nghị sĩ phải mở rộng ra. Lúc đó thì ông Obama thay đổi lập trường. Năm 2004, khi được hỏi nếu ông phải biểu quyết về cuộc chiến Iraq thì ông sẽ bỏ phiếu như thế nào. Ông Obama trả lời "không biết, vì không đủ yếu tố quyết định". Sau đó, ông đã bỏ phiếu ba lần (2004-2005-2006) chấp nhận những kinh phí chiến tranh không lồ do TT Bush xin.

Nhưng khi ra tranh cử tổng thống năm 2007 thì ông ta lại quên hết những lời nói và hành động trong ba năm qua, để chỉ nhắc lại câu nói chống chiến tranh của năm 2002, rồi lần đầu tiên bỏ phiếu chống ngân sách chiến tranh Iraq.

Thái độ bất nhất của Obama được giới truyền thông coi là "quên" đi, nhưng bị cựu TT Clinton mạnh mẽ nhắc nhở lại. Dĩ nhiên là ông Clinton cần kiếm phiếu cho bà vợ, nhưng cái bất nhất của ông Obama vẫn là sự thật.

Chẳng những ông Obama chỉ hứa hẹn "hy vọng" bánh vẽ như trên đã bàn, ông còn có nhiều khuyết điểm nghiêm trọng nữa. Đặc biệt là lập trường hình như thiếu trách nhiệm trong vụ Iraq: ông chủ trương rút quân Mỹ về ngay và vội hối mà không cần biết hậu quả cho Iraq và cho nền an ninh Mỹ sẽ ra sao.

Cá sự nghiệp chính trị của ông chỉ gồm có 8 năm làm nghị sĩ tiểu bang Illinois và 3 năm thượng nghị sĩ liên bang, tức là chỉ là chuyên viên... đấu khẩu. Khác với thống đốc là một trách nhiệm cần có quyết định và hành động cụ thể hàng ngày chẳng hạn, một nghị sĩ suốt đời chỉ nói miệng, đấu lý, tranh luận mà thôi. Một điều luật có làm ra cũng là công trình của cả trăm dân biểu và nghị sĩ, chứ chẳng phải là tác phẩm của một người nào.

Quan trọng hơn nữa, tuy ông nói rất nhiều và rất hay, nhưng cho đến nay vẫn không ai biết rõ chi tiết các chương trình, kế hoạch, và hy vọng vĩ đại và mù mờ của ông.

Sự thành công lật lùng của ông Obama chỉ có thể được giải thích bằng hai hiện tượng:

- Một thứ mặc cảm kỳ thị chủng tộc của dân trí thức cấp tiến da trắng, từ các đại học đến giới truyền thông, bây giờ đang cố thổi phồng ông da đen Obama để chứng minh cho chính mình và cho thế giới là mình không kỳ thị da màu.

- Một phản ứng chống bà Hillary của nhiều đảng viên Dân Chủ, vì ghét bà hay vì lo sợ bà sẽ bị thua phe Cộng Hòa trong cuộc bầu cử tổng thống tháng Mười Một tới.

Tuy ông Obama đã bị thua bà Hillary tại New Hampshire, cũng như còn thua xa tại các tiểu bang lớn như Florida, Texas, New York, New Jersey, California,..., chiến thắng của ông tại Iowa cũng như việc ông nhảy lên hạng nhì, đánh bại các thượng nghị sĩ già dặn kinh nghiệm như Edwards, Biden, Dodd nêu lên cái oái ăm của chính trị Mỹ.

Trách nhiệm tổng thống Hoa Kỳ là trách nhiệm quan trọng nhất thế giới, nắm quyền sinh sát cả nhân loại trong tay. Vậy mà không ít dân Mỹ, hay ít nhất dân Mỹ tại Iowa và giới trí thức và truyền thông cấp tiến, sẵn sàng trao trách nhiệm đó cho một người với một quá trình trắng tinh, chỉ có một cái tài duy nhất là nói nhiều, nói hay, và hứa hẹn giỏi.

Dường như đó thật sự là tiêu chuẩn quan trọng nhất đối với một số lớn dân Mỹ. Chẳng trách tại sao bên Cộng Hòa, ông Huckabee cũng được nhiều phiếu nhất tại Iowa. Ông này cũng chẳng có gì đáng nói trong quá trình, nhưng cũng có tài nói nhiều và nói hay vi trước đây đã từng là một nhà truyền giáo Cơ Đốc!

10-1-08

Những Oái ăm Của Chính Trị Mỹ – Hồi II

19/05/2007

...Chính trị gia là những người thường nói những chuyện "coi dzậy mà hổng biết có phải dzậy không", nhất là trong mùa bầu cử...

Phi lý: Với quan niệm "mỗi lá phiếu là một viên gạch xây dựng... bức tường bảo vệ quyền lợi phe nhóm", chúng ta nên tham gia vào sinh hoạt chính trị Mỹ - là nơi mà quyền lợi chúng ta đang tọa lạc - bằng cách đi bầu, và đi bầu trong sự hiểu biết, ít nhất là đại khái, về chuyện đi bầu cái gì và cho ai.

Trong mục này, người viết sẽ cố gắng "phân tích" vài chuyện bên lề của vài ứng viên chính. Chỉ là chuyện "bàn ra" nói lên những oái ăm của chính trị Mỹ thôi, chứ không nhằm mục đích đả phá hay cố vỗ béo cùi ông bà nào hết. "Bàn ra" mà góp phần xây dựng dân chủ thì cũng là tốt thôi, còn hơn là phái vào ra Iraq!

Theo đúng kiểu phân bia của Mỹ, người viết xin xác nhận lập trường thể hiện trong những bài này chỉ là quan điểm cá nhân, không có sự đồng ý công khai hay ngầm ngầm của Việt Báo.

*

Cuộc chạy đua vào Tòa Nhà Trắng Mỹ bước vào tháng thứ ba (kể từ tháng 2/2007 là tháng các ứng viên bắt đầu lần lượt công bố nhập cuộc).

Càng ngày càng hăng say dù còn khoảng 18 tháng nữa mới có bầu cử. Điều này thế nào cũng có vài ứng viên kiệt sức sớm. Cũng chẳng phải là một mất mát quan trọng cho lắm vì hiện nay đã có gần hai ứng viên, chưa kể ít nhất ba hay bốn ông vẫn đang tháp thòi cần nhắc ở ngoài.

Và cũng càng ngày càng hấp dẫn vì càng... lời ra nhiều chuyện... oái ăm!

Dưới đây là một vài mẩu chuyện vui cống hiến quý độc giả.

Câu chuyện ông Obama.

Thượng Nghị Sĩ Obama của đảng Dân Chủ nổi tiếng nhờ tài ăn nói thao thao bất tận, mặc dù chưa có chương trình gì cụ thể hết. Mỗi lần được hỏi về chi tiết một chương trình nào đó thì ông Obama mau mắn tuyên bố "chúng tôi đang nghiên cứu và đúc kết, sẽ công bố trong nay mai".

Binh thường người ta tranh cử với một chương trình, đại khái như là có một món hàng rồi ra đường quảng cáo món hàng kiếm người mua. Ông Obama thì hơi khác. Ông ra đường, dòm ngó xem người ta muốn mua gì rồi quảng cáo rầm rộ ngay là mình có món hàng đó, rồi vè nhè kho kiểm món hàng đó sau. Thế mà cũng có nhiều người đưa tiền trước cho ông Obama ngay (nội trong ba tháng đầu năm 2007, ông đã thu được đầu tư chục triệu đô), chẳng cần biết ông này có hàng gì, tốt hay xấu! Không oái ăm thì là gì!

Nhất là thính thoảng ông này lại bị bắt quả tang... quảng cáo hơi quá trớn!

Một ngày sau một cơn bão lốc tàn phá một tỉnh nhỏ ở Kansas, ông dõng dạc la hoảng "hơn 10.000 người bị bão làm chết và cả một thành phố bị xóa khỏi bản đồ", và ông dĩ nhiên tiếp theo "vi Bush mang hết máy móc dụng cụ cấp cứu qua Iraq rồi".

Sự thật rõ cuộc hơi khác một chút. Chỉ có 12 người chết và vài chục căn nhà bị phá. Máy móc dụng cụ gì đó thì vẫn còn cả đóng, chỉ có đâu khoảng một phần ba phải đóng góp cho Nhà Nước liên bang thôi. Ông Obama giải thích "tại một nền nô lệ một chút". "Nô lệ" kiểu này thật là oan cho Bush. Giả như ông "nô lệ" là không có ai bị thương hay chết gì hết nhưng Tổng Thống Bush vẫn bay ngay đến nơi và giúp cho thành phố này một tý Mỹ kim, thì có phải là Bush được nhớ hơn không. Một quả nôi lộn nhưng vẫn còn khôn.

Ông cũng "nô lệ" vài chuyện nữa. Được hỏi về "ba nước đồng minh quan trọng nhất của Mỹ", ông đã trả lời ngay "Liên Hiệp Âu Châu, Trung Quốc, và Afghanistan".

Hả! Tôi vẫn tưởng Liên Hiệp Âu Châu cho đến ngày Việt Báo đăng bài này vẫn chưa phải là Một Nước, mà còn là một liên hiệp của hai mươi lăm nước, với gần ba chục tổng thống, ông vua, bà hoàng, chủ tịch, thủ tướng, và gần ba chục cách đổi xửa với Mỹ, từ thiện đến công khai chống bá chủ, làm sao lại là "nước" đồng minh quan trọng nhất!"

Còn Trung Quốc" Bác Mao mà nghe được chắc sẽ muốn sống lại để thanh trùng "tên tai sa đế quốc" Hồ Cẩm Đào ngay. Chắc tại thấy Trung Quốc đang nắm giữ mấy trăm tỷ trái phiếu của chính phủ Mỹ nên ông Obama lo xa, tìm cách lấy lòng mấy Chủ Ba. Còn Afghanistan" Tôi vẫn tưởng Afghanistan đã là tiểu bang thứ 51 của Họp Chủng Quốc Hoa Kỳ rồi chứ!"

Còn nhớ hồi đó các báo Mỹ làm rùm beng vụ ứng viên Bush nhà quê và dốt, không biết tên thủ tướng Ấn Độ. Bây giờ thi không thấy báo nào dám nói ông Obama nhà quê hay dốt hết.

Câu chuyện ông Edwards

Sau khi loay hoay tìm cách giải thích chuyện cái lầu dài 35.000 feet vuông của mình (John Edwards đã cải chính lại là chỉ có 28.000 feet vuông thôi! Máy anh nhà báo chỉ giỏi phỏng đại!), thi ông lại vướng vào chuyện... cát tặc tốn hết có 400 đô một lần!

Và gửi hóa đơn về cho những người ủng hộ đã góp tiền cho ông tranh cử trả dùm.

Lại phải xin lỗi và giải thích (hai cái nghề riêng của chàng) là... bận quá không có thời giờ đi tiệm, kêu thợ đến khách sạn năm sao cắt nén mới mắc như vậy, nhưng "tui hổng dzè là mắc dzữ dzậy". Nếu trong vài tuần nữa mà chỗ đứng của ông không tăng lên để bắt kịp bà Clinton thì chắc ông sẽ phải đổi thợ cắt tóc mắc tiền hơn!

Cho nó thêm phần tốt mả.

Tôi không nói chơi đâu, thưa quý vị. Tôi xin chứng minh tầm quan trọng của... mái tóc trong lịch sử cận đại Hoa Kỳ. Dân An-Nam chúng ta không để ý đến mấy chuyện này lắm, trừ mấy ông thày tuồng, nhưng với dân Mỹ, chuyện này hết sức quan trọng.

Năm xưa, Tổng Thống Clinton chẳng từng bắt đồng cửa phi trường Los Angeles để ông an toàn ngồi trong tàu bay cắt tóc, tốn hết 250 đô sao" Dĩ nhiên chưa kể tiền máy chục chiếc Boeing dân sự phải bay lượn hàng giờ trên trời chờ Clinton cắt tóc xong để phi trường mở cửa lại. Rồi ông Kerry khi ra tranh cử tổng thống cũng đã tốn 150 đô cắt tóc, mỗi tuần một lần. Và bà Clinton cũng đã mướn một chuyên viên làm kiểu (stylist) từ Hollywood qua để mỗi ngày chăm sóc cái gác con người của bà (cái răng cái tóc là gác con người, các cụ ta dạy thế).

Nếu có đọc giả nào cho rằng người viết này thiên vị, chỉ bôi bác mấy ông bà Dân Chủ thì xin cái chính ngay là chẳng qua chỉ vì đảng Dân Chủ thực sự quan tâm đến mái tóc nhiều hơn đảng Cộng Hòa. Không tin, xin quý đọc giả kiểm lại xem.

Từ nữa thế kỷ qua, mấy tổng thống, phó tổng thống, và ứng viên tổng thống của Cộng Hòa, nếu không trọc lốc (Eisenhower), hay hói nặng (Giuliani) thì cũng chỉ còn lùa thưa vài sợi (Cheney, Ford, Dole) hay cựt ngùn (Bush Cha, Bush Con, McCain). Chỉ có tài từ Reagan với mái tóc kiểu phim cao bồi ruộng (theo cái nhìn từ "Liên hoan Phim ảnh Canne") và Nixon với mái tóc... bình thường trông chẳng giống ai là hai trường hợp đặc biệt thôi.

Trong khi đó thì về phía Dân Chủ, chỉ thấy những mái tóc rậm rạp, chài chuốt, bành bao, từ Kennedy đến Clinton, từ Carter đến Mondale, từ Dukakis đến Gore, từ Kerry đến Edwards. Bà Clinton không kể vì là phụ nữ, có quyền chải chuốt. Còn ông Obama" Chính vì ông Obama không có mái tóc tiêu biểu của đảng Dân Chủ nên tôi damn đoán ông Obama rất ít hy vọng được đảng Dân Chủ tuyển lựa làm đại diện. Với mái tóc của ông, Obama có nhiều hy vọng với đảng Cộng Hòa hơn.

Bây giờ chắc quý vị đã hiểu rõ hơn vì sao ông Edwards cắt tóc mắc như vậy. Bốn trăm đô để hình dung chải chuốt áo khän dju dàng mà được làm tổng thống thì cũng đáng lắm thay.

Bây giờ lại đến chuyện sau khi hết làm thương nghị sĩ năm 2005 và trước khi ra tranh cử tổng thống này thì ông Edwards đã đi làm "cố vấn bán phần" (part-time consultant) cho một công ty "hedge funds".

Dân ty nạn chúng ta dĩ nhiên chẳng biết chuyện hedge funds là gì vì đây là loại công ty đầu tư tài chính đại cao cấp, chỉ giao dịch với mấy tay triệu phú tỷ phú thôi. Có ông kinh tế gia của Việt Báo (và là bạn của người viết) mách rằng hedge funds là các quỹ đầu tư "đối xứng", đại đế là đóng chốt cả hai cửa để chẵn lẻ gì thì cũng không lỗ. Quý đọc giả có hiểu gì thêm không" Người viết thi không!

Nhưng, để quý đọc giả có một khái niệm sơ sơ về khả năng đánh cá hai cửa của mấy công ty hedge funds này thì người viết chỉ cần báo cáo là nội một năm 2006, trong các ông làm managers mấy cái funds này, thì đã có khoảng 20 ông lâng lương hơn một tỷ đô (nhà vồ địch lãnh lương tới 1,7 tỷ đô). Trừ mấy ngày cuối tuần và nghỉ lễ, trung bình mấy ông ấy làm việc khoảng 200 ngày một năm, tức là sờ sờ có năm triệu đô một ngày thôi. Từ bản thứ thiệt là như vậy, chứ có cò con như chúng ta đâu!

Với tư cách cố vấn bán phần (không rõ làm việc mấy ngày một tháng), ông Edwards khai báo chí lãnh khoảng nửa triệu một năm thôi. Ai cũng hiểu là ông Edwards thực sự chỉ là cho mượn tên thôi, cho có rồi lãnh nửa triệu mà khỏi cần đi làm ngày nào cũng không bị hăng过度. Được một công ty đại gia trả nửa triệu để cho mượn tên làm bi-dzi-nết thi thật khó làm cho mọi người tin rằng ông đứng về phe dân chúng.

Nhất là sau khi được biết cái "hedge funds" của ông Edwards lại chuyên giúp vốn cho mấy nhà băng "sub-prime mortgage", giúp những người nghèo mua nhà bằng những khoản nợ với lãi suất cắt cổ vì không đủ điều kiện tài chính mua theo cách vay mượn bình thường. Nội trong năm 2006, gần một triệu người (phần lớn là nghèo như dân thợ thuyền, dân đen, dân Mẽ, và vài anh chị em ty nạn gốc vua Hùng) mượn tiền theo kiểu "sub-prime" đã bị ngân hàng lấy mất nhà. Chỉ nghe ông Edwards "giải thích" (lại giải thích) rằng ông "cần làm việc trong mấy đại gia này để tìm hiểu xem họ đối xử với người nghèo như thế nào"

Cái ông ứng viên cấp tiến thiên tài nhất, bênh vực quyền lợi dân nghèo hăng hái nhất, cũng là một ông giàu sự nhất. Không cái ám thì là gì nhỉ"

Chính trị gia là những người thường nói những chuyện "coi dzây mà hổng biết có phải dzây không", nhất là trong mùa bầu cử. Phải đợi bầu xong rồi thi mới biết được có phải dzây không, nhưng lúc đó chắc hơi trễ rồi. Chỉ có một cách phòng thân là ... theo dõi những chuyện bên lề để đoán mò thôi.

18 - 05-07

Chiến Tranh Iraq: Thắng Hay Thua?

01/05/2007

...Canh bài của Mỹ là canh bài kiểu chín nút tôi ăn, bù thi... bạn thua...

Cách đây bốn năm, Tổng thống T Bush quyết định đánh Iraq sau khi đã lấy được sự chấp thuận của Quốc Hội. Lý do được nêu ra vững như đinh đóng cột. Cái đinh ở đây rất giàn dì và rõ ràng, chẳng ai chối cãi được: Saddam Hussein có vũ khí tàn sát tập thể (weapons of mass destruction WMD) và đã không ngớt lớn tiếng hăm dọa Mỹ và Mỹ không thể khoanh tay ngồi đợi một 9/11 nữa. Hãy tưởng tượng một quả bom hời ngạt được tung ra tại đường Bolsa: chắc đồng bào ty nạn chúng ta sẽ không ai phản đối chuyện đánh Iraq. Cán túc vô áy náy, phải không" Và tuy không nói lên, nhưng TT Bush dĩ nhiên cũng không muốn một Kuwait thứ hai, tức là Mỹ lại phải di lây lại một mỏ dầu bị Saddam xâm chiếm.

Và đúng như Bộ trưởng Rumsfield hứa hẹn, Baghdad bị lãnh một trận mưa bom kinh thiên động địa và những "trận đánh lớn" đã mau chóng chấm dứt như TT Bush khoe với quốc dân.

Nhưng rồi... những "trận đánh nhỏ" cứ lai rai hoài, cho đến giờ vẫn chưa hết.

Dân Mỹ, là dân tộc có sự kiên nhẫn của một cơn gió thoảng, bắt đầu thấy sốt ruột và thắc mắc. Sao lâu vậy" Sao chết nhiều lính quá vậy" Lại một Việt Nam nữa"

Chính quyền Bush thấy không xong, với vã đóng thêm vài cái đinh nữa vào cái đinh lung lay, để thay thế cái đinh WMD bị gãy. Cuộc chiến được bồi dưỡng thêm vài lý do rất chính đáng: Saddam có liên hệ với Al-Qaida, cuộc chiến nhằm mục đích nhân đạo cứu dân Iraq khỏi tay cai ngục khát máu Saddam, cuộc chiến nằm trong chiến lược mang dân chủ đến lò lửa Trung Đông để tạo ổn định lâu dài cho toàn vùng, và cuối cùng (tính đến ngày hôm nay) là Mỹ cần hiện diện để ngăn ngừa sự tan vỡ của Iraq với hậu quả là một cuộc chiến đẫm máu giữa những người anh em Sunnis và Shiites, từ đó có thể dẫn đến một trận đại chiến trong khối Hồi Giáo ngay trên vùng mỏ dầu hỏa lớn nhất của thế giới. Cái đinh cuối này chắc sẽ tạo được sự chú ý của mấy ông bà có xe SUV, một con số không nhỏ trong cử tri đoàn Mỹ.

Nhưng dường như mấy cái đinh này, cái nào cũng lóng lẻo hết. Dân Mỹ vẫn ngày thêm nghĩ ngờ và lo lắng.

Sự lo ngại của người dân được phe đối lập khai thác triệt để trong mùa bầu cử tháng 11 vừa qua, đưa đến thắng lợi quan trọng của phe Dân Chủ tại lưỡng viện Quốc Hội. Sự khai thác này lại càng tăng mạnh trong cuộc bầu cử tổng thống hiện nay.

Tóm lại thì Bush đã sai lầm nghiêm trọng khi đánh Iraq, đã lừa gạt hay dụ dỗ mọi người, trong đó có hầu hết nghị sĩ và dân biểu Dân Chủ, kể cả phần lớn các ứng viên Dân Chủ đang chạy đua vào Tòa Bạch Ốc. Phe Dân Chủ nay đã thức tỉnh và đòi hỏi phải bù cuộc. Trong khi Bush thì vẫn ngoan cố chưa chấp nhận đã thua.

Trên đây là đại khái cái nhìn bình thường đối với cuộc chiến Iraq của đại đa số dân Mỹ, mà cách suy nghĩ đã được uốn nắn phần nào bởi một giới truyền thông vốn có cảm tình với Bush như... mẹ ghê với con chồng. Nhưng nếu ta chịu khó nghĩ lại cho kỹ thì cái nhìn trên dường như có cái gì... không ổn.

Người ta khó có thể tin được TT Bush với toàn bộ các siêu cổ vấn tham mưu lại có thể tính toán sai lầm nghiêm trọng như vậy được. Chẳng những sai lầm mà dường như còn một chiều: chỉ có dường tiến mà không có dường thoái. Cũng khó tin không kém là chuyện TT Bush vốn không được phe Dân Chủ coi như một người cực kỳ thông minh, sao lại có thể lừa gạt hay dụ dỗ được hàng trăm tay chính trị gia lão thành Dân Chủ đã cho phép Bush đánh Iraq... từ thời ông Clinton còn là Tổng thống.

Sự thật chắc không phải như vậy. Rất có thể đã có sự "đồng lõa" hay "hiểu ý nhau" giữa Bush, Cộng Hòa, và Dân Chủ, sau khi đã tính toán rất kỹ lưỡng, để đánh Iraq. Canh bài của Mỹ là canh bài kiểu "chín nút tôi ăn, bù thi... bạn thua!"

"Chín nút" dĩ nhiên là tình trạng Mỹ thắng theo định nghĩa của Bush, tức là loại bỏ được Saddam, mang lại thống nhất, ổn định, và dân chủ, vào Iraq và toàn vùng Trung Đông. Mỹ sẽ chém chệ ngòi ngay giữa vùng mỏ dầu, kiểm soát Iraq, đồng minh với Á Rập và các tiểu vương, thân thiện với Ai Cập và Jordan, nhờ Do Thái cầm châm Syria, khuyến khích Thổ Nhĩ Kỳ vào Liên Hiệp Âu Châu, bạn với Pakistan, đồng thời kẹp Iran giữa Iraq và Afghanistan dồn lín Mỹ. Bức tranh tuyệt hảo. Mọi người đều vui vẻ.

"Bù" là trường hợp Mỹ thất bại, không tạo được ổn định, phải cuốn gói ra đi vì cái "gân gá" Iraq nuốt không được nữa, Iraq sẽ tan vỡ làm ba mảnh Kurds, Sunnis, và Shiites. Trong trường hợp này, rõ ràng Mỹ đã thất bại, sao lại nói "bạn thua" được"

"Bạn thua" vì tuy quá thật Mỹ đã thất bại vì không đạt được mục tiêu "chín nút", nhưng trên thực tế chiến lược dài hạn thì ... vẫn thắng! Mỹ thắng vì đã:

- Loại bỏ được mối đe dọa lớn, Saddam. Đe dọa khung bố ở Mỹ và đe dọa chiếm mỏ dầu Trung Đông.

- Bảo đảm không còn WMD mà khôi cần máy anh giám sát quốc tế vô tích sự.

- Khối Hồi Giáo Trung Đông sẽ suy yếu.

Phe chủ chiến hiện nay đã cảm giác về trường hợp Mỹ rút lui sẽ bù lại một Iraq tan làm ba mảnh với nguy cơ nội chiến. Rồi sao? Nếu Iraq lâm vào cảnh "Tam Quốc Chí" lai rai giữa ba phe, thì đối với sự ổn định của Trung Đông thì đây là một vấn đề, nhưng đối với Mỹ thì vẫn chỉ là một cuộc chiến cục bộ, không ai muốn, nhưng ít ra cũng không đe dọa trực tiếp đến an ninh của Mỹ và bình xang của SUV như Saddam.

Máy anh Hồi Giáo quá khích giết lẫn nhau, nghĩ cho cùng, có khi còn có lợi, phải không? Nếu ba phe có thể hòa hoãn (ví dụ dưới áp lực của khối Á Rập) thì sự kết hợp miễn cưỡng cũng chỉ đưa đến một Iraq vâ viu, dĩ nhiên yếu hơn Iraq của thời Saddam nhiều, và do đó cũng không còn là một đe dọa lớn như trước. Chia để trị chẳng phải là một sách lược hiệu nghiệm sao? Đằng nào thì hai mối đe dọa lớn cũng đã biến mất rồi. Còn vấn đề Iraq có được hòa bình, thống nhất và dân chủ hay không thì là chuyện phụ, có thì tốt, không thì thôi vậy. Vậy là Mỹ đã thắng.

Nhưng nếu nội chiến Iraq đưa đến đại chiến Trung Đông thì sao?

Điều này thực sự rất khó xảy ra. Trước đây, Iraq (Sunnis) và Iran (Shiites) đã từng đánh nhau cả chục năm trời, chẳng có anh Sunnis hay Shiites nào khác nhau nhất. Ngay cả máy làn kè thù chung Do Thái đánh Ai Cập, Jordan, Lebanon, và Syria, thi máy đại cường Trung Đông như Thổ Nhĩ Kỳ, Vương Quốc Á Rập, Iran, Iraq, Libya, và máy tiêu vương vùng Vịnh tuy là hét rồn ào, nhưng vẫn ổn định. Máy ông "sheiks" Á Rập chẳng ông nào dại gì gây ra đại chiến trên máy mò dầu hòa mỗi ngày đe ra hàng triệu Mỹ kim của mình. Do đó sẽ không có đại chiến ở Trung Đông. Tức là Mỹ vẫn thắng.

Không có đại chiến nhưng tình trạng bất ổn, chia rẽ và căm chán nhau tại Trung Đông sẽ làm cho các nước khu vực này yếu thế đi nhiều. Nếu máy nước vừa Hồi Giáo, vừa là chủ mò dầu mà yếu đi thì Mỹ... lại thắng nữa rồi, không phải sao?

Như vậy thì Mỹ thua chỗ nào? Cái thứ "tất thắng" của Mỹ có vẻ hiển nhiên, dù "binh" đường nào cũng thắng.

Câu hỏi dĩ nhiên là dù đi hay ở, Mỹ cũng đều thắng hết, vậy thì tại sao Bush và Quốc Hội do Dân Chủ kiểm soát hiện nay lại đánh nhau chí chóe như vậy?

Chẳng qua chỉ vì Bush vẫn tin là mình còn hy vọng được "chín nút" trong khi dân Mỹ đã sot ruột quá và Dân Chủ không thể nào bù qua dịp may khai thác tình trạng này. Hơn nữa, đây cũng là cơ hội giành lại ưu thế cho lập pháp Dân chủ đã bị hành pháp cưỡng chiếm từ mấy năm qua. Và dĩ nhiên là Bush phải chống thôi!

Tổng thống Bush có thể sẽ phải rút lui nhưng không thể rút dưới áp lực của Dân Chủ. Cái khó của Bush là há miệng mắc quai, chỉ có thể hứa hẹn "chín nút" thôi, không thể nói lớn lối "bù cũng vẫn thắng". Các chính trị gia lão thành của Dân Chủ cũng đã nhìn thấy rõ khi bỏ phiếu cho Bush đánh Iraq: "chín nút" thì chúng ta cùng thắng hết, "bù" thì họ sẽ có dịp báu cái "bù" rồi, Bush làm ta đang thua, Bush đã lừa gạt chúng tôi, lỗi tại Bush, đây là cuộc chiến của Bush ("his war")! Vì họ cũng hiểu Bush sẽ bị á khôi.

Chẳng biết lập luận "đong lõa" trên là sự thật hay chỉ là một cách lý luận mèo mò, nhưng muốn chắc chắn thì chúng ta nên dè dặt mà không nên hăng tiết chạy theo những con gió thoảng hoan hô hay đá đào phe này phe kia vội, lỡ như chẳng may làm con múa rối cho máy ông chính trị gia trong mùa tranh cử thôi thì thật là... vô duyên!

Vô bô hay không thì chưa biết, nhưng chắc chắn là vô duyên!

29-04-07

Nếu Cộng Hòa Chiến Thắng...

12/10/2010

Nếu Cộng Hòa Chiến Thắng...

Vũ Linh

...cái tổ y tế sẽ còn là đề tài tranh cãi lớn trong nhiều năm tới...

Chi còn hơn hai tuần nữa là sẽ đến ngày bầu cử giữa mùa.

Theo tất cả các thăm dò dư luận, đảng Cộng Hòa sẽ đạt được thắng lợi lớn, coi như rất nhiều hy vọng chiếm lại số tại Hạ Viện và da số các ghế thống đốc. Tại Thượng Viện, Cộng Hòa có thể chiếm lại từ 6 đến 10 ghế. Nếu Cộng Hòa thắng được 9 ghế thì Thượng Viện sẽ được chia đều 50/50 cho hai phe.

Thắng 10 ghế thì Cộng Hòa chiếm lại da số, nhưng cũng chỉ đưa đến bế tắc vì chưa có đủ 60 ghế để khống chế Thượng Viện như bên Dân Chủ đã làm dưới năm đầu của TT Obama.

Chuyển Cộng Hòa thắng được 10 ghế tương đối khó vì sẽ phải thắng ngay tại các thành đồng cấp tiến như California, Connecticut, Washington State, Wisconsin, và Delaware, chưa kể phải hạ ngay cả lãnh tụ khối da số Dân Chủ Harry Reid tại Nevada.

Đảng Cộng Hòa đang dựa vào cơn bão bảo thủ với cuộc náo loạn của phong trào Tea Party để huy động cử tri đi bầu cho đảng này. Đảng Dân Chủ, do TT Obama lãnh đạo, đã mở một cuộc phản công dữ dội. Dịch thân tổng thống tham gia cuộc chiến, di vận động cho đảng Dân Chủ nói chung và một số các vi dân cử đang gặp khó khăn nói riêng.

Thông thường thì những cuộc bầu cử giữa mùa luôn bù lợi cho đảng có tổng thống đương nhiệm. Trong lịch sử cận đại của Mỹ, chỉ có TT Bush là thành công khi tăng thế da số của Cộng Hòa trong cuộc bầu cử giữa mùa năm 2002, nhưng bù lại, ông thất bại nặng trong kỳ bầu giữa mùa năm 2006. TT Clinton đã bại trong kỳ bầu giữa mùa năm 1994 đưa đến một sự thay đổi hoàn toàn chính sách cấp tiến của ông, biến ông thành người có khuynh hướng trung tả, tương đối ôn hòa. Sự chuyển hướng này đã giúp ông tái đắc cử hai năm sau.

Nếu kết quả bầu cử đúng như những thăm dò dư luận thì chúng ta sẽ thấy một thế quân bình chính trị mới, ít nhất là cho đến năm 2012, trong đó đảng Dân Chủ vẫn giữ Tòa Bạch Ốc, đảng Cộng Hòa nắm da số tại Hạ Viện, và tại Thượng viện, hai bên có số phiếu ngang nhau. Hiển nhiên là khó mà đoán được hướng đi của Mỹ trong vài năm tới.

Có thể hai phe sẽ có thiện chí hòa quan điểm, chính sách cấp tiến của TT Obama sẽ suy giảm cường độ tương tự như dưới thời TT Clinton, đồng thời phe bảo thủ cũng bớt kiên cường để đạt thỏa thuận với chính quyền của TT Obama. Đây là niềm hy vọng của mọi người.

Nhưng cũng có thể hai bên vẫn giữ vững lập trường, hay tệ hơn, lại có quyết tâm mạnh hơn, do áp lực của các khối cực đoan từ cực tả đến cực hữu. Nếu như vậy thì dĩ nhiên chính quyền sẽ đi vào bế tắc, hành pháp không làm được gì, trong khi lập pháp không ra được luật gì nữa, tương tự như trong hai năm cuối của TT Bush.

Một trường hợp thứ ba là TT Obama sẽ theo gương TT Clinton, tách ra khỏi khối Dân Chủ để tạo một thế tam đầu chẽ, với tổng thống "trung dung" đứng trên hai đảng tả hữu. Trường hợp này khó xảy ra vì thực tế TT Obama chính là người cực đoan nhất, không giống như TT Clinton tương đối ôn hòa hơn.

Trong lúc này thì rất khó đoán biết sẽ có hợp tác hay bế tắc vì đang là mùa tranh cử nên hai bên đều hung hăng chỉ trích nhau rất mạnh, chưa có triệu chứng ôn hòa hay thiện chí hợp tác gì hết. Tuy nhiên, ta cũng có thể suy đoán với sự bất mãn chống đối chính sách của TT Obama phản ánh qua thất bại chung của đảng Dân Chủ trong kỳ bầu cử, và sự lớn mạnh mau chóng của khuynh hướng bảo thủ, nhất là sự bành trướng của phong trào Tea Party, nước Mỹ nói chung sẽ ngả về phía hữu, và đường lối chính của TT Obama sẽ bị chậm lại rất nhiều.

Ta hãy xét lại xem Cộng Hòa sẽ làm những gì nếu chiến thắng.

Đảng Cộng Hòa sẽ công bố một thứ chương trình mới, lấy tên là "Cam Kết Với Nước Mỹ" - Pledge To America- dựa trên mẫu "Kết Ước Với Nước Mỹ" - Contract With America - của năm 1994, một kết ước đã đưa đến cơn thịnh vượng triền khơi đảng Cộng Hòa chiếm lại da số tại cả hai viện, lần đầu tiên sau 40 năm.

Một cách tổng quát, cam kết này có những điểm chính thức của lập trường bảo thủ, liên quan đến cải tổ guồng máy chính quyền (hay đúng hơn là cách quốc hội thông qua luật lệ), cải tổ y tế, các vấn đề chi tiêu và thuế, tạo công ăn việc làm, an ninh quốc gia, và vài vấn đề linh tinh về luật pháp như chuyện pha thai, có bầu hoang, chống ấu dâm, ...

Sửa đổi cách làm việc của quốc hội là chuyện nội bộ máy vi dân cử, chúng ta không hiểu gì nhiều và cũng chẳng cần thắc mắc. Đại cương họ hứa hẹn sẽ làm việc trong sáng hơn, minh bạch hơn, đáp ứng nhu cầu quản chúng hơn... Đây là loại hứa hẹn có điều kiện của vi dân cử, nhưng i khi nào họ giữ lời hứa, Cộng Hòa hay Dân Chủ cũng như nhau.

Đáng quan tâm hơn là hứa hẹn sẽ tách tim các luật cũ (repeal) luật cải tổ y tế của TT Obama. Khối bảo thủ và đảng Cộng Hòa chống lại luật cải tổ y tế mới, dựa trên quan điểm những cải tổ này sẽ tạo nên tắc nghẽn thiêng nhà thương, thiếu bác sĩ, đưa đến giá tăng chi phí bảo hiểm y tế và dịch vụ y tế như tiền bác sĩ, nhà thương, thuốc men, và suy giảm phẩm chất trong việc cung cấp các dịch vụ y tế, bớt Medicare. Đồng thời phi tốn cuộc cải tổ quá lớn, khoảng 10.000 tỷ đô sẽ đưa đến thảm thùng ngân sách, lạm phát, lệ thuộc vào các chủ nợ Trung Đông và Trung Quốc.

Đòi hỏi thu hồi luật này có vẻ tiêu cực. Đảng Cộng Hòa ý thức được rõ, nên cũng đưa ra một loạt đề nghị tích cực như thành lập quỹ tiết kiệm y tế, thành lập một hình thức bảo hiểm công do các tiểu bang quản lý để đáp ứng nhu cầu của những người bị bệnh nặng từ trước, và giới hạn những vụ kiện bồi thường tai nạn y tế do các nhà thương, hàng thuốc, và bác sĩ gây nên.

Hứa hẹn thu hồi luật cải tổ y tế là một hứa hẹn không thực tế. Cho dù Cộng Hòa có chiếm được da số tại Hạ Viện thì cũng không có hy vọng chiếm được da số tuyệt đối 60 ghế kiểm soát Thượng Viện. Hơn nữa, cho dù họ đạt được con số đó, họ vẫn không đủ túc số hai phần ba Thượng Viện để vượt qua phủ quyết của TT Obama. Không thu hồi được luật cải tổ y tế của TT Obama thì những giải pháp của Cộng Hòa để nghị cũng chẳng đi đến đâu.

Một cách thực tế, đảng Cộng Hòa chỉ có thể tìm cách ngăn chặn việc áp dụng từng điều của đạo luật bằng những chống đối về thủ tục hay những cắt giảm ngân sách cần thiết, bắt buộc chính quyền phải nhẹ tay hơn hay di chậm hơn trong việc áp dụng luật. Cố điều chênh chênh là luật cải tổ y tế sẽ còn là đề tài tranh cãi lớn trong nhiều năm tới.

Một điểm quan trọng trong cam kết mới của Cộng Hòa là kiểm soát chi tiêu của Nhà Nước, và già hạn toàn bộ luật giám thuế của TT Bush, kể cả việc già hạn giám thuế cho thành phần "nhà giàu" có lợi tức trên 200.000 đô.

Kiểm soát và già hạn công chỉ là việc có nhiều hy vọng thực hiện được, nhưng lạm quan lâm thi chỉ hâm lại các chương trình chi tiêu khổng lồ có thể được TT Obama đưa ra sau này, nhưng không thể cắt giảm những chương trình vĩ đại mà TT Obama đã tung ra từ hai năm qua. Chẳng hạn như sẽ không có thêm một chương trình kích cầu kinh tế vĩ đại nào nữa, nhưng thảm thùng ngân sách hàng chục ngàn tỷ thi vẫn còn đó mà không thể giảm được. Nhất là khi luật giám thuế của TT Bush được triển hạn.

Luật giảm thuế này sẽ hết hiệu lực vào cuối năm nay, tức là khi đó thì mức thuế của tất cả dân chúng - giàu như nghèo - đều sẽ gia tăng đồng loạt, trừ惟 với mức thuế cao hơn của thời TT Clinton. Phe Cộng Hòa chủ trương gia hạn vĩnh viễn toàn bộ luật này cho mọi người, trong khi phe Dân Chủ muốn gia hạn cho những người có lợi tức dưới 200.000 đô. Phe Dân Chủ ý thức được tác dụng bất lợi cho họ vì những "nhà giàu" mà họ muốn tăng thuế trở lại cũng là những nhà mạnh thường quân yểm trợ tiền vận động tranh cử mạnh nhất và cản tạo ra việc làm. Do đó, dĩ nhiên là phe Dân Chủ khôn khéo tránh né, dời ngày quyết định qua sau cuộc bầu cử. Cận kề trước ngày bầu bán, không ai dại gì để nghĩ tăng thuế, cho dù là thuế đánh trên nhà giàu. Phe Dân Chủ cũng muốn đợi phe Cộng Hòa chiếm đa số, để rồi khi Cộng Hòa biểu quyết gia hạn trợn vẹn luật giảm thuế, phe Dân Chủ sẽ dùng là bài "giảm thuế nhà giàu" để đánh Cộng Hòa. Nhất cử lưỡng tiện, vừa không mất lòng các mạnh thường quân nhà giàu, vừa được tiếng bênh nhà nghèo.

Thêm Cộng Hòa, việc gia hạn thuế xuất thấp của TT Bush, nhất là cho giới "nhà giàu" là giới có tiền đầu tư tạo công ăn việc làm, sẽ giúp khu vực tư tạo việc làm, giải quyết nạn thất nghiệp, sau khi những chi tiêu kích cầu -stimulus- khổng lồ của TT Obama đã không giảm được tỷ lệ thất nghiệp trong hai năm qua.

Thực tế mà nói, nạn thất nghiệp gia tăng trong thời gian qua đã xảy ra khi thuế suất thấp của TT Bush vẫn còn hiệu lực. Do đó, duy trì mức thuế này không thể là giải pháp sẽ giảm được thất nghiệp. Phe Cộng Hòa cần có biện pháp cụ thể hơn để tạo công ăn việc làm. Nhưng cũng lĩnh mông đã không đưa ra được giải pháp cụ thể mới lạ nào.

Trong vấn đề an ninh quốc gia, đảng Cộng Hòa chẳng đưa ra một hứa hẹn nào đáng nói, ngoại trừ một chi tiết là các tù khùng bô đang bị giam tại trại Guantanamo trên đất Cuba, không thể bị mang về lục địa để xét xử. Đòi hỏi này là quan điểm chung của Cộng Hòa mà cũng là quan điểm của một số lớn dân cư Dân Chủ, khiến TT Obama cho đến nay vẫn chưa đóng cửa trại Guantanamo được, và cũng chẳng xét xử được tên tù khùng bô nào. Nói chung, Cộng Hòa không có ý kiến gì nhiều vì trên thực tế, bất kể các lời tuyên bố vuốt ve Hồi giáo của TT Obama, ông này vẫn duy trì hầu hết các biện pháp chống khủng bố của TT Bush mà không có sáng kiến nào khác lạ.

Điều đáng nói là một số vấn đề quan trọng đã không được đảng Cộng Hòa đề cập đến trong chương trình mới. Chẳng hạn như chuyện di dân ở lậu, cái tổ quỹ an sinh xã hội có nguy cơ bị phá sản trong một thập niên nữa, vấn đề khủng hoảng gia cư với hàng trăm nghìn gia đình vẫn còn gặp khó khăn không lối thoát, và vấn đề chiến tranh tại Afghanistan. Tất cả đều là những khúc xương lớn cho cả hai đảng, và cả hai đảng đều tranh nhau trong mùa bầu cử này. Càng nói ít càng đỡ bị đánh.

Thật ra, trong kỳ bầu này, chương trình hành động của đảng Cộng Hòa không là yếu tố quyết định vì chẳng có gì mới lạ, ai cũng biết từ lâu rồi. Kỳ bầu này phần lớn sẽ là một cuộc trưng cầu dân ý về chính sách của TT Obama. Nhiều người ủng hộ TT Obama sẽ bầu cho các ứng viên Dân Chủ trong khi những người không đồng ý với TT Obama sẽ bầu cho ứng viên Cộng Hòa, bất kể các khẩu hiệu hay lập trường, thành tích cá nhân của các ứng viên Dân Chủ cũng như Cộng Hòa. Nếu đúng như dự định, phe Dân Chủ thua đậm thì đó là kết quả của sự bất mãn, thất vọng hay lo sợ đối với chính sách cấp tiến của TT Obama, không phải là một sự cố vỡ cho chương trình cũ mèm của Cộng Hòa.

So với Kết Ước của năm 1994, Cam Kết của năm 2010 như nước lũ và sẽ không thu hút được hậu thuẫn của quần chúng. Cái kích động được khôi bão thủ năm nay chính là những đòi hỏi của Phong Trào Tea Party. Nhưng cho dù Cộng Hòa thất bại, không chiếm được số đại cử tri hai viên, thì quyền lực và uy tín của TT Obama cũng bị suy giảm mạnh so với năm đầu, và các chương trình vĩ đại thay đổi xã hội, mang nước Mỹ về hướng ta của ông sẽ chấm dứt (101011).

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Yulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Thành Quả Kinh Tế

14/09/2010

Thành Quả Kinh Tế

Vũ Linh

...con số thất nghiệp thực sự là hơn 18%...

Truyền thông và phe cấp tiến lúc sau này không ngừng tố TT Bush là một trong những tổng thống bất bát nhất lịch sử Hoa Kỳ, nhưng lại ít khi chịu nhận TT Bush đã đối phó hữu hiệu với cuộc suy tàn kinh tế tạo ra bởi bong bóng điện toán "dot.com" của TT Clinton để lại năm 2000, mang lại an toàn kinh tế, trong suốt 7 năm từ 2001 đến 2007.

Sau cơn khủng hoảng điện tử "dot.com" năm 2000 khiến thị trường chứng khoán rớt 40%, tân TT Bush mau mắn ổn định và phục hồi kinh tế. Tỷ lệ thất nghiệp vọt lên trên 6%-7%, mau mắn trở lại mức 4%-5%, cho đến năm 2008 vẫn ở mức đó. Cuộc khủng hoảng tài chính cho đến cuối năm 2008 mới bùng nổ. Kinh tế không phải là đề tài chính trong cuộc chạy đua vào Tòa Bạch Ốc năm 2007-08.

Vết "đen" lớn, cũng là đề tài tranh cãi lùm đù là cuộc chiến Iraq khi TT Bush thất bại không tin được vũ khí giết người tập thể cũng như không mau mắn ổn định được chiến trường.

Thời điểm đó, quan điểm của Obama về cuộc chiến Iraq là yếu tố quan trọng nhất làm nổi bật vị chính khách vô danh này. Tất cả các chính khách khác đang chạy đua vào Tòa Bạch Ốc từ bà Hillary, ông Biden bên Dân Chủ đến ông McCain bên Cộng hòa đều bị coi như đã "nhưng chả" vì tất cả đều bỏ phiếu chấp nhận cho TT Bush đánh Iraq. Ông Obama hành điện thoại là trong khi hầu hết các chính khách đều bị TT Bush cho vào ròng để ứng hổ cuộc chiến này, thì ông là người sáng suốt, có "viễn kiến nhìn trước" cuộc chiến này là một đại họa lâm đao cho Mỹ". Ông khoe là ông đã chống lại cuộc chiến ngay từ đầu, vào năm 2003 khi ông còn tranh cử nghị sĩ địa phương tại Illinois. Điều ông không nói ra là đơn vị tranh cử của ông lúc đó là một đơn vị da den với một số đáng kể cử tri có thân nhân bị động viên vào các đơn vị tác chiến, do đó, 90% cử tri trong đơn vị chống chiến tranh, bất buộc bất cứ ứng viên nào của đơn vị đó cũng phải chống mọi cuộc chiến, kể cả Iraq, nếu muốn có tương lai chính trị trong đơn vị đó.

Qua năm 2008, với sự thành công của sách lược đòn quân của TT Bush tại Iraq, tin tức chiến trường Iraq biến dần khỏi mặt báo. Lý do chính để bầu cho Obama biến mất.

Nhưng cái may mắn của ứng viên Obama là sự bùng nổ của khủng hoảng già cư và tài chính đứng một thằng rưỡi trước ngày bầu cử. TT Bush hợp khẩn cấp với lãnh đạo cả hai đảng, kể cả hai ứng viên tổng thống McCain và Obama. Báo chí cấp tiến nức nở ca tụng ứng viên Obama đã nỗ lực trong cuộc họp là người sắc xảo nhất bằng cách đặt nhiều câu hỏi nhất. Vì chẳng chút kinh nghiệm gì nên chuyện gì cũng phải hỏi, kể cả những chuyện tất cả mọi người trong phòng họp đều đã biết từ lâu. Đến phần quan trọng nhất là đàm giải pháp thi ứng viên Obama lại biến thành người... ít nói nhất, và chẳng đàm giải pháp nào, nhưng lại được truyền thông cấp tiến ca tung là điềm đạm suy nghĩ, không bốc đồng. Truyền thông Mỹ đã đạt được nghệ thuật diễn giải đến mức "cao cấp" nhất.

Nếu phải xét đến nguyên nhân khủng hoảng này thì ta sẽ phải đi ngược dòng lịch sử cho đến thời TT Carter và TT Clinton với các chính sách my dân, thà lỏng tin dụng gia cư để "dân nghèo" có dịp mua nhà trả dần, bất kể điều kiện tài chính có đủ hay không.

Những người hiện đang bênh vực thất bại kinh tế của TT Obama cho rằng kinh tế là chuyện lâu dài, cần nhiều năm mới sửa chữa được những "tai hại" của chính sách kinh tế của Bush. Nhưng đồng thời họ lại cũng là những người không chịu nhìn xa để hiểu bong bóng già cư và cuộc khủng hoảng tài chính tiếp theo là kết quả của cả mấy chục năm chính sách già cư của Carter và Clinton. Luật "Community Reinvestment Act" bắt buộc ngân hàng phải cho "dân nghèo" mượn tiền mua nhà do Carter đặt ra. Clinton là người hủy bỏ luật Glass-Steagall Act được ban hành từ thời TT Roosevelt để kiểm soát ngân hàng, và cũng là người chủ trì sự ra đời của các công cụ tài chính mới như nợ dưới tiêu chuẩn (sub-prime loans), đầu tư phái sinh (derivatives), phiếu khoán hóa nợ (securitization of loans), và sự bành trướng mạnh mẽ của tín dụng già cư... là những công cụ sinh ra khủng hoảng tài chính cuối năm 2008.

Các dân cư Dân Chủ Barney Frank và Chris Dodd là những người chống lại dự luật do TT Bush đề kiểm soát nợ dưới tiêu chuẩn của các cơ quan tài trợ nợ mua nhà Fanny Mae và Freddie Mac. Ngày nay, phe Dân Chủ viết lại lịch sử để Bush đã thông đồng thà lỏng tin dụng cho tài phiệt Wall Street làm giàu.

Thiên hạ cũng không dám nhận trách nhiệm thổi phồng bong bóng tín dụng già cư này cũng là những cá nhân, những hàng triệu người trong giai cấp tương đối nghèo hay trung lưu, đã xô xi mua nhà quá khả năng tài chính của chính mình, với hy vọng làm giàu theo đường tắt hay hưởng thu quả kh้า năng.

Dù sao thì cuộc khủng hoảng xảy ra ngày 15 Tháng Chín đã nghiêng cán cân về phe Dân Chủ vì thiên hạ bực minh, lo lắng và đỗ hết lén lèu Bush và đảng Cộng Hòa. Cái bệnh chung của dân Mỹ là cái bệnh bao giờ cũng tìm người khác để dỗi. Không ai là gi cả chuyện một bà già uống cà phê nóng nhanh quá bị phỏng lưỡi và cố họng đã thưa kiện McDonald vì tội cà phê nóng quá làm bà phỏng! Vung tiền xài hoang, đi đánh casino với thị trường già cư, thua cháy túi thì cũng tại Bush thôi.

Đảng Tiên Tri được bầu vì đã hứa sẽ là Hoa Đỏ tái thế, bao dâm mọi chuyện sẽ được sửa đổi. TT Obama đắc cử, mau mắn đưa ra hàng loạt quyết định mới. Bắt đầu bằng kế hoạch stimulus, kích cầu kinh tế trên dưới 800 tỷ. Theo ông là cực kỳ cần thiết, nếu không thì tỷ lệ thất nghiệp sẽ vọt lên 8% ngay. Rồi tiếp theo là hàng loạt lý do này kia, kể cả vải chục tỷ cho "dân nghèo", đại đa số là dân da màu, được đổi xe cũ rách lấy xe mới toanh do Nhà Nước tài trợ nhân dân bao vội mồi sinh, tránh ô nhiễm do xe cũ gây ra, và nhất là 10.000 tỷ cái tó y, và mồi đáy nhất, lại thêm 50 tỷ kinh phí.

Đúng theo Hiến Pháp, Nhà Nước có quyền干涉 tiền và vay tiền. Chuyển trả tiền là chuyển cả chục năm nữa, khi Obama bản đì đánh gôn suốt ngày trong khi chờ đợi bà Michelle đi shopping ở Âu Châu. Người nào làm tổng thống lúc đó thi người đó lo.

Gần hai năm sau khi nhậm chức và sau khi tung hết tay này đến tay cũ nguy kinh tế, kết quả là gì?

Tỷ lệ thất nghiệp tuột qua, sau khi tụt xuống 9,5% đã lại tăng lên 9,6%, gấp hai lần tỷ lệ thất nghiệp của Bush. Tỷ lệ thất nghiệp đã trên mức 9% từ hơn 16 tháng qua, tức là từ hai tháng sau khi TT Obama nhậm chức. Đó là chỉ kể những người di khai xin tiền thất nghiệp. Nếu kể cả những người làm bẩn thời, hay những người không muốn xứng hàng cá ngày trời khai báo thất nghiệp nữa, thì con số thất nghiệp thực sự là hơn 18%. Bà Chủ Tịch Hội Đồng Kinh Tế, Christina Romer, người đã khẩn khoản kêu gọi phải tung ra 800 tỷ stimulus để tránh thất nghiệp đến mức khẩn trương 8%, đã được mời về để dạy học lại. Dạy học bao giờ cũng đỗ hồn làm chính sách. Tiếp tục đà này thi chẳng mấy chốc dân Mỹ sẽ mời Obama về Chicago làm giáo sư phu giảng.

Tình trạng khủng hoảng già cư vẫn đậm chất tại chỗ. Mỗi tháng, báo chí vẫn đăng tin kỷ lục nhà bị ngân hàng kéo. Kế hoạch cứu già cư của TT Obama, bắt các ngân hàng chính lại nợ được rầm rộ hứa hẹn sẽ giúp khoảng bốn triệu già đình, rốt cuộc cho đến nay gần hai năm sau, chưa tới nửa triệu già đình được giúp.

Luật cải tài chính được rầm rộ quảng bá như luật kêu hâm những lạm dụng bóc lột của tài phiệt, thực tế đã trở thành luật siết chặt tín dụng không cho dân nghèo và dân trung lưu mượn tiền nhà bằng nữa. Hơn 800 trang của đạo luật còn phải khai triển thành máy ngàn điều lệ áp dụng trong thực tế và khi chính quyền rao riết viết ra điều lệ áp dụng, các ngân hàng lớn nhỏ đều nín thở chờ đợi. Và tránh cho vay đế khôi bị rủi ro về luật pháp, bị trừng phạt. Dân cần di vay tiền thi ngáp ngáp. Trong khi đó, các đại gia Bank of America hay Wells Fargo vẫn công bố lời hàng trăm tỷ, và các vị tổng giám đốc đều mếu máo như lương bổng của họ đã bị giảm từ năm bảy chục triệu xuống mức "chết đói" hai ba chục triệu.

Nhin chia kí, hiện nien nhan hanh chinh cua luat cat tai coi tai chinh khong hon he la may tay tai phiet, ma chi la thanh phan tieu thuong khao vay muan tien lam an hon tho, va thanh phan trung lru khao vay tien mua nha, mua xe, mua thuoc men, di nhua thuong, hay cho con di học đại học. Khô khán vay muan nay da la ly do deinh kinh te van tri tre vi ai cung hiếu a My nay, tat ca sinh hoat kinh doanh đều nhieu tien vay muan. Tinh trang tin dung My di tu thao long tuyet doi qua siết chet den nghet tho.

Không cần bàn cãi nhiều, quý độc giả chỉ cần nhìn chung quanh xem bao nhiêu ban be cõi đang thất nghiệp, bao nhiêu nhà người quen còn đang bi short sale chua được ngân hàng tái tài trợ, bao nhiêu người đang gặp khó khăn mượn tiền ngân hàng. Bao nhiêu cửa hàng đã giảm giá 50% mǎn ẽ và bao nhiêu khu phố thương mại đã mất khách"... Đã có thay đổi gì trong hai năm qua sau khi Đảng Tiên Tri hạ thế" Lỗi tại Bush cho đến chừng nào" Hai hay sáu năm nữa"

Luật cải tài y tế thi xin miễn bắn, vi chưa được áp dụng, hay có vải điều được bắt đầu áp dụng nhưng chưa ai thấy tác dụng cụ thể nào.

Mùa tranh cử đã vào giai đoạn gay cấn cuối cùng và tất cả các ứng viên đều tung hàng loạt quảng cáo trên báo chí, truyền thanh và truyền hình. Một tờ báo Mỹ đã đúc kết các quảng cáo đó và đã đưa ra nhận định thật đáng suy nghĩ.

Có tất cả 279 dân biểu và nghị sĩ của đảng Dân Chủ phải ra tranh cử trở lại. Và trong tất cả 279 người đó, không có được một người nào đã dám khoe thành tích giảm thất nghiệp, và càng lả lùng hơn nữa, không có một người nào dám khoe là mình đã bỏ phiếu thông qua luật cải tài y tế hết. Trái lại, đã có ít nhất năm vị dân biểu Dân Chủ quảng cáo là mình đã bỏ phiếu CHỐNG cải tài y tế. Thế thi những ông bà dân cư Dân Chủ khoe thành tích gì" Họ khoe:

• thành tích ổn định không ngán hàng: nhưng cũng lại có lý do vì việc cứu nguy ngân hàng và thị trường tài chính là thành quả của luật TARP được TT Bush ban hành tháng 10 năm 2008, hơn ba tháng trước khi Obama tuyên thệ.

• thành tích cứu nguy kỹ nghệ sản xuất xe Mỹ: nhưng thực tế là hai hãng xe được cứu là General Motors và Chrysler vẫn lỗ hàng tỷ, trong khi hai hãng xe không được cứu là Ford thi lại lời cáy.

• thành tích kích cầu kinh tế: nhưng thực tế là tung ra 800 tỷ chi giảm tỷ lệ thất nghiệp từ 10% xuống được có 9,6%, con dao mổ trâu chí đứt được một con muỗi.

• thành tích Nhà Nước tung ra một "ngân sách trách nhiệm" (responsible budget) so với TT Bush mà ứng viên Obama gọi là "tổng thống vô trách nhiệm" (irresponsible president): nhưng họ quên không cho mọi người biết mức nợ của Nhà Nước trong 18 tháng dưới triều đại Obama đã già tăng bằng tổng số nợ của cả nước Mỹ tích lũy trong 200 năm từ TT khai quốc Washington đến TT Reagan (CNS News - 8 Sept 2010).

Nói chung, họ chẳng có thành tích thực sự nào đáng kể đkhoé, mà chỉ tập trung cuộc vận động tranh cử vào chiến lược đỗ thừa cho Bush và đe dọa nếu bô phiếu cho Cộng Hòa thi sẽ gặp đù thử đại họa. Đại khái bạn có cái xe bị hư. Ông thợ sửa xe bá

đảm "đưa xe cho tôi, tôi sẽ sửa ngay cho". Gần hai năm nambi trong xưởng máy Obama, xe vẫn chưa chạy được. Và ông thợ Obama giải thích, tại xe hư nặng quá, tôi đang mò, nhưng nếu lấy xe đi ra hãng khác sửa thì xe sẽ hư nặng hơn nữa, cứ để đây để tôi mò tiếp". Tin ông thợ máy hay không là tùy cù tri Mỹ.

Sách lược đỗ thừa và hám dọa có hiệu quả hay không là chuyện không chắc chắn, Chi biết là theo thăm dò mới nhất của đài truyền hình CNN, trong 10 người Mỹ thi đà có 8 người cho rằng cái xe kinh tế vẫn đang lè lết, 6 người không tin ông thợ máy Obama sẽ sửa được, và 7 người cho rằng cái xe đó đang lè lết... ngực hướng.

Một độc giả chỉ trích kẻ viết này có "đôi mắt tị hỉ không deo kính nên mới không nhìn thấy các thành quả vĩ đại của TT Obama". Thiết tưởng nếu thành quả của TT Obama mà phải dương măt thật to rồi dùng kính hiển vi mới có thể nhìn thấy, thi khó nói rằng thành quả đó là vĩ đại được. (12-9-10)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Bí Ẩn Obama

07/09/2010

Bí Ẩn Obama

Vũ Linh

Obama bất tài, hay duy ý chí dà làm cách mạng"

Trong thời gian gần đây, TT Obama trở thành câu hỏi lớn, một trường hợp đáng để sinh viên chính trị học dùng làm bài nghiên cứu thực tập. Hiện tượng Obama đã được nhiều người coi như là một hiện tượng "sao chổi", xẹt qua thật mau rồi biến mất. Hay nói theo kiểu Việt Nam ta, như "lửa rơm" bùng cháy thật mạnh rồi tắt ngùm cũng thật nhanh.

Từ trong bóng tối không ai biết đến, ông Barack Obama chỉ cần một bài diễn văn bóng bẩy trong Đại Hội đồng Dân Chủ năm 2004 là đã từ địa vị nghị sĩ tiểu bang Illinois trở thành tổng thống Mỹ, trong vỏn vẹn bốn năm.

Sự kiện này nói lên cái đỗ tin ngày ngô của dân Mỹ, nhưng có thể hiện những đặc điểm hiếm có trong con người Obama. Ông là một người "cố cái mă", trẻ tuổi, có tài hùng biện không ai bằng (nói như Mỹ: có thể lén Bắc Cực bắn tú lanh được) và có vẻ đă sinh lực, tự tin và đáng tin, biểu tượng của thế kỷ 21. Trái lại với đối thủ John McCain thi có vẻ là người của thiên niên kỷ trước, hay đối thủ Hillary Clinton, có vẻ như là người của chính trường lươn lẹo và tham vọng cá nhân. Ông cũng chứng tỏ là người thông minh, quyền biến, tuy chưa có kinh nghiệm chính trị gì mà đã mau mắn học bài đỗ có câu trả lời thỏa đáng cho mọi câu hỏi của cử tri Mỹ, có đáp số cho mọi vấn đề. Quan trọng hơn nữa, ông liên tục khẳng định là một người ôn hòa, không bê phái, không khống diệu, có dâu óc cùi mòi thực tiễn, phục vụ nhu cầu của đại chúng. Và lại là một ứng cử viên da đen: sau Tướng Colin Powell bênh đảng Cộng Hòa thời 1996 (mà vì bà vợ lạnh lùng nên ông rứt dù), thi Barack Obama là một hy vọng lớn cho cả nước Mỹ và dân thiểu số da màu.

Tất cả các chính trị gia đỗ có những câu nói đỗ.

Có TT Kennedy có câu nói đỗ đời (mượn từ... Án Độ): "đứng hối đất nước dà làm gi cho minh, mà phải tu hối minh có thể làm gi cho đất nước". Nhà chính khách Obama cũng có câu làm dân Mỹ mè mệt: "không có nước Mỹ đỗ (Cộng Hòa, báo thù) hay nước Mỹ xanh (Dân Chủ, cấp tiến), mà chỉ có Hiệu Chủng Quốc Hoa Kỳ". Vấn đỗ là các chính khách có áp dụng những tư tưởng đỗ không" Hay chỉ là những khẩu hiệu bóng bẩy che mắt thiên hạ" Dù sao thi câu nói của Obama đã đưa ông vào Tòa Bạch Ốc một cách măa chúa từng thấy trong lịch sử. Và điều đáng thắc mắc hiện nay là có phải chính câu nói đỗ cũng sẽ đưa ông ra khỏi Tòa Bạch Ốc một cách mua măk lỵ khống"

Khi bầu cho ứng viên Barack Obama, dân Mỹ đinh ninh minh dà bầu được một tổng thống có ý định và khả năng mang lại đoàn kết dân tộc, chấm dứt những phân hóa mà họ nghĩ quá nặng dưới chính quyền của TT Bush. Những phân hóa làm té liệt chính quyền qua những xích mích băt tăt giữa Cộng Hòa và Dân Chủ, thă lòng cho các khối thế lực từ nhau như các tài phiệt, các nghiệp đoàn lóng hành, đưa nước Mỹ từ khung hoảng này đến khung hoảng khác. Đó là niêm hy vọng của cử tri Mỹ. "Change We Can Believe In".

Đỗ ròi họ khâm phục ra họ dà bầu cho một cái gi hoàn toàn khác với sự mong đợi. Thay vi một tổng thống ôn hòa của "đại đoàn kết dân tộc", họ thấy một tổng thống phân hóa nhất lịch sử cản đại, bó xá TT Bush và TT Clinton về phương diện cực đoan.

TT Clinton là người chủ trương sách lược gọi là "triangulation", kiêu tổng thống trung dung ở trên "xàng xe" giữa hai đảng cực đoan ở dưới. Ông sẵn sàng thu nạp và thi hành một số sách lược bảo thủ của Cộng Hòa, tiêu biểu là câu nói đỗ đời của ông "thời của đại chính phủ đỗ cáo chung" ("the era of Big Government is over"), cũng là châm ngòm của phe bảo thủ. TT Bush là người thông qua được một số luật quan trọng như cải tổ giáo dục, luật nai an (Patriot Act), luật giám thuế, và luật cải tổ Medicare, tất cả với sự hậu thuẫn đăng kể của đỗ lập Dân Chủ. Dụ luật cải tổ An Sinh Xã Hội (Social Security) thi Dân Chủ chống đỗ, thế là TT Bush bô khứ không tìm cách nhất quyết cho thông qua bằng cửa hậu như TT Obama đã cho thông qua luật cải tổ y tế.

Khác với hai vị tiền nhiệm và trái với lời hứa khi tranh cử, TT Obama công khai đứng vững về cánh thiên tả nhất của đảng Dân Chủ và trở thành tiếng nói chống đảng Cộng Hòa và chống cựu TT Bush mạnh nhất. Nói cách khác ông là một tổng thống của Dân Chủ cấp tiến cực đoan, không phải là tổng thống của cả nước, trong đó có cả khối Cộng Hòa.

Những người ủng hộ TT Obama cho rằng ông dà "lâm nên lịch sử" khi thông qua được những luật cải cách quy mă. Làm như thế đây là công trình, thành quả của một mình ông tổng thống kiểm soát này. Thực tế là với cái da số mà đảng Dân Chủ có tại lưỡng viện, thi báu cứt tổng thống nào cũng có thể qua băt cùi điều luật nào. Xét cho cùng, với cái da số kiểm soát tuyệt đối cả thượng viện lẫn hạ viện đỗ mà phải thông qua luật kinh cầu với vừa đúng túc số không thừa một phiếu, thông qua luật cải tổ y tế bằng cửa sau, thông qua luật cải cách tài chính khít nút với đúng ba phiếu da số, và không dám đưa luật đăi dàn ra trước quốc hội, thi phải nói là thất bại chứ không có gì đáng khoe là "lâm nên lịch sử".

Nếu nói về khả năng lãnh đạo thi TT Clinton và TT Bush đều thành công hơn khi hai ông dà cho thông qua được những dự luật quan trọng trong khi không có da số tuyệt đối kiểm soát quốc hội như TT Obama. Cuộc bầu cử tháng Mười Một tới có nhiều hy vọng làm mất thế đăi tuyệt đối của đảng Dân Chủ, chúng ta hãy chờ xem TT Obama có còn khả năng "lâm nên lịch sử" nữa không.

Phe cấp tiến có thể đỗ thừa là phe Cộng Hòa đăi thăi đăi quá khích chống đối tổng thống bằng mọi giá. Nhưng vấn đỗ là trong tư thế lãnh đạo cả nước, một vị tổng thống phải có khả năng huy động đăi hâu thuẫn của cả nước, kể cả một phần của khối đăi lập.

Phe cấp tiến cũng vẫn tiếp tục đỗ thừa mọi chuyện lén đăi TT Bush. Vấn đỗ là da số dân Mỹ đăi tin tưởng vào lời hứa và khả năng của ứng viên Obama đăi sửa đổi mọi chuyện nêu bău cho ông, và câu hỏi là trong gần hai năm qua TT Obama đăi làm được gi ngoài chuyện ngòi đỗ thừa. Nếu làm tổng thống mà chỉ cần biết ngòi xia tay đăi lối cho người này người kia, thi chính kè viết này hay báu cứ một học sinh trung học nào cũng có đăi thừa khả năng làm... tổng thống!

Khối cấp tiến cũng mạnh mẽ ủng hộ TT Obama, ca ngợi ông như một người can đảm, một người hùng dám chống lại tài phiệt tư bản. Họ ca tụng chúc năng của một Nhà Nước Obama độ lượng, bao che cho người nghèo, người bé có thấp họng. Không có Nhà Nước bao văi thi cả nước sẽ bị bô lợt tận xương tủy, thậm chí triệt đăi bởi các tập đoàn quyền lợi tư nhân tham lam khống đăi. Nghe hao hao như Tư Bản Luận của Karl Marx! Dân Việt tị nạn đăi trốn chạy tri Mỹ vi những lý luận kiểu này ròi, bây giờ đăi phái nghe lại. Mă có người lại khen hay!

Một chuyện tréo cảng ngỗng không kém là chính quyền Obama lúu năo cũng phô trương hình ảnh của một chính khánchez thanh liêm chống tài phiệt, chống các khối thế lực dùng tiền mua chuộc chính khách, lũng đoạn chính trị. Nhưng chính quyền đỗ cũng có lò đăi chuyễn ứn Obama khি tranh cử tổng thống đăi năo lúu không nhận tiền yểm trợ từ tư nhân, đăi dăp nhận số tiền văi tiền khoảng hâu 700 triệu yểm trợ của tư nhân, hai phần ba số tiền đăi là từ tài phiệt Wall Street, các ty phú George Soros, Warren Buffett, các đại ty hợp Goldman Sachs, Fannie Mae, Freddie Mac, các ông trùm nghiệp đoàn và khối thế lực!

Chinh sách cấp tiến cùa đài TT Obama, trái với hình ảnh ôn hòa, đại đoàn kết dân tộc của thời cùa tranh cử, cùa với các chương trình vung cùa ngàn tỷ ra cùa số, khiến cho dân Mỹ mau chóng thức tinh. Hiện nay TT Obama chỉ được hâu thuẫn của một tỷ lệ cảng ngày cảng it của dân Mỹ. Sự hâu thuẫn của TT Obama từ ngày ông tuyên thệ nhậm chức đăi giờ, một năm rưỡi sau, đăi rót nhanh hơ báu cứt tổng thống nào của lịch sử cận đại Mỹ, hơ cả các tổng thống bị ché là bết bát nhất như Nixon, Carter, hay Bush 43. Những thăm dò mới nhất cho thấy sự hâu thuẫn năo sự giàn cùa mọi tàng lóp quản chung, từ khối đăi den, da nâu đăi da trắng, từ giới giàu đăi nghèo, từ nam giới đăi nữ giới, thành thi đén thôn quê, bao thu đăi cấp tiến, đăi đến già. Đăi khái, trong 10 người trước đây ủng hộ TT Obama thi đăi có ba người đăi ý kiến.

Báo "phe ta" Time phái nhän dàn chung đăi có một cảm giác thất vọng, găi nhăi bị phản bội, và bây giờ cảm thấy đăi không biết gi về ông tổng thống họ đăi bău, không ngõt ông ta đang mang đăt nước năo đăi quâa xa văi măt hường mà họ không muốn. Thăm dò mới nhất của đài "phe ta" CNN cho thấy gần 60% dân Mỹ cho rằng sự bành trướng của Nhà Nước Obama trực tiếp đăi dăp đăi tự do cá nhân của họ.

Trong khái đó, bá ký già cấp tiến Maureen Dowd viết trên New York Times đăi bành trướng TT Obama là "một người có lý trí, cai trị một quốc gia hét súc không lý trí" (a rational man running a most irrational nation). Dưới con mắt của khối cấp tiến, không ủng hộ Obama chi có thă là ký thi đăi da den (như nhà báo Thomas Friedmann đăi khảng định), đầu óc thiên cùn huy nịnh bô dàn da trắng (như vài đăi giả đăi kói viết này), hay mất lý trí (như bà Dowd nhận định).

Có lè đăi Dowd có lý phàn năo. Dân Mỹ quâa đăi đã mất hét ý trí, nhưng không phái mới đây, mà tu ngày họ bău cho ông tổng thống của Hy Vong hào huyền năm 2008.

Trái ngược với lý luận của bà Dowd, nhiều chuyên gia chính trị thắc mắc không biết TT Obama thực sự là người "có lý trí" hơn người hay không.

Một ví dụ điển hình là đăi luật cải tổ y tế. Cuộc tranh cùi văi vấn đăi hày găi sôi năo trong suốt mùa hè năm ngoái. Thăm dò du luận cho thấy từ 55% đăi 60% dân Mỹ chống. Vây mà TT Obama vẫn bất chấp cho thông qua, kế cả bằng cách đăi cùa sau.

Găi đây hăi là văi xâm đăi Hồi giáo tại Nữu Ước. Đây là một văi đăi đia phương chẳng măc mòi gi mà tổng thống phái can đăi và lén tiếng. Tự nhiên tổng thống thuộc phe Dân Chủ lại lén tiếng ứng hộ một quan điểm mà 70% dân Mỹ chống đăi. Đăt các ứng viên dâng Dân Chủ trong khái cùn đăi cùa lánh tu đăi Dân Chủ tại Thượng Viện Harry Reid lán Dân Chủ Howard Dean đăi phái lén tiếng phan băc lại ý kiến cùa tổng thống, hy vọng tránh đại họa trong khái bău cùi tói.

Cũng có một cách khác đăi hiếu hành động cùa TT Obama.

Cách đăi lúu, trả lời phỏng vấn cùa báo chí, TT Obama tuyên bố ông không măng bi thăt cùa năm 2012, sẵn sàng chấp nhận làm tổng thống một nhiệm kỳ, miễn là thực hiện đăi lý tưống. Hầu hết các tổng thống hay chính khách đăi hâu thuẫn cùa khái đăi.

và ai cũng hiểu là họ không thành thăt cho lăm. Nhưng trong trường hợp TT Obama, có lè ông đăi thành thăt khi nói câu này. Nhiều hành động bất chấp đăi luận, đăi ngược lại quyền lợi cùa đăng, có khỉ mang tinh "liều măng" cùa ông, dường như chứng minh ông là một tổng thống cùm vong cùi lón, lón hơn tám năm cùa hăi nhiệm kỳ răi.

Hình như ông có tham vọng làm chuyện đăi, lợi dụng cơ hội hiếm có đăi xoay chuyển hánh xã hội qua hướng tă và đăi dấu ấn cho văi thăe tăi là tă. Một hay hai nhiệm kỳ không quan trọng. Hay là TT Obama là người cùa một "thế lực hau trờng" năo đó, đăra đăi đăi đăi hiện một "đư án" văi đăi chuyển hướng đăt nước, không cần biết vấn đăi đăi nhiệm kỳ hay hai nhiệm kỳ" Nêu đúng như vậy thi TT Obama đăi là một người thật đăng sô. Vă như Time đăi viết, sê còn thăm rất nhiều người cảm thấy thất vọng hăi lúu trong những ngày tháng tói.

Tóm lại, có hai cách giải thích những việc TT Obama đang làm: một là ông hành động không lý trí, bất tài, không biết minh phái làm gi và đang làm gi; hai là ông nhất quyết chuyển hướng xã hội bất chấp những thiệt hại ngắn hạn cho cá nhân và cho đăng Dân Chủ. Chuyện găi đang xẩy ra, không ai biết rõ. (5-9-10)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Ai Đang Làm Tổng Thống?

27/07/2010

Ai Đang Làm Tổng Thống"

Vũ Linh

...chi 13% dân Mỹ nghĩ là TT Obama đã giúp họ trong vấn đề kinh tế...

Tuần vừa qua, báo Washington Post, qua cây bút cột tru Dana Milbank, có viết một bài khá lý thú về TT Obama. Mở đầu với câu chuyện Đệ Nhất Phu Nhân Michelle Obama xuống thăm tiểu bang Louisiana vẫn đang bị khủng hoảng dầu loang đe dọa, rồi hô hào "bây giờ là lúc tốt nhất để mọi người mang con cháu xuống vùng biển này nghỉ hè". Tuyên bố xong, bà cùng ông chồng và hai cô công chúa dạo chơi trên Maine phía bắc, cách Louisiana đâu cũng cả hai ngàn dặm, bảo đảm không có một giọt dầu loang nào, mà cũng là nơi nghỉ hè trước đây của TT Clinton. Nhà báo Milbank kết luận một cách mỉa mai là chính quyền Obama "nói một方言, nhưng lại làm theo Clinton" (Say one thing, but do the Clinton thing).

Bài viết được kèm theo một tấm hình chụp hai ông Obama và Clinton, với lời chú thích "đương kim tổng thống là người bên trái" (Obama), để đọc giả khỏi nhầm lẫn không biết ai đang làm tổng thống!

Kể cũng lạ. Báo Washington Post, và nhất là ông Milbank, từ trước đến giờ vẫn gần như là cơ quan ngôn luận bán chính thức của Obama, mà bây giờ lại đá giò lại tổng thống như vậy! Thật ra cũng không lạ lắm. Nó chỉ phản ánh một sự thay đổi tinh thần của truyền thông đồng chính, dà rõ ràng là khá thất vọng với TT Obama. Khối truyền thông này cũng biết đọc kết quả những thăm dò dư luận. Khi thấy hậu thuẫn của TT Obama trong quần chúng rụng như sung, thì họ cũng cần điều chỉnh lập trường để theo dõi tiến hóa của dư luận cũng như để còn... bao bì.

Nhà báo Milbank, đúng theo cách nói Mỹ, đưa ra bằng chứng là chính quyền Obama thực sự là một chính quyền Clinton không có Clinton. Cựu TT Clinton dĩ nhiên không hiện diện trong nội các Obama, nhưng ngoài ông ra thì một số lớn những phụ tá cao cấp nhất của TT Obama đều là người của Clinton, kể cả bà Hillary Clinton đang làm ngoại trưởng.

Chi kế cấp thượng tầng, ta thấy: Chánh Văn Phòng Rahm Emanuel trước đây là phủ tá đặc biệt của TT Clinton, Cố Vấn Kinh Tế Larry Summers trước đây là Bộ trưởng Tài Chính, Bộ trưởng Tư Pháp Eric Holder trước đây là Thứ trưởng Tư Pháp, Giám đốc CIA Leon Panetta trước đây là Chánh Văn Phòng Tổng Thống, Đặc sứ đặc trách Iraq và Afghanistan Richard Holbrooke trước đây là Thứ trưởng Ngoại giao. Ông Milbank liệt kê ra hơn một tá viên chức cao cấp thời Clinton hiện đang giữ những chức vụ then chốt khác trong chính quyền Obama.

TT Obama xuất thân là một dân cư địa phương của Chicago, không có quan hệ gì với các nhân vật tai to mặt lớn của đảng Dân Chủ. Ông đặc cử thượng nghị sĩ, di Hoa Thịnh Đốn, chán uất chán rầu vừa đến nơi là đã lo trào cao hơn, nhảy ra tranh cử tổng thống để rồi đặc cử luôn. Rốt cuộc, ông vẫn chẳng có quan hệ gì với ai nhiều, quanh quần chỉ vài bạn bè thân cận chưa có tầm vóc. Từ quản sự Axelrod đến phát ngôn viên Gibbs và phụ tá đặc biệt Jarrett, tất cả đều là chính khách địa phương. Do đó ông đã bắt buộc phải nhún mình nhô và vào các viên chức cao cấp thời Clinton.

Đó là tình trạng lục bùi. Cũng dễ hiểu.

Nhưng cho đến giờ thì tình trạng không khá quan hơn mà lại còn trầm trọng hơn. Tức là TT Obama càng ngày càng lè thuộc vào nhóm Clinton. Bằng chứng là mới đây phái bộ nhiệm ông Jack Lew làm tân Giám đốc Văn Phòng Quản Lý Ngân Sách (Office of Budget Management). Ông Lew cũng là người đã giữ trách nhiệm này dưới thời TT Clinton. Ông thay thế ông cựu giám đốc Orzag vừa từ chức có lẽ vì quá kinh hãi với thảm thùng ngân sách hàng chục ngàn tỷ của TT Obama. Mới đây nữa là bà Elena Kagan trước đây là cố vấn pháp luật của TT Clinton bây giờ được đề cử vào Tối Cao Pháp Viện.

Chiều hướng này được coi như là hậu quả trực tiếp của những thất bại liên tiếp của TT Obama, từ đối ngoại đến đối nội.

Đối ngoại ta thấy Mỹ càng ngày càng xung khắc với các đồng minh trong khi chẳng đạt được kết quả tích cực nào với khó đối nghịch như Bắc Hàn, Cuba, Venezuela, Iran. Cũng chẳng tạo được thêm cảm tình gì của khối Hồi giáo bất chấp mọi cách vuốt ve và xin lỗi.

Đối nội thì đạt được hai thành quả được các đệ tử tung hô là "lịch sử": cai trị y tế được thông qua bằng cửa sau, và hiện giờ vẫn còn trong vòng tranh cãi, chưa ai biết hậu quả lâu dài tột xấu như thế nào; cai trị ngân hàng cũng vừa được thông qua, nhưng đại đa số dân Mỹ chẳng hiểu có tác dụng thực tế như thế nào với họ. Trong khi đó, những lời hứa giải quyết các vấn đề năng lượng, di dân, thất nghiệp, giáo dục, an ninh, v.v... vẫn chưa đi đến đâu. Nhất là vấn đề phục hồi kinh tế. Một thảm họa mới nhất của CBS cho thấy chỉ vỏn vẹn 13% dân Mỹ nghĩ là TT Obama đã giúp họ trong vấn đề kinh tế. Vắng, quý vị không đọc lầm đâu, 13%!

Quan trọng hơn cả là lời hứa cột trụ, THAY ĐỔI, đã không thực hiện được. TT Obama được bầu vì dân Mỹ tin vào lời hứa thay đổi không khí chính trị của Hoa Thịnh Đốn: trong sáng hơn, trong sạch hơn, và nhất là đoàn kết lưỡng đảng hơn. Change We Can Believe In!

Lời hứa trong sáng hơn đã không được giữ khi cuộc cải tổ y tế cũng như cải tổ ngân hàng diễn tiến trong hậu trường, qua những mặc cả, trao đổi quà cáp giữa các chính khách hai đảng và Tòa Bạch Ốc, mà chỉ một ít chi tiết được lọt ra ngoài, không trực tiếp truyền hình trên C-Span như ứng viên Obama hứa.

Lời hứa trong sạch hơn cũng phải xét lại sau những dư luận về đổi chác mua quan bán chức giữa Chánh Văn Phòng Rahm Emanuel với các chính khách địa phương như ở Illinois, Pennsylvania và Colorado.

Đặc biệt hơn cả là lời hứa hợp tác lưỡng đảng đã không thực hiện được. Trái lại, các chuyên gia chính trị Mỹ nhận định chính quyền Obama là chính quyền tạo phản hóa lớn nhất (most polarized) trong lịch sử Mỹ, hơn xa chính quyền Bush mà ứng viên Obama đã từng mạnh mẽ chỉ trích.

TT Obama, hơn một năm sau khi nhậm chức, đã thông qua luật kích cầu kinh tế và luật cải tổ y tế với... không có phiếu nào của đối lập, và vài chục phiếu chống từ ngay trong hàng ngũ bảo thủ Dân Chủ, và thông qua luật cải tổ ngân hàng với đúng ba phiếu Cộng Hòa.

Sự phản đối đó là hậu quả trực tiếp của chính sách cấp tiền trực tiếp do TT Obama đã thi hành. Không phải ngẫu nhiên mà 55% dân Mỹ hiện nay nghĩ rằng TT Obama là người có khuynh hướng xã hội chủ nghĩa, "socialist", tạm dịch là thiên tả cho nhẹ.

Kết quả của những thất hứa và thất bại trên dựa đến tình trạng hậu thuẫn cá nhân của TT Obama rớt như diều đứt giây, từ hơn 70% cách đây một năm rưỡi khi mới nhậm chức, xuống còn khoảng 45%. Quan trọng hơn nữa, đảng Dân Chủ, sau ba lần thất bại trong các cuộc bầu cử tại Virginia, New Jersey, và Massachusetts, đang bị đe dọa thất bại toàn diện trong cuộc bầu cử tháng Mười Một.

TT Obama bắt buộc phải cầu cứu cựu TT Clinton.

Dù sao thì uy tín của ông Clinton vẫn còn rất lớn trong đảng Dân Chủ, và ngay trong dân chúng nói chung. Ông tổng thống này nói danh về chuyện lem nhem với cô Monica, nhưng đồng thời cũng là một tổng thống có đường lối cấp tiến dù không đến nỗi cực đoan như TT Obama. Thậm chí mới nhất của Gallup cho thấy 61% dân Mỹ ủng hộ TT Clinton. Trong khi đó, TT Obama đã rớt xuống khoảng 45%, ngang với cựu TT Bush, người từng bị truyền thông cấp tiền thù ghét nhất và cho là tội tệ nhất.

Tuy TT Clinton không hiện diện trong nội các, nhưng đã đóng một vai trò then chốt như sứ giả đặc biệt giúp giải quyết những khó khăn nội bộ trong đảng Dân Chủ, chẳng hạn như đã thuyết phục ứng viên Joe Sestak dừng ra tranh cử thượng nghị sĩ tại Pennsylvania, di vận động phiếu cho các dự luật cải tổ y tế và cải tổ ngân hàng, ở Arkansas cựu nguy bà TNS Lincoln Blanche đang bị đe dọa mất job, đi giải thích với thiên hạ cách TT Obama ứng phó vụ dầu loang. TT Clinton cũng có nhiệm vụ di trấn an giới doanh gia đang lo chính sách không thân thiện của TT Obama với doanh nhân qua những quyết định bất lợi cho tu doanh (tăng thuế) cũng như những tuyên bố coi "nhà giàu" như kẻ thù. Trong mùa bầu cử này, từ giờ đến tháng 11, ngôi sao di vận động cho các ứng viên của đảng Dân Chủ sẽ là cựu TT Clinton, chứ không phải là TT Obama.

Chẳng những cầu cứu sự giúp đỡ của các nhân vật Clinton, đang tay mới dồn người của Clinton, mà còn thi hành đường lối chính sách của TT Clinton.

Có một điều nhiều người đã quên, mà các đệ tử của Obama đã không dám nhắc lại: chương trình cải tổ y tế nhằm mang bảo hiểm và dịch vụ y tế đến cho toàn dân (universal healthcare) vừa được quốc hội thông qua thực ra là chương trình của bà Hillary mà Obama chống đối kịch liệt khi còn tranh cử. Lúc đó, ông Obama lo chứng minh mình là ôn hòa, chủ trương hợp tác lưỡng đảng mà.

Cuối cùng thì như báo Milbank đã đặt câu hỏi: không biết chính quyền Obama có phải là nhiệm kỳ 3 của TT Clinton hay không.

Điều đang nói nhất là thời hợp tác bà Hillary Clinton. Theo những thám dò dư luận mới nhất, bà Hillary được coi như là người "trưởng thành" nhất, có uy tín nhất trong chính quyền Obama hiện nay. Vượt xa cả TT Obama luôn. Thậm chí, đa số dân Mỹ (57%) lại còn nghĩ bà Hillary xứng đáng làm tổng thống hơn Obama. Hiện nay không thiếu gì người trong đảng Dân Chủ hối hận đã không bầu bà Hillary làm đại diện cho Dân Chủ trong cuộc tranh cử tổng thống. Họ đặt câu hỏi: phải chi hồi đó bầu bà Hillary thi bay giờ bà đã là tổng thống, có phải tốt hơn không?

Chính sách đối ngoại của TT Obama là thất bại nỗi bật nhất của chính quyền này. Nhưng ái cảm thay, không ai dối lối lên đầu bà Ngoại trưởng Hillary hết, vì đều cho rằng những thất bại là lỗi của TT Obama. Trước hết vì đường lối tổng quát do chính tổng thống đề ra quá yếu đuối, ngày thơ, chí lo vuốt ve thiên hạ. Tại Afghanistan, bà Hillary công khai hậu thuẫn chủ trương đánh mạnh của tướng McChrystal mới bị cách chức và cố gắng bênh vực chính quyền Hamid Karzai bị Toà Bạch Cung khinh miệt. Sau đó là vi việc thực hành đường lối ngoại giao hứa hẹn sức lùm thuộm, không ai rõ ai có quyền như thế nào. Từ TT Obama đến Phó TT Biden, ngoại trưởng Hillary đến hàng loạt cố vấn, phu tá đặc biệt, đặc sứ đặc biệt, thương nghị sĩ, dân biểu, ai cũng có tiếng nói. Nhiều người cũng còn thân phục bà Hillary có tư cách. Trong những ngày cuối chạy đua với Obama, bà biết là thua, đã điều đình với Obama. Hai bên thoả thuận, bà Hillary rút lui và tích cực hậu thuẫn Obama, bù lại Obama sẽ giúp bà gây quỹ trang trải nợ nần tranh cử. Trong khi bà giờ lời hứa thì Obama đã nuốt lời hứa, không tiếp bà gây quỹ gì hết, dù ông đã gây quỹ được bảy trăm triệu cho chính mình. Sau khi nhậm chức, TT Obama đã tìm cách hoá giải ánh hưởng đối lập của bà Hillary và đe cù bà làm ngoại trưởng. Bà đã chứng tỏ bà là một "đảng viên trung kiên", chấp nhận kỷ luật, hợp tác tích cực và chân thật với tổng thống. Và uy tín bà lên thật cao trong hàng ngũ Dân Chủ.

Càng ngày thi thiên hạ càng nhớ lại quang cáo của bà Hillary: Obama chưa sẵn sàng trả lời điện thoại khẩn và ba giờ sáng. Kết quả là bà ngồi rung rẩy... chờ thời. Biết đâu chứng cho đà thất bại này, Obama sẽ là "của nợ" cho đảng Dân Chủ, và năm 2012, đảng viên sẽ chạy qua bến bờ hét" Dân Mỹ có đặc điểm không cần biết trung thành là gì cả, mà chỉ chạy theo người có triển vọng thắng cuộc thôi. Nói theo cách Mỹ: không ai muốn hụt chuyến tàu hét. (25-7-10)

Quý đọc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vuinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Khủng Hoảng Hy Lạp: Tại Sao Ta Phải Sợ?

18/05/2010

Khủng Hoảng Hy Lạp: Tại Sao Ta Phải Sợ"

Vũ Linh

... Los Angeles, theo nhận định của cựu thị trưởng Riordan, sẽ phả sán vào năm 2014...

Trong thời gian qua, cuộc khủng hoảng tài chính của Hy Lạp đã lây chuyển kinh tế cả thế giới. Trong khi dân Hy Lạp nổi loạn biểu tình đốt phá nhà cửa, chi nội tuân lẻ đau của tháng Năm này, các chi số chứng khoán tại Mỹ đã rớt khoảng gần 10%.

Phản ứng của thị trường không có cái "may mắn" có được những mối "lợi" thị trường chứng khoán lên hay xuống. Như vậy ta sao ta lại cần khắc mắc và lo ngại khi đọc những bản tin về cuộc khủng hoảng của Hy Lạp? Câu trả lời giản dị là những khó khăn của Hy Lạp ngày hôm nay có nhiều cơ may sẽ là những khó khăn của nước Mỹ và của chính chúng ta trong một tương lai không xa lắm.

Sau loạt bài về cái tổ y tế, kể viết này đã nhận được nhiều thư của độc giả Việt Bán bắc Áu Châu, hoan nghênh việc TT Obama có khuynh hướng theo gương Âu Châu. Nói chung, dân Áu Châu, trong đó có cả dân ty nạn ta bén dở, có khuynh hướng ủng hộ TT Obama rất mạnh vì thấy vị tổng thống này có cái nhìn "nhân bản" hơn ông cao bồi Texas trước đây, và sẵn sàng giúp đỡ "dân nghèo" một cách hết sức rộng rãi.

Tren phương diện xã hội, Áu Châu đứng về phía ta của Mỹ, cách rất xa. Chẳng hạn như toàn dân đều có bảo hiểm y tế của Nhà Nước, di nhà thương, bác sĩ, mua thuốc đẻ rẻ mạt. Hay là mọi người di làm một tuần 35 tiếng, mỗi năm nghỉ hè sáu tuần tối thiểu, thất nghiệp vẫn lãnh 80% lương trong cả nửa năm...

Nhưng mặt trái của chính sách đó là đối với dân thi thuế cực cao (nửa mức lương là thường), nồng xuất cá nước rất thấp (chưa bằng một nửa của Mỹ), Nhà Nước thi nợ hơn chúa chổm. Đến lúc nào đó thi sẽ xảy ra tình trạng của... Hy Lạp. Mà Hy Lạp cũng chỉ mới là nước đầu tiên. Sau đó sẽ là Tây Ban Nha, Bồ Đào Nha, Ái Nhĩ Lan, Ý Đại Lợi, và Bỉ. Tất cả những nước này đều đang gặp khó khăn lớn.

Trường hợp Hy Lạp khá đặc biệt. Quyền lợi của các nhân công và nhất là công chức, nhìn vào là ta phải thấy chóng mặt, nhõ sự tranh đấu của các nghiệp đoàn. Chẳng hạn như:

- Tất cả máy bà có chồng chết mà chưa tái giá, hay các bà đã ly dị mà chưa tái giá, tức là máy bà độc thân cho dù là xòn xòn, đều được lãnh tiền hưu của bố mẹ đã qua đời (!), cho đến khi tái giá.

- Tất cả công chức đều có quyền về hưu non trong tuổi bốn mươi, lãnh tiền hưu của Nhà Nước, di làm việc khác hay nằm nhà ngủ.

- Tất cả công chức đều lãnh 14 tháng lương.

- Tất cả công chức đều lãnh tiền thưởng đặc biệt mỗi tháng, gồm đủ kiểu, như di làm đúng giờ (!!), biết xài computer, biết nói một ngoại ngữ, ... Các thứ tiền thưởng linh tinh này có khi bằng nguyên một tháng lương. Nói cách khác, công chức lãnh hai tháng

lương mỗi tháng là chuyện thường.

- Tổng quát, chi phí hưu bỗng cho các công chức tinh đầu người cao gấp bốn lần mức trung bình của Âu Châu.

Nhà Nước chẳng những rất rộng rãi với công chức mà còn tiêu tiền như được trúng số quanh năm. Một ví dụ:

- Tất cả công việc lớn nhỏ đều phải do các ủy ban quyết định (đúng mô thức xã hội chủ nghĩa), do đó có cả chục ngàn ủy ban lớn nhỏ, mà chẳng ai rõ làm những việc gì. Chẳng hạn có một ủy ban lo việc "quản lý" một cái hồ (hồ Kopais), mặc dù hồ này đã cạn nước từ thập niên ba mươi. Dĩ nhiên là các ủy viên trong ủy ban vẫn ăn lương 14 tháng cho đến ngày nay.

- Tất cả nhân viên (và gia đình) của hãng máy bay Nhà Nước Olympic Airways đều được đón tàu bay bất cứ lúc nào, bất cứ đi đâu, kể cả vòng quanh thế giới, hoàn toàn miễn phí, cho đến khi hãng này xép tiệm cách đây hai năm. Trước đó Nhà Nước tìm cách tu húu hóa, nhưng mỗi lần có người muốn mua là nhân viên định công, khiến người muốn mua sợ hãi, chán mất.

- Nhà Nước sở hữu khoang 75 đại công ty trong các ngành quan yếu. Hầu hết đều lỗ lả triền miên, phần lớn vì quá nhiều nhân viên, trả lương và bonus lộc quá lớn, trong khi năng xuất chẳng bao nhiêu.

- Chi phí quốc phòng lên đến gần hai chục tỷ đô, hay 6% tổng sản lượng cả nước, nhưng 80% lại là tiền lương cho quân nhân và chi phí hành chánh, trong khi súng đạn, tàu bay, tàu thủy chẳng bao nhiêu, mỗi lần dung trận với ông hàng xóm Thổ Nhĩ Kỳ là thua liếng xiềng.

Hy Lạp là một nước theo chế độ đại nghị, có tổng thống "lâm cảnh" trong khi quyền hành nằm trong tay thủ tướng, là người của đảng nắm đa số trong quốc hội. Từ 1974, có hai đảng chính thay nhau cầm quyền, lớn nhất là đảng Xã Hội (Pan-Hellenic Socialist Movement) là đảng có khuyễn hướng thiên tả. Đảng Xã Hội này đang nắm quyền. Đảng đối lập có khuyễn hướng tương đối bảo thủ hơn. Đảng thứ ba là Đảng Cộng Sản. Cả ba đảng đều chủ trương một Nhà Nước "vú em".

Năm 1981, Hy Lạp già nhập Liên Hiệp Âu Châu, và năm 2001, xài tiền Euro như tất cả các nước trong khối.

Hy Lạp rơi vào tình trạng khủng hoảng vì nợ quốc gia quá lớn trong khi năng xuất quá thấp. Nhà Nước không có đủ tiền thanh toán nợ nần và bị đe dọa phá sản. Vì Hy Lạp nằm trong khối tiền tệ Euro nên cũng không thể tự ý in tiền ra để trả nợ. Việc in tiền Euro do Ngân Hàng Trung Ương khôi Liên Âu quyết định. Do đó, muốn khôi phá sản, chỉ có một cách là xin vay tiền dài hạn của các nước khác trong Liên Âu, đặc biệt là Đức, là nước giàu mạnh nhất trong khối. Một giải pháp nữa là tách rời khỏi Liên Âu, nhưng làm như vậy thì sẽ phá sản tức khắc vì không ai nhận tiền Hy Lạp hết.

Liên Hiệp Âu Châu đã chịu nhượng vào giúp, cho vay khoảng 140 tỷ đô vì sự sống còn của cả khối, nhưng có điều kiện rất gắt gao như bắt buộc chính phủ Hy Lạp phải thắt lưng buộc bụng, hủy bỏ một số lớn những bonus lộc nêu trên, cắt giảm hàng loạt các chương trình oeo-pe, hưu bỗng, tiền thưởng, trả cấp cho các công ty quốc doanh lỗ lả triền miên, và tăng thuế toàn diện. Đại khái, người ta ước tính mức lương trung bình sẽ bị giảm 15%, một số lớn công ty quốc doanh sẽ bị đóng cửa, tăng nhanh thất nghiệp lên gần 20%, và Hy Lạp sẽ bị suy trầm kinh tế trong ít nhất 10 năm nữa.

Dĩ nhiên là những điều kiện này dụng ngay phản ứng của dân chúng, nhất là của công chức và các nghiệp đoàn, được thể hiện qua những hình ảnh biểu tình đậm đặc, đốt nhà, ... mà ta thấy trên truyền hình thời gian qua. Thiên hạ bao giờ cũng chỉ muốn hưởng tối đa, mà không bao giờ chịu tính chi phí.

Các nước Âu Châu hợp hành liên miên từ cáy mìn của, và đến quyết định sẽ bơ ra một ngàn tỷ Euros (1.400 tỷ đô) như là quy định phòng cho các nước sắp gặp khó khăn, ngoài việc cho Hy Lạp vay một trăm tỷ. Dân Âu Châu sững sờ và bất mãn.

Trong một cuộc bầu địa phương tại Đức, đảng của bà thủ tướng Đức bị thua sát nát. Chẳng những dân Hy Lạp chống đối vì mất quyền lợi, mà ngay cả dân các nước Âu Châu khác cũng chống đối sự giúp đỡ này, vì họ không đồng ý những chuyện như họ phải công lưng đi làm đến 60 tuổi mới được về hưu để cứu máy ông Hy Lạp muốn về hưu năm 40 tuổi.

Nhưng TT Obama thì lại có phản ứng khác. Cố quên xài giấy lớn, nên ông tổng thống của đại cường Cờ Hoa đã điện thoại cho bà thủ tướng Angela Merkel của Đức để khuyên bà nên... rộng rãi hơn nữa vi theo TT Obama thì một ngàn tỷ còn quá ít.

Những gì xảy ra bên Hy Lạp tuy có thể khá xa, nhưng không khỏi làm cho các kinh tế gia Mỹ lảng cho tương lai của nước Mỹ dưới chính sách xài tiền như bão táp của chính quyền Obama.

Người ta có thể nhìn vấn đề dưới vài khía cạnh:

- So mức nợ công (nợ của Nhà Nước): mức nợ của chính phủ Hy Lạp là khoảng 115% tổng sản lượng. Chính phủ Mỹ thiếu nợ cỡ 58%. Nhưng nếu kể những chi trả tương lai cho các chương trình an sinh xã hội, medicare và medicaid thì tổng số nợ sẽ là gần 90% tổng sản lượng, và đang trên đà tăng trưởng rất nhanh với những chương trình vĩ đại của TT Obama. Theo New York Times thì hai chục năm nữa, mức nợ của Mỹ sẽ là... 140% tổng sản lượng nếu chính phủ không thắt lưng buộc bụng thật chặt hay không tăng thuế.

- So sánh thâm thủng ngân sách: mức thâm thủng của Hy Lạp là 13% tổng sản lượng. Mức thâm thủng của Mỹ hiện nay là gần 11%, chưa kể gần 12.000 tỷ thâm thủng dự tính cho mười năm tới qua chương trình cải tổ y tế. Một chi tiết đáng chú ý: Bộ Ngân Khố vừa loan tin, ngân sách trong tháng Tư vừa qua đã thâm thủng 83 tỷ, hơn gấp bốn lần thâm thủng của tháng Tư 2009 (20 tỷ) là ngân sách của TT Bush để lại. Một kỷ lục trong hơn 200 năm lịch sử Mỹ. Ta cũng cần nhớ tháng Tư là tháng Nhà Nước thu tiền nhiều nhất vì đó là kỷ hanh đóng thuế lợi tức mỗi năm, vậy mà vẫn không tránh được mức thâm thủng kỷ lục.

Điều đáng mừng là chúng ta còn tin tưởng Hy Lạp. Nhưng điều đáng lo là TT Obama đang cố gắng vượt bực để... bắt kịp Hy Lạp! Theo Moody's là tổ chức nghiên cứu và lượng giá các công ty, thì tiếp tục đà này, Mỹ sẽ bắt đầu gặp khó khăn trả tiền lãi mỗi năm trên tiền ngay từ năm 2013 (một năm sau mùa bầu cử 2012, thành ra TT Obama đỡ phải lo chuyện này khi ra tranh cử trở lại), và có thể bị phà sản vào năm 2018 (gia tài của TT Obama để lại cho người kế nhiệm nếu ông tái đắc cử năm 2012 và mãn nhiệm năm 2016).

Thống đốc Ngân Hàng Trung Ương Anh Quốc, Mervyn King, đã công khai bày tỏ lo ngại nước Mỹ đang đi theo con đường của Hy Lạp và sẽ gặp khó khăn tương tự! Vấn đề là Mỹ lớn hơn Hy Lạp gấp bội, nếu gặp khó khăn tương tự thì sẽ là đại họa cho cả thế giới.

Đó là nhìn vào tình hình chung của cả nước. Riêng các tiểu bang và thành phố thì tình hình bi đát trút mắt. Tiểu bang California, cũng là tiểu bang có các nghiệp đoàn công chức và giáo chức mạnh nhất Mỹ, đang gặp khó khăn chung ta đều biết. Kế hoạch bãi bỏ phần lớn các trợ cấp oeo-pe của Thống đốc Cai đã làm không ít người lo lắng.

Riêng thành phố Los Angeles, theo nhận định của cựu thị trưởng Riordan, sẽ phà sản vào năm 2014 vì chi phí lương, hưu bỗng và y tế quá nặng, tức là lú đú, chính phủ sẽ không có tiền trả nợ, trả lương nữa. Hàng chục ngàn công chức sẽ bị sa thải. Các dịch vụ công như nhà thương, trường học, cảnh sát, chữa lú... sẽ chấm dứt. Nếu không muốn tình trạng này xảy ra thì chính quyền sẽ phải thắt lưng buộc bụng, cắt tiền già, cắt medicare và medicaid, cắt lương, sa thải công chức, và tăng thuế đồng loạt. Những biện pháp này bao dám sẽ tạo ra những những chống đối mạnh bạo và đâm máu còn hòn ở Hy Lạp. Dân Mỹ đều có súng hết.

Những khó khăn của Hy Lạp, tiểu bang California, và thành phố Los Angeles sẽ là viễn tượng tương lai cho cả nước Mỹ, cái giá chúng ta sẽ phải trả cho các bánh kẹo bạc ngàn tỷ mà TT Obama và các đồng minh cấp tiến đang phân phát từ phía, từ các kế hoạch kích cầu kinh tế stimulus, cung ứng hàng hóa, ngân hàng, đầu óc, ... đến chương trình cải tổ y tế. Một ngàn tỷ đà này, vài trăm tỷ đầu kia, ai cũng có phần, ai cũng hân hoan, ... cho đến ngày tính sổ trả nợ, như Hy Lạp. (16-5-10)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: VuLinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Khủng Bố Thất bại: Mừng Hay Lo?

11/05/2010

Khủng Bố Thất bại: Mừng Hay Lo"

Vũ Linh

...Cái danh sách "no-fly" chẳng có tác dụng gì hết...

Mấy ngày qua, báo chí và truyền hình tràn ngập tin về một vụ nổ bom hụt ở Nữu Ước.

Một người bán áo thun ở khu Manhattan, trung tâm thành phố Nữu Ước, thấy một chiếc xe SUV bỗng然是 mà xe lại có khói bốc lên, nên báo cảnh sát. Nhân viên an ninh chạy tới mở cửa xe và khám phá ra một lô chất liệu làm bom như xăng, phân bón, chất nổ, pháo, giày điện, đồng hồ kinch bom... Nhà chức trách mừng rỡ vì Nữu Ước vừa thoát được một tấn công khủng bố, nếu thành công có thể đã giết một số lớn dân chúng trong khu đông đúc đó.

Cảnh sát cũng mau mắn khám phà ra thủ phạm và bắt được anh ta trong lúc anh đang ngồi trên phi cơ chờ cất cánh đi Dubai, trên đường đưa anh ta về với vợ con bên Pakistan.

Suy gẫm về cái tin này, ta không khỏi cảm thấy mừng lo lẫn lộn.

Điều mừng thứ nhất là một lần nữa, một mưu toan tấn công khủng bố đã thất bại. Không ai biết rõ từ hồi 9/11 đến giờ, đã có bao nhiêu âm mưu khủng bố được toan tính, nhưng hầu hết đều thất bại, với lý do các âm mưu này toàn là âm mưu hết sức tài từ của những tay mìn, cầm chổi quét nhà chưa sạch.

Hồi tháng Chạp năm ngoái, một thành viên Hồi Giáo chủ yếu trong quần lót, leo lên tàu bay đi từ Nigeria qua Hòn Lan, rồi từ Hòn Lan đi Chicago. Gần đến Chicago thì anh này tay chân run lẩy bẩy, quẹt lửa cho nổ bom, nhưng bom chí xì khói. Một hành khách ngồi bên cạnh liền nhanh nhẹn chộp tay anh và phi hành đoàn nhanh chóng bắt anh ta lại. Âm mưu nổ bom thất bại.

Bây giờ, một thành viên Hồi Giáo khác, gốc Pakistan, mới vào dân Mỹ năm ngoái, âm mưu cho nổ xe tại trung tâm Nữu Ước. Nhưng cũng thất bại. Lý do là anh học biết được phản bội có thể là chất nổ rất mạnh, nhưng không hiểu học không kỹ thế nào, mà anh lại dĩ nhiên dùng loại phản bội không nổ, nên... cũng chì xì khói.

Điều đáng mừng thứ hai là trong cả hai trường hợp, âm mưu bị phát giác và chặn đứng bởi một người dân thường. Chứng tỏ dân chúng hiện nay đã có ý thức cảnh giác rất cao về chuyên khủng bố tinh vi, mọi người đều đeo camera giám sát, và sẵn sàng tiếp tay với nhà chức trách để ngăn chặn. Đây có lẽ là tin quan trọng nhất vì hiển nhiên là phương cách hữu hiệu nhất để chống khủng bố lén lút trong quần chúng.

Điều đáng mừng thứ ba là cảnh sát đã điều tra rất nhanh nhẹn và bắt ngay được thủ phạm trong vòng hai ngày (53 tiếng). Anh khủng bố tài từ này khai khôn ngoan, đã mua một chiếc xe cũ của một bà Mỹ đang cần tiền mặt, rao bán xe trên Craigslist (internet). Anh hẹn gặp bà tại một bãi đậu xe gần siêu thị, trả tiền mặt, lấy xe đi luôn, mà chẳng làm giấy tờ sang tên gì hết. Anh ta cũng thay bằng số xe giả, rồi cần thận cạo xóa mã số xe (Vehicle Identification Number) trong xe, sau kinh trước.

Nhưng anh ta có lẽ không biết còn một mã số nữa ghi trên gián máy. Nhờ đó cảnh sát truy ra chủ nhân trước của chiếc xe. Bà này không nhớ tên anh ta nhưng còn số điện thoại trong máy của bà. Anh này cũng liên lạc với bà chủ xe qua internet, để lại địa chỉ internet (IP) của anh ta. Từ đó cảnh sát dễ dàng truy ngay được anh khủng bố tài từ.

Cảnh sát đã quyết định không bắt anh ta ngay, mà theo dõi anh ta nguyên một ngày. Cảnh sát cũng mau mắn gửi tên anh cho các hãng máy bay và phi trường để cho vào danh sách "no-fly", tức là cấm bay. Và kết quả là anh ta bị bắt đằng sau.

Đó là những tin thật đáng mừng.

Nhưng bên cạnh đó cũng là những tin... không đáng mừng chút nào.

Thứ nhất, phải nói là những cố gắng nhằm như nhau ôn hòa, cột tru của chính sách chống khủng bố của TT Obama, đã chẳng có hiệu quả gì hết.

Từ những bài diễn văn ca ngợi văn minh và tôn giáo Hồi cho đến các quyết định đóng cửa trại tù Guantánamo, cấm tra tấn từ khủng bố, bắt buộc phải tôn trọng nhân quyền của các tù khủng bố, rồi đến việc cấm không được dùng các danh từ như "thành chiến" (jihad), "Hồi Giáo quá khích" (islamic extremist), "chiến tranh chống khủng bố" (war against terrorism), TT Obama xoay chuyển chính sách chống khủng bố của TT Bush 180 độ, với hy vọng một chính sách "nhân đạo" dựa trên sự tôn trọng quan điểm của khối Hồi giáo quá khích sẽ lay chuyển được sự cuồng tín của những tên khủng bố, và chấm dứt được nạn khủng bố này.

Nhưng rõ là chiến lược đã không mang lại kết quả mong muốn. Những tên cuồng tín Hồi Giáo vẫn khư khư tìm đủ cách tấn công nước Mỹ và giết dân Mỹ. Có lẽ điều này chỉ có thể là TT Obama và giới cấp tiến ngạc nhiên, chứ hầu hết thiên hạ đều biết đây chỉ là một chiến lược hết sức ngày thơ, hoàn toàn vô hiệu với những tên cuồng tín luôn sẵn sàng từ vi đạo (chưa kể hy vọng gặp cả bầy trinh nữ!)

Những thất bại này chỉ khiến ta phải đặt câu hỏi: thế bài bài giờ TT Obama tính sao? Ông cho rằng sự cứng rắn của TT Bush không phải là đáp số giải quyết nạn khủng bố Hồi Giáo quá khích. Bây giờ sự mềm dẻo của ông cũng chẳng phải là đáp số luôn.

Một anh có học, con nhà quan tư (Thiếu tá) của xứ Pakistan, già nháp quốc tịch Mỹ rồi đi thi huấn một khóa khủng bố SAU khi ông Obama đắc cử và nhậm chức! Như vậy làm gì bây giờ? Ngồi chờ cuộc tấn công tới!

Đưa đến cái lỗ ngai thứ hai: sự bất lực của nhân viên công lực trong công cuộc chống các kế hoạch tấn công của khủng bố, bắt kẻ cá trãm cả ngàn biện pháp tốn kém hàng tỷ bạc đã được tung ra để đối phó với tai ương này. Điều tất cả mọi người đều nhìn thấy rõ ràng là trong hai cuộc tấn công mới đây của quân khủng bố, chúng ta thoát nạn nhờ hai yếu tố: may mắn bom xị và sự cảnh giác của dân chúng. Trong cả hai trường hợp, không có hai yếu tố này thì ta đã gặp tai họa không nhỏ. Và ta thấy trong cả hai trường hợp, vai trò của các nhân viên an ninh tinh bao là con số không thể lớn. Họ không làm được gì để ngăn cản trước khi vụ tấn công xảy ra. Ngay cả chuyên bắt thủ phạm cũng không thể kế công được.

Bắt được anh mang bom trong quần lót là do hành khách và phi hành đoàn. Bắt được anh khủng bố sau này là do anh khủng bố tự đã bắt cần để số điện thoại và địa chỉ internet lại. Chẳng có gì là tài giỏi ghê gớm lắm. Một anh công an cán ngô ở Cú Chi cũng làm được. Chẳng những không tài giỏi gì lầm, mà phải nói cảnh sát đã suýt xém để anh này chạy mất nữa. Cảnh sát quyết định không bắt anh ta ngay, mà theo dõi để hy vọng tìm thêm được những manh mối liên hệ khác.

Nhưng cảnh sát vừa biết được tên và địa chỉ của thủ phạm để theo dõi thì tin này đã bị xì ra và được báo chí loan ra ngay, khiến tên khủng bố đã bị lộ, tìm cách chạy về Pakistan ngay. Kết quả, cảnh sát dù đang theo dõi kỹ, cũng để anh này biến mất nhảy lên máy bay xem trốn thoát về Pakistan.

Mặc dù có thông báo tên anh ta trong danh sách cấm bay, nhưng anh ta vẫn lên mạng giữ chỗ máy bay, rồi vào phi trường mua vé, trả hơn một ngàn đô bằng tiền mặt, lên máy bay thản nhiên ngồi chờ bay!

Cái danh sách "no-fly" chẳng có tác dụng gì hết. Bộ Nội An của Mỹ cập nhật danh sách cấm bay thường xuyên, và yêu cầu các phi trường và hàng không bay kiểm soát lại danh sách này mỗi 24 tiếng. Trong trường hợp này, từ lúc danh sách được cập nhật đến lúc anh khủng bố mua vé máy bay rồi leo lên máy bay chỉ mới có vài ba tiếng đồng hồ. Do đó, cả phi trường lẫn hàng không bay, chẳng ai kiểm lại danh sách, để anh khủng bố này ưng dung mua vé và lên tàu bay. Chỉ nhờ một may mắn giờ chót - lại may mắn nữa - nhân viên an ninh tinh cờ kiểm soát lại danh sách hành khách, ba mươi phút trước khi máy bay cất cánh, phát giác ra được tên anh ta trong số hành khách, chặn máy bay kịp thời.

Những luộm thuộm của cảnh sát đã hoá giải phần lớn "chiến tích" tìm ra thủ phạm một cách maulé.

Một lỗ ngai nữa là việc áp dụng luật Miranda đối với các tên khủng bố. Theo luật Miranda này, ngay khi bị bắt thi kẻ tình nghi phải được cảnh sát thông báo cho biết là anh ta có quyền giữ im lặng và không trả lời những câu hỏi mà anh ta nghĩ sẽ có hại cho mình. Việc áp dụng luật này nói chung bảo đảm rằng những người bị bắt không bị cảnh sát tra khảo. Nhưng điều bất lợi quan trọng là áp dụng việc này sẽ đưa đến tình trạng cảnh sát không khai thác tin tức gì được nữa, sẽ không bắt được những tòng phạm hay khám phá ra được các âm mưu khác trong tương lai, cho đến khi qua trại.

Bộ trưởng Tư Pháp Eric Holder, đang gặp thất bại từ phía, đã mau mắn lợi dụng thành tích bắt được thủ phạm để kêu gọi, màu mè tổ chức họp báo vào lúc một giờ rưỡi sáng. Báo "phe ta" Washington Post cũng phải viết bài về chuyện ông bộ trưởng ăn mừng: "Holder celebrates rare win" (ông Holder ăn mừng chiến thắng hiếm có). Ông cũng khoa trương dù luật Miranda được áp dụng nhưng tên khủng bố này đã hợp tác và khai rất nhiều tin tức, một chuyện mà chỉ có mình ông biết và chẳng ai kiểm chứng được. Càng khoe khoang những thành tích nghèo nàn như vậy thì chỉ càng làm cho thiên hạ thắc mắc.

Điều quan trọng nữa là ngay sau khi âm mưu được phát giác, các lãnh tụ đảng Dân Chủ với vở "trấn an" thiên hạ (hay vuốt ve máy ông Hồi Giáo"), như TNS Schumer của Nữu Ước phòng đoán ngay đây là hành động của một cá nhân điên khùng, chưa chắc là âm mưu khủng bố có tổ chức của Hồi giáo quá khích. Không may cho ông ta, cảnh sát maulé khám phá anh khủng bố này đã thu huân năm tháng với tổ chức Taliban tại Pakistan. Anh ta cũng chẳng điên khùng hay thát chí gi, mà là một trí thức, có bằng Master, đã chuẩn bị rất kỹ, lại nhàm chán maulé thêm 65.000 đô nợ nần trên căn nhà đang ở, đưa vợ con về Pakistan, rồi ngưng không trả tiền nhà cá mấy tháng để nhà băng sai áp nhà, di thuê căn hộ nhỏ ở tạm. Ngày cao khi cảnh sát lên máy bay bắt anh, thì anh đã điền tính nết "tôi đang chờ máy ông đây, máy ông là FBI hay là Nội An"

Thái độ "đã điều vùi đầu dưới cát" của pha cấp tiến không nín nhận Hồi giáo quá khích như là một thực thể đang tìm mọi cách giết dân Mỹ không thể nào trấn an được ai hết mà chỉ có thể làm thiên hạ sợ hãi nữa thôi.

Trước sự ngoan cố của những tên khủng bố, sự bất lực của nhân viên an ninh, và chiến lược vùi đầu xuống cát, ta có cảm tưởng như mọi sự đều chỉ còn trông cậy vào... số trời, hay may mắn. Khiến một dân biểu Mỹ đã phải lên tiếng, lo ngại chuyện "hên xui may rủi" đã trở thành yếu tố then chốt trong cái gọi là "sách lược" chống khủng bố của TT Obama. (9-5-10)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Cải Tổ Y Tế: Một Vài Điểm Cần Sáng Tò

20/04/2010

Cải Tổ Y Tế: Một Vài Điểm Cần Sáng Tò

Vũ Linh

...số người chống đỡ tăng chứ không giảm, và lên tới 50%...

Suốt cả năm qua, cải tổ y tế đã là đề tài sôi động, tạo nên tranh cãi rất háng trong dư luận Mỹ. Điều đó cũng dễ hiểu vì đây là chuyện trực tiếp ảnh hưởng đến cuộc sống của mỗi người.

Ngay trong cộng đồng ty nạn chúng ta, vẫn đề cung cấp gầy tranh luận mạnh mẽ. Nội trên tờ Việt Báo đã có hơn nửa tá tác giả viết về đề tài này. Ủng hộ cũng có mà chống đối cũng không thiểu. Cũng là điều tốt vì chứng tỏ tính đa dạng của Việt Báo, giúp độc giả có được cái nhìn từ mọi phía. Khác các báo Nhân Dân và Công An chẳng hạn.

Riêng kế viết này cũng đã nhận được khá nhiều ý kiến của độc giả. Không kể đến các đề tài khác, chỉ riêng về cải tổ y tế không, đã có cả trăm email từ vài tháng qua. Dĩ nhiên là ý kiến ủng hộ có nhiều, nhưng chỉ trích cũng không ít.

Không bàn đến những ý kiến ủng hộ, mà hãy nói qua về những ý kiến chống đối.

Có nhiều độc giả chống đối và chỉ trích trên mọi tinh thần không mấy xứng đáng. Có một vị chỉ trích tôi là "dân Cộng Hoà mù quáng". Cố ý khắc thắc mắc không hiểu tại sao tôi là dân ty nạn da vắng mui tết, mà lại chạy theo máy ông Cộng Hòa da tráng kỹ thị, coi dân minh như rác. Cũng có người nhắc cho tôi là tôi "chắc chắn không làm lương trên 250.000 đô, không phải là nhà giàu sao lại đi chống lại việc nhà giàu phải đóng thuế theo luật mới"! Có người lại cho là tôi "giỏi lắm chỉ có cái bằng cử nhân ở Việt Nam, qua đây đọc tiếng Anh chua xong mà bầy đặt bố lão", và "không biết thi đợt cột mà nghe". Còn nhiều chỉ trích nặng nề hơn nữa, chung toái y tế đã trở thành đề tài rất nhạy cảm, tạo nên những phản ứng rất mạnh.

Bỏ qua một bên những chỉ trích cá nhân, ta hãy bàn đến một vài ý kiến của độc giả về vấn đề cải tổ y tế, thật sự không hoàn toàn đúng, do hiểu lầm hay do thiếu dữ kiện.

...

Một độc giả Bắc Âu không thể hiểu được sao Mỹ lại chưa có bảo hiểm toàn dân trong khi cả Âu Châu đều đã có từ lâu lắm rồi. Sao dân Mỹ lại chống một chuyện cần thiết như vậy?

Trước hết phải nói cho rõ, dân Mỹ không chống bảo hiểm toàn dân, kể cả mấy ông bảo thủ Cộng Hoà. Lý do hai phần ba dân Mỹ hiện chống luật cải tổ y tế của TT Obama là vì họ thấy cải tổ quá tốn kém, tốn hơn một ngàn tỷ đô là trong mươi năm tới trong khi nước Mỹ còn đang trực diện với khủng hoảng kinh tế và thất nghiệp tràn lan. TT Obama xài sang không đúng chỗ, không đúng lúc, và không đúng cách. Họ lo sợ chi phí y tế của Mỹ, hiện nay cao nhất thế giới, sẽ còn lên cao hơn nữa. Họ cũng lo sợ TT Obama đi nhanh quá, trong một thời gian ngắn, có thêm 30 triệu người có bảo hiểm y tế, trong khi sự đào tạo bác sĩ và xây cất nhà thương sẽ không thể theo kịp, đưa đến tình trạng xếp hàng chờ dài người, kèm theo tăng giá của các dịch vụ y khoa, thuốc men, v.v...

Có độc giả còn lo sợ tình trạng bệnh nhân sẽ phải ngủ chung giường như bên xú ván minh của ta nữa.

Chi phí y tế của Mỹ cao nhất thế giới, nhưng dưới khía cạnh phán chất thì không xứng với số sô soán được với Mỹ. Những phương tiện tối tân nhất, thuốc men hiệu quả nhất, bác sĩ giỏi nhất, nhà thương đầy đủ nhất, lấy hẹn mau mắn nhất, v.v...

Hơn 85% dân Mỹ đang có bảo hiểm hiện nay thoa mán với tình trạng hiện hữu của họ, và đang lo sợ tình trạng sẽ sụt giảm maulé, phẩm chất sẽ xuống, giá cả sẽ tăng, và thời gian chờ đợi sẽ tăng vọt.

Họ cũng nghĩ đến tình trạng thất nghiệp. Hiện nay tỷ lệ thất nghiệp cao nhất từ hơn hai chục năm nay. Với luật cải tổ y tế, rất nhiều công ty lớn sẽ lỗ nặng, do đó sẽ phải sa thải nhân viên. Có nghĩa là tình trạng thất nghiệp, ưu tư hàng đầu và cùi thể nhất của đại số dân Mỹ, sẽ không giảm mà tăng. Nạn thất nghiệp sẽ đe dọa hầu hết 300 triệu dân Mỹ, trong khi bảo hiểm y tế toàn dân sẽ giúp được 30 triệu người, trong đó hơn một nửa không thấy có nhu cầu có bảo hiểm. Đầu là ưu tiên"

Nói về con số những người không có bảo hiểm, ban đầu, người ta lấy số liệu của cuộc Census Bureau năm 2007 mà nói đến 45,7 triệu người, trong đó có những người không được bảo hiểm trọn năm. Sau này, Chính quyền mới điều chỉnh lại cho sát hơn là khoảng 30 triệu. Theo cuộc khảo sát của cơ quan The National Institute of Health Care Management Foundation, 26% trong số này có quyền được bảo hiểm công nhưng lại không dùng. Theo Kaiser Family Foundation, 21% không có bảo hiểm là di dân, số di dân bất hợp pháp trong tỷ lệ này là bao nhiêu thì không ai rõ. Cũng theo Foundation này, 40% là những người trẻ. Còn Census Bureau cho biết là 20% những người không có bảo hiểm lại có lợi tức gia đình trên 75 ngàn đô là một năm.

Những số liệu trên thấy tình hình thực tế nó rắc rối hơn là chúng ta nghĩ và người viết phải điều chỉnh lại một nhận thức có thể là sai lạc trong một bài viết trước: không phải tất cả những người thiếu bảo hiểm sức khỏe là thành phần mắc bệnh xi ke ma túy! Không ai lại có thể nghĩ như vậy.

Dù sao, cũng có một điểm quan trọng là ta không có thể so sánh Mỹ với Âu Châu.

Hai hệ thống văn hoá, xã hội, kinh tế, và nhất là giá trị nhân bản khác nhau xa. Chẳng hạn dân Mỹ chấp nhận ánh hình trong khi dân Âu Châu cho đây là chuyện mọi rợ. Dân Mỹ coi khẩu súng là vật sở hữu gần như thiêng liêng, trong khi dân Âu Châu chẳng ai có súng hét. Dân Âu Châu đặt trọng trách trách nhiệm xã hội của Nhà Nước, trong khi nước Mỹ tuyệt đối tôn trọng tư do và sáng kiến cá nhân.

Quan trọng hơn nữa là chuyện thuế. Dân Âu Châu đóng thuế lợi tức 50% là thường, ví dụ như thuế đánh trên tài sản thừa kế ở các xứ Bắc Âu là 90%! Dân Mỹ trung bình đóng thuế lợi tức dưới 20% sau khi khấu trừ đủ mọi thứ. Hơn nữa, một nửa dân Mỹ chẳng đóng đồng xu thuế nào hết, trong khi hầu hết dân Âu Châu đều phải đóng thuế, không nhiên thi.

Một bên là tất cả mọi người dùng nửa tiền lương để đóng thuế bắt kinh tế trạng sức khỏe cá nhân, và đi nhà thương bác sĩ miễn phí; một bên là đóng rất ít thuế, rồi tự trả tiền nhà thương bác sĩ khi nào có nhu cầu. Đằng nào tốt hơn! Khác biệt này vừa dựa trên lý luận kinh tế (cách nào tiết kiệm hơn), vừa bị chỉ phòi quan niệm về tương quan giữa trách nhiệm cá nhân và trách nhiệm của xã hội.

Dù sao thì nói chung, với cuộc cải tổ, chi phí y tế có nhiều hy vọng sẽ tăng và phẩm chất sẽ sa sút, nhưng chưa đến nỗi các bệnh nhân phải ngủ chung giường.

...

Có một độc giả chỉ trích tôi là "chống cải tổ là vè phe máy hàng bảo hiểm chuyên bóc lột dân nghèo". Tôi không rõ tôi đã "vè phe" đó hào nho, nhưng thấy có chuyện hơi lạ: luật mới bắt buộc cấp bảo hiểm cho hơn 30 triệu người, có phải như vậy là giúp cho các hàng bảo hiểm "chuyên bóc lột dân nghèo" có thêm 30 triệu khách hàng không? Như vậy là TT Obama có phải đang "vè phe" giúp các hàng bảo hiểm có thêm khách hàng không?

...

Một độc giả hỏi tác giả không làm lương trên 250.000 một năm thi có bị đánh thuế gì đâu, do đó cái tôi chỉ có lợi, sao lại không đóng ý? Vấn đề này đã được bàn rất nhiều lần, chỉ xin tóm lại một lần nữa. Chuyện chỉ có dân "nhà giàu" mới phải gánh chịu hụt quá tài chính của luật y tế mới, là một huyền thoại vĩ đại do phe cấp tiến hay thiên tả dựng lên trong nhu cầu my dân. Đúng là các ông nhà giàu, các đại công ty sẽ phải đóng thêm thuế lợi tức trong khi những người dưới mức lương đó không phải đóng thêm thuế đó. Nhưng chuyện thế sự chẳng giản dị như vậy.

Những người bị đóng thêm thuế sẽ không chấp nhận hy sinh cho thiên hạ một cách dễ dàng như vậy. Họ sẽ lấy những quyết định giảm thiểu hậu quả của việc tăng thuế: bằng cách tăng giá hàng hoá hay dịch vụ của họ, hay sa thải nhân viên. Chưa kể Nhà Nước cũng sẽ tìm cách kiếm tiền gián tiếp như tăng thuế thuốc lá, tăng thuế xăng, tăng lệ phí các dịch vụ công cộng, v.v... Những loại thuế vô hình hay gián tiếp không dễ thấy. Hay như có vấn kinh tế của TT Obama, ông Volker vừa đề nghị: đánh thuế giá tăng trị giá (value-added tax - VAT) trên tất cả hàng hóa và dịch vụ như Âu Châu đã làm. Và cuối cùng thi tất cả mọi người -bất kể giàu nghèo- đều lãnh nợ, chẳng ai được tha hết. Ta không nên mộng tưởng mấy ông triệu phú sẽ trả tiền bảo hiểm y tế cho tất cả mọi người.

...

Một độc giả khác cho rằng phản đối luật cải tổ y tế là ích kỷ, theo chủ nghĩa tự bản sống chết mặc bay.

Dân Mỹ là dân có tinh thần sòng phẳng (có ăn có hường) và độc lập (tự lực cánh sinh). Một thân một mạng, ôm cây súng, nhảy lên ngựa vào rừng sống một mình là chuyện thường. Bây giờ bảo họ phải ráng đi cầy thêm để lo cho những người khác, trong đó có nhiều người chỉ nằm nhà uống bia, hay chờ đậu bài, thì dĩ nhiên là họ không thể chấp nhận. Ta có thể đồng ý hay không đồng ý về quan niệm sống này, có thể ích kỷ thật, nhưng nên phủ nhận là nhò tinh thần không y lại đó mà nước Mỹ đã trở thành cường quốc hàng đầu cả trăm năm nay.

Ngay cả dân Việt tự nạn cũng vậy, hầu hết qua đây với hai bàn tay trắng, với số vốn Anh ngữ rất ít ỏi. Chúng ta cần và đã hưởng được sự giúp đỡ của nước Mỹ trong thời gian đầu, nhưng mau chóng di đến tình trạng nói chung khá giả nhờ tinh thần tự lực

cánh sinh, không muốn ngòi chờ ông bà xi-pông-so Mỹ nuôi. Cái tình thần tự lực cánh sinh đó có đáng trọng không?" Hay cái tình thần trông cậy vào Nhà Nước làm vú em đáng hoan nghênh hơn"

Về chuyện ict kỵ, người ta có thể tranh luận, giữa một người đang dì làm không chịu dì làm thêm để nuôi ông hàng xóm, và một người không dì làm, nầm nhà chờ ông hàng xóm nuôi, ai ict kỵ hơn ai?" Vả lại, không ai có thể nói chuyện "sống chết mặc bay" được. Xứ Mỹ dù sao cũng có cái gọi là lưới an toàn (safety net) tối thiểu, và chưa có ai chết vì đó, hay vi không được sán sộc sức khỏe.

Một đặc giả khác, khá đặc biệt, đã mô tả hoàn cảnh cá nhân. Ông cho biết ông là một kỹ sư tương đối trẻ, chưa tới 40. Cách đây ít năm, ông không dì làm cho người ta nữa, mà làm nghề độc lập. Vì vậy không còn bảo hiểm của hàng nữa, phải mua bảo hiểm riêng, tốn 1.600 đô một tháng cho hai vợ chồng và hai con nhỏ, mặc dù tất cả đều khỏe mạnh, không bệnh hoạn gì. Bây giờ, có lẽ vì làm ăn không thành công, ông không có lợi tức nữa, nên cũng không mua được bảo hiểm nữa. Ông ấy chỉ trích bảo phi quá đắt.

Trước hết, phải nói ngay bảo phi ông này trả đúng là quá đắt. Quý độ giả mà hành nghề bán hàng hiên ném quảng cáo thêm cho dịch vụ của mình để tránh cái nạn trả bảo phi quá đắt như vậy và nói chung mọi người đều muốn giảm bảo phi đó. Nhưng vấn đề ở đây là cái tò của TT Obama không chắc gì đã cắt giảm bảo phi đó. Ngược lại, nhiều người sở dĩ chống cái tò vì nghĩ rằng cái tò sẽ lại tăng bảo phi.

Ngoài ra, ngoài nói thẳng luật cái tò y tế, cũng như bất cứ luật nào khác, không thể là 100% sai, gây thiệt hại cho tất cả mọi người. Dù sao thì các dân biểu, nghị sĩ và tổng thống đều là có tinh thần trách nhiệm và biết lo sợ là phiếu của cử tri!

Luật mới này sẽ giúp đỡ những người ở trong hoàn cảnh khó khăn như ví đặc giả này có được bảo hiểm, không thể chối cãi được. Cũng như bất cứ luật nào cũng vậy, có những người được hưởng lợi, nhưng cũng có những người bị thiệt thòi. Vấn đề phải cân nhắc bên nào nặng bên nào nhẹ, cái giá phải trả như thế nào"

Trong luật mới này, điều hiển nhiên là số người hưởng lợi dù sao cũng là một thiểu số, trong khi những người bị ảnh hưởng bất lợi như tăng thuế, tăng chi phí y tế, mất việc làm, bớt medicare, mất quyền lựa chọn bác sĩ, phải chờ đợi lâu hơn, lại là đại đa số. Quan điểm của người viết ví thế tòm lược như sau: Nếu TT Obama bớt cớ doan hơn, tìm giải pháp ôn hòa hơn, không những vẫn có thể giúp đỡ những ai có nhu cầu chính đáng mà số người hưởng lợi có thể nhiều hơn nữa trong khi những người bị thiệt thòi có thể sẽ giảm. Câu kết ở đây là một thông kê hời lái mà đáng suy ngẫm. Trước khi luật cái tò được ban hành, số người chống là 43%. Tuần qua, số người chống đã tăng chứ không giảm, và lên tới 50%. Ta đều biết là tỷ lệ dân Mỹ theo đảng Cộng Hòa không hề lên tới con số đó và nếu có nhiều người chống đối hơn thì chỉ vi họ đã hiểu rõ hơn hậu quả của chuyện này. (18-4-10)

Quý đặc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Yulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi Thứ Ba.

Khủng Bố Ra Tòa

24/11/2009

Khủng Bố Ra Tòa

Vũ Linh

...luật sư của các nghi can sẽ tìm mọi cách chạy tội...

Trung tuần tháng Mười Một, bộ trưởng Tư Pháp Eric Holder công bố việc Khalid Sheikh Mohammed, kẻ chủ mưu cuộc tấn công 9/11 và bốn đồng lõa sẽ bị đưa từ Guantanamo về Nữu Uớc để bị xử trước tòa án dân sự. Đồng thời, một khủng bố khác bị truy tố về vụ tấn công chiến hạm Mỹ tại Yemen năm 2000 cũng sẽ bị đưa ra xử, nhưng trước tòa án quân sự.

Việc đưa mấy tay khủng bố ra tòa là một việc làm đúng đắn đáng ca ngợi của TT Obama. Nữu Mỹ là nước dân chủ pháp trị, đâu đó có luật lệ đàng hoàng. Cho dù phạm tội tày đình nhất cũng phải được hưởng sự bảo vệ của luật pháp, và được dịp xét xử công bằng và biện hộ đầy đủ. Việc TT Bush giám giữ những tù nhân này cả mấy năm mà không đưa ra xử là chuyện quá đáng, nếu không muốn nói là vi phạm luật pháp Mỹ. Tuy nhiên đưa các can phạm này ra tòa dân sự lại là một vấn đề hoàn toàn khác.

Ngay sau vụ tấn công 9/11, TT Bush đã tuyên bố cuộc chiến chống khủng bố toàn cầu là chiến tranh (war) sinh tử của Mỹ chống khủng bố, không còn là một vấn đề an ninh trật tự công cộng nữa. Chẳng những vậy, cuộc chiến quả thật đã thành "chiến tranh" khi quân Mỹ tấn công sào huyệt của Al Qaeda trên lãnh thổ Afghanistan, với sự hợp tác của lực lượng quân sự của Liên Minh Bắc Đại Tây Dương, cũng như của cả mấy chục quốc gia đồng minh khác. Nhóm Taliban đang nắm quyền tại Afghanistan bị bắt và một chính quyền mới đã được dân chúng tại đây bầu lên. Tóm vó cuộc chiến chống khủng bố hiển nhiên đã đi xa hơn vấn đề an ninh nội bộ của Mỹ rất nhiều.

Khalid Sheikh Mohammed và các đồng lõa sắp bị đưa ra tòa không người nào là dân Mỹ, mà toàn là ngoại thù bị bắt tại chiến trường Afghanistan. Trên căn bản pháp lý cũng như dựa trên lý trí bình thường, rõ ràng đây là tù binh do các quân nhân Mỹ và đồng minh bắt được tại mặt trận. Nhữn vây tại sao lại đưa ra tòa án dân sự tại Nữu Uớc như những tên trộm cắp, cướp của giết người bình thường bị cảnh sát bắt trên đường phố Nữu Uớc"

Bộ trưởng Holder giải thích đây là những tên khủng bố phạm tội giết thường dân tại thành phố này, nên ra tòa dân sự tại là hợp tình hợp lý.

Ngay xưa, sau khi quay đồng minh thắng trận, các lãnh tụ Đức Quốc Xã - phần lớn là dân sự - bị đưa ra tòa về tội phạm chiến tranh, giết thường dân khắp nơi tại Âu Châu. Tất cả đã bị ra tòa án quân sự chứ không phải ra tòa dân sự tại Pháp, Ba Lan hay xú nào khác. Các lãnh tụ Phát xít Nhật cũng vậy, đều ra tòa quân sự, chứ không phải ra tòa dân sự của Trung Hoa, Phi Luật Tân, Việt Nam, Mã Lai,... là những nơi họ đã giết thường dân. Lý luận của ông Holder nghe có vẻ cưỡng ép chứ không có gì là hợp tình hợp lý.

Quan trọng hơn chuyện tinh lý này là vấn đề luật pháp dân sự hiện hành của Mỹ có thể xử lý vụ án khủng bố này không?

Để chứng minh chính quyền Obama không yếu đuối lâm, ông Holder cho biết chính quyền "đu tính" -chưa chắc chắn- đòi tuyên án tử hình các can phạm. Nhưng chuyện này chỉ là nói nghe chơi cho vui thôi chứ chẳng nghĩa lý gì. Chẳng lẽ ông Holder lại xin ba tháng tù treo cho những thủ phạm đã giết gần ba ngàn người" Vấn đề ở đây là có đạt được án tử hình hay không"

Không cần phải là luật gia với mấy chục năm kinh nghiệm, chúng ta cũng có thể thấy những trò ngai vĩ đại cho công tố viện khi truy tố mấy tên khủng bố này trước tòa dân sự.

Trước hết là vấn đề bằng chứng tội phạm.

Mohammed sau khi bị bắt đã hoàn toàn bất hợp tác và không chịu mở miệng khai bắt cứ chuyện gì hết. Chỉ sau khi bị trán nước thi mới may thay đổi thái độ, và bắt đầu kê khai dù mọi chuyện. Các đồng lõa cũng bị đưa ra tòa đều là những tên khủng bố bắt được do lời khai của Mohammed.

Cho đến nay, trán nước có phái là "ta tấn" không thi chua rõ ràng lắm. Phe Obama thi cho đó là ta tấn, phe Bush thi nói không. Chưa biết các quan tòa dân sự sẽ nói sao. Nhưng nếu họ phán quyết đó là tra tấn thi tất cả mọi lời khai của Mohammed sẽ thành hành giá trị vi phạm pháp luật pháp Mỹ cầm tra tấn nghe can. Cố nghĩa là Mohammed sẽ không có tội gì hết, và tất cả các đồng lõa bị bắt qua lời khai của Mohammed cũng không có tội gì luôn. Và nếu công tố viện không có bằng chứng gì khác thi tất cả sẽ được trả tự do, có thể còn được lãnh vài triệu tiền bồi thường không chứng.

Vấn đề thứ hai, quan trọng không kém, nằm trong kỹ thuật biện hộ cho can phạm. Có điều chắc chắn là các luật sư của các nghi can sẽ tìm mọi cách chạy tội. Ngoài những yêu sách về bằng chứng, họ sẽ tìm cách đòi đủ mọi nhân chứng ra tòa, từ các viên chức FBI, CIA, an ninh tình báo quân đội, đến tướng lãnh, thứ trưởng, bộ trưởng, có thể cả cựu phó TT Cheney và cựu TT Bush, để hạch hỏi mọi chuyện. Dì xa hơn, họ có thể yêu sách đòi chính quyền và các tổ chức an ninh, quân sự Afghanistan và Pakistan ra làm nhân chứng cũng được. Họ cũng sẽ đòi hỏi tất cả chi tiết về việc bắt được Mohammed và các đồng lõa như thế nào, trong trường hợp nào, bằng cách nào, lấy tin ở đâu ra, do ai đưa, bằng cách nào. Tất cả đều là những đòn hỏi chính đáng. Đây sẽ là đòn chính sách chống khủng bố được phơi bày ở ánh sáng, từ cách lấy tin, các biện pháp như nghe lén điện thoại, đọc lén email, theo dõi chuyển ngắn, sự hợp tác với các chính quyền Afghanistan, Pakistan, các nhà tù bí mật, thế thức dân độ, cách lấy cung từ nhân, cả tên tuổi các nhân viên an ninh chém nỗi.

Chính quyền sẽ phải lựa chọn.

Một là cung cấp tất cả những nhân chứng và dữ kiện và như vậy thi cuộc chiến chống khủng bố cũng như tất cả kỹ thuật điều tra theo dõi, sẽ bị phơi bày ra trước công chúng. Truyền thông Mỹ sẽ không tha bất cứ tin gì hết. Và như vậy sẽ gây tại hại không lường được cho cuộc chiến sinh tử chống khủng bố.

Hai là không đòn ứng tất cả yêu cầu của luật sư vi lý do an ninh, bảo mật quân sự... Như vậy thi có thể tòa sẽ quyết định phiến xử bắt hợp lệ hay không dù yếu tố buộc tội và các nghi can sẽ được tự do ra về.

Có thể tòa cũng đồng ý không thể thỏa mãn được 100% yêu sách của luật sư, nhưng ai biết được tòa quyết định đâu là giới hạn" Một ông tòa "bảo thủ" chắc chắn sẽ suy nghĩ khác một ông tòa "cấp tiến".

Cũng có thể tòa quyết định cho phép một vài phiên xử kín. Nhưng kinh nghiệm vụ xử khủng bố đặt bom tại ốc World Trade Center năm 1993 cho thấy dù xù kin mà một số chi tiết bị mật vè an ninh cũng đã bị luật sư xì ra cho báo chí. Luật sư này sau đó bị truy tố và lãnh án tù, nhưng sau thi tin bí mật về biện pháp chống khủng bố cũng đã bị tung, và khủng bố rút được bài học, đánh ha cáo ôc này ngày 9/11 và thành công.

Những khó khăn lớn nhất trên không có gì mới lạ. Đó cũng chính là lý do các vụ xử cấp lãnh đạo Đức và Nhật đã được thực hiện trước tòa quân sự. Vì chỉ có tòa án quân sự mới có thể giới hạn được những yêu sách của luật sư, nhân danh chuyện bảo mật an ninh quân sự. Hay có phải đưa ra trước tòa thi cũng là đưa ra trong những phiên xử kín thực sự, chứ không phơi bày ra trước truyền thông.

Ông Holder tuyên bố chắc chắn là ông có đầy đủ yếu tố để không liên quan gi đến vụ trán nứa, do đó đây không phải chuyện đang lo, và ông có quá nhiều bằng chứng tội phạm, nên có thêm nhân chứng hay không cũng không thành vấn đề. Các viên chức bộ Tư Pháp Mỹ nói rằng Mohammed đã tự viết lời khai, hánh minh nhận trách nhiệm đã chủ mưu vụ 9/11, và cầu xin được "từ vì đạo".

Có thể, nhưng gõ bài dân tên này sẽ không thay đổi lời khai, cho rằng tất cả chi vi bị tra tấn nên khai bừa" Không phải vì hờ sơ chét, mà vì muốn giúp luật sư của hắn khui những bí mật để phá chính sách chống khủng bố của Mỹ, cũng như muốn kéo dài vụ xử để có dịp tuyên truyền si và Mỹ trên diễn đàn hiem có này, và để khai thác cơ hội khích động các phần tử Hồi giáo quá khích trên khắp thế giới.

Đó là chúa nói đến vấn đề bảo vệ an ninh cho thành phố không lò Nữu Uớc trong khi tòa đang xử tại đây. Ai bảo đảm được một đặc công cảm tử Hồi giáo quá khích sẽ không mang bom hay mang súng di thi hành sứ mang của Allah theo kiểu vien thiêu tă quân y Mỹ đã làm tại Fort Hood" Thông Đô Dân Chủ của Nữu Uớc, David Paterson, và cựu Thị Trưởng Nữu Uớc, Rudolph Giuliani, đã công khai lên tiếng chỉ trích quyết định này vì mức rủi ro hét sút lớn cho dân Nữu Uớc.

Những khó khăn nêu trên, ai cũng nhìn thấy. Theo thám dò mới nhất của CNN, một dà truyền hình "phe ta", hai phần ba dân Mỹ muốn thấy mấy tên khủng bố bị truy tố ra trước tòa dân sự. Vậy câu hỏi là tại sao TT Obama vẫn quyết định truy tố ra trước tòa dân sự"

Một lý do là ý định xuống thang cuộc chiến chống khủng bố, không coi như là "chiến tranh" nữa, không phải vấn đề quân sự mà chỉ là vấn đề an ninh nội bộ. Nhưng lý do chính là vì áp lực chính trị của khối cấp tiến cực đoan muốn xét xử TT Bush dà vi phạm luật pháp và hiến pháp với chính sách chống khủng bố mạnh bạo của ông.

Có điều chắc chắn là các luật sư của các khủng bố sẽ tìm dù cách tinh khéo nhất để xử Bush chứ không phải Mohammed.

Đảng Dân Chủ thất bại nặng tại Virginia và New Jersey, có thể là triệu chứng không tốt cho TT Obama và đảng Dân Chủ cho những kỳ bầu cử năm 2010 hay ngay cả năm 2012 không chứng. Nghĩa là thế da số của Dân Chủ có thể bị đe dọa, và như vậy, các chương trình cải cách xã hội vi đại của TT Obama và phe Dân Chủ sẽ khó thực hiện được. Nếu cựu TT Bush và đảng Cộng Hòa bị chứng minh đã vi phạm luật pháp và hiến pháp thi hy vọng thắng cử của đảng này dĩ nhiên rất mong manh và thế chính trị của đảng Dân Chủ sẽ được cung cấp.

Ngoài việc mang chính quyền Bush ra xử án, nếu như TT Obama thua kiện, vẫn có thể đỗ thừa vi những vi phạm luật pháp của Bush đã tạo cơ hội cho những tên khủng bố thoát khỏi vòng tay công lý. Nếu như thắng kiện thi sẽ có dịp khua chiêng gõ trống ca tung chiến thắng của công lý dưới triều đại Obama.

Không ai nghĩ chính quyền Obama có ý định trả tự do cho các tên khủng bố vi nếu mấy tên khủng bố này được tòa tha bổng, cho dù vi một lý do kỹ thuật nào đó, có nhiều báo đàm Obama sẽ chỉ là tổng thống một nhiệm kỳ, bắt kẽ có đỗ thừa cách mấy lên đà Bush cũng vậy. Nhưng dù sao thi sách lược xuống thang cuộc chiến chống khủng bố cũng như lý do chính trị của quyết định đưa các nghi can khủng bố ra trước tòa dân sự là một quyết định nguy hiểm.

Chuyện Obama đánh nhau với Bush, hay Dân Chủ đánh nhau với Cộng Hòa là chuyện nhỏ, chuyện an toàn của dân chúng ta mới quan trọng. Chỉ mong sao quyết định của TT Obama sẽ không có tác hại lớn đến sự an toàn của người dân. (22-11-09)
Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi Thứ Ba.

Nói Láo Và Kỳ Thị...

22/09/2009

Nói Láo Và Kỳ Thị...

Vũ Linh

...chuyện dân da đen kỳ thị chống da trắng...

Đầu tháng Chín, TT Obama nghỉ hè về lại Hoa Thịnh Đốn. Trước những tranh cãi ngày càng bất lợi cho đề nghị cải tổ y tế của ông, cũng như trước những chỉ trích về sự thiếu tích cực của ông, TT Obama bắt buộc phải lên tiếng. Ông triệu tập một phiên họp khoáng đại của lưỡng viện quốc hội để nghe ông đọc diễn văn cổ vũ cuộc cải tổ. Đây là một biến cố bất thường. Tổng thống chỉ đọc diễn văn trước lưỡng viện một năm một lần, vào đầu năm để báo cáo tình trạng liên bang qua diễn văn gọi là "State of the Union". Triệu tập quốc hội họp khoáng đại ngoài trường hợp đó thì thường chỉ xảy ra một lần trong một nhiệm kỳ tổng thống ma thôi.

Trong lúc TT Obama đọc diễn văn thì bất ngờ, một dân biểu Cộng Hòa, ông Joe Wilson của tiểu bang South Carolina, la lớn "Ông nói láo" (You lie). Dĩ nhiên là cả vũ trụ đồng thanh lên án hành động thiếu kính trọng này đối với Đặng Tiên Trí nguyên thủ quốc gia, mặc dù ông Wilson đã mâu mẫn xin lỗi tổng thống, vừa công khai, vừa qua điện thoại đến văn phòng tổng thống.

Truyền thông làm rầm rộ và tất cả Dân Chủ tại Hạ Viện đã biểu quyết tố ông Wilson vi phạm "truyền thống lão dộ" của quốc hội.

Có điều không bao giờ hay dân biểu Dân Chủ nào nhắc lại, là năm 2005, khi TT Bush đọc diễn văn báo cáo về tình trạng liên bang thì có lúc, toàn thể khối dân biểu và nghị sĩ Dân Chủ đã ồn ào xù ông (boozing). Một ông Cộng Hòa la lớn là thiếu lão dộ, cả khối Dân Chủ lớn tiếng xù thi chấp nhận được. Đó là "truyền thống" trong quốc hội do phe Dân Chủ kiểm soát.

Thật ra câu chuyện không giản dị như vậy. Câu hétt của ông Wilson không phải là bốc đồng hét bậy bạ, mà cũng có nguyên nhân, và Dân Chủ làm ồn ào chuyện thiếu lão dộ chỉ để khoda lấp lý do vì sao ông Wilson la lớn như vậy.

Ông Wilson la lớn "ông nói láo" khi nghe TT Obama xác nhận là đã dám bất hợp pháp sẽ không nhận được bảo hiểm hay dịch vụ y tế dưới dự luật cải tổ y tế mới. Theo ông Wilson thì đây là "nói láo" vì gần đây, phe Dân Chủ đã bác bỏ hai đề nghị của phe Cộng Hòa nhằm soát vấn đề di dân bất hợp pháp.

Đề nghị thứ nhất liên quan đến luật lệ hiện hành theo đó một người trong gia đình có bảo hiểm và được hưởng dịch vụ y tế thì cả nhà phải được hưởng theo. Một gia đình di dân bất hợp pháp nếu sinh ra một đứa trẻ tại Mỹ thì đứa bé này là công dân Mỹ, được hưởng đầy đủ quyền lợi an sinh, y tế của một công dân Mỹ. Vì vì trong nhà có đứa bé Mỹ này, cả nhà cũng sẽ được hưởng bảo hiểm và dịch vụ y tế luôn. Phe Cộng Hòa đề nghị bãi bỏ sự liên hệ này, nghĩa là chỉ cho đứa bé những quyền lợi của một công dân Mỹ chứ không cho bố mẹ, anh em, ông bà, chú bác của đứa bé hưởng theo. Phe Dân Chủ bác bỏ đề nghị.

Đề nghị thứ hai liên quan đến chuyện muôn huống dịch vụ y tế hay mua bảo hiểm, bắt buộc phải có giấy tờ chứng minh mình là dân Mỹ hay là trú nhân hợp pháp. Đây là đề nghị của phe Cộng Hòa, cũng bị phe Dân Chủ bác. Theo phe Dân Chủ, chỉ cần bằng lái xe, mà trong nhiều tiều bang, cư dân ở lậu vẫn được cấp đề đăng.

Nói cách khác, đây là hai hình thức luôn lách qua luật lệ để cư dân ở lậu có bảo hiểm và dịch vụ y tế. Nếu phe Dân Chủ chấp nhận sự lùn lách này thì lời tuyên bố của TT Obama xác định không cung cấp dịch vụ y tế cho cư dân ở lậu dĩ nhiên là... nói dối chử hống phải dzậy!

Hơn nữa, lập trường của TT Obama cũng rát là mờ mờ ào ào. Một mặt ông xác định không cung cấp dịch vụ y tế cho dân ở lậu, mặt khác, ông lại tuyên bố sẽ hợp thức hóa tình trạng cư trú của họ để họ có thể hưởng đầy đủ quyền lợi an sinh.

Đó chính là căn bản của lời tố giác "ông nói láo" của ông Wilson.

Đúng ra, ông Wilson nên dành lời tố "You lie" cho một vài đoạn khác trong diễn văn của TT Obama thì rõ ràng hơn.

Đoạn thứ nhất là khi ông nói rằng kế hoạch cải tổ không tốn thêm một cái (a dime): tìm đâu ra tiền trang trả thêm cho 47 triệu người hiện không có bảo hiểm nếu không tăng chi hoặc cắt giảm Medicare" Chuyện ấy chưa xảy ra nên chưa ai kiểm chứng được, nhưng các cơ quan nghiên cứu độc lập, kể cả CBO của Quốc hội, đều nói đến những tốn kém phệ trời trong dự báo của họ. Dù sao, đây mới chỉ là dự báo nên người ta chưa thấy - hoặc chưa muốn thấy - là TT Obama nói phóng đại.

Đoạn thứ hai mới lý kỳ. Trong diễn văn, TT Obama trích dẫn câu chuyện một người bị ung thư, nhưng bị hãng bảo hiểm kiểm cờ hủy bỏ hợp đồng bảo hiểm, ngưng chạy chemotherapy cho ông, khiến ông bị chết. Nghe thật thương tâm và đáng bức minh với hãng bảo hiểm tàn nhẫn này.

Báo Wall Street Journal khúc mắc đì tim hiểu câu chuyện và khám phá ra người bị ung thư mà TT Obama viện dẫn là Otto Raddatz ở tiểu bang Illinois.

Điều TT Obama cố ý không nói, hay là vô tình quên, là khi ông này bị ung thư, hãng bảo hiểm coi lại hồ sơ và thấy ông này có một bệnh khác mà không khai, tức là vi phạm điều lệ bảo hiểm, nên hãng hủy hợp đồng. Sau khi hủy thì bà em của ông Raddatz khiếu nại, hãng bảo hiểm coi lại và rút lại quyết định hủy bỏ hợp đồng vì cái bệnh kia không liên hệ gì đến bệnh ung thư, và họ tiếp tục trả tiền chữa trị cho ông. Chuyện đó xảy ra năm 2005. Bốn năm sau, bệnh ung thư của ông Raddatz đến thời cuối không còn chữa trị được nữa, và ông qua đời đầu năm nay, 2009.

Bị chát ván, phát ngôn viên Tòa Bạch Ốc trả lời "trên căn bản (in essence), câu chuyện của TT Obama kể vẫn đúng". Thi đúng thật! Ông Raddatz bị ung thư thật, bị hãng bảo hiểm hủy hợp đồng thật, và mới chết thật. Nhưng nghe cho kỹ, TT Obama "quên" không nói đến chuyện hãng bảo hiểm rút lại quyết định hủy bỏ hợp đồng và tiếp tục trả tiền chữa trị cho ông Raddatz trong bốn năm trời, cho đến khi ông chết. Nếu đây không phải là chuyện tổng thống "nói láo" thì là gì! Trước lưỡng viện quốc hội và trước toàn dân!

Trở lại câu chuyện của ông Joe Wilson, dĩ nhiên là nếu quý độc giả chỉ đọc báo New York Times hay Los Angeles Times, hoặc các bản dịch lõm bõm của mấy tờ báo này, thì chỉ thấy ông Wilson la hét một cách thiếu lão dộ và vi vây có thể nghĩ rằng phe Cộng Hòa không biết chữ lão, hoặc là những kẻ thô lỗ! Nhưng không thấy báo nào giải thích tại sao ông dân biểu này làm như vậy. Hai đề nghị nêu trên của Cộng Hòa không được phổ biến trên truyền thông nên ít người biết. Vì vì không có lời giải thích đứng đắn nên ai muốn giải thích sao thì giải thích.

Từ đó đưa đến chuyện cựu TT Carter nhảy vào cuộc và giải thích là ông dân biểu Cộng Hòa này đã được thúc đẩy bởi... tình kỳ thị da màu.

Ông Carter này là một tổng thống khác thường. Thông thường thì các vị tổng thống đều tránh chỉ trích các vị tiền nhiệm hay kế nhiệm. Họ biết mỗi người đều đã có một trách nhiệm nặng nề khó khăn, trong những hoàn cảnh khác biệt, và mỗi người đều lấp những quyết định gãy ra nhiều tranh cãi, úng hộ hay chống đối друг. Đồng thời các tổng thống đều muôn bảo vệ tư cách của mình, bảo vệ chức vụ tổng thống, nên hiếm khi chỉ trích lẫn nhau.

Nhưng cựu TT Carter thì lại khác. Ông đã vào lịch sử như tổng thống một nhiệm kỳ, được đánh dấu bằng những thất bại lớn về kinh tế (lãi suất cao nhất, lạm phát cao nhất, thất nghiệp cao nhất), và ngoại giao (để Liên Xô tấn công Afghanistan rồi mới yểm trợ nhiều lực lượng kháng chiến này, trong đó có những nhóm trở thành khủng bố, để mất Iran vào tay Hội Giáo Quả khích, với toàn bộ nhân viên Tòa Đại Sứ Mỹ bị bắt làm con tin hơn một năm trời, mất kinh đào Panama. v.v..)

Nhưng ông lại là người ôn ào chỉ trích TT Bush như là tổng thống tệ nhất lịch sử Mỹ. Bây giờ ông lên tiếng bôi bác ông Wilson cũng như tất cả những ai chỉ trích Obama là kỳ thị màu da (racist), không chấp nhận một người da đen làm tổng thống lãnh đạo dân da trắng.

Thật ra ông Carter không phải là người đầu tiên dùng lá bài kỳ thị da để chỉ trích phe Cộng Hòa. Trước đó mấy ngày, một bình bút của tờ New York Times là Maureen Dowd đã viết một bài thậm tệ đà kích ông Wilson. Bà cho rằng mặc dù ông Wilson chỉ hé "You lie", nhưng bà có cảm tưởng là nghe thấy "You lie, boy" ("boy" là danh từ trích thượng mà ngày xưa dân Mỹ trắng dùng để nói với dân da đen). Và dựa trên cái "cảm tưởng" đó, bà tuyên án ông Wilson là kỳ thị và xì và ông Obama. Kiểu như ra trước tòa, ông quan tòa tuyên bố "tuy không có bằng chứng gì hết, nhưng tôi có cảm tưởng anh là thủ phạm giết người, nay dựa trên cảm tưởng đó, tòa tuyên án anh từ hình!"

Đó là lý luận của phe cấp tiến, của bà Dowd, của New York Times, và của cựu TT Jimmy Carter.

Thật ra, không ai có thể chối cãi vấn đề kỳ thị da màu vẫn còn ở Mỹ. Chuyện dân Mỹ bao một người da đen làm tổng thống không có nghĩa là vấn đề kỳ thị đã biến mất một sớm một chiều. Nhưng vơ dưa cá nấm, coi rằng mọi lời chối đổi, chỉ trích TT Obama là chuyện kỳ thị màu da thì quả là vô lý và mù quáng.

Làm như dân Mỹ chỉ quan tâm đến màu da của Obama chứ không quan tâm đến những việc ông muốn làm! Họ đang lo sợ bị đánh thuế nặng hơn, bị mất quyền lợi Medicare, bị thất nghiệp dài dài, và bị khủng bố đe dọa bắn thảm và già dinh họ hơn là màu da của Tổng thống! Chắc tại cựu TT Carter không có những lo sợ của người dân bình thường nên chỉ thấy có màu da Obama là quan trọng. Ông dù già tiền bạc, không lo đóng thêm vài trăm tiền thuế, không sợ thiếu medicare, và hưu rồi không thắc mắc chuyện thất nghiệp, luôn luôn được bảo vệ tối đa nên chẳng khung bô nào dùng được tới thân. Cố gì đâu mà lo.

Điều đáng nói nữa là theo truyền thông, dù rằng như chỉ có dân da trắng là kỳ thị chống da đen, chứ không bao giờ nghe chuyện dân da đen kỳ thị chống da trắng.

Nếu đặt vấn đề trên căn bản lý luận thuận túy, việc 96% dân da đen là phiêu chí ông da đen Obama chống ông da trắng McCain có phải là phản ánh một sự kỳ thị màu da không? Nếu 96% dân da trắng bỏ phiếu cho ông McCain thì ông Obama có ngày hôm nay không? Báo chí sẽ bình luận ra sao? Còn những ông mục sư da đen Jesse Jackson và Al Sharpton ngừng xỉ và TT Bush trong suốt tám năm qua, có phản ánh tính kỳ thị không? Nhìn rộng hơn, Hoa Kỳ có những tờ báo hay chương trình truyền hình riêng của người da đen (như tờ Ebony hay đài BET) mà không ai thấy là vấn đề. Nhưng, nếu có báo hay truyền hình hoặc một câu lạc bộ riêng của người da trắng là lập tức các cơ sở này sẽ ra tro, hoặc bị đá kích là kỳ thị!

Câu chuyện chống Obama tức là kỳ thị chẳng những về lý mà còn là một trái bom chính trị. Khôn hơn ông già lầm cảm Carter, TT Obama mau mắn tránh xa lập luận hò hò này, và quâ quyết những chống đối không phải từ kỳ thị den trắng mà ra.

Đa số dân Mỹ cũng không đồng ý. Theo những thăm dò mới nhất, hai phần ba (65%) dân Mỹ không tin TT Obama bị chống đối vì ông là da đen, và chỉ có chura tới 20% - phần lớn là dân da đen - tin là có kỳ thị chống tổng thống da đen.

TT Obama tranh cử với chủ trương đoàn kết toàn dân. Nhưng chỉ mới hơn nửa năm mà thiên hạ đã chứng kiến được những lời qua tiếng lại từ cả hai phái còn nồng nè hơn là dưới tám năm của TT Bush. Ta còn ba năm rưỡi để xem tinh hình tiến triển về hướng nào (20-9-09).

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý, đề nghị, khuyến khích hay... chỉ trích qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Nước Mỹ Lên Cơn ĐIÊN?

05/05/2009

Nước Mỹ Lên Cơn ĐIÊN"

Vũ Linh

...thảm họa của dân Mỹ là đã quá quen với lối sống giả tạo...

Thời gian qua, cộng đồng tỵ nạn rúng động vì tin một người tỵ nạn từ Việt Nam xác súng bắn chết 13 người đang theo học một lớp Anh ngữ tại một trung tâm cộng đồng Nữu Uớc, rồi sau đó tự tử luôn. Tin tức sau đó cho biết ông này là người Hoa, trước đây sinh sống tại Việt Nam, chứ không phải là người Việt chính gốc.

Việt hay không Việt thì cũng chẳng thay đổi được sự thật là một người đã lén cơn điện vi thất nghiệp, tìm không ra việc làm nên nỗi khùng vác súng bắn giết bừa để hả giận. Theo tin cảnh sát, ông này đã hai tay hai súng bắn liền tì 98 phát trong hơn một phút. Chẳng hiểu giận chuyện gì mà ghê gớm thế! Ông này đã giận dỗi gì những nạn nhân xấu số này?

Cảnh sát sau đấy cho biết ông đã để lại một bức thư tuyệt mệnh, gửi cho một đài truyền hình địa phương. Trong bức thư, ông tự tâ oán là không nói tiếng Anh thông thạo, nên bị thiên hạ coi thường. Ông cũng cho mình là nạn nhân của cảnh sát cá nướu Mỹ đã theo dõi, gây khó cho ông từ nhiều năm qua. Ông thông báo cho đài truyền hình biết là ông sắp sửa giết người. Rồi cuối thư, kết luận bằng một câu chào "Have a nice day!"

TÍch nhiên, chỉ là lý luận của một người bất bình thường. Không nói tiếng Anh thông thạo lại đâm bắn mấy người đang il học tiếng Anh! Giận cảnh sát sao không đâm bắn cảnh sát lại bắn mấy người vô tội không có vũ khí gì để tự bảo vệ!"

Điều đáng nói là ông này không phải là trùm hợp hy hữu.

Theo tin báo chí, trong Tháng Ba vừa qua, đã có hàng loạt các vụ giết người tập thể vô lối như vậy.

Tại Pittsburgh, một cựu TQLC Mỹ bị đuổi ra khỏi quân đội về sống với bà mẹ già. Anh đế con chó của anh đái bậy trong bếp. Bà mẹ rầy rà, liền bị anh chửi bới và đòn đánh. Bà mẹ gọi cảnh sát đến can thiệp. Cảnh sát đến, được bà mẹ ra mở cửa. Hai người bước vào nhà, anh đứng sừng sững bá đạo, bắn chết hai viên cảnh sát ngay tại cửa. Một cảnh sát nữa còn ở ngoài nhà cũng bị anh bắn chết luôn.

Tại tiểu bang Washington, một anh chàng bị bà vợ cho mọc sừng giận quá, quay qua giết hết năm đứa con, rồi tự vẫn.

Tại Alabama, cảnh sát khám phá ra bốn người bị bắn chết trong một căn nhà bỏ hoang.

Tại Los Angeles, một anh kỹ sư bị vợ bỏ, đi làm đến sờ được ông xếp cho biết anh đã bị cho nghỉ việc. Về đến nhà, có con chó già cũng lăn ra chết. Hung tin dồn dập, khiến anh nổi cơn, vác súng đến nhà ông bà nhạc đang có tiệc tùng. Anh bấm chuông.

Người nhà ra mở cửa, anh liền lùi súng tự động bắn loạn lén, giết chín người, trong đó có bà vợ và mấy đứa cháu nhỏ. Xong tưới xăng đốt nhà luôn. Rồi tự tử.

Cũng tại Los Angeles, hai vợ chồng bị mất việc cùng lúc. Anh chồng xác súng bắn chết cả năm đứa con và bà vợ, rồi tự tử.

Tại North Carolina, một anh chàng thất nghiệp, bị vợ bỏ. Anh xác súng đến viễn đường lão nời bà vợ làm y tá, chia súng bắn loạn lén, giết tám bô lão mà anh chẳng quen biết gi. Vợ anh trốn trong một buồng tắm, anh tim không ra, nên thoát chết.

Sơ sơ, không kể các chuyện giết người lẻ tẻ khác xảy ra mỗi ngày, chỉ mấy vụ giết tập thể này không đã khiến cho 57 người bị giết trong một tháng.

Điều đáng nói là đây đương như chỉ là sự khởi đầu của một "phong trào".

Qua Tháng Tư, một anh dán cù Maryland giết ba đứa con - đứa lớn nhất mới sáu tuổi, - cô vợ trẻ, rồi tự tử. Anh làm lương chua tới 100 ngàn, mà mặc nợ trời nửa triệu, bây giờ job lung lay, không xoay sở được.

Một nhà đầu tư ở Nữu Ước nhận tiền thiên hạ đầu đú, lỗ lả quá, không biết làm sao, mang vợ và hai con gái đi Maryland "choi", vào một khách sạn, nửa đêm vợ con đang ngủ bị giết hết, rồi ông tự tử.

Một giáo sư đại học Georgia xác súng vào trường bắn chết bà vợ cùng với hai người khác.

Theo đâ nữa, nước Mỹ sẽ trở thành một thứ chiến địa nguy hiểm hơn... Iraq.

Nhin vào mấy câu chuyện trên, các vụ giết người loạn đà này có nhiều nguyên nhân khác nhau. Nhưng nguyên nhân thông thường hơn vẫn là vì mất việc, gặp khó khăn vật chất trong gia đình, đưa đến tình trạng vợ chồng lùng cung, rồi nỗi khùng. Sẵn súng trong nhà, vác đòn thiến hạ cho bô ghét.

Nước Mỹ là miền đất hứa cho cả triệu triệu người. Thiên hạ khắp nơi trên thế giới nhìn xứ này như là một thứ thiên đường từ cá trâm năm nay. Mọi người đều có cơ hội làm giàu dễ dàng. Xe hơi, nhà lầu là chuyện đương nhiên. Chỉ là vẫn đề thời gian thôi.

Không có gì là vui như súng suýt của dân Việt chúng ta sau cuộc đổi đời 1975. Trong khi người tỵ nạn vật lộn với cuộc sống mới, thì nhiều người còn kẹt lại Việt Nam thời đó đều nghĩ rằng người tỵ nạn qua Mỹ chỉ một thời gian ngắn là thành triệu phú hết. Đó có rất nhiều người nhận được những bức thư kiểu: "đi dượng không cần ghi nhiều đâu, mỗi tháng con gửi về năm trăm hay một ngàn đô là dư dả lắm rồi". Mấy ông bà này tưởng tượng con cháu mình qua Mỹ có đà nua chén nhà hàng cũng phải được năm bảy ngàn đô mỗi tháng.

Không ai trách mấy ông bà đó được vì không thể biết được thực trạng xứ Mỹ.

Đã vậy, những ý nghĩ không tưởng đó lại có dịp được phóng đại ra bởi lớp người đầu tiên về nước khi Việt Cộng mới mở cửa cho về. Các "cậu ấm về làng" được dịp vung vít khoác lác đã là những "bằng chứng" của sự giàu sang dễ dàng của miền đất hứa Mỹ.

Không ai chối cãi được nước Mỹ là miền đất hứa thật sự, và nếu chịu khó cày sâu cấy bẩm thì cũng ăn nên làm ra, cũng có được đời sống thoải mái, tuy chưa thể thành triệu phú.

Nhưng bù tranh đep đê dò đã che giấu một số sự thật.

Sự thật đầu tiên là trên miền đất hứa này cũng có nhiều người, tuy đi cày đứt hơi mà chẳng thể ăn nên làm ra được chuyện gì. Vẫn nghèo xơ nghèo xác. Vì hoàn cảnh, vì vận số, vì thiếu ăn học, hay như cái ông người Hoa đó, vì thiếu khả năng sinh ngữ, hay vì bị bao lô lý do khác. Vì thiếu may mắn, vì lười biếng...

Sự thật thứ hai là miền đất hứa này cũng là miền đất của tự do, theo kiểu tự do sống mà cũng tự do... chết! Cố khả năng, có vận số tốt, có may mắn, có chịu khó, thì có thể lên rất nhanh, rất cao, không có định. Ngược lại, không có những yếu tố đó, thì cũng có thể xuống rất nhanh, rất thấp, không có đáy. Chết ráng chịu.

Sự thật thứ ba là miền đất hứa này cũng là đất của phu du, của những già tạo. Thế giới ảo, nói theo danh từ thời buổi internet. Ai cũng có thể ra đường hay về Việt Nam, khoe khoang là đã có nhà ba tùng lầu đàng giá cả triệu đô, hay có xe xịn láng bóng.

Điều mà họ không rõ là hay không thực sự hiểu rõ, là họ thật sự chẳng có gì hết! Tất cả đều là của... ngân hàng! Nhà hai tầng thì kẽm theo nợ nhất và nợ nhe, có khi nợ ba không chừng. Xe xịn thì giấy tờ đều đứng tên nhà băng. Bàn ghế từ giường huy hoàng kiểu vua chúa Tây hời xưa, dân karaoke đắt tiền, áo quần bánh bao, du lịch chụp hình thẳng thế giới, đều là tiền tệ tín dụng của nhà băng.

Mười người Mỹ thì chắc đã có tám người vung tay quá trán, sống trên sự huy hoàng giả tạo, trên nợ nần chồng chất, chi làm giàu cho mấy tay xếp lớn ngân hàng (phải nói ngay là trong ngành ngân hàng, chi có các xếp lớn là ăn lương và bỗng lộc bạt triệu đô, còn hủ hết nhân viên đều lanh lương... hơn tiền oe-phe một chút - người viết đã có hơn hai chục năm... lẩn lộn trong đó)

Tất cả những của cải đó, một sốt móm một chiều, có thể biến mất, không còn gì nữa. Ngày nào còn có tiền ra tiền vào, còn có job, thì ngày đó còn có tiền trả nợ và còn có thể hưởng thụ nhà lầu xe hơi, du lịch. Còn có job có nghĩa là còn phải đi cày đầu tắt mặt tối, có khi hai job là thường.

Ngày nào tiền không vào nữa thì ngày đó của cái sẽ theo chủ thực sự của chúng, trở về... ngân hàng hết.

Trước là mất job, rồi kế tiếp là mất xe, rồi mất nhà, rồi mất... vợ, hay mất chồng, là chuyện bình thường. Tinh nghĩa vợ chồng ở cái xứ này chỉ tươi đẹp trong nhà lầu ba tùng, chứ dọn vào túp lều tranh thì chỉ có... anh Hùng Cường và chị Mai Lệ Huyền thích mà thôi.

Cái thảm họa của dân Mỹ là đã quá quen với lối sống giả tạo đó, nên khi bất ngờ bị trúng tay, thi không xoay sở được, dễ dàng hoảng khùng. Quay ra quay vào, súng đạn có sẵn đó, không xài thì mua làm chi!

Và đó chính là một sự thật không mấy tót đep nữa của miền đất hứa. Ai cũng có súng và ai cũng còn ít nhiều máu cao bồi. Ngay cả mấy anh ty nạn qua đây lâu ngày cũng bị lây máu này dè dặt.

Báo chí có đăng tin một ty nạn Việt làm nghề kế toán tại Phoenix, biến thù của hảng cá triệu đô có tiền... mua súng, chắt dây nhà. Hơn ba chục cây súng đủ loại, đủ kiểu, cả chục thùng đạn trong nhà. Không phải súng cổ để làm kỷ niệm gi, mà toàn là súng tác chiến thứ dữ. Không phải là đòn thán hay gòn. Mà có già dinh, vợ và con nhỏ đai sống trong nhà. Anh chồng đã bị bắt vì tội biến thù, còn chị vợ thì cũng bị bắt vì tội để con nhỏ đai sống trong nhà đầy súng đạn.

Chi cần tưởng tượng anh này bắt mán chuyên gi đó, giắc móng miên đất hứa không thành thàn, nỗi con điên thi bao nhiêu người sẽ là nạn nhân"

Xứ Mỹ này là xứ của dân "cao bồi" từ chiếng. Họ lập quốc bằng cây súng và con ngựa. Trong bối cảnh đó, không ai có thể phủ nhận quyền sở hữu súng của họ. Họ đưa ra hai lý do để bảo vệ quyền sở hữu súng:

- Để bảo vệ cá nhân và gia đình; nếu súng bị cầm thì những người lương thiện, tôn trọng luật pháp sẽ bị giải giới mà chỉ kẽ gian mới có súng, như vậy những người lương thiện bị thiệt thòi.

- Để sẵn bắn cung là một thứ tiêu khiển được cả thế giới chấp nhận; không có súng thì làm sao di săn"

Lý luận này chỉ đúng phần nào, vì dù sao cũng không biện minh được việc sở hữu những loại súng tác chiến (assault weapons) như M-16, AK-47, Uzi,... bán đầy đường. Di săn vẹt trời cần chi tới AK"

Cuộc khủng hoảng kinh tế hiện nay, nhìn dưới khía cạnh tích cực, cũng là dịp nhắc nhớ chúng ta mặt trái của đại cường Mỹ. Chúng ta mê mẩn với những cái hay cái đẹp của nước Mỹ mà quên mất vài sự thật. Sự thật quan trọng nhất: tất cả những súng túc vật chất ta có chỉ là vay mượn. Má có vay thì phải có trả. Vay sao cũng được, chỉ cần nhớ sẽ có ngày phải trả thôi (3-5-09).

Thế Giới Và Chương Trình Kinh Tế Obama

31/03/2009

Thế Giới Và Chương Trình Kinh Tế Obama

Vũ Linh

...chưa tới 100 ngày mà TT Obama đã xài 8.500 tỷ đô...

Tổng thống Obama nhằm chúc mừng lúc kinh tế Mỹ và cả kinh tế thế giới đi vào chòi xuống dốc. Mà lại xuống dốc nhanh hơn dự đoán của tất cả các chuyên gia trên thế giới. Chuyên gia không có giải Nobel cũng như chuyên gia có giải Nobel đều mù tịt! Cảnh thế giới ngơ ngác trước tầm vóc của cuộc khủng hoảng hiện nay.

Và TT Obama đã mau chóng tung ra một loạt biện pháp để cứu nguy Mỹ và cứu nguy thế giới.

Ta hãy thử kiểm điểm lại một cách thật tóm gọn:

-700 tỷ cứu nguy ngân hàng;

-800 tỷ kích động kinh tế;

-400 tỷ ngân sách chi tiêu bổ túc;

-1.000 tỷ mua lại nợ xấu của các ngân hàng;

-Tổng cộng sơ khởi gần 3.000 tỷ cứu nguy khẩn cấp.

Và đó là chưa kể những dự tính tương lai gần kề mà TT Obama đã phác họa, có tính cách cứu nguy dài hạn, gồm có:

-3.600 tỷ ngân sách tài khóa tối (quốc hội đang họp bàn, và mới cắt xén bớt 150 tỷ, chỉ còn có... 3.450 tỷ thôi!)

-750 tỷ dự trù cho thêm cho các ngân hàng;

-600 tỷ "down payment" cho chương trình 1.200 tỷ cải tổ hệ thống y tế.

Nhìn trước nhìn sau, toàn bộ chương trình kinh tế của TT Obama tốn sơ sơ hơn 8.500 tỷ Mỹ Kim (Dollar Mỹ, không phải Dollar Zimbabwe).

Các chuyên gia kinh tế độc lập của Quốc Hội (do phe Dân Chủ kiểm soát) ước tính ngân sách Mỹ sẽ thâm thủng cở 10.000 tỷ đô trong mười năm tới. Thâm thủng ngân sách này lớn gấp 5 lần thâm thủng của 8 năm của TT Bush, một người đã từng bị xí và tan tê... xài hoang, tạo nên thâm thủng ngân sách khiến Nhà Nước bị lệ thuộc vào máy ông Á Rập và Chủ Bush, làm mất chủ quyền của Mỹ. Chưa nghe mấy người trước đây xí và TT Bush lên tiếng.

Trong khi tranh cử, Obama chỉ trích Bush tiêu xài vô trách nhiệm. Bây giờ khi ông đưa ngân sách ra thì TT Obama rá là "hoành tráng", đặt tên cho ngân sách của ông là "Ngân Sách Của Ký Nguyên Trách Nhiệm" ("Era of Responsibility").

Nói như Clinton, tất cả chỉ là vấn đề định nghĩa về ngôn từ! (Trong vụ Monica Lewinsky, ông Clinton đã khai hữu thệ trước toà: "tôi không có quan hệ tình dục với bà này" rồi giải thích là không man khai và khinh man toà án vì mình có định nghĩa khác về chữ "having sex"...)

Thêm các chuyên gia, hiện nay, tổng số nợ của Nhà Nước Mỹ bằng khoảng 40% tổng sản lượng (GDP) của cả nước. Mười năm nữa (2019), theo dự đoán của TT Obama, số nợ sẽ lên đến 82% tổng sản lượng cả nước. Đại khái nếu quý vị đọc giả đi làm lãnh lương mang về nhà được 4.000 đô một tháng thì quý vị sẽ phải dành cỡ 3.300 đô để trả nợ, còn lại 700 đô cho chợ búa, thuốc men, quần áo, xăng nhớt, linh tinh đủ thứ.

Đó là kinh tế Obama.

Chưa hết. Các con số chi tiêu dự trù trên chưa kể chi tiêu cho các ưu tiên khác của TT Obama, trong đó có chương trình năng lượng, chương trình cải tổ an sinh, chương trình cải tổ giáo dục, và chương trình cải tiến môi sinh, it ra cũng vài trăm tỷ mỗi thứ.

Điều hết sức đặc biệt là chúng ta chỉ nghe nói đến những số chi khổng lồ này, mà chẳng ai nghe nói đến chuyện... lấy tiền đâu ra!!!

Mười ngàn tỷ (10.000.000.000.000) thâm thủng ấy sẽ được bù đắp bằng cái gì, cách nào?" In tiền mới" Bán nợ thêm cho các ông Á Rập và Chủ Ba" Hay bằng "thé tín dụng Hy Vọng" do Obama cấp phát"

Điều làm cho nhiều người chối đổi là những lời khẳng định của TT Obama, rằng tất cả những chi tiêu không lò áy đều tôi cần thiết cho việc phục hồi kinh tế, trong khi sự thật hiển nhiên không phải vậy.

Trong các chương trình kích động kinh tế, hay ngân sách phu chí đặc biệt, hay ngay cả ngân sách tổng quát cho tài khóa tôi, người ta thấy đây rẩy những thứ quá cấp linh tinh cho các dân biểu và nghị sĩ mua phiếu, cũng như hàng loạt chương trình có mục tiêu tái phân phối lợi tức không chính đáng gì đến cư ngụ kinh tế.

Chẳng hạn trong ngân sách phu chí đặc biệt, có hơm ngân mục chi tiêu vớ vẩn như tiền cho một trường đại học để nghiên cứu mũi hôi của heo, hay cách rủi cát cánh bay lén (chuyện thật 100%). Trong ngân sách kích động kinh tế thì có cả trăm triệu tu bô, sorn quát và trông kiêng cho các nhà tù, cũng như 500 triệu cho các trường trung học công bét bát nhất nước tại Detroit, phần lớn để trả lương các giáo chức tệ hại nhất nước.

Chúng ta, những người dân thấp bé họng, cá đời chưa thấy được một triệu, nên dĩ nhiên là choáng váng trước những con số này. Đó là chuyen binh thường.

Nhưng trên thế giới này cũng có nhiều người không phải trong hoàn cảnh chúng ta. Họ là những thành phần hết sức "cao cấp", coi bao triều là tiền lè. Vây mà họ cũng phải chóng mặt vì mấy cái vung tay của tân tổng thống đại cường Cờ Hoa.

Trước hết là giới tài chánh Mỹ.

Tỷ phú Warren Buffet, người giàu nhất thế giới, cũng là tài phiệt ủng hộ ứng viên Obama mạnh nhất, đã lên tiếng tỏ ý lo ngại việc vung tay quá trán của tham vọng của mình. Ông cũng kêu gọi TT Obama ngưng đổ thừa mọi chuyện lén lút TT Bush, vì theo ông, nói Bush phải chịu trách nhiệm về khủng hoảng hiện tại cũng không khác gì nói hải quân Mỹ chủ động vụ Nhật dội bom Trân Châu Cảng (Pearl Harbor), khơi mào chiến tranh Nhật-Mỹ hồi Thế Chiến.

Trên thị trường chứng khoán, từ ngày ông Obama đắc cử đầu tháng Mười Một, cho đến đầu tháng Ba, trong vòng năm tháng, chỉ số Dow Jones rớt 30%, từ hơn 9.500 điểm xuống 6.500 điểm, tức là kinh tế Mỹ mất hơn 3.000 tỷ đô. Thị trường chứng khoán nhìn thấy không phải cái họa của cựu TT Bush đe dọa, mà là cái họa mới do tân TT Obama đe ra.

Tại New York, Chủ Tịch Ngân Hàng Thế Giới Robert Zoellick tuyên bố kế hoạch kích động kinh tế của TT Obama giống như một cú kẹo quá nhiều đường ("sugar high"), sẽ đưa thế giới vào một khủng hoảng nữa ("another crash").

Ngay cả một số dân biểu, nghị sĩ Dân Chủ cũng phải lên tiếng là ngân sách của TT Obama cần phải được xét lại, và cẩn giám vài trăm tỷ.

Bây giờ ta hãy nhìn qua Âu Châu.

Cuộc khủng hoảng toàn cầu này không tha một nước nào, từ Mỹ đến các cường quốc Âu Châu, qua đến Á Châu và ngay cả các nước chậm tiến nghèo khổ của Phi Châu cũng bị nạn.

Các chính phủ trên khắp thế giới đều tung tiền ra cứu nguy kinh tế của mình. Tại Thái Lan, chính phủ vừa ra quyết định, được cả nước hoan hô: mỗi người dân được Nhà Nước phát cho một chi phiếu tương đương với 55 đô xài chơi để... kích động kinh tế.

Vô điều kiện, không rò rỉ, không thủ tục gì hết. Cứ đến một văn phòng của Nhà Nước, xếp hàng, lấy chi phiếu. Hết.

Các quốc gia Âu Châu hạng hai, là các nước Đông Âu trước đây, mỗi nước đều tung ra trên dưới từ 10 đến 20 tỷ đô để cứu nguy kinh tế của họ.

Các nước Âu Châu hạng nhất, như Anh, Pháp, Đức, cũng không thoát và phải tung ra từ 30 đến 50 tỷ mỗi nước.

Trong khi các cường quốc Âu Châu - ta không nói đến mấy anh như quốc Phì Châu hay Việt Nam - chỉ ra năm ba chục tỷ, thì TT Obama chi ra 8.500 tỷ, gấp 170 lần mức của Anh Quốc, là nước "xài sang nhất" Âu Châu vì đã chi ra năm chục tỷ.

Những con số của Obama làm cho cả thế giới chóng mặt vì chưa ai từ trước đến giờ có thể mường tượng được những con số quá vĩ đại như vậy.

Cũng phải nói ngay, tất cả các nước Âu Châu, kể cả Anh, Pháp, Đức đều là những nước có khuynh hướng cấp tiến (thiên tài, bao cấp) hơn Mỹ, trong đó vai trò của Nhà Nước quan trọng hơn, có nghĩa là Nhà Nước trực tiếp can thiệp vào kinh tế hơn ở Mỹ nhiều. Nhìn một cách nào đó thì "xã hội chủ nghĩa" theo kiểu Âu Châu có thể là giấc mơ của ông Obama, vậy mà các nước Âu Châu cũng không dám mạnh tay như TT Obama!

Dĩ nhiên là các nước Âu Châu nhỏ hơn Mỹ, nhưng không ai có thể nói kinh tế Mỹ lớn gấp 170 lần kinh tế Anh. Tổng sản lượng quốc gia của Mỹ là khoảng 14.000 tỷ, trong khi tổng sản lượng Anh là hơn 2.000 tỷ. Tức là kinh tế Mỹ lớn gấp bảy lần kinh tế Anh. Bấy lâu rồi, chưa có nước nào.

Tổng Thống Pháp, cựu Chủ Tịch Liên Hiệp Âu Châu công khai lên tiếng bất đồng ý với TT Obama. Ông gửi Thủ Tướng Pháp qua gấp TT Obama để bày tỏ lập trường của khối Liên Hiệp Âu Châu nói chung và của Pháp nói riêng. Theo khối Liên hiệp Âu Châu thì cuộc khủng hoảng là hậu quả của những thả lông quá đáng trong hệ thống tài chánh Mỹ và thế giới, do đó, cần kiểm điểm và xét chặt hệ thống kiểm soát lại. Vung tiền bừa bãi không những không giải quyết gì mà lại còn tạo ra lạm phát trên toàn thế giới.

Tân Chủ Tịch Liên Hiệp Âu Châu, Thủ Tướng Tiếp, chẳng rào đón gì hết, nói huyễn tết là chính sách kinh tế của TT Obama là "con đường đi vào địa ngục" (nguyên văn "way to hell"). Ông nói hành động của TT Obama tạo sự hoảng hốt (panic) cho Âu Châu, và do đó chỉ trầm trọng hóa cuộc khủng hoảng thêm.

TT Obama sẽ phải trực diện với khối G-20 của hai mươi cường quốc kinh tế vào đầu Tháng Tư này tại Luân Đôn. Để xem ông được các nhà lãnh đạo Âu Châu nói những gì.

Chuyện này đáng chú ý Đức đã chi ra khoảng 30 tỷ, vậy mà trước áp lực của Anh và Mỹ muốn tung ra một chương trình kích động kinh tế vĩ đại toàn cầu, Thủ Tướng Angela Merkel nói ngay: "Tôi không cho phép bất cứ ai bảo tôi phải chi thêm tiền".

Bộ Trưởng Tài Chánh Tây Ban Nha cũng nói "Trong điều kiện hiện tại, tôi tôi cũng nghĩ như các đồng nghiệp trong khu vực đồng Euro, rằng chúng tôi không còn chỗ cho một chương trình kích động mới nữa!"

Thủ Tướng Nga Putin, vẫn như thường lệ lảng chảng nói chẳng rẳng gì mà lò kết hợp các nước thuộc Liên Bang Xô Viết cũ, tung tiền ra giúp các nước này đổi phò với khủng hoảng. Obama càng ba hoa bao nhiêu thì Putin càng nín thinh bấy nhiêu.

Vậy mà cuối cùng thi Putin cũng lên tiếng, công khai để nghị thế giới thành lập ra một thử nghiệm quốc tế mới, dựa trên tri giá của một "rổ" (basket) tiền của nhiều cường quốc, thay thế đồng đô Mỹ. Theo ông Putin, sẽ là một đại họa cho thế giới nếu tiếp tục dùng đô-la làm chỉ tiêu giao dịch hay dự trữ quốc tế duy nhất.

Tuy không chỉ trích Obama chút nào, nhưng còn hòn là tát tai.

Qua đến Á Châu, Thủ Tướng Ôn Gia Bảo hép công khai tỏ ý lo ngại cho gần 1.000 tỷ tiền Công khố phiếu Mỹ mà Trung Quốc đang sở hữu. Công khố phiếu Mỹ là giấy nợ của Nhà Nước Mỹ. Ông yêu cầu TT Obama chính thức bảo đảm an toàn cho số nợ không lò này. Một cách khác là Bắc Kinh đang nắm cỗ họng Mỹ, vì nếu Trung Quốc quyết định bắn đỗ bán tháo các công khố phiếu này trên thị trường quốc tế thì 8.500 tỷ của Obama tung ra cũng không thể cứu nguy kinh tế Mỹ được. Ông cũng tuyên bố ủng hộ ý kiến của Putin, lập chí mới thay thế đô-la Mỹ.

Trung tuần Tháng Ba, đồng đô-la sự giá mạnh nhất từ năm 1985, rớt 5% trong một ngày 14 Tháng Ba. Qua tuần rồi, lại sự giá thê thảm một lần nữa khi Bộ Trưởng Tài Chánh Geithner lỡ lời nói sẵn sàng nghiên cứu đề nghị của Nga và Tàu. Dĩ nhiên là nói hờ hững phải cái chính.

Nhìn qua phản ứng của thế giới, ta thấy chẳng phải chỉ có giới tài phiệt Mỹ, phe bảo thủ hay đảng Cộng Hòa của Mỹ lo ngại và chống đối lối vung tay của TT Obama, mà cả thế giới, nhất là các cường quốc kinh tế, đều lo xanh mặt.

Phản ứng chung này đã làm TT Obama hơi ngỡ ngàng, bắt buộc ông thay đổi bài ca. Cũng không phải lần đầu ông tổng thống đà tài này đổi giọng.

Trong lúc tranh cử tổng thống, ông đưa ra chiêu bài "hy vọng", hy vọng ở một tương lai tốt đẹp một khi ông lên làm tổng thống. Sẽ khác hẳn thời đại của Bush là một thời đại u tối, thê thảm nhất trong lịch sử.

Khi khủng hoảng tài chánh bùng nổ Tháng Mười năm ngoái, ông McCain lên tiếng trấn an là nền tảng kinh tế vẫn vững mạnh ("the fundamentals of our economy are strong"). Ông Obama mau mắn chỉ trích ông McCain chán không chán đát, chẳng có một khái niệm nào về thực trạng bi thảm của nước Mỹ. Và mỗi lần di vận động tại các tiểu bang kỹ nghệ Ohio, Pennsylvania và Michigan là ông đều nhắc lại câu nói của ông McCain để mỉa mai, lấy điểm các nhân công thất nghiệp tại các tiểu bang xôi đập này.

Toàn thể các báo lớn của Mỹ và các đài truyền hình đều lập lại luận điệu, xí và McCain là già lẩn.

Rồi ông Obama đắc cử tổng thống.

Thông điệp Hy Vọng tiếp đep mót. Ông liên tục lén truyền hình hâm dọa tình trạng khẩn trương, vê ra một bức tranh đen tối khùng khiếp - già tài của Bush dĩ nhiên. Trước mặt chi có hai con đường, một là tận thế toàn cầu, hai là cho ông vung ra cả ngàn tỷ để cứu nguy thế giới. Dân chúng nghe vậy biết vậy, toát mồ hôi, chấp nhận cho các dân biểu và nghị sĩ Dân Chủ tung hết trăm tỷ để ngăn ngừa kỷ khóc.

TT Obama không cần biết gì khác, chỉ cần Quốc hội thông qua các chương trình của ông. Có gì tinh sáu.

Qua tháng Ba, các chương trình của ông đều thuận buồm xuôi gió được Quốc hội Dân Chủ thông qua (không kể ngân sách tài khóa tối còn đang được xét, và các dự trù tương lai khác).

Làm cho cả thế giới xốn xang.

TT Obama đổi giọng, trán an thiên hạ. Tất cả đều tốt đẹp. Mọi sự không xấu như người ta nói (nguyên văn: "not as bad as they say" - cần ghi nhận đây là "người ta nói" chứ không phải ông Obama nói đâu nhé). Chủ Tịch Hội Đồng Cố Vấn Kinh Tế của TT, bà Christina Romer, tuy bỗn thảng thutherford "nền tảng kinh tế vẫn vững mạnh". Đây là nguyên văn câu nói của McCain, đã từng bị Obama bêu riếu tàn tệ. Bây giờ chính cố vấn của Obama lập lại. Không tờ báo nào thắc mắc có phải bà Romer đã già lẩn, hay chán không chán đát.

TT Obama cũng đích thân trấn an Thủ Tướng Ôn Gia Bảo: không có gì phải lo, kinh tế Mỹ vẫn là kinh tế vững mạnh nhất thế giới, và không có đâu tu nào chắc chắn bằng công khố phiếu Mỹ, chẳng qua chỉ là vài môt đứt nhất thời (temporary bumps).

Trước khi được quyền tung ra cá ngân ty là tận thế đến nỗi, bây giờ có tiền rồi thì mọi sự trở thành vải mồ đất gấp ghênh rết. Ai hiểu sao thi hiểu.

Để nhấn mạnh sự lợn quan của mình, TT Obama liên tục lén truyền hình đùa giỡn. Ông lên chương trình hài của Jay Leno để đùa cợt (không may lại diễn dở, tự cho tài chơi bowling của mình có thể cho mình tham dự Vận Hội Đặc Biệt -Special Olympics-, là vận hội của những người khuyết tật, khiến sau đó phải xin lỗi chối chết là không có ý mỉa thị những người khuyết tật).

Ông cũng lén truyền hình trả lời phỏng vấn của ký giả Steve Kroft trong chương trình nổi tiếng "60 Minutes", pha trò rồi cười toe toét, đến độ ký giả "gà nhà" này cũng thấy lạ và hỏi thẳng "sao tổng thống lại có thể cười toe toét trước bao nhiêu khó khăn của dân chúng như vậy đúoc?"

Báo Newsweek, một thứ cơ quan ngôn luận bán chính thức của Obama, phụ họa theo thông điệp lạc quan của TT Obama, cho lên báo một bài viết thật lạc quan, cho là bây giờ là lúc nén đầu tu lại. Trang bìa của Newsweek không có hình ảnh gì, mà chỉ có một chữ to tướng: "BUY" (Mua).

Một số nhà đầu tư bắt đầu mua cổ phiếu lại. Thị trường lén lại được khoảng 1.000 điểm thi khung. Trong mấy ngày sau đó, cổ gắng leo được trên dưới 100 điểm vào buổi sáng, đến lúc đóng cửa chợ thi lại thua lại hết. Giới lâm là lén được một ngày, qua hôm sau thi lại rót. Có nghĩa là thiên hạ vẫn hồi hộp, chưa ổn định tinh thần được.

Đài truyền hình CNN International - khác với đài CNN cho nội địa Mỹ - gần đây phỏng vấn một thanh niên da đen tại Nairobi, thủ đô Kenya, quê nội của TT Obama. Anh này đứng trước cửa nhà lụp xụp mái tôn, trong một ngõ hè sinh lầy lội lõm, đầy rách rứt.

Anh ta cười toe toét và nói lòn rằng anh ta thấy TT Obama đang xài tiền quá xá, toàn là hàng ngàn tỷ đô. Anh "hy vọng" thế nào TT Obama cũng sẽ có phần cho quê nội của ông, và như vậy ngô hèm của anh sẽ có thể được tráng nhẹa sạch sẽ và đẹp đẽ hơn.

Có lẽ anh này là một trong những người vẫn còn tin tưởng vào thông điệp Hy Vọng của TT Obama. Cả thế giới lo mèo mạt, chỉ trừ anh Kenya này vui mừng! Theo đà vung tay của TT Obama, biết đâu "Hy Vọng" của anh này sẽ chẳng thành sự thật?

Chưa tới 100 ngày mà TT Obama đã xài 8.500 tỷ đô. Ông còn ba năm và chín tháng nữa trong nhiệm kỳ đầu để tiếp tục tháo chương trình chi tiêu cho đáng mặt đại cường. Dù chẳng là kinh tế già hoặc đoạt giải Nobel kinh tế, chúng ta đều biết vì nghe thấy truyền thông Mỹ chửi hoài rằng TT Bush hạ thuế và tăng chi khiến ngân sách bị kiêm hụt hụt. Bây giờ, TT Obama sẽ cài sưa sai lầm của ông Bush khiến ngân sách kiêm hụt hụt gấp bội, nên sẽ tăng thuế! Trái phải chán le gì thi mình cũng chết! (29-03-09).

Câu Chuyện Tiền Thưởng AIG

24/03/2009

Câu Chuyện Tiền Thưởng AIG

Vũ Linh

..Đánh thuế là phương thuốc trị bá bệnh!...

Trong mấy tuần qua, cá nước Mỹ rùng động vì câu chuyện tiền thưởng cho các đại gia tài chính Mỹ. Thiên hạ bần tán xôn xao. Nói đúng thì ít, nói sai thì nhiều.

Theo tin tức thời sự, AIG, công ty bảo hiểm lớn nhất thế giới, hồi cuối năm ngoái bị đe dọa phá sản. Vì công ty quá lớn, nếu để phá sản sẽ gây chuyện bứt dây động rừng, tạo ánh hưởng dây chuyền, có thể kéo theo sự phá sản của toàn thể hệ thống tài chính Mỹ. Cho nên Nhà Nước Mỹ bắt buộc phải can thiệp. Bằng cách bơm xấp xỉ 150 tỷ cho công ty, đổi lấy 80% cổ phần công ty. Nói cách khác công ty này đã bị quốc hữu hóa 80%.

Công ty AIG là một trong những "thủ phạm" chính trong vụ khủng hoảng tài chính hiện nay.

Hãng bảo hiểm này đã phát minh ra một khái niệm mới, gọi là "credit default swap" mà kinh tế gia Nguyễn Xuân Nghĩa dịch là "hợp đồng trao đổi rủi ro tín dụng". Đại khái là AIG bảo kê cho những gói -hay kén- nợ mua nhà mà các ngân hàng mua để bán lại. Nhờ sự bảo đảm ấy, các ngân hàng càng ngày càng liều mạng, mua bán những cái kén trong đó không ai biết được có bao nhiêu nợ xấu hay nợ thối.

Trong nhiều năm qua, AIG bảo kê cả trăm tỷ kén nợ loại ấy, và tiền lời ròng vào như nước vỡ đê. Cho đến khi bong bóng giá cát xì hơi. Các nợ xấu lòi ra, các ngân hàng đòi AIG bồi thường theo đúng hợp đồng bảo hiểm. Và AIG không thể nào có đủ tiền bồi thường đầy đủ, bị đe dọa phá sản. Nhà Nước nhảy vào cứu.

Sự kiện xảy ra cuối tháng của ông Bush, nhưng vi lúc đó ông Obama đã là tổng thống tân cử nên ông Bush tham khảo và được sự đồng ý của ông Obama. Kế hoạch cứu nguy do ông Tim Geithner đề ra, lúc đó là Chủ tịch Ngân Hàng Dự trữ Tiểu bang New York. Đây là cơ quan trong hệ thống ngân hàng trung ương có trách nhiệm kiểm soát hệ thống tài chính của tiểu bang, gồm các ngân hàng, hãng bảo hiểm, công ty tài chính, kể cả AIG... Wall Street nằm trong tiểu bang New York, dưới quyền kiểm soát của Geithner.

Qua Tháng Hai, số tiền Nhà Nước tung ra cứu AIG chưa đủ, ông Geithner điều chỉnh và cho thêm gần bốn chục tỷ nữa. Ông Geithner lúc này đã là Bộ trưởng Tài Chính trong nội các Obama.

Sau khi Nhà Nước tung ra cả trăm tỷ tiền thuế do dân chúng đóng góp để cứu AIG, thì đầu Tháng Ba vừa qua, tin tức lò rả là AIG vừa trả 165 triệu tiền thưởng -bonus- cho hơn 400 nhân viên của hãng. Người ít nhất được một ngàn đô đã chơ búa. Người nhiều nhất được hơn sáu triệu mua nhà mua xe. Có 75 người được lãnh hơn một triệu mỗi người. Con số ấy thật ra còn... nhòi vì có thể lên tới 218 triệu trong ngân khoản ít ra là 450 triệu mà AIG phải thanh toán trước hạn ký 15 tháng Ba.

Đã vậy, báo chí khám phá thêm, rằng hai phần ba số tiền Nhà Nước cho để cứu nguy đã bị AIG phân phối lung tung cho các ngân hàng khác, kể cả một số ngân hàng ngoại quốc. Tin này gây chấn động mạnh. Báo chí, truyền hình, truyền thanh làm rầm beng. Dân chúng nghe vậy bất vây, tức giận chửi bới om sòm. Có nhiều người viết thư, gửi email đe dọa giết các nhân viên AIG.

Các chính khách, nhất là dân biểu, nghị sĩ, là những người luôn luôn làm những gì dân "biểu" làm, nên không lờ cơ hội xúm vào đánh hội đồng AIG và xì và nhân viên AIG là tham lam quá mức, vô trách nhiệm, v.v... Lại còn đòi ra luật đánh thuế 90% trên số tiền thưởng. Giải pháp của mấy ông chính khách Dân Chủ luôn luôn là... đánh thuế.

Đánh thuế là phương thuốc trị bá bệnh!

TT Obama cũng lớn tiếng chỉ trích, ra lệnh cho bộ trưởng Geithner ngăn cản không cho AIG trả tiền thưởng này mà không cần biết là bằng cách nào - dù ông đã tốt nghiệp Luật khoa ở Harvard.

Cá nước, hay nói cho đúng hơn, cả thế giới, ngó ngàng bức tức. Cái tên AIG, viết tắt của American International Group, bị nhái ra Arrogantly Irresponsible Group - Tập Đoàn Vô Trách Nhiệm Xác Xược.

Nếu theo dõi tin tức truyền thông như vậy thì quá nhiên, không ai không thể tức giận và không ai không hoan hô các chính khách và TT Obama.

Có phải không nào! Công ty gần phà sản, cá nước phải đóng thuế để Nhà Nước có tiền cứu, vậy mà các ông bà ứng dụng lấy tiền đó chia nhau mua nhà mua xe, không tức sao được. Nhất là trong khi đó, những người đóng thuế cũng là những người đang mất việc hàng loạt. Mỗi tháng hòn sáu trăm ngàn người mất việc, từ cuối năm ngoái đến giờ.

Thế nhưng, nếu binh tinh xét lại vấn đề, chúng ta sẽ thấy... coi dzậy mà hổn phái dzậy chút nào! Vấn đề không như truyền thông mô tả. Hay như các chính khách khua chiêng gõ trống.

Trước khi bình luận, ta hãy hiểu ra sự thật, nếu không thì bình loạn làm tốn giấy bao!

Trước hết, khoản tiền thưởng này - 165 hay đúng hơn 218 triệu - không là tiền mấy ông bà nhân viên cao cấp của AIG tự chia nhau xài chơi sau khi nhận được cả trăm tỷ cứu nguy của Nhà Nước.

Những ai từng làm nghề bán bảo hiểm hay mua bán các công cụ đầu tư, như mua bán cổ phiếu, cổ phần trong các quỹ hổ tương mutual funds, đều biết là những người này đều có tiền huê hồng hay tiền thưởng dựa trên mỗi dịch vụ họ thực hiện được. Bán bao nhiêu lanh bấy nhiêu, không cần biết công ty nói chung lời hay lỗ. Chắc chắn mấy ông bà ty nạn đì bán bảo hiểm để lấy huê hồng và tiền thưởng cũng thế, và ai ai cần biết công ty bảo hiểm của mình lời hay lỗ, cho dù là Independent Life hay AIG hay bất cứ công ty nào khác. Chuyện lời hay lỗ không phải là chuyện của mình.

Mấy người làm nghề bán nhà, bán loan, bán xe, v.v... cũng vậy thôi.

Bán nhà cứ bán để ăn huê hồng và tiền thưởng, công ty lời hay lỗ, ai mà biết được. Mặc dù các hãng xe GM hay Ford đang lỗ hàng tỷ bạc và cũng đang nhận được cả tỷ cứu nguy của Nhà Nước, nhưng mỗi khi bán được một chiếc xe thì nhân viên bán xe vẫn lãnh huê hồng và tiền thưởng như thường. Mà không ai có thể nói là các hãng xe này đã lấy tiền cứu nguy của Nhà Nước để chia chác, tự tưởng thưởng, xài chơi. Nói như vậy là chẳng biết mình đang nói gì!

Thứ hai, tiền huê hồng và tiền thưởng này là theo công thức rõ ràng trong hợp đồng. Không phải công ty cứ tự tiện chia cho ai và mỗi người bao nhiêu là xong. Nếu họ có hợp đồng thi không ai có thể xé bô, Cố vấn Hồi đồng Kinh tế Quốc gia Larry Summers dạy như vậy - mà quên nhắc ông Tổng thống.

Khoản tiền thưởng đang gầy xao là thù lao cho các nhân viên của AIG đã bán cả trăm tỷ bảo kê các kén nợ mua nhà trong năm 2008 khi cuộc khủng hoảng chưa bùng nổ. Tiền thưởng được trả theo quy định của hợp đồng được ký từ trước. Tiền thưởng này không là công việc của các viên chức cao cấp của AIG thông đồng chia chác cho nhau, mà được Tổng Giám đốc mới của AIG chuẩn nhận. Ông này được Nhà Nước bổ nhiệm để quản lý công ty sau khi Nhà Nước quốc hữu hóa công ty. Ông cứu xét các hợp đồng và thấy AIG đã rắng buộc bởi hợp đồng và phải trả tiền thưởng này.

Cũng nên ghi nhận rằng ông Tổng Giám đốc mới này là doanh gia hời hưu, cựu chủ tịch một công ty bảo hiểm lớn, tình nguyện ra quyết rác AIG cho nhà nước với đồng lương tượng trưng một đô một năm và không ăn tiền thưởng gì hết. Vậy mà tuần qua ông bị Hạ viện Mỹ gọi ra điều trần và... mang như chó - chửi này là đích nguyên ván của truyền thông Mỹ!

Còn Quốc hội có hay không cái quyền ban hành luật lệ đánh thuế 90% trên số tiền huê hồng và tiền thưởng do các hợp đồng hiện hữu trước khi có luật, chuyện áy lại khác.

Luật này được Hạ Viện thông qua - với phần nửa lá phiếu của các dân biểu Cộng Hoà - bấy giờ chờ Thượng Viện. Các Nghị sĩ ở viện trên có lẽ khôn hơn vì... sáu năm mới phải xin phiếu một lần, nên không chơi đai mà bỏ phiếu cho biện pháp "trừng phạt bằng thuế" như vậy.

Dù có thành luật dù không, thì đạo luật sẽ bị kiện ngược, nhiều phần là bị thua. Khi đó Nhà Nước có thể phải bồi thường... gấp đôi cho nguyên đơn. Người nhận tiền thưởng - cứ cho là 218 triệu đi - sẽ được Nhà Nước trả thêm... hai lần 218 triệu là 436 triệu nữa, chưa kể án phí!

Vì sao nếu bị kiện là thua"

Dự luật của Hạ viện là trừng phạt hời tố trên một số huê hồng từ mức nào đó trở lên, áp dụng cho một số công ty nào đó được chính quyền cấp cứu. Nếu được ban bố thi sẽ bị kiện vì tính kỵ thị, nhằm vào một đối tượng nhất định, về một chuyện đã xảy ra từ trước (ý nghĩa là "hồi tố" hay "hồi hiệu" - retroactive). Chi có Nhà Nước Bắc Hàn, Cuba hay Venezuela mới có khả năng tự kiện ra luật mới để đánh thuế trên thu nhập cũ!

Mà cũng không có bản lý luận trong cách tính thuế.

Giả dụ luật mới sẽ đánh thuế nếu số tiền thưởng cao hơn một triệu. Dựa trên căn bản nào mà đánh thuế tiền thưởng ở mức đó? "Sao không là hai triệu?" "Nửa triệu?" Nếu bây giờ quyết định lấy định mức là một triệu, có gì bảo đảm mai mốt lại không đổi luật, đánh thuế 90% trên mọi loại huê hồng, tiền thưởng, kể cả huê hồng của dân bản nhà, bán xe kiểu cộ con" Mà sao lại 90%? Tại sao không 70% hay 35% như nhiều Nghị sĩ đề nghị. Hay... 100% luôn? Một cách giải thích của nhà làm luật: đánh 90% cho ngân sách liên bang, còn dành 10% cho thuế bang!

Chẳng những vậy, dự luật còn vi hiến: đi ngược với quy định của Hiến pháp Hoa Kỳ. Nó phủ nhận những nguyên tắc cơ bản của chế độ kinh tế thị trường, tự do kinh doanh, sự tưởng thưởng cố gắng cá nhân và giá trị của các giao kèo. Hiến pháp Mỹ bảo đảm chế độ ấy. Và lại, Lập pháp chỉ có quyền làm luật áp dụng chung cho mọi người dân, chứ quyết định truy tố và trừng phạt lại thuộc quyền Tòa pháp.

Không phải mới sớm một chiêm so thời thế đổi được nền tảng xã hội Mỹ, dù là lợi dụng cái trán của một con phần nộp tật thế.

Một khía cạnh nữa là hồn hết số tiền thưởng là trả cho nhân viên của một công ty con của AIG bên Anh. Đây là công ty AIGFP (AIG Financial Products) chuyên bán bảo kê cho các kén nợ mua nhà, được thành lập và đăng ký bên Anh, với trụ sở chính tại Luân Đôn. Luật mới của Quốc hội Mỹ có áp dụng bên Anh được không? Các doanh nghiệp Anh sẽ trả lời sao? Và còn doanh nghiệp nào tại Mỹ dám nhận sự trợ giúp nếu bị kiện nạn khi thấy Nhà Nước xoay luật như trẻ con chơi chong chóng"

Việc ra luật đánh thuế để đòi lại tiền chi là một mản mị dân, mà chính những người bỏ phiếu có thể cũng biết là không có hy vọng thành hình. Rõ ràng là các chính khách, kể cả tổng thống Obama, chạy theo sự phẫn nộ của công chúng để lấy điểm cho bầu cử. Chuyện áy đaky, mà thực tế thì trả chiêng trống áy còn có mục đích khóa lấp trách nhiệm của chính mấy người hưu trách.

Chúng ta qua phần ba, là phần chính của chuyện khôi hài.

TT Obama lợi dụng sự kiện ông còn được dân chúng tin tưởng và ủng hộ, nhen mạnh dạn đóng vai kèc, đứng ra "nhận trách nhiệm". Nhận thế nào? Từ chức, tự xử hay vuốt nước mắt cách chức ông Geithner... Trong chiến dịch vừa biến bác vừa bênh vực ông Geithner, TT Obama cũng không quên thêm một câu là "các hợp đồng này được ký kết từ trước khi tôi lên nắm quyền". Cứ đó vẩy lên đầu Bush là xong!

Không xong vì sai nặng...

Trước hết, từ tháng Chín năm ngoái, Ngân hàng Trung ương, bộ Tài Chính và lưỡng viện Quốc hội Hoa Kỳ đều có thảo luận với nhau về việc cấp cứu, cân cù trên kế hoạch của Chủ tịch Ngân hàng Dự trữ New York là ông Geithner. Hai nhân vật khét tiếng về tài chính, ngân hàng của đảng Dân Chủ là Nghị sĩ Chris Dodd và Dân biểu Barney Frank là hai chủ chốt tại Thượng và Hạ viện, nên Chính quyền Bush khi đó có muốn cấp cứu AIG vì... tự lợi thì cũng bó tay.

Nghĩa là cả ba ông Geithner, Dodd và Frank đều "ở trong cuộc" ngay từ đầu.

Thứ nữa, đúng là các hợp đồng về tiền thưởng đã được ký trước khi AIG bị đe dọa phá sản, tức là trước khi ông Obama nhận chức. Nhưng Nhà Nước hiện tại, tức là các ông Obama, Geithner và các dân biểu, nghị sĩ trong đảng da số, đã có ít ra hai dịp xét lại để đòi hợp đồng như điều kiện tiên quyết. Mà họ đều không làm.

Dù được cấp cứu từ giữa tháng Chín năm ngoái, tình hình AIG chưa cải thiện đến đầu tháng 11, AIG vẫn bị nguy cơ phá sản. Mà phá sản có nghĩa là tất cả các hợp đồng đều có thể bị vứt vào thùng rác. Khi đó, nếu muốn, ông Geithner hay TT tài chính Obama, hay Quốc hội Dân Chủ, đã có thể bắt chẹt: đòi AIG hủy bỏ các hợp đồng đó, ít nhất thay đổi điều kiện hay giảm bớt, trước khi Nhà Nước ra luật tặng cho AIG cả trăm tỷ. Nhà Nước lúc đó nắm dao đắng chuối, mà không làm gì hết.

Lần thứ hai, đầu Tháng Hai, khi Nhà Nước tung thêm bốn chục tỷ cho AIG lồng trong kế hoạch kích thích kinh tế 787 tỷ thì Obama đã nhận chức tổng thống, Geithner đã vào Bộ Tài Chính. Họ lại có thêm cơ hội sửa đổi các hợp đồng, mà vẫn không làm gì hết.

Đến khi nội vụ đổ bể và làm dân chúng nổi điên thi mấy vị chức sắc này vội nhảy dựng, làm như ngạc nhiên không hay không biết gì cả. Họ ra vẻ phẫn nộ theo, xì và lung tung và đòi đưa biện pháp này nọ để trừng phạt các viên chức tham lam của AIG.

Máy ông chính khách Cộng Hòa cũng nhảy vào ăn kẻ. Thượng Nghị Sĩ Grassley kêu gọi các viên chức AIG... nên tự từ theo gương các võ sĩ đạo Nhật. Các võ sĩ đạo Nhật mà nghe là mình đã được đưa ra làm gương cho các chính trị gia Mỹ, chắc sẽ phải từ từ thêm một lần nữa.

Tất cả chỉ là trò mèn tuồng che mắt thiên hạ. Từ Dân Chủ đến Cộng Hòa. Từ Wall Street đến White House. Từ New York Times đến CNN.

Vì sao chuyên dó là tuồng diệu - mà diệu dở"

Trước hết, phải nói là tất cả các công ty cổ phần hay đại chúng trong mọi ngành nghề đều có sự kiểm soát của Nhà Nước. Họ đều phải công khai hóa tinh hình nội bộ qua các phúc trình cuối năm (annual reports) cho các cổ đông. Và họ cũng phải có báo cáo mỗi quý qua các phúc trình gọi là 10-K. AIG cũng không làm khác được, nhất là sau khi đã bị quốc hữu hóa.

Bất cứ ai cũng có thể lên mạng, truy cứu trang nhà của AIG và đọc được các báo cáo này, nếu hiểu ra ngôn từ chuyên môn của họ. Các báo cáo đều có ghi là trong năm 2008, số tiền thường cho nhân viên của AIG là gần năm trăm triệu, trong đó có 165 triệu cho nhân viên của AIGFP bên Anh. Chẳng lẽ khi chi cho AIG hơn 150 tỷ cứu nguy, các ông Nhà Nước không đọc mấy báo cáo ấy?" Tác trách đến vậy thì bấy giờ đó lỗi cho ai"

Điều thứ hai, máy vi tính của Nhà Nước đóng với ngang khi thấy AIG lấy tiền do Nhà Nước cứu nguy mà mang đi phân tán lung tung cho các ngân hàng khác, kể cả ngân hàng Âu Châu. Ô hay! AIG là hảng chuyên báo cáo các ngân hàng Mỹ và khắp thế giới. AIG bị dọa pháo súng vì các kèn nợ đó mất giá, và các ngân hàng đòi AIG bồi thường đúng theo hợp đồng bảo hiểm. Vì không đủ tiền bồi thường nên AIG mới cần tiền Nhà Nước để trả, hầu cho các ngân hàng khỏi sụp đổ.

Bây giờ AIG làm đúng như vậy: nhận tiền cứu nguy để bồi thường cho các ngân hàng. Tại sao lại ngạc nhiên! Chứ bộ máy ông dân biểu nghĩ rằng Nhà Nước đưa tiền cho AIG để cất vào nhà kho sao?

Một số ngân hàng nhận tiền của AIG cũng đã được Nhà Nước cho tiền cứu nguy, và do đó có thể đã có sự trùng hợp - là chi tiền hai ba lần. Nếu tình trạng áy xảy ra thì vẫn là lỗi của ông Nhà Nước tác trách, không đặt điều kiện trước cho rõ ràng, và không truy cứu các ngân hàng trước khi chi tiền.

Tại sao lại chỉ trích AIG khi hảng này làm trốn bốn phần phải bồi thường"

May là trong hệ thống truyền thông, cũng còn cơ sở không lấy vi trùng về hảng nói nhảm mà chịu khó tìm hiểu thêm!

Đài truyền hình FOX chính thức đổi Bộ Tài Chính Mỹ công bố các tài liệu liên quan đến cuộc thương thảo đưa đến chuyện Nhà Nước chi tiền cứu nguy AIG. Khi các tài liệu đó được FoxNews tiết lộ, thì ta thấy ra cả trăm emails trao đổi giữa Bộ này và AIG, cùng với các cơ quan và nhân vật liên hệ khác.

Những số tiền thường, huống hông, lương lậu, bông lộc của các viên chức cao cấp của AIG đều có được thảo luận qua lại nhiều lần. Không ai không biết chuyện tiền thường. Cũng không ai thắc mắc chuyện tiền thường này là nhiều hay ít, có vấn đề gì. Và không ai phản đối gì hết.

Khi đó, và nhìn ngược lại mấy ngày sống gió tuis qua, ta thấy Chính quyền Obama khi lắc khai gật, khi lắc đầu không biết, khi gật đầu xác nhận là có. Nghị Sĩ Chris Dodd, Chủ Tịch Tiểu Ban Tài Chính của Thượng Viện Mỹ mới đầu cũng ra vẻ ngỡ ngàng, bức tức như thiên hả. Ông là hét là mình bị lừa, đòi trả phạt các viên chức AIG. Nhưng rồi bản thảo của luật cứu nguy AIG bị lộ. Ông chối rồi lại thú nhận là khi dự luật này lên Thượng Viện thì đích thân ông là người ghi thêm là các tiền thường đã có trong các hợp đồng ký kết trước ngày 11 tháng Hai năm 2009 đều là bất khả xâm phạm, không bị giới hạn hay hủy bỏ. Ông tự biện hộ là bị chính quyền Obama ép phải viết thêm như thế. Bộ trưởng Tài Chính Geithner mâu mẫn cái chính, sau đó xác nhận là bà có yêu cầu như vậy!

Bán cái cho nhau là nghề của máy chính khách. Biết tin ai đây" Cuộc tranh luận vi vây sẽ chuyển qua đề mục: "ai biết những gì, và biết lúc nào" Hoặc "ai không biết, mà vì sao lại không biết"

Đó là chuyện tương lai.

Với chúng ta, câu hỏi đặt ra là tại sao tất cả mọi người đều biết mà chẳng ai làm gì"

Câu trả lời là không ai dám nghĩ đến việc cắt bỏ các số tiền thường đó.

Mỗi năm, công ty AIG đóng góp hàng triệu bạc để "yểm trợ" các chính trị gia thuộc cả hai phe Cộng Hòa và Dân Chủ. Chúng ta không biết hết chi tiết, mà chỉ cần biết các chính khách trong mấy năm qua đã lãnh nhiều tiền ủng hộ nhất cũng là những người lớn tiếng nhất hiện nay. Đứng đầu số, nhận được nhiều tiền của AIG nhất, là Nghị Sĩ Chris Dodd. Đứng thứ nhì, nhận được nhiều tiền thứ nhì là một Nghị Sĩ mới nổi của tiểu bang Illinois: Barack Obama. Người thứ ba là ông McCain và người thứ tư là bà Hillary. Không ai chối cãi được là AIG rất tinh: biết chọn mặt gửi vàng nơi người quyền thế!

Một khuôn mặt sáng giá khác là Dân biểu Dân Chủ Charles Rangel của hạt Harlem ở New York. Ông là chủ tịch Ủy ban Chi thu Thuế vụ đẩy quyền lực của Hạ viện (Ways and Means Committee) và có quyền quyết định về nghị trình bỏ phiếu các dự luật thuế vụ. Tuần trước, ông còn chỉ việc tăng thuế trên tiền thường, sau đó lại thuận. Báo chí chú ý đến Rangel vì ông là bạn thân của Tổng giám đốc cũ của AIG và viết róng vận động tổ hợp này chi 10 triệu Mỹ kim cho một ngôi trường mang tên ông! Ngoài ra, Rangel còn là một trong những công đồng lớn nhất... của AIG, trước kia công ty lâm nạn!

Từ nhiều năm liền, Dân biểu da đen này gãi tiền AIG rất già, tời gần đây vẫn vậy. Ông Rangel đang bị điều tra về đạo đức (ethics) trong đó có nhiều chuyện liên hệ đến việc AIG tài trợ "Trung tâm Charles B. Rangel về... Công dân dâu" (Public Services) trong trường City College của New York... Bây giờ mới thấy ông hét hò và đòi đánh thuế!

Mà chưa hết. Báo chí vừa đăng tin bốn viên chức cao cấp nhất của hai cơ quan giao dịch Fannie Mae và Freddie Mac cũng sẽ lãnh hơn sáu trăm ngàn tiền thường.

Thế là thế nào! Dân chúng và các chính khách, kể cả TT Obama đã bầy tỏ sự công phản với AIG. Nhưng còn Fannie Mae và Freddie Mac"

Hai cơ quan này trước đây là bần công, bấy giờ là của Nhà Nước vi võ nợ. Các viên chức đều là công chức. Tiền thường của họ là do Nhà Nước ấn định! Chưa thấy TT Obama bầy tỏ sự bất bình về những tiền thường cho các công chức ấy. Cũng chưa nghe nói TT Obama đã ra lệnh ngưng trả tiền thường hay chưa. Và cũng chưa thấy các nhật báo New York Times hay Washington Post xỉ vả ai hay khiếu nại gì.

Kết cuộc thì máy khoán tiền thường không lồ mà ta nhìn là những cái tát vào mặt người dân. Chúng ta đi cầy sầu cuốc bám, cùi chưa được trả tới một triệu đô và khi nào cũng lo mất việc. Vậy mà công lứng đóng thuế cho Nhà Nước trả hàng trăm triệu đô tiền thường cho các đại gia đã ăn bǎm từ nhiều năm nay.

Cái bát công vỏ lý phải được ngăn chặn, nhưng ngăn từ trong trứng nước, khi hợp đồng chưa ký. Không phải âm thầm "gãi lưng cho nhau", đến lúc đó bể thi làm như là xi-căng-đan ghê gớm, rồi xia tay đổ lỗi cho nhau. Trong khi chúng ta tiếp tục đóng thuế, hay bỏ phiếu, như không có chuyện gì xảy ra (22-03-09).

Di Sản Của Tổng Thống Bush

02/12/2008

Di Sản Của Tổng Thống Bush

Vũ Linh

...TT Bush là một người phức tạp, chủ trì một thời kỳ có nhiều biến cố lớn...

Giữa Tháng Giêng năm thi TT Bush sẽ mãn nhiệm ký sau tám năm cầm quyền. Ông sẽ về quê Texas vui thú phạt có chặt cây, là thú vui bất tận của ông. Về quê, ông cũng sẽ mang theo một chuỗi dài những chuyện đáng ghi nhớ và những chuyện thật muôn quen.

Cho đến giờ, đã có và sẽ còn có rất nhiều người suy tư, bình luận và đánh giá giá tài của TT Bush. Nhưng hình như chính ông lại là người ít lưu tâm nhất trong vấn đề này.

Người ta kể lại khi có người hỏi Chủ Tịch Mao Trạch Đông ông nghĩ sao về tài của ông để lại cho hậu thế, thì họ Mao phả lên cười và nói "khi người ta bàn về giá tài của tôi thì tôi đã chết khô từ lâu rồi, còn biết gì nữa đâu mà thắc mắc"

Ông Bush chưa đến nỗi "duy vật" như vậy, nhưng cũng không có vẻ ưu tư lâm lâm về giá tài của mình. Không biết có thật như vậy không" Hay là ông cố muốn quên đi cái giá tài không mấy đẹp đẽ"

Trong tất cả các tổng thống đặc dị Mỹ, ông Jimmy Carter là người có thể nói là bất bát nhất. Bị cho vứt sau một nhiệm kỳ, với sự hậu thuẫn của trên dưới 20% dân Mỹ. Nhưng rồi dần dà, cho đến ngày nay, ông Carter đã lấy lại được phần nào tư thế, trở thành một "trường thường" có uy tín trong đảng Dân Chủ.

TT Bush chưa đến nỗi như TT Carter. Được bầu hai nhiệm kỳ và ra đi với sự hậu thuẫn của trên dưới 30% dân Mỹ. Nhưng ông cũng là người ra đi trong sự chê trách, nguyên rùa hay chửi bới của khá nhiều người.

Thật sự TT Bush có quá tệ như vậy hay không" Chỉ có lịch sử và chục năm nữa mới có sự bình tâm và công bằng trong nhận định nên có thể là chính xác hơn. Bây giờ là lúc những xúc cảm cá nhân, phe nhóm, đảng phái vẫn còn chi phối mọi suy tư và phân đoán, ghét hay thương cũng vậy.

Kết viết này cũng muốn nhở díp ông mãn nhiệm ký bàn gác gõ về di sản của ông, dĩ nhiên là dưới cái nhìn rất chán quan của cá nhân mình thôi.

Trước hết phải nói ngay đến lập trường của giới truyền thông.

TT tân cử Barack Obama chưa làm tổng thống một ngày nào. Từ trước đến giờ cũng chưa làm bất cứ một chuyện gì đáng kể ngoại trừ đọc diễn văn và hứa hẹn trời biển cho tất cả mọi người. Vậy mà các báo lớn của Mỹ xùm lại tảng bốc đến độ giống như bùa ngải ếm. Tuần báo Time nhận định ông Obama giỏi hơn cả TT Roosevelt, có thể vì được với Chúa Giê-Xu. Newsweek thi cho rằng Obama cũng giỏi hơn cả TT Lincoln. Quý vị độc giả nào thắc mắc không biết những nhận định trên được dựa vào bằng chứng nào thì xin tự hỏi thẳng các chủ bút và ký giả các báo đó.

Trong khi đó thi trên báo Time, ký giả Joe Klein viết bài mạt sát TT Bush như TT tệ hại nhất lịch sử Mỹ. Ông nhìn nhận Bush chỉ làm được hai việc đúng. Chấp nhận ân xá mây ánh Mẽ ở lậu, và bành bực chuyện cho phép một công ty của xứ Á Rập Dubai quản lý một vài thương cảng của Mỹ. Hết.

Ký giả Joe Klein cũng chửi rủa Bush trong những ngày cuối trao đổi chứng tỏ một sự lười biếng tri tuệ (intellectual laziness) vì đã không làm gì cả. Điểm hình là đã không ra quyết định thay thế toàn bộ tất cả các xe của Nhà Nước Mỹ bằng xe chạy bằng điện sản xuất tại Detroit để tiết kiệm xăng, và đã không chịu bắt đầu áp dụng chương trình của Obama đưa ra nhằm bảo vệ các công ty khôi bùi ô nhiễm.

Kết viết bài này xin xác nhận những điều trên là sự thật một trán trám. Trên báo Time điện tử (Time on-line), ngày 26 tháng 11 vừa qua. Loại bài này chỉ xác nhận tính phe đảng lố bịch của các báo lớn Mỹ.

Chuyện ân xá dân ở lậu được Joe Klein ca ngợi vì đó là lập trường chung của các ông bà cấp tiến. Joe Klein quên không nói là tuyệt đại đa số dân Mỹ chống lại chuyện này, và tất cả các dự luật đề nghị ân xá đều không qua được Quốc hội, cho dù Quốc hội được kiểm soát bởi phe Dân Chủ cấp tiến. Một quyết định bị cả nước chống lại được Joe Klein khen là đúng. "Đúng chỗ nào"

Chuyện cho phép một công ty Dubai quản lý thương cảng Mỹ là chuyện chi tiết nhỏ trong hàng ngàn quyết định quan trọng của một tổng thống. Có gi đáng nói"

Chuyện thay thế toàn bộ các xe của Nhà Nước là chuyện nói cho vui, không có cách nào thực hiện được. Nhà Nước Mỹ có hàng triệu chiếc xe phân phối cho hàng trăm bộ, nha, sô, nhân viên lớn nhỏ, đáng giá chắc hàng tỷ bạc. Làm sao thay thế một sorm một chiêu bằng một quyết định của tổng thống" Tiền đâu" Quyền hành đâu"

Chưa nói đến việc các hãng xe Mỹ có khả năng cung cấp đủ xe dien thay thế hay không. Cũng chưa nói đến chuyện phẩm chất của xe sản xuất tại Detroit!..

Chi trách Bush không chịu thi hành chính sách của Obama thi... xin lỗi quý độc giả, kẻ viết bài này không hiểu được. Tại sao một tổng thống Cộng Hòa, với lập trường trái ngược với quan niệm Dân Chủ, lại phải thi hành một chính sách của một tổng thống Dân Chủ"

Hình như ông Bush vẫn còn là tổng thống hợp hiến đến ngày 20 tháng Giêng 2009 thi phải. Hiến pháp có điều lệ nào, và lịch sử đã có tiền lệ nào, bắt một tổng thống sắp mãn nhiệm ký phải bắt đầu thi hành chính sách của tổng thống tân cử" Không làm thi bị tố là... làm biếng!

Thật sự bài báo của Joe Klein thiếu nghiêm chính và trung thực.

Chúng ta hãy nhận định vấn đề dưới một khía cạnh khác. Hy vọng nghiêm chỉnh hơn và công bằng hơn.

Hãy quên đi những chuyện lát nhất như Dubai. Những chuyện lớn người ta chỉ trích TT Bush gồm có chiến tranh Iraq, uy tín của Mỹ trên thế giới, bão Katrina, khủng hoảng kinh tế liên tục, và vấn đề tôn giáo. Ta hãy thử kiểm điểm lại.

CHIẾN TRANH IRAQ

Năm năm sau khi cuộc chiến được phát động thì mọi người ai cũng có thể chê bai ông Bush dù chuyện. Nếu không phải là quyết định sai thì cũng là chiến lược sai. Ai cũng là thông thái, nhìn thấy rõ vấn đề. Không khác nào thày bói đoán... quá khứ!

Trung thực và công bằng hơn, người ta phải nhìn nhận trong bối cảnh hậu 9/11 và trước việc cả thế giới lúc đó tin là Saddam Hussein có cả ngàn vũ khí giết người tập thể, kho ai có thể chấp nhận ngồi yên chờ một 9/11 thứ hai. Nếu quyết định đánh Iraq là một sai lầm, thì đó là sai lầm tập thể của cả nước đã ủng hộ chuyện đánh Iraq, trong đó có giới truyền thông cấp tiến, và hầu hết các chính khách của đảng Dân Chủ, kể cả cựu TT Clinton, các dân biểu, nghị sĩ như bà Hillary, ông Kerry, ông Biden...

Các chính khách Dân Chủ và ký giả cấp tính không nên trốn tránh trách nhiệm đó thừa lên đầu một mình TT Bush khi tình hình trở nên bất lợi.

UY TÍN CỦA MỸ TRÊN THẾ GIỚI

Nhận định về phản ứng của thế giới, một bình luận giả đã viết "Tinh thần bài Mỹ không bắt đầu bằng Bush, và cũng sẽ không chấm dứt với Obama".

Thật vậy, tinh thần bài Mỹ của thế giới, theo các sứ giả, đã có từ cả trăm năm nay. Trời sụt theo tình trạng của thế giới. TT De Gaulle của Pháp, mặc dù đi bay Mỹ từ Luân Đôn về làm tổng thống sau Đệ Nhị Thế Chiến, là người đã từng đuổi Bộ Tư Lệnh Liên Minh Phòng Thủ Bắc Đại Tây Dương NATO ra khỏi Pháp. Trong suốt thời kỳ chiến tranh lạnh của các thập niên 50, 60, và 70, khối đế tam của các nước Á Phi luôn luôn bỏ phiếu chống Mỹ tại Liên Hiệp Quốc.

Và nếu có người nào mau quên thì xin nhắc lại là khối Hồi Giáo không bắt đầu hận thù Mỹ khi TT Bush nắm quyền. Khối Hồi giáo và Ả Rập đã tích cực chống Mỹ từ ngày Do Thái được khai sinh ra năm 1949. Các cuộc tấn công tự sát, cướp máy bay, cướp tàu, khủng bố giết người Mỹ của các nhóm khủng bố Hồi Giáo và Ả Rập đã có từ mấy chục năm trước khi Bush lên làm tổng thống. Gần nhất là cuộc đặt bom hai cao ốc World Trade Center tại New York năm 1993, dưới thời TT Clinton.

Cũng có những lú nước Mỹ được cảm tình của thế giới nhiều hơn thế. Như dưới thời các tổng thống Carter và Clinton. Nhưng đó cũng là những lúc nước Mỹ có chay đài trên thế giới. TT Carter bơ rói các đồng minh Iran, Afghanistan, Phi Luật Tân, Nicaragua, và bỏ lùn kính đài Panama. TT Clinton thảo chay khỏi Somalia sau khi 18 quân nhân Mỹ bị chết, ngôi yên nhân Rwanda giết cả triệu người, ngô luộc nội chiến tại Nam Tư báu chấp mọi kêu gọi của Âu Châu.

Nói cách khác, thế giới sẽ hoan hô Mỹ nếu Mỹ dũng đầu chạy đó, hay theo chủ trương tự cô lập (isolationist), không can dự vào chuyện thế giới. Và chống Bush chỉ vì Bush, giống như Johnson, Nixon trước đây, đã xia vào chuyện thiên hạ.

Vấn đề là thao chạy và tự cô lập có đáp ứng nhu cầu và quyền lợi an ninh, quốc phòng và kinh tế của Mỹ hay không.

BẢO KATRINA

Như đã có dịp bàn, bão Katrina xảy ra tại New Orleans của tiểu bang Louisiana. Cá thành phố lân tiếp bang đều do đảng Dân Chủ cầm quyền. Từ thị trưởng đến thống đốc, và toàn bộ các dân biểu, nghị sĩ, công chức, đều là Dân Chủ. Vấn đề phòng bão và cứu bão cũng là những vấn đề địa phương do các chính quyền địa phương chịu trách nhiệm.

Vai trò của chính quyền liên bang là giúp đỡ chính quyền địa phương, và tiếng nói quyết định vẫn là của chính quyền địa phương.

Khi công cộng cầu trợ nạn nhân trời ném luộm, bết bát, gây khổn khổ cho cả ngàn người trên đủ mọi phương diện, thi chính quyền địa phương và đảng Dân Chủ trốn tránh trách nhiệm, xúm lại đổ thừa lên đầu TT Bush và bộ máy cứu trợ FEMA dưới sự quản lý của Cộng Hòa, dĩ nhiên với sự phu họa của truyền thông "phe ta".

Dân địa phương có cái nhìn thực tế hơn.

Năm 2006, một năm sau khi bão xảy ra, bà Thủ tướng Dân Chủ bị cho về vườn, và một ông Cộng Hòa được bầu lên thay thế. Thị trưởng New Orleans cũng bị khốn khổ mà giữ được job vì là người da đen được sự hậu thuẫn của dân da đen là đại đa số cư trú trong thành phố.

KHỦNG HOÀNG KINH TẾ TẠI CHÁNH

Cuộc khủng hoảng này, như đã bàn nhiều lần, xuất phát từ cuộc khủng hoảng già cũ. Mà khủng hoảng già cũ được thai nghén từ thời TT Carter, sanh ra trong thời TT Clinton, và lớn lên dưới thời TT Bush. Cá ba ông tổng thống đều có ít nhiều trách nhiệm.

Như đã bàn nhiều lần, chính sách mị dân của các chính quyền Dân Chủ đưa đến tình trạng cho vay cũng như vay mượn bừa bãi, bất cẩn hão quá. Ngân hàng cũng như người tiêu dùng bị lôi cuốn vào vòng xoáy vay mượn không có ngày mai. Các TT Carter và Clinton vui vẻ nhìn cảnh phồn thịnh, ai cũng có nhà, có nhiều người còn có hai ba nhà cho thuê, hay đầu cơ, mua để đeo mốt bán lấy lời. Chẳng ai thắc mắc đó có phải là phồn thịnh giả tạo nhất thời hay không.

TT Bush thì tuy có lén tiếng kêu gọi thiên hạ cẩn thận, đòi hỏi nên kiểm soát để hạ hỏa tình trạng quá nóng bỏng này, nhưng cũng chẳng làm gì hơn được.

Phản vi khố ngán cảm thiên hạ đang say sóng "làm giàu". Phản vi không có dù hậu thuẫn trong quốc hội để làm luật mới xác định mua nhà.

Thứ rồi chuyện phải đến đòn. Bong bóng giá cát xát, giống như bong bóng thông tin điện toán dưới thời TT Clinton. Đưa đến khủng hoảng tài chính, khủng hoảng thị trường, suy trầm, suy thoái, vân vân...

Mặt khác, cả thế giới cũng đều có đính dính ít nhiều đến cuộc khủng hoảng, kể cả mấy Chủ Ba ở Bắc Kinh khi họ nhảy vào mua gần một ngàn tỷ đồng cổ phiếu Mỹ và các khối nợ mua nhà của ngân hàng Mỹ phát hành.

Đây là một cuộc khủng hoảng toàn cầu trong đó TT Bush không kiềm soát được gì nhiều. Kinh tế và tài chính toàn cầu là do hàng ngàn tài phiệt trên thế giới quyết định, phần lớn liên hệ đến chu kỳ kinh tế. TT Mỹ không quyết định giá dầu xăng được, mà cũng chẳng kiểm soát thị trường chứng khoán Tokyo, hay London, hay New York gì hết. Thậm chí ông cũng chẳng có quyền hạn gì nhiều đối với ông chủ tịch Hệ Thống Ngân Hàng Dự trữ Liên Bang Mỹ. Nói cho dễ hiểu, lãi suất ngắn hạn là do Ngân hàng Trung ương quyết định, lãi suất dài hạn là do thị trường trái phiếu, thuế suất hay chi thu ngân sách là do Quốc hội, chủ yếu là Hạ viện, phê chuẩn. Tổng thống chỉ có thể đề nghị và ra sức thuyết phục, được hay không là do những quyền hạn khác.

Ta cũng không quên nước Mỹ không theo chế độ kinh tế chỉ huy, mà theo chế độ thị trường tự do di động theo mức cung cầu.

VẤN ĐỀ TÔN GIÁO

TT Bush bị phe cấp tiến tố rát nặng là đã bị các khối tôn giáo quá khích chỉ phái. Ông đã đánh Hồi Giáo quá khích bằng Thiên Chúa Giáo quá khích.

Thật ra, so sánh Hồi giáo quá khích với các khối Tin Lành quá khích là vô lý. Cho dù quá khích đến đâu cũng không ai thấy các mục sư Tin Lành kêu gọi các con chiên ôm bom đi giết người vô tội để được lên Thiên Đàng như các ông mullahs Hồi giáo đã và đang làm.

Cái "tội" của TT Bush là đã cố gắng phục hồi lại một số giá trị tôn giáo và văn hóa cho nước Mỹ sau thời đại buông thả quá trớn của TT Clinton. Ít nhất thì TT Bush cũng đã phục hồi được uy tín và sự nghiêm trang của Tòa Bạch Ốc sau những ô uế mà cô Monica và ông Clinton reo rắc. Ông có vận động các tôn giáo tham gia giải quyết nhiều vấn đề của xã hội và điều này không là cái tội, nếu không, Barack Obama đã chẳng kêu gọi như vậy!

Và TT Bush cũng đã làm chậm lại phần nào chiều hướng phóng khoáng quá trớn, diễn hình bằng những cảnh dân đồng tính thành hôn, hôn hít nhau da diết trên tivi thấy mà... ớn lạnh. Không phải chỉ có kẻ viết bài này mới có những tư tưởng "chật chội" như vậy, mà da số dân Cali, là tiểu bang phóng khoáng nhất nhì của Mỹ, cũng đã bỏ phiếu chống lại hôn nhân đồng tính. Nhân dân xin nói thêm là khi dự luật Số Tâm được da số tại California đồng ý thì những người đấu tranh cho quyền lợi và hôn nhân đồng tính lại biểu tình phản đối kết quả, tấn công một nhà thờ của đạo Mormon và tung khẩu hiệu chống lại "sự đe đoán của da số"!

xx

Trên đây là những vấn đề lớn mà phe cấp tiến chỉ trích là những tội của TT Bush. Và dĩ nhiên là phe cấp tiến, điển hình là ký giả Joe Klein, đã chẳng nhìn thấy gì có thể gọi là công trạng của Bush, ngoài những chuyện vặt vãnh.

Kẻ viết bài này xin đơn cử một vài thi dụ, có thể nói là thành tích của TT Bush.

AN NINH QUỐC NỘI.

Ngay sau vụ 9/11, nếu có người nào dám lên tiếng nói rằng trong suốt hơn bảy năm còn lại của TT Bush, sẽ không có một vụ khủng bố tấn công nào tại Mỹ nữa, thì chắc chắn người đó sẽ bị tố ngay là ninh Bush quá đáng.

Sự thật là quá đúng như vậy. Đã không có một vụ tấn công nào, và không có một người Mỹ nào chết vì khủng bố trên đất Mỹ từ đó đến nay.

Không phải là vì bọn khủng bố đã gác súng. Bằng chứng là trong suốt thời gian bảy năm qua, khủng bố Hồi Giáo quá khích vẫn đánh khắp nơi: Anh, Tây Ban Nha, Ả Rập Saudi, Ai Cập, Pakistan, Phi, Thái, Indonesia, và mới đây, Ấn Độ. Trừ Mỹ. Và chắc cũng không phải vì bọn khủng bố thương tinh ôn Bush.

Từ ngày 11 tháng 9 năm 2001 đến nay, thế giới đã bị 11 ngàn vụ khủng bố, không một vụ nào xảy ra trên lãnh thổ Hoa Kỳ. chỉ cần tướng tượng báo chí và dư luận quần chúng sẽ si và TT Bush như thế nào nếu chẳng may đã có một vụ đánh bom chết người xẩy ra ở Mỹ. Không có chuyện gì là nhờ chế độ "độc tài đảng trị" của Bush, nhiều người cực đoan chửi ông Bush có thể đã biện bạch như thế!

Nếu có biến thì ta có quyền chửi Bush, vậy tại sao ta không dũng cảm để ghi nhận công của Bush khi không có gì xẩy ra? Hay là đã bị mù quảng vinh thần phe nhóm hết rồi?

SUY THOÁI KINH TẾ

Năm cuối cùng của triều đại Clinton -2000- cũng là năm bong bóng thông tin điện toán bixi hơi. Thị trường chứng khoán rót mạnh gấp mấy lần hiện nay. NASDAQ rót từ gần 5.000 điểm xuống dưới 2.000 điểm. Trước tình trạng ấy, các chuyên gia kinh tế tài chính đều tiên đoán tổng thống tân cử Bush sẽ lãnh búa tạ suy thoái trầm trọng chưa từng thấy từ vụ khủng hoảng năm 1929. Nghe giống giống như những chuyện ta đang nghe hiện nay.

Nhưng rồi TT Bush vừa nhậm chức đã tung ngay chương trình cắt giảm thuế quy mô cho tất cả mọi người, già trẻ, lớn bé, giàu nghèo. Chứ không chỉ cắt thuế cho "95%" dân Mỹ như Obama đã hứa. Cắt giảm thuế toàn bộ để kích động kinh tế, chống suy thoái.

Kết quả là suy thoái kinh tế biến mất mau chóng, chả ai thấy gì cả, ngoại trừ các chuyên gia kinh tế. Kinh tế tiếp tục phát triển mạnh mẽ, chẳng ai mất việc, chẳng ai chết đói.

Và cũng chẳng ai ghi nhớ công lao của TT Bush.

"NO CHILD LEFT BEHIND"

Vừa năm tháng chia tách đầu tiên TT Bush làm là hợp tác với nghị sĩ cấp tiến nhất Thượng viện, Ted Kennedy, để cải tổ toàn diện hệ thống trường công Mỹ, dưới bộ luật No Child Left Behind - dịch nôm na là "không có trẻ em nào bị bỏ rơi".

Đây là một bộ luật có hậu thuẫn mạnh của cả hai chính đảng, có ảnh hưởng mạnh và lâu dài, nhằm già tăng phẩm chất của các trường công lập Mỹ. Chính là vì đạo luật này mà ông Bush bị cánh hữu của đảng Cộng Hòa tấn công. Lập trường ôn hòa và lưỡng đảng của ông không là một thời xáu!

Công bằng mà nói, luật này chưa được áp dụng đúng mức vì thiếu ngân sách. Vụ 9/11 và cuộc chiến Afghanistan, Iraq, các biện pháp an ninh quốc nội, đã thu hút quá nhiều tiền bạc công quỹ. Nhưng dù sao thì bộ luật cũng đã thiết lập được nền tảng cho những cái tổ sâu rộng nhất trong ngành giáo dục tại Mỹ.

ĐỐI NGOẠI

Truyền thông cấp tiến chỉ loan tin Mỹ bị chống đối từ phía trên khắp thế giới. Thực tế, không nhất thiết như vậy.

Bên Tây Âu, tinh thần bài Mỹ rõ ràng ai cũng thấy. Nhưng bù lại, TT Bush đã trở thành tổng thống Mỹ được hoan nghênh nhất từ trước đến giờ tại Đông Âu như Ba Lan, Tiệp, Hung, Georgia.... Một vị TT một nước Đông Âu đã nói rằng họ là những người đã ném mùi độc tài cộng sản cá mập chục năm, nên hoan toàn hoan nghênh thông điệp tự do dân chủ của TT Bush.

TT Bush đã đến mấy nơi này đã được đón rước như thần tượng. Nhiều đường phố, công viên đã đặt tên Bush.

Quan trọng hơn nữa, TT Bush đã chỉ cho Phi Châu cá ty bạc để phát động chương trình chống bệnh AIDS tại đây, với những thành quả lớn lao chưa từng thấy. Nhưng dĩ nhiên, quý độc giả sẽ không thấy tin này loan trên báo New York Times, hay các tờ báo thiên tài, hoặc các website của Hà Nội mà rất nhiều người, kể cả nhà báo Việt Nam ở hải ngoại tham khảo... và viết báo. Hoặc nếu có loan tin thì cũng chỉ là mẩu tin ngắn vài ba giòng, ở cuối trang ba hay bốn chục giòi đó.

Ca sĩ Bono, cấp tiến thượng hạng, tích cực tranh đấu cho Phi Châu, đã phải lên tiếng bênh vực, ca ngợi TT Bush về cố gắng có một không hai của ông, và than phiền về sự thiếu thông tin trung thực của truyền thông Mỹ, đánh giá sai lầm mức nghiêm trọng của bệnh AIDS tại Phi Châu và công trạng của TT Bush.

xx

Khuôn khổ bài báo không cho phép di xa hơn và sâu hơn trong vấn đề luận công và tội của TT Bush. Chắc chắn phải cần đến cả trăm cuốn sách.

Dù sao thì những câu chuyện trên cũng nói lên phần nào một vài chuyện chúng ta có thể ngầm nghĩ đối chọi, mà không quá lệ thuộc vào thông tin một chiều của truyền thông cấp tiến.

TT Bush là một người phức tạp, chửi trai một thời kỳ có nhiều biến cố lớn. Nhận xét về ông không dễ dàng theo kiểu "trời mưa thì tại Bush, trời nắng là tại... khí hậu" (081201).

Dân Tỵ Nạn Và Cuộc Bầu Cử Tổng Thống Mỹ, Bài # 4: Câu Chuyện An Sinh – Y Tế

14/10/2008

<“xml:namespace prefix = o ns = "urn:schemas-microsoft-com:office:office" />

Vũ Linh

...Sự thật là cả hai ông, sẽ chẳng ông nào dám cắt gì hết...

Đối với một số lớn cử tri, đặc biệt là trong giới lớn tuổi và giới nghèo, ưu tư số một không phải là thuế lợi tức vì đa số không phải đóng thuế đó. Người ta ước tính có gần 40% dân Mỹ không phải đóng thuế lợi tức gì hết, tuy vẫn phải đóng nhiều loại thuế khác. Một phần khá lớn dân tỵ nạn chúng ta nằm trong khối 40% này.

Ưu tư số một cho thành phần này vẫn là những quyền lợi xã hội, tức là các hình thức giúp đỡ trực tiếp của Nhà Nước, như lương tối thiểu, trợ cấp an sinh, trợ cấp thất nghiệp, tiền già, tiền thuốc, bảo hiểm sức khỏe, ...

Trên căn bản lý thuyết, Cộng Hòa là đảng của tinh thần tự lực cánh sinh, mỗi người có trách nhiệm lo lấy cho gia đình. Nhà Nước là phương tiện cuối cùng, một thứ mạng lưới an toàn (safety net), chỉ bảo đảm người dân được bảo vệ ở mức thiết yếu mà thôi.

Trong khi đó, Dân Chủ chủ trương Nhà Nước cần can thiệp mạnh hơn, bằng luật lệ khắt khe hơn để bảo đảm người dân “thấp cổ bé họng” được bảo vệ kỹ. Nhà Nước cũng có bốn phận trợ cấp tối đa cho dân nghèo bằng tiền thuế thu của mấy ông nhà giàu.

Trong cuộc tranh luận ngày 6 tháng 10 vừa qua, triết lý của hai đảng được thể hiện rõ ràng khi hai ông McCain và Obama trả lời câu hỏi “vấn đề bảo hiểm y tế là vấn đề trách nhiệm hay quyền lợi?” Ông McCain trả lời đó là trách nhiệm, trách nhiệm của Nhà Nước phải lo cho dân, trách nhiệm của các công ty phải lo cho nhân viên, và trách nhiệm của những chủ gia đình phải lo cho người thân. Ông Obama thì trả lời đó là vấn đề quyền lợi. Quyền lợi của người dân có quyền đòi hỏi từ Nhà Nước, của nhân công đòi hỏi chủ nhân, của con cái đòi hỏi cha mẹ.

Nói nôm na thì đó là khác biệt giữa những người có tính tự lập muốn lo lấy thân, và những người vì lý do nào đó không tự lo được mà đòi hỏi Nhà Nước phải lo cho mình.

Ở đây, phải khẳng định ngay là những trợ cấp này đều là những “cầm địa” trên phương diện chính trị. Không chính trị gia nào, dù là Dân Chủ hay Cộng Hòa dám bén mảng đến vùng đất cấm, lên tiếng đòi cắt bỏ bất cứ một phần nào. Làm như vậy chỉ là tự sát chính trị thôi.

Trong mấy cuộc tranh luận giữa hai ứng viên tổng thống, khi bị hỏi về việc phải cắt chi tiêu để cứu vãn kinh tế, cả hai ứng viên đều nói loanh quanh mà không ai dám nói thẳng sẽ cắt những gì. Như vậy bà con chúng ta có quyền yên tâm sẽ không có quyền lợi nào bị cắt hết!

Sự khác biệt chính giữa hai phe Dân Chủ và Cộng Hòa chỉ là vấn đề tăng nhiều hay tăng ít thôi, chứ không ai dám cắt.

Với bài toán của cả hai ông McCain và Obama, tiền Nhà Nước thu vào sẽ giảm nhiều vì cắt thuế, nhưng tiền Nhà Nước chi cho các trợ cấp dù loại sẽ vẫn tăng mạnh.

Đừng ai hỏi hai ông đó làm sao làm được chuyện này. Cả hai ông, chẳng ông nào biết làm tính cộng trừ cả. Không có chính trị gia nào biết làm toán hết. Nếu biết làm thì hết đám hứa và như vậy nên chọn nghề khác hơn là đi làm chính khách.

Đó là nói chung. Nói riêng cho từng vị thì ông McCain dĩ nhiên có phần keo kiệt hơn ông Obama, là người hết sức rộng lượng, hứa dù mọi thứ cho tất cả mọi người. Ai cũng có phần. Thực tế mai mốt có được hay không là chuyện khác.

VĂN ĐỀ LUÔNG

Với thành phần lao động không có tay nghề, đang làm lương tối thiểu, ông Obama hứa sẽ tăng mức lương đó từ 6,5 đô một giờ hiện nay lên ngay 9,5 đô, tức là tăng gần 50%. Nếu quý vị đang làm việc và bắt thầm được tăng lương 50% thì quả đúng là điều đáng hò hét. Nhưng không phải ai cũng được như vậy.

Những công ty thuê nhân viên với mức lương tối thiểu thường là công ty hay nhà buôn lẻ, nhỏ, không cần nhân viên chuyên gia, mà chỉ cần người không có tay nghề, làm những việc có thể học rất dễ dàng, mau chóng, như chạy bàn nhà hàng, bán chap phô, lau chùi quét dọn, làm vườn cắt cỏ. Nếu họ phải tăng lương nhân viên của họ lên 50% thì có nhiều hy vọng họ sẽ hoặc là không thuê thêm nhân viên, hoặc là sa thải bớt nhân viên đang làm. Họ sẽ thu nhỏ mức kinh doanh của họ. Hay là thuê nhân viên trong đám di dân ở lậu.

Rất nhiều người dân tỵ nạn chúng ta sẽ phải cân nhắc lại tình trạng của mình trước khi hoan hô đề nghị tăng lương tối thiểu của Obama. Sẽ có người hưởng lợi, nhưng cũng sẽ có không ít người mất việc, hay khó kiếm việc hơn. Các ông bà chủ tiệm buôn nhỏ sẽ tính lại xem bao cho Obama thì sẽ tốn thêm bao nhiêu lương cho nhân viên. Vì vấn đề không chỉ có mức lương tối thiểu ấy, nó còn là căn bản để từ đó tính thêm nhiều khoản phúc lợi xã hội khác mà họ phải thanh toán cho nhân viên.

VĂN ĐỀ GIÁO DỤC

Đối với vấn đề giáo dục, ông McCain chủ trương bắt các thầy cô phải chịu trách nhiệm về khả năng học vấn của các học trò. Nhà Nước, qua Bộ Giáo Dục, sẽ thiết lập một số tiêu chuẩn, tính theo sự thành công hay thất bại của học sinh, để lượng giá thầy giáo. Thầy cô dạy dở sẽ phải “đi kiểm việc khác” theo như lời của ông. Ông cũng chủ trương cấp phiếu (vouchers) trị giá 5.000 đô cho mỗi học sinh tiểu và trung học để trang trải phần nào chi phí nếu mấy em này học trường tư. Nói cách khác, đây là hình thức trợ cấp cho những ai muốn con học trường tư vì trường công quá bết bát, hay thiếu an toàn.

Trong khi đó ông Obama chủ trương cũng sẽ lượng giá thầy giáo, nhưng dựa theo tiêu chuẩn do chính các thầy giáo, qua Nghiệp Đoàn Giáo Chức, quyết định. Việc lượng giá giáo chúc sẽ được làm theo chính những tiêu chuẩn của họ. Và ít có hy vọng họ sẽ đặt ra tiêu chuẩn khó khăn đưa đến sa thải đồng nghiệp.

Và ông chống lại việc cấp phiếu cho học sinh học trường tư. Với lý luận cung cấp phiếu sẽ rất bất lợi cho các giáo chức vì chắc chắn sẽ có rất nhiều phụ huynh dùng phiếu để cho con học trường tư. Dần dần trường công sẽ mất học sinh, đưa đến chuyện giáo chức trường công mất việc. Những người giỏi có thể kiếm việc tại các trường tư, nhưng đa số dở sẽ thất nghiệp nặng.

Dĩ nhiên lập trường của Obama được Nghiệp Đoàn Giáo Chức ủng hộ mạnh mẽ!

Đối với nhiều phụ huynh, các biện pháp của ông Obama chỉ duy trì tình trạng bết bát hiện nay của các trường công. Và bị thiệt thòi là những gia đình nghèo hay trung lưu, không đủ tiền cho con học trường tư, bắt buộc phải để con học những trường công, gặp thầy cô dạy dở cũng phải ráng chịu. Trong khi nhà giàu có tiền cho con học trường tư.

Kết quả lâu dài là con nhà giàu được đào tạo khá hơn, ra đời thành công hơn, tiếp tục giàu có. Con nhà nghèo học trường dở hơn, ra đời gặp khó khăn hơn, tiếp tục nghèo.

Vấn đề này cũng nói lên tính giả dối của mấy chính khách Dân Chủ. Trong khi họ bác bỏ các đề nghị cải cách của phe Cộng Hòa và ca ngợi trường công thì chính con cái của họ đều học trường tư đất tiền! Từ các cựu TT Carter, Clinton, đến các ông Obama và Biden. Đó là một cách rõ ràng nói lên việc mấy ông bà Dân Chủ không tin tưởng vào hệ thống

trường công mà không dám làm gì phạt lòng Nghiệp Đoàn Giáo Chức rất lớn, kiểm soát mấy chục triệu phiếu bầu cử tổng thống.

Con ông McCain cũng vậy, cũng học trường tư. Chi có bà Palin, ứng viên PTT của Cộng Hòa là cho tất cả các con học trường công hết. Bà ta mới thật là người bình dân và thân dân, trong cách sống bình thường trước khi trở thành ngôi sao và bị soi mói.

Đối với dân ty nạn chúng ta, vấn đề này không mấy quan trọng. Con em ty nạn phần lớn học rất giỏi, rất siêng năng, lại được sự kèm giữ kỹ càng của phụ huynh, nên phần lớn thành đạt, dù học trường công cũng vậy. Dĩ nhiên là nếu có phương tiện học trường tư thi vẫn khá hơn, và có nhiều hy vọng ra đời thành công hơn.

VÂN ĐÈ TIỀN GIÀ

Vân đè tiền già có lẽ là vân đè gai góc nhất.

Tiền già là cách nói nôm na của dân ty nạn chúng ta để chỉ Social Security Income (SSI). Hình thức lợi tức này được TT Roosevelt khai sinh ra cách đây hơn nửa thế kỷ.

Mỗi người đi làm đều bị bắt buộc phải trích ra 6,5% lương, cộng với phần đóng góp tương tự 6,5% của chủ nhân để bỏ vào quỹ an sinh xã hội. Đến khi chúng ta đến tuổi về hưu thì sẽ được lãnh một số tiền, được chiết tính theo mức lợi tức, số năm làm việc và số tuổi.

Nói cách khác, Nhà Nước không tin tưởng là chúng ta sẽ biết tự để dành tiền cho ngày về hưu, nên tự tiện giữ lại dùm chúng ta, và trả lại cho chúng ta khi chúng ta về hưu. Tuổi về hưu hiện nay là 65, hay 66, hay 67 tuổi, tùy năm sinh của mỗi người (trước đây là 65, nhưng sau đó, lại có luật mới gia hạn, kéo dài dần).

Trên nguyên tắc, đây là một chương trình rất hay. Thực tế có hơi khác.

Số tiền ta đóng góp được Nhà Nước thu vào, đầu tư vào công khố phiếu (giấy nợ của Nhà Nước) với mức lãi suất trung bình là hơn 1% một chút. Với mức lãi kẹo kéo như vậy và với số người già bắt đầu bước vào tuổi lãnh tiền già càng ngày càng nhiều, ngân khoản trong cái quỹ an sinh này ngày một voi di, mau hơn dự tính rất nhiều. Nhiều người bi quan tính rằng ngân quỹ này có thể sẽ cạn khô trong vòng 40 năm nữa. Tức là con cháu chúng ta tha hồ mà đóng tiền bấy giờ để rồi khi về hưu sẽ chẳng lãnh được đồng nào hết!

Dĩ nhiên là đã đến lúc ta phải tìm cách thay đổi nếu còn nghĩ đến đám con cháu. Nhưng cái khố là đây là một trong những vấn đề nhức rääg nhất. Mười người một trăm ý, không ai đồng ý với ai, và cũng không ai dám làm mạnh vì là vấn đề túi tiền của quần chúng, tức là của cử tri đi bầu.

Phe Cộng Hòa, do TT Bush chủ xướng, với sự đồng ý phần nào của ứng viên McCain, thì muốn tu hưu hoá phần nào số tiền chúng ta đóng góp. Thay vì tất cả số tiền đóng góp mỗi tháng được Nhà Nước giữ và đầu tư hết vào công khố phiếu với lãi suất éo uột 1%, thì chúng ta sẽ có quyền đầu tư một phần nhỏ - có thể là một phần tư hay một phần năm - vào thị trường chứng khoán, mua cổ phần công ty (corporate stocks) hay cổ phần quỹ hổ tương (mutual fund shares), sinh lời cao hơn.

Đây là giải pháp có lời nhiều hơn nhưng cũng nhiều rủi ro hơn, nhất là trong ngắn hạn. Ngắn hạn, như ta đang thấy hiện nay, thị trường cổ phiếu có thể trồi sụt rất mạnh, có thể tới 5% hay 10% trong vài ngày. Nhưng dài hạn khoảng hai ba chục năm thì bao giờ cũng lãi nhiều hơn công khố phiếu.

Đề nghị của TT Bush được đưa ra hồi ông mới nhậm chức, nhưng chẳng may lại rớt đúng vào lúc thị trường chứng khoán xup đỗ hồi năm 2000, nên không được hậu thuẫn, và chìm vào lồng quên.

Bây giờ, ông McCain, tuy ủng hộ giải pháp này, nhưng cũng không may gặp đúng lúc nước Mỹ đang bị khủng hoảng tài chánh, thị trường chứng khoán rối loạn, nên cũng không dám bàn đến nữa!

Phe Dân Chủ chống lại việc tu hưu hóa, dù chỉ một phần. Cấp tiến là phe lúc nào cũng tin tưởng ở Nhà Nước nhiều hơn, do đó lúc nào cũng nghĩ để Nhà Nước lo thì vẫn hơn.

Giải pháp của họ là muốn quỹ tiền già nếu thiếu tiền thì chỉ việc tăng tiền đóng góp của dân chúng, cũng như triết hạn tuổi về hưu như đã làm trước đây. Có nhiều chính khách Dân Chủ đã nói đến chuyện triết hạn tuổi về hưu lên đến 70 hay 72 tuổi. Bây giờ là mùa tranh cử nên dĩ nhiên giải pháp không háp dẫn này cũng bị lờ luộn.

Rốt cuộc, cả hai bên Cộng Hòa và Dân Chủ lảng lấp đồng ý không nên nói nhiều về cái gân gà ấy. Nhưng rồi cũng sẽ đến lúc phải trực diện với vấn đề, không sớm thì muộn. Tùy sự can đảm của các chính trị gia.

Một TT McCain chắc sẽ đề nghị tu hưu hóa một phần quỹ an sinh. Nhưng trong tình trạng tranh cử hiện nay, quốc hội có nhiều triết vọng do đảng Dân Chủ nắm nên ông ít có hy vọng thực hiện được ý định. Và như vậy, chưa chắc sẽ có được một giải pháp nào ra đời dưới triều đại McCain. Một TT Obama có nhiều hy vọng thực hiện được ý định với phe Dân Chủ nắm đa số trong quốc hội. Nếu Obama đắc cử tổng thống, chúng ta có quyền đóng tiền mỗi tháng nhiều hơn, hay đi kèm thêm vài năm nữa, đến tuổi thất thập không chừng, mới được lãnh tiền già. Khi đó có thấy khố thì ông Obama đã mãn nhiệm rồi. Huê!

VÂN ĐÈ Y TẾ

Bảo hiểm y tế là vấn đề sẽ được tranh cãi mạnh trong tương lai. Đây cũng là một vấn đề cực kỳ phức tạp và cả hai phe Dân Chủ và Cộng Hòa đều đưa ra khá nhiều đề nghị chi tiết cái đổi ché độ y tế và bảo hiểm sức khỏe hiện hữu. Chúng ta không thể vào chi tiết, mà chỉ có thể tóm lược vài điểm quan trọng nhất.

Ông McCain chủ trương điều chỉnh đây đó, như giản dị hóa thủ tục, điện toán hóa các hồ sơ, hoá đơn, v.v... Ngoài ra, để giúp các gia đình nghèo và trung lưu, ông sẽ cho khấu trừ thuế, mỗi người 2.500 đô, hay mỗi gia đình 5.000 đô để giúp mua bảo hiểm sức khỏe. Phí tồn sẽ do các công ty chịu một cách gián tiếp. Các công ty từ trước đến giờ phải chịu một phần chi phí mua bảo hiểm cho nhân viên, coi như chi phí điều hành công ty và được trừ thuế. Theo đề nghị của ông McCain, các công ty sẽ không còn được coi đây là chi phí miễn thuế nữa. Có nghĩa là các công ty sẽ phải đóng thuế cao hơn và Nhà Nước sẽ lấy số bội thu đó để trả lại cho dân dưới hình thức khấu trừ thuế nêu trên.

Ông Obama thì muốn cả nước có bảo hiểm. Ông cũng sẽ tìm cách tinh giản hóa thủ tục hành chánh trong ngành bảo hiểm y tế, cũng như trong các thủ tục Medicare và Medicaid. Nhờ đó ông cho là sẽ cắt giảm được chi phí bảo hiểm ít ra khoảng hai trăm tỷ đô một năm, và mỗi gia đình sẽ tiết kiệm được khoảng 2.500 đô tiền mua bảo hiểm mỗi năm. Chi phí bảo hiểm hạ thấp như vậy sẽ giúp cả nước có bảo hiểm. Ông cũng sẽ ra luật cấm hằng bảo hiểm không được từ khước những người có bệnh từ trước (preconditions).

Cũng trong mục đích cho cả nước có bảo hiểm, ông sẽ cho các công ty hay hằng nhô khấu trừ thuế nếu chịu mua bảo hiểm y tế cho nhân viên. Ngược lại công ty nào không có bảo hiểm toàn diện cho nhân viên sẽ bị đánh thuế phụ trội đặc biệt, tuy ông chưa nói rõ bao nhiêu.

Cả hai chương trình đều có lỗ hổng lớn.

Đề nghị khấu trừ thuế của ông McCain chỉ giúp những ai đang phải đóng thuế thôi. Phần lớn khói 40% dân không đóng thuế sẽ chẳng được lợi gì. Dù sao thì phần lớn khói này đều đã có Medicare hay Medicaid rồi. Tuy nhiên, một số không ít những gia đình trung lưu đang phải đóng thuế dưới 5.000 đô một năm dĩ nhiên sẽ khỏi phải đóng thuế nữa nếu dùng tiền này để mua bảo hiểm.

Đề nghị của ông Obama trên lý thuyết có thể giải quyết được tình trạng 46 triệu dân Mỹ hiện không có bảo hiểm sức khỏe, nhưng lại cũng tương tự như các chương trình khác của ông: cộng trừ nhân chia không ổn!

Con số tiết kiệm ông đưa ra chỉ là kết quả của việc xào nấu thông kê và hy vọng hơi viễn vông. Tất cả các tổng thống Dân Chủ, từ Johnson qua Carter đến Clinton đều hứa hẹn

tinh giản hoá guồng máy hành chánh để tiết kiệm công quỹ, nhưng chưa ông nào làm gì được hết. Nay giờ, ông vua hứa hẹn Obama cũng hứa nữa. Và dĩ nhiên cũng chẳng có gì bảo đảm ông sẽ thực hiện được lời hứa.

Chương trình bảo hiểm toàn diện cho cả nước của ông còn có nguy cơ biến chế độ y tế Mỹ giống như chế độ y tế của các nước Âu Châu hay Canada. Ở đây, cả nước được bảo hiểm, không phải trả tiền gì, hay trả rất ít khi phải đi bác sĩ hay nhà thương. Nhưng bù lại, chi tiện lợi cho các trường hợp cảm cúm nhẹ. Còn nếu bệnh nặng cần vào nhà thương nằm hay mổ xẻ thì quả là trần ai. Phải qua đủ thứ thủ tục, được kiểm nhận bởi một công chức của Bộ Y Tế, rồi xếp hàng chờ tới phiên mình. Chờ đợi hàng tháng là chuyện thường, có khi cả năm cũng không lạ.

Tiêu bang cấp tiền nhất Mỹ, Massachusetts, đã có bảo hiểm toàn diện cho cả tiêu bang từ mấy năm nay. Nhưng chương trình này đã trở thành mô thức điển hình của những gì không nên làm. Chương trình đang lỗ cả trăm triệu mỗi năm, và chính quyền tiêu bang đang bù đầu tìm cách sửa đổi.

Phần lớn dân ty nạn nằm trong diện được lãnh Medicaid, Medicare. Thành phần trẻ hơn đang đi làm thì đã có bảo hiểm đầy đủ. Cũng có một số đi làm nhưng không có bảo hiểm. Nếu hiện giờ đang phải đóng thuế, thì kế hoạch của McCain có thể giúp họ mua bảo hiểm nhờ miễn thuế tới 5.000 đô.

*

Đại đa số dân ty nạn chúng ta sống nhờ các trợ cấp, dưới hình thức này hay hình thức khác. Nhiều người lo ngại ông Cộng Hòa McCain sẽ cắt giảm nhiều thứ, trong khi hy vọng ông Dân Chủ Obama sẽ cho thêm dù thứ. Sự thật là cả hai ông, sẽ chẳng ông nào dám cắt gì hết.

Còn cho thêm thì ông McCain hứa cho ít hơn ông Obama. Nhưng vấn đề là các hứa hẹn của ông Obama là thực hay chỉ là bánh vẽ. Ngay cả báo "phe ta" New York Times cũng phải nhìn nhận các giải pháp của ông Obama nghe thi "mát ruột" hơn, nhưng lại có tính cách mơ ước viễn vông (wishful thinking) hơi nhiều. (11-10-08)

Mccain-obama: Hiệp Ba

23/09/2008

...Bây giờ thiên hạ quay qua vấn đề kinh tế tài chánh...

Cách đây ít tuần, chúng ta đã có dịp cập nhật tình hình chạy đua nước rút vào Nhà Trắng, và nhận thấy:

"Tính trung bình kết quả tất cả các cuộc thăm dò dư luận cho thấy ông Obama trước đây thắng ông McCain tám điểm, bây giờ tụt xuống còn có một điểm."

Đó là nhận định trước khi hai đảng Dân Chủ và Cộng Hòa họp đại hội để chính thức tấn phong "tổng thống tương lai" (the next president) như cả hai bên đều quảng bá, là các thượng nghị sĩ Barack Obama và John McCain.

Bây giờ đây, hai tuần sau đại hội của hai đảng và sáu tuần trước khi bầu cử, chúng ta thử xem lại tình hình.

Thông thường thi sau mỗi đại hội đảng là đảng đó luôn luôn thấy hậu thuẫn của mình nhảy vọt vài điểm, có khi chỉ ba điểm, có khi mười mấy điểm.

Năm nay cũng không tránh khỏi quy luật này. Đảng Dân Chủ sau đại hội tại Denver, với bài diễn văn của ứng viên Obama đọc trước hơn 80.000 người hiện diện tại sân vận động, và gần 40 triệu người theo dõi trên truyền hình, đã thấy con số hậu thuẫn Obama nhảy vọt lên khoảng sáu điểm.

Nhưng sự vui mừng của ông Obama rất ngắn ngủi. Chỉ đúng một ngày.

Một ngày sau bài diễn văn được giới truyền thông ca tụng như lời rao ràng của Đảng Cứu Thế tái sinh thì ứng viên Cộng Hòa tung ra trái bom nguyên tử Sarah Palin.

Năm xưa, tổng thống Truman bị một bom nguyên tử, chẳng ai biết gì hết. Bất ngờ, ông tung ra hai trái tại Nhật và chấm dứt ngay Thế Chiến Thứ Hai, mang lại chiến thắng cho Mỹ.

Ngày nay, ông McCain ám thầm "chế" bom Palin, rồi bất ngờ tung ra tại Saint Paul. Chưa ai biết được bom này sẽ mang lại chiến thắng cho ông hay không, nhưng không ai chối cãi được hỏa lực khủng khiếp của nó.

Bom Palin gây chấn động ngoài mức tưởng tượng của mọi người, kể cả giới truyền thông là những người rất giàu tưởng tượng, đã bàng ra tân vào dù hiểu rõ cách để tiên đoán sự lựa chọn của McCain.

Không ai ngờ McCain lại có thể lừa bà Palin đứng cùng liên danh với mình khi bà là nhân vật hoàn toàn vô danh, chẳng ai biết, chẳng ai nghe tên, ngoài tiểu bang Alaska. Cũng không ai ngờ được cái bà nội trợ tầm thường, thống đốc một tiểu bang khi họ còn già này đã đọc được một bài diễn văn này lừa, có tới hơn 40 triệu người nghe, chẳng thua gì Obama. Và cũng chẳng ai ngờ cái bà vô danh lại được sự ủng hộ nồng nhiệt của khối bảo thủ, các bà xòn xòn, và máy ông thợ thuyền da tráng.

Thiên hạ quên bằng bài diễn văn của Đảng Tiên Tri Obama và cũng quên luôn không nhớ ứng viên phó tổng thống của ông là ai nữa!

Một tuần lễ sau đại hội đảng Cộng Hòa, tất cả các cuộc thăm dò dư luận cho thấy liên danh McCain-Palin thắng liên danh Obama-Biden. Tuy thắng không xa, nhưng rõ ràng là thế cờ đã bị lật ngược.

Đây không còn là hậu quả của sức bật sau đại hội nữa mà là kết quả của một sự chuyển hướng quan trọng của quần chúng.

Nhìn vào bối cảnh chung của tình hình chính trị Mỹ, chưa bao giờ đáng Cộng Hòa rơi vào tình trạng đen tối như bây giờ.

Sự thành công của chiến thuật đòn quân tại Iraq, diem mạnh của ông McCain, đã đi vào lăng quên. Tình hình tương đối khá quan hơn, báo chí cấp tiến chống Bush lờ đi, tin Iraq biến khỏi trang nhất.

Bây giờ thiên hạ quay qua vấn đề kinh tế tài chánh, lại là điểm số đoán của ông McCain.

Trong những ngày qua, cả nước và cả thế giới xôn xao về cuộc khủng hoảng tài chính của Mỹ, hậu quả trực tiếp của cuộc khủng hoảng địa ốc. Giới truyền thông, đài tin tức giật gân cũng như tìm cách đánh Bush, lớn tiếng hô hoán đây là cuộc khủng hoảng trầm trọng nhất, ngang hàng với cuộc khủng hoảng năm 1929. Năm đó, thị trường chứng khoán Mỹ sụp đổ toàn diện, rớt 90% trong vòng một tháng, tạo nên khủng hoảng kinh tế lớn nhất lịch sử thế giới, với 9.000 ngân hàng và công ty tài chính lớn nhỏ停業, cả chục triệu người mất việc, mất nhà, và mất mạng.

Trong thời gian gần đây, cuộc khủng hoảng nhà cửa đã dẫn đến khủng hoảng tài chính nghiêm trọng vì khó khăn của các ngân hàng và công ty tín dụng quá liều lĩnh trong vấn đề tài trợ nợ mua nhà. Vài công ty lớn như Countrywide, Bear Stearns, và Lehman Brothers xập xiềng, trong khi Nhà Nước phải bơ ra cả trăm tỷ để cứu Fannie Mae, Freddie Mac, và AIG Insurance. Thị trường chứng khoán rối loạn, tăng sụt bất tử.

Tình hình chung thật nghiêm trọng, nhưng chẳng có nghĩa lý gì so với năm 1929.

Nếu tính về số người mất việc và mất nhà, thi chưa bằng một phần trăm cuộc khủng hoảng 1929. Chưa ai mất mạng. Chưa tới một chục ngân hàng sập tiệm. Nhưng cũng đủ để báo chí cấp tiến la hoảng là nghiêm trọng như 1929.

Đã vậy, cuộc khủng hoảng lại rơi vào đúng cao điểm của mùa tranh cử tổng thống. Dĩ nhiên Obama lớn tiếng đổ lỗi cho đảng cầm quyền Cộng Hòa.

Điều ông không nhắc đến là tiến trình khủng hoảng này bắt đầu năm 1993, khi tân TT Clinton và dân biểu Dân Chủ cấp tiến cựu doanh nhân Barney Frank của Massachusetts (Chủ tịch Ủy Ban Tài Chính Hạ Viện lúc đó) thúc đẩy thay đổi luật lệ, cởi mở Fannie Mae với mục đích giúp càng nhiều người mua được nhà càng tốt. Fannie Mae là ngân hàng mua lại phần lớn các nợ thứ cấp (subprime mortgage loans) của các ngân hàng thương mại, để các ngân hàng thương mại này có tiền cho vay kiểu thứ cấp nhiều hơn nữa. Do đó, Fannie Mae là cơ quan có trách nhiệm lớn nhất trong vụ khủng hoảng, và mới đây đã bị quốc hữu hóa để khôi phục. Hai vị cựu chủ tịch tổng giám đốc của Fannie Mae là các ông Jim Johnson và Franklin Raines. Cả hai ông đều là người da đen, do cựu TT Clinton bổ nhiệm để bảo đảm dân da màu có cơ hội mua nhà tối đa, dù không đủ tiêu chuẩn tài chính, và cả hai ông hiện đều là cố vấn cho... Obama!

Ông Jim Johnson cũng là người chịu trách nhiệm tìm kiếm ứng viên phó tổng thống cho Obama, đưa đến việc tuyển lựa TNS Joe Biden.

Không cần biết, vẫn là lỗi của Bush hết.

Tình hình chung không có gì đáng hờ hởi cho ông McCain. Đã vậy lại còn hiện tượng Bush và hiện tượng Obama.

TT Bush là một chính trị gia ít chính trị nhất, khác xa với một Clinton, làm gì cũng cẩn nhắc tác dụng chính trị. Ông Bush này, muốn làm gì là làm chẳng cần biết thiên hạ nghĩ sao, ủng hộ hay chống đối. Kết quả, ông hiện bị chống đối mạnh nhất trong các tổng thống cận đại Mỹ. Nhưng ông bất cần.

Hơn thế nữa, ông Bush lại là một thứ vua có quá nhiều hung tinh, thuộc loại "tướng sát quân". Dưới triều đại Bush, thiên hạ không chết cũng ngắc ngứ. Hết khung bố tấn công đến chiến tranh Trung Đông, hết bão đến lụt, hết cháy rừng đến động đất.

Hậu thuẫn của Bush xuống đến mức kỵ lục. Bảo hại ông McCain chẳng biết phải tránh xa hay lại gần ông đáng trường của mình.

Trong khi đó, TNS Obama lại là nhân vật xuất chúng thực sự. Trẻ tuổi, thông minh sắc xảo, ăn nói ít người sánh kịp, có khả năng thu hút sự hậu thuẫn đến độ cuồng tín của giới trẻ, giới trí thức, giới da màu, giới cấp tiến, và giới truyền thông.

Nhìn vào cuộc chạy đua vào Nhà Trắng, người ta có cảm tưởng McCain đang lội ngược dòng và cũng chỉ là một Bob Dole mới, ra tranh cử cho có, trong khi hy vọng đặc cử là con số không vĩ đại. Ít nhất đó cũng là cảm tưởng của những người thường đọc báo Time, Newsweek, New York Times, Washington Post hay Los Angeles Times. Hay nghe tin các đài truyền hình ABC, CBS, NBC, và CNN.

Nhưng thực tế có hơi khác.

Bất chấp những nút đất không lồ trước mặt, ông McCain từ đầu cuộc chạy đua vẫn chỉ thua ông Obama khit nút, có vài điểm không đáng kể vì nằm trong khoảng sai trật xác xuất thống kê. Đáng Tiết Trí vẫn không bay bổng lên trời được vì vẫn bị cái ông McCain này ôm chặt lấy chân.

Ông Obama được sự ủng hộ gần như cuồng tín của các thành phần nêu trên thật. Nhưng thành phần đó có công chung lại vẫn chưa là đa số dân Mỹ. Cá đa số là các thành phần trung lưu và lao động Mỹ trắng. Và cái đa số đó cũng chưa sẵn sàng tin lời rao ràng của thầy pháp Obama. Một phần vì ông này da đen, một sự thật không đẹp mà vẫn là sự thật của xã hội Mỹ. Một thăm dò dư luận mới nhất cho thấy 40% dân Mỹ có thành kiến với dân da đen, cho là họ lười biếng, ưa bạo động, khoác lác và ưa khiếu nại.

Và một phần nữa là họ vẫn nhìn ông Obama như là một thứ thùng rỗng kêu to.

Tình trạng ngang ngửa giữa hai ông McCain và Obama chính là hậu quả của một thế tiến thoái lưỡng nan. Thiên hạ quá chán ngán Cộng Hòa và muốn thay đổi, nhưng lại thấy khó có thể tin Obama trong khi McCain thi vừa là Cộng Hòa vừa quá lớn tuổi. Đã vậy, phe bảo thủ cũng không hờ hởi gì với ông McCain, là người không có vč bảo thủ cho lắm lắm. Lưỡng lự và lưỡng lự.

Rồi ông McCain tung ra trái bom Palin.

Cuộc điện thoại đổi toàn diện.

Bà Palin có đầy đủ chứng minh thư bảo đảm tính bảo thủ nên lập tức trở thành điểm tập hợp của phe bảo thủ. Bà cũng có đầy đủ quá trình cải cách chống lại các lãnh tụ già nua tham nhũng bất tài của Cộng Hòa, khiến phe độc lập có cảm tình và chiều bài "McCain là Bush nhiệm kỳ ba" của Obama mất ngay ý nghĩa. Bà Palin cũng thay đổi ngay hình ảnh của đảng Cộng Hòa, từ trước đến giờ vẫn nỗi danh là đảng của mấy ông Mỹ già da tráng.

Ngay khi bà Palin được tuyển lựa, phe Dân Chủ cấp tiến đã thấy nguy cơ, và hắp tập đánh phủ đầu. Họ si và và bồi lợ bà lièn. Bà bị tố một loạt những tội không có. Nên chẳng hề hấn gì. Ngay cả Obama cũng lên tiếng chê bà thiếu kinh nghiệm, nhưng thấy hổ nên hết nói thêm gì nữa. Nhưng ông cấp tốc gửi một phái đoàn hơn ba mươi luật sư và chuyên gia điều tra đến Alaska cùng hàng trăm ký giả báo lớn nhỏ, để cố quét nhà cho ra rác.

Một người (FBI đang điều tra con của một dân biểu Dân Chủ của Tennessee) còn mò ra được bí số email trên Yahoo của bà và phô biến emails riêng tư của bà trên mạng, và dĩ nhiên hàng trăm ký giả nhảy bổ vào tìm giờ giật gân hay tin xấu. Quên hẳn việc mình đang bị điều tra vi trốn thuế, Dân biểu Dân Chủ da đen Charles Rangel của New York miệt thị Palin là người "tàn phế" -disabled- (con út của bà bị tàn phế vì bệnh Down syndrome).

Trong khi bà Palin bị Dân Chủ đánh tới tấp, không thấy ông Obama lên án những chuyện quá đáng trên, mà chỉ thấy ông tố McCain đánh đòn hạ cấp.

Dù sao cho đến nay, vẫn chưa tìm thấy tội tày trời nào của bà Palin, ngoài chuyện mà báo gọi là "troopergate".

Cách đây ít lâu, bà Palin bị Quốc hội Alaska điều tra về một vụ lạm quyền. Bà có một bà em có chuyên lợn xộn với ông chồng làm cảnh sát địa phương (trooper), và lý do ông này sau một thời gian đấm đá nhau rất kỹ. Sau đó ít lâu, ông xếp của ông cảnh sát này bị bà Palin sa thải. Phe đối lập tố bà Palin áp lực bắt ông xếp phải sa thải ông cảnh sát cựu em rể của bà, nhưng ông xếp này từ chối, do đó bà Palin đuổi ông ta.

Bà Palin thi nói hai chuyện chằng dinh đáng gi đến nhau hết và chính bà yêu cầu cho điều tra để chứng minh bà vô tội. Quốc hội Alaska bổ nhiệm một dân biểu Dân Chủ làm chủ tịch ủy ban điều tra.

Cuộc điều tra đang tiến hành theo kiểu thủ tục hành chính bình thường, tức là chậm hơn rùa bò. Nhưng bất ngờ bà Palin được lựa làm ứng viên phó tổng thống. Thế là ông dân biểu Dân Chủ, chủ tịch ủy ban điều tra, cho xúc tiến gấp cuộc điều tra và ra hạn phải có kết quả đầu tháng Mười, một tháng trước ngày bầu cử. Ông còn lớn tiếng khoe đây sẽ là trái bom bất ngờ rót xuống đầu phe Cộng Hòa trước ngày bầu cử.

Thái độ phe đảng quá lố liêu của ông gây phản ứng ngược đến độ ông phải lên tiếng xin lỗi vì lời khoe khoang của mình, nhưng ông vẫn duy trì hạn cuối cuộc điều tra. Bà Palin tuyên bố cuộc điều tra đã chuyển hướng vì áp lực của Obama, do đó không hợp tác nữa.

Chẳng biết kết quả cuộc điều tra sẽ như thế nào, chỉ biết vụ này đã không có tiếng vang như phe Obama và báo chí hy vọng.

Và ông McCain cũng đã thay đổi chiến lược tranh cử.

Xét theo kinh nghiệm tranh cử của bà Hillary, ông nhận thấy chỉ trích Obama thiếu kinh nghiệm không là một chiến lược ăn tiền. Dân phiếu lưu Mỹ không cần kinh nghiệm, mà chỉ thích đổi mới. Ông tung ra chiều bài thay đổi, cải cách Hoa Thịnh Đốn, và đưa bà Palin ra làm bằng chứng về chủ trương của ông.

Và liên danh McCain-Palin qua mặt liên danh Obama-Biden!

Nếu tính trên toàn quốc thì ông McCain thắng từ hai đến mươi điểm, tùy theo thăm dò dư luận. Nhưng thực tế, thống kê này không có ý nghĩa nhiều vì tổng thống được bầu qua kết quả của từng tiểu bang chứ không qua kết quả của cả nước.

Và theo tiểu bang thì trên đại cương chỉ có khoảng một tá tiểu bang then chốt bắn lề, phần lớn nằm trong vòng đai các đại hồ, là nơi có sự tập trung lớn của khói lao động và trung lưu Mỹ trắng.

Và cái tin đáng ngại cho Obama là "các tiểu bang đó đã trở thành đỏ xám, và các tiểu bang xanh đã đổi màu qua tim", tức là có pha màu đỏ rồi. Đó là tựa đề của một bài báo của ký giả Andrew Romanoff trên báo "phe ta" Newsweek. Màu đỏ là màu của Cộng Hòa và màu xanh dương là màu của Dân Chủ.

Có nhiều triệu chứng cho thấy bản đồ chính trị của cuộc tranh cử năm 2004 giữa Bush và Kerry không có vč gì là sẽ thay đổi lớn lao. Hai tiểu bang nhỏ bỏ phiếu cho Bush là Colorado và Iowa có nhiều hy vọng ngà về phe Obama năm nay. Colorado là tiểu bang đã tổ chức đại hội đảng Dân Chủ. Iowa là tiểu bang nặng về nông nghiệp, chuyên trồng bắp làm ethanol thay thế dầu xăng, được trợ cấp lớn của Nhà Nước. Ông McCain chống lại những trợ cấp này và bị các nông gia Iowa không ưa.

Nhưng vẫn chưa đủ để hạ McCain, nhất là khi tiểu bang lớn Pennsylvania, trước đây bầu cho Al Gore và Kerry, bây giờ có thể lọt vào tay McCain. Tại đây, McCain chỉ còn thua Obama có 1-2 điểm, không có ý nghĩa gì trên phương diện thống kê.

Và cũng có nhiều dấu hiệu khác báo nguy cho Obama. Tại New York, trước đây McCain thua Obama gần hai chục điểm, bây giờ còn thua có năm điểm.

Phe Obama và báo chí cấp tiến di dời tình trạng hoảng hốt. Bởi bác bà Palin chẳng đi đến đâu, bây giờ bắt đầu tìm lý do giáng giải. Báo chí cho là tại Obama cao thượng không tích cực đầm đá, cho rằng McCain đánh mạnh mà Obama thi cứ lừng lờ, không chịu đánh lại. Sự thật phe cấp tiến là phe khui những chuyện không lấy gì làm sạch sẽ lắm, như phao tin lão khoét con út của bà Palin đích thực là cháu ngoại của bà, miệt thị bà là người tàn phế. Sự thật là phe Obama đã "đồn quan" lên Alaska và chui vào hộp thư điện toán riêng của Palin để tìm rác. Sự thật là phe Cộng Hòa chưa đà động bởi bác gi ông Biden, ứng viên phó TT của ông Obama. Và sự thật theo một nghiên cứu mới nhất của đại học Wisconsin, các quảng cáo của ông Obama có 77% là tiêu cự đà phả, so với các quảng cáo của ông McCain có 65% đà phả.

Ai cũng biết dân Mỹ là dân bốc đồng nhất thế giới. Sáng nắng chiều mưa, chẳng có gì là lâu dài bền vững. Cơn sốt Obama đã qua, bây giờ đến cơn sốt Palin. Muốn mua mắt kính trắng vuông không niềng giống như kính của bà Palin thì bây giờ phải ghi tên xếp hàng chờ khoảng hai hay ba tháng mới có!

Chắc chắn cơn sốt này cũng sẽ qua thôi.

Từ giờ đến ngày bầu cử còn khoảng sáu tuần nữa, chẳng ai dám khẳng định ai sẽ thắng, ai sẽ thua. Các con số thăm dò dư luận chẳng có ý nghĩa gì nhiều. Hơn thua năm ba điểm vẫn là trong vòng xác xuất thống kê. Chỉ có điều là ông McCain hồi đầu năm bị coi như vô vọng, bây giờ có thể ca bài "Hy Vọng Đã Vươn Lên" với nhiều tin tưởng hơn, tuy cuộc khủng hoảng tài chính hiện nay có thể có ảnh hưởng bất lợi cho ông nhiều hơn là cho ông Obama (20-9-08).

Dân Ty Nạn Và Cuộc Bầu Cử TT Mỹ; Bài Một: Dân Chủ Và Cộng Hòa

12/08/2008

...ở xứ Mỹ dân chủ này, những nhu cầu và quyền lợi đó do chính người dân chúng ta quyết định và đòi hỏi qua lá phiếu...

Lời nói đầu: Cuộc chạy đua vào Tòa Bạch Ốc năm nay hấp dẫn hơn hẳn các cuộc bầu bán trước đây. Một phần lớn vì các ứng viên năm nay có vẻ hấp dẫn hơn các năm trước. Lần đầu tiên trong lịch sử Mỹ có một chính trị gia da đen trẻ măng có hy vọng làm tổng thống. Ngược lại, nước Mỹ cũng có thể bầu một chính khách tuy nhiều kinh nghiệm, nhưng lại là tổng thống già nhất lịch sử Mỹ. Một sự lựa chọn hy hữu và không thể nào dứt khoát hơn. Riêng với dân Việt tỵ nạn, chúng ta cũng còn bị phần nào thu hút bởi những liên hệ đặc biệt của ứng viên Cộng Hòa John McCain với Việt Nam.

Trong mục đích đóng góp tài liệu để giúp công đồng chúng ta có thêm dữ kiện trước khi quyết định tham gia tích cực hơn vào đời sống chính trị Mỹ - đi bầu tổng thống tháng Mười Một tới - trong loạt bài này, chúng tôi sẽ làm bàn về lập trường của hai ứng viên tổng thống của Dân Chủ và Cộng Hòa một cách chi tiết hơn. Dĩ nhiên, chúng ta sẽ giới hạn sự tìm hiểu trong các vấn đề có liên hệ trực tiếp và quan trọng đến cuộc sống của người ty nạn chúng ta thôi. Những vấn đề hơi xa chúng ta như sự hâm nóng của trái đất, hòn nhân đồng tính, lập trường với Do Thái... sẽ không cần thiết cho chúng ta phải bàn. Ngược lại, các vấn đề ảnh hưởng cụ thể và trực tiếp đến chúng ta như y tế, trợ cấp an sinh, việc làm, thuế má, dầu xăng, giá nhà, an ninh, Việt Nam,... sẽ được tìm hiểu kỹ hơn.

Có một điều cần phải nói trước. Loạt bài này sẽ đưa ra lập trường của cả hai phe Dân Chủ và Cộng Hòa, cũng như của hai ứng viên Obama và McCain. Nhưng làm chuyện sau này hơi "rắc rối". Trong mùa tranh cử, cả hai ứng viên đều tùy nhu cầu chính trị mà thay đổi lập trường rất dễ dàng. Ông McCain thi hời khờ hơn vì đã làm thượng nghị sĩ hơn hai chục năm nay, bỏ phiếu cá ngán lận, nên lập trường khá rõ ràng, có thay đổi cũng không đến độ ngược chiều quá lộ liễu. Ông Obama thi vì không có quá trình nén thay đổi mau chóng dễ dàng hơn, như ông đã làm trong nhiều vấn đề.

Cũng cần phải xác định một lần nữa là những ý kiến phát biểu chỉ là ý kiến chủ quan riêng của tác giả, không nhất thiết phải phản ánh quan điểm của ban Biên Tập Việt Báo, không thể hiện sự ủng hộ hay chống đối của Việt Báo với bất cứ ứng viên tổng thống nào (VL).

Hơn ba mươi năm sau khi chiến tranh Việt Nam chấm dứt và sau khi dân Việt ty nạn chúng ta có được đời sống ổn định không ít thi nhiều trên đất người, chúng ta cần có cái nhìn rõ ràng đối với các vấn đề liên quan đến quyền lợi và nhu cầu thực tế của chúng ta hiện nay.

Chắc chắn là trong khối dân ty nạn chúng ta, nhiều người không chấp nhận nước người là quê hương, mà vẫn chỉ coi như đất tạm dung. Điều này hoàn toàn dễ hiểu. Chỉ cần liếc mắt nhìn sơ qua phong cảnh chung quanh ta cũng sẽ thấy chẳng có gì giống quê hương ta hết. Từ nhà cửa, phố xá, xe cộ, cây cỏ, đến dân chúng, ngôn ngữ, khí hậu, thức ăn nước uống,... chẳng có gì gợi nhớ hình ảnh quê hương hết. Ra khỏi Bolsa hay Bellaire năm phút là hết còn mùi nước mắm rồi.

Nước Mỹ này không thể nào là "quê hương" của chúng ta được, ít nhất là đối với giới lớn tuổi, qua đây khi đã trưởng thành. Nhưng chúng ta cũng không thể quên được cuộc sống thực tế, với những trách nhiệm, nhu cầu và quyền lợi thường ngày ở chung quanh ta, và với cả con em trong gia đình.

Khác với tình trạng trong một nước độc tài chuyên chế trong đó nhu cầu và quyền lợi của người dân được Nhà Nước chủ đạo quyết định và ban bố mà không cần tham khảo ý kiến ai, ở xứ Mỹ dân chủ này, những nhu cầu và quyền lợi đó do chính người dân chúng ta quyết định và đòi hỏi qua lá phiếu bầu bán những người có trách nhiệm điều hành quyền lực quốc gia và đời sống cộng đồng.

Đặc biệt là cuộc bầu cử tổng thống Mỹ. Mặc dù nước Mỹ theo một thể chế chính trị trong đó quyền điều khiển quốc gia được chia cho ba khối Lập Pháp, Hành Pháp, và Tư Pháp, với đầy đủ quyền hành bổ sung cũng như kiểm soát và cân bằng nhau, nhưng trên thực tế, phần lớn chính sách trị nước nằm trong tay Hành Pháp, cụ thể là trong tay vị tổng thống. Do đó, không ai có thể chối cãi việc tham gia bầu bán một tổng thống hẳn là quyết định chính trị quan trọng nhất của người dân.

Cuộc bầu cử tổng thống năm nay cũng vẫn là một cuộc chạy đua căng thẳng giữa hai ứng viên đại diện cho hai chính đảng lớn của Mỹ, đảng Dân Chủ và đảng Cộng Hòa.

Thật ra, ở Mỹ này không phải chỉ có hai đảng chính trị này thôi. Có lẽ là một tá đảng khác, nhưng không có đảng nào có tầm vóc và uy tín của hai chính đảng lớn. Cuộc chạy đua vào Tòa Bạch Ốc cũng thường là một cuộc chạy đua giữa nửa túa ứng viên mà chẳng người nào có chút hy vọng họ được ứng viên của hai chính đảng. Do đó, chúng ta cũng không cần thắc mắc gì nhiều về các đảng linh tinh và đại diện của họ.

Cả hai chính đảng lớn của Mỹ đều là những đảng kỳ cựu, đã hoạt động cả trăm năm nay. Khoảng thời gian dài đó cũng đã biến thể các đảng này không ít.

Điển hình, đảng Cộng Hòa được thành lập và phát triển từ thời tổng thống Abraham Lincoln cách đây hơn trăm năm, có chủ trương giải phóng dân nô lệ da đen, bây giờ đã biến thể thành một đảng của mấy ông da trắng, nhiều người còn nhiễm tính kỳ thị da đen. Ngược lại, đảng Dân Chủ ngày xưa là đảng của các chủ đồn điền dùng nô lệ da đen, bây giờ lại thành đảng bênh vực quyền lợi của dân da đen hay người thiểu số trong xã hội (xin hiểu là phụ nữ và da màu).

Chúng ta không có nhu cầu đi sâu vào lịch sử để nghiên cứu sự thành hình hay những chuyển biến của hai đảng, mà chỉ cần tìm hiểu tình trạng thực tế hiện tại thôi.

Đại thể thì cả hai đảng Dân Chủ và Cộng Hòa đều chấp nhận thể chế dân chủ trong chính trị, và cạnh tranh thị trường trên phương diện kinh tế. Và đó có lẽ là hai mục tiêu lớn, hai điểm đồng ý duy nhất giữa hai đảng. Ngoài ra, tất cả lập trường, chính sách, chiến lược, chiến thuật về phương sách đạt được hai mục tiêu đều khác biệt.

Năm nay hơn bao giờ hết, người dân Mỹ có sự lựa chọn rõ rệt, chẳng những giữa hai ứng viên hoàn toàn khác biệt về tính tình, màu da, tuổi tác, kinh nghiệm, mà còn giữa hai chính sách đối nghịch.

Chẳng những dân Mỹ sẽ phải lựa chọn giữa một ông già và một ông trẻ, một ông trắng và một ông đen, mà còn có sự lựa chọn giữa hai chủ trương cấp tiến và bảo thủ, khác nhau một trời một vực (xin nói thêm không thừa là tại Mỹ, "báo thủ" không là thói xấu như từ ngữ này có thể gây ra cho những người bị ảnh hưởng của tư tưởng Âu Châu).

Quả vậy, giữa hai chính đảng, có những khác biệt thật lớn lao trên mọi phương diện, với Dân Chủ là đảng cấp tiến, và Cộng Hòa là đảng bảo thủ.

Sự khác biệt giữa hai đảng được thể hiện trên mọi phương diện, nhưng ta chỉ cần xét tổng quát qua vài vấn đề chính về xã hội, văn hóa, và an ninh.

Trên nguyên tắc và lý thuyết, về vấn đề xã hội (ở đây hiểu theo nghĩa rộng, gồm cả các vấn đề kinh tế, tài chính, y tế, an sinh, giáo dục), đảng Cộng Hòa bảo thủ đặt tin tưởng vào mỗi cá nhân, là những người có khả năng quyết định vận mạng mình, bằng cố gắng cá nhân, và Nhà Nước có bổn phận tối thiểu là bảo đảm đồng đều cơ hội, cũng như ngăn chặn những lạm dụng quá trớn. Vai trò của chính phủ càng nhỏ càng tốt.

Đảng Dân Chủ cấp tiến thi đặt niềm tin vào Nhà Nước nhiều hơn, cho rằng con người sinh ra không phải ai cũng có cơ hội đồng đều, và Nhà Nước có bổn phận giúp đỡ các thành phần bị thiệt thòi, như giải cấp thấp nhất của xã hội, những trẻ em, người già, những người tật nguyền, đau ốm, và... dân ty nạn như chúng ta.

Đảng Cộng Hòa tin tưởng vào tinh sáng tạo của mỗi người sẽ giúp kinh tế phát triển không ngừng, tức là "cái bánh" -biểu tượng cho lợi tức chung- sẽ lớn ra nhanh chóng, khiến mọi người đều có phần. Đảng Dân Chủ cho rằng "cái bánh" bắt kể lớn nhỏ, không được chia đồng đều, do đó Nhà Nước phải can thiệp để phân chia lại. Cách phân chia hữu hiệu nhất là lấy tiền dưới hình thức thuế những người có quá nhiều để chia lại dưới hình thức trợ cấp an sinh cho những người thiểu số.

Nói cách khác, đảng Cộng Hòa là đảng của tự lực cánh sinh, trong khi đảng Dân Chủ là đảng của che chở giúp đỡ, bằng sự can thiệp tích cực của Nhà Nước qua các luật lệ.

Đối với các vấn đề văn hóa (ở đây cũng có thể hiểu rộng ra là bao gồm phạm vi tôn giáo, gia đình, giáo dục), đảng bảo thủ Cộng Hòa có cái nhìn khắt khe hơn đảng cấp tiến Dân Chủ. Tôn giáo -công giáo và tin lành- và các giá trị luân lý đạo đức có ảnh hưởng nặng nề trong đảng Cộng Hòa. Gia đình cũng mang một ý nghĩa và nhiều trách nhiệm lớn hơn đối với phe bảo thủ Cộng Hòa.

Sự cởi mở phóng khoáng của phe cấp tiến Dân Chủ đưa đến tình trạng chấp nhận phá thai, đồng tính luyến ái, phi tôn giáo, và khoan dung với những cư dân nhập lậu, trong tinh thần tôn trọng quyền của mỗi người tự do lựa chọn một cuộc sống cho chính

minh. Đây là những vấn đề mà Cộng Hòa hoàn toàn đối nghịch với Dân Chủ.

Dân Chủ cũng đặt nặng hơn các vấn đề nhân quyền, nam nữ bình quyền, chống mọi kỳ thị màu da hay xuất xứ, đặc biệt là trong việc làm. Cộng Hòa cũng có những chủ trương tương tự về các vấn đề này, nhưng sự khác biệt quan trọng là Dân Chủ trông cậy vào Nhà Nước can thiệp tích cực hơn, ra luật rõ ràng để mạnh mẽ áp đặt các biện pháp bình quyền.

Điển hình là luật lệ do Dân Chủ chủ xướng, bắt học sinh phải đi học tại trường công được chỉ định cho từng khu, bằng xe buýt của Nhà Nước (busing) để có thể "trộn trầu" học sinh khác màu da trong các trường công lập. Hay các luật về khẳng định công bằng (affirmative action) cũng do Dân Chủ chủ xướng, bắt buộc các trường đại học tư và các hăng xướng, phải có hạn ngạch (quota) cho các khối dân thiểu số, đặc biệt là dân da đen.

Dân Cộng Hòa chấp nhận "trộn trầu" trong các trường công, nhưng cũng muốn giúp đỡ những phụ huynh muốn cho con học trường tư. Và bác bỏ các biện pháp xác định công bằng vì có thể đưa đến kỳ thị ngược.

Trong các vấn đề an ninh (ở đây hiểu rộng là bao gồm các vấn đề an toàn trong cuộc sống hàng ngày đối với nạn trộm cướp, an ninh chống khủng bố, bảo vệ lãnh thổ, bảo vệ quyền lợi ngoài biên giới), Dân Cộng Hòa chủ trương có biện pháp mạnh hơn Dân Chủ nhiều.

Đối nội, Dân Chủ chống lại án tử hình, chống lại sở hữu súng.

Dân Chủ cũng chủ trương giới hạn quyền hành của các cơ quan an ninh trong nỗ lực chống khủng bố, theo tinh thần thượng tôn luật pháp. Dân Chủ coi khủng bố như một vấn đề phạm pháp, trong khi Cộng Hòa coi đây là chiến tranh.

Đối ngoại, trong khi cả hai chính đảng đều chủ trương hành tráng ánh hưởng của Mỹ trên thế giới, Dân Chủ coi việc phát huy các giá trị văn hóa, giá trị chính trị - tinh thần chủ, tự do, nhân quyền, là phương tiện hữu hiệu nhất, trong khi Cộng Hòa đặt nặng các quyền lợi kinh tế, an ninh hơn.

Đối với vấn đề chiến tranh, qua cuộc tranh cãi về chiến tranh Iraq, người ta có cảm tưởng Dân Chủ chủ hòa trong khi Cộng Hòa hiếu chiến. Nhưng nếu nhìn vào lịch sử cận đại Mỹ, các cuộc chiến lớn của Mỹ, từ Đệ Nhất và Đệ Nhị Thế Chiến, đến chiến tranh Cao Ly và chiến tranh Việt Nam, đều được phát động bởi các tổng thống Dân Chủ (T.T Wilson, Roosevelt, Truman, Kennedy, và Johnson).

Chúng ta sẽ có dịp đi vào chi tiết hơn, nhận định khác biệt giữa lý thuyết và thực tế của các vấn đề trên trong những bài tới, cũng như đặt vấn đề dưới lăng kính ty nạn Việt.

Ngay bây giờ, thì ta có thể nhận định lập trường của phe cấp tiến Dân Chủ nói chung còn mờ hờ phe bảo thủ Cộng Hòa, mà cũng thiếu thực tế và có vẻ không thích hợp với "cá tính" Mỹ, và có lẽ đó cũng là lý do tại sao đảng Dân Chủ thất bại nhiều hơn thành công trong thời cận đại Mỹ.

Nhìn vào thành phần cột trụ của phe cấp tiến, ta sẽ thấy đó là những giáo sư, học giả, tài tử điện ảnh, sinh viên khá giả, trí thức trẻ đặc biệt là trong ngành điện toán (Silicon Valley tại San Jose), giới truyền thông, và lao động và thiếu số da màu.

Có người nhận định đó là những người "làm việc nhiều bằng đầu óc", chung dung với nhiều hoàn cảnh khác biệt, nên có tư tưởng phóng khoáng, vị tha, và dễ chấp nhận đa dạng hơn. Nhưng cũng có người lưu ý những thành phần này phần lớn đều sống trong thế giới lý thuyết của học đường, hay thế giới tưởng tượng của tiểu thuyết và sân khấu điện ảnh, hay thế giới ảo của internet, hay thế giới tiêu cực của truyền thông (báo chí thường chỉ phổ biến những tai họa đen tối) do đó không mấy thực tế, sống trong giấc mơ một thế giới đại đồng, bình đẳng, yên ổn, hạnh phúc, tuy còn khá xa với thế giới ảo tưởng của chủ nghĩa xã hội, nhưng cũng cùng hướng nhìn.

Khuynh hướng cấp tiến của đảng Dân Chủ cũng có vẻ đi ngược lại một số lín những giá trị nền tảng của văn hóa Mỹ.

Nước Mỹ được thành lập bởi những tay phiêu lưu, tự lập, qua Mỹ lập nghiệp phần lớn vì không chịu sự trói buộc chính trị hay kinh tế của Nhà Nước cũ, chỉ biết gắn bó với gia đình, trang trại, và khau súng (chưa nói đến con chó, con ngựa). Do đó, họ không thích một Nhà Nước "vú em", lấy tiền của họ dường hình thức thuế này thuế nọ để bao che dẫu dắt họ, và kiểm soát đời sống của họ qua hàng rào luật lệ.

Chúng ta cũng có thể nhận xét tổng quát là dân Mỹ nói chung rất thực tế và cũng rất tự tin vào chính mình, nên không tin tưởng lắm vào mô thức cấp tiến. Mặc dù các thành phần được hưởng lợi dưới một chế độ cấp tiến rất lớn, chiếm đa số dân Mỹ, trong đó có các thành phần lao động, trung lưu, da màu, người già, phụ nữ, v.v..., nhưng trong lịch sử cận đại Mỹ, đảng Cộng Hòa đã nắm quyền lập pháp nhiều năm hơn Dân Chủ.

Chẳng những vậy, danh từ "cấp tiến" (liberal) đã thành một cái "nó". Bên Cộng Hòa luôn dùng cái mũ "cấp tiến" chụp lên đầu các ông Dân Chủ, như là một cái tội lớn.

Chính đó là lý do tại sao các ứng viên tổng thống của Dân Chủ, mặc dù nhiều người có tên tuổi lớn, vẫn thua các ứng viên Cộng Hòa, nhất là trong thời gian hơn ba chục năm nay. TT Carter là tổng thống cấp tiến cuối cùng, và ông cũng chỉ thọ được một nhiệm kỳ, dì vao lịch sử như một trong những tổng thống yếu nhất. Sau đó, các ứng viên Dân Chủ, vô địch cấp tiến tên tuổi như các cựu phó tổng thống Walter Mondale và Al Gore, cựu thống đốc Michael Dukakis, thượng nghị sĩ John Kerry, đều thảm bại. TT Bill Clinton đặc biệt vì đưa ra một chương trình có tính bảo thủ rõ ràng, đến độ sau này, khi bà Hillary Clinton ra tranh cử, phần lớn các lãnh tụ cấp tiến của đảng Dân Chủ đều công khai ủng hộ đối thủ của bà, thượng nghị sĩ Barack Obama, đưa đến chiến thắng cho ông này.

Trong cuộc bầu cử tổng thống năm nay, phe Dân Chủ lại đưa ra một ứng viên cấp tiến thượng hạng, Barack Obama, một thượng nghị sĩ được xếp hạng là cấp tiến nhất trong thượng viện Mỹ hiện nay. Tính cấp tiến, cộng với tuổi trẻ và sự thiếu kinh nghiệm thực tiễn của Obama đã là những yếu tố khiến ông này vẫn hết sức vất và chạy đua với ông McCain, một cựu đại diện cho phe Cộng Hòa đang trong cơn khủng hoảng uy tín nặng nề qua nhiều khó khăn liên tục trong các vấn đề kinh tế và quốc phòng (10-8-08).

Ý Nghĩa Cuộc Chiến Thắng Của TNS Obama

05/08/2008

...xấp xỉ một nửa dân Mỹ sẵn sàng thử lửa, nhưng vẫn còn một nửa đang lo ngại vì mức rủi ro hơi quá lớn...

Sau khi thượng nghị sĩ Barack Obama đoạt được thắng lợi thành đại diện của đảng Dân Chủ ra tranh cử tổng thống đối diện với thượng nghị sĩ John McCain của Cộng Hòa, báo chí cấp tiến của Mỹ đã nhất loạt lên tiếng tung hô, đúng như dự liệu.

Tuần báo Newsweek ca tụng sự thành công của Obama như một cái mốc lịch sử (historical milestone). Tuần báo Time ngưỡng mộ sự bình tĩnh của Obama trong cơn lốc lịch sử (swirl of history). Những bài viết loại này tràn ngập các báo Mỹ. Các báo khác trên thế giới cũng đồng loạt ghi nhận lịch sử đang sang trang tại Mỹ. Âu Châu vui mừng thấy một trí thức có mồ sê có thể thay thế ông cao bồi Texas đã từng coi Âu Châu như không có. Phi Châu hỷ hùng cầu mong một người da đen lên lãnh đạo thế giới. Trung Đông dĩ nhiên hò hỉ vọng một ông "Hussein" sẽ làm tổng thống Mỹ. Ngay cả bài báo của người Việt ty nạn cũng bị lôi cuốn vào cơn gió hò hỉ chung này.

Không phải bây giờ mới có những tiếng nói phản khói kiểu ấy. Ngay từ năm trước, nhiều nhà báo hay chính khách đã lên tiếng với lập luận tương tự. Cách đây khá lâu, tác giả Trần Hữu Thức đã ghi nhận thái độ của truyền thông Mỹ trên diễn đàn Talawas:

"Ngay cả với những ai không cảm thấy thỏa mãn với cá nhân Obama thì nói chung truyền thông Mỹ vẫn xem sự nổi lên của Obama như là một lý do chính đáng để toàn thể nước Mỹ cảm thấy thoải mái về chính mình. Bình luận viên Roger Simon (NBC, Meet The Press 11/2/07) còn nói rõ hơn: "Nếu nước Mỹ chọn ông ta ra làm ứng cử viên tổng thống và rồi bầu cho ông làm tổng thống, điều này sẽ là một dấu hiệu cho thấy đất nước chúng ta là một đất nước tốt đẹp và đáng hoàng đế khau lành vết thương chúng tộc..." ... Brit Hume, một bình luận gia rất nổi tiếng của Fox News Channel (21/1/07D): "Tôi cho rằng đại đa số người Mỹ trong thâm tâm mong muốn nhìn thấy những người Mỹ gốc Phi cầm đầu xứ sở này và họ hánh diện về những gì đang diễn ra."

Không hiểu quý độc giả cảm thấy thế nào khi đọc được những lời ca tụng trên của mấy ông ký giả Mỹ, nhưng kẻ viết bài này thì cảm thấy có cái gì không ổn cho lắm.

Cách đây chẳng bao lâu, chỉ vài chục năm thôi, dân da đen bị một vài dân da trắng coi ngang hàng với già cầm. Nhưng kể từ ngày các tổng thống Kennedy và Johnson quyết tâm đánh đổ bức tường kỳ thị thì tình trạng đã có rất nhiều tiến bộ. Nạn kỳ thị, nhất là những bất công đối với dân da màu, đã bớt đi rất nhiều. Nhưng dĩ nhiên vẫn chưa hết hẳn.

Chính người Việt ty nạn chúng ta, sau nhiều năm sống trên đất Mỹ, cũng nhận thấy rõ là tình trạng kỳ thị da đen, da nâu, da vàng, vẫn còn và còn rất nặng trên đất nước này. Và con đường đi đến hòa đồng một trăm phần trăm còn khá xa.

Vì vậy mà việc một người da đen trở thành đại diện cho một chính đảng tranh cử tổng thống, và nhất là nếu ông này đắc cử tổng thống luôn, chắc chắn sẽ có những hậu quả quan trọng, và sẽ giúp cho việc "giải phóng" dân da màu tại Mỹ đạt được những bước tiến vĩ đại trong tương lai rất gần.

Như vậy có gì không ổn?"

Điều không ổn đầu tiên là chẳng có gì bảo đảm việc bầu Obama sẽ "khau lành vết thương chúng tộc". Chúng ta đã chứng kiến nhiều triệu chứng đối nghịch với lập luận này.

Việc hơn 90% dân da đen ủn ủn bỏ phiếu cho Obama chứng tỏ dân da đen vẫn coi vấn đề khác biệt màu da là yếu tố quyết định. TNS Obama thật ra chưa làm được một việc gì thực sự có lợi cho dân da đen để họ có thể ủng hộ ông mạnh như vậy. Trái lại bà Clinton cùng với chồng đã làm rất nhiều điều cụ thể có lợi cho họ khi ông Clinton còn là tổng thống. Đến độ TT Clinton đã được tặng biệt hiệu "tổng thống da đen đầu tiên" của Mỹ. Hai ông bà Clinton được sự hậu thuẫn rất mạnh của khối cử tri da đen. Nhưng chỉ cần Obama xuất hiện là họ bỏ ngay ông bà Clinton để chạy theo Obama. Chỉ vì Obama cũng màu da với họ.

Trong khi đó, khối dân Mỹ trắng lao động và trung lưu vẫn đồng loạt bỏ phiếu cho bà Hillary cho đến các cuộc bầu sơ bộ cuối cùng, sau khi bà Hillary đã không còn may mắn hy vọng. Tại South Dakota, sau khi giới truyền thông loan báo ông Obama đã đạt đủ số phiếu để trở thành ứng viên của đảng Dân Chủ, bà Hillary vẫn lãnh được gần 70% số phiếu. Tại Kentucky, thâm chí dù luận cho thấy chỉ có một phần ba cử tri của bà Hillary sẵn sàng bỏ phiếu cho Obama nếu ông này đại diện cho Dân Chủ, một nửa sẵn sàng bỏ phiếu cho ông McCain.

Gần đây, ông Obama đã công khai khoác áo giáp "đen" lên người. Hỗn phe McCain lên tiếng chỉ trích chuyện gì là ông la hoảng lên là McCain tấn công ông vì ông là da đen, và McCain kêu gọi da màu (Obama không nhắc đến chuyện McCain có con gái nuôi da ngầm ngầm đen, người Bangladesh).

Như vậy, làm sao có thể xác định được việc ông Obama đặc biệt sê đưa đến xóa bỏ kỳ thị tại Mỹ Hay sê chỉ làm gia tăng sự kỳ thị, chia rẽ giữa hai khối da trắng da đen?"

Cái không ổn thứ hai là nước Mỹ đang bầu một tổng thống. Mà theo nhận định của các kí giả được trích dẫn phần trên, dường như "người Mỹ gốc Phi" là điều kiện quan trọng nhất, cần thiết và đủ để trở thành tổng thống. Kể viết bài này, có lẽ vì vẫn còn quá hù lậu, nghĩ rằng "người Mỹ gốc Phi" không thể nào là lý do duy nhất hay quan trọng nhất để được bầu làm tổng thống. Làm tổng thống đòi hỏi nhiều yếu tố khác quan trọng hơn, như có viễn kiến lãnh đạo, khả năng nhận định vấn đề, khả năng nhận diện người tài để giúp mình, một sự hiểu biết tường tận các vấn đề chính trị, kinh tế, xã hội của đất nước và thế giới, một tủ kinh nghiệm để có thể quyết định đúng, một sự can đảm và quyết tâm làm chuyện phải mà không cần tính mủi để ngửi mùi gió đang thổi chiều nào. Còn nhiều thứ nữa, nhưng như vậy cũng tạm đủ.

Những đòi hỏi này, có thể một "người Mỹ gốc Phi", "da đen" cũng có được, nhưng không nhất thiết chỉ có "người Mỹ gốc Phi" mới có, mà bất cứ một người da trắng, da vàng, hay da nâu gốc Anh, gốc Mĩ, gốc Áo Độ, gốc Mông Cổ, hay gốc Bà Rịa nào cũng có thể có, hay không có. Những đức tính và khả năng này thật sự chẳng có liên hệ xa gần gì đến màu da hay xuất xứ địa dư cả.

Hiển nhiên tiêu chuẩn "người Mỹ gốc Phi" và "da đen" chưa thể đủ được.

Rõ ràng là chúng ta đang chứng kiến một cảnh kỳ thị ngược. Lúc trước thi có người xem da đen gốc Phi là già cầm, bây giờ thi da đen gốc Phi là điều kiện quan trọng nhất, nếu không muốn nói là duy nhất, để xứng đáng làm tổng thống!!! May mắn kí giả da trắng này hiển nhiên đang mang nặng mặc cảm tội lỗi của một thời xa xưa nên tìm mọi cách tâng bốc dân da đen để gọi là "đại công chúa tội", cũng như để chứng minh bây giờ mình "văn minh" hơn xưa nhiều rồi.

Tổng thống cũng là người có trách nhiệm bảo đảm sự phát triển kinh tế và an ninh cho cả nước, và xã hội, cho cả thế giới. Hai trách nhiệm này còn quan trọng hơn trách nhiệm "không làm vét thương chung tộc". Không có phát triển kinh tế và an ninh thế giới, hay ít nhất cho nước Mỹ, thì dù có xóa bỏ được nạn kỳ thị, cả nước hay cả thế giới vẫn nghèo đói và loạn lạc.

Đó là chỉ mới nói đến hai trách nhiệm chính, quan trọng nhất, chứ chưa dì vào chi tiết về các trách nhiệm khác của tổng thống, trên mọi địa hạt, từ giáo dục, y tế, văn hóa, đến quân sự, an sinh, ngoại giao, v.v...

Nếu ta nhìn dưới khía cạnh này thì vấn đề đầu tiên đặt ra là tổng thống tương lai có khả năng "quản lý" tất cả những vấn đề này không. Cái khả năng trong tương lai không ai có thể biết được, mà người ta chỉ có thể phỏng đoán, dựa trên kinh nghiệm và thành tích trong quá khứ.

Muốn thuê một người bán hàng, câu hỏi đầu tiên dĩ nhiên là anh này hay cô này trước đây có bán hàng lừa đảo chưa, bán được không? Muốn đi bác sĩ nhổ răng thi cũng phải biết bác sĩ có bằng nha khoa hay không, mổ phòng mạch bao lâu rồi."

Thuê làm một người bán hàng dò thi chí mất ít tiền thu hoạch. Dì làm nhà sỹ không bằng cấp chuyên môn thi chí bị mất một hai cái răng. Vậy mà chúng ta cũng đã cần phải dần do cần nhắc kinh nghiệm và quá trình của những người này.

Khác với chuyện sai lầm của người bán hàng hay của nha sỹ, một quyết định sai lầm của tổng thống có thể làm mất của hay mất mạng, của cá vạn, cá triệu người. Vậy mà có nhiều người sẵn sàng hoan hô ông Obama, một người không kinh nghiệm cũng chẳng quá trình, bao ông làm tổng thống chỉ vì ông là "da đen, gốc Phi", nhờ đó có hy vọng chấm dứt được nạn kỳ thị màu da. Làm như tổng thống Mỹ chỉ có một trách nhiệm duy nhất đó thôi!

Hãy thử nhìn kỹ quá trình của TNS Obama.

Ông đậu bằng luật của đại học Harvard, một đại học thượng thặng, nhưng cũng được tiếng là cấp tiến, chấp nhận nâng đỡ và có "quota" (hạn ngạch) cho các thiểu số da đen hay da vàng. Báo chí thổi phồng việc ông là người da đen đầu tiên làm chủ tịch (President) tạp chí Harvard Law Review của Đại học Harvard. Nhưng điều không nói là tạp chí nổi tiếng vì là diễn đàn dành cho các giáo sư hay luật sư lão luyện nhất của Mỹ, luận đàm về những vấn đề luật pháp khúc mắc nhất. Lúc đó ông Obama chỉ mới là sinh viên luật năm thứ hai, làm sao kiểm duyệt hay lượng giá bài viết của các bậc thầy của ông.

Vai trò của Obama lúc đó chỉ là một nhân viên hành chánh, đi thu gom và đăng bài rồi gửi báo, không hơn không kém.

Sau khi đậu luật, ông ra làm "community organizer". Chẳng ai hiểu rõ cái "nghề" này là cái gì, nhưng đại khái thi cũng tương đương với nhân viên của các cơ quan thiện nguyện đã giúp chúng ta trong các trại tị nạn. Ông chỉ có một dự án duy nhất là tranh đấu xin tiền của thành phố để tẩy chay độc "asbestos" khỏi một chung cư của dân da đen vùng ngoại ô Chicago. Cho đến bây giờ, hơn hai chục năm sau, chât độc này vẫn còn tại đây.

Rồi ông vào làm việc trong một văn phòng luật sư. Nhưng ông chưa bao giờ làm luật sư vì chưa thi lấy bằng hành nghề chuyên môn (bar exam). Theo tài liệu tòa, ông Obama có đóng góp vào đúng mươi vụ toà xử. Vai trò của ông chỉ là đọc bài trình bày mờ đầu vụ xử (đã được các luật sư chính soạn thảo trước), không làm gì khác. Tranh cãi là vai trò của các luật sư thực thụ đã tốt nghiệp luật sư đòn.

Thời gian đó, ông cũng đã dạy luật. Báo New York Times viết một loạt bài tảng bóc "giáo sư" (professor) Obama của đại học Chicago, nhưng thật ra ông chưa có bằng tiến sĩ (PhD), chưa bao giờ làm giáo sư mà chỉ mới là giảng viên (lecturer).

Rồi ông nhảy ra tranh cử thượng nghị sĩ tiểu bang Illinois, đặc biệt trong một quận hạt toàn dân da đen năm 1996. Trong năm làm nghị sĩ tiểu bang, ông Obama đạt thành tích "vô địch không có ý kiến". Ông bỏ phiếu trắng 130 lần, một kỷ lục trong lịch sử thượng viện Illinois. Chưa hết hai nhiệm kỳ thi bắt ngay bà thượng nghị sĩ liên bang của Illinois, cũng da đen, bà Carol Moseley Braun, từ chức để ra tranh cử tổng thống năm 2004. Obama nhảy ra tranh cử ghế thượng nghị sĩ của bà và đặc biệt vì ứng viên Cộng Hòa đối lập của ông giờ chót rút lui vì chuyện lộn xộn gia đình, được thay thế bằng một anh Cộng Hòa da đen vở ván, Alan Keyes, được thả dù vào lúc chót và chẳng ai coi ra gì. (Ta cần ghi nhớ bà Braun lập tức là sẽ phải di vận động tranh cử toàn thời trong hai năm, nên đã tự trọng từ chức thượng nghị sĩ, trong khi các thượng nghị sĩ Obama, McCain và Hillary đều không ai từ chức). Lỡ thua còn có đường về. Năm 1996, Nghị sĩ Boc Dole cũng vậy, đang làm lãnh tụ Cộng Hòa tại Hạ Viện ông đã từ chức để ra tranh cử tổng thống, khi thất cử thì phải kiêm nhiệm khác!

Sau hai năm làm thượng nghị sĩ liên bang thi ông Obama quyết định ra tranh cử tổng thống. Cho đến nay, trong bốn năm đầu làm thượng nghị sĩ liên bang, thành tích của ông Obama là đưa ra được đúng một dự luật kêu gọi nhân quyền và dân chủ cho nước Congo ở Phi Châu (chuyển cơ thát, không phải chuyên điều). Ông Obama cũng là chủ tịch Tiểu Ban Đặc Trách Âu Châu của thượng viện, là tiểu ban lo về Liên Minh Bắc Đại Tây Dương (NATO), cơ chế đang điều khiển cuộc chiến tại Afghanistan. Trong bốn năm qua, tiểu ban này chưa họp được một lần nào vì Obama bận lo tranh cử tổng thống, chưa có thời giờ thắc mắc về cuộc chiến tại Afghanistan, cho đến cách đây vài tuần khi ông di thăm xứ này.

Với tư cách một luật sư, một thượng nghị sĩ tiểu bang rời liên bang, ông Obama chưa để lại được một điều luật hay một tác phẩm để đời nào, ngoại trừ hai quyển sách viết để tự tụng chính mình.

Đó là tất cả quá trình của ứng viên tổng thống của đảng Dân Chủ năm nay. Một người rõ ràng là hết sức gấp gáp, nhiều tham vọng lớn hơn người bình thường. Vừa vào học luật đã nhảy ra làm chủ bút cho báo của trường. Vừa đậu bằng luật chưa làm luật sư đã di dãy luật. Chưa làm được giáo sư đã bỏ di làm dân cử. Chưa hết nhiệm kỳ tiểu bang đã lo tranh cử cấp liên bang. Chưa hết nhiệm kỳ liên bang đã ra tranh cử tổng thống.

Kinh nghiệm là con số không vĩ đại.

Ông Obama từ thuở cha sinh mẹ đẻ đến giờ chưa quản lý hay điều hành một nước, một tiểu bang, một tinh, một hạt, một thành phố, một quận, một công ty, một tổ chức, hay một nhóm nào hết. Ông cũng không "quản lý" được bà vợ ưa nói vung vút của ông. Nhưng ông lại có nhiều hy vọng làm tổng thống thứ 44 của Mỹ, chỉ vì có vỗ miệng, và vì dân Mỹ muốn có dịp chứng tỏ nước Mỹ đã hết kỳ thị. Vấn đề ông có khả năng anh hùng lè thê trong thời đại nhiều nhương cực kỳ khôn hiện nay hay không, lại không được đặt ra.

Hay là đã được đặt ra, nhưng ai cũng cho đó là chuyện không quan trọng bằng những yếu tố "da đen", "gốc Phi"***

Dân Mỹ không có lý do chính đáng nào để không bầu một người da đen làm tổng thống. Có những người da đen dù thừa khả năng và uy tín để lãnh đạo nước Mỹ, chẳng hạn như tướng Colin Powell. Vấn đề là tại sao lại lựa một người non nớt như Obama để cầm đầu nước Mỹ trong thời đại khó khăn hiện nay

Câu trả lời dễ hiểu là vì đó là cá tính đặc biệt của dân Mỹ. Dân Mỹ là dân phiêu lưu, luôn luôn sẵn sàng chấp nhận thử nghiệm cái gì mới lạ khi không thích cái hiện hữu nữa.

Hơn tất cả mọi hành động nào khác, hậu thuẫn mạnh mẽ mà ông Obama đang có, nhất là trong giới trẻ, thể hiện rõ ràng cái tính phiêu lưu muôn thử nghiệm, sẵn sàng uống thuốc liều bất chấp mức rủi ro to lớn. Nếu đúng thi ta sẽ tiến được một bước lớn. Nếu sai thi... cũng chẳng sao, ta xóa bùn cát, làm lại từ đầu. Đó là cách suy tư rất Mỹ.

Thời buổi này, hình ảnh của Bush và đảng Cộng Hòa không còn hợp nhau nữa, và dân Mỹ muốn thay đổi, thử một cái gì mới. Đó là ý nghĩa thực sự của sự thành công cho đến ngày nay của ông Obama. Xấp xỉ một nửa dân Mỹ sẵn sàng thử lửa, nhưng vẫn còn một nửa đang lo ngại vì mức rủi ro hơi quá lớn. Rõ ràng là còn nhiều rủi ro hơn là bầu cho Carter hồi năm 1976.

Cuộc bầu cử tháng Mười Một này sẽ xác định dân Mỹ chấp nhận phiếu lưu đến mức nào (3-8-08)

TNS Obama: Chao Đảo Hay Trí Trá?

01/07/2008

...không phải là lần đầu tiên ông Obama thay đổi chủ trương...

Đầu năm 2007, thượng nghị sĩ Barack Obama mở màn cuộc tranh cử tổng thống của ông. Lúc đó ông là ngôi sao chưa nổi, mới bắt đầu lòe dạng nhưng với nhiều triển vọng. Nhiều triển vọng vì là một nhân vật mới lạ, không giống bất cứ chính trị gia nào khác. Ông hăng hái hứa hẹn sẽ là một chính trị gia hoàn toàn mới và khác lạ. Với chủ trương "thay đổi", nói thật, nói thẳng, không hứa cuội, không my dân, không đà kích cá nhân, không kỳ thị, đẹp đẽ tất cả mọi cách suy tư và hành động chính trị có lỗ, kết hợp tất cả các màu da, tôn giáo, các khuynh hướng địa phương và phe nhóm chính trị, tất cả để xây dựng lại nước Mỹ "đang đổ nát dưới chế độ bất tài thối nát của Bush".

Ông lớn tiếng tố giác ánh hào quang tại hại của các nhóm "vận động hành lang", của các thế lực tài phiệt đang khuynh đảo các trung tâm chính trị tại Mỹ. Nói nôm na ra là ông chỉ trích chuyện chính khách Mỹ bị đồng tiền chi phối hoàn toàn. Do đó ông kêu gọi các ứng viên nhận tài trợ của chính phủ, chấm dứt sự lũng đoạn của giới tài phiệt, chặn đứng ánh hào quang của tiền bạc, không cho đồng tiền có thể được dùng để mua quan bán chức.

Ông cũng mạnh bạo hoan nghênh thiện chí của thượng nghị sĩ Cộng Hòa John McCain đã hợp tác với thượng nghị sĩ Dân Chủ cáp tiến Russ Feingold để ra bộ luật giới hạn chuyện yểm trợ tiền bạc trong các vụ tranh cử. Ông Obama tự vỗ ngực là nhà vô địch về cải cách tổ chức bầu cử Mỹ.

Trả lời một câu hỏi của một tổ chức thông tin, ông Obama đích thân viết và ký tên một tuyên cáo là sẽ tiếp nhận tài trợ của Nhà Nước Mỹ để tranh cử tổng thống, để chứng minh ông không chấp nhận để đồng tiền đóng góp của tư nhân chi phối.

Bất cứ người nào có chút ưu tư về nước Mỹ, có chút thiện chí, mà không bị ám ảnh bởi chuyện kỳ thị đen trắng, nghe cũng phải cảm thấy phê, nếu chưa phải là mê tín vi sự trong sạch cao cả của ông Obama.

Nhưng đó là chuyện cách đây lâu lắm rồi.

Một năm rưỡi sau, ông Obama đã được nứa đường, dùng hơn hai trăm năm chục triệu tiền yểm trợ đánh bại tất cả các ứng viên cùng đảng và bà Hillary để trở thành đại diện chính thức cho đảng Dân Chủ trong cuộc tổng tuyển cử tháng Mười Một năm nay, đối diện với ứng viên John McCain của đảng Cộng Hòa. Cũng một năm rưỡi sau, người ta càng ngày càng thấy hình như ông Obama... nói dzậy mà hống chắc đã làm dzậy!

Cách đây hơn một tuần, Obama chính thức từ chối nhận tài trợ của Nhà Nước để tranh cử tổng thống trong những tháng tới, sau khi McCain bên Cộng Hòa chính thức chấp nhận sự tài trợ này. Đại đế, nếu nhận sự tài trợ này thì một ứng viên sẽ nhận được hơn 84 triệu đô để trang trải mọi chi phí tranh cử. Một khi chính thức nhận thì ứng viên bị giới hạn trong số tiền này, và không được gây quỹ trong quần chúng nữa.

Quyết định mới này của ông Obama hoàn toàn đi ngược lại tất cả lập luận và lời hứa đầu năm 2007 của ông, một cách trắng trợn và công khai.

Phản ánh cá nhân Obama, thì người ta hiểu rõ tại sao ông thay đổi lập trường và nuốt lời hứa.

Chúng ta chỉ cần ghi nhận rằng đầu năm 2007, khi ông mới ra tranh cử thì ông còn rất yếu ớt trong khi bà Hillary lúc đó đang có được sự hậu thuẫn của toàn thể bộ máy của đảng Dân Chủ, và của các tài phiệt khổng lồ thân với đảng, như George Soros, Warren Buffett, và các đại đạo diễn, đại tài tử Hồ Ly Vọng. Ông Obama dĩ nhiên phải hối hả lấy tiền của Nhà Nước để ngăn chặn bà Hillary và tự giáp mình.

Thế rồi chuyện bất ngờ xảy ra, ông huy động được sự hậu thuẫn tài chính của cả triệu người, thu được nhiều hơn cả bà Hillary, và hơn xa ông McCain. Trong hai tháng gay cấn nhất của cuộc chạy đua với bà Hillary, Tháng Hai và Tháng Ba vừa qua, ông đã thu được mỗi tháng trên dưới năm chục triệu. Tổng cộng cho đến ngày Hillary thất bại, ông đã thu được trên hai trăm bảy chục triệu đô.

Bây giờ, dựa trên các con số trên, ông đã tính toán rất mau lẹ. Một là ông giữ lời hứa, nhận 84 triệu của Nhà Nước, hai là ông khước từ, từ đó gây quỹ và có hy vọng thu được gấp ba hay bốn số tiền trên. Đắn đo trong vòng ba giây, ông quyết định nuốt lời hứa và khước từ tiền của chính phủ, lòn tiếng than vãn là mình dàn phái cần rằng hy sinh không nhận hơn 80 triệu của Nhà Nước cho, và... đó lỗi cho phe Cộng Hòa đã ép ông vào thế bì!

Từ khi hình thức tài trợ công ra đời dưới thời Nixon sau vụ xi-căng-đan Watergate cách đây hơn ba chục năm, chưa ứng viên tổng thống nào dám khước từ tài trợ công, vì không ai muốn mang tiếng là dựa vào thế lực tiền bạc để thắng cử. Ông Obama là người đầu tiên dám làm chuyện này.

Quyết định của Obama cũng như lời giải thích của ông, đã làm cho ngay cả giới truyền thông cấp tiến, từ trước đến giờ vẫn nhầm mắt ứng hộ ông đã bị bối rối không ít. Ngày các báo New York Times và Washington Post cũng đã có những bài bình luận chính thức chỉ trích ông đã nuốt lời hứa. Quan trọng hơn việc nuốt lời hứa công khai là chuyện chính ông Obama đã đích thân cam kết với ban trị sự các báo lớn của Mỹ là ông sẽ chấp nhận tài trợ công.

Điều các báo lồng cũng than phiền là lời giải thích của ông Obama nghe không lọt tai khiến cho mấy tờ báo muôn bệnh cũng khó. Ông giải thích là quyết định của ông đã trở thành cản thiêt vi hình thức tài trợ công đã hoàn toàn phả sản, bị ung thối vì bị lợi dụng bởi phe Cộng Hòa đã gián tiếp nhận tiền của các thế lực tài phiệt qua các tổ chức vận động chính trị của các đại công ty (PAC: Political Action Committees, do các công ty thành lập với mục đích gây quỹ vận động chính trị có lợi cho công ty), và các tổ chức ngoại vi (các tổ chức "527", là các tổ chức chính trị biệt lập, trên nguyên tắc không có liên hệ gì với các ứng viên tổng thống nên được tự do gây quỹ không giới hạn, và tự do tiêu xài để ủng hộ một chủ trương nhưng thực tế là đánh phá một ứng viên có chủ trương trái ngược). Ông Obama đã thừa tại ông McCain đã thu được quá nhiều tiền qua các tổ chức PAC và 527, khiến ông Obama bắt buộc phải khước từ tiền của chính phủ mới có hy vọng bắt kịp.

Sự thật hoàn toàn trái ngược.

Theo báo Time, cho đến giữa tháng Sáu, ông McCain thu được 122 triệu đô trong khi ông Obama đã thu được 295 triệu đô, gần gấp ba lần! Tổng cộng số tiền các tổ chức PAC đóng góp chưa tới 2% (1,7% cho chính xác) tổng số tiền ông McCain đã nhận được, so với hơn 10% bên Dân Chủ đã nhận được. Trong khi đó thì chưa có một tổ chức ngoại vi 527 nào hoạt động cho McCain. Chỉ có một tổ chức 527 duy nhất đang tích cực hoạt động là tổ chức MoveOn.Com của ông.... Obama! Được tài phiệt thiên tài Georges Soros tài trợ.

Dân An Nam ta, nếu không lịch sự, sẽ gọi đó là vừa đánh trống vừa ăn cướp.

Dù quyết định của ông Obama khiến các báo cấp tiến phải ngậm bồ hòn, bắt buộc phải chính thức chỉ trích, nhưng cấp tiến vẫn là cấp tiến, phe ta vẫn là phe ta. Các báo này cũng vẫn phải cố tìm lý lẽ bênh vực Obama.

Các báo này gọi chung hành động của ông Obama phản ánh một sự chao đảo (flip-flop) lập trường thông thường của một chính trị gia trong đó có cả McCain. Ông McCain lúc trước chống giảm thuế, bây giờ ủng hộ giảm thuế. Có điều các báo không vào chi tiết là trong khi ông Obama đã ký giấy cam kết rồi nuốt lời một năm sau, ông McCain không ký giấy cam kết nào, chỉ thay đổi lập trường sáu năm sau, và giải thích rằng ông chống giảm thuế thời đó vì Quốc hội không biết giảm được chi tiêu.

Một ký giả trên New York Times ca ngợi sự lật lọng của Obama là thể hiện một nhận định "sáng suốt", phù hợp với thực tế chính trị Mỹ. Một ký giả khác thì hoan hô "thái độ cứng rắn" cần thiết, chứng tỏ Obama dù thua đoạn đối đầu với những tay tổ ma giáo trên thế giới như Putin, Ahmadinejad... Đại đế thi trí trả (nói lão và hứa cuội) là một đức tính cần thiết cho một người lãnh đạo một cường quốc. Càng giỏi thôi.

Dù sao thì các báo cấp tiến cũng chỉ bàn chuyện này được có đúng một ngày. Qua ngày thứ hai, câu chuyện hết đáng bàn. Coi như chuyện nhỏ, nên bỏ qua. Phải như ông bảo thủ McCain mà làm chuyện này thì chắc câu chuyện sẽ được các báo cấp tiến đánh dài dài đến ngày bầu cử tháng Mười Một.

Không ai chối cãi được tính thực tế trong quyết định của Obama. Có tiền nhiều thì sẽ có cơ hội lấy tiền để người trong cái chế độ tư bản mà tiền là máu chốt này. Tức là càng nhiều hy vọng đặc cử thôi. Vấn đề ở đây không phải là lấy tiền hay không lấy tiền của Nhà Nước. Mà là một lời tuyên cáo chính thức, được ứng viên tổng thống Obama viết và ký, rồi bị gạt qua một bên bằng những lời biện minh áu trĩ, coi thường thiên hạ.

Đây không phải là lần đầu tiên ông Obama thay đổi chủ trương.

-Vụ Hiệp Ước Thương Mại Bắc Mỹ NAFTA mà ông mạnh mẽ chỉ trích trước đây. Một cố vấn của ông "nói nhỏ" với lãnh sự Canada chuyện này chỉ là "chống cho có vì lý do tranh cử", liền bị Obama ép từ chức. Bây giờ chính ông Obama cãi số de, xác nhận lập trường chống đối trước đây hơi quá đáng, cần phải được xét lại.

-Vụ nói chuyện "vô điều kiện" với các nước đối nghịch với Mỹ thì đã được điều chỉnh lại. Bị tố là ngây thơ, nên bây giờ là nói chuyện "có chuẩn bị".

-Vụ tranh luận với ông McCain bên Cộng Hòa, trước đây là săn sàng tranh luận "bất cứ ở đâu, bất cứ lúc nào". Bây giờ, sau khi thấy mình tranh luận không giỏi lắm vì thiếu hiểu biết và kinh nghiệm thực tế, thì đổi lại: chỉ chấp nhận tranh luận một lần duy nhất, vào buổi tối ngày Lễ Độc Lập của Mỹ, khi mọi người đều mặc coi pháo bông!

-Vụ sờ hưu súng, trước đây chống đối kịch liệt, bây giờ cần lấy lòng giới trung lưu và lao động Mỹ trắng, đổi giọng, chấp nhận "truyền thống sờ hưu súng của dân Mỹ", theo Tu chính án số hai của Hiến pháp.

Những quyết định này đặt lại vấn đề con người thật của Obama.

Bây giờ người ta có quyền đặt câu hỏi ông Obama là người như thế nào "Ông là người không có quá trình do đó chỉ thắng nhờ những lời hứa hẹn đẹp đẽ. Nhưng những thay đổi lập trường và lời nói khi đang chạy đua với bà Hillary và khi phải chạy đua với ông McCain có phải đã chứng minh chính ông cũng đã không coi lời hứa của chính mình là cái gì quan trọng lắm lắm" Giữ lời hứa hay nuốt lời hứa hoàn toàn do nhu cầu chính trị đòi hỏi, nhu cầu tranh cử, chứ không là một vấn đề nguyên tắc. Không có chuyện "nhất ngôn thất mảnh nan truy". Tòa Bạch Ốc biện minh cho mọi phương tiện.

Như vậy có gì bảo đảm những lời hứa hẹn đẹp đẽ khác cũng sẽ không bị "cuốn theo chiều gió" sau khi Obama nhậm chức tổng thống "Khi mà đó không còn bầu bán gì nữa thì còn e lệ gì nữa"

Ông Obama luôn tự quảng bá mình như một chính trị gia hoàn toàn mới và khác lạ, không giống bất cứ một chính khách nào khác. Nhưng thực tế cho thấy ông cũng chỉ là một chính trị gia lèo mép như bất cứ chính trị gia nào khác, chẳng tốt hơn mà cũng chẳng xấu hơn. Đúng như mục sư Wright, người cha tinh thần của ông trong hai mươi năm đã nhận xét: "Obama chỉ là một chính trị gia, phải nói những gì cần phải nói" (29-6-09).

Nghị Sĩ Obama Và Thế Giới

27/05/2008

...Obama có vẻ say sóng, nghĩ rằng ông chỉ cần gặp các đồng chí ở Bắc Hàn, Iran, Syria, Cuba...

Năm 2000, đảng Cộng Hòa đề cử Thống đốc George W. Bush của Texas ra đón đầu với Phó tổng thống Al Gore bên đảng Dân Chủ để tranh cử tổng thống. Ông Bush đưa ra chương trình tranh cử gồm ba điểm chính, có tính cách thuận tay nội bộ: cắt thuế, cải tổ giáo dục, và cải tổ quỹ an sinh xã hội. Ông hoàn toàn lơ là các vấn đề bang giao và an ninh thế giới. Và khẳng định rằng nước Mỹ không thể đóng vai trò cảnh sát hay dựng nước cho thế giới.

Lập trường của ông Bush không là điều bất ngờ. Ông nổi tiếng là người không thèm nhìn xa hơn biên giới nước Cờ Hoa. Quốc gia duy nhất mà ông đã viếng thăm trong suốt cuộc đời cho đến ngày đắc cử tổng thống là Mĩ Tây Cực, vì ở sát nách tiểu bang Texas của ông.

Tuy tổng thống Bush chủ tâm vào các vấn đề nội bộ, thực tế là sau gần tám năm cầm quyền, người ta thấy những chương trình cải cách nội bộ của ông chẳng đi đến đâu. Ngược lại, ông đi vào lịch sử qua những khủng hoảng đối ngoại như vụ tấn công 9/11 của Al Qaeda, và các cuộc chiến Afghanistan và Iraq.

Đúng ra, điều ấy không có gì đáng lạ.

Với nước Mỹ trong tư thế đại cường quốc -dĩ nhiên có người gọi là đại đế quốc- chi phối hay it ra cũng có ảnh hưởng lớn trên mọi chuyện trên thế giới, tổng thống Mỹ thường là người can dự, có vai trò quyết định trong các vấn đề an ninh thế giới, và để lại ấn tượng lâu dài trong lịch sử.

TT Roosevelt với đệ nhị thế chiến, TT Truman với chiến tranh Triều Tiên, TT Eisenhower với cuộc chiến tranh lạnh chống khối Cộng Sản, TT Kennedy với các cuộc khung hoảng Cuba và Bá Linh, TT Johnson với cuộc chiến tại Việt Nam, TT Nixon với cái bắt tay với Mao và Kossygin để chấm dứt chiến tranh Việt Nam và vẽ lại bản đồ Tam Quốc Mỹ-Nga-Hoa, TT Ford với cuộc tháo chạy tại Việt Nam, TT Carter với các cuộc bỏ rơi đồng minh tại Phi Luật Tân, Nicaragua, và nhất là tại Iran, mở màn cho phong trào Hồi Giáo quá khích bành trướng trên khắp thế giới, TT Reagan với sự xup đổ của bức màn sắt, TT Bush (cha) với cuộc chiến giải phóng Kuwait, và TT Clinton với cuộc chiến tại Nam Tư và sự phát huy thế lực của Osama Bin Laden.

Đó là chưa nói đến những ảnh hưởng kinh tế, tài chính, xã hội, văn hóa...

Nhìn vào tinh huống trên, không ai có thể phủ nhận được vai trò cực kỳ quan trọng của tổng thống Mỹ trên bình diện thế giới. Và như vậy thì đương nhiên khả năng và kinh nghiệm về bang giao quốc tế của một ứng viên tổng thống Mỹ là điều quan yếu số một.

Cuộc chạy đua vào Tòa Nhà Trắng năm nay đã gần như ngã ngũ. Bên Cộng Hòa là Thượng nghị sĩ John McCain, bên Dân Chủ là Thượng nghị sĩ Barack Obama.

Nếu so sánh về khả năng hùng biện và hứa hẹn thì McCain chưa đáng làm học trò cho Obama, mặc dù già hơn một phần tư thế kỷ. Nếu so sánh về kinh nghiệm chính trị quân sự thì McCain là một cuốn tự diễn trong khi Obama là trang giấy trắng tinh.

Hãy thử nhìn vào Thượng nghị sĩ Barack Obama.

Obama có bố là sinh viên da đen Kenya theo Hồi giáo du học tại Mỹ, mẹ là một bà Mỹ trắng. Ông được sinh ra tại Hạ Uy Di. Ông mới hai tuổi thì bố bỏ về Kenya, mẹ tái giá với một người Indonesia, cũng theo đạo Hồi. Và ông qua Indonesia sống ít năm. Sau đó về Hạ Uy Di sống với ông bà ngoại. Dựa trên tính đa dạng này, ông tự cho là người có hiểu biết nhiều nhất về tinh thần đa dạng văn hóa của nhân loại, do đó có khả năng quản lý bang giao thế giới hữu hiệu nhất.

Nếu ta bỏ qua chuyện ông Obama sống tại Nam Dương từ năm lên sáu đến năm lên mười, hay chấp nhận ông là một thứ siêu thần đồng, thì nghe thi có vẻ hợp lý, nhưng thực tế thì có hơi khác.

Dưới đây là thí dụ điển hình về khái niệm bang giao quốc tế của ông Obama.

Trong một cuộc tranh luận giữa các ứng viên Dân Chủ, ông Obama được hỏi ông có nhận gì gấp vô điều kiện các lãnh tụ đối địch với Mỹ không, thi ông trả lời ngay là "có". Cho đến nay, ông vẫn khẳng định lập trường là ngay trong năm đầu làm tổng thống sẵn sàng đi gặp vô điều kiện các kẻ thù chống Mỹ đến cùng, như Ahmadinejad của Iran, Chavez của Venezuela, Castro của Cuba, Kim Jong Il của Bắc Hàn, Assad của Syria, tuy chưa nghe ông nói gì về Osama Bin Laden. Ông tuyên bố "tôi hy vọng dân Mỹ sẽ không hiểu đó là một sự yếu thế, mà là sáng suốt, giống như Kennedy, hay Roosevelt, hay Truman đã làm".

Đây là một câu tuyên bố mà ví đang bận tung hô ông nên hình như báo chí cấp tiến (thien ta) đã quên không ghi nhận, nhưng làm nhiều người đã lo về Obama dám ra... xanh mặt hơn nữa.

TT Roosevelt trong thời đệ nhị thế chiến chưa bao giờ đi nói chuyện với Hitler hay Mussolini hay Nhật Hoàng Hirohito. Trái lại ông tung toàn lực tài chính và quân sự của Mỹ ra để đánh kẻ thù, còn nhấn mạnh là đòi hỏi máy móc kẻ thù này phải đầu hàng, buông vũ khí vô điều kiện, không điều đình nói chuyện gì hết.

TT Truman là người quyết định ném hai trái bom nguyên tử xuống Nhật mà chẳng cần tham khảo ý kiến Nhật Hoàng. Ông cũng là TT gửi quân qua Nam Hàn, đánh trước rồi mới chịu cho Bắc Hàn điều định để tình trạng trở lại như trước chiến tranh. Không có chuyện đi gặp Mao hay Kim Nhật Thành vô điều kiện.

Như vậy, dựa vào đâu mà Obama lại nhắc đến chuyện các TT Roosevelt và Truman đã đi gặp kẻ thù" Hay là ý ông Obama muốn nói đến các cuộc gặp gỡ giữa các vị này với Staline, lãnh đạo cộng sản Liên Xô" Nhưng nếu như vậy thi ông Obama đã... bê cái lầm to rồi.

Khi Roosevelt gặp Staline tại Yalta, hay Truman gặp Staline tại Postdam, cùng với thủ tướng Anh Churchill để phân chia thế giới, thi lúc đó Staline chưa phải là kẻ thù của Mỹ, mà vẫn còn là đồng minh quan trọng nhất của Mỹ trong cuộc chiến chống trực Phát-xít Đức-Ý-Nhật. Sau khi quân đội Mỹ và Hồng Quân Liên Xô cùng nhau chiếm được thủ đô Bá Linh của Hitler, hai đạo quân chiến thắng ôm nhau mờ tiệc liên hoan chung.

Văn chưa phải là kẻ thù.

Chi sau khi Liên Xô biến các nước Đông Âu được Hồng Quân giải phóng thành chư hầu, cộng sản hóa mấy xứ này, và phong tỏa Bá Linh thi Mỹ-Nga mới trả thành kẻ thù thôi. Khi đó thi TT Truman quyết định không nói chuyện với Staline, lập cầu không vận giải tỏa Bá Linh, tung hàng tỷ Mỹ Kim vào Tây Âu trong chương trình Marshall để tái thiết khu vực này dựa trên chiến lược sau này trở thành nền tảng của "chủ thuyết Truman" (Truman doctrine): ngăn cản sự bành trướng của chủ nghĩa cộng sản.

Thượng nghị sĩ Obama hình như không thuộc lịch sử thế giới gì mấy.

Còn TT Kennedy" Đúng, ông này có đi qua thủ đô Áo Vienna để gặp Khruschev sau vụ thảm bại tại Vịnh Con Heo ở Cuba. Người ta còn nhớ tại vịnh này, TT Kennedy cho tàu Mỹ đổ bộ quân giải phóng chống cộng Cuba để tính chuyện lật đổ Fidel Castro. Quân giải phóng vừa cập vào bờ đã bị quân Castro đánh mạnh. Thay vì đổ quân vào tiếp sức, Kennedy hốt hoảng, ra lệnh hải quân Mỹ rút lui ngay, khiến tất cả quân giải phóng hoặc bị giết, hoặc bị bắt làm tù binh.

Cuộc gặp gỡ tại Vienna giữa Kennedy và Khruschev được ghi vào lịch sử như một cuộc "thăm dò" của Khruschev. Kết quả, Khruschev xác định vị tổng thống trẻ này đúng là tay mơ, không có chút kinh nghiệm về máy cañh bạc bịp cao cấp trên thế giới. Hai tháng sau cuộc họp mặt, Khruschev cho xây bức tường ô nhục Bã Linh, rồi vài tháng sau cho mang hỏa tiễn có đầu đạn nguyên tử vào Cuba.

Tiếp theo như chúng ta đều biết, thế giới tiến sát đến đe tam thế chiến khi Kennedy bị bắt buộc phải có hành động, phong tỏa Cuba. Báo chí Mỹ cho đến nay vẫn tung hô thần tượng Kennedy đã chiến thắng vẻ vang trong trận thử lửa nguyên tử với Nga vì Khruschev ra lệnh rút hết hỏa tiễn nguyên tử ra khỏi Cuba.

Điều mà ít báo ghi nhận là thật ra đây là một chiến thắng chắc nịch của... Khruschev, chứ không phải của Kennedy.

Số là trước khi xảy ra vụ khủng hoảng này, Mỹ đã có vài giàn hỏa tiễn nguyên tử ở Thổ Nhĩ Kỳ, chia thẳng vào các yếu huyệt của Nga từ thời tổng thống Eisenhower. Nga chẳng có cách nào bứng đi. Cho đến khi Khruschev quyết định tháo cáy Kennedy bằng cách mang hỏa tiễn vào Cuba. Hai bên đều đinh, đưa đến một kết quả rủm beng là Nga rút hỏa tiễn khỏi Cuba, và một kết quả kín đáo hơn là Mỹ rút hết hỏa tiễn khỏi Thổ Nhĩ Kỳ, và cam kết là không lật đổ chế độ Fidel Castro! Khruschev đã thực hiện được ý định.

Trở lại câu chuyện của ông Obama.

Nếu ông này dưa vào thành tích của các TT Roosevelt và Truman, thì ông hoàn toàn không thuộc sứ ký cận đại. Còn nếu Obama dựa trên kinh nghiệm của TT Kennedy, thì chúng ta chỉ có nước dọc kinh cầu nguyện thôi.

Nếu tổng thống Obama quyết định di gặp tổng thống Ahmadinejad của Iran vô điều kiện, thi chẳng hiểu sẽ giải quyết được chuyện gì, có lợi gì. Chắc chắn Iran sẽ không chấm dứt chương trình phát triển vũ khí nguyên tử, chắc chắn vẫn kề thủ phải bị tiêu diệt, và chắc chắn vẫn lén lút yểm trợ các nhóm vũ trang Shites gây rối bên Iraq. Vì tất cả đều là những chương trình "sinh tử" mà Iran không thể bỏ qua để chiều lòng Obama. Chẳng có lợi gì cho Mỹ mà chỉ tăng uy tín của Ahmadinejad vì tổng thống Mỹ đã phải xin gặp.

Cũng có thể ông Iran này lượng giá kinh nghiệm và ý chí của Obama, kết luận là Obama là tay mơ giống như Khruschev đã đánh giá Kennedy, chờ cho Obama rút hết quân Mỹ ra khỏi Iraq rồi xua quân Iran qua chiếm vài mỏ dầu phía đông bắc Iraq, sát ngay biên giới Iran. Quân Mỹ một khi đã rút ra rồi sẽ không thể trở lại được. Bài học này Iran đã học được tại miền Nam Việt Nam năm 74-75.

Hay tệ hơn nữa, Iran quyết định liên minh với Syria, dùng các tổ chức khủng bố Hezbollah và Hamas đánh Do Thái. Nước Mỹ và tổng thống Obama sẽ bắt buộc phải bảo vệ Do Thái. Đại chiến tại Trung Đông mở màn, với tất cả những hậu quả lớn lao khó lường được. Có thể dân Mỹ không cần biết chuyện Do Thái và Hồi giáo giết nhau, nhưng chắc sẽ ngã yên khi thấy già xăng tăng lên đến mười đô một ga-lông, hay có khi không có xăng để mua nữa.

Một nhóm cựu chiến binh Mỹ tại Iraq cũng đã lên tiếng, đặt vấn đề tại sao ông Obama sẵn sàng di gặp TT Ahmadinejad, là người đang cung cấp súng đạn giết lính Mỹ tại Iraq? Trong khi ấy, họ hỏi tiếp, Obama lại không di Iraq một lần nào và cũng chưa hề gặp đại tướng Petraeus một lần nào để tìm hiểu về cuộc chiến tại Iraq.

Bà Hillary và ông McCain, ngược lại, đã thăm chiến trường và nói chuyện với tướng Petraeus rất nhiều lần, trong khi xác định không muốn gặp Ahmadinejad.

Obama có tố cáo chính Bush cũng đã và đang nói chuyện với Bắc Hàn và Libya. Đúng vậy, nhưng điểm quan trọng là đích danh TT Bush -hay ngay cả Ngoại trưởng Mỹ- chưa bao giờ gặp các lãnh tụ độc tài của mấy xứ đó, trong khi Obama sẵn sàng đích thân di gặp họ với tư cách tổng thống Mỹ.

Phe Dân Chủ cũng nêu lên thí dụ là TT Nixon đã di gặp kẻ thù Mao, nhưng lại quên rằng cuộc gặp gỡ Nixon-Mao chỉ sau khi Kissinger và Châu Ân Lai đã di đêm với nhau hơn hai năm trời, trao đổi không biết bao nhiêu điều kiện và thỏa thuận.

Nói chuyện với phe đối địch nhiều khi cần thiết để giải quyết xung đột. Vấn đề ở đây là vai trò của tổng thống Mỹ. Ông không thể là một người phải nói chuyện với bất cứ tên khủng bố hay nhà độc tài nào một cách khơi khơi, hấp tấp, vô điều kiện như Obama chủ trương. Chỉ làm cho những tay này thêm uy tín và thêm hung hăng thôi.

Cũng cần ghi nhận thêm là sau khi bị chỉ trích nặng nề, Obama đã "diều chỉnh" lập trường, rằng ông sẵn sàng di gặp vô điều kiện, nhưng không có nghĩa là "không có chuẩn bị bằng các cuộc gặp gỡ cấp thấp hơn". Như vậy thi có gì khác với Bush đâu" Thay đổi chỗ nào" Lưỡi nào thi cũng không xứng, nhưng lưỡi của Obama thì quả là dẻo.

Hơn nữa, nếu không khéo thì sẽ chỉ bị địch thủ lợi dụng. Kinh nghiệm hòa đàm Ba-Lê giữa Mỹ và Việt Cộng thật rõ ràng. Việt Cộng chỉ ngồi vào bàn họp để có dịp mua thời gian và ru ngủ Mỹ trước những trận công kích những năm 1968, 1972 và 1975.

Trong lịch sử cận đại, đã có hai nhà lãnh đạo dân chủ di gặp một nhà độc tài hiếu chiến đầy tham vọng, vô điều kiện, mang về được một lá thư cam kết hoà bình. Hai ông khoe rằng đã làm nên lịch sử, đã tránh được chiến tranh để bảo đảm hòa bình lâu dài cho thế giới. Mọi người có quyền ăn no ngủ kỹ, không phải đề phòng lo lắng gì nữa. Nhưng chỉ vài tháng sau, nhà độc tài này bất ngờ tung quân ra đánh chiếm Tiệp Khắc và Ba Lan, mở màn cho đại chiến lớn nhất lịch sử nhân loại, với hậu quả là cả máy chục triệu người bị tử vong. Đó là câu chuyện thủ tướng Anh Chamberlain và thủ tướng Pháp Daladier di gặp Hitler trước khi đệ nhị thế chiến xảy ra.

Gần đây, trong một bài diễn văn đọc trước quốc hội Do Thái, TT Bush đã nhắc lại chuyện của Chamberlain và Daladier để cảnh giác những người muốn vượt về kẻ thù quá khích. TT Bush không nói đích danh ông ám chỉ ai, nên không ai biết ông ám chỉ vài lãnh tụ Âu Châu chủ trương nói chuyện với các nhóm Palestine quá khích, hay ám chỉ bà Chủ tịch Hạ Viện Nancy Pelosi gần đây đã di Syria nói chuyện với nhà độc tài Assad, hay ám chỉ cựu TT Carter gần đây đã di gặp các lãnh tụ Hamas, hay là ám chỉ Obama.

Chi biết ông Obama và phe Dân Chủ, có tật giật mình (vi các ông cấp tiến Dân Chủ từ chiến tranh Việt Nam đến nay vẫn nổi tiếng là yếu hơn vô số hạng ruồi trong vấn đề an ninh quốc tế), nên nhảy nhót lên phản đối Bush là dùng đòn hạ sách đánh Obama, mặc dù những điều TT Bush cảnh giác chính là sự thật lịch sử không ai chối cãi được.

Trước sự tung hô của đám sinh viên và ký giả cấp tiến Mỹ, ông Obama có vẻ say sóng, nghĩ rằng ông chỉ cần gặp các đồ té ở Bắc Hàn, Iran, Syria, Cuba và đọc một bài diễn văn hùng hồn nhưng rỗng tách theo kiểu "Yes, We Can", là họ sẽ đồng loạt bỏ dao xuống hết và tinh nguyện gia nhập đạo Obama ngay (25-08).

Truyền Thông Đổi Ý?

28/09/2010

Truyền Thông Đổi Ý"

Vũ Linh

...tuy Obama cấp tiến thật, nhưng còn nhát tay, chưa thỏa mãn họ...

Trong thời gian qua, một số báo "đồng chính" đã có nhiều bài bình luận không mấy thuận lợi cho TT Obama. Đây là một sự chuyển hướng quan trọng và đáng lưu ý. Sau khi Nghị sĩ Barack Obama đắc cử tổng thống tháng Mười Một 2008, nhiều báo Mỹ nhận định rằng ông thực ra đã được giới truyền thông cấp tiến bầu làm tổng thống từ trước khi chính thức tuyên bố ra tranh cử tổng thống. Rồi sau đó, ông đắc cử thiệt thò nhõ sự cố của truyền thông "đồng chính" đó.

Nhà bình luận Chris Matthews của MSNBC (thuộc đảng Dân Chủ), trước đây là chuyên viên viết diễn văn cho TT Carter) nổi tiếng nhau cầu tán dương vượt xa kỹ thuật của các quan thái giám nịnh thần ngày xưa bên Tàu: "Obama là hiện tượng một đời người mới đến ta một lần, mỗi lần tôi nghe tên ông ta là tôi rùng mình từ chân lên đầu, và tất cả chúng ta phải cảm thấy thật may mắn được sống cùng thời với Obama".

Chú ý của Newsweek còn di xa hơn nữa, so sánh Obama không phải với Đáng Tiên Tri (Prophet) mà là với... Thượng Đế (God)! Rất tiếc Thượng Đế Obama vẫn không cứu được Newsweek khiếu nại báo chí tài phiệt Dân Chủ Harrmann tại California với giá 1 (một) đô!

Hiển nhiên là sự phủ phục tinh thần này có tác dụng cực lớn trên khán giả chúng ngày đê tin, cho dù Obama là một chính khách với quá trình nếu viết ra sẽ chỉ được ba dòng. Chúng ta đều biết ở cái xứ này, đi xin bất cứ việc gì cũng phải chứng minh lý lịch, kinh nghiệm và bị kháo sát quá trình đùi kiểu, bất kể việc làm khó dễ, lương nhiều hay ít. Một trong những câu hỏi lớn nhất trong lịch sử Mỹ là làm sao một người tuyệt đối chẳng có chút kinh nghiệm chính trị đáng kể nào có thể được bầu làm tổng thống nước Mỹ, một cái "job" hiển nhiên là khó nhất thế giới. Chẳng khác gì một thu ngân viên với vài ba năm kinh nghiệm để tiền được bổ làm tổng giám đốc ngân hàng lớn nhất thế giới.

Một trong những "lợi thế" lớn nhất của ông Obama, oái ăm thay, lại là khoảng trống quá trình đó. Một lợi điểm cực kỳ lớn lao trước một Hillary đầy "hành trang" dâng nghe ngợi, và một McCain với hơn ba chục năm dấu ấn, biết bao phát biểu và luật lệ đã biểu quyết. Vì không có quá trình, chẳng ai biết ông ta lập trường thế nào, tính tình ra sao, hành xử thế nào, có lý vết gì. Tất cả chỉ có thể dựa vào hai cuốn sách tự đề cao, trên khau khí và hứa hẹn của ông ta. "Ngày hôm nay là ngày thùy triều bắt đầu hả", đó là câu tuyên bố sau khi đắc thắng tại Đại Hội Dân Chủ, làm mê hoặc các tín đồ mặc dù chẳng ai hiểu nghĩa là gì. Thế là ông được bầu làm lãnh đạo cả nước.

Rồi tất cả ngồi chờ kết quả xem đã bầu đúng hay sai. Dân chủ kiểu Mỹ! Đì bầu lãnh đạo cũng chẳng khác gì đi mua ve số. Được hứa hẹn sẽ trúng vài triệu, thế là nhảm mắt đi mua, rồi về nhà khấn vái Trời Phật, Ông Bà, cho được trúng.

Câu hỏi đặt ra là tại sao giới truyền thông lại hẫu thuẫn ông Obama trong tình trạng đó?

Thứ nhất là trên thực tế, truyền thông biết về nhân vật Barack Obama nhiều hơn ta tưởng. Họ có nghiên cứu thời ấu thơ của Obama sống trong môi trường Kenya, Indonesia, Pakistan, Hawaii... với hình ảnh Mỹ là "đế quốc", với cả hai ông bố người Kenya và Indonesia và bà mẹ đều ghét "tự bản" Mỹ. Họ xét kỹ quá trình hoạt động cộng đồng tại Chicago, cũng như vài năm làm nghị sĩ tiểu bang, nhìn vào liên hệ với các nhân vật cấp tiến cựu (nhà thơ công sản Frank Marshall Davis, giáo sư cựu khung bối William Ayers, mục sư ký thi Jeremiah Wright, v.v...), và họ đã nhìn thấy một chính khách có quan điểm cấp tiến thiên tả rất gần với lập trường chung của giới truyền thông "đồng chính". Đúng là "phe ta" rồi. Lại da den nữa, ai mà đụng tới thi rò là phản động, ký thi máu da, có khi là thành viên Klu Klux Klan!

Thứ hai, giới truyền thông cấp tiến dĩ nhiên không thể hậu thuẫn một McCain của Cộng Hoà được, nhưng cũng không muốn ủng hộ bà Hillary Clinton, một người bà đáng sợ hơn là đáng tin vì quá nhiều tham vọng cá nhân, lại là vợ của TT Clinton, là người bị coi như đã "phản bội" cảnh báo cấp tiến của đảng Dân Chủ khi ông thi hành sách lược "tam đầu chẽ", tự tách ra khỏi đảng Dân Chủ, tạo nên thế chán vạc Clinton-Dân Chủ-Cộng Hòa.

Truyền thông khi đó di theo chủ trương "ai cũng được trừ bà Clinton", gọi là chủ trương ABC - Anybody But Clinton.

Thứ ba là Obama chẳng những là hiện tượng lịch sử có sức thu hút lạ lùng, mà cũng là một câu hỏi vĩ đại, ai cũng muốn tìm hiểu, nên cứ việc đưa tên và hình ảnh của Obama lên mặt báo hay các bản tin, bài bình luận, truyền thanh, truyền hình, là báo đám có người đọc và nghe. Từ là có tiền vào. Đưa hình Obama lên trang bìa là báo bản chay gấp mấy lần đưa hình của Hillary hay McCain. Trong hai năm tranh cử tổng thống, Newsweek đưa hình Obama lên trang bìa đầu số 13 lần, trung bình cứ hai tháng một lần, chuyện chưa từng có trong lịch sử báo chí Mỹ, nhưng giúp cho Newsweek kéo dài thời gian hấp hối được vài năm.

Đó là chuyện quá khứ. Bây giờ hình như đã có thay đổi.

Tiêu biểu là cây viết chính của Newsweek, Howard Fineman, vừa viết hai bài liên "Đã Sai Chuyện Gi" (What Went Wrong) và "Tea Party Thắng Cho Thấy Cứu Muốn Trả Thủ" (Tea Party Win Shows Voters in Mood For Vengeance). Trên tờ New York Times, Thomas Friedmann nêu câu hỏi "Lãnh Đạo Đầu Rồi" (Where Is The Leadership). Và Los Angeles Times thi đã có bài về "Liên Minh Cứu Trì Của Obama Đang Xụp Đổ" (Obama's Electoral Coalition Is Crumbling). Chưa kể hàng loạt bài của các cây viết it tên tuổi hơn, trước đây vẫn tồn thời Obama.

Đại khái những bài viết phản ánh sự rót dài mâu ch้อง của TT Obama trong dư luận quần chúng Mỹ, cùng với ánh hưởng bất lợi cho đảng Dân Chủ trong kỳ bầu cử tới. Quan điểm chung là chỉ trích TT Obama dưới nhiều khía cạnh.

Ông Fineman của Newsweek cho là TT Obama hiểu sai lầm ý nghĩa lá phiếu của dân Mỹ khi họ bầu ông làm tổng thống (Obama misread mandate). Ông tưởng dân Mỹ tháo khoán cho Obama quyền thay đổi xã hội Mỹ, thay đổi thể chế chính trị Mỹ, hành trường đường may chính quyền, đưa đến kết quả là ông mang nước Mỹ đi quá xa về phía ta, qua khói mực dân Mỹ có thể chấp nhận được. Thật ra, Fineman nói sai.

Không phải Obama hiểu lầm dân Mỹ, mà trái lại, dân Mỹ đã chẳng biết gì về Obama khi họ bỏ phiếu cho ông ta. Tuần kế tiếp, Fineman lại viết "TT Obama giống như một người luồng cuồng không biết chạy đâu trong khi căn nhà xụp đổ quanh mình". An Nam ta gọi là như gá mác đé.

New York Times qua ông Friedmann thi chỉ trích TT Obama không có can đảm làm những chuyện ông muốn làm, mà cứ lảng nhảng xèo qua lại, trốn tránh. Điểm hình là vụ xâm nhập Hồi Giáo tại Nữu Ước, ứng hộ, rồi de lui, rồi lại ứng hộ. Hay là trong cuộc cải tổ y tế. Lúc đầu thi có bảo hiểm y tế công, sau đó thi bỏ. Hay vụ di dân ở lậu, khi tranh cử hứa sẽ giải quyết trong vòng một năm, bây giờ gần hai năm vẫn chưa dám đề cập đến. Rồi trong cuộc chiến tại Afghanistan: thay vì mau mắn rút quân thi lại bất chước Bush tại Iraq là đòn quân thêm.

Đại khái hành động theo kiểu nứa dời vì không muốn mất lòng quá nhiều người. Đây không còn là hành động của một nhà lãnh đạo nữa. Quan điểm của ông Friedman phản ánh cái nhìn chung của phe cấp tiến cực đoan, họ chưa thỏa mãn với chính sách của TT Obama.

Los Angeles Times phản tích khối cùi trì của Obama gồm có thành phần da đen, Mỹ La-tinh, phụ nữ, giới trẻ và trí thức cấp tiến, đã tan rã (LAT có tình quên khối truyền thông đồng chinh cũng đang tháo chạy). Chỉ có khối da đen là còn trung thành tuyệt đối với TT Obama trong khi hậu thuẫn của ông rót dài trong tất cả các khối còn lại. Đối với dân gốc La-tinh, TT Obama không giữ lời hứa giải quyết vấn đề di dân ở lậu. Giới cấp tiến bất mãn ông vẫn trốn tránh vấn đề hòn nhân đống trính trái với lời hứa, cũng như vẫn lảng nhảng với hai cuộc chiến Iraq và Afghanistan. Giới trí thức trẻ khám phá là có bằng cách không có nghĩa là có việc làm trong nền kinh tế Obama. Giới phụ nữ nghỉ ngơi cái tổ y tế, lo lắng nhìn chòng con vẫn thất nghiệp, vẫn phải nén nỗi giận hàng

đứng kèo nhà, và chẳng thấy ông tổng thống làm gì cho phụ nữ ngoại trừ việc có tính tượng trưng là bổ nhiệm hai bà vào Tối Cao Pháp Viện.

Báo LA Times trích dẫn một thăm dò của cơ quan Pew: khi được hỏi về một danh từ nào thích hợp nhất để mô tả TT Obama, thi da số câu trả lời là "thất vọng" (disappointing). Báo này cũng trích dẫn nhận định của một người cho rằng TT Obama là một người thật xuất sắc trong nghệ thuật tranh cử, nhưng hoàn toàn không có khả năng huy động quần chúng sát cánh cùng nhau làm chuyện gì tích cực và cụ thể. Một người khác nhận định TT Obama hứa hẹn đại đoàn kết nhưng lại mau mắn bắc bỏ mọi ý kiến khác của đối lập mà không có thiện chí hòa giải gì hết.

Sự chuyển hướng của truyền thông đồng chinh có thể được giải thích phần nào bằng chính những lý do khiến họ đã hậu thuẫn Obama ngay từ đầu.

Họ khâm phục ra là tuy Obama cấp tiến thật, nhưng còn nhát nhát, chưa thỏa mãn họ. Bài viết trên New York Times là tiêu biểu nhất. Sau đó, họ cũng nhìn thấy thành quả không có gì đáng tung hô của TT Obama. Đổi ngoại, khoe thành tích hào huyền ở Iraq để tháo chạy, Afghanistan càng ngày càng rỗng tung. Cái tổ y tế chưa áp dụng để đến vài năm nữa, cái tổ tài chính hình như đang diễn ra trên cung trăng, kinh tế lủng củng (ba phu tá kinh tế cao cấp nhất, ông Giám đốc Ngân Sách Peter Orszag, bà Chủ Tịch Hội Đồng Kinh Tế Christina Romer, và Chủ Tịch Hội Đồng Cố Vấn Kinh Tế Larry Summers đã tháo chạy), thất nghiệp cao, kích cầu stimulus chỉ là vứt tiền qua cửa sổ.

Ở đây phải mò ngoặc nói về một chuyện liên quan đến tiền thuế chúng ta đóng để TT Obama kích thích kinh tế, không biết nên cười hay khóc. Báo chí khám phá ra trường đại học UCLA nhận được hơn 800.000 đô tiền kích cầu để nghiên cứu làm sao chỉ dạy máy ông Phi Châu cách rứa... "của quý" sau khi giao hợp để tránh bệnh AIDS. Mang tiền mò hỏi nước mắt chúng ta đóng đi làm chuyện vớ vẩn mà chỉ có mấy ông giáo sư đầu óc mờ hờ mới nghĩ ra được! Chuyện vừa ráy này ăn thua gi đến kinh tế Mỹ? Kích cầu ấy chỉ kích thích mấy ông Phi Châu già tăng sản xuất tí nhau chứ không thể giúp mấy doanh gia Mỹ già tăng sản xuất việc làm cho dân Mỹ.

Chưa kể chuyện thành phố Los Angeles cho biết đã tạo được 55 việc làm với 111 tỷ stimulus, xấp xỉ tốn hai triệu để tạo một việc làm với mức lương vài ba chục ngàn! Cũng nên thông cảm vì TT Obama phụ giáng về luật chử không tốt nghiệp kinh tế hay toán học và chưa bao giờ phái tinh toán chuyên kinh doanh để kiểm tiền trả lương cho nhân viên.

Rồi trên phương diện vật chất thực tế, truyền thông đồng chinh cũng nhận ra là việc họ tiếp tục nhắm mắt ứng hộ TT Obama khi hậu thuẫn của ông rót dài mâu ch้อง trên khắp nước trong cơn bão báo thù có lẽ là hành động không thông minh lắm. Vì... không bao giờ bao nhau trước nứa.

Chẳng những dân chúng quanh nhà với những ca tụng vô điều kiện, mà lại cảm thấy những ca tụng đó hiển nhiên xứng với thực tế. Như Fineman viết, tất cả đang xụp đổ chung quanh, có gi để ca tụng! Truyền thông cấp tiến cũng nhìn thấy những thống kê về

dài truyền hình Fox, chả là bì mang tiếng chống Obama, lại có số lượng người xem cao hơn tổng số người xem của tất cả các đài truyền hình lớn khác hợp lại. Số lượng người coi nón ra là tiền quang cáo mỗi phút trên đài.

Xét cho cùng, sự chuyển hướng của truyền thông Mỹ có lợi cho truyền thông vì có thể báu hay thu quang cáo nhiều hơn, mà cũng có lợi cho chúng ta, người dân thường, vì có dịp có cái nhìn đa dạng hơn là một chiều, dưới lăng kính màu hồng từ "lè phai". (26-9-10)

Quý đọc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Vụ Dầu Loang

06/07/2010

Vũ Linh

...tai hại cho môi sinh gây ra bởi số lượng dầu tràn...

Cuối Tháng Tư, dàn khoan dầu mới được thiết lập ngoài khơi Louisiana của hãng dầu Anh quốc British Petroleum (BP) bị nổ và bốc cháy, làm thiệt mạng 11 người trong số nhân viên đang làm việc. Dàn khoan chìm xuống đáy biển, bể gãy ống dẫn dầu và dầu ào ào phun ra.

Từ đó đến nay đã hơn hai tháng, dầu vẫn tiếp tục phun. Không ai biết rõ tình hình như thế nào. Ban đầu, người ta ước tính có khoảng vài chục ngàn lít dầu thoát ra mỗi ngày, bây giờ con số ước lượng đã lên tới cả triệu lít mỗi ngày. Vẫn chỉ là ước lượng. Ngày nay, dàn BP đã thử nhiều cách chặn dầu, toàn là những cách có tính kỹ thuật cao, phức tạp và đắt tiền. Bây giờ thì vẫn chưa chặn được, mà chỉ giảm được số lượng. Chắc phải đợi đến tháng Tám, khi hai dàn khoan phụ được hoàn tất để hút ra khỏi ống đã bị bể, mới ngăn chặn được.

Số dầu thất thoát tuy lớn, nhưng chẳng thấm vào đâu so với khói dữ trữ dưới đất. Vấn đề chính là những tai hại cho môi sinh gây ra bởi số lượng dầu tràn. Cái may mắn lớn cho dân trong vùng là hầu hết khói dầu này đã bị luồng sóng ngầm đẩy ra ngoài khơi, chỉ một số rất nhỏ tản vào bờ. Rất nhỏ nhưng cũng đủ để gây ô nhiễm lớn cho vùng. Chưa kể những vùng biển khổng lồ đã bị cấm đánh cá, gây thiệt hại vật chất như thất nghiệp, thất thu, cho dân đánh cá trong vùng, trong đó có cả chục ngàn dân ty nạn Việt.

Trong khi hãng BP loay hoay tìm cách ngăn chặn thì chính quyền Obama... ngó lơ.

Người ta còn nhớ khi vụ khủng hoảng xe hơi xảy ra, TT Obama mau mắn nhảy vào can thiệp, để bành trướng vai trò can thiệp của Nhà Nước, đúng theo chủ trương của khối cấp tiến. Nhưng trong vụ dầu loang, chính quyền Obama lại thụ động đứng ngoài nhìn, viện dẫn lý do đây là chuyện của công ty tư nhân. Làm như các hãng xe General Motors và Chrysler không phải là công ty tư nhân vậy. Một phần, có lý do chính đáng là BP là hãng của Anh, Nhà Nước Mỹ không thể nhảy vào can thiệp như các hãng xe Mỹ. Phần khác, đây là vấn đề cõi chính cách kỹ thuật cao, chắc chắn các công chức Mỹ không thể bằng các kỹ sư của BP, đồng thời các phương thức chống đỡ cũng đều cực kỳ đắt tiền. Do đó, chính quyền Obama đã khôn ngoan đứng ngoài.

Nhưng đừng ngoài cuộc cuối cùng đã trở thành con dao hai lưỡi. Dân chúng thấy hình như chính quyền thò ör hay hoàn toàn bất lực trước đại họa của dân, cũng không khái gì thái đắc của TT Bush sau vụ bão Katrina trước đây. TT Bush bị dân oán thán và bao chí xùm lại đánh tội bồi và vụ Katrina đã trở thành biểu tượng cho sự bất tài của TT Bush. Trong vụ dầu này, dù truyền thông cấp tiến "thông cảm" với TT Obama hơn, không xùm lại đánh như đã đánh Bush, nhưng dân chúng cũng dù sảng suốt nhìn thấy rõ sự thụ động của TT Obama. Ông không biết làm gì khác hơn là bay vù xuống một hai ngày, dì lòng vòng nói chuyện với các viên chức và dân chúng, chụp hình quay phim, rồi bay về Hoa Thịnh Đốn... đánh gôn hay đi nghe ca sĩ ban Beatles là Paul McCartney hát bài Michelle tảng tật nhát phu như.

Một tháng rưỡi sau vụ nổ dàn khoan, những chỉ trích trở thành ngày một ồn ào và mạnh mẽ, ngay từ các đồng minh của tổng thống. James Carville, một bình luận gia cấp tiến cực đoan, chuyên tung hô Obama rất ồn ào, cũng phải kêu gọi TT Obama "làm một cái gì đó".

Sự triệt này cũng là tiêu biểu cho cách lấy quyết định của TT Obama. Ông thường chờ đợi rất lâu mới dám lấy quyết định.

Ngay từ cuối năm 2008 khi còn đang tranh cử, vụ khung hoảng ngắn hàng nồng bùng. Ủng viên John McCain mau mắn kêu gọi hai bên ngưng vận động tranh cử để tiếp giải quyết khung hoảng. Ủng viên Obama ấm ờ suy nghĩ, và chẳng làm gì hết. Truyền thông cấp tiến vốn ủng hộ Obama, đã xùm lại ca ngợi sự "bình tĩnh" của Obama và chê tính "bốc đồng" của McCain. Trong vụ xin tàng viễn Afghanistan, tư lệnh chiến trường chờ quyết định của TT Obama cả ba tháng trời trong khi lính Mỹ chết mỗi ngày.

Trong vụ cái tổ y tế, ông gần như là bắn cái cho quóc hỏi lo trong cả nửa năm trời, cho đến khi thấy gân sụp đỡ hết mới cuồng lên nhảy vào tiếp quốc hội.

Trước những chỉ trích ngày càng lớn, TT Obama bắt đắc dĩ phải lên tiếng. Dĩ nhiên bắt đầu bằng cách đố lối. Hết đố thừa cho Bush thi đến đố lối cho BP. Chi khiến người ta có cảm tưởng là đối với chính quyền Obama, trọng tâm là biện minh, bối vét tim lối, chứ không phải là cứu dân. Nhà cháy, lính cứu hỏa Obama đến nơi không xít nước dẹp lửa mà lo đi kiếm ai là thủ phạm làm cháy nhà. Đến nỗi cựu TT Clinton cũng phải lên tiếng: "chúng ta đang ngồi cùng thuyền hết, hãy lo đổi phò vấn đề, rồi tính chuyện lối" (I think we ought to row in the same boat for a while... Let's just fix the problem, and then we can hold everybody accountable). Báo Mỹ đã ca ngợi TT Clinton có tư cách lãnh đạo.

Chi trich vẫn không ngừng, TT Obama quyết định đọc diễn văn từ Phòng Bầu Dục, trực tiếp truyền hình cho cả nước, một chuyện chi dành để công bố một quyết định trọng đại như công bố chuyến đánh Iraq dưới thời TT Bush chẳng hạn. Nhưng bài diễn văn nặng phần trình diễn mâu mẫn bị chê bai từ mọi phía, tâ cũng như hưu. Một nhà báo cấp tiến chê bài diễn văn giống như bài giảng của nhà giáo. Chẳng có gì mới lạ. Chẳng có biện pháp cụ thể nào. Dầu vẫn phun ào ào.

Ông gọi Chủ Tịch Hội Đồng Quản Trị hãng BP đến Tòa Bạch Ốc họp. Nhưng rồi cuộc họp vẫn bị chỉ trích. Chẳng những vì chờ quá lâu (gần hai tháng), mà việc tổng thống tiếp chủ tịch BP tại Tòa Bạch Ốc cũng bị coi là nặng phần trình diễn. Chỉ cần bô trưởng Nội Vụ (là người lo về môi sinh) gọi Chủ Tịch BP đến chính một trận và truyền lệnh của chính phủ dù rồi, không cần tổng thống phải trình trọng tiếp tại Tòa Bạch Ốc như tiếp quốc trưởng. Mục đích cuộc gặp gỡ rõ cuộc chi cốt đưa hình ảnh TT Obama đang lo "chuyện quốc sự" lên truyền hình.

Rồi đến phiên quốc hội.

Cá Chủ Tịch lẫn Tổng Giám Đốc của BP đều bị gọi ra điều trần trước Hạ Viện. Dĩ nhiên được trực tiếp truyền hình rầm beng và trở thành diễn đàn cho các vị dân cử cả hai đảng vận động tranh cử cho cuộc bầu tháng Mười Một tới. Diễn văn thao thao bất tận, mỗi câu hỏi kéo dài cỡ 15 phút, danh từ dao to búa lợn nổ như pháo Tết, mạnh mẽ si và hăng BP theo kiểu cá vú lấp miệng em để khóa lấp sự bất lực của Nhà Nước.

Ông dân biểu Cao Quang Ánh của ta cũng mau mắn học nổ theo lối Mỹ, lón tiếng nói theo truyền thống Á Đông, ông Chủ Tịch BP nêu mổ bụng tự sát là vừa. Vấn đề là ông Chủ Tịch này không phải là Á Đông, mà truyền thống hara-kiri cũng chẳng phải là của Á Đông, mà chỉ là của vú si đập Nhật thôi. Chưa có ông chính khách Tàu hay Ánh hay Việt nào hara-kiri hết. Vụ dầu loang là một đại họa cho vùng, nhưng cũng là dịp may hiếm có để ông Anh làm cái gi cụ thể cho dân trong vùng, lấy diêm để hy vọng tài đắc cử thắng Mười Một tới. Nói vung vút ở quốc hội không phải là thượng sách. Nhưng sau đó thì câu chuyện này cũng giúp đưa tên "Congressman Cao" lên mặt báo và truyền hình được một ngày.

Tòa Bạch Ốc cũng lén tiếng chi trich Tổng Giám Đốc BP sau điều trần đã về Anh, vờ tư tham dự cuộc đua du thuyền. Ngay trong ngày đó thì TT Obama cũng bận... đánh gôn suốt ngày. Tòa Bạch Ốc không thấy có gì là mâu thuẫn hết.

Thật ra, BP bị tố cung chẳng oan. Cuộc điều tra cho thấy hăng BP đã lựa chọn phương thức rẻ tiền nhưng cũng nhiều rủi ro nhất để xả dầu khoan, bất chấp khuyến can của chuyên viên. Chẳng có gì lạ trong thế giới các đại công ty, khi mà giám chi tăng lời là nguyên tắc sinh tồn. An toàn cho nhân viên, cho dân, là chuyện phu.

Cũng trong cuộc điều trần, ông lãnh tụ Cộng Hòa trong ủy ban, dân biểu Joe Barton của tiểu bang dầu lửa Texas, cho rằng việc TT Obama ép hăng BP phải hành 20 tỷ đô để lập quỹ bồi thường thiệt hại là hành động "shakedown" hăng BP và ông đã xin lỗi... BP về chuyện này (danh từ "shakedown" thật sự khó dịch chính xác. Nó mang hình ảnh một hành động rùng cây cho trái cây rụng xuống, và mang ý nghĩa một hành động có tính cách ép chanh ra nước, bắt chết quá mức). Ngay sau đó, ông Barton đã bị tất cả mọi người kêu cá các đồng chí Cộng Hòa xùm lại chỉ trich là quá đáng và ông đã phải xin lỗi, và rút lại lời xin lỗi hăng BP. Ông Barton này cũng là dân biểu nhận được nhiều tiền yểm trợ nhất của các hăng dầu hóa, gần hai triệu đô từ trước đến nay. Gần ngày dầu cứn cũng cần tiền tranh cử, phải có mấy câu chửi mắng lồng BP, sau đó xin lỗi là cung.

Cho đến nay, vụ dầu loang đã để lại dấu ấn thật tai hại cho TT Obama.

Không để ý gì đến chuyện TT Obama đã Louisiana máy lăn để chụp hình, cũng chẳng cần biết TT Obama khổ sở "đứng dưới mưa nói chuyện với dân đánh cá" (nguyên văn lời phản búa của TT Obama khi bị chỉ trich là quá lơ là), theo CNN, 60% dân Mỹ không đồng ý cách Obama ứng phó vụ dầu loang.

Người ta còn nói TT Bush đã bị truyền thông si và như thế nào trong vụ bão Katrina, vậy mà thăm dò mới nhất của Public Policy Polling - một cơ quan thăm dò của đảng Dân Chủ - cho thấy trong 10 người dân Louisiana, thì có 5 người cho rằng TT Bush trong vụ Katrina làm được việc hơn Obama trong vụ dầu loang, 3 người nghĩ TT Obama ứng phó giỏi hơn Bush, và 2 người nghĩ hai ông đều tệ như nhau. Nhưng báo chí lần này lại không đúng với TT Obama mà xùm lại chỉ trich hăng dầu BP.

Một thăm dò của New York Times/CBS cho thấy gần 60% dân Mỹ nghĩ TT Obama chẳng có kế hoạch rõ ràng gì về các vấn đề lớn của Mỹ như vụ dầu loang, hay năng lượng, hay nạn thất nghiệp. Hay nói cách khác, ông chẳng biết phải làm gì. Chỉ có 40% dân Mỹ nghĩ TT Obama có khả năng ứng phó khùng hoảng, theo thăm dò của Wall Street Journal/NBC. Thăm dò của cơ quan Marist cho thấy 60% dân Mỹ thuộc khối độc lập, là khởi quyết định mọi cuộc tranh cử ở Mỹ, cho rằng TT Obama đã làm họ thất vọng lớn.

Phản ứng của thế giới cũng không mấy thuận lợi.

Nhà báo Mort Zuckerman của US News & World Report nhận định thế giới hiện coi TT Obama như một tổng thống tài tú và bất tài (amateur and incompetent). Theo báo Anh, những chỉ trich của TT Obama đối với BP chỉ là báu vật, mang BP ra làm vật tế thần, trong khi các cuộc điều trần của quốc hội đã trở thành những cuộc tố khố kiểu trung cổ (medieval). Cũng theo báo Anh, trong vụ ép BP lập quỹ bồi thường, chính quyền Obama mạnh tay đến độ có thể so sánh với phương thức của thủ tướng Nga Vladimir Putin (cũng là curu giám đốc mật vụ Liên Xô KGB), đưa đến việc các báo này đã đặt tên mới cho TT Obama: Vladimir Obama.

Tại Đức, báo cấp tiến Der Spiegel tung mạnh mẽ ứng họ TT Obama, nhận định ông có thể sẽ là TT Carter của thế kỷ 21, một tổng thống giáo điều bất tài (incompetent ideologist), chỉ thọ được một nhiệm kỳ.

Còn hơn hai năm nữa mới đến bùn cù tống thống, cho nên cũng quá sớm để nói đến chuyện một hay hai nhiệm kỳ. Dù sao thì vụ dầu loang này đã thật sự tai hại: tại hại cho môi trường, tai hại cho dân đánh cá trong vùng, tai hại cho hăng dầu BP có thể phá sản dễ dàng, tai hại cho phe bảo thủ chủ trương khoan dầu tối đa, nhưng cũng tai hại không kém cho TT Obama. Khả năng lãnh đạo và uy tín của tổng thống đang bị thiên hoi soi kính hiển vi để xem nó như thế nào. (04-07-10)

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Yulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng mỗi Thứ Ba trên Việt Báo.

Chính Quyền Dân Chủ Thanh Liêm Hơn?

16/03/2010

Chính Quyền Dân Chủ Thanh Liêm Hơn"

Vũ Linh

...TT Obama lại bù đầu đi... du lịch thế giới...

Trong mấy năm cuối cùng của hai nhiệm kỳ của TT Bush, ta thấy tràn ngập tin tức về những chuyện lém nhem tham nhũng hay bê bối cá nhân của các chính khách Cộng Hòa.

Từ dân biểu Mark Foley "lai cãi" bị bắt quả tang trao đổi email bẩn bựa với một anh thanh niên giúp việc trong Hạ Viện, đến thương nghị sĩ John Ensign tảng lọng báu thư ký bị ông chồng của bà này tổng tiền, rồi thương nghị sĩ Larry Craig "đé" đúng một ông cảnh sát chìm trong câu tiêu công cộng của một phu trưởng. Rồi đến chuyện chuyên viên vận động hành lang Jack Abramoff đút lót cả triệu cho cả chục chính khách Cộng Hoà.

Những chuyện lém nhem này làm hoen ố hình ảnh của đảng Cộng Hòa. Đảng Dân Chủ không lố cơ hội, nặng nề chỉ trich và hứa hẹn trong sạch hoa Hoa Thịnh Đốn.

Bà Nancy Pelosi, chủ tịch Hạ Viện thi hứa hẹn một hạ viện trong sạch nhất lịch sử Mỹ (các chính khách Mỹ có đặc điểm luôn luôn phụ đề câu "nhất lịch sử Mỹ" vào các tuyên bố của mình). Ứng viên tổng thống Barack Obama hứa hẹn thay đổi không khai Hoa Thịnh Đốn, loại bỏ ánh hưởng của các chuyên viên vận động hành lang, cắt bỏ phí hành chính, sử dụng tiền thuế của dân đóng một cách có trách nhiệm, ...

Dân Mỹ, với bản tinh ngày ngô dẽ tin, cũng như vi chán ghét cảnh tham ô dưới chế độ Cộng Hòa, đổ xô bỏ phiếu cho Dân Chủ, đưa đến cơn hông thủy tháng 11 năm 2008. Đảng Dân Chủ chiếm trọn hành pháp và lập pháp Mỹ.

Mọi người "hy vọng" (Hope) và chờ đợi những "thay đổi mà chúng ta có thể tin được" (Change We Can Believe In).

Hơn một năm sau, ta nhìn thấy gì?

Đảng Cộng Hòa hình như họa được bài học, hết lém nhem, hay ít ra thì ta cũng không thấy báo chí đăng tin lém nhem nào nữa. Nhưng lạ lùng thay, báo chí bây giờ lại tràn ngập tin mấy ông chính khách Dân Chủ lém nhem! Làm như thế cứ đảng nào nắm quyền là đều vội vã lợi dụng cơ hội để thử lợ.

Sau khi Thống Đốc Dân Chủ Eliot Spitzer của tiểu bang Nữu Ước bị buộc phải từ chức vì bị FBI bắt quả tang giao du "xuyên bang" suốt mấy năm qua với một "chị em ta" ở Hoa Thịnh Đốn, thì ông phó David Paterson lên thay thế. Tân Thống Đốc da đen này vừa lên nhậm chức ít tháng thì đã bị tố lém nhem có vợ bê, nhưng chuyện này được phe ta bị êm nhẹm và thông qua, vì chỉ là chuyện... đời tư. Cũng đại khái như chuyện Clinton với Monica thôi.

Nhưng rồi mới đây lại xảy ra chuyện khác.

Một phụ tá của ông Paterson đang vắng chuyên lộn xộn gia đình, hành hung bà vợ. Điều thân ông Paterson can thiệp, gây áp lực không cho bà ấy thừa ông kéo ra tòa. Chẳng những vậy mà còn nhận danh thống đốc, ra lệnh cho cảnh sát không được can dự, khiến cho ba viên chức cao cấp từ chức để phản đối, trong đó có ông cố vấn của thống đốc và ông tư lệnh cảnh sát Nữu Ước. Vụ xì căng đan lạm dụng quyền thế để bao che cho dân em bị báo chí Nữu Ước làm rầm beng. Có tin dịch thân TT Obama can thiệp, áp lực ông Paterson từ chức, hay ít nhất cũng không được ra tranh cử cuối năm nay nữa.

TT Obama đang gặp trắc ngán khó khăn, đe dọa đảng Dân Chủ trong cuộc bầu cử cuối năm nay nên không thể để mất tiểu bang Nữu Ước quan trọng hàng đầu vào tay Cộng Hòa được. Và cuối cùng thì ông Paterson dành tuyên bố sẽ không ra tranh cử cuối năm nay, tuy không từ chối ngay lập tức.

Rồi đến chuyện ông Charles Rangel, đại diện cho khu da đen Harlem của Nữu Ước, một dân biểu kỳ cựu, chủ tịch Ways and Means Committee. Ủy ban của ông kiểm soát chi thu trong ngân sách cả nước, coi như ủy ban quan trọng nhất Hạ Viện. Bất ngờ tin tức về tình trạng "ngân sách" riêng của ông xuất hiện trên mặt báo. Người ta khám phá ra ông dân biểu này hết sức là già cò. Ông có biệt thư riêng tại một hòn đảo thần tiên vùng Caribbean (ngoài khơi Miami) mà không khai và cũng không đóng thuế. Ông cũng sở hữu cao ốc, căn hộ mua rẻ mạt dưới chế độ ưu đãi để trốn thuế. Ông cũng từng đi du lịch thế giới miễn phí, dài thọ bởi các đại công ty đã được ông phê chuẩn cho một vài hợp đồng nặng ký. Ông Rangel tạm thời từ chức chủ tịch ủy ban, nhưng vẫn là dân biểu.

Và người ta cũng khám phá rằng chuyện lém nhem của mấy ông dân cử đồng tính không phải là độc quyền của đảng Cộng Hòa. Ông dân biểu Dân Chủ Eric Massa của Nữu Ước bị bắt buộc phải từ chức. Hạ Viện đang điều tra về chuyện ông bị tố lém nhem với một phụ tá đực rựa. Chẳng những vậy, ông còn bị tố đã "đé" một vài anh khác, phụ tá của dân biểu Dân Chủ "đồng tính" Barney Frank của Massachusetts khiến ông này nỗi cơn tam bành vi... ghen. Ông Massa này mới đắc cử tháng 11 năm ngoái trong cao trào trong sạch hoa Hạ Viện của bà Pelosi, nhưng đã mau mắn không bô lố cơ hội hành xử các quyền dân cử của mình. Ông Massa đã bác bỏ những lời tố này, và tuyên bố ông đã bị phụ tá Rahm Emanuel của TT Obama ép phải từ chức vì ông là một trong các dân biểu Dân Chủ đã bô phiếu chống lại kế hoạch cải tổ y tế!

Ta hãy chờ xem kết quả của cuộc điều tra.

Tuần vừa rồi, báo chí cũng loan tin, bà vợ của dân biểu da đen John Conyers, chủ tịch ủy ban Tư Pháp Hạ Viện, đã bị tòa kết án 37 tháng tù vì ăn hối lộ. Bà là công dân thường, không hiểu làm sao ai lại đi hối lộ bà, nếu không phải là để lấy đặc quyền nào đó từ ông chồng quyền thế.

Ngoài ra, hai nữ dân biểu Dân Chủ khác, đều của tiểu bang California, Maxine Waters và Laura Richardson, cũng đang bị điều tra vì lém nhem mua bán ánh hưởng gì đó. Ngay chính bà Pelosi cũng đã bị tố dàn ra vài chục triệu trong kế hoạch kích cầu kinh tế cho một công ty của... ông xã của bà tại San Francisco.

Đó là những chuyện xảy ra tại quốc hội Dân Chủ hiện nay.

Đối với chính TT Obama thì những rắc rối đã bắt đầu xuất hiện ngay từ đầu.

Hai người được tân tổng thống bổ nhiệm làm bộ trưởng Thương Mại (Bill Richardson) và Y Tế (Tom Daschle) phải rút tên vì lém nhem tiền bạc hay thiếu thuế vi "quên" chưa trả. Ngay cả ông bộ trưởng Tài Chính Tim Geithner, chuyên lo chuyện thu thuế, cũng "quên" không đóng thuế, cho đến giờ chót, trước khi được bổ nhiệm, bắt ngồi sức nhớ lại, đóng thuế hồi lỗi, và trở thành trong sạch, được miễn tổ. Quý độc giả mà có quên thi nên mong là được Ông Obama mời tham chính, may ra thi thoát!

Ứng viên Obama hứa hẹn loại bỏ ánh hưởng của các chuyên viên vận động hành lang, nhưng mau mắn bổ nhiệm ngay hai ông tổ vận động hành lang nổi tiếng là Tom Daschle và William Lynn (Thứ Trưởng Quốc Phòng) vào nội các.

Ứng viên Obama cũng lén tiếng chỉ trich TT Bush đã xài tiền vung vút, một cách vô trách nhiệm, đưa đến thảm thùng ngân sách, rồi hứa hẹn một chính sách tài chính ngân sách tân tiến, có trách nhiệm mà không hoang phí.

Sự thật có hơi khác, như trên cột báo này đã viết:

"Nhà Nước hữu hiệu hay không thì chưa ai thấy, nhưng mọi người đều thấy số công chức liên bang tăng vọt hơn hai triệu người, cao nhất trong tất cả các chính quyền Mỹ từ trước đến giờ, đồng thời cũng lãnh lương cao chưa từng thấy. Cứ năm công chức liên bang thi có một người làm lương trên 100.000 đồng một năm (19%). Theo New York Times, dưới thời Bush, trong Bộ Giao Thông chẳng hạn, chỉ có đúng một viên chức - bộ trưởng- lãnh lương 170.000 đô một năm. Ngày nay, cũng trong bộ đó, có 1.690 viên chức lãnh lương cao hơn mức đó. Bà Laura Bush có đúng một bí thư riêng. Bà Hillary Clinton khi còn là Bộ Nhát Phu Nhân có ba bí thư. Bà Michelle Obama có hơn 25 bí thư và phụ tá." (trích bài Ngân Sách Mới, 7-2-10)

Dưới thời "vô trách nhiệm" của ông chồng, bà Laura Bush có đúng một phụ tá lãnh lương năm chục ngàn đô một năm. Dưới thời "trách nhiệm" của Obama, bà Michelle Obama có từ 22 đến 26 phụ tá (tùy thời điểm) lãnh lương tổng cộng hơn một triệu rưỡi đô một năm, gấp ba chục lần bà Bush. (Muốn biết chi tiết, xin xem một bài trên báo... Canada: <http://canadafreepress.com/index.php/article/12652>)

Lại có chuyện một đêm gần Giáng Sinh, hai ông bà tổng thống rủ nhau đi coi hát tại Broadway, Nữu Ước. Lấy trực thăng Tòa Bạch Ốc, vùi di Nữu Ước ăn tối tại một tiệm ăn cực sang, rồi đi coi hát, rồi bay trực thăng về Hoa Thịnh Đốn. Tổng cộng chi phí đầu khoảng năm chục ngàn đô, kể cả tiền cành sát, an ninh làm giờ phụ trời, tiền trực thăng và cả đoàn xe hộ tống. Chi trả bằng tiền thuế chúng ta đóng.

Gần đây cũng đã có tin ông Craig Robinson, huấn luyện viên bóng rổ của trường đại học Oregon State University bị đe dọa sa thải vì thành tích thua nhiều hơn thắng của ông. Bất ngờ bà Thứ Trưởng Giáo Dục Martha Kanter gửi đến trường một chi phiếu 17 triệu đô trong kế hoạch kích cầu kinh tế, và sau đó ông Robinson được gia hạn đồng làm huấn luyện viên cho trường. Nếu quý độc giả không biết ông Robinson này là ai, thì xin nói cho rõ, ông là em ruột của đệ nhất phu nhân Michelle Obama.

Một chuyện đáng ngạc nhiên và đáng nói nữa là một vài dân biểu Dân Chủ (chứ không phải Cộng Hoà) đã yêu cầu xem xét lại các chuyến công tác ở nước ngoài của TT Obama.

Trong khi cả nước Mỹ lao dao với các khủng hoảng tài chính, khủng hoảng giá cát, khủng hoảng các hàng xe, thất nghiệp tràn lan, cái tó y tế bế tắc, cuộc chiến chống khủng bố, thì TT Obama lại bù đầu đi... du lịch thế giới.

TT Clinton trong năm đầu của nhiệm kỳ đầu đã đeo kính lỳ 88 thành phố Mỹ, trong khi TT Bush cũng trong năm đầu đã đeo kính lỳ 88 thành phố. Ưu tiên của hai ông rõ ràng là cần vấn đề quốc nội, dù những thời điểm đó không phải là thời điểm khó khăn nội bộ.

TT Obama, trước những khủng hoảng nghiêm trọng trong nước, thì chỉ đi thăm có trên 50 thành phố. Để dành thời giờ đi viếng thăm 21 nước trên thế giới nội trong năm đầu, một kỷ lục vô tiền khoáng hậu. Trong suốt tám năm của hai nhiệm kỳ, cả TT Clinton lẫn Bush cũng chắc chỉ có 10 lần được rời khỏi đất nước. TT Obama đi đâu cũng hầu hết đều đi với bao đoàn thể từ, ngoại trừ chuyến đi Ai Cập, Iraq và Afghanistan. Những xúi xúi vấn mà lại không an toàn này không đáng để bà Michelle đi viếng. Trong chuyến đi này của TT Obama, trên đường về, TT Obama ghé lại Âu Châu, viếng thăm Pháp và Đức. Bà Michelle để chồng đi Trung Đông trước, hẹn gặp ông tại kinh đô ánh sáng Paris. Một chuyến tàu bay riêng, dài thọ bằng tiền thuế. Bà và hai con gái đi shopping mua sắm, dù ngoan, cả tuần sau khi TT Obama về nước, mới chịu về. Lại một chuyến tàu bay riêng khác, "Công tác phi" do chúng ta trả.

Ngày 21 tháng Ba này, TT Obama có chương trình đi viếng thăm Indonesia, Guam và Úc Châu. Trước sự bế tắc của dự luật cải tổ y tế, các dân biểu và thượng nghị sĩ kêu gọi tổng thống hoãn chương trình du lịch này để lo giải quyết vụ cải tổ y tế. Sau khi suy nghĩ kỹ, TT Obama quyết định rời chuyến đi lại ba ngày, không thể dời hơn nữa. Không phải vì lý do quốc sự nghiêm trọng ghê gớm nào, mà chỉ vì tổng thống muốn đi trong dịp hai con gái điệu dang nghỉ hè spring break! Đì muộn hơn, thi hai con gái phải đi học lại, mất đip đi du lịch miễn phí với bố mẹ, đâu có được.

Dưới thời "vô trách nhiệm" của TT Bush, hai con gái của tổng thống Bush không bao giờ được đi theo bố trong các chuyến công tác ở ngoài nước. Có lẽ đúng là TT Bush đã vùi trách nhiệm với... gia đình, nhưng dường như có trách nhiệm hơn đối với tiền thuế chúng ta đóng.

Üng viên Barack Obama đã được đám tin đồn cả tin công khen vào Tòa Bạch Ốc qua chiêu bài "Thay đổi". Không biết đến chừng nào thì họ mới thấy được khi chính trị gia hứa hẹn thay đổi thì chỉ có nghĩa là thay đổi người thổi. Thay vì chính khách Cộng Hòa lem nhem, thì sẽ thay đổi qua chính khách Dân Chủ lem nhem. Đối với người dân chúng ta, chẳng có gì khác nếu không phải là tệ hại hơn và đóng thuế nhiều hơn (14-3-10).

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi Thứ Ba.

Sai Lầm Chiến Lược

27/01/2010

Sai Lầm Chiến Lược

Vũ Linh

...ru tiền sai lầm trong ngắn hạn, và hướng đi sai lầm trong dài hạn...

Cách đây một năm, TT Barack Obama nhận chức trong không khí tung bừng pháo khởi của đoàn kết và hy vọng.

Quen với truyền thống dân chủ chấp nhận quyết định của đa số, dân Mỹ đã xô ủng hộ tân tổng thống, dành cho ông những cảm tình chân thành, cầu mong cho ông mang nước Mỹ ra khỏi những khó khăn chồng chất cuối thời Bush. Hậu thuẫn của tân tổng thống vọt lên tới mức bất bình thường trên 65%, hơn xa số phiếu 53% ông đã thu được trong cuộc bầu cử. Tức là một số không nhỏ những người trước đó bỏ phiếu cho ứng viên Cộng Hòa John McCain cũng đã quay qua ủng hộ tân tổng thống.

Tỷ lệ những người vẫn kiên cường không ủng hộ ông chỉ lẹt đẹt ở mức 20%, đưa đến khoảng cách biệt trên 45%, lớn hơn bất cứ tân tổng thống nào khác trong lịch sử cận đại Mỹ.

Nhiều quan sát viên chính trị lúc đó cho rằng mức hứa thuận này quá lớn và không thực tế. Nhưng rồi họ cũng cho rằng đây là kết quả của cách tranh cử của ứng viên Obama: ông vẽ ra một bức tranh quá đẹp, hứa hẹn một nước Mỹ gần như hoàn hảo trong khi bao đám với dân Mỹ là "Đúng, Chúng Ta Có Thể" (Yes, We Can).

Thực tế không giống hoài bão. Một năm sau khi chấp chính, TT Obama đã chứng kiến một tình trạng khác xa với hứa hẹn của ông và hy vọng của dân Mỹ.

Trên cột bài này, chúng ta đã có dịp bàn qua nhiều lùm xùm về thành quả một năm chấp chính của TT Obama, bây giờ chỉ cần tóm lược đại cương: tất cả các chương trình lớn lao ứng viên Obama hứa hẹn với dân Mỹ, chưa có cái gì ra cái gì hết. Hứa hẹn vẫn còn là hứa hẹn. Hy vọng vẫn còn là hy vọng. Từ chuyện chấm dứt chiến tranh tại Vịnh Vịnh đến chuyện bao đầm an toàn chống khủng bố; từ phục hồi kinh tế đến chính đốn hệ thống ngân hàng; từ đổi mới với nguy cơ hâm nóng địa cầu đến bao đảm năng lượng sạch; và từ cải tổ y tế để giải quyết thất nghiệp. Tất cả đều vẫn còn trong tình trạng "dự án chưa hoàn tất".

Dân Mỹ chưa bao giờ được tiếng là kiên nhẫn. Một năm mà chưa hoàn tất được gì là không chấp nhận được. Kết quả cụ thể là mức hậu thuẫn của dân Mỹ đối với TT Obama rút nhanh hơn sao chổi rụng.

Theo thăm dò của Real Clear Politics, mức cách biệt trung bình giữa hậu thuẫn và chống đối hiện đã rớt từ 45% xuống còn 4%. Mức hậu thuẫn giảm từ 65% xuống còn 49%, trong khi mức chống đối tăng từ 20% lên 45%. Theo Washington Post, mức hậu thuẫn suy giảm trong tất cả các khối cử tri, bảo thủ, cấp tiến, độc lập, trẻ già, nam nữ, giàu nghèo, ngoại trừ khối dân da đen vẫn hoàn toàn trung thành.

Nhiều người ủng hộ Obama lên tiếng kêu gọi thông cảm với tân tổng thống và hiểu cho ông tất cả đều là những chương trình lớn lao, cần thời giờ mới có kết quả cụ thể, không thể thực hiện một sớm một chiều. Dĩ nhiên là họ cũng không quên đó thưa những khó khăn quá lớn là tại Bush hết.

Thật ra, dân Mỹ không trách TT Obama vì ông chưa làm được gì. Họ cũng hiểu một năm chưa đủ thời gian để thực hiện các chương trình vĩ đại của ông đưa ra. Đúng ra, họ chống đối ông trên hai vấn đề: ưu tiên sai lầm trong ngắn hạn, và hướng đi sai lầm trong dài hạn.

ƯU TIẾN NGẮN HẠN SAI

Vẫn theo Washington Post, ưu tư hàng đầu của dân Mỹ hiện nay là các vấn đề kinh tế trong đó dĩ nhiên là có công ăn việc làm. Theo thăm dò mới nhất, đó là mối quan tâm quan trọng nhất của 42% dân Mỹ.

Còn số này chẳng có gì đáng ngạc nhiên.

Chúng ta ra đường ngay trong khu Bolsa đã thấy tình trạng buôn bán éo ảm, siêu thị nhiều người đi coi mà chẳng mấy ai mua, tiệm ăn lừa thua vài người, phở mì xuống giá để lôi cuốn khách. Hàng loạt cửa tiệm và nhà hàng "tưng bừng khai trương rồi关门" (Nhìn ngang nhìn dọc, đâu đâu cũng thấy nhà bán đồ bán tháo hay bị sái áp).

Chúng ta nhìn chung cũng thấy đây r้าย rបn bảm con mồi. Thống kê chính thức cho thấy hiện nay tỷ lệ thất nghiệp là trên 10%, cao nhất từ hơn hai chục năm qua. Nhưng con số này thiếu chính xác vì chi phí nhận những người "chính thức" thất nghiệp, lanh tiền thất nghiệp và tích cực ghi tên viêm làm. Do đó không tính những người thất nghiệp mà không xin tên thất nghiệp hay không ghi tên kiếm việc. Cũng không tính những người làm bán thời, hay những người làm nghề bán nhà, bán xe, bán bảo hiểm... hiện tuy vẫn mang tiếng là không thất nghiệp, nhưng chỉ có mức lợi tức cầm hơi là may. Theo các chuyên gia kinh tế, mức thất nghiệp thực sự hiện nay là gần 18%. Nói cách khác, cứ mười người Mỹ thì đã có hai người có vấn đề với công ăn việc làm, thất nghiệp hoàn toàn hay thất nghiệp một phần. Đó là chưa kể một số lớn những người khác đang có việc nhưng pháp phòng lo sợ không biết mất việc lúc nào. Thống kê mới nhất cho thấy Tháng Chạp vừa qua, gần một năm sau khi TT Obama nhậm chức, tỷ lệ thất nghiệp giàn gang tăng trên 43% tiêng bang.

Nhìn vào bức tranh trên thì hầu như ai cũng thấy ưu tiên số một hiện nay của Nhà Nước phải là phục hồi kinh tế, tạo công ăn việc làm càng sớm càng tốt. Hầu như ai cũng thấy vậy, ngoại trừ TT Obama và các cộng sự viên và cố vấn của ông.

Tình trạng thất nghiệp tới mức kỷ lục đã kéo dài cả năm trời mà chẳng ai thấy có tiến triển gì, cũng như chẳng ai thấy TT Obama đặc biệt chú tâm giải quyết nạn thất nghiệp. Trái lại, ưu tiên số một của TT Obama hiện nay như chúng ta biết chính là vấn đề cải tổ y tế, với ưu tiên số hai là vấn đề... hám đồng địa cầu!

Cái tó y tế là một vấn đề quan trọng cần phải trực diện, đó là điều ít ai phản đối, it ra cũng vì lý do nhân đạo. Ngoài ra đó cũng là một vấn đề chính trị quan trọng cho đảng Dân Chủ khi ta biết rằng đại số khối ba chục triệu người mới nhận được bảo hiểm y tế sẽ trả thành một khối cử tri trung kiêng và quan trọng của đảng Dân Chủ trong tương lai. Đây là yếu tố then chốt trong bài toán của TT Obama và quốc hội Dân Chủ mặc dù không ai dám lên tiếng nhìn nhận.

Nhưng với số dân Mỹ, cái tó y tế không phải là ưu tư hàng đầu của họ. Hơn 85% dân Mỹ hiện nay đang có bảo hiểm và họ thòm mòn với bảo hiểm đó, không thấy nhu cầu sống chết là phải có cái tó. Có cái tó thì tốt, không có cũng chẳng sao. Đã vậy, cuộc tranh luận về cái tó suốt nửa năm qua đã làm cho họ nhìn thấy rõ viễn tượng chưa hẳn là tốt đẹp sau khi cải tổ: họ lo sợ mất những quyền lợi đang có cũng như phải chịu chi phí y tế cao hơn trong tương lai, hay là phải đóng thuế cao hơn.

Khoan nói tới hám đồng địa cầu, chỉ so sánh hai nhu cầu việc làm và cải tổ y tế, người dân Mỹ có cảm tưởng TT Obama đã hoàn toàn đặt sai ưu tiên, tập trung cố gắng vào một chuyện không cấp bách trong khi lại lơ là một chuyện sinh tử trước mắt.

HƯỚNG ĐI LÂU DÀI SAI

Gia tài Bush để lại, bát kít lối tại ông hay không, là một gia tài không hấp dẫn. Dân chúng Mỹ muốn thay đổi. Üng viên Barack Obama nhìn thấy ước vọng đó, rao bán "Thay đổi và Hy Vọng", và thành công vượt ra ngoài mọi dự đoán. Ông họa được cả bà Hillary Clinton lẫn ông John McCain vì cả hai vẫn bị dân Mỹ nghĩ ngờ là thuộc chế độ "vẫn như cũ".

Đắc cử từ thành tích trong huy Hoàng, ông kéo theo sự đại thắng của đảng Dân Chủ tại cả Thượng Viện lẫn Hạ Viện, đưa đảng này vào vị thế kiểm soát tuyệt đối cả hành pháp lẫn lập pháp. Chiến thắng lớn lao này bị TT Obama và nhóm lãnh đạo Dân Chủ hiểu như là một tuyên cáo của dân Mỹ muốn thay đổi hướng đi của nước Mỹ sau ba mươi năm sống dưới chế độ bảo thủ của TT Reagan và phe Cộng Hòa.

Trước đó, TT Reagan và các vị kế nhiệm Cộng Hòa (Bush cha và Bush con) trong chính sách đối nội, đã chủ trương giám thuế để kích động đầu tư phát triển kinh tế, giám thuế để đa sự can thiệp của Nhà Nước và công chức qua quá nhiều luật lệ khắt khe kiểm soát mọi sinh hoạt để phát huy tiềm năng tự nhiên.

Chính sách đó đã mang lại cho nước Mỹ một chủ thịch vượng kinh tế, kéo dài báthiên niên, cho đến những năm 2007-2008. Chu kỳ báthiên niên đã bị gián đoạn phần nào bởi thời kỳ tám năm Clinton, nhưng TT Clinton, với quan điểm ôn hòa cũng như vi tính nhút nhát, đã không có quyết định quan trọng nào lật ngược chính sách của Reagan.

Bây giờ TT Obama tự cho là có trách nhiệm phải hoá giải những gì Reagan đã khởi xướng đầu báthiên niên 80, và hai ông Bush phát huy. Ông cũng nhìn cái tó Dân Chủ kiểm soát toàn bộ guồng máy chính trị Mỹ hiện nay như là một cơ hội hiếm, không dễ gì kéo dài qua khỏi cuộc bầu cử quốc hội năm 2010.

Do đó cần phải hành động mau và mạnh để thay đổi triệt để.

Vấn đề ở đây là cái "thay đổi" mà ông nghĩ đến và hổ hào không phải là cái "thay đổi" mà dân Mỹ mong muốn.

Trong khi dân chúng nhìn vào những thất bại của TT Bush và muốn có sự thay đổi để cuộc sống của họ khả hơn một chút thì TT Obama lại nghĩ đến chuyện thay đổi chế độ tận gốc rẽ: phục hồi lại vai trò "vú em" của Nhà Nước, đẩy mạnh sự can thiệp của chính quyền vào mọi sinh hoạt, phát triển kinh tế dựa trên các dự án quốc doanh dô số tốn kém, theo mô thức của TT Roosevelt, và tái phân phối lợi tức dưới hình thức đánh thuế "nhà giàu" để chi trả các dịch vụ xã hội cho "người nghèo".

Suy cho cùng ông đưa đến quyết định tung ra những chương trình khổng lồ. Chỉ trong vòng ba tháng đầu sau khi chấp chính, ông đã chỉ ra trên dưới hai ngàn tỷ cho kế hoạch kích động kinh tế, trực tiếp can thiệp vào việc cung ứng ngân hàng và các hàng xe. Rồi đến cái tó tết kinh cá ngan tý nữa.

Dân chúng Mỹ bàng hoàng nhìn tân tổng thống tung lối Nhà Nước chụp lén đầu thiên hạ và vung tiền qua cửa sổ. Hàng triệu người xuống đường tham gia các cuộc mít-tinh Tea Parties để phản đối và bày tỏ sự lo sợ đối với tình trạng suru cao thuế nặng trong tương lai. Khối dân cư Cộng Hòa chống đối đã đánh, nhưng khối dân cư Dân Chủ bảo thủ cũng hoảng sợ không kém.

Hiển nhiên là TT Obama đã sai lầm khi đã lượng giá sai các cuộc bầu cử năm 2006-2008, đí quá xa về phía tâ, xa hơn ước vọng của dân Mỹ quá nhiều.

Những quyết định của ông đã khiến dân Mỹ thay đổi cái nhìn đối với ông.

Tỷ lệ hẫu thuẫn ông rớt mau chóng trong khi các đồng minh cấp tiến thất bại tại những thành đồng cấp tiến Virginia và New Jersey hồi tháng Mười Một năm ngoái. Tuần vừa qua, đến phiên thành đồng cấp tiến Massachusetts lén tiếng: cái ghế thượng nghị sĩ mà có TNS Ted Kennedy ngồi trong 47 năm bất ngờ lọt vào tay một ứng viên Cộng Hòa vô danh, chỉ được biết đến cách đây vài tháng, qua việc chống lại sách lược xuống thang chống khủng bố và nhất là chống lại cải tổ y tế.

Theo báo chí Washington Post, dân Massachusetts bỏ phiếu cho Cộng Hòa để chống lại hướng di thiên tả, chống lại sự bành trướng vai trò của Nhà Nước, cũng như chống lại cải tổ y tế. Cá nồng nhìn thấy thông điệp của dân Virginia, New Jersey và Massachusetts, ngoái trù TT Obama.

Ngay khi dân chúng bỏ phiếu bầu ứng viên Cộng Hòa tại Massachusetts, TT Obama vẫn tìm được lý do để... đổ thừa cho Bush. Ông tuyên bố đó là những lá phiếu nói lên sự bất mãn của dân chúng đối với chính quyền, một sự bất mãn mà ông cho là đã có từ năm nay. Thật là lạ lùng, nếu là những lá phiếu chống Bush, sao ứng viên Cộng Hòa lại thắng? Chỉ có chính trị gia cố Obama mới có khả năng nguy biện như vậy.

Rồi sau đó, ông đề nghị một loạt biện pháp can thiệp mạnh hơn nữa vào hệ thống ngân hàng. Phản ứng của giới tài chính: thị trường chứng khoán rớt ngay hơn 500 điểm trong ba ngày liền.

Chiến thắng của Cộng Hòa tại Massachusetts là động đất, là tiếng chuông cảnh tỉnh TT Obama và các đồng chí cấp tiến cựu của ông. TNS Dân Chủ Evan Bayh của Indiana tuyên bố: "nếu chúng ta (dảng Dân Chủ) thua tại Massachusetts mà tiếng chuông thức tĩnh đó vẫn không đánh thức được thì chẳng còn gì đánh thức được" chúng ta nữa.

Quý đọc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email: VuLinhh11@gmail.com.

Khủng Bố Văn Mạnh

06/01/2010

Khủng Bố Văn Mạnh

Vũ Linh

...chính quyền Obama gọi là "tai họa do người tạo nên"...

Tin báo chí cho hay một thanh niên Nigeria, tên là Abdul Mutallab, đã xém chút nữa thành công cho bom nổ trên một chuyến phi cơ với 300 hành khách từ Amsterdam, thủ đô Hà Lan, qua Detroit. Cuộc điều tra còn đang tiến hành, nhưng những tin sơ khởi đã làm cho thiên hạ mừng it lo nhiều trước biến cố này.

Điều đáng mừng là quản khung bố một lần nữa đã thất bại trong âm mưu diabolus khung giết người vô tội. Chuyến bay của Northwest Airlines đã đáp xuống an toàn, không bị gi ngoại trừ tên khung bố và một hành khách đã bị thương nhẹ khi anh này tẩn cống để giải giới tên khung bố.

Nhưng nếu mừng một thi tai cũng có lý do để lo mưu! Chi vì đã có quá nhiều yếu tố... thật sự đáng lo.

Điều quan trọng đầu tiên ta thấy là âm mưu của tên khung bố được khám phá và ngăn chặn ngay từ khi tên này mới khởi sự thi hành công tác. Nhưng không phải là khám phá và ngăn chặn bởi một nhân viên công lực, mà là bởi một hành khách, phái nói là cực kỳ nhanh trí và can đảm, và nhờ vận may. Người hành khách này nghe một tiếng nổ nhỏ như tiếng pháo xít, nhìn qua thi thấy một hành khách bên cạnh - cách hai ba - hinh như đang cầm một vật gì trong tay, nơi giữa đùi, bốc khói. Thế là anh chồm qua chộp lấy vật đó - đến độ bị phòng tay - rồi kêu cứu. Vài nhân viên phi hành xùm lại tiếp tay bắt tên khung bố. Cái may là chát nổ có trực trặc gi đùi nén không nổ tung mà chỉ bốc cháy và xì khói. Lý do quan trọng nhất là thoát nạn chính là may mắn vì tên khung bố bắt tài lâm bom không khong.

Điều này cho thấy là tên khung bố đã bị bắt trước khi tên này mang chất nổ và một hoá chất để kích bom lên tàu bay, qua được một cửa ai an ninh tại Nigeria và hai cửa khác tại Amsterdam. Tại đây, cũng như tất cả các phi trường lớn có phi cơ của Mỹ và vào Mỹ, hành khách thường phải qua hai trạm kiểm xét an ninh, một của phi trường địa phương, và một của khu vực dành riêng cho phi cơ di Mỹ, với thủ tục kiểm xét khắt khe hơn.

Tên khung bố này, theo tin mới nhất, đã giấu chát nổ và hoá chất trong một quần lót đặc biệt có may túi để đựng chát nổ. Các nhà chức trách giải thích vì không có gi bằng sắt hay thép nên các mây dò của cơ quan an ninh đã không thấy gi và hắn đã qua lọt.

Điều này hiển nhiên chẳng làm ai an lòng hết vì tất cả chúng ta đều biết các loại chát nổ chẳng có loại nào bằng thép cả, như vậy có nghĩa là tất cả các chát nổ đều có thể dễ dàng mang lên phi cơ mà không ai hay biết. Trước đây, đã có một tên khung bố giấu chát nổ trong đế giày và đã qua lọt đడ dàng. Như vậy chẳng hóa ra các biện pháp kiểm xét khống lồ và linh kinh, mất thời giờ tóm lại hoàn toàn vô hiệu với chát nổ sao?

Theo tin báo chí, hiện nay có một vài phi trường có máy chiếu điện nhìn xuyên qua quần áo hành khách và sẽ dễ dàng "nhìn thấy" chát nổ giấu trong người theo kiểu anh khung bố này, nhưng không đảm mang ra áp dụng vì gặp chống đối của các nhóm cấp tiến, không chấp nhận việc mà họ coi như là xâm phạm quyền riêng tư - privacy - của mỗi người.

Một vài sự kiện hiện hiện đáng lẽ đã phải báo động các nhà chức trách, nhưng lại không ai thắc mắc: tên khung bố mua vé di Mỹ một chiều, trả tiền mặt, và chỉ mang một túi nhỏ theo, không có hành lý gì khác. Đây là cách đi "du lịch" của 19 tên khung bố 9/11.

Điều đáng quan ngại thứ hai là phản ứng của nhà chức trách. Dĩ nhiên là ngay sau khi sự kiện xảy ra, an ninh tại tất cả các phi trường đã được tăng cường tối đa, khiến cả chục ngàn hành khách bị kẹt tại phi trường khắp thế giới. Đây là phản ứng kiểu bò chạy xa rời mới nhảy nhộn lên xây chướng với hàng rào. Sự kiện này cũng nói lên cái mà phu trình của một ủy ban đặc nhiệm nghiên cứu vụ 9/11 gọi là tính "thiếu tưởng tượng" của nhà chức trách Mỹ. Luôn luôn bị các tên khung bố đi trước, nghĩ ra được những phương cách mới, từ việc đặt chát nổ trong đế giày, đến mang nguyên liệu trong các lọ nước, rồi mang chát nổ trong quần lót. Và sau mỗi lần, thì những biện pháp khống lồ được áp đặt ra cho hành khách để phòng ngừa một cuộc tấn công tương tự trong khi khung bố đã chuyển qua phương thức khác. Nói cách khác, đây là "chiến lược" dùng dao múa đập muỗi sau khi muỗi đã bay đi từ lâu rồi.

Tiếp theo là màn xia tay đố lối qua lại. Bộ Ngoại Giao, Bộ Nội An, CIA, Tòa Bạch Ốc... chẳng ai nhận trách nhiệm mà chia tay qua người khác. Cuối cùng thì cựu TT Bush cũng vẫn là thù phạm chính. Quản sự Axelrod đã... đố lối các biện pháp an ninh hiện có đã có từ thời Bush! Ta để ý một chút thi thấy khi vụ 9/11 xảy ra thì các biện pháp an ninh thời đó đã có từ thời Clinton, nhưng TT Bush không bao giờ đổ thừa Clinton như Obama đang đổ thừa Bush. Không phải tổng thống nào cũng có tư cách và tinh thần trách nhiệm giống nhau.

Điều đáng nói thứ ba là tên khung bố này là người đáng lẽ ra phải được đặc biệt chú ý lâu.Tên này là một tin đồn Hồi giáo công khai quá khích, đến độ đích thân ông bố người Nigeria của hắn hồi tháng Mười Một đã báo cáo cho nhà chức trách Nigeria, điện thoại cho Tòa Đại Sứ Mỹ để cảnh giác cũng như nhờ Mỹ tìm dùm ông con này sau khi hắn cắt đứt mói liên lạc với gia đình sau khi qua Anh du học. Mỹ đã cho tên của tên khung bố này vào danh sách "đáng nghi", tuy chưa đến mức "cấm du nhập" vào Mỹ, mặc dù Anh Quốc đã từ khước không cấp chiếu khán cho tên này vào Anh trở lại.

Câu hỏi đặt ra là tại sao một người như vậy mà vẫn được cấp chiếu khán có hiệu lực hai năm để dễ dàng ra vào Mỹ? Nhà chức trách Mỹ xác nhận có nhận được điện thoại của ông bố, nhưng coi như chưa đủ yếu tố để cấm du hành vào Mỹ, hay từ khước chiếu khán, hay có biện pháp gì khác. Đây có phải là một hậu quả khác của chính sách "phai đạo chính trị" và không đảm dụng vào những người Hồi giáo của chính quyền Mỹ? Hay là hậu quả của chính sách xuống thang cuộc chiến chống khủng bố, không ra tay trước khi thủ phạm hành động?

Nhà chức trách Mỹ cũng giải thích tên này đã bị CIA lùi ý, nhưng chưa có hành động gì và CIA cũng chưa thông báo bộ Ngoại Giao hay bộ Nội An vì còn chưa có hình của tên khung bố. Nói cách khác, chiến lược chống khủng bố của chính quyền Obama hoàn toàn bị chỉ phòi bởi việc tôn trọng cảm thụ tư pháp lý. Thủ tục chưa hoàn tất hay hồ sơ chưa đầy đủ thi không thể có hành động. Nếu chẳng may tên khung bố hành động trước thi... cũng đánh chịu thôi, chứ không ai dại gì vi phạm thủ tục, lờ bì bộ trưởng Tư PhápHolder lôi ra tòa thi thật phiên.

Chiến lược chống khủng bố mới của TT Obama đã chứng tỏ chẳng những không hiệu nghiệm gì mà trái lại, còn cho ta cảm tưởng đã đặt nước Mỹ trong tình trạng thiếu an toàn hơn. Tất cả những lời xin lỗi của TT Obama đối với khối Hồi giáo, cũng như các biện pháp xuống cấp cuộc chiến chống khủng bố, đóng cửa tại Guantanamo, cấm ngược dài từ khung bố, truy tố ra tòa các nhân viên công lực đã có hành động quá cứng rắn với khung bố, v.v..., tất cả đã to ra vô hiệu đối với các tên khung bố cuồng tín. Đây là chuyện đி nhiên ai cũng biết, ngoại trừ TT Obama và khối cấp tiến, vẫn dính nịnh chiến lược hòa hoãn này sẽ là biện pháp hữu hiệu nhất để chấm dứt những cái mà chính quyền Obama gọi là "tai họa do người tạo nên" (man-made disasters), danh từ mới để chỉ những vụ tấn công khủng bố.

Một điểm nữa phản ánh chiến lược chống khủng bố của chính quyền Obama: sau khi giữ im lặng nguyên ba ngày đầu (không hiểu vì không biết phải làm gì, hay vi bận di lận bẩn cá và đánh gôn ở Hawaii), TT Obama lên tiếng và quả quyết chính quyền của ông sẽ làm mọi chuyện cần thiết để bảo đảm an toàn cho dân Mỹ. Dĩ nhiên đây là điều phải nói, chứ chẳng lẽ nói khác! Nhưng có điều chúng ta cần nhìn rõ. Ban đầu, TT Obama ám chỉ đây chỉ là hành động cực đoan cá biệt (isolated extremist) dù tổ chức Al Qaeda tại Yemen đã chính thức xác nhận trách nhiệm. TT Obama rõ ràng có ý muốn xuống thang vụ tấn công, coi như chỉ là một hành động diễn khung hay khung bố cá nhân, chứ không phải là hành động khung bố có tổ chức của Al Qaeda. Truyền thông cấp tốc thi cấp tốc tim ra lý do giám khinh: "một thanh niên cõi đụp dùi" (Bài quan điểm của tờ Washington Post). May là nghĩ can là kỹ sư, con nhà khá giả, chứ nếu không thi còn một lý do giám khinh khác: "thanh niên nghèo, có tâm sự buồn!"

Cách đây không lâu, đầu tháng Mười Một, một viên thiếu tá quân y Hồi giáo bắn chết cả chục đồng đội cũng vậy, được chính quyền Obama coi như là hành động cá nhân diabolus khung chứ không phải khung bố có tổ chức. Quốc hội đòi lập ủy ban điều tra khẩn cấp, Tòa Bạch Ốc bác bỏ và xác định Bộ Quốc Phòng đã xúc tiến cuộc điều tra. Cho đến nay, hơn hai tháng sau, vẫn chưa ai nghe nói gì về vụ này.

Cuộc tấn công mới nhất này chứng minh rõ ràng khung bố vẫn tích cực hoạt động, tìm cách giết càng nhiều thường dân càng tốt, bằng bất cứ phương tiện gì, bất cần chuyện thay đổi chính quyền từ Bush qua Obama, cũng như bắt kể việc thay đổi chiến lược, từ mạnh bạo qua hòa hoãn. Trong khi chính quyền Obama thi vẫn tin tưởng vào chiến lược xuống thang cuộc chiến chống khủng bố, loay hoay tìm cách trấn an dân chúng bằng những lời tuyên bố mạnh bạo, giải thích, và đố lối.

Điều cuối cùng đáng để ý: một tổ chức Al Qaeda ở Yemen mang tên Arabian Peninsula đã nhận trách nhiệm tổ chức đánh bom. Theo "chủ thuyết" của Bush, Mỹ sẽ không tha thứ cho bất cứ tổ chức hay nước nào chưa chấp các nhóm khung bố. Chính quyền Yemen trên nguyên tắc là đồng minh với Mỹ, chúng ta sẽ có dịp xem phản ứng của TT Obama đối với tổ chức này cũng như đối với chính quyền Yemen. (3-1-10)

(Quý đọc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý qua email:

VuLinhh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.)

Bà Hillary Và Mô Thức Obama

06/10/2009

Bà Hillary Và Mô Thức Obama

Vũ Linh

...bố nhiệm hàng loạt cố vấn loại cấp tiến quá khích và cực tả...

Tình hình Trung Đông sa sút nặng. Tại Iraq, đặc công cảm tử đánh bom sáu nơi một lúc tại thủ đô, chết hơn một trăm người, bị thương gần sáu trăm người. Tư lệnh chiến trường tuyên bố tình hình suy sụp, gây khó khăn cho chương trình rút quân của Mỹ.

- thành lập một hội đồng y tế để tiết chế và gạn lọc dịch vụ y tế;
- dứt bỏ ngân sách một ngàn tỷ cho cải tổ y tế.

***CUNG CẤP BẢO HIỂM TOÀN DÂN

Đây là mục tiêu chính của cuộc cải tổ. Một đại cường như Mỹ mà có tới gần năm chục triệu người không có bảo hiểm và không được hưởng dịch vụ y tế là điều không ai hiểu và không ai chấp nhận được. Chẳng những đây là một vấn đề nhân đạo cần ban, mà cũng là yếu tố lõi đóng góp vào chi phí rất cao của các dịch vụ y tế tại Mỹ: những người không có bảo hiểm này thường không đi bác sĩ hay bệnh viện gì, cho đến khi bị bệnh nặng hay tai nạn là phải vào phòng cấp cứu, là nơi cung cấp dịch vụ khẩn cấp với chi phí hết sức cao. Nói chung, người ta ước tính cung cấp bảo hiểm cho tất cả những người hiện không có bảo hiểm có thể sẽ rẻ hơn là để họ vào phòng cấp cứu như hiện nay.

Vấn đề chính này cũng ảnh hưởng ít nhiều đến khái niệm y nạn chúng ta.

Phần lớn dân y nạn đều có bảo hiểm qua các sở làm, hay qua Medicare cho những người trên 65 tuổi, hay Medicaid -Medical- cho những người lợi tức thấp. Thành phần thanh niên trẻ không chịu mua bảo hiểm cũng không nhiều vì dân Việt ta kỹ lưỡng, các bà mẹ không để cho con, dù đã trưởng thành, ở tình trạng này. Các có các câu này dành mua bảo hiểm, It ra cũng để khỏi nghe mấy bà mẹ cằn nhằn.

Tuy nhiên, một số không nhỏ làm việc cho các tiểu doanh Việt (tiệm phở, tiệm tạp hóa) hiện không có bảo hiểm sẽ có dịp mua bảo hiểm công nếu hình thức này được chấp nhận, hay có thể xin Medicaid -hay MediCal- dễ hơn.

CƯỚNG EP BẢO HIỂM

TT Obama xác nhận là dự luật sẽ cưỡng ép tất cả mọi người phải có bảo hiểm. Một trong những bản thảo dự luật tại Hạ Viện có đề nghị phạt vụ \$3.800 mỗi người không có bảo hiểm.

Theo tổng thống, những người "quá nghèo" không có cách nào mua bảo hiểm sẽ được miễn (đây chỉ là câu thông my dân không nghĩa lý gì vì những người "quá nghèo" thì đã có Medicaid rồi).

Các công ty lớn sẽ bị bắt buộc cung cấp bảo hiểm cho nhân viên (Wal-Mart, Sears, sẽ bị bắt buộc bảo hiểm cho nhân viên, có thể kể cả nhân viên làm bán thời), nhưng 95% các công ty tiêu thương sẽ được miễn, và như vậy có thể hứa hết các tiểu doanh Việt sẽ không bị bắt buộc mua bảo hiểm tập thể cho nhân viên (mấy "đại gia" Thuận Phát hay Lee's Sandwich chắc sẽ phải mua bảo hiểm cho nhân viên). Việc bắt buộc này có thể sẽ đưa nhiều hàng đến chuyên sa thải bởi nhân viên hợp pháp để thu hút dân ở lậu.

Có một điều phải nói cho rõ.

TT Obama lấy ví dụ bảo hiểm xe hơi: tất cả mọi người đều bị bắt buộc phải mua, tại sao không thể bắt buộc mọi người mua bảo hiểm sức khỏe? Ví dụ này nghe có vẻ hợp lý, nhưng sai trật. Bảo hiểm xe hơi, hay bảo hiểm nhà, là cần thiết và có thể bắt buộc được vì tuỳ chung ta sở hữu xe và nhà trên giấy tờ, nhưng trên thực tế, xe và nhà đều là tài sản mua được nhờ vay ngân hàng và trả góp, không phải của ta. Ngân hàng có quyền bắt buộc ta phải mua bảo hiểm xe và nhà để bảo vệ tài sản của họ (đi nhiên có người sở hữu xe và nhà 100%, nhưng chỉ là thiểu số). Còn bảo hiểm sức khỏe là bảo hiểm cho cá nhân chúng ta, và quyết định mua bảo hiểm, nếu theo đúng tinh thần tôn trọng tự do cá nhân của văn hóa Mỹ, thì không thể ép buộc được.

Đây là nói trên phương diện lý luận để chứng minh ví dụ của TT Obama sai. Nhưng trên nguyên tắc, bảo hiểm sức khỏe là điều cần thiết cho cá nhân mỗi người, nhưng cũng cần thiết cho cộng đồng vì cộng đồng (hay thàn nhân) sẽ phải trả tiền chữa trị thuốc men cho người không có bảo hiểm. Do đó, ép buộc mọi người phải có bảo hiểm cũng là điều cần thiết.

THÀNH LẬP BẢO HIỂM CỘNG

Cho đến nay bảo hiểm tư hoàn toàn chi phối thị trường, và có thể thoả rập với nhau để tính bảo phí cao, hay tệ hơn nữa, từ khước những trường hợp bệnh nặng. Để giảm thế lực của các đại gia bảo hiểm tư, TT Obama đề nghị một hình thức bảo hiểm công cho những người bị hăng báo hiểm từ khước, đồng thời cũng để gia tăng cạnh tranh, ngõ hào cắt giảm bảo phí. Nói đến cạnh tranh công bằng giữa hai khu vực tư và công là không đúng sự thật. Kinh nghiệm bên Anh cho thấy bảo hiểm công hiện nay chiếm 92% thị trường, và bảo hiểm tư chỉ còn 8% cho giới thương lulu.

Với sự thành lập bảo hiểm công, có nhiều hy vọng là các hàng số sẽ bớt các hàng báo hiểm tư để mua bảo hiểm tập thể cho nhân viên qua bảo hiểm công. Dân ty nạn được bảo hiểm qua sở làm sẽ rời vào trường hợp này.

Trên nguyên tắc, có thể nhân viên sẽ đóng bảo phí ít đi phần nào. Nhưng phẩm chất các dịch vụ được hưởng sẽ sụt giảm. Điểm hình là nhân viên sẽ không được lựa bác sĩ nữa, mà sẽ phải đi khám bệnh với bác sĩ do bảo hiểm chỉ định. Được chỉ định một bác sĩ Việt thi tối, để an nolis, chẳng may bị chỉ định đúng ông bác sĩ Mỹ hay Mẽ hay Nam Hán thì đánh chiu. Mỗi lần đi bác sĩ, nhà thương, sẽ phải qua nhiều thủ tục hành chánh rườm rà hơn, và xếp hàng chờ lâu hơn.

Những người có mua bảo hiểm riêng sẽ không bị ảnh hưởng. Như TT Obama hứa, họ có quyền giữ bảo hiểm tư, giữ bác sĩ, nhà thương họ muốn. Tuy nhiên, điều chưa rõ lắm là nếu có quá nhiều người bỏ bảo hiểm tư để qua bảo hiểm công, thì chưa biết các hàng báo hiểm tư còn lại này sẽ cắt giảm bảo phí để cạnh tranh với bảo hiểm công (như TT Obama quâ quyết). Hết mà sẽ tăng bảo phí để bù đắp số khách hàng bị mất (như nhiều người lo sợ). Theo y kiến riêng, bảo hiểm tư sẽ không cạnh tranh với bảo hiểm công, do đó, có nhiều hy vọng sẽ tăng bảo phí chứ không giảm. Kinh nghiệm bên Anh nêu trên cho thấy chỉ giới thương lulu mới giữ được bảo hiểm tư.

THÀNH LẬP HỘI ĐỒNG Y TẾ

Một Hội Đồng Y Tế sẽ được thành lập để gạn lọc các dịch vụ y tế với mục đích tiết chế, khuyến cáo những phương thức và thuốc men chữa trị hiệu nghiệm mà ít tốn kém nhất.

Người ta lo sợ что tình trạng một người quá lớn tuổi, mà lại bệnh quá nặng, có thể bị khuyến cáo chấm dứt chữa trị để được "ra đi" sớm. Nhưng TT Obama đã quâ quyết không có chuyện này, và chúng ta có thể tin sẽ không có chuyện "kết án tử hình" ai hết. Tuy nhiên sẽ có những quyết định ánh hưởng trực tiếp đến người bệnh, nhất là những người mua bảo hiểm công, hay có Medicare hay Medicaid. Sẽ có những trường hợp bác sĩ thấy nên mổ, nhưng hội đồng khuyến cáo không cần. Hay những trường hợp bác sĩ cho thuốc này, hội đồng khuyến cáo thuốc kia, hay bác sĩ nói cần nắn nhà thương trong khi hội đồng cho rằng không cần thiết.

Những người có Medicare hay Medicaid cũng có thể sẽ bị chỉ định bác sĩ và nhà thương, chứ không được lựa chọn nữa.

Những chi tiết về những trường hợp này chỉ có thể biết được về sau, qua từng trường hợp. Nhưng nói chung, ta có thể tin chắc các dịch vụ y tế ta đang nhận được sẽ bị cắt giảm, về lượng cũng như về phẩm. Đó là điều không tránh được, mà chính TT Obama cũng không phủ nhận. Khi số lượng bác sĩ, y tá, nhà thương, thuốc men không tăng bao nhiêu, mà lại có thêm năm chục triệu khách hàng mới, thì đây là hậu quả tất nhiên.

Ngân sách Medicare và Medicaid cũng vậy, không tăng kịp với số lượng người mới được hưởng bảo hiểm và dịch vụ y tế, tất nhiên sẽ phải bị cắt giảm đây đó. TT Obama quâ quyết sẽ không có cắt giảm, nhưng trong khi đó, ông lại xác nhận sẽ cắt giảm một phần lớn chương trình Medicare Advantage, là chương trình trả Medicare bằng tiền mặt để người hưởng có thể đi mua bảo hiểm riêng ở ngoài. Dân ty nạn chúng ta sẽ không bị ảnh hưởng nhiều về chuyện cắt Medicare Advantage vì đây là chương trình cho máy ông bà già nhà giàu ở Beverly Hill bên Cali, hay Palm Beach bên Florida, lấy tiền Medicare bù đắp vào tiền mua bảo hiểm tư đãt hơn. Cắt bỏ Medicare Advantage thật ra là chuyện nên làm vì đó là hình thức tài trợ cho giàu không cần tài trợ.

Mặt khác Hạ Viện cũng đã có dự luật cắt giảm Medicare ít nhất hai trăm triệu một năm. Các nhà thương và bác sĩ sẽ bị cắt giảm tiền bồi hoàn Medicare và Medicaid, tuy nhiên máy ông bác sĩ Việt vẫn chưa đến nỗi phải bán Mec-xe-đi để đi Hyundai.

Theo một phúc trình của Văn Phòng Ngân Sách Quốc Hội (Congressional Budget Office), chi phí tiền thuốc Medicare – Part D sẽ có thể tăng 5% năm đầu, sau đó tăng mỗi năm cho đến tối đa 20% trong vòng mười năm. Mua thuốc càng nhiều sẽ bị ảnh hưởng càng nặng.

Nếu quâ giá là thành phần khai giá, có bảo hiểm tư, và chịu chi, sẽ vẫn giữ được tình trạng chữa trị thuốc men như trước, tức là sẽ không bị chi phối bởi quyết định của Hội Đồng Y Tế. Nói cách khác, Hội Đồng Y Tế sẽ giúp những người không có bảo hiểm, cắt bớt quyền lợi của những người đang có bảo hiểm và dịch vụ y tế, nhưng không ảnh hưởng gì đến giới nhà giàu.

CHI PHÍ CÁI TỐ Y TẾ

Chương trình cải tổ y tế được chính tổng thống ước tính sẽ tốn chín trăm tỷ trong vòng mười năm tới. TT Obama cam kết sẽ không tăng thuế những người có lợi tức dưới 250.000 đô một năm. Nếu tổng thống giữ lời thì có thể 90% dân ty nạn sẽ không bị tăng thuế.

Tuy nhiên hứa của mười ngàn tỷ thâm thủng ngân sách sẽ có ảnh hưởng giàn tiếp trên tất cả mọi người. Số lượng tiền phát hành quá nhiều sẽ làm đồng đô mất giá, lãi suất ngân hàng sẽ tăng, tất cả sẽ đưa đến giá tăng vật giá. Càng nghèo sẽ càng bị tác hại nặng vì một đô đổi với người nghèo dĩ nhiên là lớn hơn một đô đổi với một triệu phú. Những người lãnh tiền già hay tiền hưu nhất định sẽ thiệt thòi nhất.

KẾT

Những nhận định trên chỉ dựa trên những ý kiến tổng quát đang được thảo luận. Chi tiết thật sự còn phải chờ xem quốc hội biểu quyết những gì. Khi đó ta sẽ có dịp tìm hiểu thêm. Điều chúng ta mong mỏi là các hội đoàn y sĩ Việt sẽ lên tiếng làm sáng tỏ them cho chúng ta sau này (13-9-09).

Quý độc giả có thể liên lạc với tác giả để góp ý, đề nghị, khuyến khích hay... chi trích qua email: Yulinh11@gmail.com. Bài của tác giả được đăng trên Việt Báo mỗi thứ Ba.

Cải Tổ Y Tế

18/08/2009

Cải Tổ Y Tế

Vũ Linh

Cắt chi phí và lo cho 15 (hay 45) triệu người mà tốn hơn một ngàn tỷ"

Tin tức thời sự trong vài tháng qua đã bị khống chế hoàn toàn bởi cuộc tranh cãi về cải tổ hệ thống y tế Mỹ. Dân ty nạn chúng ta, với túi tiền giới hạn, cũng rất ưu tư về vấn đề này.

Đây là vấn đề cùy kỳ phức tạp mà từ mấy thập niên qua nhiều tổng thống Mỹ đã quan tâm, muốn giải quyết mà chỉ thực hiện được vài sửa đổi nhỏ, từng bước một. TT Obama, một người có tham vọng vĩ đại, muốn thực hiện một cuộc cải tổ quy mô mang tính cách một cuộc cách mạng toàn diện dựa trên cơ hội đảng Dân Chủ hiện kiểm soát cả hành pháp lẫn lập pháp. Cố lê ôn muốn theo gương TT Lyndon Johnson, là người đã khai sinh ra Medicare và Medicaid vào năm 1965.

TT Obama nhìn thấy hai vấn đề lớn mà ông nghĩ bắt buộc phải sửa đổi, và sửa đổi càng sớm càng tốt.

Thứ nhất là hệ thống y tế Mỹ quá đắt và già cả càng ngày càng tăng, nếu không chặn đứng kịp thời, hệ thống y tế Mỹ, đặc biệt là hai chương trình Medicare và Medicaid, sẽ phả sản. Vấn đề thứ hai là theo ông, hiện nay có khoảng từ 45 đến 47 triệu người Mỹ không có bảo hiểm y tế, và đó là điều không thể chấp nhận được.

Trên cẩn bản, TT Obama có lý trên cả hai vấn đề.

Không ai chối cãi được tiền thuốc men, nhà thương, và bác sĩ ở Mỹ cao nhất thế giới. Một ví dụ cụ thể ai cũng thấy, thuốc lá tại Mỹ mà nếu bán tại Canada thì lại rẻ bằng nửa tiền bán ở tiệm thuốc bên Mỹ. Một ví dụ khác là cách chữa bệnh kiểu Mỹ. Hỗn nhức đầu đến phòng mạch là bác sĩ bắt đi chiếu điện MRI lập tức, bắt kể chi phí. Cao máu, tiểu đường, nhiều mỡ trong máu thì khói nói, cứ ba tháng là lại phải thử máu một lần. Đi nha sĩ thi không ai thèm hỏi mình đau răng nào vì họ đê cõi ra chụp cá chục tám hình quang tuyến ngay, và tự tìm ra răng nào đau, thậm chí cũng tìm ra răng nào sắp đau trong vài tháng nữa!

Hàng ngàn giá dính đã khai phá sản vi trong nhà không may có người bị bệnh nặng, cho dù có bảo hiểm đang hoàng.

Hàng loạt thống kê cho thấy chi phí y tế ở Mỹ tính theo đầu người cao gấp hai lần chi phí y tế bên Áu Châu. Mà chẳng thấy dân Mỹ khỏe mạnh hơn dân Áu Châu bao nhiêu. Trong khi không ai chối cãi được chi phí lớn lao này, thi lại có nhiều người không đồng ý với con số những người không có bảo hiểm y tế.

Theo nhiều chuyên gia, con số 45 triệu là phỏng đại quá đáng. Một số rất lớn những người không có bảo hiểm là vì họ tự ý không muốn mua bảo hiểm. Đây là tình trạng của phần lớn giới trẻ còn đang dí dọc hoặc làm nghề độc lập, chưa thấy nhu cầu mua bảo hiểm sức khỏe gì hết. Một phần nữa là khói dân cư nguy bất hợp pháp không mua bảo hiểm được. Một số lớn khác tạm thời mất bảo hiểm vì mất việc. Trên thực tế, có lẽ chỉ có khoảng 15 đến 20 triệu người cần mà không có được bảo hiểm, hoặc vì đã làm cho công ty nhỏ không có bảo hiểm của công ty mà lại không có tiền mua riêng cho mình, hoặc vì không hăng bảo hiểm nào nhận vì đã có bệnh nặng từ trước.

Nhưng dù là 45 hay chỉ 15 triệu người thì tình trạng này cũng không thể chấp nhận được trong cái xứ tự cho là tân tiến nhất thế giới.

Trong cả hai vấn đề, đúng như TT Obama nhận định, cần phải có giải pháp một cách nhanh chóng. Khó nói chán bệnh thì dễ, nhưng tìm cách chữa thì lại không dẽ chút nào.

Hiện nay, có ít nhất là nửa tá kế hoạch lớn từ phía nội các Obama, đến phe Dân Chủ, phe Cộng Hòa, các hiệp hội y sĩ, các hiệp hội nhà thương, các hãng bảo hiểm, v.v... Đó là chưa kể các kế hoạch cục bộ của hàng trăm khối quyền lợi lè tè kiểu như hội người già, hội phụ nữ, hội cựu chiến binh... Một cách tổng quát, ai cũng nhìn nhận chi phí quá lớn, nhưng nói đến nguyên do thì là bắt đầu cõi nhau.

Người thi cho rằng chi phí lớn vì ngành y tế Mỹ tiến bộ nhất, nhà thương và máy móc tối tân nhất, thuốc tốt nhất, các công trình nghiên cứu công phu và tiến bộ nhất, bác sĩ giỏi nhất, nhiều giải Nobel nhất,...

Có người cho rằng chi phí lớn lao vì cái nạn thua kiện thịnh hành nhất tại Mỹ, khiến các bác sĩ không chỉ phải trả tiền bảo hiểm tai nạn nghề nghiệp cao nhất, mà còn phải bắt bệnh nhân thử nghiệm dù cách để phòng thân, bảo đảm có đầy đủ hồ sơ chẩn bệnh đúng. Phản lại là những thử nghiệm không cần thiết.

Cũng có người cho rằng chi phí cao vì các thủ tục hành chánh rườm rà, giấy tờ hồ sơ quá nặng nề. Điều này chúng ta cũng có thể thấy hàng hàng lớp lớp hồ sơ khi vào phòng mạch bác sĩ. Đó là chưa nhìn thấy những tập hồ sơ mà các bác sĩ phải dùng để khai báo với các hãng bảo hiểm hay các cơ quan Medicare, Medicaid. Cũng chưa kể các lạm dụng hay khai gian để lấy tiền bảo hiểm hay tiền Medicare, Medicaid, qua sự thông đồng giữa bác sĩ và bệnh nhân.

Tất cả những nguyên nhân trên đều có thật và mọi người đều nhìn thấy. Nhưng giải pháp để cắt giảm chi phí... chưa có gì nhất trí.

Điển nhiên là không ai dám đề nghị hạ cấp tình trạng y tế Mỹ, bỏ bớt máy móc trang bị tối tân, cắt giảm lương bác sĩ,... Đã có nhiều đề nghị giới hạn tiền bồi thường tai nạn để giảm thiểu chi phí bảo hiểm tai nạn nghề nghiệp cho bác sĩ, nhưng những đề nghị đều bị các vị dân cử bác bỏ vì ảnh hưởng của các luật sư chuyên thưa kiện về những vụ này, gọi là trial lawyers, là khói áp lực ủng hộ đảng Dân Chủ mạnh nhất (cựu Nghị sĩ và ứng viên tổng thống Dân Chủ John Edwards trở thành triệu phú là nhờ nghề này).

TT Obama bắt đầu cho các nhà thương công điện toàn hoá các hồ sơ để giảm thiểu khói giấy tờ hành chánh, nhưng cũng chẳng tiết kiệm được bao nhiêu. Ông cho biết hai phần ba chi phí sẽ được cắt giảm qua việc tinh giản thủ tục, nhưng đây cũng là lời hứa hẹn của các tổng thống Dân Chủ, từ Carter đến Clinton, mà chưa ai thấy được kết quả.

Kế hoạch của TT Obama còn đang được quốc hội thảo luận. Ông hy vọng có được một dự thảo luật trước tháng Tám tức là trước khi quốc hội nghị hè. Nhưng điều này là các vị dân cử không muốn quá háp tấp trong một vấn đề quá phức tạp. Họ muốn nhân dịp nghị hè, trả về tham khảo ý kiến cử tri ở địa phương, và giải thích vấn đề cho cử tri hiểu rõ trước khi trở về thủ đô biểu quyết.

Một lý do nữa khiến kế hoạch của TT Obama chưa được thông qua là vì kế hoạch này tốn kém quá mức.

Kế hoạch của TT Obama sơ sơ được dự trù sẽ tốn một ngàn tỷ đô trong mười năm tới. Hiện nay ngân sách của Mỹ đã bị thâm thủng cả ngàn tỷ, có thể lên đến hơn mười ngàn tỷ trong mười năm nữa. Bây giờ lại thêm cả ngàn tỷ! Ai cũng biết TT Obama thích xài giấy lớn, nhưng đến một mức nào đó thì sẽ phải kh-cn lại thôi. TT Obama chủ trương cài tó y tế vì các chi phí quá cao, bấy giờ lại cài tó bằng cách bơm thêm ngàn tỷ nữa, nghe có vẻ mâu thuẫn, chưa kể ông không nói rõ lấy tiền từ đâu ra.

Một trong những đề nghị được đưa ra là không cho các công ty được khấu trừ chi phí bảo hiểm y tế cho nhân viên trong việc thuế. Nhà Nước sẽ đánh thuế trên số tiền đó và có thể sẽ kiếm ra 500 tỷ. Nhưng như vậy thì kể cả TT Obama vì trong thời gian tranh cử tổng thống, ông McCain đưa ra ý kiến này và bị Ông Obama đánh giá là khinh tham tệ. Hơn nữa, đây là hình thức đánh thuế gián tiếp trên dân lao động và trung lưu, điều mà TT Obama đã xác định nhiều lần là sẽ không bao giờ làm.

Một đề nghị khác là tăng thuế "nhà giàu", tức là theo định nghĩa của TT Obama, những ai có lợi tức trên 250.000 đô một năm. Nhưng vấn đề là chỉ có 1%-2% dân số Mỹ nằm trong số này, và cho dù đánh thuế 100% trên lợi tức của họ - tức là lấy hết cả tiền của họ - cũng chưa đủ chi cho các chương trình vĩ đại của TT Obama.

Các nước Bắc Âu nói riêng là có hệ thống y tế tốt nhất cho cả nước, nhưng điều thiên hạ quên là dân số các nước này chưa bằng dân số một tiểu bang nhỏ của Mỹ và họ đóng thuế lợi tức đến mức tối đa là 60%, gấp hai lần mức tối đa của Mỹ.

Trong mục đích trấn an những người lo sợ bị mất quyền lợi, TT Obama đã khẳng định những ai đang có bảo hiểm và cảm thấy thỏa mãn với tình trạng hiện hữu thì vẫn có thể giữ nguyên tình trạng cũ, không có gì thay đổi. Nhiều người không tin điều ấy vì trong khi tranh cử, ông nói tới giấc mơ xây dựng một chế độ bảo hiểm thống nhất cho toàn dân và các đài truyền hình không nhầm lẫn ủng hộ Obama - Fox News là nổi tiếng nhất và có nhiều người theo dõi nhất - liên tục chiếu lại những hứa hẹn đó.

Khi thấy dữ liệu có vẻ áu lo về việc phải bồi béo bảo hiểm họ đang có để áp dụng chế độ thống nhất, Obama giải thích rằng ông chỉ chú tâm cắt giảm chi phí và lo cho những người hiện nay không có bảo hiểm thôi.

Cắt giảm chi phí và lo cho 15 (hay 45) triệu người mà tốn tới hơn một ngàn tỷ! Rõ ràng là có cái gì không ổn, cộng trú nhân chia không đúng, hay là TT Obama đã không nói hoàn toàn sự thật. Và đó có lẽ là cái gai lớn nhất trong kế hoạch. Vì không hoàn toàn tin vào những lời xác định của tổng thống, rất nhiều người lo sợ sẽ bị thiệt thòi qua việc cài tó.

Trong mười người Mỹ, chỉ có hai người (19%) tin là các biện pháp do TT Obama đề nghị sẽ cắt giảm chi phí y tế cho họ, trong khi năm người (49%) lo sợ (frightened) hay tức giận (angry) về chuyện Nhà Nước quản lý hệ thống y tế (ba người còn lại không có ý kiến về không hiểu rõ vấn đề). Họ lo sợ các dịch vụ y tế sẽ bị cắt giảm, hay giới hạn, hoặc sẽ được quyết định bởi các công chức chứ không phải bác sĩ. Hay các vị lão niên sẽ không được chăm sóc kỹ lưỡng vì tốn kém quá cao so với số tuổi họ hy vọng sống của họ. Họ đặc biệt lo ngại rằng sẽ bị tăng thuế dưới hình thức nào.

Tại các cuộc hội thảo do các vị dân cử tổ chức với cử tri của họ, đã có nhiều lời qua tiếng lại, thậm chí được tung qua lại. Bà Chủ Tịch Hạ Viện Nancy Pelosi hay Nghị Sĩ Arlen Specter công khai tố giác những người chống kế hoạch y tế của Obama là thành phần phát xít, chống lại nước Mỹ! (TNS Specter thuộc đảng Cộng Hòa trong gần 30 năm, mới nhảy qua đảng Dân Chủ khi thấy ghế thượng nghị sĩ của mình lung lay, có nghĩa là ông đã "chống lại nước Mỹ" trong 30 năm, và bây giờ mới bắt đầu yêu nước!) Phản ứng viên Tòa Bạch Ốc kêu gọi thiên hạ nêu có nghe ai tuyên truyền xuyên tạc về kế hoạch cài tó y tế thi nén "email" cho Tòa Bạch Ốc biết. Nghe hao hao như "Nhà Nước đang phỏng tay kêu gọi quần chúng báo cáo cho các Ủy Ban Nhân Dân những mưu đồ phá hoại cách mạng của những tên ác ôn"! Gần hai phần ba dân Mỹ chỉ trích lời kêu gọi này. Họ chỉ trích nặng hơn khi thấy nhiều người KHÔNG liên lạc hay yêu cầu gì cũng nhận được email từ tòa Bạch Ốc: làm sao phủ Tổng thống lại có email của họ? Xoi nói vần đời từ của dân chúng là chuyện tối kỵ. Vì vậy, vấn đề đã được nêu ra mà không thấy ban tham mưu Obama trả lời!

Trước những tiếng nói chống đối ngày càng ồn ào, TT Obama có phản ứng khá lả lùng. Ông tuyên bố "tôi không muốn nghe mấy người đã tạo ra chuyện tùm lum (mess) này, họ hãy tránh ra để tôi quên dọn". Lả lùng vi "bãi rác" y tế này đã như vậy từ nứa thế kỷ rồi chứ không phải là tác phẩm của Bush hay đảng Cộng Hòa. Và lả lùng vi cả tổng thống lẩn dân biểu, nghị sĩ phe Dân Chủ đều có và không thích nghe tiếng nói nghịch nhĩ trong cái nôi dân chủ này.

Lả lùng hơn là là thành phần lả lùng, chống đối ồn ào mà TT Obama không muốn nghe lại là giới lão niên và cả Hiệp hội Cao niên AARP, thành phần cử tri nòng cốt của đảng Dân Chủ. Theo viện thăm dò dư luận Rasmussen, 56% các vị lão niên chống kế hoạch của TT Obama vì họ tin chắc ngân sách Medicare sẽ bị cắt giảm và họ sẽ là nạn nhân đầu tiên. Và khi Ông Obama nói là hiệp hội AARP đã ủng hộ kế hoạch của ông thì AARP lập tức phủ nhận, sau có chứng mười phút!

Năm 1993, TT Clinton thất bại hoàn toàn khi kế hoạch cải tổ y tế của ông bị chinh xuống không đưa ra được trước quốc hội để biểu quyết. Lần này TT Obama rút được nhiều bài học nên có nhiều hy vọng thành công hơn. Dù sao thì còn quá sớm để có thể có được đầy đủ dữ kiện bàn thảo kỹ hơn hay khen chê gì về chi tiết kế hoạch cải tổ y tế Obama. Ông chưa có kế hoạch hoàn chỉnh của mình, nên cứ để Quốc hội đưa ra các dự thảo và nếu được thông qua thì sẽ ký.

Sau khi Quốc hội nghị hè đến cuối tháng Mười, cuộc thảo luận sẽ tiếp tục và một dự luật có thể sẽ ra đời trước cuối năm nay. Lúc đó ta sẽ có dịp tìm hiểu chi tiết của kế hoạch cải tổ, đặc biệt là ảnh hưởng đối với dân ty nạn chúng ta (16-8-09).

Lại Điều Tra Cia?

21/07/2009

Lại Điều Tra Cia?
Vũ Linh

Như vậy là tin mừng hay tin đáng lo?

Theo tin báo chí, Giám đốc CIA Leon Panetta mới báo cáo cho quốc hội biết rằng trước đây TT Bush đã chỉ thị cho CIA vê ra một kế hoạch quy mô nhằm truy tìm và ám sát Osama Bin Laden và các lãnh tụ Al Qaeda. Vây mà lại không thông báo cho quốc hội. Ông Panetta cho biết ông đã ra lệnh chấm dứt kế hoạch này.

Báo chí cấp tiến cùng các dân biểu và nghị sĩ Dân Chủ lầm rầm beng chuyện này, coi như đây là một bằng chứng hùng hồn nữa về hành động lạm quyền, bất hợp pháp của chính quyền của cựu TT Bush, và đòi cho điều tra cẩn kẽ xem CIA đã làm gì. Đáp lời yêu cầu của quốc hội, Bộ Trưởng Tư Pháp Eric Holder đang thu thập tài liệu để nộp cho quốc hội truy xét, đồng thời ông cũng lên tiếng cho biết đang nghiên cứu vấn đề và có ý thiên về việc giao cho một công tố viên đặc biệt -special prosecutor- truy cứu chuyện này. Trong khi đó thì TT Obama vẫn chưa lên tiếng, có nghĩa là ông vẫn duy trì lập trường trước đây là kêu gọi mọi người nên hướng về tương lai, chứ không nên truy cứu chuyện quá khứ.

Cuối cùng thì Hạ Viện loan báo sẽ lập ủy ban điều tra.

Đọc qua những tin trên, ta có thể có vài nhận xét, tuy chẳng biết là nên lấy làm vui mừng cho chế độ pháp trị Hoa Kỳ, hay lấy làm lo cho sự an toàn của nước Mỹ.

Điều trước tiên là chuyện CIA có kế hoạch ám sát Osama Bin Laden và các lãnh tụ Al Qaeda.

Kế viết này có lẽ hơi "chật liệu" nên nghĩ nát óc vẫn chưa hiểu tại sao truy lùng Osama Bin Laden lại là một vấn đề "bất hợp pháp", cần điều tra và truy tố.

Tử sau vu Al Qaeda lẩn đẩn đánh bom hai cao ốc World Trade Center ở Nữu Ước năm 1993, TT Clinton đã ra lệnh truy nã, tìm bắt hoặc giết Bin Laden, và cơ quan Trung Ương Tình Báo CIA cũng như tất cả các tổ chức an ninh, tình báo, quân đội, cảnh sát đều được huy động để thực hiện mục tiêu này. Thật ra thì cố gắng của TT Clinton có tính cách rõ ràng, ra vè ăn to nói lớn nhưng hành động thực tế thì lại ến xiu xiu.

Kết quả dĩ nhiên cũng chỉ xiu xiu ến, cho đến khi xảy ra vụ 9/11, và cuộc chiến Afghanistan khi quân lực Mỹ và đồng minh bắt hay giết được nhiều lãnh tụ cao cấp của Al Qaeda. Nhưng vẫn không bắt hay giết được Bin Laden.

TT Bush công khai xác nhận muốn bắt được Bin Laden, "chết hay sống" (dead or alive), cho truyền thông có cơ hội chửi Bush là có máu cao bồi. Trong hai cuộc tranh cử tổng thống 2004 và 2008, phe Dân Chủ và các ứng viên John Kerry và Barack Obama đã lóng chí trích TT Bush bắt không bao giờ hay giết Bin Laden được. Trên cột báo này, bình luận gia Nguyễn Xuân Nghĩa đã có bài phân tích những đòi hỏi đặc biệt của việc CIA đưa người đi vào tìm ra đặc công al-Qaeda để tiêu diệt, người viết xin không nhắc lại (xin xem bài "Chuyện Tình... Bão Hải" ngày 18 vừa qua).

Chuyện truy lùng và tiết diện nhân sự của al-Qaeda thì cả thế giới đều biết và cả thế giới - kể cả dân Mỹ trong Quốc hội hay ngoài chợ - đều chấp nhận. Thế thi tại sao bây giờ lại coi việc TT Bush chỉ thị cho CIA lùng bắt và giết Bin Laden và các lãnh tụ Al Qaeda là bất hợp pháp, cần điều tra và truy tố?

Nếu như TT Bush ra lệnh cho CIA không được truy lùng, bắt hay giết Bin Laden thì mới là chuyện quái lạ, đáng nghi ngờ và đáng điều tra. Đáng này TT Bush tìm cách báo vê nước Mỹ, sao lại cho là hành động bất hợp pháp?

Hay là tại TT Bush đã không báo cáo cho quốc hội biết về kế hoạch bắt hay giết Bin Laden" Trên cẩn bản, quốc hội cũng như dân Mỹ, không ai lạ gì TT Bush muốn truy lùng Bin Laden bằng mọi giá. Nhưng khi dì vòi chi tiết thi hành thì trên nguyên tắc, CIA phải báo cáo cho quốc hội hành động và thành quả. Kế hoạch mà ta bàn đến chỉ mới là một dự thảo, chưa được thi hành, chưa thành hành động, do đó cựu phó TT Cheney chỉ thị CIA chưa cần thông báo quốc hội. CIA từ trước đến giờ có cả trăm cả ngàn dự thảo kế hoạch về mọi chuyện, chưa bao giờ cần thông báo cho quốc hội, cho đến khi thực hành.

Phê Cộng Hòa nhận định Hạ Viện đòi điều tra kế hoạch này chỉ vì muốn đánh lạc hướng dư luận, giải cứu bà Chủ Tịch Hạ Viện Nancy Pelosi đang bị tố đã biết rõ các vụ "tra tấn" tù khung bố từ lâu mà không khiếu nại gi.

Phe Dân Chủ cũng đây là một kế hoạch bất hợp pháp của CIA vì có tính cách "âm sát" (assassination), chỉ đặc công đi vào vùng nùi truy tìm Bin Laden và các tay chân cao cấp để giết. Và như vậy là bất hợp pháp. Kế viết này không phải là luật sư, có lẽ vì vẫn chưa chung ý mõ át giáp gi về những tết nhí của luật lệ. Chi thấy có điều kiện là theo lý luận của chính quyền Obama, nếu như tình báo khám phá ra Bin Laden hay một lãnh tụ cao cấp Al Qaeda đang ở trong một căn nhà nào đó trong một cái lồng nào đó, thi không quân Mỹ có quyền mang bom và hỏa tiễn bắn nát cả lồng để giết sạch, và như vậy là hợp pháp. Cho dù là cái lồng đó nằm trên đất Pakistan là một quốc gia độc lập không phải thuộc địa hay báu bối do của Mỹ.

Còn nếu như CIA cho một toàn biệt kích vào trong lồng lùng giết Bin Laden hay một vài lãnh tụ Al Qaeda thi lại là bất hợp pháp, cần điều tra và truy tố. Nếu không phải là một lý luận oái ăm thi là gì?

Rồi đương kim Giám đốc Leon Panetta khoe là đã chấm dứt kế hoạch bất hợp pháp này. Thế nghĩa là gì? CIA sẽ không được truy lùng, tìm bắt hay giết Bin Laden nữa sao? Và CIA chỉ còn được quyền mời Bin Laden về Hoa Thịnh Đốn để TT Obama có dịp bắt tay xin lỗi, như TT đã làm với Hugo Chavez của Venezuela, Mamour Khaddafi của Libya, và đang mong muốn có dịp làm với Ahmadinejad của Iran và Kim Chính Nhật của Bắc Hàn! Như vậy là tin mừng hay tin đáng lo?

Câu chuyện thứ hai đáng bàn là thái độ của các dân biểu quốc hội và chính quyền Obama, nho nhau đòi điều tra.

Năm 1974, TT Nixon từ chức giữa cuộc khủng hoảng Watergate. Phó TT Ford lên thay. Quyết định đầu tiên của TT Ford là ân xá Nixon về mọi tội mà ông đã có thể vi phạm, và ngưng truy tố toàn bộ vụ Watergate. Truyền thông Mỹ lúc đó rầm rộ chỉ trích, khiến dân chúng Mỹ vốn có cảm tình với ông Ford, quay ra nghĩ ngở ông có tội chát gì đó với Nixon.

Ba chục năm sau, các sứ giả nhan nhản TT Ford đã lấy một quyết định hệt súc can đảm vì có thể sẽ bị thất cử - và quả nhiên ông thất cử năm 1976, thua Jimmy Carter phần lớn vì quyết định ân xá này - nhưng cũng là một quyết định cực kỳ sáng suốt của một vị nguyên thủ quốc gia: chấm dứt tình trạng "nội chiến" chia rẽ đất nước. Một hành động có tính cách hy sinh cá nhân vì quyền lợi đất nước.

Quyết định của TT Ford có thể hơi đi quá xa. Nhưng đã đi đúng theo hơn hai trăm năm truyền thống chính trị Mỹ, là các tổng thống sau khi nhậm chức không bao giờ truy cứu quyết định của các tổng thống tiền nhiệm. Ngày nay, ta đang chứng kiến những cảnh hoàn toàn trái ngược. Một tân chính quyền miệng thì nói chủ trương hàn gắn đất nước, hợp tác lưỡng đảng, hướng về tương lai, thực tế lại không bô lối mọi cơ hội bôi bác, dối tội, và kết án chính quyền tiền nhiệm. Bây giờ còn đòi điều tra hết chuyện này đến chuyện nọ, công bố những tài liệu cơ mật có liên hệ đến an ninh quốc gia, chỉ vì muốn lấy đòn chính trị. Đây là lần đầu tiên trong lịch sử Mỹ, một chính quyền Mỹ đòi điều tra một chính quyền tiền nhiệm.

Chưa biết lịch sử ba chục năm sau sẽ nhận định như thế nào, nhưng trước mắt, đảng Dân Chủ và TT Obama không hề có ý nghĩ noi gương TT Ford, mà trái lại, vẫn đang cố gắng đánh phê đối lập bằng mọi giá mọi cách. Có vẻ như là chuyện hy sinh đất nước cho quyền lợi phe đảng.

Câu chuyện thứ ba đáng bàn là thái độ của TT Obama và bộ trưởng Tư Pháp Eric Holder.

Ngay từ khi còn đang vận động tranh cử, TT Obama đã luôn luôn nhấn mạnh tinh thần hợp tác lưỡng đảng, và chủ trương hướng về tương lai, không moi móc chuyện cũ của chính quyền tiền nhiệm Bush. Nhưng đó chỉ là chuyện miệng nói mà tay không làm, theo kiểu lãnh tụ rộng lượng nhưng bị ép buộc bởi tình thế, bởi quốc hội, bởi dân em. Thực tế giống như phim trinh thám trong đó có anh thám sát viên ác và anh thám sát viên hiền, tức là một anh đánh một anh vuốt.

Trong vụ phổ biến tài liệu mật về tra tấn khủng bố, chính thức được công bố là diễn biến của một TT Obama chủ trương không cho phổ biến các tài liệu mật, nhưng bị áp lực quá mạnh của quốc hội nên sau khi bối rối trán đắn do cả tháng trời, đành phải bẩm báo cho phổ biến.

Bây giờ trong vụ đòi điều tra CIA cũng vậy, TT Obama đóng vai anh thám sát viên hiền lành, chủ trương hướng về tương lai, không muốn truy cứu chuyện quá khứ. Nhưng lại ấm ở tuyên bố sẽ sẵn sàng chấp nhận quyết định của bộ trưởng Tư Pháp và quốc hội nếu họ muốn truy cứu đến cùng.

Báo Newsweek, mà chủ bút là người đã tuyên dương Obama chính là Thượng Đế (He's just God), viết một bài dài với tựa đề "Ngày độc lập" (Independent's Day) ca tụng bộ trưởng Tư Pháp có "tinh thần độc lập". Vì dám làm ráy ý với TT Obama khi nhất định đòi điều tra CIA và TT Bush. Cố lè dán Việt ta có tính mảnh mung sẫn nên chúng ta đều nhìn thấy rõ mản song ca lòi lèi giữa Ông tổng thống và Ông tư pháp, với nhạc đệm của ông nhà báo.

Đảng Dân Chủ hiện nay nắm quyền kiểm soát tuyệt đối cả hành pháp lẫn lập pháp, nên có đủ quyền hạn để muốn điều tra gì thì điều tra mà chẳng ai có thể ngăn cản được. Như vậy có thể thiên hạ sẽ có dịp thấy một số "tội" của chính quyền Bush. Nhưng đồng thời thiên hạ cũng sẽ có dịp nhận định ý nghĩa những lời kêu gọi "hướng về tương lai" của TT Obama. Các sứ giả sẽ có dịp xác định tiền lệ điều tra các chính quyền tiền nhiệm đã được thành hình với TT Obama.

Nhưng quan trọng hơn tất cả các vấn đề bàn trên là hậu quả của các cuộc tấn công liên tục vào CIA, cơ quan thu thập tin tức quan trọng nhất của Mỹ. Các nhân viên tình báo an ninh Mỹ đã hy sinh mạng sống, thi hành công tác lấy tin chống khủng bố trong những điều kiện nguy hiểm nhất, và đã chủ toàn công tặc khi không có một người Mỹ nào bị chết vì nạn khủng bố trên đất Mỹ từ hơn bảy năm nay. Nhưng thay vì được tri ân thì họ bị giới truyền thông và cấp tiền lôi ra nhục mạ, tổ giác như những tên phạm pháp, đã vi phạm những tội tày trời cần phải bị trừng trị đích đáng.

Trong khi đó thì cũng chính giới truyền thông và cấp tiền đó đã không ngớt kêu gọi ban hành những biện pháp bảo đảm "nhân quyền" cho các tên khủng bố đã hay sẽ bị bắt.

Nhìn vào những chuyển hướng hiện nay của cuộc chiến chống khủng bố, kẻ viết này có cảm tưởng như thế giới đảo điên đã lộn cháo lèn đầu, lộn đầu xuống chân, tìm cách bảo vệ các tay khủng bố trong khi truy lùng những cảnh sát đang bảo vệ chúng ta (19-07-09).

Iran Và Tt Obama

30/06/2009

Iran Và TT Obama

Vũ Linh

..Ahmadinejad chống Tây Phương cực đoan... Mousavi chống TP thực tiễn...

Ngày 12 Tháng Sáu vừa qua, Iran tổ chức bầu cử tổng thống. Lúc ban đầu, tin này chắc có thể làm nhiều người ngạc nhiên, nhưng quả là Iran có bầu tổng thống thật. Cũng không phải lần đầu.

Từ sau ngày Giáo Chủ Ayatollah Khomeini lên nắm quyền sau khi Quốc vương Pahlavi bị lật đổ năm 1979, Iran theo một chế độ chính trị khá phức tạp, pha trộn độc tài với thần quyền.

Trên cùng là "Lãnh Tụ Tối Cao" -Supreme Leader- là một Giáo Chủ - Ayatollah- kiêm nhiệm tổng tư lệnh quân đội và tất cả các cơ quan an ninh quốc gia. Vì này được một Hội Đồng Chuyên Gia bầu lên -Assembly of Experts- gồm 86 học giả -scholars- và -về Hồi Giáo, hầu hết là giáo sĩ thám niêm thuộc loại trung kiên sẵn sàng từ vị đạo. Các học giả này được dân bầu lên theo phổ thông đầu phiếu. Lãnh Tụ Tối Cao hiện nay là Giáo chủ Ali Khamenei. Chủ tịch Hội Đồng Chuyên Gia là Giáo chủ Hashemi Rafsanjani. Cả hai ông Khamenei và Rafsanjani đều đã từng làm tổng thống.

Dưới đó là một Hội Đồng Bảo Hiểm -Council of Guardians- (còn được dịch là Hội Đồng Giám Hộ) có nhiệm vụ bảo vệ Hiến Pháp. Hội đồng này có 12 thành viên, một nửa do Lãnh Tụ Tối Cao bổ nhiệm, một nửa là viên chức cao cấp của chính quyền như tư lệnh quân đội, cảnh sát, giám đốc thông tin... Hội đồng có trách nhiệm thanh lọc tất cả các ứng viên vào tất cả chức vụ dân cử như tổng thống và dân biểu.

Dưới đây là một tổng thống. Bên cạnh hành pháp là lập pháp với một quốc hội chỉ có một viện. Hai cơ quan hành pháp và lập pháp đều do dân bầu trực tiếp, tuy nhiên muốn ra tranh cử, phải được Hội Đồng Bảo Hiểm chấp nhận. Thi dụ trong kỳ bầu tổng thống vừa qua, có tổng cộng 467 ứng viên, nhưng chỉ có ba người được chuẩn nhận, ngoài đương kim Tổng thống Mahmoud Ahmadinejad ra tái tranh cử.

Dưới tổng thống là tám ông phó tổng thống và năm các do tổng thống bộ nhiệm.

Tổng thống đương nhiệm đắc cử năm 2005 ở vòng hai khi đánh bại đối thủ Rafsanjani, là cựu tổng thống và là đương kim Chủ tịch Hội Đồng Chuyên Gia nêu trên. Ahmadinejad thua Rafsanjani ở vòng một nhưng vì không ai đạt quá 50% số phiếu nên mới có vòng hai. Ahmadinejad lần này ra tranh cử chống lại ba người, một là một giáo sĩ ít người biết đến, một là nguyên Tư lệnh Vệ binh Quốc gia trong 16 năm liêm, và nổi tiếng nhất là người còn lại, nguyên Thủ tướng Mir-Hossein Mousavi (sau này, chức Thủ tướng bị bãi bỏ).

Bốn nhân vật vừa được nêu tên chính là bốn người chủ chốt trong cuộc khủng hoảng hiện nay tại Iran. Bốn người đó chia làm hai phe. Một bên là Lãnh Tụ Tối Cao Khamenei và tổng thống đương nhiệm Ahmadinejad, bên kia là Chủ tịch Hội Đồng Chuyên Gia Rafsanjani và ông Mousavi. Một điều khác mác nữa là ông Mousavi này trước đây làm thủ tướng cho Khamenei. Bây giờ thành đối thủ. Ngay ông Khamenei trước đây được lên làm Lãnh Tụ Tối Cao cũng nhờ sự tích cực hậu thuẫn của Rafsanjani, bây giờ hai ông cũng lại thành đối thủ.

Khoi nói thì ai cũng thấy một bức tranh cực kỳ phức tạp.

Ông Lãnh Tụ Tối Cao ủng hộ ông tổng thống họ ông đối lập trước đây là thủ tướng cho mình. Ông đối lập này được ông Chủ tịch Hội Đồng Chuyên Gia ủng hộ, chống lại tổng thống đương nhiệm vì chính ông Chủ tịch này đã bị thua ông tổng thống năm 2005. Ông Chủ tịch Hội Đồng Chuyên Gia là người cát nhắc ông Lãnh Tụ Tối Cao, bấy giờ lại hâm he cát chức ông này.

Nói tóm lại, tất cả mấy ông này đều cùng một khối các nhân vật bảo thủ, trước là phe cánh đồng minh với nhau, và cuộc tranh chấp hiện nay chỉ là tranh chấp nội bộ, tranh giành quyền hành phe nhóm.

Một số các quan sát viên đã nhận định sai lầm, rằng cuộc tranh chấp hiện nay phản ánh một sự thay đổi tinh thần và đấu tranh đổi mới do dân chủ. Một bên là TT Ahmadinejad bảo thủ cực đoan, và một bên là ông Mousavi, "thân Tây Phương". Thật sự không phải vậy. Nhân hiệu "thân Tây Phương" hoàn toàn không đúng sự thật. Đúng ra phải nói TT Ahmadinejad chống Tây Phương cực đoan thì ông Mousavi chống Tây Phương thực sự tinh nết có vẻ ôn hòa hơn một chút, chứ không thán gì hết.

Ông Ahmadinejad hay Mousavi thắng thì tinh thần cũng như nhau thôi. Ta đừng quên cái ông Mousavi là thành phần thiên tài, trước đây đã nắm quyền, làm thủ tướng cho ông Lãnh Tụ Tối Cao hiện thời và dưới triều đại của ông, Iran đã khởi sự kế hoạch nguyên tử.

Hiện đang có một làn sóng ngầm trong giới trí thức thanh niên và thanh nữ trẻ, muốn thấy xú sờ được tiến bộ và cởi mở hơn, nhưng khối này cho đến nay vẫn chưa dám đòi hỏi bô chế độ thần quyền, cũng như chưa có hậu thuẫn mạnh. Các nước vẫn còn bị mấy ông giáo sĩ già lù khụ khống chế. Tình trạng xuống đường bạo động gầm dậy của khối trẻ phản ánh một thứ "liên minh" tạm bợ, kiểu lợi dụng lẫn nhau giữa khối trí thức trẻ và nhóm Mousavi. Có thể nếu ông Mousavi thắng cử thì Iran sẽ cởi mở hơn chút, bớt lệ thuộc tôn giáo hơn một chút, nhưng sẽ đi vào con đường xã hội chủ nghĩa -socialism- mạnh hơn.

Quan trọng hơn nữa, không ai tin Iran sẽ trở thành một nước dân chủ và chế độ thần quyền độc tài sẽ chấm dứt.

Đó là bối cảnh dẫn đến cuộc tranh chấp hiện nay.

Cái gọi nước làm tròn ly, đưa đến bão tranh bạo động chính là cuộc bầu tổng thống. Thời gian trước bầu cử, các thăm dò dư luận cho thấy ông đối lập sẽ thắng lớn. Báo Newsweek với vă viết bài về chuyện Iran chuẩn bị qua trang sú mới! Nhưng kết quả bầu cử cho thấy tổng thống đương nhiệm thắng lớn. Chẳng có gì lạ trong các cuộc bầu cử ở mấy xứ độc tài. Các cuộc bầu cử trước đây có lẽ cũng vậy thôi. Nhưng kỳ này to chuyện vì có hai phe ngang sức nhau tranh giành nhau.

Nhiều dấu hiệu cho thấy gian lận rõ ràng. Chẳng hạn, trước ngày bầu cử, thăm dò dư luận cho thấy ông Mousavi sẽ đại thắng với cỡ 80% phiếu tại quê nhà của ông, dĩ nhiên. Nhưng kết quả lại cho thấy ông thua xa tổng thống đương nhiệm ngay tại quê nhà. Hội Đồng Bảo Hiểm xé sơ kết quả bầu cử kết luận là tại 50 thành phố lớn nhất nước, số phiếu đếm được cao hơn số cử tri ghi danh bầu, tổng cộng chừng ba triệu phiếu. Nhưng lại kết luận rằng những chuyện "bất bình thường" -irregularities- không quan trọng đến độ phải tố chửi bầm.

Rồi ông Lãnh Tụ Tối Cao tuyên bố chấp nhận kết quả, cầm không ai được khiếu nại.

Trước và sau khi ông Lãnh Tụ Tối Cao lên tiếng, phe Mousavi xuống đường ào àt, tố cáo bầu cử gian lận, đòi tố chửi bầm lại. Chẳng những không được thỏa mãn, mà lại còn bị đòn áp tàn bạo. Báo chí nước ngoài bị cấm không được loan tin, đăng hình ảnh. Nhưng hàng loạt hình ảnh cuộc dân áp dân mâu được chuyển ra ngoài nước qua hệ thống internet, blog cá nhân...

Hình ảnh một thiếu nữ bị cảnh sát bắn phun máu miêng, máu mũi đến chết đã gây chấn động mạnh, và trở thành biểu tượng cho cuộc đấu tranh.

Cho đến cuối tuần lễ thứ ba của Tháng Sáu, số người thiệt mạng lên đến 19 người. Đó là tin chính thức của Nhà Nước Iran. Qua các hình ảnh dân áp bạo lực thẳng tay được chuyển qua internet, không ai tin con số quá ít này.

Cá thế giới rung động. Các nước Âu Châu tương đối ôn hòa trước đây như Anh, Pháp và Đức lên tiếng tố giác mạnh mẽ, lên án chính quyền và kêu gọi ngưng dân áp ngay. Nhưng điều đáng chú ý nhất là người nói tiếng là nói nhiều, nói hay, nói giỏi nhất, cũng là lãnh tụ đại cương lớn nhất thế giới thi lại tuyệt nhiên im hơi lặng tiếng.

Đó là TT Obama.

Phát ngôn viên Tòa Bạch Ốc bị già xúm lại hỏi thi chỉ trả lời lòng vòng kiểu TT rất quan tâm, hay TT đang theo dõi rất sát. Bí chát vẫn quát, phát ngôn viên mô tả cuộc đấu tranh như là một cuộc "tranh luận rất xô động" - vigorous debate. Trước đó, Obama gọi là "robust debate". Cả trăm ngàn người biểu tình, cả chục người chết, và cả trăm người bị thương, bị bắt, mà gọi là "tranh luận"!!!

Chẳng dừng đứng, cuối cùng thi 10 ngày sau TT Obama mới cáo tớp họp báo, chính thức kết án việc dân áp, gọi đó là những "hành động bất công" -unjust actions-. Ông cũng khuyến cáo nhà cầm quyền Iran "bây giờ vẫn chưa muộn" -not too late- để thay đổi tình thế. "Not too late" sau khi cả chục người đã chết! Thế thi chứng nào mới là "too late" Sau khi cả trăm người chết và cả ngàn người bị thương như tại Thiên An Môn cách đây hai chục năm! Hay lúc đó cũng vẫn chưa muộn"

Các báo phe ta tìm cách bao chữa cho TT Obama. Họ nêu lên khá nhiều lý do.

Lý do thứ nhất, họ gọi lại chuyện TT Bush (cũng là lỗi của Bush, nhưng đây là ông Bush cha) hời xưa lên tiếng ủng hộ sự chống đối của dân Iraq theo hệ phái Shia đối với Saddam Hussein, làm họ tưởng được Mỹ "bật đèn xanh" Họ nỗi dậy và bị Saddam đàn áp không nương tay, giết cả trăm ngàn người, trong khi Bush đứng ngoài lèn án, mà không nhúc nhích gì. Ký giả phe ta biện luận TT Obama không muốn tình trạng này tái diễn, lên tiếng kết án mạnh mẽ dân chúng Iran tưởng Mỹ sẽ gửi thủy quân lục chiến qua, để rồi bị thảm sát hết.

Đây là nguy biện thứ nhất. Dân Iran chẳng cần đợi Mỹ bật đèn xanh gì hết, đã nỗi loạn rồi, và đã có người chết rồi. Và cũng không ai ngày ngô tin Obama sẽ dám mang thủy quân lục chiến đi dập hely.

Đây là lý do thứ hai được bảo Mỹ đưa ra là TT Obama không muốn lén tiếng, giúp cho Iran có cơ để dập lén đầu Mỹ, và chứ Mỹ can thiệp vào chuyện nội bộ Iran.

Đây cũng là nguy biện. Dù TT Obama chẳng làm gì, và chẳng dám hé môi chi trich, cả TT Ahmadinejad lẫn Lãnh Tụ Tối Cao Khamenei đều lơm tiếng sỉ và Mỹ và Anh đứng sau lưng giật giây, khuyến khích cuộc nổi loạn.

Lý do tránh can thiệp vào chuyện nội bộ Iran mặc dù có cả chục người chết, cả ngàn người bị thương, bị bắt, làm nhiều người xét lại thông điệp của TT Obama. Như vậy có nghĩa là các nước đang bị đàn áp thống trị hay đang có vấn đề về tự do, dân chủ, nhân quyền, tôn giáo, không nên trông chờ gì nơi đại cường Cờ Hoa nứa" Sudan, Zimbabwe, Tây Tang, Việt Nam, ... "Xin lỗi nhe, tôi không can dự vào chuyện nội bộ của quý vị!"

Lý do thứ ba bao pha ta đưa ra là TT Obama vẫn hy vọng sẽ có khả năng thuyết phục được các giáo sĩ Iran khuyên họ từ bỏ giáo mor vũ khí nguyên tú, cũng như từ bỏ thái độ thù nghịch với Mỹ. Chỉ cần các giáo sĩ cho ông cơ hội gặp và nói chuyện, ông sẽ thuyết phục được họ ngay. Do đó Obama không muốn làm bất cứ gì phát lòng các giáo sĩ, coi như chát câu với họ, mai mối không còn cơ hội nói chuyện nữa. Mới đây, ông đã nức nở ca tụng ván minh và ván hóa ngàn năm của Ba Tư, những cái hay cái đẹp của Hồi Giáo, và đã gần như xin lỗi vì CIA Mỹ hồi năm 1953 đã lật đổ thủ tướng dân cử Iran. Bây giờ chẳng lẽ lại đổi giọng quâa mâu chi vì đang có một cuộc "tranh luận rất xô xát"?

Đây có lẽ đúng là lý do chính khiến TT Obama ngậm tâm suốt thời gian đầu, nay chẳng dặng đừng phải lén tiếng vì chính quyền Iran đàn áp quá mạnh. Nhưng nếu là lý do chính thì quả thật TT Obama rát là tự tin, tự tin đến độ ngày ngô: cứ cho rằng mình thuyết phục được hơn một nửa dân Mỹ bỏ phiếu cho "hy vọng" thi minh cũng có thể thuyết phục được mấy ông giáo sĩ Iran. TT Obama quên mất hay không biết đây là các cụ già cuồng tín, đầu óc "đãy sạn" từ quá lâu rồi, không dể tin lời Obama như mấy anh ký giả cấp tiến của New York Times hay MSNBC đâu.

Phản ứng yếu xiu cho có lý của TT Obama nằm trong chiến lược vuốt ve khối Hồi Giáo nói riêng và tất cả các nước "ít thiện thiện" với Mỹ nói chung, mà TT Obama đã và đang thi hành. Chẳng hạn như tái lập bang giao với Syria.

TT Obama sẽ vượt ve tối mức nào và đạt được thành quả gì, ta hãy chờ xem. Chỉ biết TT Ahmadinejad đã đáp ứng bằng cách si và Obama, cho rằng giữa Obama và Bush chẳng có gì khác biệt và đòi hỏi Obama phải xin lỗi vì đã xia vào chuyện nội bộ Iran! (30-06-09)

Các Con Buôn Nợ

16/06/2009

Các Con Buôn Nợ

Vũ Linh

...khuynh khich chung ta xai tien kieu vung tay qua tran...

Nước Mỹ cũng như thế giới đang trải qua một cuộc khủng hoảng kinh tế tài chính vĩ đại. Sẽ không thiếu gì người thắc mắc: đây là lỗi của ai?

Trong một số phát hành hồi đầu năm, tuần báo TIME có liệt kê ra danh sách hai mươi người mà báo đó cho là phải chịu trách nhiệm lớn nhất trong vụ khủng hoảng tài chính đang tàn phá kinh tế Mỹ và thế giới.

Trong danh sách, các tai to mệt lợn chít và kinh tài Mỹ đều hiện diện đây đó. Cố TT Clinton cũng như TT Bush, dĩ nhiên, vi dù sao thi hai ông này cũng là những người lèo lái con thuyền quốc gia từ gần hai chục năm nay. Cũng có tên tuổi của các ngân hàng lợn nhất thế giới như Bank of America, JP Morgan Chase, CountryWide... Cũng có cả mấy chính khách quốc hội như thượng nghị sĩ Chris Dodd, chủ tịch Ủy Ban Ngân Hàng Thương Việt, và dân biểu Barney Frank, chủ tịch Ủy Ban Tài Chính Hạ Viện.

Có cả hai ông Chủ Tịch của Freddy Mac và Fanny Mae, là hai con quan tài trợ nợ già cỗi lòn của Nhà Nước Mỹ.

Và điểm đặc biệt là có cả... người tiêu thụ, Tức là quý độc giả và kẻ viết này. Là những người đã phỏng tay, xài vung vít không biết ngày mai, vi toàn là giấy nợ và thẻ tín dụng. Tới đây thì tới, tính sao.

Bảng liệt kê này, nhìn chung thì không có gì sai. Tất cả những người được tuyển lựa đều là thủ phạm có tội thật. Chẳng có ai là oan cả. Kể cả những người tiêu thụ. Vấn đề là hình như danh sách đó chưa đủ. Còn thiếu một thủ phạm quan trọng hàng đầu. Đó chính là kẻ buôn nợ. Tức là những chuyên gia bán cản mòn nợ cho chúng ta, hay nói cách khác, là những người dù dỗ chúng ta mua nợ.

Họ là những chuyên gia, ngồi yên kín cửa thi trườn, nghiên cứu dân tình, nghiên cứu tâm lý và nghĩ ra những cách chiêu dụ chúng ta mắc nợ. Họ vẽ ra những công cụ nợ để cột nợ vào đầu chúng ta.

Ở mức thương tảng cao nhất thì ta đã thấy những thiên tài về tài chính, tốt nghiệp Harvard, MIT... đã vẽ ra những kén nợ cột vào đầu các nhà đầu tư, các đại gia ngân hàng, hàng bão hiểm, v.v... Đưa họ vào trong đê rò bẫy giờ chết cứng hết.

Ở cấp thấp hơn, tức là của người tiêu thụ chúng ta, thì mình cũng là nạn nhân bị các chuyên gia buôn nợ thòng dây vào cổ. Có lẽ chúng ta ít để ý, chứ những thành phần này dày dây chung quanh. Hãy thử kiểm điểm lại xem.

Thứ nhất là kiểm trong thùng thư hàng ngày của chúng ta.

Ngày nào cũng thấy cả xấp giấy quảng cáo, dù dỗ chúng ta dù kiểu. Khi ta mua một tờ báo cũng vậy. Ngay tờ báo chí có chứng mươi trang tin tức, còn ba chục trang quảng cáo. Báo ngày chủ nhật thì khỏi nói.

Qua hình thức phiếu hay coupons, hết phiếu này đến phiếu nọ, họ dù dỗ ta mua những hàng tiêu dùng không tốn kén lám, phần lớn là thực phẩm. Những tấm phiếu vài ba đồng hay mấy chục xu xó ván này, gom lại không phải là ít. Chúng giúp ta mua hàng rẻ được nhiều thật không ai chối cãi. Nhưng chúng cũng khiến ta mua rất nhiều thứ không cần thiết, chỉ vi... rẻ được vài chục xu, vài đồng.

Nếu ta hành xử có lý trí thì loại phiếu này thật là có lợi vì giúp ta mua rẻ những thứ ta cần. Nhưng con người lại không phải là thứ computer, hành xử máy móc có tính toán theo công thức nhất định. Trái lại thường hay có quyết định ngẫu hứng, nhất là trong vụ xài tiền. Tiếng Mỹ gọi là "Impulsive consumer". Không cần thiết, nhưng vẫn mua, nhất là khi có "coupon" rẻ được chút đỉnh.

Những phiếu này khác xa với các hình thức quảng cáo khác trên ngập báo chí và truyền hình. Chỉ vi tấm phiếu có cái gì cụ thể hắp dẫn trông thấy trước mắt. Đó là những con số "tiết kiệm" mà ta thấy ngay được. Ta nhìn thấy con số "một đòn tiết kiệm" -one dollar saving- rõ ràng. Mà món hàng ta mua cũng chẳng là bao. Một bịch cam không bao nhiêu tiền, lại tiết kiệm được một đòn. Thế là mua ngay. Chẳng mấy chốc mà tiền chợ chồng chát. Mang vè nhét dày tu lanh mà không biết chừng nào mới dừng. Dùng không hết, để lùi quá hư thui, vứt đi là chuyện thường.

Leo lèo cao hơn một mực là các thẻ tín dụng.

Hầu như không ngày nào mà chúng ta không nhận được thư của một ngân hàng hay một công ty tín dụng nào đó, dù dỗ ta lấy thẻ tín dụng của họ. Ta được bảo đảm chấp nhận trước rồi - pre-approved. Nhìn thấy con số mà chong mệt. Hai chục ngàn, mươi ngàn đễ như không. Mà nó cũng thỏa mãn cái tự ái của mình. Coi vậy như mình cũng oai lâm, được ngân hàng sẵn sàng cho vay đến hai chục ngàn chứ giời sao. Đì chợ búa, mờ bở dày cộm ra, cà xáp vài chục cái thẻ tín dụng thì cũng thấy le lói, chứng tỏ mình cũng thường lưu lâm.

Lại còn được nhiều quyền lợi nữa. Nào là không phải trả lãi phí một năm đâu. Nào là cũng có một số các nợ linh tinh hay các thẻ tín dụng làm một cho dễ thanh toán. Nào là lãi suất đặc biệt rất thấp trong năm đầu. Không ai để ý đến chuyện gi sẽ xảy ra mấy năm sau. Cúng có rõ trên thẻ cũng tốt thôi, nhưng mấy thẻ kia cũng vẫn giữ, mai mốt xài tiếp, lại còn nguy hiểm hơn nhiều!

Ta lý luận theo kiểu thời buổi giao chát cũ què nhẹ, tôt hơ hết là tiền mặt cắt ký, xài tiền thiên hạ trước, mai mốt tính sau. Mua một trăm đồng bằng thẻ tín dụng, mỗi tháng trả hai chục, coi như là "tiết kiệm" được tám chục một tháng rồi. Lời to. Sang năm ta được lén lương, lúc đó sẽ trả sau. Thiên hạ quên mất cái hai chục trả chia đều trả tiền lãi, thành ra số nợ một trăm vẫn còn nguyên, tháng này qua năm khác. Nếu không tăng thêm là may.

Lâu lâu, nhân dịp lè lợp đập xài tiền như Thanksgiving, Giáng Sinh, là những dịp mua quá cắp cho bạn bè, bà con, thi ta lại còn nhận được một lá thư chúc mừng ta đã được... lên cấp nợ. Bây giờ ta "wa-li-phai" lên ba chục ngàn. Kém theo một xấp chí phiếu trắng. Cũng được chuẩn nhận trước, chi việc ký thô. Ta hò khát mệt nghỉ.

Rồi đến cái ta tạm gọi là "mức tín dụng", tiếng Mỹ gọi là line of credit. Thông thường là các "equity lines" cầm thế bằng ngôi nhà của ta.

Nếu ta sở hữu một cái nhà, tuy vẫn mắc nợ ngập đầu, nhưng nếu số nợ đó thấp hơn trị giá căn nhà, thì ta có được it vốn, gọi là equity, trong căn nhà đó. Nếu quý vị nghĩ rằng đó là vốn dành dụm, mai mốt bán nhà sẽ có ít tiền tưới thật sự cầm trong tay, thì quý vị làm to. Đã có một số chuyên gia buôn nợ nhìn thấy số tiền đó rồi, và họ đã nghĩ ra cách lấy số tiền đó của quý vị rồi.

Họ sẽ viết thư cho quý vị, chúc mừng quý vị đã có được một số vốn -equity- khâ lợn, và đề nghị mở cho quý vị một mức tín dụng (hay "tin khoản", dựa trên số vốn đó. Họ cho quý vị tha hò xài đến tối đa của mức tín dụng. Muốn lấy ra bao nhiêu để xài cũng được, muốn trả lại lúc nào cũng được, trả bao nhiêu cũng được. Quý vị chỉ cần ký thô để báu đầm số nợ đó. Đô thường là nợ nhe, hay second mortgage trên căn nhà của quý vị.

Thi cứ lấy, tội gì không" Cố thêm tiền mua xầm. Mai mốt già nhà tăng, mình vẫn dử sức trả nợ trong khi bây giờ có tiền mặt xài chời.

Leo lèm một cấp nữa là các người mồi giờ bán nhà. Họ là những người chuyên đi chiêu dụ khách hàng mua nhà, để ăn huê hồng.

Quý vị không có nhà thì họ sẽ giải thích tất cả những cái lợi mua nhà: được trừ bớt thuế, không bị mấy người chủ nhà cho thuê nhà tăng giá thuê mỗi năm, muốn sửa chữa sơn phết làm sao cũng được, mai mốt bán có lời to...

Nếu quý vị đã có nhà rồi thì họ sẽ tám hưu tán vượn để quý vị mua nhà lớn hơn, bạn bè đến chơi thoái mái, con cháu ở xa về khôi ngô khách sạn, karaoke không sợ phiền người dưới nhà hay người trên lầu, ở khu tốt sang hơn, an ninh hơn, và ở nhà lớn coi oai hơn...

Nếu quý vị đã có nhà turom tất, vừa ý rồi thì cũng... không sao. Mua sắm sửa sang cho nhà to hơn, đẹp hơn. Hay mua một cái nhà nữa để đầu tư, cho thuê vẫn có tiền vào để trả nợ ngân hàng, mai mốt bán có lời bộn.

Báo Time có nêu chương trình truyền hình đặc biệt về nhà cửa, với các chương trình giới thiệu những căn nhà đẹp mê hồn, chỉ dẫn cách trang trí, sửa chữa nhà cửa, biến những cái hộp, những nhà khò thành lầu đài huynh trưởng lè. Máy bà Mỹ ngồi nhà coi, xong là chỉ đợi ông chồng đi làm về là... vuốt ve ngay.

...Nhìn vào những câu chuyện có thực mà tất cả chúng ta đều đã có kinh nghiệm, ta sẽ thấy nước Mỹ là nước cực kỳ văn minh tân tiến. Trên đùi mọi mặt, nhất là vè mặt kỹ thuật dù dỗi moi tiên thiên hạ. Trong chúng ta hùa hết đều đã trải qua một hay nhiều hình thức chiêu dụ trên, và hầu hết cũng đã trở thành nạn nhân, không nhiều thì ít.

Một điều cần thẳng thắn nhận là chúng ta khô thoát vòng tay của các con buôn nợ. Họ là dân chuyên nghiệp, có kỹ thuật. Thông thường thì khi gặp những trường hợp này, nhất là khi đối diện chạm mặt với họ, phản ứng bình thường của ta là từ chối ngay, một cách máy móc. Nhưng họ đã dự đoán trước những chuyện ấy rồi, và đã chuẩn bị, được huấn luyện đầy đủ về cách vượt qua cái lầm đầu của chúng ta, với đầy đủ những lời giải thích, biện luận, bằng chứng lý thuyết, bằng chứng thực tế.

...Thời đại thịnh trị của các con buôn nợ đã qua rồi. Trước tình trạng kinh tế khó khăn hiện nay, súc thu hút của các con buôn nợ đã giảm đi rất nhiều. Có lẽ chỉ có mấy cái coupons chợ búa là còn thịnh hành mạnh. Việc xài thẻ tín dụng cũng đã giảm phần nào, nhưng chắc vẫn còn thông dụng lắm. Xài nhưng không trả nợ. Nhưng chắc chắn mấy cái nợ nhà, nợ nhất hay nhì hay ba cũng vậy, đã bị khóa sổ từ lâu rồi. Cái dài HGTV có nhiều hy vọng xập tiệm đến nơi.

Cuộc khủng hoảng kinh tế, nhìn dưới con mắt tích cực, cũng có lợi: đánh thức thiên hạ và kềm chế cái tính xài tiền ngẫu hứng bất mạng của thiên hạ lại. Cũng là điều tốt.

Nói tóm lại, các con buôn nợ đó khuyễn khich chúng ta xài tiền kiểu vung tay quá trán, đưa chúng ta vào danh sách thủ phạm của báo Time. Chi tiếc là Time đã thiếu sót mấy con buôn nợ trong danh sách thôi (14-06-09).

Đài Truyền Hình Al Jazeera

09/06/2009

Đài Truyền Hình Al Jazeera

Vũ Linh

..Al Jazeera vẫn chưa thay đổi quan điểm đối với Mỹ...

Vừa tuyên thệ nhậm chức xong vài ngày sau, TT Obama đã dành cuộc phỏng vấn truyền hình đầu tiên không phải cho một đài truyền hình Mỹ, mà cho một đài Ả Rập, phát hình từ Trung Đông. Ý định rõ ràng của ông là muốn gửi một thông điệp mới cho khối Hồi giáo.

Nhưng có lẽ ông đã chọn không đúng đắn.

Đài truyền hình mà ông lựa là đài Al Arabiya, là một đài truyền hình có tầm vóc quốc tế tương tự như CNN International (khác với CNN của Mỹ). Nhưng nhỏ hơn CNN nhiều mà cũng không là đài truyền hình quan trọng nhất của Trung Đông và khối Hồi giáo.

Đài truyền hình lớn nhất mà cũng là có tiếng nhất, có nhiều người coi nhau là đài Al Jazeera. Ở Mỹ, thỉnh thoảng ta đọc báo có nghe nói đến đài này. Bài này sẽ giới thiệu Al Jazeera với quý độc giả.

Đài truyền hình lớn nhất của khối Hồi giáo và Ả Rập.

Al Jazeera, có nghĩa là "Hòn Đảo", với ý nghĩa hòn trích thương một chút, tự coi mình là đài duy nhất dám nói lên sự thật trong cái thế giới Ả Rập mà hầu hết các đài phát thanh và truyền hình đều bị chính phủ kiểm soát chặt chẽ, nếu không là cai loa của các chính quyền này.

Đài Al Jazeera được Quốc Vương Qatar thành lập năm 1996 với vốn riêng của ông, lúc đó khoảng 150 triệu đô - nghĩa là không nhỏ. Qatar là một trong các nước đã ký hợp đồng thành Liên Hiệp Các Vương Quốc Ả Rập, United Arab Emirates (UAE) trong vùng vịnh Ba Tư. Đây là liên hiệp của mấy vương quốc dầu hỏa cực kỳ giàu có, trong đó có các thủ đô huy hoàng Doha, Dubai, Abu Dhabi,...

Mặc dù Al Jazeera là sở hữu của ông vua dầu hỏa Qatar, nhưng ông này chủ trương cho đài truyền hình được hoàn toàn độc lập, loan tin một cách đầy đủ, chính xác, và trung lập, không thiên vị phe phái.

Trong thời gian đầu, đài Al Jazeera chỉ là một đài phủ sóng vùng Trung Đông, hay đúng hơn vùng Vịnh thôi, không có tiếng tăm gì ngoài khu vực giới hạn đó. Và lúc đầu thì trung lập thật. Nhưng rồi vì nhu cầu phục vụ khán thính giả Ả Rập trong vùng, đài chuyên hướng dẫn và bắt đầu có khuyễn hướng thiên vị bất lợi cho Do Thái, kẻ thù chung của khối Ả Rập.

Con đường hoạn lộ và kinh doanh của Al Jazeera thay đổi hoàn toàn từ sau biến cố 9/11.

Ngay từ đầu thì đài đã có nhiều chương trình về tấn công này nhất, nhiều hình ảnh nhất và nhiều bài xã luận nhất. Vì là đài nóng bỏng lúc đó, nên đài thu hút ngay được một số khán giả rất lớn. Dần trong vùng vốn dĩ không ưa Mỹ cho lắm, thấy Mỹ bị một nhóm Ả Rập đánh chén từ nên cũng khao khát nghe coi và bám tản suốt ngày. Họ có vẻ hành động là một nhóm thanh niên Ả Rập đã hy sinh làm nên chuyện lịch sử, nhưng họ cũng lại sợ chuyện khủng khiếp này sẽ gây tai tiếng không tốt cho khối Ả Rập Hồi Giáo, biến hình ảnh khói này thành hình ảnh của một khối cựu đoan, quá khích và tàn ác.

Nhưng ngon cờ của đài này thật sự chỉ phát lên vào các năm sau, 2002 và 2003. Nhờ các cuộc chiến Afghanistan, Iraq, và nhờ Osama Bin Laden.

Trước hết, với cuộc chiến Afghanistan, thì đài này vẫn có nhiều tin tức, hình ảnh và xã luận nhất. Trân ngập những hình ảnh không lấy gì làm đẹp đẽ của cuộc chiến: lính Mỹ xả súng bắn loạn xả ngầu, xe tăng chạy ngang dọc, trực thăng bắn hỏa tiễn vào nhà dân, nhà cháy, trường học xập, nhà thương bị đập lỗ chỗ, thường dân chết, trẻ em bị thương máu me đầy mình khóc inh ỏi... Thỉnh thoảng lại kèm theo vài hình ảnh rẽ tiền kiểu một con búp bê nằm trên đống tro lửa dạn. Những hình ảnh quen thuộc của mọi cuộc chiến như rết được dán Ả Rập (cùng tám trạng với dán cấp tiến phản chiến bên Mỹ) thích thú vì hợp民心.

Họ vừa coi vừa có dịp chửi Mỹ và Bush.

Rồi đến các thông điệp của Osama Bin Laden. Không rõ vì lý do nào đó, Bin Laden chọn Al Jazeera là đài phát đi các thông điệp của ông. Thông điệp được thu băng ở đâu đó rồi lên truyền đến Al Jazeera, đài này cho phát lại nguyên văn, nhưng tránh không bình luận gì hết, không chỉ trích, cũng không cố vỗ.

Lúc đầu, có lẽ vì ganh tỵ, Al Jazeera bị cản dài khái chí trích là làm ống loa cho khủng bố. Nhưng sau đó tất cả các đài truyền hình, kể cả các đài Mỹ, tranh nhau mua lại thông điệp của Bin Laden để phát tiếp. Tên tuổi và uy tín của Al Jazeera nổi như cồn.

Đầu năm 2003, Mỹ đánh Iraq. Lại là một dịp cho Al Jazeera bốc với những hình ảnh quen thuộc của chiến tranh, chết chóc và lửa đạn, chiếu gần như thường trực hai mươi bốn giờ mỗi ngày.

Ở đây cũng phải nói ben Mỹ có một số dư luận chỉ trích Al Jazeera đã phổ biến những khúc phim ghê rợn của mấy tên khủng bố dùng dao cưa cõi các con tin. Thật ra, Al Jazeera chưa bao giờ chiếu những khúc phim đó, đồng thời cũng mạnh mẽ lên án hành động dã man rát hại cho hình ảnh khói Hồi giáo và Ả Rập đó.

Đến cuối năm 2006 thì sự Al Jazeera trở thành kinh địch có tầm vóc của các đài truyền hình quốc tế lớn như Bloomberg, BBC International và CNN International. Al Jazeera mở thêm đài Al Jazeera English, phát hình hai mươi bốn giờ bằng tiếng Anh từ bốn cơ sở chính: Doha, thủ đô của Qatar, Luân Đôn, Hoa Thịnh Đốn và Tân Giá Bia. Tất cả chuyên viên đọc tin đều là người Anh hay Mỹ, phần lớn chịu dù từ CNN hay BBC qua.

Ngày nay, hầu như các khách sạn quốc tế trên thế giới đều bắt buộc phải có máy đài này. Tại Mỹ, đài cable DISH TV cũng có truyền lại Al Jazeera, nhưng hình như chỉ giới hạn trong một ít thành phố Hoa Thịnh Đốn như New York, Houston và Chicago, là những nơi có đông dân Ả Rập.

Và rồi đặc tính từ thiện với Mỹ cũng càng ngày tăng, nếu không muốn nói là đến mức kinh chồng, dù Vương Quốc Qatar vẫn là một đồng minh quan trọng của Mỹ.

Trong cuộc bầu cử tổng thống Mỹ, dĩ nhiên là đài này công khai cổ vũ cho ứng viên Barack Obama, "một niềm hy vọng lớn cho cả nhân loại". Sau khi Obama đắc cử thì khuynh hướng bài Mỹ có phần bớt đi một ít, nhưng vẫn không tránh khỏi hoàn toàn.

Thái độ của Al Jazeera thay đổi khá rõ ràng qua một hình ảnh đặc biệt. Al Jazeera có một phóng sự đặc biệt về Mỹ và cuộc chiến tại Iraq, và mở đầu chương trình bằng một khúc phim giới thiệu ngắn chừng 15 giây, cho coi một loạt hình ảnh nước Mỹ. Bắt đầu bằng hình ảnh tướng Saddam Hussein bị kéo sập tại Bagdad, rồi qua hình TT Bush mặc đồ bay dọc diễn ván trên hàng không mẫu hạm, sau lưng là biểu ngữ "Mission Accomplished", rồi đến hình ảnh lính Mỹ hành quân tại Iraq, bắn dài liên ào ào vào nhà dân. Rồi chuyển qua hình TT Obama tươi cười bước xuống trực thăng, giờ tanh chào một quân nhân Thủy Quân Lục Chiến đang nghiêm chỉnh chào ông, rồi đến hình ảnh ông đọc diễn văn trước sự hô hét cuồng nhiệt của hàng triệu người trong ngày lễ đăng quang, phia sau là rứng cờ Mỹ bay phất phới.

Nhưng đó cũng chỉ là chuyện hình thức nhỉ. Nói chung, Al Jazeera vẫn giữ thái độ không mấy thiện với Mỹ, cho dù TT Obama đã nhiều lần xác nhận Mỹ không phải là kẻ thù của Hồi Giáo.

Ngoài phần tin tức, và cũng như các đài khác, Al Jazeera luôn có nhiều chương trình phỏng vấn các nhân vật và chính khách nổi tiếng, những thiên phóng sự về các vấn đề thời sự quan trọng.

Trong vài tháng vừa qua, đài này có vài thiên phóng sự tiêu biểu.

Một về việc quân đội Do Thái bị tố cáo dùng bom lanh tinh thả xuống khu dân cư Palestine tại Gaza, gây thương tích nặng nề cho trẻ em Ả Rập trong vùng, với đầy đủ hình ảnh trẻ em với vết thương khủng khiếp, kèm theo những lời tố cáo của dân chúng về tinh dã man của lính Do Thái, với phòng vấn một vài viên chức Ả Rập. Có cả một cuộc phỏng vấn một giáo sư đại học Do Thái, xí và chính quyền Do Thái hiếu chiến và tàn ác.

Trí thức mà không "cấp tiến và phản chiến" thì không phải là trí thức! Nhưng họ chỉ "phản chiến" chống "phe ta" thôi, còn phe địch thì luôn luôn có chính nghĩa. Giáo sư Do Thái thi phải phản chiến chống Do Thái hoan hô Palestine. Ở đâu cũng vậy, lúc nào cũng cưng. Mọi dây bão chí có loan tin một cặp vợ chồng giáo sư đại học Mỹ đã làm giàn giập không lương cho Fidel Castro trong hơn 30 năm vì ngưỡng mộ tư tưởng cấp tiến của Castro, chứ không vì tiền.

Ở Việt Nam ngày xưa, phản chiến quốc gia hay phản chiến quốc doanh cũng đều là dáo Mỹ và chính quyền Miền Nam mà hoan hô VC. Họ không chống hành động xâm lăng vô trang của Cộng sản Bắc Việt, mà chống lại chính quyền Miền Nam đã "hiếu chiến" dùng vũ lực ngăn chặn cuộc xâm lăng.

Ở Mỹ ngày nay, cấp tiến là phái chủ Mỹ và xin lỗi khủng bố.

Một thiên phóng sự khác của Al Jazeera cho coi tình trạng hiện nay Detroit, thủ đô của kỹ nghệ xe hơi Mỹ. Những gì người xem nhìn thấy không phải là phong cảnh hưu tình hay những tòa nhà cao ốc nguy nga, mà toàn là hình ảnh dân homeless say rượu lang thang di nhật loang không, bàng dáng Mê đánh nhau với bàng dáng đèn, các khu nhà cũ kỹ đổ nát, rách rưới, các hàng xưởng xập xiệng đóng cửa, các nhà treo bảng foreclosed...

Mới đây nhất, đầu tháng Năm, Al Jazeera làm một phóng sự đặc biệt về lính Mỹ tại Afghanistan.

Theo Al Jazeera, một số cáo có chức truyền giáo của Công giáo, Tin lành, Cơ đốc Mỹ đã cho in Kinh Thánh -Bible- bằng tiếng Pashtun, là ngôn ngữ của một trong các bộ lạc chính của A Phú Hãn (tổng thống Hamid Karzai của A Phú Hãn là người Pashtun), trao cho lính Mỹ mang sang phổ biến tại A Phú Hãn.

Chuyện ấy nói với chúng ta thì chẳng có gì quan trọng lắm. Nhưng lại là vấn đề lớn tại đây. Theo luật Hồi giáo -Sharia law- bắt cứ hành động truyền bá đạo gì ngoài đạo Hồi cũng là hành động có thể bị tội tu hình. Al Jazeera làm rùm beng. Bộ Tư Lệnh quân đội Mỹ tại Afghanistan cài chính chối chết, không có chuyện lính Mỹ di truyền đạo, mặc dù Al Jazeera cho coi rõ ràng hình một sĩ quan tuyên úy Mỹ đứng cúi đầu đọc kinh cùng với một đám quân nhân Mỹ, sau lưng họ là một xấp Kinh Thánh bằng tiếng Pashtun.

Rồi một tuần sau, Al Jazeera loan tin Hoa Thịnh Đốn đã ra lệnh tịch thu lại tất cả các cuốn Kinh in bằng tiếng Pashtun, và còn có tin không được kiểm chứng là những bộ kinh này đã bị đốt hết. Dĩ nhiên, không có tờ báo hay một đài truyền hình nào ở Mỹ dám đăng tin này. Sợ làm khó dễ TT Obama, bắt ông phải giải thích một chuyện tế nhị!

Có thể nói rằng sự thành công vượt bậc của Al Jazeera trong một thập niên qua là vì đài đáp ứng được nhu cầu, thể hiện một tiếng nói chung của khối hòn mít tý người Hồi giáo. Cho đến nay, bắt chấp chủ trương hòa hoãn của TT Obama với khối Hồi giáo, Al Jazeera vẫn chưa thay đổi quan điểm đối với Mỹ. Vẫn đượm mùi bần thiện.

Ngày nào Mỹ còn là đồng minh bảo đảm sự sinh tồn của Do Thái thì ngày đó khối Ả Rập Hồi giáo vẫn không thể chấp nhận Mỹ cho dù TT Obama có xin lỗi cả trăm lần cũng vậy, và Al Jazeera vẫn chưa thể hay chưa dám thay đổi thái độ với Mỹ. Vài ngày trước đây, TT Obama qua thủ đô Ai Cập đọc diễn văn cầu hòa với khối Hồi Giáo. Al Jazeera có chương trình đặc biệt cả nửa ngày trời. Kết luận của đài: giọng nói thay đổi -the tone has changed- nhưng chưa ai thấy gì cụ thể! (07-06-09)

Câu Chuyện Trại Tù Guantanamo

03/06/2009

Câu Chuyện Trại Tù Guantanamo

Vũ Linh

...nhốt ở đâu, và nhốt vì tội gì, theo luật lệ nào"...

Trong thời gian qua, chuyện đóng cửa hay không đóng cửa trại tù Guantanamo đã là đề tài hàng đầu của tin tức chính trị Mỹ. Thiên hạ xôn xao gopy ý.

Sau vụ tai biến 9/11, TT Bush ra lệnh đánh Afghanistan để diệt tận gốc tàn khẩn bô Al Qaeda. Cuộc hành quân tại Afghanistan đã bắt được một số lính tu cũng như đảng viên Al Qaeda, và một số lớn quân khủng bố đang được huấn luyện tại các trại của Al Qaeda. Những tay khủng bố hạng thấp không quan trọng được thả ra hay trao cho quân đội Afghanistan giám giữ. Những tay chủ chốt thì bị quân đội Mỹ giữ.

Vấn đề là bấy giờ chúng phải bị nhốt ở đâu, và nhốt vì tội gì, theo luật lệ nào"

Đây là một vấn đề hoàn toàn mới, chưa từng xảy ra, do đó nước Mỹ cũng không có luật lệ gì rõ ràng. Cái thế kẹt của Mỹ là xú này là xú thượng tôn luật pháp, mà bây giờ gấp phải một vấn đề không có trong luật hiện hành. Là gì bây giờ?

Năm 1993, Al Qaeda đập bom hai cao ốc World Trade Center tại Nữu Ước, nhưng chỉ gây tai hại nhỏ. TT Clinton coi đó như là một vấn đề an ninh trật tự công cộng. Cho cảnh sát điều tra và bắt được một số thủ phạm tại Mỹ và đưa ra tòa. Vấn đề trong tầm mức đó có vẻ giàn.

Nhưng qua đến tầm mức 9/11 thì sự thế thay đổi. Không thể coi các cuộc tấn công quy mô ngày đó như là chuyện trật tự nhô nứa.

TT Bush tuyển bổ cuộc chiến chống khủng bố là "chiến tranh" -war-. Không phải là một vấn đề an ninh trật tự công cộng, do cảnh sát trách nhiệm, và phải theo đúng thủ tục pháp lý hiện hành. Không phải là chuyện vài ba tên cướp vật pháo rỏi trị an, mà là cả một tổ chức có tầm vóc quốc tế, vô trang đầy đủ (có thể cả vũ khí hóa học và vũ khí nguyên tử), tấn công thẳng vào các trung tâm quyền lực chính trị, quân sự, và tài chính Mỹ. Và chỉ trong một cuộc tấn công thôi, đã giết được ba ngàn người dân vô tội.

Nếu dùng là chiến tranh thì sẽ phải áp dụng công ước quốc tế Geneva về việc giám giữ tù binh. Theo quy ước này, thi các tù binh chẳng có tội gì hết vì họ chỉ là quân nhân tuân lệnh cấp trên. Họ bị giám giữ nhưng phải được đối xử tử tế, không có chuyện hành hạ, hay lấy khâu cung giết. Cũng không bị truy tố về tội giết, mà chỉ bị giữ đến khi nào hết chiến tranh thì sẽ được trả về nguyên quán.

Nhưng hiển nhiên những tù Al Qaeda này không giống các quân nhân bình thường chút nào. Họ không có tổ chức quân đội, không có quân phục, đơn vị, hệ thống quân giải, cũng chẳng tôn trọng một thứ quy luật chiến tranh nào, chẳng đánh một đơn vị quân đội Mỹ nào, mà chỉ đánh giết thường dân vô tội. Như vậy thì làm sao áp dụng công ước Geneva"

Trong tình huống ấy, TT Bush lấy những quyết định và vi vu, tạm thời, trong khi đi tìm giải pháp lâu dài. Ông sợ mang tù về Mỹ nhốt trong các tù thường, dân sự hay quân sự cũng vậy, sẽ không ổn, vì phải theo luật lệ hiện hành, và như vậy, có nhiều hy vọng những tên tù nguy hiểm này sẽ được trả tự do vì luật hiện hành không dự trù trường hợp chiến tranh khung bố như vậy.

Lúc đầu, ông nhớ tù nhân trên các chiến hạm Mỹ, nhưng con số tù ngày càng lớn, chiến hạm cũng không trang bị để trả thành tù tù, và các hạm trưởng cũng không đồng ý.

Sau đó, ông quyết định mang tù về nhốt tại Guantanamo. Đây là một căn cứ quân sự của Mỹ nằm trên lãnh thổ Cuba, nhưng đã được Mỹ thuê khoản 100 năm cách đây hơn nửa thế kỷ. Quy chế đặc biệt của căn cứ này khiến chính phủ không bị gò bó bởi luật lệ hiện hành. Có khoảng 750 tù thuộc loại nguy hiểm nhất bị mang về nhốt tại đó. Hơn 500 đã được thả, hay chuyển qua các nước khác, còn lại 240 tù (trước đây là 241, nhưng TT Obama đã thuyết phục được Pháp nhận một tù nhân, tên này được đưa qua Pháp, và ngay sau đó, Pháp mau mắn thả hắn ra cho khỏi rắc rối).

Lúc đầu việc giam giữ này không có vấn đề gì.

Cá nước chấp nhận. Quốc hội, truyền thông, đảng đối lập Dân Chủ, không ai phản đối, vì không ai có sáng kiến nào khác.

Nhưng rồi dư luận bắt đầu chuyển hướng do việc phổ biến hai hình ảnh.

Hình ảnh thứ nhất là các "cũi" kẽm gai. Thứ nhất là lý do an toàn, trại tù được xây cất rất kiên cố, hoàn toàn bị bao bọc bởi rào kẽm gai bao vây chung quanh và bao phủ trên đầu, nhìn bên ngoài thì như những cũi kẽm gai. Ngay sân đá banh cũng bit bùng kẽm gai. Rồi các tù thi đì đâu cũng bị phủ bao bao vào đầu, cổ tay, xích chân, được it nhất là hai quân cảnh Mỹ kèm bên. Thế giới nhìn những hình ảnh đó với con mắt kính hoàng. Không phải là trại của người nữa, mà là trại giam ác thù thi đùng hòn.

Chuyện đàng nói là những hình ảnh ngực dái đã được phổ biến khắp thế giới, trong khi những chuyện biệt dái khác, ôn hòa hơn thì lại bị truyền thông dán nhem. Như các tù được ăn uống đầy đủ dưỡng sinh, ngày ba bữa, kiêng cữ thịt heo theo đúng tôn giáo của họ, mỗi ngày được rửa mặt, rửa tay và chân kỹ càng năm lần trước khi dắt kính, dùng giờ giấc, và linh Mỹ bị cấm không được dùng vào kinh Coran,....

Hình ảnh thứ hai là của trại tù Abu Ghraib bên Iraq, tuy chi thể hiện những trò tinh nghịch ngu xuẩn của đám lính gác trẻ, nhưng được phe đối lập làm rầm beng khai thác như là bằng chứng của sự tàn ác của chính quyền Bush. Từ đấy, người ta cũng nghĩ ngay luôn cách cư xử đối với tù tại Guantanamo.

Những nghi ngờ được xác nhận bởi tin tức về một số tù bị trấn nước. Dù là trong số hơn 750 tù, chi có ba tên bị trấn nước, trong một thời gian ngắn (báo chí mới tiết lộ Abu Zubaydah, tư lệnh quân sự Al Qaeda, bị trấn nước tổng cộng 34 giờ đồng hồ), và mặc dù hình thức cũng như mọi hình thức tra tấn khác đã bị TT Bush cấm chỉ từ năm 2004, nhưng tất cả những khua gỗ của truyền thông đã tạo ra một hình ảnh của Guantanamo như là một trại tù khùng khี้ không thua gì các trại giam của Hitler hay Staline ngày xưa.

Và dĩ nhiên, đây là chuyện làm dâu Mỹ bực mình nhất. Họ không thể tưởng tượng được một dân tộc văn minh như Mỹ, là thành trì của tự do, dân chủ, nhân quyền, lại có thể có những trại tù kiểu Đức Quốc Xã hay Xô Viết được.

Và hình ảnh của Guantanamo trở thành biểu tượng cho một cách xử xú dã man mà họ không chấp nhận, lại là hậu quả của một cuộc chiến thiếu chính danh.

Rất thông minh và nhạy bén chính trị, ứng viên tổng thống Barack Obama, đã không bỏ cơ hội khai thác, hùa hện đóng cửa trại tù. Đối với Obama và phe cấp tiến thiên tả, việc đóng cửa trại Guantanamo trở thành biểu tượng cho một thay đổi chính sách. Hai ngày sau khi tuyên thệ nhậm chức, TT Obama hắp tấp ký lệnh sẽ đóng cửa Guantanamo trong vòng một năm.

Trong cái hấp dẫn, ông bắc bối chuyện chính TT Bush đã muốn và tìm cách đóng cửa trại này từ gần bốn năm qua, cư làm như TT Bush thiếu thành thật và cố gắng. TT Bush cũng ý thức rõ ràng hình ảnh Guantanamo đã bóp méo vấn đề, biến thái cuộc chiến khung bố và giúp cho phe đối lập trong nước cũng như ngoài nước có được một khí giới nặng ký để đánh cá nhân ông và toàn bộ chính sách của ông. Nhưng ông loay hoay trong bốn năm trời mà không đóng cửa được. Chỉ vì đóng cửa thi đe, mang tù nhân di dời thì lại là cái gán gỗ không có giải pháp.

Mang vào Mỹ sẽ vấp phải những vấn đề pháp lý phức tạp, và còn nguy hiểm vi có nguy cơ chúng được thả ra đường. Chưa kể các chính quyền tiểu bang và địa phương đều muốn tránh trái bom nổ chậm này.

Trao các tên khùng bố này cho các đồng minh Tây Phương thì không ai nhận. Đưa chúng cho các xứ nguyên quán Á Rập, Afghanistan hay Pakistan, hay Tàu, thì sợ chúng sẽ bị tra tấn thật, trừng phạt nặng hoặc bị giết, khiến Mỹ mang tiếng đồng lõa giết người.

TT Obama hắp tấp lấy quyết định vi lý do chính trị, nhưng cũng vi tự tin quá mức.

Trung tuần tháng Năm vừa qua, Thượng Viện tiếp theo Hạ Viện, biểu quyết với 90 phiếu chống trên 6, không chuẩn phê ngắn khoản 80 triệu đô do TT Obama xin để đóng cửa trại. Đồng thời cấm luôn không cho mang tù khùng bố nhốt vào đất Mỹ.

Phe ta Dân Chủ chống không phải vi không muốn đóng cửa trại, chỉ vi Obama xin tiền khơi khơi mà không kèm theo một kế hoạch gì hết. Chẳng ai biết TT Obama tính giải quyết như thế nào, xài tiền vào đâu. Một thái độ vội vã và kiêu căng khiến cho ngay cả các dân biểu nghị sĩ phe ta thấy quá đáng.

Phê báu Cộng Hòa cũng lén tiếng chống đối việc đóng cửa trại tù. Họ đưa ra chiêu bài là Obama sẽ mang các tù khùng bố nhốt tại "vườn sau nhà" -our backyard- để dọa dân chúng. Dĩ nhiên đây chỉ là một tiểu xáo chính trị của phe Cộng Hòa nhằm gây tâm lý sợ hãi để pha Obama. Lý luận ngắn của mấy ông Cộng Hòa này đã được TT Obama đáp ứng bằng một trấn an ngờ ngắn không kém: ông bảo đám với dân Mỹ các nhà tù Mỹ chắc chắn lắm. Không sợ tu vượt ngục!

Cái nguy hiểm không phải ở chỗ đó. Không ai tin rằng 240 tù mang về Mỹ nhốt hôm trước thì hôm sau sẽ vượt ngục hết và có cơ hội đột bom giết dân Mỹ khắp nơi.

Nguy hiểm là ở chổ nước Mỹ hiện chưa có luật lệ rõ ràng về khung bố, và phần lớn những tên khùng bố chưa phạm tội gì rõ ràng đối với Mỹ. Do đó, một ông tòa cấp tiến bị ảnh hưởng của các tổ chức tự xưng phản chiến hoặc cấp tiến cực đoan như MoveOn.org hay ACLU, có thể sẽ thả chúng ra hely. Với các tổ chức cực đoan này, hình như mạng sống và "nhân quyền" của mấy tên khùng bố lại quan trọng hơn mạng sống của các nạn nhân vô tội. Lý luận của họ là luật pháp Mỹ dựa trên căn bản "chưa có tội nêu chưa bị chứng minh là có tội" (not guilty until proven guilty). Có nghĩa là mấy tên khùng bố chưa giết ai thì chưa thể bị bắt. Họ không cần biết rằng đợi chờ có người bị chết rồi mới kết tội thì quá muộn.

Nỗi lo sợ là mấy tên khùng bố được trả tự do là lý do chính khiến Chính quyền Bush không dám mang chúng về Mỹ nhốt hay đưa ra tòa dân sự Mỹ. Lo sợ này không phải là chuyện già tướng.

Gần thi có chuyện một ông tòa đã ra lệnh mang 17 người tù Uighurs đang bị nhốt tại Guantanamo về Hoa Thịnh Đốn để lập tức trả tự do. Trong sáu dân Uighurs (tên Hán-Việt là Duy Ngô Nhĩ) có một nhóm khùng bố Hồi giáo hoạt động tại vùng Tân Cương ở miền cực tây Trung Quốc giáp ranh Afghanistan-Pakistan. Họ đấu tranh bảo vệ đồng chí của họ là Hồi giáo. Bộ Tư Pháp của TT Obama đã kháng cáo lên Tối Cao Pháp Viện và cũng giống như TT Bush, đang kêu gọi Tối Cao Pháp Viện dừng thi chung ra.

Xa và xưa thi có chuyện Mỹ đã tra một số tù khùng bố tại Guantanamo cho Saudi Arabia. Những tên tù này được chính quyền Saudi "cải huấn" lại và thả. Ít lâu sau, binh lính Mỹ lại bắt được mấy "cố nhân" ấy tại Yemen hoặc từ Saudi tìm về A Phú Hán để gia nhập cản cù Al Qaeda với nhiều kinh nghiệm mới về tù dây tại Guantanamo và Saudi Arabia cho các đồng chí cùng thao dượt. Ở tại Mỹ, có khi những tay tù này còn được thả sớm hơn và là "anh hùng" trong các nhóm Hồi giáo cực đoan đang sinh sống nơi đây. Việc FBI có bắt được trong tháng trước mấy tên dù bị khung bố - mà toàn những người có quốc tịch Mỹ - là một nhác nhở về nỗi lo ấy.

Nhưng cuộc tranh luận về chuyện đóng cửa hay không đóng cửa Guantanamo càng ngày càng biến thái, mất tính cách nghiêm túc, mà trở thành một cuộc đấu khẩu nhằm mục đích tuyên truyền chính trị, bô ra ngoài yếu tố an ninh quốc gia.

Trên thực tế, đóng cửa trại tù Guantanomo là một chuyện cần thiết, chỉ vi những hình ảnh, tình biểu tượng bất lợi to lớn trên thế giới cho cuộc chiến chống khung bố hiện nay. Cần phải đóng cửa, càng sớm càng tốt. Những lập luận lưu giữ trại này không còn lý gì vững chắc hết.

Vấn đề là trước khi đóng cửa trại, TT Obama phải có biện pháp cụ thể và hữu hiệu để không cho tù khùng bố có cơ hội tự do hành động trong tương lai. Đóng cửa hắp tấp, khơi khơi như TT Obama tính thi sẽ là thảm họa.

Cuối cùng thi trại này rồi cũng sẽ đóng cửa, và các tù khùng bố sẽ được mang vào Mỹ nhốt thôi. Vấn đề là TT Obama sẽ phải sửa đổi luật ra sao, chuẩn bị giải thích cho dân Mỹ như thế nào, và mất bao lâu thôi.

Đối với chúng ta, nhốt tù khùng bố ở đâu không quan trọng. Chỉ cần dừng vi lý do bảo vệ nhân quyền vớ vấn ròi trả tự do cho chúng, đợi cho chúng giết hàng trăm hàng ngàn người rồi mới gọi là có tội rồi bắt. Lúc đó đã quá muộn.

Nghĩ lại cho cùn, nghe thi có vẻ ma giáo, nhưng biết đâu cứ để cho ông tòa thả vài tên, rồi vài trăm dân Mỹ bị chết, may ra phe cấp tiến và truyền thông mới tinh ngử" (31-5-09)

Chính Trị Muôn Mặt

12/05/2009

Chinh Trị Muôn Mặt

Vũ Linh

...hỗn sор 'tra tấn' lại nổ bùng nhở sор thổi lửa của TT Obama...

Trong những ngày tháng cuối trào của TT Bush, giới truyền thông và phe đối lập khui lại chuyện dùng cực hình tra tấn các tù khùng bố Al Qaeda. Họ cho rằng đó là hành động dã man, mất nhân tính của một chế độ cao bồi cực đoan. Không một người vẫn minh nào có thể chấp nhận được. Những tra tấn này làm hoen ố hình ảnh nước Mỹ văn minh tiến bộ nhất hoàn cầu.

Các chính trị gia đưa nhau lên tiếng, bầy tỏ sự công phản tội cùng.

Thượng Nghị Sĩ Patrick Leahy của Dân Chủ nhất định đòi thành lập một Ủy Ban Chân Lý gi đó theo mô thức Nam Phi và Rwanda để phanh phui sự thật. Dĩ nhiên theo ông thi chẳng ai biết Bush đã làm gì, do đó phải phanh phui cho ra lẽ. Đó là bén Thượng Viện.

Bên Hạ Viện thi bà Chủ Tịch Nancy Pelosi là người còn lòn tiếng xi và Bush hơn nữa. Bà từ mô tả như là bị "sốc" nặng khi nghe những chuyện tra tấn man rợ này. Bà cho rằng việc thành lập Ủy Ban Chân Lý này là tối cần thiết.

Báo chí cũng đồng loạt viết những bài xã luận mặt sát tinh bắt nhân không thể tưởng tượng và không thể dung thứ được của Bush.

TT Obama cũng hối hả tiếp thoi lửa bằng cách công bố bốn phiếu ý kiến của các luật sư cố vấn của TT Bush viết ngay sau biến cố 9/11, trong đó họ bàn thảo về một số những biện pháp cứng rắn để lấy khẩu cung các tù khùng bố, trong đó có biện pháp trấn nước - waterboarding.

Thiên hạ lại được dịp nhao nhao chửi rủa Bush và đòi truy tố tất cả những người liên hện để chuyen tra tấn.

Tiếp tục chính sách thổi lửa, vài ngày sau chính quyền Obama cho công bố chuyện hai nhân vật trụ cột của Al Qaeda đã bị trấn nước tới hơn 200 lần. Và đáp ứng - hoặc để thỏa mãn - áp lực phản chiến, còn hứa hẹn tiếp tục nuôi dưỡng ngọn lửa này: trong tháng Năm sẽ công bố các hình ảnh của các tù khùng bố. Thiên hạ hò hét chờ dịp để thòm mạ Bush tiếp tục.

Nhìn qua những biến chuyển của tình hình hiện nay, những người bàng quan không thể không cảm thấy có cái gì không ổn.

Thứ nhất, chuyện TT Bush thành công bảo vệ cả nước Mỹ không có một vụ tấn công thứ hai sau vụ 9/11, không có một người nào chết vi khung bố nữa, là chuyện không ai nhớ lại mà cũng chẳng ai cần biết. Người An-Nam ta có câu "ăn cháo đá bát" không biết áp dụng vào đây có quá đáng không"

Thứ hai, thi chép nhận là có những người nghĩ rằng minh chưa là nạn nhân của một 9/11 thứ hai vi chưa tới số thứ không ăn thua gi đến Bush, do đó không có lý do gì nhớ ơn Bush. Nhưng dù là không nhớ tới công lao của Chính quyền Bush di nữa thi không cần thiết phải ráo riết mở cuộc truy lùng Bush và cộng sự viên của ông.

Cái tội của ê kíp Bush, nếu có, là đã quá lỗ lảng cho mạng sống của chúng ta. Đó có phải là cái tội cần truy lùng như truy lùng... Pol Pot không"

Thứ ba, và đây là điều khó hiểu nhất, tại sao phải truy lùng những người lo bảo vệ dân Mỹ đ... bảo vệ những tên khùng bố đã từng giết và vẫn còn muốn giết người" Nên ghi nhận là chúng vẫn còn đó, nếu sơ hở thi một 9/11 nữa không phải thế xá ra. Lúc đó trách ai"

Lấy một ví dụ nhô, đỗ hiểu. Vài tên cướp xông vào nhà, đánh gia chủ, giết thàn nhân trong nhà. Cảnh sát chạy tới chặn đứng được cuộc tàn sát, không ai bị giết nữa, và bắt được vài tên, dùng dùi cui đánh té gục xuống đất. Một ký giả đứng nhìn và viết bài

báo hạch tội cảnh sát dã man, vô nhân tính, đã dùng dùi cui đánh mây cướp, và mạt sát cảnh sát là đáng lẽ chỉ có thể bắt chúng, mang về trại tù với đầy đủ giường mền, TV, bàn bi-da, sách báo, nuôi nấng đầy đủ dưỡng sinh, mướn luật sư đến để tìm cách trả tự do cho chúng. Anh ký giả này không một mày may thắc mắc mấy người bị giết trong nhà.

Quý đọc giả nghe câu chuyện này cảm thấy như thế nào?

Hay là văn hóa Mỹ có cái gì cáo siu, kẻ viết bài này chưa thấu hiểu được vì còn quá man di mọi rợ! Hay vì kẻ viết này có chủ trương nịnh bợ Bush quá đáng nên không thấy cái tàn ác khùng khiếp của Bush, mà chỉ thắc mắc những hành động hy sinh từ đạo của mấy tên khùng bố bị đế quốc Mỹ áp bức quá đở!

Câu chuyện tra tấn tù khùng bố nếu đến đó là hết thì cũng không đến nỗi nào.

Vấn đề là... chưa hết chuyện.

Sau khi hò sô "tra tấn" lại nổ bùng nhở sự thổi lùa của TT Obama, phe Cộng Hòa cảm thấy bức minh và phản công.

Một dân biểu lén tiếng huych tết ra là ngay từ đầu năm 2002 và liên tục trong nhiều năm tiếp, chính quyền của TT Bush đã thường xuyên báo cáo cho các lãnh tụ lưỡng đảng tại Quốc hội về tất cả các phương pháp lấy cung từ khùng bố. Tổng cộng 39 lần CIA và Bộ Nội An đã phúc trình tron vẹn cho lãnh tụ cả hai đảng, gồm có trên dưới một chục vị. Vé trong suốt quá trình gần bốn chục lần báo cáo đó, không có một vị dân biểu nghị sĩ nào không biết câu chuyện "tra tấn" và "trấn nước", và cũng không có một vị nào lén tiếng phản đối.

Và đây là mản hắp dẫn nhất: vị dân biểu cao cấp nhất, được thông báo đầy đủ nhất cũng chính là người có vé ngõ ngàng và bảy giờ đang chui bời ồn ào nhất: Chủ Tịch Hạ Viện Nancy Pelosi!

Trước sự đòi hỏi của một số dân biểu Cộng Hòa, cơ quan CIA công bố biên bản buổi họp ngày 4 tháng 9 năm 2002 giữa CIA, bà Pelosi và ông Porter Goss, là hai dân biểu cao cấp nhất trong Ủy Ban Tình Báo Hạ Viện (sau này ông Goss được TT Bush bổ nhiệm làm Giám Đốc CIA).

Trong buổi họp, CIA báo cáo cho hai vị lãnh đạo hai đảng là CIA đã dùng cực hình, kể cả trấn nước, tra tấn Abu Zubaidah, tư lệnh quân sự của Al Qaeda mới bị bắt. Nghĩa là bà Pelosi được thông báo đầy đủ chi tiết ngay từ đầu, và chẳng những không phản đối gì, mà, theo biên bản các phiên họp, bà còn hỏi mấy ông CIA hỏi rõ rằng mình còn có thể giúp được gì nữa" Thời ấy, ai chẳng sốt sắng chứng tỏ là mình ưu lo cho an ninh của dân chúng"

Bị bắt quả tang nỗi lâng trống trộn, bà bao chữa "tôi có nghe nói loáng thoảng, nhưng họ cho biết chỉ là trong kế hoạch, chứ họ chưa làm gì hết nên tôi không nói gì. Vé lại đây là những báo cáo mật, tôi không thể tiết lộ ra ngoài được và cũng chẳng ngán can gi được".

Lời biện minh thật lạ. CIA đã nói rõ ràng đã dùng cực hình, nêu cả tên của nạn nhân mà, sau lại nói là chưa làm gì! Cho dù chỉ mới là dự tính - thực tế là đã thi hành việc tra tấn đó tám ngày trước khi báo cáo lại - tại sao bà không phản đối ngay! Như vậy hóa ra bà có tinh chấp nhận đe CIA làm gì thì làm, đợi bảy năm sau, khi thiên hạ hết sợ khùng bố và chống đối vì lý tưởng ngày ngô thì bà mới phản đối, chứ không muốn ngăn chặn trước, cho dù thấy đó là việc làm hoàn toàn sai trái. Vì đây là vấn đề cơ mật nên bà không nói gì và không làm gì! Vậy thì vai trò kiểm soát hành pháp của bà để làm gì! Bà đe nghe những báo cáo để làm gì!

Sau khi bị khui ra, thì Pelosi đã chuyển giọng. Bây giờ vẫn đòi thành lập ủy ban điều tra, nhưng lại thông theo một câu, "nhưng đó là quyết định của tổng thống chứ không phải của quốc hội". Thật là khéo bắn cái. Cuối tuần qua, khi thấy mình bị khui nặng, Pelosi bỗng bất ngờ bay qua... Iraq để thăm hỏi các đơn vị tác chiến Mỹ và yêu cầu chính quyền Baghdad phải cung cấp thêm tin tức về tình báo để cùng trừ gian dẹp loạn! Vẫn là suối đời ưu lo cho sự an nguy của Hoa Kỳ!

Thật sự mà nói, Nancy Pelosi không phải là người già dối duy nhất.

Một ký giả các cù đã viết một bài trên báo Newsweek là... tất cả chúng ta - tức là tất cả dân Mỹ- đều già dối hết. Vì tất cả mọi người đều biết chuyện tra tấn, biết chính quyền dùng biện pháp mạnh để lấy cung từ khùng bố ngay từ những thời gian đầu, vào những năm 2002-2003. Nhưng không ai phản đối và ai cũng chấp nhận nêu không muốn nói là có vở, vì bối cảnh hậu 9/11 lúc đó.

Một vài bằng chứng:

-Ký giả trù cột của Newsweek, Jonathan Alter, là một trong những người hiện nay ồn ào xi và tội dã man của Bush. Hai tháng sau vụ tấn công 9/11, công khai đề nghị "chúng ta nên chuyển các tù khùng bố cho các đồng minh không e lệ cho lầm" để họ tra khán dùm.

-Giáo sư thiên tài Alan Dershowitz của trường Harvard đề nghị ra luật hợp thức hóa ngay mọi hình thức tra kháo mạnh nhất, đe FBI và CIA có phương tiện hành động hữu hiệu.

-Các báo Newsweek, New York Times, Washington Post đều đăng tin về những hình thức "tra tấn" tù, trong đó có phương thức trấn nước ngay từ năm 2004, mà không một ai lén tiếng phản đối hết. Cả nước Mỹ biết chuyện tra tấn từ trước ngày bầu cử tổng thống tháng 11 năm 2004. Ứng viên Dân Chủ John Kerry cũng không kêu ca, và TT Bush vẫn tái đắc cử.

-Năm 2006, TNS Ted Kennedy đưa ra dự luật coi việc trấn nước là "tội ác" - crime - phải bị cấm, nhưng bị đại đa số thượng nghị sĩ bác. Dĩ nhiên là trước khi biểu quyết, cả Thượng Viện đã thảo luận chi tiết về chuyện trấn nước, không ai không rõ câu chuyện.

Bây giờ, sau khi TT Obama công bố các tài liệu mật thi phe Dân Chủ la hoảng, đói đưa máy cỗ vấn đà gop ý cho TT Bush ra tòa. Vày chứ có cần đưa ra tòa không mấy ý kiến của các ông Jonathan Alter hay Alan Dershowitz! Những thượng nghị sĩ -da số -bác bỏ dự luật của TNS Kennedy có cần bị truy tố không?

Đó là sự thật.

Nhưng nếu đọc báo ngày nay và nghe các chính trị gia múa vỗ miệng, thì ta sẽ có cảm tưởng như những hình thức tra tấn của chính quyền Bush là những hành động kinh khiếp, vừa mới được TT Obama - người của sự trong sáng - khui ra trong mấy tuần qua, làm chấn động cả nước Mỹ. Trước đó, chẳng ai biết gì hết. Do đó, bây giờ cần phải điều tra để tìm sự thật.

Chính quyền Obama còn thê thảm hóa vấn đề đến độ công bố hai lãnh tụ Al Qaeda đã bị trấn nước tới hơn hai trăm lần!

Nghe khiếp quá. Nhưng sự thật lại hơi khác. Theo báo cáo của CIA, hai trăm lần này là hai trăm lần đỗ nước vào mặt có đặt khăn ướt, mỗi lần chỉ kéo dài vài giây đồng hồ để nạn nhân khói chết ngopal, chứ không phải là bị mang ra trấn nước hơn hai trăm ngày như báo chí hâm y.

Nếu mỗi lần đỗ nước kéo dài năm giây, thì tổng cộng hai trăm lần tức là xấp xỉ 1.000 giây, hay là tổng cộng hơn 15 phút. Tức là trong suốt mấy năm trời bị "hành hạ tra tấn", hai lãnh tụ Al Qaeda đã bị trấn nước tổng cộng khoảng 15 phút. Sheik Mohammed (là người chủ xướng và điều hành vụ tấn công 9/11) bị 10 phút và Abu Zubaidah bị 5 phút.

Họ là thủ phạm giết ba ngàn người vô tội - dĩ nhiên là có thể nhiều ngàn nữa tại miền Tây, nếu không bị bắt - mà chỉ bị 15 phút trấn nước. Cố ai hỏi ba ngàn người chết đó xem 5-10 phút trấn nước như vậy có quá dã man không! Vé họ háp hối bao nhiêu lâu trước khi thiệt mạng"

Một điều đáng ghi nhận nữa là chính TT Bush đã ra lệnh chấm dứt hình thức trấn nước cũng như tất cả các hình thức tra tấn khác từ năm 2004, hơn năm năm nay rồi. Nhưng TT Obama vừa nhậm chức đã màu mè rùm beng ký sắc lệnh cấm tra tấn. Làm như thế chuyện tra tấn vẫn tiếp tục không ngừng từ hồi nỗi đến giờ, cho đến lúc TT Obama nhậm chức và ra lệnh cấm.

Trong xã hội tự do ngôn luận này, ai muốn nói gì thì nói, báo muốn viết gì thì viết. Quyền nghe, quyền đọc, và quyền tin là quyền của người dân. Chúng ta cần nghe và cần đọc để biết chuyện, nhưng cũng cần cảnh giác kiểm chứng để khỏi quá tin vào bất cứ những gì chính trị gia nói và nhà báo viết - kể cả kẻ viết bài này (10-5-09).

Tt Obama: Trông Chờ Gì?

20/01/2009

TT Obama: Trông Chờ gi"

Vũ Linh

...vẫn đề Việt Nam chắc chưa được nứa trang...

Ít ngày nữa dân An-Nam ta sẽ ăn mừng năm Con Trâu mới. Trong khi dân Cờ Hoa sẽ ăn mừng tổng thống mới tuổi Con Trâu.

Lẽ đương quang của Tổng Thống tân cử Barack Obama sẽ được tổ chức cực kỳ trọng thể tại thủ đô Washington ngày bài viết này lên báo, 20 tháng 1 năm 2009. Rất trọng thể vì nó đánh dấu hai biến cố trọng đại trong lịch sử chính trị Mỹ.

Biến cố lớn có tính cách sự lịch sử hiển nhiên là sự kiện lần đầu tiên một người da đen -đủ chí là lai- đặc cử tổng thống. Dân da đen ăn mừng là lẽ tất nhiên, nhưng cả nước Mỹ, bất kể màu da cũng phải ăn mừng để ghi nhận sự kiện kỳ thi màu da đã vào quá khứ, ít nhất là ở cấp thượng tầng chính trị Mỹ. Trên thực tế, ở những cấp địa phương, sinh hoạt hàng ngày, hay cá nhân, chẳng thể nào chấm dứt hoàn toàn truyền thống kỳ thi. Dù sao thì cũng đã là một bước tiến vĩ đại của nước Mỹ.

Biến cố quan trọng thứ hai đang ghi nhận là sự đặc cử của thương nghị sĩ cấp tiến hàng đầu Obama đánh dấu một ký nguyên chính trị mới của Mỹ. Sự "thống trị" của tư tưởng bảo thủ, bắt đầu từ thời TT Reagan cách đây gần ba chục năm đã cáo chung. Vé bây giờ là thời đại của tư tưởng cấp tiến bắt đầu vươn lên.

Có thể nói "tam đầu ché" cảm quyền hiện nay của Mỹ, tức là tổng thống, chủ tịch thương viện, và chủ tịch hạ viện, đều là những người có khuyễn hướng thiên tả hay cấp tiến rõ rệt. Hơn cả dưới triều đại Clinton với TT Clinton là người có khuyễn hướng bảo thủ hơn Obama nhiều, trong khi lưỡng viện quốc hội nằm trong tay phe bảo thủ Cộng Hòa.

Với sự đồng lòng giữa hành pháp và lập pháp như vậy, chúng ta có thể tin rằng sẽ có những chuyển hướng quan trọng trong chính sách của Nhà Nước Mỹ, và những chuyển hướng đó sẽ có ảnh hưởng trực tiếp đến chúng ta.

Đây là dịp kiểm điểm lại xem sẽ có những thay đổi nào, ảnh hưởng đến chúng ta như thế nào. Chúng ta sẽ chỉ bàn đến những chuyện cụ thể có thể trực tiếp chi phối đời sống hàng của chúng ta thôi chứ không có nhu cầu đi vào những chuyện lý thuyết chính trị hay những hò sơ hơi xa xôi, như nạn... hâm nóng địa cầu, tuy chuyện này có thể rất quan trọng đối với một số người; hay chuyện hòn nhân đồng tính là chuyện tương đối ít ám ảnh dân ty nạn Mỹ.

Ở đây phải nói ngay là đoán chừng TT Obama sẽ làm gì không là chuyện đàng.

Ông hứa hẹn quá nhiều, trong đó có nhiều điều mâu thuẫn nhau, kiểu có cái này thì không thể có cái kia. Đã vậy ông cũng đã có những lập trường di động, thay đổi trong thời kỳ tranh cử, tùy theo đối tượng và thời điểm vận động. Chi biết là không có cách nào ông giữ hết lời hứa được thôi.

Trong tuần qua, khi trả lời phỏng vấn của đài ABC, ông Obama cho hay tinh hình kinh tế rất khó khăn, nên ông sẽ không thể thi hành tất cả những gì ông đã hứa hẹn được! Báo New York Times chạy tit lớn lo lắng ông Obama sẽ không thực hiện được tất cả mọi lời hứa. Loan tin này như là một biến cố "đối đờ!"

Đây chỉ là một trò "màn tuồng" rẻ tiền.

Ké viết bài này không phải là ký giả thuộc loại cự phách của NYT mà cũng từ cả năm nay đã "tiên đoán" được chuyện ông Obama sẽ đỡ thừa tinh hình quâa rắc rối nên không thể giữ hết lời hứa được. Vé chuyện xảy ra đúng như vậy. Chỉ có mấy lớp trẻ lạc quan hay các nhà báo bận lo thần thánh hoá Obama là "ngạc nhiên" khi thấy Obama chuẩn bị tư tưởng quần chúng để rút lời hứa thôi.

Nói chung thì ta có thể mường tượng ra vài chiều hướng tổng quát.

VIỆT NAM

Nhà Nước Việt Nam thở phào nhẹ nhõm khi nghe tin ông Obama đắc cử. Không phải vì ông này "chống cộng" ít hơn McCain gì đâu. Mà chỉ vì bây giờ thế giới sẽ không còn nghe chuyện Hà Nội tiếp đón khách quý McCain như thế nào tại khách sạn Hilton Hanoi nữa! Cái hình ảnh hết sức kém lịch sự, kém văn hóa đó là một bối rối lớn cho Nhà Nước Việt Nam trong suốt thời gian tranh cử ở Mỹ.

Trong hàng ngàn trang giấy hò sơ làm việc của TT Obama, vấn đề Việt Nam chắc chưa được nứa trang. Quan hệ Mỹ-Việt vẫn tiếp tục phát triển, thịnh thoảng có một vài tuyên cáo kêu gọi Nhà Nước Việt Nam tôn trọng nhân quyền, dân chủ, kiểu như thêm vài hột muối tiêu cho đậm đà món ăn. Vé Hà Nội lại tiếp tục bắt giữ những người chống đối rồi lầu lầu lại thả khi cần bày tỏ "thiện chí" với Hoa Kỳ là mọi sự lại vui vẻ cả!

Đừng ai mong chờ TT Obama lên tiếng về hiệp ước về biên giới mới được ký kết giữa Bắc Kinh và Hà Nội, cũng như không nên hy vọng TT Obama sẽ gửi thủy quân lục chiến Mỹ qua giúp Việt Nam bảo vệ Hoàng Sa. TT Obama khi vận động tranh cử trong giới thợ thuyền, đã có lập trường bảo thủ rõ rệt trong khu vực mậu dịch quốc tế. Đòi cứu xét lại các hiệp ước mậu dịch giữa Mỹ và các nước Bắc Mỹ và Nam Mỹ, cũng như các hiệp ước khác đe dọa đến các nhân công Mỹ.

Thật ra, ông không có thể gì ngược lại chiều hướng toàn cầu hóa của thế giới. Nhưng sẽ tìm cách làm chậm lại với lý luận có vẻ chính đáng do dân Mỹ. Chẳng hạn như sẽ có nhiều luật lệ khắc khe hơn về vấn đề gia công cho các nước chậm tiến như Việt Nam, lây lý do ngăn chặn việc khai thác quá đáng sức lao động tại các xứ này. Cũng như sẽ có nhiều luật mới về an toàn của các sản phẩm nhập cảng, nhất là từ Trung Quốc, và Việt Nam nữa.

Đối với cộng đồng Việt tỵ nạn tại Mỹ, mặc dù đã sốt đầu cho ông McCain, nhưng chúng ta không có gì phải lo sợ sẽ bị TT Obama "trả thù", biến chúng ta thành công dân hạng hai. Tuy nhiên, chúng ta cũng chẳng được ưu đãi gì hơn cho dù một vài cá nhân từng tích cực vận động cho ứng viên Obama sẽ có thể được lãnh một vài ghế vô thường, ngồi chờ cho có việc. Thời ông Clinton hay ông Bush, mình cũng đã từng thấy chuyện ấy rồi.

SỰ CAN THIỆP CỦA NHÀ NƯỚC.

Điểm then chốt ta sẽ thấy là vai trò ngày càng lớn mạnh của Nhà Nước Mỹ. Nhất là trong thời kỳ hiện nay, khi mà kinh tế Mỹ đang gặp khủng hoảng từ phía, khiến Nhà Nước lại càng có lý do can thiệp mạnh hơn, đặc biệt là trong đời sống kinh tế.

Ở mức cao nhất, Nhà Nước sẽ tung thêm tiền cứu giúp các đại gia trong ngành ngân hàng, sản xuất xe hơi,... Mặc dù chẳng có gì bảo đảm những kế hoạch cứu nguy sẽ có tác dụng đúng như ý muốn. Hay là có khi ta lại phải thất lusing buộc bung đóng thêm vài trăm tỷ đầu này, và chục tỷ đầu kia.

Bù lại sự cứu giúp của Nhà Nước, ta sẽ thấy luật lệ khắc khe hơn về cung cấp tín dụng trong các ngân hàng, và tiêu chuẩn mồi sinh và năng lượng khô khăn hơn cho các hãng xe. Tức là ta sẽ khó vay mượn tiền ngân hàng hơn, cho dù để mua nhà, mua xe, hay làm kinh doanh. Và chúng ta sẽ phải mua xe đắt hơn, tuy chua biết xe có tốt hơn hay không.

Ở cấp thấp hơn, các hãng xưởng, cơ sở kinh doanh nhỏ sẽ thấy thêm hàng loạt luật lệ mới chi phối các hoạt động của mình. Từ các luật lệ nâng cao sức mạnh của các tổ chức nghiệp đoàn, đến các luật lệ về an toàn lao động, bảo hiểm y tế cho nhân viên, bảo vệ môi sinh,...

VẤN ĐỀ THUẾ

Đây chắc chắn là một trong những vấn đề khó tiên đoán. Một mặt thì ứng viên Obama hứa sẽ cắt giảm thuế lợi tức cho 95% dân chúng (mặc dù trên cả nước Mỹ số người đóng thuế chưa lên tới 60%), cũng như hứa chi tăng thuế cho những ai làm trên 250.000 đô. Mặt khác thì ông cũng hứa hẹn chi tiêu dù thử để kích động kinh tế. Hai mệnh đề có vẻ trái ngược nhau. Cắt thuế thì lấy tiền đâu mà chi nhiều vậy"

Ông Obama nói sẽ thu thuế máy đại công ty và những nhà giàu. Theo tình hình kinh tế hiện nay, tăng thuế máy đại công nghệ thấp không xuôi tai chút nào. Các đại ngân hàng và đại công ty sản xuất xe đều lung lay tận gốc rễ, đang cần Nhà Nước bơm tiền vào, lấy tiền đâu mà đóng thuế" Hay là nhà nước bơm thêm tiền cho các đại tố hợp này đóng thuế để đẹp lòng dân nghèo"

Các hãng dầu xăng trước đây là đối tượng thuế đặc biệt của ứng viên Obama, bấy giờ cũng đang bị đe dọa nặng nề khi giá dầu thô từ 147 đô một thùng xuống còn khoảng 35 đô hiện nay. Làm sao tăng thuế họ nữa"

Chẳng phải máy đại trên, mà hầu hết các cơ sở kinh doanh lớn nhỏ, kể cả máy móc phò khu Bolsa cũng liêng xiêng, lỗ lía chia, lẩy dâu ra tiền đóng thuế cho TT Obama"

Khoan nói đến chuyện cắt thuế cho 95% dân, chỉ nói chuyện Nhà Nước bớt thu nhập thuế vì suy trầm kinh tế hiện nay cũng đã tạo ra những lỗ hổng vĩ đại trong ngân sách quốc gia.

Trong tình trạng hiện tại, làm sao ông Obama có thể giới hứa cho thiên hạ ăn dù thử bánh kẹo kiểu tăng lương công chức, giáo viên, cảnh sát, quân nhân, tiền giờ, tăng lương tối thiểu,... ; hay làm bao nhiêu chuyện khác.

Chẳng hạn như chương trình trưng tu xô lô cảng cống tốn cả trăm tỷ. Dĩ nhiên là chương trình sẽ mang lại công việc làm cho cả triệu người, như ông Obama đã hứa. Nhưng rồi làm sao trả lương họ" In tiền ra để rồi đồng tiền sẽ mất giá trị, và chúng ta sẽ trực diện hiện lạm phát như thời TT Carter" Hay lương bao giờ cũng tăng dù dồn nén giá cả trên thị trường?

TT Obama nói sẽ không tăng thuế lợi tức. Nhưng vấn đề là trong cái xã Mỹ này có cả ngàn loại thuế khác-gần như vòi hính-mà TT Obama có thể tăng mà vẫn không sợ thất hứa với dân chúng.

TT Obama cũng sắp tung ra một chương trình gọi là đế kinh động (stimulus) kinh tế,总额 từ sáu trăm đến một ngàn tỷ. Chưa ai biết rõ chi tiết (có thể là chương trình trưng tu xô lô cũng nằm trong kế hoạch này), nên cũng không ai biết chương trình sẽ ảnh hưởng trực tiếp đến chúng ta hay không (như kiểu TT Bush trả lại cho chúng ta mỗi người 600 đô hồi đầu năm ngoái để chặn trước nạn suy trầm kinh tế).

Tóm lại, không ai biết được trong những năm tới, chúng ta sẽ bị đóng thuế nhiều hơn, hay ít đi, bao nhiêu,... Có nhiều hy vọng là đối với phần lớn dân ty nạn chúng ta, tiền thuế lợi tức, ít nhất là trong năm tới, sẽ không thay đổi gì vì những người có mức lợi tức thấp từ trước không phải đóng thuế lợi tức gì thì bấy giờ cũng vẫn vậy.

Nhưng không có gì bảo đảm một vài thứ thuế giàn thu mà chúng ta không nhìn thấy rõ ràng sẽ được gia tăng, như thuế xăng vừa nêu chẳng hạn.

TRỢ CẤP AN SINH, Y TẾ

Đây cũng là những vấn đề mà ứng viên Obama đã hứa hẹn nhiều, nên cũng khó biết được hứa hẹn nào sẽ được giữ, và hứa hẹn nào sẽ được xí xóa.

Quan trọng nhất là vấn đề bảo hiểm sức khỏe. Ông Obama đã hứa sẽ cứu xét lại toàn bộ thủ tục bảo hiểm sức khỏe, để khui ra những phi phạm thừa thãi, cắt giảm những thủ tục giấy tờ hành chánh, gọi là "tinh giản hóa" ngành bảo hiểm y tế và diện toàn hoà thuế thức kế toán. Từ đó sẽ đạt được những tiết kiệm lớn - khoảng 150 tỷ như hứa hẹn khi tranh cử - khiến chi phí bảo hiểm cá nhân được rẻ đi khoảng 2.500 đô mỗi năm cho mỗi người. Với sự giảm giá đó, sẽ có nhiều người có khả năng mua bảo hiểm y tế hơn.

Tuy chua đạt đến mức bảo hiểm toàn diện 100% cho tất cả dân Mỹ, nhưng sẽ giúp cho rất nhiều người có được bảo hiểm, kể cả những dân ở lậu.

Các cơ sở kinh doanh trung và nhỏ sẽ bị bắt buộc phải mua bảo hiểm y tế cho tất cả các nhân viên, nếu không sẽ bị trừng phạt, tuy chua biết phạt như thế nào, phạt bao nhiêu.

Chưa biết được thực tế kế hoạch của TT Obama sẽ như thế nào. Nhưng quá trình lịch sử cho thấy từ trước đến giờ, không một ông tổng thống nào mà lại không hứa hẹn cắt giảm phi phạm để tiết kiệm tiền cho dân. Và cũng chưa một ông tổng thống nào giúp được lời hứa, Dân Chủ hay Cộng Hòa cũng vậy.

Nếu TT Obama thoát ra được cái thế bị chung đù, và tiết kiệm cho chúng ta được 2.500 đô như ông hứa, thì đó là diêm phúc chung cho thiên hạ, nhất là thành phần ty nạn nghèo chúng ta. Hy vọng tuy thật khó, nhưng ta hãy chờ xem.

Các chương trình medicaid, medicare, tiền thuốc, tiền giờ, tiền thất nghiệp, dã không được đe dập nhiều trong mùa tranh cử. Có nghĩa là chúng ta sẽ không thấy thay đổi gì hết. Dĩ nhiên là mỗi năm chúng ta sẽ thấy mỗi thứ được tăng lên một ít, nhưng chỉ là điều chỉnh hàng năm dựa trên tình trạng lạm phát.

Quý an sinh, tức là quý Social Security là quý cấp tiền già cho chúng ta vẫn ở trong tình trạng báp bênh, bị đe dọa phá sản trong ba hay bốn chục năm nữa. Mùa chua có giải pháp gì.

Trước đây, TT Bush có thử đề nghị chương trình tài trợ hưu hóa một phần quý hưu trí của chúng ta, tức là cho phép chúng ta đầu tư một phần tiền đóng góp vào thị trường chứng khoán. Nhưng giải pháp này chết từ trong trứng nước. Theo tình trạng thị trường chứng khoán hiện nay, thì giải pháp này còn khó ra hồn là chuyện TT Bush được bùa làm tổng thống lần thứ ba.

Bây giờ đến lượt TT Obama phải lo giải quyết.

Vì tính cấp bách của vấn đề, ông không có thể trì hoãn mãi được. Mùa phải tìm cách cứu nguy quý đó. Giải pháp của phe Dân Chủ, có nhiều hy vọng được thi hành vì có tam đầu chế đang nắm quyền, là đẩy lui tuổi về hưu, hay gia tăng tiền đóng góp của chúng ta.

Có thể đây là một vấn đề nhức rát lớn nên TT Obama sẽ không hối hả quyết ngay, mà chờ hai hay ba năm nữa, hay có thể đến nhiệm kỳ sau, nếu tái đắc cử. Nhưng tự chung thi có nhiều hy vọng tuổi về hưu của chúng ta sẽ được tăng lên đến 68 hay 70 tuổi không chứng và nén chờ đợi là tiền hưu sẽ giảm vì ngân quỹ cạn tiền.

Những ai có tiền tiết kiệm trong các quỹ hưu như 401K hay trong các quỹ hổ tương (mutual funds), vẫn sẽ ở trong tình trạng báp bênh vì thị trường chứng khoán còn giao động nhiều, mà không thấy hy vọng leo lên cao gi hết. Ít ra cũng hơn hai năm nữa mới có hy vọng gỡ lại số tiền mới mất gần đây, hồi tháng Mười.

VẤN ĐỀ NHÀ CỬA

Trong mùa tranh cử, cả hai bên đều lún tiếng công kích nhau, đố lối cho nhau, đồng thời hứa hẹn rất nhiều chuyện lung tung. Nhưng tự chung lại, các biện pháp hứa hẹn chỉ nhắm vào việc cứu nguy các ngân hàng, và ngăn chặn cơn sốt giá khôi tái phát trong tương lai, chứ chẳng giúp gì những người đang kẹt nợ mua nhà.

Nói cách khác, TT Obama cũng chẳng làm gì hơn những gì TT Bush đã làm đối với những người đang mắc nợ. Với lãi suất do Ngân Hàng Dự Trữ Liên Bang áp định ở mức gần con số không và lãi suất tín dụng giá cư dà xuống đến mức 5% hiện nay, những người có nợ và lãi suất đc đồng có thể đã nhẹ thở được một chút. Nhưng muốn bán nhà thì vẫn không dđ.

Theo như các phỏng, giá nhà sẽ tiếp tục xuống nữa, hay là khung lại, chia chia lén, ít nhất là cho đến năm 2011.

Dù sao thì người ta sẽ thấy một chính quyền Obama với hàng loạt luật lệ mới xiết chặt tín dụng hơn nữa. Chính sách my dân cho dân chúng mua nhà bừa bãi đã cáo chung. Tức là chúng ta sẽ khó vay mượn ngân hàng hơn như đã viết ở trên.

CÔNG AN VIỆC LÀM

Số nghiệp có thể tăng sút hàng tuần hay hàng tháng, nhưng nói chung, bây giờ là lúc đang ở mức cao nhất. Tình trạng trì trệ kinh tế sẽ tiếp tục trong năm tới, và mức thất nghiệp sẽ lên cao nữa với các cuộc khủng hoảng trong ngành xây cất và sản xuất xô hối.

Máy ông bà làm nghề bán nhà, bán xe cần phải kiếm nghề mới.

Lương tối thiểu đang ở mức 6,50 đô đã được ông Obama hứa tăng lên 9,50 đô. Nhưng mức giá tăng này sẽ không nhảy vọt một lần, mà được từ từ điều chỉnh vòng trong bốn năm nhiệm kỳ đầu của TT Obama. Trên phuơng diện cá nhân thi rõ ràng là có lợi cho các nhân công được tăng lương. Nhưng bù lại sẽ là gánh nặng cho các tiểu thương, và chua ai khẳng định được sẽ có nhiều người có việc hơn hay nhiều người mất việc hơn.

Tình trạng buôn bán cũng sẽ còn lận đận lâu dài, chỉ khi nào các cơ sở kinh doanh phải sa thải nhân viên thêm thôi.

Nói chung, thời buổi này, có việc làm là may, có di kiêm việc bảy giờ thi quá là không dễ. Bây giờ không phải là lúc gầy gò xếp trong häng!

TT Obama đã loan báo sẽ tung ra hàng loạt dự án kinh động kinh tế với chi tiêu đc động. Đó là mang lại việc làm cho hai triệu rưới rồi gần ba triệu rồi gần bốn triệu và may thi hơn bốn triệu người, gồm đủ loại, ngành, nghề, trên khắp 50 tiểu bang. Một kế hoạch quy mô vĩ đại kiểu "New Deal" mà TT Roosevelt đã tung ra để cứu nguy kinh tế đầu thập niên 30. Nghe thi thật phấn khởi, nhưng làm được hay không thi còn phải chờ xem TT Obama lấy tiền ở đâu.

AN NINH

Một vấn đề quan trọng, có tính sinh tử là vấn đề an ninh chống khủng bố.

Trong chính sách chống khủng bố quốc nội, TT Obama đã đánh tiếng sẽ không làm như ông cao bồi Bush, sẽ tôn trọng pháp luật, hay đúng hơn, tôn trọng nhân quyền của mấy ông Hồi Giáo quá khích hơn. Nghe hơi bi quan.

Nhưng có lẽ sẽ không nguy hiểm lắm, vì nhò chính sách chống khủng bố rất mạnh tay của TT Bush, cũng nhò những cái tổ quy mô trong ngành an ninh tình báo, nước Mỹ đã sẵn sàng ứng chiến hơn cách đây tám năm khi vụ 9/11 xảy ra.

Ngoài nước Mỹ, ông Obama chủ trương rút quân khỏi Iraq càng sớm càng tốt. Nhưng chắc chắn sẽ rút chậm hơn và hứa trong thời tranh cử.

Dù sao thì những người có thân nhân đang tham chiến cũng chua nên mừng vội. TT Obama sẽ chỉ chuyển hướng cuộc chiến tại Trung Đông từ Iraq qua Afghanistan thôi. Tức là rút quân từ Iraq, nhưng lại đòn quân ở Afghanistan. Cũng huê thôi.

Gánh nặng phi tốn chiến tranh Trung Đông vẫn còn đe lén kinh tế Mỹ. Đánh nhau ở Afghanistan có thể đòn tốn tiền súng đạn hơn bên Iraq, nhưng lại tốn tiền đòn lót các sứ quân bộ lạc hơn (trong đó phải kể cả triều bắc tiền... Viagra mua chuộc các lãnh chúa bộ tộc già như báo Mỹ vừa khui rai)

Điều đáng lo ngại hơn tốn phi là tinh thần quân đội. Một thăm dò mới được công bố cho thấy hơn 60% quân nhân Mỹ không tin tưởng khả năng lãnh đạo của TT Obama. Quyết định rút quân khỏi Iraq không gia tăng cảm tình của quân nhân mà chỉ làm mờ

lo ngại công chiến đấu và hy sinh của họ trở thành công đê.

Tự chung, tình hình bây giờ rất bất bình thường, khó mà đoán biết trước chắc chắn chuyện gì sẽ xảy ra, mà chì có thể phỏng đoán một cách tổng quát như trình bày ở trên thôi.

Vừa gặp xáo trộn kinh tế tài chính từ tung, vừa gặp một ông tổng thống hứa hẹn vung vít, thật khó cho các thày bồi gieo quê đầu năm (18-1-09).

Trở Lại Câu Chuyện Dầu Xăng

17/06/2008

...giải pháp từ chính dân Mỹ: tiết kiệm dầu xăng tối đa, bớt xài máy lạnh, bớt mua SUV...

Mùa hè đã tới. Dĩ nhiên là bước vào mùa nóng, là lúc mà máy lạnh trong nhà phải chạy ào ào. Đây cũng là mùa du lịch của cả thế giới. Nói cách khác, đó là mùa xài dầu xăng mệt nghỉ. Tuy giá dầu xăng mấy tháng qua cứ bốc như diều, nhưng mặc kệ, máy lạnh vẫn phải mở, xe vẫn phải chạy, phi cơ vẫn phải bay.

Thứ sáu tuần trước, giá một thùng dầu thô trên thị trường quốc tế vọt lên mức kỷ lục 139 đô. Cách đây một năm, một thùng dầu thô khoảng 65 đô, như vậy bây giờ đã tăng gần 115%. Giá xăng tăng từ khoảng 2,5 đô lên trung bình 4 đô một ga-lông, tuy chưa tới 115%, nhưng cũng là tăng 80%. Trong khi mức lương trung bình chỉ tăng 10% cho mấy ông bà nhân viên nào được coi là xuất sắc nhất, hay hên nhất.

Giá xăng tăng chẳng những ánh hưởng trực tiếp đến cái túi tiền của chúng ta mỗi tuần khi đổ xăng mà quan trọng hơn nữa, còn tăng giá tất cả mọi thứ chúng ta cần mua như thực phẩm, quần áo, vật liệu... Tất cả những thứ đó đều phải được sản xuất bằng năng lượng nào đó, dầu mỏ hay điện, và được chuyên chở bằng phi cơ, tàu bè, xe lửa, và xe tải. Tất cả đều cần dầu xăng mới chạy được.

Nếu muốn tự an ủi, thì chúng ta có thể nghĩ đến mấy ông Áng-Lê hiện nay đang phải trả 9,8 đô cho một ga-lông xăng, trong khi mấy ông Phi Châu - nghèo hơn chúng ta rất nhiều - cũng đang phải trả hơn 8 đô một ga-lông. Có điều hơi khác là máy vi đòn đã xe Âu Châu hay xe Nhật, xe Đại Hàn nhỏ xíu, chứ không đi SUV khổng lồ như dân Mỹ.

Giá xăng đang là đề tài của mọi câu chuyện. Người thiêu cực, đỗ lỗi, chi trich, si và. Ké thi tích cực hơn, góp ý về giải pháp cần thiết. Người khác thì chỉ muốn giải thích để làm sáng tỏ vấn đề. Và dĩ nhiên cũng có người lợi dụng biến vấn đề thành tài chính trị để lấy phiếu, lấy điểm. Trong không khí tranh cử sôi động hiện nay, không thể nào tránh chuyện mấy chính trị gia khai thác vấn đề.

Trong tuần qua, phe Dân Chủ đưa ra một dự luật nhằm đánh thuế đặc biệt trên số tiền lời của các đại gia dầu xăng Mỹ, nhưng thất bại. Phe Dân Chủ, ứng viên tổng thống Barack Obama, và các tổ chức cấp tiến thiên tả như MoveOn lớn tiếng tố cáo cuộc tăng giá xăng hiện nay là lỗi của các tổ hợp dầu hỏa. Họ tố cáo các viên chức cao cấp của các đại gia này đã bỏ túi hơn 150 tỷ đô tiền lời trong khi chúng ta, người tiêu thụ, công lutton trả tiền xăng. Và đòi hỏi Nhà Nước gia tăng thuế để tích thu bớt số tiền lời không lồ này. Những lời tố cáo và kêu gọi này có tính cách my đán, lợi dụng sự thiếu hiểu biết của quần chúng và tinh giật gân của con số 150 tỷ này.

Đúng là các đại gia này đã đạt được mức lời ghê gớm đó thật. Nhưng phe cấp tiến "quên" nhắc đến vài chuyện rất quan trọng.

Trước hết, con số tiền lời 150 tỷ này là con số lời thuần, tức là lời sau khi đã trừ hết lương của các nhân viên, kể cả mấy ông xếp lớn nhất, tức là trong số tiền lời này, không có đồng nào trực tiếp vò túi của mấy ông chủ tịch, tổng giám đốc nữa. Họ đã khôn ngoan lấy trước rồi.

Thứ hai, một phần lớn số tiền lời này được tái đầu tư, tức là bỏ vào lại công ty, lấy tiền đó chi cho các công tác nghiên cứu nguồn nhiên liệu mới, chi phí tìm kiếm các mỏ dầu mới để khai thác, và mua máy móc mới, có thể giúp giảm giá dầu trong tương lai.

Thứ ba, phần tiền lời còn lại thì được chia cho các cổ đông, tức là những người mua cổ phần của các đại gia dầu hỏa. Có thể đó chính là quý vị nếu quý vị là người sở hữu cổ con những cổ phần này. Nhưng phần lớn cổ đông lớn là các công ty bảo hiểm, công ty đầu tư, và nhất là các công ty quản lý tiền hưu trí của chúng ta (pension plans, 401K,...). Nếu không có số tiền lời này thì sợ khi chúng ta đến tuổi lãnh tiền hưu, sẽ chẳng còn lãnh được bao nhiêu. Và lúc đó thi chúng ta sẽ biết "kiểu kiện" ai!!!

Người ta ước lượng gần 60% dân Mỹ sở hữu cổ phần công ty, trực tiếp hay gián tiếp. Cắt bớt số lời ấy có nghĩa là cắt bớt tiền lời của số 60% người này, trong đó có chúng ta, chứ không phải là cắt bớt tiền của mấy ông tổng giám đốc các hãng dầu.

Thứ tư, số tiền lời đó nghe thì toát mồ hôi, nhưng nếu tính theo tỷ lệ lợi tức thu được thì chỉ là 4%. Trong chúng ta, rất nhiều người làm bi-di-nết nhỏ, như có tiệm chạp phô, tiệm phở, tiệm bán băng nhạc, v.v... Phần lớn chúng ta cần ít ra là 10% lời thuần mới sống được, chứ 4% thì không khả. Các đại gia Mỹ như Microsoft hay Apple có mức lời khoảng 15% là ít. Nhìn dưới khía cạnh này thì doanh lời 4% của các công ty dầu lửa không có gì khùng khiếp hay xuất sắc cả. Tiếp tục lời ít như vậy thi sẽ có ngày không ai mua cổ phiếu của mấy công ty này nữa, họ sẽ không còn gây vốn phát triển được và cuối cùng phải đóng cửa tiệm. Lúc đó sẽ chỉ còn các hãng xăng Iran, Venezuela và Á Rập, có nghĩa là Mỹ sẽ lại càng lệ thuộc vào dầu ngoại quốc hơn nữa.

Thứ năm, trong khi giá dầu thô tăng lên hơn 100% trong năm qua, thì giá xăng chỉ mới tăng 80%, chứng tỏ các công ty dầu hỏa đã một phần nào chịu thiệt hại vì sự tăng giá của xăng trên thị trường.

Thứ sáu, đúng theo truyền thống cấp tiến thiên tả, tăng thuế luôn luôn là giải pháp cho mọi vấn đề. Nhưng thực tế không phải như vậy. Một câu hỏi giản dị: nếu như Nhà Nước quyết định thu một đô thuế thêm trên mỗi tờ phở tại các tiệm phở của dân ty nạn, quý vị nghĩ giá một tờ phở sẽ hạ sao?

Như kè viết bài này đã từng bàn góp, mấy đại gia dầu không ngó ngàng Nhì Nước tăng thuế mà cảm rằng chịu. Họ ngu dốt như vậy thi làm sao trở thành đại gia được!!!

Nhà Nước muốn đánh thuế thêm bao nhiêu cũng được, vi họ sẽ bắt người tiêu thụ chúng ta trả thôi, qua cách tăng giá ở mấy cây xăng. Bên Anh hiện nay, đang có phong trào đòi Nhì Nước giảm thuế để xăng rẻ đi. MoveOn, Obama và đảng Dân Chủ đề nghị tăng thuế, có lẽ vì thấy xăng bên Mỹ vẫn còn rẻ quá.

Mà đúng vậy.

Trả lời một câu hỏi của báo chí, ông Obama nói thẳng ông không chấp nhận giá xăng tăng vọt bất thình linh, nhưng đồng ý để giá xăng "diều chỉnh từng bước" (gradual adjustments), tức là cứ tiếp tục tăng. Như vậy thi tới đâu là chấp nhận được: mỗi ngày điều chỉnh thêm vài chục xu, đều đặn Đến chừng nào?"

Nói những điều này lên không phải để bênh vực các đại gia dầu hỏa. Dù sao thì mấy ông chủ tịch, tổng giám đốc các công ty này đều lãnh lương cả trăm triệu đô một năm, chẳng có gì đáng để bênh vực hay thương xót. Nhưng muốn tìm giải pháp thi phải nhận định đúng vấn đề.

Bác sĩ muôn chữa bệnh thi phải hiểu rõ bệnh nhân bị bệnh gì. Bệnh nhân bị đau bao tử, đến khám bác sĩ mà gặp bác sĩ nói rằng ông hay bà cần giải phẫu thám mổ cho đep ra thi sẽ chẳng bao giờ hết đau bao tử.

Trong cả trăm, cả ngàn bài viết trên báo chí, cũng như hàng trăm cuốn sách viết một cách nghiêm túc về vấn đề dầu xăng, chẳng thấy tác giả nào chỉ trich số tiền lời của các công ty dầu hỏa: 150 tỷ đô so với cuộc khủng hoảng năng lượng trên thế giới thi chẳng nghĩa lý gì. Chỉ có mấy tổ chức như MoveOn, hay các chính trị gia "cấp tiến" là có lập trường hời hợt my đán này.

Đối với một vấn đề sinh từ như giá dầu xăng mà tung ra những khẩu hiệu hay giải pháp my đán rõ rệt, lợi dụng sự thiếu hiểu biết của người dân bình thường để đầu độc họ thi chẳng những không giải quyết được gì mà lại làm vấn đề trầm trọng hơn thôi.

Thật ra, đây là một bài toán cực kỳ rắc rối phức tạp, không thể nào có một lời giải thích giản dị duy nhất, hay một phương thuốc mầu nhiệm duy nhất và cấp kỳ.

Nhin vào vấn đề dầu xăng, ai cũng thấy nguyên nhân của cuộc khủng hoảng hiện nay là do một lý do ngắn hạn: dầu cơ, và hai yếu tố căn bản: sự mất giá của đồng đô-la (chi tệ giao dịch quốc tế), và chênh lệch cung cầu.

Nếu dầu thô trên thế giới được mua bán bằng đồng Euro của Âu Châu chẳng hạn, có lẽ giá xăng dù có tăng cũng không bao nhiêu. Cách đây chừng năm năm, một Euro đổi được khoảng 70 cents Mỹ, trong khi bây giờ thi một Euro ăn 1,6 đô. Tức là đồng đô-la đã mất trên dưới gần 50% giá trị trong năm năm.

Giá trị đồng đô-la phần lớn do thị trường quốc tế ổn định dựa trên sự tinh toán của giới tài chính hay tài phiệt quốc tế. Họ nhìn vào số hàng hóa ra vào nước Mỹ, nhưng khó khăn kinh tế của Mỹ hiện nay, viễn tượng suy tàn hay suy thoái của Mỹ..., rồi lấy quyết định mua hay bán tiền đô. Chính quyền Bush, hay chính quyền Obama hay McCain trong tương lai cũng chẳng làm được gì nhiều vì nước Mỹ không theo chế độ kinh tế chi đạo, không ra luật định giá trị đồng đô-la được. Đồng đô-la mất giá một phần nữa cũng vì vài nước xuất cảng dầu với số lượng lớn như Iran và Venezuela quyết định bán một số lượng dầu lớn bằng ngoại tệ khác như Euro hay Yen, chứ không nhận tiền đô vi muốn phả kinh tế Mỹ.

Khía cạnh thứ hai của vấn đề là chênh lệch cung cầu. Chỉ cần nhìn vào vài con số dưới đây thi chúng ta cũng mường tượng được tình trạng hiện tại.

Năm 1996, Trung Quốc mua của Á Rập Saudi 1 triệu thùng dầu thô, và từ Nga 2 triệu thùng. Qua năm 2006, Á Rập Saudi bán cho Trung Quốc 175 triệu thùng, và Nga bán 120 triệu thùng. Tổng số thùng dầu thô Trung Quốc nhập cảng năm 1996 là 165 triệu thùng, qua năm 2006 vọt lên 1,1 tỷ thùng, tăng gần gấp 7 lần.

Đó chỉ mới là con số của Tàu, chưa kể Án Độ, các nước rồng cọp Á Châu khác, Âu Châu, và... Mỹ với hàng chục triệu chiếc SUV được bán ra trong mười năm qua.

Với mức giá tăng nhanh chóng như vậy, nhiều nhà nghiên cứu đã nhận định mức cung cấp dầu thô trên thế giới đang ở mức tốt định, và có thể đến năm 2012, tức là dưới năm năm nữa, mức sản xuất dầu sẽ bắt đầu tuột dốc vi các mỏ dầu đang khai thác sẽ cạn dần.

Nhìn vào hai dữ kiện trên, nhiều hãng xăng đã lo ngại và dĩ nhiên, tìm cách thủ cảng bằng dầu cơ. Chúng ta không nói tới vài người mua vài chục ga-lông cát trong nhà xe, mà nói đến các công ty dầu xăng lớn của thế giới mua hàng triệu thùng để tích trữ, phòng xa ngày một thùng sẽ vọt lên 150 đô. Tình trạng dầu cơ là lý do chính tạo nên sự tăng giá mạnh bạo trong mấy tuần gần đây.

Nhưng tình trạng chênh lệch cung cầu là nguy cơ lâu dài thực sự, chứ không là chuyện tranh luận chính trị. Vì vậy, giải pháp cũng phải là những giải pháp thực tế thực sự, chứ không thể là những khẩu hiệu hay biện pháp vớ vẩn chính trị.

Giải pháp thường được bàn luận nhiều nhất là tìm nguồn năng lượng mới như gió, nước, mặt trời, than, điện, và mía hay bắp chế biến. Nhưng thực tế cho thấy tất cả chỉ là muối bỏ biển so với nhu cầu khổng lồ của thế giới tân tiến ngày nay. Đó là chưa kể đến những hiệu ứng phụ rất tác hại như vụ giá thực phẩm giá tăng vì quá nhiều bắp đã được dùng để chế biến xăng ethanol. Có thể một ngày nào đó, các khoa học gia sẽ tìm được nguồn nhiên liệu mới. Như thế kỷ mười sáu Hòa Lan phát minh được việc dùng nước và hơi nước làm nguồn năng lực. Qua thế kỷ mười tám, Anh Quốc phát minh ra việc sử dụng than đá. Rồi qua thế kỷ mười chín, người ta bắt đầu biết sử dụng dầu lửa. Nhưng ngày mà chúng ta phát minh ra được nguồn năng lượng mới có thể thay thế dầu cũng còn khá xa.

Giải pháp nữa được bàn nhiều là giá tăng khai thác các mỏ dầu hiện hữu bằng cách đầu tư vào các máy móc tân tiến đại có thể khai thác dầu nhiều hơn, nhanh hơn, và rẻ hơn. Giải pháp này nghe thì dễ, nhưng khó thuyết phục được các nước đang sản xuất dầu. Dù sao đó cũng là những kho tàng quốc gia mà họ có trách nhiệm bảo quản một cách thận trọng, chứ không thể phung phí theo nhu cầu cầu thủ vô hạn của các nước khác. Nhất là trong khi chính Mỹ, là nước tiêu thụ lớn nhất thế giới, lại giới hạn tối đa việc khai thác các mỏ dầu của Mỹ, nhân danh nguyên tắc "bảo vệ môi sinh".

Theo những tài liệu mới nhất, Mỹ hiện có những mỏ dầu chưa được khai thác tại Alaska, các tiểu bang miền tây, và ngoài khơi California, có thể cung cấp hơn 100 tỷ thùng dầu thô, đủ để cung cấp xăng cho 60 triệu chiếc xe, và dầu sưởi nóng cho 25 triệu căn nhà trong hơn một nửa thế kỷ nữa. Ngoài ra, tại các tiểu bang Colorado, Utah và Wyoming, người ta ước lượng có thể có tới hai ngàn tỷ thùng dầu thô có thể lấy được từ các mỏ dầu đá (oil shale). Chỉ nguyên các mỏ dầu đá vùng núi Appalachians cũng đã lớn gấp ba lần các mỏ dầu hiện hữu của Ả Rập Saudi.

Nhưng tất cả những mỏ này đã bị phe Dân Chủ trong quốc hội Mỹ ra luật cấm khai thác để bảo vệ môi sinh. Chẳng có bao nhiêu người hiểu "bảo vệ môi sinh" nghĩa là gì, nhưng không ai không hiểu giá xăng tăng nghĩa là gì.

Chính quyền Bush không phải là không chú ý đến chuyện dầu xăng. Ngày từ khi mới nhậm chức cách đây hơn bảy năm, Bush và Cheney, những "chuyên gia" về dầu hỏa có nhiều quyền lợi trong các đại gia dầu xăng, đều đã nhìn thấy rõ tương lai đen tối của dầu xăng. Phó tổng thống Cheney đã tổ chức nhiều cuộc tham khảo ý kiến với các nhà lãnh đạo các đại gia dầu xăng để tính toán một chiến lược năng lượng tổng quát dài hạn cho Mỹ.

Có lẽ cuộc chiến Iraq cũng chỉ là vì dầu xăng. Vũ khí giết người tập thể chỉ là cái cớ.

Chúng ta có thể suy đoán nếu Mỹ đánh Iraq, loại được Saddam, biến Iraq thành một thứ "đồng minh", ký kết với tân chính phủ Iraq những hiệp ước cung cấp dầu thô ưu tiên với giá đặc miễn cho Mỹ, cạnh tranh với khối độc quyền dầu OPEC để giảm bớt thế lực của khối này, thì chắc chắn là giá dầu trên thế giới, hay ít nhất trong nước Mỹ, đã không tăng vọt như đang thấy.

Điều ông Bush lúc đó không nhìn thấy là Iraq là một khúc xương khó nuốt hơn đã tính toán, cho đến nay vẫn chưa giúp ông Bush thực hiện được những tính toán chiến lược của ông.

Nghe qua thì tính toán của TT Bush có vẻ ma giáo. Có nhiều người trong phe phản chiến đã biu môi kinh ré và tố cáo Bush đánh Iraq chỉ vì dầu hỏa. Chúng ta, người dân tầm thường đứng ngoài có thể phán đoán cách này cách nọ, đồng ý hay không đồng ý, nhưng tìm cách bảo đảm cho nước Mỹ luôn luôn có đầy đủ dầu xăng với giá rẻ chẳng phải là trách nhiệm của tổng thống Mỹ sao. Nếu không thì tại sao bây giờ giá xăng tăng, mọi người lại xùm lại chửi Bush"

Ít ra, giải pháp này cũng thực tế hơn giải pháp tăng thuế, hay quyết định của mấy vị dân biểu Dân Chủ mới đây đòi thưa khối OPEC ra tòa! Chẳng biết đây là chuyện đùa hay chuyện thật. Chỉ biết chắc chắn chẳng có ông vua hay bà tổng thống xứ dầu hỏa nào sέ qua Mỹ, ra hầu tòa và lãnh án vài năm tù vì đã bán dầu quá đắt cho Mỹ.

Nói tóm lại, khung hoàng dầu xăng hiện nay không có giải pháp ngắn hạn nào hết. Dù là nguồn năng lượng mới hay khai thác mỏ mới thì cũng phải tính năm mươi năm nữa mới có.

Giải pháp ngắn hạn tốt nhất vẫn là giải pháp từ chính người dân Mỹ: tiết kiệm dầu xăng tối đa, bớt xài máy lạnh máy nóng, bớt mua máy cái SUV khổng lồ. Không làm được những việc này thì ông tổng thống nào cũng bó tay thôi. Và mấy đại gia dầu hỏa vẫn tiếp tục vơ vét tiền lời cho dù MoveOn có gào thét cách mấy cũng vậy thôi (15-6-08).

Iraq Tới Đâu Rồi?

25/03/2008

Tuần vừa qua, cách đây đúng năm năm, TT Bush lấy quyết định đánh Iraq.

Cách đây đúng một năm, Iraq qua báo chí Mỹ là một biển máu. Mỗi tháng, trung bình có khoảng 2.000 thường dân Iraq và 200 lính Mỹ bị chết, qua những vụ đánh bom tự sát hay những trận đánh quy mô giữa quân Mỹ và quân khủng bố hay các nhóm chống đối Sunnis.

Trong năm năm chiến tranh Iraq, con số tử vong lên tới gần 4.000. Trong năm năm Đệ Nhị Thế Chiến, Mỹ mất hơn 400.000 quân. Trong chín năm chiến tranh Việt Nam, Mỹ mất 58.000 quân nhân. Nói như vậy thì người ta mới thấy con số tử vong trong cuộc chiến Iraq thật ra không nhiều, dù không ai phủ nhận được mất mát một mạng người vẫn là quá nhiều.

Trước những con số tử vong mà báo chí Mỹ cho là khủng khiếp như vậy, dân Mỹ -cũng như cả thế giới- đặt vấn đề với Tổng Thống Bush: tại sao, và làm gì bây giờ"

TT Bush không có câu trả lời thỏa đáng, và dân Mỹ quyết định trao Quốc hội cho phe đối lập. Đảng Dân Chủ đại thắng trong cuộc bầu cử tháng Mười Một năm 2006, với lời hứa hẹn rút quân Mỹ về trong vòng vài tháng.

Nhưng hơn một năm sau, phe đa số Dân Chủ trong quốc hội hoàn toàn thất bại không rút được một người lính nào về. Chẳng những vậy lại còn phải chấp nhận cho ông Bush dồn quân thêm. Trong chính trị, nói và làm khác nhau xa. Và phe Dân Chủ chấm dứt chuyện kêu gọi trả mua lân cự kỳ ồn ào của những ngày cuối năm 2006.

Ngày nay, tin tức Iraq tự nhiên biến mất khỏi các cuộc tranh luận tại quốc hội và mặt báo. Chỉ trong tuần qua, để kỷ niệm sinh nhật năm năm cậu quý tử Iraq, người ta mới được nghe lại rai lại chuyện Iraq. Chuyện gì đã xảy ra trong cả năm qua" Iraq biến đâu mất trong cả năm qua"

Thật sự Iraq vẫn còn đó.

Sau quyết định dồn quân của TT Bush, những cuộc đụng độ đẫm máu vẫn xảy ra chứ chưa chấm dứt. Những cuộc đánh bom tự sát vẫn còn. Nhưng cường độ rõ ràng đã giảm mạnh mẽ. Con số thường dân Iraq tử vong đã giảm xuống mức 500 mỗi tháng (một phần tư so với năm ngoái), trong khi lính Mỹ tử vong hạ xuống còn 40 một tháng (một phần năm so với năm ngoái).

Đúng ra thì báo chí Mỹ vẫn có thể đăng tin Iraq. Nhưng đăng thì cũng được mà chỉ trích thì khó hơn, vì tuy số tử vong còn lớn nhưng đã giảm rất nhiều, chứng tỏ kế hoạch dồn quân của TT Bush có kết quả tốt. Mà điểm sau này là điểm mà giới cấp tiến không thể chấp nhận được. Không thể nào nhìn nhận Bush đã làm được một cái gì tốt hay thành công cả.

Cuộc chiến Iraq, từ khởi đầu đã là một cuộc chiến "tự vệ chính đáng vì an ninh Mỹ" theo TT Bush, nhưng "bất hợp pháp" dưới con mắt của phe phản chiến trong đảng Dân Chủ và trong giới truyền thông cấp tiến.

Người ta có thể tiếp tục tranh cãi đến con đới chau về quyết định đánh Iraq của TT Bush. Đó là chuyện của các sử gia, các nhà học giả (nhิều hơn là những nhà học thiệt).

Trên 150.000 quân nhân Mỹ đang hiện diện tại Iraq. Đó là thực tế mà nước Mỹ phải trực diện. Vấn đề quan trọng bây giờ là làm gì"

TT Bush và phe Cộng Hòa cứng rắn thi cho rằng bây giờ là lúc Mỹ đã có được một chiến lược có thể mang lại "chiến thắng" (victory), do đó phải tiếp tục y như cũ cho đến ngày thành công. Tiếp tục truy lùng quân khủng bố và tăng cường thế lực của quân đội và chính phủ Iraq.

Làm cho chúng ta lại nhớ mang máng về chính sách Việt Nam hóa.

Ngày xưa, ta thắc mắc Mỹ Việt Nam hóa chiến tranh để làm gì" Để phe quốc gia chúng ta có thể đánh bại cuộc xâm lăng của Bắc Việt và đuổi mấy anh cán ngô về Bắc" Hay xa hơn nữa, để chúng ta có đủ sức mạnh sau đó Bắc tiến, giải phóng miền Bắc và thống nhất Việt Nam dưới lá cờ vàng" Thật ra mục đích chỉ nhỏ bé và rất ngắn hạn: cho quân đội VNCH chúng ta đủ sức che bọc hậu cho quân đội Mỹ rút dù êm thắm và ... "trong danh dự".

Ngày nay, trong tình trạng cả nước đang chống chiến tranh Iraq, người ta không thể không nghĩ đến bài học Việt Nam và đặt câu hỏi: Bush dồn quân để làm gì, và hiện nay đang muốn làm gì" Cũng chỉ để xây dựng một quân đội Iraq dù mạnh để đóng vai trò

bọc hậu cho quân Mỹ ca khúc khải hoàn về nước" Hay để mang lại chiến thắng"

Nhưng vấn đề là hình như chưa ai định nghĩa rõ ràng thế nào là "chiến thắng".

Nếu chiến thắng có nghĩa là loại bỏ được Saddam Hussein và ngăn ngừa được việc phát triển và sử dụng vũ khí tàn sát tập thể thì rõ ràng là Mỹ đã "chiến thắng" rồi. Mục đích đạt được rồi" Sao chưa tuyên bố "mission accomplished" rồi rút quân về, còn ngồi ở đó làm gì"

Nếu chiến thắng có nghĩa là xây dựng một chế độ dân chủ ổn định, một chính quyền mạnh kiểm soát được cả nước, một sự thống nhất thực sự chấm dứt cảnh giết nhau vì phân chia sắc tộc tôn giáo thì đây quả là một dự án khổng lồ vô giới hạn.

Chúng ta đang thấy những thành quả rõ ràng. Ví dụ dưới thời Saddam, cả nước chẳng bao giờ có bầu bán gì để cho người dân có tiếng nói. Bây giờ, đã có bầu cử, có tổng thống, thủ tướng, quốc hội, tất cả đều được dân bầu đàng hoàng. Trước đây cả nước chỉ có một đài phát thanh và vài ba tờ báo quốc doanh. Bây giờ có trên năm chục đài phát thanh tư nhân và gần ba trăm tờ báo tư, chẳng ai kiểm duyệt gì hết. Những vụ giết nhau giữa Kurds, Sunnis và Shiites cũng đang giảm cường độ nhanh chóng.

Như vậy đã đủ tự do, dân chủ, và ổn định chưa" Nếu dù rồi thi ở lại làm gì nữa" Sao chưa rút quân về" Nếu chưa thi chứng nào mới là đủ"

Đó là những câu hỏi quan trọng và chính đáng mà TT Bush vẫn loay hoay chưa có được câu trả lời thỏa đáng.

Về phía ứng viên Cộng Hòa John McCain thì tình hình đang biến chuyển thuận lợi cho ông, nếu không muốn nói là ông đã đắc cử làm đại diện cho đảng Cộng Hòa chính nhờ vào những biến chuyển này.

Ông chủ trương đánh đến cùng và đánh mạnh. Ông đã từng chỉ trích Bush là vừa đánh vừa run, không dám đánh mạnh, bây giờ nhờ đánh mạnh nên đã có kết quả khá quan ngay.

Cử tri Mỹ sẵn sàng chấp nhận ông McCain là người có nhiều kinh nghiệm quân sự nhất và tin tưởng ông là người có khả năng giải quyết vấn đề Iraq nhất. Nhưng dù sao vẫn chưa đủ. Ông vẫn cần phải định nghĩa cho rõ thế nào là "chiến thắng" mà ông trông đợi, và khi nào thi lính Mỹ được về nhà.

Giống như Bush, McCain vẫn chưa trả lời được câu hỏi này.

Về phe Dân Chủ thi câu trả lời này đã có rồi. Một cách rất rõ ràng, cả bà Clinton lẫn ông Obama đều hối hả phải rút quân về ngay.

Nhưng trong chính trị, nhiều khi "coi dzậy mà hống phái dzậy"! May ông bà chính trị gia nói chuyện, nếu ta không chú ý nghe cho rõ thi sẽ làm to.

Bà Clinton thi nhất quyết rút quân về "càng sớm càng tốt, bắt đầu trong vòng 60 ngày sau khi bà nhận chức", nhưng sẽ "duy trì một số quân tối thiểu để bảo đảm ổn định và ngăn ngừa các phe nhóm giết nhau". Như vậy nghĩa là gì" Thế nào là tối thiểu" Đến bao lâu" Đó chẳng phải là lập trường của Bush và McCain sao" Có khác nhau chẳng chì là số lượng quân hay sao" Như vậy có nghĩa là các chiến lược Bush-McCain-Clinton chỉ là một, chi khác chuyện chi tiết ứng dụng, số lượng và ngày giờ rút quân thôi.

Ông Obama thi hùng hổ hơn: sẽ rút hết quân Mỹ về trong vòng một năm, chỉ duy trì một hai tiểu đội giữ an ninh cho tòa đại sứ Mỹ thôi. Nghe thi rõ ràng lắm. Nhưng có cái gì không ổn.

Trả lời một câu hỏi của một ký giả Âu Châu, bà Samantha Powers, giáo sư chính trị học đại học Harvard và cố vấn chính sách đối ngoại cho Obama, đã khẳng định "Obama tuyên bố sẽ rút hết quân ngay, nhưng chuyện này không có gì chắc chắn, còn phải tùy thuộc vào biến chuyển của tình hình an ninh chung".

Thế thi cũng như không! Lập trường của Bush hay McCain cũng vậy thôi, cũng muốn rút hết quân về nếu tình hình an ninh chung cho phép.

Chính ông Obama cũng còn ẩn ở trong vấn đề rút quân này.

Một ký giả đặt câu hỏi nếu sau khi rút quân về mà Iraq biến thành cứ địa của Al Qaeda, hay biến thành biển máu vì các phe nhóm giết nhau thì sao" Ông Obama trả lời là sẽ "giành quyền" (reserve the right) mang lính Mỹ trở lại Iraq. Thế thi lại cũng như không thôi! Bush hay McCain muốn giữ quân tại Iraq cũng chỉ vì không muốn cho Al Qaeda biến Iraq thành cứ địa và cũng để bảo vệ nhóm thiểu số Kurds và Sunnis khỏi bị nhóm đa số Shiites thanh toán hết. Chẳng lẽ Obama nhất quyết mang lính Mỹ về Hawaii nghỉ xá hơi vài tuần rồi lại mang qua Iraq sao"

Phe Dân Chủ, bà Clinton và ông Obama, tuy vẫn cứng rắn chủ trương rút quân về càng sớm càng tốt, nhưng trước sự thành công -tuy nhất thời- của chiến lược đòn quân, họ quay qua một khiá cạnh khác: tiền.

Họ bắt đầu chia mì dì vào kinh phí chiến tranh Iraq: 550 tỷ Mỹ kim tính cho đến ngày nay. Họ hô hào chấm dứt chiến tranh Iraq để tiết kiệm được mỗi tháng khoảng 12 tỷ Mỹ kim. Tờ báo cấp tiến New York Times đã tìm ra cách gây chấn động còn "ấn tượng" hơn: ghi nhận chi phí cho Iraq là 5.000 đô mỗi giây đồng hồ.

Nghe mà hết hồn. Nhưng một lần nữa, vấn đề "coi dzậy mà hống phái dzậy".

Chúng ta không thể có được dữ kiện chính xác, nhưng hiển nhiên nếu chấm dứt chiến tranh Iraq, không thể nào nước Mỹ tiết kiệm được 12 tỷ mỗi tháng. Trong con số khổng lồ đó, theo cách chiết tính kế toán bình thường, có cả tiền lương quân nhân, tiền chế tạo và bảo trì cũng như khấu hao cho biết bao nhiêu xe tăng, tàu chiến, máy bay, súng ống, quân trang, quân dụng, xăng nhớt...

Một phần lớn những số chi này, chính phủ Mỹ lúc nào cũng vẫn phải chi như thường, cho dù có hay không có chiến tranh Iraq. Chấm dứt chiến tranh Iraq không có nghĩa là 150.000 quân Mỹ sẽ được giải ngũ ngay, tất cả quân trang, quân dụng, vũ khí, xe tăng, tàu bay sẽ được bán "liquidation sale" hết. Vả Hà Nước Mỹ sẽ tiết kiệm ngay được cả chục tỷ

Đó là chưa kể chuyện cả bà Hillary lẫn ông Obama đều không ai dám đàm đến những hậu quả khác sau khi Mỹ vỡ vát rút quân về.

Mọi phe Kurds, Sunnis và Shiites sẽ hòa hoãn, vui vẻ ngồi lại với nhau" Al Qaeda cũng sẽ rút quân khỏi Iraq để tôn trọng chủ quyền xứ này" Iraq và cả vùng Trung Đông sẽ có hòa bình và ổn định" Quân khủng bố sẽ không coi Mỹ là kẻ thù nữa"

Nhưng chuyện này coi như chỉ là chuyện mộng mê thôi. Sự thật thi có nhiều hy vọng sẽ có đại loạn tại Iraq và có thể cả vùng Trung Đông luôn. Những nhóm phản chiến vẫn như là diều chui đầu dưới cát, chỉ đợi rút mà không ai dám nhắc đến vấn đề hậu quả của việc rút quân chính là vì không dám đối diện với câu hỏi nêu có đại loạn thi sẽ ảnh hưởng đến Mỹ như thế nào, và Mỹ sẽ phải làm gì.

Khoan nói đến chuyện quân khủng bố sẽ tiếp tục tìm cách đánh Mỹ.

Hãy thử tưởng tượng đại loạn trong vùng Trung Đông. Chắc chắn hậu quả đầu tiên là giá dầu thô sẽ tăng ngay. Có thể dễ dàng từ 100 đô bây giờ vọt lên trên 200 đô một thùng. Và giá xăng tại Mỹ sẽ vọt lên từ dưới 4 đô tới 8 đô một ga-lông, phải tốn 200 đô để có thể đổ đầy bình xăng một chiếc SUV. Tiền điện ở nhà sẽ nhảy lên từ 200 đô trung bình mỗi tháng lên 400-500 đô. Kinh tế Mỹ chẳng biết đang suy trầm hay suy thoái hay suy phát gì, nhưng chắc chắn sẽ... suy mạnh. Thất nghiệp sẽ lan rộng. Dân Mỹ sẽ phản ứng như thế nào" Có chấp nhận như là cái giá phải trả cho việc rút quân không"

Tiết kiệm 12 tỷ một tháng có đủ bù đắp những giá tăng này không" Nước Mỹ hiện nay có hơn 300 triệu chiếc xe hơi đang chạy. Tính đó đồng mỗi xe cần tối thiểu một ga-lông xăng một ngày thôi thi mỗi tháng cũng cần tiêu thụ 9 tỷ ga-lông xăng. Nếu mỗi ga-lông tăng giá 4 đô như dự báo thi mỗi tháng dân Mỹ sẽ tốn thêm 36 tỷ tiền xăng. Lỗi rò! Hơn gấp ba số tiền 12 tỷ nói là tiết kiệm được nhờ rút quân khỏi Iraq!

Đó là chưa kể xăng dầu sử dụng tại các nhà máy điện, các hảng xưởng kỹ nghệ, tàu hàng hải, máy bay phản lực, các máy lạnh tại nhà hay tại shopping malls, ...

Ông Obama đang tố cáo vi Iraq mà giá xăng lên ứn ứn. Nhưng lại không nói nếu rút lính Mỹ về và vùng Trung Đông có đại loạn thi giá xăng sẽ tăng thêm như thế nào.

Dĩ nhiên là sớm muộn gì Mỹ cũng phải rút. Vấn đề là rút trong danh dự và trong tinh thần trách nhiệm, hay rút kiểu phu tay "sống chết mặc bay" theo mô thức Việt Nam năm 1975. Cuộc tháo chạy năm đó chỉ có dân Mít ta chết và di tản. Bây giờ khôi Iraq mà không tính kỹ thi cả nước Mỹ sẽ lãnh hậu quả, về chính trị, an ninh cũng như kinh tế.

Tóm lại chiến tranh Iraq đã giảm cường độ và chiến lược của TT Bush đã mang lại vài thành quả tốt đẹp. Nhưng ánh sáng cuối đường hầm thi vẫn chưa ai nhìn thấy, cho dù tiếp tục chiến lược của Bush, hay thay đổi theo chiến lược của McCain, Obama, hay Hillary (23-3-08)

Bầu Cử TT Mỹ: Tìm Hiểu Về Thể Thức

...hai chính đảng Dân Chủ và Cộng Hòa tranh quyền, từ cấp địa phương đến cấp tiểu bang và liên bang, bầu cử trong tự do tuyệt đối, không có ai được "Nhà Nước giới thiệu"...

Sau hơn ba mươi năm sống Hoa Kỳ, người Việt ta đã hội nhập ngày một nhiều hơn vào đời sống chính trị Mỹ, để tham gia nhiều cuộc bầu cử chính trị, mà quan trọng nhất là cuộc bầu cử tổng thống. Do đó lúc này cũng là dịp chúng ta tìm hiểu thêm về thể thức bầu cử tổng thống Mỹ, cũng là một trong những hình thức bầu cử phức tạp nhất thế giới.

Trong suốt một năm qua, chúng ta đã thấy giới truyền thông Mỹ loan tải tin tức về cuộc tranh cử tổng thống Mỹ, thật là sôi động giữa gần hai ứng viên của cả hai chính đảng Mỹ. Nhưng ít người hiểu được thể thức bầu cử tổng thống của Mỹ. Cũng ít người hiểu được tại sao trong suốt cả năm qua, chúng ta cứ nghe nhắc đi nhắc lại tên hai tiểu bang nhỏ xíu lại thua thót dân cư, là Iowa và New Hampshire. Trong những ngày tới, tin tức về hai tiểu bang này sẽ tràn ngập tất cả báo chí, đài truyền thanh và truyền hình Mỹ trên khắp nước, sau khi Iowa bầu sơ bộ ngày 3 tháng 1, và New Hampshire ngày 8 tháng 1.

Thể chế chính trị Mỹ dựa trên căn bản hai chính đảng Dân Chủ và Cộng Hòa tranh quyền, từ cấp địa phương đến cấp tiểu bang và liên bang, qua đó cấp bầu cử trong tự do tuyệt đối sau những cuộc tranh cử gay go cũng trong tự do tuyệt đối, không có ai được "Nhà Nước giới thiệu".

Một đảng chính trị Mỹ, dù Dân Chủ hay Cộng Hòa cũng vậy, có hình thức tổ chức rất lỏng lẻo, đặc biệt là không có một chủ tịch hay một tổng bí thư với quyền sinh sát trong tay. Không có một "chính trị bộ" quyết định mọi chuyện. Cũng chẳng có luật đảng khắt khe hay tốn chi hoặc dường lối duy nhất. Trong nội bộ hai đảng, trường hợp khác biệt chính kiến giữa các đảng viên là chuyện bình thường.

Trên căn bản, đảng Dân Chủ có chủ trương "cấp tiến" trong khi Cộng Hòa có khuynh hướng "bảo thủ" hơn.

Trên phương diện xã hội, Dân Chủ trông cậy nhiều vào vai trò của Nhà Nước, do đó thường chủ trương đánh thuế cao để Nhà Nước lấy tiền chu cấp nhiều dịch vụ an sinh hơn, trong khi Cộng Hòa đặt nặng vấn đề tự lực cánh sinh của mỗi người nhiều hơn.

Trong các vấn đề văn hóa, Dân Chủ chủ trương phóng khoáng hơn Cộng Hòa, chấp nhận phá thai, đồng tính, đặt nhẹ vai trò của các tôn giáo. Dĩ nhiên, Cộng Hòa chủ trương ngược lại, chống phá thai, chống đồng tính và đặt nặng các giá trị tinh thần, tôn giáo, và gia đình.

Về quân sự và an ninh, Cộng Hòa có chính sách cứng rắn hơn Dân Chủ, cung cấp các phương tiện và biện pháp bảo vệ lãnh thổ và dân chúng nhiều hơn, trong khi Dân Chủ tôn trọng quyền tự do cá nhân nhiều hơn.

Đối ngoại, cả hai đảng đều muốn bành trướng thế lực và ảnh hưởng của Mỹ, tuy Dân Chủ đặt nặng ảnh hưởng văn hóa, nhân quyền trong khi Cộng Hòa coi nặng ảnh hưởng kinh tế, tài chính hơn.

Đại cương là như vậy, nhưng trên thực tế vẫn đề không trăng đèn rô rẹt như vậy.

Ví dụ như trong vấn đề Iraq, đảng Dân Chủ nói chung muốn rút quân trong khi Cộng Hòa muốn tiếp tục chính sách ổn định. Nhưng Thượng Nghị Sĩ Dân Chủ Lieberman (đã từng đứng chung liên danh với Al Gore trong vị trí phó tổng thống) lại chủ trương đánh đến cùng, trong khi dân biểu Ron Paul của Cộng Hòa (đang tranh cử tổng thống) lại chủ trương rút quân ngay tức khắc.

Một ví dụ khác, trong nội bộ Cộng Hòa, phần lớn chống phá thai và đồng tính, nhưng ứng viên tổng thống Giuliani lại công khai chấp nhận hai chuyện này.

Nói một cách chung chung thì hai đảng có hậu thuẫn ngang nhau từ cả trăm năm qua, do đó các cử tri độc lập không thuộc đảng nào thường có tiếng nói quyết định. Trên căn bản, đại cương mỗi đảng có được sự hậu thuẫn của khoảng 40% dân chúng Mỹ, phần còn lại là 20% độc lập. Đảng nào tranh thủ được đa số của khối 20% này sẽ đạt được thắng lợi. Ứng viên nào chiếm được hơn một nửa của khối độc lập, tức là đã chiếm trên 50% tổng số thì sẽ thắng.

Đó là nguyên tắc, thường đúng cho các cuộc tranh cử cấp địa phương và tiểu bang. Nhưng ở cấp liên bang thì không nhất thiết. Đã có trường hợp một ứng viên tổng thống chiếm đa số phiếu của cử tri, nhưng lại không đắc cử, điển hình là trường hợp ông Al Gore, được hơn nửa triệu phiếu nhiều hơn ông Bush trong cuộc bầu cử năm 2000, nhưng ông Bush lại là người đắc cử tổng thống.

Vì trên thực tế, Mỹ là một liên bang của năm mươi tiểu bang, nên cuộc bầu cử tổng thống - cũng là cuộc bầu cử duy nhất ở cấp liên bang - không theo thể thức bầu bán trực tiếp giản dị như ở cấp địa phương hay tiểu bang.

Cuộc bầu cử tổng thống Mỹ là một cuộc bầu cử gián tiếp, qua nhiều gia đoạn.

Trước hết là bầu cử trong nội bộ hai chính đảng. Dựa trên kết quả bầu cử nội bộ, các tiểu bang sẽ tuyển chọn đại biểu tham dự đại hội toàn đảng để đề cử đại diện đảng ra tranh cử tổng thống với đảng đối lập. Sau khi hai đảng đã có đại diện thì hai đại diện này sẽ tranh cử với nhau ở cấp toàn quốc. Khi đến giai đoạn này thì dân chúng trên toàn quốc đi bỏ phiếu tại tiểu bang của mình. Dựa trên kết quả đầu phiếu, các tiểu bang sẽ cử đại diện đến thủ đô Washington họp lại để chính thức bầu tổng thống liên bang. Cuối cùng là quốc hội liên bang kiểm phiếu và tuyên bố kết quả.

Ta hãy bắt đầu với các cuộc tranh cử trong nội bộ hai đảng.

Tất cả mọi công dân Mỹ sanh đẻ ở Mỹ, trên 35 tuổi, là đảng viên có ghi danh, đều có quyền tranh cử trong nội bộ mỗi đảng, trên tất cả 50 tiểu bang và quận Columbia (District of Columbia) là thủ đô Hoa Kỳ. Các cuộc bầu cử này được gọi là bầu cử sơ bộ (primaries) để tuyển lựa ứng viên đại diện cho đảng tại đại hội đảng. Đảng Dân Chủ tổ chức sơ bộ cho Dân Chủ, Cộng Hòa tổ chức sơ bộ cho Cộng Hòa. Các cuộc bầu cử này đều là bầu gián tiếp, tức là dựa trên số phiếu mỗi ứng viên đạt được, tiểu bang sẽ thành lập một cử tri đoàn để tham gia đại hội toàn quốc của đảng.

Lịch trình bầu cử sơ bộ khác nhau, được bắt đầu từ cuộc bầu cử ở Iowa và New Hampshire đầu tháng Một, kéo dài đến tháng Sáu, gần đại hội của mỗi đảng, thường được tổ chức vào mùa hè - tháng Bảy, tháng Tám - trước cuộc bầu cử tổng thống, diễn ra trong năm mươi lăm, vào ngày Thứ Ba đầu tiên của tháng Mười Một.

Hình thức bầu cử sơ bộ cũng khác biệt từ tiểu bang này qua tiểu bang khác.

Có tiểu bang tổ chức bầu cử trực tiếp cho các đảng viên, có tiểu bang cũng bầu cử trực tiếp nhưng mở rộng cho tất cả mọi người tham gia, không phải đảng viên cũng tham gia được, có tiểu bang bầu qua hình thức hội thảo rời bỏ phiếu (caucuses).

Tại đại hội đảng, mỗi tiểu bang gửi đến đại hội một cử tri đoàn với con số ổn định tùy theo dân số của tiểu bang. Ví dụ, California là tiểu bang lớn nhất với nhiều đại biểu nhất, được 441 đại biểu bén Dân Chủ, trong khi bén Cộng Hòa thì Cali được 173 đại biểu. Mỗi đại biểu là một phiếu. Thông thường, ứng viên chiếm được nhiều phiếu nhất của đảng viên đi bầu tại một tiểu bang sẽ chiếm được hết số đại biểu của tiểu bang đó trong đại hội đảng. Cũng có tiểu bang cho các đại biểu bỏ phiếu tùy ý mà không cần phải bỏ phiếu cho ứng viên đã thắng tại tiểu bang của mình. Ứng viên nào chiếm được đa số phiếu của tổng số đại biểu của tất cả các tiểu bang sẽ đắc cử đại diện cho đảng trong cuộc tranh cử tổng thống.

Sau khi hai đảng đã có đại diện chính thức, hai bên sẽ tranh chức tổng thống được tổ chức qua một cuộc phổ thông đầu phiếu mở rộng cho tất cả công dân Mỹ không phân biệt đảng phái, được cử hành trên toàn quốc trong tuần lễ đầu của tháng Mười Một.

Cuộc bầu cử này cũng là một cuộc bầu cử gián tiếp, để bầu một cử tri đoàn tham gia một cuộc bầu tổng thống chính thức của 50 tiểu bang và quận Columbia. Mỗi tiểu bang được ổn định một số đại biểu, tùy theo dân số. Số đại biểu là tổng kết của số dân biểu và nghị sĩ liên bang của mỗi tiểu bang. Ví dụ Cali là tiểu bang lớn nhất, có Hai thượng nghị sĩ và 53 dân biểu, do đó được đại diện bởi 55 đại biểu, với 55 phiếu. Thông thường thì ứng viên nào thắng tại một tiểu bang sẽ lãnh hết số phiếu của tiểu bang đó. Nhưng cũng có tiểu bang chia số phiếu theo tỷ lệ của cuộc phổ thông đầu phiếu.

Sau đó, các đại biểu của tất cả 50 tiểu bang và quận Columbia sẽ chính thức hợp và bỏ phiếu bầu tổng thống Mỹ vào tháng Mười Hai. Đây mới là cuộc bầu tổng thống chính thức của Mỹ, mặc dù chỉ có tính cách tượng trưng vì hầu hết các đại biểu đều bị bắt buộc phải bỏ phiếu theo kết quả của phổ thông đầu phiếu tại tiểu bang chứ không có thể bỏ phiếu theo ý mình.

Tổng cộng có 538 phiếu cử tri đoàn. Ứng viên nào thu được 270 phiếu sẽ đắc cử tổng thống Mỹ. Sau đó, quốc hội liên bang họp để chính thức đếm phiếu và kết quả được đương kim Phó Tổng Thống kiêm Chủ tịch Thượng Viện tuyên đọc (do vậy mà ông Phó Al Gore đã bị đặt trong tình trạng bối rối là phải tuyên đọc ông Bush đã đắc cử tổng thống năm 2000).

Thể thức bầu cử gián tiếp này có mục đích xác nhận Hoa Kỳ là một liên bang của 50 tiểu bang chứ không phải là một nước thuần nhất. Vì là một liên bang nên có nhu cầu phải cho các tiểu bang nhỏ hay thua thót dân cư cũng có một tiếng nói quan trọng. Nếu chỉ dựa trên tổng số phiếu của dân chúng thì các ứng viên chỉ cần thắng lớn ở các tiểu bang lớn như New York, Cali, New Jersey, Florida, Texas, Ohio, Pennsylvania, Illinois, ... là đủ thắng trong khi hoàn toàn lờ là các tiểu bang ít dân như Dakota, Idaho, Alaska, ... hay nhỏ bé như Maine, Delaware.

Thể thức này hợp lý trên căn bản đồng đều tiếng nói cho tất cả các tiểu bang. Nhưng lại có thể đưa đến nghịch cảnh là dù lánh được nhiều phiếu của quần chúng hơn nhưng lại vẫn có thể không đắc cử vì thua phiếu cử tri đoàn, như trường hợp ông Gore năm 2000.

Dĩ nhiên trên đây chỉ là những trình bày rất khái quát trong khi trên thực tế còn rất nhiều khía cạnh trong chi tiết, do khác biệt về luật bầu cử từ tiểu bang này qua tiểu bang khác, từ quận hạt này đến quận hạt khác.

Cuộc bầu cử tổng thống Mỹ còn có hai đặc điểm đáng ghi nhận.

Giới truyền thông Mỹ đóng một vai trò có lẽ quá lớn, có khuyễn hướng thói quen các kết quả sơ bộ sớm, ánh hưởng không ít lên các cuộc bầu cử tiếp theo. Ví dụ trường hợp hai tiểu bang Iowa và New Hampshire. Tuy chỉ là hai tiểu bang nhỏ và ít dân, với số đại biểu rất ít, nhưng vì là những nơi bầu sơ bộ đầu tiên nên kết quả tại đây thường được giới truyền thông phong đại quá mức. Thắng thì được khoe phỏng lên mây xanh, thua thì bị đìm dưới đáy giếng luôn. Các ứng viên vì vậy bắt buộc phải tập trung nỗ lực đánh ưu thế hay ngược lại kèm hâm sự thất thế tại nơi này để làm dã phòng tiến tới trong các cuộc bầu cử kế tiếp tại các tiểu bang khác.

Điểm đáng ghi nhận thứ hai là cuộc tranh cử tổng thống, trên danh nghĩa thi không ai biết trước được kết quả của từng tiểu bang hay kết quả tối hậu, nhưng nói chung, qua các cuộc bầu cử từ nhiều năm qua tại cấp địa phương và liên bang, cũng như qua các cuộc thăm dò dư luận, đại khái người ta cũng đoán trước được khuyễn hướng tổng quát, đặc biệt là trong hai kỳ bầu cử vừa qua. Ví dụ Cali thường nghiêng về phe Dân Chủ trong khi Texas thì thiên về Cộng Hòa. Các tiểu bang lớn dọc hai ven biển như New Jersey, New York, Massachusetts, Connecticut bên biển tây, và Oregon, Washington bên biển đông thường bầu cho Dân Chủ, trong khi các tiểu bang phía nam như Alabama, Georgia, hay các tiểu bang rừng núi như Dakota, Idaho thì thường bầu Cộng Hòa.

Do đó, trong các cuộc bầu cử tổng thống, người ta thường chú tâm vào một số nhỏ những tiểu bang "lực lượng", gồm ba tiểu bang quan trọng nhất, có cách quyết định là Florida, Ohio, và Pennsylvania. Thường thì ứng viên nào thắng được hai trong số ba tiểu bang này là có thể thắng luôn cuộc tranh cử. Đây là trường hợp của ông Bush trong hai kỳ bầu tổng thống năm 2000 và 2004 khi ông thắng khít nút tại hai tiểu bang Florida và Ohio, dù thua đậm tại Pennsylvania.

Bắt đầu từ tháng Một này, cuộc bầu cử chính thức khai mào qua cuộc bầu sơ bộ tại Iowa. Đến ngày Thứ Ba mùng năm tháng Hai thì tình hình có lẽ sáng sủa hơn nhiều vì ngày đó sẽ có 20 tiểu bang bầu sơ bộ, trong đó có những tiểu bang lớn như New York, New Jersey, Illinois và Cali (ngày bầu cử đó được gọi là "Super Tuesday", một trận lớn trên con đường tranh cử.)

Có nhiều hy vọng đến lúc đó thì chúng đã biết được ứng viên đại diện cho hai chính đảng là ai rồi.

2-1-08

Câu Chuyện An Sinh Xã Hội Mỹ

01/06/2007

...chi cần tinh táo bầu cho người có vẻ ít hứa nhăng hứa cuội nhất, Dân Chủ hay Cộng Hòa cũng vậy...

Trong mùa tranh cử này, chính trị Mỹ đã trở thành một "món nhắm" rất được ưa chuộng. May mắn bạn ngồi với nhau làm vài chai mà không bàn đến ông McCain, bà Clinton, ông Obama, Dân Chủ, Cộng Hòa, thi chung tò ... chưa đủ chỉ số! Cần vài chai nữa! Mai mốt có đi bầu hay không là chuyện mai mốt.

Có một lần, sau khi đủ chỉ số trong một bữa mặn đậm, một anh bạn hỏi anh bạn khác "Thế chứ ông ứng hộ ai? Phe nào?". Câu trả lời: "Thắc mắc làm gì chuyện Iraq". Ông bà nào cho tôi lãnh tiền già sớm, di nhà thương nhiều mà đóng thuế ít là nhất!". Câu trả lời này ông Nguyễn Ngọc Ngạn chắc sẽ gọi là "hùm vón".

An sinh xã hội phải là yếu tố quan trọng nhất, dĩ nhiên. Vấn đề đặt ra là trong mấy ứng viên, ai sẽ là người đáng tin nhất, sẽ cho ta nhiều lợi lộc nhất mà xén lương ta ít nhất.

Chế độ trợ cấp an sinh xã hội tân thời của Mỹ mà chúng ta đang hưởng được Tổng Thống Roosevelt ban hành sau thời kỳ khủng hoảng tài chính lớn nhất lịch sử Mỹ đầu thập niên 1930 đưa đến thất nghiệp, đói rách, trộm cướp tràn lan.

Đây là một vấn đề hết sức phức tạp đã có hàng ngàn người viết sách báo, bàn ra tán vào mà vẫn chưa hết chuyện nói. Chúng ta không cần vào chi tiết làm gì. Chỉ cần biết đại cương là ông Roosevelt cho rằng (1) mấy ông nhà giàu có nhiều tiền quá mà ích kỷ không mang chia sẻ cho mấy ông nhà nghèo, do đó gây ra những đụng chạm trong xã hội, và (2) mấy ông có chút tiền ra tiền vòi thì lại không biết giữ, xài bậy xài bạ hết, đến lúc cần hay lúc già thì túi trống trơ. Do đó, Nhà Nước là bậc phụ mẫu của thiên hạ, phải lấy bớt, đánh thuế nhiều như chót để 1 chia lại cho mấy người nghèo, và (2) gửi tiền dùm cho mọi người, khi già sẽ trả lại.

Trên căn bản, khói ai cãi lại được chuyện hợp lý này. Tuy năm 1975 đã cày cuốc được một cơ sở làm ăn nhỏ, hay đoàn tụ sau 1990 còn dang vật lộn với lối sống của Mỹ cũng vậy thôi. Dân Mỹ cũng thế. Dân Chủ hay Cộng Hòa cũng không khác. Chúng ta ai cũng muốn được giúp đỡ trong con khó khăn, và chia sẻ với người khác trong vận may. Và được an toàn trong những ngày cuối đời.

Nhưng, Mỹ hay nói: vào chi tiết mới là chuyện ma quỷ - the devil is in the details! Họ biết là nhiều khẽ lắm.

Chúng ta đóng thuế cho Nhà Nước, dĩ nhiên mong rằng Nhà Nước giỏi lắm, sẽ "quản lý tốt" số tiền thuế đó, sẽ giúp chúng ta dù chuyện, phần còn lại sẽ đầu tư đúng chỗ để sanh lời như nước. Tương lai chúng ta sẽ được an toàn trên xa lộ an sinh Mỹ.

Nhưng nhìn cho kỹ thì chúng ta thấy quỹ an sinh xã hội Mỹ nói chung càng ngày càng hao mòn, trợ cấp chúng ta nhận được ngày một bớt đi so với giá sinh hoạt thực sự mặc dù vẫn tăng trên con số. Thậm chí, quỹ an sinh của Mỹ có thể sẽ bị phá sản trong vòng mươi mươi năm. Tại sao?

Có hai lý do rõ ràng nhất, không cần phải là thông thái mới thấy được.

1. Quan lý bết và phí phạm. Hành chính Mỹ, cũng như hành chính khắp nơi trên thế giới, chưa bao giờ được nói tiếng là hưu hiệu. Nặng nề và phí phạm (cha chung không ai khỏe), xài người thiểu khéo (chỉ cần so sánh cách làm việc của nhân viên Bank of America chẳng hạn, với nhân viên bất cứ một công sở nào của tiểu bang hay liên bang thì sẽ thấy khác biệt), chính trị (một phần ngân sách Nhà Nước bị ông thượng nghị sĩ lấy xâ xâ lô giàn nhà của ông), tham nhũng (không phải chỉ có mấy nước chậm tiến là được độc quyền tham nhũng).

2. Quá nhiều người già. Ngay sau thế chiến thứ hai chấm dứt, để "ăn mừng" chiến thắng, dân Mỹ đã thi đua sản xuất, dân số sinh trong cuối thập niên 1940 – đầu thập niên 1950 tăng vọt (Mỹ gọi là baby boom). Thế hệ đó đến nay đã trên dưới cái tuổi lanh đùi từ tiền trợ cấp. Trong khi đó thì mấy thế hệ 1960-1970 thì ăn mừng cuộc "cách mạng tình dục" (sexual revolution), cũng "ăn mừng" mứt chí, nhưng không sản xuất, vui chơi mà không nhức đầu. Đưa đến tình trạng ngày nay số người già cần tiền trợ cấp thi ngày càng nhiều mà số người trẻ đóng tiền trợ cấp thi ngày một.

Hai yếu tố trên kết hợp lại với nhau thì dĩ nhiên quỹ an sinh phải ngày càng vơi đi, và sẽ phá sản không sớm thi muộn. Thực ra, khủng hoảng này chỉ là "diện" của một vấn đề căn bản hơn: quan niệm về dân sinh của hai chính đảng Mỹ.

Quan niệm của Dân Chủ: Dân Chủ chủ trương chúng ta đưa tiền cho Nhà Nước lo dùm, quỹ an sinh nếu thiếu hụt thi chúng ta đóng thuế thêm để tất cả mọi người vẫn tiếp tục được bảo đảm một đời sống an toàn. Chưa đủ. Cả ba ứng viên hàng đầu của Dân Chủ giành ghế tổng thống đều chủ trương đi thêm một bước nữa là mang bảo hiểm y tế toàn diện (universal healthcare) đến tất cả dân Mỹ. Ông Obama thi "đang nghiên cứu và sẽ có chi tiết sau", nhưng đại khái thi ông sẽ bắt các công ty, hàng xưởng mua bảo hiểm cho tất cả nhân viên. Bà Clinton thi đã thử làm một lần năm 1993 khi ông Clinton vừa nhận chức tổng thống, nhưng thất bại hoàn toàn khiến đảng Cộng Hòa chiếm lại đa số năm 1994, bấy giờ sẽ bầy kẹo khác. Nhưng cả ông Obama và bà Clinton, chưa ai nói rõ sẽ tốn bao nhiêu và lấy tiền đâu ra. Ông Edwards, ngược lại, tuy vẫn bối rối rằng chương trình của ông sẽ tốn khoảng 120 tỷ đô lạm tài, tức là một nghìn tỷ trong tám năm ông làm tổng thống, nếu đắc cử. Lấy đâu ra tiền? Dĩ nhiên là sẽ phải tăng thuế dầu đó (ông Edwards hứa chi tăng thuế máy nhà giàu với trên 200,000 đô lợi tức một năm), và cắt xén ngân sách dầu chia ai biết rõ.

Cộng Hòa gọi đó là bánh vẽ đắt tiền của Dân Chủ, chỉ tìm cách bắt thiên hạ đóng thuế mua bánh vẽ.

Quan niệm của Cộng Hòa: Cộng Hòa quan niệm tự lực cánh sinh tốt hơn, quỹ an sinh thiếu hụt vì sai lầm từ nguyên thủy nên cần cải tổ có thể tồn tại. Nhà Nước với mấy ông bà công chức lè phè không thể nào quản lý tốt tiền của quý vị và của tôi được. Quý vị và tôi, nếu là tiền của chính mình, sẽ lo lắng giữ của kỹ hơn, xài đúng chỗ hơn. Do đó, Nhà Nước lấy thuế bớt đi thi tốt hơn. Cần phải giảm thuế suất cho tất cả mọi người, giàu cũng như nghèo. Giảm thuế còn có lợi là giúp phát triển kinh tế. Giảm thuế nhà nghèo sẽ giúp họ mua thêm được vài két bia, hay đồ hàng hời, mua được cho vợ chồng một bộ quần áo mới, vài món đồ chơi cho con, gọi là giúp đỡ kỹ nghệ may mặc và kỹ nghệ đồ chơi. Giảm thuế cho mấy ông nhà giàu thì sẽ giúp họ mua nhà to hơn (như ông Edwards), tức là giúp việc làm cho mấy anh làm môi giới bán nhà, nhà thầu xây cất, thợ mộc, thợ điện, anh làm vườn cát cát... Hay nếu không mua nhà lớn hơn thi họ sẽ bỏ tiền dư già vào trương mục trong ngân hàng, và ngân hàng sẽ cho các nhà kinh doanh khác vay mượn làm ăn. Hay họ sẽ bỏ tiền đầu tư, mua hàng hóa, mua thêm máy móc, thuê thêm công nhân, tăng lương không chứng... Các nào thi cũng đều có lợi hơn là đưa tiền cho mấy ông bà công chức phà già chi từ. Kinh tế sẽ phát triển, bớt thất nghiệp, mức lợi tức cả nước sẽ tăng. Do đó, mặc dù thuế suất giảm, nhưng vì lợi tức chung tăng nên số thuế Nhà Nước thu vào không giảm, mà còn tăng, dù sức trả thêm trợ cấp an sinh cho những người thực sự cần.

Dân Chủ gọi đây là bánh vẽ của Cộng Hòa, chỉ kiếm có giảm thuế cho nhà giàu.

Thực tế như thế nào?

Đối với dân ty nạn, chương trình của Dân Chủ nghe thi thật hấp dẫn vì chúng ta nói chung lãnh trợ cấp thi nhiều nhưng đóng thuế chẳng bao nhiêu. Cũng như đại đa số đám dân nghèo, thợ thuyền, da đen, thiểu số, là khách hàng trung thành của Dân Chủ. Nhưng trước khi chúng ta chạy vào phòng phiếu để bỏ phiếu cho mấy ông bà Dân Chủ thi cũng nên nhớ lại thời gian qua. Chế độ bảo hiểm y tế toàn diện chẳng hạn, thực ra không có gì mới lạ, vì đã được Tổng Thống Truman chủ trương năm 1950, và được tất cả các chính khách Dân Chủ (kể cả Tổng Thống Bill Clinton) hứa hẹn từ hồi đó đến giờ. Nhưng cho đến nay vẫn chưa thực hiện được, trong khi đó thi thuế đóng vẫn tăng liên tục.

Chắc sẽ có người nói "mấy thằng nhà giàu, bắt tui nó đóng thuế cho chết luôn, để mình được trợ cấp tối đa". Thật ra "mấy thằng nhà giàu" không đại vây đâu. Không có ngồi yên đóng thuế cho quý vị và tôi hưởng thụ đâu. Nếu đại vây thi làm sao mà làm giàu được" Một ông ấy sẽ "thua me gõ bài cào".

Ví dụ ông chủ báo "Người Ty Nạn" chẳng hạn, bị bắt phải mua bảo hiểm cho nhân viên, hay bị đóng thuế nhiều sẽ quay lại, giảm bớt lương nhân công, hay sa thải bớt vài anh ký giả tra rùng đùi làm báu tại quán cốc đầu đường, hay sẽ tăng giá báo từ 25 xu lên 50 xu, hay sẽ tăng tiền đăng quảng cáo, hay sẽ làm hét mọi chuyện đó, cho chắc chắn. Giá báo đắt hơn, ít người mua hơn, ít người ngồi Phuộc Lộc Thọ uống cà phê đắt hơn, tiệm cà phê đắt hơn, sẽ phải "thua me gõ bài cào" tăng giá ly cà phê lên, hay kín đáo hơn, bỏ ít cà phê, đắt đàng hơn. Hàng sản xuất cà phê sẽ bán ít đi, và sẽ "thua me gõ bài cào", tăng giá cà phê hoặc châm ché thêm... cau rạng cho rẽ. Ta có thể tiếp tục đến mai. Nhưng chúng ta cũng đã đủ thấy tăng thuế "nhà giàu" không phải là không ảnh hưởng đến mấy anh nghèo chúng ta đâu, nhất là trong cái thế giới liên lập ngày nay. Ánh nhường nhẹ là lạm phát, phải trả tiền báo, tiền cà phê cao hơn. Ánh hưởng nặng là mất job. Trong khi đó thì chưa chắc chúng ta sẽ lãnh trợ cấp nhiều hơn đâu. Đó là thực tế Dân Chủ.

Còn về phiá Cộng Hòa, trên thực tế, sau khi Tổng Thống Reagan cũng như Tổng Thống Bush 43 quyết định cắt thuế suất thuế kinh tế Mỹ có phát triển mạnh và số thuế thu có gia tăng trong những năm sau đó, đúng như hứa hẹn. Nhưng rồi cũng không thấy tăng tiền an sinh gì.

Tổng Thống Reagan thì bỏ tiền vào cuộc chạy đua vũ trang với Liên Xô, đưa Liên Xô đến chỗ bại vong. Tổng Thống Bush thì bỏ tiền mua bom thả xuống Afghanistan và Iraq, trồng cây dân chủ. An ninh quan trọng hơn an sinh. Đó là thực tế Cộng Hòa.

Đọc đến đây chắc sẽ có vài độc giả sờ ruột "nói nhiều quá, tóm lại, ai cất tiền già của tôi và ai tăng tiền già của tôi". Xin thưa "không ai dám cắt hết, và ai cũng cố gắng tăng hết", chỉ vì cần tranh phiếu. Từ ngày Roosevelt qua đời đến nay, đã có sáu tổng thống Cộng Hòa nắm quyền trong 34 năm, trong khi Dân Chủ nắm quyền 24 năm với năm tổng thống. Chưa một Tổng Thống Cộng Hòa nào dám cắt xén tiền an sinh xã hội hết. Nếu Cộng Hòa cắt xén tiền an sinh, không thể nào họ ở Nhà Trắng lâu hơn Dân Chủ được.

Trái lại trợ cấp lúc nào cũng tăng, thời Dân Chủ cũng như Cộng Hòa. Lúc tăng nhiều khi tăng ít, cũng có khi bị sửa đổi chế biến đôi chút, tăng dầu này giảm dầu kia (ví dụ cắt tiền mặt để tăng tiền trả nhà thương), nhưng nói chung, ngân sách an sinh chưa bao giờ bị giảm. Ngay dưới thời ông Bush hiện thời, là một trong những Tổng Thống Cộng Hòa bảo thủ nhất, chương trình trợ cấp thuốc trong Medicare đã tăng ở mức "cao nhất trong thế hệ qua" (theo báo Washington Post, là báo cấp tiến công khai chống Bush mạnh nhất). Ngược lại, Tổng Thống Dân Chủ Clinton lại là Tổng Thống xiết chặt trợ cấp thất nghiệp mạnh nhất từ năm 1996 sau khi Cộng Hòa chiếm lại số ghế trong Quốc Hội. (Bà con còn nhớ thời đó là ai ai cũng sợ bị cắt giảm trợ cấp nếu không có quốc tịch Mỹ và ào ào luyện thi, đi học, để thành công dân Mỹ hay không?)

Quan niệm Dân Chủ tăng trợ cấp và Cộng Hòa cắt trợ cấp là quan niệm khá phổ thông trong cộng đồng tỵ nạn, nhưng chỉ là một cái nhìn chung những đơn giản không phản ánh tình phức tạp của vấn đề, mà còn là huyền thoại, chẳng khác gì huyền thoại Cộng Hòa chống cộng hòn Dân Chủ.

Nói tóm lại, chúng ta không có gì lo ngại về tiền trợ cấp trong ngắn hạn, dù phe nào lên làm tổng thống cũng vậy. Trong dài hạn, nếu không cải tổ thi chung những mất tiền già thôi, tiền gì cũng mất hết. Thuế thi có hay vong đóng ít hơn với Cộng Hòa, nhiều hơn với Dân Chủ. Còn bảo hiểm toàn diện thì ... rất mong thay sẽ có ngày thấy được nó trước khi phải đi gấp... ông bà. Muốn bầu cho đúng, chúng ta chỉ cần tính tảo bầu cho người nào có vẻ ít hứa nhăng hứa cuối nhất, Dân Chủ hay Cộng Hòa cũng vậy.

31-05-07

Câu Chuyện Giáo Dục Tại Mỹ

14/04/2009

Câu Chuyện Giáo Dục Tại Mỹ

Vũ Linh

...các học sinh tỵ nạn Việt đều đứng đầu lớp...

Đầu Tháng Ba vừa qua, TT Obama đọc bài diễn văn đầu tiên về cải tổ giáo dục tại Mỹ. Nói chung, những điều ông tuyên bố không có gì mới so với những hứa hẹn đã đưa ra khi tranh cử. Trước hết, ông chê trách hệ thống giáo dục hiện hành và kêu gọi tập trung nỗ lực để cải tiến. Sau đó, ông kêu gọi nên tăng thêm chương trình học hàng năm cho các học sinh. Ông nêu ví dụ là tại Nam Hàn, niên học dài hơn niên học Mỹ một tháng.

Kêu gọi cải tổ hệ thống giáo dục bắt bít của Mỹ là chuyện tất cả các tổng thống Mỹ đều làm, ít nhất từ thời Carter đến giờ. Và những lời kêu gọi của TT Obama cũng không có gì mới lạ. Tuy nhiên trong chương trình cải tổ giáo dục lần này, hai điều ông đề nghị lại gây ngạc nhiên lớn -nếu không muốn nói là thắc mắc- cho các nghiệp đoàn giáo chức. Đó là ủng hộ kế việc trả lương giáo chức tương xứng với thành quả, và ủng hộ việc mở thêm các trường hiến ước (charter schools - xin se giải thích sau).

Trước khi bàn thêm vào những đề nghị của TT Obama, chúng ta cần ghi nhận lại nguyên nhân vấn đề.

*

Nước Mỹ nổi tiếng là có hệ thống đại học uyên bác nhất. Trên thế giới ngày nay, không nước nào không có đại học, nên hiện đã có cả trăm ngàn đại học lớn nhỏ. Nhưng nói chung ít ai phủ nhận được các đại học Mỹ là những trung tâm xuất sắc nhất. Từ các trường danh tiếng như Harvard, Yale, MIT, Stanford, Berkeley, đến các đại học của tiểu bang (state universities), tất cả đều là giấc mơ của giới trẻ trên khắp thế giới, từ Âu sang Á, từ Phi đến Úc. Và ngày đến các nước chống Mỹ, hay là kẻ thù của Mỹ trước đây, hoặc có chủ trương chính trị xã hội đối nghịch với Mỹ, như các nước Hồi Giáo hay Trung Quốc và Việt Nam, cũng rất hò hỉ gửi thanh niên nam nữ qua Mỹ du học.

Có thể nói là đại học Mỹ là ngôi sao bắc đẩu ít quốc gia nào sánh kịp. Số giải thưởng Nobel về nhiều bộ môn khoa học dành cho các nhà nghiên cứu trong đại học Mỹ cũng có thể là tiêu chuẩn khác về giá trị của hệ thống giáo dục và đào tạo cấp đại học của Hoa Kỳ.

Thế nhưng, xuống đến cấp trung học thì trái lại, Mỹ là nước đang có vấn đề. Mà lại là những vấn đề lớn.

*

Cách đây không lâu, người ta tổ chức một cuộc khảo sát trong giới sinh viên năm đầu của đại học Mỹ, tức là các học sinh vừa tốt nghiệp trung học, bước qua ngưỡng cửa đại học hay cao đẳng. Được đưa cho coi một bản đồ thế giới không có ghi tên nước nào hay thành phố nào, một phần năm các sinh viên Mỹ này hoàn toàn mù tịt không biết nước Mỹ nằm ở đâu. Cùng theo một thăm dò khác, một phần tư số sinh viên mới vào đại học không viết được một bài luận tiếng Anh trôi chảy.

Tất cả các cuộc thăm dò từ trước đến nay đều cho thấy học sinh trung học Mỹ đứng xấp xỉ hàng bét so với các học sinh cùng lớp của Á Châu, Âu Châu, và cả Nam Mỹ.

Các học giả, chuyên gia giáo dục đã bù đầu bù cổ đi tìm nguyên nhân, và tìm cách sửa đổi.

*

Nếu nói về nguyên nhân thì thật ra, chẳng cần mất thời giờ hay tiền bạc để tổ chức thăm dò quy mô và tốn tiền kiểu Mỹ. Tất cả các bậc phụ huynh trong đám dân Việt tỵ nạn chúng ta đều có thể trả lời một cách mau lẹ: trường học Mỹ vô kỷ luật và thật sự chẳng dạy gì hết.

Hồi năm 1975 là năm người Việt chúng ta bắt đầu đổ qua Mỹ. Một số lớn đã mau chóng ghi tên di học lại tại các trường Mỹ, từ các trường hàn thư, dạy nghề, cho đến các lớp Anh ngữ, các trường trung học... dù loại, dù cấp.

Và họ hết sức ngỡ ngàng với cách học của người Mỹ. Trò và thày như bạn bè cười nói luyên thuyên, cái như nhau mồ bò, cái thày lẩn trù quẩn áo lông thít thít, đầu tóc dù kiểu, từ rói bù đến trọc lốc, thày muốn dạy kiểu gì thì dạy, trò muốn học hay không cũng mặc, học trò di học có hai tờ giấy trắng lèm nâm làm ba nhau nát, bỏ túi quần cao bồi. Về đến nhà là vội bật TV coi đủ loại phim, hoặc như ngày nay, chơi đủ loại games. Bài vở về nhà làm chẳng bao giờ thấy. Tại trường đến giờ nghĩ giải lao, "ra chơi", thi trại cái cờ 12-13 tuổi là đã cặp kè ôm áp hôn hít công khai, nếu không phải là tụ nán tụ bầy húi si-ke với nhau.

Trong tình trạng đó, nếu có học sinh nào mà học giỏi mới là chuyện lạ. Và cũng chính trong tình trạng đó mà các học sinh tỵ nạn Việt đều đứng đầu lớp trong hầu hết các trường tại các nơi có cộng đồng tỵ nạn Việt. Các phụ huynh Việt không bao giờ dung túng cho con cái học hành theo kiểu Mỹ.

*

Tình trạng bê bối của các trường trung học Mỹ là hậu quả của ba yếu tố chính.

Thứ nhất hầu hết các trường trung học là trường công, tất cả các trẻ em trong tuổi di học đều bắt buộc phải ghi tên theo học, thượng vàng hạ cám, không có sự tuyển lựa nào.

Thứ nhì, các học sinh Mỹ đều là "bất khả xâm phạm". Hơi có lời nói nặng hay lầy lội trước gõ đầu là thầy giáo có nhiều hy vọng bị thưa ra tòa, mất việc, đi tù như không.

Thứ ba, Nhà Nước trả lương giáo chức, tuy không cao nhưng được bảo đảm không bao giờ bị sa thải, chẳng những vì họ là công chức - và công chức thì không bao giờ bị sa thải - mà cũng vì sức mạnh rất lớn của nghiệp đoàn giáo chức, không thua gì các nghiệp đoàn nhân công xe hơi.

Dù việc làm được bảo đảm, nhưng vì mức lương thấp nên hệ thống giáo dục công lập ít thu dụng được người giỏi. Mức lương không cao mà việc làm lại bảo đảm thi đỗ nhiên đưa đến tình trạng thầy dạy dở vì không có động lực khuyến khích, và còn nuôi dưỡng tinh thần vô trách nhiệm, bát nhã.

Đã vậy, các trường trung học Mỹ lại có cái nạn bắt buộc học sinh phải học theo trường đã được chỉ định, và chỉ định bởi các... chính trị gia muốn trộn chung các thành phần học sinh trắng, đen, vàng, nâu, dù loại với chủ đích tạo ra sự "kết hợp chung tộc", gọi là racial integration. Các vích thức sáu ngõ nghiên cứu bắn đồi rải rác ra khu vực cho mỗi trường trung học và tiểu học. Mỗi nhà đều được chỉ định trường học cho con em.

Tình trạng đó thường dẫn tới trường hợp tréo cẳng ngỗng tại nhiều khu trắng và đen gần nhau, với mục đích bắt buộc một số học sinh da trắng qua khu đèn học, và ngược lại mang một số học sinh đen qua khu trắng. Đôi khi có trường học cách nhà một con đường, nhưng phải đi xe buýt của Nhà Nước để di học tại một trường khác cách đó năm ba dặm.

Sự kiện trường dở kèm theo chuyện trộn chung đã gây bất mãn cho nhiều phụ huynh, nhất là giới da trắng hơi khá giả. Kết quả, họ đem con qua học trường tư.

Các phụ huynh này khiếu nại họ phải mang con qua học trường tư tốn bốn tiền rồi, mà mỗi năm vẫn phải trả thuế trường học -school taxes- cho các chính quyền tiểu bang và địa phương để họ nuôi các trường công, mặc dù con họ không học tại các trường công đó. Coi như họ phải trả tiền học phí cho con hai lần.

*

Để tránh tình trạng ấy, Nhà Nước chế ra một loại phiếu học phí (school vouchers). Đây là phiếu của chính phủ cấp cho phụ huynh nào muốn cho con học các trường trung học tư thực, coi như là bồi hoàn tiền thuế trường học mà họ phải đóng. Cũng không khác gì một loại học bổng. Trị giá từ 2.500 đến 5.000 đô la cho một học sinh, tùy tiểu bang.

Tuy số tiền này giảm được phần nào gánh nặng học phí, nhưng dĩ nhiên vẫn không thấm vào đâu so với học phí tại các trường tư thực.

Biện pháp ấy đưa đến tình trạng... "phân chia giai cấp", chỉ có con nhà giàu mới có tiền học trường tư, trong khi con nhà nghèo thì lui du trong mấy trường công hết bét bát, và như vậy coi như con nhà nghèo không có cơ hội thăng tiến.

Một số chuyên gia cho rằng không cần phải cấp phiếu học phí để học trường tư gi cả mà chỉ cần cải tổ chế độ lương giáo chức. Đặt tiêu chuẩn cho rõ ràng, rồi lượng giá giáo chức và trả lương họ theo thành quả. Đây là trọng tâm của kế hoạch cải tổ của TT Bush.

Nhưng dĩ nhiên, biện pháp này bị các nghiệp đoàn chống đối mạnh cho dù theo một nguyên tắc rất hợp tình hợp lý, được áp dụng khắp nơi, trong tất cả các công ty, hàng xưởng, ngành nghề.

Để có thể áp dụng nguyên tắc ấy mà không bị các nghiệp đoàn ngăn chặn, một số tiểu bang nghĩ ra một kế sách mới: đó là các trường trung học "hiến ước" (việc chuyển ngữ này có lẽ chưa hoàn chỉnh lắm để chỉ các trường mà Mỹ gọi là "charter school", những trường tự nguyện tôn trọng một số quy ước trong hiến chương).

Đây là trường do tư nhân - cá nhân hay tổ chức - thành lập, nhưng theo quy chế trường công. Nôm na là trường bán công. Giống các trường công, các trường hiến ước này không thu học phí vì được tài trợ bởi tiểu bang. Nhưng tuy theo quy chế trường công, các trường này có hiến chương (charter) riêng, tức là có quy luật riêng, với điểm nổi bật nhất là không mướn giáo chức trong nghiệp đoàn giáo chức, do đó không bị ràng buộc bởi điều kiện khắt khe của nghiệp đoàn. Nhờ vậy, các trường này có quyền định lương giáo chức một cách tự do, thường lương cao cho giáo chức giỏi, tra lương thấp cho mấy người dở, và có thể sa thải luôn nếu quá tệ.

Đây là những chuyện không thể xảy ra trong các trường công có điểm dưới sự "thống trị" của các nghiệp đoàn.

Các tiểu bang tài trợ loại trường này dựa trên số học sinh ghi tên. Trung bình các trường nhận được khoảng 7.000 đô đến 10.000 đô (tùy tiểu bang) cho mỗi học sinh dę học trong trường. Đây là số tiền mà các tiểu bang trợ cấp cho các trường công cho mỗi học sinh của trường, được lấy từ ngân sách giáo dục của tiểu bang. Nói cách khác, các trường loại này thu hút bao nhiêu học sinh thì các trường công sẽ mất nguồn tài trợ cho ngân áy học sinh.

Người ủng hộ trường hiến ước cho rằng sự hiện diện của loại trường này sẽ tạo ra sự cạnh tranh lành mạnh để thu hút học sinh, từ đó mới hy vọng các trường công cải tiến. Nếu duy trì tình trạng độc quyền như trước đây thì các trường công vĩnh viễn nằm trong tình trạng bế tắc, không bao giờ khả được.

Với ba vấn đề trên, trả lương giáo chức theo thành quả, phiếu học phí và trường hiến ước, dĩ nhiên là các nghiệp đoàn giáo chức hết sức chống đối. Theo các nghiệp đoàn, cả ba phương cách đều trực tiếp đe dọa sự tồn tại của trường công. Trên thực tế, cả ba phương cách đều đe dọa sự tồn vong của nghiệp đoàn.

Về phía chính quyền, chủ trương của TT Bush và phe Cộng Hòa là mạnh mẽ ủng hộ cả ba kế hoạch là trả lương theo thành quả, phiếu học phí và trường hiến ước. Khi tranh cử tổng thống vào năm 2000, nền tảng của chương trình tranh cử của ông Bush là cai trị giáo dục. Ông muốn đi vào lịch sử như tổng thống sẽ cải tổ toàn diện hệ thống giáo dục Mỹ. Cố gắng một phần vì ảnh hưởng bà vợ là giáo viên tiểu học.

Vừa đắc cử không bao lâu thì TT Bush hợp tác với lãnh tụ cấp tiến nhất bên của Dân Chủ (khi ấy, ông Barack Obama chưa vào Thượng viện) là Thượng nghị sĩ Ted Kennedy để ra luật "No Child Left Behind" (Không Trẻ Em Nào Bị Bỏ Rời). Điều không may cho ông tổng thống này là kế hoạch quy mô ấy chỉ thực hiện được một phần rất nhỏ vì Nhà Nước không có tiền. Cuộc chiến chống khủng bố tại Afghanistan, Iraq và ngay tại Quốc nội đã làm cạn ngân sách.

Kết quả là TT Bush chẳng đạt được thành quả gì đáng kể trong việc cải tổ giáo dục Mỹ và còn bị phe bảo thủ trong đảng oán trách vì hợp tác với một Nghị sĩ thiên tả nhất là Kennedy!

Về phía Dân Chủ, phản ứng có phần không rõ rệt cho lắm.

Trước tình trạng bết bát quá đáng của trường công, ai cũng đồng ý là phải cải tổ. Phe Cộng Hòa đưa ra các kế hoạch trên. Phe Dân Chủ thấy có điểm tích cực nhưng lại sợ mất phiếu của nghiệp đoàn giáo chức, và rồi cũng chẳng nghĩ ra được giải pháp nào tốt hơn. Thành ra không biết phải làm sao.

*

Bây giờ đến lượt ông Obama nhập cuộc.

TT Obama chấp nhận nguyên tắc trả lương giáo chức theo thành quả (vì nghe có vẻ công bằng) và cũng ủng hộ việc thành lập trường hiến ước (vì dù sao thì cũng là trường công miễn phí). Nhưng mặt khác, ông không chấp nhận các phiếu học phí vì có vẻ như học bổng khêu khích phe hуnh cho con theo học trường tư đất tiền của nhà giàu. Tuy lập trường của ông Obama có vẻ nửa chừng xuẩn, nhưng nội chuyện ông chấp nhận nguyên tắc thường phạt với giáo chức đã làm các nghiệp đoàn dấy nảy vì sợ một số không nhỏ các giáo chức sẽ bị sa thải.

Chuyện lo sợ không phải không có cơ sở, như ta có thể thấy ở vài thí dụ sau đây.

Thí dụ thứ nhất là tại thủ đô. Trước sự suy thoái trầm trọng của hệ thống trường học tại thủ đô Washington D.C. khiến học sinh luôn xếp hạng bét trong tất cả các thăm dò, hội đồng đô thành đã mướn một thầy giáo gốc Đại Hán tên là Michelle Rhee làm Giám Đốc Học Vụ cho cả quận hạt Columbia, vùng thủ đô.

Tướng người nhỏ nhắn, trẻ trung, tươi cười, hiền lành, nhưng bà Rhee mau chóng trở thành một thứ "sát thủ". Bà sa thải hàng loạt giáo chức bà cho là không xứng đáng, tăng lương hàng loạt các giáo chức khác bà cho là nhiều khả năng. Nói cách khác, bà không cần biết ảnh hưởng của nghiệp đoàn, thẳng tay cai trị hệ thống giáo dục tại thủ đô, có thường cộ phạt theo khả năng rõ ràng. Chuyện mà tất cả các chính trị gia đều hứa mà không dám làm. Bà Rhee không là chính trị gia nên không cần phiếu của nghiệp đoàn.

Hành động quyết liệt của bà đã mang lại thành quả rõ rệt khi những thăm dò mới nhất cho thấy trình độ học sinh tại thủ đô có tiến triển.

Phe Cộng Hòa dĩ nhiên hoan nghênh nhiệt liệt. Phe Dân Chủ dè dặt hơn vì vẫn sợ mất phiếu của nghiệp đoàn giáo chức, nhưng cũng không dám chống đối công khai vì những thành quả có thật của bà Rhee.

Điều làm cho phe cấp tiến thiên tả khó chịu là bà Rhee không phải là thành phần bảo thủ Cộng Hòa. Bà ủng hộ ứng viên tổng thống Obama! Mặc dù bà thẳng tay đối phó với các nghiệp đoàn và ủng hộ việc bắt giáo chức phải có thành quả cụ thể cũng như ủng hộ các trường hiến ước, bà cũng chống đối mạnh mẽ việc cấp phiếu học phí.

TT Obama có ý ủng hộ bà Rhee, nhưng mặt khác vẫn phải vuốt ve các nghiệp đoàn.

*

Thí dụ thứ hai là thành phố Detroit.

Tron kế hoạch kích động kinh tế, TT Obama dành cho các trường học ngân sách khổng lồ hơn một trăm tỷ để các trường có tiền sửa chữa tu bổ, và nhất là trả lương cho giáo chức để họ khỏi "đào ngũ" qua hệ thống trường tư và các trường hiến ước. Dĩ nhiên càng nhiều giáo chức đào ngũ thì các nghiệp đoàn sẽ càng suy yếu.

Trong chương trình kích đòn thì thành phố Detroit - với kết quả đết bát nhất trên toàn quốc và tỷ lệ nỗi bất là chỉ một phần tư (24%) học sinh tốt nghiệp được trung học - được cấp cho 530 triệu đô, và được toàn quyền sử dụng tùy ý. Tung ra hơn nửa tỷ mà chẳng ai rõ sẽ được chi tiêu thế nào, giúp được gì trong việc cải thiện trình độ học sinh, hay kích động giao kinh tế! Ngược lại, giải pháp của bà Rhee chẳng tổn xao mà mang lại kết quả cụ thể trông thấy.

Cũng như trong bao vấn đề khác, giải pháp của TT Obama là tung cả trăm tỷ tiền thuế của dân ra để giải quyết. Một trăm tỷ này chắc chắn là chẳng liên hệ xa gần gì đến kích động kinh tế. Nhưng có cái tiền được hệ thống giáo dục của Mỹ hay không thì chúng ta hãy chờ. Và hãy xem phản ứng của các nghiệp đoàn giáo chức, nếu như minh thực sự quan tâm đến chuyện học hành của con em (12-4-09).

Kế Hoạch Kích Động Kinh Tế

03/02/2009

Kế Hoạch Kích Động Kinh Tế

Vũ Linh

...và cũng chẳng tạo công ăn việc làm cho ai hết...

Thứ Tư tuần qua, Hạ Viện Mỹ đã biểu quyết chấp thuận kế hoạch cứu nguy kinh tế của TT Obama.

Đây là một kế hoạch quy mô và vĩ đại, tốn 819 tỷ đô. Trên cẩn bản thì kế hoạch đặt nền tảng trên nhu cầu bơm tiền vào các chương trình có mục tiêu sản xuất, tạo công ăn việc làm cho mọi người, đặc biệt là cho giới trung lưu và thợ thuyền, để kích động kinh tế đang bị suy trầm, có thể đi đến suy thoái trong năm nay.

Điểm đặc biệt của kế hoạch là nó lớn hơn gấp mươi lần chương trình kích động kinh tế của TT Bush ban hành đầu năm 2008 (chương trình hoàn trả 600 đô tiền thuế cho mỗi người và 1.200 đô cho mỗi gia đình, mà chúng ta đã lãnh kể từ tháng 5 tháng 6 của năm ngoái). Nó cũng lớn gần ba chục lần kế hoạch kích động kinh tế hơn 30 tỷ do TT Clinton phát động năm 1993. Không ai có thể nói ông Obama keo kiệt.

Trước khi Hạ Viện quyết định, TT Obama họp với các lãnh tụ Cộng Hòa, để cho người ta nhìn thấy rõ nhất là ông đã làm dù cách bắc cầu qua bên kia và tìm hậu thuẫn của Cộng Hòa. Nhưng chuyện này chỉ làm cho những người da ngàu đặt câu hỏi tại sao TT Obama phải "nhún nhường" như vậy! Có phải vì ông biết trước kế hoạch này rất khó nuốt đối với phe Cộng Hòa không?

Quả nhiên, điều đáng chú ý là kế hoạch này đã được Hạ Viện thông qua với số phiếu 244 thuận, 188 chống. Sự kiện nổi bật là tất cả 177 dân biểu Cộng Hòa đều chống, không có được một phiếu thuận, và với 11 phiếu chống của các dân biểu Dân Chủ thù.

Nhìn qua cuộc biểu quyết của Hạ Viện, người ta phải ngạc nhiên về chuyện kế hoạch của TT Obama lại không được một phiếu nào của phe Cộng Hòa. Rõ ràng là kế hoạch của TT Obama không có tính cách dung hòa mà chỉ phản ánh quan điểm cấp tiến của ông. Chẳng những không được các dân biểu Cộng Hòa chấp nhận, lại còn bị ngay cả khối Dân Chủ bao thủ bác bỏ.

Trong thời gian tranh cử, ứng viên Obama lớn tiếng quảng bá ông sẽ là biểu tượng cho đoàn kết lưỡng đảng qua các chính sách ôn hòa có thể được cả hai chính đảng chấp nhận. Hoàn toàn ngược lại các chính sách cựu đoàn của TT Bush.

Tưởng cũng nên nhắc lại, trong suốt thời gian năm năm cầm quyền, chưa bao giờ một đề nghị nào của TT Bush lại bị phe Dân Chủ chống đối đến 100%. Có nghĩa là ngược lại với những hứa hẹn trong mùa tranh cử, TT Obama đã trở thành cựu đoàn hơn TT Bush rất nhiều.

Trên cẩn bản, có hai lý do chính khiến kế hoạch kích động kinh tế của TT Obama bị chống đối.

Thứ nhất là số tiền cựy kỳ lớn lao. Ai cũng biết là TT Obama là người chịu xài giấy lớn qua việc ông tung ra hơn 700 triệu để chạy đua vào Tòa Bạch Ốc (so với 85 triệu của ông McCain), nhưng dù sao thì con số hơn tám trăm tỷ cũng phải làm nhiều người khung la. Trong thời gian tranh cử, ứng viên Obama lớn tiếng quảng bá ông sẽ là biểu tượng cho đoàn kết lưỡng đảng qua các chính sách ôn hòa có thể được cả hai chính đảng chấp nhận. Hoàn toàn ngược lại các chính sách cựu đoàn của TT Bush.

Lý do thứ hai là kế hoạch bị chống đối quan trọng không kém.

Đó là việc TT Obama và các Dân biểu Dân Chủ lợi dụng chiêu bài kích động kinh tế để gài vào trong kế hoạch hàng loạt biện pháp có tính cách phục vụ lý tưởng tái phân phối lợi tức của phe cấp tiến, không liên hệ gì đến chuyện kích động kinh tế, hay tạo công ăn việc làm cho dân chúng.

Theo Wall Street Journal, số phát hành ngày 28 tháng 1 vừa qua, chôn giấu trong kế hoạch kích động kinh tế là rất nhiều tiết mục chẳng ăn thua gì đến kích động kinh tế, và cũng chẳng tạo công ăn việc làm cho ai hết. Một vài thí dụ điển hình:

- 1 tỷ dành cho việc bù lỗ của hàng xe lửa Amtrak, 6 tỷ từ bộ hệ thống chuyên chở công cộng (xe buýt, xe lửa, xe điện công cộng), do áp lực của các nghiệp đoàn (chỉ bù đắp lỗ lỗ, trả lương thêm cho nhân công tu bổ và điều hành hệ thống, chứ không lập hệ thống mới hay tạo việc làm mới).

- 50 triệu cho National Endowment of the Arts, một tổ chức phát huy văn hóa cho dân nhà giàu, được sự ủng hộ của giới trí thức cấp tiến, thiên tài.

- 2 tỷ cho việc bảo trì, chỉnh trang, trồng cây cho các công viên quốc gia.

- 400 triệu cho việc nghiên cứu về năng lượng và hiện tượng nhiệt hóa địa cầu.
- 600 triệu để mua xe mới cho các công chức cao cấp.
- 250 tỷ tiền chuyển nhượng lợi tức (income-transfer funds) qua hình thức gia tăng tiền Medicare, Medicaid, food stamps, tiền già, tiền thất nghiệp, ...
- 66 tỷ cho bộ Giáo dục, để tu bổ trường ốc, và tăng lương giáo chức.
- Gần như tất cả các cơ quan Nhà Nước đều được hách chục tỷ cho mỗi cơ quan, mà không rõ để làm gì. Một số lớn sẽ dành để mua thêm hàng trăm ngàn công chức lè phè, chắc chắn phần lớn là dân thiểu số da màu.
- 5 tỷ cho ACORN, là tổ chức trên nguyên tắc được thành lập để huy động cử tri, kêu gọi dân chúng tham gia vào tiến trình chính trị và đi bầu, trên thực tế chỉ giúp phát huy đảng viên Dân Chủ trong khối cử tri da đen (người ta còn nhớ trong thời tranh cử, báo chí đã khui ra trường hợp một thanh niên da đen đã được ACORN trả tiền để ghi danh đi bầu 72 lần).

Lồng bên trong còn có điều khoản nhằm vào mục tiêu "bảo hộ mậu dịch" (chỉ mua hàng của Mỹ, "buy American"), thí dụ như trong xây cất thi công dùng thép của Mỹ dù có đắt hơn, và thực tế là cạnh tranh bất chính với các xứ khác. Kế hoạch kích động kinh tế này dày 647 trang, bêng trong liệt kê hàng trăm nghìn nhà của các dân biểu nhét vào để phục vụ nhu cầu của cử tri của mình, cốt để các dân biểu Dân Chủ lấy điểm và lấy phiếu cho mua tranh cử 2010.

Nếu đi sâu vào chi tiết, chắc chắn sẽ thấy không bao giờ mục chí ván, vi hoàn toàn có tính cách chính trị hay xã hội. Chẳng hạn như hàng trăm triệu để mua "áo mura" và thuốc ngừa thai phát cho dân "nghèo". Hay cả trăm triệu để tung ra các chương trình cao thuốc lá. Điều là những chương trình tốt thật, nhưng chẳng liên hệ gì đến chuyện tạo công ăn việc làm cho dân chúng. Nhìn vào danh sách rất giới hạn nêu trên ta sẽ thấy ngay.

Tiền dành cho ACORN hoàn toàn là một chi tiêu chính trị có lợi cho đảng Dân Chủ, không một chút liên hệ gì đến chuyện kích động kinh tế hay tạo công ăn việc làm.

Tiền "chuyển nhượng lợi tức" có thể gồm những số tiền cần thiết trong việc giúp đỡ những dân có lợi tức thấp. Nhưng đó là các khoản chi lớn, chính đáng và quan trọng, có tác dụng xã hội lâu dài, cần phải có sự điều nghiên, phân tách và quyết định trong những cuộc tranh luận giữa các khuynh hướng chính trị. Chứ không thể bị lén lút nhét vào kế hoạch kích động kinh tế có tính cách ngang han, mà không có tháo luân kỹ lưỡng.

Trên bản án, tiền "chuyển nhượng lợi tức" này rõ ràng có mục đích tái phân phối lợi tức theo đúng chủ trương cấp tiến. Có thể tốt, có thể xấu. Nhưng chắc chắn là không có tác dụng kích động kinh tế. Trái lại, lấy tiền của nhà đầu tư để chia sẻ lại cho những người già có thể có tác dụng xã hội tốt, nhưng lại có hại trên phương diện sản xuất kinh tế. Do đó, không thể xấp xỉ xấp ngầu gọi là biện pháp kích động kinh tế được.

Theo một bài viết khác cũng của Wall Street Journal, kế hoạch này sẽ chi ra khoảng 215 tỷ để tạo việc làm cho hơn 330.000 công chức, là giới không bị đe dọa mất job gì hết. Rất ít khi mà công chức bị sa thải. Vì chi Nhà Nước sẽ chi ra 650.000 đô để tạo việc làm cho một công chức. Không cần phải là nhà thông thái cũng thấy được cái vồ lý của công thức: tốn 650.000 để tạo việc làm cho một công chức với mức lương trung bình trên dưới 30.000 đô một năm¹⁰⁰.

Một câu hỏi không ai dám huychết nói rõ ra vì sợ là "không phải đạo về chính trị" (politically incorrect): có phải đây là hành động "trá oán" của TT Obama cho khối dân thiểu số đã bâu cho ông không?

Tờ Wall Street Journal trích dẫn một câu tuyên bố của ông Rahm Emanuel, Chánh Văn Phòng của TT Obama: "...không bao giờ nên để thoát một cơ hội khung hoảng. Điều tôi muốn nói là khung hoảng là cơ hội cho chúng ta thực hiện những chuyện trước đó mình không làm được".

Nói cách khác, đảng Dân Chủ muốn lợi dụng cơ hội khung hoảng kinh tế hiện nay để cho thông qua hàng loạt biện pháp tái phân phối lợi tức theo đúng chủ trương cấp tiến hay bao cấp của đảng.

Khối cấp tiến cựu doan dã có nhiều chương trình áp ứ từ mấy chục năm nay mà không thực hiện được vì sự "thống trị" của phe bảo thủ từ thời TT Nixon cách đây 40 năm đến giờ. Bây giờ, với sự nắm quyền của tam đầu ché Obama-Reid-Pelosi (Bach Ốc-Thượng Việt-Hạ Viện), là cơ hội để thực hiện những chương trình này.

Khối bảo thủ, trong đảng Cộng Hòa cũng như trong đảng Dân Chủ, nhìn thấy rõ kế hoạch này, nên mau mắn bỏ phiếu chống lại, dù biết rằng không dù túc số để ngăn cản kế hoạch này trở thành luật.

Sau khi được Hạ Viện thông qua, bảy giờ kế hoạch kích động kinh tế đang chờ Thượng Viện bỏ túc vài đều để có được vài nghị sĩ Cộng Hòa ủng hộ, nhưng vẫn chỉ thêm vài mục, tốn thêm vài chục tỷ trước khi tổng hợp làm một và đưa qua Hành Pháp cho TT Obama ban hành. Nhưng ngay một số thượng nghị sĩ Dân Chủ cũng đã đặt không dám doan chắc kế hoạch sẽ được thông qua để dàng.

Hy vọng là sự chống đối kế hoạch kích động kinh tế sẽ làm TT Obama suy nghĩ lại và bớt ý, phung phí vốn liếng chính trị thật lớn của ông. Và trong tương lai sẽ đưa ra được những chính sách ôn hòa hơn.

Sự chống đối này hy vọng cũng chứng minh là có nhiều lý do rất chính đáng để không ủng hộ ông Obama. Không phải như lập luận của một số người từ trước đến giờ, hoặc là mù quáng tôn thờ Obama, hoặc là hoàn toàn mù tịt về chính trị, không hiểu được lập trường của TT Obama, cũng như không thấy được sự khác biệt nào giữa tư tưởng bảo thủ và cấp tiến về kinh tế, nên cho rằng ông Obama là tuyệt hảo, không có gì chê bai, chỉ trích hay chống đối được. Nghĩa là nếu chống Obama thì cũng chỉ vì kỹ thị mà da đen của Obama!

Những người này không thể hiểu được có những lý do chính đáng để chống Obama, những lý do không liên hệ xa gần gì đến màu da của ông. Không thể nói toàn thể khối bảo thủ hay khối Cộng Hòa đều kỳ thị được, nhất là khi đảng Cộng Hòa vừa bầu một người da đen, ông Michael Steele, làm Chủ Tịch đảng. Và nếu Đại tướng Colin Powell không lạnh cảng mà thoái thác thì ông đã là ứng cử viên da đen của đảng Cộng Hòa từ 1996 rồi! (1-2-09)

Phép Lạ Toán Học Trong Quốc Hội Mỹ

10/02/2009

Kế Hoạch Kích Động Kinh Tế - Phần 2: Phép Lạ Toán Học Trong Quốc Hội Mỹ

Vũ Linh

...819 trừ 100 còn lại 827...

Cách đây ba tuần Hạ Viện Mỹ biểu quyết dự luật kích động kinh tế hết sức quy mô vĩ đại. Xấp xỉ 819 tỷ đô. Quá vĩ đại nên bị phe bảo thủ - 177 Cộng Hòa và 11 Dân Chủ - bỏ phiếu chống. Chôn giấu trong dự luật là cả trăm tỷ bạc bánh vở vẫn do các dân biểu Dân Chủ cài vào. Mục đích trước mắt là lấy điểm để chuẩn bị cho cuộc bầu cử năm 2010. Mục tiêu dài hạn là để thực thi các chương trình xã hội của phe cấp tiến, phe tả.

Không một dân biểu Cộng Hòa nào chấp thuận. Mười một dân biểu Dân Chủ cũng chống luôn. Nhưng dù sao thì cũng dù túc số vượt qua được ài Hạ Viện.

Sau khi Hạ Viện chấp thuận, dự luật được đưa qua Thượng Viện để thông qua trước khi tổng thống ký phê chuẩn, và thành luật.

Thượng Viện hợp liên tục trong hơn hai tuần qua để bàn thảo nhưng gặp chống đối mạnh từ phía bảo thủ, cũng không khác gì khi còn ở Hạ Viện. Lý do chính cũng tương tự: chương trình quá vĩ đại. Cần phải xén bớt rất nhiều vi Nhà Nước, thực tế mà nói, không có dù tiên.

Sau khi cãi cùn hai chục ngày, Thượng Viện đồng ý cắt bớt hàng loạt chương trình rõ ràng không có tác dụng gì về sản xuất hay tạo công ăn việc làm. Tức là chẳng kích động kinh tế gì hết ráo. Thượng Viện cắt bớt hơn một trăm tỷ đô.

Nếu quý vị độc giả hỏi nhô có di học tiểu học thi chắc chắn sẽ nghĩ ngay là bây giờ chương trình kích động kinh tế từ 819 tỷ đã giảm một trăm, thi chỉ còn xấp xòn 700 tỷ.

Nhưng không, đó là toàn học số dâng. Toàn học cao cấp của Quốc Hội Mỹ hơ khac. Sau khi cắt xén hơn một trăm tỷ, Thượng Viện đưa ra một chương trình mới, tổng cộng là 827 tỷ.

Nói cách khác, công thức của quốc hội Mỹ như sau:

819 trừ 100 còn lại 827 !!!

Tại sao có chuyện phép lạ như vậy?

Thật ra chẳng có phép lạ gì. Chẳng qua chỉ là mấy ông bà nghị sĩ cắt bỏ các chương trình của các ông dân biểu bị chê là vô bổ, thay vào đó hàng loạt chương trình mới của các ông bà ở viện trên!

Theo đúng luật lệ nước Cờ Hoa, một dự luật phải được cả Hạ Viện lẫn Thượng Viện thông qua, rồi mới được đưa qua tổng thống phê chuẩn. Có nghĩa là bây giờ chương trình của Thượng Viện nếu được Thượng Viện thông qua sẽ lại được chuyển qua Hạ Viện biểu quyết nữa. Có nghĩa là sẽ còn cãi nhau tiếp. Đó là chưa nói đến chuyện tổng thống có thể bác bỏ và dự luật sẽ lại được gửi trả về cho cả hai viện để tranh cãi và biểu quyết tiếp tục.

TT Obama đã nhiều lần lên truyền hình báo động việc phát động chương trình kích động kinh tế là chuyện cực kỳ khẩn cấp, nhất là sau khi gần sáu trăm ngàn người mất job trong tháng Giêng qua. Không thể trì trệ được nữa.

Có lẽ chương trình này cực kỳ khẩn cấp, nhưng chỉ là khẩn cấp trên phương diện kinh tế thôi. Với mấy ông bà chính trị già ở quốc hội thì dò sao, những quyền lợi của cử tri địa phương và cái ghế dân cử của họ quan trọng hơn nhiều. Do đó, họ vẫn không thể đi đến thỏa thuận để dự luật được thông qua.

Trên bản án, chương trình kích động kinh tế có hai phần.

Phần lớn các kế hoạch và dự án trong chương trình kích động kinh tế có tính cách "vĩ mô" (hay "đại tượng" là chữ ta dùng ngày xưa), liên quan đến chính sách kinh tế và tài chính của cả nước. Phần còn lại, không nhỏ, là các dự án nhỏ có tính cách địa phương, cung bộ do các vici dân cư cài vào vì quyền lợi địa phương hay cá nhân. Như ông Chủ Tịch Thượng Viện cài vào dự luật của Thượng Viện vài chục triệu tiền tu bổ, chính trang phi trường Las Vegas trong tiểu bang Nevada của ông.

Như đã có dịp bâng trong bài viết trước, có lý do chính khiến chương trình bị chống đối. Thứ nhất là quá lớn lao, không ai biết lấy tiền đâu ra để chi trả. Thứ hai là chương trình mang quá nhiều dự án nhằm phục vụ các mục tiêu xã hội chính trị không liên quan gì đến chính sách kinh động sản xuất và tạo công ăn việc làm.

Đó là hai lý do "vĩ mô" cản trở việc thông qua dự luật.

Nhưng còn một cản trở không kém quan trọng là việc mua bán đổi các dự án giữa các vici dân cư.

Hạ Viện mờn hơi tuân để đến thỏa thuận giữa các dân biểu. Thượng Viện cũng mờn hơi tuân để đến thỏa thuận giữa các nghị sĩ. Bây giờ, chưa biết sẽ mờn bao nhiêu tuân nữa để các dân biểu thỏa thuận với các nghị sĩ. Và bao nhiêu tuân nữa để hành pháp thỏa thuận với lập pháp. Trò chơi chính trị tiếp tục kéo dài tuân này qua tháng khẩn trong khi thiên hạ tiếp tục mất việc ngày này qua ngày khác.

Không sao cả. Có gì thi cứ dò lôi lên đầu ông Bush thôi. Nhất là bây giờ ông không còn phát ngôn viên nào để phản trả giải thích nữa.

Khi ta nhìn thấy Thượng Viện có thể cắt bớt hơn một trăm tỷ dù án này nõ, thi ta có thể đoán chừng vẫn còn cả trăm tỷ đó khác có thể cắt bớt được.

Cơ quan truyền thông CNN đã kiểm kê sơ sơ chừng hơ hạc dự án của Hạ Viện bị Thượng Viện cắt bỏ, quý vị độc giả có hứng thú có thể xem qua:

<http://www.cnn.com/2009/POLITICS/02/07/stimulus.cuts/index.html>

Có nhiều chương trình dự án được đưa ra vì mục đích xã hội không liên hệ xa gần gì đến chính kinh tế như đã có dịp bàn trong bài trước. Như các chương trình chuyển nhượng lợi tức (income-transfer) để tăng tiền thấp nghiệp, tiền già, tiền Medicaid, Medicare, Housing, ...

Cũng có những chương trình, dự án hết sức lạ lùng, vớ vẩn như dự án 120 triệu mua máy cắt đá vùng Bắc cực, 150 triệu sơn quét mờ mang bảo tàng viện Smithsonian, 50 triệu cho việc nuôi cá (aquaculture),...

Ngoài ra cũng có vò ván các dự án mà chẳng ai hiểu là dự án gì ngoại trừ các vici dân cư đã để xướng chúng ra. Như 100 triệu cho khoa học (sciences), 50 triệu bảo quản lịch sử (historic preservation), 300 triệu cho chương trình BYRNE (Byrne program), 100 triệu cho chương trình dưỡng sinh cho trường học (school nutrition), ...

Một số chương trình khác chẳng liên hệ gì đến kinh động kinh tế cũng được các dân biểu khôi da màu cài vào như hơn hai tỷ ôn định công đồng (neighborhood stabilization - ta cũng phải hiểu từ "neighborhood" thường dùng để chỉ những khu chung cư trong các thành phố lớn, da số là các khu dân thiểu số), hơn một tỷ cho chương trình bao cấp thuê nhà (Project 8 Housing), 300 triệu sơn quét trồng cây có các nhà tù, 100 triệu mua "áo mura" và thuốc ngừa thai phát cho "dân nghèo", cả chục triệu tiền hướng dẫn và giáo dục các cô bà về chuyện ngừa thai, đường thai, và tiền mua tã, mua sữa cho các cô độc thân mà có con - single mothers, ...

Trong cuộc đấu khẩu giữa các phe, bên Dân Chủ gọi chương trình này là chương trình kích động kinh tế (stimulus plan). Bên Cộng Hòa gọi là chương trình chi tiêu (spending plan).

Trong một bài diễn văn đọc trước một cử tọa Dân Chủ, TT Obama chế nhạo phe Cộng Hòa, đặt câu hỏi chương trình kích động kinh tế nào mà lại không phải chi tiêu tiền, và cả phòng họp lớn tiếng cười và vỗ tay hưởng ứng. Có lẽ TT Obama và mấy ông chính trị gia không phải là chuyên gia kinh tế nên không nhìn thấy rõ sự khác biệt giữa kích động và chi tiêu.

Đại cung thi kích động kinh tế bắt buộc phải có chi tiêu dì nhiên. Nhưng nếu ta chi ra một đồng và sản xuất được có 40 xu chẳng hạn thi ai cũng có thể hiểu được đó là chương trình chi tiêu chứ chẳng kích động gì hết. Chỉ khi nào ta tiêu một đồng để có thể

sản xuất được hơn một đồng thì mới có thể nói đến tác dụng kích động kinh tế được.

Một ví dụ hiển nhiên: 300 triệu sơn quét và trồng cây có trong các nhà tù thì sản xuất được gọi là "Kích động kinh tế chả nào"

Hay tăng tiền thất nghiệp thi giúp như thế nào về việc tạo công ăn việc làm"

Giới nghiên cứu kinh tế nghiệm thấy là trước mắt, chương trình đó chỉ khuyến khích những người bờ kè nào cũng không dám làm nay di xép hàng khai báo thất nghiệp để ăn tiền trợ cấp, và nhiều người có thể tìm ra việc mà lương không bù so với tiền trợ cấp nên vẫn khai thất nghiệp cho kho. Kết quả là dân chúng càng hót hàng vì số người khai báo thất nghiệp thường tăng đột ngột sau khi tiền trợ cấp được gia tăng hay thời gian ăn trợ cấp được kéo dài"

Như đã bàn qua, không ai chối cãi được đây là một chương trình có thể có lợi lớn và cần thiết trên phương diện xã hội, đặc biệt là trong thời buổi thất nghiệp tràn lan này. Nhưng cũng không thể vì vậy mà gọi đó là chương trình kích động kinh tế, tạo công ăn việc làm cho thiên hạ. Chẳng những đây là những chương trình không có liên hệ gì đến kích động kinh tế hay tạo công ăn việc làm, mà trái lại gần như có thể nói đây là những kế hoạch khuyễn khích thiên hạ nghỉ làm nhiều hơn là đi làm.

Hay cấp tiền cho các cô không chồng mua tã cho con thì sẽ giúp vấn đề sản xuất như thế nào - không kể việc sản xuất thêm tã nhau một cách vô trách nhiệm để chúng ta cùng nuối"

Vấn đề đặt ra ở đây là Nhà Nước Mỹ chỉ xấp xỉ một ngàn tỷ đô sẽ sản xuất được bao nhiêu ngàn tỷ khác, hay chỉ là nước lũ ra sông để rồi vài tháng nữa, chúng ta lại sẽ thấy một chương trình kích động kinh tế mới đòi hỏi thêm vài trăm hay vài ngàn tỷ nữa.

Đó là câu hỏi về ngân hạn.

Còn về dài hạn

Trong khi TT Obama hô hoán sự cần thiết và khẩn cấp của kế hoạch cứu nguy kinh tế, thì Văn Phòng Ngân Sách Quốc Hội (Congressional Budget Office), một cơ quan trung lập không phe đảng với Dân Chủ hay Cộng Hòa gì hết, đã nhận định kế hoạch này có thể có lợi ngắn hạn trong việc tạo công ăn việc làm trong vòng hai năm tới, nhưng về lâu về dài, thì sẽ tai hại cho kinh tế Mỹ nói chung.

Lý do chính là số tiền quá lớn này sẽ chỉ có thể được tài trợ bằng nợ của Nhà Nước. Văn Phòng này ước tính gần một ngàn tỷ tiền cứu nguy này sẽ đòi hỏi khoảng ba trăm tỷ tiền lãi. Ví chí là khoảng 1.300 tỷ. Trang trải số nợ vĩ đại này sẽ làm cho tổng sản lượng của cả nước ngày càng suy sụp trong mười năm tới.

Chả biết có phải trùng hợp hay không, nhưng tám năm nữa thi chắc chắn TT Obama đã không còn làm tổng thống nữa rồi, nói chi đến mười năm.

Nói đến một ngàn tỷ, có lẽ ít người mường tượng được số tiền này.

Đây là hai ví dụ "vui":

-Đây có quỷ vị nào rách rưới, ngài trước một ngàn tỷ tờ giấy một đồ và đếm rất nhanh từng tờ một -một giấy đồng hồ một tờ - thi phải bắt đầu đếm không ngừng từ ngày nhân loại mới xuất hiện trên trái đất, cách đây hơn 30.000 năm, cho đến giờ, mới xong.
-Nếu quý vị nào có may mắn đặc biệt, tiền từ trên trời rớt xuống liên tục, có thể ngài không xài mỗi ngày một triệu đô - VÂNG MỐI NGÀY MỘT TRIỆU - và tiêu xài như vậy từ ngày Chúa Giê-Xu ra đời đến giờ, thi mới chi xài được có hơn 730 tỷ thôi, chưa nói một ngàn tỷ.

Dân bình thường chúng ta không có cách nào xài nỗi một ngàn tỷ, nhưng TT Obama có thể xài 1.000 tỷ trong vòng hai năm tới thôi.

Công bằng mà nói, chương trình kích động kinh tế đang được bàn thảo này không phải của TT Obama mà là chương trình của Quốc hội Mỹ. Của các ông bà dân biểu nghị sĩ. TT Obama chỉ kêu gọi quý vị này nên sớm thỏa thuận và hoàn tất một kế hoạch để ông ký thõi. Nhưng dù sao thi chương trình này cũng được ông khuyễn khích, và một khi thành luật, cũng sẽ là quyết định đầu tiên mang dấu ấn Obama.

Dự luật cứu nguy kinh tế đã được Hạ viện thông qua. Tuy toàn thể khối Cộng Hòa không có người nào bỏ phiếu thuận, khiến cho thông điệp hòa hợp lưỡng đảng của TT Obama bị sứt mẻ nặng, nhưng dù sao thi cũng đã qua.

Bây giờ tại Thượng Viện, tình trạng khó khăn hơn vì phe Dân Chủ cần tới 60 phiếu trong khi hiện nay họ chỉ có được 55 thượng nghị sĩ (một ghế nghị sĩ của Minnesota chưa đếm phiếu xong, và nghị sĩ Ted Kennedy đang đau). Cộng với hai nghị sĩ trên nguyên tắc độc lập, nhưng thực tế là phe Dân Chủ. Vị chí bảy giờ có được 57 phiếu. Họ đang ve vãn ba nghị sĩ Cộng Hòa để hy vọng có 60 phiếu hầu thông qua dự luật. Con số 60 là túc số cần thiết để tránh thủ tục "filibuster", là nỗi dai dể cầu giờ trong Thượng viện hầu không ai có thể đàm phán gì về dự luật này nữa!

Có nhiều hy vọng họ kiếm được ba phiếu đó: hai phiếu của hai bà nghị sĩ của tiểu bang Maine và một phiếu của một ông nghị sĩ Pennsylvania. Có nghĩa là trong 519 vị dân biểu và thượng nghị sĩ Cộng Hòa, chỉ có 3 người chấp thuận dự luật cứu nguy kinh tế. Dù vậy, TT Obama vẫn chưa yên tâm, ông lén may bay đi... tranh cử.

Obama mở chiến dịch nói chuyện thẳng với truyền thông và công chúng tại hai nơi có tỷ lệ thất nghiệp nặng để giải thích là phải mau chóng thông qua kế hoạch kích thích. Trước đó, ông đã kích phe Cộng Hòa với hai lập luận hết còn tinh thần hợp tác lưỡng đảng: 1) chúng tôi đã thẳng cũn có quyền đưa ra luật, 2) những giải pháp Cộng Hòa đề nghị đều đã thất bại trong quá khứ nên không thể áp dụng lại!

Giới truyền thông chấp nhận nhất loạt hùa theo đó lối cho phe Cộng Hòa có tính rầm rập nghe lệnh cấp lệnh dạo đáng để phâ đánh, chối đối Obama.

Lập luận này không có gì đáng ngạc nhiên, chỉ đáng ghi nhận ở điểm khi trước, dưới thời TT Bush, khi khối dân cử Dân Chủ bỏ phiếu chống Bush thì là lỗi của tổng thống đã đưa ra đề nghị quá quắt không chấp nhận được. Bây giờ khi khối Cộng Hòa chống TT Obama thi không còn là lỗi của tổng thống nữa mà là lỗi của khối dân cử Cộng Hòa phâ đánh. Trước sau gì thi cũng vẫn là lỗi... Cộng Hòa thõi. Chính trị mà!

Tinh hinh kinh tế hiện nay của Mỹ đang trong giai đoạn khó khăn. Nhà Nước Mỹ bắt buộc phải có biện pháp cứu nguy. Ngài không, không làm gì có thể đưa đến đại họa ngán hạn và dài hạn và nhất là chứng tỏ rằng chính quyền không quan tâm gi đến sự làm than của người dân. Đó là điều mà mọi người đều có thể đồng ý. Nhưng vấn đề là cứu nguy cách nào?"

Tụt tiền ra tu bênh báo tảng, trồng cây trong nhà tù, phát thê mua súra cho các cô không chồng mà có con" Hay là gia tăng sản xuất tư nhân qua việc giảm thuế cho giới đầu tư, các thương gia, kỹ nghệ gia, khiến họ tin tưởng vào triển vọng có lời cao hơn mà mờ háng xướng và tạo công ăn việc làm"

Nói đến giảm thuế như vậy thi dâng Dân Chủ giây này, bảo rằng đó là Cộng Hòa cứ đòi giảm thuế cho bọn nhà giàu, và nhiều người vò tám vắn tin như vậy. Tuy nhiên, trong kế hoạch kích thích kinh tế của họ, phe Dân Chủ có chứng tỏ tinh thần hoà giải lưỡng đảng bằng đề nghị giảm thuế cho... giới sản xuất phim ảnh Hollywood, thành phần triệu phú vẫn chi tiền cho đảng Dân Chủ! Bên Cộng Hòa làm sao nuốt được lý luận ấy nên càng bi giới trí thức và nghệ sĩ mắng gi cho toi tâ, trong khi kinh tế vẫn tà toi!

(8-2-09)

Vốn Liéng Chính Trị

27/01/2009

Vốn Liéng Chính Trị

Vũ Linh

...ông Obama đã quâ y vào vốn liéng chính trị lớn lao của mình...

Năm 2004, TT Bush tái đắc cử tổng thống. Chiến thắng lần này khắc xa chiến thắng của bốn năm trước, khi ông thắng đương kim phó tổng thống Al Gore một cách èo uột, nếu không nói là thiếu chính danh (thua nửa triệu phiếu phổ thông mà thắng phiếu đại biểu chỉ nhì thắng một đơn vị bầu cử tại Florida có 571 phiếu)

Lần sau, ông Bush thắng thượng nghị sĩ John Kerry với hơn ba triệu phiếu.

TT Bush mau mắn khoe là đã đạt được một số vốn liéng chính trị (political capital) lớn lao, và lớn tiếng hứa hẹn sẽ mang cái vốn đó ra xài tối đa, gọi là để... phục vụ nước Mỹ. TT Bush quyết định tiếp tục các chính sách của mình, không lay chuyển trước sự đàt rời chống đối công khai của càng ngày càng nhiều người.

Kết quả như ta đều biết, với liéng chính trị của TT Bush với cạn mâu chông, xuống còn... chưa tới 30 xu (sự hậu thuẫn xuống đến mức thấp kỷ kục dưới 30%).

Chứng tỏ oai xứ Cờ Hoa này, vốn liéng chính trị hay vốn liéng tiền bạc gi cũng vậy, có thể tiêu tan thành mây khói rất mau chóng. Trước kia ta kip trờ tay. Vấn đề là khi có vốn thi nên tần tiện một chút, không nên vung tay quá trán quá mau quá mạnh.

TT Barack Obama lần này chiến thắng một cách huy hoàng gấp mây lần chiến thắng thứ nhì của TT Bush. Ông đánh bại thượng nghị sĩ John McCain với hơn tam triệu phiếu. Quan trọng hơn số phiếu, ông Obama đã được sự ủng hộ gần như vô điều kiện của giới truyền thông, và cũng được cảm tình của cả thế giới lướn. Vốn liéng chính trị của ông do vậy cũng gấp bội vốn liéng chính trị của TT Bush khi trước.

Tinh cho đến nay, thi ông mới "cháp chánh" được không bao lâu, vốn vòn có một tuân. Dù vậy, ông chứng minh rõ ràng ông cũng là tay chịu chơi, chịu xài giày lợn. Chưa chi đã mang cái vốn liéng chính trị đó ra xài vung vít. Ở đây ta có thể định nghĩa xài "vung vít" có nghĩa là xài bậy, xài sai lầm. Hay nói cho nhẹ hơn, là xài hờ, trả tiền cao hơn giá trị của món hàng.

Trong thời gian qua, TT Obama đã bộ nhiệm hàng loạt bộ trưởng và phụ tá. Công bằng mà nói, phần lớn các quyết định này của ông rất đáng hoan nghênh, lứa những người có nhiều kinh nghiệm, uy tín, và nhất là tương đối có lập trường ôn hòa, không có cấp tính cực đoan như nhiều người đã lo ngại trước đây.

Chẳng hạn như việc bổ nhiệm bà Ngoại Trưởng Hillary Clinton hay sự lưu nhiệm bộ trưởng Quốc Phòng Robert Gates, đều là những quyết định được nhiều hâu thuẫn.

Nhưng ngay từ lây cũng có những quyết định gây rắc rối nhiều.

ĐỀ CỨ ÖNG BILL RICHARDSON LÀM BỘ TRƯỞNG THƯƠNG MẠI

Ông Bill Richardson là Thống đốc tiểu bang New Mexico. Trước đây ông đã là bộ trưởng Năng Lượng của TT Clinton. Ông cũng là ứng viên tổng thống chạy đua năm qua, nhưng thua Obama. Ông đã đóng một vai trò quan trọng trong chiến thắng tối hậu của Obama khi ông này chạy đua vòng chót chống lại bà Hillary.

Sau khi Richardson bị thua và rút lui, ai cũng nghĩ ông sẽ ủng hộ bà Hillary vì cơ nghiệp chính trị của ông hoàn toàn do TT Clinton gây dựng nên. Nhưng ông chính khách thính mũi này suy đi tính lại, thấy Obama có nhiều hy vọng hơn. Theo ông Obama có cơ may lật bộ trưởng dê hơn. Thế là ông phản lại bà Hillary, chạy theo ông Obama. Và ông ta đoán trúng phóc. Ông Obama thắng bà Hillary và lứa ông làm bộ trưởng Thương Mại.

Nhưng chẳng bao lâu sau, chua kip nhận ra ông đã phải rút lui.

Ông đang bị điều tra vì tinh nghiêng có liên quan đến một vụ lém nhem. Một công ty không cần đấu thầu gì mà được ông Thống đốc này trao cho một hợp đồng xây cất xa lô đảng giàn hai triệu đô. Báo chí khui ra trước đó, công ty này đã tặng cho ông hơn mươi ngàn yểm trợ cho cuộc chạy đua vào Tòa Bạch Ốc.

Vụ lém xộn được báo chí tiểu bang làm rùm beng từ lâu rồi, mà ông vẫn được Obama đề cử làm bộ trưởng Thương Mại. Biết đâu đó là cái giá ông Obama nhận sẽ trả để được hâu thuẫn của ông Thống đốc khi cuộc chạy đua giữa ông Obama và bà Hillary còn đang ở cao điểm"

Dù sao thi sau khi báo chí tiểu bang làm lớn chuyện, ông Richardson đành rút lui.

Đây là lần đầu tiên ông Obama phung phí vốn liéng chính trị của ông. Có lẽ vì quá tự tin, nghĩ rằng không ai dám đặt vấn đề ông Richardson lém nhem nữa một khi Đăng Tiên Tri đã lứa ông này"

ĐỀ CỨ ÖNG ERIC HOLDER LÀM BỘ TRƯỞNG TƯ PHÁP

Luật sư Holder là người đã giúp ông Obama lứa ứng viên phó tổng thống Joe Biden. Trước đây, ông Holder là Thủ Trưởng Tư Pháp dưới thời TT Clinton. Đây là bộ trưởng da đen duy nhất trong nội các Obama, nên nhiều người nghĩ sẽ khó đặt vấn đề gi với ông này, và ông sẽ được thuận buồm xuôi gió qua cuộc thi sát hạch của Thượng Viện.

Nhưng rồi sự việc trở thành rắc rối hơn vậy.

Ông Holder bị tố giác làm hai chuyện "nhạy cảm" khi còn làm Thủ Trưởng cho TT Clinton. Đó là việc đề nghị án xá cho một nhóm khung bố tranh đấu cho "độc lập" của Puerto Rico, và án xá cho ông Marc Rich.

Cuối thập niên 70, một nhóm khung bố Puerto Rico dùng bom đánh phá New York trong hơn 100 vụ khiến cả chục người chết và cả trăm người bị thương. Khoảng 20 tên khung bố bị ra toà, xử mấy chục năm tù. Tất cả sau đó được TT Clinton ký lệnh ân xá năm 1999. Đúng lúc đó cũng là lúc bà Hillary đang tranh cử thượng nghị sĩ tiểu bang New York, là tiểu bang có nhiều dân Puerto Rico, phần lớn có cảm tình với các nhóm tranh đấu cho tự trị của quần đảo này. Sau đó thi như mọi người đều biết, bà Hillary

đại thắng.

Không ai có thể nói bà Hillary thắng chỉ vì được phiếu của dân Puerto Rico, nhưng cũng không ai phủ nhận việc ăn xá này đã giúp bà lấy được một số phiếu lớn của cộng đồng Puerto Rico.

Vụ án xá ông Marc Rich cũng gây tai tiếng lớn. Ông Rich này mang tội trốn thuế lớn và giao dịch với Iran dưới thời TT Carter khi cả trăm nhân viên tàng dại sứ Mỹ bị bắt làm con tin tại Iran. Ông bị FBI truy lùng, nhưng lại bỏ trốn qua Thụy Sỹ, Tây Ban Nha, và Cuba. Một ngày trước khi mãn nhiệm, TT Clinton ký lệnh ăn xá cho ông Rich, người đứng hạng hai trong số nhân vật bị FBI truy nã và chưa từng đến tội dù chỉ nửa ngày tù. Vụ án xá giờ chót bị chỉ trích nặng nề, đặc biệt là sau khi thiên hạ biết được bà vợ ông Marc Rich này đã yểm trợ cả trăm ngàn đô cho việc thiết lập thư viện Clinton.

Về phương diện pháp lý, tổng thống có toàn quyền quyết định ăn xá bắt cứ ai vì bất cứ tội gì. Nhưng chỉ có thể ăn xá dựa trên khuyến cáo của bộ Tư Pháp. Ông Thủ Trưởng Holder là người đã khuyến cáo những ăn xá trên. Bây giờ, các nghị sĩ Cộng Hòa đã chuẩn bị một số câu hỏi để hỏi ông Holder về hai vấn đề trên khi ông này ra trước Thượng Viện để bị khao sát.

ĐỀ CỨ ÔNG TIMOTHY GEITHNER LÀM BỘ TRƯỞNG TÀI CHÁNH

Ông Geithner là Chủ Tịch Ngân Hàng Dự Trữ New York, cũng là một trong mấy nhân vật đề xướng chương trình cứu nguy kinh tế cho TT Bush, và là người hợp tác mật thiết của bộ trưởng Tài Chính của TT Bush. Việc ông được đề cử là bộ trưởng Tài Chính trong nội các Obama đã được cả hai phe Dân Chủ và Cộng Hòa ca tụng.

Nhưng khổ nỗi, ông này lại bị khui ra vài chuyện bất thường.

Thứ nhất là ông đã từng dùng người giúp việc là dân ở lậu, không đóng thuế. Chuyện này là nhỏ, nhưng đã từng làm cho hai bà được TT Clinton chọn lựa mà mất chức bộ trưởng Tư pháp.

Chuyện lớn hơn là ông Geithner thiếu thuế đầu bốn chục ngàn đô, tuy đã trả được một phần. Ông Geithner và ông Obama giải thích đây chỉ là một sai lầm ngay tình (honest mistake) trong việc khai thuế.

Chẳng hiểu có phải sai lầm thành thật không, nhưng nội cái chuyện ông bộ trưởng Tài Chính tương lai lại không hiểu rõ luật thuế mà cũng làm thiên hạ đầm ra ho ho. Bộ Tài Chính là bộ lô về thuế, làm ra luật thuế, kiểm soát cơ quan thu thuế IRS, đi bát nhửng kẻ trốn thuế mà ông bộ trưởng lại không thông luật thuế hoặc có gian ý về thuế, thì dân thuế nghĩ sao? Hơn nữa, nếu đã không hiểu rõ luật thuế thì cuộc khủng hoảng tài chính rắc rối hiện nay có thể trông chờ ông bộ trưởng giải quyết thỏa đáng được không?

Báo "phe ta" New York Times bênh vực ông Geithner và nói rằng lỗi lầm của ông này rất bình thường, nhiều người bình thường vẫn phạm phải. Có lẽ đúng như vậy thật, nhưng vấn đề là cái ông Geithner này không là người "bình thường" như quý độc giả và kẻ viết bài này, mà là người được trao trách nhiệm cứu vãn kinh tế cả thế giới. Khác nhau xa xăm. Nếu không khác gì thì kẻ viết bài "bình thường" này sẵn sàng tình nguyện xin làm bộ trưởng Tài Chính ngay để cứu nguy kinh tế thế giới.

Cả hai chuyện tuy đang được nói đến nhiều, nhưng đều là chuyện cũ. TT tân cử Obama biết rõ từ trước khi đề cử ông Geithner, nhưng ông vẫn đề cử vì cho rằng mấy chuyện này đều nhỏ và ông dư sức vượt qua, cũng như chuyện ông Richardson lem nhem vậy.

Có thể ông sẽ vượt qua được thật và ông Geithner cũng sẽ được Thượng Viện chấp nhận. Nhưng dù sao sự thế cũng phản ánh một thái độ lén lút, dựa vào cái ván liêng chính trị lớn mà ông Obama đang có. Biết là ông Geithner có ván đề mà vẫn bắt chấp, đề cử ông này như thường, để xem ai làm gì được.

CHỦ TRỊCH THỐNG ĐỐC BLAGO VÀ ÔNG BURRIS

Như đã có dịp bàn qua trong một bài trước, thống đốc Blagojevich của tiểu bang Illinois bị FBI điều tra và đang lập thù tục ta toà vì dự tính bán đấu giá chức thượng nghị sĩ của tiểu bang Illinois cho người nào ra giá cao nhất. Ông bị FBI truy tố ra tòa và đang ở trong tình trạng tại ngoại trong khi chờ FBI hoàn tất thủ tục truy tố. Nhưng ông bất cẩn, vẫn ra quyết định bổ nhiệm ông Roland Burris làm thượng nghị sĩ như thường. Trước sự chống đối công khai của Chủ Tịch Thượng Viện. Và của TT tân cử Obama luôn.

Cả Chủ Tịch Thượng Viện lẫn TT tân cử Obama đều thấy ông Blago này tai tiếng quá lớn nên muốn tránh xa để khỏi bị họa lây, và đều lớn tiếng kêu gọi ông thống đốc này từ chức và kêu gọi Thượng Viện phủ nhận quyết định bổ nhiệm ông Burris.

Ông Blago bất cẩn, phớt lờ, và sau khi lớn tiếng phản đối tới đờ đuổi ông Burris ra về, Thượng Viện cũng không có lý do chính danh nào để bác bỏ. Rốt cuộc ông Burris hiên ngang vào Thượng Viện tuyên thệ nhận chức. Cả ông Chủ Tịch Thượng Viện lẫn TT tân cử đều mặt mè, chịu thua đòn thâu cát của ông Blago.

Đúng ra, TT Obama không cần lên tiếng, cứ để Blago đánh nhau với Chủ Tịch Thượng Viện và ông ngồi yên đóng vai nguyên thủ quốc gia. Nhưng ông Obama lại quá tự tin vào uy tín của mình, nghĩ rằng chỉ cần lên tiếng là mọi người sẽ rầm rắp nghe và đồng Dân Chủ sẽ tránh được một vụ xô xát giao cang. Ông tính sai, và uy tín đã bị sứt một mảng. Một nhân vật Cộng Hòa mà bị hổ như vậy thì báo chí đã phanh phui nhiếc móc hàng ngày, Obama thi không. Nhưng làm lần ấy vẫn được ghi nhận.

TIÊU XÃ VÀ TIÊU XÃ

Năm 2000 và 2004, các ứng viên tranh cử tổng thống cả hai phe Cộng Hòa và Dân Chủ chỉ mỗi người khoảng 80 triệu đô để chạy đua vào Tòa Bạch Ốc. Năm 2008, một mình ứng viên Obama chỉ gần gấp mười số tiền ấy, tổng cộng hơn 700 triệu đô. Không ai thắc mắc chuyện ông Obama có phải đã dùng tiền mua ghế Tổng thống không.

Năm 2005, tổng thống tân cử George Bush tổ chức lễ nhậm chức linh đình, tốn khoảng 40 triệu đô. Báo chí Mỹ đồng loạt đã kích việc phung phí tiền bạc này.

Ký giả Will Lester của AP viết:

"Lẽ nhậm chức lần thứ hai của TT Bush sẽ tốn cả chục triệu - 40 triệu từ các quỹ tư nhân.... Với số tiền này bạn có thể mua được gì?" Hồi rồi, ông ký giả giải kế toàn này trả lời luôn về sức mua của khoản tiền lể lạc ấy:

- 200 chiếc xe Humvee với đầy đủ vũ trang cho quân nhân tại Iraq.

- Chích thuốc ngừa cho 22 triệu trẻ em trong những vùng bị hỏng thủy tàn phá.

- Giảm bớt thiểu hụt ngân sách đang ở mức kỷ lục 412 tỷ.

Câu hỏi là chúng ta có cần chi số tiền quá đáng này không?"

Dân biểu Dân Chủ của New York, Anthony Weiner, nhắc lại kinh nghiệm quá khứ ("TT Roosevelt làm lễ nhậm chức tại Tòa Bạch Ốc, đọc một bài diễn văn ngắn, và dải tiệc với gà lạnh và bánh mì nguội để nhân mạnh nỗi ưu tư của ông đối với tình trạng kinh tế khó khăn thời đó"), để chỉ trích sự vỗ tay của TT Bush đối với những khó khăn của đất nước vào năm 2005.

Đó là phản ứng của phe Dân Chủ và truyền thông khi nghe tin TT Bush sẽ chi 40 triệu cho lễ đăng quang.

Năm nay, tình hình kinh tế khung hoàng nặng, với khó khăn toàn diện, thiên hạ mất job ào ào, mọi người đều cầu cứu xin tiền Nhà Nước, ngân sách có nguy cơ bị thâm thủng tới hơn một ngàn tỷ, trong khi chiến tranh Iraq và Afghanistan vẫn tiếp tục, lính Mỹ vẫn cần Humvee và súng đạn, trả em thế giới vẫn cần thuốc men, ...

TT tân cử Obama tổ chức lễ đăng quang tổng số sơ có 170 triệu, hơn gấp bốn lần ông Bush. Không thấy một bài viết nào của ký giả Lester hay ý kiến gì của dân biểu Weiner. Cũng không một tờ báo nào hay đài truyền hình nào lên tiếng thắc mắc, ngoại trừ đài Fox. Cũng chẳng có một dân biểu Dân Chủ nào phản nản.

TRONG SÁNG VÀ TRONG SẠCH

Ngay trong ngày đầu ngồi vào Tòa Bạch Ốc, TT Obama ra sắc lệnh đầu tiên, tuyên cáo chính sách về trong sáng (transparency) và trong sạch (ethics) của chính quyền Obama. Giới truyền thông lập tức nức nở ca ngợi.

Rồi cũng ngay trong ngày đó, văn phòng TT gửi ra cho các cơ quan truyền thông ba tám hình. Một tấm TT Obama ngồi ở bàn giấy nói chuyện điện thoại, một tấm ông đang ngồi họp với các phụ tá, và một cái ông đang tuyên thệ lần thứ hai (lần đầu tuyên thệ trước công chúng) thì nói không dứng cầu đã ghi trong Hiến Pháp nên có thể bị coi là bất hợp lệ, nên phải tuyên thệ lại cho đúng.

Một số lớn báo "phe ta" phổ biến những tấm hình một cách rộng rãi. Nhưng ba cơ quan truyền thông Associated Press, Agence France-Press, và Reuters đã từ chối phổ biến.

Lý do là họ phản đối việc TT Obama đã không cho ký giả vào Tòa Bạch Ốc chụp hình như thông lệ từ trước đến nay, mà chỉ gửi hình cho báo chí. Hiển nhiên là đi ngược lại tuyên cáo "cởi mở trong sáng", có tính cách kiểm duyệt theo kiểu các nước xã hội chủ nghĩa. Báo chí chỉ được đăng hình chính quyền phổ biến thôi.

Ứng viên Obama đã thành công lớn một phần nhờ kiểm soát rất kỹ lưỡng hình ảnh mà ông muốn đưa ra cho quần chúng. Bây giờ TT Obama cũng muốn tiếp tục kiểu làm việc ấy. Nhưng có lẽ không dễ dàng như ông nghĩ. Mà lại rõ ràng tréo cẳng ngỗng với tuyên cáo đầu tiên của TT Obama.

Trong vấn đề trong sạch, TT Obama tuyên cáo không chấp nhận bất cứ một chuyên viên vận động hành lang nào trong nội các của ông (nguyên văn: "If you are a lobbyist entering my administration, you will not be able to work on matters you lobbied on, or in the agencies you lobbied during the previous two years").

Nhưng thật là... coi đây mà hổng phải đậy! TT Obama đề cử ông Tom Daschle làm bộ trưởng Y Tế, và ông William Lynn làm thứ trưởng Quốc Phòng.

Ông Daschle là cựu thương nghị sĩ lãnh đạo khối Dân Chủ. Ông bị thất cử năm 2004, rồi mau mắn được mướn làm chuyên viên vận động cho các hãng bào chế thuốc và nhà thương tư nhân. Bây giờ ông sắp sửa làm bộ trưởng Y Tế. Ông Lynn là chuyên viên vận động của Raytheon, một công ty lớn chuyên cung cấp dịch vụ và hàng hóa cho Quốc Phòng. Và bây giờ ông sắp làm thứ trưởng Quốc Phòng.

Đĩ nhiên là những tin này không bao giờ thấy đăng trên các báo New York Times hay Washington Post, hay Time hay Newsweek.

Điều hiển nhiên ai cũng thấy là tất cả những chuyện bối rối trên đều là kết quả của một thái độ hơi ngạo mạn và đều có thể tránh được dễ dàng, nếu TT Obama cẩn trọng hơn một chút, hay nói khác hơn, bớt kiêu căng hơn.

Có lẽ cuối cùng thì mọi chuyện cũng sẽ được thu xếp ổn thỏa. Tuần trăng mật với TT Obama chỉ mới bắt đầu. Nhưng rõ ràng là ông Obama đã quá ý vào vốn liêng chính trị lớn lao của mình, quá tự tin mình làm gì cũng được hết. Vấn đề là TT Obama sẽ còn xài hoang những chuyện gì nữa"

Và hoang phỉ như vậy thì vốn liêng chính trị của ông sẽ tồn tại bao lâu" (25-1-2009)

Cộng Hòa Xã Hội Chủ Nghĩa Hoa Kỳ?

16/12/2008

Cộng Hòa Xã Hội Chủ Nghĩa Hoa Kỳ"

Vũ Linh

...nước Mỹ hiện nay lại lâm le bước theo con đường xã hội chủ nghĩa...

Tháng Chín vừa qua, TT Bush, với sự đồng ý của Quốc hội do phe Dân Chủ kiểm soát, tung ra 700 tỷ để cứu giúp các ngân hàng. Rồi Quốc hội bảy giờ lại bàn chuyện tặng ba hàng xe hơi lớn nhất của Mỹ vài chục tỷ yểm trợ của Nhà Nước để tránh xáp nhập.

Chỉ là món điểm tâm trong khi trông chờ vài trăm tỷ nữa trong năm tới.

Chưa hết, các tiểu bang lớn như California, hay các thành phố lớn như Phoenix, Chicago... cũng đang cần tiền của Nhà Nước Liên Bang để tránh phá sản.

Có cái gì nghe không ổn chút nào.

Nhà Nước lấy tiền của dân để tiếp tục nuôi sống mấy công ty làm ăn bết bát" Sao giống như chuyện của Liên Bang Xô Viết ngày trước quá vậy"

Theo sách vở, chế độ báu vật nền tảng trên nguyên tắc tự do cạnh tranh thị trường. Công ty nào điều hành giỏi, hàng tốt, chi phí ít, giá rẻ, thì sẽ thành công trên thị trường, có lời nhiều, mang lại lợi ích cho người sở hữu, đồng thời cũng tạo ra lợi ích chung cho người tiêu thụ, mua được hàng tốt với giá rẻ. Và trước tiên, tạo ra việc làm với lương lương xứng. Tất cả đều có lợi.

Công ty nào làm ăn bết bát, hàng rởm, chi phí lớn, giá cao thì sẽ phải đóng cửa tiệm. Hoặc bị một công ty khác thôn tính, người chủ mất cửa, ban quản trị mất việc, nhân viên bị sa thải.

Ngược lại, trong chế độ kinh tế xã hội chủ nghĩa, Nhà Nước lãnh đạo toàn thể thống sản xuất và kinh doanh, ra chỉ tiêu về dù khía cạnh, từ phẩm chất cho đến số lượng, giá thành, giá bán. Nói theo ngôn ngữ "hiện đại", vì Nhà Nước chi đạo từ "đầu vào" đến "đầu ra", nên lời thì nộp lại cho Nhà Nước, lỗi thì Nhà Nước bù đắp. Sản phẩm là sản phẩm của Nhà Nước dĩ nhiên không thể xấu được, chê bai là phạm tội phá hoại, phản quốc. Công ty tốt thì sống được. Công ty bết bát thì... cũng vẫn sống được, nhô bao cấp Nhà Nước, tức là tiền dân đóng thuế. Quản lý đám đù vắn không mất việc, nhân viên bê bối cũng chẳng sao.

Một khía cạnh khác là vắn đê lương.

Trong chế độ tư bản, mức lương được xác định bởi luật cung cầu, tuy khả năng người làm, và vùn cùu ngành nghề. Nghề đẽ, khả năng chuyên môn thấp thì lương ít; nghề khó, khả năng hiếm có thì lương nhiều; làm giỏi lương cao, làm dở lương ít.

Ví dụ như làm tổng thống Mỹ dẽ ợt, không cần khả năng kinh nghiệm nhiều, chỉ cần ba hoa cho giỏi nên lương là 400.000 đô một năm, trong khi làm cầu thủ bóng rổ khó thấy banh vào rõ hơn nên lãnh 20 triệu đô một năm như mấy cao thủ bóng rổ. Đánh gôn càng khó hơn vì phải thấy banh vùn lỗ nhô hơn, nên lãnh 70 triệu một năm như Tiger Woods!

Cũng có trường hợp mức lương được xác định không bằng khả năng hay nhu cầu, mà theo tranh đấu của nghiệp đoàn, như trong ngành sản xuất xe Mỹ. Làm dở vẫn lương cao.

Trong chế độ xã hội, mức lương của tất cả, từ ông tổng đến lính thợ, đều do Nhà Nước xác định, thường thi ngang cấp, ngang ngành là ngang lương. Giỏi, dốt, siêng năng, làm biếng, như nhau hết. Không ai kêu ca khiếu nại gì. Kết cuộc chẳng mấy người muốn giỏi, và chẳng ai siêng năng. Khóang cách biệt lương lứa cũng không một trời một vực giữa xếp lớp và nhân viên quên như trong chế độ tư bản.

Nếu luận lý thuyết thì khó nói cách nào tốt hơn, cách nào hữu hiệu hơn. Tất cả tùy thuộc phương diện nào.

Tự do cạnh tranh có thể hiệu quả hơn về phương diện kinh tế, nhưng lại đưa đến tình trạng người thiếu may mắn, sinh ra trong môi trường không thuận lợi, thi dẽ bị loại, theo kiểu cá bé bị cá lớn nuốt. Như vậy có vẻ không hưu hiệu lắm về xã hội vì đưa đến bất công, mâu thuẫn, rồi va chạm bạo lực, gây thiệt hại chung cho tất cả mọi người.

Ngược lại, mô thức xã hội chủ nghĩa có hiệu quả về xã hội, công bằng hơn, giám thiều mâu thuẫn giải cấp, đưa đến chung sống hòa bình dễ hơn. Nhưng lại dẫn đến tình trạng bao cấp, phi phạm, bết bát kinh tế.

Tren thực tế, nhìn lại tình trạng của gần một kỷ qua, người ta đã thấy đâu là dấp số.

Hoa Kỳ là thành trì của chế độ tư bản. Tại đây, quyền tự do cạnh tranh có ảnh hưởng mạnh hơn bất cứ nơi nào khác trên thế giới. Tư thế của Mỹ trong một thế kỷ qua liên tục dẽ lên không ngừng, tuy thỉnh thoảng cũng vấp vấp èo uột, nhưng cho đến giờ thì đã coi như thành công. Một quốc gia rất già, thống trị cả thế giới về quân sự, chính trị, kinh tế, nhưng cũng thống trị luon về văn hóa, y tế, giáo dục, khoa học, kỹ thuật, thông tin. Ngày tàn của đế quốc Mỹ cũng còn xa lắm.

Liên Xô Vết, là thành trì của xã hội chủ nghĩa, thi đã cáo chung từ hai chục năm. Ngày nay tuy Nga vẫn là một thế lực chính trị và quân sự quan trọng, nhưng về kinh tế thì cao hơn các nước chậm tiến Phi Châu chót định. Dân chúng vẫn nghèo so xác, ngoại trừ một vài tài tài phiệt ma.

Thực tế không có gì đẹp đẽ. Trong chế độ xã hội chủ nghĩa, chẳng có công ty nào thành công hết, tất cả đều sống dựa trên bao cấp Nhà Nước. Cả xã hội lương đối bình đẳng hơn trong chế độ tư bản, nhưng là loại bình đẳng với hai bàn tay trắng, hay là bình đẳng trước chén bô bo.

Đó là chuyện xã hội chủ nghĩa.

Nhưng gần đây, ta lại chứng kiến cảnh tương tự trong thành trì tư bản Mỹ. Theo dõi tin tức hàng ngày, chúng ta thấy hàng loạt tin về việc Nhà Nước Mỹ bỗn hét trâm ty này đến trâm ty khác cho công ty này, hăng nọ, ngành này, nghề kia.

Ở đây có hai vấn đề nổi bật. Tại sao đê đến tình trạng khùng hoảng lung tung đến nỗi Nhà Nước phải can thiệp như vậy? Và tại sao Nhà Nước lại phải đưa lurg ra gánh chịu?

NGUYỄN ĐO

Nói ngắn gọn dễ hiểu thì nước Mỹ hiện nay đang gặp khùng hoảng lớn trong ba khu vực là nhà cửa, ngân hàng và sản xuất xe. Cả ba cuộc khùng hoảng đều liên hệ trực tiếp với nhau, cái này đưa đến cái kia, rồi trâm trọng hoá cái nọ.

Như đã băn nhiều lần, chính sách mị dân của các chính quyền Dân Chủ Carter và Clinton đưa đến tình trạng cho vay cũng như vay mượn mua nhà bừa bãi, bát cản hàn qua.

TT Bush thi phán ứng chiếu lè vì chẳng những không muốn can thiệp quá mạnh (tức là đê ngược triết lý bát can thiệp vào kinh tế thị trường), mà cũng chẳng muốn hay chẳng có quyền ngăn cản can say sống "làm giàu" tập thể của cả nước. Để rồi bong bóng giá cư xí hơi.

Khùng hoảng giá cư dura đến khùng hoảng tài chánh và các ngân hàng xập xiềng hàng loạt vi nợ xấu. Tín dụng co cụm lại. Doanh nghiệp không vay mượn được. Sinh hoạt kinh tế khung lại.

Thê rồi đến cuộc khùng hoảng dầu xăng. Giá dầu xăng, do chênh lệch cung cầu cũng như do dầu cơ tích trữ, tăng vọt trên toàn thế giới, nhất là tại Mỹ, là xứ sản xuất chura từ 3% dầu xăng thế giới, nhưng lại tiêu thụ gần 30% dầu xăng của thiên hạ.

Khùng hoảng dầu xăng tuy ngắn hạn có vài tháng, nhưng lại gây ra hậu quả lòn lao lâu dài. Dân Mỹ hốt hoảng, bớt du lịch, ngưng mua xe, nhất là xe SUV và xe Mỹ, là loại xe uống xăng như thùng không đáy. Ngay cả xe nhỏ cũng bát bán được vì ngân hàng xiết tín dụng không dám mượn tiền mua xe. Các hãng xe Mỹ ứ đọng cả triệu chiếc nằm lánh ngoài bãi đậu xe vắng ngắt.

Đưa đến tình trạng cả hảng sản xuất xe là General Motors -GM, Ford và Chrysler đê bị dọa phả sán.

Hãng GM với mảng lỗ trên môt đố vì số xe bán năm nay thấp hơn năm ngoái giàn báu tri cái. Cho dù GM là một trong những đại gia lớn nhất thế giới cũng không thể tiếp tục tồn tại nếu cứ lỗ hàng ty mỗi tháng.

Nếu quy đố giá lâm lurg tăng tăng cõ 2.000 đố mỗi tháng, quý vị sẽ phải chịu khó đí cầy... 40.000 năm mới bù đắp được số lỗ của GM trong... một tháng!

NHÀ NƯỚC CAN THIỆP

Trước tình trạng khùng hoảng giá cư trực tiếp đê dọa nời trú thân của người dân (hầu hết là dân trung lưu), và khùng hoảng ngân hàng đê dọa cắt đứt mạch máu kinh tế cả nước, Nhà Nước, cho dù là Cộng Hòa, cũng không thể làm ngơ được.

TT Bush, với sự ủng hộ của quốc hội Dân Chủ đã tung ra cả trâm ty để cứu giúp. Vừa bảo đảm một phần nợ xấu, vừa đưa tiền cho ngân hàng có tiền khai thông tin đụng.

Theo đúng tên lè, khi các hãng xe Mỹ gặp khó khăn thì họ liên chia tay xin tiền Nhà Nước. Cho đến giờ còn đang cãi cọ, nhưng chắc sẽ được vài chục ty. Đến đến sau ngày TT Obama nhậm chức thi hy vọng sẽ lành nhiều hơn nữa vi quan điểm của phe cấp tiến vẫn là "Nhà Nước là giải pháp cho tất cả mọi vấn đê".

Như đã trình bày trong phần môt đú, sự khác biệt giữa hai chế độ tư bản và xã hội rất rõ ràng. Nhưng đó chỉ là lý thuyết. Trên thực tế, điều ta thấy ở Mỹ hiện nay là một món ăn hổ lốn. Nói lịch sự là một món thập cẩm.

Thi đung là đâ và đang có tình trạng cạnh tranh tự do trong kinh tế thị trường Mỹ. Või cũng đúng là hiều công ty không thành công đê bát phả sán hay nuốt chửng bởi các công ty được quản lý hữu hiệu hơn. Nhưng rõ ràng hơn nữa là cảnh Nhà Nước Mỹ đã và đang tung cả trâm ty đê cứu các ngân hàng và có thể cả trâm ty nữa đê cứu các hãng sản xuất xe hơi.

Tại sao cả ngàn công ty nhỏ gặp khó khăn thi cho chết luôn. Còn các đại gia gặp khó khăn là Nhà Nước nhay vào cứu.

Câu trả lời thật giản dị. Không phải vì TT Bush và quôc hội phe cánh với tài phiệt, chỉ lo cùu tài phiệt mà không cần biết đâm công ty tháp cõ bê họng. Mâ chí vi các ngân hàng và các hãng xe này lòn quá, nếu chết thi sẽ kéo theo cái chết của cả chục ngàn công ty phả thuộc hoặc liên hệ khác, sẽ kéo theo cả triều nhân công mất việc, đưa đến suy thoái kinh tế với mức vĩ đại chưa từng thấy trong lịch sử.

Đó là lý luận căn bản đê biến minh cho sự can thiệp của Nhà Nước.

Sự thật lại không nhất thiết như vậy.

Lý luận này đúng hay không có lẽ sẽ được bàn đến cùm năm nua, tuy quan điểm xã hội của mỗi người. Nhưng cũng có những điều hiền hiện mà ta có thể nhìn rõ.

Ngân hàng là các đinh chế sống hoàn toàn trên sự tin tưởng của khách hàng. Chúng ta tin ngân hàng mạnh thì mới mờ trương mục bô tiền vào. Nếu nghe phong phanh ngân hàng có vấn đề thi không ai dại gi ký thác tiền bạc mà sê đố xô di rút tiền và giết chết ngân hàng. Dựa trên lý luận ấy thi việc Nhà Nước can thiệp đê cứu các ngân hàng có lý do tám lý vững chắc. Cho dù bao thù lầm cũng khó chống đỡ.

Nhưng đến chuyện các công ty xe hơi thi có cái gì không ổn.

Lý ví dụ hảng xe GM, khi họ gặp khó khăn thi tai sao phải cứu" So GM bị phả sán, rồi chết, đưa đến hàng chục ngàn công ty liên hệ chết theo, cả triệu người thất nghiệp" Không bắt buộc phải như vậy.

Trong luật kinh doanh Mỹ, có hai loại phả sán: phả sán theo "Chapter 7" và phả sán theo "Chapter 11". Theo Chapter 7 là phả sán thực thụ, bán đố bô tháo tài sản, xóa nợ, giải tán công ty, sa thải hết mọi người. Theo Chapter 11, công ty vẫn tồn tại, chi xin được luật pháp bảo vệ, không cho các chủ nợ đít hét nợ, mà cho công ty thời gian cái tói, bán một phần tài sản, sa thải một phần nhân viên và ban giám đốc, cắt lương, và trả nợ thêm một thời gian nữa.

Trong quá khứ, nhiều đại gia rát lòn của Mỹ đã khai phâ sán thực thụ theo Chapter 7 như hảng máy bay lớn nhất Mỹ thời đó, Pan American Airlines, hay Eastern Airlines. Kinh tế Mỹ chi ho vài tiếng rồi mọi sự lại vẫn dâu vào đây.

Cũng có nhiều đại gia khác đã phâ sán theo Chapter 11, như United Airlines và Continental Airlines. Bây giờ các hảng đố đều đê phục hồi phần lớn sức mạnh, và vẫn hoạt động như thường. Mâ chẳng cần một đong xu nua của Nhà Nước cứu giúp.

Còn một giải pháp cho các công ty khi gặp khó khăn nữa là bán lại cho công ty khác. Bán nguyên cả công ty, hay chia năm xé bảy rồi bán le cho nhiều công ty khác nhau. Như Countrywide bán lại cho Bank of America.

Những trường hợp trên là điển hình cho mô thức kinh tế thị trường. Bết bát vi quản trị yếu hay sản phẩm không tốt thi bị đào thải. Chẳng cần can thiệp nào của Nhà Nước. Vâ kinh tế Mỹ hùng mạnh hơn bát cứ kinh tế nào khác chính là nhờ nguyên tắc tự điều chỉnh này.

Hảng xe GM -hay Chrysler và Ford cũng có ba sự lựa chọn như vậy.

Nếu GM phâ sán thực thụ theo Chapter 7 thi quâ thực thê sẽ đú mạnh đê phục hồi lại và nhân công bi hảng này xuâ Mỹ sa thải sẽ tim ra việc làm ở một hảng khác - của Nhật, của Đức hay Đại Hân - đang ráp xai tại Mỹ. Nếu GM phâ sán theo Chapter 11 thi sáu tài hét it hơn nhiều, chỉ cần thời gian đê chỉnh đốn và phục hồi. Nếu phâ sán và bán ra từng mảng thi sẽ không thiếu công ty khác nhau vào mua lại, như Toyota, Honda, Hyundai, Peugeot, Volkswagen... Trí giá thị trường (theo giá cổ phiếu) của GM và Ford cộng lại đóng hơn 10 ty đố (ít hơn số tiền Nhà Nước định cho để cứu họ). Hảng Toyota trị giá hơn 90 ty và Honda hơn 70 ty. Cả hai đều thừa khả năng mua lại cả hai hảng Mỹ. Tai hại cho GM và Ford, nhưng không hét gi nhiều cho cả nước. Ngoại trừ việc... mât thế dien quốc gia khi các công ty lớn của Mỹ bắt bát bi các công ty ngoại quốc chiếm hứu.

Nhìn vào tình trạng các hảng xe Mỹ, họ đang gặp khó khăn trầm trọng. Dĩ nhiên là vì tinh trạng khùng hoảng kinh tế hiện nay. Nhưng quan trọng hơn nữa là vi họ... đê phải chết.

Tất cả những người đê mua xe, lái xe, đều biết xe Mỹ vừa nặng nẽ, uống xăng, hư lén hông xổng, lại còn mất giá mau chóng.

Các viên chức cao cấp của các đại gia Mỹ đều lanh luong còn lón hơn là tien chung ta mờ tinh trung só. Luong cùm bát i khi dêo năm bảy trieu, rồi phâ cộng thêm dù loại tiền thường, với dù loại đặc miễn, đặc lợi khác. Tống công vãi chục trieu là chuyện thường. Đâ vậy, nếu vi lý do nào đó máy vi ấy mất job, chẳng hạn vi quản lý bết bát, đánh phê bát bát với thị trường, công ty lỗ nặng, bị đuổi, thi luôn luôn ra khỏi công ty với vài chục trieu, đên bù công trình giết công ty.

Nhân viên thi thường các hảng xe cũng lanh luong gấp mấy lần thê thường, nhôc sáu mạnh của các nghiệp đoàn. Luong tối thiểu của thê lop xep xe Mỹ là gần 30 do một giờ. Gáp từ 10 đến 15 lòn mây đồng nghiệp Nhật hay Đại Hân. Chưa kể nhiều quyền lợi khác như bảo hiểm sức khỏe, lương hưu... Năm 2005, khi áp dụng kỹ thuật tự động đê cải tiến hiệu nang, các công ty Mỹ nghiệp đoàn bắt bát le là chì đong ý với kế hoạch cải tiến thi tiếp tục thê dụng và trả lương cho 12.000 nhân viên dâng lê mất việc, đê họ tới xung ngõ chờ. Chơi chán rồi thi họ di "phụ vụ công đồng" lo việc xã hội ở địa phương. Đâ là kế hoạch "jobs bank" nói tiếng của kỹ nghệ xe hơi Mỹ! Mua xe Mỹ là tài trê cho loại công tâ xã hội đó, nhờ khả năng dâu tranh giao cấp của các nghiệp đoàn!

Ở đây, phâ nói thêm là TT Obama cho rằng cần phâ gia tăng thêm nua sức mạnh của nghiệp đoàn đê bênh vực quyền lợi nhân công mạnh hơn nữa. Không ai nói đến việc gia tăng hiệu nang, phẩm chất, và sức cạnh tranh của thê thuyền Mỹ!

Sản phẩm tồi, ban giám đốc àn cùp tiền công ty, nhân công lanh luong quá đóng... Làm sao cạnh tranh đê với xe Nhật, xe Đại Hân và Âu Châu.

Cùng thi trường, cùng khó khăn kinh tế, tín dụng, dầu xăng giống nhau, tại sao lại chỉ có ba anh Mỹ bị đêo" Trong năm qua, hai hảng Toyota và Honda lót tổng cộng hơn 20 ty ở Mỹ (không kể tiền lời trên thê giới), trong khi GM và Ford lót tổng cộng hơn 35 ty. Làm àn như vậy, bát đong cùm là đê và chẳng có gi đêng đê được cùu giáp.

Người ta sẽ đặt câu hỏi: như vậy cả triệu người thất nghiệp thi sao" Sự thật sẽ không có chuyện đó mặc dù bô chí hô hoán. Ví dụ như GM bị bán, các công ty xe hơi khác sẽ mua lại để lop khoang trống ngay, và phần lớn nhân công vẫn được giữ để tiếp tục sản xuất, tuy có thể bát luong. Ngân hàng WAMU lòn xon, chưa khai phâ sán đê có ngân hàng JP Morgan mua lại ngay. Hầu hết chi nhanh và nhân viên WAMU vẫn còn đó.

Chinh các nghiệp đoàn cũng biết sẽ không có chuyện tất cả nhân viên đều mất job hết, nên họ không chịu nhượng bộ, bát luong đê cứu công ty.

Dĩ nhiên không tránh đê một số nhân viên bị sa thải. Nhưng cho dù Nhà Nước bát cả trâm ty ra cứu, các hảng xe cũng vẫn bắt buộc phải cải kai, sa thải nhân công hay bát luong như thường.

Nhà Nước tung tiền ra cứu GM sẽ có i nhất ba vấn đê sai trái:

- Ván đê nguyên tắc: bắt cùm đại gia nào đêo khô khăn là Nhà Nước đêo phâ tung bạc tỷ ra cứu giúp sao" Vùa sai nguyên tắc, vùa khuyến khích các công ty khác cũng làm cùm, đê rõ ý vùa Nhà Nước.

- Không có gi bao đảm tung thê tiền vào sá có tác dụng như ý. Không có gi bao đảm sau khi đêo cả trâm ty, các hảng Mỹ sẽ làm xe tốt hơn, các xếp sẽ bát ăn nhau, nhân công sẽ bát luong, và các hảng sẽ phục hồi và nghiệp đoàn hết tung hoành. Hảng

bảo hiểm AIG sau khi được Nhà Nước tung hơn 85 tỷ ra cứu vớt, đã lập tức chi ra gần nửa triệu cho các viên chức cao cấp ăn nhậu, tắm hơi, đám bóp, tại một khách sạn sang nhất Los Angeles, chắc là để ăn mừng đã được Nhà Nước cứu. Cũng nên nói thêm là các vị tổng và phó tổng của các hãng xe từ Detroit di Hoa Thịnh Đốn để xin tiền Nhà Nước đều di bằng máy bay phán lục riêng, chẳng vi nào thêm di máy bay dân sự thường, dù là di vé thương hạng.

- Quan trọng hơn cả là những triệu ty Nhà Nước bò ra đều là tiền của.... chúng ta, những người dân công lục di cầy để đóng thuế cho Nhà Nước xài thà giàn. Tại sao ta moi tiền túi của mình ra để bù đắp cho sai lầm và lạm dụng của người khác" Nhà Nước Xã Hội Chủ Nghĩa tung tiền ra quản lý tất cả giường máy kinh tế quốc gia. Và hoàn toàn thất bại. Nước Mỹ hiện nay lại lâm le bước theo con đường xã hội chủ nghĩa, không chừng sẽ đổi tên là Cộng Hòa Xã Hội Chủ Nghĩa Hoa Kỳ, với Nhà Nước trực tiếp can thiệp, lấy tiền thuế của dân tung trải khắp nơi mà không có gì bảo đảm người dân chúng ta có thể lấy lại được dù chỉ một phần.

Có khi vẫn chưa thấm vào đâu và chúng ta lại tiếp tục đóng thuế cao hơn nữa, để bảo vệ mấy cái xe cũ của Detroit, bảo đảm các quan lớn có dư dả tiền tắm hơi ăn nhậu, bảo đảm quyền lợi dư thừa của nghiệp đoàn, và bảo đảm các ông bà công chức lè phè, vốn quản lý mấy tiền già của chúng ta chưa xong, bây giờ tiếp tục có job lè phè quản lý kinh tế cả nước (14-12-08).

Thế Giới Và Tt Obama

23/12/2008

Thế Giới Và Tt Obama

Vũ Linh

...mà ông ấy bây giờ được cả thế giới mê mẩn...

Lời mở đầu: Kể viết bài này có dịp đi công tác tại một xứ Phi Châu, và trên đường đi cũng đã ghé Âu Châu họp hành. Giáng Sinh là dịp vui, Merry Christmas! Do vậy, bài này kể vài mẩu chuyện vui đã ghi nhận được trong chuyến đi, làm quà Giáng Sinh cho Tổng Thống Tân Cử Barack Obama.

Lên phi cơ vào một buổi tối Thứ Bảy, tôi đến Brussels vào lúc mờ sáng Chủ Nhật, hôm sau.

Brussels là thủ đô của Vương Quốc Bỉ, cũng là thủ đô chính thức của Liên Hiệp Âu Châu, nơi lập trụ sở của các cơ quan đầu não chính trị, quân sự, và kinh tế của Liên Hiệp Âu Châu.

Vương Quốc Bỉ cũng là nơi cư trú của khá nhiều dân Việt tỵ nạn. Phần lớn là các sinh viên du học trước 75 bị kẹt lại luôn. Nhưng cũng có một số dân tỵ nạn được Bỉ đón nhận sau năm đó. Bỉ cũng là nơi phát ra giọng ca nổi tiếng của cô Quỳnh Anh trong bài hát thật hay nhưng cũng thật buồn "Bonjour Việt Nam". Một cô gái Việt Nam ở ngoại quốc hát lên câu "... et j'irais là bas..." - và tôi sẽ di đến nơi đó! Như thế đang nói về một ước mơ di đến một phương trời xa lạ nào đó. Chứ không phải là đang nói về đất nước của mình.

Trở lại thực tế.

Sau hơn một giờ xếp hàng lấy chiếu khán vi phi cơ có cá máy trân hành khách, tôi ra ngoài phi trường, kiếm taxi về khách sạn. Một dãy dài chừng hơn chục chiếc đã chờ sẵn. Toàn là Mec-xe-đi cầu canh.

Đối với dân An Nam ta, Mec-xe-đi là biểu tượng của sự thành công. Bác sĩ mà không đi "con Mec" là bác sĩ không mắt tay, không có con bệnh nào đến khám. Luật sư mà không có "con Mec" là luật sư cà lăm không biết cãi cọ.

Bên Âu Châu, nhất là bên Đức dĩ nhiên, con Mec lại chỉ là xe láy làm taxi. Dân xộp thi phải di "Bi-Mô" -BMW. Bây giờ, tôi thấy dân Bỉ cũng lấy con Mec làm taxi luôn.

Vừa ra đến cái xe đầu hàng thi anh tài đã nhanh nhẹn nhảy xuống láy hành lý, mở cửa xe.

Tôi vừa nói xong địa chỉ thì anh này đã mau mắn bấm nút lách tách vào cái máy chỉ dẫn đường -GPS-, liếc qua một cái là tổng gã dợt liềng.

Sáu giờ sáng chủ nhật, trời lạnh căm căm, mưa tuyết là chả, đường vắng như chùa Bà Đanh. Anh tài của tôi lái bất mạng như đang đua xe. Cố lè anh chạy chuyến chót trước khi về nhà chui vào trong chăn cho ấm. Kim tốc độ chỉ 80 km một giờ, chưa tới 60 miles. Ở Mỹ này, chạy phong phanh trên xa lộ 60 miles thì chắc sẽ bị phạt vì chạy chậm. Nhưng trong đường phố nhỏ xíu, ngoằn ngoèo của Âu Châu dưới cơn mưa tuyết trắng xóa thì quả là kinh người. Nhất là lòng đường không kè vạch cho từng làn xe chạy như mình đã quá quen tại Mỹ.

Tôi chẳng dám nhin phong cảnh mà chỉ lo nhin kim tốc độ.

Anh tài là một thanh niên trẻ, đầu cao trọc lõm bóng loáng. Nhưng trên mặt thì có hàm râu quai nón rậm rạp tuy không dài. Nếu không phải là người Trung Đông thì cũng là dân Bắc Phi, mà đồng bào ta bên Tây gọi là "rệp".

Âu Châu có rất nhiều dân Trung Đông - nhất là Thổ Nhĩ Kỳ, Iran, Iraq - và dân Bắc Phi gồm có Algérie, Maroc và dòn kி Tunisia - qua sinh cư lập nghiệp, có khi hợp pháp, có khi ở lậu. Cũng không khác gì tình trạng dân Mẽ ở Mỹ.

Anh tài này làm gì cũng mau mắn, lái nhanh mà nói cũng nhiều. Xe chạy chưa được hai thước là đã bắt chuyện hỏi ngay

- Bonjour ông. Tôi tên là Francois. Ông từ đâu đến vậy" Từ Hồng Kông hả"

- Không, tôi từ Mỹ qua.

- Thê hả" Chúc mừng! Chúc mừng!

- Chúc mừng gi"

- Ông hay, nước Mỹ vừa bầu được một tổng thống giỏi nhất lịch sử mà"

Tôi nghĩ ngay: "Lộn rồi, anh bạnơi. Tôi không phải là đê từ của Đặng Tiên Tri đâu." Nhưng không dám nói gì. Trời lạnh như thế này mà bị anh ngưng xe, mòi xuống đường thì cũng "bức xúc" lắm. Thôi thà chấp nhận Đặng Tiên Tri cho chắc ăn. Nhưng cũng có cái thêm mọi câu.

- Giỏi chỗ nào" Ông tổng thống đó chưa làm tổng thống, đến hơn một tháng nữa mới lên chức mà"

- Không giỏi sao được" Ông Obama đã được cả nước Mỹ phục lâm, bầu làm tổng thống, không phải có dân da đen không mà hết cả dân da trắng, da vàng như ông cũng bầu luôn.

Lạ thật!

Hinh như chỉ có dân Mỹ đì bầu, trong đó, ông Obama được 52% phiếu, ông McCain được 47%. Tình trên tổng số cả nước Mỹ thi thật ra, ông Obama được khoảng 31% dân Mỹ ủng hộ, trong đó có khoảng 12% là dân da đen và 19% da trắng, ông McCain thua khít nút với 29%, hầu hết là dân da trắng, trong khi 40% còn lại bất cần đì bầu, ai làm tổng thống cũng vậy.

Nhìn cách khác, với 10 người da đen thì ông Obama thu được 10 phiếu, và trong 10 người da trắng thì có 2 người bầu cho ông. Làm gi có chuyện "cả nước, da đen, da trắng, da vàng..." đâu. Nhưng thôi, cái kiểu này mất công lấy giấy bút và máy tính ra, mệt lám.

Anh tài nói tiếp luôn.

- Mả ông ấy bây giờ được cả thế giới mê mẩn...

Điều này thi khó cãi thật. Chi không biết tuần trăng mặt này sẽ kéo dài bao lâu thoi. Sẵn trón, anh bạn tài này di tiếp luôn.

- I love him!

- Tại sao vậy" Ông ấy có gì mà anh mê vậy"

- Ông, ông ấy là Hồi giáo giống tôi!

Chết chưa" Thời tranh cử bên Mỹ, anh nào hó hém miệng nói Obama là Hồi Giáo là bị đòn tập thể đến chết, chi nhắc đến tên đệm là Hussein cũng còn lãnh tội hàm ý kỳ thị! Kể cả ông McCain cũng xúm vào đánh hội đồng về tội chơi bẩn chứ đừng nói ai khác. Vây mà anh này chẳng e ngại tí nào. Đôi cái nón Hồi Giáo to tướng lên đầu ông Obama ngay.

Tôi cũng phải lên tiếng bênh Obama cho đúng cách.

- Sao anh nói ông Obama là Hồi Giáo" Ông ấy di nhà thờ Tin Lành gi đó từ hơn hai chục năm rồi mà.

- OK, nhưng mà trước đó, từ lúc sanh ra ông ấy là Hồi Giáo. Cá hai ông bố của ông ấy đều là Hồi Giáo, hời nhò ông ấy di học trường Hồi Giáo. Nhất là tên ông ấy là Hussein nữa. Ông có biết Hussein là ai không" Hussein là cháu ngoại của Tiên Tri Mohammed, người sáng lập đì đạo Hồi. Ông Hussein là Giáo Chủ (Imam) đời thứ ba của Hồi Giáo. Không phải Hồi Giáo sao lấy tên đì được" Sau này lớn lên ông Obama bò đạo Hồi, chử gốc ông ấy là Hồi mà. (Ghi chú của người viết: đao Hồi chỉ có một Tiên Tri -Prophet- duy nhất là Mohammed, sau đó chỉ có Giáo Chủ -Imam- trước khi phân hóa thành hai khối Shiites và Sunnis, và thêm ra khá nhiều Imams.)

- Tên Hussein thi sao" Anh là Hồi mà lại tên Francois, là một tên Công Giáo mà"

- Ôi, tôi lấy tên đì cho dễ gọi thôi, chử tên thật của tôi, ở đây họ nói không được.

- Vây chử anh là Hồi Giáo thi bắt buộc là phải mê người Hồi Giáo khác sao"

- Không, không phải vậy đâu. Chuyện quan trọng là bây giờ thế giới sẽ có hòa bình đìn nơi rồi. Ông Obama sẽ rút quân Mỹ ra khỏi Iraq, Afghanistan, không đánh nhau với ai hết, bắt tay với Iran, thân thiện với cả thế giới, nhất là với dân Hồi Giáo. Cái tên đìn Osama Bin Laden sẽ hết lý do danh Mỹ, và thế giới hết khung bô.

Tôi tự nhủ: "Đê vậy sao" Bộ dân Âu Châu nghĩ như vậy hết sao"" Nhưng không cãi nữa. Anh tài xế taxi biết gi về chính trị quốc tế rắc rối. Hơi đâu mà cãi. Thôi khen một tiếng cho anh ta vui ngày Chúa Nhật.

- Như vậy thi tôi phải là người chúc mừng anh, vì anh đã mè đúng người rồi.

Sáng hôm sau, tôi di lại trụ sở của một tổ chức lùn của Liên Hiệp Âu Châu để họp bàn về công tác. Nhận lệnh thi đúng hơn. Một bà viên chức của cơ quan ra đòn, và đưa tôi vào văn phòng nói chuyện sơ trước khi vào phòng họp, vì còn sớm chưa đến giờ họp.

Qua loa chào hỏi, giới thiệu xong thi bà cũng đáy đưa câu chuyện sang khí hậu, thời tiết... Cho có chuyện nói. Rồi bà xoay qua chuyện... chính trị.

- Bây giờ thi ông Obama đã đắc cử tổng thống rồi. Có phải đúng là tuyệt vời không" Isn't it wonderful!"

Ô hay, bà này đâu có phải là dân "rệp" hay Hồi Giáo đâu. Rõ ràng là bà đầm trắng, tóc vàng mà. Mà cũng đâu phái là tài xế taxi đâu" Bà này làm việc trong cái cơ quan lớn như thế này thi it ra cũng lận lùng được hai ba cái bằng tiến sĩ, thạc sĩ là it. Đâu có phái dân lò mò đâu, mà sao lại hòi đò như vậy" Tôi hỏi thi.

- Chuyện này đáng ngạc nhiên thi đúng, nhưng có gì mà tuyệt vời dữ vậy" Ông ấy chưa làm được gì hết mà.

- Không tuyệt vời sao được" Từ ngày Tổng Thống Kennedy bị giết, bây giờ nước Mỹ mới thực sự có được một người lãnh đạo có viễn kiến, có lòng nhân ái, không kiêu căng hiếu chiến như Bush hay Nixon, không lèm nhem như Clinton. Đã vậy, lại còn đẹp trai, sexy nữa.

Tôi nghĩ lại bà này vừa ché Clinton lèm nhem, rồi lại khen ngay Obama là sexy, thê là nghĩa lý gì" Hình như bà đầm này không thấy có gì mâu thuẫn cả. Nhịn anh tài xế chử làm sao nghe bà này nói vậy được, tôi hạch lại.

- Bà cũng biết rồi đấy, thế giới đang trải qua một cơn khủng hoảng kinh tế tài chính khổng lồ, chắc chắn sẽ kéo dài qua năm tới. Ông Obama này lấy kinh nghiệm đòn ra để đối phó"

- Ôi, mấy chuyện này là chuyện của mấy người minh, chuyên già quên như ông với tôi, chử mấy ông lớn, nhất là tổng thống nữa, họ đòn có cần biết những chi tiết vụn vát này. Ông tổng thống chỉ cần định ra hướng đi rồi mình làm sao thi làm, miễn dung hướng ông chỉ là được rồi. Mả muốn biết chi đường đi thi phải có viễn kiến. Obama là người đầy viễn kiến, nhìn thấy tương lai mấy chục năm nữa. Đâu có tôi tám như Bush, mờ mắt nhìn đâu cũng chỉ thấy khung bô muôn đánh thoi. Mả đanh cung không

xong.

Dân Âu Châu, ít kiếm được người khen Bush. Bà này nói hai câu là đều kẽ tội Bush trong cả hai. Hiển nhiên là đối với bà, bánh vẽ Obama sexy và ngon hơn thuốc đắng Bush nhiều. Bà chỉ không để ý đến chuyện nhờ thuốc đắng của Bush mà nước Mỹ mấy năm nay không bị bạo bệnh "khủng bố" chết người nữa.

Đến giờ họp, câu chuyện chấm dứt ngang. Tôi không có dịp cãi nữa.

Về khách sạn, chuẩn bị hành lý, hồ sơ, sáng hôm sau, tôi khăn gói ra phi trường đi Phi Châu.

Cái xứ Phi Châu tôi tới công tác là một nước khá lớn. Trước đây đã có dịp thử món ăn "cộng sản". Nhưng bị kiết lỵ nặng. Đổi qua món ăn nhẹ hơn, "xã hội chủ nghĩa". Nhưng cũng không khá hơn, vẫn đau cứng bụng. Ngày giờ thi đã trở thành một trong mấy "đồng minh quan trọng" của Mỹ trong cuộc chiến chống khủng bố.

Đối lại mỗi năm được Bác Sam tặng ít triệu để tái thiết đất nước sau hai cơn cuồng phong cộng sản và xã hội chủ nghĩa. Món ăn của Bác Sam không đau bụng mà lại bổ béo hơn nhiều.

Đáp xuống phi trường thi cũng không khác gì phi trường Brussels. Đường xếp hàng hơn một tiếng đồng hồ chờ chiếu khán. Xong rồi đi ra quầy hành lý, tiếp tục chờ cà tiếng để lấy vali. Cho dù tàu bay chỉ có vài chục hành khách.

Thời giờ bên Phi Châu rất dư giả, không có ai gấp gáp làm gì cho tốn sức lao động.

Trong khi chờ đợi thi tôi đảo mắt qua mấy cái tiệm bán sách báo và hàng miễn thuế. Bên mấy xứ Phi, có tục lệ cho phép du khách tới phi trường có thể mua hàng miễn thuế mang vào trong nước xài. Toàn là "hàng ngoại" khó kiếm trong nước. Tuy miễn thuế quan, nhưng không rẻ chút nào. Không rõ là tại tình cờ phi thuyền chờ từ Âu Châu hay Mỹ qua. Hay là tình phi "đầu tiên" cho các chีc sác hiep quan, giống như phong tục mới của nước ta.

Tôi ghé vào quầy báo tim mua báo Mỹ đọc cho biết tin tức. Nhưng nhìn lên quầy báo thì... ôi thôi, có khoảng ba chục tờ, vừa báo, vừa tạp chí, đủ loại, nhưng toàn là tiếng địa phương. Những cái tựa ngoan ngoéo, chẳng hiểu là gì. Nhưng cũng dễ đoán được.

Trong ba chục tờ báo thi có tới gần hai chục tờ đưa hình... Obama to tướng lên trang đầu hay trang bìa. Không biết đọc thi cũng phải biết nhìn hình.

Nhìn kỹ lại, cũng thấy được một tờ báo địa phương bằng Anh ngữ. Cũng vẫn cái hình ông Obama chính inh, bên trên câu tựa "African as US President". Đối với dân Phi Châu, ông Obama không phải là Mỹ mà cũng chẳng phải là lai nữa. Ông là dân Phi Châu chính hiệu con nai... den.

Xứ Kenya, là xứ bênh nội của ông, sau khi nghe tin Obama đắc cử, các báo chạy tit không lồ "Kenyan Elected US President" - Người Kenya được bầu làm tổng thống Mỹ. TT Kenya ban lệnh cả nước nghỉ lễ một ngày ăn mừng. Mai này Kenya có tổ chức trưng cầu dân ý để gia nhập làm tiểu bang thứ 51 của Đại Cường Cờ Hoa thi cũng chẳng có gì lạ.

Dân trong làng cũng mừng, giết hai con bò đã ăn mừng cùng với bà nội của ông, vẫn còn sống và mạnh khỏe. Không rõ là người em cùng cha khác mẹ rất đỗi rách của Obama có được tham dự hay vẫn còn tha phương cầu thực ở nơi khác. Ngôi làng này rất nghèo, kiếm được một con bò đã khó, bây giờ giết tới hai bò thi phải là cơ hội ngàn vàng.

Nghĩ cho cùng, ông Obama đắc cử tống thống quả là chuyện di vào lịch sử, đầu phải mỗi ngày mỗi có. Chẳng phải trong làng ông không mà cũng là đặc biệt đối với cả nước Mỹ và cả thế giới luon.

Từ phi trường, lên taxi đi về khách sạn. Xe cũ mèm, chạy i ạch, không giống như taxi con Mèc bên Bi. Tôi yên tâm nhìn phong cảnh hai bên đường.

Thật là lạ, tôi đang ở Phi Châu, mà có cảm tưởng như đang đi qua một khu phố mà dân An Nam ta gọi nôm na là khu Mỹ den.

Chung quanh, toàn là dân da đen lai. Dọc hai bên đường, nơi các gốc cây hay trên những bức tường đố nát của mấy nhà cũ kỹ, lác đác thỉnh thoảng lại thấy vài cái bích chương to tướng "Yes, We Can" và huy hiệu vòng tròn xanh với ba cái cầu vòng đùa như mặt trời ló rạng trên mặt sóng xanh dương. Tới ngay từ, ngay đèn đỏ, nhìn trước mặt thi thấy cái kính sau của một chiếc xe buýt cũ tà tai, bụi đất đóng lớp. Trên kính có bức hình lớn của ông Obama, đang toét miệng cười.

Không hiểu mấy cái này ở đâu ra" Chẳng lẽ ông Obama nhiều tiền quá nên mua ván phòng vận động tranh cử ở đây" Ai được dì bầu cho ông"

Về đến khách sạn Sheraton, là khách sạn của dân Âu Mỹ dì nhiên. Vừa vào cửa đã thấy trên trải là một tấm bìa sách báo, toàn tiếng Anh. Mừng quá. Nhìn vào kính cửa tiệm thi ôi thôi, it ra là nứa tá sách về Obama. Không phải báo hay tạp chí mà là sách. Có hai quyển do chính ông Obama viết dì nhiên. Nhưng cũng có vài quyển sách khác của mấy tác giả nào đó viết về Obama.

Sao mà mấy ông viết sách nhanh thế nhỉ. Quyển nào viết giấy dày cội, cũng trên dưới hai ba trâm trang chứ không it. Tò mò, tôi mở thử một quyển xem sao. Hóa ra trang nào trang này chỉ có được vài dòng vi nhà in dùng khổ chữ đại bàng cho sách có vẻ dày. Viết gấp mà được ngắn đó trang là giờ rồi. Thời cơ đã đến, được đồng nái hay đồng này. Obama đang là món hàng hót bạc nóng hổi mà.

Rồi cả lỗ ăn đặc biệt của Time và Newsweek về ông Obama. Chắc chưa bao giờ hãi tạp chí này bán chạy như bây giờ tại Phi Châu. Vào trong tiệm thi đây rẩy áo thung "Yes, We Can".

Tím đỏ con mắt, không thấy một quyển sách hay một cái hình nào của "Người Hùng" McCain!

Hơi thát vong, tôi đi qua quầy ghi danh số, tinh tigi xuong cho. Quầy có ba cô nhân viên. Một cô đang hý hoáy đánh máy computer gi đó. Còn hai cô chưa có khách nên ránh rồi ngồi nói chuyện chơi khi tôi đến. Cả hai cô đều có computer trước mặt.

Không làm việc nên cả hai máy computer đều có cái hình kiểu "screen saver" trên màn ảnh, và ôi thôi, trên cả hai cái màn ảnh đó đều là hình của... Obama đang cười toe toét.

Chẳng biết là còn khách sạn nào khác để tôi đợi di hay không.

Nghĩ cho cùng, ông Obama này quả là một hiện tượng lịch sử. Cho dù không ưa ông hay không đồng ý với quan điểm, lập trường di động của ông, người ta cũng phải nhìn nhận ông đã tạo ra được một thứ cuồng phong, chẳng phải ở Mỹ không, mà trên khắp thế giới. Một phong trào quần chúng sùng bái ông một cách hiến thấy và lạ lùng.

Chẳng những vậy không, việc cái ông "sexy" Obama đắc cử tống thống đã gây "hứng khởi" đặc biệt trong giới trẻ, đến độ người ta có thể sẽ chứng kiến một "cơn sốt tình cảm" đưa đến tình trạng bộc phát tif nhanh ("baby boom") mạnh mẽ khoảng chín, mười tháng nứa. Cũng đã có hiện tượng như người "hàng hái" đến độ vừa "lao động tình cảm" vừa la "Ôi Ba Mã ơi!"

Theo đúng chức năng của người viết lách có cớ sở, xin minh xác ngay rằng tôi không phia ra chuyện này để bôi bác TT Obama đâu. Đó là tin của tuần báo Newsweek số ra ngày 12 tháng 12 năm 2008. Có ghi rõ cả tên tuổi cặp uyên ương đang hé tén của tổng thống tân cử Mỹ. Nhà báo Mỹ có khác, tìm ra người và ghi đúng thời điểm hưng phấn hứng khởi này! Tài thật!

Chi có kẻ viết bài này ủi cạc các vắn chưa chịu nhập dạo.

Thế giới chỉ biết có Obama và con người Obama thôi. Bây giờ có hòn anh tài xe Taxi Hồi Giáo ở Bi ống Obama tranh cử chống lại ai thi bảo đảm mặt anh sẽ nghệt ra thôi. Còn hỏi về chính sách hay lập trường của Obama thi cả cái bà đầm tiến sĩ gi đó cũng mù tịt. Dân Mỹ đi bầu cho Obama còn mù tịt, nói chi đến mấy ông bà Âu Châu hay Phi Châu.

Những ngày sau biến cố 9/11, cả nước Mỹ và cả thế giới tung hô TT Bush. Thêm dùi luân cho thấy khoảng 90% dân Mỹ ủng hộ ông. Hòn xa ông Obama chỉ mới được có hơn 30% dân bầu. Cả thế giới cũng chào đón, hoan nghênh ông.

Nhưng chỉ vài năm sau, đầu năm 2009, cũng chính ông Bush này lại di vào lịch sử như là một trong những tổng thống bị chống đối mạnh mẽ nhất trong lịch sử Mỹ, nếu không muốn nói là người bị thế giới ghét nhất. Ông Bush có được cảm tình rất lớn của người dân Phi Châu hơn hẳn người dân từ các dịc địa khác vì tích cực vi tri về xã hội và y tế cho khu vực này. Nhưng, với sự xuất hiện và đắc cử của Obama, tình cảm của dân Phi Châu da đen cho Bush cũng đảo chiều.

Và người hùng giang lúa Iraq khi qua Iraq lại bị một ký giả ném giày vào người, tạo ra một tin lớn cho toàn cầu trong suốt tuần. Lì ai tự hào xem thời Saddam Hussein, có dân Iraq nào dám đến gần và tháo giày hay không!

Nhân dịp múa Giáng Sinh sắp tới, kế viết này xin kính chúc Tổng Thống tân cử Obama 모두 múa Giáng Sinh vui vẻ, và vui vẻ lâu dài tháng này qua năm nọ mà không bi ai ghét hết. Cũng xin chúc tất cả những ai ủng hộ TT Obama tiếp tục hưng khởi dzai dzai.

Dân số trên thế giới có tăng vọt trong những năm tới cũng không sao. TT Obama sẽ có phép giải quyết mọi chuyện (21-12-08).

Giá Xăng Sao Rồi?

09/12/2008

Giá Xăng Sao Rồi"

Vũ Linh

...trong đường dài, giá dầu xăng sẽ gia tăng trở lại...

Cách đây không lâu, kinh tế già kinh binh lận của Paul Krugman viết một bài trên tờ New York Times với tựa đề "Đảng Cộng Hòa Đã Thành Đang Của Ngu Xuẩn" (GOP Has Become The Party Of Stupid). Cái tựa đe dề hiện rõ ràng hơn bất cứ câu nói nào tinh khéo cao ngạo của giới cấp tiến, nhất là trong thành phần trí thức và ký giả.

Krugman là một trong những bút cùi của báo chí tiến nhất Mỹ. Ông cũng là giáo sư kinh tế học vừa được giải Nobel về Kinh Tế. Ông phát biểu ý kiến về chủ trương của ứng viên tổng thống Cộng Hòa John McCain trong chuyện khanh dàu tại Mỹ để ứng phó với cuộc khủng hoảng dầu xăng của nước Mỹ.

Lập trường của ông cấp tiến rất giàn dì: hãy đồng ý với tôi, còn không thi anh là ngu xuẩn hay dốt lòi. Còn ai thắc mắc nữa không"

Thái độ đứt khoát của mấy vị cấp tiến Dân Chủ làm cho kẻ viết bài này phải hời rụt rè vì sợ sẽ bị coi là "ngu xuẩn" nếu lỡ không đồng ý với họ. Nhất là khi họ lại được giải Nobel! Khi được giải Nobel rồi thi có lẽ có quyền coi thiên hạ là ngu hết. Thời thi đành vậy.

XXX

Cách đây chưa đầy nửa năm, giá xăng đã là một trong hai vấn đề nhức nhối cho tất cả chúng ta, tiền xăng và tiền nhà. Dân Mỹ ngắc ngứ với giá xăng tăng vùn vụt.

Thế rồi, bất ngờ, giá xăng tuột dốc còn nhanh hơn là khi vọt lên. Tháng Bảy năm 2007, giá dầu thô là khoảng 65 đô một thùng. Đầu năm 2008 thi mấp mé 100 đồng, và tới tháng Bảy thi vọt lên 147 đô, hơn gấp đôi so với 12 tháng trước. Thế rồi chưa đầy nửa năm sau, tháng 12, rót xuống trên dưới 50 đô, mất gần hai phần ba. Tới tháng 12 thi lấp lùng 40 đồng!

Giá xăng bán lẻ ngoài đường có lúc lên hơn 4 đô, bây giờ đã xuống tới sát hai đô. Thậm chí xuống còn có 1,50 đô tại Houston cuối Tháng Mười Một. Thấp nhất trong gần bốn năm qua.

Chuyện gì đã xảy ra vậy? Tường lai ra sao?"

Nguyên nhân của cuộc khủng hoảng dầu xăng đã được bàn nhiều rồi. Chúng ta chỉ cần tóm lược lại là giá xăng đã vọt o ào vi hì lý do chính: 1) sự giá tăng quá nhanh của số cầu - quá nhiều người cần mua dầu xăng - trên thế giới, và 2) tình trạng đầu cờ tích trữ của các nhà đầu tư và hàng đầu lớn. Họ lo ngại giá dầu tăng mạnh nên mua tích trữ trước hàng triệu thùng trên thị trường để cột giá cho chắc.

Nhưng áp lực này đã đẩy giá dầu xăng lên đến những mức có thể nói là vô lý.

Thế rồi một vài chuyện xảy ra:

- Giá xăng tăng quá mức khiến người tiêu thụ sợ hãi, bắt đầu tiết kiệm dầu xăng, bớt máy lạnh (nhất là đã bắt đầu vào mùa lạnh trên đất Mỹ và Âu Châu), bớt đi du lịch (cũng là lúc mùa hè - là mùa du lịch- đã qua, giảm ngay mức cầu dầu xăng của tàu bay và xe du lịch). Mức cầu giảm mau chóng;

- TT Bush ký quyết định hủy bỏ luật cấm khanh dàu tại Mỹ, khiến các nước sản xuất dầu trên thế giới lo ngại bị mất ông khách xop nhất; họ bèn quyết định giá tăng mức sản xuất lên hàng triệu thùng mỗi ngày để giảm áp lực trên giá cả;

- Những tay đầu cơ thấy mình đã lo quá xa, tích trữ quá nhiều, nên ngưng mua dầu thô và khi thấy giá hạ thi bắt đầu bán ra ào àt để khôi lõi;

- Cuộc khủng hoảng tài chính tháng Chín vừa qua đưa đến tình trạng hàng sập tiệm hàng loạt, siết tín dụng không cho các công ty vay mượn nữa, hay cho vay với điều kiện rất khắt, đưa đến việc rất nhiều công ty phải cắt giảm sản xuất, bớt nhu cầu dầu xăng ngay.

Kết quả là mức cầu suy giảm mạnh.

Với giá xăng bây giờ dưới hai đô một ga-lông, chẳng ai thắc mắc chuyện dầu xăng nữa.

Nhưng hiển nhiên đó là một thái độ sai lầm nghiêm trọng. Giá dầu xăng hiện nay đang thật sự nhưng cũng chỉ là sự trì sụt nhất thời vì ánh hào quang của vài yếu tố nhất thời thôi. Cũng tương tự như sự trì sụt hàng ngày của thị trường chứng khoán hiện nay thôi.

Trên cẩn bản, nguyên do chính của việc tăng giá dầu hòi dầu năm vẫn còn đó. Tức là thế giới vẫn đang bị đe dọa nặng bởi sự thất thoát bình giữa cung và cầu trong đường dài.

Do vậy, trong đường dài, giá dầu xăng sẽ gia tăng trở lại, tuy có thể không mau chóng như hồi dầu năm nay. Không sớm thì muộn - có nhiều hy vọng sớm hơn là muộn - chúng ta sẽ lại phải trực diện với giá xăng cao.

Phản ứng của chúng ta ít phung phí hơn dân Mỹ, ít xài xe SUV khổng lồ hơn dân Mỹ, ít xài máy lạnh, máy nóng hơn. Có lẽ vì nghèo hơn chứ không phải vì có tinh thần trách nhiệm cao hơn máy ông bà Mỹ. Nhưng vẫn không tránh khỏi tai bay và giòi, vẫn phải è cổ trả tiền xăng như mọi người, mà chẳng được đít-cao (discount!) vì tinh thần trách nhiệm gì hết.

Ngược lại, có thể nói dân ty nạn chúng ta ngắc ngứ nhiều hơn khi xăng tăng giá, chỉ vì nói chung, túi tiền chúng ta nhỏ hơn túi tiền máy ông bà Mỹ. Và đây chính là ưu tư trước mắt quan trọng của dân ty nạn chúng ta hiện nay.

Vấn đề bây giờ là dùng biện pháp gì để đổi phô?

Hai đảng Dân Chủ và Cộng Hòa có hai phương thức giải quyết khác nhau rõ rệt.

Đảng Cộng Hòa cho là giá tăng vì chênh lệch cung cầu quá lớn. Các nước sản xuất dầu không có khả năng kỹ thuật nâng mức sản xuất của họ. Các nguồn năng lượng khác thì chưa có gi. Mặc dù cần cố gắng nhiều trong chiều hướng tìm nguồn năng lượng mới, chẳng ai biêt bao giờ mới thành công. Nước Mỹ ngày càng lệ thuộc quá nhiều vào dầu nhập, 75% dầu xài ở Mỹ hiện nay là dầu nhập, trong khi cách đây nửa thế kỷ, tỷ lệ ấy chỉ là 25%. Phương cách hữu hiệu nhất là giảm sự lệ thuộc này, và cho phép khai thác thêm mỏ dầu trên vùng bắc cực của tiểu bang Alaska, và ngoài khơi thềm lục địa California và Florida.

Đảng Dân Chủ cho rằng sự giá tăng giá xăng là do mức cầu tăng thật, nhưng cũng là vì nhiều lý do khác. Thứ nhất, các nước sản xuất dầu, nhất là tại Trung Đông, đã cố tình giam mức sản xuất để thu lợi. Thứ nhì, các hãng dầu xăng Mỹ cố tình cho tăng giá cũng vi mục đích thu lợi. Thứ ba, dân Mỹ quá phung phí. Giải pháp của phe Dân Chủ là trước hết chính phủ Mỹ phải ép buộc các "đồng minh" Trung Đông giam sản xuất dầu. Thượng nghị sĩ Schumer của New York đòi hỏi Ả Rập Saudi giam sản xuất thêm một triệu thùng dầu mỗi tháng. Khối Dân Chủ cũng đòi đánh thuế đặc biệt trên số tiền lời của các hãng dầu xăng Mỹ.

Dĩ nhiên, phe Dân Chủ tố cáo TT Bush và TNS McCain đã không dám có thô độ mạnh với các nước Trung Đông, đồng thời ngầm cầu kết với các hãng dầu xăng Mỹ, cũng như với các hãng sản xuất xe hơi Mỹ, không ép buộc các hãng này cố gắng sản xuất các xe nhỏ, tiêu thụ ít xăng, hoặc sửa lại cách thiết kế máy xe, sao cho uống ít xăng hơn.

Bà Nancy Pelosi, chủ tịch Hạ Viện cương quyết chống lại mọi đề nghị cho khai thác mỏ dầu ngoài khơi California vì cho rằng làm như vậy sẽ gây ô nhiễm cho bãi biển Cali, làm cho tiểu bang của bà mất đẹp và mất du khách. Bà là dân biểu San Francisco, có nhà nằm trên khu sườn núi đất tiền nhín ra vùng vịnh rất đẹp của San Francisco. Bà cũng chống lại việc khai thác dầu tại phía Bắc tiểu bang Alaska, và ngoài khơi thềm lục địa California và Florida.

Phe Dân Chủ cũng cho rằng dù cho phép khai thác mỏ dầu mới cũng it ra là 10 năm nữa mới thấy tác dụng, do đó sẽ không gian được giá xăng hiện nay. Đây là lập luận của ký giả Krugman. Ông cho rằng không phải các chính khách Cộng Hòa đã trở thành ngu xuẩn hết, ý ông muốn nói dân Cộng Hòa áp dụng một chính sách ngay dứt gang cách đưa ra những biện pháp ngu xuẩn.

Gần đây, trước áp lực quá mạnh của du luận, phe Dân Chủ trong Hạ Viện phải biểu quyết chấp nhận cho đào mỏ dầu ngoài khơi Mỹ, ngoài năm chục dặm (ngoài tầm nhìn từ phòng khách của bà Pelosi).

Chúng ta hãy xem lại lập trường của đảng Dân Chủ.

- Giải pháp của TNS Schumer là ép các nước sản xuất dầu phải giam mực sản xuất dầu. Giải pháp này do phe cấp tiến đưa ra thật là màu thchnitt, nặng mùi "để quốc", không lấy gì là "cấp tiến". Đại cường Mỹ vì lý do bảo vệ môi sinh, bảo toàn kho dầu quốc gia không chịu khai thác mỏ dầu của mình, mà lại lén tiếng đòi hỏi các nước khác giam sản xuất - với tiêu chuẩn bảo vệ môi sinh không cao bằng Hoa Kỳ - để phục vụ nhu cầu của Mỹ. Nếu đó không phải là suy nghĩ kiểu để quốc thi cũng chi phản ánh tinh phách lối trich thượng kiểu... ký giả Krugman thôi. Rồi nếu như bắt chấp áp lực, Ả Rập Saudi vẫn không chịu khai thác tài sản quốc gia để phục vụ sự hoang phí của dân Mỹ thì sao? Tổng thống Obama sẽ mang thùy quân lục chiến Mỹ đánh Trung Đông để đem dầu về xài chăng?

- Tăng thuế đánh trên mảng hăng sản xuất dầu xăng: giải pháp này đã được đưa ra quốc hội biểu quyết, nhưng bị đánh bại vì mọi người đều thấy tính my dân, không hữu hiệu. Đánh thuế mảng hăng này thì chỉ qua ngày hôm sau là giá xăng sẽ vượt lên ngay để bù cho thuế mới. Thuần túy về nguyên tắc, đc đánh thuế mảng hăng có lỗi không phải là nền tảng lý luận của chủ nghĩa tư bản. Có mùi vị "xã hội chủ nghĩa" hơi nặng. Chẳng lẽ Mỹ thay đổi Hiến Pháp để trở thành một nước "kinh tế thị trường với định hướng xã hội chủ nghĩa" cho TT có quyền giới hạn mức lời của các công ty" Mô thức này nghe giống giống như mô thức của Stalin hay Mao năm xưa thi phai.

- Ép buộc các hãng xe Mỹ phải sản xuất xe nhỏ ít tốn xăng hơn, hay thiết kế lại máy xe, cũng có vẻ "kinh tế chỉ huy" hơi quá. Hơn nữa, chính dân Mỹ là người quyết định loại xe họ muốn đc. Các hãng xe sản xuất xe nhỏ trong khi dân Mỹ lại thích SUV khổng lồ thi sao? Sản xuất xe nhỏ không ai mua thi sao? Ai chịu lỗ? Vé lãi máy xe sẽ tốn bạc tỷ. Ai chịu chi phí nay? Người tiêu thụ sẽ mua xe với giá cao hơn? Hay là Nhà Nước Mỹ sẽ theo chế độ "bao cấp", tăng thuế đồng loạt để bù đắp chi phí phụ trợ và lỗ lả của các hãng xe?

- Đó là chưa kể nếu các hãng sản xuất xe bị áp lực quá nặng của quá nhiều luật lè khe khắt thi ai bao dám mảng hăng này sẽ không dí tản qua các xứ khác! Các hăng xe đóng cửa, dân chúng mất việc, ai chịu trách nhiệm? Làm gi nữa? Biện pháp này bấy giờ cũng không thể đưa ra được nữa khi mà cả ba hãng sản xuất của Mỹ đang bị đe dọa sập tem.

- Phe Dân Chủ cho rằng hiện nay còn nhiều vùng đất đã được khoan cho các hảng đe khai thác mà họ không chịu khai thác, không có lý do gì khoan thêm đất hay vùng biển cho họ. Nghe thi hữu lý, nhưng chi kẹt là những vùng đất đó hoặc là không có dầu, hoặc là có dầu nhưng vi địa thế hay phẩm lượng quá thấp nên không dược khai thác, thuần túy trên phương diện hữu hiệu kinh tế.

- Vẫn biết là khai thác mỏ dầu mới sẽ có kết quả sau cả chục năm, nhưng có gi "ngu xuẩn" nếu bắt đầu từ bây giờ, đc rồi có dầu mới vào năm 2018, thi y ногi chờ 10 năm nữa để đến năm 2028 mới có dầu?

- Có điều máy ông cấp tiến kiểu Krugman không nhìn thấy mặc dù tự cho mình là thông thái chứ không ngu xuẩn như máy ông Cộng Hòa. Đó là tác dụng cạnh tranh và dầu.

- Chỉ cần TT Bush ngó ý muốn khoan thêm dầu Mỹ là già đầu trê thị trường giờ đã tuột, khói cần phai đợi mười năm cho đến khi thực sự có dầu mới. Vì quyết định của TT Bush đã diệt ngay được yếu tố dầu cơ trong giá dầu. Ở đây cần phải ghi nhận không phải là tinh cờ mà già dầu xăng bắt đầu tuột xuống đúng một ngày sau khi TT Bush hủy bỏ sắc lệnh cấm khoan dầu! Dĩ nhiên, các chuyên gia của đảng Dân Chủ phủ nhận tác dụng của quyết định của TT Bush, và cho rằng giá xăng giảm vì đã qua mùa hè là mảng dính cao của tiêu thụ dầu xăng, và cũng vì dân Mỹ đã bắt xài xe.

- Nhưng cho dù chống Bush đến đâu thi cũng không ai phủ nhận được việc khai thác thêm mỏ dầu ở Mỹ chắc chắn có tác dụng trên thị trường dầu trên thế giới. Các nước sản xuất dầu hiện nay thấy được là nếu không tìm cách làm giảm giá dầu thi nước Mỹ có thể sẽ tự sản xuất dầu và sẽ giảm mức dầu ngoại nhập. Do đó, họ bị bắt buộc phải tăng sản xuất hay tìm cách hạ giá dầu để không cho Mỹ có lý do tự sản xuất dầu. Con gà đẻ trứng vàng Mỹ cần phải được nuôi cho kỹ. Và đó cũng là một lý do giá dầu xăng sụp mua lỗ gần đây, sau khi thấy quyết định của TT Bush.

Tổng thống lân cù Obama là một chính trị gia rất "thực tế".

Từ những ngày đầu tranh cử tổng thống cách đây gần hai năm, ông chủ trương chống việc khoan dầu thêm tại Mỹ, đòi đánh thuế đặc biệt trên các hàng dầu xăng, muốn ra luật bắt các hãng sản xuất xe phải thay đổi cách làm xe và làm máy xe. Ông cũng chấp nhận một sự giá tăng giá xăng "tự bốc", vi coi như đó là biện pháp hữu hiệu nhất để ép buộc mọi người tiết kiệm xăng, bảo vệ môi sinh luon.

Nhưng ông sớm thấy đổi lập trường sau khi thăm dò du luận cho thấy hai phần ba dân Mỹ đòi khoan thêm dầu, cũng như sau khi được khuyến cáo không thể ép các hảng xe gi được nữa.

Lập trường hiện nay của ông là chấp nhận - có điều kiện cho khoan thêm dầu tại Mỹ, bắt khát với các hảng xe. Ông không nhắc lại chuyên chấp nhận giá xăng tăng từng bước nữa nên không rõ ôn có nghĩ như vậy nữa chăng. Nhưng Obama vẫn chủ trương đánh thuế đặc biệt trên tiền lời của các hảng dầu xăng, lấy tiền đó để trả lại người tiêu thụ dưới hình thức bớt thuế mỗi giã dinh 1.000 đô một năm.

Giải pháp tăng thuế các hảng xăng để phát lại cho người tiêu thụ dưới hình thức trừ thuế cho dân mua xăng: chúng ta biết rõ chắc chắn các hảng xăng sẽ chuyển tiền thuế phải đóng qua người tiêu thụ bằng cách tăng giá ở các cây xăng.

Dân ty nạn chúng ta cũng cần hiểu rõ cách trừ thuế theo mô thức Obama.

Ví dụ quý vị khai thuế, cuối cùng phải trả 3.000 đô thuế cho cá nâm, thi sẽ được trừ thêm 1.000 đô, và sẽ chỉ đóng 2.000 đô thôi. Nếu quý vị có lợi tức thấp, không phải đóng thuế gi thi đc nhiên việc bớt thuế này không có ảnh hưởng gi. Nhà Nước sẽ không tăng thêm cho quý vị một ngàn đô xài chơi dầu.

Người ta ước tính gần 40% dân Mỹ hiện nay không phải đóng thuế vì lợi tức rất thấp hay không có lợi tức, trong đó có khá nhiều dân ty nạn chúng ta. Việc khấu trừ thuế của Obama không có ảnh hưởng gi hết đối với khói người này. Trong khi đó, số 40% này vẫn phải lái xe, vẫn phải trả giá xăng, và phải trả giá cao hơn vi các hảng xăng tăng giá đc bù vào khoản thuế phụ trả họ phải đóng. Nếu không, họ sẽ tiết kiệm sản xuất, và nhiều người sẽ mất việc, thế thôi!

Nói cách khác, giải pháp trừ thuế của TT Obama có hại hơn là có lợi cho khói 40% dân nghèo nhất. Nhưng những người này nhiều khai không biết như vậy!

Công bằng mà nói, việc tăng giá xăng, đúng như lập luận của Dân Chủ, cũng có lợi phần nào: bắt dân Mỹ phải suy nghĩ về sự phung phí của mình cũng như những tác hại môi sinh, và ép họ thay đổi sống. Nhưng đó là chuyện của mấy ông nhà giàu Mỹ.

Phản ứng của chúng ta không phai phạm dầu xăng, không xài máy lạnh nhiều, di xe xep ep, Toyota cũ xi, đầu tắp mặt tối di cày, cò khai hai jobs, chúng ta khô có thể chấp nhận dầu xăng tăng giá, cho dù là từng bước như ông Obama chấp nhận. Chúng ta cũng không có điều kiện thua giấy vé voi, hy sinh "vài đồ" để bảo vệ môi sinh.

Uu tiên của chúng ta là nuôi thận, nuôi miệng, chứ chưa phai là ngâm cảnh trong vịnh San Francisco hay nuôi gấu trắng ở Bắc cực, tuy chúng ta đều hy vọng sẽ có ngày được diem phúc đó.

Khai thác thêm mỏ dầu là giải pháp lâu dài chính đáng. Sự thay đổi lập trường của TT Obama trong vấn đề khoan dầu cũng là điều đáng hoan nghênh, tuy chưa đủ để đối phó với vấn đề năng lượng trong tương lai lâu dài (081208)!

Dân Ty Nạn Và Bầu Cử Tổng Thống Mỹ

30/09/2008

Bài # 3: Câu Chuyện Thuế...

Thuế là một vấn đề quan trọng nhất trực tiếp ảnh hưởng đến túi tiền của chúng ta. Mà cũng là vấn đề có khác biệt lớn lão nhất giữa hai đảng Dân Chủ và Cộng Hòa.

Sự khác biệt này thể hiện triết lý căn bản của hai chính đảng. Điều ấy, người ta có thể thấy rõ nhất trong vụ tranh luận tối Thứ Sáu 26 vừa qua. Cuộc tranh luận dự trù tập trung vào đề tài an ninh và đói ngoại thi đã dành 40 trong 90 phút cho vấn đề kinh tế.

Và trong phần tranh luận ban đầu về kinh tế, cả hai ứng cử viên đều phòt qua về đề tài đáng quan tâm nhất khai ấy là kế hoạch cứu nguy hệ thống tài chính, để nói về chủ trương thuế khoá của mình.

Vì vậy, chúng ta hãy cùng tìm hiểu về triết lý căn bản của đôi bên trong lãnh vực thuế khôa.

Như đã có dịp nói qua trong một bài trước, Dân Chủ có quan niệm cấp tiến là cái bánh, tượng trưng cho lợi tức chung cho cả nước, không được chia đồng đều nên gây ra bất công xã hội. Nhà Nước có trách nhiệm tái phân phối để san bằng phần nào những bất quân bình đó, bằng cách thu thuế người dư giả lấy tiền chu cấp nhu cầu an sinh, y tế của những người nghèo hơn. Chưa đến nỗi bình đẳng triệt để trước chén bo như kiểu xã hội chủ nghĩa, nhưng cũng cần cân bằng lý luận.

Cộng Hòa thi có quan niệm bảo thủ là cách làm cho mọi người vui vẻ là làm cho chiếc bánh ngày một lớn hơn qua phát triển kinh tế, hâu mọi người đều có phần, dù không đồng đều nhưng ai cũng có phần bánh to hơn. Nhà Nước sẽ có quyền hạn tối thiểu và trách nhiệm bảo đảm mọi người có cơ hội đồng đều để tiến thán, và chỉ lo cho những ai thật sự khó khăn chưa có được nhu cầu tối thiểu. Vì Nhà Nước có vai trò tối thiểu nên không cần thu thuế nhiều, cho người dân có quyền giữ lại tiền của mình nhiều. Chưa đến nỗi cả lợn tự do nuôi cá bé như kiểu xã hội phong kiến, nhưng nhà giàu vẫn có lợi thế hơn.

Chúng ta hãy xét qua chủ trương về thuế của hai ứng viên tổng thống và tác dụng đến dân ty nạn chúng ta.

Tổng thống đương nhiệm George W. Bush ngay trong năm đầu của ông đã cắt giảm thuế cho tất cả mọi người. Tính theo tỷ lệ thì càng nghèo tỷ lệ càng cao và ngược lại càng giàu tỷ lệ càng thấp.

Lấy ví dụ đơn giản. Một gia đình có mức lợi tức thấp, phải đóng 3.000 đô thuế một năm, và được ông Bush giảm thuế 20%. Như vậy họ sẽ chỉ phải đóng 2.400 đô thuế, và ông Bush đã tiết kiệm được 600 đô cho họ. Một gia đình giàu có hơn nhiều và phải đóng thuế 50.000 một năm chỉ được giảm thuế 5%. Như vậy gia đình này sẽ phải đóng 47.500 đô thuế sau khi trừ 5%, tiết kiệm được 2.500 đô. Tính theo tỷ lệ thì rõ ràng gia đình nghèo được giảm thuế nhiều hơn (20% so với 5%) nhưng tính theo số tiền tiết kiệm thì nhà nghèo tiết kiệm được ít hơn (600 đô so với 2.500 đô).

Khác biệt giữa 600 đô và 2.500 đô nêu trên chính là căn bản lý luận phe cấp tiến dùng để tố Bush phe đảng với nhà giàu, là giảm thuế cho nhà giàu nhiều hơn. Nhưng họ không nhắc đến chuyện dù sao thì anh nhà giàu này cũng đã phải đóng 47.500 tiền thuế so với anh nhà nghèo chỉ đóng có 2.400 tiền thuế.

Lúc TT Bush đưa ra kế hoạch giảm thuế cũng là lúc kinh tế Mỹ đi vào chu kỳ suy giảm và lâm chiến. Vốn luân luân chủ trương tăng thuế, phe Dân Chủ miễn cưỡng đồng ý để Bush cắt thuế hùn kích động kinh tế. Kinh nghiệm cho thấy cắt thuế luân luân kích động phát triển vì tạo lợi tức nhiều hơn cho đầu tư và tiêu thụ. Hai phe Cộng Hòa và Dân Chủ đều định với giải pháp dung hòa là cắt thuế đến 2010 thôi, sau đó sẽ trở lại mức thuế cũ, tức là thuế sẽ tăng về mức cũ lại.

Hiện nay, ông McCain chủ trương gia hạn vĩnh viễn việc cắt thuế đó, có nghĩa là duy trì tình trạng hiện tại.

Trong khi đó, ông Obama thì lúc đầu chủ trương chấm dứt việc giảm thuế của TT Bush đúng như thỏa thuận vào năm 2010, tức là tăng thuế trở lại mức cũ cho tất cả mọi người có mức lương cao hơn 32.000 đô một năm. Nhưng sau khi chiếm được phiếu của khối Dân Chủ cấp tiến và họ được bà Hillary trong vòng tranh cử sơ bộ, thì ông chủ trương ôn hòa hơn để lấy cảm tình phe Dân Chủ ôn hòa và khối độc lập không theo đảng nào. Ông thay đổi lập trường, chấp nhận gia hạn quyết định giảm thuế của Bush một thời gian không ổn định rõ ràng, tuy không vĩnh viễn, trong khi kinh tế còn dang trì trệ.

Đến Đại Hội Đảng Dân Chủ thì ông Obama lại thay đổi lập trường một lần nữa. Ông hứa hẹn "cắt thuế cho 95% dân Mỹ và tăng thuế cho 5% còn lại, là những người thuộc階級 giàu nhất". Chỉ những gia đình có lợi tức trên 250.000 đô một năm mới bị tăng thuế thôi, và họ có thể bị đóng thuế tổng cộng tới 60%.

Đây là lập trường mới nhất, được tuyên bố ngày đại hội đảng nên chưa có chi tiết gì rõ ràng, "cắt" ở đây nghĩa là duy trì những cắt giảm của TT Bush, hay cắt ít hơn, hay cắt nhiều hơn, và cắt bao lâu "Không ai rõ". Ông chỉ cần 95% dân Mỹ dễ tin nghe bùi tai thôi."

Thực tế không giản dị như vậy.

Ông Obama đưa ra một chương trình hành động rất "hoành tráng". Ngoài việc cắt thuế cho 95% dân chúng, ông còn cho thiên hạ khẩu trừ thuế dù mọi kiểu: để giảm học phí (1.000 đô cho mỗi sinh viên), để bù tiền xăng (1.000 đô cho mỗi người), để mua xe hybrid chạy bằng điện (7.000 đô cho mỗi xe).

Trong khi đó thì ông cũng hứa hẹn dù mọi thứ cho tất cả mọi người, như bảo hiểm y tế cho mọi người không trả ai, Nhà Nước bảo đảm tất cả khoản nợ mua nhà khó thu, tăng lương công chức, tăng lương giáo viên, tăng lương tối thiểu từ 6,5 đô một giờ hiện nay lên 9,5 đô, tăng ngân sách nghiên cứu tìm kiếm nguồn năng lượng mới, tăng cường quân lực về nhân lực và thiết bị, vũ khí, tăng lương quân nhân, tăng luân ca các chương trình viện trợ cho các quốc gia chậm tiến (tăng thêm 50% so với số viện trợ hiện hữu), v.v...

Các chuyên gia kinh tế tính nhẩm tất cả các chương trình khấu trừ thuế và trợ cấp mới sẽ tốn sơ sơ khoảng 800 tỷ đô một năm. Trong khi đó, việc tăng thuế 5% những nhà giàu nhất sẽ thu được khoảng 80 tỷ đô. Chi thiếu có 720 tỷ đô thôi! Tức là ngân sách sẽ thâm thủng thêm 700 tỷ một năm. Đó là chưa kể việc ông ứng hộ 700 tỷ mà TT Bush vừa đề nghị để giúp giải quyết khủng hoảng tài chính và giàu cát.

Ông Obama có thể đọc diễn văn thật giỏi, nhưng về toán thi hình như hơi yếu. Vậy mà vẫn có cả triệu người tin phép cộng trừ nhân chia của ông ta.

Không chuyên gia kinh tế nào có thể tin ông Obama sẽ giữ lời hứa được. Ngân sách của TT Bush hiện nay không có những khấu trừ thuế cũng như không có chương trình vĩ đại của Obama, mà đã bị thâm thủng cả trăm tỷ mỗi năm rồi, nói chi đến chương trình của Obama.

Câu hỏi là cũng không ai biết ông Obama sẽ làm gì

Ông ta có ba cách gõ rối: Một là ông sẽ giữ lời hứa cắt thuế và như vậy sẽ phải nuốt lời hứa về các trợ cấp rất rộng lượng. Hai là ông sẽ duy trì các trợ cấp đã hứa và nuốt lời hứa về cắt thuế. Và ba là ông sẽ giữ cả hai lời hứa thì ngân sách sẽ thâm thủng nặng, đưa đến tình trạng lạm phát, giá cả tăng đồng loạt.

Ông Obama cho rằng mình có thể giữ lời hứa giảm thuế mà vẫn tăng trợ cấp một cách dễ dàng. Bằng cách chấm dứt chiến tranh Iraq. Cuộc chiến này tốn khoảng 120 tỷ một năm. Chấm dứt chiến tranh không thể nào cắt chi tiêu quốc phòng 120 tỷ vì vẫn còn nhu cầu trả lương cho các quân nhân hồi hương, và bảo trì trang bị vũ khí mang về nước. Nhưng cứ cho là sẽ tiết kiệm được 120 tỷ như ông nói thì vẫn còn thiếu 600 tỷ cộng với 700 tỷ. Vị chi thiếu 1.300 tỷ!

Ông Obama nói sẽ tăng thuế doanh nghiệp (corporate tax), tăng thuế lợi nhuận đầu tư (capital gain tax), và tăng thuế cổ tức (dividend tax), ngoài việc tăng thuế lợi tức trên khối 5% giàu nhất như đã bàn ở trên.

Thuế doanh nghiệp là thuế đánh trên lợi nhuận của các công ty. Ông Obama chủ trương đánh thuế cao trên tiền lời của các công ty lớn, nhưng giảm thuế cho các công ty nhỏ. Ở đây, có ba vấn đề được đặt ra.

Trên cẩn bản, chủ trương này có lợi cho dân ty nạn chúng ta vì phần lớn là chủ các tiệm buôn làm ăn nhỏ, như nhà hàng, tiệm nails, tiệm chạp phô... Tuy nhiên, ta cũng chưa vội mừng rỡ. Chỉ vì trong vấn đề này cũng như trong nhiều vấn đề khác, ông Obama rất mập mờ không định nghĩa rõ ràng thế nào là tiểu thương được giảm thuế và khi nào thì trở thành đại thương phải đóng thuế nặng. Ai cũng hiểu Ford, Wal-Mart,... là công ty lớn. Nhưng cái tiệm phở ở Bolsa, tiệm bán băng nhạc ở Phước Lộc Thọ... có phải là "công ty" mà ông Obama sẽ tăng thuế không?"

Có điều chắc chắn là nếu các công ty nhỏ như các tiệm phở hay tiệm bán băng nhạc nêu trên không có bảo hiểm sức khỏe cho nhân viên, sẽ bị đóng thuế đặc biệt để Nhà Nước mua bảo hiểm cho họ. Ông Obama gọi đây là "no-insurance tax" (thuế không có bảo hiểm). Chỉ chưa biết mức thuế đó sẽ là bao nhiêu thôi!

Vấn đề thứ nhì là các công ty lớn ông Obama muốn đánh thuế nặng cũng là cơ sở kinh tế cung cấp nhu yếu phẩm hàng ngày cho chúng ta. Không cần phải là thông thái ta cũng biết là tăng thuế mấy công ty này dĩ nhiên sẽ đưa đến giá tăng giá sản phẩm của họ. Tăng thuế chợ Albertson hay chợ Thuận Phát thì dĩ nhiên giá thịt thà rau có sẽ tăng. Tăng thuế Wal-Mart thì quần áo, vật gia dụng sẽ tăng giá theo. Và chúng ta, người đi chợ sẽ chịu hậu quả ngay. Và dân nghèo sẽ thiệt hại nặng hơn mấy ông bà nhà giàu.

Ví dụ một ký thịt bò tăng giá một đô. Giàu hay nghèo thì cũng phải trả thêm một đô hết. Và dĩ nhiên, đối với một gia đình ty nạn, một đô đó lớn hơn một đô của mấy ông triệu phú rất nhiều.

Đó là chưa nói đến việc giá hàng cao hơn tức là ta cũng phải trả thuế thương vụ (sales tax) cao hơn.

Vấn đề thứ ba là việc các công ty lớn này cũng cung cấp việc làm cho chúng ta. Thuế cao lời ít sẽ đưa đến cắt giảm nhân viên. Và nhân viên đầu tiên bị mất việc chính là khối nhân viên thiếu tay nghề chuyên môn, lương tối thiểu. Tức là khối người ty nạn chúng ta thôi.

Trong khi đó, ông McCain chủ trương giảm thuế cho các đại công ty. Cái lý của ông là làm vậy sẽ giúp các đại công ty này gia tăng đầu tư, sản phẩm cũng rẻ di chuyển các công ty Mỹ có khả năng phát triển mạnh và có khả năng cạnh tranh cao hơn trên thị trường thế giới.

Theo ông McCain, bớt thuế cho các đại công ty cũng là cách giữ mấy công ty này khỏi "di tản" qua máy xích chèm tiến, lợi dụng nhân công rẻ tại những nước như Tàu, Việt, Mẽ, Án. Nói cách khác, cắt thuế là phương thức hữu hiệu nhất tạo thêm công ăn việc làm cho nhân công Mỹ, và cho dân ty nạn chúng ta.

Thực tế đây là cách nhìn hơi lạc quan. Cho dù cắt thuế thi giá thành của sản phẩm Mỹ vẫn khó cạnh tranh được trên thế giới vì còn quá đắt, chi vi lương nhân công vẫn còn quá cao. Trong khi các nhân công Bangladesh làm lương một đô một ngày thi nhân công Mỹ lãnh ít ra cũng một trăm đô một ngày.

Dù sao thì đề nghị của McCain cũng là một bước hợp lý tuy chưa thấm vào đâu.

Thuế lợi nhuận đầu tư là thuế đánh trên mức lời mỗi khi ta có lời trong một dịch vụ mua bán tích sản đầu tư. Ví dụ như mua bán cổ phiếu (stocks), mua bán cổ phần trong quỹ đầu tư hỗn hợp (shares in mutual funds), mua bán nhà,... Ông Obama sẽ tăng mức thuế này từ 15% hiện hữu - mà ông McCain muốn duy trì - lên 20% (lúc đầu ông đòi tăng 28%).

Một cách cụ thể, trong khối dân ty nạn, số người trực tiếp bị ảnh hưởng, tức là những người trực tiếp sở hữu các loại đầu tư này không nhiều nhưng không phải không có.

Tuy nhiên, tất cả những người lớn tuổi có tiền hưu sáu lánh hanh huy đang lánh sáu bị ảnh hưởng bất lợi. Thông thường tiền hưu của quý vị được đầu tư trong các cổ phiếu các công ty hay trong các quỹ hưu tuong đầu tư. Những người quản lý các quỹ hưu tuong mua bán các dụng cụ đầu tư này hàng ngày để bảo đảm sau này có đủ lợi nhuận trả tiền hưu cho quý vị. Nếu những dịch vụ mua bán này bị đánh thuế cao hơn thì đương nhiên sẽ có tác dụng giảm ngay số tiền hưu của quý vị, trừ phi quý vị có lương hưu cố định.

Người mua bảo hiểm nhân thọ (life insurance) hay đang lánh hanh kim (annuities) cũng sẽ bị ảnh hưởng bất lợi vì các công ty bảo hiểm đầu tư phần lớn tiền của họ trong các cổ phiếu và các quỹ hưu tuong. Muốn biết, quý vị cần hỏi lại người bán bảo hiểm quý vị có bảo hiểm loại nào, bị ảnh hưởng như thế nào. Nếu người bán bảo hiểm nói không có ảnh hưởng gì thì đừng nêu tin, chắc chắn có ảnh hưởng, chi không biết nặng hay nhẹ thôi. Chỉ cần hỏi lại người đó hằng bảo hiểm đầu tư tiền ở đâu, có đóng thuế trên lợi nhuận đầu tư không.

Việc tăng thuế trên mức lời bán nhà còn có ảnh hưởng trực tiếp và rõ hơn. Theo đề nghị của ông Obama, nếu quý vị bán nhà, có lời, dùng tiền lời đó để mua nhà khác cao giá hơn, thì quý vị không phải đóng thuế ngay, mà được hoãn lại, đúng như luật thuế hiện hành (1031 Exchange). Nhưng nếu quý vị bán nhà mà không mua nhà khác, ví dụ dọn về với con cái, hay vào nhà già, hay mua mobile home cho rẻ hơn, thì ông Obama sẽ vớt ngay 20% số tiền lời.

Thuế trên cổ tức là thuế đánh trên tiền lời các công ty chia cho các người sở hữu cổ phiếu -goi là cổ đông- khi công ty có lời. Quý vị sẽ bị ảnh hưởng trực tiếp nếu quý vị sở hữu cổ phần một cách trực tiếp, hay giàn tiếp nếu quý vị có tiền trong các quỹ hưu tuong hay quỹ hưu tuong, giống như tình trạng thuế lợi nhuận đầu tư nêu trên. Theo chế độ thuế hiện hữu -mà ông McCain duy trì- các quỹ hưu tuong phải đóng thuế cổ tức ở mức 15%, trong khi ông Obama sẽ tăng lên 20%, bảo đảm quý vị sẽ lánh tiền hưu ít đi phần nào.

Chắc chắn có nhiều quý độc giả đọc những phần trên cảm thấy hơi nhức đầu vì có hơi rắc rối, và cũng không biết chắc được mình thuộc thành phần nào, sẽ bị tăng thuế hay được giảm thuế.

Chi cần biết là trên cản bản, chủ trương tăng thuế nhà giàu để giúp nhà nghèo của ông Obama dựa trên cùng cản bản lý luận của xã hội chủ nghĩa, có thể có lợi ngắn hạn trước mắt cho dân nghèo, mà thực tế lại có hại chung cho tất cả mọi người về lâu về dài.

Mức thuế cao đánh vào "nhà giàu" và các đại công ty chắc chắn sẽ bị "chuyển qua" nhà nghèo, qua việc tăng giá hàng hóa bởi các nhà giàu và các công ty sản xuất. Đó là loại thuế vô hình mà dân nghèo phải đóng mỗi khi thuế tăng cho dân giàu. Chúng ta cũng sẽ thấy tri trệ kinh doanh vì các nhà giàu và công ty không muốn mờ mang thêm công ty, công lừng làm việc để phải đóng thuế nhiều hơn. Mà tri trệ kinh tế tức là bớt việc làm cho mọi người, nhất là dân ty nan không có tay nghề chuyên môn. Chắc chắn họ cần job hơn mấy ông ty phú.

Thuế cao cũng chưa hẳn là chuyển tiền từ nhà giàu qua nhà nghèo, nhưng chắc chắn đó là chuyển tiền từ từ nhân vào tay Nhà Nước. Và không có gì bảo đảm các công chức lè phè của Nhà Nước sẽ sử dụng số tiền đó hưu hiệu hơn chúng ta! Những phi phạm và bất lực của các bộ máy hành chính Nhà Nước đã trở thành sự thật lịch sử trên khắp thế giới. Thế giới cộng sản đã xup đỡ một phần cũng vì lý do này.

Đè cổ nhà giàu lấy tiền nuôi cá nước là chiêu bài rất cổ điển mà các chế độ cộng sản tận tinh khai thác từ cả trăm năm trước, di đến chỗ phá sản của toàn thể chế độ cộng sản trên khắp thế giới. Lý do rất giản dị là có đánh thuế cách gì đi nữa thì cái thiếu số 5% mà ông Obama nhắm vào cũng không thể nào trả đủ tiền cho các chi phí không lồ. Hơn nữa, moi tiền kiểu đó thì chẳng mấy chốc, cái khối nhà giàu rồi cũng sẽ thành bần cố nông hết!

Lúc đó, moi tiền ai để tiếp tục tài trợ các chi phí vĩ đại không ngừng được. Mà không còn tiền vào mà chỉ có tiền ra để nuôi dưỡng các chương trình vĩ đại đó thì tất nhiên phải phá sản thôi. Đó cũng là một nguyên nhân nữa của sự xup đỡ của chủ nghĩa xã hội - cộng sản.

Ứng viên phó TT của Dân Chủ, ông Joe Biden cho rằng "đóng thuế là yêu nước". Như vậy 40% dân Mỹ nghèo không đóng thuế là không yêu nước chăng? "Vậy tại sao lại được Nhà Nước nuôi kỹ vậy?"

Tóm lại, chương trình thuế của ông McCain là duy trì tình trạng hiện tại, nhưng giảm thuế cho các đại công ty để hy vọng tạo thêm công ăn việc làm cho dân Mỹ.

Ông Obama thi một mặt hứa cắt thuế lợi tức cho 95% dân Mỹ, mặt khác cũng hứa đủ loại trợ cấp cho mọi người. Một mâu thuẫn lớn lao mà không ai tin sẽ thực hiện được, cho dù ông Obama có tăng các thứ thuế linh tinh khác cũng vậy.

Dân ty nạn ta phần lớn không đóng thuế lợi tức hay đóng rất ít, nên ít thắc mắc về chuyện ông tổng thống nào tăng thuế ông nào giảm thuế. Nhưng dù không phải đóng thuế lợi tức trực tiếp, không ai tránh khỏi những hậu quả lâu dài bất lợi của việc tăng thuế, bất cứ loại thuế nào cũng vậy (28-9-08).

Thất bại của Bà Clinton

10/06/2008

...Ông cũng chẳng bao giờ tự đánh bóng, dĩ nhiên vì chẳng có gì để đánh bóng...

Chiến thắng của thượng nghị sĩ Obama, trở thành ứng viên tổng thống của đảng Dân Chủ, đối diện với thượng nghị sĩ John McCain của Cộng Hòa là một bất ngờ cho tất cả mọi người, từ người dân bình thường như chúng ta, đến các chuyên gia chính trị Mỹ và các chính trị gia lãnh đạo hai chính đảng của Mỹ.

Chiến thắng này sẽ đi vào lịch sử như một biến cố quan trọng nhất nhì trong lịch sử chính trị Mỹ, cho dù ông Obama thua ông McCain trong kỳ tổng tuyển cử tháng Mười Một tới.

Thượng nghị sĩ Barack Hussein Obama là người da đen (thật ra là lai thôi) đầu tiên đắc cử đại diện cho một chính đảng ra tranh cử tổng thống. Nếu đắc cử, ông sẽ là tổng thống da đen đầu tiên của Hợp Chúng Quốc, và cũng sẽ là thượng nghị sĩ đầu tiên đắc cử tổng thống sau thượng nghị sĩ John Kennedy, cách đây gần năm mươi năm.

Trong lịch sử Mỹ, ít khi thượng nghị sĩ được đắc cử tổng thống, vì dân Mỹ muốn tổng thống là người có kinh nghiệm hành pháp, thông thường là thống đốc, như TT Bush (TD Texas), TT Clinton (TD Arkansas), TT Reagan (TD California), TT Carter (TD Georgia). Đáng ngạc nhiên hơn thế nữa, Obama là một chính trị gia trẻ, không có thành tích gì đáng kể, cũng chẳng có chương trình kế hoạch to lớn vĩ đại gì.

Hiện nay và trong tương lai, đã có và sẽ có hàng trăm, hàng ngàn sách vở, tài liệu phân tích sự kiện lịch sử này. Độc giả nào có cảm hứng xin hãy đón xem.

Cuộc chạy đua vào Tòa Bạch Cung bên phía Dân Chủ bắt đầu với gần một tá ứng viên, nhưng thực tế đã mau chóng biến thành một cuộc chạy đua giữa hai thượng nghị sĩ Hillary Clinton và Barack Obama.

Sự thành công của ông Obama do đó có thể giải thích qua 1) những cái "hay" của ông Obama, và 2) những cái "đò" của bà Hillary.

1) Cái "hay" của Obama

Thượng nghị sĩ Obama có hai đặc điểm nổi bật không ai chối cãi được.

Trước hết, ông có tài nói trôi chảy và người có. Ông nói thao thao không có một mảnh giấy nào trong tay trong cả tiếng đồng hồ. Nói đâu vào đấy, từng vấn đề một, đầy đủ không thiếu sót, một cách mạch lạc. Quan trọng hơn cả tài nói không ngừng là cái khả năng nói mà không làm người nghe ngủ gật. Trái lại, ông nói với lời lẽ hùng hồn, đe dọa, lạc quan, làm người ta châm chọc nghe, cảm thấy lạc quan theo, hứng khởi và phải gật gù đồng ý. Dĩ nhiên là đồng ý vì ông không bao giờ đi vào chi tiết kỹ thuật mà chỉ nói những nguyên tắc văn hóa bấy chung chung ai cũng dễ đồng ý. Ví dụ như nói các chính khách ở Washington tham nhũng, bát tai, cần phải thay đổi. Dĩ nhiên ai cũng đồng ý. Nhưng thay đổi như thế nào thì ông chưa nói tới. Hay ông nói về nhu cầu chấm dứt chiến tranh Iraq. Dĩ nhiên ai cũng muốn vậy, nhưng chấm dứt như nào để tránh đại họa tiếp theo thì ông không nói rõ.

Bà Hillary (và sau này chắc chắn McCain cũng vậy) lớn tiếng than phiền ông Obama chỉ là trống rỗng kêu to, giỏi đánh võ miệng, chứ không có chiều sâu, không có chương trình kế hoạch gì ghê gớm. Nhưng thực tế mà nói, nói chuyện với người dân bình thường như quý vị và kể viết bài này mà cứ mang chính sách ra nói thì thứ nhất không có thời giờ, thứ nhì chẳng ai hiểu, và thứ ba có hiểu thì sẽ có lý do để bắt bẻ chống đối. Dại gi.

Nguyên tắc tranh cử của Mỹ là phải giải thích hóa tối đa mọi vấn đề. Chỉ cần dài truyền hình cho lên vài câu trong vòng năm mươi giây đồng hồ là đủ. Mỹ gọi đó là những "TV sound bites".

Ông Obama nắm vững nguyên tắc này nên luôn luôn thu sẵn những câu nói hay khẩu hiệu ngắn gọn, nổ như pháo Tết và dễ nhớ. Hiện nay, không ai không biết khẩu hiệu của Obama là "Yes, We Can" (tạm dịch là Vâng, Chúng Ta Có Thể), không cần biết chúng ta có thể... cái gì! Cốai nhớ khẩu hiệu của bà Hillary là gì không?"

Đặc điểm thứ hai là ông nắm bắt được tâm lý quần chúng hiện nay.

Họ là những người bất mãn với tình trạng hiện tại, không đồng ý với cuộc chiến Iraq, đang vật lộn với đời sống kinh tế khó khăn, chán ngán cảnh hai chính đảng Cộng Hòa và Dân Chủ suốt ngày chửi nhau chí chóe mà chẳng bên nào giải quyết được chuyện gì. Họ bầu đã số Dân Chủ vào quốc hội năm 2006 để mong có thay đổi, nhưng rồi chỉ nhìn thấy tình trạng... vẫn như cũ. Bế tắc trong vấn đề Iraq, bế tắc trong việc cải tổ kinh tế, giáo dục, quỹ an sinh xã hội,... Tất cả chỉ vì hai chính đảng không thành tâm

hợp tác với nhau để giải quyết vấn đề.

Ông Obama đưa ra ngay chiêu bài ông sẽ là người bắc nhịp cầu, chủ trương đường lối ôn hòa, hợp tác với phe Cộng Hòa và các khuynh hướng độc lập.

Dân Mỹ nghe như vậy là mãn nguyện rồi. Họ ủn ùn tin tưởng ngay lời hứa hẹn tốt đẹp này. Họ chẳng cần biết ông Obama trong thời gian gần ba năm làm thượng nghị sĩ đã chưa hề sang sông, bắt tay với phe Cộng Hòa để ra bất cứ điều luật nào. Chẳng những vậy, ông còn được chấm điểm là thượng nghị sĩ cấp tiến nhất (thiên tài nhất - most liberal), hơn cả các đại ca Ted Kennedy, John Kerry, và hơn cả bà Hillary.

Không ai đặt vấn đề với thành tích cấp tiến vô địch như vậy, làm sao ông Obama có thể hợp tác với các ông bảo thủ Cộng Hòa được. Đó là chưa nói tới tình trạng xáo xáo gia cang trong nội bộ đảng Dân Chủ. Ông đánh nhau với bà đồng chí Hillary đến gần tan rã, làm sao có thể làm việc chung với mấy ông bảo thủ quá khích Cộng Hòa được!!!

Đặc điểm thứ ba là ông đã dùng hình ảnh lạc quan đẹp đẽ của tương lai để thu hút cử tri. Không khác gì ông Ronald Reagan ngày xưa. Hình ảnh này đã lôi cuốn được cả ngàn thanh niên trí thức trẻ để họ lần đầu tiên trong đời tham gia vào sinh hoạt chính trị, trở thành những chiến sĩ tài ba sô sảng nhất của đạo quân Obama.

Ngoài những đặc điểm này, ông Obama còn chứng tỏ một khả năng tổ chức đặc biệt, biết khai thác tối đa tổ chức và hệ thống bầu cử sơ bộ của đảng Dân Chủ, đồng thời biết cách xin tiền có hiệu quả chưa từng thấy, và lấy điểm với báo chí cấp tiến. Chúng ta sẽ bàn thêm trong phần dưới, liên quan đến chiến lược tranh cử của bà Hillary.

2) Cái "dò" của Hillary

Thượng nghị sĩ Hillary Clinton khởi đầu cuộc tranh cử như là... tổng thống tương lai của Mỹ. Tranh cử chỉ là chuyện thủ tục màu mè cho phái phép thôi. Ưu tư của bà lúc đó có lẽ là không biết mua màn cửa kiểu gì, màu nào cho tòa nhà bà sẽ tái ngộ vào năm tới.

Trong tư thế cựu đệ nhất phu nhân, bà có trong tay tất cả guồng máy tổ chức chính trị của đảng Dân Chủ. Hàng trăm, hàng ngàn viên chức Dân Chủ từ trung ương đến địa phương đều chịu ơn của chồng bà, cựu tổng thống Bill Clinton. Tất cả giới tài phiệt Dân Chủ đều sẵn sàng chi phi để yểm trợ bà. Các khối cử tri trung thành của Dân Chủ như khối dân da đen, giới lao động, phụ nữ, khối cấp tiến, các nhóm dân thiểu số da nâu, da vàng, xếp hàng chờ bỏ phiếu cho bà.

Mùa bầu sơ bộ vừa bắt đầu không lâu thì tất cả các dịch thủ Dân Chủ của bà bị loại một cách mau lẹ. Chỉ có chuyện bất ngờ nhỏ là cái anh Obama vớ vẩn không biết ở đâu ra, vẫn còn đang chạy đua theo bà thôi.

Không biết số trời đã định thế nào mà chỉ von vén bốn tháng sau khi mờ màn, cuộc chạy đua hầu như kết thúc, với kết quả quái lạ là chính cái anh Obama vớ vẩn này chiến thắng, cho bà Hillary về New York làm thượng nghị sĩ tiếp tục.

Thất bại của bà Hillary, ngoài những cái "hay" của Obama đã được bàn ở trên, cũng như ngoài những chông gai mà kẻ viết này đã có dịp bàn trong một bài trước (xin xem bài Lộ Trinh Chông Gai" của TNS Hillary Clinton, Việt Báo số ngày 29-4-08), phải nói căn bản là do chiến lược và chiến thuật tranh cử tồi tệ của bà, từ đầu đến đuôi.

Bà đã đi từ sai lầm này đến sai lầm khác. Và đây là điều khó hiểu mà các chuyên gia chính trị sẽ phải nghiên cứu nhiều vì ông chồng bà, cựu tổng thống Bill Clinton trước đây đã được coi như là một thiên tài về chiến lược chính trị và nghệ thuật tranh cử, vì sao lại phạm nhiều sai lầm như vậy được.

Sai lầm quan trọng nhất là trong chiến lược tranh cử. Bà Hillary đã đánh giá sai tính quan trọng của các cuộc hội thảo bầu nhóm (caucuses) tại các tiểu bang nhỏ. Hình thức bầu bán này hoàn toàn lệ thuộc khả năng tổ chức hạ tầng cơ sở, tốn ít tiền quảng cáo trên truyền hình nhưng cần nhiều nhân sự để đi từng nhà vận động. Bà Hillary dự tính tập trung nỗ lực vào quảng cáo truyền hình tại những tiểu bang lớn, với suy tính là những tiểu bang lớn đó sẽ có ảnh hưởng lớn đến các cử tri các tiểu bang nhỏ. Kết quả, bà thắng tại một ít tiểu bang lớn nhưng vẫn thua to tại hàng loạt các cuộc bầu nhóm tại các tiểu bang nhỏ, là những nơi Obama đã tập trung nỗ lực.

Bà cũng đã quá tự tin, cho rằng chỉ cần thắng ở những tiểu bang lớn và bầu sớm nhất như California, New York, New Jersey, Florida, là các tiểu bang khác sẽ tự động lọt vào tay mình. Và như vậy, đến ngày Thứ Ba Hồng Thứ 5 tháng 2 là xong.

Bà tin chắc đến độ không có chuẩn bị nào về chương trình, kế hoạch, tiền bạc và nhân sự gì cho các cuộc bầu phiếu sau ngày Thứ Ba Hồng Thứ 5. Ví dụ điển hình là tại tiểu bang lớn Texas sau ngày Thứ Ba này, bà chỉ háp tấp mờ vần phòng đại diện có một tuần trước ngày bầu sơ bộ. Kết quả bà thắng cuộc bầu sơ bộ tại Texas, nhưng thua cuộc bầu nhóm tại đây (Texas đặc biệt có bầu phổ thông sơ bộ đồng thời cũng có bầu nhóm luôn), đưa đến tình trạng trèo cảng ngỗng là dù thắng với hơn một trăm ngàn phiếu cử tri, bà lại thua Obama về số đại biểu.

Rõ ràng bà đã thiếu chuẩn bị, không nắm vững thể thức bầu bán của Texas nói riêng và của đảng Dân Chủ nói chung, bằng Obama. Và đó là lý do quan trọng nhất bà đã thua Obama.

Một điểm nữa bà thua xa Obama là cách gây quỹ. Bà áp dụng phương pháp cổ điển, tổ chức tiệc tùng đinh đám để "xin" tiền từ các doanh nghiệp, mỗi người cho được tối đa 2,300 đô, theo đúng luật. Obama gây quỹ bằng phương thức "hiện đại" hơn: qua internet, kêu gọi cả triệu người đóng góp, mỗi người chỉ cần cho mười hay hai mươi hay ba chục là đủ. Nhờ vào dạo quan tri thức vùng thung lũng silicon San Jose, Obama tận dụng các phương tiện thông tin, tuyển truyền, gây quỹ của internet như website, chatroom, YouTube, MySpace, FaceBook,... Kết quả, Obama thu và xài được hơn hai trăm năm chục triệu, trong khi bà Hillary thì phải ứng hơn chục triệu tiền túi mà vẫn mắc nợ trên hai chục triệu, mặc dù tần suất hơn Obama nhiều.

Sai lầm thứ hai là bà muốn câu phiếu của dân da trắng nên khởi mào chuyện da màu vào cuộc vận động, chuyện mà Obama cố tránh né từ đầu. Kết quả thấy được là bà xô đẩy tất cả cử tri da đen vào tay ứng viên da đen Obama trong khi vẫn không tóm thâu được cử tri da trắng. Cố lẽ bà Hillary đã nhận định sai lầm về tình trạng kỳ thị da màu tại Mỹ. Dân da trắng phần lớn đã bỏ kỳ thị nhưng dân da đen thi vẫn chưa quên được những bất công xã hội đối với họ.

Sai lầm thứ ba là bà cố nhấn mạnh vào kinh nghiệm chính trị của bà so với tờ giấy trắng Obama. Đây là chủ điểm quan trọng nhất của bà. Nhưng cái lý căn bản này lại không vững chút nào. Bà chỉ là vợ của tổng thống thôi, chưa bao giờ làm tổng thống. Vợ của một bác sĩ mổ tim chắc chắn không có nghĩa là sẽ có khả năng mổ tim như chồng.

Còn kinh nghiệm của bà trong ngành lập pháp (8 năm thượng nghị sĩ liên bang) thì tính ra, ít năm hơn là kinh nghiệm của Obama (7 năm thượng nghị sĩ tiểu bang Illinois, và 3 năm thượng nghị sĩ liên bang).

Trong lúc làm thượng nghị sĩ liên bang, bà cũng như Obama thôi, chẳng đưa ra được một điều luật nào. Trong truyền thống lập pháp Mỹ, một vị dân cử -thượng nghị sĩ hay dân biểu- nếu đưa ra được một dự luật mà dự luật đó được chấp thuận trở thành luật, thì luật đó sẽ mang tên vị dân cử đó. Dĩ nhiên bà Hillary trong tư thế thượng nghị sĩ đã bỏ phiếu thuận hay chống cả trăm cái ngàn dự luật, nhưng cho đến nay, vẫn chưa có một điều luật nào mang tên bà cả.

Tóm lại kinh nghiệm của bà chẳng có gì hơn Obama cả. Hơn vậy, sau tám năm xi-căng-đan của Clinton, và bảy năm thất bại của Bush, quảng cáo kinh nghiệm nghe không hấp dẫn thông điệp "thay đổi" của Obama.

Sai lầm nữa của bà Hillary là tấn công Obama quá mạnh nhưng quá muộn, trong khi cố đánh bóng mình bằng mọi giá, kể cả phóng đại quá trớn. Chiến thuật này phơi bày ra hình ảnh của một chính trị gia cổ điển mà dân Mỹ quá chán ngán, khác xa với một Obama hoàn toàn mới lạ. Obama chẳng tấn công bà Hillary mặc dù có thể lôi ra cả chục vú xi-căng-đan của hai vợ chồng Clinton. Ông cũng chẳng bao giờ tự đánh bóng, dĩ nhiên vì chẳng có gì để đánh bóng. Chỉ có hứa hẹn và hẹn hứa.

Đất Mỹ nổi tiếng là vùng... đất hứa, nên không thiếu gì dân Mỹ tin tưởng vào những lời hứa.

Bà Hillary cũng bị thất thế trong vấn đề truyền thông. Mọi người đều thấy rõ giới truyền thông cấp tiến dường như bị Obama hớp hồn nên hờ hờ ca tụng Obama mệt vần không nghỉ. Điều hình ngay sau khi bà Hillary đại thắng tại Kentucky thì cả hai tuần báo Time và Newsweek đều tán phong Obama lên làm lãnh tụ Dân Chủ, cho hình Obama lên bìa và viết bài nức nở ca ngợi, hoả giải ngay dư âm chiến thắng Kentucky của bà Hillary.

xxx

Nói về những cái "hay" của ông Obama và những cái "dò" của bà Hillary không có nghĩa là ông Obama không có gì dò, hay bà Hillary không có gì hay. Không có ai hoàn hảo. Chỉ là vấn đề đặt lên cân cân. Cho đến bây giờ, rõ ràng là những cái hay của Obama nặng ký hơn những cái hay của Hillary, trong khi những cái dở của Obama lại nhẹ ký hơn những cái dở của Hillary. Và kết quả thi thượng nghị sĩ Barack Obama đã thành công trở nên đại diện của Dân Chủ tranh cử tổng thống trong tháng Mười Một tới đây.

Nói tóm lại, bà Hillary thua vì chưa chi đã quá bận tâm lo đi kiếm mua màn cửa, trong khi ông Obama thành công chủ yếu là nhờ có biệt tài làm và bán... bánh vẽ. Điều chúng ta có thể cầu mong là nếu như ông đắc cử tổng thống thì những bánh vẽ đó sẽ trở thành bánh thật chứ ăn bánh vẽ thì chẳng khi nào no bụng được, có khi đau bụng nữa không chừng (8-6-08).

Dân Chủ: Đến Hồi Kết Cuộc?

13/05/2008

...cuộc chạy đua bên Dân Chủ thực tế đã chấm dứt...

Thứ Ba tuần qua, hai tiểu bang North Carolina và Indiana bầu sơ bộ. Kết quả có phần đúng như tiên liệu, tức là thượng nghị sĩ Barack Obama thắng tại North Carolina và thượng nghị sĩ Hillary Clinton thắng tại Indiana.

Trước ngày bầu này và sau khi các tiểu bang Texas, Ohio và Pennsylvania mang lại chiến thắng cho bà Hillary thì có nhiều người đã nghĩ là bà Hillary còn chúc hy vọng, còn nước còn tát. Nhất là sau hai tuần Obama bị đánh túi bụi vì vụ mục sư Jeremiah Wright và vì many câu nói của Obama có tính cách khinh thường giới lao động và trung lưu Mỹ. Bà Hillary đưa các chiến thắng liên tục này ra làm bằng chứng là ông Obama không có được sự hậu thuẫn của các tiểu bang lớn, từ New York, New Jersey đến California, Florida, Texas, rồi Ohio và Pennsylvania trong vòng dài các đại hội. Nếu bà tiếp tục chiến thắng tại Indiana thì rõ ràng xác định được quan điểm của bà. Và khiến các siêu đại biểu phải suy tính lại và cân nhắc có kí ai là người có hy vọng đánh bại McCain của Cộng Hòa.

Bà đã thắng tại Indiana. Nhưng vấn đề là bà thắng quá ít, với 2% phiếu. Thêm vào đó, tại North Carolina, bà thua Obama, mà lại thua quá đậm, với 15% phiếu khác biệt.

Đã vậy "chiến thắng" của bà tại Indiana có thể là chiến thắng giả tạo, hậu quả của "Chiến Dịch Hỗn Loạn" (Operation Chaos).

Phe bảo thủ Cộng Hòa nhận thấy phe Dân Chủ nội chiến càng lâu thì càng có lợi cho ứng viên Cộng Hòa vào tháng Mười Một tới. Vì vậy, nhà bình luận báo thù nổi tiếng Rush Limbaugh lên đài phát thanh tung ra "Chiến Dịch Hỗn Loạn", mỗi ngày kêu gọi các cử tri Cộng Hòa bỏ phiếu cho người đẹp Hillary để ngăn chặn chiến thắng quá sớm của Obama. Tại Indiana, cuộc bầu sơ bộ của Dân Chủ là bầu cử mở rộng, cho phép cử tri độc lập và Cộng Hòa tham gia. Sau khi kết quả được công bố, theo lời mời của cố vấn của ông Obama, thì ít ra 7% số phiếu của bà Hillary là do đảng viên Cộng Hòa hưởng ứng lời kêu gọi của Limbaugh.

Nghĩa là nếu không có nhóm phá đám này thì bà Hillary đã thua luôn cả Indiana rồi!

Dù thật hay không, kết quả hai cuộc bầu cử chỉ chứng minh bà Hillary có lẽ đã đến cuối đường của cuộc hành trình chính trị hiện nay của mình.

Trên nguyên tắc, bà Hillary vẫn còn hy vọng. Người ta ước tính hấy còn sáu lần bầu cử sơ bộ nữa. Nếu bà Hillary có thể thắng Obama tại tất cả sáu tiểu bang với tỷ lệ 70%-30% thì bà sẽ có đủ số đại biểu để thắng Obama. Tính theo toán học thì đúng thôi. Nhưng tính theo thực tế thì cũng tương tự như nói là bà có thể đi bộ từ New York qua San Francisco vậy. Đi mãi thì cũng tới thôi. Nhưng thực tế thì chẳng ai đi được.

Từ ngày bắt đầu các cuộc bầu sơ bộ, chỉ có một lần duy nhất bà Hillary thắng Obama với tỷ lệ 70-30 này, đó là tại Arkansas, tiểu bang của thống đốc Bill Clinton. Còn thi hai bên ngang ngửa nhau ở mức 55-45, nhiều lắm là 60-40. Bây giờ đợi hỏi bà Hillary phải thắng 70-30 như vậy tại tất cả sáu tiểu bang còn lại thì hơi quá. Nhất là trong sáu tiểu bang ấy, bà chỉ có hy vọng thắng được tại ba nơi là West Virginia, Kentucky, và Puerto Rico, còn sẽ thua tại Oregon, Montana và South Dakota.

Thực tế, cuộc chạy đua bên Dân Chủ coi như đã thoát khỏi vòng bế tắc vì không còn ngang ngửa nữa. Lễ đăng quang của tân lãnh tụ Barack Obama coi như chỉ còn chờ ngày đại hội Đảng, trừ phi Obama bị bắt ngay khâm phá ra đã dính dáng vào một xi-căng-đan khung khiếp nào khác, hay bị... sát đánh.

Ngay sau khi kết quả tại Indiana và North Carolina được công bố, cựu thượng nghị sĩ George McGovern, người đỡ đầu chính trị cho bà Clinton từ thập niên 70 đã mau mắn kêu gọi bà nên thức tỉnh, rút lui và yểm trợ Obama để cứu đảng Dân Chủ. Qua mấy ngày sau, một tá siêu đại biểu thính muii thính tai đã lên tiếng ủng hộ Obama. Tính đến ngày 10-5-08, theo báo chí Mỹ, bà Hillary có được hậu thuẫn của 272 siêu đại biểu, ông Obama được 276, còn lại khoảng 250 đại biểu chưa công khai lên tiếng (các con số trên không chính xác lắm, tùy theo cách đếm của mỗi tờ báo hay cách gật gù trả lời của từng siêu đại biểu, nhưng đại khái hai bên ngang ngửa nhau).

Tuy nhiên, mọi người vẫn có thể đoán được phần nào ý định của họ qua chuyến viếng thăm Hạ Viện của ông Obama.

Để xác định vị thế của mình, hai ngày sau chiến thắng tại North Carolina, ông Obama ghé "thăm" Hạ Viện tại thủ đô Washington. Ông được bà Nancy Pelosi, chủ tịch Hạ Viện nghênh đón và các dân biểu đồng loạt hoan hô ngất trời như vị tân lãnh tụ của đảng Dân Chủ. Chỉ mới ngày hôm trước, bà Hillary cũng đã đến Hạ Viện họp với các dân biểu ủng hộ bà để thảo luận về kế hoạch trong những ngày tới. Một cuộc viếng thăm thầm lặng, không kèn không trống, không có bà Pelosi ra đón, báo chí cũng không đăng tin.

Báo chí cũng đồng loạt bày tỏ quan điểm. Tờ báo cấp tiến số một của Mỹ, Washington Post đăng bài Vĩnh Biệt Hillary (A Farewell to Hillary) một ngày sau khi kết quả tại Indiana được công bố.

Ông Obama cũng đã mau mắn chứng tỏ tư thế kẻ cá sau khi thắng trận. Trong khi bà Hillary tiếp tục tấn công minh thi Obama chỉ thị cho đàn em phải đối xử lè dộ với bà Hillary, chính ông lên tiếng ca ngợi bà Hillary đã rất tích cực hăng hái chạy đua với ông. Rồi ông quay mũi dùi tấn công McCain, coi như bây giờ là lúc phải chú ý đến McCain, chứ Hillary thì xong chuyện rồi.

Tất cả mọi biến chuyển đều hướng về phía thắng lợi của Obama. Tất cả mọi người đều tin chắc cuộc chạy đua đã chấm dứt.

Ngoại trừ một người. Đó chính là bà Hillary.

Bà tiếp tục tuyên bố "chưa thua", cuộc tranh cử vẫn tiếp tục, vẫn hăng hái di vận động tại các tiểu bang sắp có bầu sơ bộ. Nói như tổng thống Thiệu của ta hồi xưa: "làm chính trị thì phải lý". Cái lý của bà khiến mọi người thắc mắc không hiểu bà đang tính toán gì đây.

Giả thuyết đầu tiên là thực sự bà tin tưởng bà vẫn còn hy vọng. Nhưng giả thuyết này không vững lắm. Bà có cá một guồng máy thăm dò dư luận và tính xác xuất, với sự tiếp tay của các siêu chuyên gia lãnh lương bạc triệu (cố vấn chiến lược của bà, ông Mark Penn, sau khi bị ép từ chức cố vấn đã gửi biến lalin tiền bà thiếu, sờ có sáu triệu đô thôi). Không thể nào bà không nhìn thấy những con số chứng minh sự vỗ vang của mình.

Giả thuyết thứ hai là bà tiếp tục ở lại chiến đấu để lấy thêm hậu thuẫn hẫu diều định cái ghế phó tổng thống. Giả thuyết này lại càng không ổn nếu ta biết được tính cao ngạo của bà, cũng như sự khó khăn của liên danh Obama-Clinton. Cả bà chủ tịch Hạ Viện Nancy Pelosi, và thượng nghị sĩ Ted Kennedy đều đã lên tiếng bác bỏ giải pháp liên danh Obama-Clinton. Ngay cả Michelle Obama, vợ của Obama, cũng không che giấu việc bà chống lại một liên minh với Hillary.

Giả thuyết thứ ba là bà nêu kêu để gây quỹ trả nợ. Hiện nay, bà đã bỏ tiền túi ứng ra hơn mươi một triệu đô cho quỹ tranh cử để chi phí cho cuộc vận động. Theo luật lệ bầu cử, số tiền này nếu không được hoàn trả cho bà trước ngày chính thức bầu đại diện đảng tại đại hội đảng thì coi như bị mất. Do đó, bà phải tìm thu tiền cho quỹ vận động của bà để hoàn trả lại bà. Giả thuyết này cũng khó tin. Trong bảy năm sau khi rời Tòa Bạch Ốc, hai ông bà Clinton đã làm ra trên một trăm triệu đô (109 triệu đô theo giấy khai thuế của hai ông bà). Mất một chục triệu cũng không chết ai. Ông Mitt Romney của Cộng Hòa đã bỏ ra hơn 35 triệu tiền túi tranh cử, để rồi thất bại và mất hết.

Giả thuyết thứ tư do chính các dân biểu da đen trong khối Black Congressional Caucus nêu lên, là tuy bà biết rằng thua, mà vẫn cố tình đánh cho Obama bị trọng thương để Obama sẽ phải thua McCain. Rồi McCain làm tổng thống một nhiệm kỳ đến năm 2012 thì bà Hillary sẽ tái xuất hiện. Lúc đó bà sẽ có bằng chứng rõ ràng là Obama không thể được bầu làm tổng thống và chỉ có bà mới là niềm hy vọng của đảng Dân Chủ.

Giả thuyết đang được bàn tán xôn xao nhất, coi như là sự giải thích hợp tình hợp lý nhất dựa trên cá tính và tham vọng của bà Hillary.

Không cần biết giả thuyết nào đúng hay sai. Chỉ cần biết cuộc chạy đua bên Dân Chủ thực tế đã chấm dứt, cho dù vẫn còn sáu kéo nữa.

Có thể Hillary sẽ lại ra nữa trong cuộc bầu tới vào năm 2012, nhưng ít nhất là cho đến nay, giấc mộng an bang tể thế của bà Hillary coi như cáo chung. Giấc mộng đó bắt đầu cách đây hai mươi năm qua một thử giao kèo giữa hai ông bà Clinton, làm sao để cả hai sẽ thay phiên nhau làm tổng thống (chi tiết được ghi nhận bởi hai ký giả ký cựu của báo New York Time, Jeff Gerth và Don Van Natta trong sách "Her Way, The Hopes and Ambitions of Hillary Rodham Clinton").

Kể ra thì nêu có một người phụ nữ nào có thể cảng dáng được trách nhiệm tổng thống Mỹ thì người đó chắc chắn chỉ có thể là Hillary. Bà là người thông minh, tính toán kỹ lưỡng, đầy đủ sự cứng rắn và kiên trì để nhận trách nhiệm trọng đại. Trong cái xã hội "macho" phu hệ của Mỹ này, bà muốn ngoi đầu lên thì phải có tất cả những cá tính trên.

Nhưng nghĩ thay, với những cá tính đó thì bà lại bị nhìn vào như một người quá ghê gớm, thủ đoạn, xảo quyệt. Một Nixon đản bà.

Thêm vào đó, dân Mỹ cũng quá chán ngán với cái tên Clinton rồi. Trên tờ Boston Globe, tờ báo chính của Massachusetts, tiểu bang cấp tiến nhất nước Mỹ, ngày 8-5-2008, ký giả Joan Vennochi đã viết "một phần quan trọng của sự thay đổi mà cử tri mong muốn một cách giản dị chỉ là bầu một người với cái tên không phải là Bush hay Clinton (nguyên văn "A big part of the change voters desire may be simply to elect someone whose last name isn't Bush or Clinton."). Nhất là khi ứng viên Clinton này không phải là ngẫu nhiên trùng tên, mà chính là vợ của cựu tổng thống Bill Clinton.

Điều đáng ghi nhận là bà Hillary rất cao ngạo và thông minh, ý thức được chuyện này ngay từ đầu. Sau khi mới thành hôn với thống đốc Bill Clinton của Arkansas, bà từ chối không chịu lấy họ Clinton mà nhất định dùng họ Rodham của mình. Mọi người phải gọi bà là Hillary Rodham. Mãi sau này bà tính toán lại, thấy cái tên Clinton rất ăn khách với cử tri Dân Chủ, nên mới chịu lấy tên là Hillary Clinton. Rốt cuộc, hình như đã tính sai.

Sự cố gắng chạy đua đến cùng của bà đã gây chấn động trọng trong nội bộ đảng Dân Chủ. Một bên là Obama với khối dân da đen, thượng lưu cấp tiến (kiểu Oprah Winfrey, hay tài tử xi-nê-ma Tom Hank), và trí thức trẻ tại các đại học. Một bên là bà Hillary với khối lao động, các bà Mỹ trắng, các dân thiểu số (Mỹ, và Á Đông như Tàu, Việt,...). Chia rẽ trầm trọng đến độ một phần ba những người ai mờ bà lên tiếng sẽ bỏ phiếu cho McCain nếu Obama đại diện cho Dân Chủ, trong khi một phần tư những người ai mờ Obama sẽ bỏ phiếu cho McCain nếu bà đại diện cho Dân Chủ!

Các lãnh tụ tên tuổi của Dân Chủ đều không vui với cái lý lợm tai hại của bà Hillary. Nếu bén Tàu có nhóm Tứ Nhân Bang do Giang Thanh cầm đầu chống Đặng Tiểu Bình, thì ở Mỹ, báo chí cũng tung ra nhóm Tứ Nhân Bang (The Gang Of Four) do Al Gore cầm đầu chống bà Hillary.

Al Gore vẫn còn hậm hực bà Hillary ra tranh cử thượng nghị sĩ New York năm 2000 khi ông tranh cử tổng thống, làm ông mất một phần hậu thuẫn tài chính cũng như mất đi một phần nhân sự của guồng máy Dân Chủ, để rồi phải thua Bush sát nút. Ngoài

Gore, còn có TNS John Kerry (vì bà không tích cực hậu thuẫn cho ông trong cuộc tranh cử năm 2004, do những tính toán cá nhân của bà), chủ tịch đảng Howard Dean (ông này chống chiến tranh Iraq kịch liệt và chỉ trích bà Hillary đã bỏ phiếu chấp thuận cho Bush đánh Iraq trong khi hoan hô Obama đã "sáng suốt" chống cuộc chiến này từ đầu), và TNS Ted Kennedy (cấp tiến cực đoan, chống chiến lược ôn hòa tam đầu chế hay chán vạc của Bill Clinton).

Chủ tịch Hạ Viện, bà Nancy Pelosi cũng tỏ rõ thái độ khi bà công khai tuyên bố chia sẻ quan điểm của Obama là các siêu đại biểu phải bỏ phiếu theo đa số cử tri. Đây là đòi hỏi của ông Obama vì ông đang dẫn đầu về số phiếu cử tri, trong khi bà Hillary thi đấu các siêu đại biểu phải bầu cho người nào có hy vọng đánh bại McCain nhất, dù người đó có ít phiếu cử tri hơn.

Người ta đang nhìn thấy vài chuyển biến trong chiều hướng thành lập một liên danh gọi là lý tưởng, Obama - Hillary. Liên danh này sẽ đoàn kết được đảng và sẽ thu hút hết cả hai khối cử tri trong đảng. Liên danh này có thể thành sự thật vì nhu cầu chính trị chung, nhưng con bộ hơi khó. Obama hờ hững thay đổi mà lại đâm bà Hillary thi hoa ra nói dối thời. Bà Hillary chê Obama không có kinh nghiệm mà bây giờ lại chịu ngồi dưới Obama thi hơi hời giải thích chống lại lập luận "tham vọng quyền hành bằng mọi giá". Chưa ai biết dân Mỹ đã sẵn sàng chấp nhận một người da đen hay một phụ nữ làm tổng thống chưa, mà bây giờ lại có cả hai trong một liên danh thi hơi nhiều rủi ro.

Hơn thế nữa, bà sẽ mất hết hy vọng làm tổng thống nếu Obama thành công làm trọn năm, hai nhiệm kỳ vì lúc đó bà quá già rồi, 69 tuổi (bây giờ phe Dân Chủ đang tấn công McCain là quá già, mai mốt bà 69 tuổi mà ra tranh cử thì chắc chắn sẽ bị Cộng Hòa và gãy bà đậm lùng bà). Nếu Obama thất bại sớm thì bà cũng mang tiếng và thất bại lây thôi.

Có lẽ bà Hillary sẽ dành chấp nhận vai trò thượng nghị sĩ với nhiều uy tín, có tiếng nói mạnh trong thương viện, dần dần leo thang từ địa vị em út (Junior Senator, thượng nghị sĩ Chuck Shumer là Senior Senator của New York vì được bầu lên trước đó) mà trở thành chỉ cá trong thương viện, điều định tay đôi với tổng thống Obama hay tổng thống McCain về các dự luật. Giải an úi cho đỡ buồn khi phải chờ thời. (11-5-08)

Tranh Cử Tổng Thống Mỹ: Bắt Đầu Hấp Dẫn?

09/11/2007

...Cộng Hòa vẫn chưa có ngôi sao nào bắt sáng; do đó, vẫn chưa thấy bắt đầu tung chưởng mạnh đánh nhau như bên Dân Chủ...

Sau gần một năm sinh hoạt một cách èo uột, cuộc vận động tranh cử tổng thống Mỹ đã bước vào giai đoạn hấp dẫn, với các đấu thủ bắt đầu xâm tay áo ra chiêu một cách mạnh bạo hơn. Chỉ còn hơn hai tháng nữa là sẽ có những cuộc bỏ phiếu vòng loại đầu tiên.

Cho đến giờ thì trong số gần hai ứng viên của cả hai đảng Cộng Hòa và Dân Chủ, người ta đã thấy nổi bật lên hai ứng viên nặng ký nhất. Đó là bà Thượng Nghị Sĩ Hillary Clinton của tiểu bang New York bên Dân Chủ, và cựu Thị Trưởng New York Rudolf Giuliani bên Cộng Hòa.

Theo những thăm dò dư luận mới nhất, bà Clinton đã bỏ xa tất cả sáu đối thủ tu mi nam từ bên Dân Chủ, với sự ủng hộ của hơn 50% đảng viên đảng Dân Chủ, so với khoảng trên 20% của ứng viên đứng thứ nhì Barack Obama, và hơn 10% của ứng viên đứng thứ ba John Edwards. Bên Cộng Hòa thi bức tranh không rõ nét bằng, với bốn ứng viên hàng đầu đều vẫn còn ngang ngửa tuy ông Giuliani có vẻ đang thắng thế.

Nhưng đây chỉ là tình hình hiện hữu, kết quả của một tình trạng tranh cử "lịch sự" đã kéo dài rất sớm so với các cuộc tranh cử khác, từ hồi đầu năm đến nay. Nếu ta theo dõi cuộc tranh luận mới nhất trên truyền hình giữa các ứng viên Dân Chủ thi cuộc điện thoại thay đổi mau chóng. Vì cuộc tranh cử đang bước vào giai đoạn quyết định, các ứng viên đã bắt đầu bớt lịch sự hơn, bắt đầu vung tay ra chưởng mạnh, tuy chưa đến mức phải sử dụng đòn chí mạng.

Trong cuộc tranh luận vừa nêu, tất cả sáu ứng viên nam nhì của Dân Chủ đã xùm lại đánh hội đồng bà Clinton. Vì bà Clinton đã bứt đì quá xa nên các ứng viên còn lại bắt buộc phải cùng nhau hò hét ta hiệp lực kéo bả xuống.

Một cách tổng quát thi tất cả các ứng viên Dân Chủ, kể cả bà Clinton, đều có lập trường tương tự như nhau. Đại khái là phải chấm dứt cuộc chiến Iraq và rút quân Mỹ về, thiết lập chế độ bảo hiểm sức khoẻ toàn diện cho tất cả dân Mỹ, gia tăng các trợ cấp an sinh xã hội giáo dục, tăng thuế nhà giàu để trang trải những trợ cấp đó, hợp thức hóa tình trạng cư trú của hơn 12 triệu cư dân bất hợp pháp, và ... chống bất cứ cái gì TT Bush đã, đang và sẽ làm trên bất cứ phương diện nào. Nói chung thi như vậy, nhưng khi đi vào chi tiết thi các khác biệt ý kiến có vẻ rõ nét hơn.

Chẳng hạn vấn đề Iraq, rút quân như thế nào, mau hay chậm, toàn diện hay bán phần..." Hay vấn đề bảo hiểm y tế, thực hiện ra sao, tốn bao nhiêu tiền..." Tăng thuế tới mức nào, ai là nạn nhân..." Hợp thức hóa cư dân ở lậu bằng cách nào, trong điều kiện gì..."

Và đây chính là những điểm bà Clinton bị tấn công kịch liệt. Không phải vì bà khác ý nhiều với quan điểm chung của các ứng viên Dân Chủ, nhưng vì bà có một cách định vị lập trường của bà theo kiểu... vòng vo tam quốc, thủ cảng hiểu sao cũng được.

Ví dụ như về vấn đề Iraq, bà đòi rút quân nhưng lại không nói rõ ràng về lịch trình rút quân. Cũng như lại úp mở cho rằng cần để một số quân chiến đấu ở lại Iraq để chống khủng bố. Nếu nói một cách chung chung thi đây cũng là lập trường của TT Bush thôi. Đó là chưa nói đến chuyện bà đã từng bỏ phiếu cho phép TT Bush đánh Iraq mà bây giờ, tuy chống lại cuộc chiến, bà lại không tuyên bố rút lại lá phiếu đó như TNS John Edwards đã làm.

Cũng như đối với vấn đề Iran, gần đây bà đồng ý với chủ trương của Bush không nói chuyện với giới lãnh đạo Iran, và bỏ phiếu ủng hộ TT Bush kết án các lực lượng quân sự của Iran là "quân khủng bố". Đối với phe cấp tiến phản chiến, việc kết án này chỉ là bước đầu của Bush chuẩn bị kiểm lý do đánh Iran thôi. Lá phiếu của bà Clinton có vẻ như một quyết định chấp nhận cho Bush đánh Iran, như trước đây bà đã đồng ý cho Bush đánh Iraq. Nhưng mặt khác bà lại cảnh cáo Bush không có quyền đánh Iran. Tóm lại bà chấp nhận cho đánh Iran hay không"

Trả lời một câu hỏi về việc Thống đốc Dân Chủ của tiểu bang New York vừa đề nghị cấp bằng lái xe cho các cư dân ở lậu thi bà tuyên bố chung chung là ủng hộ ông Thống đốc của phe ta, nhưng lại tránh không đề cập đến đích danh chuyện cấp bằng lái xe.

Bà cũng bị chỉ trích nặng nề là nói một đằng làm một néo. Trong khi bà tố chính quyền Bush làm toàn những chuyện mờ ám mà không dám nói thẳng nói hết với dân Mỹ, thi chính bà cùng chòng lại ngán can không cho phổ biến các tài liệu cũ liên quan đến vai trò của bà cũng như những ý kiến đóng góp của bà trong chính quyền của chồng bà, TT Bill Clinton. Bà luôn tự hào là người có nhiều kinh nghiệm nhất nhưng lại không muốn người ta xem xét hò sơ thành tích quá kỹ.

Bà cũng bị tố là tự mâu thuẫn. Bà đã từng làm "đồng tổng thống" hay "co-president" trong suốt năm năm ông chồng bà làm tổng thống, nhưng bây giờ lại hò hét mới, thi hành những cái cách cần thiết trong mọi vấn đề lớn của nước Mỹ. Như vậy nghĩa là: đối mới qua một cái gì mới" Hay đổi mới nữa trớ về cái cũ cũa của năm năm trước kiểu binh cù rượu cũ cũ hơn" Tại sao trong năm năm làm "đồng tổng thống" đã không có đổi mới"

Nói chung, bà Clinton bị các đồng chí cáo là đã có thái độ bất nhất, cố tình ờm ờ để sau này có thể dễ dàng chuyển hướng câu lá phiếu của khói cử tri ngoài đảng Dân Chủ. Nếu không phải vậy thi thái độ bất nhất này cũng chỉ phản ánh một sự rụt rè, thiếu quyết tâm của một phụ nữ.

Vì không phải là tay vừa nên bà Clinton cũng phản phét lại một cách mau lẹ. Bà chỉ trích ông Obama là đã không còn giữ lời cam kết tranh cử một cách sạch sẽ không tấn công phe ta. Còn đối với những đòn tấn công của các ứng viên khác ngoài ông Obama thi bà Clinton trả đũa bằng cách lờ đi, coi như họ chỉ là tép riu không đáng để bà bận tâm trả lời.

Bà cũng mau mắn khoác áo - áo thôi, bà thường không mặc váy mà ưa mặc quần để khoe khéo cái vòng số ba đã quá khổ - "nạn nhân": con người sắt thép áy náy thành phụ nữ yếu đuối và cầu cứu các cử tri - nhất là phụ nữ- giúp bà chống đỡ đòn tập thể của mấy ứng viên dực rựa. Sáu ông đánh một bà, một hình ảnh chấn chấn làm dân Mỹ với truyền thống hiệp sĩ cao bồi Zorro sẽ bất mãn không ít. Nhưng cũng khiến họ phản cảm không ít, muốn làm Tổng tư lệnh quân đội và đối đầu với mọi thủ lãnh khủng bố hay lãnh tụ độc tài mà mới chỉ bị vặn hỏi đã bù lu bù lu theo kiểu quần thoa khóc nhè thi... yếu quá!

Đúng ra mà nói, bà Clinton lợi dụng chuyện bị đánh hội đồng để lấy thêm hậu thuẫn, xin thêm tiền. Một lần nữa đóng vai một phụ nữ nạn nhân, thế cô, tương tự như lúc ông chồng bị tố vi lem nhem với cô Monica, chứ thực tế bà chẳng có gì phải sợ hãi đòn đánh tập thể này.

Về phía ông Obama, ngô sao của ông rõ ràng ngày một lu mờ. Ông càng hăng hái nêu áo bà Hillary thi người ta lại càng thấy rõ ông đang chìm xuồng. Sau thời gian đầu hò hét, dân Mỹ đã lạnh nhạt dần vì càng ngày càng thấy ông chính trị gia trẻ này thiếu chiều sâu. Chỉ ăn nói thao túng tuyệt về các vấn đề nguyên tắc, triết lý, niềm tin, lý tưởng, hy vọng, ước muôn, vắn vắn... Nếu không phải là chuyện trên cung trăng thi cũng chỉ là những ý kiến chung chung chẳng ai phản đối được vì lúc nào cũng đúng.

Điều đáng ngạc nhiên là dân Mỹ đã phải bỏ ra gần một năm trời mới khám phá ra sự thật hiển nhiên ấy. Người ta thường nói dân Mỹ rất ngây ngô trong chính trị, kể ra cũng không oan.

Vì không có gì cụ thể hay mới lạ để cổng hiến cử tri, ông Obama dành trứ với vũ khí cổ truyền của chính trị gia: tấn công đối thủ, mặc dù trước đây ông lớn tiếng hò hét cố vouch cho một cuộc tranh cử sạch sẽ, "trong vòng lỗ giáo". Ông đang biện minh các đòn tấn công của ông như là những phương cách định vị thể hiện của ông so với bà Clinton.

Đúng ra thi đối một thượng nghị sĩ hay một dân biểu, cách định vị rõ nhất là cách bỏ phiếu tại quốc hội. Nhưng vi thua bà Clinton quá xa nên ông Obama đã phải dành gần hết thời giờ để lo tranh cử. Theo CNN, từ mấy tháng qua, ông thượng nghị sĩ này đã không hiện diện để bỏ phiếu trong hơn 80% các cuộc biểu quyết của Thượng Viện dù vẫn lãnh lương thượng nghị sĩ đầy đủ. Không biểu quyết dĩ nhiên cũng giúp ông tránh định vị một cách quá rõ rệt. Nhất cử lưỡng tiện.

Ông ứng viên đứng hàng thứ ba, John Edwards, thi đã sớm nhìn thấy rõ nguy cơ Hillary nên mạnh tay đánh bà Clinton từ khâu lùi rồi. Nhưng ông Edwards này lại có biệt tài là tự đánh vào chính mình giỏi hơn nữa, bằng những sơ hở kiểu hò hét tranh đấu cho dân nghèo mà lại ở biệt thự nguy nga vĩ đại, tiền cát tát mỗi lần bằng lương một tháng của một công nhân. Ông đã tự tạo cho mình cái tiếng là mị dân giả dối, bây giờ có chỉ trích bà Hillary thi cũng chẳng ai nghe.

Còn về phần mấy ứng viên Dân Chủ còn lại, thì ngoài gia đình thân nhân của họ, chắc chẳng ai biết ai là ai! Tổng cộng bốn ông, gồm hai ông thượng nghị sĩ già đã quá tuổi về hưu từ lâu (Biden và Dodd), một ông Mỹ lai Mẽ (tù bà mẹ), thống đốc vùng sa mạc New Mexico (Richardson), và một ông dân biểu trước đây đã làm thành phố Cleveland bị phá sản vì thảm thùng ngân sách quá lớn khi còn làm thị trưởng tại đó (Kucinich). Nếu tính về hậu thuẫn thì chẳng ông nào có được tới 5% ủng hộ của đảng viên Dân Chủ.

Cứ theo tính hình hiện tại mà nói thì bà Hillary Clinton coi như có quyền số chấp, phớt lờ mọi tần công của mấy đồng chí Dân Chủ. Nhưng phe Cộng Hòa thì chắc chắn sẽ chú tâm ghi số những đòn tấn công này để xem đòn nào có "ấn tượng", có thể xài lại trong năm tới, khi hai phe Cộng Hòa – Dân Chủ trực diện nhau trong phần hai của cuộc chạy đua vào Nhà Trắng.

Về phía Cộng Hòa, sau một thời gian ngắn hò hởi với sự nhập cuộc của anh kếp hát Fred Thompson, phe bảo thủ đã thắt vong hoàn toàn khi nhận thấy ông này hình như đóng xi-nê vai tổng thống có vẻ giới hạn là làm tổng thống thật. Đọc diễn văn chán phèo, chương trình chẳng có gì khác lạ so với các ứng viên Cộng Hòa khác, tranh luận yếu ớt, tranh cù lè phè (gần hai tháng sau khi nhập cuộc vẫn chưa có một chương trình quảng cáo nào trên truyền hình), chỉ được cái to con có tướng và có bà vợ trẻ đẹp hấp dẫn. Đã vậy lại còn bị dính líu trong vụ một cố vấn – cũng là người yểm trợ tài chính quan trọng nhất - đã có tiền án vi buôn lậu ma túy, và lặng lẽ lui vào bóng tối!

Thôi thì dành trả về với ông cựu thị trưởng New York, Giuliani, cho dù ông chấp nhận cho phà thai và hôn nhân đồng tính. Ít nhất ông ta còn có vẻ có khả năng chống khủng bố bảo vệ an ninh cho nước Mỹ. Trong thời gian gần đây, ông Giuliani đã càng ngày càng cung cố vị hàng đầu của mình, tuy chưa đi đến tư thế lấn át đối thủ như bà Clinton bên Dân Chủ. Một số lãnh tụ nổi tiếng bảo thủ của Cộng Hòa - như thượng nghị sĩ Coleman của Minnesota và thống đốc Perry của Texas - đã công khai lên tiếng hậu thuẫn ông. Thống đốc lục sĩ Schwarzenegger của California tuy chưa lên tiếng chính thức nhưng có vẻ nghiêng về phía ông Giuliani. Ngay cả ông Pat Robertson, một nhà truyền giáo nổi tiếng trên truyền hình và lãnh tụ lớn của khối Công Giáo bảo thủ cũng đã lên tiếng ủng hộ ông cựu thị trưởng này.

Sự ủng hộ của Robertson là biến cố đáng kể vì mới chỉ hai hôm trước, Giuliani bị một lãnh tụ bảo thủ là ông Paul Weyrich công khai chống đối - và ủng hộ ứng viên Mitt Romney - vì lập trường quá ôn hoà về xã hội của Giuliani. Chuyện đồng tính và phá thai rất nhạy cảm trong cánh hữu của đảng Cộng Hòa là rào cản ở vòng ngoài cho nguyên Thị trưởng Giuliani, bảo thủ về an ninh nhưng tự do về xã hội và đạo đức gia đình. Lá phiếu Robertson vì vậy có thể làm nghiêng cán cân trong thành phần bảo thủ về đòn tấn công của Giuliani.

Thượng nghị sĩ McCain và cựu thống đốc Romney thi vẫn cù cưa tranh hạng ba. Còn mấy vị còn lại bên Cộng Hòa thì... thú thật chính kẻ viết bài này cũng chẳng biết có ai, muốn làm trò trống gì và hứa hẹn những gì, trừ một ông Sam Brownback đã rút lui và quay sang ủng hộ McCain.

Tóm lại, bên Cộng Hòa vẫn chưa có ngôi sao nào bật sáng. Do đó, chúng ta vẫn chưa thấy bên Cộng Hòa bắt đầu tung chưởng mạnh đánh nhau như bên Dân Chủ. Nhưng trước sau gì thì cũng sẽ đến giai đoạn đó. Cứ chờ mà xem.

6-11-07

Dân Chủ Kiểu Mỹ: Tốt Hay Xấu?

22/09/2007

...nước Mỹ phát triển mạnh nhờ ở một khu vực tư nhân hùng mạnh và hiệu quả...

Trong bài diễn văn nhậm chức tổng thống nhiệm kỳ hai, TT Bush thao thao bất tuyệt quảng bá và hô hào "Dân Chủ". Theo ông thì dân chủ là thuốc tiên sẽ mang lại hạnh phúc cho nhân loại và hòa bình cho thế giới.

Dân chủ ở đây dĩ nhiên là dân chủ theo định nghĩa cũng như thực hành trong khuôn mẫu của Mỹ. Không phải "dân chủ" kiểu nước "Kăm-Pu-Chia Dân Chủ" (Democratic Kampuchia) của Pol Pot.

Cái mẫu thuẫn nổi bật trong lý luận của TT Bush là nếu như dân chủ là loại thuốc tiên như quảng cáo, thi có lẽ người dân Mỹ phải rất là hạnh phúc và thỏa mãn, và nước Mỹ phải là nước thanh bình nhất thế giới. Thực tế hình như hơi khác. Theo những thăm dò dư luận Mỹ, chỉ có khoảng một phần ba dân Mỹ cảm thấy thỏa mãn với cuộc sống hiện tại của họ, trong khi nước Mỹ chưa khi nào thấy hòa bình trọn vẹn và lính Mỹ không ngừng chết trong suốt gần một thế kỷ qua, từ Đại Chiến Thứ Nhất đến ngày nay.

Dường như có cái gì đó không ổn trong lý luận của ông Bush.

Thật vậy, nếu ta chịu làm công việc "chè sợi tóc làm ba" để nghiên cứu vấn đề, thì quả nhiên có nhiều điều không ổn với chế độ dân chủ kiểu Mỹ.

Chế độ dân chủ được định nghĩa một cách nôm na ngắn gọn là một chế độ trong đó người dân có quyền và có cơ hội lựa chọn những người lãnh đạo, những người lèo lái con thuyền quốc gia. "Lèo lái" ở đây phải hiểu theo ý nghĩa trong sáng nhất, chứ không phải theo kiểu mèo mõ của mấy anh quân giáo trại cải tạo VC (trong thời cải tạo, đã có không ít mấy anh tù cải tạo muôn láy điểm, đã ca tung tài "lèo lái con thuyền" của bác Hồ; không ngờ bị quản giáo cho đi nằm "phòng riêng" và kết tội dám nói bác chúng "lèo lái", như thế "làm chuyện luron lẹo"!).

Định nghĩa như vậy thì, quả nhiên, nước Mỹ rất là dân chủ, cho người dân có cơ hội bầu những người lãnh đạo, từ địa phương đến trung ương, từ ông cò (sheriff) đến ông tòa (judge), cũng như từ ông tinh trưởng đến ông tổng thống. Tất cả đều phải ra tranh cử, đều có nhiệm kỳ nhất định, rồi sau đó lại phải ra tranh cử lại. Ai làm gì thì làm, Nhà Nước chẳng giúp đỡ dân chúng hay "gọi" gì hết, khác với dân chủ theo kiểu "cộng hòa nhân dân xã hội chủ nghĩa" trong đó Nhà Nước đưa danh sách có sẵn cho nhân dân chọn lựa giữa "ông Trắng" và "ông Bạch".

Trên lý thuyết thì bầu bán kiểu Mỹ thật là hoàn hảo, bất cứ ai cũng có quyền ra tranh cử, hy sinh ra vác ngà voi, và người dân có quyền trao job cho bất cứ người nào họ cảm thấy tài giỏi nhất, hay hợp ý nhất, hay có vẻ thỏa mãn nhu cầu của họ nhất, hay... tốt nhất. Do đó, các ứng viên, cho dù bất cứ trách nhiệm nào, cũng phải cố gắng vận động, vỗ ngực tư quảng cáo mình là tài giỏi, là cung ý với người đi bầu, là sẽ phục vụ quyền lợi của tri đến chết. Họ sẽ phải tận dụng mọi khả năng, mọi phương thức, mọi kỹ thuật "đắc nhân tâm", mọi mánh khép, mọi thủ thuật để lấy phiếu. Luôn luôn cười toe toét, hôn trẻ em, ôm bà già, hứa hẹn mặt trăng, dâng tặng mặt trời, chui vào hang cùng ngõ hẻm, lẩn lội vào sa mạc hay leo lên núi tuyết, v.v...

Những cuộc vận động như vậy kéo dài hàng tháng, thậm chí hàng năm. Chẳng hạn như cuộc bầu cử tổng thống tháng 11 năm 2008 đã được vận động từ đầu năm 2007. Kết quả là người dân trên nguyên tắc chọn được người giỏi nhất để lãnh đạo họ. Đồng thời cũng được quyền sa thải ngay những anh bất tài vô tướng hay bê bối.

Dân chủ kiểu Mỹ có thật là hoàn hảo không? Câu trả lời hiển nhiên là không, chế độ dân chủ kiểu Mỹ đây dãy sơ hở và khuyết tật.

Trước hết phải nói là cách thức tuyển chọn ứng viên và bầu cử chẳng những không bảo đảm là người tài giỏi nhất sẽ đắc cử, mà trên thực tế đã đưa đến sự đắc cử của những thùng rỗng rỗng kêu to kiểu Carter, nếu không thì cũng là những người có hành vi mờ ám kiểu Nixon, hay lèm nhem đeo đức kiểu Clinton.

Những cuộc vận động tranh cử kiểu Mỹ tồn tại một cách khô tướng tương dược. Từ tiền thuê mướn nhân viên, chuyên viên, tham vấn, mướn người đi bắt mạch dư luận để chọn lập trường ăn khách, tiền di chuyển, cho đến chi phí quảng cáo trên báo chí, dài phát thanh và truyền hình, tiền mua các trang báo trên mạng lưới điện tử, tiền làm truyền đơn, chia sẻ tiền cát tóc chải đầu, hay tiền dứt lót mua chuộc bất hợp pháp, v.v... Tất cả đều tốn tiền rất nhiều, do đó cũng phải tìm mọi cách để lấy tiền những người ủng hộ, gọi là gây quỹ. Càng gây được quỹ nhiều thì tức là càng có nhiều hậu thuẫn, càng có nhiều phương tiện tranh cử, và càng có hy vọng đắc cử.

Cuộc bầu cử tổng thống kỳ này được ước lượng sẽ tổn tống cộng trên một tỷ Mỹ kim, với mỗi cá nhân ứng viên chi ra trên dưới cả trăm triệu. Một phần lớn thời giờ của các ứng viên được dành để mờ tiệc tùng gây quỹ. Như bà Oprah Winfrey mới đây đã tổ chức tiệc mời 3.000 tài tử, ca sĩ đến ăn gây quỹ cho ứng viên tổng thống Dân Chủ Barack Obama, mỗi người phải trả 2.300 Mỹ kim để ăn một miếng xi-tép với một ly rượu đỏ, trong khi ca bài suy tôn Obama. Tuy ảnh hưởng chính trị thi không bao nhiêu vì khả năng nhận định chính trị của các anh chị tài từ Hồ Ly Vọng không có gì đáng quan tâm cho lắm, nhưng điều quan trọng là tiền thu được vài triệu Mỹ kim. Chi cần tiền vò là được.

Ý thức được chuyện này, nên rất nhiều thế lực chính trị hình tổ đã không ngại tung tiền ra để mua chuộc các ứng viên. Như cái anh Norman Hsu, người Mỹ gốc Hoa với nhiều liên hệ mật thiết với chính quyền Bắc Kinh đã đóng góp 850.000 Mỹ kim cho bà Hillary Clinton (sau khi anh Hsu này bị FBI Mỹ bắt vì tội lèm nhem tiền bạc, bà Clinton đã chẳng dừng đứng bóp bụng trả số tiền này lại, chẳng biết trả cho ai trong khi anh Hsu này đã ngồi tù chờ ngày ra tòa vì tội lừa đảo 60 triệu, chưa kể các tội vật khác nhau... chạy lèng khi bị truy nã).

Hậu quả đầu tiên của dân chủ kiểu Mỹ là các chính khách Mỹ đều lệ thuộc vào đồng tiền, và dĩ nhiên là cũng lệ thuộc vào người cho tiền luon.

Nhóm phản chiến hàng nặng MoveOn.org đã nói thẳng ra điều ấy khi đã chỉ ra điều rất xô cho các ứng viên Dân Chủ trong cuộc tranh cử năm ngoái, rằng: "quý vị nợ chúng tôi", "quý vị là của chúng tôi". Láng cháng mà không kéo cờ trắng đòi Mỹ thảo chạy hay bênh vực nhóm này trong vụ nhục mạ Tướng Petraeus là sẽ bị họ đòi nợ, và chỉ tiền quạt cho mờ mắt trong cuộc bầu cử năm tới. Cứng cưa như bà Hillary mà còn phải né!

Khả năng thay thế người lãnh đạo trong chế độ dân chủ Mỹ cũng đưa đến tình trạng mị dân.

Các chính khách Mỹ phần lớn dùng mui để đánh hơi chiều gió chính trị thay vì can đảm đứng ra phát cờ lãnh đạo, hướng dẫn dư luận quần chúng. Những người cương quyết nhất tám giữ vững lập trường thì bị tố ngay là ngoan cố không thíc thời vận, và sẽ bị phế thải. TT Bush đang ở trong tình trạng này, và đang chuẩn bị về hưu với sự ủng hộ thấp nhất trong tất cả các tổng thống trong lịch sử Mỹ.

Chính cái khả năng thay thế dễ dàng này cũng đưa đến tình trạng bất nhất, thay đổi chính sách như chong chóng. Hoặc một chính khách phải thay đổi chính sách để vừa lòng quần chúng, hoặc chính khách này sẽ bị sa thải, người mới lên sẽ thay đổi chính sách. Nhìn vào cách Mỹ đối xử với Việt Nam thì sẽ thấy ngay chính sách "chong chóng" này. TT Roosevelt chủ trương giúp VN được độc lập thoát khỏi đế chế Pháp. TT Truman, thay đổi chủ trương, giúp Pháp tái lập ảnh hưởng. TT Eisenhower lại thay đổi giúp Pháp đánh Việt Minh. TT Kennedy bắt đầu gửi cố vấn qua VN giúp đánh cộng sản. TT Johnson thi tung quân Mỹ ở ẩn. TT Nixon thi rút dù mau chóng để "Việt Nam hóa". Đến TT Ford thi chấp nhận cộng sản hoà thuận cho tiện. Đồng minh Việt Nam nào mà cứ tưởng bở là sẽ lãnh ngay rất nhiều tội (xin chọn: độc tài, tham nhũng, cộng tác với CIA, dì đêm với VC, v.v....)

Đối với Iraq, Saddam Hussein là đồng minh của TT Reagan, nhưng lại là kẻ thù cần bị tiêu diệt của TT Bush. TT Carter bắt tay với Al Qaeda đánh quân Nga tại Afghanistan. TT Bush thi lại bắt tay với Nga để truy lùng Al-Qaeda.

Đối nội cũng vậy. Ông này tăng thuế, ông kia giảm thuế. Tóm lại không có gì trưởng cùu hay lâu dài trong chính sách của Mỹ. Tất cả đều nhân danh quyền lợi tối thượng của nước Mỹ. Tiền cũng vậy mà thôi cũng thế. Rốt cuộc, chẳng ai hiểu được quyền lợi tối thượng đó nằm ở đâu.

Chế độ dân chủ kiểu Mỹ cũng giới hạn các chức vụ trong những nhiệm kỳ tương đối ngắn ngủi. Lấy ví dụ trách nhiệm nặng nhất mà cũng khó khăn nhất, tức là trách nhiệm tổng thống. Một nhiệm kỳ chỉ vỏn vẹn bốn năm. Năm đầu thi mắc "học nghề", năm thứ hai vừa vào bàn giấy làm việc thi lại phải bắt đầu lo ra tái tranh cử nhiệm kỳ tới. Nếu may mắn đặc cử lại thi sẽ bù đầu chống đỡ các cuộc điều trần, điều tra của phe đối lập. Cứ hỏi ông Bush thi biết.

Nguyên tắc dân chủ, tất cả do đa số quyết định tóm tắt như là giải pháp tối ưu, dựa trên căn bản nhiều người quyết định tất nhiên phải khá hơn là một ít người quyết định, do đó đa số sẽ bảo đảm chọn được đúng thiên tài. Nhưng cũng chưa hẳn như vậy.

Ví dụ như TT Carter, đúng ra phải được bầu làm linh mục với cá tính hiền lành chất phác của ông. Hay cứ nhìn vào đám ứng viên tổng thống của cả hai chính đảng hiện nay, là những người tương đối được nhiều dân Mỹ ủng hộ nhất: chẳng thấy một Quận Trọng nào cả. Bên Dân Chủ thi có một bà Hillary mà cả nước căm ghét; rồi một ông Obama miệng còn hôi sữa, chưa từng quản lý một công ty hay một thành phố hay một quận nào, nhưng tự cho mình dư sức quản lý cả nước Mỹ và cả thế giới; và một ông triệu phú Edwards với châm ngôn "đừng nhìn những gì tôi làm, mà hãy nghe kỹ những gì tôi hứa".

Bên Cộng Hòa thi có một ông thị trưởng Giuliani tèo già không xong nói chi đến tri quốc, một ông tài từ truyền hình hạng B là Fred Thompson, và một ông nghị sĩ McCain đã vào tuổi "thất thập cổ lai hy" gàn đến độ nhất định đánh Iraq đến cùng dù biết vô phương dac cử với lập trường này. Không kể một lô các chính khách hoàn toàn vô danh vô tướng khác.

Thật ra không phải đại cường Hoa Kỳ không có người tài giỏi hơn mấy nhân vật trên, nhưng tình tự do tranh cử của Mỹ đưa đến tình trạng bởi móc đá phá lẫn nhau tận tinh, khiến nhiều người có khả năng thật sự hay có tư cách đáng nể, cảm thấy nản chí không muốn nhập cuộc nhảy vào một chính trường đầy "gió tanh mưa máu".

Một điều ta hại nữa của thể chế bầu bán kiểu Mỹ là hầu hết các ứng viên tranh cử đều là những viên chức đang có trách nhiệm gì đó, nhưng lại bỏ hết thời giờ lo di vận động tranh cử mà hoàn toàn bỏ bê trách nhiệm quan trọng hiện hữu, mặc dù không hề "bô bê" cái lương thặng đang lãnh. Nhóm hai ứng viên tổng thống hiện nay đều là đương kim thống đốc, nghị sĩ, hay dân biểu hết, ngoại trừ vài ba người. Thậm chí như bà Hillary Clinton, quê ở Illinois, sinh sống ở Arkansas, nhưng lại nhảy dù xuống tranh cử (và đắc cử) thượng nghị sĩ New York cũng chỉ vì muốn mượn cái chức quan trọng này làm bàn đạp để ra tranh cử tổng thống, chứ chẳng thiết tha gì với dân New York. Ông Obama đắc cử thượng nghị sĩ Illinois với nhiệm kỳ sáu năm, nhưng chưa làm tới hai năm thi đã nhảy ngựa hy sinh di kiêm chức tổng thống, chui khắp nước, lâu lâu mới chạy về thủ đô bỏ phiếu chung cuộc chiến Iraq một lần.

Nhìn vào những vấn đề trên, không ai chối cãi được thể chế dân chủ bầu cử tự do của Mỹ, tha hồ lựa chọn nhân tài vẫn còn đầy khiêm khuyết, chẳng mấy khi đưa ra được những khuôn mặt kinh bang té thế xuất chúng.

Câu hỏi đặt ra là nếu như vậy thi làm sao giải thích sự liên tục phát huy của nước Mỹ, trở thành cường quốc bá chủ vô lâm hiện nay"

Câu trả lời đơn giản là thứ nhất tuy thể chế chính trị đó không hoàn hảo, nhưng nhân loại vẫn chưa phát minh ra được thể chế nào khác hơn, và, quan trọng hơn cả, nước Mỹ phát triển mạnh nhờ ở một khu vực tư nhân hùng mạnh và hiệu quả, chứ không nhau sô chi đạo hay thiết kế quy mô chi tiết của Nhà Nước, cũng chẳng nhau vào "định hướng" của đảng phái nào, hay của mấy ông chính trị gia nào.

Chẳng cần phải nhìn đâu cho xa. Sự phát triển của các cộng đồng người Việt tỵ nạn trong ba chục năm qua, điển hình là khu Bolsa tại Quận Cam, hay Bellaire tại Houston, tuy xô bồ, nhưng vẫn là hình ảnh sống động của sự thành công của một nền kinh tế thị trường dựa trên sáng kiến, sự cẩn cù và tính cầu tiến của hàng chục ngàn người Việt tỵ nạn, chứ chẳng phải là công trình thiết kế của mấy ông bá công chức hay chính khách dân cử nào.

Một chế độ dân chủ tự do tha hồ lựa chọn nhân tài mà còn chưa khá được, thi làm sao một chế độ chi đạo bởi một ông Trắng hay ông Bạch có thể khá được"

20-9-07

Iraq, Một Cuộc Tranh Tài... Thể Thao?

05/08/2007

...và Mỹ rứt về thủ thành, chấp nhận chờ đợi một 9/11 thứ hai...

Dân Mỹ là một dân tộc rất mê thể thao. Từ football đến baseball, bóng rổ, hockey, v.v... Thể thao trong quan niệm Mỹ không những rèn luyện thể xác, mà còn khai triển sức mạnh tinh thần, phát huy những đức tính như can đảm, kiên trì, phán đấu, bình tĩnh, tinh thần đồng đội,... Cố lê không có dân tộc nào trên thế giới mê thể thao như dân Mỹ.

Cái tính mê thể thao đó có lợi dĩ nhiên, nhưng cũng khiến cho người dân Mỹ nhìn đời và tất cả chuyện đời lớn nhỏ như những trận đấu thể thao. Nay được mai thua, mốt gõ lại, không có gì là chung cuộc vĩnh viễn. Thua keo này, phùi tay di tiếp và bầy keo khác. Chuyển nhô!

Thể thao có hai đặc điểm:

1. trước hết, tất cả đều có quy luật sắp sẵn: mọi người đều phải chơi theo quy luật, chơi sai luật thi nhẹ là bị phạt, nặng là đuổi khỏi trận đấu; và

2. có thời điểm nhất định. Đến giờ là trọng tài thổi còi ngưng trận đấu và kết quả trận đấu được quyết định ngay lúc đó. Không thêm không bớt một phút. Phe thắng vui vẻ nhảy nhót. Phe thua buồn nãm phút, vể nhà tính kế hoạch cho trận sau.

Vấn đề là chuyện đời chẳng khi nào như một trận đấu túc cầu hết. Nhất là trong chính trị của một đại cường như Hoa Kỳ. Thua được đều có những hậu quả nghiêm trọng, ảnh hưởng đến sự sống chết hay hạnh phúc của hàng ngàn, hàng triệu người vô tội trên thế giới. Một cuộc chiến tranh không thể được điều hành như một trận túc cầu. Đó là lý lẽ sơ đẳng, dường như không cần tốt nghiệp tiểu học cũng hiểu được. Thế nhưng, trên thực tế, dân Mỹ lại là một dân tộc suy nghĩ... rất khác người. Nhiều chuyện chúng ta thấy đương nhiên bắt buộc, thi dân Mỹ lại thấy chẳng có gì phải... như dzậy cả!

Tiêu biểu là cuộc chiến Iraq hiện nay.

Cuộc tấn công Iraq dù "chính thống" hay không, trên cẩn bản, là một cuộc chiến với những hậu quả lớn lao có tính cách chiến lược với ảnh hưởng quan trọng và lâu dài cho cả thế giới, được cả hai chính đảng Mỹ cũng như hơn bảy mươi phần trăm dân Mỹ tán thành khi khởi mưu dù biết rằng cái giá phải trả là hàng trăm dân vô tội Iraq sẽ chết, vì đã được viễn dân như là một cuộc chiến "tự vệ", chẳng lại khỏi hồi giáo quá khích, nhóm khủng bố Al-Qaeda, và chính quyền Iraq là nước có thái độ thù nghịch với Mỹ và đã từng hờ hào tiêu diệt Mỹ bằng mọi giá. Đó là những nguyên nhân xâu xa.

Nguyên nhân trực tiếp của cuộc chiến Iraq là cuộc tập kích của quân khủng bố ngày 9/11. Biến cố 9/11 đã để lại một ấn tượng to lớn trong chính trị Mỹ, có lẽ còn hơn cuộc tấn công của Nhật vào Pearl Harbour, Hạ Uy Di, năm 1941, đưa nước Mỹ vào Đệ Nhị Thế Chiến, vì cuộc tấn công 9/11 đã đánh thẳng vào các trung tâm sinh tử chính trị và tài chính Mỹ.

Tầm quan trọng của biến cố này đã không cho phép giới lãnh đạo Mỹ thử thời vận lần thứ hai, đưa đến chủ thuyết "tiên hạ vị cường" của TT Bush. Bị ám ảnh bởi hình ảnh khủng khiếp của hai tòa cao ốc xụp đổ, nước Mỹ nhìn trong thiên hạ chỉ còn thấy kẻ thù sinh từ như Afghanistan và nhóm Al-Qaeda, Iran, Bắc Hàn, Libya, và nhất là Iraq. TT Bush cũng như phần lớn các nhà lãnh đạo chính trị Mỹ tại quốc hội, không ai dám lấy trách nhiệm sơ hở để một 9/11 thứ hai có thể xảy ra nữa. Và cuộc tấn công Iraq được quyết định bởi TT Bush, với sự ủng hộ của đại đa số các Thượng Nghị Sĩ và Dân Biểu Cộng Hòa và Dân Chủ.

Thật ra, ý kiến đánh Iraq không phải là sáng kiến của TT Bush, mà là một đòi hỏi đã có từ thời TT Clinton. Những lãnh tụ Dân Chủ như Phó TT Al Gore, ngoại trưởng Albright, các Thượng Nghị Sĩ Ted Kennedy, Joe Lieberman (ứng viên phó tổng thống 2000), John Kerry (ứng viên tổng thống 2004), John Edwards (ứng viên phó tổng thống 2004, và ứng viên tổng thống 2008), Joe Biden (ứng viên tổng thống 2008), đều đã từng lớn tiếng đòi hỏi TT Clinton có hành động, bằng vũ lực nếu cần, để triệt hạ nguy cơ Saddam Hussein. Chiến tranh lúc đó chưa xảy ra chỉ vì TT Clinton là người thi động không dám có hành động gì, nhất là lại còn đang bận bịu với em Monica. Và thời điểm đó chưa có biến cố khủng khiếp 9/11.

Nhưng hơn bốn năm sau, cuộc điện biến đổi 180 độ. Bảy mươi phần trăm dân Mỹ quay qua chống cuộc chiến.

Nhìn dưới con mắt của thể thao gia Mỹ, trong trận đấu tại Iraq, mấy anh khung bô du kích Iraq đã không chịu chơi theo quy luật gì hết. Chúng ta chẳng thấy ông bầu đâu, cũng chẳng thấy phe địch tuân thủ những quy luật nào, thính thoảng lại đưa ra vài quả chiếu như đáy đan bả trê em di trước làm bả đỗ đan, mặc quần phục phe ta, ôm bom tuấn tiết với hy vọng một mạng dối hàng chục, rồi quay qua đánh... khán giả vô tội và khiến vô số những phụ nữ dù chay hay trẻ em di học bị chết oan. Rõ ràng là chơi luồng, chẳng tuân hành luật lệ chiến tranh quy ước gì hết. Làm sao quân Mỹ thi thoả khă năng được" Tất cả lính tráng, tướng tá Mỹ, kế hoạch hành quân, chiến lược ổn định cả nước đều đã được quy trình hóa trong computer. Bây giờ chơi luật luồng, ai biết

đường nào mà đỡ"

Hơn thế nữa, trận chiến đã kéo dài quá lâu mà vẫn chẳng thấy thời điểm vẫn cuộc gì hết. Thôi chán quá rồi, không chơi nữa!

Và các lãnh tụ chính trị Mỹ đã mau mắn "đáp lại ước vọng của quần chúng" và trả mặt chống đối cuộc chiến Iraq. Tất cả các dân biểu, nghị sĩ Dân Chủ đã từng lớn tiếng kêu gọi trừng phạt Saddam bây giờ đều đổi giọng, lớn tiếng đố iỗi cho TT Bush và đòi hỏi Mỹ phải rút quân càng sớm càng tốt.

Việc thi thoả lãnh đạo được thể hiện qua những sáng kiến đi xa hơn cả nguyện vọng của quần chúng theo kiểu "bảo hoàng hơn vua" để kiểm điểm lấy phiếu của cử tri.

Một vài anh dân biểu cấp tiến cự doan, trong đó có dân biểu Keith Ellison của Minnesota (được một cộng đồng Hồi giáo bầu làm dân biểu Hồi giáo duy nhất trong quốc hội Mỹ) và dân biểu Dennis Kucinich của Ohio (cũng là một ứng viên tổng thống của đảng Dân Chủ, được sự hậu thuẫn của khoảng một phần trăm đảng viên Dân Chủ) còn hô hào truất phế (impeach) cả Bush lẫn ông phó Cheney mặc dù biết rõ hy vọng truất phế được cả Bush lẫn Cheney còn ít hơn là ngồi nhà không mua vé số mà vẫn trúng lô độc đắc. Làm như chức vụ tổng thống và phó tổng thống Mỹ chỉ là những cái job gác dàn, không cạnh tranh được trộm cắp thì bị đuổi, kiểm anh gác dàn khác. Quen mắt hai anh gác dàn này đã được hơn 61 triệu dân Mỹ bỏ nhiệm. Hầu hết các chính khách Dân Chủ đều không hậu thuẫn vụ đòi truất phế này vì sợ các cuộc điều trần sẽ phơi bày sự thật về thái độ của họ, từ bỏ phiếu chấp nhận cho TT Bush đánh Iraq đến trả mặt chong lại.

Phản lớn các chính khách khác thuộc đảng Dân Chủ chỉ dám đòi hỏi thời điểm, ngày giờ rõ rệt phải chấm dứt cuộc chiến. Giống như bắt cứ trận đấu thể thao nào, phải có giờ chấm dứt trận đấu, bắt kè kết quả. Ứng viên Dân Chủ Richardson thì đòi rút quân vô điều kiện và toàn diện ngay lập tức. Các ứng viên Dân Chủ khác thì đòi án định hạn cuối như tháng Một 2008, hay tháng Ba 2008, v.v... Ứng viên Obama chủ trương rút quân đầu năm tới mặc dù xác nhận là cường độ giết chóc dân vô tội sẽ gia tăng, nhưng không sao hết vì đó là chuyện... của Iraq, nước Mỹ không còn trách nhiệm nữa. Phải chăng đó là lập trường vô trách nhiệm của một ứng viên tổng thống" Hay đó chỉ phản ánh thái độ bất cẩn vi trước sau gì thì Mỹ cũng đã đạt được mục tiêu tiêu diệt Saddam và mối đe dọa vũ khí giết người hàng loạt, và làm suy yếu Trung Đông"

Lịch sử nhân loại từ thương cổ đến nay là một chuỗi dài chiến tranh liên miên bất tận. Lớn nhỏ cũng đã có hàng ngàn hàng vạn cuộc chiến. Nhưng chưa bao giờ người ta lại thấy một trận chiến với thời gian nhất định được án định trước như các chính khách Dân Chủ Mỹ đang đòi hỏi, theo kiểu "đến đúng ngày 1 tháng 3 năm 2008 thì chiến tranh phải chấm dứt, được thua gì cũng vậy". Bất cứ một người bình thường nào cũng có thể thấy được cái vô lý của một cuộc chiến với giới hạn thời gian. Không có lý do gì khiến người chiến binh có thể chấp nhận hy sinh nếu họ biết rằng cuộc chiến sẽ chấm dứt vào một ngày tháng nhất định, bất kể thắng bại. Chiến đấu trong hoàn cảnh này thì bao đảm chưa đánh đã thấy thua rồi thì đánh làm gì nữa"

Những chính khách đảng Dân Chủ không ngày thơ đến độ không nhìn thấy điều này. Nhưng chế độ dân chủ kiểu Mỹ bắt buộc các chính trị gia phải từ bỏ vai trò lãnh đạo quần chúng để "sống theo chiều gió", sẵn sàng liêng vào thùng rác mọi nguyên tắc, chủ trương, lập trường, hay tư tưởng không thu hút được lá phiếu của cử tri, bắt kè quyền lợi quốc gia, và bắt kè tính thực tế hay viễn vọng của các đòi hỏi của quần chúng.

Trong cuộc chiến Iraq hiện nay, phe cấp tiến và đảng Dân Chủ Mỹ đang đòi hỏi Mỹ rút về phò mặc chuyện Iraq cho mấy phe thanh toán lẫn nhau, và nước Mỹ rút về thủ thành, chấp nhận chờ đợi một 9/11 thứ hai.

Cái mâu thuẫn lớn lao là nếu kết quả cuộc chiến không thành vấn đề nữa, được hay thua cũng không ý nghĩa gì nữa thì tại sao lại phải đợi đến tháng 1 hay tháng 3 hay bắt cứ tháng nào khác" Tại sao không rút luôn ngay lập tức cho tiện việc sổ sách, mà lại đợt chết lính và dân" Nếu cần thời gian để chuẩn bị cuộc rút quân thì tại sao không bắt đầu kế hoạch rút quân ngay, để rồi rút càng sớm càng tốt"

Nhìn cho kỹ ván đère, cuộc chiến Iraq có hai mục tiêu:

- Mục tiêu chiến thuật ngắn hạn: loại trừ Saddam Hussein và mối đe dọa vũ khí giết người tập thể;
- Mục tiêu chiến lược dài hạn: thiết lập một chế độ dân chủ tại Iraq để tạo ổn định lâu dài tại Trung đông.

Trước mắt thì mục tiêu chiến thuật ngắn hạn đã đạt được rồi, và không có lý do gì tiếp tục kéo dài cuộc chiến.

Còn mục tiêu chiến lược lâu dài thì Mỹ cần phải có quyết tâm "trường kỳ kháng chiến" vì đây là một mục tiêu cực kỳ khó khăn, đòi hỏi kiên trì và tốn phí bằng tiền bạc cũng như xương máu rất cao. Dân chủ và ổn định là điều chưa từng có trong lịch sử mấy ngàn năm của Trung Đông, một cuộc chiến ngắn ngủi vài năm với vài ngàn thương vong không thể mang lại dân chủ và ổn định. Điều hiển nhiên hiện nay là dân Mỹ không đủ kiên nhẫn cho một cuộc chiến tranh kéo dài hơn nữa, và các chính khách Dân Chủ thì đang khai thác tối đa sự bất mãn này dù biết quân đội không thể chiến đấu trong giới hạn thời gian bắt kè kết cuộc.

Trong tình trạng này, tốt hơn hết là Mỹ nên tuyên cáo thắng lợi trong mục tiêu chiến thuật neu trên, và rút quân ngay lập tức. Nếu không đủ ý chí để thực hiện mục tiêu lâu dài thì tốt nhất là chấm dứt trận đấu ngay, chẳng cần phải hẹn hò ba tháng hay sáu tháng gì hết, chỉ chết lính và chết dân vô ích. Chỉ cần sau đó về nhà mỗi tuần đi lễ nhà thờ cầu nguyện Osama Bin Laden hay mấy ông quá khích Hồi giáo khác cũng nản chí, bỏ cuộc, quyết định không đánh Mỹ nữa.

Hoặc giả nếu họ vẫn ngoan cố tiếp tục đánh thi ... coi như chúng ta lại vào mùa túc cầu mới. Cuộc chơi bắt đầu lại, kỷ này sẽ đấu trên sân nhà -trên đất Mỹ- và may ra quân ta khá hơn, sẽ thắng. Có thể lính Mỹ và dân Mỹ sẽ chết nhiều, nhưng ít ra cũng không ai trách được Mỹ đã có tham vọng để quốc di xâm chiếm một nước khác, vì dầu hỏa hay bắt cứ gì khác. Chỉ kẹt cho mấy anh cấp tiến đòi hỏi Mỹ rút quân không được vì không còn chỗ nào để rút đi nữa.